

משנה עם פירוש הרמב"ם

דפוס ראשון, נפולי רנ"ב (1492)

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

דברי מבוא

מאת

א.מ. הברמן

כרך ראשון — צילום הטופס שבבית הספרים הלאומי
כרך שני — צילום הטופס שבאוסף ד"ר י. מהלמן בירושלים
ראש הספר — צילום הטופס שבאוסף ראובן מס בירושלים

ספרית מקורות

ירושלים, תש"ל

הפסד

זה של משנה זו שם נופל על תקון הדבר והכנתו לקבל דין מן הדיני
 כיון שבארנו בתחלת עירובין וחומר שכל מה שיתחייב בשנייהו ש
 שלא יזיק לאחרים' אותה הדבר מוכן הוא כי ככל עת שיזיק ואשילו ש
 שלא מדעת בעליו יתחייב בתשלומין כיון שלא שמרו' וזהו טעם
 אמרו הכשרתי' וכמו כן כל מה שהשפיר מקנת כזקן יתחייב עליו'
 כאלו הכשיר כל כזקן בגון הבור שזכרנו לא יתחייב עליו מה שראוי
 להתחייב על נזק הבור עד שיהיה עמוק עשרה טפחים' ואין הפרש
 בין שיחפור בור עשרה טפחים או שיחפור טפח בבור שקיה עמוק ע
 תשעה טפחים ועשאה עמוק עשרה' לפי שכיון שהכינו להזק הנה ה
 הוא כאלו חפרו מתחלתו' וזה שאמר הכשרתי מקנת כזקן חבתו
 בתשלומין כזקן בהכשר כל כזקן אחר כן התנה חמשה תנאים ואמר
 כי לא יתחייב האדם לשלם בהזק המגיע מממונו אם יחפר תבאי מ
 מאלו החמשה תנאים' האחד שלא יהיו אותם נכסים מהקדש לפי ש
 שזכרו אם הוא חטאת או אשם והזיק לא יתחייב שום דבר' וזהו ענין
 שאמרנו נכסים שאין בהם מעילה' כי הקדשים מי שיהנה מהם
 יתחייב קרבן מעילה כמו שכתבנו במסכת מעילה' והשני שיהיה
 הזיק בן ברית' אבל אם נזק שור ישראל לשורו של בני לא ישלם ה
 הישראל שום דבר כמו שיתבאר' והשלישי שיהיו אותם נכסים
 שהגיע מהם ההזק מיוחדים והבעלים מיוחדים' אבל אם אמר
 שורך הזיק ויאמר האחר שורך הזיק ולא יתברר אז זה משני השנדים
 הזיק או כשהפקיר שורו והזיק שאין לו בעלים מיוחדים בשעת ה
 ההזק לא יתחייב על אותו ההזק תשלומין' אבל אם החזיק אחר ב
 באותו השור המזיק אחר שהזיק וזהו כדן כל הקרן' והרביעי
 שיהיה ההזק נבעה חוץ מרשות המיוחדת למזיק' אבל אם נכנס
 שורו של ראוכל לביטו של שמעון והזיק לא יתחייב שמעון שום דבר
 לפי שאמר לו שורך ברשותי מאי בעי' ואם הזיקו שמעון הוא
 בעצמו בגון שהכהו ופגעו או המיתו יתחייב לשלם לפי שאמר לו כ
 כהי רחית לך רשותא לאפקוק לאזוקן לית לך רשותא' והחמישי
 שיהיה ההזיק נופל ברשות שניהם בגון שיהיה חצר משותף לניזק ו
 נלמזיק' וכשהזיק שורו באותה חצר בגן ורגל לא יתחייב שום דבר
 אבל אם הזיק בקרן יתחייב כמו שיתבאר ובלבד שתהיה הרשות מ
 משותפת ביניהם מיוחדת לפירות ולשורים אבל אם היתה מיוחדת
 לפירות ועבר אחר מן השותפין והכבוס בה שורו והזיק בגן ורגל ח
 חייב' ואעפי' שהוא רשות לשניהם וכשישלמו אלו התנאים כלם
 והזיק המזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ'

אבות נזיקים השור והבור והמבעה וההבער לא השור
 כהרי המבעה ולא המבעה כהרי השור לא זהו זה
 שיש בהם רוח חיים כהרי האש שאין בה רוח חיים ולא
 זהו זה שרובן לילך ולהזיק כהרי הבור שאין דרכה ל
 לילך ולהזיק הצד השווה שבהם שרובן להזיק ושמירתן
 עליך וכשהזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב ה
 הארץ

אלו הארבעה עקרין מן הנזיקין הם הנזיקין ההויים מממונו
 והשור רגל השור כלומר הנזק ההוא מדרשתו ושכרו מה שישכר
 ויקבל בדרך הלבוש ורגליו' והמבעה רגל השן והוא הנזק המגיע מ
 מוחלתו לזונה שיאכל מינו ונקדחת השן בזה השם מנין פגעלתו ל
 לפי שהיז תפרש ונתבקש מה שתחבל כמו שכל איך נחששו עשו נכבש מ
 מעשיו לא הרי הטור כהרי המבעה' רגל כי מה שה נזק הכתיב
 למנות אלו הארבעה נזיקין אחר אחר לפי שאי אפשר להחיל ק
 קנתה מקנתה בקל וחומר' לפי שכל אחד מהם יש ענין שאין כן
 באחר על זה ההקד' לא רחי הרגל שהזיקה מנוי בראי השן שאין
 הזיקה מנוי ולא רחי השן שיש הנחה להזיקה בראי הרגל שאין הנחה
 להזיקה ולא רחי זה וזה שיש בהם רוח חיים כהרי האש שאין בהם ר
 רוח חיים' ולא זה וזה שרובן לילך ולהזיק בראי הבור שאין
 דרכו לילך ולהזיק' ולפי שכל אחד ואחד מהן יש בו ענין שאין כן
 באחר הוסיף הכתוב לשאר ככל אחד מהם שהנזק חייב בהזק' וזה
 הנזיק שיתחייב לפי שאלו כתב השם ית הרי בכור ובאחר מחותן ה
 השלשה הנשארם היינו לומדים מהם השנים הנותרים בדרך הד
 הגוה כיון שזכר וחמשה חלקים הכתיב לארבעה ריבויים לחד כל מין
 מהם ברין וזלז' האחר' שן ורגל לפטוק ברשות הרבים בור לפטור
 כו הית הכנים' אש לפטור כו את הטמון' נזק יתבאר כל זה
 על זה הדרך למנות ככל האבות תקן לפי שיש בו חלוק מועד ותם כמו
 שהתבאר הכתיב' ואמרנו הנזק השווה שבהן ובז' רונה לומר אף ה
 שדרכו להזיק ושמירתו עליך אש הזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק
 במיטב הארץ כמו שכתבנו שדה ומיטב כרמו ישלם' וכבר בארנו
 זה בחמישי מניעין ולא אלו אבות תולדות תולדה רגל אש הזיקה כ
 בגופה או בעורה דרך הלבוש תולדה דשן כתחכה ככותל להנחתה
 וטענה פירות להנחתה תולדה דהבער אבנו ככינו ומשאו שהניחן ב
 בראש הגב נשלו ברוח מנייה והזיקו תולדה דבור רוקן וכיעו וכיונא
 בהם' ועוד יתבאר דיני אלה העקריות ותולדותיהם'

ג שום כסף ושוה כסף בפני בית דין
 ועל פי עדים בע חורין ובע ברית והנשים ככלל הנזק
 הנזק והמזיק בתשלומים

לפי שזכר מה הם הנזקים
 באי זה תנאים יתחייב האדם לשלם על ההזיק המגיע מנכסיו'
 והתחיל לכתוב היאך ישלם ואמר ששמוין הזקו ברמיס' לא שיתא דבר
 בדבר' ובין אם אכל שור פירות לא כאמר לבעל הפירות טול מהשור
 חלק מה שחבל משלך' אלא כשום מה שאכל לו ברמיס ובז' לבעל
 השור לשלם' ומה שחמר שנה כסף רגל כי הקר לא ישלמו הנזקין מ
 מיתמי אלא מן הקרקעי' לא מן המטלטלין כי המטלטלים הם עבדים
 כסף' ואמר כי הם לא יודו אלא במה שיטעה כסף הוא הקרקעי ודין
 זה מיוחד ביהומים בלבד' אמנם המזיק עבדו כשישלם שיעור מה
 שהזיק מן המטלטלין כשתלך יד בית דין מקרקעיתו' ואותה שומא
 והתשלומין לא יהיו אלא בבית דין מומזין ולא הדיינות ובעדים
 עדים בני חורין וכבי ברית' אבל לא בעדות עבדים או גוים שהנזק
 למעטם לפי שיעלה על הדעת שכותר וכלל בעדות הנזקין לרוב מ
 מאורעיהם ולמעט מה שיזדמן שיהיה עליהם עדים כשרים לפי ש
 שההכאות בין האנשים ובין הבהמותם כן רוב היותם במעמד ע
 עמי הארץ והעבדים והגוים לכן הודיענו שלא יקבלו בזה אלא עדים
 כשרים כמו בשאר העדויות ואין הפרש בין האנשים והנשים במקום
 בין שהיא מוקדת או נזקת' ומה שחמר הנזק והמזיק בתשלומין יניח
 אלו הדברים שחייבין

מה שאמר במה דברים אמורים הוא חומר על מה שאמר אבל פירות או ירקות' אבל אם אכלה ככותף או כלים וחפציו ברשות הרבים חייב חצי נזק' כי דרך בני אדם להניח כסות או כלים ברשות הרבים כפי צורך טעם' ופי' מה שנהניתי כי ישלם מנכסיו מה שראוי לשיעור איתנה אכילה מן הדבר שדרך אנותה בהמה לאכלו כגון חמור שאכל עשירה ליתרון תמרים ישלם כ בעל אנותו החמור דמי עשרה ליתרון משערי' ואם היו השעורים יקרים יותר משלם דמי התמרים בלבד' ועל זה הדרך תקח ותרד' וכשהניחה תוך הרחבה ונטתה אל הנדרין ואכלה או משלם מה ש שהזיקה'

ג הכלב והגדי שקפצו מראש הגג ושיברו את הכלים משלמין נזק שלם מפני שהם מועדין בלב שנטל את החררה והלך לו לגדיש אבל את החררה והרלי את הגדיש על החררה משלם נזק שלם ועל הגדיש משלם חצי נזק

חררה יענה דקה ופעמים שהנחלים נדבקים בה וכשכאכל אותה בגדיש והדליק הגדיש באותה הנחלת הנה באכלו העונה ענושה כדרכו ומשלם נזק שלם וכשהדליק את הגדיש משלם ולפיכך ישלם חצי נזק'

ד אי זה הוא תם ואי זהו מועד מועד שהעידו בו שלשה ימים ותם שיחוויר בו שלשה ימים דברי ר' יהוד' ר' מאיר אומר מועד שהעידו בו שלשה פעמים' ותם שיהא התינוקות ממשימין בו

ממשמשין כל שמונכין אותו ומשחקים בו ואינו מנבחם' והלכה כר' יהודה בפירו' שו"ר המועד והלכה כר' מאיר בפירו' שור תם' וכל זמן שהועד השור לנביחה לא יחזור לתמוג על שיחקו בו הכערים ולא יזיקם בגניחה'

ה שור המזיק ברשות הנזק כיצד נגח נגף נשך רבין בעט ברשות הרבי' משלם חצי נזק ברשות הנזק ר' טרפון אומר נזק שלם וחכמים או' חצי נזק אמר להן ר' טרפון מה אם במקום שהקל על השן ועל הרגל ברשות הרבים שהוא פטור החמירו עליון ברשות הנזק לשלם נזק שלם מקום שהחמירו על הקרן ברשות הרבים לשלם חצי נזק אינו דין ש שנחמיר עליהן ברשות הנזק לשלם נזק שלם אמרו לו דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה אם ברשות הרבים ת חצי נזק אף ברשות הנזק חצי נזק אמר להן אנא לא אדין קרן מקרן ואנא אדין קרן מרגל מה אם במקום שהקל על השן ועל הרגל ברשות הרבים החמירו בקרן מקום שהחמירו עליהם ברשות הנזק אינו דין שנחמיר בקרן אמרו לו דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה ברשות הרבים חצי נזק אף ברשות הנזק חצי נזק

כשנתלמד דין מן הדין בקל וחומר לא יהיה אותו הלמד גדול מאשר כלמד מומכו' אבל יקח כמותו והוא מה שאמ' דיו לבא מן הדין להיות כנדון ואין בזה מחלוקת לפי שהנזק מן התורה והוא מה שאמ' במרים ואכילה ירוק ירק בפניה הלא תכלש שבעת ימים קל וחומר לשכינה' כי אם יקנוף עליו יתרחק ממונו שבעת ימים' כל שכן מו' שדף השם עליו שראוי שיסתיר ימים הרבה' אבל אמר הכתוב תסגר שבעת ימים' הכה שם דין השכינה הלמד מן האב כדן האב' ואמנם עקב המחלוקת ר' טרפון וחכמים הוא כי ר' טרפון אומר סוף מה שאמ' א' חומרים דיו לבא מן הדין להיות כנדון כשכונה לחייב לזה הרבה א' אשר נתלמד דין שלם למרדנותו קודם ונא' לא יהיה אותה דין גדול מן הדין אשר נתלמד ממונו כמו שלמדנו להקף השכינה הקהר שבעת ימים' וזה דבר שלא ידענו קודם לכן' אמנם כשהיה הנלמד דין דונע כדבר מן הרבים כמחצי נזק ואחר כך כלמד אותה בקל וחומר'

עליהם חצי נזק כמו שיתבאר שישלם המזיק חצי הנזק ויפסיד הנזק החצי' וזה החצי גם הוא לא יתקיים אלא במה שיתקיים הנזק שלם' רובה לומר בעדים וכד' מומחין' ונכסי בני ברית ושאר התנאים מלבד מה שאמר במיטב הארץ כי זה אינו ראוי בחצי נזק כמו ש שיתבאר'

ד המשה תמין וחמשה מועדין הבהמה אינה מועדת לא ליגח ולא לינוף ולא לשוך ולא לרבוץ ולא ל לבעוט השן מועדת לאכל את הראוי לה הרגל מועדת לשבר בדרך הלוכה שור המועד ושור המזיק ברשות הנזק והאדם' הואב והארי והדוב והנמר והברדלס והנהש הרי אלו מועדים ר' איצור אומר בזמן שהם בני חרבות אינן מועדין והנחש מועד לעולם מה בין תם ל למועד אלא שהתם משלם חצי נזק כגופו ומועד משלם נזק שלם מן העליה

תם נקרא הדבר המזיק בלא הרגל ואין דרכו שיבא ונמכו אותו ההיזק אלא שארע בדרך המקרה' ומועד נקרא הדבר אשר הרגל שיבא ממנו אותה המטעה תמיד או על הרוב' ונגיחה לא תהיה אלא בקרן' וכגיפה תהיה בא' זה אבר שירדן מן הידי' ונשור המועד שאומר עליו והיעד כבעלי' ונג' והוא שנגיחתו על הרוב' ומה שאמר ושור המזיק ברשות הנזק הוא דעתי מי ששבר כי אכלו התם ברשות הנזק ישלם נזק שלם ודינו א' אכלו כדן מועד' ונשור יתבאר שאין הדין כן ומטעה זו חכמה ויש ל להשלים לשונה ולומר כן' חמשה תמין הם מתחלתן ואם הועדו מ מועדין' וכן ורגל מועדין מתחלה' ויש מועדין אחרים כגוף בהן וזה האזכ' וכך' ומה שלא הוזכר למנתקם כולם ויאמר אחד עשר מ מועדין הן לפי שמציאותן בישוב מעט וכל שכן שאין כראוי במדינת וברדלס הוא החיה הנקראת כלשון ערבי אלכבע' ומה שאמר מן העליה רבוננו לומר ממיטב ככסיו והמוכר שבהם' כמו שאמרנו הקוקן שמין להם בערית' ואין הלכה כר' אליעזר'

פדק שני כיצד הרגל מועדת לשבר בדרך הלוכה הבהמה מועדת להלך בדרכה ולשבר היתה מבעטת או שהיו צדורות מנתוין מתחת רגליה ו ושברה את הכלים משלם חצי נזק' דרסה על הכלי ושברתו ונפל על כלי אחר ושברו על הראשון משלם נזק שלם ועל האחרון משלם חצי נזק התרנגולי' מועדין לילך בדרך ולשבר היה דלי קשור כרגלו או שהיה מ מהדם ושבר את הכלים משלם חצי נזק

העקר בזה המין כלן מן הנזקין שכלן נזק שיבא מן הבהמה כשהיא עושה מה ש שמוכחה לעשות תמיד או על הרוב' זה הוא האומר עליו כדרכה ו ישלם נזק שלם ושלם כדרכה הוא שיהיה אותו הדבר שעשתה תעשה אותו על המיעוט או שבא ממנה באמצעות מיעוט אחר' ולא היתה הבהמה היא הפועלת אותה הפעולה טעם ראשון' על זה יתחייב חצי נזק' וזה הוא החצי נזק המחוייב בצדויות הנתנים מתחת רגליה כי הוא ישלם מן העליה כמו שנבאר בשמיני מו' המסת' ושירוש' דלי דבר שיקה קשור ברגלה' ומקדם שיחפור ברגליו בארץ וזה עשין התרנגולין יותר משאר העופות'

ב כיצד השן מועדת לאכל את הראוי לה הבהמה מועדת לאכל פירות או י ירקות אבלה כסות או כלים משלם חצי נזק במה דברי אמורים' ברשות הנזק אבל ברשות הרבים פטור ואם נהגת משלם מה שנהגת כיצד משלם מה שנהגת אבל מתוך הרחבה משלם מה שנהגת מצדדי הרחבה משלם מה שהזיקה מפתח החנות משלם מה שנהגת מתוך' ה החנות משלם מה שהזיקה

שלוה בקורתו שלוה פסור שלוה רשות להלך ולוהר רשות להלך. היה בעל הקורה ראשון ובעל החכית אחרון נשברה לחכית בקורה פטור אם עמד בעל הקורה חייב אם אמר לו לבעל החכית עמוד פטור היה בעל החכית ראשון ובעל הקורה אחרון נשברה חכית בקורה חייב אם עמד בעל החכית פטור אם אמר לו לבעל הקורה עמוד חייב. וכן זה בא בנירו וזה בא בפשתנו

כל זה מבואר. **ד** שנים שהיו מהלכין ברשות הרבים אחד רץ ואחד מהלך או שהיו שעהן רצין והויקו זה את זה שניהם פטורים.

עקר הוא אנלגו כי מי שהוא רץ משנה הוא 'אלא הזיק שום אדם בעת מרונתו חייב אלא אם אותה שעה הוא ערבי שבתות או ערביי ימים טובים לפי שכני אדם נחשבו ללכת בדרכי מנוח. ומשנה זו חסרה וראוי לומר כן הוא היה אחד רץ ואחד מהלך בערבי שבתות וימים טובים. או שהיו שניהם רצים כשאר ימות השנה והזיקו זה את זה פטורין.

ז המבקיע ברשות היהיר והזיק ברשות הרבים ברשות הרבים והזיק ברשות היהיר. ברשות היהיר ו הזיק ברשות היהיר. חייב.

הודיענו כי המבקיע כשהזיק חייב בין שהוא ברשותו בין שהוא שלא ברשותו. וכיין שהזיק במקום שהרבים מנויין בו והוא רשות הרבים או במקום שאין הרבים מנויין בו והוא רשות היחיד.

ח שני שוורים תמים שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נוק שניהן מועדים משלמין במותר נוק ש שלם אחר תם ואחד מועד. מועד בתם משלם במותר נוק שני שלם תם במועד משלם במותר חצי נוק. וכן שתי אנשים שחבלו זה בזה משלמים במותר נוק שלם אדם במועד ומועד כאדם משלמין במותר נוק שלם אדם ב בתם ותם כאדם. אדם בתם משלם במותר נוק שלם ו ותם כאדם משלם במותר חצי נוק. ר' עקיבא אומר אף תם שחבל באדם משלם במותר נוק שלם.

משלמין במותר. הוא שיטתו כמה יתחייב זה כמה שהזיק וכמה יתחייב השני גם כן. ואם נשתנו הכוזקין יבא זה האחד באחד. ואם הותיר נוק האחד שהיה ראוי לשלם האחר מהם יתיר ממה שראוי לשלם האחר יגלה מי שהזיק יותר שייער המותר. וזכה אין צריך למשוך משלם לפי שהוא מבואר. ומה שאמר הכתוב או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו. מחלוקת ר' עקיבא וחכמים כפי זה הפסוק. חכמים אומרים כמשפט שני כשנזכר משפט באדם כלומר שהתם חייב חצי נוק. והמועדי נוק שלם. וכבר קדם לנו שהכל מסכימין אדם מועד לעולם. ור' עקיבא אומר כמשפט הזה שהוא שני המועד לפי שכן הכתוב הזה מוכר. כך יהיה לעולם דין שני שחבל באדם בין שהוא מועד בין שהוא תם. ואין הלכה כר' עקיבא.

ט שור שוה מנה שננח לשור שוה מאתים אין הנבלה יפה כלום אמר ר' מאיר על זה נאמר ומכרו את השור החי וחצו את כספו אמר לו ר' יהודה וכן הלכה קיימת ומכרו את השור החי וחצו את כספו ולא קיימת וגם את המת יחצו ואיזה זה שור שוה מאתים שננח לשור שוה מאתים הנבלה יפה חמשים ו זו זה נוטל חצי החי וחצי המת וזה נוטל חצי החי וחצי המת.

אם לא תוסיף לו דין ותשימהו נוק שלם יהיה זה הקל וחומר לשוא ולח יוסיף לנו ירבעת שום דבר. שזה חצי נוק ירבעת היה מכלי הקל וחומר. וכבינא בזה קלא כאמר דין לבא מן הדין להיות כדון. לפי שלא בא מן הדין אבל ירבעת היה חצי נוק. וחכמים אומרים כי א חצי נוק בבינא בזה כאמר דין לבא מן הדין להיות כדון. כי לא בא מן הדין אבל ירבעת היה חצי נוק. ואמנם בארתי לך ענין זה שלא יעלה ברעתך שר' טרפון לא היה דודש עקר זה בשאר המקומות. כי הוא אמנם בזה המקום בלבד לא היה דודש אותו כמו שבארנו. והלכה כחכמים.

י אדם מועד לעולם בין שונג בין מויד בין ער בין ישן סימא את עין חבירו ושיבר את הבלי משלם נוק שלם.

כשארם ישן ובא אחר ישן כנדרו השני הוא המועד לראשון ואם הזיק השני לראשון חייב ואם הזיק הראשון שהיה ישן בתחלה לראשון שכא נשכב לנדרו פטור. ואם שכבו שניהם ביחד כל מי שזיק מהם לחברו חייב לפי ששניהם מועדין זה לזה.

י פרק שלישי המנח את חבר ברשות הרבים ובא אחר ונתקל בה ושברה פטור אם הזוק בה בעל החכית חייב בעוקו נשברה כרו ברשות הרבים והחליק אחר במים או שלקה בחרסית חייב ר' יהודה אומ' במתבין חייב ושאינו מתבין פטור.

עקר הוא אנלגו אין דרכן של בני אדם להתכונן בדרכים ולפיקך אם בא אדם ו נתקל בה פטור ולא כאמר היה לך להתכונן היאך אתה הולך. ומה שאמר כשברה כרו והחליק אחר מהם במים חייב. שעיניו כיטעו וזיק אדם בעת כשילתו או שבר שום דבר שחייב הנכשל לשלם מה שהזיק הוא ר' עמר' שאומר נתקל פטור הוא. אבל חכמים אומרים כי הוא אנוס בעת כשילתו אינו חייב כלל. ור' עמר' ר' יהודה שאנוס נתקל פ' אע"פ הוא אנוס נתכונן לקחת חרסים. לפי שהוא אנוס כמו שבארנו וכאלו לא היה מעולם בחנות החרסים רשות. והלכה כר' יהודה ולא כר' מאיר.

ב השופך מים ברשות הרבים והזוק בהן אחד חייב בעוקו המצנע את הקרין ואת הזוכיבית והגודר גדרו כ בקרוצים וגדר שנפל לרשות הרבים והזוק בהן אחד ח חייב בנוקו.

מה שאמר הכתוב את הקרין ואת הזוכיבית והגודר גדרו בקרוצים והזוק בהן אחד חייב זהו כשהנזילין לרשות הרבים. אבל אם עשה זה בשוק מנירו אינו חייב כלום. לפי שעקר הוא אנלגו אין דרכן של בני אדם להתחמק ככותלים.

ה המוציא את תכנו ואת קשו לרשות הרבים לובלין והזוק בהן אחד חייב בנוקו כל הקודם בהן וזה היה הופך את הגלל לרשות הרבים והזוק בהן אחר חייב בנוקו רבן שמעון כן גמליא אומר כל הטקלקלין ברשות הרבים כשהזיקו חייבין וכל הקודם בהן וזה.

זה שחזרנו כל הקודם בהם וזה בהם קנס. נגלל נזאת הכקר ואפילו בשבת הנזאת וכלים אם הזיק חייב.

ד שע קדרין שהיו מהלכין וח אחר זה נתקל הראשון ונאל ונתקל השני בראשון ה הראשון חייב בעוקו של שני.

זהו כשיהיה יכול הנזיל לקום ולא קם. אלא שערך מושב ער שכאלו בו זולתו. ולכן הוא חייב. אבל אם לא היה יכול לקום ונאל בו זולתו לחיית חייב כמו שבארנו נתקל אנוס הניא.

ה זה בא בחכיתו וזה בא בקורתו נשברה כרו

כשיניל כנניחות שור חרש שנוט וקטן להזיק לכני ארס באותה א טעה מעמידין להא אבטורופין ואבטורין שור שכני ארס מרבלין ו אותה והוא שיטל זה שורו וזה שורו וירמו עליו בקול שכבר הרבילג בכך כדי שיגבר על השור האחר לראות אי זה מהם יגבר לחברו וזה אינו מטביע השור אלא כרנון בעל ארס ורכים מאולי עש יעשו זה כ בניניס הרבה מן הכהמות והעופות

ח שור שנגח את האדם ומת מועד משלם את הכופר ותם פטור מן הכופר זהו זה ח חייבין מיתה וכן כבן או בבת נגח עבד או אמה נותן ש שלשים סלע בין שהיא יפה מאה מנה ובין שאינה יפה אלא דינר זהב

השור יהיה מועד לאדם כשניס רכים מכללם שיקרוג טלשה גוים קודם שיקרע כשם מישאל

ז שור שהיה מתחכך ככותל ונפל על אדם מתכוין להרוג את הכהמה והרג את ה האדם לגברי והרג את ישראל לנפלים והרג בן קיימא פטור

ענין אמרו פטור מן המיתה לפי שהוא חייב כטור ארס היה מועד לזה המעשה כלומר שיהיה מועד להתחכך ככותלים כדי להפילן על בני אדם וכמו כן כל כיונא כזה

ח שור האשה שור היתומים שור האפטורופין שור המדבר שור ההקדש שור גר שמת ואין לו יורשין הרי אלו חייבין מיתה ר יהודה אומר שור המדבר שור ההקדש שור גר ואין לו יורשין פטור מן המיתה מפני שאין להם בעלים

חזר בתורה מלת שור כדיני נזקי שור טבע פעמים חד לגופיה והשם לרבות לה המגזיין כאן והם שור האשה ושור האפטורופין ואין להם כר יהודה

ח שור שהיה יוצא להסקל והקרישו בעליו אינו מוקדש ואם שחטו בשרו אטור אם ער שלא נגמר דינו הקדשו בעליו מוקדש ואם שחטו בשרו מותר

ח חמרה תורה סקל יסקל השור ולא יאכל את בשרו וכיון שגזינו עליו סקילה הויה יתכן ל לאכלו אבל הונדך לא יאכל לאשרו בהכא

ט מסרו לשומר חנם ולשואל ולנושא שכר ולשוכר בנכסו תחת הבעלי יצא והזיק מועד משלם נוק שלם ותם משלם חצי נוק קשרוהו בעליו בטוסירה ונעל כפנו כראוי ויצא והזיק אחר תם ואחד מועד חייב דבריו מאיר ר יהודה אומר תם חייב ומועד פטור שני ולא ישמרנו בעליו שמור הוא זה ר אליעזר אומר אין לו שמירה אלא סכין

ח מוסרה הוא החבלאן כינח בו שקושרין אותו כו והלכה כר יהודה אבל חייב לשמוע כדי להסיר היזק

כרך חמישי שור שנגח את הפרה ונמצא עוברת בצדה ואין ידוע אם ער שלא נגחה ילדה ואם משנגחה ילדה משלם חצי נוק לפרה ורביע לוולד וכן פרה שנגחה את השור ונמצא וולדה בצדה ואין ידוע אם ער שלא נגפה ילדה משלם חצי נוק מן ה הפרה ורביע מן הוולד

זו המסנה היא על דעת סמכוס שאמר ממון המוטל בספק חולקין ואלו כתברר לנו כי אחר שהפילה זה ה העובר נגחה לא כתחייב על העובר שום דבר וכן אם כתברר לנו ש נגחה והיא מעוברת והפילה יהיה חייב חצי נוק מן העובר ר ולפי שהוא ספק ישלם רביע דינו העובר רח

שהוא חצי חצי וזה כשהוא תם ואם היה מועד משלם נוק שלם לפרה וחצי נוק לעובר וכן כשנגחה פרה את השור וכמנא נלדה כ כנדה ואם נמצאת הפרה יקח חצי נוק מענפה כמו שקדם ואם אברה הפרה ולא נמצאת וכמנא הולך משלם ממנו רביע נוק לפי שחלו כ כתברר לנו כי בעודו בטובה נגחה שהיה הדין שיטלם חצי נוק מן ה הולך כפי הקדר שכארנו מעוברת היא ועברה נגחה ולפי שהנז קצק משלם רביע כמו שבארנו ואין הלכה כסמכוס ככל זה המחמר נלח כחכמים שאומרים המוציא מחברו עליו הראיה ונפילו חס אמר הכיזק ברייתו המזיק אמר איני יודע לא כנזיא ממנו שום דבר לא בראיה

כ הקדר שהכנס קדרותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות שכרתם בהמתו של בעל הבית פטור ואם ה הזוקה בהם בעל הקרירות חייב ואם הכנס ברשות ב בעל החצר פטור הכנס פירותיו לחצר בעל הבית ש שלא ברשות אכלתם בהמתו של בעל הבית פטור ואם הזוקה בהן בעל הפירות חייב ואם הכנס ברשות בעל החצר חייב

מה שאמר בפירות ואם הזוק בהם רנוני לומר אם כשלה בהן אבל אם אירע לה נזק מאכילתן חייב כלום בשום ענין ש טבעל הצירות לא קבל עליו שמירת בהמה של בעל הבית והיה לה שלא תאכל

ג הכנס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות נגחו שורו של בעל הבית או שנשכו כלבו של בעל ה הבית פטור נגח הוא לשורו של בעל הבית חייב נפל לבור והבאיש את מימיו חייב היה אביו או בנו לחוכו משלם את הכופר אם הכנס ברשות בעל החצר חייב ר אומר בכלום ער שיקבל עליו בעל הבית לשבור

זו כשיהיה אותו השור מועד ליפול על בני אדם כבורות ולפיכך יתחייב כופר וכלבד כשיפיל עצמו לטעם כשכל מחבל טרחה כבוד ולכן לא יתחייב מיתה והלכה כר שאמר שלא יתחייב בעל הבית שום דבר אם לא קבל עליו לשמור וכמו כן בעל השור לא יתחייב שום דבר לפי שברשות הקמים

ד שור שהיה מתכוין לחברו והכה את האשה ויצאו ילדיה פטור מדמי ולדות ארס שהיה מתכוין ל לחברו והכה את האשה ויצאו את ילדיה משלם דמי ו ולדות ביצר משלם דמי ולדות שמין את האשה כמה ה היא יפה ער שלא ילדה וכמה היא יפה משילדה אמר רבן שמעון בן גמליאל אם כן משהאשה יולדת היא מ משבחת אלא שמין את הוולדות כמה הן יפים ונותנן ל לבעל ואם אין לה בעל נותנן ליורשיה היתה שפחה ונ גשתחררה או גיורת פטור

לפי שרשם לומר ארס שמתכוין לחברו אמר שור שהיה מתכוין לחברו ואין קפדס בין שהשור כתבונן לשור וכח חשה חו כתבונן לחשה ענמה לח יתחייב דמי ולדה כי לא חייבה תורה בזה אלא החרס בלבד ומה שאמר בנינית שהוא פטור על ולדיה חין רנוני לומר כשכתבירה והיא מעוברת כי זה מבואר הוא חבל רונה לומר כשכתבירה בחיי הגר ומת הגר חו כשהפילח אחר מיתת הגר לפי שבער הוא בידנו כי איתיה לבעל זכי ליה רחמנא ליתיה לא זכי ליה ולפיכך אינו חייב דמי ולדות כשלא יהיה לזה הגר יורשים רנוני לומר כנים שכלנו בדת ישראל והורתן היתה כשהוא ישראל וכבר ידענו דבר רבבב וכי אשה למי שיוצרת מ משבחת ואין לענמה כשפח כלום וזה רבבבאומר חין דמי ולדות לבעל נטבת ולדות חולקין וחכמים אומרים שבה הדין לבעל ולפיכך מש בז תבא קמא השבחה והדמים ונותן הכל לבעל וכזה ביאר התלמוד דברי תבא קמא ואומר כיצד שמין דמי ולדות שמין את החשה כמה היתה יפה ואין סלכס כרבן שמעון בן גמליאל

נכנס הרועה תחתיו נפלה לגנה ונהנת משלם מה שנהנת ירדה כדרכה והויקה משלם מה שההויקה ' שמין בית סאה כאותה שדה כמה היתה יפה וכמח היא יפה ר' ישמעאל אומר אכלה פירות נמורין משלם פירות נמורין אם סאה סאה ואם סאתים סאתים

דך הרועים שיפ להם משמשים תחת ידם ימכרו להם ערדי הנאץ לשמדם ' ואחר גב כן כי הרועה הגדול כ כאלו מסר לרועים האחרים אשר תחת ידו הוא כבבם תחתיו וכ כשהויקה יתחייב בכזקה הרועה השני אשר תחת הרועה הגדול ולא רועה הראשון שהוא רועה הגדול ולא כאמר כבגון זה שומר שמסר לשומר חייב לפי שמכרה הרועים כן ' וענין הנקילה הוא כגון שכלה באבן או עץ וכלה אכל כשדחה קנת הנאץ לקנתה וכלה והויקה משלם מה שהויקה שהוא היה בעת ההוא כשהעבירם כלם בפעם אחת ומכרהם לרמות קנתה לקנתה ' והיה ראוי לו להעבירם אחת ככר בארנו כפרק השני

היאך הוא הדין כמה שאמר משלם מה שנהנת ' וענין השומה כמה שהויקה על זה הדרך ' והוא שכרע השעיר מן השדה כאמר כמח שוח זרע ששים אמה מזה השדה מאותן ירקות או מאותן פירות ' וכשכרע הרמים הקס אחר כן כאמר כמה שוח זרע ששים אמה מזה השדה מ מין הזרע הזה וזרע אנותן דמים אחר כן כאמר כמה ישנה זה החלק מן השדה שיש בו ששים אמה מן הזרע ' וזאת האמה שאכלה נמחה מכלל הששים אמה ' וידענו מה שכן השתי שומות ' וישלם המזיק וכמו כן חזיה שער שחבל יושם בששים כמוהו וזהו ענין מה שאמר בחותה שדה כלומר אם אכלה כמה יושם בששים כאין מאותה השדה ורמזו על זה מה שאמר כי וכשר בשדה אחר ולמרנו מפי הקבלה מ למר ששמן על גב שדה אחרת ' וזה הדין הוא כרי להמניע בין הכיור והמזיק כי חלו הינו אומרים כמה שוח זו האמה שאכלה נמחה היה מחייב דמים הרבה ואלו אמרנו גם כן כמה שוח זה השדה והוא זרע כך וכך סאה ' וכאמר אחר כן כמה ישנה שכלל ממנו אמה אחת כמח שיהיה בין שתי השומות דבר מועט אחד ' לפי שאין שער חלל הלוקח לחמה אחת בחלק כשיעורה בששים ואמנם שער זה בששים כמו שרוב השעורים חללנו בששים כמו שכלל במסכת חולין ור' שמעון אומר כי דין זה הוא לפי שדין אל השדה שרבו בשלם ' וזהו ששמן על גב השדה כמו שכללנו חבל פירות נמורים דכס כלן הם ת' ושים ולא ישומו אותם שח שער מה שכלל כל כר והלכה כר' שמעון

המגדיש בתוך שדה הברו שלא ברשות אבלה בהמתו של בעל השדה פטור אם הווק בהן בעל הגדיש חייב אם הגדיש ברשות בעל השדה חייב

המגדיש בתוך שדה הברו שלא ברשות אבלה בהמתו של בעל השדה פטור אם הווק בהן בעל הגדיש חייב אם הגדיש ברשות בעל השדה חייב

השולח את הבערה ביד חרש שזטה וקטן פטור מדיע אדם וחייב בידי שמי השולח ביד פקח הפקח חייב אחד מביא את האור ואחר מביא את העצים המביא את העצים חייב ' אחד מביא את העצים ואחר מביא את האור המביא את האור חייב בא אחד ולבה המלכה חייב אם לבתו הרוח כלם פטורי השולח את הבערה ואכלה עצים או אבנים או עפר חייב שנאמר כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש אם עברה גדר שהיא גבוה ארבע אמות או דרך הרבים או גדר פטור ' המדליק בתוך שלו עד כמה תעבור ר' אעור כן עוריה אומר רואין אותה באו היא כאמצע בית כור ר' איעור אומר שלש עשרה אמה בדרך הרבים

ה החופר בור שיח ומערה ברשות הרבים ונפל לתוכו שור או חמור ומת חייב אחר החופר בור שיח ומערה חריצים ונעצים אס כן למה נ אמר בור אלא מה בור שהו אברי להמית עד עשרה ט טפחים אף כל דבר שהוא כדי להמית עד עשרה טפחי היו פחותין מעשרה טפחים ונפל לתוכו שור או חמור ומת פטור ואם הווק בו חייב

ה החופר בור ברשות היחיד ופתחו לרשות הרבי ברשות הרבים ופתחו ברשות היחיד ' ברשות היחיד ופתחו לרשות היחיד חייב

כל זה מכואר אין כריך פירוש

בור של שותפין ועבר עליו הראשון ולא בסהו השני ולא בסהו השני חייב ' כסהו הראשון ובא השני ומצאו מגולה ולא בסהו השני חייב ' כסהו כ כראוי ונפל לתוכו שור או חמור ומת פטור ' לא כסהו כ כראוי ונפל לתוכו שור או חמור ומת חייב ' נפל לפניו מקול הכריה חייב לאחריו מקול הכריה פטור ' נפל לתוכו שור וכליו ונשתברו חמור וכליו ונתקרעו חייב על הכהמה ופטור על הכלים ' נפל לתוכו שור הרש שוטה וקטן חייב בת או בן עבר או אמה פטור

לפניו מקול הכריה הוא שיכשל בשפת הכור מקול החפיה שיחפור החופר בקרקע הכור ויפול בתוך הכור ' ואז יהיה בעל הכור חייב ' אבל כשיפול לאחריו והוא שכבר עבר מן הכור וכשל נחזר לאחריו ונפל לאחר הכור הוא פטור אלא אם כן כשל לבד ' ואז הוא חייב על אי זה משני השנים שיהיה ודחמנא אחר ונפל שמה שור או חמור ' וקבלנו כפירוש זה הפסק שור ולא חרס חמור ולא כלים ולא יהיה גם כן חייב על הכהמה אלא כשתהיה חרשת או שוטה או קטן ' אבל שור שהוא גדול ופקח אינו חייב עליו כלום ' לפי שיכול לומר לו איבעי ליה לעיני ומיזל

אחד שור ואחר כל הבהמה לנפילת הכור להפרשת הר סיני לתשלומי כפל להשיב אבירה ל לפריקה לחסימה לכלאים ולשבת וכן חיה ועוף כיוצא בהם אם כן למה נאמר שור או חמור אא שדבר הכתוב בהווה

כל זה מכואר אינו כריך פירוש אלא מאמרנו לכלאים שהוא רומז למה שאמר לא תחרוש בשור ובחמור יחרינו ' ואמר כי כל שני מיני בהמות כך לא יוכל לחרוש בהן ולא למשוך אותן ביחד וזה מדרבנן ' אבל מן התורה אינו חסוני לחרוש ולמשוך ונכסה אלא בהמה טהורה ועמחה בלבד דומיא דשור נחמור ' וכבר בארנו זה בפרק שמיני ממסכת כלאים

פרק ששי הכונס צאן לדיר ונעל בפנה כראוי ויצתה והויקה פטור לא נעל בפנה כראוי ויצתה והויקה חייב נפרצה בלילה או שפרצה לסטים ויצתה והויקה פטור הוציאה ליסטים הליסטים חייבין

הוא שישם באומץ מקום שכנסה שם רלת שלא תפילה הרומ המנייה ומה שאמר הוציאה ליסטים אינו רל כשהוציאו הבהמות בידיהן כי זה מכואר אבל רבנו לומר כשהיו סבה לציאתן ' כגון שיעמדו כשהיה ער שישוכו מלפניהם לנד אחר ויאברו אותם ' והוא כאלו הוציאו אותם בידיהם

הנחה כחמה או שנמסרה ביד חרש שוטה וקטן ויצתה והויקה חייב ' מסרה לרועה

3
B

ר' עקיבא אומר חמשים אמה ר' שמעון אמה שלם ישרים
המבעיר את הבערה הכל לפי הדלקה

מה שאמר ר' שמעון אומר
הכל לפי הדליקה דל שכר' שגור החם שהבעיר וכשעור כמה הוא סוף
מה שיוכל לבחול' ונאמר על דרך משל כי אפשר על הרוב שתדליק
מלהב שלה ער ממחוק עשירים אמה' וכל מה שתחבל כמותן העשירים
אמה הוא חייב אם אכלה חוץ לרשותו ואם הוסיפה חוץ לעשירים אמה
הדליקה במרחק יותר פטור לפי שהוא דבר חוץ מן השעור היוצא
כאלו עברה נהר או גדי גבוה ארבע אמות' והלכה כר' שמעון'

ה

המדליק את הנדיש והיו בו כלים ונדלקו ר' יהודה אומר
ישלם כל מה שבתוכו וחכמים אומרים אינו משלם אלא
נדיש של חטים או נדיש של שעורים היה נדי בפות לו
ועבר סמוך ונשרף עמו חייב עבר בפות לו ונדי סמוך לו
ונשרף עמו פטור מורים חכמים לר' יהודה במדליק את
הבירה שהוא משלם כל מה שבתוכה שכן דרך כע אדם
להנח בכתים'

כשהדליק בתוך שלו והלכה נאכלה בתוך של
חברו ככגון זה חכמים אומרים חייב משלם אלא נדיש אכל לח כלים'
אכל משעירין מקום אותם הכלים כגון הוא מלא נדיש' אכל אם הדליק
נדיש חברו משלם כלים שבתוכו' וכלכל כלים שדרכן להניח בגדיש
כמו המחרשות והמורה' אכל זולת אלו המיכים מן הכלים חייב
אלא כשעור גושן מן הגדיש כמו שזכרנו' ואם הדליק את הבירה
יסתכב בעל הבירה על מה שהיה כתובה שבע בתורה ושלם המדליק'
כל שישכניעו וכלכל שיהיה אמור שיש לו כמה שטען שאכד בתוך
הדלקה ואין הלכה כר' יהודה'

ו

גיץ היוצא מתחת הפטיש
ויצא והזיק חייב גמל שהוא טעון פשתן ועבר ברשות
הרביע נבססה פשתנו לתוך החנות ודלקה בנרו של חנוני
והדליק את הבירה בעל הגמל חייב הנח החנוני נרו מ
מכחון החנוני הייב ר' יהודה או בגר הנובה כטור'

ואין

הלכה כר' יהודה'

פרק שביעי
מרוכה מרת תשלומי כפל ממת
תשלומי ארבעה וחמשה שמרת
תשלומי כפל נזחנת כדבר שיש בו רוח חיים וכדבר ש
שאינו בו רוח חיים ומרת תשלומי ארבעה וחמשה אינה
נזחנת אלא כשור וכשה בלכר שנ' כי יגנוב איש שור או
שה אין ה' נכ מאחר הגנב משלם תשלומי כפל ולא ה'
ו' יסובח ולא המוכר מאחר הגנב משלם תשלומי ארבעה
וחמשה'

אמרנו בספרא על כל דבר פשע על שור על חמור
על סה על שלמה שט על כל חברה חור וכלל כלל ופירט וכלל אי חתה
דן חלף כן הפרט מה הפרט מצורף דבר המטלטל וגופו ממון אף
כל דבר העולטל עש ממון ינחו קרקעות שאינן מטלטלין ינחו ע'
טבנים שהוקצו לרקיעו' ינחו שטרות שאעפ"י שהן מטלטלין אין גושן
ממון' ומה חז"ן יתבאר לך כי תשלומי כפל נהג כדבר שיש בו רוח
חיים וכדבר שאין בו רוח חיים

ב

גנב על פי שנעם וטבח ומכר
על פיהן או על פי שנעם אחרים משלם תשלומי ארבעה
וחמשה גנב ומכר כשכת גנב ומכר לעבודה זרה גנב ו
וטבח ומכר כיום הכפורים גנב משל אביו טבח ומכר
ואחר כך מת אביו גנב וטבח ומכר ואחר כך הקדיש מ
משלם תשלומי ארבעה וחמשה גנב וטבח ומכר לרפואה

ולכלבים השוחט ונמצא טרפה השוחט חולין בעורה
משלם תשלומי ארבעה וחמשה ר' שמעון פוטר בשנ
אלו

כשישחוט הוא בידו כיום הכפורים חייב תשלומי
ארבעה וחמשה לפי שהוא מחויב ברת' ועוד יתבאר לך במסכת מ'
מכות טבל מחויב ברת לוקה ושקר הוא אכלנו אין אדם מת ומשלים'
אמנם יתחייב בתשלומי ארבעה וחמשה כשיתן לזולתו שישחוט לו
כיום הכפורים וכמו כן אם שחט לו זולתו בשבת או לעבוד זרה חייב
בתשלומין לפי שקר בידו שאין הפרש בין שישחוט הוא בעצמו או
שישחוט לו זולתו לענין תשלומי' והראיה עו מה שאמר תורה חו מכר
ולמדנו מפי הקבלה או לרבות את השליח וכשיגנוב משל אביו וטבח
ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה לחיוב' ויחשב להם חלקם כזה
וכבר בארנו בפרק שבי' ממשכת קדושין שחולין שנשחטו בעזרה א'
אסורין בהנאה אכל לפי שאסור זה מדרבנן הוא השוחט חולין בפנים
חייב בתשלומי ארבעה וחמשה לרבנן' ואין הלכה כר' שמעון'

ג

גנב על פי שנעם וטבח ומכר על פיהם ונמצאו זוממין
משלמין לו את הכל גנב על פי שנעם טבח ומכר על פי
שנעם אחרים או ואלו נמצאו וזוממין הראשונים משלמים
תשלומי כפל והאחרונים משלמין תשלומי שלשה נמצאו
האחרונים וזוממין הוא משלם תשלומי כפל והם משלמין
תשלומי שלשה אחד מן האחרונים וזומם בטלה ערות ש'
שנה' אחד מן הראשונים וזומם בטלה כל הערות שאם
אין גנבה אין טביחה ואין מכירה' גנב על פי שנעם וטבח
ומכר על פי ער אחר או על פי עצמו משלם תשלומי כפל
ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה

הנריענו כזו ההלכה
שהנראתו שוכר וטבח כמו עדות ער' עליו כזה' וכמו שהעדות
האחד אם יבא שני ויעיד כתקיימה העדות ויתחייב בתשלומי ארבעה
וחמשה וכמו כן כשהנדה טבח חו מבר אם באו אחר כן עדי' והעית
טבח ומכר משלם' ולא כאמר מורה בקנס פטור וכיון שהורה ואין
סם עדים פטור' הלל כל זמן שיבאו עדים חייב וזהו כשיסבור עקר
הגנבה קודם שיבאו עדי' גנבה נאחר טבח עדי' גנבה הנדה גנבה
ומכירה וטביחה אכל אם הנדה בעקר גנבה קודם שיבאו עדים פטור
מתשלומי ארבעה וחמשה אפילו בתו עדי' טביחה ומכירה אחר כן'

ד

גנב וטבח כשכת גנב לעבודה זרה גנב משל אביו מת א'
אביו ואחר כך טבח ומכר גנב והקדיש ואחר כך טבח ו
ומכר משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי ארבעה
וחמשה ר' שמעאל אומר קדשים שהזאחייב באחריותן
משלם תשלומי ארבעה וחמשה ושאינו חייב באחריותן
פטור'

מהלוקת ר' שמעון וחכמים אינו כמי שנכב והקדיש' אכל הוא כמי ש'
שנכב קדשים ושחטן ומכרן וחכמים אומרים גנב מבית האיש ולח מ'
מבית ההקדיש' נר' שמעון אומר קדשים שהנח חייב באחריותן ככסי
בעלים הן ונכב מבית האיש קרינא כיה וכבר כתבאר בראשון מן מ'
מגלה שהנדרות אינו חייב באחריותן והוא כשיחמר הרי זה עגלה הו'
שלמים ואין ר' שמעון מחייב תשלומי ארבעה וחמשה למי שנכב בק'
בקדשים שהוא חייב באחריותן ושחטן אלא אם כן שחטן בעזרה לשם
בעלים או כשהיו בעלי מומין נשחט חוץ מן העזרה לפי שכל העומר
לפירות כפרו דמי' ודין בעלי מומין כמו שכתב במקומנו' אכל
אם שחט אותם בחוץ והם תמימים בלא מום אינו חייב כלום' לפי
שהיא שחיטה שאינה ראויה ודעת ר' שמעון כבר קדם שהוא פטור למי
ששחט חולין בעזרה לפי שהיא שחיטה שאינה ראויה ואין הלכה כר'
שמעון'

ה

מכרו חוץ מאחר ממאה בו או שהיתה בו שותפו השוהם ונתנבל בידו הנוחר והמעקר משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי ארבעה וט והמשה נגב ברשות הבעלים וטבח ומכר חוץ מרשותן או שנגב חוץ מרשותן וטבח ומכר ברשותן או שנגב וטבח ומכר חוץ מרשותן משלם תשלומי ארבעה וחמש אבל אם נגב וטבח ומכר ברשותן פטור

כך זה מבואר

היה מושבו

ו

ויוצא ומת ברשות הבעלים פטור הגביהו או שהוציאו חוץ מרשות הבעלים ומת חייב נתנו לכבודת בנו לבעל הונו לשומר חנם ולשואל לנושא שכר ולשוכר היה מושבו ויוצא ומת ברשות הבעלים פטור הגביהו או ש הוציאו חוץ מרשות הבעלים ומת חייב

לימד אותנו

בזאת ההלכה שני שקרי האחד כי הגבב לא יקרא גבב עד שיביא אותו דבר הגבב ברשותו ויקנה אותו בדרך מדרכי קניות המטלטלין

וכבר קדם באורים בראשון מקדושין והשני כי חרבעה שומרים אינם קונים אותו הדבר הנותן להם לשמור לענין שיהיו חייבין בשמירתו ויתחייב כל אחד מהם בדרישן המיוחדין להם כמו שיתבאר אם לא קנו אותן המטלטלין באחד מן הדרכי שקטין בהם המטלטלין במקח וממכר כמו שכתבתי בראשון מקדושין וזהו מה שאמר תקנו מ משיכה בשומרין בדרך שקטנו משיכה בלקוחות ושומר זה העקר כי הוא עקר גדול ומועיל בדרכים

אין מגדלין בהמה דקה

ו

בארץ ישראל אבל מגדלין בסוריא ובמדברות שבארץ ישראל אין מגדלין תרגולין בירושלם מפני הקדשים ו ולא בהעם בארץ ישראל מפני הטהרות לא יגדל ישראל הזורים בכל מקום ולא יגדל אדם את הבלב לא אם כן היה קשור בשלשלת אין פורשין נשבים ליועם אא אם כן היה רחוק מן הישוב שלשים רים

אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל לפי שרועין בזרעם וסוריא הם הארצו שבבש דוד וכבר בארצו ענינם בשמי מן דמאי ומה שאמר לא יגדל חזירים הוא הדין לשאר דברים שאסורין באכילה אבל דבר בחזירים כפי הדין שהם אסור לגדל כמו הקב והגאן ואין פירושם כשבים פחים או שתות לגדל בהם יוכים אלא אם כן יחמיק מן קישוב דל ישוב המדינה ארבעה מילין והם שלשים רים וזה להחמיק ענמם מן הגזל שלא יגדל ויני בני העיר והזקיר שלא לגדל כלב מפני הזקני

פרק שמיני החובל בחברו חייב עליו משום

חמשה דברים כנוק בצער ברפוי בשבת וכשת כנוק כיצר סימא את עינו קיטע את ידו שכר את רגלו רואין אווט כאלו הוא עבד נמכר בשוק שמין אותו כמה היה יפה כמה הוא יפה בצער כואו בשפד או במסמר אפילו על צפרנו במקום שאינו עושה חבורה אומדי כמה אדם ביוצא בזה רוצה ליטול להיות מצטער כך רפוי הכהו חייב לרפאתו עלו בו צמתים אם מחמת המכה חייב ושלא מחמת המכה פטור חיתה ונסתרה חיתה ונסתרה חייב לרפאתו חיתה כל צרכה א אינו חייב לרפאתו שבת רואין אותו כאלו שומר קשואין שכבר נתן לו דמי ידו ודמי רגלו בשת הכל לפי המבייש

והמתבייש המבייש את הערום המבייש את הסומא הזבייש את הישן חייב וישן שבייש פטור נפל מן הגג והיזק ובייש חייב על הנוק ופטור על הכשת שני ושלח ידה והחזיקה במכושיו אינו חייב על הכשת ער שיהא מתבוין

כשיקטע ידו או רגלו יתחייב לנו החמשה עשר נשין אבל כשיעצה בנו אחד מאלה ההיזקים או שנים מהם כגון שבייש אותנו בלבד לא יתחייב אלא בנשת וכמו כן אם נער בלבד לא יתחייב אלא נער כמו שאמר דרך משל כואו בשכור על צפרניו ועל זה הדרך הקטן והם יעבור המוכה על דברי הרופא וכוסף חלויו או נולדה בסבתו מחלה לא יתחייב החובל שום דבר על אותו החלוו המתחדש לפי שהחולה חמס על כפשו ודעי כי עקר מעקרי דתנו אין גובין קנסות בבבל והוא הדין בשאר כל הארצות חוץ מארץ ישראל בלבד לפי שאמר יתברך עד האלהי ואין לנו ריבים שיקרא שום אלהים אלא הריינים הסמוכין לארץ ישראל כמו שכבאר בסהדין וכל דייני העולם כאלו הם עומדים במקום דייני ארץ ישראל ואף על פי כן אין מ ממלאין מקומן אלא ברברים המהגים הרבה כדי שלא יחברו זכות בני אדם כגון ההלואות והמקח וממכר וההקדמות וההוראות וט זה הכפירות וכשהזיקה בהמה בשן ורגל שהן מועדין לזה כמו שקדם וכמו כן כשהזיק אדם את הבהמה אבל בהמה באדם או אדם באדם וכן כל קנס לא יגלם שום דבר אלא בבית דין בארץ ישראל לפי שלא הרברים שמהם שלא יארעו אלא מעט ומהם שאין בהם חסרון כים והראוי לעשות בחובל בחברו שיושם כל מה שיתחייב משבת וכשת ורפוי נער וקנס וכלול הכל משלם החובל בפעם אחת ושומר אם היה הדין בארץ ישראל והוא בחונה לארץ מגדלין החובל עק שיתן מה שיחייב על דרך פשרה או יעלה עש בעג דינו לארץ ישראל וכשתן מה שממין עליו מתירין לו דניו ואפילו לא נתנה החובל ב בזה ומאשר ראוי לזכור בכאן כי חמני נוק שחייב התם קנס הוח ואין גובין אותו בחונה לארץ אלא על הדרך הנכבד אבל חמי נוק ב ברבות שכובד כבר בפרק השני מוז המסכתא והוא כשקני צדויות מכתיון מתחת ידו ושכר את הכלים משלם חמי נוק מן העללים כי הוא הלכה ואינו קנס וגובין אותו בחונה לארץ וכלבד שיהיה ברשות הניקח אבל ברשות הרבים הוא פטור על כל הניקח הרגל כמו שכתבאר לשם ונקז שלם אינו קנס וגובין אותו בחונה לארץ אלא ב בשור המועד בלבד לפי שעקר הוא בדינו אין מועד בבבל

ב

זה חומר באדם מכשור וחופר בשור פבאדם שהאדם משלם את הנוק ומשלם דמי ולדות ושור אינו משלם א אלא נוק ופטור מדמי ולדות

אמר זה חומר באדם מכשור יסלנו סמך על העקר אשר קדם בפרק שלישי מוז המסכתא שורו שבייש פ פטור וכבר בארצו בפרק חמישי גם כן שהשור פטור מדמי ולדות

ג

חמכה אביו ואמו ולא עשה בהם חבורה החובל בחברו כיום הכפורים חייב בכלם החובל בעבד עברי חייב בכל חוץ מן השבת כזמן שהו שלו החוב בעבד בעעג של אחרי חייב בכלם יתורה אומ אין לעבדים כשת

כבר בארצו כי מן העקרים שבדיכנו אין אדם לוקה ומשלם אלא כשיעצה אדם דבר שחייב עליו מלקות ותשלומין לוקה ואינו משלם זולתי חובל בחברו כיום הכפורים בלבד שזה משלם ואינו לוקה לפי שהמקרא מפורש ב בחובל שלם על כל פנים והוא שכתב יד ביר וכל הפירוש בזה הדבר הכיתן מיד ליד ומאי יהו ממון כי אחר שאמר באשר עשה כן יעשה לו ולא היה צריך לומר יד ביר והוא ענין מה שממנו בפרק ד' בכתה תורה חובל בחברו בתשלומין ואין הלכה כר' יהודה

4
3

ד הרש שוטה וקטן פגיעתן רעה החובל בהם חייב והם שחבלו באחרים פטורין אבל משלמין לאחר זמן נתגרש' האשה ונשתחרר העבד חייבין לשלם

כל זה מכוון ויש לו דיינים לסיק אותם כדי להסיר הקוס מכני אדם

ה המכה אביו ואמו ועשה כהן חבורה החובל בחבורו כשבת פטור מכלום מפני שהוא נדון בנפשו החובל בעבד בנענע שלו פטור מכלום

כבר בארנו בפרק ארבעה עשר מומסקת שבת כי החובל לא יהיה מתחייב בנפשו לא בשבת כן לקחת קדם השמות מן המכה שישתמש בו במה שירצה אבל אם נתכנס ל להכאיב ולהזיק בלבד הוא מקלף ופגור מצד חיוב שבת וזהו בחובל בבהמה ובחיה אבל חובל בחבורו הוא חייב שקילה מפני ששכחה רגזו ורשעה רגזו בהזקין לבעל ריבו הו' כמתקן כמו שהתבאר בקורע שחמתו ויגל מתנו שהוא חייב לשי שתכנס דעתו כאותו מיצשה נאמרי' שהוא קלקול ולפי כך הוא פטור מכלום מחמת הקוסים ודע זה ולא תטעה בו

ו התיקע לחברו ניתן לו סלע ריהודה אומר משום ר' יוסי הגלילי מנה כסורו נותן לו באותים וזו לאחר ידו נותן לו ארבע מ מאות וזו צרם באזנו תלש בשערו רקק והגיע בו הרוק או שהעביר סלתו ממנו ופרע ראשה של אשה נותן א ארבע מאות וזו הבל לפי כבודו אמר ר' עקיבא אפי עינים שבישראל ראיין אותם כזו הן בע חורין שירדו מנכסיהן שהן בע אברהם יצחק ויעקב מעשה באחד שפרע ראשה של אשה ובאת לפע ר עקיבא וחייבו ליתן לה ארבע מאות וזו אם לו ר' וזן לי וזמן נתן לו ושמרה עמדה על פתח הצרה שבר את הפך בבניה ובו באיסור שמן ונ וגלת את ראשה והיתה מנות על ראשה והעמיד לה ע עדים וכא לפע ר' עקיבא אפר לו ר' לוו אע נותן ארבע מ מאות וזו אם לו לא אמרת כלום שהחובל בעצמו ואף על פי שאינו רשאי פטור ואחרים שחבלו בו חייבין והקוצין את נטיעתו אעפי שאינו רשאי פטור ואחרים שקצצו את נטיעותיו חייבין

הקוצ' לחכמי הוא מי שמכה חברו כפי ידו סגור בערמו סגור שהכהו כפי ידו על פניו לאחר ידו שהכהו באחר ידו והוא קלון ונתר' צרם לחזנו שפתל חזנו והכאיבו כזן עקיבה ומה שאמר הכל לפי כבודו ולפי אלנו השעורים הכזרי' הם תבליית מה שהוא כותן לחכם חסוד ואם הוא אדם פחות יפחתו לו מחלו השעורים ולא יתנו לו חלל לפי כבודו ויד עקיבא חולק בזה ואל' שישראל כלם שנים בחלו הדינים ומן העקרים כדן שלא יקריבו כד זמן כנזקין ונאמנס עשה ר' עקיבא זמן כבשת כלכר' ואין הלכה כר' עקיבא כהשנותיו כל אדם ולא כר' יהודה וכל אלנו הם קנסות ודינם כ בחרין ישראל כמו שבארנו

ז אעפי שהו' נותן לו אינו נמחל לו לעד שייבש כמנו מחול שנ' ועת' השב' את אשת האי' ונ' ומנן שלא יהא המוחל אכזרי שנ' ויתפלל אברהם אל ה האהים וגו' האומר סימא את עיני קטע את ידי שבר את רגלי חייב על מנת לפטור חייב קרע את כסותו שבר את כדו על מנת לפטור פטור עשה כן לפליע על מנת לפטור חייב בין בגופו בין בממונו

אמרנו יש הן שהוא כלאו והוא זה שאמר לו כמק נפגו' על מנת פטור כי מן הידוע כי אין אדם מותר בכמות

זה ולפיכך חייב פרק תשיעי הגזול עצים ועשאן בלים צמר ועשאן בגדים משלם כשעת הגולה גזול פרה מעוברת וילדה רחל טעונה וגווה משלם דמי פרה מע מעוברת לילד ודמי רחל טעונה לרגזו גזול פרה ונתעברה אצלו וילדה רחל ונטענה אצלו וגווה משלם כשעת ה הגולה זה הבלל כל הגולעם משלמים כשעת הגולה

אמרנו זה הכלל כל הגולעם משלמים כשעת הגולעם ללמד כי מי שנכב בהמה קאנה ונדלה חלנו ק קאנה בשכיו נחש שחטה או מכרה אחר טעלה טעלו הו' זוכת ושלנו הוא מוכר ואינו חייב בתשלומי ארבעה וחמשה

ב גזל בהמה והזקינה עבדים זהו קינו משלם כשעת הגולה ר מאי או יאמר לו בעברי' הרי שלך לפניך גזל מטבע ונסדק פירות והרקיבו יין והחמי משלם כשעת הגולה מטבע ונפסל תרומ ונטמאת חמץ ועבר עליו הפסח בהמה ונעברה בה עברה או ש שנפסלה מעל גבי המוכח או שהיתה יוצאה לויסקל אונ' לו הרי שלך לפניך

כשהרקיבו מקצת הפירות אומרים לו הרי סלך לפניך ואם הרקיבו כלם משלם כשעת הגזל ומטבע ונפסל הוא שבת יעבור באות מריקה אבל עובר הוא במריקה אחרת והלכה כר' יוסי

ג נתן לאומנו לתקן וקלקלו חייבין לשלם נתן להרש שירה תיבה ומגדל לתקן וקלקלו חייב לשלם הבנאי שקבל ע עליו הכותל לסתרו ושבר את האבנים או שהזיק חייב ל לשלם היה סותר מצד זה ונפל מצד אחר פטור אם מחמת המכה חייב

אין הפרש בין שיתן לאומנו כלי העשוי לתקן אותו ונקלקתו או שיתן לאומנים עבים או כדול לנגשותיו ממנו כלי זיעשו אותו ונבמרנו מלאכתו ואחר כך יקלקלוהו ושלם דמי הכלי כפי הע העבדים

ד נתן צמר לצבע והקדיחתו יורה נותן לו דמי צמרו צבעו כעור אם השבח יתר על היצאה נותן לו את היצאה ואם היצאה יתרה על השבח נותן לו את השבח לצבוע לו אדום וצבעו שהור שחור וצבעו אדום ר' מאיר או נותן לו דמי צמרו ר יהודה או אם השבח יתר על היצאה נותן לו את היצאה ואם היצאה יתרה על השבח נותן לו את השבח

כעור שמראהו רע והוא טע' על דרך משל זה צבעו אדום אבל הוא עין רע' לא יכפר למה שרעה אותו וענין שבח והונחה כמו שאמר לך על דרך משל אלנו היה הכגד שוק דיכר ואחר נביערו שוק דיכר וחזיו והנזיח בו כצבע רובץ לח יתן לו חלל רובץ דיכר' ואם הנזיח עליו שלשה רבעי דיכר יתן החמי מאשר קותיד בדמיני' וכל זה אינו תלמי ברצון בעל הכגד' חלל אפי' אמר לו בעל הכגד כיון שעברת על מ מאמרי תן לי מה שהיה שוק בגדי בתחל וטול לך הכגד לא יוכל לומר זה לפי שאמרנו אם השבח יתר על ההונחה נחש ההונחה יתרה על השבח היא תקנה לבגד אחר משניהם' והלכה כר' יהודה

ה הגזול את חברו שוה פרוטה ונשבע לו יוליכנו ואפילו לכדי לא יתן לא לבנו ולא לשלוחו אבל נותן הוא לשליה בית דין ואם מת יהויד ליורשיו

במומונ ולפיכך הוא נותנו להם שלא יהנה הנוף מאותו הממונ
שעוב וחל יקשה בעיניך שהוא פועל את חובו מן הממונ אשר נאמר
להנות בו לפי שיתכן זה כמו שנתבאר בערך רביעי מהדרים ולפס פ
פירשנוהו

יא הגזול את הנר ונשבע ומת הריו זה משלם קרן
וחומש לכהנעם ואשם למובח שנ' ואם אין לאיש גזול ונו'
היה מעלה את הכסף ואת האשם ומת הכסף ינתן לבני
והאשם ירעה עד שישתאב וימכר ויפלו דמיו לנרבה
נתן את הכסף לאנשי המשמר ומת אין היורשין יכולין ל
להוציא מידו שנ' איש אשר יתן לכהן לו יהיה

כבר ידעת כי
הנר כשמת ולא הניח בני' בקדושה כי אין לו יורש וכל הקודם בנכסיו
זכה ועל גר שמת שאין לו יורשים כאמר ואם אין לאיש גזול ונו'
מישראל אי אפשר שלא יהיה לו גזול כי קבלה הוא בידנו אם כן הניש
מיאמר משבטנו הוא ירשנו וכבר ידעת כי בכל מקום שאמר נרבה רל'
עולת נרבה וכבר בארנו זה במסכת שקלים ודיני עולה נרבה יתבאר
לך מזה השפוק שהביא רמיה על זו ההלכה שאשם כקרא הקרן שהוא
מחזור כלומר הגזלה בעינה או דמיה

יב נתן הכסף ליהויריב
ואשם לידעיה יצא אשם ליהויריב וכסף לידעיה אם ק
קיים האשם יקריבוהו בע ידעיה ואם לאו יחזור ויביא
אשם אחר שהביא גזלו עד שלא הביא אשמו יצא
אשמו עד שהביא גזלו לא יצא נתן את הקרן ולא נתן את
החומש אין החומש מעבב

כבר בארנו באחרון של סוכה כי
משמרות כהנה עשרים וארבעה משמרות והיו עובדים בזה אחר זה
כל משמרה שבת אחת ומכלל המשמרות יהויריב וידעיה והביא אות
על דרך משל' וכשנתן כסף ליהויריב ואשם לידעיה נהיה המשמרת
משמרת ידעיה בזה חולקין ד' יהודה וחכמים' ד' יהודה חומ' משמרת
יהויריב עבדה פשעגלה הכסף כיון שאין לה במשמרת שום דבר לפי
שאזנה שבתו לפיכך יחזור כסף הגזל אשם וישוכם הכסף לידעיה שיש לו
המשמרת וחכמים אומרים משמרת ידעיה עבדה פשעגלה האשם מ
יובלי שתקבל הכסף והראוי שיתן הכסף קודם האשם ולפיכך יוקח ה
האשם מחתו ויתן ליהויריב שנטל כסף ברישא כמו שראוי' והוא
יקריב האשם כשתהיה משמרתו ולפי שחלו העקרים אמתים ידעיה
אמר לנו מחבר המשנה במשנה זו שנתן הכסף ליהויריב ואשם ל
לידעיה והיתה משמרת ידעיה אש הוא הלכה בחכמים שאומרים יצא
אשם יהויריב כמו שקדם' זה מובאר ואין שם ספק ואם הלכה
כר' יהודה שאמר ישיב הכסף לידעיה אם קיים האשם יקריבוהו בני
ידעיה ואם לא שקצנה משמרת ידעיה והקריבה האשם קודם שתתח
הכסף מן יהויריב זכנו בני ידעיה בעור האשם אבל כשרו אינו
ראוי לחלילה לפי שהוא פסול ויחזור ויביא אשם אחר ליהויריב אשר
כידו ככסף ויקריב אותו למשמרתו ומה שלמר רבינו הקדוש במשנה
זו הוא חיזה יתחייב על דעת ר' יהודה כשהקריבו בני ידעיה האשם ו
זכך אמרה הבריתא בזה הדין כשהיתה המשמרת ליהויריב ונעשה מ
מה שאמרנו' אמר' לרבי ד' יהודה אש קדמו בני יהויריב והקריבו
אשם יחזור ויביא אשם אחר ויקריבו בני ידעיה וזכנו האחרים כמה ש
טבירים' וזה הענין הוא מה שלמרנו בזאת המשנה והלכה בחכמים'
והרמז שראוי להיות הכסף קודם לקרן' הוא מה שכ' באשם אש
יכפר בו וקבלנו בפי' זה כי האשם הנאמר כאן כסף והוא מה שאמר
אשם זהו קרן וכבר בארנו בהלכה שקודם לזו דרמנא קרא הכסף ל
אשם נאמרנו יכפר בו והוא פועל עתיד
התח' ל' בספרה שהוא נתן הכסף ותגמר כפרתו ולא ישר עליו עון ו
בקרבו' והוא חיל האשם כמו שכ' וכפר עליה הכהן בחיל האשם
וקבלנו בזה חיל אשם מעכבין ואין החומש מעבב וכבר נתבאר כי
האשם הוא הכסף' ופי' מעכבין חכמה

ים לאדם שיתן את הגזלה לכר שכעירו ומביא אשמו ומתכפר לו
ויסאר אותו המאון ביד בר עד שיבא בעליו או ישלמהו בר אם יעשו
בו כבוד בעיניהם

נתן לו את הקרן ולא
נתן לו את החומש מחל לו על הקרן ולא מחל לו על
החומש מחל לו על זה ועל זה חוץ מפחות שוה פרוטה ב
בקרן הריו זה צריך לילך אחריו

ואפי' היה הגזל בעין כיון
שלא כשאר עליו מן הקרן אלא פחות משנה פרוטה אינו צריך לילך א'
אחריו ולא כאמר חפשי שהוקר אותו החלק ששנה עתה פחות מפרוט'
וישוב שנה פרוטה'

ז נתן את הקרן ונשבע לו על החומש הריו
זה משלם חומש על חומש עד שיתמעט הקרן משהו פ
פרוטה וכן כפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק
או מציא אבדה וכחש בה' ונשבע על שקר הריו זה משלם'
קרן וחומש ואשם

עד שיתמעט הקרן משנה פרוטה' כיני
גזל ארכיבא יסלם זוזים חמשה' נתן ארכיבא וכשבע על הזוז יתחייב
זוז ורובע נתן הזוז וכשבע על הרובע יתחייב רובע זוז ומשקלו ב
גרירי חרוב' נתן הרובע וכשבע על החרוב חייב חרוב ורובע חרוב ב
נתן החרוב וכשבע על רובע חרוב אינו חייב אלא רובע חרוב כל
בלבד לפי שהוא פחות משנה פרוטה' חמס' יתחייב בזה לפי שאמר
הכתוב חמישיתו יוסף עליו וקבלנו בפירוש זה מלמד שמוסיף חומש
על חומש וכן כל מי שיתחייב חומש דיבם שנה לפי שפי' חמישיתו
חמישיות הרבה על הדרך שבארנו'

ח היכן פקדונו ואמר לו נאבר משביעך
אנני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שאבלו משלם את
הקרן הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם
תוספת החומש
לא יתחייב האדם בו אלא בהודאתו לא על פי עדים שכ' וקיה כי יחטא
ואשם ונו' חמס' יהיה זה כשטב מאליו'

היכן פקדונו אמר לו נגנב
משביעך אנני ואומר אמן והעדים מעידין אותו שנגנבו מ
משלם תשלומי כפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש ו
ואשם
תשלומי כפל הוא קנס ומעקרנו אין אדם משלם קנס על
פי עצמו וכבר התבאר זה בערך שלישי מכתובות'

ט הגזול את אביו
ונשבע לו ומת הריו זה משלם קרן וחומש לבניו ולאחיו
אם אינו רוצה או שאין לו לזה ובעל הוב באין ונפרעי'
אמר רחמנא והשיב את הגזלה ונו' ולפיכך מן שגזל אין לו תקנה עד
שתבא גזלה מתחת ידו או ימחול אותו הגזל וזה כשתהי' הגזלה עורה
אבלנו לא כשתכית ולא קבאה בשנוי כמו שקדם ולפיכך כשמת אביו ו
גזלה תחת ידו ואביו לא מחל לו מכל מקום צריך שתבא אותה הגזלה
מתחת ידו ואם היה אביו מחייב יתן לו מה שגזל או יתן הגזלה ל
לבניו הוא עבמו בענין שתבא הגזלה מתחת ידו ואם לא היה אביו אחר
מאביו ולא כביס או לא החזיר הוא אותה הגזלה לבניו יתן הותן' כח
במובן או בכתובת אשתו או נדקה וכל זה כשיודע ויחמר זה גזל אבא
לא שיתן על דרך זה הוא מממונו וכדי שתבא גזלה מתחת ידו

האומר לבנו
קונם שאי אתה נהנה לי אם מת ירשנו בחיי ובמותי אם
בת לא ירשנו אלא יתן לבנו או לאחיו אם אין לו לזה
ובעל הוב באין ונפרעיין
כל זה מובאר חוץ ממה שקדם ונריך עוד שיבאר
למי שנתן לנאותו הממונ ויאמר להם כי אביו נשבע עליו שלא יהנה

5
6

פרק עשירי הגזול ומאביל את כנו והנח לפניהם פטורין מלשלם אם היה דבר שיש לו אחריות חייבין לשלם אין פורטין לא מתיבת המוכסין ולא מכיס של גבאין ואין נוטלין מהם צדקה אבל נוטל הוא מתוך ביתו או מן השוק

זו המשנה היא בכנייה על שני עקרין האחד מטלטלי לבעל חוב לא מעשברי נהשני מלנה על פה א' אינו גובה מן היורשים ונשני העקרין האלה אין הלכה כן אבל מן העקרין שברון עליהם עבשין מטלטלי לבעל חוב מעשברי מלנה על פה ג' בין מן היורשין וקד' זני על הגזולן היא מלנה על פה

לפיכך הגזול ומאביל לכנייה חייבים לשלם באיזה פנים שיהיה כתיאשו הכעלים או לא כתיאשו בין שהכית מקדקצי או מטלטלי מנכסיו יקח על כל פנים כל מה שבזל ואם לא הכית חכיהם סגס דבר אם כתיאשו הכעלים אינם חייבים לשלם ואם אכלו מה שאכלו לפני ימוש חייבין לשלם ואם היה המוכס גני או מוכס ישראל אלא שאין לו קנכה אלא שלקח דשות מן המלך שיוכל להוסיף על המכס איזה שיען שיכנה על הקנכה שקצב לו המלך אותה שהוגזלן בכל זה אין ראוי לפרוט דבר ממה שיש לפניו מן המענות לפי שהוא בחזקת גולן ואותן המענות כלן גולה וכמו כן לא יקחו צדקה מאותו המוכס מן המענות שלפניו אבל אם פרט מה מענות שיש לו בביתו או בטלו ממנו צדקה כשהוא בשוק ואין תיבה לפניו זה הוא מותר וזהו טעם מה שאמר מ' מותר ביתו חזן מן חשוק וכו' כן אין פורטין ממה שלפניו גבאי צדקה משום חשד שלא יחשדו אותה שהיא מנכסי הצדקה למי שיש עליו חוב כשידאש אותה שיתן מענות מן שלא ראה כשלקח הרינו וכבר כתבאר לך מרבין כי כשיהיה מנכסי ישראל ואינו מוסף על כל מה שמקק לו המלך ולא יגרע אינו גולן כי מן העקרין שלכנו דנא דמלכותא ריבא

גטלו המוכסין חמורו ונתנו לוקחמור אחר נטלו הלסמין את כסותו ונתנו לו כסות אחרת הרי אלו שלו מפני שההבעלי מתיאשים מהם המציל מיד הגיים מן הנהר ודמיר הלסמטים אם נתיאשו הבעלי הרי אלו שלו וכן נחיל של רבורי אם נתיאשו הבעלי הרי אלו שלו א' ר' יוחנן בן ברוק נאמנת אשה או קטן לומ' מכאן יצא נחיל זה והמהלך בתוך שדה חברו להציל את נחילו ואם הויק משלם מה שהויק אבל לא יקוין את הסוכה על מנת ליתן את הרמי' ו' ישמע' בנו של ר' יוחנן ברוק או קוצין ונותן את הרמי'

אין אשה וקטן כאמנין כדן זה אלא כשהוא מסיח לפי תומו כמו ש' שכארכו בגני לעדות חטה בסוף יבמות' וכחיל בקרח עת רבורי' ה' הכבכ' על המלך שלהם כמו שזה מפורסם וידוע' ואין הלכה כר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא'

המכיר את כליו או ספרח ביד אחר אם יצא לו שם גנבה בעיר ישבע כמה הוציא ויטול אם לאו לאו כל המנו שאם אומ' מכרן לאחר ולקחן זה ממנו

זה הקדן כשיהיה האיש ההוא אינו יודע למכור אותן הרברים שהוא טוען עליהם שבעבדו לו ויונא לו שם גנב' בעיר ואין צריך שכתב שערך שני עדים שיעידו שלו הכלים היו של' ושאלו הספרים שלו היו לפי שזה מכורא אבל אם דרכו שימכור כליו וספרים לא ידעו לו זה הדין אלא אם לבו עמו בני אדם ומנאו בבקר קדו חתור ואותם אכשי' שלכו בביתו יבאו על אותה המחמתרת וכליו וספריו של בעל הכית כדיתהם באותה שעה ידעו לו דין זה כמו ש' שכתבנו וכבר בארכו פעמיים כי בכל מקום שאמרנו במשנה שכונעה היא שכונעה בתורה

ד זה בא בחכיתו של יין וזה בא בכרו של

רבש נסרקה כרו של רכש ושפך והאיתים והציל א את הרבש לתוכה אין לו אלא שכרו אם אם לו אציל את שלך ואתה נותן לי דמי שלי חייב ליתן לו שטף את הנהר חמורו והמור חברו שלו יפה מנה ושל חבריו יפה מאתים הנח את שלו והציל את של חברו אין לו אלא ש שכרו אם אמר לו אציל את שלך ואתה נותן לי דמי שלי חייב ליתן לו'

אלו השמייענו הדין בחכית של יין בלכר היינו אומרים כגון זה הוא שכשפירש עליו נותן לו דמי יינו אבל חמורו ות' נחמו חברו שאינו עושה מעשה בידו לא ואם השמייענו הדין בחמורו נחמו חברו היינו אומ' בזה הוא שאין לו לא שבת כשלא פירש עליו לפי שאינו עושה מעשה בידו אבל יינו ורבש חברו אפילו לא פירש נותן דמי יינו לפי שהתעסק באסוף הרבש בידו לפיכך הוריענו שהדין בשני המעשים אחד ושלח כאמר בזה משנה אני כך לפי שכ שכשבינו הניח ממנו וכתעסק בשלנו לאסוף מה שאכר ולפיכך אם פירש עליו נותן לו דמי חמורו ודמי יינו

ה הגזול שדה ונטלוה מסיקין אס מכת מדינה היא אומר לו הרי שלך לפניך אם מחמת חגולן חייב להעמיד לו שדה שטפה נהר אומר הרי שלך לפניך

ה השמייענו בהלכה זו בשתתיה מכה טכעית כוללת או אינה כוללת כמו שטענה בכהר חו כשקעה או ירדה עליה חכני א אלבגיש שרינס דין מכת מדינה ונלא יוכל לומר לו הרעה הזו באה ב בעונותיך וכאלו חתה הוא הסכה כד' שיהא חייב לשלם אבל יאמר לו הרי שלך לפניך

ה הגזול את חברו או שלוה ממנו או שהפקיר לו ב'ישוב לא יחזור לו במדבר על מנת לצאת במדבר יחזור לו במדבר

ה תקנה היא זו לבעל הממון ולפיכך אם אמר בעל הממון לאשר הוא בידו תן לי מה שיש לי אצלך ככאן במדבר יש לו לפורע ממנו

ה האומר לחברו גולתיך והלותע הפקדת אצלי ואיע יודע אם חורתי לך ואם לא חורתי ח חייב לשלם אבל אמר אינע יודע אם גולתיך ואם ה הלוייתע ואם הפקדת אצלי ואם לא הפקדת פטור מ' מלשלם

ה יהיה חייב לשלם כשטוענו חברו טענת כריא ונאמר גולת אותי והלנתי אותך אבל אם היה חברו בסן מן מוספין ונאמר איני יודע אם הלנתי אותך נאח לא הלנתי והוא אמר הלנתי נדאי חבל איני יודע אם החורתי או לא החורתי אינו חייב לשלם אבל אם בא לבאת ידי שמים יתן לו כמה שהורה שהלוחו ומה שאמר פטור ואפילו טענו חברו טענת כריא ויאמר הוא איני יודע פטור וא' ואינו חייב לא שכונעת הסת שהוא אינו יודע באמת שיש לו אצלנו ממנו

ה הגונב טלה מן העדר והחזירו מת או גנב חייב באחריותו ואם לא ידעו בו הבעלים בגנבתו ובחזרתו ו' ומנו את הצאן והיא שלמה פטור מלשלם

ה אמרו ומנו את הצאן וקיא שלמה פטור מלשלם וכל הענין הראשון והוא כשגנב ו ידע בעל הצאן שגנב לו אבל אם ידעו הבעלים לא בגנבתו ולא ב בחזרתו אינו פטור לא אם כן יחזיר וידעו הבעלי שיחזור לפי שלמד זה העולה דרך אחר ונלתי דרך הצאן ולכך צריך להודיע הבעלים כדי שישמרוהו כאשר יוכל ואז יפטור מחזריותו

ה אין לוקחין מן הרועים צמר וחלב וגדיים ולא משומרי פירות ע

א (1)

עצים ופירות אבל לוקחין מן הנשים כלי פשתן בגליל ועגלים בשרון ובלם שאמרו הטמן אסור ולוקחין ביצי ותרגולים סבל מקום

אלה הדברים שהזכיר

שלא לקנותן לפי שמזקתן גנבה בידם

ומזבין שהכובס מוציא הרי או שלו שהסורק מוציא הרי הוא של בעל הבית הכובס נוטל שלשה חוטין והם שלו יתר מכאן לבעל הבית אם היה שחור על גבי לבן נוטל את הכל והם שלו החייט ששייר מן החוט כדי לתפור בו מטלת שהוא שלש על ש שלש חייב לתחזיר לבעלים מה שחרש מוציא במעצד הרי אלו שלו בכשיל הרי הוא של בעל הבית אם היה עושה אצל בעל הבית אף הנסרות של בעל הבית

ככר

התבאר בשבת כי המזבין הם חתיכות צמר קטנים שממלאין בהם הכתנות והכרים וכיוצא בהן וכובס הוא שמלכזן הכמר וסורק הוא הסורק והמכפנז וכדי לתפור הוא כמו חורף מחט ומעצד כלי הגבר שמחליק בו או כיוצא בו וכשיל

הוא כלי הגבר שמתקן בו העץ ונסורת הוא הסך שמקת העצים כשנסרין העצים לעשות מהן לחות

סליקא מססת בבא קמא

בבא מציעא

ב היו שעם רוכבין על גבי בהמה או שהיה אהר רוכב ואחד מהלך זה אומר כלה שלי וזה אומר כלה שלי וזה אומר כלה שלי זה שבע שאין לו בה פחות מהציה וזה שבע שאין לו בה פחות מהציה ויחלוקו ובזמן שהם עודין או שיש להם עדים חולקין שלא בשבועה

למדך שרוכב ומכה גוים וכלבד שינענע רגליו על הבהמה כדי שתלך וחס לא היה בן חלא שהיה יושב עליה כלבד המכה בקנה והודיעך שחס הודיעך או כחו עדים ואפי' אחר שפסקו הדין עליהם בשבועה חולקין שלא בשבועה

היה רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה אמר לחברו תנה לי נטלה ואמר אנני זכיתי בה וזה בה אם משנתנה לו אמר אנני זכיתי תחלה לא אמר כלום

אם הרוכב אמר להולך כרגליו וזה לי בו לא יוכל לומר כשיקחנה אני זכיתי בה חלא חברו הרוכב קנה אבל יוכל לומר אני זכיתי בה כשאמר לו תנה לי כמו שזכר

ד ראה את המציאה ונפל לו עליה ובא אהר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה ראה אותם רצים אהר המציאה אהר צבי שכור אחר גזילות שלא פרחו וזה זכה לי שדי זכתה לו היה צבי רץ כדרכו או שהיו גזילות מפ מפרחין ואמר זכתי לי שדי לא אמר כלום

כשיהיה עומד בשדה כל מה שהוא עמו בתוך ארבע אמות שלו קנה וכל מה הניע לידו ואין לשום אדם בו זכות ואמרו זה הדין האמור בזה ההלכה הוא כמי שהוא עומד בשדה הרבים או בשדה חברו שאין דרך בני אדם לעמו שם לפיכך לא קנו לו ארבע אמות שלו אפי' על המציאה וכא החד והחזיק בה זה שהחזיק קנה ומה שאמרנו שזכתה לו שדהו יתכן זה בשני תנאים האחד שיהיה עומד בתוך שדהו והשני שיהיו חותין הגזילות והכבי הולכים לחט ומתמהמהים בענין שיוכל להשיגם חס ידיו

ה מציאת בנו ובתו הקטנים ועברו ושפחתו הכנענים ומציאת אשתו הרי אלו שלו מציאת בנו ובתו הגדולים ועברו ושפחתו העבריים ומציאת אשתו שגרשה אעפי' שלא נתן לה בתובתה הרי אלו שלהן

כל הסומך על שלחן אביו מניאחזו של אביו ואפילו הוא בן ארבעים שנה וכל בן ש שאינו סומך על שלחן אביו והוא מבין שש שנים ומיעל מניאחזו לעמו וזהו מה שזכרנו בזה המעשה באמרנו גדולים וקטנים חבל הכה כל זמן שהיה כעדה מניאחזה לאכיה לפי שכל שכת נעורו לאכ כמו שכתבנו בספק רביעי ומכתובות

1 מצא שטריו חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר אם אין בהם אחריות נכסים יחזיר שאין בית דין נפרעין מהם רביר' מאיר וחכמים אומרים בין כך ובין כך לא יחזיר מפני שבית דין נפרעין מהם

חכמים אומרים אחריות טענת סופר הוא לכך אין הפרש אלמם בין שטר ביט' בו אחריות או שטר סתם שאין בו זכר אחריות נפרעין בו מנכסים משועבדים ולפיכך לא יחזיר ואפילו היה מורה אחרות שיש עליה השטר שהוא חייב בו ושלנו פרע מומנו כלום לא יחזיר לפי שיש לחוש שמא הסכמה ביניהם לטרוף בו מנכסים מ משועבדים ויטרוף מן הלקוחות שלא כדון והלכה בחכמים שאומרים אחריו טענת סופר הוא חבל אם הוא מפורש בשטר על מנת שהין לך עלי אחריות יחזיר כשנורה אונתו עליו החוב

שם אוהוין בטלת זה אומר אנני מצאתיה וזה אום אנני מצאתיה זה אומר כלה שלי וזה אומר כלה שלי זה שבע שאין לו בה פחות מהציה וזה שבע שאין לו בה פחות מהציה ויחלוקו זה אומר כלה שלי זה אומר הציה שלי האובר כלה שלי ישבע שאין לו בה פחות משלש חלקים והאומר הציה שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע

זה הדין הוא כשאחוז כל אחד משניהם בחוט שפת הטלת חבל אם תפש כל אחד מהם לעצמו בהלך מומנו יש לכל אחד מ משניהם מה שפגע והחזיק בו והנשאר מן הטלת יחלוקו אונתו כשנה ח אחד שיטענו שניהם כמו שזכר וקנה שחייב זה אומר כלה שלי הוא מרבר כשחבר המוכר הטלת לאחד ממי שבי אדם שהיו מנויים לשני בדמים ידועים וכל אחד משניהם כתן לו אונתן הדמים ולקח מן האחד ברצונו ומן השני אכוס וקבל אונתו ממי שבי על דעת שיחזיר לו וכשתפק למוכר שאינו יודע לאיזה מהם מוכר וכל אחד מן הלוקחין טוען למוכר ברצונו ישבעו שניהם כמו שא' בתקנת החכמי כדי שלא יהא כל אחד תופש בטלתו של חברו ויחלוקו הטלת והדמי שכתן האחד מהם שיחזיר להם המוכר ולא ידע המוכר מי היה הלוקח ויאמר לזה מוכרתי יהי באמן בעדותי ואעפי' שהטלת ביד שניהם וטוען כל אחד משניהם אני לקחתי ותתי עדותי כדון עד אחד דעלמא ולא תהיה השבועה דאורייתא מפי העד לא בתקנת חכמים כמו שאמרנו ולא יזכה בטלת האחד יותר מחברו חלא אם יבטוף אל המוכר עד אחד ומעקרנו כי השבע בטלת שום דבר בשבועתו לא ישבע על יותר ממה שראוי ליתנו באותה שבועה ולפי זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ולא ישבע שהיה כלה שלו ויהאחר שאינו נוטל חלא חכיה ועל הדינים כלם תקיש ותדין

6
6
(1)

ז מצא גבי נשיה ושחרורי עבדים דיתקי מתנה וטובים הרי זה לא יחזיר שאעאום כתובים היו ונמלך שלא ליתני

דיתקי מלה מורכבת נשי ענינה דאתתהא למיקם ולהיות והוא שטר שמקדו בו כבשים ונמלט או קרקע או דבר מן הדברים בין בני אדם מן התגאים והחובים וסוכרין שטרות מחילה ונשיה המלוים ללוים מן הפירעון שמקבלין מהם וכוונא בו ואמר כתיבין היו ונמלך שלא ליתבס שמלמד כי כשיאמר קנו נותנין זהו שצ"ב מדע יוכל לחזור בדבריו ומתנתו ויעביר אותה מאיש לאיש אבל דיני הגטין כשנפלו כבר כתבאר זה בפרק שלישי מביטין

ח

מצא אגרות שום ואגרות מוזן ושטרי חליצה ומאונן ו ושטרי בדרין וכל מעשה בית דין הרי זה יחזיר מצא ב כהפיסא או בגלוסקמא תברך של שטרות או אגודה של שטרות הרי זה יחזיר וכמה אגודה שלשה קשרים זה בזה רבן שמעון בן גמליאל איבר אחד לזה משלשה יחזיר ללוה שלשה לזין מן ח האחר יחזיר למלוה מצא שטר בין שטרותיו ואין ידעמה טיבו יהא מונח עד שיבא אליהו וזכור לטוב אישי עמקן סמפונן יעשה מה שבסמפון

אגרות שום פזר השמות וזה כי בעל חוב לריך שומה והכרזה ואותה שעה ירד ב בקרקע הלנה במקום ששמו לו שהוא בשעור מה שיש לו אבל אחר ה הכרזה כמו שיתבאר י אגרות מוזן ר"ל מוזן האשה והבנים שכתבו להם הדיינים הגורדה בקרקע שימכרו אותה למזונות כמו שיתבאר ב בתיבות נטרי ברדין הם שטרי ברדיה כשמשכימין הבעלי דינים ל הדיינין שיריכו ביניהם איזה תביעה שתהי' כמו שיתבאר בכמה דריין זה כורך לו אחר זה כורך לו אחר ויתברך של שטרות הוא שלשה שטרות כרוכות קתם בקתם או יותר מזה ויגורה הוא שלשה שטרות שטרות או יותר קשורות כלם אגרה אחת רבן שמעון בן גמליאל און אחר לזה משלשה יחזיר ללוה וכלכר שיהיו השלשה שטרות מקוימים נדר אבל אם אינם מקוימים לא יחזיר אותם לשום אדם לפי שיש לו מיר שמא כל אחד מהם הביא שטרנו לבר לקיימו וכתקבנו כלם ביד דיינין או שלוחו וכללו מירו וינא אותם אותן שהחובות השלשה עלינו וכוון בן ארץ שלש לזין מן אחד יחזיר למלוה וכלכר שיהיו כתיבתן סוכן אבל אם היו מכתבת איש אחר יש לנו לומר מיר הסופר כתבו לא מיר נגל מוב וסמפון דברים כתיבים כשתקו בכלל השטרות עשו באותן השטרות וכלכר שיהיו חלק השטרות בין שטרות קדושים או שכתבו ש השטרות ביד שלישי אם לא תהיה אותה שתקו קשורה עם השטרות יאזכר מה שכתוב בה לפי שהיה ביד שלישי והשטרות גם כן ב יד שלישי והלכה כרבן שמעון בן גמליאל

ד יהודה אומר כל מה שיהיה בו סימן יכריז לפי שאפשר לבעלי סימנר חותנו סימן ו יחזיר לנאית שלו וכלי אפריח הם כלים חדשים שלא נשתמשו ביד הבעלים בעינין שיוכלו להכירם שאם נשתמשו בהם עד שיוכלו להכירם יש להראותם לחותנו שטען שאכרן ואם הכירן יחזיר אותם לו אם האיש באמן כמו שחזרו שהלמיד חכם הגון יחזרו לו אחרת ב בטביעות עינא ולפי שזה לא נשתמש עד שיהיה לבעלין בהן טביעת עין אינו חייב להכריז וכשימנא מהם שנים או יותר כמו שני מחטין או שני שפריין וכיוצא בהם מן המנין הוא סימן נחייב להכריז אבל זה כשימנא ברשות היחיד שמעטין עובדים בהם או מי שמנא דבר בסרטיא ופלטיא גדולה אפילו היה דבר שיש בו סימן הרי הוא שלו וכלכר שיהיה המקום רוב גנים אבל אם רוב ישראל יכריז והלכה כר שמעון בן הלעזר

ב

ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או בלי כמות שהוא צבורי מעות שלשה מטבעות זה על גב זה בכרות ברשות היחיד וכברות של בעל הבית וגוי צמר הלוקחות מכית האומן בדיין וכדי שכן הרי אלו חייב להכריז

כמה שהנא וכיס מעות כמות שהוא עד שימנא אותם לברם מכלי שום דבר בהם ל לפי שיוכלו הבעלים לתת בהם סימן ושלשה מטבעות זה על זה או יותר מהם מורה שהנכחו שם ביד ואפשר לריבוי שיקן בהם סימן ויאמר שהם מונחים זה על זה

ג

מצא אחר הגפה או אחר הגדר גזולות מקושרין או בשבילין שבשרות הרי זה לא ינע בהם מצא בלי כאשפה אם מכוסה לא ינע בו ואם מגולה נוטל ומכריז מצא בגל או בכותל ישן הרי אלו ש שלו מצא בכותל הרש מחציו ולחוצן שלו מחציו ולפעם של בעל הבית ואם היה משכיר לאחרים אפילו בתוך הבית הרי אלו שלו

אי אפשר לו שיקח אלנו הדברים הכוזבים לפי שיש לנו לומר הבעלים הניחוס לשם שיחזרו ויקחום אם לקחום לא יקיה להם בהם סימן שיתנו כרי שיחזרו להם מה שלהם ולפיכך לא ינע בהן ואמרנו מנא כבל או ככותל ישן וכלכר שיהיה אותה דבר בתוך הקרקע לבענין שיוכל לומר שטמנו מוזמן מרובה אבל אם מצאו קרוב מן הקרקע או מעט הכותל דינו כרין הכמנא כחשפה ואמרנו מחציו ולחוצן שלו הוא כשיהיה זה הדבר הטמון ככותל לשון זהב או חתיכת כסף או כיוצא בזה אבל אם היה כלי מלח זהב הולכים אחר פי הכלי אם הוא לחמן זה הוא שלנו אם הוא לפנים של בעל הבית ולא נעשה חזני

ד

מצא בחנות הרי אלו שלו בין תיבה לחנוע הרי הרי אלו של חנוע לפע השולחנע הרי אלו בין כבא לשולחנע הרי הוא של שולחנע ר יהודה אומר אף הלוקח פירות מחברו או ששלח לו חברו פירות ומצא בהן מעות הרי אלו שלו אם היו צרורין נוטל ומכריז

כבר בארנו אכחננו פעמים רבות כי שלחמי שם המניף ומזלף כסף וזהב במעות וכסף שלו היא חתיכה שישים עליה מעותיו ואמרנו מנא בתוך מעות הרי אלו שלנו חזן זה אלא כשיהיו חותין הפירות מאיש שאסף חותין הפירות הנריך להם כריין ומקרקע שלו וידוע ש שהנא שלנו נכבך חייב להכריז

ה

אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת לחקיש

נתק שפ ואלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז אלו מציאות שלו מצא פירות מפוזרות מעות כמחורות בריכות ברשות הרבים עגולי דבלה ככרות ש שלנחמות מחרוזות של דגים וחתיכות של בשר וגויי צ צמר הבאות ממדינתן ואנצי פשתן ולשונות של ארגמן הרי אלו שלו ר יהודה אומר כל דבר שיש בו שנוי חייב להכריז כיצד מצא עגול וכתוכו חרס כבר וכתוכו מעות ר שמעון בן איעזר אומר כל כלי אנפריא חייב להכריז

החווירה וזכרה אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב ל
להחזיר שנאמר השבת תשיבם היה בטל מן הסלע לא
יאמר לו תן לי הסלע אבל נותן לו שכרו כפועל בטל אם
יש שם בית דין ואם אין שם בית דין כפנמי יתנה שלו
קודם

כפועל בטל דל כפועל שבטל ממלאכתו שבטל ומנא חמור ממנה
והשם מקור וידוע אבל בעלי כל לשון כי המקור נופל על המעט ועל
הרוב תחמך שמרתי לפלגני שמור ותחמך שמרתי פלגני ופלגני שמור
ולפיכך מורה והשם שחייב להחזיר פעמים רבות וכמו כן הקס תקס
שלח תשלח ועזוב וזולתם מן המקראות

מצאה ברפת אינו חייב בה ברשות הרבים חייב בה כין
הקברות לא יטמא לו אמר לו אביו הטמא או שאמר לו
אל תחזיר הריו זה לא ישמע לו פרק וטען פרק וטען א
אפלו ארבעה וחמשה פעמים חייב שנאמר עזוב העזוב
הלך וישב לו אמר הואיל ועליך מצוה אם רצית לפרוק
פרוק פטור שב עמו אם היה זקן או חולה חייב מצו מן
התור לפרוק אבל לא לטעון ר' ישמעאל אומאף לטעון ר'
יוסי הגלילי אומר אם היה עליו יתר ממשאו אינו זקוק
לו שנאמר תחת משאו משאו שהוא יכול לעמוד בו

כבר ידעת כי פרישות הכהן אף כזיר מן הטומא היא עשה ולא תעשה
כזמן בכהן נקד אתו ונאמר בזמיר קדוש הוא וזו מנחת עשה ונאמר
בכהן לכפש לא יטמא וכזיר כתי ועל כל כפשות מתלם יבא ובחזרת
האבדה עשה כלכד והוא שכ השם תשיבם לאחריך ומעקרנו מן עשה
דוחה לא תעשה ועשה נאמר רחמנא אמו נאכיו תיראו וחת שבתי ת
תשמורו וכלן חייבים בכבודי ולכן אינו חייב בכבוד אב ואם חס א
אמר לעבור על מצוה מן המצוות ומונה מן המצוות לפרוק בחסם נ
ולטעון בשכר ור' שמעון זה זה בחסם וכן הלכה כר' שמעון ולא
כר' יוסי ומן המבואר שמה שאמר זקן או חולה הוא שב לכשעל המשא
ומה שאמר חייב דל כי הפוגע בו חייב שיפרוק המשא הוא לכרו ולא
יטריח לכשעל המשא שיפרוק עמו אם הוא חלש הגוף

יא

אבדתו ואבדת אביו שלו קודמת אבדתו ואבדת רבו שלו
קודמת אבדת אביו ואבדת רבו של רבו קודמת משל א
אביו שאביו מביאו לחיי העולם הזה ורבו שלמדו ח
חכמה מביאו לחיי העולם הבא אם היה אביו שקול ב
בגוד רבו אבדת אביו קודמת היה אביו ורבו נושאין מ
משאוי מעט של רבו ואחר כך מעט את של אביו היה ר
אביו ורבו עומדין בבית השבי פודה את רבו ואחר כך פ
פודה את אביו

דע כי אפילו לא יפרש לנו זולתו דבר
אחד מן המשנה נקרא רבו אבל אינו מחייב להקרימו ולכבדו יותר
מאביו כמה שכובר לחכמה וכשכיה ולפרוק אלם אם כן היה רבו מ
מוכה והוא שתקיה רוב חכמתו ממנו והרמוז מן התורה שיש לאדם
להקדים עצמו על זולתו הוא דאמר רחמנא אבש כי לא יהיה כך ח
אכיון בחלו אמר חן אתה חייב להסיר רעה מאחד אלם כשלא יבא
לך כעין אותה רעה שהסירות ממנו כי אם תקיה כעין שאם תתן
לחכיון די מחשבו תשוב אתה עני טמוהו איך חייב לתת לו זה ש
שאמרנו לו שלך קודם של כל אדם

המפקיד אצל חברו
כהמה או כלים

פרק שלישי

אליה אלא מה השמלה מיוחדת ישרה סימנן ויש לה
תובעין הייב להבריו

בכלל כל אלנו הוא מה שבאמר
כל אבדת אחיך כולל לשלמה וזולתה וכשיהיה לחותה הדבר סימנן
ואין לו תובעין והוא שיתאספו הכעבים ממנו ואינו חייב להחזיר וענין
היחוס שיאמר מי שאבד מלכנו חותה הדבר חנו לנו שאבד כך וכך' אלו
שיאמר דבר שיהיה ענינו זה

עד אימתי הייב להבריו עד
ו
כרישדעו בו שבנס דבריו ר' מאיר והכמים אומרים
שלישה רגלים ואחר הרגל האחרון שבעת ימים כרי ש
שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה ויבריו יום אחד

עד האחרון שמימי של חנו יבריו אחריו שבעת ימים כדי שילך האיש ה
הגור שחבר האבדה לכיתו וירוש חביו ויראה חזקה חפן יחסר לו
ניסוב וימנא שמיכיו ויתן סימן מה שאבד לו והלכה כר' יהודה וכל
זה כשיהיה המלכות לישראל חכל היום יבריו בבתי כנסיות ובבתי
מדרשות וחס המלכות חומים ומיתרא שמיא יקחו מה שמנא ויעלילו
למלך חינו חייב להודיע אלם לשכניו וחבריו כלכד

אמר
את האבדה ולא אמר את סימנה הריו זה לא יתן לו זה
והרמאי אעפי שאמר את סימנה הריו זה לא יתן לו שנ'
עד דרוש אחיך אותו עד שהדרוש אחיך אם הוא רמאי
ואם אינו רמאי כל דבר שהוא עושה ואוכל יעש' ויאכל
ודבר שאינו עושה ואוכל ימכר שנאמר והשבותו לו ר'
ראה הייך תשיבנו לו מה יהיה ברמים ר' טרפון אומר
ישתמש בהם לפיכך אם אבדו חייב באחריותו ר' עקיבא
אומר לא ישתמש בהם לפיכך אם אבדו אינו חייב
באחריותו

עושה וחוכל לא שיעמוד כן לעולם אבל יס לו זמן קבוע דבר המוני
חס היתה בהמה גשה יטרח להטעל בה שנים עשר חדש' וכמו כן
התרכובות נחם בהמה כ' זמן כחן ונדיים ועבדים של מדעה וזכים
של מרבק ועשירים יטרח וישתמש בהם ויחילים שלשה חדשים אם ה
היה הדבר מוני חנוים של מים מטפל בהן שלשים יום ואחר הזמנים
האלה יקבל דמיהן על עצמו והלכה כר' טרפון בדמי חבדה כמו
שזכרנו בכין חכל מעות חבדה עצמה לא ישתמש בהן כלל

מצא
ח
ספרים קרא בהן אחד לשלשים יום ואם אינו יודע ל
לקרות גוללן אבל לא ילמד בהם כתחילה ולא יקרא
אחר עמו מצא בסות מנערה אחת לשלשי יום ושוחחה
לצרכה אבל לא לכבודו כלי כסף וכלי נחושת משתמש
בהם לצרכן אבל לא לשחקן בלי זהב וכלי זכוכית הריו
זה לא יגע בהם עד שיבא אליהו מצא שק או קופה אם
אין דרכו ליטול הריו זה לא יטול

בגדי הנמר צריך לנערים
כיו שלא ירקיבו ויקלקלו אבל בגדי השפתן לא יגע בהן כלל' וכלי
זהב וזכוכית אינם מעלים חלודה לשלם לפיכך לא יגע בהן לפי ש
שאובם צריכים להשתמש בהם כדי שימנעם מן החלודה' וחמור כי
אין דרכו ליטול הנחשים יקן ואינו לפי כבודו לפי שאינו ראוי
להתבזות החכמה והרומז לזה מה שבאמר והתעלמות מהם כאלו נחם
שיתעלם מהם בענין מן הענינים והוא מה שאמרנו רבותינו זל פ
שיניס שאתה מתעלים

איזה היא אבדה מצא חמור
ט
או פרה רועים כדרך אין זו אבדה חמור וכליו הפוכים
ופרה רצה בין הכרמים הריו זה אבדה החווירה וברחה

ליהו כרי פיורה הרמאי מהס על האמת קא משמע לן שאין הדבר כן זהו כמו מה מפתים שלא הפסיד בעל המפתים עד ממונו חלה הפסיד קתני ואין הלכה כר' יוסי

המפקיד פירות אצל חבירו
אפילו הן אוברין הרי זה לא יגע בהן רבן גמליאל אומר ימכור בפני בית דין מפני השב אבדה ללבעלים

מחלוקתם הוא כשחבר מהס כשעור חסרונו הידוע און פחות אבל כשהתחילה בהפסד ואכר מהס יותר מחסרונו הידוע ללבעלים הכל מוכרין סביר ועוד יתבאר לפנים שעור החסרון למיני ה הזרעים ואין הלכה כר' יוסי

המפקיד פירות אצל חבירו הרי זה יוציא
לו חסרונות חיטין ולאורו תשעה חצאי קבין לכור ל לשעורין ולרוחן תשעה קבין לכור ולכוסמין ולורע פ פשתן שלשת סאין לכור הכל לפי המדה הכל לפי הוסיף אמר ר' יוחנן בן גוריו וכי מה איכפת להם לעבכרים אוכלין בין מהרבה בין מקמעה אינו יוציא לו חסרונות אלא ל לכור בלבד ר' יהודה אומר אם היתה מדה מרובה אינו י יוציא לו חסרונות מפני שהן מותרות

כבר בארנו כמה פקדים מפרושונו כי הכור שלשים סאה והסאה ששה קבין ופיר' אכפת שאין ומהים דעתנו לרוב המדה און למייעוטה בשאכלו העבכרים לא יוסיף ברוב המדה ופירו קמעה מעט ולזו המענה תנאים מהס פי שיעבב הכפקד אלו הפירות עם פירותיו ואכל מן הכל ולא נודיע מהס שאכל אבל אם ייחד אותם הפירות המזינים לו הרי שלף לפיכך וכמו כן אם ידע שעור מה שאכל יחשב לו מן החסרון שיעור מה שחמו לו ואחרו הכל לפי המדה והכל לפי הזמן שיחשב לכל כור מה שזכר מן החסרון בכל שנה וזרעפשתן הכחמר כהן הוא כנגבעני וחורו ה הוא שיהיה מקולף וכדיך שיחזיר לו בזמן שמרר לו כשענה שהפקד אן אכלו לפי טבינות הגמלים יוסיף הדבר המרוד לרטיבות החניך וכי נמית החמה יחסר ואין הלכה כר' יהודה ולא כר' יוחנן בן גוריו לפי שכתפזר וכאכר מוסף על מה שאוכלים העבכרים שזכר וזה הדין ל לא תקיש עליו לפי שהנה בארן ידועה רבנו לומר ארץ ישראל ואמנם יריכו בזה הענין כפי הזרעים של חותה מדינה ואמר הידוע חכל ה הדריכ בל מעניני חסרון הזרעים אכלס ודע זה

ה
יוציא לו שתית לייין ר' יהודה אומר חומש יוציא שלשה לוגין שמן לכאזה לוג ומ' צה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מווקק אינו יוציא לו שמרים קנקנם ישנים אינו יוציא לו בייע ר' יהודה אומר אף המוכר שמן מווקק לחבירו בל ימות ה השנה חרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה

זה שאמר ר' יהודה חומש לפי שהיין שבעירן היה חסר חומש וכבר א אמרתי לך שהדין בזה הענין הוא לרנון כפי המנהג באותה המדינה ו ואין הלכה כר' יהודה

ו
המפקיד הביה אצל חברו ולא ייחרו לח הב הבעמים מקום וטילטלה ושברה אם תוך ידו | נשברה לצרכו חייב לצורכה פטור ואם משהניחה נשברה בין לצרכו בין לצורכה פטור

ונגבו או שאברו רצה לשלם לא רצה להשבע שהרי א אמרו שומר הנס נשבע ויוציא נמצא הגנב משלם תנש תשלומי כפל טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמש למי הוא משלם למי שהפקרון אצלו נשבע ולא רצה לשלם נמצא הגנב משלם תשלומי כפל טבח ומכר מש שלם תשלומי ארבעה וחמשה למי הוא משלם לבעל הפיקרון

הדענו כוס כי אין הפרש בין בהמה שיש בה תשלומי ארבעה וחמשה און כלים שאין בהם זולת תשלומי כפל הואיל ושלם זה ככפל ואחרו שלם ולא רצה לישבע ואפי' לא שלם אלא שאמר ב בית דין ארבי משלם והאמר הדבר הגנוב אחר כן הרי הוא ברשותו

ב
השובר פרה מהחירו והשאלה לאחר ומתה בררכה יש ישבע השובר שמתה בררכה והשואל ישלם לשובר א אכר ר יוסי כיצד והלה עושה סחורה בפרתו של זה א תחזור פרה לבעלים

עוד יתבאר במקר חסרון משבועות שהנשוא שבר והשוכר אינס מי חייבים כלום מן המיתה אבל ישבע שמתה בררכה ושלם פשע בה ו נכפזר והשואל יתחייב לשלם בהמה אם מתה ברשותו כפי מה אי שיבאר עוד וזה השוכר שכתן לו רשות בעל הפרק שיטאלה טאם לא כן היה חייב לדברי הכל לפי שפקד הוא אכלנו שומר שוכר לשומר חייב אלא אם יש עדים שלם פשע בה שומר שכי כמו שכבאר עוד והלכה כר' יוסי

ג
אמר לשנים גולתי את אחד מכם מנה ואיני יודע איזה טכם אביו של אחד מכם הפקיד אצלי ואיני יודע איזה הוא גותן לזה מנה ולזה מנה שהורה מע מעצמו

זהו כשלא תבעוהו הם אלא שרנס לצאת ידי שמים אבל כשתבעוהו ואמר להם שגזל לאחד מהם ישבע כל אחד משניהם ש סהו הגנול ומשלם מנה לזו ומנה לזו וזהו קנס לפי שעבר על ה התורה וגזל וכן כשיאמר לו כל אחד מהם כי אביו הוא חותן שהפקד אצלו ישבע כל אחד משניהם כי אביו היה הצפקיד ושלם להם מנה מנה לפי שיעתו שהיה לו לכתוב על חותן הממון זה הוא מוסקד הכלי משלמו

ד
שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתים זה ואחר מאתים שלי וזה אומר מאתים שלי גותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו אמר ר יוסי אם בן מה הפסיד הרבאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו ול

זה הדין הוא כשנתנו השלם מאת ריבויין בכיס אחד לפי פיהם להם כיון שראיתי שחיה ביכיס מן האונה והכחמנו כל אחד מכם לחבירו עד שנתתם ממנו כס ביחד בכיס אחד לא עלה על לבי לזכור למי הם המה ולמי הם המאיתים אבל אם נתן זה המאה וזה המאיתים כשני כיסים וכל אחד משניהם טוען שהמאיתים שלו ישבעו שניהם טוענה בתורה ויתן מאתים לכל אחד משניהם לפי שפסע ולא כתב מס כל אחד ואחד מהם על כיכו כמו שקדם ואין הלכה כר' יוסי

ה
ובן שני כלים אחד יפה מנה ואחד יפה אלף וזו זה אומ יפה שלי וזה אומר יפה שלי נתן את הקטן לאהר מהם ובתוך הגדול נתן דמי קטן לשני והשאר יהא מונח עד י שיבא אליהו אמר ר' יוסי אם בן מה הפסיד הרמאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו

הקקט הוא כמו ההקס במנה מאתים והדין אחר ולאמס הביא זה המשל השכי שלם תאמר ה הואיל וכוון שביעה יפסיד בעל כלי גדול עליו לשי שהוא מפסיד ו הכני עצמן ונתנו לו קנת דמיוניסיו שניהם מונחים עד שיבא

ישלם לו אלף רחל גומחה ור' עקיבא אומר אם היתה גוזה בעת סת
 שתבעה בדין משלם גוזה ואם היתה טעונה משלם. טעונה והלכה
 ככית הלל אבל ביוקר וכוזל אין ביניהם מחלוקת אבל הדין ביניהם
 כמו שאבאר בגמל סחורה בשום זהוב ואחר כך היה שנה שני זהובי'
 כמו שהיתה טוח בעת שהוביאה מרשותו ואם אברה איתה גולה חזר
 נכבה או יבאה מתחת ידו שלח מדעתו משלם בשעת הגולה וכמו כן
 אם הוזה משלם בשעת הגולה ומה שהם מולקיים בסוף המענה הוזה
 בדיוק המקרא כית שמאי אומרים על כל דבר פשע ואפלו במחשבה
 יהיה פשע ובית הלל אומרים אם לא שלח ידו במלכות דעהו יד ש
 פישלח יד ואחריו כיזר הוא מפרש דעת בית הלל וכשנטל ממנה דב
 רביעית והקדים הכשאר חייב לשלם אע"פ שלא הגביהה לפי שב
 שבת מה שהיה נתקלקל השאר ומה שאמר מהגביהה ונטל ממנה
 רביעית אינו על תבאי שיטול ממנה שום דבר על כל פנים וזו יהיה ח
 חייב אלף בין שהגביהה כתחייב באונסיה ואפי' לא פתחה בשום פנים
 ולא כעל ממנה שום דבר ודע זה'

ויהו לה הבעלים מקום וטלטה ונשברה בין מתוך י
 דו ובין משהניחה לצרבו חייב לצרבה פטור
 תחלת משנה
 זו היא לר' ישנעאל שאומר לא בעינן דעת בעלים וכבר כתבאר דעתו
 בדוף קמא ולפי כך הוא אומר משהניחה בין לגרבה בין לגרבו פטור
 וכופא לר' עקיבא שאומר דעת בעלים בעינן וכבר קדם לך דעתו כ
 בזה לשם ולפי כך הוא אומר משהניחה לגרבו חייב לגרבה פטור וכ
 גכבר נודע שהלכה כר' עקיבא ולפי כך בשני ההלכות לגרבו חייב ל
 לגרבה פטור לפי שאנו כריכין דעת בעלים ואע"פ שהחזירה למ
 המקומה'

המפקיד מעות אצל חברו צרוך והפשילן
 לאחריו מסרן לבנו או לבתו הקטנים נעל בנפיהם שלא
 בראוי חייב שלא שמר כדרך השומרים אבל אם שמר
 בגדר השומרים פטור

כשפים בעין אין להם שמירה מעולה לא
 הטמכה בהקדמנו ככותל בתוך טפח הסמוך לתקרה או סמוך לק
 לקרקע וכל מה שזולת זה הוא פושע ולא שמר כדרך השומרים וחייב
 לשלם עד שיפרש עליו וכמו כן אם נתן הכספים במלבושו שגשוין
 בו בעין כים או שקשר אותן בסדינו או על בטנו ככל חלה פושע
 אלף אם יתפשט בידו שחאמ' ונרת הספק בידך אלף אם יפרש על ב
 בעל המומן ואם הפקיד אלנו ערב שכת גלח היה לנו פבאי לטומס י
 יטמן במונאי שבת מיר ואם אבדו ביום השבת אינו חייב כלום ומן
 העקרים שלנו כל המפקיד על דעת אשתו ובניו של בעל הבית הוא
 מפקיד ולפי כך אם נתן הפקדון לבניו הגדולים אינו חייב לשלם אלף
 ישבע שכובעת התורה שנתן אותו הדבר להם וישבעו הם כמות כן ש
 שובעת התורה שמתן בדרך השומרי ולא כליזר בכבון זה שיתן ה
 האדם לאשתו או לבניו שאמר שמוסר לשומר חייב ודע כי שומר
 סמסר אז זה שומר טיחיה כשיבאו עדים שהשומר השני לא פשע אלף
 כדרך השומרים אין השומר הראשון חייב לשלם ואין אחד מהם חייב
 שכובע לפי שהעדים מעידים כחונם ואין מקום לשכובע אלף כש
 כשאין שם עדים'

יא המפקיד מעות אצל השולחני אם צוררים
 לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדן אינו חייב באחריותן
 ואם מותרין ישתמש בהן לפיכך אם אבדן חייב בא
 באחריותן אצל בעל הבית בין כך ובין כך לא ישתמש ב
 בהן לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותן החנונע כבעל
 הבית דבריר מאיר ר' יהודה אומר בשולהע

צרוין הוא
 פיהיה קשר משונה או שישים עליהם חותם ומה שזולת זה קרויין מ
 מותרין ומה שאמר חייב באחריותן ואפי' לא נשתמש בהן לפי שאם כ
 נתיד להם להיות משתמ' בהם נעשה שומר שבר עליהם ועוד יתבאר
 לך דין שומר שבר אבל כשיהנה מהם ונשתמש בהם אפי' נאכנסו חייב
 באחריותן לפי שטענה עליו כמו חוב' והלכה כר' יהודה'

השולח יד בפקדון בית שמאי אומרי ילקה בחכר וביתר
 ובית הלל אומרים בשעת הוצאת ר' עקיבא אומ' בשעת
 התכיעה'
 בפקדון בית שמאי מחייבין ובית הלל אומרים
 אינו חייב אלא עד שעה שישלח יד ביצר הטה את ה
 החכית ונטל ממנה רביעית ונשברה אינו משלם אלף
 רביעית הגביהה ונפל ממנה רביעית ונשברה משלם ר
 דמי בלם'

מחלוקת בית שמאי ובית הלל בהלכה הראשונה הוא
 בתוספת שנתוספה בגוף הגולה כגון שגול רחל גומחה וטענה אלנו
 בית שמאי אומרים משלם אותה ואת גותה ובית הלל אומרים לא יש

פרק רביעי הוזה קונה את הבסק והכס'

אינו קונה את הוזה הנחשת
 קונה את הבסק והבסק אינו קונה את הנחשת מעות הר
 הרעות קונם את היפות והיפות אינו קונם את הרעות א
 אסימון מנה מטבע והמטבע אינו קונה אסימון ה
 המטלטלין קרין את המטבע והמטבע קונן את המ
 המטלטלין וכל המטלטלין קונן זה את זה

והשקד ככל זה
 מה שקדם לך פירושוו בפרק ראשון מקדושין כי קניתי המטלטלין ת
 תהיה במשיכת הסחורה לא בכתיבת הדמים והזהוב והנחשת והמטבע
 שאינם עובדים ככל מקום באונת מקום ובאונת זמן והם הנקראים
 מישת הרעות וכמו כן חתיכות כסף שאינם מוניינות והם הנקראים
 אסימון כולם הם סחורות כגור המענות שהם מטבע פלוקחין ומ
 מוכרין בהם ודע כי דיכרי זהב דיכרים המוניינים העובדים כה
 בהנאה באונת זמן ובאונת מקום גם הם דמים ואין הפרש ביניהם
 ובין המענות אלף הכל הם דמים לא פירות'

ביצר משך המינו פירות
 ולא נתן לו מעות אינו יכול להזור בו נתן לו מעות ולא
 משך המינו פירות יכול לחזור בו אבל אמרו מי שפרע מ
 מאנשי דור המבול עתיר ליפרע ממי שאינו עומד כד
 ברבורו ר' ישמעאל אומ' כל שהבסק בידו ירו על העליונה

עקר הדין והראוי שמת קונת אבל אחרו משיכה קונח גזרה שמה
 יאמר מוכר ללוקח כשרפו חטיף בעליה באונס שאין המוכר חייב ל
 לשלם ללוקח ולפי כך תעמוד הסחורה ברשות המוכר ובאחריותו ע
 עד שימשוך אותו הלוקח ר שמעון אומר כי כשיקבל המוכר הדמים ו
 ילא משך הלוקח סחורתו אלף שהם בבית הלוקח ואונת בית מושבר
 לשוכר אין חלוקה יכול לחזור בו ולומר למוכר תן לי הדמים שמכרתי
 לך כי חזרתי כי מן המקח אלף המוכר שהדמים תחת ידו אם רצה ל
 לקיים המכר לפי שהבית ש' ונמעיקרונו ודבר תורה מעות קונות
 וכשתלקח מה סחומר גזרה שמה יאמר לו כשרפו חטיף בעליה לפי ש
 שהסחורה היא בביתו אט רצה לא יקיים המכר ויחזיר לו הדמים לפי
 שהסחורה בבית המושבר לו וכמו כן אם מכר זה השוכר למשכיר ס
 סחורה וסיא בזה הבית שיקרו ללוקח אם רצה גם הוא יתקיים בידו
 המכר לפי שהסחורה בביתו ואם רצה חוזר בו לפי שהסחורה כש
 בשכירות המוכר זהו ונע"ר שמעון כל שהבסק בידו ירו על הע
 העליונה ואין הלכה כר' שמעון

8 A

הכילות אבל המקומות שמקורם בחסדונם ואפי' פחות כמסקל
שצויה חלי להשלים לו משקל כלל אספק והרמיה על זה מה שאמר
שאונה חלל כפש רעה

האונאה ארבעה בסף והטענה
שתי בסף וההודאה שווה פרוטה המש פרוטות הן הה
ההודאה שווה פרוטה והאשה מתקדשת בשוה פרוטה
והנהגה שווה פרוטה מן ההקדש מעל והמוצא שווה פ
פרוטה חייב להבריו והגזול את חבריו שווה פרוטה. ונ
ונשבע לו ויליכנו אחריו אפי' למדי

ארבעה בסף משקל
ארבעה נשעים ששקמת וכשיהיה שיצר האונאה ארבעה בסף לסלע
שהוא השתנות חוזר האונאה נאם הוא פחות אונה כמו שקדם ו
לאמכס החויר זה הדין כדי למכר מה שאמל ארבעה בסף עם מה ש
שאמר שתי בסף בטענה וכן ביאר התלמוד בזה ופרוטה חני שצורה
מכסף וענין הטענה והקדושה יתבאר במקומו במסכת טכונות

ח

חמשה חומשים הם האוכל תרומה ותרומת מעשר וית
ותרומת מעשר של דמאי החלה והכבורים מוסף חו
חומש והפודה נטע רבעי ומעשר שני שלו מוסף חומש
והפודה חקדשות מוסף חומש והנהגה בשוה פרוטה
מן ההקדש מוסף חומש והגזול את חברו שווה פרוטה ו
ונשבע לו מוסף חומש

חמשה המכואר ותיספת חומש
זה בכל מה שזכר מהם הוא מן התורה ויש מקום מה שלמנו עליהם
וכבר זכרנום במסכת ערלה ומסכת כטורים מקבד זרעים וריכי מ
ועילה כתבחנו במסכת מעילה

ט

אילו דברים שאין להם
אונאה העבדים והשטרות וחקרקעות וההקדשות אין
בהם לא תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה והמשה
שומר חנם אינו נשבע נושא שבר אינו משלם שמעון
אומר קדשים שהוא חייב באחריותן יש להם אונאה וש
ושאינו חייב באחריותן אין להם אונאה ר' יהודה אובר
אף חמובר ספר תורה ובהמה ומרגלית אין להם אונאה
אמרו לו לא אמרו אלא אלו

אמר רחמנא ובי תמכרו ממכר וכו'
אל תננו דבר הכקנה מיד ליד יצאו קרקעות שאין מטלטלין יצאו ע
עבדים שהוקשו לקרקעות כמו שכתב להם לירושלית אחוזתו יצאו שט
שטרות דאמר קרא ממכר דבר שגנני מכור וקני יצאו אלן שאין גופן
קני ומכור חלל לרמיה שבהם וכבר יתבאר עוד במה שיבא מסדר
זה מאי זה טעם לא חייב בהם תשלומי ארבעה וחמשה ונפטר שומר
חנם ונשאל שכן ואין הלכה כר' שמעון ולא כר' יהודה

כשם שאונאה
במקח בממכר כך אונאה בדברים לא יאמר לו ככמה ח
הפיץ זה והוא אינו רוצה ליקח אם היה בעל תשובה לא
יאמר לו זכור מה היו מעשיך הראשונים אם היה בן ג
גרים לא יאמר לו זכור מעשה אבותיך שנאמר ונר לא ת
תגה ולא תלחצינו כי עבדים היתם בארץ מצרים

אבל הדין שכל זמן שיכול המוכר לחזור בני כול הלוקח גם לחזור ו
וכל עוד שלא ימסך הסחורה יכול כל אחד מהם לחזור כחבריו הן שי
שיחיד המוכר הדמים ויקבל עליו מי שפרע והוא ענין מה שאמרנו ב
כדין שתקנו משיכה במוכרין כך תקנו משיכה בלקוחות וכשהבית
מעיקרו ללוקח והוא בשכירות המוכר אין אחד משיכה יכול לחזור
בנחלא תתקיים המשיכה בהיות הסחורה באותו הבית כמו שבארנו
נאמרנו מי שפרע הוא נעקה על אותו האיש אשר חזר בדבורו והוא דין
מדיני אותו סליו קיים מה שכתב עמו כי יש לו לנצוק אותה נעקה ב
במעמד האיש ההוא שהוא נעקה עליו וכאז זה מקום שירבה וזה לשון
אותה נעקה מי שפרע אצט' רב המכר ומאכס' דור השלגה ומאכס'
סרוס וצמורה וממגדים שטבעו בים הוא עתיד לפרע ממי שאינו ע
עומד בדבורו

ג האונאה ארבעה בסף מעשרים וארבע בסף
לסלע שתות למקח עד מתי הוא מותר להחזיר עד כדי
שיראה לתגר או לקרובו הורה ר' טרפון בלוד האונאה
שמונה בסף מכר בסף לסלע שלש למקח ושמו תר
תגרי לוד אמר להם מותר להחזיר כל היום אמרו יניח
לנו ר' טרפון מקומינו וחורו לדברי חכמים

כשיקח
מה שסוה ששה פחותה או מה שסוה ששה בשבעה או מה שסוה ש
שבעה בששה כל חלה שתות הוא כקרא ואונאה הוא אין הפרש בין ש
שתות הדמים או שתות הסחורה והלוקח והמוכר יחזר כל אחד מה
משניהם האונאה ואפי' אחר ימים רבים והוא מה שאמרנו מוכר חוזר
לעולם כי לפי שאין הסחורה אצל אינו ירע רמיה עד שזדמן לו שי
סיראה כמותה לירע רמיה ואין הלכה כר' טרפון

ד

אחד הלוקח
ואחד המוכר יש להם אונאה כשם שאונאה להדיוט כך
אונאה לתגר ר' יהודה אומר אין לתגר אונאה מי שהוטל
ידו על העליונה רצה שחוא אומר תן לי את מעותי או תן
לי מה שאינתי

אמרנו מי שהוטל עליו ידו על העליונה הוא דעת
ר' יהודה הנשיא ואין הלכה כמותו אבל הדין הוא שתות קנה ומחזיר
אונאה יתר על שתות בטל מקח ולאותו שקנה משניהם יש לגרוע לו
לחברו

במה תהא הסלע חסירה ולא יהא כה אונאה ר' מאיר או'
ארבעה איסרון מאיסר לדינר ר' יהודה אומר ארבעה
פונדיונות פונדיון לדינר ר' ישמעאל אומר שמנה פו
פונדיונות משני פונדיונין לדינר

כבר בארנו פעמים רבות
שהסלע ארבעה דינרין וחס מעה בסף דינר ומעה שני פנדינין וס
נפנדינין שני אסרין והלכה כר' שמעון

ה

עד אימתי מותר להחזיר
בברכין עד שיראה לשולחני ובכפרים עד ערבי שב
שבתות אם היה מכירה אפי' לאחר שנים עשר חדש מ
מקבלה ממנו ואין לו עליו אלא תרעומת גותגה למעשר
שני ואינו חושש שאינה אלא נפש רעה

אין כל בני ארס מכירין
הדינרין ולפי כך כתנו לו זמן כדי שיראה לשלחני נאם הוא כשפר עד
ערבי שבתות עד שיכנס לברך ויראהו למכרים ומה שאמר אם היה
מכירה מקבלה ממנו אפי' לאחר שנים עשר חדש והו כמות חסירות
נאם לא רנה לקבלה אין לו עליו חלל תרעומת שאינה חלל כפש רעה
וזה הדין הוא ראוי במקומות שלוקחין עם המענות כלל משקל נמינס
מקצתים כחשדונם והממכר מלקבל אותם הם מעט ועל דרך קב

96
A
(2)

ולא יתיר זהו מותר ואיני שאלו לנ חטים וחייב ליתנו לו כל זמן ש
שיתבענו ממנו ואשלו שלקחו ביותר או יקבל מי שפרע ויחזור בו וכן
פרע וביאר הירושלמי

ב המלוה את חברו לא ידור
בחצרו הנם ולא ישכור ממנו בפחות מפעם שהוא רכית
מרכים על השכר ואין מרכים על המכר כיצד השכיר
לו את החצר ואמ' לו אם מעכשיו אתה נותן לי הרי היא
לך בעשר סלעים לשנה ואם מלחדש בחדש בסלע
בחדש מותר מכר לו את השדה ואמר לו אם מעכשיו א
אתה נותן הרי היא לך באלף וזו ואם לגרן בשנים עשר
מנה אסור

מכאור הוא גם כן שמכירה
פזו במטלטלין רכית והוא שימכר לו כחורה שיותר משנתיים וימתין
עליו ברמים ואפלו זמן מועט יהיה חבך רכית וכמו כן כל מה ש
שכונא בזה הוא חבך רכית ואינו יונא כדכתיב

ג מכר לו את השדה ונתן לו מקצת
דמים אמר לו אימתי שתרצה הבא מעות וטול את שלך
אסור הלוהו על שדהו ואמר לו אם אין אתה נותן לי מ
מכאן ועד שלש שנים הרי היא שלי הרי היא שלו וכן ה
היה ביתום בן זומן עושה על פי חכמים

כשיקח אדם קרקע ופרע קצת הדמים
הדין בחלטה הפירות של מי הם נדיך ביאור וגם שאם אמר המוכר ל
ללקוח אימתי שתביא שאר מעות קנה הפירות למוכר ואם אמר לו
לכשתביא מעות קנה מעכשיו הפירות חסרות לטעיהם כל אותה ה
הזמן ויסו מוסקדות על ידי שליט אס קיים הלקוח תבאנו כגון לו נאם
לא קיים תבאנו יהיו הפירות כלם למוכר

ד אין מושיבין הנוע למחצו שכר
לא יתן לו מעות ליקח בהן פירות למהצית שבר אלא
אם בן נתן לו שברו בפועל בטל אין מושיבין תרנגולין
למחצה ואין שמין עגלים וסוסיים למחצה אלא אם כן
נותן לו שבר עמלו ומזונו אבל מקבלין עגלים וסוסיים
למחצה ומגדלין אותן עד שיהיו שלש שנים וחמור עד
שההא סוענת

שברו כפועל בטל כגומ'
כפועל בטל של אותה מלאכה שבטל ממנה בכל יום מה שרחו לו כ
כל זמן שתמשך השותפות ואם כתן לו בשבח יותר מן ההפסד הוח מ
מותר בגון שההקה עמו כפירוש שאם יהיה בה הפסד שיהאלו ממנו
כך וכך חלק אם יהיה שם שבח שיהיה לו ממנו שבח כך וכך ויהיה
חלק השבח יותר מחלק ההפסד בהכרח זה היתרון שהוא כתן לו ה
מקום שבר על עמלו ואם לא פדשו כלל המ' יצדק בשחורה ימיית
הזני וישפיר השליט אם היה בה הפסד וכל זה בשלש ימים החכוכי
פקדן בין רב למעט אבל אם ימים כגו ואשילנו דינר לחלק וכתן לו ית
יתרון או זם שיעור שיהיה חולק עמו בשנה וחין כהן רבית לבי שהוא
סותר לעצמו באותו דינר ואינו מיוחד לשמוע זה בלבד וכמו כן א
אסור שיתן האחד הכינים והשני התרנגולות ושיחלקו האפרוחים ב
בשנה כשישתמש בברנל האפרוחים וכמו כן חלא כשיתן לו שכר ע
עמלו ומזונו וכמו כן לא ישמו העגלים והסוסיים כמון שהם שנים ע
עכשיו וימסרם לרועה לזון אותם עד שיש מרינו וחלקו השבח בשנה
אלא אם יקח המשתמש במזונו שבר עמלו ומזונו או אם יתן לו יותר
שום דבר בשבח או יהיה לו בעין העגלי והסוסיים חלק כמו שביארנו
וזו ענין מקבלין שיקבל אותה שותף בעדק ויהיה חלק זה המשתמש
קיים ולא ישפד וחצי מתנו הבהמות וזו ההכאה הוא שתהיה כגור ע
עמלו וכאן ללמד שאם ירבה כל אחד משניהם להפסד מחברו ואינו
יכול עד תשלום שלש שנים וחמור עד שתהא טוענת והוא שתוכל ל
לשאת מעט

רבי כי אונאת דברים בא עליו מקרא מיוחד והוא מה שנאמר לא תוכן
איש את עמיתו ויראת מחלהיך והחמיר בה יותר מחונאת ממון כמו
שאתה רואה שהזהיר והפחיד עליו ועוד כי האדם יוכל לעשות תח
החבולה בה וזה כענין שיעמר על המוכר ויאמר שרובה לקחתו ו
ולא יקחהו ויאמר אין רכוכי לקנות או ישאל לחיש שאינו חכם שאלה מ
מן החבמות שיפדש לו כדי לכיפו ויאמר הייתי סבור טקיה חכם א
אז יספר ספורים שיש בהם דופי וחרפה לחברו ויאמר לח כתבונתי ל
למה שאתם חושבים על זה כאמר ויראת מחלהיך שהוא יודע כוונתך
ומה שחשבת בלבך וזהו טעם מה שאמרנו זל כל דבר שהוא מסור ל
ללב כאמר בו ויראת מחלהיך וכן תמצא בתורה בכל מקום שנאמר
ויראת הוא דבר שאין ריכי כפי אדם יכולין לרונ עליו

יא אין מערכין
פירות בפירות אפילו חדשים בחדשים ואין צריך ל
לומר חדשים בישנים באמת כיון התירו לערב קשה כ
כרך מפני שהוא משביח אין מערכין שמרי יין כיון
אבל נותן לו את שמריו מי שנתער מים ביינו לא ימכרנו
בהנות אלא אם כן הוריעו ולא לתגר אף על פי שהוא מ
מודיעו שאינו אלא לרמות בו מקום שנהגו להטיל מים
ויטלו

אמרנו מה שנהגו להטיל מים ביין יטילו העמיד זה בכית הגתות
בלבד

יב
דגור נוטל מחמש גזרות ונותן לתוך מגרוה אחו
מחמש גיתות ונותן לתוך פיטם אחד בלבד שלא יתכין
לערכר יהודה ואמר לא יחלק החנוני קליות אגוזין
לתינ קות מפני שמרגילן אצלו וחכמי מתירין ולא יפחות
את השער וחכמים אומרים וזכר לטוב ולא יבור את
הגריסין ודברי אבא שאול וחכמים מתירין ומודים שלא
יבור על פי המגורה שאינו אלא כגונב את העין ואין
מפרקסין לא את האדם ולא את ההמה ולא את הכלים
פיטם הגבית הגדולה ועוד יתבאר זה במסכת כלים גיש
בקלפת הפול סימן שחין יודעים בו אם יתבשל מיד או לח יתבשל חל
למורה גדול כמו שהוא ידוע בענין הפול אבא שאול אומר לבור את
הגריסין כלומר להסיר קלפתו כדי להתלמד ממנו עליו וחכמים מ
מתירין לפי שהוא הכניס בתוכו דבר אבל הוא אסור לקנות מה ש
מכרה מן הכייניס בתוכו הקלפת לפי שהוא גונב את העין וז
ופרכוס הוא התקון ודישני ואין הלכה בר יהודה ולא באבא שאול

פרק חמשי אי זה הוא גשך ואיזה הוא
תרבית איזה הוא גשך הג
המלוה סלע בחמשים דינרין וסאתים חסרם בשלש מ
מפני שהוא נושך איזה הוא תרבית המרבה בפירות
כיצר לקח ממנו חטים מדינר זהב לכור וכן השער ע
עמדו חטים בשלשים דינר אמר לו תן לי חמשי שאני מ
מוכרין ולוקח בהן יין אמר לו הרי חטך עשויות עלי ב
בשלשים דינר והרי לך אצלי בהם יין ויין אין לו

מה שקרא
בשך הוא רכית דאורייתא ומה שקראו רכית הוא רכית דרבנן ומה
שהתנה ויין אין לו שמירה שאם לא תהיה אכלו אותה סחורה אין מ
מותר לו שיעלכה עליו בחוב אבל הוא זה כשהיה לו עליו חוב ואמר
לו תן לי מעותי שיש לי ככלך שאכי רוצה ליקח בהם חטים והשיב לו
זכי חטים יש לי כל ועשם עלי בשער אם היו אכלו חטים הוא מותר ו
ואם לאו הוא אסור ואמר לקח ממנו חטים רכוכי לומר לקח בהלוות
כלומר שהעלה על הלנה חטים במה שהיה אכלו אבל כשיתן חיש ל
לחברו מעות ליקח ממנו כך וכך מדה מחטים והשער ידוע לנו פחות

8
8
8

שמין פרה וחמור וכל דבר שרדכו לעשות וכל מוקד שנהגו לחלוק את הוולדות הולקין מקום שנהגו לגדל יגדלו רבן שמעון בן גמליאל אומר שמין עגל עם אמו ושיח עם אמו ובפרוץ על שדהו ואינו חושש משום רבית

מפרין על שדהו כגון מה שזכרו שישכור דאוכן משמעון שדהו בעשרה בורין חטים בכל שנה ואם חמר לו דאוכן תן לי כך וכך די דכרין שאנטיח על שדה זה ואני כותן לך פנים עשר כור כל שנה מ מותר ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל שאומר שמין עגל על אמו

אין מקבלין צאן ברזל מישראל מפני שהוא רבית אבל מקבלין צאן ברזל מן הגוים ולוין מהם ומלוין אותם ב ברבית ובן בבר תושב מלוה ישראל מעותיו של גברי מ מדעת הנכרי אבל לא מדעת ישראל

צאן ברזל הוא שיתבס עינו סלא יהא הפסד עלינו וכבר פירשנו ענין זה הלשון בכתובות ומי שחמר מלוה ישראל מעותיו של ככרי וכו' הוא כגון שהגוי נתן ל לישראל מעות כרבית וכשירצה להחזירה לבני ארץ רחמי שיתבס הוא ל לישראל אחר ויאמר לו תצלה לבני כדרך שאני מעלה לו אלא נריך ש שיתן אותה ממון לבני וישוכ הגוי וילנה לישראל האחר וזהו מותר ו יהא מדעת הככר

אין פוסקין על הפירות ער שיצא השער אלא בשער פוסקין אעפי שאין ליה יש לזה לק לקוצרי פוסק עמו על הגרוש ועל העביט של עובדי ועל המעטן של זיתים ועל הבצים של יוצר ועל הסיד מש מששקע בכבשן ופנסק עמו על הובל כל ימות השנה ר' יוסי אומר אינו פוסק עמו על הובל עד שיהא לו זבל באשפות וחכמים כתיירין ופוסק עמו בשערה גבוהה ר' יהודה אומר אף על פי שלא פסק עמו יכול הוא לומר ל לו תן לי כוה או תן לי את מעותי

כשער הבכיה כלומר כשער הזול שבאותו המין ויסיכו במוכר שבאותו המין ואין הלכה כר יוסי ולא כר יהודה

מלוה אדם את אריסו חטים בחטים לזרע אבל לא לאוכל שהיה רבן גמליאל או מלוה את אריסו חטים בחטים וזרוע כזול והוקרו או כיוקר והזול ונוטל מהם בשער הזול לא שהלכה בן אא שרצה להתאיר על עצמו

ובלבר שיהיה המנהג באותו מקום שיתן האריס הזרע שהרי בעל ה הסדה עשה עמו חסד כמה שהלנה לו חבל אם היה המנהג שיתן ב בעל חסדה הזרע אסור להלוותו חטים בחטים אליו אסכן האריס הז הזרע לא התחיל עדין בעבודת הסדה אבל אם עבד בסדה שום ע עבודה ואפילו דבר מועט אסור שילנה לו לשי שכבר נתקיימה הא באריסות ולא עבד בעל הסדה לסלק מן האריסות ונתחייב לתת ה הזרע דנוני לומר על הסדה

לא יאמר אדם לחכירו הלוויני כיר חטים ואני גותן לך לגורן אלא יאמר לו עד שיבא ב בני או שאמצא המפת זוהלל אוסר וכן היה הלל אומר לא תלוה אשה ככר לחברתה עד שתעשנו בדמים שמא יוקרו החטים ונמצאו באות ליד רבית

אין הלכה כהלל אלא לזוין סתם ופורעין סתם ובלבר שיהא אגלו כל שהא ממותו המין או יקח ממנו על שער שכסוק חבל אם לא היה א אגלו ולא פירש עלינו אם הוקדת החטים יסרע כמו שהיה שנה בשעת

הולנו יסרענו לפיכך מה שהלנה לנו

אומר אדם לחכירו נכש עמי ואנכש עכך ערור עמי ואערור עמך א אבל לא יאמ נכש עמי ואערור עכך או ערור עמי ואנכש עמך כל ימי גריר אחר כל ימי רביעה אחת אבל לא יא יאמר לו הרוש עמי בגריר ואני אהרוש עמך ברביעה

גריר ימות החמה ורביעה ימות הגשמים והקרקע בימות החמה קל לחמר ול לתקן למיעוט הטינוף ואך היום וכנס הוא החפירה כשרמי ה האלכנת הוא החפירה שמורשין לזרוע

רבן גמליאל אומר יש רבית מוקדמת ויש רבית מאוחרת ביצד נתן עיניו ל ללוות ממנו והיה משגר לו דורון ואומר בשביל שילוח זו היא רבית מוקדמת לזה ממנו והחזיר לו את סעותיו היה משגר לו דורון ואו בשביל מעותיך שהיו בטלות אצלי זו היא רבית מאוחרת ר' שמעאל אומר ויש רבית דברים לא יאמר לו דע בא איש פלו מסקום פלו

מה שאמר רבן גמליאל ור' שמעון הסל הלכה אבל נריך שתיב הד הדברים האלה וכיונא בהן הם דברים שאני להתרחק מהם כלכר

אילו עוברין בלא תיעשה המלוה והלוה והערכו והעדים וחכמים אומרים אף הסופר עוברין על כל תתלו ועל כל תקח מאתו ועל לא תהיה לו בנושה ועל לא תשימון עליו נשך ועל לפע עור לא תתן מכשול ויראת מארץ אנה

אמרנו לנה עובר משום לא תשיך כלומר לא תנשך ולפני ע עור לא תתן מכשול ש"כ וערים אינם עוברים לא משום לא תשימון עליו נשך וכמו כן הסופר

פרק ששי

השוכר את האומנין והמעו זה את זה אין להם זח על זה אא תרעו מה שכר את ה החמר ואת הקדר פיריפרין חלילין לבלה או למת הפ פועלין לעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שהוא אכוד חזרו בהם מקום שאין שם אדם שוכר עליהם או מטען

שוכר עליהן או מטען כשיעור שכרן כגון ששכרם בזון יטעה א אותם ויאמר להם אתן לכם שני זונין או ישכור אחרים כשני זונין וי יטול מהם זון ואם חוסין לא יוכל ליטול מהם יותר מכר שכרם וכל זה כשלא ימצא אומנין זולת שיעשו מלאכתו באותו שכר בעצמו וזהו מה שאמר אם אין עם אדם ומה שאמר הטענו זה את זה כלומר שחזרו כו או שחזר בהם

השוכר את האומנין וחזרו בהן ידן לתחתונה אם בעל הבית חזר בו ידו לתחתונה כל המשנ ידו לתחתונה כל החזר בו ידו לתחתונה

כששכר אדם אומנין שיקברו לו שיהיו על דרך משל כשני דיכרין ונתן להם דיכר ו חזרו בהם הרשנות בידם אם רכנו יחזרו לו דיכר או יאמרו לנו כשעה עימך כנגד מה שנתת לנו

כסמכוס

כל האומצן שומרי שכר הן וכולן שאמדו ה
הבא מעות וסול את שלך שומר הנם שמר לי ואשמר ל
לך שומר שכר שמר לי ואמ' לו הגה לפני שומר הנם

אם אמר הבא מעות וסול את שלך שומר סכר וכשאמר הנם לפניך או
הנם סתם אינו חייב כלום ואפי' השכונה המחוייבת לשומר חכם לפי
שלא קבל עלינו שמירה בשום פנים ואפילו שמירה בחנם ואמר ש
שומר לי ונאשמור לך בזמן זואחר זו היא שמירה בבעלים ואינו חייב
לשלם ועוד יתבאר לך ואמכס יהיה שומר סכר כשאמר לו שומר
לי היום ואשמר לך למחר

המלוה על המטבון שומר שכר ר'
יהודה אומר הלוהו מעות שומר הנם הלוהו פירות ש
שומר שכר אבא שאול אומר מותר לאדם להשכיר מ
משכונו של עני להיות פוחת עליו ואולך עמו מפני
שהוא במשיב אבירה

איך הפרש בין שאלהו ואחר כך משכנו או משכנו
ואחר כך הלנהו ומת שומר אבא שאול מותר אדם להשכיר משכונו
של עני הוא שיהיה אותו המשכונן כשאיכירו יהיה שכרו יותר ממה ש
שמתקלקל בגופו כגון כלי כרזל שחופרין בהן הקרקע וכוונא בהן ו
ואין הלכה כר' יהודה והלכה כחבא שאל

המעביר הבית
ממקום למקום ושכרה בין שומר הנם בין שומר שכר י
ישבע אמר ר' אליעזר תמיד אני אם יבולין זה זה לה
להשבע

ישבע שכונת התורה שלא פשע בה ויפטר ותמה ר' לישור
בזם הדין ואמר איך יתכן שיסבב כנגדן זה שומר חכם ושומר סכר
לפי פכאם ששומר סכר ואפילו לא פשע ושומר חכם גם כן אם היה א
אותו המקום שניה לו שיעביר לשם החבית מקום מדרון הו' יס' ע
עדים שלא פשע עליה יתחייב גם כן שכונה ומה שאמר ר' אליעזר ד
דין הוא אבל אמרו שכונה זו תקנת חכמים הוא שאם אין אתה שומר
כך אין לך אדם שמעביר חבית לחכרו ממקום למקום ותקנת חכמי'
איכה חלח בשומר חכם על אי זה ענין שיהיה ושומר סכר הוא שי
שיעביר חבית בשכר וישכרנה במקום מפורסם שאפשר שימנאל לשם
עדים ויתחייב לשלם חלח אם כן הכי אם עדים שלא פשע בה בשעה ש
שקעבירה

לאה קצרו חצי אותה טרה ורונים לחונר בהם ימים להם מה שטנה א
אותו חצי שקצרו ואם הוא יותר מדינר לא יתן להם כלום יותר על ה
הריכר שכבר נתן להם ויאמר להם כלו מעשיכם לקצור שאר השדה
ואשלים לכם שכרם וזהו טעם מה שאמר חזרו בהם ידם על הת
התחבנה ואם בעל הבית חוזר בו ידו על התחבנה ויתן להם מה ש
שטנה עימכם אם הם רחמיים ליתן מן הדינר ואמר המענה ידו
גבל התחבנה והוא כמו שבארנו בשלקח קרקע ושרע קצת הרמים אם
המוכר הוא שחזר בו מן המקח הרבר הוא בהפך ובגבר שאמר לו ע
עבדוני יקנה ואז הוא קונה כנגד מעותיו ואם יתבע המוכר ללוקח מ
מה שבשאר לו מן הרמים והוא מעבד פועלו לא יתקיים המכר עד ש
שישלים לו פועלו

השוכר את החמור להוליכה בחר והוליכה
בבקעה בבקעה והוליכה בחר אפילו זו עשרת מילין
וזו עשרת מילין ומתה חייב שכר את החמור והבריקה
או שנשאת אנגריה אומר לו הרי שלך לפניך מתה או ג
נשברה חייב להעמיד לו חמור

אמנם יוכל המשכיר לומר לשוכר
הרי שלך לפניך כשהשכיר לו לשאת משאוי ויחד לו הבהמה אבל אם
סכר מומנו לרכוב בה הוא עצמו או לשאת עליו משא חלח שאמר לו ח
חמור סתם ולא יחד לו הבהמה חייב להעמיד לו הבהמה אחרת ומה
שאמר חייב להעמיד לו חמור יש בו דיכין וזה כי אם יחד לו הבהמה ו
ואמר לו חמור זה אני שוכר לך ומתה בדרך אם אותה כבלה שנה ד
דימים שיקנה בהם הבהמה יקנה ברמיה בהמה או ישכר בהמה ב
באותה דימים שילכיהו למקום שפסק עמו ואם המתה חינה שנה כ
קדי' שישכר לו בהמה אחרת יחשב לו מה שהלך מן הדרך ויתן
לו מה שאריו לו ואם שכר ממנו חמור סתם יעמיד לו הבהמה על כל
פנים ואם לא העמידה לו לא יחשב לו שום דבר מן השכירות ומה ש
אמר הבריקה הוא שאיכה יכולה להלוך מחמת חולי מחלי' בהמות
וכשאת באנגריה ר' שתלקח לעבודת המלכות

השוכר את החמור
להוליכה בחר והוליכה בבקעה אם החליקה פטור ז
ואם הוחמה חייב בבקעה והוליכה בחר אם החליקה ח
חייב ואם הוחמה פטור ואם מהמת המעלה חייב

מכואר
הוא כי המסגלים בחר יותר מבקעה וכמו כן יתחמס גוף הבהמה
בבקעה יותר מכהר למיעוט נשיבת הרוחות במקומות

השוכר
את הפרה לחרוש בחר וחרש בבקעה ונשכר הקנקן פ
פטור בבקעה וחרש בחר ונשכר הקנקן חייב לדוש ב
בקטנית ורש בתבואה פטור כתבואה ורש בקטנית חיי
מפני שהקטנית מחלקת

קנקן שם המחרשה ואמרנו פטור
דנוני לומר שלא ישלם השוכר לבעל הפרה חלח האומצן שחרש והיה ת
תפס המחרשה ושכרה הוא ישלם לבעל הפרה

השוכר את החמור
להביא עליה חטים והביא שעורים תבואה והביא תבן
חייב מפני שהנפח קשה במשוי להביא לתך חסין והבי'
לתך שעורין פטור אם הוסיף על משאו חייב במה
והוסיף על משאו ויהא חייב סומכוס אומר משוכר ר' מ
מאיר כואה לגמל ושלשת קבין לחמור

כשפסק עמו להביא
חטים והביא עלינו שעורים חייב אפי' שהמשא של שעורים כמשא של ח
חטים הנפח יותר ואם הביא עליה פחות ממסקל השעורים נאעש' ש
ממדתו יותר ממדת החטה פטור לפי שלא יהיה הכפח יתר לא כשיהיה
המשקל כמותו כמשקל ושלשת קבין לחמור וכאה לגמל הוא חלוק מ
משלטים על מה שפסק עמו חייב ואם הוסיף פחות מזה אינו חייב כ
כלום חלח כותף השכר על הנוסף בלבד ואינו חייב לשלם לפי שהלכה

פרק שביעי
השוכר את הפועלים ואמר ל
להם להשכים ולהעריב מקום
שנהגו שלא להשכים ושלא ל
להעריב אינו יכול לכופן מקום שנהגו לזון לזון לספק מ
במתיקה יספק הכל כמנהג המדינה מעשה בר יוחנן בן
מתיא שאמר לבנו צא ושכור לנו פועלים הלך ופסק לה'
מוזנות וכשכא אצל אביו אמר לו אפי' אתה עושה להם
בסעודת שלמה בשעתה לא תצא ידי חובתך עמהן ש
שהן בני אברהם יצחק ויעקב אלא ער שלא יתחילו ב
במלאכה צא ואמר להם על מנת שאין להם עלי אפ' פת
וקטנית בלבד רבן שמעון בן גמליא אומר לא היה צריך
אלא הכל במנהג המדינה
והלכה כרבן שמעון בן גמליאל

9
B

ב אילו אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקיע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע ע"י שלא נגמרה מלאכתו ובדבר שגדוליו מן הארץ

בשכר שהתירה לו לאכול ואלו כליך לא תתן וקבלנו כפירוש זה הכתוב בזמן שאתה נותן לטלוי של בעל הכית איך אוכל ולפיכך אינו אוכל עד גמר מלאכה וכשיהיה הדבר שהנא עוסק בו תלוש מן הקרקע יש לו לאכול בשעת מלאכתו ולמדנו זה מדיקדוקי החמא לא תחוס שור בדישו ובמו שאוכל שור בתלוש בשעת מלאכה כך יאכל העובל והדליה על זה ממה שאמר לא תחוס שור בדישו ולא חמ לא תרוס בשור חסום רבוננו לומר שלא תהא חסומה בשום פנים לא לשור ולא לחמ:

ג היה עושה בידיו אבל לא ברגליו וברגליו אבל לא בידיו אפילו על כתיפו הרי זה יאכל ר' יוסי בר' יהודה אומר עד שיעשה בידיו וברגליו

ר' יוסי בר' יהודה אומר מה שור בידיו ורגליו אף פועל בידיו ורגליו ואין הלכה כר' יוסי בר' יהודה

היה עושה בתאנים לא יאכל בענבים 'בענבים לא יא יאכל בתאנים אבל בונע הוא את עצמו עד שהוא מגיע לבקום היפות ואוכל וכולם לא אמרו אלא בשעת גמר מלאכה אבל מפני השב אבירה לבעלים אמרו הפועלי אוכלין בהליכתן מאומן לאומן ובחזירתן מן הגת וחומר בשתהא פורקת

אמר רחמא בפועל נאכלת ענבים ונאה הקבלת ענבים ולא דבר אחר ואמנם הדין להם לאכול בהליכתן מחומן לחומן ובחזירתן לבת לפי שהאונה שעה הם בטלים וכיון שח' אשפר להם כלל חבילה טוב הוא לאכול בשעת הכטלה ולא יאכלו בשעת כ נמר מלאכה ויתבטלו כל זמן שאוכלין וזה לטוב בעל הכית ומה שח שאמר ובחומן עד שיהא פורקת רבוננו לומר שההמה לא ימנעו א אונה מלאכה מיושני טעל גבה כל זמן שהיא טעונה עד שיפיקו מ ממכה המשו' ובאונה שעה ימנענה ולאכול

ה אפילו בריו וכותכת אפילו בריו ר' אלעזר חסא או לא יאכל אדם יותר על שברו וחכמים מתירין אבל מלמדן את האדם שלא יהא רעבתן ויהא סותם את הפתח בפניו

תא קמא סבר אין מלמדן אנתו וחכמים אומרים מלמדן והלכה כחכמים

קוצין אדם על ידי עצמו ועל ידי בנו וכתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו הגדולים ועל ידי אשתו מפני ש שיש בהן דעת אבל אינו קוצין לא על ידי בנו וכתו הק קטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הקטנים ולא על ידי בהמתו מפני שאין בהן דעת

מי שיש בהם דעת לא יאכלו כפי מה שהתנה אף על פי שכולן פועלין נאונתם שחין בהן דעת יאכלו לפי שאינם יודעים עבין המחילה והמקום זכה להן בחבילות לפי שהפועל מל שמים הוא אוכל ולפיכך הוא עקר אכלנו לו זכה רחמא לחשתו וכפי לא זכה להו רחמא

ז השוכר את הפועלים לעשות עמו בנטע רבעי שלו הרי אילו לא יאכלו אם לא הו חודיען פורה ומאכילן נתפרשו עינוליו נתפתחו חביותי הרי אילו לא יאכלו אם לא הודיען מעשר ומאכילן

כבר בארנו במקומו דין נטע רבעי ודין העובל כסדר זרעים ואם חתה זוכר אותה כל זה מכוון

ח שומרי פירות אוכלין מהלכת המדינה אבל לא מן התורה ארבעה שומרים הן שומר חנם והשואל נושא שבר והשוכר שומר חנם נשבע על הכל והשואל משלם את הכל נושא שבר והשוכר נשבע על השכר ועל השבויה ועל השיתיה ומשלמין את האבירה ואת הגביה

שומרי פירות רבוננו לומר כשהיו תלושים אכל כשהוא שומר אונתם והם מחוברים לקרקע כמו שומרי גנות ופרדסין אינן א אוכלין לא מן התורה ולא מהלכת המדינה ואלה הארבעה שומרין דיניהם מפרשים דכתוב בתורה זה כי מזה שנאמר כי יתן איש אל דעהו כסף או כלים עד סוף הפרשה קבלנו כן שזה הדין בשומר ח חכם והפרשה השניה והוא שנאמר כי יתן איש אל דעהו חמור או שור או שה וגו' כזה הקבלה כי הוא בשומר שבר והשוכר לפי שדין שניהם אחר והפרשה השלישית מכוונת שהיא בשואל שכ נבי ישל איש

ט זאב אהר אינו אונס שני זאבים אונס ר' יהודה אומר בשעת משלחת זאבים אף זאב אחד אונס שני כלבים אינס א אונס ידוע הבבלי אמר משום ר' מאיר מרוח אהת אינו אונס משתי רוחות אונס י הליסטין הרי זה אונס הארי והדוב והנמר והפרדלים והנחש הרי א אילו אונסין אימתי בזמן שבאו מאיהם אבל אם הולכין למקום גדודי חיה ולסטין אין אלו אונסין

כבר כתבאר לך כי שומר שבר והשוכר פטורין מן האונס לפי שאמר הכתוב בהם הטריפה לא טלם ואינם חייבים בהם כן בשבויה ובשבויה ולפיכך זכה בהם ה הרברים שהם אונס ואין הלכה כר' יהודה ולא שידוע הבבלי

מתה בדרכה הרי זה אונס סיגפה ומתה אינו אונס יעלתה לראשי היצוקין ונפלה הרי זה אונס העלה לראשי היצוקין ונפלה אינו אונס מתנה שומר חנם להיות פטור משבויה והשואל להיות פטור מלשלם נושא שבר והשוכר להיות פטורין משבויה ומלשלם

תרגום לעניות נפש לסגפה כפשומה שאמר עלתה ונפלה הרי זה אונס הוא כשתחוק יותר מן הרועה ונתברחתו והוא רוצה להם ר אנתה משם ותפלטו מידו ותשל חכל א חם הניח אותה לעלות ואעפ"י שלא העלה אותה אינו אונס ונזק שם ה הר גבוה וכתבאר זה כי נאמר כי נשח שבר והשוכר מי חייבין לשלם חבירה ונגבה וחייבין שבועה על האונס ולפיכך אמר ש שחים התנו שלא ישלמו מה שהם חייבין לשלם ולא ישבעו על מה ש שחייבים עליהם לשבוע

וב כל המתנה על מה שבתוב כתורה תנאו בטל כל תנאי שהוא מעשה מתחלתו תנאו בטל וכל שאפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחלתו תנאו קיים

כל המתנה על הכתוב בתורה תנאו בטל לא אם היה התנאי כדבר שבמומין כמו שבארנו ומסתנו זו ברבד שאינו של מומין כל תנאי שהמעשה בתחלתו הוא שהיה המעשה שנפול עליו התנאי קודם התנאי כגון ישיתנו לראשתי ויאמר לה הרי זה גטיך ואחר כך יחזור ויאמר לה אם היא כך וכך תנאי זה אינו קיים וכל שחפשי לו לקיימו בסופו הוא שיתנה בדבר שיוכל לעשותו אבל אם התנה בדבר שהוא מן הנמכע כגון מי שחומר לאשתו הרי זה גטיך על מנת שתעלי לרקיע או תרדי לתהום או תבליעי הקה כן מלה אמה כל חלה התנאים בטלים והרי זה גט בטל כשר וכל חלה עקרים קיימים מוסכם עליהם והלכה ל

למעשה בכל דין
פרק שמיני
השואל את הפרה ושאל בעליה עמה שכר את הפרה ושכר בעליה עמה שאל את הפרה ושכר את הפרה ושאל את הכעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה ומתה פטור שנאמ אם בעליו עמו לא ישלם אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל את הכעלים או שכרן ומתה חייב שנאמ בעליו אין עמו שלם ישלם

מפי השמועה למדנו שזה שני חס בעליו עמו לא ישלם רבנן לומר אם שאל בעליו עמו בשעת שאלה והעקר אנחנו בזה הדינים היה עמו בשעת שאלה אינו דריך להיות עמו בשעת שכירה ומיתה לא היה עמו בשעה שאלה אעפי שהיה ע עמו בשעת שכירה ומיתה חייב ולא כאמר בזה בעליו עמו ומן העקדים גכ כן אם בשאל פרה ובעליה אשילנו פטור פטור

השואל
את הפרה שאלח חצי יום ושכרה חצי יום שאלה היוכו ושכרה למחר שאל אחת ושכר אחת המשאיל אומר שאלה מתה ביום שהייתה שאלה מתה בשעה שהייתה שאלה מתה והלה אומר איני יודע חייב השוכר אומר שכורה מתה ביום שהייתה שכורה מתה בשעת שהייתה שכורה מתה והלה אומר איני יודע פטור זה אומ שאלה וזה אומר שכורה ישבע השוכר ששכורה מתה זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע יחלוקן

מן העקדים אנחנו כרינים כי מי שתובע ואומר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע פטור כלומר שאינו חייב לשלם ולא ליטובע שבועת התורה אבל ישבע שבועת היסת שאינו יודע אבל אם חמר לו חמישים ישלך בידי וחמשי איני יודע חייב רבנן לומר שהוא חייב לשלם הכל לפי שהוא מחויב שבועה לפי שהוא מורה במקבת כמו שבארנו בפרק אחרון מכתובות ואינו יכול ליטובע כיון שהוא נוסתפק באותו המקבת שהיה חייב לשבע בעליו והעקר אנחנו כל המחויב שבועה ואינו יכול ליטובע מ משלם וכיון שהעקדים החלה הלכות פטוקות מה שאמר בהיון המ המשאיל אומר שאלה מתה והלה אומ איני יודע חייב אינה הלכה א חלה על הענין שאמרנו והוא שידרה לו במקבת ויאמר במקבת איני יודע כגון שישען המשאיל שתי פירות מסרתי לך יום אחד בשחילה וי יום אחד בשכירות ומתו שניהן בזמן שאלה ויאמר השואל אחד מהן מתה בזמן שאלה ואחר איני יודע ולא יהיה קטול חייב שתי פירו על זה דרך תקיף וגם כן בארנו בסו כתובות כי כשטוען חברו חטים והודה לו בשערים פטור ואינו חייב שבועת התורה לפי שמה טעונת לא הודה לו ומה שהודה לו לא טענו ואשילנו דמי שעורים שמורה לו בהם אינו חייב להוציא מתחת ידו וכיון שזה מעקרנו אם כן מה שאומר ב ככאן ישבע השוכר ששכרה מתה הוא על ידי גלגול וזה שישבע ה השוכר שבועת השומרין והיא שבועת התורה שמתה כדרכה ואפי על טענתו שאומר ששכרה מתה וזהו עקר השבועה וישבע אותה על ידי גלגול שהשכרה מתה או בשעת שכירות מתה ומה שאמר יחלוקן

הוא דעת סמכוס שאומר בכל מקום ממוין המוטל בספק חולקין וכבר בארנו בסברתו דחניה אבל העיקר הקיים שלא יהיה המוכר מ מחברו עליו הראיה ואם לא כתברד הראיה ישבע הכתבע שבועת ה היסת שאינו יודע או ישביע אותו על ידי גלגול שאינו יודע

השואל
את הפרה ושלחה לו ביד בנו ביד עבדו ביד שלוחו או ב ביד בנו ביד עבדו ביד שלוחו של שואל ומתה פטור או שאמר השואל שלחה לי ביד בני ביד עבדי ביד שלוחי או ביר בנך ביד עבדך ביד שלוחך או שאמר לו המשא הרני משלחה לך ביד בני ביד עבדי ביד שלוחי או ביר בנך ביד עבדך ביד שלוחך ואמרלו השואל שלחה וש לשלחה ומתה חייב וכן בשעה שהוא מחוירה

כבר ידעת שעבר כנעני ידו כד רבנן ומה שאמר ככאן ביד עבדו ח חייב הוא כשהיה עבד עבדי ומה שאמר וכן בשעה שהחזירה רבנן לומר כשהחזירה בתוך ימי שאלה הוא שאין לו רשות לשלחה ביד א אחר חלה ברשות בעלים אבל אם החזירה אחר ימי שאלתה ושלחה ע על ידי זולתו ומתה פטור לפי שאמר ימי שאלה ישכר שומר שבר ודע זה

המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה זו זה אומ עד שלא מברתי ילדה וזה אומ משלקחתי ילדה יהלוקו לו שני עבדים אחד גדול ואחד קטן וכן שתי ש שרות אחת גדולה ואחת קטנה הלוקח אמר גדול לקחתי והלה אומר איני יודע וזה בגדול המוכר אומר הקטן מ מברתי והלה אומר איני יודע אין לו אלא קטן זה אומר גדול וזה אומר קטן ישבע המוכר שהקטן מבר זה אומ איני יודע וזה אומר איני יודע יחלוקן

אינו נריך להחזיר פטור שניה אותם העקדים שכבר זכרתי בזה הפרק ומה המוכר מחברו עליו הראיה וטעמי ח חטים והודה לו בשערים פטור שאם חלה זוכר אותם תרע שוחת ה המשכה לדעת סמכוס ומה שאמר ישבע המוכר רבנן לומר על ידי ג גלגול כמו שבארנו מן העקדים אין נכסבעין על טענת עבדים חלה כ בגלגול כמו הקרקעות

ה
המוכר ויתיו לעצים ועשו פחות מרביעית לסאה הרי של בעל הזיתים עשו רביעית ל לסאה זה אומר ויתיו גדלו וזה אומר ארצי גדלה יחלוקן שטף הנהר ויתיו ונתנו לתוך שדה חברו זה אומר ויתיו גדלו וזה אומר ארצי גדלה יחלוקן

מה שאמר ככאן יחלוקן הלכה הוא לפי שהנחה לטניהם ביחד וככלד שיאמר קץ סתם ואם עשו פירות פחות מרביעית אין אדם מ מקפיד על זה ואם הם יחד יחלוקן אבל אם אמר לו קץ לחבתי ואפי פחות מרביעית הם לבעל הקרקע ואם התנה עם הלוקח אמר לו קץ כשתרבה חבלי עשן יותר מרביעית לבעל העצים ומה שאמר שטף נהר חת ויתיו הוא כשעקרן בגושיהן כלומר בעת שסכיכות ה הפרטים שיוכל החילן להסתפק מהם ושרשי אותן אין קיימין באותן גושין וכך יהיו הפירות שעושין כל שלשת השנים לשיבה ואחר שלש שנים הכל לבעל הקרקע כשהיו בגושין שלשה טפחים ושרשי אותם הזיתים קבועין באותן גושין

ה
המשכיר בית להכירו בימות הגשמים אינו חייב להוציא מן החג ועד פסח ובימות החמה ש שלשים יום ובכרכים אחד ימות החמה ואחר ימות הג הגשמים שנים עשר חדש ובהנויות אחד כרכים ואחד ע עיריות שנים עשר חדש שמעון בן גמליא אומר הנות של נחתומים ושל צבעים של שש שנים

בימות החמה שלשים יום רבנן לומר שאינו יכול להוציא לא אם כן הודיעו קוד ימות הבשמים שלשים יום ואם לא הודיעו אל יוצאו עד שיבכרו ימות הבשמים וכמו

10
13

כן מה שאמר שנים עשר חדש רבנן לומר שיריעו ויאמר לו בקש ל
לעצמך בית דירה ואין יכול להוציא עד שיעברו שנים עשר חדש א
חד מהו ריע והלכה כרבן שמעון כן במליאל לפי שאלו החמיות יש
בהן כנין ונארחובל

המשביר בית לחבירו המשביר חייב
ברלת ובגנור ובמנעול ובכל דבר שהוא מעשה אומן א
אבל דבר שאינו מעשה אומן השובר עושהו הובל של
בעל הבית אין לשובר אא היוצא מן התנור ומן הכירים
בלבר

הובל לבעל הבית זהו כאיכניסו בהמות שאין לשובר
וזכלו הכית אכל וכל הכהמות שיש לשובר הוא של

המשביר
בית לחברו לשנה נתעברה השנה נתעברה לשובר שה
השביר לו לאחרים נתעברה השנה נתעברה למשביר
מעשה כציפורי באחד ששבר מרחץ מחבירו כשנים
עשר זהוב לשנה מדינר זהוב לחדש ונמצאת שנה מע
מ עוברת ובא מעשה לפער שמעון כן במליאל ולפער י
יוסי ואמר יחלוקו את חדש העיבור

אין הלכה כרבן
שמעון כן במליאל ולא בר יוסי אלא כל זמן שאמר דינר לחדש ונאכלו
א זר כך וכך כשהכלולו למשכיר לפי שער חלבו הכל הולך אחר ה
השמות שכלאונות וקרקע בחוקת בעלים קיימת לפיכך אמרו כלל ל
למשכיר על חיוב ענין שיהיה

המשביר בית לחבירו ונפל
חייב להעמיד לו בית היה קטן לא יעשנו גדול גדול לא
יעשנו קטן אחד לא יעשנו שנים שנים לא יעשנו אודל
לא יפוזות מן החלונות ולא יוסיף עליהם אלא מדעת ש
שעהם

זה הדין כשהראה לו בית ירוע ואמר לו בית כזה
אני משכיר לך ולפיכך חייב להעמיד לו בית שיהיה מרת ארכו ומ
ומדת רחבו כמו שהראה חבל אה אמר לו בית זה אני משכיר
לך וכל זמן שחייב כמותו ואם אמר לו בית שתה יעמיד לו מקום ש
שיקה בית כן שיהיה גדולו ממנו כן שיהיה קטן ממנו

פרק תשעי
המקבל שדה מחבירו מקום שנהגו
לקצור יקצור לעקור יעקור לחרש
אחריו יחרוש הכל במנהג המדינה בשם שחולקין בת
בתבואה כך חולקין בתכן ובקש בשם שחולקין ביין כך
חולקין בזמורות ובקעם ושעהם מספקין את הקעם

הקבים
שאינם חייבים לספק הם שמומכין בהם הגפנים וחולקים חותם
כסוף הזמן ונאכלו אמר מה טעם חולקים בקבים משני שטקיהן מס
משקין את הקבים

המקבל שדה מחבירו והיא בית
השלחן או בית האילן ייבש המעיין נקצין האילן אינו
מנכה לו מן החבורו אם אמר לו השביר לי שדה בית הש
השלחים זו או שדה בית האילן זו מנכה לו מן החבורו
ייבש הבעין נקצין האילן מנכה לו מן החבורו

נדיך אתה
לדע אלן הלמה שמות על חיוב ענין הם נוספין והם שובר וחוכר
ומקבל וזה כי השובר הוא שובר הקרקע שיחמש אותו ברמים קדושין
כך וכך דינר ומקבל הוא שובר חותן קרקע בחלק ירוע מן הפירו
שיעור בגון שיש חוק עיון כחגי הסירות שינציח השדה או השליש וח
חוכר הוא שובר הקרקע כשיעור ירוע מחטים או משאר הזרעים
הנזרעים והוא שישתק עם בעל השדה שיתן לו כך וכך מדה ממוין
פלי מן הזרעים בין שתעשה הפרן הרבה חו מעט ועוד פי המקבל

נופל דרך כלל על השובר ועל החוכר שכן הוא אומר במשנה מקבל
ירדנני לומר חוכר חו שובר ונאכלו אמר המקבל שדה בחסות חו כ
בשירותי ומה שאמר חו המסכה והלכה שלפניה מקבל זה הדין כ
בשירותי בבובר גם כן לרעה שיעור החומר השביר לו בית השוגרין
אז היריעו שנתנו שיהיה כמו שהיה עכשיו כל זמן שהוא ברשות ו
לפיכך יפחות לו משירותיו ופי מנכה יפחות

המקבל
שדה מחבירו משוכה בה הבריה שמין אותה במה היא
ראויה לעשות ונותנין לו שהוא כותב לו אם אוכיר ולא
אעביר אשלם במיטבה

כבר בארנו כי מקבל הוא ששובר
הארץ בחלק ממה שהנציח ואם הוכירה ולא זרעה ישער מה שרמיח
לעשות חלו זרעה וישלם החלק שפסקו כיניהם וזה מכואר

המקבל שדה מחבירו ולא רצה לנכש אומר לו מה אב
אכפת לך הואיל ואנני נותן לך חכורך לא אמר כלום מ
מפני שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה והיא מעלה
לפני עשבים

לכש לנקות השדה כשיגדל הזרע יצמו עמו מינים
מן העשבים וכשמקין אותה מוסיף הזרע על חבונתה הרבה לפי ש
טתתן השדה כל כחה אל הזרע וזה דבר ידוע אבל עובדי האדמה ול
ולפי שזה החוכר שנותן שיעור מסויים היה יכול לומר לו אני לא א
אנקה ואיך רשאי להכריחני לנקות לפי שאין לך ששאר אם חאקוף מ
מעט תבואה לולי מה שובר משבירית הקרקע להכא

המקבל שדה
מחבירו ולא עשת אב יש בה כדי להעמיד כרי חייב ל
לטפל בה אמר ר יהודה ובי מה קצבה כרי אלא אם יש
בה כדי נפלה

כרי הוא ערימת התבואה שיוכל לכסות את
הרחת בגבהו והוא שיעור סאתים יבא ידי חובתו נר יהודה חומר ש
שזה שיעור שאינו יודע לפי שזה הכלי הקרא רחת אשפר שיהיה חר
חרק או קנר וכרי נפלה שיעור מה שזרע בה זה הדין הוא במקבל
מכארתו שהוא שובר בחלק מן התבואה שתצא בה נחין הלכה כר
יהודה

המקבל שדה מחבירו ואכלו חנכ או נשדפה אם
מכת מדינה היא מנכה לו מן החבורו ר יהודה אומר אם
קבלה ממנו במעו בין כך ובין כך אינו מנכה זו מחבורו

והוא הדין כולל לשובר וחוכר ומכת מדינה הוא שיהיו רוב שדות מ
מאותה מדינה מקולקלות נחין הלכה כר יהודה

המקבל שדה
מחבירו בעשרת כורין חטים ולקטנותן לו מתוכה היו
חטים יפות לא יאמר לו הריע לוקח לך מן השוק אלא
נותן לו מתוכה

זה מכואר אין כריך פירוש
המקבל שדה מחבירו לורעה שעורים
לא יורענה חטים חטים יורענה שעורין ר שמעון כן גם
במליאל אומר קטעת לא יורענה תבואה יורענה
קטעת רבן שמעון כן במליאל אומר

דיני משנה זו הם כפי
שני הארצות ועקר הדבר הוא כשיפסקו עמו לחרוש שדה ולזרוע ב
מין ממני הזרעים יש לו לזרוע מה שהזיקן בקרקע מעט מחובו הד
הדבר שפסק עמו ולא יזרע מה שהזיקן גדול ממנו נכסים כזה על פי
היריעים ככאכע אותו המקום כזרעה מן המתעסקין בחרישתה וכ
וכעבדותה

ובעפר רואין אלו אכעס ראויים להשתבר היה אחר מ מהן מכיר קצת אבענו נוטלן ועולות לו מן החשבון

כשנכח להביא ראיה מענין הכפילה מה שהיא לבעל הבית ומה שהיא לבעל העליה נעשה על פי אותה ראיה ומה שאמר נוטלין ועולות לו הוא כשיורה לו בעליו במקנת מה שענין ויחמר לו במקנת חייב יורע על העקר שב שכארכו לך כזו המבטח שכל המחוייב שבועה ואינו יכול לישבע י משלם

ב הבית והעליה של שנים נפחתה העליה אין בעל הבית רוצה לתקן הרי בעל העליה יורד ורד לטטה עד שיתקן לו את העליה ר' יוסי אומר התחתון נוהן את התקרה והעליון את המעויבה

משנה זו מדברת במי שהשכיר ואמר עליה על גבי הבית אני משיכיר לך ולפיכך יורד ורד עיניו בבית אבל אם אמר לו עליה ולא זכר בית חייב לתקן ואם אמר לו עליה ס סתם חייב להשכיר לו עליה על דרך מה שקדם בשכירות הבהמות ו נמחלקת ר' יוסי וחכמים במעויבה והוא הדין והעבר שאמרו על ה התקרה ר' יוסי אומר ממעויבה להשנות הגומות הוא לפיכך בעל הבית העליה נתן את המעויבה וחכמים אומרים המעויבה נעצית לחזוק התקרה ולפיכך חייב בעל הבית לבנותו ואם חייבו רובה הרי בעל העליה בוכה את הבית ויושב בתוכו עד שיתן לו את כל יבנותיו

ג הבית והעליה של שנים שנפלו אמר בעל העליה לבעל הבית לבנות והוא אינו רוצה הרי בעל העליה בונה את הבית ויושב בתוכו עד שיחון לו יצאותיו ר' יהודה אומר אף זה דר בתוך של חכיריו וצריך להעלות לו שכר אלא בעל העליה בונה את הבית ואת העליה ומקרה א את העליה ויושב בבית עד שיתן לו את יצאותיו

מה שאמר כהאן של שנים רכוננו לומר שיהיה עקר הבית של אחר והעליה של שני אלא ששכר האחר מן השני ואין הלכה כר' יהודה

ד וכן בית הבר שהוא בנוי בסלע ונגנה אחר על גביו ונפחת הרי בעל הגנה יורד וורע למטן עד שיעשה לבית ברו כיפין הכותל והאילן שנפלו לרשות הרבים והויקי פטור מ מלשל' נתנו לו זמן לסתור את הכותל ולקרן את האילן ונפל בתוך הזמן פטור לאחר הזמן חייב

כל מקום שאומר כן כפחת רכוננו לומר שלא יוכל להשתמש כן כענין מה שהיה מש משתמש מהחלה מחמת אותו הפחת אלא כענין וכל זמן שאינו כותבין הוא שלמים יום והוא זמן בית דין

ה מי שהיה כותלו כמוך לגינת חבירו ונפל אמר לו פנה את אבעך ואמר לו הג הניעוך אין שומעין לו משקבל עליו אמר לו הא לך את יצאתיך ואני נוטל את שלי אין שומעין לו השוכר את הפועל לעשות עמו בתבן ובקש אמר לו תן לי שכרי אמ' לו טול ממה שעשית בשכרך אין שומעין לו משקבל עליו אמר לו הא לך את שכרך ואני נוטל את שלי אין ש שומעין לו המוציא את זבולו לרשות הרבים ה המוציא מוציא והמובל מובל אין שורין טיט ברשות הרבי ואין לוכעם לבנם ויבלין טיט ברשו הרבים אבל לא ללכעם הכונה ברשות הרבים המביא אכעס מכיא והכונה בונה ואם הויק משל' מה שהויק ר' שמעון

ס המקבל שדה מחבירו לשעם מועטות לא יורענה פשתן ואין לו בקורת שקמה קבלה לשבע שנים וזרעה שנה ראשונה פשתן ויש לו בקורות שקמה

שרשי הפשתן ישארו בקרקע הרכה וקורת שקמה עד שקמה הגלל בקרקע בשני השכירות

המקבל שדה מחבירו שבע שנים בשבע מאות דינר אין השביעית מן המען ש שבוע אחד בשבע מאות דינר השביעית מן המען זה מכוואר

יא שכיר יום נובה כל הלילה ושכיר לילה נובה כל היום ושכיר שעות נובה כל הלילה וכל היום שכיר שבת שכיר חדש שכיר שנה שכיר שבוע יצא כיום נובה כל היום יצא כלילה נובה כל הלילה וכל היום

מי שהשמועה למדנו שזה שאמר יתברך לח תלין פנולת שכיר אתך עד בקר שזה מוכר בשכיר יום שבובה כל הלילה ומה שאמר כזו המ המסנה שכיר שעות כי נובה כל היום וכל הלילה רכוננו לומר שכיר ש שעות כיום נובה כל היום ושכיר שעות כלילה נובה כל הלילה

יב שכר האדם ואהר שכר הבהמה ואהר שכר הבלים יש בו משום ביומו ותן שכרו יש בו משום לא תלין פעולת שכיר אתך עד בקר אימתי בומן שתכעו לא תכעו אינו עובר עליו המחיה אצל ההנוע 'אצל השולחני אינו עובר עליו השכיר נשבעו בומנו ונוטל עבר זמנו אינו נשבע ונוטל אם יש עדים שתכעו הרי זה נשבע ונוטל גר תושב יש בו משום ביומו ותן שכרו ולא תכא עליו השמש ואין בו משום לא תלין פעולת שכיר

שכונות השכיר הוא שכונות התורה וכלכך כששכר אותו בעדיה אבל אם לא שכרנו כ בעדים מגו דיכיל לומר ליה לא שכתוך נאמן לומר כתי לך שכתוך וישבע שכונות הוסיף שנתן לו שכרו כמו שכבחי בשביעי ממשכת שכונות ושירנו המחנה שהכנים את החנוני תחתיו לשורעו

יג המלוה את חבירו לא ימשכנו אא בבי דין ולא יכנס לביתו ליטול את משכונו שג' כחוי' תעמוד ואם משכנו הייב להחזיר לו היו לו שני בלי' נוטל אחד ומחזיר אחד מחזיר את הבר כלילה ואת המחרישה כיום ואם מת אינו מחזיר לירשיו ר' שמעון כן גמליאל אומר אף לעצמו אינו מחזיר אלא עד שלשי יום ומשלישים יום ולהלן מוכרו בבית דין אלמנה בין שהיא ענה בין שהיא עשירה אין ממשכנן אותה שג לא תחמול כגד אלמנה החובל את הרחיים עובר בלא תעשה וחייב משום שני כלים שג' לא יחבל רחיים ורכב לא רחיים ורכב בלבד אמרו אלא כל דבר שעושין בו א אוכל גפש שנאמר כי גפש הוא חובל

אמר רחמנא ואם חיש עני הוא לא תשכב בעכוטו רכוננו לומר לא תשכב ועכוטו אכלך אלא יחזיר לו ויה שחיכו יכול לעמוד בלתי נחין אכלנו מה שיחליף במקומו כמו שכתב הש"י כי הוא כהותו לכרה ונ' וזין הכנה כרין שמעון כן גמליאל ואשר לחכול החלומה מפי חסד כשתתעבב אכל הממשכן חותה בטביל הממשכן שלה חו שיחירי ב כיניהם קלקול ולפיכך המנה ברבר העניה והעשירה

ברק עשירי הבית והעליה של שנים שנפלו שניהם חולקין בעצים ובאכעס ו

11 B

בן גמליאל אומר אף מתקן את מלאבתו לזע שלשי יום

רבן שמעון בן גמליאל סבר שנותנין לזמן זמן ואם היוק בתוך הזמן הוה פגור ואם היוק אחר הזמן חייב ואיכה הלכה חלף כל היוק מ' פ' כ' ממני ישלם לעולם

שתי גנות זו על גב זו והירק בנתי ר' מאיר אומר של עליון ר' יהודה אומר של תחתון אמר ר' מאיר מה אם ירצה העליון ליטול עפרו אין כאן ירק אמר ר' יהודה מה אם ירצה התחתון למלא את גנתו עפר אין כאן ירק אמר ר' מאיר וכי באזור ששניהן יכולין לשחות והעל זה מאין ירק זה היה ר' שמעון אומר כל שהעליון יכול לשוט את ידו וליטול הרי הוא שלו וההשאר של תחתון

מה שאמר כל שיכול לשוט את ידו הוא כענין שלא יסכן בעצמו ויתפזז פשוט טיהור קינח לכפול ממנו לא שיתפשט שיעור מה שיכול כלם סכנה והלכה כר' שמעון

פליקא מסכתא רבכא מניעא

מסכת כבא בתרא

השותפין שרצו לעשות מחצה בחצר בועם את הכותל באמצע מקום שנהגו לבנות גויל גזית כפויסי לביע' בוע' הכל במנהג המדינה בגויל זה גותן שלשה טפחים וזה גותן שלשה טפחים בגזית זה גותן טפחיים ומחצה וזה גותן טפחיים ומחצה בכפויסים זה גותן טפחיים וזה גותן טפחיים בלכעם זה גותן טפח ומחצה וזה גותן טפח ומחצה לפיכך אם גפלה הכותל הבקום והאבעם של שניהם

זו החצר שזכר בבאן הוא חצר שאי בה דין חלוקה ולפיכך אין חלוקה אנה חלף ברבון שניהם חבל אם יש בה דין חלוקה וירוכה זמר לחלוק וכופין לשני ע' ע' זה וכיון שרבו לחלוק וכתרצה כל אחד משניהם ברוח פלוני כגון שהחזיק בקרקע שרגלו וכיוצא בו אין אחד מהם יכול לחזור בו חלף כופין אותו לכבנות כמנהג המדינה ונרי להיתגובה הכותל מחייבין לבנות ארבע אמות כדי שלא יראה כל אחד מהם לחברו כי הראיה הזק ויהיה הכותל שלם בלא חורים כדי שלא יזיקו זה את זה בראייה וגויל אכן שאינו משונה ומחולק וגזית אכן שזה מחלקה טפחין חצי לבנה ולכבים שלמים ומה שהנריך להיות הכותל הכנוי מחייבין ר' רחב יותר מרחב הכותל הנכבד מלכבים טפח לפי פעל כל פנים ב' כריך להניח ריוח בין הכפויסין כדי לשום בו הטוט ושיעור זה עם הס הסיד שטחים על הכותל הכל כפי המחנה ואם מכה המדינה לעשות מחינה בקני' וכפוי' אנית על זה וכלכר שתהיה אנית מחינה מעובה כ' שלא יראה אחד מהם לחברו המקום והאכבים של שניהם אף על פי שהם ברשות אחד מהם ולא כאמר המוניא מחברו עליו ה הראיה כיון שהחזק משניהם

ובן כגנה מקום שנהגו לגדור מחייבין אותו אבל בכקעה מקום שנהגו לגדור אין מחייבין אותו אלא אם רצה כתם לתוך שלו וכונה וע' ועישה חזית מבחוץ לפיכך אם גפלה הכותל המקום וה האבעם שלו אם עשו מדעת שניהם בועם את הכותל באמצע ועושים חזית מיכן ומיכן לפיכך אם גפלה הכותל המקום והאבעם של שניהן

שפא משנה זויס כו חכרונ

ועירושפה כמו שזכרנו וזה כי מ' שמכר גנה סתם ולא זכר שהיא מעורבת עם גנת פלונית מחייבין ללוקח לעשות מחצית הגדר וחפילו במקום שבהגו שלא לגדור אבל מי שמכר בכקעה סתם אין כופין את הלוקח לגדור ואפילו במקום שבהגו לגדור סתם בכקעה במקום שבהגו שלא לגדור ופי' חזית מחוץ כל' דב' הכרחה להודיע למי הוא הבתל שיטוח כסיד מן הכותל שיעור אמה בראש הכותל לגד חלק חברו נו וטעם היותו מחוץ כל' לגד חברו לפי שאם לא יטוח כלל יוכל חברו לטעון שהכותל של שניהם ואם טח אותו לגד חלקו כלומר מבפנים ה היה חברו טח מחד אחד סמוך לחלקו ויטעון שהוא משותף ביניהם ו ואם תאמר יקניע אותה האנייה כיון שהיא בגד חלקו ויטעון שיש לו חלק בכותל זה אי אפשר לפי שמקום הגרירה היה כבר נשאר המשנס מוכן ממה שקדם מן הפירוט

המקיף את הכירו משלש רוחותיו וגדר את הראשונה ואת השניה ואת השלישית אין מחייבין אותו ר' יוסי אומ' אם עמד וגדר את הרביעי מגללין עליו את הכל

מה שאמר ר' יוסי אם עמד וגדר את הרביעי ממגללין עליו את הכל בין שהיה זה הגדר הרביעי חנותו ש גדר השלש רוחות בין שהיה האיש ההוא שהוקף משלש רוחותיו הוא שהקיף רוח רביעית כיון שכבנית הרביעית ונגמרה התעלת לרעת ר' יוסי ממגללין עליו את הכל וענין הגלגול שני אה כמה הניח בא בארבע רוחות וישלם החכי וזה הבנין הוא כשיהיה לגד רשות הרבים וכל זמן שלא בנה הרוח הרביעית אינו חייב כלום לפי שלא הגיכה ל לו תיעלת שהרי קרקיעו פתוח כמו שהיה והלכה כר' יוסי

בית ד' חצר שנפל מחייבין אותו לבנותו עד ארבע אמו' בחוקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן מארבע אמות ולמעלה אין מחייבין אותו סמך לו כותל אחר אף על פי שלא נתן עליו את התקרה מגלגלין עליו את הכל בחוקת ש שלא נתן עד שיביא ראיה שנתן

כשהכותל משותף בין שניהם כאחד יש לכוף לכל אחד מהם לבנות כשיכתענו חברו וחס בכאן אחד מהם וטעם השני שנתן חלקו כאמן עדי שיביא ראיה האחר שלא נתן כלום והטעם לפי שהוחיל ששניהם חייבין לבנות וזה ידוע לכל העולם יש לומר שנתן חלקו ואם רצה אחד מהם להוסיף על ארבע אמות ברוב הכותל הרשות בידו אבל לא יוכל לכוף לחברו ש שיכבד עמו ואם חזר חברו וכבדו כותל אחר ונחביו יותר מארבע אמות סמוך לכותל שכבדו חברו כגון זה כופין חנות ליתן חצי מה שהנתיח ש חברו באותו הבוכה לפי שגלה דעתו שה שהוא רוצה כמה שהביא חברו על ה הארבע אמות נאע' שלא נכה עריין ב באותו הכותל שלא נתן התקרה לא הוחיל ודעתו כן חייב לתת חלקו ומה שטוען שכ שנתן מה שכנגלו עליו אינו כאמן לפי שכאמר לו היך ידעת שהתה חייב לשלם כרי' שנתן לו קודם שתעמדו בדין

כותל אחר שסמך

אם איתא

כופין אותו לבנות בית שער ודלת להצר ר' שמעון בן גמליאל אומר לא כל ה החצירות ראיות לבית שער וכופין אותו לבנות לעיר חומה דלתים וכריח רבן שמעון בן גמליאל אומר לא כל העירו ראיות לחומה כמה יהא בעיר ויהיה כאנשי העיר שעם עשר חודש קנה בית דירה הרי הוא כאנשי העיר ביד

רבן שמעון בן גמליאל אומר שהעירות הסמוכות לאויבים הם שצריכות חומה חו דלתים ובריה אבל העירות שאינן סמוכות לארצות האויבים אינן צריכות לכך וחכמים חומרים שמח י יעבור חיל עליהם ויש ללום ומה שאמר כופין ר' טב' אחר

ואחר מכתבי העיר יבנה לחברו על זה והלכה כחכמים

אין

חולקין את החצר עד שיהא בה ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה ולא את השדה עד שיהא בה תשעה קבין לזה ושישה קבין לזה ויהא אומר תשעה הצאי קבין לזה ושישה קבין לזה ולא את הגנה עד שתהא בה חצי קב לזה וחצי קב לזה ר' עקיבה או בית רובע ולא את הטרקלין ולא את המורן ולא את השוכך ולא את הטלית ולא את המרחץ ולא את בית הכרד עד שיהא בהן כדי ללזה וכדי לזה זה הכלל כל שחלקו שמו עליו חולקין ואם לאו אין חולקין אימתי בזמן שאין שעהן רוצים אבל בזמן ששעהם רוצים אפילו בפחות מכן יחלוקו וכתבי הקדש אף על פי ששעהן רוצין לא יחלוקו

המפסיק ביניהם שלשה טפחים ואז יחפור בורו ויהו על העקר שיש לנו אין סומכין בדר המיזר וזה כי חסור לו לאדם ח' סמך אחר מחלו הכזקים הכזבים בסוף מצדו בשנה אלא אם כן ירחיק השער הנזכר ואשבי שאין סמוך לו כותל לחברו לפי שאשכח של אחר זמן שיכנה חברו כותל בסוף מצדו ויהיה סמוך לחלו הכזקים ואם שדה חברו ח' אינה עשויה לבורות מותר לו שיחפור בורו בדר המזר מבלי הרחק ומה שאמר בכרית נאמת המים הנזכרו שניהם כדי שלא יחמר באמת המים כלבד נדוך להרחיק שלשה טפחים לפי שהמים נגרים לשם תמיד אבל בכרית כוכסין לא ואם חזר כבר כת סוכסין ולא ח' אמר אמת המים היינו אומרים בכרית כלבד נדוך הרחק לפי שה טפחים מכוכסין ונקטים וכל עשירי כמותים אבל אמת המים שח טפחים נגרים אין נדוך הרחק שלשה טפחים קמל

שהדין בשניהם שנה ונבט הוא פסולת הותים אחר סמוכין הש השמן ודברים אלו מרפין את הבתל כשנבנעין בו ולפיכך נדוך לבור בסיד ומה שאמר מחרישה ואפילו חרש לא ילגות אבל לזרעים זה מבוחר הוא לפי שכבר אמר מרחיקין זרעים ומה שאמר גם כן מרחיקין זרעים ואפילו היו שנתין מן המטר חבל אם משקין אותם מחמת המי זה מבוחר לפי שכבר קדם לנו שמרחיקין אמת המים ומה שאמר מי רגלים ואפילו של איש אחד לפי שאסור בחדם שיסתין מים בדר כי כותלנו של חברו עד שירחק שלשה טפחים אם הבתל מלבני סרובים אבל כותל ארבעים מרחיק ממנו טפח כלבד ואם הוא חבן חוקה אין מרחיק ממנו לפי שלא יזיק לו השריה ומרחיקין הריחים מן הבתל לפי שהקול מזיק חבנין ושכב יחא החבן התחתונה והיא רחבה מן החבן העליונה וכמו כן התנוד כל מה שהנא עולה הוא נר

לא

יעמיד אדם תגור בתוך חבית אלא אם כן יש לו על גביו גובה ארבע אמות היה מעמידו בעליה עד שיהא תחתו מעויבה שלשה טפחים וכבר רח טפח ואם הזיק משלם מה שהזיק ר' שמעון אומר לא נאמר כל השעורין והא האילו אלא שאם הזיק פטור מלשלם

לא

כבר בארנו שהכירה בנין עשוי לכשל ששופטין בו שתי קדוות ואין להם כר' שמעון לא יפתח אדם הנות של נחתומק ושל צבעין תחת אוצרו של חברו ולא רפת של בקר באמת בין חתירו מפע שמשכחו אבל לא רפת בקר מפע שמפסידו חנות שבחצר יכול הוא למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הנבסין ולא מקול היוצאים ועושה בלים ויוצא ומוכר בשוק א אבל אינו יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הפטיש ולא מקול הרחיים ולא מקול התינוקות

ול

כי כשיהיה אונר יין לחברו יבן לעשות תחתיו חנות של נחתומין ו נשל כביעין אבל לא רפת בקר לפי שהנא מכאיש רוח היין וזה היה בימי זה התנא ובמדינתו שלא היה החום מויה לין שלהן וכל מ מקום שיוק החום הדין הוא כדין אונר יין נעשם למחות כלומר ש שימנעו מזה ולמה אינו מוחה עליו בהבסם התינוקות ואשבי שהם ככספים ויוצאים להרכות התורה בישראל לפי אין הדין הזה נוגע שח במלמד התינוקות תורה אבל אם היה מלמד חשבון או תשבורת יש לו רשות למנעו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הנבסין ולא מקול היוצאים

מי שהיה כותלו סמוך לכותל חברו לא יסמוך לו כותל אחר אלא אם כן הרחק ממנו ארבע אמה ובחלונות מלמעלן מלמטן ומבגדן ארבע אמות

פירוש משנה זו היא קשה כמו שאמר לך וזה כשהיה לראובן כותל וכנה שמעון כו כותל אחר סמוך לו כמו נורה א ואחר כך רנה שמעון לכנות כותל אחר סמוך לכותל של עצמו שיהיה כבד כותל רחובן יכול ראובן למנועו מ

די אמו
כותל ראובן
כותל שמעון

12
B

וכן לפי שאילן זה יקון על כל אחד משני הצדדים בין קדם האילן בין ק
קדמה העיר וכשיקון יאמרנו לו הבא ראיה שהוא קדם וגול דמיטול
ולפיכך אמרנו קונן ואינו נותן דמים

מרחיקין גורן קבעמן
העיר חמשים אמה לא יעשה אדם גורן קבע בתוך שלו
אלא אם כן יש לו חמשים אמה לכל רוח ומרחיק אמן
מנטיעותיו של חבירו ומערו כדו שלא זיוק

הסכה להרחיק
הגורן מן העיר כדי שלא יגיע הקש והמוץ אל העיר ומה שאמר כדי ש
שלא יזיק הוא טעם ההרחקה מנטיעותיו ומכירו ההרחקה היוענה
שהוא חמשים אמה כדי שלא יזיק לפי שמשפיר עליו הנטיעות וכמו כ
כן משפיר עליו החריש ויעשה הכיר זבל

מרחיקין א הגבלות
ואת הקברות ואת הבורסקי מן העיר חמשים אמה אין
עושין בורסקי אלא למזרח העיר ר' עקיבה אומר לכל
רוח הוא עושה חוץ ממערכה ומרחיק חמשים אמה

בורסקי בית העברין ומה שייחד רוח מזרחי יש בו שני טעמים לפי
דעתו האחד כי הרוח המזרחית נושבת על המיעוט בחלה הארנות
דל במערביו של הישוב שהם ארץ ישראל ומה שאמרוהו לזר מערב
וכמו כן בכל והקרוב אליה מרוח המזרח כמהלך חרש או קרוב לזה
והשני כי רוח מזרחית יתכן שתתקן ביאוש רוח הבורסקי ולא יגיע מ
מזה חזק לבני אדם ור' עקיבה לא היה חושש משאר הרוחות אלא רוח
מערבית לפי שהוא הרוח שאנו מתפללין לעמתו לפי שהיכל כמ
במערב והוא ענין מה שאמר ר' עקיבה שביבא במערב ולפיכך אמ
אסור לעשות בורסקי במערב ואשילנו בתכלית מה שאפשר מן סה
ההרחקה ואין הלכה בר' עקיבה

מרחיקין את המשרה מן
הירק ואת הכרישין מן הבצלים ואת החרדל מן הדבורי
ר יוסי מתיר בחרדל

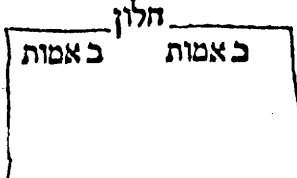
מה שאמר ר' יוסי מתיר בחרדל אין רעתו
שיונה לחמשים שמרחיקין משרה וכדישין אכל ר יוסי סבר שכל הכ
הניזק להרחיק את עצמו ולא ירחיק לא בעל המשרה ולא בעל הכ
הכרישין ולא בעל החרדל אלא מי שגביע לו הנזק רעת ר' יוסי עליו
לעשות מחיצה בינו ובין המזיק אש הוא יכול ובה הלכה כר
יוסי ואם הנזק מגיע מן המזיק לניזק בלא אמצעי שר' יוסי מודה ש
שהמזיק בכגון זה חייב להרחיק הזקן וחבמי' אומרי' על המזיק לסלק
את עצמו ולפיכך אומר מרחיקין את המשרה וכו' ואמר ר' יוסי
אמנם חרדל ודבורים כל אחד משניהם מוזק לחברו כי כמו שמזיק ה
החרדל דבורי' ומשפיר דבשו ויעשה אותו חריף וחד כמו כן מפסירין
הדבורים החרדל והוכלין אותו ואכלו לרביכם אין מרחיקין החרדל
מן הדבורים ומשרה הוא מקום שאורין בו הפשתים ומשפיר הירקות
בהפסד מימיה וכו' רשין הן החניר בלשון המסכה ובלשון התלמוד כ
פירטי וכן הוא בלשון ערבי והוא גורע מחוס הכנלים כשהוא קרוב
מהם

מרחיקין את האילן מן הבור עשרים
והמש אמה החרוב והשקמה חמשים אמה בין מלמעלה
בין מן הצד אם הבור קדם קוצץ ונותן דמים אם האילן
קדם לא יקוצץ ספק זה קדם או זה קדם לא יקוצץ ר' יוסי
אומר אף על פי שהבור קדם את האילן לא יקוצץ שזה
הופר בתוך שלו וזה גוטע בתוך שלו

אומר חרוב שקמה
מתשאים יונקוניהם כקדקיע הרבה וחרוב ידוע נקרא בלשון יע
ערב כרוב ושקמה הוא עצי תחכה מרביות נקרא כיערבי גמין ומה
שאמר בין מלמעלה בין מן הצד ר' בן שהבגר למעלה והאילן למטה
בין האילן למעלה מן הבור לפי ששרשיו מגיעין לקרקע הבור ומרפה
עפרו ומה שאמר לא יקוצץ לפי שספק ממון חומרא לתוכו וקולא לת
לכתוב והלכה בר' יוסי

מזה אלא אם כן הרחיק מנכחו ארבע אמות כגון זה וזהו כשיהיה
בכותל רחובן הרב אמות או יותר כמו שבארנו בסתי הזרות אבל
אם יהיה קצת הכתל שסמך לו שמעון שחוקת מארבע אמות מותר לו
לכנות כשזו מבלי הרחקה לפי שהוף הצעם שהוא מונעו במחבת
מונעו דושא ריח' מרחב אמות אבל כשכטל ממנו דושא רשות מ
מרחב אמות לא ימנעו מזה ודושא הוא דריסת הרגל וכן אמרו רשו
כה רבים ועבין זה שדריסת בני אדם בין שני הכותלים מעכה גוף ה
הקרקע ומקשה אותו ויניעיל לכותל זה שאמרנו דושא רשות מעלי' ה
הכניז וחלו הדיונים בכותל גנה או כותל חצר בעיר חדשה אבל כותל
חצר שבעיר ישנה כומוך בלי הרחקה לפי שכבר נתקשה ונתחזק הק
הקרקע ודיני החלונות על דרך זה שאומר והוא שיהיה בכותל חדרו
חלון סייב להרחיק ממנו הזק הרחי' שעה' הוא אכלינו הזק רחיה שמי'
הזק לפיכך יש לו להרחיק בינו ובין החלון ארבע אמות כדי שלא יא
יחפיל עליו וימנעו הרוח ואם היה החלון למטה בכותל יאמר לאותו
שכנה כנגדו הגביה כותלך ארבע אמות כדי שכתעמוד לא תביט ב
בחלון וכמו כן כשהיה החלון למעלה בכותל יאמר למי שכנה הכותל
כגבר כותלנו הגביה כותלך ארבע אמות שמה תתלה על ראש הכותל
ותקוף בכיתי וזהו טעם מלמעלה ומלמטן ומכנגד ארבע אמותו
וכשיכנה בדר החלון כותל מצד אחד ירחיק אותו מן החלון ארבע א
אמות כדי שאם ישב עליו לא יסקוף עליו מן החלון או ישב בכותל כ
כלומר שיהיה ראש הכותל משופשך שם יוכל לישב עליו ולהניח
נחם כנה שני כותלים משני צדי החלון וישים ביניהם ארבע אמות וזה
והחלון יהיה באמצע כגון זאת הנורה

ה
מרחיקין את הסולם מן ה
השוכך ארבע אמות כדי
שלא תקפוץ הגמליה ואת
הכותל מן המוחילה אר
ארבע אמות כדי שיהא
זוקף את הסולם מרחיקין
את השוכך מן העיר חמשים אמה לא יעשה אדם שוכך
בתוך שלו אלא אם כן יש לו חמשים אמה לכל רוח ר'
יהודה אומר בית ארבע בורין מלא שגר היועם ואם ל
לקחו אפילו בית רובע הרי הוא בחוקתו

סוכך מגדל
היונים נסגר היונה הם כבור היונים שמפריחין ביחד כמו שגב לשיך
שפירושנו עדי' הנאן ואמרנו ואם לקחו אכלו בית רובע זהו שש' עשר
אמות וחמש אמה בקרוב אינו חייב להרחיק אבל ישאר כמו שהוא ו
זהו שאמר הרי הוא לחוקתו וכבר ידעת שהבור שלשים סאה ור' י
יהודה אומר בית כור לכל רוח בקירוב ואין הלכה בר' יהודה ומוחילה
כגור גדול שיוודין בה מ' ימי גשמים

גפול שגמצא בתוך
חמשי' אמה הרי הוא של בעל השוכך חוץ מחמשי' אמה
הרי הוא של מוצאו נמצא בין שני שובכות קרוב לזה ש
שלו ולזה שלו מחצה על מחצה שניהם יחלוקו
כפול אפרות

היונים כשיפול ושאר הדברים מוכן
מרחיקין את
האילן מן העיר עשרים וחמש אמה החרוב והשקמה ח
חמשים אמה אבא שאול אומר כל אילן סרק חמשים א
אמה אם העיר קדמה קוצץ ואינו נותן דמים ואם האילן
קדם קוצץ ונותן דמים ספק זה קדם ספק זה קדם קוצץ
ואינו נותן דמים

הטעם להרחיק אלה מן העיר כדי שיהיה
מראה העיר יפה והוא שאמרנו משום כונו העיר והלכה כאבא ש
שאל ומה שאמר חס האילן קודם קונן וכותן דמים כלומר יקון אותו
מי שקונן מכני קמדינה ויתן לבעל האילן הדמים ואמרנו ספק זה

13
A

ואם אבד השטר לא יאבה ממונו ולפיכך כשיביא ראובן ראיא שאכל פירות זה הסדה שלש שנים רצופות תתקיים פירו אנתה הסדה ואינני שהיתה אנתה הסדה ידועה לשמעון ויש עדים לשמעון שהיא ידועה לו טענת ראובן שטוען שלקחה ממנו באופן בזה ולא נחמך לראובן ה הבא שטרך על כל פנים לפי שאבדו ואנחנו נחמך לשמעון אם לא מ מברת לו כמו שאתה טוען למה הבחנתו לאבד פירותיו ואם אמר לא ידעתי לפי שהייתי בדרך החוקה נחמך לו תוך זמן שלש שנים אי אש אשר שלא הגיע לך הדבר שלפי משתמש בדרך וביצת שהגיע לך ה הדבר היה לך למחות בכל מקום שתהיה לפי שערךנו מחאה שלא ב פניו הניא מחאה ואי אפשר שלא הגיע לו הדבר לפי שחברך חברא אית לה ומברא דחברך חברא אית ליה ונענין המחאה שיאמר לבעים דעו אני לא מברתי קרקע פלני לפלני ולא נכתונו לו במתנה אבל הוא אוכל פירותיו כמו שאמרנו ליה בתרובותנות וכוון שלא עשה כן נת כתקיימה החוקה וזה כשלא יהיה לו חירוס שאין השיירנו מובני נוחמת מולחמות וכוונא בהן אבל אם לו הדברי כשהי' יש לו לטעון לא הגיע ליה דבר נמה שאמר שהיעבדים יש בה חוקה הלכה היא ואעפ' שאמרנו הגדרות אין להם חוקה הוא קורא הגדרות כל דבר שהוא מתנועע מעצמו וזה כל בעלי חיים כשיהיה זה העבד ידוע שהוא לאיש פלוני או זה השמר ואחר כך אינו רואים אותו בבית איש אחד לא היה לפי חוקה לפי שאמר הוא הלך ונבא לזה מחמת עצמו אבל חוננו אין ל להם חוקה להלתר אבל יש להם חוקה לאחר שלש שנים שמנה עשר חדש רצופות וכוון כן ארבעה עשר חדש לרעת ר' עקיבא והטעם לכל אחד מהם בזה כדי שיאכל שלש תבואות ר' ישמעאל חומר פירות הקטנות ואינו באין בתחת משלש חדשים ור' עקיבא אומר אבל פ פירות הידוקות וזה באים לשלשים יום ואמרנו אבל בשדה האילן ר' עב שישע' עם הזרע האילן כי בשאסף כל תבואתו באלו חבל פירות כל הקרקע משידית הזנים וכן כשגם את קיינו באלו חבל אנתה בלה וכן משירות תאנים וענבים וכתקיימה לו חוקה בזה הקרקע שאכל ממנו שלשה פירות ואעפ' שאכל בשנה אחת ואין סלכה בר יח' צאל ולא בר עקיבה אלא כמו שאמרנו שלשה שנים

ג
ש
 ארצות לחוקה יהודה ועבר הירדן וגליל היה ביהודה והחזיקה בגליל בגליל והחזיקה ביהודה אינה חוקה ע עד שתהא עמו במדינה אמר ר יהודה לא אברו שלש ש שני' אלא כדי שיהא באספספיה ויהויק שנה וילך ויודיע שנה ויבא שנה אחרת

מה שהתנה ער שיהא עמו הוא בשעת חירוס לפי שהיו סדרים משוכים בשעת חבור המטנה ונ כאומרו יהודה ר' חזק' יהודה ואעפ' שלא יהיה עמו בתוך א אנתה מדינה כמו שבזרנו מחאה שלא בפניו הני מחאה ב פני שני' נשאל בשע' היר' א' א' הוא באספספיה וזה המחוזה בירוס' תהיה חזקה ואשלו לרעתה קמאר יהודה סבר שאכלו בשעת חירוס הניא חוקה בשלשה שנים וכבר גב כן שאם היה עמו במדינה תהיה לו חוקה מירדן אינו נריך שלשה שנים ולא זמן מועט מזה אלא הוואיל נהא ל פניו ללתר הניא חזקה ואין הלכה בר יהודה בשום דבר מזה

ג
ג
 כל חוקה שאין עמה טענה אינה חוקה אומר לו מה אתה עושה בתוך שלי שלא אמר לי אדם דבר א אינה חוקה שמברתה לי שנתתה לי הרי זה חוקה אביכם מברה לי אביכם נתנה לי מתנה הרי זו הח חוקה והבא משום ירושה אינו צריך טענה האומען והאריסין והאפוטרפיין אין להם חוקה אין לאיש חוקה בנכסי אשתו ולא לאשה חוקה בנכסי בעלה לא לאב בנכסי הבן ולא לבן בנכסי האב כמה דכרים אמורים כ במחויק אבל בנותן מתנה והאחין שחלקו והמחויק בנכסי הגר ובעל וגדר ופרץ כל שהוא הרי זו חוקה

יב
 לא יטע אדם אילן סמוך לשרה חבירו אלא אם כן הרחיק ממנו ארבע אמות אחד גבשם ואחד בל אילן היה גדרו בינתיים זה סמוך לגדר זה ס סמוך לגדר הרי שרשיו יוצאי לתוך שדה חבירו מעסיק שלש טפחים כדי שלא יעכב את המהרישה היה חופר בור ושיח ומערה קוצץ ויורד והעצים שלו

אומר כי כשיהיה בשדה חבירו בפנים לא יטענפנים סמוך לו אלא אם כן הרחיק ד' אמות וזה בארץ ישראל אבל בשאר ארצות אין מרחיקין חפנים מן הפנים אלא שתי אמות לפי שבארצות השמיים ישטו שריקים בק בקרקענאם היה שדה חבירו בפנים וכל סמוך לו שדה האילן מרחיק ארבע אמות בכל מקום ומה שאמר מעמיק שלשה הוא בעל הסדה שיבאו שרשין לתוך שדהו ועמיק שלשה ויקנן מה שימנא ואינו חושש וכשירעה בעל הסדה לחפור בשדהו בור ושיח ומערה יקנן כל מה ש שימנא משרשי אילני חבירו והעצים שלו וכלכר שיהיה הכור שאשר רחוק משרה חבירו שש עשרה אמה ואם היה בינו ובין אילן חבירו פ פמות מזה העצים לכעל האילן

יג
 אילן שהוא נוטה לתוך שדה חבירו קוצץ מלא מרדע על גבי המהרשה החרוב והשקמה בנגד המשקולות בית השלחין וכל א האילן בנגד המשקולות אבא שאול אומר כל אילן סרק בנגד המשקולות

מרדע הוא עץ המלמד שיש בשתי קנותיו שני ברזל ומכניס בו הבקר בעת המרישה וממרישה הוא שיש בקנתו שני ה הברזל ובית השלחין הוא ארץ עיפה ונמחה והיא שאין לה כהר וכל ה האילן מויק לה לפי שמוכע הטל ממנה ולפיכך אמר כל האילן בנגד המשקולות וטעם בנגד המשקולות ההשואה כלומר שיקונו הענפים כ בנגד המצר שכן שני השדות ואבא שאול חולק על מה שאמר בח במרוכ ובשקמה בנגד המשקולות למיעוט תיעלתו לפי שאילן סרק הוא כל שאינו ענפה פירות כמו הארו והכרנש והדומה להם ואין ה הלכה כאבא שאול

יד
 אילן שהוא נוטה לרשות הרבים קוצץ כיד שיהא הזמל עובר ורוכבו ר' יהודה אומר גמל טעון פשתן או זמורות ר' ישמעאל אומר כל אילן סרק בנגד ה המשקולות מפע הטומאה

ר' יהודה אומר טעון פשתן בלי רוכב נוחא פחות מנשער רכבן ומאמר ר' שמעון מפני הטומאה ר' טומאת חבל שוקא יתהל על בית מן המת וכוונא בו מן הדברים המ המטמא' כחלה ויטמא האר' העבר תחת אנתם ענפים כמו שיתבאר במקומו במסכת אהללות והלכה כתבא קמא בבב'ר

פ
פ
 פרק שלישי חוקת הבתים בורות שיחין ומערות מרחצאות שובבות בית הבדים ב בית השלחים ועבדים ובל דבר שהוא עושה פירות ת תדיר חוקתן שלש שנים מיום ליום שדה הכעל חוקתה שלש שנים ואינה מיום ליום ר' ישמעאל אומר שלשה חדשים בראשונה ושלשה חדשים באחרונה ושעם ע עשר חדש באמצע שהן שמונה עשר חדש ר' עקיבא א אומר חדש אחד בראשונה וחדש אחד באחרונה ושעם ע עשר חדש באמצע שהן ארבעה עש' חדש אמר ר' ישמעאל במה דברים אמורים בשדה הלכן אבל בשדה האילן כ כנס את תבואתו מסק את זיתיו כנס את קייצו הרי אלו שלש שנים

טעם אלה ושלש שנים לפי שאדם שומר שטר המכר או של מתנה סכה ברשונה נשכיה נשליטת לא יותר ועוד לא ישים לבו לשטר

13

בד

הכא מנאס ידושה הוא שירש אותו הקרקע וכשיתברר שאכלו אביו ש
שלש שנים או שאכלו הוא שלש שנים או שאכלו אביו מקמת השלש והכין
אבל תגלה האלם בדיקומה החזקה לכן אומנין בעלי האומניות
אריסין טענין בדין השדה למחצה לשלש לרביע אשורופסין הם המ
הממונים על עסקי היתומים במנות האב

ורע שמה שאמר חומבין אין להן חזקה אינו דל בקרקעית בלבד אלא
גם ביצולטלין כמו כן וכו' יש דיוקן חלוקין כמו שחומר וזה כי הא
החומן פסיהיה בידו כלי ויאמר לו אחד העם זה הכלי שאתה צושה
בו הו שאתה מתקן אותו שלי הלא נאני כתינו לך לתקנו והביא עדים
והעירנו לו שזה הכלי הוא ידוע לנו אם אמר לנו החומן חמתה סיהיה ש
שליך אכל לקח ניו מוקד אינו כאמן בין שמשר הכלי בעדים או שלא ב
בעדים נאש תבע ארס לחומן ויאמר לו דבר פלוגי שהוא חבלך הוא ש
שלי נאני כתינו לך שתעצה לי בו מצדא כך וך והשיב לו החומן ל
לקחתיו מוקד החומן כאמן בין שנתנו לו בעדים או שלא בעדים חומר
סחין הכלי מנני לשי שחם נתנו לו בעדי' יכול הוא לטעון המזרתיו לך
ואם נתנו לו שלא בעדים היה יכול לומר לו לא היו דברים מעולם ויו
ומעקריו מנו כמו שפארנו פעמים רבו' ובכונן זה קבל טענת מנו
מן החומן וכן אם ראה אדם כלי מכליו חבל החומן וחמר לו הכה כ
כתיו כך לתקנו וכפר החומן ואמר לא נתתי לך כלום החומן כאמן
אכל אם אמר לקוח הוא בדי' כלומר שיאמר לו אתה מזה תג לי אינו
כאמן כיון שהוא מנו לשיכנו ויש שם עדים מעידים שהוא ידוע
לו וכבינא בזה אמרנו אומנין אין להם חזקה ולא קבל מהם טענת
מנו דיכול למימר לא היו דברים מעולם אכל יכול מהם בבאן רין מ
מנו ואם הביא בעל הבית עדים שזה הכלי שלו נוציאוקו מיד החומן
ואת' שיטעין לא נתתי לך כלום שו הן הדינין הכמותין למה שכתברנו
מן התלמוד בזה הענין וכיון שאכלו הדברים כן אם כפלה הכפירה ב
באכירת בין החומן ובין בעל הבית שהחומן חומר כך פסקתי עמך
וככל הבית חומר לא פסקתי אלא בפחות חם היה הכלי מנני לפיכך
אין החומן כאמן כמו שזכרנו גיהיה בעל הבית כאמן נאש הכלי אינו
מנו בשיכנו החומן כאמן ונחשלו מחר לו בעדים כו ומנו דיכול לומר
החזרתיו לך כאמן הוא לומר לא החזרתיו לך וכך וכך פסקתי לי וכל
מה שאמרנו בזה כאמן רל אחר שיטע בעקטית חפן לשי ש'נו מש
משביעין הו' על עקר מנו בתקנת חכמים צה שכועת השכיר שהוא
כשכע וכנאל דל ה' זומן ומה שאמר אריסין וכלכד סיהיה אריס אבותיו
שהכין מניח לו כל הכספים ברשותו לשי שהוא כמו שפארנו פס עליו
ולשיך בין לו חזקה אכל חם היה זה הארס ב' קרקע לאיש בעצמו וא
ואכלה לא שלש שנים כתיקומה בידו החזקה וחין לחיש חזקה בכבסי
אשתי בכבסי מלוג אכל בכבסי נאן ברזל כבד הם כתובים עליו ונשי'
כתב לה בעדיה ארסיה שלא יאכל לה פירות שכתקיים זה התנאי וא
נאין לו פירות כיון שב' אינו בהחוב צ' ע' כל זה חין לו חזקה כשטעין
והביא רחיה שאכלה שלש שנים לשי שהאשה תותי לבעלה מנכסיה
ואכלו דברים שאין לו כחם וכות אכל אם הביא רחיה בשטר או בע
בעדים שהיא מכירה לו שום דבר מכבסי מלוג חותה מכירה קיימת ו
נחין האשה יכולת לומר כחת רוח עשיתי לבעלי וכן כשקבלה חזרית
ע' בעלה בכבסי מלוג כמו שיכולה לומר זה בכבסי בעלה ע' ע' ו
וכבבסי נאן ברזל רל כבסי בעלה כגון שרה שכתב לה בכתיבתה או
שייחר' לה בכתיבתה לשי שאין לו בכבסי מלוג כלום כדי שתאמר מ
מחמת שבע' לי עשיתי זה נחין לאשה חזקה בכבסי בעלה ככל נכסיו
וחפ' ייחר' לה מקום שרתח ממנו מונות יהיה אכלה מקום אחר כ
שלש שנים לא עלתה לה חזקה לשי שהאיש ג' הוא מותר לאשתו ונשי'
במה שאין לה כו וזאת אכל כשתניא רחיה בשטר או בעדים שהוא מ
מכר' לה חם הכבסי שלקחה בהה היו טמונים חבלה המכר בטל ל
לשי שיאמר כדי שחרהה המומן שהיה טמון חבלה מכרתי לה כדי שא
שפארנו לח שהיה שלה נאש היו הכבסי ידועים כתיקיים המכר וה
והבעל אכל פירות וחס כתן הבעל לאשתו שום דבר במתנה אין לו
פירות באותה מתנה וכל אלה שאמרנו שאן להם זה על זה חזקה ה
הוא בגוף הקרקע עצמו כדי שיקנה חותה באותה חזקה אכל שחר

הכרבים שיש להם חזקה בשמירתנים זה לזה כגון לעצמן כפיתלים ול
ולפתוח מחזילות נאמות המים ושתיהם חלונות יש להם חזקה בר
דברים האלה האיש בכבסי אשתו ולאשה בכבסי בעלה וכן שאר ה
הזכרים ואמרו כמה דברים אמורים וכו' רל שזה שאמרנו שאין ל
להם חזקה הוא בשטעין שלקח או שכתן במתנה ואכד השטר והוא מ
מביא רחיה בחזקה ובעל הקרקע מבחיש טענהו בזה אמרנו שאין
טומעין לו אכל חם כתן הבעל לאשתו חו האשה לבעלה מתנה וקנה
אותה בחזקה יש לו חזקה כמו שקבענו עק' בראש קדושין כי כשיעש'
שום דבר בגוף הקרקע קנה אותה ובעל הוא שיסתם שום מקום בק
בקרקע ונדד שיכנה ופרץ שיהרס ומעקריו שהגר שאין לו יורשין כל
הקודם וכה בכבסי וכשהחזיק באחד מהלו הפנים וכיוצא בהן קנה
וכן ה' חים שחלקו כתיקומה חלוקתם וארס יכולים להומר כיון שה
שהחזיק אחד מהן בחלקו

שנים מעידין אותו שאכלה שלש
שנים ונמצאו וומיין משלמין לו אח הכל היו שנים בר
בראשונה ושנים בשנה ושני בשלישית משלשי ביעהן
שלשה אהים ואחר מצטרף עמהם הרי באן שלש עדיו
והן עדות אהת להומה

משלשין כלומר יחלוקו ביניהם ישלם
כל אחד שתות הממון וכבר אחד מכתף עמהם כגון שיעיר משה
עם רחובן שאכלה שנה רחשונה ואחר כן יעיר הוא משה עצמו עם ש
שמועין שאכלה שנה שניה אחר כן יעיר חוקו משה עם לוי שאכלה ש
שנה שלישית עדות זו קיימת וצלתה חזקה כנירף אלו השלש עדיות

אילו דברים שאין להם חזקה ואילו שיש להם חזקה ה
היה בעמיד בהמתו בחצר או בעמיד תנור וכירי ורהים
ומגדל תרנגולין ונותן ובלו בחצר אינה חזקה אבל אם
עשה מהיצה לבהמתו גבוה עשרה טפחים וכן לתנור ו
וכן לכירים וכן לריחים הכעם תרנגולין לתוך הבית ע
עשה מקום לזבלו עמוק שלשה או גבוה שלשה הרי זו
חזקה

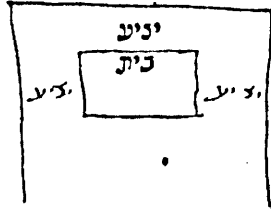
מה שמדבר בבאן הוא כחצר השותפין ממקטרין על
עשיית המחיצה אכל חצר חברו אפילו עשה המחיצה לא עלתה לו ח
חזקה באותו מקום עד לחצר שלש שנים

המרוב אין לו חזקה
ויש למקומו חזקה הוזהילה יש לה חזקה סולם המצרי
אין לו חזקה ולצורי יש לו חזקה הלון מצרית אין לר
חזקה ולצורית יש לה חזקה איזו היא חלון מצרית כל
שארין ראשו של אדם יכול להכנס בתוכה ר יהורה או'
אנ יש לה מלבן אף על פי שאין ראשו של אדם יכול ל
להכנס בתוכה הרי זו חזקה וזו עד טפח יש לו חזקה
ויכול למחות פחות מטפח אין לו חזקה ואינו יכול למחות

פירוש מרזב כנור קטן ופירוש אין לו חזקה ויש למקומו חזקה רל כי
כשהיה לרחובן מרזב שטופסין מימיו לבית שמעין אין רחובן יכול
לומר לשמעין לא יסור זה המרזב מזה המקום כיון שהחוק שם אכל
יש לשמעין להביא אותו ממקומו ולהחזירו במקום אחר לשי שיכול ל
לומר לו חין לך עלי' לא שירדו מימוך בכך בהצרי נחין לך היוק שירדו
מזר זה או מנר זה ומזחילה כנור מעין גרולה נרחבה עומדת על ה
הכותל ומימי הגב יורדין שם כדי שלא יתקלקל הכותל ואמרנו בחלקן
וכסול' יש לו חזקה נחין לו הוא כי כשפתח חותה חלון או העמיד אותה
סוגם כשאמרנו אין לו חזקה אינו יכול לטעון ככר חזקתי ולא תפסד
פעילתי אכל' יש שנות לחברו לכנות המוך חותה חלון כשהוא חלון מ
מזרי ולהסיר אותה סולם מזרי וכשאמרנו יש לו חזקה לא יכנה חברו

את החדר שהוא לפנים ממנו ולא את הגג כומן שיש לו עמקה גבוה עשרה טפחים ר יהודה אומר אם יש לו צורת פתח אף על פי שאינו גבוה עשרה טפחים אינו מכור

חלל בין שני כותלים כגון נורס זן ומלת ממנו הוח חוזר אל הכית ואין הלכה כר יהודה

לא מכר את הכור ולא את הדות אף על פי שכתב לו עמקא ורובא צריך ליקח לו דרך רברי ד עקיבא והכמים אומרים אינו צריך ליקח לו דרך מודה ר עקיבא כומן שאמר חוץ מאילו שאינו צריך ליקח לו דרך מכור לאחר ר עקיבא או אינו צריך ליקח לו דרך והכמים אומרים צריך ליקח לו דרך

כור הוא חפירה בקרקע והדות כבני על הקרקע לפי שלא יועיל עמקא ורובא חלל ל להקנות מה שסוף נראה על הארץ חז מה שעל הגבוהין מקנה לו כור נרות כשיאמר עומקא ורובא עד שיכתוב לו קני מארעית תהומא עד רום רקיעא נאמרו מכרין לאחר חוץ רל ש מכר הכור והדות אחר ש מכר הכי סתם כי היאך יתכן שהוצא עבדו חוץ לו דרך נמי שלקח ממנו יש לו דרך שדי לו ללוקח שיהיה כמוכר אבל רל מכרין לאחר ש מכר הכור ו הדות לפני מכירת הכית חז מכר הבית לחיטא אחר והכור והדות ל לחיטא אחר בשעה אחת נטעם מחלוקת ר עקיבא ורבנן שר עקיבא ס מכר מוכר בעין יפה הוא מוכר ולא שייך לעבדו כלום ולפיכך צריך ל ליקח לו דרך ורבנן סכיני כי המוכר בעין רעה הוא מוכר והוח מטייר לעבדו ולפיכך חייבו צריך ליקח לו דרך כר שמשען וככר קים כנו סא סהלכה כר עקיבא

המוכר את הכית מכר את הדלת אבל לא את המפתח מכר את המכתשת הקבועה אבל לא המטלטלת מכר את האצטרובל אבל לא את הקלת אבל לא מכר לו את התעורולא את הכירים ולא את ה הרחיים וכומן שאמר לו היא וכל מה שכתובה הרי בולם מכורין

מכתשת הוא כלי שכותשין נשחקין בו הדברים הגסים כגון מכתשת חבן וזולתם וחצטורובל ה הוא עץ כעין רחים מעמידים עליו הרחים לטחון וקלת עגול מעין שע שעשין סכיני לרחים כדי שלא יתפור כלום מן הדבר הנטחון

המוכר את החצר מכר את הבתים בורות שיחין ומערות אבל לא את המטלטלין כומן שאמר לו היא וכלמה שכתובה הרי ב בולם מכורין כין כך ובין כך לא מכר לא ארס המרחין ולא אח בית הכר שכתובה ר אליעזר אומר המוכר את החצר לא מכר אלא אוירה של חצר

אין הלכה כר אלעזר המוכר את בית הכר מכר את הים ואת הסמל שעושין בו מלאכה ואת הבתולות אבל לא מכר לא את הרהיים ולא את הגלגל ולא את הקורה כומן שאמר לו הוא וכל מה שכתובה הוי בולם מכורין ר אליעזר אומר המוכר את בית הכר מכר את הקורה

יש האבן שאומקין בתוכו הזתי נתמל הוא האבן שאומקין בו הזיתים למעלה בתולות הן כלונסות של ארז שמעמידים בהם חת הקורה מהכר כרין הם הככרים הככרים שמכבדין חנות חת האמתחות ששמים בהם הזיתים הכתושים ועליהן כתנית האבן נטובטין ונגלגל שמגלגל החבן ומגביה אותה ומכביר על הזיתים הכתושים והשמן יונח

במוק לאותו כותל עד שירחיק כמו שקדם ומלבן הוא ככין עשוי מ זבחהו כעין משהוקף מלמטה ומלמעלה וזו הוא הבכין הינח מן הכותל מקורות ואם יש בו טפח יש לו חזקה ויכול בעל הזו למנוע לבעל החצר הסמוך לו לבנות סמוך לאותן הזו שלא יסיר אותן ויה ניכסו לו בכין ואם הוא פחו מטפח חוץ לו חזקה ובעל הזו אינו יכול למנוע לבעל החצר מלבנות אבל בעל החצר יכול למנוע לבעל הזו מלהשתמש עליו כרי שלא יביט בו בעת שמשתמש לשם וכבר ב בארנו כי מעקר דיכנו הזוק רחיה שמים הזוק ומעקר דינו גם כן יש ח חזקה לבזקין זולתי העשן והאבק וכיונא בהן והריח הנכבאם וככלל הכזקין שיש להם חזקה הזוק רחיה ואי צריך בחזקה לבזקין שלש שני והוא מה שאמרנו חוץ רין חזקה בזקין וגם כן לא היה חזקה בהם ל לחלתר אלא כשיעמוד אותו הזוק כרי שינכל לומר לאותו שהזוק כבר כתפייסת כיון שלא מחית עליו ולפיכך כשיפתח אדם חלון סחין ר דאשו של אדם יכול ליכנס מומנו בארבע אמות חוץ לו חזקה לפי ש שיאמר לו הפסח אכלתי לא כי תרצתי לך אלא לפי שלא היה לו בו הזוק כ כיון שלא תבין עליו ולפיכך אם ידנה לבנות כנגד אותה חלון ולבתים אותה הרשות בידו ולא יוכל בעל החלון למכנו לפי שלא עתה לו ח חזקה ויש לשמנון רשות למכנו מלפתחו זה החלון מתחלה ואפלו ל למעלה מארבע אמות לפי שיאמר לו תעלה על כסא ותביט עליו ואם הכיחו ופתח חוץ לו חזקה ויש לו רשות לבנות כנגדו אבל אם היה הח חלון למטה מארבע אמות או שהיה חלון צורית והוא טראשו של ח אדם ככנס ממנה ואפילו היה למעלה מארבע אמות או שפתח חלו ליכנס בו האור ואפי הוא קטן מאד ולמעלה מארבע אמות כל השלשה חלונות יש להן חזקה וכיון שכתפייס שמעון לראובן לא ש יוכל שמעון לבנות בסמוך לאותו חלון עד שירחיק ארבע אמות כמו שכתבאר בפרק שלפני זה

לא יפתח אדם חלונותיו לחצר השותפין לקח בית בחצר אחרת לא יפתחנו לחצר הש השותפין בנה עליה על גבי ביתו לא יפתחנה לחצר ה השותפין אלא אם רצה כונה חדר לפנים מביתו וכונה ע עליה על גבי ביתו ופותחה לתוך ביתו לא יפתח אדם לחצר השותפין פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון היה ק קטן לא יעשנו גדול אחד לא י עשנו שעם אבל פותח ה הוא לרשות הרבי פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון היה קטן עושה אותו גדול אחד עושה אותו שעם

הטעם בכל זה שלא יבין עליו וכשיהיו שני בתים וכיניהם רשות הרבים יש לו ל לפתח חלון כנגד חלון ויוסיף בפתחים לפי שיכול לומר חוץ חני מזיק לך בראותי יותר מראית כל באי עולם העובדים ברשות הו בים

אין עושין הלל תחת רשות הרבים בורות שיחין ומערות ר אליעזר מתיר בה שתהא העגלה מהלכת טעונה אבע אין מוציאין זיוין וגזוטראות לרשות הרבים אלא אם רצה כונס בתוך שלו ומוציא לקח חצר ובה זיוין וגזו וגזוטראות הרי זה בהזיקתה

חכמים אומרים לפי שכרוב הימים מרקבין הקירות והכבין שהוא מתמת הארץ ויפחית המקום מחמת ההולכים עליו וגזוטראות הם קירות גדולות שינחין מן הכ הכיתל שיכולין לקבל תקרה ומשיבה ומעקרנו טוענין לירש וטוענין ללוקח ולפיכך כשיקחם הריהו בחזקתה לפי שאנו כטוען בשכילי נ באמר אשער שנתתי הראשון טבאח בתוך שלו הוציא כמו שהוא ראוי וכעמיר אותה כמות שהיה

ברק רביעי המוכר את הבית לא מכר את היציע אף על פי שהוא פתוח לתוכו ולא

14 B

פסקים וסחוקי כהן ופירוש דברי ר' מאיבין המקדים את הגדה לא הקדים את סקרקב אלא חרוב המורכב והוא סכר הנה עשה פירות וסדן השקמה אבל אכנים על סדה שאין לגרסה וכינא כהן אין מק מוקדמן

המוכר את המרחץ לא מכר את הנפרים ולא את הכפסלים ולא את הבלעות בזמן שאמ' לו היא וכל מה שבתוכה הרי בלן מכורין בין כך ובין כך לא מכר את המגורות של מים ואת האוצרות של עצים

פרק המישד המוכר את הכפתה מכר את התרין ואת הגס ואת העונק ואת כל המנהיגין אבל לא מכר לא את העברים ולא את המרצופים ולא את האנדיקי בזמן שאמ' לו היא וכל מה שבתוכה הרי בלן מכורין מכר את הקרן לא מכר את הפרדות מכר את הפרדות לא מכר את הקרן מכר את הצמד לא מכר את הבקר מכר את הבקר לא מכר את הצמד ר' יהודה אומר הרמים מוריעים כיצד אמר לו מכור לי צמד במאתים וזו ה' הדבר ידוע שאין צמד במאתים וזו והכמים אומרים אין הרמים ראייה

כפרים לנחות שמעין עליהן הכפרים והפסלים כהמות וילאנת בעין ירעות שאברין בעין כינה לכמות הערוק כהן במרחץ

המוכר את העיר מכר בתים כורות שיוחין ומערות ומרהצאות ושוכבות בית הבדים בירת חשלהין אבל לא ארת הנטלטלין ובזמן שאמ' לו היא וכל מה שבתוכה אפילו היו בה בהמות ועבדים הרי כלם מכורין רבן שמעון בן גסליאל אומר המוכר את העיר מכר את הסנטר בית השלחין הם הכהנות שהמים כמשכן עליהם להשקות אילני העיר וסנטר הוא עבר ממנה לשומר העיר וחין הלכה כרבן שמעון בן גסליאל

התורן הוא עץ גבוה שתלחין עליו הכס והסם כלשון במרא וילן וכלשון הפסוק קלעוכן בערבי קללע עובים הכרולים שקורין אותם בחבלים ומשליבין אותם בים כדי להעמיד הספינה מכהנים אלני המשוניות ומרנשין אמתחות שנוסחין בהם הסחורות כפסיות יש מהם עשויין משער או נוערות ומכונות הפשפות או מעין אכטיק הסחורות ענמם שנוסחין כספינה והקדן מין מן העבלות ופרדות עבים עמי הכפרים ממנו שמוסכות אותו וכלכד סיהיו הפרדות ככרלות מוכנו בשפת המכירה ויש מפרשין הפרדות כקבוצ פרדה כלומר הכהמות שמוסכות את הקרן צמד הוא העל שב שבווארי השורים המחבר אותם וזה שאמרו אין הרמים ראה לענין קיום המכר אבל להיות בו דין אוכאה או בעול מקח הרמים ראה וכלכד סיהיו הרמים כקירוב אבל אם יש טיביהם הרחקה יתרה אין בהם אוכאה ולא בעול מקח לפי שהריחוק הגדול אין טושין ככונת בונה עקר גדול וזכר אותה כי יש לנו לומר כרוננו כתן לו מתנה ואין הלכה כר' יהודה

המוכר את השדה מכר את האבעם שבתוכה שהם לצרכה ואת הקצם שבכרם שהם לצרכו ואת התבואה שהיא מחוברת לקרקע ואת מחיצת הקנע שהיא פחותה מבית רובע ואת השומרה שאינה עשויה בטיט ואת החרוב שאינו מורכב ואת בתולת השקמה

אכנים מהם לגרסה לגרדים וקנים פהם לגרנו לסמוך בהם הגפני וממינות הקנים המקום שנושעין בו קנני כלכד נשומרת סוכת קנים וכינא בה שישטכין בה סגמרים פירות וכתולת שקמה הוא חילין משקמה קודם שיכרתו אותה לפי שדיכין לגרסה ואחר שנורתין אותה תחילין שפיתויגלגוף ענין אחר שכתרה

המוכר את החמור לא מכר את כליו גהום המדי אומר מכר את כליו ר' יהודה אומר פעמים מכורין ופעמים שאינן מכורין כיצד היה חמור לפענו וכליו עלי אמר לו מכור לי חמורך זה כליו מכורין חמורך הוא אין כליו מכורין

אבל לא מכר את האבעם שאינו לצרכה ולא את הקצם שבכרם שאינן לצרכו ולא את התבואה שהיא רגולושה מן זקרקע ובזמן שאמר לו היא וכל מה שבתוכה הרי כלם מכורין בין כך ובין כך לא מכר את מחיצת הקנע שהיא בית רובע ולא את השומרה העשויה בטיט ולא את החרוב המורכב ולא את סדן השקמה

אמנם סבלים העשויים לרכיבם בעין סאוכף וממדעת דברי הכל מכורין בין סקן עליו כשעת המכר בין שאינם עליו אבל כלי הטפינה יש בהם מחלוקת חכמים אומרים כי אינם מכורין במכירתו אבלו הם עליו כשעת מכירתו והלכה כחכמי

לא את הכור ולא את הגת ולא את השובך בין חרובים בין שלמים צריך ליקח לו דרך דברי ר' עקיבא והבמים זמרים אינו צריך ליקח לו דרך ומורה ר' קיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו שאינו צריך ליקח לו רך מברו לאחר ר' עקיבא אומר אינו צריך ליקח לו דרך זכמים אומרים צריך ליקח לו ררך כמה דברים מורים כמוכר אבל כנותן מתנה נותן את כלה האחין וחלקו וכו' בשרה וכו' בכלן המחויק בבכסי גר החויק בשרה החויק בכלן המקריש את השדה קריש את כלם ר' שמעון אומר המקריש את השדה לא קריש אלא התרוב המורכב וסדן השקמה

המוכר את החמור לא מכר את השיח מכר את הפרה לא מכר את בנה מכר אשפות מכר וכלה מכר בור מכר מימיו מכר שוכך מכר יומם מכר כוורת מכר דבורים הלוקח פירות שוכך מפריח בריכה הראשונה פירות כוורת נוטל שלמה נחילין ומכרם חלות דבש מצח שתי חלות ויתים לקוץ מצח שתי גרופיות

זה מחלוקת ר' עקיבא וחכמים ככר זכרנוהו כמה פקדים ואמרו ב' זנת מתקנה שנתן את כלם לפי שהוא עקר אבלנו נותן בעין יפה כ' דן ואפילו לחכמים שאומרי מוכר בשען דעה מוכר ויש לו דרך הוא י' שהלוקח היה לנלכאז מה שהוא לוקח אבל מי שמקבל הנותנה כ' שנת הוא לנלומר באר מה שנתנו נותן לנכתבאר גם כן כ' כ' בי אגר שנת ואין לנ' יורשים הסדן וכל הקודם בהש' זכה כלומר כ'

15 A

חיה פקח שובר את מקומו הלוקח פשתן מהברו הרי זה לא קנה עד שימשכנו ויטלמנו ממקום למקום ואם היה מהובר לקרקע ותלש כל שהוא קנה

יש אבנא

פקד במקח וממכר דאזי פתיע איתו ולא תכין עביני הלכה זו מן ס העיקרים ההם ואלו הן משיכה קונה בסימטא ובחצר של שניהם ו משיכה קונה ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם והגבהה ומשיכה מין קניין במשיכה ועקר אחר והוא שכל מה שאמרנו קונה בכל המקום והמקום שאקנים בו המטלטלין במסירה אין מושגל בו המשיכה והמקום שמועיל בו המשיכה אין קניין בו במשיכה ועקר אחר והוא שכל מי שחמרנו כל המקום שהוא קונה במשיכה ואשילו בו במקום שתועיל בו המשיכה זהו בדבר שאי אפשר בו הגבהה אבל ד דברים שיתכן בהן הגבהה אינן קניין אלא בהגבהה וכן כשישכור ה המקום שאותן הפירות בו חוזר חותה מקום בשבט נקנה אותן פירות ו ועקר אחר והוא שכליו של אדם כל מקום שיש לו רשות להביא קונה ולפי אין קניין לו כליו לח ברשות הרבי ולא ברשו היחיד של מוכר שא אס כי אמר לו מוכר זיל קני או אס לקח מומנו אותה הכלי והגביהו קוד שיקבל הפירות הלוקחים מאותו החיס בענינו לפי שבשכיל ההנחה שהיתה לו במכירת הכלי אין מקשר עליו במקומו נחלה הפירות ש ממוכרת בהן המשכה כהאן הם ברשות הרבי ולפיכך בשמך ולא משך לח קנה ואשילו היה אותו הדבר בכליו של לוקח לפי שאינו קונה ברשות הרבים כמו שקבענו עקר זהו כשהמוכר הוא המורד אבל אם מרד הלוקח קנה בהגבהה כמו שאמרנו אבל אם מרד המוכר ל ללוקח בשמטא יקנה ואמרנו משך רונה לומר משך מרשות הרבים ל ברשות או לסמטא לפי שהמשיכה ברשות הרבים אינה מושגלת ודע כי אשילו משך קנת החפץ והנזיל מרשות הרבים קנה כיון שאפשר ב באלה הפירות הגבהה חלח אם היו משואות גדולות כמו שחמרנו ב בעקרנו ולפיכך אמרנו בפשתן לא קנה עד שיטל ולכן לפי שאף על פי שהמשואות גדולות אפשר להגביהן מעט מעט ולא יתשור ולפיכך אין נקנין במשיכה אלא בהגבהה ועקר גם כן אבנא כל העומר לבצר בכנור דמי ולכן הפשתן המחומר לקרקע כ כשיכס במקומו ונדיך לתלסו דינו כדון המטלטלין וכבר פירש ה התלמוד מה שאמר בהאן ותלס ממנה כל שהוח קנה וזהו כשיאמר לו יש לי קרקע כל שהוא וקנה כל מה שעליה ולפיכך זה בקלאו הוא כדרך שכירות לפי ששכרו לעבודת זה המקום בדבר ידוע ו וכשעבר כמו שפסק עמו קנה שכירותו וקנה אותו הדבר שידוע ומוכר כל אלה העיקרים שהכתיב בזה המקום וחל ליזון מעיניך

ח

המוכר יין ושמן לחברו והוקירו או הוולו אם עד שלא גתמלאת המדה למוכר משנתמלאת המדה ללוקח היה סרסור ביעהם נשברה החבית נשברה לסרסור חייב להטיף לו שלשה טיפים הרכינה ומיצת הרי היא של לוקח וההנוע אינו חייב להטיף לו שלשה טיפים ר יהודה אומר ערב שבת עם השבתה פטור

הוקרו שהושיע

דמיהם הוולו שפחתו רמיון נסרסור הוא איש אחד כומר שלוקח ו מבעל הבית ומוכר לאיש מעלמא וזה שהיתה המדה של סרסור ו וכשמטא או ברשות הלוקח והתבונן זה בעיקרים שהקדמנו הרבינה דונה לומר הרכין המדה ומה שמטא ממנו לבעל החנו לפי שכתבנו הבעלים ומה שאמר ר יהודה פטור רונה לומר מליתן שלש טפין ל לרמק השעה ואין הלכה כר יהודה

ואמר נטל שלשה כחילים זה אחר זה ואחר כך נטל פעם אחר האפרוחים ויניח האפרוחים פעם שנייה כדי שיגדלו ויתחברו עם האבות כדי ליטב הכוונת כך יעשה תמי וזה פירוש מהרש"א מ מפרים כלומר כמות וחלית דבש הם הכתים שעושים הדבורים למן השעה ויכניע בהם הרבש ושת צרופות סעוד חמי טפחים על ה חרץ

הקונה שצו איילנות

בתוך של חברו הרי זה לא קנה קרקע ר מאיר אומר קנה קרקע הגדילו לא ישפה העולה מן הגזע שלו מן ה דהשרשין של בעל הקרקע ואם מבר אין לו קנה שלשה קנה קרקע הגדילו לא ישפה העולה מן השרשין שלו ואם מתו יש לו קרקע

לא ישפה לא יכרות רונה לומר אין ראוי ללוקח סיכרות הענף הצומח ואין הלכה שכחוש שימשוך שרשו בקרקע ויעלה אילן שלישי ויאמר לו שלשה אילנות מכרת לי יש לי קרקע ולפיכך חייב ה קלוקח שיטפה ומלה זו רומה לארמי תרגום ואבות אותו טחון ושפית יתיה ונוע הוא הנראה מן האילן למעלה מן הארץ נשרשיו מה שתחת לארץ ואמרנו הגדילו ישפה לפי שאמר לו המוכר כיון שיש כך קרקע ואיני יכול לטעון עליך בו אחר שיש לך שלש אילנות למה תניח ה הענפים שמתפשטים וממלאים שאר קרקעי ומה שאמר יש לו קרקע שעוד אותו קרקע שהוא רחוק חילן מאילן נחון לאילנות שעוד שיעמוד הגדה הפירות וסלגו שמאסף בו וזהו כשיקנה רחוק אילן מ מאילן ארבע אמו או יותר משש עשרה אמות אבל היה בין אילן לאילן פחות מארבע אמות או יותר משש עשרה אמות אין לו מן הקרקע ס סביבת כל אילן אלא מלת האורה וכלו חונה לו

המוכר את

הראש בבהמה גסה לא מוכר את הרגלים מוכר את הרגלים לא מוכר את הראש מוכר את הבהמה דקה מוכר את הראש מוכר את הרגלים מוכר את הראש מוכר את הקנה מוכר את הבהמה מוכר את הכבר לא מוכר את הקנה

בסמה גסה הכקר כלכר

ארבע מדות כמוכרין מוכר לו חסים יפות ונמצאו רעות הלוקח יכול לחזור בו רעות ונמצאו יפות המוכר יכול ל להזור בו רעות ונמצאו רעות יפות ונמצאו יפות אין אחר מהן יכול לחזור בו שחמתית ונמצאת לבנה לבנה ונמצאת שחמתית עצים של זית ונמצאו של שקמה של טקמה ונמצאו של זית יין ונמצאו חומץ חומץ ונמצא יין ששהם יכולין לחזור בהן

שחמתית חטים אדומים והטעם בזה כי כשיהיו רעות ואמר לו הלוקח חמי מתרבה בו ואין המוכר יכול להחזירם אבל חומץ וכמא יין או יין וכמא חומץ וכינוא בהן יש לכל אחד מהם לחזור בו לפי שיש בטי אדם שרובין יין יותר מחומץ וא אפשר שיקנה המוכר יצטרך לחומץ ולא יצטרך לייין

המוכר פירות

לחברו משך ולא מרד קנה מרד ולא משך לא קנה אם

15 B

בתבטיל אבל אם אמר לו מרתף של יין למקפה אני מוכר לך כותן לו יין שכלו יפח נאם אמר לו מרתף של יין אני מוכר לך ולא זכר מקפה כותן לו יין הכמבר בחנות שאינו בתכלית הינופי נאם אמר לו מרתף יין אני מוכר לך ולא זכר מקפה ולא יחדו שלא אמר לו זה הוא גם כן מקבל עליו עשרה קוסקות למאה כמו שאמרה המשנה אבל אמר לו מרתף זה ולא זכר יין אפילו כלו חנונין הענינו קקביים בשרון בויטור ופי' פוטטסאות רונה לומר כעונות שאינם מכונשלות כל ערכם וכלכר שיהיו נאות

ה המוכר יין לחברו והחמיץ אינו חייב באחריותו ואם ידוע שיינו מהמיץ ה' הרי זה מקח טעות אם אמר לו יין מבושם אנע מוכר לך חייב להעמיד לו עד העצרת וישן משל אשורקק מיושן משל שלש שנים

ובלכר שיהיו בכלים דלוקח יבאר עליו שיש בלבו שהוא לוקח ממנו לבשל בו מעט מעט וככך לא יהיה המוכר חייב באחריות אבל אם הוא בקקבי המוכר יאמר לו הא ממך והא קקבי ולא יוכל לומר לו המוכר למה הנחתו עד ש תפסד לפי שכבר הודיע לו שהא כריך לבשל מעט מעט

ו המוכר מקום לחברו לבנות לו בית וכן המקבל מחברו ל לבנות לו בית התנות לבנו או בית אלמנות לברתו בונה ארבע אמות עד שש דבריר עקיבא ר' ישמעאל אומר רפת בקר הוא זה והרוצה לעשות רפת בקר בונה ארבע אמות עד שש בית קטן שש על שמונה גדול שמונה על עשר טרקלין עשר על עשר רומו כחצי ארכו וכחצי ר רחבו ראייה לרבר היכל רבן שמעון בן גמליאל או הכל כבנין ההיכל

רפת בקר גרנות הבקר והיכל שלמה ארכו ארבעים ורחבו עשרים ורומו שלשים וזהו חצי האורך והרחב ואמר בתלמוד שרבו שמעון ב' אפסר שהוא מסייע סברת תבא הוא ארוב הבתים כריך שיהיה חצי ארכו וחצי רחבו ואפסר שהוא חונק עליו וכאלו הוא תמם תמימותה הרחקה ואומר ובי ראויים כל הבתים שהיו כבנין ההיכל אינו כן רק הרבר חוזר כמנהג שנהגין עם אבל ההיכל מולותיו מלת השם יתברך

ז מי שיש לו בור לפעם מביתו של חברו נכנס בשעה שבע ארם נכנסין ויוצא בשעה שדרך כע אדם ויוצאים ואינו מבטם את כהמתו ומשקה מכורו אלא ממלא ו ומשקה מבחוץ וזה עושה לו פותחרת וזה עושה לו פותחת

סער שמסס ככסין זה לכורו וזה לכתי

ח מי שיש לו גנה לפעם מנינתו של חברו נכנס בשעה שדרך כע ארם נכנסין ויוצא בשעה שבע ארם ויוצאין ואינו מבטם לתובה תגרים ולא יכנס מתובה להוך שדה אחרת והחיצון זורע את הדרך נתנו לו דרך מן הצד מדעת שעה נכנס בשעה שהוא רוצה ויוצא כ בשעת שהוא רוצה ומבטם לתובה תגרים ולא יכנס מ מתובה לתוך שדה אחרת וזהו זה אינם רשאים לזרעה

הטעם שלא יכנס לתובה לשדה אחרת ואף על פי שכתנו לו מדעת מ שניהם דרך לפי שהוא מרבה עליהם סדרך ולא כתנו לו הלל לנודך נ בנתו

השולח את בנו אצל החנוני להביא לו שמן ואיכר בירו ומדר לו באיכר שמן ונתן לו את האיכר שבר את הצלוחי ואיכר את השמן החנוני חייב ר' יהודה פוסק שעל מנת כן שלחו מודים חבמי לר' יהוד' בזמן שהצלוחית ביד התינוק ומדר החנוני לר' גזכרה החנוני פטור

זה קצו הנה הוא קטן בשנים בלא ספק וחכמים אומרים אלא שלח לו בנו לא להודיעו כדי שיפסח לו עם מי שראוי לשלוח לו ולפיכך חייב החנוני בשנתן לו השמן או בשאין לו שמן ונתן לו איכר ליקח בו מזולתו נמה שמייכו חכמים החנוני לשלם הצלוחית זהו כשיקחה מיד הקטן למדוד בה לשאר בני אדם לפי שהוא שאלה שואל שלא מדעת ושואל שלא מדעת חייב באחריות אותו הרבר שבער עליו ולפיכך הוא חייב באחריות ה הצלוחית אבל כשינתן השמן בה כשהוא בירו ושבר אותה התינוק הוא פטור מדמי הצלוחית ואין הלכה כר' יהודה

ט הסיטון מקנה את מדותיו אחת לשלשים וזם בעל הבית אחת לשנים עשר חדש רבן ש שמעון בן גמליאל אומר חילוף הדברים החנוני מקנה את מדותיו פעמים בשבת וממחה משקלותיו פעם אחת בשבת ומקנה מאונם על כל משקל ומשקל

כיון הוא מחמלק הסחורות של בעלי הסחורות על בעלי החנוניות ומקנה שמיסר החלוד ומה שכתב בכ"י וממחה שרוחן במים

י אמר רבן שמעון בן גמליאל כמה דברים אמורים בלח אבל ביכש אינו צ צריך והיוב להבריע לו טפח היה שוקל לו עין בעין נ גוהן לו גרומיו אחד מעשרה בלח ואחד מעשרים ביכש מקום שנהגו למוד בדקה לא ימוד בגסה בגסה לא ימוד בדקה למחוק לא יגדוש לגדוש לא ימהוק חייב להכריע לו טפח במקום שנהגו אבל במקום שלא נהגו ישקול עין בעין כלומר שיעמוד קנה המאזנים בשנה ויגרומוי התוספת שהוא מוסף במכר ושיעורו עשירית ליטרא בשמוכר עשרה לטריין מן הלח וחצי עשירית ליטרא כ כשימוכר עשרי לטריין מן היכש וגסה מדה גדולה ודקה מדה קטנה למחוק שימוד ויסיר מה שעל שפת המדה ולגדוש שמוסף על מלוי המדה ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל

יא פרק ששי המוכר פירות לחברו ולא צמח אפי' זרע פשתן אינו חייב באחריותו רבן שמעון בן גמליאל או' זרעו גנה שאין נאכלין חייבין באחריותו

אפילו זרע פשתן שאין לוקחין אותו על הרוב אלא לזרעה והכל מוריס שזרעו נכנס שאין נאכלין חייב באחריותו ליתן להם ד דמיהם כלכר ורבן שמעון בן גמליאל אומר הרמים וכל מה שהפסיד בשביל הזרע כאלו אמר חייב באחריות ההונאה ואין הלכה כר' בן גמליאל

יב המוכר פירות לחברו הרי זה מקבל עליו רובע כנופת לסאה תאינם מקבל עליו עשר מתליות לסאה מרתף של יין מקבל עליו עשר קוססורג למאה קנקנן לשרון מקבל עליו עשר פיטסיאות למאה

טנופת מוטנופת כגבר מתליות אכולות מתולעים קוססות מחמינות אס היה המרתף מכיות עשר חביות ואם המרתף כרים עשר כרים זהו כשאמר לו מרתף זה של יין אני מוכר לך ולמקפה כלומר לשמשו

16
4

מי שהיתה דרך הרבים עוברת בחוץ
שדר' נמלה ונתן להם מן הצד מה שנתן נתן ושללו ל' א'
הגיעו דרך היחיד ארבע אמות ודרך הרבים שש עשרה
אמה דרך המלך אין לו שיעור ודרך הקבר אין לו
שיעור והמעמד דייג ציפורי אמרו בית ארבעת קבין

מעמד מקום שמתקבצין סם להספד וכבר בארנו כמה שקדם מש
משימת בית קב וטעם שמה שלולא הגיעו ולא יוכל להשיר דרך מ
ממנו לפי שיש בדיכונ עקר מיצר שהחזיקו בו רבים אשר לקלקלו

המוכר מקום לחבירו לעשות לו קבר וכן המקבל מחברו
לעשות לו קבר עושה תובה של מערה ארבע אמות
על שש ופותח לתובה שמנה בוכין שלשה מיכן ושלשה
מיכן ושש מכנגדן והבוכין ארבע ארבע אמות ורומן ש
שבעה ורחבן ששה ר' שמעון אומר עושה תובה של
מערה שש על שמנ' ופותח לתובה של מערה שלש עשר
כוך ארבע מיכן וארבע מיכן ושלשה מכנגדן ושש א'
אחד מימין הפתח ואחד משמאל הפתח והבוכין ארבע
ארבע אמות ורומן שבעה טפחים ורחבן ששה טפחים
ועושה חצר על פי המערה שש על שש במלוא המטה ו
זפותח לתובה שש מערות אחת מיכן ואחת מכן
ר' שמעון אומר ארבע ארבע רוחותיה ר' שמעון בן
גמליאל אומר הכל לפי הסלע

כך הוא הקבר החופה גוף
המערה וזו היא צורת המערה
שזכר תנא קמא מוזן הכ
הנורה יתבאר לך תאר ה
המערה שזכר ר' שמעון
ומאמר רבן שמעון בן
גמליאל הכל לפי הסלע
דל קושי הארץ ורבותה כי
אם היא קשה אין המקבל
חייב לחפור אלא מערה
קטנה והוא שש על ארבע
כמו שביארנו ואם היא
רפה יחפור מערה גדולה כמו שזכר ר' שמעון והלכה כתנא קמא

אם רצה מחויר לו קרקע ולמה אמרו יחזיר לו מעורת
כדי לפות כוחו של מוכ' שאם שייר כשדה בית תשעה
קבין וכנגנה בית הצי קב ובדברי ר' עקיבא בית רובע
מחזיר לו את הקרקע לא את הרובע בלכר הוא מחזיר ל
לו אלא את כל המותר

כבר ידעת כי חובע לאסא הוא חלק
מארביגה ועשירים ומדה בחבל מורה על הקפדה על מדידת חנות ק
קרקע ואמרן הן חסר הן יתר יורה שבתפייסו שיהיה בקרוב קמדה
הנזרת ביתר או חסר אחר כן אמר שבשפסק עמו כמדה בחבל זה
והותר אי זה שיעור שיהיה או שפסק עמו בין רוב בקרוב
נהיה התוספת יתר מרובע לאסא הלוקח חייב למנוח רמי אותה ת
התוספת ששארנו אלנו משומות מקחו לכל הקרקע ואם רנה המוכר
שיחזיר לו קרקע באותה התוספת הרשות בידו ולא יוכל הלוקח לח
לחייבו בחזרת אותה התוספת לפי שהכחה זו למנוח לפי שהוא לא
תביע לו אותה חלקה קבוצה שאינו יכול לזרעה ולפיכך חייב הלוקח
לקנותה שיצרף אותה לשאר הקרקע שלקח ולא יפסיד כלום ואם היה
השיור הכשאר למנוח שיעור שיכול לזרוע ויקרא שש שרה עליו אין ס'
הלוקח חייב להחזיר לו מעות אלא קרקע וזהו טעם מה שאמר ר'
שייר בשדה בית תשעה קבין וכו' ומה שאמר ולא את הרובע בלכר ו'
וכן כבר תקן התלמוד זק הלשון ואמר שהכונה לא את הינות כל
בלכר הוא מחזיר אלא את כל סרביעים כלם בגון שמכר לו שדה זרע
עשר סאין אם חסר או יתר וכשימדדו מצא עשר סאין ועשרה רביעים
נמותר על הרביעים יחזיר לו הלוקח אותה המותרת עש העשרה ר'
רביעים כלם ולא יקח אלא מדה בחבל

ג מדה בחבל אע מוכר לך הן חסר הן
יתר בטל הן חסר הן יתר מדה בחבל ר' הן חסר הן יתר
מדה בחבל בטל מדה בחבל הן חסר הן יתר
כדברי בן גנם בסימנו וכמצריו פחות משותת הגיעו עד
שותת ויגבה

ינכה יפחות מן הדמים שיצור מה שחסר מן המדה
ואין הלכה כבן גנם אבל יקח הלוקח בבגון זה הדבר כלו הפחות ש'
שכשענין זהו שאמר הלך אחר הפחות שכלל שונות וכבר ידעת כי ה
המנדים הם הגבולים וכשאמר לו בית כור אני מוכר לך והגבולו נס'
והוא מה שאמר במנדינו כלומר שגבול אותנו מכל נדדינו יראו המקום
הוא המוגבל אז כן הוא בית כור חו פחות שתות או יתר שתות נדין
שתות כדון פחות משתות

ד האומר לחבירו חצי שדה אע
מוכר לך משמעם ביעהן ונותן חצי שדהו חציה בדרום
ומקבל עליו מקום הגדר וחריץ וכן חריץ וכמה הוא ח
חריץ ששה טפחים וכן חריץ שלשה טפחים

השנתת
ישתנו דמיהם כפי שמכן וכחשן ואמרנו בכאן משמנין הור' סדיי' כ
כמה שזה כל השדה וכמה דמים רחני לחצי השדה כמדה וזו השוה
מדה והוא נותן ללוקח בגון שיהיה מרת השדה מלה אמה יהיה ג'
מקום שמרתו שלשים אמה שנה שלשים דיכרין ימשח לו חמשים חמה
מן השכבים ויתן לו עשרים דיכרין ואם שפסק עמו כדיוח וכחנותה ה
הריוח על דרך משל היו אלה השלשים אמה השמנים ימשח לו מהות' ה
השלשים אמה תשיעה ועשרים בתשיעה ועשרים דיכרין שהוא חני הכל
והכין זה הענין והלוקח הוא שיקבל עליו חריץ וכן חריץ וכן יתן לך
החצי והוצרכנו לעשות שני חריצין גדול וקטן לפי שחלנו היה חבול
בלכר היתה הניה וכיונא בה ינדרת לקרקעיתו והיתה שלש מ' מדה
החריץ ונבא אל השדה נאלו היה הקטן בלכר היתה קושבת עליו נ'
וכבסבת בשדה וכשהם שנים אינה יכולה להכנס בקטן למי' י' רח
רחבן ולא תקפצן לרנחב השני חריצין וכן חריץ דוחב טפח ונ'
והשנים ממנו לגדר על ז' הנורה
וכל זה בחניו של לוקח כמו שביארנו

פרק שביעי
האומר לחבירו בית כור עפר אע מ
מוכר לך והיו שם נקעים עמוקים
עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים אינו ג
נמדדין עמה פחו' מכאן נמדדי' עמה אם אמ' לו בכית כור
עפר אע מוכר לך אפילו היו שם נקעים עמוקים יתר מ'
מעשרה טפחי' או סלעים גבוהים יתר על עשרה טפחים
הרי אילו נמדדין עמה

כמדדין הוא שימדד נב הסר וקרקע הנקע כשהיא פחותה
מעשרה טפחים ויחשוב ככלל מרת בית כור חמשה נשבעים לף אמה

ב בית כור עפר אע מוכר לך מדה בחבל פיחת כל שהוא
יגבה הותר כל שהוא יחוי ואם אמ' לו אם חסר אם יתר
אפילו פחת רובע לסאה או הותר רובע לסאה הגיעו י
יתר טכאן יעשה עמו חשבון ומה הוא מחזיר לו מעות

16
13

פרק שמיני

ישנוחלין

ומנהילין ונחלין ולא מנהילין מנהילין לא נוחלין לא נוחלין ולא מ נחילין ונחלין ומנהילין האב את הבנים והבנים את האב והאחין מן האב נוחלין ומנהילין האיש את אמו והאיש את אשתו ובע אחיות נוחלין ולא מנהילין האשה את בנה האשה את בעלה ואחיו האם מנהילין ולא נוחלין והאחין מן האם לא נוחלין ולא מנהילין

כל המשנה הזאת מבוארת בירושתי האב קבלנו מפי השמועה וכן ירושתי הבעל לאשתו ורמז לירושתי ינאלי ירכו ממה שכל לשארנו ונחמיר שאר אביך וירושתי אשתו ממה שבאמר וירש אותה

ב

סדר נהלות כך הוא איש כי ימות וכן אין לו בן קודם ל לבת וכל יוצאי ירכו של בן קודמים לבת הבת קודמת ל לאחין וכל יוצאי ירכו של בת קודמין לאחין האחין קודמין לאחי האב וכל יוצאי ירכו של אחין לאחי האב זה הכלל כל הקודם לנחלה יוצאי ירכו קודמין האב קודם לכל יוצאי ירכו

יש לך לזכור בסדר הנחלות שלשה עקרי האחד כי כשימות אדם בניו קודמין לנחלתו ואם אין בנים תשנכ הירושה לאב והעקר השני כי כל הוזה בירושה אם הוא בחיים יירש הוא עצמו ואם מת בעלה ירושתו לירשנו לחשוב כאלו זה הוזה בירושה הוא אחותו שפאר

והעקר השלישי כי הזכרים קודמין לנקבות כשקורבתם אבל המת שנה נאלה שלשה עקרים הם יסוד הענין לירש מי יירש ו מי לא יירש והכני עשה לך מסל יתבאר לך ממנו היך רחמי על חלה העקרים לירש האחים והאחות ואחי האב ואחות האב האבות בענין שפשימונת האדם על דרך משל יירש אחות אב חביו וזקנו נשים בלבד כי עמדם כפאר והיה רחמי לירש אחותו משה גאהרן ואיכם מ מנויים בחיים כבקש ביניהם הזכרים ואם לא נמצאם נבקש ביניהם הנקבות לא נמצא תשנכ הירושה למרים להעדר הזכרים וזרעם לא מוצאנו מרים שכבר מתה נבקש אם הניחה בן זכר או זרע זכר ואם לא נמצא נחזור אחר בן לבקש אם יש לה בת או זרע הבת ואם לא בינא חזרה הירושה לקהת שקוא אחי עמדם אם נמצא קהת יירש ו יום לא נמצא נחשב שקהת הוא הכפטר לא עמדם ונחזור על יורשיו רכובי לומר יורשי קהת על דרך שפשימו בירש עמדם ואם נמצאנו י ינהר נחברין ונעזאל אחי עמדם כנדיש אותם ככסי עמדם לפי שהם יורדי קהת ועל זה הכר ירושת האחים ואם נעדרו נחזור על הזרעה הזכרים לפני הנקבות ואם נעדר זרעה נבקש בת קהת שהיא אחות עמדם ואם נמצא תירש ואם נעדרה יבוקש זרעה הזכרים לפני הנקבות ואם לא נמצא לה זרע ויהיה זרע קהת נעדר חזרה יירשנו לאחי או לא אחת לוי יירש ואם נעדר חזר נשים כאלו לוי הוא הכפטר וכבקש זרעו גרשון ומררי אם נמצאנו ירשנו לפי שהם בני לוי שרחמים לירש והוא שוכה כנחלת קהת על דרך זה יירש אחי האב ואם נעדרו גרשון ומררי וזרעה הזכרים והנקבות חזרה ה הירושה לזכר ואם נעדרה נבקש זרעה הזכרים לפני הנקבות ואם לא נמצא לה זרע חזרה הירושה ליעקב כחזור על יורשיו והם חכמים לא נמצא אותם ולא תולדותם חזרנו לריכה לא נמצא אותה הולא זרעה תחזור הירושה לנחק ונחשוב כאלו ינחק הוא המת כחזור על יורשיו וקוא עצמו ככרת הוא זרעו זכריהם ונקבותיהם חזרה הירושה ל לאברהם והזכרים קודמין לנקבות ככלל זה ועל זה הדרך הולכת ת תמיד זהו שאמרנו בחלה ממשושת והולכת עד ראובן הנה התבאר לך היך ירש אברהם לעמדם וכתבאר לך שאין ירושה לאחים בחיי האב ולא לאחי אבי האב בחיי אבי האב ולא לאחי אבי האב בחייהם וקוא של אבי האב ועל דרך זה תעלה תמיד ושמור העקרים האלה ולא יסודו ממך

בנות צלפהר

נצלו שלשה חלקים כנחלה חלק אביהם שהיה עם יוצאי מצרים וחלקו עם נכסיו בבבסי חפר ושהיה כבור ונטל שני חלקים

כל היוצאים ממצרים היה להם חלק בארץ ואם יצא אב וכנו לכל אחד מהם היה חלק אחד בשנה זהו כלפחד וחפר מיוצאי מצרים והיה לכלפחד חלקו והיה לו בירושת חפר שני חלקים לפי שהנא כבור וארץ ישראל מנחקת היתה ולפיכך ירש כה חלק כבורה

אחד הבן ואחד הבת לנחלה אלא שהבן הכבור נוטל פי שנים בכבסי האב ואינו נוטל פי שנים בכבסי האם והבנות נוונות מנכסי האב ואינן נוונות מנכסי האם

דונה לומר שהם שנים בירושת האב כלומר שדין ירושת הזכרים נ והנקבות בכבסי האם בענין ירושתם בכבסי האב והתורה הקדימה הזכרים על הנקבות ואין בין ירושת הכבים לאב או לאם הפרש אלא שהכבור נוטל פי שנים בכבסי האב

האומר איש

פלוג בע בכור לא יטול פי שנים איש פלוג בע לא ירש עם אחיו לא אמר כלום שהתנה על מה שכתוב בתורה המחלק נכסיו לבניו על פיור רבה לאחד ומעט לאחר ו חשוה להם את הכבור דבריו קיימין אם אמר משום ירושה לא אמר כלום תאב בין בתחילה בין באמצע בין בסוף משום מתנה דבריו קיימין האומר איש פלוג ירשע במקום שיש בת ביתו תרשנו במקום שישי בן לא אמר כלום שהתנה על הכתוב בתורה ד יוחנן בן ברוקא אומר אם אמר על מי שראוי ליורשו דבריו קיימין ועל מי שאינו ראוי ליורשו אין דבריו קיימין הכותב נכסיו לאחרים והניח את בניו מה שעשה עשוי אבל אין רוח חכמים נוחה המנו רבן שמעון בן גמליאל אומר אם לא היו בניו נהגין בו כשורה זכיר לטוב

ד יוחנן בן ברוקא אומר כי יש לנו לאדם רשות להוסיף לאחר תאמינו אם קוא מורישם וכמו כן יוסף בירושת אחד הבנים כשמורים את בניו לא אם היה אחד הבנים בכור שאינו יכול לומר על אחר משום ירושה ואם אמר כן אין פומעין לו חלה יטול חלק בכורה לפי שחזמ לא יוכל לבכר וכאמר בבנים ביום הנחילו התורה נתנה רשות לחב להנחיל מי שירצה ואמרנו בתחיל ובאמצע ובסוף הלי כשיזכור לשון מתנה ואמר אחר כן יירשנו או אמר יירשנה נחברין כן חמר קבתן מן אמר יירשנה ונתתן לו כיון שזכר מתנה אם היא נוחה בלא שאר חו בניו השטר דבריו קיימין ואין חלכה כרב והלכה כר יוחנן בן ברוקא

האומר

זה בע נאמן זה אחי אינו נאמן ונטל עמו בהלקו ירושה יחזור הנכסים למקומם ופלולו נכסים ממקום אחר יירשו אחיו עמו מי שמת ונמצאת דיאתיקו קשורה על ירכו הריו ואינה כלום וכה בה לאהר מן היורשין ובין שאינן מן היורשין דבריו קיימין

כיומן לירש אותו ונטל את תבטרך אשתו חליצה ולא יבוס ומה שאמר באחינו כחמין לענין יבוס והלביה אבל לירושה יורש ככסיו ואמרנו אחר כן נוטל עמו בחלקו הנה ענין א אחר ואינו תלוי במה שלפניו וזה כי אדם שירדה פיש לו חם יירש עמו בחלקו שירש מאביו כמו שאבאר והוא כשמת אדם והניח ארבעה בנים וששים דינרין והורה אחד מן החמין פיש לו חם המישי ואמר א אחינו הוא זה וחמשה בנים הכיח אבינו כשמת נשאר האחים אומר אין אנו יורשים אם

הנח בנים

ב

ובנות וטומטום בומן שהנכסים מרובים הזכרים דחוי
אותו אצל הנקבות הנכסין מועטין הנקבות דוהות אותו
אצל הזכרים האומר אם ילדה אשתי וזכר יטול מנה יל
ילדה וזכר נוטל מנה ואם נקבה מאתים ילדה נקבה נו
נוטלת מאתים אם זכר בנה ואם נקבה מאתים ילדה זכ
זכר ונקבה הזכר נוטל מנה והנקבה נוטלת מאתים
ילדה טומטום אינו נוטל אם אמר כל בנה שתלד אשתי
יכיל הריו זה יטול ואם אין שם יורש אלא הוא יורש את
הכל

מעקרנו המזכה לעובר לא קנה לפי שלא תקיים הקבאה
אלא למי שהוא חרם כמנהג בפנינו והעובר אינו כן ומה שהניח ב
ככאן שיקנה מה שנתן לו חביו כלבד אם מתנה זו היא מתנה שכיב
מרע תקיים בחמירה כלבד וזה שאמר ילדה טומטום אינו נוטל ב
כלום דחוי הוא אבל נוטל בפחות משניהם וסלקא רעתין שהטומטום
כריה בפני עבמה ואינו ממין האדם השלם ולפיכך לא ירש וזכרו ה
קיה הוא לכדון קא משמע לן שאין הדבר כן אלא אם אין לו יורש אלא
הוא יורש את הכל

הנח בנים גדולים וקטנים השביחו הגדולים
את הנכסין השביחו לאמצע אם אמרו ראו מה שהנח ל
לנו אבא הריו אנו עושין ואוכלין השביחו לעצמן וכן
האשה שהשביחה את הנכסין השביחה לאמצע אם
אמרה ראו מה שהנח לי בעלי הריני עושה ואוכלת הש
השביחה לאמצע

כשהוניאנו מקנת הנכסים על קנתן והשביחו
הנכסים השבח לאמצע אבל אם הוסיף אחד מהם משלו והשביח ס
הנכסים השבח לאותו שהשביח ואעפ"י שהוא אינו ממונה עליהם וא
ואמרין האשה שהשביחה זה הוא כשהיא יורשת בעלה עם שאר יורשי
בגון שהיא בת רחובין שכשאלת לשמעון ורחובין לא הניח בנים זולתי
אשת שמעון ואחר כך מת שמעון דורה נאשתו הכה היא יורשת אותה
עם שאר אחי שמעון והוצרך זה הענין האחרון לפי שיעלה על הדעת
חוחיל ט"ס לה בזו שם טוב שהיא שולטת ומשכחת הנכסים שתמחול
קא מי מע לן

האחין והשותפין שנפל אחד מהן לאומנות
נפל לאמצע הלה ונתרפא ונתרפא משל עצמו האחין ש
שעשו מקצתם שושבינות בהיי האב חזרה השושבינות
חזרה לאמצע שהשושבינות עגבית בבית דין אבל ה
השולח לחכירו כרייין וכדי שמן אינן עגבין בכית דין
מבני שהן גמלות הסודים

זו האומנות עבודת המלך
היתה והוא שהניא על עבדי המלך מן האמצע כדי שיבא לו ריוח מן
המלך אותה התועלת לאמצע הואיל שבה התועלת היתה בשביל מה
שהנח מן האמצע אבל אם עשה סחורה לעצמו או עשה מלאכה וס
וקרניח אותה הריוח הוא לו לבדו וזה שאמרין שיתרפא מנכסי עצמו
לא מן האמצע הוא כשהוא סבב ע"י אותה החולי בכוכה והוא שינהג
בעצמו ובמנהג שהוא ירוע אבל המון העם שהחולי יבא כשכתו
כהכרח בגון שאכל המאכלות שהם מפורסמות כי עשה והתמיד בהם
או שעמד זמן רב לחוס השמש או לקור כי רין זה רין מי שפוטע ב
בעצמו וכדון ושושבינות הוא המתנות שנותנין בני אדם לקנות מ
מממונם בעת הכיסוף ואם כבא על דרך משל רחובין בתעלה ויהיו
אלה הכסוף באשתו שבייה ונתן לו שמעון ריבד בעת הלכו הכסוף
כדי לעבור בהוצאת חובתו ונשא שמעון אשה אחד כן חייב רחובין לתת
לו מתנה כמון שנתן לו

הוא אחינו או אינו אחינו יקח זה מהורה שזהו אחינו שנים עשר דינרים
ויתן בלונתו מהורה ט"י השלש דינרין מהרובע שלג ואם נפטר האחד
המנוסף בני יסובו אותם השלשה דינרים למי שנתנם וזהו שאמרין יח
יחזרו ככסי ליקומם ואם הרניח זה האחד ככסי מלבד השלשה ר
דינרין וכפאר יירשו אותן כל האחד הארבעה בין אותה מהורה בו בין
אותן שכתתפין בו לפי שיאמרין אותה מהורה לבו שהנח אחינו וזה כשלא
כפרו האחים כשאמר להם זה אחינו אלא שאמרין לא כרע ולפיכך כ
כשימות יירשנה קבל חם כפרו בו ואמרין אינו אחינו לא יירשנו אלא
המהורה בו כלבד ודאיתקי מלה מורכבת פירושו דא תהא למיקם ו
ולקנות וזה הדימיתקי הוא נואת החולה מתנת שכיב מרע וזולתם מ
משאר הנואות

הכותב נכסיו לבנו צריך שיכתוב
מהיום ולאחר מיתה דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר אינו צ
צריך הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו האב אינו יכול ל
למכור מפני שהן כתובין לכן והבן אינו יכול למכור מ
פני שהן ברשות האב מבר האב מכורין עד שימורט מ
מבר הבן אין ללוקח בהן כלום עד שימות האב האב ת
תולש ומאכיל כל מי שירצה ומה שהנח תלוש הרי הן
של הרשין הנח בעם גדולים וקטנים אין הגדולים
מתפרנסין על ידי הקטנים ולא הקטנים עוונם על ידי
הגדולים אלא חולקין בשוה נשאו הגדולים ישאו הק
קטנים אם אמרו הקטנים הרי אנו נושאין כדרך ש
שנשאתם אתם אין שומעין להם אלא מה שנתן להם
אביהם נתן

הגדולים צריכים פרנסה והיא שנרכיחם
יותר מן הקטנים לפי שלקבצין ומשתמשין יותר מהם והקטנים צריכין
מוזכות יותר מן הגדולים לפי שהם חובלים פעמים רבות ומפזרין ב
בעת האכילה ובשיטתו הגדולים נשים אחר מנת האב ישאו כמו כן
הקטנים מכסי השו תפוסת ומה שאמר אין שומעין להם כשנשא גדול
חמה כמי האב

הנח בנות גדולות וקטנות אין הגדולות
מתפרנסות על ידי הקטנות ולא הקטנות עוונות על ידי
הגדולות אלא חולקות בשוה זה הומר בכנות מככס
שהבנות עוונות על הכנס ואינן עוונם על הבנות
שהבנות על הכנסים אם הניח בנות קטנות ובנים גדולים יאכל כלם ב
כח משכונן ונעפ"י שהקטנים מפזרים בעקר הנכסי ומקלקלין ואינו
כן כשלא הניח אלא בנות שאז חולקות הבנות ביניהן בשוה ונתאכל
כל אחת מהם משלה

פרק תשעי מי שמת והנח בנים ובנות בומן ש
שהנכסי מרובין הכנס יירשו והבנות
יוזנו בומן שהנכסין מועטין הבנות יוזנו והכנס ישאלו
על הפתחים ארמון אומר כשביל שאנ זכר הכסרתי
אמר רבן שמעון כן גמליאל רואה אנך את דברי ארמון
שעני הנכסים מרובים כדי שיוזנו בהם אלן ואלן עד שיבגר ומה ש
שהוא פחות מזה הן מועטין ואין להלכה בארמון

17
B

אחריות אינן נקטין בכסף אלא במשיכה אמרו לו מעשה באמן של כע רובל עהיתה חולה ואברה תנתן כבינתי לבתי והיא בשנים עשר מנה וכתה וקיימו ארבע דבריה אמר להם כע רובל תקברם אמן וחכמים אומרים בשבת דבריו קיימין מפני שאינו יכול לכתוב אבל לא בחול ר' יהושע אומר בשבת אמרו קל וחומר בחול כדצא בו זכין לקטן ואין זכין לגדול ר' יהושע אומר לקטן אמרו קל וחומר לגדול

כבר בארנו כפרק ראשון ממשכת קדושין הפנים שיתקיים בהם קצין הקרקע וקצין המטלטל ר' אליעזר אומר שאי אפשר לשנות אדם לקנות שום דבר חלא בחנות הפנים ואפילו יסיה תמקנה לזולתו כמש"כ לא בדבור כלבד ואומרים חבל לא בחולי רונה לנמד החולה כשחלק נכסיו בחול ופסק ההלכה שדברי שבי' מרע ככתובי' וכמאורי דמו וחזן הפרש בין דבורו בחול או בשבת ואין צריך קצין כמו שקדמנו אבל אם רנה הוא שיקנו מידו קוצין ממונו אפילו בשבת שמה תטורף רעתו עליו אם הינו מצרימין ע עליו לחפש אחר עדים שידעו לכתוב ולחנותם והלכה כחכמים והלכה זכין לגדול ותדגום הרדרי ים כבינתא

ח

נפל הבית עליו ועל אביו עליו ועל מורישו והיתה ע עליו בתוכה אשה ובעל חוב יורשי האב אומרים הכן מת ראשון ואחר כך מת האב ובעלי החוב אומרים ה האב מת ראשון ואחר כך מת הכן בית שמאי אומרים י חלוקו ובית הלל אומרים הנכסים בחוקתן

מה שאומרים ירשי האב הכן מת ראשון ואחר כך האב אין להם ת תועלת על ירשי הכן לפי שירשי הכן ירשו זקנים כשמת כמו שקבינו עקר כפרק שלפני זה אבל אומר זה לבעלי חוב דכן ירשי הכן ר דכוננו לומר שחוקתם שזכו בכספיו כמו שזכרם בהם היוונים ומה ש שהומרים בית הלל בחוקתן דנונו לומר בחוקת ירשי האב

ט

נפל הבית עליו ועל אשתו וירשי הבעל אומרים האשה מתה ראשונה ואחר כך מת הבעל יורשי האשה אומרים הבעל מת ראשון ואחר כך מתה היא בית שמאי אומרים י חלוקו ובית הלל אומרים הנכסים בחוקתן בתוכה בחוקת יורשי הבעל ונכסים הנכסין והיוצאים עמה בחוקת יורשי האב

כבר בארנו במקומות מסדר כשי' ששם כתובה נוסף על מנה מאתים שהוא שטר כתובה עם התוספת שהנסי' לה מטלטל ונכסיהם והיוצאים עמהם נכסי מלת ובכר בארנו זה לשם ומה שאמר בכחן נכסים בחוקתן הוא נכסי נחן ברזל ולא כתבאר בתלמוד בחוקת מי והיתה המסקנה יחלוקו ללמדנו מזה שירשי האשה נוטלין כל נכסי מלוג נחתי נכסי נחן ברזל כלבד וכבר כתבאר בפרק שביעי מיכמות ובהרבה מקומות חתרים חזקה נכסים הם הנקראים נכסי מלוג נחתי מהם נקראים נכסי נחן ברזל

נפל הבית עליו ועל אמו אלו ואלו מודים שיחלקו אמר ר' עקיבא מודה אע בזה שהנכסין בחוקתן אמר לו בן עזאי על חלוקין אנו מצטערים אלא שבאת לחלוק ע עלינו את השוים

זה שאמר ר' עקיבא בחוקתן רונה לומר בחוקת ירשי האב והלכה כר' עקיבא

גאס לא כתין יכול שמעון לתבוע לראובן ויציא ממנו הדינר וכלבד פיהיה שמעון כושא בתולה ותהיה האשה השנייה לפי שראובן יכול לומר לו לא תעשה עמך חלא כדרך שעשית עמי ואם היה יעקב על דרך משל שכתן שושבינות כגשנאי ארם אחר ואחר כך כשא יעקב אשה וכל לשם האיש ההוא וחבל ושתה ולא כתן מה שהיה ראוי לו לכתן מן השושבינו ומתיעקב אותה השושבינות תחזור לאמצע בלי ספק ואם ראובן הוא ששלח השושבינות לחיש בחיי האב ולא הרדיע שהנח שלח אותו משלנו כלבד חלא שלח אותה מכספי' אביו היתם במקום אביו ו נחזי' כך מתיעקב כמו שאמרנו כשתחזור השושבינות חזרה לאמצע נחזי' פירש הנה חן אביו כי זה הדבר הנה מתנה משל ראובן היה הדין שתחזור לראובן

ה השולח סבלונות לבית חמיו שלח שם במאה מנה ואבל שם סעודת חתן אפילו בדינר אינן נגבין לא אבל שם סעודת חתן אפילו בדינר הרי או נגבין שלח סבלונות מרובין כדי שיביאו עמה לבירת בעלה הרי אלו נגבין סבלונות ממועטין כדי שתשתמש בהן והיא בבית אביה אינן נגבין

סבלונות משנות נזירות מועטין כושא סבל שנושאין אותה מיד זה ליר זה ומה שאמר אפילו כ בדינר חזן רכונני לומר למעט חלא לרקק לפי שאם אכל פחות מדינר יבנה ופסק ההלכה שכל מי שישלח יבנה בין מרובין בין מועטין בין אכל בין שלא אכל בין מתה הוא בין מתה היא או יחזור הכל מלבד מה שאכלו ושתו שאינו חוזר ואם קרירה היא תחזור אפי' המאכל והמשתה ואפי' דמי הירק תשלם וכל סבלה או אכר דינו כדין חמאכל והושתה

ו

שכיב מרע שכתב נכסיו לאחרים שייר קרקע כל שהוא מתנתו קיימת לא שייר קרקע כל שהוא אין מתנתו קיימת לא כר' ב' כה שכיב מרע והוא אומר שכיב מרע הייתי והם אומרים בריא היה צריך להביא ראיה שהיה שכיב מרע דבריר' מאיר וחכמים אומרים המוציא מהברו עליו הראיה

כ ששייר קרקע ואמר שרעתו היה שיעמד מחלינו ולפיכך שייר לעצמו מה ששייר ולפיכך לא יחזור לו וכלבד שקנו מידו על כל פנים ואם לא קנה מידו יכול לחזור ואפילו שייר לעצמו ואפילו מת שכיב מרע לא יקנה אותה מתנה משעת קיומה ככל מתנת בריא הנחיל ו נחזין שם קצין לפי שמעמדנו מתנת שכיב מרע במקנת בעיא קצין בין עמד בין לא עמד בשרונה להקנותו חותה המקנת מחיים חבל חס ח אחר היו לפיכך כך וכך אחר מותו הרי זה קיים ודע כי אם שייר ל לעצמו מטלטלין כל שהוא דינו כדין מי שייר קרקע ואם לא שייר ק לעצמו בלגס יכול לחזור בו ממה שכתן ואפילו קנו מידו ושכיב מרע קנו חול חבל חס הוא מנה מחמת מיתה יש לו לחזור בכל מה שכתן כשיעמד ואפילו בטל קצין ואפילו שייר דבר לעצמו אבל חס מת קנה כל מי שנה לו שום דבר נאעפי' שלח קנו מידו על זה וענין מנה מחמת מיתה שהיה החולה שיחש ב שימות על כל פנים מחמת חולי נחכמים אומרים עליו הראיה הוא שיכינו אותה רחיה שיש בידם שטר מתנה בעדים שהיה שכיב מרע בעת כתיבתו וממה שצריך שתדע כי כשימות שכיב מרע וכמוצא במתנתו קצין בין שהוא מתנה במקנת או בכל הנכסים חותה המתנה בגלה שיש לו יורד שמה לחגמר להקנותו חלא כשטר נחזין שטר לאחר מיתה חלא אם יהיה כמיפה חת כחו והוא שיכתנו' כשטר וקייבא מיכיה מוסק על מתנתה דא חו אכנה לו על ידי אחר כבר שלח יוכל לחזור והפילו כתן כל הנכסים והעפי' שיש שם קצין לפי שזכו על ידי אחר כבר נתקיימה כו המתנה וכל הקצין ל ליעות חת כחו נחזין להלכה כר' מאיר

ז

המחלק נכסיו על פיו ר' אליעזר אומר אחר בריא ואחר מסוכן נכסים שישיג לחם אחריות נקטין בכסף בשטר ובחוקה ושאינן להם א

18 A

פרה עשירי

גט פשוט עריו מתוכו מקושר

מאחוריו פשוט שכתבו עריו

מאחוריו מקושר שכתבו עריו מתוכו שנהן פסולין ר' חנניא בן גמליאל אומר מקושר שכתבו עריו מתוכו כשר מפני שהוא יכול לעשותו פשוט רבן שמעון בן גמליאל אומר הכל כהנהגה המדינה

גט נקדח כל שטר וכשר בארנו זה פ' גמ' ומקושר שטר מקופל בעין אותם הכלים המקופלים העצמה אלגנו במערב וקם מקלף שמעשבים בהם להסיר הזכבים ובעם תקון חלה הסטרות מפי שעת הדורות קופצין לברש והתקינו לו בו מקושר כרי שיתעכב בעשייתו ומתוך כך שמה יעבור על כעסו בזמן עשיית הותם קשורים ולא רצו לשום השרש בין שאר גטי כשים ושאר הסטרין והתקינו גם כן שיהיה בו מקושר במקח וממכר וזולתם למי שירצה לעשותם כן והכל מודים כי כשיהיה מנהב המקום שאין בו תבין חלה בו מקושר ואמר לסופר כתוב לי גט פתם ולא פירש לו לא פשו ולא מקושר וכתב הסופר פשוט שקרא פשו ואם היה מנהב העי' לכתוב פשוט ומקושר ואומר הוא לסופר כתוב לי גט פשוט זה אמר לו בו מקושר וכתב לו הסופר בהפך מה שאמר לו ר' ג' מכשי הואיל ומנהב המרי' לכתוב כמו שכתב הסופר ולא יקפיד הבעל כשבנו זה וחכמים אומרים פשוט עד שיתבונן כמו שאמר לו והלכה כחכמים

גט פשוט

עריו בשעם ומקושר בשלשה פשוט שכתו בו ער אחד מקושר שכתוב בו שני עדים שנהן פסולין כתוב בו זחין מאה די להוון סלעין עשרים אין לו אלא עשרים זחיים מאה די להוון סלעין תלתין אין לו אלא מאה כסף זוחין דאינון ונמחקו אין פחות משעם כסף סלעין דאינון ונמחקו אין פחות משעם דרכונות דאינון ונמחקו אין פחות משעם כתב בו מלמעלה מנה ומלמטה מאתים מ' כלמעלה מאתים ומלמטה מנה הכל הולך אחר התחתון אם כן למה כותבין את העליון שאם תמחק אות אחת מן התחתון ילמד מן העליון

סודיענו כי כמו שגט פשוט כשר אחר פסול מאחוריתא כך גט מקושר פסול כשני עדים וכשר בארנו כי גט שם לכל שטר ולכך אמר כתוב בו וחלה הזוחין הכוזבים כפול הם דברים שיש ארבעה מהם בסלע כמו שזכרנו פ' גמ' כי הסלע ארבעה דברים

ג בותבין גט לאיש אף על פי שאין אשתו עמו ושוכר לאשה אף על פי שאין בעלה עמה ובלבד שיהא מכירה והבעל נותן את השטר בותבין שטר ללוה אף על פי שאין מלוה עמו ואין בותבין שטר למלוה עד שיהא הלוה עמו והלוה נותן שטר בותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו ואין בותבין שטר ללוקח עד שיהא המוכר עמו והלוקח נותן את השטר

כשר בארנו פ' גמ' כי השוכר הוא מחילה ומה שאמר לאשה רבנא לומר שטר ש שיהיה כתוב בו שאשתו מחילה לו כתובתה ובלבד שירשע העדים שזה הוא פלגני ושעם אשתו הוא אותה שזכר שיש לחוש שמה יכתוב גט על שם אשת איש אחר שמנו נוי' אותה הגט אשה וקרא ח' ג' ג' וזכרו כן השוכר נדק שירשע כי פלגני שם בעלה וכך יוכל להעדי עליו וזהו פירוש מה שאמר ובלבד שיהא מכירה ומה שאמר והלוה נותן ש שטר ואשילו הוא שותפות כגון שיתן לו ממון לעשות בו סחורה ולא יהיה חבל אותנו שמתעסק בו ככשים כלל וזהו הנקרא עסקא ודינו א' אכלנו פלגני מלוה ופלגני פקדון ואע"פ שחבנו בלכד הוא שהוא בתורת מלוה הוא משלם כל השטר

אין בותבין שטר ארוכין ונשואין אלא מדעת שניהם והחתן נותן שטר

אין בותבין שטרי זרסיות וקבלות אלא מדעת שניהם והמקבל נותן שטר אין בותבין שטרי ברורין וכל מעשה בית דין אלא מדעת שניהם ושניהם נותנים את השטר רבן שמעון בן גמליאל אומר לשניהם בותבין שנים לזה לעצמו ולזה לעצמו

אריסות הוא שותפות כפירות הקדש וקבלנות הוא שמקבל הארץ בחלק מפרותיה ולפיכך הוא נותן ה שטרות ואשלו אותן כמו שכתבאר בתשיעי ממציא ושטרי ברורין הטרנות כל אחד מבתי דינין באיזה איש שיהיה שירד לו כמו שיתבאר במסכת שאחר זו זה כורר לו אחד וזה כורר לו אחד וכמו כן לכתוב טענותיהם ר' ש' א' ש' הוא יכתוב לכל אחד מבעלי דינין שטר אחד יהיה בו טענותיו וזכיותיו ולחברו אחר כמו כן ואינה הלכ חבל יכתוב שטר אחד ויהיה בו טענות כל אחד משניהם ואין פלגני כתובה בשלשן הדין ואין כן וכך ופלגני כתובה בשלשן כן וכך מי שפרע

ה מקצת חובו והשליש את שטרו אכר לו אם לא נתתי לך מכאן ועד יום פלוני תן לו שטרו הגיע הזמן ולא יתן יוסי אומר יתן ר' יהודה אומר לא יתן

ר' יוסי שטר אסמכתא קניא והוא שיאמר ארס כשתעשה כך או כשיקום דבר פ פלגני על ענין זה יש לפלגני עלי כך וכך מזהב וכיוצא בזה וכל מה שיהיה על דרך זה יקרא אסמכתא ואין מתקיים מזה כלום ואינו ראוי בשום פנים חלה אס כגל קנין על זה כבית דין חסוב ויתפסם זכיותו באותו בית דין ויאמר כשיהיה הדבר תעשה ממה שזכרתי האלה כך וכך וראוי שיעיינו בזה הרבה שמה הוא אכנס ומעד האכנס אינו יבט לקיים אסמכתא ואין סם בית דין חסוב חלה כשיהיו סמוכין בארץ ישראל כמו שכתבאר ע'ד

ז מי שנמחק שטר חובו מעמד עליו עדים וכא לפנ בית דין והם עושין לו קיום איש פ פלוג בן איש פלוג נמחק שטר ביום פלוג ופלוג ופלוג עריו מי שפרע מקצת שטר חובו ר' יהודה או יתליף ור' יוסי אומר יכתוב שובר אמר ר' יהודה נמצא זה צריך ל להיות שומר שוכרו מן העכברים אם לו ר' יוסי וכן יפה לו ואל ירע כחו של זה

ואל ירע כחו של זה הוא דנומ' אל המלוה לפי שהיה זמן חובו מוקדם וישוב עתה מאוחר וענין הכוזב כזה ידוע והוא ש שלח יטרוף מן הל' קוחות חלה מוזמן המטר השני והלכה כר' יוסי ובותבין שוכר על חיזה ענין שיהיה

ח שני אחים אחר עב זאחד עשיר והנח להם אביהם מרחץ וכית הדבר עשאן לשכר השכר לאמצע עשאן לעצמו הרי העשיר אומר לענין קח לך עבדים וירחצו במרחץ קח לך זיתים ובא ו ועשם בבית הדבר שנים שהיו בעיר שם האחד יוסי בן שמעון ושם האחר יוסי בן שמעון אינם יכולין ל להוציא שטר חובוה על זה ולא אחר יכול להוציא ע עליהן שטר חוב נמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסי בן שמעון פרוע שטרות שניהם פרועין כיצד יעשו ישלשו ואם היו כשולשין יכתוב סימן ואם היו מסומן יכתוב בהן האומר לבנו שטר בין שטרותי פרוע זאיני יודע איוה הוא שטרו כלן פרועין נמצא לאחר שם שנים הגדול פרוע והקטן איתו פרוע המלוה את חברו על ידי ערב לא יפרע מן הערב אם אמר לו על מנת שא שאפרע ממי שארצה יפרע מן הערב רבן שמעון בן גמ גמליאל אומר אם יש נכסין ללוה בין כך ובין כך לא יפ יפרע מן הערב כיוצא בו אמר רבן שמעון בן גמליאל אף

18 ב

הערב לאשה בבתובתה והיה בעלה מגרשה ידיר הנאה שטא יעשו קנוניא על גבסיו של זה ויהודר את אשתו

אמרנו לא יפרע מן הערב כל שלל יתבענו קודם שיתבע הלנה וכבר רש"ב חס יס ככסיס ללנה לא יפרע מן הערב ח"ן מחלוקת בזה אבל מחלוקת חכמים בקבלן ופי' המשנה כך קבלן הוא שיאמר לו תן לי ואני כותב לך וערב הוא שיאמר לו הלנה ואני ערב או תן לו ואני ערב או הלנה ואני כותב לך ואין הלכה ברש"ב ונממה שנידך שטרע כי ערב דכתוב אינו חייב בכל על אי זה ענין שיהיה וקבלן דכתובה הוא חייב שיתן ויתבע ממנו ו תחלה חכ"ל זה אחר שידרסה בעלה הנזכרה ואח"כ יגרסה כמו שזכר רש"ב

המלצה את הברו בשטר גובה מנכסין משועברין על ידי עדים גובה מנכסין כע חורין הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסין כע חורין הערב שהוא יוצא אחר חיתום שטרות גובה מנכסין כע חורין מעשה בא לפע"ר ישמעאל ואמר גובה מנכסין כע חורין אמר לו כן ננס אינו גובה לא מנכסין משועברין ולא מנכסין כע חורין אמר לו למה אמר לו הרי החונק את אחר בשוק מצאו חברו אמר לו הנח לו ואענותן לך פטור שלא על אמונתו הלוהו ואיוה הוא ערב שהוא חייב לו אמר לו הלוהו ואע"ג דנתן לך חייב שכן על אמונתו הלוהו אמר ר' ישמעאל הרוצה להחכים יעסוק בדיע ממונות שאין מקצוע בתורה גדול מהן שהן כמעין גובע וכל ה הרוצה לעסוק בדיע ממונות ישמש את שמעון בן גנס

יאמר כי המלצה גובה מנכסין בני חורין של ערב כשיהיה הערב קודם חתום שטרות וזה כענין שיהיה הערב בגוף השטר ואחר כן חיתום העדים ואם היה בו וכלוכי ערב המוך על הלנה גובה המלצה מן הערב מנכסין משועברים וכשלא בטל הערב בקנין אינו מ מחוייב כלל מה שזכרנו וזה כי פסק ההלכה שכל ערב נדך קנין על אי זה דרך שיהיה חלף ערב דבר או ערב בשעת מתן מעות נכ"י זה נד שיהיה וזלתי שני הפנים החלה לא יתכן כלל קנין והלכה כר' ישמעאל

פליקא מסכת בבא בתרא

מסכת סנהדרין

דיע ממונות בשלשה גולות וחבלות בשלשה גוק וחצי גוק ותשלומי בפל ותשלומי ארבעה חמשה בשלשה האונס והמפתה והמוציא שם רע בשלשה דברי ר' מאיר וחכמים אומר ר' המוציא שם רע בעשרים ושלשה מפע שיש בה דיע נפשות

דיני ממונות הם הגולות והחבלות בני ספק לא שדיני ממונות כלם מלבד גולות וחבלות יתכן לדון בהם שלשה שאינן מומחין ואחר אם הוא מומחה לרבים וענין מומחה לרבים שתהיה חכמתו ומעלתו ב בתורה מפורסמת אבל ההמון כמו שיוצאים זה החכמים אשר ב בחכמה וקבלו דיני חבל גולות וחבלות ח"ן דנין בהן חלף שלשה מ מומחין ולפיכך חלק המאמר ולא אמר דיני ממונות גולות וחבלות בשלשה והני יודע שלא נקרא בית דין מומחה כדי שיוכל לדון גולות וחבלות אלא מי שהיה סמוך בארץ ישראל מן בית דין של סם בארץ ישראל ואמרנו כזו ואע"פ שכזו נחזי כזו מכלל החבלות כי לפי שרצה לדבר בכזוין שמלל העושה אותם יותר ממה שעבר וע עליו נהם תשלומי בפל ותשלומי ארבעה וחמשה דבר במה שמללם

המויק פחות ממה שהזיק והוא חזי כזו וכיון שזכר חזי כזו זכר כזו שלל וחע"פ שהוא מכלל החבלות והואיל ודבר באלו הקבנות דבר בשאר הקבנות והם חוכם ומפתה ומוציא שם רע והוא שיטעון ט טענת בתולים ולא כתבדה טענתו ד' מאיר אומר יהיה כדון בשלשה לפי שאינו מחוייב אלא מלקות ועושה מאה כסף וזה אפשר לדון ב בשלשה ואם הונדך לדיני כפשות יוספו על השלשה עשרים וחכמים אמרים ח"ן דאני לעשות כן שמה יצא לעב על השלשה הראשונים פ שאינן מומחין או שהן כפולין ולפיכך חוכמים ריינין ור' מאיר לח היה חושש לזה והטעם להיות חלף קרב"י בשלשה אשמים הוא מה שאמר רחמנא בריני ממונות עד הגלים יבא דבר שיהיה ח"ן להים פחות משנים ומעקר דתינו שהדיינים לא יהיה מנינם לעולם אלא מנין כ כפרד רכזי לגמר שלל יהיו זנבין כדי שאם נפל ביניהם מחלוקת ב ברין מן הדינין על כל פנים נדך שיהיו רובם מסכי מים על דעת א אחר והמיעוט על חלוטו וכל ד אחר הרוב כמו שנתה התורה בזה פ שכ' אחרי רבים להטות ולפיכך לא יהיה בית דין פחות משלשה ח"ן הלכה כר' מאיר

ב מכות בשלשה משום ר' ישמעאל אמרו בעשרים ושלשה עבור החדש בשלשה עבור השנה ב בשלשה דברי ר' מאיר רבן שמעון בן גבליאל אומר בשלשה מתחילין ובחמש גושאין וגומרין בשבעה ואם גמרו בשלשה מעוברת

אמרנו בבביתא כיצד אמר רבן שמעון בן גבליאל בשלשה מתחילין חמשה נושאין ונותנין וגומרין בשבעה אחר אומ' ליטב שנים אומרי' שלל ליטב בכל יחיד במעוטו שנים אומרי' ליטב ואחר אמר שלל ליטב מוסיפין עליהם שנים נושאין ונותנין בדבר שנים אומרים ב דריכה לעבור ושלשה אומרי אינה דריכה מוסיפין עליהם עוד שנים וכשיסיו שבעה יהיו נושאין ונותנין עד שיסכימו הארבע' לדבר אחר וישנו מעשה והלכה כרבן שמעון בן גבליאל

ג סמיכת הוקמם ועריפת העגלה בשלשה דברי ר' שמעון ר' יהודה אי בחמשה חליצה וטיאובן בשלשה נטע רכעי ומענין גר שבע שאין דמיו ידועין בשלשה וההקדשות בשני גשה הערבים והמטלטלין בשלשה ר' יהודה אומר אחר מהן בהן ובקרקעות תשעה ובהן אדם וכיוצא בהם

סמיכת הזקנים הוא מנוי הדיינין והרמז על זה מה שכ' נוסמוך ארתינו עניו יצונו ח"ן אנו נריבין סמיכה בידים אבל החיש אשר רחמי למנותנו יאמרנו לו הכי דין הממני אונת אתה ד' פלוגי סמוך אתה ורשאי אתה שתדין דיני קבסות וכזה יהיה האיש ההנח סמוך והוא נקרא חלהים ידיו כל הדיינים ודבר זה לא יהיה כי אם בארץ ישראל ואמרנו זל ח"ן סמיכה בחונה לארץ אבל נדך שיהיה הממונה ונותן שרובין למ ממונה כלם בארץ ישראל וכשתהיה לנו סמיכה בארץ ישראל הוא ר דשאי לדון דיני קבסות ואפי' בחונה לארץ לפי שיש מעקרנו סנהדרין כוננת בארץ ובחונה לארץ כמו שכתב לפנים ולענין אם נדך שיהיו השלשה סמוכין ואז יהיו יכולים לכמוך שום אדם יש בזה ספק ומה ש שכתבאר מן התלמוד שיהיה הגדול שבהם סמוך וינרף עמו שנים ו יסמוך מי שירצה ויראה לי כי כשתהיה הסכמה מכל החכמים וה התלמידים להקדים עליהם איש מן הישיבה וישמו אותו לראש ו יבלבר שיהיה זה בארץ ישראל כמו שזכרנו הנה החיש ההוא תקדים לו הישיב ויהיה סמוך ויסמוך הוא אחר כן מי שירצה שאם לא תמחר כן אי אפשר שתמצא בית דין הגדול לעולם לפי שנצטרך שיהיה כל א מהם סמוך על כל פנים והר"ב יעד שישובו במו שחמור ואשיבה ש שופטיך כבדראשונה ויועניך כשתחלה אחרי כן יקרא לך עיר הנדק ו זה יהיה כלל ספק כשיכין הבגורא יתברך לבות בני הרם ותרבה ז זכות ותשוקתם לשם יתברך ולתורה ותגדל תומתם לפני בא המלוא כמו שיתבאר זה בשוקים הרבה במקרא כאמר בעגלה ערופה

ומכאן זקני העדה ר' יסודה אומר וסמכו אין פחות משנים זקני אין פחות משנים אחרים אין בית דין שקול ועדיך שהיו הזקנים מינין כהגדר מוסיפין עוד אחד ור' שמעון סבר זקני שנים אין בית דין שקול מוסיפין עוד אחד והלכה כר' יהודה ומה שאמר חלוצה בשלשה זה והוא המנוה ומה שאנו עושים חלוצה בחמשה לגלוי מלתא בעלמא וכבר בארנו בערך שלשה עשר מובנות כי המיואזן אפשר לעשות ב שפני שנים גאמר כטע דרבינו ר' פדין כטע דרבינו ומעשר שכי שאין ד דמיני ידועים הוא כשיחזיקו אנהן פירות להקריב ולפי נר' להראותם לסומרים שידעו שיצטרף אותן לקול ואמרן ההקדשות בשלשה כלומר מי שרונה לפרות שום דבר מן ההקדשות שיא להם פדין והם מה ש שהוקדש לברכה הבית צריך שלשה שידעו דמי אותו הדבר וכמו כן מי שאנו ערכו עליו ובה הכהן לקבל ערכו ואין לו מעו יוש לו מטלטלין יקח ממנו שער ערכו על פי שלשה שידעו שאותו הדבר שנה ערך ש שעליו ואם אין לו אלא קרקע יקח ממנו שער ערכו על פי עשרה א חכמים והאחר מהן כהן ויעריכו שאותו הקרקע שנה ערך שעליו וכן מי שאין דמיני עליו שראוי להעריכו כעבד הנמכר בשוק יעריכו אותו גם כן עשרה כפי ארם והאחר מהם כהן נישלם מה שאותו ר' יהודה ש ענה ומה פירוש אמרו וארם כינא בהם כלומר שיעריך הארם כמו ר' יעקב הקרקעות

סנהדרין גדולה

היתה של שבעים ואחד וקטנה של עשרים ושלושה מנן לגדולה שהיא של אחד ושבעים שנאמר אספה רי שבעים איש מוקני ישראל ומשה על גביהן זרי שבעים ואחד ר' יהודה אומר שבעים ומנן לקטנה של עשרים ושלושה שנ' ושפטו העדה והצילו העדה עדה שופטת ועדה מצלת הרי כאן עשרים ומנן לעדה שהיא עשרה שנ' עד מתי לעדה הרעה הואת יצאו יהושע ובלב

ומנן להביא עוד שלשה ממשמע שנא לא תהיה אחרי רבים לרעות שומע אע שאנן אהיה עמהם למזבזו אם כן מה תלמוד לומר אחרי רבים להטות לא כהטותך למזבזו הטותך לרעה הטותך למזבזו על פי אהרן הטותך לרעה על פי שנים אין בית דין שקול כוסיפין עליהן עוד אחד הרי עשרים ושלושה וכמה יהא בעיני ותהי ראוייה לסנהדרין מאה ועשרים ר' נחמיה אומר מאתים ושלושים כרי שרי עשרות

ר' יהודה לא היה מונה משה רבינו עליו השלום מכלל הסנהדרין לפי שסבר שמה שזה שנאמר וכשאו אתך במשא העם אין רונה לומר שירינו עמך אלא רונה לומר ידעו במקומך נחמיה אומרים שיענינו ידעו עמך והלכה כחכמים ומה שאמר עדה שופטת ועדה מצלת ר' עדיה תחמי זכאי ויהי המצלת אותו ועדה תאמר חייב ויהי סנופתת ולא יתחייב עד שהיו המחייבין יתר על המוכין שנים ולפיכך צריך להוסיף עוד שנים כדי שיהיו עדה שופטת ועדה מצלת נשנים שופטים כלומר מחייבין אין צד שקול מוסיפין עוד אחד הרי שלשה מוסף על השתי עדות וכבר רבנן מחה ועשרים מבוחר בהלמוד וזה מנינה כהנרי קטנה כג' ושלם שורות של עשרים ושלשה ועשרה בטלכין של בית ס הכנסת והם בני ארם שאין להם עסק אלא מלכת שמים ר' לקרות בתורה וישיבת בתי כנסיות ושיני סופרים ושיני חזנים ושיני בעלי דינים ושיני עדים ושיני זוממין ושיני זוממין ושיני גבאי נדקה ושלשי לחלק הנדקה וירושא חומן ולכלד ומלמד תנוקות הרי מחה ועשרים ור' נחמיה אומר שהשנותין מכל הממונין במעלה הם שרי עשרה ושלשה ועשרים ור' יוסי הם שרי עשרות למתנים ושלשים ואין הלכה כר' נחמיה

פרק שני בהן גדול דין ורען אותו מעיד ומעידין אותו חולץ וחולצין לאשתו ומיבטין את אשתו אבל הוא אינו מיבס מפני שהוא זכור באלמנה מת לו מת אינו יוצא לאחד המטה אלא הן נכסין והוא נגלה הן נגלין והוא נכסה ויוצא עמהם עד פתח העיר דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר אינו יוצא מן המקדש שנאמר ומן המקדש לא יצא

והמבן זקני העדה ר' יסודה אומר וסמכו אין פחות משנים זקני אין פחות משנים אחרים אין בית דין שקול ועדיך שהיו הזקנים מינין כהגדר מוסיפין עוד אחד ור' שמעון סבר זקני שנים אין בית דין שקול מוסיפין עוד אחד והלכה כר' יהודה ומה שאמר חלוצה בשלשה זה והוא המנוה ומה שאנו עושים חלוצה בחמשה לגלוי מלתא בעלמא וכבר בארנו בערך שלשה עשר מובנות כי המיואזן אפשר לעשות ב שפני שנים גאמר כטע דרבינו ר' פדין כטע דרבינו ומעשר שכי שאין ד דמיני ידועים הוא כשיחזיקו אנהן פירות להקריב ולפי נר' להראותם לסומרים שידעו שיצטרף אותן לקול ואמרן ההקדשות בשלשה כלומר מי שרונה לפרות שום דבר מן ההקדשות שיא להם פדין והם מה ש שהוקדש לברכה הבית צריך שלשה שידעו דמי אותו הדבר וכמו כן מי שאנו ערכו עליו ובה הכהן לקבל ערכו ואין לו מעו יוש לו מטלטלין יקח ממנו שער ערכו על פי שלשה שידעו שאותו הדבר שנה ערך ש שעליו ואם אין לו אלא קרקע יקח ממנו שער ערכו על פי עשרה א חכמים והאחר מהן כהן ויעריכו שאותו הקרקע שנה ערך שעליו וכן מי שאין דמיני עליו שראוי להעריכו כעבד הנמכר בשוק יעריכו אותו גם כן עשרה כפי ארם והאחר מהם כהן נישלם מה שאותו ר' יהודה ש ענה ומה פירוש אמרו וארם כינא בהם כלומר שיעריך הארם כמו ר' יעקב הקרקעות

ד ריע נפשות בעשרים ושלשה הרובע והרבע בעשרים ושלשה שנה והרגת את האשה ואת הבהמה ואומר ואת הבהמה תהרגו שור הנסקל בעשרים ושלשה שנה השור יסקל וגם בעליו י יומת כמיתת הבעלים כך מיתת השור הארי והרוב והנמר והכרדלם והנחש מיתתן בעשרים ושלשה ר' אליעזר אומר כל הקודם לחורגם זכה ר' עקיבא אומר מיתתן בעשרים ושלשה

הביא ראיה כמה שנ' ואת הבהמה תהרגו ואם תאמר מזה שאמר ואת הבהמה תהרגו כח ללמד ה סהבהמה גם כן חייבת מיתה ולא להקיש זה לא היה צריך ללמד לפי שכבר ביאר הדין הבהמה והוא מה שנ' והרגת את האשה ואת ה הבהמה ודברי ר' אליעזר כל הקודם להרגם זכה כשהרג אחד מהם ההורג אותו זכה למים בלא בית דין ור' עקיבא סבר כי נחש אין מ מיתתו בעשרים ושלשה חלף סימית אותו יחיד והטעם היות דיני כשנות בעשרים ושלשה ענין יתבאר בעה' והלכה כר' עקיבא

ה אין רען לא את השבט ולא את גביא השקר ולא ארם בהן גדול אלא בבית דין של שבעים ואחד ואין מוציאין למלחמת הרשות אלא על פי בית דין של שבעים ואחד אין מוסיפין על העיר ועל העורות אלא על פי בית דין של שבעים ואחד ואין עושין סנהדראות לשבטים אלא בבית דין של שבעי ואחד ואין עושין עיר הגדרות אלא על פי בית דין של שבעים ואחד אין עיר הגדרות בספר ולא שלש אבל עושין אחת או שתי

דין שבת הוא פנינה כלן ואין רען אותה אלא בצד הגדול לפי שאמר הכתוב והוצאתם את האיש ההוא וכן היחידים בלבד כגון איש ואשה הם ש שהגנים כשעריך בצד של שלשה ועשרים אבל כל השבט לא אלא בצד הגדול וכביא שקל למרבוהו מוזקן ממרא בהקש לפי שמנאכו כ בכביא שקל דבר והוא אמרו אך הכביא חסר יזיר לרבר דבר ונ' ו נבזקן ממרא כאמר כי יפלא מנך דבר וכמו שזקן ממרא בבית דין הגדול כמו שכתב הסתוב עליו ונקמת ועלית ונ' כן כביא שקל חמס כהן גדול הוא למד ממה שכתב כל הדבר הגדול אינו חליך רכזני לנזיר דבר האיש הגדול ואין לכו גדול זולתי כהן גדול כמו שכתבן הגדול מחזין ומלחמת הרשות למרבוה ממה שהיה דוד כוהן שלמה ה היה יוצא למלחמת הרשות עד שיהיה כונן עם סנהדרין גדולה כמו שהיה ויבשרם הכלנו ממנהכע עליהם השלום ומלחמת הרשות היא מלחמת עמון ומנאכו וישמעאל ורומיהם ומלחמת מנאכו היא מ

14
6

חני כל השל ל ששוללין כל העם מוסף על כל מה שהיה לאותו הילך
 מותר למלך להקנות סוסים כל מה שירצה לרכוש החיילים
 שלו ולהקנות סוסים במלחמותיו כדי להעריך החיובי הכל מה שאברה
 תורה להיות לו סוסים לבעלה בחירות מוכנות לרכוש ה
 הוא בהם באיזה יום שירצה חוץ להקנותם לפיכך כמו שצונו מלכי
 החומות אבל חינו מותר שיהיה לו זולתו ביום אחר לרכוש כן כחמד
 העם אספקטיה הגבורים והחיילים והיו חסוד גם כן עליו להקנות
 כסף וזהב של לעצמו כלומר הראוי לו באיזו ובבוליו ונרכיו הכל א
 אחרות הכבדים המוכנות לרכי ישראל מננס להקנות ויכתוב שני
 ספרי תורה שלמים האחד יהיה עמו תמיד לחי ימוש ממנו כמו שזכר
 בבאן והשני יהיה מוכן בבית גזית ואין הלכה בר יהודה ולא בר
 שמעון

ח אין רוצין על סוסו ואין יושבין על כסאו
 ואין משתמשין בשרביטו ואין רואין אותו ערום ולא ב
 כשהוא מסתפר ולא בכרתיץ שנאמר טום תשים עליך
 מלך שתהא אימתו עליך
 כשהוא מסתפר פירוש כשהוא
 מגלח שער ראשו ושאר המאמר מכוון

פרק שלישי דיני ממונות בשלשהוה כורר
 לו אהד וזה בוררלו אהד ושניהן
 כוררין להם עוד אהד דבריר כאיר חובמים אומרים
 שני הדינים כוררין להם עוד אהד

הטעם במה שאמרו חכמים כי שני הדינים הם שבוררין השלישי ל
 לפי שהדין שיכרור האחד מן הכני בעלי דינים יהי בוכות וכן הדין
 השני יהי בוכות הכעל דין השני שבורר והשלישי כריע ביניהם ול
 נלא יהיה נוטה עם אחד מן השני בעלי דינים לפי שלו ברנו אחד מ
 מהם ומחלקת ד יהודה וחכמים חינו בדינין מומחין הלכה בדינין
 שאינן מומחין לפי שר מאיר אומר כיון שהם חכים מומחין יש לנו נמ
 לטעון ולעבר בדיניהם וחכמים חומרים כיון שהם כשרים הדי
 הן במומחי' באינו יכול לפוסלן וענין מה שחמנו חכמים כיון שהם
 כשרים וכרורים הוח פירו וכחלו חמד אש היו כשרים בדינים
 במומחין שאינן יכול לפוסלן והמתברר מכל התלמוד מזה הטעם
 מה שהבי מומלך זה שהבעני דינין כשיבדו בדין מי שבררו בני
 אדם וקבלו עליהם דינים וחפלו לה היו חותם בני אדם ומומחין רב
 חלא הדינות דינם מקובל עליהם לחתום כן טעם בדין שחומר
 ובאענת הדינין בדין יש דרכים ומחלקות וחין זה מקומו

וחם הבעלי דינים לה ברנו חותם הדינים נח מנו חותם
 עליהם הלכה שהם מחליהם עמדו להם לדין בין בני אדם הו שמכה ח
 חותם מלך או שלטון או קצת זקני הקהל ולא מנו חותם הבעלי דינין
 אש היו מומחין דיניהם דין ומקובל כיון שלא טעו כמו שחמנו וע
 וענין מומחין שיהיו חכמים בתורה יודעים במקרהות שהגויס בה
 יכולים לסבור ולהוציא דבר מתוך דבר כמו שביאר בתלמוד אומר
 בגין אכא דגמירא וסבירנא רבוי לומר שאני יודע וזכר לתורה ש
 שכתב ושבעל פה ויש לי יכולת לסבור ולהקיש ואני מבין הענינים
 אבל איש שהוא כזה יש לו לדין ואשילני יסיר ואשע דלתה יט רטומח
 מריסבלותא ובלבר שיהא מפורסם אבל בני אדם שהם כן וזהו ענין
 מומחה לדינים ואש חינו מומחה חין דינו דין חמת ואשילנו טעל דעות
 מבית ראש גולה שאן הרשות מועלת הלכה למומחה כמו שיתבאר ב
 בתלמוד אבל זה המומחה רחא נקט דעות חין לו רשות להכריח הב
 הבעלי דינין שירוכו לפיכך אבל מי שרן הוא לח יקבל עליו דינו הכל ה
 המומחה רבויט דעות מריסבלותא דין בעלי דינין בין דעה כל ח
 אחר מהם או לח דעה ואין יכול אחר מהם לנחת מרינו בכל חין יטעל
 וראש ישיבה הוא דן גם על בעלי דינין ונחילנו לח דעה הכל זה ב
 בארץ ישראל כלכל וזהו המתבאר בזה הענין ומה שאמר זה פסל

מה שאמר מעיד אינו בכל עדות שזרמן אלה בעדות שיהיה מיוחדת
 במלך כלכל לגודל מעלתו וכל בני אדם מעינין בו לא יכח טעבור
 זה והלכה בר יהודה

ב וכשהוא מנחם את אחרים דרך כל העם
 עי כרים זה אחר זה והמטובה ממצעו בינו לבין העם נב
 וכשהוא מתנחם מאחרים כל העם אומרים לו אני ב
 בפרתך והוא אומר להם תתכרכו מן השמים וכשמברין
 אותו כל העם מסוכין על הארץ והוא על מיסב הספסל
 מה
 שזמור ל כני אדם כשמנחם אותם הוא תנסומו ופירוש מכיין
 מחילין וכפסל הוא כפסל קין

ג המלך לא דן ולא דנין אותו לא
 מעיד ולא מעידין אותו לא חולץ ולא חולצין לאשתו
 לא מיבס ולא מיכמן לאשתו ר יהודה אומר אם רצה
 לחלוץ וליבס זכור לטוב אמרו לו אם רצה אין שו
 שומעין לו ואין משאין את אלמנתו ר יהודה אומר נושא
 מלך אלמנתו של מלך שכן מצינו כדוד שנשא אלמנתו
 שני שאת שנאם ואתנה לך את בית ארנך ואת נשי א
 ארנך בריקין
 אים ר א גפתח פלטרין שלו ר יהודה אומר אם רצה
 לצאי אחר המטה יוצא שכן מצינו כדוד שיצא אחר מ
 מטתו של אבנר שנאמר והמלך דוד הולך אחר המטה
 אמרו לו לא היה חרבר אלא לפייסו כשמברין אותו כל
 העם מסוכין על הארץ והוא מיסב על הרגש

זהו במלכי ישראל כלכל לפי שהיו עבריינין
 במלכותם לא חיו משכחין השפלו ולא היו נכבדן לרברי תורה אבל
 מלכי בית דמי ודין נדין חותם לפי שהם יודעים התורה ולא היה רע
 בעיניהם השפלו וההכבד לרברי תורה לפי שמלכותם על פי התורה
 לא ירע ממנו ענותנותם חמד הקתוב בית דוד כה אחר ה דינו לב
 לבקר משפט ורוד עה מכלל סנהדרין גולה היה והלכה בר יהודה ב
 במה שחמד נושא הוא חלמכתו של מלך אבל חליצה ויבוס אין שו
 שומעין לו לפי שזה קלון לו וירקה בפניו והוא חין שם חליצה חין ש
 אם יבוס ומעדינו מלך שמחל על כבודו חין כבודו מחול ולפיכך חין
 שומעין לו פלטרין שלו הוא חממונ לפייסו לרבר על לב העם
 ולקודיעם כי לא היתה כוכתו להרגו ודרגה הוא ממיני הקסאות וה
 יחנות והוא גולה מכפסל ואין הלכה בר יהודה

ו וידצא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים
 ואחד ופורץ לעשו לו דרך ואין משהין בידו דרך המלך
 ייז לה שעור ובל העם בוויין ונותנין לפניו ונוטל חלק
 בו ייש
 שמו ועשרה ר יהודה אומר מרבה הוא לו ובלבר
 שלא יהוא מסירו את לבו רבי ישמעאל אומר אפילו א
 אחת והיא מסירוה את לבו הרי זה לא ישאנה אם כן ל
 לפה נאמר לא ירבה לו נשים אפילו באביגיל
 לא ירבה לו סוסים אלא כרי מרכבתו וכסף
 וזהב לא ירבה לו אא כדי שיתן אפסניא וכיתב לו ספר
 חריה לשמו יוצא ללחמה והוא עמו בדין נכנס והוא
 עמו יושב בדין והוא אצלו מיסב והוא בנגדו שג והיתה
 יעז וקרא בו כל ימי היו

מלחמת הרשות מלחמתה של
 שאר האומות זולתי של שבעה עממים ומלחמת עמלק כמו שבארנו
 בשמיני מסוטה ומתבאי מלחמת הרשות שלא תהיה חלח במלך וס
 וסנהדרין ופירוש חין מומחין שאין חולקין עליו וחלק בראש הוא שיקח

עדין של זה וזה פסול עדין של זה אין מחלוקתם עם החכמים בני
שהביא שני עדים שיעידו לו בדבר מן הדברים שבעל דינו יפסול א
אותם ושומעין לו כי זה מבואר שאין שומעין לו אלא אם הביא ראיה
מהם קרובים מה פסולים אבל מחלוקת ר' מחיר עם חכמים בשיתבע
דאובן לשמעון שיש לו אבנן ממון והביא ראובן שני עדים והעידו ש
שהוא בדבריו אחר כך הביא שני עדים אחרים והעידו גם כן כמו ש
עדות השני עדים הראשונים ואם טען שמועין ואומר אלה הארבעה
עדים פסולין ר' מאיר אומר שומעין לו ונאמר לראובן הבא ראיה ש
מהם כשרים לפי שאתה לא היית מביא עדי אחר עדים על ענין אחר
בגמנו לא שחתה יודע שיש בהן מי שאינו כשר לעד ולאכחנו לא כרע
אין בת מהם הפסולים הם הראשונים או הם האחרונים אם כן יש לך
לקיים הכשרות באחת הכתובות וחכמים אומ' אין אנו חוששין בהביאו
עדים אחר עדים לפי שלא עשה זה לפי שאחד מהן פסול אלא לחזק
טענותיו ולהודיע כי זה יודע אצל רבים ואין שומעין לשמעון אלא
אם ברר הדבר שיש בהם פסול הלכה כחכמים בכל הדברים

ב

נאמן עלי אבא נאמן עלי אביך נאמען עלי שלשה רו
רועי בקר ר' מאיר אומר יכול לחזור בו וחכמים אומר
אינו יכול לחזור בו היה חייב להבירו שבועה
אמר לו דור לי בחיי ראשך ר' מאיר אומר יכול הוא
לחזור בו וחכמים אומר אינו יכול לחזור בו

מחלוקת

ר' מאיר וחכמים לאחד נזר דין נזר דין הוא לאחר שיקבל הדין ה
העדות ויחמר איש פלוני אתה וכאי איש פלוני אתה חייב אבל קודם
לכן יכול לחזור בו ואפלו לרברי חכמים וכשנטל בקנין שהוא מקבל
עליו עדות איש פלוני או דין איש פלוני יכול לחזור בו לפי שאמרנו
חכמים אין לאחר קנין כלום ואין הפרש בין שיאמר לו דור לי בחיי
ראשך ואתך לך מה שחתה תובע כיון שהשביע הדין על הדרך שאמר
לו או שקנו מירד שכתובה בשבועתו אינו יכול לחזור בו לפי שהלכה
כחכמים ועירוש דור כדור לי בחיי ראשך מוגדר כדור

ג

ואילו הן הפסולין המשחק
בקוביא והמלוה ברבית ומפריחי יונים וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' שמעון מתחילה לא היו קוראין אותם אלא א
אוספי שביעית משרבו האנסין אחר לקרותן סוחרי
שביעית אומר ר' יהודה אימתי בזמן שאין לו אומנות א
אלא הוא אבל יש לו אומנות אלא הוא הרי זה כשר

לפי שאמר במה שקדם נמצא אחד מהם קרוב או פסול בא עכשו ל
לכאור מי הוא הפסול ומי הוא הקרוב ואמר המשחק בקוביא והוא ש
שחק יתבע והוא הקרא בערבי גרד ושלטוב על תכאי שמשימין כש
כספים למי שיעשה כך או שלא יעשה שיקח אותן כפי שחשבימין בא
באותה השחק ואסור זה לפי שהוא מתעסק בדבר שאין בו תועלת
לישוק העולם ומיסודי התורה שהאדם אין ראוי לו להתעסק בעולם
הזה אלא באחד משני דברים או בתורה כדי שתשלים כעשו בחכמתה
או במלאכה שתועיל לו בהתמדה המציאות או החומכיות והשחורות
אלא שראוי למעט מאלו ולהרבות בתורה כמו שאמרנו ז"ל חוי מעט
עוסק ועוסק בתורה ואשוב לענין ההלכה ונלמה בריבית בין הלוקח
בין הנותן שיהיה פסולין ומפריחי יונים הם לוקחין ממון שאינו שלהם
לפי שהם מושכין הדברים בנקבות והנקבות כזכרים כמו שהוא מ
מפורסם אצל המתעסקים בזה וכן סוחרי שביעית לוקחין וממון ש
שאינו שלהם לעשות סחורה ועירוש דברי ר' שמועין מה שחבאר לך
זה כי בראשונה היו אכלם אושפי שביעית פסולין וסוחרי שביעית
פסולין וכאשר גברו הגוים ואכלם ושרדלם והבריחום לתת להם סוב
סעודות בלב סנה חזרו בני אדם לאסוף זרע שביעית רוצה לומר ה
המבואות הכענות באותה השנה ומנזחין אותה כמות המלך וכ
ובאותה שנה אמרו אושפי שביעית פסולין לפי שלא היו אושפים ל
לעצמם וסוחרי שביעית בלבד הם הפסולים והוא שאמרנו חזרו

לקרותם סוחרי שביעית בלומ' חזרו לומר שלא יהיה פסול אלא סוחרי
שביעית ולא יעלה על דעתך שאלו בלבד פסולי עדות אבל הם רבים
יארך לפרשם והנה לך שני עקרים שפוללים רובם אבל לא ימנע
ינא משני אלה העקרים אלא מציבים וזה כי כל מי שיעשה עון ש
שיתחייב עליו מלקות הוא פסול לעדות ואפלו שלא יהיה באותו ה
העון שום פנים לממון כלל כגון שוכב בשכר אוכל נבלה חלום
משחית פאה או לובש שערטוב וכיוצא בהם לפי שהתורה החמיתית ה
קראה כל מחוייב מלקות רשע כמו שבאמר ויהי אם בן הבית הרשע
וזהו הדין שלא לקבל עדות רשע כמו שבאמר אל תשת ירך עם רשע ל
להיות עד חמום ומפי השמועה למדנו בפירוש דבר זה אל תשת רשע
עד וכשהלך איתו חזר כשר לעדות כמו שזכרנו אחר לענין כיון
שלקה הרי הוא אחיד וזהו העקר האחד וזהו העקר השני הוא כי כל מי
שיקח ממון שלא כדין ואעפ"י שאינו מחוייב מלקות הוא פסול לעדות
כגון גנב וגזל ומלוה בריבית ומזד לקחת ממון שלא כדין גם כן
שמו מפריחי יונים והחמסנין והגבאין והמכוכים והרושעים והאכלים
דקה של גוים פסולי עדות לפי שהבבאין יש מלוקחים לעצמם וכמו
כן המוככים והרושעים משלמים מקניהם כשרות בני אדם

דקה של גוים אינה מותרת לישראל ולאכול אותה בפרהסיא מבלי
נזרך הוא עבירה אבל אלו הם פסולי עדות מדרבנן ולפיכך לא תת
תקיים בהם הפסולות כדי שתהא עדותן פסולה הלא אחר ההכרזה
ושידעו בני אדם שהם פסולין ופסולי עדות דאורייתא אין דייקן ה
הכרזה אומה עד זומא הוא פסול לעדות לפי שפעמים נביא מחויב
מלקות ופעמים יהיה מחוייב ממון כמו שכתבאר בשרך שלישי מב
מכתבו ואין צריך לומר במחוייבי מיתות כד שהם פסולים כיון ש
יבא בהם גם כן שם רשע וחוא שנאמר אשר הוא רשע למנות וחורת
זה המין השני עד שיהיו כשרים להעיד שיחזרו מה שלקח ממנו
שלא כדין לבעלים ואם אפשר לו ראוי שיחזיר הדבר שלקח בעין נח
ואחר כך שיסורו ממעשה הרעים מכל וכל ואפלו על הדרך המותר
להם כגון שיחזיר הרבית שלקח ולא יתעסק ברבית ואפלו עם גוים ו
ואעפ"י שהוא מותר וכמו המשחק בקוביא לא ישתק בו ואפלו בלא ת
תכאי ממון ומפריחי יונים לא יתעסק בהם ואפלו במדבר שאין ש
שם גזילה ועל זה תקיים וכשיתפרסם על ארם מהם החזר בתשובה כ
כזאת והעידו עליו עדים בכך וכי הוא היה יכול לעשות כמו שהיה ע
עושה מתחלה מן העבירה ולא עשה מפני שהתשובה הנה חור להיות
כשר והלכה כר' יהודה

ה אלו הן הקרובים אביו ואחיו ואחי
אביו ואחיו אמו ובעל אחותו ובעל אחות אביו ובעל א
אחות אמו ובעל אמו וחמיו וניסו הן ובניהן וחההן ו
וחרגו לכדו אמר ר' יוסי זו משנת ר' עקיבא אבל משנה
הראשונה דודו וכן דודו וכל הראוי לו לירושה וכל ה
הקרוב לו באותה שעה היה קרוב ונתרחק כשר ר'
יהודה אומר אפילו מתה בתו ויש לו בעם מטנה הרי זה
קרוב

חמיני אבי אשתו וניסו בעל אחותו וחתנו בעל בתו ואמר
הם ובניהם וחתניהם רוצה לומר בעלי בנותי לפי שבעל פתו של א
אדם כמו בתו לפי שהבעל באשתו וכן בנו של אדם או חתנו כשדות
אחר הוא נזה שאמרנו בן גיסו וחתנו רכוני לומר שכן גיסו קרוב כש
כשיהיה אותו הבן או הבת מאחות אשתו אבל בן גיסו וחתנו מאשה
אחרת שאינה אחות אשתו הוא רחוק ונזרנו בן אשתו מאיש אחר הוא
וזה קרוב אבל בן חורגו וחתן חורגו לא יעיד לה לפי ש
שהוא כבעלה והעקר שיתבא לך ממנו אי זה קרוב כשר להעיד ואיזה
פסול להעיד הוא כמו שכתב לך וזה כי אותם בני אדם היונכים משרש
אחד תחלה והם האחים נקרי אי ראשון בראשון ואינם יכולים להעיד
זה על זה והמעלה השנית והם בני אחות האב לן על לן או בני אחות
האם קתם על קתם לן בני אחי האב עם בני אחי האב אלו עם א
אלו נקראים שני בשני ואין עדותם כשרה קתם עם קתם והמדרגה
השלישית והם בני בני אחי עם בני בני אחי או אחותו נקראים שלישי
בשלישי ועדותם כשרה קתם על קתם ועדות שלישי בראשון גם כן

20
B

יג כול זמן שהוא סותר מביא ראיה הוא סותר את הרין אמרו לו כל ראיות שיש לך הבא מכאן ועד שלשים יום הביא בחוך שלשים יום סותר לאחר שלשים יום אינו סותר אמר רבן שמעון בן גמליאל מה יעשה זה שלא מצא בתוך שלשי יום ומצא לאחר שלשי יום אמרו לו הבא עדי אמר אין לי עדים הבא ראיה אמר אין לי ראיה לאחר זמן מצא עדים ומצא ראיה הרי זה אינה כלום אמר רבן שמעון בן גמליאל מה יעשה זה שלא היה יודע שהיה לו עדים ומצא עדים לא היה יודע שיש לו ראיה ומצא ראיה אמרו לו הבא עדים אמר להן אין לי עדים ה הבא ראיה אמר אין לי ראיה לאחר זמן מצא עדים ו ומצא ראיה ראה שהוא מתחייב ואמר קרבו איש פלוני ופלוני וחועידונו או שהוציא ראיה מתוך אפונרתו ה הרי זה אינה כלום

שכדתו הוא הכנס שגכש סמוך לכשהו ואין גלגלה כרכן שמעון בן גמליאל לפי שמאמר אין לי עדים ואין לי ראיה אין שומעין לו אם הביא ראיה אחר כן לפי שיש לכנו לומר אין טוב בראיה זו או בחלה העדים כיון שסבר אמר תחלה שאין לנו דמיה בשום פנים אבל כשיאמר לנו יש לי עדים במדינת הים או יש לי שטר לשם אין שומעין לו חלה חותכין הדין כפי המצוי וכשיביא עדיו או שטרן סותר הדין נידוניו לו כמה פנדלה הוציל ולא אמר להם כת בתחלה אין לי עדים ואין לי ראיה

פרק רבעי אחר דיני ממונות ואחד דיני נפשות כררשה ובהקירה שנאמר משפט אחד יהיה לכם מה בין דיני ממונות לדיני נפשות דיני ממונות כשלשה ודיני נפשות בעשרים וש שלשה דיני ממונות פותחין לו בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות פותחין בזכות ואין פותחין בחובה דיני ממונות מסין על פי עד אחד בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות מסין על פי אחד לזכות ועל פי שנים ל לחובה דיני ממונות מחזירין בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות מחזירין לזכות ואין מחזירין לחובה דיני ממונות הכל מלמדים זכות וחובה ודיני נפשות הכל מלמדים זכות ואין מלמדים חובה דיני ממונות המלמד חובה מלמד זכות והמלמד זכות מלמד חובה ודיני נפשות המלמד חובה מלמד זכות אבל המלמד זכות אינו יכול לחזור וללמד חובה דיני ממונות דנין ב ביום וגומרים כלילה ודיני נפשות דנין ביום וגומרין ב לילה ודיני ממונות נומרין בו ביום בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות נומרין בו ביום בין לזכות ובין לחובה ולאחריו לחובה לפיכך אין דנין לא בער בשבת ולא בערב יום טוב

אמר אחד דיני ממונות בדרישה נחקקה זהו דבר תורה אבל כפי ש שלח תנשול ללית בפני לנין אמרו שלא יאריכו הדרישה והחקקה כ דיני ממונות אבל הכדיקה אין לסמוך עליה כדיני ממונות כלל כ כלל חלה אם כן היה באותו הדין דבר נסתר כיוון שאמרנו דין ממונה ובהפך בין חקקה ודרישה והכדיקה כי חקקה ודרישה הם ה הדברים המורים חל הענין בדין כגון כמה הלנה לנו ומתי הלנה לנו ועל זה דרך הלנה ובאי זה נקנס הלנה כלומר באי זה עיר נב דיקקה הוא בדיקה בדברים שאינם מורים בענין כגון שכתבתי זה דבר היה לזכר המלנה או הלנה בשעה שלקח המעות או עומד היה אחד מהם או יושב והמעות הם היו בכגד משי או בכגד נמר וכיוצא בדברים אלג שהן בדיקות שאינן מועילות בענין הדין

עדותם כשמה כגון עדות אחי האב על בן כגון של אחיו וכמו כן ע עדות בן בן האח על אחי אחיו שהיא עדות שני בשלישי כשמה והאיש כאלתו והאשה כבעלה לענין העדות כגון האיש עם בעל חמותו ר ראסון בראסון לפי שהבעל באשתו וכן הנה עם אשת אחיו ראסון ב כאלסון לפי שאשה כבעלה והאב וכנו הם ראסון בראסון והעובד ש שלח מנה אותו במשנה ואמר אחיו לפי שהוא מבואר במהרה ולא למדנו חסוד עדות הקרובים חלף ממה שהזכיר השם יתעלה מל מלהשד האב על הבן או הבן על האב כיון שחלף לא יומתג חבנה על בנים ונגד כלום לא יומתג בעדות ואמרנו וכל הראוי לנו לירוש' אינו מוכרי משנה ראשונה אבל הוא תשלום משנת' עקיבא וקרוב ונתרחק הוא שתמות אשתו או יגרשנה שהיא הקרובה בינו ובין מש משפחה אחרת ואין הלכה במשנה ראשונה ולא כר' יהודה

האזהב ט והשונא איזה הוא האזהב זה שושבינו והשונא כל שלא דבר עמו שלשת ימים באיבה אמרו לא נחשדו ישראל על כך

שנשבינו הוא רעהו כגון הריעמת שעשוין בזמן הנשואים ונקראין ש שנשבינו ואין הלכה כר' יהודה חלף חנהב ושנא כשר לעדות חבלה הוא שפול' דין כלומר שאסור לו לדין לחובה ולשונא לא לירוש' איניש לא למתן דמרחם ליה ולא למאן דספי ליה וקרובה מעשיות בתלמוד מחזיק עקר זה ומאמצינות אונתו ומזיקין עליו ומין רחמי להכות ככל זה במחשבות שאין בהם חמת

כיצד בורקין את העדים היו מכעסין אותן ומאיימין עליהן ומוציאין את כל אדם לחוץ ומ ומשיירין את הגדול שבהן ואומר לו אמור היאך אתה יודע שזה חייב לזה כלום אם אמר הוא אמר לי שהוא חיי לו אז איש פלו' אמר לי שהוא חייב לו לא אמר בלוי עד שיאמר בפנינו הודה לו שהוא חייב לו מאתים וזו היו מכעסין את השנו ובורקין אותו אם נמצאו דבריהם מ כבועין נושאין ונותנין בדבר ששם אום' זכאי ואחר או' חייב זכאי ששם אוטרי חייב ואחד זכאי חייב אחד אום' זכאי ואחד אוטרי חייב ואח' או א נו יודע או אפילו שש' מובין או מחייבין ואזאחד אום' אינע יודע יוסיפו ו דיני

מחיימין מירחין מחזירין ויכבידו ועליהם גדולת העינו מכאן להם מה שיש בעדות שקר מן הבווי וכבוד העובד למעור חתה ופירוש כפינו הודה לו סומר לב הו עדי שחייב לו מנה או כיוצא בזה מן אמר ל לנו דרך הודאה ומסירת עדות אבל אם הודה בשניהם בדרך סוד דברים ולא חמד להם היו עלי עדים וזהו מה שאמר הוא אמרני ש שחיי חייב לו שאין עיר' זו מועלת ויסיפו הדינין הוא שיוסיפו שנים ויהיו חתמה נחש חרע עוד כגון זה היוצא בענין ואמרנו שנים ו זכאי ושנים חייב ואחר איני יודע או שאמר הארבעה זכאי או חייב ו נאחר איני יודע יוסיפו שנים כן יעשו תמיד על שיהיו שם מני שיאמר סברתו ומנין גיול ממנו שיאמר הפך חותה סברת'

יב גמרו את הדבר והיו מכעסין אותן הגדול שבדייגין אומר איש פלו' אתה זכאי ואיש פלו' אתה חייב ומענין שבשיצא אחד מן ה הדייגים לא יאמר אע הוא המוכה וחבירי מחייבין אבל כהה עשה שחבירי רבו עלי על זה נאמר הולך רכיל מ בגלה סוד

מכוסין אותם כלומר לבעלי דינין וזה כי הדייגין ישאלו ויתנו בדין ובעלי דינין יניחו אותם מעליהם אחר ששמעו טענותיהם וה והאיש כפי שלח ישאל פנים לחמד מבעלי דינין ועוד שלח ידעה החיי' מי חייב חתנו כפי שיהיו הדייגין מחוכים אבל כפי אדם ולא ידע אחד מהם מי הוא חשד חייב ולא חשד זכה ולפיכך אמרו כפי שמ שמעלה זה הסוד מהם ומודיע מי הוא המוכה ומי הוא המחייב הולך דביל ומנה כוד והלכה כרכן שמעון בן גמליאל

ממונות דיני נפשות דיני ממונות אדם מותן מכות וכו' ומתכפר לו ודיע נפשו דמו דם ורעותיו תלוי בו ער סין העולם שבן מצינו בקין שהרג את אחיו שנאמר קול דמי אחיך אינו אומר דם אחיך אלא דמי אחיך דמו דרכ ורעותיו דבר אחר דמי אחיך שהיה דמו מושלך על ד העצים ועל האבנים לפיכך נברא האדם יחיד בעולם ללמדך שכל המאבר נפש אחת כאילו אבר עולם מלא וכל המקיים נפש אחת כאלו קיים עולם מלא ומפני ש שלום הכריות שלא יאמר אדם לחכירו אבא גדול בא מאבך ושלא יהיו המיען אומרי רשיות הרבה בשמים ולהגיד שבתו של מלך מלכי המלכי הקדוש ברוך הוא שאדם טובע מאה מטבעות כחותם אחד וכולן דומין זה לזה ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טבע את כל האדם כחותמו של אדם הראשון ואין אחד דומה ל לחכירו לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נב נברא העולם שמא תאמרו מה לנו לצרה הזאת והלא כבר נאמ' והוא ער או ראה או ידע ושכא תאמרו מה לנו ולחוב בדמו של זה והלא כבר נאמר וכאבוד רשעים רינה

מאומד הוא מה שנוטה עליו המחשבה כחב והראיה בד בדברים הדומים לענין נחותמו של אדם הראשון הוא נגרת מין ה האדם אשר בה האדם אדם ובה ישתתפו כל האדם ואע"פ שהכל מ מקבלין אותה נזרה ישתנו אישיהם כמאורשים רבים כמי שהגוף מ מצוי וכראה ומינים הם היוצאים מכלל דת כל אומה ומה וכבר בארנו כמה שהקדמנו, וזה השם אינו נופל לא על דנוקס וכתיבאים בלבד

פרק חמישי היו בודקין אותן בשבע חקירות שבהקירות אם אמר אחר מהם איני יודע ערוהן בטלה בדיקות באיזו שבוע באי זו שנה באי זו חדש ובכמה כהודש באוה יום וכאיוה שעה ובאיוה מקום מכירים אתם אותו התריתם בודקין וכו' לפי הקדמה בו העובר עבודה זרה אתמה עבד ובמה עבד

ד' יוכי אומר שאין נדיק לטאול אותם באי זה שבוע באי זו שנה באי זה חדש בכמה לחדש מלא באי זה יום באי זה שעה באי זה מקום בלבד ואמרנו מכירין אתה אותן התריתם בו הן זה מכלל החקירות והדרישות אבל הנה הכר שאין שם ערות שינערק ה דרישות וחקירות אלא שידע אמתתו וחיוכ הלו השבע חקירות מ מה שנאמר באותם אנשים שחייבים מיתה ודרשת וחקרת ושאלת והוגד לך ושמיעת ודרשת היטב ודרשו הסופרים אלא השבעיה חוקים לעמוד על אמתת הדבר ולעשות תכלית הדרישה וחקירתו ואין הלכה כד' יוכי אלא אפלו אמרו העדים אמתתו הרגו דאוי לומר להם באי זה שבוע באי זו שנה באי זה חדש באי יום באי זו שעה וזה לפי מה שהם אומרי' משיעין את העדים ומקני למקום כדי שתתרוק דעתם עליהם ויחזרו בהם כל שמחריכין עליהם ומניחין אותם מהפגור לספור וכבירו בשאלות וחס שכשירות פסלות יחזרו בהם

ב כל המרבה בכריקות הרי זה משובח מעשה שברה בן זכאי בעקוצי תאנים ומה בין חקירות

ועל פי שנים לוגכה בעין שיהיו אחד עשר דייכין אומרים זכאי ושלמה עשר דייכין אומרים חייב רמוסף מכין המחייבים על המזכים גרים ואז יהרג ואם תאמר איך יתכן זה וכר הם שלמה ועשרים בלבד כמו שקדם בארנו וא' הפסד שיוסיפו המחייבין על המזכין שנים אלא כש כשהכר הם כר' כמו שזכרנו חתמוכה על זה היא כי כשיאמרו אחד עשר זכאי ואחד עשר חייב ואחר אינו יודע שראוי שיוסיפו הדייכים ש שנים כמו שהקדמנו ויהיו אותם שנושאין ונותנין כר' ויתכן בהם מה שזכרנו מתוספת המחייבין על השכים וסמכו זה הענין למה דאמר דחמכה לא תקיה אחרי רבים לרעות כלומר כשיהיו הרבים לרעה לא השמעלהם חלא כשיהיו אותם הנושפים רבים והם שיוסיפו הדייכים לרעות שנים אז יותר ולפיכך הין רבין בערב שבת לפי שבמר דין יבא כשבת ואין מותר להמית בשבת כמו שכל לא תבערו אש בכל מוש מוש כשבת ונה לומר ואפילו במושבות כר' לא ישרפו בו מי שכ שנתחייב שריפה וכן שאר העונשין אין גומרין בשבת

דיני הטהרות והטמאות מתחילין מן ה הגדול ודיני נפשות מתחילין מן הצד' הכל כשרים לרון דיני ממונות ואין הכל כשרים לרון דיני נפשות א אלא כהנים לרים וישראלים המשיאים לבהונה

כריני נפשות אין שומעין דברי הגדול אלא עד לאחר הכל לפי שאם יתחיל הגדול אסור לנשארם לחלוק עליו כמו שנאמר לח תפנה על ריב והנה כת פתוב רב כלומר מה שידבר בו הגדול בחכמה לא תחלוק עליו ול לפיכך אין שומעין דעתו לא בסוף ומה שאם הכל כשרים לרון נאפלו בד הנה כשאנו מ' ישראל וכו' כן ממור כשר לרון דיני ממונות

סנהדרין היתה בחצי גרן עגולה כדי שיהיו רואין זה א את זה ושני סופרי דינין עומדים לפניהם אחד מימין ו ואחר משמאל וכותבין דברי הנחייבים ורברי המזכירי ד' יהודה אומר שלשה היו אחד בותב דברי המחייבי' ואחד בותב דברי המזכין והשלישי בותב דברי הן המחייבין ודברי המזכין

עגולה שכיב וטעם דברי ד' יהודה כרי שיהיו שני עדים על המזכין נשני עדים על המחייבין והלכה כחכמים ואין הלכה כד' יהודה

ד ושלוש שורות שלא תלמידים חכמים יושבים לפניהם וכל אחד ואחד מכיר את מקומו לסמוך סומכין מן הראשונה אחד מן השנייה בא לר' ראשונה ואחד מן השלישית בא לו לשניה וב דבורין להם עוד אחד מן הקהל ומושיבין אותו בש בשלישית ולא היה יושב במקומו של ראשון אלא היה יושב במקום שהוא ראוי לו

כבר נתבאר מ' כרנו בפרק ד ראשון מוז המסתא שכל כר של שלמה ועשרים י' לו לפניהם שלם שורות וכל שורה מהם גם כן שלמה ועשרים מסודרין ראשון ושני ושלישי עד ששים כפי מעלתם בחכמה

ה ביצד מאיימין ע על עירי נפשות היו מבטסין אותן ומאיימין עליהם טמ שמה תאמרו מאומד משכועה ער מפני ער מפני אדם גא נאמן שמענו או שסא אין אתם יודעין שכופינו לכדוק אתכם בדרישה ובהקירה היו יודעין שלא כדתי טמ

21
B

לכדיקות הקירות אחד אמר אינו יודע ערותו בטלה ב
כדיקות אמר' אחד אינו יודע אפילו שנים אומרים אין
אנו יודעים עירותן קיימת אחד הקירות ואחד כדיקות ב
בזמן שהן מבחישים זה את זה ערותן בטלה

בן זבאי הוא רבן יוחנן בן זבאי ולא היה הוא אונן שבדק אבן זה
המעשה היה לפני רבן גלילי הזקן והוא היה תלמיד לפניו ואמר וס
הלל לעדים בתי זה מקום אמרו לנו במקום פלוגי תחת חילן תאכזה
ואמר רבן יוחנן בן זבאי יש לשאול תנאך התאכזה היך
היו עוקציהן שהם תלויים בהם מן העץ אם עוקציהם ארוכים או ק
קצרים וחס הם עבות או דקות וכל זה כדי להאריך על העדים כמו
שזכרנו וראה רבדין כמחיה טובים ושאלם כמו שחמר ובאותה י
שעה לא היו קורין אותו חלא בן זבאי בלבד וזכר המעשה בלשון בן
זבאי ורבינו הקדוש כתב אותו בשעת חבורו כמו שקבל אותו ו
ואמרנו ושאלו שנים אומרים רוצה לומר שפילו בחקירות שהם הע
העקר בשנים אומרים אנו יודעים ואחר אומר אינו יודע עדותן ק
קיימת וכן פירשו התלמוד והטעם אשר בגללו אם אמר אחד מן העדי
בחקירות אינו יודע עדותן בטלה ואם אמרו כלם בדיקות אין אנו
יודעים עדותן קיימת הוא מה שאומר לך והוא זה כי מעקרנו כל ע
עדות שאין אתה יכול להזימה איכה עדות והזימה אי אפשר חלא כ
כשיימים הזמן והמקום שבהן היה המעשה ההוא כדי שיוכל לומר
להם אותו שיוזם אותם והלא עמנו הייתם באותה שעה במקום פ
פלוגי כמו שיבאר עדי' ושבע חקירות הם לכיים הזמן והמקום ואם
אמר בחקירות אינו יודע אי אפשר בה הזימה בשום פנים ולפיכך ע
עדותי בטלה וכאמר עדות שקד הוא זה שאומר בחקירות אינו יודע
הוא כדי שלא תתקיים עליהם הזימה

אחד אמר בשנים ב
בחדש ואחר אמר בשלשה ערותן קיימת שזה ידע ב
בעיבורו של חדש וזה לא ידע בעיבורו של חדש אחר
אמר בשלשה ואחר אמר בחמשה ערותן בטילה אחד
אומר בשתי שעות ואחר אמר בשלש ערותן קיימת
אחד אמר בשלש ואחר אמר בחמש ערותן בטלה א
ר' יהודה אומר ערותן קיימת אחד אמר בחמש ואחר א
אומר בשבע ערותן בטלה שבחמש חמה במזרח וב
ובשבע חמה במערב

זו שאמרנו שכשיהיה מחלוקת בינים אחד
עדותן קיימת אמנם דין זה עד חצי החדש בלבד אבל אם אמר האחד
בשעה עשר בחדש והאחר בשבעה עשר עדותן בטלה ואעפ"י שה
שהם בינו על היום מן השכונות שחי אפשר שיעבור חצי החדש ש
גלא ידע כל העולם אי זה יום היה ראש חודש ומפאת המזרח עד א
אמנע הדקיע נקרא מזרח ומאמנע השמים עד פאת המערב נקרא
מערב וכבר בארנו במסכת ברכות שכל השעות הנזכרות בכל ה
המשכה שעות זמניות

ד
היו מבוססין את השני וכודקין אותו
אם נמצאו דבריהן מבוזעין פותחין בזכות אמר אחד מן
העדים יש לי ללמד עליו זכות או אחד מן התלמידים
יש לי ללמד עליו חובה משתקין אותו אמר אחד מן
התלמידים יש לי ללמד עליו זכות מעלי אותו
ומושיביו אותו עמהן ולא היה יורד משם כל היום אם
יש משם בדבריו עובעין לו אפי' אם הוא יש לי ללמד על
עצמי זכות שומעין לו ובלבד שיהיה משם בדבריו

אינו יורד משם כל היום אמנם הוא זה בגלל היה ממש בדבריו ח
אבל אם היה ממש בדבריו אינו יורד משם לעולם ואין שומעין מן
העד דבר בין לזכות בין לחובה משום שאומר ועד אחד לא יענה
ואמרנו בכמה למנות הוא חוזר על אחד כאלו אחד אחד לא יענה ככ
בכמה למנות ולפיכך אינו קורב עדי' שיהיו המחייבין יותר על המוכי'

פנים אף יותר כמו שכארנו בפרק שלפני זה
ה א"כ מצאו לו זכות פטרוהו
ואם לא מעבירין אותו עד למחר ומדורוגין וזגורת
זוגות וממעטים במאכל ולא היו שותים יין כל היום
ונזשאין ונותנין בדבר כל הלילה זלמחרת משכימין ו
ובאים לבית דין המוכה אומ' אני הוא המוכה ומוכה אני
במקומי והמחייב אומר אני הוא המחייב ומחייב אני א
במקומי המלמד הוכה מלמד זכות אבל המלמד זכות א
אינו יכול לחזור וללמד חובה אם טעו בדבר סופרי ה
ההיינן מוכירין אותו אם מצאו לו זכות פ
פטרוהו ואם לא עומדין על המנין שנים עשר מוכין ו
ואחד עשר מחייבין זבאי שנים עשר מחייבין ואחר ע
עשר מוכין חייב אחד עשר מוכין ואחד עשר מחייבין
אפלו עשרים ושנים מוכים או מחייבין ואחר אומר א
אינו יודע יוספו הדיינים עד כמה מוסיפין שנים שנים
עד שבעים ואחד שלשים וששה מוכים ושלשים וח
וחמשה מחייבין זבאי שלשים וששה מחייבין ושלשי
וחמשה מוכים חייב שלשים וששה מוכין ושלשים ו
וששה מחייבין דען אלו כנגד אלו עד שיראה אחד מן
המחייבין את דברי המוכין

כל זה מכוון וכבר הקדמנו זכרון עקריו כי
הטותך לטובה על פי עד אחד ולרעה על פי שנים אף יותר

פרק ששי
נגמר הדין מוציאין אותו לסקלו
זבית הסקילה היה הוץ לבית דין
שנא והוצא את המקלל אל מחוץ
למחנה ואחר עומד על פתח בית דין והסודרים בירו ו
זאדם אחד רוכב על הסוס רהוק ממנו כדי שיהא רואהו
או אחד יש לי ללמד עליו זכות והוא מנא בסודר והסוס
דין ומעמידו אפילו הוא עצמו אם אמר יש לי ללמד על
עצמי זכות מחזירין אותו אפלו ארבעה חמשה פעמים
וכלבד שיהא ממש בדבריו אם מצאו לו זכות פ
פטרוהו ואם לא יוצא לסקל והכרוז יוצא לפניו איש
פלוגי בן איש פלוגי יוצא לסקל על טעבר עברה פ
פלוגית ופלוגי עדין כל מי שיודע לו זכות יבא וי
ולמד עליו

הסכה אשר בגללה היה בית הסקילה מן לבית דין הוא
כדי שלא יהיה נראה שיש לר' יבין חריבות להמית וכעוד פמולין
אותו לבית הסקילה אפשר שיהיה עם מירסילמד עליו זכות ופירוש
הסודרין מפות ומה שאמר שיהא ממש בדבריו נאז מחזירין אותו א
אפילו ארבעה וחמשה פעמים חונם פעם ראשונה נשכים מחזירין א
אונת כשיאמרו אחרים עליו אבל אם אמר הוא יש לי ללמד על עצמי
זכות ואפי' לא היה ממש בדבריו מחזיקין שיש לומר מחמת השחר שכת
טענתו ואפשר שכשיחזור לבר תתישב דעתו ויזכור טענתו וכתוך
הס ברוך יאמר והעיד עליו עדים שהם פלגי ופלגי טענה כן וכך כ
ביום פלגי בשעת פלגית במקום פלגי אנכי יהיה עם מי שיוזם אותם
וכמו שעשין בסקילה כן עשין בכל מיתות כר

היה רהוק מבית הסקילה עשר אמות
ב
אומרים לו התודה שכן דרך כל המומתין מתורין שכל
המתודה יש לו חלק לעולם הבא שכן מצינו בעכש ש
שאמר יהושע בני שים נא כבוד לה אלהי ישראל ותן
לו תודה וגו' ויען עכש את יהושע ויאמר אמנה אנכי
הסאתי לה אלהי ישראל ומנין שנתכפר לו כורויו שנא
ויאמר יהושע מה עברתו יעכרך ה היום הזה היום

22
A

מזן סקרי המקובלים שהגן מלתה עליו אלא קבר מלך אש' הבן
המשקע בארץ לשי' שהוא מחוסר חסירה ולפי' הוא אומר מזה
על הכותל ולא תשקע בארץ וחכמים סברי חסירה לאו מילתא כוונ

אמר ר מאיר כומן שאדם מצטער מהלשון אומרת
קלני מראשי קלני מורועי אם כך אמר הקכה מצטער
אני על דמן של רשעים קל וחומר על דמן צ
צדיקים שנשפך ולא זו בלבד אלא שכל המלין את
מרגו עובר עליו בלא העשה הל' לו לבכוד להביא לו
ארון ותכריכין אינו עובר עליו לא היו קוברין אותם ב
בקברות אבותיהם אלא שני קברות היו מתוקנים לבית
דין אחד לנסקלין ולגשרפים ואחד לנהרגין ול
ולנחנקין

מה הלשון אומרת כלומר אי זה דבר הוא מכה בני אדם
לומר כשהוא רונה לעבדו מי שמצטער כבערו אין הנאה בוה המ
המצטערה ולא בהכחשו והדברים שהיו אומרים בימי ר' מאיר קלמי
מראשי קלמי מורועי כך אמר הכתוב שבמיתתה החוטא יש חן
חורבן המתיאות ולהניח אונן בחיים אין טוב ואם זה אומר במחוייב
מיתתו כל סכן מי שנהרג בקי ואלס השתי קבנו ות הלהבגימרי לה
ואין לה ראיס ולא סמך ככתוב אלא קבלה בלבד

נתעבל הכסר
היו מלקטין את העצמות וקיברין אותם במקומן וה
הקרוכין באים ושואלין את שלום הערים ואת שלום
הרציצין כלומר שאין בלבט עליכם כלום שדין אמת
דנתם ולא היו מתאבלין אלא אוננים שאין אביעות אלא
בלב

הקרוכים באים כבעמד דין עליו ומהגוראין ראוי להתאבל על ס
הרונן כל לפי שאין עונותיהם מחסרים ער שיתאבל הכסר וס
מהאבלות חין חיוכו אלא כשמתמין הקבר כמו שאמרנו מסיסתה
קבלל וכאלוהי שעה חיוכן בני אכלנות והואיל ונדרחו ירמא

פרק שביעי
ארבע מיתות נמסרו לבית דין
סקילה שריפה הרג והנקר'
שמעון אומר שריפה סקילה
הנק והרג זו מצות הנסקלין

הסכה במחלוקתם בארבע
מיתות כד בהיותם מוקדם או מאוחר לפי שמקדימים במאמר מיתה
סמורה לפני מיתה קלה וחכמים נר' שמעון סולקין בשריפה וסקילה
אי זה מהם חמור וכן בחנק והרג ותנעלהכו לידעו אי זו מיתה חמור'
לפי שמי שנהחייב סקי מיתות ידון בחמורה לרובי הכלל ואמרנו זו מ
מנות הנסקלין דומה למה שקדם מעבין זה בפרק סקורס לזס ואין
הלכה כר' שמעון

מצות הגשרפין היו משקעין אותו בזבל
עד ארכובותיו ונותנין סודרין קטה לתוך הרכה וכורך
על צאורו זה מישך אצל זה מישך אצל עד שהוא פ
פותח את פיו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו זה
והיא יורדת לתוך מעי וחומרת את בני מעיו ר' יהודה
אומר גף הוא אם מת ביחד לא היו מקיימין בו מצות ש
שריפה אלא פותחין את פיז כצבת שלא בסוכתו ו
ומדליקין את הפתילה חורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מ
מיעיו וחומרת את בני מעיו אמר ר' אליעזר בר' צרוק
מעשה בבת כהן שזינתה והקיפוה הכילי וסורות ו
ושרפוה גברו לו טפגי שלא היה בית דין באותה שעה
בקי

הזה אתה עכור ואין אתה עכור לעתיד לבא ואם
אינו יודע להתירות אומרים לו אמור תהא מיתתי בפרה
לכל עונותי ר' יהודה אומר אה היה יודע שהוא מוומם
אומר תהיא מיתתי בפרה לכל עונותי חוץ מן העון ה
הזה אמרו לו אם כן יהא כל אדם אומרים כך כרי
לנקות את עצמם

מה שהנריך
להתמודות והוק מבית הסקילה כדי שלא יפחד ונתטרף דעתו ולא יוכל
לדבר בשיהיה קרוב מתוקם המיתה ודע שהריבית יחושע
לעבן היתה הנוראת שעה לפי קפורתה האמתית אינה ממיכת מיתה
על החוטא כהוראתו בעצמו ולא הנכבדת נכיא יחומר שעה זה ס
המעשה ואין הלהכה כר' יהודה

ג היה רחיק מבית הסקילה ארבע אמות ה
היו מפשיטין אותו גת בנידו האיש מכסין אותו מלפניו
והאשה פרק אחד מכסין אותה מלפניה ומאחריה
דברי ר' יהודה וחכמים אומרים האיש נסקל ערום ואין
האשה נסקלת ערומה

יכסם האיש מתחת הטבור ומה שהנריך סיקל ערום לפי
שהוא ממחר למות ואין הלהכה כר' יהודה

בית הסקילה היה גב
גבוה שתי קומות ואחד מן העדים דוחפו על מתניו ונ
ונהפך על לבו הזפכו על מתניו אם מת בה יצא ואם
לא נוטל את האבן ונותנה על לבו אם מת בה יצא ואם
לאו העך השעטטל את האבן ונותנה על לבו אם מת בה
יצא ואם לאו רנימתו בכל ישראל שניד העדים תהיה כו
בראשונה להמיתו ונאמר ויד כל העם באחרונה

הסקילה
אם החמיפה ממחוס גבוה סוף לפי שכלית זאבן עליו לו שיטול הוא
עליה הנער אחר הוא שאלתה נראה מה שאין סקול יסקל לו ירה יירה
ה

כל הנסקלין מתלין דברי ר' אליעזר וחכמי אומרים אינו
מתלה אלא חמנרף וחעובר עבודה ורת האיש תולין א
אותו פניו כלפי העם והאשה פניה כלפי העץ דברי ר'
אליעזר וחכמים אומרים האיש נתלה ואין האשה
נתלית אמר להם ר' איעו והלא מעשה בשמעון כן שטח
שחלה שבוועם נשים באשקלון אמרו לו שמועס נשים
תלה ואין דען ששם ביום אהר

מנרף בלבד ונעמד על נקדאגס כן מנרף הוא מה כנאמ'
והכנאש אשך תבשה ביד רמה מן הזוחים וינן הגר חז' סוף מנרף
ופרשו זה בספרי כי אותה פרשה בלה בש' נורבת ונמלג לה סמס'
כשכיל הסאף והריבתן כן ביום אחד הנוראת שעה וכן תלייתן הו
הנוראת שעה ואין למדין רין מהנוראת שעה כמו שקבענו עקד
בהקמת חבורנו זה ואין הלהכה כר' אליעזר

כיצד תולין אותו
משקעין את הקורה בארץ והעץ יוצ' ממנו ומקיף שתי
ידיו זו על גב זו ותולה אותו ר' יוסי אומר הקורה מוסה
על הכותל ותולה בה כדרך שהטכחים תולין ומתירין
אותו סיד ואם לאו עוברין עליו בלא תעשה שנאמר לא
תלין נבלתי על העץ ונר' כלומר טפג מה זה תלוי מ
טפג שבירך את השם ונמצא שם שמים מתחלל

חכמים
אנצריס אכור להלות על אילן כנוע לפי מה שבאמר תקברנו מי שא
פאינו מתנער אלא קבורה יאל זה שמתנער קבורה וקבינה לפי שמ

22
13

הבהמה על עצמה אין הפרש שתביא על עצמה כדרך אלו שלא כדרכה
 וכן כח על הבהמה בין כדרכה בין שלא כדרכה והנה הביעלי מקרי
 שאובור בן עקרים גדולים וואר מעביו הערנית ואעפי שהן מפורגות
 במאומות מן המטעה וכבר בארנו כל עקר מהם במקומו הכל א
 לקבץ אותם בשאן כדי שיהיו בלם מצויין במקום אחד למי שירצה ל
 לרבות אותם ביום אוגר בו עניינים שלא כתבתינו במסנה להשלים
 הכונה בלה ואומר בתחלה שכל מה שאני אומר במקום זה
 יעשה כדברי ארבעה רבנן לומר שיהיה בן שלש עשרה שנה ויום אחד
 אשה ברא שתי שערות שזהו הגדול השלם אבל התורה וכמו בן בת ש
 שתיים עשרה שנה ויום אחד שהביאה שתי שערות אלו קודמים א
 אותה גדולה וכל מה שהיה פחו מאלה השנים או בשנים האלה ולא
 יביאו שתי שערות אלו קודם אותן קצתן וקצתן וכל מי שאומר בו שהוא
 ראוי עונש או עונשים רבנן לומר שהיא חייב מלקות או אחת מית'
 בית דין ואחר שהקדמתה אלה הדברים החל לזכור הדברים אשר יע
 יערכו להביאם שכן

באם כדרכה לביאה שלא כדרכה וכמו כן מערה בזכור ומערה ב
 בהמה ומערה בקרא המכנים כל מערה והאשמי הוא המכנים כל
 האבר בלו אבל הכנסת קצת העטרה הנה הוא כמו גבס דרך ארבים
 ואין להנחלת שכבת זרע בענין חיוב העונשין סדק בשום פנים אלא
 כיון שהכנים האבר יתחייב העונש עליהם ונחפילו פירש מיד ומין ה
 הפרש בעריות כלם בין שיהיה החיט מלמעלה והאשה מלמטה או ש
 שתהיה האשה מלמעלה והחוט מלמעלה והוא שקודם משכב הסדק ו
 וכמו כן שאר ההכחות כלם על אלו זה הנחה שתהיה קביחה יענישו ב
 בהכנסת העטרה היאך שיהיה זה ואם בא אדם על צדו מן הע
 העריות באבר זולתי הזכרות אינו חייב עונש ואפי' הניחא שכבת זרע
 לפי שהוא דבר שחלקו עליו ולא נפק בו התלמוד ואין לעונש כ
 אלא על דבר יושר שהיו בו ספק ומכל מקום הוא דבר ערוה והוא ש
 שקודם חכמים משמש מת בלומר משמש באבר מת אונס מי ש
 משמש ערוה כשהיא מתה זה אינו חייב פסד ובר לדברי הכל והוא
 שקודם מעשה הודונו ומי שאבר דרך איברים בערוה מן העריות
 או כשק חסר מן העריות או חסר חסר או משמש באבר מירביו נכונתה
 הכחה בחי זה אבר שאנו מאברי גופו באותן המתעבבים ביד ורגל ו
 זה המעשה מן הזנות קוראין ונות חכמים עה מכחשים ביד וכרגל
 וכן המשק עם אחת מן העריות וקרינה בעין במתבין נהנה כל
 זה חסור ומכין לעובר מלקות וכל חלו כגלגין בסני לזיון נוכחים
 בתורה האחר זה שאם הכתוב לא תקדו לבנות ערוה בלומר הזהרו
 והתרחקו מן הדברים המקריבים ומביאים לבני ערוה וכן פרש עה'
 לא תקדו ולא לבנות ערוה והכני מה שנחמר לבנות ערות מהוקת
 שתועבות הכל חין חיוב כרת אלא על הביאה הנזכרת כמו שחמרו
 על עצמן של תועבות ענוש כרת וכן חסור להרחיק בבשמים שעל ה
 הערוה ולהנות בראיית העין בצורתה במתבין להנחה אבל אינו ח
 זייב על זה מלקות ואעפי' שחמרו לא תנהק לא תהנה להק לפי שהיו
 לקון מדרשא ומותר להסתכל בכלה בשעת ברכה והעב שהיא ח
 אשת איש והיא ערוה ואסור להסתכל בה אחר כן אלא אם כן לא כ
 כתבנו לרע צורתה והאשה הפנויה מותר לחותנו שחינה לו שיהיה ל
 ליהנות ביניה ואין בזה אסור אלא על דרך צניעות והפרישות והוא
 מן הדברים המותרים כדי שלא יגע באיסור כי החסידים מרחיקין ד
 דברים כאלו ואעפי' שהן מותרים מחשש שתכשף הנהגה אשה וירגיל
 עמה כמו שהיה עשה לפניו וכן פרשו בפרוש זה שאמר חיוב כרי'
 כרתי לעיני נמה אתבונן על בתולה אבל אינו אסור אבל אם היה
 מסתב בה לידע אם היא יפה נוראה כדי שישארה או אם היא כעושה
 ולא ישארה זה ראוי לעשות והתורה מצוה על זה ואכתי מעשה מ
 מובעלי הורה מכוונן לעשותו והבא על אשה שאי לה בעל הוא חייב
 גזלן אבל תשמיש הפנויה דרך חברי' ושאר מק שחמונו במחייבין
 עליו מלקות בערוה חין בו חיוב מלקות בשנויה לפי שהביאה עצמה
 במלקות אבל כל זה חין ראוי לעשות בשום פנים ויתחייב מ
 מלקות על יחוד פנויה מדרבנן

פתלה דבר כהן מן המתכות והם היו גורפים בעופרת מותבת לפי
 ששקופת מה שתוך הגוף קרית שריפה וכך קבלנו בבני אהרן שלא
 כשרפי הכרחה מגופותיהם ואמר הכתוב בהם יבנו את השריפה אשר
 שקפה נזה שאלו עשין כן לחמלה על החיט ההוא לפי שזה ממקד
 מיתתו ואם רחמנה ומהכת לרעך כמקד ולפי שהאדם כשהוא חייב
 מיתה הוא כחד לכפשו הקלה שבמיתות ואשר צוה מועט כמו כן
 כעשה בזולתו אם הוא חייב הקלה נקבל באבן אחת כמו שהקדמנו
 ואם כתחייב שריפה כשדוף אותו כמו שזכרנו וסודרין קשה בתוך
 הרכה רבני לומר שלטון סודר קשה חזק בסודר וך כדי שלא ינטער
 בערו כלבד הקשה בשעת חקו ופירוש חומרת את בני מעין מחממ
 בני מיו ושורפת אונקן וכן חמרו זל בעוף שכל לאש כפלה לחמו ו
 נחמרו בני מעיה יש גורם מגורת חומרנו מעי ואין הלכה כר'
 יהורה ולא כר חליעור

מצות הנהרגין היו מתיוון את ראשו
 כסוף בדרך שהמלכות עושה ר' יהודה אומר עוול הוא
 זה אלא מעח את ראשו על הסדן וקוצץ אותו בקופים א
 אמרו לו אין מיתה מנוולת מו
 מצות הנהגקין
 היו משקיעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודרין
 קשה לתוך הרבה ובורך על צוארו זה מושך אצלו וזה
 מושך אצלו עד שגפשו יוצאת

חמרו בכריחא חמרו
 לפס ר' אף יודע אני שמיתה מנוולת היא אבל מה חכמה שהענין
 חמרה תורה וכחוקותיהם לא תלכו חכמים חומרי' הוחיל וכתב בתנח
 הרבנו בסוף מן התורה למדנו לא מהם וכבר ידעתה שהענין הם
 שמימינו כדירשם איו מיתה שתהיה לפי שאותה הדבר אכלס
 חנות שהשועהו בחושים והוא אכלסו כשנוד דברים שאין אנו
 יודעים אלא מה ששמענו מהם ולפיכך נזה השם ית שיהיו העדים ע
 ממוננין על הענין והסו ענין כראה ואין הלכה כר' יהודה

אלו הן הנסקלקי הבא על האם
 ועל אשת אב ועל הכלה הבא על הוכר ועל הבהמה ו
 והאשה המביאה את הבהמה והמגדף והעובר עקרה
 זרה והנותן מורעו לכולך ובעל אוב וידעו והמחל את
 השבט והמקלל אביו ואמו והבא על גערה באורסה
 והמסית והטרד והמכשף ובן סורר ומורה הבא על
 האם וזייב עליה משום האם ומשום אשת אבר יהודה
 אומר אינו חייב אלא משום האם בלבד

הבא על אשת אב חייב עליה משום אשת אב ומשום א
 אשת איש בין בזרי אביו ובין לאהר מיתת אביו בין מן
 האירוסין בין מן הגשואין
 הבא על כלתו חייב עליה משום כלתו ומשום אשת א
 איש בין בהוי בגו ובין לאחר מיתת כנו בין מן האירוסין
 ובין מן הגשואין
 הבא על הוכור ועל הבהמה
 והאשה המביאה את הבהמה אם אדם הטא בהמה מה
 חטאה אלא לפי שבאת לאדם תקלה עלידיה לפיכך
 אמר הכתוב תסקלו ובר אחר שלא תהא הבהמה עוברת
 בשוק ויאמרו זו היא הבהמה שנכקל איש פלוני על י
 ידיה

בכל מקום שכן בתורה דמיהם
 כש בהקלה ולמדנו שקיל' לשוכב עם בהמה כמו שכן מות יומת ואת
 סבהמה תהרגו וכאמר במסית כי הרב תהרגו הנה כמו שמסית כ
 נסקל כמו כן בהנהגה ובמיתה סבהמה כך מיתה השוכב עמה ומן
 הוכור כי יני שהבא זכור על עצמו בסקלה נהוא הנקדח נדעב
 לבהמה וקיל כלל בחמרו ית שוכב עם בהמה וכן חשה המביאה ה

23
A

ושמו כן שאר העריות אין מותר לאדם שיתחד עם שום אחד מהן ז
 זולתי עבד זכור ובהמה לפי שבך אמרו חכמים לא נחשדו ישראל על
 הזכור ועל הבהמה לפי שהגוי הטהור הזה אין יצום תקפה להרהר
 בשני הדברים האלה המכוערין שהם חוץ מן המנהג הטבעי וכ
 וכפיתחור עם הערוה מן העריות שאסור להתיחד עמהם או עם כ
 פניה שאינם ערוה מלקחן לשניהם לא אשת איש בלבד כי מי שיתחד
 עמה נאעתי שהיא אסור אינו לוקה לה הוא ולא היא שלא להוציא לעני
 על בכיה שהם ממזרים ומותר לאדם להתיחד עם אמו או עם בתו כ
 בלבד ומה שזולתן מן הנשים שהן עריות אסור היחוד עמהם וכבר
 בארנו כל דיני היחוד בפרק אחרון מקידושין ונשיקת הקרובים שטבע
 בעלי התורה לא תתאווה להם ואין בהין בהן בגון אחותו ואחות א
 אמו ואחות אביה ובהן בתו ובת בנו שנוא עד מאד ואסור אבל אין ח
 חייבין עליהן מלקות בשלא יתכוין בזה הכאה אבל עם כל זה אסור הוא
 ואחד החכמים עליו השלום היה מכסף בתי ידי אחותו הגדולה ממנו
 או יריה כשהיה בא מן המדרש וכמעט מזה וכזהר ממנו לפי שראה ש
 שאין בו נר היתר ואמרין לך כך אמרין נזירא חסור סחור לברמא לא
 תקרב ואין בלא העריות שיהיה מותר עמה כבגון זה אלא עם בתו
 בלבד כי האם מותרת לנסק לבכה ותמשמש בו עד שישלים שמים ע
 בערה שכה אחר כן הוא אסור עליה כשאר העריו וכמו כן האב ינסק
 לבתו וימשמש בה עד שתשלים תשבע שנים אחר כן היא אסורה עליו
 ואסור לאדם שימשמש באשה לתת לו משקה או מחבל או לרחוץ ידיו
 וכיוצא בזה בין שהיא זקנה או בת שלש שנים ויום אחד בין בת חורין
 בין שפחה קטנה או גדולה בין בתולה בין בעולה בין שהיא ערוה ע
 עגלת בין איכה ערוה אלא האם והבת כמו שזכרנו ואין משגיחין בזה
 לשנים וזכו שאמרו אין משתמשין באשה כלל והטעם בזה שלא יבא
 לרי הרחוק אבל בזה אין מלקות וכבר הזהירו חכמים הרבה על ה
 ההרהור והרחיקו מן הדברים המביאים אליו והאריכו לשון לאיים
 להחשיד כל המהשה עצמו לדעתו ומונאי שבת זרע לבטלה ובארנו
 שכל זה אסור אבל אינם מחייבין מלקות בשום דבר מיוצא בזה
 וזמו כן זה המעשה המונע הנוהג בין הנשים גם כן מביאת אשה
 בלא אשה הוא מעשה תעובה אבל אין בו עונש לא מן התורה ולא מ
 וירבגן ואין אחת משתיים נקראת זונה ואיכה נאסרת על בעלה
 איכה אסורה לבהן והן סקורין חכמים נשים המסוללות זו בזו והוא
 גזר מן מסלול והוא הדרך הכבוש ועם היות שאין בו עונש כבר
 וזו זה המעשה מכלל תעובות המזניים ואמרו בביאור מעשה ארץ
 זכרים מה היו עושין איש נושא איש ואשה נושאה אשה נאשה נשאת
 לשני אשמים ומותר לאיש שיבא על אשתו שלא ברדפה ודרך ארבים
 כפי מה שירצה וכך השיב אחר מן החכמים לאשה ששאלה לו על זה
 ואמר לה התורה התירתיך לנו וקנת חכמים רבו לבגור שיחיה דבר זה
 וירנחק ומתעב כלומר שלא יעשה האיש עם אשתו כמעשים האלה
 זלא יתעלם עמה על הדרכים כמו שצגשין עמי הארץ לרוב התאום
 המו שזכרנו ממעשה הסוד ונשיקת מקומות מן הגוף והזהירו על זה
 אמרו שהן חולקין עליו כלומר על החכם שאמר לה התורה התירתיך
 וזכו וחכמים חזרו כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו עושה ופסק
 זתלמוד בזה הלכה בחכמים אבל אע"כ שכל זה מותר כמו שזכרנו
 החסידים הנכועים ירחיקו כל אליו הדברים המתעבים החכמיים
 מחזיקין אותן ברשעות ומרשיעין המתבונים לתכלית תענוגם כגון
 זלה הרברים לפי שנתבאר שתכלית התענוגים להעמיד המין לא לת
 תענוג התענוגים בלבד והתענוג בזה הוהם ליעדר בעלי החיים אל
 זכונה הראשונה והוא הזרע והדאיכה הכרורה על זה שסתור התאום
 יכרית התענוג ביביאת שבת הזרע לפי שלזה בלבד התענוגו ה
 זטובים כי אם היה התענוג במשל היה הכונה היה מתמיד כל זמן
 זירכה האדם שיתענג ואין הדבר כן ולכן יכנסו החסידים דרך כונת
 טבע בלבד והחכמים משגיחין זה ומאחזין אותו וקוראין זו הכונה
 זקדש עבמו כשעת תשמש והוא שיכוין להוציא חותו מותר בלבד
 זגרו בזה מה שמזכה הכנים זכות בכניעות ומדות טובות וכבר
 כחו קנת מן החכמים שהיה לו אשה שהיו בה מנומין בלנים כראים
 זוח לא היה ירע בהם לפי שהיה מחשבתו במה שמחשבי החסידים
 זאהורים כהיותו בשעת זכו עמה לא יכוין אלא מה שהיתה כונת

הטבע בחכמת סאלרית ואין זה חולק על מה שקדם ממאמרם כל מה
 שרוצה לעשות באשתו עושה לפי שעיני האסור והמותר אינן בעיני
 המרוחק והשנוא והמרונה והאהוב ומה שראוי לעשות מדרך ה
 הזניעות ותכלית הפרישות וכן אסרו חכמים לשמש אדם מטעם עש א
 אשתו לאור הכר ואין בזה עונש וכמו כן אסור לבא על אשתו בשוקים
 ובכנות ובקדרים וכיוצא בהן מן המקומות שאין בהם בית רירה ו
 ומחייבין עליו מכת מדרות וכן הוא אצלם דבר שנוא לשמש מטעם
 כיום ולהרבות התשמים ולהרבות נשים ולשאת בת עם הארץ או ל
 להתחתן בו ולישא אשה קודם שתהיה בת שנים עשרה שנה ולהשיא
 קטנה לזון או לקנה לזכור כל זה שנוא בתורה ואחזור להשלים
 העקרים שאנחנו מתעסקים בספרים שישנה איש גדול באשה קטנ
 אם היתה מבת שלש שנים ויום אחד ומעלה חייב עונש ואין עליה וע
 עונש אלא אם היא גדולה ואם זכתה אשה גדולה עם נשד קטן אם היה
 מוכן תשבע שנים ויום אחד ולמעלה היא חייבת עונש ואין עונש עליו
 אלא אם הוא גדול והאיש הגדול אם בא על הזכור או הביא הזכור ע
 עליו אם הוא מבן תשבע שנים ויום אחד ולמעלה יהרבה האיש ולא יומת
 הקטן אלא אם הוא גדול ואשה המביאה הבהמה עליה אם היתה מבת
 שלש שנים ויום אחד ומעלה תהרבה הבהמה ולא תהרב היא אלא אם ה
 היתה גדולה ואם היא פחותה מן השנים הנוטרות לא תהרב הבהמה
 וכן הבא על הבהמה או נרבע מן הבהמה אם הוא מבן תשבע שנים ו
 ויום אחד ומעלה תהרב הבהמה ואין חייב מיתה עליו אלא אם הוא ג
 גדול ואין משגיחין בבהמה אלא הקטנה והגדולה שזה בין שתהיה ר
 רובעת או נרבעת בין שתהיה זכר או נקבה וכל מי שהוחסותו מבן
 תשבע שני ויום אחד אין ביאתו ביאה וכלו לא עשה דבר לענין העונש
 אבל הוא אסור בין שיבא על אחד או שיביא אחד עליו אינו נענש כ
 בביאתו וכן פחותה מבת שלש שנים ויום אחד אין ביאתה ביאה בין ל
 לאדם בין לבהמה וממה שראוי לך לדע שהאשה הנרבעת מן
 הבהמה איכה אסורה על בעלה ואפילו היה בהן וכבר בארנו כי הקד
 עונשין האיש כשהוא גדול והאשה כשהיא גדולה בעדים והתורה וכל
 מה שזכרנו אע"כ שלא ירעוהו בל ולא העבישום או לא אכתבר הערו
 עונותיהם כתובות אבל הבורא יתברך והוא יעביש העושה הרעה כ
 כמו שיראה לו כפי חמתו אבל מפי השמועה למדנו שהקבה לא יע
 יעביש החייב כרת אלא אחד עשרים שנה ואין הפרש בזה בין זכרים
 לנקבות וממה שצריך שתדע שאשת אדם שאינו גדול איכה חסרת איש
 וכן אשת איש חרש שוטה כשנאשה והוא חרש או שוטה אבל חרשת או
 קטנה אשת הגדול שהשיאה איכה היא אשת איש וחרשת שוטה א
 איכה אשת איש לענין מיתה ולא לקדוה ודע כי גם כן כשיזכה האדם
 עם אשה ואמה או עם שתי אחיות או זולתם מן הקרובות הוח זה כוונ
 שמזכה עם שתי נשים נכריות שאין קורבה ביניהן לפי שחזקה קורבה
 האסורה בתורה איכה אלא כשאחת מהן היא אשתו ומותר לו לישא א
 אשה אחת מהן אחר שזכה עמהן ועל התנאי שזכרנו כפי יא מיכמו
 וכשיזכה אדם עם קרובות אשתו כגון אמה ואחותה ובהן זולתם אין
 אשתו אסור עליו ואע"כ שנתחייב כרת או מיתה אבל האשה כשנתחייב
 ברזונה נאסרת לבעלה בין עם ישראל בין עם גוי ואם היתה חנוסה
 היא מותרת לבעלה אלא אם היא אשתו כהן זהו מה שזכרנו לכו לזכור
 בבאן מסתרי העריות וכיוצא בהן מקלקלי הכיאות והשנוא מהן ו
 והאסור והמרונס והאהוב והלכה כר יהודה

ה המגדף אינו חייב
 עד שיפרש את האמר ריהושע בן קרחא בכל יום דנין
 את העיר בכנוי ובה יוסי את יוסי נגמר את הרין לא היו
 דורגין בכנוי לא מוציאין את כל האדם לחוץ ומשיירין
 את הגדול שבהן ואומרים לו אמור מה ששמעת בפירוש
 והוא אומר והדיינין עומדין על רגליהן וקורעין ולא מ
 באחין והשע אומר אף אנע במוהו והשלירי אום אף אנע
 במוהו
 לא מלאחין ענין חבור בעין ארבעה שאין הקריעה ככרת אבל התערה
 מותר והטעם שמהשיק באמרן אף אני כמותו כדי שלא יחזור בינים ה
 אחרת ברכת ה' ואמרו והשלישי להודיעך ששלשה כשנים צריך שתהי
 עדות אחת ומאמר ר יהושע בן קרחא ככין

23
B

מאורסה והיא בבית אביה באו עליה שנים הראשון ב
בסקילה והשיני כחנק

כבר בארנו פעמים רבות שנערה נקראת
משעת שהביא' שתי' שערות אחר שתי' עשר' שנה נאחר תשלום
ששה חדשים ואמר הראשון בסקילה והשיני כחנק כשצא עליה החסן
כדרכה ואם באה עליה עשרה שלא כדרכה ושדין היא בתולה כלם
בסקילה

המכיתו זה הדין המסית את
ההריוט אמר לו יש יראה במקום פלוני כך אוכלת כך ש
שותה כך מיטיבה כך מריעה כל חיובי מיתות שבתורה
אין מבטיעין עליהן חוץ מזו אמר לשנים והן עדין מביאין
אותו לבית דין וסוקלין אותו אמר לאחד והוא
אומר לו יש לי חבירים רוצים בכך אם היה ערוס אינו
יכול לדבר בפניהן אלא מבטיעין לאחורי הגדר והוא או'
לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אמר והלה אמר
היאך נעש את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עציים ו
ואבנים אם חור בו מוטב ואם אמר כך הוא הובתינו וכן
יפה לנו העומדים מאחורי הגדר מביאין אותו לבית ד
דין וסוקלין אותו האומר אעבוד אלק ואעבוד
גלך ונעבד אובח אלק ואובח גלך ונבוח אקטר אלק
ואקטר גלך ונקטר אנסך אלק ואנסך גלך ונסך
אשתחווה אלק ואשתחווה גלך ונשתחווה המדיח זה האום
גלך ונעבוד עבודה זרה

אמרנו זה הדין המסית את ההריוט לפי שביא המסית מיתנו כחנק
המסית את הרבי' נהם מדיחי' עיר הנדחת אין מחייבין עליהם אבל
מכחיבין למסית את ההריוט בלבד וחלה הדברים כלם כשארם
ליחיד הוא מסית נאם אמרם לרבים אינו מדיח עד שידבר עמהם כ
בלשון רבים ויאמר להם נלכה ונעבדה עו' פלגנית טכן חמרה תורה
בענין זה נלכה ונעבדה ונ'

המבשף זה העושה מעשה לא האוחז את העיני' ר' עקיב'
אומר משום ר' יהושע שנים לוקטין קישואין אחר לוקט
פטור ואחד לוקט חייב העושה מעשה חייב והאוחז את
העינים פטור
אמרנו פטור הוא פטור אבל חסור כגון פטורי שבת נחייב מלקות

פרק שמיני בן סורר ומורה מאימתי הוא נעשה
בן סורר ומורה משיביא שתי שערות
עד שיקוף וכן התהותן אבל לא העליון אלא שדברו ח
חכמים בלשון נקייה שנא' כי יהיה לאיש בן לא בת בן
לא איש הקטן פטור שלא בא לכלל המצות

מה שכתבנו שער העריוה בזמן הוא
לשון נקייה וכבר ידעת שהבאת שתי שערות הוא אחר שתי' עשרה
שנה ויום אחד וימי' שהוא פחות מחלה השנים כקרא קטן נחין הסתי' ש
שערות בהם סימן אבל שומא' וכבר בארנו ענין זה ביבמות
פעמים רבות וכיון שישלם שלשה חדשים אחר ביאת שתי שערות אינו
נעשה בן סורר ומורה ואפילו לא הקיף זקן היתתו לפי שנאמר
בן ולא חב נאחר שלשה חדשים אפשר שיהיה לו בן כיון שיביא שתי
שערות אפשר שתתעבר ממנו אשה ולשלמה חדשים יתפרסם ההריון
ולפי שבזמן הזה אפשר לו להיווג' אבל לא יעשה בן סורר ומורה ו
נאפילו לא הקיף תקף הבאת שתי שערות

מאימתי הוא חייב משיאבל
טרטימר בשר וישתה חצי לוג יין האיטלקי ר' יוסי
או' מנה בשר ולוג יין אבל בחבורת מצוה אבל בעבוד
החדש אבל מעשר שני בירושלם אבל גבלות וטרפורת
שקצים ורמשים אבל דבר שהוא מצוה ודבר שהוא ע
עבירה אבל כל מאכל ולי' אבל בשר שרצה כל משקה
ולא שתהיין אינו נעש' בן סורר ומורה עד שיאבל בשר
בג ב

ו העובד עבודה זרה אחד העובד אחד הוובת אהר
הנקטר ואחד המנכך ואחד המשתחוה והמקבלו עליו
לא לאלוה והאומר לו אלי אתה ו אבל
המגדף והמגשק והמבכר והמחבק והמרכיץ המרחיץ
הסך הכלביש והמנעיל עובר בלא תעשה הנודר בשמו
והמקיים בשמו עובר בלא תעשה הפוער עצמו כבעל
פוער זו היא עבודתו

אמרנו אחר העבד תשלום לשון זה
ראוי להיות בן אחד העבד אותה דרכה שיעבדו אותה בן ואחד ט
הזוכה והמקטר והמנכך והמשתחוה ואפלו שלא כדרכה לפי שאלו
ארכבה מינין מן העבודות כשעבד אותם באחת מהן חייב ואפלו
לו עבדה כמו שהוא דרכה שתעבד אלא שיהיה לה ינה שאינו קרובה
אויקאר לה וזלתי הקקארה שעבד בה שאר העבודות אינו חייב עד
שיעבדם כמו שדרכה לעבדם כגון פוער עבדו לפוער וזורק אכן
למקוללים ודע כי עובד עו' מאהבה או מיראה פטור ואם ק כלל עליו
בזלתי חייב והמנכך הוא שיחבוק אותה גורה תרגום ויחבק לו ונכף
ליה ושה העבדו' שחמ' שהיא עובד עליהם בלא תעשה כמו בן ככלל
בזה שאמר לא תעבדם חבל אינו נוקה עליו לפי שאין חסורו חסור
מכבוד אבל חייב מלקות הנודר בשמו והמקיים בשמו כמו שאמר
הבתי נאם שיהי אחרי' לא תזכירו נאם' הפוער עבדו לפוער וזורק אכן
למקוללים לבזוי אותה העבד והלוגו חייב חטא' ואין הפרש בין זורק
אכן למקוללים או מחלק אכן מלפניו לפי שבשני הדרכים הוא נעבד
הגותן מורעו למולך אינו חייב עד
שימסור למולך ויעביר באש מסר למולך ולא העביר
באש העביר באש ולא מסר למולך אינו חייב עד ש
שימסור למולך ויעביר באש ובעל אוב זה הפיתום
והמורכב משחיו וירעו זה המרכב בפיו הרי אלו ב
בסקילה והגשאל בהן באוהרה

זו ההעברה אינה שריפה
כמו שחשב המון רב לומר אבל עקרנו הוא כשהיו מבערין אש והיו
מלהטין אותה לשם אותו הפשל הידוע שהיו עובדין אותו בכך והוא
הטקרא מולך והיה אחוז אחד מבניו ונותן אותו ביד המשתמש בעסק
אותו העבד והיה מעבירו עב החש מנר זה לנר זה וכיון שעשה זה
נתחייב סקילה ומתנאיו שימסור ויעביר מקנת זרעו לפי שנאמר מ
מזרעך ולחבל זרעך ואם עשה כגון זה לשם עו' חסר' משאר העבדו'
אינו חייב מיתה לפי שזו היא עבודת המולך וזהו המתברר מלשון
התלמוד ובעל חוב משורשם ב' לשון המקרא עין ממיכס נלח יתערב
לך בדורש אל המיתים לפי שדורש אל המיתים אינו עושה מעשה ב
בשום פנים אבל הוא מין מיומי הכורים בעתירות רברים מלכס וזה
כשיגוס וליין ב' ב' ב' וידבר דברי' והוא רוחה בחלומות עתירות כפי
מהשבתו ובעל חוב הנזכר במקו' היה בעשיית מעשים ויש ממנו
מין אחר והוא ש' לוקח בגלגולת אדם אחר שכתאבל ממנו הכשר כ
וינביע אותה ויקטר לה וכורה רברים בה והוא שומע ממנה רברים
כמו ששומעין מן המת במלכות בעל חוב וכל מה שאתה רוחה מ
מואמרם מרבר ושומע בענין זה הוא שמועה כזבת כפי מה שישם
מחשבתו בזה כמו שיארע לכפי אדם הרבה במקום הפניו' ב' בשעת
התיחדות ידעו כי אמרו מתי' עבד ידוע בפיו והוא מרבר מחליו ו
ידוע שם עוף נאמר גם כן בבאן מרבר משחיו יתדמה לו שמויעת קול
מתחת שחיו

ה המחלל את השבת כדבר שהיבין על ודונו ברת ועל
שגנתו חטאת והמקלל אביו ואמו אינו חייב עד שיקלל
בשם קללם כבידור מאיר מחייב וחכמים פוטריין

מכנה זו לדעת ר' עקיבא שהזכר שיש שם חלול שבת שאין חייבין
על זדונו ברת על שגבתו חטאת והוא איסור תחומים אבל ר' עקיבא ר
דאורייתא אבל חכמים אומרים איסור תחומין דרכן נא' קורין אותה
חלול אבל קורין חלול המלכות בלבד שחייבין על זדונו ברת ועל
שגבתו חטאת כמו שכתב אר במקומו והלכה כחכמים
ט הבא על
הנערה מאורסה אינו חייב עד שתהא נערה בתולה ט

24
4

וישנה יין שנזולל וסובא אעפ"י שאין ראייה לרבר זכר
לדבר אל תהו בסובאי יין בזוללי בשר למז

טרטימר כשר חני
מנה ומתכאיו עד שיהיה אותה הכשר כשיל ולא כשיל וכמו כן היין
מזובולת' מזובולת' דבר שהוא לו מרוב כן כגון תכחומי' לכלי וכל
דבר שהוא עברה כגון שאכל ביום תענית נכור לפי שכ' איכנו שומע
בקולנו עד בלא יקיה בלאותו המעשה שלו אלף המדות אכינו ואמו כ
כלכר לא המדות התורה 'ואין הלכה כר' יוסי'

ג גנב משל אביו ואכל ברשות אביו משל אחרים
ואכל ברשות אחרי משל אחר ואלו ברשות אביו אינו
נעשה בן סורר ומורה עד שי גנב משאביו ואלו ב
ברשות אחרים ר' יוסי בר' יהודה או עד שיגנב משל א
אביו ומשל אמו

ד ר' יוסי בחמרו שיגנב מדמי שערה המונכת
לאכיו ולאמו או מכסיהם חס היה להם ככסי' שאין זכות ללח ביהם
זה בגון שנתן לה חרם מתנה על מנת שאין לבעלה רשות כן 'זה
יתכן לעשות ומתכאיו עוד שיקח בעגמו בלאותו ממון הגנוב כשר ו
יין כזול ויחבלם כמקום שאמרנו על הפנים הנזכרים ואין הלכה כ
ר' יוסי בר' יהודה'

ה היה אביו רוצה ואמו אינה רוצה אמו
רוצה ואביו אינו רוצה אינו נעשה בן סורר ומורה עד
שיהיו שניהם רוצים ר' יהוד' או אם לא הית אמו ראויה
לאביו אינו נעשה בן סורר ומורה' היה אחד מהם גרם
או חגר או אלם או סומא או חרש אינו נעשה בן סורר
ומורה שנ' ותפשו בו ולא גידמי והוציאו אותו ולא חגרי'
ואמרו לו ולא אלמים כענו זה ולא סומים אינו שומע
בקולנו ולא חרשים' מתרין בו בפנע שלשה ומלקק אותו
חזר וקלקל גרון בעשרים ושלשה ואינו נסקל עד שיהיו
שם שלשה הראשונים שנ' כענו זה זה הוא שלקה בפעכם
כרת עד שלא נגמר דינו ואחר כך הקיף וקן התחתון פ
בטור ואם משנגמר דינו בלח ואח כך הקיף וקן התחתון
חייב

ח חניה לאכיו ר"ל שתהיה דומה במראה ובקומה לפי שכ' אכיו
ואמו ואמרנו ומתרים בו בפני שלשה כלומר ומתרים בו ולוקה לפני
שלשה לפי שהתראתו בשנים כמו שאר התראות ומעקרנו שהיה כ
כשאמר דינו בברא קטילא הוא ויהרג כל זמן שימצא ואין הלכה כר'
יהודה'

ה בן סורר ומורה צדון על שם סופו ימות זכאי ו
ימות חייב שמתתן של רשעים הנייה להם והנייה ל
לעולם ולצדיקי רע להם ורע לעולם יין ושינה לרשעי'
הנייה להם והנייה לעולם ולצדיקים רע להם ורע ל
לעולם פזור לרשעי' הנייה להם והניי לעולם ולצדיקי'
רע להם ורע לעולם כנום לרשעי' רע להם ורע לעולם
ולצדיקים טוב להם וטוב לעולם שקמ לרשעים רע ל
להם ורע לעולם ולצדיקים הנייה להם והנייה לעולם

כרון על שם סופו כלומר
כי התורה העירה מי שהוא בימי קטנות מרוב התאוה בזה התכלית
פאמי' אי אפשר לבסוף שלא יגזול כני' אדם וישטף דמים לקחת ממון
שיעשה בו מה שהרגיל והי' נזה שיהרג מפני זה ויהרג הוא לפני ש
שיהרגו לאחרים'

ו הבא במחתרת ידון על סופו היה בא במחתרת
ושבר את החבית אם יש לו דמים חייב אין לו דמים פ
פטור
זכ' הבא במחתרת ירוע הוא שכנתו שאם יעמוד בעל הבית להניל
ממנו ויירנו שיהרגו ולפי' הותר להרגו ואין הפרש בין שבא במחתרת'

או כדרך חמור ודרך גנדיק קדשך אכני רבר הכתיב כהונה כרוב
וכבר כתבאר בכתובות וזולתו כי מעקרנו אין חדש מתומשלים
ולפי' הבא במחתרת אש שכר חבית בעית כניסתו ולא יהיו שם עדים
שאו דמו מותר כמו שכ' אין לו דמים והוא שאור מדמי החבית ואם
שבר אותה בנחתו וכבר פנה ללכת לררכו שאין מותר להרגו אם יש
שם עדים כמו שכ' דמים לי הוא חייב בדמי החבית'

ז אלו שמצילין אותם בנפשם הרודף אחר חברו
להרגו ואחר הזכור ואחר הנערה המאורש אבל הרודף
אחר הבהמה והמהלל את השבת והעובר עבודה זרה
אין מצילין אותם בנפשם

חל מייבי כריתות נחייבי מיתות כר
מן העריות מצילין אותם בנפשם אבל זכר הלה השלשה כלכר לפי ש
שהם מבוארין יותר מאותן הבחין בלמוד לפי שלמדנו ההגלה יורח'
רחמנא בנערה המאורשה חין' מושיע לה הא יש מושיע לה מושיעה
ככל דבר שהיא יכול להושיעה ואפי' כוניתת אותה האיש האונס אותה
ולמדנו זכור מנערה המאורסה לפי שכתוב ולנערה לא תעשה דבר
ולמדנו ממנה דונחבה כן לפי שכ' אמר ב' באשר יקום איש על רעהו
ורחמנא כש כן הדבר הזה ולמדנו משם חייבי כריתות ומיתות בית
דין וכל זה בעריות אבל שאר עבדות כגון אובל חלב ודם חנו מכה ו
נכונת בהם אין צי' לומר שאין מצילין אותם בנפשם ואמנם הוצרך
להזכיר שבת ועבודה זרה ואף על פי שהם מוזלתי העריות לגדל שני
העונות החלה ושהם יסודות לכל התורה וכשארם עובר עליהם חס
חשוב כגני' לכל דבר ואינו מישראל כמו שכ' אמרנו בפרק חמישי מע
מעריבין ויהיה על הדעת שמצילין בהם גם כן בנפשם כמו שהיו פ
סוכרין קבת החכמים לכך הוריענו שאין הדבר כן אלף שהם כשאר
העבדות לענין ההגלה וכתב רחמנא רוחם וזכור למינטי בהמה ו
נעבודה זרה נשבת כמו שכ' אמרנו וענין ההגלה זו היא שמצנה עליו
להניל זה האיש הכדוף מיד הרודף שהוא מבקש להרגו או לעבוד בו
עברה באזה פנים מיתתו ואפילו כוניתת הרודף ואף על פי שצדין
לא נעשה העברה והוא פירוש בנפשן כלומר בנפש הרודף וכיון שכבר
נעשה העברה אסור להרגו אלף בבית דין ועדים ועל הפנים שם
שהקדמנו ביאורם ואינו כן אם ראוהו כשהוא רודף אחר בהמה או
רונה לחלל שבת או עבודה זרה אבל חנו נריבין להזקירו ולמונעו ו
ולחזילו בכל מה שכוכל זולתי מיתתו שהוא אסור עד שיעבור בער'
והתראם והורגים חותי בית דין וכן שאר העבדות מלבד העריות ו
ירנח כמו שכ' אמרנו

פרק תשיעו אלו הן הנשרפין הבא על
אשה ובתה ובתו ובת כהן וש
בכלל אשה ובתה בתו ובת כהן ובת אשתו ו
זכת בתה ובת בנה' חמות ואם חמות ואם חמו ואילן
הן הגהרגין הרוצח ואנשי עיר נדחת'
רוצח שהכה את רעהו בין באבן בין בכרסו
וכבש עליו לתוך המים או לתוך האור ואינו יכול לעלו'
משם ומת חייב 'דחפו לתוך המים או לתוך האור ויכול
הוא לעלות משם ומת פטור' שיסה בו את הכלב ושיסה
בו את הנחש פטור השיך בו את הנחש ר' יהודה מחייב
וחכמים פוטרים' המכה את הכירו בין
באבן בין באגרוף ואמרוהו למיתה הקל ממה שיהיה
ולאחר מיכן הכבד ומת חייב ר' נחמיה פוטר שרגלים
לרבר נתכוון להרוג את הבהמה והרג
את האדם נתכוון להרוג את הנכרי והרג את ישראל
נתכוון להרוג את הנפלים והרג את בן קיימא פטור
נחכמים
ומחייבין שיסה בו הוא שצדמו על אותה חיה כידו או בקולו עד שיוקץ
והשיך הוא שיגרה בו אותה חיה וידביק סניו כגופו והלכה כחכמים'

24
8

וכחצרו וכפונא בזה נכל מי אשר יתחייב כגון זה מתבין לו להם נר
וילש לחץ עד שיכסלו כחתינו וכחא כשארנו ואחר כך מאלוין חנוט פ
פני ששעים עד שבריוכונקטת

1 והגונב את הקסוה והמקלל בקסם
והבוועל ארמית קנאין פוגעין בו בהן שמש בטומאה
אין אחיו הכחנם מביאין אותו לבית דין אלא פירחי כ
כהונה מוציאין אותו לעזר וצועק את מחו בגזירין זר
שמש במקדש ר' עקיבא אומר בחנק וחבמים אומרי
בידי שמים

קסנה כלי שרת בעור מן קסות הנסך ומקלל בקוסס הוא שיכרך את פ
השם בשם עז וכועל ארמית שיכועל לבת עמדי עז בפרקסיהו כ
בעשרה מישראל חי יותר וכשעת מעשה כגון פנחס אכל חמר שכת
עליה ופירש חי שלא יהיה בקהל ישראל או שחינה עוברת בי אסור ל
להרבו לפי שהיא מחוייב כרת על בית שברד עז ואשע' שלא כובר ב
בתורה ולא מנה זה בכלל הכריתות קבלה היא וכתבאר במקרא ו
ובעל כתיבאל ככר יכרתה לאיש אשר ישכנה וגו' וכבר בארנו גם כן
שהכח על הגויה חיב מלקיות הרבה וכלן מדרבנן יאס ישראל לנן ה
הקבא ח' יצבעו בו חס לח ואשילו הוא כש צת מעשה אין מנרין לו ז
ואם פשט ידו והרנו אין עליו שיעש וכמו כן חס התחוק הכועל בשפת
המעשה והרב את הקבא להגזיל כשנא ממנו אינו חיוב מ
מיתה לפי שהוא רודף אחריו להרבו והתורה לא גזרה הרין להרבו לא
על הרך הנזכר אמרה תורה והזר הקרב יומת ר' עקיבא אומר
מיתה חנק וחבמים אומרים מיתה בדי שמים וזו הנייתה בדי שמים

הוא חנות מן הכרת לפי שהמחוייב כרת ישאר היענש עליו אחר ה
מיתה כמו שנבאר בפרק שאחר זה ומחוייב מיתה בשמת כתבאר
לו וחלה הממאנים מיתה גם כן לוקח מדאורייתא כפי תבאר החטא
בעיים והתראה כמו מחוייב כרת בשנה וכלכר שהיו שוכרים על ל
לאונאח יבי מיתה הן אובל טבל וכהן טמא שאכל תרומה טהורה
זר שאכל תרומה זר ששמש וטמא ששמש וטבל יוס ששמש ומחוסר
בדי שם ששמש ומחוסר כסורים ושלח רחן ידים ורגלים ושתני יין ו
ופרזעי ראש ארבע טמא שאכל תרומה הוא שכ וזמתי בו כי יחללוהו
וכאמר בטבל ולא יחלל את קדשי בני ישראל וכמו שהחלו האומרי
בתרומה במיתה כן חלו האומרי בטבל במיתה זר שאכל תרומה
לפי שאחר שאמר וזמתי בו כי יחללוהו אמר וכלזר לא יאכל קדש זר
ששמש מבואר שכאמר והזר הקרב יומת וטמא ששמש הוא מה ש
שכאמר בטמאים ניכור מקדשי בני ישראל ולא יחללוהו החלול
כמו החלול הנזכר באמרנו ומתי בו כי יחללוהו וטבל יוס מפי ס
הקבלה שמכנהו לה שאמר הכתוב קדושים יסנו להלהיהם ולא י
יחללו ומחוסר בדי שם שכאמר בכהנים וחברת אותם אכס וגו' והיתה
להם כהנה לחקת עולם בזמן שבגדיהם עליהם כהנות עליהם חבל
כפיחם מהם דבר הנה הוא כזר ומחוסר בגדים לפי שנאמר וכבר
עליהם הכהן וטמא מחא' ראיה שלשני הכתוב פפרה טמאה נקראת
ונכתבאר שחין עבודה לטמא ואם עבר במיתה ושלח רחן ידים ורגלים
מבואר שכאמר יחזנו מים ולא ימותו יין ושכר חל תשת אתה וכדי
אתך בטומא חל אהל מועד ולא תימותו ראשיכם חל תפרעו וכבר כס
פרק ז' ע"ז לא תשרמו ולא תמונו ואין הלכה כר' עקיבא
פירק ע"ז ע"ז

לעולם הבא שנ' ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ
ואילו שאין להם חלק לעולם הבא האומר אין תחייתה
השמים מן התורה ואין תורה מן השמים ואפיקורוס ר'
עקיבא אומר אף הקורא בספרים החיצונים והלווחש על
המבכה אומר כל המולדה אשר שמתו במצרים לא אשים
עליך אבא שאול אומר אף ההוגה את השם באותיותיו

ראיתי לרבר כהן בעקרים רבים באמונה גדולים וככבדים עד מאד
היו יודע כי עלי התורה נחלקו רעויותם בטובה שהגיע למדם בע
בעשיית המנות שנזנו בהם השם יתברך על ידי משה רבינו עה' וכ
וכדעה שתמאח אותו כשיעבור עליהם מחלוקות רבות מחד לפי הש
השתנות שכל הם ונשתכחו בהם הכשרות שבוש גדול עד שמשעט
לא תמות בשום פנים ידם שנתבאר לו דבר זה ולא תמנח בו דבר מ
מוחלט לשום קדם חלה בשבוס גדול

1 כ

בתכוון להבותו על מתנו ולא היה בה כרי להמית על מ
מתנו והלכה לה על לבו והיה בה כרי להמית על לבו ו
זמת פטור נתכוון להבותו על לבו והיה בה כרי להמית
על לבו והלכה לו על מתנו ולא היה בה כרי להמית על
מתנו ומת פטור נתכוון להרוג את הגדול והלכה לה על
הקטן והיה בה כרי להמית את הקטן ומת פטור נתכוון
להבות את הקטן והלכה זה על הגדול ולא היה בה כרי
להמית את הגדול פטור נתכוון להבותו על מתנו והיה בה
כרי להמית על מתנו והלכה לה על לבו ומת חיוב נתכוון
להבות את הגדול והיה בה כרי להמית את הגדול והלכה
לה על הקטן ומת חיוב ר' שמעון אומר אפי' נתכוון ל
להרוג את זה והרג את זה פטור

מחלוקת ר' שמעון היא
על מה שכלמר מהלכה ראשונה והוא אמרו נתכוון להרוג את
הכהן והרג את האדם פטור שמשעט מזה שחם נתכוון להכות א
אדם וקנה חרס חייב ור' שמעון חולק על זה ואומר שכל
נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור והלכה כר' שמעון

2 רוצח
שנתערב באחרים כולן פטורין ר' יהודה אומר כונסין
אותו לכיפה וכל חייבי מיתות שנתערבו זה בזה ידונו
בקלה הנסקלין כנשרפין ר' שמעון אומר ירונו בס
בסקילה שזו שריפה חמורה וחבמים אומרים ידונו בש
כשריפה שהסקילה חמורה אמר להן ר' שמעון אלו
לא היתה שריפה חמורה לא נתנה לבת כהן גדול אמרו
לו אלו לא היתה כקילה חמורה לא נתנה למגדף ול
ולעובר עבודה זרה הנהרגין בנתקין ר' שמעון אומר
בסוף וחבמים אומרים בחנק

דברי ר' יהודה אומרים על טונת ד
דברים כפתיים והוא זה כגון שינא אבן או חץ מינין חנשים הרבה ו
והרב ונאין ינועמי הוא אותה סידה אותה חץ כלם פטורין ואין בזה מ
מחלוקת חבל סור שהרב ונבמר דינו וכתבאר בשוורים אחרים סוקלין
את כלם ור' יהודה חולק בזה ואומר כונסין חונתן לכפה ואין הלכה כ
ר' יהודה ולא כר' שמעון

7 מי שנתחייב שתי מיתות בכית דין
גידון בחמורה עבר עבירה שיש בה שתי מיתות גידון
בחמורה ר' יוחי אומר גידון בויקהל הראשונה שבאת עליו

דברו הראשון באדם שער עברה ונבמר דינו למיתה קלה ואחר כך
עבר עבירה חמורה סלקה רענא עינה כדון בקלה לש שהוה גבחה
קטילה ולא ישמעו למה שעשה חסר כן קא משמע לן שהוה כדון ב
בחמורה ונבין ויקת רשונה כמו שאבאר בגון שתיה חמורות השת
אכינו ניכח עליה כהה הוא מנד שהיא חמותו חייב שריפה ומנד שהיא
לאת חכיו חייב סקלה ואם היתה חמותו קודם שיטמא חכיו ידון ב
כשריפה ואם כטמא חכיו ראשון ואחר שהיתה השפס רבי
כששית חמותו ידון בסקילה ועל דרך זה תקיטו ואין הלכה כר'
יוסי

מי שלקה ושנה בכית דין כונסין אורו לכיפה ומ
ומאבילין אותו שעורים עד שבריסו נבקעת ההורג נפ
נפשות שלא בעדים כונסין אותו לכיפה ומאבילין אותו
לחם צר ומים לחץ

כשה מושב מאכר שישוין בבית הספר בהנה
בשיעור קומת האדם שוק בשנה ואין לו סם מקים להשתפט ולא ל
ליין זה שממנו כהן לקח נשכה רונה לומר יונקות של כרת וכוונת
עין כיומו כגון שכתב משפיע אחר פנים אבל כרמות חלוקין לא
ל' ע' שכתב מחוייב כרת לנקה וכבר זה נבאר יתבאר יקרן עשנים
הכל מלקי' רחמו מלקין חותנו כל זמן שיעבור ונשלו ח' ח' שבתים ו
וחמותו שלא כששים רבני לומר שלא כשענות שחייב מיתה והוא שלא
תתקיים השיות בשום פנים שהמיתה כונעת בטביל חותה עדות ו
הז' ע' שהיא חותה כגון הל' הלהתראה חו שפיקת שחיענו כדריקית

בת סוכרת כי הטובה הוא בן עדן וכי הוא מקום שאוכלים
 זשותים בו מכלי עמל הגוף וכלי יגיעה נשים לשם בתים מאכזבים ט
 טובות ומטות מוכנות במשי ונחרות מושכות יין ושמנים מכושמים
 נהרבה דברים מזה המין וכי הרעה היא בהכנס והוא מקום בועי ב
 באש שבו שורפי הגויות ומנערים שם בני אדם במיני הצער והענוי
 יאריך הפורס והבת הזאת תביא רחוק על סברתם מדברי רבותינו זל
 וממקורות הכתוב שפוטם כחותים למה שהם אומרים לבלו או ל
 לרבו וכת שכיח תסבור ותחשוב שהטובה המיוחסת הוא
 ימות המשיח מהרה יבא וכי בנותו הזמן יהיו בני אדם כלם מלאכי
 כלם חיים וקיימים לעד ויבטחו בקומתם וירבו ויעצמו עד שישיבו כל
 העולם לעד לעולם ואז המשיח כפי מחשבתם יחיה בעוד ה' וכי
 ובאותו הימים תבוא הארץ בגרים ארובים ולחם אפיו ודברים הרבה
 כאלה שהם מן הנמנעות וכי הרעה היא שלא יהיה האדם מני בנות
 הימים ולא יזכה לראותו ומביאי ראייה בדברים רבים מנייג לחכמי
 ובכתובים ביקרא יבשים ששם למה שהם אומרים או לקצתו
 וכת שלישית תחשוב כי הטובה שנקוה תחייית המתים והוא שיחיה
 האדם אחר מותו ויחזור עם קרוביו וכי ביותו יואכל וישתה ול
 ולא ימות עוד וכי הרעה היא שלא יחיה אחר מותו עם אותם שיחי ו
 ומביאים ראייה על זה במאמרות רבים מצוים בדברי החכמים ו כ
 ובפסוקים מן המקרא שפוטם יורה על מה שהם אומרים או על ק
 קצתו וכת רביעית תחשוב כי הכונה שהגיע לנו בעשיית ה
 המצות היא מנוחת הגוף והשגת התלויות העולמיות ביצולם הזה כמו
 שזמן הארבות וכבשים רבים ורוב הבנים ובריאות הגוף והשלום ו
 והבטחון והיות המלך מישאל והיותו שולט על מי שהר לנו
 והרעה שפגענו כשנכבד על התורה הפך העביבים האלה כמו מה
 שאכתו: שם היום בזמן הגלות ויבאו רחוק כפי סברתם מכל המ
 המקראות שבתורה והקבלות וזולתם ומכל אותם הספרים הכתובי
 במקרא וכת חמישית והם הרבה מחברים הענינים האלה
 כלם ואומרים כי התנחלת הוא שיבא המשיח ויחיה המתים ויבטחו
 לבן עדן ויאכלו שם וישתו ויחיו בריאים כל ימות עולם אבל זו הב
 הבקוה הכפלת ר"ל העולם הבא מעט תמונה בשום פנים שיעלה על
 לבו הוא שיחשוב או שיקח זה העקר או שיאמר זה השם על חייה ד
 רבי הוא נושא או אם הוא תכלית הטובה או אחת מן הרעות הקדמוני
 הוא התכלית או סיבילי בין התכלית ובין הסבה המביאה ל התכלית
 אבל מה שנואלים העם כלו ההמון והמבינים היא יקומו המתים ש
 עיניים או לבושים זרם יעמדו באותן תבריין ענמן שנקברו בהם
 ברקמתם ובצוירם וישו תפירתם או במלכום שיכסו גופו בלבד ו
 וכשיבא המשיח אם יהיו עם העשירי וקדל חו אם יהיו בימיו חזק וחלש
 והרבה שאלות כאלו בכל עת ואלתה
 המעיין בספר זה חפץ זה המשל שאני ממסל לך ואז תבין לךך ו
 ותשמע בדבר בכל זה שים בדעתך כי כעך קטן הביאורו
 אבל המלמד ללמדו תורה וזהו הטוב הגדול לו לעיני מה שישיג מן ה
 השלמות לא שהוא למעט שכיו וחולשת שכלו אינו מבין מעלת אונתו
 הטוב ולא מה שיגיעו כשבינו מן השלמות ולשיכך בהכרח יצטרך
 המלמד שהוא יותר שלם ממנו שיורו אותו על המלמד בדברים שהם
 חשובים אלנו לקטנות שכיו ויאמר לו קרא ואתן לך אגונים או תלמים
 ואתן לך מעט דבש ובה הוא קורא ומשתדל לח לעדם הקריאה לפי ש
 שחינו יודע מעלתה לא כפי שיתנו לו אותה המאכל ואחילת אותן המ
 המבינים אלנו יקד בעיניו מן הקריאה וטוב הרבה בלא ספק ולשיכך
 מוטב הלימוד עמל ויגיעה והוא עמל בו כדי שיגיעו באונת עמל ה
 התכלית האהוב אלנו וכשיהיה כבד מלפניו וחדר לאהוב זולתו זרזו
 אותו ויעוררו תאוותו באונת הדבר החמוד לו ויאמר לו מלמדו קרא
 ויאקח לך מנעלים ימים או בגדים חמודים ובזה ישתדל לקרוא לא ל
 לעדם המלמד חלף לחנותו המלכום והוא כהבד ההוא כהבד בעיניו מן ה
 התורה והוא אלנו תכלית קריאתו וכאשר יהיה שלם בשכלו ייתק ו
 וי: בזה בעיניו זה הדבר גם כן ישים כשמו למה שהוא גדול מזה ואז
 יאמר לו רבו למוד פרשה זו או פרק זה ואתן לך דינר אחד או שני ד
 דינרין וכךך הוא קורא ומשתדל לקח אותה הנומן ואתו הנומן א
 בלו כבד מן המלמד לפי שתכלית הלימוד אלנו הוא שיקח הזכב ש
 שבעטויהוהו כוכשיקיה דעתו גדול ונקלה בעיניו זה השעור ויודע
 שזה דבר נקל יתוזה למה שהוא כבד מזה ויאמר לו רבו למוד כדי ש
 שתהיה רחש וריון וכברך בני אדם ויקומו משיך בגון פלוני ופלוני

והוא קורא ומשתדל כדי להשיג מעלה זו ותהיה התכלית אצל הכבוד
 שיכבדו אותו בני אדם ויכסאוהו וישכחו אותו וכל זה מנוכח ואיכנס
 יצטרך למעוט שכל האדם שישם תכלית החכמה דבר אחר זולת ה
 החכמה ויאמר לחיזה דבר כלמד חלף כדי שישג בו זה הכבוד וזה ה
 הוללות על החכמה ועל המוד כזה אומרים חכמים שלא לשמה בלימוד
 שיעשה המנות וילמוד וישתדל בתורה לא לחנותו הדבר בעצמו ולא
 בשביל דבר אחר והוא חכמים על זה והמנו לא תעשה עטרה
 להתגבר לבהם ולא קדוים לחפור בהם והם רומזין למה שבארת לך ש
 שאין לשים תכלית החכמה לא לקבל כבוד מבני אדם ולא להריוח מ
 ממון ולא יתבסך בתורת השם יתברך להתפרינס בה ולא תהיה חלנו
 תכלית למוד החכמה חלף לרעת חנותה בלבד וכן אין תכלית האמת
 לא שד ישיגה חמת והתורה חמת תכלית ידיעתה לעשותה וזכור
 לאדם השלם שיאמר כשאישיה לה המנות שהם המנו הטובו ואתה חק
 מן העברות שהם המדות הרעות שנוה ה' שלא לעשותם מה הוא ה
 הנמוט שאקבל על זה לפי שזה כמו מה שיאמר הנער כשאני קורא זה
 מה יתנו לי והם אומרים לו דבר פלוני לפי ששאלנו רואים מישט ש
 שאלו שאני מבין זה העשיר והוא מן הקל לתכלית אחר חנו
 משיבים לו כשאלתו כיו סכ עשה כביל באונתו וכבר הזכירו חכמי
 על זה גם כן בלומר שלא ישים האדם תכלית עבודת ה' ועשיית המצוים
 בשביל דבר מן הדברים והוא מה שאמר האיש השלם המשיג אונתת
 הענינים אכזבונם איש סוכו אחר חל תהיו כעבדים המשמשים חת
 הרב על מנת לקבל פרס ואמנם רצה לומר בזה שאין מן האמת לעדם ה
 מנת שלא לקבל פרס ואמנם רצה לומר בזה שאין מן האמת לעדם ה
 האמת וזהו הע' ין שקוראין אותו עובר מאהבה ונאמר זל במנותנו
 חפץ מאד אמר ר חלעור במנותנו ולא בשכר מנותנו וכמה הוא מ
 מבומר והוא ראייה ברורה על מה שקדם לנו מן המחמר וגדול מזה
 מה שאמרנו בסרי שמה תאמר הריני למד תורה בשביל שיהיה עשיר
 בשביל שאקרא רב בשביל שאקבל שכר בעולם הבא תלמוד לומר ל
 לאהבה את ה' כל שאתה עושי לא תעבד לא מאהבה הכה התבאר לך
 זה הענין וכתבאר שהוא כונת התור ויסוד כונת חכמי עליהם השלנו
 ואין מעלי עיניו מזה לא חויל משתגע שקלקלוהו וטכסוהו המחשבות
 הסכליות והרעיונים הנרועים וזו היא מעלת אברהם חבינו עלינו ה
 השלום שהוא היה עבד מאהבה ולעומת הדרך הזה רחוי להיות ה
 ההתעוררות ולפי שירעו החכמים זל שזה הענין קשה עד מאד ואין כל
 האדם משיג חנות ואם השיגו חנו מסכים בו בתחילת הענין ואינו ס
 סבר שתהיה אונתו ברורה לפי שהאדם אינו עושה מעשה חלף כדי
 שתגיעו ממנו תועלת או שתסור ממנו פסדה ואם חינו כן יהיה חלנו
 אותו מעשה הכל ורק היאך יאמר לביעל תורה עשה לה המשיג ונא
 תעשה אותה לא לרוח מעונש מן ה' ולא להחמיל שכר טוב
 זה דבר קשה עד מאד לפי שאין כל בני אדם משיגין האמת
 עד שיהיו כמו אברהם חבינו עלינו השלום
 ולכן התירו להמון כדי שיתשבו על אמונתם לעשות המצות ליתן ז
 שכר ולהכזר מן העברו מיראת העונש ומרזין אותם על זה ומחזקין
 כונתם עד שישיג המשיג יודע האמת והדרך השלם מה הוא כמו ש
 שיעשו ככבר בש"י הלמוד כיו שהב אפי המלם והאשימו לאכזבונם
 איש סוכו בבארו להמון מה שחבר ואמר בזה הזכירו בדבריכם כמו
 שכתבאר באבות ואין ההמון מפסדין מכל וכל בעשותם המנות מ
 מיראת העונש ותקות הכסר לא שהם כלתי שלמי ואלו זה טוב להם
 עד שיהיה להם כח והרגל והשתדלות בעשיית התורה ומזה יתעוררו
 לרעת האמת ויחזרו עובדי מאהבה וזהו מה שאמרנו זל לעולם יעבו
 אדם בתורה ואחילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה וממה
 שאתה צריך לרעת כי דברי חכמים זל לחלו בו בני אדם לשלמה כ
 בתנות והיא רוב מה שראיתי ואשר ראיתי חבוריו ומה ששמעתי עלינו
 הם מאמינים אותם על שפוטם ואין סוכרין בהם פירוש נסתר בשום
 פנים והכמעות כלם הם אלנם מחויבות המצוות וממנו עושין כן
 לפי שלא הבינו החכמות והם רחוקים מן התבונות ואין בהם מן ה
 השלמות כדי שיתעוררו מאליהם ולא מגאו מעורר שיעורר אותם
 הוכרים שלא בונו החכמים זל בכל דבריהם הישרים והמתוקנים לא
 מה שהבינו לפי דעתם מהם ושם על פוטם ואע"פ שהכרח מקצת
 דבריהם יש בהם מן הרבה והריחוק מן השכל עד שאלו סופר על כ
 פוטנו לעמי הארץ כל סכן לחכמים היו תמהים בהתבוננותם בהם
 והם אומרים היאך יקבץ שישים

25
13

בעולם אדם שיחשוב בזה או שיאמין שהוא אמונה בכונה קל וחומר
 שיטב בדיניו וזו הכת עניינת הדעת יש להטעם עליהם להסבול לפי
 שהם מצדדים ומשפטים החכמים כפי דעתם וזה משפטים אומנם
 בתכלית השפלות והם אינם מביינים זה וזה ומשימים תורתה' בהשך ה
 מחברים הדת התורה ומשפטים זהה ומשימים תורתה' בהשך ה
 המכוון בה לפי שהם יתבר' אחר בתורה שתמימה אשר ישמשו כל
 החוקי' הלה ואמרו רק עם חכם וכבון הבני הגוי הגדול הזה והכת הזאת
 מפסדים מפשטי רברי החכמים ול מה שכאשומע' אותו שאר האומות
 חומרים רק עם סכל וככל בני הקטן הזה ורוב מה שעושין זה הר
 הרשע' שהן מפרשין ומורשין להמון העם מה שאינם יודע' ומי יתן
 אחר שלא ירעו ולא הבינו שהיו שותקין כמו שאמר מי יתן החרט
 תחדשוני ותהי' להם לחכמה או שהיו חכמים איך אנו מבינים כגון
 החכמים בזה המאמר ולא היאך יתפרש אבל הם מחשבים שהם מ
 מוכינין חותין ומשתדלין להודיע ולפרש לעם מה שהבינו הם עצמם
 כפי דעתם החלושה לז מה שאמרו חכמים ודושים בראשי העם ד
 דרשות נוספת ברבות ופרק חלק וזולתם על פשטם מלה בולה והכת
 השניה הז רבים גם כן והם אותם שראו דברי החכמים או שמעם
 והבינו חותין כפי פשוטו וחשבו שלא כוונ החכמים בו וזולתי מה ש
 שמורה עליו פשט הדבר והם בחים לסכל אותם ולבנותם ומוניחים
 דבה על מה שאין בו דבר וילעבו על דברי חכמים ושאלם יותר זך א
 מהם ושהם עה כשתיים ברושי השכל סבלים בכלל המניחות עד שלא
 היו משיגים דבר חכמה בשום פנים ורוב הנכבדים בזה השבוע המ
 המתחמים לחכמה הרפואות והמהבילים בזרות הכובדים לפי ש
 שהם במחשבתם נבונים וחכמים בעיניהם ומחודדים ופילוסופים
 וכמה הם רחוקים מן האנושיות אבל אותם שהם חכמים ופילוסופים
 על האיות אבל הם סבלים יותר מן הכת הראשונה והרבה מהם פ
 פתינות והיא כת ארודה לפי שהם משיבים על אנשים גדולים וגשאים
 אשר נתבררה חכמתם לחכמים ואלו השתחים הלו היו עמלים בח
 בחכמות עדי שהיו יודעים היאך ראוי לסדר ולכתוב הדברים בחכמ'
 האנושיות והרוממה להן מן הדברים אבל ההמון ואלו החכמים יבינו
 החלק המעשי מן השילובותיה אז היו מבינים אש החכמים ולחכמי'
 אש לא והיה מתבחר להם ענין דבריה' והכת השלישית והם
 הי השם מועטים עדי מאד עד שאין ראוי לקרותה כת אלא כמו שאמר
 לשמש מן זרק היא יחידה והם אות' בני אדם שכתברו אלם גדולת
 החכמים ול נגוד שכלם ממה שמצא בכלל דבריהם מורים על ע
 ענינים חמות למאור ואעפ' שהם מעטים ומפורים במקומות מ
 מחבורתם הם מורים על שלמותם וכי הם השיגו האמת וסכתבר
 גם כן חכמה מניעת הנמנע ומניחות המחויב להמונ' יודעו כי הם
 עדי אינם מרכיבים התולים ונקאמת להם שדבריהם יש לו נגלה ו
 נכסתר וכי הם בכל מה שאומרים מן הדברים הקמנעים רברו בהם
 כדרכי חידה ומשל ביהוא זה דרך החכמים הגדולים ולפיכך פתח ס
 כפי גדול החכמים ואמר להבין משל ומליצה דברי חכמים וחדות'
 יודע הוא אבל בעלי הלשון כי חידה הוא הדבר שהמכוין בו כנסתר
 לז כגולה ממונ' וכמו שאמר חנודה כל לשם חידה וגו' לפי שדברי
 החכמים כולם בדברים העליונים שהם התכלית אמנם הם חידה ו
 ינוטל והיאך כחשימם על שמחברים החכמה על דרך משל ומדמים
 חותם בדברים הפחותים ההמוניים ואנו רואים החכם מכל האדם
 עשה זה ברוב הקדש רל שלמה במשלי ושיד השירים וכמוקנת קהלת
 נאמר יקשו' ע' יכול שכור פי' ע' דבריהם ולהוניהם משפטם כדי שיהיה
 נשטל ויסכים עם האמת ועם היותם כתיבי הקודש והם בעצמם סו
 סוכרים פשוקי המקרא ומוניחים אותם מפשטם ומשימים אותם מ
 משל והוא החמות כמו שאנו מוניחים שאמרו כפי' פסוק הוא הכה' את
 שני חריש מנוח שהנח בלוי משל וכן מה שב נוח ירד והכה את הארי
 בתוך הכור משל וכן מה שב מי יסקני מים מבור בית לחם ושאר ה
 הקצ' בלוי משל וכן שזר אינו ככלו אמרו קנתה משל היה ולא פיר'
 לחי זה דבר הנשם זה המשל וכן מית' יחזקיהו אמרו קנתה משל היה
 ורבים כלה וזה חת' המינין מהות השתי כתיב הראשונה לח השבח
 ברבר' ולז בשום דבר וזה הענין לפי שלא יהיה כחות לך שום דבר
 ממונ' אבל יזיקך ותכאיהו והיאך יחיותו האנבלים הקלים המעשים ב
 בחמות השירים כאיבותם לחם שהרגל המאבלים הרעים אבל ב
 בחמות הם מזיקים לו והוא שוכח אתה הלז ידעת מה אמרו האנשים

שהיו רבילים לאכלו כבלים ושומים והדגים וכפשוטו הזה וגו'
 ואם אתה מן הכת השלישית כשתראה רבר וירדניהם שהדעת
 מרחיק אותן תעמוד ויתבונן בו ודע שהן חידה ומשל ותעבב עמוק
 הלב וטורד הרעיון בחבורו ובספרתו ותחשוב למצוא כונת השכל ו
 ואמונת היושר כמו שכאמר למצוא דברי חסן וכתיב ישר דברי אמת
 ואז תסכל בספרי זה ויועיל לך דבר זה ואתה אלול לרבר
 כמה שכונתי לו היו יודע כמו שלא ישיג הסומא עין הדבשים ואין ר
 החרט משיג שמע הקולות ולא הסרים האות המשל כן לא ישיגו
 הבורות התענוגים הנעשיים וכמו שהרבים אינם יודעים יסוד האש
 לפי שהיותם ביסוד היום שהם השכן כן אינו נודע בזה העול' הגופני
 תענוג העולם הרוחני אבל אין אל לנו בשום פנים תענוג וזולתי תענוג
 הגוף כללך והשבת החושים מן המאכל והמשתה והמשל וכל מה ש
 שזולתי חלה הוא אל לנו בלי מנוי ואין אנו מביינים אותו ולא כפי חותו
 בתכלית המחשבה אלא אחר חקירה גדולה וראוי להיות כן לפי ש
 שאנחנו בעולם הגופני ולפיכך חין אנו משיגים אלא תענוגיו הגרועים
 הנפשיים אבל התענוגים הנעשיים הם תמידים עומדים לעד אינם
 כפסקים ואין ביניהם וכן חלה התענוגים יחס ולא קורבה בשום פ
 פנים ואין רחמי אל לנו בעלי התורה ולא אכל האלהים מן הפילוסופים
 שאמר שהמלאכים והכוכבים והגלגלים אין להם תענוג חכל בחמת
 שיש להם תענוג גדול כמה שהם יודעים ומשיגין באמתית הכורא' ית
 ובהם הם בתענוג תמיד' שאינו נפסק ואין תענוג גופני אלם והינם
 משיגים אותו לפי שאין להם חושים כמונו שישיגו בהם מה שאנו מ
 משיגים וכמו כן אנחנו כשיזכרה ממונ' מי שיזכרה ויעלה לאותה
 מעלה אחר מותו אינו משיג התענוגים הגופניים ואינו רונה בהם חלה
 כעין שירנה המלך שהנח גדול הממשלה שיתפשט מלכותו וממשלתו
 ויחזור לשחק עם הנערים בכורו כשהיה עושה לבנים מן המלכו' וזה
 בקאנות שבו בשלח היה מבחין בין מעלת שני העינים כמו ש
 שאנחנו היום משבחין ומשפחים תענוג הגוף ולא תענוג הנפש ו
 וכשתבונן בעיני שני חלה התענוגים תמונ' פחיתות החחת ומעלה
 הסניה ואפלו בעולם הזה וזה כי אתה מונח רוב בני האדם כלם מ
 מיניעים כפחותיהם ונשיותיהם בעמל' וגישה שאין למעלה מהם כדי
 שיגיעו למעלה וכבוד ושישאוהו בני אדם והנה זה אינה הכחת מ
 מאכל ומשתה וכמו כן הרבה מוכי אדם בנחר להנקם מאויביו יקרב
 מהשיג הרבה מתענוג הגוף והרבה מוכי אדם מתרחק מן הגדול ש
 שכתענוגי הגוף ומרחתו שישיגו מזה חרפה ובשת מוכי אדם חן לפי
 שמבקש שיהא לו שם טוב ואש ענינו כן בעולם הזה הגופני כל ש
 סכן בעולם הרוחני והוא העולם הבא שכפחותנו משכילות שם מ
 מיריעת הכורא' ית כמו שמשכילות הגופים העליונים חן יותר בחותו
 תענוגו לא חלק לחלקים ולא יסופר ולא ימנח משל למשול בו חותו ה
 התענוגו אלא כמו שאמר הנביא עק' כשכאלו בעיניו גדולת הטוב
 ההוא ומעלתו אמר מה רב טובך אשר נפכת לי רחוק יכן אמרו עה' ה
 העולם הבא חן בו לא אכילה ולא כתינה ולא רחינה ולא סיכה ולא ת
 תשמים חלה נדיקים ישכים ונעויותיהם בראשיהם ובהנים מזיו שב
 שכינה רל באמרו ועטרויותיהם בראשיהם השארות הנפש בקיום סמ
 המושל שלה והוא הכורא' יתברך והיותו הוא רל המושל והוא רבר
 אחד כמו שזכרנו בגדולי השילובים בדרבים יארך ביאורם בבאן ו
 ואמרו ובהנים מזיו שכינה רכני לומר שאותן הכסמות מתענוגות ב
 כמה שמשניות ויודעות מאמתית הכורא' ית כמו שמתענוגות חיות
 הקדש ושאר מדרגות המלאכים כמה שהם משיגים ויודעים ממ
 מניחותיהם הנח כי הטובה והתכלית האחרון הוא להגיע אל החכמה
 העליונה הזאת ולהיות בכבוד הזה ובמעלה הנזכרת וקיום הנפש ב
 כמו שכארנו עדי אין סוף בקיום הכורא' ית שהוא סכת קיומה לפי ש
 שהשיגה אותו כמו שהבאר בפילוסופיה הראשונה וזה היא הטוב ה
 הגדול אשר אין טוב להקיש לו ואין תענוג שירמה לו כי אין ידמה ה
 התמיד אשר אין לו סוף וקן ברבר הנפסק וזהו שאמר למען ייעב לך
 והארכת ימים לעולם שכלן ארוך והרעה השלימה והנכרמה הגדולה
 הוא שתכרת הנפש ותאכר ושלא תחיה חיה וקיימת והנה הכרת הב
 הכתוב בתורה כמו הכרת תכרת הנפש ההיא ואמרו זל הכרת בע
 בעולם הזה תכרת בעולם הבא ונאמר והיתה נפש ארכי נרוה בצ
 בנורו החיים הנח כל מה שבחר והרגיל בתענוגי הגוף ומאם בא
 באמת ואהב השקך ככרת מאותה מעלה וישאר חומר נשאר

וכבר ביאר הכביא עה' שהיעולם הבא אינו מושג בחושים הגופניים ו
 מהו שבאמ' צען' לא דאתה אלהים זולתך נאמרנו בפירוש זה כל אב
 הנביאים בלא' לא כתבנו אלא לימות המשיח אבל היעולם הבא צען
 לא דאתה אלהים זולתך אלא היעורים הטובים והקמות והרעות
 הקיימות בתורה ענינם הוא מה שאפשר לך והוא זה כי הוא חומר
 לך אם תיפנה המדות האלה אשיי' לך על עשייתם והשלמות ב
 בהם נאמר מעליך המעייקים והמונעים כלם לשי' שהארם היו אפשר
 לעשות לכו המדות לא כשהוא חולה וריעב אז צמא ולא כשעת מלחמה
 ומנוח ולכן יעד שיסורו כל מה העביינים ושיהיו בריאים וסקטים עד
 שתשלם להם הידיעה ויוזנו לחיי העולם הבא הנה כי אין תכלית ש
 שבר עשיית התורה בשם הדברים כלם וכמו כן אם עברו עני' התורה
 יהיה יעקבם שיהרעו להם אותם הרעות כלם עד שלא יוכלו לעשות
 מצוה וכמו שבאמר תחת אשר לא עבדת וכשתבונן כזה התבוננות
 שלימה תמצא כאלו הוא חומר לך אם עשית קצת מצוה מאהבה וזה
 והשתדלות צורך לעשות כלם ואשר מעליך המעייקים והמונעים
 ואם תעזוב דבר מה דרך בזוי אביאל לך מונעים ימנעוך מעשותם
 כלם עד שלא יזיה לך שלמות ולא קיום בעולם הבא וזהו ענין אמרם
 זל שבר מצוה מצוה שבר עבירה עבירה נאולם בן ערוץ הוא נוקס דען
 ושמן נובחך הארץ יש בו הדמים רבים ואיננות עינים פירות יבנה ח
 הנותן השם יתברך לבני אדם לעבוד לבא ויורה אותן הדרך להלך לאו
 ניות יגנו בו והשם שימצאו בו נחמים מושאלים עד מאד מושלים ת
 תועלת גבולה ערבים ומתקיים הרבה מלבד אלה הידועה
 והמשוים אים חזננו וכל זה אינו מן הכוונות ולא דמק' אכל הוא קרו'
 להיות ואכלו לא היה כתוב בתורה כל שכן שכתבאר זה בתורה ו
 וכתפרסם אהנה גיהנם הוא שם לבד ולעני' ש' בל' רשעים ולא פ
 פירש בתלמוד תיאר זה העונש אלא יש אומרים כי השמש תקרב ל
 להם ותשדשם וראייתם על זה מה שבאמר הנה יום ה' בא בוער בתגור
 וקצתם אמר' כי הוא חמימות וזה התחרש בגופותיהם ותשדשם ור
 גימיותם על זה מה שבאמר נחשם אש תאכלכם ותחיית המתים הוא
 יכור מיסודי משה רבינו עה' ואין רת ולא רבקות בדת יהודית למי ש
 שלא יאמין זה אבל הוא לגדיקים וכן הוא לשון בראשית רבה בגורת
 גאים לגדיקים ותחיית המתים לגדיקים בלבד ואין יחיו הרשעים
 והם מתים ואלו בחייהם וכן אמרו רשעים חשלו בחייהם קדושים מ
 נויים בריקים אכלו במיתתן קדושים חיים ורע כי האדם יש לו לימות
 בהפך ויתפדד ינוכ למה שהורכב ממנו אהנם מות המשיח הוא
 זמן שתשוב המלכות לישראל ויחזרו לחרץ ישראל ויהיה חותן המלך
 גיורל מאד ובית מלכותו בציון ויגדל שמו וזכרו ויהיה מלא הגוים
 יותר מן המלך שלמה וישלמו חתו כל האומות ויעברוהו כל החכונ'
 לצדקו הגדול ולכללות שיהיו על ידו וכל מי שיקום עלינו יאכדוהו ה
 השם יתעלה וימסור אותו בידו וכל פסוקי המקרא מעידין על ה
 הכלתו והכלתו עמו ולא ישתנה במציאות שום דבר ממה שהיה
 עתה אלא שהמלכות תחזור לישראל וזהו לשון החכמים אין בין הי
 העולם הזה לימות המשיח אלא שבעבור מלכות בלבד ויהיו בימינו ע
 פשיים נאבינים גבורים וחלשים כנגד זולתם אבל באותם הימים
 יהיה כול מאד על בני האדם למנוח מחיתם עד שבשעת מעט מי
 שיענול אדם יגיע לתועלת גדולה וזהו שאמרנו שתורה חרץ ישראל לה
 להניח ולספקאות וכלי מילת לשי' שכלי ארם חומרים כשימנח אדם
 דבר מוכן ומזומן פלגי מצא פת אשני ותבשיל מבושל והרחיה על זה
 מה שבאמר וכי כבר אכריתם וכי מייכתם להרוע עינים עד זרעוקדי
 ולכן קצת החכם הזה שאמר הנאמר הזה על תלמידו כשלא הבין ד
 דברו וחשב שזא על פשטו והסיכו בפי הקצתו ולא היתה חותה ת
 תשובה התשובה החמורת והקדושה על שלא שייב על אמתתו מה ש
 שהביא ראה אל תען כסיל באלותיו והתועלת הגדול אשר תהיה
 באותה הימים הוא שכמה מעשבור מלכות שהיה מוכיב אונתו מע
 מועשיית המצות כלם ותרכם החכמה כמו שבאמר כי מלכה החרץ ד
 דעה נישכר הימלחמות כמו שבאמר ולא ישאו בני חל בני חרב ויהיה כ
 כהנה כי ימים ההם שלימות רב וכמה בולחיי העולם הבא והמשיח
 ימותו ויולך בנו תחתיו וכן בנו וכבר ביאר הכביא את מיתתו לא פ
 יכהה לח' ידן עד ימים בארץ משפט ויארך מלכותו ימים רבים עד
 ממך יחיי' בני אדם בש' לפי שבאסורו הדמיו והיונות יארבם

ומי האדם ואין לתמונה שתתקיים מלכותו חלקים מן השנים לפי מה
 שהחכמים אמרו כי הקיבוצ הטוב כשייתקבץ לא במהרה יפדד וחי
 חנו מתארים ומקיים לימות המשיח לרוב התבואות והעשיר ולא ש
 שברכב על סוסים ולא לשתות יין ביימינו חומר כמו שמחשבים וזה
 מובלגלי הרעה אבל התמונה הכביאים והשברים ימות המשיח ור
 ורבתה תקנותם חלו למה שיהיה בו מקבוצ הנדיקים הטובה זה
 והחכמה ונדק המלך ורב עשרו והצדק חכמתו והקבוצתו אל הגוים
 כמו שבאמר ה' חמר חלי בני אהם חני סיוכ ילדתיך ועשיית כל מצות
 תורה משה רבינו עה' ואין סדר שלות ועבלה ולא חונם כמו שבאמר
 ולא ילמדו עוד איש אל חמו' ואיש אל רעהו כי כלם ירעו אותך מקינם
 ועד ברנלם ונג' נתתי את תורתם בלבבם ונג' והשירתי את לב החכונ'
 מוכשרם והרבה מצלו השוקים בזה הענין וכאלה הענינים ישיגו
 היעולם הבא השנה חזקה והתכלית הוא היעולם הבא ולעומתו הוא
 ההתדללות ולפי זה החכם המנוחה ביריעת האמת עיין בתכלית ה
 האחרון והניח מה שזולתו ואמר כל ישראל יש להם חלק לעולם ה
 הבא ועם הינות הוא התכלית המבוקש אין ראוי למי שהוא רונה מי
 שיהיה עובר מאהבה שיהיה עובר להצד היעולם הבא כמו שבאמר
 במה שקדם אבל יש לטבול על הדרך שאמר וזה כי באימתן שישם
 חכמה והיה התורה שהגיע אל הכביאי' מאת הכורח יתעצור העינים
 בזה המדות האנוכיות והם המדות והמדות הרעיות והם העבורות ד
 ראוי לו ועד שהוא אדם ישר המצו שיעשה הטובות ויסוד מן הרעות
 וכאיעשה ישלם בו ענין האנושות והיה ככדל מן ההמה וכשיהיה
 אדם שלם הוא מטבוע האדם השלם אשר חין לו מוכיב שתחיה כצדו
 ויתקיים בקיום חידועלה וזה הוא היעולם הבא כמו שזכרנו וזוהו
 שבאמר אל תהיו כסוס כשרך חין הכין כמתגוררן עיניו לבלום כמו ש
 שהמוכע את הכהמות מן השתלמות הוא דבר מוכחן כמו המתגב ו
 והרסן ואין ראוי שיהיה זרם כן אבל יקח המוכיב מחמתו ומשמו ר
 רבני לוהר נורת האנושות באתהיה שלימה היא תמוננו מחותן הר
 הרברי שמונעין ממנו השלמות והם הנקראי' מדות רעיות נחיה הרח
 אותי ונתחנן אל מה שיביאנו אל השלמות והוה המדות האנוכות ז
 זהו המתבאר לי מכלל דבריהם בזה הענין שכבוד והכניעה ושיד' א
 אחבר חבור חקבן בו כל הדרשות הכניעות בתלמוד וזולתו וחכמי
 ואשכנזי בחס כבוד שיהיו נאווים לחמת העינים וחכמי ארץ מ
 מרבריהם גם כן ואלה מה שהוה מן הדרשות דרך פשט ואשר מ
 מהם משל ואשר מהם היו בחלום זכרנו אותי ביחמיר פשט מוחלט
 כהלו היה בהקין וכחותו החבור אבאר לך חמוכות רבות ושם הבאר
 כל הדברים אשר נתתי לך מהם ברברי חלה העיקרים מצד תקי' ש
 מהם על זולתם ואין לתת ש עלי על מה שכל ביחמירי זה ואשר ני
 ויתרתי בקצת מלות ועינים שתופשים עליהם בעלי החכמה כי חני
 ויתרתי זה השיער כדי להכין למי שלא קדם לו חינוך בשום דבר מ
 מזה הענין הכבוד אשר אין נמיצין אותו כל בני אדם ומלת אש
 אש' ארנס היא ארמית עביה מי שמפקד ומכזה את התורה או ל
 לומדיה ולפיכך קורין בזה השם כל שאינו מאוונן ביומיו התורה ויו
 שמכזה החכמים או מי זה תלמיד חכם שיהיה חו המכזה רבו וע
 נשפיים החינוכיים אמרו שהם שפיר מוכין וכן שבר בן יורח והוא ה
 היה איש שזכר שפיר' יש בהם התוליס מצינון הכרת פנים חין בהם
 טעם ולא תועלת אלא אכרית הזמן בהכל' כגון שם הספיים הכינוחים
 חנל העבר מוכר דברי הימים וההגות המלכים ויחוס' הערבים
 נשפירי הכגון וכינוח בהן מן השפירם שאין בחם חשמה ולא תועלת
 גצני אלא חבור הזמן בלבד והלחש על המכה וכלכר ברקיקה כפי
 שיש בזה בזוי להשי' וההוגה את השם באותיותיו יור הוא ונ' ה' ש
 שהוא השם המצורף וכבר זכרו דברים זולתי חלה שהעשה חותם א
 חין לו חלק לעולם הבא אמרו המלכין פני חברו ברבים והקורח ל
 לחברו בבגוי והמתכבד בקלון חברו לפי שלא יעשה מעשה מאלה ו
 נחש' שהם עברות קלות כפי' מחשבת החונם אלא כשל כשגרועה
 שחין בה שלימות ואיכה ראיה לעולם הבא וממה שזכרנו ש
 בבאן והוא הראוי מכל המקומות שיערך דתנו ויסודותיה שלמה ע
 עשר יסודות'

26
3

היסוד הראשון

להאמין מציאות הכונן יתוף
והוא שיש שם כמזל שלם ככל

דרכי המציאות הוא עלית מציאות הנמצאים בלם וכו' קיום מציאותם וממנו קיומם ואל יעלה על הלב בהעדר מציאותו כתבטל מציאו כל הנמצאים ולא נשאר כמחש' שיתקיים מציאותו ואם עולה על לבנו הע' העדר הנמצאים כלם זולתו לא יתבטל מציאותו הש' ולא יצדע ואין ה' האחרות והאחרות חלף לו לבד הש' שמו כי הוא מסתפק במציאותו ודי לו בעצמו ואין צורך במציאותו לזולתו וכל מה שזולתו מן המ' המלאכים וגופי ה'בלים ומה שיש בתוכם ומה שיש למטה מהם הם הכל דריבין במציאותם חליו וזה היסוד הרחשון מורה עליו רבנן א"כ חכבי ה' אלריך

היסוד השני
 יחודו הש' כלומר שכלאמין שזה שהוא סבת הכל אחר וחינו כ' כחודר הזבולא כחודר המין ולא באיש החודר שכלוק להחיים רבים ו' ולא אחר כמו הנוף השנוט האחד במנין שמקב' החלוק לחין סוף חל' הוא הש' אחר באחרות שאין כמוהו אחרות וזה היסוד השני מורה עליו מה שחומר שמע ישראל ה' אלרינו ה' אחד

היסוד השלישי
 שלילת הגשמות ממנו וזה ש' שכלאמין כי האחד הזה שזכרנו אינו נוף ולא כח בנוף ולא ישיבוהו מאורעות הגופים כמו הת' התנועה והמנוחה והמשכן לא מצד עצמותו ולא במ' במקרה ולכן שללו ממנו החכמים ז"ל החכור והפירוד ואמרו אין למעלה לא ישיבה ולא עמידה לא עורף ולא עשוי כלומ' לא פירוד ולא עורף והוא חכור והוא עשוי מלשון ועשו בתק' פלשתיים כלומ' ירחשו אותם כבתק' להתחברם בהם ואמר הנביא ואל מי תדמויני ואשמה י' יאמר קדוש ואלו היה נוף רומה לבפים וכל מה שבא בכתבי הקדש ש' שמתארים אותו בתארי הגופות כמו ההליכה והעמידה והישיבה וה' וקדור וכוונא בזה הכל דרך השאלה וכן אמרו ז"ל דברה תורה ב' בלשון בני אדם וכבר דברו החכמים בזה הענין הרבה והיסוד הש' השלישי הוא מורה עליו מה שאמ' כי לא רחיקים כל תמונה כל' לא השגתם אותו בעל תמונה לפי שהוא כמו שזכרנו אינו נוף ולא כ' כח בנוף

היסוד הרביעי
 הקדמות והוא שכלאמין כי זה האחד החומר הוא קדמון ב' בהחלט וכל כמח' זולתו בלתי קדמון בערכו חליו והראיות על זה ב' בכתבי הקדש רבות והישוד הרביעי הזה מורה עליו מה שכ' מענגה אלרי קדש

היסוד החמישי
 שהוא יתבר' הוא הראוי לבערו ולברלו ולהוריע גדולתו ולעשו' מציאותו ושלל יעשו בזה למי שהוא תחתיו ב' יו המלאכים וה' וה' כבי' והגבלי' והיבורות ומה שהורכב' זבלם מוטבעי' על שטותם חין משפט ולא בחירה אלל לו לבו' ע' וכן אין ראוי לבערם כדי להיותם חמנעיים לקרבה חליו אלל חליו בלבד וכוונת המ' המחשבות וישימו כל מה שזולתו וזה היסוד החמישי הוא שהזהיר על' ע' ורוב התורה מזהרת עליו

היסוד השישי
 הנבואה; הוא שידע האד' שזה מין האדם ימצא בהם בעלי ט' טבעים ממדות מעולות מאד ושליומות גדולה וכפשוטויהן ככונות עד שהן מקבלות צורת השכל אחר כן ידבק אותו השכל האנושי בשכל ה' ע' על נכחל ממנו עליו אצילות כבוד ואלה הם הנביאים וזו היא הנבואה וזהו עשיה וביאו' יסוד זה על בודיו יאריך מאד ואין כונתנו להביא מופת על כל יסוד מהם וביאור מציאות השגתה לפי שזה הוא כלל החכמות כלם אבל אזכרם דרך ספור בלבד ומקראי התורה משידים על נבואת נביאים הרבה

היסוד השביעי
 כבואת משה רבינו ע' והוא שכלאמין כי הוא אכיהם ש' כל כל הנביאים אשר היו לפניו ואשר קמו מאחריו כלם הם תחתיו בלמעלה והוא היה הכבחר מכל מין האדם אשר השיב מיריעתו ית' יתברך ויתר מכל מה שהשיב או ישיב אדם שכימא או שימנא וכו' הוא ע' הגיעה תיבתו מן חכונות ע' המעל' המלאכותיה וכלל' במעלת המלאכים לא נשאר מקד' כלל קדש וככנס ממנו ולא מנינו מוכעגופני ולא כתיעד לו שום חדרון בין רב למעט וכתבטלו ממנו

הכחות הדמיוניות והחושיות והשגותיו וכבהל' כחו המהצודר המ' המשתוקק וכשאר שכל בלבד ועל הענין הזה נאמר עליו שהיה מ' מרבר ע' הש' כלל חמנעיות מן המלאכי' ר'נוי היה לבחור זה הענין קנפלא ולתקוה הניצל ממקראות התורה ולפרש טעם פה אל פה וכל הפסוק וזולתו מענינו לולא שראיתי שאלה הענינים יצטרכו לרהיו' רבות מאד והיינו דריבין לבעניית רבות והקדמות ומשלים ושכח' ב' בתחלת מציאות המלאכים ושנו מעלותיהן מן הכורא הש' ושכח' הכפש וכל כחותיה ויתחייב העגול עד שדבר בנורות שזכרו הנביאי' שראוי לבורא ולמלאכים ויכנס בזה שיצד קמה וענינו ולא יספיק בענין זה לברור ואש' יהיה מקד' בתכלית הקדור מאה דשים ולפיכך לכי אותנו למקומו א' בספר הדרשות שיעדתי לחברו א' בשפרי הג' הנבואה שאני מתעסק בו א' בספר שאחבר אותו כפי' חלו היבורות ואחזור לכונת זה היסוד השביעי ואומר שכוונות משה רבינו ע' נבדלה מכוונות כל הנביאים בארבע דברים הראשון כי אי זה נביא שהיה לא דבר לו הש' אלל על ידי חמנע' ומשה בלא חמנע' שחמד פה אל פה ארבר בו והענין השני כי כל נביא לא תבא לו הנבואה א' אלל בשוא י' כן כמו שאמר במקומות בחלום הלילה בחזיון לילה ו' דברים מענין זה א' ביום אחר שתפול תרומה על הנביא בענין ש' שכתבטלו ממנו כל הרגשותיו וכשאר מחשבותיו כענין חלום וע' וענין זה כתרא מחזק ומראה ועליו נאמר במדמות אלריס ומשה יבא חליו הרביר ביום והוא עומד בין שני הכרובים כמו שיערו הש' וכ' וכושיית ל' ש' ואמר הש' אם יהיה נביאכם ונ' לא כן עבדי משה פ' פה אל פה ארבר בו וע' הענין השלישי כי הנביא כשתבא חליו הנ' הנבואה ואע"פ' שהוא במראה ועל ידי מלחך ילשו כחותיו ויתקבל ביניו ויניע לו מורא גדול מאד כמעט שתבא רוחו ממנו כמו שבהר' בדניאל כשדבר גבריאל עמו במראה אחר ולא נשאר כי כח והודי' כהפך עליו למשחית ולא עברתי כח ואומר ואני הייתי נדרש על פני ו' ופני ארנה ואמר במראה נהפכו עליו צירי' משה ע' לא היה כן אבל יבא חליו הדבור ולא ישיבוהו רתת ורשיה בשום פנים כמו שכ' ודבר ה' אל משה פנים אל פנים באשר ידבר איש אל רעהו כלומר כ' כמו שלל יאירע לאחרם חרם מרבור חבריו כן היה הוא משה ע' לא היה אחר מן הדבור ואע"פ' שהוא היה פנים בפנים וזה לחוק רב דבקונו בשכל כמו שזכרנו והענין הרביעי כי כל הנביאים לא תגזר עליהם רוח הנבואה ברצונם אלל ברצון הש' שהרי יעמוד הנביא ימים או שנים לא תבא לו הנבואה ויבקש מן הכורא הש' שיוריע לו הדבר הנבואה ויעמוד עד שינבא אותו אחר ימים או אחר חדשים או שלל יודיעו בשם פנים וכבר היו מהם בתות שהיו מבינין עצמם ומזכרין מחשבותם כמו שיעשה אלישע כמו שכתוב ועתה קמוני מ' מנגן וכהא' לו הנבואה וחינו מן הכרחי' שיכנס בעת ש'כיון לזו ומ' ומשה רבינו ע' בכל עת שירנה א' עמרו ואשמעה מה ינח' ה' לכם ונאמר דבר אל אהרן ואל יבא בכל עת אל הקדש א' חול' אהרן בכל יבא ואין משה בכל יבא

היסוד השמיני
 היות התורה מן השמים והוא שכלאמין כי כל התורה הזאת הנתונה על ידי משה רבינו ע' שהיא כלה מפי הגבורה כלומר שהגיעה חליו כלה מאת הש' בענין שנקרא על דרך השאלה דבור וא' ואין ירוע היאך הגיעה אלל הוא משה ע' שהגיע לו וכי הוא ה' היה כמו קופר שקוראין לו והוא כותב כל מאורעות הימי' והספורי' והמנות' ולפיכך נקרא מוחק ואין הפרש בין וכוני חס כוש ומכרים ושם אשנו מה טבחל ותמנע היתה פלגש' ובין חכבי ה' אלריך וש' שמע ישראל כי הכל מפי הגבורה והכל תורה ה' תמימה טהורה וק' וקדושה אמת וזה שאומר שכמו אלל הפהוקים והספורים משה ספ' ספרם מדיעת' הנה הוא אלל חכמינו ונביאנו כושר ומגלה פנים יו יתבר מכל הכופרים לפי שחשב שיש בתורה לב וקלפה ושאלה דברי ה' הימים והספורים אין תיעלת בהם ושהם מחת משה רבינו ע' וזה ענין חין תורה מן השמים אמרו חכמים ז"ל הוא המאמין שכל ה' התורה מפי הגבורה חן מן הפסוק זה שלל אמרו הקב' חנח משה מפי עצמו וזהו כי דבר ה' בזה הש' ממאמר הכופרים הכל כל דבור ודבור מן התורה יש בהן חכמות ופלאים למי שהבין אותם ונח' הושב תכלית חכמתם חרובה ומרן מדה ורבה מנייה' ואין לחיש' חלל

27
A

להלך בעקבות דוד משיח לרי יעקב שהתפלל על עיני ואביטו כשלאות מתורתך וכמו כן פירוש התורה המקובל גם כן מפי הגבורה והנה סאבו עושים הינם מתבטית הסוכה ולולב ושומר וניצית ותפלין וזו זולתם הארבע עשרת אשר אמר הש"י למשה והוא אמר לנו וזה והוא בארץ בשליחותו והוא אמר המורה על היסוד הזה הוא מה שנקרא ויאמר משה בזאת תדעו כי ה' שלחני לבעשבת כל המעשים האלה כי לא מלבי

היסוד הקשישי ההשתק והוא כי התורה הזאת מועתקת מאת הכורא הש"י לא מולתו ועליו אין להוסיף וממנה אין לברוע לא בתורה שבכתב ולא בתורה שבעל פה שאמר לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו וכבר ב' בארנו מה שנקרא לכאור ב' סוד זה כפתיחת זה הכבוד

הנסיד העשרי כי הוא הש"י יודע מעשים של בני אדם ואינו מעלים עיניו ממה לא ברעת מי שאמר עוב ה' את הארץ אלף כמו שאמר גדול ה' העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם וגו' וי' וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וגו' וכאמר ועקת סדום וע' ועמורה כי רבה זהו מורה על היסוד העשירי הזה

הנסיד אחר עשר כי הוא הש"י כותב ספר למי עוב עושה מכות התורה ויעביט למי שעובר על מצוותיה וכי הש' שכתב הגדול העולם הבא והעונש החוק הכרת וכבר אמרנו בזה ה' העיני מה ש' ש' ומהקרא המורה על היסוד הזה מה שאמר ועתה אם תשא הטבתם ואם אין מחני כאלו והשיב לו הש"י מי אשר חטא לי או אמרנו מה ש' ראה שירע העובר והחונט לתת ספר לזה ועונש לזו כיבוד פנים עשר ימות המשיח והוא להאמין וללמדת שיבא ולא יחשב

סיתאחר את יתחמה חכה לו ולא ישים לו זמן ולא יעשה לו סברות במקראות להוביא זמן ביאתו והחכמים אומרים תבח רוחן של מחשבי קצין ושיאמין שיהיו לו יתרון ומעלה וכבוד על כל המלכים שהיו מעולם כפי מה שכבאו עליו כל הנביאים ממש רבינו עה"ע מלאכי עליו השלום ומי שהשתק בו או נתמעט אצלו מעלתו כפר ב' בתורה שיער בו בתורה כפי' ב' ש' ואתם נכבדים ומכלל יס' יסוד זה שאין מלך לישראל אלא מביית דוד ומורע שלמה בלבד וכל החולק עליה משפחה הזאת כפר בש"י ובדברי נביאיו

היסוד שלשה עשר תחיית המתים בארונה ו' וכאשר יאמין האדם אלה

היסודות כלם ונתברר בה אמונתו בהם הוא נכבד בכלל ישראל ומ' ומנה להאבד ולרחם עליו ולכהונב עמו בכל מה שזנה הש"י איש לח לחברו מן האהבה והאהבה נאשלו עשה מה שיוכל מן העברות מן מחמת התורה וההגברות הטובע הגרוע היום כעש כפי חטאיו אבל יש לו חלק לעולם הבא והוא משעשע ישראל וכשנתקלקל לאדם יסוד מאלה היסודות הרי יבא מן הכלל וכפר בעיקר ונקרא מין נאשיקורום וקובץ בניעיות ומנה לשכחו ולחברו ועליו נאח' הלא משא' ה' אשכח והנה הארכתי ברבדים הרבה ויצאתי מענין חבורי אבל אני עשיתי זה לפי שראיתי בו תועלת באמונה לפי שאספתי בו דברים מנובילים משוררים מספרים גדולים לכן דע אותם והנלח בהם וחזור אלה פעמים רבות והתבונן בהם התבוננות יפה ואם השיאך לכך ותחשב שהגיע לך עיניו מפעם אחת או מעשרה הרי הש"י יודע ש' שאיך על שקר ולכן לא תמחר בקריאתי כי אני לא חכרתי כפי מה שכזרמן לי אלא לאחר עיני גדול והתבוננות ואחר שראיתי דעות ב' ברורה אמתיות וזולת אמתיות וידעתי מה שהנא רחוי להאמין מהם והבאתי ראיה בטענות וראיות על כל ענין וענין ומהש"י להשיקני רב רבני וכל דרכי בני ברך הטובה ואחזור לענין הפרק

שלשה מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא ש' שלשה מלכים ירבעם ואחאב ומנשה ר' יהודה או מנשה יש לו חלק לעולם הבא שנאמר ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תפלתו ושיבהו ירושלם למלכותו אמרו לו למלכותו השיבוהו ולא השיבוהו לחיי העולם הבא ו' וארבע הדיוטות כלעם ורואג ואחי תפל וג' וחוי

אלהם ובר אלה לגדול מעלתם בחכמה וסמא יחשוב המושב כי לרוב חכמתם וזכות התורה שהיו יודעים אותה ידעו גדולתם יש להם חלק לכן הודיענו ש' סיפורי האמונה כהקלקלו אלל הכובדים וכסתפקו בקבתם ולפי' כדמו ממי' העולם הבא וזכר בלעם נהוא אינו מ' שחידו אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא והודיע כי בלעם מרשע אומות ה' העולם ואין לו חלק לעולם הבא

ג דור המבול אין להם חלק לעולם הבא ואין עומדים בדין שנאמר לא ידון רוחי ב' באדם לעולם אנשי סדום אין להם חלק לעולם הבא אבל עומדין בדין שנאמר ואנשי סדום רעים וחטאים וגו' ר' נחמיה אומר אילו ואילו אינן עומדין בדין שנאמר על כן יקומו רשעים במשפט וגו' זה דור המבול וחטאי' בעדת צדיקים אילו אנשי סדום אמרו לו בעדת צדיקים אינן עומדין אבל עומדין הם בעדת רשעים מרגלים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר ויוציאו מ' מוציא רכת האר' וימותו בעול הוה כמגפה לעולם הבא דור חפלה אין להם חלק לעולם הבא שנאמר ויפיץ ה' אותן בעולם הוה ומשם הפיצם ה' בעולם הבא

ד דור הכדבר אין להם חלק לעולם הבא ואין עומדים בדין שנאמר במדבר הוה יתמו ושם ימותו דברי ר' עקיב' ר' אליעזר אומר עליהן הוא אומר אספו לי הסדי בירוזי ברית עלי זבח עדת קרח אינה עתידה לעלות שנאמר ותבם עליהם הארץ ויאכרו נתחך וקהל דברי ר' עקיבא ר' אליעזר אומר עליהם הוא אומר ה' מ' עשרת השבטים אינן עתידין לחזור שנאמר וישליכם אל ארץ אחרת כהיום הוה מה היום הוה הולך ואיני חוזר כך הן הולכין ואינם חוזרין דברי ר' עקיבא ר' אליעזר אומר אף מה היום מ' מאפיל ומאיר אף הן אפילה שדהן עתידה לאור להם

ה עשרת השבטים אינן עומדים בדין שנאמר וישליכם אל ארץ אחרת כהיום הוה מה היום הוה הולך ואיני חוזר כך הן הולכין ואינם חוזרין דברי ר' עקיבא ר' אליעזר אומר אף מה היום מ' מאפיל ומאיר אף הן אפילה שדהן עתידה לאור להם

ו אנשי עיר הגדה אין להם חלק לעולם הבא שנאמר יצאו אנשי בליעל מקרבך וגו' ואינן נהרגין עד שיהיו מדיחה מאותה העיר ומאותו השכט ועד שידח רובה ועד שידחוה אנשים חדיהוה גשיות וקטעם או שהורח מעוטה או היו מדיחה מחוצה לר' הרי אלו ביחידים וצריכין שני ערים והתראה לכל אחד ואחד זה חומר ביחידים מכמרוכים שהיחידים כסקילה לפיכך ממונס פליט והמרוכין כסויף לפיכך ממונס אבר

ז מחוייבי מתות כ' היחידים ממונס ליורשיהם אבל הממרים ד' א' אנשי עיר הכדחת התורה אמרה לאחד את ממונס וכל שללם

ח הבה תבה אתיושבי העיר ההיא לפי הרב החמר ו' והגמלת העוברת ממקום למקום הרי אלו מצלין אותן שנאמר החרס אותה ואת כל אשר בה ואת הבהמה לפי חרב מיכן אמרו גכסי צדיקי' שבתוכה אבודין ושבחוי' לה פלטים ושל רשעים בין מחובה בין מחוצה לה א' אבודין

21
6

אמרן סחמרת והגמלת והעבדת כלם תארים והמתאר חסר וכאלו אמר השירה החמרת והגמלת והעבדת ממקום למקום

ואתכל שללה תקבוץ אל תוך רחבה אין לה רחוב עושין לה רחוב היה רחובה חוצה לה כונסין אותה ות לתובה שנאמר אל תוך רחובה ואת כל שללה ולא שלל שמים מיכן אמרו ההקדשות שכתובה יפרו ותרומות י ירקבו ומעשר שני וכתבי הקדש יגנוו שנאמר כליל ל לה אריך אמר שמעון אם אתה עושה דין בעיר הגדחת מעלה אני עליך כאילו אתה מעלה עולה כליל לפני וה והיתה תל עולם לא תכנה עוד לא תעשה אותה גנות ו ופררסים דברי ר' יוסי הגלילי ר' עקיבה אומר לא תב תכנה עוד לכמות שהיתה אינה נכנת אבל געשית גנות ופררסים ולא ידבק בירך מאומה מן החרס למען ישוב ה' מחרון אמו ונתן לך רחמים ורחמך והרכך כל זמן ש שהרשעים בעולם חרון אף בעולם אכדו רשעים מן העולם חרון אף מכתלק מן העולם

תרומות ירקבו אם הגיע ליד חכה זכה כהן לפי ששבו ממנו אבל כשהם כיד ישראל נתת לכהן מרינה אחרת לפי שהם של שמים וס הלכה כר' עקיבה

פרק עשירי

ואילו הן הנחנקין המכה אכיו ואמו וגונב נפש מישראל וזקן ממרא על פי בית דין ונכיא השקר והמתנבא לשם עב עבד ורה והבא על אשת איש וזוממי בת כהן וביעלה המכה אכיו ואמו אינו חייב עד שיעשה כהן ח חכורה זה חומר במקלל מבמכה שהמקלל לאחר מיתה חייב והמכה לאחר מיתה פטור וגונב נפש מישראל אינו חייב עד שיכניסנו לרשותו רבי יהודה או עד שיכניסנו לרשותו וישתמש בו שנאמר והתעמר בו ומכרו והגונב את כנו ר' יוחנן בן ברוקה מחייב וחכמים פוטרים גנב את שחציו עבד וחציו בן חורין ר' יהודה מחייב וחכמים פוטרים

לפי שאמר אינו חייב עד שיעשה כהן חכורה ונלמד מזה המכה את המת פטור לפי שאינו בן חכורה בחנותה טעה וסמך על ה הענין הזה זה חומר במקלל וכו' ור' יהודה אומר עד שישתמש בו טעה שרונה וחכמים אומרים כיון שגשתמש בו חשלו שחנות משנה פ פוטרה ואין הלכה כר' יהודה ולא כר' יוחנן כן ברזוקא

ב

וקן ממרא על פי בית דין שנאמר כי יפלא ממך דבר למשפט וגו' ושלשה בתי דינין היו שם אחד על פתח הר הבית וא אחד על פתח העזרה ואחד בלשכת הגזית באים לזה שעל פתח הר הבית ואמר להם כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך לימדתי וכך לימדו חבירי אם שמעו אמרו ל להן ואם לאו באין לזה שעל פתח העזרה ואומ' לו כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך לימדתי וכך לימדו חבירי אם ששמעו אמרו להן ואם לאו ואילו באין לבית ד דין הגדול שבלשכת הגזית שמשם תורה יוצאה לכל י ישראל שנאמר מן המקום ההוא אשר יבחר ה' חזר לעירו ושנה ולמד כדרך שהוא למד פטור אם ה הורה לעשות חייב שנאמר והאיש אשר בודון וגו' אינו חייב עד שיורה לעשות הלמד שהורה לעשות פטור נמצא: חומר קולו

וקן ממרא על פי כ' הוא אותו שאומ' כך דרשתי וכך דרשו לי חכמי כך לימדתי וכך לימדו לי ואמרן אם שמעו להם רונה לומר אותו הד' אם הם יודעים אותו הדין נשמעו דין התורה ב' יבדו מה שידעו לזקן ממרא ולחנות שחולקין עליו ויודעים האמת עם מי הוא ואם אין חבל אותו הד' ידעית אותו הד' שוילן מחמתה שהם למע' מהם עד שיבנה הד' לדבר הגדול ואם כ' הגדול מקובלי בד' קו' יודעים מה שהם יודעים מן הקבלה ואם לא שמעו בו פוס דבר ידעו בו כ כ' הסכנות וההיקשות התורניות היו נשנות חגלם עד שיכנימו כלם או רובם שהדין כך ויאמרן להם שיתחייבו לעשות כן ומי שחולק על מה שיאמרן או הונח אותו בסכרה הוא זקן ממרא דאמר דאמנח ע על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרן לך תעשה וזה הרכר שלומדים חותה בהיקש ויב' חס' אליו הענין וזה השם יתברך שנעשה כדרכם שנחמ' תעשה אחר כן אמר לה תסור מן הדבר אשר יבדו לך ימין ושמאל וזהו הוקדבל חגלם כ' מ' כ' והוא שיאמרן כך קבלנו ולכן אמר יבדו לך שאין להם כזה חלח הגדה בלכד פ טע' יבדו לך כמה שהם יודעים בלכד שהוא מן הקבלה ולא יתכן היו' זקן ממרא שיהא חייב מיתה עד שדין הפך דרכ' בדברים הנעשים בהיקש וסכרה בדבר שחייבין על זדונו כרת ועל שנבנתו חטאתו ש שיתגבל מנדר דינו לזה כגון שיחלק עליהם בחילן פלוני אם הוא ח חייב בערלה או אינו חייב וכו' ויבא מעקר הכונה חס הוא חייב כ בערלה חס לאו לפי שזה המחלוקת יבא לדבר שחייב על זדונו כרת ועל שנבנתו חטאת לפי שמי שקדש חס' בחותן הפירות לדעת מי ש שומר שהיא ערלה ח' מה מקודשת והבא עליה פטור ועל דעת מי ש שאומר ח' מה ערלה הרי היא מקודשת והבא עליה בשוגג חייב חטאת כ ממזד חייב כרת וכמו כן אם חננע הזה טהור או טמא יתגבל ממנו כ באומות מקדש וקדשין דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שנבנתו ח חטא ד' ועל דרך זה תקדש ודעה ש' הדין הוא דק ונדרך לח לחזרו הרבה נואד וכמנע' שיתחברו לו בכל הקבלה או בקנתה יקיה הבא ממנו בסוף ל' דבר שחייבים על זדונו כרת ועל שנבנתו ח חטאת וכן כשיחלק עליהם בפירוש מקובל שחין בו היקש וחשלו לא יבא ממנו לכסוף חלח לאסור לחו או עשה יהרב מנר שהוא מין וכ וכחמש טוטפות יהיה זקן ממרא בס' כן במנות עשה זו בלכד לפי שנתקבצו בו תנאים חכס מנויים כוללתה כמו שכתבאר בתלמוד ו וכבר ביארנו בפתיחת חבורינו זה עיקרים גדולים מועילים בזה ה השער ממה ש' רנו בפירוש המקובל ואשלו הלמד בהיקש ולא י יתכן היות זקן ממרא עד שיהיה חכס שהגיע להורחה לפי שדכריו כ כשמעו והיה דחי לדין כמו שנאמר כי יפלא ממך דבר וגו' ומי שלח יפלא ממנו חלח הרבר הכשלה הקשה חבל תלמיד שלח הגיע ל להורחה אסור לו לדין וחשלו דין אמת שאין בו מחלוקת ולפי ששבר והורה בהמראה שזה תוספת כי הכה עבר שתי עבירות אסור ההו ההורחה ואסור ההמראה כפטר מן היותה וכו' בזה המחמר שח' חייב מיתה חומר בדרכי ספרים מדברי תורה החומר אין תפלין ל' לעבוד על דברי תורה פטור חמש טוטפות לעבור על דברי ספרים חייב אמרו פטור כשקורה בחיובו בהם חבל הוא יבטל חנות כ בהורחה כמו שאמר לעבור על דברי תורה עד שיהיה עכירה ו ולפיכך אינו חייב מיתה כ' לפי שלח יהרב מי שכתל מנות עשה א אבל חס אמר אין תפלין על דרך כפירה יהרב מנר שהוא מין לא מנר שהוא זקן ממרא ודעה הענין היטב לפי שנסתפק על רבים מן החכמים זה הענין וחוסבין שזה שאומרים בתלמוד בזקן ממרא ח אינו חייב עד שיחמר כן ויבשה כן וכתנחי כן וכשלא ישכמו אותו ה התנאי שהוא כיצול בעבמו אין הד' כן אבל פירשו אינו חייב משום זקן ממרא ופטור מדין זקן ממרא חבל הוא חייב מיתה משום ח אחרים האתה סובר שיחמר אדם שדעתו ואמונתו הסכינות או השלשיות וזה בלח ספק מחשיש למה שכתוב בתורה ה' הלוינו ה' אחר שחומר שאדם כזה ח' כהרבו שהוא זקן ממרא ודאי זה י יהרב משום שינח מן הכלל כלומר מכלל ישראל אשר מהם יהיו הח חסותאים שאחר מהם כלומר אחר מן החסותאים זקן ממרא לפי שחין זקן ממרא הקודם לחומת התורה ולא המחשיש לכ' הקבלה מכל

מה שיתחייב האיש בעדותם והוא מה שקם חייבי ונאית בת כהן בן
שהיא אשת איש או אשת נתן וממזר ואעפ"י שיש באימותו זעזעדי ב
בין שהיא אשת איש כשזכתה בשריש

גליקא מהבית פנהדרין

מסכת מכות

כיצד העדים נעשין וזממין מעידין אנו את איש
פלוג שהוא בן גרושה או בן הלוצה אין
אומדין יעשה זה בן גרושה או בן הלוצה תחתיו אלא
לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוג שהוא חייב ל
לגלות אין אוברים יגלה זה תחתיו אלא לוקה ארבעים
מעידין אנו באיש פלוג שגירש את אשתו ולא נתן לה כ
כתובתה והלא בין היו ובין למחר סופו ליתן לה כתובה
אומר בטעם אדם רוצה ליתן בכתובתה שלו וזו שאם
נתאלכנה וזו נתגרשה ואם מתה ירשנה בעלה

חלו שמוני עדים
הללים לפי שהם מעידי על זה שהוא חלל היינו פוכלי זרעם והתור
חמרה ועשיתם לו כאשר זמם לו ולא לזרעו וכן אין חייבין עדים
זוממין בלנות שכאמר ניכוס וגו' ולא זוממין אלא הם חייבין מלקות שני
והנדיקו את הנדיק והרשיע את הרשע ולאמרנו משהשמועה בפירוש
פסוק זה שיש בוה רמז כי כשיעידו עדים והרשיע נדיק והנדיקו
רשע ולאחר כך באו עדים אחרים והנדיקו נדיק והרשיע רשע ממלקין
את הרשע שהרשיע את הכרי והוא שכאמר אש בן סכות הרשע יסיה
אותו דבר שהרשיעו בו איזו רבך סיהיה ואחרים שלהם מה ששאלמר
לא תענה כרעך עד סקי ולפיכך מלקין אותו וכך פירם התלמוד

מעידין אנו באיש פלוג שהוא חייב לחבחו אלף וזו על
מנת ליתנן לו מיכן ועד שלשים חם והוא אומ' מיכן ועד
עשר שנים אומר כמה אדם רוצה ליתן ויהי כידו אלף
זו בין נותנן מיכן ועד שלשים יום בין נותנן מיכן ועד
עשר שנים מעידין אנו באיש פלוג שהוא
חייב לחבירו מאתים וח' ונמצאו וזממין לוקין ומשלטין
שלא השם שהוא המביאן לידי מכות מביאן לידי ת
תשלומין דבריו מאיר וחכמים אומרים כל המשלם
אינו לוקה

ומשלם מאמרם כל המשלם אינו לוקה ולא אמרו
כל הלוקה אינו משלם יתבאר לך העיקר הקבוע חללנו כי כשישע א
אדם חטא שהוא חייב עליו מלקות מנד אחר ותשלום ממון מנד אחר
נשלם נאינו לוקה וזה בעדים זוממין והחובל בחבירו כלם כמו ש
שכתבאר בכתובות והלכה כחכמים

מעידין אנו באיש פלוג
שהוא חייב מלקות ארבעים ונמצאו וזממין לוקין שמנ'
משוכ לא תענה כרעך עד שקר ומשום ועשיתם לו פ
כאשר זמם וגו' דבריו מאיר וחכמים אומרים אינן לוקי'
אלא ארבעים

משלשין בממון ואין משלשין במכות כיצד העידוהו
שהוא חייב לחבירו מאתי' וזו ונמצאו וזממין משלשין
כינעם אבל אם העידוהו שהוא חייב מלקות ארבעים
נמצאו וזממין כל אהור ואחר לוקה ארבעים

משלשין שיחשבו בתלומי אותן הממין כפי מניכס ואמר תורה פ
במחויבי מיתה אשר הוא רשע למות וכאמר במחויבי מלקות אש כן
הכות הרשע הכה פי כמו שזיהר כל אחר מהן כמו כן לוקה המלקות

נכל' כגון נחמך ובימים לא אדם שהוא רואה דבריו יותר מדבר בית
דין הגדול ולכן חייבתו תורה מיתה לכבוד בר ומיעלתם כאל' ש
פחייב המקלל אביו ואמו מיתה לכבוד אביו ואמו ולפיכך אמר ב
אחד מן החכמים זקן ממרא על פי בר שרנו בר למחול לו מוחלין לו
אבל אין הדבר כן מן העעם שזכרוהו כרי שלא ירכו מחלוקת ב
בישראל אבל דנוקין ובייתוסין שמחייסין את הקבלה מכל וכל ומ
נמסתפקין על הבתוב בתורה וסברתם בהם איכס מזה הכת אבל
הם מן הכת שאומרים אין תורה מן השמים כמו שביארנו בפרק ע
עשירי מזה המסכתא כשזכינו יסודי התורה חכל הם נהרגין על ח
הכפירה כמו שנהרג המכחש באלהות או מי שמכחש משה רבינו ע
עליו השלום כי כל ההורס יסוד מאונתן היסודות שאמרתי לך יצא מ
מדין בעל התורה ואמנם הארכת בדבר זה לפי שגם הוא יש בו קצ
עקרים מן החמונה אין כל אחר מתעורר עליהם

אין ממתין אותו לא בבית דין
שבעירו ולא בבית דין שביבנה אלא מעלין אותו ב
בבית דין הגדול שכורשולם ומשמרין אותו עד הרגל ו
וממתין אותו ברגל שנאמ' וכל העם ישמעו ויראו דברי
ר' עקיבא ר' יהודה אומר אין מענין דינו של זה אלא
ממתין אותו מיד וכותבין ושולחין בכל המקומות איש
פלוג בן איש פלוג נתהייב מיתה בבית דין

מבואר הוא שאין
ממתין ולא רגין אלא בעדים והתראה לפי שאין בכל מחויבי מיתה
הו כרגע מי שאינו נדיק התראה חלה נסית ועדי' זוממין לפי שמונימות
דין מכות או חמור בו התראה כמו שכתבאר בפרק טביעו וכן עדים
זוממין ילבו התרינו בהם במה שהם מעידים היה כעדי מניהות דין
זה והתורה המניחו וזן בו וסלכה בר' עקיבא

נביא השקר והמתנבא מה שלא שמע ומה שלא נאמר
לו אבל הכובש על נבואתו והמוותר על דבריו הנביא ונ
ונביא שעבר על דבריו עצמו מיתתו בדי שמים שנאמר
אנכי אדרוש מעמו

מה שלא שמע הוא שיאמר מה שלא באה
בו כנראה מיתת הש' מעולם ומק שלא כאמר לו הוא שיתנבא ב
בנבואת וולתו ויאמר לי אמר הש' זה הדבר ולא אמרו לו אבל כאמר
לזולתו וכבר בארנו בפתחת ספרינו זה חלוק הנביאים כשחומרים
שהם כביאים וקראך יורע אמתתו משקריו ומוותר על דבריו הנביא ש
מיקל ועליו עין כדברי הנביאים ולא יעשה מנותם על הריוק ו
נהדקווק חמר דחמכא והיה חסיו אשר לא ישמע את דברי כלומר
מי שלא שמע ממנו קרי ביה אשר לא ישמע כשישמע לאחרים כי ה
הוא עבמו כאלא השמיע לזולתו מה שנוה להשמיעו או שלא שמע ה
הוא עבמו מה שנוה בו וחלק על נבואת הכל כאמר חכבי אדרוש מ
מעמו וזה מיתה בדי שמים וכבר בארנו בפרק קטעי ענין מיתה ב
בדי שמים מה הוא

המתנבא בשם עבודה
זרה ואומר כך אמרה עבודה זרה אפלו ביון את ההרבה
לטשא את הטמא ולטוהר את הטוהר הבא על אשר
איש ביון שנבנסה לרשות הבעל לנשואין אף על פי ש
שלא נבעלה ובא עליה הרי זו כוזב וזממי בת כהן וב
וכועלה שבל הוזממין מקרימין לאותה השיתה חזין מ
זוממין בת כהן ובוועלה

אמרנו אעפ"י שלא כבעלה כשהיה
כערה בתולה לא יעלה על דעתך שהוא בסקילה לפי שהיה בתולה א
חלה ביון שכבסה לרשות הבעל יכחה מעוכס כערה המזדושה ומזר
דינה כיון כל אשת איש והיא בחסך ונתבדר לנו שבעל בת כהן מן
הכלל כמו שכתבמר וכתב כהן כי תחלל לזנות וגו' וכשאר כועלה הכלל
לפי שזוממין בת כהן מיוחסין לבעלה לה לה שכה' כאשר זמם לבעל'
לחיותו ולח' לחיותו רל כי כשתיה העדות כוללת ליש ואשה נואים

28
B

קש"ס ואין הלכה כר' מאיר

ד
אין העדים נעשים זוממים
עד שיזמו את עצמן ביצר אמרו מעידין אנו באיש פלוני שהרג את הנפש אמרו להם היאך אתם מעידין שורה הרג את זה שהרי ההורג היה עמנו אותו היום במקום פלוני אין אלו זוממין אבל אם להם היאך אתם מעידין שהרי אתם הייתם עמנו אותו היום במקום פלוני הרי אילו זוממין ונהרגין על פיהם

חמרה תורה והנה עד שקד העד ולא כאמר עדות שקר עד שתהיה העדות על עבד העדים לח על הדבר שהעידו עליו ונהוג עדות מוכחשת ונדחו דבריהם של חלו וכאלו חין שם עדים כל עקר ואמרנו ונהרגו על פיהם הרי יורגו העדים על פי חלו שהזימו ונהגו שם תרי ותרי לפי שהעדות על עבדים של עדות ולא כמו ל להעיד על עבדים של עדות לא לקיימה ולא לבטלה לפי שהם הזוממים חנו חין חנו יודעין חס זה הרג חנו שאתם חושבים אז שלא הרגו ואין עליו לדעת עדותם אבל מה שחננו מעידים שאתם הייתם במקום פ פלגני כיום פלגני לפיכך שנזמין דבריהם ויהרגו העדים

ה
באו אחרים והזימום באו אחרים והזימום
אפילו מאה כולם יהרגו ר' יהודה אומר אסטסים היא זו ואינה נהרגת אלא בת הראשונה בלבד

פירושו זה המאמר כי כשיעידו עדים שראובן הרג את שמעון אחר כך באו קהת וחושבים וקיימו אותם עדים נאמר כך כמו עדים חמרים ו העידו אותנו העדות כעמנו שהעידו העדים הראשונים והוא שראובן הרג את שמעון והזימו גם כן קהת וחושבים לאותם העדים השניים וכן השלישיים ורביעיים וכו' חלו ואלו כמותו אחר ז' ו יעידו כלם עדות אחת ושני עדים עומדים וזווימין חת כלם יורגו על פי שנים החלו ור' יהודה אומר באלו הוא תמה מזה חסאיסיס ח היא זו גורין חן חסאיסיס והוא נכב שנוכעין בו בעין תכלית ונקרא כ בעיני כלם פירוש זה חמיר חלו עדות חלה הזוממין ירגו שלב נכעין כל מה שנכב בה יבטבע חנו שזה אומר שכל מי שיעיד אותנו עדות יורגו אין כהרגין חלח כח חסאיסיס בלבד וחין שנזמין מחותן שבחין אחר כך ואין הלכה כר' יהודה לפי שחלו כהרגו עדות ח העדים השניים ולא ימנעו להם מזימין היה נהרג רחובין עם העדים הראשונים שהזימו וכן כן חלו באו עדים וזימו קהת וחושבים והרגו רחובין וקהת וחושבים וינכלו העדים הראשונים ועל זה תקיף

ו
אין העדים זוממין נהרגין עד שיגמרו הדין שהרי הצדוקין
אומרים עד שיהרג שנאמר נפש תחת נפש אמרו להם והלא כבר נאמר ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו והרי אחיו קיים ואם כן למה נאמר נפש תחת נפש יכול משעה שקבלו עדותן יהרגו תלמוד לומר נפש תחת נפש הא אינן נהרגין עד שיגמרו הדין

כשהרג אותנו שהעידו עליו ואחר מותו הזוממין העדים לא יהרגו כמו שנאמר כאשר זמם לעשות ועדיין אחיו קיים אבל החמרים מעידים שהרי הסכימו עלינו

ז
על מי שנעם עדים או שלשה עדים יומת המת אם מתקיימת העדות
כשנעם למה פרט הבתיב בשלשה אלא להקיש שלשה לשנעם מה שלשה זוממין את השנעם אף שנעם יוזמו את השלשה וזמנו אפילו מאה תלמוד לומר עדים ר' שמעון אומר מה שנים אינן נהרגין עד שיהו שנעם זוממים אף שלשה אינן נהרגין עד שיהו שלשתן זוממין וזמנו אפילו מאה תלמוד לומר עדים ר' עקיבא אומר לא בא השלישי אלא להחמיר עליו ולעשות דינו כדוצא באילו ואם כך עגש הכתוב לגטפל לעוברי ע

29 A

עבירה בעוברי עבירה על אחת כמה וכמה ישלם
שבר לגטפל לעשה מצוה בעושה מצוה

דברי ר' עקיבא
פירושו כי העדות הוא מתקיימת בשנים וכשנלגה אליהם שלישי י הרג עממה חס הזוממו שלשתן ואלו היום הוא לכדו לח יהרגו ולא כ כתחייב מיתה חלה על שכתוב ליעברי עבירה ודברי ר' עקיבא ור' שמעון קיימין ואין עליהם חולק ואלו כל אחד מהם עבין כדור וזה שאמרו עד שיזמו כלם וכלכד שיעיד חל אחד מהם בתוך כדי ד רג חברו ויקה הכל עדות אחת וכללו כלם העידו עדות כבת אחת

ח

מה שנים נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן כ
בטילה אף שלשה נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן בטילה כגון אפילו מאה תלמוד לומר עדים ר' יוסף או' כמה דברים אמורי כדני נפשות אבל כדני מסונות תתקיים העדות כשאר ר' מאיר אומר אחד ד דיני מסונות ואחד דיני נפשות בזמן שהתרו בהן אבל בזמן שלא התרו בהם מה יעשו בשני אחי שראו כאחת שהרג את הנפש

עבין דברי ר' כי כשיבא קרוב ולא בא להעיד על האיש הקורא אבל בח לראות מה שיעשה ולא ידע אם יש עם קרוב וראה מה שראה תתקיים העדות בשנים כשנים מכלל קרואים ולא כשנים לנשארים והלכה כר'

ט
היו שנעם רואין אותו מחלוך
זה ושנים רואין אותו מחלוך זה אחד מתרה בו כאמצע בזמן שמקצתם רואין לאלו את אלו הרי אלו עדות א אחת ואם לאו הרי אלו שתי עדות לפיכך אם נמצאת אחד מהן זוממת היא והן נהרגין והשניה פאורה ר יוסף אומר לעולם אינו נהרג עד שיהיו פי שנ עדיו מתרין בו שנאמר על פי שנעם עדים דבר אחר על פי שנעם עדים שלא תהא סנהדרין שומעת מפי המתורגמן

זה שהתרה בו כשראה העדים יצטרף עמהם נאם לח ראה אותם לח יצטרף ולפיכך כשיהיה זה המתרה דומה שני העדים שבחלוך זה ושני העדים שבחלוך אחר וכמו כן הם כלם רואים את המתרה קרי זה מ מנצטרפין ויחזור הכל עדות אחת ואין הלכה כר' יוסף ויחזירו שלח תהא סנהדרין שומעת מפי התורגמן הוא דבר כדור נדמוי לבנוך עליו

משנגמר דינו וברח וכא לפני אותו בית דין אין סותרו את דינו כל מקום שיעמדו שנעם ויאמרו מעידין אנו ב באיש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני פלוני ע ופלוני עדיו הדי זה יהרג' סנהדרין נהגת בארץ ו ובחוצה לארץ סנהדרין ההורגת אחד בשבוע גקראת אזבלנית ר' אריעור בן עוריא אומר אחד לשבעים ש שנה ר' טרפון ור' עקיבא אומר אלו היינו בסנהדרין לא נהרג בה אדם מעולם רכן שמעון בן גמליאל אומר א אף הן מרבין שופכי דמים בישראל

כבר בארנו בספר ראשון מנוסחת סנהדרין כי הסמיכה בארץ ישראל ויש להם רשות לרין בחיך ובחוצה לחיך דיני קבנות ודיני כשפות ח אבל חין רבין דיני כשפות בחוצה לחיך לח בזמן שרין דיני כשפות בחיך ישראל כל שכן שאין רבין חלח בזמן שר' הגדול כלשכת הגזית כמו שנאמר לכלתי שמועיל הבה חן אל השופט בזמן ש שיש כהן מקריב על גבי המזבח יש דיני כשפות וכלכד שיהו חס הכהדרין כלשכת הגזית כלומר במקדש ממש וזה שזכר ממייעט המיתה ראוני שיבנו סנהדרין זה בהתכונות ומתן כריכין נחם חיסם יכולין ונתקיימה העדות על מי שחייב מיתה יש להם להמית ואלו חלף חיסם כיום אחר כשזרין זה שיקה ראוני על פי התורה

וכן השתים וארבעים
עיר ערי חנויים כלם קולטות אלף שאלה השש כל מי שכתב לשם בין
בכוכה בין שלא בכוכה ככל ואותן אם קבע באחת מהן וידע שהיה
קולטת תכלהו ואם אינו יודע שהיה קולטת אינה מנילתו אלף היות
אותו גואל הדם לשם

ומכוונות להן דרכים מזו לזו
שנאמר תכין לך הדרך ושלשת ומוסרין לו שני תלמידי
חכמים שמא יהרגנו בדרך וידברו אליו ר' מאיר אומר
הוא מדבר על ידי עצמו שנאמר וזה דבר הרוצח

אמר
ידברו אליו ר' עקיבא לבגול הדם אם בקש הרוצח ויאמר לו ב
בשבעה קרב נאסור להרגו בשלוש ומה שראוי לדבר לו כדי לשכך ח
חמתו ור' מאיר אומר אינם חייבים להטיל כזה אלף הנה יטעון להניל
עצמו ואין הלכה כר' מאיר

ר' יוסי בר יהודה אומר בתחילה אחד שונג ואחר מויר
מקדימין לערי מקלט ובית דין שולחין ומביאין אותו מ
משם מי שנתחייב מיתה הרגוהו ושלא נתחייב מיתה פ
פטרוהו שנתחייב גלות מחזירין אותו למקומו שנאמר
והשיבו אורגו הערה אל עיר מקלטו וגומר א
אחד משוח בשמן המשחה ואחד המרובה בכגדים
ואחד שעבר משיחותו ר' יהודה אומר אף משוח מל
מלחמה מחזיר את הרוצח לפיכך אמותיהם של כהנים
מספיקו להם מחיה וכסות כרי שלא יתפללו על בניהם
שימותו משנמך דינו ומת כהן גדול הרי זה אינו גולה
אם עד שלא נימך דינו מת כהן גדול ומנו כהן אחר ת
תחתיו לאחר מיכן נמך דינו חוזר למיתתו של שני

כהן שבער ממשחיותו
הוא כשיארע בו מום או אירע בו קרי ככהן גדול כיום הכתובים ומ
ומנו אחר תחתיו וכא כהורג כפס זכירת כהן גדול שלש פעמים
נד יקודה שאומר משוח מלחמה לפי שאומר כהורג כפס לשכך
בארץ עד מות הכהן וחכמים אינם יורשים זה הכפסוק לשי שלא אמר
בן הכהן הגדול וכשימות אחר מאלה חוזר ואשתי שהחזיר חז
הלכה כר' יהודה

נגמר דינו בלא כהן גדול ההורג כהן גדול וכהן גדול ש
שהרג אינו יוצא משם לעולם ואינו יוצא לא לעדות מ
מצוה ולא לעדות נפשות ואפלו ישראל צריפן לו ואל
ואפלו שר צבא ישראל כיוצא בן צרויה אינו יוצא משם
לעולם שנאמר אשר נס שמה שם תהיה דירתו ושם ת
תהא מיתתו שם תהא קבורתו בשם שהעיר קולטת כך
תחומה קולט רוצח שיצא חוץ לתחום ומצאו גואל הדם
רבי יוסי הגלילי אומר מצוה ביד גואל הדם רשור
ביד כל אדם רבי עקיבא אומר רשור ביד ג
גואל הדם וכל אדם אין חייבין עליו אילן שהוא ע
עומד בתוך התחום ונפזו נוטה חוץ לתחום או עומד חוץ
לתחום ונפזו נוטה בתוך התחום הבל הולך אחר הנוף
והרג באותה העיר גולה משכונה לשכונה וכן בן לוי ג
גולה מעיר לעיר כיוצא בו

הלכה כר' עקיבא כשיצא מעיר
מקלטו כמזיר אבל אם יצא בשונג כהורג אהתי והרגוהו תלמו תקן זה
הלשון ופרשו אף אחר הכוף נזה כי כשיהיה עקרנו בתוך התחום וכ
נפזו נוטל לחוץ לתחום כיון שכבסם תחת נפשו נקלט כיון שעקרנו כ
כפנים אף כופו קולט וכן כשעקרנו בחוץ ונפזו כפנים קולט
כיוצא בו רוצח
שגלה לעיר המקלט ורצו אנשי העיר לכבדו יאמר ל
להם רוצח אני אמרו לו אף על פי כן יקבל מהם שנאמר
וזה דבר הרוצח מעלים היו שבר ללוים דבריר יהודה
ר' מאיר אומר לא היו מעלים להם שבר וחזר לשררה ש

ברק שני
ואילו הן גולין ההורג נפש בשנגרה
היה מעגיל במעגילה ונפלה עליו זה
והרגו היה משלשל בחבית ונפלה עליו והרגו היה
יורד בסולם ונפל עליו והרגו הרי זה גולה אבל אם היה
מושב במעגלה ונפלה עליו והרגו היה דולה בחבית
ונפסק החבל ונפלה עליו והרגו היה עולה בסולם
ונפל עליו והרגו הרי זה אינו גולה זה הכלל כל שברך
הורדתו גולה ושלא כדרך הורדתו אינו גולה

נשמט ברזל מקתו
והרג ר' אומר אינו גולה וחכמים אומרים גולה מן העץ
המתבקע ר' אומר גולה וחכמים אומרים אינו גולה

המעגל במעגלה היא חבית חלקה
שהכחין אלכסון ומחליקין וממשמשין בו השטחי על שמכתיקין ואמרנו
כל שדרך ירדתו וחבל ירדה שהוא לנודק עליה כמו שפא' וישל עליו
וימות ור' אומר שזה שכאמר וכשל הכרזל מן העץ ר' מן העץ המ
המתבקע וחכמים אומרים מעגל ופ' קתו העץ שאחזין כיד

ורק
האבן לרשור הרבים והרג הרי זה גולה ר' אליעזר בן י
יעקב אומר אם מבשיצאת האבן מידו והוציא הלו את
ראשו וקבלה הרי פטור ורק את האבן לחצירו
והרג אם יש רשות לניוק ליכנס לשם גולה ואם לאו א
אינו גולה שנ' ואשר יבא את רעהו ביער מה היער רשו'
לניוק ולמז' ליכנס לשם יצא חצר בעל הבית שאין רשו'
לניוק ולמזוק ליכנס לשם אבא שאול אומר מה חטבת
עצים רשות יצא האב המכה את בנו והרב הרודה את
תלמידו ושליח בית דין

יעלה על הרעת שזה קרוב למזיר לפי
מזקק לרשות הרבים ולא יגלה לפיכך הדיענו שהיה גולה וכלכך ש
שזקק למקום שאין דרך בני אדם ללכת שם באותה שעה אלף על ר
דרך זנות במקרה ולפיכך לא כחשבהו כמזיר ונגלה ור' אליעזר בן י
יעקב מכיא רחיה ממה שאמר ומנא את רעהו פטור למננא את ע
עצמו והלכה כר' אליעזר בן יעקב וכאבא שאול

האב גולה
על ידי הבן והבן גולה על ידי האב הכל גולין על י
ידי ישראל וישראל גולין על ידיהם חוץ מעל ידי גר ת
תושב וגר תושב אינו גולה אלא על ידי גר תושב
הסומא אינו גולה דבריר יהודה ר' מאיר אומר גולה
השונא אינו גולה ר' יוסי בר יהודה אומר השונא גהרג
מפני שהוא כמזעזע ר' ישמעאל אומר יש שונא גולה ויש
שונא שאינו גולה זה הכלל כל שהוא יכול לומר לדעת
הרג אינו גולה ושלא לדעת הרג הרי זה גולה

כשנאב מכה
את הכן שלא ללמדו תורה ולא מרה טובה ולא מלמכה שיתפרנס בה
והרגו הנה גולה נאם הכהן על דבר מאלה אינו גולה ונוהס כרס כע
בעצמה כרב הרודה את תלמידו ושליח בית דין ואמרנו הכל גולין ע
על ידי ישראל להביא כותי ועבד ואמרנו חוץ מגר תושב ר' שגר תושב
כשהרג את ישראל אינו גולה אלף כשהרג ישראל לגר תושב
יגלה ישראל ואמרה תורה כהורג בשנגה כלף ראות ר' יהודה אומר
מי שחפז לנ' לראות יגלה ר' מאיר אומר חפלו מי שנעדר הראות יג
יגלה והשוכח עינו גולל משוכח להסתכר בגלות ולפיכך לא יגלה נא
ואין הלכה לא כר' שמעון ולא כר' מאיר ולא כר' יוסי בר יהודה

לאיבן גולין לערי מקלט לשלש
שבע עבר הירדן ולשלש שבארץ כנען שנאמר את שלש
הערים תתן מעבר לירדן ואת שלש הערים וגומר ע
עד שלא נבחרו שלש שבארץ ישראל לא היו שלש ש
שבע עבר הירדן קולטות שנאמר שש ערי מקלא תהינה
עד שיהיו ששתן קולטות באחת

29
ב

שהיה בה דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר לא היה חוזר ל
לשררה שהיה בה

מחלוקתם היא בארבעים
ושתיים עיר אכל שש עירי מקלט אין בהם מחלוקת מיטבן בהם כלל
סבר והלכה כר' יהודה בשני המאמרים ושורה מעלה וגדולה

פרק שלישי

ואילו הן הלוקין הבא על אחותו
ועל אהות אביו ועל אחות אמו ו
ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ו

ועל אשת אחי אביו ועל הנדה אלמנה לכהן גדול גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישרא
לממזר ונתין אלמנה וגרושה חייבין עליה משום שני
שזות גרושה וחלוצה אינו חייב עליה אלא משום אחד
בלבד

ראוי לך שתדע אלה העקריות הרבים שאזכרם בזה המקום נהם כי כ
כל מחוייבי כרת בלבד הן מיתה בדי שמים ויהיה חונת חייב כלל
תעשה כשיהיה זה ביערם והתראה לוקה ואחר שלקה ועשה תשובה
נפטר מן הכרת וכל המחוייבי כרת כלם מפורשים בתורה ומחוייבי
מיתה יש מהם מבוארים בתורה ויש מהם כדמיי' וכבר הקדמנו
זכרון כלם במסכת סנהדרין בפרק ט' ובכגון זה כאמר אין חייב
אדם בשתי ריבין כי כשהלקו חונתו לא תחול עליו עונש כרת ולא עונש
מיתה בדי שמים וירדע הוא כי כל התורה בנוי ואזהרה והננו היא מ
מנות עשה והאזהרה היא מנות לא תעשה והלשונות אשר באו בת
בתורה להורות על האזהרה וכאמ' בהם שהמנוה הפלגית היא ממנו'
לא תעשה הם ארבעה לא נאל והשמד ופן אמרו חול כל מקום שכאמר
השמד פן ואל חינו אלא מנות לא תעשה ולא מנות לא תעשה כחלקין
חלוק הראשון לארבעה חלקים אחד מהם מחוייבי מיתה בדי שמים
וכבר זכרנו שאלו השנים הם חייבים מלקות והחלק הרביעי הם מ
מחוייבי לחוין והם אותם שבא בהם אזהרה בלבד וזה החלק יש מ
ממנו אזהרות יתמי' עליהם מלקות ומהם אזהרות אין חייב העובר
עליו מלקות וחעבי' שעבר ועשה מועשה שיש בו אסור אבל השי' ע
יעבישו על עברות במה שהוא יודע השי' יודע לך מה שחייבין מלקו'
עליו ומה שאין חייבין עליו מלקות במה שאומר לך והוא זה כי כל
הלחין הנזכרים בתורה כחלקו לשבעה חלקין הששה אין חייבין ע
עליהם מלקות וחלק אחד חייבין עליו מלקות ומה שאני חומר בכאן
לאנין אל האזהרה בין שיהיה באחד מארבעה לשונות או שיהיה א
אזהרה שהיא באבמכלל עשה כמו שכתבנו החלק הראשון מהן
לאו שכתק לאזהרת מיתת ב' או לאזהרת כרת אין לוקין עליו כגון
לא יקח איש את אשת אחיו לא יהיה קדש בכני ישראל וכמו שכאמר ל'
לא יהיה לך להים אחרי וכיוצא בהן לפי שזה הלחו אמנ' באה אזהרה
על העקר שאכלנו כי התורה אינה מחייבת מיתה ולא כרת עד שי
סיהיה בענין ההוא לאו פשוט והוה מה שאמרו חכמים לא ענש ה
הכתוב אלא הם כן הזכיר ולפיכך לא נעביש עונש מן העונשין אלא
אחר התראה חלק השני לאו שכתק לתשלומין אין לוקין עליו כו
כגון מה שכאמר לא תגב לא תעסק את רעך ולא תבזול וכי תמכרו
ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך לא תוכנו לפי שמי שעבר על לאו
זה הוא חייב בתשלומי ממון והחלק השלישי לאו שאין בו
מועשה כגון לא תלך רכיל בעמך לא תקלל חרש ולא תכנו איש את ע
עמיתו שהוא אונאת רבדים וכל כיוצא בהם כל לאו שאין בו מועשה
אין לוקין עליו חוץ מכשעב ומימר ומקלל חברו בשם ומקלל עצמו ו
וולת חלה הלמה אין לוקין עליו וכתובת' דברכות כל מנות לא
תעשה שיש בה מועשה לוקין עליו את הארבעים ושאר כל לאו תעשה
שבתורה הרי אלנו באזהרה העובר עליו כעובר על גזירת המל' הנה
תבאר לך מזה המהמר ההפך שיש בין אמרם במקומות לוקה או
פושבאת הארבעים ובין אמרם במקומות הרי חלו באזהרה ורע זה
ושמרה והחלק הרביעי לאו שכתק לעשה אין לוקין עליו אלא
אם לא קיים העשה שבו כגון מה שאמרה תורה לא תקח האם על ה
הבנים הוא לאו ואם עבר לקה אחד אמר שלח תשלח את האם ו

זוה מנות עשה וכפי שלח האם אינו חייב מלקות ולפיכך אינו חייב מ
מלקות על לקיחתם כאמר לפי שיוכל לשלח האם ויקיים העשה ואם
הוא תעש אונת ע' שמתה האם או ששחטה וזלתו ולא יכול לקיים ס
המנות עשה אותה עשה הוא חייב מלקות כל שכן אם המית הוא את
האם חו ששחטה שכאלו העשה עשה שהיא חייב כלל ספק לזינת הכל
וכמו הן אמרו לא תבלה שאת שרך וכרמך לא תעולל ושרט כרמך לא
תלקט ואם עבר ועשה חמר לעני ולגר תעבוד אותם כלומר יעובד
אותם אחר שלקחם וכן ושחט עומר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ל'
ליתום ולאלמנה יהיה וכן לא תבא אל ביתו לעבד עבדו חשב תש
תשיב לו את העבד ככת השמש הדין ככל חלה כדון שלוח הקן
והחלק החמישי לאו הכח מכלל עשה כזה שכאמר בכהן גדול והוא א'
אשה כבתוליה יקח מממד שאסור לו ליקח בעולה כי לפי שכאמר
בן לא יקח אש עבר ולקח בעולה אינו חייב מלקות כמו אם לקח ב'
אלמנה חו גרושה או זוכה או חללה וכן אמרו במדני נאדומי כנים
אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם הנדיע לנו שדור ראשון ודור שני
לא יבא בקהל ואם עבר אינו חייב מלקות לפי שלח כאמר בן לאו
בפירוש כמו שכאמר לא יבא ממזר לא יבא עמוני וממוני
והחלק הששי לאו שבבללות אין לוקין עליו והוא לאו שלח כאמר בפ'
בפירוש אלא שהוא כלמד מדבר אחר כמו שאמרו חכמי זל במקומות
רבנות ולאו בפירוש איהמר אלא מכללל איהמר והמשל בזה ולחם וק'
וקלי וכרמל לא תאכלו וכאכל הקלי זה אין מלקות אותה שתי מלקות
אחד משום לחם לא תאכלו ואחד משום קלי לא תאכלו וכן אם אכל ה
הכרמל משום כרמל וכמו כן הנזיר אם חבל חרין חו זב חינו חייב ש
שתי מלקות אחד משום חרין שבא בפירוש והשני משום כל אשר יע
יעשה ומבין היין מחרבנים ועד זב לפי שזה הוא לאו שבבללות חלא א'
אם כן אמר בפירוש מכל אשר יעשה ומבין היין לא יאכל מחרבנים ו
ועד זב לא יאכל היה חייב על אכילת חרין שתיים וכמו כן על הוב וכ
וכמו כן על הענבים לחים וכן על הענבים יבשים על כל אחת ש
שתי מלקות אבל לפי שאין לוקין על לאו שבבללות אינו חייב על כל
אחד מן הנזכרים חלא לאו חחר זלכן אמרו אל תאכלו ממנו כו וכשל
מכושל כאלו אמר אל תאכלו ממנו חלא נלי וכשחלוהו נח חינו חייב
שתיים אחד משום בא ואחר משום לא תאכלו חלא נלי לפי שזה הלחו
השני מכלל לאו הוא יוצא והוא לאו שבבללות ואמנם על כו ועל מב
מכושל מלקות אחד ורע זה הענין והבן כו היטב לפי שהחלק הששה
שבבלון ומזה החלק גם כן שיבא לאו חחר יכלול שנים עשרה
אוסורים כגון זה שכתב לא תאכלו על הרס כי הלחו כלל דברי רבים
למדנו ממנו לא תאכלו מבמה קודם שתבא כפשה ולמדנו ממנו לא
תאכל מבאר הזבח ועדין דם במזרק כלומר קודם זריקת הדם על
המזבח ולמדנו ממנו אין מברין על הדנו ב'ית דין ולמדנו ממנו ש
שבית דין אין אוכלין ביום שהורגין את הנפש ולשון התלמוד בחלה
האוסורין כלם אין לוקין על אחד מהם וזה הוא לאו שבבללות רל ש
שבבלון חיסורין הרבה ולא כתבאר מהם אחד שנוכל לומר לוקין על
אותה שכתבאר מלקות אחד כמו שעשינו משל בחדש ושסח וזה יונת'
מבואר וקל להבין מן המשלים שהקדמנו והחלק השביעי הוא
לאו ברידח והוא שאין בו אחת מאלה הששה בנות הנזכרות שלוקין ע
עליו כגון שכאמר שעטנו ובלאים ונבלה ובשר בהלב ובתובתקעקע
ושרט לכפש וזולתם הרבה הנה כתבאר לך שחנות שמלקין חונת' מ
מלקות הם המחוייבי מיתה בדי שמים ומחוייבי כרת על שעבר על
מנות לא תעש ומחוייבי לאו בשלא יהיה באותו לאו חחת מן הסבות
שזכרנו מלבד כשעב ומימר ומקלל חברו בשם לוקין ואעבי' שהוא ל'
לאו שאין בו מועשה וכן לאו שכתק לעשה כשלא יתקיים העשה שבו
לוקה הנה כתבאר לך כי כל מה שזכר בזה הפרק חמנס זכר מ
מחוייבי מיתה או כרת או לאו מיוחד כמו שיחדנו והין בונתו בזה
הפרק לזכר כל מי שהוא מחוייב מלקות אבל הוא זוכר קתם מהם
מי שזכר כמו שבא המשל והדמיון ומהם מי שזכר אותם לדין נוסף
באותו הלחו שאינו מבואר בפשט המקרא או למחלוקת שכתב בו וכ
ובעקרים שהקדמנו לך תדע כי כל מחוייבי מלקות בין שזכר
או לא זכר וערים זווימין חשב להם דבריהם מועשה לפי שהם
נכרכים להגיד עדותם בבית דין

30
A

וגו' וכלה הקבלה גם כן בזה התוספת לא תוכל לאכל בירושלם כגון
כשעריך כלומר לא תוכל לאכל מעשר בטומאה בירושלם כגון שם
שתכל כבוד בטומאה בשעריך ואמר דחמיה לא תפקירו ממנו עד ב
כך והנה לאו שאין בו מעשה ואמר ונשם לא תשכרו בו חמיה כח
זה בפסח טהור כמו שבארנו במקומו

הנוטל אם על בניו ר יהודה אומר
לוקה ואינו משלח וחבטים אומרי משלח ואינו לוקה וח
הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין ח
חייבין עליה

ר' יהודה סבר שלא שנתק לעשה לוקין
עליו ואין הלכה אכל העקר מה שזכרתי לך שאין לוקין אלא אם לא
קיים העשה שבת

ה קורח קרחה בראשו והמקיה פאת
ראשו והמשחית פאת וקנו והשורט שריטה אחת על מ
מח חייב שורט שריטה אחת על חמשה מתים או חמס
שריטות על פת אחד חייב על כל אחת ואחת חייב על
הראש שתיים אחת מיבאן ואחת מיבן ועל הזקן שתיים
מיבן ושתיים מיבן ואחת מלמטה ר אליעזר אומר אם
נטלו בולו כאחת אינו חייב אלא אהת ואינו חייב עד ש
שיטלנו בתר ר אליעזר אומר אפילו ליקטן במלקט או
ברהיטע חייב

לא יקדחו קרח לחייב על כל קרח
וקרח וכשיארט מסערו על מת בלכד עד שיגלה מעור ראשו כגרים
לוקין ואיני' שלא פירש בכהנים קרח במת למדכוהו בגזרה שזה מ
מזה שחאמר בישראל ולא תשימו קרח בן עיניכם למת ונאמר
ועדו לכפש לא תתנו לחייב על כל שריטה ושריטה ועל כל כפש וכפש
ואמרנו לכפש לחייב על כל שרט ושרט ועל כל כפש ואמרנו על הזקן ח
חמשה על השער שכלמי העליון מלקות ועל הלמי התחתון מלקות א
לולט שתי מלקות מזה ימין וכמו כן שתיים מזה שמאל ועל מה ש
מקלה מן השער מן הזקן אחר ונריך אתה לידע כי המבלח בידו הוא
המחייב מלקות על הפאה ועל הזקן ואינו חייב המתבלח אלא אם ע
צד למבלח חותו מעקרו ומלקט כעין מלקטים ואין הלכה כר' אישור

הכותב כתובת קעקע כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב
אינו חייב עד שיכתוב וקעקע בריו ובכחול וככל דבר
שהוא רושם ר שמעון בר יהודה אומר משום ר שמעון
אינו חייב עד שיכתוב שם השם שנאמר וכתבת קעקע
לא תתנו בבם אנה'

ר' שמעון אומר אינו חייב עד
מיכתוב שם פה על כשרו כאלו אמר לא תשתק עמי שום דבר ולא ת
תקד עימך לזולתי וזו היא כוכתו ואין הלכה בר שמעון

גויר
שהיה שותה ביין כל היום איתו חייב אלא אחת אמרו לו
אל תשתה תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת
וכשהתרו
לגבם כן ואמרנו לזו זה שאתה שותה שיעורו כך וכך ועל כל שיעור כך
ממנו איתו חייב מלקות לוקה כפי השיעורין וכך פירש בירושלמי

היה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמר
לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ו
ואחת

היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל ת
תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת
על כל

ש ערה אחת יתחייב הנזיר מלקות כשקצץ אותה בהתראה כמו ש
שכתבאר במקומו

הטמא שאכל את הקדש והבא אל המקדש טמא האוכל
ולב ורט ונותר ופיגול וטמא השוחט ומעלה בחוץ זה
והאובל חמץ בפסח והאובל והעושה מלאכה ביום ה
הכפורים והמפטם את השמן והמפטם את הקטרת ו
זהו חמץ בשמן המשחה והאובל וכליות וטרפות שקצים ו
ורמשים אבל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה רגל
תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפרד כמה יאכל מן ה
הטבל ויהיה חייב ר שמעון אומר כל שהוא וחבטים
אומרים כוית אמר להן ר שמעון אין אתם מודין לי בא
כאובל נמלה כל שהיא שהוא חייב אמרו לו מפני ש
שהיא בכרייתה אמר להן אף חטה אחת בכרייתה

טבל ומעשר ראשון כשלא
בעלה תרומתו בכויתו כמו שבארנו בתרומת מעשר ולא תשאני עליו
חטה בהרימכה את חלבנו ממנו ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא
תמותו ודין מעשר ראשון שלא בעלה תרומתו גם כן ודין תרומה ש
שלא כטל ממנה מעשר אחר הוא והוא טבל כמו שבארנו וכחש לכס
תרומתם כרגן מן הגבון וכחלצה מן היקב ומעשר שני והקדש ש
שלא כשן כח לכה לארביי' והוא מה שבארנו לא תוכל לאכל בש
בשעריך מעשר דגן ותינוטך ויבשרך וכבודת בקדך וגו' ודע כי א
אינו מחייב מלקות על מעשר שלא כפרה אלא כשהכלו אחר שראה
פני ירושלם שבארנו לפי ה' ארריך תכלו טנה כשנה לא תוכל לאכל
בשעריך ולפיכך אינו חייב מי שחבל מעשר שני בבבולין מלקות עד
שיכפש ליו נטל כמו שאמרנו מחייבין חייבין משיראה פני כבית ואין
הלכה בר שמעון כי לא באמר בכריית אלא כרית בשמה בלכד

האובל ביכורים עד שלא קרא עליהן קדשי קדשי חוץ
לקלעי קדשים קלים ומעשר שני חוץ לחומה השובר
את העצם בפסח הטהור הרי זה לוקה ארבעים אבל
המותיר והשובר בטמא אינו לוקה ארבעים

כשאלו בכורים אחר שקרא
עליהם אינו חייב מלקות לפי שהם ככשי קהן כמו שבארנו במקומו
אלו דברי ר' עקיבא אבל חכמים אומרים כי כיון שהכוח אותם בע
בעורה אינו חייב על אבילות מלקות ואיני' שלא קרא ודין בכורים
גם כן כדן מעשר שני דל שאינו חייב עליהם כשחלסו מן וכו' כ
כהן כין זר עד שיזיא פני הבית וכשאלו בכורים אחר שראו פני סב
הבית קודם הנחה בעזרה לוקה שבארנו לא תוכל לאכל בשעריך מ
מעשר דגן ותינוטך ויבשרך וגו' ותרומת ידך אלן הכבורים וכבר ב
בארנו כפרק שלישי מתרומות שזה שבארנו ותרומת ידך ככאן הוא
כאמר על הכבורי על כל שני לפי שלא הכיח בזה הפסוק כלום מכל
הכורים שפועליו הכחה ממקום למקום שלא זכר אותם בפסוק ולא
זכר הכבורים וזה טעמון הכחה מקום ואמר תרומת ידך ואין חת
התרומה טעונה הכחה מקום אם כן אינו רונה לומר אלא הכבורים
וכשאלו קדשי חוץ למקומם המסויים לאבילותם עבר על מה שכתב
בתורה לא תוכל לאכל בשעריך ומה שאמר בכאן מעשר שני חוץ ל
לחומה ג' ואיני' שונה קודם לכן מעשר שני והקדש שלא כפרו אין זה
כפ' דבר חבל האומר שזה הוא כהנזיר כשהיה מעשר טהור ואכל א
חותו טהור ואכלו חוץ לחומה משיראה פני הבית כמו שפירשנו
למעלה ומה שאמר בהלכה שלפני זה מעשר שני והקדש שלא כפרו
דל כשהיה מעשר שטומא והוא טמא קודם שנטהר ונדלנו וכלנו ב
בירושלם לפי שפסוקטמא מעשר שני בירושלם חסור לאכלו עד שי
פירשנו וזהו מה שאמרנו מתיין למעשר שני שטומא שפרין חותו כ
בירושלם

שכאמר כי לא תוכל שאת ואין שאת
הלא אבילות שבארנו וישא משאות מלת פסד אליהם והאזקרה על א
אבילות מעשר שני בטומאה הוא ממה שבארנו לא בערתי ממנו בט
באומה ולמנו מפי הקבלה בין שאני טהור ושיא טמא בין שאני טמא
והוא טהור ואינו חייב מלקות על אבילות מעשר שני בטומאה עד שי
שאלנו בירושלם דחמיה רחמיה ככבור ששכל בו מנה בשעריך ת
תאכלנו האמא והטהור יחדיו ואמרנו בכאן לא תוכל לאכל בשעריך

30
B

ט
היה מגלח כל היום אינו חייב
אלא אחת אמרו לו אל תגלח
אל תגלח והוא מגלח חייב
על כל אחת ואחת
היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבוש אל תלבוש
והוא פושט ולבוש חייב על כל אחת ואחת

אמרנו פושט
ולבוש אינו כשיסיר אותו מכל וכל
אלא כיון שפשט ראשו והחזירו ו
וכמו כן כשעמד עליו כדי לפשוט וללבוש חייב על כל התראה ואפי'
אלא כשפשט

י
יש חורש תלם אחד וחייב עליו משום שמונה
לאוין חחורש בשוד ובחמור והם מוקדשים וכלאים
בברם ושביעית ויום טוב וכהן וגויר בכית הטומאה ח
חגניה בן חבינאי אומר אף הלובש כלאים אמרו לו א
אינו השם אמר להם אף לא הנייר הוא השם

יהיה החמור
הקדש שזה קדישו לברק הבית וכבר ידעת
לשון המקרא לא תעבדו כ
כסוד שורך וגו' ולאמרנו על כל הקדשים שיש
אסורים בעבודה ול
ולשיבך חוץ חייב משום עבודה כמקדשין ועל השור והחמור
אבות
משום חורש בכלאי בהמה ומלקות אחת משום עובד
כמקדשין ו
גמרו כלאים בברם יהיה חייב שתי משום זורע
כלאים ומשום כ
כלאי הברם כמון שנתבאר בספרי ושאר
הלאוין מבוטחין אין בכל א
אלה אסורין חל על אבוד חבל הם
אסורין הרבה ככתבו במוין אחר ול
ולשיבך חייב מן הממנה שיצטרש
אל חלו הלאוין וזאת הרבה באותו
הזמן כעצמו ומעיקרנו המחשה
בכלאים חייב ולשיבך כשהחזיר קע
העשירי ברננו על הרבר בעצמו
שזרע כשהוא מהלך חייב משום לא
תזרע כרמך כלאים

יא
במה מלקין אותו ארבעים חסור
אחת שנ' במספר ארבעים מעין
שהוא סמוך לארבעים
ד' יהודה אומר ארבעים שלמות ואיכן
הוא לוקה את ה
היתירה בין בתיפוי

אלו אמר ארבעים ממספר היה ראוי להיותם
פלימים ולפי שהקדים רוצה לומר
שלא ילקה בלא שייער
אלא במנין ידוע כפי מה שיוכל
לסבול כמו שכאמר כדי רשעתו כ
במשפר בלגמד סוף ההלקאה
ואמרנו אחריו כן ארבעים יכנו
אל עד
ארבעים כמו שלמדנו מפי
הקבלה בדברי חכמים זל הויל
וההכאה הוא כפי מה שיוכל
לסבול ולא יוסף על ארבעים
לא ככה ארבעים ונניח
הכאה זו דרך שמירה כמו
שכאר שהשמירה במיעוט
הכאה ר באו נר יהודה
אין רשעתו כן ואין הלכה כר יהודה

יב
אין אומדין אורנו
אלא במכות הראיות להשתלש
אמרוהו לקבל ארבעים
לקה מקצת ואמרו אינו יכול
לקבל ארבעים פטור
אמרוהו ואלא לקבל ארבעים
פטור אמרוהו ואלא לקבל
ארבעים פטור אמרוהו ואלא
לקבל ארבעים פטור אמרוהו
ואם לאו לוקה ומתרפא
וחזור ולוקה

יודיע שזה שכאמר ארבעים יכנו
אינו רצוני לומר
שילקה ארבעים לא יותר
הוא מאמר לא יוסף וילקה
למטה מן ה

הארבעים כפי מה שיוכל
לסבול כדי שלא יגמור והוא
שלא יגמור לו כפי
כחו על רשעתו ויש להקל
בזק כגון שאמרנו היו רעים
במזוג בני א ארבעים
ואמרנו שיוכל לסבול עשרים
הלקאות ומעיקרנו שלא ילקה
אלא שמנה עשרה ואעפ' שיוכל
לסבול עשרים ועל זה הדרך
תיקש ולא ואמרנו
אמרנו אחד בשבת חייב שתי
מלקות אפי' יגמור ואמרנו
על דרך משל שיוכל שנים
וארבעים ויפטר מן הכל כיון
שתכלת ה האומר קיה יוכל
לסבול הכל והם כן וכך הלקאות
ואם א אמרנו
למלקות אחת בלבד יניח אותו
עד שיכריח ממלקותו ולוקה
פעם שנייה כפי מה שיוכל
בם כן וכאעפ' זה כעצמו יעשה
כש בשעבר עבירה שיש
בה לאוין הרבה על זה הדין
עוה שיתבוננו כב בשעת
האומר אם אמרנו לסבול הכל
אנו לסבול אחת לחת

יד
כיצד מלקין
אתו כופת שתי ידי על העמוד
הלך והלך וחזן הכנסת
אוהו בכגדיו אם נקרעו נקרעו
ואם נפרמו נפרמו עד
שהוא מגלה את לבו והאבן
נתונה מאחוריו חזן הכנסת ע
עומד עליו ורצועה של עגל
כירו בפולה אחד לשעם
ושעם לארבעה ושתי רצועות
עולות ויורדות בה

לס
השתי רצועות של חמור
לפי שעשה מעשה הכהמות יעגש
בע
בערותיהן כמו שכאמר על
דרך משל ידע שור קונחו

יז
ידה טפח
ורחבה טפח וראשה מגעת
על פי כריסו ומכה אותו ש
שליש מלפניו ושתי ידות
מאחוריו ואינו מכה אותו לא
עומד ולא יושב אלא מטה
שנ' והפילו השופט והמכה
מכה באחת ידו בכל כחו

יח
יחיה בבית היד של המלקות
נקב שהיו כתלים בו הרצועות
וימשך בו המלקות כשיצא ויקר
א אותו לפי שחין לוקין לאדם
אלא ברצועה שתביע עד טבחו
כמו שכ שמכר יגביה הרצועה
בשעת ההלקאה בשתי ידיו
ויכה בידו אחת ל לפי שזה
יותר שלם בהכאה ויחיה
המכה אדם משל ממוצע ככחו
לא יחיה איש מתעורר ולא
משתגע שיכה מכת נקמה
באיש ההוא ו נדריך שיכה
שליש המכות על לבו והשליש
בכתף האחת והשליש ב
כתף האחרת והרמו כזה
דאמר רחמנא והכהו לפניו
כדי רשעתו ולא למחורו
כדי רשעתו

יט
והקורא קורא אם לא תשמור
לעשות וגו' והפלא ה' את
מכותיך וגו' וחזור ושכרתם א
דברי הכרית הזאת וגו' וחותם
בוהוא רהוב יכפר עון ו
ולא ישחית וגו' וחזור לתהלת
המקרא ואם מת תחת ידו
פטור הוסיף לו עוד רצועה
אחת ומת הרי זה גולה על י
ידו נתקלקל בין ברעי בין
במים פטור ר יהודה אומר ה
האיש ברועי וחאשה במים

גידול הדיינין קורא אלם הפסוקים
הנזכרים בשעה שמלקין את הלוקה
והסמוך לו במעלה ימנה המ
המכות והשלישי יניח המכה
להכותו ואמר לו הכה כל זמן
שיכה ואם היה מספר ההכאות
מספר הרב יתעכב בקריאת שכי
הפסוקים האלה ואם הוא מספר
מועט ימהר ויכוין כל מה שיש
שישלים הקריאה כשתשלים
ההכאה וחזור לראשון ירוש
כתקלקל שי שיכה הרעי
בשעת ההכאה וכבר כשלים
בזינוגו ורחמנא אמר ונקלה
אחיק לעיניך וכיון שכתב
בזה כשתלק ממנו ואין הלכה
כר יהודה

31
A

ח

כל חיובי בריות שלקן
 נפסרו מיד בריתן שנאמר ונקלה אחיך לעינך משלקה
 הרי הוא כאחיק דברי ר' חנניא בן גמליאל אמר ר' חנ
 חנניא בן גמליאל מה אם העובר עבירה אחת נוטל ג
 גפשו עליה העושה מצוה אחת על אחת כמה וכמה ש
 שתנתן לו נפשו ר' שמעון אומר ממקומו הוא למד גשנ
 ונברתו הנפשות העושות מקרב עמם ואומ' אשר יעשה
 אתם האדם וחי בהם הא כל היושכולא עבר עבירה ג
 גותנתן לו שכר בעושה מצוה ר' שמעון
 בר' אומר הרי הוא אומר רק חזק לבלתי אכל הדם כי ה
 הדם הוא הנפש ומה אם הדם שנפשו של אדם חתה מ
 ממנו הפורש ממנו מקבל שכר גול ועריות שנפשו של
 אדם מתאוה להן ומחמדתן הפורש מהן על אחת כמה
 וכמה שיובה לו ולרורותיו ולרורות דורותיו עד סוף כל
 הדורות

כבר הקדמנו כי המלקות עב התשובה יכפר הכרת
 כל היושב ולא עבר עבירה הוא רל' שפסד לו לבעשותה ואין מונע
 מעשותה בשום פנים וזלתי שמירת מנות התורה בגן יוסף הנדיק ו
 וכינח' כו ואתה ירד לשון התורה וסמכתה אדם מאכילת הדם זה
 ויהיך י"ע על זה למען י"טכ לך ולכניך אחריך עד עולם כי תעשה
 הטוב והישר בעיני ה' לך כל שכן בהמנעו מן התענוגים הגופניים
 הביוליים שהאדם נוטף אליהן בטבעו כמו שזכר וסתורה היא שה
 שהזיכרו שלא לעשותן כדי להדביל הכסף שלא להפיק על מה ש
 שהוא מדרך הטבע ואין הלכה בר' חנינא

ר' חנניא בן עקשיה
 יח **אומר רצה המקום ברוך הוא לזכות את**
ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאם ה' הפץ
למען צדקו וגדיל תורה ויארייר אמן

מעקרי האמונה בתורה כ' בסיקיים אדם מונה מת"ג מנות כראוי
 וכהגון ולא יסתף עמו טכות מכות העולם בשום פנים אלא
 שיפסה אנתה לשמה מאהבה כמו שבחתי לך חנה זכה
 בה לחיי העולם הבא ועל זה אמר ר' חנינא כי המנות
 בהיותם הרבה אי אפשר שלא יעשה אדם בחייו
 אחת מהם על מתכונתה ושלמותה וכ
 נכעשות אנתה המנוה תחיה כפשו
 כגונת מעשה וממה שורה על
 העקר הזו מה ששאל ר'
 חנינא בן תרדיון מה
 חיי לחיי ה
 העולם הבא
 וחסדו המשיב כלום בא מעשה ליריך כלומר כזמן לך לפנות מנו
 כהגון השיבו כי כזמנה לו מנות נדקה על דרך שלמות ככל מה שא
 שאפשר וזכה לחיי העולם הבא ו
 ופירוש הפסוק ה' הפץ ל
 למתן נדקו לנדק את
 ישראל למען כי
 יגדיל תורה ויארייר
 סליקה מסכת מכות
 מסכת שבועות

שבועות שתים שהם ארבע ידיעות הסומאה
שתים שהם ארבע יציאות שכת ג
שתים שהם ארבע מראות נגעים שהם ארבעה

שכונש' שתים כי ישכונש' על מה שעבר ועל מה שצריך לכא ולס
 הם שני מינים ויתחלק שבועות על שעבר שני חלקים שיעשה כך וכך
 או שלא עשה וכן בעתיד שיעשה או שלא יעשה וידיעות הטומאה ה
 הוא מבאר אותם בפר' שאחר זה ואמר ויציאות שכת הוא רל' ככח ר
 רשניות השכת שהם שתים רשום הימיר ורשות הרבים ול כל אחר מ
 מהן הכבסה והנוח' וכבר כתבארנו דיני היציאות על תשלומ' כח' מ
 ממסכת שכת ולא זכר בהם ככחן אלא מה שחייב בה סקילת כלבד
 אבל בשכת זכר חיובי ופטורי כמו שביארנו לסם ומראות נגעים ש
 מאת ובהרת והם היקרים ולבהרת שניה לח ולשאת שניה לח ועוד
 חבאר זה תכלית הביאור ואביא ראיותיהם כח' מנגעים

ב כל שיש בה ידיעה
בתחלה וידיעה בסוף והעלם בינתיים הרי זו עולה ויור'
יש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף השעיר
הנעשה בפעם ויום הכפורים תולה ער שהורע לו ויביא
בעולה ויורד

התחיל ביאור ידיעות הטומאה בראשונה כדי שיבליס
 המאמר בדבר שאינו מעגין המסכתא ויחזור לענין המסכתא וחיא
 ש כוונתו אכל שכת וכנגעים כבר ייחד לכל אחר מהם מסכתא בפני
 ענמה וממה שאתה בריך לירע שיעש טומאה מקדש וקדשיו כמויד
 כרת וכשנבדק בן אחר רחמנא והביא את אשמו ל' נב' ואם אי אפשר
 לו קרבן מן הבאן אחר ואם לא תשיג ידו וגו' ואם לא תביע ידו וזהו
 קרבן בעלה ויורד ואינו חייב קרבן עד שיהיה לו ידיעה בתחלה ו
 ידיעה בסוף והעלם בינתיים והראיה על זה דאמר רחמנא בעגין ה
 האא ונעלם ממנו קורח שקדם לו ידיעה לפני זה ואמר והוא ידע
 ראיה שידע מה שבעלם ממנו תחלה הנה ידיעה בתחלה וידיעה ב
 בסוף והעלם בינתיים ואמנם ענין ראיותיהם על שיער יום הכפורים
 הנשקף כולו יאריך פגרו וייתר ראוי להשתרש בתלמוד מלפסו כ
 בתכונתו ז

ג אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף
שעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מכפר שנאם מלבד
חטאת הכפורים על מה שוה מכפר וזה מכפר מה הפ
הפנמי אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה אף חת
החיצון אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה

זא אפשר
 בתינוק שנשכת לבין הגנים ולא קדמה לו ידיעה שהוא אסור על בני
 ישראל ביאה למקדש והוא טמא ונעלמה ממנו טומאה וכבס למקד'
 טמא חנה כי אין לו ידיעה בתחלה ושעיר כעשה בחון כיום הב
 הכפורים היא חטאת ויאלל' למנאי יום הכפורים וכבר כתבאר זה ב
 במקומו

ד ועל שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף ש
שעירי רגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרים דברי ר'
יהודה ור' שמעון אומר שעירי רגלים מכפרים אבל ל' ג
שעירי ראשי חדשים ועל מה שעירי ראשי חדשים
מכפרין על סהור שאבל טמא ר' מאיר אומר כל הגש
השעירין כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו
חיה ר' ישמעאל אומר ראשי חדשים מכפרין על הסהור
שאבל טמא ושל רגלים מכפרין על שאין בה ידיעה לא
בתחלה ולא בסוף ושל יום הכפורים מכפרין על שאין
בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף אברו
לו מה הן שיקרבו זה בזה אמר להם יקרבו אמרו לו
הואיל ואין כפרתן שוה היאך הם קריבין אמר להם כ
כולם באים לכפר על טומאת מקדש וקדשיו
 כל השעירים

דל' שעירי רגלים ושעירי ראשי חדשים ושעיר הנעשה בחון כיום ה
 הכפורים ומחלוקת זה לא נאמר בו הלכה כדברי פלוני לפי שהוא כ
 דבר חוזר אל השם ית' ואמנם הם חולקים בהיקף וראיות מהכפוקי'
 אין זה מקום לזכור עניני הקש בהם

31 B

פרק שני ידיעות הטומאה שתיים שהם ארבע ו נטמא וידע ונעלם טומאה וזכור לקדש נעלם ממנו הקדש וזכור לטומאה נעלם ממנו זה וזה אבל את הקדש ולא ידע מטמא כל ידע הרי זה כ בעולה ויורד

בסתתבוכן הידיעות תמצא שמונה הראשונים שידע שהוא טמא ואחר כך נעלם ממנו ויבטל המקדש אחר כך ידע ידיעה שנייה כי הוא טמא כשכבש לעזרה הנה חלו שתי ידיעות והשלישית שידע שזה מקדש ונעלם ממנו וכבש במקדש אחר כך ידע שהיה טמא שכבש והנה זו ידיעה רביעית והחמישית שידע שזה קדש ונעלם ממנו זה ו נחבלו והוא טמא אחר כך ידע שמה שאכל הוא קדש זה זו ידיעה ש שישית ושביעית שידע שהוא טמא ונעלם זה ממנו ונחבל קדש ואחר כך ידע שטמא היה כשאכל זו ידיעות השמינית והוא טמא וכעלם ידיעה מהם שתי ידיעות בטומאת גופו זה שידע שהוא טמא ונעלם זה ממנו ונעשה מה שעשה אחר כך ידע שהוא טמא ונחבל שתי ידיעות במקדש והוא שידע שהוא מקדש ונעלם ממנו וכבשם ואחר כך ידע שהוא מקדש ומהם שתי ידיעות בכשר קדש והוא שידע שהוא קדש ונעלם ממנו ואחר כך ידע שקדש חבל ואמנם אחר שהן חרבע ואעפ"י שהן שמנה כמו שמנינו לפי שלח מנה זולתי ידיעה ראשונה בלבד אשר בחוהה ידיעה יתכן שיתחייב קד קרבן כשנודע לו בסוף חבל ידיעות שבסוף לא מנה מתה בשום פנים לפי שכל זמן שלח קדמה לזו ידיעה לאנו חייב קרבן ואעפ"י שידע בסוף ונחבלו אחר ידיעות הטומאה שבתחלת שתיים שהן הו בע א חאמנס היותם שתיים לפי שהם כלב תלויות בטומאת הקדש ובטומאת קדשיו והיותם חרבע ידיעות טומאת גופו תחלה לעבין מקדש וקדשיו וידיעה המקדש תחלה וידיעות כשר קדש תחלה וידיעות טומאת גופו תחלה לעבין כשר קדש וחמרו נעלם ממנו זה וזה הוכיח ממנין הי ידיעות חבל הוא מעיד דהין שהוא חייב קרבן אעפ"י שלא היה א חבלו ידיעות בשעה המעשה בשום פנים לא בטומאה ולא בךדש וכבר ידעת שעבין קרבן עולה ויורד כי הוא השלם עם העשירי ויורד עם העני הוא לשון המקרא ואם לא תשיג' ונו' והנה הוכחנו בפי' זו ההלכה לפי שהיא קשה מאלו בתלמוד ומה שזכרנו מפרת לנוה ש שזכר לשם

ב אחד הנכנס לעזרה ואחד הנכנס לתוספת העזרה שאין מוספין על העזר ועל העזרות אא בגרך ובנביא ובאורים ובתומים ובמנהדרין של שכיעים ואו דובשתי תודות ובשיר ובית דין מהלכין ושתי תודות או ריהן ה הפנמיה נאכלת והחצונה נשרפת כל שלא נעשה בכל אלו הנכנס לשם אין חייבין עליה

אמר רחמנא למשה ככל אשר אני מראה אותך וגו וכן תעשון אל שכל מקדש שיעשה בגון זה יהיה מעשהו וכבר ידעת שמהם מלך היה ומכלל המלכים מנו הנהג מוסף על הכבוה ונעליו נאמר ויהי כיסורו מלך והסנהדרין הם שבעים זקני' וכן האורים והתומים והכוח רחיה על המני תודות מהם שכתבם בעזרה והעמיד שתי תודות גדולות והסיד שהגויים הוא חומותין כי רליתני וכו' אחר כך ילכו השתי תודות זו אחר זו עד ה המקום שידנו וכשמציעין עד סופו עומדים ונאכלת האחד מהם וק והשנית שורפין אותה והוא ש' מה שאמרו על פי נביא נאכלת ועל פי נבי' כשרפת וזה השתי תודו' הם להם בלבד מבלי כבש' לפי שיהי גם כן ממני' התורה כמו שיתבאר עבר במקומו ואשר חייב להיות ב בית שני קדוש ואעפ"י שבעשה מאין אורים ותומים ומאין מלך לפי ש שכתבנו שתי עומד עד סוף הדורות כל הקדושה שנתקדש בימי שלמה ומעשה עזרה חמנס וכו' בעלמא הוא דעבר

וכבר בארנו שהל סברא מן הכתובות שאינה באה לירי מעשה מן המעשים שיכול בו מלכות בין הזכירם לא כאמר כו' הלכה עם כפלוני ועביון מאמרו שיקרבו זה בזה שיקריב שיעיר ראש חדש עם כשנתאחר הקרבתו כדל מן הרגלים ויהיה שיעיר הרגל ושיעיר הר הרגל כשנתאחר הקרבתו יקריבו כראש חדש ויהיה הוא בעמנו שיעיר ראש חדש לפי שכל אחד משניהם חממת פנעשית בחון הוא ה.

ר' שמעון בר' יהודה אומר משמו שיעירי ראשי חדשים מכפרין על הטהור שאכל טמא ומוסיף עליהם של ר רגלים שהם מכפרין על טהור שאכל את הטמא ועל ש שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מוסיף עליהם י של יום הכפורים ששכפרין על טהור שאכל את הטמא ועל שאין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף אמרו לו אומר היה שיקרבו אמר להן הן אמרו לו אם כן יהיו של יום הכפורים קריבין בראשי חדשים אבל היאך של ראשי חדשים קריבין ליום הכפורים לכפר ב כפרת שאינה שלהם אמר להן כולם באים לכפר על ט טומאת מקדש וקדשיו

לפי שכתב אומר מוסיף עליהם של יום הכפורים שהיא מכפר על שאין בה ידיעה ב בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף

ו ועל זרון טומאת מקדש ו וקדשיו שיעיר הנעשה בפנעם ויום הכפורים מכפר ועל שאר עבירות שבתורה הקלות והחמורות הודוונות ו והשגנות הודע ולא הודע עשה ולא תעשה בריתורת ומיתות בית דין שיעיר המשתלח מכפר

אמר רחמנא על פי' הניעשה בפנעם וכפר הקדש מטוהיאת בני ישראל וגו' וקלות כ קדש מנות עשה ומנות לא תעשה זולתי לא תשא בלבד וחמורות הם כריתות ומיתות כר ולא תשא לפי שהיא מן החמורות אעפ"י ש שהיא לא תעשה בלבד ובכל אותה לפי שכל לבאר אותה בא בארנו השגנות והזדונות רל בין ששעה שום דבר מהם ונשכח א לא הודע שיעיר המשתלח מכפר ראש' לא עשה תשובה מן הקלות א חבל החמורות שיעיר עם התשובה מכפרין

אחד ישראל ואחר הכהנים ואחר כהן משיח מה בין ישראל לכהנים ולכהן משיח אלא שדם הפר יכפר על הכהנים ועל טומאת מקדש וקדשיו ר' שמעון אומר בשם שדם השעיר הנעשה בפנעם מכפר על ישראל כך דם הפר מכפר על הכהנים בשם שוידוי של שיעיר המשתלח מכפר על ישראל כך וידוי שלפר מכפר על הכהנים

אמר כי כלם שויים כפירת שיעיר המשתלח ואין בין הכהנים לישראל וכהן משיח הפרש זולתי בטומאת מקדש וקדשיו ור' שמעון אומר כ כי הם גם כן חלוקין כפירת שיעיר המשתלח וחמנס יכפר על ישראל בלבד

32
4

ג נטמא בעזרה נעלמה ממנו הטומאה ובור למקדש נעלם ממנו המקדש ובור לטומאה נעלמו ממנו והוזה השתחוה או ששהה כרי השתחויה וזבא לו בארובה חייב ובקצרה פטור וז היא מצות עשה ש שבמקדש שאין חייבין עליה

כשהשתמה לנד ההיכל ואפי' לא שהה לשם כשום ענין או כשהשתמה כלפי חוץ שהה או שהה ש נשיעור אונתה השתחויה כרי שיקרא אדם זה המקדש ביישוב לא ב במהירו' ולא באריב' והוא ויכרע אפי' על הרגפה וישתחוה להודות לה' כי טוב כי לעולם חסדו נפשו זה הוא בדברי הימים ומצות עשה הוא שכתב לו כל בקרה וואמר שאין חייבין עלי' דל' אין בד' חייבין ק קרבן כשהורו בו ואמרין מותר לו שיעמוד במקדש והוא טמא ח אכל יבא כמו סינבל ואפי' בארובה וחייב שיקר לכונתו ועוד יתבא עקר זה בהוריות

ד איווהי מצות עשה שבגדה שהייבין עליה היה משמש עם הטוהרה ואמר לו נטמאתי ופירש מיר חייב שיציאתו הנאה לו כביאתו

ראוי שיעמוד כמו שהו ויבטל התנועה ונועץ צפרכיו בקרקע עד שימות האכר ואחר כך ח ישרוס ופרישתו ממנה היא מונת עשה ופי' אמרו גם כן ח חייבין עליה שיהיו בד' חייבין כשהורו בה וסתירו ספרישה והוא ח אסור וכמו כן חייב האיש עצמו קרבן כל זה במנות עשה ואינו חייב בעשה שבמקדש כמו שכבד בהוריות

ה ר' אליעזר אומר השרץ ונעלם ממנו על העלם השרץ הוא חייב ואינו חייב על העלם הטמאה ר' עקיבא אומר ונעלם ממנו והוא טמא על העלם הטמאה הוא חייב ואינו חייב על העלם ח המקדש ר' ישמעאל אומר ונעלם ממנו ונעלם ממנו שנ פעמים לחייב על העלם הטומאה ועל העלם המקדש

ר' אליעזר אומר פזה שאמר הכתוב ככלת שרן טמא' וכו' אחר שאמר בכל דבר טמא פסאח כולל מיני הטמא' כלם דל' כי חייב קרבן עד שיודע באינו טומאה ממני הטמאות כטמא' אש שרן או ככלה חנוזלתו אבל כשכתב לו כשהוא טמא ואינו יודע באינו טומאה אינו חייב קרבן ד' עקיבא אומר שהוא חייב ובעי' שהוא ככנס בכלל כל דבר טמא ענינים אחרי' יאריך ביאורם ואין ראוי לזכרם כפי' כונת חכמינו זה נ הלכה כר' ישמעאל

פרק שלישי שבועות שתיים שהם ארבע

שבועה שאוכל ושלא אוכל ושלא אוכל שאוכלתי ושלא אוכלתי שבויה שלא אוכל ושלא אוכל כל ש שהוא חייב דברי ר' עקיבא אמרו לו ר' עקיבא היכן מ מצינו באוכל כל שהוא שהוא חייב שזה חייב אמר להן וכי היכן מצינו במדבר ומביא קרבן שזה מדבר ומביא קרבן

שבועה שלא אוכל ואכל ושתה אינו חייב אלא אחת שבועה ש שלא אוכל ושלא אשתה ואכל ושתה חייב שתיים

באמת שלא אוכל ושלא אשתה בלי ארעית פאמת שלא אוכל ח אכילה לכרה כלל אשתיה ולפי' חייב שתיים

ב שבועה שלא אוכל ואכל פת הטיס ופת שעורים ופת כוסמים אינו חייב א אלא אחת שבועה שלא אוכל פת הטיס ופת שעורים ו פת כוסמין ואכל חייב על כל אחת ואחת

לפי' שכל עת פ שהיה יכול לומר לו שלא אוכל פת חזין וכן של שעורים וכן של כ כוסמין וככלל בלי ארעית פחייב עצמו שבועה על כל אחת ואחת מהן

ג שבועה שלא אשתה ושתה משקין הרבה אינו חייב אלא אחת שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש ושתה חייב על כל אחת ואחת

יתכן הינתו חייב על כל אחת ואחת בענין זה והוא שאמר לנחבירו בא' נשתה עמי יין ושמן נדבש ואמר לו שבוע שלא אשתה יין ושמן נדבש ולפי' חייב על כל אחת ואחת לפי' פהיה יכול לומר לו שבועה שלא אשתה עמך ולא יין ושמן נדבש חלל לחלק ולפי' חייב על כל אחת ואחת

שבועה שלא אוכל ואכל אוכלין שאינו ראוי לאכילה ושתה משקין שאינו ראוי לשתיה פטור שבועה שלא אוכל ואכל נכילות וטרפות שקצים ורמשים חייב ר' שמעון פוטור אמר קונם אשתי נהנת לי אם אבלתי היום והוא שאכל נבלות וטרפות שקצים ורמשים הרי אשתו אסורה

הוא כשכלל דברים המותרים עם דברים אסורים כגון שאמר שבועה שלא אוכל תמרים וטרפות ושקצים ור' שמעון פוט' לפי' שאינו פוטור איסור כולל ואין הלכה כר' שמעון

ה אחר דברים של עצמו ואחר דברים של אחרים אחד דברים שיש בהם ממש ואחד דברים שאין בהם ממש כיצד אמר שבויה שאתן לאיש פלוני ושלא אתן שנתתי ושלא נתתי שאישן ושרא אישן שישנתי ו ושלא ישנתי שאורוק צחור לים ושלא אורוק שורקתי ושלא ורקתי ר' ישמעאל אומר אינו חייב אלא על ה העתיד לכא שנאמר להרע או להטיב אמר לו ר' עקיבא אם כן אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה והטבה ד דברים שאין בהם לא הרעה ולא הטבה מען אמר לו מ מרבוני הכתוב אמר לו אם ריבוי הכתוב לכך פ' ר' ריבוי הכתוב לכך

ריבוי הכתוב הוא אחריו או נפש כי תשכב לבטא בשפתים ונגו ואמר אחר כן להרע חן להטיב מיעוט לכל אשר יבטא האדם בשבועה ריבוי אחר ר' עקיבא אומר ריבוי נמיעט ור' ריבוי ור' ישמעאל אומר בזה כלל נפרט וכלל ויקח היונה מן מוחל' קותם כפי' מה שראוי מן העקרים הנעשים והדרסות הלמדיות בריבוי נמיעט או בכלל נפרט מה שאתה רואה וענין שעתיד לכא' כ כפי' שבע על הדברים הכתובים שיעשה אותם או שלא יעשה אותם ח הלכה כר' עקיבא

נשבע לכטל את המצוה ולא בטל פטור לקיים ארת ה חמצוה ולא קיים פטור שהיה בדין שיהיה חייב דברי ר' יהודה בן בתירא אמר ר' יהודה בן בתירא מה אם הרשות שאינו מושבע עליה מהר' סע הרי הוא חייב ע עליה מצוה שהוא מושבע עליה מהר' סע אינו דין ש שיהיה חייב עליה אמרו לו לא אם אמרת בשבועה ה

32 B

הרשות שכן עשה בה לאו כהן תאמר כשבועת מצוה שלא עשה בה לאו כהן

אמר רחמנא להרע או להטיב אמנם הוא מחוייב כשבועת על דבר שאי אפשר בו שייטיב במקום להרע או רע במקום להטיב והם דברי הרשות ובהן יתכן לאו וכן הוא יושבע שייעשה ואפשר לו או לא יעשה ואפשר לו ואמרנו כשבועת לבטל את המצוה פטור ה' פטור מקרבן שבועת בטוי וחיוב מלקות משום שבועת שוא ואין הלכה כר' יהודה

שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אהת זוהי שבועת בטוי שחייבין על ודונה מלקות ועל שגגתה פטור

כשאמר שבועת שלא אוכלנה ואמר אחר כך שבועת שלא אוכל ואכל חייב שתיים שכן שלא אוכלנה אינו חייב עד שיאכל את כולה ואמר אחר כך שלא אוכל חייב חמשה כוונתו לומר חייב משאם חמשה כוונתו כשיאכל חייב שתיים וזה כשהקדים שלא אוכלנה כמו שמלכו

ח איזוהי שבועת שוא נשבע לשנות את הירוע לאדם אמר על העמוד של אבן שהוא של זהב ועל האיש שהוא אשה ועל האשה שהוא איש ונשבע על דבר שאי אפשר לו אם לא ראיתי גמל פורח באויר ואם לו ראיתי נחש כקורת בית הכבוד אמר לעדים כואו והעידו שבועה שלא נעירך נשבע לכסל את המצוה שלא לעשות כזבה ושלא ליטול ל לולב ושלא להנח תפלין זו היא שבועת שוא שחייבין על ודונה מלקות ועל שגגתה פטור

הירוע לאדם עד סתיה אונת הדבר ידוע אבל שלשה נבי אדם או יתר ואמרנו אם לא ראיתי ס הוא שיאמר כל פירות העולם אסורין עלי אם לא ראיתי גמל פורח באויר או כונא כוח ואמרנו בקורת בית הכבוד ה' בתכניתה ונורתה והוא תכנית שאינו מנוי כחמשים כמותם אבל בגדול הגוף מנוי ו אין בו שבועת שוא הנה כתבאר לך כהן שמיני שבועת שוא שלשה האחר שיטבע על שהוא חייב המניחות שהוא בחלוק מוס שהוא מנוי או שיטבע על מה שהוא כחכע המניחות שהוא כמנח או שיטבע על דבר שאין נדוך בו לאמת הספור כשבועה כגון שיטבע על האיש ש שהוא איש ועל האשה שהיא אשה

ט שבועה שאוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה הראשונה שבועת ביטוי והשניה שבועת שוא אכלה עבר שבועת שוא לא אכלה עבר שבועת ביטוי

מבואר הוא שכיון ששבע שיאכלנה שהוא חייב לאכלה מכלל חמנות כמו שהיא חייב לעצות טובה ולולב כי הוא חייב ל לקיים השבועה ומה שכשבע אחר כך שלא יאכלנה כאלו נשבע שלא יעשה הכנה או לולב ואמרנו חלה עבר על שבועת ביטוי פירושו חף על שבועת ביטוי לפי שצדק על שבועת שוא כל שני העבירים

י ביטוי נוהגת באנשים ובנשים כרחוקים ובקרובים כבשרים ובפסולים מפני בית דין ושלא בפני בית דין ספי עצמו וחייבין על ודונה מלקותו ועל שגגתה קרבן עולה ויזרר

אמרנו מפי עצמו הוא תבאי כשבועת בטוי אבל אם השביעו עליה וזלתי שיאכל או שלא יאכל חין חייב לעצות כמו שכשבע אלא אם עשה חין כי אין הפרש בין שכשבע הוא עצמו או שיטבעו וזלתי ואמר חין כמו שיתבאר אחר כך

יא שבועת שוא נוהגת באנשים ובנשים בקרובים וברחוקים כבשרין ובפסולין

כפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו חייבין על ודונה מלקות ועל שגגתה פטור אהת זו ואחת זו הם המושבע מפי אחרים חייב אם לא אבלתי היום ואם לא הנחתי תפלין משביעך אני ואמר אמן חייב

אמנם וכו' אמנם נשים ושאר החלקי לפי שרובה לזכור אחר כך שבועת העינו שאין אנשים חייבות ולקדושים ולא פסולין ואפי' ענו אמן כיון שם שכתבאר בפרק שאחר זה

כב פרק רביעי שבועת העדות נוהגת באנשים ולא בנשים כרחוקים ולא בק

בקרובים כבשרים ולא בפסולין ואינה נוהגת אלא כ בראויים להעיר בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו מפי אחרים אינם חייבין עד שיכפרו בו בכית דין דברי ר' מאיר וחכמים אומרים בין מפי עצמם בין מפי אחרים אינם חייבין עד שיכפרו בו בכית דין

זה שאמר אינה נוהגת אלא בראויין להעיר להוציא מלך ופסולי עדות דרבנן לפי שהם פטורין ואפי' שהם ראויין להעיד מדאורייתא ואין הלכה כר' מאיר

כג חייבין על ודון שבועה ועל שגגתה עם ודון העדות אינו חייב על שגגתה ומה הן חייבין על ודונה קרבן עולה ויזרר

לא אמרה תורה כשבועת עדות ונעלם ממנו ולפיכך חייב על ודונה קרבן ושבגתה עם ודון העדות הוא שירע ש שבועת זו אסורה ושיקבירר העדות וזו השבועה שקר אבל הוא ח אינו יודע אם יתחייב עליה קרבן אם לאו ואז יתחייב קרבן אבל כ שכשגבול עניינה ולא ידע אם שבועת העדות אסורה או לאו וכשבע מלא ידע העדות אינו חייב כלום וזהו מה שאמר ואינם חייבין על ש שבגתה

כד שבועת העדות כיצד אמר לעדים כואו והעידו שבועה שאין אנו יורעי לך עדות או שאמרנו לו אין אנו יודעים לך עדות משביע אנ עליכם ואמרנו אמן הרי א אילו חייבין השביע עליהם חמשה פעמים חוץ לבית דין וכואו לפני בית דין והודו הרי אילו פטורין כפרו ה הרי אלו חייבין על כל אחת ואחת השביע עליהם חמ חמשה פעמים בין בפני בית דין בין שלא בפני בית דין וכפרו אינם חייבין אלא אחת אמר ר' ישמעאל מה סה הסעם מפני שאינם יכולין לחזור ולהודות

לא תהיה כפירה אלא ככר ואמר רחמנא אם לא יביר ונשא עינו במקום שיעל הס ההגדה והוא ככר יתחייב על שבועת שכשבע חוץ לכר ובעצת שמעון מוכנארת וכרורה כיה הואיל וכפרו לא יתכן להם להעיד אחר כך וכל שבועת שיטביעו אותה אחר כך אינם חייבין עליה כלום שהם ח אינם יכולים להעיד אותה עדות

כה כפרו שעהם באחת שעהם חייבים זה אחר זה הראשון חייב כפר אזור והורה אחר הכופר חייב היו שתי כתי עדים כפרה הראשונה ואחר כך כפרה השני שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולה לה להתקיים בשתייהן

זה שאמר כאחת ה' בתוך כדי דבור והוא שצור פאלית שלום תלמיד לרב והוא כדי שיאמר לנו שלום עליך ואם היה בין כפירת זה לכפירת זה יתחד מזה השיעור נאמר בהם זה אחר זה ואמר שתיים חייבות יש בו תנאים וזה כי כשהיתה כת שניים ר הראויים להעיד לא תתחייב כת ראשונה על

33 A

תביעת ממון אם כפרו הם חייבין לפי שמעקר הדין גם כן שהידי
כשמטביע המורשה וכפרו חייבין ואעפ"י שהיעדות אינה לו אלא ל
למי שהרשהו

ח משביע אע"פ עליכם אם לא תבואו ותעידו
שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים וזו ולא נתן לי הרי א
אלו פטורין שאין חייבין על תביעת מסון בפקדון

אמד
רחמנא נפש כי תחטא נשמתו קול אלה והוא עד אז ראה או ידע וא
ואמר עורב כפיית פקדון נפש כי תחטא נשמתו ונשמתו נשמתו
ממון פים לו כמו גם כן העדות כריך שתהיה בממון פים לו והוא ב
בכאן הוא תביע שיעירו לו בממון שאין לו כזו וזאת וא"י שיעירו
לו כמו שהיה חז"ל לפי שאין חז"ל בעל דינו שיתן לו ואפי' בממון כסאמ'
לנאתו לנולפיכך כשכפרו פטורין ועל זה תקיש כל עדות ישבע א
אותה בעל דין אם אינה מועלת לו בתביעתה ששיעירו בה העדים
אין הדייבין חייבין לשחול את העדים אותה עדות בשום פנים

ט משביע אע"פ עליכם כשתדעו
לי עדות שתבואו ותעידו הרי אילו פטורין מפני שאין
שקדמה שבועה לעדות

לפי שכתבנו נשמע הקול אלה והוא
עד כריך שתהיה העדות קודמת לטובעה ולכתיב

י עמד ככית
הנפסת ואמר משביעך אע"פ עליכם אם יודעים אתם לי
עדות שתבואו ותעידו הרי אלו פטורין

כריך שייחד אותם
לפי שכתבנו והוא עד אז שייחד את עדי

אמר לשנים משביע
אע"פ עליכם איש פלוני ופלוני אע"פ עליכם אם יודעים אתם לי עדות
שתבואו ותעידו והם שידעו לו עדות עד מפי עד
או שהיה אחד מהם קרוב או בסול הרי אילו פטורין

זס
אכונא לפי שאם הגיד לא תועיל עדותם ולפיכך פטורין כשכתב

שלח ביד עבדו או שאמר להם הנתבע משביע אע"פ
עליכם אם יודעים אתם לי עדות שתבואו ותעידו והו
הרי אילו פטורין עד שישמעו מפי הנתבע

אמד יתבך אם

לא יבד וכשא עוכו והוא בתוב כזו זאלף ולמדנו מפי השמועה שזס ל
לעורר על שני הענינים הקייים והשליש כאלו אמר אם לא יבד ו
וכשא עוכו רבני לומר לתובע זכותו אבל לנתבע אם לא יבד לפטור
אותו פטור

יג משביע אע"פ עליכם מצוה אע"פ עליכם אוסרכם
אע"פ הרי אילו חייבין בשמים וכארץ הרי אילו פטורין
באלף דלית כיוור הרי בשדי בצבאות בחנון ורחום בארך
אפים ורבה הסד וככל הכנייים הרי זה חייב המקלל כ
בכולם חייב דכרי ר' מאיר וחכמים פטורין המקלל א
אכיו ואמו ככולם חייב דכרי ר' מאיר וחכמים פוסרין

כפייתתה כלום לפי שהם לא בטלו דברי אמת וזה שהם יכולים לומר
ידענו כי שם כת אחת בשעה תביעתם ואמנם מה שאמר בכאן ש
שתיהם חייבות הוא כמו שביאר כשהיתה כת שנייה קרובים ב
בשנותיהן ובשנותיהם גוססות בשפחה כת ראשונה אחר כך מתו ה
הנשים וזו כהנה כת שנייה העדות גם כן ואיפשר שיעלה ברעתנו
שכת ראשונה פאורה לפי שהיא חומרת ידענו שזולתנו יעירו ולפיכך
כפינו לפי ששנותיהן ששכילין היו פסולים הרי הן גוססות ורוב
גוססין למיתה ולפי שידענו שהן קרובות למות ובעליהן יהיו כשרין
כשרנו הודיענו כי לא נקבל מהם שעה זו לפי ששעת כתיבתם כ
כתבולנו ולא היה שם זולתם שיעירו באותה שעה בעמיה לפי שכת
שנייה אז היו קרובים

ה משביע אע"פ עליכם אם לא תבואו ותעידו
שיש לי ביד פלוני הטיס ושעורים ובוסמין שבועה ש
שאינ אנני יודעים לך עדות אינם חייבין אלא אחת
שבועה שאין אנני יודעים לך עדות שיש לך ביד פלוני
חסין ושעורין ובוסמין חייבין על כל אחת ואחת

הודיענו שאין הפרש בין שינוי מיני הטענות או בין שנוי מיני הדי
הכריים שטועבין אותן ואפי' טען בהן ממין אחד במשח ומתן בגון
שיאמר להם יש לי אלהם עדות שיש לי אלה זה חטים ושעורים וכ
ובוסמין בתורת פקדון או שיאמר להם יש לי אלהם עדות שיש ל
לי אלהם כך וכך חטים מהם פקדון ומה תשומת יד ומהם גזל ואכרה
הדין בשני מינין האלה מכפירת העדות אחת כמו שהם

ו משביע
אע"פ עליכם אם לא תבואו ותעידו שיש לי ביד פלוני ו
גוק וחצי גוק ותשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה
ושאנס איש פלוני ופתה את בתי ושהכנע בעו ושחבל כי
חבירי ושהרליק את גדישי ביום הכפורים הרי אלו ח
חייבין

אלו הדברים כלן אם העירו לו בשום דבר שיגבה אותם
בעדותם ולפיכך אם כפרו הם חייבים אמנם יבא להם חמיה על ע
עדות ממון לא על עדות הקנס ומה שהן בכאן חייבין על עדות ח
חני כזק ר"ל חני נזק ברורות שהוא ממון וכן תשלומי כפל ותשלומי א
ארבעה וחמשה מוזמת הקדן ושאלם איש פלוני ופתה את בתי מחד
הכסף והשפס וכבר כתבנו בסנהדרין כי מכה אביו ואמו
אינו חייב מיתה אלא אם עשה חבורה ולפיכך כשהכה אותו כנו ולא
חבל בו הוא חייב ממון בלבד כגון כשת ונער כמו שכתבנו בפסח מן
בכא קמא

ז משביע אע"פ עליכם אם לא תבואו ותעידו
שאני כחן שאני לוי שאני כן גרושה ושאיני כן חלוצה
ושאיני פלוני כהן ושאיני פלוני לוי שאינו כן גרושה
ושאיני כן חלוצה שאנס איש פלוני ושפתה את בתי
שהכהו בגו ושחבל בו חבירו ושהרליק את גדישו כ
בשבת הרי אילו פטורין

אלם הדברים כלם אם העירו לו בשום
דבר מהם לא יקח ממון בשום פנים לפי שמעקרין אין אדם מת ומ
ומשלים וכבר שמעת זה פעמים והדבר שראוי לכתוב על מי שחכה
אינו כלו חבל הוא לכתוב ולפיכך אם כפית פטורין לפי שמה שאמרה
תורה והוא עד אז ראה או ידע וגו' מפי קבלם למדנו בתביעת ממון
הכתו מדבר ואמרו שפתה פלוני בתי הוה כגון אמרו שחכה בני שהיה
תביעה שאין לו בו ממון לפי שאלו ישבע בשכיל זולתו ולפיכך פט
פגורין ואפי' היה זה המשביע אמת מורשה לאותו כהן אבל מורשה

33
3

שאינך בידי פקדון ותשומת יד וגול ואברה חייב על
בל אחת ואחת תן לי חטים ושעורים וכו' וכו'
שיש לי בירך שבועה שאין לך בידי אינו חייב אלא א
אחת שבועה שאין לך בידי לא חטים ושעורים וכו' וכו'
חייב על כל אחת ואחת

ד' מאיר אומר שאומר
חטה ושעורה רנוכי לומר מיניהם וחכמים סברו סכפיהו כורע א
חמר מן חטה ואין הלכה כר' מאיר ולא כר' שמעון ולא כר' אליעזר

אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא אנסתי ולא כר
פיתיתי אמר לו משביעך אמר ואמר אמן חייב ר' ג
שמעון פוסט שאינו משלם קנס על פי עצמו אמרו
לו אעפי שאינו משלם קנס על פי עצמו משלם בשת
ופגם על פי עצמו

ר' שמעון סבר כי עקר תביעת קנס
שהוא דבר קנוב ודוע חכמים אומרים עיקר תביעת קנס הכסת
וקנסם פי' דע שאלם הורה בהם ישלם איתם ואין הלכה כר' שמעון

גנבת את שורי והוא אומר לא גנבתי משביעך אמר וא
ואמר אמן חייב גנבתי אבל לא טבחתי ולא מכרתי מש
משביעך אמר ואמר אמן פטור המית שורך שורי והוא
אומר לא המית משביעך אמר ואמר אמן חייב המית
שורך אח עברי והוא אומר לא המיתו משביעך אמר וא
ואמר אמן פטור אמר לו חברו חבלתי כי ועשית כי ח
חבורה והוא אומר לא חבלתי ולא עשיתי כך חבורה מ
משביעך אמר ואמר אמן חייב אמר לו עברו הפלת את ש
שנעו סימית את עיני והוא אומר לא הפלתי ולא סימיתו
משביעך אמר ואמר אמן פטור זה הכלל כל המשלם על
פי עצמו חייב ושאינו משלם על פי עצמו פטור

עקד כל
זה מודה בקנס פטור וכל מה שאומר בזוה"ל ספק פטור הוא ככשרת
קנס לפי שפלטו הורה כן לא יתחייב לשלם כמו שהוח' עקד

פרק שביעי
שבועת הריינין הטענה
שתי בסף וההוריייה ב
בשוה פרוטה ואם אין

ההודאה ממון הטענה פטור כיצד אמר לו שתי כסף יש
לי בידך אין לך בידי פטור שתי כסף ופרוטתו לי ב
בידך אין לך בידי אלא פרוטה חייב מנה יש לי בידך א
אין לך בידי פטור מנה לי בידך אין לך בידי אלא חט
חמשים דינר חייב מנה לאכא בידך אין לו בידי אלא ה
חמשים דינר פטור מפני שהוא כמשיב אבירה

שתי כסף
הוא משקל שתיים ושלשים שערות לכסף או מה שנה זה השעור ו
ופרטות חצי שעורים מכסף וכשמודה ממה שתבעוהו בשמות משנה
פירוטת פטור וכן כשכפר מאשר תבעוהו בשמות משתי כסף פטור ו
וכן אמרו ז"ל כפירת טענת שתי כסף ופירוטתו פטור שהיה פטור
משבועת התורה אבל הוא חייב שבועת היסוד וכל מקום שיאמר
במשנה בענין שבועות הממונות חייב רנוכי לומר בשבועות התורה
כי השבועות גם כן עיקרן מדרבנן הנזכרות במשנה הם שבועות
חפץ וכל דתיקון רבבן כעין דאורייתא עיקרן ואין הריש ביניהן זולתי
בדין בלבד והוא שהשבועה המחוייבת מן התורה אם הוא מסרב ו
נאכזר רנוכי לישבע כר' יורדין לכססו וטורעין מן הכמנא חבלו השעור
סכר ולא רנה לשבע עליו והשבועה המחוייבת מדרבנן ואעפי
שהוא כזכרת במשנה אם לא רנה לישבע לא נחתיק לכססו אבל מ
משמתיק ליה עדי שיערע או ישבע

המחלל עצמו והכרו כבלם עובר בלא תעשה יכבה ה
האלוים וכן יכבה האלהים וזה האלה האמורה בתורה
אל יכבה יברך ויטב לך ר' מאי מחייב ור' יהוד' פוסט

אמר מנה אבי עליכם וכו' הוא שאמר להם מנא אבי עליכם כש
בשבועה אוסרם אבי בשבועה והמחלוקת בין חכמים ור' מאיר ב
בכניין לבד ובחזון ורחום ומה שזכר אחרים אבל אלף דלת מוד
הא וסוף דלת ונבחות אין בריך לומר כי הם שמות מיוחדים וכו' וכן
אלפים ומה שאמר ר' מאיר המקלל כבלם חייב רנוכי לומר תכירך
את השם באחת מהם חייב סקילה וחכמים אומרים עד השם המיוחד
מיתה ועל הכניין באזהרה והטעם שלא נחלקו בשבועת העדות ו
ואמרנו כי הוא חייב בכל הכנייים ממה שאמר הכתוב ושמעה קול
אלה ואסור אדם לקלל את עצמו סכ' השמר לך ושמור כשך מאד וכ
וכבר בארנו בסוף מכות שמלך השמר מורה על לא תעשה וכן אסור
לוקלל חברו שאמר לא תקלל חרש ולא מרנו מפי הקבלה שרונה ל
לומר לא תקלל מי שאינו עושה מעשה שהיה ראוי לקללה כשכילו א
אבל הוא חרש באזהרה דבר ואמרנו יכנו כנוי על קללת חרש ע
עצמו או חברי

ור' מאיר יג' ואין שאין הפרש בין שיאמר אל יכבה אלוים או י
יקללהו ואמרנו ב"הן אל יכבה אומנם רנה להפריש בין אל יכבה וכן
יברך ויטיב לך ר' ג' שלם יהיה כן לשמוע מאמר זה קללה וכבר ב
בארנו בספר חרזין ז"ל מכות שהמקלל עצמו נחברו לוקה ואעפי
שהוא לאו שאין בו מעשה וזכרנו העקר שהוא כל לאו שאין בו מעשה
אין לוקן עליו חזן מכשכע ומימר ומקלל את חברו בשם רזין מקלל
חברו ועצמו אחד ואמנם עדים וזממין בא מקרא בתורה ועשיתם לו
כאשר זמם לעשות לחייו וכבר בארנו זה והלכה כחכמים לכל דב
דבריהם

פרק חמישי
שבועת הפקדון נזהגת באנשים
ובנשים כרחוקים ובקרובין כ
כבשרת ובפסולין בפע בית דין ושלא בפע בית דין מפי
עצמו וכפי אחר אינו חייב עד שיכפור בו בבית דין ד
דברי ר' מאיר והבטמים או בין מפי עצמו בין מפי אחר ש
בין שכפר בו חייב וחייב על זרוע שבועה ועל שגגות
עם זרוע הפקדון אינו חייב על שגגתו ומה הוא חייב על
ודו אשם בכסף שקלים

טענת על ריך שנתבאר בשבועת
העדות והוא פירע שהשבועה אסורה ולא ידע שחייב עליה קרבן ו
וטענת הפקדון אכזר והוא שלא כזכר פירע לו אכלו פקדון וחמירה ת
תורה וכחש בעמיתו כפקדון וכו' והביא את אשמו לה' חיל תמים ונג'
הכה שאמרנו וכחש בעמיתו מודה שהוא יודע כפקדון כשעת השבועה
ויהי כה כחכמים

ב שבועת הפקדון כיצד אמר לו תן לי
פקדון שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי או שאמר ל
לו אין לך בידי משביעך אמר ואמר אמן הרי זה חייב ה
השביע עליו חמשה פעמים בין בפע בית דין בין שלא
בפע בית דין וכפר אינו חייב אלא אחת אמר ר' שמעון
מה טעם מפני שהוא יכול לחזור ולהודות

זה מכוון וטעם ר'
שמעון ברור כי כשעה שירה תועיל הודאתו ואעפי שקדמה כפ
כפיתו כבר לפי שהוא נותן מה שהורה בו

היו חמשה תובעין
אותו ואמר לו תן לנו פקדון שיש לנו בידך שבועה ש
שאינ לכה בידי אינו חייב אלא אחת שבועה שאין לך
בידי ולא לך ולא לך חייב על כל אחת ואחת ר' אליעזר
אומר ער שיאמר שבועה לבל אחד ואחר
תן לי פקדון ותשומת יד וגול ואברה שיש לי בידך ש
שבועה שאין לך בידי אינו חייב אלא אחת שבועה ש

34
A

ואין משבעין את הקטן אבל נשבעין לקטן ולהקדש

נשבעין לקטן וכפרעין מנכסיו כמו שכתבאר בכתובות הכא לפרע
מנכסיו יקומין לא יפרע ללא כשכונה וכשכונה ראוריתא כלכר ס
חוא סכאמ איין נשבעין על סכונת קטן חבל סכונת ססת נשבעין כ
בטענת קטן וכמו כן נשבע לבר סכונת ססומרין וסכונת ססומרין
סלא כטענת קטן לפי שאין הקטן טוען אותם טענת כראי וכן ל
נשבעין להקדש וכפרעין ממנו כגון סהיה לראובן ביד סמעין ממון
בתחלה כסחקדש סמעין כל נכסיו ישבע ראובן סכונת ססומרין וסכונת
מממונו על הדרך הזכר כפרק טשי מערבין

אלו דברים שאין ח נשבעין עליהם העבדים והשטרות והקרקעות ות

וההקדשות אין בהם לא תשלומי כפל ולא תשלומי אר
ארבעה וחמשה שומר חנם אינו נשבע נושא שכר אי
אינו משלם ר' שמעון אום דברים שהוא חייב באחריות
נשבעין עליהם ושאיין חייב באחריות אין נשבעין ע
עליהם

כשתבונן בספוקי התורה תמצא דברים שזכר מנח כ
בהם נשבעות או בתשלומי כפל וארבעה וחמשה וזכר דני הש
ססומרים בהם סמור וסור וספ וכל בהמה וסלמה וסכה וכלים
והעלה בינו מאלה המקראות כלם בהמה וכלים וסכה וכל אלה ס
הם כל דבר המטלטל ונפשו ממון וכלים יש בהם אותם הדינים הנח
יצאו קרקעות לפי שאין דבר המטלטל ועבדים סוקסו לקרקעות כמו
שבארנו בפרק ראשון מקדושין והשטרות מנד שאין נטפן ממון חבל ס
הנזכר לראיה סבהן וכסנודע בינו הרדיה היה מציאות הסטר או ס
העדרו שום ולפי שאמרם התורה בשבועות והכפל והסומרין רעהו
פי' רעהו אמר דחמכא ולא הקדוש סקן לבנות ומנד
סלא חייב בהם תשלומי כפל לח כפל בהם

תשלומי ארבעה וחמשה כי זה לא ימצא אלא אחד חייב תשלומי כפל
כמו שבארנו בסביעי מכבא קמא ולא זכר שאר הארבעה סומרין
יהם שאל וסוכר לפי שאין צורך לזכרם סחקדשנות הוין בהם דין שח
סאלה וססור סאלת הקדש וסכמו כן הסטרות חייבן נדיבות סאלה על
הרוב וכן אינם סבירות וססור גם כן סביירות כהקדש ועוד יתבאר כי
דין נוסף שכר וסוכר אחד ואין הלכה כר' סמעין ואלה כלם מכבאר
סאין נשבעין עליהם סכונת ססומרין חבל נשבעים עליהם ססת

ו

ר' מאיר אומר יש דברים שהם בקרקע ואינם בקרקע ו
ואין חכמים מודים לו כיצד אמר לו עשר נפגם סעונות
ססרת' לך והלה אומר אינן אלא המש ר' מאיר סחייב ו
וחכמים אומרים כל המחובר לקרקע הרי חוא בקרקע
אין נשבעין אלא על דבר שהוא כמשקל בסדה ובמטן
כיצד אמר לו בית מלא מסרת' לך והוא אומר איני יודע
אלא מה שהנחת אתה נוטל פסור זה אומר ער הוין זה
אומר ער החלון חייב

מחלוקת חכמים ור' מאיר חוא בעינבים הינמרים ליכנר וסלכה כח
כחכמים חבל כשימסרם לו בתורת שמירה לבעין מקח וממכר ור
דיני האונאה והוריה במתנת כשהיה עקר סתבואה סלא בתורת ס
שמירה סעקר ססכונן עליו סדה כמטלטלין סכל סעמד לכנר ככ
כבנור דמי וסמר זה הלשון והוא אמרם אינו חייב ער שיטענו דבר
שבמה וסכמשקל וסכמנין כלומר סהוא מודה בתנת המניין אס
תבעו דבר סכמנין או במתנת המשקל אס תביע דבר סכמשקל או
במתנת סמרה אס תבעו דבר סכמדם

ואם עמד בדניו שלשים יום ולא פרע ולא נשבע מלקח אותו הדין כ
במלקות כפי מה שיראה מרשעתו ואם עמד על כפירתו וסרכנתו מ
מלישבע אחר שהלקוחו יתירו לו כדניו וילך לו ודע כי הסבועות
המחייבות מן התורה שלשת מינין והם סבוע מודה במקצת וסבוע
מי שיש עליו ער אחר וסבועת ססומרים וכל הסבועות הנזכרות כ
במזנה מלבד הלה הם בתקנת חכמים חבל הם כנקיטת סספן כעין
דחוריתא כמו שבארנו ומה שאמר מנה לראובן בידך וכו' פטור זהו כ
כשאמר הכן שיא יס לראובן מנה בידך חבל אס אמר לו כראובן שיש
לראובן בידך מנה ואמר הוא חמשים חייב ואינו כמשיב אברה וכינר
חוא סכונת ססומרין סתהיה ביד הנשבע כשהוא נשבע בתורה וכו' ס
חוא נקיטת סספן וסכונת ססת פתהיה התורה ביד משיבע

מנה לי ב בידך אמר לו בפני עדים הן למחר אמר לו תניהו לי נת
נתתיו לך פטור אין לך בידי חייב מנה לי בידך אמר לו
הן אמר לו אל תתנהו לי אלא בפני עדים ולמחר אמר לו
נתתו לי נתתיו לך חייב מפני שהוא צריך ליתנו לו ב
בפני עדים

כבר בארנו לך כי ככל מקום שיאמר פטור ססווא
נשבע סכונת ססת ומכבאר חוא סזה ססומרין כמשנה זו חייב ר
דננו לו אמר חייב לסלס ואין בעל דינו חייב סכונת לפי ססווא כ
כעין ונדיק שיכסור בבית דין ולא כח כו' סווא כפיין ואלה הדינים
נוסבין על עקר מעקר הדין חבל חבלנו והוא המלוח את סכונת כעדים
אין נדיק לפי שיש בידים לא אס סתנה עמו גם כן כמו שבארנו ככאן
וכן המפקיד חבל סכונת כעדי אינו נדיק להחזיר לו כעדי לא אס כן
התם עמו גם כן חבל אס טעין הלוח ספיעו ישבע סכונת ססת וכן
חוא דין המפקיד חבל המפקיד חבל סכונת וסמר לו סחורית ל
לך חוא גם כן כחמו חבל ישבע כנקיטת סספן ססחורית וזה שאין חנו מ
מחייבין אותה לסלס מנד דיכול לומר ככנס ספיקתן ויהיה כחמו יכול
למימר סחוריתו לך וידוע חוא ססא חמר ככנס ישבע סכונת סס
ססומרים ולפיכך כשיאמר סחוריתו לך ישבע אותה סכונת עמה ל
לפי סלא יהיק מנד גורע ממנו שום חייב לפי ססתנאי כמנד סכנטעין
מה לנו לסקר

ג ליטרא והב לי בידך אין לך בידי אלא ליטרא
כסף פטור דינר והב לי בידך אין לך בידי אלא דינר
כסף וסריסית ופונדיון ופרוטה חייב שהכל מין מטבע
אחד כור תבואה יש לי בידך אין לך בידי
אלא לתך קסעת פטור כור פירות יש לי בידך אין לך ב
בידי אלא לתך קסעת חייב שהקסעת ככלל הפירות ס
סענו חטים והורה לו בשעורים פטור רבן נמליאל סח
סחייב שהטוען לחכירו בכדי שמן והורה לו בקנקנם
ארמון אומר הואיל וההוראה ממין סטענה יטבע וח
וחכמים אומרים אין ההוראה ממין סטענה אמר רבן ג
נמליאל רואה אנע את דברי ארמון סענו
כלים וקרקעות הורה בכלים וכפר בקרקעות בקרקעו
וכפר בכלים הורה במקצת חבלים חייב כמקצרת הק
הקרקעות פטור שהנכסין שיש להם אחריות נקעם
ככסף ובשטר ובחוקה ושאיין להם אחריות ווקקין את
הנכסים שיש להם אחריות וישבע עליהם

כבר ידעת כי לתך חמש עשרה סאה וכור שלשים סאה וסקרי אלה הקלבת כלם כ
כבר בארנום תבלית סביאור ופירסונה ספרק ראשון מקדושין וכפר
סחרון סכתובות וסמרנו לסס סלא כחוד לפירש חותם סעקרים כרי
סלא יחד סככור וסנן אין ממחין חבלה ליעין אותם סס כססה כן
כזכרית כמסנה ולסס גם כן סחרנו שאין סלכה כרבן נמליאל וח
והלכה כארמון

ד אין נשבעין על טענת חרש שוסה וקטן

34
B

זה לענינים עור יתבארן אינא השכיר הוא נשבע ונוטל לפי שבע
הכי עור כפסקין והשכי ידקדק הדבר יותר וכו' שני תנאין האחד
סיהיה תוככו כוונתו והשני ששכיר כעדים אבל בשבועתו כשלא
בעדים מתוך שהיה יכול לומר לה שכירתך נהמן לומר פרעתי או כ
כשעובדו שלם כוונתו ואמר בעל הבית פרעתי נשבע בעל הבית ש
שכונת הסיט וכיון כן אם הי' יקר הכפירה בעד השכירות ישבע
בעל הבית שבועת הנייה עקד וכך הנה עמו ויתן לגמה שיאמר ו
וחן הלכה כר' יהודה

הנחל כיצד היו מעדין אותו
שנבנס לתוך ביתו ומשכנו שלא ברשות אמר לו תן לי
כלי שנמלתה והוא אומר לא נמלתי הרי זה נשבע ונוטל
ר' יהודה אומר עד שיהיה מקצת ההוראה ואומר לו שני
כלים נמלת והוא אומר לא נמלתי אלא אחד

זה הדין גם כן
הוא כשני תנאים אחר מהם סיהיו שש שני עדים ראוהו שמשכנו ו
והניח כלים מביתו תחת כפיו ולא ידע הדבר שלקח מה הוא וזה
כשראוהו שכנס לבית שכיר ווחן בידו כלום וינח הוא מחבא ד
דברים תחת כפיו ובעל הבית חינו מני וסתתחי השני שיטעון בעל
הבית על חוקו הגולן בדבר שסוף אמור חבל בני אדם שהוא ידוע כ
בבטן זה אבל אם תבטן שלקח ממנו חוט מרגליות ואבנים טובות ו
והוא מפורסם שאין חבלו בגן אלה הדברים אינו נאמן ואין כותבין לו
בזה שבועה בשום פנים אבל ישבע שבטנו או הסת או של תורה כפי
מה שהורה ווחן הלכה כר' יהודה

הנחבל כיצד היו מעירים אותו
שנבנס לתחת ידו שלם ויצא חבול אמר לו חבלת
כי ועשית בי חבורה והוא אומר לא חבלתי ולא עשיתי
הרי זה נשבע ונוטל ר' יהודה אומר עד שיהיה מקצת
הוראה אומר לו חבלת כי שתיים והוא אומר לא חבלתי
אלא אחת

כשתיה החבלה במקום שאי אפשר בו שחבל כיצמו
והחבלה שבטנו מורה שהיטע ממעשה וולתי ולא היה ביניה שני
שכאמר שחא חמר לו הנחבל הכבי פנעבי כדי להעביש לזה החחר נו
נוטל שלם בשבועה ואמנם הטיל השבועה על הנחבל חו הגול קנא
לחובל לגולן כדי שלא ירבה היוק כני חרס וזה צריכות ווחן הלכה כ
כר' יהודה

וכשנגדו חשוד על השבועה כיצד אחר
שבועת העדות ואחר שבועת הפקדון ואפילו שכו רת
שוא היה אחר מהם משוק בקוביא מלוח ברבירג ומ
וספרהי יונעם וסוהרי שביעית שבנגדו נשבע ונוטל הדי
כענהם חשודים חורה שבועה למקומה דבריר יוסר ר'
מאיר אימר יחלוקו

אנא ריין בין שחלה שבועת השדות או
שבועת הפקדון ואפילו לא פרש לו חלם ששבע שבועת שוא שחין כח
כצירת מומן הכה הוא שאמר על השבועה ווחן כותבין לו שבועה ומ
וממשנה זו יתבאר לך שכל פסול לעדות בין מדאורייתא בין מדרכבן
שהוא חשוד על השבועה וזה הדין הוא בשבועת התורה כלכר כ
כלומר השלטה מינין מן השבועות שערך חייבן מדאורייתא כמו ש
סבארנו בפרק שלפני זה אבל השבועות שהם בתקנת חכמים חין כ
נשבע שבנגדו וכוטל לפי שתקנה זו היא לפי שסוף מוכרש וכשבע ל
לסקר והקצת לתקנתא לח עדיין וכמו כן שבועת הסת לא ישבע ש
שכנגדו כשנתחייב בה ועדיין דברי ר' מאיר חורה שבועה למקומה ח
חורה למחוייב לה וישלם מה שתבעו בו כלי שבועה לפי שהוח מח
מחוייב לישבע וחייבו יכול להשבע מעלם ווחן לו על חותם שכתב
זולתי חרס סתם והלכה כר' מאיר לח כר' יוסי דאמר יחלוקו

המלוה את חברו על המשכון
ואבר המשכון אמר לו סלע הלוייתך עליו ושקל היה ש
שזה והלא אומר לא כי אלא סלע הלוייתך עליו וסלע ה
היה שזה פטור סלע הלוייתך עליו ושקל היה
שזה והלה אומר לא כי אלא סלע הלוייתך עליו ושלושה
דינרין היה שזה חייב סלע הלוייתך עליו ושתיים
היה שזה והלה אומר לא כי אלא סלע הלוייתך עליו
וסלע היה שזה פטור סלע הלוייתך עליו ושתיים
היה שזה והלה אומר לא כי אלא סלע הלוייתך עליו ו
והמטה דינרין היה שזה חייב מה הוא הנשבע ש
שהפקדון אצלו ששא ישבע והווציא הלה את הפקדון

מפקדנו הנהו על המשכון נעשה עליו שומר סכר ועור יתבארן דיני
שומר סכר ולפיכך חס חבר המשכון בחוסם ישבע חותם שיש בידו ס
המשכון שבועת התורה שחוסם וישבע בעל המשכון ממה שהלוה לו
משלם ויש לחותם מהמשכון בידו ככל חלה החלוקה על כל פנים ל
לישבע שבועת התורה שחבר ואפילו לא ככל ביטא מחלוקת במה
שהיה שזה חלף חפילו חמר לבע המשכון חסוב לי ביותר ממה שא
סחקה טעין שהיה שניו לפי שחומר שיהי עיניו נתקן בו אבל אם כ
כסת קזה חסוד הגן שהיה המשכון לשון חס או חפץ כסף וכיוצא
בהן שאין שום דבר לוצר שחא עיניו נתן בו וחמר לו טול מה שהיה
שנה נקח בו חתיבת חס או כסף באותה שהיה לך כיון שחין שיניו כ
ביטאין בו חס כלים וזה כגדים שיש בהם מיני דקמות שחבל
לומר חילוף חמנא כמותם כרננו וכשישבע מן המשכון שבידו יב
יכלול כשבועתו שלם היה שזה יותר מכלל חו שקל חו השעור שיאמר
על ידי גלגול וכמו כן תהיה שבועת בעל המשכון שיהיו חולקין כ
ברמי המשכון כי לח היה שזה משכנו פחות מכלל חו שקל חו מה ש
שעני שהיה שזה וכך רחמי חסא מרי זל משביע חותם פעמי' הרבה
על זה הלשון כמו שראה לרבו לרבינו יוסף הלוי זל משביע תמיד וז
וחמר בו חלק הראשון מזה המשנה שער וכשבע שבועת הסת וככר
בחרתי זה וחמרתי השביע מי שהפקדון חבלו הוא חומר חל החלק
השני ממנה זה הוא מה שחמר לח כי חינו כן או חינו חמת חלח
כלע הלתי יעלי ושלם דינרין היה שזה שיתחייב בעל המשכון שב
שבועה וישלם דיני' לפי שהוח מורה במקצת ולא ישבע שבועה עד ש
שיסכ בקודם מי שהפקדון חבלו שבועת התורה שאותו הפקדון חכר
וחו ישבע זה לחותם טעין שזכר נפי שזה הטעם כולל כל משכון חבל
טעין שחא נתן עיניו בו חינו כולל כל משכון כמו שבארנו ולפי לח
שם התנא כונתו בזה החלוקה אבל שם כונתו בהוראה במקצת וכו
בכפירה ככל וכטעם זה שזכר שחא ישבע חלה ויוציא הלה חת הפ
הפקדון וכבר נתבאר לך פעמים שהלע הרבעה דינרי'

פרק שביעי כל הנשבעין שכתורה נשבעין ולא
משלמין ואילו נשבעין ונוטלין הש
השכיר והנגול והנחבל ושבנגדו חשוד על השבועה
וההנוני על פנקסו השכיר כיצד נשבע אמר תן לי שכרי
שיט לי בידך והוא אומר נתתיו והלה אומר לא נטלתי
הרי זה נשבע ונוטל ר' יהודה אומר עד שיהיה שם מק
מקצת ההוראה יאמר לו תן לי שכר המשיב דינר שיט
לי בידך והוא אומר התקבלת מהם דינר זהב

אמר
רחמנא במחוייב לישבע וקח בעליו ולא ישלם למרנו מזה שמי שלם
ישלם ישבע ווחן חרס ונאל שום דבר כשבועתו אבל מדרכבן תקנו
שכונה שבועת התורה על אה נחשבי' עקן תוכשיך ששבעין ונוטלין

35
4

ברוקא שאפלו נולד הכן לאור מיתת האב הרי זה נש
נשבע ונוטל רכן שמעון בן נמליא אז אם יש ערד שאמר
האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוע ונוטלין שלא בש
בשבועה

אלו הדין שבבבועה כבר הקדמנו ובארנו האחת
בפרק תשיש של מסכת בתוכות ואמרנו כהן בן היתומים אל יתומי
הנפרעין מן היתומים לא יפרעם חלף בשבועה וזה בתנאי שיאמרו
היתומים שבפרע' מהם לא כרע אם פרע אבינו זה החוב ולא כתבאר
עליהם ממנו דבר אבל אם אמר אחד לנו אבינו שלא כתחייב לעולם
בזה החוב ולא לנה אותו יפרע מכסיהם אותו ממון בלי שבועה ל
לפי שמשקלנו האומר לא לנתי כאומר לא פרעתי דמי כי אין להכחיש
העדים בשביל דברנו וזה כשמת אבי היתומי שעליו לקבל החוב אבל
אם הדין הפ' והוא שמת אותו שהיה חייב קוד' לא יתפרע ממנו ההוא
לעולם אבל אבד מכל וכל שאחר שמי שעליו החוב הניח היתומים
אין הכפל חוב יכול לפרע ממנום אלא אחר שיטבע שבועת התורה
כמו שזכר וכשמת אחד בן קודם שיטבע אין כניו יכולין לטבע כמו
במקומן לפי שאין אדם מוריש שבועה לבניו ואם דן הדיין שיטבעה
הבנים שלא יקדמו אבא כמו שאמרה המשנה ויתפרע ממנום וזה
פשה עשוי והלכה כרובן שמשען בן נמליא וכרובן יומן בן זכאי

ואלו
נשבעין שלא בטענה השותפין האריסין והאפוטרפין ו
והאשה הנושאת והגוזנת כדרך הבית וכן הבית אבד
לו מה אתה טוענע רצונע שתשבע לי חייב הלוקו דה
השותפין והאריסין אינו חייב להשביען נתגלגלה עליו
שבועה מסקום אחר מגלגלין עליו את הכל והשביעית
משמטת את השבועה

אמרנו שלא בטענה אל שלא בטענת בריא
ונטענת שמיא כי הוא לא הוכה אותו במה שהיה בנייהם וכלכד שיטול
לו הספק שהוכה אותו בשתי כסף או יותר אבל אם היה הספק האונאה
פחות ממה שכתב חייב שבועה וכבר כתבאר בפרק חמישי מצ
מציטוס שאבטרוטוס טמנהו בד' הוא שחייב שבועה והוי יודע כי כ
פמו שיתגלגל בשבועת התורה כיון בן יתגלגל בשבועת הסתת אחד
רחמא וזה דבר השמאה שמוט אפלו דבר משמטת ולפיכך משמטת
השבועה

פרק שמיני ארבעה שומרים הם שומר חנם זה
והשואל נושא שכר והשוכר שומר
חנם נשבע על הכל והשואל משלם הכל נושא שכר זה
והשוכר נשבעין על השכר ועל השכורה ועל השכורה
ומשלמין את האכרה ואת הגנבה

דיני ארבעה שומרים
שלושה לפי שדין נושא שכר והשוכר אחד והדינים הנזכרים הוא לשון
התורה ויוקש עליהם כי נושא שכר והשוכר כשביעין על האונס ואיכה
חייבים לשלם כי שבויה ומתה אונס הוא והשואל חייב בחנוס חלף
אם מתה בשעת מלחמה כמו שאמרנו בפרק שמיני מן טבא מניעא
ושבועת השומרים הוא שבועת התורה ואעפי' שהשואל משלם את ה
הכל ישבע קודם נכן שבועת התורה שאותו הדבר כאשר שיש לומר
שמיא עיניו פתן כה ונל' הדין שאמרנו בפרק שמי יחזו המסכתא

והחננע על פנקסו כיצד לא
הואמר לו כתוב על פנקסך שאתה חייב לי מאתים וזו
אלא אומר לו תן לבני סאתים הטיס ולפועלי כסלע מ
מעות הוא אומר נתתי והן אומרים לא נטלנו הוא נשבע
ונוטל והן נשבעין ונוטלין אמר בן גנס כיצד אילו ואילו
באין לידי שבועת שוא' אלא הוא נוטל שלא בשבועה
והן נוטלין שלא בשבועה

טעם להטיל השבועה על החנוכי
מכאן לפי שהוא נזה לו שיתן ודאי שיטבע השועלי' או בנו כמעמד
החנוכי שמיא יתביישו הקתם מקתם ואין להלכה כבן ננס

אמר
לחננע תן לי בדינר פירות ונתן לו אמר לו תן לי הדינר ו
ואמר לו נתתיו לך ונתתו באמפלי ישבע בעל הבית נתן
לו הדינר אמר לו תן לי הפירו' אם לו נתתיו לך והולכתן
לתוך ביתך ישבע החננע ר' יהודה אומר כל שהפירות
בירו ידו על העליונה אמר לו לשולחנע תן לי בדינר מעו'
ונתן לו אמר לו תן לי הדינר אמר לו נתתיו לך ונתתו
באמפלי ישבע בעל הבית נתן לו הדינר אמר לו תן לי
את המעות אם לו נתתיו לך והשלתו לתוך כיסך ישבע
והשולחנע ר' יהודה אומר אין דרך השולחנע להיות גוררין
איסר ער שהוא נוטל דינרו

אמפלי שם כלי שנותנין בו הכספים
והדינר וזמירו ישבע בעל הבית שהיא שבועת התורה כמו שאמרנו
אמנם יתחייב זה כשהיו פירות נכורין ברשות הרבים וכל אחד מה
משניהם טוען טענתו אבל כשהפירות ביד בעל הבית אינו חייב לא
שבועת הסת על העקר הידוע המוכר עליו הראיה ואמרנו
גם כן שיטבע החנוכי שהיא שבועה בתורה אמנם יתחייב זה כשהיו פ
פירות גם כן נכורין ברשות הרבים וכעל הבית אומר בזה הדינר ש
פכתיו לך להחתיים וקחמוני אומר לו זה הדינר דמי הפירות שכתתי
לך אבל אלה הפירות הנכורין לא מותרים לך מעולם אלא אני הכ
הנחתים כהאן ער שאמכרם וחס היו הפירות בחנות שמוכר אינו ח
חייב כלום חלף שבועת הסת על העקר המוכר מחברת עליו הראיה
ואם אין שם ראיה הוא פטור וישבע שבועת הסת וזה שלא אמרנו ב
באלה הפירות שהם ממון חמוטל בספק לפי שכתביעה הראשונה ה
הורה לו שסוף מכר לו ובתביעה השניה הורה המוכר הנה הודאתו
במכר וקיות הפירות חזן לחנות חייב בעל הבית שיטבע ויקבל ש
הפירות והודאת הלוקח במקח ובפירת החנוכי המכר חייב החנוכי ש
שיטבע ויטול ור' יהוד' חולק על ההלכ' שהחייב ואמר שעל שני העבדי'
בעל הבית נשבע כיון שהפירות נכורין ואינן ביד החנוכי והם לבעל
הבית יותר קרובים וזהו פירוש מאמרנו כל שהפירות בירו והדין כש
בשולחני גם כן על הדרך שבארנו בחנוכי והפירות באותן התנאים ב
בעבדמן אבל חזר אותם לעבדן שזכרו בתלמוד והוא שיעלה על דעתנו
שתבא קמא מורה לר' יהודה בשולחני כי אין דרכו להיו נותן איסר עד
שנוטל את דיכרו ולפיכך ישבע בעל הבית בשני העבדיים וחלף הש
השמיענו הדין בשולחני היינו אומר שר' יהודה לח' היה חולק חלף ב
בשולחני שאינו נותן האיסרים עד שיקח הדינר אבל מוכר הפירות
לחברותו על סמך הוא נותן הפירות קודם שיקח הדמים ולפיכך מ
מוד' לחכמי' שהחנוכי נשכ' והשמיענו שהם חולקין כספי הדינן ואין
הכה כר' יהודה בשני המאמרנו

בשם שאמרו חפונמת
את כתובתה לא תפרע אלא בשבועה ועד אחר מעידה
שחיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסי' משועבדים
ומנכסי יתומים וחנפרעות שלא בפניו לא תפרע אלא
בשבועה וכן היתומים לא יפרעו אלא בשבועה
שלא פקדנו אבא ושלא אמר לנו אבא ושלא מצינו שטר
בין שטרותיו של אבא ששטר זה פרוע העיד ר' יוחנן בן

35
B

אמר לנושא שכר והשוכר היבן
1 שוריי ואמר לו מת והוא נשבר או נשבה נשבר והוא ש
שמת או נשבה נשבה והוא שמת או נשבר נגנב והוא נ
נאכד או נאכד והוא נגנב משביעך אע ואמר אמן פטור מת
או שנשבר או נשבה והוא שנגנב או שנאכד משביעך
אע ואמר אמן חייב אכד והוא שנגנב או שמת או נשבר
או נשבה משביעך אע ואמר אמן פטור זה הכלל כל ה
הנשבע להקל על עצמו חייב ולהחמיר על עצמו פטור
המשנה מפטור לפטור מהובה לחובה ומפטור לחובה
פטור ומחובה לפטור חייב

כל זה מכואר לשי שכתב ברב שאלנו הורה כו
לא יתחייב לשלם ממון לשי שהשבעה היא שקוא חייב באי זה ענין
סתתיה מזה ועל זה תקום כל חלה החלכות וולתם כי מי ששבע
על דבר שקר שאלו אמר כו אמר לא יתחייב לשלם ממון הוא פטור
ואע"פ ששבע על דבר שקר כיון שלא הועיל לו שקרו וכל מי ששבע
על דבר שאלו היה מודה באמת הרבה היה חייב לשלם הממון ה
הוא חייב על שכתב האמת עד שיפטר עצמו מן הממון כמו כן ה
הדיין חייב רחי להשבע שום אדם על כפירתו כדבר שאלו הורה לא
יתחייב לשלם

אמר לשומר חנם היבן שורי ואמר לו מת והוא
שנשבר או נשבה או נגנב או נאכד נשבה והוא מת או
שנשבר או נגנב או נאכד נשבר והוא מת או נשבה או נ
נגנב או נאכד נגנב והוא מת או נשבר או נשבה או נאכד
נאכד והוא מת או נשבר או נשבה או נגנב משביעך אע
ואמר אמן פטור

זה מכואר לשי שכתב ברב שאלנו הורה כו
לא יתחייב לשלם ממון לשי שהשבעה היא שקוא חייב באי זה ענין
סתתיה מזה ועל זה תקום כל חלה החלכות וולתם כי מי ששבע
על דבר שקר שאלו אמר כו אמר לא יתחייב לשלם ממון הוא פטור
ואע"פ ששבע על דבר שקר כיון שלא הועיל לו שקרו וכל מי ששבע
על דבר שאלו היה מודה באמת הרבה היה חייב לשלם הממון ה
הוא חייב על שכתב האמת עד שיפטר עצמו מן הממון כמו כן ה
הדיין חייב רחי להשבע שום אדם על כפירתו כדבר שאלו הורה לא
יתחייב לשלם

2 היבן שורי ואמר לו איני יודע מה אתה
אומר והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב או נאכד
משביעך אע ואמר אמן פטור היבן שורי
ואמר לו נאכד משביעך אע ואמר אמן והעדים מעידים
אותו שאכלו משלם את הקרן הורה מעצמו משלם קרן
וחומש ואשם היבן שורי ואמר לו נגנב
משביעך אע ואמר אמן והעדים מעידים אותו שנגבו מ
משלם תשלומי כפל הורה מעצמו משלם קרן וחומש ו
ואשם

טומר חנם כששלח ידו בתקרין ונשבע הוא חייב קרן וחומש ואשם
כשהורה מחליני אבל חס העירו עלינו בזם והוא כופר חייב
חומש ולא אשם וכמו כן כשטען נגנב והיה הוא עצמו שגנב תח
יתחייב תשלומי כפל כמו שכאמר חס לא ימנע נגנב וכו' כלומר חס
ימנע שקוא הנגב יסלם שנים חס יש פס עדים ואם הורה מחליני מש
משלם קרן וחומש ואשם וכבר קדם פי הלכה ועקריו בתרן תש
תשיעי מכבד קמא

3 אמר לאחר מן השוק היבן שורי שנגנב
והוא אומר לא גנבתי והעדים מעידים אותו שנגנב מ
משלם תשלומי כפל סבב ומכר משלם תשלומי ארבעה
וחמשה ראה עדים ממשמשין ובאים ואמר גנבתי אבל
לא טבחתי ולא מכרתי אינו משלם אלא קרן
כבר
בארנו פעמים הרבה שתשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה הוא ק
קדם ומן העקדים שהמורה בקדם פטור ופי אמרו שאין אדם משלם ק
קדם על פי עצמו

4 אמר לשואל היבן שורי אמר לו מת
והוא שנשבר או נגנב או נאכד או נשבה נשבר והוא
מת או נשבה או נגנב או נאכד נגנב והוא מת או נשבר או נשבה או נ
נאכד נאכד והוא מת או נשבר או נשבה או נגנב משביעך
אע ואמר אמן פטור

זה נכ כן מכואר לשי שלא פטר עצמו
בטענה זו מכלום אבל חייב הוא לשלם על כל פנים ולפיכך הוא פ
פטור על השבעה

5 היבן שורי אמר איני יודע מה אתה
אומר והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב או נאכד
משביעך אע ואמר אמן חייב

כל זה מכואר לשי שאלנו הורה
כיה חייב לשלם

סליק מסכת שבועות

מסכת עריות

שמאי אומר כל הנשים דיון שעתן זה הלל אומר
מפקידה לפקידה אפלו לימים הרבה וחכמים
אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא מעת לעת
ממעטת על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה
ממעטת על יד מעת לעת כל אשה שישלה ווסת רייה ש
שעתה המשחמשת בעדים חרי וו כפקידה ממעטת על
יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה

אמר כל זה לחלוק על ר אליעזר שאמר ארבע נשים דיון שעתן כמו ש
סמך נאכד בתרן ראשון ממסכת כדה ושמיא סבר אין החרבע נשים כ
בלבד אלא כל הנשים דיון שעתן רל כשהן נוגעיות טהרות נראו דם א
אין זומרין שם זקודם לכן ראו דם ולא הרגשו בעצמן ואותן טהרות
שנבעו טמאות והיו דיון תורם אבל הלל עשה סייג לדבריו ואמר מפ
מפקידה לפקידה ואפילו לימים הרבה כי כשתברוק עצמה באחד כ
בשבת על דרך משל ומנחה עצמה טהורה ועמרה עד יום חמישי לא
פקידה עצמה וכדקה עצמה ונמנחת טמאה כל מה שנבעה מן הט
טהרות מיום ראשון אחר הפקידה הראשונה עד הפקידה השניה ה
הם טמאות כלם על דעת הלל וזו היא חומרא שהחמיר ושמיא לא
הכר חומרא זו שהיה חושש לבטול פריה ורביה כי אם נשים אונתה
בחזקת טמאה מפקידה לפקידה תהיה אבל בעיה לעול ספק טמאה
גלא ישמש עצמה ברוב הימים וחכמים אומרים מעת לעת ממעטת
על יד מפקידה לפקידה ופירוש זה כי כשברקה עצמה ומנחה טהורה
ועמרה ימים רבים שלא ברקה עצמה נאחר כך ברקה עצמה ומנחה
טמאה כל הטהרות שנבעה מעת שברקה עצמה ומנחה טמאה
טמאות ופירוש ממעטת תחזור לאחור וענין מפקידה לפקידה ממעטת
על יד מעת לעת כי כשברקה עצמה ומנחה טהורה אחר כך כ
ברקה עצמה ומנחה טמאה כל הטהרות שנבעה מפקידה
ראשונה עד פקידה שנייה טמאות וכלבד שתסיו השתי בדיקת כ
בתוך הארבע ועשרים שעות ויהיה משמעות דברי חכמים כך אם ה
היה בין פקידה לפקידה ימים הרבה אינה ממעטת על יד אלא מעת
לעת ואם היה מפקידה לפקידה פחות מכך שעות ממעטת על יד מפ
מפקידה לפקידה כלבד ופי וסתה שעה ידועה לטומאה בגון שהיה מ
מנחה שתיקה דם נותה משלשים לשלשים יום או משני חדשים לשני

36
A

משינות אחר כן חזר לתת טעם לחוק דבריהם ואמרו שאין הלכה כ...
כמותם והביא כל מה שדומה להם אחר כן הביא ההלכות שדברת שם
שמאי שבמו בהן כדעת חכמים אחר כן ההלכות שסברת שמאי בהן
אינה כדעת חכמים אחר כן ההלכה שחזרו בית הלל להורות כדברי
בית שמאי וסיים השרה גמור חל העדות שהם טונת המסכתא

ו ולמה מזכירין את דברי שמאי והלל לבסוף ללמ' לזרות
הבאים שלא יהא אדם עומד על דבריו שהרי אבות
העולם לא עמדו על דבריהם

שלא יהיה אדם עומד על דברות
כלומר שלא יסגור לקיים סברתו ועמד בה ויודיעהו שיטעה סברתו
כי אבות העולם והם שמאי והלל כדיון דבריהם ולא עמדו חכמים על
על דבריהם כמו שקדם

ה ולמה מזכירין דברי היחיד בין
המרובין הואיל ואין הלכה אלא בדברי המרובין שאם
יראה בית דין את דברי היחיד ויסמו עליו שאין בית דין
יכול לבטל דברי בית דין חברו עד שיהיה גדול ממנו
בחכמה ובמען היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במען
במען אבל לא בחכמה אינו יכו' לבטל דבריו עד שיהיה
גדול ממנו בחכמה ובמען

טונת זו המטעה כי כשיהיה כד'
פעשה מעשה ברעת יחיד אין בית דין אחר יכול לחלוק בזה ויפסקה
הדין על דעתו כי אם אלא אם היה גדול במען מן הכד' שקדם פעשה
על דעת היחיד וגדול בחכמה ממנו כלומר שיהיה דגש ישיבם זה ס'
הכד' חכם מאותו שקדם

**אמר ר' יהודה אם כן למה מזכירין
דברי היחיד בין המרובין לבטלן שאם יאמר אדם כך
אע מקובל יאמר לו כדברי איש פלוט שמעת**

אחר שקדם
לו המאמר בתועלת קיום דבר היחיד בין המרובין והוא שאם ש'
סיפסוק כד' כסברת אותו יחיד אמר ר' יהודה לוי זה טעם וזר דברי
יחיד הנדחים כלומר שאין עושין כד' לעולם כדבריו ואמר ספסוק ל'
להזכיר אותו לפי שאם למד אדם אותו הדבר וחשב שהכל מוריס בו
וימנא' שעושין חלוף הדברים ויבא בלבנו ספק אז נדעלנו שזס הדבר
שלמד הוא דעת יחיד וכבר נדחה

ב בית שמאי אומר רובע עצמות
מן העצמים בין משעם בין משלשה ובית הלל אומרים
רובע עצמו מן הגויה מרוב הבנן או מרוב המען שמאי
אומר אפילו מעצם אחד

העקד אכלנו כי רובע הקב מעצמות
המת מטמא באהל ובית שמאי אומרים שאלו היה זה השיעור ממת'
הרבה יטמא באהל ובית הלל מתניה בזה שני תכלים האחד שיהיה
הרובע קב מנוף אחד והוא שאמרנו מן הגוים והתנאי כשני שיהיה כ'
באותו הרובע עצמות מיותר מאחד ולא יהיו רב במען או כשיעור ו'
זרב המען הוא מאה ועשרים וחמשה עצמות לפי שמעין עצמות ה'
סאדם מאתים ושמונה וארבעים כמו שנתבאר בפרק שני מאהלות
ושמאי אומרים שאלו יהיה רובע מן עצם אחד הוא מטמא באהל וס'
והלכה כבית הלל

**כרשיע תרומה בית שמאי אומרים
שורין ושפין במהרה ומאכילין בטומאה בית הלל או'
שורין במהרה ושפין ומאכילים בטומאה שמאי אומר
יאבלו צריר ר' עקיבא אומר כל מעשיהם בטומאה**

הכרשיעין
זסם הנקראים בערבי חרסכה אינם מיוחדין למאכל אדם ואמר מ'
מאכילין בטומאה דל' מאכילין אותן לבהמה בטומאה הואיל וסם מ'

הרשי' כי כשהתרא' דם בעת הידוע אינם מומצת על יד כלל והממשת
בערים אינו דל' שזכילה אשה לשמש בערים ובולת ערים אכל
דל' כי כשמשנה ביתה שאין זה מותר לה אלא בערים ופירוש ערים או
אותם בערים שמוקמת עממה בהם אחר התמיש היא והוא ואם כמ'
נמצאו אותם בערים טהור' הרי זו כפקידם והשמיענו זה לפי שיעלה
כדעתנו כי הבערים שמוקמים עממם היא ובעלה סאכמנאו טהורים
שלא יהיו חשוכי' כפקידה שמה מעבד דם היה על אותן כברי וכתערב
כזרע נאינו כראה הודיעני שאין לחוש לזה והבדל שמוקמת בו עממה
קודם התמיש כמו שנתבאר בראש מסכת נדה ואעפי' שאין זו ראוי
לינו כחשוב כפקידם לפי שנחוש שמה דם שנת מומנה אכל היא לגדול
תאותה לתמיש' לא הריסה אותה הכבר דל' נרכו ומעקרנו כי ה'
האשה כשיבא מנוגע דם מן המקור ואעפי' שאינו יונא מן לגופה אלא
סעומד בתוך גופה היא טמאה לפי שנאמר דם יהיה זוכה כבשרה וא'
ואעפי' שהיא כבשרה ועוד יתבאר זה במקומו במסכת נדה ואמרנו
מומצת על ידי מעת לעת ועל ידי מפקידה לפקידה הוא דעת חכמים
וכמו שכתבתי והלכה כחכמים

ב שמאי אומרים מקב לחלה
והלל אומר מקביים וחכמים אומרים לא כרברי זה ולא
כדברי זה אלא קבומחצה חייבים כחלה ומשהגדילו ה'
המדות אמרו חמשת רבעים חייבין ר' יוסי אומר חמשת
אמורין חמשה ועוד חייבין

הקב הוא שסית האשה וכבר בארנו
שעורו בסוף פאה משהגדילו המדות נוסף שיעור הקב ורובע הוא ר'
רובע הקב ושמו שעור חלה חמשה רבעים והוא קב ורובע וכלאו זה
הקב ורובע מן המדה המדול' הזאת הוא קב וחצי מן המדה הראשונה
וכבר בארנו בפרק שני מומצת חלה ששעור החלה נודע במדה לא'
במשקל לשני הדברים כמדרים ככדונתם וקלותם ואעפי' שהמדה
אחת ולטעם בארנו שמת חלום הוא מדה שיהיה רחבה עשר אנבעות
על עשר אנבעות ברום שלש אנבעות ועשירית אנבע ועשירית עש'
עשירית אנבע וחלה משני אלפים וחמש מאנבע על הדקדוק ואם ת'
תדנה לומר בקרבן מעט מאד תאמר מדה שיהיה בה שתי אנבעות
שמות שתי תשיעית אנבע ברום שבע אנבעות פחות שתי תשיעית
אנבע וכבר בארנו פעמים רבות כי האנבע שמשערין בו הוא הגדול'
ואחי עשיתי מדה בתכלית מה שיכולתי מן הדקדוק ומנאיתי
הרביעית הכזכרת בכל התורה תכלי מן היין קרוב ששה ועשרים כ'
כשנים הנקראים דרהם בערבי ומן המים קרוב לשבעה ועצרים ד'
דרהם ומן החטה קרוב לאחד ועשרים דרהם ומקמח החטה בגון ט'
שמונה עשר דרהם ומנאיתי שיעור חלה באותה המדה חמש מאות וע'
ועשרים דרהם בקרוב מקמח חטים ואלה הדרהם כלם מנריות וכמו
כן חלה המיכין שמרדתי מנריות גם כן והלכה כחכמים

ג הלל אומר
מלא הי' שאוכין פוסלין את המקוה לא שאדם חייב
לומר בלשון רבו ושמאי אומר תשעה קבים וחכמים או
לא כדבריו והוא כדבריו זה אלא עד שבאו שני גרדיים
משער האשפות שכירושלים והעירו משום שמעיא וא'
ואבטליון שלשת לוגים מים שאובי' פוסלין את המקוה
זקיימו חכמי' את דבריהם

שמעיה ואבטליון הם דבס על שמאי והלל
כמו שמבואר באבות ותינו גרים וכשאר בשפתם לעני שפת הגוי' והיו
אומרים אין במקום הין והלל קיה אומר כן מלא אין כמו ששמעיה קהן
והוא מה שאמרנו זל' חייב אדם לגמר בלשון רבו ויש מי שקורא מלא
הן מלא הין ואומר שהשינוי באלו הוא בין הין ליהין והקריאה הראשונה
הוא שלמדת מאבא מרי זל' שלמד מפי רבו ורבו מפי רבו זל' וההין
הוא שלשלת קבין והוא חצי סאה ולרוב רובע הקב לפי שהקב ארבע לוגין
וכבר בארנו שיעור הלוג במסכת פאה וגרדיים אורגים ופסק ההלכה
כפי מה שהעירו שני גרדיים ועוד יתבאר עקרי זה במסכת מקואות
והתחיל במטעה ראשונה ושנייה לפי זה אעפי' שאין בהן עדות לפי ש'
שהם גם מחלוקת שמאי והלל ואין סלכה לאחר משניהם בשלש מש'

36
5

כתובה אמרו להם בית שמאי התרתם את הערות הח
החמורה לא תתירו הממון הקל אמרו להם בית הלל מ
מצינו שאין האחין נכנסין לנזולה על פיהם אמרו להם
בית שמאי והלא מספר כתובתה נלמד שהוא כותב לה
שאם תנשאי לאחר תטלי מה שכתוב לך חורו בית הלל
להורות כדברי בית שמאי

כל זה מובאר לפי שמשנה שהתירם
לה התורה שתנשא תטול כתובתה לפי שמתנאי הכתובה כלומר ב
כתנאי בית דין כשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליה כמו שכתב
ככתובות וכבר קדמה הלכה זו בפרק עני ממסכת יבמות

יג מי שחציו
עבר והציו בן חורין עובד את רבו חס אחד ואת עצמו י
יוס אחד כדברי בית הלל בית שמאי אומר תקנתם את
רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול כרת
חורין אינו יכול ליבטל והלא לא נברא העולם אלא לפ
לפריה ורכיה שנאמר לא תוהו בראה לשבת יצרה אלא
מפני תקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין
וכותב שטר על חציו דמיו חורו בית הלל להורות כדברי
בית שמאי

אין הפרש בין שיהיה עבד של שני שנתפין וישחרר אחד
מהן חלקו או שרכו כגל ממנו קבת דמיו ושחרר קבתו כהן הדוניס ו
זמן שגו היו הדני הרבה ושחרר אחד מהן חלק ממנו מכריחין הכסארי
לשחרר כלנו יטלימו שחרורו וכבר קדם פרוש הלכה זו בפרק דביעי
מגיטין

יד כלי חרס מציל על הכל כדברי בית הלל
ובית שמאי אומרים אינו מציל אלא על האוכלין ועל
המשקין ועל כלי חרס אמר רלהם בית הלל מפני מה א
אמרו להם בית שמאי מפני שהוא טמא על גבי עס הארץ
ואין כלי טמא חוצץ אמר להם בית הלל והלא טהור
אוכלין ומשקין שבתוכו אמר להם בית שמאי בשטהרנו
אוכלין ומשקין שבתוכו עצמו טהורנו אבל בשטהרת את
הכל טהרת לך ולו חורו בית הלל להורות כדברי בית
שמאי

אמר רחמנא נבל כלי פתחו אשר אין
צמיד פתיל עלינו טמא הוא ואם היה עלינו צמיד פתיל ינבל כל מה שב
שבתוכו מאוכלין ומשקין וכלי חרס ושאר כלים ובגדים ולא יתטמא
כלים ממה שבתוכו לא בחהל המת ולא בחהל השרץ כמו שכתב זה
וכפרש אותו בפרק מומכת כלים ומפי הקבלה למדנו שהכלי הנזכר
בכאן צינול צמיד פתיל הוא כלי חרס וכבר ידעת כי משקרנו שכל
מה שיש אצל עס הארץ טמא על גבי עס הארץ אוכלים ומשקים וכ
כלים ובגדים וכבר קדם מזה עקרים וכללים במסכת חגיגה ועוד י
יתבאר כל הדין בזה הענין במקומות ממסכת עהרות ונעקרו
גם כן כי כלי טמא אינו חונף בפני הטומאה ואינו מניל מה שבתוכו
וצינולו היה מקיף צמיד פתיל לא יניל מה שבתוכו ויתטמא מה שבתוכו
ואפילו לא יתאונן בחהל המת הוא טמא אגב עס הארץ ואם חנורנו ל
לעס הארץ האוכלים והמשקים וכלי חרס שהיו תחת צמיד פתיל ב
בחהל המת חנלו כבר הניח חותם הנזיר פתיל לא יהיה בזה חנלנו
ספק שהם טמאים היו וטמאים בשחרו ולא כחוש שמה יבקש אותם מ
מנווה תלמיד חכם לשי שתלמיד חכמים יורעים שחובלי עס הארץ ו
ומשקין וכלי חרס שלו טמאים ואי אפשר לטהרם לעולם לפי שכלי ח
חרס חין להם טהרה חלף טהרה כמו שכתב בפרק א' מכלים וכמו
כן האוכלים טמאין והמשקין טמאין אינן מתטהרין לעולם כמו ש
שכתב בפרק במקומו במכשירין חבל שחר הכלים כלי עץ וכלי מתכות
ובגדים יוכל תלמיד חכם לשחול אותם מעט הארץ לפי שיטהר אותם
במקום מפי טומאת עס הארץ וישתמש בהם בקדשים אחר הערב
השתמש כמו כן כחוש חס כאמר כלי חרס מניל על הכל על עקר דין ת

מאכל בהמה ומותר לנ לטמא אותן בידים וכל זה בעת חילת הכ
בהמה אבל בעת חילתם בימים וכשעה שממסין אותן בידים חין
עשים זה אלא כשהיה נאסר לטמא אותן בלוחה שעה שמאי אומ
יאלנו נדיר פי אומרים שאין שרין אותן ולא ישמנו אותם מוכשרים
לקבל טומא ויאלנו לבהמה בטומא גריסין שמה יתאמרו והטחנה
העכה תקרא נדיר והלכה כבית הלל

הפורט סלע ממעות מעשר שני
בית שמאי אומרים ככל הסלע מעות ובית הלל אומרים
במשקל כסף ובשקל מעות ר טאיר אומר אין מחללין כ
כסף ופירות על הכסף וחכמים מתירין

בית שמאי מתירין
לנ לנרף הסלע כלנו במעות כחשת ואעפי שאין מוניח אותן בלן בפ
כפעם אחת וזהו חין לירושלם וסקל הוא חצי סלע נור מחיר אומר כי
כשיהיה לחדש פירות מעשר שני ששים שלשה דברים על דרך משל
שאין מותר לנ שיקח אותן פירות עה דינר של מעות מעשר שני ויחמר
כל זה כלומר הערות והדינר מחוללין על דינר זה לפי שהדינר כסף
הוא וחכמים מתירים בבון זה והלכה כחכמים

הפורט סלע של מעשר שני בירושלים
בית שמאי אומרים ככלי הסלע מעות ובית הלל אומרים
בשקל כסף ובשקל מעות הדעה לפע חכמים אומרים
בשלשה דברים כסף ובדינר מעות עקבא אומ בשלש
דינרים כסף ובדינר מעות וכריבעית כסף ובדינר מעות ור טרפון
אינר ארבעה אספרי כסף שמאי אומר יעחנה בחנות
ויאגל בנורה

סלע הוא שני שקלים ודינר רביעית הסלע ורביעית
הוא רובע השקל והנה חצי הדינר ואספרי רבוי חספר והוא דרהה ב
ג. און יין ונר קיום לא כתבבר לנו כמה אספרים סלע וכשרנה א
חרס בירושלם לפרוט סלע ויחזור ליקח בו מה שירינה מתירין בית ש
אמאי לשים אותו כלו מעות ובית הלל אומרים חצי הסלע מעות של
כחשת מנפה טכף והדנים לפני חכמים והם שמעין בן עזאי ושמינן
בן יוחאי וצונו המנרי וכן וחכמה חומר שיפרוט אותו דינר דינר
בלבר נר יקרא אומר שמינית שמינית יפרוט ושמיני חומר שהדין
שיתן סלע לכלכל החנות יוניח מה טברי מונו מעט מעט עד שיניח
הסלע והלכה כבית הלל ומשנה זו עס השתים שלפיה כבר פרוש
בפרק שני ממסכת מעשר שני

כסא של כלה שנטלו חופיו
בית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין שמאי אומר אף
מלבן של כסא טמא כסא שקבעו בעריבה בית שמאי
המטמאין ובית הלל מטהרין שמאי אומר אף העשוי כה

מנהג הכהנות שישוכות הכלות עליהם שהיו עשויות משן ותדקד ו
ותאסור וזולתם ולזה היות מפתחין ומזנייין פתוחים והם הקדחים ח
חפייין כלומר אותן החתנות המפתחות שמד ביקות עלינו ומלבן של
כסא רבוע מנוייר שמים על הכסא לשבת הכלה עלינו ואותו הרבוע
בצמנו כשהוא כפרד אינו ראוי לשיבה שמאי אומר חף העשוי כה
כלומר ונפילו היה הכסא מנוף העריבה שהוא מתטמא ופירוש א
אמרו בכאן טמא שסוף מתטמא במשכב הזכ ובית הלל מטהרין מ
מתשכב הזכ כמו שכתב בפרק נכ ממסכת כלים ואל כה כבית הלל
יב

אילו דברים שחורו בית הלל להורות כדברי בית שמאי
האשה שבאה ממדינת הים ואמרה מת כעלי תנשא מת
בעלי תתייבם ובית הלל אומרים לא שמענו אלא בבאה
מן הקציר בלבד אמרו להם בית שמאי אחת הבאה מן
הקציר ואחת הבאה מן הותים ואחת הבאה ממדינת הים
לא רברו בקציר אלא בהווה חורו בית הלל להורות
כדברי בית שמאי בית שמאי אומר תנשא
ותטול כתובה ובית הלל אומרים תנשא ולא תטול כ

37
A

תורה שישאל התלמיד חכם בלי מעש הארץ ויאמר לו עם הארץ זה בלי טהור כמו שחושב עם הארץ שכיבד בצמיד פתיל והוא אינו יודע כבלי חרם המוקף צמיד פתיל לח יביל מה שבתוכו ויתול חותו הית התלמיד חכם ויחשוב שאותו הכלי אין עליו טומאה זולתי טומאת מן מגע עש הארץ ויטביל אותו ויערב שמשו וישתמש בו בקדש ויאותר בלי טמא מת בלי הפך וצריך הזאת שלישי ושביעי לפי שכלי עם הארץ מה שהיה בזהל המה אינו חונץ ולפי חמרנו שאינו מניל זולתי חובלין ומשקין וכלי חרם בלבד שאין שואלין אותן מעש הארץ לפי שהם טמאות חבבו ואין להם טהרה במקוה אבל שאר כלים שאפשר לשאול מהם אין ידוע שטמאנו בזהל חמת ואינם כגולים בזה הצמיד פתיל וזו היא הכונה שכונו בית שמאי ואמרו שטמאנו אובלים ומן ומשקין שבתוכו לעצמו טהורנו וכשטהרת את הכלי טהרת לך ואלו ר' ר' ששאל מוכנו בלי טהור מוטומאת מת וניתן לנו אותה שהיה חושב ש סגבל בבלי חרם שלו המוקף צמיד פתיל ולפי שאין חבו יבולין לחלק ה הריבין ולומר שכלי תלמיד חכם מניל את הכלים ובלי עם הארץ אינו מניל הוא על האוכלין ויגל המשקין ועל כלי חרם בלבד גורנו על ה הכל דרך כלל דין אחד ואמרנו שכלי חרם בין שהוא של עם הארץ או כלי תלמיד חכם דינו שזה לפי שישתלק הקוף מנד עם הארץ וכשיהיו אצלנו כלי מקובות או כלי עץ או ברזים שהיו בזהל חמת בצמיד פתיל ידע שלא נכלו ושהם טמאים במת וכשנבקש אותם ממנו יודיענו בזה ולא יחשוב שהם טהורים ונחשוב אנו שהן טמאין על גב עם הארץ בלבד והוא טמא במת כמו שבארנו ועוד אביא פירושו דברים אלו וענין זה בעצמו בפרק עשירי ממסכת כלים ואלשיך דיני זה הענין ראשון מ'פ'סחים

בחקומות מסדר טהורות והוסף ר' עקיב' על זה וזהו פשטי מותר לעשותו ראשון כמו שבאר ודע כי טמא מת מכלל אבות הטומאה ואדם שנבע במת הוא אב והנוגע באב יבוב ראשון וכן שבי נעשים אב כמו שקדם באורו וזוה היו הנוגעים במת כלים הם אינם נעשים אב הטומאה כדי שזמנה מאחריהם ראשון ושבי אבל נעשים הם והמת דבר אחד והנוגע באותם הכלים יתטמא טומאת שבעה והוא שיטוב אב הטומאה ומוכין ממנו ראשון ושבי וזה לפי שזמנה בחלל חרב או במת ולמינו מפי הקבל חרב הרי הוא חלל וכן שאר כלי מתכו ובערי דינם ודין החרב שנהואמנם התגו בכלי מתכות לאתקוי כלי חרם ש שאינם שבי אב הטומאה כמו שכתב ר' בזכר וכן כלי עץ וכלי עשם דינם כדון החרב הנה אותם שהם כחרב למעלה וזו הארם לטבל בטומאת מת במדרגה ואם נגע אדם במת חזר אותו האדם אב הטומאה בלי ספק ואם נגע אדם בראשון חזר השבי ראשון כמו ש שבארנו ואם נגעו כלי באיש שהוא טמא מת והוא אב הטומאה אינם נעשים הכלים ראשון אבל נעשים אב הטומאה וממנו יתחיל ה המנין ר' כי הנוגע בהם נעשה ראשון והנוגע בראשון נעשה שני ומן העקרית הגדולים המועילים שנריך לידע בענין זה אמרו כי ה היבא דמטמא אדם במגע מוכה בו ראשון ושני ואלה הכלים הם ט טומאת אדם כמו שכתב ר' זה ויתפשש בראיותיהם בראש חלוקת וז ואמרו בבאן כר ר' ר' של מתכת שהוא בכלל דיני הכלי כמו שזכרנו אבל כר של חרם אינו כן מן הטעם שזכרנו וזה הכר של מתכת שנטמא בטמא מת והיא נעשית אב הטומאה כמו שבארנו הדבר הנוגע ב באותו הכר נעשה ראשון ושמן שכתב בטבול יום חמס הוא שלישי כמו שכתב עזר במסכת טבול יום וכשהושם בכר הזכר חזר ראשון כמו שפירשנו ומה שהנריך לר' עקיבא להיות הוא אב הטומאה כדי שיהיה השמן ראשון ויטמא אחרי מראשיתו אבל חלו בכר שהוא מדרבנן כמו שהוא פסק ההלכה והוא מספיק בטומאה לרבנן היה מתיר כר של חרם לפי שהמשקין בלבד בין שטמאנו באב הטומאה או א' או ב' חזרין ראשון אבל כל זה הוא מדרבנן כמו שכתב במסכת טהרות ור' עקיבא אמנם בקש שיהיה השמן ראשון מראשיתו וזהו תיר ל'השיב פשטי ראשון להוסיף לו טומאה מראשיתו כפי כרתי וז ואלה השתי ערויות הלכה כמותם וכבר קדם פירושו הלכה זו בפרק ראשון מ'פ'סחים

פרק שני
ר' חננה סגן הכהנים העיר ארבעה דברים מימיהם של כהנים ל
 נמנעו מלשרוף את הבשר שנטמא בולד הטומאה עם הבשר שנטמא באב הטומאה אעפי שמוסיפין טומאה על טומאתו
 הוסיף ר' עקיבא מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסלו בטבול יום בנר שנטמא בטמא מרת אף על פי שמוסיפין לו טומאה על טומאתו

ע"ז נבאר בראש סדר טהרות מה הם אבות הטומאה ומה הם התולדות ולשם יתבאר שכל הנוגע באב מואבות הטומאה נקרא ראשון והנוגע בראשון נקרא שני והנוגע בשני נקרא שלישי והנוגע בשלישי נקרא רביעי וגם כן נקרא השני ולר' הצומאה וכן נעשול מלת ולר' כפי מה שיהיה הסדר וכן אמרו על הראשון והשני ומה שאמריהם ולר' הטומאה לפי שהם כלם תולדות אב הטומאה ומה שאמר בבאן ולר' הטומאה הוא שני ו וממה שזכרנו עתה תרע שהבשר שנבע בולד הטומאה יטוב שלישי ל לטומאה ובשר שנטמא באב הטומאה ראשון ואם נגע השלישי בר' בראשון חזר שני כמו שזכרנו שהנוגע בראשון יהיה שני והנה הודיענו בענין זה שהשלישי מותר לטעמו שכי אמנם התוספת היא מדרבנן א אבל מראשיתו העקר בירכו שאין אובל מטמא אובל לפי שבאמר בטומאת אובלין טמא הוא ולמדנו מפי הקבלה הוא טמא ואינו נעשה טמא כיוצא בו רבוי לומר אינו מטמא זולתו מן האוכלין אבל מר מדרבנן הוא שטמא אובל ולפיכך חזר השלישי שני כמו שכתב ר' ע

ב
 אמר ר' חננא סגן הכהנים מימיל לא ראיתי עוד יוצא לבית השריפה אמר ר' עקיבא סרבניו למדנו שהמפשיט את הבכור ונמצאת טריפה שיאורנו הבהנים בעורו וחכמים אומרים הן לא ראינו ראייה אלא יוצא לבית השרפה

דברי ר' עקיבא הם בכבוד בעל מוס שנשחט על פי חכם בשאר ארנות כמו שמכואר במסכת בכורות וכ וכשנמנא טריפה מותר ליהנות בעצמו אם היה אותו חכור ביד הן יהנה ממנו הבהן ואם הגא ביד ישראל יהנה ממנו ישראל כמו שנבאר במקומו בכבודות והלכה כר' עקיבא בזה ורבי חכמים בכבוד תמ תמים שנשחט להקריבו במקדש נמנא טרפס דינו לדעת חכמים ש סיקר הכשר וישרף העור והלכה כחכמים

אף הוא העיד על כפר קסן שהיה בצד ירושלים והיה מלוה לכל בע הכפר וכ וכותב בכתב ידו ואחרים חותמים ובא מעשה לפע ח חכמים והתירו לפי דרכך אתה למד שהאשה כותבת את גסה והארש כותב את שוכרו שאין קיום הגס אלא בחותמו ועל מהט שנמצאת בבשר שהסכין והירידים טהורות והבשר טמא ואם נמצאת בפרש הכל סהור

31
 B

כונן וסלו מכל עבר לא ירע בתוכו שום דבר ואפילו הרחיק שייער
עבודת הכרם מכל נדדיו לפי שלקטנותה כראש הזרע עם הכרם כלן
הם מחוכרים והיו כלאים וכבר נתבאר בפרק חמישי מכלאים בגון
זה הענין חרבה ועדינות אילו כולם נכונים

ה
שלשה דברים
אמרו לפע ר ישמאל ולא אמר בהן לא איסור והיתר ו
ופירשן ר יהושע בן מתייה המפיים מורסא בשבת אם ל
לעשות לה פה חייב ואם להוציא ממנה לחה פטור ועל
הצד נחש בשבת אם מתעסק שלא ישכנו פטור ואם
לרפואה חייב ועל לפסים ארונות שהם טהורות באהל
המת וטמאות במשא הזכר אליעזר בר צרוק אומר אף
במשא הזכר טהורות מפני שלא נגמרה מלאכתן

ומפני מורסא סחט המכה בידו ולפנין ארונות מחבתות של עיירות
ועירוביות וארניות שום מיוחדות אל עיריות ודברים לן כאמרן לפני ר
יש זעאל ומפני מורסא נוד כחש ולא אמרו בהם לא אסור ולא מותר
וכיון כן כלפסין ארניו ולא אמרו גם כן לא טמאות ולא טהורות וכבר
יהושע וביארם כמו שאתה רואה ואמר כינר יהיה חייב וכינר יהיה פ
פטור וכן אותם המחבתות באי זן טמאות מתטמאות וכאי זן אינן
מתטמאות ואמר שהמפיים מורסא אם כוונתו להרחיב פי המכה ח
לעשות לה פה שזה כוונת הרופאים רל להרחיב פי
המכה הוא חייב ואם הוא מכנין להוציא הליחה הוא מותר לכתחלה
והוא ענין אמרו פטור וכן הנד כחש אם כוונתו להתעסק בו כדי שלא
ישכנו הוא מותר לכתחלה ואם הוא נד אונתו להקטרפות ככשרו או כו
בעבמו הוא חייב סקילה ולפנין ארניות מחבתות עשין אותן מזדונע
וכשנשטם בשולם חולקין אותן באמצע ובעשין שתי החבתות כמו ש
שעושים בראסות הזכוכית וקודם חלוקן שכר יהושע בן מתייה שהן מ
מתטמאות במשא הזכר כל כשנשא אותן הזכר וכנדר חותן ואינן מ
מתטמאות באהל המת ונא אעם בזה שכלי חרס לא יטמא במת ולא כ
בשרץ ולא בזולתם אלא מאוירי לפי שנאמר וכל בלי פתחו וגו' ולמרו
מפי הקבלה בלי חרס הכתוב מדבר ואמרן זל דרך פתחו מתטמא
ואינו מטמא דרך גבו וזה הוא מפורסם וכבר זכרנו עקר זה פעמים
ועוד יבוא ביאורו בפרק ב' מכלים וזלתי בטומאת הזכר כלבר רל כ
כשנשטם במשא הזכר לפי שאין בו דם שנאמר מאוירי לפי שאינו מ
מטמא בענין שתבא בו טומאה שנכנס לומר דרך פתחו על כל פנים
אבל כאמר שהזכר מטמא לן ולשון התוספתא חין טומאה לבלי חרס
אלא מאוירי ובהסא הזכר ובשכיל אלה העקרים אמרו כהלן הלפסין
קודם חלוקן בין שאין להם אויר ולא דרך שתח אלא כמו בדור ככוכ
שאין מתטמאות באהל המת ומתטמאות במשא הזכר ואמר ר אלעזר
בר צדוק שהם גם כן אינן מתטמאות במשא מזד אחר וזה כי אע" ש
שלא כחוש לאויר בהסא הזכר מכל מקום כנדרך שיהיה בלי שנמרה
מולאכתו וזו לא נגמרה מלאכתו החיול וכשאר בו שום דבר לעשות א
אחר הכשול והוא לחלק אותן ואין הלכה בר אליעזר בר צדוק לפי ש
שעקר בידנו שכלי חרס כיון שנתבשל מתטמא ובשולן הוא גמר מל
מלאכתו וביאור ר יהושע כלן כיון

שלשה דברים אמר ר עקיבא השום והכוסר והמלילות
שריקקן מכעוד יום שר ישמעאל אומר יגמור משתחשך
ור עקיבא אומר לא יגמור
השום והכוסר והמלילות אומ'
כי כשרין אותם מיום ששי בערב לחנוניא מהם לחותם וכנגס שבת
נהם מרונזים ר ישמעאל אומר שיטלים מרובותם בידיו וינוניא לחותם
ואע" שר ישמעאל תלמיד ר עקיבא הלכה בר ישמעאל

שאין קנים הגא אלא בחותמו לפי שקנים השטר אמנם הוא בעדות ה
העדים לא כגוף חבתיכה ולפיכך תכתוב האשה בטה והאים מחילת
אשתו שמחלה לו מן הכתובה לפי שהעקר על חעדי ועדות זו מעדיני
ר חנינא בגן חבתיכה והרביעית על המחט פכמנאת בבשר וזה
כי כשחט קדים בעזרה וחתך הכשר וכשהיה חותך מנא בבשר מ
מחט טמאה נטמאת מתנהגא כשיכיר אותה שהיא המחט שנטמאת ב
במת ואברה לן וכסתף לן אם נגע אונתו הסכין באותה המחט חולא
נגייה עקר הכלנו שספק טומאה ברשות הרבים טהור וכבר זכרנו זה
פינייס כיונה שקדים לכו מן הפירוש ועוד יבא ביאור זה במסכת ט
טהרות והצורה הוא אכלנו בחזקת רשות הרבים לרוב השתמשות ב
בני אדם בה ולפיכך הסכין והאים שחתך הכשר טהורין אבל הכשר
הוא טמא בלי ספק לפי שהמחט הטמאה נמנאת בו וכבר ידעתה כי
מן העקרים המפורסמים שהאובלים אינם ניתמאין אלא אחר הכ
הכשר ולפיכך העמיר הלכה זו בפרה של זבחי שלמים שהעבירה כ
בבשר ושחטה ועדין משקה טופח עליה כי הפרה כשכנסה בנהר ית
יתמלא בטיפה מכתמים במים וכשנשחטה כשחטה הכשר באונת
המים והוא מתמא ואמנם הנכרבו לזה ולא אמרו שהכשר הוא כ
כשרה במים מן המימות שמתמסין בהן בבית המטבחים לפי שא
שאות המים אינן מבושרין כמו שכבר במשכתו זו וזהו מה שאמר
משקה בית מטבחים דכר לן טהור ומן העקרים שהאובלים הטמאים
מתמאין את הידים כמו שכבר במשכת טהרות ובמשכת ידים וזה מ
מדרכן וכפי עקר זה כיון שהכשר טמא יהיו גם כן הידים טמאות ל
לולי עקר אחר אכלנו חין טומאת ידים במקדש והוא דאמר ר עקיבא
זכינו שאין טומאת ידים במקדש רל כי רבנן שבו טומאת ידים לא
גזרו על הידים טומאה במקדש ואם כמנאת זו המחט הטמאה בתוך
הכרם הכל הוא טהור לפי שלא נגע בכשר שיטמא אותו ולא כטמא ב
גם כן הכרם עבמו לפי שהמשקין שבו משקה סרוח ואינו ראוי לבלום
וינא מכלל משקה הואיל ואין שם הכשר חין שם טומאה כמו שזכרנו
ואלו העדינות בדורות

ד
שלשה דברים אמר ר ישמאל לפע
חכמים בברם ביבנה על ביצת טרופה שהיא נתונה על
גבירק של תרומה שהיא חבור ואם היית כמן טובע
אינה חבור ועל שכול שבקציר וראשה מגעת לקמה אם
נקצרת עם הקמה הרי היא של בעל הבית ואם לא הרי
של עניים ועל גנה קטנה שהיא סוקפת ערים אם ינע
בה כמלא בוצר וסלו מכאן ומלא בוצר וסלו מכאן תורע
ואם לאו לא תורע

כרם שם לקבץ החכמים שנתקבצו ביבנה
וחל לפי שהם דומים ביבנת שורות שורות כשורות הכרם והשו קרא
כנסת ישראל כרם שנאמר כרם היה ליירדי שהיא חבור כי כשנגע ט
טמא בחותה כינה כאלו נגע בירק ולא כאמר שהירק נטמא מן הכ
הכינה כיון טובע כמו טובע חבול שלושין בשעת המלחמה כ
כלומר שתהיה בדמות אהל ועדינות זו בפרק שלישי מן טבול יום ופ
ושעמיים שתמלט שכולת אחד מן המבל בשעת קציר ויקצר כל מה
ששבינו וזמור כי אם יהיה ראשו משיב לקמה שלא כקצרה ותיא מ
מתחברת בה דינח כדון שאר הקמה ותיא של בעל הבית ואם היא כ
נראית כלה מיוחדת בעדרת מן הקמה היא של עניים שדינה כדון ה
הלקא וכבר הביאו אל העדינות במסכת פיהא בפרק חמישי ומוקפת
ערים הוא שיהיה סביב לה ערים הנפנים ואם נשאר חוץ אותה העיר
שיעור ג' עמוד הכונן העבדים וסלו שאוסף בו העבדי מכל הנדדים
הוא מותר להרחיק מן השורה הסוככת הגבליים שייער עבודתם וה
הוא שמה טפחים מכל נד שהיא עבודת הכרם מניח שורה אחת מן
העבדי וחרס הכשאר יזרע בו חטוי ומה שירצה ניהיה חרע באמצע
הערים שהסוכב ואם היתה גנה זן קטנה בענין שלא יהיה בה מלא ב

לכל השבתות הרגילות אותם שהיו שבתות ביחוסם קדמם לכתתם זה
 והוא אמרו וספרתם לכם ממחרת השבת וקראו יום ראשון של שבת
 שבת כמו שאתם רואים וכוונתו שישפרו אחריו שכתובת השבתות
 אליו והם תשע ועשרים יום כמו שיש משפח ועד עזרת ואשר הנריך
 לזכור אלה המאמרות בכחן ומועדי שאינם מכוונת המכתא והיו
 כש עזרת וכמו כן הלכות הרבה שכלו ביוסכתא זו ואין בהם עזרת
 מוקף מאשר הוזכרו במקומותיהן מן המסכה הוא מה שאומר לך נ
 והוא כי כל דבר שבא במסכתא זו כלם הלכות דברו בהם והעידו ב
 בהם במה שהעידו וזכרו בהם ביוסכתא זו ודנו בהם במה דנו ב
 ביום אחד ובכבוד יום אחד ביעצמו והוא יום שהושיבו ר' אליעזר בן
 עזריה בשיבתו והוא אמר עדינות בן ביום הקדום וכן כל מה שיאמר
 במסכה בן ביום כשכיל אותו היום הוא חומר ולזה הטעם תמצא
 בזו המסכתא הלכות מענינים משונים ועד זה נשמרה

שלשה דברי אמרו לפני ר' עקיבא שנים משום ר' איעור
 ואחד משום רבי יהושע שנים משום ר' אליעור ויצאת
 אשה בעיר של זהב ומפריחי יוגים פסולין לעדות ואחד
 משום רבי יהושע השרץ בפי חולרה ומהלכת על גבי
 כברות של תרומה ספק נגע ספק לא נגע ספקין סהור

ינחה אשה בעיר של זהב לל בשבת ועיר של זהב עטרה של זהב ב
 ברמות ירוסלם וספק ההלכה שמונת לאשה לנחת בן בשבת ושני ה
 המאמרות הנשארים ברורים ונעשה בהם

שלש דברים
 ה
 אמר ר' עקיבא על שנים הודו לו ועל אחת לא הודו לו
 עלכסא כנדל של סידרים שהוא טמא מדרם ועל שירי
 תנור ארבעה שהיו אומרים שלשה הודו לו ועל אחד
 לא הודו לו על כסא שנטלו שנים מחפיו זה בצד זה
 שר עקיבא מסמא וחכמים מטהרין

כנדל של סידרים מנעל
 מעין כגון אלה שקוראין בעירי קנקאב היו לכושין אותן המשתמשין
 בסיר כדי שלא ישרפו רגליהם בסיר חומר שכשילבש אותם הזכ מ
 מתמלא ונעשה משכב הזכ ויתחייב דברי משכבת הזכ וסירי תכור
 ארבעה לל כשהקדם וכשאר מוכני דום ארבעה טפחים ולמעלה מ
 מתמלא ומקבל טומאה כמו שהוא מקבל כשהוא שלם כמו שיתבאר
 פרק ח' מכלים וכן הכסא כשימורו מנייריהן שני לוחות וכתגלה העץ
 חכמים אומרים שכבר נפסד תארו וחזר בכלל שכרי כלים ואינו מק
 מקבל טומאה ור' עקיבא אומר שהוא מקבל טומאה כמות שהיה ק
 קדם לכן כמו שכתב במשק כב' מכלים והלכה כחכמים

הוא היה
 ט
 או האב וזכה לכן בנוי ובכח ובעוטר ובחכמה ובשנים
 ומספר הדורות לפעו והוא הקץ שנאמר קורא הדורות
 מראש אף על פי שנאמר ועבדום וענו אותם ארבע מ
 מאות שנה ונאמר ודור רביעי ישובו הנה

הכני הימי ושנים
 החיים כלומר שיקו ימי חיינו קרוב מחיי אבינו לפי שכשנולד קרוב לו
 במזגו יהיה קרוב לו בימי חיינו בלא ספק ואלה הדברים נכונים על
 הדרכו וכן רוב הדברים הטבעיים הם על הדרכו וכן על הדרכו שהאדם
 נשואו כעל מום הוא מורישו לבנו וישאר הקץ מיושב בעושר אבינו
 כשהוא חכם הוא מלמד לבנו על הדרכו ולתוספתא חכמים חולקין על
 ר' עקיבא שאין האב זוכה לבנו בחמשת דברים אלא עד הפרק שעדיין
 לא הגיע לעצת חיוב מצות אבל משהגיע לפרק אש הוא דריק וזכה
 לעצמו ואם לאו אין אבינו זוכה לו וכמספר דורות לפניו הוא הקץ כ
 כלומר כי ישוב מן הקץ והוא מספר ארבעים חוזר למספר השנים עד
 שתהיה גורתו השי שחקר כך וכך דורות ארבעים אחר מוליד שני יהיה
 הדבר שיעד בו וזה על דרך מה שהביא רביה מן הקץ שאמר השי ל
 לאברהם עש עד היותו שנים מנויים ארבע מאות שנה השיבו למ
 למספר ארבעים ואמר ודור רביעי ישובו הנה וכן היה לפי שקתה מ
 מירודי מנרים ומשה מיונחי מנרים וכני משה ככנסו לארץ סירי מ
 ממכה קתה והם דור רביעי לפי שאמרו השי ודור רביעי ישובו הנה
 הוא מתחיל משעה שנסעו מן הארץ לל ירדתם ממנרים כמו שכאמר
 ישובו הנה כגון אחר משעה שיבאו מן הארץ הוא תעד ארבעה דורות
 ישובו אל ה'

פרק שלישי
 כל המטמאין באהל שנחלקו ז
 והבעטן לתוך הבית ר' דוסא בן
 הרבינים מטהר וחכמים מטמאין ביצד הנגע בכחצי ח
 הצאי ותיס מן הנבלה או נושאן ובמת הנגע בכחצי וית
 ובחצי וית מאהיל עליו ומאהיל על בשע הצאי ותיס
 מאהיל על בחצי וית ובחצי וית באהיל עליו ר' דוסא בן
 הרבינים מטהר וחכמים מטמאין

לפי שלמדנו שר' דוסא אף
 מצטרף לפי דעתו חצי שיעור להשלים בו שיעור טומאה בטומאת מבע
 ובטומאת משא בין במת בין בכבלה ועוד יתבאר לך בהרבה מקומות
 ממסכת אהלנות כי כשיאחיל האדם הוא עצמו על המת או על מה ש
 שיטמא מן המת באהל שהוא בטמא וכשיהיה האדם בבית שיש בו ח
 חצי זית מן המת ויניח אחר מאבריו חוץ לבית ונגע בחצי זית א
 אחר או יגע בחצי זית בהקפת גופו שהוא טמא לדעת חכמים יראה מזה
 שנוגע ומאהיל כפי סברתם שזה וכי אלה השני מיכן משם אחד הם
 אחד כן חמר אבל הכונע בכחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל כ
 בחצי זית טהור וזה יורה כי כונע ומאהיל אינם משם אחד וכבר באר
 התלמוד פירוש זה המחלוקת כפי פשוטו ואומר שנוגע ומאהיל שני ש
 שזית כמו שכתבאר בחאן באמרו אבל הכונע בכחצי זית ודבר אחר
 מאחיל עליו ועל בחצי זית טהור ואולם אמר בתהלה ובמת הכונע
 בכחצי זית ומאהיל על בחצי זית הוא כמו שאבאר וסוף שתהיה היכה
 על דרך משל על גבה חצי זית מן המת ותיכה שנית על גבי הרסנוכה
 וכן זולתו פחות מאפח והוא מאחיל על אותו חצי זית אחר וכי ייב
 חצי זית אחר מן המת באותה תיכה העליונה הנה היא בטמאה לפי
 שיצטרף החצי זית שנגע בה לחצי זית שהאחילה עליו וכאלו נגע בה
 זית מן המת ואמנם כתחייב דין זה לפי שהוא גבוהה מאותו חצי זית
 פחות מטפח שהוא פחות משיעור אהל כמו שיתבאר במקומות דית
 ממסכת אהלנות אבל אלו היה בין השתי תיבות טפח או יותר לא ה
 היס בטומאת התיבה ואכלו לרביית חכמים לפי שנוגע ומאהיל שני ש
 פחות וזהו פירוש אמרם בטומאה רבונה בין שני מגדלין עקבין וא
 גאין ביניהן פתח טפח שנגע חצי זית התיבה התחתונה ויהיה החצי ז
 זית בקרקע התיבה העליונה בענין שיאחיל החצי על התיבה התחתונה
 וכינייהן פחות מטפח היא גס כן מטמאת על הדרך שזכרנו לפי שכן
 שכתוב הכל כניעה לקרבת החצי זית אחר התחתונה ואין ביניהן ט
 טפח הוא מן הדבר אשר האחיל בו הוא האחיל עליו אבל מאחיל ב
 באהל שלם ונוגע אינו מצטרף לדעת חכמים כמו שהמשיל באמרו ח
 אבל הכונע בכחצי זית וכו'

38
 8

הן חנונית מעזה עבות נבון אחרו בתלמוד שכן עני קולע שלמה ח חנונית לתלות בזואר בתו הקטנה ור דוסא אומר שאותה קליעה חיבה באריגה ולא יהיו אותן חנונית ככבדים ולא יטמא מלבד אותה קליעה שמבטיחין במכסמים כלבד כלומר האבנו פתיגיל מלה מורכבת מן פתיגיל נל וחכמים מטמאין אותן כלן מלבד הקליעה שעשוין מ מוכרי הכמר לקשור בה אגודות הזמר לפי שזו אינה מכלל הכלים אבל היא במקום חבל או מיתר ואין הלכה כר דוסא

הקלע שבית קבול שלה ארוג טמאה ושל עור ר דוסא בן ארכינס מטהר וחכמים מ מטמאין גפסק בית אצבע שלה טהורה בית הפקיע ש שלה טמאה

קלע הוא כלי שזורקין בו האבנים והא לשון המקרא יקלענה בתוך כף הקלע וממנו נגזר קולע באבן ונדרתו ידוע ומשורסם וכשתי קבותם שני יתרון ארוכין אחד מהן בקתו לול תכנס בו האבנע והוא הנקרא בית אצבע והקפה האחר הוא שאוחזין ביד כשזורקין האבן וכשמסבב הקלע באויר ורננה להשליך האבן יתיר אותנו מידו וישמע ממנו כליל כמו שמכין בשוטיין ולפיכך כזרחת פקיעה החכמה בשוט כמו שכתבאר בשקל' באמרין בן כבי על הפקיע והמקום מן הקלע שמשמין בו האבן היא בית קבול שלה ואין הלכה כר דוסא

השבויה אוכלת בתרומה דברי ר דוסא וחכמים אומרים יש שבויה אוכלת ויש שבויה שאינה אוכלת כיצד האשה שאמרה נשכיתי וטהורה אני אוכלת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ש ואם יש עדים שנשכית והיא אומרת טהורה אני אינה אוכלת

כשאמרה נשכיתי וטהורה אני כאמרת על העקר שבידינו הפה שאסר הוא הפה שהתי ומה שחייב שתפסל כשאשכית כשכי הגוי שכל עליס ונשאה זנכה כמו שכארכו בקרשין כר אחרון ואין הלכה כר דוסא

ארכועה ספקות ר יהושע מטמא וחכמים מטהרין כיצד הזמא עומד והטהור עובר הטהור עובר והטמא עומד טומאה ברשות היחיד וטהרה ברשות הרבים טהרה ב ברשות היחיד וטמאה ברשות הרבים ספק נגע ספק לא נגע ספק האהיל ספק לא האהיל ספק הסיט ספק לא הסיט ר יהושע מטמא וחכמים מטהרין

הספק הראשון פיהיה המזרע ראשון עומד תחת כל יעבור אותו טהור משם וק ויסתפק אם כנגס תחת אהל מן המזרע וכתמא כמו שכתבאר בספק שלשה עשר מכ נעים או לא כנגס עמו באהל והספ' השני פיהיה החיש הטהור תחת כל יעבור המזרע תחת אותו הגל וכסתפק אם עמד ס המזרע כשכנגס עמו תחת האהל וכטמא או לא עמד ולח טמא א אותו כמו שכתבאר באותו פרק מנגעים שכשיהיה הטמא עובר לא יטמא אלא אם עמד ועל ענין זה אמר בסוף המשנה ספק האהיל ס ספק לא האהיל והספק השלישי פיהיה דבר טמא ברשות היחיד ודבר טהור ברשות הרבי' והספק הרביעי פיהיה העבין בהפך כלומר טמא ברשות הרבים וטהור ברשות היחיד ונגע באחד מן השני דברים או הסיטו ולא ידע אם בדבר טמא נגע או הסיט בדבר הטהור

ור מאיר חולק ואמר חכמים גם כן הם כוכרין שאהל ונוכע מצטרפין ואין הלכה כר מאיר והעולה בידו מזה שנוגע בחצי זית ומאהיל על החצי זית טהור אלא אם כן אין בינו ובינו טפח שהכמים מטמאין וכ וכן אם היה החצי הוא המחיל וכיון הרבר שהוא מחיל עליו פחות מטפח ר דוסא מטהר לפי שהוא אכלו כנוגע ומאהיל וחכמים מ מטמאין לפי שהוא אכלם כמו שנגע בשני חצי זיתים כיון שאין בינו וכיון חצי זית אחר ריחוק אגיד האהל שהוא אינו פחות מטפח ואין ה הלכה כר דוסא בן הרבינס בכל ועוד יבא פירוש הלכה זו כפרק ט שלמה מהלכות

אוכל פרוד אינו מצטרף דברי ר דוסא בן הרבינס וחכמים אומרים מצטרף אין מחללין מעשר שני על אסימון דברי ר דוסא וחכמים אומרים אם נש נטמאו ידיו נטמא גופו

אוכל פירוד הוא כשאוכלין טמאים נטרדים החלקים הם נבורים במקום אחד כגון אגוזים או פסתק או אסתרוכלין כשנטמאו והיו עשויין ערימה ונאותה ערימה כבינה ש שהוא שיעור טומאה אוכלין אל שזה השיעור מן אוכלין טמאים מט מטמא זולתו ר דוסא אומר הנהיל והם פרויין נאפילנו בזמן שהגוף האחר מהם כבינה אינן מטמאות לכבינה ולא יטמאו אוכלין אחרי כשנגעו בהן ואסימון כקף שאינו מזויר ואינו עשוי מטבע והעקר אכלנו שפירות מעשר שני אינן כפרין אלא ככסף מזויר אחר רח רחמא וזרת הכסף בידך ואמרנו זל דבר שעליו צורה ועוד בידים כ כשנטמאו בדברים שנטמאין את הידים כלבד וישאר הגוף טהור כגון שיגע בידו אוכלים טמאין או מסקין טמאין הנה הוא יטבול ידיו במים ויטהרו ידיו כמו שיתבאר במסכת ידים וכבר זכרנו מזה קצת במסכת טהרה ומותר לנו להשתמש בקרשים כלן זולתי כפרה ארומה והוא הנקרא חטאת בהלכות כדאמר רחמנא חטאת היא כי כשנטמאו ידיו כטמא כל גופו וחייב לטוהר וכבר כתבאר זה בחגיגה ועוד יתבאר היטב בענין כפר עשירי ממסכת פרה ור דוסא אומר שהוא גב כן יטבול ידיו לחטאת ולא יטמא כל גופו ואין הלכה כר ד דוסא כהלום ממה שזכר

מעו אבטיח וקעבת ירק של תרומה ד דוסא מתיר לורים וחכמי אוסרין חמש רחלות גזוות מנה מנה ופרס חייבות בראשית הגז דברי ר דוסא וח וחכמים אומרים חמש רחלות גזוות כל שהן

מעו האבטיח הרע והרוטב שבתוכו וקבונית ירק הקצוות שחונתין ומשליכים מן הירק כ כשמחבתין אותן לכשל ואמר מנה ופרס שיגזו מכל אחת מזה חמשי' דיכרין שהן שבעה ושלשים סלע וחצי ומה שאמר חכמים זל כל שהן הנה שיגזו מן החמש רחלות ששים סלעים וכלבד שיהא החומש יב' ס סלעים מכל אחת ועוד יתבאר זה כפרק יב' ממסכת חולין ואין ה הלכה כר דוסא בשום דבר מזה

כל החוצלות טמאות טמא מת דברי ר דוסא וחכמים אומרים מדרם כל הקליעות טהורות חוץ משלג לגילון דברי ר דוסא וחכמים אומרים כולם טמאות חוץ משל צמרים

חונלות המחבלות הנעשות מן חמיו וכינוא כן והע עשויית מלאכת עבה וניתה להם שפה סכיס כמו שכבאר בעמר ס פוכה ר דוסא אומר שהן כטמאות כמת כלבד ואין כטמאות במשכב הזב לפי שאין ראויית לשבת עליהן וחכמים אומרים שהם ראויית ל למשכב ולפי מתטמאין במדרס הזב גב כן וחוזרים משכב וקליעות

39
4

ד' יהונתן אומר הנאיל ואירע שתוף עם דמות היחיד עמא ומון הע
העקרים המוסכמים עליהם עסקך טומאה בדמות היחיד טומא הוא
טומא וחכמים אומרים כיון שנשתתף בספק בדמות הרבים וספק ט
טומאה בדמות הרבים טהור הוא טהור והלכה כחכמים בכל ועוד
יתבאר הלכה זו ופירושה גם כן בספר ששי ממסכת טהרות

שלשה דברים ד צדוק מטמא וחכמים מטהרין מסמר
השלהגי וארון של גרסות ומסמר של אבן שעות רבי
צדוק מטמא וחכמים מטהרין

מסמר שלחמי השלחמי יט לו מסמר כתיבתו שתולה בו המחזיזים שלו
וגרים הם פוליס טחונים וגרונות הם שמוכרין השול הטחון והתבה
שטמין בה אותם השולין אינו מתנתן המלאכה והיה תכניתו אלסם כ
בספק עד שחולקין בו אם הוא מתכנית הכלים או לא ואכן השעות
אכן רחכה וחלקה קבועה בקרקע ומצולין בה עגול ובמונף אותה
עגול מסמר עומד על זווית עומדות והוא כעשה על הרוב פחות מד
מזוכע החלסון באורך ורושקין באותו עגול קיים ישרים בדרך מ
ממלאכות הכלים ובתב על כלקו מהם הם השעה סכנעשית בשב
בשכיל אותו הקו וכל שעה שיפול על ראשו של אותו המסמר על קו
יחמתן הקיים כודע כמה שעות עברו מן היום ושם כלי זה מפרסם
אבל האשגנוכין כלשון ערבי אלף כנאטה ואין הלכה כר
צדוק ועוד יתבאר זה בספר יב מכלים

ארבעה דברים רבן גמליאל
וחכמים מסהרין בסוי טני של מתכות של בעלי בתים
ותלוי המגרות וגולמי כלי מתכות וטבלה שנחלקה ל
לשתים ומודים חכמים לרבן גמליאל בטבלא שנחלקה
לשנים אחד גדול ואחד קטן הגדול טמא והקטן טהור

טני הוא כלי מכלי חצי סאה ברזל או מכחשת ויכחו אותה בעלי ב
בתים לטבל כס הרבדים הנגרים והרופאים שימוו בהם הרטונות ומ
ומגרות שם לכלים עושין להקטור בהם מברזל או מכחשת תולין
אותן במרחצאות וכל הכבס לדמון כוול אחד מהן לגרור בה רגלי
יש לה שלשת קטנה שהיא תלויה בה ובאותה התלוי כלה המחלוקת
אם הוא מכלי מתכות ומחבל טומאה או לא עלמי כלי מתכות כלי
המתכות שיש לה תבנית הכלי ואין מלאכתה מתוקנת כל גרסה כ
פגון שאירע שאינה טהה ומיושרת או שאינה גרורה או שאינה לטושה
זכוכת כזה כמו שכתב ונפרס כתבליית הכיחור בספק יא כללים ו
נטבלא לוח ואין הלכ' כרבן גמליאל ועוד תבא משה זו בפירוט בספק
יב מכלים

י שלשה דברים רבן גמליאל מחמיר בדברי בית
שמאי אין טומנין את החמין מיום טוב לשבת ואין דו
זוקפין את וטמורה ביום טוב ואין אופין פתן גריצין א
אלא רקיקין אמר רבן גמליאל מימיהן של בית אבא לא
היו אופין פתן גריצין אלא רקיקין אמר לו ומה געשה
להם לבית אביך שהיו מחמירין עצמן ומקילין על י
ישראל להיות אופין פתן גריצין וחרי

בית שמאי אומר אין אופין מיום טוב לשבת אלא אם כן עירב בפת ואין
מכשלין אלא אם כן ע
עירב כתבשיל ואין טומנין את החמין אלא אם כן היו לו חמין טמ
טומנין מערב יום טוב ובית הלל אינן מחייבין זולתי ערובי תב
תבשילי כלברוכן הוא מות לו לאשת ולבשל ולהחם חמין ורעב או
כרעת בית שמאי כי אסור להחם חמין ביום טוב ולהטמין אותן כדי
טיהרה מהם בשבת אלא אם כן היו לו חמין טומנין מערב יום טוב
כעין ערובי תבשילין והמנוחה הנזכרת בסוף היא מתפרקת פירקים
פירקים בית שמאי חוכרין להרכיב אותן ולחבר אותן חתיכות לפי
סגולה בטובה ביום טוב ובית הלל אומרים אין בכין כללים ופירוש
זוקפין שמתכין ומענידין תבניתה תרגום ונכ כעב אף אורקפת ו
וגריבין עשניה כברים עבים ורקק פת צשניה כברים דקין ואין

הכוננה לא שיהיה הסכר גדול ולא קטן אבל הכוננה חזק הכזק ומ
ומיעטו שכית שמאי חוכרין שילגס אדם לישא גדולה ביום טוב ו
עבית הלל מתירין זה זולתי בפסח כלבר כי זה לרברח הכל אין לשון
אלא שיעור חלה וכבר פרשנו שיעור חלה בראש משבת זו וחרי מן
מין השת גדול הגוף כמו והנה שלשה כלי חורי על ראשי ואין הלכה
כרבן גמליאל בכל

אף הוא אמר שלשה דברים להקל מכברין בין
המטות וטמחין את המנמר ביום טוב ועושין גדי מ
מקולם בלילי פסחים וחכמים אוסרין

מכברין בין המטות
ראשית שהקרקע עפר ומיחין את המוגמר מדשין את הקטורת ל
להדיח בה אבל לבמר את הכלים והכבדים לרברי הכל חסור ונדי מ
מקולם הוא שיהיה כלי ראשו על כרעיו ועל קרבו כגון שם הפסח
שהיו אוכלין בירושלם והלכה כחכמים

שלשה דברים ר אליעזר בן
עוריה מתיר וחכמים אוסרין פרתו יוצאה ברצועה ש
שבין קרניה ומקרדין את הכהמה ביום טוב ושחקין א
את הפלפלין ברחים של הן ר יהודה אומר אין מקרדין
את הכהמה ביום טוב מפע שהוא ערשה חבורה אבל
מקרצפין וחכמים אומרי אין מקרדין אף לא מקרצפין

פרתו רכובי לומר שהתיר לגארתה לפי שהפרה חיתה לאשה שהיתה
בשכנותי ולפי שלא מיחה בה יחסו אותה לו ורבעה זו בין שהי ע
עשיה לבני או לבימן כדי שלא תתערב עם אחרות הכל אסור לפי ש
שהוא משאוי כמו שכתבאר בספק חמשה משבת וקידוד הוא הכרת
הזכוכים הקטנים הנאחזים ברכות הבהמות וחס מניחין המ
המקומות פגועין כשעוקדין אותן וקרנף הוא הסרת הזכוכים ה
הגדולים שאין פוגעין המקום שהן אוחזין בהן וחכמים אוסרים ל
להסיר הגדולי שאין עושין חבורה גורה משום אותן שעושין חבורה
לפי שסוכרין שדבר שאין מתכוין אסור כר יהודה בן בתירה והלכה
כר אליעזר רב ש אין מתכוין מותר וכבר קדם פירוש הלכה
זו עם השתי הלכות שלפניה בספק שני מבינה

פרק רביעי
אלו דברים מקולי בית שמאי
ומחומרי בה ביצה שנולדה
ביום טוב בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים
לא תאכל בית הלל אומרים שאור כבוית חמין בטהבת
ובית הלל אומרים זהו זה כבוית

תרגולת השמדת לגדל בינים
אין מחלוקת שביצתה אסורה לפי שהיא מוקנית אבל מחלוקתם
בתיכנולת העמדת לאכילה וטעם אסור בית הלל לפי שביצה ט
שכולרה היום נגמרה בריתה ביום שלפניו וכשיהיה יום טוב אחר
שבת תהיה ביצה זו שכולרה ביום טוב נגמרה היתה בשבת ובית
הלל אומרי חול מכן לשבת וחול מכן ליום טוב ואין יום טוב מכן
לשבת ואין שבת מכן ליום טוב וכאשרה ביצה שכולרה ליום טוב ב
גזרת יום טוב אחר שבת שאור הוא שלשין העיסה ומתחמנת בו ואין
גמולקתם לענין אכילה אבל הכל מודי שלענין אכילה זה וזה כבוית
ואמנם מחלוקתם לענין בעור בית הלל אומרים ילפינן בעור מא
מאכילה ובית שמאי אומרים ה' אפשר שלא יהיה ביניהם הפרש כיון
שזכרה התורה שאור נחמן

בהמה שנולדה ביום טוב הכל
מודים שהיא מותרת ואפרוח שיצא מן הביצה הכל מ
מודים שהוא אסור השוחט חיה ועוף ביום טוב בית
שמאי אומרים יחפור בדקר ויבסה ובית הלל אומרים
לא ישהוט אלא אם כן היה לו עפר מוכן ומודים שיאכ
שחט שיחפור בדקר ויבסה שאפר הבירה מוכן

39
8

הסך בשמן טהור ונטמא ירד וטבל בית שמאי אומרים
אף על פי מנסף טהור ובית הלל אומרי' כדי סיבת אבר
קטן ואם היה שמן טמא מתחלתו בית שמאי אומרים כ
כדי סיבת אבר קטן ובית הלל אומרים משקה טופח
יהודה אומר משום בית הלל טופח ומטפח

כבר ירעת שמעקרו
שהאכלין אינן מטמאין אלא אחר הכשר באחד מן השבעה משקין
או תולדותיהן כמו שכבאר בפרק אחרון ממכשירין ולפי כתבא' עור
המים השחורים שהם תמימת הזתים והוא הנקרא מיחל שהוא מכ
משיר ומעקרי ההבשר גם כן כי לא יהיה אלא ברצון בעלים כיוון
שאמר ית' וכי יתן מים על זרעו והוא כתוב יתן ולמדנו מפי הקבלה
יתן דומיא דיתן מה יתן לרצונו אף יתן לרצונו וכשזורים מלח על ה
הזתים ונתנים אותם בחבית כדי לכבשם ולרכך אותם אין צורך
שיצא מהם הניחל' כן נכשרין הזתים אף בית שמאי שאין צורך
לכבש החבית כדי שיזלו המים הנמזים מן הזתים לפי שאף על פי
שיתקבץ ג' שרה אותם וקנח מן המכשירים הנז' ואין כונתו ש
שישרו ואין תועלת לו בזה אינן מוכשרין נכ' אומרים כל זמן שלא
יקוב החבית ברצונו כשרו לפי שידעו הוא שהמים יתקבצו וישרו א'
אותם והוא מן המכשירין ואמרן שהיא טהורה רבנן לומר שהזתים
אינן מוכשרין באותן המים הנז' ועשה קב' בחבית נבלה דעתו ש
שאינן כונתו שיתכבש המיחל ואעפ' שהקב' סתם בשמרים ונתכנסו
המים לא יכשיר הנז' ואין זה לרצונו ופעמים אומרים בהחלט אם
הטהרה על הדבר שאינו מוכשר כמו שכבאר במסכת מכשירין א'
אעפ' שהוא מכתף ר' שהשמן כזול ממנו ונכ' אומרים אם היה מן ח
השמן על גומי' כדי סיבת אבר קטן בלבד והוא הנז' הקטנה מ'
מאכבשות היר' אכל' אם הוא יותר הוא טמא כשכיל השמן שכטמא
בהתמאמו וכשאר על גופו ואין מטהרין המסקין טמאים במי מקנח
אלא המים בלבד כמו שיתבאר בפרק ארבע במכשירין וכבר קדם
מזה קצת בפרק שני מבינה ופירוש טופח טיחלח הכף
ליחלוט שכשיגיע בה הכף האחרת שתלחלח אותה גם היא ואין הלכ'
כר' יהודה

האשה מתקדשת בדינר
וכשוה דינר בדברי בית שמאי ובית הלל אומרים בפ'
כפרוטה ובשוה פרוטה וכמה היא פרוטה אהר בשמנה
באיסר האיטלקי בית שמאי אומ' פוטרו הוא אשתו בגט
ישן ובית הלל אומרין איווה גט ישן כל שנתניחד עמה
אחר שכתבו לה המגרש אשתו ולנה עמו בפוגדקי בית
שמאי אומר אינה צריכה ממנו גט שנים ובית הלל אומ'
צריכה ממנו גט שני אימתי בומן שנתגרשה מן הג'
הנשואין אבל אם נתגרשה כן האירוסין אינה צריכה
ממנו גט שני מפני שאין לבו גט בה

כבר בארנו בפרק ראשון מקדושים שהדינר הוא משקל ששה וס'
ותשעים שעורות כסף שנקרא בערכי חכה ואשר רובע המעה מ'
והדינר הוא שש עשרה כסף ולפי זה החשבון יהיה משקל האשר ח'
ארבע שעורות והפרוטה היא משקל חני' שעורה כסף ויח'
שמעתי מאבם מרי' זל' ששמע מרבנותיו תמיד וקנח המטריכס א'
אכלנו שזה הנקראת חכה בערבי אשר בה שנקל' הוא זרע אחר מ'
מין השעורים ובג' ישן הוא שיתכבש גט לאשתו ולתוך כן ישב עמם ו'
וישאה הגט אכלו אחר כן יגרש אותה לבמרי וכתן לה הבט ראשון ב'
בעמנו בית הלל אומרין זה שאומרים חייטין שמחביטו קודם ל'
לכנה לפי שאפשר שילד לו בן אחר זמן כתיבת הבט שיתן לה ובית
שמאי אינן חוששין לזה ורע כי פסק ההלכה כי מי טורס חת אשתו ב'
בגט ישן תבשא בן לכתלה כמו שכבארנו בביטין והמרן ולכנה עמו ב'
במזדקי ובלבד שיהיו שם שני עדים שנתחדה עמו בית הלל אומ'
הן קן ערירי ימוד הן קן ערירי ביאה וכאלו כעגלה בפניהם ואין ארס

אינו ר' כבאן מי מעבר נשחט אבל הוא אומר מי פירצה לשחוט כ
כשיאלכו היאך יהיה נשחט ביום טוב מה יהיה משפטו ואמר סבית
שמאי אומרים לא ישחוט עד שיהיה לנו עפר מוכן לומר שהעדים לו
מקום מערב יום טוב ואמרנו ומודים שאם שחטו שיחפור בדקר זהו
כשני תבאין שיהיה הדקר כעץ בעפר ויעקור אותו

וכעקירתו בעקר העפר והתכלי השני שיהיה העפר
קייחוח לא יהיה קשה ולא מעובם ומאמר' כש יחזר לכתחלה
ויכסה על הפנים האלה אמרנו ואשר כורה אין בו מחלוקת כדי ש'
פירונו אבל הוא תחלת דברים הודיענו שהאשר מוכן ומותר לשחוט'
בו ובתכלי שיהיה העפר מערב יום טוב אבל אם הדליק העצים ב
ביום טוב לכשל בהם ונעשה אשר חין מותר לכפות בו חלף בעוד ש'
שהוא חס כדי שתתבשל בו כית תרגולת ולפי שהוא ראוי לכשל מ'
מותר לנענעו ולכפות בו אבל כשיתקרה חסור לנענעו לפי שהוא כ'
כולר כמו ששמענו זה עקר בראש מסכת ביצה ולפי קדם פירוש מ'
משנה זו עה אשר לפניה

כש אומרים הבקר לעניים הבקר ובה' אומר אינו הב'
חבקר עד שיבוקר אף לעשירים בשמטה כל עומרי ה'
השרה של קב וקב ואחד של ארבעת קבים ושכחו כש'
אומרים אינו שבחה ובית הלל אומרים שבחה

כבר בארנו בפרק ראשון וממסכת
פיאה כי ההפקר אינו חייב פאה ולא מעבדות ומי שהפקר לעניים
בלבד אומרים בית שמאי שהוא הפקר נחייב פאה ולא כיוצא
בה ומכאן ראה על זק ממה שאמר תורה לעני ולגר תעזוב אותם
אמרן יש עזיבה אחרת לעניים ולא לעשירי' וכה מביאין ראה
ממה שבאמר תשמטנה ונטתה אמרן יש לך כטיסה אחרת כזו

העומר שהוא סמוך לגפה
ולגריש ולבקר ולבלים ושכחו בית שמאי אומרים אינו
שבחה ובית הלל אומרים שבחה

גמה מעטל החלקה נגזר מן גיטתה
הרלתו וגריש נגזר העימרי וכלי' כלי הדישה וכבר באר התלמוד
שמחלקתה הוא כאלה העומר לבאת חותנו לעיר אחר כן כתנו כנה
אחר מחלה הנכריים ושכחו לפי כש אומרים הנז' ולקחו זכה בן
נחה ששכחו אחר כן אינה שבחה וכה אומרים שבחה אבל אם לא ל'
לקחו כל עקר אין מחלוקת שאינה שבחה וכבר קדם פירוש הלכה זו
עם אשר לפניה בפרק שמי ממסכת פיאה

ברם רביעי בית שמאי
אומרים אין לו חומש ואין לו כיעור ובית הלל אומרים
יש לו כיעור בית שמאי או יש לו פרט ויש לו עוללות
והעניים פודים לעצמן ובית הלל אומרים כלו לגת

אמרנו כרם רבע וסוף
הרין כשאר חילנות שחייבין בעירלה ואמנם זכר הכרם על הרך משל
ואמרה תורה כנטע רביעי קדם הלולים ואמר כמעט קדם לה כה
דרמי קדם קדם וירינו כן דין מעשר והוא שמוסף בן חומש אם פדא
לעצמו כמו שבארם אם נאל' גחל חיש ממעשרו חמישיתו יוסף ע'
עליו נחייב כביעור והוא שיעור חותנו מכיתו כשיטלים ענינו כמו ש'
שבארנו בפרק חומש ממעשר שני וזהו שאמר יתעלה בערתי הקדש
מין הכית ולפיכך גם כן אינו חייב בפרט ועוללות לפי שהוא כמו מן
המעשר אלא דרכין חותנו כולו ויחבל בירושלם כמו מעשר שני במז'
שבארנו בפרק שבעי מפיאה ונכ' אומרים אין דכין בו בשום דבר מ'
מאלה הדין לפי שלא כתבאר במקרא כלום מזה ומשמעין חותנו
ממון בעלים אבל יחבל בירושלם ולפיכ' ישרו העניים לעצמם הפרט
והעוללות כדי שיחללום בהרנותם וישארן דומיהם בדיהם כדי ש'
שיחללום בירושלם והלכה זו נשנית בפרק שבעי מפיאה ובפרק ה'
מעשר שני

ז חבית של ותים פגולגלים בית שמאי אומרים
אינו צריך לינקב ובית הלל אומרים צריך לינקב
ומודים שאם נקבה וסתורה שמרים שהיא טהורה ה'

40
A

עושה כעילתו בעילת זנות ואמנם בעילה לשם קדושין נהרי קדשה בפניקס כביאה בית שמאי אומרים עד שייערו שני עדים כב בעילה וכבר קדם זו ההלכה בפרק חמשה מגטין ופירושם כ כה שהוא מכירה וזהו געמה וענין אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות שיביכול אדם בפני עדים בעילה לשם זנות והוא יכול שתהיה שלא לשם זנות והוא יודע ענין זה כי הוא כפלא מאד וכפתחין בו מ מכנעלים

בית שמאי מתירין את הצרות לאחיו ובית הלל אוסרין חלצו בית שמאי פוסלין מן הכהונה ובית הלל מבשירין גחייבמו בית שמאי מבשירין ובית הלל פוסלין ואף על פי שאילו פוסלין ואלו מבשירין לא נמנעו בית שמאי ל לישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מלישא נשים מב מבית שמאי וכל הטהרות והטמאות שהיו אלו מטהרין ואן מטמאין לא נמנעו להיות עושים טהרות או על גב או לשם שאומרים שהכרה חייבת בה

כחליצה לפי דעתם ראו כשחלצה חורה גרושה ופסלה מן הכהונה ולדעת כה אינה גרושה לפי שהיו חלץ לחסה שאינה חסות אחיו או שגירש אשה שאינה חסותו וכפתייבמה הדרה לשם פוסלין לפי שהוא זנות והזונה חבורה לכהן ולא כמנעו אלו מחלצו לפי שלא היו ח חוטרין אלו ואלו שיטעו אותם בדבר פסוקיין שהוא חסור שיא זיארמו להם שהוא מותר וכבר בארנו הלכה זו בראש יבמות גם כן

שלשה אחים שנשם מהם נשואים לשתי אחיות וא ואחר מפנה מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה מפנה מ מאמר ואחר כך מת אחיו השני בית שמאי אומרים א אשתו עמו והלה תצא משום אחות אשה ובית הלל או מוציא את אשתו בגט וחליצה ואת אשת אחיו בחליצה והו שאמר אלו על אשתו ואלו על אשת אחיו

מאמר הוא הקדושין ואין הקדושין לרעת כח קניין גמור כיממה כר סתמאס חמותם מנשים חמות אשה ולפיכך יחלצו לה עד פת שתתלך יקדשו ותיקנה מותרת לכל אדם וניתן בט בשביל המאמר לפי שאין מותר לאסור המאמר אלא בט והראוי שיתן הגט בתחלה כמו שאמרנו במשנה מוכיח את אשתו בגט וחליצתו וכבר קדם פירוש הלכה זו ועקרה בפרק שלשה מיבמות

המדיר את אשתו מתשמיש המטה בית שמאי אומרים שתי שבתות ובית הלל או שבת אחת המפלת לאור שמונים ואחד בית שמאי פו פוטרין מן הקרבן ובית הלל מחייבין קרבן בציצית בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין כלכלת השבת ב בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין

אם הוסיף על שבת אחת וניא ויתן כתובה או יתחרט ויתיר טבוצה וכמו שבארנו בפרק חמשה מכתובות ופירוש אור לשמנים ואחר ל ליל אחד ושמנים מעת לרעה נקבה ועקר הלכה זו כי האשה שילדה וולדות הרבה אינה חייבת אלא קרבן אחד ואם הפילה כמו כן היא חייבת קרבן ובלבד שיהא בו מנודת האדם כמו שכתבאר בראש כ ברייתות ולשון התורה ביולדת נקבה כי אחר מלאת שמנים יום תביא קרבן והוא טב ומלאת ימי טהרה וכו' וכל כפל שהפילה האשה בלא השמונים יום אינה חייבת עליו קרבן לרברי הכל לפי שהוא בימי ה הולדה הראשון וריקה דין האשה שילדה ולדות הרבה וכשהפילה יום אחד ושמי' אין מחלקת גם כן שהיא חייב קרבן לפי שהיא לדה שנית כיון שעברו ימי הולדה הראשונה אבל מקלקתם במה שתפיל ליל אחד ושמי' בית שמאי אומרים באלו הפילה בתוך ימי טהרה ואינה חייבת זולתי קרבן אחד בשביל שהיא מוטלת עליה מן הלידה הראשון ובית הלל מחייבין אותה שני קרבנות אחד על הלידה הראשונה וקרבן שני על הכפל באלו הפילה אותה יום אחד ושמי' שהוא אחד מלאת ועוד תבא הלכה זו בראש ברייתות ולשם כבאר וכפרש לחי זה

ענין חולקין בליל אחד ושמוני' לילכת נקבה ולא כחלקן במה שתפיל ליל אחד וארבעים אס יולדת זכר וקדין שלמת פשתים יתעבף בו ה האיס אומרים כש אינו חייב בניית לפי שהניזנית בשאיתם טעטנו מטבי התבלת שאיכו אלא מכמר תבלת וזה מותר בינם לפי שבאמר וראיתם אותו וזכרתם ולמדנו מפי הקבלה פרו' לכהנות לילה ומחך בני אדם שלובשין סדיניהם בלילה ואם לבשו בלילה וכו' תבלת יתחייב חלקות לפי שלא באמר אתי עשה ודחי' לא תעשה חלף בינם סלבישתו מנות עשה וכתי הלל לא גורד לכהנות לילה וכלכלת אמרו בתלמוד המיוחדת לשבת ופשוטה מאותה תלכס בלכלה אומרים כה כיון שפיריות אותה תלכס מוכנות לשבת תמיד ומשקדנו שבת קד קובעת למעשר הכהן כבר נקבעו למעשר ואין מותר לנו לאכול מ מכלכלה זו ואשלו ערמי עד שיפטר וכש' לא לה הקבעו למעש' כיח' זה וכבר קדמה הלכה זו בפרק ארבע ממעשרות

יא מי שנדר נזירות מרובה והשלים נזירותו ואחר כך בא לארץ בית שמאי אומרים נזיר' שלשים יום ובית הלל אומ' נזיר בתחילה מי שהיו שתי כתי עדים מעידות אותו אלו מעידים שנדר שתיים ואלו מעידים שנדר' המש בית שמאי אומרים מחלקה העדות ואין כאן נזירות ובית הלל אומרים יש בכלל חמש שת שתיים שיהיה נזיר שתיים

יב הכל מרים שאין נזירות כחונה לארץ זק מן סכס סקיים סתם נזירות בארץ ישראל והוא שלשים יום וכה יקבאו אותו סקיים כנזירות שקבל על עצמו בארץ ישראל ואשלו היה מאס סנה ושיהא כזיר שתיים שיפגור כזיר ששים יום וכבר קדמה הלכה זו בפירוש בפרק שלישי מנזירות

יג אדם שהוא נתון תח' הסדק בית שמאי אומר אינו מביא את הטומאה ובית הלל או אדם הלול הוא והצר העליון מביא את הטומא

המאמר הוא באכסדרה שבסדק ותיקנה טומאה כזר זה וכלים כזר זה ואין ספק שהכלים שהורים הואיל והגב כסדק והזכרש זמבחי ו נכשיהם בסדק כנגד אותו הסדק אהל ברומה טבח או יתד חסכה באלו עלה וסתם אותו הסדק כיון שהוא כנגדו וכתבכרו הטומאה זה והכלים נחזר הכל תחת אהל אחד ואם היה הסדק של אב אכסדרה או כש לא עירב את הטומאה לפי שהוא כדבר הנמות ואין שם חלל גבוה מן הקרקע וכה או האדם חס' הוא נהנר העליון ממנו באלו הוא אהל על הגר תחתיו מדובק בקרקע וכעבה חללו יתגר מטפח ולפיכ' יביא את הטומאה לזר שאינו של אכסדרה שם הכלים וזולתם ועוד תבא הלכה זו בפרק א' מהלכות

יד פרק חמישי ר יהודה או ששה דברים מקולי בש' ומחומרי בה דם נבלות בש מטהרין ובה' מטמאין ביצת הנבלה אם יש כיוצא בה נמכרת בשוק מותרת ואם לאו אסורה כדברי בש ובה' אוסרי' ומודין בביצה טריפה שהיא אסורה מפני שגדילה באסור דם גברית ודם טהורה של מצורעת בש מטהרין ובה' או ברוקה וכמימי רגליה אוכלין פירות שביעית בטובה ו ושלא בטובה כדברי בית שמאי ובה' או אין אוכלין לא בטובה החמת בית שמאי אומרים צרורה עומרת ובית הלל אומרים אף על פי שאינה צרורה

טו ביצת הנבלה הוא שיחוט עוף ופסול אותו כשיחטו וימנעו בו כ ביצה אם היא שלימה וכתקשה קלפתה כגון הכנים שבמכרים כ בשוק היא מותרת באכלים ואם יש בקלפתה רכות ואשלו דבר מ מועט היא אסורה לפי שהוא מכלל בני מעיה אבל ביצת עוף טריפה היא אסורה מטעם שזכר ועקר הוא בידינו שהגויס אין מטמאין לא בדה ולא בזיבה לפי שנאמר כזה דבר אל בני ישראל בני ישראל מ אטמאין בזיבה ואין הגויס מטמאין

40
3

מטמאין זכין למעשרות

וכבר ידעת שכרבי הקדש שכן מטמאין את הידים וכו' וכן בקהלתא הוא מכתבי הקדש לענין זה חולא ו ועוד יתבאר בפליגי מן י יס ועוד יתבאר בסוף פרק שני מי טולת כשיהיו על הטמא וטהרו אותו ויחזר כן כו. וכן מנגנו על הקרקע או על הבגדים כי הנגב בהם אחר כן אינן מטמאין אותו לפי שכל כעשה עליו מצותן וקצת הוא הנקרא כערכי שוני' כלש' אחר' שאין חושב' אותו מן הזבלי' ול' עי'ק' אינו מדג' וזאינו כמע' זר מאותו טעם' לפי שאינה חובל' והוא לדעת בית הלל אובל' ויתחייב כתיובי האוכלין מן הטומאה ומן המעשרות ועוד יתבאר זה בסוף עקני' .

ר אליעזר אומר שני דברים מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל דם יולדת שלא מבלה בית שבאי אומרים ד ברוקה וכמימי רגליה ובית הלל אומרים מטמא לח ויבש ומומים ביולדת בוב שהוא מטמא לח ויבש

ד

דם יולדת שלא מבלה הוא קדם אשר נואה אחר שבעה לזכר וא' וארכעיה עשר לנקבה כשלא מבלה ליל יום שמיני חו' ליל החמשה ע' עשר לפי שאם טבלה הוא דם טהור בלא ספק בית הלל אומרים כיון שלא טבלה לא כתפרשה מן הכרות ולפי' כך מטמא לח ויבש כדם ה' הדרה ובית שמאי' אומרים אמנם תועלת הטבילה שתהא מותרת ל' לבעלה אבל שיטוב דם טהור טמא מפני' שלא טבלה לא ודע בשילדה בזוב ומלאו שבעה לזכר ויד' לנקבה וספרה עם זה לתשלום שבעה ימים קק"ס כד"ן כל זכה ולא טבלה וראתה דם החר כן בית שמאי' מטמאין ובית הלל מטמאין וזה עקר מחלקתם ואמנם הסמינו על י' יולדת בזוב שלא ספרה שבעה ימי' קק"ס ולא טבלה שלא כדלה מ' מן הזיבות בלא ספק

ארבעה אחים שנים מהם נזואים שתי אחיות מתו הנזואים לאחיות הרי אלו חולצות ו' ולא מתייבמות ואם קרמו וכבשו יוציאו ר' אלעזר אומר משום בית שמאי קיימו ובית הלל יוציאו

ובית הלל אומרים יוציאו מפני שכל אחד מן השני אחים נפלה על שתיים וכאלו שתיים כעשו נרות זו לזו ולפי' נכש' ל' לח יקונו אחד מהן ושק' הולכה כי אם קרמו וכבשו יקיימו כמו שכתבנו זה בפיר' שלט' מיבמות

עקביא בן מהללאל העיר ארבעה רב'ים אמרו לו עקביא וזוור כך בע' בארבעה דברים שהיית אומר ונעשך אב בית דין ל' לישראל אמר להן מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא לעשות שעה אחת רשע לפני המקום שלא יהיו אומרים בשביל שררה חוור בו' הוא היה מטמא שער פקודת דם הירוק והכמי' מטהרין והוא היה מתיר שער ככור ובעל מום שנשר והניחו כהלון ואחר כך שחטו וחכמים אוסרין הוא היה אומר אין משקין לא את הגיורת ולא את שפחה המשוחררת והכמים אומרין משקין אמר לו מעשה בכרבמית שפחה משוחררת שהייתה בירושלם והשקוה שמעיא ואבטליון אמר להן דוגמא השקוה ו' ונידוהו ומת בגדויו וסקלו בית דין את ארונו אמר ר' יהודה הם ושלום שעקביא נתגרה שאין העורה נעלת בפני כל אדם מישראל כחכמה וביראת מטא ב' בעקביא בן מהללאל ואתמי נידוהו אלעזר בן הנך ש' שפקפק בטהרת ידיים ובשמת שלחו בית דין והניחו א' אבן על ארונו ללמד שכל המתגרה ומת בנידויו סוקלין' ארונו

עוד תראה ל' מן מאמרנו בחמישי מנעשים איזהו שער פקודה מי שהיתה בו כ' כהרתוכו שער ל' ונפקה הכהרת

פזיחה אכל גורו עליהם סיהו כזבין לכל' דבריהם והם זכין מדרבנן כי' שמאי מטמאין דם הכבדות על' עקר דין תורה וכו' וכן הגדה ד' דרבנן ברוקה וימימי רב'יה שהיא מנוי' תמיד סיהא כרוק הזב' ו' וימימי רבלי' וזכה ידוע שהוא מדרבנן בהיות דמה טהור לפי שאלו היתה זכה מן התורה הכל היה טמא והיה דמה כדם זכה וכית הלל' חומרים זה שהשינו דמה עם רוקה וימימי רבלי' ואסרנו ה' הכל בטומאה אחת מורה שהוא מדוי' כן ועבין ברוקה ובמימי רב' רגליה שהוא יטמא לח ולא יטמא יבש ואין כך דם הדרה אמיתית ש' שהוא מן התורה לפי שהוא מטמא לח ויבש כמו שכתבאר בפרק ש' שביעי מדרה ודם טהור של מנובעת הוח הדם שתראה האשה הו' המנובעת אחר שבעה לזכר וארבע עשר של נקבה ועוד יבא פירוט זה בפ'ק' שמי' מדרה ושינוט בטובה בטובותיו כאלו עשה לו זכר חו' עשה לו עינו חסד ומימי חות' לא' זול' משיחות ארנו כמו שכתבאר בפרק רבי' משבועות וחמת' כל' מעור' ששמן' בן מימיהן הולכי דרכים והומרי' בית שמאי' שזה החמת טקב' ונררו נדיך שיתקיימו קעור ויתקפה על' המקום הנרור כמו שכתב' כשיעמוד מן ארון ש' לו והוא חמרו ברורה גור' מן מנזרים ויהיה הקשר בזה כל כך ש' סיו'וק זה החמת הדבר שמימי' בו ותעמד בו וכך תהיה החמת מ' מקבלת טומאה כמו שהיפה מתקנה וכה אומרים כיון שקשה תקבל טומאה נא ע' שאינה נר ויהי ולא נקמט העור ולא כתקשה מקום הקצירה

ר יוסי אומר ששה דברים מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל העוף עולה עם הגבנה על השולחן ואינו נאכל בדברי בית שמאי ובית הלל אומרים אינו עולה ואינו נאכל תורבין ותים על שמן וענבים על יין בדברי בית שמאי ובית הלל אומרים אין תורמין הזורע ארבע אמות שבברס בית שמאי אומרי' קדש שורה אחת ובית הלל אומר קדש שתי שורות המעיסה בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין מטבילין כהרדלית בדברי בית שמאי ובית הלל אומרי' אין מטבילין גר שנתעייר ערכי פסחי טיבל ואוכל את פסחו לערב ובית הלל אומרי' הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר

בשר שוף בזב' אינו מן התורה ואע"י כן אומרים אינו עולה משום הטבל ע' עכירה וחמרו שומע חכ' יתרוס ותים על השמן ועגבים על הי' ע' ת' ימיר לומר בדגן מן הגורן ובמלאה מן היקב מן הגורן מן הגמור וככ' ק' י' זה ההלכה בפרק ראשון מתנומות ונדיך אדם שירחיק ארבע אמות מן הכרס ולא זורע היק' נזו היא עבודת הכרס ולא לח ה' ימיק זורע ה'ים בגד הכרס אחר רחמנא פן תקדש המלאה הזרע ובית שמאי' אומרים שאינה אחת נקראת כרס אומרים שתבואה ש' סורה אחת עם אנתה הזרעים נאשרין ובית הלל' שהומרים שאינו כ' נקרא כרס פחות משתי' שונות ראוי לפי דעתם שיטרוסו תבואת שתי' ש' שונות והוא שכל עליהם עם תבואת הכרס וכבר באינו זה בפרק ד' מבלאים ויזעיקה הוא שירתח המ' ס בקדירה עד שיהיו דותחין בתכלית הדיח' ויטיל בהן הק' ויכענעו ע' שיתעבק ויתבטל וזה אינו חייב בבלה כבית שמאי' וכבר בארנו זה בראש חלה' בח' דלית' א' בחלוק' הא' במית ועקרנו הרדלית' רוצה לומר הד' חלס והענין מימי' הזמנים שירדים ממקום גבוה כגון הר קטן או גבוה כשיג' ממנו' נהר קטן אומרים בית שמאי' הרי הן כזבלי' ולא נהע' שאין להן עקר ומטבילין בהם את הכלים ובית הלל' אוסרין ו' ועוד יתבאר ב' דם חמשה ממקואות וכבר פרשנו בשמיני' מפסחים שמחלקתם בג' כלכד ע'ש' אומרים שמא שכסנה סבאה יהיה ט' טמא מת ויאמר כמו שטרתתי בשכס' שעברה ואלבתי' פסח בערב כ' כמו כן ע'ק' חטובל ואכל כל בערב אבל ערל ישראל' אין בו מחלוקת' שהוח טוכל' ואוכל פסח לערב

ר' ישמעאל אומר שלשה דברים מ מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל קהלת אינו מטמא את הידים בדברי בית שמאי ובית הלל אומרים מטמא את הידים מי הטאת שעשו מצותן בית שמאי מטמאין ו' ובית הלל מטמאין הקצח בית שמאי מטמאין ובית הלל

41
A

בירושלם על שהרג את הנפש ועל היין בן ארבעים י
זום שנתגסך על גבי המוכח ועל תמיד של שחר שקרב
בארבע שעות

אלו העדויות כלם מבוזרים ועשים בהם ואמרו
בירושלמי בימי מלכות יון היו משלשלין להן שתי קופות של זהב ו
נהעלו להם שני גדיים באותה שעה האיר להם הקפה עיניהם ומזאו
שני טלאים מכוקרים כלשכת האלמים ועל אותה העיר ר' יהודה בן
בבא

ב העיר ר' יהושע ור' נחניא בן אליעזר ארש בפר
הכבלי על אבר מן המת שהוא טמא שר' אליעזר אמר ל
לא אמרו אלא על אבר מן החי אמרו לו והלא קל וחומר
ומה מן החי שהוא טהור אבר הפורש ממנו טמא הנת
שהוא טמא אינו ריץ שיהיה אבר הפורש ממנו טמא א
אמר להן לא אמרו אלא על אבר מן החי דבר אחר
מרובה טמאת החיים מטמאת המתים שהחי עושה מ
משכב ומושב מתחתיו לטמא אדם ולטמא בגדים ועל
גביו מרף ולטמא אוכלין ומשקין מה שאין המת מטמא

כבר ידעת המקראות הכתובים בתורה בזב שהוא מטמא משכב ו
ומושב ושמשכב הזב ומושביו יטמא אדם ויטמא בגדים והוא שבאמר
אשר יגע במשכבו וכבם בגדיו וגו' אמנם כל מה שיהיה על הזב
מן הבגדים והכלים היו כינו וביניהם חלק מנכנין אותן המאכלים
והמשקים טמאים טומאה קלה והוא שבהרואת טומאה מרף
לפי שהן מין מעלין מן עלה דרך אותן בגדים אמר
כלים אינן מטמאין לא אדם ולא בגדים אבל מטמאין אוכלין ומ
משקין בלבד והביאו ראיה על טומאה מרף ממה שבאמר בזב וכל
כלי עץ יטמא במים אמרו מה בא זה ללמדנו אם ללמד שטמא כלי
שטף במגע והלא כבר באמר והכוננו בכבד הזב יבם טביו אם ה
הטוב כלי שטף מטמא במגע הוא עצמו לא יטמא כלי שטף במגע
אם כן למה באמר וכל כל עץ חלל אוכלין ומשקין וכלים שעל גב ה
הזב ואמרו עוד וכל כלי עץ יטמא במים למד שהוא עושה על
גביו מרף וכל זה מיותר בזב מאותן שרייהו ורינו אחד רבנו לומר
זכה ויולדת זכרה וכאמר וכל המשכב אשר ישכב עליו הזב לא המת
לפי שלא היה צריך להחייב לזכרון זכ לפי שמת לא יטמא משכב כ
בגון הזב ואם הצענו על דרך משל מאה בגדים זה למעלה מזה מ
מחברו וישב זכ על הכבד העליון כל המאה בגדים טמאים משכב ו
ואין הפרש בין הכבד שהוא רבך בגופו כשישכב עליו או הכבד ש
שמוך לארץ והן ענין טומאת משכב אבל אם שמו המת למעלה
מונאה בגדים השלשה מהם בלבד טמאים והם אותו שנגב
במת לפי שנגב בראשון והשלישי לפי שנגב בשני וכל מה שאחר ה
השלישי טהור כמו שיתבאר בראש ההלכות ואין מטמא אותן מרף
משכב חלל בדרך נגיעה בלבד וכן אילנו השלכנו על הזב מאה כס
כשונין זה על זה הכבוי העליון טמא מרף ומטמא אוכלין והמשקין
וכן כל מה שלמעלה מן הכבד הרבוק בגופו הוא מטמא אוכלין ומ
משקין והוא טמא מרף אבל אם השלכנו על המת אין מטמא מהן
זולתי השלשה הסמוכים בלבד כמו שזכרנו ועוד תראה זה הענין

בשעת מיתתו אמר לבנו בני חוור כך בארבעה דברים
שהייתי אומר אמר לו אבי אתה למה לא חורת כך אמר
לו אני שמעתי מפי המרוכין והם שמעו מפי המרוכין א
אני עמדת בשמועתי והן עמדו בשמועתן אבל אתה
שמעת מפי היחיד ומפי המרוכין מוטב להצח דברי ה
היחיד ולאחוז ברכרי המרוכין אמר לו אבא פקד עלי
חביריך אמ' לו איני מפקיד אמ' לו שמא עולה מצאת כי
אמר לא לאו מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך

אמר לו מוטב להיח דברי יחיד ולא אמר לו שזה ראוי לו ואתה יודע עקר ה
התורה חמרי רבים להטות ואינם אמר זה שהוא גם כן קבל מרבים
כמו שזכר ואין מתחיי המקבל שיהיו דבריו מרבים אבל כשהיו המ
המקבלים רבים מרבים וקבל יחיד מרבים לעשות כדברי רבים ש
סקבלו מרבים יותר ראוי כמו שבאר לו ומבואר הוא שאין הלכה כ
בר' עקיבא בן מהללאל בכל'

והניחה שער לבן במקומו וחזרה וזה כי מן העקרים המתבארים ל
לשם שהבהרת שיהיה עם סימן טומאתה שער לבן אינה מטמאה ע
עיר שיהא בו שער לבן ותהיה הבהרת קודמת לשער הלבן כמו ש
שבארנו והיא הפכה שער לבן שהפכתו הבהרת

אומר ר' עקיבא בן מהללאל הכוננה שיטפה את זה השער עם מ
מהבהרת וזה השער הבהרת בעצמו היא שטפתה אותו וה
והפכתו וחכמים אומרים הכוננה שיטפה את זה השער ואת הבהרת
ועד שתהיה זאת הבהרת בעצמו היא שטפתה אותו והוא ענין מא
מאמרם והוא הפכה שהפכתו והיא לא שהפכתו חברתו ונקרא
זה שער פקודה על דרך משל כאלו הבהרת הפקודה אותו במקומו
עד שתחזור אליו ועוד יתבאר בפרק שני מנדה שמראות הרם שם
ממחמתם הטמא האשה ארבעה ומכללם משרת הכרם ועקביא
בן מהללאל אומר שהיונו דומה בזה המראה כלומר במשרת הכרם
ונגיית הכבוד אסור אמרה תורה לא תגזז בכור צאנך וראוי לאכול
הכבוד בשכחו לא יאחר אותו אם הוא תמים קרב ויאכלוהו הכהנים
ואם הוא בעל מום יאכל בכל מקום והאכליה שנה כלומר בשנתו
ולפיכך אסור בדרך גזירה שיגזז בכור בעל מום כרי שלא יעבדו
הכהן ולא ישחטוהו בשכחו ולפיכך אסור לו שיהכה בכור שעליו עד
שישחטוהו ואם נפל ממנו דבר קודם שחיטר עקיב' מתיר ליהנות בו
אחר שחיטה לפי שבינו ששחטו כשתלק מעליו החיסור וחכמים אומרי
אותו מצינו טמא יטהר ועוד יתבאר זה בפרק שלשי מבבבירות
ואומ' שבירות ומשחררת אין משקין אותה מי' כוטה וכשהביאו ראיה
במה שעשו שמיניה נאכלין

שהם לא השקוה מי' כוטה על אמתתה אבל עשוי תחולה שח
שחטבה שהם מי' כוטה והם כדמות מי' כוטה ודוגמא הוא דרמיון ו
ועשו זה לפי שהיתה גיורת והם גרים וכאלו הם לא סברו להרחיקה
להתפחה ברת' שראל נקשה זה הדבר על החכמים על שלעגו ע
עליהם וכדוהו ופירושו מלת פקדוק על כונו הוא הדבר שאין לו ק
קיום והוא רופף והביא אותו בשחן על דרך הרמיון באותו שהקל ב
בטהרת הידים שהיא מדרבנן ונתקיימה ב' ישראל וכתחוקה רבנו לנ'
שהידים מתטמאות מכלי שאר הגוף בדבר פלוני ובדבר פלוני כמו
שזכרנו בזו המהכתא וכמו שהתבאר בידי' והביא זה ויתר באותנה

אמר לו מוטב להיח דברי יחיד ולא אמר לו שזה ראוי לו ואתה יודע עקר ה
התורה חמרי רבים להטות ואינם אמר זה שהוא גם כן קבל מרבים
כמו שזכר ואין מתחיי המקבל שיהיו דבריו מרבים אבל כשהיו המ
המקבלים רבים מרבים וקבל יחיד מרבים לעשות כדברי רבים ש
סקבלו מרבים יותר ראוי כמו שבאר לו ומבואר הוא שאין הלכה כ
בר' עקיבא בן מהללאל בכל'

פרק ששי ר' יהודה בן אבא העיר חמשה
דברים שממאנים את הקטנות וש
ושמשיאין את האשה על פי ער אחוז ושנסקל תרגול

41
6

ג כוית בשר הפורש מאבר מן החי ר' אליעזר מטמא ר' יהושע ור' נחוניא מטהרין עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי ר' נחוניא מטמא ור' יהושע מטהרין אמרו לו ר' אליעזר מה ראית לטמא כוית בשר הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מן החי כמת שלם מה המת כוית בשר הפורש ממנו טמא אף אבר מן החי כוית בשר הפורש ממנו יהיה טמא אמרו לו לא טמאת כוית בשר הפורש מן המת שכן טהרת עצם כשעורה הפורש ממנו ונטמא כוית בשר הפורש מאבר מן החי שכן טהרת עצם כשעורה הפורש ממנו אמרו לו ר' נחוניא מה ראית לטמא עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מן החי כמת שלם מה המת עצם הפורש ממנו טמא ואף אבר מן החי עצם כשעורה הפורש ממנו יהיה טמא אמרו לו לא טמאת עצם כשעורה הפורש מן המת שכן טהרת כוית בשר הפורש ממנו טמא ונטמא כוית בשר הפורש מן החי שכן טהרת כוית בשר הפורש ממנו אמרו לו ר' אליעזר מה ראית לחלוק מדותיך או טמא בשניהם או טהר בשניהם אמר להן מרובה טומאת הבשר מטומאת העצמות שהבשר נוהג בנבלות ובשרצים מה שאין כן בעצמות דבר אחר אבר שיש עליו בשר כראוי מטמא כמגע ובטמא ובאהל חסר הבשר טמא חסר העצם טהור אמרו לו ר' נחוניא מה ראית להלך מדותיך או טמא בשניהם או טהר בשניהם אמר להם מרובה טומאת העצמות מטומאת הבשר שהבשר הפורש מן החי טהור ואבר הפורש ממנו והוא כבריית טמא דבר אחר כוית בשר מטמא כמגע ובטמא ובאהל ורוב עצמות מטמאין כמגע ובטמא ובאהל חסר הבשר טהור חסר רוב עצמות אף על פי שטהר מלטמא באהל מטמא כמגע ובטמא דבר אחר כל בשר המת שהוא פהות ככוית טהור רוב בנינו ורוב מצינו של מת אף על פי שאין בהם רובע טמאים אמרו לו ר' יהושע מה ראית לטהר בשניהם אמר להם לא אם אכרתם במת שיש בו רוב רובע ורקב תאמרו ב כוית שאין בו רוב ורובע ורקב

42 A

כמגע וכמאכל כוית טהור ר' אליעזר מטמא ר' יהושע ור' נחוניא מטהרין עצם כוית בשר הפורש מאבר מן החי ר' נחוניא מטמא ור' יהושע מטהרין אמרו לו ר' אליעזר מה ראית לטמא כוית בשר הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מן החי כמת שלם מה המת כוית בשר הפורש ממנו טמא אף אבר מן החי כוית בשר הפורש ממנו יהיה טמא אמרו לו לא טמאת כוית בשר הפורש מן המת שכן טהרת עצם כשעורה הפורש ממנו ונטמא כוית בשר הפורש מאבר מן החי שכן טהרת עצם כשעורה הפורש ממנו אמרו לו ר' נחוניא מה ראית לטמא עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מן החי כמת שלם מה המת עצם הפורש ממנו טמא ואף אבר מן החי עצם כשעורה הפורש ממנו יהיה טמא אמרו לו לא טמאת עצם כשעורה הפורש מן המת שכן טהרת כוית בשר הפורש ממנו טמא ונטמא כוית בשר הפורש מן החי שכן טהרת כוית בשר הפורש ממנו אמרו לו ר' אליעזר מה ראית לחלוק מדותיך או טמא בשניהם או טהר בשניהם אמר להן מרובה טומאת הבשר מטומאת העצמות שהבשר נוהג בנבלות ובשרצים מה שאין כן בעצמות דבר אחר אבר שיש עליו בשר כראוי מטמא כמגע ובטמא ובאהל חסר הבשר טמא חסר העצם טהור אמרו לו ר' נחוניא מה ראית להלך מדותיך או טמא בשניהם או טהר בשניהם אמר להם מרובה טומאת העצמות מטומאת הבשר שהבשר הפורש מן החי טהור ואבר הפורש ממנו והוא כבריית טמא דבר אחר כוית בשר מטמא כמגע ובטמא ובאהל ורוב עצמות מטמאין כמגע ובטמא ובאהל חסר הבשר טהור חסר רוב עצמות אף על פי שטהר מלטמא באהל מטמא כמגע ובטמא דבר אחר כל בשר המת שהוא פהות ככוית טהור רוב בנינו ורוב מצינו של מת אף על פי שאין בהם רובע טמאים אמרו לו ר' יהושע מה ראית לטהר בשניהם אמר להם לא אם אכרתם במת שיש בו רוב רובע ורקב תאמרו ב כוית שאין בו רוב ורובע ורקב

פרק שביעי
העיר ר' יהושע ור' צדוק על פדיון פסח המורשמת שאין בו לכהן כלום שר' אליעזר אומר חייבין באחריותן כחמש סלעים של בן וחבמים אומרים אין חייב באחריותן אלא בפדיון של מעשר שע

אמר רחמנא ופטר חמור תפדה בשה ונגזר וכו' כבוד אדם ככניף תפדה ר' אליעזר חמור הקים כבוד חמור לכבוד אדם וחבמים מביאים רחוק מאמרן שדה תפדה את כבוד האדם ואת כבוד הבמה ל הטמאה תפדה שרונה בו פטר חמור כמו שכתבתי בספר ונאמר ל לשייה הקשתינו ולא לרבר חסר והלכה כחבמים וזה העדות בראש ב בנינו ונתבס כן

ב העיר ר' צדוק על ציר חנכים טמאים שהוא טהור שמשנה ראשונה חנכים טמאי שנכבשו עם חנכין טהורים לא פסלו צירן חבבי מיני הארבה וצירן הוא הנוטב היוצא מהם ואינו אסור ואשילנו מחנכים טמאין לפי שאין בחנכין מעלי טרם וכמו כן יבטיד צירן בס כן ואינו כנון משקין טמאין אכל הנוח מתטמא וזהו חמור מהו טהור להכשיר הח אשילנו כל שהו מטמא עדות זו הלכה כמותה וכבר קדמה בעשירי מתרוומות

ג העיר ר' צדוק על ווחלין שרבו על הנוטפים שהם בשרים מעשה היה בבירת השליא ו בא מעשה לפע חבמים והבשרוהו

ונחלין הם המים הנגבים בכחלים וככרתות ונוטפין הם המים הנזולין טענת טענת מן המעיינות ומן הכרתות כן ויתבאר מאותן טענות מקנה מים ויעקב חלבו הזוחלין במעיין והנוטפין כ צדקה וכשיתקבצו הנוטפין עש הזוחלין הרבה מן הנוטפין רין הכל כן ויהמעיין והם כשרים ל לקדש כהן מי חטאת כמו שיתבאר בחמישי מתקנות ויעדות ר' ר' ברנא ברנא

ד העיר ר' צדוק על הזוחלין שקלהן בעלי אגוז שהן בשרין מעשה היה באהליא ובא מעשה לפע לשבת הגזית והבשירוהו

כבר קדם הזוחלין הוא המים הנגבים על הארץ בגור מוחלי עפר וקלוח הנו שפיכות המים והולדת מן הבתלים והזוחלה והוא לשון מירבל הרבה במסכה וקתוספת והוא אומרי כשנתן המים שזחל על עליה האגוז כלומר על קלפתו החיצונה הידוקה וישפך מחותה הקלפה אל מקום אחר הנה הוא כרין הזוחלין כמו שהיה לפי שחיתין קלפית נחשף שיש כ בהן בית קבול חכם כלים כדי שיהיה רין המים כרין ממעיין שם שהעבירו על גבי כלים שאזכרנו עוד בחמישי מתקנות חבל הוא כ כוחלין שהם כמעייין ומטהר בכל שהו וכשר לקדש מי חטאת ו לטבית הזב כמו שיתבאר בראש מתקנות וכל חלונות הקן

כה וכשהיא רותחת יעלן חמים באונן הכנין כמו ששמש הנכבש ס
סמכטלין הכאכון והסוכרא וסולקין הזתים וכיוצא בהן
והעקר אכלנו שחלג התוספת העשויה מהן לפי שאנו רביסין להן לכ
לכשול הוא מטמא והכבשין על דרך הכני או תוספת על הנדך מינו מ
מתטמא כמו שכ' תכני וכריס יותן טמאים הם וטמאים יהיו לכס ו
וקבלנו בפירוש זה לכס טכנרכים כמו שכתב בחמשי מכלים

ה
העיר
ר' נחמיה בן גורגרא על החרשת שהשיאה אכיה שהיא
יוצאה בגט ועל קטנה בת ישראל שנשאת לכהן שהיא
אוכלת בתרומה ואם מתה בעלה יורשה ועל המריש ה
הגזול שבנאו בכירה שיתן את רמיו ועל החטאת הגזולה
שלא נודעה לרבים שהיא מבפרת מפע תקון המובח

חרשת שהשיאה אכיה כיון שכשנאיה נשואי מורה לפי שהיא חרשת ת
תבא בגט ויהיו גרושים גרושין גמורין ומריש קרה גדולה שמשמין ע
עליה ראשי קורות התקרה כל דבר שגול הגזול יעשה בו מעשה שאינו
יכול להחזיר הדבר שגול להקל על בעלי התשובה וכבר קדם לנו ה
המאמר באלו העיוות כלן שהן כרונות בחמשי מן גיטין

פרק שמיני
העיר ר' יהושע בן בתירא על
דם נבלות שהוא טהור העיר ר'
שמעון בן בתירא אפר חטאת שנגע טמא במקצתו
שטמא אף כלו הוסיף ר' עקיבא על הסולת והקטורת
והלבונה והגחלים שנגע טבול יום במקצתו שפסל איה
גלם

זה שאמר ברם נבלות שהוא טהור דברי אמת
זנה לומר שאינו מטמא כמו הנבלה לפי שאין לך דבר שיטמא רמו כ
כגופו מלבד השרץ אבל דם נבלות מטמא כרביעית וכבמרא שקלים
סאין טהור מלהכשיר אבל לטמא מטמא ואמנם כרביעית כמו ש
שכתבנו וכבר כתבאר בסוף חגיגה שהכלי מניף מה שכתבו וכשוכ
כל מה שכלי כגוף אחר ואע"פ שהם גופים כשרים ואם נגע
באחד מהן כאלו נגע בכלן ואין רחמי אותה הדבר לקדש וזה לנדרג מ
מעלת הקדש וסמכו זה למה שאמר ר' אשת עשרה זהב מלחה קטרת
אמרן שכתוב עשרה לכל מה שכתב אחת וזהו כשהוא כלי טיט לנ תוך
והוסיף ר' עקיבא שאפילו אם היה לנתוך חלל שיהיו אותם הדברים
מסולת או קטרת וכיוצא בהן כבדיון יעל נוח או ענר הנח הוא מנטרף
אותה וזהו ענין דברי ר' עקיבא ואמרן הנבלים להפסל לקטרת ואע"פ
מאזים מקבלים טומאה חלל על דרך הגדילה והתוספת בקדושה ו
זה עמיר זה בנבלים של יום הכפורים וכתבו הטעם שבהם שהוא ח
חותה הוא מכניס אבל נבלים של כל יום יתכן כפיכפז ממנו רקב ג
נבלים היה מכבדן לאמה כלומר שלא היה חושש להן ודברי ר' עקיבא
הלכה

ב
העיר ר' יהודה בן אבא ור' יהודה הכהן על
קטנה בת ישראל שנשאת לכהן שהיא אוכלת בתרומה
כיון שנכנסה לחופה אע"פ שלא נבעלה העיר ר' יוסי
הכהן ור' זבדי בן הקצב על תינוקת שהורהנה באשקלון
ורחקוה בע המשפחה ועדים מעידים אותה שלא נסתרה
ושלא נטמאת אמרו להם חכמים אם מאמינם אתם
שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה אם אין
אתם מאמינם שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו
שהורהנה

הורהנה שמענה חלל גוים וכבר כתבאר בסני
בכתובות שכתב ר' יודי כפשות הסורה לבעלה כשהיא
כהן ואלה הממושכנות זולתי הכפשות וזהו הסודות לכהן אם העירו
לה שהיא טהורה וזה הריחוק שהרחיקוה בני משפחה מוכה הלכה א

ה
העיר ר' יהושע ור' יקים
איש חרד על קלל של חטאת שנתנו על גבי השרץ ש
שהוא טמא שר' אליעזר מטהר העיר ר' פפיים
על מי שגור שתי נזירות שאם גלח את הראשונה יום
שלשים שמגלח השנה יום שלשים ואם גלח יום שלשים
חסר אחר יצא שיום שלשים עולה לו מן המען

כריס לן
גלי חרס ויש בהן אפר פרה וכבר בארנו לך במסכתא זו סכלי חרס
לא יטמא מגבנו והכלי טהור בלי ספק אבל חכמים אומרים שהאפר כ
כטמא נאצנו ראוי לטהר בו לפי שאמר באשר הפרה ונתיח מחוץ ל
למחנה במקום טהור ואין זה מקום טהור ור' אליעזר אומר הנחיל ו
נהכלי לא כטמא אנתו האפר במקום טהור הוא ועוד תבא הלכה זו ב
בפירושה בעשירי משרה וכבר ירעת טסתם כזירות שלשים יום ו
וכשנלח יום שלשים נחשב אותה היום סוף השלשים ותחלת השלשים
השניים גם כן יום תשעה וחמשים וכבר קדם פירוש ערויות לן
בשלישי מזירות וכן ההלכה ואין הלכה כר' אליעזר

העיר ר'
יהושע ור' פפיים על וולד של שלמים שיקרב שלמים
שר' אליעזר אומר שולד שלמים לא יקרב שלמים
וחכמים אומ' יקרב אומר ר' פפיים אע מעיר שהיתה לנו
פרה ובהי שלמים ואבלגון בפסח ואבלגו ולרה שלמים
בהג'

שר' אליעזר אומר זה כרי שלא יניח אותה בשביל חלדס
ויטבור על מיה שכתבאר לא תאחר לה טלמו והוא ענין אמרו גורה טמא
יביל מהם עיריים והלכה כיון ערות זה ולא נחוש לחששן וזו כל ובר
סתלדנה מותר להקריבו שלמים כמו שכתבאר בשלישי מתמורה

הן העירו על ארובות של נחומין שהם טמאות שר'
אליעזר מטהר הם העירו על תגור שחתכן חוליות ונתן
חול בין חוליא לחוליא שהוא טמא שר' אליעזר מטהר
הן העירו שמעברין את זשנה בכל אדר שהיו אומרים
עד הפורים הן העירו שמעברין השנה על תנאי
מעשה ברבן גמליאל שחלך ליטול רשות מהגמון
בסוריא ושהא לבא ועברו את השנה על תנאי לשירצה
רבן גמליאל ונמצאת השנה מעוברת

ארובות
אל נחומין לנחות על נחומין עירידין עליהם הכפרות כשהם ע
עשה וכתבחות ארובות כשי' תכניתן ועוד ככתב במקומות מוסכת
כלים שפאנו כלי עץ אין מקבלין טומאה מן התור ואמנם מתטמאין
מדרכן והיה אומר ר' אליעזר שלא יטמאן חלק הארובות וזה התגור
המתפרק הוא שכותבין בין כל חוליא וחוליא חול לפי שהוא כלו מתפרק
חלק חלק וכתבם חומנו טח אותו בטיט מכתן ומתכבר כג' אומר ר'
אליעזר הנחיל והחול מכריל בין חוליא וחוליא הוא נחשב כשכור ה
המתפרק תמיד ולפיכך הוא טהור לעולם ואינו מקבל טומא וחכמי
אומרים כיון שהטיט מרובק בחוליותיו מכתן חנה כלן מחוברות ו
הוא שלם ומקבל טומאה ואין הלכה כר' אליעזר כמו שכתבאר עוד
בהלכה זו בחמשי מכלים ומעברין את השנה בכל אדר הוא שכותבין
לעשות השנה מעוברת עד היום האחרון מן אדר ויכולין בית דין ל
לומר כיום אחרון מן אדר בזה החרס שיכבס למחר הוא אדר שני
ואמרנו על תבאי כבר בארנו מה שהיה והכל ברור והלכה כן

ה
העיר מנחם בן סגנאי על מוסף היורה של שולקי ויתים
שהוא טמא ושל צבעים שהוא טהור שהיו אומרים
חלוף הדברים
יורה קררה בנייה וינעם האם תחתיה וסביבה
כנין על שפגת הקררה וממלחין הקררה בלוחין הדברים שמכשלים

42
B

אכל הוא מותרת לכהן כיון שיש לה עירי טהרה

העידר יהושע ור יהודה
בן בתירא על אלמנת עיסה שהיא בשירה לכהנה
שהעיסה בשירה לטמא ולטהר לרחק ולקרב אמר רבן
שמעון בן גמליאל קבלנו עדותכם אבל מה נעשה נגמר
רבן יוחנן בן זכאי שלא להושיב בתי דינין על כך ה
הכהנים שומעין לכם לרחק אבל לא לקרב

שישה היא הקמח
העירוב שהעירו עליו הוא שמשפחה נשא אשה ממונה ספק חלל ולא
נודע מי הוא ומי נחיש מ' אותה ונשמה והיחוס אשה והיחוס קראת
אלמנת עיסה ויש בה ספק על ספק הראשון שאפשר ששאת לאיש ש
הוא שהיא ספק חלל או ששאת לזונתו והספק השני אם היתה אשתו
אם הוא חלל על האמת ותיקה היא גם כן זונה ותיקה אסורה על ה
הכהן כמו שקבענו עקר בקדושין או הוא כשר או זה האיש ספק חלל
היה ולפיכך יבשיר ר' יהושע לכהונה אמנם רבן גמליאל אומר הנזיל
יש עם ספק ואלו חקרנה היתה מותרת ואומרת לכהן כבעלת לא ת
תפסל לכהן אחר כן העירו עדות אחרת ואמרו שזאת המשפחה
שנתערב בה ספק חלל היא בחוקת כשרות כמו שאר המשפחות ו
יבולין לומר זו היא טמאה וזו היא טהורה כלנו כבעלה לבני או לא
כבעלה נירמיקו לאותה טומאה מהם כמו שקדם ממאמרנו ורחוקים
בני משפחה ניקרבו לאותה שנתברר חללם שהיא טהורה ואין ראוי
לכונן סב' להם הנזיל ויש בהם ספק איכבב דריכיס שנתרחק זו וכבר
גזר רבן יוחנן בן זכאי שלא ישב בר ויתיר אלמנת עיסה לכתחילה ו
זהו ענין אמרו שלא להושיב בר על כך ואמרו לרחק אבל לא לקרב
כלומר כשהעירו הם שזו אלמנת עיסה רחוקה ולא שמענו מכם
באמרכם טהורה כמו שעשו בתינוקת שהוריהם שהיא מוכינה אונתם ל
לטמא אבל לא לטהר וספק ההלכה באלמנת עיסה שלא תקנא לה
לכתחילה לכהנה ואם נשאת לא תנא

העידר יוסי בן יועור
איש צרידה על איל קמצא רבן ועל משקה בירת מ
מטבחיא דאיון דכין ודיקרב במיתא ייסתאב וקרדו ליה
יוכי שריא

איל קומנא איל הוא מין הארבה דוניה לאיל תרגום
מבין קניינן והעירו שהוא מן החבכים הטהורים ומותר לאכלו ו
ותרגו טהור דכי נטהרין דכין וכי מטבחיא הוא בית המטבחי והוא
בית ידוע בעזרה ששוחטין בו הקדשים ועוד נזייר אותם במקומו מן
העזרה כשנזייר צורת המקדש כלו במסב' מדות ורזוני לומר במשקה
בית מטבחיא דהם והמים שמתמשי' בו לשם והעיד שאת המשקין
טהורין ואין מקבלין טומאה מן הטומאות בשום פנים ובטומאת מ
משקין מחלוקת בין החבכים שיש מי שסובר שהיא יראויה ויש מי
שסבר שהיא מדרבין וכזה משא ומתן גדול ועוד נבאר אותה בעיקרי
במסכת טהרות אבל השילנו מי שאומר שטומאת משקין דאורייתא מ
משקה כי מטבחי' הן הלכתא בניירי לה וכמו כן גאון אובן המשקין
אינן מכשירין לטומאה לא הם ולא המים שמתמשי' בו באותה ה
המקום והוא אמרם לא דין שהן דאן אלא שאין מכשירים ועל דרך
הרחיק אמרו בתלמוד שהם כלבד אינו מסאיר וכתבאר אחר כן ש
שהוא כרם כלנו משקה בית מטבחי' כלן אינן מכשירין אמנם היות
דס הקדשים לא יבשיר מטבחהו לזה שכתבאר ברם חולין על הארץ ת
השפכו כמים אמרו דס שכתב' במים חכסיר לפי שעקר הכשר דלאי
הוא למים כמו שכתבאר וכי יותן מים על זרע ולמדו שאר השבעה מ
משקין לפי שהן דומים למים בייחוד קריחת השם ומהם מה שנקרא
בשם המים כמו שכתבאר במסכת משקין והנזיל והדבר כן כל מה ש
טבא במשנה מוצרין טומאת דס הקדשים ודאי אמרו אונת קודם ע
עדות זו שהעיד בה ר' יוסי שמשקה כי מטבחיא טהור וכן יבאר ברין
כלן ולא כיוסף בן יועור ודיקרב למיתה מכאב ביארנו בתלמוד
שהוא ספק טומאה ברשות הרבים טהור לפי שענין שהם אמרו ד

93
A

דיקרב שכתב' ככירור פננע במת הוא פננמא אבל כשהוא ספק הוא
טהור וזכר המת לפי שהוא חמור מכל הטומאות כל שכן מה שהוא
למטה ממנו שספקו ברשות הרבים טהור אבל לכתחילה נאמר ל
לאותו שאיש שכתב' אינך מפסיד שתטבול כיון דהוים מנינים על
דרך שמייה ואמר הוא כי חינו דרך טהרה נאשילנו לכתחילה
ולפיכך נקרא יוסי שריא לפי שהתיר שלשה דברים כמו שאתה רואה
וכן דרכן כן שבר שמתיר שלשה דברים נקרא כי ריבא שריא נספק ח
ההלכה בספק טומאה ברשות הרבים שכתבאר לנו אינך מפסיד לטבול
ואם לא טבול ונבע בקדשים הם טהורים כלל ספק לפי שספק טומאה
ברשות הרבים מכלל ספקות שטהרו חכמים ועדותו ברורה והלכה
למעשה

העידר עקיבא בשום נחמיה איש בית דלי
שמישיאים האשה על פי עד אחר העידר יהושע על ע
עצמות שנמצאו בדיר העצים שהם סמאים אמרו ח
חכמים מלקט עצם ועצם והכל טהור

כסיעד
עד אחר שמת בעל האשה תקנא על פיו זה מפורסם וכבר כתבאר
באחרון מיבמות ודיר עבים הוא מקום ששם העצים ששורפין על גב
המוכח והוא לשה בעזרת נשים על ימין הככב במקדש ממותן ה
הארבעה לשכות שיש באותה העזרה כמו שנזייר כשנעשה תבניתה ה
המקדש וארבע שמתאז באותה לשכה עבמות מת ונינו ללקטם מחר א
אחר כלבד ונשארם כל העזר וכל האכס' שהם משתמשי' בהן ונחללי
הכל טהור ולא אמרו שמתאז זה בזה זה מזה ויביעו הטומאה
אבל היא כמו רשות הרבים כמו שכתבאר ולא חפרו בארץ גם כן כדי
שריאו אם יש עם קבר אלא לקטו מה שמתאז כלבד ולא בזרז טומאה
על יושלים בשבילם אבל העמידום בחוקת טהרות כמו שאר ארץ
ישראל כמו שכתבאר במירא בפרק אחרון מזבחים וכל זה ברור

אמר ר' אליעזר שמעתי כשהיו בונים בהיכל עושים
קלעים להיכל וקלעים לעזרות אלא שבהיכל בונין ב
מבחוץ ובעזרות בונים מבפנים אמר ר' יהושע ג
שמעתי שמקריבין ואף על פי שאין בית ואובלין קדשי
קדשים אעפ' שאין קלעים קדשים קלים ומעשר שני
אעפ' שאין חומה שקדושה ראשונה קרושה לשעתה
וקדושה לעתיד לבוא

זה המאמר ברור וכבר בארנו בפני
משבועות כי מן העקרים הכרוים קדושה ראשונה קדושה לשעתה ו
וקדושה לעתיד לבא ורזוני לומר בקדושתה ראשונ' קדושה שלמה עליו
השלוס ובמקדש כלבד הכל מודים בו אבל בקדוש שאר ארץ ישראל
יש בו מחלוקת ונחנו כומים בזה על קדוש' עזרא והוא קדושה שנייה
ולדברי הכל שקדושה שנייה והיא כל מה שהחזיקו בה עולי בבל ק
קדושה לשעתה וקדושה לעתיד לבא

אמר ר' יהושע מקובל
אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו הלכה
למשה מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ו
ולקרב אלא לרחק המקורבין בורוע ולקרב המרוחקים
בורוע משפחות בית צריפה היית בעבר הירדן וד
וריהקה בני ציון בורוע ועוד אחרת היית שם וקרבוה
בע ציון בורוע כנון אלו אליהו בא לטמא ולטהר ל
לרחק ולקרב ר' יהודה אומר לקרב אבל לא לרחק ר'
שמעון אומר להשוות המחלוקת וחכמים אוברים לא
לרחק ולא לקרב אא לעשות שלום ביניהם שנאמ' הנני
שולח לכם את אליהו הנביא וגו' והשיב לב אבות על
בעם ולב בגים על אבותם

לא כשמע ממשה רבינו עליו השלום
וח הלמן אבל שמענו ממונו זה הענין לפי שמשא כפר בכילת המשים

לפני התורה אם יהיה נחמד בקצה השמים וגו' ושב ה' אלהיך את נכו
ומל ה' אלהיך וגו' וזוהי זה והגד להם גם כן מפי הבבורה
בהקדמותיו וכמותו ושיקדים אותו ויש לישר לו הארץ והוא אליהו
והודע להם שהאיש ההוא לא ינסוף ולא יגרע בתורה אבל ילך ויסיר
החמסים בלכד וזין בזה מחלוקת ולא הכחשה אבל כפלה המחלוקת
ברעות שיקיר מה הם
אמר שהרענות שיקיר הם להרחיק
אדם פזול ביחסו ששכר בזרוע ולקרב אדם כשר שהורחק מקהל
כהונה או מקהל ישראל בזרוע והמשיל בשתי משפחות שהיו אחת ב
כשרה והשניה פבולה ונתגברו בני זיון עליהם והשיב הפסולה כ
כשרה וקבצרה פבולה והתבונן היחך בורחין חכמים מלשון הרע כי
אעפי שהיו יודעין השתי משפחות זכרו העשוקה בשמה וחותה עת
שהיתה פסולה בכירור והשיבו אותה בני זיון כשרה בזרוע לא פר
פרסמוה אבל אורו ויעד אחרת היתה עם וקרבנה בני זיון בזרוע ור
יהודה אומר אין העשוק אלא לרחק הכשר בלכד וחכמים אומרים אין
עושק ביוחסין כל הנקרא בשמו הכל יתיחסו אל האמת והתורה ה
היא חכ הכל חבל המעשקות והרעות הם השכחות שבין בני אדם ל
לפי שהם חכם והוא חנומם בשכחות אונתו והוא אמרם לעשות שלום
בעולם

סליק מסכת ערוית

מסכת עבודה זרה

לפני אידיהן של גוים שלשה ימים אסור מלתת
ולשאת עמהם מלהשאלין ומלשאול
מהם מלהלוות ומללוות מהן מלפרוען ומלהפרע מהם
ר' יהודה אומר נפרעין מהם מפני שהוא מיצר אמרו לו
אף על פי שהוא מיצר עבשיו שמח הוא לאחר זמן

אידיהם אבל יתקם כנוי למועדיהם
אסור לקדוית מועדים לפי שהם הכל על האמת נאלה שלשה ימים ל
מלכד יום האיר עצמו ואחריו שישאל מהם או ילנה מהם לפי שהם
מוטבחים לעצם שלה על זה ויהיה הוא סבה לשבח לעצם ואם הוא מלנה
על פה מותר לקבלה מהם לפי שהוא מיצר מירם ואין הלכה כר
יהודה

ב ר' ישמעאל אומר שלשה ימים לפניהם וגו'
ושלשה ימים לאחריהם אסור וחכמים אומרי לפניהם
אסור ולאחר א' ודיהן מותר

פסק ההלכה בגולה אין אסור לא
יום אידיהן בלכד וכל מה שלקחין ומוכרין עמהם כיום אידיהן א'
אסור כלומר שאסור ליהנות ממונו ואין הלכה כר' ישמעאל

ואלו אידיהן של גוים קלאנריר ושנטורניא וקריסיסים
דיום גינוסיא של מלכים ויום הלירה ויום המיתה דברי
ר' מאיר והכמים אומרים כל מיתה שיש בה שריפה יש
בה עבודה זרה ושארין בה שריפה אין בה עבודה זרה
יום הילתה זקנו ובלוריתו ויום שעלה
בו סן הדים ויום שיצא בו מבית הא סורין אינו . אסור
אלא אותו היום ואותו האיש

אלה הזמנים הנזכרים היו
מפורסמים באתו הזמן אבל הנזכרים והכלים אליהם וכן כל מועד
אומה בכל מקומות העולם כשהם עובדי עז' חייב לכהוב בהן כמו ש
שזכר ודע שזאת האומה הנכרת הטובעים אחר ישו חשילו סדתייתהם
מוסכות כלם עובדי עז' ואידיהן כול' אסורי נראוי לכהוב עמהם בתג'
מה שיהיה עש' עובדי עז' ויום רחשון מכלל אידיהן של גוים ולפי אסו'
לשאת ולתת עם מי שמחמין בישו כאלה שבכת כלל בשום דבר א'
חבל ינהגוניהם באתר שבכת מה שיהיה עובד עז' כיום אדם

וכן באר התלמוד מיתה שיש בה שריפה שהיה בא קאודת או שרפי
בגדי המות וכליו ונגוסיה של מלכים הוא יום שמקובל כיון כל להק'ם
מלך ואין הלכה כר' מאיר ובלגית הוא שער החכמים בחמבע ור'
ומלחין מה שביבותיו מכל הנדרין ותסבורת בזה אסור לנו ור'
התורה כדי שלא נדתימה בהם אבל אין חייב עליו מלקות לא אה
פחת הפאות כמו שבארנו במכות

ד עיר שיש בה עבודה זרה
הוצה לה מותר היה הוצה לה עבודה זרה תוכה מותר
מהו לילך רשם בזמן שהדרך מיוחדת לאותו המקום א
אסור ואם יכול לילך בה למקום אחר מותר עיר שיש
בה עבודה זרה והיו בה חנויות מעוטרות ושאינם כ
מעוטרות זה היה מעשה בכית שאן ואמר החכמים
המעוטרות אסורות ושאינם מעוטרות מותרות

אמר
מהו לילך לשם שישים אותה דרך לילך משם לזולתה לפי שאסור ל
ליכנס לעיר שיש בה עז' כל שכן לדור בה וכל שכן לסחור בה ו
וחנויות מעוטרו חנויות העיר שמיין אותה כתי זה מין ממיני הנ'
שיעשו הכל הוא לעז ולמיכך כל מה שיש בה אסור בהחלה ולפיכך
יודע לך שכל עיר של חומה כוגרית שיהיה להם בה בית תפילה שהיו
בית עז' בלא שפך אותה העיר אסור לעבור בה ככונסה וכל שכן ל
לדור בה אבל אכחני תחת ידיהם בעונותינו ושוכנים באתרם חכמים
וכתקים כנו מה שבאמר ועבדתם שם אלהים אחרים מעשה ידי אדם
עז' ואכן ואם העיר רינה כן קל וחומר דין בית עז' עצמו שהוא חסו
לנו כמעט לראותו וכל שכן ליכנס בו

ה אילו דבריו
אסור למכור לגוים איצטורכלין וכנות שוח ב
בפסוטורותיהם ולכונה תרגול לבן בין התרגוליים
ר' יהודה אומר מוכר הוא לו תרגול לבן בזמן שהוא ב
בפע עצמו קוטע את אצבעו ומכרו שאין מקריבין חסו
לעבודה זרה ושאר מין הדברים סתמן מותר ופירושו
אסור ר' מאיר אומר אף דקל טב חצב ודנקלבס אסור ו
למכור לגוים

אצטורכלין הם הנקראים בערבי קבס קדישי והם
הקטנים מן הכנוכר וכנות שוח מין ממיני השקמה וכפוטורותיהן ק
העכפיים שכתלין בהם השירות ומה שאמר ר' מאיר דקל טב רבני ל
לומר פירות דקל טב לפי שהשירות הטובים יקבוסם לעז' וחצב קניס
שעושין מהם הסוכר ונקליבס מין ממיני העשבים המעולים ומה
שאמר ר' יהודה אין מקריבין חצ' לעז' ושאר כל הדברים סתמן מותר
ופירושן אסור ר' מאיר אומר אף דקל טב וחצב ונקליבס ה'
אסור למכור לגוים והלכה כר' מאיר שאוסר למכור דברים לו גזירה
סתמא יקריב מהם לעז'

ו מקום שנהגו למכור בהמה דקה לגוים
מוכרין מקום שנהגו שלא למכור אין מוכרין אל
ישנה אדם מפני המחלוקת בכל מקום אין מוכרין להם
בהמה גסה עגלים וסויהים שלמים ושכורים ר' יהודה
מתיר בשבורה כן בתירה מתיר בסוס

בהמה גסה אסור למכרה לגוי
לפי שהוא מנוה על שביתת בהמתו ואסור למכרה לו על דרך גזירה
סתמא ישאל אותה או ישכיר אותה לו ויאמר כמו שמוקר למכרה כ
כמו כן הוא מותר להשכרה ולהשאל ויעבור בה הגוי והוא של ישראל
ולפיכך מותר לו למכרה על ידי פרוסו כמו שבארנו בדביעי משפח'
והשבורה גם כן משמשת לטחון וכן בתירא אומר הכוסים שמביאין
עליהם הציידין העופות שצדין בהם מותר למכרם להם לפי ששכר ה
החי כוסא את עצמו ואשילו בהמה ועוף כמו שבארנו בעשירי . ומ
משפחים וחכמים אומרים כי האדם בלכד הוא שממרו כו החי נושא
את עצמו כמו שכתבאר בפרק עשירי משבת ואין הלכה ככן בתירא
ואין הלכה כר' יהודה אבל שאר בהמות מותר למכור לגוי שהם
ידועות לכוב בהם בלכד

43
B

סאבלת בן לטני ואם הוא כשכר מותר מפני איבה ומטעם זה
לא תניק בכה של כסרית ואמר ו ברשותה שלא תתיחד עמו לצי שהם
חשורים על שפיכות דמים

ב מת רפאין מהם ריפוי ממון אבל לא
ריפוי נפשות ואין מסתפרין מהם בכל מקום דכרי ר' מ
מאיר וחכמים אומרים ברשות הרבים מותר אבל לא ר
בינו לבינו

רפוי ממון שירפה לו הגוי בהמתו או עבדו ורשוי כפנות מירפאהו לו
עננו וזה ממנו כשנתן לו הרפואה משלנו אבל כשיאמר כמה שיתרפא
מותר ולפיכך מותר לרין נלקחת כסחאנות הרפואה מהן ואסור לקחת
מהן פירוש עינינו ואין הלכה כר' מאיר

אילו דברים של גוים אסורין
ואיסורין איסור הנאה היין והחומץ של גוים שהיה
סתחלתו של יין וחרס אנדריני ועורות לבובים רשבג
או כומן שהקרע שלו עגול אסור ומשוך מותר וכשר
הנכנס לבית עבודה וזה מותר והיוצא אסור מפעם שהוא
זבחי מתים דברי ר' עקיבא והולכין בתרפות שלהן
אסור מלשאת ולתת עמהן וחכמים מתירים

אדרינוס קיסר המלך
היה עושה טיט ידוע ונבול אותי ביין ימים הרב ואחר כן עשה ממנו
כלי חרס כלתי מכושל והיה מוליד אותנו עמו וכל שעה שהיה בריך
יין היה שניה חתיכה מאותי הכלי במים והוא נמחץ וישקע העיט ו
ישאר המים משוב ביין והיה שותה ואותו מעשה היו עושין בני ארס
בזמן חבור המסכה והוא נקרא חרס אנדריני מיוחס לר' אנדרינוס
ולכוכין בזר מלב לצי שהיו נקבין על לבן ומניחים אותו והוא מין
מעובדת הכעלים ותרפות הגרעט והבזוי ומקום התרפה קורין לו
למקום הכבזה והנקלה והוא כינוי רך בזיון לבתי עו שהולכין להם
ולפיכך נקראו הטועים ההולכים בתרפות והכאים מותר כשכחו
יחידים אבל שירה סירה אכורין שמא דעתן לחזור והלכה כרבין
רשבג ור' עקיבא

ד גאדות של גוים וקנקניהם ויין ישרא
בנום בהם אסורין ואסורין אסורי הנאה דכרי ר' מאיר ו
וחכמים אומרים אין איסורין איסור הנאה
החרצעם והוגין של גוים אסורין ואסורין איסור הנאה
דברי ר' מאיר וחכמים אומרים לחין אסורין ויבשים
מותרין הגורים והגבינה ותיניקי של
גוים אסורין ואיסורין אסורי הנאה דכרי ר' מאיר
וחכמים אומרים אין איסורין איסור הנאה

דין נארות
הגוים וקנקניהם כמו שאומר לך והוא שאם הם חדשים ולא כשתמש
בהן הגוי מותר לנו לתת לתוכו יין מיד ואם הם ישנים שכבר כ
שתמש בהן הגוי ימלא אותן במים שלשים ימים מעת לעת ויחליף מ
זהם המים בכל כד שעת ואחר כך יתן בהן יין ואם נתן בהם ניראו
מורים וכינוא בהן בתחלה ואעפ"י שלא נתן בהם מים שלשה ימים
מעת לעת מותר לתת בו יין אחר כן ומותר לתת בהם שכר לכתחלה
וכמו כן אם החם אותם באש מותר שיתן בהן יין ואם לא עשה בהן
אחר משלשה דברים חלו ונשתקה חלבו סנה תמימה מותר לתת בהן
יין וכבר זכרנו פעמים שהחריבים הם גרעיני הענבים וזמן הקלפה
פעם הענב ולמים נקראים כל שנתו ויבשים אחר השנה ומה שממנו
חכמים מותרין רבוי לומר מותרין באכילה ומה מכהבם לתת יין
בקנה מיני המוריים ולפיכך אסוריהו באכילה וכתבאר בתלמוד ה
שכתבאר ממראה אותו מורים וכתבונתו שלא היה בו יין שהוא
מותר באכילה ובית חוכיין מקום שרוב העבלים הכמנאים לטם היו
קרבים לצי והיה רוב אותם העבלי' לעומת שאר כל הבהמות מיושע
מיעוטו ור' מאיר חייס למיעוטו לפיכך אומר בככת אותה העיר אסורס

אין מוכרין להם דובים
ז אריות ולא כל דבר שישנוק לרבים ואין בוגין עמהם
בסילקי וגרדון ואצטריא ובימה אבל בוגין עמהם
דיומסיות ומרחצאו הגיעו לכפה שמעמידין בה עבוד
זרה אסור מלבנותה

כל דבר שיש בו נזק לרבים כגון כלי מלחמה
כלן וכלי יסורין כגון שלשלאות וככלי ברזל ונימוקים וכמו כן אין
מתקנין להם כלי המלחמה ואין מלטשין להם החרבות והרמחים ו
וכינוא בהם שלא לזנור המשחיתין בארץ להשחית וכסילקי וגרדון
ואצטריא ובימה כלן תארי כסחאנות ואצטריא שישוין לכבוד עז
וכסכילה ונימוסות כינינות וארמונות וכפה בכין עשוי כמין קשת
ה

אין מוכרין להם במחובר לקרקע אבל מוכר הוא מ
משיקצין ר' יהודה אומר מוכר הוא לו על מנת לקוץ אין
משכירין להם בתים בארץ ישראל ואין צריך לומר ש
שרות ובסוריא משכירין להם בתים אבל לא שרות ו
ובחוצה לארץ מוכרין בתים ומשכירין שרות דכרי ר'
מאיר ר' יוסי אומר אף בארץ ישראל משכירין להם
בתים ובסוריא מוכרין בתים ומשכירין שרות ובחוצה
לארץ מוכרין אילו ואילו

עקר אסור דברים אלני מה שאמרה
תורה לא תחנם לא תתן להם חכיה בקרקע לפי שזה בכלל לא תחנם
והשני שמכיל מהן הפרשת תרומה ומעשרות והלכ' כר' יוסי וכלכד
שישכיר כל איש שנים אבל שלשה או יותר לא ישכיר להם שמה
יעשה שכונת גוים

אף במקום שאמרו להשכיר לא לבית
ט דירה אמרו מפעם שהיא מכנס לתוכה עבודה זרה ו
שנאמר ולא תביא תועבה אל ביתך ככל מקום לא
ישכיר לו את המרחץ מפעם שהיא נקראת על שמו

הם אמרו אף במקום שאמרו להשכיר הוא דכרי ר' מאיר שאומר שלא
ישכיר להם זולתי בסוריא כלכד אבל לא בארץ ישראל אבל ברעת ר'
יוסי יהיה סובית הרברים כן וכשאמרו לא לבית דירה אמרו ואין בזה
מתלוקת שגוא ישכיר לו בית לעשות ממנו אוצר או ליהנות בו ה
הנאה מניבט על רך ישוכ הארץ ולהעביר השעה ואמרו על שמו כ
כלומר על ישראל ביגל המרחץ והגוי הדר בו יחמם אותו בשבת ו
ויכבו בו הגוים ואומרים רחמו במרחץ פלגי הינס ובה יש חלול ה
השם למי שישימבזה ואינו יודע שהוא שכור חללו למזן קצוב בדמים
וינשעם וזה היס בימהם שהיס מכהבם כמו שזכרנו ארסנתח למרחץ
לא עבדי איש אבל בזמננו זה דין המרחץ ודין השד' ושאר הקרקע
אחר הוא מותר לבעל קרקע ולהשכירו וזה מפורסם לכל בני ארס

פרק שש
אין מעמידין בהמה כפונקאות
של גוים מפעם שהם השודין על
הבהמה ולא תתיחד אשה עמהם מפעם שהם השודין על
העירות ולא יתיחד אדם עמהם מפעם שהם השודין על
שפיכות דמים בת ישראל לא תילד את הנברית אבל ג
נברית מיילדת את בת ישראל לא תעק בנה של ג
נברית אבל נברית טעקה בנה של בת ישראל ברשותה
ואשילנו בהמת נקבה אין מניחין
אל בנייה שמה יבא גוי אבל אותה גויה וירבע הבהמה הם אמרו
לא תיחד אשה עמהם ואשילנו הייחוד שהוא מותר לה יחוד כינותו ל
לה ייחד עם ישראל כגון שתהיה אשת הגוי עמו וכינוא בזה ממה
שזכרנו בחוקינו כסוף קדושין וכת ישראל לא תילד את הנכסדית לפי

44
A

אסורה בהנאה בשביל קצת עבלי עין ורכנן לא חישי למיעוט ולפיכך
אומרים אסור באכילה בלבד ואין להכח כר' מאיר בכל דבריו

אמר ר' יהודה שאל ר' ישמאל את ר' יהושע כשהיו
מהלכין בדרך מפגע מה אסור גבינות הגוים אמרו לו מ
מפגע שמעמידין אותה בקיבה נבלה אמר לו זהרי קיבת
העולה הטורה מקיבת נבלה ואמרו בהן שדעתו יפה ש
שורפה חייה ולא הודו לו אלא אמרו לא נהנין ולא מ
מועלין **ח ז** ואמר לו מפגע שמעמידין אותה
בקיבה עבודה זרה אמר לו ואם כן למה לא אסורה ב
בהנאה והשיאו לרכב אחר אמר לו ישמעא אחי היאך
אתה קורא כי טובים דודין מין או כי טובים דודין א
אמר לו כי טובים דודין מין אמר לו אין הדבר כן ש
שהרי חברו מלמד עליו לריח שמניך טובים

מס
סהביאם שלא יודיעו בטעם אסורו לקרוב אותה בזיהה דלמא אתי
לזילזולי בה ולפיכך היה מנהגם כשהיו אומרים שום דבר במזרה לא
היו מודיעים טעם אותה מזרה כל אותה שנה עד שיתפרסם איסור א
אותו הדבר ויודע אכל הכשים ועמי הארץ ובאותה שנה מודיעים
הטעם וסבת אסור בגפת הגוים שמא יעמיקו בעוד קצת נבלה לפי
שהוא מעמיד גב כן וכבר נודע ששחית כשרי נבלה וכשהעמיד ב
בעוד הקבה באסורה אותה נביכה לא מטעם בשר בחלב לפי שכשר
בחלב אינו אסור אלא בנותן טעם כמו שכבאר בחולין אכל הוא א
אסור בשביל שחית כשרי ולא כאמר בזה אחר מששים לפי שהוא מ
מעמיד ומעשה הנבלה הוא כראיה וכחינו הגבינה כלה נבלה לפי
שהדבר שאסור בשחית עש המותר והיה מעשה אותו דבר שאסור
עגלה וכראה אינו בטל במיעוטו ואפילו הוא כעגל הנח הוא אסור ה
סבל ואפילו היה אותו הדבר האסור כל שהוא ולא כאמר עליו לא אחר
מששים ולא אחר ממאה כמו שבארנו בסני מעלה באמרם כל המ
המחמץ וכל המתבל וכו' והמעמיד גדול מיוחמץ וממתבל וכן אמ
אמרנו הכל הולך אחר המעמיד ואמנם קיבת הנבלה עצמה היא מ
מותרת לפי שהיא פירשט בעלמא רנוני לומר בעין הנוחה והלחות
ואינה בגוף הבהמה ולפיכך מותר לנו ליקח קבות הגוים ונעמיד בהן
הגבנה וכמו כן כשאנו רוחין רגוי שהעמיד החלב בקיבה עצמה מ
מותר לנו לאכול אותה בגבנה ולא תועיל בזה הפרסום ולא מה שהדע'
נותן על הדוב אלא רוחית העין ואשר הביא שלא תאמר הגבינה משום
חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו לפי שטעם אסור זה כדי שלא ית
יתערב חלב בהמה טמאה עם אותו החלב ויעקר הוא בדינו שחלב
בהמה טמאה אינו מעמיד הכס שלא כשאר אסור אלא אסור נבלה ב
בלבד כמו שזכרנו

אילו דברים של גוים אסורין ואין
איסורן הנאה חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו
הפת והשמן שלהם רבי ובית דינו התירו בשמן ושלקות
וכבשין שדרבן לתת בהן יין ושמן וטריית טרופה וציר
שאין בו רגה והחלק וקורט של חלתית ומלח סלקונטית
הרי אילו אסורין ואין איסורן איסור הנאה

דוכ דברים לך
בגון הפת והשלקות וכיוצא בהן אולם כאמרו כדי שתרחק מהם ולא
תערב עמם כדי שלא כמשך בהתערב ינו עמם לטעמו יד
שהוא אסור וזהו ענין אמרם משום חתנות ואלה הדברים הם מכלל
שמוכה עשר דבר שזרנו כמו שבארנו בראשון משבת וזה שאתה ר
רואה שרנו אסורין שלוקחין אינן הדברים ששולקין כבלים לפי ש
שזה נקרא געלי גוים אבל הם הדברים שאין בהם געלי גוים ולא
כיוצא בהם אבל הם אסורים בשביל שנגמרה מלאכתן על ידי גוי
לפי שהחביים אסור בשביל להתרחק מהם גם כן כל מה שיכשל הגוי
ונחטו בשל שום דבר ברשותו אלא אם היה אותו דבר נאכל בכמות
שהוא חי או אינו עולה על שלחן מלכים לאכול בו וזה הפת באותו

מקום כי כזה לא יאסר כשכשלונו משום דגלי גוים ולא יתערב לך
אסור בשולי גוים באסור געלי גוים וכבר בארתי זה אצל השמן פ
פסק ההלכה ששמן הגוים מותר ופסק יראה מהלמדו הכבלי שהיה
אסור אצל פת השוק שמוכרין הנחתומין אסורו מיצט וקרוכ להיתר
מפת בעלי בתים והולכי דרכים וכשפת הנזק הדבר מותר לרעתי
והוא חזון למנהג המדינה כמו שבארתי בשמחים ואין הכפשין ש
סנותנין בהן יין אסורין בהנאה לפי שאין נראה בהם טעם היין אבל
הוא כחם ומתבטל טעמו ולפיכך אינן באסור הנאה לפי שלא נראה
בם מעשה היין וטריית מין ממיקי הדגה והוא דג טהור סבותנין אותו
עד שהוא טב כמו עישה והיו אובלין בו וכשהוא נדוק נכתש או
אסרכוהו שחא ככרת עמו דג טמא והיין שם נורה שורה עליו וכדי הוא
מקד הדג המלוח שמתמנה ממנו וכשאין בו דב אין אנו יודעים אם
הוא תמימת דב טמא או מרב טהור ולפיכך אסור נחלק מין מן הדגים
והוא טהור אבל כשהוא קטן לא תמנה בו קשקשת ולא סכסר עד ש
יגדל ונדלים בו ואסרכוהו לפי שיעלה מן היס עש מין אחר או
אסור ויתערב בו עירוב גמור עד שלא יכירו אותו אלא יחידים מוכני
אדם וקורט של חלתית חתיכת חלתית ואסורו אותה לפי שהגוי חותכין
אותה בסככינהם כשמוכרין אותה ובהן שומן הנבלה וחורטת הח
החלתית יתפשט אותו השומן בגוף החלתית ומחד חורטתו ואתה
שומן הוא נותן בו טעם לשבח וזה אסור כמו שיתבאר בסוף מהכת'
זו ומלח סלקונטית מלח ממקום דועהו מיעלין אותו גדולי הנוגרים
על שלחנם והיו מושחים אותו בחלבי החזירים ושומן הדגים וכוונא
בהן ממה שממתק אותו ומשכיחו ולפיכך הוא אסור ומה שכלל נ
ואמר הרי אלנו אסורין ואין אסורין אסור הנאה למעט מורים ונבכת
בית אחיך שהן אסורין בהנאה לרעתי ר' מאיר שמענת שלו

אילו מותרין באכילה חלב
שחלבו גוי וישראל רואהו הרבש והדמדמיות אעפ"י
שהם מנטפות אין בהם משום הכשר משקה וכבשים
שאין דרכן לתת בהם יין וחומץ וטריית שאינה טרופה
וציר שיש בהדגה ועלה של חלתית וזית קלוסטא מ
מגולגלין רבי יוסף אומר השלוחין אסורין וחנבין מן
הכלילה אסורין ומן האפותיק מותרין וכן בתרומה

ואפילו ישראל יהיה רחוק מן הגוי ויחיה ישראל יושב אצל כשהוא ע
עומד רואה את הגוי ולפי שכשהוא עומד רואהו מאי זו בהמה הוא
חולב אותו החלב מותר ואעפ"י שהוא יושב ולא ראהו כשהוא חולב
לפי שהגוי מתירא שיעמוד ויראהו כשהוא חולב מן הבהמה הטמאה
וכאילו רנוני לומר באמרנו בבאן רואהו שהוא עמו שהוא יכול לר
לראותו כעצה שהוא חולב והדבר ככונת ארץ החתובות שריון
הבונרת שבהן הדבש ואעפ"י שהן נוטפות לחות לח נאמר שחא היין
עליהן יין גבש אותה לחות לא תבשיר ואעפ"י שהדבש מכשיר מכלל
השבעה משקין כמו שזכרנו וכמו שכבאר במקומו במסכת מ
מכשירין לפי שהוא באותה שעה בעין אובל לח משקה עד שמתביין
אותו ומנוי אין דבשו ובתוספת מסכת טהרות דבש היב מכונרת ד
דבורים מטמא טומאת משקין חשב עליהם לאוכלין ומטמא טומאת
אובלין וזה לפי שלא יתיחד המשקה בעצמו עד שמתביין אהו בכונה
ומסלקין אותו מין הדוב ודע זה וטריית שאינו טרופה אינו רנונה לומר
שהדב כשאר כמות שהוא שזה מכוונא הוא אבל רנוני כוונתו שהוא
כתנשה כשאוכה טרופה בתכלית היא מותרת והונו פישארי ראש הדב
ושדרתו נראים עד שיודע מאותה נורה שהוא דב טהור ואמרנו עליו
של חלתית ואפילו שרובק בו קורט חלתית ר' יוסי אומר השלוחין אי
אסורין אומר כשהיו הזיקים השרייין במים ותרובק עד שבאתקח זית
אחר מהם תקח אותו מבלי הגרעין שלו ויפול הכנייה הוא אסור וזהו
פירוש השלוחין כאילו אמר השלוחין כמו רובס ורובס וטעם זו לר
לרעתי לפי שהוא אומר שהיין השלכו עליהן ולפיכך תרובק כשרם
ונאחר החבשים מן הכר כשהמוכר משים אותה לכפיו לפי שהיה מ
מנהגם לזרוק עליהם יין פנים אחר פנים כדי שלא יתיכסו וירכבו או

44
B

איש אחד מעבלי מלכא זו שזו הנזורה הוא הנזורה לתלי הלככה וזו
ונקרא בעיניו חל גזירה ושהיא כעבדית על תכנית כך כעצת כך וכך
נשאלתיו בחי זה ספר זכרו וזה לפי שאני לא ראיתי מעולם נזורה זו
ואמר כי מלמדו ברא מלבו נזורה זו עם הרבה דברים שמהר לו כ
כבוד וכלים מכובדים הם חלי זהב וכסף וכגון משי ומה שזולת זה
הם כלים מכובדים והלכה כדבין ששמעון בן גמליאל וכו' יב"י

שאל
פרקלוס בן פלוסלוס את רבן שמעון בן גמליאל בעבו
שהיה רוחץ במרחץ של אנפורדטי אמר לו כתיב ב
בתורתכם לא ידבק בדרך מן החרם מפני מה אתה
רוחץ במרחץ של אנפורדטי אמר לו אין משיבין
במרחץ וכשיצא אמר לו אני לא באתי בנכולה היא
כאת בנכולי אין אומרי נעשה מרחץ לאפורדטי אבל
נעשה היא אנפורדטי נוי למרחץ
דבר אחר אם נותנין לך מסון הרבה אי אתה נכנס לבית
עבודה שלך ערום ובעל קרי ומשתין לפניו וזו ע
עומדת על הביב וכל העם משתנים בפניה לא נאמר א
אלא אלהיהם את שהוא נזהג בו משום אלוה אסור

אפורדטי עס הכוכב הקדרא ינוגה וכן כתוב עס נגה הקדרא ש
בעריכיל זהרא בספרי הנלמים הקדראים בעריכיל טלחסיס אפורדטי
והיה באותו המרחץ נורת נגה וזה שאמר לו חזן משיבין במרחץ אמ
אמנם אמר לו זה אחר באתו מן המרחץ והגבול זה לפי שעתה ולא
השיב לו על שאלתו ואמר לו מה שמכעני מלחסיכך דבר לפי שאין מ
משיבין בבית המרחץ

הגוים העובדים את ההרים ואת
הגבעות הם מותרין ומה שעליהם אסור שנאמר לא ת
תהמוד בסף וזהב עליהם ולקחת ריוסי הגלילי אומר
אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם אלהיהם על
הגבעות ולא הגבעות אלהיהם מפני מה אשירה אסורה
מפני שיש בה תפיסת ידי אדם וכל שיש בה תפיסת ר
ידי אדם אסור אמר עקיבא אני אהיה אוכין לפניך
כל מקום שאתה טוצא הר גבוה וגבעה נשאת ועין ר
רענן דע שיש שם עבודה זרה

ריוסי סכר שאילן שנטעו לטעם חילין
לכסוף עבדו אסור לפי שיש בו תפיסת יד אדם ונחמיה אומר ים כי
כיון שנטעו והוא לא נתכוון בו לעבדו כשעת נטיעתו הוא כיון סר
וגבעה ועבודתו אחר כן אינו אסור אונת ור עקיבא הודיענו בעקר
ושמחך בו כשכיל מקומות עז ואינו חולק עם אדם ואין הלכ כר יב"י

מי שהיה ביתו סמוך לבית עבוד זרה ונפל אסור לכנותו
כיצד עושה בונס לתיך שלו ארבע אמות וכונה ה
היה' שלו ושל עבודה זרה ורה דין מחצה על מחצה אכבו
ועיצו ועפרו מטמאין כשרץ שנאמר שקץ תשקצנו ות
ותעב ותעבנו כי חרם הוא ר עקיבא אומר כונה שנא'
תורם כמו דוה צא תאמר לו מה נגרה מטמאה במשא אף
עבודה זרה מטמאה במשא

אף על פיש הוא כונס לתוך שלג
אסור להניח אותו המקום העשוי לע" לפי שהיה מהנה אותה חבל
וממלא אותו כדברים מאוסיס ויתן עס קוניס וכיוצא בהם ורע ע
סאומאית עז דרבנן ולפיכך היו מקילין בה מכל נר ואומרים שהנאט
דרמה כשרץ לטמא כמנבלא במשא כשרץ ונרמה למת שאינה מב
מטמאה חלח בכותף לא כממות מזה ואין הלכה בר עקיבא ונאטלג
בעי עינמא וכל שכן משמשיה

אבק ואם חלח מוכר מן היצוי או ממקום כמקום מותר שאין לאסור
ואמרין וכן בתרומה ר"ל וכן כהן השור למכור תרומה לטע ח
חולין כל מה שהוא ככל פלטינו שהוציאנו למכור הוא אכור ואין ראוי
לקחתי ממנו ואשר יהיה חלבו באוצר מותר לפי שהוא מתירא שידעו
זה בני אדם ויאמרנו שהכל הוא תרומה שמוכר לטע חולין והוא מסכן
במעט ואומ' שהוא חולין ולא יסכן המרובה שידא' שמה יודע רמאותו
ויפסיד הכל נאין הלכה כר יב"י

פרק שלישי
כל הצלמים אסורים מפני שהם
נעבדים אחת בשנה דברי ר' מאיר
והבמים ואומרים אינו אסור אלא כל שבידו מקל או צ
צפור או ברור ר' שמעון בן גמליאל אומר כל שיש בידו
כל דבר

חושבין בעלי זה המעשה כי כשתהיה השמש במעלה ממעלות סב
הבגל חי זו ונעלה פתהיה יצא כלל לחותם המעלה על דמות הכ
הנזורה המיוחסת לחותם המעלה וכדא"ס ממנו בחנות במציאות כ
במציאות אותם נורה והפעלים המיוחסים לה והם מקטרים לחותם כלל
ומתפללים לו ומגדלים אותו בשעה שתהיה השמש בחותם מעלה ה
זוה ויין מכלל מיני הנלמים ונקרא בערבי טלחסיס ובמקום ר' מאיר
קיה אכלס מין זה מן הנלמים וכבר ידעת שר' מאיר חייש למיטעו ו
ולפיכך בזר על כל הנזורות שהן חסרות לפי שקבתן עשויות לעבדס
פניס כשעה כשהשמש חלה בחותם מעלה ונחמיהם לת חיישי למיטעו
ואומרין שעשויין אותן לגני בלבד ואם היה ביד הנזורה סוס דבר ממש
שזכר תתא קמח או ממה שהסויפו כברייתא והוא חרב ועטרה וטבעת
אותה שעה כדע בביורר כשעשית בעיין וכקטרת וכתפלה וקרוב כ
כמו שהנחמפורסם חלבי בעלי המלכאס זו וכלכר שתחא נזורה זו על
פתח המריב ואין מחלוקת ביניה שכל הנזורות שביעירות והארמוני'
חסרות לפי שנטעו לטעם כבודו לעבדס לפי שאין אותן מקומות
מקום לכוי שנאמר לכוי כעשו ונאטלג שאין כידו מאומה והלכה כחכמי'

המוצא שברי צלמים הרי אלו מותרין מצא תכנת יד
או תבנת רגל הרי אילו אסורין מפע שכיוצא בהן נעבד

תכנית יד ורגל אינו יד כלל שנשבר לפי שזה הוא שברי צלמים אבל מ
מתחלת עשייתו עשם נורת יד בלבד או נורת רגל וכן נורת אי זה א
אבר שיעשה ונחמשהו יתבאר אם מתחלת עשייתו כעשה כפרד או א
אם כשבר מצרה שלימים

המוצא בלים ועליהם צורת חמה צורת לבנה צורת ה
הדרוקן יוליבם לים המלח ר שמעון בן גמליאל אומר
על המסוכדין אסורין ועל המכוזין מותרין ר יוסי אומר
שוחק וזורה לרוח או מטיל לים אמרו לו אף הוא נעשה
ובל שנאמר לא ידבק בדרך מאומה מן החרם

נורת חמה
הלכה אין עשינו שימנא עגול ויאמר זהו שמש או קשת עגול ויאמר זה
לככה חלח מעבלי הנלמים הקדראים טלחסיס מיוחסים לכוכבים נז
צורות עז שאומרין נורת שבת נורת זקן שחור ונורת כונה נורת פ
כנדה יפה בחלי זהב ונורת השמש נורת המלך מעוטו יושב על פ
עבלה וכן מיוחסים לכל המזלות והכוכבים נורות הרבה והם באותן
הנזרות חולקין מחלוקת הרבה לפי שהם מחמרים כוכבים והכוכב על
הדבר מן הדברים יגדל וירחב כלי ספק ואמרנו נורת חמה ולככה ר"ל
סימנא הנורה המיוחסת אל השמש והנורה המיוחסת אל הלככה על
חי זח דעת שיהיה והדרקון נורת בוף שיש בו ציבין קשקשין הדרקון
לכין כשדרינן כששמי הרב וזו הנורה היתה אכלס מהנורת לפי שהיו
יניחסין אותן לחלק מחלקי הגלגל והגדר לי

45
A

אסור בהנאה ארג בו את הכנר הכנר אסור בהנאה נת
נתערב באחרים כולם אסורין בהנאה ר אליעזר אומר
יולד הנאה לים המלח אמרו לו אין פרוצן / עבודה זרה

ההסק הראשון שמסיקין התנור הוא משלים בשל חרפו וזו כנא ר
ראוי לאבות בני אחר כן ולפיכך יותן סאפגו כשינון שבת אוניע הסק
כשאר בני זמנו לרעת האומר זה וזה בורס אומר וישן סהלכה בין ח
חדש בין יגן יונן כלומר שביח אותו עד שיזיכן ויסיקו אותו שנית כ
בענין של התר יאשו בני זמנו מותר ודברי ר אליעזר יולד קנייה ל
ליס המלח שיקח מרמיהן דמי הכנר שנתערב ככל הפת וישלך אותו
ביס המלח עמוקים שלא ימנא לעולם וזכר מחלוקתם בפת להודיע
דר אליעזר כי הכי דשרי בפת דעניס דאסורא ככר כלו וכשרכו כמז
כן מיקל בדבר שהאסור קיים כגון בדבר שארבו הכנר דהיתוס ל
לאסורא בעיניה ד אליעזר אומר יולד קנייה לים המלח ואשלו בפת
סכלו העניס וליתיא לאסורא בעיניה וחכמים אומרים כלן אסורות
נהלכה בר אליעזר ככל ואשלו חכית של יין נכך כשנתערבה בין חכ
חכיות יולד קנייה לים המלח ומותר לו למכור הכל וליהנות בו

ביצר מבטלה קירסם ווירד נטל ממנה מקל או שרבים
אפילו עלה הריוו בטלה שפייה לצרבה אסורה ושלא
לצרבה מותרת

קדסום הוא כריתת ראשי הענפים וזירוד כריתת
הענפים שפייה גרייתם וכל זה כשיעשה אותו הגוי לפי שהעקר א
אלכנו שלא יכטל עו אלא גוי שידע בטוב עו ומשמטיה וכך אמרו ר
דפלא מכטל ודלא פלא לא מכטל ולפיכך אמרו בטוב עו שלא יס
יהיה נער קטן או מקולקל הדעת

פרק רביעי ר ישמעאל אומר שלש אבנים
זו בצד זו בצד זו בצד מרקולים אסורות
ושתייהם מותרות וחכמים אומרים
את שהוא נראה עמו אסור ואת שאין נראה עמו מותר

ר ישמעאל אומר שלש אבנים ארבע אמות אסורות
לפי שאמר חכמים מרקולים קטן מכנר מרקולים גדול וכך שהיו שני
אבנים או שלש כראין עמו אסורות והלכה כחכמים

מצא בראשו מעות כסות או בליס הרי אילו מותרין פרב לי ענבים
ועטרות של שבלים ווינות ושמינים וסלתות וכל דבר ש
שכיוצא בו ליקרב על גבי המזבח אסור

אמרנו מותרין וכלבד שימנאם על דרך בזיון האענות כשיסו כביס תלמי כנארי ח
אותו הכלס וכסות שתהיס בדיו מכלליס נתונים על ראשו וכליס
שיהי תלויין על ראשו כסכבס ראשו ממושב

עבודה זרה שהיה לח גנה ומרחץ גהנין מהן שלא בטובה ואין גהנין מהם
בטובה היה שלה ושל אחרים גהנין מהן בטובה ושלא
בטובה

אמרנו בטובה ושלא בטובה לל בטובת כומרים
עבודה זרה של נכרי אסורה מיד ושל ישראל משתיעבד
נכרי מבטל עבודה זרה שלו ושל ישראל וישראל אינו
מבטל עבודה זרה של נכרי המבטל עבודה זרה ביטל
משמטיה ביטל משמטיה משמטיה מטבילים והיא
אסורה

אמר רחמנא בעי רגוי פסילי אליהיס תשריפן באש משעת
שפסלו כעשה לו אלנס ואמר בעי דישאל נסס בסתר עד שייעשה ל
לא דכריס שסכסר כגון שיקטר לה או ישתמח זולת זה כמו ס
שכתבאר בסנהדרין

שלושה בתים הם בית שבנאו מתחלה לשם
עבודה זרה והרי זה אסור סיידו וכיירו ל לשם
עבודה זרה והירש נוטל מה שחידש הבגס לתוכו
עבודה זרה והוציאה הרי זה מותר שלש אבנים הן אבן
שהצבה מתחלה לכימוס הרי זה אסורה סיידה וכיירה
לשם עבודה זרה וחידש נוטל מה שחידש העמיד עליה
עבודה זרה וסילקה הרי זה מותר שלש אשרות
הן אילן שנשעו מתחלה לשם עבודה זרה הרי זה אסור
גדעו ופסלו לשם עבודה זרה והחליף נוטל מה שהחליף
העמיד תזותיו עבודה זרה ובטלה הרי זה מותר אי זו
היא אשירה כל שיש תחתיה עבודה זרה ר שמעון אומר
כל שעובדין אותה מעשה בצידן באילן שהיו עובדין
אותו והיה תחתיו נל אמר להן ר שמעון ברקו את הגל ה
הזה וברקוהו ומצאו בו צורה אמר להן הואיל ולצורת
הן עובדין נתיר להן האילן

סידר הלכון שמלכין כסיד וכיור השתנו ונהניור
ואמר נחדש דחמינו בו או שחדש נחלפין כקראין הענפים שנמחו
במקום אותן שחתכו ונאם מה שאמר והחליף ואמרנו או זו היא א
אשריה הוא רונה למו או זו היא אשריה שנחלקו בה חכמים ור שמעון
לפי שאמר שהאשריות שלש מינין שתיס מינין אין כדיין מחלוקת ו
והשלישית והיא אותה שתחתיה עו אומרים חכמים שהיא אסורה כ
בסכאח כל זמן שעו תחתיה וכשמסיין אותה מתחתיה היא מותרת
כמו סקדס מרבירים העמיד תחתיו עו ובטלה הרי זה מותר ור ש
שמעון אומר אפלו לא בטלה וא עפי סקיא תחתיו האיל ולכורה ע
עובד מותר ואין סלכה כר שמעון

ח לא ישב בצלה אם ישב טהור
לא יעבור תחתיה ואם עבר מטא הייתה גזולת ארת ה
הרבי ועמד תחתיה טהור וזורעין תחתיה ירקות בימות
הגשמים אבל לא בימות החמה וכחזרין לא בימות הח
חממה ולא בימות הגשמים ר יוסי אומר אף לא ירקות
בימות הגשמים מפני שהגמייה גושרת והוא בא להן ול
לובל

לא ישב בצלה בכל גוף האלן אבל בכל ענפיה ועליה מותר לו לשבת
חס וס שהמרנו אם עבר טמא לפי שיש לומר אי אפשר שאין שס
מתקרובת עו וזהו דעת ר יהודה בן בתירא שאומר מינין לתקרובת
עו שהיא מטמאה באהל שאמר ויצמרנו לבעל פגור ויאכלנו זכחי מ
מתים מה מת מטמא באהל אף תקרובת עו מטמאה באהל ואין ה
הלכה בר יהודה בן בתירא לפי שלא נמשלה עו במת אלא לפי שהינה
מטמאה לשמות מכיות כמות כמון שבארנו אבל מטמאה תקרובת עו
במגע ובמשא בכבלה ונזולת את הרבים שהיו ענפים נמשכות על
אור רשות הרבי וזורעין רבוי והנשרד חזרתו הוא הנקרא בערב חסא
ומי בשמים מוסיקין לו ולמיכך לא יזרע תחתיה ואפלו בימות הגשמים
לפי שתועיל להם וכבר קדם לך דעת ר יוסי כזה הפרק שאין לחוש ש
שתחזור עו ומשמטיה וכל לפי שאין אותו הזבל לכדו הוא סבת הס
הצמח אלא הזבל וסקרקע וקמים והאור והשמש והוא סבר זה וזה
גורס מותר כלומר כשיעשה דבר מן הדברים ויקפו סבות עשייתו מ
מקום שנים או יותר מהס מותר ומקום אסור אותו הדבר הנעשה מ
מותר וכן פסק ההלכה בכל הדברים ואמנם אמר כהן זה הדבר כ
כהולק על החכמים לפי שאמר לסס על דעתכם שאתם חוששים בש
בשוב עו זבל אבל אף לא ירקנות בימות גשמים וכבר בארנו שהלכה
כר יוסי ויעל סכרתו כעשה

ט נטל ממנה עצים אסורין בהנאה
הסיק בהן את התנור אם חדש יותן ואם ישן יוצן א
אפח בו את הפת אסורה בהנאה נתערבה באחרות כולן
אסורות בהנאה ר אליעזר אומר יוליכנה לים המלח א
אמרו לו אין פרוצן לעבודה זרה נטל ממנו כדבר א

45
B

ה

ביצד מבטלה קצע ראש אונה ר
ראש חוטמה ראש אצבעה פחסה אף על פי שלא חס
הסרה בטלה רקק בפניה השתין בפניה ניררה ורקבה
את הצואה הרי וו אינה בטלה מכרה או משכנה ר' אומ'
בטל והכמים אומ' לא בטל

פחסה החליקה ואמרנו כשפחסה
כתיבה פרוש כשהחליק פניה עד שהסיר נזויה טפחים בחותקה ט
שעה תבטל אבל כשהחליק שאר גופה כשלח חסר ממנה כלום אינה
מוכנת ומחלוקת ר' נחמיה הוה כשמצורה לגבי אבל כשמצורה לב
לגוף ישראל דברי הכל בטלה והלכה כחכמים

עבודה זרה שהעזוה
עורריה בשעת שלום מותרת ובשעת מלחמה אסורה
בומסיות של מלכים הרי אלו אסורין מפע שמעטירין
אותן בשעה שהמלכים עוברין

בימוס היא חבן גדולה
מתיבין אותה להקריב עליה והוא מין מן המזבחות וכשמומך מלך
מקיס בימוס ואם הקטר מומך חו מת ומלך אחר יביא הבימוס סר
הראשון ויעשה שני לעצמו וחז הוא מותר ליהנות מן הראשון וז
וזהו פירוש אמרו מתי שמת צמיד אותו בשעה שהמלכים
עוברין כלומר שהסבה שהבימוס הרבה שבזמן שמעטירין המלך
בטל אותה הבימוס ויעשה אחר לעצמו המולך ואז כל הראשונים מ
מוותרין

שאז את הוקעם ברומי אם אין רצונו בעכוהו וזרה
מפע מה אינו מבטלה אמרו להם אילו לדבר שאין צורך
בעולם היו עוברין היה מבטלו הרי הן עוברין להמה ו
וללכנה ולכוכבי יאבד עולמו מפע השוטים אמרו להם
אם בן יאבד דבר שאין צורך העולם בו ויקיים רבר ש
שצורך העולם בו אמרו להם אף אנו מחזקים ידיו עו
עובריהן של אלו ויאמרו תרעו שאין אלוהות שהרי הן
אלו לא בטלו

ממה שאתה צריך לידע כי הפילוסופים על השלימות
אינן מאמינין הנלמים דנוני לומר הטלסמאת אבל מלביטין מהם ו
ומאותן שחושבין שיש להם פועלם וכאור זה יחד ואמנם אבי אומר
זה לפי שאני יודע שרוב בני אדם כלם כפתיים בזה פתוי גדול מאד ו
וכדברים דומים להם ומחשבים שיש להם עינים אמתיים ואין אר
הדבר כן עד כי הטובים חסידים מבני התנו חושבין שהם דברים א
אמתיים אלא שהם אסורין מנד התורה כלבד ואינם יודעים שהם ד
דברים בטלים כזכרים וכנטינו בתורה שלא לנעשות כמו שהזכירה
על הכוב והם דברים כתבירה להם פרוסם גדול אבל האומות ועקר
זה באומה הנקראת צבאים וסם האומה שיצא אברהם אבינו עליו
הסלום מביניהם וחלק על טענתם וסברתם המקולקלת במה שנתן
האלהים בלבנו מן החכמה והיו מעדלין ומבדלין הכוכבים ומיחסין ל
להם פעולות שאינן להם והם שכתבו ספרים בריני הכוכבים וה
והכסף וההשבעות והולות הרוחניות ודברו סוככים והשדים וה
והגדת העתידות ועונן ומחש על רוב מיניהם ושאלת המיתם וה
והרבה מצינוה בזה שלפה התורה האמיתית הרבה עליהם וה
והכרימה אותם והם עקר צו ועשייה וזה שהכוב הראשון גזרת סב
הכוכבים שנתברר במופת בחכמת העובע בטול הקדמותיו הראשונ'
באמנם הכוב הפלני רעונקסה וכוב פלני טוב ומצליח והחלק ה
הפלני מן הבלבל יאות הכוב הפלני והוא הפך הכוב הפלני עם ה
חיות הגבל כלו גוף אחד מתדמה החלקים אין בו סגנו ולא כוב נשתי
הקדמות אלו הם עמודי גזרת הכוכבים אשר בהתברר בטולם כמו
שכתברר בטלן חלקיה עד סופם אחר כן הרבינו כוב שני על הכוב
הראשון והוא הנלמים הנקראים הטלסמים ואמרו שהשיחה כוב
פלני היצולית במקום הכחות לו תעשה צורה על תואר כך וכך ותביא
מן התועלת כך וכך וכשיהיה הכוב הפלני הנקשא במקום פלני ט

שהוא חבבו תעשה לו צורה בתואר כך וכך ותדמה בו מן הריעה כך
וכך ותרחיב זה השער כפי ירוחכ בורת הכוכבים ומה שיחבנו לה מן
הפריטים אחר כן הרבינו כוב פלני על אלו הסכים והוא עי' ואמרנו
שצורה זו הנעשית במול נומח כך ועל המכב הפלני כשיקטור בדבר
פלני ויתפללו לו בדברי כך וכך וישתחוו לו הוא יסיר ריעת דבר פלני
ודברים אלו נעשו לפי פבימים הראשונים קבנו בני המדינות ופ
ופתו המון עמי הארץ ואמרנו להם כי הכלת ארבותיכם ועיניכם פ
כשתעשו אלה הצורות וכשמתקבצים לבתיכם מבדריכם אלה הזקנים
שיודעים סודותיהם ובה קמה המלכות ונחשבו שאותו הדבר אמת ו
והיו מאמינין בו כמו שאנו מאמינין בכוכבים יעליהם השלום מן הש
השלמות והחסידות הלח תראה היחך קראם הכתוב נביאי הבעל ו
וכביאי האשרה אחר כן באו חלומ' הדעת נמצאו אותם הדברים ו
ואותם הספרים נחשבו שהן אמת ושיש בהם תועלת ולא ידעו שהם
כזבים שנעשו בזמן מן הזמנים לתועלת שעה חומר הכביא אל תיראו
מהם כי לא ידעו וגם היטב אין אתם וכבר בארו החכמים שכל מה
שיהיה מהם מופעלות אלה הנלמים הוא בדרך מקרה ומיחשים א
אותו להם וזה עיני פילוסופי ברנו וכמו כן מנחתי לחכמים שצורנו
על בורת הכוכבים שהם כוהנין דרך הענין וחיכוש לא שהם סכה
כמו שחושבין האצטגנונין אמרו לח תנחמו כגון אל המנחם בחלורה
וכעפיות וכוכבים וזהו ריעת הפילוסופים בהם ואלה הדברים כלם
סבדלו הנאכדים אין מהם כפילוסופות יודע דבר קטן או גדול וכבר
הארכתי אני בבאן אבל יש בו מקום תועלת ותקן אמונ' לפי שנענין
בני האדם בכוכבים והנלמים דל הטלסמים חיונו דבר מועט וכבר
יצאו מן התורה פעם אחת כשכיל מה שהיו מאמינין אותה מ
מאמתתם

לוקחין גת בעוטה מן הנברי אף על פי שהוא בטל בירו
וגותן לתוך התפוח אינו נעשה יין נכך עד שירד לבור
ירד לבור מה שבכור אכור והשאר מותר

כשיהיה מרחב הגת
סתום עד שלא יהיה כנר ממונו כלום אלא שדרכים הענבים קנקס
עם קנתם אינו מתנסך לרעת משנה הראשונה ותשמש פסולת ה
הענבים שעושין בכור באמצע הגת ואמרנו בסאן השאר מותר הוא
משנה ראשונה שהיא מותרת שידרוך הגני ואינה הלכה

דורכין עם הגברי
בגת אבל לא בוצרין עמו וישראל שהוא עושה בטומאת
לא דורכין ולא בוצרין עמו אבל מוליכין עמו חבית ל
לגת ומביאין עמו מן הגת נחתום שהוא עושה בטומאת
לא לשיין ולא עורכין עמו אבל מביאין עמו פת לפלטר

דורכין עם הנכרי בגת אבל לא בוצרין עמו היא משנה ראשונה וזה
שהטעם לאסור שיכבוד הגני עמו לפי ששקר בידנו הכבוד לגת הו
הוכשר וכשנעבדו בגני הכס טמא ויהיה הוא עזר לטמא כשהוא
בוצר עמו והלכות משנה זו כלם בניוית על עקר אסור לגר' טומאה
לחולין שבארץ ישראל וכבר זכרנו זה פעמים הרבה אבל מה עש
שהתיר לבעט עמו לפי שפכת הטומאה כבר עברה לפי שכתב גא
כטמא במגע גני והוא מוכשר כמו שהוא עקרנו וטעם אינו עושה
יין נכך עד שירד לבור וכל זה אינו הלכה אבל פסק ההלכה מותר
לברס טומאה לחולין שבארץ ישראל ויין כיון שהתחיל לימשך כעשה
יין נכך ולפיכך בוצרין עמו ואין דורכין עמו יודע שאסור ישראל ס
שישתמש לו גני בכביר לשתחלה בשום פנים ואשלו להביא לו הע
הענבים לגת כל שכן זולתו וכך באר התלמוד משום לך לך אמרין
נזירא סחור סחור לכרמי לא תקרב אמנם ישראל שהוא עושה בטומאת
הוא עובר עברה לפי שהוא ממוא מה שיש בו זכות לטם כלומר ה
התנומות והמעשרות וכן הפת טמא התנומה ומעקרנו אין מת
מחזיקין יד עוברי עכירה וכשרנו הענבים ונאשה הפת כשלא מה
העברה ולפיכך מותר לשאת עמו אחר כן

76
A

מין נכך שנפל על גבי ענבים

ידחם והם מותרות ואם היו מכוקעות אסורות מעשה בכייתום בן זונת שהיה מביא נרוגרות בספינה ונשתכרו חכיות של יין נכך על גביהם וכו' מעשה לפני חכמים והתירו זה הכלל כל שהוא בהנאתו בנותן טעם אסור וכל שאינו בהנאתו בנותן טעם מותר בגון החומץ שנפל לגריסים

הראוי להשלים לטעם משכס כך ואם היו מכוקעות והם בכייתו בנותן טעם אסורות ואם לא היה בכייתו בנותן טעם מותרות ומעשה בכייתום בן זונת ואמר שנפל לתוך הגריסים כשהיו גריסים רותחין הוא שהוא טעם מתפלס עד סוף זה כי זה זמן שקורא המשכס יש בכייתו בנותן טעם הוא הענין שקורא התלמוד בנותן טעם לשבח ול' שאותו הטעם משביחו וממתיקו והוא הענין בעצמו ל' בהנאתו בנותן טעם כאלו אמר יש בטעמו הכייה וזאת המשנה קוראהו שאין בכייתו בנותן טעם כלומר שאין הכאה בו כשכמתו אותו הטעם וזה שקורא התלמוד בנותן טעם לשבח ומן ה' המבואר שזה יארע בין שני מינין כלומר מין בשאינו מינו ויש בזה ארבעה חלוקין החלוק האחד שיתערב דבר בדבר ויפסידו אם כ בטעמו אם בריוו בשעתו ולאחר זמן כלומר שאינו סד לקלוג ממנו ייתחלה ועד סוף והוא בגון שמכניות הכשר או הדב שנתערב עם הדבש שהוא מפסידו תמיד והחלק השני שיהיה סדר שנתערב מש משביח הדבר שנתערב בו בשעתו ולאחר כן כעירוב היין בתבשיל ה' הכשר אך בתבשיל הדב והוא הנקרא משביח מתחלה ועד סוף והחלק השלישי שישביח טעמו לשעתו ולאחר זמן מפסידו כעירוב שמכניות הכשר והחלק עם החמאה לפי שהוא מטיב טעמו וריחו וכאילו ואח' כך מפסידו וזהו הנקרא משביח ולבסוף פוגם והחלק הרביעי שמ מפסידו לפי שעה וכרוכ הימים משביחו בגון עירוב הדבש ביין שהוא מקלקלו מיד ולבסוף יתחוק ענין האויר וכח היין ואז יהיה ה' הדבש ממה שיוסיף לו ריח טוב וזכות ענין וחמור וכל זה לשבח הי' היין וזה נקרא פוגם מעיקרו אמנם פוגם מתחלה ועד סוף אין נרדך לומר שהוא מותר בכל האכילין ושני חלקים הנשארים לא כתבאר ב' התלמוד אי זה מהן אסור ואי זה מהן מותר ולפיכך שניהם אסורין ו' נעל זה התנן בגריסים רותחין לפי שאם הם קרים הוא מתקן טעמו ל' לשעתו ולאחר כן כשמערב אותו ומרתחין במדוד החומץ יפסיד טע' טעמים

ג נכרי שהיה מעביר עם ישראל כרי יין ממקום למקום אם היית כחוקת משתמר מותר ואם מדיעו ש' שהוא מפליג כרי שישתום ויבתום ויגוברבן שמעון כן גמליאל אומר כרי שיפתח ויסתום ותיגב

בחוקת משתמר הוא שיאמר לגבי העבר ואני אבא עמך כי אעב' שכתעבב הדבש ירא לשלוח ידו אל החכית ואם הודיע לגבי שיתאחר ממנו זמן שיוכל לנקוב הכהני שעל פי החכית יונח ממנו היין ויסתום אותו הנקב וייבש מקום הכתום הוא יין נכך ורכן שמעון כן גמליאל לא חייש לשיתומא וישים הזמן כדי שיפחם פי החכית כלו ו יותיב היין ממנה ויסתום פי החכית וייבש כל הכהני כלו וזה הזמן ארוך מן הזמן שאמר תבא קמא לפי שרדן שמעון כן גמליאל אומר ל' לא יכול לנקוב הכהני ולסתום אותו הנקב לפי שיהיה ממנו או מ' מכל הכהני שעל פי החכית ויבטיחם אינן חולקין על רבן שמעון כן גמליאל שכשיהיה כהני החכית מטיט שהוא כדי שיפתח ויגוף ויתגב לפי שלא יכול לחפור בטיט ולסתום הכהני טעם החל לפי שהוא נכר בשניו כבעי העפרים אבל מחלקתם שכשיהיה פי החכית סתום כביד פא שאיפשר לחפור בו ועין הסיד כלו אחר והוא ממנה ליבשם כן וי' ויסתום הוא גזור משתום העין שהוא ענין פתיחה והלכה כרבן שמ שמעון כן גמליאל

נכרי שנמצא

עומר בצד הבור של יין אם יש לו עליו מלוה אסור ו ואם אין לו עליו מלוה מותר נפל לבור ועלה ומדרו ב בקנה התיו את הצרעה בקנה היה מטפח על פי חח החכית מרותחה זה היה מעשה ואמרו ימכר ר' שמעון מתיר נטל את זוחכית וזרקה לבור זה היה מעשה והבשירו

יש לו עליו מלוה כלומר על אותו יין אבל על האיש יעשה יין נכך לפי שכשיש על אותו היין מלוה הוא חושב אותו ממונו ואש' שימטך ידו לחפש ולראות היאך הוא כיון שזה ממונו ואמרנו נפל לבור ועלה כשעלה והוא מתחב' כשעלה חי אסור בהכאה לפי שהוא משבח ל לפלוג על שנינו והוא כאלו מאיריהם של גוים ור' שמעון מתיר ב' כשתים ואין לכה כר' שמעון

המטהר יינו של נכרי ונתנו ברשותו בבית שהוא פתוח לרשות הרבים בעיר שיש כה גוים וישראל מותר בעיר שכולה גוים אסור עד ש שיושיב שומר אין השומר צריך להיות יושב ומשמר א אף על פי שהוא יוצא ונגס מותר ר שמעון כן אליעזר אומר כל רשות גוים כאחת

מטקרי יין נטל נכרי הוא שיסתמם ישראל כן מתחלת עשייתו עד שיהיה טהור ויכח אותו ברשות בעל היין ו' ולפיכך צריך שיהיה הבית פתוח לרשות הרבים ויהיה במדינת ישראל לפי שהוא ירא ליכנס לבית שמא יראה אותו ישראל ויגד לבעל היין סכבר כאבר אבל אם הבית אותו ביד גוי אחד הוא מותר לפי שלא יא יארע בזה על מה שאין לו סדרות בן ואש' היתה המדינה כלה גוי' ור' שמעון כן אליעזר חולק עליו על זה ואמר כל רשות גוים אחת היא ואלו ברשות אחר אסור וכלכה כר' שמעון כן אליעזר ורע' כי פש כשיהיה מפתח וחנותם ביד ישראל מותר לרכרי הכל ואעפ' שהוא ב' ברשות גוים

המטהר יינו של נכרי ונתנו ברשותו והלה בותב לו שנתקבלתי ממך מעות אבל אם רצה ישראל ל' להוציאו אינו מניחו עד שיתן לו את מעותיו זה היה מ מעשה בבית שאן ואסרו חכמים

ואעפ' שמתח וחותם ביד ישראל כיון שאין קדשות כלו שלנו אסרו חכמים לפי שיסתמם כו ויעשה אותו יין נכך

השוכר את הפועל לעשות עמו ביין פרק ה נכך שכרו אסור שכרו לעשות עמו מלאכה אחרת אף על פי שאמר לו העבר לי חכית של יין נכך ממקום למקום שכרו מותר השוכר את החסור להביא עליה יין נסן שכרה אסור שכרה לישב עליה אף על פי שהניח לגינו עליה שכרו מותר אמרו קנס הוא שקנסו ביין נכך ומן הדיוע ברוב שהשוכר בה' לרכוב בה יתן עליה כרה לרדכו ולקרא רעתן שהוא כאלו שכר ממונו לרכוב בו ולשאת יין נכך ויהיה שכרו אסור הודיענו שאין הרבר כן אבל סכרה מותר כיון ש' שלא כתבאר בו לשאת יין נכך

46 B

לן הישראל בדין דמינו אסורין וכל ספן כפנעשה נכד קודם זיקתה וא
 ואם פסק עמו דמים סמכה דעתו וכפאמר לן הישראל בכל ישראל ו
 וכל הכלי ברשות הגוי קנה במשיכה וזכה ישראל בדמים ולא יסוב
 יין נסך עד שיבער בו אחר כן וכפאמר לן עד מלח פתק נאשלו שנתן לן
 קודם קנת הדמים לא סמכה דעתו ולא יתקיים קבייני עד שיפסק
 עמו ויפרע לו מה שפאמר מן הדמים וכבר כתבתי קודם לכן בשבוע
 בו נכאלו הוא סודיענו בכאן זה הענין בלבד כלום ואם משך הואיל
 ולא פסק עמו לא סמכה דעתו ולא נגמר קבין עד שיפרע הדמים וכ
 וכבר קדם הכבוד וכשיפסק הדמים וקבל הדמים אש' ונאמר לן
 בדין כל דמינו מותרין וכפאמר יהיו אכל הגוים מיעת מביינין וכתב לן
 ישראל המוכר על דרך הלואה וחזר הגוי ונתן היענית בעיניו לא
 על דרך לקנות ממנו בהם זהו מותר ועקבת יין שיאמר במשך לחות
 היין נראית והמערה מכלי לכלי הוא שינוק ישראל וכליו לתוך הכלי
 שכיר הגוי והוא הדין בכלי הגוי עצמו כשיש בו יין נכד והשלו הוא
 בארץ והפלוג המחבר בין סני כלים בעת זיקתו והוא הנקרא כ
 כנזק אסור ועל זה הדיקא תאסור היין אשר בכלי העליון מנר הנזק
 כיון שזמנהו חבול לענין יין נסך וכן הוא ולשיך ננו סיהיה ענין ס
 היניקה כמו שאבאר נהוא שינוק וגיבוי דנו קודם שיבע הדבר שהוא
 יונק חל הכלי התחתון אחר כן יונק פנים סכית כמו בראשונה או י
 יהיה יונק כמו שזכרתי במזרק והוא אומר למודר היין קאופו קאופו
 און כפונו כפוני ועל זה הדרך יהיה המערה ממנו מותר

יין נסך אסור ואסור כל שהוא
 יין ביין ומים במים בנותן טעם זה הכלל מין במינו כל
 שהוא ושאיין מין במינו בנותן טעם

לא יהיה רחוק בעיניך היות המים אסור' וזה טעמו קרבי' לעז או ש
 שיהיו נעבד אותן חמים ופסק ההלכה ביין נסך בלבד כלום שנתבסך
 לעז שהוא מטמא טומאה חמורה כזית והוא חסור במינו בכל שהוא
 לא שנתא אסורא לבגו התירא ולא שנתא תירא לבגו אסורא ובלבד שייער'
 מכלי רחב הפה יהיה הדבר היוצא ממנו יש לו שיעור גדול אבל אם
 עירא יין נסך טפה טפה ביין הרבה מן היין המותר הנה זה אינו א
 אסור אותו אבל אם היה עירי היין המותר על מיעט מן היין נסך ה
 הכל אסור ואשילו עירה על משקל שעורה ממנו מלא ששניה מייין
 כאשר הכל בקבא ופסק ההלכה גם כן שאין בו ששק ולא שפוק ו
 והוא עקר כוונת תמיד שכל אסורין שבתורה בין במינו בין שלא ב
 במינו בנותן טעם חזן מוטבל ויין נסך אמנם יין נסך כמו שזכרנו
 שהוא לברול אסור עז' שכ' בו ולא ידבק בידך מאומה מן החרס וזה
 והטב כמו שהתירו כך אסורו כמו שפאמר חסות פוטרת הת הדברי כמו
 כן חטא אחת תאשים אחת הדברי כלו טבל וכפאמר ערב' משאר אסורין מ
 מין בשאינו מינו ואשאר לבגו לטעום אותו בגון עירוב תרומה בחולין
 ככסה אותו אם נתן טיב' והוא אינו פוגם כמו שזכרנו הוא חסור ה
 הכל ואם הוא דבר אסור נאכל אותו לבגו ונכנסו ע' דבריו נאם לא
 היה גוי מצני' או היה דבר מתערב במין במינו שחי' אפשר להכיר ט
 טעמו כמו עירוב יין תרומה או ערלה או בלאים ביין חולין הנה ה
 הוא ישוער בשעורים הנזכרים תרומה ומעשר נחלה וככורים במאס
 וערלה וכלאי הכרם במאיתים ושאר אסורין כגון חלב ודס נבלות ו
 נשקצים ונאמרים וטרפות וזולתם בששים וכמו שזכרתי בפרק גר ח
 הכסה במסכת חולין בחמרים בין במינו' לביא למיקם אטעמא כגון
 שמינינות דבד הכסה אימי' בשאינו מינו היא רליכא קעילא ארמאס
 דעבים בששים וכמו שישוער בששים מין במינו בדברים ששעורן ב
 בששים כמו כן ישוער במאה מה שישעור מאה ובמאיתים במס' ס
 שישעורו במאיתים ואמרנו בשביעית שרינו אוקרת כל שהוא במינה
 כמו שכתבתי בפרק שביעי משביעית אינו חולק על הלה העקרים
 לפי שאינו אסור באכילה אבל חייב לחלוק בקדושת שביעית בלבד
 ולפיכך החמיר בשביעית בזה הענין לפי שאין סם אסור חכילה א
 חבל הוא אובל בזמן שביעית כמו שזכרנו נשם ואינו אומר עליו א
 אוקרת אלא על דרך הויתור והדיונין גם כן בדבר האסור ושנוור זה
 הענין והתבונן בפירושו לפי שעמד בזה הענין רבי' מגאנני' עולסולת
 ידעו אם הכל חסור לעקר אחד או אם חולק קנת לקנת ועל ח' זה
 עקר הוא הראוי לעשות והכל הולך על עקר אחד כמו שזכרתי לך

המניח יינו בקרון או כפנינה והלך לו בקפנוריא נכנס
 למדינה ורחץ מותר ואם מודיעו שהוא מפליג כרי ש
 שישתום וישתום ויגוב ר שמעון בן גמליא אמר כרי ש
 שיפתח ויגוף ותיגב המניח את נכרי בתנותו אף על פי
 שהוא יוצא ונכנס מותר ואם מודיעו שהוא מפליג כרי
 שישתום וישתום ויגוב רבן שמעון בן גמליא אמר כרי
 שיפתח ויגוף ותיגוב

קפנוריא הוא שיבס משער זה ויח
 מן השער שבגבנו כמו שבארנו פעמים וכאלו אמר בשכנס מפתח
 העיר לעשות כרכו לשם במהירות וזה ממתניין אותו שיחזור והוא
 יבא משער אחר וככנס לעיר ועשה מה שזכר והתמהמה והשמיענו
 מחלקתם בשלש הלכות בשעור זמן ההפלה לפי שאפשר בכל אחת
 מהן קולא וחומרא לפי כשהדרך ביבסה כאמר שיכול לבא לן דרך ע
 שפ'תין ולפיכך ירא ולא ינסך ופעמי' שהתמהמה אבל כים לא כיון ש
 שהפליג יתבסך או כאמר בהשך שביבסה כיון שכסת ממנו ולא ראהו
 יתבסך וכים שאינו יודע מי ראהו יאמר שמה חסרו יראנו ואפלו ית
 יתמהמה ממנו ינתר מזה הזמן לא יתבסך וכמו כן כשהיה בחנותו
 נאמר יכול הוא לסגור פתחו ויעשה מה שהוא רונה ולפיכך יתבסך
 בפחות מזה הזמן או בששך כאמר כים שאפשר שבכנס בתוך הים ו
 ויפתח מן היין הוא שזאמר שיהיה מנסך בזה הזמן אבל בחנות אשלו
 היה כסת ינתר לא יתבסך לפי שהוא ירא שיכאו הכעלים ואי אפשר
 לו להעביר החנות ממקומו לפיכך הודיעך משעור הזמן אחד לדעת
 חכמים בכל ולדעת רבן שמעון בן גמליאל נה כן והלכה כרבן שמ
 שמעון בן גמליאל בכל

היה אוכל עמו על השלחן והניח
 לפניו לגין על השלחן ולגין על הדלפקי והניחו ויצא
 מה שעל השלחן אסור ובה שעל הדלפקי מותר ואם
 אמר לו הוי מוזג ושותה אף על מה שעל הדלפקי אסור
 חביות פתיחות אסורות סתומות כרי שיפתח ויגו' ותיגוב

הדלפקי הוא בלי זולתי השלחן שיהיו עליה כלים באוכלים ומסקין ו
 נמחה לנקחין ומכחין על השלחן ואין הכרי יכול לשלוח ידו לדבר ש
 שהוא על הדלפקי עד שיתן אותו בעל הבית על השלחן ואמרנו ח
 חביות פתיחות אסורות לל החביות שיש בבית שהכחו עס וזה סתם
 על דעת רבן שמעון בן גמליאל

בלשת שנכנסה לעיר בשעת שלום
 חביות פתוחות אסורות וסתומות מותרות ובשעת מל
 מלזומה אילו ואלו מותרות שאין פנאי לנסך

בלשת קרא החיל הנכנס לעיר לשלול אותה וסולחין יד כמזון ככ
 בני אדם ותרנגוס ויחפשו וכלם ולפיכך נקראו בלשת לפי שהם מח
 מחפשי' מומין בני אדם ויחזקין אותם

אובנין ישראל ששלח להם נכרי חבית של יין נסך. מו
 מותר שיאסרו לו תן לנו את דמיה אם משכנסה לרשותו
 מותר המוכר יינו לנכרי פסק עד שלא מדד דמיו מותרין
 מדר עד שלא פסק דמיו אסורין נטל את המשפך ומדר
 לתוך צליחותו של ישראל אם יש בו עקבות יין אסור
 המערה מבלי לכלי המערה מסנו מותר ואת שעירה ל
 לתובו אסור

47
 4

ס אילו אסורין ואוסרין בכל שהוא יין נסך ועבודה זרה ועורות לכובין ושור הנסקל ועגלה ערופה וצפורי מצורע ושער גזיר ופטר חמור ובשר בהלב והולין שגשחטו בעורה הרי אלו אסורין ואוסרין כל שהן

כבר כתבאר לך בפרק ממסכת ערלה דעת רבי מאיר שהוא סבר את שדרכו לימנות במקדש ולסם בארנו זה הענין תכלית הביאו וזה התבא סבר שפשיהו בדבר האסור שני ענינים האחד שיהיה רכנו לימנות והשני שיהיה אסור בהנאה שהוא אסור בכל שהוא ואמרנו יין נסך שפשיהו בחיוב מנין שנתערב מן החביות נאסר הכל ובהנאה לפי שהשני ענינים הנזכרים נתקבצו בו וכמו כן דינר עו על דרך משל כריכיים רבים וצפורי בצפורים הרבה ואגודה משער כזיר באגודות שער הרבה ופטר חמור בחמורים הרבה

וחתבות בשר מבשר שבתבשל בחלב או מן חולין שנשחטו בגזרה בחתיכות הרבה ואפי' יהיה הרבני כמה שיהיה הכל אסור בהנאה ובשור הנסקל ובעגלה ערופה ופטר חמור והרב הטל וכבר בארנו בשני מקדושים שאלה כלן אסורין במ בהנאה ורחיית כל אחר מהן והיות כל אחר מהן דבר שדרכו לימנות מכוונת ונשלם לשון המשנה הרי אלו אסורין ואוסרין בכל שהן למ מעטיו דבר שבמנין ואינו אסור בהנאה כגון חתיכות ככלה עש חתיכות בשר או אסור בהנאה ואינו במנין כגון ערוב קמח כלאים או יין כלאים עש קמח חולין או יין חולין וזה העיקר אינו נוהג בכל לפי שהדין בחבית של יין נסך שנתערב לבד שנתבשרה לעו שפשיהו ערוב חתיכות הרבה ימכר הכל לגוים ויטול שיעור דמי אותה החבית וי שילכו לים המלח וזהו פירושו יולך הני לים המלח שקדם לבדו זכרו בפרק שלמי מוה המסכתא ואין בך כל מה שזכרו לימנות והוא אסור בהנאה מקדש כלומר אסור בכל שהוא לפי שהערלה וכלאי הכרם הם מאסורי הנאה ואין מקדש בהן זולתי שבעה דברים בלבד רבנני לומר שהם אוסרים בכל שהוא כמו שבארנו בסוף ערלה ורע כי מה שזכר בזו המשנה כי הם אוסרים בכל שהוא הוה ככונן וכרור מלבד יין נסך שהוא אסור בכל שהוא לשתיה בלבד אבל שפשיהו ערוב חבית בחבית אינו אסור הכל בהנאה כמו שבארנו וחמ' בפסח בלבד בין במיננו בין שלא במיננו במשהו ואמנם יבא מכלל דין אסורין ש שבתורה לפי שהוא בזמן קנוד ואין אסורין חומר לעצמו בלבד כאשר כל אסורי שבתור שקד' הרבני בנ אכל אסורין הוא תלוי בזמן וכשעבר הזמן סר אסורין ולפיכך לא התנה בו התלמוד כמו שהתנה בדין נסך וטבל כמו שהקדמונו והכן אלו הענינים כלם ותפריש ביניהם ויתרע קני הוינר בכלן

י יין נסך שנפל לבור כולו אסור בהנאה ר' שמעון בן גמליאל אמר ימכרו כולו והוין מרמי יין נסך שבו

כבר כתבאר לך שדין נסך שנתבסך לעו אסור כל שהוא במיננו וחבית בין חביות יולך הני לים המלח וזה הכור שזכר בפסח הוא כור של יין ואם הוא יין של גוים הקרא סתם יין שאין אנו יודעים אם כ נתבסך או לא נתבסך הוה שפשיהו ככור של יין פסק ההלכה בו כ כרובן שמענו בן גמליאל ואעפי' שהוא אסור בהנאה גם כן רבנני ל לומר סתם יין כמו שאמרנו שלשה ינות הן יין נסך אסור בהנאה ומ נטמא טומאה חמורה בכזית סתם יין אסור בהנאה ונטמא טו טומא' משקין רביעית והמפקיד יינו חל הגוי אסור בשתייה ומותר בהנאה וטומאה חמורה הוא שפשיהו ארס וכלים במגע ובמשא כמו ככלה וטומאת משקין היא טומאה קלה ונטמא אובלין ומשקין בלבד וכשפשיהו ארס מהן רביעית כפסלה גויתו ולא יטמא ועוד יתבארנו עקרי אלה הטומאות במקומותיהן

יג גת של אבן שזפתה גוי מנקבה והיא טהורה ושל עין ר' אומר יגבד וחכמים אומרים יקלף את הזפת ושל חרס אף על פי שקלף את הזפת ה הרי זו אסורה כשדרך בה הגוי אי אפשר לה שלא יקלף אעפי' שהיא של אבן ואין הלכה כר' הלוקח בלי תשמיש מן הגוי את שדרכו להטביל יטביל

לחנעיל ינעיל ללבן באור ולבן השפוח והאסכלה מלבן באור והסכין שפה והיא טהורה

כלי תשמיש דל תשמיש אכלה וכלכד שיהיו ארס הכלים מן המתכות כגון הב הכרזל והזכוכית וכמו כן כלי חרס השוני' באבן כגון נריכין טבילה ואכלה הם חרשים ואמרנו להגעיל דל ביעולי גוים וזה שירתים אותם במים רתיחה גרו. ה ואם הוה יורה גדולה יקוף לה על שפחה עיט חו עיסה כדי שיעלו המים על שפחה וירתיחו עליה המים רתיחה ג גדולה וכלים שדרכו להגעיל כגון קדרות נחשת והמחבתות ודומיהן ללבן כגון השטרים והאכלמות שנולדן עליהן וכיוצא בהן יכור מ מהן איסור ביעולי גוים אחר ההגעלה למה שדרך הגעלה והליבן כ באש למה שדרך ליבון וכשיטבלו אחר כן בארבעים סאה הם ט טהורים לענין האסור והמותר בהן מוכף על ענין טומאה וטהרה והסכין שפה וכלכד שתהיה הסכין שפה וחלקה שאין בה גומות ואם נטענה בקרקע קשה עשר פעמים ישתמש בה וזהו מה שנתבאר ב בשפה ואם תשחז אותה באבן בעין אבן של רחים או ליבן אותה כ באור וזה תכלית ההכשר אבל לענין טומאה וטהרה אי אפשר בלא ט טבילה במי מקוה וכזה תסור מהם טומאות גוים ורע זה

נסליקא מסכת עבודה זרה

מסכת הוריות

יש להקדים למסכת זו עקדים הם זריכים למי שנוצה להבין אותה וזה כי אחת נשלמים מנות לא תעשה חייב על זדון כל אחת מהם כרת והוא כתוב בתורה ויתחייב על שגבת אחת מהן רר קרבן חטאת וככל מנינות בראש מסכת כריתות ולסם נבארם ומכלל חלה השלשים ואחת עו וכששגב באחת מאלה השלשים ואחת מנות שהוא חייב להביא כשבה או שעירה כמו שכתבאר בפרשת וי יקרא באמרנו ואם כשש אחת תחטא כשגבה וגו' והביא את קרבנו שש שעירית עזים ואם כשש יביא קרבנו להטאת נקבה תמימה יביאנה ואם שגב זה היהוד בעו החטאת שהוא חייב להביא שעירה על כל פ פנים והוא מה שכתבאר בפרשת שלח לך אם כשש אחת תחטא כשגבה והקריבה עז בת בשבתה לחטאת לפי שמה שהוא מרכב בכחן הוא כ שגבת עז בפירוש כמו שכתבאר וכי תשגו ולא תעשו את כל חמנות האלה אמרו רבותינו זל מנוה שהיא שקולה כנגד כל המנות וכבר בארנו בשפרי שאותה פרישה כשגבת עז היא זה דין היחיד משאר ה העם כמו שאמר מעם הארץ ואם היה דר הגדול של שבעים ואחר ה הוא ששגב באחת מאותן אחת נשלמים מנוה ורנו בהתיר שום אחת מ מהן ועשו ישראל על פי הן ואחר כן נודע להם שטעו בה חייבין דר פר לחטאת כמו שכתבאר ואם כל ערת ישראל ישגו ובעלם דבר משיני הקהל דל הסנהדרין והקריבו הקהל פר והמוון כל שטעו על פיהם פטורין ואם שגו דר בהתיר כלום בעו וטעו העם גם כן ועשו על פי סבתם חייבין דר פר ושעיר פר לעולה ושעיר לחטאת כמו שכתב ב בפרשת שלח לך כשגבת עז באמרנו והיא אם משיני העדה כשפשיהו כ כשגבה וגו' והשפ' שיקרבנו דר על שאר מנות רבנני לומר שגבה אחת מאלה השלשים נקרא פר העלם דבר והשפיר שמקריבין חטאת כש כשגבת עז נקרא שעיר עז ויהיה גם כן הענינים על פיהם פטורין מן הקרבן ולזה יש תנאים הרבה כשישלמו כלם יהיו בדי חייבין בקרבן וכל העם פטורין ואם יחסר מהם ואכלו הנאי אחד נסתלק חייב פר העלם או פר ושעיר של עז ויהיה דינם בדין היחידים וכל מי שעבדו ועשה כשגבה יביא קרבן יחיד הראוי לחנותו חטא בין שיהיה העושה מכית דין עצמו או משא העם וכל מי שלא יעשה אינו חייב כלום אבל כשישלמו התנאים שיתבארנו בזה הפרק יהיו כל העם פטורין ממה שעשו והקרבן מחוייב לדר לפי שטעו רדינם ונעפי' שלא עש עשו שום דבר לפי שזה שהם מחוייבין בקרבן הוא לפי שטעו העם לפי הוראתם והעיקר אכלנו מעשה תלוי בקהל והוראה בדר ואעפי' שהנתתי לו מכוונת בזה הפר' הנינו זכרם כדי שיהיו מוונתי תמיד

47
3

ושב לו בתיך ביתו חייב הלך לו למדינת הים אמר ר' עקיבא מורה אני בזה שהוא קרוב לפטור מן ההובא א אמר לו בן עזאי מה שנאלו מן היושב בביתו שהיושב בביתו אפשר היה לו שישמע וזה לא היה אפשר לו שישמע

ר' שמעון פוטרי לזה שיעשה מן הקרבן לפי שהיה הוראה שפסטה ברוב הכבוד וזה עשה בכלל רוב הכבוד מה שיעשה ור' א חליעור אומר ספק לפי שהיה לו לשאול ובאלו הוה אכלו ספק כמי שאכל ואינו יודע אם חלב או שומן אכל שאינו חייב אלא אשם תלמי כמו שיתבאר עקר זה בהאשון מבריות ולפיכך מי שיעשה אחר שכ שנודע לו מביא אשם תלמי וכתבא ר' בתלמוד שר' חליעור מוכריע אחר כן אמר שספק לרביע ר' חליעור הוה מי שישב בכיתו ולפיכך ה הוה חייב באשם תלמי אבל ההולך בדרך חינו חייב כלום לרכיב הכל ומחלקת ר' עקיבא וכן עזאי הוה כמי שטרם לנאת בדרך ואינו ה הולך בעשוי אבל הוה יונא לדרך ועשה ר' עקיבא סבר להתעסק ברכיב הדרך חינו יכול לישאל ובאלו הוה במדינת הים וכן עזאי אומר הוה חליעור והוה בעיר מאי שאל מן היושב בכיתו והלכה כר' א חליעור וכו' עקיבא

ג הורו בית דין לעקור את כל הגוף אמרו אין נדה בתורה אין שבת בתורה אין עבודה זרה בתורה הרי אילו פטורין הורו לבטל מקצת ולקיים מקצת א אבל הבא על שומרת יום בנגד יום פטור יש שבת בתורה אבל המוציא מרשות היחיד לרשות הרבים פטור יש עבודה זרה בתורה אבל המשתחוה פטור הרי אילו חייבין שנאמר ונעלם דבר דבר ולא כל הגוף

אין כד חייב קרבן ויהיו העשין על פיהם פטורין עד שהיה הדבר שטעו בו דבר שאין הכדוקין מורים בו אבל אם הוה מוכר כל כ כן שמוקין בו הכדוקין כד פטורין לפי שלא נקרא טעות אבל הוה שכתה והוה ענין אמרם ויל קדי בירב הוה אמרין ליה ויהיה כל מה שיעשה כפי שכתתם חייב קרבן יחיד כמו שהקדמנו ושומרת יום כ כנגד יום ככר בארנוה כראש מבלה ויעוד יתבאר דיניהם כנדה וזכרים והמשיל טענות בה שיאמרו לא יהיה שומרת יום כנגד יום אלא אם חתתה דם ביום או בלילה לא לפי שהזכר לא תהיה זכה עד שתראה הדם שלשה ימים וישעו הם ויאמרו ביום ממש שהוה מכ מבקר ועד ערב שלכל יום לפי שנאמר ימי זוכה וכשיטעו ביום השעור וכעל רוב הקהל כשמתיהן שחן רוחות דם בלילה כמותה ש שעה יהיו חייבין עד העלם וכן כשכתתם שומרת יום בלכר חייב לפי שנאמר אל יבא איש ממקומו אבל כשקושיט או זרקלא וכן נא כן בעו שיאמרו המשתחוה הוה שהוא חייב שנאמר לא תשתחוה לאל אחר וענין השעתמיה שישאנו ידיו ורגליו על הארץ אבל אם הש השתחוה לאלו בלא פיסוט ידים ורגלים אינה השעתמיה הכה כשהיה הטענות בכמו אלה הדברים או הם מביאין קרבן והעושים על פ פיהם פטורין אבל כששכחו מקרא ממה שכתוב בתורה או דבר שיש לנו סמך גרול במקרא הם פטורין והעושים על פיהם חייבין והוה א אמרו עד שיורו בדבר שאין הכדוקין מודין בו

ד הורו בית דין וידע אחר מהן שטעו אמר להם טועין אתם או שלא היה מופלא של בית דין שם או שהיה אחר מהם גר או סמור או נ נתין או זקן שלא ראה לו בניס הרי זה פטור שנאמר ב כאן עדה ונאמר להלן עדה מה עדה האמורה להלן עד שיהיו בלן ראויים להוראה אף עדה האמורה כאן עד שיהיו כולם ראויין להוראה הורו בית דין שוגגין ועשו כל הקהל שוגגין מביאין פר מוידין ועשו שוגגין מביאין כשבה ושעירה שוגגין ועשו מוידין הרי אילו פטורין

התנאי והתנאי הראשון שיהא ראשי עיבה מני בהוראה וכד כלל השערים מניין עמו והתנאי כשני שלא יהיה בהם פסול אלא שהיו כלל ראויין להוראה כשהדרי גדולס והתנאי השלישי שיטעו כלם ולא יהיה ביניהם מחלוקת בהתירומה שהתירו והתנאי הרביעי שיטעו כדבר המקרא או כמה שיורה עיני המקרא כמו שיתבאר והתנאי החמישי שיטעו בהוראתם כל יושבי הארץ או רובן אל רוב מנין עשרת ה השבטים שאפרים ומנשה יזכר כשכבים שני שבטים לניין זה שלא כמנו לשני שבטים שלא לענין כחלה בלבד והתנאי הששי שיקיו אלא שיטעו בהוראתם שובגין שיטעו כלבם מדין אמת הורו שלא ידעו טעמו והם עושים בהוראתם והתנאי השביעי שיטעו עממם יודע אחרת בגון שיתירו קבת החלבים האסורים ויאמרו שה שהו מותר ושאינו כקרא חלב ואלוהו רוב הקהל על פיהם ואחר בן זכרו שהורו בשבגה ולא ידעו אם אחד מן החלבים האסור הוה ה שהתירו או אחד מדימים האסורים כבינא בזה איכס חייבין עד ה העלם ואעפי' שכל העם או מורים להם החלב הפלגי כמו שנאמר ונודע החטא אשר חטאו עליה ולא שידעו החטאים ובשימור אכלו תנאי אחד מחלו התנאים בלבד יהיה דין קרבן כד ודין כל מי שערב ועשה דין יחיד שטעב כלל הוראת כד שהוה חייב חטאת שעירה או ש כשכה כמו שכתבנו ואתה התכוון אלה העקדים סמס מפתח מסכתא זו והנני עתה מתחיל לפרט

הורו בית דין לעבור על אחת מבל המצות האמורות ב בתורה והלך היחיד ועשה שוגג על פיהם בין שעשו ו ועשה עמהם בין שעשו ועשו אחריהם בין שלא עשו ועשה זרי זה פטור מפני שתלה בכית דין הורו בכית דין וידע אחר מהן שטעו או תלמיד שראוי להוראה והלך ועשה על פיהם בין שעשו ועשה עמהם בין שעשו וע ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה הרי זה חייב מפני שתלה בכית דין זה הכלל התולה בעצמו חייב והתולה בכית דין פטור

ענין ההוראה שיעליה יתחייבו כד שיאמרו לביע' מותרים אתם לעשות דבר פלגי ויאמרו ועשה שוגג על פיהם ל לפי שאם היה שוגג שלא על פיהם חייב קרבן בגון שהורו שמתב ח הקרב מותר אם כתבין לחבל חלב הקרב וחבלו על פיהם אינו ח חייב קרבן אבל אם כתבין לחבל שומן וחבל חלב הקרב חייב קר קרבן לפי שנתחבלו בשביל שהתירוהו כד אבל כשאכל על פיהם א חינו חייב כגום וחשלו היו מיעביו עם מעשיהם ביחד או לפני מע מביעה וכן אם עבד ולא עשו הם כלום היה פטור לענין שהקדמנו ממחמרים מעשה תלמי כקהל והוראה כד ומטבה זו ר' יהודה הוה דסבר שיחיד שיעשה בהוראת כד פטור חבל רבין סברי יחיד ש שיעשה בהוראת כד חייב עד שהיו רוב יושבי ארץ ישראל עושין על פיהם ואותה שעה יהיו העושין פטורין וכד חייבין בקרבן כמו שכתבנו ויושבי ארץ ישראל חלו הם כמו שכתוב וכל ישראל עמו מ מוכח חמת עד כחל מניס דל שמונת פהם במקום זה הם כל י ישראל ויחן משבחין לאשר הם חונה למרן זה שידע שטעו ועשה על פיהם שחמר ככאן שהוא חייב כלומר חייב בקרבן יש להקט עליו ו זה כי הוחיל שידע שטעו ועשה מויד הוה והמזיר חינו חייב קרבן ו נעירוק קושיא זו כמו שכתבנו שהוה שגב כמה שאמר יתבדק על פי ה התורה חסר ירוך וחשכ שראוי לעשות על פיהם ואפילו טעו וידע ב באענות ולפיכך עשה על פיהם ואעפי' שהיו יודע שטעו ולפיכך ע חייב קרבן יחיד ולא יבטורף לאשר עשו בשבגה וחשלו על פיהם וא וחרמי התולה בעצמו וחשלו לא היה ברור אכלו טעו אלא שאין ז דרכו שיעשה על הוראתם אלא חטוב כשיטעו וגם כן לא כתבנו אכלו בטורף וכשאר הדבר אכלו חלו לא הוה אש עשה חייב

הורו בית דין וידעו שטעו וחזרו בהן בין שהביאו ב בפרתן בין שלא הביאו בפרתן והלך ועשה על פיהם ר' שמעון פוטרי ור' אליעזר אומר ספק איזה הוא ספק

48 A

רוב הקהל א יתכפר לו עם הנכור ואם היו מיעוט הוא אחי מקם
לבעל מקצת ולקיים מקצת כפי מה שהתנה כבר גם כן נרדף קבלם
דבר עם שגגת המעשה ואינו חייב אלא תלוי כשהוא מסתפק ולא כ
נודעלו בגוף דר עם הנכור ועוד יתבאר זה

הורה בפני עצמו מתכפר
לו בפני עצמו הורה עם הצבור ועשה עם הצבור מ
מתכפר לו עם הצבור שאין בית דין חייבין עד שיורו
לבטל מקצת ולקיים מקצת וכן המשיח ולא בעבוד זרה
עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת

היה עולם על הדעת שכן גדול חפלו עשה בהוראת דר לא יתכפר
לו עם הנכור הואיל ואינו מתכפר עמהם בגוס כבוד אלא בקרבן
מיוחד לו בפני עצמו כמו שכאר במקרא פר החטאת אשר לו וזה
נחריענו בכאן שמתכפר לו עם הנכור כשנשתתף עמהם בשגגה
כמו שהקדמנו כמו שאמר יעננה על חטאתו אשר חטא רל כשיהיה
חטאו מיוחד לו לברו אותה שעה יביא קרבן בפני עצמו אבל
כשנשתתף עם הנכור לא נלמדנו עו משאר מנות לפי שנאמר בשאר
מנות ובעלם דבר מעיני הקהל ונאמר כעו ויהיה אם מעיני הדין
כמו שלשט באמרו מעיני דבר ולא כל הגוף כן באמרו בעו ואינו
נרדף לכאר כי בכל מקום שאמרו שאר מנות אוכל המנות בעינין
זה באי זה מקום שכל כי אמנם נדעה לומר החטאת ושלים מנות לא
תעשה שחייבין של זדונו כרת ועל שגגתו חטאת חין חייבין אלא על
העלם דבר עם שגגת המעשה וכן המשיח ולא כעו חין חייבין לא על
העלם דבר עם שגגת המעשה ככ קדם שכתן משיח לעצמו ככד הגדול
לכבוד נשעו כשאר מנות ושגגת המעשה הוא סימנו על אותה הורחה
יעשה כמוה ויהיה שוגג על פי ההורחה כמו שכארכו.

אין חייבין
אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה וכן המשיח וכ
ובעבודה זרה אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה
אין חייבין אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת
וכן המשיח ובעבודה זרה אלא על דבר שזדונו כרתו
ושגגתו חטאת

כבר בארנו שזה שאמר בפרשני שלחך וכי
תשגו ולא תעשו שהוא מדבר בשגגת עו ואמר אחר כן תורה אחת י
יהיה לטעם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה הוקש כל ע
עשה בשגגה לשגגת עו מה עו דבר שחייבין על זדונו כרת ומנאכנ
סהכתוב חייב בשגגתו חטאת ולחן חייב דר כשהגורו בה קרבן חטאת
אף כל עושה בשגגה עד שיגבה בדבר שחייבין על זדונו כרת ואז ית
יתחייב על שגגתו חטאת

ואם היה אותו הדבר שחייב היחיד על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת
או חייב דר כשהגורו או המשיח קרבן חטאת והיונא מדברנו שהכל
שחייבין על זדונו כרת יתחייב היחיד על שגגתו חטאת וחייבין דר
והמשיח על הנראה בו על התנאין שהקדמנו קרבן מלבד חמשה
דברים והם פסח ומילה ומגדף ומטמא מקדש וקדשיו לפי שהפסח
והמילה אעפ שהם כרת כי קרבן ה לא הקדיש כמועד וחטאו ישא
אבל אינו חייב על שגגתו חטאת לפי שהם מנות עשה ומנאכנ הכתיב
שחייב קרבן חטאת על מנות לא תעשה והוא שכ חחת מכל מנות ה
אשר לא תיגשיכה בשגגה וכי וכן המגדף אין חייב בשגגתו חטאת
כמו שכ לעושה בשגגה יצא מגדף שאין בו מעשה וכמו כן מטמא
מקדש וקדשיו אינו בכלל באמרו חטאת מכל מנות ה לפי שהוא באר
הקרבן לו ככתוב שהוא בעולה ויורד וירוע ששלשים ושש כרתות
בתורה כמו שכתבאר מנייניהם בראשון ממשכת כרתות והם כלם
כתובים בתורה ונאשר לנו מן הכרתות אחת ושלשים וחנות החחת
ושלשים הם שחייבין בשגגתו חטאת קבועה כפי אלו החלקים ש
שכתבארו במהכת זו הנה התברר שהיחיד לא יביא חטאת קבועה על
חחת מאלה בן שהיה אותו היחיד הדינו או בקד גדול אנו כשיא אמנם
שגגת כבוד שהיא אינה כשאר מנות גם כן אלא בחחת מלה למרובה
משגגתם כמו שכארכו בעו באמנם חתים מעיני מעיני

מופלא של דר הוא ראש ישיבה ואפלו היה מנינם שלם רל
שבעים ואחר ואמר בשגגת דר ויהיה אם מעיני העדה וגו' ואמר
כבר נשפטו העדה וכבר בארנו בהררין שאלה הנזכרים כלם א
אינם ראויים להורחה כשנהררין לפי שנאמר במשה והתיכבו עם ע
עמך ולמדנו כפי רשט פסוק זה עמך בדומין לך כלומר מיוחסין וזקן
שלא ראה בכים אינו כשר לדיני נפשות לפי שהוא אכזרי ולא ירחם
על בני אדם לפי שאינו יודע אהבת הבנים ואינו נדיבים להסכמת
כלם על ההורחה שנאמר ואם כל עדת ישראל ישגו

הורו בית דין
לאחד מן השבטים ועשה אותו השבט על פיהם אותו
השבט הוא חייב ושאר כל שבטים פטורין דבר ר י
יהודה והשבטים אומרים אינם חייבין אלא על הורחות ב
בית דין הגדול בלבד שנאמר ואם כל עדת ישראל י
ישגו ולא עדת אתו השבט

כבר בארתי בהקדמת מסכתא זו שעל
שגגת עו קהל מביא פר עולה ושעי לחטא יחיד מביא שעירה ובשגג
שאר החחר ושלשים מצוה דר מביאין פר יחיד בשגגה או שעירה וזה
שנאמר והקריבו הקהל כחלקו בו ר יהודה ור מאיר ר יהודה סבר כ
כל קהל וקהל ור מאיר סבר הקהל שקורה בלבד והוא דר הגדול לפי
שאמר קהל ישראל כולו ור שמעון אומר כל קהל וקהל דר הגדול גם
כן משטרף למינין השבטים שחטאו לפי שכל שבט יקרא קהל כמו שכ
שנאמר ויעמד יהושפט בקהל יסודה ושבעה שבטים הם רוב המינין
של שבטים כמו שכארכו בהקדמה ואמרו או רובן רל רוב מינין אנשי
ישראל ואעפ שזה הקרבן מומעוט מינין השבטים לא מרובין וכבר י
היעת דעת ר יהודה שאומר כל קהל וקהל ולא יחייב לדר הגדול כ
כלום לפי שיש קדכות הרבה יביאו אותן שלא חטאו על ידי חטאים
וכמו כן לדעת ר יהודה שכל אחד שעשה בהוראת דר הגדול שאר ש
שבטים מביאין על ידו כשהיה רוב קהל ולפיכך אומר בכאן ושאר
שבטי פטורין לפי שהיה אותו השבט עושה בהוראת עצמו ור שמעון
אומר כמו שכשעשו כל הקהל קריבו דר הגדול על ידיהם כמו כן כ
כשעשו רוב קהל קריבו דר עמיהם על כל פנים הקרבן הראוי לדר
לפי שהם אותם שהורו ואין רענו שביא מי שלא חטא בשום פנים ו
יוראה שאעפ שלא בא בזה מקרא שביהיה השבט ההוא רוב קהל
שעמו בהוראת דר הגדול שדר הגדול לדרם מביאין ער בלבד ובעו
פר ושעיר והלכה כר יהודה כמה שאמרו קהל וקהל מביא וחנות
הקדכות בהררין פר העלם ושעירי עו והלכה כחכמים ואמנם ה
הדמים שלוקחים בהם אלה הפרים והשעירים אמרו פר העלם דבר
ושעירי עו מתחלה גובין להם ואינם באין מתירומת הלשכה ואלה ה
הפרים והשעירים כלם הם כשרפים כמו שכארכו בחמישי מוכחים

פרק שני
הורה כהן משיח לעצמו שוגג
ועשה שוגג מביא פר שוגג
ועשה מויר מויר ועשה שוגג פטור
שהורית כהן משיח לעצמו בהורית בית דין לצבור

אמר בפרשת ויקרא אם הכהן המשיח יחטא וגו' והקריב על מ
חטאתו אשר חטא פר בן בקר לחטאת וזה הפר הוא הנקרא פר הכא
על כל המנו ונאמרו לחטאת העם דבר על שגגת המעשה כמו שקדם
לנו שהוא נרדף שיוור בשגגה ויהיו העשין עושין בשגגה על פיהם
כמו כן חוששים לא יבא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה והוא
עצמו שיעשה בשגגה על הורחתו שהורה לעצמו בשגגה וכבר נת
נתבאר בהוראת דר לנכור כי אם היה דר בשני השבים פטור כמו כן
יהיה הוא בכמו אלה שני הענינים פטור מן הקרבן כי המויר אינו ח
הייב קרבן ומתנאיו זה הכהן המשיח שהיה חכם מופלא ויורה בפני
עצמו ואז יתחייב בפרק בפני עצמו אבל כשהוא אינו מופלא או כ
כשנשתתף עם דר בהורא ועשה בכלל העשין כשהו סמו על הורחתו
עם הוראת דר הרי הוא כמו איש אחד מדר שסומך על הוראת העדה
אשר הוא ממנה ורינו כדן איש אחד משאר העם אם היו העשין ר

48
B

לא דין ולא דניף אאות

אומר שכר וכחן המשיח אינן חייבין כשהורו בשום דבר מאלה וכבר קדם הטעם הזה ו' יוסי הגלילי אומר שהנשיא גם כן פטור בדברים אלו ואינו חייב על דבר מה קרוב לגדול ואפילו שבבבן מאין הנראה וכן בהן גדול לרשת ר' יוסי פטור על אלה העונות מן הקרבן בלבד כשמתעסק בהן לפי סכ' באלה החטאים ואם לא הגיע דין ואם לא תשיב ידו מן שבחין לירי ענייני יבאו בהן גדול וכשיא שאינן באין לירי ענייני לפי שמתבאים העונות ור' עקיבא אומר נשיא חייב לפי סכ' כו וכשר עליו הכהן מן החטאות ואמר עוד בסוף פרשה זו שחייב עליו הקרבן על שמייעת מ הקול וכטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו וכשר עליו הכהן מחטאת אומנם כהן גדול אינו חייב בקרבנו' לא לרעת ר' עקיבא לפי שנאמר זה קרבן אהרן וכטוי וגו' וקבלנו בפירושו זה זו בזה חובה כלומר חביתו בהן גדול ואין אחרת באה חובה ומבאנו שחייב באלו החטאים אם לא תשיב ידו עשיית האפה סלת וכחן גדול מן הכמנע חבלו להקרב מנחת חובה וולתי החביתין ומזר שנמנע ממנו עשיית האפה כמנעו גם כן שתי תנאים וכבש או שעירה לפי סכ' בבוק הפרשה באחת מאלה כל שאין מתבשר באחת אין מתבשר בזה רבנו לומר שאין חייב בזה הקרבן אלא מי שיתכן בו שיקדים איזה מזרמן מן השלשה מינין בהמה או עוף או מבחה לפי הענין ואין הלכה בר' עקיבא אלא כהן גדול וכשיא חייבין קרבן עולה ויורד על שמייעת קול ועל כטוי שפתיים ועל טומאת מקדש וקדשיו כמו שיתבאר אחר כך

כר המצות שכתורה שהיבין על זדונן ברת ועל שגנתן חטאת היחיד מביא כבשה ו' ושעירה והנשיא שעירה ומשיח ובית דין מביאין פר ובעבודה וזה היחיד והנשיא והמשיח מביאין שעירו ובית דין פר ושעיר פר לעולה ושעיר לחטאת

כל זה מבואר והם מקראות תורה וכבר קדם ביאורם

אשם תלוי היחיד והנשיא חייבין והמשיח ובית דין פטורין אשם וראי היחיד והנשיא חייבין והמשיח ובית דין פטורין על שמייעת ח הקול וכטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו בית דין פטורין והיחיד והנשיא חייבין אלא שאין בהן גדול ח חייב על טומאת מקדש וקדשיו דברי ר' אליעזר ומה הן מביאין קרבן עולה ויורד ר' ישמעאל אומר הנשיא מביא שעיר

אומר שהעונות שחייבין על זדונן ברת ועל שגנתן חטאת קבועה כשנסתפק הנשיא או היחיד באחת מהן אם עשה חייב חטא תלוי כמו שכתבנו בפרשת אומנם משיח וכר חיון חייבין אשם תלוי לעול' על הספק בהנראה אבל חייבין קרבן חטאת כשיתברר החטאת כמו שנאמר ונודעה חטאת וכבר קדמו עקרי זה ואשם ודמי יתחייב על חמשה דברים אפשר שיעשם היחיד בין שהוח הדינו או נשיא או משיח ואין להנראה בר' בהן שום ענין ומי אפשר חש על הנראה כמו שקדם ואותן האשמות הם אשם מעילות אשם בזלות חשם כזיר אשם מונדע אשם שפחה חרופה ואמרנו בבאן שהמשיח חייב על שמייעת הקול וכטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו ואין חולק על דב דבריו בזה שקדם בענין המשיח ובר' שהן חייבין על שמייעת הקול ועל כטוי שפתיים לפי שלשם אמרנו אינו חייב פר הכיח על כל ח' המצות כשהורו לעבמו על התבאים שקדמו לפי שאין חלו מן המנות שיש בהן חמתן הדיבין חבל הוא חייב בקרבן הנזכר בהן כ כשעבר על אחת מהם וטעם מאמר ר' שמועון זה שכחתי נחיש אשר יטמא ולא יתחטא וכברתה הכש היא מתוך הקהל מי שחטאו ש שנה לקהל יבא זה שאין חטאו שנה לקהל לפי שחטאו חייב פר על שב

אין הייבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש ואין מ מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש אבל הייבין על עשה ועל לא תעשה שבגדה ומביאין אשם תלוי על עשה ולא תעשה שבגדה ואיזו היא מצות עשה שבגדה פרושמן הגדה ומצו' לא תעשה אל תבא א הגדה

העקר בדינו כי כל שחייבין על זדוננו ברת ועל שגנתן חטאת חייבין על לא תעשה של אשם תלוי והראיה על זה ממה שכ' נאם כפש אחת תחטא כשבגה מעט הארץ בעשותה אחת ממצות ה' וכבר בארנו ב בהלכה שלפני זאת שהמצות שרמו עליהם בבאן הם שחייבין על זדוננו ברת וחייבין על שגנתן חטאת קבועה ואמר ר' אשם תלוי ואם כפש אחת תחטא כשבגה בעשותה אחת מכל מצות ה' אשר לא ת תעשה ולא ידע ואשם זהו אשם תלוי

והדברים שדבר בהן בקרבן עולה ויורד ולא חייב בהם חטאת קבועה היא שמייעת הקול וכטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו והוא שכ' וכפש כי תחטא ושמיעת קול אלה עד סוף הפרשה וכשכל אלה העקריות אין חייב אשם תלוי בלא הנודע של מקדש וקדשיו ואין חייבין בר' פר העלם כשהורו וטעו בטומאת מקדש קו וקדשיו לפי שהורו בדבר שחייבין על זדוננו ברת אבל אין חייבין על שגנתן חטאת קבועה כמו שאר מצות כמו שכתבנו למעלה ואומנם חייב על שגנתן קרבן עולה ויורד ועשה שבמקדש הוא ש שיתטמא בתוך המקדש שכנה אלו יבא ומצותנו ל' ולבחת היא מצות עשה ש' אכל ראוי ל' לבחת בדרך קצרה כמו שכתבנו בשני משבועות ואם יבא בחרכה שיאריך עכובו במקדש הוא חיי' ברת ולא תעשה שבגדה הוא שלא יבא על הגדה ועשה שבגדה הוא כשנתטמא בעוד שהוא בא עליה שכנה אותה שיתפרש ממנה כמו שבנינו ל' לאחד שיבא מן המקדש וזו היא מצות עשה כשנאמר לו פרוש ממנה אבל יתחייב בזה מה שאומר לך וזה כי אם נכרל ממנה כשפרשה כדה מיד והוא בקשיו הוא חייב ברת אם היה מזיד או חטאת אם היה שונב לפי שהכיה לו בידיאקו כביאתו וכאילו בא על הגדה אבל ראוי לו שיעמוד על עיניו ויבטל מתכונת השמיים וכונן בעיריניו בקרבן עד שימות האבר ואם הניא שבבת זרע אין כהן כלום שהנחת ש שכבת זרע בעריות לענין העונות אין ח' מוסף אסורא ולא גורע כמו שבארנו בשביעי מסנהדין וכשיהור הקנסי אז ראוי לפרוש ממנה ו ואן באמר לו פרוש ומבואר הוא שיעשה זה שבמקדש ועשה ש שבגדה אינו מצות עשה ברידא אבל הוא מצוה מדרך הקבלה כמו ש שכנה למי שיש עליו בגד שטענו פשוט זה הכגר שזה הניוני סכתו מצוה לא תעשה ואין ספק שהגדה ברת ושגנתה בחטאת קבועה ו לפיכך חייבין כשהורו על עשה ועל לא תעשה שבה בשגנה אומנם ה הנראתם בלא תעשה שבה הוא מבואר כמו שזכרנו בפרק ראשון כי הגדה וזכה בגמורה ושומרת יום ככגר יום שנקראת זכה קטנה וה נהילולת ביאת כולן שנה באסור ומנסו כדה יתחייב הכרת על ביאת כל אחת אבל כשתנו דיניהם בטומאה ובטהרה בלבד ואומנם ה הנראתם בעשה שבה כגון שיאמרנו ראוי לו לפרוש קודם שימות ה האבר ויתירו זה הם חייבין פר העלם כשיטלמו התבאים לפי שהורו בדבר שחייבין על זדוננו ברת ועל שגנתן חטאת אבל כשאמרנו שה טהמא מותר לו להכנס במקום פלוני מן העזרה וזו היא הניאה בלא תעשה שבמקדש או שאמרנו כי מי שחטא בעזרה מותר לו ש שיבא בדרך ארוכ ואינו חיי' שיכונן דרך קצרה וזו היא הנראה בעשה שבמקדש ואיכא חייבין בזה פר העלם ואעפי' שהתירו בדבר שחייבין על זדוננו ברת הואיל ואין חייבין על שגנתן חטאת קבועה והתבונן באלה העקריות כלם ודע אותם כי הם גדולי התועלת במסכת זו וכלל הבא אחריה בסדר קדשים

אין חייבין על שמייעת הקול ועל ביטוי שפתיים ועל טומאת מקדש וקדשיו והנשיא ביוצא בהם דברי ר' יוסי הגלילי ר' עקיבא א אומר הנשיא חייב בבולן חוץ משמייעת הקול שהמלך

49
A

ה כהן גדול פורס מלמטה וההדיוט מלמעלה כהן גדול מקריב אונן ולא אוכל וההדיוט לא מקריב ולא אוכל

פרס ממלמטן הוא שיקרב ככה בברו הסמוך לרגליו בשמת לו מת שהוא חייב עליו לקרנו א וההדיוט מלמעלה בעליון הכבר כשאר העם כמו שכתבאר בדברי יין הקריעה במסכת מועד קטן וכבר בארנו פעמים שאנינות דחוריתא הוא כיום המיתה בלבד כלומר בשמה מת לחסר מי שהוא חייב עליו אכלות הוא נקרא אונן באותו היום והוא אכילות דחוריתא ואם שהה המת שלא כקבר הוא כשאר אונן מדרכבן וזהו שאמרו יום מיתה ד דחוריתא יום קבורה דרכבן ואם היה יום מית' יום קבורה יום אחד בעצמו הוא באותו היום אונן מדחוריתא וכלילת אונן מדרכבן לפי פנים קבורה תופס לינו מדרכבן וזהו ע"פ אמרו אנינות לילה מ מדרכבן ואפ"ל יום מיתה וזהו המתבאר מד בריהם ומצאנו שאמר יום מות דרב ואביהוא והוא אונן אכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה' הנה כי הוא לא ראה עברה לעצמו זולתי אכלתי בשקווא אונן לא הקרבתה והוא בלבד שהוא כהן גדול יש בו זה סדן אכל בניו לא מקריבין ולא אובלין

כל חתירי מחברו קודם את חברו וכל המקודש מחכירו קודם את חברו פר המשיח ופר העדה עומדים פר המשיח קודם לפר העדה לכל מעשיו

אמר הכתוב מלבד עולת הכהן אשר לעולת הקמיד רבנו לומר שעולת הקמיד קודמת ולמדנו מזק כל חתירי מחברו קודם את חברו ונאמר גם כן וקדשתו כי את ל חס אלהין הוא מקריב וגו' ולמדנו משי הקבלה לכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולבד ראשון וליטול מכה יפה ראשון וידענו שהגדול בקדושה קודם ולפי שבהן גדול הוא שיכפר על עצמו ואחר כך יכפר על זולתו והוא אמרס דין הוא שיקדים המכפר למתכפר כמו שזכר יתברך ביום כבוד וכן פר העולם קודם לפר עו' כמו שקדם ומ מערקנו כל החטאות קודמות לכל עולות הבאות עמהן ואפ"ל ח חטאת העוף לעולת הבהמה כמו שכתבאר אשר לחטאת רחשונה ופר עו' קודם לשעיר עז ואעפ' שזה השעיר חטאת לפי שבהה הקבלה לאחריו כפירוש ושעיר עז לשעיר בשיא לפי שהנשיא יחיד ושעיר נשיא לשעיר יחיד ושעירית יחיד לכבשת יחיד כמו שקדם והבטחם כשחר מנות כלבד

האיש קודם לאשה להחיות ולהשיב אבידה והאשה קודמת לאיש לככות ולהוציא מבית השבי בזמן ששניהם עומדי לקלקלה האיש קודם לאשה

כבר ידעתה שהמנות כלם חייבין בהם הזכרים והנקבות בקתם כמו שכתבאר בקדושין והוא יקודש ממנה ולפיכך קודם להחיות ויחמר שניהם לקלקלה רבנו לומר שאם היו שניהם כ בשבים ושניהם מוכקשין אותן ל ביאה פורין האיש קודם האשה לפי שהאיש אין דרכו בכך ובהקשו ממנו דבר שמינו טבעלו

כהן קודם ללוי לוי לישראל ישראל לממור וממור לנתין ונתין לגר וגר לעבד משוחרר אימתי בזמן שכולן שוים אבל אם היה ממור תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממור ת תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ

דע שאמרו זל אחכם קודם למלך ומלך לכהן גדול וכהן גדול לנביא וזה יס' בו תבאי הרבה וזה פטעם קרימת חכם למלך חינו' שח בחמוכ' בלבד לפי שהחכם תועלתו לאומה מתועלת המלך חכל במעשה חין להקדים על כבוד המלך שום דבר ואעפ' היה עם הארץ שכתבאר שום תשים עליו מלך וכמו כן כהן גדול קודם לנביא כשהוא שוה לנו כ בחכמ' אבל כשיש יתרון בחכמה החכם קודם וסדר קרימת האכשים במעלות כשהן שוין בחכמה וכמעשים כמו שאומר לך משוח בשמן

מעטם בלבד כמו כל הקהל אלא עד שתהיה שם הנראה כהעלם דבר כמו שקדם נר' ליעזר סדר כשיא שנגב בטומאת מקדש וקדשיו מכיא שיער כמו שהוא מכיא כשחטא ברבר מזדונו כרתועל שנגנת חטאת כמו שכתבאר כיון שטומאת מקדש וקדשיו כבדת ואין סלכה כר אליעזר ולא כר' שמעון

פרק שלישי
בהן משיח שחטא ואחר כך עבר ממשיחותו וכן נ נשיא שחטא ואחר כך עבר מגדולתו כהן משיח מכיא פר והנשיא מכיא שעיר

שעיר אמרס תורה כנשיא אשר נשיא יחטא או הודע אליו חטאתו והכיא את ק' הנו שעיר עזים ואמרו על חטאתו אשר חטא מורה שמכיא חטאתו הראויה לו והוא נשיא אעפ' שירר מגדולתו בעת הקרבן הנאיל' שהיה בשעת חטאו נשיא

בהן משיח שעבר ממשיחותו ואחר כך חטא כהן הנשיא שעבר מגדולתו ואחר כך חטא כהן משיח מכיא פר והנשיא כהדיוט

כהן גדול אם עבר במוס' או זקן וכיוצא בהם והוא עומד בקדושתו לפי ששמן המשחה שכתבאר בו חינו' מבטל מעשהיו וחי' הפרס בינו וכין כהן גדול המשמש בכל הדברים זולתי בעבודה בלבד ומה ש מהוא תלוי כס' ד"ל פר יום סכצרי ועשירית האופה שמקריב בכל יום כמו שכתבאר אבל הנשיא אין לו גדולה אלא כשמצותו כעשית וכ כשכטל ענין זה הרי הוא כהרמט

הטא עד שלא נתכנו ואחר כך נתמנו הרי אילו כהדיוט ר' שמעון אומר אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבין ו משנתמנו פטורין ואיזהו הנשיא וההמלך שנאמר וש ועשה אחת מכל מצות האלהיו נשיא שאין על גביו אלא האלהיו

אמר שכתב אשר נשיא יחטא והוא נשיא ואמר אם ספקן המשוי' יחטא שחטא והוא משיח וכשאר עליונו לבאר קרבן נשיא ונעפ' שהוא מתבאר ממה שקדם אבל אוסף באור עד שלא יסאר בו ספק וזה כי הנשיא כשעשה כהודעת כ' עם הנכונה הוא מתכפר לו עם הנכונה אבל אם שגב בעצמו בחטת חמנות ש שהקדושת חייב על שגבת חטאת כשכה או שעירה הוא חייב שעיר ח חטאת ובה בלבד הוא מופרש משאר העם והוא אינו נדך הוראה לעצמו כגון כהן משיח אלא על שגבת מעשה כל בר יתדיח שעיר כ כשהוא עושה כשגב

ד ואי זה הוא המשיח המשוח בשמן המשחה לא המרוכה בכגדים אין בין הכהן המשיח כ בשמן המשחה למרוכה בכגדים אלא פר הכא על כל המצות ואין בין כהן משמש לכהן שעבר אלא פר של ווס הביפורים ועשירית האופה זה וזה שוים בעבודת ווס הביפורים ומצוים על הבתולה ואסורין על הא האלמנה ואין מטטאין בקרוביהן ולא פורעין ולא פור דורמין ומחזירין את הדורצח

מרוכה בכגדים הוא כשלא כמשח בשמן המשחה אבל לכש שמנה ב בכגדים ולכשו אותה כתרבה על שאר הכהנים לפי שהם גם כן מינוי כמו שאר נאמר ומלא את ידו ללבוש את הכגדים וכן היו כהני בית שני שבער בו שמן המשחה וכבר זכרנו זה פעמים ועשירית החיפה הוא שאמר הכתוב זה קרבן אהרן וככיו' והוא נקרא חכ"י כהן גדול לפי שפעשה על מחבת ומה שמכיא שיעבור כהן גדול ממשיחותו ה הוא שיארע במוס' או שימנוסו לעבודת יום הכפורים שחא יארע פסול ככהן גדול כיום הכפורים ויעבור אחר יום הכפורים כמו ש שקדם באורו במקומה

49
13

בשמן המשחה קודם למינחה בדרים ומינחה בדרים קודם למשוח
שעבר מחמת קריו ומשוח אעבר מחמת קריו למשוח שעבר מחמת
מומו ומשוח שעבר מחמת מימו למשוח מלחמה ומשוח מלחמה לסגן
והגן לאמרכל למזכר וגזכר לראש משמר וראש משמר קודם
לראש בית אב
ודאש בית אב קודם לכהן ה
הריוט וכהן הריוט לגוי ולמי לישראל וישראל קודם לחלל לפי שבת ח
חלל פשוטה לכהונה ובת ישראל לכהונה כמו שנתבאר בק
בקרובין גחלל קודם לשתוקי ושתוקי לאחופי ואחופי למזמר לפי ש
שהמזמר ודמי והאחרים שפך וממזר קודם לכתין לפי שהמזמר ישראל
מיאפה בשדה וכתין קודם לגוי לפי שהכתין גדל עם ישראל בקדושה מה
שלא עשה כן הגוי ובר שמות לבא בקהל לחלתר קודם למנצי וחרומי
ומנצי וחרומי קודמין לעמוני ומנחי ועמוני ומנחי קודם לעבד מ
משחרר לפי שעבר משחרר חרור רל ממה שכתוב בתורה חרור כ
כבען וחמרו ככהן גדול עם הארץ כמו שבארנו בראשון ממסכת כפ
בגורים כשהן גדול מעט בחכמה והמזמר יותר גדול
בזמנה שהמזמר באשר הוא גדול ממנו בחכמה קודם לכהן גדול עם
הארץ לפי שכאמר יקרה הוא מפניו יקרה היא מכהן גדול שמשמש
לפני לשנים

סליק מסכת הוריות

כשלים פי' משניות סדר כזיקין שחבר מרנא ורנבא רבינו משה בר ה
הרב הגדול רבינו מיימון זכר צדיק וקדוש לברכה והעתיקתה מלשון
הגרי ג' לשון הקדש אני שלמי' בר יוסי יב' בן יעב' וס' ימתי' ההעתיקה
בשלישה ימים לריח כסלו שנת תמיאת אלפים ושמונה וחמשי לבריית
עולם במדינת סרקסטה יא' ממלכות חרובן תהלות ותושבות לאל ח
אלדי הרוחות אשר שתחממה בגונות ולמד דעת לישראל אריות ל
להפוך ללעבי לשון שפה בהגרה ודברי צחות כן יזכנו לחנות בימינו
כעמיות ולשכוב מזיו עיני שוכב שמחות ויתקיים בימינו וכן כל יא
ישראל חברים מקדח שכתוב כי אז אהפוך כל העמים שפה ברנה
לקרח כלם בשם ה' ולעברו שכם אחד חמון חמון

פתיחה חל החכם ר שמואל כן תבין זל על העתקתו לפי' מסכת אבות
שעשה הר' הגדול רבי משה בר' מיימון זל

אמר שמואל

בן יהודה אבן תבון זאת המסכת רל' מסכת אבות ידועה מסדר יש
ישועות סדרה בין משכת עיריות ומסכת עז' זל' כמנא לה במרה זה
והרב הגדול רבי משה אבן מיימון זל' שפירשה בלשון הגרי בכלל פיר
פירושו למשנת שיתא סדרי פירשה כלה בלשון ההנחה והרחיב ב
במשכת הזאת האמר להיותה יקרה בעיני מפני שהיא מדברת
במירי האדם החשובות והישירות והפחותות והמעיות אשר החשובות
והישירות מהן משנות הדרך ומסקלות המסלה העולה אל המעלות
השכלי' כמו שאמר החכם שמוע יענה וקבל מוסר למשן חכם כ
באחריתו' ובמעלות השכלי' ישיב המשיב אל ידעת בנראו כמו
שאמר החכם הנזכר על החכמה אש תבקשנה ככסף וכמטמונים
תחפשנה אז תבי' יראת ה' ודעת להים תמצא כלום בבקשך החכמה
ככסף ונחשך חותה במטמונים רונה בזה בקשה נחפשו בזריות וזה
והעתיקות יתרה שהמבקש על דרך הזמית חין ספק שימצא מבוקשה
וגיע חלין אז תבין יראת ה' ותביע אל ידיעתו רל' בהבנת יראת ה' ה
הבנת אמיתית דעות התורה שהיו יראת ה' שהיו בירי מקובלים לבר
קודם בקשת החכמה ובחכמה ידע אמיתות והכרזה בהש' רונה ל
נימור במציאות דעת אלהים שידע מציאות ה' יתברך במציאות מופת
לא בהבנה לבר כאשר היה לפני בקשו החכמה וידעת ה' יתברך חין
ספק שהיו תכלית האדם כמו שאמר הנביא עליו השלום כי אש בזאת
יתהלל המתהלל השכל ידוע אותי כי אני ה' עשה חסד משפט ונדרק
באין כי באלה חפצתי כחכם ה' נאע' שהרב זל' פירש זה הפסוק פיר

טוב בפירק חמשים וארבע מן החלק השלישי מספר מורה הנבוכים
וחרש לנו בו חרש גדול לא ידענו זהב וזוכיות והוא מה שהבין מ
ממלת בארץ יש לו בפירושו תוספת מעט ראיתו לו זכור הכה שפי'
קנת מלכותי דרך אחיות וזה במלות כי באלה חפצתי יש' בהן חרש
אין ספק חלבי כגונו ואמיתו כמו הן במלת נדרק ומשפט נראה לי
זולת מה שפירש כאן החכם האמיתי זל' נאולי הוא יותר נאות וזה
והראים אה' שניהם יבחנו משניהם הטוב בעיניהם כי אין חלוק ב
ביניהם בענין המכוון כלל וראיתי לזכור מה שנראה לי בו חרש ב
בפתיחה הזאת שלא תהיה הפתיחה הזאת ואם היא קטנה ערומה מ
מחרש מו' גיל והוא שיעקר הרמו באמרנו כי בחלה חפצתי שב אל ה
השכל וידוע אותי נתן בו נעש' למח ראוי להתהלל באלה השנים לא
בשלישה הנזכרים בשפוק של פניו מפני שאלו השנים רל' השכל ו
ידוע הם תכלית חפץ ה' וזכותו במין הזה רל' במין האדם והנרצה בו
ממנו לא השלישה הנזכרים ואם הם יותר או היות קנתם דרך ומכא ה' ה
התכלית לא אמר השכל וידוע כי אה' וגו' אך אמר השכל וידוע אותי
וגו' כלומר חלו השנים הם תכלית רצוני וחפצי מן האדם והמביע אל ר
רנון הש' חין בריך' למו' שהגיע אל דבר ראוי להתהלל בו והיותו אמר
השכל וידוע שפי' ענינים מפני שאינם חלבי בשואים במקום הזה על ע
ענין אחד רודעים עד שיהיה ענינם אחד כלומר שהש' בענינים הש
השכל וידוע אותי כי השמות הרורים ישמשו בהם מעט החכמי' על
כן הם חלבי כאמרים על שבי הרברים וזה שמלת השכל חלבי כפרדת
לח סמוכה למלת אותי ויהיה ענינה להשכל כל מה שאפשר להשכלו
ולרעתו בכל הכמות העלולות ידיעת מציאות כזה כמה שאפשר
בו חו ידיעת מציאות לבר שאי אפשר לרעת בו זולת זה כלומר שיקדם
מן החכמה כל מה שאפשר וזה ידיעתו רל' מציאות ידיעתו ומ
ומציאותו בכמות העלולות חל' ידיעתו רל' מציאות ידיעתו וידעת
מה שרחמי להחמין בנ לחיוב ה' לל' ליה או להרחקה ויהיה ענינו כע
בענין אז תבין יראת ה' כי החכם הנזכר לפני הפסוק אשר הנחנו בו
בפירושנו רנה בו בעל המדות הטובות לבר כמו שאמר החכם האמיתי
זל' בפירק הנזכר וכן אמרו כי אני עשה חסד משפט ונדרק בארץ והם
דברים כוללים כל דרכי ה' רל' כל מעשיו במציאות הנראה לי שזכרו
הנה להורות שאי אפשר לרעת רק בידעת דרכיו כדבר ארין הנביאים
הוריעני נח אה' דרכיך נאדעך כאשר הורני מורה צדק במקומו בח
בחלק הרחשון וחקף על פי שלח זכרנו על הפסו' וזה עזר למה שפירשתי
במלת השכל ואפשר לומר שיש בפסוק מוקדם ומחומר ויהיה השכל
כי חכי ה' עשה חסד משפט ונדרק בארץ
ידוע אותי כי בחלה חפצתי נאום ה' רונה לומר חפצי מן האדם פ
שירע דרכי וכידעתם ידע אותי והוא התכלית ואפשר לרש' בו ש
שענינו וידוע אותי ובי' אני עושה משפט ונדרק בארץ והיי' שלישה ע
ענינים מה שאפשר להשכלו בכמות העלולות וידעת השם ית'
בידעתו וידע בו שהוא עושה בארץ משפט ונדרק רל' דע חמתנו
ומציאותי בידעת דרכיו וידע השמות שהיו על הנמצאות אשר ב
בארץ וכל אשר בה ויהיה באלה חפצתי שב חל' שלטתן כלומר בחלו
השכל ראוי להתהלל מפני שהם רצון השם ית' מן החרש והמתכוון בו
לא בשלישה הראשונים וזכר השלישה ראשונים בעבור שכבר כמנא
מי שחשב הנלחת האדם הוא הגיע למדות טובות ומנה מן הגדולה
שבהם והיא הגבורה ויהיה שיחשוב שתכלית האדם הוא העשר עב'
בא זה האמר הנביא להודיענו ולרחיק הרעות הרעות ולכללם
והודיענו גלה מה תהלתו האמיתי' ותכלית הסבה ממנו וזוה בעצמו
באר חרש וטלום דמות הרעות הרעות הנזכרות בהנלחת האדם
וזכר שתכלית ההנלחה היא ידיעתו את השם ידיעה חמית' וכן ה
הורה הרב זל' ענין השלש מדות הנזכרים בפירק נב' מהחלק השלישי
גם חין ספק ש' פן השי' גם כן מן החרש שיתרמה בו בדרכיו לרד כי
בנראו כפי היכולת כי כמו שידעת דרכי השי' הם דרך אל ידיעתו כן
ההתדמות בדרכיו הוא מפנה הדרך ג' ידיעתו כי המדע שאפשר לאדם
שידמה בהם למדת קונו הם היקרות שבמדות הטובות הנמצאות ב
בשש האדם אשר בלעדס רחוק מהשיג אל המעלות השכליות כאשר
זכר במקומות רבים וכן זכרו כל חכם ואשר פירש הרב במלת ארץ
הוא חרש מופלג בטובו ומפני שחכמי המחקר חברו ספרי' ס' במדות
האדם והאריסו לחבר בהם ולהודיעם אך אפשר לחכם להרבי' עצמו

56
A

במדות הטובות עד שיטובו בכין חזק ויהיו קבועות בנפש ואין יוכל
בעל מדות מעונות לתקן המעונות בהם ראה הרב זל להקדים
לזאת המסכתא פרקים יזכור בהם בקצרה הצריך מן הענינים אשר
האריכו בהם חכמי המחקר כמו שזכר בפתיחתו וכאשר ראו חכמי
לכול עיר מולדתי פירוש זאת המסכתא והפרקים אשר הקדים הרב
בחבור עניניה בקשו ממני להעתיקו להם כאשר עשו במחמור מורה
הכנסיים וזה החלי להעתיקו ומיהא אשאל להייעריני אל החמת
ולתזילני משגיחא

אמר שמואל

בין יהודה אבן תבון
זל אמר הרב המחבר זל
הנה בארנו בפתיחת זה החבור מה היתה הסבה בשום המחבר זאת
המסכתא בזה הבהיר וזכרנו גם כן רוב התועלת בזאת המסכתא ו
יעדנו פעמים רבות במה שקדם מזה החבור לדבר בזאת היום שבת
הגרים ויועלים ולהקדיש בקצת אריות מפני שהיא אעפ"י שגיראה
התועלת מבוארת וקלה להבין מה שבה בכללה איכנו קל על כל בני
הדם ואין כל עבידיה גם כן מופנים מבלי פירוש ארוך עם היותה י
מביאה לשלמות גדול והנלחה אמתית ומפני זה ראיתי להרחיב בזה
המאמר וכבר אמרו רז"ל הרי מאן רביעי למיהני חסידא לביין במלי
דאבות ואין אלכנו מעלה גדולה מחסידות לא הכבנאה והיא המביאה
אליה כמו שאמרו רז"ל חסידות מביאה לדי רוח הקודש הנה התבאר
מדבריהם שבקיום מאמרי זאת המסכתא תבא לדי כבואה והכני ע
עתיד לבאר חמתה היבר ההוא מפני שהוא כולל חלק גדול מהמדות
הטובות וראיתי להקדים קודם שאתחיל בפירוש ההלכה פרקים
מוועלים ידע מהם האדם הקדמות ויהיה לנו גם כן מבא ומפתח ב
במה שאני עתיד לפרש ודע שהדברים אשר אמר באלו הפרקים
ובמה שיבא מן הפירוש אינם דברים שבריתים אני מעבדי ולא פ
פירוש שחכמי אמנם הם עבדי לקטותיה מדברי חכמים במדרש
ובתלמוד וזולתם מחבוריהם ומדברי הפלוסופים גם כן הקדומים
והחדשים ונחמוריהם הצדקה מכני אדם ושמוע האמת ממי שאמרו
ואפשר שאביא פעמים מאמר אחד כלו מספר המפורסם בלשוננו
ואין בכל זה רוע ואיני מתפאר במה שאמר מי שקד' ממני שאני כבר
התודעתי בזה שאפילו שלא אצויר אמר פלוגי אמר פלוגי שזה ב
אריכות אין תועלת בו ואפשר שהיה מביא זכרון שם האיש ההוא ל
לחשוב מי שאין לו חק שהדבר ההוא נכבד וכתובו רוע שלא יביטנו
ומפני זה ראיתי שלא לזכור האומר שכונתי ללמד התועלת לקורא ו
ולבאר לו העניני הנפונים בזאת המסכתא ואני אתחיל עתה לזכור
הפרקים אשר ראיתי להקדימם הנה לפי כונתי והם שמונה פרקים ה

ושאר צערי חיים מרגיש בטחוק השם לבד לא שתהיה ההרגשה אפר
במין האדם היא ההרגשה אשר בשאר כל ולא ההרגשה אשר ב
בזה המין היא ההרגשה בעצמה אשר במין האחד אבל כל מין ומין
מאשר לו כשם יש לו כשם אחרת בלתי נפש האחר ויתחייבו מנפש זה
פעלות ומנפש זה פעלות אחרות ואפשר שתרמה ע
פעלה לפעלה ויחשוב בשתי הפעלות שהן דבר אחד בעצמו ואין ה
הדבר כן והמשל בזה שלשה מקומות חשובי האחד מהם זרע עליו ה
השמש והאיר והשני זרחה עליו הירח והאיר והב' הנולד בו הנר וי
והאיר הנה כל אחד מהם כמבא בו האור אבל סבת זה האור ופעולת
השמש ופעולת האור הירח ופעולת האור האש בן פעולת הרבנות האדם ה
הוא נפש האדם ופעולת הרבנות החמור הוא נפש החמור ופעולת הרבנות
הכפר הוא נפש הכפר ואין להן גיר שיקבצו אלא בשתוף השם לבד
והבן זה הענין שהוא כפלא נאמר יבטלו בו הרבה בני אדם מן ה
המתפלספים ויתחייבו ממנו הרחקות ודעות נפסדות ואשוב אל
כונתנו בחלקי הנפש ואומר החלק הזן ומנו הכח המושך והמחזיק
והמעבד והדומה למותרות והמגביל והמוליד בדומה והמבדיל
הליחות עד שישיש מה שצריך לחזון בו ומה שצריך לדחותו והדברי
על אלו השבעה כמות ומה יעשו ואין יעשו וכאזי אברים פעולתם
יותר נראת ויותר נבלת ומה מהם כמנא תמיד ומה יבלה מהם לחזון
קצב זה כלל רחוני במלאכת הרפואה ואין צורך לו בזה המקום והחלק
המרגיש ממנו הכחות החמשה המגשרים אל החזון הם הדחות
והשמע והטעם והריח והמנוח והנחא כמבא בכל שטח הגוף ואין לו א
אבר מיוחד כגון שיש לארבעה הכחות והחלק המדומה הוא אשר י
ישגם וירכיב קצתם אל קצתם ויפריד קצתם מקצתם ולזה ירכיב זה
הכח מן הענינים אשר יזכר דשומי המנוחשים אחר העלמם מקרבת
החושים אשר השיגם עם ענינים לא איגום כלל ואי אפשר להשיגם
כגון שירמה לחמם שפית ברזל תרין באויר ואדם שראשו בשמים ו
ורגליו בארץ ובהמה באלף עינים על דרך משל והרבה מאלו
הכונניות ירכיבם הכח המדמה וימציאם בדמיון ובכאן טעם ה
סמדרים טענות המגנה הגדול אשר בכו עליו נפת הטעמים בחלוקת
המחוייב והאפשר והכוננע שחם חשכו והביאו בני אדם לחשוב כי
כל מדומה אפש' ולא ידעו שזה הכח ירכיב עינים שמציאותם נמצא
כמו שזכרנו והחלק המתעורר הוא הכח אשר בו ישתוקק ויבסוף ה
האדם לדבר אחד או ימאסהו ומזה הכח יבאו אל פעולת בקשת הד
הדבר והבריחה ממנו וברית דבר אחר הו התרחק ממנו והכעש
ושרנון והשמד והגבורה והאכזריות והרחמנות וההבה והשנא'
והרבה מאלו המקרים הנפשיים וכלי זה הכח כל אברי הגוף ככה ה
סיד על לקחת דבר ונביעתו וכח הרגל על ההליכה וכח העין על ה
הראות וכח הלב להתגבר או לברוח בעת השמד וכן נאמר הכ
אברי הגוף הנראים והנסתרים הם וכחותיהם עליהם לזה הכח
המתעורר והכח השכלי הוא הכח הנמצא לאדם אשר בו יבדיל
וכו יהיה השתדלותו וכו יקנה החכמות וכו יבדיל בין המטנה וה
נהאם מן הפעולות ואלו הפעולות מהן מעשי ומהן עיוני
והמעשי ממנו מלאכת מחשבת וממנו מחשבי והעיוני הוא א

אשר בו ידע האדם
הכוננאות שאינן משתנות כפי מה שהן עליו והן אשר יקראו חכמות
סתם והמלאכת מחשבת הוא הכח אשר בו ילמדו המלחכו כגברות
ועברת האדמה והרפואות והמלחות והמחשבי הוא הכח אשר נ
יסתכל האדם בדבר שרצה לעשותו או שפטר לעשותו אם לאו
ואם אפשר לעשותו אין צריך שיעצה זה שצד מה צריך שכזכר מ
מענין הנפש הנה ודע שזאת הנפש האחת אשר קדם ספור כ
כמותה וחלקיה היא כחמה והשכל לה נורה ובשלא הגיע לה הנורה
יהיה חלבו מציאות ההכנה בה לקבל הנורה והיא לבטלה וכאילו
היא מציאותה הכל הוא אמרו גם כלא דעת נפש לא טוב דל שמניחו'
הנפש שלא תגיע אליה נורה חבל תהיה נפש בלא דעת לא טוב א
אלו הדברים על הגויה והחמור והשכלית והדעות כמה הם ואין י
יעשו אין זה מקומו ולא יצטרך במה שנרצהו דבר על המדות והוא
יותר ראוי בספר הנבואה אשר זכרנו ובכאן תפוסק בזה הפרק יא
ונתחיל באחר

פרק הראשון

בנפש האדם וכחותיה דע שנטפש
האדם אחת ויש לה פעולות רבות
חלוקות יקראו קצת הפעולות ההם נפשיות ויחשב בעבור זה שיש ל
לאדם נפשיות רבות כמו שחשבו הרובאים עד ששם ראש הרופאים
סת חס ספרו שהנפשיות שלש טובעיות וחיוניות ונפשיות ופעמים שי
סיקראו כחות וחלקים עד שיאמר חלקי הנפש ואלו השמות יעשו ה
פילוסופים הרבה פעמים ואינם רונים באמנם חלקי שהיא מתחלק'
כהחלק הנפשיות אבל הם מוכיחם פעלוהיה החלוקות שהם כלל הנפש
בחלקים בחלקים לכל המחובר מהחלקים ההם ואתם יודע שתקון
המדות היא רפואות הנפש וכחותיה וכמו שהרופא אשר ירפח
הנפשיות צריך שידע תחלה הגוף אשר ירפאהו כלו וחלקיו מה הם ר
רצוני לומר גוף האד' יצטרך שידע איזה דברים יחלנהו וישמיר מהם
ואיזה דברים ירפאהו ויבין אליהם בן רופא הנפש והרונה לתקן מ
מדות האדם צריך שידע הנפש וכחותיה בכללה וחלקיה ומה יחלה
אותה ומה ירפאה ומפני זה אומר שחלקי הנפש הן הזן והוא
הבנוח והמרגיש והמדמה והמתעורר והשכלי וכבר בארנו והקדמנו
בזה הפרק שדברינו אינו רק בנפש האדם כי כח המזון שיוזן בו ה
האדם אינו ככח המזון שיוזן בו האדם והחמור כי האדם כוון בחלק
הזן מן הנפש אשר לו האנושיות והחמור כוון בחלק הזן מן הנפש ה
החמורית והכפר כוון מן הנפש אשר לה ואמנם יאמר על הכל כוון
בשתוף השם לבד ולא שיענינם אחד בעצמו וכן יאמר על האדם

50
6

דרכי מות ואמר בחולי הנפשות בהיותם בלתי יודעים מה יזיקם ומה יועילם דרך רשעים באפלה לא ידעו כמה יבטלו אך מלאכה רפואות הנפשות היא כמו שאספר עתה בזה הפרק הרביעי

הפרק הרביעי

ברפואות חלי הנפשות המעשים הטובים הם המעשים השונים הממוצעים בין שתי קצוות שפתייהן רע האחת מן תוספת והשנית חסרון והמעלות הן תכונות נפשיות וקנינים ממוצעים בין שתי תכונות רעות האחת מהן יתרה והאחרת חסרה מן התכונות האלה יתחייבו השלכות הם ו והמשל בו הזהירות שהיא מדה ממוצעת בין רוב התאוה ובין העדר הרגש הסנאה והזהירות היא מעשלות הטוב ותכונות הנפש אשר יתחייב ממנה הזהירות היא מעלת המדות אבל רוב התאוה הוא הקצה הראשון והעדר הרגש האבסולוטי הוא הקצה האחרון ושניהם רעבמוור נשתי תכונות הנפש אשר מהן יתחייב רוב התאוה והיא התכונה היסודית והעדר הרגש והיא התכונה החסרה שתייהן יחד פחיתות מפחיתות המדות וכן הנדיבות ממוצעת בין הבלות והפזור והגבורה ממוצעת בין המסירה לסכנות ובין דך הלכב והכל כול ממוצעת בין התפשטות ובין הנכלה ועל הכלל הוא מי שמתכבד כ בראוי וזינו מתגבל בדבר והתנשאות הוא שיתכבד האדם יותר מן הראוי לו והנכלה ידועה והוא שיעשה אדם מעשים בלתי הגונים שיש בהם פחיתות הרבה וחסרה והנחת ממוצעת בין הקטרו והקטרוות ובין רכות הטבע רל ברכות הטבע מה שקרוין כלע מולדה והוא מי שהוא בלא דבור ובלא מעשה לכבודות טבעיו וקור מוצו והוא כנגד הקטרוט שיבא מחדוד טבעו וחוס מזגו יטוב לב ממוצעת בין הכלל ויתרון טוב הלכב ומפגי שאין במדות האלה שם ידוע בלשוננו נרדך לפרש עניניהם ומה שרונים בו הלשונותים לט טוב קורין מי שכל כונתו להטיב לבני אדם בגופו ובעתו וכמומו בכל יבלתו בלתי שישיגהו כזק חן בזיון והוא האמצעי והכלל הוא הסך זה והוא שאינו רוצה להועיל לבני אדם בדבר אפי במה שאין לו בו חסרון ולא טורח ולא נזק והוא הקצה האחרון ויתרון טוב הלכב הוא שיעשה הרברים הזכרים בלב טוב ואפילו חס ישיגבו בזה כזק גדול או בזיון או טורח רב והפסד מרובה זהו הקצה הראשון והעגנה ממוצעת בין הבאווה ושלליות הרוח וההסתפקות ממוצעת בין אהבת הממון והעגלה והסכלנות ממוצעת בין הכעס והעדר הרגשת חספה וכוו והכבשת ממוצעת בין העזות והביטנות פי נראה לי מדברי רזל שביטן הוא ח אצלם מי שיש לו רוב כושת יכונש שנים הוא הממוצעת ממאמרים לא הבויטן למד ולא אמרו אין בוש שנים ואמרו בוש פנים לכו עדין ולא ח אמרו הבויטן ולזה סדרתים כך וכן שאר המדות יטרבו על כל פנים לשמות מונחי להם בהסכמה שהיו העיני מוכנים בהכרח והרבה פעמי יטענו מוכי אדם בשל המדות ויחשבו אחד מהקבות טוב ומעלה המעלות הנפש ופעמים יחשבו הקצה הראשון טוב כמו שיחשבו המסירה לסכנות מעלה ויקראו המוכרים עבמם לסכנות גבורים וכשיראו מי שהוא בתכלי זכות המרה רל שמועד עצמו לסכנות ומוסר עצמו למיתה בכונה ופעמים יככל במקרה ישכחנהו בזה ויאמרו ע עליו שזה גבור ופעמים יחשבו הקצה האחרון טוב ויאמרו על פנות הכפש שהוא סבלן ועל העצל שהוא שמת בחלקו ועל נעדר הרגשת ס ההנאות לעובי טבעיו שהוא כזהר כלומר ירא חטא ועל זה המין מן הטענות יחשבו גם כן מפורז ויתרון טוב הלכב מן השללות הטובות וזה כלו טענות ואמנם ישבוח באמת המצוה וחלו נרדך לחדם שיכנין נישקול פעלותיו כלם תמיד עד שיתמצעו מדע שהלכו מעלות ופחיתות אשר למדו לא יגיעו ולא יתשבו בכפש רק כפול השללות הבאות מן המדה היא פעמים רבות וכמון ארוך ומרגיל בהם והם היו השללות ההם טובות יהיה המגיע לכו מהם פחיתות ומפגי שאין האדם בטבעו מתחלת עביונו בעל מעלה ולא בעל חסרון כמו סנכאד בפרק השמיני והוא ירגיל בלא הפק פעלות מקטנותו כפי מן וכהקדו בו ואכשיו רצו ואפשר שיהיו השללות ההם ממוצעות ו אפשר שיהיו מיותר ה או נחוסרות כמו שספרנו ותהיה כפש חולה וראוי שילכו ברפואתו כדרך רפואות הגופות בשנה וכמו שהגוף כ פשיכא משניו כראל חל איזה נר נטס

הפרק השני

בעניני כחות הנפש ובידיעת החלק אשר בו ימצאו המדות הטובות ו החלקים שהעצמות והמדות התוריות אמנם ימצאו בשני החלקים החלקים והיו כל העצמות והמדות אמנם החלק הזן והחלק המדמה אין מצוה בו ולא עברה שאין דעת ובחירה לאחר מ משניהם ולא מעשה כלל ולא יוכל האדם בדעתו לבטל מעשהו או למעט מעטלה אחת הלא תראה ששני החלקי האלו רל הזן והמדמ יעשו בעת השינה הפעולה המיוחדת להם מה שאין כן בשאר כחות הנפש אבל החלק השכלי יש בו מוכנה אבל אי אומר שיש בזה הכח גם כן מצוה ועברה לפי אמנות דעת בטל או אמנות רעות אמת אבל אין בו מעשה שיאמר עליו סם מצוה או סם עברה שתי ולא אמרתי למעלה ששני החלקים האלה ימצאו העצמות והמדות אמנם המעלות הם שני מיני מעלות המדות ומעלות השכליות וכנגדם שני מיני פחיתות אמנם מעלות השכליות הם ימצאו לחלק השכלי מהם החכמה והיא ידיעת הסבות הרחוקות והקרובות אחר ידיעת מציאות הדבר אשר יחקרו כפונתיו ומהן השכל אשר ממנו ה שכל העיני והוא המגיע לכו בטבע רל המושכלות הראשונות וממנו שכל הקנה ואין זה מקומו ומהן זכות התבונה וטוב ההבנה והוא לעמוד על הדבר ולסבכו מהרה בלא זמן או בזמן קרוב נש ופחיתות זה הכח כנגד אלו או הפכה אבל מעלות המדות ימצאו לחלק המתעורר לכו והחלק המרגיש בזה הענין אינו רק ש שמש לחלק המתעורר ומעלות זה החלק רבות מאד כזהירות כלומר ידאת חטא והנדיבות והיושר והעגנה והשלמות וההסתפקות והוא ש שקראו חכמים עשירות באמנם איזהו עשיר השמח בחלקו והגבורה והאמונה וזולתם ופחיתות זה החלק הוא לחסר מלו או להוסיף בהן אבל החלק הזן והמדמה לא יאמר בו לא מעלה ולא פחיתות אך יאמר שהוא זן על יושר או על בלתי יושר כמו שיאמר איש עבולו טוב או ב בטל עבולו או כפסד דמיונו או הוא מרמ על יושר ואין בזה לא מעלה א פחיתות וזו מה שרבינו לזכרו בזה הפרק

הפרק השלישי

בחלי הנפש אמרו הקדמונים כי יש לכפש בריאות וחלי כמו שיש לגוף ב בריאות וחלי ובריאות הנפש הוא שתהיה ת כונתו ותכונת חלקיה ת תכונה שתעשה בהן תמיד הטובות והפעולות האבות וחליה הוא שתהיה תכונתה ותכונת חלקיה תכונות שתעשה בהן תדיר רעות והפעולות המגונות ואמנם בריאות הגוף וחליו במלאת הרפואות תחקור עליו וכמו שחולי הגופות ידמו להפסד הרגשותם כמה שהוא מר שהוא מתקן וכמה שהוא מתקן שהוא מר ויכירו הכחות כנודך ב בלתי כחות והחזק תאותם ותרבה הנאתם בעינים אין הנאם בהם כלל לבריאים ואפשר שיהיה בהן צער באכלת העפר והפחם והדברי העפונים והחמוצים מאד וכיוצא באלו מן המזונות אשר לא יתאוו ל להם הבריאים אבל ימאסו אותם כן חולי הנפשות וכני לומר הרעים ובעלי המדות הרעות ידמו כמה שהוא רע שהוא טוב וכמה שהוא טוב שהוא רעות ידמה בעבור חלי נפשו שהם טובות וכמו שהחולים שפידעו חליים ולא ידעו מלאכת הרפואות ישאלו הרופאי ויודיעום מה שצריך לעשותו ויזהרום ומה שירמזו ערב והוא בהסך חלים ויכריחום ל לקחת דברים הנמאסים והמרים עדי שיכריאו גופתם וישונו לבחור בטוב ולמאוס ברע כן חלי הנפשות צריך להם שיאילו החכמים שהם רופאי הנפשות ויזהירום מן הרעות שהם יחשבו בהן שהן טובות וירפאו אותם במלאכה אשר ירפאו בה מדות הנפש אשר אזכרם בת שאחר זה אמנם חלי הנפשות אשר לא ירבישו בחלים וידמו בו שהוא בריאות או ירבישו בו ולא יתפשא שהוא ימות בלי ספק אבל המרגישים זהם נמשכים אחר הכחותיהם אמרה בהן בתורה האמיתית מהפרת דבריהם כי בשיריות לבי אלך וגו רל שהוא יבנין לרוות צמאו והוא יוסף לעצמו צמא אך על שחינם מרגיטין בדבר שלמה החכם עליו השלום אמר דרך אויל ישר בעיניו ושומע לענה חכם רל שומע לעצת חכמה חכם מפגי שהוא ישר ואמר יש דרך ישר לפני איש ואחריתו ר

ס א

ויבא ונעידו כגורו בהקטו עד שישוב אל השוני וכשישתנה כסלק יריבו מן ההפקד וכשוכב לעשות לו מה שיעמידו על שונו כן נעשה במדות כשנה והמטל בו כשכרחה אדם מהיתה לו תכונה ככשנו וחחסד בה כשנו מכל טובה לרוב הכילות וזה פחיתות מפחיתות הכהנש והכפול אשר יעשהו מפעלות הרע כיוון שבארכו בזה הערך וככשכרחה לרפואת זה החולי לא כגורו להרגיל בכריכות שזהו כמו שיטירפא מי שגבר עליו החוס בדבר הממוצע השנה שלם יבדיליהו מחמליו אבל צריך שגבריהו לשור פעם אחר פעם ויכפל מעשה השור פעמים רבות עד שחסור מבשמו ההכונה המחייבת לכילות ויהיה קרוב להנעץ אל תכונת השור ואז יסתלק ירו מפעלות השור ונכונהו ל התמיד על פעלת הכריכות וישקוד עליה ולא יתיר ולא יחסר וכך כשכרחה מן השור כגורו לעשות פעלת הכילות ולשנותה אבל לא ישנה פעל הכילות פשיים רבות כשנותו פעל השור וזה החדוש הטוב הוא סדר ההפחה וסורה זה ששוב האדם מן השור לכריכות יותר קל וי יותר קרוב לשוב משוכו מן הכילות לכריכות וכן שוב כעדר הרגשת ההכחה כזה וירא חטא יותר קל ויותר קרוב לשוב משוכו בעל התאו' כזהר ולזה כשפול על בעל ההכחות פעלת העדר ההכחה יותר משמשכחיל על כעדר החיבה פעלת התאוה וכחייב על כך הלכב מ מסירת עצמו לסכנה יותר ממה שחייב המוסר עצמו במסנות רבות הלכב וכרגיל הנכב ביהרון טוב הלכב יותר משכרגיל מי שיש לו יתרון לב טוב ככבלה זהו סדר רפואת המדות וזכרהו ולזה ענין לא היו החסידים מביאים תכונת כפשותיהם תכונת הממוצעת כשנה אך היו נוטים מעט לכד היותר או החסר על דרך הסייג והשמירה לל על דרך משל שהיו נוטים מן הזהירות לכד העדר הרב זה ההשאה מעט ומן הגבורה לכד מסירת כפשו בסכנה מ מעט ומטוב הלכב לכד יתרון טוב הלכב מעט ומן העבודה לכד שכלות הריוח מעט וכן כשחר הענינים ואל זה הענין רמזו באמרו ל לטוב מעורת הרין אבל מה שעשו אותם החסידים בקצת הזמנים וקצת המקומות וקצת אנשים מהם גם כן מננות אחר הקצה האחר ב כבוד וקם כלילי והכחת הדעת אשר ירצה לעשות אותו והנחת א חילת בשר ושתיית יין והרחק הנשים ולבוש הנמר והשער ושכונת הקרים והתבודד במדברות לא עשו רבר מזה אלא על דרך הרפואה ולתפאר אשי המדינה גם כן כשיראו שהם כפסדים בחברתם וראות פעולתיהם עד שיפחדו מהשחר מדותיה בעבורט ועל כן ברחו להם למדברות ולמקום שאין שם אדם רע כמאמר ירמיהו עה' מי יגתבי במדבר מלון ארמים וחבובה את עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאשי' עבדת בגדים וכאשר ראו הכבילים שהחסידיים עשו אליו הפעלות ולא ידעו בוכתה חשכו שהם טובות וזכו אליהם כשחשכו שיהיו כמותם ויעשו גופותם בכל מיני עמי ויחשכו שהם קנו לעצמם מעלם ומרה טובה שיעשו טובה ושכזה יתקרב האדם לשם כאלו השי' שוכח הבגן ורונה לאכרו וזה לא ידעו שכל הכילות רע ושכחן יביע פחיתות מפחיתות הכש ואין להמשיכם חלא לאיש שאיכו ידע במלכות ה הישואה כשיראה בקיאים מהרופאים שהשקן חולים נוטים למות סמים הכקחים בידי שחח חכטל וכליעו קולקונטיליא ואשק' מוניסאה והצבר וכליעו אלגואי וכיוצא בהם ובהקן מהן המזון וכרפאו מחלים וכמלטו מן המות הצלה בגורה ואח הסבל הוא אחר שאלו הדברים מרפאים מן החלי כל שכן שיעמידו הכריא על כריאותו או ינסיפו בה והתחיל להחית אותם תמיד ולהתנהב בההגת החולים שהוא יחלם ב בלא שפק כן אלו הן חולי הנשנות בלא שפק בלקחם הרפואה על הכ כריאות וזאת התורה התמימה משלמת אותם כמו שהעיד עליה יו יודעה עזרת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' באמנה מחכימת פתי לא זברה דבר מזה וחמם כונה להיות האדם טבעי הולך בדרך האמצעית יאכל מה שיש לו לאכל בשונו וישתה מה שיש לו לשתות בשונו ויביעל מה שמותר לו לב עול בשונו וישכן במדינות ביושר ובאמונה לא שי שישכן במדינות ובהרים ולא שילבש הנמר והשער ולא שיענה גופו ו יזהירה מזה לשי מה שפא בקבלה ואח כבזיר וכפד עליו מאשר חטא על הכש והאורו רול וכי על חוזה כפש חטא זה אלא שמכע עצמו מן היין צריך כפרה והלא דברים קל וחומר ומה זה שנער עצמו מן היין צריך כפרה היוצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה וכד וכדכרי ככריאיו נחמי תורתו ראינו שהיו מכונים על השוני ושמיד'

כששם נעפס על מה שתחייבו התורה וענה השי' על די כביאו למי ששאל לזום יום אחר בעולם אם יתמיד אס לאו והוא אמרו לזכרהו הנכריא האכבה כחדש חמשי הכור כאשר עשיתי זה כמה שנים וענה אותם כי צמתם וספור בחמשי ובשביעי זה שבעים שנה הנזם צמ צמתוני אני כי תחבטו וכי תשתו הלא אתם האכלים ואתם השותים ואחר כך צוה אותם ביושר ובמעלה לכד לא כזום והוא אמרו להם כה אמר ה' צבאות לאמר משפט אמת שפטו וחסד ורחמים עשו איש את אחיו ואלמנה ויתום בר ועבי אל תעשקו ורעת איש את אחיו אל תחשבו כלבבכם ואמר אחד כך כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמשי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמנוחה טובים האמת והשלום אהבו ורע שאמת הם המעלות הששכליות מפני שהן אמתיות לא ישתנו כמו שזכרנו בפרק השני וה השלום הם מעלות המדות אשר בהם יהיה השלום בעולם ואשוב אל כונתי שאם יאמרו אלנו המתדמים באמות מאכשי תורתנו שאינו מדבר כי אס בהם אכס עושים מה שעשים אותם מטריח גו גופותם ופסוק הנאותיהם אלא על דרך הלמוד לבנות הכפש כדי ש יהיו כוטים אל הצד האחד מעט כפי מה שזכרנו בזה הפרק שראוי שיהיה האדם כן זהו טעות מהם כאשר אבאר והוא שהתורה לא אס אסרה מה שאסרה ולא צותה מה שצותה אלא משני זאת הסבה לל כ כדי שנתרחק מן הצד האחר יותר על כד ההרגל שחבור המאכלים ה האסורים כלם ואסור הבעילות האסורות והאזהרה על הקדשה ומ ומה שהצריך בכתובת אשה וקדושין ועם כל זה אינה מותרת תמיד אבל תאסר בעת הכרות והלירה ועם כל זה גורות רבות למעט ה המשבל ומכעוהו ביום כמו שבארנו בסנהדרין וזה כלו אינכם נזכו השם להתרחק מקצה רוב התאוה רחוק גדול ולכאף מן המנוע אל צד העדר הרגשת ההנאה מעט עד שתח יב ותתחוק ככשנותינו תכ תכונת הזהירות וכן כל מה שבתורה מנתיבת המעשדות והלכט והשכחה והפאה והפרט ועוללות ודין שמיטה ויובל והצדקה די מחסורו זה כלו קרוב מיתרון טוב לכב עד שנתחוק מקצה הנבל רחוק גדול ונקרב לקצה יתרון טוב לכב עד שיתחוק לט לכ טוב ובזאת הבחינה בהן רוב היצנות תמצא שלם שהן מלמדות ומרגלות כמות הכפש כמו שאסרה הכי ימה והכטיירה וגאלת הדם ב באמרו לא תקום ולא תאור עוב תעוב הקם תקים עד שיחלם בח ה הכעס והרבו וכן השב תשיבם עד שתכור תכונת הכילות וכן מפני סיבה תקום והדרת פני זקן כבד את אביך ואת אמך לא תסור מכל אשר יצונו לך ועד שתסור תכונת העזות ותגיע תכונת הכשת ואחר כך הרחק מן הקצה האחרון לל רוב הכשת ואמר הוכח תוכיח את יצמיתך לא תגורו מפני איש עד שיסור רוב הכשתם כן וישאר ב בדרך החממה וכשיבא האיש הסבל בלא שפק וישתדל להוסיף על א אלו הדברים כמו שאסור המאכל והמשתה מוסף על מה שכאשר מן המאכלים או אכור הזונג מוסף על מה שכאשר מן הבעילות ויתן כל ממונו לעניים או להקדש מוסף על מה שבתורה על הקדשות ועל הצדקות והעבדים יהיה עושה מעשה הרעים והוא לא ידע ויעז אל ה הקצה האחר ויבא מן המנוע לבמרי ולחכמים בזה הענין דבר לא ש שמעתי כלל יתיר ככלא ממנו והוא במדא רבני מערבא בפרק הט' מוכרדים דברו בגנות המקבלים על ע' מן שבושנות ונדר עד שישארו בעין אסורים אמרו שם בזה הלשון ראינו בשם ר ינחק לא דיק במה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים וזה הענין שז שזכרנו בשנה בלא תוספת ובלא חסרון קנה התבאר לך מכל מה שזכרנוהו בזה הפרק שצריך לבנון אל ספילות הממוצעות ושלם יבא מהן אל קצה מן הקצוות אלא על צד הרפואת ולעמד כגורו בהפקד גכמו שהאדם היודע במלכות הרפואת כשיראה מוגו ששכחה מעט שכני לא ישבח ולא יכח החולי להתחוק עד שיצטרך אל רפואה חזקה בתכלית וכשידע שאכר מאבריו חלוש ישמרהו תמיד ויתרחק מן ה הרברים המזיקים לו ויכוין למה שיועילנו עד שוכריא האכר ההוא או עד שלא יוסיף חולשה כן האדם השלם צריך לו שזכר מדותיו תמ תמיד וישקול פיעלתו ויבחר תכונת כשנו יום יום וכל מה שיראה כ כשנו כוטה לכד קנה מן הקצוות ימהר ברפואה ולא יכח התכונה ה הרעה להתחוק בשכחו מעשה הרע כמו שזכרנו וכן ישם לכגד עד עכיו המדות הפחותות אשר לו וישתדל לרפואתם תמיד כמו שזכרנו שאי אפשר לאדם מכלתי חסרון שהפלוסופים כבד אמרו כבד הוא ור

סל
ב

מרחוק שימנח מי שהוא בטוב למעלות בלם רל למעלות המדות . ול
 נלמעלות השכליות מזמון ומוכן אבל בהפרי הכבידים נמצא זה בהם
 סריכה ' אמר הן בעבריו לא יחמיץ וכמלאכיו ימים תהלה ימה ידק
 אנוש עם אל ומה יוכה ילוד אשה ושלמה עה אמר סתם כי אדם אין
 צדיק בחרץ אשר יעשה טוב ולא יתנוח ואתה יודע שארון סראשונים
 והאחרונים משה רבינו עליו השלום אמר אליו השם יתברך יען לא
 האמתם בי להקדישני לעיני בני ישראל על אשר מריתם את פי כמי
 אריבת קדש על חסר לא קדשתם אותי זה כלו חטאו ומריו עה הוה פ
 שכטא לבר אחר מהקצות ממעלה למעלות המדות והוא הקבלנות
 באשר נטה לבר הרבנות באמרנו שמשנו בא המורים דקדק עליו קי' ש
 טיהיה אדם כמוהו כועש לפגי עדת ישראל במקום שאין ראוי בו ה
 הכעש וכיוצא בזה באיש ההוא הוא חלול השי' מפני שמשעלנותיו ו
 נמצאונותיו כלם למדים והיו מקוים להגיע בהם אל הנלחת השלם
 הזו והשלים הבא ואין יראה בו הכעש והוא משעלנות הרע כמו ש
 שברנו ולא יבא כי אם מתבונה רעה מתכונת הכפש אבל אמרנו ב
 בענין מריתם כי הוא כמו שאבאר והוא שלא היה מרבר עם סגלים ו
 ולא עם מי שאין לו מעלה אבל עם אנשים שהקטנה שבנשיהם היתם
 כיחזקאל בן בוזי כמו שזכרנו החכמים וכל מה שיאמר או יעשה י
 יבחנוהו ובאשר דאחו שכעש אמרו שמה אין עליו פחיתות מדה ולולא
 שהיה יודע שהי' כעש עליונו בבקשת המים ושאלחנו הסעסנוהו ית
 לא היה כועש ואכחנו לא מצאנו להשי' שכעש ברברו אליו בזה הענין
 אבל אמר קח את המטה והקהל את העדה וגו' והנה יבאנו מכונת ב
 האשר אבל התרנו שפך משטי' התורה שנאמרנו בו דברים רבים ו
 נכאל פעמים רבות איוס חטא חטא וראה מה שכ' בו ומה שאמרנו בו
 אכחנו והאמת יעשה ררבו ויאשוב אל בונתי אל כשיהיה האדם שוקל
 פעלותיו תמיד ומוכין ל' אמצעותם יהיה במדרגה העליונה ממדרגו'
 בני אדם וזוה יתקרב אל הי' וישיב אל טובו וזהו הדרך השלם ש
 שברדכי העבודה וכבר זכרו החכמי' זל זה הענין וכתבו עליו ואמרנו
 כל השם ארחותיו ומשיגים בהם זוכה ודואה ביטונותו של הקדש שכ'
 ושם דרך אראנו ביטע אלדים אל תקרי ושם אלח נשם' והשומע הוא
 השעור והסכרא זהו הענין אשר פרסנו בזה הפרק כלו בשנה זוה ש
 שעור מה שראינוהו הנריק בזה הענין

כשיאכל המניעל לבר ושעירי יביח הערב ויאכל הנמאס כפי בקשת
 המניעל וזה הפעל לפי הדעת וזוה כדבר האדם בפעלותיו מחולתו'
 וכן כשיכעש כשיאחזה מכלתי שיטמור הנזק והתועלת יש לו זה ס
 הפעל מאשר הוא ביעל חי לא מאשר הוא אדם ואפשר שתהיה הכהנתו
 כלה לפי המניעל כמו שזכרנו לא שישים תכלי' בריאות גופו ושלמותו
 מהחלים לבר ואין זה חט' כי כמו שכתב זה הנחת הכריאות בחר זה
 האחר הנחת המאכל או הנחת המעלה וכלם אין תכלית אצות ל
 לפעלתם אבל הכבון שישים תכלית כל מה שיתעסק בבריאות גופו ו
 והמשך מציאותו על השלמות כדי שישארו כלי' כחות סתש אשר הם
 אברי הגוף שלמים ותתעסק כפשוטו מבלי מונע במעלות המדות ו
 צמיגות השכליות וכן כל מה שילמדוהו מן החכמות ומן הדעות
 מה שהוא מן דרך לתכלית ההוא ואף על פי שיסתכל במה שאין בו
 דין ודברים ומה שאין תועלת לו בתכלית ההוא כשאלות החשבון ו
 וספר החרושים והתחבולות ולהרבות משאלות אל הנרסה ומשיכת
 המשקלים והרבה כיוצא באלו יהיה הכונה בהם לחדד השכל והרגיל
 הכח השכלי בררבי המופת עד שיגיע לו לאדם קנין ידיעת הקדש ה
 היושתי מוולתו ויהי לו זה דרך שיגיע בה לידיעת אמתת מציאות הי'
 וכן בררבי האדם כלם אין צריך שידבר אלא במה שיבא לנפשו בו פ
 תועלת או ידחה היוק מוגפו מן בחכמה או במעלה או בשבח מעלה
 מצולה או לבנות נבות מוגנה כי קללת בעלי החסרונות וזכרם לבנות
 אם יהיה הכונה בו לחסרם ואל בני אדם עד שיתרחקו מהם ולא יעשו
 כמעשיהם הוא דבר מחויי' והוא מעלה הלא תראה אמרו הי' כמעשה
 ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וגו' ואפשר הסדומיים וכל מה
 שבא במקרא משגור נבות בעלי החסרונות וזכרם לבנחי' נשכח סטורי'
 והגדלתם אין הכונה בו רק מה שזכרתי לך עד שימשכו בני אדם אל
 הדרכים הנכונות האלה ויתרחקו מררבי הרעים הסם וכאשיס האדם
 כונתו אל זה הענין יבטל מפעלותיו ויחמר ממאמריו הרב' מאד כי
 מי שיכוין אל זה הענין לא יתעורר לשתח הבותלים בזה או לעשות
 רקום זהב בבגדיו הנכחים' אם לא יכוין בזה להרחיב נפשו
 כדי שתבריא וירחיק ממנה חלים עד שתהיה כהירה וזה לקבל הח
 החכמות והוא אמר זל דירה כאה ואמס כאה ונמטה מונעת לתלמידי
 חכמים כי הכפש תלחה ותעבור המחשבה בהתמדת עיון הדברי' כמו
 שילאח הגוף בעשותו המלכות הכבדות עד שיכוח ויכפש ואז ישוב לו
 למזגו השנה כן דריכה הכפש בא כן להתעסק במנוחת החושים בעיון
 לפתוחים ולענינים הכחים עד שיכור ממונה הלאות כמו שאמר כי קונו
 חלשי רבנו מברסיונו הנו אמרי מילי דבריאות יחשב שעל זה הצד לא
 יהיו לא דעות ולא מעשה הכל ירל עשיית הפתוחים והציורי' כבנינים
 וככלים וכבגדי' ודע שזאת המדרגה היא מדרגה עליונה מאד וחמורה
 לא ישיגה אלא מעט ואחר הרגל גדול וכשיזדמן מציאת האדם שזה
 ענינו אבי' אמר שהוא למטה מן הכביאים רל שימש כחות כפשוטו כלש
 וישים תכליתם ידיעת הי' לבר ולא יעש מעשה קטן או גדול ולא ירבר
 דבר לא שהפעל ההוא או הרבר ההוא מביא למעל' או למה שמביא ל
 מעלה והו' יאשוב ויסתכל בכל שעל והבוג' ויראה אם יבא ל התכלי'
 ההוא או לא יבא והוא אשר בקש ממנו הי' שככוין ליו באמרנו וזההכת
 את ה' אלךך בכל לבך ובכל נפשך ובכל מאריך רל בכל חלקי' כפשך
 שתעשה כל חלק ממנה תכלית אחת והוא לאהבה את הי' וכבר הזהיר
 הנביא עה' על זה גם כן ואמר' בכל דרכיך רעהו ופרטו חכמים עה זה
 ואמרנו אפי' לרבר עבירה רל שתשים לפועל ההוא תכלית והוא האמת
 אעפי' שיש עבירה מנד אחד וכבר כללו החכמים עליהם השלום זה
 הענין כלו בקרה במלות מונעות מורות על זה הענין הוראה שלמה
 מאד עד שאתה כשתבחן קונר המלך אף כפרו זה הענין חרול והעבור'
 כלו אשר חבירו בו חבורים ולא השלימוהו תרעם שב' בלח' בלח' ספק
 והוא אמרם בבואותיהם וכל מעשיך יהיו לנשם שמים וזהו הענין אשר
 בארנוהו בזה הפרק' וזה שעור מה שראינוהו ראוי לזכרו הנה לפי
 זאת ההקדמה

פרק חמישי
 בזה שתמש האדם בסנות הכפש
 לבר תכלית אחת צריך לאדם ש
 שיעביר כחות כפשוטו כלם לפי הדעות כפי מה שהקדמנו בפרק אשר
 לפני זה וישים לבנו עיניו תמיד תכלית אחת והיא השבת השם ית כפי
 יכולת האדם רל לדעת איותו וישי' פעלותיו כלם תכונותיו ומנוחותיו
 וכל דבריו מביאים לזה התכלית עד שלא יהיה בפעלותיו דבר מפעל
 ההכל רל פעל שלא יבא אל זה התכלית והמשל בו שישים הכונה ב
 באכילתו וכשתיתיו ומשגלו ושכנתו ויקדנתו ותכונותו ומנוחותו ב
 כדריאו גופו לבר וככונה בבריאות גופו שתמנח הכפש כלם בריאי'
 ושלמים להנות החכמות והקות מעלות המדות ומעלות השכליות עד
 שיגיע לתכלית ההיא ועל זה הקדש לא תהיה אז כונתו אל ההנאה ל
 לבר עד שיבחר מן המזון והמשטה הערב וכן בשאר ההנהגות' אבל
 יכוין אל המניעל וכשיזדמן שיהיה ערב יהיה וכשיזדמן שיהיה בלתי
 ערב יהיה או יכוין אל העיבר על דרך חכמת הרפואה כמי שחלטה
 תאותו למאכל' ויעירה כמזונות המתובלות הערבנות שכפש האדם
 מות' וזה להם וכן אם תתעורר עליו מרה שחונק יסירה בשמיעת ה
 הנגונים וכמיני' זמר וכאיוול הננות והכבידים הנאי' וחבורת הנדרות
 היפות וכיוצא בהם ממה שירחיב הכפש ויפיר חלי' המרה השחורה
 מימנו וקבונה בכל זם שיבריא את גופו ותכלית הכונה בבריאות גופו
 להקות חכמה וכן כשיתעסק להקות וזמון יהיה תכלית כונתו בקבונו
 שיוציאהו במעלות ושימחיהו לחושי' גופו ולהמשך מציאותו עד פ
 שישיג וייע מה שאשש לדעתו ועל זה הדרך יש למנאכת הרפואה
 מכא ברול מאד במעלות ובידיעות הי' ובהגיע אל ההכלחה האמיתית
 ויהיה לנורה ובקשתה עבודה מן העבודות הגדולות ולא תהיה או ב
 בארינה וכבדרות כי בה נשער פעלותיו וישוכו מעלות אכוסיות מ
 מציאות אל המעלות האמתיות כי האדם כשיבא ויחלל מזון ערב אל
 שהיך טוב הריח שכפש האדם מתאחה לו והוא מזיק' ואפשר שיהיה
 סכה לחילי' קשה או למיתת שתאום' וזה והבחהם אלני' פוין ואין
 זה פעל האדם מאשר הוא חכם אמנם הוא פעל אדם
 מאשר הוא בעל חי כמטל כבכמות נדמיו' ואמנם יהיה פעל האנושי

פרק ששי
 בהפרש אשר בין החסיד המעט
 וכין הכובש את יצרו והמושל
 כנפשו אמרו הפלגופים שהמושל כנפשו אף על פי שעשה המעשים
 הטובים והחשובים הוא עושה חותם והוא מתאחה אל הפעלות ה
 רדעות וככסף אלמים ויכבש את יצרו ויחלוק עליו בפעלותיו חל מה
 שיעורוהו אליו כחותיו ותאותו ותכונת כפשוטו ויעשה הנכות והוא פ
 מונעו בעשייתם וכונן

S2
A

חבל החסיד הוא נמשך לפעולתו אחר מה שתעשה יהוה תאמתו ותכונתו ו
 יעשה הטובות והוא מתאזהר ונכבדף אליהן ובהסכמה מן הפלסופים
 שהחסיד יותר חשוב ויותר שלם בכפשו מן המושל בכפשו אבל אמרו
 אשפר שיהיה המושל בכפשו כחסיד בענינים רבים ומעלתו למטה מן
 ממונו בהכרח להיותו מתאזר לפועל הרע ואעפ"י שאינו עושה אותם
 מפני שתשוקתו לרעה היא תכונה רעה בכפשו וזכר אמר שלמה
 ענה כיצוא בזה אמר כפשו רשע אותה רע' ואמר בשמות החסיד במעשה
 הטובו והצטער מי שאינו צדיק בעשיתם זה המאמר שמחה לצדי עשות
 משפטו ומחקה לפועלו איך זהו הכרזה מדברי הכסאים כאות למה ש
 מוזכרוהו הפלסופים ובהשגח חקרנו דברי החכמים בזה הענין נמצא
 להם שהמתאזהר לטובות ונכבדף אליהם יותר חשוב ויותר שלם מן
 מאשר לא יתאזהר אליהם ולא יצטער בהנחתם עד שאמרו שכל אשר
 יהיה האדם יותר חשוב ויותר שלם תהיה יותר תשוקתו לטובות וזה
 והצטער בהנחתם יותר גדול והשיאו בזה דברים ואמרו כל הגדול מן
 מחברו יצרו גדול ממנו ולא דיים זה עד שאמרו ששכר המושל בכפשו
 לפי רוב צערו במשלו בכפשו ואמרו לפיכך צערא אברא ויותר מזה ש
 טהר כנו להיות האדם מתאזהר לטובות עד שהצדיקוהו מלמדו שיהיה
 בטובו לא התאזהר לזאת העברה ואף על פי שלא תאכזרה התורה ו
 והוא האדם רבן שמעון בן במליאל אומר לא יאמר אדם אי אשמי ל
 לאכול בשר בחלב אי אשמי ללבוש שיעמוז אי אשמי לכא על הערונה ה
 לא אשמי נמה אעשה ואבי שבשמים גזר עלי לפי המובן משפטו שני
 המאמרים בתחלת המחשבה הן סותרין זה את זה ואין הענין בן אכל
 שיהיה אמת ואין מחלוקת ביניהם כלל והוא שהרעות אשר הן אכל ה
 הפלסופים רעות אשר אמרו שמי שלא יתאזהר אליהם יותר חשוב מן
 המתאזהר אליהם ויכבדף יצרו מהן הם הענינים המפורסמים אבל כל
 בני אדם שהן רעות כשן כות דמים ונגבה וגזלה ואנוחה ולהזיק למי
 שלא הרע לו ולבמול רע ולמטיב לו ולכזות אב ואם וכיוצא באלו והן
 המצוות שאמרו עליהם חכמים שאלו לא נכתבו בראים הם ליתבב ו
 ויקראו אותם קצת חכמים הראשונים אשר חלו חלי המדברים מנות
 השכליות ואין הפך שהכפשו אשר תבזוק לרוב מהם ותשתוקק אליו ש
 כהיה חסרה ושהכפשו החסונה לא תתחזה לרבר מאלו הרעות כלל ו
 ולא תצטער בהמונע מהם אבל דברים שאמרו עליהם חכמים ש
 מהכבדף יצרו מהם הוה יותר חשוב וגמולו יותר גדול הם התורות ו
 השמיעות וזה אמת שאלא התור לא היו רעות כלל ומפני זה אמרו
 מצדיק האדם שיכתיב כפשו אזהבת אותך ולא יהיה לו מונע מהן רק ה
 התורה יבחן חכמתה עה במה שקמטילן שהם לא אמרו
 חל יאמר אדם אי אשמי להרוב הכפשו אי אשמי לכזב אל אשמי ומה א
 אעשה ואבי שבשמים גזר עלי אבל הביאו דברים שמעיים כלם אשר
 בחלב ולבישת בעמזו ועריות' ואלו המצוות וכיוצא בהם הם אשר ק
 קראם השם יתברך חקותי אמרו רבותינו זל קיים שחקקתי לך אין לך
 דשנת לכהרה בהן ואומות העולם מטיבין עליהם והשנין נוקטב ב
 בהם' כגון פרה אדומה ושעיר המשתלח וכו' ואשר קראו אותם ה
 האחרונים שכליות יקראו מצוות כפי מה שבראו החכמים הנה
 התבאר לך מכל זה שאמרו איזו מן העברות יהיה מי שלא ישתוקק
 אליהם יותר חשוב מן המשתוקק אליהם יצרו מהן ואיזה מהן יהיה
 הענין בו בהפך וזה חדוש כפלא בהעמיד שני המאמרים ולנוכס מן
 ונורה על אמתת מה שבראנו יזכר בשלמה כונת זה הפרק

הפרק השביעי

במחינה וענינה הרבה ימצא
 במדרשות ובהגדותיו ש ממנו
 בתלמוד שיש מן הכסא' מי שידאח השם יתברך מאחרי מחינות רבות
 ומקם מי שיראהו מאחרי מחינות מועטות לפי קורבתם ל הש' ולפי
 יועלתם כנבואה עד שאמרו משם רבינו עה ראה השם יתברך מאחד
 נמונים אחת בהירה כלומ' מהירה והוא אמרם הסתכל באשפת לריא
 המאירה' הנעשת מנוף המזהיר כשהו וכזכות כמו שהתבאר ב
 הסוף בלי' והכונה בזה הענין מה שאומר לך והוא שאנחנו בארנו
 בפרק השני שהמעלות מהן שכליות ומהן מעלות המדני וכן השפחות
 מהן פחותות שכליות כשגלות ומעט ההכנה ורוחק התבונה'
 ומהן פחותות המדניות כרוב התאזהר והגאיה והקדוה
 והכבד והענות (ואהבת הממון והדומה להן והם רבות מאד'
 וכבר זכרנו הסדר בידיעתם בפרק הרביעי'
 ואלו השפחות כלם הם מחינות המבדילות בין האדם ובין השם יתברך

הנביא מברך זה כי אם ענוותיכם היו מברכים בניכם ובין אליהם
 יאמר שענותיהם והם אלג הרשת כמו שזכרנו הם המחוננות ה
 המבדילות בינינו וביניו זה ודע שכל נביא לא יתנבא אלא אחד שהיו
 לו כל המעלות השכליות ורוב המעלות המדניות והחזקות שבהן והוא
 אמרם אין הכונה שורה חלל על חכם בצדו ועשיר וחכם הוא הכלל
 המעלות השכליות בלא הפך ועשיר הוא המעלות המדניות רל
 ההסתפקות מפני שהם קוראים המסתפק עשיר והוא אמרם בגדר
 העשיר איזו עשיר השמח בחלקו רל שישפיק לו כמה שהמציא לו
 זמנו ולא ידאבל למה שלא המציא לו וכן בצדו גם כן הוא ממעלות
 המדניות רל שיהיה כחיותו כפי הדעת והענה כמו שבארנו בפרק ה'
 והוא אמרם איזהו בצדו הכובש את יצרו (אין מתנאי הכביא שיהיו
 אכלו כל מעלות המדניות עד שלא יפחתו פחותות ששלמה הכביא ה
 העיר עליו הכתוב בגבעון נראה ה' אל שלמה ומיניו לו פחותות מ
 מדיות והוא רוב התאזהר בצדו בהרבות נשים וזה מעלות תכונת
 רוב התאזהר ואמר מברך הלא על כל אלה חטא שלמה וכן דוד עליו
 השלום אמר אלהי ישראל לי דבר צד ישראל ומנאנו אותו בעל
 אכזריות ואעפ"י שלא שמש בה כי אם בגוים וכדורית הכופרים ו
 והיה רחמן לישראל אבל בא בצדו כדברי הימים שה' לא הרשהו
 לבנות בית המקדש ולא היה ראו בעיניו לזה לרוב מה שהרע חמר
 אתה לא תבנה הבית לשמי כי דמים רבים שפכת לבני ומנאנו כ
 באלוהו זל מרת הרבונות ואעפ"י ששמש בה כדורית ועליהם היה
 כועס אמרו חכמים שה' לקחו ואמר לו שאין ראוי ליושול בכני אדם
 ולהיות להם לכהן מי שיש לו הנאה כמו שיש לו כי יוניתה וכן מן
 מנאנו בשמואל שפחד משאלו וביעקב שפחד מעשו אלו המדיות
 וכיוצא בהן הם מחינות השם' עם הנביאים עליהם השלר ומי שיש
 לו שתי מדיות או שלש בלתי ממונעות כמו שבארנו בפרק הרביעי'
 כאמר בו שראה הש' מאחר שתי מחינות או שלש ולא תרחיק היות ח
 חסרון קצת המדיות הממונעות במדרגת הכבדה שאנחנו מנאנו ק
 קצת פחותות המדיות ומעט הכבדה לבמרי ככעם אחרו כל ה
 הכונעם אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו והשיאו ראה מליאב
 אשר נסתלקה ממנו הכבדה כאשר כעם עד שהסיר כעמו והוא א
 אמרו ועתה חנו לי מנען והאנחה והדאחה של יעקב אבינו עניו ה
 השלום כל מי התאבלו על יוסף נסתלקה ממנו רוח הקדש עד ט
 שהתבשר בחייו ואמר ותמי רוח ישרא אביהם ואמר' היותרגה ושרה
 רוח נבואה על יעקב אביוהו ושלון החכמים אין הכבדה שורה ל
 לא מתוך עצלותו ולא מתוך עצבות חלל מתוך שמחה וכחשר ידע מן
 משה רבינו עליו השלום שלא נשאה לו מחינה שלא הסיר אותה וכי
 נשלמו בו מעלות המדות כלם והמעלות השכליות כלם בקם להשיב
 מהות הש' על אמתת מציאותו אחר שלא נשאר לו מונע ואמר הראשי
 נא את כבודיך והודיעו הש' שאי אפשר לו זה בהיותו שכל נמנה ב
 בחמר רל מאשר הוא אדם והוא אמרו כי לא ירחיב האדם וחי הנס לא
 נשאר לו בינו ובין השגת הכבדה ית על אמתת מציאותו הלא מחינה
 אחת בהירה והיא השכל האנושי שאינו ככלל וגמול אליו ית חסד ב
 בתת לו מן השכל ההשגה אחר ששאלו יותר ממה שהיה חלול קודם
 שאלתו והודיעו שהתכלית ההוא אי אפשר לו מפני שהוה בעל גבס
 וכנה אמתת ההשגה בראית פנים כי האדם כשיראה פני חברו י
 תהיה לו או בכפשו נורתו עד שלא יתערב לו עם זולתו אבינו כהעיר
 שאינו רואה אותו אך כשיראה אחריו אף על פי שהוה מכיוו ברהיה
 ההיא אבל פעמים עליו ויתערב לו עם זולתו כן השגתו יתעל
 האמת הוא שיהיה לאדם מאמתת מציאותו בכפשו מה שלא ישתתק ב
 במציאות ההוא זולתו מן הכמנאות עד שיכנה בכבד ויניחיהו הוה
 נכבד למה שימנא בעצמו מציאותו שאר הכמנאות ואי אפשר לו לה
 להשיב זה השיעור מן ההשגה חלל שהוה עה' הסי' למטה מזה מעט
 והוא אשר כנה ואמר וראית את אחריו ואבי עתיד להשלים זה הענין
 בספר הנבואה' וכאשר ידעו חכמים עליהם השלום שפני המינים
 האלה מן הפחותות רל השכליות והמדניות הם אשר יבדילו בין ה' ית
 ובין האדם ובהם הוא יתרון מעלת הכסאים אמרו על קצתם במה
 שראו מחמתם ומרותיהם ראויים היו שתהרה עליהם שכינה כמטה
 רבינו ולא יטלם ממך ענין הדמיון שהם דמו אותם בו לא שישווהו א
 אליו חלילה וכן אמרו על חכמים כהנשע בן נון על הנד אשר זכרנו
 וזהו הענין אשר אנחנו כוננו לכאור בזה הפרק

52 B

הפרק השמיני

בצורה האנושית אי אפשר שילך האדם בתחלת עיניו בטבע בעל מילכה ולא בעל חסרון כמו שאי אפשר שילך האדם בטבע בעל מלכה מן המלאכות אבל אפשר לאדם שילך בטבע מוכן למעלה או לחסרון והיות פעולות האחת מהם יותר קרובות וקלות עליו מפעולות זולתו והמשל בו כשיהיה אדם מזגו נוטה אל היבש ויהיה העצם מונחו זך ולחות בני מעט יקל עליו לברנס ולזכור ולהבין הענייני יותר מאיש בעל לחה לבכה רב הלחות מונח אבל אם יונח האיש הוא המוכן במזגו אל זאת המעלה מבלתי למוד כלל ולא יעורר בחותניו ישראם סכל בלי ספק וכן כשילמדו ויבינו זה העב הטבע רב הלח ידעו ויבין אבל בקושי יעלה זה המין בעצמו ימצא איש שמוג לבו יותר חם ממה שצריך מעט יהיה גבור דל מוכן לנבונה אם ילמדוהו הגבורה יהיה גב בבור בלי ספק ואחר מוג לבו יותר קד ממה שצריך והוא מוכן לנד ה תמוך וקשה וכשילמדוהו ויגבילוהו יקבלם מהרה ואם יבין בו ה הגבורה לא ישוב בבור רק בקושי גדול אבל ישוב כשימלכוהו בלי ספק ואמנם בארנו לך זה שלא תחשוב שבבעונות אשר יסקרו בהם ח חכמי הגוים חמיתות כשיחשבו שמוג האדם ישימהו בעל מעלה או בעל חסרון ושהאיש מוכרח על המעשים ההם בהכרח

אמנם אני יודע שהרבה המוסכם עליו מתורתנו ומפלוסופי יון כמו שאמרתוהו טענות האמת שפעולות האדם כלם מפורות לו אין מכריח אותו בהם ולא מוציא זולת עצמם כלל שיטה לנר מעל או לנר חסרון חלא אם כן יהיה לו הכנה המזנית לבר כמו שבארנו שיקל לו ענין או יכבד אבל שיתחייב או יהיה נכבד אין זה כלל ולא היה האדם מוכרח על פעולותיו היו בטלות מצות הקוד ואלוהו היה הכל שקר נמוך אלא שאין בחירה לאדם במה שיעשה וכן היה מתחייב בטול הלמוד ושהתלמודות ולמוד כל מלאכת מחשבת והיה כל זה הכל ולבטלה אחר שהאדם אי אפשר לו כלל מפני היצורים שיכריחוהו לשי דעת ה האומרים זה שלא יעשה הפעל הפלוגי ומבלתי שירע חמיה פלוגית ותהיה לו המוד הפלוגי והיה הגמול והיעש גם כן עול גמולו הן מונג קצתנו לך. גו וכן מהשי לנו שזה שמעון שהרג לרהובין אחר שזה מן מוכרח שיהרגוהו מוכרח שיהרג למה נעש שמעון וחך יתכן גם כן עליו ית דריק וישר הוא שיעשהו על פעל שאי אפשר לו שלא יעשהו והענין שהקדל שלא יעשהו לא היה יכול והיו בטלות גם כן ההכנות כלם עד סופם מכונות הכתים וקנות המיוון ולכרוח בעת הפחד וזולתם מן הדומה להם כי אשר כבוד שיהיה אי אפשר מבלתי היותו וזה בלי שיק גמור וכבוד המוסכלות והמורגשות והריסת חומות ה היתרה ולברדו על השי בעול חלילה לו ממוגו אמנם האמת אשר אין ויפק בו שפעלו האדם כלם מפורות לו אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה מבלתי הכרח שיכריחוהו עליו ומפני זה היה ראוי לכונו א אמר דלה כתי' לפניך היום את החיים ואת הטוב וגו' ובחירת החיים שם הבחירה לנו בהם וחייב העשש למי שימרה והגמול למי שיעבד אם תשמעו ואם לא תשמעו וחייב הלמוד וההתלמודות ולמדתם א איות את בניכם ולמדתם ושמתם ליעותם וכל מה שכל למוד ה המונות וחייב גם כן ההכנות כלם כמו שכתוב בתורה כי תבנה בית חדש וישית מעבדך לגבך ולא תשים דמים בכיתך פן ימות במלחמה במה ישלח לא יחטול רחום ורכב והרבה בתורה ובכרי הנביאים מזה הענין דל ההכנות אבל מה שכתוב לחכמי עליהם השלום והוא אמנם הכל בידי שמים חזן מיראת שמים הוא גם כן אמת וכוונה לנר ויה שזכרנו אלא שהרבה פעמים יעשו בו בני אדם ויחשבו קצת פע פעולות האדם הבלאות בבחירתו שהוא מוכרח עליהם כוונת פלוגי או היות זה המימן בידי וזה בלתי אמת כי זאת האשה אשר לקחה כב בפתחה וקדושיה והיא כשרה לו ולקחה לפניה ורכיה היא יוננה וה והשי' לא יגור בעשית העבירה וכן זה אשר גול מיוון פלוגי או נכדו ממוגו או הוכה אותו בחשש בו וכשבע עליו לסקר חם נאמר שהשי' גזר על זה שיעשה זה המימן לרדו ושיא מיר זה האחר כבר גזר בעבירה ואין הענין כן אבל כל פעולות האדם מהורות לו ולתויות בבחירתו כ בהן בלי ספק וימצא המונח והעבירה בבחירתו כי כבר בארנו בפרק השני שמצות התורה ואלוהו היה הם כפעולות אשר לאדם בהם בחירה שיעשה או שלא יעשה וכזה החלק מן הכסף תמצא יראת

53 A

שמים ואינה בידי שמים אבל נמסרת לבחירת האדם כמו שבארנו למעלה אם כן אמנם הכל בידי שמים אמנם ירנו בו הענינים הט הטבעיים אשר אין בחירה לאדם בהם כגון בהיותו ארוך או קצר או רדת מטר או עבירה או הפסד האויר או זכותו וכיוצא בהן מכל מה שבעולם זולת תבועת האדם ומכונתו אמנם זה הענין בימיו חכמי שהצמות והעבירות אינם בידי השי' ולא ברצונו אבל ברצון האדם כ כמו שבו בזה אחר דברי ירמיהו עה' והוא אמרו משי' עליין לא תבא ה הרעות והטוב שהרעות הם המעשים הרעים והטוב הם המעשים הטובים ואמר שהשם יתע' אינו גזר על האדם ליעשות רע או טוב ואחר שהענין כן ראוי לאדם להתאונן ולבכות על מה שעשה מן החטאים והעבירות אחר ששעברו ברצונו ואמר מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו ואחר כן חזר ואמר שרפוחת זה החלי בירדו כי כ כמו ששענו בבחירתו כן לנו לשוב ממועשינו הרעי' ואמר כחפשה דרכינו וכחקורה ונסובה אל' הכשא לבינו אל' בפים אל' חל בשמים אבל המאמר היופודם אל' בני אדם וגם ימצא ממוגו בדברי ה החכמים ובדברי הנביאים גם כן והוא שישית האדם וקיימתו וכל תבועתו ברצון השי' נחפזו הוא מחמיר אמתו על כד אחר והוא כמי ש שהשליך אבן אל' האויר וירדה למטה שאמרנו בה שברצון השי' ירדה למטה והוא מחמיר אמתו ששם ית' רצה שתהיה הארץ כלה במרכו ומפני זה בכל עת שישלכו חלק ממנה למעלה יתבועע אל המרכז וכן כל חלק מחלקי האש יתבועע למעלה ברצון שקדם להיותו מת מתבועע למעלה לא שהשם ית' רצה בעת שהתנועע זה החלק מן ה הארץ שיתבועע למטה וכזה יחלקו המדברים כי שמעתי אומרים ש שהרצון בכל דבר עת אחר עת תמיד ולא כן באמין חכמנו אך הרצון היה בשעת ימי בראשית שימסכו הדברים כלם על טבעת תמיד כמו כמו שאמר מה שהיה הוא שיהיה ומה שניעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש ומפני זה הוצרכו החכמים לומר כי כל המופתים היוצאים חזן לטבע אשר היו וגם אשר עתידים להיות מה שייעד כ בהם הסתוב כלם קדם בהם הרצון בשעת ימי בראשית והוא ש בטבע הדברים אז שיתחדש בהם מה שיתחדש ובאשר יתחדש בעת הנורך ישכחו הרואים בו שעתה נתחדש ואין הרבר כן וכבר ה הרחיבו בזה הענין הרבה במדרש קהלת וזולתו ומאמרם בזה הע הענין עולם כמנהגו כוהו ונתמצאם עה' תמיד בכל דבריהם בורחים מתת הרצון בדבר אחר דבר ובעת אחר עת ועל זה הנר יאמר באדם כשיקום וישב ברצון השם ית' קם וישב רצוני לומר שהשם בטבעו בתחלת בראשיתו שיקום וישב בבחירתו לא שהוא רוצה עתה בעת ק קומו שיקום או שלא יקום כמו שלא רצה עתה בכפילת האבן הזאת שתשול או לא תשול וכלל הדבר שנאמין בו כי כמו שירצה השם ית' שיהיה האדם נכב בקומה רחב החזה בעל אצבעות כן רצה שיתבועע ויכוח מעצמו

ויעשה פעולות בבחירתו ואין מכריח לו עליהם ולא מונע לו מהן כמו שהתבאר בתורה האמתית המבחרת זה הענין באמרה הן האדם היה כאחר ממנו לרעת טוב ורע וכבר באר התרבות בפי' שהרצון כן מן ממוגו לרעת טוב ורע רוצה לומר שהוא היה אחר בעולם רוצה לומר מין שאין כמוהו מין אחר שיסתתף עמו בזה הענין אשר נמצא בו הוא שיעצמו ונחפזו ידע הטוב והרע ויעשה חזוה מהן שירצה ואין מוכנע לו מהן ואחר שהוא כן אפשר שיטל ידו ויקח מזה ואלו וחי לעולם ואחר שיתחייב זה במציאות האדם דל שיעשה בבחירתו פעולות הטוב והרע באשר ירצה יתחייב ללמדו דרכי הטוב ושי יצוהו ויחזקוהו ויענישוהו וימלכוהו והיה כל זה יוסר וראוי לו שירגיל עצמו בפעולות הטובות עד שיהיה לו המעלות השכליות ויתרחק מן הפעולות הרעות עד שיהיה ממוגו הפחיתות אחר הם נמצאות אלו ולא יאמר שהם בענין שאינם יכולה להשתנות כי כל ענין אפשר להשתנו מן הטוב אל הרע ומן הרע אל הטוב וזה כל בבחירתו ומפני זה הענין זכרנו כל מה שזכרנו מענין המצות והעבירות והנה נשאר עלינו לבאר דבר אחד מזה הענין והוא שיש משפוקים ישכחו בהם בני אדם שהשם ית' יגזור במרי ושהשם יתע' יכריח עליין וזה שקר וצריכין אנו לבארם כי הרבה מבני אדם התבלבלו בהם ומוזה מה שנאמר לא לאברהם ועברו ועשו אותם ארבע מנות שנה אמרו הלא תראה ש שגזר על המצריים שיחמרו זרע אברהם ונמה עשם הלא בהכרח גזרת השם יתע' השתעבדו בהם כמו שגזר עליהם

והתשובה לאלו שום הענין דומה באלו אמר הש"י שהנולדים לע
 לעתיד יהיה מהן מורה ועובד וחסיד ורע וזה אמת ולא מפני זה המ
 המאמר התחייב פלוני הרע להיות רע על כל פנים ולא פלוני הצדיק
 להיות צדיק על כל פנים אבל לבל מיה שהיה מהן רע היה בבחירתו ואלו
 היה רעה להיות צדיק היה יכול ואין מוכיחו וכן כל צדיק וצדיק אלו
 היה רעה להיות רע לא היה מוכיחו מזה כי הדברים שאמר לה אמ
 אמרם על איש ידוע עד שיאמר כבר נבחר עלינו ואמנם באו הדברים
 בכלל וישאר כל איש ואיש בבחירתו בעקר יצירתו וכן כל איש ואיש
 מן המצרים אשר חמהם והונו אותם היה בבחירתם שלא יחמסם לו
 היו רעים כי לא נבחר על האיש בפרט שיחמסם וזה התשובה בעמיה
 כשיב על אמרו הקד שוב עם אבותיך וקם העם הזה וזה שאין הפ
 הפרט בין זה ובין אמרו כל מי שיעבד עו יעשה בו כך וכך שחס לאי
 ימצא לעולם מי שיעבד אותה תהיה אותה ההפחדה לבעלה ויהיו ה
 הקללות כלם לבעלה וכן העששים אשר בתורה אין לנו למר כאשר
 מצאנו דין שקילה בתורה שזה שחלל שבת היה מוכרח לחלו ולא מפ
 מפני הקלות אשר באו בתורה כאמר שאשר עבדו עו וחלו עליהם ה
 הקלות ההם שגבר עליהם אכלל בבחירתו עבדה כל מי שיע
 שעבדה ואל עליו העבש כמו שאמר ג' המה בחרו בררכיהם וג' גם
 אני אבחר בתעלוליהם ומגורותם אביא להם אכלל אמ' וחוקתי את לב
 פרעה ואלו כן עבשו והמיתו יש בו מקום לדבר ויעלה ממנו בדינו
 שרש ברול והסתכל מאמרי בזה הענין ואם אלו לך וחסד אותה א
 אל דברי זולתי ובחר לך הטוב והוא שפרעה וסיעתו אלו לא היה ל
 להם חטא אלא שלא שחזו ישראל היה הענין מסופק על כל פנים ש
 שקרי הקב"ה מנעם מלשח אתם כמו שאמר כי אני הבדתי את ל
 לבו ואלו לב עבדיו ואין היה מבקש מהם לשלחם והם מוכרחים ש
 שלא לשלחם ואין עבשם אחר כן כאשר לא שלחום וזה נראה עול בלא
 ספק וכוונת כל מה שהקדמנו הוצעתו אלא שאין הענין כן אכלל פרעה
 וסיעתו מרו בבחירתם מכלי הכרח וחמסו הגרים אשר היו בתוכו ו
 ונעלו עליהם עול גמור כאשר באמר בבאור ויאמר אל עמו הנה עם
 בני ישראל וגו' הבה נחכמה לו וואת הפעלה היתה מהם בבחירתם
 מכלי הכרח רק ברעו לבבם והיה עש' ה'ית להם על זה למוכשם מ
 מהתשובה עד שיחילו עליהם מהקבשמים מה שהיה ראוי להם מן הד
 הדין ומביעתם מהתשובה היא שלא ישלחם וכבר אמר ה'ית לו זה ו
 ונודיעו שאלי היה רעה להוציאם לבד היה מאבד אותנו וסיעתו והיו
 יוצאים מהרה מאין אחר אמנם רצה עם הוציאו אותם לעבשם על מ
 מה שקדם מחמם שעבדום במה שהבטיח ואמר ובה את הגוי אשר יע
 יעבדוך ואבני ואחר כן יצאו ברכוש גדול ואי אפשר לעבשם אלו היו
 עושים תשובה ועל כן כמעט מהתשובה והחזיקו בהם והוא אמרו כי
 עתה שלחתי את ידו ואלו אותך ואת עמך בדבר ותבחר מן הארץ ואול'
 בעבור זאת העמדתך וגו' ואין לדקדק עלינו אם נאמר שה' יעבש
 האדם וימנעו מהתשובה ולא יעבדו לבחור בתשובה כי הוא ית
 שמו ידע החאזים לפי חכמתו וישנו יהיה שעור העבש פעמים בעול'
 הבא לבד ופעמים בעולם הזה לבד פעמים בשניהם ונעשו בעולם
 הזה חלוק פעמים יעבש בגוף פעמים במינון פעמים בשניהם יחד כ
 כמו שיבטל קצת תנועו בכי אדם שהן בבחירתו על צד העבש כבטול
 ידיו מן המלחמה שלא יוכל לעשות בה דבר כמו שעשה לירבעם כן
 כבטול לבו מן הראות כמו שעשה לאששי שדום הכאשפים על
 פתח לבו כן יבטל ממונו בבחירת התשובה שלא יתעורר אליה כלל וימ
 וימות בחטאו ולא יתחייב לדעת חכמתו עד שרע למה עבש זה בזה
 המין מן העבש ולא עבשו במין אחר כמו שלא כרע מה היו הסבה ל
 להיות לזה המין זאת הצורה ולא היתה לו צורה אחר אכלל הכלל כי כל
 דרכיו משפט ויעבש החטא כפי חטאו ויגמול המטיב כפי הטבתו וא
 ואם תאמר למה בקש ממנו לשלח ישראל פעם אחר פעם והוא כמעט
 מלשלחה ולמה לא באו עליו המכות והו' עמד במרדו ועקשותו כמו
 שאמרנו שבעשן מה ית' היה שיעמד על עקשותו ולא היה מבקש ממ
 ממנו לבטול מה שאי אפשר לו לעשות זה בה כן היה לחכמה מה ית'
 שיוודיעו שהשי' יבטל בבחירתו כשירצה לבטלה ואמר לו הכני מבקש
 ממוך שישלחם ולא שלחם ואם תשאלם תהיה כולל רק ידעתי שאתה
 לא תשלחם עד שתמותו והיה הוא צריך שידע לשלחם עד שיראה הקד

דברי הנביא שאמר שהוא כמעט להורות ולא היה יכול ומה בזה א
 אות ברולה ומפורסמת אכל כל אדם כמו שאמר ולמען ספר שמי
 בכל הארץ שה' ית' אש' שיעבש האדם שימנעונו בבחירת פשוטות אמת
 ויודיעונו בזה ולא יוכל למנוע כפשוטו להשיבה אל הבחירה ההיא ועל
 זה הדבר בעצמו היה עבש סיחון מלך חשבון כי למה שקדם ממרדו אם
 אשר לא הוכרח עבשו עליו ה' ית' שמנעו מהפיק רצון ישראל עד שב
 סבלו ממנו והרגו והוא אמ' ולא אבה סיחון מלך חשבון העבירונו
 בו וגו' ואשר הביא להיות ענין זה הפסוק קשה על המפרשים כלם
 מפני שחשבו כי לא נעבש סיחון אלא מפני שלא הניח את ישראל עבו'
 בארצו ואמר איך עבשו והוא מוכרח שהוא הקשה את רצונו ואמין את
 לבבו כמו שחשבו שלא נעבש פרעה ועמו אלא מפני שלא שלחו ישראל
 מארצם ואין הענין כן אלא כמו שבארנו וכבר באר ה' ית' על ידי
 ישעיהו נביתו שהו' ית' שאני יעבש קצת המוריי שימנעו מהן התשובה
 ולא יעבש הבחירה בידם כאמרו השמן לב העם הזה וחזינו הכבד וע
 וענינו השע' וגו' וזה רבד פשוט אין כדי לפרוש והוא נצבת למעול'
 דברים ועל זה העקר הולכים דברי חל'הו עה' באמרנו על הכופרים מ
 מאנשי ירונו ואתה הבנות לבם אחורנית רל כחש חטאו ברצונם היה
 עבשם עליהם מחתך שתקב לבם אחורנית מדרך התשובה ולא תביח
 להם הבחירה ולא רצון להניח החטא ההוא והתמירו מפני זה על כל
 כפרם באמרו חבור עבשים אשרים הנח לו רל שהוא מתחבר אל הצ
 העצבים בבחירתו ואהב אותם עבשם שונם על אהבתם מהו ענין
 הנח לו והו מן השירושים הטובים למי שיבין דקות הענינים ואמנם
 מאמר ישעיהו הנביא עה' שאמר למה תתעבבו מדרךך תקשיח לב
 לבנו מיראתך אינו מזה הענין כלל ואינו כולל בדבר ממנו ואמנם
 ענין אלו הדברים כפי מה שבא לפנינו ולאחריו שהנביא הוא היה מ
 מתרעם על גלותו ונרדו וקשה ממלכתו ותגברת האומ' עלינו
 ואמר על זה דרך תלה ק' אלרים בשיראו ישראל תגברת הכופרים י
 יטעו מדרך האמת ויטה לבם מיראתך וכאלו היית אתה סכה לבריר'
 האלה לנאת מדרך האמת כמו שאמר מר' עה' ואמרו הגוים אשר שמ
 שמעו את שמעך לאמר מכלתי יכלת וגו' ומפני זה אמר חחר זה שוב
 למען עבדך שבטו נחלתך רל עד שלא יהיה בענין חלול שמך הגדול
 וכמו שבאר בתרי' עשר מאמר הנמשכים אחר האמת המנוגחים בין
 הגוים בזמן הגלות אמר מספר דבריהם כל עשה רע טוב בעני ה'
 ובהם הוא חסן או איה אלרי משפט וספר מר' בריהם כמו כן מוכר
 בלגות שוא עבד לרי' ומה כעו כי שמרנו משמרתנו וכי הלכנו קדורנית
 מפני ק' אלרים ועתה אכחנו מאשרים זרים והבטיחנו שם שהו' ית'
 עתיד לבאר האמת ואמר בזה נשבתם וראיתם בין נדיק לרשע ילנו
 הפסוקים המסופקים בתורה ובמקרא שיראה מהם שהשי' יכריח על
 העבדות והנה בארנו אכחנו ענינם בלא ספק והוא בחור אמתים עם
 טוב ההתבוננות וכשארנו על שרשנו שברשות האדם היא ה
 המצוה והעבירה והוא הבחור בפעולותיו מה שירצה לעשותו יעשה
 ומה שלא ירצה לעשותו לא יעשה רק אם יעבשנו הש' על חטא שחטא
 שיבטל רצונו כמו שבארנו ונקיץ המעלות והפחיתות בידו ומפני זה
 צריך לו שישתדל לנקות לבבו מן העלול שאין לו מעיר זולתי שיעירנו
 עליהם והוא אמרם במוסרי זאת המסכתא אם אין אני לי מי לי ולא
 כשאר מזה הענין אלא דבר אחד שצריך לדבר בו מעט עד שישלם כ
 בונת זה הפרק ואף על פי שלא היה ברעתי לדבר בו כלל אכלל הנודק
 הביאני אל זה והוא ידעתי שה' העתידות שהיא הטענה אשר יטענו ע
 עלינו חסושי' שהאדם מוכרח על המנוה ועל העבירה ושכל
 פעולות האדם אין לו בחירה בהם אחר שבחירתו תלויה בבחירת הא
 האלרים ואשר הביא לזאת האמונה הוא שישאל השואל זה האיש ירע
 הבנרא אם יהיה צדיק או רשע או לא ידע ואם תאמר ידע יתחייב מזה
 שיהיה מוכרח על הענין ההוא אשר ידעו ה' ית' טרם היונו או תהיה
 ידעיתו בלתי אמתית נחם תאמר שלא ידע מקורם יתחייבו מזה הר
 הרחקות עצולות ויהרסו חומות כשגבות בענין הדת לכן שמש ממני
 מה שאומר לך והסתכל בו מאד כי הוא אמת בלא ספק וזה שבאר ה
 התבאר בחכמות האלהיות רל מה שאחר הטבע שהשי' שמו אינו יודע
 במדע ולא חי בחיים עד שיהיה הוא והמרי' פני דברים באדם ויר
 יודיעתו שהאדם בלתי המדע והמדע בלתי האדם וכיון שכן הוא חס
 שני דברים

33

היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים

יאמר שבחכמה נהיה התורה ובמעלות המדות והם גמילות חסדים ובשמירת מצוות התורה והם הקדושות תהיה יתמדת תקון העולם וסדרו מציאותו על דרך השלם

אנטונינוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה אומר אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא היו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם

פרס יקרא הגמול אשר יבמל האדם מי שאין לו טובה עליו אבל יעשה זה על דרך החסד וחביבה כמו שיהאמר אדם לעבדו או לכנו הקטן או לאשתו עשה לי כך וכך ואתן לך דינר או שנים זהו ההפרש אשר בין פרס לשכר כי השכר הוא שינתן בדרך ואמר זה החסיד שאתם לא תעבדו הש' על מנת שיטיב לכם ויבמלכם חסד ותקנו לגמול ותעבדוהו כעבדו ולאמנם עבדוהו כעבדים שאינה מקוים להטע ולא לגמילות חסד רנה בזה שיהיו עובדים מאהבה כמו שאמר בפרק עשירי מהנהדרין ועם כל זה לא פטרו מן היראה נאמר עש היותכם עובדי מאהבה לא תגמלו היראה לבמרי ויהי מורא שמים עליכם כי ככר בא בתורה המצוה ביראה והוא אמרו אתה ח' ח' יתרא ואמרו החכמים עבוד מאהבה עבוד מיראה ואמרו האונק' לא ישכר רב ממה שזוה לעשותו והירא' לא יעשה רב ממה שהזהר מעשותו כי ליראה מבוא גדול במצוה לא תעשה וכל שכן במצוות השמיעות והיו לזה החכם שני תלמידים שם האחד גדון ושם השני ביתוס וכאשר שמעו שאמר זה המאמר יבאו מלפניו ואמר האחד נחברו הנה הריב חמור בפי שחין לחם לגמול ולא עש ואין תקוה כלל כי לא הבינו כוונתו וסמך האחד ידי חברו ויבאו מן הכלל והניחו התורה התחברו לאחד כתחתי ולאחרו בת אחרת וקראום החכמים צדוקים וביתוס' וכאשר לא היו יכולים לקבץ הקהלנות לפי מה שהביע להם מן החמונה שזאת החמונה הרעם ת תגידו הנקבצים כל שכן שלא תקבצו הכפרדים כנו להאמין הדבר ש שלא יוכלו לכבוז אצל הקמון שחלו היו מוניחים אותם מפייהם היו הורגים אותם ר' דברי תורה ואמר כל אחד לסייעתו שהוה מאמין בתורה וזולת על הקבלה שאינה אמיתית וזה לפטו עצמם מן המצוות המקובלות והגזרות והתקנות אשר שלא יכלו לרמות הכלל הכתוב ו והמקובל ועוד שהתרחק להם הדרך לפרוש כי לאחר ששכ הפירוש ב במחמתם היה יכול להקל במה שירצו ולהקביר במה שירצה כפי כ כונתו אשר שאינו מאמין כלל בעקר ואמנם בקשו דברי המקובלים אצל קנת בני ארס לבר' ויבאו אלנו היתות הארורות של מינים ויקרחו באלו הארצות ר' מצרים קראים ושמותם אצל החכמים צ צדוקים וביתוסים והם אשר התחילו להשיב על הקבלה ולפרש על ש השפוקים כפי מה שיראה להם מבלתי שישמעו לחכם כלל הפך אמרו ית' על פי התורה אשר יורק ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תקור מן הדבר אשר יערו לך ימין ושמאל

יוסי בן יועזר איש צרורה ויוסי בן יוחנן איש ירושלם קבלו מהם יוסי בן יועזר אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם

בית ועד בית מועד ר' שמש' ביתך מוכן להתקבץ החכמים תמיד בבתי כנסיות ובבתי מדרשות עד שפסיאמר אדם לחברו אכס את חברי עמך אכס אועד עמך יאמר לו בבית פלוני

יוסי בן יוחנן איש ירושלם אומר יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך ואל תרכה שיהיה עם האשה ב' באשהו אמרו קל וחומר באשת חברו מבאן אמרו חכמי כל זמן שאדם מרבה שיחה עם האשה גורם רעה ל לעצמו ובוטל מדרברי תורה וסופו יורש גהינם

בו ב

נאלו היה הפ' ירע במד' היה תחייב מזה הרבוי והיו הכמנאים הקדומים רבים ה' והמדע אשר בו ידעוהחיי אשר בו ח' והיכולת אשר בו יכול וכן כל תאריו ואמנם זכרתי לך תחלה טעמה קרובה ו נקלה להבין אותה ולהשכילה להמון כי הטענות והראיות שיתירו זה הפך הם חזקות מאד ומופתיות והתבא' שהוא ית' שמו תאריו ותאריו הוא ער שאמר שהוא המרע והוא הירוע והוא הינדע והוא החי והוא החיים והוא המונשיך לעצמו החיים וכן שאר התארים נאלו הענינים קשים לא הקנה להבינם הכנה שלמה משי' שורות או שלם מרברי ו ואמנם יעלה בידך מהם ספור דברים לבר ולזה העקר הגדול לא ת התירה לשון עברי לומר ח' ה' צבאות כמו שאמר ח' פרעה ח' כפשיך ר' שם מצורף כי המצורף והמצורף ח' ליו שני דברים חלוקים ולא יכ יצטרף הדבר לעצמו ולפי שחיי השם הוא עצמו ועצמו הוא חיוו ואל ואינם דבר אחר זולתו לא הזכירוהו בצורף אצל אמרו ח' ה' צבאות ח' ה' אשר עשה לנו את הנפש הזאת הכונה בזה שהוא וחיוו אחד וא וכבר התבאר גם כן בבפר הנקרא מה שאמר הטבע שאין יכולת ב בדעתנו להבין מציאותו יתעלה השלמות וזה לשלמות מציאותו ו וחסרון דעתנו ו שאין למציאותו סבות שירע בהן שקצר דעתנו מ מהשיגו בקוצר אור הראות מהשיג אור השמש להיות אור השמש חזק מאור הראות שירצה להשיגו וכבר דברו בזה הפרק הרבה והם כלם מאמרים אמתיים מבוארים וראוי מפני זה שלא כדעכם כן דעתו וש ושלם יכולהו דעתנו כלל אחר שהוא רעתו ודעתו הוא זה הענין כפי כפ' א' מאד והוא אשר יבצר מהם אמיתתו שהם ירעו שמציאותו יתעלה השלמות אשר הוא עליו לא יושב ובקשו להשיב ידיעתו עד שירעוהו ו זה מה שאי אפשר שחלו הכול דעתנו מרעו היה מכל מציאותו אחר שהכל דבר אחד השגתו על השלמות הוא שיושב כמו שהוא במציאותו מן היריעה והיכולת והחיים והרצון וזולת זה מתאריו הכבד' והנה כבר בארנו שהיחושבה בהשגת ידיעתו סכלות גמורה אין לנו אלא שאנחנו נדע שהוא ירע כמו שנדע שהוא כמבא ואם ישאלנו שואל א ח' מרעו כאמר לו אנחנו לא נשיב זה כאשר לא נשיב מציאותו על השלמות וכבר כעק דבר המשטר' לרעת אמיתת ידיעתו כאמר לו החקר אלוהי תמצא ח' עד תכלית שרי תבא והבן כל שאמרנו מה ש שצבאות האדם מסורות ח' וברשותו להיות צדיק או רשע מבלתי ה קבדות ה' עליו על אחת משני הענינים ומפני זה היה רחמי הכוני והלמוד וההב' והיגיון והיעוש והין בכל זה הפך אמנם תאר ידיעתו ית' והשגתו לכל הדברים דעתנו קצרה להשיגו כמו שבארנו זהו כלל מה שכווננו לשם אותו בזה הפרק' וכבר הגיע העת לפשוך הדברי הנה ואתחיל בפי' המהכתא הזאת אשר הקדמנו לה חלו הפרקים'

מסכת אבות

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לוקחם וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה הם אמרו שלשה דברים הוו מתינה ברין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג לתורה

כבר בארנו בפתיחת מאמרנו בזה החבור תאר הקבלה איך היתה ואין הכוונה הנה אלא לפרש דברי החסידים והמוסרים לבר' לזרז לקנות קצת המדות מהם אותם שתועלתם גדולה נכאן יראיך להזהיר השחיתות שמוקן גדול והשאר אשרם המלות לבר' וקצת הענינים מפני שעיניהם מבואר מלבד המעט מ מהם הוו מתינים ברין שאחרו לחתך הדין נלח ישקוהו מהרה עד שיכונהו שאפשר שיתגלו להם עיני שלא היו נבליים בתחלת המחשב' ועזו סייג לתורה ר' הבורח והתקנות אשר ירחיקו האדם מן העבירות כמו שאמר ית' ושמרתם משמרתו וכאמר בפירושו עשו משמרת ל משמרתו

שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא

54 A

מהרה על החטא ההוא

יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח ק
קבלו מהם יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך ב
בעורכי הדיינים וכשיהיו בעלי דינים עומדים לפניך י
יהיו בעיניך כרשעים ובשופטין מלפניך יהיו בעיניך
בוכאין לבשקבלו עליהם את הדין

עורכי הדיינים הם אנשים
סלומדים הטענות והדיינים עד שיהיו בקיאים בני אדם כריניהם שהם
מחברים שאלות כשיאמר הדיין כך ענה כך וכשיטעון בעל הדין
כך תהיה תשובתך כך כאלו הם עורכים הדין וכעלי הדין לפנייהם
ולזה קראום עורכי הדיינים כאלו ערכו הדיינים לפנייהם והזהירם
מהרמות להם ללמד אחד מהעלי הדין טענה שתועיל להו ויאמר
לו אמר כך או תבחס על דרך כך וכך ואף על פי שידעו שהיה הע
העשוק ושחברו טוען עליו שקד לפי מה שהיה חושב באמת עם כל
זה אין מותר לו שילמדו טענה שתגילהו ותועילהו כלל

שמעון בן
שטח אומר הוי מרבה לחקור את העדים והוי זהיר בד
בדברך שמא מתוכם ילמדו לשקר שמעיה ואבטליון
קבלו מהם שמעיה אומר אהוב את המלאכה ושנא את
הרבנות ואל תודוע לרשות

רשות זה הוא השלטנות ואלו שלש מדות
יש בהן תקון האמונה והעולם כי בהעדר המלאכה יר לו ויגזול ו
וינהג וכבדקפת השדרה והרבנות יאדעו לו כגיבוינו בעולם ורעות כי
מפני שיקבחו בו בני אדם ויחלקו עליו יפסיד אמונתו כמו שאמרנו ב
כיון שנתמנה אדם פרכס על הנבחר מלמטה נעשה רשע מלמעלה ו
וכן ידעת המלך וקרבתו רחוק מאד להנצל ממנה בעולם הזה ויהא
מפחדת אמונתו כי לא יטביח בדבר רק במה שיקרבו אליו ואתה
יודע שבין דואגואף על פי שהמלך אשר קרב אליו היה מיסח השם ו
נכסיה ובחור מהם ית

אבטליון אומר חכמים ה
זהירו בדבריכם שמא תחובו חובות גלות ותגלו למקום
מים הרעים וישות התלמידים הכאים אחריכם וימותו
ונמצא שם שמים מתחלל

מים הרעים כניי למינות ואמר השמרנו
בדבריכם בתוך ההמון ולא יהיה בדרכיכם מקום שיסבול פידום
אחר מפני שאם יהיו שם אנשים כופרים יפרשו אותם כפי אמונתם
והתלמידים כבר שמעו אותם מהם ויחזרו למינות ויחשבו זאת
היתה אמונתכם ניהיה בזה חלול השם כאשר ארע לחכמינו עם נ
זרוק וזביתם

הלל ושמאי קבלו מהם הלל אומר הוי מתלמידיו
של אהרן אנהב שלום ורודף שלום אהוב את הבריות ו
ומקרבן לתורה הוא היה אומר נגר שמה אבד שמה
ודלא מוכרף יסף ודלא וליף קטלא חייב ודאשתמש בו
בתנא חלף

מתלמידיו של אהרן אמרו שאהרן עה כשהיה מרגיש באדם שתוכו
דעאן שהיו מספרים לו שתוכו דע ושכרו עבירה היה מתחיל לו
לשלוש והיה מתאבה לו והיה מרבה להספר עמו והיה האיש הקוץ
מבייש כפשו ואומ' אוי לו לו היה יודע אהרן כפון לבו גרוע מעבלי
לא היה מתיר לעצמו להסתכל בו כל שכן שירב עמי ואמנם חני א
אנלו בחוקת אדם כאשר לכן אבי אמת מחשבתו והיה חוזר למנוח
שב וכעשה מתלמידיו הלומדים ממנו ואמ' ה' כשתארו בזאת המרה
הכבדת בשלום וכמיסוד הלך אתי ורבים השיב מעון ועל זה הענין
המפורסם עליו כיון הלל ואמ' גם כן כשימשך שם האר' לגורל התבס'
בהפסקו והיה אומר גם כן מי שאינו מרבה בקריאה ימיתהו השם
ית' אבל מי שלא למד כלל ראוי ליהרגו מי שמשתמש בתגא ימות לל
מי שמתערכס בתורה ומקבל ממנה תועלת וזאת היתה כונתו בזה
המאמר כמו שיתבאר בזאת המסכתא וכאמר עוד על דרך הסימן ה
תלמיד אין גברא אחריכא לא רל שאין מותר לו לתלמיד חכם שיקבל
סנוש משום אדם אלא מתלמידיו

פתוח לרוחה שיהא לך שער פתוח לדרך הולכי דרכיה שכל הולך ב
בדרך שינטרף לדבר או ירעב או יצמא יכנס לבית מיד ויהיו עניים
בני ביתך יאמר שדרך שיהיו שמשך העניים והדלים והוא יותר ר
לאני מקנות הצבדים וכן היו החכמים מננים קנות העבדים ומ
נמשבחים מי שהעניי שמשו וכני ביתו באשתו אמרו ידוע שהשימה
עם הנשים ברוב הנא בעניי המשגל מפני זה אומר שהרבנות הם
השיחה נעמהן אסור כי הוא גורם רעה לעצמו לל שיקפה פחיתות מ
מדות לכפשו והוא רוב התאוה ובוטל מדברי תורה מבוחר הוא שמ
סומכר הזמן כעסקי אחרים וסופו יורש גהינם בעבור שתבי אליו
זאת השיחה מן המרי ויתחייב עליו הענש

יהושע בן פרחיה ונתאי הארכלי
קבלו מהם יהושע בן פרחיה אמר עשה לך רב וקנה לך
חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות

עשה לך רב כל אפי' לא
יהיה ראוי להיות לך לרב אבל שים אותך לך לרב עד שתדמי בו שהוא
מלמד ויעלה בידך בעבור זה למוד החכמה כי אין למוד האדם מע
מעצמו כל מודו מזולתו שהלמוד מצדו טוב הוא אבל למודו ממי
מזולתו יתקיים בידו יותר והוא יותר מבוה' אפי' היה כמזה בחכמת
או למטה הימנו וכן בארנו בפי זאת המענה ואמר וקנה לך חבר וזכר
אותו בלשון קבייה ולא אמר עשה לך חבר או התחבר לאחרים הכונ'
בזה צריך להקם שיקפה אהוב לעצמו שיתקנו בו מעשיו וכל עניינו
כמו שאמרנו או חברו או מיתקוף ואם לא ימצאהו צרי' להשתדל בו
בכל לבו ואפי' אם יצטרך שימשכהו לאהבתו עד שישוב אהוב

ולא יסור מהמשך תמיד אחר רצונו עד שתתחזק אהבתו כמו שאמרנו
בעלי המוסר כשתאהב לא תאהב על מדינתך ואמנם תאהב על מ
מדת אהביך וכשיבין כל אחד מפני האהבים אל זאת הצוה יהיה
כונת כל אחד מנטייה לחפיק רצון חברו ויהיה כונת שניהם י
יהר דבר אחד בלא שפך ומה טוב מאמר אריסטוטלו האוהב אחד
הוא והאוהבים ב מיכים אוהב תועלת אוהב מנוחה ואוהב מעלה
ואמנם אוהב תועלת כאהבת השויתים ואהבת המלך ומחנהו ו
ואמנם אוהב מנוחה היא שני מיכים אוהב הכאה ואוהב בטחון את
אמנם אוהב הכאה כאהבת הזכרים לנקבות וכינא בהם ואמנם ח
אוהב בטחון הוא שיהיה לאדם אוהב תבטח כפשו בו לא ישמר ממנו
לא במעשה ולא בדבור ויודיעהו כל עניינו הטוב מהם והמנוחה מ
מובלתי שירא ממנו שישיגהו בכל זה חסרון לא אכלו ולא אכל זולתו
כי כשיגיע לאדם בטחון באיש זה השעור ימנא מנוחה גדולה בדבריו
ובאהבתו הרבה ואוהב מעלה הוא שיהיה תאות שניהם וכונתם ל
לדבר אחר והוא הטוב וירצה כל אחד להעזר בחבדו בהגיע הטוב ה
הוא לשניהם יחד והוא האוהב אשר בזה לקנותו והוא כאהבת ה
הרב לתלמיד והתלמיד לרב והוי דן את כל האדם לכף זכות ענינו כ
כשיהיה אדם שלא תדע בו אם צדיק הוא אם רשע ותרצהו שיעשה מ
מעשה או יאמר דבר שאם תפרשהו על דרך אחת יהיה טוב ואם תפ
תפרשהו על דרך אחרת יהיה רע קח אותו על הטוב ולא תחשוב בו
רע אבל אם יהיה האר' נודע שהוא צדיק מפורסם וכפעלו הטובות
ונראה לו פעל של עניינו מוריס שהוא פעל רע ואין אדם יבול ל
לסבריעו לטוב הלל ברנח גדול ובאפשר רחוק הוא ראוי שתקח א
אותו שהוא טוב אדם שיש סוס גד אפטרות להיותו טוב ואין מותר לך
לחשדו ועל זה אמרו כל החושד בהשדים לוקה בגופו וכן כשיהיה ר
רשע ויתפרסמו מעשיו ואחר כן ראינו שיעשה מעשה שכל ר
ראינו מוריות שהוא טוב ויש בו אפטרות רחוק לרע ראוי להשמר
ממנו ואלא תאמין בו שהוא טוב אחר שיהיה בו חששות לרע ועל זה
באמר כי יחפן קולו אל תאמין בו וגו' וכשיהיה בלתי ידוע והמעשה ב
בלתי מביע ללאחר משני הקנות צדיק בדרך החסירות שתיין לכף
זכות חיזה קנה שיהיה מפני הקנות

נתאי הארכלי אומר הרחק משכן
רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפורענות

אל תתחבר לרשע במין אחר ממיני האהבה והחבר' כרי' שלא תלמוד
ממעשיו וכבר בארנו בפרקים הקודמים כי ילמד אדם מהפחיתות ב
בחבריה הרשעים ואמר כשתחטא או תראה חוטא לא תבטח ותאמר
שהם ית' לא יעביהו אלא בעולם הבא ולא תתיאש מהקמה ממנו

54
B

הוא היה אומר אם אין אני לי מי לי ובשאר לעצמי מה
אני ואם לא עבשיו אימתי

אמר אם לא היה אני בעצמי
המטורר נפשי למעלה מי יעירה שאין לה מעורר מחנך כמו שבארנו
בשקל השמיני ואחר שברשותי להאנות כפשי לאיזה דבר שארצה חיוס
מעשה עצמי מן המעשים הטובים באלו היה מחסר עצמו ואומר מ
מה אני כלומר מה בא ממני ואיכתי שלם אעפ' שעציתי זה הענין
ואחר כך שב ואמר אם לא חקקה עתה המעלות בימי הבחנות מתי
חקקה אותם בימי הזקנה לא כי קשה הוא לסור מהתכונות בעת ה
היא מפני שהקנינים והמדות כתחוקו וכתישבו את מעלותיהם
פחיתות ואמר החכם חנוך לנער על פי דרכו גם כי יחקין לא יסור מ
ממכה

שמאי אומר עשה תורתך קבע אמור מעט
ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות
אמר עשה תלמוד תורה הדרש והעקר וכל שאר עסקיך כמשכיל ח
אחריו אם נודמן י' נודמן ואם לא נודמן לא נודמן ואין נזק בהבדלו
ואמר דריקים אומרי מעט נביאים הרבה באברהם אבינו שיער בפת
לחם אחת ונהכיח חמאה וחלב ובן הבקר ושלם שאין קמח סלת ור
ושעיר אומרים הרבה ואעפ' מעט חכים עשירי כעשרון שנתן הכל
בדברו ובמעשה לא הניח אשילו פרוטה אחת מן הדמים סכר פנים
יפות הוא שישא ויתן עש הכריות בנחת ובדברים ערבים ודברים
רבין גמליאל אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל
תרבה לעשר אומרות

זה אשר בנה הכה לעשות רב אינו לענין
הלמוד אלא להוראה יזים לך רב שתסמוך עליו באסו התר והסתל
אתה מן הספק באמרים בירושלמי זיל אייתי לי זקן מן השוק ראשון
עליה ואשרי לך וכן בנה שירח מהנזיח המעשרות באומר משני
שהוא מן הספקות

שמעון בנו אומר כל ימי גדלותי בין
החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה ולא המדרש
הוא העקר אלא המעשה וכל המרבה דברים מביא ח
חטא

כבר אמר החכם ברוב דברים לא יחדל מפעולתו וסבת זה
שרוב הדברים תוספת ומוטת כמו שאבאר עתה כי כשרוב
האדם דברים יפשי על כל פנים שאי אפשר שלא יהיה בדבריו רכור
אחר שאין ראוי לאמרן וממעשי החכמים מעוט הדברים וממנפתי
הסכלים רוב הדברים והול כסיל בויב דברים וכבר אמרו החכמים
שמעוט הדברים ראה על מעלת האכות והיות האדם מיוחס אלמו
מיוחסת דבכל שתיקוה ואמר בספר המדות שאחד מהחכמים כ
כראה שנתק הרבה עד שלא היה מדבר דבור שאין ראוי לאמרן ולא
היה מדבר אלא מעט מוצר וכאמר לנו מה סבת רב שתיקוה ואמר
בכתי הדברים ומנפתי נחלקים לארבע חלקים

החלק הראשון
הוא כלו נזק מכלתי תועלת בקבלת
כפי אדם ודבר כבלה וכיוצא בהם

שהדברים בהם שאנות גמורה
והחלק השני
יש בו נזק מזה אחר ותועלת מ
מזה אחר כשכח אדם אחד ל
לקבל בו תועלת ויהיה כשכח האדם מה שיבעטם שכאן וזיקו למי שם
שכחו ונדק להביח הדברים כזה בגלל השכחה הזאת ושלא ידברו
בזה החלק גם כן

והחלק השלישי
יכרים שאין תועלת ולא נזק
ברוב דברי האמון איד כבנית
חומה פלונית ואיד כבנית היכל פלונית ובספור יופי בית פלונית ורוב
מגנינות מדינות פלונית וכיוצא באלו הם מדברי המותר אמר ה
הדברים גם כן בזה המותר אין תועלת בהם
דברים שכלם תועלת כדברים
בחסמות ובצניעות ודבר ה
האדם כמה שהוא מיוחד בו מן הדברים שהיו תלויים בהם ובהם
ימשך ויציאותו ובהם נדק לרוב אמר בכל עת שאשמע בדברים אני
בזקן חזקה ואמנאם מזה החלק הרביעי ארבע כה ואם יהיו משאר
החלקים יושקו ויהם והמנו בעלי המדות כחן זה אלים וחכמתו

שהוא חסר שלשה רביעי הדברים וזאת החכמה סנדק ללמדה ואני
אומר שהדבור יחלק לפי חיוב התורה לחמשה חלקים מנהג בו
ונזהר בו ונמאם ונאהוב ומוטת

החלק הראשון
הוא המנהג וזאת קריאת התורה
ולמודה וקריאת תלמוד נזוהי מנות
עשה נחויבת ורבת כס והיא שקולה כנגד כל מצות וכבר באמר
מן האזנה בלמוד מה שלא יכול זה החבור קצתו

והחלק השני
הוא הדבור הנאמר ונזהר ממנו כעדות
שקר ודבר שקר והרכילות והקללה ודברי
התורה מורים על זה החלק וכן כבלות הפה ולשון הרע
הוא הדבור הנמאם אשר אין בו תועלת
לדאם כנפשו ולא עבירה ולא מרי ברוב

ספור ההמון במה שארע ומה שהיה ומה הם מנהגי מלך פלונית בה
בהיכלו ואיד היתה סבת מות פלונית או איד התעשר פלונית ואלו קו
קוראים אותם החכמים שיחה בטלה והחכמים השתדלו בענינם ל
להניח זה החלק מן הדבור וכאמר על רב תלמידו של ר חייא שלא נ
שמ שיחה בטלה מימיו ומוסר החלק גם כן שיגנה אדם מעלה או ישכח
פחיתות יהיו מדות אוטכליות

החלק הרביעי
הוא הנאהב והוא הדבור בשבח ה
המעלות והסכליות או מעלות המדות ובכנות הפחיתות משני המינים
חד להיער הכפש למעלות בשפורים ובשירים ולמניחה מן הפחיתות
בדרכים הקם בעצמם וכן לשבח החשובים ולמודות מעלותיהם כדי
שיטבו מנהגיהם בעיני בני אדם וילכו בדרכיהם ולבנות הרעים ב
בפחיתותיהם כדי שיתגנו פעלותם וזכרם בעיני בני אדם ויתרחקו מ
ולא יתגבו במנהגיהם וזה החלק ללמוד המדות המעלות והתרחקו
מן המדות הפחיתות יקרא דרך ארץ

והחלק החמישי
הוא המותר והוא הדבור במה שמומ
לכני אדם מסחורתו ופרכתו ומאבלו ומשתיו ולבוסו ושאר מה
סנדק לו והוא מותר אין אהבה בו ולא מאוס אבל אם ירבה ידבר בו
נה שירצה ואם ירצה לא ידבר ובה החלק ישבח האדם כשימעט ה
הדברים והזהירו אנשי המוסר מהרבות בו דברים אבל האסור נה
והנמאם אין נדק לאזהרה ולא מנהג שארני לשתוק ממנו לגמרי א
אבל המנהג בו והאהוב אליו היה האדם יכול לדבר בו כל ימיו היה
טוב אבל נדק להזהר משני דברים האחד מהם שיהיו מעטע
מסכמים לדבריו כמו שאומר באדם הדברים היוצאים משני עושים
ועל זה הענין כיון באמרנו ולא המדרש הוא עקר אלף המעשה בא
באמרנו וחכמים יאמרנו לנדק שילמד המעלות דרוש ולך כאה לדרוש
ואמר הכביא רכנו נדקים בה לישירים כאה תהלה והענין הא
האחר הוא הקצור ושישתדל להרבות הענינים במעט דברים לא ש
שהיה הענין בהפ' והוא אמר לעולם ישכח אדם לתלמידיו דרך קבוס
ודע שהשירים המחוברי באיזה לשון שיהיו נדק שיכחנו בעניניהם
אם הם הולכי על דרך הדבור אשר חלקנהו ואמנ' בארתי זה חפשי
שהוא מנפתי משני שראיתי זקנים וחכמים מאנשי תורתנו כשיהיו
במסבת יין בחופה או בולתה וירצה אדם לשיר עיר עירי ואפי' הים
גבין השיר הוא שבת הגבורה או הגריבות והוא מן החלק האהוב
או כשכחי היין ירחיקו זה בכל נד מן ההרחקה ואין מותר אצלם ל
לשומעו וכשישור המעורר פיוט מן הפיוטים העבריים ולא יי
ירחיקוהו ולא ילע בעיניהם עש היות בדברים ההם המוזהר ממנו
או הנמאם וזה סבלות גמורה שהדבור לא יאמר ונות ויאהב וימאם
ויבזה באמירתו מזה הלשון שבע' בו אבל מזה ענינו שאם היה ענין
השיר ההוא מעלה יתחייב לאמרנו באיזה לשון שיהיה ואם היה בו
כונת השיר ההוא פחיתות באיזה לשון שיהיה חסור לאמרנו באיזה ל
לשון שיהיה גם י' כיה תוספת כי כשיהיו שני פיוטים ולשניהם ע
ענין אחד מהעיר כח התאנה ושכח אותה ושמה הכפש בה הוא פ
פחיתות והוא מחלק הדבור הנמאם משני שהוא מורו ומעורר על
מדה פחותה כמו שהתבאר מדברנו בפיר הדביעי ויהיה אחר משני
הפיוטים עברי והאחר ערבי או לעני יהיה שמייעת העברי והדבור
בו יתיר נמאם אבל התורה למעלת הלשון שאין נדק שישתמשו בד
אלף במעלות כל שכן אם ינדרף אליו שישמו בו כסוק מן התורם
מוסיר השירים הענין ההוא שאו יא מחלק הנמאם לחלק הנאמר
ומוזהר ממנו שהתורה אשרה לנשות דברי הנבואה מיני זמר
בפחיתות ובדברים נגזרים

55
A

ואחר שזכרנו לשון הרע בחלק הדבור האסור ראיתי לבארני ולזכור
 בנקבת מה שזכר שכיני אדם בו בעורני גדול והוא החטא הגדול ש
 שזכרני אדם תמיד וכל שכן במה שאמרנו חכמים שאבק לשון הרע
 לא יכיל אדם ממונו בכל יום ומי יתן שיכיל מלשון הרע עצמו ולשון
 הרע שפור רעות האדם ומזמון ולבנות אדם מישראל באיזה צד ש
 סויהיה מן הבנות ואשילי היה שזכרנו חסר כמו שזכר שאין לשון ה
 הרע שזכרנו על אדם ויחס לו מה שלא יעשה כי זה יקרא מוציא סם
 רע על חברו ואמנם לשון הרע הוא שיבנה בגנות האדם אפי' בפעולת
 אסר יעשה באמת שהאומר יחטא ואשר ישמעוהו יחטא אמרו שלשה
 לשון הרע הורגת האומרו והשומעו ושואמרו עליו ואמרנו המקבלו
 יתגר מן האומרו ואבק לשון הרע הוא זכרון מומי האדם בלתי באור
 אמר שלמה בזה הענין כי פעמי' יהיה הזכר מומי האדם בלתי באור
 מראה שאין ידיעה לו במה שקובץ מדבריו ושהוא לא זה ואמנם כוון
 ענין אחר כמו שאמר במתלה הנה זיקים חצים ומות כן איש ר
 דמה את רעהו ואמר הלל משחק אני וכבר שבת חכם מן המתחכמי'
 כתיבת סופר שהראה לו במעמד גדול ובנה הרב מעשה המשבח כ
 כתיבת הסופר ההוא ואמר לו כלך מלשון הרע כלונו שאתה מסבב
 גנותו במחך אותה בתוך ההמון שמהם מי שיאבהו ומהם מי ש
 שיכנהו ויכרך שכלו בשימע שזכרנו לזכור מומיו ורעותיו ו
 זה הכללית ההרחה מלשון הרע ולשון המשכה לא נחתה בור ר
 דין על אבותינו אלא על לשון הרע ול ענין המרגלים אשר באמר ב
 פהם יונאי רבת הארץ וגו' ואמר רעה ומה אלנו שלא הונו שם רע
 אלא על העצבים ועל האכזבים התחייבו מן הענש מה שכתחייבו מי
 שידבר בגנות חברו על אחת במה וכמה ולשון התוספתא על שלשה
 דברים כשרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא עו'
 ונלוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע כנגד כלם ואמרנו בתלמוד כי
 בעצ' כל לשון הגדולה והוא אמרו אלא חטא העם הזה חטאה גדולה
 וזכרנו בלוי עריות באדם כן לשון הגדולה והוא אמרו ואיך אעשה ה
 הרעם הגדולה הזאת וכחטא שזכרנו דמי' באדם כן לשון הגדולה והוא
 אמרו גדול עוכי וי' הוא אכל בלשון הרע בא לשון גדולות ר' שהיא ש
 סקולה כנגד שלש' והוא אמרו לשון מדברית גדולות ודבריו בחטא
 הזה המאורר הרבה מאד וכוף מה שכתבנו כל המספר לשון הרע כ
 כפר בעקר שכתבנו אשר אמרו ללשוננו נבכיר שפתנו אתנו מי ארון
 לנו אמנם שפתי קצת מה שספרנו בזה החטא אעפי' שהארכתני כדי
 שיתרח' ממנו האדם בכל יבלתני וישים כונתו לשתוק ר' מזה החלק
 מן הידבר

ואחר זה הענין באשר אומר והוא שהתורה כלל ממנה מצות עשה
 וממנה מצות לא תעשה ואמנם מצות לא תעשה באר הכתוב הענש
 על כל אחד מהן מלבד המעט מהן וחייב על קצת המצוות ועל ק
 קצת הכרת ומית' כדי שמים ומלקו' יודענו מענשי מצות לא תעשה
 כלל מה מהם אסורים גדול ומה מהם למטה ממנו והם שמש' מדרגת'
 המדרגה הראשונה והיא הגדולה שבהם הם הדברים שחייבים עליהם
 סקילה והמדרגה שלמטה הימנה מחויבי שרפה והשלישית מחויבי ש
 הרב והרביעית מחויבי חנק והחמישית מחויבי כרת והששית מחויבי
 מיתה בידי שמים והשביעית מחויבי מלקות והשמינית לאוין שאין
 לוקין עליהם ומאלו המדרגות נדע חומר העון וקלותו אבל מצות
 עשה לא התבאר שבר כל אחת מהן מה' הוא אלא השם יתברך וכל זה
 כדי שלא נדע לחיזו מנוה צריך מאד לטמא ולחזו מנוה למטה הימנה
 אבל כוח לעשות ענין פלוני ופלוני ולא המדיע שבר איזח
 מסיכיהם יתגר גדול אלא ה' יתברך ומפני זה צריך להזהר עליהם כ
 כלם ומפני זה העקר אמרו העוסק במצוה פגור מן המצוה מבלתי
 הקשה מן המצו' אשר הוא מתעסק בה נכין האחרו אשר תבצר מיוגו
 ולזה גם כן אמרו אין מעבירין על המצוות ר' כל כשיודמן לך מעשה
 מצוה לא תעבירוהו ותניחוהו לעשות מצוה אחרת ו' ואחר כך אמר
 ואף על פי שלא התבאר שיעור חכוב מצוה על מצוה יש בה צד ה
 סקשה והוא שכל מצות עשה שתמצא אותה שיתחייב העובר עליה
 עונש גדול רע שבעיניה גם כן שבר גדול ואחמ' בו שהמילה וקרבן
 פסח ושבייתה בשביעי ועצית מעקה כל אלו מצוות עשה אבל חייב ה
 העושה מלאכה בשבת סקילה ואשר מביט מילה או קרבן במועד ח
 חייב כרת והמשים דמים בביתו לאו והוא אמרו ולא תשים דמים ב
 בביתך ומזה תדע ששכר שבייתה בשבת יותר גדול משכר מילה וש
 נשכר המילה יותר גדול אלא השם ית' משכר עשית מעקה והוא עב
 ענין אמרו הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה וגם כן אמר שבר עב
 עבייה כשלא תעשה אותה זה גם כן לא התבאר אמנם תלמודנו מ
 מענשה שהחטא אשר עבש עושהו גדול שכר החטו' כפי הערך ההוא
 מן הגדול כמו שהתבאר בקדו'ין באמנם כל היושב ולא עבד עב
 עבייה כותבין לו שכר כעושה מצוה וכבר בארנוהו שם ולשון הת
 התורה בהיות המעשים ידועים אלנו ית' כמו שמה רכינו עה אמר
 מספרך אשר כתבת

ר' בן גמליאל בנו של ר' יהודה הנשיא אומר
 יפה תלמוד תור עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת
 עון וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה במלה וגוררת
 עון וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים עמהם לשם
 שמים שזכות אבותם מסייעתן וצדקתן עומרת לעד וא
 ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה באלו עשיתם
 ר' בון ארץ הנס

ר' בן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים
 העולם קיים על הדין ועל האמת ועל השלום שנאמר
 אמת משפט ומילום שפטו בשעריכם

הדין הוא סנהדרת ה
 המדינה ביושר וכבר בארנו בפרק הד' שהאמת הוא המעלות הש
 השכליות והשלום הוא מעלות המדות וכשימצא אלו השלשה יהיה ה
 המציאות בשלמות שאפשר לו בלא שפק

פרק שני
 רבי אומר איזוהי דרך ישרה
 שיבור לו האדם כל שהיא תפ
 תפארת לעושה תפארת לו מן האדם והוי זהיר במצוה
 קלה כבחמורה שאין אתה יורע מתן שכרן של מצות ו
 זהו המחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כג
 כנגד הפסדה והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא ל
 לידי עבירה דע מה למעלה ממך עין ראה ואון שמעת
 וכל מעשיך בספר נכתבים

מבואר הוא שדרך הישרה היא
 השכלית הטובה אשר בארנו בפר' הרביעי והם השכליות הממוצעות
 ה' שבהם יקנה האדם לכפשו תכונה חשובה ויהיה מנהגו טוב עם
 בני אדם והוא אמרו תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם אחר כך
 חמר שצריך לזהר במצוה שיחשב בה שהיא קלה בשמחת הרגל ול
 ג' מידות לשון הקדש ככונה שכתבאר לך שהיא גדולה כמילה וניצית
 שחייבת הפסח ושם סכת זה שאין אתה יורע מתן שכרן של מצוות וב

הוא והירין ברשות שאין
 מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן גראין באוהבין
 בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת רחוקו

כבר בארנו שהרש' הוא שלטנות והוא מסבב במדותיהם ומזהיר מן
 מהם

הוא היה אומר עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה ר
 רצונך כרצונו ובטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל ר
 רצון אחרים מפני רצונך הלל אומר אל תפרוש עצמך
 מן הצבור ואל האמן בעצמך עד יום מותך ואל תדין את
 חברך עד שתגיע למקומו ואל תאמר דבר שאי אפשר
 לשמוע שסופו להשמע ואל תאמר לכשאפנה אשנה
 שמא לא תפנה

55
 B

לכבוד מוסד שלא יאכזר מימיו ושבת ר' יהושע במעלות המדות כי פ
בהם ינשר האדם ויכבוד ויאהבנהו רוב העולם ולזה הוא מאשר בו
יולדתו ור' יוסי סבב בטוב מעלות המדות ובמעלות השכליות ור' ש
שמיעון סבב ביראת חטא והוא זריות והשתדלות בעיני עסקי האו
ושמירתו מהרע ושבת ר' אלעזר בן ערך בטוב ההכנה והיות כל ע
ענין עמוק קל אכלו ותבוכתו מוספת על הענין

הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאונים
ור אליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כלם
אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף
מאונים ור אליעזר בן הורקנוס אף עמהם אז איעזר בכף
שניה מכריע את כלם אמר להם צאוראו איוו היא
דרך ישרה שירבק בה האדם ר אליעזר אומר עין טו
טובה ר יהושע אומר חבר טוב ר יוסי אומר שכן טוב
ר שמעון אומר הרואה את הנולד ר אלעזר אומר לב
טוב אמר להם רואה אני את דברי ר' אליעזר בן ערך
שבכלל דבריו דבריכם אמר להם צאי וראו איווהי ר
דרך רעה שיתרחק ממנה האדם ר אליעזר אומר עין ר
רעה ר יהושע אומר חבר רע ר יוסי אומר שכן רע ר'
שמעון אומר הלוח ואינו משלם אחר הלוח מן האדם
כלוה מן המקום שנאמר לזה רשע ולא ישלם צדיק הו
חונן ונותן ר אלעזר אומר לב רע אמר להם רואה אני א
את דברי ר אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם

עין טובה החסותקות כמה שיש לאדם והיא ממעלות המדות ועין ר
רעה הפכה רל הקטנת הדברים והחרינות על התוספת והאמר הנס
הרואה את הנולד אשר עיניו שלמד מה שצריך להיות ממנה שהוא
כמנא עתה וזה אינו בחכמות עד שתהיה מעלה שכלית ויהיה פירושו
שילמד הנסתר מן הנראה אבל רונה בו הכה העין בעיני האדם מ
מעבדיו אשר בהם המשך מציאותו שיעין באחריות עיניו וכבוד זה
הביא משל אחד והוא אמרו הלנה ואינו משלם שלא ילדהו דבר אחד
כך והוא שחיותות המדה נכריק חונן ונותן זה נריקו של עולם והוא
ה יתברך שאלמד נריק וישר הוא וכן נאחזה נריק על כל הבא עלינו
פירושו חונן לאדם המלנה לחברו ואינו משלם לו הקדש חלק
עבודתו שגמל חסד לזולתו ללנותו עד שתשיב ידו די מחסורו וכאשר
מנאה ידו ולא ישלם לזולתו הית משלם לו וענין רואה דבריו כומר
ומכחין מענין השם לא ראה שכונתו לא בחר והכחין שבכלל דבריו
שאמר לב רע הוא הכל וכבר בארנו בפרק השני אשר הקדמנו לפי
זאת המסקנא שמעלות המדות כלם ימצאו לחלק המתעורר מחלק
הנפש לכך ולג גם כן ימצאו שחיותות המדות ובחרינו בפרק הרביעי
הפעולות שהם טובות הם העולות הממונעות אשר יבאו ממעלות
המדות וכן הוא ידוע אבל העלוסות והרשאים שהנפש המתעורר
היא כלב והלב חררה וכליה אליו תיוחס ואף על פי שהכחות כלם
מפוזרות מן הלב והוא התחלתם לפי הרעת האמתי הכל הבח
המתעורר לא יתפשט ממנו לאכר אחר כדרך שמתפשט הבח הזן לל
החלק הנמוח אשר הפרנוהו בפרק הראשון מן הלב אל הכבר והכן
מכל מה שבארכוהו שלב טוב רונה בו הפעולות הטובות והם
הפעולות הממונעות והם מעלות המדות והוא כולל ההסתפקות
ואהבת הטובים וזולת זה מן המעלות והוא אמרו שבכלל דבריו ר
דבריים וכן לב רע שחיותות המדות והוא כולל גם כן כל מה
שהזיהו ממנו

הם אמרו שלשה דברים ר אליעזר
אומר יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך ואל תהי נוח
לבעוס ושוב יום אחר לפני מיתתך והוי והיר בגהלתן
שלא תכזה שנשיבתך נשיבת שועל ועקיצתך עקיצת ע
עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם בגחלי אש

דבר הודענו בפרק הר' שאין צריך להפחד מן הזכור אלא לפי הפ
הפחד כמו שבארנו גם ואמר שהאדם חפשי שתהיה לו תבונה ח
חשונה כנפש והתחזק לא יסלק ידו מלבסול עשיית הטוב להנסיף ה
החזוק ולא יבטח ויאמר זאת המעלה כבר עלתה בידי ואי אפשר לה
סתסור שאפשר הוא שתסור והוא אמרו עד יום מותך ודבר שאי אב
אפשר לשמוע הוא שיהיה פשוטי הדברים מרוחק מאד וכטל וכס
וכפיסתכל האדם בו היטב יראה שהדברים ככוכבים והוא מזהיר מן
הדרך ההיא מן הדבור שהוא אומר לא יהיו דבריך כריבים לפירוש
רחוק והסתכלות יתרה ואי יבנס השומע כשאשנה רונה בו כ
כשאשנה מזה העסק וזה דנוה למה שקדם ממונעות שמאנו חברו ע
עשה תורתך קבע

הוא היה אומר אין בור ירא חטא ולא עם
הארץ חסיד ולא הביישן למד ולא הקפדן מלמד ולא
כל המרבה בסחורה מחכים ובמקום שאין אנשינו ל
השתדל להיות איש

בור הוא שאין לו לא חכמה ולא מדות ועם הארץ
הוא שאין לו מעלות שכליות אבל יהיו לו קצת מעלות המדות וכייסן
ידוע והקפדן הוא מי שמוקפד על כל דבר וכופע וענין השתדל הרגל
כפשך ומסוך אותה לקנות המעלות ואחר שאין שם אבשים חכמים ש
שילמדוהו היה אתה מלמד את עצמך ותרבו יחזק איש עמו ואשתדל
בברא עמיה ואמרן שהתורה לא תמצא כבעלי הגאולה והבנות ולא כ
בהולכי ארצות רחוקות נסמכו זה לפסוק על צד המליכה והוא אמרו
לא בשמים היא לאמר וגו' ולא מעבר לים היא וגו' אמרו לא כ
בבסי הרחם היא ולא במהלכי מעבר לים היא

אף הוא ראה בגלגל אחת
שצפה על פני המים אמר לה על ראטפת אטפוך וסוף
מטיפוך יטופוך

רל שאתה נהרבת בעבור שהרבת זולתך ואשר
הרנך עתיד להיות הכונה בזה המאמר שפעולות הרעות ישובו בראש
עושיהם כמו שאמר עוננו תיו לכדונו הרשעונג' ואומר בור ברה
ויחברנה ואמרן החכמי במדה שאדם מורד בה מורדים לו וזה דבר
הנראה לעין בכל עת ובכל זמן ובכל מקום שכל מי שיעשה רע וי
יחדש מיני החמס ופחיתות שהוא עמו ינוק מן הרעות ההם בע
בעצמם אשר חרש מפני שהוא למד מלאכה שתעשה כזה לו ולזולתו
וכן כל המלמד מעלה או שחדש פעל טוב מן הטובות יגיעו תו
היעלת הפעל ההוא מפני שהוא מלמד דבר שיעשה טוב לו ולזולתו
מדברי הכתי בזה טובים מאד אמר כי פעל אדם ישלם לו

הוא היה
אומר מרבה בשו מרבה רמה מרבה נכסים מרבה ר
דאגה מרבה נשים מרבה בשפים מרבה שפחות מרבה
זמה מרבה עבדים מרבה גול מרבה תורה מרבה חיים
מפכה ישיבה מרבה חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מ
מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו ק
קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא רבן
יוהנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה אומר אם ל
למדת תורה הרבה אל תחויק טובה לעצמך כי לכך נ
נוצרת המשנה תלמידים היו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו
הן ר אליעזר בן הורקנוס ור יהושע בן חנניה ור יוסי ה
הבהן ור שמעון בן נתנאל ור אלעזר בן ערך הוא ה
היה מונה שבתן ר אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאינו
מאכד טפה ר יהושע בן חנניה אשרי יולדתו ר יוסי ה
הכהן חסיד ר שמעון בן נתנאל ירא חטא ור אליעזר ב
בן ערך מעין המתגבר

סבב ר' אליעזר בזכרונת טוב כהדמות

56
A

פרקי אבות

שתלמוד דעות האומות לרעת אך תשיב עליהם השמר שלא יעלה ב
בלבך דבר מן הדעות שהם דעו שמי שתעבור לפניה יודע ענין לכך
והוא אמרו ודע לפני מי אתה עמל כל סיכון לבו באמונת ה' ית'

ר' טרפון אומר היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים
עצלים והשכר הרבה ובעל הבית רוחק

זה משל לקצר

השנים ורוב החכמות ועצלות בני אדם לבהקשת עם רוב השכר עליה
ועם רוב התרחקות התורה ואזהרתיה לבהקשת חכמה ולמוד

הוא היה

אומ' לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין לבטל
ממנה אם למדת תורה הרבה נותנעם לך שכר הרבה ונ
ונאמן בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך ודע מתן
שכרן של צדיקים לעתיד לבא

לעתיד לבא כל לעולם הבא

וכבר בארנו ענין העולם הבא בפרק השמיני מהנהדרין כמה פראני
לזכרו

אל תהי נוח לבעוס אל תבין עצמך לבעים ולרבוניות וכבר השלינו לב
לבוניות הכנעה והרבוניות והחזק שבדבריהם אמרם כל מי שבעוס כא
כאלו עובד עז' וכמכונה לאמריו לא יהיה בך אל זר ולא תשתחווה לחל
בכר כל שסבי הדברי' אחד ושוכ יום אחד לפני מיתתך והוא אינו יודע
מהי ימות שמה היום שמה למחר ויהיו כל ימיו בתשוקה אבל אמרו
וקני מתחננים כנגד אורן של חכמים אינו מומאמריו אשר הוכיח בהם
אבל הוא מונה ששמענו מזולתו והיה מספר אותו ומפני זה לא כמנה
מכלל דבריו והכונה בזאת הנזאה שהוא אומר לך כשתתכבד לח
לחכמים ואל תכשי המעלות אל תהניגע עמהם ואל תתבאה עליהם
אבל תהיה חבדתך להודיע להם שתתקרב בעית שיקרבוך ואל תוסיף
להתקרב עליהם יתר ממה שיקרבוך שלא תפסיד כוכתם בך ותהפוך
אהבתם לשנאה ולא תביעך מהן התועלת אשר תקנה והמשיל זה ב
במי שמתחננים באש שחם יסב רחוק ממנו יהיה בחומיו ויקבל תועלת
באורו ואם ישעב בעצמו ויוסיף להתקרב אליו יסרף וישוכ לו התו
התועלת לזקן והוא ענין אמרו על זר המשל הני מתחננים כנגד א
אורן של חכמים והני זהיר בגחלתן שלא תבנה ואחר כך הוסיף לה
להפחד מזה ואמר לא תחשוב שאתם יכשטוך כל שונם תשוב ותפייסם
בדברי ויתפייסו כי אמנם לא ישמעו לקול מלחם כמו אשר לא ישמע
אליו השוף כמו שאמר אשר לא ישמע לקול מלחשים ואתה תדע זה
מענין נחזי כמה שהתרים כנגד רבו אלי טעם שכתב בחלי מטונף כה
כהתבאר מדברי חכמים בענין וארבעה חכמים היו מבורעים וכן
הכרי עם ר' יהושע בן פרחיה וכלם התבאר הנזק שהשינו וזולתם
מומקדיחי תבשילם

ר' יהושע אומר עין הרע ויצר הרע ושנאת
הכריות מוציאין את האדם מן העולם

אמר שחריצות

למנון ורוב התאנה ורוב הכפס והוא חולי המרה השמורה שיביא ה
האדם למאום ראות עיניו וישכארו ויטבלו חברת החיות והתבודד
במדברות וביענות ויבחר לו מקום שאינו מיושב וזה אכלס לא מצד
פרישות רק לרוב תאונתם וקנאותם בזולתם אלו ימיתו האדם בלא ס
הפק כי יחלה בנפשו וימות טרם עתו

ר' יועזר או' יהי ממון חכרך

חביב עליך בשלך והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה י
ירו שיה לך וכל מעשיך יהיו לשם שמים

כבר בארנו

בפרק השמיני ענין הסכנה והזמון ושאריו לחרם להכין עצמו למעלה
וכבר בארנו בפרק זה ענין אמרו וכל מעשיך יהיו לשם שמים

ר' שמעון

אומר הוי זהיר בקרית שמע ובתפלה ובשאתה מתפלל
אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים וחחוננו לפע המקום
שנאמר כי א חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם
על הרעה ואל תהי רשע בפני עצמך

כשיחשוב אדם עצמו

חסד ופחות לא יגדיל בעיניו חסרון שיעשהו וכבר בארנו שענין קבע
הוא שתבכר עליו התפילה ויחשביה כמי שנוה לעשו עסק אחד ויכפש
ממנו

ר' אלעזר אומר הוי שקוד ללמוד תורה מה שתשיב
לאפיקורוס ודע לפע מי אתה עמל ונאמן הוא בעל מל
מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך

ענין שקודם הוא מלמון

הכתוב כי שוקד אני על דברי כלומר מהיר ומשתדל או יהיה ענינו ה
הרב' ותמידות כמו לשקוד על דלתותיו יום יום מה שתשיב לאשקורוס
המר בריך שתלמד דברים שתשיב בהם לאשקורוסים מן האומות ות
זתחלוק עליהם ותשיבם אם יקשו לך ואמרנו לא שנו אלא חשיקורוס ג
גמ' אבל חשיקורוס ישראל כל שבד דפקר טפי דל שיוסיף לבנות ומפני
זה חין צדק לרבר עמו כלל שאין לו תקנה ואין לו רפואה כלל ועקר
שהאמר כל באיה לא ישוכן ולא ישוגן החנות חיים ואמרנו אף על פי

פרק שלישי עקביא בן מהללאל אומר הסתבל
בשלשה דברים ואי אתה בא לידי

עבירה דע מאין באתה ולאן אתה הולך ולפע מי אתה
עתיד ליתן דין וחשבון מאין באתה מספה סרוחה ולאן
אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה ולפע מי אתה ע
עתיד ליתן דין וחשבון לפע מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא

זה ההסתבלות מביא האדם לידי עונה בזכרו מאין

בא והסתכלו באחרייתו כי אהו לכוונת בעיני העול והסתכלו לגדול
המנוה כי אהו למקור לשמוע מזנותיו וכשישגו בידו אלו השלטה לא י
יחטא כלל

ר' חננה סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלמה
של מלכו שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו ר'
חננה בן תרדיון אומר שנעם שיושבין ואין ביניהם דברי
תורה הרי זה מושב לצים שנאמר ובמשב לצים לא י
ישב אבל שנעם שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שבינ'
ביניהם שנאמר או נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב
ה' וישמע ויכתב בספר זכרון לפעו ליראי ה' ולחושבי ש
שמו אין לי אלא שנעם מנן שאפילו אחד שיושב ועוסק
בתורה שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר שנ' ישב בדר
ודרום כי נטל עליו

ראיתו על שמושב לצים יקרא כל מושב שלא

ידברו בו דברי תורה מסוף הפסוק אשר אמר כי אם בתורה ה' ונו
כאלו אמר שמעני שהיה חשבו בתורה ה' לא ישב במושב לצים אשר א
אין בו תורת ה' מיין שאשילנו אחר שיושב וכו' בפרק קמא דברכות א'
אומר בזה הלשון מיין לאחד שיושב וישבך בתורה ששכינה עמו ש'
ככל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך וכו' מאמר דא
דאשי' בחזר תרי מבייא תרי מכתבי מליהו בספר הזכ
הזכרונות חד לא מכתבי מליה וכו' מאמר דאשי' תרי תלה' מבייא
מהו דתימא ריבא שלמא בעלמא הוא ולא אתיא שכינה קא משמעלן
דריבא נמי היינו תורה וכו' מאמר דאשי' תלתא עשרה מבייא עשרה
קדמא שכינה ואתיא תלתא עד דיתבי ופי' וידום מן הדבור הכסתר
מתקל דממה דקה וממנני פי' התרנוס וידום אהרן ושתיק אהרן וראיתי
שהוא כמי שקיים כל התורה בלא מאמריו כי נטל עליו כחלנו נתינת
התורה כלל היתה כעבורנו לבר

כב
ב

לחוסין מן אדם אחר שתעבדנהו למה שהזנו לנפשך מן קניני הרעות
ואחר כך ילמד ותהיה החכמה מונעת אותנו ממה שיתאנה בהרבה
תבאר עליו החכמה ויטיחה

הוא היה אומר כל שמעשיו מרוכזין
מחבתו חכמתו מתקיימת וכל שהכמתו מרוכה ממעשיו
אין חכמתו מתקיימת הוא היה אומר כל שרוח הבריות
זוהה היבנו רוח המקום נוחה היבנו וכל שאין רוח ה' הב
הבריות נוחה היבנו אין רוח המקום נוחה היבנו ר' דוסא
בן הרבנים אום שינה של שהרית ויוין של צהרי ושיחת
הילדים ושיבת בתי בנסיון של עמי הארץ מוציאין את
האדם מן העולם

יאמר שאלה הדברים מוכנים ומבטלין מעלת
האדם עד שינא מן העולם והוא אבד

ר אלעזר המודעי אומר
המהלל את הקדשים והמכוזה את המועדות והמלכין פני
חברו רבים והמפר בריתו של אברהם אבינו והמגלה
פנים בתורה שלא כהלכה אף על פי שיש בידו תורה ומ
ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא

מלכין פני חברו
הוא מי שמכניש את חברו מגלה פנים בתורה הוא מי שעובר על מ
מונות התורה בפרהסיא והוא תכלית הכפירה כיון שהמר הש' והכפש
אשר תעשה ביד רמה וענין מגלה פנים יגלה פניו וישו וזהו לשון כ
כפירה והוא משמש בן בגורת פה אמרו המגלה פנים בתורה ה
העובר על דברי תורה בפרהסיא כיהויקים בן יאשיהו אשר ברית
המושיך לו עדלה נשח אחר בכל הדברים אשר אמרו חכמים בהם
שהעושה אותם אין לו חלק לעולם הבא כמה אמר קיימים אם כשעשה
תשובה אין לך דבר שיעמוד בפני בעל תשובה אלא כשלא עשה תש
תשובה ומתביסורין ר' שמעון החטאים ההם אשר זכרו בהם אין לו
חלק לעולם הבא יותר חמור משאר החטאים שהיוסורי עשה המיתה לא
יכפרו אותם

ר ישמעאל אומר הוי קל לראש' וגוח להשחורת
והוי מקבל את כל אדם בשמחה

קל לראש' קלות ידוע ונחת
הוא היסוד והנחה ואמר בזאת הנזחא כשתעמוד לפני אדם גדול
המעלה שים עיניך לגבו קל ושמש חותך ועמוד לפניו כאשר ירצה ו
ואל תיקר בפדך לו וכשתהיה עם שחור השער ר' בעיר השנים לא ת
תענה בן חבל תוקיר בפדך ענין ואל תשחק ואל תתבעבע עמו א
אחר בן חמר לא תחשוב שמה שההורתיך מהקבעע עם בעיר השנים
יחייב שתקבל אותו בועה וכשנים וזעפים לח בן הכינה חבל נדך
שתקבל כל אדם קטן וגדול בן חורין ועבר כל איש ממין האד' בשמחה
זה יתיר ממה שהמר חלל כשבר פנים יפות חמר המתרגם נראה לי
מדברי הרב שהוא מפרש מלת מקבל מהקבלת פנים וכאלו הוא מק
מקביל הגבור מן מקבלות הללחות אשר הוא מן הארמית תרגו' עד אז
ככה נכן אומר בזה הענין בערכי כל פניש וקבלה אומר פגשני פ
פלגני בשמחה או כועף וכלפון ההוא פירש הרב מקבל הנה ודעהו

ר עקיבה אומר שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה זם
מסורת סייג לתורה מעשרות סייג לעושר נדרים סייג ל
לפרישות סייג לחכמה שתיקה

כשידור אדם רדים ויקימם
יעלה בידו קנין ההמנע ממה שירצה שימנע ממונו ויתחזק לו הקנין ה
הוא ויקל ענין הפריש' ר' השמירה מן האמחה כמו שאמרנו בהענה
בג' עם הארץ מדרם לפרנסים

הוא היה אומר חביב או
שנכרא בצלם חבה יתירה גודעתלו שנכרא בצלם
שנאמר בצלם אלהים עשה את האדם חביבין ישראל
שנקראו בעל לקום

ר שמעון אומר שלשה שישבילו על שלחן אחד ולא אמרו
עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים שנאמר כי כל
לולחנית מלאו קיא צואה בלי מקום אבל שלשה
שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאלו א
אכלו משלחנו של מקום שנאמר וירבר אליהו השלחן
אשר לפני ה'

זכמי מתים יקרא תקרובת עז כמו שקראה הכתוב
פרא שכארנו כפרק שלישי מענין הקראה ישעיהו גם בן קיא צואה לב
לכנותה ב'יו שקראה עז בעמה בגוליס ושאקוים וקדם לפני זה הפסוק
פסוק שמורה על העסק במאכל וכמשתה והנחת התורה ותלמודה ו
ומפני זה היו השלחנות כלם כאלו אכלו עליהם הדברים המנוהמים
והנחמות ר' מאכל הנלמים והוא אמרו לפני זה הפסוק וגם אלה בייץ
סגנו וכסדר הענין

ר חננאל בן חנניא אומר הנעזר בלילה
והמהלך בדרך יחידיו והמפנה לבו לבטל' הרי זה מתחיי'
בנפשו ר' נחונאל בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול ת
תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ וכל
הפורק ממנו עול תורה נוחתן עליו עול מלכות ועול
דרך ארץ

עול תורה התמדת הקריאה ועול מלכות עונת
המלך נחילתיו ועול דרך ארץ עונת הזמן אומר כי כשבר לקחו ע
עול התורה יצילנו הש' מעולי המלכים ויקל מעליו עונת הזמן וא
ואמרנו שוקר על תורה שאומר אין תורה מן השמים ואינו סובלם וא
ואמרנו חנות על הלחנות חירות על הלחנות ר' החירות מתולדות ה
הזמן ועניני המלכים למי שמקבל וענשה מה שככתב על הלחנות

ר' הלפתא איש בפר הנגה אומר עשר שיושבין ועוסקין
בתורה שבינה שרויה בעהם שנאמר אלדים נצב בעדת
אל ומנן אפילו חמשי שנאמר ואגודתו על ארץ יסדה
ומנן אפילו שלשה שנאמר בקרב אלדים ישפוט ומנן
אפילו שנים שנ' אנ נדברו יראי ה' איש א רעחו ויקשב
ה' וישמע וגו ומנן אפילו אחד שנאמר בכל המקום אשר
אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך

בעדת אל הכה בארנו בתחלת ספר דרין שצדה איכה נוסלת על פחות
מועשרה נשם בחרונם בן שכית דין לח יהיו פחות משלשה והם סת
בקרואים אלדים לענין המשפט ופירוש אגודה מה שאוגד בהם בידו
החת נסיד יש בה חמש אנכנות שבהן יאגוד וכלל החמשה אנכנות
יקרא גם כן אגודה

ר' אליעזר איש ברתותא אומר תן לו
משלו שאתה ושלך שלו זכן כדוד הוא אומר כי מטך ה
הכל ומידך נתנו לך ר' שמעון אומר המהלך בדרך ושונה
ומפסיק ממשנתו ואמר מה נאה אילן זה מה נאה ער זה
מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב כנפשו רבי דוסתאי
בר ינאי משום ר' מאיר אומר כל השוכח דבר אחד ממ
ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב כנפשו שנא'
דק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים
אשר ראו עיניך יכול אפילו תקפה עליו משנתו תלמוד
לוטר ופן יסורו מלבבך כל ימי הייך זהו אינו מתחייב ב
כנפשו עד שישב ויסירם מלבו ר' הענה בן דוסא אומר
כל שיראת הסאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת
וכל שזוכמיו קודמת ליראת הטאו אין חכמתו מתקיימת

הנה דבר זה מוסכם עליו מהשלוסופים גם כן שהרגל המעלות כס
בשקדים לחכמה עד שיהיה קנין חזק ואחר כך ילמד החכמה אשר ת
תורהו ענ העונות ההם ויהיף שמונה ואהבה בחכמה וכחרימת ל

אשר יביע לנו ונקמה אותנו אמנם השגנו המוסלמות אשר כשיגם אס
כפירה הגורה ולשכיל חנות או כשיגם הנורות הכפרות במינותה
מבלתי ששמים אנחנו דעת אבל הם במינות דעת וזו ההשגה היא
אשר תקרא בינה והוא הדעת וכדעתם בן כסין ואשר לנו ששגנו
וכאלו יאמר שאם לא כשכיל מושכל חין דעת לנו ואם לא יהיה דעת
לנו לא כשכיל מושכל כי בדעת כשיגו והבנת זה הדבר קשה מאד
ואשילו מן הספרים המחברים בו כל סגן מכאן ואמנם אנחנו מ
מישרים אליו הדרך הישרה לכד

היא היה אומר כל שחכמה
מרוכה ממעשיו למה הוא דומה לאלן שענפיו מועטין ו
ושרשיו מרובין והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו
שנאמר והיה כערער בערכה ולא יראה בו יבא טוב וש
ושבן חררים במדבר ארץ מלחה לא תשב אבל כל ש
שמעשיו מרובין מחכמתו למה הוא דומה לאלן שענפיו
מועטים ושרשיו מרובין שאפילו כל הרוחות שבעולם
באות ונושבות בו אין מוזין אותו ממקומו שנאמר והיה
בעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראוה
כי יבא חום והיה עלהו ו**ובשנת בצורת לא יראו** ול
ולא ימיש מעשות פרי

כל שמעשיו ככר פירשנו וכארכו חלם
הדברים כזה הפרק מדגבב חגיגה בן דנחא
רבי אליעזר בן
חסמא אומר קינץ ופתחי נדה הן הן גופי הלכות תקופות
וגימטריאות פרפראות לחכמה

זה מבואר וכו' בארכו שגנו בפרקים הקודמים

פרק רביעי **בן זומא אומר** איזהו חכם הלומר
מכל אדם שנאמר מכל מלמדי ח
השכלתי איזהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב אך
אפים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר איזהו עשיר ה
השמח בזולתו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל אשרך וטוב
לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא איזהו טב
מבוכד המכבד את חבריו שנאמר כי מכבדי אכבד
זכווי יקלו

זה מבואר וכבר זכרנו ענינו בפרקים הקודמים

בן עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה כהמורה ובורח מן
העבירה שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עבירה הן ש
ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה

כבר בארכנו כי
זה המאמר בפרק עשירי מסכת דרין וכבר הזכרנו חכמים עש' על ח
חדוש כפלא בתורה יש בו זרזו על מעשה המצות והוא אמרו אז יב
יבדיל משה שלם ערים בעבר הירדן וכו' וידוע שאינן מועילות שלא
יהיה בהן רין ערי מקלט עד שיובדלו השלם האחרות שבארץ ישראל
אמרנו יודע היה משה רבינו עה' שאין שלם ערי' שבעבר הירדן קולטות
עד שיובדלו השלם שבארץ ישראל שבאמר שש ערי מקלט תהיינן וא
ואמנם הכדיל אלו מפני שאמר הנחיל ובהא מצוה לירי אקיימנה ואם
כינחא בזה במשה רבינו עה' משיב האמתות שלם שבשלמים כנסף ל
להוסיף חזי מצות עשה על כל מעלתו ושלמותו חן' נדך שיעשו מי
פצצערעה כפסס והנחוקה נדעתה נקדמס

הוא הח אומר
אל תהי בזלבל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך
אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום

יאמר
פאי אפשר שלא יהיה לכל אדם עת שיכל להזיק בו או להנשל ואשיל
בדבר מועט

חבה יתירה נודעת להם שנקראו בעם למקום שנאמר
בעם אתם לה' אלהיכם חביבין ישראל שניתן להם
כלי חמדה חבה יתירה נודעת להם שנתן להם
כלי חמדה שבו נברא העולם שנאמר כי לקח טוב נתתי
לכם תורת אל תעו בו

הוא היה אומר שהודעת מס שהטוב
לו שיעיר הטובה' היא הטובה אחרת כי פעמים שיגמול אדם טובה ל
לאיש מבני אדם על דרך החמנות ולא יודיעהו שיעו' מה שעשה עמו
מפני שהוא כבזה בעיניו'

**הבל צפוי והרשות נתונה וטוב העול
גרון והכל לפי רוב המעשה**

זה המאמר כולל דברים גדולים מאד וראוי
שהיה זה המאמר שהיה לר עקיבה וזהו פירושו בקרקה' ועל תנאי' ש
פתרע כל מה שקדם' בפרקים הקודמים אמר' כל מה שבעולם ידוע
אצלנו ית' והוא משיב חותנו והוא אמרו הכל צפוי' ואחר כך אמר' לא ת
תחשוב שכהיותו יודע המעשים' יתחייב ההכרח' כלומר שיהיה ק
האדם מוכרח במעשיו' על מעשה מן המעשים אין הענין כן אבל
הרשות ביד האדם במה שיעשה והוא אמרו' הרשות נתונה ה' כל א
אדם רשות נתונה לו' כמו שבארנו בפרק הח' ואמר שרין השם ית'
עם בני אדם אמנם הוא בחקר וטוב לא כפי הרין הראוי עליהם כ'
כמו שבאר ית' מדרבנו ואמר אךך אשים ורב חסד ואמת ואמרנו רז' א
אךך אשים לזדויקים ולרשעים' ואמר הנביא המספר טוב ה' לכל וא
ואחר כך אמר שהמעלות לא יגעו לאדם לפי רוב גדול המעשה אבל ל'
לפי רוב מספר המעש' והוא שהמעלות אמנם יביעו ככפול המעשים
הטובים פיגומים רבות ועם זה יביעו קיין חזק לא כשיעשה' אדם פעל
גדול חסד משה' והטובות כי כזה לבדו לא יביע לו קיין חזק וקממל
כשיה' האדם למי' שרחמי חלף זהובים בבית אחת ולחיש אחר לא נתן
כלום לא יעלה בידו מדת הנדיבות כזה המעשה האחר הגדול כמו
שהביע למי' שהתנדב חלף זהובים בחלף פעמים וכאן כל זהוב מהם
על נד הנדיבות משי' שזה כפול מעשה הנדיבות חלף פעמים והגיע
לר קיין חזק וזה פעם אחת לבד התעוררה כששן התעוררות גדולה ל
לפעול טוב ואחר כך פסקה ממנו וכן בתורה אין שכר מי שפרס אסור
במאה דינרים או עשה נדקה לעני' במאה דינרים שהוא די מקסור' כ
כמו שפרס עשרה אבירים או הטלים חסדן עשרה עניים כל אחר' ר'
בעשרה דינרים ועל זה הקש אמרו לפי רוב המעשה אבל לא לפי ג
גדול המעשה

הוא היה אומר הבל נתון בערבון ומצודרה
פרוסה על כל החיים החנות פתוחה והחנות טקוף זה
ההפנקס פתוח והיה כותבת וכל הרוצה ללות יבא וילוה
והנבאין מחזרין תדיר בכל יום ונפרעין מן האד' מדעתו
ושלא מדעתו ויש להם על מה שיוסכו והדין דין אמת
והכל מתוקן לסעודה

החכמי מקיף מי שיאריך חובו ולא
יבקשהו לאלתר וזה המשל מבואר וכונתו ידועה ואמרנו וכל הרוצה
ללות יבא וילוה מחזק הענין הקודם שאין שם הכרח אבל בטחורה מ
האדם יעשה מה שירצה לעשותו ואמרנו והגבאין מחזרין תדיר הוא
משל על המות ואחר עכשיו הכאין על האדם והכל מתוקן לסעודה
כלומר כונת כל זה חיי הטובים סבה

ר אלעזר בן עזריה אומר
אם אין תורה אין דרך ארץ אם אין דרך ארץ אין תורה
אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה אם א
אין בינה אין דעת אם אין דעת אין בינה אם אין קמח
אין תורה אם אין תורה אין קמח

כל כזה משל שנים מאלו כל אחר משיבם מועיל במינות האחר ומ
ומשלים איהו ואמנם דבריו בדעת וכבינה הוא ענין פלוסופי דק' מ
מאד ואני אזהרהו כשן' על הכונת מי שעיין בזם הענין וזה שהרעת

57
B

ר' לויטם איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רימה

כבר בארנו וזכרנו בפרקים הקודמים שהעבנה היא ממעלות המדות והיא ממונעית בין הגאונה ושפלות הרוח ואין לה שם אחר רק עבנה ולבאזה יש שמונת רבים בלשון עברי גבול לב עינים רמות וגאון ורם ומשמות החכמים זל רוח גבנה וגנות הרוח ומתגאה ובגברן שפלות הרוח וכבר בארנו בפרק הרביעי שהאדם צריך שיטה מעט לחיות מן הקבוצות עד שיעמוד באמצע המעשים על צד המצוינות המורה הזאת לברה בין שאר המדות זל בגאונה לגדול חכרון וזאת המדה אצל החסידים ודעתם בנוקה רחוק ממכה עד הקנה האחרון ונטו אל השפלות הרוח לגמרי עד שלא ישרירו בכפסם מקום לגאונה כלל והנה ראיתי בספר מהפרי המדות שכתב ללמד מן החשובים ויאמר לו חזקה יום הוא שמתחבן יותר מכל יומך אמר יום שהייתי הולך בפנינה והיה מקומי בפחות שבמקומות ה שפנינה בין חבילות הבגדים והיו בספינה קוחרים ובעלי ממון וראי הייתי שוכב במקומי ואחר מאכסי הספינה קם להשתין ואחי כקל בעיניו וכבזה ועניני שהייתי שפל בעיניו מאד עד שגלה ערונתי והשתין עלי ותמהתי מהתחזק תכונת העזות בכפשו וחי השם לא ככאכה שפני למעשהו כלל ולא התעורר ממנו כחי ושמתתי שמחה בגולה כשהעבתי לבבול שלא יבאוי בני בניו החסר הקווא ולא הרבשה כפשי אליו ואין ספק שזאת תכלית שפלות הרוח עד שירחק הגאונה וראי זכר עתה קצת מה שזכרו חכמים משבח העבנה וגנות הגאונה ומפני זה זכר זה להתקרב אל השפלות יאמר מאד מאד הוי שפל רוח מפחדו שישאר האדם על העבנה לברה כל שכן שיהיה אלנו מעט מן הגאונה אחר שהיא קרובה אליה מפני שהעבנה ממונעית כמו שזכרנו אמרו בשבח העבנה מה שעשתה החכמה בתר לראשה עש עשתה העבנה עקב לבוליתיה פי למכעלה דכתיב ראשית חכמה יראת ה' וזאת הראיה שיראת ה' בגולה מן החכמה והיא סבה מציאותה ואמר עקב עבנה יראת ה' כלומר שיראת ה' תמנח בשולי העבנה אם כן העבנה גדולה מן החכמה הרבה ואמרו דבר זה כתוב בתורה ושמנו בכביאים ומשולש בכתובים כל מקום שאתה מונח גדולתו של הקדוש ברוך הוא עם אתה מונח ענותנותו כתוב בתורה האל ה הגדול ועו וכתיב בתרי עששה משפט יתום ואלמנה ושנוי בכביאים דכתיב כי כה אמר רם וכי שא שוכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכנז וכתיב בתרי וזאת דכא ושפל רוח ומשולש בכתובים דכתיב סולנו לרוכב בערבות בים שמו וכתיב בתרי אבי יתומים וזן למנות יום לך ללמוד משה רבינו עליו השלום אשר כשלמו בו מעלות ה השכליות ומעלות המדות כלן מכוונות למדרגת הגבולה אב בתורה אב בחכמה אב בכבואה ושכחו השם ית על כל אדם במדת העבנה ואמר והאיש משה עניו מאד מכל האדם ואמרו מאד מופת ל לרוב ענותנותו וכענותו בו לנד הקנה האחרון וכן תמנח את אומר וזכחנו אם וכן ברור משיח לפי יעקב ונעים זמירות ישראל והוא מלך כבוד סגולה מלכותו וחוק חרבו ושיערו השם ית לנו על ידי משה רבינו עה והוא הכובד אשר דרך מיעקב כמו שבארנו זל בגאונה א אמרם כל אדם שיש בו גנות הרוח כאלו עבד עז כתוב הכא תועב ה כל גבנה לב וכתיב התם לא תביא תועבה אל ביהך ואמרו כאלו כ כפר בעקב שכ' ורם לבבך ושכחת את ה' ואמרו שחטא הגאונה כמו ש שכתב על כל העריות אמר תועבת ה' כל גבנה לב ואמר כי את כל ה התועבות האל ואמרו שההגאונה הוא בעצמו אל הש' כעו עבמה ו והביאו ראיה מאמרו חרנו לבס מן האדם אשר נשמה באצו כלומר גבנה רוח כי כמה נחשב הוא אל הקדי כמה אלף כמה ואמר עם שהמתגאה ראוי להרב באמר כל מי שיש בו נסו הרוח ראוי לברעו כ שאשרה כתי הכא ורמי הקומה גרועים וכת' התם ואשריהם תברעון ואמרו שהשם ית לא יחיה המתגאים בתחיית המתים באמרים כל א אדם שיא בו גנות הרוח אין עתרו וכבר שכ' הקינו ודכנו מוכני עשר מי שנעשה עשר בחייו זל העננים הם אשר יחיו והפליגו בזם ואמרו כל אדם שיש בו גנות הרוח שכינה מיייללת עליו שנאמר וגבנה מ מורחק יריע והרבה מרביהם מודיעים עונם המתגאים אמרו ל

58
4

לשאת ולספחת ולכרת ואין שאת אלא גבנה שכ' הגבועה הגבונות כאלו חתה למתגאה הספחת וסוף מה שאמרנו בשמתה מן דחית ב ביה ובשמתה מן דלית ביה זל שאין ראוי להיות האדם שפל רוח ל לבטא מפני שאינו מן המעלה ושמענו על דרך משל חלק מארבעה וששים זל כששים הרא' וזה אחד ושפלות הרוח בקנה אחר י יהיה ביניהם רחב ה' בעששים חלקים שיהיה האדם עומד בחלק ש שלשה וששים ואינו רונה במנוע בזאת המדה לברה לברוח מן ה הגאונה שאם יחסר חלק אחד ויקרב אל העניו יותר וכנס תחת הס השמתה וזה היה דעת רבא בעבנה אכל רב נחמן פסק ואמר שאין ר ראוי שיהיה לאדם ממה זל מן הגאונה לא חלק גדול ולא חלק קטן מפני שאין חטאו מעט חטא ששים האדם תועבת ה' אין ראוי לם להתקרב אליו אמר בזו הענין רב נחמן כ' יחקה אמר לא מינה ולא מקצתה מי זוטא מאד דכתיב כי תועבת ה' כל גבנה לב זל ולחזוק זה החטא הארור אמר זה מאד מאד הוי שפל רוח שתקות א אנוש רימה זל שאתה צריך להכריח כפשו עד שתרחיק ממכה הגאונה בחשך באחרית הקוף והוא טוב רימה

ר' יוחנן בן ברוקא אומר כל המחללים שמים בסתר פרעין סמנו בגלוי אחד שזגג ואחד מויד בהלול השם

אתה יודע מן הכתוב שהשובג לו חטא ומפני זה צריך כברה בקרבן והשם ית אמר בו ונשאל לו מחטאתו אשר חטא אכל חינו כמויד ח חלילה ליושר דרכי השם ית להסוות המויד והשובג בדבר מן ה הדברים אכל כוונתו הנה שחלול השם אם יהיה כמויד או כשובג כ בערעין ממנו בגלוי אם היה מויד עונש מויד ואם היה שובג עונש שובג אכל פני העונשים בגלוי

ר' ישמעאל אומר הלומר על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד והלומר על מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות ר' צדוק אומר אל תעשם עסרה לחתנך בהם ולא קרדו לחפור בהם וכך היה הלל אומר וראשחמש ב בתגא חלף הא למדת כל הגנה מדברי תורה נוטל ח חייו מן העולם

אחרי אשר הסכמתי שלא אדבר בזאת הגאונה מפני שהיא מבוזרת ולדעתם כן שדברי בה לא ימותו לרוב חכמי התורה הגדולים ואפשר לבולן חזרתי מהסכמתי ואדבר בה מכלתי שאשבח לקדומים או לכונאים דע שזה שאמר שלא תעשה התורה ק קודרם לחפור בו כלומר לא תחטבוהו כלי לחיות בו ובאר ואמר כי כל מי שיהנה בעולם הזה בכבוד התורה נוטל חייו מן העולם פי מ מחיי העולם כא והתענותו בני אדם בזה הלשון העלה והשליכוהו אחרי גיוס ונתלנו בפשוטי הדברים שלא יבינו ואני אפרשם וקבעו להם חוקים על יחידים ועל קהלות והביאו בני אדם לחשוב בהכלות במורה שזה מחוייב וראוי שיעזרו החכמים והתלמידים והאנשים ה המתעסקים בתורה ותורתן אומנותן וזה הכל טענת ולא כמנח ב בתורה ולא בדברי החכמים דבר שיחמת אותו ולא דגלים שישען ע עליהם כלל שאנחנו כשנעין בדברי זל לא כמנח אצלם סקיו מב מבקשים ממון מבני אדם ולא היו מקבצים ממון לשיבות הכ הכבדות והיקרות ולא לראש גליות ולא לריינים ולא למרביני ה התורה ולא לאמר מהגדולים ולא לשאר בני אדם מן העם אכל כמנח בכל דורו הדורית ודור בכל קהלותיו שיש בהן עני בתכלית העניות ועשיר גדול בתכלית העושר וחלילה לי שאומר על הדורות ההם ש שהם לא היו גומלי חסד ונותני צדקה כי יאמנם העני ההוא אל פ פשוט יו לתחתיו מן מלאין ביתו זהו ופנינים אלף שלא היה רונה אכל היה מקתפה במלאכתו שהיה מתפרנס בה אם בריוח אם ב ברוחק והיה בז למה שבידי אדם כי התורה מנעתנו מזה וכבר ידעת שהלל הזקן היה מנוטב עינים והיה לומד לפני שמעיה ואבטליון והיו כעני בתכלית העניות ומעלתו היתה כאשר ידעת מתלמידיו אשר כ

תורה אין לו חלק לעולם הבא ונעקר מן היכלים ואמרנו בזה מה
 משום דר' טרפון עשיר גדול היה הנה לי לבינוי ברמים וכן פתח
 רבינו הקדוש עה אזרות בשבת רעבון ואמר כל מי שיצנה לבא ל
 לקחת פרסותיו יבא ויתפרנס וכלב שיהיה תלמי' חכם וכל מי יונתן בן
 עמרם ועמד לפניו והוא לא היה מכיר אותו אמר לו ר' פרנסני אמר
 לו קרית לא שכית לא חלא במה אפרנסך אמר לו פרנסני ככלב
 וכעורב ול' אשת שאין בי חכמה כמו שפרנסם ה' יתחיה עמאה ועף
 עמא שאין עם הארץ פחות מהם ונתן לו ואח' כך נהחדט באשר פתחו
 בדבריו ואמר אני לי שנהנה עם הארץ מנכסי ואמרנו לו השומעים מה
 שאירע לו אולי יונתן בן עמר' תלמיד הוא שאינו רוצה להכני' בכבוד
 התורה כשיכנס להשמ' מזה ואש' בתחבולה וחדק ומנא הענין כן ושני
 המעשים האלה ישתקו כל חלק בזה הענין ואמנם הדברים אשר
 התירה אותם התורה לתלמידי חכמים הוא שיתנו ממונם לאדם ל
 לעשות בו סחורה כבחייתו ויהיה השכר כולו להם אם ירצו ו
 גהעושה זה לו שכר גדול עליו וזהו מטיל מלאי לכיס של תלמיד
 חכמי' ושתמכר סחורתם לפני כל סחורה ושיקנו להם בתמיל' השוק
 לן הם חוקים שקבעו להם ה' כמו שקבע המתנות לכהן והמעשרות
 ללוי לפי מה שבא בהבטח כי שתי הפעולות האלה יעשו אות' סחורים
 קנתם עם הקדש על דרך כבוד ואף על פי שאין עם חכמה

וכדי הוא תלמיד חכם להיות בעם הארץ כבוד וכן הקילם התורה מ
 מתלמידי חכמים חקי המלכות מן הארצות ויתן נאכהניית החיל וחקים
 חמיוחדים בכל איש ואיש והם הנקראים כסף גולגלתם ישרעו בע
 בעבורם הקהל וכן בנין החומות וכינוא כהן ואש' היה התלמיד ח
 חכם בעל ממון לא יתחייב דבר מכל זה וכבר הורה כלל זה רבינו
 יוסף הלוי ז"ל לאיש במקום אחד שהיו לו גנות ופרדסים שהיה חייב ב
 בעבורם אלפים זהובים ואמר שיפטר מתת בעבורם דבר מכל מה
 שזכרנו מפני שהיה תלמיד חכם ואש' שהיה נותן במם הסוא' אש'
 עני' שבישראל וזהו דין תורה כמו שפטרם התורה מחנית השקל מ
 מן סכהנים כמו שבארנו במקומו ומה שדומה לזה

**ר' יוסי אומר כל המכבד את התורה גופו מצויד על הבריות וכל המ
 המחלל את התורה גופו מחולל על הבריות**

כבוד התורה הוא בהוראת פוריות בעשייתו ויכבד החכמים המעמידים אותו
 מהספיים אשר חכרו כם וכן חלול התורה הפך השלשה

ר' ישמעאל
 אומר החושך עצמו מן הדין פורק מצטו איבה ונול' וש
 ושבועת שוא והגם לבו בהוראה שוטה רשע וגם ר'
 רוח

גם לכו להתגבר לחזנות מכלי יראים ושחר
 הוא אל תהי' דן יחירי שאין דן יחירי אלא אחד ואל ת
 תאמר קבלו דעתי שהן רשאין ולא אתה

התורה התיירס
 לאיש מומחה לרבים לרין יחדי כמו שבארנו בסנהדרין אבל זהו ד
 דבר תורה והזהיר הנם ממנו קצת על כד המוסר ולא על כד היסור
 ואמר כשיחלוקו עליך חבריך בדעת מן הדעות לא תכריחם לקבל
 סכרתך מפני שהם מכירים אם יש להם לקבלה ואינו כרשותך ל
 להכריחם לקבל את דעתך

**ר' יונתן אומר כל המקיים את התורה מעווע סופו לקיימה מעושר וכל המבטל אר
 התורה מעושר סופו לבטלה מעווע**

אמר כי העסק בתורה הוא עני' מל' ועם כל זה יצטר' כפשו לעהוק בה לסיף יעזוק בה מ
 מעושר ומאשר לא יסיה לו מה שיטרדיהו מן הקריאה ומי שלא יעשר
 בתורה מפני רוב הממון להתעסקו במאכל' וכמשתה וכמנוחת ל
 לסיף יתרושע וינר לו הזמן עד שיהיה סבת בטולו בקריאה ערדתו כ
 בלחם למאכלו

פמשלו במשה ואהרן והנושע והקטן שבת למרדני רבן ינחון בן זכאי
 ואין קפה למשכיל שאלנו היה מורה לכאשי דורנו להכנות מהם לא היו
 מתיקין הנהי' לחטור' ענים וחכמה בן דוכא שיבאת בת קול ואמרה כל
 העולם כלו אינו כזון אלא בשביל חכמה בני וחכמה בני ד' לו בקב
 ארובין מערב שבת לערב שבת ולא היה מבהק' מבני אדם וקרא
 היה דין בארץ ישראל והוא היה דלי דולא וכשהיו באין בעלי הדין
 לפניו היה אומר תנו לי מי שידלה בהקומי או תנו לי כדי בטלתי י
 נאדון לכה ולא היו ישראל שבורים לא אכזרים ולא בלתי גומלי ח
 חסדים ולא מצאנו חכם מן החכמים שהיה מננה אנשי דורו על ש
 שלא היו מעשירים אותם חלי'ה לשם אבל הם בעצמם היו חסדים
 מאמיכי האמת לעצמם והיו מאמינים בהסם ית' ובתורת משה אשר
 בה יזכה האדם לחיי העולם הבא ולא היו מתירין לעצמם לבקש מן
 ממון מבני אדם והיו רואים שלקחתו היה חלול השם בעיני הממון
 מפני שיחשב שהתורה מלאכה מהמלאכות אשר יחיה בהם האדם
 ונתבזה בעיניהם ויהיה מי שעושה זה דבר השם בזה ואמנם ה
 הטעם אלה הולתברין לחלוק על האמת ועל הפסוקים הפשוטים ו
 והגבלים בלקיחת ממון בני אדם ברצונם או בעל כרחם והמעשים
 אשר ימצאו בתלמוד מאנשי בעלי ממון בגופותם או בקני' באו ב
 בימים עד שאי אפשר להם לעשות ומלאכה שאין תחבולה להם אלא
 לקחת ממון מאחרים ואם לא מה יעשו הימותו זה לא נותה התורה
 נאותה תמצא המעשה אשר קביאו ראים ממנו היתה כאכיות סוחר מ
 ממרחק תביא לחמה' בעל מוס' שאינו יכול לעשות ומלאכה אבל ע
 אם היכולת לא המציאם אליו התורה דרך נדב יוסף היה מוליד ענים
 למקום למקום והיה אומר גדולה מלאכה שמחמת בעליה ר' ע
 טורח אבריו כי בהוליו הענים הכבדים היה מתחמם גופו בלא ע
 ספק והיה מנאם זה ושמח בו והיה נהנה במה שחלק לו השם ית'
 מה שאכלו ממעלת הסהפתקות ושמשתי' משגיגים הכתלים בראי'ת
 שהביאו באמנם הרוצה ליהנות יהנה כלאי'שעוהרונה שלא להכנות ל
 יכהה כשמואל הרמתי' זס אינו דומה לזה אשר מב' אים כלל אבל זה
 אנלי' הטענה גדולה מהביא ראים ממנו מפני שהוא מבורח ואינו מ
 מקום שיטעה האדם בו' שאלי'שע לא היה מקבל ממון מבני אדם
 כל שכן שלא היה מבקש מהם וקבעלהם חוקים חלי'ה לשם אמנם
 היה מקבל כבוד לבר' כשהיה מחסון אותו אדם בעושרו עליו להיות
 בבית אכלו והיה אוכל לחמו בלי'ה ההוא או ביום ההוא והיה שב ל
 לעסקיו ושמואל לא היה כבבס בבית אדם ולא היה אוכל משום אדם
 וכינוא בזה אמרו חכמים ול' שהתלמיד חכם כשירצה להדמות בזה
 עד שלא יכנס לבית אדם הרשות בידו' ואם ירצה להתאכסן אצל
 אדם בעברו עליו לנודד הוצאת הדרך הרשות בידו' מפני שכבר ח
 הזמירו ומלאכול אצל אדם שלא לנודד ואמרנו תלמיד חכם המרבה
 בעודתו בכל מקום וכו' ואמרנו כל שעושה שאינה של מצוה אסור ל
 לתלמיד חכם ליהנות ממנה ולמה ארריך בזה הענין ואמנם אזכיר
 המעשה אשר התבאר בתלמוד והוא שאדם אחד שהיה לו כרם והיו
 ככבסי' בו הגנבים וכל פעם אשר היה רואה אותם בכל יום היה מונא
 פרותו מתמעטין והולכין ולא היה ספק בו שאחד מן הגנבים נתן יע
 ערכיו בו והיה מצטער מזה כל ימי הכזיר עד שבצר ממנו מה
 שבצר וצחק עד שיבטו ואסף הצימוקים ודרך בני אדם טאי'אספן
 הצימוקים שיפלו מהם גרגרים מן התאנים ומן הענבים ומותר ל
 לאכלן מפני שהם הפך וכבר הכיחוס בעליהם למיעוטם למנואיהם
 ובא ר' טרפון במקרה יום אחד לכרם ההוא וישב ולקט הצימוקים
 שנפלו והיה אוכל אותם ובא בעל הכרם וחשב שזה היה הגנב שגנב
 ממנו כל השנה ולא היה מכיר אותו אבל שמיע עליו ולקחו מיד ו
 והתחוק עליו ושמ' אותו בשק אחד ושמ' אותו על גבן להשליכו בגהר
 וכפארה ר' טרפון כך עקב ואמר אני לו לטרפון שזה הורגו וכשאשמעו
 בעל' הכרם הכיחו וברח להעני' שחטא חטא גדול' והיה ר' טרפון מ
 מצטער מן היום ההוא והלאה כל ימיו ומתאבל על מה שאירע
 לו שהגיל התעבמו בהבור התורה והוא היה עשיר גדול והיה יכול
 לומר הכיחי' ואי' אתן לך כך וכך זהובים והיה כותבם לו ולא היס
 צריך להודיעו שחור' טרפון והיה מני' את עבמו בממונו ולא בת
 בעתה ואמרנו כל ימיו של אותו נדיק היה מצטער על דבר זה
 ואי' אני לי שכש'אמנתי בהתרה של תורה שכל המשתמש בכתר של

58
 B

המעלות שבהן יזכה לעולם הבא כי זה העולם הזה רך ומנוח

הוא היה אומר יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא יפה שעה אחת של קדוה רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה

כבר בארנו בפי' מסכת דרין שאין אחי המות שלמות ולא תוספת אומנם ישלם האדם ויוסיף מעלה בעולם הזה ואל זה רוח שלמה באמר כי אין מעשה וחסדן ודעת וחכמה בשאלו אשר אתה הולך שמה אבל על היבין ההוא אשר ילך האדם עליו יאמר לעולם ולזה נרדף שיתדל האדם בזה הזמן הקצר ואל יאחד זמנו שאם בקנות המעלות לבד מפני שהפסדו מרובה אחר שאין לו תמונה ולא תהנה וכאשר ידעו החסידים זה לא ראו לבלי יאמר אלא בחכמה וכתוספת המעלות והריוחן זמנם כלו על דרך האמת ולא פרו ממנו בענינים הגשמיים אלא זמן קצר מאד וברכר הכרדף שאי אפשר זולתו ואחרים הוציאו זמנם כלו בגשמיות לבד ויצאו ממנו כאש באו כל עמות שבה בין ילך והפסידוהו כלו הפסד עלמיו וההמון כלם יתעבו האמת בזאת השאלה ויאמרו שהיה הראשונה הפסידו העולם והכת האחרונה הריוחן העולם והענין בהשך כמו שפירנו והם שמים חשך לאור ואור לחשך ואין למאכרים האמת והענין הזה עשה שלמה עליו השלום עקר בקהלת בסכחו רוחות העולם ובגנות הפסדו ובארנו שאין ריוח וחסד אחר המות מן הרבר אשר יבצר ממנו הנה זה כלו אמת וכשתכתן ספער ההוא בזאת הסכמה יתבאר האמת

ר שמעון בן אלעזר אומר אל תרצו את חבריך בשעת בעסו ואל תנחמו בשעה שמתו מוטל לפניו ואל תשאלו לו בשעת נדרו ואל תשתול לראותו בשעת קלקלתו

זה מבואר והם שני מוסרים בתקן חברת בני אדם שהיה הרבר במקומו המועיל

שמואל הקטן אומר בגפול אויבך אל תשמח יבה בשלך אל יגל לבך פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו

חרון אפולא כאמר אלא אפן מלמד שמחלין לו כל עונותיו ואעפ' ששלמה אמר בחכמתו זאת נבואה אבל זה החכם היה מוכיח בזאת המדה ונמוהיר מזאת העבירה

אלישע בן אבויה אומר והלומד ילך למה הוא דומה לריו כתובה על גזיר חדש והלומד וקן למה הוא דומה לריו כתובה על גזיר מחוק סוחר שהלומד בימי הילדות יתקיים ולא יקל לשכחו והענין מן הלומד בימי הזקנה בהשך זה מבואר ונראה לעין

ר יוסי בר יהודה איש כפר הכבלי אימר הלומד מן הקטנים למה הוא דומה לאוכל ענבים קיהות ושותה יין מגתו והלומד מן הזקנים למה הוא דומה לאוכל ענבים בשולות ושותה יין ישן ר אומר אל תסתכל בק בקנקן אלא במה שיש בו יש קנקן חדש מלא ישן ושן שאפילו חדש אין בו

יאמר ר יוסי כי חכמת הבחורים יש בה שאלות ופסקות בלתי מוקדקות ולא כמלגו מן הקטנים כי לא ארכו להם הימי לשנות תלמודם ולהסיר הספקות ואמר לא תבחן היין בקנקניו כי יש קנקן חדש וכו' יין ישן וקנקן ישן ריקס ואין דבר בו כן יש בחורי ששאלותיהם נחכמותיהם זכות לא התערב בהם ספק כיון שן שכללו שמריו מ ממנו ויש זקנים שאין להם חכמה כלל ואין נרדף לומר שחזק להם ח חכמה מעורבת ומבלבלת

ר אליעזר הקפר אומר הקנאת התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם

ר מאיר אומר חור מבעט בעבוק ועסוק בתורה והוי ש שפל רוח בפני כל אדם ואם בטלת מן התורה יש לך ב בטלים הרבה בנגדך ואם עמלת בתורה יש שכר הרבה ליתן לך

אמר ממעט בהסודר והתמד על התורה והוי שפל רוח בפני כל אדם רל שלא תהא שפל רוח בפני הגדולים לבד אומנם בפני כל אדם יעד שכשתשב עם אי זה שיהיה יהא הפורך עמו כאלו הוא גדול במעלה יותר ממך וזה כלו לברוח מן הבאוס כמו שבארנו ו וענין בטלים הרבה בנגדך הוא שיש דברים הרבה מבלגים וי ניטרכו למי שיתעסק בהן וכשלא תתעסק בתורה יטרידך הזמן כי באחד מן הדברים ההם

ר אליעזר בן יעקב אומר העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד תשובה ומעשים טובים כ בתרים בפני הפורענות

פרקליט הוא האיש המליץ טוב על האדם למלך קטגור הוא הפך זה והוא המלשין האדם למלך ומשתדל להמיתו ואמר שהתשובה אחר המעשים הרעים או המעשים הט טובים בתולת הענין כל אחד משני הענינים האלה ימונשים מ מוכח המכות והתלמים באדם

ר יוחנן הסנדלר אומר כל בנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקיים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים ר אלעזר בן שמוע אומר יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלך וכבוד חברך כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים ר יהודה אומר הוי זהיר בתלמוד ששגנה תלמוד עולה ודון ר שמעון אומר שלשה בתרים הם כתר תורה וכתר בהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן

אלו השלש מעלות טובות כתנו לאומה זו בתולת כתיבת התורה וקן הכהונה והמלכות והתורה כהונה זכה בו אהרן מלכות זכה בו ד דוד וכתר תורה מוכח לכל מי שירצה להתעורר בו ואמרנו דל נשמח תאמר שזה הכתר פחות הוא משנים האחרים כינו כן אבל גדול הוא משניהם וכו' יהיו השנים שם פי מלאכים ימלכו ורוזנים יחזקו נדק יאמר כי שרים ישורנו רג' אבל כתר שם טוב מביע מאלת התורה ר ל ידיעתה והמעשה בה כי בהן יגיע השם הטוב האמת

ר גהוראי אומר הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא תבא א אחרוך שחברך יקיימה בידך ואל בינתך אל תשען

אמר בקש מקום הקריאה והלמוד כי עש זולתך יתכן לך הקריאה ונתקיים ולא תשען על תבונתך ותאמר שאינך נרדף לחברים כל ולתלמידים שיעורדך

ר ינאי אומר אין בדינו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים ר מתיא בן חרש אומר הוי נקדים בשלום כל אדם והוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים

אמר שבהינת האדם תלמיד למי שהוא חכם מומנו יותר טוב לו ויותר ראוי מהיותו רב לפחות ממנו כי בענין ה הראשון יוסיף ובענין השני יחסר ואתה תבין ממה שבארנו גם כנסדרין שקן שמו ונטעם מעלין בקדש ולא מורדין ראש ישיבה של עשרים ושלשה כף של אחד ישבעים משיבה גדולה וראי שהם ה הוכיחו לו בזה מעלה גדולה

ר יעקב אומר העולם הזה דומה לפרודור בפני העולם הבא התקן עצמך לפרודור ברי שתבס לטרקלין

פרקלין הוא שהיכל ופרודור הוא בתי סער והמשל מבואר והכונה ידועה שבעולם הזה יקנה האדם

59
4

להודיע כמה ארך אפים לפננו שכל הדורו היו מכביסין
ובאין עד שבא אברהם אבינו וקבל עליו שבר כלם

אלו הדורות הם דברי התורה פלוני קולדי פלוני על הסדר. וזכר זה
ומה שאחריו מפני זכרו עשרה מאמרו' שבה מוסר ללמד לזרז אותנו
לתקן בשש במעלות המדות נגד מעלות השכליות שזהו כוונתו ואין ס
המסכתא

עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו
ועמד בכלם להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו

העשרה נסיונות שנתנסה אברהם אבינו כלם דבר הסתוב החלפת
הגרונם באמור ה' לך לך מארבע נגד' השני הרעב אשר מנח בארץ
כנען בבחו' שם' והוא וארבע לבני גדול וזה כסיון גדול' והוא אמרו
ויהי רעב בארץ השלישי חמס המצרים עליו בהלקח שרה לפי' עה'
הרביעי הלחמו בארבעה מלכים' החמישי לקחו הגר לאשה' אחר
פנאש מהוליד משרה' הששי הוא המילה אשר נזה כס בימי הזקנה
השביעי חמס מלך ברר עליו בהלקחו שרה בש כן' השמיני גרש הגר
אחרי הכנתו אמנה' התשיעי הרחיקתו כנו ישמעאל' והוא אמרו ה'
אל ירע בעיניך על הצער וגו' וכבר העיר הסתוב ארך היה קשה ב
בעיניו הדבר הזה באמרו וירע הדבר מאד בעיני אברהם' חלף א
אמר מנות ה' וגרשם' העשירי עקדת יצחק'

ענינה
נסים נעשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים
עשר נסיונות נסו אבותינו את המקום במדבר שנאמר ו
וינסו אותי זה עשד פעמים ולא יזמעו בקולי

אבל העשרה
נסים שנעשו לאבותינו במצרים הוא הנגלם מן העשר מכות ונסיות
כל מכה ומכה מיוחדת במצרים ולא בישראל: חלו הם נכים בלח' ס
הפק ולשון התורה בכל מכה ומכה משם שהבי' הקב"ה על המצרים
מלבד מכת חכמים שלא באר זה אלא שהוא ירוע שלא עבש ישראל'
אבל היו נמצאים אצלם ולא היו מנערים אותם' וכן בארץ החכמים'
אבל בארץ המכות התבאר בהם הענין' אמר בדם ולא יכלו מנדים
לשתות מים מן היאור רח"ה שהקוץ היה משובאותם לדם ואמר ב
במדבר וזכו בביה"ק ובחריד משכך וגו' ואמר בעירוב והקלאתי
בינם הוא את ארץ גושן וגו' ואמר בדבר וממקנה בני ישראל לא מת
אחד ואמר בשחין כי היה השחין בחרטומים וכל מנדים' ואמר בכרד
ק' בארץ גושן אשר שם בני ישראל לא היה ברד' ואמר בארבעה ויעל
הארבה על כל ארץ מצרים' ואמר בחשך וכל בני ישראל סיה אור ב
במוסבותם' אבל העשרה נסים שהיו על הים הם קבלה' הראשון
הבקעו המים כשטונו טל פסוק ויבקעו המים' השני שאחר שהבקעו
נעשו קבה עד ששב כרמות גבולא מקובכ' ולא משופעוניהם הדרך
באלו היה נקב בים זהמים וימיץ ומשמאל וממאל' הוא מאמר ח
חבקוק נקבת במטיו ראש פרזיו' השלישי שארצו נתקשה ונקשה להם
באמרו הלכו ביבשה ולא כשאר בקרקעותי טוס חומר ושיט בכשאר
נהרות' הרביעי שדרכי מצר' יס היו בחומר מדובק והוא אמרו חומר
מים רבים' והחמישי שנבקעו לרבים רבים' כמספר השבטים כעין
קשת עגול על זאת הצורה והוא אמרו לבגור ים סוף לבגורים' והששי
שנקשו המים ונתקשו כחבניט ועל זה אמר שברית רחשי תבינים על
המים' רונה לומר שנתקשו המים עד ששכו בענין שיסברו הראשית
עליהם והרביעי שלא נקשו קשיחות שאר המים הנקפאים רונה
לומר חתיכה אחת אבל היו חתיכות רבות כאלו הם חבניט וברוך
קתם על קתם והוא אמרו אתה פוררת בשוך ים' והשמיני שנקפח
בזכותו או כשהס' דל בחיר עד שיראה קתם את קתם בעברם כו
והוא אמרו חשבת מים עבי שחקים דל קבון המים היה כענש ה
השמיני לטוהר שהוא בהיר' והתשיעי שהיו נוזלים ממנו מים מתוקים
וקיו שותים אותם והעשירי שהיו נקטים בעת שהיו נוזלים אחר ש
שלקחו מהם מה ששתה עד שלא היו יורדין לארץ והוא נכבו כמו נד כ
נוזלים דל הרבר הנזול היה נקפח בלכ' ים' ומנחנו בקבלתהם כן ש

אמר הקב"ה והתאנה ויהאכת
הכבוד מנמיאין את האדם מן העולם והוא כי באלה המדות אלו באחת
מקו יפקיד אמונת התורה בהכרח ולא יגיענו לנ לא מעלנו שכלית'
ולא מעלות המדות

הוא היה אומר הילודים
למות והמתים להחיות והחיים לידע להודיע ו
ולהודיע שהוא אל' הוא היוצר הוא הבורא הוא הסבין
הוא הדיין הוא עד הוא בעל דין והוא עתיד לדין ברוך
הוא שאין לפננו לא עולה ולא ש'חה ולא משוא פעם
ולא מקח שוחד. שהכל שלו ודע' שהכל לפי החשבון וא
יבטיחך יצרך שהשאלו בית מנוס לך שעל כרחך אתה
נוצר ועל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת ועל כרחך
אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלכי המלכים ה
הקרוש ברוך הוא

אמרם לידע ולהודיע ולהודיע
רונה בו שיודע העתידים להולד ואשר הם כולדים עתה וימותו ואשר
ימיו אחר המות'. וכלמד לשלם הכתות האלה שהוא היוצר'. והוא
הבורא' ואמרנו הוא הדיין' והוא עתיד לדין'. רונה בו שהוא שופט
עתה את הכל בחיים ובמות ובשאר עניני העולם'. והוא גם כן עתיד
לדין אשר יחיו לעולם הבא בגמול ושונש' ואמרם ולא מקח שוחד הוא
כמו שאמר גם כן בתורה אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד ואין ענינו
שלא יקח שוחד להטוב הדין כי זה מן השטות שיגזק מן השם יתברך
מה שלא יצויר וקף לא ידומה כי ארך ינתן לנו שוחד ומס יהיה השוחד
אבל ענינו מה שבארנו שהוא לא יקח שוחד הטובות כמו שיעשה אדם
אלף טובות ורעה אחת שלא ימחול השם יתברך העברה היא לרוב
טובותיו ויחיה לו מאלף טובותיו טובה אחת או יותר אבל יענש על ז'
זאת הרעה האחת' ויגמלהו על הטובות ההם כלם'. וזהו ענין לא
יקח שוחד והוא כמו לא ישא פנים שיענש הגדול במעלות על דבר מ
מועט כמו שנענש משה רבינו עליו השלום על חטא הכעס כמו ש
אסברנו בפרקים הקודמי' וגמל עשו הרשע על כבוד אב ואם' ונבוכד
נצר על כבוד הסי' כמו שהתבאר' במדת כנהדרין והוא ענין ולא משוא
פנים' ובחן מאמר שיעל כרחך אתה נולד ומס שדבק בו שהוא זכר ע
ענינים טבעיים שאין בחירה לאדם בהם שעליהם אמרו רבותינו ז"ל
הכל ביד שמים חוץ מירידת שמים' ולא אמר על כרחך אתה חונט או
עובר או מהלך או עומד ומישרומה לזה שאלו כלם ענינים שהם ב
כחות האדם ואין הכרח בהם כמו שזכרנו בפרק החמישי'

פרק חמישי
בעשרה מאמרות נברא העולם
ומה תלמוד לומר והלא במאמר
אחד יבול להבראות אא להפרע מן הרשעים שמאברין
את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שבר כוב
לאצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מ
מאמרות

בעשרה י' יומרות כשתסתכל בכל מה שבא
במעשה בראשית ויאמר תמצאם תשעה ובראשית עשירי ואעפ"י שלא
שתבאר בו מלת ויאמר הענין מורה עליו' וכאלו אמר ויאמר אלדים
יהיו השמים והארץ' כי לא נהא' מבלתי מאמר והיה יכול לספר
אכריאה בולה במאמר אחד' כשיאמר ויאמר אלדים יהיו שמים וארץ
ויהי קויע' ויקונו המים וגו' ואמנם ייסר מאמר לכל ענין להודיע ו
גדול זה המציאות וטוב סדרו ומפסידו מפסידו דבר גדול ומתקנו יתקן
דבר גדול דל המפסידו מי שפסיד כפשו אשר בידו להקנה ולהפסידה'
וכאלו הוא החכמת האחרון מכלל המציאות אשר אמר בו עשרה מ
מאמרות כמו שארנו בפתחת חכרנו זק'

עשרה דורות
מאדם עד נח להודיע כמה ארך אפים לפננו שכל הדורו
היו מכביסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול
עשרה דורות מנח עד אברהם

כד
ב

פרקי אבות

עליהם וכו' בנה שלמה את בית המקדש ונכתה הוא כלי שיקח בו הנפח הכרזל החם עד שיעשה כו' מה שיעשה'
שבעה דברים בגולם
ושבעה בחכם חכם אינו מדבר בפני מי שגדול ממנו כ'
בחכמה ובמען ואינו נכנס לתוך דברי חברו ואינו נבהל להשיב שואל בענין ומושיב כהלכה ואומר על ראשו ר' ראשון ועל אחרון אחרון ועל מה שלא שמע אומר לא שמעתי ומורה על האמת וחלופיהם בגולם'

הכני מפרש תחילה אלן המדות שנכללות הרבה בדברי חכמים והוא בור עש הארץ וגולם' וחכם נחסיד אמנם בור הוא האיש אשר אין לו לא מעלות שכליות ולא מעלות המדות כל לא חכמה ולא מוכר ואין לבס כן קנין הרעות כאלו הוא ערום מן הטוב ומן הרע והוא הנקרא בור לרמותו כארץ לא ירע בה דבר מן הדברים והיא הנקראת שלם בור כמו שהתבאר בירעם' ונעש הארץ הוא איש שיש לו מעלות המדות אבל אין לו מעלות שכליות רוצה לומר שיש לו דרך ארץ ואין בו כיוון תורה והוא הנקרא עם הארץ רוצה לומר שהוא טוב לישב ה' ארץ ולקבוצי המדינות מפני שיש לו מעלות המדות שמיטב בהן ח' חכמותיו וגולם הוא איש שיש בו מעלות שכליות ומעלות המדות אמנם אינם שלמות ולא הולכות על סדר כראוי אבל יש בהם ערכובי' וכלכלים והתערב בהם חסרון ומפני זה נקרא גולם להדמויות לכלי אשר יעשהו האומן ותהיה בו הנורה המלאכית ויחסרהו והשלמה והתקון כסוף והסיף כשיעשה הנפח גולמים והגיע להם נורתם ק' קודם ש'סחיס ויחדרס וימרטס ויפתח בהם מה שרבו לפתח' ו' ויטלים תקנסם והם הנקראי' לפני זה גולמי' כל מתכות כמו שהתבאר בכלים והיא מלה עברית בגמי' ראו עיניך רל חומר שלי קודם הגיע ב' נורת האדם בה ונאשר לא הגיע לראת הכורה שלמותה קראוהו גולם לרמותו בחומר הכומצ מוכן לקבל בורה אחרת ישוב בה יותר שלם' וחכם הוא האיש שהגיעו לו שני המיני' מן המעלות על השלמות כמו שצריך' וחסיד הוא האיש החכם כשיסוף במעלה רוצה לומר במעלת המדות עד שיטה אל הקנה האחר מעט כמו שבארנו בפרק הרביעי ו' יהיו מעשי מרובין מחכמתו ומפני זה נקרא חסיד לתוספתו כי ההפלה בדבר יקרא חסיד תהיה ההפלה היא כטוב או ברע ואמ' הנה שהחכם יהיו לו אלה השבע מעלות והם עקרים גדולים ומפני זה יכוין אליהם שבהם אפשר התלמוד והלמוד והמעשה והדרכה מהם הם מעלות המדות' והוא שאינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה ואינו נכנס בתוך דברי חברו אבל ינחם עד שישלים דבריו ולא יתפאר במה שלא ידע והוא אמרו על מה שלא שמע אומר לא שמעתי ולא יתעקש אבל כשישמע האמו יודהו ואפי' במה שאפשר לו לרחוק ולחלוק ולתענות לא ירצה לבעשותו וזהו אמרו ומורה על האמת והשלשיות מ מעלות שכליות הא' כשיטעוהו מטעה במלכות המטעה לא יבהל מ' וישאר מוסתר באמת אבל ירגיש מהרה למקום הטעות ויבארהו וזהו אמרו ואינו נבהל להשיב' וזה אמנם יהיה בקלות ההכנה וטוב התבוננות למאמר המטעה להבין הפרס הדברים' והמעלה השנית שישאל מה שצריך לשל' בדבר ההוא ולא יבקש מופת למודית בחכמת הטבע' ולא טענה טבעית בחכמות הלמודיות וכיונא בזה ואם יהיה הוא הנשאל גם כן יענה מעיין השאלה אם ישאל בענינים שטבעים מופת יענה מעיין השואל במופת ואם ישאל במה שלמטה מזה יענה לפי מה שטבעו ועוד לא ישאל ממנו סבה חמירית ויתן סבה צורית' או ישאל סבה צורית ויתן סבה חמירית לא ישיב מנד התכלית וזהו אמרו שואל בענין ומשיב בהלכה וזה לא יהיה אלא אחר חכמה יתרה' והמעלה השלישית שסדר תלמודו ויקדים מה שראוי להקדימו ויאחר מה שראוי לאחרו שזה הדרך מועיל כלל מור' והוא אמרו אומר על ראשו ראשון ועל אחריו אחרון ואלו כלם הם בגולם כהפך מפני שהוא כלתי שלם כמו שבארנו' ולא הגיע לזאת המעלה'

מינע פורענות באין לעולם על שבעה גופי עברה'
מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשרין רעב של בצורת

המזניים כאלו עליהם מכות על הים יותר ממוכות מצרים' אבל כלל היו מעשרה המינים ההם אשר ירדו במצרים ונחלקו למינים ר' רבים על הים וזו ריחו באמרו אלה הם האלדים המכים את מצרים בכל מכה במדבר רל' במדבר ים סוף' אבל העשרה כס' ונכות שנסו חכמותיו את המקום כלם דברי חכמים הם' הראשונה על ים סוף בזמנם המכלי חין קברים במצרים' והשנית במרה' הוא אמרו ו' וילכו העם על משה לאמר מה נשתי והשלישי' במדבר סין כשבקשו הין והוא אמרם מי יתן מותנו ביד ה' וגו' והרביעית מרייתם בהיכה המן עד הבקר' והוא אמרו וינתינו אשמים ממנו עד הבקר' והחמישית מרייתם בבקשם אותו כיום השבת' כמו שכ' והיה כיום השביעי יבאו מן העל ללקוט' והששית ברפדים על המים גם כן' והשביעית בחורב במעשה העגל' והשמינית בתבערה בהיותה מוספקת במקום ההוא באמת והתאונס' והוא אמרו ויהי העם כמתאונסים' והתשיעי בקברות שתאנה בבקשת הכשר' והוא אמרו והאשם אף אשר בקרבן התאנו תאנה והעשירית במדבר פארן בענין המרגלים' ושם באמר ויכנסו אותי זה עשר פעמים ולא שמע בקולי'

עשרה נסים נעשו לאבותינו בכית המקדש' לא הפילה אשה מריח בשר הקדש ולא הכרית בשר הקדש מעולם ולא נראה וכו' בבית המטבחים ולא אירע קרי לבחן גדול כיום הכפורים' ולא כבו גשמים אש של עצי המערבה ולא נצחה הרוח את עמוד העשן ולא נמצא פסול בעומר ובשתי הלוחם ובלחם הפנים עומדי' צופים ומשתחיים רוחים' ולא דהוק גחש ועקרב בירושלם ולא אמר איש לחברו צר לי המקום שאלין בירושלם

כבר ידעת שהמזבח היה באמצע העזרה ואנו עתידים לכאר זה במקומו והיה מגולה לסמים ועם כל זה לא היו מ' מהין הגשמים אש המערבה' ולא היה משור הרוח את עמוד העשן בעזרה מן הקרבנות אבל בעת ההקדשה היה האויר נח' היו צומדים בעזרה כל אחד כבוד חברו ובעת ההשתחויה לא היו לוחצים זה את זה לרוב מוראם וינסו במקום ההוא

עשרה דברים ובראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן פי הארץ ופי הבאר' ה' האתון והקשת והמן והמטה והשמיר והכתב והמכתב והלוחות ויש אומרים אף המיזקין וקברו של משה ואילו של אברהם אבינו ויש אומרים אף צבא בצבת עשויה

אף נכתב בצבת עשויה' קמייחא מאן עברה כבר זכרנו לך בפרק השמיני שהם לא יאמינו בהרש הרעון בכל עת אבל בהתחלת עשיית הדבר' גם בטבע שיעשה בהם כל מה שיעשה הן יהיה הדבר שיעש' מאורי והוא הדבר הטבעי הן יהיה חרוש לעתים רחוקים והוא מופת הכל כשוא' על כן אמרו שכיום השי' גם בטבע הארץ' שתשקע קרח ונעדרו ולבאר סיני' המים ולחתון שתדבר וכן השאר' וכתב הוא התורה התנובה לפניו יתברך כמו שאמר ולא נודע איך הוא והוא אמרו ואתה לך את לוחות האבן' והמכתב הוא הכתיבה ששל' הלוחות כמו שאמר והמכתב מכתב אלדים הוח חרות על הלוחות' ואלו תאמר אחרי שכל הכפלות כלם הושמו בטבעי הדברים ההם משעת ימי ברא' זית למה ייחר אלנו העשרה' דע שלא ייחר לנואר שאין עם מופת שהטעם בטבע הדברים רק אלנו' כל אמר שאלו נעשו בין השמשות לבד ושאר הכפלות והמופתים סימנו בטבעי הדברים אשר נעשו בו בעת העשותם תחילה' ואמרו כל דרך משל שיום שני בהחלק המים הושם בטבעם שיחלק ים סוף ל' למשה ויהיו ליהושע' וכן לאלהיה וכן לאל' שיע' יונים רביעי' כשנבוא השמש הושם בטבעו שיעמוד בזמן פלוני כדבר יהושע אליו וכן שאר הכפלות מלבד אלן העשרה שהושמו בטבעי הדברים ההם בין השמשות' ושמיד הוא שרץ קטן מוכה האבנים הגדולות בעברו ע

60 A

פרקי אבות

באה מקצתן רעבין ומקצתן שבועין נמרו שלא לעשר רעב של מהומה ושל בצורת באה ושלא ליטו את החלה רעב של בליה באה

רעב של כבודת הוא שתהיה השכנה במעט ומטר ימטר בקצת קמ המקומות ובקצתן לא ימטר ובאשר ימטר יהיה מטר ומעט ורעב של מהומה הוא שיתעסק אדם במלחמות וקטנות וחדושים אשר יתחדשו להם ע"ש קטנות הארץ ולא תזרע בעת הזריעה לטודת ה העולם ורעב של בליה הוא שלא ימטר כלל ויכסו הנהרות וח האבנים כאמרו והיו שמיך אשר על ראשך כחשת

דבר בא לעולם על מיתות האמורות בתורה שלא נמסרו לבית דין ועל פרות שביעית חרב באה לעולם על ענוי הדין ועל עוות הדין ועל המורים בתורה שלא כהלכה

עכנו הדין הוא אחור המשפט ועיון בני ימים רבים בדבר המכואר וענות הדין הוא שירזן כמה שאינו ראוי

חיה רעה באה לעולם על שבועת שוא ועל הלול השם גלות בא לעולם על עבדי עברה ורה ועל גלוי עריות ועל שפיכות דמים ועל שמטת הא חארץ בארבעה פרקים הרבה מתרבה ברביעית ו בשביעית ובמוצאי שביעית ובמוצאי החג שבכל שנה ושנה ברביעית מפנע מעשר עני שבשלישית בשביעית מפנע מעשר עני שבששית ובמוצאי החג שבכל שנה ו שנה מפנע גול מתנות עניים

כבר בארנו פעמים רבות בסדר זרעים סדר הונאת החקים מן התבואה ושם התבאר שבשנה השלישית והששית היה מוניא מעשר ראשון ונותנו ללוי בכל שנה ו נשכה ואחר כך היה מוניא מעשר עני ונותנו לעניים וזה המעשר ע עני הוא במקום מעשר שני שהיה מוניא בשאר שני השמטה ומתנות עניים הם הלקט והשכחה והפאה והעוללות כי בחגי ישלם זה כלו כי כבר נשלם עסק הארמה ומי שתן אליו החקים נתנם ומי שלא נתנם גולם

ארבע מדות באדם האומר שלי שלי ושלך שלך וז מרח בינות ויש אומרים זו מדת כדום שלי שלך ושלך שלי עם הארץ שלי שלך ושלך חסיד שלי שלך ושלך שלי רשע

הנה התבאר בזה המאמר שהחסיד הוא מירכה בפעולות האנוש ר"ל שיטחו לאחר משני הקצוני מעט והתבאר לך גם כן שיקרא רשע מי שיש לו משחיתות הכסף ר"ל שיטה בפעולתו אל הקנה האחד המוסף כמו שבארנו בפרק הד' כי זה אשר ירבה ש שיהיה לו ממונו וממון וזלתי יש לו רוב התאוה ויקראו רשע

ארבע מדות ברעות נוח לבעוס ונוח לרצות יצא שכרו בהפסדו השה לבעוס וק וקשה לרצות יצא הפסדו בשכרו קשה לבעוס ונוח ל לרצות חסיד נוח לבעוס וקשה לרצות רשע

הסתכל איך קרא הסכלן הסכלנותו יתרה עד שיקרב להעדר ההר שה בדבר ס סכעם חסיד וקרא מי שיש לו פחיתות מדות הכעס רשע

ארבע מדות בתלמידים מהר לשמע ומהר לאב יצא שכרו בהפסדו קשה לשמוע וקשה לאב יצא הפסדו בשכרו מהר לשמע וקשה לאבד חכם קשה לשמוע ומהר לאבד זה חלק רע הסתכל איך לא קרא הכסוף

הזכך חסיד מכני שהיא מעלה שכלית וקראו חכם ולא קרא החכם להבין עניינים ורוב השכחה רשע מפני שאינו בידו ואינו מן היעלול אשר אפשר לקנותם כמו שצארכנו בפרק קטני

ארבע מידות בנותנ צדקה הרוצה שיתן ולא יתנו אחריו עינו רעה בשל אחרים יתנו אחרים והוא לא יתן עינו ר רעה בשל יתן ויתנו אחרים חסיד לא יתן ולא ירצנו א אחרים רשע

הסתכל איך קרא רב הרחמנות אשר לא יפיק לו מה שירחם הוא לכדו עד שירחמנו גם כן אחרים ח חסיד וקרא האכזר רשע

ארבע מדות בהולכי לבית המדרש הולך ואינו עושה שכר הליכה בידו עושה ואינו הולך שכר מעשה בידו הולך ועושה חסיד לא הולך ולא ע עושה רשע

אמרנו בהולכי לבית המדרש רונה צו ההליכה לבית המדרש יש בה ארבע מדות הסתכל איך קרא המרבה לקנות מעלות חסיד והמתעצל לקנותם רשע וכשתרע המעלות השכליות ומעלות המדות ותרע כל מין מהם את תרעה אמור החכמה והמעשה ותרע המנוע ודרך המעשה אשר יקראו ע עובות והתוספת על המנוע מעט אשר הוא משעלות החסידים היו המפורמים ותרע התוספת והחסרון אשר שניהם רע אלף האחד מן הקבנות יתן ראוי בשם הרע והאחד יקרא חטא או פעל בלתי נכון ו זה ששל בו שהזירות טוב במור בלי ספק ורוב התאוה רע במור ב בלי ספק והעדר ההרגשה בהנאה איך על פי שהוא רע אמנם אינו כ כרוב התאוה ויקרא חטא או פעל בלתי נכון והיעזרה מן הזדירות מעט לזר העדר ההרגשה מן הראוי לשלמים וכשתבין זס הענין הרב שמי שיבא מן הזדירות מעט יקרא חסיד כמו שהקדמנו וכעדר הה ההרגשה יקרא חוטא ולזה אמר בנינו מלאך חטא על הכפש כמו ש שבארנו בפרק הד' ומכל מה שהקדמנו והוצאנוהו ובראנוהו תרע מי מבני אדם ראוי שיקרא בור ומי ראוי שיקרא עם הארץ ומי ראוי שיקרא ג גולם ומי ראוי שיקרא חכם ומי ראוי שיקרא רשע ומי ראוי שיקרא ח חסיד ומי ראוי שיקרא חוטא אלו השבעה שמות נשלים על שבעה ח אכשים לפימה שיש להם מן המעלות וכבר שמו שמות לפי עניני ס האיש כמי שיש לו פחיתות של מדות והוא הכקרא רשע כמו ש שבארנו ואם יהיה לו מעלת שכלית ישתמש בה ברעות שזה יקרא א אצל החכמים רשע ערום ואם יהיה רשע מזיק לבני אדם ר"ל שיהיו מכלל פחיתות מדותיו עניינים שיזיקו לבני אדם ברעות ו זה וכאזכריות וכינוא בהם זה יקרא רשע וכן מי שיהיו אצלו מעלות שכליות ופחיתות מדות יזיק בהן יקרא חכם להרע כמו שאמר הפ הפסוק במי שהוא כך חכמים המה להרע ולהטיב לא ירעו ר"ל ש ש מעלותם השכליות הם ישתמשו בהן בפעולות הרעות ולא בטובות אצל האיש אשר יתקבצו בו המעלות כלן השכליות ומעלות המדות ע עד שלא תהיה לא מעלה שכלית ולא מעלה ממצולות המדות שעינו בו וזה כמזא מעט והפלוסופים יאמרו שמיאנות אדם כך רחוק מאד אצל אינו כמנוע וכשימצא הם יקראוהו איש אלריי וכן יקרא כל שנוגו איש אלריים ואומר אבי שהאיש ההוא יקרא מלאך השם כמו שאמר ו יעל מלאך השם מן הבלל ואמרו הפלוסופים שמונע שימצא אדם ש שכתקבצו בו הפחיתות כלם עד כופו מאין השכליות ואשר למדות ש שלח תהיה לו מעלת כלל וכשימצא והוא רחוק הם יכונהו בשם חס ח אחת מן החיות הרעות המזיקות וכן קראו שלמה רוב שכול שכול ק קבוצ הסכלות וההזק ואלו החמשה גם כן שמות מורכבות הארבעה לבגאי וקס רשע עריום ורשע רע נחם להרע ורוב שכול ואחד לגולה ואין גדול ממנו והוא איש אלהים או מלאך השם וכבר באר הכתוב ש שקריאת האיש אשר ימצאו בו המעלות השכליות ומעלות המדות מ מלאך זה והוא אמרו כי שפתי בהן ישמרו רעות ותורה יבקשו מפינו כ פי מלאך הכבאות הוא והדעת הוא כולל כל המעלות השכליות ע

60 B

תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם ויורדין לבאר שחת שנאמר ואתה אלרים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יהצו ימיהם ואנע אבטם כך עין טובה

כבר בארנו פעמים רבות שבני עין טובה היא ההסתפקות וכפש שפלה היא הזהירות ורוח כמוכה היא הענוה יתרה כמו ש שהתבאר בתוך שלפני זה והשלש שבגדן הוא החריצות לקנות הממונ והוא עין רעה ורוח חתונה והוא כפש רחבה והגאון והוא רחב בונה והשלש מעלות הן כתפרסמו לאברהם אבינו ומפני זה יקרא כל מי שימצאו בו של המעלות מתלמידיו של אברהם אבינו מפני שהתקבץ במדותיו וכל מי שימצאו בו אלו השלשה פחיתות הוא מתלמידיו של בלעם הרשע אחר שהתקבץ במדותיו ואי אבדו המקומות שהתבארן בהן אלו המעלות לאברהם

והפחיתות הן כלן לבליעל והן כמאנות כלן בתורה אמנם ההסתפקות באברהם הוא אמרו למלך סרוס את מחוט ועד שרוך כעל נחם אקח מכל אשר לך וגו' וזה קבלית ההסתפקות והוא סיניח אדם ממונ גדול ולא יהנה ממנו אפי' ברבד מועט אבל זהירותו אמר לשרה ביום בואו מצרימה הנה לא ידעת כי אשה יפת מראה את וכל בתי שלא הסתכלו בגורתה הסתכלות שלמה רק בינם הוא זה תכלית הזהירות ועוד אמרו על הגר אחר שלקחה הנה שפחתך בידך עשי לה כאנו בעיניך מורה שלא היה לו רצון להתעבב עמה וכן כשבקשה ממנו שרה לברשה עש ימנעאל עד שתמכעו מנוטות ה אחרים כעבוד המטבל העיד הכתוב שהרע בעיניו על ימנעאל לבד והוא אמרו וירע הדבר מאלד בעיני אברהם על אודות בנו חלל כלם מופתי הזהירות ואמנם ענותנותו הוא אמרו ואבכי עפר ואשר

והתפרסם לבליעל הרשע החריצות על הממונ והוא בואו מארס כ כהרים בעבוד הממונ אשר נכשר בו לקבל את ישראל והוא אמרו ה' אשר שבר עליך את בליעל בן בעור וגו' ואמנם רוב תאוהו בעיני המטבל הוא סבת עשתו לבלל שיקור הכשי' לזכות עם ישראל וישימם זונות מפורסמות כי לולי רוב התאוה אשר היתה לו והיות הזונות ט טוב ביניו לא היה מונה בו שמנות בני אדם אינה רק לפי דעתו כי הטובים לא יצנו ברע אבל זהירותו ממנו ולשון הכתוב הן הנה היו לבני ישראל כדבר בליעל וגו' ואמנם אמרו בליעל בועל איתנו היה וזין ספק בו שמי שזה דעתו כזה תהיה פעלתו ואמנם באותו ארץ נחם שומע אמריל ואמנם הביאנו רחיה על בליעל מאמרנו ואתה אלדים תורידם לבאר שחת אנשי דמים וגו' פי מפני שהיה איש הרמים שהוא היה סיבת מות ישראל במגפה והוא גם כן איש מרמה בעשנותו תחבולות לפעולות הרע והביאנו רחיה על תלמידיו אברהם מאמרנו להחיל אנהבי יש ואונותיהם אמל כמו שקראו ורע אברהם אנהבי

יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי ונבור כארי לעשו רצון אביך שבשמר הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובושה פני לגן עדן יהי רצון מלפנך ה אלדינו שתבנה עירך במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך

אף על פי שאמר עז פנים לבהנס נוח בענות בתוכחת המורים וכינוא בהן ובחלו אמרם השתמש בקבת הפחיתות במקומן ברצון הי ואמתתו כיואמר ס הנביא ועם עקש תתפל חלל בתגאו' שתשים בוכתך החמת ונו' אמרו לעשות רצון אביך שבשמים וזון הטובות שכן הי לזאת האומה ש שיש להם בוסת פנים וכן אמרו שמופתי ורע אברהם שהם בייסני ורחמנים ובגמלי חסדים ואמר וכעבוד תהיה יראתו על פניכם ל לבליתי מחטאו וכאשר ספר זה מעלת הכונות בקס ואמר ה' אלדינו כ כאשר חכמתנו זאת המעלה כן תחכנו להכנו עירך במהרה בימינו

שמואל הקטן אומר בנפול אויבך אל תשמח ובהבשלו אל יגל לבך פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו

מפני שלא יסלם כי אם אחיהם ואמר ותורה יבקשו מפיהו רחיה על טלמונו בתיצלות המדות כפי מה שבארנו בתוך שביעי סוהו סוגת התורה ולזה אמר וכל בתיבותיה שלגם וכבר בארנו גם כן שהשלום הוא ממשלות המדות ואמר אחר כך כי מלאך ה צבאות הוא

ארבע מדות ביושבי לפנ חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה ספוג שהוא סופג את הכל משפך חמכנס כזו ומוציא כזו משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים ונפה שמוציאה את חקמח וקולטת את הסלת

דימה האיש הזכרן שיוכור כל מה שישמעונו יבדיל בין האמת והשקר להטוב והוא נמר היס שכולעת הכל ודימה גם כן מי שיכין לחלתי ולא יזכור דבר כלל לא האמת ולא שאינו א חמתו למשפך ודימה מי שזכור דברים הרעים והדעת שאינו א חמתו וישכח דברים האמתיים אשר עליהם המעשה למשמרת שלא ישחר בה רק השמרים ויבא הזך ודימה האיש שהענין בו כהשך לכפה שמוציאה העפר והאבק כהכיה וישאר בה הסלת וזו כפת ה הסלת לבד היא הטובה שבהן להייתה מוציאה הקמח היק אשר אין בו כורף ומשאירה הגס והוא הסלת

כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל דבר ובטלה אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם איזו היא אהבה התלויה בדבר זו אהבת אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר זו אהבת דוד ויהונתן

פי אלו הדברים כך הוא יאתה יורע שאלו הסבות הגשמיות יבטלו ויסורו ויתחייב סוד המתחש ב כסוד סבתו מפני זה כשתהיה סבת האהבה ענין אלדי והוא המדע הזמתי יר הכה ההיא אי אפשר שתאור ליעלש מפני שסבתה מ מתמדת המציאות

כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים ושאינ לשם שמים אין סופה להתקיים איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים זו מחלוקת הלל ושמאי ושאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח ובלע ערתו כל המוכה את הרבים אין חטא כא על ידו ובל מחטאי את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה משה זכה וזיכה את הרבים וזות הרבים תלוי בו שנ צדקות העשה ומשפטיו עם ישראל ירבעם חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנאמר כי על חטאת ירבעם כן נבט אשר חטא ואשר החטיא את ישראל

זה כלו מבואר שאלו הענינים על נד הנמונל והענוס כי מי שיחלוק לא לבנות סתירת רבוי חכמו אלא לרבותו לדעת האמת יתקיימו דבריו ולא יפ יפקדו וכל מי שישר בני אדם יגמלהו הי כשימנעו מן החטא וכל מי שיטעה בני אדם יענשו הי כשימנעו מן התשובה וזה מבואר אין קושי בו כשתכין מה שכללנוהו בתוך השמיכי

כל מי שישר בידו שלשה דברים הללו מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים מתלמידיו של בלעם הרשע עין טובה ורוח גמובה ונפש שפלה מתלמידיו של אברהם אבינו עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה מתלמידיו של בלעם הרשע וכה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע תלמידיו של אברהם אבינו אובלין בעולם הזה וגוהלין לעולם הבא שנ להגחיל אנהבי יש ואונותיהם אמלא' אבל

ומנחליאל כמות

מעלכונה של תורה מעלכון ששלכיש את סתורה... מעלכונה על שאין לה עובדים כזוף מנורה

והלומר

מחברו פרק אחד או הלכה אחת אי פסוק אחד או אפי' אות אחת צריך לנהוג בו כבוד שכן מצינו בדוד מלך י

הלומר מחברו וכי

פסוק אחד ר' רב אחד של טעם דסמיק להאי קרא דנחתה חנוס' כערכי סמיק אידך קרא חסר יחדיו כמתיק כוד' לשי' שמנאו החתופל

כך היא דרכה של תורה פת כמלח

תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל ואם אתה עושה כן אשריך ו

פת כמלח תאכל פי' אפי' אין לך מה לאכול

פת כמלח אל תמנע מלעסוק בתורה ואל תחמוד כבוד להתכבד ב

גדולה תורה

מן הבהנה ומן המלכות שהמלכות בשלשים מעלות והכנה בעשרים וארבעה והתורה נקנת כארבעים וש

הוא היה אומר כן חמש

שנים למקרא בן עשר למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לתלמוד בן שמונה עשרה להזפה בן

אמר על התורה מיהפוך בה

ויהנה בה מפני שהכל בה ואמר ובה תחיו אל האמת פי' ותרחה ה האמת בעין השכל בתרגומו וירא נחז' ואחר כך אמר וסיב ובלה

פרק ישי' שנו חכמים בלשון המשנה ברוך

שכח בהם ובמשנתם ר' מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה וזכה לו ברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כדרי הוא לו נקרא ריע

זוכה לדברים הרבה להיות נדיק וחסיד סלקמן כד' הוא לו דאני הוא לו נקר' ריע ולי מה יקרן ריעך אהוב יש'ני אהוביך ונב' שנוס רב

ונותנת לו מלכות

ומפשלה וחקור דין ומגלין לו רוי תורה ונעשה כמעין ה שאינו פוסק וכנהר שמתגבר והולך והוי צנוע וארך רוח

יום ויום בה קול יוצאת טהר הורב ומברות ואומרת אוי להם לבריות מעלבוניה של תורה שכל מי שאינו עוסק ב

61 B

ובקבלת היסורים

באימה וביראה שאין לבנו גבוה עלינו כמו
שחמרי יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב ו'להלך בעלי קרי'
הבורים ומתוך קלות ראש של אדם והרהור לבו הוא בחלידי קרי'
בשמחה לפי שאין השכינה שורה מתוך צער אלא מתוך שמחה בישוב
נרטיקן פי' בישוב הדעת' כמשפט סחורה דאמר רב לא תמצא תורה
לא בהמכרין ולא בתגרין כמשפט דרך חרץ שלא יא' מנוי' בכני אדם
בשוק בקבלת היסורין מקבל יסורין מאהבה

המכיר את מקומו
והשמח בחלקו והעושה סייג לדבריו ואינו מהזיק טו
טובה לעצמו אוהב אוהב את המקום אוהב את הבריו'
אוהב את הצדקות אוהב את התוכחות אוהב ארץ המ
המשרים מתרחק מן הכבוד ולא מניג לבו בתלמודו
ואינו שמח בהוראה נושא בעול עם הברו מכריעו לבף
זכות מעמידו על האמת מעמידו על השלום מרנישב
בתלמודו שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנר
ללמד והלומד על מנת לעשות המחכים את רבו והמכוין
את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת שכל
האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם שנ' ותאמ'
אסתר למלך בשם מרדכי

שומע ומוסיף שומע כל מה שאמר
לנו רבו ומוסיף אבל לא לסתור את דבריו והמכוין את שמועתו כש
כשהוא מורה הנראה מכוין באותו ענין שאמר לנו רבו ואינו מוסיף
דבר לומר שכן אמר לי רבי אלא אם כן אמרו רבו

גדולה תורה
שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם הוה ובעולם הבא ש
שנאמ' כי חיים הם למוצאייהם ולכל בשרו מרפה ואומ'
רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך ואומר עין חיים
היא למחזיקים בה והמביה מאושר ואומר כי לוית הן ה
הם לראשך וענקים לגרנותך ואומר תתן לראשך לוית
חן עטרת תפארת תמננך ואומר ארך ימים כימינה וב
וכשמאלה עשר וכבוד ואומר כי ארך ימים ושנות חיים
ושלום יוסיפו לך

נותנת חיים לעושיה בעולם
הזה שאוכל הפירות והקדן קיימת לעולם הבא כי חיים הם למוצאייה'
בפירות בעולם הזה ואומר נשקני לעצמותיך שתהא משקה עצמותיך
בקבר ואומר עין חיים היא למחזיקים בה בעולם הבא ושמא ית
תהמר לחיים הוא זוכה ומי יאמר שיהא זוכה לעשר שהרי יש לך כמה
בני אדם הכרוכים לעצמותיהם ממה טוב להם מחיים לשיכר הגוף א'
אומר כי לוית חן הם לראשך וגו' כלומר ואינו דבר הנביא את הא
האדם למנא חן בעיני האנשים הוי אומר זה הממון נשמה תאמר מ
מומן יתנו לו אבל לא יהיה מוכרד בין ק' אנשים לך כאמר עטר'
תפארת תמננך נשמה תאמר אפי' מי שלמד שלא לשמה זוכה לכל ה
הדברים האלו לך כאמר ארך ימים כימינה כלומר למימינים בה
פי' שליוודים לשמה יש לה' ארך ימים ואין צריך לומר עשר וכבוד
וכשמאלה פי' למשמאלים בה עשר וכבוד יתנו לה' אבל לא חיים ד'
ארוכים נשמה תאמר לחיים ועשר וכבוד זוכה אבל לא לשלום לך
כאמר נשלה יוסיפו לך

ר' שמעון בן מנסיא אומר משום ר' שמעון בן יוחאי הגוי
והבת והעשר והכבוד והחכמה והוקנה והשיבה וד'
והכנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנ' עטרת תפארת
שיבה בדרך צדקה תמצא ואומר עטרת וקנים בע בעם
ותפארת כנס אבותם ואומר תפארת בחורים כרם
והודד וקנים שיבה ואומ' והפרה הלבנה ובושה החמה
כי כלך ה' צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד וקניו כבוד

עטרת זה העושר תפארת זה הכני והכנים והכס תפארת בחורים כ
כחם והכבוד ונגד וקניו כבוד והחכמה וקנים איכא הכח טובא נחד
מיכניה קינת ליה לזה שקבה חכמה

ר' שמעון בן מנסיא אומר אלו
שבע מדות שמונו חכמים לצדיקים בלם נהקינו בר' ו
ובניו אמר יוסי בן קיסם פעם אחת הייתי מהלך כדרך
ופגע בי אדם אחר ונתן לי שלום והחזירתי לו שלום
אמר לי ר' מאיזה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של
חכמים ושל ספרים אני אמר לי ר' רצונך שתדור עמנו
במקומו ואני אתן לך אף אפים דינרי זהב ואבנים טובות
ומרגליות אמרתי לא בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב
ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא ב
כמקום תורה לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין
אותו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא
תורה ומעשים טובים בלבד שנ' בהתהלךך תנחה אותך
ובשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיהך בהתלהב'
תנחה אותך בעולם הזה ובשכבך תשמור עליך בקבר
והקיצות היא תשיהך לעולם הבא וכן כתוב בספר רת
תלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לית תורת פיך מאלפי
זהב וכסף ואומר לי הכסף ולי הזהב אמר ה' צבאות
לי הכסף ולי הזהב פי' לשכחו ולשכחו עב' מלא כל הארץ ככור

חמשה קנינים קנה הקדוש ברוך הוא בעולמו ואלו הן
תורה קנין אחד שמים וארץ קנין אחד אברהם קנין אחד
ישראל קנין אחד בית המקדש קנין אחד תורה קנין אחד
מנן דכתיב ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז שמים
וארץ קנין אחד מנין שנ' בה אמר ה' השמים כסאי והאר'
הדום רגלי איזה בית אשר תכנו לי ואי זה מקום בנוחתי
ואומר מה רכז מעשיך בלם בחכמת עשית מלאה הארץ
קנינך אברהם קנני אחר מנן דכתיב ויברכהו ויאמר ברוך
אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ ישראל קנין אחד מנן
דכתיב עד יעבר עמך ה' עד יעבר עם וו קננת ואומר לק
לקדושים אשר בארץ הזה ואדירי כל חפצי בס בית
המקדש קנין אחד מנן שנ' מקדשה בונו ירך ואומר ו
ויביאם אל הר קדשו הר זה קננת ימינו

תורה קנין אחד מנין דכתיב ה' קניני
ראשית דרכו שבריהם קדמה לעולם מפני שבעולם בחכמה ל'
לפניו לבראות עולמו אמר יתקיים בשביל התורה שמים וארץ קנין א'
אחד שהם עמודי של עולם שנאמ' כה אמר ה' השמים כסאי והארץ
הדום רגלי כאמר כאן הארץ נכאמר להלן הארץ שכ' מלאה הארץ קנ
קנינך אברהם קנין אחד מנין שבראו הקדש לך להינה קנינו של ע'
עולם ויתקיים בשבילנו שנ' ויברכהו ויאמר ברוך הברס להל עליון
קונה שמי' וארץ נלמה בשביל שקרב את הבריות תחת כנפי השכינה
והחזיקן למנוח ישראל מנין שבראו קנין שכ' עם זו קנית ומנין
שהעולם יתקיים בשבילם שכ' לקדושים אשר בארץ המה נאדירי כל
חפצי בס שהם עקר דירה של הארץ מקדש ה' כוננו ירך ענין לא
מנינו בו קנין אלא מפני שכ' כאן מקדש נכאמר להלן ויבהם אל הר
קדשו הר זה קנית ימינו מה להלן מקדש בקנין חף כאן מקדש בקנין
יש גמגו מים בדבר ולפי הענין נראה בעינינו שהכרית לא נכתבה
כתקנה שהרי במסכת פסחים כפרק האשה אינו אומר אלא תורה
ושמים וארץ ישראל ומביא ראיה לשמים וארץ מאותו פסוק שכ' ב
אברהם קונה שמים וארץ

וכל מה שברא הקדוש ברוך הוא
בעולמו לא ברא אלא לכבודו שנאמר כל הנקרא בשמי
לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ואומר ה' ימלוך ל
לעולם ועד אמר ר' זענא
בן עקשיא רצה המקום לזכות את ישראל לפיכך ה'
הרבה להם תורה ומצות שנאמר ה' חפץ למען צדקו י'
וגדיל תורה ויאדיר

ר' חנינא בן עקשיא אינו מן הכריתא אלא סיוס
נאה הוא ונהגו העם לאמר בסיוס הפרקים לפי שאין אנמרים קדים
על המשפט אלא על האברהם שאמר מר ניהח שמיה דכח דאגרתת

62
4

ספר קדשים

סדר קדשים

יא מסכתות ופרקי תשעים ואחד
מנחות יב פרקים
ערכים טו פרקים
מעילה ו פרקים
קנים ג פרקים

זבחים יד פרקים
טו פרקים
פרקים
ה' פרקים

כאשר העתיק החכם המעלה ר' נתנאל כרו ר' נתנאל כרו בן
בכור החכם הגדול ר' יובי זל המכונן בן למלי בתתתי עליו של הבתי

מכתב ורושם שבע ועין כל מחמרי עין הא מה ארזול הלמה תול
לילך למה הוא דומ לרין בתוכם על כיוור חדש ינהלמוד תורה זקן למה
הוא דומה לרין בתוכה על כיוור מזווק ויחשפר שיהיה דמו כשחלמוני אש
שמורה על גבי אש לבנה לפי שכתב זה שיש באר יכולת להשיב משליו
עקרי התורה כמו שכ' אתה הראית לדעת ורחיק על זה שהארם למד
מה שלמדיו ואין הלמוד אלא הוצאת הכח שיש בלמוד להפועל ילפי
למדיו בני אדם שיש בהן כח זה וכפי כח זה אלה הפועל יהיה שכל
משכיל מושכל אשר לא ידל ולא ימל אין חקר לתבונה הוא הכשר
מן האדם אחרי מותו מובדל מכתות הגוף מופרש ממדות הנפוק
ורחי על זה גב שאשי בהיותו עבוד בגוף והיו מבחר מצבולותיו בלתי
כלי ואין על מכלים כי הכשרים עה אינם מתבחרים אלא אחר
שיפרשו מדרבי הגוף ומזכרים ואחשבותה כמו שאמר זל אין הכשרים
שורה לא מתוך עבדות ולא מתוך עבולות וכו' וכל אלו דרכי הגוף הם
כלי שפך כי בשעת הגבוהה יטלו כל הרגשותיה ויא תשיג בשכל
בלבד ומבינים מה שיאמר להם הוא מה שכ' ותדעם כללה על הכרים
אחר כן בתי ויאמר לארבע ויחזקאל אמר היתה עליה ה' ורכיש אמן
אתברית רוחי אבא דניאל וגו' וזו היא בשמותן של דריקים שהתלפתה
נפשה עם קדישי עלין מדורה ולפיכך דיון את הדורה לזנבה וקראג
לזנבת הנשמה הזאת ויגוף האדם לדיה שניה כשהיא בלתי נקייה הוא
שאר דוד כבמול עלי שפי' והנפש הזאת תשוב לקדמותה דרך ה
הנלקת' אלא קאלדים אשר נתנה והוציאה ונמענות ונכסית נזון
השכינה ולעולם יושבת ישיבה בורה וזאת הברכה בהרבה רבה
וזו היא היי העולם הבא ועליו אמר זל העולם הבא חין בו להאבילה
ולא שתייה ואין למעלה לא עמידה ולא ישיבה ולא עורף ולא עשוי
אלה כשמותיהן של דריקים יושבות ועבודותיהן בראשית ונכסין נזון
השכינה ובשתייין בכל מלה מן המאמר הזה המצא
איש לה ענין שבטי עצמו ויעלה בידך מה שמות האלוקים ליעולם
במשלה הכוזבת ושאר העולם הבא שגוי אלא במעלה בלבד כי לפי
זכות כל אחד ואחד מהשמות שתתנה מעלתה וקודמתה לבורא ית'
זאת כחלת עבדי ה' וזרקתם שתורדתם אומנותם כוללת כל חכמה
משכית נפש באמנה תמימה כמו שארזל הפך בה והפך בה הוא
דכולא בה ומאהבתה את ישראל מכל האמות ומשמרו את השבע
ששבע לחבותיכו הנחלבו התורה שבזכותה אנו ניחלים חיי העולם
הבא ועולים אל המעלה הנזכרת כמו שאמר כל ישראלי יש להן חלק ל
לעולם הבא שכ' ועמד כלם דריקים לעולם יירשו חרץ וזה היה חכר
מאת ה' שרצה לעשות עמנו להמציאנו למעלתנו וזל כותינו כמו שכ'
לטוב לנו כל הימים לחיותנו ואין חיים אלא חיי העולם הבא והנהיל
ואין אדם זוכה למעלה הטובה והגדולה הזאת אלא על ידי תורה הדי
כל אדם חייב לשקוד כל ימיו על הלמוד תורה ולהמית עצמו עליו ולא
יפסיק אלא לרכיבים הכרחיים שאי אפשר להקיים הגוף וזל נפש ולטורד
ולקדש עצמו מתאנות העולם השפל והאפל הזה ולעלות מנועמק
יה ומחשבי זולת' לעמו לפי ה' ולשדקו ולכרך בשמו' וה' הפך
בשגור את עמו ולפי שידעו הטעם הזה חכמינו זל שהם הבחי' על
האמת חסו על כבוד הרב יותר מכבוד האב וזמן זה נכבחו לחיי ה
העולם הזה וזה מביאנו לחיי העולם הבא ואינו זוכה לחיי העולם
אלה הזוכה לתלמוד תורה' כמו שאמרנו הקנה לו דברי תורה קנה לו
חיי העולם הבא ומשני שזו היתה סכונה ביצירת האדם אמרנו אש
עשית תורתך הרבה אלא תקוץ טובה לעמך כי לכך נוצרת' להודיעך
שזה היא תכלית האדם וגילה מעלת המלמד ממעלת הלומד כמו ש
שאמר גדול המעשה יותר מן העשה' ואין זוכה
ללמד אלא זכאי כמו שאמרנו מנגלים זכות על ידי זכאי כהיום קנה
שוכו זכו הקלה הקדושה' אכן הראשה'
קהלות הקדש רומי ינו' ויהיה בעולם ויחיד
מאשרינו ונאשרם' מטות כבוד מעלתם
הציו' ורכים מישיבה ארמת עפר הקיפו
אשר שלחו שלוחם וכתבם כעושה אמריהם וגדולי הדור באו אחריהם
למלאכת דבריהם

נקום חכמי לבב
להנכיח ומסגר
אשר חבר הרב
בכו הרב מיוון
לכלם כיב קדש
ולכתאל כיב נח
באם שלמה בר יובי כע המבונה בן יעקב

כאשר העתיק החכם המעלה ר' נתנאל כרו ר' נתנאל כרו בן
בכור החכם הגדול ר' יובי זל המכונן בן למלי בתתתי עליו של שמואל זל
בן אלרלמע אלוק הבתים

- קדוש ברת אל
- הול לקדש
- האיש כתנאל
- כזה וקדש

תם
אמר ר' נתנאל בר אברהם זלוקה בן יוסף בעמרו על הספר הזה

- ורב משה גדול הדור יסרו
- להבינו בן לרונן העמידו
- חכם לבב אשר עמד בסורו
- כדיבי עם הרר הדור בהורו

אמר ר' נתנאל בר אברהם זלוקה בן יוסף בעמרו על הספר הזה
ראו ספר לשון משנה מברא
כתבו לשון קדש ויכו
וקעתיקו לשון דת אל כתנאל
לראשי עם חסיד' גה קדשי'
תם
אמר ר' נתנאל בר אברהם זלוקה בן יוסף בעמרו על הספר הזה
כפלאים בעולם לשבת יצרו מתוכם יכיר מלכותו ותהלתו ויקר
תפארת גדולתו ויבוק המעשה ירא' מה שעלה לבינו בתחיל המעשה
נדגלו עליו אהבה' ביום ברוא ה' אלדים את האדם על הארץ לשמרה
ולעבדה ולהעמידה על עזרה' על התורה ועל העבודה' וככללו
בו ענייני מעשים עליונים ותחתונים' מלאכים גלגלי ואובכים' בראו
עשר מן הארמה ויפח באפיו נשמה' והכין אותה ובעד' לקבל כל
מדה קטנה בניקודה' וקושים כמשכים ממנה לארץ ושלשה קני מנה
יותר' שמים מהם לקיום הגוף והמין זה את זה עובד' ונאחזית ערי
אזכר' הם הם הנראין משעליה ראשונה' והגבוה עליה באהרונה'
ושיח אלמים ומשענח שבת טוחי' גר ותושב וח' ילד מהבין והכס
בתלתו כולר רש וממגורו גורש' גם ענינו הנה כדרש' שהוא עומד
בכח להסתכל בכולם מונח ארצה וענינו' וכל טוב ארוניו' חבת
ק ותחקר דיון לדמותו לאחר מן המנגשים לקדוש אותה בלב האכסר
ולא זכאו בן וזולתו בתחלת בריא' האדם בלוח לכן עומד לקבל כל

63 A

לדרוש מעל שפרי פירושי הרב הגדול מאוריכו ומוריכו הרב ר' משה
 בן מיימון זל שפירש המשניות בלשון ערב לשי שאין בקיאין בלשון
 הזה היום אלא מעט מהדבר ואפי' בספר כל שכן בארנות ההם ו
 ולא נכונאו כל העתקותה בלשון הקדש מפני שהן הזמן שעבר לא
 היו חושפין להעתיקה כי רעלים היו ברוב הנוקמות בלשון ערב ו
 והיא הנותנת לרב הזכר לחברם בלשון ערב כי יכול היה הרב ל
 לפרש בלשון הקדש וכן עשו רבנים ונחומים אחרים שהיו לפניו ש
 שפירשו תורה כתובים נביאים והרבה מן התלמוד ועשו שאלות ות
 ותשובות הכל בלשון ערב מן הטעם שאמרתו ועל פי שלוחם וכתב
 אמרו שכלו לירם קצת מן הפירושי הנזכרים בלשון הקדש והוא א
 אותו חרש הקדוש נמקדש כי לא נמצא בידם קודם לכן מאומה מכל
 הפירושי הללו וישאלו בלויי מכל קהל וקהל למכור הפירושי הנזכ
 ביד שלוחם אם כבר העתקו ואם לאו להעיר את רוח היורשים ל
 להצתיק וסוד הרב להמתיק ובהנבע שלוחם במדינת סיקוסטרו ו
 רעל נהר אברהם מותבא בשנת נז לפרט בחדש כסלו עמוד לפני ר
 ראשי הקהל יזו לבענות שליחותו בחזקתו ונשמועפתבם הקהל הקדוש
 שברומו לפניהם והסכימו ביניהם שלא לשנות אחר רבניהם והבחי
 אחריה ולקיים היוצא מפייהם בכל אשר שאלו עיניהם ועמרו אנשים
 מוכינים התנדבו מאלהים לעשות מעשיהם ואני נתבאל הרופא ב
 ב' יובי בן אלמלי הרב בלשי פניתי פי להעתיק סדר א' מאלו הפ
 הפירושים ועלה בגורלי סדר קדשים שמחתי עליו כמנוח שלל רב
 אצפי שנתקשה לי העתקת דברי הרב אמרתי זכות אבותי כייעתי ו
 ותרקת העלתי ג' מיעלת סדר זה לפי שמנאתי דול אומי כל העסקי
 בהלכות יעבודה מעלה עליהם הכתוב כאלו הכנה בית המקדש ב
 בימיהם וכל יודע עיר וריון שהמעתיק מלשון אל לשון לא יולט מ
 משגאות מכזה טעמים הא שצריך להקדי' המאחר ולאחר המוקד'
 כרי שיוכז העניין בלשון המועתק שאם יעתיק מאלה במולה בלי אי
 אחר וקדמי ישתבש העניין לפי שאין כל הלשונות שוות להקדים ו
 ולאחר מלות ידועות עור שלשון הקדש בעונותיו היום קצר בשינו ו
 ואין אנו רעלין לספר בו שפורים כל שכן להעתיק חליו שפיה עור
 שיש בלשון ערב מלות ושמות שאם יעתיק אותם המעתיק לבדם לא
 יוכז מהם העניין שנתכונן לו המחבר ולפיכך צריך המועתיק להוכי'
 ביחור ויש בלשון ערב שמות שלא נמצאת להם העתקה עד עתה ע
 עור יש בלשון ערב מלה ח' מורה פצה על עניין א' ופצה על ענין ש
 שני הכל לפי מקומו וענייני אחרים ירך פורים עכשיו שמכתיבים
 לירי שבוש כל שכן שהנמצא בירינו מיפרי הפירושים הללו אינן
 מוגהין ויש בהן תוספת ובעיון נשיבש העניינים ומי יוכל לתקן ק
 קצת או לתקן ענין בסדר זה שאין בקיאין בנאלא גורלי ישראל ו
 נגזי לא למדתי בעונותי תלמוד אלא מעט מהרבה דק גדלתי במ
 במלאכת הרשאה ועמדתי על מקצת שפרי חכמות וראוי הייתי למוכ'
 עבמי ולהרחיק מרחקים אלו ולמשקד יד ממלאכה שאינה ראיה לי אבל
 כשעבתי אחרי ירי על סיעתי וז' שמיא לשי דברים הא' שהיא מל
 מלאכה לשום שמים ונור ינוק עמדי וחבירי יקיימוה בידי והב' על מ
 מה שכ' עת לעשות לי' מפני שלשון הערב הולך ומתמעט ואפשר ש
 שיאברו הפירושים הללו באכדן הלשון מתוך הקהל כמו שאברו עד
 היום הזה מתוך החכמים שלא ידעו לשון ערב כי כל דבר שאין אדם
 הכנה ממנו הרי הוא בחזקת אכדן אצלנו לפיכך אפיל אכי תחנתי ל
 לשבי כל הקורא בהעתקתי זו לדון אותי לכה זכות במה שכתבתי
 לשבי עם העשים אלה וכשימא בן טענת תלה בטינוי ח
 הלשון או בשבוש הספרים שבייכו או בשום דבר אצל מה שזכרתי
 למעלה אולי יוכל הועיל אולי יכל ואם לא ימצא דרך להנילני ומים
 הטענות להעלני יתקן המעשות אחר שיתבא אלנו שהוא מתקן ו
 והאלרים ישלם לו בגמל טוב המעשה ידיו כדוכ רחמינו וחסדיו והנני
 מתחיל להסדיר העתקתי ולעבוד את עבודתי בעזרת צור אמונת א
 אשר בידו רוחי וכשמת' והנא יכלני מחמד עבדותי פחדתי ניריבני

בנתיב מנותני פי בן חפתי

ראותי לדבר דבר בחלקי הקרבנות ולכלול מיניהם קודם שאתחיל
 לפרש הקדר הזה ואשר הכיחני לכך עם היות חלוקה דבר מבוחר
 וכלן נפשוקי התורה ואי אפשר לחדש בהן ולא לדקדק היות הענין ה
 זה דל ענין הקרבנות כבר חזו בעונותינו הרבים ואין משגיחין בו
 אלא מיצט מכבי אדם ואין זכרו מורגל אצל שום אדם ואפי' כשא נכתן
 בו לפי שאין עם מעשה לקיים ההרגל ואין שואל ואין דרוש ואין ינב
 מבקש על שום דבר מהן כל עקר עד שנשתנו בו החכה הגדול עם ח
 הסכל מן ההמוני ורב התלמידים אינן יודעים מן הקרבנות אפי' מה
 שזכרם פסוקים רבים והקרבנות שמביאין ונבעלי חיים מקריבים
 אותן מה' מיני בעלי חיים כלבד נהן הנחן והבקר והעזים וקאמי בני
 יונה וגרילי התורים ומיני הקרבנות הן ד החטאת והאשם והעולה ו
 והשלמים או הרומה לשלמים ואין בתגורנותיו קרבן בשום פנים לא
 קרבן יחיד ולא קרבן זכור זולתי א' מאלה הד' מינין און כן והעולה
 היא כשרפת כלה בין שהיא קרבן יחיד או קרבן זכור ואינה באה מאל
 מוכרי הנחן או הבקר או העזים ונתהים מן בני היונה והתורים ואין
 בשניהן הפרש בין זכר לבקבה והחטאת שני חלקים הא שמקריבים
 ממנו האימורים ויאכלו זכרי בהונה הנותר בעזיה ולא יהיה בח' מ
 מוכרי הכבשים כלבד פעמים מן הגדולים ופעמים מן הקטנים וע
 נעוד כבאר זה ואין בקרבנות זכור אשה ואינו אלא קרבן יחיד ללב
 לעולם והשלמים מקריבין מהן האימורים כלבד ואם הן קרבן יחיד
 נזבליים מהן הבהנים חזה ושוק ויאכלו בעליהן הנותר הכל יושלם
 דל בעליהן שהן מותרים לאכול לכל ישראל חכשים נכשים וזם הם
 קרבן זכור יאכלו הבהנים הנותר בעזרה זכרי בהונה כלבד ואין
 באים מן העוף כל עקר דל מן התורים ומן הנקבות וכן כל קרבנות
 זכור אינן באים אלא מב' המינים לא מן התורים ולא מן בני היונה
 והאימורים אשר זכרנו תלה הוא שם נזבל על הרבנים שברבים ע
 על בני המזבח מן החטאת והאשם והשלמים ואילו הדברים הם מה
 שאני אומר אם יהיה המין שמקריבין מומנו השלמים מן הבקר זג
 שורפין מן הקרבן על החלב אשר על הקרב מופנים נאת שתי הכלי
 עם חלביהן ויהיה הכבד והוא הקצה התחתון היוצא ממנו כמו ה
 הכהן מן היד נאלו הרבנים בעצמן הן ששורפין מהשלמים וזם יהיו
 מן הנחן שורפין יותר על אלנו הרבנים האליה בלה עם החליות הם
 הממוכות לה והם החליות אשר בין הידכים שקורים אותה העכמים
 שדרתה וקדברים ששורפין מן השלמים כפי המין שקה ממנו כמו ש
 שברכנו הם בעצמם ששורפין מן החטאת והאשם לח פחות ולא יותר
 וכל אלנו נקראים אימורים דל הרבנים שנוה לשדוף אותן והכני חונן
 הקדמה ואחר כך אתחיל לדבר בחלוק הקרבנות כשכף או כבש או
 כבשים או כשבים הוא כן שנה מן הנחן ושם שה נזבל על מין הנחן
 ומין העזים וכשהוא אומר שם בן שנה משמשת קטני הנחן וקצני
 העזים וככל מקום שהוא אומר איל או אילים הוא בין שתי שנים מ
 מוכרי הנחן וככל מקום שהוא אומר פר או פרים הוא בין שנים מן
 הבקר וכשהוא אומר עבל הוא בין שנה ושעיר עזים נקרא אחר שנה ו
 נעוד יתבאר על זה במסכת פרה מפרד טהרין עור אכי אומר אחר זה
 שהקרבנות מתחלקין מנד א' ה' ד' מינים קרבן זכור או קרבן יחיד
 וקרבן זכור דומה לקרבן יחיד וקרבן יחיד דומה לקרבן זכור חמשה
 המין הראשון והוא קרבן זכור הן הקרבנות שמקריבין בכל יום וכל
 שבת וכל ראש חדש ובהגים עליהם אין להוסיף ומסן מין לדרוש לד
 לרודי דורים ומה שמקריבין בכל יום לעולם שני כבשים והן עולות
 א' בבקר וא' בין הערבים והן סתקריים עלותה התמיד בשם מוהלט
 ומוקשיין עור על זה בכל יום שבת שני כבשים והן עולות אחר תמיד
 של שחר וקודם תמיד של בין הערבים

63
B

ויהי שמתקריבין כל יום שבת ה' ר' עולות לא פחות מזה והשנים המ
היו ששין הן נקראים מוסף שבת ומקריבין בכל ראש חודש מוסף
על השני תמידים פרים שנים ואיל או כבשים בני שנה ז' כלן עולות
ושעיר עזים לחטאת וכל אלו נקראים מוסף ראש חודש לפי שהוא מ
מוסף על התמידים ומה שמקריבין כל ראש חודש הן יב' עולות ושעיר
חטאת לא פחות מזה ואלו כל ראש השנה להיות בשבת יהיה מניין ה
העולות שני תמידין ושני כבשים למוסף שבת ושעיר למוסף ראש
חודש ושעיר חטאת מכלל מוסף ראש חודש כמנה הכל עו' וקרבנות ה
קרבנים הן כמו שאמרה תורה בימי חג המנוחה כל ז' הימים מקריבין
בכל יום מוסף על השני תמידין ועל מוסף שבת בשבת כמו מוסף
ראש חודש והן פרים שנים ואיל או כבשים ז' עולות ושעיר ח
חטאת גם כן מקריבין בכל יום מן הימים ומוספין עליהן ביום השני
כל חג המנוחה והוא יום הכפרת העומר כג' לעולה וביום עברת מ
מקריבין מוסף על התמידים שני מינין מן הקרבנות ה' והוא
מוסף היום כמו מוסף ראש חודש שהוא שנים איל או כבשים כ
כלן עולות ושעיר לחטאת והמין השני מקריבין עם שתי הלחם כמו
שנ' בתורה פר' א' אילים שנים ז' כבשים כלן עולות ושעיר לחטאת וש
ושני כבשים שלמים כמנה כל מה שמקריבין ביום עברת י' כבשים
עולות ושני כבשים שלמים בפריים עולות ואילים עולות ג' כן ו
ושנים שעיר עזים חטאת כמנה הכל כן וביום ראש השנה מקריבין מ
מוסף על התמידים ומוסף ראש חודש כמנה פר' ואיל ושבעה כבשים
כלן עולות ושעיר עזים לחטאת וביום הכפרת מקריבין הנזכר פר'
ואיל ושבעה כבשים כלן עולות ושעיר חטאת כמו מוסף ראש השנה
בשנה ויקריבין עוד שעיר חטאת אחד שחברו ושעיר חטאת זה ה
השעיר ישרף כמו שמבאר בתורה ואיל אחד לעולה האומר באחרי
יונת וביום האזון של חג המנוחה מקריבין מוסף על התמידים פרי'
עולה ושעיר לחטאת כמנה מינין הכל שלמים וכן הוא קרבן כל יום
מן ימי החג ר' שני אילים יוד' כבשים ושעיר חטאת אכל הפרים ה
זולתים ושחתיים והן א' בכל יום עד שממנו ביום השביעי פרים ש
שבעה אילים שנים כבשים בני שנה יד' כלן עולות ושעיר חטאת כמ
נמנה הכל כד' וביום השמיני מקריבין מוסף על התמידים פר' ואיל ו
שבעה כבשים כלן עולות ושעיר לחטאת ואלו הקרבנות שזכרנו ש
הם נקראים באלו הימים מוסף על שני תמידין של יום א' חל' א' מ
מהן להיות בשבת מקריבין מוסף שבת ואחר כך מוסף היום עד ש
שם חל' ראש השנה בשבת הן מקריבין תחלה תמיד של שחר ואחריו
מוסף ראש חודש ואחריו מוסף היום ואחר כך תמיד של בין הערבים
ועוד העקר הזה ועוד יתבאר כל זה בעשרי ממשכת זבחים ואלו
הן קרבנות צבור מוחלטין והן הנקראים תמיד עליהן אין להוסיף ו
ויונה אין לברעוב כלן דוחין את האבת ואת הטומאה כמו שבארנו ב
בפסחים וכבר נתבאר לך שאין בקרבן צבור שלמים אלא שני כב
כבשי עברת כלבד ואין בהן אלא כלל ויש בקרבנות הצבור שני מ
מיני החטאת ר' של אילין מותרה ושעורין מותרה והוא שעיר של י
יום ר' פרים לבדו והמין השני והוא א' כן יחיד נחלק לה' חלקים
החלק הראשון שהיא היחיד חייב קרבן על שבעה אודבר דבר
החלק הב' שיתחייב קרבן על ענין מן העביינים שיש בו בטומ
והחלק הג' שיתחייב בזם על שום ענין מהעביינים שהיה בכסיו'
והחלק הרביעי שיתחייב בהגעזמן ידוע והחלק החמישי שיתחייב
בזם דרך כרבת החלק הראשון הוא כמו שאבאר והוא שחבריות
הזבחים בתורה הן ל' כתי מה שממנו בתחלת כריתות יש מהן ג'
שלא יתחייב העובר עליהן בשונג קרבן והם מי שביטל מעשות ה
הפסח בזמנו או שביטל מילה או מגדף כמו שבארנו הטעם בזה כסני
ממשכת הזריות ועוד כבאר איתנו גם כן בתחלת כריתות ושאר הש
השלשה ושלשים כל העובר על א' מהן בשונג חייב קרבן חטאת ואם
כשתק' לו א' עזאז א' לא עשה חייב אשם תלוי וזולתי מטמא מקדש
וקדשו שאינו חייב על לא הורע אשם תלוי כמו שיתבאר בתחלת כ
כרית תונוכל' אלו ה' כריתות שחייב על כל א' מהן קרבן כמו ש
אזכרנו ע' ומטמא מקדש וקדשו וקדשו וקדשו ששקריבין על השגה אשר
תעלה באמת מכל אלו המכות כמו שאבאר וקולו ששם הים יחיד ששג

621
4

כינו' מקריבין השונג עז' בת שנתה לחטאת בין שהיה היחיד הזה מ
מולך או הדינוט או כהן משיח ואם שגב בטומאת מקדש וקדשו מקריב
כשגב או שיעיר עזים ואם אין ידו משנת לפי שהוא עני מקריב שני
בני יונה או שני תורים א' עולה וא' חטאת ואם אין ידו משנת לכך מ
מקריב עשירית האופה כמו שבאר הכתוב וכן בזאת השגה ח' ה
הפרש אש היה השונג מולך או הדינוט או כהן משיח ואם סיתה השגה
בא' מאלה השלשים עבירות הכשארות או יהיה חלוק בין השונגים חו
השונג בא' מהם היה יחיד משאר העם והוא שקראו הכתוב מעם ה
הארץ חייב שעירת עזים או נקבה מן הבין לחטאת נחם היה כשאי ו
והוא המולך שאין למעלה ממנו במעלה מקריב שעיר עזים ואם ה
היה השונג כהן משיח ועל פי התנאים אשר בארנו בשני מהירות מ
מקריב פר' כן בקר חטאת וזה הפרש נשקף כמו שכתבאר בכתוב והוא
נקרא פר' הבא על כל המכות ומקרבנות אדם היחיד גם כן שחייב ב
בהם השיבאר אשם בא' על שפחה חרופה היא זה שיהיה מן בני אדם בין
שונג בין מזיד חייב איל אשם והוא הנקרא אשם ודאי ונקרא גם כן א
אשם שפחה וכן מי שנהנה בשנה פרוטה מן הקדש מעל וחייב איל א
אשם והוא הנקרא אשם מעילות על מנת שיהיה שונג אכל אשם היה מ
מזיד אינו חייב קרבן מעילה לפי שהקדש אינו מתחלל במזיד אלא
עומד בקדושתו כמו שבארנו בשני מקדושים וכן שבועת הערות ו
שבועת הפקדו' חייב קרבן אשם שקר בין שיהיה שונג או מזיד כמו
שבארנו בשני מקדושים וכן שבועת הערות ושבועת הפקדו' חייב
קרבן אשם שקר בין שיהיה שונג או מזיד כמו שכתבאר בשני מטריות
והקרבן שחייב בו מי שמשקר בשבועת העדות הוא כמו מטמא מ
מקדש וקדשו בשנה והקרבן שחייב בשבועת הפקדון והוא מי ש
שאמר בפקדון וכשבע עליו ומשקר הוא איל אשם וכן מי שבזל וכשבע
ומשקר הוא איל אשם או יש לו כבשים משום אדם בין משותפות או א
אכזה שמנא לו או גזל שגזל או אונס שהוכה אותו במשא ומתן וכ
באותן כבשים שחייב לשרעם מא' מאלה העביינים וכשבע על זה חייב
איל אשם וזהו נקרא אשם בזילות ואין הפרש שיהיה בכל זה שונג או מ
מזיד חייב איל אשם הנאיל וכשבע וכמו שזכרנו בתשיעי מקמא ו
וכשבע בר ארם על שבועת בטוי בשגה חייב קרבן כמו הקרבן שחיי'
משמא מקדש וקדשו ואלו הן כל הקרבנות שחייב בהן יחיד כשעובר
עבירה כשע' או כשע' כמו שחלקנו בזה החלק והחלק השני שי
שיתחייב קרבן על ענין מהעביינים שהם בו בעצמו והוא שיהיה זכ
או מנורע או כמא' במת אשם הוא כזיר ואין הפרש בין שנטמא בשונג
או מנורע ומן החלק הזה גם כן כזה וילדת והקרבן שחייב הזכ' וה
נחזה כשנזהרה הוא שתי תורים או שני בני יונה א' עולה ג' חטאת
וקרבן יולדת הוא כבש בן שנתו לעולה וכן יונה או תור לחטאת ואם
היה עביי מקרבן שני בני יונה א' עולה וא' חטאת וכבש בן שנתו
ל אשם וקרבן מנורע הוא שני כבשים א' לאשם והוא הנקרא חשם מ
מנורע נח לעולה וכשגה אחת לחטאת ואם היה עני מקריב שתי ת
תורים או שני בני יונה א' לחטאת וא' לעולה וכבש לאשם והגר אינו
כבש לגמרי בדת להיות בכל כישראל אלא כשגש דברים מילה וט
וטבילה והרבאת קרבן כמו שעשו ישראל גם כן כשכנסו בדת הזאת
שמל אותם הכניח במצרים כשקבע להן תורת קרבן פסח ונוה' שלא
יאכל ממנו עירל וטבלו במרדב קודם מתן תורה והקריבו עולות ו
ושלמים שב' וישלח את בערי בני ישראל ויעלו עולות וכו' ואז כיתנה
להן התורה והקרבן שמקריב הגר הוא שתי תורים או שני בני יונה
שניהן עולות ורמז לזה מן שאמר רחמנא בפרשת שלח לך וכי יגור א'
אתכם גר או אשר בתוככם לדורותיכם ועשה וכו' וכתב בס
בשעירי מה ישראל לא באו לכרית אלא לבדברים מילה וטב' לה ויה
והרבאת קרבן אף הגרים כיונא בהן א' מה ישראל ברם עולה וזבחים
שלמים תל' ועשה אשם חמרת נח' ולמד אי זהו מן הדמים שכלו עולה
לאשם ואין לך ממנו סיתר אי אתה מונח אלא עולות העוף ר' ש
שחייב מונח כבשים שיקחו בהן קרבן ואין כהנין בשום דבר מרמיהן
אלא שורפין קבל על גבי המזבח וזולתי עולות העוף בלבד לפי שעל
הבמה עורה לכהניס

הימים וכן עברתם לה תשלומין כל שבעה כמו שכתבתי בכתב
 על כן אינו רוחה לא את השבת ולא את הטמאה וכשאתה מונה כל
 הקרבנות הנזכרי' תמצא שאין בכל קרבנו' הקבוע כקנה בשום פנים
 אפי' במה שדומה מהן לקרבן יסודי ואין מכלל האותיות הנזכר כשרפת
 אלא שעיר יום הכפורי שחברו שפיר המשתלח ושעירי עז ופר העגלה
 ואחר החטאות נאכלים לזכרי כהונה וכן תמצא שכל חטאת יחיד נקב'
 זולתי שלש חטאות שהן זכרים אפי' שהן חטאת יחיד והם השעיר ש'
 שמקריב המלך אם שנג ברבר שחייבים על זרונגו כרת ועל שגגתו ח'
 חטאת קבועה ופר הבא על כל המונות שמקריב אותנו בהן משיח על
 שגגתו ופר יום הכפרים וכן יתבאר לך שאין שורפין מכל חטאת
 היחיד אלא פר הבא על כל המונות מניין העדים וכן אין בכל קרבנות
 היחיד חטאת מניין הקרבן זולתי פר הבא על כל המונות ופר יום ה'
 הכפרים ושניהן נשרפים כליל כמו שבארנו כמבא הדין העול' בידינו
 מאשר מצינו שכל חטאת יחיד תאכל והיא נקבה ולא תהיה מניין ה'
 הקרבן זולתי שעיר נשיא שהוא זכר ופר הבא על כל המונות ופר יום
 הכפרים שהם זכרים ומניין הקרבן נשיא נשרפים ולכן קראו אותנו
 פר הבא על כל המונות לפי שאמר בו הכתוב נפש כי תחטא בשגגה מ'
 מכל מונות וכו' וזהו כלל כל הקרבנות שמקריבים מבעלי חיים ש'
 שנהגים בו לדורות כאשר נזכר והם קדחים בשם אחר כולל אותנו
 וחוא זכרים והזכרים הכוללים אותם על פי סגנו מיכיהם הוא שאין
 מקריבים אותנו מבעלי חיים ועוד נזכר בכדר הזה המניין' נשאין'
 מקריב מהן שום דבר על גבי המזבח אלא בהן כאשר שלם' מכלל
 המניין בתכלית השלמות ועוד יתבאר לך גם זה בכדר הזה ושאיין מ'
 מקריבים שום קרבן מהן אלא ביום שאמר ביום נתנו את בני ישראל
 ואמר ביום ולא כליליה ואין מקריבים שום קרבן מהם אלא במקדש
 באיזה מקום שיהיה המקדש' והואיל והנזירי עבדו ר'
 רחמנא בתורה שהמקום הריונו אליו הוא הר המוריה אין רשות ל'
 להקריב בכל הארץ זולתי בירושלם ובמקום הרמוז בהר המוריה ב'
 בלבד מכל ירושלם כמו שכתבתי במסכת מדות ילפי' שיש הפרש
 בין קנתן לקנתן ברברים רבים המשתפי' בעבודתם ובפסולי' הנזירי'
 בכל מין ומין מהן חוקרין במסכתא הזאת שהיא מסכת זכרים על ר'
 רובם' ובמקומות אחרים ממסכתות אחרות מזה הסדר

דאיף המאמר להביא פרידה אחת או אפשר שלא מצינו פרידה קרבה
 בכ התורה ואכן אמר כל הקרבן שבתורה חייב עלות חזן משל בר ש'
 פסלה כליל לאישים ובתוספתא דכריתות כאמר הביא עלות בהמה
 לכפורים יצא מנחות וכסכים
 והחלק השלישי שיתחייב קרבן על חיזה
 ענין שיהיה בכספו וזהו הכבוד ומעשר בהת' וסנייהן רומים לשלמי
 אלא שמעשר בהמה אולכין אותו בעלים בירושלם כמו מעשר שבי'
 והכבוד אם היה תמים מקריבים אותו ואוכלים אותו בהמה כמו
 שיתבאר באבבת בכורות וכן אם יביא בכורים הקריב שלמים כמו ש'
 שנתבאר בפ' השני מבעבורים' והחלק הרביעי
 שיתחייב בהקרבן בהגיע זמון ידוע ואותו הזמן הוא שלש רגלים שכל
 אחד ואחר מישראל חייב ברבל קרבן עולה והוא הנקרא עולת רחיה ו
 וקרבן שלמים והוא הנקרא חגיגה ועליו אמר הכתוב תחוב לה' שריד
 וקרבן שלמים שני' מלבד זכרנו והוא הנקרא שלמי שמחה ועליו הוא
 אומר ושמת בחטאי' ולבד זכרנו דיני אלו השלשה קרבנות ברבני ו
 ומעשנו ומי החייב בהם ואיך יתחייב בהן וזמן הקרבנות בראשון ו
 זכסני מן חגיגה וכן חובה לל הרחיה והחגיגה והשמחה' אמנם
 חגיגת ירו' השלמי' שמקריב אותן היחיד גבי' יום יד בכיהן עד הפסח
 ס' עליהן וזכחת פסח לה' אלרדך באן ובקר הם רשות כמו שבארנו ב'
 בשמי' משפחים' ואם התלמוד קרא לחגיגה קרבן כבוד לפי שהמונין
 כלן מקריבין אותו אבל חגי' שמת' אותו בחלקי קרבן יחיד לפי שיקרי'
 אותו כל אחד בפני עצמו ואינה רוחה לא את השבת ולא את הטמאה
 והחלק החמישי שיתחייב עמונו בזה דרך נדבה
 וזהו שיתחייב עמונו כנדרות לזמן ידוע כפי כללה הזמן ומקריב ק'
 קרבן טהרה והוא כשם בן שנתו לעולה וככסה בת שנתה לחטאת וחיל'
 לשלמים' והגדר הוא שאמר הרי עלי עולה או הרי עלי שלמים'
 והנדרה הוא שיתבין בעל' הנדר לנדרת בעלי חיים ויכח ירו בו ויאמר'
 הרי זו עולה או הרי זו שלמים וההפרש שבין הנדר לנדרה כבר זכרנו
 אותו פעמים רבות שהנדרים חייב באחריותן' והתורה שהוא אומר
 הרי עלי תודה הוא קרבן שלמים ועמונו מנחה כמו שיתבאר במנחות'
 וממה שאמרתי לך יתבאר שאין אדם רשאי לידור ולא לתדבב חטאת
 ולא אדם אכל מביא בכדר וכדכה עולה ושלמים בלבד מן ה'
 העוף ומן הבהמה' וכבר הודעתך שאין שלמים באים מן העוף כן
 כל קרבנות היחיד ויהענין שכולל את כלן שאינו רוחים לא את השבת
 ולא הטמאה' והמין השלישי הוא קרבן כבוד דומה לקרבן
 יחיד והוא שאם שנו בר הגדול והתירו דבר שחייב על זרונגו כרת ועל'
 שגגתו חטאת קבועה ושגגו העם על פיהם ועבדו כמו שבארנו ב'
 בהוריות חייבי חטאת אם היתה שגגת עז' כתחייבו פר בן בקר לעולה
 ושעיר עיזים לחטאת וזה הפר ושעיר חייבים בו כל שגגו ושגגו כמו
 שבארנו בהוריות ואלו השעירי' נשרפים לפי שהן חטאת כבוד ורחמנא
 אומר על פר העגלה שנוה לשורפו בפי חטאת הקהל הוא' ואמר
 בסיפרא בזין אב לכל חטאת הקהל שירפנו ואלו שעירי חטאת נקראים
 שעירי עז' לפי שבר' מביאין אותן על שגגת עז' ואם בר שגגו בשאר מונ'
 כמו שבארנו בהוריות יהיה הקרבן שחייבים בו פר בן בקר לחטאת
 וזהו הנקרא פר העגלה רבה של כבוד לפי שבתחלת הפרש אומר ויעלה
 דבר וקורין אותו במקרת מקומות פר הבא על כל המונות' והתורה
 אמר עליו ש' שרף וחייב בו גב' כל שגגו ושגגו כמו שבארנו בתחלת ה'
 הוריות ועל כן שמוני המין הזה בקרבנות כבוד לפי שכ' בו' והקריב
 הקהל וכאמר ועגו כל העדה וכפר הכהן על כל עדת בני ישראל ויאמר'
 ונשאל לכל עדת בני ישראל' והוא רומ' לקרבן יחיד לפי שאינו רוחה
 לא את השבת ולא את הטמאה כמו קרבן יחיד' והמין
 הרביעי קרבן יחיד דומה לקרבן כבוד והוא קרבן פסח ששוחט כל א'
 ביום יד בניסן כמו שבארנו בתחלת פסחים יצן פר חטאת וחיל העולה
 שמקריב בהן גדול ביום הכפורי והוא שכ' בו בזאת יבא אהרן ל הקדש
 וכבר נתבאר סדר כל זה ב'ומא או במה שכתו' בתנור' בשרפת הפר הזה
 דומה זה המין לקרבן כבוד לפי שהוא רוחה את השבת ואת הט'
 הטמאה וכל שאין לו זמן קבוע אינו רוחה לא את השבת ולא את ה'
 טמאה' ואל יטעה אותך ענין החגיגה שיש רשות להקריבה כל שבע

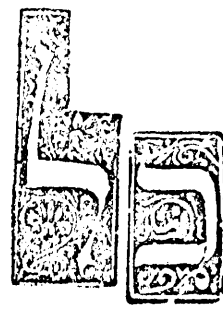
64
B

בני נח

חנינא רמי נחמין אחיז אבא
 דרס רביא קרח אבא רר

קודם לימוד המשנה יאמר

הי רמיגוא שלא אכשל בדבר הלכה וישמחוכי
 וצרי שלם אומר על טמא טהור ולא על טהור
 טמא לא על אסור מותר ולא על מותר אסור וא'
 יכשל חצירי בדבר הלכה ואזמח בהם ביאע'
 כל ישראל ול הלה שג' וכו' בלא נמחול

שחט עולה או שלמים לשם פסח אותו הקדיש פסול והולך ר' שמעון אחי עזריה על יוסי בן חוני ועל תקי' ואומ' ששאר זבחי אש פסח לשם זבח שהוא גדול מהם בקדושה הרי זה כשר' ואם שחטן לשם זבח שהוא פחות מהם בקדושה הרי זה פסול' ומביא ר' איה מונה שכל זבחה יחללו את קדשי בני ישראל אין מורידין אותן מקדושתן ובאר חיי יהיה זה ועוד יתבאר לך בפי' מהמסכתא הזאת מה הם קדשים קלים ומה הם קדשי קדשים' וסע גב' יתבאר שהכבודי המצטרף והשלמים כלן קדשים קלים ויש יתרון מעלה לשלמים לפי שהן טעונים מתן חרבע וזבחיכה ונבחים ותנופת חזה ושוק ואין בבכור ובמעשר שום דבר נזוה כיוון שיבאר בזה הקדר כ' עיני' מהם במקומו והלכה בתק' הפסח ששחטו

ד
בשחרית ביר שלא לשמו ר' יהושע מבשיר באלו נשחט בי' בן בתירא פוסל באילו נשחט בין הערבל א שמעון בן עזאי מקובל אע מפרי שבעי ושנעם וקני בי' שהושיבו ר' אליעזר בן עזריה בירשיבה שכל הזבחים הנאכלים שנובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלי משום פסח חוץ מן הפסח ומן החטאת ולא הוסיף בן עזאי אא העולה ולא הודו בו חכמים

כבר ידעת מה שאמרה תורה בפסח בין הערכים והודעתך שפסח ד ששחטו בלא זמנו שלא לשמו כשר' ואומר ר' יהושע שזמנו לענין שלא לשמו הוא זמן שחיטה בין הערכים אבל קודם לכן אם שחטו בתהלת היום וכבר ידעת שהעולה כליל לא שים כמו שבארנו בתהלת דברינו ואין הלכה כבן עזאי' והלכה כבן בתירא

ה
הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן קבל והלך וזרק שלא לשמן אלא לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן פסולין ביצד לשמן ושלא לשמן לשם פסח ולשם שלמים שלא לשמן ולשמן לשם שלמים ולשם הפסח ו שהוכח נפסל בארבעה דברים בשחיטה ובקבו ובהלוק ובזריק ר שמעון מבשיר בהלוק שהיה ר' שמעון אומר אפסח שלא בשחיטה ושלא בקבלתו שלא בזריקה אבל אפ אפסח שלא הילך ושוחט ביצד המוכח וזרק ר' אליעזר אומר המהלך במקום שהוא צריך להלך המחשבה פ פוסלת ובמקום שאין צריך להלך אין המחשבה פוסלת

זה מבוואר לפי שאנו הולכים אחר המחשבה באלו הארבעה עבודות ובפסח באחת מהן שלא לשמן פסול הזבח אם היה חטאת ופסח ואם היה שאר זבחים לא עלו לבעלים כמו שזכרנו וכבר בחר ר' שמעון טעם מה שאמר' וחכמים אומרים עבודה שחשד לבעלה שמה עבודה' וראוי שתרע מה שאמרנו הולכה בזה פסולה' ונחמר בסיפרא מקבלה וזילך מוצית כהונה ומה שאמר ר' אליעזר מקום שהוח בריך להנך הוא שילך אותנו חוץ לעזרה ידונה לומר מכל המזבח ומקום שאינו בריך הוא שילך אותנו חוץ לעזרה ואין הלכה כר' אלעזר' ולא כר' שמעון

פרק שני
כל הזבחים שקבל רמזן זר אונן טבול יום מחוסר בגדים מחוסר כפורים שלא רחוק ידים ורגלים ערל טמא יושב עוכר על גבי בהמ' על גבי רגלי חברו פסל קבל בשמל פסל ר' שמעון מבשיר נשפך על הרצפה והאספו פסול נחטו על גבי הכבש שלא בגוד היסוד נתן את הנתנן למטן למערן ואת הנתנן למעלן למטן את הנתנעם בפנים בחוץ ואת הנתנעם בחוץ בפנים פסול ואין בו ברת

כל מי שאינו כהן נקרא זר שכ' זר לא יקרב אליהם' נקוד הקרב וימת

הזבחים שנובחו שלא לשמן בשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת הפסח בומנו והחטאת בכל זמן ר' אליעזר או אף האשם הפסח בומנו והחטאת והאשם בכל זמן אמר' אליעזר החטאת באה על חטא האשם באה על חטא מה החטאת פסול שלא לשמה אף האשם פסול שלא לשמו

מה שאמר' כשרים ר' כשנגמרה העבודה לשם הזבח אע"פ שח' שלא לשמן בגון ששחט עולה לשם חטאת ואח' כנודע שהוא קרבן עולה אז הוא מקבל הדם לשם עולה אע"פ שהעולה הזאת לא עלת לבעלים' וממה שאמר לבעלים תבין שאינו מוכר חלה על הקדושת שיש להן בעלים ידושים חמכס קרבנות הנכבד אין פוסלת אותן שחייט' שלא לשמן שכן אמר ר' זל קרבנות הנכבד סבין מונסתן לכמות שהן יוסמך הרין הזה לקרבנות יחיד ממה שכ' מונסא ששתך תשמור וגו' כאשר נדרת נרבה' וכבר בארתי לך שהגדר אינו נדר כלל ואם חס כמה שנדרת עשית יהיו נדר ואם לאו נדרה ר' אה שחט לשם זבח ולשם בעלי' אז הוא עולה לבעלי' משום חובה ויבא ידו נדר' ואם אירע בשחיטה שני כונה נשחט שלא לשמן או שלא לשם בעלים הרי הוא כשר חלה שהוא נדרה וכשאר עליו הכר נכבד וממה שאמר שלא לשמן ר' איה שחט פסח שחט שהוא כשר ועלה לבעלים' וכא הכתוב בפסח ואמר ועשית פסח ואמר בפירושו: שיהיו כל עשיותיו לשם פסח ועוד בא כתוב א' ואמר ואמרתם זבח פסח שיהא זבחה לשם פסח שני הכתובים הלאה אחד לשלם לשמן שהוא פסול' והכתוב אחד לשלם לשם בעלים וכאמר' בחטאת נשחט אותה לחטאת שתהא שחיטה לשם החטאת' וכן אמר' ולקח הבהן מרם החטאת וכשר עליו הבהן מחטאתו אשר חט' רחיה שהוח בריך קבלה לשמה וזריקה לשמה' ולכן אם נשחטו שלא ל לשמה או שלא לשם בעלים פסולה שכ' זר עליו הבהן ולא על חברו ונריך שתרע מה שאמר' נשחט אותה לחטאת לשם אותו החטא ירע שאם שחט החטא לשם חולין כשרה ולא עלת לבעלי' אבל תפסל אם נשחט לשם קדשים אחרים' וזהו מה שאמר' ולא יחללו את קדשי בני ישראל ק קד' יז מחללי קדשים ואין חולין מחללין קדשים' וזמנו של פסח הוא יוב' י' ושחטו לשמן פסול ושלא לשמו כשר' חלה שלא עלה לבעלים וזה מבוואר' וכבר זכר בפסחים' ור' אליעזר מביא ר' איה מה שכ' בחטאת כשחט ואינו כן בענין זה לפי שלא מצינו בהשם מיעוט כמו שמינינו בחטאת נשחט אותה לחטאת' ואע"פ שכ' באשם אשם הוא לא נאמר בו אחר גמר הקטר אומרין ואין הלכה כר' אליעזר

ב
יוסי בן חומו אומר הנשחטים לשם פסח ולשם חטאת פסולין שמעון אהי עזריה או שחטן לשום גבוה מהם בשרין לשם נמוך מהם פסולין ג ביצד קדשי קדשים ששחטן לשם קדשים קלים פסולין קדשים קלים ששחטן לשם קדשי קדשים בשרין הנכבד והמעשר ששחטן לשם שלמים בשרין ושלמי' ששחטן לשם בכור לשם מעשר פסולין

יוסי בן חוני חולק על תקי' ואומר' שזה שאמר' בשאר זבחים שלא לשמן כשרים על מנת שלא ישחטו אותן לשם חטאת או לשם פסח' אבל אם

65
4

אונן נקרא האדם שימות לו מת שחייב עליו אבלות ויום המיתה
בלבד הוא אונן מדאורייתא והוא לרוב לאכול בקדשים כל זמן שהוא ב
באחיבות שכן כתוב בתורה ותקראנה אותי בחלה ואכלתי מאת היו
ובן אינו עובר אלא אם היה בהן גדול שהוא מקריב אונן כמו ש
שכתבאר בסוף הוריות וטובל יום לא נבמרה טהרתו עד הערב
שנא וכן השמש וטהר ולפיכך אינו עובר ומחוסר בגדים הוא בהן ה
הדינו של אה בפחות מזרבע דברים והם כתבת ומכבדים מצנפת
ואכבט וכהן גדול בפחות משמנה דברים והם ארבעה הנזכר מוסף
עליהם בין נחשן ואסור ומיעיל ואלו הן הקדושים בגדי זבח כמו ש
שכתבאר בספרי ונאמר וחגרת אותם אכבט אהרן וכינו וכו' וזית להם
כהנה לחת עולם ונאמר בזמן שגבריהן עליהן כהונתן עליהם ו
רע בי כמו שמחוסר בגדים פסול כן מיותר בגדים פסול ואפי' מחוסר
כל שהוא בגדינו ורחמי עלי לזכור כהן שכהן אסור לעבוד בתפילה
של יד לפי שהן חוננין בין הבגד לבטו ורחמנא חמי יהיו על כשרו
שלא יהא דבר חונן בינים לבין בשרו אבל שלהן על השער בין הדין
והמצנפת ואינן מתכבדן במצנפת ומחוסר כשרי הוא הזב הזבחה
והמצנפת והיו לרוב בשבט טהרת כל אחד מהן קודם הבאת קרבנו
המיוחד לו כמו שאמרנו הוא הנקרא מחוסר כשרים ואסור לו
לאכול קדשים עד שיביא כשרתו כמו שכארנו בהררי שלפנינו ומצנפת
הפסול אונן במחוסר כפרה שהוא מחוסר טהרה ולפיכך הוא פסול
לעבוד שכן אמר רחמנא כיוולדת שהיא מחוסרת כפרה וכפר עליה
הכהן וטהרה מכלל שהיא טמאה קודם לכן ושלל רחוק ידים ורגלי גב'
פסול שכן ורחמו אהרן וכינו ממנו את ידיו ואת רגליו כבוא אל האהל
מועד חקת עולם לו ולזרעו ואמר עד כבגדים חקת עולם כמו שזכרנו
ולפיכך כמו שמחוסר בגדים פסול כמו שזכרנו כן מי שלל רחן ידים
ורגלים והואיל וחברת קדוש ידים ורגלים לזכור סדר עשייתו וענין
הכרחי מדינו סדר עשייתו ששים ידיו הימנית על רגלו השמאלית

והשאל המים מן היזור עליהם וחוכך רגלו בידו בשעת רחיבה והוא
כפוף לא יטב על הקרקע שאין ישיבה במקדש של לעמוד לשרת בשם
ה' לעמוד לפני ה' לשרתו ואסור לרחוץ בביור עמו סכ' ממנו ולא
'בתוכו' ולא יהיו בביור מים פחות ממים שיספיק לארבעה בהכי' שכ'
והחנן אהרן וכינו ממנו והיו בני אהרן אלעזר ואיתמר ושנחם ואין
בדין שהיו מימי הביור מן המעין רק כל המים כשרים ואם קדש ידיו
ורגליו נחשך עליו היום חייב ממחרת לקדש שנית לפי שיריו נפסלו ב
בלבנה ואם הוציא ידיו חוץ לחומת העזרה אינו חייב לקדש שנית ואם
יבא כל גופו מקדש שנית ואם כטמא ידיו מוטבילן והם טהורים כמו ש
שכתבאר במקדש ונותן מקדש טהרות ואינו חייב לקדש שנית וכבר זכרנו
לך בינו' שכל המשתין אפי' כטמא גופו יטבול ואינו מקדש שנית וכבר
כתבאר בני שמקדש שנית ואחזור להשלים הפי' אמר ערל נאמר ב
ביחזקהל כל בן כפר ערל לב וערל בשר נתן הערל כמו בן כפר שהוא
פסול בלי הפי' ומה שאמר טמא כגון כטמא באיזה דבר מן הטמאות
כמו שכתבאר חלקי הן בסדר טהרות יושב שכ' לעמוד לשרת' שלא
תהיה עבודה אלא משומר וכפס' שאין בין ידיו וכין הכלי חניפה אמרו
רצפה מקדשת וכלי שרת מקדשין וכל העזרה תקדש הכבש בתוכה
כמו שמקדשין בלי שרת הדבר הכבש בהן מה כלי אין דבר חונן
בינו לבין הכלי חף קרקע לא יקרא דבר חונן בינו לבין הרצפה בין
שהיא החונן בלי אדם חו' בהמה והעבודה לא תהא חלה בימין וכל
קבלת הדם נזרקה והוא מה שאמר כל מקום שכ' בו יד אינה אלא ימין
אכבט אינו אלא ימין וזה בעניני העבודה בלבד הוא מה שאמר
כל מקום שהוא אומר יד התם הוא ימין ור' שמעון אומני הנאיל ואינו
אומר בקבלה יד ולקח מים השר ולקחת מים אש קבל בשמאל כשר'
וחכמים אינן למדין אלא מן האכבט לפי שכ' בקבלה אכבט ענין
מה שאמר ולקח הכהן מים הטמאת באכבט וכתן שלא תהא קבלה לא
בימין כששך על היצפה ואפסו פסול וכל הם שנת מנואר הזבח
על הארץ משני שנה ה' שתהא קבלת הדם מנואר הזבח שכל ולקח מ
מדם הפי' ואין כל מקצת הדם לפי שכבר זכר לקבל כל הדם שכ' ואת
כל דם השר חלה כל מה שזכרנו דם מהשר יקבלנו מדם השר ולחמדם
השער ולא מדם

התמינית נסדר שחיתת קדשים הנאיל וזכרנו אותן זהו שיאחז הנזאר
ומוסף הסימנים והנורידין לחוץ עד שהיו כבד אור המזרק ושחט כ
כדי שיכבים הדם כלו בכלי והוא מה שאמר צריך שיתן הנורידין לתוך ה
הכלי' וכשצריך המזבח בשר זהו במסכת מדות יתבאר לך נורת
הכבש והיסוד וזולתן מכלי המקדש ומקומות ועוד כו' כזכר מזה קצת
במסכתא זו ומת שאמר כהן פסול ר' הכשר אבל הכבשים מתכפרים
וזוה הכשר אינו נאכל לפי שמאחר שהגיע הדם למזבח נתכפרו הכבשים
ואם אירע פסול ושכניו בכשר אחריו אינו מחוסר כפרה וכמו זה ל
למה שכ' ואפי' נתתו לבס על המזבח לספר כיון שהגיע הדם למזבח
נתכפרו הכבשים אמר' לכתרה נתתו ולא לחכילה ר' אסור לאכול
הכשר כשאירע כו' שנוי וכבר כתבאר בתוספתא דזבחי' שערל ויושב
אונן וכעל מום שיעברו באזהרה ולא במיתה ורע שהמזבח עשרה
חמות גבהו כפי מה שיתבאר אחר זה והוא השם באמצעיתו כהנוט ה
הסיקרא' וכל מה שזרקין מרמי הקרבנות בחמש חמות העליונות
שהם למעלה מהרשום הזה נקראים הכתנין למעלה וכל מה שזרקין
למטה מן החנוט הן הכתנין למטה וכפ' שלישי ממדות חמר במזבח
חנוט של סיקרא חגורו בחמוט להכדיל בין דמים העליונים לרמים ה
התחתונים ועוד יתבאר במסכתא זו חיוה מן הקרבנות דמן כתן ל
למעלה וחיוה דמן כיתן למטה והכתנין בחוץ הם הקרבנות שזרקים
דמן על מזבח החנוט והכתנין בפנים הן שזרקין דמן על מזבח
השמימי או אל מביית קדש הקדשים כמו שיתבאר בחמישי מן המסכת'
הזאת ומה שאמר אין בו כרת' מן שאכל מן הכשר הזה שזכרנו כ
בזריקת דמו השנוי הזה אינו חייב כרת ואין להכה כר שנוטין

ב

השוחט את הזבח לזרוק דמו בחוץ או מקצת דמו בחוץ
להקטיר את אמוריו בחוץ או מקצת אמוריו לאכול ב
בשרו בחוץ או כוית מבשרו בחוץ או לאכול כוית מעור
האליה בחוץ פסול ואין בו כרת
לזרוק דמו לשחר או מקצת דמו למחר להקטיר אמוריו
למחר או מקצת אמוריו למחר לאכול בשרו למחר או
כוית מעור האליה למחר או כוית מבשרו למחר פסול ו
וחייבין עליו כרת

כבר ידעת שהאילי מכלל האמורים והיא נשרפת
ומתאפי' אלנו הריבוס שתהא המהשבה לחבל דבר שדרכו לאכול כמו
שיתבאר אחר ול' ציך חמ' מעור האליה לפי שרעיתו על עור האליה ש
שאינו כחליה לזה הענין וכששחב לחבלו כחילו חשב לאכול דבר ש
שדרכו לאכול וככל מקום שהוא אומר פסול ואין בו כרת וכל
שהבשר ההוא פסול וחסור לחבלו' ומוי שאלו אינו חייב כרת ולא
נתכפרו הכבשים שלא עלה להן הזבח והמקום שהוא חומר פגול
הוא שכ' עליו פגול הוא ל' זרעה המקריב אותו לא יחשב לו ואכלנו
עונו ישא והוא חמ עקר זה והו' שאמר

ד

זה הכלל
כל השוחט והמקבל ומהלך והזורק לאבל דבר שדרכו
לאבל להקטיר דבר שדרכו להקטיר חוץ למקו פסול
ואין בו כרת חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת ובלבד
שיקרב המתיר בצעות

אמר הכתוב ואם האכיל יאכל מבשר
זבח שלמינו כיום השלישי לא ירצה המקריב אותו לו פגול יהיה
ואמרנו כוף חזק ל' מיע במחשב לאכול מזבחנו כיום השלישי הכתוב
מדבר' חו' אינו מדבר אלא בחובל מזבחנו כיום השלישי אמרת אחר
שהוכשר יחזור וישכח והביא רמיה גם כן ממה שאמר הכתוב קמ
המקריב אותו בהקדבה נפסל ואמר ערל לא יחשב במחשבה נפסל'
וכבר כתבאר חזק' שאם המחשבה הפסיד באחר מאלו הענינים ש
שבהן הזבח נפסל ל' בשעת שהיטה חו' בשעת קבלת הדם במזרק חו'
בשעת קולבה למזבח חו' בשעת זריקת קדם על המזבח

65 B

זה הענין

כלו מזה אחר אה תבין מה שזכרנו לעיל מה שיהי' והלכה כחכמים' וראוי לידע בבאין שאל חשב על חצי זית חוץ למקומו ועל חצי זית חוץ לזמנו בין שקרמה מחשבת הזמן או לא קרמה הזבח שגול והייבים עליו כרת לפי שעקר בדיניו שחצי זית אינו מועיל במקום כזית' וכן אם חשב על חצי זית בין לחבילה בין להקטרה וחסכו חשב על חצי זית אחר כמוה המחשבה הרחשונה עד שיהיו שתי המחשבות בטובה אחת בין חוץ ל למקומו בין חוץ לזמנו שהיא מנאסף וכאלו חשב על כרת וכדון כד יני אונתה המהשבה' ואם חשב לחבול בחצי זית וכשתכלל בהמה או חיה חצי זית הוא מנאסף כי פס חבילה אחר הוא'

ברק שלישי כל הפסולין ששחטו שהיטתן בשדה
שהשחיטה כשרה בורי כנשי ובעבדי אפי' בקדשי קדשים ובלבד שלא יהיו טפאוס גוגעים ב כבשר לפיכך הם פסולין במחשבה ובלן שקבלו את זה הרם חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם יש דם הנפץ יהווה הכשר ויקבל

אמר דחמנא נשחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן לא התגס בשחיטה כפי אהרן אלא שחט כל מי שירצה ומקבלת הדם ואילך כד' כהן כמו שזכרנו באמרו מהבלה ואילך מנות כהנה' ולפי שאלו הפסולים כשרים לשחיטה פוסלים במחשבה' וכל אה שחטו שלא לשמן או חוץ למקומו או חוץ לזמנו כמו שזכרנו' ודע שמוותר לכתחלה למר ולנאשה ולעבד ששחטו קדשים' ומה שאמר בבאין ששחטו שמורה ד שלכתחלה לא ישחוט גורם שחא יגע בבשר' ואל יקשה בעיניך היותה הטומא שחט קדשים מפני ששחיטה קדשי' בעצרה הכרח כמו שהקדמנו והטמא אסור לו ליכנס לעצרה כמו שזכרנו בשביעית לפי שזה חשוד בהיות הטכין ארוך ושחטו והוא חוץ לעזר או בשער גב' וזכר אמרנו כפי שני מהמסקת' הזאת שכל הזכרים שקבל דמן זר אוני וכי יפסל כל זה אם קבל דם הזבח בלן וכן מה שאמ' למעלה שאם קבל המקבל והוא מכנין חוץ למקומו פסול וחוץ לזמנו פסול על מנת שיהא מקובל שפסל המחשבה ראוי לקבלה' אבל אלן הפסולים שאינו ראויין לקבל' אם פסלו המחשבה בשעת הקבלה לא שפסל הקרבן לפי שאם נותר כל שהוא מרס הכפש יחזור הכשר ויקבל במחשבה כשרה שאין פוסל ה הקרבן במחשבה בעבודה מן העבודות אלא הראוי לחונתה עבודה שמחשבתו מועלת עד שלא יהא פסול בקבלה אלא מצד מחשבתו כמו שהתנינו על הפסול שיקרב המתיר כמותו וזכור העקר הזה גם כן'

ב קבל הבשר ונתן לפסול יחזיר לבשר קבל מימינו ונתן לשמאלו יחזיר ל יומינו קבל בכלי קדש ונתן בכלי חול יחזיר לכלי קדש גשפך מן הכלי על הרצפה ואספו בשר נתנו על גבי ה הבכש שלא כנגד היסוד נתן את זהנתן למטה למעלה זאת הנתן למעלה למטה את הנתן מבפנים בחוץ ואת הנתן בחוץ כפני אם יש דם הנפש יחזור הבשר ויקבל

הודיענו שמאחר שהקבלה כשרה אינה באה לידי פסול מן הפסולים א אחר כך עור שכ לענין אחר ואמר שזה הדם שקבל חונתו הכשר ונתנו לפסול אם זרק אותו הפסול ושכח מקומו שהקרבן חינו כפסול הנחיל' ו מה ששנה הזכרנו ראונו לזכור

וחשב על זה הקרבן מומנו חוץ לזמנו או יקריב מומנו חוץ לזמנו כמו שזכר אותו הקרבן יקרא פגול וחייב על חבילתו כרת ואינו כ' אותה הקרבן ולא ע'ה לבעלי' כמו שכ' לא ירצ' ופקדו דינו בשום בין שחשב עליו לחבול מומנו חוץ לזמנו בין שחשב עליו להקטיר מומנו חוץ לזמנו ואומר שהוא פגול על שני פנים אעפי' שהקטוב זכר חבילה חוץ לזמן שכ' אה האבול יחבל אכל אמרו בשתי חבילי' בהקטוב מרצ' אחת חבילת חדר ואחת חבילת מזבח לפיכך כמו שהבשר הראוי לחבול אם חשב לחבול חוץ לזמן חבילה פגול כן האימורין הראויין לישרף או קדש שראוי ליזרק שאלו הן חבילות מזבח מן הקרבן ר' רמו ואימוריו אם חשב עליו הן להחילן למזבח חוץ לזמנו פגול אבל לא ארבע פסול בשעת הקרבה והשחיר מן הכשר שום דבר אחר זמן הראוי לחבילה' ועוד יקראו זמני חבילה כפי החמישי' הרי זה נקרא כותר לא שגול' והאובל' גב מן הכותר חייב כרת כמו שיתבאר משפט הכתוב שזאמר ומוכרינו שגוני שא' 'אמנם הקרבן ככר נתקבל וכרזה יעלה לבעלים' ושומר חלה העיקרים ככל המעשה כי פעמים רבות יכפל זכרון פגול והכ' בתענה' ולא ננאסף לשנות זה השי' ככל מקום' ואמרו בגמר דין הפגול לחיובה כהרצאת בשר כך הרצאת פגול' מה הרצאת בשר עד שיקרבו כל מתיריו אף הרצאת פגול עד שיקרבו כל מתיריו וזהו ע ענין מה שאמר וכלבד שיקרב המתיר כמותו' ר' כי מה שאמרנו חוץ לזמנו פגול וחייבים עליו כרת על מנת שלא קדמה למחשבה ה הרצאת מחשבה אחרת פוסלת בשום ד' מעניני הפגול ולא תבא אחריה ע' מחשבה מן המחשבות הפוסלות שזהו הפגול שחייבים עליו כרת הנחיל' ולא נולד כו פסול כל עקר וזולתי' מצד מחשבת הזמן לכני' ולולי הנתה המחשבה היה הקרבן כשר אבל במהום איחורה למחשבת ה הזמן שום דבר פסול הקרבן מצד אחר מלבד מחשבת הזמן אותו ה הזבח פסול ואין חייבים עליו כרת לפי שלא קרב המתיר כמותו' וכבר מה שאמר וכלבד שיקרא המתיר פירושו כך הוא וכלבד שיקרב הדברים המתירים זבח כשר וזבח כשר זה הפסול כמותו ר' שיגמור עבודתו כלן במחשבת שגוני' וכן או בשתיקה יעלה מזה מה שאמרנו כהרצאת כשר כך הרצאת פגול' והתחיל לבאר זה בשני דוגמות ואמ' ה

כיצד קרב המתיר במצותו שחט בשתיקה קבל והלך זורק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו קבל והלך וזרק חוץ לזמנו או ששחט בשתיקה או ששחט קבל והלך וזרק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו קבל והלך וזרק חוץ לזמנו זה הוא שקרב המתיר במצותו כיצד לא קרב המתיר במצותו שחט חוץ למקומו קבל והלך וזרק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו קבל והלך וזרק חוץ למקומו או ששחט קבל והלך וזרק חוץ למקומו הפסול וההטאת ששחטו שלא לשמן קבל והלך וזרק חוץ לזמנו או ששחט חוץ לזמנו קבל והלך וזרק חוץ לזמנו או ששחט קבל והלך ו זורק שלא לשמן זה הוא שלא קרב במצותו

כבר ידעת שהמחשבה אינה חלה באחת מאלה ד' ענינים או בכלן ר' שחיטה וקבלה והלך וזריקה שאם חשב בכלן חוץ לזמנו חוץ במקדת חוץ לזמנו וכמקנתה היה פגול מן המחשב ועבד התם כמו שאמ' בשתיקה כל שכן אם היתה מחשבתו במקנת ההוא כמותו ר' מחשבת כשרה זה הזבח מוכרל בפסול חוץ לזמנו כלבד ולפיכך הוא פגול כמו שזכרנו למעלה וכבר כאמ' כפי האשון שפסח ונחטאת כלבד כשכלן אם חשב כהן שלא לשמן והענין כלו מכוח' מת' מה שהקדמנו לאבול בוית

בחוץ ובוית למחר בוית כחו' כחצי זית כחו' ובהצי זית למחר כהצי זית למחר ובהצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת זו אמר יהוד' זה הכלל אם מחשבת הזמן קרבה למחשבת המקו פגול וחייבי' עליו כרת ואם מחשבת המקו קרמה למחשבת הזמן פסול ואין בו כרת וחכמי אום זהוה פסול ואין בו כרת לאוכל כחצי זית ו להקטיר כחצי זית כשר שאין אבילה והקטר מצטרפין

62
4

ור' יהודה אומר הנזיל נאח הנזיל כמו שחשב אור הניתן ככל כלי שפך
 גב' אם חשב על אותו דבר ככול נאין ר' יהודה חולק על המקשה שבני
 מקומות כותבת הרם אבל מורה שלא ככל אשפי שאם נתן במחשבת
 ככל לפי שפיר' יהוד' בדם שחזן למקומו במקומו הנ' דל' שאם חש' על
 הזריק' במזבח עצמו לא חזן לעברה כאלו השם לזרוקו במקומו ואינו
 חולק גב' אם חשב שיאכלנו טמאים וכו' שלא ככל לפי שהן דברים חזן
 מן הזבח וכבר שודעתך שענין בחזן ובפנים מוכח הפנימי
 ומזבח החיצון נשקדמים הנזרקים על הפרשת ובקדש הקדשים חזן גב'
 בקדשים בפנים והלכה כהכחיה

פרק רביעי בית שמאי או כל הנתנ' על מזבח החיצון

שאם נתנן מתנה אחת כבר ובהט' אר' שתי מתנות בה אום אף הטאת שנתנה מתנה אחת כבר לפיכך אם נתן את הראשונה בתקנה ואת השנייה חזן לזמנה כבר נתן את הראשונה חזן לזמנה ואת השנייה חזן למקומה פגול וחייבין עליו ברת

עוד יתבאר לך בש' שאחר זה שהקדמות שזורקים דמן על מזבח החיצון יש מהן טעון מתנה אחת ויש מהן טעון שתי מתנות ויש מהן טעון ארבע מתנות כמו שיתבאר וכל זה למנה' אבל אם נתן מתנה אחת בכל קרבן וקרבן נוסף כבר לפי שכ' נדם זבחיך יספך על מזבח כפיזה בד' שיהיה' וחלוק בש' נדם בחטאות שנכפל בהן שלשה פעמים על קדמות מזבח העולה ומיעוט דבים שנים' ויהיו כלן שש מתנות' אמ' בש' דל' מנה' וכל' ל' ש' שכל זמן שזמה מרם החטאות פחות משתי מתנות לא כבר נדם אומרי' שבפסוק היא בלבד מן הב' שכ' בחטאת הוא שכתוב בהן קדמות מזבח העולה אינו אומר מעוט קרבן' שני' יראה היות סוגיית שכית פני' מכות אל הכאור האמיתי בלעדי כנייה אל המכט תוכפת בתוסף בהון נשכי פסוקי' האחריו כתוב בהן קדמות מזבח העולה ולפיכך יהיה המזבח מוב' פסוקי' ד' מתנות' למנה' ואחת ל' עכ' ויעלה בירינו מהמהלוקת זו שבה שאומר מתנה אחת הוא העקר ועליו דאני' ל' מונך' וס' שאר למנה' לפיכך אם ורק ראשון' בתקנה לא הפסיד הקרבן ואש' הפסיד המחשבה בהזחה שכיה ומה באחריה' ואם נתן הראשונה חזן לזמנה יהיה הקרבן פגול ואש' לו כתן השניה ומה שאחריה אינן אל' תשלום המנה והיון מתנאי' הכפרה הכרח עדי' שכלך אחר המחשבה בהן ולרעת בש' שאומרים שתי מתנות הן עקר בחטאת אם נתן את הראשון חזן לזמנה והשניה חזן למקומה אינו פגול לפי שכבר עכב מחשבת הזמן עב' מ מחשבת המקום בשתי הזאות' ושכיהן יהוד' עקר ולפיכך יהיה כשנחט חזן לזמנו וקבל חזן למקומו שאינו פגול כפי העקרים שב' דנו בש' הפני' נאין' חנו כריכים לשכית בשנחט חזן לזמנו חזן למקומו ששענינו מחשבת הזמן ונחשבת המקום כמו שכתב' אר' בפרק השני' וזכור זה תמיד בכל המקומות שלא זכרנו אל' על המחשבה

ב כל הנתנ' על מזבח הפנימי שאם חסר אחת מן המתנות כאילו לא כבר לפיכך אם נתנו כלן בתקנן ואחת שלא בתקנן כסול ואין בו ברת

אמר ר' יהודה בפר החטאות הקדש ביום הכפירים ולפני הכפרת יזה שבע פעמים' ואמר' בשעיר החטאת שחברו שעיר המשתלח ושעם את דמו כהג' נשח' לרם הקד' דל' שיה' שבע פעמים' ומורה שהיונות ששפטים מעבנות זו לזו לפי שהטעות מכל' מוספדים ולפי שכלן נריכות להן חזן הקרבן פגול עדי' שפסיד חזן המחשבה דל' מחשבת הזמן כפי העקר שכתבנו בש' הפני' בהדחת כפר' כך הדחת פגול' ולכך צריך בתקנה המחשבה שפסלת ההיונות ההכריות כלן אם היה הפסד בהזחה ומז' יהיה פגול וכבר אמרנו שמתנות ש שפטים כלן הכרחיות בכפרה ולפיכך אם הפסיד המחשבה בתקנת ס' המענות והוא מה שאמר' אחת שלא בתקנה' בין שאיחד תנאה חזן הקד' מה הקרבן הוא פגול' וקאובל ממנו אינו חייב ברת

וכמו שאין מחשבתו פוסל' כמו שאמרנו הנזיל ואינו ראוי לזאת עבוד' גב' אין סובלין מעשיו אל' שאם נשאר מרם הנפש שיחזור הכשר ויקבל ויזרוק הדם במקומו וזכור זה העקר והוא מה שאמר' אין מחשבת מועלת אל' כפי שראוי לעבודם' וכבר הראינו נכמין הראוי לעבוד השהח את

ה הובח לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר כשר' איעור פוסל לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר פחות מכוד' כשר לאכול כחצי דת ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אבילה והקטרה נצטרפין

כל זה מנחה ואין הלכה כר' אליעזר השוחט את הובח לאכול כזית מן העור מן הרוטב מן הקיפה מן האלל מן הע העצמות מן הגידים מן הטלפים מן הקרעם כשר ואין ח חייבים עליהם משום פגול ונתר וטמא

דנוט הוא המרק וקיפה היא התכלין שמכשלין בתכשיל הראוי להן' ואלל סיורי הכשר המתדבקים כעור בשעת הפשא' וגידים שם נוסף על הגידים ממש' ועל הצורקים הדופקים ושחין דופקים ועל סמתרים' ועל הגידים הקטרים הפרקים וכשהוא אומר' כזה הענין קרני' וטלפים דל' השמוכו לבוף ששחנותי' חותם מבזבז מזה דם חומ' אם חשב על כזית על ש' דבר מכל זה לאכלו חזן למקומו לא פסל הובח אכל הוא זבח כשר לפי שאלה הדברים אעתי' שנחכלין חזן חוששין להן נאין' קומתן עליהן לחובלים' וכן אם היה הקרבן עצמו פגול חזן נותר וחכל' כזית' מאותו הפגול או הנתר או אכל מזבח כשר וקיה האוכל' טמא ולא חכל' משום אחר מהן מהכשר עצמו רק מן הקרנים ומן האלפי' ומן העור וכל מה שסיפר אינו חייב כרת כמו שפיר' האוכל' כשר נות' או פגול או האוכל' בש' קדשים והוא טמא וכבר בארנו בפרק השני מהו הפגול ומה הוא הנותר

ה השוחט את המוקדשין לאכל שלי' או שלי' ב בחזן' א פיגול המולק חזן בפנעם לאכל ביציהם בח בחזן לא פגול חלב המוקדשים וכיצו תרין אין חייבין ע עליהם משום פגול ונתר וטמא

ככר ידעת שהזבח לא יהיה פגול אל' אם חשב עליו חזן לזמנו כמו שזכר ולפיכך יהיה סדר המ המשנה כך השוחט את המוקדשים לאכול שלי' חזן פגול' בחזן לא פ פסל וכן חש חשב לחכל' מהו חזן לזמן לא פיגול לפי שהן מחוסין על האדם כמו שעור והאלל' ושליל' הוא העובר הנמנח כגוף הבהמה קו קודם גמר כריתו ושליל' היא המכה אשר על השליל' כגוף ושאר' היה הקלבה מנולאת ממה שרימנו כהן' וזכרנו כפירוש ההלכה שטענינו זו

ז שחטו על מנת להנח דמו או את אמוריו למחר או ל להוציאו לחזן ר' יהודה פוסל והכמים מכשירין שחטו על מנת ליתנו על גבי הכבש שלא בגדר היסוד ליתן את הזנתן למסן למעלן ואת הנתנן למעלן למסן את הנתנן בפנעם בחזן ואת הנתנן בחזן בפנעם שיאכלוהו טמאים שיקריבוהו טמאים שיאכלוהו ערלים שיקריבוהו ע ערלים לשבר עצמות הפסח ולא' ממנו נא' לערב דמו בדם פסולין כשר שאין המחשבה פוסלת א' חזן לזמנו וחזן למקומו והפסח והחטאת שלא לשמן

אם חשב שזרוק הדם למחר אז שיקטיר האמורים למחר כלי שפך שזהו חזן לזמנו ושהזבח פגול א' אבל חס היתה המחשבה שיהיה הדם חזן האמורי' נאין' דעת' לא לזריקה ולא להקטרה רק שישאר הכל עדי' מחרת' וכן אם חשב שיוציא חזן ל לעזרה כלכד ונאין' דעתו לא לזריקה בחזן ולא להקטרה בחזן אומרים חכמים הנזיל ולא חשק לא לאכל ולא להקטיר ולא לזרוק' לא פסל

בב

והקצק אימורים על מזבח החיצון ולשרוף קטורת מן הטף בחזן ה' חזן למחנה ולפי שכל חלו זורקין את הדם לפני ומקריבין מהן חמ אימורים על גבי מזבח החיצון שורפין קטורת מוגשן חזן למחנה כמזבח על דעת המזבח זמן ומתיר את אימוריו ליקרב שהאימורים ד דבר שאין לו נאש פוגל במחשבה כמו שכזכר יהיו האימורים פגול נק והאובל ממנו כזית חייב כרת ור' שמעון חומר סוואל ולמדנו הפגול מן השלמים והשלמים כל מעשיהן במזבח החיצון כמו בן לא יסיר ד דין הפגול חלל כמה שיהיו כל מעשיהן במזבח החיצון ואין חלפה כר' שמעון

ה קדשי גוים אין חייבין עליהן משו פגול נותר וטמא ושוחטין בחזן פטור דברי ר' מאיר ר' יוסי טהיב דברים שאין חייבין עליהם משום פגול חייבין עליהם משום נותר ובזבזם טמא חזן מן הדם ר' שמעון אומר ב דבר שורבין להאכל אבל כגון העצים והלכונה זהק והקטרת אין חייבין עליהם משום טמאה

דבר תורה שהגוים מקריבין קרבנות ומקבלין אותן מחס וכבר בארנו בתחלת סקלים שמקבלים מהן דבר הנדר והנדר לל העולות והשלמים וכבר כתבאר בפרק זה הדברים שאין חייבין עליהן משום פגול ומכללן ה הדם נאמר דחמטא כרס נאשי כתיבו לבס על המזבח לכפר נאמר ש לבס יהא נאמר עני לכפרה כתיבו ולא למעלה וכן חס חלל מדס ה הקדשים והיה זה האובל טמא הגוף אינו חייב כרת משום חרבל קדשים בטומאה כמנה שאין חייבין עליהם משום טומאת ולא נאשי נותר נאש משום פגול חלל חייב האובל מומנו משום חרבל דס בלכר כשאר הרמים והלכה כר' יוסי ור' שמעון חומר שהעצים והלכונה נה והקטרת אין בהן משום טומאה ולא טומאת עבמין ולא טומאת הגוף דל שטמאת חס חלל קטרת ולכונה או הקריב עצים טהורין שהיא פ פטור וכן חס היה טהור והן טמאין ואין חלפה כר' שמעון ואין לך ע עצים שמתטמאין חלל עצים של קרבן בלכר שהם נפלים וחומר ל לשורפן על גב המזבח

ו לשם ששה דברי חובה נופח לשם חובה לשם חובה לשם השם לשם אשם לשם ריח לשם ניהוח ו החטאת והאשם לשם חטאת אומר ר' יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו כשר שהו תנאי בית דין שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובר מכלל דברינו כתבאר לך שלא קונדק שיהיו השלמים נשחטין לשם שלמים ולא עולה לשם עולה וכבר הודעתך בתחלת המסכת שהם שחט כרתם כשר והתנה הזה הנדק שהיא כוננת בעל הקרבן לחלה הו דברים מוקף על השוחט נאמר ר' יוסי שהוא תנאי בד הגוף שחין קולט' לא אחר מחשבת העובר בלכר דל השוחט או המקבלס או הזורק חבל בעל הזבח לח והלכה כר' יוסי ולפיכך דברי החומר בעלים מתגלים נדחין ומין ענין המ המחשבה תלוי חלל בעשה חומר העבודות בלכר כמו שכזכר

פרק חמשי איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיתתן בצפון בר זש ושעיר של יום הכפורים שהיטתן בצפון וקבול דמן ב בבלי שרת בצפון ודמן טעון הויה על בין הכרים ועל הפרובת ועל טובח הוהב ומתנה אהת מהן מעבבת מש שירי הדם היה שופך על יבור מערב של טובח החיצון אם לא נתן לא עבב

קדשי קדשים נקראין העולה והחטאת נה והאשם ודבר תורה בחטאת והאשם קדש קדשים היו ולמדנו העולה ל לפי ששום עש החטאת והאשם בשחיתתה וקבל דמה כיון שיתבאר ומקום שחיתת העולה נאמר בה נשחט אותו על יד המזבח בעונה וכאמר בהטאת במקום אשר ישחט קעלה תשחט החטאת וכאמר ב באשם במקום אשר ישחט את העולה ישחט את האשם ואמרנו בבין חל לכל החטאות שלא ישחטו אלא בצפון וכן המקבל דס לא יסיר ח אלא בצפון שם שמון לשחיתתה ולקח מלס השר שיהיה הקבול בצפון

ג אלו דברים שאין חייבים עליהם משום פגול הקומין והלכונה והקטרת ומנחת כהנש מש ומנחת כהן משיה ומנחת נסכים והדם והגסבין הבאים בפע עצמן דברי רבי מאיר וחכמים אומרי אף הבאים עם הכהמה לרג שכן של מצורער שמעון אומר אין ח חייבים עליו משום פגול ור' מאיר אומר חייבין עליו מ משום פגול שדם האשם טתירו וכל שיש לו טתירים ב בין לאדם בין לטובח חייבין עליו משום פגול

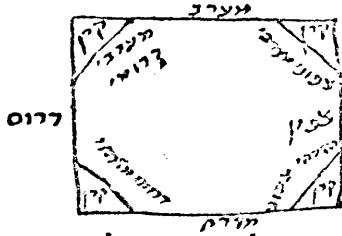
כבר ידעת שהפגול למדנו אותו מן השלמים שכ' נאש האובל יאכל מ מבשר זבח שלמינו וגו' נאמר מה שלמים נוימורים שיש להן מתירין פ בין לאדם בין למזבח חייבין עליו משום פגול וענין זה המאמר כי כל דבר שחיונו ראו ליאכל כפי הדת ולא ליקרב חלל חס קדם לו מע מנעשה חמר נאח גמר אותו מעשה כתיבנו יהיה ראו אותנו דבר ליאכל או ליקרב כגון האימורים שאכלו להקריבין עד שזרק הדם ובגון הדבר הנאכל מן השלמים שאכלו לחובלן חלל חמר הקטרת האימורים למזב' וזריקת הדם ויתיר החיומורים למזבח והאימורים מתירין כשר לחדם וכשהיה מנשכר המחשבה בחזן למזבן כמו שכזכרנו יהיה הותר דבר ש שהיה דבר ראו ליאכל או לישקף פגול וחייב האובל ממנו כרת חק הדבר שאין לו מתיר חלל חמר עבמו מתיר לזולתו חזן חייב האובל ממנו כרת אעפי שהבסיד המחשבה ופגול מהו ענין שאין חייבין עליו משום פגול ומכלל זה הקומין והוא הדבר שלקח הכהן מן המנחה ונתנו על גבי המזבח כיון שז' וקמץ משם מלח קומנו לפיכך האובל אותו הקומין או הלכונה אעפי שהינחה כתיבנו אינו חייב כרת לפי שאין שם קדויות מעשה להתיר הקומין והלכונה לקרב רק הן בעמין הן המתירים וכן קטרת ומנחת כהנים שורפין אותן כ כלן ואין לוקחין מהן קומין לזמן הקומין וכשירי וכן מנחת כהן מנשחט והוא קרבן כחן גדול בכל יו וכאמר בתורה וכל מנחת כהן כ כליל תהיה לח תחל ומנחת כהן הוא חלל שמוכחים עם הקרבנו כמו שכבאר בתחלת יומות והדם רונה בו דס הקרבנות כלן לפי ש שהחם מכשיר זולתו ואין מכשיר כמו שכזכר והנכסים הבאים בשמי עבמין הם היינות שמוכחין בנדר וכרסה כמו שיתבאר במסכת וכבר זכרנו ביאור זה בשקלים וחומר ר' מאיר שדם הקרבן מכשיר הנכסים הבאים עמו למזבח ולפיכך חייבין עליהן משום פגול וחכמי אומרי שהנכסים חבל הזבחים חין להן מתיר חלל דינם כדן הדם ומכלל זה לונשין של מנורע כמנח העקר הזה העולה כירינו שהקרבן או המ המנחה שהיה ממשגל כפי תנאי הפגול שכזכרנו בפרק השמי וכמו ש שיתבאר בתחלת המסכת כינו יהיה פגול המנחה שהחוב מן המתירי עבמין שלא קדם להן מתיר חיוני חייב כרת והאובל מדר שיש לו מ נותרין חין שהיה אותו דבר נותר לחס במנשירי מחטות וכשירי ה החטאות והאשמים או השלמים בין שהיה ראו לישקף כמו האימורים וכשר העולה חייב כרת משום פגול וכבר בארנו כפי יאור זו ההלכה כר' שלא נטנדק לשנות חלו העקרין בכל מקום והלכה כר' שמעון י

העולה דמה מתיר את כשרה לכזבח ועורה לכהנש ע עולת העוף דמה מתיר את כשרה למזבח חטאת העוף דמה מתיר את כשרה לכהנז פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמן מתיר את אמוריהן ליקרב ר' שמעון אומר כל שאינו על מזבח החיצון בשלמים אין חייבין עליו מ משום פגול

פריס הנשרפין הן פרי יו הכשורים ופר הכא על כל המנחות ופר העל' נאשרפין הנשרפין הן כשירי יו הכשורים ושעירי עי ודין התורה לשרוף אותן ל שעירי עי כמו שביאר בתחלת דברינו כנוסכת הזאת עש שיישקן למדן חכמים ממה שכ' בער העולם חטאת הקבל חטאת הקבל הוא בבין חס לכל חטאות הקבל שישרפו ודין כדן פרי כהן משיח ופר העולם כגון כשירי שכן זריקת דמן לפנים וכקאר אימורים והוא מ מה שאמר כשירי נאמר כשרה העלם דבר של כבוד חטאת הקבל הוא לרכנות שעירי עי לכל החומר בענין לל הזאות וזריקת לבנים נה

67
4

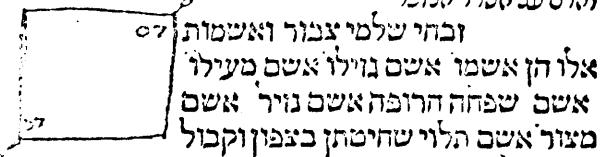
למזבח ואני מזייר עתה צורת ריבוע המזבח כדי שיתבאר לך אלג
השבות והקרבות בלכוד עד שזייר צורת המזבח כלו במקומו ומדות
וזה הוא צורת ריבוען

ומקום הכתוב תוך הד' פנות ובאמר
בתורה על החטאת במקום הקדש
תחלל בחצר אהל מועד והוא ענין
לפנים מן הקלעים למשכן ובאמר
על כל זכר בכהנים יאכל ולמח
תחלל לוי וליל לשי שמואלו התיר
שהוא קדשים קלי כאמר בה שלח
תחלל לל לוי ולילה כמו שזכר בפרק הזה לשיכך מינו ראוי לכתוב
זאת שהיא קדשי קדשים גם כן מיום ולילה ולמה היא עד הצות הלילה
כדי להרחיק את הקדש מן העבירה כמו שכתב בתחלת ברכות

**העולה קדשי קדשים שחיטתו בצפון וקבול רמזבבלי
שרת בצפון ורמזבבלי שתי מתנות שהן ארבע וטעונה
הפשת וניתוח וכליל לאישים**

לא כאמר בעולה קדשי קדשים
אלא מפני שלח כאמר עליה כן בתורה אבל הטובה בין החטאת והאש
והעולה במקום שחיטתן וקבלת דמן כמו שבארנו בתחלת פרק הזה
ולפיכך היתה גם היא קדשי קדשים כמו החטאת והאשם ודבר תורה
בעולה והפשיט את העולה וכתם אותה לנתתיה והקטיר את הכל ולא
כאמר בעולה על קרנות המזבח כדי שנהאמר עליה שהיא זריבה ד' מ'
מתנות אבל כאמר בזריקת דמה וזרקו את הדם על המזבח כביב ו'
ולפי שכן הכיב הונדכו שיהיו הנותנות כוללים ארבע כותלי המזבח
וזה היא כשיה שתי מתנות בשתי קרנות שהן כלכסון וזהו שהקד' רל
ששניהן כוללים הד' כותלי' והכני מזייר עכשיו ריבוע המזבח ויהיה
הדם הנזרק כמו החוטאים שכתב עליהן דם וזו היא צורת המזבח וזה
הדם על הסדר הנזכר

אלו הן אשמו אשם גזיר אשם מעיר
אשם שפחה הרופה אשם גזיר אשם
מצור אשם הלוי שחיטתו בצפון וקבול
דמן בבלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן אר'
ארבע ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי בהונה בכל מ'
מאכל ליום ולילה עד הצות

כבר ידעת שאין לזכור שלמים אלא שני
כשני עזרת והן שמכשין אותן על שתי הלחם כמו שיתבאר אחר כך
ומהן אותן הכתוב אל החטאת שכ' ועשיתם שער עזים אחד לחטאת
ושני כששים בני שכה לזבח שלמים לכן היה משפטן כחטאת וזלתי
מתן ד' שאין חייבין במתן ד' בקרבן בשום פנים אלא בחטאת בלכוד
וכבר בארנו אלג האשמות הלן בתחלת דברינו
התורה ואיל גזיר קדשים קלים
שחיטתן בכל מקום בעורה ודמן טעון שתי מתנות שהן
ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ו'
ולילה עד הצות המזרם מהם כיוצא בהם אלא שהמוד'
ואכל לכהנים לנשיהם לבניהם ולעבדיהם

התורה היא קרבן
שלמים עם מנחה ועג' כבאר אותה במנחות שכ' וזאת תורת זבח הש'
השלמים אם על תודה וקריבנו וכאמר בזריקת דם השלמים כביב
כמו שכ' בעולה לפיכך כל שלמים דמן טעון שתי מתנות שהן ד' כמו
העולה ואמר דחמכא בחטאת ואללתה הותה במקום קדוש ואמרן א'
אותה במקום קדוש ולא אהדת במקום קדוש לל שהחטאת וכל הראוי
לה והאשם כמשפטק שכ' בתורה כחטאת באשם היא שאינה נאכלת
אלא לעזרה אבל זולתה מן הקרבות נאכלין בכל ירושלים והמזרם ה'
הוא הדבר שהכהן נוטל מתודה ואיל כזיר והוא שנוטל מקרבן תודה
מזה ושוק ונוטל מן הלחם שמקריבין עמו א' מכל קרבן שהקד' חלות
כמו שבאר בשביעית ממנחות ונוטל מאיל כזיר הזרוב בשלה וחזה

גם כן ודבוע המוקם היה מכותל המזבח הצפוני עד כותל המזרחי ו
והוא ששים אמה וכל שכנגד הרחוב הזה מכותל האולם עד כותל ה'
המזרחי והוא ששה ושבעים אמה וזה הרבוע נקרא בשמן לשחיטת ק'
קדשי קדשים וזה יתבאר לך מזור המקדש שאנייר במדות וכן יתבאר
בתוספת זבחים שהמקום הזה מקום השחיטה ופר ושעיר של יו' הכ'
הכבדים אינן אלא חטאת כמו שבארנו בתחלת חלקו הקדשנות ול'
ולפיכך נכנס לפנים כמו שכ' בתורה הקדים אותן על כל החטאות ו'
ולא הקדים העולה אשמי' שהיא עקר ועליה סוף הסדר כמו שכ' כמו
במקום אשר ישחטו את העולה ולמה לא אמר גם כן בקדשי קדשים ו'
וקבול דמן בבלי שרת ככסון לפי שהאשמות מכלל קדשי קדשים ומ'
ונוכלל האשמות אשם ומוזרע שכל דמן אינו נכנס לכבי שרת אלא מ'
מקנתו כדי הבהן ומוקדנה בבלי שרת כמו שיתבאר בפרק האחרון מ'
מונבעים וכבר נתבאר לך בפרק שלפני זה שמתנות שבעים מעבדו'
זו אלת זו ושירי הרם רל הנתה מרם פר ושעיר של יו' הכפולים לפי ש'
שלמד וזייר משרי דם השר של כהן משיח שדיונו גם כן נכנס לפנים
שכ' כן ואת כל' דם הפ' ישל אל יסוד מזבח העול' אשר פתח אהל מועד'
והנה המוקד לפתח אהל מועד מן המזבח הוא נר ונערכו לפי שהיכל
במעבד כמו שיתבאר מנורת המקדש במדות והמזבח לפי שנוי
שהוא שנייר יוננו כאמר בה חס לא כתל לא עכב שהעקר בידינו שירי
מנה און מעבדים והמנחה שהיא עקר דם הזאות

**פריש הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון
וקבול דמן בבלי שרת בצפון ודמן טעון הוייה על
הברוכת ועל סוכת הזהב מתנה אחת מהן מעבכת שירי
הדם היה שופך על יסוד מערבית של מזבח החיצון אם
לא נתן לא עיכב אלו ואלו נשרפין בבית הדשן**

כבר בארנו
בפרק שלפני זה שפריש הנשרפין ושעירי הנשרפים הם כלם חטאות
וקרבן צבור ולמזנו ריכס במתן דמים וזולתו משר כהן משיח רל פר
שגבתו שכ' כן והזה מן הדם שכ' שבמים לפני' אלתפני פרכת הקדש
ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח העולה קטרת הסמים לשני ה'
אשר בהל מועד ונת כל דם הפ' ישפך אל יסוד מזבח העולה וכמו
כך אמר בפר העלם ולמזנו שעיר עז משר מכהן משיח כמו שבאר
ולפיכך מה שאמר בכאן ודמן טעון הוייה על הפרכת תהיה הוייה מ'
מקד' ולא תהא כהונה הזאת א' רק ההזאה ממניין ידוע שהחז' הז'
הזאות כמו שכתבאר

הטאות הציבור והיהוד אלו הן הטאות
הציבור והיהוד ראשי הדשים ושל מוערות ש'
שחיטתן בצפון וקבול דמן בבלי שרת בצפון ודמן טע'
טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות כיצר עלה בכבש
זבנה לכובב וכא לו לקרן דרוסית מורחית מורחית צפ'
צפונת צפונת מערבית מערבית דרוסית שירי הדם היה
שופך על יסוד דרוסית ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי
כהנה בכל מאכל ליום ולילה עד הצות

כבר בארנו בתחלת
דברינו במהכתא זו כל החטאות של יחיד וכבאר ונתבאר גם כן בפ'
בפיק מה שהחטאות שחאתן בצפון וכן קבול דמן ודבר תורה שח
בחטאת ולקח הכהן מרם החטאות במזבחו ונתן על קרנות מזבח
העולה וככ' בארנו בפרק שלפני זה שהחטאת על הדבוע קרנות וסוף ה'
השחוק ונת דמן ישפך אל יסוד מזבח העולה ואמר בשירי זה יסוד
דרומי שהחטאות חזיו ברדתו מן המזבח לפי שהכבש שעליו כו'
ל' מזבח הנה בדרומו של מזבח כמו שבאר בשנייר חותו במדות כ'
כמו שרם החטאת הנעשית בפנים שובבין שירי הדם על יסוד מערב'
שהחט' כן וזך לו נבאחי מן הקיכל כיון שבארנו גם כן דם הנעשית שח
בחוץ שובבין שירי הדם על יסוד הקרוב אליו ברדת מראש המזבח
ולפי שכן דרוסית מורחית הוא על ימינו בעלגתו מן הכבש למזבח
ראוי לכתיל כן והעקר בידינו כל פנות שאתה פילה יתנו דרך ימין

67
B

בצפון מהצי המזרח ולדרום כדלום המזרח היו נקמעות
בכל מקום בעירה ונאכלים לפעם מן הקלעים לוכרי
בהונה בכל מאכל ליום ולילה עד הצות

כשננייר המקדש במדות יתבאר
לך מקום המזבח מן העזרה ונחלקו שניהן כמה שכן נזכרת עליו חת
עולותיה ואת שלמיך וכבר ידעת קצת מה שכתבתי זה שהעולה
קדשי קדשים ושחיטתה כנשון והשלמים קדשים קלי ושחיטתן בכל מן
מקום ר' יוסי חומר היוזכר כלו כשאר לשחיטת עולה ולשחיטת שלמי
וד יוסי בר יהודה חומר חזני ועולה וכו' ושלמים והמזבח לח כיו
לה מקום לקמינה וכחומר במזבח והנותרות מן המזבח לחהרן ולבניו
וכו' וכחומר בה ע' קדש קדשים כחזאת וכחזאת ולפיכך היה דינה נדון
חשמהת והחשם אל כל עזיבה נחלת חלה מכות לעזרה וזמן חובלין
אותה חלה הזכרים כלבר וכיום הקרבתה ועד חזות הלילה השמוך
לנו כמו שכתבנו בפרק אשר לפני זה ועליה חומר הכתוב כל זכר בבני
ההרן יאכלנה וזאת להזכיר כחן שהמזבח אה נכנס ממנו שום דבר
כל הקדשים הנשחטים בעזרה כל זמן שהיא עגום פסולין לפי שכן
נזכרת עליו וזמן השחיטה על גוף המזבח אבל הוא בעזרה לפיכך ר"ל
עליו כל זמן הינתו מניו שלם וזמן מה שאמרנו מזבח שנשחט כל קד
קדשים שנשחטו שם פסולין וכן הקדשים שהיו בחזות שעה בעזרה
לעזר שלם נשחטו פסולין שכן עקר בדיני קדשים בעלי חיים נרחק
וכן שוריו ומחור איכס כזכרין בעזר המזבח שגם שם נאכלה מנות
אלל המזבח ר"ל כשהמזבח מניו שלם כמו שזכרנו וכן קדשים קלים
אינן נאכלין כירושלם חלה שהמזבח מניו שלם ודע ששחיטת קדשים
קלים כהיכל בשעת הדחק מותר לפי שאמרנו בכל מקום וכן חסיל
קדשי קדשים כהיכל והלכה כר' יוסי

חטאת העוף הייתה עשיתה על קרן
דרומית מערבית בכל מקום היתה כשרה אלא זה היה
מקומה ושלשה דברים היתה אותה הקרן משמשת מ
מלמטן ושלשה מלמעלן מלמטן חטאת העוף וההבשות
ושירי הדם מלמעלן גיטוף המים והיין ועולת העוף ב
בשהיא רבזבמורה

החצונות ר"ל המזבח לפי שכן היה הקרב אותה
כני אהרן לפני יחל פני המזבח וזמן כשן לסות פני המזבח ופני י
חלה בקרן מערבי דרומית כמו שיתבאר לך בשתינו ריבועו שני יינו
בפרק שלשים זה ונקרא המזבח חטאת לפי שכן במזבח חוטא לח ימים
עליה שמן ולא יתן עליה לכונה כי חטאת היא ולפיכך כיימנו מקום
חטאת העוף בחזות קרן וכבר בארנו לך בפרק השני שגורי הדם היה
שוקף כל יסוד דרומית וענין מלמעלן ומלמטן נמשלה מן היזע שם
שמעיק גובה המזבח ושפולו כמו שזכרנו בפרק שני וניסוך המים
הוא בחבזבסנו כמו שכתבנו בסוף סכה אבל ניסוך היין הוא תמיד
כמו שכתבנו בתחלת מנחות וכיימנו מקום עולת העוף שהוא במזרח
המזבח לפי שהוא קרוב אל מקום ששך הדטן ושם משניך מרחתו כ
בכונתה

ג כל העולים למזבח עולין דרך ימין ומקיפין
ויורדין דרך שמאל חוץ מן העולה ושלשה דברים אלו
שהיו עולים וחוזרים לעקב

כבר בארתי לך בפרק חמשה כי בשעה שעולה
הכהן למזבח ופוסק על ימין הוא מונח קרן דרומית מזרחית וכוכב
על המזבח כלו וזו יגיע לקרן דרומית מערבית כיוון שיתבאר לך מן
מחזות הנזרה אבל העולה לניסוך המים מן היין או עולת העוף כ
כשננייר לך דעשי שאמרנו שחלו ה' צדק שיהיו בדרך דרומית מן
מערבית חוץ מטריחין אותה לפנות על ימין ולכבד המזבח כיו חלה
מונח חזיתו לחזותו הקרן ומקריב שם ונדרת לחזורנו וטעם זה כי כ
בשעת שהם סובב המזבח נהיים נהיין כיון שיש שיתבאר ש
בעשן המזבח כשעת סובבו וישביר רוח וזמן כיון תמימים יהיו
לכס וכסיהם כמו שיתבאר במנחות וטעם כן עולת העוף שחוש ש
שתמות מן העשן

ד חטאת העוף כיצד היתה נעשית היה
מולק את ראשה ממול ערפה ואינו מבריל וזוה מדמה ע

ושוקף וזוה מנה ודקוק ונה מן הלחם שיוקרי בין עם חיל השלמי
וכל חלו אובלין אותן הכהנים זכרים ונקבות לפי שם בא הכתוב ע
עליהן כי חקך חקך בנין וכו' נחמר בכתוב בפרוש וכבר זכר תורת
שלמינו ביום קרבנו יאכל לא יטח ממנו עד בקר וחיל נזיר הקוש לת
לתורה שהזכר גם כן קרבן שלמים עם מנחה וכבר ידעת שכל מקום
שנ' בו עד בקר מנחתו עד שיעלה עמוד השחר אבל מדרבנן אמרו ע
עד חצות להחמיק הקדש מן העבירה כמו שנזכר למעלה

שלושים
ג כל מה הוסיף
קדשים קלים שחיטתן בעזרה ודמן טעון שתי מתנורת
שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ל
לשני ימי ולילה אחד המורם מהם ביוצ בהן אא שהמור
נאכל לכהנם לנשיהם לבעהם ולעבדיהם

אמר רחמנא על
השלמים ושחטו אותן פתח אהל מועד ואמר להכשיר כל הדוחות לפי
שלא ייחר בו נשונה ואמר כל מיני שלמים מלבד הורה וחיל נזיר שר
שרמה לו חמר בו והנותר מכשר הזבח ביום השלישי בחש ישרף וא
נשחין נאכלין חלה ביום השחיטה והלילה וממחרת עד ליל ג' ומה
שנזכר הכהן מן השלמים והו' הנקרא מורם מהם הוא חזה ושוק שם
בו כ' ח' חזה התנופה וחת שוק התרומה וכו'

הבכור והמעשר
והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן
טעון מתנה אחת ובלב שיתן בוג היסוד שינה באכילתן
הבכור נ כל לכהנם והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל
העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימי ולילה אחת הפסח
אינו נאכל אלא בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות
ואינו נאכל אלא למנויו ואינו נאכל

אלא צלי
אמר רחמנא ככבוד את דמה תזרוק על המזבח ולח חמר
את דמו ואמר שזה כאמר על הבכור שחינו נדון ח
חח זריקה אחת נמער בהמה שמקריבין מנחה החימורים ונחלקין
הבעלים הנותר כמו שכתבנו שיעמים וזמן להכניס בו שום דבר חשי
חזה ושוק יהוא מה שחזר לכל אדם והבכור חובלין אותן הכהנים ו
וכן כתוב בו וכשרם יהיה לך בחזה התנופה וכו' וכבר ידעת שחזה
ושוק דומה לשלמים כמו שחמרנו המורם מהם כיוצ בהם והשלמי
נחלקין לשני ימים ולילה ח' וגם כן הבכור חובלין אותן הכהנים לשני
ימים ולילה ח' בכל העיר בכל מן חובלין חזה ושוק וכל מן
מה שם בשח הוא דבר תורה וכבר בארנו אותן בשמים ואמר הכ
רצובו שתהא מתנה כנגד היסוד לפי שכן בעולה וזרקו את הדם ו
נחמר בחלו חת דמה תזרוק על המזבח לפיכך כמו שהשילה מי חשפר
בלח יסוד שכן חל יסוד מזבח העולה כן חלו וכמדות יתבאר לך שפני
המזבח יש מהן שיש להן יסוד ויש מהם שהן להם יסוד שמה ננייר
זה ודע כי מה שאמרנו בתחלת דברינו במפכתה הזאת שלמים הו
הדומים להם לא היתה כונתנו לחל על חלה הב קרבנות ר"ל הבכור
והמעשר והפסח לפי שהן דומין לשלמים במקומו השחיטה ובהקטר
חימורים ובמקומות החבילה והיות החובלין זכרים ונקבות ועברים
וכהיות קדשים קלים וכזמן חבילתן זולתי הפסח שם בו פסוק וחס י
יקשה מק זה ויחמר חיד לא חמרת כמיני הקרבנות ותמכה חלו הב מן
הזכר על העולה והחטאת והשם והשלמי זה ח' וראוי מנד החנוק
לפי שהותן הר מינים פעמים רבו יתחייב היחיד בכל ח' מהם כפי ש
כמיני העיניים והציבור חייבין בהם בזמנים משונים וחלו מינים כן
ועי שהכתוב נח בא חלה על חלו המינים בלבר והם שכתן להם תנור
שם זהה תורת העולה ולכונתה לחשם ולמלוחין וחמר חמר כ
כך אשר נזכר וכו' הרי חו' שם קרבן זולתי חלג חמס המלוחין לח
ואינו חותן לפי שחינו וזכר הלח קרבן הגוה לדורות והמנחה עני'
יתשמו דעיה במפכתה שחמרי חת

ברק ששי
קדשי קדשים ששחטן בראש
המזבח ר' יוסי אוטר כאו נשחטו
בצפון ר' יוסי ברבי יהודה אומר מחצי המזבח ולצפון

68
1

בשתיקה ומיצה הרם חוץ לזמנו או שמלק חוץ לזמנו ו
 ומיצה הרם בשתיקה או שמלק ומיצה הרם חוץ לזמנו
 זה הוא שקרב המתיר במצותו
 כיצד לא קרב המתיר במצותו מלק חוץ למקומו ומיצה
 הרם חוץ לזמנו או שמלק חוץ לזמנו ומיצה הרם חוץ ל
 למקומו חטאת העוף שמלקה שלא לשמה ומיצה דמה
 חוץ לזמנה או שמלקה חוץ לזמנה ומיצה דמה שלא ל
 לשמה או שמלקה ומיצה דמה שלא לשמה זה הוא שלא
 קרב המתיר במצותו כי לאכל כזית בהוץ וכזית
 למחר כזית למחר וכזית בחוץ כהציון זית בחוץ וכחצי
 זית למחר וכחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין
 בו כרת יג אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשב
 הזמן קדמה למחשבת המקום פגול וחייבין עליו כ
 כרת ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן פסול
 ואין בו כרת והכתיב אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת
 לאכל כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה
 והקטרה מצטרפין

המליקה בעוף היא כמו השחיטה בבקמה והמיצו כמו הזריקה ואין
 בעוף לא קבלה ולא הילוך וכאלו שני העבודות כלבד תפסול בו ה
 המחשבה דל מליקה ומיצי כמו שיפסל הזבח בארבעה דברים וזה
 העיני כלו מבואר כפי העקרים שבארנו בפרק ראשון ושני וכשתבין
 מה שפירשנו בכוף הפרק השני יתבאר לך הכל לפי שהן חותן הם
 המשניות בעצמן והכל חותן בכאן פניו שנייה בקרבן העוף כי כריך
 אותו לקרבן בקמה כדיני המחשבה ואין הלכה כר' יהודה

פרק שביעי
חטאת העוף שעשאה למטן
כמעשה חטאת לשם חטאת
כשרה כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה עולה לשם
חטאת כמעשה עולה לשם עולה פסולה עשאה למעלה
כמעשה כולם פסולה

כבר נתבאר לך בפרק שלפני זה שחטאת העוף
 למטה ועולת העוף למעלה ונתבאר לך גם כן הפרש שיש בין מליקת
 חטאת ומליקת עולה ומעשה חטאת חוץ הוא ומעשה עולה חוץ ו
 ומה שאמר בתחלה כמעשה חטאת לשם חטאת כשם חטאת כשרה
 לל' אפי' שינה בפרק מליקתה ושאר הכלכה מבואר

עולת העוף
ב
שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה כשרה כמ
כמעשה עולה לשם חטאת כשרה וכלבד שלא עלת ל
לבעלים כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה חטאת ל
לשם חטאת פסולה עשאה למטן כמעשה כולם פסולה

מה שאמר גם כמעשה עולה לשם עולה כשרה ואפי' שינה בפרק מל
 מליקתה וכבר זכרנו לך שכל הזבחים שנשחטו בלא לשמן כשרים א
 הלא שלא עלו לבעלים משו' חובת חוץ מן השבח וזמן החטאת ולפיכ
 מפני שעשה העולה לשם חטאת כשרה לכל' אם עשה אותה כמעשה
 חטאת או במקום חטאת לל' למטן אינה עולה אבל תהיה אז חטאת ש
 עפולה דל' שהיא כמו חטאת שאירע בה פסול כמעשה או במחשבה
 שהיא פסולה בלי ספק כמו שזכרנו לפי שאינה פסול' העולה הזאת ב
 במחשבה עד שג' כשרה ולא עלת לבעלים אבל פסלה כמעשה

ובולן אינן משמאות בכית הכליעה ומועלין בהן חוץ
 מחטאת העוף שעשאה למטן כמעשה חטאת לשם חטאת
 מן העקרים שכדרכו שככלת העוף טהור אינה מטמאה לא במגע ולא

על קיר המזבח שירי הרם היה ממצה על היסוד אין
 למזבח אלא דמה ובלה לכהנעם

אמר רחמנא בחטאת העוף ו
 והזה מים החטאת על קיר המזבח והפאר ברם יוננה אל יסוד המ
 המזבח ואמר קיר שהסירים שלו מתמנין ליסוד והי זה זה קיר הת
 התמנין ר' חגי' התמנין מבנהו של מזבח מתחת החוט עד שימנה
 הקנרת ברם אל יסוד המזבח ומצני זה היתה חטאת העוף למטה וכ
 וכבר מליקת חטאת העוף הוא שילחמו שתי רגליו כשתי אבני עזרי
 מידו השמלית והכפשים בין שתי האבנים האחרו' והעוף על גבי ידו
 לא שיהיה בפי' על כף ומשך נאחרו על הכאן כשיעיר רוח ב' אב
 להכעשת ומולך מונול העוף וזו היא מן העבודות הקשו' שבמקדש
 עולת העוף כיצד היתה נעשית

היה עולה לכבש ופנה לטובב בא לו לקרן דרומית ט
 מזרחית היה מולק את ראשה ממול ערפה ומכדיל ומ
 וממצה את דמה על קיר המזבח נטל את הראש והקיף
 בית מלגקתו למזבח וספגו במלח וזרקו על גבי האשים
 ו בא לו לגוף והסיר את המוראה ואת הנוצה
 ואת כע מעים היוצאים עמם והשליכן לבית הרשן ש
 שיסע ולא הכדיל ואם הכדיל כשר וספגו במלח וזרקו
 על גבי האשים

עולת העוף לא ביאר בה הסתוב ממוול עורף
 אבל למדנו מליקת העולה ממליקת החטאת ולא באור בעולת העו'
 מנה אל יסוד אבל באור נכונה דמו על קיר המזבח ולא זכר יסוד ו
 על' כן יהיה דם עולת העוף למעלה ודע שיעולת בהמה דמה למטה
 וחטאת בהמה למעלה לפי שכ' על קרנות המזבח כיון שבארנו ו
 וזה על ארבע קרנות כמו שזכרנו וכל זמן שתהיה חטאת בהמה למ
 למעלה תהיה עולת בהמה למטה בהשך מקום ולמדנו זה מעולתה
 העוף וחטאתו ועל לפי שהעולה מיוחסת ליסוד דל' מה שכ' יסוד מו
 מזבח העולה כמו שזכרנו ויסוד בתחתית המזבח עד שיתבאר ומ
 ומומה שאמר הכתוב בחטאת העוף לא יכדיל ידענו שיעולת העוף י
 יכדיל וזה לומר שחוקך הראש
 ומכדילו כשעת מליקה ופי' ספגו במלח שיפרוש עליו המלח כידו כמי
 שמיש שום דבר כידו כשצב הים שמנבין בו ומוראה הוא הזפק
 שבו המחכל והוא בעוף כגד האצטומכה בלרם ונזנתה היא הנזנה
 שעליה והוא חותך אותה עש קיעור והנזנה שעליה והוא דבר תורה

לא הסיר לא את המוראה ולא את הנוצה ולא את כע
 מעים היוצאים עמם ולא ספגו במלח כל ששינה בה מ
 מאחר שמיצה דמה כשרה הכדיל בחטאת ולא הכדיל
 בעולה פסול מיצ' דם הראש ולא מיצה דם הגוף פסולה
 מיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש כשרה

כבר נודע שרוב הרם הוא בכל הגוף לא בראש
 סעקר הרם הכבר והלכ והגדים קינזאין משניהן והוא מה שאמר ר
 הדמים בגוף שמי' לפיכך במקדש על דם הגוף וראוי שתדע כי חטאת ה
 העוף כריך לחתוך רוב סימני אל' פחות מזה ובעולה רוב סמים לא
 פחות ורוב תורה שהחיתוך ממוול העירף כמו שנבאר בתחלת מסכת
 חולין

חטאת העוף שמלקה שלא לשמה מיצה דמה
שלא לשמה או לשמה ושלא לשמה או שלא לשמה
ולשמה פסולה עולת העוף כשרה וכלבד שלא עשאה
לבעלים

ח
 אחר חטאת העוף ואחר עולת העוף שמלקן
 ושמיצה דמן לאכול דבר שדרכו לאכו להקטיר דבר ש
 שדרכו להקטיר חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ
 לזמנו פגול וחייבין עליו כרת וכלבד שיקרב המתיר ב
 במצותו ט כיצד קרב המתיר במצותו מלק

68
 B

התורה בעולת בהמה זכר תמים ואמר כפי שראו בעולת העוף תנונת
 וזכרות כבהמה ואין תנונת וזכרות בעוף יכול שיהיה וסכסכית
 עינה ושקטענה רגלה תל' מן העוף ולא כל העוף וכבר בארנו בשני מ
 יקדושים חולין שנשחטו בעזרה חסורים בהכחה אבל מינס מוטומחין
 לפי שנקר תורתנו שאין כל דבר חסור בחבילה או בהכחה מטמא וא
 ואין כל טמא חסור בחבילה והמליקה אינה כשרה אלא בקדשין כשבי
 אבל כל זמן שמלק בחוץ או מלק חולין חשי' בפנים היא נבלה בלי' ס
 ספק לפי שאין הפרש בין המליקה ובין הנזח והמערך שאין נשאל ע
 עליהם אם זבח כלל חלה שהוא מיעשה יחודה על השמיטה בקדשין
 בפנים כלבר ודבר תורה גדול כפי היותה וקצן היזורים מינס ראויין ל
 לקרבן לפי שכ' קדיר שתי תורים או שני כפי יוצא ולא סיים כל זה חלה
 בקדשין לא בחולין וצ"ע מיה שאמר לה היא פסולה בקדש שחכה ר
 ראוייה לקרבן לא יוצר הפסד ממחשבה ולא מנזר המתעבה ולא מנזר א
 חבילה שבינו מקום שכללו הדברים נפסדים הזכחים מנזר מעבת פ
 הקדש ונזלתו חלה מחמת ספק בעצמן נפסדים קודם שיגיע לפשלות
 ההקדש ואז נמלקה היא ככלה מן מלק בשכין שהיא ככלה או אם מ
 מלק בחוץ כמו שזכרנו טעם כל זה

מלק בשמאלו או בלילה שחט
 חולין בפנים וקדשי בחוץ אינן סטמיין בבית הבליעה
 מלק בסכין מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ תרין שלא
 הגיע וסמן ובני יונה שעבר וסמן שיבש גופה ושנסמית
 עינה ושנקטעת ירה ושנשברה רגלה מטמא בבית הב
 הבליעה זה הכלל כל שהיה פסולה בקדש אינה מטמא
 בבית הבליעה לא היה פסולה בקדש מטמא בבית ה
 הבליעה מלק ונמצא טרפה ר מאיר אומר אינה מטמא
 בבית הבליעה ר' יהודה אומר מטמא בבית הבליעה א
 אומר ר' מאיר מה אם נבלת בהמה שהיא מטמא במנע
 ובמשא שחיתתה מטהרת את טרפתה מטומאתה נבלת
 העוף שאינה מטמא במנע ובמשא אינו דין שתהא שח
 שחיתתה מטהרת את טרפתה מטומאתה מה מצינו בש
 בשחיתתה שהיא מכשרתה באבילה ומטהרת ארץ ט
 טרפתה מטומאתה אף מליקת שהיא מכשרתה מאבילה
 תטהר את טרפתה מטומאתה ר' יוסי אומר דיה כג
 נבלת בהמה שחיתתה מטהרת אבל לא מליקתה

טריפת
 העוף עוד יתבאר עיניה בשלישי מחולין וידוע שהקדשים הם כמבא
 מהן שום דבר טריפה חסור באבילה וקדשה שאנו אומרים עליו הק
 הקריבהו כל לפחתך וידוע שהטרפה אינה מטמאה ודבר תורה כב
 בנבלת בהמה שהיא מטמאה במנע ובמשא וככלת עוף הטהור ככר
 זכרנו שאינה מטמאה לא במנע ולא במשא ועני' יתבאר עיקרי כל זה
 בטהרות במקומותיו ור' מאיר משונה בין השמיטה והמליקה ואומר
 כמו שמונתר ל' שראל לאכול שמוטה כן מותר לכהן לאכול מ
 מליק' ולמד העוף מן הבהמה בקל וחומר כמו שאתה רואה דין הרכב
 שלמדנו דל' ככלת העוף שהבהמה אין מונביאה מידי טומאה חלה שח
 שמיטה והעוף מונביאו שמיטה ומליקה ואמר ר' יוסי דין לבא מן הרין
 להיות ככרון קוחיל ולמדנו אותנו מן הבהמה היא כמותה כמו ש
 שנתבאר והכל מסכימי' שכל דבר שאנו למדין דינו בקל וחומר
 באמר בו דין לבא מן הרין להיות ככרון וזה ח' מעיקרי הקטנות הית
 התלמוד ויש לו רמז בתורה כמו שזכרנו בשני מן קמח וכשחלק ר'
 יסעי על ר' מאיר דיו לבא מן הרין להיות ככרון שאין עליו חולק בא
 ר' מאיר ולמד זה בהיקש ממה שכ' זאת תורת הכהן והעוף ואמר מה
 בהמה דבר המתירה באבילה מטהר טריפתה מטומאתה ח' העוף
 דבר המתירו באבילת מטהר טריפתו מטומאתו וזה ח' חולקין עבדי
 בדיו לבא מן הרין לפי שלמד אותנו בהיקש לא בקל וחומר נר' יוסי מן
 מוניא הדיקס הזה לדיו אחר ולא יאות כפי כוונתו לזכר' כל הטעמי'
 כפי מה שאמרנו בתחלת הדבור והלכה כר' יוסי

במשא לא אדם ולא בגדים אבל הוא מטמאה בבית הבליעה כלבר
 דל' מי שאל ממנה בזית כשהגיע לכית הכליפה יטמא והיה טמא
 ואם נגע בגדים מומחין וזהו ענין מטמא בגדים כמו נושא הנבלה
 מאלו מלל חבות הטומאות המקובלות כמו שכבאר בתחלת כלים
 ועוד יתבאר עיקר כל זה והרמז ש' על זה בתורה בתחלת מסכת ט
 טהרות ושמונר העקר הזה וידוע שאם יפסד זבח החולין בשום ענין
 מהצ' יינים המפירי' הזכח יהיה הזב' נבלה וכן אם הפסיד סמליק'
 כגון סמלק בסכין והרמז לו כפי מה שיתבאר בתחל' חולין שזה נבלה
 אבל אם מלק מליקה כשידה אז תחיש כמו הזכח הכשר בחולין ש
 שהניר רחמנא אבילתו לכהן דל' חטאת העוף לפיכך אמר בחאן שלאג
 השינוין בגן שזכרנו לך בחטאת העוף אם מלקה שלא לשמה או סיכה
 מקומה אצ"ע שהוא פוסל חנותה לא הוניהא מכלל הטהרה
 שתהא כמו נבלת העוף ונתמא בזית בבית הבליעה ויהיה האוכל
 ממה מטמא בגדים רק היא טהורה ואין מותר לאכלה מפני ההפסד
 שאירע בה והאוכל ממנה שנה פרוטה חייב מעילה כמו שחייב כל ה
 הבהנה מן ההקדש לפי שהיא קדש ואין ראוי לאבילה זולתי חטאת ה
 העוף שצ"ע למטן כמעשה החטאת לשם חטאת שהיא כשרה ומ
 ומותרת באבילה אצ"ע שסיכה במליקתה ולא מלקה כמו שאמרנו ב
 בדרך מליקת חטאת של עוף בפרק שלפני זה לפי שאותו הפסד למנוח
 ואם סינה לא הפסד כלום

עולת העוף שעשאה למטן כמעש'
 חטאת לשם חטאת ר' אליעזר אומר מועלין בה רבי י
 יהושע אומר אין מועלין בה אמר רבי אליעזר מה אם
 הטא שאין מועלין בה לשמה כששינה את שמה מועלין
 בה עולה שמועלין בה לשמה כששינה את שמה אינו ד
 דין שימעלו בה אמר לו רבי יהושע לא אם אמרת ב
 בחטאת ששינה את שמו לשם עולה שכן שינה שמה ל
 לדבר שיש בו מעילה תאמר בעולה ששינה את שמה ל
 לשם חטאת שכן שינה את שמה לרבר שאין בו מעילה
 אמר לו רבי אלעזר לא אם אמרת בקדשי קדשים ש
 ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלי' וכו' שכן
 שינ' את שמן לרבר שאי' בו מעיל' ומועלי' בהן אף אתה
 אל תתמה על העולה שאף על פי ששינה את שמו לר' ב'
 שאין בו מעילה שימעלו בה ו אמר לו ר' יהושע
 לא אם אמרת בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן ל
 לשם קדשים קלים שכן שינה את שמן בדבר שיש בו א
 איסור והתר תאמר בעולה ששינו את שמו בדבר שבו לו
 הדר

דפריהן ומחלקת שלהן אינו חלה
 בשינוי מקום ושינוי שם אין צרי' בהכח' ענין זה זולתי שתוכן' הדברי'
 שההריתק' לשומרם והם שחטאת העוף כשהיה כשרה היא נאכלת כ
 כלה כמו שנתבאר בתורה וכמו שזכר' אין למזבח אלא דמה וכלה ל
 לכהנים אין בה מעילה וכבר כתב' בפר' הזה שאם עשאה לשם עולם
 חסור לחובלה ומועלי' בה וידוע שהעולה כליל לאישים ואפי' היא כ
 כשרה והאוכל ממנה שום דבר חייב מעילה וכבר זכרנו בפרק הה'
 שקדשי קדשים שחיתתן כצפון וקדשים קלים שחיתתן בכל מקום וי
 וידוע שקדשי קלי' יאכלו לבעלים או לכהנים כמו שכתבאר בחמשי ל
 לפיכך אין בהם מעילה אבל יש בהם איסור והתר לפי שהאמורי' מהן
 חסורין ואין ראוי לאוכלם לשם אדם והנותר הוא שמונתר לכהנים
 או לשראל' חו' לשתיק' ועוד יתבאר בפרק ראשון ממעילה
 כבדר הזה מתי מועלין באימורי קדשים קלים ומתי אין מועלין בהם
 ושם יתבאר שקדשי קדשים שחיתתן בדרום אפי' הפסיד בהן המחשב'
 מועלין בהן ואין בזה מחלקת והלכה כר' יחננע

וכל הפסולין שמלקו מליקתן פסולה ואינן מסמאות בבית הבליעה
 כל הפסולין הן
 היוננין בתחלת פרק שני זר אונן טכול יו' מחוסר כפורי' וכו' ודברת

69 A

זרק ששג כל הזבחין שנתערבו בחטאת המיתות או בשור הנסקל אפילו אחד ברובן ימותו טולם נתערבו בשור שנעבדה בו עכירה או שהמית את האדם על פי ער אחד או על פי הבעלין ברובע ובזרע ובזקקה ובנעבר ובאתנן ובמחיר וזכבלאים ובטריפה וביוצא רופן ירעו עד שיסתאבו ויכתרו ויביא כדמי היפה שבהן מאותו המין נתערבו בהולין תמישי יסברו ההולין לצרכי אותו המין

האדם להחמיר אנו מביאים השלמים לירי פסול שלא כרץ שאם יומר משניהם שום דבר ממחרת היום ישרף כמו האדם ואפשר שהכותר ה הוא שלמים ודינם שיאכלו לשני ימים וליילה אחד והעקר בדינו חזין מ מביאים קדשים לבית הפסול דל שחין עושים בהן שום דבר שמביאים לפסול לפיכך אמרו חכמים שלא ישחטם לא מביאי הותק עד שיסתאבו ויביא כדמי היפה שבהן ממין זה וכדמי היפה שבהן ממין זה ונשכיר המותר אבל אם היה היעדרוב בחתיכות הבשר שחין להן תקנס א לאז כדן הכל בחמור שבהן ומה שאמר הנאכלין ליום ואחר כנאכלים לשני ימים לפי שהקדשי קלים ענמון יש מהם שנחבלי ליום ה דל תודק כמו שכתבאר בה' ממסכתא זו ואין הלכה כר' שמעון

ד אברו הטאת שנתערבו באברי עולה ר' אלעזר אומר יתן למעלה ורואה אע את בשר החטאת למעלה באו הוא עצים והחמים אברים תעובר צורתו ויצא לבית השריפה

כבר ידעת שהטאת תאכל והעולה תשרף וענין מה שאמר יתן למעלה שיתן הבשר שכתב לבמעלה מן העצים במזבח ונחשוב בשר החטאת בכל מה שניתן ממנו למעלה מן המזבח שהוא עבי' והבשר בשר עולה וענין תעובר צורתו שיכתיב אותו עד שיפסק וישרף במקו' שישרפו פסולי המוקדשים דל מבית לעזרה כמו שיתבאר בה' ממסכתא זו ואין הלכה כר' אלעזר

אברין באברי בעלי מומין ר' אלעזר אומר אם קרב ראש אחד יקרבו כל הראשין כרעים של אחד יקרבו כל הבכרעים וחכמים אומרים אפילו קרבו כולם הוין טאהר מהן יצא לבית השריפה

דעת ר' אליעזר במה שאמרנו ראש אחד וזבול' אם הקריב שני ראשים מן הראשים המועברים אומר שר' הספק בשניהן יחד לפי שאמר ראש בעל מום האחר משניהן ולא כדע אז זה משניהן וכבר נקדמו שניהן והבשרים כשרים וחכמים חונקים אפילו בקרבן כל' ולא כשאר חלח חכר אחד אפשר שזה הנשאר הוא כל בעל מום לפיכך יצא לבית השריפה והלכה בחכמים

ה דם שנתערב במים אם יש בו מראה דם כשר נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים נתערב בהם כהמה או בדם החיה רואין אותו כאילו הוא מים ר יהודה אומר אין דם מכיל דם

רואין אותו כאילו הוא מים פירוש כמו שכתבאר והוא שאם כשל מן היין או מרס החולין על דם הקדשים והוא דבר מנוגע עד שאילו היה מי' עמוד הדם בעינו חנוס אז הוא כשר ואם היה הרבה עד שאילו היה מי' בטל מרחית קדם בטל קדם במיעוטו והב' לעשות ממנו הזייה ור' יהודה חומר מן דם מכיל דם חלח חשינו בטל כמו עשרה לטריין דם חוליים על משקל' דרכמון אחר מרס קדשים מ מותר להזות ממנו ולא כאמר בטל במיעוטו שפאט אכלו בכל דבר מין במינו לא בטיל וכבר כתב' מדברי' שזה העירוב הוא שפלו המי או הדומה להן על דם הקדשן ולא שיכול דם הקדשן במים או ביין או בדם אחר וכן כאמר בתלמוד לא שנו חלח שפסל מים לתוך דם אכל דם למים האשן ראשון בטל וזה כבר מבואר וראוי ואין הלכה כר' יהודה

נתערב בדם פסולין ישפך לאמה בדם תמצית יאפך לאמה ר' אליעזר טכשיר אם לא נמלך ונתן בשר

האמה המועבר שנותנים ונגרין עליהן הרמים אחר זרייתן על המזבח וינאחי לנחל קדרון בקרחת חמה כמו שיתבאר אחר כך ואמר ר' אליעזר שם שהתמנית יש בו מרס הכסף ולפיכך כשר לבתילה וענין זה לה נמלך שלא ישל אותנו אם יזרוק ממנו הנ' לא חבל' ה' שאל' בית דין מורין פיטק' אל מקום שפך הדמים כמו שזכרנו ואין הלכה כר' אלעזר

עוד יתבאר

לך בפרק שני מתמורה מיני החטאות המיתות דל שמכחין אותן עד שימותו וירועש ששור הנסקל נכ' לסקילה עומד ואם נפל עירוב ביניהן וכין שאר הזכחים ואפילו נתערב בעלי חיים אחד מחלו העמרים ל למות באלף קרבן מביחין אותן עד שימותו כמו שיתבאר בתמורה זו ואין ח' אומרים יבטל כרוב לפי שהעקר בעלי חיים חסידי ולא בטל כ' ימי ומוקדה הוא שהופרש לקדש לעז' וצוד יתבאר בשני מתמורה שכל אלו חסונים לבדי המזבח וש' כביא רחית איסור' כל אחד מהן לקרבן ועד שים נחכו שיארע בהן מום ולא יהיו ראויין לקרבן ומן ה' הראוי נרעת כי מה שאמר בבא' רובע וכרבע לא יהיה חלח בעד א' אנו על פי הבעלי' חוקקד' גמר דינו או אם יהיה הרובע והכרבע גוי' א חכל אם היה מיעור' כ' ימים וצמיר דינו אותה השור הוא נסקל א' א אותה המין בגין שיהיו מעווי בים שלמים בהוליים שאו מוכרים הכל ל למי שיקריב אותו שלמים זולתי דמי הקריבן שנתערב שאינו כמכר ול' ולפיכ' ימכרו החולין

ו קדשים בקדשים מין במינו זה יקרב לשם בה שהוא וזה יקרב לשם מה שהוא קדשי בקדשי מין בשאינו מינו ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא ברמי היפה שבהן טמין והוברמי היפה שבהן טמין זה וירפסוד המותר מביתו נתערבו בבבור ובמעשר ירעו עד שי שיסתאבו ויאכלו בבבור ובמעשר הכל יכולין להתערב חוץ מן החטאת ומן האשם

מין במינו מקריבים את כל' וכשכיל הכבליים אעפי' שחין אנו מיתרים אותן לומר זה קרבנו של זה ואין דין זה נוקב' חלח בקרבנות נשים שחין נרכים המיכה בעבליים ש' וסמך ידוע על ראש קרבנו מן הכמנע להקריב חותו לשם בעלי' החול' ולא כדע מי הן נתערב מן כשאנו מינו בגין שנתערב נו עולה בשלמים מניח אותן עד שיפול בהן מום ואז מוכרם שניהן כל אחד בשני ענמו כא' לו מוכר אחד בדניר נהשני בשני דיברים לפי שחין אנו יודעים אז זה מוקף היה עולה ואז זה שלמים ונפסוד דינר וזהו מה שאמר ויפסוד ה המותר מביתו ומה שאמר ויאכלו ככבני וכמעשר דל שכל' ימכרו כ בשנוקף ואין שוקלי' אותן כלטריין כמו שחין עושין כן בכבור ובמעשר כש' ירע בהן מום כיון שיתבאר בחמישי מטכמות וענין החטאת שאי אפשר ליהנות ע' האשם בשום פנים מבואר היטב והוא שהאשם לא יהיה זול' מוכרי' הזבן כמו שזכרנו בתחלת ד' קרינו במסכתא הזאת ולא תהיה חטאת' ממין החלח ממין הכקבות כלכר וכשתענין כל הקרבנות כפי הלוקה'ן תמצא זה

ז אשם שנתערב בשלמים ירעו עד שיסתאבו רבי שמעון אומר שנהן ישחטו' ב בצפון ויאכלו ב' זמר שבהן אמרו לו אין מביאים קדשי לבית הפסול נתערבו חתיכות בהתיכות קדשי קדשים בקדשים קלים הנאכלין ליום אחר בנאכלים לשני ימים יאכלו בחמר שבהן

כבר כתבאר בחמישי מוז המסכתא כי האשם קדשי קדשים וכשחט בצפון ויאכלו לזכרי כהונה ליום וליילה עד הגות והשלמים קדשים קלים וכשחטם בכל מקום בעזרה ונאכלי' בכל העיר לכל' אדם לשני ימי' וליילה אחד ואמר ד' שמעון כדון בשניהן דין האשם להחמיר וחכמים חמרים אם נדון בשניהם דין

69 B

רבי אלעזר
א

אומר קרב טוב אהר יקרבו כל הכוסות וחכמי אומרים אפילו קרבו בולב חוץ מאחד מהן ישפך לאמה

מה שאמר ר' אלעזר גבי קרב טוב אחד רונה בנו זבאחד כאו שאמר בחיברים נה והלכה כחכמים

ט העתנן למטה שנתערבו במתנן למעלה ר' אליעזר אומר יתן למעלה ורואה אנן את העתנן למע למעלה באילו הן מים ויחזור ויתן למטן וחכמים אומרים ישפכו לאמה ואם לא נמלך ונתן כשר

כבר זכרנו בצדק ה' ממשכת זו שחטאת בהמה דמה למעלה ודמים הכתנים למ למטה מן רס עולת בהמה ואשמות ושלמים וכבד ונפח ומועט וכ כבר זכרנו שלמעלה הוא למעלה מן החוט ולמטה למטה מן החוט ול הקו שחלק המזבח וזין הלכה כר' אליעזר

י העתנן מתנה אחת שנתערבו בעתנן מתנה אחת יתנו מתנה אחת מתן ארבע במתן ארבע יתנו במתן ארבע מתן ארבע במתן אחת ר' אליעזר אומר יתנו במתן ארבע ר' יהושע אומר יתנו במתנה אחת אמר לו ר' אליעזר והרי הוא עובר על בל תגרע אמר לו ר' יהושע והרי הוא עובר על כל תוסף אמר לו ר' אליעזר לא נאמ' כל תוסף אלא כשהוא עצמו אמר לו ר' יהושע לא נאמר כל תגרע אלא כשהוא עצמו ועוד אמר ר' יהושע בשנת עברת על כל תוסף ועשית כדרך וכשלא נתת עברת על כל תגרע ולא עשית כדרך

כבר כתבאר שהחטאת לכרה היא זריכה מתן ארבע והכבוד ומעט נפח מתנה אחד וכזה הוא המחלקת בין שנין גם כן בעירוב מתן ארבע במתן שנים או שתיים במתן אחד ומה ש שאמר לא נעשית כדרך כל שלם השלים מתן ארבע שהמטעה מלעשן שום דבר אינו מעשה

יא העתנן בפנים שנתערבו עם העתנן בחוץ ישפכו לאמה נתן בחוץ וחור ונתן בפנים כשר בפנים וחור ונתן בחוץ ר' עקיבא פוסל וחכמים מכשירין שהיה ר' עקיבא אומר כל הדמין שנכנסו לכפר בהיכל כסול והכשים אומרים חטאת כלבד ר' אליעזר אומר אף האשם שנאמר בחטאת באשם

אומר שאם כמלך אומרים לו ישפך לחימה וזה לא שאל ונתן מן הדם המתערב בפנים מה שיהיה רחמי לרית מרס של חוץ כשר ואמר ר' עקיבא שהדמים כל מין שנכנסו להיכל לכפר נפסלו ולא ינתן מהן אחר כן בחוץ כל עקר וחכמים און חטאת כלבד לפי שחאמר וכל חטאת אשר יובא מרמה אל אהל מועד לכפר בקדש וגו' אי זה מין שתהיה נאכלו חטאת יחיד הניתנת על מן מזבח הנחשת אש נכנס דמה לפנים כפסל להזות ממנו על מזבח ה החינוך והלכה כחכמים בכלן

יב חטאת שקיבל דמה בשע כוסות יצא אחד מהן לחוץ הפעמי כשר נכנס אחד מהן לפנים ר' יוסי הגלילי מכשיר בחיצון וחכמי פוסלין אמר ר' יוסי הגלילי מה אם במקום שהמחשבה פוסלת בחוץ לא ת תעשה את המשואר ביוצא בהן מקום שאין המחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא נעשה את המשואר כעבוס נכנס לכפר אף על פי שלא כפר פסל דברי ר' אליעזר ר' שמעון אומר עד שבפר ר' יהודה אומר אם נכנס שונג כ כשר כל הרמין הפסולין שנתנו על גבי המזבח לא הרצ הצין אלא על הטמא שהצין מ

מראה על הטמא ואינו מרצה על היוצא דע שאם יצא מחמר

קדשי קדשים חוץ לעזרה כפסל ואומר באכילה נסמך זה למה שכאמר וכשר בשדה טרפה לל שהכשר שינח חוץ למזבחנו שהיא שדה הרי הוא ככשר טריפה ואומר באכילה וכן קדשים קלים שינחו חוץ לחנומה דינו אחר ואם הובא כשר קדשי הקדשים אל ההיכל לא ישפך והוא מ מותר באכילה כמ' שזכרנו בצדק ו' וכמו שכתבנו וכל חטאת אשר יובא מרמש ואמרנו מרמה נלח מן שדה וכל מן שדה הכה כתבאר שהם יבא כשר לחוץ י כפסל ואם נכנס לפנים לא נפסל וגב' המחשבה אש חשב עליו לחובלו בחוץ פסל ואם חשב לחובלו בפנים לא פסל כמו שכארנו בפני' מו זה המס' הלא וחכמים מכיאים לרמיה הובא מרמה חשילו מקנת ר דמה

נפסלה ור' יוסי סמך על קו כמו שאתה רואה אותן ודמים היוצאי הם מה שחשב עליהם לזרקו בחוץ והם נקראים דמים פסולים ודבר תורה על כן שהוא מכשר טומאת קדשים שנ' נהיה על מנח אהרן וכשאל אהרן את ענין הקדשים אשר יקדישו בני ישראל וכו' ואח' פירש בצדק אמר אל הכהנים שיען הקדשים שהוא מכשר הוא הטומאה לפי שכאמר אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים וכו' וכבר בארנו בסוף ערוית כי סוף הדבר שעל פני עושים שמין דם הקדשים מטמא כל עקר והלכה כחכמים ור' יהודה

פרק תשעי המזבח מקדש את הראוי לו ר' יהושע אומר כל הראוי לאשים

אם עלה לא ירד שנאמר היא העולה על מוקדה על מ המזבח מה העולה שהיא ראוי לאשים אם עלת לא ת תרד אף כל דבר שהוא ראוי לאשים אם עלה לא ירד רבן גמליאל אומר כל הראוי למזב אם עלה לא ירד שנ' היא העולה על מוקדה על המזבח מה העולה שהיא ר ראוייה למזבח אם עלת לא תרד אף כל דבר שהוא ראוי למזבח אם עלה לא ירד אין בין דברי רבן גמליאל לדברי ר' יהושע אלא הדם והגסבים שרבן גמליאל או לא ירדו ור' יהושע אומר ירדו ר שמעון אומר הובח כשר והגסבים פסולי' הנסכים כשרין והובח פסול אפי' זה וזה פסולין הובח לא ירד והגסבים ירדו

החוני' לו הראוי לקרב אכל קומן המנחה אש לא כתקדש ככלי שרת שאינו רחמי לקרב חינו מתקדש ונפסלו עלה על גבי המזבח ומחלקת רבן גמליאל ור' יהושע מוכרז ויש לכל אחד משניהן ראיה בטענות חסידו ולא ימתן כפי כ כוננתו לספר טענותיהם ור' שמעון הלך אחרי דעתו והושע וכלן סומכים על מה שכאמר כל הגנבים במזבח יקדש על מנת שיהא רחמי כמו שהתבאר בתחלת המשנה י' ש מחלקת ביניהן על זה כמו ששמעת והלכה כר' יהושע

ג ואלו אם עלו לא ירדו הלן והטמא והיוצא ושוחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולין וזרקו א את דמו ר' יהודה אומר אף שנשחטה בלילה או שנשפך את דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים אם עלת תרד רבי שמעון אומר לא תרד שהיה ר' שמעון אומר כל שפסלו בקדש הקדש מקבלו לא היה פסלו בקד' אין פסולו בקד' ר' יהודה מכיא

ראיה ממה שכאמר היא העולה פרט לטעמחה בלילה ושכשפך דמה חוץ לקלעים שאם עלת תרד ר' שמעון מכיא ראיה ממה שכאמר וחת תורה העולה תורה ח לכל העולות שאם עלו לא ירדו ומה שאמר בל' ר' דם הלן וכשר הלן והלכה כר' יהודה

אלו לא היה פסולן בקדש הרובע וזרבע והמוקצ והנעבר והאתנן והמזוז והבלאי והטרפה ויוצא דופן ובעלי מומין ר' עקיבא מכשיר ב בבעלי מומין ר' חנניא סגן הכהנים אומר דוהה היה א א בא את בעלי מומין מעל גבי המזבח

חן ר' עקיבא מכשיר מבעלי מומים אלא המומים שיהיו בעין כגון הלכות והשחור ונקורה הדומים על לוכן העין ונקודים הקשה העולה ככתי' נכר הקף והדומה לה

70
A

פרק עשרי כל התיר מהברו קודם את
הברו התמירים קודמין
למוספי מוספי שבת קודמין למוספי ראש חדש מוספי
ראש חדש קודמין למוספי ראש השנה שנאמר מלכוד
עולת החדש

פי תירוד תרגום תמיד תירוד וכל העניין מכוון וכבר
נוכח פירושו בתחלת סדר זה

ב וכל המקודש מהברו קודם את
הברו דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה ע
עולה קודמין לאמורי חטאת מפני שהן כליל לאשים ח
חטאת קודמת לאשכ מפני שדמה נתן על ארבע קרנות
ועל היסוד אשכ קודם לתורה ולאיל נזיר מפני שהוא ק
קדשי קדשים התורה ואיל נזיר קודמין לשלמים מפני
שהן נאכלין ליום אחד וזמנונים להם שלמים קודמין ל
לכבוד מפני שהם טעונים מתן ארבע וסמיכה ונסכים
והנפת חוה ושוק

מכנה מכבר ואימורי חטאת ארבעי שביעריש
כלן כמו איברי עולה אבל העולה נסרפת כלה והחטאת אין שרפין מ
ממנה זולתי האימורין והיו ענין מה שאמר מפני שהן כליל לאשים
לכל העולה כליל לאשים ומה שאמר בשלמים מתן ארבע כל ש
שמים שהן ארבע וכבר נתבאר הדברים כלן המזכרים בהלכה זו ב
בחמשי ממשכתא זו ועג' כבאר במנחות שהכבוד והמעשה אינם טע
טעונים נסכים ותכופה

ג הכבוד קודם למעשר מפני שקדושתו
מרחם ונאכל להנצח המעשר קוד לעופות מפני שהוא
זבח ויש בו קדשי קדשים דמו ואמורין

ארבעי שקרבן העוף כלן
קדשי קדשים לפי שהיא חטאת או עולה כמו שכתבאר אבל מן הבהמה
שיש בה קבת מקדשי קדשים מעלתה גדולה אבל מן המין העוף שכל א
קדשי קדשים ולפי שקרא הדם והאימורים קדשי קדשים ידענו שמי ש
שהנזיא אימורי קדשים קלי חוץ לעורה נפסלו אבל בשאר קדשים קלים
אם עבר והנזיא חוץ לעורה קודם זריקת הדם לא נפסלו הנזיא נפגע
לנאת

ד העופות קודמין למנחות מפני שהן מיני דמים
מנחת חוטא קודמת למנחת נרבה מפני שהיא באה
על חטא חטאת העוף קודמת לעולת העוף וכן בהקדש

מנחת חוטא הוא עשירית האופה שמקריבה היבני על טומאת נזקדש
וקדשי או שבעת הערות כמו שזכרנו בתחלת דברינו כזו המעשה
וחמר רחמכא והקריב את אשר לחטאת ראשונה ואמרנו בכין גב לכל
החטאות שיהו קודמות לעולות הכאות עמסן בין בעוף בין בהמה
ומה שאמר וכן בהקדשה רל כי בשעה שיפריש קרבנותיו אומר הרי ז
זו חטאת ואחר כך אומר הרי זו עולה

ה כל החטאות שבתורה
קודמות לאשמות הוין מאשם מצודע מפני שהוא בא ע
על ידי הכשר כל האשמות שבתורה באין בני שמים
ובאין בבכף שקלים הוין מאשם נזיר ואשם מצודע ש
שהן באין בני שנתן ואינן באין בבכף שקלים

כל חלו פסוקי
התורה וענין להכשיר שהוא מתקן האדם ומזכיר עקרונות והוא מה
ש'ולקח סהקן מדם האדם וכתן על תנך וכו'

ו בשם שהן קודמין
בהקרבנות כך הן קודמין באכלתן שלמים של אמש וש
ושלמים של היום של אמש קודמין שלמים של אמש ו

לפי שבגן חלו המומים כשר בעופות כמו שכתבנו בפרק ה' שאמרו
אין קיוות וזכרו בעופות והלכה כר חנניא בן הכהנים
ה בשם שאם עלו לא ירדו כך
אם ירדו לא יעלו וכלן שעלו חיים לראש המזבח ירדו
עולה שעלת' חיה לראש המזבח תרד שחטה בראש ה
המזבח יפשיטו ונתח במקומה

וכן שעלנו חיים רל בעלי מומין וה
נהוא רכר ר' עקיבא שהוא תכשיר מב'גלי מומין אנהן שזכרנו חזיר
מזהו אחר שחטה ואם הכהמה היה תרד ומה שאמר עולה שעלת
היא עולה כשרה ורכה הכל ולא בא ללמדנו אלא שהמזבח ראוי ל
להפ'זיע ולנתיח אם עבר ושחט בראש המזבח

ח אלו אם עלו ירדו כשר קדשי
קדשים וכשר קדשים קלין ומותר העומר ושתי הלחם
ולחם הפנים ושירי מנחות והקטרת והצמר שבראשי
בבשים והשער שבוקן תישים והעצמות והנידיות ור
והקרנים והטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו שנאמר
והקטיר הכהן את הכל המזבח הפרשו לא יעלו שנאמר
ועשית עלותיך הבשר והדם

כל חלו שכתב מורד' אנהן
מן המזבח ואפילו העלו אנהן אינן ראויין למזבח אבל כלן ראויין ל
לחטילה זולתי הקטרת אבל היא גם כן אינה ראויה למזבח וכן כל מ
מה שמכה אחר הקטרת אינן ראויין למזבח אלא אם היה מחובר רל ש
שיא הקרבן עולה שורפין חתה כלה ויהיו רבוקי' בכשר הריבוק ה
הטכני

ז וכולם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן
נחלת שפקעה מעל גבי המזבח אברים שפקעו מעל ג
גבי המזבח קודם לחצות יחזיר ומועלין בהן לאחר ח
חצות לא יחזיר ואין מועלין בהן

וכן שפקעו פי כל אברים שזכרנו
פס' עננו לא ירדו אם פקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן בחלת שפ
שפקעה גם כן לא יחזיר ופי' פקעו עשו כמו שאמר ר'איש במוקדי האש
שכל דבר שיש בתוכו לחות הוא עף מן האש כשמתחיל אותו לחות ל
להתנענע ולנאת ומה שאמר קודם חנות ולא אמ' כל הלילה לפי שאמר'
הכעוב היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הכקר ואילו
אמר כל הלילה לכר הים משמעו עד הכקר ולפי שאמר אחר כך עד ס
הכקר תן כקר לכקר של לילה ועל כן אמרו עד חנו להרחיק אדם מן
העבירה כמו שכתבנו בתחלת סדרת

בשם שהמזבח מקדש את
הראוי לו כך הכבש מקדש בשם שהמזבח והכבש מ
מקדשין את הראוי להן כך הכלים מקדשין בלי הלח מ
מקדשין את הלח ומדות היבש מקדשות את היבש אין
כלי הלח מקדשין את היבש ולא מדות היבש מקדשות
את הלח בלי הקודש שנקבו אם עושים הם טעין מר
מלאבתן שהיו עושים והם שלמים מקדשין ואם לאו א
אין מקדשין וכולם אין מקדשים אלא בקודש

כשם שאמר
הכתוב במזבח כל הנוגע במזבח יקדש כך אמר בכל הכלים וקדשת
אותם והיו קדש קדשים כל הנוגע בהם יקדש ועל מנת שיא' אותו ד
דבר ראוי לאותו כלי או לחופו מקום וכלי הלח הכלים שמקבלין בהן
הדם והיוין או המים וקדשין ומדות היבש הן המדות שמורדין בהן הם
ספלת למנחות וראוי לך לרעת שכלי השרת אם ניקבו או כשכרו אין
מרפאין שכריהן אלא עושין אותן פעם שנייה וכן הכבין אם נשמת א
או נפסם אין מהקבין אותן ואין משהוין אותן עד שיסיר הפסם וכן כ
כגרי הכנים ואמר בתלמוד אין מבכים אותן אלא עושין כגריס ח
חדשים ומניחים חלו לצורך פתילות כמו שכתבאר בסוכה וטעם כל ז
זה אין עניות במקום עשירות

70 B

ואכפו אינו טעון בבית אלא הדם שנתקבל ב' ילי וראוי להזיח

למר העבד הזה מניין שכן נאשר לא יזה מרמה נאמר לא אחרתי אלא בדם הרמני להזיח

ד נתעל העור עד שלא הופשט אינו טעון בבוס משהופשט טעון בבוס דבריר יהודר ר אליעזר אומר אף מי שהופשט אינו טעון בבוס אין טעון בבוס אלא מקום הדם ודבר שהוא ראוי לקבל ט טומאה וראוי לכבוס

ה כל מחבבים שהשיר עש במרו בשעה שמשפטיין אותו קודם שיצטרך ויתקן אותו מומח כשאר הטמאות הוא ראוי לטמאה ר"ח עבדו ויתקנו ואלמנו בדם החטאת נאשר יזה מרמה על הכבד ר' יהודה חומר מה בער הראוי לקבל טמאה חף כל הראוי לקבל טמאה והשיר שהופשט ראוי ואע"פ שבכביו היינו מתעורר וכן הרומה לנ מן הכבדים שהיו מתעוררים כמו שהם אלא אם שנה בהם מחשבה מכמות שהיא יבששו ומה שחמר מקום הדם לנ כל הכבד שחמר חסר יזה עליו תכבס ומה שחמר ורמני לכבוס להניח בלי העין והרומה להן נאע"פ שהן מקבלים טמאה אין חייבים כיבוס מרם החטאת אם ככל עליהן לפי שחין רחויין לכבוס דק לברי והלכה כר' יהודה לפי שסתם לן תנא טמיה כמה שהיו ודבר שהו לרב כל טמאה

ה אחד הבגד ואחר השקוואחד העור טעונין בבוס במקום קדוש ושברית בלי הרם ב ב' קים קדוש זה חומר בחטאת מקדשי קדשים

טביל כלי חרס טביל בו חטאת דבר תורה ולא כאמר פסוק ועל השכירה שתהיה ב במקום חבל עשאה בכבס טביל פסוק ר"ח סיהא במקדש והרין ה הזה שרין המקדש בקרבן חטאת כל כבס דמה מן הכבדי ב' יוקנס קדוש נשכירתי כלי חרס שיכבסו מותר בהן אין דין זה כבוס דבר בקדשי קדשים אלא בחטאת לברכה ולכך נאמר זה חומר בחטאת מקדשי קדשי

בגד שיצא חוץ לקלעים נכנס ומכבסו במקום קדוש נמצא חוץ לקלעים קודמו נכנס ומכבסו במקום קדוש בלי הרם שיצא חוץ לקלעים נכנס ושיבירו בשקו קדוש נישא חוץ לקלעים נוקבו ונכנס ושוברו במקום קדוש

אם נטמא אחר שיצא חוץ לקלעים נכנס במקום קדוש נמצא חוץ לקלעים נכנס ומכבסו במקום קדוש ומה מדרבנן הכל מדרבנן חייב לכבסו אחר היצאה לפי שבהמ' על הכבד וכו' וכן שיקוב אותו נקביו קצני כשיעור שנים קטן כדי ש שיטהר מטומאתו כמו שכבדו ביוספת כלים אלא שיקבנו נקביו ב גרולים חייב כלי וחינו חייב לכבד חותמו במקדש שנאמר וכלי חרס נטמא כבד שכדו חוץ למקדש מפי שהקבס הגדול הוא שכירה בלי נזשת שיצא חוץ לקלעים נכנס ומירקו ושוטפו במקום קדוש נטמא חוץ לקלעים פוחתו ונכנס וסורקו ושוטפו במקום קדוש

דבר תורה נאם ככלי כחשת כוסלה ומוקד וסוף כמים ומה שאמר פוחתו הוא שיטבר חותמו חבל חינו חייב כוונתו מן התורה שנאמר כלי כחשת וחוץ חרסו כין כלי כחשת נטמא מתבט

אחד שבישל בו ואחד שעירה לתוכו רותח אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים טעונין סריקה ושיטפה ר שמעון אומר קדשים קלים אינן טעונין סריקה ושיטפה שמעון או קדשים קלים אינן טעונין סריקה ושיטפה ד טרפו או אם בשל בו מתחלת הרגל יבשל בו את כל הרגל והכמים או עד זמן אבילה סריקה ושיטפה מריק' כבריית הכוס ושיטפה כשיטפת הכוס מריקה ושיטפה בצונן והשפוד והאסבלה מגעילן בזמן ד ט

חטאת ואשם של היום של אמש קודמין דברי ר' מאיר והבמים או החטאת קורבת מפע שהיא קרשי קרשים

הרי זה מוכר והלכה כרמיה

א ובכולם הכהנים רשאין לשנות באבילתן לאכלן צלויים שלוקים ומבושלים ולתת לתובס תבלי חולין ותבלי תרומת דברי ר' שמעון ר' מאיר או לא יתן לתוכן תבלי תרומה שלא יביא את התרומה לידי פסול

אמר רחמיה כדברי שהבין מכל למחקה אמר למחקה לברכה כר' שהמלכות מוכלן כל מעמיה ומחלן ככלן וכונא בהן והלכה כר מחי

ח אמר ר' שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעורה אין אתה צריך לשאול מה הוא אם מותר ריקני כנו ות ישראל ולוה שמן של מצורע אם ראית שמן ש שהוא נתון על גבי האשים אין אתה צריך לשאול מה הוא אם מותר ריקני סנהות כהנים ומנות טהן המשיח שאין מתגדבים שמן ר טרפון אומר מתגדבים שמן

דבר תורה שמנחת ישראל מקריבין וממנה הקומץ ואוכלים הכהנים הנותר והוא השירי ומנחת כהן שורשים אותה כלה שכן וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תחבל על כן שורשים הכותר מן השמן טוף על מנחת כהן ואוכלים שאר השמן ממנחת ישראל ועל דעת הרומר שאין מתגדב שום חרס שמן לברו חין עם מ מה שיטוף ולא יתחלק אלא מה שזכר למענה והלכה כר' טרפון ש שאומר מתגדבים שמן ולא שחית מל גומקד בין ממנה קומץ לחיסי' והנותר יח על כשאר המנחות הם היתה מנחת ישר' כמו שזכרנו וכן יכול להתגדב יין לברו ולא פחות משלשה כמו שיתבא בסוף מנחות וזרקו חותנו כלו על גבי היישים והבש' שהם מוכה חרס המזבח כס' וננות לח תעש לפי שכל תכבה ואמרנו הנוטל גמלת מני' גבי המזבח וכה חייב הכל הוח דבר שחין מתבין מותר וסמח תאמר בה טרמי יתפעל כי כשעה שזרק היין על המזבח יכבה היתנו ב בהכרח והעקר כידנו מורה שמשען בדפסוק ישיה ולא ימותדע פחינו מתכבה בהכרח לפי שמועט מן היין חו המים והרומה להם מן הרב' העברי' כשזרקו חותן על האש הגדול חין מוכה חותנה רק כח חרס מלטה חותן וכוננו ועוד שחשאר שזרק על קרקע המזבח חו על קנות העינים שלח כשרמו עינין ויין הרמני לו יוסף עש העינין חזק מה שחזרו נכבסו כשנטמא כוסה להם מערסה כפי עצמה וסורפו ודע שהתור קודמת לחיל הכזר לפי שיש בה מיני מנחה ונת' כמו שזכרנו ביצמח וכן חטאת העוף קודמת לטבול בהמה פרק יא דם חטאת שנתן על הבב דורי זה טעון בבוס אף על פי שאין הבת כ' כדבר אלא בואבלות שני במק קדוש תאכל אחד הנאבלה ואחד הפעמית טעונות בבוס שני תורת החטאת תורה אות לכל החטאות

אמר רחמיה בחטאת הנאכלת נאשר יזה מרמה על הכבד וכו' נאמר עוד כה תשחט מומר כשחטו הפסוק מדבר להוכיח חטאת השף שהין כה הכבוס

ב חטאת כסולה אין דמה טעו בבוס בין שהי לה שעת הכושר בין שלא היה לה שעת הכושר אינו היא שהיה לה שעת הכושר שנה שננטפאת ושיצאת ואי זו היא שלא היה לה שעת הכושר שגשחטה חוץ לזמנה וחין למקובה ושקבלו פ פסולין וזרקו את דמה

באמר כשירנס מרמה מרם כשירק' ולא מר' כסולה וההלכה מוכחאת נתו כן הצואר על הכבד אינו טעון כיבוס מן הקרן וזמן היסוד אינו טעון כבוס נשפך על הרצפה ו

הכהן המחטף אותה יאכלנה ונאמר בשלמים לכהן הזויתקארתם ט
 השלמים לו יהיה רל בכל זה דרשו לחותנו מעשה ואין הכוונה לומר
 שלא יאכל אותן לח המתעסקים בעבודה והמוכן כבר נתבאר דיע
 בתחלת פרק בני ואסור לו ליבע בקדש לח אחר טבילה על מנת ש
 שלא יסית דעתו רק שיסמר עצמו מן הטומאה ויתן מחשבת לבו ב
 בענין הזה נזכר לח עשה כן פוסל את הקדשים ובין מחסור כפורה
 צריך טבילה לקדש כמו שבארנו בחגיגה ומה שאמר פל שחינו דרשו ל
 לעבודה חינו חולק חל תקשה ע"ך מבעל יום לפי ש
 שבעל מוס אין מטבוחין בו בכלל זה לפי שב' בתורה עליו לחס אלהיו
 מקדשי הקדשים וגו' נאמר עוד כל זכר כבדי אהרן וגו' לרבות בעלי ח
 מומים להלוקה לפי שהוא קדש כמו שזכרנו וקעקר בידו אין חולק
 עד שיהא טהור משעת זריקת דמים עד שעת הקטר חלבים ולאם כ
 נעמא בין החולין חין חולק

ב כל שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו
 הכהנים בעורה שנאמר עולת איש עולה שעלת לאשי
ג עולה שנשחטה שלא לשמה אף על פי
 שלא עלת לבעלים עורה לבהעם אחר עולת האיש
 ואחד עולת האשה עורותיהן לבהעם

דבר תורה והכהן המקריב
 את עולת איש וגו' נאמר חול חין הפרש בין האיש והאשה בזה הענין
 ומה שאמר איש פרט לבעול הקדש רל שחס התפיש עולתו לברק הבית
 שהעור קדש והנה יודע ממה שזכרנו שבעולה שנסחטה שלא לשמה
 כשרה חפשי שלא עלת לבעלים משום חובה הנאיל זוכה המזבח ב
 בבשרה ובן הכהנים בעורה ומה שאמר עולה שעלת לאיש חינו רל
 עלת משום חובה חבל רל עלת לבני המזבח

עורות קדשים קלים לבעלים
 ועורות קדשי קדשים לבהעם קל והומר מה אם עולה
 שלא זכו בבשרה זכו בעורה קדשי קדשים שזכו ב
 בבשרה אינו דין שזכו בעורם אין מזבח מוכח שאין
 לו עור מכל מקום

מקשה כי הקשה עליו בזה ההיקש שהקיש
 בין נאמר דחמא מזבח יכתי עזכה ולא זכה בעור חף חתה אל ת
 תקמה על קדשי קדשים שאע"פ שזכו בכשרן לח זכו בעורן הטיב
 על הקושיא הזאת שהמזבח יוכיח שאין לו עור מכל מקום וכתבארת
 ההשגחה הזאת שאינו קרב במזבח עור כל עקר לא בעולה ולא ב
 בזולתו והלו היה שהקרבן נקרב בעורו היינו אומר בקדשי קדשים ב
 על מזבח יוכיח עזכה בכשר רל האימונים ולא זכה בעור כמו
 שזכרנו בעור בקרבן פלג חבל הנאיל והמזבח אינו זוכה בעור כשום
 פנים ואע"פ מן העולה חינו דרשו ללמד מה שלא זכה בעור קדשי
 קדשים ונתקיים ההיקש ככה"ל שזכו בעור העולה וגם כן זכו בעור
 חמאת ולאש

כל הקדשים שאירע בהם פסול קוד להפשיטין
 אין עורותיהם לבהעם לאור הפשיטין עורותיהם
 לבהעם ו אמר ר' חנינה סגן הכהנים מימי לא
 ראיתי עור יצא לבית השריפה אמר ר' עקיבא מדבריו
 לטרוג שהמפשיט את הבכור ונכניא טרפה שיאותו ה
 הכהנים בעורו וחכמים אומרים הן דא ראינו ראיה
 אלא יוצ לבית השריפה

מה שאמר ר' עקיבא חינו חלה בכבוד בע' מוס כשהכירו מומחה ח
 נכשחט על פיו וחטילו בכל חרץ כמו שיתבאר בכבודות וחכ' כמנח
 טריפה שדין אותו העור ליהנות בו והלכה כר' עקיבא ומה שאמר ח
 חכמים הוא בכבוד תמים חס נפשה בעורה ליקר כמו
 שבארנו ונמקא טריפה ויכו חבל החכמי' שיקבר הכשר וישרף עשור
 והלכה כחכמים

כרים הנשרפים ועעירים הנשרפים בזמן שהם
 נשרפין כמצותן נשרפין בבית הדרשן ומטמאין בגדים
 ואם אינן נשרפין כמצותן נשרפין בבית הכירה ואינם
 בטמאין בגדים

הכלים שמצתמים בהם לבשול
 וכמאכל הם טעונים מריקה ושטיפה בין שהיו המכוסלים בהם ק
 קדשי קדשים חו קדשים קלים ואין הפרש בזה בין כלי חרס לזולתם
 ואין כלי חרס טעונים שפירה הלח בחטאת בלבד כמו שב
 שפארנו ומה שאמר ר' טרפון יבשל בו כל הרגל רל יבשל בו כל היום
 הכלי ואז יבשל בו קדשים פעם סביה ר' טרפון אומר שבמועד אין מ
 מחייבין למרוק הכלי בשתכלה האבילה חבל דרשו לו למרוק אותה ב
 בכוף היום מצני שהוא עסוק בשמחת הרגל ובע"כ צריכין מריקה ל
 לרבוי הכל ואז מבעלי בהם ממחר טחילו לח במרוקו חותו השמנונית
 המדקה בכלים יהיה נותר וחכ' אמורת לבעול בהם והכמי' חו' שלא
 יאחר למריקן אלא בפי זמן ההכלה ממרוק אותן וסומכין זה למה שכ
 כל זכר כהנים יוכל חותה ותקף נחמ' ומורק וטוף במים אומר עד
 זמן אבילה מריקה ושטיפה והכיבוד המושלג עד שספיר מה שנדבק
 בעלים יקרא מריקה ותוספת הנקיות יקרא שטיפה והוא שיתן מים
 לתוך הכלי ואינו ממרק בידו הכלי אלא משפף ואמר מריקה בחמין
 ושטיפה בכוון ומה שאמר במריקת הבוס וכשטיפת הבוס רל שאינו
 חייב להשליג שיסיר כל הרוס ושאר ידוע ואיסבלה שכה של ברזל
 שצולים עליה בשר ופי' מבעלין שיסיר השמנונית שכלביה בשפוד ש
 שהנפש מואבת חוקה מנדרת בעליה נפשי מענין הזה נסתמשן בכל ד
 דבריהם ביבול בעלי גי' ומניעין זולתן רל להסיר ההניעה וכדר
 המניעה הזה לתת אותן הכלים לתוך מי' רותחים כשהן על גבי האש
 גשופטין עליהן מאותן המים ושופטן במים קדים והלכה כחכמים

בישל בו קדשים וחולין או קדשי קדשים בקדשים ק
 קלי' אם יש בהן גנותן טעם הרי הקלי' נאבלין כחמורי
 ואינו טעומן מריקה ושטיפ ואינם פוסלין במגע רוקן
 שנוגע ברקיק וחתיבה בחתבה לא כל הרקיק ולא כל ה
 ההתכות אסורין אינו אסור אלא מקום שבלע

כבר באר
 חתלמוד ענין המונח הזאת ואמר שאם יש בהם כנותן טעם הרי ה
 הקלים נחבלים כחמורים וטעונים מריקה ושטיפה ושוכני' במגע חין
 בהם כנותן טעם חין הקלים נחבלין כחמורים ואינם טעונים מריק
 ושטיפה ואין פוסלים במגע וענין פוסלים במגע
 שהיו כמו קדשי קדשים שכל הנוגע בהם מן המאכלים יפסל אם
 יהיו אותן הקדשים פסולים חו יהיה כמותן ויאכל בקדושה חס קיתס
 כשרה לפי שכ' כחטאק כל הפר יגע בכשרה יקדש ואומרנו יכנס להיו'
 כמוה כינר חס שפולה תפסל ואם כשרה תאכל כחמור טבה ועל מ
 מנת שתהא טע בליעה והוא מה שחמרו כל אשר יגע בכשרה יבול
 אע"פ שלא בלע חל בכשרה עד שיבלע ואמר חסחן חטאת שאר ק
 קדשים מביין חל' זאת התורה לעולה וכו' וההלכה הזאת היא לר' ש
 שמשנן שאמר קדשים קלים חיון טעונים מריקה ושטיפה וכבר אמרנו
 שאין הלכה כר' שמוען

פרק שנים עשר טכול יום ומחוסר כפורי אינן
 חולקים צקדשים לאכול לערב' אינו נוגע ואינו מקרי'
 ואינו חולק לאכול לערב בעלי מומין בין בעלי מומין
 קביעין בין בעלי מומין עוברין חולקין ואובלי אבל לא
 מקריבין וכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר י
 וכל שאין לו בבשר אין לו בעורות אפילו טמא בשעת
 זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים אינו חולק ב
 בבשר שנאמר המכריב דם השלמים ואת החלב מבני
 אהרן לו תהיה שוק הימין לטנה

כבר בארנו פעמים רבות
 שטכול יום ומחוסר כפורים אינן ראויין לאכול קדשים ולעבוד עבוד'
 לפי שלא נעמרה טהרתן וכבר בארנו בפרק שבי' מוז המסכתא ושקר
 בדיונו שכל הרשו לאבילה חולק לאכול והנאיל נאן חיון דרשו עכשו
 לאבילה חין כותבין להם חלק שצמנעוהו עד לערב ויאכנהו כשעת ג
 גמר טהרתן לפי שהכוונה חינה אלא בשעת הקרבה שכן נא' כמנחה
 זאת תערת המנחה עב' וכוונתה' ונמנה יאכלו וגו' ונאמר כחטאת ה

71
 B

שנגע בו מימארו ושהורו שאכל טמא פטור שאינו חייב אלא על טמאת הגוף

הכל מוריס שאם נטמא הגוף ואחר כך נטמא הכשר חייב כרת אם אכל מאותו הכשר ולפיכך אין רחמי להקשות על ד' יוסי במה שאמרנו לו כיון שבגוף כו טמא הוה נאין מחלקת חלה אם נטמא הכשר ואחר כך נטמא האיש שעבר נאכלו חמשים מונגרים ה חייב כרת לשי' שרעתם שהנא' איסור כולל ולומר מנו דבאכר כשר טהור נחייב עלינו יתחייב על זה בכלל כל ה הקדשים ור' יוסי אין דעתו איסור כולל ואינו אומר מנו דבאכר ועוד יתבאר חיסור כולל והדומה לו בדיעות במקומנו נשם כבאר איסור כולל מן העקרים שאנו כומסין עליהם בכל הדברים חבל מצד הגוף אינו חייב כרת חלה אם היה הוא בעצמו טמא נאין משבחיין על טו טומאה הבשר והגו מה ש' כש' כי תגע בכל טמא בטומאת אדם ומה שאמר פטור ר' פטור מן ההכרת אבל הוא חייב מלקות וכתב ב בתוספתא זכחים טהור שחבל טמא והאכל מן הקדשים לפני זריקה דמיים ומן העולה ומן האימונים לפני זריקת דמים הדי זה לוקח את הארבעים ומין הנכה כר' יוסי

ג הושר בשחיתס מבעלייה ובעלייה מבשחיטה שהשוחט להריוט חייב והמעלה להריוט פטור חומר בעלייה שניים שאחזו בסכין ושחטו פטורין אחזו באבר והעלוהו חייבין העלה וחזר והעלה וחזר והעלה הייבעל כל עלייה ועלייה דברי ר' שמעון ר' יוסי אומר אינו חייב אלא אחת ואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח ר' שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חייב

כל חלו הריוט קבלה וכמוכה לפסוקים אמרו שוחט להריוט חייב דכתיב דם יחשב לחי' ההוא אפי' השוחט לאיש ועל ה העלייה כאמר לעשות אותה לי עד שיכנין בולי נאזי יהיה בחון חייב כרת וכפטים כשר וכאמר בשוחט בחון אשר ישחט שער או כשב או עז או נחש שנים ואמר במעלה בחון לעשות אותה לי על כן אומר ר' ש שמעון שזה הענין נמשל על כל חכר ואכר ולפיכך אם העלה בחון ח חייב על כל חכר וחכר ור' יוסי אומר שהנא' נמשל על הקרבן כלו ועל כן אומר על השלם חייב ולא על הכשר ור' יוסי אומר גם כן שלא יקרא לו שם ואפי' בחון חלה כמזבח ומכאן רחיה ממנוט שכ כו ויעל על הגור לה נהלכה כר' יוסי בכלן

ד אחד קדשים כשרין ואחד קדשי' פסולין שהיה פסולין בקודש והקריבין בחוץ חייב המעל בוית מן העולה ומן האימונים בחוץ חייב הקומ' והלבוט' והקטרת ומנחת כהנים ומנחת בהן המשיח ומנחת נסכין שהקריב מאחד מהן בוית בחוץ חייב ר' אלעזר פוטר עד שיקריב את כולו וכולם שהקריבין בפעם ושייר ב בחון בוית והקריבין בחוץ חייב וכולם שחכרו כל שהן והקריבין בחוץ פטור

היה פסולין בקדש בגין לן וינוא נשחט חוץ לזמני נחון למקומו ונחטאת נפסח ששחטן שלא נשמן והביא ר' רחיה על כל זה ממה שכ לעשות אותו לה' כלה נעשה לה חייבין עלינו בחון וכל חלו שמאין בכאן דינו שיטפנו כלל כמו שבארנו בפרק ר' נאין הלכה כר' יהושע

ה המקריב קדשים ואמוריהם בחוץ חייב מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ פטור קמצה וחזר קמצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב

ענין מה שאמר קדשים ואמוריהם שיקריב אותן כלן ולא יכריז בין האימונים סאין לנו לומר בוף הזבח חוכן בין האימונים וכין האש לשי' שיקר בדינו מין במינו הינו חוכן אבל המנחה אם לא כתקמנה הרי טה' פטור לשי' שהקומ' ירבע הוה כמו האימונים הל' תראה כי לשי' שיקמן ומזר' לתוכה הדי הוה דומה לאמונים נחייב

כבר בארנו פנימים רכות שפרים הנשרפין קן פר של יו' השפרים ופר הבא על כל המנות ופר העל' ושעירין הנשרפין שעיר יו' השפרים ושעיר עז' ומקומות השריפה שלשה א' ונהן בעורה ושם שורפין פסולי הנווקרפין נחיונורי קדשי' קלי' כשנכסלו ג' כן נשרי' ושעירים הנשרפין שאירע בהן פסול בין קודם זריקה בין לאחר זריקה והמקום הכ' ה' הכית ושם שורפין פרים ושעירין הנשרפים בשאירע בהן פסול אחר יציאתו מן העזרה ושם אנהג מקום בירה והמקום ה' הוה פקודין ב בית הדשן והוא תחון לכל העיר ודוגמתו אל הקל'ס בדוגמת המקום חון ליתנה ישראל אהל מועד ששם שורפין פרים ושעירים הנשרפין לשי' שכ' בהן אל מחון למחנה ואמר חון לב' מחנות ר'ל מחנה שכינה חול' מ'י' וכאמר בתורה על פר ושעיר של יו' השפרים שהן מט מטמאין בגדים שהטמא בהן בשריפתן או במשאן והוא שכ' והשורף אותם יבב' בגדיו כי כל מקום שאמר בתורה יבב' בגדיו טמא ומ ויטמא כמו שזכר לשי' שהכונה במאמר הזה שהטמא הזה אם נגע בכגדים כשעת טומאתן והוא מחובר במטמא טימא אותן נאין הכ' הכונה שאינו מטמא זולתי הכגדים שעלין באותה שעה כלבד ודע העקר הזה נשמור אותו ועו' נבארהו בתחלת טהרות נאמרנו מנין לכל לששרפין שהיו מטמאין בגדים ועו' יקבארנו דיני הטומאת הזאת במ במקומוות מוסכת פרה

היו כובלין אותן בטויות יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו הראשונים מטמאין רגדים והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו יצאו אלו ואלו אלו ואלו מטמאין בגדים ר' שמעון אומר אלו ואלו אינן מטמאין בגדי' עד שיצא האור ברובן ניתך הבשר אין השורף מטמא בגדים

דע שפרים ושעירין הנשרפין עצמן אינן מ מטמאין במגע ואין הכ' דים הנוטעין בעצמ' מטמאין חבלהן בעצמן אוכלין ומשקין כלבד לח' חרס וכלי חבל' שורף אותם הוא הטמא ב בגדים כמו שזכרנו והוא מדאוריית' והענין שמחמתו יהיה הכושא ח אותן גם כן למקום השריפה מטמא בגדים הוא קבלה וכמוכה ל למה שכ' בפר העלה והו' אותה כל הש' אל מחון למחנה אמר כיון שיבאו חון למחנה אחת המתעסק בהם מטמא בגדים ור'ל כומוכה חחת מחנה שכינה שהיא העזרה והר' הכית כנגד מחנה לוויה נירדלם כנגד מחנה ישראל ושי' כיתך הנימם וניגר כששריהיה בת בתחלת השריפה כשנתך לחנות והחכמים החולקין על ר' שמעון א אמר והשורף אותם בעצ' שריפה יכול משכעשה אפר מטמאין בגדי' תל' אותה אותם מטמאין בגדים נעשו אפר אינן מטמאין בגדים ר'ל המעשע אותה האשר אן המוקיף כשריפתן או הכושא אותן אינן מט מטומא בגדים מעגי' הנכה שזכר והלכה שחכמים

פרק שלשה עשר השוחט והמעלה בחוץ חייב על השחיטה וחייב על העליה ר' יוסי הגלילי אומר שחט בפנים והעלה בחוץ חייב ש שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול אטרו לו אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ ב כיון שהוציאו פסלו

דבר תורה שהמקריב קרבנות חון למקדש שהוא חייב כרת אמר אשר יעלה עולה או זבח אל' שתח' אהל מועד' וכ' וטענת ר' יוסי הגלילי על החכמים שהנא' אומר שחט בפני' ומעלה בחון חגי' שהעלה דבר פסול שעת הכשר היה לן אבל שחט בחון לא היתה לו שעת הכשר ומה שאמר ר' יוסי פטור ר'ל פטור על העליה אבל על השחיטה הכל מורים שהוא חייב לשי' שאמרה תורה ואל' שתח' אהל מועד לא יבאנו ולפיכך דעת תק' אם שחט בחון והעל' בחון שחייב ששים ור' יוסי אומר אחת נאין קלכה כר' יוסי

ח כין קדש טמא ובין קדש טהור חייב ר' יוסי הגלילי אר' טמא שאכל טהור חייב וטמא שאכל טמא פטור שלא א אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל ויהו' כיון

דל A

א' והענין כלל מכונא

פרק ארבעה עשר
פרת חטאת ששרפה הוין
מגירתה וכן משעיר
המשתלח שהקריבו בחוין פטור שז' ואל פתח אהל מועד
לא הכיאו כל שאינו ראוי לכא אל פתח אהל מועד אין
חייבין עליו

פרת חטאת נקרא' פרה ארומה לפי שז' כה חטאת היא
ועוד יתבאר ממשפחה כנסכת מיוחדת לה ודוכה שתשרף על ענין
מסודרים כמין גת במקום ששנוטים אותה בהר המשחה ואם פרשה
מזן למקום ההוא פסולה ודוגמת המקום הזה למריפתה בדוגמת ה
העזרה לקרבנו' ולפי שאם יעלה על הדעת שאם פרשה במקום שהיא
חייב כוין שנקריב בחזן הודיע אותנו שאין הדבר כן שז' ואל פתח א
אהל מועד

ב' ה' ר' ז' והנרבע והמוקצה והנעבר והאתנן והמחי'
והכלאים והטריפה ויוצא דופן שהקריבין בחוין פטור
שנ' לפע משכן ה' כל שאינו ראוי לפע משכן ה' אין חייבין
עליו ג' בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין בעלי
מומין עוברין שהקריבין בחוין פטור ר' שמעון אומ' בעלי
מומין קבועין פטור ובעלי מומין עוברין בלא תעשה
ד' תרין שלא הגיע זמןן ובעי' יונה שעבר זמןן ג'
שהקריבין בחוין פטור ר' שמעון אומר בעי' יונה שעבר
זמןן פטור ותרין שלא הגיע זמןן בלא תעשה אותו
ואת בנו ומחוסר זמן ר' שמעון אומר הרי זה בלא תעשה
שהיה ר' שמעון אומר כל שאינו ראוי לכא לאהר זמן ה'
הרי זה בלא תעשה ואין בו כרת וחכמים אומרים כל
שאינן בו כרת אין בו בלא תעשה

אונת נאת בנו הוא שיטח אחד משניהן וישאר השני והיה זה בשאר
קרבן שאין מותר להקריבו עד למחרת היום לפי שז' א' ר' ב' נאת בנו ל'
לא תשחטנו כיום א' ומחוסר זמן הוא שלא שלמו לנו אחר שנולדו ז' ימים
שז' שבעת ימים יהיה עם אמו נכיוס השמיני התנו לו והנודק בה ש'
להשמיטנו אלן השלש שאילו אחר בעלי מומין היינו אומרים לפי ש'
שהם כעצמם למדקה וחכמים אומרים עליהם שהיא פטור הוחלו ו'
ואינן ראויין אבל תורים שלא תביע זמנם היינו אומרי' לפי שאינן כפ'
כפסלין אחר הכשרות ולפיכך יחייב ר' שמעון אבל בעלי מומין שה'
שהוקדשו להקריבה ונדרחו לפיכך אחרנו פטור כשהקריבין בחוין ואילו
השמיטנו שתי המנות הללו היינו אומרים לפי שהשכלל בגוף הזכרי'
אבל מחוסר זמן ואונת נאת בנו שהן כפסלים טעם חזן לגופה חזן ח'
חולק עליהם ר' שמעון לכן הודיענו שהיא חולק בכל והלחון הזה ק'
הוא מה שז' לז' תעשון ככל אשר אצונו עושים פה היום ומה שחזל'
כל שאין בו כרת חזן בו בלא תעשה אין הענין שחייב כרת ומלקות
מזה לא יבא לעולם כמו שבארתי בכתובות וטקניא וכמכות אבל ה'
הכונה שהלחון הזה הוא חזקה לכתת שאין לוקין עליו ואין הלכה כ'
כ' שמעון בכלם

ז' מחוסר זמן בין בגופו בין בעליו או זה ה'
הוא מחוסר זמן בעליו הוב והובה והנדה ויולדת ו'
והמצורע שהקריבו חטאתם ואשםם בחוין פטורין ע'
עולותיהן ושלמיהם בחוין חייבין המעלה מכשר הטא'
מבשר אשם מבשר קדשי קדשים מבשר קדשים קלים
ומותר העמר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות ה'
היוצק הכולל הפותח המלח המטף המגיש המסדר את
השלחן והמטיב את הנרות והקופץ והמקבל מקצרת
דמים פחון פטור אין חייבין עליו לא משום זרות ולא'
משום טמאה ולא משום מחוסר כגו' י' ולא משום ר'
רתון ידיים ורגליו

ו' הקומץ והלכונה שהקריב את אחד
מהן בחוין חייב ר' אלעזר פוטר עד שיקריב את השני א'
אחד בפעם ואחד בחוין חייב שני בויכי לכונה שהקרי'
את אחד מהן בחוין חייב ר' אלעזר פוטר עד שיקריב א'
את השני אחד בפעם ואחד בחוין חייב הוורק מקצת ד'
דמין בחוין חייב ר' אלעזר אומר אף המנסך מי הגבוג
בחוין חייב ר' נחמיה אומר שירי הדם שהקריבין בחוין וז'
חייב

כבר ידעת מדברי תורה שהקומץ עם כל
הלכונה ישרף נמני כזיכי לכונה הם עדין על מערכת הלחם רל לחם
הפנים וטורפין גב' אותן השני בויכיס כל יום שבת ושבת שז' ונתת על
הנוערבת לכונה זכה וכבר נתבאר לך במסכת סוכה שבסוכות מוט'
מנכסיה מוט' על גבי המזבח ור' אלעזר סבר שזה חייב מן התורה
ולפיכך חזר שהמנסך כמחזן חייב ואין הדבר כן לפי שאינו אלא
הלכה למשה מסיני ודברי ר' נחמיה אינו אלא בשירי דמים הפנימית
אבל שירי דמים החיצוני' הכל מדרים שהם מנות ולא מעבדים ולפיכ'
זורקין בחזן פטור ואין הלכה כר' אלעזר כדברי ר' נחמיה

המולק את
העוף בפנ' והעלה בחוין חייב מלק בחוין והעלה בחוין
פטור השוחט את העוף בפנים והעלה בחוין פטור שחט
בחוין והעלה בחוין חייב נמצא דרך הכשרו מכפנים
ופטורו בחוין דרך הכשרו בחוין ופטורו בפנים ר' שמעון
אומר כל ג' חייבין עליו בחוין חייבין על כיוצא בו
בפנים שהעלהו בחוין חוין מן השוחט בפנים ומעלת
בחוין

כבר ידעת ממה שהקדמנו שחליקה בפנים ושחיטה בחזן ואם
כתחלה הענין הרי זה פסול והוא ככלה ולפי הערך הזה יתבאר המ'
המאמר הזה כלו ומחלקת ר' שמעון וחכמים אינו אלא בשוחט בלי'
וחכמים אומרים אם שחט קדשים בפנים בליה והעלה בחזן פטור
שאינן במקדש שחיטה בליה ויהיה הזבח פסול כמו שבארנו בתחלת
דברינו ולפיכך אינו חייב על העללה היא שום דבר אבל אם שחט
בליה בחזן והעלה בחזן חייב מפני ששחט בחזן בליה כשירה
היא ולפיכך חייב על השחיטה בחזן ועל העולה בחזן וחולק ר' שמעון
על זה וחומר בשם ששוחט בחזן בליה והעלה חייב כך אם שחט ב'
בפנים בליה והעלה בחזן חייב על העלייה והוא ענין מה שאמר כל
שחייבין עליו בחזן חייבין על כיוצא בו בפנים שהעלהו בחזן חזן מ'
מקשוחט עוף בפני' והעלהו בחזן שהוא פטור אעפי' שאם שחט והעלה
בחוין חייב כמו שזכרנו ואין הלכה כר' שמעון

ח' המטאת שקבל
דמה בכוס אחד נתן בחוין וחזר ונתן בפנים בפנים וחזר
ונתן בחוין חייב שכרו ראוי לכוא בפנים קבל דמה בשתי
כוסות נתן שניהן בפנים פטור שניהן בחוין חייב אחד
בפנים ואחד בחוין פטור אחד בחוין ואחד בפנים חייב
על החיצון והפנימי מכפר למה הדבר דומה למפריש
חטאתו ואברה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת
הראשונה והרי שתיהן עומדות שהם שתיהן בפנים
פטור שחט שתיהן בחוין חייב אחת בפנים ואחת בחוין
פטור אחת בחזן ואחת בפנים חייב על החיצונה והפנימית
מכפרת בשם שדמו פוטר את כשרה כך הוא פוטר את
בשר חבריה

אם נתן בחזן בראשונה וחזר ונתן בפנים חייב על ש'
שזרק בחזן לפי שכלו ראוי לכא בפנים אבל אם נתן בפנים וחזר ו'
נתן בחזן הרי הוא כפד' ופטור לפי שהוא שירים ומה שאמר ככאן
חייב הוא דעת ר' נחמיה שאומר שדי הדם שהקריבו בחזן חייב וז'
נדברנו נראה ומה שאמר בשם שדמה פטור את כשרה רל אם שחט פ'
שתיהן בפנים וזרק דם אחד מהן הותר בשם שתיקה לאכליה מפני ש'
שכזה שמתיר הדם הזה לאחת מתיר גם חבירתה ויהיו שתיהן כדברי

12
B

הגבל לא היה בו בית בניו אלא המשכן בעצמו שהיה במדבר
אלא לפי שתלה הכתוב היסוד הכמות במחנה והוא שכאזר ישאט ש
טור אז כשבאו עמו במחנה וכתב טעם בזה למען אשר יביאו בני יש
ישראל את זבחיכם וגו' וזהו היסוד הבנוי לפי פניו שפסקו ויהונות
וכבשו לארץ רל ארץ כבשו והוא הזמן שבאו לגבל כשתלה מנות לא
תעשה ונאשר מותר שכל מי שרצה להקריב בכמה מקריב כמו ש
שהיה קודם המשכן שלא נאשר זה לא במדבר במקום שהיו המחנ
וראה גם דחה מה שאמר נקדשים קלים ככל מקום לפי שלא היה שם
מחנה ידוע ושטנו בני אדם בארץ

ט
באו לשילה נאסרו הבמות
לא היה שם תקרה אלא בית של אבנים מלמטן ויריעו
מלמעלן והיא היתה מנוחה קרשי קרשים נאכלין לפע
מן הקלעים קרשים קלים ומעשר שע בכל הרואה

קרא
שילה בית וכן כתוב ותביאהו בית ה' שילה ונקרא משכן והוא מה שכ
יטום משכן שילה לפי שהיה כמו שאמרנו ואחר שהיה שם בנין אז ה
הוא מנוחה לפי שפתישבו ולא היתה שם כביעה וה' צוה שלא להקרי
בכמות לכשתהיה שם מנוחה והוא מה שכ' כי לא באתם עד עתה אל
המנוחה ומכאן ראה שבצעה שיעשו אליה שהיא אסו עליהן להקרי
בכמות וכבר ידעת שמעשר שני טעון הבאת מקום אבל לא הזכירו
כשזכר הגבל לפי שלא כתביב אז במעשר עד שכבשו את הארץ ו
נח' יקרה אחרי יד' שנה משכבשו לארץ ז' שכתבו נז' שחלקו והזמן הזה
הוא שיעמד חבל מועד בגבל אחר כך בנו הבית בשילה ויעמד על מ
מזבחו והשכינה שרחה בתוכו ב' מלות וכו' שני וענין בכל המנוחה ה
הוא שכל זמן שיעמד אפי' ברחוק ורואה שום דבר מן הבית נוקד לו
שיאכל באותו מקום קדשים קלים ומעשר שני וזו רבליה ואין ספק ש
שהנביאים שראו אותה הבית עשו זה ולמנוחה וכמכונן זה למה שכ' פן
תעלה עולותך בכל מקום אשר תרח' אי אתה מעלה חבל אתה חוב'
בכל מקום שחתה רואה

י
באו לנוב ולגבעון והותרו זבמות קרשי
קרשים נאכלים לפעם מן הקלעים קרשים קלים בכל
ערי ישראל

אחר שחבר מקדש שילה בעונות אבותינו הקימו אהל
מועד שנעשה במדבר כנוב אחר כך חרב כנוב הקימו חותנו כבבעון וי
ועמד בגבעון וכנוב כז' שנה וכתב זמן זה היתה ההקדשה מותרת
בבמות לפי ששילה היא המנוחה שרחם חלילה הכתוב וירושלם היתה
הנחלה כמו שכבאר ובאמר' באיסור הבמות כי לא באתם עד עתה אל
המנוחה ואל הכסל והוא ליל היתה כונת הכתוב לומר' שאתה שביע
אל המנוחה אחרו הבמות לעולם לא היה חומר אל הנחלה אבל ה
הכונה כי מאחר שהגיעו למנוחה כאסרו כל הבמות וכיון שהגיעו אל
הנחלה כאסרו גם כן והראיה שהן מותרות בין המנוחה והנחלה ו
הוא מה שאמר למה חלקו הכתוב ליתן קיטר בין זה לזה וכתב ה
הזמן שהיה המקדש בשילה ושהיה בירושלם היתה השכינה כנוב ו
ולא זכר מעשר שני לפי שהוא נאכל במקום שנאכלים קדשים קלים
לע' לם ולפי שהיה מותר להן להקריב בכל מקום בחותנו זמן הותר
להן גם כן נאכל בכל מקום והוא מה שאמר קדשים קלים בכל ער
ישראל ואי אפשר זה בקדשי קדשים לפי שכ' בהן במקום קדוש תחל
בחדר אהל מועד ובזמן שאין מותר לאכול קדשים קלים בכל מקום י
יהיה המעשר טעון הבאת מקום והוא מה שאמר לא תוכל לאכול ב
בשעריך מעשר רבך וכו' ולא כאמר בזמן הגבל בכל ערי ישראל לפי
שלא היו לישראל עריין ערים ברשותן אבל היו עשוקים כשיטנון

יא
באו לירושלם ונאסרו הבמו ולא היה להם עוד היתר והיא
היתה נחלה קרשי קרשים נאכלים לפעם מן הקלעים
קרשים קלים ומעשר שע לפעם מן החובה

יב
כקרא ירושלם
נחלם להבאת קדושתה ועזרתה לעולם ועליה אמר הכתוב ונחלת
לא יעזוב לפי שאמר ביתחלת דבריו שהם' בחר בינושלים לשיבתנו
בישראל להטלת ית' בט' ב

לפי שהקדים בהלכה שלפני זאת שאם הקריב בחון מחוסר
זמן אינו יחייב כדת ביאר ואמר שאין הפרש בין שהוא מחוסר זמן כ
בגדו כמו שבארנו והוא שלא שלמו לו ז' ימים או שהיה מחוסר זמן
בבעלים והוא שאינו ראוי לבעולו ואחר כך ביאר ארץ הוא זמן מחוס'
בבעלים ואמר הזכ והזכה והיולדת ואמר בתלמוד תני כוזה כהיהו
וזה הכרח כמו שיתבאר עכשיו ונאשר בארנו בתחלת משבתא
זו תרבי שכל אלג האבנים יש בקרבנותיהם חטאת ועולה והאונדע ל
לברו יש בקרבנותיהם אשם והנזיר לברו יש בקרבנותיו שלמים ומה
שאמר אשמו רל מחווי' אשם' זמי הוא הנא המנודע ולא היו פטורי' לא
לפי שהן עומדים בטומאה או בהרחקה ואינן ראויין לקרבן עד ש
שוקריבין החטאת והאשם שהן חייבים כשבים ואחר כך יהיו ראויין ל
לקרבן ועולה או שלמים אש היה נזיר ולפיכ' אש קדם הקרבן שמכשיר
אתו והוא החטאת או האשם ונאשר מכלל מחוסר זמן ואחר כך הקרי'
כל מה שהקריב אחר כך שולתיקן או שלמיהן בחון חייב לפי שבעלי
הקרבן הזה אינן מחוסרי זמן ולפיכ' היה הקרבן ראוי ואינו מחוסר
זמן כבעלי וירושלם שפר חטאת ואשם וכשר קדשי קדשים רל זכתי ש
לפי זי כבוד וכשר קדשים קלים ומותר העומר וסתי הלחם ולחם ה
הבנים וטירי מחות' כלן כחלים ואינן קרבים עלגבי המזבח ור
נרמחז אחר על' מיעלה בחון אשר יעלה עולה או זבח ואמר ומה
עולה שראוייה להעלה אף כל שראוי להעלה ויונה הוא סיניק' ס
החזק על המנוחה והוא מה שכ' ונקת עליה שמן וכלל רל סכולל ס
הזולת בשמן שה' כללה בשמן למנוחה ופנתת הוא הפזית לחם המ
הרי זית ביו ש' פנתות אותה פתים ומולח הוא נותן המלח למנוחה
שכ' ג' קרבך תקרי' מלח ומניף הוא שכ' והניף אות' תנפה ועניש
הוא שכ' והניפה ועוד יתבאר הדברים שבדברים תנפה והנפה כה'
ממנחות ומאשר את השלחן הוא המזדר לחם הפנים על השלחן זה
והביאו ראה על שהעשה שום מעשה מכל המעשיות האלו בחון ש
שאינו חיי' בר' ממה ש' במיעלה בחון אשר יעלה עול או זבח אמר מה
העלה שהיא גמר עבודה אף כל שהיא גמר עבודה וכשאתה מענין
בהן יתבאר לך כל זה ומעט זה אמר אין חייבין עליהן לא מאס' ו
זנות וכו' רל שאם עשה שום עבודה מעבודות אלו זר או טמא או מ
מחוסר בדים או שאינו רחוק ימים ורגלים אינו חייב מיתה אעפי' ש
שהוא שם' אותו דבר וכבר בארנו בפרק ט' מסנהדרים שזר וטמא ו
ומחוסר בדים ואינו רחוק ימים ורגלים' אש שמשו במקדש שחייבין
מיתה בדי' שמיים וזכרנו ראה כל א' מהן וכתבאר ככאן שאינו כן כ
באיזה שמוס' שהיה אלא עד שיעבור עבודה גמורה וזו יתחייב מ
מיתה בדי' שמיים אבל אלו הנזכרים אין בהם מיתה וכבר כתבאר
בגמר יומא הדברים שחייב עליהם מיתה ואמרן ארבע עבודות ח
חייב עליהם הזר מיתה ואלו הם זריקה והקטרה וניסוך המים וניסוך
היין וככלל מה שאמר זריקה פ' כל ההזאות בין בפנים בין בחון
וכן זר שסיר שני גזירי עניש חייב והוא שמקריבים עם תמידים של
כל יום כמו שבארנו בשני מיומא לפי שהן חשובים להם כהקטר

יג
עך
שלא הוקם המשכן היו הבמו' מותרו ועבודה בבבורו'
משהוקם הששבן נאסרו הבמות ועבודה ככהע' קרשי
קרשים נאכלים לפעם מן הקלעים קרשים קלים בכל
מחנה ישראל

אמרנו כי מה שכ' וישלח את כערים בני ישראל שהם
הכבורות שהעבודה לעולם אינה אלא בכבורות מאדם ושד מרעה
ומותר לבנים עכשיו להקריב עולות לשם בכל מקום שיתנו על מנת
שהיא במה שיבנו אותה אבל הם אמרו אסו לסייען ולעשות שלח' תן
לפי שאנו מנווין שלא להקריב בכל מקו' ומותר לנו להנודתם וללמד
אך יעשו והוא מה שאמר ולאריכהו טרי ואיסור ההקדשה בכמה מ
משהוקם המשכן הוא ממה שכ' נאל' פתח אהל מועד לא הביאו וכן ע
עבודה ככהנים היא מאלו מעשוקי תורה

יד
באו לגבל והותרו הבמות
קרשי קרשים נאכלים לפעם מן הקלעים קרשים קלי'
בכל מקום

13
4

מנחות מסכת

אזר כך אמר שהקדשה ישמור העם הזה אשר בחר בו המקום הוא א
אשר בחר בנוגם כן שכל כי בחר ה' בציון וע' כי יעקב בחר לנו יק' ונג' כי
לא יטוש ה' את עמו ונג' וכיאר גדול מעלתה אמר זאת מנחתו עדי ע
עד וע' וציון לפני מן הקלעים לפני מכתלי העמק כמו שבארתי פ
פעמים רבות

וב כל הקדשים שהקדישו בשעת איסור במות
והקריבו בשעת איסור במות בחוץ הרי אלו בעשה
ולא תעשה וחייבין עליהם כרת הקדישו בשעת היתר
במות והקריבו בשעת איסור במות הרי אלו בעשה
ולא תעשה אין חייבין עליהם כרת הקדישו בשעת
איסור במות והקריבו בשעת היתר במורת הרי אלו
בעשה ואין בהם בלא תעשה

בעשה ולא תעשה שעבר על
מנות עשה ועל מנות לא תעשה שכל השמר לך פן תעלה עלותך וכ
וכבר בארנו בסוף מכות שהעקר בדינו כל חקום שכל פן השמר ו
וחל הינו אלא מנות לא תעשה והעברה על עשה הוא מה שכל שמה
תכינו עלותיכם ונ' רחיה שלא יקריב אלא במקום שיבחר ומערי
תלמודינו לחו הכח מכלל עשה עשה וכבר בארנו זה בימות ומב
וחייבין עליהן כרת לשי שהקדישו בשעת היתר במות ואשי הקריב א
אחרת אז בחוץ חייב כלו ואינו חייב כרת אלא הקריבו בחוץ אלא
על קרבן שאם הקריבו בשעת הקדישו בחוץ חי ב כרת כמו שהיה ב
במדר בחוץ שהיה יסור להקריב בחוץ והשקט השלישי שאמר כו
הרי חלו בעשה לשי שה קדיש באצת איסור הכמות ולא הקריב
אז במקדש והואיל והקריב חוץ למקדש כבר עבר על מה שכל שמה ת
תבאו כמו שבארנו

אלו קדשים קרבין במשכן קדשים
שהוקדשו למשכן קרבנות הציבור קרבין במשכן ו
וקרבנות היחיד בכמה קרבנו היחיד שהוקדשו למשכן
יקרבו במשכן ואם הקריבו בכמה פטור מה בין במת
יחיד לבמת צבור סמיכה ושחיטת צפון ומתן סביב ות
וחנופה והגשה ר' יהודה אומר אין מנחה בכמה וכיהון
ובגדי שרת וכלי שרת וריח גיהווח ומחצה ברמים ור'
ורחוק ידיים ורגלים אבל הומן והנותר והטמא שזין
בהוכוה

כבר זכרנו שהיה זמן שיש בו משכן ומקריבין בכמות
והודיענו שאין מקריבין אשי' באותו זמן אלא קרבנות יחיד ועל מנת
שלא התנה עניינין להקריבין במשכן ואלו הדברים שהתירו לנו היה
אלא בכמות כבוד ונאמר בכל א מהן זכרון מוכח אז זכרון א' או ז
זכרון קדש או זכרון אהל מועד נאמר בסמיכה לזכרון
לשניה ונאמר וסמך ידו ונאמר בשחיטה צפון פנויה לפני ה' ונאמר
במתנות סביב וזרקו את הדם על המזבח סביב ונאמר בתנופה ת
תנופה לפני ה' ונאמר במנחה והגשה אל המזבח ונאמר בכהן כבלי
סרת לשרת בקדש ונאמר בכלי שרת אשר ישרתו בס בקדש ונאמר ר'
ריח ניחוח חסה לה ונאמר מקדש לרמים הוא שרושם בחני גבהו על
מזבח עד שיתן למעלה ולמטה כמו שכתבאר שכל' והיתה הרשת עד
חני המזבח ונאמר בקדש ידיים ורגלים בבאש אל אהל מועד ירחנ
מים וענין מה שאמר הזמן הוא שיפשיד המחשבה בזמן ויהיה פגול
כמו שזכרנו פירושו בפרק ה' מזה המסכתא ומה שאמר הטמא ע
פנינו שחן מקריב טמא חשתי שהוא זר לשי שזר הוא כשר בכמה ק
קטנה כמו שזכר באמרו כיהון כבדי שרת וכו' וכן פירש התלמוד

ראיתי להקדים גם כן למסכתא הזאת הקדמות כמו שעשיתי לזכרים
ואומר שהמנחות מתחלקות חלקן ראשון לפני חלקים יש מנחה שכל
שכשרפת עם הקרבן והיא באה עמו וזו היא נקרא מנחת כסבים והיא
אפשר להיות קרבן להיות מבלעדיה ויש מנחה שהיא מנחה כפני ע
עמה ר'ל שאינה מנחת כסבים היא כוללת צבור ויהוד והאנחנו כבר
בארנו בהקדמות של מנחת זכרים שכל מיני הקרבנות קרבנות זכר
וקרבנות יחיד ר' עולה וחטאת ואשה ושלמים וחלול הד' מויסן נקריבים
מחמשת מיני בעלי חיים מן הצאן והבקר והעזים והתורים וכני יונה
כמו שבארנו שם תבאיהן וחומר עתה שקרבן העוף אינו טעון מנחת
כסבים בשום ענין וכתוב בספרי יכול עולת העוף טעון כסבים תל'
מן הבקר או מן הצאן וכן כתוב בפרשת כסבי' לשי שכל בעשרת כסבי'
לד' כד' או כדכ' או כדע' וכו' וכו' כל הכא' כד' או כדכ' טעון
כסבים יבאו חטאות ואשמות שאינן באי' כד' וכד' ומטעם זה
אינן חייבין כסבים לא הכבוד ולא מועד ולא המה ולא השבח לשי שאין
א' מהן בא כד' וכד' והנה עלה בידך מכל חלו הקדמו' כל עולת
בהמה וכל קרבן שלמים הוא שטעון כסבים בין שהן קרבנות צבור
בין קרבנות יחיד והחטא' והאשם אינן חייבין כסבים וזולתי חטאת
מועד או אשמו' כל' כמו שבאר עכשיו והדבר שנקרא מנחת כ
כסבים הוא סלת כלול בשמן וזית והכסבים הוא היין שמקריבין עש ה
העולה או השלמים גם כן והו' מה שבארנו ויין לנסך ולפעמים קוראי'
לכל' ר'ל הקלת כלול והיין כסבים דרך העברה בשמות לשי שאין הי
היין בא בלא סלת ולא צל' כל' יין וכלן תבסי קרבן ר'ל העולה ו
והשלמים כמו שבארנו והשיעור שחייב להביא עש העולה מן הסלת
והיין הוא כעצמו שמהאיש עש השלמים והשיעור הזה יתחלל וישתב'
כשי' כסבי' הקרבן והן ג' שיעורין האשיעור הא' שהיה
הקרבן ממין העזים ואין הפרש בין גדול לקטן או מצעור הצאן
ר'ל שהיה כבש בין שנתו כמנחת כסבים שטעון כל א' מהן בין שהן
רבים או מעטים עש' סלת כלול בשמן רביעית ויין לכס' שיעית
ההין בין שהקרבן עולה או שלמים
ואם העולה חו השלמים מנדלי' הצאן והוא הקרא איל תה' המנחה
שחייב בה שני עש' כלול כאל' סלית ההין והוא השיעור הא' מנחת'
כסבים והשיעור הא' הוא שתהא העולה או השלמים ממין רבתי' ילין
הצ' בין גדול לקטן והמנחה הראויה לכל קרבן שלשה עש' ר'ל
כלול בשמן חני ההין ויין לנסך חני ההין והשיעור הזה כסבי' שני מ
מניין הקרבנות בין שהן של יחיד או של צבור אמר ר' חנני' שכל'
אשר תעלו ככה תעשו לא במשכרם ואין שום דבר יבא מכלל זה וא
נחין מוסיפין עליהן ואין גרעין מהן וזולתי הכבש שמקריבין בשני ע
של חבה המנות י' הנפת העומר שהיא עולת כמו שבארנו מה שכתבו ע'
עליו בתורה שתהא מנחתו שני עש' רובים כלול' בשלישית ההין שמן
והכסבים שחייב בהן רביעית ההין יין כמו כל כבש ובה כן ככל' ח
חטאת מועד ואשמו' שעה כל א' משתייהן בא עש' לפני שקרבן מ
מועד כמו שבארנו הוא שני כסבים וכבשה והן חטאת ועשה ג' אשם
וכאמר במנחת' שלשה עש' רובים וכו' וזו היא מנחת כסבים ששורפין
עש הקרבן הם יבש כל העולה הם עש' אימוני' שלמי' וחלול הם הנסבי'
שטעונים כל הקרבנות וכבר זכרנו אותן בחמשי משקלים וכבאן ה
השלמנו סדורם והיו חלק א' מן המנחות החלק הא' הם המנחות שא
שאינם תלויין בקרבן והן שני מיני' מנחת יחיד ומנחת צבור ומנחת
צבור א' מהן עומר התנופה והוא הקרבן כיום שני של חבה המנות ו
ועוד יתבאר כל משטתיו במסכתא זו ומקריבין ממנו קומן לבבי ה
המוזבח ואוכלין הבהים הנותר והמנחה השנייה שתי הלחם והיא ש
שמביאין אותה י' עברת וכבר זכרנו אותה בתחלת זכרים אמר רח
רחמנא עליה ממושבותי' כש תבאו לחם תנופה וקראה מנחה שכל' ב
בהקריבכם מנחה חדשה לה כשכונעתי' ומהמנחה הב' לחם הקנים
שאוכלין אותה והבהים בכל י' שבתוהם יב' חלולת שני עש' רובים יהיה
החלה הא' וחלול השלשה דוחין את הטומאה חכל' לא החכל' אלא באת ב
בטומאה כמו שכתבאר בז' משחתי' ומנחת העומר לכהה היא שרוחה
את השבת כמו שכתבאר במסכתא זו ומנחת היחיד מתחלקת לחמשי'
הלקים

73 B

Table with 2 columns: בליקלס, מלקלס, רחמנא דקיישו, חמ

וההין הנזכר בתורה שבו משער הכתוב הנכסים ושמן המנחות כ
 ברכיעותו ושלשיתו ומחציתו הוא מחזיק יב' לוגין וכבר כתבאר ש
 שנסכי ככס שלשת לוגין ונסכי איל"ל לוגין ונכסי שור לוגין ובלגו
 השיעורים מן השמן בולגין הסלת כמו שזכרנו וזכרתי בתחלת
 מסכת עריות שאני שערתי מרת הרביעית ודקדקתי בה כל מה ש
 שאפשר לו וזכרתי שמנחתיה מחזקת מן היין קרוב לששה ועשרים
 דרכמונים מצריים וכן מנאתי מחזקת משמן הזיתגם כן פ"ד
 דרכמונים מצריים ונרגים לא חששתי בהן למעטון ויהיה משקל מה
 שמחזיק הלוג מן היין או מן השמן כפי מה שמנאתי מאה דרכמונים
 וארבעה דרכמונים מצריים והעשרתן היא עשירית חמישה והיא ה
 העומר והוא שיעור חלק וכבר בארנו שיעור המדה הזו בשני מ
 מחלה ובתחלת עריות כנמוס ושם בארתי גם כן ד"ל בעריות שאני
 מנאתי שיעור חלה במדה שעשיתי תחזיק תקב דרכמונים מקמח ח
 חטת מצרים וזה השיעור בעצמו מנאתי שמחזיק מסלת מצרים גם כן
 והדרכמונים כגן מצריים וזה מה שראינו להקדים חונתי ואחר כך ח
 אחתיל בפירוט

פרק ראשון כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כ

בשרות אלא שלא עלו לבעלים
 משם חובה חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות מנחת חוט'
 ומנחת קנאו שקמצו שלא לשמן נתן בכלי נהלך והקטיר
 שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן
 פסולות כיצד לשמן ושלא לשמן לשם מנחת חוטא ול
 ולשם מנחת נדבה שלא לשמן ולשמן לשם מנחת נדבה
 ולשם מנחת חוטא

נתן קמינות המנחה תחת שמיטה הקרבנות
 וכבר הקדמנו בתחלת זבחים שכל הזבחים ששחטנו שלא לשמן כ
 כשרים חוץ מן החטאת ואלמר במנחת קנאות היא מנחת זבחי מ
 מזבחת עון ולפי שזכר בה עון עשו אותה כמנחת חוטא וכבר ידעת
 מה שם במנחת חוטא שקרא חטאת וענין מה שם כשרים שיבאר א
 אותה בבערות כמו שכתבאר בזבחים ומה שאמר כל המנחות ר"ל מ
 מנחות שאין קבוע להם זמן אבל עומר התנופה אם קמצו שלא ל
 לשמן פסול הואיל ובאת להיתר ולא הותרה ר"ל שאינו מותר לאכול
 החמט עד שיקריב אותו הקומץ שכן נלחם וק"ל וכדמל וגו' אבל מנ
 מנחות שאין קבוע להן זמן אם קמצו פסולים כגן שיקמוץ מחבת לשם
 מרחשת או מרחשת לשם מחבת והדומה לזה ומה שאמר נתן בכלי
 ד"ל נתן הקומץ בכלי לפי שהנזכר נדבך לתת אותו בכלי שרת ורמיית ל
 לזכור בכחן גוף הכרייתא הכזכרת בתלמוד בסדר הקרבנות המנחה
 נמפני שהיא מכוונת ואינה צריכה פירוש וזה גוף מה שאמר בה ס
 סדר מנחות האש נעמוד סעניינים האלו שכללת אותם הכריית'
 הזאת

ב אחת מנחת חוטא ואחת כל המנחות שקמצו וז

אונן טבול יום מחוסר בגדים מחוסר כפורי שלא רחויץ
 ידים ורגלים ערל טמא יושב עומד על גבי בליים על
 גבי בהמה על גבי רגלי חברו פסל קמץ משמאל פסל
 בן בתירא אומר יחזיר ויחזור ויקמוץ בימין קמץ ועלה
 בידו צרור או נרגר מלח או קורט של לבונה פסל מפני
 שאמרו הקומץ היתר והחוסר פסול אי זה הוא יתר ש
 שקמצו מברץ וחוסר שקמצו בראשי אצבעותיו
 כיצד הוא עושה פושט את אצבעותיו על פס ירו

השפולים

האלו כלן כבר זכרנו אותן א' באחת בפרק השני מנחות תרדס א
 אותם בחותי ספרק וכמו שאומר בן בתירא על מי שקמץ בשמאל כן
 הוא אומר בשאר פסולים שאם קמץ יחזיר מן היין לתוך המנחה וי
 יחזור הכשר ויקמוץ ומה שאמר עלה בידו נרגר מלח כ"ל לוא אמר נדמד
 ד"ל שאם נזרמן וכתערב עם הללית שום דבר מזה יעלה בידו

החלק הראשון שיתחייב בה על עון שיעשה והחלק הב' שיתחייב בה
 על דבר שרונה להצילו והחלק הב' שיתחייב בזה עם קרבן דונע ש
 שנתחייב בו ואנו קורים זה מנחה דרך העברה ועוד יתבאר זה
 והחלק הד' היא המנחה שחייב בה בהן גדול כלבד או הדיוט פעם א'
 כמו שכבאר והחלק ה' שחייב עבמו בה כנדרבה החלק הראשון
 הוא שהיא שונב כמנוח' חקד' וקד' שיו או שגבכאכועית בטוני או עבר על
 שבעת הידות בין כמזיר בין כשונב והעובר על א' מאלה הד' חטאי'
 חייב קרבן כמו שכארנו בתחלת דברינו במסכת זבחים ואם אין ידו
 משגת לחונתו קרבן ומקריב עשירית האפה סלת לא ינוק עליו שומן ולא
 יתן עליה לבונה וזאת נקראת מנחת חוטא וכבר קראה ה' חטאת וד'
 וריכה שמקריבין ממנה קומץ ויאכלו הכהנים הנותר והחלק הב'
 היא מנחה שחייבה בה סוטה וכדלה מהמנחות כלן שהיא קמח ש
 שיערים והיא גם כן בלא שומן ובלא לבונה ומקריבין ממנה קומץ ל
 לגבי היוזבח וחולגין הכהנים הנותר כמו שכארנו כ' מ' סוטה והיא
 הנקראת מנחת קנאות וכן קרא אותה הכתוב והחלק הב' שחייב בה
 ג' קרבן ידוע בגן שחייב ארס עצמו בקרבן תודה או ידור כמזיר
 ושלמו ימי הכזירות וכבר זכרתי לך בה' מוכחים שמקריב עם התור'
 מיני הלחם וכן עם איל כזיר ואלו המינים שמיכאיום עם התורה ואלו
 נזיר לא קרא אותה הכתוב מנחה בשום פנים ואינה מכלל המנחות
 והראיה על זה שאם הביא הכהן תודה או איל נזיר שיאכל הלחם ש
 שיקריב עמהן כמו ישראל ואילו היה מנחה היה חייב לשרוף אותה כ
 כמו שאמר הכתוב וכל מנחת כהן בלי תהיה לא תאכ' אבל החכמי'
 קראוה דרך העברה והמסכתא הזאת נב' חוקרת על מלכת הלחם
 הזה ואך יעשה וכמה שיעורו והחלק הד' הוא הנקרא חביתי כ
 בהן גדול והוא עשירית האופה ומקריבין מחציתו עם תמיד של שחר
 ונחציתו עם תמיד של בין הערבים והיא כשרפת בלא שח' ק"ל כ'
 כליל תהאר וזו היא המנחה שחייב בה בהן גדול כל יום והיא נקרא
 גם כן מנחת כהן משיח לפי שם כ' בה אשר יקריב לה ביום המשח אותו
 אבל מר שחייב בה כל בהן פעם א' הוא כפי מה שאני אומר והוא ש
 שה' ל' לפי שגדיל רונה ליכנס לעבודה בין שהיה בהן גדול או בהן
 הדיוט תחלת מעשיו שיביא עשרונים סלת ומקריב אותה מנחה והוא
 נשרף כלו לפי שהוא מנחת כהן כמו שכארנו ורמו בזה כמה שכאר'
 זה קרבן אהרן וכינוי אשר יקריבו לה' וגו' ק"ל כ' בפסוק זה מ
 מנחת כהן גדול שמקריב כל יום ומנחת כל בהן כשיכנס לעבודה
 ודע שהכהן משעה שחייב במנחת כשר לעבודה אבל לא היו אחיו ה
 הכהנים מניחין אותו לעבוד ער שהיא כן כ' שכה' והחלק ה'
 שיתנרב ויחייב עצמו בכך וזו נקראת מנחת נדבה כמו שיתבאר ו
 והוא הימיני סלת בלול בשמן לברו' נקראת מנחת הסלת לא מאלפה
 תנור והוא שני מינין חלות או ריקקים או מנחה על המנחת או מ
 נמנחת מרחשת וכל אלו פסוק התורה ואי זה מין שחייב בו עצמו ח
 חייב בו וכן אי זה שיעור ולא יהיה פחות מעשרון כמו שהתבאר ו
 ואלו ה' מינים צריכין לבונה ושמן וכולן סלת ומקריבים מהן הק
 הקומץ והנותר יאכל והמוותרות שיתירו מהמנחות אחר הקרבנות
 הקומץ נקראים שרי מנחות והן נאכלין לכהנים אלא אם היתה מנח'
 בהן שהיא כשרפת בלה ועוד יתבאר במסכתא הזאת סדר מלאכת
 המנחות האלו כלן ושיעורן והפסולים הכאים עליהן וכל דיניהן וזהו
 הכרע במסכתא הזאת וכבר כתבאר לך שכל המנחות סלת חוץ מ
 מנחת העומר ומנחת סוטה שהיא מן השעורים ומנחת סוטה מי
 מיוחדת להיות מקמח שעורים ואין שורפים א' מהן זולתי מנחת ח' י
 חוטא ומנחת כהן מאי זה דבר שתהא וכן מנחת נסכים לאי זה ארס
 שתהא וכל מנחות מקריבין מהן הקומץ ויאכלו הכהנים השירים ו
 יעלנו א' כל הדברים שאמרנו שהן כוללין הזבחים בתחלת דברינו
 בזבחים ולא נשאר לבאר מהל מה שיש בדעתינו להקדים זולתי כ'
 ב' אור שיעור העשרון ושיעור הקין שכשני אלו המדות אנו משערין
 כל המנחות והנסכים והכני אומר שכבר זכרנו בסוף פיה' שמה
 שבתלמוד ב' אצבעות בארך יד אצבעות לרוחב ברום שתי אצבעות
 וצבעות מעשר אצבע ושתהא האצבע שמעריך בה גדול מיד כי
 בינונית ככרייתה שזו סדה נקרא' לוג ורביעיתה יקרא רביעית ו

14 A

הא' מוקדת מתיר ושאר ההלכה נובעו למי שמכין מה שזכרנו ואין ה הלכה כר' מאיר
פרק שלישי הקומץ את המנח' לאכל דבר שאין
 דרכו לאכל להקטיר דבר שאין ד
 דרכו להקטיר כשר ר' אליעזר פוסל לאכל דבר שדרכו
 לאכל להקטיר דבר שדרכו להקטיר פהות מבויית כשר
 לאכל כחצי וית ולהקטיר כחצי וית כשר שאין אכילהו
 והקטרה מצטרפין

דבר שאין דרכו לאכל כקומץ והלבוכה ודבר שאין
 דרכו להקטיר השירים וכבר זכרנו מה שכתב ההלכה הזאת בפרק ג'
 מזבחים וכבר הודעתך בשני מזבחים שלא יחא' דבר מתפגל פגול
 עד שתהא המחשבה לחבל דבר שדרכו לאכל ולהקטיר דבר שדרכו ל
 להקטיר אכל חוץ לזמנו והוא מה שכ' נאס' האכול יאכל מכשר זבח ש
 שלמיו שהוא ראוי לאכילה ור' אליעזר מביא ראיה ממה שאמר החכול'
 וכבר בארנו שבשתי חכילות הכתוב מדבר א' אכילת ארס ור' אבילת
 מזבח ולפיכך אמר ר' אליעזר לא חכרתי הכתוב זה לזה אלא לומר לך
 שמחשבים מחכילת ארס למזבח ומאכילת מזבח לארס וחכמים אומ'
 שלא חכר אותן אלא לומר לך מה אכילה ככזית חף הקטרה ככזית ור'
 והלכה כחכמים

ב לא יצק לא בלל לא פתח לא מלח לא הניף
 לא הגיש או שפתחן פתים מרובות ולא משחן בשרות ג'
 נתערב קומצה בקומץ חברתה במנחות כהעם במנחת
 כהן המשיח במנחת נסכין כשרה ר' יהוד' אומר
 במנחת כהן המשיח ובמנחת נסכין פסולה שזו ב
 בלייתו עבה וזו בלילתה רבה והן בולעותו מו

אמר רחמנא
 מן המנחה מנשה ומשמנה ואמר גיש ושמן מעבבים וכן המלח חי'
 אפשר בלעדיו ר' ל' שיהא עם הקומץ כמו שזכרנו אינו קרבן טעון מלח
 ואין כל המנחה טעונה מלח וכן כל שנקרב על גבי הניזבח לשריפה א'
 חי ש' ר' בלל מלח חלא העניים בלכר זה קבלה וכן הדם חמר מעל
 מנחתך ולא מעל דמך' הבלילה והוא בלילת הכלת בחותנו השמן ה'
 הנזוק עליו הוא בל' להטלים ונזנה ואינו מעבב ומה שאמר בבחן לא
 יצק ולא בלל ר' ל' לא יצק בהן ולא מלח בהן אלא זר היא כשרה לשי'
 שערך בדינו מקמיצה נאילך מנחת כהונה וכבר זכרתי לך בבוקר מ'
 מסכת זבחים שחלו הדברים אין חייבים עליהם משום זרות וכבר זכ'
 זכרנו בהעשה הוא שיתן המנחה כנגד אהבה של קרן דרומי' מערב'
 ומה שאמר פתין מרובות ר' ל' שיהו חתיכות הלחם גדולות כשיעורן לא
 יהיו כזרות הלחם השלם שאינו מנוגע ולא כזרות המפורד ועוד י'
 יתבאר לך קצן מושמים לחם המנחה בשמן ולפיכך לא מושחן וכבר ב'
 בארנו בתחלת המסכת הזאת שהקומצים כלן נאס' פי' וכן מנחת כהני'
 כשרפת כלה וכן מנחת כהן משיח ונמנחת נכסים כשרפת כלה ולפיכך
 אס' נתעברו קתן עם קתן כשרה לשי' שדינה כלה לישוף זו בלילתה
 עבה ר' ל' מנחת כהן משיח חו' מנחת נכסים וזו בלילתה רכה ר' ל' ה'
 המנחות שנתעברו קומציהן במנחת כהן גדול חו' מנחת פסחי וכיאר
 זה שמנחת כהן משיח שמנה רב עד שתוקעת בו שנאמר בתורה עליה
 על מחבת בשמן תעשה מורכב תביאנה וענין הרביכה שתהא שקוע'
 בשמן ואמר' שהוא מוסיף לה' שלשת לוגי' שמן יותר על השמן שנתבטל'
 בו כדי שינוף עליה כשיתן שלש לוגין שהן רביעיות ההין למדנו ממה
 שכ' בל' מנחת תמיד חמור הדי' היא לך כמנחת המיד' שיהא רב'
 רביעי ההין לעשרון ומנחת נכסים הנבי' אומר מה היא שני לוגין לשי'
 בעשרון כ' נכסי החיל נכסי שור כמו שבאר בתחלת מסכת הזאת וש'
 ושאר המנחות הוא לוג לעשרון ואם רבה שמנה שכולה כמו שזכרנו
 בפרק הא' וכבר נתבאר שבלילת הקומץ הזה פחות מבלילת כ' כ' ו'
 יבלילת מנחת פסחים פחות הרבה מבלילת כהן משיח ומה שאמר ר'
 יהודה במנחת כהנים במנחת כהן משיח במנחת נכסים פסולה לשי'
 מנחת כהני' שיקריבו לעבודה שהיא מנחת כהן משיח ובלילתה עבה
 כמו שבארנו בתחלת המסכת הזאת ונאמר שר' חי' זו היא מנחת כהן

וכבר בארנו בחמישי מזבחים שהחזאת והאשם אין מאחרים אותן ל'
 למחר רק נחשבים ליום ולילה עד חנות ור' יובי' אומר ששתי הלחם וכן ששעתי'
 שתי סדרים ומה שפסקה המחשבה משניהן כחון לזמנו הוא הפגול כ'
 בלכר וחכמים אומרים לשי' ששניהן קרבן א' ר' ל' שתי הלחם והשני ס'
 סדרים הן ביום גוף א' והכל פגול
 ומהלכת ר' יהודה עם חכמי' בטומאה אינה לא אס' נטמא א' מהן קודם
 זריקת הדם חו' קודם הקטרת הכזבים אלא אס' נטמא חו' הקטרת כ'
 הכזבים או אחר זריקה דם הכבשים קבל מנדים שהטמא בטומאתו
 והטהור יאכל ואמרנו תלמוד ערוך בש' ר' יהודה שאין קרבן כבוד חלוק
 ר' ל' היענין קבלה חלנו ואינו סומך חותו לכתוב ולא מנח חותו כהיקס'
 והלכה כחכמים בשתיקה

ג התורה מפגלת את הלחם והלחם אינו
 מפגל את התורה כיצד השוחט את התורה לאכל ממנה
 למחר היא והלחם מפוגלין לאכל מן הלחם למחר הלחם
 מפוגל והתורה אינה מפוגלת הכבשי מפגלין את הלחם
 והלחם אינו מפגל את הכבשי כיצד השוחט את הכבשי'
 לאכל מהן למחר הם והלחם מפוגלין לאכל מן הלחם ל'
 למחר הלחם מפוגל והכבשים אינו מפוגלין
 כבר ידעת שקרבן שלמים שמקריבים עמו לחם נקרא
 תודה כמו שבאמר אס' על תודה יקריבו ועוד יתבאר ענין הלחם ה'
 ההוא ושיעורו במסכת הזאת והלחם הזה עבר אחר השלמים וכן שתי
 הלחם הנלכות אחר שני כבשי' וכשיפגל השרש יפגל הענף בפסולותן
 הם ארבע הפסול' בהלכות חמדיהם שהוא הלחם לברו פסול ויהיה ה'
 הענף שהמדין האלף' שהוא קרבן עומר כשלימותו והשמייענו שהדין ב'
 בשניהן יגד שהן פגולין הא

ד הובח מפגל את הנסכין משקרו
 ככלי דברי ר' מאיר והנסכין אינו מפגלין את הובח כיצ'
 השוח' את הובח לאכל ממנו למחר הוא ונסכיו מפוגלין
 להקריב מן הנסכין למחר הנסכין מפוגלין והובח אינו מ'
 מפוגל

כבר בארנו בהלכה הג' מהפרק הד' מזבחים
 שנשבים קרבן אין מתפגלים ר' ל' אין חייבים עליהן משום פגול וכארנו
 מחזיקה טעם וש' מחיר הוא החומר מתפגלים משני שדם הובח מצטרף
 ליקרב כמו שבארנו עס וכבר בארנו שאין הלכה כר' מאיר

ה פיגול בקומץ
 ולא בלבונה בלבונה ודא בקומץ ר' מאיר אומר פגול וח'
 זחייבים עליו ברת וחכמים אומרים אין בו ברת עד ש'
 שיפגל את כל המתיר כורי' חכמי' לר' מאיר במנחה חוטא
 ובמנחת קנאות שאם פגל בקומץ שהוא פגול וחייבים
 עליו ברת שהקומץ הוא המתיר שחט אחר מן הכבשי'
 לאכל שתי הל' למחר הקטיר אחד מן הובכין לאכל שע'
 סדרים למחר ר' מאיר אומר פגול וחייבים עליו ברת ו'
 וחכמים אומרים אין פגול עד שיפגל את כל המתיר שחט
 אחר מן הכבשים לאכל ממנו למחר הוא פגול וחכירו
 כשר לאכל מחברו למחר שניהם כשרים

ענין פגול בקומץ
 ולא בלבונה הוא שיפסיד המחשבה ויעשה אותה מחשבה מפגלת כ'
 כמו שזכרנו אבל תהא המחשבה הזאת בשעת הקמיצה וכבר נתבאר
 לך בקומץ ולבונה הן המתירין שירים לאכילה ר' ל' שהן כשרים בליל ו'
 נחו יהיו השירים מותרים באכילה ואמרנו קומץ מחזיקי מתיר שירים
 באב לה משיחת האור ברובו וזהו דבר חמתי' וכבר בארנו בפרק ה'
 השני מזבחים וכרביעי' שמתבאי הפגול להפסיד המחשבה במתירים
 הזבח והוא מה שאמר בלכר שיקרב המתיר במזבחו כמו שבארנו עס
 פירוש הענין הזה ודבר תורה במנחת חוטא ומנחת קנאות שהן באים
 בלל שמן ולבונה ואין להן מתיר זולת הקומץ ודבר מובאר הוא גכ'
 ששני כבשי' עזרת ששחטת שניהן תתיר שתי הל' לאכילה וכן הקטיר'
 שני כזיבי' תתיר לחם הפנים לאכילה ולפיכך יהיה הכבש הא' והבז' ה'

75
A

סתירה אם כתערה במחצת כהן משיח או במחצת נכסים מן הטעם
שזכר על כן חומר ד' יהודה ששיתן הקומץ הזה אם נתחבר בשמן כהן
מוסיח או מחמת נכסים אינו בטל במיעוטו וצ"ע שהנא יוכיז והעקר א'
אבל ר' יהודה מין בנינו לא בטל כוונתו שכתבנו בזכחי אצטמור הכל
ינה דכלת' מין בנינו ושיתן מין אחר גם ולפי כך לא יבטל המעט בהרבה
וכן ריבוי אם נתעברה מחמת כהן גדול עם נכסים הרין ח' וחמ"א א'
הנאיל והרין נותן בכלם שיטתו אין לנו חוששים והלכה כחכמים

שתי מנחות שלא נקמצו ונתערבו זו כוון אם יכול לקומץ
מזו בפע עצמה ומזו בפע עצמה בשרות ואם לאו פסולו
הקומץ שנתערב במנחה שלא נקמצה לא יקטיר ואם
הקטיר זו שנקמצה עלת לבעלים וזו שלא נקמצה לא ע'
עלת לבעלים נתערב קומצה בשיריה או בשיריה של
חבירתה לא יקטיר ואם הקטיר עלת לבעלים נטמא
הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מ'
מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא

כל זה מבואר למי שזכין כל מה שיערנו והראיה על היות הציץ מרצה
על הטמא ואינו מרצה על היוצא כבר בארנו אותה בשמיני מובחים

נטמאו שיריה נשרפו שיריה אכרו שיריה במדת ר' אעו
כשרה ובמדת ר' יהושע פסולה שלא בבלי שרת פסולה
רבי שמעון מכשיר הקטיר קמצה פעמים בשרה

ד' אליעזר שאפילו אין עם שירי יקטיר הקומץ וד' יהושע אומר אם יתיר
מהשירי שום דבר אז יקטיר הקומץ אבל אם אין עם כלים היא פסולה
ואם אין עם מקנת נכסיהם או נטמא מקנתו חשילו ר' יהושע אומר
יקטיר הקומץ ולפי כך היא כשרה וד' שמעון אומר שהיא כשרה ואפילו
לא היתה המנחה בלה בלה שרת ואפילו לא נתן הקומץ בכלי שרת ו
ולגודין זה מונה שכ' במנח' כחטאת באשם ל' כמו שמתבאר במעשר
החטאת בידו בלתי כלים ל' הקטרת אימורים כן גם הקטרת הקומץ
ואין הלכה כר' שמעון והלכה כר' יהושע

ה
הקומץ מעוטו מעכב
את רובו העשרון מעוטו מעכב את רובו היין מעוטו מ'
מעכב את רובו השמן מעוטו מעכב את רובו הסלת ו
והשמן מעכבין זה את זה הקומץ והלבונה מעכבין זה א'
את זה

אמר רחמנא מלך הקמנו וכשהו חסר ממנו שום דבר פסול
וכן העשרון שאין מביאין מחמת אלא ענינו כמו שזכרנו שאם היתה ש'
שום מנחה בשחנות מעשרין היא פסולה וכן יין של נכסים ושמן של מ'
מנחות שכל זמן שיחשד שום דבר מן המנחה חשילו כל שהוא שום מ'
מעכב וכבר זכרנו שער הכסבי' בתחלת המסכתא הזאת וכן בארנו
בפר' הראשון שאינו פחות מלוג שמן לעשרון מנחה וכן כלת' ושמן של
מנחה מעכבים זה את זה שכ' מגרשה ומנחה אכל הקומץ והלבונה
הוא ענין מבואר משפטו של מקרא והרים ממנו בקמנו

ו
שע שיערי
יום הכפורי מעכבין זה את זה שע בכשי עצרת מעכבין
זה את זה שתי חלות מעכבות זו את זו שע סדר' מעכבין
זה את זה שע בוכין מעכבין זה את זה הסדרים והבוכי
מעכבין זה את זה שע מינ' שבגזיר שלושה שבפרה
ארבעה שבתורה ארבעה שכולוב ארבעה שבמצורע
מעכבין זה את זה שבע הויות שבפרה מעכבות זו את
זו שבע הויות של בין הכרים ושעל הפרכת ושעל מוצת
הזהב מעכבות זו את זו

שני שיערי יום הכפורים הן שיער המשתלח
וחכינו וכבר כתבאר זה ביומא שני בכשי עצרת הן שני ככשי שלמים

וכבר כתבאר זה שני כרית מעכבות הלחם ל' לחם הפנים אשני ב'
בזיכוס שני קפ"י שבהן הלבונה שהן על שני המערכות כמו שזכרנו
שני מינים שבבזיר שני מיני הלחם שכתבא יש איל של שלמים כששלה
זיון הכזירות חומר הכרוב עליהן כלת חלנות וכוונ' כלולות בשמן וריקן
מנות משוח' בשמן ושלשה שכתרה דומז לפרה חרומה שזנה לשרוף ע'
עניה עין ארו וחזוב ושני תול' עת וד' שכתרה הד' יוכיז מחנות הרמיו'
לקרבן תורה ודבר תורה עליהן חלנות מנו' וריקין מצו' וכלת מרבבת
על חלנות לחם חמץ וד' שבמנוגע עין ארו וחזוב ושני תול' עת והצפור
החיה וד' שכלולב פרי עין הדד וכפדת תמרים וענף עין עבות וערבי כ'
כחל' ודע שאם יש ב' שיתו ד' מינים שכלולב יכול לייטול אותן אחד
אחד ויוצא בהן ירי חוכתו לפי שהעקר בידינו לולב אין צריך אגד כמו
שבארנו בסכה וז' הזיות שבפרה הן ז' היון שזרק מרס פרה איומה כ'
נכח ההיכל שז' נלקח הכהן מרמה באצבעו וכו' וז' הזאן של בין הכרדי
הנני וזכר כהן כל הקזיו שהיו לפני' בין שהן מן הקבלה ובין שהן מ'
משפטי התורה והשנה וח' שכת' זכרנו חותן על הירבור בענין ה'
הזה אינו אריכות הזאן של יום הכפורים בשנים הן יוג' הזאות יש על
הכרים יג' ח' מרס הפר וח' מרס השביר ולפי' שכל בהן על הכפרת ו'
ולפני הכפרת וזה ז' פעמים דל' ז' בשנים לפני הכרדי וכן הוא על הכ'
הכפרת ועב' כל ז' מהן א' למעלה כמו שבארנו בימא רחיה לדבר מוס'
שכ' וזהו באצבעו הדי ז' הזאה א' אח' ז' פעמים הרי"ב הזיות אח' ז'
זרק מרס הפר ומרס השביר אחד שיערב שיהיה ד' הזאות על ד' קרנו'
היוצא ל' מזבח הזהב וז' הזאות על חמנעו כמו שבארנו ביומא וז'
ועליה כאמר בתורה נכ' ונתן על קרנות המזבח שכיב וכחמר וזה ע'
עליו מן הדם באצבעו ז' פעמים וצ"ע שר כהן משיח ל' פר הבא על
כל המנות אמר תורה עליו שזרק ממנו ז' פעמים על הפרכת והיא ה'
המחינה המכרלת בין קדש ובין קדש הקדשים וד' על מזבח הזהב ל'
על ד' קרנותיו כאמר בזהוה מן הדם ז' פעמים לפני ה' חת פני פרכת
הקדש ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הכמים וכן יו"ט
כאמר בפר העלם דבר של כבוד וכמו חלו הזיות בענין ובאלו היו
המקומות ז' דקים מרס שיערי עין וזו קבלה וכמוכה למה שכתב' בפר
הכא על כל המנות פר חטאת ל' בות שיערי עין לכל האומר בענין כמו
שבארנו ב' מזבחים ועל כל כלל וכלל מאלו הזאות הוא חומר מע'
מעכבות זו את זו וכלן שמכו אותן לרמוזים שיש בשאוקים שהן ראיה
על שיהיו מעכבות אכל הענין קבלה בידינו

ח
שבעה קע מגורה מעכבין זה את זה שבע'
נרותיה מעכבין זה את זה שתי פרשיות שבטוזה מע'
מעכבות זו את זו ואפי' כתב אחר מעכבין ארבע פרשיות
שכתפילין מעכבות זו את זו ואפי' כתב אחר מעכבין א'
ארבע ציציו מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת ר'
ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות

ראיתי לצייר כהן נורת המנורה שלימה וקודם
הניור חכי אומר שמבורת בידינו שבכהה יח' טעמים ועמוד המנורה ע'
ענמה היו בו ד' גביעים ושני כפתרי' זכ' שרחי' והאמר בתורה וכמנרה
ד' גביעים משוקדים כפתוריה ושרחיה ומיעוט רבי' שנים לפני הכתב'
שיש בה ב' כפתורים וכ' פרחים והפרח השלישי הוא טמוך לשולי' היו
המנורה והוא מה שכ' עד ירכה עד פדחה ל' היסוד שקרא חותנו ירך ג'
והפרח הסמוך לו והיו לה ב' רגלים והגביע הוא צורת כוס עשוי וקשה
שהוא מלמטה צד נאח תרצה לומר שהנא' נחומר האצטונכא הוא בראש
אצטונכא שביטל ממנו דבר מועט מלמעלה והכתב' היא דמות כנור
שאנינה עגולה מכל וכל רק שיש בה ארך מועט קרוב לצורת ביצת העג'
ופרח צורת שושן ואכי מנייר עשאו הצורה הזאת שהגביעים צורת דבר
משולש והכתב' עגולה והפרח חכי עגולה כדי שיהיה קל להנטייר
שאין הכוונה בצורה הזאת להודיע בה צורת הגביע על המתן לפי ש'
שכבר בארתי אותו לך אבל הכוונה להודיע בה מפרש הגביעים יה'
והכתב' והפרחים ומקומותם והשיעור הנשאר מעמוד המנורה ש'
שאין בו שום דבר והמקומות שהיו בהן הפרחים והכתב' וכלה א'
איך היתה וזו היא צורת כל זה

15
3

ודע שכל הסתירות שיעור א' לכלן וכן הגביעים כלן שנין והספרים
 בכ וכתבאר כך מהנורה הזאת שיוצא הגביעים כב' ומשני העינים
 ט' ומשני הסתורים יא' ומונו גביעים כב' כשתורים יא' פרחים ט'
 מעכבין זה את זה ואמרו בשיעור גבהה גבהה של מנורה יא' טפחים
 הרגלים והספרים חלק וטפח שבו גביע נשני קנים יונאי ממונו
 א' לכלן ואל לכלן ונמשכים ועינים כנגד גובהה של מנורה טפח חלק
 וטפח כשתור נשני קנים ונמשכים ומונו מונחים ועינים כנגד גובהה
 של מנורה וטפח חלק ונשי קנים יונאי ממונו כונשטים ועינים כנגד
 גבהה של מנורה וטפחים חלק כשתורים ט' טפחים טכהה גביעים כ'
 כשתורים ופרחים ונראש זיירנו יתבאר כך כל הענין הזה ומה שכ' ב'
 בתורה משוקדי פירושו מעשה שקדים והיא מלאכת ידועה אבל חומני
 הנחת שהן מים כבשים העצת עד שהיה כלן שקדים שקדים והוא
 מעשה מפורסם אין נדיר לכאר וכ' פרשיות שבמזוזה הם שמע והיה
 אש שיועור פרשיות של תפלים הקקש לי והיה כי יביאך ושמע והיה
 אש שיועור בתפלים של ראש בתיכם חנות כל א' כשני עצמה בר' ג' יונאי
 וכתפלים של יד בתיכם בג' יונאי ומה שאמר אשי כתב א' מעכבים
 דל אשי אית א' אש אינה כתובה כהלכה פוסלת אותן לפי שהתפלגין ו'
 וספר תורה ומוזנות מתבאין שלא ירכי אותן באות כרי שהיה שטח
 כגיל סוכה האות מכל רוחותיו וכל זמן שלא יבא בן ואשי אותה היא
 פסולה ואין הלכה כר' ישמעאל

הגביעים
 ונשי קנים
 ומונו מונחים
 ועינים
 כנגד גובהה
 של מנורה

כשי קבלת סבורינו נדבר בהן לפי שאינו חלף ופרש והתמנה לא רב
 דברה על חלה המנות דבר אחר לכלול דיניהן עד שיהא חייב לפרש
 וזוהי וסבתה בעיני לפי שהיו הדברים הללו מצידימים בזמן חבר
 המטנה והיו ענינים ידועים וכהננים ביד כל היש פרוש לכל דין ענין
 מהן כפלא משו אדם ועב' לא ראה לרבר בהן כמו שנה הסדר התפלה
 דל כסחה ואיך יתקנה שליח כבוד לפי שהיה משמסם ולא חסרין בזה
 הדור אבל חברו ש' תלמוד וביאורו ומה שאמר הלכות איתן חוקין ומ'
 מעכבים את היין דל' שמן וסלת של מנחה נסכים ויין של נסכים ומ'
 ומתנות של מזבח החיטין כשר זכרנו אותן והרחה על שזין תלוינת
 קנתן על קנתן הכי היא בתחלת הפרק הד' מזכרים

ב
 והבכשים אינן מעכבין זה את זה ר' שמעון אומר אם ה'
 היו להם פרים מרובים ולא היו להם נסכים יביאו פרא'
 אחר ונסביו ואל יקרבו בולן בלא נסכין

כבר בארתי לך
 בתחלה דברנו על השדר הזה שהקרבן שמקריבים יום עזרת שני חל'
 חלקים הא' הוא מוסף היום שני ערים וחיל מ' ככשי כלן עלולות ושער'
 למאזת והשני הוא שמקריבין עש עתי הלחם והוא השדר נשני אילי מ'
 ככשים כלן עלולות ושער למאזת נשני ככשים שלמים והן ככשי עשר'
 וכל זה מרכיב תורה וכן זכרנו לך ענינים כי מה שאמר בכלן הפרים
 והחלים והככשים אין מעכבים זה את זה דל' אצל של מוסף היום א'
 אינו מעכב לשני החלים של קרבן הלחם ואין שני החלים מעכבין זה
 הא' והן השדר אינו מ' נכב לשני החלים מ' הככשי הקריב יום הלחם
 ולא שני הפרים מעכבין את החיל מ' ככשים של מוסף היום והככשים
 נב' אין מעכבים לזולתן ולא ז' ככשים של מוסף מעכבים ז' של לחם
 ולא של לחם מ' נכשים של מוסף ואין הלכה כר' שמעון

ג
 והבכשים והשעיר אינן מעכבין את הלחם ולא הלחם
 מעכבין את הלחם מעכב את הבכשים והבכשי אינן מעכבין
 את הלחם דבריר עקיבא אפר שמעון בן ענא לא פי' אא'
 הבכשים מעכבין את הלחם והלחם אינו מעכב את הב'
 הככשים שכן מצינו כשהיו ישראל במדבר ארבעים
 שנה קרבו בכשים בלא לחם אף בן יקרבו בכשים בלא
 לחם ר' אמר ר' שמעון הלכה כרברי בן ענא אבל אין
 הסעם כרבריו שכל האמור בחומש הפקודים קרב במ'
 כמדבר וכל האמור בתורת בהע לא קרב כמדבר משבאו
 לארץ קרבו אליו ואלו ומפע מה אנע אומר יקרבו בכשים
 בלא לחם שהבכשים מתירין את עצמן בלא לחם בלא
 בכשים אין לימיתרנו

ד
 הפר הזה והשני החלים
 והז' ככשי הם החלק השני שמקריבין בכלל הלחם ביום עזרת וכלן קן
 עלולות ושער מאזת ומה שאמר חכם הלחם והככשים דל' שני ככשים
 שלמים שמכמים עמיהן שתי הלחם כשצבת התנופה כמו שיתבאר ב'
 במאזת הזאת ומה שאמר והככשים חוקין מעכבים את הלחם דל' אש'
 לא יהיו שם שני ככשים שמכמים שתי הלחם וככשי שיכלו איתן כלן
 הכיאות עם הככשי' ומה שאמר כן ככשי יקרבו ככשים בלא לחם
 לפי שלא היה במדבר לחם וזלתי הן ופולק ר' שמעון על זה ונומר
 שלח הקריבו במדבר לחם ולחם ככשים ולא שחוקריבית הכזים
 בכלל הלחם ועל זה נאמר בתורה כהנים כל שער ויקרח ועל מה שז'
 בווקרא לחם הקריבו אותו במדבר ומה קבלה כירינו שלח הקריבו מר'
 במדבר חלף הקרבנות הכזרי' בחומש הפקודים וככלל היוונים ו'
 והלכה כר' ישמעאל

ה
 התמידים אינן מעכבין את המוספים
 ולא המוספים מעכבין את התמידים ולא המוספי מעכבין
 זה את זה לא הקריבו כבש בבקר יקריבו בין הערבים

פרק רביעי
התכלת אינה מעכבת את הלבן
 והלבן אינו מעכב את התכלת
 תפלה של יד אינה מעכבת של ראש ושל ראש אינה מ'
 מעכבת של יד הסולת והשמן אינן מעכבין את היין ולא
 היין מעכבין המתנות שעל מוכח החיצון אינן מעכבות
 זו את זו

מנות ניצית כוללת שתי מנות הא' שיהיו ניציו בקנות
 הכסות והוא שני עשור להם ניצית על ככשי בגדיהם זה יקרא לכן לפי
 שהוא צמר לכן או פשתן לכן כפי התבחי' והעקרי' שבתכארו בתלמוד
 ברינו הניצית וכמנה השבית לתת חוט של צמר תכלת כדק' על איתו
 הניציות והחוט הזה בקרא תכלת שכן נכתבו על ניצ' הכק' פתיל תכלת
 ואינו נמנא כירינו היום לפי שאין חנו יודעים לזכורו שחין כל עין ת'
 תכלת כנמר בקרא תכלת חלף תכלת ידועה שאי אפשר לעשותה היו'
 ועל כן חנו עשים בכלן לברו ומה שאמר תפלה של יד אינה מעכבת
 של ראש ועל מנת שיהיו חללו שתיים וכן יביא חז' מלתיהן שירנה ל'
 לברה כל זמן שירנה חכל' הם חין חכלו חלף של ראש חז' חין מותר לנ'
 להניחה עד שייעשה האחרת שחא יעשה ויסמוך על הא' המיר ויש לך
 להקשות בבאן קושיא ולומר' הואיל ודבר התפלה הוא בתפלים של ראש
 נא יד שאין מעכבים זה את זה על מנת שיהיו מנוין שתיים חכל' חס'
 לא היה מנוי חלף א' הדין מעכבות זו את זו ומה שאמר כד' מינים
 שכלולב מעכבות זו את זו על מנת שלא יהיו מנוין כלן חכל' חס' היו
 מנוין כלן חס' גם כן חין מעכבות כמו שבארנו בפרק שלפני זה והדי'
 השונה דין כד' מינים שכלולב: בתפלה של ראש ושל יד ולמה אמר כד'
 מינים מעכבים ואמר בתפלין חין מעכבים ותירין הקושיא הזאת מכ'
 מוכאר היום כזה שבר' חוקי' שכלולב כשהם מנוין חע' שאין מעכבו
 זוהתו כעל חותן ח' לפי שאינו יונא ידי חובתו ולא שלמה המנהג
 עד שינוור כוללת ארבעתן כירנו ואשלו כעל חותן זה אחר זה וחינו כן
 בתפלין של ראש ושל יד חלף כל זמן שיביא ח' מנטיסין דל' שלובסן כבר
 קיים וכנות עשה ונא ידי חובת תפלין וריכי הניצית והתפלין והמזוזה
 ונאין מלאכתן והכרבות שמייכים לכרך עליהן וכל הענינים התלויין
 ככל זה מן הדין ומה שאמר עליהן כשחיליות ותקנות חין ראוי כ'

16 A

אמר ר' שמעון אימתי בוטן שהיו אנוסין או שונגין אבל אם היו מוידין לא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבי לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין הערבי אמר ר' שמעון וכולה היתה קרבה בין הערבים שאין מ מהנבך את מוכח הוזהב אלא בקטרת הסמים ולא זאת מוכח העולה אלא בתמיד של שחר ולא את השלחן אלא בלחם הפנים כשבת ולא את המנורה אלא בשבערונ גרותיה בין הערבים

בבקר באר בתלמוד בהלכה הזאת תנאי מותר ואמר שכן היה ראוי לומר לא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים כדא שלח נתחנך אללל בתחנך המזבח יקריבו בין הא הערבים אמר ר' שמעון אימתי בזמן שהיו אנוסים או שונגים אבל אם היו מוידים ולא הקריבו כבדך לא יקריבו בין הערבים לא הקטירו כ כבדך יקטירו בין הערבים ואמר ר' שמעון לא יקריבו לך אותן הכהני המזריקים ומקריבים אותן אחרים ולא אמר כן בקטרת שאין שום חום מניח אותה במזרח לפי שהיו מתחילין בה מנשיט שפארטו כשלישי מכפירים וענין חיטוף הרגל אומר שכל דבר שיקרב על המזבח הח החיטוף בראשונה היא עלה של שחר וכן הלחם הראשון שנותנים על השלחן אינו אלא ביום השבת ותחלת הרקת הכרות במנחה בין הע הערבים שכן מחנך לפרוכתו ונשון החיטוף שש מושלל בדברים ה האלה לתחלת המעשים לפי שזה הכלים מוגלים אותו בעבודה דרך דומיא לחרם בתחלת שמלמדים אותו שום חכמה או שום מידה להקריב ענמו בה ער שתהא קבועה בו ואין הלכה כר' שמעון כשני הענינים חביתו בהן גדול לא היו באות

חצייים אלא מביא עשרון שלם וחוצהו ומקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבי ובהן שהקריב מחצה בשחרי ומת ומינו בהן אחר אחתיו לא יביא חצי עשרון מכיתו ולא חצי עשרונו של ראשון אלא מביא עשרון שלם וחוצהו ומקריב מחצה ומחצה אכר ומצאו שני חצייים קרבין ושני חצייים אוברין לא מינו בהן אחר משל מי ה היתה קרבה ר' שמעון אומר משל צבור ר' יהודה אומר משל יורשים ושלימה היתה קרבה

זה הדין בענין קול דברים אש עומד המחתית הנשאר שהוא מביא עשרון וחוצהו עשרה יחידה וגו' וא נאמר מחצה משל מי הוא מביא וחצית ר' יהודה על היורשים חייבים להביא עשרון ממה שכן מכנין יעשה אותה והיא רחיה על שהן מביאים משהן לפי שבאמר אותה חמרו אותה ולא חביה ור' שמעון מביא רחיה ממה שבאמר חק עולם כלל יתקטר שתהא בלה בהקטרת וסלכה כר' יהודה

פרק חמשי כל המנחות באות מצה חוץ מחטין שבתורה ושתי הלחם שהן באות חמין ר' מאיר אומר שאור בודה להן מתוכן ומחטין ר' יהודה אומר אף היא אינה טף המובהר אלא מביא את השאור ונותן לתוך המידה ומסלא את המדה אמרו לו א אף היא היתה חסירה או יתרה

דבר תורה במנחות שקריבים על גבי המזבח שהיו מצה שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לה' ובאמר קרבן חמית תקריבו אותם לה' רומח אל שתי הלחם שנאמר עליהן ס סנת תהינה חמין תחבינה וחלו הבכורים גם כן שמביאים מן התמרי והוא הדבש האמור בתורה באמרו חרץ חטה ושעורה וגו' דל דבש ת תמרים כמו שבארנו במסכת בכורים וכן באמר בלחם תורה על חל הלנת לחם חמין יקריב והוא אחר מהארכע מינים כמו שזכרנו ועוד יתבאר זה ומה שאמר חסירה או יתירה מנשיט שלפעמים יהא השאור קשה ויחזיק מן המדה וקנה קטן ושפעמים יהא כפוח ורך ויחזיק מ מקום גדול וינשיט סהיענר שיש בו ויקטרו הוא אחד בטוח ויחין הלכה כר' יסודם

כל המנחות נזויות כפושטין ומשמרין עד שלא יחמיצו ואם החמיצו שיריה עובר בלא תעשה שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ ות והייכים על לישתה ועל עריכתה ועל אפיתה

לישה הוא סניעריכים הקמח במים ועריכה הוא עיצורכים אותה וענפקים כוב כרים ואמר ר' חזניא כמנחה לך תאשה חמין וכבר נאמר לך תאשה ח חמין ואמר על שייחד המנחה שלח לחותית חמות מה אשייה לייחודת ש שהיא מעשה יחירי וחייבים עליה כפבי עצמה אף אפי מביא לישתה ועריכתה וכל מעשה יחירי שבה לחתיי קיטוף והוא צנור החלות שהוא חייב על כל שיעל ושעל כפגי עצמו ואמר יגור לא תאפה חמין חלקם חלילן חלקם לא יאפה חמין כל סמירים שהן לכהנים כמו שבארנו הן גם כן אסור להחמיצו אכר מותר לנוס השירים כדבש ולכשלק בו וא וחינו אסור אלא החימוץ כלבד

יש טעונות שמן ולבונה ג שמן ולא לבונה לבונה ולא שמן לא שמן ולא לבונה אלו טעונות שמן ולבונה מנחת הסולת והמחבת והמרחשת וההללות והרקיקין מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת גוים ומנחת נשים ומנחת העומר מנחת נסבין טעונה ש שמן ואין טעונה לבונה לחם הפנים טעון לבונה ואין ט טעון שמן שתי החלות מנחת חוטא ומנחת קנאות לא ש שמן ולא לבונה

כאילו הוא אומר שמנחת הסולת או המחבת או קמחרשת או החלות או הרקיקים טעונה כל מנחה מהן שמן ולבונה ואין הפרש כזה בין שהיא מנחת ישראל בין שהיא מנחת כהן חן מנחת בני נבין שהיא מנחת איש או מנחת אשה אבל מנחת כהנים כחמר בה שמן ואינה טעונה לבונה וכן כחמר בלחם העבים ונתת על המשבת לבונה זכה ולא היא כה שמן ומנחת חוטא ומנחת קנאות כאמר ככל אחר משתיקן לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה

ד על השמן כפני עצמו ועל הלבונה כפני עצמה נתן עליה שמן פסלה לבינה ילקטנה נתן שמן על שיריה אינו עו עובר בלא תעשה נתן כלי על גבי כלי לא פסלה מתן כלי על גבי כלי שיתן כלי שיש בו שמן על הכלי שיש בו המנחה לא ש פסלה ואין אנו יומרי ככר עבר על מה שאמר לא יתן עליה שמן לפי שהכונה לשם שלח יכלול הסולת או הקמח בשמן

ה יש טעונות הגשה ואינן טעוני הנופה תנופה ולא הגשה הגשה ולא תנופה לא תנופה ולא הגשה או טעוני הגשה ואינן טעונות תנופה הסולת והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין מנ מנחת כהנים מנחת כהן משיח מנחת גוים מנחת נשים מ מנחת חוטא ר' ישמעאל אומר מנחת כהנים מנחת כהן מ משיח אין בהן הגשה מפני שאין בהן תנופה וכל שאין בהן תנופה אין בהן כההגשה

הגשה היא שמנשים הדבר לקרן המזבח כל חודה של קרן דומית מערבית והוא מה שבאמר נחבטה אל המזבח או והגשו ותבשה הנה שמנענעו לר' הרנח' כגון שיתבא וחלו שחייבים קנתן תנופה והגשה וקתם חייבים בה' ונקי יש מהן מ מדאורייתא ויש מהן מדרבנן וסמכס לפסוקים מן התורה ומאכנו כ כוננת ינו קבר מלזכור לנתן בארובה וביאור אותה האסמכתוב והד והדברים התלוים בהן יאות לפרושים אחרים ויתר מאשר לפרושים זה וידוע שמנחת כהנים ומנחת משיח כליל לשישים ור' שמעון אומר כל שאין מהן להרביץ חין טעונות הגשה והוא ענין מה שאמר כל שאין בהן קמיצה וין הלכה כר' שמעון או טעונין תנופה ואין טעונין הגשה לוג שמן שלמצורע ואשמו והבבורי דברי ר' אעז בן יעק ואמורי שלמי יהוד וחזה ושוק שלהן אחד אנשים ואחד נשים בישראל אבל לא באחרים ושתי הלחם ושני כבשים של עצרת כיצר הוא עושה נותן שתי הלחם על גבי עני כבשים ו וכניה שתי ידיו מלמטן בולוך ומביא מעלה ומוריד שנ אשר הונף ואשר הורם תנופה היתה במורה והגשח במ כבערב ותנופות קידמות להגשות מנחת העומר ומנחת קנאות טעונות תנופה והגשה לחם הפנים ומנחת נסבי

76

לא תנופה ולא הגשה

אמר רחמימא באשם ומזבחה ולבן שמין שלן
 והניף אותם תנופה לפני ה' ואמר לפני ה' במזבח ונאמר על הכבול
 ולקח בהקן הטבח מידו ואמר למר על הכבול על הכבול על הכבול
 רב דר חלמיש בן יעקב והוא אמת ביומי שיתבאר בשני מהכבול ומה
 שזמר חבל לא כדירי בשם רל שהתנופה ענינה פהלה בשמים וכבשים
 ובדרו המענה הולת בתלמוד בן חדר הכשים ולא בשם קרבן טעון ת
 תנופה ותנופה ענינה כישראל חבל לא כדירי בשם ואמר בני ישראל
 ונכשים ולח הטבים ונכשים בני ישראל ונכשים ולא הכשים מניפות ו
 ואמר רבי תנחומא חתומה ה' אמרו רבי יודי בעלי מונד לביך קדר
 התנופה מכלל ענין הפסוקים כמו שזכרנו כך היא מניח האינוניו על
 פה דיו וחזו ואוק למעלה שכל על אשי החלבים ובהן מניח ידיו תחת י
 ימי הכבשים והניף וכבר זכרנו פעמים שחלו שני כבשים הם השלמים
 הנקריים בגלל הלחם יום עברת וכבר כתבאר בכריתא שר אמר כ
 בשתי הלחם עם שנים כבשים מניח זה בדר זה ונוסף וכן היא ההלכה
 לפי שצדק כירינו כר' שאחא אמר על כשמוך ואינו נדך על גבי עשב
 לפי מה שאמר על הלחם רל עמו אעפי שהוח לברו ושאר היעין מבוא'
ח **ר שמעון** אומר שלשה מינים טעונים שלש
 מצות שתיים ככל אחת ואחת והשלישית אין בהן ואלו
 הן זבחי שלמי יחיד וזבחי שלמי צבור ואשם מצורע ו
 זבחי שלמי יחיד טעונים סמיכה היים ותנופה שחוטים
 ואין בהן תנופה חיים וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה
 חיים ושחוטים ואין בהן סמיכה ואשם מצורע טעונים
 סמיכה ותנופה חי ואין בו תנופה שחוט

קדרה ומסויקים האש בתוכה ער שתלכן ומשלבין בה העיפה ולא כ
 העינים ידועים חלבינו ככשירים וכ שדות ואמר רחמימא ברקבן מאפה
 תנור וכי תקייב קרבן ומחה מאפה תנור סלת חלית ונבות וגו' ור' י
 יאזרה אומר חלבי השני מינים שתי קרבנות מכיף זה חת זה ור' שמעון
 בותן אותן קרבן אחד ואמר שמכיא שיעור קרבנו משני מינים וידכה

פרק ששה אלו מנחות נקמצות ושיריהן לכהנים
 מנחת סלת והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת
 גוים מנחת נשי מנחת העומר מנחת הוטא ומנחת קנאות
ר שמעון אומר מנחת חוטא של כהנים נקמצות והקובץ
 קרב לעצמו והשיריים קרבים לעצמן

אמר רחמימא בכלל המנחות
 תורת המנחת וגו' ואמר והנותר מיונה יאכלו אהרן וכו' וכבר ידעת
 מה שכתורה וכל מנחת כהן כליל תהיה לט תחיל ואמר ר' שמעון
 שמנחת כהן חוטא אעפי שהיא כשפית כולה הוליל והיא מנחת כהן ש
 שהיא גב' נקמצת משני שהיא מנחת חוטא וחכמים אומרים כל מנחה
 ששיריה כאלוין נקמצ' ושארן שיריה כאלוין אינה נקמצת והלא כחמי

ב מנחות כהנעם ומנחת כהן משיח ומנחת נסכי לטובח ואין
 בהם לכהנעם בזה יפה כח המזבח מבח הבהנעם שתי
 הלחם ולחם הפעם לכהנעם ואין בהם לטובח וכוה יפה
 כח הבהנעם מבח המזבח

מה שאמר בזה יפה כח המזבח מבח הניס
 שהוא מורה על שיש שם דבר אחר יפה בו כח המזבח מפני שזה הת
 התנספת רומז חל הכסכים שהם גס רל לשיתין והם השני נקבים שיש
 במזבח כמו שכתבאר במדות ואין יונקי' על האש כדי שלא יתברו ולא
 יגיע למזבח מהן שום חלק וכן אמר וכזה יפה כח הכהנים רומז חל ש
 שתי הלחם הכמים בשני עצמן שהן כאלים ואין כשרפי' כמו שכתבנו
 ברביעי מהמסכת הזאת

ג כל המנחות הנעשות בבלי טעונות
 שלש מתנות שמן יציקה וכלילה ומתן שמן בבלי קורט
 לעשייתן והחלות כוללן דברי ר' וחכמים אומרים אף ה
 הסלת החלות טעונות כלילה הרקיקים משוחים ביצר
 מושחן כמין כי ושאר השמן נאכל לכהנעם

הנעשת בבלי רל
 במחבת ובמרחשת אכל מאפה תנור שהן חלות און ריקי' כיון שכתבנו
 אין צריך ליתן עליה שמן בפעמים וכאמר במקצת המנחות סלת בשמן
 תעשה וזה רחיה על שנתנין השמן בכלי ואין מכללין בו המבחה ומה
 שכ במקצתם כלולה בשמן רחיה שהן דריכות לבלול בשמן יונק עליה
 שמן רחיה על רבני השמן עליה ביציקה לביק' כתחייכו וכלל הנעשת
 בכלי' כשון רבירי ויהיה קדר עשייתה שכותפי השמן בכלי מכלי שר'
 ואין חייב שיה' הכלי שמכשלין בו הכרס וחכמי נותנים הכלת על חותני
 השמן ואחכ יונקי' שמן פעם שנייה וכוללי הכלת בו וזו קיה הכלילה
 ואחכ לסיין אותה ונאפים אותה ופותתים חותה בכלי מכלי המקדש ו
 יונקים עליה שמן פעם שלישית וזו היא היציקה קומץ ומקטיר כמו
 שזכרנו י ואוכלים הנותר כמו שאמרנו ואש היתה מנחת מאפה תנור
 והיתה חלות כוללן החלות עצמן בשמן אחר אשייתן וזו היא רעת ר'
 נחכמי' און שהנח כולל הסלת שלשין חותני ועשוי ממנו החלות שנחמד
 חלות מכות כלולות בשמן וגו' ואש היו ריקים מושח כל ריקה מהן כ
 במשיחת שמן כמין קף יובית שהיא כן והנותר מן הלוגלש שגוב שמין
 חייב לכל עשרתן מן המנחות כמו שכתבנו למעלה מכללין הכהנים כ
 כמו שירי המנחה ומנחת העולה היא גם כן טעונה שלשה מנחות ולח
 אמר כל המנחות הנעשות בכלי אלא למעט מנחת מאפה תנור כמו
 שכתבנו והלכה כב' כמים

ט האומר הרי עלי במחבת
 לא יביא במרחשת במרחשת לא יביא במחבת ומה בין
 מחבת למרחשת אלא שמרחשת יש לה כסויה והמחבת
 אין לא כסויה דברי ר' יוסי הגלילי ר' חנניה בן גמליא או
 טרחש עמוקה ומעשייה רוחשי ומחב צפה ומעשייה קשי'

מרחשת כלי עמוק שיש לו שפה כסויה והעיפה שוכשלי' בה רך ועגור
 מאד הוא ענין מה שאמר ומעשייה רכין ומחבת כלי שחין לו שפה ול
 ולשים תהיה העיפה קשה טרי שלא תגו' ומה ענין מה שחמד מעשייה
 קשים וזהו הרעת חומת על פי התלמוד שהן כלי כמו ששפרנו נדרים
י הרי עלי בתנור לא יביא מאפה כופח ומאפה
 רעפים ומאפה יורות הערביים ר' יהודה אומר אם רצה
 יביא מאפה כופח הרי עלי מנחת מאפה לא יביא מחצה
 חלות ומחצה ריקין ר שמעון מתיר מפע שהוא קרבן א'

ד כל המנחות הנעשות בבלי טעונות
 פתיחה מנחת ישראל כופל אחד לשנע ושנע לארבעה
 ומבדיל מנחות כהנעם כופל אחד לשנים ושנים לארבע

שלש מנות יש בהמיכה
 ותנופה חיים ותנופת שחוטים והב דברים שיש בכל א מהן שתי מנוה
 מזלנו הב המנחות הן זבחי שלמי צבור וזבחי שלמי יחיד ואשם מצורע
 ונחומר בתורה על אשם מצורע שיוסף חי קודם השחיטה שכ ולקח כב
 הבהן את הכבש ושחא את הכבש ומשני שהוא אשם אי אשכר לו בלא
 סמיכה על רחש קרבנו וזבחי שלמי יחיד יש בהן פסוק בתורה על ה
 הסמיכה כשהן חיים ותנופת חוה נשוק והוא שכ' טוק התרומה ומה
 התנופה וגו' וזהו ענין מה שאמר ותנופה שחוטין וזבחי שלמי צבור כ
 ככר הודעתך שהן שני ככשי עברת ואין לכו זבחי שלמי צבור וזלתן ו
 וכבר הודעתך בהן והניף אותן וזו כולל קודם שחיטה ונחמיה וכן כ
 בזה הקבלה ואין בהן סמיכה לפי שהן קרבן צבור והעקר בירינו שתי
 סמיכות ככבוד לא יורה הן סמיכה של שיעיר המשתלח ושל פד העלם
 דבר ואלו העקרים כלן אמתיים ואין דעת ר' שמעון לברו לא שאומר
 אותנו בשם אחרים ואין חולקים עלינו בשום דבר מכל זה

האומר הרי עלי במחבת
 לא יביא במרחשת במרחשת לא יביא במחבת ומה בין
 מחבת למרחשת אלא שמרחשת יש לה כסויה והמחבת
 אין לא כסויה דברי ר' יוסי הגלילי ר' חנניה בן גמליא או
 טרחש עמוקה ומעשייה רוחשי ומחב צפה ומעשייה קשי'
 מרחשת כלי עמוק שיש לו שפה כסויה והעיפה שוכשלי' בה רך ועגור
 מאד הוא ענין מה שאמר ומעשייה רכין ומחבת כלי שחין לו שפה ול
 ולשים תהיה העיפה קשה טרי שלא תגו' ומה ענין מה שחמד מעשייה
 קשים וזהו הרעת חומת על פי התלמוד שהן כלי כמו ששפרנו נדרים
י הרי עלי בתנור לא יביא מאפה כופח ומאפה
 רעפים ומאפה יורות הערביים ר' יהודה אומר אם רצה
 יביא מאפה כופח הרי עלי מנחת מאפה לא יביא מחצה
 חלות ומחצה ריקין ר שמעון מתיר מפע שהוא קרבן א'

טבח מקום שפיתת קדרה א' שמסירים האש מאותו המוקד ונותני' שם
 העיפה והיא כשפת ונועשה תנור הוא שמחממין אהן קשה ושכרי
 חרס ע' שיתלכנו ומשליכים עליהן העיפה וכופין עניה כלי ונאשית
 בו ונעשים סיבולנו כלע' ויורת הערביים גומא בארץ עומת כטיט כמו

7
7
A

בכפניו או שלא הוציא עומר מצ' סאין או עשרון מחאה כמו שכתב
בהלכה שלפניו וזו לא פסל ואין להלכה כר שמעון שאמר שאלו לכתוב
אין כוס קרב ידוע ואשילו למנהגין להם קרבם

פרק שביעי התורה היתה באה חמש סאין ויהיה
שהן שש מרכריות שתי האיפות הראש
שליש סאין עשרים עשרון עשרה לחמין ועשרה לכה
והמצה שלשה מינין חלות ורקיקי ורכיכה נמצאו סאין
עשרונות ושליש לכל מין משלש חלות לעשרון
במדה ירושלמיות היו שלשים קב חמשה עשר לחמין
וחמשה עשר למצה חמשה עשר לחמין קבוהצי לכה
וחמשה עשר למצה והמצה שלשת מינין חלות ורקיקי
ורכיכה נמצאו חמשת קבים לכל מין משתי חלות לקב

מה שמביאים עב קרבן תורה הוא ד' מינין מן המנחות א' ארבע
החמין נהוא כמו המנה שעשין ממנה הב' מינים הנסאין ס' ב' חמין
לחם חמין אחר ס' חלות מנות ורקיקי מנות וסלת מוכבת
ס' שעור חלה הב' מינים כמו שעור החמין וקבלה בידינו ס' ספק לחם
לחם תורה כשעור זה וכו' בארנו פעמים שהסאה וקבין וכו' וכו'
היות כל מין מאלו הד' מינין עשר חלות הווא מה שכן בהם וקדש
אחד מכל קרבן תרומה לה' ונאמר בתרומת מעשר והוא הל' ח' ח' ח'
והרמותם ממנו תרומתה' ולמינו סתרום' הזאת ממש כמו שכתבתי
מעשר אחד מעשרה בן האחד מכל קרבן א' מעשרה' ולשם
החלות עשרה מכל מין והיו כלן מ' והעשרה שהן חמין ש' כ' כ'
שעור הל' ואמר על חלות לחם חמין כגון חמין הכחמה' וכו' כ'
ד' חלות עם חזה ושוק' וחולבים הכעלים הנותר מן הלחם והקבין
וזו קרבן תורה ואלו השעורים שחלק למינין חלות הוא דבר המסד
ואין נדקדק

הבלואים
היו באים במצה שבתורה חלות ורקיקים ורכיכה
הגזירות היתה באה שהי' ידות במצה שבתורה חלות
ורקיקי ואין בה רבוכה ועשרת קבים ירושלמיות ספק
ששה עשרונות וערוין ד' ומכלן היה טמא
מעשרה תרומה והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה
אחד שלא יטול פרום מכל קרבן שיהיו כל הקרבות
שוין ושלא יטול מקרבן לחברו לבהן הוורק אתרם
השלמים לו יהיה חזשאר נאכל לבעלים

הבלואים היו בתחלה שנתה' דה'
כמו שבאר הכתוב ונאמר רחמנא במלואים מכל המנות אשר לכה
לקח לחם וחלת מנה וכו' וחלת לחם היא הנקראת רבוכה ר' א' דה'
בשמן' ונכחיה ראייה על וסבב' ממה שכן בחכמתו כהן על כהן יד נה'
תביאכה' זה קרבן אהרן וכינוי ביום המסח אהרן' וכאזנו ס' ב'
במאמר הזה שתי קרבנות הקרבן שמקריב כל כהן בתחלה ס' ב'
לעבודה' והוא הנקרא קרבן חנוכה' והקרבן שמקריב כהן יד
יום' ואמרנו מקיש חנוכה להמשח' דל' שכבר באר שמקריב כהן יד
והוא החנוך כמו הקרבן שמקריב ביום המסח אהרן' דל' בשנתה'
וכבר כתבתי כי מה שמקריב בחנוך היא רבוכה והוא ראש פנים
המלואים מקריב ב' רבוכה וראוי שתדע שחס היה הדין וכו' כ'
כהן גדול מקריב ראשון עשירי האופ' לחנוכה ואחר כן מקריב
כהן גדול אש כבר כתבתי

הדין כמו שאמרנו בתחלת המסכתא הזאת אבל אש ניתנה ספק
גדול והוא לא עבר עבודה מימיו מקריב עשירית הא' פ' ס' הא' ספק
כל כהן כמו שכתבתי אחר כך עשירית סנים שהוא חנוך כל כהן ספק
כאזנתמנה כהן גדול' ועשירית סל' שית' שהיא חכיתו כהן גדול ספק
כל יום תמיד' ומלאכתם כלן אחד אכל הסלמים שמקריב נוד עשירי
בסל' קרבנותיו מקריב עמו חלות מנות ורקיקי מנות רב' רב' רב'
ומה שאמר שתי רבס' לגמר סבי הסל' ימים

ומכריל מנחות כהנים כופל אחד לשעם ושנים לארבעה
ואינו מכריל מנחת המשיח מכפלה ר' שמעון אומ' מנחות
כהנעם ומנחת כהן משיח אין כהם פתיתתם פני שאין כ'
כהם קמיצה וכל שאין כהם קמיצה אין כהם פתיתתה'
וכלן פתיתם כותיים

אמר רחמינא פתית אותה פתית ואמרנו
אותה פתית ולא פתיתת פתיתין ר' א' שאינו מפליג בפתיחה דק לא ינו פ'
פחות מכות ואותה הפתיחה שהיא כזית טפל אותה עם ארבע ואינו
מכריל כרי' אלא יהו פתיה פתיתין ומה שאמר מנחת כהן לא היה מ'
מכפלה דל' לא יסוד פתיחה מהן עם ארבע אלא כופל אותה עם שנים
ומה שאמר הנעשות להוציא שתי הלחם ולחם הפנים שאין פתיתין א'
אותן ואין להלכה כר' שמעון

כל המנחות טעונות שלש מאות
שיפה וחמש מאות בעיטה והשיפה והבעיטה בחטים ר'
יוכי אומר אף בכצק כל המנחות באות עשר עשר חוין
מלחם הפני וחכיתו כהן גדול שהם באות שתי עשרה
דברי ר' יהוד' ר' מאי או כלן באות שתי עשרה חוין מחלו'
תורה והגזירות שהן באות עשר עשר

סיפה הוא גזר
מן יוסף ראש וענינו סיב' המאה כירים ככח עד שמעביר מעליה
העפר וביעטה שדורסים אותה כרב' עד שהיא כשכרת ר' יוסי אומר
שהעפר לכרם היא כרכיכה בעיטה דל' שמקאפים אותה ביד דרך בע'
בעיטה והשיפה תהיה בחטה ובעיטה בכ' כהר הזה וסבת היות מנין
חלו' המנחות כלן עשרה עשרה למדנו זה מן התורה כמו שיתבאר ב'
בפרק שאמר זה אכל לחם הפנים עליו כח' שתי עשרה חלות וכאמר
בנו כ' קדש קדשים הוא מאפי' ח' עולם ונאמר בחכיתו כהן גדול חק
עולם כה' כליל תקטר ואמרנו איתא חוקה חוקה לפי' יסין חכיתו כהן
גדול יב' חלות מקריבין מהן שש כהר' ושש כין הערבי' וד' מאיר למד
כל המנחות מלחם הפנים ונשאלה התורה עשרה' כמו שכתבתי כה'
כבר וכמו שכתבתי עוד וכן הכזירות לפי' שחס לחם עם הסלמים כמו
התורה כפי' מה שכתבנו כריביע מוכחים ואין להלכה כר' יוסי' והלכה
כר' יהודה

העומר היה בא עשרון משלש סאין שתי
הלחם שני עשרונים משלש סאין לחם הפנים עשרים
וארבעה עשרונים מעשרים וארבע סאין

כבר בארנו בתחלת המסכתא הזאת
שהעשרון הוא העומר והוא עשירית האופ' וכאזנו שיעורו ושיעור ה'
הלבו ושיעור האופ' ב' סאין והסאה כר' לוגים והוא אומר שיקח שלשה
סאין שיעורים וטחין חותין ולא ישאוק מלכפות אותה הקמח פנימים
דכות עד' שיאמר מימנו עשרון וסבת זה לפי' שהם שעורים חדשים ומ'
ומקריב בקצרו שכליליה שקצרו אותן טוחני' אותן כמו שבארנו ב' מוסב'
הזאת לפי' יש בו מיעוט הית וקמח ולא יהיה גטרון מוכר כשחות מ'
מה שיענין הזה והראית על שהו' כן שכ' קבירכס ודע שהשעור' חתבשלי'
קודם המטה חכל שתי הלחם לפי' שהוא מן המאה יש בו סלת אלא ש'
שהוא ב' חטה חדשה מן החטה המתבשלת בראשונה כמו שבאר הכ'
הכתוב ואמר וחב' שבועות תעשה לך כבודי קציר חמין לפי' כן מניח
שתי עשרונות משלש סאין חכל לחם הפנים שהוא מנחה שנקראה זה י'
ימים והיא יבשה כל זרכה ויש בה סלת הרבה כלי' ספק ומניחים מ'
ממנה עשרין מסאה ודבר תורה כלחם הפנים יב' חלות וכו'

העומר
היה מנופה בשלש עשרה נפה ושתי הלחם כשתים
עשרה ולחם הפנים באחת עשרה ר' שמעון אומר ל'
היה לה קצבה אלא סלת מנופה כל צרכה היה מביא
שנ' ולקחת סלת ואפית אותה עד שתהא מנופה כל צרכה

סס כשה ידוע ואלו היב' נפות היתה
כל אחד ויקה מחכמתם על הסדר ודע שחס לא סל' יב'

21
8

הגזיר לחלות ולקרקס סוף כדרכן לא חלתי וקרקס כמו סכארת
האוטר הרי עלי תודה יביא לחמה מן החולין התודה מן
החולין ולחמה מן המעשר יביא לחמה מן החולין התודה
מן המעשר ולחמה מן החולין יביא התודה היא ולחמה
מן המעשר יביא ולא יביא מחטים מעשר כע אלא מ
מסעות מעשר שב

המטה השנית לבי שכה תודה מן החולין היה
מוכה ונתחייב בלחם והלחם גם כן מוכה נאמר יכול להקריב חובב
ממעשר כמו שיתבאר אחר זה ומה שאמר במטה השלישית והקריב
יביא שמותר לו להביא כמו שאמר ואם הביא הכל מן החולין הרי זה
משוכח ולא חייבונו במטה סיבא לחמה ממעות מעשר שני לח
מעשר שני עצמו אלא כיו שהיה הלחם הכא ענין כל כן השלמים כ
כמותן כשם שאין השלמים מן המעשר עצמו אלא ממעות המעשר ג
גם כן הלחם יקריב ממעות המעשר

מצין מן האוטר הרי עלי תודה
לא יביא אלא מן החולין שנו וכתב פסח לה אלהיך מ
צאן ובקר והלא אין פסח בא אלא מן הכבשים וכן ח
העוים אלא למה נאמר צאן ובקר אלא להקריב כל הבא
מן הבקר ומן הצאן לפסח כה פסח שהוא בא בחובה א
אינו בא מן החולין אף כל דבר שהוא בא בחובה לא
יביא אלא מן החולין הרי עלי תודה הרי עלי שלמים
הואיל והם באים חובה לא יביאו אלא מן החולין ו
והנסכים בכל מקום לא יביאו אלא מן החולין

ענין הפסח
פאנו בא אלא מן החולין למדנו אתה ממשח ממים שיהיה חולין וכל
פסח שלא היה באותו הזמן הקדש לפי שלא קדמה לנו התורה והאמר
ועברת את העבודה הזאת בחרם הזה שיהיו כל עבודת של חרם זה כ
כזה מה פסח האומר במצרים אינו בא אלא מן החולין אף פסח
האומר לרדות אינו בא אלא מן החולין וכבר ידעת שהאומר הרי עלי
חייב באותו דבר מדר נחייב באחריותו ומה שאמר והנסכים כ
בכל מקום ואפי' באותן המנות שזכרנו שהתירו לנו במקדשן סיבא
לחמה מן המעשר לא יביא נסכים של אותה תודה מן המעשר לפי ש
שהנסכים ממעות המעשר נטעם בהן שיהיו מאשר עשית ית' כעל
הקרבן וכן כול ס' והקריב המקריב קרבנות

פרק שמצ כל קרבנות צלול והיוחד באים
מן הארץ ומחוצה לארץ מן ה
החדשו מן הישן
העומר ושתי הלחם שאינן באים אלא מן החדש ומן
הארץ ב וכלן אינן באין אלא מן המוכתר
ואיזהו מוכתר סבבם חוניחה אלפא לסלת שניה להם
חפריים כביקעה כל הארצות היו בשרות אלא מכאן
היו מביאין

דבר תורה בעומר ושתי הלחם שלא יהיו לא מן הארץ ומן
החדש אלא מחמול בעומר כי תבוא אל הארץ אשר חבי נותן לכם ו
וקצרתם וגו' וכאמר בשתי הלחם ממוסכתים תבוא לחם תבונה
וכאמר בה וקצרתם מנחם חדש לח ונאמר עוד חב הקניז בכודי
מעשך אבל שאר קרבנות בעלי חיים וכן מותרות המנחות והנסכים
היו מן הארץ ומחוץ לארץ ומן החדש ומן הישן וענין שניה להן שהיו
פחות מהן וחין מנערים לישל מוכה תרא עב ידי הן חק ומה שאמר
כל הארנות היו כשרות לל כשרות להביא מהן סלת של מנחת יחיד
ושל נסכים בין של יחיד בין של נבנו כמו שאמר בתחלת הסלחם

והיה זכר שהיונות של תורה שיצורם חמשה עשר קב ירוסלמים והן
באר עשונות מדבריו ונטי שליטים עשרה קבין ירוסלמים והן
מה עשר עשונות ונטי שליטים עשרון ועל אלו השני שליטי אחר ו
והיון רל הנסוף עליהן עוד כלשון רכיס כותנו שיהא עם כל עשרון
היסת עד שיהיו כששה עשונות שני שליטית ממה שיש בתורה מן
כינה וענין מה שאמר שיהיו כל הקרבנות שוין שיהיו במנין עשרה
הא מן שבתורה והגזיר כמו סכארתו כפרק שלפני זה

השחט את התודה בפנים ולחמה חוץ לחומה לא קדש
הלחם שחטה עד שלא קדמו בתור ואפילו קדמו בולן
הין שאחר מהן לא קדש הלח שחטה חוץ לחומה חוץ
למקום קדש הלחם שחטה ונמצאת טרף לא קדש הלח
סחט ונמצאת בעלת מוסר איעור או קדש וחכמים או
לא קדש שחטה שלא לשמה וכן איל המלואים וכן ש
שע כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן לא קדש הלחם

כאזאת התורה חוץ לחומה בארץ אונתו ואמר חוץ כית בגים ו
ואז מקום חוץ להר הכית אבל אם היה הלחם קרוב מן העשרה א
היה שהוא חוץ לחומת העזרה הוא מתקדש ואעפי שאמר הכתוב
על הלחם אין חבו נריבין בכל על שיהא בסמוך על כל כנים והכנסו
תלי שכתוב בג' הים היקף' שאופין בו המנחות ולכך קורין אותו בית
בני מנרת מפת בג המלך והיה קרוב להר הכית והוא מן ממוט ב
כיו הפק כמו שכתב אר בגמר סנסדרי ומה שאמר איל המלואים
ולא חמר איל מיר שהוא נוהג לרדות לפי שהוא אחרון ל
לתלת והוא מה שאמר שקד מילתא קקט' ואין הלכה כר' שאמר

ונספין שקדשו ונמצא הזבח פסול אם יש שם זבח אחר
יקדשו עמו ואם לאו יפסלו בלינה ולר תודה ותמורתה
והפריש תורתו ואברה והפריש אהרת תהתיה אינן מ
סעינין לחם שנאמר והקריב על זבח חתודה התודה
סעינה לחם לא ולדה ולא חליפה ולא תמורתה סעינין
לחם

זה שאמר אם יש זבח אחר יקריב עמו אין זה אלא בקרבן נבדו
לפי ששקר בירינו מנתנה עליהן אבל קרבן יחיד השקר שכן פסולין ל
לזבח אחר ותבא אחר גם כן שיהא הזבח זכוח באותה מעה שנספלו
הזבח הראשון אבל אם לא היה עם זכוח זכוח הן פסולים כחילו לנו
לילה וקדש המנחה כך הוא ואם אין עם זכוח אחר באותה מעה כ
דענו כמו שנספלו בליכס ופסולין וכל זה אם קדשו בכלי שרת ויהיה
הזבח זכוח לפי שהשקר בירינו און הנסכים מתקדשים אלא בשחיטת
הזבח שזכוח נסכים ומה שאמר במנח הזבח פסול אם נפסל ב
צדקה אבל אם נפסל בשחיטה לח קדשו הנסכים ודע שאם לא כ
תקדשו הנסכים הוא מקריב כל זמן שירצה לפי שהשקר בירינו מביא
הזבח קרבנות היום וכסבו אחר עשרה ימים ואין הפרט בין יחיד מו
נבדו וכן אשם מנדב מביא אשמו היו ולגו שמן סלו אחר עשרה ימים
אבל אם קדשו בכלי שרת כמו שהתבאר אז תפסל בליכה ומה שאמר
אין עמונים לחם אינו אלא אחר כפרה רל אחר הקדחת התורה ה
שאננה שהיא בעקר אבל אם לא בקדשה אחר מהן אלא הרי סן מ
היחית שתיקה היא וכנה או חלישתה או תמורתה מממרים אותה
טדקה טעונים לחם וכל זה בתורת חובב אבל תודת נדבה חליפתה
דמותרת טעונים לחם בין לפני כפרה בין לאחר כפרה לפי שאם
ישיר תודה וכבר ידעת החובה היא במה שאמר הרי עלי והנסכים
שאמר הרי זו וכבר כתבאר זה פעמים וממה שאמר לזכור אותו כ
כאן שיעור השמן שנותנים בתורה ובבזירות לפי שזה לא כתבאר
כזוה אבל הלכה לחמה מסיני שיהא חבי לגו שמן לתורה ורביעי'
סין לגזיר וכבר זכרנו שבתורה שלשה מינים סן מנס נדך שמן
יביע חוץ אין נדך שמן ואתנו חבי לגו חזיו שהוא סרכיבית
לכיה וסרכיבית ששחטת לחלות וקרקס וכן רביעי של לחם

7
8
A

אין מביאין לא מבית הובלים ולא מבית השלמים ולא מבית האילן ואם הביא כשר כיצד הוא עושה גירה שנה ראשונה ובשנה שנייה וזרעה קודם לפסח שבועים יום והיא עושה סלת מרובה כיצד הוא בורק הגזב מבנים את ידו לתוכה עלה בה אבק פסולה עד שיניפנה ואם התליעה פסולה

אין מביאין לבתולה סל מהמטה הנמוחה באשפות ולא בארנות טיש כהן אילנות משי שאינן מוטעמים וכיר הוא הפסח פניפנין הארץ ומכירים אותה סכה אח' וכסבית מהפנין אותה פעם שנייה וזרעים אותה ומה שאין מוכנים ידו לתוכה רל בתוך הסולת ואם יעלה בידו אבק בירוע סכאז ב באותו הסלקת קמח לפיכך מביאין אותו פעם שנייה ומעבדים מעגיה האבק והוא שחמר עד שיכפה וכפה עם הכלי שמכשים בו ויעל הסלקת הוא חומר חם התליעה פסולה וכן החטה טעונתים מומחה הסלקת על מכת שיתליעה רובם ורחייה לזה מה שכתמידין יקוי לכס וכסביהם פיהו ג' כן הנסכים רל הסלקת והשמן והיון בתכלית השלימות כ מניחה

תקועה אלפא לשמן אבא שאל אומר שניה לה רגב בעבר הירדן כל הארצות היו כשרות לא מבאן ויו מביאין ה' אין מביאין לא מבית הובלים ולא מבית השלמים ולא ממה שמורע ביניהן ואם הביא כ כשר אין מביאין אגפקון ואם הביא פסול אין מביאין מן הגרגרים שגשרו במים ולא מן הבבושין ולא מן ה השלקין ואם הביא פסול

תרגום ולמדתי ותי' לזון כדלוי חומר תקועה מלמדות להביא שמן ש' יח רבילה לעשות שמן טוב והוא לשון עברי לפי סככר כאמר מ מהשרש הזה מלפניו מכהמות ארץ וכאדתי אותן מהתרגום כמו ש פיתבאר הלף ולמד אחר הוא וכן מה שממר למעלה חנפח לסלת זהו ענינו סאלו הארבות היו בקי' ארץ כהן לעשות סלת טוב וכספקון סו' השמן שקורין אותו הרפאים שמן ההנחה והוא שסוחטים מן הזתים הפגים והוא מר בטעמו

ושלשה ותיים ובהן שלשה שלשה שמנים חויה הראשון מנגרו בראש הוית וכתשוטותן לתוך הסל ר יהודה אומר סביבות הסל זה הראשון טען בקורה ר יהודה אומר באבעם זה שע חור וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות ו הוית השני מנגרו בראש הגג ונותן לתוך הסל ר יהוד' או סביבות הסל זה ראשון טען בקורה ר יהודה אומר באבעם זה שע חור וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות ח הוית השלישי טוענו בהוך הבית עד שיעלה ומנבו בראש הגג וכתו' ונתן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביב הסל זה ראשון טען בקורה ר יהודה אומר באבעם זה שע חור וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות

גרער האחר וכב' זכרנו באור זה בזרעים וענין מנגרו בראש הוית פולקט ואבוקה האילן נגר עד שיהיה כולו מבוטל והגרנר' תמימי' נואח כותש וכותבו כ'ל והשמן שמתמנה ממנו הוא השמן הראשון אח' טוען עלת קורת בית הכרד והוא הנקרא קודם בשם מוחלל לפי שהענין מורה עליה ויהיה השמן שמתרבה ממנה הוא השני אחר כך מ' נ' יוא פחת הקורה וטוחנו ואח' טוען עליו הקורה פעם שנייה וזהו השמן השלישי וכן עושים בשמן השני והוא שמוקקים כל הזתים ב פאהת הטובים ושחין טובים ושוממים אותן בקרקע ובגורדים מחין העונבים וכן עושים שמן שלישי והוא שנותנים אותו במעט עד ש' פיתצ' וקטען הוא הגומה שמתעשים בה הזתים והיא מלת ע

עברית ענינו מל' מ' וכ' והם עממה שם בה' מוח ד' ויהי ח' נ' למעטן לפי סקן רחמים וגדולות כחלול' ומחש' הזה כגור השעול והמר עטנו וזין הלכה כר' יהודה

הראשון שבראשון אין למעלה כבנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי ש שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי ש שבראשון והשני שבשלישי שוין השלישי ש שבראשון והשני שבשלישי שוין השלישי ש

כל מקום שהוא חומר שוין אין רכוננו לחמר בכל הדברים לפי סככר אמרנו שהין ראוי לזכורו חלח ראשון סככל מתן חל' שוין למנחות ואין יתרון לזה על זה הלח למי פרוס וזנה מן ה המוכר לפי שכלן שלישי סככלמי כ' ל' למנחות חל' הרוכה היפה נסעוכ ככר ירוע ויעלתן כ' שכתן

ומעין היו מביאין את היין ק קרוחים והטולים אלפא ליינ שניה להן בית ריטה ובית לכן בהר וכפר סגא כבקעה כל הארצות היו כשרות לא מבאן היו מביאין יב אין מביאין לא מבית הובלים ולא מבית השלמים ולא ממה שמורע ביניהן ו ואם הביא כשר אין מביאין אל וסמן ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי ר וחכמים מכשירין אין מ מביאין לא מתוק לא טעושן או מבוטל ואם הביא פסול אין מביאין מן הדליות אלא מן הרוגליות ומן חכמים העבדים

הלינסטן משוממים רל סנותים אותן כבדים תחת השמש עד שיכר כמו שעשים במנרים וסס השמש כלשון יוני כפי דברי ק קבת מפרסי' יוסטן וזין מביאין יין וסן והוא סכלו לני' הדש לפי שהו' ח' ומתחדש בו מרימות וכומך זה למס ס' אל תרם יין כי יתחדש מ מעשן רל שאס היה לכלי ריח אותו היין היה בו הכל והוא הקרא' מ' ט' וינודע הרבס המוס הזה חלכו כינות המערכ ומכוסל' ה המכוסל על ידי אס ודליות הדליות הבכנה מן הארץ על ערש סל ק קנים ורנגלות הסמוכות לארץ כשאר הכרמים ומה שחמר העבדים ב' חרו טענינו סכככרו שתי פעמים בכל סנה ועבודת הכרמים היא החפירה סביבות השרשים כוין גומות ולהסקותן ולהסך אותה ה העפר כל' כרי שיכנס כהן המים והאניר

לא היו כונסין אותו בחצבים גדולים אלא בחביות קטנו ואינו סמלא את החביות עד ביה כדי שיהא ריוור טרף אינו מביא לא מפיה מפני ה הקבחון ולא משוליה מפני השברים אא מביא משליש' ומאמצעה כיצד הוא בורק הגזב יושבו והקנה כידו זרק את הגיד והקיש בקנה ר' חסי ברבי ר יהודה אומר יין שיעלה כו קבהון פסול שנ' תמימים יהיו לכם ומנחתה תמימים יהיו לכם ונסכיהם

דיח כו' י' עמוד ריח מעטן סיעלה ה הכלו במקום שהניח בראש הכלי ויעמיד ריחו ולח' יתעייב בו כנס ד דבר ויעלס על פני היין כוין נגדריס וכן יארכה כינות הולכו ד דרכים והוא הנקרא קמחין דומים כלי סק' לגבי' ח' והעני כיים קורין אותו קמחין וכל יארכ' זה אג' נינו אלח במבחר היין וחוני לא י יארכ' זה כ' יין סל ארץ ישראל אלכו בשחות שפתי' וענין מה שממר זרק את הגיד הקים בקנה כן הוא זרק היין בד' ש' שמריס מבר מקיס כ' כ' ד' סרוחה ומדחיק אותה ומיניו להקמנות וזין הל' כ' כ' י' כ' יארכ'

18
6

ולמדנו ממיכת יחיד מסיני כבוד כמו שאינה בסומא כך כל כמיכה
לאז תהא בסומא ומה שירי מנוה לפי שאם לא סמך כבר כבר אבל
מעלה עליו כאלו לא הציג נחמם בשעיר המשתלח וסמך אהרן את שתי
ידיו ואמר בנין אב לכל שתי המיכות שהיו בשתי ידי ותקף למיכה
שחיטה שתהא כמנוכה ולא יהיה ביניהם איחור והוא טעם מה שאמר
ובמקום שסומכים סומאים וכל זמן שהסומך חוזק לעזרה חוזר וסמך
ביוקום שחיטה עד שסמך שחיטה למיכה ולא יפסיק ביניהן מעשה
אחר שכל סמך ושחט

הומר בסמיכה מכתנופה ובתנופה מבסמיכה
שאחד מניף לכל החוברי ואין אחד סומך לכל החוברי
ו הומר בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובק
ובקרבנות הצבור כחיים ובשחוטין בדבר שיש בו רוח
חיים ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין בן כסמיכה

כל אלו מכוונות וכבר זכרנו אלה העקריות במסכתא הזאת וידעת
שהמכחל יש מהן שהן טעונות תנופה אע"פ שהמנחות אינן מכעלי חיי

פרק עשירי ר' ישמעאל אומר העומר היה בא
בשבת משלש סאין ובהול מחמש
וחכמים אומרים אחד שבת ואחד החול משלש היה בא
ב ר חנניה סגן הכהנים אומר בשבת היה זקצר ביהוד
ובמגל אחד ובקופה אחת ובהול בשלש זבג קופות ובג
מגלות וחכמים או אחד שבת ואחד רזול בשלשה זבג
קופות ובג מגלות

קצירת העומר איכה חלה ליל יז בניסן כמו שיתבאר ולעצמי יהיה יום
שבת וכבר זכרתי לך שכל חובות שקבוע להן זמן רוחים את השבת
ואת האומאח ומה שחייבהו שיתנוף שיקבצו אותה כב כרי שיגמר מעשהו
במהרה כמו שיתבאר אחר והלכה בחכמים

ג מצות העימר לבא מן הקרוב לא דבר
הקרוב לירושלם מביאים אותו מכל מקום מעשה שבא
מגנות צריפין ושתי זולתם מבקעת עין סוכר

העקר בדינו אין מעבירים על המנות והענין
כז"מנה לאדם מנוה לא יכח אותה כדי שיתעבה לעשגת מנוה אחת
ולפי העקר הזה כתבנו להביא העומר מן המקום הקרוב יותר לירושלם
כדי שלא יכח זה הרחוק למנוה וילך לבקש זולתו ואז יעבור ממנוה ל
למנוה ומין דבר זה מותר

ד כיצד היו עושים שלוחי בית דין יוצאים
מערב יום טוב ועושים אותו ברבות במחזור לקרקע
כדי שיהא נוח לקצור וכל העירו הסמוכו לשם מתבטו
לשם כדי שיהא נקצר בעסק גדול ה ביון שהשכה
אומר להם בא השמש אומרים הין בא השמש אומרים
הין מגלו או אומרים הין מגלו או אומרים הין קופה זו אום
הין בשבת אומר להם שבת זו אומרים הין אקצור זהם
אומרים לו קצור אקצור והם אומרים לו קצור שלשה
פעמים על כל דבר ודבר והם אומרים לו הין הין הין
כל כך למה מפע הביתוסים שהיו אומרים אין קצירת
העומר בשוצאי יום טוב

אמר רחמנא בעומר מומדת השבת יניענו הבה נענין נדון ובינוס
כבר בארתי חזתו בתחלת אבות נהם מאמינים ששבת הכה כבחן הוא
שבת בראשית נתהיה קצירת העומר מוצאי שבת והקרבנות יום ראשון
הכרח כמו שחייבים הכותים והמינים עד היום הזה וחדול כי מה
שכ' בחן מומדת השבת שהוא אחר יום טוב ושמוצאי יום טוב ריושו
של פסח תהא הכפת העומר נכח' ובשבתה לכא מומדת השבת נג'
תמימותה ייכה ולא תהיינה תמימות חלה ח' מתחיל למנות מתח
מתחלת הלילה לפי שתחלת היום מתחלת לילנו ואמר מהחל חרמש
בקמה נגו' וזו דאיה שקבירת העומר בלילה כמו שהיה מבורת בדינו

המשנה הזאת לר' מאיר היא שכתבא דיעתו בתחלת פרק זה שהוא א
אומר עשרון ועשרון היה במקדש אחר גינש וא' מחוק כמו שבארנו
וענין ברטנה לתנו פכותין לתוך אותה עשרון בחוקה כשהוא מחוק
כשיעור שמחזיק העשרון: הא' כשהוא גינש וכבר זכרנו ביחור זה וש
ושאין הלכה כר מאיר וענין נעבר ויקרא נעטר שבשעה שמודדין ה
הדבר הניר יענן וינאל מן המדה מה שכתב היה בתוכה וכתקדש כ
כלי שפן ומחלוקת כאלו התבאים אינה חלה בסדר קדושתה אף ה
היתה כשנמשחה בשמן המשחה והתולדת היונה מרכייהם אין כה
מחלוקת כמו שאתה רואה

ו כל קרבנות הצבור והיחיד טעונין נסכים חוץ
מן הבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם אלא ש
שחטאתו של מצורע ואשמו טעונים נסכים

כבר זכרנו פי' ההלכה הזאת בהקדמה
סעיפין לחסכתא הזאת וכן אמרו בגמ' סוטה שהסכה כהיו החטא'
והאשם חייבין נסכי' כדי שלא יפא קרבנו מהנדר והוא הסכה כ
כהיות מנחת חוטא בלא שמן ולא לבונה ואמרו אבל חטאת מצורעו
ואשמו טעני' נסכים לפי שאין על חטא אבל חטאת מצור' אינה
חייבת נסכין לפי שהם אמרו מצור חוטא הוא כמו שבארנו כש' אבות
זו היא רחית הטעם שאמר ר' שמעון ויהעך שהפסח עליו הוא מה ש
זכרנו ביחורו שכל הכח דבר וכרבה טעון נסכים

ז כל קרבנות הצבור אין בהם סמיכה חוץ
מן הפר הבא על כל המצות ושעיר המשתלח ר' שמעון
אומר אף שעיר עבודה זרה

כל קרבנו היחיד טעונן סמיכה חוץ מן הבכור והמעשר
והפסח והירוש סומך ומביא נסכיו' ומסיר

כתוב בספרי סמיכה אינה נוהגת אלא
קרבן יחיד והוא ס' וסמך ידו על קרבנו ומה שאמר בבאן פר הכח על
כל המנות דל' פר העלם דבר לפי' הוא גם כן יבא על המנות כמו בש
שבארנו במסכת הוריות אע"פ שרוב מה שקורין השם הזה הוא לפר
העלם של כהן משיח אבל על דרך הרחבת לשון בשמות יקרא גם כן
פר העלם דבר של צבור פר הכח על כל המנות והתורה חומר עליו נס
וסינוכו וקני העיר חתידיהם על ראש הער וכאמר בספרי יכול כל ה
הזקקים תל' העיר הניחוהם טבעדה וכמה הן וכתב ר' שם שהק' זה
הנין ככלל בינה שאמרו בתחלת סנהדרין סמיכת'. כולל הסמיכה ה
הזאת ונילו' השופטים שבארנו שם והתורה אמר גם כן כשעשר המ
המשתלח וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר הוי וכבר אמרנו
בפרק ח' מהנה' כתא הזאת שאין לבכור לא השתי סמיכות אמרי
בנימי שתי ס' יכות בכבוד ואתה רואה אותן דבר תור' וענין המאמר
הזה שהקבלה בדינו שאין סמיכה בשום פנים בקרבנות יחיד אלא
באלו הנזכרים בפסוקין ואין אלו לומדין מהן לזולתן בקרבנות צבור
בא מ' מ' כמו שזמנו משפטי שעירי עו' משר כהן משיח כמו שז
מזכרנו ביחורו ונאמר בספרא גם כן קרבנו לרבות כל בעלי קרבנות
נסמיכה ואמרו שהבכור ומעשר בהמה נפסח אינן חייבין בסמיכות
שנקרבנו דל' הדבר שחייב לעשותו כמותו קרבן לא הבכור והמעש'
וספסח ואין הלכה כר' שמעון

ח הכל סומכין חוץ מהרש שוטה
וקטן כוסא ונכרי והעבד והשליח והאשה וסמיכה
שירי מצוה על הראש בשתי ידיים ובמקום שסומכין ש

שוהטין ותקף לסמיכה שחיטה
אמר רחמנא בתחלת הנוני על הקרבנות דבר אל בני ישראל ואמרו זל
בני ישראל סומכין ואין הגויים סומכין וכאמר וסמך ידו על ראש קר
קרבנו ואמר ידו ולא תעבדו ולא יד שלוחו ולא יד חטתו ואמרו בני
ישראל סומכין ולא כנות ישראל סומכין אבל חרש שוטה וקטן אינן כ
בעני' שכל ונ' וומר כפר העלם דבר וכמו' זקני העדה וכבר כתבאר
בהורו' שמהם הסנהדרין ר'ל' כההררי עולה ואין ראו' להיות בשנהררי
סומא כמו שכתבאר בסנהדרין

19
8

תחלת פרק

ו קצרוהו ונתנהו בקופות הביאווה לעזרה היו
 מהבהבין אותו באו כדי לקיי בו מצו קלי דבריר מאי
 וחבמי או בקני ובקליהות חובטין אותו כדי של יתמע
 נהנהו לאביב ואכוב היה מנוקב כדי שיה האור שולם
 ככולו שטחוהו בעורה והרוח מנשבת בו נתנהו ברחי
 של גרוכות והוציאו ממנו עשרון שהוא מנופה בשלש
 עשרה נפה והשאר נפרה ונאכל לכל אדם וחייב בחלה
 ופטור מן המעשרות ר עקובא מחייב בחלה ובמעשרו
 ובא לו לעשרון ונתן שמנו ולבונתו יצק ובלל הגוף
 והגיש קמין והקטיר והשאר נאכל לכהנם

הפירוש המקובל שאין עלינו מחלקת כי מה שכ' ואם תקריב
 מנחת בכורים לה' ידמו למנחת העומר ומלת אם בכלן אינה רשות
 אלא היא המנופה ויהיה פירושו וכשתקריב מנחת בכורים תהא אותה
 מנחת אביב קלני באש ור' מאיר חומר שלח יחא קלני חלא שיגע
 באש ועב' חייב לחרך אותה בשבלים וחכמי' נז' שלא יביטו אותה באש
 קודם שידוש אותה לפי שהוא מתלחח וכשעת הדישה יתפרד ויפטר
 חכל קלני אותה אחר דישהו בכלי שקלני' בו ויהא חכלי' בהקב והני' הנק'
 אכוב כמו שתראה בכלים אכוב של קלאים ור' עקיבא ח' ע' שקונר
 הכל' אין כוננתו אלא בעומר ועב' חייב הנותר לפי דעתו במעשר וח
 נחמיים אומרים כי מאחר שבמרה מלאכתו והוא נדון בהקדש אינו
 חייב במעשרות כמו שבארנו במקומות מסדר זרעים וזה שאמר וכ
 נתת עלינו שמנו ולבונתו לא יהא אלא ביום הל' י' כי כניסן ונדע'
 שזה העומר הוא העומר של שעירין וכבר זכרנו זה ע'
 הענין ויש לו רמזים בתורה מכללם שקרא אותה מנחת בכורים ונק'
 שתי הלחם בכורים וכיאר זה ואמר בטורי' ק'
 קציר חטים וזו היא ראייה על שהכורים שקדמו להן כניסן אינם אלא
 בכורים שעירין והעקר שעליו אנו נומכין בזה היא קבלה כידעו ואין
 הלכה בר' מוזיר ולא בר' עקיבא

ז משקרב העומר יוצאין ומוציאין בשוק ירושלם
 שהוא מלא קמח וקלי שלא ברצון חכמים דבריר מאי
 ר יהודה אומר ברצון חכמים היו עושין משקרב העומר
 הותר החדש מיר והרחוקים מותרי מחצות היום ול הלן
 משחרב בית המקד התיקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום
 הגף כולו אסור אמר ר יהודה והלא מן התור הוא אסור
 שנ ער עצם היום הזה מפע מה הרחוקים מותרי מחצות
 היו ולהלן ספע שהן יודעין שאין בית דין מתעצלים בו
 ר מאיר חומר אינו מותר להק' לבלת

לשוק בקלי וקמח קודם הקרבנות העומר שמוא ישלחו יד ויאכלו ממנו ק'
 קודם הקרבה ולפיכך חמר שלח ברצון חכמים ור' יהודה אינו מנוסס'
 לזה ולפיכך חמר ברצון חכמים והלכה בר' יהודה וכאמר באיסור ח'
 אכילת החדש שני כתובין ואומר עד עצם היום הזה ונאמר' עד הביאכם
 את קרבן אלהיכם כשהיה בית המקדש קיים לא נאמר אלא קודם הק'
 הקרבן ומשקרב העומר מותר לחכל' חרש מיר והרחוקי' ארובין' חמר
 חנות יו' י' לפי שנראי' אכלם שבאותה שעה כבר נקרב העומר כמו שא'
 שאמר מנשי' סיודעי' שאין בר' מתעבלי' בו ולכן צריכין אכשים שיסמרו'
 חנות יום ירושלם לא חנות אותה המקומות לפי שאינש' שיהיה מוקד'
 אז מאחר וזה ידוע מחכמת ארץ הארצות כמו שהוא מפורסם חכל'
 בעלי התבוכ' אכל' אם אין שם מקדש איסור חדש יו' הקף כלל רל' יו' י'
 שכ' עד עצם היום הזה והענין כידעו עד ועד בכלל ואין חולק רבן יוחנן
 על זה ומה שאמר התקין רל' שלמד בני אדם הרין הזה המקובל וחזק
 אמונת' בו וזהו ענין מה שאמרנו מה תקין' דרש והתקי' ויעיר' יהוד'
 על הענין שהו' מות מן התור' לא ש' מרר' מרר' רך תק' ולפיכ'
 אמר והלח מן התורה היא אסור ואינו כמו שעלם כרעתה רק הכל' מס'
 מהכיימן שאם אין שם מקדש עצמו של יום אסור מן התורה
 העום היה מתיר במרינה ושתי הלח במקד' אין מביאין
 מנחות וכבורים ומנחת הבהמה קודם לעומר ואם הביא
 פסול קודם לשתי הלחם לא יביא ואם הביא בשר

ענין מתיר במדינה שהוא מתיר לחכל' הדבר
 שמותר' לחכל' בכל המקומות והוא החדש והוא דבר תורה כמו ש

הסדר מנני ועי' מה שאמרנו שתי הלחם במקדש שהוא מתיר להביא
 מן החדש אכל' קוד' שתי הלחם אינו מותר להבי' מנחה מן החדש לכתחל'
 לפי שאם בשתי הלחם לא הביא יצא ואלו מותר כשן חרס
 לקבוצ קודם קצירת העומר כמו שיתבאר עכשן ואחר קצירת העומר
 מותר לקבוצ לכל אדם כל מה שירצה

ט החטים והשעורים והכוסמים ושכול' שועל
 והשיפון חייבין כהלה ומצטרפים זה עם זה ואסורין כ'
 בחד' מלפע הפס' ומלקצו מלגע העום ואם השריש קוד'
 לעום העום מתיר ואם לאו אסורי עד שיבי' עום הבא
 ככר בארנו פעמים שהכוסמין הטה'
 מדבר' נשכלת שועל ושפון שני מיני' שעירין וכבר בארנו בתחלת ח'
 חל' שהשלו המינין כלל' הם הקרואין לחם ומטרסין זה עם זה עד שיה'
 מכלן' שיעור חלה וכאמר ולחם' וצ' חכל' ונ' כמו שכ' בחלה
 ויהיה בחכלכם מלחם הארץ וכתב' בספי' ראשון קציר' שתהא תהלה
 לכל הכקרים רל' ונחת העומר' ולפיכך' ינו מותר לקבוצ עום דבר'
 מה' המינין קודם קצירת העומר והוא ענין מה שאמר השרישו מותר'
 לקבוצ' אותה אחר קציר' העומר ונקבוצ' העומר ואתה' הגרבי' לא השרישו
 עי' ואחר כך השרישו אינן מותר לקבוצ אותה עד שקונרי' העומר מהשנס'
 הכאה וכבר זכרנו זו ההלכה בעגמה בתחלת מכתת חלה

י קוצרין בית השלחין שבעמקים אבל לא
 גורשין אנשי יריחו קוצרין ברצון חכמים וגורשין שלא
 ברצון חכמי' ולא מיחו בידם חכמי' הקוצר לשחת מאכי'
 לבהמ' אמר ר יהוד' אימתי בזמ' שהתחיל ער שלא הביא'
 שלי' ר' שמעון או אף יקצו ויאביל' אף משהביאה שלי'ש
 ואמר וקצרה' את קצירה ונ' וממה שכ' נקדקתם אנו מביאין ראייה שם
 שמונת לב' לקבוצ קוד' העומר וממה שכ' ראש' קצירכם ראי' על שאין
 קונרים לכניו' שום דבר ואמרנו בהקדמת' לענין הזה ממוקם שאתה ח'
 מביא אין אתה קוצר ממוקם שאין אתה מביא אתה קוצר' ולפי שאין
 מביאין' העומר מביא השלח' כמו שכתב' בפר' ה' מותר לקבוצ מאותן'
 המקומות קודם קצירת העומר אכל' אין צי' לא אחר הקרבת העומר
 והוא מה שחז' אכל' לא גורשין ושחת קביל' בלג' וכערכי' והביא שלי'ש
 רל' שלח עומר השלי'ש האחרון לגמר' כישלנו ור' יהודה מכא' הדברים
 הראשון ולפיכך מין הלכה בר' שמעון

יא קוצרין מפע הגטיעות מפע בית האכל מפני בטול' בית
 המדרש' לא יעשה אותן כריכו אבל מעחן צבתים מצות
 העומר לבא מן הקמה לא מצא יביא מן העמרים מצותו
 לבא מן הלח לא מצא יביא מן היבש מצותו לקצו' כליל'
 נקצר כיום כשר ודוחה את השבת

מנשי' חכמי' עמית הוא שיכנין בשעת קצירה
 להתרחק מהאילנות כדי שלא יפסידו וכן מותר לו לקבוצ לעשות בית
 האכל' או בית מדרש' לפי שהוא מנוה שכאמר קצירכם ולא קציר מנוה
 רל' שקציר מנוה מותר מלפני העומר וכתב' מן האגרות הקטנות
 ומקבני' הנכתי' קצת' ועשום' מהן אלמוות גדולות והן הקרחין' כר'
 כריכות וכבר נתבאר זה בי' מעי' וכו'

ב פרק אחד עשר שתי הלחם גלושות אחת אחת
 ונאפות אחת אחת לחם הפעם
 גלוש אחד אחד ונאפות שנים שנים ובטפוס היה עושה
 אותן ובשהוא רדן נותנן בטפוס כדי שלא יתקלקלו
 חל' המלאכות כלן קבלה וכן הפירו' שהיו עושין אותן
 מימות משה עה' ועד ימינו ופסוק הוא ידוע ונק' טפוס' והיו ללחם
 הפני' ב' א' נותנין אותן בו כשהוא ע' והכ' שאוסי' כתנור עד שהיא
 עומד בין שני אורין וב' שכותבין אותה לביא' מן התבוא'
ב אחד שתי הלחם ואחד לר' הפעם לישתן ועריכתן
 בחוץ ואפיתן בפעם ואינן רוחות את השבת ר יהודה א'
 אומר כל מעשיהן בפנים ר' שמעון אומר לעולם הוא ר'
 רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפעם בשירות בעורה וכ'
 ובשירות בכית פאגי

הפכה שמחמתה מותר ללג' אותם חזן
 ל ב

והוא הקיים ונולד להסירן ערב מכת וכן מחזרין אותן מונחי כבת
ולפיכך אין דוחין את השבת הואיל ואפשר לבעות שלא בשבת וכל
הכלים לאורך הכית זולתי הארון שארבו לרחק הכית והיה מונח
בקרש הקרשים כזו הנורה

ומן המדרש הזאת יתבאר לך מקום השלחן ומקום
המנורה ומזבח הזהב כליו זה מקל היה מן הכיכר
ואיך היה מונח כל אחד מהן נשמר זהב חזק
למקושו השלחן והמנורה כשיעור הרמקו מן המזבח

שני שולחנות היו באולם מבפנים על פתח הבית
אחד של שיש ואחד של זהב על של שיש נותנין לחם ה
הפנים כבעתו ועל של זהב ביציאתו שמעלין בקדש
זלא מורידין ואחד של זהב מבפנים שעליו לחם הפנים
תמיד ט ארבעה כהנים נכנסין שנים בידן שני
סדרים ושני בידם שני כוכין וארבעה מקרימי לפניהם
שנים ליטול שני סדרים ושנים ליטול שני כוכים
המכעסי עומדים בצפון ופניהם לדרום המוציאין ע
עומדים בדרום ופניהם לצפון אלו מושבין ואלו מ
מעזיין וטפחו של זה בתוך טפחו של זה שנלפע תמיד
ר יוסי ואמר אפילו אלו נטלין ואלו מעזיין אף זו ה
היתה תמיד יצאו ונתנום על השלחן של זהב שהיה
באולם הקטירו הכויכין והחלות מתחלקות לבהעם

חליום הכפורים להיות בשבת החלות מתחלקות לבהעם
לערב לחל להיות ערב שבת שער של יום הכפורי נאבל
לערב הכבליין אוכלין אותו כשהו חי מפע שרעתן יפה
כבר ידעת סכרני הלחם יהיה ביום השבת שכל ביום ה

השבת ביום השבת יעריכנו הסהן ועי יום השבת יאכל לחם לא יונגע
הננס ומחלקים לחם הפנים בין מטמיה הכבדים ומטמיה קינכות
כמו שכארכו כהן קשה וכשתעייין כל קרבנות יום הכפורי לח
תמנח כהן מה שיאכל זולתי שער חטאת הכעשה בחזן וכבר כתבאר
בה מזבחים שהחטאת תאכל ליום ולילה עד חצות נאכל חל יום הכ
הכפורים כששי משבת חי אפשר לאכל שער חטאת ליל שבת מכוסל
לפי שאין מותר לכאילו לחם ביום הכפורים ולא ביום השבת וחמר ש
שהכבליים היו אוכלים אותו חי בלי בשול מפני שאיטומכתם וזקן
זהו מה שאמר מפני שדעתן יפה וזה רוחה טענת מי שכארכ ומחזין
פנים הכפור לא היה מעולם לחם ביום ששי ולא ביום ראשון חבדי שבת
ומה שאמר מזה במשנה על דרך התנאי שאם חל בכר חמרה המעשה
הלכה למעשה שכבליים היו אוכלים חי ולפיכך חזן רזני ליהיות כסחן
מתחלקת ואי אפשר בשן לומר שזה הענין שלא היה כמנהגו והדכה
דברים ים בתלמוד שחזקוים זה וכוף הענין מגור ברהים בזמן שיש
עם בית דין כמו שכארכו כראש השנה ודע זה

סדר את הלחם
בשבת ואת הכוכים לאחר שבת והקטיר את הכוכים
בשבת פסולה ואין חייבין עליהן משום פיגול וצד
וטמא יב סדר את הלחם ואת הכויכין והקטיר
את הכוכים לאחר שבת פסול ואין חייבין עליהן משום
פיגול וזוטר וטמא יג סדר את הלחם ואת הכויכין
לאחר שבת והקטיר את הכוכים בשבת פסול כיצד י
יעשה ינחנה לשבת הבאה שאפירו היא על השלחן י
ימים רבים אין בכך כלום

דין לחם הפנים לעריכו ביום השבת על השלחן ונותנין עמו שני כוכים
לכונה באותה שעה גם כן ומכיון הכל עד שבת הבאה ומוציא הלחם
והכוכים ונותן אחרים ומקטיר הכוכים שהיו ין השבת בב ואוכלין
הלחם וכל זה דבר תורה ולפיכך חמר סדר הלחם בשבת כמנותנו ו
וסדר הכוכים אחר השבת ומכיון הכל עד שבת הבאה והקטיר הכ
הכוכים שבת עם הלחם ראשון אותה הלחם עשו וחדי כתנאש ועל
כן אין כורדינותר ופועל טמא לבי שאינו קדוש וכן אם סדר לחם
והכוכים לאחר שבת והקטיר הכוכים לאחר שבת הכחה שהלחם בב
אינו נפסל ולפיכך לא יקטיר הכוכים בשבת הבאה ונותנין ח
אותו בשבת הבאה כדי שתעבור השבת על הכוכים והלחם ואז מקטיר
הכוכים בשבת שלישית שהוא ין יד לסדור הלחם והכוכים לבי ש
פנים ראשון יהיה זה ומותר היה לאוכלו מיד ולא יפסל אם נשאר על
על השלחן והוא מה שאמר ששני היה ימים על השלחן אין בכך כלום

לעזרה ולא יהא מותר לאפות לחם בעזרה לא כתבארה בתלמוד רק
הקדש למה הונדכו לאפות בעזרה ולא הונדכו ללגם וכבר בארכו
שכית עבי כית ממין לעזרה היה מוכן לשאול המנחות כפי הנראה
לעין ואין ספקה כר יהודה ולא כר שמעון

חביתי בהן גדול לרשתן ואפיתן
בפנים ורוחות את השבת טהון והרקרן אינן רוזות את
השבת כלל אמר ר עקיב כל מלאכה שאפש לה לעשות
מערב שבת אינה רוחה את השכ' ושאי אפשר לה לעשות
מערב שבת רוחה את השבת

כבר בארכו פעמים שזה הכלל
שומר ר' עקיבא אמת לא יסתבש בשום פנים דבר מכל המנות

כל המנחות יש בהן מעשה
כלי בפנים ואין בהן מעשה כלי בחוץ שתי הלהים ארכן
שבעה ורחבן ארבעה וקרנותיהן ארבע אצבעות לחם
הפנים ארכן עשרה ורחבן חמשה וקרנתו שבע אצבעו
ר יהודה אומר שלא תטעה אדר יהז בן ונמא אומ' ונתת
על השלחן לחם פנים לפע תמיד כדי שיהא לו פנים ימי
יש כהם מעשה כלי בפנים ואין נריכס

כלי שרת לחם בפנים כמו שכארכו וזה המאמר מחובר כמה שאמר ש
פליחם הפנים מותר ללגם אותן בחזן וכאשה בפנים ומה שאמר כינד
הוא שחל על כבת היות לחם הפנים כאשה כרשעים ואמר שסבת זה
סיחא בעל טפחים מן רוחות וכן שתי הלחם ומה שאמר זרד הוא סימן
לנרות שתי הלחם שכארכ כל ח' ומשתיהן ז' טפחים וברחב ר' טפחים
וכנכה ר' אצבעות והסימן כנורת כל חלה מלחם הפנים יהו ומה ש
שאמר שיהו לו פנים הרבה לל טפחים אותנו ר' טפחים כמו שכארכו
השלחן ארכו עשרה ורחבו חמשה לחם הפנים אורכן
עשרה ורחבן חמשה נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן ו
וכופל טפחים ומחצה מכאן וטפחי ומחצה מכאן נמצא
ארכו ממלא כל רחבו של שלחן דכרי ר יהוד ר מאי או
השלחן ארכו שנים עשר ורחבו ששה לחם הפע ארכו
עשרה ורחבו חמשה נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן
וכופל טפחים מכאן וטפחים מכאן וטפחי ריוח באמצע
כדי שתהא הרוח מנשבת ביניהן אבא שאול אומר שם
היו נותנין שני כויכי לבונה שללחם הפנים אמרו לו זה
והלא כבר נאמר ונתת על הטערכת לבונה וכה אמר להן
והלא כבר נאמר ועליו מטה מנשה

השלחן אמר תורה עליו אמיתים ארכו ואמה
רחבו ר יהודה אומר אמית בלי סת' טפחים נר מאיר אומ' כל אמה
סנזכרת בתורה או כדברי חכמים היא כן וטפחים זולתי מזבח הו
הזהב נקדן מזבח החינוך והסוכב והיסוד לבי טהן בת ה' כפי מה ש
סכארכ בב תמרות והלכה כר מאיר וכשנותנין הלחם על השלחן כמו
שאמר רחב החלה ארבע השלחן יהיו במלא השלחן שתי חלות אחד
סכופלין קנותם כמו שזכר אחי כותן שתייהם למעלה מן השתים עד
סיהיו מן היב חלות ב מערכת ו בכל מערכת כל ח' נא על חכרתה ו
נהא מה שאמר שכל שתי המערכו' המוערכת והביא ראה ועליו מטה
מנכה שהוא כסמוך לו וקרוב ממנו כן מה שכ' כלכונה על כסמוך ו
והלכה כאבא שאול

ארבע כניפות של זהב היו שם מופצלין מראשיהן שהיו
סומבי בהן ששם לסדר זה ושנים לסדר זה אף עשרים ו
ושמונה קני' בחצי קנה חלול ארבעה עשר לסדר זה וא
וארבעה עשר לסדר זה לא סדור קנים ולא נטילתן ד
רוחה את השבת אלא נכנס מערב שבת ושומטן ונותן
לאורכו של שלחן כל ה' זלים שהיו במקדש ארכן

לאר כן של בית
ואמר רחמנא בשלחן ועשית קצתנו אלו דפוסים וכשנתנו אלו כויכי
וקשותנו אלו כויכין ומקטירנו אלו קנים והיו יד לכל סדר כמנו שאמר
שאכר נותנין תתלה על הסדר שזכרנו אחר כך יהיה עליה ג' קנים
זאותן הקנים ועל הקנים חלה אחרת ואחר כך ג' קנים ועל יתן חלה ש
שלישית אחר כך ג' קנים ועל יתן חלה רביעית אחר כך ג' קנים על ה'
החלה הרביעית ועל יתן חלה חמישית אחר כך ג' קנים על החלה הח
חמישית ועל שני קנים החלה השישית שאין עליה אלא אחת כלכר

80
6

שנים ר שמעון פוטר שלא נתגרב בדרך המתגרב

ר שמעון אומר בגמר דבריו אדם נפשו והואיל ונמר דבריו שלא כ
כראוי לא נתייב שום דבר וכדילן לא כדור ודעשה האיש עבד כל ז'
זמן שאמר דבריו היה שדברים שאומרת מספקין שחם לא היה כן
לא נתייבתי כשום דבר אינו חייב כלום ואין דברי חכמים במשנה
הזאת חלם באיש שאומר חלני ירעתי שאין שם מנחה חלם על סדר
זה לא נתייבתי לך חלם כפי הראוי נתייבתי זהו מחייב להשלים
הקרבן והענין מבואר במי שאומר הרי עלי מנחה ואחר כך מתנתק
תבאי מפסיד כמו שזכר הרי הוא מקטל התנאי כמו שבארנו אבל כל
זמן שהוסף ואמר הרי עלי מנחה של זמן ולכונה הרי עלי מנחת
חני עשרון אינו חייב כלום לדברי הכל שלא חייב עצמו במנחה ואין
הלכה כר שמעון

מתגרב אדם מנחה של ששים עשרון ומ
ומביא בכלי אחד אם אמר הרי עלי ששים ואחד כביא
ששים בכלי אחד ובכלי אחד שכן צבו מביא כיום
טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד ר'
דיו ליחיד שיהא פחות מן הצבור אור ז' אמר ר'
שמעון והלא אלו לפרים ואלו לכבשים ואינם נבללים
זה עסק זה אלא ער ששים יטולין לכלול אמרו לו ששים
נבללים וששים ואחד אין נבללים אמר להן כל מרות ח
הבמים כן בארבעים סאה הוא טובל בארבעים סאה
הסר קר טוב אינו יכול ליטבול בהן שאין מתגרבין לוג
שנים וחמשה אבל מתגרבין שלשה וארבעה וששה ו
ומששה ולמעלה

אם תענין בהקדמה שהקדמנו במסכת ז'
זכמים תמצא מוסף ז' פו' הראשון של חג ופרי' ונטי' חייבים יוד' כ'
כבשים וחם היה י' סבת מוספין על זה כ' כבשים מוסף סבת ועכ"ל
ברך שני תמידין שחייבין לכל י' וכל חלו עלולות וכשתשוב מנחת
כששים הקדמה לכל י' ג' עשרונים ונטי' עשרונים לחיל עשרון לכבש
יעלה מספר כלן לא עשרון ושעור יוקנה מ' סאה כמו שיתבאר במ
במקומו והסאה וקבים והקד' לוג' והלוג' דרביעיות והקד' טוב
תני' שמינית הרביעית ונטי' ר' שמעון ורבי אמת רביעי' סכר ז'
זכרנו בספק הח' של מסכתא זו שכלילה אינה מעבכת על מנת שת
שתהא המנחה מועבה עד כדי שאם רצה לכלול אותה שיעכל לכלול
אכל היתה מרובה עד שאי אפשר לכלול אותה בבת ח' עשרה - דריפה
בלילה והוא מה שאמר במקומות מן התלמוד כל הראוי לכלילה מין
הכלילה מעבכת אותו וכבר בארנו פעמים שנסכי כבש ג' לוגין וכ
נכסבי חיל ד' נכסבי שור ו' נטי' ח' אי אפשר לאדם שיביא נכרה לוג' ולא
נכסבי שאין בדינו שיעור זה כמות לגבי המנחה ולא יתגרב בש כן
ה לוגין לפי שהן פחות מנכסבי שור ואינן רחוקים לכבש שתי בהמות ח'
אכל ג' לוגין הן כדי נכסבי שור ומן ולמעלה רחוק יותר מכהמה ח' ל'
לפי שז' הן כדי נכסבי כבש ונכסבי חיל וח לוגין כדי נכסבי כ חיליים נטי'
כדי נכסבי שור וכבש ח' כדי נכסבי ג' כבשים וי לוגין כדי נכסבי שור וח
נחיל ח' שני כבשי' נחיל ח' לוג' כדי נכסבי שני חיליים וכבש והין שהנח
יב לוג' כדי נכסבי שני שורים או ג' חיליים או ד' כבשים וכן תמצא תמיד
אי זה חשבון שיעלה בדעתך אפי' עולה למה שאפשר מכוון לכסבי מ
מפטר בהמות על דרך שהמשלנו

מתגרבין יין ואין מתגרבין ש
שמן דברי ר' עקיבא ר' טרפון אומר מתגרבין שמן אר'
ר' טרפון מצינו ביין שבא הובה ובא נרבה אף השמן בא
בא חובה ובא נרבה אמר ר' עקיבא לא אם אמרת ביין
שכן הוא קרב הובה בלני עצמו תאמר בשמן שאינו ק
קרב חובתו בפני עצמו אין שנים מתגרבי עשרון אחד
אחד אבל מתגרבין עולה ושלשי ובעוף אפי' פרידה אח'

ל ב

שתי הלהם נאבלות אין פחות
משנים ולא יתר על שלשה ביצר נאפות מערב יום טוב
ונאבלות ביום טוב לשנים חל יום טוב להיות אחר הש
השבת נאכל לשלשה לחם הפע נאכל אין פחות משע
ולא יתר על אחד עשר ביצר נאפה בערב שבת ונאכל
בשבת לתשעה חל יום טוב להיות ערב שבת נאכל לע
לעשרה שני ימים טובים של ראש השנה נאכל לאחד
עשר ואינו רוחה לא את השבת ולא את יום טוב רבן ש
שמעון כן נמליאל אומר משו שמעון כן הסגן רוחה את
יום טוב ואינו רוחה את יום צום

כבר נתבאר במסכת ביצה
ששני ימים טובים של ראש השנה א' וכבר זכרנו אותה לך בעירובין ג'
ונתבאר בכמה ג' כן שאין אפי' ומכשלין ביום טוב חלם מה שיאכל
באותה היום כלכך ואין הלכה כרשבנא

פרק שנים עשר המנחות והנסבים שנטמאו ער
שלא קדשן בכלי ים שלהם פד
פרוין משקדשן בכלי אין להם פרוין והעופות והעצים
והלבוג וכלי שרת אין להם פרוין שלא נאם אלא בהמ'

אמר ר' חמא ואלו כל בהמה אשר יקריבו ממנו קרבן וכו' ונחה לפרות' וכו'
ואמר שהשוק הזה אינו חלם ככעלי מומין שיפדו דמיה על זה מה
שנאמר לא יקריבו ממנו קרבן שחלם לכתבונן לבהמה טמאה כ'
בירוע שאינה נקייבת וכו' וזהו שכתוב באותה פרשה ר' ל' פרשת ע'
ערכין על פרוין בהמה טמאה ש' נחם כבהמה הטמאה ישרה ע'
בע"כ ולפי שקרא השם בעל מוס' כבהמה הזו טמא והתיר פרינו ח'
חצער טינה כרביעית שערים ג' כן מה שבאמר מן המנחות זה
והנכסבי לשיך הורי ענו שאין אמת' שלא כחומר פזוק זה חלם על ה
הכהמה כלכך כשתהא בעלת מוס' כמו שאמרנו ונממה שם שהיא נט
כערית א' כטמאה קודם שנתנה בכלי שרת תבין שאין מות לפרותן
כשאין טמאין ואפי' קודם שיתקדשו בכלי שרת

האומר הרי עלי במחבת
והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת מה שהביא
הביא וירי חובתו לא יצא להבי' במחבת והביא במרחשת
במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה ג'
הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי אחד והביא בשני
כלים בשני בליים והביא בכלי אחד מה שהביא הביא וי
וירי חובתו לא יצא אלא להביא בכלי אחד והביא בשני
כלים בשני בליים והביא בכלי אחד הרי אלו פסולין
הרי עלי שני עשרונים להביא בשני בליים
והביא בכלי אחד אמרו לו בשני בליים נדרת הקריבין ב
בשני כלים בשרין ובכלי אחד פסולין כשהיה ה
הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי אחד והביא בשני
כלים אמרו לו בכלי אחד נדרת הקריבין בשני בליים בש
בשרים נתנו בכלי אחד בשתי מנחות שנתערבו

כבר נתבאר
בסוף פירק' המזבחת זו הפרש' שנין מחבת ומרחשת וכן זכרנו
בשני' ענין שתי מנחות שנתערבו נאמר ההלכה הזאת מבוארת וח
והנה נרובה פירוט

הרי עלי מנחה מן השעורין יביא מן החטין
קטח יבי' סלת שלא שמן ורבינה יביא עפה שמן ולבונה
הצי עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא ג'

ב
ל
א

הכל שוחטין ושחיטתן בשר חזין מחדש שוטה וקטן שמא יקלקלו שחיטתן ובלן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן בשירה

ההלכה הזאת מבוארת פירושה על חבמי התלמוד לפי שיש בה ספק הרבה והוא כי מה שאמר הכל שוחטין ונורה על שמונת לכל לשחוט לכתחלה ומה שאמר שחיטתן כשרה מורה ששחיטתן מותרת אם עברו ונשחטו אבל לכתחלה לא ומה שאמר גם כן ובלן ששחטו אינו שכ על חרש שוטה וקטן כלבד לפי שאילו היתה זאת כוונתו היה לו לומר ואם שחטו ואחרים רואין אותן ואינו שכ על מין שכ בהם בתחלת הדבור הכל שוחטין ועל חרש שוטה וקטן וזהב כן מאש יקשה לפי שמה שכ בהם שחטו שוחטין לכתחלה אינם נריבין אחרים רואין אותן ותיירי הקשיג האלו כפי מה שכתבמת בתלמוד הוא כמו שאבאר עכשיו בקצרה וזה שהשוחט נריד שיהא יורע הריכו מפסירי השחיט והנה שחיטתו חלדה הגרמה ועקור ועיבתארו כלן במקומות מהמסכתא הזאת ונריד עכ כל זה להיות מונחה במלכות השחיטה אם שחט יארינו ב פה ואם יהיה מומחה הרי שחט לכתחלה ומה שכ במשכ הזאת הכל שוחטין אם היו יודעין ומומחין אבל אם לא היו מומחין ועברו ושחטו בדרך אותן ושחטו אותן הריכס מפסירי השחיט אם כמנא יודעין שחיטתן כשרה חזן מחדש שוטה וקטן לפי שאם עברו ושחטו שחיטתן פהולה ואשי שאלו אותן וכמנא יודעין ונשחטו שחיטתן לפי שאנו אומרים שחט קלקלו בשחיטתן כל יסירי השחיטה ואשי הן יודעין מ מפסי שאין שלמים בדעתן וכלן ששחטו כל שאין מומחין וכן חרש ש שוטה וקטן שחיטתן כשרה אם היו אחרים רואין אותן וכל זה אם לוי כמנא השוחט שאינו מומחה בשחיטה לשאלו אותה אם יורע מפסירי השחיטה אם לאו אבל אם מבינו אותה על שאילתו אינו שומחין לו לחי על אחרים שראו אותן ורע שכת היות שחיטה ככרי ככילה ואשי ה היה חכש ואשי ישר עומ על גביו ונשגי שהתם מחשב ככרי לכו ואשר הביאנו שלא באמר עליה חסורה בהנחה כמו תקרובת עו כפי מה ש שבארנו במסכת עו לפי שעבדי עו כחלקים לשני חלקין הא מהן ה היודעין לעשו אותה כל להביט אל המזלות הנמוחין לצור מלאכתם ולהוריד המחשבות בהן ושאר אותן שטויות שמוטפין השכל כמו שם שמאמינים בעלי האמונה היא והחלק השני הן העובדין לאותן ה הצורות היוצעות כפי מה שלמדו מחכמיהם כלבד וכן הם רוב ע עבדי עו והחלק הזה האחרון עליו אמרו חבמי העבין כלשון הזה בני שבחובה לרצן לאו עובדי עו הם אלא מוצעה אבותיהם בירוקם ועל אלו אמר ששחיטתן מטמא במשא כלבד ואינו אסור בהנחה ומה ש שאמר ומטמא במשא ואעפיי שהוא יורע שכל ככלה מטמאה במשא לפי שאפי לר יהודה בן בתירי שאומ תקרובת עו מטמא בהלל אומר בשחיטת ככרי שהיא במשא כלבד מטמא ומה שאמר השוחט כלילה דל באפילה של לילה אבל לאור הנר מותר לשחוט לכתחלה אם הן י יודעין ומומחין כמו שזכרנו וכבר כתבא זה בשלשי מובחין באמרים השחיטה כשרה בזרים ככשים ובעבדים ואמר השוחט בשבת אם הים שונג ולפיכך שחיטתו כשרה ושחט תאמר ולמה לא תהא שחיטת ארס יידי בשבת כשירה הואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיטתו פסולה אלא אחר גמר שחיטה ואם שחט אחר כך שחיטה שנייה הוא שיהיה אסור דע ש שמיטתחיל לעשות חבורה בנזאר ההקמה הוא מחלל שבת קודם ש שישחוט שום דבר מן הוושט והגרגרת אם תרצה לבאר יותר מזה תא תאמר בשעת שישחוט קבת הכימינים קודם שיגמור השחיטה הוא מ מחלל שבת וכשעה שיגמור השחיטה הוא פסול ודע שזה ששחט א בשבת בשונג שאמר עליו שמונה באפילה אינו נאכל עד מוצאי ב שבת אבל השוחט לחולה בשבת מותר לאכול ממנו חי בשבת אבל מן המכושל לחולה בשבת אינו מותר לכריח לאכול ממנו אלא למ

ענה עה למנו חוכיו הקטן בהן גדול תחתיו נפשט חוכיו בגדי המעלה הזאת והלבישם לשמצי אחיו ומיכהו בהן גדול תחת אכיו ואחר כך כתמרט על מה שיעשה וחשב כלכו להרוב שימצי אחיו כרי שיחזור אל המעלה לפי שאי אפשר ללחזור כמו שידעת מיוסורי תורתינו שכל ה הילה ממועלה מיועלות התורה אין מורדין אותנו לעול אלא בבכה שיתחייב מחמתה להורידו שמועלין בקרש ולא מורדין ולא יהיה בהן גדול אלא ח' כל העולם לפיכך ביקש החבולות על שמוצי אחיו ואמר לו בא וחלונדך סדר העבודה וארעילך בה הלביש אותך בגד שאין הכ הכהנים רגילים ללבוש וחמד אותו המיין שאינו מן המלאכה היוצעה גם כן היתה צורת הכבד וההמיין מאותן שלובשו הכהנים באותן זמן נהיגם אותו למזבח ללמדו חיך יעבוד לא שיגע בשום עבודה מן הע סצירות מפני שאסור בעבודה מחוסר בגדים כמו שהודעתך אחר כך הניח אהנו יורד מאתן אל הכהנים שבמקדש ואמר אחי זה יש לנו חסוקה שהוא מונה עמה וזה הכבד שעליו הוא בגדי והמיין שלה מ מפסי שנשבעלה שיו שיתמנה בהן גדול שילבש בגדיה ויקרב בהן ל למזבח כרי שתיבד גדול אהבתו אותה והנה קיים לה מה שיעדה קפ קצו המון הכהנים להורגו מפני גדול העבירה הזאת שנעשית במ המקדש שבדו וחשב אפרתו מעידו על מה שאמר אחיו הפעיה בהן שימתנו לו עד שירב ולתת לו רשו לרב ער שיקבלו דבריו ממנו והו הגיד להן חיך בא עליו אחיו בתחבולותיו וחקרו העבין תכלה החקירה ובהחמת שהוא כפי ושחטו הוא העובר כרי שיתמנה בהן גדול ויה והלביש על המזבח ועל העבודה עד שעשה מה שעשה ויבקשו ההמו להרע וכמלט אל בית המלך ולא יכול להכילו מכל העם שהיו מבקשי חות כה ישראל ויצא בורח מירושלם אל אלכסנדריה של מצרים ובה בית באלכסנדריה בית בצורת בית המקדש וכמה מוצח והקריב עליו קרבנות לשם ית וכן אמרו בית חוכיו לאו בית עו הוא אלא שיעבר על מה שכין תעלה עלנותך בכל מקום אשר תראה ונאספו עליו כת ש שקרין אותן קבטו עד כל הכלני אליהם והראו אותן לעבודת הש ובאו אליו ועל עבינו ביניהן ומנוהו בהן וכברו אותן הבית והיו ה מוצריים עבדים בו לשם ומקריבין קרבנות כפי מה שלמד אותן ו נתקיי דבר הש' על ירי שיעשה כיום ההוא יסיה מזבח לה בתוך ארץ מצרים ועו ועמד הבית ההוא מאתי שנה והכל מורים שכל הקרבני שקריבין בבית הזה והרומה לו אינן קרבין ובעלי חיים ששוחטים שם כחילו חוקים או נחורים וזהו שאמרנו יצא לפי שהוא כמו שאמרנו ה הרי עלי עולה על מנת שלא אסיה חייב באחריותה ולפיכך יצא ואעפיי שהרב אותה ולא הקריבה נר שמעון אומר אינה עולה ואין שם קדושה חלם עליה בשום פנים הואיל והתנה על בית חוכיו ומותר למכור א אותה לחבלה וכבר בארנו בזירות שענין תבלחת בזירות הבאת ק קרבנותיו ומה שאמר גם כן יצא לפי שהוא כמי שאמר הריני כזיר עני מנת אלו קרבנות ולא יתחייב באחריותן לפיכך אין כוונתו אלא לצער עמנו והרי הוא כמי שנשבע שלא ישתה יין זמן ידוע ולפיכך ח חייב בזירות נר שמעון אומר אין זה כזיר ומותר לשתות יין וכל מה שאסור לכזיר ואין הלכה כר שמעון בשני העבייין

נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח ללם שאחד המרבה ואחד הממעיע ובלבד שיכוין אדם את דעתו לשמים אמרו גם כן זאת התורה לעולה ולמנחה וכו' כל העסק בתורה כאלו הקריב עולם ומנחה וחטאת ואמר תלמידי חכמים הענו העוסקים בהלכות עבודה מעלה עליהן הכתו כחלו ככנה בית המ המקדש בימיהם ועל כן ראוי לאר להתעבק בדברי הקרבנות ולשאת ולתת בהן ולא יאמר חרי הן דברים שאין נוך להן בזמן הזה כמו ש שאמרם רוב בני אדם

סלין לך' מהסת מנחה תקלה לאלהי הרמות

כשרה שכל העורף כשר למליקה וכל הצואר כשר לשחיטה ה נמצא הכשר בשחיטה פסול במליק הכשר במליקה פסול בשחיטה הכשר בתרין פסול בכש יונה הכשר בבני יונה פסול בתרין תולת הציהוב טה ובוה פסול

לפי שזכר סדר המליקה והשחיטה וזכר המחלקת שבהם כשים עם שחיטה איך עם מליקה וכשים עם מליקה לח תהא שחיטה דבר על כל הדברים שחלקן והכני מגיד לך עקר כולן ולא תדע שהן חלוקין כמו שאמר עקר המליקה והשחיטה שלא תהא מליקה חלח כ בעורף ולח תהא חרש הלח כנאר וכן בני יונה חייב מיהו קרקוב לשיטת בני היונה אבל התורים חייב שהיו גדולים מכ תורים ותחלת הכיהוב הוא תחלת כבע הנוצה זה היה זה במין היוניש כבר ינא מן מכלל הקטנות ולפיכך אינו מותר ואם היה במין התורים היה הן לא סגינע לכל גדולים כוי שיקראו גירי ולפיכך חיון מותרות

הכשר בפרה פסול בעגלה הכשר בעגלה פסול בפרה הכשר בכהנעם פסול בלויים הכשר בלויים פסול בכהנעם הטור בכלי חרס טמא בכל הכלי פפא בכל הכלים פחדר בכלי חרס הטור בבלי עין ט טמא בבלי מתכות הטור בבלי מתכו טמא בבלי עין ההייב בשקדים המרים פטור במתוקים החייב במתוקי פטור בסרים

פרה אדומה לח יהא דינה אלא בשחיטה שכ נשחט אותה לפניו עבלת ערופה דינה הערופה שכ וערפן עם את העגלה כחל והכהני יעבדו במומים לח ברוכ שנים של כל איש אשר בו מוס וכו' לויים יפסלו בש בזני לח במומים שכ ומכך חמשים שנה יטוב וכו' והתורה הזאת ח אינה מלב המכות הכהונות לרונות כמות שיתכחך לך בסידר במינה המנות ולא נתייבון כדן זה הליים אלא בזמן המשכן ומשחין חבל בשילה ובית עולמים לח יפסל לוי במומין ואינו כפסל לח כקול ב בלכר רל כשישכר קולו ולא יפסל במום אחר כל עקר והכהן בשם ב במום לח בקול ולפיכך ככל זמן ימצא תשיש בין הלויים והכהנים ו זהבאר בלבו פסול בזלו ומעקר קבלתו שכלי חרס חיון מטמאין ומבני מאוז לבלי ואשי בהמך בו וכגעכו השרן או זולתו מן המטמאין הוא אינו מטמא ומבני ואם כבשם לחוירו השרן מכבשים אז כטמא וא ואשי לח כגע הדבר הטמא כלל מגופו הוואיל וכבשם בחוירו טמא שכ וכלי חרס אשר ישל מהם אל תוכו זהו דין כלי חרס בטומאה חבל ש שחר הכלים הדבר בהן בהפך והוא ששם ישל הדבר הטמא אל אויר ולא נגעו בנפשם כל עקר אינו מטמאין לפי שכ בכלי חרס תוכו תוכו של זה ולא תוכו של אחר ואם כגעוה מכוון נהרמו חל

הקבלה מביאם שכל הכלים מטמאין ואשי מגבן אה שכ וכל כלי פתני וכו' ובאש יתקבלהם כן שכלי הנזכר עם חיונו חלח כלי חרס לשיטת סכ פתוח אחר איונה כלי שטמאה קודמת לפתוחו זהו כלי חרס כמו סבארנו ממה שכ אל תוכו ומה שכ בני חרס אין צמיד פתיל עליו טמא הוא הא יש צמיד פתיל עליו טהור וזה בלכר רל כלי חרס שמדבר בו הא יש צמיד פתיל עליו טהור חבל שחר כלים בין שיש צמיד פתיל בין שאין צמיד פתיל טמאין הנה עולה כירינו שהם מטמא ומגבו וכתבתי ענין ההפך שבין כלי חרס לשאר כלים אבל כלי עץ אם היו הכלים סגורי אותן ויש להן צורת כלים חלח שחכר יפניין בגון הגרידה נחלקיקה והחדוד וחינוך קננות החתיכות ולשום בהן בית יד חס י לאותן כלים בית יד הם גלמי כלי עץ ומקבלין טומא וכבר ביארנו בפירוטו כי לאבות שגלים הוא חמר הרבר וכן קרין לקוילי בשחין לו צורה שלמה גלים ואלו גלמי כלי עץ מקבלין טומא בהן שזכרנו א חבל פשוטי כלי עץ כגון הכסא והלוחי הכתיבה והדומה להן מן הכ הכלים שאין להן בית קבול לקבל בו שום דבר נגר חיון מקבלין כו טומאה מדארייתו והדבר בכלי מתכות להפך והוא שבכמי בני מ מתכות כמו כלי הזהב והכסף והנחשת והדומה להן שלא טמא מ מאכבתן טמאין רל שאין מטמאין ופשוטי כלי מתכות כמו פייען דכטינו ופשוטי והדומה להן מקבלין טמא

השוחט במגל ובצור ובקנה שחיטתו כשרה הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל ש שוחטין חוץ ממגל קציר והסגרה והשינים והצפורן מ מפני שהם הוגקים השוחט במגל קציר בדרך זה הורכה בית שמאי פוסלין בית הלל מבשירין ואם ח החליקו שיניה הריו בטבין

מגל יד כתיב מגל וכו' אחר ספין והנר שהוא סבין הוא שאסור לשחוט בו לכתחלה גזירה שמוא ישחוט בבר הסבי ואם שחט בו שחיטתו כשרה לשיטת שפאמר השוחט מורה על מל שעבר חבל לכתחלה אלא זה אם היה צור וקנה שחברם בקרקע אן מחוברין בתחתים ואשי ריעבר שחיטתו כשרה אבל קלושין מן הקרקע מותר לכתחלה ומה שאמר חבל שוחטין ואשי ישראל משומד יש בו תיאי ואחר כך תהא שחיטתו כשרה חל סלח יהא עובד עו לפ שאמר משומד לגו מן שומד לכל התורים כלה והשני שלא יהא מחלל סכת כשרה סלח קרי הוא כגוי לכל דבריו ואינו מין והמליכים חלל חבמים חס סריני ישראל וכו' והנעלם קורין לפרזיהם בתלמו ואומי מליני גזאים ואם העם שבהם הסכלות עין שכלם והשחירו הקאות מאור נשמות וחלקן על הדת ועב הכימים עה כסכלותן ומכויין נכבדים כמה שאין ירדעו בו מאומה ועזובין הדתות ו ומהגים קלות ראש ונחית הזאת היא כתי ישוע ודנא ואחיתופל וגחוי ואלים אחר הדומה להן ורע שהאיש שהוא מן הכת הזאת שראו ארתן עובד על מנה מן המנות רך קלות לא סיגינעו באותו מעשה תועבת תתוא הוא והדומים לו אסור לחבול משחיטתו וכן חמרו תנו רבנן שחיטת מין לבנע פיתו פת כותי יכו יין כסך ששריו ששרי קוסמין פיריותו טבלין בניו ממריו ומתבאי משומד הזה גם כן שמתר לחבול מער יטות הוא שלא יהא צדיק אן כיתתי וכן שני האמות שהתחילו להכחם ברברי הקבלה כמו סכרתי באכות ער ששם האמת יאלם סקר ונתיבי אהור חשך ואפילה בארץ כנחמות יעול והן שקורים אותן אנשי דורנו היו מייכן בשם מחלח וחיון מיינים על היותם אכל דינם לסינת כדן המינים רל ממוטר להורגן היום בזמן הגלות לשיטתם מכוול למינות האמתי ורע שסמורת כירינו מרבותינו כקבלת דברי מרבים שזמנינו זה זמן הגלות שאין בו ריב כשנות איך זה אלא כוי בישראל שעבר עבירת מיתה אבל המינים והדוקים והכיתוסים כ כמי רוב ריעותיהן הורגים אותן לכתחלה כדי שלא ישחירו את ישראל ויאחריו האמונה וכבר ינא מזה הלכה למעשה אנשים הרבה בארצנו המערב כלן וגם כן מן המקובל כירינו והמפורסם לעשות על פיו ש סחאש העגשה עבירה שחייב עליה מיתה כל שחיל ואין אנו יכולי לרין היו ריב כשנות ממרמים אותן חרס עלם כששרי תורות א אחר שמלך אותו ואין מקרין אותו לשיטת זאחזור אל כונות כסייהי ארס מישראל כן חבל אלו ויהיה משומד לעבירה או לעבירות הרבה זולתי אלו כשי הכאווני ותאוותיו והוא מוד שהוא מותר לחבל משחיטתו ומה שאמר לעולם שוחטין כיו וכלילה ומה שאמר בכל ש שוחטין ואשי בזכויות והדומה לו ומה שאמר הטינים אם היו טינים מחוכרין חבל כסן א מותר לשחוט בו וכן כנשרן חתובה מפרש מן הדי מותר לשחוט בו ומה שאמר בה מכשירין רל חיכה אטמא בבבל אכל באיסור אכילה איך חולק עלינו

השוחט מתוך הטבעת ושירי בה מלא החום על פני כולה שחיטתו כשרה ר יהודה אומר מלא החום על פני רובה

טבעת זו היא הגדולה והוא נוף מחובר מחלקין דבי והונוט וקנה קריא הסמוכה לה וכתוך אותה טבעת יש כמו פני ברבים חנוף סחויי מקרין אותה החכמים חנו נ ועליהן כמדות שוקות של ברברת ונורת החיטין כטבעת כג' ז' וסמאחא כטבעת עממה למעלה מן החיטין זו היא טגרה אבל אם שחט ואשי ברוף החיטין וכשאר כל שהוא מן החיטין שחיטתן כשרה וזהו פסק ההלכה

השוחט מן הצדדין שחיטתו כשרה המולק מן הצדדים מליקתו פסולה השוחט מן העורף שחיטתו פסולה המולק מן העורף מליקתו כש

82 B

ג' שאף בוכת ככאן לר' של משפטי האמלה והאמרה ולא זכרתי
לך מעשרי חלו הדברים חלף העור שיתקצר הקפידים פנתקון לזכור ב
ככאן חבל תגלוס הדבור ככל מין מחלנו הכלים אין יטמא וכאזין
דבר יטמא וחיך לר' יאזין מן האמ' זות חין וטמא' ואזין מהן ר'
ראזייתא ואזין מהה מדרבנן עוד יתבאר כל זה בכרד טהרות כראזי
לגביה כל מין בתרומו יזכר
בזרנו במהסת מיבשרות שהדברים שחייבים במעשרות אינן חייבים
בכך עד שיהיו רחוקין לאביה' אבל אם שרין הם פגין לא יוסקרים
המרים שהקטנים קודם כיסולן חן רחוקין לחבלם לפי שאינן מרין
עד שיתבטלו ולפיכך חייבין במעשר פשהן פגין' וכשנגמרים אינן
חייבים במעשר' והשקדים המתוקים בהפך לפי שבהפך פגין אינן ר'
רחוקין לאביה ואינן חייבים במעשר' ואם נתבטלו והגיעו לעונת
המעשרות חייבים במעשר ופחה זהלכה שישקדים חריים בין בעילין בין
ביתלן

החמלין אינן נלקח בבכף מעשר משהחמין נלקח בבכף
מעשר האחין השותפין שחייבין בקלכון פטורין
ממעשר בהמה ושחייבין במעשר בהמה פטורין מן ה
הקלכון כל מקום שיש מבר אין קנס. כל מקום שיש
קנס אין מבר כל מקום שיש מיאון אין הליצה כל מקו
שיש הליצה אין מיאון כל מקום שיש הקיעה אין
הברלה וכל מקום שיש הברלה אין תקיעה ביצד יום
טוב שחל להיות ערב שבת תוקעים ולא מברילין לאחר
השבת מברילין ולא תוקעים ביצד מברילין בין קדש ל
לקושי ר' יוסי אומר בין קדש החמור לקדש הקל

לפימים נהגים מים על סמרי חין ועל זני העבדי ומדכין ומנבע
אותן המים והם נבעים אבל אין בהם טעם יין ואתן הוא הנקדח ת
תמר' וכשיתקיים סם זמן ארוך לנעמים הוא מחמין' ולפיכך קודם
היהיה חומץ הרי הוא הטוב ועל כן חן לוקחים אותו ממשית מעשר ש
ט' חן מן המים ומן המלא' וכבר נתבאר זה במקומו ולפיכך גב'
ישל את המקוה בשלשת לוגין לפי שהם מים שאובים כמו שזכרנו
בתלמוד ער' וכו' ומתבאר במסכת מקואה' וכשהחמין היה מאלף
כשאר המאלים והמסקין יאזו לוקחים אותו בכסף מעשר ולא ישל
חן המקוה בשלשת לוגין חלף בשני מראה כמו שיתבאר במקומו
וקלכון הוא חני מעט כסף שנותנים על השקל ואז מקבלים אותו על
שני בני אדם לפי שכל אחד חייב במחצית השקל' וחלון המאזים חן
נחברים במהרה יותר מהשקלים עממן מפני העבין הזה ולפיכך פני
חמים קודם שיתלקו ככשי חביהם והשקפים בשעת השותפות אם כ
נתנו שקל בשביל שניהן יחד מקבלין מהן ואינן חייבים בקלכון מחייב
במעשר בהמה' וכשחולקין הכבשים יסוין לקחות זה מזה והלוקח חי
פני חייב במעשר בהמה כמו שיתבאר בסוף בכורות וכן חייבים ב
בקלכון והואיל וזין שותפות ביניהם' וכבר זכרנו פירוש ההלכה
הזאת בתלמוד שקלי' ויבארנו נעמים שהקכה נקדחת קטנה עד ש
שתכיה שתי' שערות יעל' מכת שתחא בת' יב טנה יום אחד וכשמחיה
פתי' שערות וחניעה לשנים האלו נקראת בערה עד ששם חרשים' ולאחר
כך בוברת ור' יהודה אומר שהבא על הקטנה חנו חייב קנס' אבל
הכח על הבערה חייב קנס' ומכרם אומר אחת קטנה נאחת כ
כ גרה יש לה קנס' והכל מודים שהקטנה יש לה מבר והכברה חין לזה
מז' ואין אביה יכול למוכרה' ולפיכך מה שאמרנו כל מקום שיש מבר
חין קנס וכו' הוא רעת' ר' מיר' ואינה הלכה כמו שזכרנו בשני' מ
מכתובות' וכבר שמעת ממי' נעמים רבות שבהן ההלכה הכתה
מומלאת עד שתביא שתי' שערות' ונהנה נתבאר ההפך עי' בין עמי
העמי' ונתבאר בהפך סוטה שכל ערב שבת היו תוקעים במקדש
שלא תתקדש להברלה בין קדש לחול ואין עושין כן במונא עבת שחין
פס' עד לעשות זה והברלה על הכוס אינה חיוב מיום טוב לשת' לפי
שלא ינאזו מקדש לחול' ובאור העבין שהתקיע' הפ הערה על הכנסת
הקדש וההכללם היא הערה על יציאת הקדש' ואין הלכה בר' יוסי'

פרק שז
השוחט אחד בעוף ושנים
בכהמה שחיטתו בשרה
ורובו של אחד טעהו ר' יהודה אומר עד שישחוט את
הזורדין'
וחצי בכהמה שחיטתו פסול רוב אחד בעוף ורוב שנים
בכהמה שחיטתו בשרה

מה שאמר השוחט שהוא מורה על
ריעבר אינו מורה חלף על מה שאמר אחד בעוף לבי שלכתחלה חייב
שיתכין למחוט קטני סמנים לגמרי ואפי' בעוף' וירדן חן פני גדים
דופקים בנאזי על פני צדי קני הריאה ומה ששנס לגמל רוב אחד כ
בעוף ורוב קנים בכהמה אינן' שכבר אמר ורובו של אחד במונא לפי
שכרין הי' לשחיטת חולין' ומה שאמר שנית קוח בשחיטת קדשים'
ואין הלכה בר' יהודה'

ב
השוחט שני ראשין כאחת שחיטתו
בשרה ששם אווחין בסכין ושוחטיו אפילו אחד כלמעל'
ואחר מלמטה שחיטתו בשרה

אחר מלמעל' ואחר מלמטן שיהא זה אוחין
בקה הסכין והשני אוחין בקנה השני ומה שנת מלמ' בנאזי אחרת חולף
בנאזי חן לנאזי' וכל זמן שלא פולק ולא פיצא חלף ששחט בהפך
קטנים מ' היא הנקרא דרסק'

ג
התיו את הראש בבת אחת
פסולה היה שוחט והתיו את הראש בבת אחת אם יש
בסכין מלא צואר כשר היה שוחט והתיו ש
שני ראשין בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר אחר
כשר כמה דברים אמורים בופן שהולין ולא הביא או
הביא ולא הולין אבל אם

הוא מביא ומולין אפילו כל שהוא באומל כשר'
נפל סכין ושחט בו אף על פי ששחטה בדרכה פסלה
שנאמר וזבחת ואבל תמה שאתה זוכח ארזה אוכל נפל
סכין והגביהו נפלו בליו וזגביהן השחיו את הסכין ע'
עף וכאחברו ושחט אם שהה כדי שחיטה אחרת פסול
ר' שמעון אומר אם שהה כדי ביקור

ד
שחט את הוושט ומסק את הגרנר'
שחט את הגרנרת ומסק את הוושט' או שחט את אחד
מהם והמתין לה ער שסתה או שהחליר את הסכין תחת
השע ומסק' ר' ישכב אומר נבלה ר' עקיבא אומר טרפה
כלל אסר ר' ישכב משום ר' יהושע כל שנפסלה מ
משחיטתה נבלה וכל ששחיטתה בראי ורבר אחר גודם
דה להפסל טרפה והורה לו ר' עקיבא

לזנו והממה לזה
ענין חלטה שזכרנו והוא שאם יהיה הסכין חלוד כשעת שחיטה יתענ'
שחייב לשחוט בין שפיה חלוד תחת כגר לא תחת נמר הבהמ' או תחת
העור וכל כיונה כזה אסור חלף אם כן היה הסכין כלו מנולה כשעת
השחיטה' ואין אנו צריכים לכאך שכלל ר' ישכב חמת לפי שר עקיבא
שחלק בליו כבר הורה לנו

ה
השוחט בהמה היה ועוף ולא
יצא מהם דם בשרין ונאכלים בידים טסואכורת לפי
שלא הובשרו בדם ר' שמעון אומר הובשרו כשהיטת
ההלכה הזאת בנויה על יסודות רבים ומה שהאכלין בין שהכשר
הוא מכללן אינן מנומרים אלא אחר הכשר' והכשר הוא פש' ל

8
3
A

לשם שלשול קטן הרי חלו זכה ינתים והשון חלו שני המאמדות הא ר
האמי להר והה דאמר לברא דהר ופי גרא דהר המזל והגר וכן אמרו
כפי בגר אתא גרא דביתא רונה לומר מזל הבית והכלה ומן העבד
הזה העורבים לגר השלחן רונה לומר שהן מקריבי לבוכבים ונחלם
כדי שילח המזל והנה כתבאר מה שאמרנו

אין שוחטין לא לתוך הימים ולא לתוך הגדרות ולא לתוך הכלים אבל שוחט הוא לתוך העונה של מים ובספינה על גבי ה בלום אין שוחטין בגומא אבל עושה אדם גומא בתוך ביתו בשביל שיכנס הדם בתוכה ובשוק לא יעשה בן כרי שלא יחקה את הטיעם

מה שחייב שלא לשחוט על המים כדי שלא ידמה שהוא עובד לכוור המים ושהוא מקריב זה לכח הגלגל המנהיג לכוור המים כפי דעת המאמינים בכך והוא מה ש אמרו דאמרי לשרא דיומא דל לכחיה צלינות המנהיגות אותה ה דברים כפי דעתו ולפיכך הוצרכו למה שזכרנו בהלכה שלפני זו שסתברנו לשחוט בתוך המים המוכנסים במקו קטן מן על מנת שיהיו עבוכים או כעובים שאין כראוי בסן הגזרות כדי שלא יאמרו לאותה ה צודה כלכד עובד לל לכח השולט בגזרות כמו שאומן קנת כח המכני והם מאמינים מיש שם שתי רשויות חכונת החמר אינו כותן הגזרה

השוחט לשם עולה לשם שלמים לשם אשם תלוי לשם פסח לשם תורה שחיטתו פסולה ר שמעון מבשיר שנים אוחזין בסכין ושוחטין אחד לשם אחד מכל אר ואחר לשם כשר שחיטתו פסולה השוחט לשם חטאת לשם אשם ודאי לשם בכור לשם מעט לשם תמורה שחיטתו כשרה זה הכלל כל שהוא נדר ונדב השוחט לשמו פ פסול שאינו לא נדר ולא נדב השוחט לשמו כשר

זה שכתבנו מן המענה הזאת שאם תלוי נקרא נדבה הוא דעת ר אליעזר כמו ש שיתבאר באחרון מכריעות והאמרנו בהפסח כדבר הכרד והנדב ה הואיל והקשרתו כל השנה ומה שאמר זה הכלל כל דבר לאתני עולת כויר שאם שחט לשמה שחיטתה פסולה לפי שהזבחות כרד הוא ומה שאמר שאינו נדר ונדב לאתני עולת יולדת כגון שישחוט אותה ויחמר דרי זו עולת יולדת של אשת פלגנית ואותה אשה איכה חייבת קרבן ל לידה בשום דר וענין ויעלה על הדעת כי מה שאמר זה אינו חלף כ כדבה הואיל ואין האשה הזאת מחוייבת בעולה ויהיה הנשחט פסול לפיכך הודיענו שהוא כשר לפי שאנו יכולים לומר שמה הפילה שהיא חייבת קרבן ואי אפשר לאדם להתקרב חובק ולפיכך שחיטתו כשרה ש שהמטלת אין לה קול ולפי אין אנו יכולים לומר חס איתא דאשיל קלה אית לה

פרק שלישי אלו טרפות בבהמה נקובת הושט ופסוקת הגדרת נקב קרום של מוח נקב הלב לבית הללו נשברה השררה נפסק החוט שלה נטלה הכבד ולא נשתיר ממנה כלום הריאה שנקבה או שחטרה ר שמעון אומר עד שתנקב לבית הסכפונות נקבה הקבה נקבה הטרה נקבו הדקין הכרם הפעמי ש שנקבה או שנקרע רוב החיצונה ר יהודה אומר בגדול טפח ובקטנה רובה המסס ובית הטוסות שנקבו לחוץ גפלה מן הגג ונשתברו רוב צלעותיה ודרוסת הואב ר יהודה אומר דרוסת הואב בדקה ודרוסת הארי בגסרת ודרוסת הנץ בעוף הדק ודרוסת הנס בעוף הגס גדר יהודה אומר זה הכלל כל שאין במה היה טרפה

ושט ישלשני הקרניים אם נקב אחד מהן כלכד כשרה אם נקבו אחד מהן כלכד כשרה

והשמינה משקין שהדם מבלבל על אותו הדבר המוכשר ועוד יתבאר זה במשפטים ויש בדברים הטמאים המטמאים הרים כלכד ואינם מטמאים כל הגוף כגון מי שהכניס ידו לביה המטבוע או לאמר תגור טמא וזולתן כמה שיתבאר במקומו מוצבים וידים וכשהידיים מטמאות באיזה דר שיהיה מה שעטמאות ידים אז יהיו פטורות לגבלה ול במקום שני לאמלה וכשיגיעו אותה ה ידיים הטמאין בחובל מוכשר יסוב שלישי כמו שזכרנו כבר קנת מזה בתחלת פסחים ואין משגיחין על שלישי בחולין בשום דר וענין כמו מזה שיתבאר במוכפת טהרות ואין זה ענין בבהמות קדשים לפי ש סבדר בארנו כהוף עד יות שרם קדשים לא יכשרי מוסף על היות הדם הכרמי בקרבנות ולפיכך אין דבריו ככאן אלא בחולין שכעשו על טהר סקדט ועוד יתבארנו כל חלו שרשי הדברים וענפיהם לגמרי וכל עקר מהן במקומו משרד טהרות ואין זלככה כר שמעון

השוחט את המסוכנת רבן גמליא אומר עד שתפרנס ביד וברגל ר אליעזר אומר דיה אם וינקה אמר ר שמעון אף השוחט כלולה ובשחר עמד ומצא בתלים מלאים דם כשרה ש שוינקה למרת ר אליעזר וחכמים אומרים עד שתפרנס ביד וברגל או עד שתבשבש בונכה אחת כהמה דקה ו ואחת כהמה גסה כהמה דק שפשמה ידה ולא החזירתה פסולה שאין זו אלא הוצאת נפש במה דברים אמורים כשהיא בחזקת מסוכנת אבל אם היא בחזקת בריאה א אמילו לא היו בה אחד מכל הסימנן האלו כשרה

המסוכנת היא הנוטה למות ושעור ענין זה כמו שאמרנו כל שמעמידין אותה ו ואינה עומדת ופי פרכה שהיא מפרסת וזיקקה גזיר מן יונק מן הכסן והוא הקול הכשמע כשמימת בני אדם באע האשמה קורין אותה הדב כערכ גוטש וכן שמו ומה שאמר כתליה מלאים דם רונה לומר צנאר הנשחט והוא מה שאמר כתלי בית השחיטה שנינו ומה שאמר שפסטה ידה ולא החזירה כשרה וכשהמה גסה אין שרש בין יד בין דגל פסטה ולא החזירה או החזירה ולא פסטה וזהו פסק ההלכה

השוחט לנכרי שחיטתו כשרה ר אליעזר פוסל אומר ר אריעזר אפילו שחטה שיאבל הנכרי מחצר הכבד שלה פסולה שמחשבת נכרי לעבודה זרה אמר ר יוסי קל וחומר הדברים ומה אם במקום שמחשבה פוסלת כמוקדשין אין הכל הולך אא אחד העובר מקום שאין המחשב פוסל בחולין לא יהא הכל הולך אחר השוחט

דעת ר אליעזר שהבעלים מפגלין בקדשים ובמרינן חוץ מבעלים ור יוסי דעתו כמו שאמרה המשנה שהעובד הוא המסגל והלכה כר יוסי

ח השוחט לשם הרים לשם גבעות לשם ימים לשם גהרות לשם מדרות שחיטתו פסולה שנים אוחזין בסכין ושוחטין אחד לשם אחד מכל אלו ואחד לשם ד דבר כשר פסול

מה שאמר שחיטתו פסולס מורה שהנשחט מותר בהנחה לל מנת שיביין לאותה הנהר חן לאותה ההר וזולתן ח חבל אם שחט לרוחו או לטוב על דעת שאותו ההר הוא תחת ממשלתו או לדבר מן הדברים העליונים שכחותם מבישים לחלו הכרי לפי דעתו וענין כהן רושם כמו טמאמינים בעלי הנלמים הנקראים בערבי ט טלאים הרי אותה הנשחט תקדושת עבודה זרה והוא זכמי מתים ואבור בהנחה אמרו בתלמוד כשמקשין על ההלכה הזאת

ורמינהי השוחט לשם הרים לשם גבעות לשם ימים לשם נהרות לשם מדרות לשם חמה ולכנה ככבים ומזלות לשם מיכאל השר הגדול

83

ב

מלבד אלו הטורפות שיתבארו כמו חתוכת הרגלים והגלגלה וזולתן ממה שמנו חותן הכל בכלל כמו שאמר זה הכלל ואין הלכה כר שמעון והלכה כר יהודה

ב
אלו כשרות בבהמה נקבה הנרגרת או שנסדקה עד כמה תהסר רבן שמעון בן גמליאל אומר עד כאיסור האסמלקי נפחתה הגלגלת ולא נקב קרום שר מוח נקב הלב ולא לבית הללו נשברה השדרה ולא נפסק החוט שלה נטלה הכבד וגשתיייר במנה כל שהוא המסס ובית הכיסות שנקבו זה לתוך זה נטל הטחול נטלו הכליות נטל הלאי התחתון נטל האוס שלה הרוחה כירי שמים נשרה הגלגלה ר פאי פבשיר וחכמים פוסלין

אם נקבה הגררת נקבים מפולשים אבל לא חסר מבוסה שום דבר כמו שנקב במחא כ גור כל אותן נקבים מנערשין אם יש בכלן שיעור רוב הגררת טרפה ואם יש באותן הנקבים חסרון או אם חסר ממנה רנו גבת חרובות רוחים חס עולה כלל השב ורה מה שחסר מטהש יורג מתיסד טרפה ואם היא כאיסור ממומנס או פחות בארה ואם נסדקה לחרבה ולא חסר מבוסה כלום אשילו לח כשתייר חלא משהזו למעלה ומשהזו למטה בארה

וקבן במחמרי משהזו למטה שבוכתי לומר טיהא הותו משהזו מלפני על המקום מן הגררת טרינו כרין הו יאה כמו שזכרנו ומה שממרו נפחתה הגלגלת הוה נכבדקה ולח נתרננה וכבר זכרנו פעמים ששעיר האיסור משקל ארבעה גרגרי שעירים ועביו כרמלי אונתה ע עגולה ומה שאמר בכבד כשתייר מומנס כבד חמרנו חזוק שיעור

ישתייר מומנס וכא זה מקום ואו תהיה בארה ומה שאמר נטלו ה הכליות שנעדרו בבית אחת וכן אם לא כמנחת חלה כלל לח החת הוה כ כונאו שלטה כליות הרי היא בארה ואם כמנחת חותה החתה חו כל אחת מהשתיס פחותה מאד קטנה מוגרר העגב בכבד טרפה חשעו שלח כמנאו כל עקר היתה בארה ונקב הכליות חין שורלין עליו נהם כמנחת בה מוגלא טרפה ואם כמנאו בה מים כלולים ונימס כרוחיס הרי היא בארה והאוס הוא הרחם וחוריקה כירי שמים המשררת מ מהרברים הטבעיים כגון שתדחה כרק או ששמיע רעש או חרע כה חולי שיליד לה שחד עד שתייבש ריאתה בארה אבל אם הפייד חותה הדם או רחקה בהמה ששואין אותה נפחדה עד שהגיע לפרק הזה ט טרפה ויורע סבת הפחד כמו שאני חומר וזה שילחו כלי חיס שוע באחר לבן מים קדים וכותבים שם הריאה חס היה בימות החמה

ואם היה בימות הגשמים יאה הכלי חרום העין וממלחיס אותנו מים חמים וכותבים שם הריאה ומשהין חותה שם עשירי וחוכיבה שעות אם חורה לעגינה הטבעי הרי היא כירי שמים וכארה ואם נחו הרי היא כירי אדם וטרפה וככת מה שהתגו טיהא הכלי לבן חו חרום מה שאומר והוא שלכלי חרס שלחן בחותו הזמן כפי חותה המלחכות המפורסמות באותו הזמן היה הלכין מויע והחרוס חוכו מויע ויורע שהכלי שהוא מויע מתקררים כו המים ולפי שהוח כרדין הל מים קדים בימות החמה התכה טיהא הכלי לבן מויע וזו היא נקרה פלימה ודע לך והואיל זוכרנו ענין יוכש הריאה כרכר בגוניה רע שהריחה השחורה היא כעין הדיו והחרומה כען הבשר ונורתו והירוקה כעין כרכוס חריע הנקדח עשפור חו כעין חממן בינה והבין כעין כשיתח והוא עשכ הבנוח בין החשים וכל אלו החממה גובש טרפותם במשהו והתכלת כעין הכוחל האדום וההרתן כעין על כרתי חו הירוק בתכלית כמו פני הקדם החולה הרי היה בארה ואשילו היה על עני כלו נחמו טרפה בחלנו הגוניה חרר כשיחה

והמירוח כיריס אם עמד בגונו כעין החיסור חסור ונגלדה היא ש שכשטה עורה כלו ועעליה וכל זמן שישתייר מן העור רחב שלע ל לאורך שלשלת השדרה כלו עד שיהיו כל החליות מכוסין הרי זו כ בארה ואם יהיה כל העור במקומו וכשט ממונו רחב שלע על פני כל השדרה הרי זו אסורה הנה כתבאר לך מה שפרשנו שהלכה כרבן גמליאל ואין הלכה כר מאיר

ג
אלו טרפות בעוף נקובת הושט ופסוקת הגררת הבתה חלרה על ראשה

פניהן ואש' בינה ואש' היה נקב הקרום הזה שלח כנגד נקב הקרום האחר הרי זו טרפה ונרגרת היא קנה הריחה חס כפסק רוב גבהה כ כרומב היח טרפה ויש למוח שני קרומים אחד מהן רבוק לעצם הגלגלת חס נקב אחיו קרום והשני חס יוקד למח קיים כבדה ואם כ נהב התחתון השמוך למוח ואשילו העליון קיים טרפה ואשע' שלח כ נקב העצם ויש ללב שני חללים האחד גדול מחברו והגדול נלד שמה בעל המיים כאנקב גוף הלב והגיע לחותו החלל הימין חו השמאל טרפה ואשילו היה הנקב קטן כל שהוא וגב אס נקב כגוף השחוס שיש כראש הלב שהוא כמין ביב וכקדח קנה הלב הרי זו טרפה ושדרה היא חליות השדרה וחוט שלה הוא החכל היורד מן המוח ויש לו קרום מקף אותה וכשייבסק רוב גבהו של קרום זה לרחבו טרפה וכשייבסק מן הכבד בזית במקום כים מרה וכזית במקום העורק הגדול הנמוח מן הכבד שממנו ישרדו הוורידין בכל הגוף הרי היא מותרת ואם כשתייר פחותהו כשתייר שלח בחלו השני מקוונות טרפ' ויש על הריחה שני קרומים בתכלית הדקות אס נקב אחד מהן בארה ואם נקבו שניהן והגיע הנקב לגוף הריחה טרפה אשע' שהנקב קטן כל שהוא ממונקבין שני חלקי הריחה בשעת נשיחתה ריבס כרין הריחה ואם נקב כמשהוא טרפה ומה חסר מעוף הריחה כל שהוא טרפה ונחשילי נפחה ולא יבא מומנס הרוח וענין החסרון הוא שאזני הריחה שלטה מן הימין ושנים משמאל ואם חסר מהם הרי היא טרפה והמפונות הרי קני הריחה ואם הגשים הכבוכים הסמוכיים העובדים כגוף הריחה ודע שאס נקב סמון מהן ומגיע לחברו הרי היא טרפה

ויורה כים הארה ורקין המעים וכרס הפנימי היורע רוב החיצונה לרוב הכרס החיצונה והוא מה שתחת העור כשנקרע יבז הכרס ושעור קרוע או כמו שאמרנו כל שנקרע בה טפח ולא הוה רובה זו היא ששינוי בקצנה רובה הרי ירעת שלעולם הוה טפח חו פחות מטפח ואם נשחק מומנס עגולה כשעור שלע או יותר הרי היא טרפ ועגל הסלע הוא כיוו הדק טיהא ככלעו והעור שברכיו המנריי בקרוב ומסס הוא האכר שהו כרמות רמוח וכתוכו קרומים וכן מ מל זים מן הזבלים ובית האסות הוא הקה סככס כרמות טים ו יש בוגמות גדולות ונורתו משרסמת חכל הטכורט ודע שחלנו

הנקובות כלן קן כמשהו בשלה מן הגבוז ומכלל הטורפות רונה לומר כפלה ויש לה תנאים וריבים וכן שחס כעלה ואחר כענין יגלכה מותר לשחוט חותה מיד ואין צריך סוכ דבר נהר חכל חס חונה יכולה ללכת רק היא עומדת מותר לשחוט אותה וכדיך בדיקה ואם לא עמדה משהין אותה מעת לעת עשירי וארבע שעות נחו שואין חותה ונדיך גם כן בדיקה והכריקה הזאת בכל הכטן וכחזה מכפלים ואם כמנח בה שום דבר מחלנו הטורפות חו כמנח חכר מחכרטי הללנו כרונן ומדוכ הרי היא טרפה חשע' שלח חירע בה נקב וכח פסוק ולא שבר חלח ריבון שריבוק חיברים מכלל הטורפות על מנת שחרע מחמת ה הכשלה ובית הרחם חין משבחין על רים קו ורינונו וכן הפימכים אינס דריבס בדיקה וכבר ירעת שהלעות בהמה אחד עשר מכל צד ולפיכך יהיו רוב כלעותיה ששה מבחן ועשה מבחן חו הנד החחר כלו וכלע אחד מהנד השני על מנת שתהא שבריתן במחנית הסמוך לחליות וכללעות שיש בהן מוח והוא שאמר וכללעות גדולות שיש בהן מוח חין המעוט שלח כשבר חונה טרפה ודרוסה היא שדרסה אותה אחד מן החיות הטורפת כיריה כלל לח ברנליה על מנת שתכרי נפנייה כבארה לשיכך דריכה בדיקה מבשנים חס כמנח בארה ש כשנתה ככר המוך לכני מעיים הרי זו אסורה ודע שהזוחל ש שימועלה מומנו עושה בהמה לדיקה וגרולה כמינה דרוסה וגדיים נ וטלחים אשילו משלמטה מן הזאב כגון החתול והנמיה בעודוסין חות ענין חותה ררובות ונכרבות בדיקה ומה שאמר זה הכלל כרי ש כלול עכ כל אלו הטורפות שמונו הדיך ושכתעפשה הכוליס שלה עד ששסס הלוכן שבכוליס מכשבים ושכב הטחול שלה על מנת שינקב במקום העצה ממונו וכבים הנקב כגוש עד שלח ישתיייר ממונו לח פחות מ משעור עוב הדינה ולא הגיע כו הנקב הרי היא בארה וכן חס כירלרנו רוב השימנים וזהו חינו העיקר וכן חס כעקרה נלע מעיקרה חנה לומר שישאר חולייתה מתוך חליות השדרה הרי זו טרפה וכן חס כתרננה גלגלת הראש חשע' שחין שם נקב בקרום על מנת שתרכך ר רובה וכן בשר חמשה את רוב הכס חס נקב כיוו שזכרנו ונחרי

מאיר

4

מקום שהוא עושה אותה טרפה נקב הקורקבן נקבו ה
הרקין נפלה לאור ונחמרו בע מעיה אם ירוקין פסולה
ואם אדומין כשרה דרסה לטרפתה לכותל או שרציצתה
הבהמה והיא מפרכסת אם שהת מעת לעת כשרה

נקבית הנושא ופסוקת הגרבת כפי מה שהקדמנו בבהמה ונשי אונתן
התנאים ענין וחולדה קרא חיה כמין עכבר כל שאין מני שהנח גדול מן
מינוכה ומה שהוא חומר שהוא עושה אותה טרפה ל סדקב קרנס יס
המוח שלה ויודע זה שיכנים חכמים לתוך פי העוף וירחוק חיותו ל
למעלה אם הדם מוכבדן חן יונח מן המוח טרפה וקרקבן ענינו ידוע
ויש כתוב כי כס מוקף על המאכל הבל חליו וזה הנקב נריך שיהא ע
עובר ככשרו וכשים שכתבו זה כנגד זה עד שיגיע הנקב למאכל ש
שכתבו ושי כחזרו כשינו וכן חזרו במחוייב טרפה וחומרית את
כפי יועיה ורע שאין אנו מסגיחין בשני מראות האברים השנימים
מן העוף המסתבה מן האדמימות על הירקות זולתי כלב וכבד ו
וכקרקבן כלבד לפי שהלכו השלשה אברים מרא יתן הטבעי באלו ה
העשות הכמנאים חלכו בתרנגולים ותורים וכני ונה וקקורא ח
חונינים ונח כמנח מהם ידוק או כרתן שום דבר דלוי לטלוק אונתו
מן האדם עמוד כשינו ידוק או כרתן הרי זו טרפה נאסורה באבלה על
ונקב שאונתו הין הוא מה שכל להש כי מה שאמר נפלה לאור רל
כי מתנחי הטרפה שהשיל לאור וישתכו מרחה כמו שאמר בפלה מן
הגב שיותכיה שהפילה בכח וחוזרה להפליה המאמר על העוף ש
טחא היה העוף מעצמות המים הנותנים שיש להן אחר מחלני החברי
בטבע כעין כרתן או כעין ידוק ועל הרוב יהיה זה בקרקבן אה כמנח
אונתו החבר שטבעו להיות ידוק או כרתן אדום טרפה לשי שנינו כיון
כפי מעים משאר העצמות שמראיהן הטבעי להיות ידוקים למכאן ח
חרומים טרפה לפי שכל זמן שיש אדום ידוק או הירוק אדום מחמת
האור טרפה אחר שליקה כמו שכתבו חלל שהאדום הטבעי כל זמן
שישוב ידוק טרפה ואפי שטב ידוק אחר השליקה וכבר ידעת שמדחו
חלנו הם כמשהו כמו שהקב במשהו ומה שמור במפרכסת החזת ש
שהיא כשרה עבדמלת שתבלק חחר השחיטה כמו שהנו עושים בבהמה
והם כמנח בהן דבר אחר טרפה לפי שהענין האמת כל מה שהוא
טרפה בבהמה כמותו כעין טרפה ומנסיף על הין תושנות כמו ש
שאתה רונה

אלו בשרות בעוף נקבה הגרבת
או שנסקרה הכתה חולרה על ראשה טקום שאינו עוש
אותה טרפה נקב הזפק ר אום אפילו נטר יצאו בע מעיה
ולא נקבו נשתברו רגליה ונשתברו אגפיה נטרטו בגפיה
ר יהודה אומר אם נטלה הנוצה פסולה

דין הנקב
שאין בו חסרון או הדיקת הקנה למורד בעוף הוא כמו בבהמה חכל
נקב שיש בו חסרון חס יש בטרבורת כל מה שחבר בגופו נגבר מן
תשבורת רוב חלל הקנה מאונתו העף טרפה ונח היה כנגד חני
תשבורת הקנה או פזות הרי היא כשרה ונפק ידוע ונח לעוף כיוון
החשבונימה לחדס והנושא מונך לו וכל הכמאך מעל הזפק כשעת
שמונעך העוף כוחרו דינו קרין הנושא רל שאח נקב במשהו טרפה ו
זולתה מרלקי הזפק אין מחללין על נקב שכו ומה שהמורו דחו בני
מעיה כשרה על מנת שלא ישתנה שרן רל שלא יהשכ בידים ולא יני
נתקבו שכל זמן שנושה כן הרי היא טרפה לפי שחי אשאר חזרתן
זה העקר בשבורת רגל העוף מה שאמר לך והוא שכל אחר מרגלי
העוף מחוברים משלשה פרקים מלבד הקף שהוא עומד עליו שהוא יו
מחובר מפרקים רבים אם שיכר העקר המחובר שמונך לגוף מן ה
היקר וכראה השבר וכשפט ממנו הכשר טרפה ונח כשיתבר והכשר ח
חופה את השבר עד שמתקבע העצם והוא שכור וחיכו כראה כשרה
וכן חס כראה קנת העצם השבור והיה הכשר חופה רוכו חכל שני
הפרקים המנוכים לפרק הזה אין משגיחין בהן לשכר בשני פני וחשי
כראה העצם כשרה שעליהן הוא חומר כשיתברו רגליה כשתברו חופיה
בכלל הכסוות וכן חס נשמת היק מן הגוף רל בעוף הוא כשר
אכל חס נשמת פרק הכפף השמוך בגוף חייב לכרוק היאתו אה כמנח

נקובה טרפה ואם כמנחלת שלמה מותרת ורע שרגל העוף שיש צו
קשקשים רל בקנה של רגל שאונתן קשקשין דונוין לקשקשי הדב יש על
אונתו קנה גופים סחופים רבים והן קקבקים מקיפי חכל הרגל כאילו
הן חזוקים וכל קנותם מרבוקים חל דמות גביר הענכ בכף העוף
מן דין גם כן לאונת הגופים בידים ולאונתו הגביר שכו הן מתקבציה
בזמת הגידים וכשנחתכו שתי רגלי העוף כיומנות שכהן חלנו הגידים
או רוב אחד ואחר או כפתך אשילי אחד יתן כלן הרי היא טרפה ואם
כחתך למטה ממונות הגידים ולא נגע בזמות הגידים כשרה וכן אשילי
כחתך למעלה הרגל כלו רל ממוקם הכשר הרי היא כשרה ונח
תתמה שהרי חותכה מחלן וחיה וחותרה מוכחן ומתה כמרטו כשפיה
ידוע וכונה הוא העור הדק שעל הזפק עש הכונה שלוי יהודה חונן
חס כנל פסולה ואין הלכה כר יהודה ולא כר מאיר

אחות וזרם
והמעושנת ושאלה הרדופע ושאלה צואת התרגולים
וששתת מים הרעים כשרה אבלה סם המות או שנשכה
נחש מותרת משום טרפה ואסורה משום סבת נפשות

אחות הדם הוא שגבר עליה הדם עד שחונקה והמעושנת שגבר עליה
המיה השחורה אמרו בכרייתא והמנוכנת שגבר עליה עליה
הלכנה עד שכתב עליו חושיה ולא זכרו הגבורת המרה האדומה לפי
שהיא בבהמות מועטת ביותר כמו שכתב רב באשרי רפואות הכהמון
והרדפי הוא עשכ כאוכלים אונתו הבהמות הורג אונתו ואינו מוקל ל
לכני אדם כמו צואת התרנגולי ומה שאמר סם המות רל הדבר שהורג
את האדם אס אכל ממנו לפי שיש דברים הם מוזן יפה למין ידוע ונ
מכעלי חיים וסם המות לכעלי חיים אחרים וזה נשורכס אכל
הרפאים

סימני בהמה וחיה נאמרו מן
התורה וסימני העוף לא נאמרו אמרו הכמים בל עוף ד
דורס טמא ובל שיש לו אצבע יתרה וזפק וקרקבנו נקוף
טהור ר אליעזר בר צדוק אומר בל עוף חולק את רגליו
טמא

דורס הוא שיתקו על הדבר שהוא אוכל
ואחר כך אוכל ממנו וכן עושין כל בעלי חיים שהם טורפים
וכתוך הקרובין קרנס נקלף בעוף טהור ואינו נקלף בעוף טמא ואין ח
אנו נדיכים ללל אלא אשילי אחד מהן חס כמנח בעוף שאין אנו מ
מכריזין אונתו הרי הוא עוף טהור על מנת שלא יהא דורס ואוכל שמת
דין כולל ומ שאמר ר שיעו בר צדוק אמת וענינו שיעוף טמא כשעומד
על חכל או שרביט דק ונותן קצ צערינו על אונתו שהרי מנח ומוקבת
מנח אחר ער שיהא שרביט תחת אצבעותיו כמו שאנחו שום דבר כ
ביניהן וכשנרע שהבהמה הזו מותרת באבלה בשני הסימנים ה
הנאמרים בתורה חייבים אנו לדעת חס היא חיה ומותרת לאכול חלכה
וטעונה כסוי דם או היא בהמה נאכור לאכול חלכה וחינה טעונה כ
כסוי דמה והדברים המכריזים בין חיה לבהמה הם מה שחני אונתו
חס ונאפים מראש אונתה הבהמה קרנים ואחר כך בנמחים בהן קרנים
אחרים כגון האיל הרי היא חיה בלי כפק ואינו צריכ סימן אחר מכל חס
אין שם שום דבר בזמת בהן רואים הקרנים הנמוחים בראש חס היו ר
דמונות למי שלקח גוף פשוט שיש לו גבה ידוע ומתקן הקצוות רל
שהיו קרנותיו זניות ככבות ושור אונתו ופתלו כמו שיעשין צמיר של ז
זרוע אחר שפתלו עד שכונה ואפי כל שהנח הרי זו חיה כגון ה
הצבאים והדומה להן לפי שקרני השור מענותין ואין בהן כשתולים ו
וקרני העצים מענותים וכשתולים אכל כשתוליהם כמי ששתל דבר ע
עליו שאין לו שפה חרה והבין זה

ובחגבין כל
שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים וקרסולין ובנפיו זו
חופת את רובו יוסי אומר שמו חגב וברגים כל שיש
לו כנפיר וקשקשת ר יהודה אומר שעקשקשין וכנפיר
אחד אלו הן קשקשין הקטועין בו וכנפירים שראויה
פורח בהן

מה שאמר חופת את רובו שיהא

64 B

הוסיף רוב עשי בתו ואחרי חופה רוב טעו על מנת שיהיה חגב כמו ש
 שאמר ר' יוסי ' אבל אם כיוצא בו אלנו הסמיכה ולא היה שמו חגב אז
 השם שקורין בלחיתו לשון ליהו שאנו קורין חגב אינו מותר לאכלו
 והלכה כר' יוסי ב' כמו שאמר שני קדושים ורע שאם כיוצא לחיתו
 המין קדושים חכל אינו כ' א"כ כו' אלא לאמר שיגדל לו נגזרים מ
 ממונו כשנר' אית' כנאמן מן המים ויש הרבה כזה חיתו המין מותר
 ואשיגו בלחיתו הזמן שחין לנפקשקשים

פרק רביעי בהמה שהיא מקשה לילד הוציא
העבי את ידו והחזירה מורג
 באבילה הוציא את ראשו אעפי שהחזירה הרי הוא כ
 בילוד חיתך כן העיבר בטעיה טות באביל מן הטחול ומן
 הכליות אסור באבילה זה הכלל רבר שהוא גופה אסו
 ורבי שאינו גופה כותר

מה שאמר מ' תר' רל חתו העובר אם נשחטה אמו והניחיהו
 מעשה יהא מותר באבילה ח' ת' זכר שינא קודם השחיטה אינו מותר
 להכלו ואשיגו חזר לבין הכהמה לפי שכ' וכשר בשדה טרפה ' רל
 טכשר שינא חזן למ' זכר' שהיה לו שרה הרי הוא טרפה ' וכשר בארנו
 זה בזכרים וכמו שהזכר' בין שבטרה שוב אין לה התר אף בשר כ
 כיון שינא ממחיתו חין לו ה' נחשי' שב' למחיתו ' ולפי' ק' מוכרים
 חותו האכר לק' חס נשחטה הכהמה ואחר' האכר ינא מומה שחם ה
 החזיר האכר קודם חותבין או ת' היונא כלכר ואוכל' אחר' העובר זאם
 ל' חמורה נשחטה הכהמה חותבין חותו האכר שינא ואינו מותר ב
 באבילה ואכור מקיס החתוק ב' משי' שינא לחזיר ואח' חותבין מ
 מומה על' המצט מן החתוק לבין ומשליכין חותו ' וזהו ענין מה ש
 טרמר ל' נכרבה הלל למ' ק' חתק' ומה שאמר הרי זה בילוד רל שאם
 כיוצא חי בשטן חמו אחר שחיטה אינו מותר באבילה עד שיסחוט או
 חותו ' והין חמו חומרים שחיטה חמו מזהרתו ' ומה שאמר חתק' מן
 העובר שכחיטה ומותר באבילה ' רל שאינו רבר שחותבין מ' וכו' מ
 מותר באבילה ולא חמו' עליו אכר מן חז' על מנת שהוא בתוך העוף
 עד שתשחט הכהמה

ב מכברת שהיא מקשה לילד מחתך אכר אכר
 ומשליך לכלבים יצא רובו הרי זה יקבר ונפטר טן ה
 הכבורה

דין כבור טמ' שיקבר ואינו מותר להאכילו לכלבים קצויל והיה קדש
 ועוד יתבחר במה שכתבנו שח' אכר אכר עד שכתבך רובו
 אינו מותר להאכילו לכלבים אלא קודמים חותו ב' ולפי' ח' חמו חתק'
 אכר אכר ומשליך לכלבים ' ופי' מקשה בעת הלידה ונקדח קטני לפי
 שהו קשה ומכחוכיו חוקים

ג בהמה שמת עוברת בתוך מעיה
 והושיטה ידועה את ידו ונגעו בין בבהמה טמאה בין
 בבזזה טהורה טהור ר' יוסי הגלילי אומר בטמאה טמא
 ובטהרה טהור וכן האשה שמת ולדה בתוך מעיה
 והושיטה החיה את ידה ונגעה בו החיה טמאה טמאת ש
 שבעה והאשה טהורה עד שיצא הולר

אמרנו אם
 הושיטה לו חמו להתינו לאבילה לא הושיטה לו חמו להתינו מידו כב
 נכלפי' נחשי' שיקש זה אינו אלא בכהמה טהורה כלכר שהתיר
 עיבה בשחיטה לפי' ח' חמו למרין בהמה טמאה מכהמה טהורה כ
 בדרך היקש והוא מה שאמרנו וכי ימות מן הכהמה נע'
 ואמר מן הכהמה זו בהמה טמאה חסר היה לכס לחכלס זו בהמה מ
 טהורה ' ר' יוסי למד ממה שאמר רחמנא אנ
 כנכלת בהמה טמאה לפי שהכל מורים שנכלת בהמה בין שהיה ט
 במה או טהורה הרי תטמא מומה נכלת ולא חנה לומר נכלת בה
 בהמה טמאה אלא על עובר בהמה טמאה שמתה בתוך מעיה שהיא מ
 מומה על דעת ר' יוסי ' ואין הלכה כר' יוסי ' ומה שאמר חתק' מן
 חתוק' מן החתוק לבין ומשליכין חותו ' ומה שאמר חתק' מן
 העובר שכחיטה ומותר באבילה ' רל שאינו רבר שחותבין מ' וכו' מ
 מותר באבילה ולא חמו' עליו אכר מן חז' על מנת שהוא בתוך העוף
 עד שתשחט הכהמה

ה בהמה שהיא מקשה
 לילד והוציא העובר את ידו והתבה ואחר כך שחט את

היה מקשה שהיא מקשה לילד והוציא העובר את ידו והתבה ואחר כך שחט את

א השוחט את הכהמה ומצא בה
 בן שמנה חי או מת או בן תשעה בת קרעו ומוציא דמו
 מצא בה בן תשעה חי טעון שחיטה והייב משום אותו
 ואת בנו דכריר באיר והכבים אגורים שחיטת אמו מ
 כטהרתו שמעו שזורי אומר אפלו בן חמש שנים
 והוא הורש כשזיה שחיטת אמו מטהרתו קרעה ומצא ב
 בה בן תשעה חי טעון שחיטה לפי שלא נשחטה אמו
 זה בן תשעה חי טעון לחובנו כלל
 שחיטה אין חלבו ודמו מותר אבל חביבים ורע שחיטו נידך בריקה רל
 שאין טרפות משחיתו לפי שהיה חלבינו כשחט העב שהיה חי והלכה
 כחביבים על מנת שלא יהלך על הארץ ודכריר' ש' ענין שזורי שחיטת
 נחשי' הפרים על גבי קרקע חנה הלכה

ב בהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה
 ולמטה כשרה מן הארכובה ולמעלה פסולה וכן שטל
 צומת הגירי גשבר העצם אם רוב הבשר קיים שחיטת
 מטהרתו אם לאו אין שחיטתה מטהרתו

רל הכהמה ומחברת משרקין נראין
 לחוש והפרק העליון שהוא סמוך אל הגוף הוא קצר ככר שלנוטה ה
 הימנו מן הפרקים וכאפשר זה במל והקנה השני מהפרק הזה הם
 הסמוך לשוק הכהמה הוא הנקדחת ארכובה וכשרק הזה נקדחו ה
 קח' סיווך אל כל הגוף והקנה השני סמוך לשוק הגוף קדים לשכר ול
 ולחתך נחש נחתך או נכשר והוא העבס הרי הוא טריפה ואם נכשר
 ועוד חופה רוב העבס רל רוב ענבי העבס הטבור כלן ורוב חוקך ה
 השכר גם כן הרי הוא כשרה נחש היה השכר למטה מן הארכובה ה
 הכהמה מותר בחי זה נד' סיהיה ואותו האכר נכשר העבס שלו חס
 נכחה רוב העבס חסוד ונתו האכר נחש היה בשר חופה חת רכבו ה
 הרי הוא מות נשחיטה מטהרתו ודין זה ממש הוא בענין גם כן שאם
 נכשר במקומות שלא יחסר כל העוף חס י' רוב העבס מותר ח
 אכר חסוד וכשר בארנו ששם גרין נשכל על העורקין והעצבים ופי'
 והיתרין והקשרין לפי' כ' כשחמ' כסין גרין רל היג'רין לפי' ששכר כ
 נודע מנד' חמת הניתוח שהעצבים מתע' י' ע' השכר נחו ית' וזה
 מהן הנק' כלשון ערב עבלה חמר כך מ' שר' ממונו רע מן הכשר ו
 ומתכרין אחר שמת' חקין מעקין נחו ית' וזהו מהן יתר מן היג'רין
 נצומת הגדים הוא רכון הית' ו' וזהו בעלי החרכש המותרות לנ'

8
 4

לאכל ג' תירס א' עבה ו' חרין ומתחכרים הב' מתירס למעלה מן ה
 הקדש ל' ל' א' כחיתך האחר מזה העבה ונשארנו ה' דקים או א' א'
 נחתנו הב' הקדש ונשאר היתר העבה בבהמה מותר' ואם נחתך
 העבה ו' מן חרין או רוב כל א' הוא הנקרא חתוכת צומת הגורים
 והיא טרפה וכל זה א' נחתנו המתירס והם נכרים בעצב ל' שהם
 ל' כבים' ו' בעצמיהן שהן שלשה' אכל א' נחתך הרגל' ל' מ' למעל'
 לעצמי המתירס' ר' ב' ב' העבל הרי הוא כשרה' ואל' תחמה היתר
 תחת' צומת הגורים והיא טרפ' ואם נחתך השרק שבו צומת הגורי' היא
 מותרת ל' שחתכת היתרים אינה חתוכת העבל' שון מותרת וזו אי'
 אינה מותרת' והוא מה שאמ' אין אומרין בטרפות זו דיונה לזו שהרי
 חותכה מבאין וחיה וחיותה מאין' ומהו וחיותן הגופים הניקפין רגל
 העוף שהן דומים לאלו היתרים' וכבר זכרנו אותן בפ' שלפני זה והן
 י' א' כחיתך רוב אח' מהן טרפה כמו שזכרנו וכבר הדין הזה בפ' הזה
 מחמת מה שאמ' שחיותן מתהרגות לאותו האבר כמו שב' בעובר שחית'
 ח' מן מטהרתו

ו השוחט את הבהמה ומצא בה שליא הנפש היפה
 תאכלנו ואינה מטמא מטמא אוכלין אף לא טמאת נבלות
 חשב עליה מטמא מטמא אוכלין אבל לא טמאת נבלות
 שליא שיצאת מקצתה אסורה באכיל' סימן הולך באש
 קרסין הולך בבהמה נוכרת שהפילה שליא ישריכה ל'
 לכלבים ובמקדשין תקבר אין קוברין אותה בפ' ג' ש'
 דרכים ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמורי

השליא הזאת
 והוא הטיס שנתוכו יהיה העובר ההוא חשוב כזבלי' וכמותו ולפיכך
 אינו מטמא כמו שנתמאה הנבלה אם היתה השליא הזאת למא' כמו
 שמתמאים האוכלים אלא אם כן חשב עליה לשונבלה'
 ל' שכל' מה שאינו ראוי לאכילה חזק' ההמון אינו מטמא
 כמו שנתמאין האוכלין עד שיחשב עליה לאכילה' כמו שיתבאר
 במסכת טהרות ובמסכת עוקצים וידוע שאינו מתקדש בכשרה אלא
 הזכר ולא כל זכר כל' לפי שאם היה אותו זכר משונה ממינו בצורתו א'
 אינו קדוש כמו שיתבאר במסכת בכורות' והשליא הזאת אפשר שהיא
 סלייה זכר או נקבה' ואל' אמרנו שהוא זכר שמה אינו קדוש בכשרה
 ולפיכך מותר לו שיעליכה לכלבים אבל אם היתה בהמת קדשים ו'
 והפילה שליא חרי זו תקבר ל' שכל מה שתלך זכר או נקבה הרי הוא
 קדוש כמו שיתבאר בתמונה'

פרק חמישי
 אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה
 לארץ בפני הכית ושלא בפני הכית
 בוולין ובמקדשין ביצר השוחט אותו ואת בנו חולין ב'
 בחוץ שניהם כשרים והשע סופג את הארבעים קדשים ב'
 בחוץ הראשון חייב כרת ושניהם פסולין ושניהם סופגין'
 את הארבעים חולין בפנים שניהם פסולין והשע סופג
 את הארבעים קדשי' בפנים הראשון כשר ופטור והשע
 סופג את הארבעי' ופסול חולין וקדשים בחוץ הראשון
 פטור והשע סופג את הארבעים ופסול

כבר באר לך בתחלת
 המאמר שאיכור אותו ואת בנו כוהג במוקדשי' והוא מה שב' נמינו ה'
 השמימי והלחה ירנה וגו' וכמוך לזו ועוד או שה אותו ואת בנו לא תש'
 תשחטו ביום א' וידוע שאותו ואת בנו א' שחטו אותו שבי בני אדם
 ביום אחד שהאחרון חייב מלקות' וידוע הוא שמה שאמ' בכל הענינים
 האלו חולין וקדשים שהיא א' הכשמים חולין והשני קדשים ומה שאמ'
 בפ' ג' נבחר ל' ששחט מ' תוך העברה והשני חוץ בעברה' וגאור'
 דל' ההקדמה והאמר כמה שאמר בכל ההלכה הזאת כגון זה שאמרנו
 קדשים וחולין בחוץ שא' ל' שחטו קדשים והוא הכשמים בתולה בחוץ ו'
 והא' חולין האחרון בעזרה וכן בגין זה בכלל' ודע שאינו מקבצים בפ'
 הדרכים הנאותים הנולדים בעצמן זה ולא זכר אותו ואת בנו לא מפני
 שהן שנים ומקני השמיטה משונה א' שהיא מ' נזק' שחיתתן ש'
 בפ' ג' או בחוץ ובמקדשין הדברים הנאותים האלו חולין וקדשים כ' או שנים
 בחוץ ובכבים' כ' שנים בחוץ והשני' ונשאר שאלו חולין אלו קדשים חולין

חולין וקדשים בפנים ובחוץ וקדשים וחולין בפנים ובחוץ' ודין כלל'
 יתבאר לך אם תהיה זכור לך עקרים ה' שאותו ואת בנו אם נשחט א'
 מהן ונשחט השני והיה הנשאר ההוא קדשים הרי הוא מחוסר זמן' ו'
 ואינו מותר לשחיטה עד מחרת אותו היום והשכר ושחטו חייב מלקות'
 משום אותו ואת בנו בין ששחטו בפנים או בחוץ ל' שאינו חייב כרת
 עד שחיתו מפני שאינו ראוי לקרב בפנים כמו שבארנו בפ' האחרון
 מזה בחוץ' ו' ו' שחיתו מלקות א' משום אותו ואת בנו ולא נתייב'
 שתי מלקות ל' ששחט מחוסר זמן' ש' ו' נמינו השמימי וה'
 נהלאה ירנה הא קודם זמנו לא ירנה בפנים דל' שהקריב מחוסר זמן
 ו' שהקריב מחוסר זמן אינו חייב עליו מלקות' והעקר כירכו לזו הבח'
 מכלל עשה עשה כמו שבארנו בתחלת מכות ונראה מה שהקריב הבח'
 למחוסר זמן שהכרתו כהן ל' עשה' והעקר הב' שהשוחט ק' ישי' בחוץ
 חייב כרת על מנת שיהא ראוי לקרב בפנים כמו שזכרנו בסוף זכרים
 והעקר הב' שהשוחט חולין בפנים אסור לחולקן ל' שחולין ששחטו ב'
 בעזרה אסורים בהנאה כמו שבארנו בפני מקדשים אבל אינו חייב
 מלקות והעקר הד' שכל מחוייב כרת לוקח כמו שבארנו בתחלת מכות'
 וכשיעלו בידך ד' העקרים האלה יתבאר לך כל המצוות האלו שכ' כהן
 דין הנשחטים והשוחטין וכן יתבאר לך דין המזב' שבארנו ענין מלקות
 חולין וקדשים בחוץ הראשון חייב כרת ופסול והשע כ'
 חולין

כשר ושעוהן סופגין את הארבעים
 וקדשים בפנים שניהם פסולין והשע סופג את ה'
 הארבעים קדשים וחולין בפנים הראשון כשר ופטור ו'
 השע סופג את הארבעים ופסול חולין
 בחוץ ובפנים הראשון כשר ופטור והשע סופג את ה'
 הארבעים ופסול קדשים בחוץ ובפנים
 הראשון חייב כרת ושעוהן פסולין ושניהם סופגים את ה'
 הארבעים חולין בפנים ובחוץ
 הראשון פסול ופטור והשע סופג את הארבעים וכשר
 קדשים בפנים ובחוץ הראשון
 כשר ופטור והשע סופג את הארבעים ופסול
 השוחט וגמצאת טרפה השוחט לעבודה
 זרה השוחט פרת חטאת ושור הנסקל ועגלה ערופה ר'
 מאיר מחייב וחכמים פוטרין
 השוחט
 ונתנבלה בידו והגוחר והמעקר פטור משו אותו ואת בנו

ד' שמעון אינו חולק על מי ששחט פרה ארומה או עגלה ערופה שהוא
 חייב משום אותו ואת בנו החולין ושחטן ל' שאין באמרנו על זו ש'
 שהיא עגלה ערופה או פרה ארומה דין השחיטה משתנה והוא מה ש'
 שאמ' פרת חטאת ועגלה ערופה אינה משתנה אבל בשור הנסקל חולק
 ד' שמעון ואו' החולין ונבחר דינו ל' לקילה חין שחיתתו שחית' ומה שאמר
 השוחט ל' אינו ל' שאם שחט הרמזין ל' והשני לעבמו שהנה חייב
 משום אותו ואת בנו ל' שזה ברור מאל' אבל רכרו על מי ששחט ה'
 הדאמון לאכילה והשני ל' שהוא חייב על השני משום אותו ואת בנו
 ולא יהיה זה אלא כשהתרו בו משום אותו ואת בנו ולא ס'
 התרו בו משום ענ' שאם היתר' בו משום ענ' חייב קילה וקס ליה כ'
 בדרכא מניה כמו שבארנו בשלשי' מכתובות והמעקר הוא שמעךך
 הסימנים ולא ישחטו שהוא כמו שהורב בחנך או בערשה' וכל זמן
 שיעקר ואפי' א' מן הסימני' קודם שחיתו הרי הוא ככלל' בין בעוף בין
 בבהמה וזה העקר הנזכר בה' דברים המעשירי' את השחיטה והעקר'
 אינו אלא מנד' הלאש' דל' שיעקרו מן הטבעת טכה מחוברי' הסימני'
 ואין הלכה כר' שמעון'

ג שנים שלקחו פרה ובנה איווה שלקח ראשון
 ישחוט ראשון ואם קדם השע וכה השוח פרה ושע בנה
 ואחב שחטה סופג את הארבעים שחטה ואת בתה
 ואת בת בתה סופג ששחט ואת בת בתה ואחב שחט
 בתה סופג את הארבעים כומכום אומר משום ר' מאיר
 סופג ששחט ד' בארבעה פרקים בשנה המוכר

85 B

וחכמים אוסרין ומודים שאם שחטו שאינן טופגין את הארבעים

מה שאמר פגורים מלככות' הוא גם כן רעת ר' מאיר אבל חכמים אומרים חייבין לכסות' העוף מן החיה ששחטו וכן חין ש פגורים אחרים חס קדם סוס אדם ופח אלתו ואת בנו לפי ששחטתן ספק ואפשר ששחטתן במזמה וחייבין לכסות בעוף וחסור לשחוט א אחרים; פהמה' אפטר שהיא כבילה ואלו חייבין לכסות ומותר לשחוט אחריו כמו שזכרנו ולפי שהוא ספק החמירו חכמים אבל א אבל ר' מאיר שחטתן כיצד לבין עצמן כבילה לכל דבריו בין לקולא בין לחומרא ולפיכך אומר חין מכסין אחרים לקולא והלכה כר' מ מאיר

ב שחט מאה חיות במקום אחד בסוי אחד לכולם מ מאה עופות במקום אחד בסוי אחד לכולם היה ועוף במקום אחד בסוי אחד לכולם ר' יהודה אומר שחט היה יבסה ואחר כך ישחוט את העוף שחט ולא כסה וראהו אחר חייב לכסות כשהו ונתגלה פטור מלכסות בסתו הרוח חייב לכסות

הכל מודים שאינו מכריז אלא כרעה אחת על דם החיה והעוף ומה שאמר כסתו הרוח חייב לכסות רל חס כתב'ס א אחריו כן כדי שלא תדמה שהיא כאלו כסתו וכתב'ה שהוא פגור מ מלככות אבל חס כסתו הרוח וכסותו פטור מלככות ואין ה הלכה כר' יהודה

ד דם שנתערב במים אם יש בו מראה דם חייב לכסות נתערב ביין רואין אותו כאלו הוא מים ג נתערב בדם בהמה או בדם החיה רואין אותו כאלו ה הוא מים ר' יהודה אומר אין דם מבטל דם

מה שאמר בדם החיה טמאה לפי שאם היתה טמאה הכל מסכימין שחייב לכסות ו וענין מה שאמר ר' יהודה אין דם מבטל דם שחט היה דרך נוטל א אותו העוף משקל ברצו וכתעבר עמו כמה לטרים מדי הכהמה לא כטיל דם העוף אלא מכסה הכל וכבר בארנו בח' מוכחים שחין ס הלכה כר' יהודה

ה הדרם הנתו ושעל הסכין חייב לכסות אמר ר' יהודה אימתי בומן שאין שם דם אלא הוא אבל אם יש שם ד דם שלא הוא פטור מלככות

כבר ידעת שר' יהודה מפרש רבי חכמים והלכה כמותו

ו במה טכסין ובמה אין מכסין כובל דק ובחול דק ובשיר ובחרשית ובלבנה ובמנופה שכתשן אבל אין מכסין לא ביבל גם ולא בחול גם ולא בלב ולא בטנופה שלא כתשן ולא יבפה עליו את הכלי כלל אסר רבי שטעון בן גמליאל דבר שהוא מגדל צמחים מכסין בו ודבר שאינו מגדל צמחים אין מכסין בו

אל יקשה בעיניך מה שאמר רש"ב בעקר הזה שמסר פהסיר והחרסי ומנופת האבניט ולכ'יפה חין מוגר'ין כמחים לפי שענין מה שאמר ובכתי הוא ש שהרבר שהיה כתחלתו ומגדל צמחים מכסין אעפי שנסתבה שמו מ מנר מלככה שנעשית בו וכבר בארנו לך שהעקר שבידינו חין למדין מן הכללות הלא תראה שנסותר העין הרקה וכן בעורת של פשה מ מותר לכסות בהן אעפי שאינן מגדלים צמחים ליעולם ודע שכל מה שקראוהו תורה עפר מכסין בו ולפיכך מותר לכסות בחשי על דבר שנשקף ואפי כגדים או בשר הוואיל נקרא הכתוב אשר הערה הדומה כמו שכ מעפר שריפת החמאת וכן שפיתת הזהב כלכד מכל המתכנ' באש שכ ועפרו זהב לוודע שהמתכות שאינן בתכין כגון הכחל ותכין הקבלת שקורין אותן כלשון ערב לחזורי ובלעז ניש כחוזני יודיע והאלכ'יחין סקד' כלוק כלעו והדומה להן חין מכסין בהן מפני שהן כשפיתת הנחשת והעופרת חשוכין וכבר זכרנו ששפיתת כל המתכות חין מותר לשחוט לתוכן אלא הזהב לכדו וכל חלו העטיינים מקובלי י ש מהן שיש להן רוח ככתוב ויש מהן שחין לנ רוח אלא קבלס

בהמה לחברו צריך להוריע אמה מכרתי לשחוט בתה מכרתי לשחוט ואו הן ערבו טוב האהרון של חג וערב יום טוב הראשו של פסח וערב העצרת וערב ראש ה השג וברברי ר' יוסי הגלילי אף ערב יום הכפורי בגליל אמר ר' יהודה אימתי בומן שאין לו ריוח אבל אם יש לו ריוח אינו צריך להוריע מורה ר' יהודה במובר את האם לחתן ואת הבת לבלה שהוא צרי להוריע שהרבר ירוע ששנהן שוחטין ביום אחר

סבת זו מכוארת לפי שירוע שאין בני אדם לוקחים בהמות כלו הימי אלא לשחיטה באלתו היום ועבין ריוח שהיא שהות ביום לפי שפעמים לוקח אותה לשחוט במחרת ואין צריך להודיעו אלא אם ראה אותה נחשו והוא קונה בידוע שיחשוט עכשיו ולפיכך הוא נחשו לקנותו ע עכשיו וכבר ידעת שר' יהודה מפרש הוא לרברי חכמים ודבריו אמת' אין הלכה כמותו

ד ובארבעה פרקים אלו משחיטין את הטבח ב בעל כרחו אפלו שור שוה אלה דינר ואין ללוקח אלא דינר טופין אותו לשחוט לפיכך אם מת מת ללוקח אבל בשאר ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת מת למוכר

ענין דין זה הוא כמו שאני אומר והוא שאם נתן לקצב דמי הכשר וקבלו ממנו טופין הטבח שיחשוט אותה הכהמה ויתן לקונה הכשר כ כרמי הדמים שנתן לו ואין הטבח יכול לומר הא לך מענתך ואני אקבל מי שיכרע שאין הית קונה הקנין עד שתמשך הכשר כמו שזכרנו ב בקדושין לפי שצריך הדין דבר תורה מענת קונות וחכמים אעפי שתקנו מנסיכה קונה כדי שלא יאמרו לו נשרפו חטיך בעליה כמו שבארנו במקומות ממניע'א וכתב'א ב' סדקים חלו העמידו דבריהם על דין תורה

ז יום אחד האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה את זו דרש ר' שמעון בן זוטא נאמר במעשה ב בראשית יום אחד ונאמר באותו ואת בנו יום אחד מה יום אחד האמור במעשה בראשית היום הולך אחר ה הלילה אף יום אחד האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה

כל זה מכואר וראוי שתדע שאין חוששין באותו ואת בנו אלא כחש כלכד חמרו אותו ואת בנו מן שכנו כדון חמרינו יבא זכר שאין כנו כדון אחריו ואין דין זה חל אלא על ג' המינים האלו כ כלכד רל הכקר והכאן והעמים פרק ששי בסוי הדרם נוהג בארץ ובחוצה לארץ בפע הבית ושלא בפע הבית בחולין אבל לא במקדשין ונוהג בחיה ובעוף במזומן ובשאינו מזומן ונוהג בבוי מפע שהוא ספק ואין שוחטין אותו ב ביום טוב ואם שחטו אין מכסין את דמו

חין הפרש בין קדשי מזבח ובין קדשי' כדק הכית'אם עבר אנתן ששחטו אינו חייב כסוי וכבר אמרנו שהכוי כרעה בפני עצמה ולא הכריעו חכמים חס מין חיה הוא חס מין בהמה לפיכך חס כסוי דמו ביום טוב ידמו שהנח חיה ויבאנו לאלל חלכו ולפיכך חין מכסין את דמו עד למזבחי יום טוב

ב השוחט ונמצא טרפה השוחט לעבודה זרה השוחט חולין בפע וקדשים בחוץ חיה ועוף הנסקלין ר מאי מחייבו חכמי פוטרין השוחט ונתבלה בידו הגוחר והמעקר פטור מ מלככות

ר מאיר אומר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה וחכמים אומרים לא שמה שחיטה וכלכה כחכמים

ג חרש שוטה וקטן ששתמו ואהרים רואים אותם חייבים ל לכסות בינן לבין עצמן כפטורין מלככות וכן לענין אותו ואת בנו ששחטו ואהרים רואים אותן אסור לשחוט א אהריהן בינן לבין עצמן ר מאיר כותיר לשחוט אהריהן

6
6
A

פרק שביעי

גיד הנשה נוהג בארץ ובחוצרה
לארץ בפע הכי ושלא בפע הכית
בהולין ובמיקדשין נוהג בכהמה ובהיה בירך של ימין
ובירך של שמאל ואינו נוהג בעוף מפע שאין לו כף נוהג
בשליל ריהורה אום אינו נוהג בשליל וחלכו מותר אין
הטבחין נאמנן על גיד הנשה דבריר מאיר וחכמים אום
גמנן עליו ועל החלב

מה שאמר ובמיקדשין נאשילנו שלם שטורפים
אות כל על גבי המזבח מוכיחו ומסליכו על הפר המתקן בחמנע
סמוכה והוא הנקרא תפוח ומה שאמר מפני שאין לו כף רח מין לנ כף
ירך ריזיה ללל חרס שהוא עגול ואם יזרמן מין עוף אז חדר מחיזה מין
סויה סכא ירכו עגול הכי זה גיד הנשה שלו חסור ומה שאמר חלב
מותר דל חלב גיד הנשה והוא שמנונית שלו זהו לרכרי חלב חלב
אמרנו ישראל קדושים הן ובהבו בו חסור דל כשמנונית של גיד נשליל
הוא העובר המנוח כגוף קודם שלמותו ואין הלכה בו מאיר ולא כר
יהודה

ב שולח אדם לנכרי ירך שניד הנשה כחוב

מפע שזקמו נכר הנוטל גיד הנשה צריך ליטול את כל
ר יהודה אומר יקיים בו מצות גטילה

זה שכתב היך לבי היה בפני
ישראל ולא פנוס שאל יטול מאותו היך ישראל זה שכתב בפניו ועכור
ע. כד הנשה ויאלמו לפי שהיך עלימה ומקמו נכר ומכירו הישרלי
ומין הלכה כר יהודה

ג האוכל מניד הנשה כפי סופג ארבעים

אכלו ואין בו בית חייב אבל מזה בית ומזה בית סופג
שמונים ר יהודה אומר אינו סופג אלא ארבעים

אין חסור מן התורה
אלא מה שכל הקפ כלב ושאריתו ויחלבו חסור מדיכנן לפיכך מי
שחלב כותמת מן הגיד של הקפ לוקח מדיכנן ואין הלכה בו יהודה
ירך שנתבשלה

ד בה גיד הנשה אם יש בו בנותן טעם

הרי זו אסורה
כיצר משערין אותה בכשר ובלפת

מה שאמר בכשר כלפת לל שיתן בו טעם
כדי שימנא טעמו כחך כמו שימצא חרס טעם הלפת המכושל כ
ככשר לשי שהכשר נותן טעם כלפת יותר משאר נמחים

ה גיד הנשה שנתבשל

עם הגידין בזמן שהוא מכירו בנותן טעם
ואם אינו מכירו כלן אסורין והרוטב

בנותן טעם וכן חתיכה של נמיה וחתיכה של דג טמא
שנתבשלו עם החתיכות טמן שהוא מכירן בנותן טעם

ואם אינו מכירן כלן אסורות והרוטב בנותן טעם
דע שערך כיריכוהין

בגדים בנותן טעם וחלילנו כתבשלו גידים הרבה עד מעט מין
הכשר אלח שמנונית כלו אסורה בנותן טעם אם כתבשלה עם סחינו
מינה דל עם גיד הנשה חלב אם כתבשלה הכשר עם שמנונית גיד הנשה
משערין בחחר מששים וכן הוא הדין בשמנונית כלל ודב טמא או ה
חלל כעגמו הכל בא נשיל לפי שהעף מין במינו בח נשיל וכשאינו
מינו כנות טעם ואם חין עם גני טעמוס מותר דבר יחזור הדין בחחר
לשיל וכבר בחרנו העקר סוה באר הייב בסוף עו תעין אותנו שמה
וכבר כתבאר לך כי מה שאמר למעלה ירך שנתבשלם בה גיד הנשה
כדקת בנותן טעם כחה ואיכה כדקת חלח בחחר נששים בשמנוני
וכן ירך שנתבשלם בתיסה קולק ומכל שי שמנוני לגיד ודע שכל מה שאינו
מנאערים חותו בששים או בחמה ומ זתים כמו שכתבאר בעירלה וחכו
מתידין חו מעט מפני מיעוט קרב האנשר חין עשין כן חלל כשאין
הדבר החסור עומד בעינו חלל חסר היה כגוף חתיכה כן החתיכות
שנמוכחתי כן הגידים והדומה לן הכל חסור ער שפיר חותנו הדבר ה

האזני לו קיפה עם כולל תכלין וכל מה שממורקין בו התבטיל ודע
שבשעירים שאנו משערין בששים כשער כל מה שנקדרה הכשר
והירקות והמיק והתכלין ושומר נכור זה תמיד

נוהג בטהורה ואינו
נוהג בטמאה ר יהודה או אף בטמאה א ר יהודה והלא
על כע יעקב נאמר גיד הנשה ועדין בהמה טמאה מותר
להם אמרו לו מסייע נאמר אלא שנכתב במקומו

על דעת ר יהודה
מי שחלב כותמת מניד הנשה של בהמה טמאה חייב שתי מלקיות מוסוס
בהמה טמאה ומסוס גיד הנשה ואין הלכה כר יהודה וסוס לכך ע. ה
העקר הגדול הכלל במשנה הזאת והוא מה שאמר מסיני נאמר לפי
שאתה הראית לדעת שכל מה שאנו מרחיקים או עששים היום חין הכנ
עשין אלל במצות הקפה על ידי משנה דבינו ענה לה שהקפה חמר זה
שלפניו בגין זה שאין חנו אובלין אכר מן החי חנו מנשי שהקפה חמר
אותו לכח חלל שמשה דבינו אכר מן החי כמה טמאה כשיני ש
שיתקיים אכר אכר מן החי וכומו כן חין חנו מלקי מנשי שהקפה חמר
עז חל עגמו נאכשי ביתו חלל מנשי שהקפה נוח אותנו עי משה רבי
שכמוול כמו שחל חברהס אבינו ענה וכן גיד הנשה חין חנו הולכים כ
חחר חיסור יעקב חבי חלל מנות משה רעה חלל קרחה מנה שחמרו
תריג מנות נאמרנו לן למשה מסיני וכל חלנו מכלל המנות

פרק שמיני כל הבשר אסור לבשל בהלב חוץ מבשר

דגים וחגבים ואסור להעלותו עם גבינ
על השלחן חוץ מבשר דגים וחגבים הגורר מן הבשר

מותר בבשר דגים וחגבים העוף עולה עם
הגבינה על השלחן ואינו נאכל כרכרי כש בה אום לא

עולה ולא נאכל אם ר יוכי זה מקולי בש ומחומרי בה
באיזה שלחן אמר בשלחן שהוא אוכל לבשלחן שהוא

סורר עליו את התבשיל נותן זה בצו זהוזה בצר זה ואינו
חושש

כבר בארנו במקומות מחדשים שהעקר עליו סומכי ככרתי הק אחר
לסון בני אדם חלל בזמן שחברו המטהה היו עשין שהגורר מן הכשר

חסור ופסי כבשר דגים ואין מותר לו זולתי בשר חגבים ומה שהמר
בשחן מותר כבשר דגים על מנת שיהא עם ענין מורה על שהחלח כ

שככע חלל על בשר בעלי ד רגלים וכבר כתבאר דוגמות רבו כעין
זה כז מחדשים ור יוכי אינו חולק על תקי לא שרצה קינוחכר להודיענו

כי מה שכתב למעלה מחלקת פא וכה לכרי ד והלכ' ככה והטעם כו
מנשי הרג עבירה

ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אהת ובלכר
שלא יהו גוגעין זה בזה רכן שמעון בן גטליאל אומר אף

שע אבסעי אובלין על שלחן אחד זה בשר זה גבינה ואין
הוששין

מה שחמר רסכג אינו חלל באכסכאין שאין מכלין זה לזה ואין להם
שייכות וקירוב חלו עם חלו כר שיוטיס ידו למע שאוכל חכרו יקלכה

כרסכב
ג טיפת הלב שנפלה לתוך חתיכה אם יש בה טעם
באותה חתיכה ניער את הקדרה אם יש בה בנותן טעם

אאותה הקדרה אסורה הכתל קורעו ומציא את הלכו לא
קרעו אינו עובר עליו הטעלה את העוף עם הגבינה על
השלחן אינו עובר בליא תעשה

כהל יוצרדו כו כפי מה שאומר והינו
שכל זמן שקרעו שתי וערב וטאו ככתל מותר לכשלא לכתחלה ע. ה

הכשר ואם עבר וכשלא בלח קרע לכדוגבס הנה מותר והנה מה שאמר
לח קרעו אינו עובר עליו נאמרנו אינו עובר עליו ומותר ואם בשלם כ

בלח קרע עם בשר אחר משערין אותו בששים חמר כחל בששים וכבר
מין המינין וכחל עגמו חסור וידוע שהבשר כחל מין בשאינו מינו ולפי

משערין חוקו ככט ואם חין גני מכוני הרי חו הששר לכדוק הטעם כגין
חלל עם הכשר ולפיכך משערין אותו כפי העקרים שכתבנו בתקף עו

ואינו אסור כל כן בנותן טעם רל חנים את הקדרה בחלה בשעת גטילה החלב או יכבה הקדרה וידע כלן שיהיה הקבל ומשערב חלל אכלתו
עובר ולא כדבר אותה החתיכה יש בה טעם אסורה ביהא לעולם ואם היה בטאר התבטיל ששים
באותה החתיכה יותר הנשמה

86
B

ומה שאמר כלב לא קריתו אינו עובר עליו הכלל המפורסם... ואלו יונתו לאוכלו עד שיקר עמו וינתיב ויהי סבה וכו' וכן קדם ומה שאמר ח' מינו עובר עליו כלל תעשה כל מינו כל לידי לא תעשה לפי שכתב ע' עוף בחלב ענינו רכבן הנא כמו שכתב

בשר בהמה טהורה

זהלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנייה בשר ב בהמה טהורה והלב בהמה טמאה או בשר בהמה טמאה וזהלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנייה רבי ע' עקיבא אומר חיה ועוף אינן מן התורה שנאמר לא תב תבשל גרי בחלב אמו תבשל גרי בחלב אמו שלש פעמים פרט לחיה ולעוף ו ולבהמה טמאה רבי ווסי הגלילי אומר נאמר לא תאכלו נל נבלה וגאמר לא תבשל גרי בחלב אמו את שהוא אסור אסור משום נבלה אסור מלבשל בחלב עוף שהוא אסור בשום נבלה אינו דין שיהא אסור מלבשל בחלב תלמוד לומר בחלב אמו יצא העוף שאין לו חלב אם

דעת ר' עקיבא שחיה ועוף אסור לאוכלן בחלב מדרבנן ומותר לבשלן לפי ש שלח אסור הכתוב חלב בישול בהמה טהורה ודעת ר' יוסי הגלילי שם שכתב חיה אסור לבשלן בחלב מן התור' כמו שכתב אר מתוך דבריו ובשר עוף מותר לבשלן בחלב ואשילו מדרבנן לפי שאינו בגיזתו ו נהלכה כר' עקיבא

קידת הנברי ושל נבלה הרי זו אסורה

המעמיד בעורה של קיבה אם יש בה בגוהן טעם הרי זו אסורה בשורה שינקת מן הטורפה קיבתה אסור וטרפה שינקת מן הכשרה קיבתה מותרת מפני שבגוס כמעיה.

הקידה ידועה וכבר בארנו בשני מעין ששקף ההלב בקידה היא כמו זבל ויוותרת ומותר להעמיד ההלב לכתלה בקיבת נברי ובקיבת ע נבלה מפני שהיא כרסא בעלמא ודע פהין מותר לכתלה להעמיד ה החלב בעור קיבת שחוטת ואם עבר והעמידו רואי' אותה כמותן טעם כשאר כל בשר בחלב ואם לא היה בני מנוי משערים אותה בששים כמו שזכרנו ולא נאמר הכל הולך אחר המעמיד שהמעמיד עצמו מותר בעינו לפי שהיא בשר שחוטת וההיסוס שכתבנו בו הוא מנע התעוררות כלל' אכל חלב שהעמיד בעור קיבת נבלה אותה בכיפה אסורה ואין טועמין אותה לפי שהדבר המועמיד אסור בעצמו והכל הולך אחר המעמיד ו מן היא סבת אסור ג' סבת הגוים כמו שכתבנו שם

הומר בחלב

מבדם וכדום מבהלב שהחלב מועליו בו וחייבים עליו משם פגול נותר וכפא מה שאין בן כרם והומר בדרם שהדם גוהג בכהמה ובהיה ובעופות בין טמאין בין טה הטהורין והחלב אינו גוהג אלא בבהמה טהורה כלבר

כל חלב לה' אמרי לרבות היומרי קדשים למעלה אל שמי שנהנה מהן י. גוה פרוטה מעל כמו שכתבאר במעילה וכן אם היה אותו החלב כו נותר חייבים עליו משום נותר ואם חבל אותו חיים טמא חייבים עליו משום טמא' וכן אם כתפגל הזבח כמו שכתבאר בשמי ונכחיים מי טא מחבל מחלבו חייב' אם קדשים נאמר בו ואני כתתיו לכם על המזבח לכפר לכפרה כתתיו לכם למעילה ואי אפשר שיהיה דם קדשים פגול ל לפי שהוא כעצמו נתי' ואין לו מי שיתרנו כמו שכתבאר ברביעי מוכחי' ונאמר עור כרם משום אחר והוא מה שאמר ואני כתתיו לכם ונאמר מיעוט פלגיו והוא כהאמר כי הדם הוא הכפס ועו' רל שהוא עומד כמ כמות שהוא ואין הכור אחר נוכף עליו אמרו חד למעוטי ממעילה וה נהר למעוטי מנומחה וחד למעוטי מנותר וכבר כתבאר שהאוכל דם קדשים בחי זה ענין שיהיה חינו היב לעולם כרת אחר יותר על כרת על דם קדש

ברקן השעי העור והרוטב והקופה והקאלל זה והעצמות והגידים והקרגיים זה זהו הלביש מצד רבן לטמא טומאת אבלין אבל לא טמאת

גבלות כיוצא בו השוחט בהמה טמאה לנברי וחיא מפ מפרבסת מטמ טומאת אבלין אבל לא טומאת נבלות ער שתמו או ער שהיו את ראשה ריבה לטמ טומאת אבלי מטמ שריבה לטמא טומאת נבלות ר יהודה אומר תאכל המבוגט אם יש בוית במקום אחד חייבין לבער

כבר זכרנו הקדמי בגלגלי מוכחים שחוטב הוא מרק וקופה התכלין וחלל הוא הכשר הנספח בשור בשופשיטין העומה ועדו' סס נטל ע על הגדים הדופקים ועל פהין דופקים ועל הקשים ועל הקדומים וה המיתרים והעצבים ובחרנו שם כי מה שאמר קרנים ועליו' רל הנו המקומות הלחים ששחוקים אותי מן חתי מוכבסן הדם ממקום ה החתך וכן כפחן על פי הקדמי הזה בעצמו וענין מנטרפים שוכסרפי קבתם אל קבתם וכשיצטרף וכל חלון חו מן הבשר כבינה ויקיה א טמא שיהיה מטמא זולתו לפי שכבר זכרנו שבינים שאוכלים טמאים אינן טמאים וחינו מטמאים וולתו מן האוכלים חלא אם היו אותן ה האוכלים הטמאים שנוטמאים זולתן כבינה ועוד כשאר עיקר זה כי במקומו בתחלת מסכת טהרות ומה שאמר אכל לא טומאת נבלות לפי שיש מן הנבלה כמו שידעת יטמא במבוגט משא' ואם היה בוית מן האוכל הדברים או הוא פחות מכזית מן הנבלה ואחד מאלו נוס נשל ימנו לכזית הרי זה אינו מטמא כמו שזמאמה הנבלה ומה שאמר ר' יהודה המבוגט רל אם כבסו ואין הלכה כר' יהודה ונכחי מן ח' נוטמאים משום נבלה ונמטמאים משום טומאת אוכלים נדך ל לרחיית רבות ותוכחות ועוד תמונה אותן משוררות בקרר אהרות א חבל שמש העקר הגדול שהוא יסוד לאלו הדיוני' נאמר בטומאת נבלה הנבוגט כנבלתה ונאמר בסיפרא כנבלתה ולא בעור ולא בעצמות לא בגדים לא בקרנים לא בטלפים עד שיגיע בבשר עצמו ונאמר בטומאת אוכלים מכל האוכל אשר יאכל כל מה שראוי לאכלה כמו שכתבאר ב במקומו ומה שהתבאר שיהא הטמא ישרא'ל ואשילו שחט לכברי ושתהא סכה מן טמא' לפי שכתבאר כל לו התבא'ים הטמא טומא' אוכלין כלל ממש' וכלל הכשר כפי העקרים שאני עתיד לכאר בשלישי מעוקבים

אין שעורותיהן בכשרן עור האדם עור החזיר של ישוב

ר יוסי או אף עור חזיר של בר ועור חטרת הגמל הרבה ועור הראש של עגל הרך וזוהי הפרסו ועור בית הכשת ועור השליל ועור שתחת האליה עור האגקה ותכת זה והלטאה והחומטר ר' יהודה אומר הלטאה בחולרה וכולן שעוברין או ש הלך בהן כרי עברה טהורים הוין מעור האדם ר יוחנן בן גורי אמר שמנה שרציו יש להן עורות חטיות הגמל ידועה ומה שחומר הרבה

אל כל זמן שהן רכות ולא כתיקשו עדיין ושיעור זה כל זמן שלא כתין ע עליו משאוי נר' יהודה אומר כמו שהחלרה עורה חלוק מכשרה ולא כ נאמר שעוריהן קין כלן כשיעור א' כתיקשו כד' עבודה סילק' ע עליהן כרגלים כשיעור זמן מהלך ד' מילין מהלך בינוני

ומה שאמר שיעור האדם לח יטק' לעולם ואשילו עברו הוא דרך כבוד של אדם כרי שלח יתנו בעורו ולא ישתמשו בו כשום דבר זר יוחנן בן רעיתו כשמוכ' שרבי' כלן עורותיה' חלוק מכשר על החיים שאנו שר מהן עורותיהן ככשרם ואין הלכה כר' יוסי ולא כר' יהודה ולא כר' יוחנן בן כורי

המפשיט בבהמה ובחיה ובטמאה ובטהרה

וכרקה ובגסה לשיטת כרי אחיוה ולחמת ער שיוציא א את כל החוה המרגיל כולו חבור לטומא לישם ולטמא חומר כנבלתה לא בעור ולא כעצמותו יוכל אשי' כשעת חיבורן תל' טמא וכפי העקר הזה נאמר כהן שהמפשיט בהמה אם קרע העור מוכנה ועד נוארה והתחיל לקפשיט העור תכל לבואר שכן היו מפשיטים אכליהן כשהיו רכוס לבעות מן העור מנע לשבת עליו והוא הקבא שניה וקורם שפשיט ממנו כדי החיוה קנה ה סבור ואם הפשיט ממנו כדי חחיה נשיעורו שבי טפחים אינו חבור וא אם עבר אדם כשני טפחים הללו או יותר יתה שפשיט אינו מטמא אם היתה הכפזת נבלה ואם היתה שחוטת נבוגט אדם דרך משל בעור ה קזה שיש בו כדי אחיה אין הכשר מטמא נזהו ענין נוס שאמר לטמא ולטמא הכל מה שנאמר בו חבור או אינו חבור

8
7
A

ככלה זמה שאמר ר שמעון מטקד רל הכשר הזה המדולדל אם כש
בשתמות הכהמס שעליה אמר ר מאיר אם הכשר יטמא אמר ר ש
שמעון שאינו כטמא כל עיקר שכ' מכל האוכל אשר יאכל חובל בלילה
יכול להאחילו לאחרים לפי שהוא דבוק בכהמ' והלכה כר מאיר בכלל

ח

האבר והבשר המדולדל בארס טהדין מת הארס
הבשר טהור האבר מטמא משום אבר מן החי ואינו מ
מטמא משום אבר מן המת דברי ר מאיר ור שמעון
מטהר

כבר נתבאר בשמי מערות מחבר מן החי
כזית כשר הפורס ממנו או עגס כשעור הפורס ממנו טהור ואמנם
מטמא כלו ושכ' מן ה'ל'ל'ל' כזית כשר הפורס ממנו או עגס כשעור
הפורס ממנו טמא ור שמעון אומר שכשר הפורס מאבר מן המת
כן טהור וכן עגס כשעור הפורס ממנו ואין הלכה כר שמעון

פרק עשרי הורוע והלחיים והקיבה נוהגין

בארץ ובהוצאה לארץ בפע הבית
ושלא בפע הבית בחולין אבל לא בטוקדשין שהיה ברין
מה אם החולין שאינן חייבין בחוה ושוקחייבין במתנות
קדשין שהן חייבין בחוה ושוק אינו דין שיהיו חייבין כ
במתנות תלמו' לום' ואתן אותם לאהרן וכלבניו לחק
עולם אין לך אלא מה שאמר בענין

הראייה לין אותם שהוא מיעוט
והוא שמקיש לענינים אחרים תל' חוה נטוק

ב כל הקדשים שקדם מום קבוע
להקדשן ונפרו חייבין בכבורה ובמתנ' ויוצאין לחולין
להגזו ולהעבר וולדן וחלבן מותר לאח פדיון והשוחטין
בחויץ פטור ואין עושין תמורה ואם מתו יפדו חויץ מן ה
הכבור ומן המעשר ג וכל שקדם הקדשן את
מומן או מום עובר להקדשן לאחר טיבן גולד להן מום
קבוע להקדשן ונפרו פטורין מן הכבורה ומן המתנות
ואינן יוצאין לחולין ליגזו ולהעבר וולדן וחלבן אסור ל
לאחר פדיון והשוחטין בחויץ חייב ועושין תמורה ואם
מתו יקברו

כל הענין הזה מכאן ועלה וענ'
יתבאר דיני כל עקר מאלו הדינים ושינושו בפרק שני מבכורו'

בכור שנתערב במאה בומן שמאה שוחטין את כולן
פטורין את כולן אחד שוחט את כולן פוטריין לו אמו
השוחט לכהן ולנכרי פטור מן המתנות והמשתתף עמהן
צריך שירשום ואם אמר לו חויץ מן המתנות פטור מן ה
המתנות אמר לו מכור לי בני מעיה של פרה זו והיו כהן
מתנות נותנין לכהן ואינו מנכה לו מן הרמי' לקחם מ
במשקל נותנין לכהן ומנכה לו מן הרמיים

הכבר הזה הוא שהענין ליד הכהן משני
פהכבר הוא של כהן כמו שכתבאר בהקדמת הסדר הזה וכפל בו מ
מום כרשות הכהן ומכרו לישראל שאין הכבר הזה חייב מתנות כל
עקר אכס כתעבר אכל ישראל עם אחרי נהרי דינו כפי מס שזכר ומה
שמחר פטור מן המתנות לל הטבח לפי שהעק' כי ינין הדין עם הטבח
והוא הנתבע במתנות ואפי' היה כהן מתחילין אותו מיד ונות' יתנו
לזולתו ומה שאמר כר' שירשום הוא שירשום חלקן נמתנתו ויתח' ה
המתנות במקומותם ואם יתכה בעקר השותפות שאינו מש' ק
עמם במתנות אלא שהן עומדי' במתן חויץ כר' שירשום

ה גר שנתגייר
ודיתה לו טרה נשחטת עד שלא נתגייר פטור! משנתגייר
חייב אם ספק פטור שהמוציא מהכור עליו הראיה

וקמלכה השניה בהפסד הכהמה שקרע העור בין שני הרגלים מ
מרגל לרגל וחכ' חותק מכל צד בכתיף זה כידו עד שיצא כל העור של
בהקפו וכן מפשיט מן שרונה לעשות העור חמת לפיכ' אומר שהוא
חבור ער שיניח את כל החוה והמלכה השלישי' בהפשיטה והוא זר
מחד שיניח הכבש כיו' על מקום רגלו כלכד וזהו הקרא מרגל מן ר
רגל ומוציא העור כגו שלם אין בו חתק ולא קרע עד שאם הקשר מק
מקומות הרגלים מן העור ומקום הנזר והקשר בו יכפש כלו וכן מ
מפשיטין אכליו הרגלים לעשות חמוכו כר' להכניס בו מים ואמר ש
מה חבור ער שלא ישרר בו כלו מהכס' ואעפי' שהפשיט הער מהכס'

עור שעל הצואר ר יוחנן בן גורי אום' אינו חבור והכמי
או חבור עד שיפשיט את כולו עור שיש עליו כזית כשר
הנוגע בציב וכיוצא ממנו ובשערה שכנגדו טמא היה ע
עליו בשני חציי ויתיים מטמאין במגע אבל לא כמשא
דברי ר שמעון ר עקיבא אומר לא במגע ולא כמשא ים
וטורה ר עקיבא בכשע חציי ויתי שהן תחובין בקיסם
והסימן שהוא טמא מפע מה ר עקיבא מטהר בעור מ
מפע שהעור מבטלן

זיכ הוא חוטק סתפשא מן העור הקמוק לכשר וטענה ל
שכנגדו שרש' העור כנגד הכשר וקיסם הוא ען דק כמין פלך
טע' או ככר ופי' תחובין מנוקבין לל שמקבין באותו העין כדוק ו
נמכסו כהן והלכה כר עקיבא וחכמים

קולית המת קולית המוקדשין
הנוגע בהן בין נקובים בין סתומין טמא קולית הנבלה
וקולית השרץ הנוגע בהן סתומין טהור נקבו כל שהן מ
מטמאין במגע מנן אף כמשא תלמוד לום הנוגע והנוש'
את שבא לכלל סגע בא לכלל משא לא בא לכלל מגע
לא בא לכלל משא

קולית הוא כל עגס שיש בו מוח והוא כשפי' קוטיני ומ
ומה שאמר מוקדשין לל מן המוקדשין שהוא מטמא כמו שיתבאר ומה
שאמר מיינין אף כמשא הוא מדבר על קולית הנבלה אבל השרץ אין
בו טומאת משא כמו שיתבאר בתלמת כלים

ו ביצת השרץ המרוקמת מהורה אם
נקבה כל שהוא טמא שרץ שחציו בשר וחציו ארמה
הנוגע בבשר טמא וכאדמה טהור ר יהודה אומר אף ה
הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא

ענין רוקמת שיש בו כבר פירוט
תואר בעל מים ואכריו כהך הכיפה כתי' אשר עושהו בהקר רוקמת
בתחתי' ארץ והנוית העכבר כלכר מן האדמה עד שימנח קתו כ
כשר וקתנו עפר וטי' והוא ענין מפורסם מאר אין מהפס' לרוב ה' מ
המברין לי טרואה אפי' שמיניו בעלי מים כזה דבר מתמיה ולא
נודע כי טענס כשום פנים

האבר והבשר המדולדלין כבהמה כט
מטמאין טמאת אבלין במקומן וצריכין הכשר נשחטה
הכהמ' הוכשרו דמיה דברי ר מאיר ר ישמעאל אומר לא
הוכשרו דמיה מתה הבהמה הכשר צריך הכשר האבר
מטמא משום אבר מן החי ואינו מטמא משום אבר
מן הגבלת דברי ר מאיר ור שמעון מטהר

מולדלים תלויים כאלו אינן
מן הכהמס וזה על מנת שיהיו בענין שאי' אשטר שידבקו ולא שידפחו
בשום פנים וכבר זכרנו שפני' שהאכלים אינן מתטמאין אלא אחר
הש' וכבר זכרנו בפרק השני מהתוספתא הזאת שאם נשחטה בהמה
יניח ממנה דם הוכשר בשרה באותו הדם וכבר כתבאר בשמי מערין
שאבר מן החי טמא וכשר ששרס מן החי אינו טמא וכשר הכשרים
מאבר מן הנבלה מטמא כזית וזהו הפרס' שבי' אבר מן החי נאבר
מן הנבלה ולפיכך השרש מאבר מן הנבלה טמא ואומר בשתמות
הכהמה והיה בה הכשר מולדל' כפי' שישאר ידבק נרי' הכשר וזהו
יטמא טומאת אכלים החמיל והוא כשר מן החי שוינו מטמא מטמא פ

81

ו הנוטל אם על הכנס ר' יהודה אומר לוקה ו
ואינו משלח וחכמים אומרים משלח ואינו לוקה זה הב
הכלל כל מצוה בלא תעשה שיש בה קום עשה אין חי
הייבין עליה

והמנות האלו שהם לא תעשה שנתק לעשה כבר בארנו כ
בתחלת מכות סבב זמן שלח קיים מנות עשה שבה לוקה לפי שה
כרכן חבל מי שלקח החם וקצץ כגפיה עד שאינה יכולה לעוף ואפי'
שלחה מכין אותה מכת מרדו ואחרי מניחה אכלו עד שיגדל כגפיה ונ
ומשלחה כדי לקיים עשה שבה כמו שבארנו

ח לא יטול אדם אם על הבנים אפילו
לטהר בה את המצורע מה אם מצוה קלה שהיא באסור
אמרה תירה למען ייטבו והארבת ימים קל וחומר מצות
המורות שבתורה

כל הענין הזה מכאן ואין נריך פי' כל עקר

מליק לה מסכת חולין

מסכת בכורות

הלוק' עובר חמורו של נכרי והמוכ' לו אף על פי שאינו
רשאי והמששתתף לו והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פ
פטור מן הכבירה שנאמר בישראל אבל לא באהריב כ
בזמ' והזים פטורין מקל וחומר אם פטורו של ישראל ב
במדרב דין הוא שיפטרו של עצמן

דבר תורה ופטור חמור
תפדה בשה ונאמר פנה כל רחם בכני ישראל בחרם וכבהמה ונאמר
לאהרן ואת בכור הכהמה הטמאה תפדה רמז לטור חמור לפי שזין
חוחו בכורה כבהמה טמאה חלח בחמור ומקבל ממנו שיהיו ה
חמוריים של בני ולוקח אותם ממנו ישראל לפרנסה ולהתעסק בהן
וכל מה שילדו ויהיו לאמצעו בה' זה הוא שנותן לו בקבל והשמיענו
סאין הפרים בין שקרי הכבד שיכניס אותו לקדושה או מכירת בכור
לבני שמפקיע קדושה ממנו אין קונסין אותו וכן אם היה עקר הכהמור
שלו וילדו בשותפו הגוי פטור מן הכבירה ושיעור השותפו שיהא לגוי
בכבור או באמו ואפי' חלק משניים בגון ידו או רגלו ועל מנת שתהא
הכהמ' בעלת מוס' אם נחתוך ממכ' אותו אכר או יהיה לו בה שותפו
ויפטור מן הכבירה ומה שאמר אם פטורו את של ישראל במדבר ר"ל ש
שהלויים פטורו בכורי ישראל במדבר מן הכבירה כמו שכ' בכתוב קח
את הלויים תחת כל בכור כבני ישראל חמורו אם הפקיעה קדושתן של
לויים את קדושתן של ישראל במדבר דין הוא שהפקיע את של עצמן ו
ולפי שנתאמת במאמר הזה שהלויים פטורין מכבד הר' ואיין חייבין
פרות כפטרו גם כן חמור חמור שכ' אך פדה תפדה וכו' כל שיש בו כ
בכבור אדם יש בו בכבור בהמה טמאה וכל שאינו בכבור אדם אינו
בכבור בהמה טמאה אבל בכור בהמה טמאה חייבין בו הלויים מה
שמייבין בו ישראל ופטור זה

ב פרה שילדה במין חמור וחמור
שילדה במין סוס פטור מן הכבירה שנאמר ופטור חמור
ופטור חמור שני פעמים עד שיהא הולד חמור והנולד ח
חמור מהו כאכיל בהמה טהור שילדה במין בהם טמא
טותר באכילה וטמאה שילדה במין בהמה טהורה אסור
באכילה שהיוצא מהטמא טמא והיוצא מן הטהור טה
טהור דג טמא שבלעד דג טהור טותר באכילה וטהור ש
שבלעד דג טמא אסור באכילה לפי שאינו גדולין

יש בין הפרה
והחמור שינוי הרבה שהיא מפרשת פרסה ונקרנים ולפי כך פטור מן
הכבירה אבל חמור שילדה במין סוס הוהיל נשני המייבין קרובין מ
מאך לפי שהולד יונא משני אישים מחלבו שני המייבין ולפי כך שמהל יב
יעלה על הרעית שיופטי כן הוא חייב בכבירה בל' להשמיענו שהזוח פ
פטור ואלו זכר גם כן זה הענין האחרון ב' בד' חמורו חמור שילדה כ
במין סוס הוא שהזוח פטור לפי שילדה מין שאין בו קדושה אבל אם יל
ילדה פרה במין חמור הוהיל יש בו קדושה ר"ל במין החמור לפי שהזוח
מתקדש בציור רחם הרי הוהיל ענינו מתקדש עד שתלד החמור כ
במין חמור ומה שאמר ומה הן באכילה ענינו לפי סדר המאמר הוא
כך כיצד דין המין אם גולד משונה ממינו בנדרתו הטיב וחומר בהמ'
טהורה וכו' ומה שאמר שהיוצא מן הטמא וכו' ר"ל שהחלבים מותרין
אל הילדים כמו שזכר והבנים גם כן מלבד חלב הארס בלבד שהזוח
מוותר על מנת שיחלבו ונאחז' ישתה אותו אבל לניק אותו מן הקד' א
אחר שיגמול הרי זה אסור כינו שכתבאר בגמר בתוכות

ד חמור שלא ביברה
וילדה שני זכרי נותן טלה אחד לכהן ובר ונקבה מפריש
טלה אחד לעצמו שתי חמורין שלא ביבדו וילדו שני ז
זכרים נותן שני טללים לכהן ובר ונקבה או שני זכרים ו
ונקבה נותן טלה אחד לכהן שתי נקבות וזכר או שני זכ
זכרים ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום

מה שאמר משיש טלה אחת לעצמו
ר"ל מה זכר הזה שהוא הפק' אם הוא שקר' בשעת הלירה ונריך לפדותו
בשה א' בתאמר ואינו חייב לפדותו בשה ואוכל הוא עצמו אותו השם
וככ' הקצו ואמרנו וכיון דלעצמו הוא למה לי לאפרושיה והיה התירוץ
לחפ' ז' עיה נאסורי' מיכיה עד שסי' ממנו אוסורי' הכאה לפי שהמטנה
הזאת היא לר' יהודה שאומר שפטור חמור קודם שיפדה אסור בהכאה
ולפי כך פודה אותו מהפק' וזה שאמר ר' יהודה שהוא אסור בהכאה מ
מחיים היא הכאת דמיו' הב' הכאת גופו' אי' ליה אפודיה אלא ואחר עריש'
וכן הלכה ומה שאמר בשתי נקבות וזכר ר"ל שני זכרים ושתי נקבות
אין כאן כלום לפי שאינו אומר על ההלכה הראשונה שא' משתייהן ילדה
נקבה והשנית נקבה ואחרי זכר ונאמר שהלכה השנייה כל א' משתייהן
ילדה נקבה ואחרי זכר ואם תאמר למה אינו מפרש בספק הזה טלה
לעצמו לפי שכל ההלכה משתי ההלכות האלה שני שיקר' נאלו הן
שבהלכה הראשונה אלו אומרים שמה א' משתייהן ילדה שתי נקבות ו
והשנית זכר או א' משתייהן נקבה ואחרי זכר והשנית נקבה וכן בשני'
ומפני כן הספקות שבכאן לא יפריש טלה לעצמו

ה אהת בכרה ואחת שלא
בכרה וילדו שני זכרים נותן טלה אחד לכהן וזכר ונקבה
בפריש טלה אחד לעצמו שנאמר ופטור חמור תפדה ב
בשה מן הכבשים ומן העזים וזכר ונקבה גדול וקטן ת
תמים ובעל מוס' ופודה בו פעמים הרבה נכנס לדיור ל
להתעשר ואם מת גהני בו

ידוע שהזכר הזה יש בו הפק' אם
הוא בין של בכירה או בין לטלה בכירה על כן פדה אותו בשה ואותו
השה שלו כמו שזכרנו אחרי אמר שפטור חמור שפנייה ב' א' משני
מיני האין והעזים מן הזכרי או מן הנקבות ואין משנייהן בו אל מוס'
אחר כך חמור ושעמים הרבה נכנס לדיור להתיגער ר"ל שריון ספק פט'
חמור שאצור שיתעשר בו כינו שכתבאר בתלמוד וזה שאם יש הכלו
עצרה זכרים כל אחד מהן ספק פטור חמור שצריך להפריש על ג' טלה
א' הרי מפר' ע' יהן עשרה ע' אים עשרה טלחים וחייבין המעשר ט
דור שם מקום שמכניסין שם בהמות לעשר כמו שכתבאר אחרי' ומ
ומוניא ח' להיות מצור וחוקל' אותו בתורת מעשר ואל' אוכלין חולין
ומה שאמר פעמים הרבה ר"ל שמה יקרה פעמים רבות משני טהור ח'
אפשר קרוב ומה שאמר נאם מת כהנין בו קרי' שש על מדין פטור חמור ויא'
ה זמתי לפי שחם מת נאפי' ברשות ישראל יכה בו הכהן לפי שמהמר
שהשירם אותו הרי הוא ברשות כהן ואעפי' שלח הגיע לידו

88 B

ה
אין פודין לא בענל ולא
בחייה ולא בשחטה ולא בסריפה ולא בכלאים ולא בכרי
ר' אעור מתיר בכלאים מפע שהוא שה ואוסר בכרי מפע
שהו ספק נתנו לכהן אין הבה רשאי לקיימו עד שיפריש
שה תחתיו

כתבו לכהן ללכת לכהן פאר חמור עמנו יחייב הכהן לפירות אותנו
כשה לעמנו ויאלץ לתנו הטה נחו ישתמש בחמור כשאר החמורים וה
והכהנים חסורין על ענין זה לפי שלפעמים אינו מפרים עליו מה לפ
לפי כך אינו מותר ל' אלא לכת פאר חמור לכהן אלא אם פרה חיותה
הכהן בפניו ואין הלכה בר' אעור ר' עשה כפי שחמור בדיון יוסף ב"ר
המפריש פדיון פטור

חמור ומת' אליעזר אומר חייבין באחריותו בחמש סל
סלעים של בן והכמים אומרים אין חייבים באחריותו
כפריון מעשר שע העיר ר' יהושע ור' צדוק על פדיון
פטור חמור שמת שאין כאן לכהן כלום מת פטור חמור ר'
אליעזר אומר יקבר ומותר בהנחתו שלטלה וחכמים או'
אינו צריך להקבר והטלה לכהן

חייב באחריותו הוא שיהא
חייב להביא טלה ביד כהן ואם מת הטלה קודם שיגיע ליד הכהן חייב
לשלם טלה אחר לכהן על דעתו אלעזר לפי שהוא מקיים בכור חמור
לכבוד אדם כמו ש' ופטור חמור תפילה כשה נגד וכל בכור בכך תפילה
נחמיים אומרים אך פרה תפילה את בכור האדם ואת בכור הכמיה
האמאה תפילה לפי שהקטנות ולא לרבר אחר ועדות זה חמת וקהלכה
בכלן כחכמים

לא רצה לפרותו עורפו בקופים מאחריו ו
וקברו מצות פדיה קודמת למצות עריפה שנאמר ו
לא תפרה וערפתו מצות יעירה קודמת למצות פדיה שנ'
אשר לא יערה והפרה מצות יבום קודמת למצות הליצה
בראשונה שהיו מתכוונן לשם מצוה ועכשו שאינן מת
מתכוונן לשם מצוה אמרו מצות חליצה קודמת למצות י
יבום מצות נאולה בארון הוא קודם לכל ארם שנאמר ו
ואם לא יגאל וגמבר בערכך

קריין כסין גדול כמין גרין שהקבצים חותכים
בו הסגר ומה שאמר קוברו להוריעך שהוא חסור בסכא חסר הערפי ל' ית' ית'
והשני על ה' גמר מעורף שאין מותר לשוחטו ולא לחבוקו אלא לחתוך
רהשו ממול ערשו ומה שאמר כהן על החליצה והיבום על דעת ה'
האומר שהיבמה אינו מותר שיבין היבם כבעליה לא לשם מצוה א'
אבל אם כשא אותה לשם ממון חל לשם נוי הרי הוא כחילו פגע בערמה
ואין זה חמת לפי שמהאחר שכשתלק ממנה חיסור הערמה כשמת חסו
כלא בנים הרי הוא מותר ואשלו נתכוון שלא למצוה ולפי כך יהיה הדין
על דעת זו שמנות יבום קודמת למנות חליצה ככל זמן וכן ההלכה

פרק שני הלוקח עובר פרתו של נכרי והמוכר לו
אף על פי שאינו רשאי המשתתף לו ו
והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פטור מן הכבורה שנא'
בישראל אבל לא באחרים כהנעם ולוים הייבים לא נפ'
נפטרו מכבורה בהמה טהורה לא נפטרו אלא מפדיון הבן
והפטור חמור

ההלכה הזאת כלה מכוונת מהעיקרים שקדמנו
כפרק הראשון ואצ"ל שהכהן הוא שיאכל הכבור חייב הוא להקריבו
ולאכל אותו בקדושה כפי התנאים שזכרנו כי אורם בה מוכחים ולפי
שהמשא והמתן כביאור ענין פטור חמור הוא מעט הקדים אותנו לפטור
כהמה טהורה ואח"כ חזר לענין המסכתא הראשון כדי לגמור אותה

ב
בל הקרשים שקדם מוס קבוע להקדשן ונפרו חייבים
בכבור ובמתנו ויוצאין לחולין ליגזו ולעבר וולדן והלכין
מותר לאחר פדיונם והשוחטין כחוזן פטור ואין עושים
חמורה ואם מתו יפרו חוזן מן הכבור ומן המעשר

מיה קבוע כגון חתיכת חבר והשרשתו וכן הגוף ומוס עובר בגון המ
החזוים והגריב והשמטת פיק והשכורה שאיפשר להדפח ועו יתבאר
חמומין כלן במשבתא הזאת ומה שאמר לאחר פדיון אבל לפי פד'
פדיון הרי הן חסורין בגזיה ועבודה וולדן וחלכין חסור ונותני הולד
שנולד קודם הפדיון יפדה ויבא לחולין והשוחטין כחוזן פטור ואשלו ק
קודם שיפדו לפי שאין ראוין לבא בפנים כמו שהקדמנו בלגזו כסוף
זכמים וכן מה שאמר חזין ראוין וחיובן עושין תמורה ואלו קודם ש
שיפדו לפי שקדושתן אינה אלא קדושת דמים לח קדושת הגוף מהמת
המוס הקדש להקדש לפיכך עבדן אינן ראוין לבכי המזבח אבל דמ
דמיהם לוקחין בהן תממים ונקרבין אותן ולפי כך אם מתו יפרו אחר
מיתה לפי שאין קדושת דמים ד' דמה לקדושת ברה הכית אבל קדמי מ
מוזכר שהיו ראוין לקרבן אחר ההקדש אם מתו יקברו כמו שי
שיתבאר ומה שאמר חוזן מן הכבור והמעשר לפי ששני אלו מעשי שק
שקדם מוס קבוע להקדשן בגון שנולד הכבור כעל מוס קדושה חלס
עליהן ואין יוצאין לחולין כיון שנולד להגזו ולהתעבר

כל שקר וזקרישן
את מומן או מוס עובר להקרישן לאח מיכאן נולד להם
מוס קבוע להקרישן ונפרו פטורין מן הכבורה ומן המ
המתנות ואינן יוצאין לחולין ליגזו ולוועבר וולדן וחלכין
אסור לאחר פדיון והשוחטין כחוזן חייב ועושין תמור'
ואם מתו יקברו

אמר בפסולי המוקדשין אלה יהיה בן מוס וכו'
בשעריך תאכלנו וכו' כבתי וכחיל מה נבי וחיל פטורין מן הכבורה
ומן המתנות אף פסולי המוקדשין פטורין מן הכבורה ומן המתנות
וכן פסולי המוקדשין דל קדמי המזבח חסורין בגזיה ועבודה ואשלו
לאחר פדיון ואין מותר ליהנות מהן אלא אחר שמיטה ניהם שאמר ו
נולדן אחר על יונת שתעבר קודם שפיייה וולד אחר פדיונה אבל אם
כתעברה אחר פדיונה הולד חולין והשוחט כחוזן פטור לפי פדיון ל'
לפי שאין ראוין לפנים ומה שאמר ועושין תמורה ואש' לאחר שיפדו
ואותה תמור' חזין ונקרבין אותה אבל דינה שמתנות דל שמיחין אותה
כלא אכלה עד שתמות כמו החטאות שמתות כמו שיתבאר אבל תמ
תמורה קדש פדיונה הרי היא נקרכת כללן שיתבאר במשבת תמורה
המקבל

צאן ברול מן הגוי ולדות פטורין וולדיו וולדות הייבין ה
העמידו ולדות תחת אמותיהם ולדות פטורי וולדיו ולדו'
חייבין רבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו עד עשרה ד'
דורות פטורין שאחריותן לגברי

כבר ידעת שעבין צאן ברול הקיום כל שלא יפסיד הגוי
כלום ניש לו הדינו ונתכבד הקדן שלו שלם ושלם יפחת ממנו לעולם
זה מותר עש הגוי כמו שנתבאר במשעיה ובשיתבע ממנו הגוי ולא
ימוא כדו ממון כטל הכהמה שנתקן לו מכלל ממנו לפי שמעיקרא
הוא שלו והרי יד גוי באמצע וכל יד גוי באמצע פטור מן הכבורה ו
ולפיכך נלדי הכהמה הזאת יש לגוי שייכות דפטורה מן הכבורה ול
ולדי ולדות חייבין בכבורה וכן אש' העמידו וולדות תחת אמותיהן ו
נהיו הולדות כלו הן צאן ברול כבתחיל הרי ולדותיהן חייבין בכבורה
נר שמתן אומר שהוא פטור על הולדו וולדיו הולדות משני שאחריותן
עליהן ועל כל הינא מהן ואין הלכה בר' שמעון בן גמליאל

רחל שילדה במין רחל פטור מן הכבור ואם יש בו מקצת
סימנין חייב

אצ"ל שכל א' משני אלן המיכין חייב בכבורה כשתלד מין
דומה למין אחר פטור שכ' אך בכור שור עד שיהא הוח זכבור שור ומ
ומקצת סימנין דל קדמי המזבח עדי שיהא חלוקה מהם ממין פלוגי
רחל שלא בברה וילדה שני זכרים ויצאו שני
ראשיהן באחת ר' יוסי הגלילי אומר שניהן לכהן שנאמר
הזכרים לה וחכמים אומרים אי אפשר לא אחד לו ואחד
לכהן ר' טרפון אומר הבהן בורר לו את היפה ר עקיבא
אומר משמען ביעהן השני ירעה עד שיסתאב והייב ב
במתנו ר' יוסי פוט מת אחד מהן ר' טרפון אומר יהלוקו
ר עקיבא אומר המוציא מחברו עליו הראיה לא נ'
ז' וקבאין כלן לכהן חלס

8
9
A

יעקב אומר בהמה גסה ששפעה חררת דם הרי זו תקבר ונפטרת מן הבכורה
 טיבין ידעו והטובה במקום הזה שתפיל טום דבר שיאמר עלינו רוב
 הכמות שהוא הרינו אם שכסד ורעפי שאין בו דמות כל עקר ואמר
 אין טנוף פחות מל' יום והדבר הזה שפלת רל' הטיבין דרך להדמותו
 לרועה חכם ואז תפטר מן הבכורה ויתכונן ממותרות דם הכרות וש
 נכסת הזרע במין בכני על העובר בתוך הקרום שעליו שמו של יא
 והעובר בתוך השלייה ומעליו לשלייה קרום טיב' בו דמות דם פגדש
 הוה הקרח טפיר ופי' ששפעה חררת דם שהפילה חתיכת דם וקט
 והחתיכה הזאת אינה מטמאה בהום נד לפי שחינה טום דבר חבל ה
 היא נקברת להודיע שהוא נעטרה מן הבכורה והלכה כר' ליעור בן
 יעקב ובר' עקיבא

ב רבן שמעון בן גמליאל אומר הלוקח
 בהמה מעקה מן הגוי אינו חושש שמה בנה של אחרת ה
 היה נבגס לתיך עדרו וראה את הבכירות מעקות ואר
 שאינן מכבירות אינו חושש שמא בנה של זו בא לו א
 אצל זו או שמא בנה של זו בא לו אצל זו

המאמר הראשון
 הוא שהנאיל ולקח אותה מניקה אומר עליה שבנה הוא זה שמניקה ח
 אותו ומה שתלד חבלו אינו בכור והמאמר השני שהוא הנכנס לעדר
 הנאיל והיו טם מכבירו ושאינן מכבירו ומצא המכבירות מניקו נקבו
 ושאינן מכבירות מניקות זכרים אינו חושש שמא הרבר בהסך היה כ
 בשעת הלידה ושהמכבירות שלא ילדו לעולם הן הנשילדו הזכרים חלא
 מניח המניק טפי' מה שמצא אותו והלכה כר' ששכב

ג ר' יוסי בן משולם
 אומר השוחט את הבכור עושה מקום לקופים מכאן ומ
 ומכאן ותולש את השער ובלבר שלא יזיונו ממקומו וכן
 התולש את השער לראות מקום המום

אמר רחמנא לא תגזו בכור ז' כ"ך
 ותולש לא היינו גזזו ואינו מותר לתלוסו בכלי אלא בידו ומה שאמר
 בבאן בקופים רל' מקום ראוי לקופים וכן באר התלמוד ומה שאמר ו
 וכן התנ"ש וחפ"ו לכתחלה מותר לו שיתלוס להראות לו המום חבל
 מניח אותו דבוק בכמר כמו שזכרנו וזה מותר ביוב טוב בכל הזכתי
 וכ' טוב התלמוד כן כגברו ביום טוב מותר לפי שהוא עוקר דבר חזק
 כל אחר יד רל' שאין ריך הנמר לתלוס ונתנו כד חבל העוף שרכו כמו
 שאמרנו בהך היינו חורחיה אינו מותר לתלוס בוארו במועד בשעת ש
 שחיטה וזכרתי זה ורעפי שאינו מכוונת המסכת לפי שרוב בני אדם
 עוברים עליו והלכה כר' יוסי ב' משולם

ד שער בכור בעל מום
 שנשר והנחו בחלון ואחר כך שחטו עקביא בן מהללאל
 בת ר' וחכמים אוסרין דבריו יהודה אמר ר' יוסי אל ב
 בזה התיר עקביא אלא בשער בכור בעל מום שנשר
 שהנחו בחלון ואחר כך מת בזה עקביא בן מהללאל מ
 מתיר וחכמי אוסרין הצמר המדולדל בכבור את שהוא
 גראה מן הגוה מותר ואת שאינו גראה מן הגוה אסור

עקר המחלוקת האלק כמו שאבי מבר והוא שהכתוב אסר לגזו במר ה
 הבכור וחייב לאוכלו תוך שכתו שכולר בו כמו שיתבאר אם היה תמים
 ואם היה בעל מום לפי שכה בשנה וכשפול בו מום אסור ליהנות כ
 בביתו כדי שלא יאחר אותו ולא ישחטנו וכשישחטנו מותר לו ליהנות
 בכמר שעליו חבל מה שכתב חזקוני בענין חי קודם ששחט ר' יהודה
 אומר ששן יח מותר אותו אחר שחיטתו וחכמים מעמידים אותו בא
 בא בורו וחפ"ו אחר שחיטה שהוא אסור בהנאה ור' יוסי אומר חפ"ו
 חכמים מתירים ליהנות ממנו אחר שחיטה ולא כחלקנו הלא
 אם מת ח"ך יא דין אותו הכמר שש' ממנו בענין חי אחר מותו חכמי
 אסורים בזה שחא יטהר ונתנו טיב' כדי להנות בכל מה שכתב ממנו
 לאחר מותו ועקביא מתיר ופסק ההלכה שחלקיתם לאחר שחיטה ח
 חבל מליטה חפ"ו עקביא חוסר ומה שחמיר את שהוא נראה עם הגוה
 כדי שחא בחפ"ו כשר ור' יוסי שיהא אסור בהנאה וחפ"ו לתיר שחיטה על
 דעת חכמים אחר חפ"ו רמי שאינו נראה עיניו כל שערנו העין כפ"ו ר
 נחשו והלכה כחכמים

אי אפשר לז' שאי אפשר לזאת שני רחמים כאחת אלא הא קודם ומה
 שאמר ר' עקיבא משמינין ביניהן אינו מעבין השיעור עד שיהא גבור מ
 משומא ושמינין חבל הוא מן' שמן רל' מעבין השמן והוא שהכהו נוטל
 בחוש וישראל נוטל השמן ואין הפרש ביניהן אלא הטוב שישראל נוטל
 הטוב לפי שהמוניח מחבירו עליו הראיה והוא מה שאמר כהן נוטל כ
 בחוש וסם משמיני' ביניהן תנן מאי משמיני' ביניהן שמן יהיה ביניהן
 ניתחייב השע' צמתנות ממה כשפך אם בכור הוא כלו לכהן ואם אינו
 בכור האתנו לכהן ולר' יוסי הואיל וכסתאב כאילו הגיע ליד כהן ונתן
 אותו לישראל שאינו חייב מתנות כמו שכתבאר בעשירי מחולין והלכה
 כר' עקיבא בכל ובר' יוסי

שתי רחליו שלא בכרו וילדו
 שני זכרים נתן שניהן לכהן וזכר ונקבה הזכר לכהן והנקבה על
 זכרים ונקבה אחד לו ואחר לכהן ר' טרפון אומר הכהן
 בורר לו את היפה ר' עקיבא אומר משמען ביעהן השני י
 ירעה עד שיסתאב וחייב כמתנות ר' יוסי פוטר מת אחד
 מהן ר' טרפון אומר יחלוק ר' עקיבא אומר המוציא מח
 מחברו עליו הראיה שתי נקבות וזכר או שני זכרי ושתי
 נקבות אין כאן לכהן כלום

הפירוט על זה כמו שהפ"ו במס
 שלביו וסוף ירוע שמאחר שאמר ע"ש שפ"ו שתי נקבות חנו אומרי כל
 ה' ילדה נקבה בתחלה ולפיכך אין לכהן כלום והלכה כר' עקיבא
 אחת

בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים אחד לו ואחר
 לכהן ר' טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה ר' עקיבא
 אומר משמען ביעהם השני ירעה עד שיסתאב וחייב כ
 במתנות ר' יוסי פוטר שהיה ר' יוסי אומ' כל שחלפז ביד
 כהן פטור מן המתנות ר' מאיר מחייב מת אחד מהן רבי
 טרפון אומ' יחלוק ר' עקיבא אומר המוציא מחברו עליו
 הראיה וזכר ונקבה אין כאן לכהן כלום

השמיענו מחלקת ר'
 עקיבא ור' טרפון בהלכה הראשונה והיא שני זכרים מרחל ח' חבל
 בהלכה השנייה שכתב לה הונלרות ג' חפ"ו משתי רחלות היה עלה כ
 בדעתנו שהטוב והגדול הוא שכולר לכרו ונטלו הכהן וחין ר' עקיבא
 זולת על זה הוריענו שאשילנו על זה גם כן הוא אומר המוניח מחברו
 עניו הראיה ואין לכהן אלא הכחוש שבהם אחז' השמיענו ההלכה כר'
 שאמר אחת ביכר וח' חבל ביכרה שחא יעלה על הדעת שאותה חלא
 בכרה היא שיהיה הקטן הכחוש שכן הוא ירע ושר' טרפון אינו חולק
 על זה הוריענו שאשילנו בזה אומר ר' טרפון כהן בורר לו את היפה ומה
 שאמר ר' מאיר מחייב רל' שאשילנו ר' מאיר אינו מחייב המתנות חלא
 אסק ככור על הקדר הזה חבל שפך משער פטור מן המתנות ואשילנו
 לר' מחיר וכן הלכה וכבר אמרנו שהלכה כר' עקיבא בכל ובר' יוסי

יוצא דופן והבא אחריו ר' מרפון אומר שניהם ירעו עד
 שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלין ר' עקיבא אומר שניהן
 אינן בכור הראשון משום שאינו פטר רחם והשני משום
 שקרמו אחר

יוצא דופן הוא שיקריע כסל' שהמה ויבא הוולר משם
 ועשים זה כמו כן באשה שתקשה ללדת וסביעה לשערי מות והלכה
 כר' עקיבא

פרק שלישי הלוקח בהמה מן הגוי ואין ידווע
 אם בכרה ואם לא בכרה ר' ישמעל
 אומר עו בת שנתה וראי לכהן מכאן ואילך ספק רחל כת
 בוראי לכהן מכאן ואילך ספק פרה והמור בע שלש וראי
 לכהן מכאן ואילך ספק אמ' לו ר' עקיב אילו בולר בלבר
 בהמה נפטרת היה כדברין אלא אם סימן הולד בהנאה
 דקה טנוף ובגסה שליה ובאשה שפיר ושליה זה הבדל
 כל שידוע שבכרה אין כאן לכהן כלום וכל שלא בכרה
 הרי זה לכהן אם ספק יאכל במומו לבעלי ר' אליעזר בן

89
 B

ונשחט על פיו הרי זה יקבר וישלם מביתו דן את הרק ויכה את החייב וחייב את הזכאי טמא את הטהור וטהר את הטמא מה שעשה עשו וישלם מביתו ואם הירד מומחה בית דין פטור מלשלם

תחלתו מה שאני מכאר שהטענה יבא דרין בשני דברים הא' במקובל הכתוב בגון שיסבת חותה הלכה או שלא ידע חותה ועל זה נחמר טענה בדבר משכה והשני שיטענה כפי בענין ההפך בגון שיהא הדבר אצטר כמו שאמר לא שהמטענה בהפך זוהו הנקרא טענה בשיקול הדעת ולא זה היה קודם חכור התלמוד ש אכל עבשני בזמנינו זה אי אצטר להיות כן אלא מעט מזער מפי ש שהרן שגם דבר אם כמנחם במה שכתוב בתלמוד הסבן הרי זה שופס ברבר ואם לא נמנח הפטו נהיה הקטן כדמוי כפי הקשות הדת אעפ"י שהרין יוכח בהפך חין חומרים עליו שטענה מבני שהקטן אצטר וקטן האמת שכל הטענה כי יכר מטענה חוזר הרין ואינו חייב לשלם כל ע עקר בין שיהיה הרין מומחה או רין חמר חלינו היה הדבר שזי אצטר לחזור בגון דין ר' ערפון כפרה הוחת שהיא טריפה והאכלה לכלבים על דני שהוח שטור מלשלם לפי שטענה בדבר משכה שלא היה יודע ש טזו מכלל הטענות דל שכתבן מן ה' חס טלה פוס דבר ואצטר לחס היה מומחה והוא חס שאמר הרח ועוד קאמי דל מרזא דטענה ברבר מ משכה ועוד אי כמי בשיקול הדעת טענות מומחה לבר חתמ דע שחס הרין טענה בשיקול הדעת ולא כשא' ולא כתן כיד ולא חכר היות דבר ע עד שאצטר לשלם אינו חייב לשלם רק חוזר הרין הבט חס כגא וכתן כיד או רן בגוד דבר שאצטר שיחבר נאכר בגון שטענה שום דבר חו חמר חתנו וכ' ל' ל' דני ואכר בעל הממון ממונו הרי כזה עמו וק בין הרניים אם היה הרין מומחה ונוטל רשות חלינו לא כתרבו כו ב בעלי הרין או לא כתרבלה הורחתי ברנון או שהיה מומחה לא ככל ר רשות אלא שנתרבו כו בעלי הרין או מקבל הורחתי ברנון הרי זה א אינו חייב לשלם רק באזר מה שצעה עשני אם אכר הדבר או יחזור הרין כמה שאצטר לחזור ואם היה מומחה ולא כטל רשות ולא כתרבו כו בעלי הרין או אינו מומחה אבל כתרבו כו בעלי הרין בגון שאמרנו לו רן לנו דין תורה וטענה כמו שאמרנו אלו שני הדברים הן שכתמר ע עליהן מה שטענה עשני וישלם מביתו אבל מי שאינו מומחה ולא כת כתרבו כו בעלי הרין ואין ראוי לדבר עליו וריטו אינו רן כל עקר ורינו כדכר שפסח וכתן כיד רן האדם וכשאמר שום דבר או חוסר איתנו שלא כרין גב' הוא חכם ומשלם הכל ולא כשאר מן החנוק אלא מי שחינו מומחה ונוטל רשות זה אין צד ועבין ליונותו שלא יתן צד רשות למי שאינו מומחה לפי חינו מומחה כל עקר ולא עוד הלח אותו כד' כלינו כטע אצטר ומוקום מנכס כישראל כמו שכתבאר במר סנהדרים ועוד כתבאר כצנינה רבני מערבחה שאצטר למנותו לדבר חמר חינו מותר עד שיהא חכם ככל דיני התורה אמרו אצטר דחת חמר מומחה זקנים לדברים יחדים והוא שיהיה ראוי לכל הדברים וכשאר עליונו לבחר מי הוא הכנותן רשות ולמי ראוי לתת רשות שיעבילנו וח' שהנותן רשות הוא ראש גלות הממונה ככל וצין נרדף להיות חכם ו ראש ישיבה ממונה בחי' אבל ראוי שיהא גדול בחמת התורה מחר עד שלא ימצא גדול ממונו בשום פנים בארץ ישראל בזמן שמוטין אית חותנו ואם הרין הזה נקט רשות מראש ישיבת חרץ ישראל איתו ה רשות מועיל לחרץ ישראל כלכר נאינו מועיל בחונה חרץ ואם נקא רשות ראש הגולה הרי הוא המועיל בכל מקום בארץ ישראל וכחונס לחרץ לפי שרינו של ראש גלות על כל ישראל כרינס טל מלכות שאונס ומכרחת הרי קראו רחמא שטע ואמר ול' לא יסור שטע מיהודה חג ראשי גלות שכלל שרדן אית ישראל בשבט רל' אונס ותבבורת הלח תיחס שאין חנו חונסים לחבמות הלח ליהונו וממניה ח' תי כהסכמת חכמי מקומו כלכר אבל ראשי ישיבות ארץ ישראל הם חכמים שכתמר ומחוקק מוכן רגלינו אבל האיש שמכסין אותו ואח' כותבים לו רשות מ מככר חו מחרץ ישראל ומועיל לו הדעות הוח הויס מן לנירדי חכמי ש מערסמים בחמת תהורה כמו שיתבאר בתמר הוריות וזה ה ה' מועתק בכל התלמוד ויש לו כח במסכת מן המסכתות ושכונטין אותו שאילה באותה מק כתא' הוא משיב עליה כראוי קרי זה רחי' כונו למנותו כשינו וכותבים לו רשות כזה וכסנותים לו רשות קרי הוח כו כולל רשות חס היה ברזל בחכמה עד שמיכ כראוי כשאחזין אותו כ כלל התלמוד קרי זה רחי' למנותו ראש ישיבה

פרק רביעי עד כמה ישראל חייבים להיטפל כ בכבוד בבהמה דקה עד שלשים יום ובנסה חמשים יום ר יוכי ואמר בדקה שרשה חרשים אמר לו כהן בתוך זמן זה תהו לי הרי זה לא יתנו לו א אם היה בעל מום אמר לו חן לי שאוכלנו מותר בשעת המקרש אם היה תמים אמר לו חן לי שאקריבנו מותר הבכור נאכל שנה בשנה בין תמים בין בעל מום שוא לפעה אלרין תאכלנו שנה בשנה

ליתפלג לל להתבסק במירלנו ונהא שכל מתנות בהנה אינו מותר לתת אותן לכהן לא רדף גדולה וקרבה למקום כמו שכותבים המתנות למלכים הגדולי וכבר מירסנו מה שאמר רחאכא למסחה בהא לגדולה ולפיכך חין כותבים להן שום דבר שיש בו עמל ואורח חלא כדברים שאין בהן עמל וחלינו רכה ה הכין ליתפלג באותו הטורח כרי להקל על בני אדם לתת המתנות חין פומינים לו רחמר בכריתח וקסהני והלויים והעניים המיסיעים ככית ה' יעיש וככית הגרנות וככית המטבחים חין נותנים להן תרומה ו ומי זרות כשהרן ואם עשו כן חללו ועליהן הכתוב חומר שחתם כרית הג' ולפי העקר הזה חס חמר לו כהן בתוך זמן זה תנה לי הרי זה ל לא יתנו לו חלח אם תקבע אותנו מומנו והוא כעל מום הנאיל וראוי לש לפימה הרי זה לא יחמר אותו ודע שבעל מום הרי הוא גס כן לכהן ויככהו הוא שמוכרו או מאכילו לפני מידתו וכן כשיבינו בעד יהיה לך להכיר בשר בעל מום שמתכה לכהן לא שמענו לו בכל התורה והרמוז לללשים יום כדקה וחמשים לגבה מה שכא' מלאכתך ודמעך לח תחמר וחמר סמוך ליה כן תעשה לשך לנאכך וסתוב כותרה בכבוד אדם מ מכין חרש ומעלה תשקדם וכבר ידעת שהאדם אינו עובר על לח ת תחמר חלא כשיחול הח' עליו ופחות שיהא בין החב להבני יום טכין פסח לעברת לפי כתן לו ליתפלג כדקה ל' יום וכגבה כ' יום ור יוכי חו דקה טיש לה מרובה מבני שטייה דקות ולפיכך נרדף להחילם עד ש שיחזקו שטייה ותוכל ליעטון ואין הלכה כר' יוסי

ב גילד לו מום בתוך שנתו מותר לקיימו כל שנעם עשר חרש לאחר שנתו א אוט רשאי לקיימו אלא עד שלשים יום

מה שאמר לאמר פנתו אי אצטר זה בהיקף חלח בזמן שאין בית המקדש קיים שרין ס הכבוד לעמוד עד שיאכל במומו לבעלים

השוטח הכבוד ומראה השחט מומר ר' יהודה מתייר ר' סאיר אומר הואיל והוא בש גשחט שלא על פי מומחה אכור

הכל מורים שאם שחט על מום שנסל בעין שאינו כדף להראותו למומחה חמר שטייה לפי שאמרנו המום משתנה חמר שטייה ואין מחלוקתן חלח במומין שבגוף רכ בשאר הגוף שאין משתנין ר' יהודה חומר הנחיל וחינו אשתנין רוחה א אותו מומחה חמר שטייה ור' מאיר חומר גרינו מומין שבגוף הגוף חמו מומין שבעין והלכה כר מאיר ודע שעבין מומחה הוא זכאי דל שיהא האיש ההוא ככר עומד בכסינות וקושיות וכמנח בחכמה גדול ומוכר נאם היה מקשה עלינו והמכסה חותנו בר' הוא נקרא מומחה בר' נאם כתפרסמה חכמתו אבל סמוך בני אדם לח שזכו חותנו בר' הוא הכרא מומחה לרבים ואעפי שזכו חותנו בר' חין מותר לו להתייר ככ בכורות עד שיטול רשות מוכר על כן יאמרנו לו שיתיר בכורות כ' במ מומין כשידע וכבר בארנו בתחלת סנהדרין שאינו כקרא כ' כעס מוחלט לא סמוך בארץ ישראל בין שיהיה סמוך מפי סמוך או הסמימו בני ארץ ישראל למנות חותנו ראש ישיבה לפי שכני חרץ ישראל הם ה הכרדים קהל וקפה קרא אותן כל הקהל ואצטר היו עשרה חכמים ו חין משבחים להנותן שכתבאר בחרנו בהוריות וחינו מ מועיל רשות ראש גלות כהיתר בכורות כלכר דק נרדף כזה רשות ר ראש ישיבה חרץ ישראל כמו שכתבאר בתלמוד לשיכר כשתשמע מומ מומחה כהיתר בכורות חו ראיית ממון תרע שהיא תאמנה ספלי ר רשות מכר לראות בכורות

ד מי שאינו מומחה וראה את הבכו

וענין ראש ישיבה קצתה ישיבה בכל מקום שיהיה וכן ומלמד ושופט
 נחם היה מי שכתב לרשות שיהיה ראש ישיבה הוא ראש גבורה הרי הו'
 סוף ומלמד בכל הארץ ואם היה מי שכתב לרשות בישיבה בית דין
 של ארץ ישראל הרי זה דין ומלמד בכל מקום מארץ ישראל וידין דיני
 הכנסת ואפילו בחנוכה לחרץ כמ' שכארכו בתחלת סנהדרין וכתוב ב'
 בתלמוד חי זהו תלמיד חכם כל שפואלין אותו דבר הלכה ואומר ל'
 למאי הלכתא למניה חי במסכתא בחתירה או בגליה תלמודא ב'
 בריש מתיבתא גאל תנועה בכל העיני' הלז שכלתי במאמרי זה לז'
 השמות הידועים בארץ ישראל ובארץ המערב שקורין קצת בני ארס
 ראש ישיבה ואחרים חכ' בר' ועושי' הלוקה בין ראש ישיבת גזון ועקב
 ובין ראש ישיבת סל' ובתבין לכתי' אר' שלא רחו אותם בראש ישיבה
 או זולתן מן השמות לפי שלא הרבי' החנני' שחא בעלמא והולכין
 אחר הכנין והייחוסין וכבר רחיתי בארץ ישראל חכמים נקראין ח'
 חכמים ובמקומות אחרים יש מי שנקרא ראש ישיבה ואפילו ברבי רב
 דחד ינוא ליתיה ואין אנו מרברים בשמות אלא בענינים וכבר ב'
 בארתי שהממונה בענין זה שהוא מנוסה עתלים לו רשו' כפי חכמתו
 והחזון אל כוונת ההלכה מה שאמר הרי זה יקבר וישלם מכותו לפי
 שהוא אינו ממונה והמקבל דינו כבר כתרצה דינו והדבר שדן ענין
 דבר עבר ומנו' ואי אפשר לחזירו הרי דינו כפי ששלם כמו שחמראל
 לפי שאמרנו משלם רביע לרקח ומחכה לבשה ונתנו טעם בזה לפי ש'
 שהשפי' עליו ברהק שיעור מועט ישלם רביע דמיה ולפי שהשפי' ד'
 עליו נבשה שיעור הרבה ישלם חצי דמיה ואין אנו מחייבין לעולם כ'
 כשיעור מה שהשפי' משבי התקפה כרי' שלא יגדלו בהמה דקה בארץ
 ישראל משבי שהוא אכור כזו שיריעת משום גול ולפיכך הקל בחיוב
 זה שדן בשחיתתו להחמיר על בעל ההמה לפי שגדל בהמה דקה
 בארץ ישראל

והנהגותיו משלנו בכל הדרך ומרכיבו אם יצטרך לכך לפי שזה
 תכליתו הנהגותיו משלנו מלאכה חותה ומה שחא כפועל חמרן בשעל'
 בטל באותה מלאכה ואי הכני' יוכחד המשמר הזה וענינו לפי ה'
 ששמעתי בו דברים שחייב מתקב' יין ולא עוד אלא שאין להן תכלית
 בוונה כל עקר וזהו שלש עמים יפה מרס גבור ומיהר במלאכה ו'
 ומרויח בכל יו' ממון הרבה אין חומרי' נתן לו כגד' מה שטל החי' ו'
 הזה אלא אומר אותה מלאכה על הרוב נרחוץ במה שישפך שיריח
 הארס באותה מלאכה בכל יום וזהו ענין החומץ בחותה מלאכה ח'
 אכל חומץ הבטל שלחיתה מלאכה חומרים חות' כפי היניעה ס'
 שכללכה ההיא או המנוח' ההיא לפי שיש מן המנוח' ה' אין בענין
 גדול באומנות חרשי' ברזל וחצי' ב' ברי המנוח' ונשפך מס' כ' נשפך
 לחרס רשות לבחור ל' ליעשות המלאכה הזו המנוח' ה' עומד כ' ה'
 היום כלי' שפך יב' הר' לו המנוחה ח' עפי' שלא י' ויה' לל' מ' עפי'
 יות' מהעבודה הקשה ח' עפי' שיריח בו השעור היו' ואל' המלאכות
 הקלות שיעלי' ככני' הכוללים כגון השלחי' שמקבל מענת' ו'
 ומטבעת נטול שפר' על כן והדומ' לו זה אין הפרש גדול בין העסק
 אותה המלאכה או הבטל הו' חרש הברזל דרך משל היה מרויח ש' ד'
 דרכמוני' והשלחי' שני דרכמוני' והיה חדין הו' אומן כולל וכתבו
 ממלאכתו יום אחד ברינו והוראתו כות' ל' חצי דרכמוני' לפי שאעפי'
 נ' בטל הרי זה נח מעמל גדול ואם היה שלחי' כות' לו דרכמוני' וחצי'
 דרך מ' לפי שכתבו מדבר שלא היה בו עליו טורח והכן הענין הזה
 שהוא כשלא חומץ

ה החשוד על הבורות אין לוקחין

ממנו בשר צבאים ולא עורות שאינן עבודין ר' אלעזר
 אומר לוקחין ממנו עורות של נקבה ואין לוקחין ממנו
 צמר מלובן ועזאי אבל לוקחין ממנו טווי וארזג

בשר נבאיש דומה לכשר
 העגלים ומי שהתיר לקחת עורות מעובדים לפי שחין מעבדין עור
 בכור תם לפי שאיך שפיר' בו ומפסיד לו ועוד נקבה חמול סמא
 יחגך מקום זכרותו ויחמ' עור נקבה היא שאכלהו עבכרי' וחתכוהו
 ומה שאמר מלובן ונזאי כל שירוש' בתלמו מלובן מנזאי' ל' שרמון
 מנוחיתו כל שכן שאינו רחוק כל עקר ומה שאמר בחיוב אינו ל' כ' כ'
 חרוב ל' שכן עבד התיר לקנות קטנוי ממנו ואיך ידבר על האריב מ' ו'
 ל' בחיוב דבר מחוכך דומה לאריב ל' הלכרים העשוי' ממנו ו'
 הלכה כר' אלעזר

ה החשוד על השביעית אין לוקחין ממנו פשתן ואפילו סרק אבל לוקחין ממנו טווי ובגדים

אלו שצבא ל' כעין בגדים כגון הנגלים סגן מיעזה עבות מן השעיר
 ענמו לח' מן הטווי לפי שהחמיל והתיר לקנות הטווי כל שכן הרבה
 שעושי' עבדי'

ה החשוד להיות מיכר תרומה לשם זולן אין לוקחין
 ממנו אפילו מים או מלה רבירה יהודה ר' שמעון אומר
 כל שיש בו זיקת תרומות ומעשרות אין לוקחין ממנו

זיקת שייכות וכבר בארנו אותו ב' ב' תורת נר' יסודה אינו אומר אלא
 על דרך הגזירה והלכה כר' שמעון

יא החשוד על השביעית

אינו חשוד על המעשרות החשוד על זה ועל זה החשוד על זה
 החשוד על השביעית החשוד על זה ועל זה החשוד על זה
 החשוד על השביעית החשוד על זה ועל זה החשוד על זה
 החשוד על השביעית החשוד על זה ועל זה החשוד על זה
 החשוד על השביעית החשוד על זה ועל זה החשוד על זה

אומר שביעית לאוריתא ואיכור מיעשרות לאוריתא ויש
 בכל אחד חומץ אינה בחמיר לפי שמישפדות ענינין הכתית מקום

ו הנוטל שברו להיות רואה בבורות אין

שוחטין על פיו אלא אם בן היה כומחה באילה ביבנה
 שהתירו לו חכמי להיות נוטל ארבעה איסרות בבחמה
 דקה וששה בגסה בין תמים בין בעל מום

התקינו לו ל' לטול

שכרו בתמים וכעל מום כרי שלא יחזירו אותו ויאמרו הכבוד הזה ת'
 תמים הוא אבל מה שאמרנו עליו שהוא בעל מום עד שיטול שכרו ה'
 היה וכן אין נותנים לו רשות לטול שכר אלא פעם אחד על בהמה זו
 כרי' שלא יחזירו גם כן שזה הוא בעל מום ולא חמר עליו שהוא תמים
 אלא כרי' שיעמוד אכלו עד שיטול בו מום אחד ויתן לו עליו שכר ש'
 שני ולפיכך אינו נוטל עליו שכר שני מן הטובחים ששוחטים בשכירות
 ירונע' כשהשחיטה כשרה גאם היתה טרפה אינו נוטל שכר זה אינו מן
 יראתי ואין דין דין זה אלא מי' שאין לו חכמה לפי שהראוי מנר' הדת
 שישחא בלא ש' ד' או יטו' שכר על כל מה שישחט בין ככלה בין טרפה
 בין כשרה כרי' שלא יבא לדי חשד במו שהתקינו חכמים ל' בכבוד

ו הנוטל שברו לרוח דיניו בטלים להעיד עדותו

בטלה להוות ולקדש טימיו מי מערה ואפרו אפר מקלה
 אם היה בהן מטמיהו מתרומתו מאבלו ומשקו וסבו ו'
 ואם היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שברו בפועל

מי מערה אינם מותרים לקדוש אלא מן המים חיים לפיכך חמר מים
 האלו באילו הם מי מערה ואותו האפר כאלו הוא אפר מקלה ל' אפר
 הכבד ל' אפר פרה וענין הקדוש להשליך אפר הפרה לתוך המים ו'
 זהו שחין מותר ליעשותו בשכר ואם עשה פסל להיות עליו ממי' ח'
 חטאת ואם כטל דהיין שכר מוסי' בעלי' דהיין כאחד בפרסום נוטל כ'
 כגד' מה שפסל ממלאכתו לח' יותר ויהיה זה בלוי ומשורסם כגון ש'
 שיהיה בעל אומנות ידים עשה כל היום ונוטל שני דרכמונים כסף
 בטל עממה רביע היום נוטל משניהן חצי דרכמוני' רביע מזה ורביע
 מזה והרי זה מותר וכבר עשו כזה גדולי' החכמים ומה שאמר אם
 היה בהן ל' אם היה זה שרונס לרין לו כהן וכמשך בדין זה עד ש'
 שכאמ' ומכמע מלאכול בתרומה כגון שילך עמו למקומות שכאמ'

אל מעשר שני שעליו אנו מדברי מה שאין בן באביעיה וסביעיה אין לה פירוש מה שאין בן במעשר וכבר כתבנו עקרים אלו במקוונותם ולפיכך מי שחשוד בחמה מיהן חינו חשוד בחמה חבל חשוד בשיעור ש' שהן מחאורית הרי הוא חשוד גם בן על הטהרות ולפעמים יחא חשוד על האהרות שהן מדרכבן כגון טומאת אובלים וטומאת ידים וכוונת בהן ואין ראוי שיהא חשוד על פירוש סביעית ומעשרות שהן מן התורה לפי שהחשוד במיילי דרכבן אין ראוי לחשוד חותמו במיילי דתו יתה הרי הוא חשוד גם כן על איסור חמה שהוא כמותו באיסור אף פחות מוננו חבל לה על איסור שהוא חמור וממנו בשם נד מן הנדרין כמו ש' שכתבאר במעשר וסביעיה ופי' החשוד בן חמור ויחיה בן חמור לא דנו ולא חשודו וכו' דעת ר' יהודה חמור ב' חמור הוא אין אדם חושב ולא לא ופי' החשוד על דבר דנו ויחיה

אל מעשר שני שעליו אנו מדברי מה שאין בן באביעיה וסביעיה אין לה פירוש מה שאין בן במעשר וכבר כתבנו עקרים אלו במקוונותם ולפיכך מי שחשוד בחמה מיהן חינו חשוד בחמה חבל חשוד בשיעור ש' שהן מחאורית הרי הוא חשוד גם בן על הטהרות ולפעמים יחא חשוד על האהרות שהן מדרכבן כגון טומאת אובלים וטומאת ידים וכוונת בהן ואין ראוי שיהא חשוד על פירוש סביעית ומעשרות שהן מן התורה לפי שהחשוד במיילי דרכבן אין ראוי לחשוד חותמו במיילי דתו יתה הרי הוא חשוד גם כן על איסור חמה שהוא כמותו באיסור אף פחות מוננו חבל לה על איסור שהוא חמור וממנו בשם נד מן הנדרין כמו ש' שכתבאר במעשר וסביעיה ופי' החשוד בן חמור ויחיה בן חמור לא דנו ולא חשודו וכו' דעת ר' יהודה חמור ב' חמור הוא אין אדם חושב ולא לא ופי' החשוד על דבר דנו ויחיה

פרק חמישי

כל פסולי המוקדשין נמברים באיטלים

ונשקלין בליטרא חוץ מן הבכור ומן המעשר שהעיתן לבעלים פסולי המוקדשין העייתן להקדש ושוקלין מנה כנגד מנה בבכור

כל פסולי המוקדשין נמברים באיטלים ונשקלין בליטרא חוץ מן הבכור ומן המעשר שהעיתן לבעלים פסולי המוקדשין העייתן להקדש ושוקלין מנה כנגד מנה בבכור

אז טלים שם מקום ומיוחד למכור

אז טלים שם מקום ומיוחד למכור

בן הבכור וכשאלו מתרים מכירת פסולי המוקדשים בשווקים כבשר חולין מנשיפין ברמיהן כשלקחים חותן מן המקדש ולפיכך יש דבר שמוס' ש'ן הרמים הכ' זה להקדש הואיל ורמיהן קדש חבל הבכור ה' הנחבל במומו כמו שכתבאר אינו כמכה חלח' כבתים לא בשווקים ושוקלין מנה כנגד מנה חלק בחלק כגון שחלקו חותן ששה או שבע ונותנים חלק כסף זה וחלק כסף זה דל' בגת המאזנים וזה מותר ב' בבכור בלבד אבל מעשר לא לפי שברא' בחילנו הוא מוכר וכחילנו הוא מחליף חלק זה בחלק זה ואתה ידעת שאין מותר למכור המעשר כל עקר וחשפי' שכל בן מוס' וכשחט במומו לא באיטלים ולא בבית כמו ש' ענין לא יגאל ולא נאמר בן לא יפדה כמו ש' בבכור וכתוב ב' בשיעור בבכור ש' בן לא יפדה הוא נמכר וכמעשר שנאמר לא יגאל לא חמי ולא שחוט ולא תמים ולא בעל מוס' וכבר זכרנו פי' זה בתהלת מכתב מעשר ש'

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור בית הלל מתירין ואפילו גר בכור שאחוז דם אפי' הוא מת אין מקויון לו דם דבריר יהודה וחכמים או יקחו ובלבד שלא יעשה בו מוס' ואם עשה בו מוס' הרי זה לא ישחט עליו ר' שמעון או יקחו א' אעפי' שהוא עושה בו מוס'

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור בית הלל מתירין ואפילו גר בכור שאחוז דם אפי' הוא מת אין מקויון לו דם דבריר יהודה וחכמים או יקחו ובלבד שלא יעשה בו מוס' ואם עשה בו מוס' הרי זה לא ישחט עליו ר' שמעון או יקחו א' אעפי' שהוא עושה בו מוס'

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור בית הלל מתירין ואפילו גר בכור שאחוז דם אפי' הוא מת אין מקויון לו דם דבריר יהודה וחכמים או יקחו ובלבד שלא יעשה בו מוס' ואם עשה בו מוס' הרי זה לא ישחט עליו ר' שמעון או יקחו א' אעפי' שהוא עושה בו מוס'

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור בית הלל מתירין ואפילו גר בכור שאחוז דם אפי' הוא מת אין מקויון לו דם דבריר יהודה וחכמים או יקחו ובלבד שלא יעשה בו מוס' ואם עשה בו מוס' הרי זה לא ישחט עליו ר' שמעון או יקחו א' אעפי' שהוא עושה בו מוס'

בית שמאי אומרין לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור בית הלל מתירין ואפילו גר בכור שאחוז דם אפי' הוא מת אין מקויון לו דם דבריר יהודה וחכמים או יקחו ובלבד שלא יעשה בו מוס' ואם עשה בו מוס' הרי זה לא ישחט עליו ר' שמעון או יקחו א' אעפי' שהוא עושה בו מוס'

הצורם באוון

הצורם באוון

הבכור הרי זה לא ישחט עולמית דבריר אלמיעור וחכמים אומרין בשיוולר לו מוס' אחר ישחט עליו

הבכור הרי זה לא ישחט עולמית דבריר אלמיעור וחכמים אומרין בשיוולר לו מוס' אחר ישחט עליו

ונבנס בשחור בשחור ונבנס בלבן אינו מום שאין מומין בלבן

רם העין שם העיניק הא' משי עיני העין נשם הלבן לוכן העין ודק פירושו רשם וכבר נתבאר שכל מה ששארע בלבן לכונו אינו מום ולפיכך אם היה הרשם הזה תבלול לבן בשחור העין והיתה גומא בעין שהיא נראת שפלה הרי הוא כשר ואינו מום ואם היחה כוללת על שטח העין הרי הוא מום ואם היחה כמו ג בגר שחור כוללת בשחור העין הרי זו גם כן קרא דק אבל אינו מום ואם נעשת גומא כל שהו בשחור העין הרי זו מום וחלזון כחש שכי שמונת גררים על עין אחד והוא שינחם בעין בשד מותר וימשך עד ש מחוסה קנת משחור העין ושמו המפורסם אבל הרזאים בלשון ערב עפרה אמר המעתיק וכן קורין לנתיקן האנכבע טפיה בלשון ערבי ונתבלול הוא הערבוך ונבזר מן בלל והוא שיתערב הלבן עם השחור ויש לו שכי ריבוי והוא שאם נראה באינו מן הלבן נככה שום דבר כ בשחור העין הרי הוא מום והוא מה שאמר לבן הפוסק בסירא ונבנס בשחור ואם נחם בשחור שום דבר כמה שנראה לעין וכמשך הלבן א אינו מום והוא ענין מה שאמר כמשך בשחור וכנסם בלבן אינו מום וסירא הוא שפת הלבן לשי סקרומי העין כולליו כל העין ומקישין א אותה זולתי הלבן שהוא מקיף לקרנם הקרני אצל צדדין סביב ל לשחור העין רנה לומר כביבות המקום הנראה מן העין שמתקדל למראה השחורות או התבלות ואינו מקיף כל העין ואינו בא להגדיר ס ככו' מאורעות התחלואי האלו ולא מקום מחלי בממנס באיזה קרנם יהיה ואיזה מהן ראוי לקרא חלי על האמת ומה הוא הנגרר אחרי ה החולי לשי שאין כוכת להודיע אלא דבר שכשרואים אותו אומרים ע עליו זה הוא וזו היא הטובה כבאן לא להפאת אלו התחלואים עד ש שכנטרך לרעת סבותם ומקומותם ואיזה מהן חולי

חוררוד והמים הקבועים איזה חורוד הקבוע כל ששהה שמעם יום ד' הננא בן אנטיגנוס אומר בודקין אותו שלשה פעמים ב בתוך שמוצם יום ואפילו הם מופים הקבועים אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלחים או שאכל היבש ואחר אבל הלח אינו מום ער שיאבל היבש לאחר הלח

חורוד הוא שנגר מעורר הראות מהעצבים האלו ויודע זה בשארע פ שתאום והמים הם המים היורדים בעין המפורסם אבל כבי ארם ומה שאמר הקבועים הוא שכל אל המים והחורוד עצמים יתמסמה הסתנה ניסורו המים ויתכזרו ולא יעמדו ולפעמים תהי הראייה כעדרת מ מחמת סבות אחרות ויכריא אחריכן ולפיכך אמר שניך לרעת שהחורוד קבוע כפי צדדין ש יום שלא יראה וחורוד ר' חביא שניך לברוק ארעה בכל טעה ועפרים ושלשים יום מעשה שאנו מרביעין בו אם נכחא ש שהוא רואה נחור שאינו רואה מחמת יום הבדיקה דרך משל מוכין לו פ יום אחריו מעשת העיר הראיה וכדקין אותו בכל שלים מהזמן ש הזה גם כן ויודע שהמים קבועים גם כן אם עמדו זמן אחד כן הודיע הזמן מסרקי השנה ואינו כמו השמונים יום שזכרנו שהוא מקין זמן כ בזמן משרקי השנה שיהיה ולפיכך אמר אם אבל העשב הלח והיבש שנזמח בהרבות הציג ולח הכריח או אכל העשב היבש שכזמן הקין ו ואחר כך אבל העשב הלח שנזמח אחר כך בתחלת החום ולא הכריח הרי הוא לא יחא בעל מום עם כל זה לשי שלח כקבע המום עדין ואפש' סיכריא ואם אבל עשב לח החם עד ארד ימים ועמד בעין זה שלא ר ראה ואכל אחר כך יחד העשב שיבש בארץ בזמן החורף חלול ואני ת תשרי ולא הכריח הרי אלו מים קבועים וישאם על המום הזה ולפחות סמאכילי אותה מהן כגורגרת וכל שמוסיפין הרי זה משוכח מפי שיש להן תועלת רנה לומר לעשבים האלו הלחים והיבשים בחלי זה וזה ונכריך להאכילנו מן העשבים האלו בזמן הזה כגורגרת או יותר ככל ש פוערה וקעורה קודם שפוערה ואחר שתיה ויהיה מותר מנה לומר שלא יהא כפית כפעה שיאכל הגורגרת הזאת ויהיה עם חברת ויהיה כשרם ולא כשרי וכשעשין כן כל הזמן הזכר ולא הכריח כרי הן מים ק קבועים והלפס כרי הצינא כן אכטיגנוס

ואמר רבן שמעון בן גמליאל באמת הוא על של חברי ואינו באמת על כל עמנו והלק עלינו ר' מאיר ותבא קרית סר מאיר אומר בבזר בהן כ צדיק פנים מן השוק להעיר עלינו ותבא קרית אנתר' אצילי עיר בהן על בבזר בהן הא שלא כהן מעיר ואפילו אחר ורבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו כבי ביתו של כהן וככני באימרים אבל אשתו לא ל לפי שהיא כגופו והלכה כרבן שמעון בן גמליאל

נאמן ה הבחן לומר הראיתי בכור זה ובעל מום הוא אבל נאמען על מימי המעשר בכור שנכמת עינו שנקטעה ידיו ש שנשברה רגלו והרי זה ישתט על פי שלשת כע כנסת ר יוכי או אפי יש שם עשרים ושלשה לא ישחט אלא על פי כומחה

אין ספק חשוד אלא שמיא יעשה ככונה בכגור כדי שיהא מותר לו לאכלו ולמוכרו כמו ה החולין אבל לאכול קדשים בחוץ אינו חשוד לפיכך אם אמר אפי' שזה מום נשחט עלינו הכבור הרי הוא נאמן וכאמ' גם כן לומר כבוד זה תקן לי ישראל כמונו לשי שהוא מילתא רעבדא ללגנני מן חפשי ששולחין למי שכתבו לו לכתבו במום או לא במום והמום הזה שם אידע ברשות הכהן שאינו באמת עלינו כפי מה שזכרנו ודע שעד מ מפי עד כשר לעדות בכור וכן אשה מעידה שהמום הזה אידע כ כביה ולא כעשית ככונה ודע שהכהני' גם כן משריטין מעשר בהמה והעשם שמהמתו הכל באימרים על מומי מעשר לומר שלא באו בכונה וחפילו הכעלים לשי שאילו רנה אדם היה מטיל מום בכל זאבו ואחר כך מבערם ומשריש המעשר בעל מום ואחר כך אמר שהמומין האלו הידועים שאין בהן ספק שהן מומין מעמיד עליהן שלשה הדיוטות ו ישחט על פיהן כל זה בארץ כואנה מדינה מומחה אבל אם היה עם מומחה לח ישחט אלא על פי וכן הפרת נדרים אינו מועיל שלמה ה הדיוטות אלא במקום שאין עם מומחה ור' יוסי אומר ואפילו היו מ מנוין ככהדין ולא היה כמדינה מומחה למומי בהמה לא ישחט עד שיהא מומי מומחה ואין הלכה כר' יוסי

השוחט את הכבו' ומכרו ונודע לו שלא הראהו מה שאכלו אבלו והוא יחזיר להם את הרמים ומה שלא אכלו הכבש ויקבר והוא יחזיר להם את הרמים וכן השוחט את הפרה ומכרה ונודע שהיא טרף מה שאכלו אכלו ויחזיר להם את הרמים ומה שלא אכלו הן יחזרו לו את הכשר והוא יחזיר להם את הרמים מכרהו לגוים או הסילוהו לכלאים ישלמו לו דמי הטרפה

ענין מה שאמר ישלמו לו אפי' דמי' שחשבים עמו כדמי טרפה ומכין אותו מן הרמים שנתנו ומחזיר לקן המותר

פרק ששי על אלו מומין שוחטין את הכבור נפגמה אונו מן הסחום אבל לא מן העור נדקה אף על פי שלא חכרה נקבה מלא כרשינה או שיבשה אווה היא יבשת כר שתקב ואינה מוציאה טיפת דם ר ידסי בן משלם אומר יבשה שתהא נפרכת

השוחט מנה לומר חסרה כגון שנתקף ממנה מנתק הפחם לא מן הקצה העליון שהוא חמה לצדו ו נכחה השחם מלח כרשינא שעור בגר כרשינא ואפילו היה הנקב ל לאורך ח על חז כורס שיהיה שמתקף ממנו כשעור כרשינא הרי זו מום נפרכת כין האצבעות ונעשת שתיתין ואין הלכה כר' יוסי

היום של עין שנקב שנפגם שנסרק הרי בעינו תבלול ח הלואו נחש ועינב ואיווה תבלול לבן הפוסק בסיריה ונ

91 B

ד חטמו שנקב שנפגם שנסרק
 שפתו שנקבה שנפגמה שנסרקה חוטיו ההיצונות שנקבו
 שנפגמו שנפגמו הלפטימו שנעקרו ר' חנניה בן אנטיגנוס
 אומר אין בורקין מן המתאימות ולפעם אף לא את הם
 המתאימות

וכן אם ניקב הכשר המפסיק האף
 לטני נקבים עד פיהם עובר בין שני הנקבים אם היה י' בחלק קב
 הכרא על פני הארץ הרי הוא מנו' ואם היה תחת העור ל' לנד העלין
 מן האף אינו מנו' וחוטיו החיצונות הן ב' החוטיו השלטי' בעצמו של חיד
 קרוב לשיפוע כוכבוקן כרחין לעין בשעה שפותח בעל היים את פיו
 וחוטיו הפנימיים הן הפיקות והן הנב שקורא ר' חניכא מתאימו' מפני
 שהן מזדווגת י"ג אומרים חטיו שיניו נחטיו הפנימיים הטוחנות
 וכבר ידעת שהפנימה היא חסרון וסריקה בקע ובממנו הוא שרזו וכ
 ונימוקו עד שלא כשאר בהן אלא רגש ונעט ואינן בולטות כמו שהיו
 נחבל מודים שמן הפיקה ולפנים אל הבוק אין חוששין לחסרון ולא
 יהא שם מום אמרו מום כלל פסח או עור פרט כל מום רע חזר וכלל
 כלל ופרט וכלל אין אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט משתנה מ'
 מומין שכלליו ואין חוזרין אף כל מומין שכלליו ואינן חוזרין ולפיכך
 אין חזר קורין למה שארע בפנים מבית הכליעה וכבי המוצים מום
 והמוחלקת הוא בקיפות ענמן שהחכמים אומרים אם נעקרו מערקן ס'
 מרי הוא מום ור' חניכא אומר שהן ענמן כלפנים ואין הלכה כר' ח'
 חניכא בן אבטיגנוס

ה נפגם הוובן והעריה של נקבה
 במוקדשין נפגם הונב מן העצם אבל לא מן הפרק או
 שהיה ראש הונב מפצל עצם או שיש עליו בשר בין ח'
 חוליה לחוליה מלא אצבע

זובן הוא העני התלוי בזכרות
 סכהמה שהגיד מתקשה משם ואם נחתך הכיס מעקרו אינו מום ואם
 נפגם הגיד ענמו אינו מום לפי שאינו כולט ככהמה כמו שחמיר ועל
 כן אין חוששין לחסרונו ושייה כלים הכהמה הכולט ממנה על ש'
 שמו הבוק כפגם ומה שאמר במוקדשים לפי שהכבוד לא יהיה אלא
 זכר והתנועת שיש כשנור' המום המיוחד בכקבה הוא לשחר קדשים
 מפסיל ענבם שיהא קהו של זכב כשתי זככות וככל א' ממתיהן ענבם או
 טיהין החליות רחוקות זו מזו כמו שחמיר

ו אין לו ביצים אין לו
 אלא ביצה אחת ר' ישמעאל אומר אם יש לו שני כיסין
 יש לו שני ביצים אין לו אלא כיס אחד אין לו אלא ביצה
 אחת ר' עקיבא אומר מושיבו על הרגיו ומטעך אם יש
 שם ביצה כופה לצאת מעשה שמיעך ולא יצאת ונשח'
 ונמצאת רבוקה בבסלים והתיר ר' עקיבא ואמר ר' יוחנן
 בן נורי

סדר המשנה הזאת כך היא אין לו כנים כשני כיסים אלא
 שתי כנים א' או שתי כיסים וכיזה א' הרי הוא בעל מן והורגונו
 הוא סוף חליות השדרה יש מי שקורא נגבחו והכיח המעשה הזה ל'
 ללמדך שכל זמן שמעך ולא יבאת אצתי שמנאכו אותו כפנים הרי ס'
 הוא בעל מום ומותר לחובלו וכן הלכה

ז בעל חמש רגלים או
 שאין לו אלא שלש ושרגליו קלוטות כשל המור והשחול
 והבסול אי זו הוא שחול שנשמטה ירכו ובסול שאהת
 מיריבותיו גבוהה

התוספת הזו או המנדעת שאמר עלין שהוא
 בעל מום ויאכל עלין הוא כשהיה התוספת מו המגדעת לנד ק' ב' ג'
 חכל אם יש לו רגל א' או רגל' הרי היא טריפה גם כן ובסול כגור
 מן כסלים אמרו בסול זה שרגלו א' בפתק הכסל ומה שאמר קלאוה
 ל' ענולנת כדמות רגל החמור ואשי' היתה קרוקה

ח נשבר עצם ידו ועצם רגלו
 אף על פי שאינו נכר מומין אלו סנה אילה כיבנה ו
 והורו לו חכמים ועוד שלשה הוסיף אמרו לו לא ש'
 שמענו אלא אלו את שגלגל עינו עגול כשל אדם ופיו ר'
 דומה לשל חזיר ושניטל רוב המרבר של לשונו ובית
 דין שלא חריהן אמרו הרי אלו מומין

אצט' שאינו ניכר
 ל' אינו ניכר כשהוא עומד אלא כשהוא מהלך אבל כל זמן שלא יהיה
 ניכר אשי' כשעת הילוכו אינו מום וקלפה כבית דין של אחריהם

ט מעשה שהלחי התחתון עורף על העליון ושאר רבן שמעון
 בן גמליאל לחכמים ואמרו לו הרי זה מום און הגדי
 שהיתה כפולה אמרו חכמים בזמן שהיא עצם אחד מום
 דאם אינה עצם אחד אינה פום ר' חנניה בן גמליאל או'
 זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר ושארן בה שלש חוליות
 הרי זה מום

ענין יבש הוא טף א' גולס ח' כמו שכל נולס וכפלו
 מור ממה שכל וכעצם השמים לטהר ומה שאמר וסאין לגב חליות ח'
 מור על זנב של טלח אבל אם היתה של גדי חלית ח' מום ס' טים אינו
 מום והוא דרכי הכל והלכה כר' חניכא בן גמליאל

י ר' הענא בן
 אנטיגנוס אומר את שיכולת בעינו ושנפגם עצם ידו ו
 ועצם רגלו ושנפגם עצמו ש' בפיו עינו אחת גדולה ואח'
 קטנה אונו אחת גדולה ואחת קטנה במראה אבל לא ב'
 במדה ר' יהודה אומר אחת מכיציו גדולה כשתים ב'
 בחברתה ולא הודו לו חכמים

יכולת ידיו וכל זמן שתהא
 יכולת אשי' כל זמן העין מיסה כו שיצר הדי זה מום לרוב הכל ולרעב
 חכמים חפי חזנו ח' כעלה כאר וכל זמן שתה עינו א' גדולה כשל עכל
 והשניה קטנה כשל חזנו אז יהיה מום והלכה כחכמים כלכר

יא ונב
 העגל שאינה מגעת לערקוב אמרו חכמים כל מרבירת
 העגלים כן כל זמן שהן מגדילין הם נמתות לאיוה ע'
 ערקוב אמרו ר' חנניא בן אנטיגנוס אומר לערקוב ש'
 שבאמצע הירך על אלו מומין שוחטין אר' הכבוד ו
 ופסולי המוקדשין נפרין עליהן

מה שכלל הלשון ואמר על
 אלו מומין שוחטין את הכבוד אצט' שאמר בתחלת הפרק על חלו מ'
 מומין היה כרי לכלול עם המומין שלשה שהיו סיני ומה שאמר חכמי'
 זל כל מרבית עגלים כן אחת ואינו מום לפי שגדלים לאחר מחאן

יב אילו שאין שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה ה'
 הורוד והמים שאינן קבועין וחוטיו הפנמיות שנפגמו
 ושנעקרו ובעל גרבו ובעל יכולת ובע' חווית ווקן וחולה
 ומוזום ושנעבדה כו עבירה ושהמית את האדם ו
 וטומטום ואנדרגינו לא במקדש ולא במדינה ר' ישמעאל
 אומר אין מום גדול מזה וחכמים אומרים אינו כבוד יא
 נגזו ונעכר

אין שוחטין במקדש דבר שיש בו מום ענין מכל אלו
 ל' שהוא חסר ואין מקרבין אלא שלם כ' צלית השלמות וכן ל'
 ישחא עליהן במדינה לפי שאינן מומין קבועים ומה שאמר בעל גרב
 ל' הערב הלח אבל היבש הרי הוא מום ועל היבש חמירה תורה מן ג'
 גרב ויכולת ידועה ועל מנת שיסא כהא עבס וחס אין כהם עבס הרי

9
 2
 א

וסכי שמש כבר אמרו שהן שוכלי השמש רל שוכלי השמש והירח
 והכונה בזה שבשעה שרונה להביט אל השמש או לירח או לרכבים
 המאירים ומאונן ומקבץ עשפי עיניו ומקטין אותה ולא יארע זה אלא
 למי שנתרחבה בבת עיניו וירוע שיש בגוף איברים שדומים זה לזה
 כגון העינים והאזנים ובנות העינים וזולתן וכשיהיה בין ואחד לחברו
 שנוי באיזה דבר שיהא אותו שנוי בגוף שיהא כגב עינו אחד שער
 הרבה מאד וכשני מעט מועד או שיהא האחד מהם שחוד והשני לכך
 או יצפו האחת טחורה והשני בעין התכלת או עינו אחת גדולה והשני
 קטנה או אחד משני עשפי לכך והשני שחוד וכן בשאר האברים שהן
 זוגות ושאר השנויות הרי היום והוא כעל מוס' זוגים ויקרא זדים'
 עיניו כעל שנוי בשני הרברים שאינן רחוקין שיהא בהן שנוי וזיך מי
 שעינו דומעות או שכולים קנות עינו תמיד והוא מה שאמרו בירוש
 השם הזה דמעות זולפות' ונכשרו ריבי עינו והוא מי שפלו עניו
 עשפי ועל זה אמר שהוא פסול מפני מראית העין כשישאר מן השער
 שום דבר לבר עקרו' אבל אם לא נשאר דומם לשער כל עקר או שער
 העשפים הרבה מאד ודוחק זה לזה הרי חלו שני מומים גדולים וכן
 אמרו בכריתא הלימו והתימו' ואמרו בתלמוד ללימו דכפשי זונה
 תימו שתמו זיפיה וזיפיה הרי ריבי העין' והפירש שיש בין המומים ש
 שכוללים האדם והבהמו'. בין המומים המיותרים לאדם והמומין ש
 שנאמר להם משן מראית העין הוא זה שכל מי שיש בו מום והמומים
 הכוללין אדם ובהמה אם עבר חלל עבודתו ומי שיש בו מום מן
 המיוחדים לאדם לא חלל עבודתו אבל הוא לוקה ומי שהוא פסול מפני
 מראית העין לא חלל ואינו לוקה ואשי' עבר ועבר

עינו גדולות בשל

עגל או קטנות בשל אוזו גופו גדול מאבריו או קטן
 מאבריו הוטמו גדול מאבריו או קטן מאבריו הצמם
 והצמם איזה הוא צמם שאומו קטנות והצמם שאומו
 דומות לספוג

העולם ביריכו מזה שצריך להיות
 אברי ניפו משוערים בשעור הראוי לשעור ענין נקתם אל קצתם ופעו'
 חוטמו אמר: שהיא כשער אכבע קטן שבידו לפי שחוטמו השנה כ
 באבריו הוא באורך אכבע קטנה של יד וחס היה ארוך מכן או קצר
 מכן הרי זה מוש וכבר נתבאר בספר א' שהם נעשה בחוטם חטוורת
 או שום עויה או השמאת קנהו שהוא מום וסוגו צנר היס והוא הידוע
 בספוג וכבר פרסמו זה פעמים

שפתו העליון עורפת

על התחתונה והתחתונה עורפת על העליונה הרי זה מ
 מום ושניטלו שנו פסול מפע מראית העין
 רדיו שוכבין בשל אשה כרסו צכה טבורו יוצא צפה
 אפילו אהת לימי' דוח קצריה באה עליו המעושבן ובעל
 גבר אין לו ביצים אין לו אלא כרצה אחת זהו כרוח א
 אשך האמור בתורה ר' ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכיו
 ר' עקיבא אומר כל שרוח באשכיו ר חננה כן אנטיגוס
 אומר כל שמראו חשוכים

כריסו נכה

שכטנו גדולה עד שהיא כולטת ורוב בני אדם מקום טבורם רומה
 לבומה בשטח הגוף ויש מהן שטבורן כולט על שטח הגוף דומה ליבלת
 וזהו הנקרא טבורם יוצא והוא מום' ככפה ידוע' ונקרא כן לפי ש
 שמתהפך שלא ברצונו כשעה שהוא פולצ' ורוב קצריה מקרה מחנות
 מרם השחורה כגון הנקראים בלשון ערב ממלכין' ואמרין שגברם
 עליהן הנורה השחורה כל כך עד שפשו פועלות הגוף וכמותו כגון
 ומשפסן הוא מי שחסם הפינים שלג חרוך עד שמגיע לתרכובתו ואין
 הפרש בין שיהיה מלח רוח או ליחה להיות מרות אשך' או שיהיה
 חיס חרוך גדול ואין בו רוח ולא מורכב הכל מום' ובעל גבר על
 משקל ארץ ולשעמים קורא גובר על משקל גבול' והוא מי שהאבר שלו
 חרוך עד שמגיע לתרכובתו וזה חולי מתחלתי האבר וכבר הזכירו
 מליני הרופאים וזכרו אותה' ומה שחמד בכאן אין לו ביצים או אין לו
 אלא אחד או ורובם מפע שאיש מוחי כבהיה' ארנס' ארנס' להויעך

הן הנקראים דלגלים ומה שאמרו חכמים אינו ברור הוא על האכירונג'
 אבל טומטום לרכי הכן הוא קדוש משפיק ויאכל בנימונו לבעלו
 לפי שהמוניח מחברו עינו הראייה נאין הבהן יכול להניחו יוד ב
 בעליו ומה שאמר שבגדה בו עבירה ושהמית את האדם זהו בעד
 א' או על פי הבעלים אבל כשני עדים בני מות הן. ומזה הוא ש
 סריחו יע ואין הלכה כר' ישמעאל

פרק שביעי
 מומין אלו בין קטנים בין
 עוברין פוסלין באדם יותר
 עליהן באדם הבילוי והלפתא והמקבן ושראשו שקוע
 וסקיפס ובעלי' חטוורת ר' יהודה מכשיר וחכמים פ
 פוסלין

כילון בגור מן חבלה והוא מה שאמרו בתלמוד דרישיה
 דמי לחבלה וחבלה קוח' כלי שיש בו נואר ארוך ששואבין בו היין מן
 החבית ועינין הדמיון הזה שיהא חמבע ראשו כולט בגובה למעלה'
 ולפתא: נקור מן לפת והוא שיהא ראשו על נוארו כראש הלפתא על
 העליון טלה והוא מה שאמרו בתלמוד נוארו עומד כאמבע ראשו כזה
 מהבן בור מן המקבית והוא
 שיהא ראשו כמו מקבת ויהא
 קדקדו בגובה למעלה ושראשו
 שקוע הוא שיהא רמות ראשו כ
 כמי שכתן ידו על גובה ראשו
 וכתפט עד שכלטו בדדיו ומי
 שראשו כדמות זה קורין אותו
 בני אדם קובי וסקיפס קוח' ש
 שיהא אחורי ראשו כולט לבר ע
 ערפו כמו שכולטין הנרדן מהקובי וחטוורת שם ידוע באי זה ענין
 שהיא השמטת החליות בין לחטוויין בין לנרדיו מהן שיהיה וכן אבי'
 שלא כשמוטו החלית לא שכולדה מורסה קשה על גבו כרמות חטוורת'
 הרי הוא פסול לרעת חכמים וכן הלכה

הקרח פסול איזה הוא קרח

כל שאין לו שטה של שער מקפת מאון לאון ואם יש לו
 הרי זה כשר אין לו גביעם אין לו אלא גבין אחד והוא
 גבן האמיר בתורה ר' דוסא אומר כל שנבינו שוכבין ר'
 חננה כן אנטיגוס אומר שיש לו שני גבים ושרתי
 שדראות

הקרח ידוע ומה שאמר ואם יש לו כשר על מנת שתהא
 שטה של שער מאחורי הראש מבר העורף ושתהא מחוץ לאון וגבינין
 גבות העין גבינו שורבין הוא שיהא שיער גבינו רב עד שהוא מגיע
 ע' עשפי עינו וענין שני גבין שיהא גבן חלוק כאילו היו שתי גבין ב
 בכל גב. מהן שלשלת קשה ואין ר' דוסא ותנא קמח ור' חנינא כן א'
 אנטגיגוס חולקין אם אלו קומין או אינן קומין רק הכל מודים שהן
 מומין אבל מחלוקתם שאלו גב מומין הוא גבן האמור בתורה

החרום

פסול איזהו חרום החרום שתי עינו באחת שתי עינו ל
 למעלן ושתי עינו למטן עינו אחת למעלן ועינו אחת
 למטן ראה את החרור ואת העליה באחת סכי שמש ו
 מוגדים והצירין שגשרו ריבי עינו פסול מפע מראית ה
 העין

חרום הוא שגובה חוטמו שפל מאד ומה שאמר שתי' כינוי עליון
 בצנין למעלה מן הראוי או למטה מן הראוי על שיהיו סביהן במקום
 הראוי אלא שרואה את החרור ואת העליה כלן כח והוא המענות זה
 והוא מה שאמר שמדבר עם חכירו ואחר אומר ידוואה וזהו ענין ה
 המענות

92
B

עזר תבצר וכו' אמר בשני מעשרות הכתוב מרכיב אחר מעשר בהמה וחד מעשר דבן וכו' מעשר דבן אין מעשרין מן היטן על החדש ולא מן החדש על היטן לפי שכל הינוא העדה שמה כד' אין מעשרי מעשר לכחיתה

ב מעשר בהמה מצטרף במלואו רגל בהמה יועה וכמה היא רגל בהמה רועה ששה עשר מיל היה ע בין או לאו שלשים ושנים מיל אינו מצטרפין היה לו ב באמצע סביא ומעשרן באמצע סביא אומר הירון מ מפסיק למעשר בהמה

מה שאמר אם היו בין שני הערים ל' מיל אין מעטרפין לפי שבכר בכר שלא יהא צירוף ביותר מ' מיל ואם אמר זה להודיענו שאם היה ביניהם עיר שלשה רחוק מטתיה רחוק שום שהוא מנרף שלשתן ואין הלכה כר מחיר

ג הלכות שנתן לו מתנה פטור ממעשר בהמה האחים השותפין שחייבין בקולבון פ פטורין ממעשר בהמה ושחייבין במעשר בהמה פטורין מן הקולבון קנו מתפיהת הבית חייבין ואם לאו פטורין חלקו וחורו ונשתתפו חייבין בקולבון ופטורין ממעשר בהמה

דע לך שהדינים האלו הנזכרים ככאן במעשר הם זכונות לנפיקים שהאח בכבוד ואמר אם אינו ענין לכבוד תנהו ענין למעשר וכלן מפי הקבלה כגון הכהמות הנכונן אין מוניחין מהן עבמה מעשר וכן אם נשתתפו שני שותפים בכהמות כגון שיהיו לזה עשרה ולזה ע

עצמה ומשתתפים יחד לפעמים ולהתעסק בהם לרעותה והכל ביניהן בשוה הרי אלנו העשרים עצמן אינן חייבין במעשר הכלל לכפילתו כ ברשות א' ע' שהולרות משותפים ביניהן בא כן הרי אותן הולרות מ מוניחין מהן מעשר וכן אם לקחו שני השותפים ממנון השותפות ב בהמה מה שגלר אותה בהמה חייב במעשר והוא ענין מה שחזר קנו מתפיהת הבית חייב כל חייבים במעשר בהמה ותפיהת הבית בקרא

הממון המנותק בין האחים קודם שיתלקו ירושת אחיהן ומה שאמר ו ואם לאו פטורים כל שלא כולדו הכהמן הלאו אחר העתק רק כשתתנו בכהמות כמו שאמרנו או ירשו מאביהם בהמה והיא משותפת ביניה

פטורים והקד' זה הדין הוא בקולבון לפי שהממון שכשתתנו בו שני ה השותפים כשיטול זה דברים זה דברים ואחרו שניהם ויערכו חנות ל לכפיתנו מהכל חצי שקל על כל אחד ואחד חייבין בקולבון הנוחיל ו הממון עצמו ענין הכלל אם כשאו ונכתבו בהן ומכרו ולקדו נד' שיהא הממון שדיד' כאלו הוא דבר כולד אחר השותפות וכתנו ממנו חצי שקל או יהיו פטורים מן הקולבון וכן מה שירשו בעצמן לפי שחין ש שום חחד מהן מכיר חלקו הרי הן פטורים בו מן הקולבון הפך מה ש שחייב במעשר בהמה ועל פי העקרים האלו אמר חילו חורו ונשתתפו חייבין בקולבון ופטורים ממעשר בהמה ענין המאמר הזה שהחמים

או השותפים שאמרנו שהן חייבין במעשר בהמה על מה שנוכר בר ברשתן כשמחלקים הממון והשותפות וחורו ונשתתפו בו ש כמו שהיו הרי הקד' אעת חזרתן קודם שיתפיה הממון חייבים בקולבון ופטורים ממעשר בהמה על חנות שהיה עד שילדו כשתתנו ואלו יהיו חייבים על הנולד כשנותה זהו פי ההלכה הזאת בדיוק ונמר הענין וקבר פרשנו אותה בתחלת שקלים ותחלת מולין כפי הדין למקום ה ההוא וככאן השלמנו עניניה כראוי למקום הזה גם כן

ד הכל נכנס לדיר להתעשר חוץ מן הכלאים ויוצא דופן ומהוהר זמן ויתים איוהו יתום כל שמתה אמו או שנשחטה ר יהושע אומר אפילו נשחטה אמו והשלה קיים אין זה יתום

מה שאמר הכל ואפילו נכנס ונכנס ומוקדה וכעבד ומחיר ואתהן נאומטו ואנדרונינום לפי שכל חלו אינם חקורים הלכה לדבר שחוק דהיינו ל לבעל מוס' ומעשר בהמה הוחיל ומין חוששין בו למח' שנאמר לא י יבקר בין טוב לרע לפיכך חין חוששין בו לכל חלו והוחי' מכללן כ כלאים ומחוסר זמן וכי' כפי מה שעלה בדינו מספר' והוא מה שכת' שור או כשכ פרט לכלאים או עו פרט לדרמה ידנה לומר שתלד דומה

מה שאמר הכל ואפילו נכנס ונכנס ומוקדה וכעבד ומחיר ואתהן נאומטו ואנדרונינום לפי שכל חלו אינם חקורים הלכה לדבר שחוק דהיינו ל לבעל מוס' ומעשר בהמה הוחיל ומין חוששין בו למח' שנאמר לא י יבקר בין טוב לרע לפיכך חין חוששין בו לכל חלו והוחי' מכללן כ כלאים ומחוסר זמן וכי' כפי מה שעלה בדינו מספר' והוא מה שכת' שור או כשכ פרט לכלאים או עו פרט לדרמה ידנה לומר שתלד דומה

מה שאמר הכל ואפילו נכנס ונכנס ומוקדה וכעבד ומחיר ואתהן נאומטו ואנדרונינום לפי שכל חלו אינם חקורים הלכה לדבר שחוק דהיינו ל לבעל מוס' ומעשר בהמה הוחיל ומין חוששין בו למח' שנאמר לא י יבקר בין טוב לרע לפיכך חין חוששין בו לכל חלו והוחי' מכללן כ כלאים ומחוסר זמן וכי' כפי מה שעלה בדינו מספר' והוא מה שכת' שור או כשכ פרט לכלאים או עו פרט לדרמה ידנה לומר שתלד דומה

מה שאמר הכל ואפילו נכנס ונכנס ומוקדה וכעבד ומחיר ואתהן נאומטו ואנדרונינום לפי שכל חלו אינם חקורים הלכה לדבר שחוק דהיינו ל לבעל מוס' ומעשר בהמה הוחיל ומין חוששין בו למח' שנאמר לא י יבקר בין טוב לרע לפיכך חין חוששין בו לכל חלו והוחי' מכללן כ כלאים ומחוסר זמן וכי' כפי מה שעלה בדינו מספר' והוא מה שכת' שור או כשכ פרט לכלאים או עו פרט לדרמה ידנה לומר שתלד דומה

מה שאמר הכל ואפילו נכנס ונכנס ומוקדה וכעבד ומחיר ואתהן נאומטו ואנדרונינום לפי שכל חלו אינם חקורים הלכה לדבר שחוק דהיינו ל לבעל מוס' ומעשר בהמה הוחיל ומין חוששין בו למח' שנאמר לא י יבקר בין טוב לרע לפיכך חין חוששין בו לכל חלו והוחי' מכללן כ כלאים ומחוסר זמן וכי' כפי מה שעלה בדינו מספר' והוא מה שכת' שור או כשכ פרט לכלאים או עו פרט לדרמה ידנה לומר שתלד דומה

יב הכבוד נוטל פי שנים בגבסי האב ואינו נוטל פי שנים בגבסי האב ואינו נוטל פי שנים כ כשכח ולא בראוי בכמותו ולא האשה בכתיבתה ולא הבנות במוותיהן ולא היבם וכלן אין נוטלין בשבח ו ולא בראוי בכמותו

כבר בארנו כי במו' שהיבם הקד' בכור ועל היבם באמר והיה הכבוד אחר תלד וכאמרנו בתפיע' מכ מעשר' שכבוד אינו נוטל בראוי כמנוחוק אלא בדבר הנמנה בעין בינם המיתה שכלל אשר ימנאלו ולפיכך חין היבם נוטל בשבח ש שהשכיחם כפי' אחר מיתת אחיו חלל חם היה דינ' דין הראוי שהיה משותף לכל האחים וכן החמה לא תבכה כתובתה מושבח שהשכיחו הבכ' אחר מיתת בעלה ואין הבנות נוטלו מזונות אחר מיתת אחיהן ואלו הן מקולי כתובתה ומה שמור ושמה חין כעלין משבח אפילו היה העבד דלתי ממילא כגון ש' אינו פירות ענין והכשילנו והדומה לזה ומה שמור ושמה גם כן נלח בראוי כמנוחוק כגון שימות האב ואחר כך ימות אחי האב שמוך למיתתו הרי הבנים יורשים אחיהם ואם אחיהם יורש יורש על הרעית שהכבוד נוטל פי שנים ככפי' אחי' אחי' לפי שהיה רחמי לחביו ונמחמת אחיו הוא יורש והרי הנכסים כלם מניין בח' ל להאמינו שחיינו נוטל פי שנים אלא בכפי' אחיו כלכד הנוחיל ולא כ כפ' זר וקנו אלא אחר פטירת אחיו וכן יבם נא' זה וכן וכל זה פ' הדין ויחול

התקנה הוא שנה כפי התקנה הראשונה כל כתובת חסה ומזון הכנו' לא יהא חלל מן הקדוקים בארנו בכתובות שהמעשה בדינו הינם ל לבנות הכתובה ולהנתיב' הכללות מן המעטלין ולפיכך נוטלות מן השבח ומן הקד' ^{אלו חלקי}

יג אלו שאינן חורין ביוכל הכבור והחורש את אשתו והמיבם את אשת אהיו והמתנה כ' בריר' מאר וחבמי' אטורים מתנה בכבר ר' אלעזר אומר בלין חורין ביוכל ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף החורש את אשתו י חוזר לכע משפחה וינבה להם מן הדמים

חכמים חומרי' שחלק הכבורה יורשה היא לפי שהוקד לפעוט ויבם בכור קרי' רח' א' והכעל יורש ח' ח אשתו מחמורית' ולפיכך חין הדברים האלו חוזרים ביוכל נר' אלעזר אומר חלק בכורה מתנה הוא שכל לתת לו פי שנים ולא כחמר לה רש לו ויבם כיוון כבוד וירשתה כ' על לשאתו דרכו ולפיכך חוזרים ה הדברים ביוכל זר יוחנן בן ברוקה דעתו כדעת החכמים ומה שהוח א חומר בכאן חינו חלל כמי שירש מאשתו אחות קבר שהוא פנס' מש משפחה להנתיב' א' מידם ור' ע' חוזרת להן אחות קבריה ומתבי' לו דמי שניה ומכילן לו מכלל דמיה דמי הקבר שקב' בו ח' אשתו לפי שהיא חייב בקבורתה וכו' ענין יבם להן מן הדמים והלכה שפ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

יד אלו שאינן חורין ביוכל הכבור והחורש את אשתו והמיבם את אשת אהיו והמתנה כ' בריר' מאר וחבמי' אטורים מתנה בכבר ר' אלעזר אומר בלין חורין ביוכל ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף החורש את אשתו י חוזר לכע משפחה וינבה להם מן הדמים

חכמים חומרי' שחלק הכבורה יורשה היא לפי שהוקד לפעוט ויבם בכור קרי' רח' א' והכעל יורש ח' ח אשתו מחמורית' ולפיכך חין הדברים האלו חוזרים ביוכל נר' אלעזר אומר חלק בכורה מתנה הוא שכל לתת לו פי שנים ולא כחמר לה רש לו ויבם כיוון כבוד וירשתה כ' על לשאתו דרכו ולפיכך חוזרים ה הדברים ביוכל זר יוחנן בן ברוקה דעתו כדעת החכמים ומה שהוח א חומר בכאן חינו חלל כמי שירש מאשתו אחות קבר שהוא פנס' מש משפחה להנתיב' א' מידם ור' ע' חוזרת להן אחות קבריה ומתבי' לו דמי שניה ומכילן לו מכלל דמיה דמי הקבר שקב' בו ח' אשתו לפי שהיא חייב בקבורתה וכו' ענין יבם להן מן הדמים והלכה שפ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

טו מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוצה לארץ כפע הבית ושלא בפע הבית כחולין אכל לא במקדשין ונוהג בבקר ובצאן ואינו מ מתעשרין מזה על זה בכבשים ובעוים ומתעשרין מזה על זה בחרש ובישן ואינו מתעשרין מזה על זה שהיה ב ב'ין מה אם החדש והישן שאינן כלאים זה כזה אין מ מת עשרין מזה על זה הכבשים והעוים שהם כלאים זה כזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה תלמוד לומר דצאן כל משטע צאן אחד

כבר בארנו פעמים רבות שמעשר בהמה נקדיבים מ' זמן חלבו ודמו ואוכלין אותה הבעלים כירושלים ואם חרע בו מוס' יוכל בעומותה בכל מקום ומה שאמר בכאן ח' כ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

טז מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוצה לארץ כפע הבית ושלא בפע הבית כחולין אכל לא במקדשין ונוהג בבקר ובצאן ואינו מ מתעשרין מזה על זה בכבשים ובעוים ומתעשרין מזה על זה בחרש ובישן ואינו מתעשרין מזה על זה שהיה ב ב'ין מה אם החדש והישן שאינן כלאים זה כזה אין מ מת עשרין מזה על זה הכבשים והעוים שהם כלאים זה כזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה תלמוד לומר דצאן כל משטע צאן אחד

כבר בארנו פעמים רבות שמעשר בהמה נקדיבים מ' זמן חלבו ודמו ואוכלין אותה הבעלים כירושלים ואם חרע בו מוס' יוכל בעומותה בכל מקום ומה שאמר בכאן ח' כ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

יז מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוצה לארץ כפע הבית ושלא בפע הבית כחולין אכל לא במקדשין ונוהג בבקר ובצאן ואינו מ מתעשרין מזה על זה בכבשים ובעוים ומתעשרין מזה על זה בחרש ובישן ואינו מתעשרין מזה על זה שהיה ב ב'ין מה אם החדש והישן שאינן כלאים זה כזה אין מ מת עשרין מזה על זה הכבשים והעוים שהם כלאים זה כזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה תלמוד לומר דצאן כל משטע צאן אחד

כבר בארנו פעמים רבות שמעשר בהמה נקדיבים מ' זמן חלבו ודמו ואוכלין אותה הבעלים כירושלים ואם חרע בו מוס' יוכל בעומותה בכל מקום ומה שאמר בכאן ח' כ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

יח מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוצה לארץ כפע הבית ושלא בפע הבית כחולין אכל לא במקדשין ונוהג בבקר ובצאן ואינו מ מתעשרין מזה על זה בכבשים ובעוים ומתעשרין מזה על זה בחרש ובישן ואינו מתעשרין מזה על זה שהיה ב ב'ין מה אם החדש והישן שאינן כלאים זה כזה אין מ מת עשרין מזה על זה הכבשים והעוים שהם כלאים זה כזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה תלמוד לומר דצאן כל משטע צאן אחד

כבר בארנו פעמים רבות שמעשר בהמה נקדיבים מ' זמן חלבו ודמו ואוכלין אותה הבעלים כירושלים ואם חרע בו מוס' יוכל בעומותה בכל מקום ומה שאמר בכאן ח' כ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

כבר בארנו פעמים רבות שמעשר בהמה נקדיבים מ' זמן חלבו ודמו ואוכלין אותה הבעלים כירושלים ואם חרע בו מוס' יוכל בעומותה בכל מקום ומה שאמר בכאן ח' כ' ^{אם חסד יחייב שיהא חייב עשו נר' יוחנן בן ברוקה}

למין אחר כי יולד טרם ליוצא דופן והיה שבעה ימים פרט למחוסר זמן תחת אמו פירו ליתום והצדק הזה כאמר בקדשים ולמדנו ממנו מעשר בהמה כבזירה שיה לבי שכ בכאן תחת אמו וצאמר בוועשר תחת השבת מאחרונם כן ערשיה חיכו וכבס לריר להתעשר לבי שכ במעשר כל אשר יעבור תחת השבת פירו לטריפה שאינה עוברת ל לבי שהיא חולה ואין להלכה כר' יהושע

ה שלש גרנות למעשר בהמה כפרם המסח בפרם העצרת בפרם החג דבריר עקיבא בן עזאי אומר בעשרים ותשעה באדר באהר בסיון כ בעשרים ותשעה באב ר' אלעזר ור' שמעון אומר באחד בנסן באחד בסיון בעשרים ותשעה באול ולמה אמרו בעשרים ותשעה באול ולא אמרו באחד בתשרי ספג שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לפיכך ה הקדיתוהו בעשרים ותשעה באול ו ר' מאיר אומר באחד באול ראש השנה למעשר בחמה בן עזאי אומר האלו ליון מתעשרין בפע עצמן

מה שהיא קורא לפרקים האלו גרנות הוא דרך רומיאל לבי שהבסמה הנולדת בסכה זו שהיא דומה לרבר הנמוח בסכה זו הואיל והגיעה לפרק הזה הרי היא כתבואה שהגיעה לבין סנטבלה למעשר ואין לחלוק ממנה עד שיביאמו המעשרות גב' אם הגיע זמן זה אינו ונותר ולא להקמה ולא למוכרה עד שתתעשר ופרם הוא הפרק וזמנו סו' יום"ל כל פרק מהג' פרקים ויחרו הזמניה האלה במעשר בהמה כר' שתהא בהמה מצויה לעולי רגלים שאין ב' כ'כ'ן לכני ארס למכור קודם שיביא המעשר ארבעי' שאינ' מותר וחינו אהרן אלף בהגיע הפרק כמו שזכרנו מדרבנן בא-ב-ב ולפי ששמענו בן עזאי דברי התנאים ומחלוקת ר' במדע אלול אם הוא מוסף הגרן והכ' כמו שאמר ר' אלעזר ור' שמעון עו' מן חלול השלישי כמו שמצדד' מ' מאיר אמר דרך ההלכה שיניא מעשר מכל הנולדים בחלול חסני ע' עולי רגלי והלכה כר' עקיבא

ז כל הנולדין מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באול הרי אלו מצטרפין המשה לפע ראש השנה והמשה לאחד ראש השנה אינן מצטרפין המשה לפע הגרן והמשה לאחר הגרן הרי אלו מצטרפין אם ב בן למה נאמר שלש גרנות למעשר בהמה שער שלא ה הגיע הגרן מותר למכור ולשחוט הגיע הגרן לא ישחוט ואם שחט פטור

ח כל זה מכואר ומה שאמר פטור כרי שלא תחשוב שחלה עליו קדושה ואינו מוקד לשחוטו ואם שחטו תהא שחטתו פסולה לפיכך דבר בשחטתו ולא דבר במכירה הואיל והוא דבר מכואר שהוא פטור

ה כיצד מעשרן בונסן לריר ועושה להן פתח קטן כרי שלא יהיו שנים יכולין ליצאת כאחת ומנס בשבט אחר שנים שלשה ארבעה חמשה ששה שבעה שמונה תשעה והיוצא עשרי סוקרו בסקרה ואומר הרי זה מעשר לא סקרו בסקרה ולא מנס בש שבט או שמנס רבוצים או עומדי הרי אלו מעשרי היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעש' ר' יוסי בר' יהודה אומר הרי זה מעשר קפץ סן המגוי לתוכן הרי אלו פטורין מן המעשר אין לתוכן כולן ירעו ער שיהאבו ויאבלו במזמן לבעלין

דיר הוא מקום המוקף שמכניסין בו הנאן והכקר בשעת המעשר ולבעמיה יקא מוקף בניין או קניסו וכוונא בו וסיקרא שם ידוע לבע ארוס שקנין בלעז פיריה שבענה וכבר נכתב בתוספתא שם יותר ממניין בהמנות פחות מיד כ בתוך הדי' מניחין וכן מ' מעשרין לנסח בהאם שמניחין אותן עם

האחרות וחייב להכניס הכל לריר בהכרח ומה שיותר ישאר לשנה ה הבאה אחר כך אמר אם קפץ א' מן המכונין וכן שכמנו בשעת יציאתן מן הדיר לתוך הטלחים שבדיר שלא כמת עדיין הרי הן פטורין לל ש שאינן חייבין כל מה שבדיר מעשר לבי שכל א' מהן קפץ אם הוא מ מכוני שאינו חייב במעשר לבי שאינו כמנה שתי פטורי' או אם מן הקאן שבדיר שחייב במעשר והעקר בידינו כמו שכתבאר במניעתה כל ס שיקא' לאו בני עשורי' ניכסו ומה שאמר מן המעשרין לל מן הטלחי' שהיו מעשרין אם קפץ מהן אפי' א' לתוך הדיר שכלן ירעו עד שי שיתאבו ויאכלו בנימוחן לבעלים והוא מן שהורג ב בתיקון מה שאמר מעשרין מלי מעשרין עשירי ואין להלכה כר' י יוסי בר' יהודה

ט יצאו שנים כאחת מונה אותן שנים מנין אחד התשיעי ועשרי מקולקלין יצאו תשיעי ועשרי כאחת תשיעי ועשרי מקולקלין קדם לתשיעי עשרי ולעשרי תשיעי ולאחד עשר עשרי שלשתן מקודשין התשיעי נאכל כמומו והעשרי מעשר ואחד עשר קרב שלמים ועושה תמורה דבריר' מאיר אמר ר' יהוד' וכי יש תמור עושה תמורה אמרו משום ר' מאיר אלו היה תמורה לא היה קרב קרא לתשיעי עשרי ולעשרית עשרי ולאחד עשר עשרי אין אחד עשר מקודש זה ה הבל' כל שלא נעקר שם עשרי ממנו אין אחד עשר ב מקודש

אומר שאם יצאו שנים ראשונים מן הדיר מונה אותן כל' ב' ב' ויהיה הזוג העשרי מעשר וכן אפי' ח מנאן בג' אנדר' ד' יהא הכלל העשרי מעשר ואם לא מכאן ב' ב' אלא השכים שיצאו ראשונה י' יוצא השלישי ואמר עליו בני לבי שהוא יו יוצא בפעם השניה הרי הוא קולך ומנחה בן ויהיה תשיעי נע ועשירי במנינו מקולקלין לבי שמי שאמר עליו תשיעי הוא עשרי ע על האמת לבי ששכים יצאו ראשונה ומה שאמר עליו עשרי הוא יא' ו וכבר באר שאם אמר על הוא י' שקדושה חלה עליו וכן אם יצא תשיעי ועשרי באו ואמר עליהן עשרי הרי שניהן מקולקלין וענין מקולקלין אינן קרבי' ואינן כאכלין אלא עומדים עד שיפול בהן מנס ויאכלו ב בנימוחן לבעלי' ודע שאם יצא תשיעי ועשרי יחד ואמר עליהן תשיעי או אמר עליהן עשרי אז אם יצא העשרי והוא ואמר על שניהם ביחד עשרי או אמר עליהן יא' הרי הן בכל הדרכים האלו שניהן מקודשם ויאכלו בנימוחן לבעלים לבי שמה שאמר בהלכה הזאת לעשירי וליא' עשרי אין יא' מקודש אינו אלא בזה אחר זה לבי שמאחר שקרא ה העשרי על האמת עשרי בפני עצמו אחר כך יצא היא' וקראו עשרי אינו מקודש יא' ונשי' שלא נעקר שם עשרי ממנו אבל אם יצא' ש שנישן בבת א' שניהן מקודשים ומה שאמר זה הכלל כל שלא נעקר שם עשרי ממנו לא תניי יצא עשרי לברני לבי שמאחר שיצא לברני ארבעי' שלא קראו עשרי וחזר וקרא היא' עשרי לא נתקדש היא' לבי שהעשרי מחלין נתקדש ארבעי' שלא קראו ומפסע המסכה יתבאר לך שאינו מתקדש באענות במעשר אלא הסמוך לעשרי לבינו ולאחריו כמו שנתן דמיון לבי שכן בא בקבלה אבל אם קרא השמיני ומה ש שלפניו או היב' ומה שלאחריו קדש אינו קדוש ר' יהודה אומר ששענות מעשר דינו ודין התמורה א' ומחמת התמורה מתקדש ולפיכך הלך ו ואמר וכי יש תמורה עושה תמורה כמו שיתבאר בתמורה ורעית' מאיד שתמורת מעשר נעשר מתה ולפיכך אמר לבי דעתו אלו היה תמורה לא היה קרב וכל זה אם היה הטובה הזה בעל ה' אבל אם עשה ארס שליח להפריש לו מעשר בהמה נטעה בשום דבר מהדברים האלו אינו מתקדש אותו שטעם בו לבי שהוא אומר לשלוחו לא איבעי' לך למיטעיה והלכה כר' יהודה בהמה ש שאמר אינו עושה תמורה

דבר מהדברים האלו אינו מתקדש אותו שטעם בו לבי שהוא אומר לשלוחו לא איבעי' לך למיטעיה והלכה כר' יהודה בהמה ש שאמר אינו עושה תמורה

ס' לך לה מסכת בכורות כריך החמץ דכיינן אמת

94 ב

משבר שם המקום שמכינון לחמה שתלך עליו נזה
 מה שאמרנו נהנים בשערה על מנת שתאמר בשורה בחיים תנו שער
 לפלוגתי לכה שהוא מונבל ממנה וכאילו אמרה לתת שום דבר ממנה ש
 טיש לה אבל אם נהרגה ולא אמרה כלום שערה הסור בהנחה וכן כל
 בהמה שתהרג במיתת בה קרי זו היא אסורה בהנחה כשור הנסקל

הבל בעריבין וגערבין נודרין ונדרים בהגוס
 וליום וישראל נשים וערבים טומטום ו
 ואנדרגינזום נודרין וגערבין ומעריבין אבל לא גערבין
 שאינו גערך אלא זכר ודאי ונקבה ודאית ב חרש
 שוטף וקטן נדרין וגערבין אבל לו נודרין ולא מעריבין
 מפע שאין בהם רעת פחות מכך חרש נדר אבל לא גער

פרק שני איך בעריבין פחות מסלע ולא יתר על
 חמשים סלע כיצד נתן סלע והעשיר
 אינו נותן כלום פחות מסלע והעשיר נותן חמשים סלע
 היה בידיו חמש סלעים ר מאיר אומר אינו נותן אלא א
 אחת וחכמים אומרים נותן את כולם ב אין
 בעריבין פחות מסלע ולא יתר על חמשים סלע אין פ
 פתח בטועה פחות משבעה ולא יתר על שבעה עשר א
 אין בנזעים פחות משבוע אחר ולא יתר על שלשה ש
 שבעות

הערך הוא שיאמר ערבי עלי או ערך פלוגתי עלי כמים לחותו פלוג ערך
 וכו' ידעת שהתורה פסקה מוכן חרש ועד בן השנים ערך הזכר ה'
 שקלים וערך הנקבה ב שקלים ומה ועד כ' שנה ערך הזכר כ שקלים
 ועד הנקבה י שקלים ומכ' ועד מ' שנה ערך הזכר כ שקלים ועד ה'
 הקטנה כ שקלים ומכ' ועד מ' שנה ערך הזכר כ שקלים ועד ה'
 והנקבה י שקלים ולכן השערים חזן מוכסין עליהן ואין משבחין כ
 בענין הכערך אלא לשכר בלבד והכר הוא שיאמר דמי עלי או דמי
 פלוגתי הרי זה נוטל מה שאנו איתנו הכר כאלו הוא עבד נמכר ב
 בשוק ומס שאמר הכל מעריבין ואשי לא הגיע לבק אלא סמוך לפ
 לפרקו ואפנה שאמר רחמנא היט כי פליא נדר כשיהא סמוך לשיקו
 איש קריבין כזה לענין ערבים ומה שאמר בש כן בערבים ואשי היה מי
 מונדעו כח כחכלו אכריו ומה שאמר גם כן הכל נדרים ואשי פחות
 מכן חרש כיון שהבאר אחרי כן והוא איל ולמנו מה שאמר הכל ת
 תועלת בערך ונוערך ויכרד כמו שבארנו או גם כן הכל נודרים ו
 ואפני שלה כ' להודיענו עו שום תועלת ואמרנו בהנים ליום כרי ט
 טלח תהשו שובין חייבין כבעריבין האיל ואיך חייבין בפדיו הכן שב'
 נדריו מכן חרש תציה בערך שמה נאמר כל שיאנו כפריו הכן
 ישנו בערבים הודיענו שאין הדבר כן לפי שאים סתוב בערסה היו זה
 איש שיהיה

כבר ידעת מדברי תורה שגדול שעריבין כ' סלעים ופחות
 טבה ג' סלעים והלמי סידו משנת לתת איתנו ערך סתחייב אבל
 אם היה עני זה שהערך פוסקין ו כאשר תשיבדו טכ וחס מק הנה
 מערך נגד אכל חזן פוסקין על שום אדם בערך פחות משקל ואשי ה'
 היה הערך שחייב גדול שבעריבין והוא חמשים והשיגה ידו אחר כך ט
 טוב אינו חייב לשלם כל עקר אבל אם נתן פדיו מסלע הרי הוא כחילו
 לא נתן כלום נהרצד כשאר עולי יתחייב ולפיכך אם השיגה ידו נתן
 הערך שהיה עליו משלם ולפי ספתות מסלע בערבים אינו פטור מירשך
 אם כן רצה התנא להעמיד לנו סתם על דעת חכמים פהם אומרים כותן
 את כלם ואשי הוא עני ואין לו זולתה האיל והוא חייב בהן גוכן א
 אותנו ממנו לפיכך אחר שאין בעריבין פחות מסלע ולא יתר על חמשי
 כדי טלח תתסוב שמי שאין ידו משנת לכל הערך העיקר שעליו אלא
 שהוא משיב ומקנתו גוכין ממנו סלע בלבד הודיעך שבגכין ממנו כל
 מה שקנו משנת בגון טיש עליו ערך דרך משל חמשים והיו כלל כה
 ככבין סלעין ממנו האשי אחר כך התחיל בענינים הדנווין לענין זה
 וחמר חזן פתח בטועה וכו' והלכה זו נריך להקדים בה עקדים שכתב
 זכרנו קנתה במעבת כיה ופסחין ועוד ופסחין כל עקדים במעבת
 כרה ועתה טמע מה שנריך מהם במקום הזה והוא שהחטה כשתרא'
 דם הרי היא טמאה ז ימים ואין הפרש בין שראתה דם יום או יום
 ימים תקדא כרה ואם ראתה הדם בלא עת כרתה אל אחר ז ימים היא
 כרה זכא נחא דאת יום או יום כ' תקרא ובה ק' כה או שזמרת יום כ'
 כגר יום ואינה קיימת בקרבן זיבות ונאם תקדבן זיבות והזמן
 הזמן שבו כ' ימות לכרות תקדא זכה גדולה נחייב בקרבן זיבות והזמן
 שיש בין כרות לכרות למיטע הוא יום ונאם הכלה והוא מה שאמר'
 יום ימים שבו כ' ימות לכרות כלשה למשה מסי' לפיכך כל דם שהחטה
 רואה כל לז' ימים שקבעה לה נוסת והוא עת כרתה הוא דם נדה וכל
 מה שהיא רואה תקדא היא יום שאחרי הז' הוא דם זיבה ומה שהיא רוא'
 כיום י' ומה שאחריי הוא דם כרה שקדא זמן כרה כל נוסת שבייה ה
 הנה הפבאר שמתחלת יום רחשן מן הכרות עד הכרות השני יום יום
 לם פחות מכן והרי זה עקר א' זכר אונת והעקר האחר שכל
 חטה שנוטר בה שהק חס היא זכה גדולה חס לא שהיא מביאה קרבן
 זיבות ואינו נאכל ועקר אחר שהחטה שאנו מסופקים בעת כרתה כ
 כל זמן שעמדה אחר שפסק הדם ז ימים טהורה הרי היא מותרת ל'
 לבעלה ולהתעסק בתרומה שאשי היתה זכה חכה עמדה ז ימים כ'
 בזיבוס ופתח בקרא חזן והאשה שישמרת אחר שפסק הדם ואז
 ע' שתבא ונסת שכיה רל זמן כרה הידוע אחר שהאשה הטועה רל טעעת'
 בעת כרתה ולא ירעה בחי זמן כרה היא וראת דם והיא אינה יודעת א'
 אם בעת הזו שראתה בו הדם עת כרה הוא כרי שיהא דם נדה או כ'
 בלא עת כרתה ראתה הדם והוא רל זיבות קרי זו משנה זמן הפ
 השתה כפי שני מספר הימים שראת בהן דם והוא הלקוח כפי מה
 שחלקוהו בכרייתא כשהיא אומרת יום א ראותי דם בלבד אנו אומרי'
 שמה הוא תחלת דם כרה וכשאר עליה מן התקופה טיש בין כרה לכרה
 יו יום נ' ימים משארית הנדה ויא' יום שבו כרה נדה כמו שבארנו
 קרי האשה האתפתחה יום יו' ככנה עשר

ג הנכרי ר' מאיר אומר גערך אבל לא מעריך ר'
יהורה אומר מעריך אבל לא גערך זהו זה טורי שנודרין
וגרין

אמר רחמנא בתחלת פרשה ערבים דבר אל בני ישראל א'
 איש כי פליא ומה שאמר בני ישראל למעטגים ומה שאמר איש הוא
 רכני חי זה איש שיהיה ואשי גוים שהכל מורים שהגוים לענין ערבים
 בתרבו מזר א' ותתעבנו מנר אחר ר' מאיר אומר נערך ריבה ט
 שהרי ריבה בערבים יתר מן המעריבים שהרי פרט טועה וקטן עב
 בעריבין ולא מעריבין ורי יהודה אומר מעריך ריבה שהרי ריבה כמ
 במעריבין יתר מן הנערבין טעמה טעמה ואנדרוגימס מעריבין ג
 ולא נערבין והלכה כל יקורה ימי ודעשה טעמה ודעשה או דעשה
 ויהי והלכה יקורה דעשה ויהי ככלן תחמוטתה כלל ממי שבעד ליעת
 כדעשה ישראל ה' ועשה יקורה הנוסס והיוצא להרג לא נדר
 ולא גערך ר' חנניא בן עקיבא אומר גערך מפע שרמו
 קצובים אבל אינו נדר מפע שאין דמו קצובין ר' יוסא
 אומר נדר ומעריך ומקדש ואם הויק חייב בתשלומין
 גוסס
 יונס והוא שקול גרונו כשמע בשעת המיתה והיוצא ליתר רל מיתה
 כ' שהוא עני ושאינו תלוי ברכווינו אלא התורה ממתה אונתו אבל
 אם היה יוצא להרג במות המלך מעריך ונערך לרברי הכל שלטעמי'
 חוזר המלך ברובו ומתלקת ר' יוסי ותבא קמא בו אם הויק שר' יוסי
 אומר כ' ול' ממונו כנגד מה שהויק לפ שאחר שדיו תורה שמי ט
 שהויק יסלם הרי זה מלוה הכתובה כשטר וגובה מן היורשין ותבא ק
 קמא כשטר מלוה הכתובה כתורה לא ככתובה כשטר דמיא ואינו נג'
 ב' ל' מן היורשין והלכה קתבא קמא ועל זה לדעת האומר מלוה על
 כ' ז' מלוה מן היורשין וכבר ידעת ששק הקלטה הנה ט
 הוצענה כירכו היום שמלכה על פה גובה מן היורשין ולפי זה אם
 הויק כועלין כנגד הנוק מעובנו
ה
האשה שהיא יוצא להרג אין
טבתעין לה ער שתלך יטבה על המשבר ממתיעין לה
ער שתלך האשה שנהרגה נהגין בשער בהמה שנהרג
אסורה בהמה

a
s
A

הוא שמ' יצטרך חבור כפטי עצמו וכבר חסר זולתו כי בהסדר בזה ה
הענין וזולתו במין הזה מאל שחין כינו וכן החבורי שחברו במזרח
בענייני העבוד דומיית בשום נד וכבר כתבתי בענין אלהן הח
החבורי מה שהיא מספיק אבל זכרנו בבאן בזה דבר מועט כפי זה
בנות החבור ומה שחמיר לא נראה באורו בתלמוד שיענינו שלא כדל'
להן כפי העקרית סביריהן שראוי להיות מעובדים מהן יותר מח' ח
חדשים ושתי הלחם ולחם הפנים כבר ביארנו זה בית מומנות וקטן
כמול כתבאר גם כן ביט' משבת

ד אין פוחתין מעשרים ואחת
תקיעה במקדש ולא מוסיפין על ארבעים ושמונה משע
בבלין ולא מוסיפין על ששה משני הלולין ולא מוסיפין
על שבע עשר ובשנים עשרים בשנה החליל מכה לפע
המובח בשהיטת פסח ראשון בשחיטת פסח שני וביום
טוב ראשון של פסח וביום טוב של עצרת ובשנת
ימי החג ולא היה מכה באכוב של נחש אלא באכוב של
קנה מפע שקולו ערב ולא היה מחליק לא באכוב יחודי
מפע שהוא מחליק יפה

ה ככל כלי כדמות צואר ויש לנו יתרים
ומנכין בו נחליל הוא כלי מפורסם אבל הכל בקרא בערב מומארי ו
נאכוב הוא קנה של חליל דל הקנה הרק שבראש נאכוב של קנה הוא
הקנה הקטן שבראש חליל נאכוב יחודי דל שיש לו נקב או נמחליק ה
הוא המור המצוי המצוי מעין הענין המצוי קוד' שיתחיל המור
לשורר שבעין בעין הנכל בקרא בערבי אל תוסיף כן פרשוהו לנו
תמיד אבל מה שיעלה בידיו מן התלמוד שאכוב נחליל דבר א' זק
החליל הנזכר בבאן הוא חליל של קרבן שדומה את הכתוב אבל חליל
של בית השואב אינו דומה לא שכתוב לא כינו בשם פ' הכה
שם ביארנו מקמי שיעת' ע' כן

ו עבדי הבהנם היו דבריר מאיר ר' יוסי אומר משפחות
בית הפגרי ובית צפרייה ומאמאים היו משיאין לכהנה
ר' זעריא בין אנטיגנוס ואמר ולוים היו

ז ר' מאיר מתיר להני'
עבדים לפי שגא' אומר אין מעלין מן הדוכן לא לחוסי ולא למעשר'
ר' יוסי אומר לא יהיו עבדים לפי שמעלין מן הדוכן לחוסי ור' חכמי'
אומר מעלין ארבע למעשרות ולפיכך לא יהיו אלא לויס והכל מנודים
שהשיר אין אומר חות' אלא לויס ואין מחלוק אלא במעבדים על השיר
לפי שערך שיריה בפה ואמר רחמנ' כלני ושרת בשם ה' אלדני חזנה
שרות שהוא בשם ה' הני אומר זו שירה והלכה כר' יוסי

ח אין פוחתין משש'
טלאי המבוקרין כלשכת הטלאי כדי לשבת ולשע ימים
טובים של ראש השנה ומוסיפין עד לעולם משתי הצו
הצוצרות ומוסיפין עד לעולם מתשעה כגורו ומוסיפין
עד לעולם והצלצל לכר

ט המסכה הזאת היא לכך לצ' בדועתו שהתמי'
צריך שיהא מוכן קודם שחיתתו ד' ימים ולמדנו זה מפסח מצרים ש'
שהיתה משיבתו מכעור ושחיתתו ביד לפי שכ' כפסח מוועדו ונאמ'
בתמיד השמרו לחק' י' לי כמו ע' ופי' מכוקר' דל שפיקו חותן' ופי'
ד' שפשו כמו מין להביא חותן' לשחיטה ומה שאמר כדי לשבת ול' ימים
טובים אין דעתו לומר ג' טלאי' צריך לשבת ולשני ימים טובים לפי שי'
שיותר מכאן צריך באלו ה' ימים אבל דל שהו' טלאין שהיו מוכנין קו'
קודם עת הנודך כל ימי השבת אחר שפוחתין מהן שבת' ימים עו'
טובים שהן ג' ימים הרי הכשאר מימי השכועד ימים והוא עבין מס'
שחמרכו סימנא בעלמא קקט

י אין פוחתין משבע עשר
לוים עומדין על הדוכן ומוסיפין עד לעולם אין קטן ג'
נכנס לעורה ולעבדה אלא בשעה שהלויים עומדים
בשיר לא היו אומרים בנבל ובגור אלא בפה כדי ליתן
תכל בניעמה

לאם ר' אהרן ל' אחר היו' הרי הוא רס נדה לפי שהו' בעת נדחה ואם
חמרה שני ימים ראייתו רס פתחה גם כן י' לפי שחכו אומרי' אשלא ע'
שאלו שני הימים א' מהן קודם עת נדחה ויום א' מתחלת עת נדחה
וכש' עת' התקופה ע' באין י' ימים וכן חס' חמרה ג' ימים רחמי' ר' ב'
כחמר אשאר ששני ימים מהן קודם עת נדחה ויום א' מתחלת ז' ימים
נדה כשארנו מן התקופה י' יום הרי היא גם כן פתחה י' אלא שהיא
השך זכה לפי שראת' ג' ימים על הסדר והנה י' דעת עת נדחה ואשאר
שאלו ה' ימים כלל עת נדחה ואם חמרה ד' ימים רחמי' נאמר בה גם
פי' שהיא ששך זכה וקרבנה אינה נאכל לפי שאשאר שיהיו אלו ה' ימי'
ב קודם בעת נדחה וכן ימי' נדחה ולא תהא זכה וכשאלו משערי' ה'
הם ע' הזה יהא פתחה דל י' י' לפי שאם נחמר ששני ימים מ'
מאלו ה' מתחלת עת נדחה ושארנו מן היא ימים שהיה התקופה קטנה
י' י' ואם חמרה ה' ימים ראייתו על הדרך הזה בעצמו נחמר ג' מאלו
ה' מתחלת עת נדחה וישארנו מן התקופה עו' וכן אמר בכריית' ה'
ימים רחמי' פתחה עו' והיא גם כן ששך זכה ולא יסור הרבר מהיות
כן כל זמן שמוסיף זמן ראיית' הדם יום יחסר מוזמן הפתח יום והיא
בכל זה ששך זכה עד שתאמר י' יום ראיית' פתחה ע' והיא גם כן ששך
זכה לפי ש' ימים מאלו היא יום קודם עת נדחה וז' של נדה ו' ימים
שארית היא שראת' פתחה ע' וחס' חמרה י' ימים ראיית' רס פתחה ח'
והיא זכה וראית' לפי שאם תאמר ששני ימים מוזמן ראיית' הדם קודם
עת נדחה וז' של נדה ו' אחר זמן הנדה הרי היא זכה לפי שכבר רחמי'
ג' ימים רבועין אחר זמן הנדות ואם שאלו הי' יום שראת' בכלל הדם
אשאר שיהא מכלל ג' ימים קודם עת נדחה וז' של נדה ו' אחר הנדה
הרי היא גם כן זכה לפי שכבר קדמה ז' ו' נדות וכן אם ראת' הדם
י' י' פתחה ז' לפי שהיקם הזה בעצמו על מנת שיהיו מן הי' יום שני
ימים קודם הנדה והיא הכשארית מכל התקופה ז' ימי' וזה גם כן זכה
ודאי כמו שכתבנו כמה שלפניה ולפי ענין זה נכתב בכריית' כג' מה
שתיקן התלמוד כל הזכות הטענות מביחות קרבן וחינו נחלל מן מ'
משעת ה' ימים עת ח' שם אין קרבן נאכל לפי ששתיקו זכו' ורחמי'
כמו שפרשנו ול' י' תכל חטאתו וזה שחמרכו פתחה ז' חו' פ' ות' מ'
מי' חין הכונה שתהא כל הזמן הזה חסורה על בעלה אלא הענין כ'
שזכרנו שאחר אותו הזמן תקבע לה ונסת' לנדחה והו' הפחות שז' עשר
כמו שכתבנו והוא מה שאמר בתלמוד למה לי כולי' החי תמי' שבעה
ותשתרי והיתה התשובה לבעלה ולטהרות לא האמרינו כי קאמרינו
לתקוני נדה ופתחה ר' ל' ל' יום זמן הנדות ויעלה בידם התקופה ע'
ש' בין נדות לנדות ואין הפרש בין מי שראת' רס ג' ימים והיא טועה
כמו שחמרכו תחלה וכן מי שראתה רס זמן אחר שחין לה פחות מ'
מפתח ז' לפי שהיא זכה וראית' כמו שכתבנו ונדריכה ל' ע' ז' ימים נק'
קיים ולפיכך כונח שאי אפשר לה למעט ל' שום התחלת זמן הנדות
אלא אחר ז' ימי השפירה וזמן הכתי' בתורה יתבאר לך שבעי' החדם
לפחות שיהא חסרי ז' ימים ונעבי' בתים ל' היות שיהא בהן הקסגר
ג' שבעות כמו שפורסם גם כן מנענין

יא אין פוחתין מארבעה חדשים
המעוברין בשנה ולא נראה יותר על שמנה שתי הלחם
נאכלות אין פחות משנים ולא יותר על שלשה לחם הפע
נאכל אין פחות מששעה ולא יותר על אחד עשר קטן נמ
נמול אין פחות משמנה ולא יותר על ששם עשר

ידוע שהרשיו חרשי הלכה וכן ידוע ששנת הלכה שנה יום ותשע ע'
שנות פחות חומש שעה שלא באמצע וכשאלו עשין חרשי הלכה מ'
חל' יום והוא הנקרא מעובר וכן גם כן מלא וחדם כ' יום והוא הקב'
חבר עד שתהא השנה ג' חרשים חסרים וז' חרשים מעבדים יהיה מס'
זכשר ימי אותו שנה שנה יום וישאר בידנו משנת הלכה חותן' הש'
השעות ומפני קבון אלו המותרות אנו צריכין להוסיף בקצת השנים
יום או ימים עד שיהיו באותה שנה ח' חרשים מעוברין ולשמי' ים יה'
יהיו המותרות שיעלנו בדינו פחות מהימים שהוספו ותהיה שנה ל'
נחמר השנה הבאה משג' עד שיהיו בה חסרים יותר משנה וזו היא
א' מהשנות הראשונות להיות חסרים ושלמין וכפדרך ואין נכתבו ב'
בבא' ל' ר' ע' כל ארזי' השבוע ולא ע' טעם מכינים ל' מי שהענין

95
B

ולחמיר כיצד אחד שאנס ופתת את הגדולה שבכחיה
זאת הקטנ שבישראל נותן חמשים סלע כבישת ובפגם
הכל לפי המבייש והמחבייש

כל זה מבואר ובכר הידג

כפירושנו במכתובות

ובמציא שם רע להקל ולהחמיר

כיצד אחד שהוציא שם רע על גדולה שבכהונה ועל ק
קטנה שבישראל נותן מאה סלע נמצא האומר בפיו יתר
מן העושה מעשה שכן מצינו שלא נחתם גור רין על ז
אבותינו במדבר אלא על לשון הרע שנאמר וינסו אותי
זה עשר פעמים ורא שמעו בקולי

האומר בפיו ית מחור מהעשן דומה על מי שסה אונה בלא

בתלים במעשהו לל אונס ומתה נותן חמשים סלע והאומר עליה
שאינה בתלה נותן ק' ולוקה והביא דאיה ממה שאמר ית וינסו
אותי להוריעך שהיה להן עונות קרמו לענין המרגלים ואע"פ כן לא
נחתם צור ריגס למות במדבר חלמי בעון לשון הרע והוא מה שאמר
יעניאו דבת החרץ

ר' אליעזר בן יעקב אומר אין עולין למבן ואין עומדין
על הרובן אלא בארץ היו עומדים וראשיהן מכין רגלי
הלויים וציעירי הלויים היו נקראין

אלו היב לויים סגור ט' ככונות ושי
נבלים ובלבל ולי' אפסר להיות פחות מהן' ודע שהכונות מוספין
על מניינם עד קב' לא יותר וחולתן מן הכונות שחמרו עד לבעול
הין להם קצב וככל ובגור מאלו סיתרים ומשתנים בשכני המיתרים
הם מעט ומה חרבה וכבר אמרנו בערך הסירה כפה ותבל ככעשה
לל לנגיעים הקול ולמשוך אותו אחר כך אמר ר' אליעזר בן יעקב ש
שהאוננים סמיר על הכלים ואין חומריהן כפה אינן שליין ממכין יב'
לויים ואין עומדין כה לויים על הדוכן אלא בארץ היו עומדין וראשיהם
כבין רגלי הלויים וציעירי הלויים היו נקרא' בגור מן צער רגלי למר
שהיו מנייין להן ומנעטערי אותן לפי שבינו בליהם היה מסתיר יופי
כעמנות סיר הלויים שהיו אומר סירה כפה ומה שאמר אין קטן רגלי
לומר שבתחלת סבסו לבעורה לח יתחיל אלא כשעת שהלויים אונ'
סירה

פרק שלישי יש בערכין להקל ולהחמיר בשדה

אהון להקל ולהחמיר בשור המועד

שהמית את העבד להקל ולהחמיר ב יש בערכין

דהקל ולהחמיר כיצד אחד שהעריך את הגנאה שבישראל

וזאת הבעור שבישראל נותן חמשים סלע ואם אמר הרי

דמיו עלי נותן את שווהו

ענין להקל ולהחמיר בסאן הוא שלפעמים
נותן אדם יותר ממה שהוא חייב או פחות אילו היה מסתכל לערך ה
הכר שברך בן על עמו או לערך המעשה שעשה אלא ללויים הם
סמפסקה בהן התורה ואינו מבדיל לערך וכענין ירוש' והוא הבעור כ
בגורתי' וכלה הכאה בגורתי' וכתבנו חל הגרול שבערכין ולפי' אמר
רמב"ם המצא סלע

בשדה אחוה להקל ולהחמיר

כיצד אחד המקדש בהודת המחוז ואחד המקדש ב

בפרדות ככסטי נותן כורע הומר שעורים חמשים

שקל בסף ובשדה מקנה נותן את שוויו ר' אליעזר אומר

אחד שדה אחוה ואחד שדה מקנה מה בין שדה אחוה

לשדה מקנה אלא שבשדה אחוה נותן הומש ובשדה מ

מקנה אינו נותן הומש

אמר רמב"ם על האחוה והיא הארץ שהיא
ירוש' כידו ואם משדה אחוה יקדים אדם לה' וכו' בין שהיה הארץ
הזאת משוכחת שבארץ ישראל או רעה שבארץ ישראל ויש לך לדעת
שמי שמקדש שדה מזה אילנו משדה אחוה מחשבין האילנו כשוויין
ומורדים האדמה ומעריכין ורע חמיר שיעורים בחמשים שקל כסף
ובשדה מקנה אמר ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוה יקדים
לה' וחסכו לו הכהן את מקבת בערכין ומכס' חר' דמי' וה' מה שאמר און
מבסת חלל דמיס וכן הוא פומר והראות מכה נס ור' אלעזר אומר ה
הואיל וכאמר בשדה אחוה נחשב ובשדה מקנה נחשב כדון אותו ככס'
שדה ומקנה בשדה אחוה ללכה ואינו חייב בו בשדה מקנה וכו' ידעת
שחומר הוא כור וככור ל' כחה וכבר בארנו שער הסח' במהות זו
ונולתו ומה שאמר ורע חמיר שיעורים לל מקום לזריעה שהוח' סחה
משעורים והוא גרול יותר מוריעת ל' סחה של חמס ואין סלכה כר ח
חלבור

ובשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחמיר

כיצד אחד שהמית את הנאה שבעבדים ואת הבאור

שבעבדים נותן שלשים סלע המית בין חורין נותן את

שוויין חבל בזה ובוה משלם גוק שלם

כבר כתבאר עקמה שסור מועד

שהרב את האדם שהוא משלם את הכסף והוא משלם כזק שלם לפי ס

מהנה מועד

ובאונס ובמפתה להקל

ה

פרק רביעי השג יד בגורר והשג

בגורר והערכין ג

בגערך והערך כומן הערך השג יד בגורר כיצד עש

שהעריך את העשיר נותן ערך עשיר שהעריך את

העשיר נותן ערך עשיר

השג יד בגורר הוא נזה שאמר רמב"ם על

ג' אשר תאביד בגורר ומה שאמר כיצד הוא ביאור הענין הראשון ג

וקרא' למעריך גורר בסאן לפי שכן קראו הכתוב לפי שהוא גורר ודמי

והוא מבאר כל ענין וענין מן ההלכה הזו אחד כך

אבל בקרבנות

אינו בן הרי שאמר קרבנו של מצורע זה עלי אם היה

מצורע עשיר מביא קרבן עשיר מביא קרבן עשיר

ר אום אים אף בערכין בן וכו' מפע מה עשיר שהעריך

את העשיר נותן ערך עשיר שאין העשיר חייב בלוס אב'

העשיר שאמר ערכי עלי ושמע העני ואמר מה שאמר

זה עלי נותן ערך עשיר היה עני והעשיר או עשיר זה

והעני נותן ערך עשיר ר' יהודה אומר אפי' עני והעשיר

חור והעני נותן ערך עשיר

אע"פ ר' וחסמים מחלקת אלא שבאר

לנו אך יהיה הערך גם כן דומה לקרבן כמו שאמר ור' יצירה פומר

שמי שהעריך והיה עני נחמד כך העשיר נחמד כך העני שהוא נותן ע

ערך עשיר הואיל וכתחייב בערך בשום זמן וכומן האנא היה עשיר ג

ומביא דאיה ממה שאמר ואם מק' הוא מעריך עשיר עיהא מק' מתחלת

ועד כופו וחסמי' או' הואיל והיה עני כשעני הערך והעשיר כומן ש

טנותן סעך חרי הוא נותן ערך עני והלכה בחסמים

אבל בקרבנו

אינו בן אפילו אביו מת והניח לו רבוא סניגו כו

ובאו לו בריבואות אין להקדש בהן כלום

מה שאמר ח

אפי' אביו מת ר"ל שאם היה אביו כופה למוות ואי אפשר למוות ויו

ניורש ממנו ככסים אבל היה עני באותו ה' זקק סבת חייב בקרבן הרי

זה יביח קרבן עני ואפי' אחר שהעשיר סבת חייב ומה שאמר ס

כשכה אין דעתו שיהיה בתוכו מיני כחונות שאם בן הרי עשיר כק' ח

חלל שהיה טענה מושכרת ברכות חרי הוא נחמד עני יער שהניע

השפנה לפי ששירות אינה משקלמת חלל כק' והין אביו ומורדי

עני עשיר מחזק היותו בעל סכין לפי שחין כידו מחיה לח מעבדים

לב ב

9
6
A

והמטת הזאת היא לר' איצור שאומר אין לנו מחמירין בערכי אלא החומר שגבר הנותן להספק מוחייתו מטכיותו וכדי שגח כבטל מ' מוחייתו כמו שיתבאר דעתו בשם מהמסכתה הזאת וחיכה הלכה

ה

השנים בגדר ביצור יולד שהעריך את הווקן נותן ערך ווקן שהעריך את הילד נותן ערך יולד ו וערכים כנערך ביצור איש שהעריך את האישה נותן ערך אשה ו אישה שהעריך את האיש נותנת ערך איש ו והער כומן הערך ביצור העריכו פחות מבין המש ונעש' יותר על כן המש פחות מבין עשרים ונעשה יותר על כן עשרים נתן כומן הערך ח יום שלשים כלמטה סמנו שנת המש ושנת עשרים כלמטה ממנה שנאמר ו ואם מבין ששים שנה ומעלה אם זכר הרי אנו למדין בכ ככולם משנת ששים מה שנת ששים כלמטה ממנה אף שנת המש ושנת עשרים כלמטה ממנה ט הין אם עשה שנת ששים כלמטה ממנה להחמיר נעשה שנת ח חמש ושנת עשרים כלמטה ממנה להקל תלכוד לומר שנה שנה לבוירה שזה מה שנה אמורה בשנת ששים כלמטה ממנה אף שנה האמורה משנת חמשה ושנת ע שרים כלמטה ממנה בין להקל בין להחמיר ר אלעזר אומר ער שיהיו יתירות על השנים הורש ויו' אחר

לקן מי נדר מקיים היר והזרוע הח' מוציא דיווח החכית ותשאר נה סמירה ולא יכול כ'אר ועבמו' כ'אנו שובר ויתן ל'הך החכית עד ש'כ'י המיט וממל'חי הכלי כמות שהיה קודם ש'כ'יט ידו במים ואח' סוקל טכסר ה'ח' א'ה צ'מו' ש'כ'יט ו'הוח' משקל ידו ה'ח' א'ילו ק'יה הכסר ד'וצה לכסר כ'מוין וכ'סעור וכן העצמות והלכה כ'ר' יע'י ומן ק'רוני לך לדעת כ'י מה שחמר האומר ק'ומתי עלי נותן ש'כ'יט ש'א'ינו כ'ס'ף מ'כח ק'ומתי נותן ש'כ'יט הכס'ף ו'יה' הש'כ'יט ההוא מן המין ש'כ'יט'ש וא'ס חמר ס'ת'ס ח'ומרים ו'מו'כ'נ' כמו ש'כתב'אר ב'הלכה הז'ל'ת

ב

דמי ירי עלי שמיין אותו כמה הוא שוה ביו ובמה הוא שוה בלא יד זה וזומר ב בגדרים מב'ערכין וחומר בערכין מבגדרי ביצור האומר ערכי עלי ומת יתנו והיורשין דמי עלי ומת לא יתנו די היורשין שאין דמים לשתיים ג ערך ירי וערך רגלי עלי לא אמר כלום ערך ראשי ועל כבדי עלי נותן ער כלו זה הכלל דבר שהנשם תלוי בו נותן ערך טולו

אומרים זהו שאומרים כמה הוא שוה זה כמו שהול עבאין וכמה ישנה אילנו היתה ידו נו כל רבו בגו שחמר' נשיר כו לעצמו החלק הזה נחמי' כמה יש בין שבי הערכין ונותן חכל מיו שחמר ערך ירי עלי אינו חייב כלום שלא נתן הכ'ה ערך לחי'רים הל'ל ל'ג' בגוף החי וזהו החומר ש'כ'נ'ר'ין ו'ת'ר' מ'כ'ע'ר'ין ומה שחמר י יתנו היורשים ערכו על מנת ש'עמד כ'כ'ר כ'ד'ין ל'פי ש'אי'נו חייב כ'ע'ר'ך א'ל'ה ח'מר ש'יעמוד ל'פ'ני ס'כ'הן כ'מו' ש'ח'מר ר'ח'מ'כ' נ'ה ע'מ'ידו ל'פ'ני ס'כ'הן א'כ'ל כ'נ'ר'י' ח'ב'י ע'מ'ד כ'ר'ין ו'מ'ת'ק'וד'ם ש'מ'ע'ר'ין ד'מ'יו ל'ח'י'ת'נו ה'י היורשים ל'פי ש'ה'ע'ר'ך ד'מ'יו ק'נ'וכ'ין ו'ק'נ'וד'ר א'ין ד'מ'יו ק'נ'וכ'ין ו'מה ש'א'מ'ר ז'י' ה'כ'ל' ל'כ'ל'ו'ל כ'ל ח'כ'ר ש'אי' ח'פ'ש'ר ל'ח'ר'ס ל'ה'ת'ק'י'ים ח'ס כ'ט'ל מ'מ'כ'ו כ' כ'ש'ח'מר ע'ר'כו ע'לי נ'ות'ן ע'ר'ך כ'לו

ד

הציי ערכי עלי נותן חצי ערכו ערך חציו עלי נותן ערך כלו חצי דמי עלי נותן חצי דמי חציו דמי חציו עלי נותן חצי דמי זה הכלל ובר שהגשמה תלויה בו נותן ערך כלו ד'נע' ה'וא ש'אי' ח'פ'ש'ר ל'ח'ר'ס ל'ה'ת'ק'י'י' ח'ס כ'ט'ל ח'צ'יו ל'פ'י'כ'ך ח'מר ע'ר'ך ח'צ'יו נ'ות'ן ע'ר'ך כ'לו ח'ו ד'מ'י כ'לו ו'מ'ה ש' ש'ח'מר ז'י' ה'כ'ל' ל'כ'ל'ו'ל כ'ל ח'כ'ר ש'אי' ח'פ'ש'ר ל'ח'ר'ס ל'ה'ת'ק'י'ים ח'ס כ'ט'ל מ' מ'ק'צ'תו כ'ש'ח'מר ע'ל ח'כ'ר ה'ק'י'א ע'ר'ך ח'צ'יו ע'לי ח'ו ד'מ'י ח'צ'יו ע'לי ח'י'י' כ'כ'לו כ'ג' מ'י ש'ח'מר ע'ר'ך ח'צ'י ל'כ'י ע'לי ח'ו ע'ר'ך ח'צ'י כ'כ'די ע'לי ח'י'י' ח'י'י' כ'ל'מ'ר כ'לו

ה

ה האומר ערכו של פלוני עלי מת הנודר והנדר יתנו היורשי דמיו של פלוני עלי מת הנודר יתנו היורשין מת הנדר לא יתנו היורשין שאין דמים למתים כל זה מבואר אחר ש'עמד כ'ד'ין ו'מ'ת'ק'וד'ם ש'מ'ע'ר'ין ד'מ'יו ל'ח'י'ת'נו כ'מו' ש'כ'ר'נו ש'ח'ר'סו

ו

שור זה עולה וכו' זה קרבן מת השור או נפל הבית אינו חייב לשלם דמי שור זה עלי עולה או דמי בית זה עלי קרבן מת השור או נפל הבית חייב לשלם הענין הזה מבואר מאלו ולא אה'ת'נו א'ל'ה כ'ר'י ט'ל'ח ק'ד'מ'ה ש'א'כ' מ'ת הש'ר ש'ח'י'נו ח'י'י'ב כ'לו'ס ל'פי ש'ח'י'ן ד'מ'י'ס ל'מ'ת'י'ם ל'פ' ל'פ'י'כ'ך ה'וד'יע'ך ש'ח'ט'ע'ר'י'ן כ'מ'ה ה'וא ט'ו'ה כ'ש'ה'וא מ'ת ש'ח'י'ן ח'נו א'ומ'ר'י' א'ין ד'מ'י'ס ל'מ'ת'י'ם א'ל'ה כ'מ'י'ן ח'ר'ס כ'ל'כ'ד

חייבי ערכים ממשכנין אותן חייבי חטאות ואשמות אין במשכנין אותן חייבי עולות ושלמים אין במשכנין אותן אף על פ'י שאין ס מחכבר לו ע'ד ש'ית'ר'צ'ה ש'נ'א'מ'ר ל'ר'צ'ו'נו כ'ו'פ'י'ן א'ו'תו ע'ד ש'י'א'מ'ר ר'צ'ה א'נ'ע' ו'כ'ן א'ת'ה א'ו'כ'ר כ'נ'ט'י נ'ט'י כ'ו'פ'י'ן א'ו'תו ע'ד ש'י'א'מ'ר ר'צ'ה א'נ'ע'

מן הסתוב בתורה יתבאר לך כל זה וכבר זכרנו אותו בתלית המסכתא שערך כן ה' שחות מכן ו ערך כן כ' פ'ת'ת מ'ע'ר'ך כ'ן ס' ו'ע'ר'ך מ'י' ש'ע'כ'ר ס' פ'ת'ת ע'ר'ך מ'י' ט'ל'ח ה'ו'י'ע ל'ש'ט'י'ם ו'ל'פ'י'כ'ך כ'ש'א'כ'ו א'ומ'ר'י' ש'ש'ט'ת'ס כ'ל'מ'ט'ה ה'י'מ'כ'ה ח'ד'י ז'ה מ'ו'ס'י'ף כ'ע'ר'ך ל'פי ש'ה'וא ק'ר'ל'י'ם ו'ה'ע'י'ן ה'ז'ה י'ת'ב'א'ר ל'ך כ'ש'ת'ע'י'ן מ'ה ס'ז'כ'ר'נו כ'ת'ל'ת המ'כ'ת'ה ו'ד' ח'ל'ע'ז'ר א'ומ'ר כ'א'מ'ר כ'ס'נ'ת ש'ש'י'ם ו'מ'ע'ל'ה ו'כ'ח'מר כ'ש'ר'י'ן כ'כ'ר מ'כ'ן ח'ר'ש ו'מ'ע'ל'ה כ'מו' ש'ה'וא ס'ס ח'ר'ש ו'י'ו' ח' ס'כ'ח'ר'ש ו'יו'ס א'חר ח'י'י'ב כ'ש'ר'י'ן כ'ל'י ס'פ'ק ל'ר'כ'די ה'כ'ל כ'מו' ס'כ'ת'ב'א'ר כ'ש'מ'י'ני ח'כ' מ'כ'ב'ו'מ'ת' כ'ן מ'ע'ל'ה ה'כ'א'מ'ר כ'ש'ט'ת ש'ש'י'ם ע'ד ס'י'ו'ס'י'ף ע'ל ש'ס'י'ם ח'ר'ש מ' ו'י'ו' ח' ל'מ'ד ש'ט'ת ה' ו'ס'נ'ת כ' מ'ש'ט'ת'ס כ'ב'ו'ש כ'מו' ש'ע'ש'ה ע'ק ו'א'ין ה'ל'כ'ה כ'ר' א'ל'ע'ז'ר

פרק חמשי ה'אומ' משקלי עלי נותן משקלו אם כסף כסף אם זהב זהב מעשה באמה של ירמסיה שאמרה משקל בתי עלי ועלתה לירושלם ושקלה ונהגה משקלה זהב משקל ירי עלי ר יהודה או ממלא חבית מים ומכביסה עד מרפקו ושוקל בשר חמור ונידוין ועצמות ונותן לתוכה עד שתתמלא אמר ר יוסי ו וכי היאך איפשר לבוין בשר כנגד בשר ועצמות כנגד עצמות אלא שמין את היד כמה היה ראויה לשקול

כ מה שיש במאמר הזה הוא משא ומתן בידי מי שחמר משקלי עלי וכי' מ'אי' זה מין יהיה וכו' א'ר' ב'י מ'ה ו'ס'ח'מ'ה מ'ש'ק'ל'י ע'לי פ'ת'ס' ו'ל'א פ'יר'ס מ'ש'ק'ל'ו ח'ח'י' ז'ה ד'כ'ר ו'א'מ'ר ש'ה'מ'ט'ר י'ת'ן ל'פי מ'ה ש'ש' א'כ' כ'כ'ף כ'כ'ף ו'ה'ס ז'ה'כ ו'כ'ש'א'י'נו מ'פ'ר'ס א'ל'ה א'ומ'ר'י' ש'ש'ק'ל'י ע'לי פ'ת'ס ה'ז'י ח'מו' ד'מ'י'ן ע'י'נ'ן ח'ר'ס ה'ה'וא א'כ' ה'ג' ע'ש'ר' ג'ו'ל' ס'ז'כ'ר'ס ה'ד'י ז'ה ל'ח כ'ת'ב'ו'ן א'ל'ה ל'ע'ר'ך ו'ל'פ'י'כ'ך כ'ו'ט'ל'ין מ'מ'נו מ'ש'ק'ל'ו מ'ן ה'מ'ע'ל'ה ס'כ'מ'ת'ב'ו'ת ל'ל ה'ז'ה'כ ו'ה'י'כ'ח ר'ו'יה ע'ל ז'ה מ'ח'מ' ש'ל י'ר'מ'ע'י' ו'ח'ס ל'ח'י'ה מ'ש'ר'כ'ס כ'ע'ו'ש'ר כ'ו'ט'ל'ין מ'ש'ק'ל'ו מ'מ'ה ש'נ'ה'ג'ו ח'נ'ט'י א'ו'ת'ו ה'מ'ק'ו'ס ל'ש'ק'ל' א'ו'ת'ו ו'ח'מ'י מ'ה'פ'י'ד'ו'ת י'ר'ך ח'נ'ט'י א'ו'ת'ן ה'מ'ק'ו'ס ס'נ'ד'ר ל'ק'ח'ת ל'מ'כ'ו'ר א'ו'ת'ו כ'ש'ק'ל כ'ש'ה'ן כ'ו'ול ל'פי ש'מ'א'ח'ר ש'ח'י'ן א'כ'ו י'וד'ע'י'ן ל'נ'ש'ע'ר ג'ו'ת'ן פ'ת'ו'ת ס'כ'מ'ש'ק'ל'י'כ' כ'מ'ק'ו'ס ה'ה'וא ו'מ'ר'ש'ף י'וד'ע' א'ע'ש'ר' ש'ה'י'ר ו'ל'ח'י' ה'ז'י ע'ד פ'ר'ק ה'ז'ו'ן כ'ח'ל'ל ה'ע'ר'ך מ'ה ז'ז'כ'ר'ת'י' ל'ך כ'נ'ד'ר'י' ו'ה'ו' מ'ה ש'ח'מר כ'נ'ד'ר'י' ה'ל'ך ח'מר ל'ש'ו'ן כ'נ'י ח'ר'ס ו'ה'ו'ן ק'ו'י'ן ל'יד ו'ל'ז'ר'ו'ע' י'ד ו'ל' נ'ש'ע'ר מ'כ'ב'י'ס י'ו' ע'ד מ'ר'ש'ק'ו כ'מ'י'ס ו'ה'מ'י' כ'ל'י ס'פ'ק י'ש'ט'נ' ל'פי ש'מו'נ'י'א

q6 B

ה אחד המקדיש את נכסיו ואחר
 המעריך את עצמו אין לו לא בכסות אשתו ולא בכסו
 כנו ולא בצבע שצבען לשמן ולא בכסודים חדשים
 שלקחן לשמן אף על פי שאמרו עבדים נמכרים ב
 בכסותן לשבח שאם תלקח לו כסות בשלשים דינר מ
 משיביו הוא פגה וכן פרה אם סמתינן אותה לאטלם
 משבחת היא וכן מרגלית אם מעלין אותה לברך מש
 משבחת היא אין להקדש אלא מקומו ושעתו

אמר רחמנא
 ונתן את הערכך כיום שהוא בלא איחור וכאמר קדש לה ז' כל דבר
 שהוא קדש לך והוא פתם הקדשות שהן לברך הכיתרינו שאין ממ
 ממתקין להם טעם זמן ואין מעבדין אותן לטעם הנאה לפי שהשבח
 קזה שאמר בהן אינו ודאי אבל הוא על הספק ולפעמי' אנו משהתלין
 להוסיף כמה שאנו עושין וידיה מעשנו סבה לחסר מרמייה ולפיכך
 ענה בירינו עקר אין משתכרין בשל הקדש אף לא בשל עבדים

פרק שביעי אין מקדישין לפע היוכל פחורת
 משתי שנים ולא גואלין לאחר הי
 היוכל פחות משנה אין מחשבין חדשים להקדש אבל
 ההקדש נחשב חדשים ב המקדיש את שדהו
 בשעת היוכל נותן בורע חומר שעורים יחמשים שקל
 כסף היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים או סלעי'
 גבוהים עשרה טפחים אין נמדדין עמה פחות מכאן
 נמדדין עמה הקדישה שתיים או שלש שנים לפע היוכל
 נותן סלע ופותרין לשנה אם אמר הריע נותן דבר שנה
 בשנה אין שומעין לו אלא נותן את כלו כאהת

ד הקדשה ששכנו והעקר
 סכוי תפרט כל מה שיש בפרק הזה הוא מה שאומר לך והוא שהמקדש
 שדה אחוזה כפר באר השם שמי זרע חמר שעורים כ' ש
 שקל כסף לסוף מט' שנה שהן שני היוכל לפי שמתה היוכל אינה מן ה
 המכין העולה בדינו שהרמי לזרע חמר שעורים בכל שנה סלע ו
 ופותרין בקדוש לפי סכבר בארנו ענינים רבות שהפותרין חלק א'
 מומח מן הסלע וכתוב בקיפרא והלא סלע של הקדש אינו חלל מח' פ
 פונדיונות ומה טיבו של פונדיון זה קולבון לפירטורטול שהכנתן
 פונדיון לשלחני לקחת בהן סלעי' יתן מט' פונדיוניו וכבר בארנו פעמי
 רבות שהקולבון תוספת בחלשין ופירטורטול מפרטורטול הפרוט'
 הקטנה וכשמקדיש שום דבר משדה אחוזתו צריך למדור אותה ולרעת
 כמה זרע שעורים יש בו על מנת שתהא הוריעה במטולת יד ותהיה
 גם כן זרעה בינונית לא שיהא הזרע מפוזר ביותר ולא מקובץ ביותר
 ופסקה על כל חומר סלע ופותרין לשנה ואם ירנה ארס לפירתה מן
 ההקדש רואין כמה שנים כשארנו ליוכל מאותו זמן שרונה לפדות'
 ואם כשארנו עד היוכל כ' סלעים וכו' פונדיונות לכל חמר
 וזהו מה שאמר רחמנא על פי השנים הכותרות ולפיכך מי שהקדיש
 פחות משתי שנים לפני היוכל אי אפשר לו לפדות כן לפי שאם הקדיש
 דרך משל ולא כשאר' עד היוכל אלא שנה אי אפשר לתת סלע ופותרין
 לכל זרע חמר ולפירות אותה לפי שכ' השנים הנותרות עד שישאר ש
 שנים מזמן פדיונה ואין פחות מ' היא כו
 כוונתו כמה שאמר אין מקדישין בפני היוכל ז' אין ראוי להרס' לע
 לעשות כן לפי שאי אפשר לפדותה על פי השנים וזו היא ענה טובה
 לפי שאם הקדיש מקודשת בלי ספק ואפי' יום אחד לפני היוכל ואפי'
 בשנת היוכל עזמה אבל אם דנה לפדות אותה נותן כ' סלע לכל זרע
 חמר הואיל ונשאר עד היוכל פחות מ' שנים שאין מחשבין עמו על
 מה שנסאר והטעם כמה שאמר ולא גואלין אחר היוכל כבר בארנו
 אותו לפי שאין מחשבין חדשים להקדש מפני ששנים אחר דומה
 אבל ההקדש מחשב חדשים ובלאו זה בלשון הזה מכין שאם דנה ה
 הקדש לעשות חדשים שבה בגון דאקדש בלבא דארבעים ותמידיא
 תלמוד לומר נחשב לו הכהן מ' מקום ופי' המאמר הזה נעבינו
 שאם הקדיש שדהו בתוך שנת מת יהא הנשאר עד היוכל ארבעים בלי
 ספק ואין המקדיש יוכל לומר להקדש עמי כפי מה שראוי לשבח
 ונלחמים וטול פדיונה כמו שפארנו לפי שאין מחשבין חדשים ל

להקדיש אבל אם רצה הנזכר לחשב השנה וחדשים שני שנים קולבון
 מן הרונה לפירותה כ' סלעים וכ' פונדיונות על כל זרע חמר סרי זה
 מותר לו לפי שמחשבו על כ' שנים ואפי' שהן פחות מ' שנים ומה
 שאמר נקצינו והן המקומות העמוקים אין נמדדין עמה על מנת פ
 טיהיו מלאי' מים לפי שאינן ראוי' לטעם דבר אבל אם היתה ארץ בלא
 מים הרי היא מתקדשת בפני עזמה ואפי' שאינה נמדדת על כלל ח
 הקרקע הרי היא נמדדת בפני עזמה
 ופסקה לה דמים בפני עזמה והטעם שמתמתנו נתמייב מיהא חשבון
 כל השנים כאחר מה שאמר רחמנא נחשב לו הכהן מיהא כלו כאחד

ג הבעלים ואחד כל האדם מה בין הבעלים לבין כל ה
 האדם אלא שהבעלים נותנם חומש וכל אדם אינו נותן
 חומש

ד הקדישה ונאלה אינו
 יוצא מירו ביוכל גאלה בנו יוצא לאביו ביוכל גאלה
 אחר או אחד פן הקרובים ונאלה מירו אינה יוצאה מ
 מירו ביוכל גאלה אחר מן הכהנים והרי היא תחת ידו ל
 לא יאמר הואיל היא יוצאה לכהנים ביוכל הרי היא ת
 תחת ידי הרי היא שלי אלא יוצאה לכל אחיו הכהנים

כאמר תורה ואם גאל יגאל את קשרה לפיכך חס כשארנו דרך משל
 עד היוכל ח' שנים ורנה לפדות אותה לעבדנו נותן י' סלעי' וי' פונדיוני'
 לכל חמר שעורים ועל הדרך הזה מקדישים

הקדישה ונאלה אינו
 יוצא מירו ביוכל גאלה בנו יוצא לאביו ביוכל גאלה
 אחר או אחד פן הקרובים ונאלה מירו אינה יוצאה מ
 מירו ביוכל גאלה אחר מן הכהנים והרי היא תחת ידו ל
 לא יאמר הואיל היא יוצאה לכהנים ביוכל הרי היא ת
 תחת ידי הרי היא שלי אלא יוצאה לכל אחיו הכהנים

כאמר תורה ואם גאל יגאל את קשרה לפיכך חס כשארנו דרך משל
 עד היוכל ח' שנים ורנה לפדות אותה לעבדנו נותן י' סלעי' וי' פונדיוני'
 לכל חמר שעורים ועל הדרך הזה מקדישים

ה הגיע היוכל ולא נגאלה הכהנים נכנסין לתובה ונתען
 את דמיה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר נכנסין אבל לא
 נותנין ר' אלעזר אומר לא נכנסין ולא נותנין אלא נקרא'
 שדה רטושין עד היוכל השני הגיע היוכל השני ולא
 נגאלה נקראת רטושי רטושין עד היוכל השלישי
 לעולם אין הכהנים נכנסין לתובה עד שיגאלנה אחר

המאמר הזה הוא כמי שהקדיש שדה אחוז' ולא גאלה לא הוא ולא אחר
 אלא עמדה ביד ההקדש עד שהגיע היוכל ר' יהודה אומר נכנסין ה
 הכהנים דמיה להקדש ואז תקיה אחוזה לכהנים ולמד זה בבזרה ש'
 ממקדש ביתו ששמין כמה שנה ואם כתי' דמיו ותוספת החומש להקד'
 יסוב חלי' ביתו ואם לא כתי' להקדש דמים יקום הכית להקדש ואז
 כאמר בשדה אחוזה קדש וכאמר במקדיש ביתו קדש מה להלן בדמים
 אף כאן בדמים לפי שלא תבא זו מיד ההקדש בלא פדיון כל עקר וי'
 שמיעון למד מבפני עברת שהם ממתנות בהנה כמו משדה אחוז'
 ממתנות בהנה וכאמר בבבשי עברע קדש יהיו לה' להלן מה להלן ב
 בחכם אף כאן בחכם ז' שאין נותנין הכהנים להקדש דמים וה'
 אלעזר אומר כצאתו ביוכל קדש לה' אינו קדש עד שיבא מיד אחר דל'
 שיפדה אותו אחר מיד ההקדש יבא מיד האחר ביוכל כמו שבארנו
 כבר ואז יקום לכהנים אחוזה והלכה כר' יהודה

ו הלוקח שדה מאביו מת אביו
 ואחר כך הקדישה הרי היא כשדה אחוזה הקדישה
 ואחר כך מת אביו הרי היא כשדה מקנה דבריר מאיר
 ר' יהודה ור' שמעון אומרים כשדה אחוזה שנאמר ואם
 את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו שדה שאינה ר'
 ראויה להיות שדה אחוזה

97
B

אחד הרי היא שלי בעשרים ושש אבריו הבעלים ל
לת שלשים ואחת וריגור הבעלים קודמים ואם לאו א
אומרים הגיעתך

כל שעולים הדמים מוסיפים הבעלים
עליהם חומץ שהוא חומש העשרים שנתכנו רהבונה כמו שידרנו ער
סיהא הוא וחומשו חמשה וחין אזו הייבית להטריחן להוסיף חומש על
מה שנתן וזאתן זו בזמן שאין שמים אותנו ג' בקאים ויאמר כך וכך ד
דמים לכלל אם חמ' הבעלים שהיא שוקה ושקס ועשרים שהיא תכנית
הדמים הרי הן חייבים לתת לב' וחצי (כלל זה בצדה אחוזה בזמן שאין
היובל נהג שמטריחים הבעלים לתת בהן דמים עבב' כמו שהקדמנו
ולפיכך אמר נוהגי' שהיא מורה על שמטריחי' אותך לכך אבל מה שאינו
שם אחוזה בזמן שאין היובל כוונתו בין שום דבר ונהמין הזה רק ה
סבב' ירנו לוקחי' רגו חיס' לוקחי' ומה שחמ' אם רנו הבעלי' וכג' כבד
באר אותו התלמוד וכן סידורו חס' רנו מייקרא לתת החשבון המביע
לשלשים וא' דיבר הכ' ג' ים קודמים נאם לחו' אומר לו הגעתך וסי' זה
שהתקפת שמוסיף על אלו הכל' סלע שהוא תכלית הדמים עד שהיול
לח' ודינר הוא כלעיס' ודינר ופסך שהבעלים נותנים ג' יתחייבו מ
חמתו תוספת ה' כלעיס' ודינר הוא כח' כלעיס' נותנת כוונתו כמה
שאמר שכל זמן שנותנים הבעלים כ' סלע כמו שהקדמנו אח' באה
התוספת עד שהגיעו הדמים לתכלית שהיא כו' חס' רנו לתת באה
נותנים למי' שנותן כ' ל' שהוא נותנו בא' חס' סלע על מה ש
שהיו נותנים תולה ונתחייבו לתת כ' ודינר ל' שהבעל ר' דינרס' ו
נחמת הדינר הוא שהוסיפו קדמו לו וכן כו' ואילו לא הוסיפו הסלע
ולא נתנו כח' רק עמדו על מה שהיו נותנים תלת ונהו' כ' היו חייבים
לתת לח' משט' זה שהיה נותן כו' כמו שזכרנו והרי הוא כמי' שאומר ש
שחרשות כידם אם רנו נותנים כו' ורביע' ולא תהא שם לתוספת על
הקדמת הדמים אלא רביע' מצי' שהוסיפו על הקדן סלע כמו שבארנו
נאם רנו נותנים לח' הואיל ולא הוסיפו על הכ' כלל כמו שהקדמנו כ'
ביארנו וכבר נתבאר סעיפין זה ונתפרט תכלית הדיבור ומה שאמר
הגעתך לח' שאין הבעלי' חייבים להוסיף חומש על הכ' שנתחייב זה כהן

יוצאת זו שהיא ראויה להיות שדה אחוזה ושרה מקנה
מינה יוצא לכהנע ביובל שאין אדם מקדיש דבר שאינו
שלו כהנע ולוים מקדישין לעולם וגואלין לעולם בין
לפני היובל בין לאחר היובל

כבר בארנו יצו המסכת
הפרש שיש בין שדה אחוזה ובין שדה מקנה ומה שאמר לפי שחין ש
אדם מקדיש דבר שאינו שלו לפי ששדה מקנה אין בו לא פירות וכשנת
ס וכל תשוב' למוכר הראשון כמו שבאר הכתוב ולפי שכתבאר שיש
אינו שדה עד היובל הכלל אם עבר עליו היובל כמו שהקדמנו ביארנו
לא תבאל עורא' כהנים ולוים גואלין' חן מקדישים ואעפ' שחין זה מ
מיוחד להן שישאל' גם כן מקדיש' לעולם והפילו בשנת היובל ענאה' יין אשין
כמו שבארנו פתחלת הפרק ואין הלכה כר' מאיר

פרק שמיני
המקדיש את שדהו כשעה שאינה
יובל אומרים לו פתח את ראשון
שהבעלי' נותנן חומש ובל אדם אינו נותן חומש מעשה
באחד שהקדיש את שדו מפנע רעתה אמרו לו פתח א
את ראשון אמר הרי היא שלי באמר אמר ר' יוסי ל
אמר זה אלא בכביצה שההקדש נפרה בכסף ובשוח
כסף אומרי לו הגעתך גמצא מפסיד אמר ושרהו לפניו

יש במקנת הנוסחאות המקדיש שדו בשעת שאין היובל כוונתו וסעיפין
א' חכל הנוסחא האמתי' הוא מה שכתבנו תקלה וכתוב כ' ביפירא ויקראת
דרור בארץ לכל יושביה בזמן שינטיב עליה לא בזמן שגלו מתוכה ש
וס' מערובי' שכתב יהודה בכנימן ושכט בנימן ביהודה יכול יהא
יובל נוהגת' יושביה לכל יושביה כמזאת חומר כיון שגלו שכתב רובין
נד' וחצי שט' מנשה בגלו יובלות' לפיכך בזמן שאין שם יובל ג' י' י'
פרין שדה זו הואיל ואין שם יובל שנתב' בו לכהנים לפיכך מכרחים
לת' בעליה ומטריחים את לת' בת' זה המים ושיהא הוא פיתח רחטון מ'
מפני טעמים הרבה הא' שהוא נותן חומש והכ' שמנות גולה בהרדן ו
נהג' שהוא הפך ורונה כה' יוקר מוזנתו וכבר בארנו פנימ' שהחומש
הוא רביעי' דמי' סיווייה וכן כל חומש הנזכר בתורה הטובה כו' שיהא
הוא וחומשו חמשה ולפי' ש' כו' פרוטות ומחלקת ר' יוסי' וחכמים
ב' חכמים אומרים אין פרוין הקדש בשחות' ממה שיהא תוספת חומש
שלו פרוטה ולפיכך אין פורים הקדש לדעת חכמים בשחות' מ' פרוט'
נר' יוסי' אומר אין חוססים לענין זה ולפיכך דעתו שיהא ח' יובל כבינה
נחצי' שאינו שדה פ' פרוטות וחין הלכה כר' יוסי'

אמר אחד הרי היא שלי
בעשר סלעי' ואחד אומר בעשרי' ואחד אומר בשלשים
ואחור אומר בארבעים ואחד אומר בחמשים חור בו של
המשים מששכנס מנכסיו עד עשר חור בו של ארבעי'
מששכנס מנכסיו עד עשר חור בו של שלשים מששכנס'
מנכסיו עד עשר חור בו של עשרים מששכנס מנכסיו
עד עשר חור בו של עשר מוכרי אותה בשוויה ונפרעי'
משל עשר אף המותר הבעלים אומרים בעשרים ובל א
א. ד. איברין בעשרים הבעלים קודמים מפנע שהן מ
מוסיפין חומש

כל זה אם חזר בדבורם א' ראשון ראשון אבל
אם נתן דרך משל הראשון ארבעים וכתב השני מה' וכתב השלישי מה'
אח' חזרו השני והשלישי כל דל' ככתב' כו' נטלים מן הראשון' ומה' ה
סלעי' מן השלישי' ועל דרך זה תקיף זהו ענין מה שהמרנו לא שנו
לא א' שכל ח' עומד במקומו שאלפי' כיני' וכתוב כ' כ' כ' חזרו כ'
כל ככתב' משלפי' כינין

אמר אחד הרי היא שלי
בעשרים ואחת הבעלים נוהגים עשרים ושש בעשרים
ושתיים הבעלים נותנים עשרי' ושבע בעשרים ו
ושלש הבעלים נותנים עשרים ושמה בעשרי' וארבע
הבעלים נותנין עשרים ותשע בעשרים וחמש הבעלי'
נותנין שלשים שאין מוסיפין חומש על של זה אמר א

מהרי אדם מצאנו ומקדמו מעבריו ומשפחותיו הבעעי'
ומשרה אחוותו ואם ההרים אח' בלן אינן מוחרמין דברי
ר' אלעזר אמר ר' אלעזר בן עזריה מה אם לנבוה שאין
אדם רשאי להחרים את כל נכסיו על אחת במה וכמה
שיהא אדם הייב להיות חס על נכסיו

אמר רחמנא מכל אשר לו מאדם
נמסרה לחנותו ומן מורה על מקנת לפיכך אין דמיו להחרים אלא מן
מקנת ואם עבר וחרים הכל מחורס כתבא קמא

המחרים
ה
כנו וכתו עברו ושפחתו העברים ושרה מקנתו אינן מו
מוחרמים שאין אדם מחרים דבר שאינו שלו כהנע
ולוי' אינן מחרימין דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר הבהנ'
אינן מחרימים שהחרמים שלהם הלויים מחרימים שאין
מחרמים שלהן ר' מאיר אומר נראים דברי ר' יהודה בק
בקרקעות שנאמר כי אחוות עולם היא להם וברברי'
שמעון במטלכלים שאין חחרמים שלהם

ר' יהודה מקדש מטלכלים לשרה אחוזה לפי
שנאמר מכל אשר לו מאדם וכמה נמסרה לחנותו ולפיכך אומר חין
מחרמים ואפילו מטלכלים נר' שמעון לא יקיים אלא אומר מחרמים מ
מטלכלים וכבר נתבאר בתלמוד שר' שמעון אינו ח' לך בקרקעות
וסדר דברי' כ' הוא נראה דברי ר' יהודה לר' שמעון בקרקעות נר'
לא ביאר דעתו במאמר הזה ולפיכך חין הלכה כר' יהודה ור' עי' שיהי

חרמי בהנע
אין להם פרוין אלא נותנים לכהנע כתרומה ר' יהודה
בן נת' רה אומר פחם חרמים לברק הבית שנאמר כל ח
חרם קדש קדשים היא לה וחכמים אומרים פחם חרמי'
לכהנע שנאמר כשדה החרם לכהן תהיה אחוותו א
כן למה נאמר כל חרם קדש קדשים הוא לה' שהוא
הל קדשי קדשים ועל קדשים קלים על לב ר'

ר' יהודה בן כתיבא ^{חאבי} מה שאמר לכהן תהיה אחוזתו טבא ל
 להודיענו העבד שהקדמנו בפר' שלפני זה והוא מה שאמר לא יאמר
 הוואל והוא ינאה לכהן' הרי הוא תחת ידי וכו' לפי שכ' ביהא אחוזת
 זל' שהוא כמו טרה אחוז' סיבא מתח' יד' לוקח ביוכל כן תצא מתח' יד'
 כהן זה שלקחה לכל אחיו כהכניה וחכמי' למדין דין זה ממה שכ' ב'
 בשדה החרס ולא כאמר הסדה חרס ור' יהודה בן כתיב' לא דריש הא'
 הידיעה ודעת ר' יהודה שהוא חל על הקדשים מתוך מה שאמר ר'
 יסמשאל אחכ והלכה בחכמים וכן מ' שהחרים בזמן הזה מטלטלי'
 פתק הרי הן לכהנים ומקרקעי' בחונה לחר' דינס כרין חמטלטלין
 זל' שהם לכהנים אבל מ' שהקדיש לבדק הבית מותר לג' לפדותה כ'
 בדבר מונעא לפתחלה ומשלך אות' דמיס לים אבל נתנו שער טלח
 יהא הרבי המונעא פרוטה חלח כמו שאמר ר' זנוי וקדוש להן לפ'
 לפרסומא מילתא ולא חתרנו זה אלא לכתחלה בזמן הזה שאין בית
 המקדש קיים

ו מחריים אדם את קדשיו בין קדשי קדשים ובין
 קדשים קלי אם נרר נתן את הרמים אם נרבה נתן את
 טובת שור זה עולה אומ' כמה אדם רוצ' ליתן בשור זה
 להעלותו עולה שאינו רשאי הבכור בין תמים בין בעל
 מום מחרימין אותו ביצר מחריים אותו הפודין אומרים
 כמה אדם רוצה ליתן בכבוד זה ליתנו לכן בתו או לכן
 אהותו ח' ר' ישמעאל אומר כתוב אחד אום
 תקדיש וכתוב אחר אומר אל תקדיש ואי אפשר לומר
 אל תקדיש שכבר נאמר תקדיש אמור מעתה מקדישו
 אתה הקדש עליו ואין אתה מקדישו הקדש מוכח

כבר ידעת
 שהאומר שגר זה עלה הרי הוא נכנס ואם החרימו אחכ שמין אותו
 כמו שזכר וכן אם החריים הבכור פודין אותו בטובת הנאה לפי שהו'
 מתנה לכהן בין תמים בין בעל אום כמו שזכרנו ביאורו בבכורות
 ואין אדם נכנס ממנו עד שיתן בו דמים זולת טבא נותנו לקדשו כ'
 כהן וזכר הקריבה יתירם שיהא בין ישראל וכהן והוא שישא' הכהן
 בין בתו או בין אחותו ואמר ר' ישמעאל שהבכור כאמר עליו לא יקדיש
 אים אותו וכאמר בובס כן כל הבכור אשר יולד בבקר ובבאנך הזכר
 תקדיש וענין הקדש עליו הקדש שמוסיף בדמים לפי שאם החריים
 הבכור כנטלין עליו תוספת דמים כמו שהקדמנו ביאורו ואוק' דמי'
 הן הקדש וישאר הבכור לכהנים כמות שהיה וחכמים שלמדוין ענין
 זה ממה שכ' כל חרס קדש קדשים הוא לך' כמו שזכרנו אומרים בב'
 בבכור לא תקדיש ברא' שיתחייב המקדיש לאד' ויהיה עובר על לא תע'
 תעשה וכתבספת תמורה אומר המקדיש תמימים לבדק הבית חייב
 בלא תעשה ומה שאמר בו תקדיש הוא טאם כולל לג' בכור בעדרו מ'
 מנסה להקדישו ולומר זה קדוש ויהים בכור כמו' שהוא והסכימו שאפי'
 לא אמר זה קדוש הרי הוא מתקדש ברחס

פרק תשעי המוכר את שדהו כשע' היוכל אינו מוכר
 לגאול פחות משתי שנים שנ' במספר
 שני תבואת ימכר לך היה שנת שרפון זירקון או גש'
 שביעית אינה עולה לו מן המנין נרה או הבירה עולה
 לו מן המנין ר' אלעזר אומר מוכר לו לפני ראש השנה
 והיא מלאה פירות הרי זה אוכל ממנה שלש
 תבואות לשתי שנים

דין מוכר טרה אחוזתו כפי מה שזכרנו בתורה
 הוא כמו שאנו מצד והוא טאם מוכר אדם מטרה אחוזתו כרמי' ידועין
 מתח' אותן הדמים לפי מניין השנים ששאלו עד' היוכל יודע כיום
 יביע לכל שכה ושכה ולפי החשבון שישאר ביד הלוקח פחותין לג' מע'
 מעיקר הממון כג' טאם מוכר דרך משל שמעון לראובן הקדש במחאה
 דיכרין נטשאלו עד' היוכל מוזמן המוכר י' שנים וצמד כתובה ראוין
 נאכל פירותי' ד' שנים אחכ רכס שמעון לשנות קרקע שלו הרי זה מ'
 מחויר לראובן ק' דיכרין וזא' ברעון כסף ועל דרך זה תקדש והוא מ'
 מחשב כשירוכה לשנות קרקע שלו כל הזמן שאכל פירותיו חרשים וי'
 וימים כפי מה שאמר ליהסכ' ומה שאמר בשעת היוכל זל' בשעת'
 שקיובל נוכח אבל בשנת היוכל עצמה אינו מותר למכור ואם מוכר

הרי הוא חוזר בתוכו כפי דעות הרמיהם לבעלן ומי שמכר טרה ח' ק'
 קודם היוכל הרי הלוקח אוכל פירות השנה שכתבארה עד היוכל ושנס'
 אחר אחר היוכל לפי שאי אפשר פחות מ' תבואת' כמו שאמר ר' כתיב'
 ומה שאמר אינו מותר' בו להודיענו שיש בו איסור ואפי' כתובה הלוק'
 בכך אין שומעין לג' לפי שכ' במספר פנים אחר היוכל תקנה הרי ה'
 הצריך ללוקח פנים כמו שהנריך למוכר ומה שאמר עולה לג' קלי' לג'
 ללוקח ור' אלעזר אינו חולק על פוס' ארס חלח בא להודיעך שאינו ח'
 חייב זל' הלוקח להכניחה לפני בעליה מליאה פירו' כמו שלקח ואתה
 אלא אוכל ב' תבואות כשתי שנים ואין חולק על זס

מכרה לראשון במנ'
 ומכר הראשון לשני במתי אינו מחשב אא עם הראשון
 שנ' לאיש אשר מכר לו מכרה לראשון במאתים ומכר
 הראשון לשני במנה אינו מחשב אלא עם האחרון שנ'
 לאיש לאיש אשר בחוכו לא ימכר ברחוק וינאול כ'
 בקרוב ברע וינאול כיפה לא ילזה וינאל הצאים
 וכהקדש מותר בכלן זה חומר בהריוס

מבהקדש
 נתן למוכר מנה יפה לפני שהוא בחוק אחכ' אנומי טאם רכס
 למכור הקדש בחוק מן העיר או שמוכר הפחו' תלכיל המעלה אין ש'
 שומעין לג' שכ' והסניג' ידו ומכא פרט למכור עד שימכר דבר שאינו
 מוכר לג' בשעה שמכרצמס שאמר כרי גאולתו זל' יתגר מקדמי' שמוכר'
 כהן או הוסיפה ופחתו דמיה שגב' פלתיין ללוקח קפחתי' ולמוכר סי'
 סיפח כמו שהקדמנו כמה שאמר מוכר ר' אשון לשנים

המוכר בית בבתי ערי
 חומה הרי זה גואל מיד וגואל כל שנים עשר חדש הרי
 זה בסין ריבית ואינה ריבית סת' המוכר יגאל בנו מת ה'
 הלוקח יגאל מיד בנו אינו מניג' לו שנה אלא משעה ש'
 שמכר לו שג' עד מלאת לו שנה תמימה וכשהוא אומר ת'
 תמימה לחביא חדש העיבור ר' או יתן לו שנה ועיבור'
 ר' אומר כי מה שכ' בתורה שכה תמימה ה'
 היא שנת חמה שהיא פסני יגאלך חמשין לשענת כריכין האלו ואם ס'
 היתה מעוברת נותנין לג' חדש העבור והעש' סימי השנה המעוברת
 שפ' נאמר וחכמים אומרי' כי מה שאמר ר' חמנא שכה היא יב' חדש מ'
 מיום ליום ומה שכ' תמימה להביא חדש העבור והלכה בחכמים

הגיע יום שנים עשר חדש ולא גנאלה היתה חלוטה לו
 אחד הלוקח ואחר שנתן לו מתנה שג' לצמיתו כראשון'
 היה נטמן יום שנים עשר חדש שתהא חלוטה לו ה'
 התקין הלל הוקן שיהא חולש את מעותיו בלשכה ויהא
 שזכר את הדלת ונכנס אימתי שירצה הלה יבוא ויסול'
 את מעותיו

תרגום לזמיתות לחלוטין והוא דומה לעברי'
 לפי שהוא לטון עברי' בט' כן וחלטוה ממנו עניינו חלטו הענין ושמו'
 אותו דין פסוק וחתוך ונחלש את מעותיו איפשר שיהא מענין נחלש י'
 יפוסע ויהא פירושו שמתחלה מעותיו כלשכה ואפס' שהוא לטון ומחול'
 לזמיתת המעגל כלבד

ה כל שהוא לפני מן החומה הרי הוא בבתי
 ערי חומה הוי' מן חשרות ר' מאיר אומר אף השרות ח'
 בחומה בית הבני בחומה ר' יהודה או אינו בבתי ערי
 חומה ר' ישמעאל אומר כותל החיצון הוא חומתו
 ר' מאיר מביא ראיה ממה שכ' אמרו ובחומה היא ינשב'
 בחומה ולא ביעיר החומה והלכה כר' יהודה ולא כר' מאיר
 עיר שגגותיה חומתה ושאינה מוקפת חומה
 מימות יהושע בן נון אינה בבתי ערי חומה ואלו הן בתי
 ערי חומה שלש הצרות של שני שני בתי מוקפות חום
 מימות יהושע בן נון כגון קצרה הישנה של ציפורין ח'
 וחקרה של גוש חלב וידפת הישנה וגמלא וגדרור וחרדי'
 דאוגו וירושלם וכן כיוצא בהן

98
 ב

לור עקיבא והלא כבר נאמר והיה הוא ותמורתו יהיה כן קדש איכן קדושה חלה עליו בבית הבעלים אף תמורתו בבית הבעלים

מה שאמר הכל ממירם כך סדורו הכל עשין תמורה אם המיר ואפילו יורש אם המיר בקרבן שחייב ממיריו עשה תמורה וכבר בארנו בתחלת מכות שלחו שכתק לעשה ומה שחייבו ללקות עליו היות הלוא כולל לכל בני אדם והוא שכאמר ולא ימירנו ועשה שכה שהוא והיה הוא ותמורתו יהיה קדש איכן כולל הכל כמו הלוא לשי שנותתין וכבוד אינם עושים תמורה ולפי שלא הטוה לאו שכה לעשה לה היה דינו כ כדון לאו שניתק לעשה לפי שכל המימר לוקה ואין כל מימר עשה תמורה וכבר בארנו בתחלת מכות מה שאמר כל לאו שאין בו מ מעשה אין לוקין עליו חוץ מנשבע ומימר ומקלל חברו כסם ואמר ד עקיבא כמו שהקדישה לא תחל לא לרבר שים בכיתו כך התמורה כ צריך שתהא בכיתו וכבוד אינו בכיתו מעקדא אלא בכיתו של ישראל והלכה כר עקיבא

ב ממירים מן הבקר על הצאן ומן הצאן על הבקר מן הכשבים על העזים ומן העזים על הכשבים מן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים מן התמימים על בעלי מומים ומכעלי מומים על התמימים שנאמר לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע אדרע בטוב בעלי מומים שקדם הקדישם את מומם ממירים אחר בשנים ושנים באחד ר שמעון אומר אין ממירים אלא אהר באחר שנאמר והיה הוא ותמורתו מה הוא מיוחד אף תמורתו מיוחדת

דאיה על זה מה שאמר בהמה ובהמה ושם בהמה נטל על מינים רבים זכרים ונקבות וראיתי על בעלי מולין ממה שכאמר טוב ברע מה הקדים טוב ברע רונה למור שהיה טוב בתחלה ונעשה רע רונה למור שארע בו המומין ולפיכך יעשה תמורה אבל אם קדם מום להקדישו ולא חלה עליו קדושה לא יעשה תמורה כמו שכאמרנו בשני מ מכבדות והלכה כחכמים

ה אין ממירים אברים בעברים ולא עברים כאברים ולא אברים ועברים בשלמים ולא שלמים כהן ר יוסי אומר ממירין אברין בשלמים ולא שלמים כאברין אמר ר יוסי והוא במקורשים הוא אומר רגלה של זו שבלה עולה אף בשיאמר רגלה של זו תחת זו שתהא כלה תמורה תחתיה

והי הוא מוקדש ואפילו קדשי מוכת ואין הלכה כר יוסי בענין התמורה

ז אין המדומע מדמע אלא לפי השכון אין המחומץ מחמיץ אלא לפי השכון אין המים השאובים פוסלין את המקוה אלא לפי השכון

ח כבר בארנו ההלכה הזאת בדיוק בחמשי מתרומות וכאך התלמוד בה כאן דבר פשוט ו נקרא שם כל שאור של חולין ושל תרומה בתוך העסק והחמינה מ מעתיקין כאחת לא תהיה העסק קהיא מדומעת כמו שכתבאר העקר בשני מעלה עד שיהא משאור של תרומה לברו להחמין וכן שלשת לונגין מים שאובים שנטלו למקוה שפוסלין אותו כמו שזכרנו פעמים אס פגלו מארבע וחמשה כלים אינם פוסלים עד שיהיו כלם משלשת כלים או פחות זר דעת ר יוסי בן חוני ואינו אמת והוא שאמר לפי ח משכון כלים יוסי בן חוני הוא ואין באותו המאמר דבר שיפסיד שום דבר ממה שזכרנו בחמשי מתרומות

ט אין מי חטאת נעשין מי חטאת אלא עם מתן אפר אין בית הפרס עוש בית הפר ולא תרומה אחר תרומה לא תמורה עושה תמורה ולא הולך עושה תמורה ר יהודי או הולך עושה תמורה אמרו לו הקדש עושה תמור לא הולך ולא תמור עושין תמורה

ראוי שידע שמי שהיה מוקף חומה כשנכנס יהושע ארצה שאינו מוקף עבדו הכי דינו כדון המוקף ומוי שלא היה מוקף על שדה הארץ שבת יחייב וישעכן מן ארבע שיעות עבדו וזוהי על שיהיה

להם כבח היפה שכבתי ערי חומה וכבח היפה שב שבשות זנגא לין מיר ונגאלין כל שנים עשר חדש בכחם ויוצאין כ יוכל וכגרעון בסוף כשות ואלו הן כתי חצרים שלש חצרות של שני שני בתים אף על פי ש שמוקפין חומה מימו יהושע בן נון הרי אלו בבתי חצרי

עשן כח כבר בארנו אותו בתחלת הפרק ודין זה כבתי החצרים למדנו ממה שכאמר נגלה תהיה לנו וכיכול יא רונה לומר שהוא יגאל מיר ואם ל לא יגאל יא כיוכל והואיל וינצא כיוכל הרי הוא ינצא כגרעון כסף וזה דבר מלאך מלאך והכחי כפי מה שהקדמנו מן הדינים

י ישראל שירש אבי אמו לוי אינו גואל בסדר הזה וכן לוי שירש את אבי ישראל אינו גואל בסדר הזה ש שנאמר כי בתי ערי הלויים עד שיהא לוי ובערי הלויים דבריר וחכמים אמרים אין הדברים אמורים לא בערי הלויים אין עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה ו לא מגרש עיר ולא עיר מגרש אמר ר אלעזר במה דברים אמורים בערי הלויים אבל בערי ישראל עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה מגרש עיר ולא עיר מגרש כרי שלא יחריבו את ערי ישראל וכהנעם ולויים מוכרים לעולם וגואלין לעולם שגאמר גאלת עולם תהיה ל לויים

יא אינו גואל בסדר הזה הוא מתאמץ שיש לו סדר וכך סדורו אינו גואל כפסולת כלים אבל גואל בסדר הזה רונה לומר כפי כל מה שהקדמנו שכן הוא גואל ישראל סוף ונענין מה שאמרנו חכמים זל אימא אינו גואל אלא בסדר הזה עד שיהא לוי ובערי הלויים וחכמים אמרים בערי הלויים כלבד אנו כזקקים לא שיהא לוי ולפיכך דעתם ישראל שירש את אבי אמו לוי גואל כלים אחר כן באר גאלת הלויים שאך הוא ואמר מוכרים לעולם ואפילו מוקף לוי וכן אנו צריכים שתי תבואות כמו בישראל וכן יגאל ואפי' יוכבדת חרש מה ש שאינו יכול לעשות כן בישראל כמו שהקדמנו ומה שאמרתי חרש הוא דרך משל וכן פודה מיר ההקדש ואפילו אחר היוכל כמו שהקדמנו וכן בתי ערי חומה גואל ואפילו אחר שנה ומגרש סוף היישוב הקדוש לעיר והוא שקרין אכלנו שכלים החיובים יושבים בהם הרועים ו והאכריים השיה הוא חוץ למגרש והכל מודים שהלויים אינן מ מעשין העבד והמגרש והשרים שיש להם לפי שכאמר ושרה מגרש ע עליהם לא ימכר ואמרנו חכמים זל שענינו לא יפוסה לה שאינם מעשין שום דבר ממה שקיים או והלכה כחכמים ואין הלכה כר עקיבא

מסכת ערכים פליקא לט

מסכת תמורה

הבל ממירים אחד אנשים ואחד נשים לא שאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר סוטר וסופג את הארבעים הכהנעם ממירים את שלהם וישראל ממירים את שלחה אין הכהנעם ממירים לא בחטאת ולא באשם ולא בכבוד אמר ר יוחנן בן טרי וזי מפעמה אין ממירים בכבוד אמר ר עקיבא הטאת ואשם מתנה לכהן מה הטאת ואשם אין ממירים אף הכבוד לא ימירו בו אמ לו ר יוחנן בן טרי מה לא אינו ממיר בהטאת ובאשם שאין זכין כהן בחייהן האמר בכבוד שזכין לו בחייו אם

A

כבר במסכתא הזאת יתבאר לך שחכמת הנכבד לא יהיה לה ולר' לפי
סכל קרבנות נכבד זכרים ואפי' חטאת כנו שבוך בקרבה בתחלתה
הספר הזה ואי אפשר גם כן שתפסח לחטאת הנכבד תמורה לפי שאין
הנכבד עשין תמורה כמו שאקדמונו ואי אפשר לומר גם כן בחטאת
נכבד שמתו בעליה לפי שאי אפשר יונת נכבד ועקר בירכו פהאמת יח
יחיד כל שבין ישראל כלו אבל שכפרת הכנענים ושעברה שבתה הרי זה
אפשר נכבד אבל לא נאמר בפירוש אם חייבת חטאת נכבד בכך או
אינו נכבד אלא ביחיד וקבלה ביד כלנו ממשה רבינו פחמט הטאות מ
מיתנת ר' שמעון יליף סתם ממפושט ואומר כמו שאותו שלש מינין ח
אינן נכבדין אלא נכבד כן אלנו השנים ור' יהודה לא יליף הלל חומר כ
ונה שאפשר להיות מחינת המינין נכבד יהיה וונה שאפשר ח'פסר
והלכה כר' שמעון

ג הומר בקדשים מבתמורה ובתמורה מבקדשים
שהקדשים עושים תמורה ואין תמורה עושה תמורה
הציבור והשותפין מקדשים אבל לא ממירי ומקדשי
אברים ועברי אבל לא ממירי חומר בתמור שהקדשה
חלה עליה כבעלת מום קבוע ואינה יוצאה לחולין
להגוול והעבד ר' יוסי בר' יהודה
אומר עשה שונג כמור בתמורה ולא עשה שונג כמור
במקדשים ר' אלעזר אומר הכלאים והטרפה ויוצא ד'
דופן טומטום ואנדרוניגום לא קדשים ולא מקדשים

וכבר בארנו מה שאמרנו קדש יהיה לנפשות שונג כמור ואינו כן בעיני
הקדש כמו שבארנו בשלשי מתרומה ענין מה שאמר ר' אלעזר לא
מקדשים שהמיר באחד מאלו לא בתקדשה אונת תמור וכן אם היתה
כהמה הראשונה אחת מאלו אחר כך הנייר בה בהמה תמימה לא
בתקדשה התמורה לפי שאין כהני הראשון קדושה שמתנות התקד'
תמורתה והו ענין מה שאמר לא מקדשים ואפשר שתפסח בהמה ר' ח
ראשונה על הסדר הזה כגון שהקדש בהמה אחר כך נטרפה או הן
סקדש ולא יוצא דרך דופן און שהיה נלד קדשים ואפשר בו שהיה כלאים
וטומטום ואנדרוניגום ויהיה ענין מאמרנו ולא מקדשין ואינן לרעת
ר' יהודה שאומר ולר עושה תמורה טפיסיה הולד הזה כלאים או טו
טומטום או אנדרוניגום אינו עושה תמורה לפי שאלו החמשה על רשת
ר' אלעזר הם כמו בהמה טמאה שאין ראוי לקרבן ממנה לפיכך ח
אין קדושה חלה עליהם ולא קדשין בעלמם לפי שבעל מום יש מהם
פסיס ראוי לקרבן ויש בנינין קרבן והלכה כר' יוסי וכר' אלעזר ואין
חולק עליהם במאמר הזה

פרק שלשי אלו קדשים שולדותיהן ותמורותיהן
ביוצא בהן ולר' שלמי ותמורתן וולדן
וולד ולדן עד סוף העולם הרי אלו בשלמים וטעונם
כמיכה וגסכי ותנופה והזה ושוק ר' איעזר או ולר' שלמי
לא יקרב שלמי וחכמי או יקרב אמר ר' שמעון לא נזרקן
על ולר' ולר' שלמים ועל ולר' תמורה שרא יקרב ועל
מה נחלקו על הולד שר' אליעזר אומר לא יקרב וחכמים
אומרים יקרב העידר יהושע ור' פפיס על ולר' שלמים
שיקרב שלמים אמר ר' פפיס אע מעיר שהיתה לנו פרה
ובחי שלמים ואכלנוה בפסח ואכלנו ולדה שלמים כחג

מה שאמר ולר' דל נלדי שלמים ולר' תמורה שלמים וכבת
מחלוקת ר' אלעזר וחכמים שר' אלעזר אומר שאם אין חנו מקדשים ל
לקרב ולר' שלמים הרי זה מניח בהמת שלמים כשהיה אכלו ואינו ש
שומטם ותלד להדבות לנאסמ' ועבר על מה שאמר רחמנא לא תלאח'
ורבין אין חוששין לבירה זו ואמר ר' שמעון שהכמי מודים שלא יקרב
ולר' לפי שטלה דעתו שלא יעשה מהם עדרים עדרים ועל הולד עבמו
כחלקו ועדות ר' פפיס סותר דברי ר' אלעזר ומה שאמר בהב דל בהב
השבעות לפי שכל החכמים מסכימים על שאין ראוי לאחד הקדשים
שהם אכלו לאחד הרבל לפי שהוא עובר על עשה

אמר שמי חטאת איכס מי חטאת לחייבן כרימי חטאת בטומאה ו
וטקס אלא כשנותקין עבר השרה על המי נפי טכאמר ונתן עליו מים
חיים לא בא חלא לערב העער במים וכן אמרו לערבן הוא דתתח ח
אבל רנו זקיו המי בכלי ויתן עליהם העער והוא מה שאמרנו חכמי'
זל מנינו ככל מקום מכשיר למעלה אף כהן מכשיר למעלה ונית ה
הפרס הוא המקום שיש בו טומאת מת אבל לא דהקדו עליו על
מקומו המיוחד לפיכך יהא כל המקום שהוא מוסתף ועוד יתבאר ר'
דינס לבמרי בטפי הפרקים מאלהות וסם יתבאר סכל זמן פיתעריכי
עבר בית הפרס בקרקע אחר לא יהיה אותו הקרקע הפסי בית הפרס
ומה שאמר ולא תרומה הוא דעת האומר שצפף השותפין שתרמו זה
אחר זה אין תרומת סניס תרומה וכבר בארנו בשלשי מתרומות כו
טרכר זה נדחה וחכמים מביחי' ראיה ממה שאמר והיה הוא ותמורתו'
גלח תמורת תמורתו ור' יהודה אומר יהיה לרבות הולד וחכמים אומר'
יהיה לנפשות שונג כמור והלכה כחכמים ודע שפסק ההלכה מימר א'
וחורין ומימינין באותה הכמה פראשוכה בעגמה שאם המיר כה
אלה כזה אחר זה או ככתאח' הכל תמורה

העופות והמנחות
אין עושים תמורה שלא נאמר אלא בהמה הציבור וה
השותפים אין עושים תמורה שנאמר לא ימיר אותה
יהיר עושה תמורה לא הציבור ולא השותפים עושים ת
תמורה קרבנות בדיק הבית אין עושים תמורה אמר ר'
שמעון והלא המעשר בכלל היה ולמה יצא להקיש א
אליה מה מעשר קרבן יחיד יצאו קרבנות ציבור מה מע
מעשר קרבן מובח יצאו קרבנות בדיק הבית

אמר רחמנא
בתמורה נאס בהמה אשר יקריב ממנה לא יחליעבו ולא ימיר אותה
אחר כך חזר ונאס המעשר שהוא מעשר בהמה ואמר לא יקרב בין ט
טוב לרע ולא ימירנו וככ' בארנו בסוף בכורות שאין השהפן חייבין
במעשר כמו שבארנו
פרק שני יש בקרבנות היחיד מה שאין בקרבנות
הציבור ויש בקרבנות הציבור מה שאין
בקרבנות היחיד עושים תמורה וקרבנות הציבור אינם
עושים תמורה קרבנות היחיד נוהגין בזכרים ובנקבות
וקרבנות הציבור אין נוהגין אלא בזכרים קרבנות ה
היחיד חייבים באחריותן ובאחריות נכסיהן וקרבנות ה
הציבור אינן חייבים לא באחריות ולא באחריות נכסיהן וקרבנות
משקרב הובח יש בקרבנות הציבור שקרבנות הציבור
דוחין את השבת ואת הטומא וקרבנות היחיד אינן דוחין
לא את השבת ולא את הטומא אמר ר' מאיר והלא חביתי
כהן גדול ופר יום הבפורי קרבן יחיד ודוחין את השבת
ואת הטומאה אלא שומנן קבוע

אם אתה זוכר כל מה שהקדמונו
בתחלת הסדר הזה יתבאר לך כל המאמר הזה וכבר ידעת העקר ה
המשורס שהוא עבר זמנא בטל קרבנו ולפיכך אין הנכבד חייבים כ
באחריות הקרבנות רל התמירין והמוספין וכן כל מה שיש לנו זמן ק
קבוע אין חייב עלינו באחריות והוא רחמנא ששבת ואת הטומא והוא
שהיו רוב הכהנים טמאים הרי הם מקדשים את הקרבנות בטומאה
כמו שבארנו בשביעי משפטים וטעם שנתן ר' מאיר הוא טעם חמ
חמיתי וטעם ואין חולק על זה

ב השאת היהודי שבפרו בעליו מתות ושל
ציבור אין מתותר יהודה אום יבאזי אמר ר' שמעון מה
טעמינו בולד חטאת ובתמורת חטאת ובהטאת שמתו ב
בעליה ביחיד דברים אמורים אבל לא בציבור אף שב
שפירו הכעלי ושעברה שנתן ביחיד דברים אמורים א
אבל לא בציבור

מכשירי הכעלים הוא שפירש חטאתו נאכרה
והפירש אחרת והקריב ונאמר כך נכבאת הראשונה ונמנה טוכרנו

99
B

והבאת שיה

והוא מה שכתב ונחת סמה וכל כבאך לחג הבא כל מנה שיעליך נאם
מחר עובר על עשה אכל לא תעשה חינו מתחיי עד לאחר שלש רגלי
נאז עובר על לא תאחר לשלמו כמו שבארנו בתחלת ראש השנה ואין
הכלכה לא כר שיענין ולא כר חלעזר ועדות ר' פייס חמת ויעשין על
פיו נכתב בספרי רק קדשך אלנו התמורות אשר יהיו לך אלנו הולדו
ונרריך זה נדר תשא יכול שומע אני יכנס לבית הכחיה וימנע מהם
מיס ומזון כשכל שמונתו תלמוד לומר ועשית עלתך הכפר והדם
כריך שאתה נוהג בתמורתה וכריך שאתה נוהג בשלמים כך אתה כ
נוהג כולך שלמים יכול אף וכל הקדשים כן תלמוד לומר רק וכבר
ידעת שאחר מעקרי הקטות המשא ומתן נח כין ורקין למשטין נתנו

ד

ולר תורה ותמורתה ולרן וולר ולרן עד סוף העולם ה
הרי אלו בתורה וכלבר שאינן טעונן לחם תמורת ע
עולה וולר תמורה ולרן וולר ולרן עד סוף העולם הרי
אלו בעולה טעונה הפשט ונתוח וכליל לאשים

אמר רחמנא
לחם התורה תורה עבמה טענה לחם ולרה ותמורתה אינם טעונים
לחם שכתב התורה כהא הידיעה וכבר זכרנו מה שאמרנו סדך ש
שאתה נוהג בעולה כך אתה נוהג בתמורתה

המפריש נקבה לעולה
וילדה זכר ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא ברמיו עול
ר' אלעזר או הוא עצמו יקרב עולה ו המפריש
נקבה לאשם תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא ברמיה
אשם אם קרב אשמו יפלו רמיה לנרבה ר' שמעון אומר
תמכר שלא במום ו תמורת אשם שמתו בעליו
ושכפרו בעליו ירע עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנרב
ר' איעו או ימות ר' אעו או יביא ברמיו עולה תמורת
אשם ולר שלמים תמורתן וולרן וולרן עד סוף הע
העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהן לנרב
ר' אליעזר אומר ימותו ר' אלעזר אומר יביא ברמיהן יע
עולות

כבר בארנו בתחלת הסדר הזה שהעולה והאשם אינם כאים
אלא מן הזכרים בלבד וכן כתבאר בתחלת מ
מסכתא זו שהנכבות ובעלי מומים מתקדשים בתמורה ואיני צריך ל
לכא ר' שיעין יסתאב הוא שיארע בו מום ור' שמעון אומר כל מיני ר
דלא חזי להקרבה לחלית אינו קדוש קדושת הגוף אלא קדושת דמים
בלבד ולפיכך אומר תמכר שלא במום אחר כך השמיענו שר' אלעזר
אומר ימותו ונפלו בתמורת אשם שהיא במעלה הקדושה פחותה מן
האשם וחכמים אומרים לא ימות אלא ישלו רמיו לנרבה ואפי' האשם
עבמו לפי שהמקובל בידם לל שבטאות מתה באשם תרעה עד שי
שיסתאב וכבר זכרנו שחזאת שכתבו בעליה ושמתי בעליה תמות
ולפיכך אשם שמתו בעליו ונכתבו בעליו ירעה עד שיסתאב וימכר
ויפלו רמיו לנרבה וכן כל מקום שהוא אומר ישלו לנרבה לל יקריבו
באותן דמים עולת נרבה נמה שאמר ר' אלעזר יביא ברמיו עולה ע
ענייניו שיביא באותו דמים עולת חובה ואין הכלכה כר שמעון ולא
כר' אלעזר ולא כר' אלעזר

ט והלא אף הנרבה עולה היא מה בין דכריר אלעו
לדכריר חכמים אלא כומן שהיא באה חובה הוא סומך
עליה ומביא עליה נסכין ונסכיה משלו ואם היה בהן
עבורתה ועורה שלו וכומן שהיא באה נרבה אינו סומך
עליה ואינו מבי עליה נסכין ונסכיה משל צבור אף על
פי שהוא כהן עבודתה ועורה של אנשי משמר
הבאים כהן חס נתן ייב הוא בעצמו ושיביא סכום אחר קריבוהו
הבאים כהן חס נתן ייב הוא בעצמו ושיביא סכום אחר קריבוהו
ואין צריך פירוש לכשתבין כל מה שהקדמנו בזה

תרומת הכבוד והמעשר
ולרן וולר ולרן עד סוף העול הרי אלו ככבוד וכמעש'

ויאכלו כמזמן לבעלים מה בין הבכו והמעשר לכן כל
הקדשים שכל הקדשים נמכרים באטלם נשהטין כ
באטלם ונשקלין בליטרא הוין מן הכבוד ומן המעשר
ויש להן פריון ולתמורתיהן פדיון חוין מן הכבוד ומן
המעש זכאי מחו לאר לאר הוין מן הכבוד ומן המעשר
אם באו תמימים יקרבו ואם בעלי מומין יאכלו כמזמן
לבעלים אמר ר' שמעון מה הטעם שהבכו והמעשר יש
להם פרנסה במקומן ושאר כל הקדשים אף על פי ש
שנולד לו מום הרי אילו בקדושתן

כבר בארנו בשני מכורות מחיזה
טעם יחד הכבוד והמעשר כדינו הללו נאמר רחמנא נאכלת לטני ק'
אלריך מעשר רגין ותרושך ויזהרך וכבודת כרך ממוקם שאתה מ
מעלה מעשר רגן אתה מעלה בכור וכבר בארנו שמעשר בהמה א
אתקש למעשר רגן ועלך בדינו מזה שמעשר וכבוד באין מן הארץ
נאם הביא אותי מחונה לארץ אה היו תמימין הרי הן קרבין נאם היו
בעלי מומין הרי הם יאכלו במזמן כאילו היו מחרץ ישראל הנאיל ו
נהביא אותם זהו דעת ר' שמעון והוא נדחה לפי שאין בכור בא מ
מחונה לארץ והביא הוא כי מה שאמר מה בין בכור ומעשר לכל ה
הקדשים לל מה בין בכור ומעשר שפלו בהם מום לכן פסולי ה
המוקדשים אחר כך בא ר' שמעון לכאן מחיזה טעם לכאן פול בהם
מום בבכור ומעשר אין להם פדיון וכשאכל כל הקדשים ישנו ואמרש
שהטעם בזה שהכבוד ומעשר שפסול אפשר ליהנות בהן כמו שהם
לפי שאכלים במזמן לבעלין לל הבכור לכהן והמעשר לישראל ו
ולפיכך אין צריך פדיון ושאר כל הקדשים הם לא נפדו והיו בטלים
שלא יהיו ראויין לקרבן ולא יהי מותר לאוכלן שאין הקדש יוצא חלם פ
בפדיון וטעם ר' שמעון בזה חמת

פרק רביעי ודר הטאת ותמורת הטאת וחטאת
שמתו בעליה ימותו שעברה שנתה
ושאברה ונמצאת בעלת מום אם משיכפרו הבעלים
תמות ואינה עושה תמורה לא נהנין ולא מועלין אם עד
שלא כפרו הבעלים תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא
ברמיה אחרת ועושה תמורה ומועלין בה

מה שאמר עד שתסתאב
הוא שב על שעברה שנתה ונמצאת בה נמה שאמר שאברה מ
משותף והתלמוד סדרו כן שעברה שנתה ושאברה ונימצאת בעלת מ
מום וכבר בארנו פעמים שעינין לא נהנין ולא מועלין שאין מותר ל
ליהנות באותו דבר נאם כהנה אינו חייב קרבן מעילה ורחמי שתרע
שהאברה הזאת שאמרנו חכמים עליה תמות מן התנאי שלה שתאבד
בשעת כפיה לא בשעת הפי שהשתאבד ביום ולא בלילה ושתעלה
ממנו ומן הרועה ומכל שאר בני אדם עד שלא יהא שום אדם מכירה
נאפילו בסוף העולם ושתהא במקום נסתר כגון תוך מערה חו אחר
הגדר והדומה לו וכל זמן שיחסר שום תנאי מלוי התנאים מינה מיתה
אלא דינה תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא ברמיה אחרת ועושה ת
תמורה ומועלין בה לכן אם נעברה חו ננולה תרעה עד שתסתאב א
אמרנו נקיטין אברה ולא בגובה אברה ולא גזולה

המפריש חטאתו ואברה
והקריב והפרי אחרת תחתיה ואה כך נמצאת הראשון
תמות המפריש מעות להטאת ואברו והקריב חטאת
תחתיהן ואחר כך נמצאו מעות ילכו לים המלח
זה הולך חסר העקר והוא
חטאת שנתכפרו בעליה תמות וכן אותן מעות חין נהנין בהם ולפיכך
בזה להוליכין עד ים המלח כדי שלא יוכל לבע בהם לעולם

המפריש
מעות לחטאתו ואברו והפריש מעות אחרים תחתיהן
לא הספיק ליקח בהן חטאת עד שנמצאו המעות וה
הראשונה יביא מאלו ומאלו חטא והשאר יכלו לנרבה

שאומר אם נקבה זכאי וכו' אינו מדבר על המוכר כרונה שהגבחה לאת
תקדש בטבורה אבל כוננו בהמה שהקדישה לאחר מן הקרבנות ל
לפי שהיא מערים על זרה בין זכר בין נקבה כמו שמערים על הזכר
המכרת והחבולה הקיטר תקרא הערמה ושאינו להיתר תקרא מרמ
ורע שמונת להטיל מום בכבוד קודם שתבא לזויד העולם אבל בזמן
הזה שאין בית המקדש ואין עם הקרבה ופשוט שאכל במומו חטאו
עמל כמה זמן כמו שבאר

ב ילדה שני זכרים אחד מהם
יקרב עולה והשני ימכר לחייבי עולה ודמיו חולין ילדה
שתי נקבות אחת מהם תקרב שלמים והשניה תמכר ל
לחייבי שלמים ודמיה חולין ילדה טומטוב ואגדרוגינו
רבן שטעון בן גמליאל אומר אין קדושה חלה עליהן

הכאמרי שאמר עליהן מה שבמעשה של זו אם זכר ע
עולה וכו' ולפיכך דמיו חולין לפי שדבר תחלה על המכרת אחר
כן על בהמת קדשים אחר כך על בהמת חולין ומה שאמר טומטוב ו
ואגדרוגינו על בהמת קדשים חזרת להחליקת שרשבו אומר נדק
קדשים משעה עילת תקדש לפיכך אם היה טומטוב ואגדרוגינו שח
שאין ראוי להקרבה אין קדושה חלה עליהן וחכמים אומרים ולד קדשי
בקדושת דאומיה קאי ולפיכך היה זרה קדוש ולפיכך חלה כ
כחכמים

ג האומר ולדה שלו עולה והיא שלמים דבריו קיימ
היא שלמי ולדה עולה הרי זו ולד שלמים דבריו מאיר
אמר ר' יוסי אם לבן נתבון מתחלה אף על פי שלאפשר ל
לקרוא שני שמות באחת דבריו קיימין ואם משאמר הרי
זו שלמים ונמלך ואמר ולדה עולה הרי זו ולד שלמים

פירוש נמלך שנתיען ואמר ר' יוסי שהחיל ואמר הרי זו שלמים יל
היה כוננו יותר מזה שאמר אחכ' חזר ואמר ולדה עולה ואעפ"י שהוא
תוך כדי דבור אין סומכין אלא על דבור ראשון לפי שהשני בדיבור
תוך כדי דבור כדבור דמי זולתי במקדש ומימר ומגדף ועבד עו
ומקדש ומגדש ואלו השם דברים הנזכרים חולין כגוף הגמרא אבל
מקדש ומימר הרי הוא כמו שכתבאר במקום הזה ובסוף נדרי
הנזכר ומגדף ועבד עבודה זרה ומגדש ומקדש * וזה הענין הוא
שהדברים האלה לא תועיל בהם חזרה ותוספת תנאי ואפילו תוך כדי
דבור אבל מקדש ומימר הרי הוא כמו שבאר בבבא * וכן אם אמר ל
לאשה הרי את מקודשת או הרי זה גטך וכתן לה גטה או קדושים וחזר
ואמר בתוך כדי דבור לגמר הענין לא חלה יקוי הקדושין מן הגט על
מנת כן אין זה מועיל ואין שומעין לו וכן אם אמר בעבודה זרה חלי
אתה נתחייב במיתה כמו שבארנו בשביע מהנהדרין בשאמרנו ז' ו
והמקבלו עליו באלוה ואחר כך חזר תוך כדי דבור ואמר איני חלוה ז'
זה מועיל לו וכן המגדף גמי' שעלה בדעתו שהתפיס לעבודה זרה
חייב בדבור בלבד ושהוא ענין מה שאמרנו ועבודה זרה הרי זה טעיה
גדול לפי שערך בדיבורו אין הקדש לעו' כמו שיתבאר בהרף שאחרי זה
נהלכה כר' יוסי

ד הרי זו תמורת עולה ותמורת שלמים
הרי זו תמורת עולה דבריו מאיר אמר ר' יוסי אם לבן
נתבון מתחלה אף על פי שלאפשר לקראת שני שמות
באחת דבריו קיימין ואם משאמר תמורת עולה ונמלך ו
ואמר תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה

השלישית אינו אומר תמורת
עולה אלא תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה לרבי ר' אחי ר' ברי ר'
קיימם אבל לפי שכתב לשון תמורה אחר דמאיר תוס' לשון ראשון
וד' יוסי אומר צריך לשנות לשון תמורה לפי שכתב שאמר תמורת
עולה ושלמים יהיה המוכר מדאגדף מזה שמקנתה עולה ומקנתה
שלמים ויהיה דין אותה בהמה כדין מה שאמר בהמה זו חניה עולה ו
נחניה שלמים שהיא קדושה וחניה קריבה וכו' לבית מירי ספק שאמר
הרי זו תמורת עולה ותמורת שלמים יהיה המוכר מן המאמר שהסיה

כל הדיכין האלה לפי שלא כתבנו ה
הבעלים אפטר כנותרים שילגו לנדבה ר"ל ומקריבין בהם עולת כ
נדבה ומפני מה היה ראוי תנאי בכלם שיכילו חטאתו מאלו ומאלו
לפי שאם קבא חטאת מדין אחד מהן היה חייב להנתיק המעות ס
השניות לים המלח לפי שהבעלים כבר נתכפרו וכשארן אלן אחרי ס
הכפרה גיש בזה חלוק ויתבאר בהלכה שאחרי זו ולפיכך יביא מאלו ו
ומאלו נעדר יפול השאר לנדבה

ה המפריש מעות לחטאו
ואברו והפריש חטאת תחתיהן לא הספיק להקריבה ער
שנמצאו המעות והרי חטאת בעלת מום תמכר ויביא מ
מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדבה
המפריש חטאתו ואברה והפרי מעות תחתיה לא הספיק
ליקח בחן חטאת ער שנמצאת חטאתו והרי היא בעלת
מום תמכר ויביא מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו ל
לנדבה המפריש חטאתו ואברה והפריש אחרת
תחתיה לא הספיק להקריבה ער שנמצאת הראשונה ה
הרי שתיהן בעלת מום ימכרו ויביא מאלו ומאלו חטאת
והשאר יפלו לנדבה המפריש חטאתו
ואברה והפריש אחרת תחתיה לא הספיק להקריבה ער
שנמצאת הראשונה והרי שתיהן תמימות אחת מהן יקרב
חטאת והשניה תמות דבריו וחכמים אומרים אין
חטאת מתה אלא לאחד שנמצאת מאחר שכפרו הבעלי
אין המעות הלכות לים המלח אלא שנמצאו מאחר ש
שכפרו הבעלים

אין מחלוקת בין חכמים ור' שאם הקריב
טניה שלא אברה שאברה מתה אבל חולין חכמים אם הקריב ס
האברה ר' אומר שהטניה תצונו לפי שמערים על האבדור כאבדור ד'
דמיובלונשכרה וכמנחה אחר שכתבנו הבעלים וחכמים אינם מוסיפים
אומרים כן על האבדור ולא כאבדור דמי ונהלכה כחכמים

ה המפריש
חטאתו והרי היא בעלת מום מכרה יביא ברמיה אחרת
ר' אליעזר בר' שמעון אומר אם קרבה השניה ער שלא
נשחטה הראשונה תמות שכבר כפרו הבעלים

ד' חלוקת
בר' שמעון אומר אין ספרש בין שתהא הבהמה הזאת תחת ידו או ת
תחת יד אחר כל זמן שמנוח אחר שכתבנו הבעלים תמות ו
וחכמים אומרים אבל כל זמן שהיא מנויה תחת יד בעלה אחר שכתבנו
דניש בה דין זה אבל אם מפרה הרי הוא חלוה ואינה מנויה ונהלכה כ'
כחכמים וכבר זכרנו בספרים שלפני זה שזו טרינה תמות מביאין א'
אותה בבית ונועלים דלת כפייה ער שתמות כרעב וראוי שתדע כ'
בבאן שהמפריש שני צבורי מעות לאחריות מתקטר באחד מהם ו
והשני יביאו בו עולת נדבה וכן המפריש שתי חטאות באחריות מ
מתקטר באיזו טרינה והשניה תדעה ער שתסתאב ויביא ברמיה ע'
עולת נדבה והמקדש חטאת מעוברת הרי היא כמפריש שתי
חטאות לאחריות

פירק חמשי ביצר סערימין על הכבוד מבכרת
שהיתה מעוברת אומר מה שבמעיה
של זו אם זכר עולה ילדה זכר יקרב עולה ואם נקבה
זכאי שלמים ילדה נקבה תקרב שלמים אם זכר עולה
אם נקבה זכאי שלמים ילדה זכר ונקבה הזכר יקרב ע'
עולה והנקבה תקרב שלמים

כבר כתבתי בתורה שאין
גאדף הקדש בכור למחבה כמו שבארנו בשמי מעריבין ואמרן חכמי
ז' שמונת הקדש בכור בטען * וכן אמרו בספרא אשר יכבר לה'
כבהמה מי שיכובל חקה מקדשו ואף אתה מקדשו כבטן ומה

100
B

ב איזהו אתנן האומר לוונה הא לך
טלה זה בשכרך אפי' טאה בלן אסוריו וכו' האומ' לחכרו
הא לך טלה זה ותלוין שפהתך אצל עבדך אובר אינו א
אתנן וחכמים אומרים אתנן

אין העיר טין סתהא זונה או
ספחה או צויה או ישראלית וכלכר סתהא מחייבי לנין או צירוס חבל כ
מנויה כבר בארנו צעמים טחם כבעלה לחכאסרס לסתן משום זונה
לפי שאינה בעילת זנות לפיכך חתכנה מותר ודע שחתן זכור לגבי
מוכת אסור ידחם החשה הים שכתבה האתנן לחיט הרז חובנ חשור י
האתנן ההוא ומה שאמר אצלו הן מאס עביטנן טחם סכסום עתה על
סכרתה כבש אחר על דרך מאל ונתן לה מזה הרז בלן חשוריה מ
משום חתנן ולא באמר שאותו התום צת שהוסיף לה מינו חתנן חלח מ
מתנה הוחיל וכזרנה עבמה כפחות ממנו לפיכך אודיענו שכל מה
סיק לה מחמת חותה כיוה הרז הוא חתנן בין שסימנו עליו שניהם
או לחז ומה שאמר תלוין שפח נך עש עבדו מינו מרכר כעבד כב בוי
לפי שום מותר לעשות חבל הוא עבד עבדו סימון לו חשה וכביש ומן
השקדים שכיריטן שפחין לו חשה וכביש שרכו מוכר לו שפחה כ
כנענית יא לו חשה וכביש חין רכר מוכר לו שפחה כנענית ולפי
ספחה כחשור הים סכרה חתנן רז חזוהוהי' מכללנו כשפחה כנענית
נהלכה כחכמים

ג איזהו מחיר הא לך טלה זה תחת
גלב זה וכו' שני שותפין שחלקו אחד נטל עשרה ואחר ג
נטל תשעה וכלב שכנגד הכלב אסורים שעם הכלב מ
מותרים שני ולא ארבעה ולרותיהן מותרין שנאמר הן
ולא ולרותיהן

מה שאמר שכנגד הכלב כשני עשרה וכו'
אחד ואחר מה בעצרה טלחים שכנגדן לפי חלק טהנה תמורת חוננו
התוספת חנוי ככל אחד מהעצרה טלחים ולפיכך אסורים כלם ו
ולפיכך חס היה מחיר הכלב כנגד מחיר אחד מהעצרה או פחות ממ
ממנו מציינים אותו הכבש כנגד הכלב ויהיה מחיר מהיו מותרין ה
התענה שיש עינו ומה שאמר שנים רוכה לומר עיני התענה שהנח פי
שנים ואצלו חלק הרכור כשחלק הנסתר ודרש אנוני לפיכך חסר מ
שניהם נסימן עיני שנים ועיני חס

ד נתן לה כספים הרי אלו
מותרים יינות שמעם וסלתות וכל דבר שביוצא בו קרב
על גבי מוכח אסור נתן לה מוקדשין
הרי אלו מותרין עופות הרי אלו אסורי שהיה בדין מה
אם המוקדשין שהמזם פוסל בהם אין אתנן ומחיר חל ע
עליה תרבוד לומר לכל נדר להביא את העוף

כבר בארנו
כשביעי מזכרים שרכו המומין הפוסלין ככהמה חיןן פוסלין כפיין
אמרן תמות וזכרות ככהמה וחין תמות וזכרות כעוף והכית רחיה
לכל נדר להביא את העוף לפי שהעוף יבא כנדר וכרבה כחונ סכנתא
פעמים רובה ודע אפס נן לפס מאיש ועצאן סלת זתיה ועצאן סתן
עכבים ועשין זין הרי כלם מותרים לגבי מוכח לפי שהם חמורין מ
סיהס ולח סנייהין נלח ולדותיהן

ה כל האסורים
שעל גבי המוכח ולדותיהן מותרים ר אליעזר אומר ולד
טרפה לא יקרב על גבי המוכח ר חנניה בן אטיבנו
אומר בשרה שינקה מן הטרפה פסולה בעל גבי המוכח
כל הקרשים שנעשו טרפה אין פורים אותם שאין מ
פודים את הקרשים להאבילין לכלבים

סאמר כענה כהמה והיא חולין ואמר
כך ילדה והיא חולין או הקדשם חונ שכר כענה וילדה ולדה מותר עכבי
מוכח חבל חס כרביעה והיא מעוכרת ולדה חסור לגבי המוכח חכבי
סיהס חולין והיא שחמ ולר כרביעת חסור ואמר חסור חסור חסור חסור
האמת ערפה ואמר שכערה כעכרה ר חליעזר מומר סכס תולדתה
יד נדר הזה הים חסש שהיא ערפה והיא שחמ כשאר לגבי המוכח זה ו

המורה עולה והיה תמורת שלמים ולפיכך דבריו קיימין ודינה כזו
שהזכר שצמח ויביא חבני דמיה תמורת עולה וחבני דמיה תמורת ס
שלמים ופרך אהה לרעת שכל זמן שאמר בהמות זו חניה האמת וחבני
קרבן שלמים וכו' חסות רל עולה חונ שלמים או השך ואמר חניה ש
שלמים וחניה חסות חסותה כהמה תמורת ואמר ר יסי נס כן כמלך
והנינו הים כתיך כרי דכור והלכה כר יסי

ה הרי זו תחת
זו תשור זו וחלופת זו הרי זו תמורה זו מחוללת על זו אינו
תמורה הואם היה הקדש בעל טום ויצא להולין צדק ל
דעשות דמים

אמר טחם הים חלנו הקדש כעל מוס טוח
דרך משל עצרה דברים ויחד כהמה טוח חממה וחמר זו מחוללת על
זו בעדה חותי בעל מוס ויבא לחולין חכל חייב לתת תמלום העשרה
דברים טהיה טוח הקדש והטעם שמחמתו יבאת לחולין כפחות מ
מדיניה לפי שהקדש טוח מנה שחלנו על טוח שרטה הרי זה אוחלל
חס עבד ובעדה חכל כחלל מן התורה וחייב להאליס הרמים מדרבנן
וכתיב בתלמוד יבא לחולין דבר תורה ונריך לבעשות דמים מדרבנן

ו הרי זו תחת חטאת ותחת עולה לא אמר כלום תחת
חטאת זו ותחת עולה זו תחת חטאת ותחת עולה שישל
לו בתוך הכית היה לו דבריו קיימי אם על הכהם סמא
ועל בעלת טום הרי אלו עולה לא אמר כלום הרי אלו
לעולה ימכרו ויביא בדמיהן עולה
מה שאמר תחת חטאת ותחת
עולה רונה לומר או תחת עולה והטעם כזה מה שאמר רחמנא לח
יחליענו ולא ימיר אותנו עד שיהא הקדש ידוע ומיוחד ואז עשה ת
תמורתו

ז פרק ששי כל האיסורין על גבי המוכח אסורים
כל שהן הרובע והגרבע ומוקצה
והנעבר ואתנן וזחיר והכל לאים והטרפה ויוצא דופן
איזה הוא מוקצה המוקצה לעבודה זרה הוא אסור ומה
שעליו מותר איזה הוא נעבר כל שעוברין אותו הוא ו
ומה שעליו אסור זה וזה מותרין כאבילה

ענין אסורין
ככל שהוא טחם נתעברו אחר מאלו ואצלו כחלק מן הקדשים כלם פ
פסולין לגבי סמכות וחין מקריבים מהם ואצלו אחר וחלנו המוכים מ
טהם בעוליס לגבי המוכח יס מהם מנר פסוק מלח ויש
מהם מנר חס וכתיב אל המקדש אך חתנן ומחיר רכרה תורה מהם כ
בצירוש וכאמר בקדשים נס כן שור חונ כשכ או עז כי יולד פרט ליונה
דושן וכאמר כמיצאר כל מעצד כהמה והוא קדש כתיב שכתבא כל ח
אשר יעבור תחת השבש פירש לאיכס עוכרת כחונ שכרנו כבר כ
בכבודות וכאמר על חוקן שאינן קרבין לגבי המוכח משתתס כהם או
מוס כס ואמרן חכמים אל כל מקנש שכאמר שפחה חובנ חלח דבר
ערנה ועז ערנה דכתיב כי השחית כל כשר את דרכו על החין עז
דכתיב חן תשחיתו ונעשיתם לכל פסל וכבר כתבאר בשלישי מעבוד
זרה שהדברים הנעברים חונים חסורים כהנחה חלח יס כהם תפישת
יד חרס ולפיכך מי טעבר חר או יס או בעלי חיים חין אותנו דבר חסור
כהנחה ולפיכך חמרנו זה וזה מותרין כאבילה רונה לומר המוקצה ו
נהעבר חכל הרבר שהוא על הנעבר כעון חולי זהב וכסף הרי זה ח
חסור כהנחה לפי שאותו דבר כבר נעבר ויש בו תפישת ידי חרס כח
שכתבאר בשלישי מעבודה זרה חכל המקצה הרי הוא חסור לגבי ס
המוכח כחונ שכרנו ומה שעליו מותר כהנחה לפי שלא נעבר

וכשאמר זה לעבודה זרה לח נחאר לפי שצדק בידנו חין הקדש לעבוד
זרה והמוקצה הוא מה שזכרנו ואמרן חין מוקצה לעבודת זרה חסור
עד שיעשה בה מעשה עד שיבזו בו הו שיעברו בו והסתמטמשין בו
הבמרים חס הים שור און מוז חס הים כשחן יסכ לגבי מוכח מ
משום מוקצה

4

אין פרוץ הלה כל כהנא נזמד כיון שהיה עליו לה מן שמתחבאים ה
לומרים הכל בשלל העמדה והערבה ולפיכך כל סתת חזנו נכדה להח
מיתה ור' שמעון אומר קדשי ברוך הבית הייב בשלל העמדה והערבה
ולפיכך תפיה והפילו להחר מיתה ואין הלכה כר' שמעון

ד
ואלו הן
הנקברים קדשים שהפילו יקברו הפילה שליה תקבר ש
שור הנסקל ועגלה ערופה וצפורי טצורה ושעיר נזיר ו
וצפור המזר חשך בולב והולין שנשחטו בעורה רבים
שמעון אומר חולין שנשחטו בעורה ישרפו וכן היה ש
שנשחטה בעורה

כל הללו אבורים כהנאה וכבר באנו
הראיה על איסור כל אחד מהם בפני מקדשין והקבלה כי דינו נקבר
אנתם נשער נזיר הנזכר כאן הוא שער נזיר טמא הכל שער נזיר טהור
דל כפי תגלח תגלחת טהור דינו שישוף כמו שבארנו כשישי מנויות
ואין הלכה כר' שמעון

ה
ואלו הן הנשרפים המין בפסח
ישרף ותרוםח טמאה והערלה ובלאי הכרם את שורו
לישרף ישרף ואת שדרו לקבר יקבר ונדליקין בפתוב
ובשמן של תרומה

בתם זה לר' יהודה שאומר אין כישר חמץ אלא
שריפה וכבר בארנו בפני מפסחים שרברו נראה ומה שאמר חת טז
שרדנו ליברך שב על ערלה וכלמי הכרם ומה שיש מהם ארבלין שאי
אפשר לשורפן ק' כן ולפי שזכר תרומה טהורה בכלל מה ששורפין
ואלו שזכר אהן אסורין בהנאה דל חמץ וערלה וכלמי הכרם כמו טז
שבארנו בקדושין מפסיק שלא יעלה על העדת שהתרומה טמאה חס
אפיו ה בהנאה קרי חזר וכיאר שמתיר ליהנות בהם הכהנים ואינו
אסור אלא אכילתם בלבד כמו שבארנו בפנימיים ואמר ומדליקין בפת
ובשמן של תרומה דל חס בטמאת השמן של תרומה קרי הכהן מדליק
בזוכן חס בטמא הפת קרי זו שורפו להסקת תגור דוך משל ומכשל ב
בזכות שילי אכל בתנאי והוח שנידך לתת חותמו הפת בין העצבים והשמן
לפום חותו בכלי מטונף כדי שלא יאכל בפת החיובל והוח חזנו יו
מודע וכבר בארנו ענין זה בסוף תרומה

ו
בר הקדשים ש
שנשחטו חוץ לזבן וחויץ למקום קרי אלו ישרפו אשם
תלוי ישרף ר' יהוד או יקבר הטאת העוף הבאה על כפק
תשרף ר' יהודה אומר יטילנה לאמה כל הנשרפין לא י
יקברו וכל הנקברים לא ישרפו רבי יהודה אומר אם ר
רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברים רשאי א
אמר לו אינו פוהר לשנות

כבר בארנו בהנרות שכל מה
שחייבים בזרזו כרת וכשגתו חזאת קבוע חייבים על כל הנודע כל
חכם תלמי ונעמי שהיה ספק ואינו נדחי שיעשה העון הזה הינו מותר
לאכול מוצרנו לבהני כשהיה עלו שלח טמא אחר שמיות האשם כמו
שיתבאר בסוף ברתות וכי בתוב באשם תלמי אשם הוא אשם לה' וכ
ביתבסר בסוף אשם יכול לכהנים תל לה דל שאין לכהנים בג טוס ד
דבר לאכול הותו ואתה הוא המעבר היונה וין המוכח לכל קדוין
ר' יהודה אומר מנתחה אבר אבר מורקה לאמה נמ נגללת והולכת
לכל קדוין וזו הי חמיתה העוף הבאה על ספק בגן שמה ספק זכה
כמו שבו בפני מערין כל הזכות הטושת מסיקות קרבן ואין נח
באכל לפי שאין מותר לאכול טמאת חס אלא אחד טיהא חזנו ודחי
דל חיוב חותו הקרבן ומפני מה אמרו חכמים אינו דשמי לשנות לפי ש
פעיקר כל המשפטי עפרן אסור וכשרפים דהקדש הפרין מותר ונלתי ת
תרומת הדשן בלבד והוח חסר שמסירין מעל המזבח שהוח אסור
מאכל כן אין יתיר לאבדו והמדו נשמו כהנת ושמו כולו נשמו טמא י
יתפור דל טמא יתן חותו בפני הדוח חו בפני השטף חו כל כינוח בהם
דק מבישין חותו במקומו המוכן לו ואין הלכה כר' יהודה ה' כולם

זה גורם חותו ואם היתה בהסיוה הזוה מעוברת והיא טריפה ר' אלשיך
יהבה אומר שער יתק' אמו חכמים אינם אומרים כן עליו אחר שינא
בפטר המזבן ולפיכך הוא אכלס מותר לבני המזבח וזה באוסר ר' ח
חינא כן אהיטנום כפירה שיכרך מק הטריפה הוא באותו היום בלבד
סיבה נפי שהיא יכולה לעמוד על ג' מעה לעתה הוה מתחל ועד כאן
לא נבדו עכילו אכל חס כהכלי ואפילו היה זן חותה רך משל שב
בכרמין כל עז ער שהמניק בתכלית קצוין קרי היא מותרת לגבי
המזבח לרברי הטל ואף הלכה קר' חזנו נזיר חכמיה כן חכמיה וכ
וכתוב בשערי תבוא ילח גזוז נחבלה ולת' ללבי' בשר ולא חלב מוכח
שאין מרין קדשים לקחילן ללבי' וידוע שהטריפה אינה ראויה ח
חלל ללבי'

פרק שביעי
יש בקדשי מזבח מה שאין בק
בקדשי ברוך הבית ויש בקדשי
ברוך הבית מה שאין בקדשי מזבח שקדשי מזבח עושים
תמורה וחייבים עליהם משום פגול נותר וטמא ולרין וח
חולבן אסור לאחר פדיונם והשוהטן בהוץ חייב ואין
גו תעם מהם לאומנם בשכרן

קדשי מזבח דל קדשי כהמה
כלכר לטי שירעק כבר שהעופות ומנחות חוץ בהם תמורה אכל רין הפול
ההכרות מהנותר והטמא כבר בארנו חותהם במקומות ממשות זכ
זכמים ואם תעין בריעי מזבחים טס חמנא חותו נשם בארנו בסוף
המכתב דין שוחט בחוץ ורין ולר קדשי מזבח וחלבן ואיני נדך לפ
למכות ולהאריך ומה שאמר רשין ונתבים מהם לחומים בשכרן לל ה
הוא מנין שבנין במקדש לפי שהם נוטלים שכרן מקדשי ברוך הבית לל
מקדשי מזבח אחר החמנא נשמו לי מקדש ואמרנו חכמים נשמו לי לל
משלי מקדשי ברוך הבית

ב
יש בקדשי ברוך הבית שכתב
הקדשות לברוך הבית הקדש ברוך הבית חל על הכל ומ
ומעלין בגדוליהן ואין בהם הנאה לכהנים

מה שאמר חל
כל הכל לפי שהחל על מומין וכהמה טמאה מה שאין כן בקדשי מ
מוכה ומעלין בגדולין לפי שהמקדש כהמה לברוך הבית מועלין ב
בכלה והמקדש תרנגולת מועלין בכינתה ואין כן קדשי המזבח לפי
סחלב מוקדשין וכיני תורים לא כהכין ולא מועלים כמו שיתבאר בס
בשלישי ממעלה ואין בהם הכייה לכהנים ואינו כן בקדשי מזבח ל
לפי שקדשי מזבח יט מהם כאכלים לכהנים כשחם דש מהם שפאטם
בעגרים כמו שהקדמנו בחזור

אחד קדשי מזבח ואחד
ג
קדשי ברוך הבית אין משנין אותו בקדושה לקדושה ו
ומקדשין אותו הקדש עילוי ומהרימין אותו ואם מתו י
יקברו ושמעון אומר קדשי ברוך הבית אם מתו יפדו

אין משנים אותו מקדושה לקדושה דל אין עשין השלמים עולה ולא ה
העלה שלמים וכן תרומה לזה ואם הקדש טוס דבר לברוך הבית אין
משנין אותו לברוך המזבח ומה שאמר ומקדשין אותו הקדש עילוי שב
גל קדשי מזבח וכבר בארנו בשמיני מערבין שהקדש ברוך הבית נקרי
הקדש עילוי ומחרמי' אותן דל חרמי כהנים וכל שכן חרמי ברוך הבית
הקדש עילוי ומחרמי' אותן דל חרמי כהנים כמו שפורין מחרמי חותה חרמי
כהנים וזה נסרין מחמיה' לכהנים כמו שפורין מחרמי חותה חרמי
כמו שזכרנו בשמיני מערבין ומקדשין אותם כהן שהיו כמתלה וזו
יהיו רחויין חותין חרמיים שפדו בהם לכהנים חו לברוך הבית ביוזה ע
עבין שהיה חסרם וכל זם הוא בקדשי מזבח אכל בקדשי ברוך הבית
פכו חמרנו עליהם קדשי ברוך הבית שהתניסין בין לקדשי מזבח בין ל
לחרמי כהנים לא עשה כלום והטעם כזה כרחה לעין לפי שהוח דבר
סאינו שגו וחל תעלה על דעתך שיש הפרס בין שאמרנו קדשי ברוך ה
פכית לפי שהמזבח ממונים והעבין אחר וממרנו לא שבא לחפיק לה' באין חס
בשמה וכן ואמר רחמנא בקרין ההקדשות והעמיד נשעריך לפיכך ח' חזקיה נבוא
כלל חרמי

לול
ב

כמשחן בשמן המשחה ואמר מכלן שאין מושחין מלך בן מלך דאמר
 קרא למען יחריק ימים על מלכותו הוא וכינו מלמד יהמלכה וינסק
 היא לבנים אבל אם כודמן שתהא קטטה ומריבה בן בני דור על חיות
 ויהא ימלך הזה חנו ויחר קד השמינו על אחר מהא חנו שבירי א
 אחריו הרוב או מיכנהו סבה לין אנכי באו בהן גדול באזה שידמון
 לעלות המלכה ביד אחר מהא קרי זק כמשחן המשחה כדי
 לסלק המריבה ולהביר המחלוקת מן ההמון וזהו הנהגה משיח' ויראו
 משניו והראיה על זה מה שבאמר מקרב ישראל אמרו בזמן שהשלום
 בישראל רונה לומר אין חין צריך מלך בן מלך משיחיה אבל בזמן מל
 מלחמה מושחים אותנו מלכנו מן משחיו אף שלמה בפני מחלוקתו של א
 ארונה והוא ד יואש מצי מחלוקתו של עתליה ואת יהונתן מצי והיוקי
 אחיו והשכנתך למשוח מלך מכבי רוד כמו שאמרנו מושחים בזמן כ
 כזר על שני גבות ויהיה עימד על מעין מים אמרו חין מושחים את
 המלכים אלא על כפי מעין ומושחין המלכים בזמן כז' לשיבך אה ה
 הוסיפו במשיחה על השעורים האלו ולכן במשיח האלו הרי זה קרוב
 לעבור על מה שבאמר ואשר יתן ממנו על זר אבל הקטרת חילול לקחת
 אותה ארז והריח בה אינו חייב ברת אבל מעילה חייב שבהה יין ה
 הקדש בלבד ולא נשאר לפנינו מכל מה שצריך מריבי המשחה הזאת
 אלא ידועת מלאכת שמן המשחה והקטרת לשיבך חני חומר שאם לקחת
 ארס מור דרור משקל חמש מאות שקלים וקמחון בשש משקל חמש מ
 מאות שקלים וקנה בשש מאות וחמשים וחמשים שקלים וקדק
 במשקלם כלם תכלית מה שצריך לו ואל כל כס מהה כפי ענינה
 בעת חת זולתו קמחון בשש משקל חמשה עשרים מאות וח
 וחמשים ומאתים וחמשים ויחא ענין מה שאמר וקמחון בשש חמשי
 ומאתים אחר כך מאות וחמשים וקבלנו שרונה לומר בזה ששוקלין
 מאות וחמשים ואחר כך חבר אלו הארבעה המינים אחר שיציקן ו
 והשרה אותם במים מתוקים עד שינאז כחותם באותן המים ואחר כך
 כתין עליו שמן זית טוב שיעור ההין כמה שהוא אחר כך כתבו על האש
 וכתבו על עד שבאחר השמן לכרו וקבלו כח המינים המשחה
 הזאת הוא שחייב עליה ברת אבל מלאכת הקטרת סמיכה ש אמרה
 תורה הם ארבעה מבוארות בשש והם כסף ושחלת וחלבכה ולבונה ו
 והשאר הם הם קבלה בירנו והם ככללים כמה שבאמר קח לך מינים ב
 כסף ושחלת וחלבכה אחר כך אמרו המינים ולבונה וזה וחמרו רבנותנו
 זכרם לברכה אחר עשר המינים באמרנו למשה מיני רונה לומר שאלו
 האחר עשר המינים שיש להם משקל באמרנו מכיון וכן מוסיפים על לו
 האחר עשר המינים שיש להם משקל וכן היו עשין אותה לוקחים ב
 מכל אחד כל שהוא ואין חוששין למשקל וכן היו עשין אותה לוקחים ב
 כסף ושחלת וחלבכה ולבונה מכל אחד משקל שבעים מנה
 וקבלו בארנו עשירים שהמנה מהה דברים
 ומשקל הדיוט ששה דרבנותים ונתקל
 הדימון ששה עשר ברבתי שיערה ומור וקניייה וסבולת נדר וכ
 וכרכום משל אחד ששה עשר מנה קמחון תשע מינים קליפה שלשה מ
 מינים הרי כל המשקל שלש מאות ושמונה
 וששים מנה וכאשר הזה היו עשירי ממנו ככל שנה
 אמרו שלש מאות וחמשים וחמשה כגד ימות סבת החמה ושלש
 שמהם היה וקדיר הכהן גדול מלא חשניו ביום הכשורים כמו ש
 שכתב בפרשנים והשאר זנרין
 ששכנו מותר הקטרת מה היו עשירים בו רונה לומר הנגד מן השלש
 מינים אחר שכתב מלא חשניו עששה חנה שאמרנו ברכישי משקלים
 וכל חלו מערבין אותה
 דרך שחיקה ונותנין בה כן בהם כפינת הידון ונולח בדומיית ומעלה ע
 עשן מכל אחד ואחד חלק כל זכמנה ויושקל
 ושיירט השמות האלו יש מהם שהם מפורסם ויש מהם שכתבין בו
 וכבר כתב אר בתלמוד שהעשב הזה שקרוי מעלה עשן לח היו יודעים
 אותה מלא בית אביהם בלבד כסף הוא עין הקדש בלשון ערבי ש
 כללן ובלשון שושב רבאלמו ונקרא כן לשי שהשמן מושי ממנו ושי
 ושחלת קורים אותה בלשון ערבי חלשואד חלבדוד וחלבכה חונתים
 ענין שהם הקדש ברכישי מחלבה ויש אומרים לרין ובלשון לראנו ו
 הוא שקד ויש אומרים מיעה ובלשון אישנארה והה הקרוב לראש

שלשים ושש ברתות שכתורה הכא על האם
 ועל אשת האב ועל הכלה והאב על
 הוור ועל הבהמה והאשה המביאה את הבהמה הכא
 על אשה וכתה ועל אשת איש הכא על אהותו ועל אהו
 אביו ועל אהות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו
 ועל אשת אחי אביו ועל הגדה המגדף והעובר עבודה ז
 זרה והנותן מורעו לסולך ובעל אוב המחלל את השבת
 וטמא שאכל את הקדש והבא למקדש טמא האוכל הלב
 ורם נותר פגול וטמא השוהט ומעלה בחוץ האוכל חמץ
 בפסח והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים המפטם
 את השמן והמפטם את הקטורת והסך בשמן המשחה ה
 הפסח והמילה במצות עשה

הזאת אלא כללי הענינים ומצדדים הפרטים וזהו שאמר הכא על אשה
 וכתה רונה לומר לחכר האם עם הבנים וככלל בואשם וכת כנה א
 אשה וכת בתה ומה ואם אמה ואם אחיה וכת בנו וכת בתו
 וכן העובר עבודה זרה באיזה נר שיהיה מן העבודות וככלל בזה מ
 מכך דן וקדק ומצדדיו ומזכר ורבים אחרים כמו שבארנו בשביעי
 מוכה הדין וכן מה שאמר והמחלל את השבת ככלל בו תעשה ושלשי
 כרית לפי שכל כל אב מלאכה חייב ברת וכן התגלות מה שקד
 מוצע מנינים כמו שבארנו בשביעי משבת ומפני הטעם הזה הספיק
 לו מה שאמר בעל אוב ולא אמר ירעיני והוא ענין מה שאמר הנחיל
 ושייך בלשו אחר באמרנו אל תפנו אל האובות ואל הידעונים וירעיני
 דקרא נקא רונה לומר האוב הנזכר בהחלת השקוף והוא מורה על מ
 מה שאמריו וכבר כתב רין שוא וייעלה בחון רין טמא שאכל את
 הקדש בשלש מוצבים ורין הנותן והעבול בשני מוצבים ורין הכא ל
 המקדש טמא כשני משבועות ואחר דרוש כל אחד מהלן במקומן ו
 ותמצא חין יתחייב זה ברת במעשה זה וחין לא יתחייב והתועלת שיש
 כמה שאמר שלשים ושש אעפי שמנייכם ירועלה ויריענו שהענינה
 מחלו העברו בהעלם אחר חייב על כל אחד חטאת על כל שגבה כמו
 שבארנו כמה שאמר בחבות מלאכות ארבעים חסר חת שחם עשאה
 כלם בהעלם אחר חייב חטאת על כל חת וחחת והמשטם חת השמן
 הוא שיעשה שמן המשחה כמו שבארנו משה רבי במדבר באותן ה
 המשקלים ממש שכמוהו ואם עשה אותו כדי שילמוד מעשהו או לתת
 אותו לזולתו אינו חייב ברת עד שתקא טוכתו במעשהו למשחה בו ו
 וכן המפטם את הקטרת אינו חייב אלא אם כתבון במעשהו להריח בה
 ורע שאם עשה הקטרת כפי אותם המשקלים שהם קבלה בירנו שהוא
 חייב עליהם ברת בין שיעשה ממנו שעוד הרבה חו שעוד מועד ואין
 חנו נריכים שתקא כפי אותם המשקלים בעצמם כמו שאמר שמן ה
 המשחה אלא מאחר שעשה כמנה להריח בה חייב ברת שבאמר
 במתכותה יעשה רונה לומר בסדר משקלה ומה שאמר הסך בשמן
 המשחה רל שעשה משה בלבד והוא שאמר חין חייבים אלה סבת
 שמן המשחה שעשה משה בלבד לפי שבאמר ואשר יתן ממנו על זר ו
 דומה אל מה שעשה משה ורע שלח כעשה ממנו לעולם ולא יעשה א
 אלא מה שעשה משה שבאמר יהיה זה לרודותיכם כך קבלנו ואין מ
 מושחין בו אלא בהנים גדולים בלבד ואשלו היה כהן בן כהן בלבד מ
 מושחין אותו שיוצק ממנו על ראשו יביקה ומושחין גבות עיניו כמו
 כף יונית שהיא כזה והוא שבאמר וינק משמן המשחה על ראש הקדן ו
 וימשח אותו לקדשו מלכי בית דוד בלבד מותר למשחה בשמן המשחה
 ויש בזה חלוק והוא שרוד עליו השלום לפי שבמשח בשמן המשחה היה
 ראוי למלכה כמו שהעירו לו הפסוקים וכל בניו אחריו ואעפי שלח

A

כבר ידעת שקרבן יולדת
 עולה נחמאת ושחטאת יולדת לעולם היא חטאת העוף כמו שכתבתי
 בתחלת דבר זה וכבר כתבתי בסוף תמונה שחטאת העוף קרבן
 הספק תשרף וזו היא מכלל הכפרון וענין מין פגור ומין מוכה שהחטאת
 כפילה דבר שחייבין ענין קרבן לידה כגון ששפר מלח דמים והדומה לו
 נד' יום אומד יביא חטאת חמה ויתבן כי יתכן גם חני החייבת היא שלי
 נאם את החייבת הוא שלך וכאכל אותה חטאת חמה לבי רשתו מותר ב
 במאסרי כפרה בלכר רל עיהו שתי ויביאו חטאת חמה ויאנס הלכה

אלו שאינן מביאות המפלת שפיר מלא מים מלא דם מ
 מלא גענם הכפלת במין דגים וחונכים שקצים ורמשים
 המפלת יו ארבעי ויוצא דופן ר שמעו מחיי ביוצא דופן

כל נדר שהאשה מפלת תוך ארבעים יום משכב עלה אינו נלד לפי שלא
 נגמרה כוונת האדם ובשלישית כברה אמרו המפלת יום ארבעים
 אינה פטורה באשפה שהיא אחרת מן הקרבנות דינו כדין שלפניו נחב
 אומרים וילדה ער שתלד מוקדם האל נר שמעון מביא ראיה ממה ש
 נאם נקבה תלד אחר ואם לרבות לידה אחרת וממי היא יוצא דופן
 נקלטה כחמשים ונביטים הם העלמות והתולעים וכיוצא בהם

המפלת אור לשמעם ואהר בית שמאי פוטרי מן הקרבן
 בית הלל מחייבים אמרו בית הלל לבית שמאי מה שנה
 אור לשמעם ואהר סיום שמעם ואהר אם שוה לו לט
 לטובא לא ישוה לו לקרבן אכרו להם בית שמאי לא
 אם אכרום בלפלת יום שמעם ואהר שכן יוצא בשעה
 שהיא ראויה להביא בה קרבן תאמרו במפלת אור לש
 לשמעם ואהר שלא יצא בשעה שהיא ראויה להביא ב
 בה קרבן אמרו להן בית הלל והרי המפלת יום שמעם
 ואהר שהל להיות בשבת תוכיח שלא יצא בשעה שהיא
 ראויה להביא בה קרבן והייבת בקרבן אמרו להם
 בית שמאי לא אם אמרתם במפלת יום שמעם ואהר
 שהל להיות בשבת שאף על פי שאינו ראוי לקרבן יהיה
 ראוי לקרבן ציטרד האמרו במפלת אור לשמעם ואהר
 שאין הלילה ראוי לקרבן יחיד ולא לקרבן ציבו הדמי
 אינן מוכיחין שהמפלת בתוך מלאות דמיה טמאין ופ
 ופטורה מן הקרבן

הכל חודים עמם הייתה ביום שמנים שהיא פטורה מן הקרבן על הכ
 הכפל הזה לפי שהיא נחשב בחילובא עם הולד הראשון לפי שהיא ב
 בתוך ימי נולדת וימי מלאות נקראין ארבעי של זכר ושמונים של נקבה
 לפי שפאזר ובמלאות ימי עהרה והם הפילה באחד ושמונים משלחה
 נקבה הרי היא חייב קרבן על הכפל הזה לרברי הכל לפי שהיא לידה
 שביה הנאיל והשילה אחר מלאות שכבר נסתלקה לידה ראשונה ואין מ
 מחלקתם חלא במפלת ליל אחר ושמונים אם היא חייבת על הכפל ה
 הזה קרבן בשני עמנו אז הוא נחשב עם הלידה הראשונה בית הלל
 מחייבים חותה קרבן על הכפל הנאיל והשילה אחר מלאות ומכיהין ר
 דחה על זה וזאמרים כדרך שאם ראתה דם ליל שמנים נאחר שהיא
 דם טמאה לרברי הכל כחילובא ראתה יום שמנים נאחר לפי שלא קרה א
 חותה דם טמאה חלא עד סוף ארבעים לזכר ושמונים לנקבה כמו שכתב
 הבתוי וכל מה שהיא רואה אחר זמן זה הרי הוא דם טמאה בין ראתה
 בלילה בין ראתה ביום ואין הפרש בין שתלד ליל אחד ושמוני חו יום
 אחד ושמונים הנחיל ופסק דם טמאה כשתלקה לידה ראשונה וזהו ע
 ענין מה שהמרו השונה לו לטמאה לח יסונה לו לקרבן וזמירו להם ב
 בית שמאי דם טמאה מחייב אותה קרבן על הכפל הזה לפי שהמפלת
 בתוך ימי טמאה היא פטורה מן הקרבן לרברי הכל כמו שכתבנו

לפי שהתלמוד ביאר שהלכה ריחה רע רל שריחה מואם ומר ידוע ו
 והייתה אין יודעים אותו שיכולת נדר קרוי בלשון ערבי ככלל אלכרדין
 וכלש איש עיק נדרי וכרכום ידוע וקושט קרוי בלשון ערבי קושט וקמון
 קרוי בלשון ערבי עור הינדי וכלשון לינגא אלנאיש וקליפה גם כן קשר
 סליכה וכלשון קאשיא לינגא כפת הירדן עמ. דא וכלשון לאמרי הרי זה
 מה שרצונו לומר כאן

על אלו הייבים על ודונם ברת
 ועל שנינתן הטאת ועל לא הודע שלהן אשם תלוי חוין
 מן הכטבא מקדש וקדשיו ופצץ שהוא בעולה ויורד ד
 ובריר מאיר והכמים אוכרים אף המגדף שנאמר תורה
 אחת יהיה לכם לעושה בשגנה יצא מגדף שאין מעשה

השגנה היא שיהא וריא טעשה אותה
 מעשה חלא טעשה אותו בשוגג ולא הודע הוא שיהא מקופק חס עשה
 או לח עשה והשגנה דרך משל הוא שיאכל חלב שעל הכליות וזדומה
 שהוא חלב מעל הלב והוא שאכל אותו ידע בו ודאי שהו חלב שעל ה
 הכליות אבל הרי זה חייב חטאת על על השגנה זו וקרא כשבה או
 שיערה כמו שכתבתי ופרטנו אותה בתחלת דבר זה לפיכך אם היו ל
 לפניו שתי חתיכות של חלב אחת משתיים חלב מותר והשני אסור וא
 יוכל אחת משתיים ונסתפק לו אם חלב המותר או האסור הרי זה ח
 חייב חסם תלוי והוא חיל מן הנאון וכבר בארנו משני מהוריות שפסח
 ומילה אין חייבים על שגגתו חטאת ואשפה שהן בכרת לפי שהן מנות
 עשה וצמחא חוץ על העשה שחייבין עליה חטאת אכאנו ופשה החת
 מכל מנות יאשר לח העשנה ולפי כהר שאינו חייב בקרבן יגלה על מ
 מנות לא טעשה וכן מגדף אין חייב על שגגתו חטאת של טעשה בש
 בשגנה כמו שזכרנו וכבר בארנו שם גם שאינו חייב אשם יגלו חלא ע
 על חטא שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת קבועה רל בקבועה
 שאינו משתנה בשני עניני האדם חלא מקריב כשכה חו שיערה בין
 שיהיה עשיר או עני וזו היא הנקראת חטאת קבועה חבל מטמא מקדש
 וקדשו רל אשה יבא במקדש או יחבל קדשים בטמאה חצפי שהיא ב
 בכרת וחייב על שגגתו חטאת חונה חטאת קבועה לפי שזמר הכתוב
 וחמר חס רל הוא חוין ידו משנת לפיכך חוין חייבין על לח הודע שלח א
 אשם תלוי וכבר בארנו ראיה כל זה אמסת הנוריות והרי כתבתי לך
 שכל מה שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת קבועה הייבין על
 לח הודע שלח חסם תלוי וכן כתבתי לך כמה שזכרנו כבר הכל ש
 חייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת קבועה זולתי השלש כרתות
 בלכר רל פסח ומילה ומגדף מן הטעם שזכרנו וכשוט הוא שענין מה
 שאמר בפסח רל שלח הקריב קרבן פסח כמוערשכ כי קרבן ה' וגו' ו
 ואין הלכה כר' מיר

יש מביאות קרבן ונאכל מביאות ואינו נאכל
 ויש שאינן מביאות אלו מביאות קרבן ונאכל המפלת
 במין בהמה חיה ועוף דברי ר' מאיר וחבמים אומרים
 ער שיהא בו מצור האדם המפלת כנדל או עליה ושפיה
 טרוק והיוצא בחותך ובן שפחה שהפילה מביאה קרבן
 ונאכל

הודיענו שקרבן יולדת גב' חייבים בו עבדים וכבר פרטנו
 בכסורות מה הוא שליח ושיתקרבן שעל השליח וענין מרנס ושיהיו
 בו נדדים וחזיקה דם כמו שזכרנו להיות נכבול והוא דמות כנדל רל
 שהצד תוך הקרומים שלו קורס שיתפרדו הקרומים ממנו רק שיהא
 הכל נחומר כוונתו חמת של עור וחין הלכה כר' מחיב
 אלו מביאות ואינו נאכל
 המפלת ואין ידוע מה הפילה ובן עתי גשים שהפילו
 אחת ממין פטר ואהת ממין חובה אמר ר' יוסי אימתי ב
 בזמן שהלכו זו למרח וזו למערב אבל אם היו שתייהם
 עמדות באות מביאות קרבן ונאכל

102
 B

והקרבן מנוה בעלמא ור' אליעזר אומר שהיא אסור לאכול בקדשים עני
 שזוהי עגליו היום אם הביא בהמה לכפרתו או עד שיביא קרבן העוף ל
 לפי שבחרנו בתחלת סדר שקרבן הגורבם בין שתי תורים או שני בני
 יונה ושניהם עולה הרי הלא כולו אומר עד שיתונה דמים ותנא קמא
 קורא מחוסר כבודים כל מי שהכבדת קרבנותיו מנעבו מלפנות יין ו
 ומלנמא ומלבלח ור' אליעזר קורא שם זה לכל מי שהכבדת קרבנותיו מ
 מעכבתו מחיזה ענין שהיה נאמן ונאמן הלכה כר' אליעזר בן יעקב ואלומר
 ארבעה אנשי שטר המניין אחר בן לאשוקי מרר אליעזר בן יעקב שא
 שומר בר מחוסר כבודים

**אלו מביאין על הודון בשגג'
 הבא על השפחה ונוזר שנטמא ועל שביעת העדות ועל
 שבעות הפקדון**

כל חנון הן קבלה כירינו ושל להם צדקה מן הכתוב כפי מה שאמרו ו
 וכאמר בכזיר פירשנו שנגב שתחום זה מזיד לפי שחומר ושהחיים עברו
 ונעשנו ור' שפתחום הוא בבוכה והכונע שפחה חרופה ואמר בה
 ונכסלח לו חמרו לעשות שנגב כמזיד ר' שנסלח לו בקרבן זה בחיזה פ
 ענין שהיה נשבעת העדות לא ארזי חמנא עליה ונעלם חמרו
 בכנס חמרו ונעלם וכיון לא נאמר לחייב על המזיד בשוגב ולמדרנו ש
 שבעת הפקדון משבועת העדות כבזירה שיה לפי שחומר בזו תחטא
 וכזו תחטא וכתוב בתוספתא ארבעה מביאין על הזרזן כשגבה וכלם
 בחוסר פטורים ורע שר שמעון אינו למד שבועת הפקדון משבועת ה
 העדות אבל הוא חומר מזיד כשבעת הפקדון אינו חייב קרבן ולפיכך
 חומר בן ארבעה מביאין על הזרזן כשגבה נחפזי מרר שמעון
 חמשה

**מביאין קרבן אחד על עברות הרבה והמשה מביאיים
 קרבן עליה ויורד אלו מביאין קרבן אחד על עברו הרבה
 הבא על השפחה ביאות הרבה ונוזר שנטמא טמאות ה
 הרב והמקנא ראשתו ער ירדי אנשי הרב ומצורע שנתנגע
 נגעים הרבה הביא צפוריו ונתנגע הביא צפוריו ונתנגע
 לא עלה לו עד שיביא את הטאתו ד' יהוד או עד שיביא
 אשמו**

חומר כבועל שפחה חרופה וכשר עליו הבין בחיל האשם
 חמרו ששנינו מכל חטא ש ואלו כב ביאת זו חיל הפשם מביא על ו והין
 זה חיל ששכא ביאו הרבה על שפחה חסרת אבל כל זמן שפחה על שפחה
 ה בה נחשלו היה כהעלם חומר חייב קרבן על כל אחת ואחת חמרי
 נהיה שפחה וחייב על כל שפחה ושפחה וחמרו בכזיר שנטמא טמאות
 הרבה אינו רונה לומר שכאמא טמאת הרבה כיום אחד דרך מושל לפי
 שזנו ענין מכומר וחין חומרים על זה טמאות הרבה אבל עשינו מה
 שחני חומר לך וזה שהכזיר אם כטמא במת יעמוד שבענו ימים כיון כ
 כל טמא וכיום השביעי גבלת רחשו וכיום השמיני יביא קרבנותיו ו
 וימים הרשומים יפלו ויתחיל למנות ימי הכזירות כמו שחמרו ב
 כשני מזכיר נאין כזה מחלוקת ואמר רחמנא וקדש חית ראשו ביום ההו
 ועל זה היום מחלוקת ד' חומר הוא יום שמיני וכיום הזה תחלל ענין כ
 כזירות טהרה ור' יוסי בר' יהודה חומר הוא יום השביעי שהוא יום ית
 תגלחתו ואחר התבא תחול עליו כזירות טהרה ור' יוסי אומר שהכזיר
 אם כטמא בשביעי וחזר וכטמא בשביעי ואצ"ל שכבר חלה עליו כזירת
 טהרה טמאה אחת היא חטובה וחייב בקרבן אחר החיל ולא יצא מ
 מטמאה ראשונה לשניה שהיא ראיה לקרבנו ולפיכך אמר חמשה מ
 מביאין קרבן אחד על עברות הרבה כיון שיכניס הכזיר לרבי ד' יוסי
 אבל על דעת ר' יהודה ארבעה לפי שאין מביאין הכזיר שנטמא בשביעי
 לפי שזה חזנו אין צריך למסא ומתן החיל ולא חלה עליו כזירות טהרה
 עד היום השמיני ומה שאמר במזרז נח עליו להיטעם מורה על שמיני
 בשנים אחרים אינו רונה לומר שיביא שתי קרבנות לפי שכבר אמר
 יביא קרבן אחד על נביעים הרבה וחשילו כתרפת וחזר וכתנגע חלף פ
 פעמים

ואצ"ל שדמיה נזוהים שהיא חסלת הכפל ההוא לפי שהוא רב נזוה לא
 דם טוקר ואין חולק על זה אבל ב' חומר שאינה פוקת מלר' ראשונה
 ולפיכך חייבת על הכפל הזה בפני עצמו עד שהצא לשעה שהיא ראויה
 להביא קרבן לידתה הראשונה ואי אפשר זה חלה ביום אחר ושמיני לפי
 שכל אחד מהמים אי אפשר להביא קרבנה כמו שכתבנו בתחלת פירוש
 זה שהלילה אינה ראויה להרבין כל עקר לח לימוד ולח לרבים והטעם
 שחמתו כחלקו כמפלה כ"ל שריבית וחזר לנקבה ולח כחלקו ליל א
 לו בעים וחזר לזכר והענין שדין שניהם אחד כמו שאמרו הו לפי שאי
 אפשר זה כשום פנים שילדת זכר חסורה לכעלה שבעת ימים ו
 ואם כן עליה אחד כן והפילה יום אחד וארבעים דרך מושל יהיה הכפל
 בן שנים ושלושה יום וכתוך זמן זה לא יתבונן לבן ויגורית האדם ונזוה
 שיהא חייבת עליו קרבן מחמתו כמו שהקדמנו אבל יולדת נקבה ו
 יגדל לה וימי מלאכה אחר שהיא מותרת לכעלה ששים וששה ימים ו
 ואפשר בכזיר זמן זה שתתעבר ותפיל ככל שהיה לו יותר על ארבעים
 ולפי שהדבר באפשר שילדת נקבה דבר עליה בהלכה זו וכחמדות
 האש

**שיש עליה ספק המש זיבת מביאה קרבן אחד ואוכלת
 בוכהין ואין השאר עליה חובה חמש לירות ודירות חמש
 זיבות ודירות מביאה קרבן אחד ואוכלת בוכהים והשאר
 עליה חובה מעשה שעמדו קינים בירושלם ברנרי זהב
 אמר ר' שמעון בן גמליא המעון הוה לא אלין הלילה ער
 שיהו ברנרין נכנס לבית דין ולמד האשה שיש עליה ה'
 לידו וראות חמש זיבות וראות מביאה קרבן אחד ואוכל'
 בוכחי ואין עליה חובה ועמדו קעם בו ביד בעיתים
 ככר
 באדנו פעמים מחוסר כבודים אסור לו לאכול בקדשים אפ"ל קערים
 שמשו חובל בקדשים וכצ"ל שחזר זה יתבאר שובה ויולדת מכלל מ
 מוח כר כפורים ולפי כן חומר מביאה קרבן אחד ואוכלת בזכח כ"ל ש
 שמונת לה לאכול בקדשים החיל ותיבא קרבן אחד ונפשה התור'
 יהבאר לך שקרבן הזה אינו הלח שתי תורים חו שתי בני יונה וכן ה
 כיון יתבא תהיה חמיתה חלף עוף וקנים שם כולל תורים ובני יונה ו
 וכבר באדנו בעשירי מכתובות שדיבר של זהב עשירים וחמשה דברים
 כל כסף ומה שאמר אי כענין כתבאר שהוא רביע דינר כסף שהוא פ
 ששה דרכמונים כמו שכתבנו פעמים ולפיכך היו שני בני יונה בדרכמו'
 נחני שהעוף האחד יהיה שלשה רביעי הדרכמן וכבר ידעת שהדרכמו'
 שש עשר נבירי שעורה אחד שהיה בעשירים וחמשה דבר אחד נאין הלכה
 כרבן שמעון בן גמליאל**

**פרק שני
 ארבעה מחוסרי כפורים
 וארבע מביאין על הודון
 בשגנה אלו הן מחוסרי כפורים הוב והובה והיולדת ו
 והמצורע ר' אלעזר בן יעקב אומר גר מהוסר עד שיורק
 עליו הדם ונוזר יינו ותגלו ותו וטמאתו**

זכ וזכה פנים ולא מנה מנורע ומנורעת מפני שעקר טמאה בזכ חלל
 טמאת זכה לפי שזכה אינה חייבת קרבן עד שתראה דם שלשה פעמי'
 וזה אחר זה ואלו דלתה דם ביום אחד חלף רחיות דרך משל אינה חייבת
 קרבן והזכ יתחייב בקרבן משעת שירחה שלשה רחיות וחשילו ראה א
 אותם בשעה אחת והוא מה שאמרו תלה הכתוב את הזכ ברחיות ואת
 הזכה בימים וכבר זכרנו אלו הענינים בתחלת מביאה ובשמיני
 מפשחים ויעזר יתבאר במוקדמות במסכת זבים אבל מצורע
 ומנורעת עקר טמאתן שיה לפי שנגב צרעת בשניהם כחמת גברים
 ואין כנו חומרים הגון זה מן הצרעת מטמא באשמים ואינו מטמא ב
 כנשים או להבך חלה זה דבר תורה שהקבה בתן הפרש בין זכ לזכה ו
 ולא עשה כן בצרעת נאין מחלוקת ד' אליעזר וחכמים בענינים האלו
 לא בגר שנתא קמח ככר החיל שחל ועל מותר לאכול בקדשים ו

העירות מפורשות ומה שיוור אין לנו אלא שהציה ש שפחה וחציה בת הורין

ואמר ר' יוחנן שפחה הזכרית בתורה מוצרכה לזכר וזו היא שפחה הזכרית בתורה כפרתה עניינו שלא נבדל פרינו... מה שאמר בהרפת לחים רחוקים... כה נד קדושין ואי אפשר זה אלא כשתהא מקודשת לעבר עברי... לנו קדושין והיא לנו חותרת כמו שזכרנו כשי מתנונה ולפי כך יש לנו בה קצין והיא עב... שהיא מוקדשת ותפשו בה קדושין ביוקתה... ש נאמר: לא יומתו כי לא חופשה היא חופשה יומתו ולא... שכהנעל שפחה משומרת שיומת לשי שהיא פנויה כשאר הנשים הלא לפי שהיא מוקדשת ויש בה נד עכרות שאינו נבדל פריונה היתה חסות חיש ובהרין שניהם וכן המורו פרייה וחינה פרייה חשיה שפחה חתניה בת חורין וממורת לעבר עברי דכרי ר' עקיבא וכן הלכה

בל העירות א אחד גדול ואחד קטן הקטן פטור אחד ער ואחד ישן הישן פטור אחד שונג ואחד בורד השונג בהכאת ו המזור בהכרת

כבר בארנו כשיעבי מהנדרין שהקצנה הכא עליה חייב כשהוא בריל והיא שפחה בת שלש שנים ויום אחד או יותר וכן שהקטן שחייבת הנכשלת לו אם היא גרולה והוא בן תשע שנים ויום אחד לפי שפחות מתשע שנים ויום אחד אין ביאתו ביאה וזה מן שאר העניות: ואחר עיר ואחר ישן חייב וזלפי בשפחה חתונה בהם הייתה ישנה שהוא בכ פטור ודעיה וכבר כתבאר שאין בה הכישי בן שונג למזור

פרק שלישי אמרו לו אבלת הלב מביא הכאת עד אומר אבל ועד אומר לא אבל אשה אימרת אבל ואשה אומרת לא אבל מביא אשה תלוי עך אומר אבל והוא אומר לא אבלת פטור שנים אומרי אנו לוחא אומר לא אבלת ר' מאיר שהייב אפר ר' מאיר אם הביאוהו שנים למיתה המורה לא יביאוהו לקרבן הקל אמרו לו מה אם ירצה לזבד בורד וזית

חמורלו אינו כל שיהיו שנים אלא חשינו אחד כשיאמר לנו אבלת הלב ולא ה זכרנו שלש על עקר מה שהמר לו כרי מביא חתונה לכל אם הוא ו דרי חבנו וי נמר לא אבלת חפילו העירו עליו חלק והוא מכחיס אז חייב חייב הטאת בכיון הודע חפילו חתונה ולא שיעור אחריה וכן הלכה כר' מאיר

אבל הלב והלב בהעלם אהר אינו חייב אלא חתונה אחת אבל חלב ודכ ונתר ופיגול ב בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת זה חומר במיעין ח חרובה מיעין אחד והומר במין אחד כמיעין הרבה שאם אבל כחציה זית במין אחד מייב ושני מיעין פטור אגלגל מלגזה לפי שהוא בהעלם אהר אבל אם חלב חלב וקלב בשני העלמות חייב ש שתי מטות לפי שהעקר בדינו העלמות חלקין ומה שאמר ממין ח אחד חייב וחשילו נישכית מלכת בשולג שפחה חלב חני זית מהתבשיל אז האז מן המחבלי לפי שתמוזין חייב מחלקין

ובמה ישהה באכלן באילו אוכלן קליות דכריר שאיר וחכמי א' ער שיששה מתחלה ועד סוף בדי אבילות פרס אבל אוכלים טבאין ו ושתה משקין טמאין שתה רביעית ויין ונכנס ליקדש ו ושהה כרי אבילות פרס ר' אלעזר אומר אם הפסיק בהא אז שנתן לתובה מים בל שהוא בטור לפי שאמר בהלכה שלפני ז' אבל כחני זית וחזר והכל כחני זית מנוזין אחד חייב חמך כחן כמה יטהה בחובלן ר"ל כמה שעור הזמן שהחולל בו כזית חלב כפעמי רבות יצטרף קצתו לזנתו ויהיה חייב חמך ר' מאיר שחמך מנהה ב בין אבילות חלב וחלב הלל שאוכל היתה חלק קטן חמך חלק קטן כמי שאוכל קליות דרך משל נבדל חמך חמך ר' מאיר שחמך בלשעתו וכלי שנתן שפחה כדי אבילות כזית דרך משל כל הינם כרי הנה חייב החולל ולא פסק מלאכול וחכמים אומרים

אכל ר"ל שמי שמביא נפרים והוא עני ואחד כך העשיר או עשיר ואחר כך העני חין חנו חומרים יביא קרבן כשי עניו בשעת הכאת נפרים לפי שלא יקבץ כעניות ולא כעשירי ער שיביא חטאתו וכשהוא מביא חטאתו אם היה עני בשעת הכאה יביא שאר קרבנותיו קרבן עני ו ואפי' העשיר ואם היה עשיר בשעת הכאת חטאתו יביא שאר קרבנותיו קרבן עשיר ואפי' העני ור' יהודה חנו בשעת הכאת חטאתו אין חופשה ואפי' חמך ונראה לו שיהיה חמך

האשה שילדה ולדות הרבה הפילה בתוך שמעם נקבה וחורה והפילה בתוך שמעם נקבה וה והנפרת תאומים ר יהודה אומר מביאה על הראשון ו ואינה מביאה על השני מביאה על השלישי ואינה מב מביאה על הרביעי

אמר האשה שילדה ולדות הרבה ר"ל בתוך ימי זולאת כמו שביארנו אמרו כשיפסק זאת תורת היולד מלמד שמביא קרבן אחד על ולדות הרבה יכול על הלירה שלפני מלאת ושלמחר מ מלאת תלמוד לומר זאת חמך חמך ר' יהודה עם חכמים בזאת ש שפחה זרקה משל נקבה בתוך שנים של נקבה ואמר חכמים כל ימה שהפילה בתוך חלו קטנים הכניס אינה חייבת עליו קרבן לפי שהיא בתוך ימי מלאת של שפחה ר"ל של לידה שניה וכן כל מה שהפילה בתוך שנים הוא שאינה חייבת עליו קרבן אבל מה שהפילה חמך סמנים של לידה ראשונה ואפי' שהיא בתוך של לידה שניה הרי היא חייבת עליו קרבן לפי שזו חמך ולוד ראשון מונים ולר שני כ כמלך דליתיה דמי אחר כך אמר ר' יהודה בס כן חולק על חכמים א חפי בולדת תאומים וזינו חומר שהיא לידה חריכתה ותלמי מטי רק העיקר אכלו ולר רחמן וממנו מוכן המנין אם היה זכר זכר וזכר וזכר אם היה נקבה כשיילמו ימי מלאת של ולר ראשון תביא קרבן וחין מש מעב חין כולר שני וחם חורה והפילה תאומים חמך מלאת ולר ראשון ובתוך ימי ולר שני הרי תביא על הראשון שהוא שלישי לתאומים שילד ולא תביא על הרביעי וכבר כתבאר לך שיענין תביא הוא שמונים לה ימי מלאת ותביא קרבן ויהיה כל מה שקלר תוך אותה זמן כחילו לה סיה וכל המחלוקת היא הנה לענין קרבן חלב לענין טומאה חלב מ מוקדים שכל זמן שהפילה נקבה תשכלה חרבעה עשר ותשלום הטומא דם טהור וכן כתבאר כי קאמר ר' יהודה ולר שני כמלך דליתיה לענין קרבן חלב ימי טומאה חית ליה וחין הלכה כר' יהודה

אלו מביאין קרבן עולה ויורד על שמיעת הקול ועל ביטוי שפתיים ועל טבאת מקדש וקדשיו והיורד ת והמצורע ומה בין השפחה לבין כל העירו שלא שוות להן לא בעונש ולא בקרבן כל העירות בחטאת והשפחה באשם כל העירות אהר האיש ואח האשה שווין כמכות ובקרבן ובשפחה לא השוה ארץ האיש לאשה בכב ת ולא את האשה לאיש בקרבן כל העירות עשה בהן את המערה כגומר והייב על כל ב ביאה וביאה והחזר החומר בשפחה שעשה בה את זה וירד בשונג

עולה ויורד ענינו עולה עב העשיר ויורד עם העני לפי שאם היה עשיר יביא חממה ואם היה עני יביא עוף וכל זה מבואר כשכנסים בתחלת זה הפרד מה שאמר חממה מביאים קרבן עולה ו יורד וח בפי שנתה חותם כבר לא שיקי מר' אליעזר שנתבארה ד דע' כסוף שרק שני מהוריות שהכשית לפי דעתו אם שנג בטוונות מקרא וקדשיו יביא שניר לא קרבן טומאת מקדש וקדשיו היו עונכנד ביארנו עם שאינה הלכה וקבלה בדינו ששפחה חרובה היא לוקה והוא חינו לוקה טכ בקורות תסיה היא במלקות והוא בקרבן והנהי המלקות מלשון בקרחה שאין חלם לוקה ער שכווקין כחמו ועשו ור ודומים כלם הנה יכול לסבול כמו שביארנו בסוף מכות המערה הכנסת העברה ובימי גמר המערה וכבר ביארנו זה בשם מוכחמן נסם כתבאר מכל העניות לה חלק בהם בין ביאה כדרכה וכשפחה חרובה הנה פטור על ביאה שלח כדרכם לפי שם עליה שכתה זרע ו סיעה

איוו היא שפחה כל שחציה שפחה והצירה בת הורין שנ והפדה לא נפרתה דבריר עקיבא ר' ישמעאל או זה היא שפחה ודאי ר' אלעזר בן עזריא אומר בלא

103 B

שא ילן לא פסק מלאכול לא יתחייב אלא אם חבל בזית בכרי זמן א
 חבילה חגי כבר מאלל בינוני וזהו שמכונת קנה לקנתו ויהא חייב
 חבל כל זמן שהיא בין תחלת חבילת השעור וכופו יותר מכרי חבילת
 פרס אינו חייב וכבר בארנו בשמי מעורוכין שהערב הזה שעורו
 שלם בינים נשם וזרנו ועוד נבאר אותו בתחלת מסב עהרן שהחול
 מחובלין הטמאים בזני פרס והוא בינה ומחנה בספלה גוינתו ופוסל
 את התרומה עד שיטוהר וכן השותה רביעית יין ומשקין טמאים כפ
 בספלה גוינתו וכן השותה רביעית אינו מותר לכה אל המקדש ולא ל
 הורחא אמרו שנה רביעיית אל יורה ולפיכך חמר כאן שהיה בחבילת
 השעור שמשמח מחובלין טמאים או בשותה השעור שמשמח ומשקין
 טמאין בכרי חבילת פרס או פחות או יטורף הכל ותפסל גוינתו וכן אם
 טהה בשתיית רביעית יין כדי חבילת פרס או פחות אז נאסר ליכנס
 למקדש ואלו נכנס חייב ור' אלעזר אומר יין נשכר אל תשת יין דרך ש
 טהרות ולפיכך אם לא שנה רביעית בבת אחת רק הפסיק בשתייתו
 או שטהה אותו בבת אחת אל שנה לתוכו מים מעט אינו שכור ומ
 נמותר להודות ואינו חייב על הכנסו למקדש אבל אם הסוף על ה
 הרביעית חייב לדברי הכל ואפי' שנה אותו למקדשין והלכה כר' א
 הלעזר ואין הלכה כר' מאיר

ד
 יש אוכל אבילה אחת חייב עליה
 ארבע חטאות ואם אחר טמא שאכל את החלב והיה
 צוחר ומן המוקדשים וביום הכפורים ר סאיר אומר א
 אם היתה בשבת והוציאו בשבת חייב אמרו לו אינו ח
 השם

ארבע חטאות מבווארות חטאת על חבילת חלב וחטאת על
 חבילת קדשים והוא טמא נטאת על חבילת בינים הכפורים ולפי ש
 שהוא נהנה מן ההקדש בשגגה חייב אם מעילה כמו שיתבאר במ
 במעילה ולולי שהחבילה הזאת בשגגה לא נתחייב עליה חטאת ויש ב
 בחזן ענינים ראוי שיתבאר אותם לך דרך קצרה כדי שיתבאר לך בהם
 כל ההלכות האלו שפסקו הן ובהם יתבאר לך מה שכ בהם משלטי
 מיבמות בהלכה שהבחנו שם לדבר בה במקום הזה וזה שהחבורי
 הדכים שחלים על דבר אחר או אפשר אלא באחד משלשה סדרים או
 בכלם והוא איסור מוסף ואיסור כלל ואיסור בת אחת ואי אפשר
 שיחול איסור על איסור קלא באלו השלשה פנים לפי כלל עקרים ש
 שבדינו אין איסור חל איסור משל למה הרב רומה בגון שהיה ב
 צד ככלה או בשר בהמה נמאה או חלב שנתבטל בחלב אינו חל א
 איסור בשר בחלב על איסור הנבלה כדי שיהא חסורל ממנו חייב ש
 שתי מלקיות ולא מלקיות אחד בלבד כמו שנתבאר במסכת חולין וה
 נהנני מביא לך חלו שלשה עקרים ברוממות מהלכה זו שאנו מפרשין
 אותה כמו שבי רנו בתלמוד ועל פיהן תקים האיסורין אמרו שחמתת
 הרין הזה הוא שיהא האוכל כטמא קודם שיביא שתי שערות בסנים
 המסויימים לכשיגיע לפרקו וא"ר עליו חבילת חלב וחבילת קדשים
 צנמאה בשעה חמת הרי חלו שני איסורין באין כחמת וחייב גם כן ב
 במעילה על החבילה הזאת לפי שקדם שהייתה בהמה קדש היה א
 חבור לאכול הלבד ומותר ליהנות בו ולפי שהקדש נאסר בהנאה ו
 נמגד דתוסף ביה איסור הקנה היתוסף נמי איסור לענין חבילה ד
 דחייב על חבילתו אשם מעילה וזה הוא דאיסור מוסף וגם כן החלב
 הזה שאכל קודם שיהא נוקד היה מותר לגבוה ואסור להרניט וכשיהיה
 נוקד נאסר לגבוה היתוסף נמי בה איסור לענין חבילה ולפיכך חייב
 על חבילתו משום נוקד ואם אכלו בינים הכפורים היתוסף עליו איסור
 חבילת היום שהוא איסור כולל כל האוכלים נבל המושקים והואיל ו
 נאסור בינים הזה לאכול בו הדבר המותר הרי הוא גם כן מוסף או
 איסור בדבר האסור בחבילה לפי שהוא כולל החלב הזה בככל מה
 שאסור לאכול וזהו איסור כולל ושמור חלו העקרים ושים חותם נגד
 יעניך לפי שאין חלין בדבר אחר איסורין הרבה הלא באחד משלשה עיקרים
 והוא איסור מוסף ואיסור כולל ואיסור בת אחת ואמר ר' מ
 חצור דגממת אחרת באיסור בת אחת והוא כשינא שבו בשע חבילתו
 מסוף הייב שמים משום מוציא מרשות לרשות בשבת וכן בינים הכ
 חפורים לפי שאסור שבת ואיסור יום הכפורים באים כחמת ואין ב
 בזה חולק אלא שההנאה אינה חבילה כמו שאמרנו ויש במה ששאנו נשי
 גכשתתנו עכשיו נקודה כפלת חנו מיערין פליה לפי שהיה מפתח ל
 לענינים אחרים ומוסף על מה שיש בה מרקוק העיון וזה שידוע ה
 הוא שכשר בחלב אסור בהנאה והחלב דרך משל מותר בהנאה לכ

לכשיבטל החלב עה החלב למה אינו חל איסור בשר בחלב על א
 איסור חלב והוא הדיקש בככלה שהוא איסור מוסף כמו שאמרנו ב
 כאן בחלב הקדשי ונתחייב על חבילתו מעילה לפי שניתוסף בו א
 איסור הנאה והתשובה על זה שצד בחלב נאסר בהנאה מציני ש
 שאסרו הכתוב לחבילה כמו שהקדמנו שכל איסור בחבילה אסור ב
 בהנאה עד שיפרט היתוכו ואי אפשר כתוב שאסור חבילתו רק שפי
 הענינים יחד הם בשר בחלב ולפי כשאנו אומרים אין איסור חל על
 איסור לח יחול איסור בשר בחלב על איסור ככלה ולא היה חסור א
 בהנאה אבל הרי יוותר בהנאה
 ממנה למה משום ככלה ואין שם איסור בשר בחלב כל יעקב לפי ש
 שלא חל ולא תהיה הנושא במקומו עומדת ויהיה כמו חלב קדשים
 בשנה אלא אם אמצנו עליו שהוא אסור בהנאה כמו שאנו אומרים
 בקדשים והאוכל ממנו אינו חייב משום שטר חלב אז היה רחוי ל
 לקדשות ואין הרב רן אלא חנו או שצד זה בחלב לא נאסר ב
 בהנאה הלא תראה המשנה אמרה בפירוש שכשר בהמה טמאה מ
 מותר לבטל בחלב ומותר בהנאה וכבר נתבאר זה במקומו וזכור
 הענין מפני שהוא מציע הכל ותקיש עליו דומה לו

ה
 יש בא בראה אחת
 חייב עליה שש חטאות הבא על בתי חייב עליה משם
 בתו ואחותו ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש
 וגרהר יוקיאו אם עבר וקן וגשאה חייב עליה משום
 אשת אב וכן הבא על בת אשתו ועל בת בת אשתו

ההלכה הראשונה הולכת חדר שני עקרים מחמת ה
 השלשה עקרים והם איסור בת אחת ואיסור מוסף ואיסור כולל והוא
 שפשיעה שבה ראובן על אמו על דרך משל שהמציא התלמוד ב
 בהלכה זו וילדה לו בת הרי הכת חזו בתו והחנתו והם שני איסורי
 באים כחמת ובהת הזו איפשר לה להיטא לכל אחד מאחי ראובן ש
 שאעפי' שהיא ממזרת כבר ידעת שקדושתן תפשיין בחייבי להיין ו
 וחיפזר שהיו אחי ראובן ממזרי ותקיה הכת מותרת להם כבתולה
 הרי בשעה שנשאה שמעון דרך משל נאסרה על כל החמים שהייתה
 מותרת להם ומגד דיתוסף בה איסור לגבי אחי שמעון חתופך ל
 לראובן ואם ית שמעון יורגשה הרי היא מותרת לכל אחי חביו של
 ראובן חביה וכשעה שנשאה אחר מרגד ראובן מגד דיתוסף בה
 איסור לגבי אחיו חל כל שאר רודני שהיא היתה להם חשת חת
 חיתוסף איסור לגבי ראובן ונתחייב עליה גם כן משום חשת אחי א
 חביו וכשמת רודו היא מותרת לכל חרם וכשנשאת היתה חשת חיש
 חיתוסף בה איסור לכלי עלמא חיתוסף בה לראובן ונתחייב י
 עליה גם כן משום אשת איש והיא מותרת לבעלה ולשאר בני חרם
 חסורה וכשתיה נדה ואיתוסף בה איסור לבעלה חיתוסף בה א
 איסור לגבי ראובן ואם בא ראובן על בתו זו והיא חשת חיש ונדה א
 אחר שנשאת לרודה ולרודו חביה חייב עליה שש חטאות ורובמה ח
 ההלכה השנית שתהא ריבה בתי יעקב מאשה אחרת ונלתי לזה אחר
 כן נשח לכן לריבה והיא לו מותרת וילדה ריבה בת ונקרא שמה שרה
 דרך העברה הרי שרה זו היא בת בתי יעקב וחתו חשתו מאביה והם
 שני איסורין באין כחמת ושרה זו מותרת להנשא לכל בני יעקב
 והיא בת חמתה נשא אותה ראובן נאסרה על יקר אחיו חיתוסף בה
 כמו ליעקב חיסור כלתו מות ראובן בעל שרה אורגשה הרי היא מו
 מותרת לכל אחי יעקב נשא חותם אחר מקן נאסרה על הנשאים ח
 חיתוסף בה נמי לגבי יעקב חיסור אשת אחי חביו מת זו הרי היא מ
 מותרת לכל חרם כישאת ונעשית אשת איש ונאסרה על הכל ואיתוסף
 בה כמו חיסור ליעקב משום אשת איש אם שגבי יעקב בשרה זו והיא
 נדה ואשת איש והיתה חשתו רחל אולאה קיימות יתח חייב שבע ח
 חטאות ורק נשח חשתו חזק שרה זו חיתוסף לגבי יעקב בה חיסור השת קב
 וזה חשש על הרדך שחמי מגד וזה שהעיקר הירוד אין קדושתן
 תופשיין בער יות וחס אחר ממחי יעקב נשא שרה כמו שחמרכו הרי
 היא עירוב על יצחק ואין לו עליה קדושתן לפי שהיא חשת כנו ולפי ש
 שהיא אחי יעקב נשח שרה חמי יעקב ממנו וירי שרה חביה ערוב
 על יצחק וכבר אמרנו שחם נשא חותה אחר כן דוד יעקב ובהו אחי
 יצחק בלי ספק והואיל ונשא אותה אח יצחק נאסרה על יצחק ממנו
 אשת אחיו ולפיכך תהא ההלכה שמת אחי שני יצחק נכלה לשני יצחק
 ליבוס ויבס אותה והוא מה שאמרנו בתלמוד נמי שריה ליה אשת
 אחיו היא נהיתה התשובה שנפלה לו ביבמה

104 A

וענין המאמר הזה מה שביארנו ששרה זו היא בת יעקב והיא גם כן כנה יעקב כפי מה שהיה עקר ההלכה הרי הוא שניה ליצחק ומשי נדרין מנדר שהיה בלתי בנו כמו שביארנו בשני מובנות. ומחמת ה האיסור הזה אמר אם עבר הקול ונשאה דל אם עבר יצחק על האיסור שבה ונשאה והוא מה שהאמר בתלמוד שעבר משום בלתי בנו ושניה דל ואעפ"י שהיא ברית בנו ונשאה לבאר חזיה איסור כיתוסף בה כ שבטאחתי ליצחק עדי שניתוק מוחמתו איסור ליעקב ואמר זה היה כתבתי והוא שאם בזמן להיות ליצחק בן קטן בשנים ללכת יעקב וזהו תוקף דבריהם בגון דתיליד בן קטן נחיל איסור על קטן ו נחיל נמי עליה דריעה [ומאמר זה קשה להבין ולפיכך שים לבך ל להתבונן בו וזה ששרה זו שמת בגלה שהיה אחי יצחק והיה ליצחק בן קטן כמו שהאמרנו מלבד יעקב אינו לא כשאה יצחק הייתה חסודה ל לקטן הזה לכשיגדל כלל מיוות משום אשת אחי אביו בלבד וכשייבס חנות יצחק לכשיגדל לויבא לגלל מנוונת יהיו איסור אשת אחי אביו ו נאשת אחיו באים כאחת כפי מה שפאר התלמוד בפרק הזה בתיסור חלב ובאיסור טמאה כמו שבארנו ולפיכך התבס ואמר בכך קטן זה והחיל ויתוסף בשרה איסור אב לכל הקטן לכשיגדל איתוסף נמי ל ליעקב והכני חזר לזכר ההלכה הזאת בסדר ואומר ששרה זאת ש שהיתה בת יעקב ואחות אשתו כמו שבארנו שני איסורין הבאין כאחת וכשנשאה אותה אחר כך אחיו של יעקב מאמו איתוסף על זה איסור אשת אחיו והוא האיסור הרביעי וכשנשאה ישמעאל אחר כך א איתוסף על זה איסור אשת אחי אביו והוא האיסור החמישי וכשמת י ישמעאל נייבס אותה יצחק איתוסף בה אשת אב ואיסור אשת איש ו והס שני איסורין הכאים כאחד בין שהיה יצחק חי או מת כמו שכתבתי כשיביע מסנהרין כאומר הבה על אשת חב חייב משום אשת אב ומשום אשת איש בין בחי אביו בין לאחר מיתת אביו וכשתיה שיה זו נדה שגב בה יעקב ואשתו קיימת חייב בה שמנה חטאות. הכה כ כתבארנו בהלכה זו שלשה דברים שם חטאות ושבעה נשמה בבואה א אזה אחר כך אמר וכן הבה על כת אשרו ועל בת אשתו והוא ש מהלכה שזמרנו על כתו היא בעצמו תפארת בכת אשתו ומה שא שחמרו בכת בתו היא בעצמו כחמרה בכת בת אשתו ולא נשאר לנו כבידו הפירוש אלא שכתב היך אפשר שתהא בת אשתו אחותי עי שהיא ריבה ודין בתו אחר זה מכוונר כפי מה שאמר בכאח אביו על אשה וילדה ממנו בת נאחש נשאה הוא האשה הכתובת והיא מותר לנ כמו שכתבתי כיון ייבטו אותה הבת היא אחותי מחבני והיא בת אשתו וכן חס בא אחי אשתו על כת. אותה הממורת הנולדת היא בת אשתו ואחות אשתו והוא מה שרבינו למצוא לבאר אישתי מאמו ויעשלה ששע

מן

כך אשת איש נדה כמו שהקדמנו הרגומה בה והדין השלישי מה ש שחמרו נאחש חמיו ורגומה זה שהיה ישמעאל בא על אשתו אה הגר המננית וילדה לו בשמות לפי שהנשא בשמות נאכרה עליו הגר ומשום אה חמיו לפי שהיה אה ישמעאל אביה של בשמת ומשום אהות אשתו לפי שבשמת והגר בנות אה אשת לפי שישמעאל קוליד חזיה ויוקנתו נאלו הן שני איסורין הבאין כאחת אחר כך היתה כלתו ואשת אחיו ו נאשת אחיו אביו אחר כך אשת איש אחר כך נדה כל זה באיסור מוסף כמו שבארנו והדין הרביעי הוא מה שזכר ר' יוחנן בן גורי בגון שיש ללכה שתי בכורות ריבה ויוכבד מאשר וכשא כלב שלם נשים אחד מהם ריבה והשניה מרים בתי יוכבד בת לכה והשלישית תבא בת א אחר ובת לכה וזה מותר לפי שמונתר לישא אשה ואחות חמה נאכה ו ואחות נאכיה כפי היראתו ואם שגב כלב בלכה יהיה חייב עליה על דעת ר' יוחנן בן גורי משום חמותו לפי שהיה אה ריבה ומשום אה חמותו לפי שהיה אה יוכבד חמותו ומשום אה חמיו לפי שהיה אה א אחר ואין הלכה רק אינו חייב בדין זה אלא מאשת אשת לשי שאלו ה האיסורין אינן חלל משם אחר דל איסור בין ההאיה והכיה כל אדם זה דל לכה דרעה כלל בין הא כותיה וכוונת השק לא והן זה

אמר ר' עקיבא שאלתי ארתי רכן נמליאל ואתר יהושע באטלם של אמאום שהלכו ליקח בהמה למשת בנו הבא על אחותו ועל אהות אביו ועל אחות אמו בהעלם אה מה הוא חייב אהת על כולן או אחת על כל אחת ואחת אמרו לילא שמענו אבל ש שמענו הבא על חמש נשיו נדות בהעלם אה שהוא היי על כל אחת ואחת רואין אנו שהדברים קל וחומר

ר' עקיבא על מי שביעל אחת מהם אחותו אחות אביו אחות חמיו ש שאין בדין לישאל על זה לפי שהנח מכוונר שהיה חייב חטאות שלם לשי שחמרו בלוי כריות מניינא לניה לפי שזם עשאין כולם בהעלם אחר חייב על כל אחת ואה חב כל שיש אשה אחת נאכיה אחותו ואחות אביו ואחות חמו שגב בה נאפשר והיא שיה א אה על חמו וילדה לו שתי בכורות וכעל אחת מהם וילדה לו בן וכשנאחותו הבין על הבת האחרת היא אחותו מאביו ואחות חמו וכן האב וכן החם ואחות אביו מאמו והוא מה ש זמר בתלמוד מאכפת ליה כרשיע כר רשיע וכן רחיה שלם ומה הבא על חמש נשים נדות בהעלם אחר שהס משם אחר חייב על כל אחת ואחת אחותו שהיה אחות חמו שהיה אחיו אביו שהס שלשה שמונת אינו דין שיה חייב על כל אחת ואחת מה ל לחמש כפי נדות שהס גופים מנאכף תאמר בהחמיה שהיה אחות ח חמו שהנאכף אחר תלמוד לומר ערות אחותו גילת לחייב על אחותו שהיא אחות אביו שהיא אחות חמו והיא ראה לדין זה מנייה שאמר ערות אחותו לשי שבכר חמר בסדר אחרי מנת ערות אחותך אחר כך שיה בקרשים תהיו ואמר ואיש אשר יקח את אחותו ינוג

ועוד שאלו ר' עקיבא אבר המדולדל בכהמה מה הוא אמרו לו לא שמענו אבל שטענו באבר המדולדל באדם שהוא טהור שבך היו מוכי שהיו שבירושלים עושיין הולך לו ערב פסח אצל הרופא ואחותו עדי שהוא מצח בו כ בשעורה ותוחכו בסירה והוא נמשך מצחו והלה עושה פסחו והרופא עושה פסחו רואין אנו שהדברים קל ו וחומר

כירה רנועה י נרדף לזעזעו בכחבדול כפי שיפוש ממנו במהרה מטמא טומאת מבעב משם וכחאל וענין הקל והומר כך הוא ומה א אדם שמתמא מחיים אה היה זה או מוכרע אבר המדולדל כן טהור בהמה שחיכה מטמא מחיים אבר המדולדל בה אינו דין שיהא טהור וזה דומי שחיכו מטמא טומאת אבר מן החי עדי שיפוש מן הכהמה ו וכבר כתבתי בתשיעי מחולין ההפך שיש בין אבר מן החי ואבר מן הלכיה וענין טומאת כביה

חייב עליה משום חמותו ובלתי ואחות אשתו ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה וכן הבא על אם חמותו ועל אם המיוד יוחנן בן גורי אומר הבא על ח חמותו חייב עליה משום חמותו ואם חמותו ואם חמיו אמרו לו שלשתן שם אחד הם

הדין הראשון מהלך הארבעה דיכין הנזכרים בהלכה זו אפשר שיהיה כך ישמעל דרך משל כח על בשמת בתו וילדה לו יהודית וכשנשאה רחובן יהודית תהא בשמת א אשורה עליו משום חמותו ומשום אחות אשתו לפי שהן שני מיסורין ב באין כאחת ומוותר חנוך שיסא בשמת ותהא בשמת חסודה גם כן מ משום בלתי לפי שהיא חסודה מוסף כמו שזכרנו גם כן על רחובן כ בהלכה שלפני זו וכן משום אשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת א איש נדה כל זה איסור מוסף לפי שאם ימות חנוך וישאכה שמעון ויגדלכה שמעון וישאכה עשו ואחר כך ישאכה מי שירבה ותהא נדה כ כיון שבארנו כבר וכן הדין השני מה שאמר וכן הבא על אה חמ חמותו רוביתו שיכה ישמעאל על יהודית שהיא בתו וילדה לו ת תמכע הנשא תמכע תאשר עליו בשמת משום אה חמותו משום ש שהיה ית היא חמותו ומשום אחות אשתו לפי שבשמת ותוכע מאב אחר וחגובם כן שני איסורין הבאין כאחד ואינו מן הכמנע גם כן ר שעה בשמת זו בלתי של זו כשנא תמכע אחר כך אשת אחי אביו אחר

194 B

ועור שאין ר' עקיבא השורט חמשה זכחים
 בחוץ בהעלם אחד מה היא חייב אחת על כלן או אחת
 על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו אמר ר' יהושע ש
 שמעתי באוכל מוכח אחד בחמשה תמחויים בהעלם
 אחד שהוא חייב על כל אחד ואחד משום מעילה רואה
 אע שהדברים קל וחומר אמר ר' שמעון לא כך
 שאלו ר' עקיבא אלא באוכל נותר בחמשה זכחים בחוץ
 בהעלם אחד מה הוא חייב אחת על כלן או אחת על כל
 אחד ואחד אמרו לו לא שמענו אמר ר' יהושע שמעתי
 באוכל מוכח אחד בחמשה תמחויים בהעלם אחד שהוא
 חייב על כל אחד ואחד משום מעיל רואה אע שהדברים
 קל וחומר אמר ר' עקיבא אם הלכה נקבל ואם ל
 לדין יש תשובה אמר לו השב אמר לו לא אם אמרת ב
 במעילה שעשה בה את המאכל באוכל ואת המהנה ב
 כנהנה צריך המעילה לזמן המרוכה תאמר בנותר שאין
 בו אחד מכל אלו

כתקפה ר' שמעון שאל על זוכה והכח לו באוכל וזה אינו
 כהנה ואי אפשר להכח רחוק מאחד עהם על האחר אבל שאלו על א
 אוכל והכי לורחיה באוכל וכן הוא ההלך וחומר שיה ומה אכל מוכח
 אחד שאינם בפיס מחלקים חייב על כל א' וא' משו דתמחויין מחולקין
 ה' זכחי' דגופים מחלקים לא כל שכן ואמר ר' עקיבא שאי אפשר ללמד
 חייב החטאות כמביעה לפי שהמעשה חומרא בעניניהם וענין דרף ה
 המעילה לזמן מרוכה לפי שהמעילה חומרה בעניניהם וענין דרף ה
 יע' זעילה לזמן מרוכה לפי שאם כהנה היום כפחות משנה שרונה ה
 שאינו חייב עליו כמעילה וכהנה אחר כן ואפי' לאחר ימים לתשלום ש
 שנה שרונה חייב מעילה ועוד יתבאר דינים אלו כמעילה בסוף פרק
 חמשי' ומה שאמר תאמר בנותר ד' באכילת נותר והדין באכיל נותר
 באלו הדברים כמו הדין בחלב ורם והרומה להם זוכה הנותר לפי ש
 שכן כשא נקטן ועליו שאל ולא כתבאר אם קבל ממנו ר' יהושע או לא
 וכי' בארתי לך בתחלת פרק זה שתמחויין אינן מחולקין לא לקולא כמו
 שחמירנו בתחלת הפר' ולא לחומרא כמו שהוא אומר כאלן שהוא חייב ע
 על כל תמחוי ותמחוי וכן הלכה שכל האוכל נותר
 מחמשה זכחים בהעלם אחד חייב מטאת אחת

אמר ר' עקיבא
 שאלתי את ר' אליעזר העושה מלאכות הרבה בשבתות
 הרבה מעין מלאכה אחת בהעלם אחת מה הוא חייב א
 אחת על כלן או אחת על כל אחת ואחת אמר לו חייב ע
 על כל אחת ואחת מקל וחומר ומה אם הגדה
 שאין בה תוצאות הרבה והטאות הרבה חיי על כל אחת
 ואחת שבת שיש בה תוצאות הרבה והטאות הרבה אינו
 דין שיהא חייב על כל אחת ואחת אמרתי לו לא אם אמרת
 אמרת בנדה שיש בה שתי אוהרות שהוא מוזהר על ה
 הנדה והנדה מוזהרת עליו תאמר בשבת שאין בה אלא
 אוהרה אחת אמר לי הכא על הקטנו יוכיח שאין בה אלא
 אוהרה אחת וחייב על כל אחת ואחת אמרתי לו
 לא אם אמרת בכא על הקטנות שאף על פי שאין בהן ע
 עבשיו יש בהן לאחר זמן תאמר בשבת שאין בה לא ל
 לעבשיו ולא לאחר זמן אמר לי הכא עם הבהמה יוכיח א
 אמרתי לו בהמה בשבת

צריך לתקן לזכור כל מה שכתבנו
 בשביעי משבת ואחר כך תדע שר' עקיבא שאל ממנו שתי שאלות ה
 האחת כמי שעשה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת בשבת אחד כגון
 סיהו ארבע וחמש מלאכות כלן תולדות אב אחד ושגב כמותן תולדות
 בשבת אחת אב היה כמו שעשה אבות הרבה בהעלם אחת שחייב על
 כל אב ואב ולא אינו חייב אלא אחת הנאיל והן מעין מלאכה אחת ש
 השיבו שהוא חייב על כל אחת ואחת לפי שהקולדות נרעת ר' אליעזר א

באבות דמיון ולא חבל ממנו ר' עקיבא וכבר בארנו בפנינו משה נ
 כי העישה אב וקולדות לדיקה בשגבה אחת אינו חייב אלא חמשה אחת
 והשאלה השנית היא בעשה מלאכה אחת בשבתות הרבה כגון מי
 שיבטיח בשבת וזכר שכתב שאחריו כל זמן שהוא מויד בשבת ושגב
 במלאכה כגון מידע כל יום שבת מהם שהוא שבת חבל אינו י
 יודע שהעברה מן המלאכות הרי הוא חייב על כל אחת ואחת לדיכר
 הכל ואין ר' עקיבא שאל על זה לפי שמי שבת כאישים הרבה ועשה
 חלוקים וזה כמי שכל על על עריות הרבה בשגבה אחת שהוא חייב ע
 על כל אחת ואחת לפי שהם גופים חלוקין כמו שבארנו שיעמים רבות
 לעשי שהבעלים מעשה אחד שאין בו שני והרי זה רומה לעשה מלא
 מלאכה אחת בשבתות הרבה והוא מאמרו שבתות בגופין דמיון אבל
 שאל ר' עקיבא בשוגבת שבת ומזיר מלאכה כגון מידע שהם בעצמה א
 אכורה בשבת חלף שגב כל יום מאלו השבתות ולא ידע שהוא שבת
 הנאיל ואין שם ידיעה בכתיב ואעפי' שיש בין מלאכה למלאכה ימים ב
 השבת אחת מוכיח כל אותן שבתות הנאיל והוא שוגב שבת ויהיה רומ'
 לזמי' שהעברה כל היום עם שבת שאינו חייב חלף אחת וזהו חייב
 על כל מלאכה ומלאכה רונה לומר על העברה שהעברה שבת וזוהי
 ההעברה שהעברה שבת שניה ושלישית ורביעית והשיבו ר' אליעזר וא
 ואמר שהוא חייב על כל אחת ואחת ואעפי' שלא כתבתי לנו ידיעה ויהי
 כל השבתות ששבת אחת ורומה לכא על הנדה שחייב שהיא גוף אחד
 חייב על כל בעילה ובעילה ואפילו אין בין בעילה לבעילה ידיעה ל
 לחלק חייב על כל אחת ואחת כגדה כן יהא בשבת מקל וחומר וכבר
 בארנו בתלמוד דומיא דרימים שכתבם בנדה שבעל ואחר כך מעהר ו
 ותאמר ותבעל שניה ותהיה דומיא למה שזכרנו מעצבת שבת וזרין מ
 מלאכות דומיא חזקה מאלו חזקה הלכה אלא הנאיל ואין שם ידיעה ב
 בכתיב אינו חייב חלף אחת רונה לומר על ההעברה
 וכן הלכה ככוס' ד' בספ' ובמה שאמר חייב על כל אחת ואחת

שש עשר
 וי' ע"ב

פ

פרק רביעי
ספק אבל חלב ספק לא אבל ואפילו
 אבל ספק יש טר בשעור ספק שאין
 בו ואפילו יש בו חלב ושומן לפניו אבל את אחת מהן ו
 ואין ידוע איזו מהן אבל אשתו ואחותו עמו בבית שגב
 באחת מהן ואין ידוע באיזו מהם שגב שבת ויום חול ו
 ועשה מלאכה באחד מהן ואין ידוע באיזו מהם עשה
 פביא אשם תלוי

ב
 בשם שאם אבל חלב והלב בהעלם
 אחד אינו חייב אלא חטאת אחת כך לז' הודע שלהן אינו
 מביא לא אשם אחד אם היתה ידיעה בנתים בשם שהוא
 מביא חטאת על כל אחד ואחד כך הוא מביא אשם תלוי
 על כל אחד ואחד כשם שאם אבל חלב ורם נותר ופגול
 בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד כך על לא הודע
 שלהן מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד חלב ונותר
 לפנו אבל אחד מהם ואין ידוע איזה מהם אבל אשתו נ
 גדה ואחותו עמו בבית שגב באחת מהם ואין ידוע ב
 באיזה מהם שגב שבת ויום הכפורים ועשה מלאכה ב
 בין השמשות ואין ידוע באיזה מהם עשה ר' אליעזר מ
 מחייב חטאת ור' יהושע פוטר

ע"ב
 ע"ב
 ע"ב

פרק חטשי דכ ש זיטה בכה זה בחיה וכעופות
בין טמאים ובין טהורים דם נחיר
ורם עיקור ורם הקזה שהגפש יוצא בו חייבין עליו דם
הטחול דם הלכרם בציס דם דגים דם חנבין דם הת
התמצית אין חייבין עליו ר' יהודה מהייב ברם התמצית

עבין מה שאמר חייבין עליו ואין
חייבין עליו הוא כמי שאוכל ממנו כזיתאס חייב כרס או חינו חייב
אמרין בספרא כל דם לא תחבלו שומע אפי' דם מהלבי שתיס דם
בינים דם דגים דם חנבין הכל בכלל תלמוד לומר ולכמה מה
עוף וכמה מיוחדים שיש בהם טומאת קלה וטומאה חמורה יש בה
איסור והיתר והם מין בשר אף כל שיש בהם טומאת קלה וטומאה ח
חמורה יש בהם איסור והיתר והן מין בשר אנוניס דם מהלבי שתיס
סאין בהם טומאה קלה אנוניס דם שרבים סאין בהן טומאה חמורה
אנוניס דם בינים סאין מין בשר אנוניס דם דגים ונחבין שכלו היתר ו
ועבין מה שאמר על שפירס והוא מהלבי שתיס סאין בהם טומאה קלה
לשי שבסעף שימות כל מה שיטמא בו טומאה חמורה מטמא כל ש
שהוא מטמא דם במגע ובמשא חבל בהמה ועוף לפעמים מטמא ט
טומאה חמורה והוא טומאת כבליה שמטמא במגע ובמשא וכן ככלת
העוף הטמא מטמא בידים בעת הכליפה כמו שכבר בתחלת מסכת
טהרות ומטמא גם כן טומאה קלה והיא טומאת אוכלין שזכרנו אותן
פ. בינים ועוד כבאר אותן בא כן במסכת טהרות ומה שאמר בשרבים
סאין בהם טומאה חמורה לשי שהשרץ אינו מטמא טומאת משא כמו
שיתבאר ב. תחלת מסכת טהרות ומה שאמר שכלו היתר לשי שאין
צריכין שחיה כל דגים וחבין והואיל וכתחמת שרם הארץ אין חייבין
עליו ברת הרי מה שזמ במסכת זו דה הקזה כל דם הקזה בעלי חיים
שחבור דמו והואיל אין הכסף יונאת בו והוא שיש מלכות בקילוח
כמו שינא בתחלת הקזה חלח מקלח קילוח ופוסק ולא יארע זה אלא
כאיתא ט. הדים בתבליט ולא ישחר ממנו בעגורף ולא ייעור מועט
ועצב מזהרל להחזיק בו ואינו יכול משי שתשם הפה ונחלש וכל ז
זמן שהטבעי כר ומשתדל מחזיק בו וכשיחלש וירש מקלח ופוסק ולא
יארע זה הלח קדוש למיתה והוא רומה לרם התמנית הכל הדים הכצר
בקילוח הדי הוא דם שהכסף יונאת בו זהו שאמרין עליו המאיר היה
אזיהו דם שהכסף יונאת בו כל שהוא מקלח ודע שרם הארס א
חעפי סאין חייבין עליו כרת הדי הוא אכור ולא מית לא אל לכתחיל
והאובל אינו חייב מלקות וכן דם שקצין ורמשים חבל דם הלכ ורם
הטחול ורם הכליות ורם האיברים חייבים מלקות לשי שהיא בלא א
תנשא ואין בו כרת ומה שאמרנו דם הלכ כל דם האמך חל הלכ כ
בשעת שחיטת בעלי חיים חבל דם ביה כלב שבמו חייבין עליו כרת
לשי שהוא דם האמת וד עשוקר כירונדס הארץ ככשרו לענין ט
טומאה וכבר זכרנו זה ושד נכבד אוחו במקומו מסר טהרות וכן
האובל כזית מרם השרץ לוקח משום אובל שרץ לא משום אובל דם ח
אבל דם דגים וחנבין הדי הוא מותר לכתחלה ורם דבטמא אכור וא
ואין לוקין עליו לא משום דם ולא משום שרץ המים ודע זה ואין הלכה
כר' יהודה

ב ר עקיבא מחייב על ספק מעילות אשם תלוי
וחכמים פוטרין ומודה ר עקיבא בשאין מביא את מע
מעילתו ער שתתודע לו ויביא עמה אשם ודאי ג
אמר ר טרפון מה לזה מביא שתי אשמות אלא יביא
מעילה וחובשה ויביא אשם בשתיים סלעים ויאמר אם
ודאי מעלתי זו מעלתי וזה אשמי ואם ספק הסעות נר
נרבה ואשם תלוי ששמן שהוא מביא על הודע מביא ע
על לא הודע ^{אחיל רשק יבא וכו}

חכמים אומרים כל מה שחייב על שנתו חטאת הוא
שחייב על לא הודע שלו אשם תלוי והנהיגה מן הקדש בסנה שחייב
במעילה הואיל ואינו חייב אלא אשם ודאי על שנתו לא יביא חסם ת
תלוי על לא הודע אשם כשתקן לו אשם כזה אורכמה

ה אמר ר יוסי לא נחלקו על העושה בלאכ
בין השמשות שהוא פטור שאני אומר מקצת מלאכה ע
עשה מהיום ומקצתה למחר ועל מה נחלקו על העושה
בתו היום ואין יודע אם בשבת עשה ואם ביו הכפורי
עשה או על העושה ואין יודע מעין או מלאכה עש
ר אליעזר מהייב הטאת ור' יהושע פוטר אחר ר' יהודה
פוטר היה ר' יהושע אף מאשם הלוי

ר אליעזר אומר חייב מ
ומה כשפך לשי שכל איזה מטמי המעשים שבעה הוא חייב ור' יהושע
הומר חסר חטא כה על שידע לו על מה חטא וחו יתחייב בקרבן ח
חאיתור אליעזר אומר כה פוט למתעסק רב סאין מגמתו וכו' תל ל
לחיותו מעשה על כל פעמים חבל היתה כוונתו להתעסק ולשחוק ו
ואין חכנו הפרש בין שיהא המעשה ההוא איתו שמתעסק בו או זולתו
ואם פטור בשבת כלכל לשי שהעקר האמת המתעסק בחלבים וכ
ובעיות חייב כשבת פטור מלאכת מחשבת אחרת תורה ופירוש ז
זכר בן שהרס חס אכל דבר מה חסורין הו בא על אחת מן האסורין
אין שחוק ומתעסק הדי הוא חייב וחס עשה מלאכה בשבת דרך ש
שחוק פטור כמו שזכרנו בשבת ואמר ר' יהודה שהוא פטור חבל ר' י
יהושע ור' יהושע מזה לשי שכ על מי שחייב אשם תלוי ולא ידע פוט ל
לזה יודע שחטא לשי שהמטמא חס חטא חס לא חטא הוא שמ
שחייב אשם תלוי אכל מי כדומי הכלל החטא חלל שמינו מסייש ח
חאנו אינו חייב אשם תלוי ולא נכס כן חטאת לשי שאינו יודע כמה ח
חטא ופסק ההלכה שהיא חייב באשם תלוי ואין על עשיית מלאכה
בין השמשות כיון שזכר תבא קמח והשמענו מחלוקתם כחכב ונותר
שאפשר לדעת באיזה מהם חטא וכן כעשה בין השמשות שחי חסר
לו שידע לנפלו באיזה מהם חטא כמו שביארתי פעמי שכן השמשות
ספק מן היום ספק מן הלילה ואי אפשר לעמוד על אמיתת הדבר ו
וכן כחשדו נדק ואחיותו שאין אפשר לדעת אחת משתיים בודאי חערי
סחינו חללו ור' אמר שכל חלו ר אליעזר מחייב חטאת ור' יהושע עשירי
מחייב אשם תלוי

ר שמעון שזורי ור שמעון אומר לא
נחלקו על דבר שהוא משום שם אחר שהוא חייב ועל מ
זה נחלקו על דבר שהוא משום שני שמות שר אליעזר
מהייב הטאת ור' יהושע פוטר אמר ר' יהודה אפילו ג
נתאון ללקט תאנים ולקט ענבים ענבים ולקט תאנים
שחורות ורקט לבנות לבנות ולקט שהורות ר' אליעזר כ
מחייב הטאת ור' יהושע פוטר אמר ר' יהודה תמה אע
אם יפטר בה ר' יהושע אם בן למה נאמר אשר חטא ב
כה נרט למתעבך

משם אחד ענין שתי נשים כרות
עמו כבית או שתי אחיות ושגב כחמת מהם ואין ידוע באיזו מהם ט
שגב וכבר ביארנו פעמים שמלאכת מחשבת אחרת תורה וכל זמן ש
שבתכוון ללקט תאנים ולקט ענבים פטור בין לר' יהושע בין לר' א
אליעזר ומה שאמר ר' יהודה ששניהם חולקים בזה הוא כשי מה שאני
אומר לך והוא שר' יהודה אומר שאם כתבין ללקט תאנים ולקט ענבים
וכשפך לו ולקט ענבים ראשונה ואחר כך תאנים ר' אליעזר מחייב ח
חטא והואיל ולקט כל מה שחשב עליו ללקט ור' יהושע פטור הואיל ו
ולא לקט כמו שחשב ותפס עליו ר שמעון ואמר לו תמה אפי' אם י
יפטור בזה ר' יהושע ותפס ר' יהודה תמיהתן על זה ואמר למס חתם
תמיהן על ר' יהושע שהוא פטור ודחמו' אומ אשר חטא כה אב למה
כהמר אשר חטא כה השיב ר' שמעון ואמר שאשר חטא בה לא בא לא
פוט למתעסק כגין שלא יתכוון ללקט כל עקר אבל כשתעסק או כת
כתבין ללקוט תאנים כלכל ולקט ענבים והלכה כר' יהושע כמו שפי
אמר ר' יהודה ונסיבך ספק ההלכה שחש' שגב בשתי נשים כרות שהם
משם אחר חייב אשם תלוי לדעת ר' יהושע וחטאת לדעת ר' אליעזר
והלכה כזה גם כן ר' יהושע

195
B

קדש אבל את אחת מהם ואין ידוע איזו מהם אבל מביא הטאת ר עקיבא אומר ואשם תלוי אבל את השניה מביא שתי הטאות ואשם וראי אבל אחר את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא הטאת זוה מביא הטאת ר עקיבא אומר זה מביא אשם תלוי וזה אשם תלוי ר שמעון אום זה הטאת זוה הטאת ושנהן מביאין אשם אחר ר יוסי אומר אין שנים מביאין אשם אחר

קדש אכל ספק חולין אבל וכבר בארנו שדברי ר עקיבא נדחין פקט הוא כי מה שאמר סת' חטאות הוא על מנת שיאכל פני' הי'מנו שכל זמן שלא תהא שם ידעי' בינתיים שחטאת אחר חייב כמו שכתבנו בשלישי ממסכתא זו ומה שאמר ר עקיב' זה אשם תלוי זה אשם תלוי רל מוסף על החטא' שמביא משום אכל חלב יביא אשם תלוי על ספק מעילה לפי שספק קדש אכל ספק חולין אבל וכבר בארנו שדברי ר עקיבא נדחין

התיבה

של חלב וחתובה של חלב נותר אבל את אחת מהן ואין ידוע את איזו מהם אבל מביא הטאת ואשם תלוי אבל את השניה מביא שלש הטאות אבל אחר את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא הטאת ואשם תלוי זה מביא הטאת ואשם תלוי ר שמעון אומר זה הטאת ו זה הטאת ושנהן מביאין הטאת אחת ר יוסי אומר כל הטאת שהיא באה על חטא אין שנים מביאים אותה

זה אשם תלוי הוא מחמת לא הודיע על כותר לפי' שכותר בברת כמו שכתבנו בפעמים וידוע שאיסור כותר חל על איסור חלב לפי שהוא מ איסור מוסף כמו שבארנו בשלישי ממסכת זו ומה שאמר ר' ב' בן חייב שלש חטאות על מנת שתהא ידיעה בינתיים אבל אם אכל שניהם יחד כהעלים אחר חייב שני חטאות והטעם שחמתת לא חמר עש הסלם ח חטאות ואשם וראי מנר המעיל' הוהיל' וכחכה מן הקדש מבי' שכ שהכותר על הרוב אין חתיכה ממנו שנה פרוטה מבי' שהיא כשער ו אין מ'זיבין מעילה ח'לא למי' שנהכה טוה פרוטה וכבר פסקו אונת בתלמוד ר'לא אית' כיה טוה פרוטה ומה שאמר ר' יוסי כל חטאת שהיא בא' באה על חטא כגון חטאת יולדת אף שנים מביאים אותה' וכבר בארנו בתחלת מסכת זו שדברי ר' שמעון נדחין ואילו במאמר כפרס אין שנים מביאין חטאת כשנתפגע

המביא אשם תלוי ונודע לו שלא חטא

פרק ששי

אם עד שלא נשחט יצא וירעה בערר דברי ר' מאיר והכמים אומרים ירעה עד שישחט וימכר ויפלו רמיו לנדבה ר אליעזר אומר יקרב שאם אינו בא על חטא זה הרי הוא בא על חטא אחר אם משנשחט גורע לו הדרם ישפך והבשר יצא לבית השרפה גורק הדרם הבשר יאכל ר' יוסי אומר אפילו הדרם בכוס יורק והבשר יאכל

ר' מאיר אומר כיון שלא ידע' לא לקדש ליה ולא קדש' לא על ספק וכשידע' כלקח קדושה והכמים אומרים לכ נדרס חובה מן העובות ואע"פ' שנסתפק החטא הוהיל' והקדוש חלה קדושה ע עליו לפי' שצריך כלבו לקדש' ונ' ירעה עד שישחט וימכר ויפלו רמיו

ר' עקיבא אומר כל שחייב על שגנתו קרבן אפילו היה האשם אשם וראי מייב על לא הודיע על אשם תלוי ומה שאמר אין ספק אין רל סגוה א אומר כדברים האלה ח'לא הרי הם דברי ר' טרפון שהומר אף אדם לא הודיע זה אכל' על ועמד בספק אונת אשם יהיה אשם תלוי ו אונת המעילה נדבה ומה שאמר שממין שהוא מביא אשם כדלוי אכלו שמועל מייב אשם וראי והוא ח'ל' וכן אשם תלוי ח'ל' ושניהם י יחד רל אשם וראי אשם תלוי קרבין מוכרי הככשים כיון ש שבארנו בתחלת סדר זה והלכה כחכמים

אמר לו ר' עקיבא ג נראים דברך כמעילה מעוטה הרי שבא על ידו ספק מ מעילה במאה מנה לא יפה לו שיבי' אשם בשתי סלעים ואל יביא ספק מעילה במאה מנה הא מודה ר עקיבא ל לר טרפון כמעילה מעוטה האשה שהביאה חטאת העוף ספק אם עד שלא נמלקה גודע לו שילרה וראי ת תעשנה וראי שבמין שהיא מביאה על לא הודיע

הרי זק מוכר ל' שהיא מן התורים או מן בני היונה תביא פירוד אחת ל ל' טאת כין שהיא ספק לידה או זיכה או היתה יולדת ודעת ר' יוסי וי'אית

ח התיבה של חולין והתיב של קדש אבל אחת מהם ואין ידוע את איזו מהם אבל פטור ר עקיבא מחייב באשם תלוי אבל את השניה מביא אשם וראי אבל אחר את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי דברי ר עקיבא ר יוסי אומר אין שנים מביאין א אשם אחר

כבר ידעת שר' עקיבא מחייב בספק מעילות אשם תלוי וזהו שאכל חתיכה של קדש כבר מעל שכבר כהנה מן ההקדש בטענה ולפיכך חייב כל אחר משניהם אשם תלוי ור' יוסי הוא תנן קמח בת בעצמו ומוחולק עליו רל שדעתו שאין חייב על ספק מעילה אשם ת תלוי וכן הלכה

ו התיבה של חולין והתיבה של חלב אבל את אחת מהן ואין ידוע את איזו מהם אבל מביא אשם תלוי אבל את השניה מביא חטאת אבל אחר את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי דברי ר עקיבא ר שמעון אומר ש שנהם מביאין חטאת אחת ר יוסי אומר אין שנים מביא חטאת אחת

ר' יוסי בעצמו הוא תנא קמא בעצמו והלכ' כמומו והענין כלו מוכר ואין צריך פרוש

חתיכה של קדש והתיבה של חלב אבל את אחת מהן ואין ידוע איזו מהם אבל מביא אשם תלוי אבל את השניה מביא חטאת ואשם וראי אבל אחר את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי ר שמעון או שנהם מביאים חטאת ואשם ר' יוסי אומר אי שנים מביאין חטאת ואשם

ל' אומר ר' עקיבא כאן כלום לפי שרין זה השוה בדעתו ודעת חכמים לפי שחכמים חייבו אשם תלוי מן מחמת החלב לבדו והוא מחייב בזה מחמת החלב ומחמת הקדש לפי שח'ס תלוי אחר הוא נדרך על שתי הספקות יחד ור' יוסי אומר הוא ת יבא קמא שאין מביאין שנים וטאת כשנתפגת ואשם בשותפת וכן הלכה

ז התיבה של חלב וחתובה של חלב

לאשמו והשנע ירע ער שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנרבת לקח בהן שנע אילים לחולין אחד יפה שתי סלעים ואחד יפה עשרה זוז היפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשנע למעילתו אחד לאשם ואחד לחולין אם היה של אשם יפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשנע למעילתו ויביא ע עמה סלע וחמשה

אשם מעילה חומר עליו הכתוב שהוא כעירך כסף סקלים ומעט הרבה סכים וכבר בארנו בבכורות שהסלע הזה הוא הכוזב בתורה ולפיכך לא יקיה אשם מעילות פחות משתי סלעים וכן אשם גזילות לפי סכ בעירך כמו שכתבנו באשם מעילות למנוח כגון וכן אשם שפחה חרופה כפי מה שאמרנו בסוף חמשה עשר עליו שהוא חיל כמו שאשם גזילות אשם מעילות חילי וכתבנו בסוף חמשה עשר חילי כמו שכתבנו חרופה שהוא חיל ומנוח הכי אשם כפי ואלו שכתבנו חיל לפי שכל אחד משניהם כבש כמו שביארנו בתחילת סדר זה וכן אשם תלמי כאמר כן שהוא חיל וכאמר וכן עליו בעירך ולמנוח אותו בבכורת סוה מאשם מעילתו סכריך להיו בשתי סלעי או יותר וצריך שתדע מה שאמרנו בסעיה הפרשה יפה כלעו בסעיה כפרה יפה שתיים כסר בשעת הפרשה יפה שתי בשעה כפר יפה סלע פסול ואפי' הנקרו הכבשי אחד כן והיה טוה יותר על שני סלעים והיה פסול לזבח העולה גדולה לפי שצריך בדינו בעלי חיים נדחים וצריך אחר דחוי מצדו לה הוי דחוי ולפיכך שהוא בשעת הפרשה יפה סלע וחזר אחר כן יפה שתיים כסר וחזר כל העלמים החולו ורעענייהם לפי שהם מצתה לדברים רבים מן הענין הזה ואשוב להסלים פירוש ההלכה זו אמר כשהוא קונה בשתי סלעים שהפריש וצדקה קדש שני חילים לאשם האחד מ מה שדמי לאשם הרי השני אשם כפי כן מוס מביא כדמיו עולת נדבה כמו שביארנו בשני משקלים שמוותר אשם לנדבה ומי שלקח בשתי ס סלעים שהמשיג שני חילים לחולין כבר מעל בשתי סלעים של קדש וחייב להשיב כדמי מה שמעל וחומשו ומקריב אשם מעילות וכבר ב ביארנו פעמים שהסלע חרבע דיברים והוא כבר מעל מחייב לטוס ע עשירה דיברים להקדש ומקריב אשם מעילות ועשירה דיברים הן עשה זמין לפי שזו דב עית הקדש עבס כן ולפי' אמר שכל זמן ששוק אחד מ מעילות שתי סלעים והאחד עשירה דיברים מביא אותה ששוק עשירה על מעילותו וחומשו והשנה שתי סלעים והיה אשם מעילות שכתחייב בו מפני שכשתמס כהלו השני סלעים אחר כן אמר דין אחר והוא שאם לקח בשתי סלעים שהפריש שהיו קדש שני חילים אחד לאשם ואחד ל לחולין הרי כבר מעל בכלעו מן הקדש אם היה של אשם יפה שתי סלעים מקריבו באשם שחייב שחמתי הפריש שתי סלעים בתחלה ו והשני אם היה בס כן שנה שני סלעים שהוא הראוי לקרבן מקריבו על המעילה שכתחייב מחמת שכשתמס בכלעו של הקדש ויביא כלעו וחומ' ועבין מה שחמתי החומש שכתחייב לכלעו והוא דיבר כמו שכתבתי לך פ פעמים כי מה שחמתי החומש וחמשייתו שיהא הוא וחומשו חמשה והטעם שהביאו בהלכה ראשונה שלא זכר הל' השם שחמתי הפ הפריש שתי סלעים אל' חומר שהשני חילי לזהו' אחד מהם במעילתו וחומשו והשני לטעם מעילתו לפי שמעל בכל הדמים מפני שבשתי סל סלעים לקח שתי חילים לחולין וכך באר התלמוד בכל זה והכן אותו

כדמיו עולה ונדבה והלכה כחכמים ואין הלכה לא כר' אליעזר ולא כר' יוסי לפי שר' יוסי אמר כפי פרת מקדשין את הפסול לקרב וכל ה שעומד לזרוק כזרוק דמי וכל זה נדחה

אשם ודאי אינו כזאם ער שלא נשחט יצא וירעה בעדר משנשחט הרי זה יקרב גורק הדם הבשר יצא לבית השריפה שור הנסקל אינו כן אם ער שלא נסקל יצא וירעה בעדר משנסקל מותר בהנאה עגלה ערופה אינה כן אם ער שלא נערפה תצא ותרעה ב בעדר משנערפה תקבר במקומה שעל ספק כארית מת מתולתה כפרה כפיקה והלכה לה

חומר שדי אשם ודאי כשנודע שלא חטא אינו כיון אשם תלמי וביאר ה המחלוקת שכן מביא אחר כך אמר שדין שור הנסקל גם כן כשנודע שחינו חייב מית אינו כיון אשם ודאי כשנודע שלא חטא וכאן מחלוקת סביבה אחד כך אמר שדין עגלה ערופה אם נודע שהורג אינו כיון שור הנסקל אם נודע שהוא פטור ושירש דבריהם וסכל מכאן ואין נ צריך פירוש

ה ר א' יעור אומר מתגרב ארם אשם תלוי בכל יום ובכל שעה שירצה והיא נקרא אשם חסירים אמרו ערו על בבא בן ביטי שהיה מתגרב אשם תלוי בכל יום חוץ שאחר יום הכפורים יום אחד אמ' המעין הזה אילו היו מענין לי הייתי מביא לא אומרי לי המתן עד שתבס ל ספק והבמים אומרים אין מביאין אשם תלוי אלא על דבר שזורגו כרת ושגיתו הטאת

ר' אליעזר אמר הואיל ואנו רואין זה שמביא אשם תלוי וכשהוא ודאי אכלו טעמה מביא חטאת ה סרי היא רחם שאשם זה לא כפר טוס עין לפיכך הוא נכ נדבה ומטע זה רשאי אדם להתגרב אשם תלוי וחכמים אומרים לא הטריח אותו ה סכנתו להביא אשם תלוי אלא לכפר על חט' שנסתפק בו ואחילי יהיה נקל וזו היא שמירה לו ונתנו דעתנו ולא יעמוד ב' אשם חסירי וחינו כ' אשם נדבה והלכה כחכמים

ו חייבי חטאות ואשמות ודאין שעבר עליהן יום הכפורים חייבין להביא לאזור יום הכפורים חייבי א אשמות תלוין פטורים מי שבא על ידו ספק עברה ביו הכפורים אפילו עם השבחה פטור שכל היום סבפר

אמר קרא לפני הטי' תטערו אמר חטא שאין מכיר בו אל' המקום יום הכפורים מכפר אבל איסורו ד דיעבד ביה ח' יום הכפורים מכפר ואמר עור בתלמוד חייבי מל מלק' שעבר עליו יום הכפורי חייבי' וזהו אמר כפי העקר שהקדמנו

האשה שירש עליה חטאת העוף כפק' עבר עליה יום הכפורים חייבת להביא ל לאזור יום הכפורים מפע שמשבתה לאכל כובחיה ח חטאת העוף הבאה על ספק אם משגמלקה נודע לה ה הרי זו תקבר

כבר ידעתה שגולדת מכלל מחמרי כפרה והוא עבין מה שאמר מח משבתה לחכול בהדשים כחו שכתבנו בשני ממסכת זו וכל זמן ש שכרע לו חמר מליקה שהיא ילדה בודחי הרי היא גומר משום מכני ד דמיה והיא נכ כן חבורה בחכילה בזרקה שחא יחמרו חטאת העוף הכ על ספק בחכילת וכל זמן שכרע לו סל' ילדה הרי ע' אסורה בהנאה ו ולפי' אמר תקבר ופוח מה שחמר עליה שעל ספק באתה מתחילתה כ כפרה שפיקח והלכה לה

ז המפריש שתי סלעים לאשם ולקח בהן שנע אילי לאש אם היה אזור מהן יפה שתי סלעי יקרב

המפריש הטאתו ואת לא יביאנה בנו אהריו ולא יביאנה מחטא על חטא אפילו על הלב שאכל היום שנאמר ק קרבנו על חטאתו שיהא קרבנו לשם חטאו

מה שאמר לא יביאנה בנו אהריו אינו דל' סל' יקריבנה לפי שזה פשוט שחטאת סמתי בעליה תמות וכבר בארנו זה סכל רל' לא יקריבנו בנו על חט חטאת עבמו

ט מביאין מהקדש כשבה ושעירה מהקדש שעירה וכשבה מהקדש כשבה ושעירה תרין ובעי ינו מהקדש תרין ובעי יונה עשירית האפה יא ביצוד הפריש לגשבה או לשעירה העע יביא עין

106 B

מועלין כה' איוז היא שהיה לה שעת התר לבחצי' שלה
ושנסמא' שיצאת איוז היא שלא היה לה שעת התר ל
לכהנים שנסחמה חוץ לזמנה וחוזן למקומה ושקבלו
פסולין וזרקו את דמה

כבר נתבאר בפני ממשכתא זו שמכלל המוכיחין קרבן עלנה
ויווד מטמא מקדש ואגב שכוונת כיווני והמקדש שכונעת הער
והוא שמכנס בשמיעת הקול שנ' ושמעה קול חלה והוא עד ואלו ה
השלשה יביטו קרבנו בדלי דלות ד'ל שחייב אם עשיר הוא שכנסה חו
שעיר וחס לא מבאה ידו יביא שתי תורים או שני בני יונה ואם לא
מנחה ידו יביא עשירית האשה הרי קרבנותה של חלו שכנסה חו ש
שעירה חו עוף חו סלת וכל זמן שהשירים מענית לקחת בהם אחר מלאו
החריבה קרבנות
והעני יס' לו להביא מאותו המענות קרבן שיהיה פחות ממנו מאלו ה
החריבה מיניס ויהנה ככוונת וכן חס השירים מענית לקרבן עני וח
והשיר מוכיח עליו וכבר בארנו באי ז' ע' נר וראית כל זה הנה מה ש
ס' מזמרתו אשר האל ללמדתו שמכיל ממקנת הדבר שהשירים ל
לחטאת מה שמתבאר בו על חטאתו ואמר דחמכא ואם כל כהמה ט
טמאה אשר לח יקריכו ממנה קרבן לח אמרו אינו מוכר לח כפסולי
המוקדשים שיפדו זה מכוחר מן התורה לפי שבהמה טמאה כבר כ
באר חותה ואמר ואם כהמה הטמאה ופרה בערבך אחר כך אמר
פסולי המוקדשים ושמעו ל' הכהמה לפי שהן ולח אמר והעמיד
חותה ולפי כך אמרו בכישרה הכהמה כשית וז' העובדת והלכונה
וסענים וכ' שרת כשרים

אמר

ב בשר קדשי קדשים שיצא לפנ וריקו
דמים ר' אליעזר אומר מועלין בו ואין חייבין עליו מ
משום פגול נותר וטמא ר' עקיבא אומר אין מועלין בו
אבל חייבין עליו משום פגול נותר אמר ר' עקיבא
זהרי המצריש חטאתו ואברה והפריש אהדת תזותיה
ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתייהן עומדות לא כ
בשם שדמה פוטר את כשרה כך הוא פוטר את כשר
חברתה ואם פטר דמה את כשר חברתה מן המעילה ד
דין הוא שיפטר את כשר שמה

ר' עקיבא אומר זריקה מועלת ליונה
ואעפ' שהוא פסול שהזריקה חותה לכהנים ולפי כך אין מועלין
בו ור' אלעזר אומר אין זריקה מועלת כיונה והרי הוא לח התור לב
לכהנים ולפי כך מועלין ור' עקיבא חס חס יצא מקנתה כשר א
אכל חס יצא הכשר כולו חו יצא תרס מורה לר' אלעזר שאין זריקה
מועלת ואין מועלין באותה כשר לפי שלא חותה לכהנים כלל והביא
ר' חס ר' עקיבא על מקנת כשר שיצא מן מפרש שתי חטאות ודין ז'ס
הוא בשתי חטאות על מנת שיטמא שתיסן ככתא ל' ל' ש' ש' רכ'
מוזו זורק רבה מוזו זורק חבל' אחר זה אין רמס מועיל לכשר חס
חברתה לפי כך אמר ר' עקיבא כמו שדמה פוטר כשר חברתה מן ה
המעילה אעפ' שאין חברתה ראויה לאכילה כמו שנתבאר בתמורה
כן הוא שטר מקנת כשרה קוונא ואעפ' שאין ראוי לאכילה ונותר ו
ושגול וטמא כבר נתבאר כל אחד מהם בשלש ובחמין ממסכת ז'
זכחים והלכה כר' עקיבא

ד אמורי קדשים קלים שיצאו לפנ
זריקות דמים ר' אליעזר אומר אין מועלין בהן ואין ח
חייבין עליהן משום פגול נותר וטמא ר' עקיבא אומר
מועלין בהן וחייבין משום פגול נותר וטמא

דע שקדשי קדשים מועלין בהם
עד שיזרק הדם וכפ' זורק הדם אין מועלין בכשר לפי שהותר לכהנים
כיוון שב' רכנו וקדשי קדשים קלים הם כה' וקול שהזימורים שלם'
אין מועלין בהם עד שיזרק הדם ואין מועלין באי יוורים ועד יתבאר
זה בסוף פ' ז' וכבר ידעת שר' אלעזר אומר אין זריקה מועלת ב'
כיוונא ור' עקיבא אומר זריקה מועלת כיונא ולפי זה אמר ר' א'
אלעזר אין מועלין בהם לפי שהזריקה שכתונית מועלין באמורי ק'
קדשים קלים לח תועיל לה כשהיא יונכת ור' עקיבא אומר מועלין ב'
בהם הוחיל וכזרק הדם אעפ' שאין יונכת לפי שזריקת מועלת כיונא
והאמיננו מחלקת שניהם בכשר קדשי קדשים

יביא עשירית האיפה הפריש לעשירית האיפה העשיר
יביא עוף העשיר יביא בשבה ושעירה הפריש בשכה
או שעירה וגסתאבה אם רצה יביא ברמיהן עוף הפרי'
עוף ונסתאב לא יביא בדמיו עשירית האיפה שאין
לעוף פדיון

כבר נתבאר בפני ממשכתא זו שמכלל המוכיחין קרבן עלנה
ויווד מטמא מקדש ואגב שכוונת כיווני והמקדש שכונעת הער
והוא שמכנס בשמיעת הקול שנ' ושמעה קול חלה והוא עד ואלו ה
השלשה יביטו קרבנו בדלי דלות ד'ל שחייב אם עשיר הוא שכנסה חו
שעיר וחס לא מבאה ידו יביא שתי תורים או שני בני יונה ואם לא
מנחה ידו יביא עשירית האשה הרי קרבנותה של חלו שכנסה חו ש
שעירה חו עוף חו סלת וכל זמן שהשירים מענית לקחת בהם אחר מלאו
החריבה קרבנות
והעני יס' לו להביא מאותו המענות קרבן שיהיה פחות ממנו מאלו ה
החריבה מיניס ויהנה ככוונת וכן חס השירים מענית לקרבן עני וח
והשיר מוכיח עליו וכבר בארנו באי ז' ע' נר וראית כל זה הנה מה ש
ס' מזמרתו אשר האל ללמדתו שמכיל ממקנת הדבר שהשירים ל
לחטאת מה שמתבאר בו על חטאתו ואמר דחמכא ואם כל כהמה ט
טמאה אשר לח יקריכו ממנה קרבן לח אמרו אינו מוכר לח כפסולי
המוקדשים שיפדו זה מכוחר מן התורה לפי שבהמה טמאה כבר כ
באר חותה ואמר ואם כהמה הטמאה ופרה בערבך אחר כך אמר
פסולי המוקדשים ושמעו ל' הכהמה לפי שהן ולח אמר והעמיד
חותה ולפי כך אמרו בכישרה הכהמה כשית וז' העובדת והלכונה
וסענים וכ' שרת כשרים

ר' שמעון אומר בכשים קודמין
לענים בכל מקום יכול מפני שהן מוכהרין מהן תלמוד
לומר אם כשיביא קרבנו לחטאת מלמד ששעה ש
שקולין יג תורין קודמין לכע יונה בכל מקום
יכול מפע שזון מוכהרין מהן תלמוד לומר וכן יונה או
תר לחטאת מלמד ששעה שקולין יד האב
קודם לאם בכל מקום יכול שכבוד האב עורף על כור'
האם תלמוד לומר איש אמו ואביו תיראו מלמד ששעה'
שקולים טו אבל אם חכמים האדם קודם לאם
ככל מקום מפע שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו
וכן בתלמוד תורה אם ובה הבן לפני הרב קודם את ה'
האב בכל מקום מפני שהוא ואביו חייבין ככבוד רבו
כבר נתבאר בסוף שני ממינעא
ש'ס היה אביו תלמיד חס אביו קודם לרבו ואפי' היה רבו מוכהק
ד'ל שרוב חכמתו ממנו והוא כונתו כמה שאמר כאן חס ז'ה הבן ל'
לפני הרב ד'ל שקבל ממנו רוב חכמתו ומה שאמר בטל מקום ד'ל ל'
ל'השיב אביו ול'פדות ול'החיות ול'פדות מעליו כיון שכבר כמינעא
וסדומים לו מכל הדברים שיש בהם ל'פדות ז'ק חו ק'עלת רבו קודם
והענין כולו מכוחר

פליק' מסכת כרתות

מסכת מעילה

קדשי קדשים ששחטן בררום מועלין בהן שח
שחטן בררום וקבל דמן בצפון בצפון וק
וקבל דמן בררום שהטן כיום וזרק כלילה כלילה וזרק
כיום או ששחטן חוץ לזמנה וחוזן למקומן מועלין בהן
כלל אמר ר' יהושע כל שהיה לה שעת התר לכהנים א
אין מועלין בה ושל לא היה לה שעת התר לכהנים מו

מעירה

ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...
ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...
ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...

ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...
ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...
ואומר קדשים קלים לפי שא לך השמייענו מחלוקת מלכות מלכות...

ה מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר
ובקדשין קלים בולין להחמיר כיצד קדשי קדשין וריקת
דמים מועלין באימורי ואין מועלין בבשר על זה ועל זה
חייבין משום פיגול נותר וטמא ובקדשים קלים כולם
להחמיר כיצד קדשי לפני וריקות דמים אין מועלין לא
באימורין ולא בבשר אלא לאחר וריקת דמים מועלין ב
באימורין ואין מועלין בבשר על זה ועל זה חייבין משו
פיגול נותר וטמא נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים ל
להקל ולהחמיר ובקדשים קלים כולם להחמיר

עולת העוף אין לכהנים כה כלום רק
כולה כליל לאשים ולפיכך מועלין בה וכב' ידע' כי אין נריכה מינוי
שנאמר וכמה דמו

ג פרי הגשרפין ושעיריים הנשרפים מועלין
בהן משהוקדשו נשחטו הוכשרו להפסל בטבול יום ו
ובמחוסר כפורים וכליגה הווה דמן חייבין עליהן מש
ומשום פיגול נותר וטמא מועלין בהן בבית הרשן עד
שיוחקר הבשר

שיתק גזר מן כתנך ר"ל עד שיעשה הכשר חלול
ויתפכו חלקיו באש עד שירמה לספוג הים והענין הזה יהיה ככשר
אחר שישרף לגמרי

ד העולה מועלין בה משהקדשה נשחטה
הוכשרה להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים וכליגה
נזרק דמה חייבין עליה משו פיגול נותר וטמא אין
מועלין בעורו אבל מועלין בבשר עד שיצאו לבי הרשן

כבר ידעת שדבר תורה בעור העולה שהוא לכהן ולפיכך אין מועלין
בעורו אחר כך אחר מועלין בבשרה כל זמן שהוא כשר על גבי ה
המזבח וכשמרימין כל האפר מעל גבי המזבח ומעלין א
אותו בבית הדשן אין מועלין בו לפי שבכ' נעשית מנותו כמו שיתבאר

ה חטאת ואש וזבחי שלמי צבור מועלין בהן משהוקדשו
נשחטו הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים
וכליגה נזרק דמן חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא
אין מועלין בבשר אבל באימורי עד שיצאו לבית הרשן

אלו שזכר בסוף בקדשי קדשים הרי כמו שבארנו בחמישי מזבחים וכ
נכבד הקדמנו כפרק שלפני זה שקדשי קדשים אחר וריקת דמים מועלי
מועלין בכשר ונשם כתבאר גם כן שזבחי שלמי נכבד חולטין אותם
הכהנים ולפיכך אין מועלין בכשרם כמו החטאת והאשם

ז שתי הלחם
מועלין בהן משהקדשו קרמו בתנור הוכשרו להפסל
בטבול יום ובמחוסר כפורים ולשחוט עליה את הוב'
נזרק דמן של כבשים חייבין עליהן משום פיגול נותר
טמא ואין בהן מעילה

כבר בארנו במכחות ששקי הלחם אכלין
אותם הכהנים ולפיכך אין בהם מ' גילה וכבר כתבאר כשני מזבחות
היאך מתפגל שתי הלחם ולחם הכבשים יעמוד ימים נאחר כך יאכל ול
נלפי' לא דבר ככאן בליגה

ח לחם הפנים
מועלין בו משהוקדש קרם בתנור הוכשן להפסל בטבו
יום ובמחוסר כפורים ולהכדר על גבי השולחן ירבו ח
הבוכין חייבין ויעליו משו פיגול נותר וטמא ואין בו מעיל

כל זה מבואר לכשתבין מה ששרשנו ותזכור מה שקדמנו במגמת

הקלה
שהוא פטור הכשר מן המעילה אחר הזריקה והחומר שהוא מעמיר
האימורים למעילה כמו שהיו ומשני שהכשר נאכל לכהנים ככשר מ
מן המעילה וחיו חיוב מעילה כדבר שמותר לאוכלו לפי שקדשי קד
קדשים הנחמירין כאן הן החטאת והאשם שאוכלין אותן הכהנים אבל
המעילה מועלין בכשרה ואשילו לאחר וריקת כמו שכתבאר בפרק שא
שאחר זה ומה שאמר על זה ועל זה ר"ל בין לפני זריקה חייבין עליהם
משום פגול אם כשג' בשחטה או אחרים כמו שכתבאר בשני מזבחי
וכן מ' שום נותר אם היו משום נותר אם אכל אותם טמא לפי שתבין
מה שבארנו בשני מזבחים תרע שאי אפשר להיות הדבר האחר
בעצמו טבול ונותר רק יריקה אחר משניהם לפי שהנותר טמא כשר זכח
כשר כשנותר לאחר זמן כמו שבארנו גם והבן זש מאר

פרק שני הטאת העוף מועלין בה משהוקדשה
נמלקה הוכשרה להפסל בטבול יום
ובמחוסר כפורים וכליגה מיצה דמה חייבין עליה משו'
פיגול נותר וטמא ואין בה מעילה

כבר בארנו שענין הכשר הוא
ההכנה ולפיכך מה שאמ' כאן הוכשרה עניינו שהוא מוכבת ומזומכת
להפסל מטבול יום לפי שכשרי קדשים שנגוב בהם טבול יום פסולין
וזהו טבול יום שטבול ולא העריב משום או מחוסר כפורים כבר כ
בארנו בשני מכתות מחוסרי כפרה הרי הן מופסלין ואין מותר ל
לאוכלן ועוד יתפרש הפסול מן הטמא במקומו במסכת טהרות אחר
כך אחר וכליגה ר"ל שלמה אחר שכשחטה נפסלה מה שאמר החם דמה
חייבין עליה משום פגול אין עניינו טיהא אפשר שתהא פגול אחר הה
ההזיה שזה אי אפשר שימיר בהן דין הפגול ניהיה האוכל ממנו חייב
משום פגול אלא אחר הזיית הדם לפי שמתבא' העגול שיקרב המתיר
במזותו כמו שכתבאר בשני מזבחים וכן אחר ההזייה אפשר שי
טיהא נותר אם טיהא חטאת כפרה וראויה לחזר זמנה תהיה נותר א
אבל קורם ההזייה תהא פסולה בליגה כלפ' לא כנותר וכן אחר הה
ההזייה הוא שאם אכל ממנה טמא חייב כרת אבל קורם הזייה לא א
אחר כך אחר ואין בה מעילה לפי שאין בחטאת העוף אימורים רק כ
כולה לכהנים ככשר חטאת כפי מה שהקדמנו שאחר זריקה אין מוע
מועלין בו ודעה שכתבנו כאן והבן אותה לכל הפרק הזה כדי שלא כ
נבאך למכות השירוש הזה בכ' סלכס והלכה וכן הבן כי כל מה שא

107
B

לכפרה נתתיו ולא לזעזע לה ואמרנו כי היום הוא כגוף יצר לפני כפרה
כלומר כפרה מה לאחר כפרה חזן בו מעילה כפי הערך שהקדמנו
שדבר שבמעשים מנותני חזן בו מעילה קף לפני כפרה חזן בו מעילה
הנה התבאר לך שאין הלכה כר' שמעון שאומר יש לו מעילה לאחר
כפרה וכבר בארנו כפובה ששיתן הס' שני נקבים כמובח שנותני
מהם יני הנסכים

ג דשון מוכח הפנמי והמנורה לא
נהנין ולא מועלין המקדיש דישון בתחיל מועלין ב' תרי
ובע יונה שעבר ומנן לא נהנעם ולא מועלים ד' שמעון
אומר תרים שלא הגיע ומנן מועלין בהן ובע יונה שעבר
זמנן לא נהנען ולא מועלין

כבר ירעת שדשון הוא
הא"ז וישן המנורה קנות הפתילות השורף שכפרה מהם ואמר ר' ישי
שתורים שלח הוציא זמכס הואיל ואין דחמים עכשיו ליקרב לה מועלין
ולא נסתיין ואין הלכה כר' שמעון

ד חלב המוקדשין וביצי
תרין לא נהנען ולא מועלין בלה דברים אמורים בקדשי
מוכח אבל בקדשי ברק הבית הקדוש תרגולת מועלין
בה ובביצתה חמור מועלין בה ובחלכה

הא"ז חמור מועלין בה ובחלכה
כשמקדיש העוף הזה או הכהמ"ז הזו למזבח קדושת העוף כגון שתהא
עולת העוף או כהמת שלמים חבל חס הקדוש למזבח קדושת רמים כ
כגון שיאמר דמי העוף הזה או דמי הכהמה זו הקדש ספקיב ממנה ק
קרבן פלוני הרי זה מועלין בהן ובגדוליהן

ה כל הראוי
למוכח ולא לברק הבית לברק הבית ולא למוכח לא ל
למוכח ולא לברק הבית מועלין בו כיצר הקדוש בור מ
מלא מים אשפה מלאה וכל שובך מלא יונעם אילן מלא
פירות שרה מלאה עשבים מועלין בהם ובמה שכתוב
אבל אם הקדוש בור ואחר כך נתמלא מים אשפה ואחר
כך נתמלא וכל שובך ואחר כך נתמלא יונעם אילן ואחר
כך נשא פירות שרה ואחר כך נתמלא עשבים מועלין ב
בהם ואין מועלין במה שכתוב ר' שמעון אומר המקדש
שרה ואילן מועלין בהם ובגדוליהם מפני שהן גדולי
הקדש

ו ולד מעושרת לא יונק מן
המעושרת ואחרים מתגרבין כן ולד מוקדשין לא יונק
מן המוקדשין ואחרים מתגרבין כן הפועלים לא יאכרו
מגדוהות של הקדש וכן פרה לא תאכל מברשיע הקדש

כבר ירעת שמעבר
בהמה הקדש ולפיכך אם היתה נכחה מועלים בחלכה ומה שממר
ואחרים מונכדים כן הוא שיערב המתירכ חלב ללחיק ולד ה
המעושרת או ולד המוקדשין לשיעורו מותר ליטק חלכה לשיעורו
אונתו כחילו הוא עבודה וביזה שחלכה למוכח כמו שכתבתי כ
בכבודות ואילו התנו הפועלים על הקדש כמזונותיהם הרי הם ל
לא יאכלו בגדוהות של הקדש אבל נותן להם הקדש דמי מזונות וכן
א"ר רש"י הקדש חייב לחסום הפרה כשעשה הדין וימנע מ
מלאכל מהם שכתבתי לא תחסום שור כדיונו רובה לומר כדיוס
שראו לו לעור הוא שלח תחסום אבל כדיוס של הקדש שהוא חסור ע
עליו חסום

ז שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש ושל
הקדש באין בשל הדיוט לא נהנין ולא מועלין מעין שהוא
יוצא בתוך שדה הקדש לא נהנין ולא מועלין יוצא חוץ ל
לשר נהנין ממנו המי שבכר של והכל לא נהנין ולא מועלין
נתנו בצלוחית מועלין בהם ערב לא נהנין ולא מועלין ר'
אעור בר צדוק או גותנן היו פסגה זקעם בלולביהם

ח המנחות מועלין בהם משהוקדשו קדשו
בכלי הובשרו לפסל בטבול יום ובמתווכר בפורים וב
וקלינה קרב הקומין הייבון עליו משום פגול נותר וסמא
ואין מועלים בשירים אבל מועלים בקומין ער שיצא ל
לבית הרשן

כבר בארנו כמנחות והוא ענין מפורסם שקומין
המנחה דומה לאומורי הקדשים וסירי מזה הכחלת דומה לאומורי ה
הקדשים וסירי המנחה שאינה כחלת דומה לכשר קדשי קדשים והס'
של כהנים ולפיכך חזן מועלין בו

ט הקומין והלכונה והקטרת ומנחו כהנעם
ומנחת בהן משיח ומנחת נסכין מועלין בהן משהוקדשו
קדשו בכלי והובשרו לי פסל בטבול יום במתווכר
בפורים וכלינה והייבון עליו משום נותר משום טמא
ופגול אין בהן זה הכלל כל שיש לו מתירין אין הייבון
עליו משום פגול נותר וטמא ער שיקריבו מתיריו וכל
שאין לו מתירין כיון שקדש בכלי הייבון עליו משום ג
נותר ומשום טמא ופגול אין בו

כל חלג טמא הוא לאישים הם כעמנו הם
המתירין לזולתן וים מהם שאין לו מתירי לשיכ מועלין בהם משקדשו
בכלי רת ער שינחו לבית הרשן כמו שכאר בהקומין ולא יתחייב ע
עליהן כיון פגול לפי העקרים שכארנו ושרשו כרביעי מוכחים בש
כשתענין אותו שמה חבל דין טמא ונותר חייב טכ' כל איש אשר יקריב
מכס ואמרנו בכל הקדשים התוכ מדבר וכבר נתבאר כי מוכחים
שאין חייב כרת חלח טמא שאל את הקדש ומה שאמר כאן אשר יקריב
הל שכל זמן שאל בטמאה הדבר שאינו ראוי ליקרב והוא מוקדש ב
בכלי אז יתחייב וכבר נתבאר בסוף חגיגה שמחוסר טעמים כד"ק ע
טכילה לקדש כל קדש

פרק שלישי
ולר הטאת ותמורת הטאת וחטאת
שמתו בעליה ימותו שעברה ש
שנתה ושארבה ושנמצאת בעל מום אם משיפרו
הבעלים תמות ואינה עושה תמורה ולא נהנין ולא מו
מועלין ואם ער שלא כיפרו הבעלים תרעה ער שת
שתתאכ ותמכר ויביא ברמיה אחרת ועושה תמורה ו
מועלים בה

כבר באמרנו הפלכה זו כרביעי
מתמורה נשם פירשנו אותה

ב המפריש מעות לגוירתו לא
נהנין ולא מועלין מפני שהן ראויין לבוא בולן שלמים
מתוהיה סתומים יפלו לגדבה היו מפורשים דמי חטאת
ילכו לים המלח לא נהנעם ולא מועלים בהן דמי שלמים
יביאו שלמי ונאכלים ליום אחד ואינן טעונס לחם

מה שאמר חסני שהם ראויים להכיא ככולן
שלמים הוא הנעם כמה שאמר לא מועלין נפי שהשלמים קדשים קלים
הם וכבר נתבאר שקדשים קלים חזן בהם מעילה אלא חחר זריקת ד'
דמים וכבר זכרנו לך פנימים יענין קרבנות כמי ומה הן וכל דיכתי
ר' ישמעאל אומר היום קל בתחלתו וחמור בסופו והנסכי
הומר בתחלתו וקל בסופו היום בתחלה אין מועלים בו
יצא לנחל קדרון מועלים בו הנסכים בתחלה מועלים
בהן יצאו לשתיי אין מועלים בהם

כבר הקדמנו משי מחולין שהם
אין מועלין בו שאמר ואני נתתי לכם על המזבח לכשר ואמר חסמי

מזנוכיו בן אילן כל הדיוט וכן שדה הקדש עם עשרת לו פחני מזה
לא להניח ולא לזנוגין באותן שטחין הבאים בשדה הקדש אבל אם ה
היה בין שניהם יותר משש יעשה חמה מועלין בהם שאין נחשבים
מן האילן איהם הפרשים אלא מכלל הדברים שהם כשדי הקדש ואם
היה האילן של הקדש ויש בו וכן שדה של הדיוט עם עשרה אמה או
שמות מזה מועלין באותן שטחין הבאין בשדה ההדיוט לפי שהם מ
מכלל האילן ואם יש ביניהן יותר לא נהנין ולא מועלין ומה שאמר ה
המים סבדל של זהב רמזו אל המים המכסכים על גבי המזבח כחג
הכוכות כמו שבארנו ברביעי מוסרנו ולומר שאינו נמכה בכלל ה
הכסכים מועלין בו עשייתו וכלוהית של זהב וכסבומחת ערבה
בשדה הקדש הוהיל ואיכה כמדת ואיכה ראויה לסוס דבר לא נהנין
ולא מועלין לדברי הכל ומה שאמר ר' אלעזר בר' צדוק אינו מורה ש
שמות ליהנות בו לפי שעקר בדינו הוא שמכות לאו ליהנות כיתבו ו
זוהי הדר' אמת' ואעפי' פדעת' ר' אעפי' שמונת' ליהנו ממכה ואיכה הלכה

ג כל הפגולין מצטרפין זה עם זה כל הנותרין
מצטרפין זה עם זה כל הנבלות מצטרפות זו עם זו כל
השרצי מצטרפין זה עם זה דם השר ובשרו מצטרפין
ד כלל אמר ר' יהושע כל שטמאתו ושעורו שוין
מצטרפין זה עם זה טמאתו ולא שעורו ושעורו ולא ט
טמאתו לא טמאתו ולא שעורו אינן מצטרפין זה עם זה
כשצמד שיעור

כזית מפיעלין הרבה ר"כ מעולה ומחטאת ומאשם ומשאר קדשים קל
קלים יצטרף הכל וחייבין עליו כרת וכן הכותר וכן אם נגמר כזית ב
בשר נבילה ואפי' ממזכים הרבה הרי הוא מטמא טומאת נבלה אבל
לענין אכילה נבלה אינה מצטרפת נבלה בהמה טהורה לנבלת ב
בהמה טמאה עד שיאכל מאחד משתיים כזית ואז ילקח משום נבלה
וכן שמינה שרצים שיתחבר מכלם כעדרה מטמא טומאת שרץ ועיקר
בידנו דם השרץ כבשרו וכבר נצטעמו וקמבו אותה כפיטח למה
שנא וזה לכס הטמא בשרץ השורץ על הארץ אמרו לרבות דם השרץ
סיהא מטמא כבשרו וזמן הראוי שתרע שבשר השרצים ההוא ממנו
אחר מותם כעדרה לוקה והוא מה שאמרו מה טומאה כעדרה אף
אכילה כעדרה אבל אם חתך השרץ חי ואכל ואפי' חתך אבר שלם ו
ואכלו אינו לוקה עד סיהא בו כזית וכן אם אכל מן השרץ אחר מותו
אבר שלם פחות מכעדרה ואעפי' שהוא מטמא כמו שיתבאר בתחלת
אהלות לפי שהעקר הצלכו אברים יתלקחם שיעור טומאה אבל לא ל
לאכיל' לל' אמר' יהושע כל שטמאתו ושיעורו שני מצטרפי זה עם זה
טומאתו ולא שיעורו ושאמרנו ולא טומאתו ולא שיעורו אינן
מצטרפין זה עם זה הכלל הזה אמת וטומאתו ולא שיעורו כמו בשר
המת ורקב שלו לפי שכל אחד משתיים כמבצע במשך וכאכל אבל ש
שיעורו בשרו כזית ושיעורו רקב שלו מלא חפזו כמו שכבר בשני מא
מחללות ושעורו ולא טומאתו כמו בשר נבלה ובשר המת כל אחד מ
משניהם שעורו כזית אבל נבלה מטמא כמובע ובמשא טמאת שרץ
וכשר המת מטמא כאהל טומאת שבעה לא טמאתו ולא שיעורו כמו
בשר נבלה ובשר שרץ לפי שצול נבלה כזית ומטמא במשא ושיעור
שרץ כעדרה ואינו מטמא במשא וכבר זכרנו כל אלו העיקרים פע
פעמים ועוד יתבאר לגמרי במקומוס מטהרות ויהיה כהר דברי ר'
יהושע בן סביל זמן שיסתנה דין הטומאה ושיעור אינם מצטרפין וכן
אם השונו ברין וכשתנו כשיעור וכן אם השונו כשיעור וכשתנו ברין

ה הפגול והותר אין מצטרפין זה עם זה מפני שהם שני
שמות השר והנבלה וכן הנבלה ובשר המת אין מצטרפין
זה עם זה לטמא אפילו בקל שבשניהם ו האוכל
שנטמא באב הטמאה ושנטמא בולד הטמאה מצטרפין
זה עם זה לטמא בקל שבשניהם ו האוכל שנטמא
באב הטמאה ושנטמא בולד הטמאה מצטרפין זה עם
זה לטמא בקל שבשניהם

א כבר ביארנו פעמים שאוכלים טמאים א
אינם מטמאים אחרים עד שיהיו כביצה ובתחלת פסחים ביארנו שא
שואל שנטמא באב הטומאה נקד ראשון ונטמא בולד הטומאה נקד'
שני ומס ביארנו ששני אם נגע באוכל מטמא ונקרה שלשי וראשון גם
כן מטמא אותו אוכל אעפי' שיעשה אותו שני לפי טומאת אוכלים
מדדבן כמו שבארנו שם אמרו ש מצטרף הראשון והשני וכשישלים
משניהם יחד כביצה ויגע בו אוכל אחר הרי זה מטמא וישוב שלישי
לטומאה והבן זה

ח כל האוכלים מצטרפין לפסול את הגויה
בכחצי פרס במזון שתי סעודות לערוב בכביצה לטמא
טמאת אוכלין בכגורגרת להוציא שטה בבכותבת ביו

פשיחיה בין אילן כל הדיוט וכן שדה הקדש עם עשרת לו פחני מזה
לא להניח ולא לזנוגין באותן שטחין הבאים בשדה הקדש אבל אם ה
היה בין שניהם יותר משש יעשה חמה מועלין בהם שאין נחשבים
מן האילן איהם הפרשים אלא מכלל הדברים שהם כשדי הקדש ואם
היה האילן של הקדש ויש בו וכן שדה של הדיוט עם עשרה אמה או
שמות מזה מועלין באותן שטחין הבאין בשדה ההדיוט לפי שהם מ
מכלל האילן ואם יש ביניהן יותר לא נהנין ולא מועלין ומה שאמר ה
המים סבדל של זהב רמזו אל המים המכסכים על גבי המזבח כחג
הכוכות כמו שבארנו ברביעי מוסרנו ולומר שאינו נמכה בכלל ה
הכסכים מועלין בו עשייתו וכלוהית של זהב וכסבומחת ערבה
בשדה הקדש הוהיל ואיכה כמדת ואיכה ראויה לסוס דבר לא נהנין
ולא מועלין לדברי הכל ומה שאמר ר' אלעזר בר' צדוק אינו מורה ש
שמות ליהנות בו לפי שעקר בדינו הוא שמכות לאו ליהנות כיתבו ו
זוהי הדר' אמת' ואעפי' פדעת' ר' אעפי' שמונת' ליהנו ממכה ואיכה הלכה

ט קן שבראש האילן של הקדש לא נהגן ולא מועלין שב
שבאשרה יתיו בקנה המקדיש את החורש מועלין בכ
בבלו הגזרים שלקחו את העצים מועלין בעצים ואין
מועלין לא בשפוי ולא בניה

ידוע הוא שהאסרה אכורה בהטאה
כמו שהתבאר בפלפי מעו' והמאמר בהלכה א אינו אלא בקן עגמו
שכנאו הענף בעצים ועשבים סמכיא ממקום אחר ולפי' נח נהנין ולא
מועלין כשהוא בשל הקדש אבל באסרה מותר ליקח אותו קן ינראש
האסרה ומה שאמר יתיו בקנה ר"ל שיהיה האסרוס ואז יקח אותה ו
דע שהבנים שבתן וכן האסרוס שצריכים לאמן הסורין בין בחילין
של הקדש בין באסרה ותרנגוס יעד חורשא ולפי' המקדיש חת החורש
מועלין בכולן ר"ל בכל האילנות וזולתם וקיים שברהש המילכות נ
ותרוס ואכות אותו טחון ושפית יתיה כשפיתא ואותן הקניסות הדקות
והכסודות שנסודין מן הענן ומיישרין אותו נקרא שפוי וטויה הם ה
החלקים הקשים שיש בעצים הכיתוי בשע' הכיגור והחלק כשמוכני'
ומחליקין אותו וישאר מקומן כמין גומא בענן ומקנת הכוסחאת נוים
והענין אחר לפי שאותן החלקים דומין לטויה עומדת בפני עצמה כ
בתוך הענן ומה שאמר מועלין בעצים ר"ל קנות הענן קטנים סחוקין
אותן במגירה בשעת שמתקין אותם

פרק רביעי קדשי המזבח מצטרפין זה עם זה
למעלה ולחייב עליהן משום פגול
גומר וטמא קדשי ברק הבית מצטרפין זה עם זה קדשי
המזבח קדשי ברק הבית מצטרפין זה עם זה למעלה

כשתבין כל מה שהקדמנו במסכתא זו יהיה כל המאמר הזה מכואר
ומפרסם ואינו צריך פירוט כל כך הוא מכואר
חמשה דברים בעולה
מצטרפין זה עם זה הבשר והחלב והסלת והיין והשמן והלחם
וששה בתורה הכש והחלב והסלת והיין והשמן והלחם
והחרוסה והרוכות מעשר של דמאי החרה והבכורים מ
מצטרפין זה עם זה לאסור ילחייב עליהם את החומש

כבר בארנו בתחלת מנחות בעולה ושלמים טעונים נכסים והכספי
מן היין והסולת והשמן ושלא מן תורה טעונין לחם וכבר נתבאר כזו
המסכתא שסדר העולה מועלין בו כל זמן שנחנה בשוה פרוה מ
משום דבר מכל אלו החמשה דברים מקרב עולה חייב כמעילה ו
אם אכל מכלם כזית אף הים פגול או כותר או שהיה טמא חייב וכן
ססה שכתורה מצטרפין לענין פגול והנותר והטמא ר"ל שראוי ל
להשתט' איהן לא לענין מעילה לפי שהתור קדשים קלי' פמו שכתבא'
בזכחים וכבר הקדמנו בתחלת מסכתא זו שקדשים קלים אין מועלין
בו לפי שהוא דומה לבשר ואוכלים כיונא בו כמו שנתבאר בזכחים ו
ומנחות ובתחלת פרק שני ממסכת ערלה שביאר כי אלו הדברים

106
B

הכפורים: כל המשקן מצטרפין לפסול את הגויה בר כרביעיות ומלא לגמיו ביום הכפורים

כבר בארנו פנימיה שאוכל אוכלים טוואים אם יש מהם טחי פרס וכו' כבינה ומחנה נשפלה גו גייתו וזרקה טכילה ואז יגע בתרומה וכל זמן שיגע בתרומה קודם הטהרה פוסלת וכן כתבאר בשבת שהמוניא אוכלי שיעור כבודות וכן כתבאר בני יוכין ששיעור עירובי תחומים מוזן שתי בעורות לכל אחד ואחד והוא שיעור ששה כמים וכדבאר בביצורים שהאוכל ביום הביצורים כבתוכה הגסה והשוקה מלא לוגמא חייב כרת וכבר זכרנו בש"ס מ"ב וכו' ועוד יתבאר במקומות מהירות שהשוקה רביעי ממעקים טוואים נשפלה גייתו והוא בס"ב פוסל את התרומה עד שיטיהר ולפיכך אמר כאן שכל המאכלות מצטרפין קצתם לקצתם לא להפלים מהם איזה שיגור שזרמן מחלו השיעורים כדי שיתחייב באותו הדין וכל המשקין מצטרפין גם כן על דרך זה

הערלה וכלאי הכרם מצטרפין זה עם זה ורבי שמעון אומר אינן מצטרפי הברד והשק והעו העור והמפין מצטרפין זה עם זה ורבי שמעון אומר מבני שהן ראויי לרטמא אושב

ערלה וכלאי הכרם עולין באחד ומאתים וכשינטרק מהם חלק כל ש הוא ניסול באחד ומאתים יעלה וכפחני מזה יאסר הכל כמו שביארנו בשני מעלה וסם ביארנו בס' מ"ח וק"ד ר' שמעון שרבינו נרחים ועוד פנימיה כ"ל שם שהבדר א"כ היה בו שלשה טעמים על שלשה טעמי' או י"ז או י"ח במדרס הזב והשק והוא אריגת שער עד שיהא בו א' או כע"ע על ארבעה או יותר והשור חמשה על חמשה והמפין הוא הע"ב מחריבת הנמדר שעושים ממנו משואות הסחופה עד שיהא בו ש' טעם על ששה אחר כך אמר מצטרפים קצתם לקצתם אבל בדרך שם שהבדר שם והוא שיהיה ד' מן המפין ואחר מן העור ואחר מן השק או שלשה מן השק ואחר מן הבני ולפי שמצינו ח"ו שמצטרפים להטמא במדרס הזב ולע"פ ששעורים אינו שוק והוא עליו הכלל הכוזב ב' בדר' ר' שמעון טעם זה ואמר שהטעם שמתמיהו מצטרפים לפי שיש ב' כוללם עניין אחד שכוללם והוא שכל אחד מהלכו יטמא במנוס הזב ו' ולפי שכל אחד בפני עצמו יטמא מנושב מצטרפים טומאת מנושב וענין זה בקדקה הוא שאנו חוששים להענות השעור לטומאה כדברים שם שמתמיהו לא כדברים שמתמיהו ולע"פ זה נתבאר כאן כפזר' ה' הכבר והשק והעור על הכוונה הזאת כדי שלא תטעה איתך הלכה זו ותרמה שהכלל שאמר ר' יאקוב אינו כולל הלא הרי הוא כולל כמו ש' שבארנו די'

פרק חמשי הנהגה שווה פרוטה מן ההקדש אף על פי שלא פגם מעל דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים כל דבר שיש בו פגם לא מער עד שיפגום וכל דבר שאין בו פגם כיון שנהגה מ מעל ב כיצד נהנה קטלה בצוארה טבעת בירה שתת בכוס של זהב כיון שנהגה מעל לכש בהלוק בסה במלת בקע בקוררו לא מעל עד שיפגום תלש מן הח החטאת בשהוא חיה לא מעל עד שיפגום כשהיא מתה כיון שנהגה מעל

ר' עקיבא חולק על הדבר שראוי לפגום משעמו הלא שנהגה בו הכאה שאין בה פגם אזה כמתכוון שילכש כגד הקדש חמנני שהרי נקטקט בו ונהנה בשונה פרוטה ולפי שלא באותו זמן שיש בו גייתו לא הניעו לבלוק לא מנבוי ולא מן החובק ולא פגם ור' ע' עקיבא מחייב הוהיל ולכך נתבאר להכאה זו שלא יפגם וחכמים חומרי הוהיל ודרך הכשרים שיוכלו ויאכרו לא מעל עד שיפגום וירוע שהזב המזוקק לא יחבר מומנו דבר מורגש והפילו במאות השנים כל שכן ב' בזמן מונעו ושי קאלה עבק והוא לולאות של זהב שנותניו חותם ב' בחוט ותלנין אותנו כנזאר וכל זמן שילכש כגד על בשרו או ממעל לב' לכגרינו אן חותק בקידוש כמו שזכר לא מעל עד שיפגם ור' יג' ר' ע'

ל' עקיבא והחטאת הזאת היא בעלת מום שאינה קריבה בעצמה הלא ה' היתה עגולה ליומך כמו שנקדש בלאורו בתרומה ולפיכך לא מעל עד שיפגם אבל אם היתה תמימה כיון שנהנה מ' לפי שדומה לכוס' של זהב שאינו כפגם לפי שכל מה שכתבת ממנה מן הנמדר אינו יוצא קדושת מן הקרבן וכמות ש' היתה מתחילה היתה עכשו וזהו ענין זה שחמ"ד ה' ככתבם טעמו' היינו כוס של זהב ואין הלכה בר' לעור

נהנה בבחצי פרוטה ופגם בבחצי פרוטה או שנהנה בש' בשוה פרוט' כדבר אחד ופגם בשוה פרוטה כדבר אחר הרי זה לא מעל עד שנהנה שוה פרוטה ויפגום בשוה פ' פרוטה כדבר אחר

שם ר' יג' ר' ע' ונתן אותו חתיבת שקדע כבגדו ולכש אותו וכתקפא בו ונהנה כג' פרוטה כ' כשיטנו ולא ח' חתיבה שום דבר אבל פגם ככגד הקדש שקדע ממנו בשנה פ' ע' הרי זה נהנה ופגם אבל הדבר שפגם לא נהנה בחותה העב עבמו ואנו צריכים שתהא הכאה נגם בדבר אחד אם הוא דבר שיש בו פגם כמו שהקדמנו כגון החובל שום דבר מן הקדש ויהיה מה שאכל שנה פרוטה שהרי זה נהנה ופגם כדבר אחד וזהו שאמר ר' ע' זה ממה שנאמר במועל חטא וכאוכל תרומה כהנגה חטא אמרו מה חטא האמור במעילה טובה ונהנה וכמה שפגם נהנה חטא חטא האמור באוכל תרומה פגם ונהנה וכמה שפגם נהנה

אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בהמה ובלי שרת ביצר רכב על גבי בהמה ובא חברו ורכב ובא חברו ורכב שתה ב' בכוס של זהב ובא חברו ושתה זבא חברו ושתה תלש מן ההטאת זבא חברו וזתלש בלן מעלו ר' אומר כל שיש לו פרוזן יש בו מועל אחר מועל

הואיל ומועל הראשון ככר חלל אותו הקדש כמו שכתבאר בשני מקדשין ולפי הנהגה בהג' דבר אחריו לא מעל ומה שיש בין תבא קמא ור' הוא קדש מזבח שכל כגון מום ר' חומר אם עבר ושז' זן יקברו ואין להם שיוון ולפיכך יש להם מועל אחר מועל כל כבעלי מומים הלא כיון שנהנה רגם מעל כמ' שהקדמנו כפי' הזה והכ"כ בחותה כהמ' אחריו לא מעל ואין הלכ' כר'

נטל אבן או קורה של הקדש הרי זה לא מעל נהנה לח לחברו הוא מעל וחברו לא מעל בנאה בתוך ביתו הרי זו לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה נטל פרוטה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לחברו הוא מעל וחברו לא מעל נתנה לבלן אף על פי שלא רחץ מעל שהוא או לו הרי מרחץ פתוחה הכנס ורחוץ

כשנטל אבן או קורה של הקדש אע"פ שפגם לפי שכבר חסר מן ההקדש הדבר ההוא לא מעל עד שיהנה כפי העד' הכוזב נכשית' אותו להבינו כבר נהנה ומועל זוה שמתמו ונחברו לא' על מנת שיקה אותו חסר הנהגה הנוכ' שהיתה תחת ממשלתו ידו האבן הזאת חסר הקורה ולפיכך לא מעל לפי שתחת ידו היתה תחילה קודם שיתבנה לו ותחת ידו נשחקה אחר שנתנה ולא הגיעתו הנאה חב' הכולל שום דבר מן ההקדש ונתנו לחכינו שיהיה מעלנו לפי שכל חסר משניהם נהנה ופגם זה נהנה בכתבת המנהג ב' בטובת הנאה שח' לו וזה נהנה בקבלתה ומה שחמד בנאה בתוך ביתו מן הענין שיכנה חותם בחמת' לפי שהוא מעל כלי השק ששכ' כ' נהנה במה שהוקף בכנין ח' אבל לא נהנה חותם דרך ערמי עג' לול שיש בג' הכית' אן שם נס' בה חלון כחמד' ה' תליס' שהרי לא הגיעתו הכאה עד שיתייב ויהנה בו כש' נמנע מומנו חממה והחומר נכלן הנה בעל המרחץ ושהנאה שהבי' עתה והוא שיכנס למרחץ כל זמן שידעה ול' ולא ימנענו והקדש כפי' חלו הענינים' הדומים להם

אכילתו זאבילת חברו העייתו והעיית חברו אכילתו והעיית חברו העייתו ז' ואכילת חברו מצטרפין זה עם זה ואפילו לומן מרובה

ממקום פלוני והלך והביא לו גרות מבית פתילות ופז
ופתילות מבית גרות השליח מעל

מה שאמר שניהם לא מעלנו
מכאן מתוך מה שהקדמנו לפי שבעל הבית לא נעשה כל שליחותו
וגם בו השליח לא שיהיה כל מה שאמר לו אלא עשה קבת וטבה קבת וזו
ואין באומרו מקבת שיעשה שליחותו טוה פרוטה כדי שימעול בעל הבית
ואין גם כן במקב' ששנה טוה פרוטה כדי שימעול השליח לפי שפרט'
בלבד כתן לו ושאר הענין מכאן

ד נתן לו שתי פרוטות
אמר לו הבא לי אתרוג והלך והביא לו בפרוטה אתרוג
ובפרוטה רמזן שניהם מעלו ר יהודה אומר בעל הבית
לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבא
לי קטן ורע יתקן ד"ר וכו'

מה שאמר שניהם מעלנו על מנת שיהא אותו האתרוג
טוה שני פרוטות ואלוהו הכבד טוה דינר תכח קמא הומד הומיל וקנה
לו מה שאמר והוא טוה כדי מה שכתן לו כעשית שליחותו ומעל ב
בעל הבית וכן מעל השליח לפי שהוא גם כן הוסי' מדעתו טוה פרוטה
גד' יהודה אומר לא כעשית שליחותו לפי שאילו קנה לו אתרוג כשהי' פ
פרוטות כפי מה שכתן לו היה טוה ארבע פרוטות ויהא פרוטה אחת
לדל' פסוק והוא פנין מה שאמר הביא לי קטן ורע וכן הוא אומר כב
בבבד וכבד בארנו כי דינר זהב כה דינר של כסף והם ששה בלעיס
בקירוב ור' יהודה חולק על מה שאמר בו לומר גדול וקטן אבל אם ח
אמר לו דרך משל קנה לי בפרוטה פרוטת פלוני וקנה לנ' בחצי פרוטה
מאותם פרוטות חצי פרוטה דבר אחר שיהיה מעל' אבל על מנת ש
שיבא מה פרוטות היועיש בחצי פרוטה טוה פרוטה כמה שהקדמנו
ואין הלכה כר' יהודה

ה נתן לו דינר זהב אמר לו הביא לי
חלוק והלך והביא לו בשליש חלוק ובשליש טלית ש
שניהם מעלו ר יהודה אומר בעל הבית לא מעל שהוא
אומר לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע
המפקיד מעות אצל השלחנא אם צוררין לא
ישתמש בהם לפיכך אם הוציא מעל אם בותרו ישתמש
בהן לפיכך אם הוציא לא מעל אצל בעל הבית בין כך
ובין כך לא ישתמש בהם לפיכך אם הוציא מעל התנוע
בבעל הבית דברי ר' מאיר ר יהודה אומר בשלחנא

כבר בארנו פעמים שהשלחנא ידוע והתשובה כו'
בעל חנות כבשמים והתבירים והדומה להם ולפי שיש בעקר דיני מונ
מומנות שכל זיון שמפקדין אצל החנוני מעות שאינן צוררין בקשר מ
משונה ויהא עלינו חותל לפי שכל החמר' קרנין מותרין יטול להשתמש
בהן כמו שבארנו בשלישי' מתייעז' סיוצא מזה כשכונתים מעות הק
קדש לשלחנא ולא הוריעו סקן קדש וכשתמש בהן לפי שאין צוררין
שהוא פטור מן המעילה ובאילו חמר לו המפקיד חבלו השתמש בהן ו
ושליחותו עשה ולפי' לא מעל וכן המפקיד לא מעל לפי שלא צוה אותו
בטעם דבר נהענין כלנו מכאן על הדרך שפרטנו והלכה כר' יהודה

פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס או שאמר פרוטה'
בבית זה הקדש ביון שהוציא את הראשונה מעל דברי
ר' עקיבא וחבמים אומרים עד שיוציא את כל הכיס מ
פורה ר' עק בא באומר פרוטה מן הכיס זה הקדש שהוא
מוציא והולך עד שיוציא את כל הכיס

דבר פשוט שענין מה שאמר ינוצא
ושהוציא הוא כשינוצא וישתמש להכנתו לח' סיוצא מן הכיס והענין
שמונה ר' עקיבא הוא כחומר לא יטול מאלו הקדש' חו דבר שבעינינו
ענין זה ואז מודה שהוא לא ימעול עד שישתמש בכל מה שבכיס אבל
אם נשארה ממנו פרוטה תהא חותקה פרוטה הקדש ולא ימעול ואין ה
בלכה כר' עקיבא

אמרנו בביטול אכל היום ואכל למחר — ואפי' לזמן מרובה ב
בהעלם אחר תל' תמעול מעל מכל מקום וכאמר גם כן מנין לאכילתו
ואכילת חבירו הבאתו והנחת חבירו אפילו נזכרן לשלש שנים תל' תתן
תמעול מעל מכל מקום וענין מה ש' ור' אביתו ואכילת חבירו שיחב
הוא ניאכל חבירו או נהנה הוא עמו בטעם דבר ויהנה חבירו דבר
בגון שיכבד אותו ויעשה עמו חסד שהכל מנטרף וכאשלים מיתנו ש
טוה פרוטה כפי התנאים הנזכרים מעל וכל זה מכאן ומאשר הקדמנו

השליח שעשה שליחותו בעל ה
הבית מעל לא עשה שליחותו ה
השליח מעל כיצד אמר לו תן בשר לארחי ונתן להם
כבד ונתן להם בשר השליח מעל אמר לו תן להם
חתיכה חתיכה והוא אומר טולו שתיים שתיים והם נטלו
שלוש שלש כרן מעלו אמר לו הבא מן החלון או מג
מגלוקמא והביא לו אף על פי שאמר בעל הבית לא ה
היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעל הבית מעל אבל א
אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מגלוקמא מג
מגלוקמא והביא לו מן החלון השליח מעל

אעפי' שיעקר בדיניו אין שליח לרבי
עבירה אבל במעילה אם שגב בעל הבית וצוה השליח להטפל בככסי
ה' הקדש ונטפל השליח כמו שצוה והוא לא ידע גם כן ולא שיהיה טעם
דבר מכל מה שצטווה הרי בעל הבית מעל הנוצא והוא צוה ספק ז
זה למה ש' אמר ואשמה הכסף הרי רמז אל מי ששגב תחלה ודמה ש
טוה חולין וצוה להטפל בו ומה שאמר והוא אמר טולו שתיים על מנת
שיאמר השליח ענין מדעתי שתיים שתיים שיעלה על הרעת שאמרנו מד
מדעתי עקר השליחות מכל' וכל' ולא ימעול בעל הבית למרנו שהוא
מועל הוציא ונעשה מנותו ויתר ואם לא אמר מדעתי לא מעל השליח
לפי שהוא מוסף על שליחותו ולא גורע ממנה ומה שאמר חעפי' שאמר
בעל הבית רצה ללמדנו שהעקר קידוש בדינו שהוא דברים שבלב
אינם דברים פשוטי' גב לענין מעילה ונגלוקמא שק קטן או הדומה לו

ב שלח ביד חרש שומה וקסן אם עשו שלחותו בעל ה
הבי' מעל לא עשו שלחותו והוצו מעל שלח ביד פיקח
וגובר על שלא הגיע אצל הנוע' ההנוע' מעל ביד פיקח
כיצד יעשה נוטל פרוטה או בלי ואומר פרוטה של הק
הקדש בכל מקום שהיא מהללת על זה שהקדש נפרה
בבסוף ובשוה בסף

אלו חעפי' שאין להם שליחות בכל הדברים
לענין מעילה הוציא וכעשה שליחותו מועל היה השליח מי שהיה י
וכבר ביארנו שהמעילה אין מוד חייב בה לפי שעובד גדול מלכפר ב
בתשלומין וקרבן אבל חייב בה טעם כמו שכתב בתורה ומה שאמר
ונזכר אל נזכר בעל הבית ולא נזכר שליח מעל ולפי' שירעו ש
שניהם יחד קודם שתביע פרוטה ליד החנוני דרך משל כשארנו מן הע
המעילה והחנוני טעם לפי שלא ידע שהיה קדש וכשמתמש באותה
פרוטה חז' ימעול כמו שבארנו בפרק שלפני זה ולפי' אמר החנוני מע
מעל לכשינוצא ולפי' אם ידע החנוני גם כן קוד' שינוצא שפרוטה שהביע
לידו שהיתה הקדש הרי' בתערכה ככלל מעותיו ורצה שיהא מותר לו
להשתמש בה לכתחילה כלא עין אין לו תקנה אלא שיחלל אותה כמו
שזכר'

ג נתן לו פרוטה אמר לו הביא לי בחצירי
גרות ובחציה פתילו הלך והביא לו בבלה גרות או בכל
פתילות או שאמר לו הביא לי בכלה גרות או בבלה פ
פתילות הלך והביא לו
בחציה גרות ובחציה פתילות מעלו אבל אם אמ'
לו הבא לי בחציה גרות ממקום פלוני ובחציה פתילות

109
ב

שההנעם שונרים מלמעלן והלויים מלמטן ופתח היה לו לחיל שע לו שער הקרבן שלשי לו בית הבוקד

חיל הוא חומה שסוככת כל העזרה מבית לחומת הבית כמו סכניר כפיך שחחר זס

ארכעל שטות היו בכית המוקד בקיטונות פתוחות לטרקלין שרשים בקרש ושתיים כחול וראשן פישפישין מכריל בין קדש לחול ומה היו משמשות מערכית דרומית היא היית לש שכת טרהקרבן דרומית מורחית היא היתה לשכת לחם הפנים מורחית צפונת בה גנזו בע חשמונאי את אכנה המוכה ששקצום מלכי יון צפונת מערכית בה יורדים לבית הטבילה

כבר כתבאר שבית המוקד הוא בית גדול כשערי והיו בארבע זוויות של ארבעה אלף הבתים בדמות בתי השינה שיש בע בעיירות המלכים שהוא בית קטן בתוך בית גדול והוא מה שאמר ב בקטובא הסתומה לטרקלין וכבר בארנו פעמים טרקלין שהוא בית המלכות וקטון מקום בית השינה שיש בו בזמן הקיץ קרעם קיץ קייעה ולפי שהיו חלו הארבעה לשכות שתיים מהם והם מנד העזרה ק קדש ושתיים חול עשו בקרקעית ממעל שבכותל כריל קרוב הש שתיים של הקדש מקרקע שתיים של חול וששט הוא דבר קטן מבסיק מוכב נקבים קטנים לפעמים עושים אותו נקבים ונקרא דרעכב ב בלשון ערב אבל ההמון נרשעים עושים מעצם ונקרא אלכינו סכני ולפעמים עושים כדים על אותו הצורה מיוחדת דבר שיהיה והוא נקרא פשט ולפי אין אנו צריכים לבאר שם זה פעם אחרת וכבר הקדמוני אותו בשלישי ממדות ומה שאמר לשכת הטללים הייתה במקצוע בב צוכי מעריכו יתן אות כהן מעריכו דרומי ותרבו קנסיח זו כתלמוד נחמון דקחי כבשן ומחזיא בררוס דקחי בררוס ומחזיא כבשן ומסתב דמעריכו דרומי הוה קיימא וענין זה הוא שהיית כותב בכית המוקד עצמו וועריכו דרומית וכמו שזכר כהן וכשמענין מן המנה לבער העזרה תקח מן העזרה נסוכית מעריכו בית כמו שזכר בתמיר כ כשתתן אותם בלשכה זו והוא בעזרה והואיל והדבר כן הוא תקח לש לעכתי עושים לחם העמים שהיא רביעית ללשכת הלויים ויניק תמיד כמו שזכר שם דרומית מזרחית מבית המוקד כמו שזכר כהן ונתי יד ירעת סחין מביכין זה במהרה חלל מזחיתו כנורה זו היא נורת מ מקדש בית המוקד כיצור ונורת הארבע לישכות טכו והכתב כנורה ומה שכתב ב זה יתבאר לך כל מה שכתוב כאן נזו היא הנורה ומכאור הוא שהלשכה הנקראת בתמיד לשכת החתמות היא שגזו בה בני חשמונאי אכני המ המזבח והלשכה שיש בה מדרות האם ששם מ מתחמ' מ' טבכל כמו שכתבאר בתחלת תמיד' היא הנקראת בשלישי מתמיד לשכת בית המוקד והוא שאמר כאן ע עליה שבה ינידן לבית הטבילה ודעה

ששם שערים היו לבית המוקד אחד פתוח לחיל ואחר פתוח לעזרה אמר ר יהוד' זה שהוצפתוח לעזרה פישפ קטן היה לו שבו נבנסין לבלדש את העזרה

כבר זכרנו בתחלת תמיד שמבית המוקד היו נכנסים לשש העזרה כל יום והיו נכנסין על פתח ק' וכבר זכרנו כנורה זו שה דמונו השני פתחים אחד ב' דמונו לנד צפון העזרה והאחד כבשנו לנד טהיל כמו שהוא מוכאר כנורה

ח

בית המוקד ביפה ובית גדול היה מוקף רובידין של אבן וזקע בית אב יששע שם וצפתחות ה צורה בירס ופרזי בהונת איש כסותו בארץ ושקום היה שם אשה על אשה

בשלשה מקומות הנהנעם עומדים בבית המקדש בבית אבטינס בבית הניצוץ ובבית המ המוקד והלויים בעשרים ואחד מקום חמשה על חמשה שערי הר הבית ארבעה על ארבע פנותיו מתוכו חמשה על חמשה בשערי העזרה ארבע על ארבע פנותיה מב מבחוץ ואחד לשכת הקרבן ואחד לשכת הפרכת ואחד לאחורי בית הכפורת

מספר המשמרות ששומרין כל המקדש כד משמרות סמך לזה מה שנאמר בדברי הימים למזרח הלויים ששה לב לבסוכה ליום ארבעה לבבעה ליום ארבעה ולמסופים שנים שני לפרבר למערב ארבעה למסלה שנים לפרבר הרי אלו כד משמרות חעפי ש שקרא אותם כולם כפסוק זה לוי יש מהם שלשה כהני כמו שהקדמוני ה יקורא הכהנים ליום במקומות רבים אמר והכהנים הלויים בני נד צדוק וכן כויד בתלמוד וכן פי' בפרבר כהן דאמר כלפי בר דל שיהיה המש' מן מחוץ לחומת העזרה כמו שכתב' כאן וטעם זה כמו שבארנו שסין מותר ל לבת בתוך העזרה כמו שבארנו וזו אפשר להם לעמוד כל הלילה ולשי' קיה ה המשמר מבחוץ כדי שיוכל לשכת ומה שחמרי כאן חמשה שגרי העזרה הוא לדעת תק לפי שיש מן התבאים מי שאח' חמשה שערים היו לעזרה והוא המדבר כאן ויש מהם שאמר שכעה ו והוא דעת רבים ויש מהם שאמר שלשה עשר כמו שבארנו כשטי' מם משקלים וכמו שיתבאר בשני של מהכתא זו ולדעת החכמים היה המשמר על חמשה פערים מן השכינה

איש הר הבית היה מהור על כל משמר ומשמר ואבוקות דולקין לפנו וכל משמר שאינו עומר אום לו' איש הר הבית שלום עליך עבר שהוא ישן זוכטו במקלו ורשות היה לו לשרוף את כסותו והם או מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה וכדרינו גשרפים שישן לו' על משמר רר אלעור בן יעקב אומר פעם אחת מצאו את אחי אטא ישן ושרפו את כסותו ג חמשה שערי היו להר הבית שע שערי חולדה מן הדרום משמשין ב כעסה ויצאיה קיפונום מן המערב משמש כעסה ויצאיה טדי מן הצפון לא היה משמש כלום שער המרחי עליו שושן הכירה צורה שבו רואה כהן שורף את הפרה וכל מסעיה ויצאים להר המשחה

כשעלו משוסן הכירה לכנין המקדש כמו שהיה בימי עזר' ציוה אותם המלך שיעשו נורת מדינה בגלות שוסן הכירה כדי שיהיה חומת המלך עליהם ויזכרו מושבם ולפי לא ימירו במלכות לפי שניידו אותה על שערי מזרחית מערי הר ה שכית ונהר המסחה היו שורפין פרה ארומה כמו שיתבאר במסכ' פרה והוא הר הזתים והוא במזרחו של ירושלם ומשער הזה היה יוצא כהן גדול והפרי ומשמשיה להר הזתים ומה שאמר כהן גדול השורף את העדה הוא דעת ר מאר כמו שכתבאר בשערי והין הלכה אבל הוא כ כשירה כהן הדיוט כמו שזכרנו במק' ומן במסכת פרה ומן השער הזה היו מוכיאי' גם כן כל הנדי' כשנישפתה והוא מה שאמר נכל מעשיה

שבעה שערי היו בעזרה שלשה בצפון ושלשה בדרום ואחר במזרח שבדרום שער הדלק שע לו שער הקרבן שלישי לו שער המי' שבכורחי שער נקנור ושתי לכבו היו לו אהת מימינו ואהת משכאלו ואהת לשכת פגהה המלכיש ואהת לשכת בית עושה הביתין ה ושכצפון שער הניצוץ וכמין אכסורה היה ועליה בגויה על גבו

כפני שנחשתן מצהיב

כצאדם מעני לפרכה מאותן הפירצות משתחוו
 לבם ומודה על כריתת מלכות יין הרשיעה כמו שזכרנו בשקלים והיה
 אדם בעלה מקרקע האחר שני עשר מעלות ואז הולך בקרקע ישראל
 והוא עזרת הכסים ואמר שכל מעלה שהיה במקדש נבנה בני אמה
 בזה חצי אמה ממעלה האולם וזו היא נורת זה
 כדי שיתבאר הרב סקרא סילחה ועוד יתבאר כפי
 השלשי שמעלות האולם רום מעלה הזי אמה נטילחה
 חצי אמה וכן פתחו של אולם גבהה ארבעים וחב
 עשרים וענין מה שאמר שקופות שהיה להם משקוף וקוף המשקוף
 העליון של הקפת והמשכ' משתמשת בזה הסט על הזקן ועוד תראה
 במסכת אהלות שקורים אותנו תמיד שקוף ולא משקוף לשתי אכנים
 מונות זו על גב זו בגון זה

והיה כיר השער מונח במקום אחד וכמקום אחר וכבר
 זכרנו בשלשי מביטורים הנם שבעה כדלתי ניקנור ו
 נפי' מנהיב ירוק כיון הזהב וכבר פירשו בפי' פרא מה
 שאמר רח' זכר' שער' נהוב ואמר כתב' הזהב כמו שכתב' בנביעים

כל הבתלים שהיו שם היו גבוהים חוץ מכתל המורהו
 שהבהן השורף את הפרה עומר בראש הר המשה מ
 מתוכן וראה בפתחו של היכל בשעת הזוית הרם

הלכה זו נריכה
 באור הרבה נתן לכך לצייר מה שאני אומר לך אחר שאקדים שפרה א
 ארומה צריך לירוק מרמה לכיכב ההיכל והוא רואה אותו שזוהו א
 אל כוכב פני חה' מושר ומפלל ומסתא וז' אלעזר בן יעקב שאמר
 בפ'יק זה שצורה כהנים הייתה גבוהה על עזרת ישראל שתי חנויות ומ
 ומאנה ומכבם חרם באיך שמשן מהר הבית הולך בקרקע ישראל עד
 שיב' אל החיל אחר כך עלה מן החיל בשנים עשר מעלות עד ש
 שמיני' לעזרת כשים ותיקה עזרת כשים גבוהה מצד אמה אחר כך ה
 הולך עזרת כשים ב' א שהיא ישרה ועלה מסופה שער ישראל כטו'
 מי' ותב' אן איוכיר בפ'יק זה נפי' עזרת ישראל גבוה מעזרת כשים
 סבע חנויה ומאנה אחר כך עלה מעזרת ישראל חל עזרת הכהנים
 בדוכן שבהו אמה ושלשה מעלות ממעלה לדוכן אחר כך הולך על
 עזרת הכנים כלה והמזבח ובין החולם והמזבח בקרקע ישראל א
 אחר כך הולך ב' מעלות אל החולם כמו שזכר בשלשי ממסכת זו
 והאולם וההי' בקרקע אחר ולפי' יהיה ההי' למעלה מעזרת הכי'
 כשם חמות נעלה כירינו מל הבנוהים שקרקע ההיכל למעלה מן
 מקרקע הר הבית שבו שער שמשן שנים ועשרים חמה וגבהה של שער
 שמשן עשרים חמה על הרוב כמו שהקדמנו שזה גובה של כל פתח ל
 לפי' כשהכהן עומד בהר המשחה ותב'ט משער שמשן יצ' ראות עינו
 אל המענה חסמי' אל מעלות האולם ואינו רואה את ההיכל מן ה
 הפתח כשם שנים לפי' שהמקוף התחתון למעלה ממקוף שער ש
 שמשן העליון שתי חמות לכוכב ולפי' צריך שיהא הכותל של מעלה של
 שער שמשן כוונך כרי' שירח ההיכל ממעל לו ואשפי' שכל מה שאמרנו
 מכו' למענין עוד חצי מצייר אותנו כדי שיוכן במהרה יועד נכח
 איך היה מקום הכת ההיכל והעזרה כשפ' עקהר וזו היא הנורה

והיו שנהו כיון מעשרים אמה
 דרך משל כדי שיהא הכרח משער
 ההיכל יותר משתי חמות ואם היה
 גובהו של כתל חמות היה הנראה
 מפתח ההיכל יותר בני ספק וזה
 ענין מכו'ר

ד עזרת הנשים היתה ארך מאה ושלשים
 וחמש על רחב מאה ושלשים וחמש וארבע לשכות היו
 בארבע מקצועה של ארבעים ארבעים אמה ולא היו
 מקורות וכך הם עתידים להיות שז' ויוציאו אל החצר
 החצונה ויעבירו אל ארבע מקצועות החצר והנה חצר
 במקצוע החצר ובארבע מקצועות החצר חצירו קטורות
 אלא שאינן מקורות

ט וכבלא של שיש טבל היתה
 קבועה בה ושל שלת שר' מפתחות היה תלוי' בה וז' וניע
 ימן הנעילה הגביה את וטברא כטבעת ונטל את המפ
 המפתחות מן השר שלת ונעל הבהן מכפנ' וכן לוי ישן
 לו מבוזן גמר מלנעול החויר את המפתחות לשל שלת
 ואת הטבלא למקומה נתן ככותו עליה ישן לו אירע קרי
 באחד מהם ויוצא והולך לו במסיבה ההולכת תחת הר
 הכירה והנרות דולקים מבאן ומבאן עך שהוא מגיע ל
 לבית הטבילה ר אליעז' כן יעקב אם במסיבה ההולכת
 תחת החיל יוצא והולך לו בטבילה

לפי הנראה ממצנה זו שהיו צריכים משתחות
 לסגור חללתות והיו מנעולי דלתותיהם כלי ספק דומים למכעולים
 הפקראים בלשון ערבי חקבל אלולב ובלשון קארי' דטורנו שעמי'
 אותם חלכו וזכרם סוברים אלא במפתחותיהם שבהם נפתחו וכבר
 זכרנו פי' הלכה זו בתחלת תמיד ור' אלעזר בן יעקב אומר שאינו חוז'
 טבל יום לבית המקדש אלא יוצא להר הבית כמו שזכרנו כבר כפרק
 זה ואין הלכה כר' אלעזר בן יעקב

פרק שני הר הבית היה חמש מאות אמה על
 חמש מאות אמה רובו מן הדרו שני
 לו מן המזר' שלשי לו מן הצפון מועטו מן המערב מקום
 שהיה רוב מדתו שם היה רוב תשמישו

אמרנו שהעזרה לא היתה באמצע הר הבית אלא היה המזרח שיש בין
 חמותה הכית ובין חמות העזרה לצד דרום יותר מן המזרח שיש ב'
 ביניהם מדר מזרח והמזרח ממוזרח יותר מהצפון והצפון יותר מן ה
 המערב והכני מצייר עכשו זה ומצייר החיל והסורג ועזרת הכנים ה
 הסוכות ככאן כפרק הזה כפי עתה צורה אחת ולא נטען לפרכות
 כ דות זו היא נורת זה

כל הנכנסים להר הבית נכנסין רר' ימן
 ומקיפין ויוצאין דרך שמאל חוץ משי
 שארעו דבר שהוא מקוף ששמאל שאנ
 אבל השוכן בבית הזה ינחך שאנ מנור השוכן בבית
 הזה יתן כל כס ויקרבוך דברי ר' באיר אמר לו ר' יוסי ע
 עשיתן כאילו עברו עליו את הדין לא השוכן בבית הזה
 יתן בלכך ותשמע לדברי חברך ויקרבוך

פי' זה פתח' שכתבם
 על שער חולדה אצל שער גדי וכן תקפו לכל הכנסת על שער מס'
 מהשערים וענין כאלו עברו עליו את הדין שעברו חק ופצ' וזו
 חושד' לרבים אלא שס' ענין שח' וכתחייב אצלם כרוי ודברי ר'
 יוסי אמת

ג לפעם ממנו סורג גובה עשרה טפחים ושלש
 עשרה פרוצות היו בו שפרצו מלכיון חורו וגדרו ג
 גורו כנגדן שלש עשרה השתחות ד לפעם ממנו
 החיל עשר אמות ושתי' עשרה מעלות היו שם רום מ
 מעלה חצי אמה ושלחה חצי אמה כל המעלו שהיו שם
 רום מעלה חצי אמה ושלחה חצי אמה חוץ משל אולם
 כל הפתחים השערים שהיו שם גובהו עשרים אמה ו
 ורהבן עשר אמות חוץ משל אולם כל הפתחים שהיו
 שם היו דלתות חוץ משל אולם כל השערים שהיו שם
 היו להם שקופות חוץ משער טדי שהיו שתי אכעם מו
 מוכות זו על זו כל השערים שהיו שם נשתנו להיו של
 וזה חוץ משער ניקנור מפני שגעש בהן גם ויש אומרי'

110
 3

שתיים עשרה כשהוא אומר אל ארבעת רבעיו מלמד ש
שמן האמצע הוא מודד שתיים עשרה אמה לכל רוח
והוט של סיקרא חוגרו באמצע להבדיל
בין הרמין העליונים לרמין התחתונים והיסוד היה מ
טהלך על פני כל הצפון ועל פני כל הטרעב ואוכלב
ברום אמה אחת ובמורה אמה אחת

לא זכר גובה המזבח כלו
לפי שהוא מפורסם שלא כשתנה לא הוסיף ולא גרע אמרו מזבח שצ
שעשה משה עשר אמות ושעשה שלמה עשר אמות ושעשה בני הנולד
עשר אמות והא כתיב שלש אמות קומתו משפת מערכה ולמעלה וכ
זכר כתבאר עבדו עשר אמות אמה יסוד נחמד סובב ושלש מקום
מערכה ואמה קרנותיו לפי שכל קרן הוא אמה על דגם אמה ואני א
לכיוון אותו ואכתוב מרותיו באמות כמו שאמרה משנה זו ואחר כך
אשוב ואדקדק בשעוריו ואזכור מה שכתבאר בתלמוד בבבא מצבא
לפי שהקפדה תורה על מדת המזבח בגולה מאד וכן על מקומו וכ
נחמד בדברי הימים כשיחיד להם מקום המזבח שכתב ויחמר דוד
זהו בית ה' אלהים וזה מזבח לעולה ל' אמה ר' א
ל' אמה ראה מזבח בני ומיכאל השד הגדול עמד ומקריב עליו וא
נאמרו שלשה כביאים עליו עמם מן הגולה אחר שהעיר להם על ה
המזבח ואחר שהעיר להם על מקום המזבח ואחר שהעיר להם ש
שמקריבין אעפ"י שאין בית ועבין מה שאמרו על המזבח שהוא העיר
צדוקא על מרתו כמו שאבאר נדליו שתדע שהמזבח הכניז לא היה
בכוכ כמו של משה רעה אלא כלו מקשה כמו שאמרו מעבין בכינו א
אמרו כינר בוני את המזבח ומיכאל וילכך שלשים ושתיים ועבדו אמה
ומיכאל חלוקי אכבים מפולמות גדולות וקטנות ומיכאל סיד וזפת וק
מקוייאל וממחם ושופך וזהו יסוד ומיכאל חלוקי שלשים על שלשים ג
גובהו חמש אמות ומיכאל אכבים משולמות וכו' וזהו כבוד ומיכאל מ
מלכך עשרים ושמונה על עשרים ושמונה גובהו של אמה ומיכאל א
אכבים וכו' וזהו מקום המערכה ומיכאל מלכך אמה על אמה וגובהו
אמה וזהו מקום הקרנות וכן לכל קרן וקרן ואעפ"י שהדברים ההלג
מיראם נורתו בכסף ואין צורך לציירו בחושים עם כל זה איני מניינו
כמו שיעדתי להוסיף ביאור ועי' בנרות המזבח

ועתה אשוב לדרקב במדותיו כבר אמרנו
שנמים שכל האמות הנזכרות במשנה ה
היא אמה בינונית והיא בת ששה טפחים
וכבר זכרנו באחד פרק ממצות שאמות
מזרק קזהב וקרן המזבח והסוכב והיסוד
היא באמה בת חמשה טפחים ושאר מדו'
המזבח באמה בת ששה טפחים כך באה בקבלה ורחיה לזה מוחקל
כשאמר ואלה מדות המזבח באמות יסוד למזבח שתי אמות מדות
באמות שיהיה למזבח שתי אמות גובהו יכול יהא כלו באמה בת ה
חמשה טפחים תלמוד לומר באמות אמה אמה ושש טפחים יתירה ע
על חבירתה טפח כאלו אמר שקצתו מודדן באמה קטנה וקצתו ב
באמה ושש טפחים כידענו מן התלמוד בהאי אחר עיון ארו גובה
היסוד ה' טפחים וכן כניסתו וגובה הסוכב ל' טפחים וכניסתה ו
ועל כניסת הסוכב כלבד הוא שאמרנו שהסוכב באמה בת חמשה
טפחים וגובה מקום המערכה יח טפחים וגובה כל קרן ה' טפחים
אבל ריבוע הקרן הרי הוא ששה על ששה לפיכך יהי כל גובהו כח ט
טפחים מחציתו כח ויהא חוט של סיקרא כששה טפחים כשחריס מן ה
הסוכב זה לאחר אמה ממנו שכן אמרה המשנה לעולה הע' כדכיה
שתעשה למעלה כמו שכתבאר בשביעי מזבחים ואמרנו לעולה לכבס
נפיה לכוכב וכל לו לקרן דרומית מזרחית ומולק את ראשה וכו' וזה
עשאל למטה מרגליו ה' אמה אחת כשרה לפי שכבר כתבאר שה
שהעמד על כניסת הסוכב יהיה בין רגליו וכן חוט של סיקרא ש
שמתקין חגי גובה של מזבח אמה אחת והוא חוט וקצתו במדות כח
שאמרנו הרי הוא מכאן כי מה שאמר במצא שלשים על שלשים הרי
שלשים וכו' טפחים על שלשים וכו' טפחים לפי שלא כנס הלח ה טפחים
כמו שבארנו וכן אמר במצאת כח על כח היינו כח וד' טפחים על לך
וד טפחים אלא שהנא לא מנה העפחים שהנא פחות מאמה כיון
דלא הוי אמה לא חשיב ליה וזה המאמר קיים וכבר הפלגנו בכאן מ
מדות המזבח כפי מה שעלה בידנו מבדי המשנה וקתלמוד

תוספתא והכס אנו מתחילין לבמור המאמר בו
לך

כבר ידעת שיקטור כח הצנן ועבין קבית שמעלה ממנו העשן לפי ש
שאין לה תקרה ומתעלעל כל המכירין התבוס שיש בהם תולעת כמו
שאמר מהקלף על חלפת האכבים שהושלכו בדרך וממה שאמר ר'
חלבוני בין יעקב שבהתי וזה שהיית משמשת רחיה שהנא המניר כל מ
מה שהקדמנו מחדר הבית וכן באר התלמוד וכן חלקה שהייתה ער
כרונה והין כתל מקף לה וכבר כתבאר בסוף סוכה שהייתה חכנית כפי
לשומח בימי החג ומיראת שמוא יתעברו הכשים בין האכבים הק
הקיפו אותה בשקוין אטומים ושמו בהם כמוי מעלות כדי ושיבטו
מהן הכשים כשעית כניסת ישראל לשמחת בית השואבה עם כמו ש
כתבאר בסוף סוכה אחר כך אמר שמעלות עזרת נשים לא היו ארוכים
כשאר המעלות כמו שהנא מפורסם היום מצורת המדרגות אלא ה
היתה כל מעלה כמו חצי עולה עד שיהא כל מעלה חצי גורן פן ולפי
הייתה נורת המעלה כמו שלקח קצת אבטונא וכתן אותה על המעלה
עד שמאלי נורת כולם וזה אי אפשר לציירו אבל יוכן בקי וכ

ולשכות
היו תחת עורת ישראל ופתוחות לעורת הצשים ששם
הלויים נותנים בגורות ונכלים ומצלתים וכל כלי שיר ע
עורת ישראל היתה ארך מאה אמה ושליש
וחמש על רחב אחת עשרה וכן עורת הכהנים היתה א'
אורך מאה ושליש וחמש על רחב אחת עשרה וראשם
ספספין כדיל כן עורת ישראל לעורת הכהנים ר'
אליעזר בן יעקב אום מעלה היתה וגובהה אמה והרוכן
נתון עליה ובה שלש מעלות של חצי חצי אמה נמצאת
עורת הכהנים גבוהה מעורת ישראל שתי אמות ומחצה
יא כל העורה היתה ארך מאה ושמונים ושבע
על רחב מאה ושליש וחמש ושלוש עשרה השתחויות
היו שם אבא יוסי בן חנן אומר כנגד שלש עשר שער'
דרומי' סמוכים למערב שער העליון שער הדלק שער'
הבבורות שער המים ולמה נקרא שמו שער המים שבו
מבניסין צלוהית של מים של עסוך כחג ר' אליעזר בן
יעקב אומר ובו המים המפכים ועתירין ליהויות ויצאין
מתחת מפתן הבית יב ולעומתן בצפון סמוכים
למערב שער יבניה שער הקרבן שער הנשים שער ה
השיר ולמה נקרא שמו שער יבניה שבו יצא יבניה בנ
בגלותו שבמורה שער ניקטור ושני פשפשים היו לו א
אחר מימינו ואחר משמאלו ושנים במערב לא היה לה'
שם

העורה מן המעלה והוא שאמר עליה כחן כל
העורה וכו' הנא מתחת עורת ישראל ולמעלה עד עשתי עשר אמה
אחורי ההיכל כמו שכתבאר בסוף מכות זו ומקום זה הוא שחייבין
על זדונו כרת ועל שגבתו טהרת הנא הנקרא מקדש מוחלט וכבר ה
ביארנו שנמים שש הוא תקן שאמר שבערי העורה יש לכל חכמי'
אומרים שבעה ונותן טעם שלש עשרה השתחויות כנגד שלש ע
עשרה פרצות שהיו בסוג כמו שקדמנו בפרק זה

המזבח היה שלשים ושתים על
שלשים ושתים עלה אמה וכנס
אמה זה היסוד נמצא שלשים על שלשים על החמש ו
וכנס אמה זה הסוכב נמצא עשרים ושמונה על עשרים
ושמונה מקום הקרנו אמה מזה ואמה מזה נמצא עשרים
ושש על עשרים ושש מקום הילוך רגלי הכהנים אמה
מזה ואמה מזה נמצא עשרים וארבע על עשרי וארבע
מקום המערכה ב אמר ר' יוסי מתחלה לא היה
אלא עשרים ושמונה על עשרים ושמונה טגס ועולה
במדה זו עד שנמצא מקום המערכה עשרים על עש
עשרים ג זכשעלו כח הגולה הוסיפו עליו ארבע
אמות מן הצפון וארבע אמות מן הדרום הדרום
במין גטא שנ' והאריאל שתיים עשרה ארך בשתיים עש
עשרה רחב רבוע יכול שאינו אלא שתיים עשרה על ש

המזבח באמה בת ששה טפחים כך באה בקבלה ורחיה לזה מוחקל
כשאמר ואלה מדות המזבח באמות יסוד למזבח שתי אמות מדות
באמות שיהיה למזבח שתי אמות גובהו יכול יהא כלו באמה בת ה
חמשה טפחים תלמוד לומר באמות אמה אמה ושש טפחים יתירה ע
על חבירתה טפח כאלו אמר שקצתו מודדן באמה קטנה וקצתו ב
באמה ושש טפחים כידענו מן התלמוד בהאי אחר עיון ארו גובה
היסוד ה' טפחים וכן כניסתו וגובה הסוכב ל' טפחים וכניסתה ו
ועל כניסת הסוכב כלבד הוא שאמרנו שהסוכב באמה בת חמשה
טפחים וגובה מקום המערכה יח טפחים וגובה כל קרן ה' טפחים
אבל ריבוע הקרן הרי הוא ששה על ששה לפיכך יהי כל גובהו כח ט
טפחים מחציתו כח ויהא חוט של סיקרא כששה טפחים כשחריס מן ה
הסוכב זה לאחר אמה ממנו שכן אמרה המשנה לעולה הע' כדכיה
שתעשה למעלה כמו שכתבאר בשביעי מזבחים ואמרנו לעולה לכבס
נפיה לכוכב וכל לו לקרן דרומית מזרחית ומולק את ראשה וכו' וזה
עשאל למטה מרגליו ה' אמה אחת כשרה לפי שכבר כתבאר שה
שהעמד על כניסת הסוכב יהיה בין רגליו וכן חוט של סיקרא ש
שמתקין חגי גובה של מזבח אמה אחת והוא חוט וקצתו במדות כח
שאמרנו הרי הוא מכאן כי מה שאמר במצא שלשים על שלשים הרי
שלשים וכו' טפחים על שלשים וכו' טפחים לפי שלא כנס הלח ה טפחים
כמו שבארנו וכן אמר במצאת כח על כח היינו כח וד' טפחים על לך
וד טפחים אלא שהנא לא מנה העפחים שהנא פחות מאמה כיון
דלא הוי אמה לא חשיב ליה וזה המאמר קיים וכבר הפלגנו בכאן מ
מדות המזבח כפי מה שעלה בידנו מבדי המשנה וקתלמוד

תוספתא והכס אנו מתחילין לבמור המאמר בו
לך

ועתה אשוב לדרקב במדותיו כבר אמרנו
שנמים שכל האמות הנזכרות במשנה ה
היא אמה בינונית והיא בת ששה טפחים
וכבר זכרנו באחד פרק ממצות שאמות
מזרק קזהב וקרן המזבח והסוכב והיסוד
היא באמה בת חמשה טפחים ושאר מדו'
המזבח באמה בת ששה טפחים כך באה בקבלה ורחיה לזה מוחקל
כשאמר ואלה מדות המזבח באמות יסוד למזבח שתי אמות מדות
באמות שיהיה למזבח שתי אמות גובהו יכול יהא כלו באמה בת ה
חמשה טפחים תלמוד לומר באמות אמה אמה ושש טפחים יתירה ע
על חבירתה טפח כאלו אמר שקצתו מודדן באמה קטנה וקצתו ב
באמה ושש טפחים כידענו מן התלמוד בהאי אחר עיון ארו גובה
היסוד ה' טפחים וכן כניסתו וגובה הסוכב ל' טפחים וכניסתה ו
ועל כניסת הסוכב כלבד הוא שאמרנו שהסוכב באמה בת חמשה
טפחים וגובה מקום המערכה יח טפחים וגובה כל קרן ה' טפחים
אבל ריבוע הקרן הרי הוא ששה על ששה לפיכך יהי כל גובהו כח ט
טפחים מחציתו כח ויהא חוט של סיקרא כששה טפחים כשחריס מן ה
הסוכב זה לאחר אמה ממנו שכן אמרה המשנה לעולה הע' כדכיה
שתעשה למעלה כמו שכתבאר בשביעי מזבחים ואמרנו לעולה לכבס
נפיה לכוכב וכל לו לקרן דרומית מזרחית ומולק את ראשה וכו' וזה
עשאל למטה מרגליו ה' אמה אחת כשרה לפי שכבר כתבאר שה
שהעמד על כניסת הסוכב יהיה בין רגליו וכן חוט של סיקרא ש
שמתקין חגי גובה של מזבח אמה אחת והוא חוט וקצתו במדות כח
שאמרנו הרי הוא מכאן כי מה שאמר במצא שלשים על שלשים הרי
שלשים וכו' טפחים על שלשים וכו' טפחים לפי שלא כנס הלח ה טפחים
כמו שבארנו וכן אמר במצאת כח על כח היינו כח וד' טפחים על לך
וד טפחים אלא שהנא לא מנה העפחים שהנא פחות מאמה כיון
דלא הוי אמה לא חשיב ליה וזה המאמר קיים וכבר הפלגנו בכאן מ
מדות המזבח כפי מה שעלה בידנו מבדי המשנה וקתלמוד

תוספתא והכס אנו מתחילין לבמור המאמר בו
לך

המוזכח ואחר כך הגיד הרחוקת הפל' לו שהרחקה הזאת הגדולה ואמר
שהכרזול וכנ'

ואזכורות היו לצפוננו של מוזכח ששה סדרים
של ארבע ארבע ויש אומ' ארבע של שש שש שעליהן
שוחטין את הקדשים בית המטבחים היה לצפוננו של מ
מוזכח ועליו שמנה עמודים גנסין ורביעית של ארו על ג
גביהן ואנקליות של ברזל היו קבועים בהם ושלג' זה
סדרין היה לכל אחד ואחד שבהם תולין ומפשיטין על
שלחנות של שיש שבין העמודים

כבר בארנו במהכת תמיד שאלו הטבעות
הן ששה יונחן בהן ציל קבועות בקרקע לאהרן בהם רגלי הכהמה
בשעה שחיטה ואונקליות המזלגות ושאל חנות של שיש היו שם והם ש
שמנה ויוצ' מתוך שהקדמנו בסדר זה שכל קרבנות הנכבד קדשי ה
קדשים ושחיתן כנפון ולפיכך קבועות הטבעות כנפון וכן בית ה
המטבחים

הביור היה בין האולם ולמוזכח ומשוך כלפי
הדרום בין האולם ולמוזכח עשרים ושהים אמה ושתים
עשרה מעלות היו שם רום מעלה הצי אמה ושלחה ח
חצי אמה ורובד שלש והעליונה אמה אמה רובד ארבע
ר יהודה אומר העליונה אמה אמה רובד המש

אלו
השתיים עשרה מעלות כבר ציינו אותם וברנו עליהם המקומות
אחר כך אמר שכותלי האולם היו כנויים בסדר הזה והוא שאמה אחת
מוזכח הכותל לארבע היה חלק וסוף כשאר הכתלים אחר כך ככין ב
בולט מהכותל כגון כנזרה גבהו שלש אמות אחר כך מרחיק אמה גס
כן וינא ככין והוא הקרח רובד וכן כל כנינו אמה ורובד אמה וכל
הוא אומר אמה כותל ורובד שלשה מרחיק אמה ככותל ורובד שלשה
עד שהיו אלו כונטין כנזרות. כנזרה העליונה והיא בו ארבע אמו'
וכן הים סוכב הקיבל כמו שיתבאר בפרק זה לפי שיתק נורת הכותל
כן

פתחו של אולם נכחו ארבעים
אמה ורחבו עשרי אמה וחמש
בלתראות של מלה היו על גבי
התחתונה עורפת על הפרזת
אמה מזה ואמה מזה ושלמעלה
ממנה עורפת עליה אמה מזה
ואמה מזה ושלמעלה ממנה ע
עורפת עליה אמה מזה ואמה מ
מזה נמצאת העליונה ש
שלשים אמה ונר כך של אבעס היה בין כל אחת ואחת

מלתרא הקורה המפותחת שבה חופרין צודות נדמינות והיא שקורין
לה הכנאין בלשון ערבי מקרינן ואמר' במיערב מקרינן וכבר זכרנו
זה בענין נחכמים קורין אותה מלתרא והקבון בלשון המשנה מ
מלתראות ומילה הוא שם למין הקורות שבהן הים הפיתוח הוא אר
שם לכין הוא הקרח מקרינן ואמר שהמערבה של אכנים היתה
בין כל מלתרא ומלתרא והעתי' שכל אחת עורפת בארץ כמו שאנניר
יצאנו היתה בן כל אחת יונקת על האחרת ולא היו כלם בטמח א
זאת עד שהם מביעית' שפתת האולם כמין רכר בולט כמו שהוא מ
מפרסם בכניסיה הגדולים וזו היא הנזרה

ובקרן מערבית דרומית היו שענקים במין
שעחוטטי דקין שהרמי הנתנן על יסוד מערבי ועל יסו'
דרומי יורדין בהן ומתערבין כאמה ויוצאין לנחל קדרון

אחר שכארנו שהיסוד סוכב בארבע רוחות כמו שהקדמנו חזרו
ונתנו אותו משני נדדין עד שהיא סוכב היסוד למוזכח כנזרה זו'
ומן הנזרה הזאת יתבאר לך מה סוכר כאן
ויתבאר לך שקרן דרומית מזרחית לא הים
לו וסוד וכבר כתבאר בחמטי מוזכחים ש
שעירי דמים כלם יש מהם ששופכין על י
יסוד מערבי ויש מהם ששופכים על יסוד
דרומי לפיכך נתן השני נקבים כקן מערבי

דמיון מן היסוד כמו שכארנו כנזרה זה
ודע שהסוכב נקרא סוכב לפי שהוא סוכ'
המוזכח כל רוחות גמורות מהתך היסוד

לכמה ברצפה באותו הקרן מקו'
היה שם אמה על אמה וטבל של

שיש וטבעת היתה קבועה בה שבו יורדין לשית ומנקין
אותו וכבש היה לדרומו של מוזכח שלשים ושתים על
רהב שש עשרה ורובבה היתה לו במערבו ששם דה
היו נותנן על יסוד מערבי ועל יסוד דרומי ויורדי בהם
ומתערבין ויוצאים ושם הן נותנן פסולי הטאת העוף

כבר זכרנו פעמים ששתיין נקראים הנקבים סגריין והם יינות
כסכים והם מהקבנים גם כן במקום אשר תחת הארץ יקרא שית'
כבש הוא העל' שעליון עליו למוזכח לפי שאין בו מעלות מכ' ולא
תעלה במעלות על מוזכחי אכל יורד ומתמעט ועליון בו כריך שעליו'
בהר ונורתו דומה לנזרה בעלי הכרסא בלשון ערבי אלמנשור כשם
והיא אורך שינוי לל אמה ואורך משיחת שטחו בארץ שלשים אמה נ
ורחבו יו אמה כמו שזכרנו וזו היא נורת
וכשתרבה לנזירו כשכלך לבמרי תחשוב א'
אותו בעורה לדרום המוזכח ויקיה המרחק
מזכרון לדרום ל' אמה והמזרח למערב יו ח
אמו' וזה תמשוך חוט מקצתו הכמוך לקרקע
עד ראשו שאכל קבנות המוזכח יהיה לל והיו
הרבות לרבר עליו יותר מן הראוי אמרו בתלמוד שני כבשים קטנים י
יוצאים מן הכבש שבהם פניס ליסוד ולסוכב מוזכלים מן המוזכח כ
כמלא כיתאומה שאמר ורכובא היתה למערבו רל מערב הכבש הית'
כבשם בעמה גומא שמטלי כין בה פסולי חטאת העוף חמרו בתוספת'
דזבחים חלון היתה שם במערבו של כבש אמה על אמה ורכובא ה
היתה נקראת ששם זורקין פסולי חטאת עד שתעבר נורתה ותבא לבית
השרפה

אחד אבני הכבש ואחד אבני המוזכח מבקעת
בית כרם והזפרין למסה מהכתולה ומביאים שם אבנים
שלמות שלא הונף עליהם ברזל שהברזל פוסל בגניעה
ובפגים לכל דבר נפגמה אחת מהם היא כסולה וכלן
כשרות ומלכנין אותם פעמים בשנה אחת כפסח ואחת
כתנ' וההיכל פעם אחת ר' אום כל ערב שבת מלכנין אותן
במפה מפני הדמים לא היו סדין אותם בכפים של ברזל
ששא יגע ויפסול שהברזל נכרא לקצר ימיו של אדם
והמוזכח נכרא להאריך ימיו של אדם אינו כרין שינוף ה
המקצר על המאריך

לפי שזכר שהיו מנכנין אותו במשקאמר
שהטעם שמתמתו אכנר להחליקו בכלי החליקה והיא רדיה של כנין
שמחליקין בה הכנאין ונקראת שפס מיראתם שמו' ובעברזל באבני

11
13

הפשפש ונכנס להתא ומהתא להכל ר' יהודה אומר ב שבתוך עוביו של בתל היה מהלך עד שנמצא עובד בין שני השערים ופתח את החצונות מבפנים ואת הפעמית מבחוץ

הנני מצייר ההיכל כולנו וערשו כלנו עם האולם ואכתוב מדינתו בדרך ויוחב כמו שיתבאר בפרק הזה ומן הגדה הזאת יתבאר לך כל מה שזכר מן הציאה לפשפש ההיכל ועוכיו והלכו בעובי הכותל כ כמו שאומר ר' יהודה מולת זה מאשר יזכר בפרק זה מן היחצונות זה

ושלשים ושמונה האים היו שם חמשה עשר בצפון וחמשה עשר בדרום ושמונה במערב שבצפון ו ושכדרום חמשה על גבי המגשה וחמשה על גביהם ושבעה ש שלשה על גבי שלשה ושנים על ג גביהם ושלשה פתחים היו לכל א אחד ואחד אחד להתא הימין ואחד להתא מהשמאל אחד להתא שעל גביו ובקן מזרחית צפונית היו חמש פתחים אחד להתא מן הימין ואחד להתא שעל גביו ו ואחד לפשפש ואחד להיכל ואחד למימין

כבר אמרנו בתמיד שתא נקראת וההרחקה שיש בין שתי הכותלים וכשתסתכל בצורת ההיכל שצירכנו תמצא כשנפון חמש הרחקות והם כותל ומסכה ומסכה וקסכה וכותל התא והתא וכותל ההיכל וכמותם בדרום לפיכך אמר שעל חלו הת חמשה הרחקות היו חמשה תאים ועל חמשה תאים שביים והוא מה שאמר חמשה על גבי חמשה על גבי עם עד שהיו שלש שורות של תאים כן צורתם

וכיוצא כן היה בדרום ואל יטען סקראם אותם כותל ומסכה וכותל התא והתא ו כותל ההיכל אחר כך חזר וקראם כלם ת תאים לפי שהרחקה שיש בין שתי הכ כותלים הוא הציח וכולם תאים חכל פ כותל המסכה וכותל התא וכותל ההיכל לא היה כותל סתום אלא שני כותלים וכיסיקן הרחקה כמו שצירכנו ולקחת התאים היו שמונת בגון שקראם הגויה התחתונה מהם מסכה וכית קוראת המים וזולתם כמו שכתבנו בצורה וכמו שזכר בפרק זה וכשתסתכל בצורה גם כן תמצא במערב שלשה הרחקות והם ה כותל והתא וכותל ההיכל והיו עליהן שלש תאים וכ' על גבי כן ומה שאמר ר' יהודה שיש בו הפשפש העובי סכו ככסין להיכל והוא הפתח שהיה בצפון של תא שהיו לו חמשה פת פתחים והתא הזה היה בצורה אמצעית מהתאים והוא שעל גבי המ מסכה

ו התחתונה חמש ורובך שש והאמצעית שש ו רובך שבע והעליונה שבע היציע התחתונה חמש ב באמה רחבה והתיכונה שש באמה רחבה והשלישית שבע באמה רחבה

היציעים הם הצניטראות המוקפות להיכל מן מבחוץ והיתה בגובה ארבע עשר יתיר רחבה מן הקטן התחתון ו העליונה יתיר רחבה מן הא האמצעית כדי שלא יהא אפשר להדבק בכותל והוא מה שכתבנו מוגרעות כתן לבית וגו' וכן היה מוקף כל ההיכל מבחוץ לכותל המסכה שלם בגובהות כן בצורה זו לך ב

ובלונסות של ארז היו קבועין מכתלו של היכל לכתלו של אולם כדי שלא יבעט ושרשרות של והב היו קבועים בתקרות האולם שבהן פרחי בהונה עולין ורואק את העטרות שנ' והעטרות תהיו להלם ו ולטוביה ולירעיה ולחן בן צפניה לזכרון בהיכל ה יד ונפן של זהב היתה עומדת על פתחו של היכל ומורה על גבי כלונסות כל מי שהוא מתערב עלה או ג גריר או אשכל מביא ותולה בה אמר ר' אליעזר בר' צ צרוק מעשה היה ונמנו עליה עלש מאות בהנם

כדי שלא יבעט פי' כדי שלא יטק הכותל באמצע לרובבוכהו ולפי' עשו משענו כמשי' מן כותל האולם עד כותל ההיכל שיטען כל אחד משתי' על חכיו ועשו צורת נפן של זהב על פתחו של היכל להתברך בגפן לפי שכנסת ישראל כמסלה בגפן כמו שהיה מפורסם בכתוב וכל מתברך זהב להיכל ל' להוצי' הזהב בעצמו בתשארית ההיכל לפי שהיה כלו מזהב זהב עשה מ מאותו השעור שמתברך מנות עלה או גריר או אשכול ותלין אותו שמה ומה שאמר שלש מאות כהנים הוא דרך גזמא אבל ל' בזה היו מתקבצין עלים רבים וכבר עלה בהן מה שהיה צריך לכהנים רבים לטל טלה וזו היא שרבו בה לטון הכאי מכלל השלשה דברים כמו שאמרנו בשני ממדות

פרק רביעי פתחו של היכל גבהו עשרים אמה ורחבו עשר אמות וארבע דלתות ה היו לו שתיים בפנים ושתיים בחוץ שנ' שנים דלתות להיכל ולקדש ב החצונות נפתחות לתוך הפתח לבסות עוביו של כותל והפעמיות נפתחות לתוך הבית לכסות אהר הדולמות שכל הבית טוח בזה חוץ מאחר הדלתות ג ר' יהודה או בתוך הפתח היו עומדות וכמין איצטבא מיטה היו ונקבלות לאחוריהן אלו שתי אמות ומחצה ואלו שתי אמות ומחצה חצי אמה ומוזה מריבאן וחצי אמה ומוזה מבאן שנ' ושתיים דלתו לדלתו שתיים מוסבית דלתות שתיים לדלת אחת ושתי דלתות לאחרת

עוד יתבאר בפרק הזה שעביו של כותל ההיכל היה משש אמות וכבר אמר שרחבו של פתח עשר אמות לפיכך כשיהיו לו שני דלתות בכל דלת חמש אמות כשיפתחו שתי ה דלתות לפנים יתכסה עובי הכותל וישאר ממנו אמה וכן השני דל דלתות הפנימים חוזרות אל פני הבית ונקבלות אל הכותל כלפנים ויחסי ומתכסה מה שאחורי הדלתות ואמר ר' יהודה שכל דלת מהם היתה חצי משורקת והיא נקשלת לשנים בגון דבר פלוגי ורימה אותה לצורה ח מפורסמת אצלם והיו הארבעה דלתות נפתחות לפנים מן הפתח כן ולפי' שכל דלת מהן נקשלת לשני' בגון המפורסמת אצלנו היום לכל הכתים היו בו אמתים וחצי וכן באחרים שבפנים כמו שיתבאר בצורה זו

והאמה הנשארת מעובי הכותל היתה מוזה של חצי אמה מבפנים ומוזה של חצי אמה מ מבחוץ וכל זה בעביו של כותל הפתח אחר פ כך כפיא ראה על זה שכל דלת מהחרכנה ה היתה מחלקת לשנים ומחוכרת בחלונות כדי ש פתהא נקשלת משהוזה ממה שאמר שתיים דלת אחד ושתיים לדלתות אחרות ומה שאמר שתיים מושכות דלתות שנקשלות כמי שנקשלות ה דלתות המחולקות

ד ושנ' פשפושין היו לו לשער הגדול אחד בצפון ואחד בדרום שכדרום לא נכנס אדם בו מעולם ועליו הוא מפורש על ידי יחוקא שנ' ויאמר אליה השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבא בו כי ה' אלרי י ישראל בא בו והיה סגור גטל אה המפתח ופתח את הפ

ומסכה היתה עולה בקרן מורחית
צפופת לקרן צפופת מערבית שבה היו עולין לגנות ה
התאים היה עולה בפסח ופגעו למערב הלך אתבל פ
פני הצפון עד שהוא מגיע למערב הגיע למערב וחפך פ
פניו לדרום הלך בלפי מערב עד שהוא מגיע לדרום
הגיע בלפי דרום וחייה פניו למזרח היה מהלך בדרו עד
שהוא מגיע לפתחה של עליה שפתחה של עליה פתוח
בלפי הדרום ובפתחה של עליה היו שני בלונסות של
ארוג שבהן היו עולין לגנה של עליה והאשן מכריל כ
בעליה בין הקדש לבין קדשי הקדשים ולולין היו פ
נתהוין בעליה לבית קדשי הקדשי שבהן היו משלשלין
את האומנין בתכות כרדי שלא יוגו עיניהם מבית קדשי
הקדשים

הקשה זו שמקף הסיכל עד שיגיע אל העליה היא
בתוך התאים המקדשים להיכל כמו שנידרכו ועבשו אמרו שהיתה עליה
על הסיכל וקדש הקדשים ובקרקע העליה היה רכר מכריל בין קרוי
הסיכל ובין קרוי קדש הקדשים ולול הוא פתח קטן ולפיכך אור שלול
היה בקרקע העליה פתוח אל קדש הקדשים לייכנס בהם האומנים אל
קדש הקדשים אם יצטרך לתקן והואיל וזכרנו האומנין כאמר כאן שאם
יצטרך כיון בתוך הסיכל משתדלין ומכניין שיהיה החנומן בהן כשר
וכתוב בתעשהתם דבלים הכל ככנסיין לכנות ולתקן ולהוכיח הטומאה
מנהו ככהנים אין כהנים ככנסיין לויים אין לויים ככנסיין ישראלים אין
טקורים ככנסיים עומאים מנהו בתמימים אין תומימים ככנסיין בעלי מ
מויין מנהו שיכנסו בתכות אין עם תבות יכנהו דרך פתחים

וההיכל
מאה על מאה על רום מאה האומס שש אמות וגובהו א
ארבעים אמה אמה כיוור ואמתים בית דלפה אמה תקרה
ואמה מעויבה ושלוש אמות מעקה ואמה כלה עורב ר'
יהודה אומר לא היה כלה עורב עולה מן המדה אלא א
ארבע אמות היה מעקה

זכר מדת גבהו ואחר כך זכור ארכו ורחבו ולוטם הוא כנין אגוס ט
סכונים בטוף הקרקע יסוד ועליו מעמדים הכתלים וזכור הוא פתח
והחפירות שמתחת הכנאין בסוד ובאכזים ולפנימים אמת כיוון ו
זכורין אל פתוחין וזכורין ודלף עם המים מן הקדשי והיה
בהובחלם כבנינים לעשות לבית שני קדש קרוי למעלה מחכרו ו
זכותין בין שניהם מעט הרחקה וקנייס אותה החלל בית דלפה על
עם הדלף כרי שאם יטוף הקרוי העליון יעמדו המים באותה החלל ו
ותקרה קמי תקורות בלכר ונעושה הוא הסיר והאכזים שנותנין ע
על הקרוי וכבר פרשנו זה בסכה וכלה
עורב מאכר העורבים לפי שהיה מקף הסיכל למעלה מן המעקה מ
מארכו ורחותיו בשלם של ברזל גובה אמה חד כמו סוף כרי שלח
ישב עליה פום עוף על הסיכל מפני שכתבין ובליו באותו הסוף ו
ולפיכך קרוין אותה כלה עורב ונעמי שאין צורך זה לזכיר הריו ג
נורת מה שזכר בהלכה זו מגבהו של סיכל והיה מנוירת בשולי הדף

מהמורה למערב מאה אמה כותל האולם חמש והאולם
אחר עשר כותל ההיכל שש ותוכו ארבעים אמה אמה
טרקסין ועשרים אמה בית קדש הקדשים כותל ההיכל
שש והתא שש וכותל התא חמש מן הצפון לדרום
שבעים אמה כותל המסכה חמש והמסכה שלש כותל
התא חמש והתא שש כותל ההיכל שש ותוכו עשרים א
אמה כותל ההיכל שש והתא שש וכותל התא חמש וכי
הורדת המים שלש אמות והכותל חמש אמות
האולם עורף עליו חמש עשרה אמה מן הצפון ושש ע

עשרה אמה מן הדרום והוא היה גקרא בית החילפות
ששם נגונין את הסכנין וההיב צר מאחריו ורחב מלפנו
ורומה לארי שנאמר הוי אריאל קרית חנה דור מה הא
הארי צר מאחריו ורחב מלפנו אף ההיכל צר מאחריו ו
ורחב מלפנו

נורת הסיכל באורך ורחב ואלו המורות הכוזבות
כבר ייטבנו אותם בתחלת פרק זה וכשתכתוב בו תמונה כל הכתוב
הזה מתבאר מלותה הנורה וכן כתוב בענין בית ראשון שארכו של ה
היכל היה ששים ורחבו עשרים והיה קדש הקדשים שלישינו כמו כ
במשכן והוא עשרים אמה והיכל ארבעים והכותל המכריל בין ה
היכל וקדש הקדשים והוא הנקרא טרקסין היה בו פתח ועליו פרכת
אחד ונולד להם ספק בכית שני על עובי כותל הטרקסין אם היה כולל
עם הארכיזים של היכל והיה נוחק הפרכת מכותל מערבי כאל אמה
או היה מכלל קדשי הקדשים ונתהיה שפת הפרכת בשלש כנמנוס
ולפיכך נתנו עובי הכותל מחוץ לגודת הסיכל וקדש הקדשי כותבין ע
עליו פרכת מכפנים ופרכת מבחוץ והיה הטרקסין בין שתי פרוכות ו
היה בין שתיים אמה כמו שכתבנו בחמשי מקדושיין והיה כלול
כל הסיכל מאה על מאה אמה כינו מנין הכנין מעט כגון זה

נר לזר המערב וכשימשך לזר המזרח מתרחב כדמות האריה שהאר ר
רחב מלפניו ונר מאחוריו

פרק חמישי כל העורה היתה ארך מאה ושבע
ושבע על רחב מאה ושלוש

וחמש מן המזרח למערב מאה ושבע ושבע מקום
דריסת הכהנים אחת עשרה אמה המזבח שלשים ושתיים
בין האולם ולמזבח עשרים ושתיים אמה ההיכל מאה א
אמה ואחת עשרה אמה לאחורי בית הכפורת
מן הצפון לדרום מאה ושלושים וחמש מן הכבש ולמזבח
ששים ושתיים מן המזבח לטבעות שמנה אמות מקום ה
הטבעות עשרים וארבע מן לשלחנו ארבע מן השלחנו
ולנסיין ארבע מן הנסיין לכותל העורה שמנה אמות זה
והגותר בין הכבש לכותל מקום הנסיין שש לשכות
היו בעורה שלש בצפון ושלוש בדרום שבצפון לשכת
המלה לשכת הפרוה לשכת המדיחין לשכת המלח שם
היו נותנין מלח לקרבן לשכת הפרוה שם היו מולחין
עורות קדשים ועל גנה היה בית המטילה לכהן גדול כ
ביום הכפורים לשכת המדיחין ששם היו מדווחין קרבי
הקדשים ומשם מסכה עולה לגג בית הפרוה שש
שש לשכת העין לשכת הגולה לשכת הגזית לשכת
העין אטר ר' איעור בן יעקב שבחתי מה היתה משמשת
אבא שאול אומר לשכת כהן גדול היתה שתייה ונג ש
שלשתן שוה לשכת הגולה שם היה בור קדש והגלגל נ
נתון עליו ומשם מספיקין מים לכל העורה
לשכת הגזית שם היתה סנהדרין גדול של ישראל יושבת
ודנה את הכהנה כהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ו
ומתעטף שחורין ויוצא והולך לו ושלא נמצא בו פסול ל
לובש לבנים ומתעטף לבנים נכנס ומשמש עם אחיו ה
כהנים ויום טוב היו עושין שלא נמצא פסול בורעו של
אחרון הכהן וכך היו אומרים ברוך המקום ברוך הוא ש
שלא נמצא פסול בורעו של אהרן וברוך הוא שבחר ב
כאהרן ובכחו לעמו לשרת לפניו בבית קדשי הקדשים

6

ונחמנו של חול הנח לצד מערב ובאותה המחצה יכולין לשבת לפי ש
 שכבר בארכו שאין ישיבה בעזרה חלא למלכי בית דוד פרוה שם איש
 אחגשי שחתר בקיר העזרה בלשכה זו כדי לראות היעבנוי ונהרב על
 כן נקרא הלשכה על שמו והואיל וזכרנו כבר ציור המזבח ונמוכס מ
 מרותיו וכן נמוכס מרותה הכל אני רות לביר עכשיו נורת העזרה
 בלה ושעורה ומרותיה לארבה ולרחבה וכל מה שהיה בה מלשכות ו
 ואסמוך ליה עזרת נשים ובית המוקד ולא אתעבוק במדידת במדידת
 ההיכל והמזבח רק אזכור אותם כפי שמונתם שהקדמנו בלי זכירת מ
 מדת כל חלק מהם הנחיל והקדמנו אותנו וזו היא הנורה הכללית ש
 שיעדנו אותה והבטחנו עליהם במקומות רבים מן המשכה והיא מ
 מנויירת לעיל על ש הקדר

לד ג

כבר הקדמנו בתחלת ווסכת זו שהשער השלישי משערי העזרה שהיה
 בדרום נקרא שער המים וכתבאר בגמרא דיומא שעל השער הזה מ
 מקום המים שנוכל בו כהן גדול ביום הכפורים טבילה ראשונה והיו
 המים באים סמה ממיצין שהיה שם שמונו עין עיטס ועל טבילה זו
 אמר ביומא שהיה בחול כמו שפרשנו שם וכתבאר שהיתה לו לכהן
 גדול לשכה הנל מקום זה על שער העזרה וכפי הנראה לבס בתלמוד
 שלשבת העין שכנסון שהיתה לשכת שהן גדול גם כן הלשכת פ
 פרהרין סנזברית בתחלת כפורים נשלשכת זו שברדום
 על שער המים בית אבטיכס שמשביעין אותו שם ערב יום הכפורים
 כמו שבארכו שם וכן כתבאר בגמרא יומא שלשבת הגזית חניה קדש ו
 נחניה חול ניש לה שני שתחים אחר פתוח לקדש ואחר פתוח לחול ו

A

מסכת תמיד

טוונאין מן הכתים ואין מותר לעשות כן במקדש והוא שם מניין דאין עושין חסד כדכרורות במקדש תלמוד לומר לא תטע לך אשרה כל עץ וכל עיבך אומר בתלמוד שהאכסדרא הנזכרות כאן הוא גוף בלעב על מנוף כתי העורה ששביב על כלה והוא שאמרנו אכסדרא של בנין היו ולא היה שגב של קורות כשאר הויזים ופי' פשט פתח קטן כו' ו' גוף פתח גדול כגון אלנו פקדונים פושטין ומה שאמר אלנו הולכין וזולל הולכין לל' הולכין אחר נוסח האכסדרא וההולכים גם כן אחר נוסח האכסדרא השני ועשה חביתין הם העושים חביתין כהן גדול וס' וכשנצייר המקדש יתבאר לך מקום הכית הזה באיזה מקום הייתה מן העורה

ד מי שוכה לתרום את המזבח הוא יתרום את המזבח והם או לו הוזהר שמא הגע בכלי עד שתקדש יריך ורגליך מן הכיור והרי המחיתה נתונה במקצוע ח בין הכב' למזבח כמערכו של כבש אין אדם נכנס עמו ולא נר כירו אלא מהלך לאור המערכה ה לא ה' היו רואין אותו ולא שומעין את קולו עד ששומעין קול העץ שעשה כן קטין מבע לכיור והן אומרין הגיע מן קדוש יריו ורגליו מן הכיור נטל מחתת הכסף ועלה לר' לראש המזבח ופנה את הנחלים הלך חתה מן המאכלו הפעמיו וירד הגיע לרצף הפך פנו לצפון הלך למזרחו של כבש בעשר אמות צבר את הנחלים על גבי הרצף רחוק מן הכבש שלשה טפחים מקום שנותנין מוראת העוף ורישון מזבח הפעמי והמנורה

דבר תורה הוא שאין קרבין למזבח ולא לטום דבר מן העבודות אלא לאחר קידוש ידים ורגלים אמר רחמנא בנאס אל אהל מועד מקדש הוה קרן זווית ונכבד נכתב באר בשלש שכן קטין עשה כלי על הכיור להיות מלא מים והיה סביב לכיור כדי שלא יפלו מימיו בלינה לל' שלא ילכו אחר ע' שכתב דשן המים בכיור לבי שכל דבר שנתקד ככלי שרת חס לן ככלל המחכמות הפכמיות הם הנחלים המאכלות היטב שבמזבח שהרי הם באמצע האש ושאר הענין מכוונת

פרק שני ראוהו אחיו שירד זהם רצנו ובאנו מהרו וקדשו יריהן ורגליהן מן הכיור נטלו את המגריפות ואת הצינורות ועלו לראש המזבח הא האברין והפרדיון שלא נתאכלו מבערב סוגקין אורחם לצרדי המזבח אם אין הצרדין מחויקין סודרין אותם ב כסובב על הכבש

מגריפות הם ידוע וזכורות שפרין סוגקין סע עושין כמין כרי ומה שאמר בסוכב על הכבש ענינו ועל הכבש כ כנגד הסוכב וכשנצייר הכבש וקמזבח יתבאר לך איך הוא הסוכב ו זולתו

ג החלו מעלין כאפר על גבי התפוח ותפוח היה ב באמצע המזבח פעמים עליו בשלש מאות בור וברגלי לא היו מרשעין אותו מפני שהוא נזי למזבח מימיו לא נ נתעצל הבחן מלהוציא את הרשן

אחר שעלין הכהנים לראש המזבח מסירין החלבים והאברים שלא נשרפו כל הלילה כחנותו הספורין ונותנין אותם בצרדי המזבח או מורידים אותן על הכבש כמו שזכר שכן ומושכין האפר במגריפות ככדיקה ומעלים אותן על האפר הנכבד באמצע המזבח והוא הנקרא תפוח ועשין מן הכב כמין כרי באמצע מקום המערכה כדמות תפוח ולשיכך נקרא תפוח ויחר כן גורפין מהכרי והוא מונוציין אל שפת הרשן עד שמכשיין האפר מן המזבח והוא הנקרא דישון המזבח על האמת זולתו כ כמוערים שאין מונוציין האפר מן המזבח לא מקבצין אותו כחמנה המזבח עד שיתקבץ מומנו שיטור הרבה ולענין הרבני כתבון כשאמר שלש מאות סר לא שיהא שלש מאות כור כמזכרם אלא לל' גזמא

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש בית אכטינס בית העצוין בית המוקד בית אכטינס ובית העצוין היו עליות והרוכים שומרים שם בית המוקד כיפה ובית גדול היה מוקף רוכרים ש של אבן ווקע בית אב ישען שם ומפתחות העורה כ בידם ופרחי כהונה איש כסוהו בארץ לא היו ישיעם בכנדי קדש אלא פושטין ומקפלין ומעוין אותו תחת ר ראשיהן ומתכסין ככסות עצמן אירע קרי לאחד מחן ויצא והולך לו במסיבה ההולכת תחת הכירה והגרות דולקין מכאן ומכאן עד שהוא מגיע לכירה הטבילה ו ומדורה היתה שם ובית כסא של כבוד וזה היה כבודו מצאו נעול ידוע שיש בו אדם פתוח ידוע שאין שם א אדם יורד וטבל עלה ונסתפג ונתחמם כנגד המדורה כ בא וישב לו אצל אחיו הכהנים עד שהשערים נפתחים ויצא והולך לו

כשנצייר המקדש במדות יתבאר לך שאלו המקומות מחוץ לגובה וס' נצייר תכנתם בעזרה איך הייתה ודע ש שאלו השומרים ששומרים המקדש על פי משמרות אינו מחמת פחד אכל זה דרך גדולה לבית לכבוד וקדש וכן היו שומרים המשכן במדב' וכימי שלמה ועד לעלמי עד שכ' והחונים לפני המשכן קדמה ומקרא זה הוא רמז לכהנים שהיו שומרים שלשה משמרות כן מקומות ממה שכ' שומרי משמרת למשמרת ופי' רוכבין של אבן אינטיבאות של א אבן והרוכבין סם וכתבאר בתלמוד שרכבין הם הרוכבין ומורין בקשת הנקראים פרחי כהונה וכיפה היא ידועה שגבה רומה למקבת עגולה ומה שאמר איש כסותו להוריעך שאינו מותר לישן במטות במקום הקול ומה שאמר בבדי כהונה מניחין אותה תחת ראשיהן לל' כנגד ראשיהן וכן באר התלמוד שאינם יוכלין להסכים תחתיהן לפי שבגדי כהונה שים בהם שעטנז בלבד אינו מותר ליהנות בהם אלא בשעת עבודה ובגדי כהן הדינו יש בהם שעטנז לל' האכנט ומה שאמר ש טבעל קרי הולך במסכה והוא הדרך שתחת המקדש ראינו על העקר שבידינו והוא מה שאמרנו מחילנות לא נתקדשן המחילות ושכילים ש שתחת קרקע העורה לפי שהוא טבול יום ואין מותר לל' לכה בעורה עד שיערב שמשו כמו שיתבאר בתמלת כלים

ב מי שהוא רוצה לתרום את המזבח משכים וטובל עד שלא יבא המזונה וזי באיוו שעה המזונה בא לו כל העתים שוות פעמים שהוא בא מקריאת הגבר או שסמוך לו מלפניו או מלאחריו הע המזונה יבא דופק עליהם והם פתחו לו אמר להן מי ש שטבל יבא ויפיו הפיסו וזה מי שזכה

ענין מאמר זה שכל המתכנין להרים הרשן מן המזבח יטהר ויזהר להיות מזומן עד שיפיל גורל כל הכהנים המזומנים לתרומת הרשן ומי שיפול עליו הגורל זכה בו ו וכבר בארנו כשני מיומא איך היו הגדלות במקדש וקריאת הגבר כ כאמר קריאת ככו והוא בתלמוד ואמר שהוא הכרזת קריאת איש ש שהיה מבריי במקדש כעלנות השחר לל' קרוב לעלנות השחר ולשון ד דופק מורה על המקדש כשפת ככתת כמו קול רודי דופק

ג נטל את המפת ופתח את הפשפש ונכנס מבית המוקד לעורה ונכנסו אחריו ושתי אכוקות של אור בידם ונחלקו לשתי בתות אלו הולכים כ כאכסנדרא דרך המזרח ואלו הולכים כאכסנדרא דרך המערב היו בודקין והולכין עד שמגיעין למקום עושה חביתין הגיעו אלו ואלו אמרו שלום הבל שלו העמידו עושה חביתים לעשות חביתין

כבר בארנו פעמי' שאכסנדר' הוא המזר הנקרא כלעו סוכבא שלפני הכתיה יום של עץ ש

113
B

הקרבים והסלת והחביתין והיין הפיסו ובה מי שזוכה

כבר נתבאר בשני מצבירים שארבע פיסות היו במקדש ראשונה מ
מהם הוא מה שהקדמנו מי תורם המזבח החיטון זה הוא הפיסה השני
והיו יונאים כפייה הזה ז' כהנים כל אחד בעבודתו זה הוא הפיסה השני
עומדן במין עגלה או במערכה אחת כדי שיהיה להם סדר ונו
ומה חייבין שכל מי שיעלה תחלה בגרל שומט כמו שזכרנו ש' אלהים
הסניף לו זורק והוא הכהן השני וכבר נתבאר בשלישי מיומא סוואק
מקבל את הקדש והשלישי מרים רגל המזבח השנימי לשי שבו מקריבין
הקזרת בכל יום והרביעי מרסן כירות המנורה ומנזיח האשד מן ה
השתלבות והחמישי מעלה הקדש והרגל לכבש והששי שתי הידים וה
והשביעי מעלה העוקן והשמיני מעלה מזה גרה והתשיעי מעלה
שתי דפנות והעשירי מעלה הקרבים ואחר עשר מעלה
סלת של כסבים שקרבים עם התמיד כמזן שנתבאר בתחלת מנחת
והיב בחביתין כהן גדול ויגמעה יין של כקד שמשכין עם התמיד
ועוד יתבאר בספר שחזר זה איך מסרין אליו הקרבים כיריהם כ
בשעת שמעלין אותם ושם בכפורים הקדים זורק ושומט וכארכו כ
בתמיד שהטעם בזה מפני ששמיטה כשירה בזרים כמו שנתבאר ב
כשלישי מנכחים

ב אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע ז
זמן השחיטה אם הגיע הרואה אומר בורקי מת' א בן ש
שמואל אומר האיר פנע כל המורה ער שהוא בהכרזן ו
והוא אומר היין

שומר עולה אל מקדש כבוה וכשנראה נד המורה ית
התחיל בן האור אמר בורקי ל' התחילו בורקי החור וחמר מת' א בן
שמואל ש' ע' ה' הוא שואר כל המורה לא שיתחיל החור בקנה מ
ממנו ולפיכך אומרים לו השמרים בקרקע העזרה הגיע החור לפי ר
דאות עיניו עד שברון ארץ להם הין ג' ש' ש' התמיד ואומרי
עד שברון להכריז בזכר חכרון מפני כבוד הקבונים עם עליהם ס
השלוש וכן אמרו כרי להזכיר זכות ישיבי חכרון וכבר הקדמנו הלכה
זו כשלישי מכפורים ושם ביארנו שהלכה כר' מת' א בן שמואל

אמר
ג להם צאו והביאו טלה מלשבת הטלאים והרי לשבת
הטלאים היתה במקצוע צפונת מערכית וארבע לש
לשבות היו שם אחת לשבת הטלאים ואחת לשבת ה
החותמות ואחת לשבת בית המוקד ואחת לשבת שר' ו
עושין בה לחם הפעם

כבר זכרנו לך בתחלת מסכתא זו מה
שאמר בית המוקד בית גדול היה ושם היו אליו הארבע לשבות שבת'
מהן היתה אש כוערת והיא הנקרא מרורה בתחלת המסכתא ולפיכ'
נקרא הבית לבו בית המוקד וכשננייר ל' המקדש יתבאר לך סדר ל
לשבות אליו איך היה מן העזרה

ד נכנסו ללשבת הבלים והוציאו
משם תשעים ושלושה כלי כסף וכלי זהב הגזקו את
התמיד בכוס של זהב אף על פי שהוא מבוקר מבערב
מבקרין אותו לאור האבוקות

מפני זה אפשר שהוא כנגד מה
שנרבים לכלי לעבודת היום מן הכלים וכנגד חגיגה ירושלמי אמרו
כנגד תשעים ושלוש אבוקות שנתנו כפרה חגי זכריה ונולדו וקסקן
את התמיד שהיו משקין את התמיד מים קודם שמשנתו לפי שזה ממו
זמנה להפסאנו כמו שנתבאר בכיפה והיו משקין אותו בכוס של ז
זהב להרחות עשירות ויכולת חין עניות במקום עשירות מבקרין מ
משששין כרי שלא יסאבו מום

ה מי שזוכה בתמיד מושבו והולך
לבית המטבחים ומי שזוכה באיברים הולכין אחריו ב
בית המטבחים היה לצפוננו של מוכח ועליו לשנה ע
קמירים ננסין ורביעית של ארו על גביהן ואנקלויות של
ברזל היו קבועין בהן ושלושה סדרים היה לכל אהר ז
ואחד שבהן תולין ומפשיטין על שלחנות של שיש ש
שבין העמודים

וכן יאמר התלמוד אמרו בשלשה מקומות רכרו חכמים בלשון הבאי
גפן תפוח פרוכת והבאי הוא לפסן גוזמא כמו שביארנו בשלישי ב
בנדרים ומה שאמר פרשת ינונו אל מיה שזכר ממלכת הפרכת וג
גברולקה במסכת שקלים וכבר זכרנו זה עם והגפן להבא עדי עניינה
במסכת גרות

ג החלו מעלין בניזרין לסדר את המערכה
וכי כל העצים בשרים למערכה הין כל העצים בשרין
למערכה חוץ משלוזית ושל גפן אכל באלו רגילין ב
במרביות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שמן

בניזרין הם בניזרי עבים המשולבים
וכבר נתבאר בשני מצבירים שעל כל פנים מעריכין העצים בכל יום
על המזבח בתמיד של שחר ושל בין הצרכים וכתוב בספרא וערכו
עצים על האש אע"פ שהאש היה יורד מן השמים מנה להביא מן ה
הקרינוט וסדר המערכה הוא סדר העצים שכאמר וביעי עליה ה
הכהן ענים בכקר בכקר ולא היו כוערים עני זיתים ולולבי עבים ו
משום יטוב ארץ ישראל ועוד שהם ממהרים לעשות אפר ומה שאמר
שהיו כוערים בו עני תלמיים על מנת שיהיו תלמיים מדבריות שאינן
ראוים לחכילה מפני יטוב ארץ ישראל גם כן וכבר ביאר התלמוד ו
ואמר מי שזכה בתרומה הרשן יזכה בקדור מערכה וכשני בניזרי עבי'
ושני בניזרי עבים הם שקרבים עם תמיד של בין הערכים כמו ש
שביארנו בשני מצבירים וכן עם תמיד של שחר כמו שכתב' במסכתא

ד סדר המערב גדולה מורחה וחזית מורחה וראשי
הגזירין הפנמים היו נוגעים בתפוח וריוח היה בין ה
הגזירים שהיו מציתין את האלותא משם

כבר ביארנו ברכישי
מכפורים שהכל מורים שאי אפשר למזבח בכל יום משתי מערכות
של אש האחת היתה מערכה גדולה ששורפין עליה התמיד וסניה פ
פחותה ממנה והיא הנקראת מערכה של קטרת לפי שממנה נוטלין
את' המחיתה לקטרת שמקריבין בכל בקר ובין הערכים אמרו על
מקדה על המזבח כג' הלילה זו מערכה גדולה ואש המזבח תוקד בו
זו מערכה שניה של קטרת וכבר הקדמנו בתחלת סדרא עששנו לו ח
חזית וכארכנו שעניינו שיעשה בראש הגתל חות שורה על הגתל כ
בשעת שמכיטין אל ראות ההוא וגם כן ככאן בשניה שמסרין עני
המערכה במורחו של מוכח נותנין על מערכת העצים אות' לנד מ
מורה שורה שמנר המורה מתחילין לסדר המערכה וחליה היא ה
הגתלת שמקריבין בה מערכה שניה של קטרת

בררו משם עצי
תאנה יפין לסדר המערכה ששה לקטרת מבגדר קרן מ
מערכית דרומית משוך מן הקרן כלפי צפון ארבע אמות
בעומד המש סאין גהלת ובשבת בעומד שמנת סאין ג
גחלין ששם היו נותנין שני כויכי לבונה של לחם הפעם
האיברים והפרדים שלא נתאכלו מבערב מחורין אותן
למערכה הציתו שתי המערכות כאש ויררו ובאו להם
ללשבת הגזית

עמד ואומר אחד הוא והוא שמשערין כמין צבד ולפי
שזכר מערכה שניה שהיא גזולה בשבת משאר הימים הגיר מפני מה
צריכין לזה ואמר שמערכה שניה שורפין שני כויכי לבונה של לחם
הפנים ששורפין בכל יום שבת כמו שהקדמנו ביאר זה הענין באחר
עשר מנחות וכבר ביארנו ברכעי מכפורים שאיברים ופרדים שלא
כתעכלו מבערב כשרפין בניזרי המערכה הגדולה ואין הלכה כר' מ
מאיר שאמר שענין לה מערכה שליטית ושם כתב' ששני מערכ'
שליטית כל יום שאין שורפין בה מאומה אלא לקיום האש חמרו וה
והאש על המזבח תוקד בו זו מערכה שליטית של קיום האש וזו רעת
ר יוכי והוא הנורא

פרק שלישי
אמר להם הממונה בואו והפיסו מי
זורק מי מרשן מ'ובה הפנמי מי מר
מרש' את המנורה מי מעלה אכרים לכבש הראש והרגל
ושתי הידים העוקן והרגל החוה והגרה ושתי דפנות ה

מי שזכה בדרשון טובה הפעמי נכנס ^לפניו הטע והנחו ל לפנו והיה חופן ונותן לתוכו ובאחרונה כיבר את השאר לחובו והנחו ויצא מי שזכה בו ישון המנורה נכנס ומצא שתי נרות פוגעים דולקות מדרשן את השאר ומנח את אלו דולקים במקומן מצאן שכבו מדרשן ומרליקן מן ה דולקים ואחר כך מדרשן את השאר ואבן היתה לפע ה המנורה ובה שלש מעלות שעליה הכהן עומ ומטיב את הנרות והנח את הכו על מעלה שנה ויצא

כבר נתבאר

בבמר יומא שהטבת נרות הנא נקוד הנרות והלקת מה טבתה מ מהם וחלוק הפתילות ולא יהיה זה לשבע הכרות בזמן אחד אבל כך ה הסדר מיטיב חמש נרות ואחר כך מתעסק לעבודה אחרת ואחר כך ח חומר ומטיב השתי נרות וכלקו בסבת זה יש מי שאמר לא מטיבין ו נחזירים ומטיבים כדי להרעיש כל העזרה רובה לומר לתת זמן ידועל לאותה עב וד' עד שיהא לה קול יש מי שכתב עשה זה יומא שג' בבקר בבקר בהטיבו את הנרות יקטירנו חלקן לשנים הנבי מנייר לך כאן נ נרות סדר השבעה נרות חייך היו בין המערכות והמזבח ואחרת חנות על

כל כר כדי שיהא נהר במהרה בשעת הפרוש וזו היא נורתם א' מערב ופיות כל הנרות לצד מערב זה לחנו זה כמו שהנ' מנוייר והוא כר שכתב עליו א' הנה כר מערבי שלא ככה זמן קרבה כמו שהנא מפורס ואלו הכר הזה בתבון הכתוב אל מול פני המנורה יאירו רל שיהיו פיות כל הנרות לנכח קרשי הקרשים ולפיכך אחר כשהוא נכנס להטיב הנרות אם מונא שתי נרות שכתוב עליהם ר' דולקות ונכחם ויטיב חמש ה הנרות כמו שאמרנו אחר כך עשה ח' וזו עבודה שיעשה וח וחומר ומטיב השתי נרות שהנח את טבא אותם מוכנות יש לו להטיב חמש נרות שכתוב עליה ר' ז' ר' ב' ונמיח השני המערכים הכתוב עליהם א' ב' עד שיעשה העבודה שהנא עשה וחזר ומטיב והנא מה שאמר ואחר כך מדרשן את השאר וכבר בארנו בשלישי ממנחות שגבס המנורה שמה עשר טפחים לשיכך קהא כגובה האדם בשום ונריך להגביה ענמו מן הארץ כדי שינגל ל להטיב ספרות ולהלתיקם כמו שזכר

עמודים נכנסים עמודים קברים ורביעית של ארז ארזים של ארז רונה לומר עדים עגולות ותחתיהם עבות ואונקליות של ברזל מוזלב של כ ברזל וכבר נתבאר בשם משקלים שהיו בבית המטבחי ^ב שלטכות של שים שעליהם מרימים הקרבי מפי מה עשו אותם של שים ולא עשו אותם של ארז והואל והעקר בדינו בכל מלאכת המקדש כמו שזכרתי פיגמיה להרחיק יכולת ארץ עביות במקום עשירות ל' שהזהב מפסיד הכסף ומעשפו ו' שהים מקדו ומרחיקו מן העשוי וכן אמרו בטעם זה מפי שמדתיח ומכריח את הקרבן

מי שזכה בדרשון

טובה הפעמי והמנורה היו מקרימין וארבע כלים בידם הטני והכו ושני גפתחות הטני דומה לתרקב גדול של זהב מחויק קבים וחצי הכו דומה לקחון גדול של זהב ג גפתחות אחר יורד לאמת שתי ואחד פותח ביון

סדר

המאמר הזה כך הוא הטני דומה לתרקב ושל זהב היה וכן הכו דומ' לקיטון גדול ושל זהב היה לחמת שתי שם מקום שמתחילת של יד כ הקרא שחי והיו כפתח זה שהיה רובה לפתח שני מנעולים אחד ב בתחתית הפת' כדי שלא יהיה נוח לפתוח עד שיוטיט ארס ידו מן המקו שהנא עומד שם ומוסך אמת ורוענו עד סוף האזיל והנא מה שכל אחד יורד לקמת השחי והאחד פתח אחר כנגד ידו והנא עומד ואין צריך ל להרים ידיו למעלה ולא להשיגם למטה והנא מה שכל אחד ואחד פתח בין רובה לומר כנגדו אחר כך התחיל לזכור אדוה פתח היו בו שני ה המנעולים האלה

בא לו לפשפש הצפוע ושני פשפשיין

היו לו לשער הגדול אחד בצפון ואחד ברוב שבררום לא נכנס בו אדם מעולם ועליו הוא מפור על ידי יהוקא ויאמר אליה השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבא בו כי ה אלריישראל בא בו והיה סגור . נטל את המפתח ופתח את הפשפש נכנס להתא זמן התא אל ההיכל עד שהוא מגיע לשער הגדול הגיע לשער הגדול העביר את הגר ואת הפותחות ופתחו לא היה השוחט שוחט עד ששומע קול שער הגדול שנפתח

שפתח דע

שפתח היכל הוא הנקרא שער הגדול והוא על שני צדדי שני פתחים קטנים אחד בצפון והוא הפתח שיש בו שני מנעולים כמו ש זכרנו כשיפתחו נכנס בו בחלל שיש בין שני כותלים והוא הנקרא תא כמו שיתבאר במדות אחר כך נכנס בחותו חלל עד הפתח שהנא ככנס ממנו להיכל כמו שזכרנו במדות וכשהנא נכנס להיכל פותח ה השער הגדול לשחוט התמיד שומע יחיה הגולה וכשפתח השער אומר התמיד

מיריחו היו שומעים קול שער

הגדול שנפתח מיריחו היו שומעי קול המגריפה מיריחו היו שומעין קול העץ שעשה בן קטין מוכע לכו מיריחו היו שומעין קול גביע כרוז מיריחו היו שומעין קול ה החליל מיריחו היו שומעין קו' הצלצ' מיריחו היו שומעין קול השיר מיריחו היו שומעין קול השופר ויש אומרים אף קול של כהן גדול בשעה שהוא מוכיר את השם ביום ה זכבורים מיריחו היו מריחים ריח פטום הקטרת אמר' אלעזר שצ' הגלי עוים היו לבית אבא בהרי מכוור והיו מתעטשות מדיח פטום הקטרת

כבר נתבאר בבמר ערכים שהמגרת

הזאת הכזבת היא מכלי הטבון אמרו לגרפה היתה במקדש ועשה כ נקבים היו בה וכל אחד ואחד מוציא מיני זמר אפשר שנקרא מנפה ל לשי שזורתה היתה כן ונביני כרוז היה מכריז קודם עלות השחר ו וחומר עמדו חכהנים על עבודתכם ליום בדוכבס ולזה רמז בספר רחאון שאמר קריאת הבכר כמו שכתבאר בבמר יומא ופעם כתבאר ש שהמוכני שעשה בן קטין היה מכה גביה לא יורד בגלגל והוא מה ל שאמר חא' מוכני גבגל דהו משקע ליה והיו שומעין לגבגל הגלגל שהוא וידוע שהשופר תוקעין אותו בכל יום וכמו שכתבאר בסוף

פרק רביעי

לא היו בופתי את הטלה אלא מעקדין אותו מי שזכו כאברים אחוים בו

וזכר היתה עקירתו ראשו לרום ופענו למערב של שחר היה נשחט על קרן צפונת מערבית על טבעת שגידה של בין הערכים היה נשחט על קרן מזרחית צפונת על טבעת שנה שחט השוחט וקבל המקבל בא לו לקרן מזרחית צפונת ונותן מזרחית צפונת מערבית דרומית גרן מערבה דרומה שירי הרם היה שופך על יכוור דרומית

אמר שלא היו כופתין אותו כדי שלא יחוקו לאומות שמכפתין זכחיהם אבל היו אוחזים ידו ורגלו בלכך והוא מה שאמרנו שגידת יד ורגל כינחך בין אברהם והיו שוחטים תמיד של שחר לצד מערבי מן ממקום השחיטה כדי שיקא לנכח השמש ותמיד של בין הערכים שוחטים אותו לצד מזרח לפי שהשמש אז במערב כדי שיהא נכח ה השמש גם כן שני שני ליום ואמרנו ז' כנג' יום שם השמש כמו שזכר וכתב שחטם חשך היום וכבר נתבאר בחמשי מזבחים שהעולה דמה טעון שתי מהגו' שהם ארבע ובארנו שם שעניינו שזדוק הונו על שתי הקרנות באלבסון וכאר כאן שאותן שתי קרנות הם מזרחית צפונת ומערבית דרומית כמו שזכרנו בחמשי מזבחים וכבר זכרנו בסוף מסכת מועד שמי שחטן כהן גדול התקין טעניו במקום השחיטה מן העזרה והיו קבועים בקרקע שאוספין בהם רגלי הכהמה ויהיה שם כשעה שחטה לפי שאי אפשר לכפתו כמו שאמרנו ועוד יתבאר ב בשלישי ממדות שהיו שם מערכות של טבעות

הוא שחט

114
8

פרק חמישי אמר להם הממונה ברכו ב ברכה אחת והן ברכו קראו עשרת הדברים שמע והיה אם שומע ואם ברכו את השם שלש ברכות אמת ויציב ונבונה וברב כהנז ובשבת מוספיין אחת למשמר היוצא

כבר נתבאר בגמ' ברכות שהכרחה הזאת שהיו מברכים תחלת אהבת עולם ואחר שהשמש זורח והאור מתפשט מברכין יונר אור לפי שסדר ברכות אין מעבב כמו שנתבאר שם ומה שאמרו קרא עשרת הדבריה בכל יום לפי שהם עקר הדת ויראשיתו וכבר אמרו בגמ' ברכות כל יום לפי שהם עקר הדת משהי תרעומת המינים ולא באר הכבלי מה היא תרעומת המינים אלא שנתבאר בתחלת ברכות וירושלמי ואמר רבי היה שקרין עשרת הדברות בכל יום ויום אלא משהי מה אין קורין אותם משהי המינים ש שלח יהיו אמורים אלא לברם לכתוב למשהי וכבר אמרו זה ב בהלכות ירושלמי שחברנו אחכ' אמר שהעם מברכין שלש ברכות ש שהם אמת ויציב ורבה ואמרו ויש שלש לפי שכולן תפלה על ישראל ועליהם אמרו וברכו את העם וכל זה היה בלשכת הגזית אבל ברכת כהנים הידועה והוא יברכך ה' הרי היא באמת על מעלות האולם אחר בגמ' עבודת הקמיר כוונ' שיתבאר בפרק שאחר זה וכבר בארנו בהנהגה שכתב יום שבת היה נכנס המעמד לעבודה וינבא משהי שבער וכבר בארנו בגמ' ברכות ההלכה הזאת בעצמה ואמרו מה משמרי הונא אומ' למשמר הכבד מי ששכן שמו בבית הזה הוה יסבין כיסאם אהבה ואחרו ושלום וריעות

ב אמר להם חרשים לקטרת באו והפיסו הפיסו זכה מי שזכה חרשים עם ישעם בואו ו והפיסו מי מעלה אברים מן הכבש למזבח ר' אלעזר ב בן יעקב או' המעלה אברי' לבבש הוא מעלה אותן על ג' גבי המזבח ג

כבר בארנו בשני מיומא שהקטרת לא היו מפילין עליה גורל אלא אותם שלח הקטירו אותה עירין קורס ל לכן לפי שכל המקטיר אותה היה מנלוח בענייניו ומנלוח פרכסתו כ ברוחה ולפי' אמר חרשים לקטרת יפסו נסם כתבאר שפייס הקטרת ה הוא הפייס הסלמי אחר כך אמר חרשים גם יפסו כנאל והפיסו מי מע מעלה אברים והוא הפייס הרבני ואין הלכה כר' אלעזר בן יעקב

מסרום לחזנים היו מפשיטין אותם את בגדיהם לא היו מנחין עליהם אלא מכוסים בלבד וחלונות היו שם ובתוב עליהם תשמיש הכלים

כבר בארתי הלכה זו בגמ' כפירים ושם כתבאר שכל הכהנים האלו לובשים בגדי קדש במקדש ועומדים בלשכת הגזית כאילו הם קנת עבודה והממונה נרמז אל ה האיש שמתחיל ממנו המינין והיה מקיר ממנו המנכשת מעל ראשו וא' ואחר כך משיכה עליו ומפילין גורל ויעלה בגורל לעבודה וההפסארי' שלח זכו הם שמשפטיין אותם השמיטין במקדש ואין מניחין עליהם א אלא המכוסים אחר כך לובשים בגדי חול שלהם ואחכ' משפטיין המ' המכוסים ומניחים כל בגדי כהונה

כמו שכתבנו בהנחה ומה שאמר ובתוב עליהם תשמישי הכלים לפי שהחלונות שהיו בהם מכוסים והם כהנים הנכנסים הנכנסות כתב עליהן מנכשת וכן כתובת ואכנס וסדר לבישת הכבדי' הוא שילבש תחלה חוככסי' אמרו מינין שלח יחא דבר קוד' המכוסים תלמוד לומר ומכסבי' בד' ילבש על כסודו ואחר כך ילבש הכתונת ואחכ' חונר' באכנס ומקוף המנכשת על ראשו וראוי לך שתרע שהרמת הדשן היה באלו ארבעה הכלים על כל פנים אעפי' שלח חמ' הכתוב לא שני כלים שכל וכלשם בהן מרו' בד' ומכסבי' בד' אבל אמרו ז"ל ולבש לרבנות מנכשת ואכנס להרמה ומה שכתבתי ושפט את בגדיו ולבש בגדי' א אחרים אינו דל' סהיו בגדי' חול אלא פחותים מהם באפי' יביתם ושכיה' בגדי קדש אמרו מקיש בגדי' שפט ללבוש מה להלן בגדי ק קדש אף כאן בגדי קדש אס' כן מה תלמוד לומר אחרים פחותים מהם למה היו הכבדים שלבש בשעה הרמת הדשן פחותים מהכבדי'

ב לא היה שובר בו את הרגל אלא נוקבו מתוך ערקובו ותולה בו היה ממשוים ויורד עד שהוא מגיע לחוה הגיע לחוה התך את הראש ונתנו למי שזכה בו חתך את הכרעים ונתנן למי שזכה בהן מ מירק את ההפשט קרע את הלב והוציא את דמו התך א את היריב ונתנן למי שזכה בהן עלה לרגל הימנית חת התכה ונתנה למי שזכה בה ושתי ביצים עמה ג קרעו ונמצא כולו גלוי לפנו נטל את הפדר ונתנו על בית שחיטת הראש מלמעלן נטל את הקרביים ונתנן למי ש שזכה בהן להדיחם והכרם מדיחין אותה בבית מדיחין כל צרכה והקרבין מדיחין אותן שלש פעמים במעוטה על שולחנות של שיש שבין העמודים

ככ' אמרו ככפירים שהמירוק הוא גמר הפעולה אחז פעולה שתהיה נסם כאמר מיק אחר שחיטה על ידו עניינו גמר השחיטה וכן כאן אמ' מיק את ההפשט לרגמיה ההפשט והסיר כל העור ומה שאמר שלשה פעמים במעוטה עניינו שאין מדיחין אותם במים כפחות משלשה פעמים ומנסיפם על זה ע על מה שאפשר להריחם

ג נטל את הסבין והמריש את הריאה מן הכבד ואצבע הכבד מן הכבד לא היה מ מיוזה ממקומה נקב את החוה ונתנו למי שזכה בו עלה לרופן הימנית היה חותך ויורד עם השררה ולא היה נוג' בשדרה עד שהוא מגיע לשתי צלעות רבו חתכה ונתנה למי שזכה בה והכבד תלויה בה ה

בא לו לגרה והנח בה שתי צלעות מכאן ושתי צלעות מכאן חתכה ונתנה למי שזכה בה והקנה והלב והריאה תלויים בה ז בא לו לרופן השמאלית והגיה בה שתי צלעות רבות מלמעלן ושתי צלעות מלמטן וכך ה ה היה מניח בחברתה נמצא מעח כשתיהן שתיים שתיים מ מלמעלן שתיים ושתיים מלמטן חתכה ונתנה למי שזכה בה והשררה עמה והמחול תלוי בה והיא היתה גדולה אלא של ימין קורין גדולה שהכבד תלוי בה ו

בא לא לעוקץ חותכו ונתנו למי שזכה בו והאליה ואצ ואצבע הכבד ושתי כליו עמו נטל רגל השמאלי חתכה ונתנה למי שזכה בה נמצאו כלן עומדין כשור והאברים בידם ח הראשון כראש וברגל הראש בימינו וחרטומו כלפי ורועו וקרעו בין אצבעותיו ובי שחיטתו מלמעלן והפדר נתן עליה והרגל של ימין כשמאלו ובי עורו לחוץ ט השע בשתי ידיים של ימין בימינו ושל שמאל כשמאלו ובית עורן לחוץ י השלשי בעוקץ וברגל העוקץ בימינו והאליה מדולדלת בין אצ אצבעותיו ואצבע הכבד ושתי הכליות עמו הרגל של שמאל כשמאלו ובית עורן לחוץ יא הרביעי בחוה וכגרה החוה בימינו והגרה כשמאלו וצלעותיה בין אצבעותיו החמישי בשתי דפנו של ימין בימינו ושל שמאל כשמאלו ובית עורן לחוץ הששי בקרבים הג הנתחים כ'ך וכרעים על גביהם מלמעלן השביעי ב בכלת השמע לחכיתין התשיעי בין הלבו ונתנום מו' מהצי הכבש ולמטה כמערכו ומלחום וירדו ובאו להם ללשכת הגזית לקרוא את שמע

וכואר שסלת ויין הם נסכי ככש של תמיד ובית עורם המקום שמשפטיין ממנו העור יקיה סמו' לראשי האצבעות וכבר זכרנו זה בשני מכסרים ואה שאמר תמיד ק קרב בתשעה תרגום קערה כזיכאל והכין כזיכיס וסאחר כז' ות ותרנגוס קערוותו כזיכיה

מלכא בשע' שהיה מתעסק בקרבן לא מחמת שמיר הכבד' עלא יכלו לבי סכר הודעתך שהעקר בקורא אין עניות במקום עשירות אלא הטעם בזה הוא מה שזכרו ואמרו בגד שבשל קדרה לרכו' אל ימוגו כסם לרכו וכבר יאכלו מאגנת ההלכה אבל היא כונת המסכתא

מי שזיכה בקטרת היה נוטל את הכף והכף דומה לתרוב גדול של זהב מחויק שלשת קבים והכוף היה בתוכו מ מלא וגרוש קטרת וכסוי היה לו ובמין מטוטלת היה ע עליו מלמעלן

מלא וגרוש שהיא הכוף מלא ומתקן לל הכוף שה טהור כתיב הכף והכוף כתיב הכף כדי שלא תתפור הקטרת וכבר ב ביארנו במסכת ברייתא שמקריבין ממנו בכל יום משקל מאה דכרין משקל חמישים בכפר ומשקל חמישים בערב ומטוטלת חתיכה קטנה של כסף ולפיכך אמר שהיו ממלאין הכוף הקטרת ומכסים אותו במ במשאו ונותנין על המכסה מלמעלה משה קטנה מאד כמין חתיכה כגד ונותן הכוף כולו אל תוך הכף ונוטל הכף בידו ועושה בו מה שי שיתבאר בפרק על אחר זה

מי שזיכה במחטה נוטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח ופנה את הגהלים תלויהוהלך וחתה מן המאובלות הפעמיות ירד וערין לתוך של זהב נתפור ממנו בקב גהלים והיה מכבדן לאמה ובשבת היה כופה עליהן פסכתו ופסכתו היתה כלי גדול מחוקרת לתך ושתי שרשרות היו בה אחת שהוא מושך בה ויורד ואחת שהוא אוחו בה מלמעלן בשביל שלא תהגלגל ו ושלשה דברים היתה משמשת כופין אותה על קב גהלים ועל השרץ בשבת ומורידין בה את הדשן מ מעל גבי המזבח

כבר כתבאר בסוף עירובין מאיזה מקום מן העזרה מוניאין שרץ שנמצא במקדש בשבת וכליזה מקום מ מוניאין חותה עד מונאי שבת אבל כופין עליו קדירה תרעם ס' דותין פסכת רותיה היא קרין פסכתו וכבר כתבאר ברבנן מכשרים שה שהמחטה שגורפין בה האש קיתה מחוקרת ארבע פאס ומחטה של ז קיים זהב שמרימים בה היתה של שלשת קבים והרי היא מפרת כקב גהלי כלי ספק וכאילו יום שבת משלימים הגהלים סגופלים בקרקע אל האוין המונח הינח מן המזבח אל כחל קדרון ולתך מדה מחוקרת מן סאה וכבר ביארנו שיעור סאה במחנות

הגיעו בין האולם ולמזבח נוטל אחר את המגרפה וזורקה בין האולם ולמזבח אין א אדם שומע קול חברו בירושלם מקול המגרפה ושלש דברים היתה משמשת בהן ששומע את קולה יודע שאחיו הכחנם נכנסים להשתחוות והוא רץ ובא ובן לוי שהוא שומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים לרבר כשיר והוא רץ ובא וראש המעמד היה מעמיד את הטמאים בשערי המזרח

כבר כתבאר בתעניות המעמדות מה הם ואמר שרשם מעבוד המעמדות באותה שבת כששומע קול המגיף מעמיד המנוגעים שכבר טהרו מנרעם כשעברי המזרח כרי שיקו מ מומונים לזרוק עליהם דם האשם כמו שיתבאר בסוף נגעים

פרק ששי החלו עולים במעלות האולם מי שזכו בדישון מזבח הפעמי והמנורה היו מ מקדמין לפניה מי שזכה בדישון מזבח הפעמי נכנס ונטל את הטע והשתחוה ויצא מי שזכה בדישון המנורה נכנס ומצא שני גרות צדקתי מדלקין את המנורה ומטע את המערבי דולק שממנו היה מדליק את המנורה של ב בן הערבי טעאו שבבה מדשנו ומדליקו ממזבח העולה נוטל את הבנו ממעלה שניה והשתחוה ויצא

כבר ביארנו בפרק השלישי שהוא מטיב יין זונתין לזרע חסודרים אלא אחר יע מערבי הוא שביעל כזוהיה ילכה ועל זה ידעת נבטת זחת קאשני

החמש נרות יוצא ואחר כך ישוב ויטיב שתי נרות הנשארים וכתבא שה שהנרות שכתוב עליהם ז' הם הנה שמיח לאחמנה את מלה כבוים הרי זה מדליק ומטיב שלש נרות מהסנווכים אליהם ומטיב ש שתי הנרות המערביים עד שישוב והם שכתוב עליהם אב' לטובך אמי כאן הם מנח עבדיו כשחזר אליו השתי נרות לדוקים הרי הוא מתקן ה החזת שכתוב עליה ב' והיא המזרחית לבימת האחרת שכתוב עליה א' ומטיב שכתוב עליה ח' שהיא לל סלא יכסה אותי וירליק אותה שנית אלא מתקנו ומוניח הפתילה ומוסיף שמן והדומה לזה לפי שמן המ מערבי והוא שכתוב עליה ח' כמו שהארנו ידליק שאר הנרות בין ש הערבים ולפי' אם מנח כר מערבי שכתוב עליה אז מרשנו ונותן בו פ פתילה ומדליק אותה ומזבח העולה לא מן הנרות לפי שזה כר מע מערבי והוא שכתוב עליו א' מדליק ממנו שאר הנרות לכשיהנו והוא כשיכבה אין מדליקין אותה אלא ממזבח העולה וכבר כתבאר בשלישי שכנו שיש בו דישון המנורה נותן אותה על מעלה שניה של הכן שהיא לפני המנורה ונוטלו משם ומוניאן

מי שזכר במחטה צבר את הגהלים על גבי המזבח ורדן בשולי המחטה וה השתחוה ויצא

כבר ידעת שמוזבח הקטרת הוא מזבח הזהב כפיכ' שהיא באמצע בין השלחן ובין המנורה כמו שביארנו ב במחנות וכמו שביאר במד' ופירש מדרשן סיטיע ויפרש אותם כמזבח

מי שזכה בקטרת היה נוטל את הכף מתוך הכף ונותנו לאיזהו או לקרובו נתפור ממנו לתוכו ונותנו לו בחפניו ובלטרין אותו והיר שטא יתחיל מפניך שלא תכה החחיל מדרר ויוצא לא היה המקטר מקטיר עד שהמזנה אומר לו אישי בהן גדול הקטר פדשו ה העם והקטיר והשתחוה ויצא

כבר הקדמנו בפרק שלפני זה שהכוף מלא מן הקטרת יש בכף דבר מונעט והוא כותי אותה דבר מונעט מן הקטרת בחפניו של מקטיר וכן הקדמנו שהמקטיר הקטרת לא הקטיר אותה ק קודם לכן חמרו' לא שיה חרס בה ולפי' אמר כאן מלמדין אותו החר טלא תתחיל מלכניך כדי שלא יהיה הקטרת לידו וישרשנה מדרר פירש הקטרת על האש ומה שאמר פירש העם והקטיר הוא שיבא כל הכהני מבין החולם ולמזבח כמו שיתבאר בתחלת כלים והוא מה שאמרנו נפ ופירשין מבין החולם ולמזבח בשעת הקטרת ואין חייבין בזה אלא ב בקטרת שכתוב יום חבל בקטרת של יום הכשרים לל שמקטירין אותה בקדש הקדשים אין חייבין בני אדם לכתוב מבין החולם אלא מן קהילת כלל וראוי שתדע שכשעית שיבא כרס חזאת הכשרים בפניו לזרוק מדרמה בפנים וזה יהיה כרס לרין משיח ושר העלם דבר נשערי עו' ש שהם גם כן פורשים מבין החולם ולמזבח כמו בשעה הקטרת ולמדנו כל זה מונה שנאמר וכל חרס לח יהיה באהל מועד אמרו אחיה ספרה לכתבה מיום כשרים חיון כשרה שתהיה בקדשים פורשין מבין החולם ולמזבח בשעת הקטרת כשור כלל שיה מהיכל פדשי מאלם ולמזבח לח פדש' ל' שהוא כסתר מהם הבית קדשי הקדשי' ואי אשאר לכא שם לפי' אין מזהירי' בני אדם שלא יבא אדם שם וכבר בארנו בגמר יומא קדר הקרבת התמיד של כל יום והסמוך לו ואמרו שהיא קבלה משומרת אע"פ שהיא קבלה הביאו לראיה ענינים כדי לסייעא חותם הקדר וזהו היא תורף דבריהם בזה מערבה ברלה קודמת למערב' שניה של קטורת ומערבה שניה של קטרת קודמת לסדר שני בזריע עניש סודר שני בזריע עניש קודמת ללוישון מזבח השביעי מזבח ה חפתימי קודם להטבת חמש נרות הטבת חמש נרות קודמת לרס ה התמיד ולס התמיד קודם להטבת שתי נרות והטבת שתי נרות קודם לקטרת וקטרת קודם לכתובים נכתובים למחנה ומחנה לחתיכה וח וכתובים לכתובים ונכסבים למנוקשים ומנוקשים לבויו' וכובישים לתמיד של בין הערבים שנ' והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלמים כולם הקרבות כלם והכרר הזה כלו הוא על דעת אהב שחול

והוא שאמר שכזרקת הדם התמיד על המזבח יפסיק בין הטבת נרות החמש ובין הטבת שתי נרות כמו שזכר כאן אבל חכמים גומרים שה שהקטרת הקטרת היה מפסיק והיה זרקת דם הקטיר ומטיב חמש כ

115 B

את כפיהם יריהם כנגד כתפיהם ובמקרה על גבי דא
ראשיהן הויז מכהן גדול שאין מנביה את ידיו למעלה מ
בן הציץ ר' יהודה אומר אף כהן גדול מנביה את ידיו ל
למעלה מן הציץ שנאמר וישא אהרן את ידיו אל העם
ויברכם

בואו ועמדו רומח אל כל הכהנים שקראם בלשכת
הגויית ואחכ' עשו מן העבודות מה שישאו אחכ' החלו עולים במעלות
האולם והראשונים הם ח' עשה כהנים שזכר אותם ואמר שגורו עב
עבודתם תחלה ועמדו על מעלות האולם קודם שיגיעו שאר אחיהם ה
העובדים בהעלת אבדי התמיד כמו שכתבאר בסדר שזכרנו ופסרת
העבין שנאמר מן ההלכה הזאת משכני משוטה נשם פירשנו אותה ש'
גמור קדרשנו משם

ב כומן שכהן גדול רוצה להקטיר
היה עולה בככש והסגן בימינו הגיע למחצית הכבש א
אחו הסגן בימינו והעלהו הושיט לו הראשון ה
הראש והרגל וסמך עליהן וזרקן הושיט השני לראשון
שתי הידים נותן לכהן גדול וסמך עליהן וזרקן נשמט ה
השני והלך לו וכך היו מושטין לו ושאר כל האיברים זה
וזה סומך עליהן וזרקן ובומן שהוא רוצה הוא סומך
ואחרים וזרקין בא לו להקיף את המוכח מאיכן הוא מ
מתחיל מקרן דרומית מורחית מורחית צפונת צפונת
מערכת מערבית דרומית נתנו לו יין לנסך הסגן עומד
על הקרן והסוררים כידו ושני כהנים עומדי על השלהן
החלבים ושתי הצוצרות בידם תקעו והריעו ותקעו באו
ועמדו אצל בן ארוא אחד מימינו ואחד משמאלו שהה
לנסך והנף הסגן בסודרי והקיש בן ארוא בצלצל ודברו
הלוים בשיר הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם על כל
פרק תקיעה ועל כל תקיעה השתחויה זה הוא סדר הת
התמיד לעבודת בית אלרינו יהי רצון שיכונה במהרה ב
בימינו אמן

הקשת זו אינה מיוחדת לכהן גדול אלא כל המקיף
המוכח כך הוא מקיף כמו שבארנו בחמשי מוכחים וכבר כתבתי כ
בששי משקלים שהיו במערכה של כבש שתי שלמות אחד של כסף כו
נותקין עליו כלי שרת ואחר של שיש נותקין עליו האחרים והוא שלחן ה
החלבים הנזכר כאן ובחמשי משקלים סומנו בן חמה מקיש הכלל
וכבר בארנו בתשע ממכחות שהמכה לא תהא אלא על החיים וס
וסמיכה זו היא על האברים ולפי היא כמו שאמרנו שם משום ככות
של כהן גדול שתהא לו היכרא וקודרין הם דגלים

ד השיר
שהיו הלוים אומרים במקדש ביום הראשון היו אומרים
לה הארץ ומלא תכלויושבי בה בשע היו אומרים גדול
ה' ומחולל מאד בעי' אלדינו הר קדשו בשלישי היו אומ'
אלהים נצב בערת אל בקרב אלרים ישפט ברביעי היו
אומרים אל נקמות ה' אל נקמות הופיע וגו' בחמשי היו
אומרים הרענו לאלדים עזנו הריעו לאלרי יעקב בששי
היו אומרים ה' מלך גאות לבשונו בשבת היו אומרים מ
מומור שיר ליום השבת מומור שיר לעתיד לבוא שב
שכולו שבת מגוחה להייה העולמים

כבר כתבאר בגמר ה
השנה שטעם למה יחדו אלנו המזמורים אלנו הימים ואמרנו ביום ר
ראשון לה' הארץ ומלואה לפי שהיא תחלת מעשה בראשית וכשני ש
שכן כחלקן הימים נהא השמים תחתיהם אומר גדול ה'

כרות ומקטיר קטרת ואחכ' מטיב שתי כרות והלכה כחכמים וכבר
כתבא בשלמי ממשכת זו שאחר שחיות התמיד נדשטין מוכח הפנימי
ועם רישון מן כח הפנימי
ממשטין המנוחה וכן כתבא' כשיק הרביעי שאחר זריקת הדם מנתחים
כתחין ומכילין אותם לכבש ומה שאמר זה בתלמוד המעלה אברים
ל' העלות אברים מן הכבש למזבח ומכאור הנה כי מה שאמר מוכח
ל' מנחת כהנים והיא נקראת במשכת זו מנחת סלת ומה שאמר ככ"י
ל' ככ"י יין אחר כך הכנים בסדר התמיד סדר עבודת שבת ולפי זכר
מושטין ושתי כזיכי לכונה של לחם הפנים וכבר בארנו בחמשי מוכ
משפחים שאינו מותר להקריב קרבן אחר תמיד של בין הערבים אלא
קחט שכתבאר בו שאינו כפחט אלא בין הערבים ואלו שני גזירים ע
עבים אשפר שלא יבאין אותם עם התמיד מוסף על עני המערכה ש
שכחמו וכבר עליו הכהן וליעט הרבה שנים אכל בתמיד של בין ה
הערבים כלכד יהיו שני גזירי העבים האלו בירי שני כהנים ולפי יעלו
אותם כהן אחד שנאמר וערכו עבים ואמרנו כל מקום שאמר וערכו
על תמיד של בין הערבים הוא כמו שזכרנו כבר בשני מיוחד וכן אמ
אמרנו אין משיטין לתמיד של בין הערבים אלא כהן שזכה בו ערכית
יזכ' שזרית אלא לקטרת כלכד שמשפחים לה חדשים עם ישיבים בין ה
הערבים כמו שהקדמנו וכבר אמר בגמר פוסה משמר היונא מקריב
תמיד של שחר ומוספים ומשמר הככב מקריב תמיד של בין הערבים
וכזיכין וחלו וחלו חולקין כלחם הפנים כמו שבאר שם ורע שבין הע
הערבים אי אפשר בא כן כלי רישון מוכח הפנימי וכלי רשון מנוחה כ
כיון שזכרנו ככתבאר ולפי ישיה סודר האמתי היונא מכל מה שאמרנו ע
על דעת חכמים כן והוא שאחר קדמת הדשן ממוכח הסגן והוא מוכ
העלות משרדן מערכה גדולה ואחר כן מערכה שניה ואחר כן מעלין
שני גזירי עבים ונותקין אותם על מערכה גדולה ואחר כן מומטים כב
כבש התמיד ואחר כן פותחין שער הגדול כמו שזכר וכשצית פתיחתו
עומט התמיד וכאים שתי כהנים להיכל שאחר מהם מרשן מוכח
הפנימי והשני מרשן המוכרה תוך זמן שאומטין התמיד ונטול תמיד
במזרק ואינו זורק דמו ואחר זריקת דמו מתעסק בהעבדת כרות חמש
המתעסק בו ומתעסקים האחרים בנינו התמיד והכאת אבריו לכבש
ומליחתם שם כמו שהקדמנו הכל בכת אחת אחר כך מתקבצין כל
בלשכת הגזית וקודרין כמו שהקדמנו ואחר כן מביא הקטרת להיכל ו
ומקטיר ואחר כן מטיב שתי כרות הנשאים כמו שהקדמנו ואחר כן
מעלין האברי לגבי מזב' ואחר כן הסלתו אחכ' החכית' ואחכ' יין לכסף
וכשצית ניסוק היין ומתולין הלוים כשיר ומעבין ככלים הנזכרים בע
בצרכית ותקועין תשע תקיעות בהשקנות כשי השקנות השיר כמו ש
שיתבאר בעשיו וכיונא המקטיר מן היכל עומד על מעלות האולם
על הכהנים האחרים כמו שיתבאר ער שיגמר העלות האברים למ
למוכח אחכ' מכרכים העם ברכת כהנים כמו שיתבאר ושמו ה
הסדר הזה שהוא יונא מתוך כל מה שכתב' בענין זה במשנה ובתלמוד

פרק שביעי
בומן שכהן גדול נבנס להשתחו'
שלשה אוהוין בו אחד בימינו ו
ואחר כשמאלו ואחד באבעם טובות וכיון ששמע המ
הממונה קול רגליו של כהן גדול שהוא יוצא הגביה לו
את הפרוכת נצפ' והשתחוה ויצא ונכנסו אחיו הכהנים
והשתחוו ויצאו

אכנים טובות ל' אכני אפוד והשתחיה זו
לא תהא אלא כהיכל כלי ספק

ס באו ועמדו על מעלות
האולם עמדו הראשנים לדרום אחיהם הכהנים וחמשה
כלים בידם הטע ביד אחד והטו ביד אחד והמתחה ביד
אחד והבזק ביד אחד ובף וכסויה ביד אחד וברכו את ה
העם ברכה אחת אלא שבמדינה אומרין אותה שלש ב
ברכות ובמקדש ברכה אחת במקדש היו אומרים את ה
השם ככתבו ובמדינה כבנויו במדינה הכהנים נושאים

A

ויגלו

עשה חזיון למעלה וחזיון לנגו' אה' היתה חובת שנים כחטאת הרי נס
עושה קצת המותן למעלה וקצתו לנגו' ויהיה חזי החובה כשז' כמו ש'
סקרדנו ונתבאר בסוף מסכת זו

במה דברים אמורים
בחובה ובנדרה אבל בחובה שנתעברה זו בזו אהת לזו
ואהת לזו שתים לזו ושתיים לזו שלש לזו ושלוש לזו מח
מחצה כשר ומחצה פסול אהת לזו ושתיים לזו ושלוש ל
לזו ועשר לזו ומאה לזו הממועט כשר בין משם אחד ב
בין משני שמות בין מאשה אחת בין משתי נשים

אומר כי מה שהקדים לומר אין כשר
אלא מינין עולות שבתו בה אינו אלא אה' כתיב ערבו קני כדעה פהם עז'
עולות כלן בקני חובה שקצתן עולות וקצתן חטאות אבל חובה פה
שנתעברה בחובה הרי דיניהם כמו שהזכרנו והוא שאם היו שנותא'
אלו כבד חלו יהא המחצית כשר ומחצית פסול והכרח באיזה נד שע'
שעשאן עולות כשר והמחצית שהוא חטאת פסול ואם עשאן כלן למט'
יהיה כולו העבין להפך לז' שהמחצית שהוא חטאת כשר והמחצית ש'
שהוא עולה פסול ואם עשה מחציתו למעלה ומחציתו למטה הרי
המחצית שבעשה למעלה חזיו כשר וחזיו פסול וכן המחצית שבעשה
למטה משל כמה הרבה דומה כגון שנתעברו קני רחל והם שמנה עם
קני לאה והם שמנה והם כהן לקח הכל ועשאן חזיון למעלה וחזיון למ'
למטה הרי השמנה שבעשו למעלה ארבעה מהם כשרין והם עולותו
וארבעה פסולין וכן השמנה שבעשו למטה ארבעה מהן כשרים והן
חטאות והרי רחל הקריבו עליה שתי חטאות ושתי עולות כלברי וכן ל'
לזה ויהיה שנה כדיון זה כהן כמלך ר'ל ששאל לאשה איזה יעשה חז'
חטאת ואיזה יעשה עולה וכהן שאינו כמלך אלא שהדבר מכו' ל' אבל
אם היה אחת משתיים יתיר חזיון האחרת הרי יש בזה חלק והוא ש'
שחם עשה הכל למעלה או הכל למטה שהמחצית כשר והמחצית פסול
הכרח כז'לנו הרי שני המינים שנים ויהיה כל אחת משתיים כשר
הקריבה חזי קרבנותיה כפי העקר מהחובה מחצה חובה ומחצה ע'
עולה ומקום החטאות למטה ומקום העולה למעלה ואם שינה פסול
ואם עשה חזי כלל המתעבר למעלה והחזי למטה הרי חזו אומרים
המועט אז כשר על מנת שיהא כמלך ואין הדב' מסוד' ל' לעשות עולה
מה שירבה וחטאת מה שירבה הרי בעלת המזין המועט אומרת לו ש'
טוה המחצית שבעשית למעלה כו' ככלעיה עול שלי לשי' שהוא המועט
והמחצית שבעשית למטה כו' ככלעית חטאת שלי לשי' שהוא גם כן. המ'
המועט ואח' לח' מסרתי הדבר אליך ולא הרשתי ודע כי מה שאמ' ל'נו
אחת ולזו עשר ולזו מאה אינו ר'ל כו' פרידה אחת ועשר פרידות ומאה
אכל ר'ל קן אחת ועשר קנים ומאה קנים וכן בקרא הזוג ממנו פריד'
אחת עולה ופרידה אחת חטאת לשי' עקן לשון קבכה ועליה חומר שלש
ועשר הקים אחר כך אמר שהעירוב הזה טוה. בין שהיה משם אחד
ומאה אחת או משם אחד ומשתי נשים או משני שמות ומאה אחת
או משני שמות ושתי נשים וקתחיל לכאר חלו הארבעה דברים

ביצר משם אחד לידה ולידה ויבה
ויובה משם אחד משני שמות לידה ויובה ביצר גשתי
נשים על זו לידה ועל זו לידה על זו ויובה ועל זו ויובה
משם אחד משני שמות
על זו לידה ועל זו ויבה ר' יוסי אומר שרתי נשים
שלקחו קניהן בערוב או שנתנו דמי קניהן לבהן לאיזה
שירצה בהן יקריב חטאת ולא יזה שירצה בהן יקריב
עולה בין משם אחד בין משני שמות

נתן דוגמות לכל
המפכתא חוץ מקרבנות הנשים לפי פהם יותר חייבות בקנים מבני
שחיבות מהם כמה שחייבו האנשים ומנהג על האנשים יולדת. ועם
כן שהזינות מצוי הרבה מאד בכנשים יותר ממה שהזינות מצוי בחכמים
כמו שהוא מפורסם ונראה לעין והלכה כר' יוסי

ובבב' שכן כראית הארץ שעליה יהיה הדיון והדייטין אמר חלקים ב'
כנכ בערת אל הרבעי שכן כשראת השמש וזירח אומר אל תקמות י'
מהוא נוקם מן התעושים אחר עבודתם בחמשי שבו ככראו מיני בעלי
חיים ויש בזה פלגים משני החלק שבמיניהם ותנועתם מעצמם ופי'
וקלחים אחרים פים כבעלי חיים אומר הריכנו לחללים עווננו לפי ש'
שכסעה שרואין אותנו משכמים ככנרא ומגדלין אותנו נשפי שבו כשלי'
מועשה כראשית וככרא האדם גם כן שמכין גדולת הכנרא ית' אומר
י' מלך גאות לבט'

סליק מסכת תמיד

מסכת קנים

הטאת
העוף נעשית למטון וחטאת בהמה למעלה
עולת העוף נעשית למעלה ועולת הב'
הבהמה למטה אם שינה בזה ובזה פסול סדר קנים כך
הוא החובה אחד חטאת ואחר עולה כגדרי ונדרות כלן
עולות איזהו גדר האומר הרי עלי עולה נדרה האומר ה'
הרי עולה מה בין גדרים לנדרות אלא שהנדרים מתו או
נגבטו חייבין באחריותן ונדרות מתו או נגבטו אין חייבין
באחריותן

כל זה מכונה וכבר הקדמנו סדריו בחמשי וששי ושמיני מוצחים פ'
סדר קנים כשתסתכל כמה שהקדמנו אותה בסדר זה תמצא כל המ'
המחוייב מן התורה שתי תורה או שני בני יונה שהאחר משניהם עולה
וקלחה חטאת וכבר בארנו בתחלת סדר זה שאין מביאין נדר ונדרה
אלא עולה ושלמים ושהעוף אינו מקריב ממנו שלמים ולפי' נתבאר
סכל המביא קרבן כגדר ונדרה שאינו אלא עולה כלבר ולא השגיח ב'
כמס' זו על קרבן הגר שהוא שתי תורים או שתי בני יונה ושניהן ע'
עולות כמו שכתבנו בתחלת סדר זה לפי שלא יודמן אלא מעט י'
שאמרנו שהחובה אחר עולה ואחר חטאת הרי הוא כפי עקר החיוב ה'
הראשון ואם כבר הקריב מקצת קרבנותיו עד שיהיה החי' הזה דרך
משל יש עליו עשרים עולות נעשר חטאות כלן חובה או בהפך ולפי' א'
אמר במסתא זו מנין חטאות שכתובה ומנין עולות שכתובה ולא א'
אמר חזי חובה ודעה ולא יטעה איתך מה שאמרנו אכחנו כפירושונו
על דרך המשל חזי החובה במנין

חטאת שנתעברה בעולה
ועולה בחטאת אפילו אחד בריבוא ימותו כלם חטאת
שנתעברה בחובה אין כשר אלא במני חטאות שכתובה
וכן עולה שנתעברה בחובה אין כשר אלא במנין עולות
שכתובה בין שהחובה מרובה והנדרה ממועטת בין ש'
שהנדרה מרובה והחובה ממועטת בין ששתיהן שוות

כבר זכרנו לך במקומו מקדד זה שמקצת החטאת אה' כתיב ערבו עש'
שאר הקדבנו שמינין הכל עד שימותו וכבר אמרנו שהחובה חזיה
חטאות וחזיה עולות וכשרה בלה עולה ולפי' אה' כתיב ערבו חטאת ה'
העוף בכלל עופות שכלם חובה מחצית האחת חטאת ומחצית הא'
האחרת עולות כמו שהקדמנו הרי הכל אה' היו דרך נושא חמשים מ'
ומהם כשרים והוא מינין החטאת טבה והאחד וחמשים הנשארים לפי
שאנו אומרים כל חוטה שהוא חטאת וכתעבר עם החמשים עולה וכן
אם היה המתעבר יותר כגון שיתעברו מאה עופות שכלם חטאת עם
עשרה עופות חובה הרי הכשר מהמאה ועשרה חמשה עופות כלבר
והן מינין החטאת שכתובה והמאה והחמשים הנשארים פסולין לשי' ע'
עולה שנתעברה בחטאת וההיקש הזה בעצמו הוא בעולות חובה גם
כן אה' כתיב בקני חובה או אה' כתיב ערבו קני נדרה שהוא כולם
עולות כמו שהקדמנו ועל העבין הזה חומר וכן עולה שנתעברה ב'
בחובה ר'ל קני נדרה שהם כלם עולות ולפי' הוסיף על העבין הזה ב'
כן שהקנו בה מרובה והנדרה מועטת בין שהנדרה מרובה וחובה מ'
מועטת כפי המשל שהמשלנו בחטאת שנתעברה בחוב כל זה אה'

116
B

פרק שני

קן סתומה שפרח ממנה גוול לאויר או שפרח לבין הסתות או שמת אחר מ

שהלכה ב' קני' ו' קני' אבל אם ירבה המניין הרד מפסיד בחזיר שנים גם כן בשלישית וכו' רביעית כפי רוב המנין כמו שזכר הלכה שאחר ז' וקרוב הוא להבין והראוי לבחון עליו בענין זה מה שאני אומר לך זה והוא שכל עוף בין שהוא ראשון לא שני מניין הפסיד פסול ופסול מח' כבגדו ע"י שנתנה הכסף הזה חזי המנין המעורב לפי שהפריחה זה והחזירה אחר כך אינו מוכיף הפסד מפני שתכלית ההפסד מיהיה מ מחמת התערובת הגמורה היא מחנה כשר ומחנה פסול

לזו אחת לזו שתיים לזו שלש לזו ארבע לזו חמש לזו שש לזו שבע פרח מן הראשונה לשניה לשלישית לרביעית לח' לחמשית ולששית לשביעית חזר פוסל אחד בהליכותו ואחר בחזירתו הראשונה והשניה אין להם כלום הש' השלישית יש לה אחת הרביעית יש לה שתיים החמשית יש לה שלש הששית יש לה ארבע השביעית יש לה שש פרח וחזר פוסל אחד בהליכותו ואחר בחזירתו השלישית והרביעית אין להם כלום החמשית יש לה אחת הששית יש לה שתיים השביעית יש לה חמש פרח וחזר פוסל אחד בהליכותו ואחר בחזירתו החמשית והששית אין להם כלום השביעית יש לה ארבע והש' אומרים ה השביעית לא הפסידה כלום ואם פרח מבין המיתות בלבם הרי בלם ימותו

ירוע כי מה שיש כיד הראשונה שתי עופות וכו' השניה ארבעה עופות וכו' השביעית ארבעה עופות לפי שאין א' אכנו מניין אלא כמי שזכרנו ולפי שפרח מאת הראשונה גוול חזר השניה והוא פסול ופוסל אחד כבגדו כמו שבארנו וכאשר פרח גוול מ מהפניה אל השלישית פסול על השניה גוול ועל השלישית גוול הרי כש' בשארנו לשיני שנים כלכך כש'ים וחפסידים השלישית גוול אחד שכתב' אכלה וכיון שפרח מן השלישית לרביעית הפסיד על השלישית גוול ועל הרביעית גוול זל כמנחת השלישית גוול ועל הרביעית גוול

במנחת השלישית כבר הפסידה קן אחד ושרביעית גוול וכאשר מן הרביעי לחמישית הפסידה הרביעי גוול שני וחסרם קן אחת נקחמית גוול וכאשר לשיעית תהיה הח' החמשים גם כן חסירה קן והששית חסירה גוול וכאשר מן הששית לשיעית חסירה הששית גם כן והשביעית אל הששית הפסיד על השביעית גוול שני ותהיה חסירה קן אחת נחפסיד על הששית גוול גם כן כאכנס אכלה ובחזירתו לחמשים מפסיד גוול אחד על הששית ובגול על החמשים ותהיה הששית כבר הפסידה קן ששה וכין בחזירת מהחמשים לרביעית הפסיד החמשים קן שניה ובחזירתו הרביעית הפסיד לשלישית תפסיד הרביעית קן שניה ובחזירתו השלישית לשיעית תפסיד השלישית קן שניה ובחזירתו לראשונה תפסיד השניה קן שניה ויהי שנפסדה בידה וכן יפסיד על הראשונה הגוול שכאשר בידה כאכנס זה עמנו הנה התבאר חזק תפסיד על ראשונה ושניה כל מה שהיה ב' בידו והששית השביעית קן אחת כלכך ואשר בין קן השביעית וש' והשנים הפסידו שני קנים שני קנים והם ארבעה גחלות לפי שכל זמן שכנס עוף בכלל עופות הפסיד גוול מהכלל וכשיבא תפסיד גוול א' אחר לפי' הוא מפסיד לעולם קן בבאותו מן הכלל והכנסתו כאותו ה' הכלל והשביעי שלא ככנס אכלה גוול ויבא מעמה אלא פעם אחת זה והכנסתו שתי פעמים כמו שבארנו ולא יסור מלכתך מ מה שאמרנו שאין ענין חזר שחזור מעצמו אלא דל החזרת הפסידה כלכך ונאין הלכה כיש אומרים

קן סתומה וקן מפורשת פרח מן הסתומה למפורשת יקח זוג לשע חזר או שפרח מן המ' המפורשת ראשון הרי בלן ימותו מפורשת הוא שידע חיזו חטאת מהם ואיזו היא העולה ומה שאמר יקח זוג לשניה ואותו שכתב עם החטאת והעולה הוא עממו פסול ואינו פוסל כבגדו לפי שהעולה וחתאת ידועות לפי' עם חיזו מהם שנכנס מהר בין אותו ויהיה פסול כמו שכתבתי

סתומה הוא שלא יירש זה חטאת וזו עולה וזל כשאמר לבין המיתו הקנים חיותות והוא שחמרנו עליהם כשר' פראשו' כזה כלל ימותו נהג' ז' הוה שפרח וכבגס בין הקרבעות זל בקנים הפומים שחיים עולות וחיים חטאות אלן סיה מפרש סיה ריבן כמו שהקדמנו ולפי שהוא סתם ולא כתפדש אש הוא חטאת או עולה אינו פוסל אלא אחד כבגדו ורועמת זה ועירושו כגון שהתערב גוול זה עם מזה גולות שכולס חוכה אם הקדיבו מ' ונכלס אחד וחמשים למעלה וחמשים למטן אכנו חמשים אש היא הב' הגול שכתערב הוא שבעה למעלה סרי כל המאה ששרי' לפי' שכבר כבגס חיים למעלה וחמשים למטה כפי החיוב ואש כעשה הגול למטה הרי מט' כשרים לפי' שהם מן המאה האלה חמשים עולה כשרים הכ' הכרח ונט' חטאת כשרים הכרח ועל זה דרך תקיף אש עשה א' אחד וחמשים למטה וחמשים למעלה יהיו חמשים האות כשרים הכ' הכרח ונט' עולה הרי כתבתי לך שהוא פוסל אחד כבגדו כלכך והוא עממו פסול שגם עשאן למעלה חמרנו איפסר שהיה ראוי להיות חטא' ואש נעשה למטה חמרנו אפסר שהיה ראוי להיות עולה אחר כך הפ' התחיל לפרש הענין ושאינו ביקן סתו' שפרחם ממש להן סתומ' ואין ב

ביצד שתי נשים לזו שתי קנים ולזו שתי קני' ולזו שתי קנים פרח מזו לזו פוסל אחד בהליכותו חזר פוסל אחד בחזירתו פרח וחזר לא הפסיד כלום שאפי' הן מעורבו' אין פחות משתים

דע כי מה שנאמר בכל הסלכות האלו חזר אינו זל שחזר אותו העוף בעצמו לפי שכל זמן שיהא כן אין עם הפסד כל עקר אבל זל כשחמר חזר שחמר שפרח מכת ז' לאחרת חזר עוף אחד ופרח לבת ראשונה וקרי אפסר שהוא הראשון בעצמו שחזר בחזרתו או הוא עוף אחר ל לשיכך כשהיו אכל רחל דרך משל שתי קנים כמו שזכר ואכל ליה שתי קנים אחר כך פרח גוול מאת רחל ולאה הרי אכל לאה חמשה עופות אכל רחל שלשה לפיכך חמשה שהם אכל' לאה שלשה מהם כלכך מ מהם כשרים ושנים פסולים האחר שפרח מאת רחל ואחד כבגדו כמו שבארנו לפי שהוא מקריב אליו חמשה שלשה לגד זה ושנים לגד זה זל נדרין אלו מעלה ומוטה ומקום שיבשה ששנים אחד מהם הוא כשר הכרח לפי שיש לה שנים מעלה כאותו הגד וכמקום שבעשה השלשה יהיו שנים מהם כשרים הכרח וכל זה מבואר לכשתבין מה שהקדמנו ואש חזר ופרח אחד מן החמשה ונתערב עם השלשה שכאשר לרחל ה' הרי הפסיד בחזרתו של רחל ויקיה הכשאר לרחל שנים כשרים כלכך מן הארבעה שחזרו אכלה וכן הפסיד על לאה בחזירתו אחד מ מהשלשה כשרי' והארבע' שכאשר אכלה שנים מהם כשרים כלכך לפי שאכנו אומרים אחר מהם של רחל שפרח ראשון ופוסל אחד כבגדו שלא סיו ללאה אלא שלשה כשרים כשהיו החמשה עופות אכלה אכל הנואל וחזרו אכלה ארבעה וארבעה של רחל הרי הם עוות שתיהן ברין והרי כתבתי שכחזרתו פוסל אחד ללאה ואחר לרחל אח' חמר שרין זשא אינו אלא בחזירה ראשונה כלכך שה' פוסל אחד לזו ואח' לזו וחיזיתו מוסיף על מה שהפסיד בשר' חתו וכל' הבא אחר חזירה זוואל פרח וחזר חלק פעמים אינו מוסיף שום הפסד על מה שהפסיד בחזירתו ראשונה והוא ענין מה שאמר לא הפסיד כלום לפי שהנואל וחזר הרי הארבעה שביד רחל כשי' מהם כשרים ושני' פסול' וכן מה שביד לאה כמו שבארנו וכל מה שיארע בהם אחר כך מן התערובות אינו מוסיף הפסד על זה מן הטעם שזכר והוא מה שאמר אפי' הם מעורבות לפי שאש עירבנו הארבעה של לאה עם של רחל עד שלא נודע בשום שנים איזו של לאה ואיזו של רחל הרי הכל מחנה כשר ומחנה פסול כמו ש' שהקדמנו בפרק ראשון והמחצית הכשר זה ארבעה שנים ללאה ושני' לרחל כמו שבארנו והוא מה שאמר אין שחית ממשנים וכל זה לפי' ש

A

מזה שאין חוזר או שפרח מן המצורס... על מנת שיהיה ספק ולא כדעאס מן המטלות פרח מן העולה הכל כל זמן שירענו הרי הרין כ... כמון בהקדמונו. בטורק רחמן סאס פרח מן החיות בשך מנין הקטנות שפוקן הקטומה חס פרח מן העולה כשר מנין העולות ולפי שלא יר ידענו כלס ימותו כל ספק

ב אהת לזו ושתיים לזו ושלוש לזו ועשר לזו ומאה לזו עשה כולן למעלן מחצה כשר ומחצה פסול ב כולן למטן מחצה כשר ומחצה פסול חציין למעלן וחציין למטן המרובה כשר זה הכלל כל מקו שאת יכול לחלק את הקנים ולא יהוא משל אשה אחת בין מלמעלן בין מלמטן מחצה כשר ומחצה פסול כל מקום שאי את יכול לחלק את הקני עד שהוא משל אשה אחת בין מלמעלן בין מלמטן המרובה כשר ע

זא מכוואר

ג חטאת מזו ועולה לזו כשר עשה כלן למעלן מחצה כשר ומחצה פסול כולן למטן מחצה כשר ומחצה פסול חציין למעלן וחציין למטן ש גזתיהן פסול שאני אומר חטאת קריבה למעלן ועולה למטן

אין כאן עירוב כל עיקר לפי שאילו היה שם עירוב היה הרין סימיותו כלס כמו שהקדמונו בתלמוד אבל כולד לו ספק פאיוזו משתיין עשה למעלה ואיוז למטה

ד חטאת ועולה וסתומה ומפורשת עשה כולן למעלן מחצה כשר ומחצה פסול חציין למעלן וחציין למטן אין כשר אלא סתומה והיא מתחלק ביניהן

סדר זה כך הוא קן מפורשת חטאת ועולה וזה גס כן קרוב עולה חלא שהיה סתומה ולא פירש נחמס זני עולה או חטאת אחר כולד לו הספק ולא ידע היוז מהן ולא היוז מפורשת ואין פאין תעירובת גס כן ודע זה חלא הרי לפיני שלשה קני עוביות אחר עונה נהפני חטאת והשלישי חטאת ועולה נהיא סתומה ואס עשה הכל לזר אחר ה הרי המחזית כשר והמחזית פסול הכרת ואס נעשה חני הכלל למעלה והחני למטה והוא שיעשה קן אחת למעלה וקן אחת למטה והשלישי חניה למעלה וחניה למטה והסתומה כשירה לבי שכבר נעשה חניה למעלה וחניה למטה והיא לא נתערכה אבל לפי שלא פירשנו חניה ואין חנו יכולים לומר לחסה זו או לחיס הזה שקן סתומה זו היתה ש שלך שהיא כשרה לפי שקן מעבדו הנה שפירש חחת מהס והכניח הח החחרת סתומה לפי שכל הדברים החלנו הס בכהן שאינו כמלך והוא לא ידע לחיזם מעניהם פירש הקן אנו מחלקין הענין בין שניהם ומ מעלן לכל אחד מבעלי שתי הקנים חני מנין הקן הסתומה ומעלן כל חחת מהן שאר קריבנות

ה חטאת שנתערכה בחובה אין כשר אלא מנין חטאות שבהובה הובה שעס בהטא מחצה כשר מחצה פסול וחטאת שעס בחובה המנין ש שבהובה כשר וכן עולה שנתערכה בחובה אין כשר אא מנין עולות שבהובה הובה שעס בעולה מחצה כשר ו ומחצה פסול עולה שעס בחובה המנין שבהובה כשר

אס נתערכו דרך משל חמשה חטאות בעשרה עוביות שהס חובה שמחזיתס הוא חטאת ומ ומחזיתס עולה והרי הכל טו מקריב מהס עשרה לזר אחר וחמשה ל לזר אחרת ובהכרח שהעשרה שעשה כגד אחר היו חמשה מהס מן ה החובה הרי ככר עשה חמשה מן החובה כזר אחר וקס כשרים אס ע עשה העשרה למעלה הרי חני החובה והוא חמש עולות כשרים ואס עשה העשרה למטה הרי חני חובה גס כן והוא חמש חטאות כשרים ל לפיכך כתבאר כי מה שאמר אין כשר חלא למנין חטאות שבהובה הוא כשתיהם חטאות יותר וקיקס זה בעצמו בעונה ויהיה לך זכרון כיצד

ז האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד ובר ילדה ובר מביאה שתי קנים אחת לזר וב ואהת להובתה נתגתם לכהן והכהן צריך לעשות שלש פרידים מלעלן ואחת מלמטן לא עשה כן אלא עשה של

חטאת מיכן ועולה מיכן וכתומה באמצע פרח מן האמצע לצדדין אחד הלך ואחד הלך לא הפסיד כלום אלא יאמר זה שהלך אצל חטאות הט חסא וזה שהלך אצל עולו עולה חזר לאמצע האמצעי ימותו אלו יקרבו חטאת ואלו יקרבו עולות חזר או ש שפרה מן האמצע לצדדין הרי כולן ימותו ו אין מביאין תרין כנגד בע יונה ולא בני יונה כנגד תרין כיצד האשה שהביאה חטאתה תור ועולתה בני יונה תכפול ו ותביא עולתה תור ועולתה תור וחטאתה בני יונה תכפול ותביא עולתה כן יונה כן עזאי אומר הולכין אחר הור הראשון האשה שהביאה חטאתה ומתה יביאו היורשין עולתה עולתה ומתה לא יביאו היורשין חטאתה

אס חזרו לחמבעהו סימיערבת חטאת בעולה ולפי ימותו וכן אס חזרו מן האמצע לכדדים כלס ימותו לפי שחשפר עולה הלכה הנל חטאת וחטאת חנל עולה וענין מה שאמר חזר שפרח מן האמצע לכדדין הוא שפרח לזר זה שעס החטאת או העולות ממש לביס האחר הרי ככר היה תעירובת החטאת בעולה לפיכך כלס ימותו כמו שכתבאר בתחלת המסכתא תבא קמח הולך אחר החטאת ל לפי שהכתוב הקדים חמנה כמו שבארנו בעשרי מוכחים וכן עזאי ה הולך אחר המין שהפרישם ממנו בתחלתה כין שהוא עולה או חטאת ו והלכה כתבאר קמח

פרק שלשי במה דברים אמורים כבהן גס נמלך אבל כבהן שאינו נמלך א אחת לזו ואחת לזו ושתיים לזו ושלוש לזו ושלוש לזו מחצה כשר ומחצה פסול כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול כולן למטן מחצה כשר ומחצה פסול חציין למעלה וחציין למטה את שלמעלה מחצה כשר ו ומחצה פסול ואת שלמטן מחצה כשר ומחצה פסול

אס חזרו לחמבעהו סימיערבת חטאת בעולה ולפי ימותו וכן אס חזרו מן האמצע לכדדים כלס ימותו לפי שחשפר עולה הלכה הנל חטאת וחטאת חנל עולה וענין מה שאמר חזר שפרח מן האמצע לכדדין הוא שפרח לזר זה שעס החטאת או העולות ממש לביס האחר הרי ככר היה תעירובת החטאת בעולה לפיכך כלס ימותו כמו שכתבאר בתחלת המסכתא תבא קמח הולך אחר החטאת ל לפי שהכתוב הקדים חמנה כמו שבארנו בעשרי מוכחים וכן עזאי ה הולך אחר המין שהפרישם ממנו בתחלתה כין שהוא עולה או חטאת ו והלכה כתבאר קמח

117 ב

שתיים למעלה ושתיים למטה ולא נמלך צריכה להביא עור פרייה אחת יקריבנה למעלה ממין אחד משני מינין תביא שתיים פרייה נדרה צריכה להביא עור שלש פריים ממין אחד משני מינין תביא ארבע קבעה נדרה צריכה להביא עור חמש פריים ממין אחד משני מינין תביא שש נתנתם לכהן ואין ידוע מה נתנה הלך הכהן ועשה ואין ידוע מה עשה צריכה להביא עור שלש אר ארבעה פריים לנדרה ושתיים לחובתה וחטאת אחת בן עזאי או שתי חטאות אמר ר' יהושע זה הוא שאמרו בשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה ח בריצו קולו שבעה שתי קרניו שתי הצוצרות שתי שוקיו שני חיליון עורו לתוף מעיו לנבלים בני מעיו לבינורו ויש אומרים אף צמרן לחבלה ט ר' שמעון בן עקשיה אומר זקני עם הארץ כל זמן שמוקינין רעתן מן מיטפת עליהן שנ' מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים י יקח אבל זקני תורה אינן בן כל זמן שמוקינין רעתן מת מתישבת עליהן שנ' בישישים חכמה וארך ימים חכונה

קבעה אותה אבל נדאי אכלה שהוא קבוצה הרי דינה שלה זו חומשה עופות לפי שאנו חומרים כמו שהקדמנו הכר כעשה למטה והחובה למעלה ולא יס' מן הארבעה כשר חלה שלה שבחובתה לתת עקר דבר שאמר אין כשר חלה למעלה על חובה וכשאר עליה מחובתה חטאת ו נשאר עליה הכר כלו והיא לא ידעה בחיזה מאני המינים קבעה כ קריה צריכה להביא שתי תורים ושני בני יונה ומקריבין כל הארבעה למעלה ותבא ידי נדרה אחר כך תביא תור או בני יונה ויעשה חטאת והוא הנשאר מחובתה והתור תור או בני יונה לפי שאין אנו יודעים מחיזה מאני המינים היו הארבעה שנוכל בהם הספק אם התורים או בני היונה וזה אם היו הארבעה ממין אחד והיה נדאי אכלה שכתבם לכהן מין ולא ידעה מחיזה מין הוא אבל אם ידעה ששני מינים כתבם לו שתי תורים ושני בני יונה ושנדרה היה קבוצה באחד משניהם ולא ידעה בחיזה מין היה ועשה שתיים למעלה ושתיים למטה כפי עקר עי ההלכה הרי דין זו שתביא שש פרידין ארבעה מהן שתי תורים ושני בני יונה יעשו למעלה ותבא ידי נדרה והשניה שתי תורים או שני בני יונה ושניהן חובתה אחד מעלה ואחד חטאת ואין אנו יכולין לומר כאן שכתבם לה מעלה שכתבם לה נשאר עליה מחובתה חטאת כלל תביא חטאת מחיזה מין שתכרה לפי שודאי אכלה ששני מינים היו הארבעה עופות ולא כרע עליה שבחובה מחיזה מין כעשת לפי תביא חטאת כנגדה מאותו המין אחר כך אמר כתבם לכהן זין ידוע היה נת כתבה ל' שהיא נדרה נדר קבוצה וכתבה ל' קן של כר וקן של חובה ו נהיה גם כן קבעה חובתה אחר כך ולא ידעה חיזה מין קבעה בו מן חובתה ולא חיזה מין קבעה בו נדרה ולא אם כתבה לכהן שני מינים או מין אחד ולא ידע הכהן עם כל זה אם עשה הכל למעלה או הכל למטה או מחנה ומחנה הרי חייבת זו להביא ארבעה עופות לנדרה ש שתי תורים ושני בני יונה ויעשו למעלה והביא גם כן שתיים לחובתה אחד חטאת ואחד מעלה מחיזה שני מינים שתכרה אחר כך תביא חטאת חטאת מן בני היונה או מן התורים אוסף על כבש בן שתי מעלה למעלה שהוא קרבן יולד עשירה הואיל וחובתה גם כן קבוצה והיא לא ידעה מחיזה מין ואמר בן עזאי שהיא מכיחה שתי חטאות תור וכן יונה ל לפי שאנו חומרים חישאר שקבעה נדרה וקבעה חובתה עש חכש ב ב' תור או בני יונה והרי היא מקריבנה את שניהם יחולצ' ידע' ידע' בן עזאי הולבין אחר הראשון ולפיכך תביא שני תורים ושני בני יונה לנדרה ויעשו הארבעה עופות אחר כך תביא לחובתה שתי תורים או שני בני יונה ומקריבין האחד חטאת מעלה ונדר תור וכן יונה ומקריבין את שניהם חטאת עם כבש מעלה וזין הלכה כבן עזאי ומן הראוי לך לדעת שכל חלו החטאות והדונות להם לא תאכל כמו שב שכתבתי ב' ב' חטאת חטאת העוף הכחה על הספק תשרף ולפי' באמרנו חלו העיני' חשילו לא חירע בא השאר ולא השק מן

ככה הקדמנו לך בתחלת משכתא זו שהחובה אחר עולה ואחת חטאת ושהנדרה שתייהן עולות ולפיכך מביא שלש עופות שנים מהן קרבן יולדת אחר עולה ואחר חטאת והשנים עולות לפי שהיא נדר ולפיכך מקריבין ממנו שלש למעלה והם עולות ואחר למטה והוא חטאת ואם עשה הפהן שתיים למעלה ושתיים למטה ולא נמלך יהיה האחר מן הארבעה עופות כלל לפי שהשנים שבעו למעלה נדרה וה השנים שבעו למטה חובתה ואחר חטאת והוא כשר והעולם פסול לפי שהוא למטה ולפיכך מביאה עור אחד ומקריבין אותו למעלה והוא העולה הכאורה עליו ותבא נדרה וחובתה כל זה אם הביאה הארבעה עופות שבעו שתיים למעלה ושתיים למטה ממיין אחד ל' שני שיהיו כלם תורים או כלם בני יונה אבל אם היו שני מינים והביא שתי תורים ושני בני יונה הרי צריכה להביא שתיים תור וכני יונה ומקריבין שתייהן למעלה וכיחור זה לפי שאין אנו יודעים חיזה מין ה הוא שכתב למטה אם השתי תורים וכשאר עליה עולה בן יונה ולפיכך תביא תור או בני יונה ומקריבין שניהן למעלה וזה הולך אחר ה העקר שזכר בסוף השרק השני שאמר אין מביאין תורים כנגד בני יונה ולא בני יונה כנגד תורים ולפיכך יהא פיר מה שאמר ממיין א אחד בן ב' ד' כשהיו מין אחד אבל משני מינים תביא שנים ל' שתיים פ פיריות ולפיכך הרי זה כל מה שאמר כאן ממין אחד ושני מינים א אחד כך אמר פרשה נדרה ל' שפירשה אותו ואמרה אליו התורים כ לנדריו וכשהביאה השתי קנים לכהן אמרה אליו לנדריו ואלו לחובתי ו נטל אותם הכהן והקריב שתיים למעלה ושתיים למטה הרי אין כשר מן הארבעה חטאות אחר ב' כר והוא העולה שבחובתה וזה הולך א אחר העקר שהקדמנו בפרק הראשון והוא מה שאמר בעולה ש שכתבתי בחובה אין כשר אלא ממין עולות שבחובה ולפיכך יבא עליה מחובתה חטאת אחת והנדר כלו וצריכה להביא שלשה עופות ומקריבין מהן אחר למעלה והוא הנשאר מן החובה ושתיים למעלה ו והוא הנדר אם היו הארבעה ממין אחד אבל אם היו תורים וכני יונה והרי היא דרך משל פרשה נדרה ולא ידע הכהן חיזה שנים עשה ל למטה ואיזה עשה למעלה הרי היא צריכה להביא ארבעה עופות וכיחור זה שמה השתי תורים כעשה למטה וכשאר עליה הנדר כלו וכשאר עליה מחובתה חטאת מן בני יונה או שני בני יונה כעשו למטה ו וכשאר עליה מחובתה עולה מבני יונה לחובתה ויעשו חטאת למטה ו ואחד למעלה לפי שבספק זה שנוכל לא יבא ידי נדר ולא ידי חובתה כמו שבארנו אחר כך אמר קבעה נדרה וענין קבעה נדרה ששרשה המין שמיחה ממנו נדרה והביאה אותה לכהן עם חובתה ועשה ש שתיים למעלה ושתיים למטה ולא ידע אם הנדר כעשה למעלה או ל למטה וגם היא כסתפק לה חיזה משתי המינים קבעה בו נדרים אם התורים או בני היונה וזה ההפך שיש בין קבעה לפרשה שפרשה הוא שתאמר בשעת הנדר הרי עלי קן ממין פלגני והוא מדבר כאן במשקבעה נדרה והביאה אותו ואחר כך שכתה מחיזה מין ק

הספקות והיתה עשירה לא היתה חייבת אלא עוף אחד לחטאת והיא מנוה אחת אבל הואיל ונוכל להם מכיחה שבעו כמו שבארנו בפ' ב' האחרון אמר ר' יהושע משה שהיה ידך גומא ב' עין זה שהוא דומה למנה שאמר בכבש כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה והרי בשפך כס כתבו בו המנות אמר ר' שמעון בן עקשיה כדומה לזה גם כן כגון תלמידי חכמים שבעת שהם מקריבין וכללם יופסיד ג' פ' תרבה חבמת ויתחו סבל ויוסיפו שלמו' שאלו ב' ישי' חבמ' וחור' ימי' תבונה סליק פורק שים

סדר זרעים אחד עשר מסכתו סדר גויקי עשרה מסכתו

כרכות תשעה	פרקים	כבא קמא עשרה	פרקים
פאה תשעה	פרקים	כבא מציעא עשרה	פרקים
דמאי שבעה	פרקים	כבא בתרא עשרה	פרקים
כלאים תשעה	פרקים	סנהדרין אחד עשר	פרקים
שביעית עשרה	פרקים	מכות שלשה	פרקים
תרומה אחד עשר	פרקים	שכועות שמנה	פרקים
מעשר ראשון חמשה פרקים	פרקים	עדות שמנה	פרקים
מעשר שני חמשה פרקים	פרקים	עבודה זרה חמשה	פרקים
חלה ארבעה	פרקים	אבות חמשה	פרקים
ערלה שלשה	פרקים	הוריות שלשה	פרקים
בכורים שלשה	פרקים		

סדר מועד יב' מסכתות סדר קרשים יא' מסכתות

שבת עשרי זאב' פרקים	פרקים	זבחים ארבע עשר פרקים	פרקים
ערובין עשרה	פרקים	מנחות שלשה עשר פרקים	פרקים
פסחים עשרה	פרקים	חולין שנים עשר פרקים	פרקים
בפורים שמנה	פרקים	בבורות תשעה פרקים	פרקים
שקלים שמנה	פרקים	ערכים תשעה פרקים	פרקים
סוכה חמשה	פרקים	תמורה שבעה פרקים	פרקים
ביצה חמשה	פרקים	בריות ששה פרקים	פרקים
תענית ארבע	פרקים	מעילה ששה פרקים	פרקים
ראש השנה ארב' פרקים	פרקים	תמיד שבעה פרקים	פרקים
מגילה ארבע פרקים	פרקים	מדות חמשה פרקים	פרקים
חגיגה שלשה פרקים	פרקים	קנים שלשה פרקים	פרקים
מועד קטן שלשה פרקים	פרקים		

סדר נשים שבעה מסכתו סדר טהרות יב' מסכתות

יבמות ששה עשר פרקים	פרקים	כלים שלשים פרקים	פרקים
בתובו שלשה עשר פרקים	פרקים	אהלו שמנה עשר פרקים	פרקים
גדלים אחד עשר פרקים	פרקים	געים ארבע עשר פרקים	פרקים
גזיר תשעה פרקים	פרקים	פרה שנים עשר פרקים	פרקים
גיטין תשעה פרקים	פרקים	טהרות עשרה פרקים	פרקים
כוסה תשעה פרקים	פרקים	מקוזאות עשרה פרקים	פרקים
קדושין ארבעה פרקים	פרקים	גדה עשרה פרקים	פרקים
		מבשירין עשרה פרקים	פרקים
		זבים חמשה פרקים	פרקים
		טבול יום ארבעה פרקים	פרקים
		ידים ארבעה פרקים	פרקים
		עוקצים שלשה פרקים	פרקים

קחו פירוש לכל המשניות למשה רבבבל תלמו ותורה בנו מיימון אשר נודע למורה בכל מרע ורועו לו ונטורה גדול כחו וכינתו עצומה בספר זה הלא הראה והורה ואין זולת לספרו זה נבאר למשניות ואין להם נמרא כקדשים זרעים גם סהרות זהם גופות לתורתא וזהרה ועל כל הספרי הטאירים אשר נמצא איש משה מנורה טאירה כל קהילות ישראל ברזידת וחכמתה ופארה לספרו זה הלא מעל יתירה ועל כלם עטרה לעטרה בעיר נאפו הלא נעש כרע יהושע ואיש שונצין מקור באייר נגמר חדש ושנה רנב לכרס זה אלף ליצירה והן יופו ובענו באיכורה לקורא בותהא עדו ברורה אשר יוכר קנות אותו לעיון צרו היים תהא נפש צרורה

ככרן ה' אשר יעבנו חזקנו ואמננו להתחיל ולהקלים מלאכה ה' החבור הגדול הזה מהמסנות משתתף סדרי עם פירושם להרמזים ז' אשר חולס כעשה בעזר נקתענדרות היסדי יוחא הלחין קרישין ביה אב בתורה אב בחכמה סגלם הח' חכמה תלמוד ס' ספרי יצו כי ח' חן במ להעשותו בדפוס למען זכותו את הרבים כ' בהיות שלמענו מציאות החבור הזה שלם בלוחותינו לא הגיע לכל החומה התועלת אשר בו כונן הרב המורה מחבר הפירוש הנזכר כ' כמכואר בהקדמתו שחברו למען תהיה תורה שבטל פה שחבר רבי הקדו ערוכה ומוכנת לפני כל עד היום הזה אשר העיר ירוח החכ' הנזכר כי באמנענתו יסגנו הלבנות חונה בכל כפונות הגולה ויגדל תוקף ויאריר ועמו כשתתשו בהונאה הרבה הזאת הנריב וחשוב כמד' יוסף אבן פיהו ספרי בעל ברתי יצו ואנכי הנעיר זעירא דמן חכירא יהושע שלמה חיש סוננינו בעל המלאכה הזאת נהיתה ס השלמתו יב' יא' לחדש אייר דכ' לאלף הששי סה כאפנלי יכונס עליון וירוס קור מלכס דון פיראנדו שיחים לאורך ימים אמן ואמן. כללך ואנני

למען לא נהיה כאשמים אנחנו ענשי המלאכה על עשותינו הקיום ב בסוף סדר זה מקדשים אשר הים ראי להיו' בסוף סדר טהרות להיונת האחרון בסדר אמרנו מעשות התנכלותינו כי היה לכה סדר קדשי' כעשה במלאכתנו זאת אחרון בזמן להעדר מאתנו ההעתקות הר הראויות בזמנם כפי כנין הספר ועל כן עשינו הקיום הזה המקום בהיות כי בהגענו הנה נמרה מלאכת השמט סדריס בעה' קוח י' שלח עזרינו מקדש' חמן

118 B

אמר

חרב הגרול רימכס השפירי זל ידוע שכבר קדם
לכו בשל החמשה סדרי אשר בארנו אותם שרשים
דברים מן הטמאות והטהרות ובקרט במסכת עדיות וכל מה שכתב מ
מהם מחזיק מקום אמנם התגלגל בזולת מקומו לענין מה ישרם
וענפם כלן הם בזה הסדר ולזה לא אשען בזה הסדר על כל מה שכבר
התבאר בסדר קדום מענין טמאה וטהרה אבל אשים הרבור בזה ה
הסדר מוכן בענינו בלתי צריך לבדור אחר ואכי אקדים בחזן הקדמו
יהו משתלמה שיכללו זה והכדר אחר שאומ' סגל טמאה מהטמאות
הנזכרות בתורה הנה התחלתן וסמיכותן אל מין ומיני סבעלי חיים
בהכרח זולת הדרעת שהיא טמאה הכבדי והאדם בלתי שיהיה האדם
התחלת זה כמו שבאר בתור' זמאין' בכל מיני סבעלי חיי' מה שטמאה
בעורנו חי או יתמו' והוא חי זולת האל לברו' אמנם שאר מיני סבעלי
חיים הנה הן כלן טהורים בעודם בחיי' חיייתם לא יטמאו זולתן ולא
יתמאו מן זולתן והאדם לברו' יטמא והוא חי או יטמ' והוא חי בטמאו
אשר נבאר תאדם וזה שחלקי הטמאות לפי מה שכתב לשון התורה יא
חלקים' טמאות שרץ טמאות כבלה' וטמאות מת' וטמאות שבעת
זרע וטמאות מי הטאת' וטמאות החטאות' וטמאות זכ' וטמאות זבה'
וטמאות כרה וטמאות יולדת וטמאות דרעית ומאלו הטמאות טמאה יהיו
בה אבות רבות ומתן מה שאין בה בא אחר לבד וזה באורן טמא'
שרץ' בה אחר לבד וזה שהשרץ עמו הוא אב הטמאה וזה השם רל'
השרץ נופל על כל מין מהח' מינים הנזכרי' בתור' והן החלד והעכבר
והזב והאדק והכח והלטאה והחמט והתנמות ודם השרץ ובשרו
וחלבו טהור בטמאה וד' מתן עורן וכשרץ' גב' כשנה והן האדקה והכח
והלטאה והחמט ועצמו השרץ מגודרין לא יטמאו ושאר השקבים וה
והשרשים ה' הפרעו והאדק והאפעה והנחש ודומיהן כלם טהורים
לא יטמאו וטמאות כבלה' בה אב אחר לבר' וזה השם נופל על המיתה
מכל מיני הבהמה והחיה בין טהורה בין טמאה' ובין הטהורה
והטמאה הפרע' וזה שהטהורה כאשר כשחטה שחיטה כשרה לפי מה
שהתבאר בחולין הנה היא טהורה' והטמאה אין הפרע בין שתשחט
או שתנחר או שתמות מיתה טבע' וזב' שכלת בהמ' טמאה וחיה בין
טמאה בין טהורה אין חלוק בין בשרה וחלבה לטמא' ובהמ' טהורה
איכנה כן' אבל חלבה כאשר מתה לא יטמא בשום פנים' ואכי עתיד
לכא' סבת זה במקומו משקבי' ודם כבלה' לא יטמא טמאות כבל' לא מן
הטהור ולא מן הטמא וכן סבעמי' המשולל מן טמא' וההרבי' והטמא'
והנפשים כאשר הוברלו מן הגוף לא יטמאו' אולם המוח אשר בתוך
העצמות הנה הוא יטמא מהכבלה' כמו בשר' וכן הוא השרץ כמו
בשר' וכן הוא מהמת כמו בשר המת' וכבר התבאר זה בתוספת'
אהלות' וזה אמנם מוח הדי הוא כבשר לכל דבר' וטמאות מת' בו' ט'
אכז' וזה שהמת עצמו אב הטמאה ואין רבוכי באמרי' הנה המת כלל
המת אבל הדבר אשר יטמא טמאות מת הוא בזית משרו' וכלל ותרוד
רקב ועצמות ודם' ושאר מה שיבא משרו' כשני מאהלות' ואין חלוק
בין מתגי' למת ישראל' זולת בטמאות אהל לבר' שהגוי' איכן מטמאות
באהל נשקף זה לאמרן זאת התורה אדם כי ימות באהל' ואומר ואתנה
צאכי צאן מרעית' אדם אתם קרייין אדם ואין אומר' העול קרייין
אדם' והקבר גב' אב הטמאה' ואדם שנטמא במת הוא גב' יקרא אב'
וכן כלים הננועין בו הן אב הטמאה' וכן כלים הננועים במת ואדם
הננוע בהן וכלים שנגעו בזה האר' כל אחר מהשלים הוא אב הטמאה
אל הכלי הראשוני והאדם גהכלי' השני' וכן כלי' שנגעו בכלי' שנטמאו
במת הנה הן גב' אב הטמאה' ואכי עתיד לבר' ראוי' כל זה מההן כשני
מאהלות' וזה כלו בתבאי' שיהיה האדם ישראל' אולם גוי' שנגע במת
הוא אינו טמא מת ולא יטמ' כמו שיטמ' טמא מת ובראש תוספת אהלות'
אמ' הגוי והבהמה וכן שמוכה וכלי' חרס והאובל' והמשקין הננועין
בהן טהורי' וענין אר' הנה טהורי' שהן לא יהיה דינה דין כל' הננועים
בטמא מת' ויאלס בארתי לך זה שלח תשוב שמשקין הננועים במת
אשר הן משקין טמאין בלא ששק לא יטמאו הכלים חבל הם יטמאו א'
אותן טמאות משקין אשר איני עתיד לבר' לא טמא' האב לכלי' ומאכז'
הטמאין גב' האהל' ודין האהל אשר יטמא במת ודין כלי' הננועי' במת
אחד לפי שהוא יטמא זולתן טמאות שבעה כמו כלים שנגעו במת'
ואמנ' מינינו אותו לפי חרשנו לפי שהעור והבשר והשק כאשר יהיה למת
אהל חכס' הן יטמאו ואין כן בשאר חומרי' הכלי' לפי שאם היה האהל
מעין או חרס או עצם הדי הם לא יטמאו כדין כלי' ע' אב יהיה כל' וכן
או כלי' עצם מאהיל' על חמת' יהיה דינן כלי' שטף שנגעו במת ומני
עתי' לבר' זה כז' מאת המסכת וכתוספת' כרה אמ' כל הטמא באהל'
מטמ' טמאות' ויש מטמ' טמאות' ואינו מטמ' באהל' ירמוז אל כלי' שטף

כמו שבראנו וממ' שראוי שתרעהו שנים היות לו כלן אבות מת הנה
אמנם זה למנו' ממונו הראשון והשני לענין טמאות תרומ' וטמאות קדש
כמו שאכי עתיד לבר' בזאת הפתח לא שיהי' מי שיטמ' בדבר ויהיו חי
בית כאשר נכנס למקדש או במו אובל קדשים ולשון התנא שכתב ברא'
בתרומ' וקדשי' אבל אין הכו' ונבלה' על המת כלבד וכבר מונינו ב'
מהכז' טמאו' מן המ' שהנזיר מבלח עליהן' וטמאות שבעת זרע אב
אחד' וזה שהזרע אב הטמאה וכלבד שיבא מן תשע שנים ניום אחד
ולמעלה ולשון שפירא אים פרט לקטן' יכול שאכי מונינו בן ט' שנים וי'
א' כיאתו ביום ואין מן התנאי' הקשי' וקנא' כמו שהתבאר בגמר נדה
אבל מתבאי' שיטמא הוא שיהיה מראשו לכן במראה הזרע הרוע'
ונסחת תוספת זכ'ים שבעת זרע ארומה טהורה ורוב מה שיבא הזרע
כך הוא כאשר התקבב האדם בתשמיש' פנמי' כמשכ' בזמן קרוב הנה
יבא דם קדש שיטמא בכלי' הזרע וטמאות מי טמאות בו חכ' אחר וזה
שאשר פרה ארומ' כאשר כתב' ערב' במי המעיין' כמו שיתבאר במסכת
פרה הנה זה המי' לו ענין' יטמא בה' הוא אב הטמא ואכי עתיד לבר' אר'
יה' ענין' בפ' הראשון מואת המסכת' וטמאות האזוז' בו' ג' אכז' אחד מהן
פרה ארומה שהעובק בה בארפתה וכשאר עסקיה מטמא בגדי' כגון
מי שנגע באב הטמאה כמו שיתבאר במקומו ממס' פרה והשני' פרי
הנשרפי' ושעירי' שנכנסו דמן לפי' שהשרץ גב' מטמ' בגדים' וכבר
זכרנו הפרים והשעירים במקומות ממשות' זכאים ונסחת בגמר ז'
זכאים קל למדת על כל המכפרים שאורפס מטמא בגדים' והג' שעיר'
המשתלח שהמשתלח שיער לעזאזל מטמ' בגדי' וטמאות זכה ככללת בו'
אכז' וזה שהזכה עצמו אב הטמא ובעלה' אב הטמא ודם זיבתה אב
הטמא ורוק ומימי' רגליה ונורכבה ומשכ' כל אחד מהן אב הטמאה
ידוע שלשון התורה שטמא' כרה וטמאות יולדת זכר אחר אינו' הי' בימי
כרת דותה טמא' ואמ' וטמא' שבע' ככרה' והכרה' לו' ה' בעצמם' וכן
טמאות זכ' תכלול' זכרו' והן הזכ' וזכרו' ושבעת זרעו ורוקן ומימי' רגליו
ונורכבו ומשככו' וכבר ידעת שאין חלוק בטמאה בין בועל' כרה או
זכה או יולדת בתוך ז' לזכר או י' לנקבה' כמו' שאמר' ה' ולאיש אשר
ישכב עם טמא' ונקרא אותו בועל' טמא' והוא אשר ימנה מכלל אבות
הטמא' ולא כמנה בועל' כרה על חרש' ובעל' יולדת על חרש' לבי' ש'
שהכל אחר' ומימה שראוי שתרעהו שכל מה שלח תטהר הטמא' ביי'
מקוה שהיא מטמאה את בועל' ואפי' עמרה שני' אחר הפסק הדם ולא
תטהר בזמן בלתי' מי מקוה' וכן המרכב והמושב כל ח' מתן חכ' ילח
כמנה משכב הזכ' על חרש' ומשכב זכה על חרש' שרין הכל אחד
אבל כמנה משכב אחר לבד יטמא אותו כל מה שיטמאוהו וכן גב' כמנה
דם טמאה ויהיה כולל לרם כרה ודם זכה ודם יולדת' וכן נאמר רוק
הטמא ומימי' רגליו ויכלול' זה מוזב' כרה ויולדת שרין הרוק ומימי'
רגליה מכל ח' זא' מלו' ה' טהור בטמא' וטמאות דרעית כה' אכז' מונרע
מוחלט והוא יקרא גב' מונרע בימי' במרו' ומונרע בימי' שפיר' ובגד
מונרע ובזית מנוגע' ואכרה באמרי' הנה כז' מה שיקבל טמאות דרעית
מן בגד' או הפשת' או השתי' או הער' או כל כלי' ע' וכן רבנוי' בחמ'
ה' מנוב' חמר הכי' בכללו והן אכז' ועז' שכל חלק' ממונו מטמ'
בכז' כמו שיתבאר' בי' מנועי' מזה הסדר יהיו משכר אבות הטמאות
לכ' אכז' לא הן השרץ והכבלה' והמת ואדם שנטמא במת וכלי' שנגע
באדם שנטמא במת' וכלי' שנטמאו במת' וכלי' שנגעו בכלים שנטמאו
במת' ואדם שנגע בכלי' שנטמאו במת' והאהל והקבר והשכ' רע ומי'
חטאות ופרה ארומה ופרי' ושעירי' הקשפים ושני' המשתלח זכ' וזכה
וכרה ויולדת מרכב משכב בועל' כרה ודם טמאה' ירוק טמא' ומימי'
רגליו וזכרו' של זכ' ושכ' זרעו ומנוגע בימי' שפרו ומנה' בימי' חלונת'
זכ' מנוגע וכבר התבאר הראשון ממנו' שחין הפרע בין מנוגע מ'
מונרע למנוגע מוחלט לענין הטמאה זרע ששם כלי' נופל על ג' מני'
והן בגדי' ושק' וכלי' חרס' וכלי' עזובלי' עשם וכלי' מוכז' וכלי' מתכוז' וכלי'
עין אולם הקופו' והדומה להן מהכלי' אשר יעשו מהגמי' וקלפת התקמר
והקטים והדומה להן הנה הן כלן מוכלל' בלי' עין כמו שהתבאר בזאת
המסכתא' ולשון התור' בהיו' לא המיני' כלן מקבלים הטמאה לבר' כלי'
זכוכי' שהן אמנם יטמאו ומרכבן' ולשון התור' ישי' כן יעזר איש צדיק'
ויוסף בן' ויחנן איש ירושל' ברו' טמא' על כלי' זכוכית וכתוספת' כלים
אחר כלי' זכוכי' מדברי' סופרי' אמנם שאר הכלים יתמאו מראדארי' ת'
אמר' ה' מכל כלי' עין או בגד או ע' או שק וטמא הוא השעי' הקד' ממונ'
והעבה מאד כמו אשר נבשא ממונו הכל' יקרא שק' וכבר' זולת השעי'
כמו הפשת' והמשי' והקטון' וזולתן' והכל כרין ככוכים בכלל' הכבדים
ולשון התוספתא' הענינה חלוק מן הלכד' אים יש בה' על ג' טמא זהו
שעור הכד' לטמאה לפי מה שהתבאר כז' מואת

והוא
הכלל
הכלל
הכלל
הכלל

A

המכתב ובישיב או בעד לרבות את הלברין ויאמר בטמאת בלי חרם וכל בלי חרם אשר יפול מהן אל תוכו יעומא אמונס בלי עבם הוא ככנס תחת
אמרו וכל מעשה עוים כמו שהתבאר בב' ממסכת זו וכלי זכוכי השיגורו ומכילי חרם כמו שהתבאר בב' מוזאת המסכת גב וימיני אלנו הכלל כלן לכד בלי
חרם יש להן טהרה במקום אולם בלי חרם אין לו טהרה בא' שזכרם ולא יטהר במקוה כלל והוא אמרו ית' ונאותו תשכרו ונא' וכל בלי עץ ישטף במים
וכן יקראו גב' בלי היתוך לכד בלי מתכות ואין בלי זכוכי מכללם ויקראו כל הכנדים ואפי' הקנעני מן השער בלי חרם לא יטהרוהו ככלל הכלל
כדכר העינים אבל יחדיו כו דמים מיוחדו במו סכוכר ושאר הכלי והוא בלי עץ וכלי עבם וכלי עור יקראו אותו בלי שטף לשי שיש להן טהרה במקוה
וכאשר תשמעם אמרי מטמא בלי או מטמא בגדי' תדע שהוא יטמא אלנו הימיני כלן וזאת בלי חרם שהוא לא יטמאהו וזאת אב הטמאה כמו שיתבאר
ובטמאת מת לכד אשר שמנו לבלי' בהן אלנו המינים הדל אמונס בלי חרם הנה חיד' מה שיתטמא במת יהיה ראשון לטמאה ולא יהיה אב ואפי' נגע
במת עבמו חו היה בהל המת וכבר קדם לנו לשון התוספת ביו אפי' ית' וכל בלי שפוח אשר אין צמד פתיל עליו טמא הוא אמרו הוא טמא ואינו נעשה
אב הטמאה לטמא וכבר התבאר בספרי שבבלי' חרם הכתו' מרבר וזה יתבאר בעשיי מוזאת המסכת' ושאר בלי' נבגדי' הם בארם נבגדי' כשטמא
במת יהיו אב הטמאה והם כאשר נבגדו מן הכתו' עור נגע פתילם יהיו אב אבות כמו שזכרנו וכמו שבארם בספרי
לפי מה שזכרנו בראשון מאלהו' ורע שכללי חרם לברו לא יהיה אב הטמאה לעול' לא בטמאת מת ולא בוללתו מהטמא' ואפי' עתיד לבאר זה במקומו
מחלקי' מזה הסדר וכללי מתכו לכד רון זה אינו באר' בלי' וזה שקן באשר יטמאו באי זה מהטמא' שיהיו ואחר זה ישכרו הנה כבר יטהרו בשבירתן
ובאר תיכס ותשכ ותעשה מהן בלי' פנים יטובו לטמאתי הראשונה אשר היה בהן וזה גב' אמונס מדרבנן ואפי' עתיד לבאר טעם בזה ביו מוזאת
המסכת' אמרו שזענו בן שטח בול' טמאה על בלי' מתכות רל' שגור שישכו לטמאתן אחר שבבירתן ער שבבירתן ער שזענו בול' טמאה אפי' יטמאו
טמאה ישכנו מדרבנן ורעה נלו אבות כלן אשר קדם מספרן מן התער' ויתקראו כל אב מהן אב הטמאה מרבי' סופרי' והטמאות אשר יטמאו בהן
אבות הטמא' מרבי' סופרי' ו' והן טמאת מת וטמאת זכות וטמאת כרה וטמאת יולדת וטמאת ע' וטמא' ככלה אולם טמא' מת הנה כזכר' בה' יא אב
הטמא' מדרבנן וזה שעבם כשערה מטמא במגע ובמשא כמו שהתב' בשני מאלהו' וכן ארץ הימיני' וכו' הכפרה טמא' במגע ובמשא ומריר העמי
כמו שהתב' בסוף אלנו' טמא כונו ארץ העמים ער שיבדק כמו שיתבאר דם תבוסה מטמא במגע ובמשא ובהל' ובשני' מהל' יתב' דם תבוסה מהו
וכן יתב' בית הפרס בסוף אהלות ואלו כלן מדרבנן אמר בז' אמרינו עבם כשערה הלה וכבר בארנוהו עס ובגמר כרה דם תבוסה מדרבנן ובגמר
שכת גורו טמאה בארץ העמי' ובפסחי' בית הפרס מדרבנן הרי לו ד' אבות וכן אהלה אשר יטמא בהם תבוסה והוא ש' אשר יטמא בא' תלו ה' וכלי'
סנכ'ו כו וכן בלי' שנטמאו בהן וארם שנגע בהן וכלי' שנגע בארם וכלי' שנגע בכלים שנטמאו בהן בא' מן אב מרבי' סופרי' וטמאת זכות תמא
בהן ט' אבותוהו שאם במה שקדם לא יטמא ויתטמו ויקראו חו וזאת הארם אולם מן התור' ער שיהיה ישראל אולם הגוי הנה לא יטמא' בלי' טמא' במטמא
מכ' אל' טמאות אבל מדרבנן שמו אותן כזכר' לבל' דבריהם אמר בני ישראל שטמאים בזיבה ואין הגויים מטמא' בזיבה אבל בורו עליהן שיהיו כ'
כוכי' לבל' דבריהם וזאת דבר א' לבר' וסיף שככת זרע ששכת זרעו של גוי טהרה לבמרי' כמו שהתב' במר' עליו טהרה כמו שככת ז'
זרעו של זכ' אשר היא אב מטמא במגע ובמשא כמו שהתב' ושם נאמר עבדו ביה רבנן הכירא דלא כשרוף עליהו תרומה וקדשי' אבל ירע שטמאתן
מדרבנן וזאת לא יטמא שככת זרעו גלו קיה זכ' אמתי' מן התורה יהיה שככת זרעו שטמאה במגע ובמשא הנה כבר התבאר שכל' שיש מהגוי זכריהם
ונקבותיהן קטנם וגדולם זכ' לבל' דבר וזאת לענין שככת זרעו כמו שבארנו ואין הפרס בין הינית זכ' חמייתי' או מנורע או בריא מלו החלאים הרי הוא
זכ' מדרבנן ואל' באמרי קטנם שיהיה חוכר בן ט' שני' ויו' א' למעשה והנהקבה בתג שני' ויו' א' ולמעשה לא פחות מזה כמו שהתב' במר' ע' ויהיה הגוי
זוכו ורוקו ומימי' רגליו ומרובו ומשכבו ודם הנכרית וכו' ובעל גויה כא' וישל' הוא אב הטמאה מרבי' סופרי' וכן הנה הזכ' והנה והנה והיולדת ומ'
ימנורע בא' מהן מטמא משכב ומנושב מראוייתא כמו שהקדמנו אמנס המת הנה לא יטמא משכב ולשון סיפירא הזכ' עשה משכב ואין המת עשה
משכב אבל אמרו שלא הנזכרי' כאשר מתו מטמא' משכב ומנושב כמו שיהיו בערו' חיים ואפי' עתיד לבאר זה בסוף כרה מזה הפרס באמר' קרב וזהו
והנה היולדת והמנורע שמתו מטמא' משכב ומנושב ער שימוק שב' ואין מטמאים לא ברובן ואין טמאתן לא מרש' שהן השיגורו במשכב הזכ' וענין אמ'
במשא כי כד' כישא רובו על המשכב ואפי' היה בין גוף זה הזכ' והמת' ובין המשכב אכן המברלת כמו שיטמא בחייו לשי' מה שיתבאר בזה הפרס
ואין כל מת כוה והנה נוסף בזה הענין פי' וביאור במקומו וטמאת כרה היא אב ט' אבות דרבנן וזה שקנה התב' א' כברה שרנו ע' הנה שתקיה טמא'
למירע מעת לעת או משקרה לשיקרה לשי' מה שהתבאר עס ואמרו מעת לעת דרבנן ואמרו בו גב' שהיא מטמאה משכב ומנושב וטמא' את כו' בעלים
לכא' וכן החלוק מטמא' וכבר גב' בלי' זה הזמן אשר טמא' בו למפרע ואמרו ער שתאמר בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו כ' עס או ער שעת ככוס
וכן המאמר הנלוק במר' דם שונקות דרבנן ושהאש' כאשר הניע שעת נסתה ולא בדקה עבמה עור אחר זה בדקה עבמה בימי' ומזכא עבמה טמאה
הנה היא בחוקת כרה משעת נסתה ער זה הינית חס הניא טמאה למפרע ושם נאמר הנה נהזכה ושומרת יום והיולדת כלן מטמאות מעת לעת וירוע
שאלו הזמנים אשר תהיה בו טמאה מדרבנן למפרע אס כל כרה או רואה בתם או מי שלא בדקה בשעת נסתה הנה המשכב והמנושב אשר תיבא' בלו
הזמנים הוא אב מדרבנן וכן בועל רואה בתם להבא וכן רוקה וימי' רגליה בלו הזמנים ורם שעל החלוק אשר לא יתאמת שהוא דם כרה הכל אבות
מדרבנן וטמאת יולדת בה מחבן דרבנן כמו מה שכבר רל' שרין היולדת והנה ח' כמו שקדם ובגמר כרה אמרו הניא עובר ירו' וזהו אהו' טמאה
לירה וביאורו שזה דרבנן ולא נמכה לה ימי' טהרה מהעת הקיא שנאמר כאשר תראה דם הגור דם טהור אבל כתייב' ליה החומר מכל' דר' אמרו חוששת
וימי' טהר' ל' יסכינ' לים ותהיה טמאה יד' כמו יולדת בקבה לחומר מדרבנן וכאש' דאת' דם אחר זה הזמן לא נחשו' אותו דם טהור כי אין עס לר' אבל
יקיה דם קרה או דם זיבה כפי' מן ראייתה כמו שהתבאר בדרם ונעשה גב' ריכה במספר אבות דרבנן כמו מה שעשינו בפי' אבות דאורייתא וזה
כשנמכה המסק' טמא' באחד וכמנה משכב גוי ומשכב זכ' שמתו ומשכב כרה למפרע ומשכב רואה בתם למפרע ומשכב יולדת יד' ומשכב שלא בדקה
בשעת נסתה וכן נעשה במרכב וחרוק ומימי' רגליה על רמיון שעשינו במספר הקדום שמי' הטמאה ח' וזה ליה כאיש' והאב אמנס הוא המשכב מדרבנן
וכן בועל טמאה דרבנן לשי' בועל ככרית ובא' על רואה בתם ובעל' יולדת יד' וטמאת ע' בה אר' ב' א' אבנו והטמאה בכללה מדרבנן ובגמר' שכת חמ'
בטמאת ע' דרבנן ואל' רמז כלשון התורה והוא מאמר יעקב הסירו את ל' ה' הנכר אשר בתוככם והבידו והחלישו' שמלותיכם והראשון מלו' הר' אבנו ע'
עבמה וזו ש' עבמה מטמאה כשר' רל' שטמא' ארם וכלי' במגע וכלי' חרם באורי' ולא תאמר במשא ובתנאי' שיהיה בה כזית כמו שהתב' ב' מעו' ח'
חולס' חס קיה הדבר הנעבד פחו' מכוית' לא יטמא' וכאשר תקח חתיכה מבגס' ע' ואפי' תהיה גדול' מזה הנה לא יטמא' ש' אולם מטמאה ל' אברי' וזהו
תטמא' כלל' הנעבד כאשר קיה בזית ולמעלה והאב הי' משמש' ע' יטמא' מהן כזי' בטמאת שרין ואפי' נאשר מהן דבר ויקיה בו כזית הנה הוא יטמא'
ארם וכלי' במגע וזה חמרה במשמש' וזה לשון המשכ' ב' ע' ואמרו אבניו ועניו ועשירו מטמא' כשרין שכ' שקן הקצקנו ותעב' תתעבנו וגו' ובתוספת
זכים המכבי' ראשו נרובו לבית ע' טמא' בלי' חרם שהכני' ראשו לבית ע' טמא' ששכלן וקתראו' שהכבי' רובן לבית ע' טמא' רל' כזה שזה הארם חו'
סכלי' יהיה אכל' כבייתו לבי' במגע שרין והאב ה' תקרובת ע' וכבר התבאר בראש' מסכת חולין' שתקרובת ע' והוא הדבר אשר יקרב בין ידיו על' דר'
השטל' הטמאה במגע ובמשא ככללה כמו שבארנו ב' מעו' וכבר התב' בע' ש' כן נאמר טמא' כמו תקרוב' ע' וזו האב קד' הנה על' זה מאמרו ית'
אשר חלב זכחימו יאכלו ישת' ע' יין כסיים ואמרו ג' יבנות הן יין שנתבדל' לעו' מטמא' טמאה חמורה בז' ונענין טמאה חמורה אמנס יטמא' ארם וכלי'
זהו אשר יקראו טמאה חמורה בכל מקום וכל מה שיטמא' האר' והמשקים לכד יקראוהו טמאה קלה וחמוריו הנה ש' כשר' הוא אב הטמאה ארבה
ובזה ש' חסר יתאמת שהוא כתבד' ל' וזהו אשר מטמא' ככללה אולם סתם ייכס הנה הוא יטמא' טמאה קלה כמו שבארנו עס שהוא' כמו נשקים
טמא' וטמאת ככללה בה שני' אבות מרבי' סופרי' ח' מהן שחיות ככרי' והיא ככללה וטמאה במשא ואפי' שלח תהיה הקרובת ע' אבל לא תחבר בהנאה
במו תקרובת ע' אבל היא משבת בה לא כמנה כמו שבארנו בגמר חולין' אמרו גוי' שבחונה לארץ לחו' עובדי' ע' הן לא מנהב אבותיהם בדיהן' ולזה
סיתה ש' יטמא' ככרי' מותרת בהנאה והאב ה' ככללת עוף טהור לכד' זה שככללה הש' בין טמא' בין טהור אין לו טמאה מן התורה בבאור' ולכך מינו
אותו בל' הא' מדרבנן וכאשר יתאמת אכלי' שהיא של' תורה ואס' לא בא כביאו' לרדיית' זה סימני' חייב עליה כרת ע' ביאת המקד' והמכני' ליה באמרו ית'
יתבכלם ונרפה לא יאכל' לטמאה בה לשי' מה שהתב' במס' טהור והיא טמא' ארם וכלי' על' האופן שאשר זה שהיא לא טמא' במגע בכללה ויפי'
מדרבי' סופרי' וחמנס' טמא' כזית' בבית' הכלי' ע' יטמא' וכן יטמא' חסר הכלי' כנעיה' ולא יטמא' ארם ולא בלי' ש'
אלתרם ואפי' כשת הכלי' ע' כמו כל' טעם באב' מאבות הטמא' אשר לא יטמא' ארם וכלי' חרם אפי' בשעת נביעה לשי' מה שהתב' בסוף זכ' ולשון סיפירא

119
B

בבולנו ככלת העוף הטהור אמרו מטמא שאר כלי כבדי יכול לטמא אדם וכלי חדש תל' בד' בד' הוא מטמא ואינו מטמא אדם ולא כלי חדש כמבאר און
היה אולם ככלת העוף ידלו אחרת על גבי חבירו ויחטת על גבי חבירו כפינו טהורי זהו דין הבולע ובהה הנה המכה את הטמאה אולם לענין הנוגע הנה
יהיה כמו אובלין לבר וכלבד שיחשוב עליה לאכול כמו שהתבאר בראשון מטקוה ולא תטמא במגע אלא טמאת אובלי טהורי אשר אכזר איתן
אחר זה וכאש ענע בכבינה מהאובלין יהיו אלו האובלי שני לטמאה ולא ראשון וכב' התבאר בבגוד זבחי שר מליח יאמן שהו' טומ' ואעפי' שלא יבלי מעת
שלקחו כידו ונחש לבולעו הנה הוא בטלן בלען לפי שהמחוס' קריבה לאון במחוסר מעשה דמי ועם זה הנה לא תהיה אכלו אכ עב' שיהיה האוכל אשר
יבלו בו ראשון לפי שהוא לא תטמא טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ טמאת אכ
כה והיתה תשובה שלדברי הכל ואפי' לר' מאיר כל היכא דמטמא אדם במגע מונין בו ראשון ושני ירבה בזה שהדבר אשר לטמא אדם במגע הוא כאש
נגע בדבר יחזיקו ראשון וכאשר נגע הראשון בענין אחר ישוה זה שני ושמור זה העקר בב' הנה כבר התבאר שכלל חכונ הטמאין דרבין על פנים
אשר מנינו כן אכ ענע בשערה ודס תבוסה וארץ העימי וכתי הפרס נאהל שההיל' על דס תבוסה וארס שנטמ' בהן וכלי שנענו בו וכלי שנטמאו
בהן וארס נגע בלי' וכלי שנענו בארס וכלי שנענו בלי' שנטמאו בהן והגיו וכדכס למערי ויולדתה וכלי שנטמאו בהן ולקח ויחזיקו רב' יתן נרס
טמאה דרבין ונענע טמאה וזכנו של בני וענ' ומשמשי ענ' ותקרבות ענ' ויין שכתבך לענ' ושחיטת הכבדי וכלת עוף הטהור הנה כבר השלמנו אבות ה'
הטמאין במספר ובארנו זה השם על אי מין מן הטמאה ישל ומק ממנו מדברי תורה ומק ממונ מדרבין דרבי כל מה שיתמ' בא' החבול הטמאין
בין ארס בין כלי' בין אובלי' בין משקי' יקרא ראשון לטמאה ואשר יבלול בראשון יקרא לר' שני ואשר יבלול בשני יקרא לו ג' ואשר יבלול בשלישי יקרא לו ד'
והוא סוף המעל' בטמאה וכב' מטקוהו וכלי טמאין הראשון שכתבנו' טמאין ומטמ' השני פכונ ולא מטמא הראשון והשני שכתבנו טמאין ומטמא' השלישי פכול
ולא מטמא הראשון והכ' וכל שנענו בארס וכלי שנענו בלי' שנטמאו בהן והגיו וכדכס למערי ויולדתה וכלי שנטמאו בהן ולקח ויחזיקו רב' יתן נרס
פכול הנה ענינו שלא יטמא זולתו לפי שכל מה שהגיע לטמא והיה טמא אכל לא יטמא זולתו וזולתו יקרא פשו ולמה יאמן לאשר אכל אובלי טהורי או שיה
משקי טמאין שפסלם גזירתו שהוא לא יטמא זולתו ויקראו גב' הראשון ולר' הטמא והשני ולר' הטמא' ויקרא המסכה כל מה שהוא חוץ האכ ולר' הטמא' היה
ראשון אין שני ומכאן הוא שאתה כמו שתאמ' זה אכ מדאוריית' זה אכ מדרבנן' כן תאמ' זה ולר' מדאוריית' זה ולר' מדרבנן' ומהעקר' גב' אשר ראו להיות
שמורה אמר' בתוספ' טהרות כסס שראשון עשה שני עשה ג' וענ' דברי רביס הם גב' מדרבנן אכל הן אינן אכובי אכל כשר רבין שמונה ולר'
טווחא כמו אמרס תלמידי שמוי והלל גזרנו טמא' על הידי ושמו איתן שכית לעולם כמו שהתבאר במסכ' דירס וכמו כן גזרנו על הארס אשר יאכל אכל
ראשון או אכל שני או יתה משקי טמאין ושא' מהכז' בסנ' זכיס סיהיה שני לטמא' כמו שהתבאר שם ומדרבנן גב' תמ' האובלי' לאובלי' לפי שמן התור'
אין אכל מטמא אכל אמ' יתן נכ' יטמא מכלת נעל כל זרע זרוע אשר זרע טמא הוא טמא ואינו עושה כיונ בו ובטומא' משקי' חלקו בזה כי מהחבמי
יס שאן שטומא' מדרבנן ניש מי שאמ' טומאתן בעצמן והיותן מקבלי טומא' הנה מדאוריית' אמרס חיות משקי טמאין וטמאין החוכלי' הוא מדרבנן
ונס מי שיאמ' שאפי' טמא את האובלי' הוא מדאוריית' אולם חיות משקי טמאין וטמאין הכליס ער שיחזר הכלי שני הנה זה מדרבנן לרבך הכל והכני
עתיד לבאר טעם זה המחלק' בעה' בר' מטקוהו וכונן זבי' ולשנן בגמ' דרבה דאוריית' אין אכל מטמ' כלי ואין משקי מטמ' כלי ורבין הוא דבון גזיר' מוסס
ינוסק' זכ' וזכה משקי דעלולין לקבל טומא' גזרו בהן רבך אובלין דאין עלולין לא גזרו בהן רבין ועני' עלולין' שהן מוכני' סכונת לקבל טמא' והוא אמרס
דלא בעו הכס' הנה כבר התבאר לך שסס דברי רבי' הם ולר' הטמא' מדרבנן ואם היה האכ אשר לר' דאוריית' זהו הנהי' אשר רבינו הקדוש שון בזה'
כמו זה שיכל' שרן בלא' הוא זה הלח' ראשון מדאוריית' לפי מה שכתבנו וכאש נגע זה הלח' בלא' דרך משל הנה זה הלח' שני מדרבנן לפי שמן ההגירה אין
אכל מטמא אכל רכן כאשר אכל ארס זה הלח' הטמ' הוא יהיה שני מדרבנן ועל זה בקש ונתין מה שזכרנו ודאי אשר יבלו אכוב הטמאין בלא' שהן יטמאו
ארס וכלי וכל ולר' טמא' לא יטמא' לא ארס ולא כלי ואמכ' וטמאין אובלין ומשקי' לבר ולטמן בגמ' בראשון דקמא דאכ מטמ' ארס וכלי' ולר' אובלי' ונושקין
מטמ' ארס וכלי' לא מטמ' וזכרנו דמינו ובית אמתי סיהיה האכ מטמ' אובלי' ומשקי' אכל משקי' טמאין לבר הן יטמאין הכלי' לא הארס ואעפי' שהוא ולר'
הטמא' וכמסכ' פרה מזה הסד' יתב' זה נסס כאמ' כל ולר' הטמאין אינו מטמ' כלי אלא משקי' וזע עשה משפ' השן והוא שכל אכ הטמא' מטמ' ארס וכבדיס
הנה הנה אכ הטמא' ושמור זה שהוא עקר גזו' ינא אחר חקיר' כל מיני הטמאין גס הוא כב' התבאר בבירור שכל ולר' טמא' לא יטמא' כלי וזולת המשקי' שהוא
יטמ' כלי' כמו שבארנו וכן גב' מן התור' אין אכל מטמ' אכל ולא יהיה שלישי לעול' אלא מדרבנן ככתב' לפי שה' כאש יטמא' הכלי' או הארס ימונ זה הכלי'
או הארס ראשון זה הראשון יטמ' אובלי' ומשקי' לבר כמו שקדם ויהיה האכ שני דאוריית' גב' ולא יטמ' זה האכל וזולתו ויחזיקו שלישי אלא מדרבנן' כמו
שהשרטנו ובתנאי' שתהיה תרומה לא חול' לפי שאין בחלין כח' שני לבר כמו שקד' לפי מה שכתבנו בה' מהטמ' הנה כבר התבאר שראשון ושני כבד'
יהיו מדאורייתא וכבר יהיו דרבין לפי מה שכתבנו אמרס שלישי ורביעי הנה האכ לעולם מדרבנן ואעפי' שהאכ שהוא מיוחס אליו דאורייתא לפי מה
שכתבנו ולזה אמרו עתיד דבר אחר לטהר את השלישי שאין לו עקר דאורייתא ומכלל מה שמנוהו גם כן ולר' הטמא' מה
בשר הגזיר' בשר תאום שכת' התבאר בתוספ' נרה טבס' תאום נרה טבס' תאום שכת' התבאר בתוספ' נרה טבס' תאום נרה טבס' תאום נרה טבס'
וגזרו עליו שיטמ' במג' חרזו וגזרו עליו סיהא כנב' עצמ' מטמ' במשא ענ' אמ' שהוא סו מאמר' שהו' לתרומו רל' שלא יטמ' יטמ' הקד' וזהו דין שלישי
לטמא' כמו שזכרנו וטמא' המשקי' עקר גזו' ראוי שאזכירו בבאן אחר שהקדי' שהמשקי' אשר יקבלו הטמא' וטמאין בעצמן הן משקי' לבר והן אשר
יכירו אובלי' לטמא' והן המי' והטל' והשמין והי' והרב' מדברי לבר והסל' והדרומה שזולת' לו מהמשקי' מן הרמוני' והאכוי' ומי' הלימוני' והדלע' ודבס'
הקדי' ושמן אגוזי' וזולתן מן המימו' והרבי' והשמכי' לא יקבלו טמא' בשן פני' ואכלנו מדברי' בוסרי' כמו שכתב' לטו' מתרומתו לפי מה שכתבנו
שם וכאש נטמ' א' מלן באכ הטמא' או בולר' הטמא' הנה זה המשקי' יהיה ראשון לטמא' ולא יהיה שני ואעפי' שהוא נטמ' בולר' הטמא' ולא נגע המשקה
הזה במשקי' אחר הנה זה המשקי' השני יהיה ראשון גב' המשל' בזה סיהיה ארס כבר נגע בשרן הנה הוא ראשון לטמא' בלא' שפ' וכאש נגע זה האכ בשמן
דרך מטמא' וטמא' וטמא' נגע השמ' בדכ' רבוי' טמא' ואעפי' שזה השמ' לא כתענ' בו וכאש נגע זה הדכ' במי' טמא' והיה השמן נהרב' והמי' כח' ראשון
לטמא' וכן אכ תלך הענין עד חלק' משקי' הכל ראשון כמו שיטמ' שמן בדכ' ודכ' בשמ' אחר והשמ' השני בחל' והסל' בדכ' אחר עד אין תכלי' הכל ראשון ו
בתוספ' טבול' י' אמ' אחי' משקה שנטמ' באכ הטמא' ואחר משקי' שנטמ' בולר' הטמא' הרי זה תחל לעול' מטמ' את חבירו וחבירו את חבירו וכן חבירו חב' חק' חוץ
ממשקה טבול' י' שהן פכולי' ואין מטמאין וכב' קדם לנו שהדכ' אשר לא יטמ' זולתו יקד' פכונ ואפי' עת' לבא' במסכ' טבול' י' ושטבו' י' והוא הא' אשר נטמ' וכב'
קוד' ש' ערי שמונה הנה הוא בזה סיו' אשר יקום הערב' השמש כמו השני וכאש נגע באכ' תרומ' פסלהו שהוא יהיה שלישי ושלשי' בתרומ' פסן כמו שקדם
וכן כאש נגע טבול' י' במשקי' תרומ' הנה הוא פכונ זה המושק' ויהיה כמו שהתבאר בראשון מפרסי' באמר' שמן שנכס' בטבול' י' ואול' משקי' חול' לא יטמא' ע'
טבול' י' כלל לפי ששלישי שכתבנו טהור לגמרי והנה יבא במסכ' טבול' י' מזה הסדר מאמר' זה לשוננו קדחה מלמא' משקי' ונגע בה טבול' י' אס' היה משקה
תרומה המשקי' פכול' והקדחה טהורה ואם היה משקה חלין הכל טהור ובתוספת' טבול' י' אחר טבול' י' אינו מטמא' משקה חולין וטבול' אובלי' תרומה
ונסס כאמ' גב' עריבה שהיא טבול' יום לשי' בה עשה וקונין מוכנה חלה מפני שהיא שלישי והשלישי טהור בחולין וזה הדין אמכ' הנה בטבול' י' לבר והוא
אשר ישים משקי' תרומ' שלישי לפי שהוא אינו שני על האכ שהיה כבר טהור ולמה יפסן משקי' תרומ' ובתוספת' טהורו' אמ' בטבול' יום בזה שהנה פכ' משקה
תרומה ואובלי' תרומה כך הוא שפכל' משקה הקדש ואובלי' הקדש נשם כאמ' אחר טבול' יום וטבול' יום כמטמ' המשקי' הנה ישים חוקו בסנ' לטמא' והוא ענין חמור'
מזכ' וזכה ושאי טמאין שכתבנו דרי הרי הוא בטבול' י' מן השר' וזהו טבול' יום חול' השני כאמ' כאש נגע במשקי' הנה ישים חוקו בסנ' לטמא' והוא ענין חמור'
במסכ' פרה כל הפוס' את התרומ' מטמ' משקי' להיות תחל חנו מטבול' יום שהוא עב' היותו פוס' את התרומ' לא ישי' איתו תחל' כמו שכתבנו ובגמ' מפרסי'
אמ' משקי' שנטמאון מזוה' איריא באכ הטמא' אפי' בראשון ושני נמי תחל' הנו ולא קיה' זה השני שני בחלום משקי' חול' הנה הוא יהיה תחלה כמו
שהתבאר בב' מטקוהו באמר' השני שכתבנו' מטמ' משקי' חול' וזה שהשלישי לא ימנא' בתרומ' כמו שכתבנו למעל' וכב' התבאר בשלישי' בתרומ' פכונ והינו
מטמ' ולמה לא יטמ' משקי' תרומ' אמכ' שלישי בקדש הנה הוא טמ' ומטמ' וזכה אס' גב' זה האכ שלישי של תרומ' במשקי' קדש טמא' אכ לא יהיה זה המשקה
רביעי ויהי פכונ לבר אכ' הוא יהיה תחלה לפי מה שהתבאר שם הכנס המכונא' בטמא' משקי' שאכ הטמא' והשני ישימו המשקי' תחל' ואפי' היה משקה חולין
והשלישי של תרומ' או של קדש נגע במשקי' של קדש טמא' והיה גב' תחל' לקד' זה האכ שלישי לא יפסן משקי' תרומ' וכפ' שיטמ' משקי' חולין וטבול'
רביעי של קדש לא יפסן משקי' קדש וכפ' מה שזולתו וטבול' יום לברו' ישים משקי' תרומ' שלישי לטמא' וכן ישים משקי' קדש פכולי' כמו רביעי לטמא' ולא
אמנא' לעול' משקי' בתרומתו השלישי ובמדרגתו הרביעי' כח' באלו הפני' לבר נכדאה ל' שמהמס' כפורי' גב' ישע' כי הוא פוס' את הקדש בבעינה כמו
טבול' יום כמו שכתבנו כיב' משפתי' וכב' התבאר לך שאוכל' טמ' מטמ' אכ' אחר מדרבנן כמו שאמ' וכן אובלי' טמאין משקי' וישכח' אותן לרד' ג'

A

תחלה או ראשון מה ואמרו תחלה היות ריבון דין הראשון ואין
הוא ראשון בהמת ואשר יקראוהו ראשון הוא ראשון בהתיחסו להם
במשפט כלל יאמרו שלם המסקין יטמאו טמא ראשון ואעפ"י שהו
ראשון במשפט מהאב וכן משקין טמאין טמאין והוא נאעפ"י שהיו
המשקין כבר התבטלו בשני עור אחר זה נגע בחבל הלה זה החבל
שני לטמאה לפי שהמשקין תחלה ובתוספת טבול יום אמר אוכלים מ
טמאין את המשקין לעשותן תחלה והמשקין טמאין את האוכלין
לעשותן שניים ובתוספת פרה שהשני טמא משקין לעשותן תחלה ו
המשקין טמאין את האוכלין לעשותן שניים וכן משקין טמאין ת
טמאין הכלין כלן חבל כתבתי שיהיו קלו המשקין יתטמאו מחמת
השרץ לא שיהיה נסמך בטומאתו חלין הטמאה כמו שיטמאהו האב
או הראשון או השני כמו שקדם לא שיהיה נטמא בידים טמאין לפי ש
שהידים טמאין טמאין את המשקין נב"כ כמו שהתבאר במקומות מ
מזכירם וטבול יום וידים וזהו ענין חמרים בתלמוד דאיטמוו נחמת
שרץ כאשר אמרו ז"ל שאלו הנושקין טמאין לא טמאין בידים טמאות
אשר הן שניות לעולם כמו שהתבאר במקומו ובבבא דירושלמי
אמר פשיטא שאין משקה טמא מן היר לטמא את הבוס ואמנם ת
טמאין משקין שנטמאו מחמת ידים לאוכלי"ם של תרומה לכד וישכחו
אלו האוכלין שני"י כמו שהתבאר בסוף מוכת זבים וכבר התבאר
בתוספת פרה שהמשקין אשר נטמאו האוכלין טמאין וכן המשקין א
אשר נטמאו הכלין ואפי"ן היו אלו המשקין יטמאו באחורי הכלי שאלו
המשקין יהיו תחלה ונתמא בלי אחרי ורע"ז: אולם אוכלי טמאין
הנה לא יטמאו כלים בשום פנים וכבר קדם לנו זכרו ולשון במרחק
פסחים אין אוכל טמא כלים ואין בלי טמא בלי ובתוספת טבול י
יום א"ל זמיר במשקין שהמשקין טמאין בלי חרש מאוירו מה שאין כן ב
באובלים אולם אוכלים טמאין ומשקים טמאין הנה לא יטמאו ש
האדם כאשר נגע בהן אלא אם נגע בידיו לכד שאז ידיו טמאין אם
היה ממשש האוכלין או המשקין כב"י דיו יחד נטמאו יחד ואם היה
נוגע בידיו אחר נטמאת האחר לפי מה שהתבאר בחגיגה וכמו שה
שהתבאר במקומו מפרש ומסכת ידים אולם כאשר האדם נגע א
אוכלין טמאין בחצי פנים או שתי מן המשקין טמאין רביעית
הנה הוא חו כפול גושן ויהיה כמו שני לטמאה ונאמר נגע בתרומה
פסחא וירוע ממנה שקדם לנו שז"ב של זב וירוק ושכבת זרעו ומימי
דגליו כלן מן אבות הטמאה ויכללם עם משקים טמאין לפי שהם ת
תולדות המים כמו שיתבאר בסוף מכת ידים וזה אשר יקראוהו ת
התלמוד משקה הזב וירומה לו מכל טמאה תקרא משקה טמא מת
ואם הים ממנו נזרע תקרא חלו"ע וכן מן טבול יום תקראוהו משקה
טבול יום וכן נכ"ד הכה ודם המת וזהו אבות האמנות והן משקין
לפי שהם מכללי משקין אולם הזב והזבה וזולתן מכל אבות הט
הטמאות כאשר נגעו במשקין הנה אלו המשקין יהיו ראשון לטמאה ל
לא אב והיא תקרא ראשון לטמאה לא אב והיא תקרא תחלה כמו ש
שכ"ל לשון הכרית באמרו אחר משקה שנטמא בחב הטמאה ואחר
משקה שנטמא בולד הטמאה היו ז' תחלה הנה כבר התבאר שיש
חלק בין משקה וכן משקין שהוא נוגע בהן וזהו ענין מאמר המנס
בשני מטבול יום כל המשקין בין קלי"ן בין חמורי המשקין היוצאין וזהו
במשקין שהוא נוגע בהן אלו נאכלו תחלה חן מן המשקה שהוא אב
הטמאה הביאור חן מן הטמא שהמשקה שלג אב הטמאה הנה שק
שקבת משקין היוצאים ממנו והוא רוקן ומימי דגליו ושכבת זרעו א
חינן במשקין שהוא נוגע בהן לפי שהם אב ויש נגע בו הוא תחל
ומאמר המשנה בין קלי"ן בין חמורי ימנה בו אפי"ן אכל אוכלין טמ
טמאין ושתה משקין טמאין אשר נטמא טמאה קלה לפי שטמאת א
אוכלין ומשקין תקרא טמאה קלה כמו שבארנו הנה המשקין היוצא
ממנו ומשקין נגע בהן אלו נאכלו תחלה אולם מאמר התוספת חומר
במים שאין המשקין שהמים נעשים אב הטמאה לטמא אדם ולטמ
במים מה שאין בו במשקין הנה אין רבונן לומר שלא ימנא אב ה
הטמאה במשקין אלא במים לכד לפי שהם גב"כ אב הטמאה כמו
שבארנו ואמנם ר"ל שלא ימנאו משקין יהיו טהורין עד לתתמרס להם
ענין יש כ"ס אב הטמאה וזולת המים לכד"ס ר"ל כאשר טב מי טמאת
ולא אמר שהמים עשין אב הטמאה אולם אוכלין טמאין הנה לא היו
אב הטמאה וזולת המים לכד"ס ר"ל כאשר טב מי טמאת וזהו אמר
שהמים עשין אב הטמאה אולם אוכלי טמאין הנה לא היו אב הטמ
לעולם שאם נגע באב יקרא ראשון ובתוספת טבול יום אמר חומר ב
המשקין מה שאין כן באוכלי"ם שהמשקין נעשו אב הטמאה לטמא אדם
ולטמא בידים ונטמא בלי שטף מאחוריו וכלי חרש מאוירו מה שאין
כן באוכלין וכבר קדם לנו שכלי חרש לא יהיה אב הטמאה לעולם ש
שהכלים אשר יהיו אב חמסם הן מה שיתאמרו במת או במשכב

או במושב או מרכב או ברעף וכלי חרש אין ראוי למשכב ונורס
כמו שיתבאר בזבי ואין ראוי לריני טמאת מת כמו שאר הכלים כמו
שקדם באורו ומה שראוי זכרונם כפאן ארץ במושבת כלים הן כלי
חרש טמא אלא מאב הטמאה ומשקין א"ל יתן ולד הטמאה לעולם
אמרנו גב"כ המטמא אדם מטמא בלי חרש חן מהמשקין שהנושקין
טמאין מטמאין בלי חרש כמו שקדם זכרו ואעפ"י שלא טמא אדם
במגע אב"כ א"כ שתינו יטמא מדרבנן כמו שקדם ואמר גב"כ אין טמא
לכלי חרש אלא מאוירו ובהיסקת הזב ואין מטמא אלא אוכלין ומשקין
וידים לפי שהן ולד הטמאה לעולם לפי שהולד כמו שהקדמונו חמס
יטמא אוכלין ומשקין לא אדם וכלין הנה מכל מה שקדם באורו יה
יתבאר שמשקין טמאין כבר יהיו אב הטמאה וכבר יהיו ראשון לט
לטמאה וימנא בהן מה שהיא במדרגת השלישי וזהו והוא משקה ש
סנעב בטבול יום לבדו לפי מה שקדם באורו ולא יהיה במשקין שני ל
לעולם וזה שהאב והראשון נהשני ימים אותה תחלה והשלישי לא י
יטמא המשקין כלל אם לא שיהיה משקה קדם ויהיה זה המשקה גב"כ
תחלה לקדם ולשון תוספת דטהרות אין לך משקה הנגע בשלישי ט
טמא אלא קדם כלל וכאשר נטמא משקה הקדם ישב תחלה לקדם
ולזה בא לשון התוספת משקין טמאין שניים ושלישי בקדם משני
שהוא תחלה וכאשר נגע בחבל ישב שני והשני יטמא השלישי וה
והשלישי יפסול הרביעי לפי מה שבארנו שהראשון בקדם טמאין ו
נטמאין זה הרביעי וזו טמאין הנה כל משקה טמא הוא אב
הטמאה או ראשון לפי שמשקה טבול יום לא יקרא טמא אלא אם יקרא
פסול וכן תקרא אותו המשנה בכל מקום שנסכל בטבול יום ולפי תלמי
בכטמא הנה כבר פירש והתבאר שאין עם משקה שניות בשום פ
פנים ואם היו שניות במשפר מן האב הנה הוא תחלה לפי הדין ו
ואמנם הארבות' בזה הענין משני שבה במר פסחים במאמר המשנה
מדבריה לומרנו וכו' אמרו הבא בש"ט שנטמא במשקין שנטמאו מחמת
שרץ ובקבת כשאחז שנטמאו במשקין שניות ובקבת יתבנו על מחמת
הגמרא מחמת שרץ ש' משקין שניו וזה כלו טענת בגין שבהרנו נאמר
זה חשב שמונ' משקין שני ושלישי כדרך שמונ' באוכלי ואין הענין כן
אבל המשקין שנטמאו מחמת שרץ תחלה לעולם ואשר רגיו שיאמר ש
שנטמאו מחמת השרץ ולא יאמר נשקין טמאין לפי שזה יכלול אב ה
הטמאה ומשקין שנטמאו מחמת ידים לפי מה שקדם צדד התלמוד
היי"ב שלא יהיו אלה המשקין אב ולא מחמת ידים אלא שיהיו שניות
ואפי"ן שלא יורה הענין במקום הקודם על זה אם לא מ"ש אין אכלו
דבר מאלו הפרטים הגדולי הקודמי הנה כבר התבאר שכלו יהיו מ
משקין שניות אולם אוכלי טמאין ימנא בהן ראשון וטבול יום ולא י
ימנא בהן אב כמו שקדם ואולם בלי חרש הנה יהיה ראשון ושני וזה כ
בכטמא במשקין טמאין שהן תחלה לפי מה שקדם אולם שאר כלים
אל בנידו וכלי שטף הנה כבר יהיו אב הטמאה וראשון לטמאה ושני ל
לטמאה בכ והוא שנטמאו במשקין טמאין לבד לפי שכל ולד הן ימות
אין מטמא בלי אלא משקה כמו שקדם ולא ימנא בלי מ"ל הכלים לא
שלישי ולא רביעי וממה שראוי שתדעו שהכלי טמאין ואפי"ן הטמאו
במשקין טמאין הנה לו הכלי יטמאו האוכלי ויהיה החבל שלישי ויהיה
פסול בתרומה לכד כמו שהתבאר בסוף זבים אולם הקדם הנה יהיה
אב הטמאה ויהיה ראשון ולא יהיה שני לעול מן התורה ולא מדרבנן
בטמאת נגע לפי שכל ולד הטמאה חינו מטמא אדם ואפי"ן משקין ט
טמאין הנה הן לא יטמאו אדם סנעב בהן כמו שקדם באורו אכל ה
הוא יהיה שני כאשר אכל אוכלי טמאין או שתיה משקין טמאין נאמר מה
שנ"כבה בסוף זבים וזה כלו בורה מדרבנן לפי מה שנתבאר בבמר
שבת וכמו שכבאר בסוף זבים אכל זה אשר כחשכ ה"ש מהאדם שט
מענין שהוא יפסול את התרומה כמו שיתבאר עד שיטמא במקום ו
וכאשר טהר לא ינטרף הערב שמש לפי שהוא טמאה קלה מדרבנן
ולשון בישרא אין אוכל אוכלים טמאין ולא השותה משקים טמאין טמא
טמאת ערב וכן כלים שנטמאו במשקים שהן תחלה הנה הן כאשר ט
טהרו בני מקוה טהרו ולא ינטרף להן הערב שמש וכאשר חמיר בלי
שנטמאו במשקים עולים מידי טמאתן כן ביום לפי שהוא טמאה מ
מדרבנן לפי מה שהדרימונו הנה לו כלל הפרטים אשר חינו בהקדמות
הישרה למה שארצנו לבארנו ואפי"ן ארצה להשייך הנה ה"ל מה שיפסול
השטאה בו וזה שהנה ראוי לך שתהיה זרו מהיר חל יד"ת את הטמאות
והטהרות והכבת מה שיכללנו זה הסדר שתמור ה"ל כל מה ש
שהקדמונו בזאת השתיחה מההקדמונו עם לשון זה השייך הראשון מכלי
ולשון ביאורו הנה טובה עד מהר עד שיהיו מנסוכי על לטנך בלתי
שתבדק בשבך בזכרונם ולא ישייך לך הקדושה ונעברה ב"י ושיכלו
קדחת אותה חלק פעמי ולא תשמארו שזה בלתי משקין לך עד שיהי
דגל בטמאין כמו קש ואפי"ן לך עם טוב השמירה והכבת והאב

120
B

כמה שתללהו זה הסדר לפי שהן ענינים קשים מאד בענין ביולי
השפסקות דחוק ההכנה הלא תראה בדולי חבמי המשנה עת יתקשו
בהן וכן לחננו תראה ר' אלעזר בן עזריה אמר לר' עקיבא ענה עקיב'
מה לך חלל ההגדה בלך מדברתיך ולך חלל נביעים ואלות והוא לשון
בראשית דר' הושעיה רבה וכן מנאנו חלל חבמי התלמוד יתקשו ב
בארת פיק' ימחן בהתקשורת יונחן בפרק תינות ממוסת בידה ו
והתקשורת עיקר האשם שהיתה כובשת ירק ממכת טהור והוא הפרק
אשר בני דבר בראשון ושני ושלשי ורביעי אך הדורס באוכל' ומקשים
בחולות ובתרומה ובקדש וכן יסתפקו ויתקשו במסכת יעקבי' ובבבלי
השבת אמר בשבבסו רבתינו לברס ביבנה אמרו עתירה תורה שת
שתתבטח מישראל שפאמר הנה ימים באים כחם ה' ושלחתי רעב ב
בארץ לא רעב ללחם ולא נמאח למים כח' לשמוע את דבר ה' ואומר
ונבי' מים חל' ים ומנפון ועד מזרח ישוטטו לברק דבר ה' ולא ימנאו
עתירה אשה שתטול כתר של תרומה ותחזור על בתי כנסיות וכתי
מדרשות לרע חם ראשונה היא חם שנייה וכיארזו עם מקום הספק
הנפול עליהן והוא שמימא שרץ בארץ התנור ולא יהיה השרץ נוגע
בלחם ולא בגשם התנור גם כן הנה בלא ספק שכבר נטמא התנור וכל
מה שבו לאמר ית כל אשר בתוכו יטמא ויפול להן הספק' אם השת
ראשונה כי השרץ טומאהו בהגעתי בארץ התנור והתנור כמאן דמלא
טומאה הוא או השרץ נטמא התנור לבד והתנור יטמא השת בגעיה
ותיה השת שניה ויהיה חללם הספק בזה ואח' כשתבחה תנור מישראל
ואתה יוד' שבעכותינו שרבו חם תחזו על ראשי ישראל כח' כתי כסיו'
תמא יסתפק עליהן מאלו השני' מה שחאו בו לשונות הפסוקי ריבי'
בתורה ובמסנה ומה שהיא יותר מפורש מזה ויותר מכוח' ולא יתקפה
בבמו זה הענין בזמן הגלות ויהיה נפסק חלו הפנים במשט הקבשה
חליו לפי שאחכנו כמנא בזמן המקדש ובהיות הכב'אים כמנאים ה
השתדקו להן עבייני הטומאה והטהרה ודין השלישי והרביעי ואשילו
ל' הכהנים המשמשים בשרץ אשר הם יותר גריבים מכל האנשים
לשמור הלבנות טמאה וטהרה כי רוב הנורד אליהן מלג השנים חמס'
זח' לזמן מקדש וקדשו אמר בה אמר ה' נבחות של כל את הכהנים
וגד' לזמן ה' ישא חיס את בשר קדש כבף בגרו ונגע כבבש' הלחם
נח' הכזיר ואל' היין ול' השמן ול' כל מחב' היקדש ויעבו הכהני' ויאמרו
לא ניאמר חגי חם יגע טמא כפש' כל' לא היטמא' ויעבו הכהני' ויאמרו
יטמא וכבר נחלקו חבמי התלמוד בהכח' אלג' השאלות ואמרו קנת'
אשתבוס כתי רביעי בקדש כגע מניאו ואמרו ליה טהור והן טע' לפי
שהוא פסול כמו שהקדמו' ותשובתם בטמא מת אמת לשי' טמא מ'
נות רביעי בקדש ממנו טמא ר' טהור פסול ולא יטמא וזכור' ואמר
בקריאים שן בטמאת מת ואין בקריאי' בטמאת שרץ' חלל חשבו שרביעי
של שרץ טהור בקדש וקנת' חמ' לח' אשתבוס כתי' שהשאלה הראשונה
של חל' היה מחמשי בקדש וזמ' ליה טהור ושל' השנייה היה מרביעי
בקדש ואמר טמא והתשובה אמתית בשתי השל' ואכי' אבא זה המאמר'
וזכרתי' בכאן שהוא גם כן בתכלית הקשי' במקומו והוא עמוק מאד
מאד וכיארזו מניע' בכאן בשקלא וטירי'א שעשינו במה שקדמו' וא'
ואומר שאומרנו בכאן בשר קדש לשון כקיי' והכונה בשר שרץ' וכן א'
אמרנו היקדש ר' היטמא כמו שיקראו העררים המוחק מדבר וההכזר
מוחנו קרנה אמר אל תגע בו כי קדשתיך ואומר פן תקדש המל' ו
וכאשר לקח השרץ כבף בגרו היה חב' ראשון וכאשר נגע כבף זה
הכזר בכשר היה הכשר שני ועד נגע הכשר כזיר היה הכזיר שלישי
ושאל להן מה הכזיר אשר הוא שלישי' כאשר נגע ביין ונגע בשמן ונגע
במאכל מה דין זה המאכל וזה היין וזה השמן חם כל זה יטמא חם
לח' ואין ספק שהיין והשמן והמאכל כל' א' מהן רביעי' אבל יין ושמן
עשו תחלה כמו שה' זכ' והמאכל פסול ואינו מטמ' והכל טמא והיתה
תשובתם בזה ואח' לח' הכהן ק' טע' זהו דעת רב' כאשר אמר' אשתבוס
כתי' בזאת השאלה' עור שאל' להן ואמר חם היה טמא כפש' הוא אשר
נגע בכבשו אל הלחם ונגע הלחם כזיר' והכזיר נגע ביין וכשמן' וכ
ובמאכל מה דין זה היין והשמן והמאכל' ואמרו יטמא זה המאמר
אמת' חללם שמואל אמר לח' אשתבוס כתי' וזה שהוא יאמר שמתח' חגי
בשאלה הראשונה ונגע בכבשו לח' ירנה בו שכבשו נגע בלחם אמנס'
ירנה בו שכבשו חלל' בכבשו עור נגע זה האכל בלחם ולחם כזיר והו'
אמרם בבבלי מ' כתיב ונגע כבשו ונגע בכבשו כתיב במה שכבשו כב'
כבשו ירנה לומר שאמרו ונגע בכבשו הוח' מן החיס אשר נגע שרץ ב'
כבשו וחמס' הוא מן הרב' אשר נגע בזה הכבף' ויהיה הנשאל להן
מחמשי' בקדש והוא טהור וזו שהכבף ראשון והחב' אשר נגע בו שני
והיה אשר נגע בזה חלל' שלישי' והכזיר רביעי' והוא פסול ואינו מט

מטמא כמו שקדש' וכאש' כבש הזכיר ביין ושמן ומאכל' יהיה חלל' טהור
לח' המסקה חסר הוח' יין ושמן ולא המאכל' יטמא לפי' ששאר' מהן חמשי'
וחמשי' בקדש טהור וכן הש' ביהו' ואמרנו לו שזה החמשי' לח' יטמא עור
שאל' להן חם היה טמא כפש' הוא אשר נגע' בכבשו על זה הסדר הוא י'
יהיה דין היין והשמן והמאכל' ואמרנו ל' יטמא וזה אמת' כן לפי שהן
יחזור או רביעי' ויהיה היין והשמן תחלה שהוא מסקה קדש שכבשו בש'
בשלישי' ויהיה המאכל' פסול להיותו רביעי' כמו שקדש' וכיארזו זה ש'
טמא מת' אין' כבשו הוא ראשון' חלל' כבשו הוא חב' הטמאה כמו שכב'
בארזו שכבשו במת' שאשר נגע בכבדים או בכל' שרץ' ישיב' אותך' חב'
הטמאה ויהיה הכבף כז' מטמא כפש' חב' והדבר אשר נגע בו ראשון
כמו שאמר שמואל' והלחם שני' והכזיר שלישי' ויהיה השלישי' הוא אשר
נגע ביסקה קדש' ואוכל' של קדש' ויהיה חלל' טמא וזהו לשון התלמוד
שאמר שמואל' לח' הכב' אשתבוס כתי' ולא הכב' אשתבוס כתי' לח' הכב'
אשתבוס כתי' רביעי' בקדש' כפי' מניאו ואמרנו ליה טמא' ולא הכב' ח'
אשתבוס כתי' חמשי' בקדש' כי' מניאו ואמר' ליה טהור וכת' רבינו
כשברא שלישי' ואמר שהן טעו בשתי התשובות' חללם בשתבוסה ה'
הראשונה כמו שאמר רב' וזה שיהיה הכבף הוא אשר נגע בלחם חללם
תשובתם השנית אמר בטמאת מת' כתי' לח' בקריאי' הכב' רביעי' והכב'
שלישי' וכיארזו זה שרביכא חמ' יטמא ושיהיה היין והשמן והמאכל' טמא
כמו שזכרנו להיותם במדרגות הטמאה' לפי שהן חשבו שזה אשר נגע
בזיר רביעי' כין לטמא מת' בין לשרץ' אכל' רביעי' של שרץ טהור לקדש
ורביעי' מלטמא מת' טמא חלל' הן טעו בשתי התשובות' לפי שרביעי' של
שרץ פסול בקדש כמו רביעי' של טמא מת' וכן הרביעי' מאי' זה חב' ש'
שזרמן וזה אשר חשבו רביעי' לטמא מת' הוא שלישי' לפי שהכבף הוא
חב' הטמאה כמו שהתבאר' והלחם ראשון' והכזיר שני' והיין והשמן ו'
והמאכל' כל' א' מהן נגע בשני' ויהיה חלל' טמא כמו שזכרנו חלל' המאכל'
טמא והוא שלישי' לא רביעי' כמו שחשבו' שהכבף מן טמא מת' וזכרנו
טמאה כמו כבף שרץ' וזה מה שכתב המחלק' בין חבמי' התלמוד בזאת
התשובה רב' יאמר שזעו בשתבוסה הראשונה ואמר אמת' כתי' ושמואל'
יאמר שזכרנו כב' התשובה' ורביכא יאמר של' דקו' כב' בשתבוסה חלל'
כב' התבאר' לך שהענין קשה בעצמו ואשילו בזמנים הקודמים והכזר
אמרם עתירה תורה שתשתבס מישראל משבחון ריבי' הטמאה והטהרה
וכן למה שנוה' ית' הכביא בשאל' מזה' אמר לו שאל' נא את הכהני'
תורה והיא היא העירה בשת' הוא התלמוד בטמאה וטהרה ויריעת
דיכס' וכן גם כן אמר בטמאות וטהרות הן הן גופי' תורה' ואין' לא נזכ'
המכוח לרוב' הקדש' כמו שאמר טהרה מביאה לר' קדושה וכו' וחמס'
אמרתי לך כל זה המאמר של' תשובה הרב' בחלו הענינים' כיון ה'
הדבור בס' או בלול' או בשכונת' השומרים או בשכונת' הדיינים
ותענין בו בתחלת מחשבת' ותשובה שכבר השלמות הרב' גם כן של' לח'
תאריך מה שיעיב לך מהתועלת אחר הגעיתם ונשמה הוח' כמו שקדש'
מכיארזנו לסדרים הקודמים לשי' שאלנו הארשים בדולי' העיר והמזמה
אשר קדמתי לך בזה הסדר אין' בו שרש' של' השתקקת' בו השתקקת'
באמתתו ותאורו ולקנותי' אותה' מעיר' וב' ממשפחה מכל' זונות' ה'
התלמוד ומשפרי' הכריית' והתשובתו' ע' שקבכתי' מהן זאת השנייה
להיות מפתח' לכל' מה שארצה לכתוב מזה הסדר' ולרוב' השלבו' הקשו'
בתלמוד לפי' שכל' הלכה יהיה בני דבר בטמאה וטהרה' וראשון' ושני'
יקשה' אשילו לגדול' הרבנים' וכא' לתלמידים' וכאשר תמאנו בו מאמר'
לאחר תמצא המאמר רב' האריות ומעט' ההבעה' לא יע' לך ממנו כ'
כונה של' מ' לשי' ששרשי' לו הפנים בלתי' מתבסקים בו כלל' חולט' מ'
שקדמונו' אחכנו בזאת השתחה הוא מספיק מאד ויבטור' חל' שמירה'
כמו שזכרנו ולא ירע שיעור התועלת בו על' החמת' חלל' מ' שהשתקק'
בימים' והתעורר' בלינות' בהלכה' מאלו' ההלכות אשר' בתחלת' שכתב'
ופסחי' או חבונה' זכרתי' וחולין' והדומה להן' ולא יתברר' לו שרש' יסען'
עליו' עוד יקרא זאת הפתיחה' ומה שאחריה' ויעלה' לו זה כלו' כתי' על'
שרשי' ולא ירע שיעור מה שכבשה חלל' ואין' דמיון זה כמו מייסקב' ח'
חירובין' בהשתקקו' ויגע בכרכים' עד שהגיע ממנו אל' המון'
גדול' הגיע' בול' הכונה' וכאשר השלי' בזה המון' מן השתקק' ולא'
ישוער' על' כחו' ירע שיעורו' וכן חם יגיע לחיס' ככון' ונעש' של' השתקק'
בו חלל' הוא יגיע בו הכונה' במה שירחה מעניני' האנשים' שיעור' מה'
שהיו משוטטו' בזה' ולא מנאו' וכל' מה שהקדמו' את הענין' הוא חריבו'
וזרזו' על' שמירת' זאת השתיחה' וזכרה' תמיד' ע' של' חבטור' שאזכר'
אלה הענינים' בכל' עת' שאכתוב' אליהם' חלל' חרמו' אליהם' לכד' לפי'
שקדור' עצמו' יסבול' מהאריזו' ואם' לא כבול' ענייני' לא יהיה בני' די

הטומאה השרץ ושכבת זרע וטמאת זרע וטמאת זרע בימים ספרו ומי חטאת שאין בהם כרי הזיה הרי אלו מטמאין אדם וכלים במגע ובכלי חרש באויר ואינם מטמאין במשא

השיעור אשר יטמא מהשרץ הוא כעדשה וטומאת ש שכבת זרע כעדשה בכלי מי שנגע בה בין אדם בין בליים אולם החיס אשר תצא ממנו שכבת זרע הכה הוא יטמא בכל שהוא ואין ח הלוק בין הטומאה אשר תצא ממנו או אשר יגע בה כלן ראשון וכבר קדש לנו בפתחת זו שכתומאת מת הדבר רבי יואה עתיד לבאר ר חיות כל מה שקדם באהלות והשלמתה הדין שכל מה שטמא מפי ר טומאת ערב יקרא ראשון וממנו ימנה שני ושלישי וזה אשר טומאה הוא טמא מת הרמז אליו בכאן ודין המנוגע באשר נרפח מן הנרע שיטור בעץ ארו ואווב ושני הנטעט נטי צפורים לפי מה שכתב לשון התורה אחרי יבס לעיר וישמור ז' ימים חוץ לאהלו והוא אמרו וישב מחוץ לאהלו ז' ימים וכאלו ז' ימים יקרא מצורע בימי שפירו להיות מן מוכה אלו הז' ימים וכן הויה מן מי חטאת כמו שכתב התוספתא וכמה יהיה בימים ויהא בהן כרי הזויה כרי שטביל רחשי בבטולין ז זה חוץ מזה והיות אלו כלן יטמאו מי שנגע בהן הוא לשון התורה אמר בהן כל הנגע בהן יטמא עד הערב ואמר בשכבת זרע ואשה אשר ישב איש אותה שכבת זרע ורחנו במים ואומר באשר יגע ב בטמא מת והכפס הננועת טמאה עד הערב ואמר במנוגע אלכל השלמת ימי שפירו וכבס בגדי ורחץ את בשרו וזה רחיה על היותו מטמא בגדים בנגע בימי שפירו אולם היותו מטמא אדם הכה ת תלמדוהו בצורה שזה וזה שהוא במנוגע אלכל שלמות ימי חלוטו ק קודם שיתחיל במשאר הז' ימים וכבס המטהר את בגדיו ואמר בגדו בלתי כזמר כבוס בגדים בימי חלוטו ונאמר כבוס בגדים בימי שפירו מה כבוס בגדים בימי האמור בימי חלוטו מטמא אדם במגע רל שהוא קודם זה הכבוס והוא ימי צרעתו היה מטמא אדם כמה שכל הלשון וטמא טמא יקרא אף כבוס בגדים האמור בימי שפירו מטמא אדם רל שהוא גם כן קודם הכבוס השני והוא ימי שפירו יטמא אדם ואמר בימי חטאת והנוגע בימי הגדה יטמא עד הערב והרחיה על פיותו אין בהן כרי הזויה שחין בהן טומאת משא במה שכתב בה בהלכה אשר אחר זה ודע שטומאת מנגע הוא שיתחבר הדבר הטמא בדבר אשר יטמא אותו בלא אמצעי וכל מה שיאמר בו שהוא מטמא אדם במגע הוא שכאשר נגע בטמא גשם האדם טמאין ואין הדבר בין שנגע בו הדבר הטמא בידו או ברגלו או באיזה חלק מעור גופו וכן חלוטו נגע בלשון טמאין אולם אם לקח כינדרה מן השרץ והשלך בדיון האדם ובלע אותו הכה לא יטמא לשי שלא יקרא מנגע אש לא שינגע באבריו הכללים ודע זה ואמרנו וכלי חרש באויר לשי ש סכלי חרש לבד לא יטמאו במגע לבד אבל בהגעית הטמאה בתוך הכלי בין נגעו הטמאה או לא נגעו שמאל כזה אם לקח אדם שרץ ויכבסוהו על פי הקדרה ולא נגע בגרם הקדר אחר הוניהוהו ממנה הקה זאת הקדרה טמאה ואעפי שלא נגע בה הטמאה ואם לקח השרץ ושמאוהו על גב הקדרה לא תהיה טמאה אמר ית וכל כלי חרש אשר יפול מהן אל תוכו יטמא וכל הקבלה מוטב הוא מטמא ואינו מט טמא מאחוריו ואמרנו אין מטמאים במשא לשי שכתבנו המכוין אמר כה בהן הננוע בהם ולא אמר הנשא

למעלה מהם נבלה ומי חטאת שיש בהם כרי הויה שהם מטמאים את האדם בטשא ליטמא בגדים בפאע וחטובי בגדים במגע ענין

למעלה יותר עליון במדרגה מהקדמת בטומאה לשי שהן יטמאו טומאת הקדומים וישימו זה התוספת וכן הוא אמרו למעלה מקן ב בשארית השרק וינטרך שאבאר טומאת משא מה היא וזה שכל מה שיאמר בו מטמא במשא ענינו שהאדם באשר הגביה משקל זה הד הדבר הטמא יטמא ואעפי שהוא לא יגעטו בעגס הדבר הטמא אבל חשי היה כינו וכינו אף חמה באמצע תקף שהגיע כדויתו עליו

טמאין ואין הדבר בין שיעתיק זה הדבר הטמא על ראשו או יחזיק בידו או יהיה על מקום מנופו ממשל וכן אם תלה אותו בחוט וזה והגביו מהאריך בזה החוט הכה זה תקרא גם כן משא לפי שכבר הגביה משאו וכן ההיסט הוא מין המשא והוא שיביע זה הדבר חב הכטמא ויגביה משקל גם כן אבל בהכתיב דמיון זה שיהיה עץ מוכן על ראש הכותל והטמאה על קצת העץ וכאשר נטה האדם על קצת השני הגביה הקנה אשר בו הטמאה והתטעם זו כנטיית העץ וכבר התבאר כבר בתרא שהכלל הטמאה בהיסט ואמנם דין זה לא להיותה מטמאה במשא ובהיסט מין מן המשא ודע שלא יטמא ב במשא זולת האדם לבדו וכשפירא לכס לכס הן מטמאין ואין מט מטמאין לא אובליין ולא משקין ולא בליים במשא דמיון זה שחם לקח אדם ק בליים דרך משל וישימם בידו אחת הראשון על השני עוד ישיג כוית מהנבלה בכלי העליון כהה זה האדם אשר בידו הכלים כבר בטמא בהיותו נושא נבלה והוא ראשון לטמאה וכן הכלי הי היותו עליון בטמא להיותו ננוע בנבלה ושאר הכלים טהורים לא יטמאו כלל במשא הנבלה כבר בארנו טומאת משא על השלמותו והושלם ענינו אמר שככלה מטמאה במשא לטמא בגדים לשי שמי ש שהעתיק אותה בטמא בדיון זה לשון הקדוה אולם הנבלה הכהא אמר ית והכושא את ככלתה יבבם בגדיו וכאה הקבלה שאמר יזה מ מי כרה לא יטמא ושהוא טהור מקל וחומר שהוא מזהר הטמא ואף י יטמא הוא בעצמו והוכיאו בלשן מזה להודיענו שהוא לא יטמא במ במשא עד שיהיה בו שיעור הזאה ובתכלי שיטח שלא לכוך אולם כ כאשר נשא להזות והזה כמו שזכרנו הכה הוא כהור וכתוספתא טהור שהזה על הטמא טהור הנוזה וטהור הטמא וזה מה אמרו כ טהרתו וטהרתו לשי שחם לא יזה עליו יהיה המזה טמא וכלבר ש שיהיה נושא כרי הזיה ובגמר כרה הקדום ומיון עליו טהור ונגוע בהן טמא רל הננוע ללח נורך ודע שאמרנו ית יבבם בגדיו במתקם שכל אין הכוונה בו שהוא יטמא הכבדים אשר הוא לכוש לבד הכל הכוונה שהיה יטמא חשי זה בגד ילביש אותו אול לא וכן שאר הכלים ולשון ס ספירא מטמא שאר כלים כבגדים זולת כלי חרש שהוא לא יטמא והו זולת האב כמו שקדם וזה אשר אמרנו שהוא מטמא בגדים וכלים בנתיבי שנגע בהן והוא מחובר בהם חמר טמאין ויהיו אלו הכלים או ראשו ולא שני לשי שהוא לא יטמא מפני נגיעתו לבד חכל מנכיכ נגיעתו והוא לא פירש מטומאתו אולם כאשר פיר מטמאין כמו ש שישלך הנבלה ממנו ויהיה או ראשון והוא נלר הטמאה ולא יטמא ב בגדים אף כאשר נגע בהן לשי מה שכתבנו בפתחת דברינו וכאשר ה הועתק מן הנבלה ונגע בכלים והוא מועתק ממנה יטמא חלו הכלי והם ראשון וכן מי חטאת שיש בהן כרי הזיה ופי חשוכי בגדים מנועי בגדים ונאמרנו חשכת כפשי משחת ומטמאים במגע חפוכי ב בגדים והענין שהאדם כאשר נגע בככלים יטמא ולא יטמא בגדים ואפי בשעת מנגעו זה לשון התורה והנוגע בככלתה יטמא עד הערב ולא יורע במגע בטמאת בגדים הכה יתבאר לך מזה שהכלל מן ה העתק זה כטמא גופו וטמא הכבדים ואשר כלים חוץ מכלי חרש ב בשעת כשייתו לחמרו והכושא את ככלתה יבבם בגדיו ומי שיטמא בה בלתי משא בטמא גופו לבד ולא כמותו חשי הכבדים אשר הוא ל לוכס אותו בשעת מנגעו וכן מרה וזהו ענין אמרם ככלתה חלק מנגע מן משחה

למעלה מהן כוועל נרה שהוא מטמא משכבת תחתון כעליון למעלה מהן וזכו של זכור וקו ושכבת ז זרעו וממי רגליו ודס'גרה שהן מטמאין במגע ובמשא למעלה מהן מרכב שהוא מטמ תהת אכן מסמא למעלה מן הכרכב משכב ששוה מגעו למשאו למעלה מן המ המשכב הוב שהוא עושה משכב ואין משכב עושה מ משכב

אמרינו ככועל הכרה ואם שכב איש אותה ותהי כרתה עליו וטמא ז' ימים הכה מאחורו ותהי כרתה עליו נדע שהוא יטמא משכב ומשכב כמו שתטמא היא אבל אמ' אחר זה וכל המשכ אשר ישכב עליו יטמא בא הקבלה שהוא יעשה תבאי לזה הדין ואמר שאשר אמרת לך ותהי כרתה עליו הוא שיהיה גופו כמו גופה רל שיהיה חב מטמא במגעו ז במשא בגדה לאדם ולכלי חרש כמו שחמרו כשהרא מה היה טמאת אדם וכלי חרש אף הוא מטמא אדם וכלי חרש אמרם משכבו הכה הוא לא יהיה חב כמו משכבה ואמ' יהי משכבו ולר כמן כלים שכתב בהן וילוח אמר יטמא רל שהוא יטמא בעגמ ש

121 B

כיומי במירו לבד רל כיומן הצרעת לא כיומי כשרו וכן אכן מונגע ופגר
 מונגע באשר ככס אל בית יטמא כל מה שבו כיומי פיתח ככג מונגע
 ומאמריו במנורע שהיה למעל ונהזכה תרע שהיה יטמא כמנהג
 ושהוא יעשה משכב כזב וזכה ולשון כפרי כיומי כפירו חין וטמא
 משכב ומושב ואין מטמא כביאה וכיומי במירו מטמא משכב ומושב
 וטמא כביאה ויש באמר באמריו ה' שהמנורע מוחלט כאשר כרפא
 מהצדעת וככס המנורע את בגדיו אמר מה בא זה ללמנורע ללמד
 שטמא כגדים במנע כיומי במירו שטמא כביאה חינו דין בטמא כ
 כגדים במנע חכ למה באר וככס המנורע את בגדיו מלמטמא משכב
 ומושב וכאשר שמעת משכב ומושב בכל מקום הנה לא תחשוב שכן
 המשכב חלוק לטמאה כמו מה שכן המורכב והמשכב כמו שכתבנו
 אבל דין המשכב והמושב אחר אמנם תתחיל בתמונה ושמעו לבי
 ששש מי שיכשר למשכב גשש מי שיכשר למושב לבד לא למשכב

יחש

ולשון הפרא משכב שהוא מיוחד לשיבה ומושב שהיה מיוחד
 לשיבה וכן לא יטמא מרכב אל מה שיכשר לשיבה ואינו עתיד
 לבאר אליו הרברים כלן כסוף המסכת וענין השעורה הרמוז חליו
 באמריו וכל הנוגע בעצם או בחלל ויתבאר זה בתחלת הלכות ולא
 זכר אותו הנה לחכות הטמאות על דרך ההגנה למיכיו ואמנם זכר
 מדרגותיו האבות קצתן על קצתן ולזה לא זכר פרה אדומה ושיעור
 המשתלח ושיעורי הכשרים לפי שאין בהם לא מנע ולא משא ואמנם
 יטמאו בלקיחת דבר מיוחד לבד כמו שיתבאר במקומו ואין לו קשור
 עש אליו החכות ולא תסדר במדרגות

ה עשר טמא פורשו מן האדם המחוסר כפורים
 אסור בקדש ומותר בתרומה ובמעשר חור להיות טבול
 יום אסור בקדש ובתרומה וכוותר בכעטר חור לראות
 יותר אסור בשלשתן חור להיות כועל נדה מטמא משכב
 תחתון כעליון חור להיות זב שראה שתי ראיות מטמא
 משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן
 ראה שלש חייב בקרבן חור לחיו מצורע מוסגר מטמא
 כביאה ופטור מן הפריעה ומן הפרימה ומן התגלות ומן
 הצפורים ואם היה טוחלט חייב בכלן פירש מטמא אבר
 שאין עליו בשר כראוי מטמא בטבע וכמטמא ואינו מטמא
 באהל ואם יש עליו בשר כראוי מטמא בטבע וכמטמא
 ובאהל שעור הכשר כדי לעלות ארוכה ר יהודה אומ'
 אם יש במקום אחד כדי להקיפו כחוט ערב יש בו לע'
 לעלות ארוכה

אמר שעור מדרגות תבור במדרגת האדם
 בענין יתר חוק מהראשון והתחיל במספר ביתר קלה והוא שיהיה
 מחוסר כשרי וכבר קדם בשני מהייתו אמר ד' מחוסרי כפרה הן ולא
 קן זב וזכה ויולדת ומנורע ולשון התור ככל אחד מלוג הטמא שהיה
 חייב קרבן כאשר כשלים טהרתו כמו שכתבנו שם וכאשר טבל האור
 מלוג והעריב שמשו יקרא ומנורע כפורים עד שיביא קרבנו ואין מותר
 לו לטבול קדש עד שיביא קרבנו וטבול יום הוא האדם אשר טבל בני
 מקצה קודם שהעריב שמשו אמר ה' נרחץ בשני מים חיים וישאף עד
 הערב ואינו מותר לטבול בתרומה כל זה היום תכל טמא אותה
 ויחזוריה שלישי כאשר נגע בה כמו שכתבנו בפתיה וכמו שהתבאר
 בסוף זכרים ובעל קרי הוא אשר ראה שכבה זרע קודם שיטהר והוא
 ראשון לטמא כיון שחמ' בעקרי והוא יטמא המנורע וישיבה בני כמו
 החוטין ולזה אסור כשלתן רל בקדש ובתירוט וכמעשר כיון שיתבאר
 אמר במשה וכבר קדם לר' ענין אמרו וטמא משכב התחתון כעליון
 ושתי ראיות הוא שיכא ממנו הזרע שתי פעמי' שלש שיכא ממנו שלשין
 פעמים וירכה הנה באמריו הזרע זכור של זב והעקר חלבו ש'
 בין זב שראה שתי ראיות לדואה שלש אלה קרבן והנה יתבאר כל זה
 במסכת זכרים וכאשר טהר בעל שתי ראיות וטבל בני מעיין כשלים
 טהרתו ובעל ב' ראיות ישאף אחר הטובלה מחוסר כפורים עד שיקריב
 קרבנו והזכר לבדו אמר הטמא שלישי יטהר בני מקצה לט בני
 מעיין בהכרח והוא אמרו הנה ביאת מי חיי' לפי שלשון התיר בנורחץ
 בשני בני חיי' וכבר בארנו גב שהמושב והמוחלט לענין טמאה שנין
 ואם יכנס בבית יטמא כל מה שבו והוא אמרו כביאה חכ בניי הכפר
 לא יחוייב שיהיו כגדיו פרמי' ורשאו פרוע וכיומי חלוטו יחוייב לו זה
 וכן כאשר טהר מתו ההסגר לא יחוייב לא גלות כל שעור ולא כפדים
 ושאר המלכות

כיומי במירו לבד רל כיומן הצרעת לא כיומי כשרו וכן אכן מונגע ופגר
 מונגע באשר ככס אל בית יטמא כל מה שבו כיומי פיתח ככג מונגע
 ומאמריו במנורע שהיה למעל ונהזכה תרע שהיה יטמא כמנהג
 ושהוא יעשה משכב כזב וזכה ולשון כפרי כיומי כפירו חין וטמא
 משכב ומושב ואין מטמא כביאה וכיומי במירו מטמא משכב ומושב
 וטמא כביאה ויש באמר באמריו ה' שהמנורע מוחלט כאשר כרפא
 מהצדעת וככס המנורע את בגדיו אמר מה בא זה ללמנורע ללמד
 שטמא כגדים במנע כיומי במירו שטמא כביאה חינו דין בטמא כ
 כגדים במנע חכ למה באר וככס המנורע את בגדיו מלמטמא משכב
 ומושב וכאשר שמעת משכב ומושב בכל מקום הנה לא תחשוב שכן
 המשכב חלוק לטמאה כמו מה שכן המורכב והמשכב כמו שכתבנו
 אבל דין המשכב והמושב אחר אמנם תתחיל בתמונה ושמעו לבי
 ששש מי שיכשר למשכב גשש מי שיכשר למושב לבד לא למשכב
 ולשון הפרא משכב שהוא מיוחד לשיבה ומושב שהיה מיוחד
 לשיבה וכן לא יטמא מרכב אל מה שיכשר לשיבה ואינו עתיד
 לבאר אליו הרברים כלן כסוף המסכת וענין השעורה הרמוז חליו
 באמריו וכל הנוגע בעצם או בחלל ויתבאר זה בתחלת הלכות ולא
 זכר אותו הנה לחכות הטמאות על דרך ההגנה למיכיו ואמנם זכר
 מדרגותיו האבות קצתן על קצתן ולזה לא זכר פרה אדומה ושיעור
 המשתלח ושיעורי הכשרים לפי שאין בהם לא מנע ולא משא ואמנם
 יטמאו בלקיחת דבר מיוחד לבד כמו שיתבאר במקומו ואין לו קשור
 עש אליו החכות ולא תסדר במדרגות

וכמטמא וטמא בכל שהו וזהו החומר כוספת בני' ולזה אמר בו אחר המלכות
 כועל נדה למעלה מהן ואם היה כועל נדה ככס כן יטמא במגע זב
 וכמטמא כנדה כמו שכתבנו אבל כללו זהו בכל שהו וכגמר נדה
 זכור טמא הוא כי איכתיך קרא לאתויי פמה שהיה לננוגע ולנושא וכך האדם
 שאריות מונגעת בארץ ואין בזה הרשע בין כונגע לנושא רל שהוא מטמא
 כגדים כשעת מונגע וכשעת נשיאתו כמי שיתבאר בסוף מסכת זכרים
 עוד אמר למעלה מהן מרכב ומושב הוא כל מה שיכשר לרכיבה כמו
 הסכה והמנורע והארובך וזולתן כאשר יגיע כבודות הזב עליו ואם היה
 הכבל בין גשם הזב וגוף המרכב אכן מונגש עם הנה המרכב יטמא ויש
 נסיה מרכב הזב ופי' אכן מטמא כמו ושומת על פוס גבא וכבר
 בארנו שזב וזכה ונדה ויולדת באלו הפנים שוק ושהכל עושים מרכב
 ומושב ורוקן ומימי רגליהן טמא ומשכב הוא כל מה שהיה מוכן
 לשיבה עליו כאשר עליו הזב או אחר מהכפדים עמו יטמאו גם כן זה
 המשכב יהיה אב אפי' האכן גם כן הגה יקרב בין הזב והמשכב ולשון
 התורה שיהיו המשכב ומרכב יטמא אדם וכגדים אמר המשכב ואיש
 אשר יגע במשכבו וככס בגדיו ואם במרכב וכל המרכב אשר ירכב על
 עליו הזב יטמא וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב ולא
 גרין על אשר נגע במרכב בטמאת כגדים ואחר מה שכתב הפסוק
 כנוגע במשכב שהוא מטמא כגדים ונוגע במרכב שהוא טמא לבד
 ולא יטמאו כגדים אחר זה והנושא אותן יככס בגדיהן כנושא ומרכב
 ומושב הוא מטמא כגדי' בשעה שנושא הנה יתבאר לך מזה שהמרכב
 חלוק ונגעו ממשאן לפי שהנוגע בו אינו מטמא כגדים בשעת נביעתו
 ומשאו מטמא בשעת נשיאתו כמו הכבל ומי חאאת שיש בו כדי הזיה
 לפי מה שהתבאר אולם המשכב שנה מונגע ומשאו לפי שהוא יטמא כ
 כגדים הנוגע בו והנושא ואמר ה' כל המשכב אשר ישכב עליו הזב
 יטמא וכשפרא הזב נישא משכב ואין משכב עושה משכב אלא כאשר יט
 הגיע משכב הזב על כלי יהיה זה הכלי ראשון לטמאה ואין הפרש בין
 הכלי אשר יגע במשכבו או אשר יכסא עליו משכב ויגע בו לפי שכבר
 בארתי לך שאין עם מה שיטמא במשא זולת האדם

למעל מן הוב זכה שהיא
מטמאה את כועלה למעלה מן הוב מצורע שהיא
מטמא כביאה למעלה מן המצורע עצם בשעורה שהו
מטמא טומאת שבעה חמור ככולם המת שהוא מטמא
באהל מה שאין כולם מטמאין
 כבר ירעת שזב ונדה דין שנה בטמאה
 וכאשר בעל האדם זכה הוא יטמא ז' ימים כמו שקדם ממאמריו ותהי
 נדיתה עליו נג' ואמנם זב כאשר בעל אשה הנה לא תהיה אב לטמאה
 אמנם תהיה ראשון כמו אם נגבה בירו וכן מי שבעל זכה לא יהיה
 חכ וכן באר בספרא אכל יהיה כועל כמו שכתב באב לבד והנה
 יתבאר לך כג מונגעים שהמנורע כאשר ככס אל בית טמא כל מה ש
 פשתו ונהף חס לל בדב' וזה לאמריו ה' מחץ למוחם מונגשו ובאת
 הקבלה מונגשו טמא וזו היא ענין אמרו כביאה וזה הדין במנורע

אולם כאשר טהר אחר החלט' חייבהו זה וזה כלומר פסוקי התורה נט
 ובה הקבלה שאמרנו יתוכל המוצ' בעצם ירבה לומר גם כן אחר ש
 שאין עליו כשר כראוי ואמרנו בחלל חרב או במת או בעצם אדם או ב
 בקבר ירבה בו אחר שיש עליו כשר כראוי שהוא יטמא במגע ובמטא
 ובאהל זה הפרס בין אחריו בעצם ובין אחריו או בעצם אדם שאמרנו
 בעצם אדם ירבה בו שיהיה זה העצם האדם שיהיה בו כשר ובריס וע
 ועצמות והנה יתבאר כל אלו הדינים וראיותיהן בתחלת האלות וכ
 וכאשר אמר בסר כראוי ככל אחריותו שעינין כראוי כשר שהוא ראוי
 לעלות ממונו ארוכה ל' שיתרבה ממנו הכשר על כלל זה האבר ויגן
 עליו וכאשר היה על זה האבר אשר נחתך מהאדם שהיה שם האבר
 שיתקח ממנו כלל כשר האבר אם ישאר מחובר באר הנה זה האבר
 יטמא במטא ובמגע באהל כמו המת ואמר ר' יהודה שאפילו כשר
 הסיב האבר מוכשר כענין אהנוט על ערב האבר הפלגו אל ישראל וח
 וחנוט הערב יותר עבה מחנוט השתי ואין הלכה כר' יהודה אצל ר' אבהו
 ככל אבר בני מזונו ותכונת כשרו לפי מה שישיט אותו מלאכת ה
 הרגוה וכשר לכו בכאן הערה על ענין מה זה כי כאשר אמרנו ש
 שהמנוגע מטמא כביאה ומת מטמא באה' הנה לא תשוב שהמנוגע
 גם כן והמת ריכס בזה שנה שהמת כאשר ככנס תחת האהל יטמא כל
 מה שבו וכן המנוגע אין ענין כן לפי שטמאת האהל תקבץ טלשה ע
 ענינים וזה שכל מה שיהיה עם המת תחת האהל אחד יטמא וכן האדם
 או הכלים כאשר אהלנו על המת יטמא המחיה' וכן כאשר אהלי
 היות עצמו על האדם ועל הכלים יטמא אותו כאשר התבאר במסכת
 אהלות וזה דין כל מה שיטמא באהל והמנוגע אינו כן אבל אמנם
 יטמא מה שישיט ממנו תחת האהל אחר וכתבתי שישמור המנוגע
 תחת האהל עד שיהיה לו מושב כמו שכבאר ב'ב' מנבעים. אולם כ
 כאשר היה המנוגע עובר מתחת האהל הנה לא יטמא מה ששם הנה
 ככר התבאר לך ההפך ב'ו' אמרנו מטמא כביאה ואמרנו מטמא כ
 באהל

והשם

אבל

ועשר קדושות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות ומה היא קדושתה שמביאין ממנה העומר והתבואה ושתי הלחם מה שאין מכריאין כן מכל הארצו

בעבור שזכר מדרגות הטמאות והתחיל ביותר קל מהן נסיים ביותר עליו לקח גם כן במדרגת המקומות הטמאות אשר הם גם כן מביאין הסרת הטמאות והתחיל במדרגה ביותר קלה ויותר כוללת מהם הפס בעומר והקדשת את קדויה והבאתה את עמר ואמר בשתי הלחם וממנושכותיכם תביאו לחם תנופה ואמר בכבדים ולקחת מיראשית כל פרי הארץ אשר עבית מארצך

עיררות מוקפות חומה מקודשות ממנה שמשלחין מתוכן את המצורעים ומגושבין לתובה מת עד שירצו יצא אין מחזירין אותו

אמר השם במנוגע בדר יש מחוץ למחנה מושבו ולזה יצא מכל מ מריכה ואל עד שיצו אכסי המריכה ככלל או ז טוכי העיר כמו שב בארנו במגלה שאם רנו לקוברו במקום מהמריכה יוכלו לקוברו וכ כאשר יצא המת מהמריכה אין להם להחזירו למריכה לקוברו שם וא ואפילו יצו כלן בזה לפי שהטמאות שרחקו מהמריכה יצאו ממנה לא יכנסו אליה

לפנים מן החומה מקודש מהם שאוכלים שם קדשים קלים ומעשר לעהר הכית מקודש ממנו שאין בני זכות נדות ויולדות נכנסין לשם החיל מקודש ממנו שאין גרים וסמא מת נכנסין לשם עורת הנשים מקודשת ממנו שאין טבול יום נכנס לשם ואין חייבין ע עליה חטאת עורת ישראל מקודשת ממנה שאין מחוסר כפורים נכנס לשם וחייבין עליה חטאת עורת הכהנים מקודשת כמנה שאין ישראל נכנסין לשם אלא בשעת צרכיהם לסמיכה לשחיטה ולזעפה

לענין מן החומה

ירמוז אל חומת ירושלים אמר השם בכבוד והם קדשים קלים כמו ש שהתבאר בחמשי מצבחים לפני ה' לר' תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר ה' אלהיך בו וכמעשר שכי כתוב ונתת הכסף ככל אשר ת תאווה כפסף בבקר ובצאן ובין נכסף וככל אשר תשאלך כפסף ואלהת שם ודע שישראל היו במדבר על ג' קדרים מחנה ישראל והם הד מחנ' מחנה לניה והוא מאמר השם וסביב למשכן יחננו ומחנה שכינה והוא חנה אהל מועד מזה שבתוכו וכמנות המדרגות לדרגות מפתח ירושלים ועד הר הכית מחנה ישראל ומפתח הר הכית עד פתח העזרה ל' שעד ניקוד מחנה לניה ומפתח העזרה ולפני מחנה שכינה וכבר התבאר זה בתחלת ספרי ולפון התוספתא בשם שהיו במדבר מחנות מחנה שכינה ומחנה לניה ומחנה ישראל כך היו בירושלים מפתח יר ירושלים ועד הר הכית מחנה ישראל מפתח הר הכית עד שער ניקוד מחנה לניה משער ניקוד ולפני מחנה שכינה וכן הקלעים שהיו כ במדבר והנה כפסף האדם הקדוש ושלחן מן המחנה כל נדע וכל זכ וכל טמא לכפסף היה עילה ברשתנו ששלשן נדע זכ וטמא כפסף יר ירוחקו למקום אחד לנלי שמנאכו אמרו במנוגע בדר ישב וכאשר מצאנו המנוגע אשר הוא יסר חוק הטמאה מהזכ לפי שהוא מטמא בביאה כמו שקדם כבר הפירד לו מקו' והרחיקו יותר מואר הטמא ירענו שכל מיישאהו חוק בטמאתו יהיה מקומו יתר רחוק והוא אמנם שומע אכסי' שלשן במקום א' תל במנוגע בדר ישב מחוץ למחנה מ מושבו מנוגע היה ככלל יצא מן הכלל לומר על הכלל מה מנוגע ש טמאתו חמורה חמור טלוחו משלוח חבירו הנה לזה הפרש דקדו' המנוגע חוץ לב מחנות יצא מן ירושלים וזכ וזכה וזכה וזכר וזכר יוץ לב מחנות צאו מהר הכית ולח כרחיק טמא מת וזלת מחנה שכינה והוא לפני מהר הכית לפי שטמאת מת לא יטמא באכז מהמח וזכ וזכה מיה ויולדת מטמאים באכז מן מקום כמו שקדם ובתוספת וזכ טמא ככלר אלא אפילו מת עבמו ויקח משה חת עבמות יוקף עיניו במחנה לניה ועל יד ההקף יהיה טמא מת מותר ליכנס לחיל לציור כשים שהכל כדמיון מחנה לניה כמו שהקדמנו להיות שוין כבר בהרנו בתוספתו ואמר החיל ויצירת כשים מעלה יתירה בבית העולמים וה והטמאים שכנסו לשם פטורים ולא כרחיק טבול ין מן החיל כמו מה שהקדמנו טמא מת לפי שטבול ין כבר נטהר בב' מטבול ין' אמרו וחכמים אמרים אין טב ל' ין טמא והרחקנו מציור כשים טבול ין' ו ולא כרחיק מחוסר כפורים לפי שטבול ין' חסוד בתרנוה ומחוסר כ כפורים מותר בתרנוה כמו שקדם זה כלו על הפרש הזכר כל ש טמאתו חמורה מטמאת חבירו חמור טלוחו משלוח חבירו וענין ח חייבין עליה חטאת שהטמא כאשר ככנס לעזרת ישראל ומש שאמרנו בשבנה הוא חייב חטאת לפי מה שהתבאר בשבועות וזכרנו וכבר בארנו בזבחים ששמיטה כשרה בזרים ולזה כבר יכנס ישראל לעזרת כהנים וישחט שם הקרבן ובתוספתא ככנסו מנוגע' לפני מן החומה לוקין את הארבעים זבים וזכות נדות ויולדות להר הכית לוקין פ' ואמרנו הנה חומה ירבה בו חומת ירושלים אומה חומת אי זה מדינה תסיה בארץ יש ואעפי' שנוצ'א ממנה המנוגע הנה אם ככנס בס לא יחייבו מלקו' ושיעור זאת הכרית'א אכלו ממנוגע שכתב להר הכית חזב שכתב לחיל לוקין פ' וזהו אשר בארנו על הפרשים לפי שכל מ מקום מהן שמול' עליו בדרו

בין האולם ולמזבח מקודש ממנה שאין בעלי מומין ופרועי ראש נכנסין לשם חה ההיכל מקודש ממנו שאין נכנס לשם שלא רחוק ידים ורגלים קדש הקדשים מקודש מהם שאין נכנס לשם א אלא בהן גדול כיום הכפורים בשעת העבודה אמר ר' יוסי בחמשה דברים בין האולם ולמזבח שוה להיכל שאין בעלי מומין ופרועי ראש ושותי יין ושלא רוחץ ו ידים והגלים נכנסין לשם ופרושין בין האולם ולמזבח בשעת הקטרה

אמר השם ית לאשר במקדש ראשיכם ל הפרע ואמר כל איש אשר בו מום לא יקרב ועוד אמר בכאם אל אהל מועד ירחנו מים ולא ימוטג תק ספר שהאזרה מליכנס להיכל לבר כללי קדוש ידים ורגלים ור' יוסי ספר שאין בין האולם והמזבח גם כן

122 B

למי שלא קדם ידיו ורגליו לביכב לשם ואין הלכה בר יוסי ואעפ"י שם
 מהתעוררות כבוד ייחוד מאמר לחכמים וחיזוק הקורט לר' מאיר אמר
 והרברי החמשה השנה בהן בין האולם ולמזבח להיכל שבית הקטר
 הקטורת כל יו' פועל כל העם מן ההיכל ושכין האולם ולמזבח חול
 ביום גום בפתח ב' עתים יקטר כהן גדול הקטרת בקדש ולא תחייב
 הפרישה וזאת מהיכל לבד ולרעת ר' יוסי אשר ישנה הקדושה בהיכל
 ובין האולם ולמזבח וישימנה קדושה א' היא אשר תהיה עשר קדושות
 כמו שזכר תהיה ולשון התורה הוא גם כן בחיסוד הכנסת השיעור
 למקדש והוא אמרו יין ושכר אל תשתה
 וכן אזהרות כהן גדול מהיכנס לקדש קדשים וזאת ביום הכתורים אמר
 ואל יבא בכל עת אל הקדש וגו' בזאת יבא אהרן וגו' והוא יכנס
 בזה המקום ביום גום ספור ד' פעמים הראשונה בקטרת ויקטר שם
 בקדש הקדשים כמו שבארנו במסכת יומא והפעם השני ברם הפך
 והפעם השלישי ברם השעיר והפעם הרביעי יכנס להנזיח את חבף
 ואת המחנה מוקדש הקדשים כמו שהתבאר שם ובתוספתא כהן גדול
 נכנס לשם בכל שנה ושנה לעבודת יום הכפורים ארבע פעמים ביום
 ואם נכנס חמשה חייב מיתה וכבר התבאר ביורות שעליה היתה
 על ההיכל ובתוספתא אמר אין נכנסים לה אלא ש"ס לידע מה היא
 צריכה לל' לביית קדש הקדשים של עלייה לפי ש"ס קדש הקדשים אג"ו
 כמו שהתבאר שם

פרק שש בלי עין וכלי עור וכלי עצם וכלי זב
 וכובית פשוטיהם טהורים ומקבלוהן
 טמאין נשברו טהרו חזר ועשה מהם כלים מקבלין ט
 טומאה מיבן ולהבא בלי חרס וכלי נתר טומאתן שוה
 מיתטמאין ומטמאי באויר ומטמאין מאחוריהם ואינם
 מטמאין מגביהן ושבירתן היא טהרתן

דע שפסוקי התורה בטומאת מיני הכלים כמו שקדם בפתיחתה ה
 הסדר אבל הפסוקים ההן באו מהן קצתן בטומאת מת וקצתן בט
 בטומאת שרץ ובטומא זב ובטומאת נבעים בטומא שבת זרע ומדוני
 קצתן מקצתן בפנים רבים מהקדש משלשה עשר מדות וכבר ידעת
 שבכונתו בזה החבור הקדור במה שאיפשר ונעזיבת מה יאריך בו ה
 ההקדש ורובו הענינים ואפי' אקח ביותר זך וביותר נקי מכל אלו ה
 המאמרי וכאם אקח הרדייה לו בפסוק על טומאת מין ממיבי הטמאה
 בא זה הפסוק אם בטומאת שרץ או בטומאה מת או זב או זולתו לפי
 שהתלמוד כבר למד קצת מקצת באופני ההקדש אמר ית מכל כלי עץ
 או ברז או עור או שק אמנם כלי עצם הנה למדנו אותו מפסוק וכל
 מעשה עזים אמרו לרבות העשוי מן העצים אפילו מן הקדשים ומן
 הטלפים שאר בהמה וחייה מין תלמוד לומר מעשה כל מה יעשה מ
 ממנו מהכלי ואפי' מעשה מין וטלפיהן וקדושה ואמך אמר מה מעשה
 עזים לא מה שעשה עמיו העוף או הדביע מן הכלים שלא יקבלו ט
 טומאה בא' מן החי ההולך לבד וכלי זכוכית והם כלי הזוגות יקבלו
 טומאה מדרכבן הקישו אותו לכלי חרס לפי שיעשו מהעפר כמו כלי
 חרס
 אבל שמונה חכמים יטמא כבועי' **אב**
 אב הטמאם אפילו מגבנו כמו כלי עץ וזולתו ואין ב"b
 כמו שהתבאר שהוא לא יטמא אלא מתוכו אבל הזכוכית להיווצר כר
 כדאה מה שכתובו באלו הוא על שטחו שמו קרוב הטמאה משטחו מ
 מחוץ בהגעתי מתוכו והוא אמרם מפני שכלה תוכן כהן ופשוטיהן
 השפונים מהן אשר אין לו כפיפות ולא קעוריות ומקבלוהו מה אשר
 לו כפיפות ולא קעוריות עד כי כאשר הושם בו הדבר הניצר יקבלוהו
 ולא תפשוט על כללן ולקחו ראייה על היות פשוטיהן טהורים מפסוק
 מכל כלי עץ או ברז או עור או שק אמרו דומיא דשק מה שק שיש לו
 קבול חף כל שיש לו קבול וכבר אמרנו שם הוא נעשה מן השיער
 זולתה ממנו יעשו ממנו כלים לשאת בתוכו אולם כלי זכוכית הנה
 הן דומים לכלי חרס כגון שאמרנו וכלי חרס גם כן לא יטמא עד ש
 שיהיה בו בית קבול דכתיב וכל כלי חרס אשר יפול מהן אלו תבנו עד
 סיהיה לו תוך ורע שפשוטי אלו הכלים כמו הכסף והלוח והעור ו
 והדומה ליהן טקן כלם יטמאו מן התורה במשכב הזב ומושכ ואעפ"י

סאין לו בית קבול לפי שהוא ראוי למשכב ומושכ כמו שיתבאר בזאת
 המסכתא חולס בשרץ ובמות וזאתו מאובות הטומאה הנה לא יטמא
 אלא מקבליהן אולם כלי עץ ועור ועצם הנה פשוטיהן יטמאו גם כן
 ואפילו בשאר טומאות וזה מדרבנן ובגמרא בתרא אמר פשוטי כלי
 עץ מדרבנן ואמר בראי כלי עץ פשוטיהן טהורי ירבה בו מן התורה
 שחין הברז בין כלי עץ או כלי עצם ועור ושומר זה השרש תמיד עור
 אמר בשברו טהרו ענין זה כי כאשר בטמא כלי מלך הויכין הארבעה
 זאח טומאתו בשב' בטוה ותהיה החתיכה טהורה ואם תקח זאח החתיכה
 ותקבנה ותעשה ממנה כלי אחר הנה זה הכלי טהור ואמנם טמא
 בעתיד כאשר יגע בו א' מאובות הטומאות לפי מה שקדם באורו וזה
 ענין אמרם מקבלים טומאה מכאן ולהבא בכל מקום שאמרנו זה אינו
 מן הכופר בעו זאח כלי נתר כלי מעשרות של צדקה וכלי נתר הוא כ
 כלי הטפל והוא חבן רכה מאד ברקות המראה יתק' כמי' במהירות
 ירחנו כו השיעור והכברים וכן מנהו החכמים בכלל המקדים אמרו
 כתי' וכורית קיימויכיא ושלבי ועשיית אלו הכלים כמנהג אצלנו בקבני ה
 המערב ומלחכתו קשה מ' זר וזה שילוש הטפל ויעשו ממנו כלים לש
 לשתיית המים לפי תמונה הנעשה מן החרס אבל הוא לא יטמא ה
 האש כמו שישכח החרס אבל אם ישנהו חוק מעט מהאש והבקעה
 הכלי יופעד ואם לא הכהו החרס גם כן בכלל חלקיו הנה הכלי מה ש
 שיעור הכלי במים יותק ונפער ואלו הכלים אמנם יטמאו לשתיית ח
 המים מפני שהיא עריכה כה מאד וריחו טובה עשויים אותה לחולי' ו
 ולחלושי האסטומאק ולא יוכל לבשל זה הכלי אלא החרף מהר במלחכה
 עד שיבא הכלי ממודט המראה כמו הטפל הוא להיותו מביבולו מ
 מהבשול מה שלא יתכהו המים עמו ואי אפשר לעשות גם כן הלח' ר
 דיקוק דק מאד יהיה עבה רפגו קרוב מעלה לפי שאם היה עבה לא
 ייתנה האש מתוכו לדקות האש ועל זאת המלחכה בעניניה
 יעשו אפילו כלי אלא שמראהו ארום חזק הארמימות וכן כליו והוא
 גם כן יעשה לשתיית המים והיויית אלו הכלים לא יעבכו באש חל
 בעבור שלא ישנו מראהו אבל מראה הכלי נא ומבוסל מראה חזק ו
 והיה עולה במחשבתינו שהוא כלי ארמה ולא יקבל טומאה ולמדנו ש
 שהוא מאשר שרשו טיט וכבר נקלה באש ואעפ"י שהוא מעט הכסף הוא
 כמו כלי חרס אמר בסיפרא וכל כלי חרס לרבות כל כלי נתר נחמס כזה
 הענין וזאת האריות הרב לבאר לך הענין ולפרש האמת לפי שכל מן
 שבאר המלות במה שהגיע אפילו יפרשו כלי נתר כלי החלום וכלי
 ככלל מאמר זה אי זה דבר יחשב שהוא דבר לא מושכל ולא מקובל
 אף תעשה כלי החלום ואין שפך שאומר זה לא ראה חלום גדולה ו
 נעשה ממנו כלי הנה לא יציל לקבל כל דבר לביעין מהענינים ואם
 יהיה זה הנה לא יקבל טומאה כמו שיתבאר ואשר ראוי שתבינה שכל
 הטינים באל טפל ואל אבגד נאל טין אל ברמיני ואל מכניס וזולתן
 מן הטינים באשר נעשה מהן כלים כל זמן שהן נאים ולא נקלגו באור
 הקה' ער כלי ארמה ולא יקבלו טומאה וכאשר נקלגו ואעפ"י שלא יבכלגו
 האש עד שיבוסל דפנותם כמו החרס הנה הן דומים לחרס והוא אשר
 יקרא כלי נתר ואשכ' ל' זכות החלכה אמר שהן יטמאו ויטמאו וזולתן
 מאוירם אמנם היות כלי חרס מטמא לבר' באמרנו ית וכל כלי חרס ח
 אשר יפול מהן אל תבנו אמר מתוכו הוא מטמא ואינו מטמא מקבנו
 הנה כבר התבאר לך שאמרנו גבנו או אחורינו דבר אחר אולם שאר ה
 הכלים אינם כן אבל כאשר הגיע הטמאה באינו ולא קב' בטובו הנה
 הוא טהור וכאשר נגע בו הטמאה נאפילו נגעו הנה כבר בטמא והוא
 מאמר המשנה בתחלת חולין ה' זוסור כלי חרס קמא בכל הכלים ו
 והטמאור בכל הכלים טמא כלי חרס וכבר הקדמנו בשרש מהאמרנו
 ובארנו שכלי חרס לא יהיה אב הטמאה אמנם יהיה ור' האמאה ל
 לעולם ושכל ור' הטמאה אמנם יטמא אובלים ומשקים הנה אמרו
 הנה מכל' חרס שהוא תטון זולתו מאוירו ענינו כי כו"ש הביעו אובלי'
 טהורים באויר כלי חרס הטמא כטמאו ואם לא הגב כלי' והכני ע
 עתיד להביא לך משלים מן באות המשכתה ובגמרא פה חס' אמרו מ
 מכל האוכל יטמא אוכל מטמא חרס ואין כל הכלים מטמאים מ
 מאויר כלי חרס כגון אמר מטמא מאוירים שכלי חרס הן גם כן מ
 מטמאים האוכלים והמשקים יעור אמר ואינם מטמאים מגביהן רל
 טמאתו בעצמ' הנה הוא אש נוגע שרץ כלי חרס מגבנו הנה לא יטמא
 הנה כבר התבאר שכלי חרס טמאין עמנו יהיה מאויר' לטבנו נא

ו' זמנ' פני' יקרא' חבלי' חסור' ופני' נב' של' יס' הספ' בין טמאה' על זולתו' מטמאתו' לעבמו' . הכה' סס' בשונות' הכל' לה' בין מעבדים' אכל' טמאתו' לזולתו' . אמר' חסור' לה' יות' השד' חבלו' כלי' חרס' אינו' מטמא' מנכו' . וסמור' חלו' השד'ים' כל' הקור'ים' בזה' הבאר' שהן' גם' כן' יוכ'לו' בעת' יעד' חסור' ושבירתן' הוא' טהרתן' לפי' שכל' חרס' כאשר' כטמא' לא' יטהר' במקו' ולא' יעב'לו' זה' והוא' בטמאתו' עד' ש' שיב'ר' זה' לשון' ה'ורה' כל' אשר' בתוכו' יטמא' ואתו' תשברו' . וכן' כלי' זכוכית' ואין' הכל' בין' חרס' או' אלמדי' נא' כלי' הכל' כלי' יקרא' לעבין' טמאה' .

ב הרקין שבכלי חרס וקרקרותיהן ורפנותיהן
 חשבין שלא מן זמנ' וזמנ' שיעורן מכדי סיבת קטן ועד לוג
 מלוג ועד כאה ברביעית מסאה ועד סאתים בחצי לוג
 מסאתי ועד שלש ועד חמש פאין בלוג דברי ר' ישמעאל
 ר' עקיבא אומר אע אינו נותן מדה לא הרקין שבכלי ח
 חרס וקרקרותיהן ורפנותיהן יושבין שלא מסומכין ש
 שיעורן מכדי סיבת קטן ועד קדירות הדקות מדהירות
 הדקות ועד חביות לדירות ברביעית מלדירות ועד לחמיו'
 בחצי לוג מלחמיות ועד חצבים גדולים בלוג רבן יוחנן
 כן זכאי אומר חצבים גדולים שיעורן כשני לוגין . הפ
 הפכים הגלילים והחבינות שיעור קרקרותיהן כל ש
 שהן ואין להם רפנות

אמר ית וכל כלי חרס ואמר כסיפרא מניין לרבות שברי כלי חרס ת
 תלמוד לומר וכל כלי חרס הנה יעב' מזה השד' שבלי חרס' כאשר' כ
 נשברו' וכשאר' מהן' שארית' תקבל' דבר' הנה' זאת' השארית' תטמא' ל
 להיות' כזה' כלי' קטן' והנה' יודיענו' ההלכה' כמה' יהיה' השיעור' אשר' י
 ישאר' ממנו' . ואמר' שהכלים' הקטנים' מכלי' חרס' כאשר' היו' מקבלים'
 כדי' סיבת' חרס' קטן' עד' שתקבל' לוג' ומגיד' שתקבל' לוג' עד' שתקבל'
 סאה' שמן' כאשר' נשברו' וכש' מחסו' משולי' קרקרותיו' או' מן' רפנותו'
 שיעור' כי' כאשר' ישב' על' שטח' הארץ' בלתי' שיסמוך' על' נדונו' או' יסך'
 יקבל' רביעית' אשר' הוא' רובע' הלוג' הנה' זה' חרס' יקבל' טמאה' זוהו'
 עבין' אמרו' קרקרותיהן' ורפנותיהן' יושבין' שלא' יוסמוכין' הנה' יהיה' ה
 הכלי' כשרשו' מן' הגודל' אשר' תחזין' מן' סאה' עד' סאתים' הנה' ינטרף' ש
 שיה' יה' הנשאר' מחרסיה' כאשר' נשברו' מה' שיקבל' חצי' לוג' ואז' יטמא'
 זה' הנשאר' ואם' היה' מן' הגודל' שתחזיק' מה' חרס' עד' ה' סאין' הנה' י
 ינטרף' שיסאר' ממנו' ואז' יטמא' לוג' שלם' . וכבר' בארנו' פיעמים' ששאה'
 ו' קבין' וקב' ד' לוגין' ולוג' ד' רביעיות' . וששיעור' הרביעיות' הם' חבבינות'
 בחרף' וחבבינות' ברחב' . גובה' חבבינות' מ' עשיריות' חבבי' . והא' חבבי'
 אשר' בו' יהיה' המד' אפוד' היא' הגודל' מה'יד' . וכן' בארנו' חמורה' אשר'
 זה' מרתה' יחזיק' מה'מים' כז' דרה' מבריים' בקרוב' . ולא' כנטרף' לשעב'
 זכרון' לו' המדות' גם' כן' כאשר' יוכ'לו' בזה' הסדר' . ואשוב' אל' שלימות'
 באור' ההלכה' וזה' השיעור' הוא' דעת' ר' ישמעאל' . אולם' ר' עקיבא'
 אומר' שאני' לא' אשער' הכלי' כמה' שהיה' מחזיק' לא' סאה' ולא' סאתים' ו
 ואמנם' כשערהו' בתמונתו' המפורסמת' . ומאמר' ד' עקיבא' מבואר'
 על' הפנים' אשר' בארנו' . ולא' כאשר' בזאת' ההלכה' בלתי' באור' השמות'
 לבר' . ואמר' קרנות' הדקות' הקדירות' הקטנות' . חביות' לירות' חביות' קטנות'
 הנעשות' בלוג' סס' ארץ' מארץ' ישראל' מיוחסות' אליה' . וכן' אמרו'
 לחמיות' מיוחסות' אל' עמ' יב' גבול'ים' התוספת' הגדולה' והן' היות'
 גדול' ממנה' שאפשר' כמו' אלנו' הכדים' הבאים' משביל'א' בזמנ'נו' זה'
 ופני' קבון' סך' והוא' סך' השמן' ו'אמרנו' . גביל' מיוחסים' לגביל' העלין'
 וגביל' התחתון' היו' כעשות' במקומות' שהן' נחב'ונות' חביות' קטנות'
 חמר' שיעור' קרקרותיהן' כל' סאה' לפי' ששוליהן' מחודדים' כמו' שולי' ק
 קת' כלי' הזכוכית' וכאשר' נשאר' מה' שיקבל' שיעור' הנה' הוא' יטמא' לפי'
 שהוא' ישר' תמונת' כלי' קטן' יעשה' מתחלה' עביו' כזה' . אמנם' נדוהן'
 הנה' הן' לא' יקבלו' טמאה' רל' שארי' אשר' ישר' מנדיהן' לפי' שלא' יהיה'
 בנד' קביו' כמו' הכדים' והקדירות' מכל' נדוהן' שנה' השטח' כל' מה'
 שנשאר' מן' כאשר' דומה' לגנו' פשוט' וזה' תמונתו'
 והלכה' כר' עקיבא'

ג הטהורין שבכלי חרס וטבלה
 אין לה לובין ומחתה פרוצה ואכוב של ק

קליין וסילונות אף על פי כפופין אף על פי מקבלין ו
 וכבכב שעשאו של הפת וטפי שהתקינו לענבין וחבית
 של שייפין וחבית רפונה בשולי המחין והמטה והכבא
 והספסל והשלחן והספינה והמנורה של חרס הרי אילו
 טהרין זה הכלל כל שאין לו תוך ככלי חרס אין לו א
 אחריון

אמר ה' ככלי חרס אשר יפול מהם אל תוכו יטמא . וזה
 בקבלה את שיש לו תוך טמא ואת שאין לו תוך טהור . דל שלא יקבל
 טמאה מהטמאות ושרש אחר שכל שאינו עשוי לקבלה טהור ואעפ'
 שהוא אפשר שיקבל הנה כל מה שימנה מכלי חרס הוא לא יקבל . ש
 טמאה הוא אם מה שאין לו בית קבול . אם שיש לו בית קבול הכל לא
 כעשה לקבלה וכשאר באור השמות . טבלה שאין לה לזכ' לזכ' פשוט
 שאין לה שפה גבוהה על שטחה וזו השפה תקרא לזכ' בלשון המשנה
 ומחתה פרוצה מוגמר הוסר מקיפו . אכוב של קלאין כלי יעשה כז'
 קלינות הפולין והאפונים וזולתן מן הברענים הגבים והוא מנוקב ס'
 השולין כמו הכברה כמו שבארנו במנחות ליכנס האש בלו הכרבי
 ולזה לא יקבל טמאה לפי שאין לו תוך . וסילונות קבון סילונות הוא כלי
 חרס ארוך אין לו שוליים ורובכ היא על השני עד שימ' שבו בו המים מ'
 ממקום למקום וכן יעשו מושי' המים כלן אמר אעפ' שהן כעשום
 בזאת הצורה אשר אפשר שיסאר מעט בשוליו או יהיה בוגס כן בית
 קבול על זאת הצורה

והדומה לה שהן לא יטמאו לפי שלא נעשת
 לקבלה לפי שהכוננה מאלו הקני החלולות
 שיבר עליהן המים לא שיתקבצו וינחו בו
 וכבכב כמו כפה . והוא כשני מחרס עשוי
 לכשות בו כלי השת' שאינו לקבלה וטפי הוא

פס חסר והשלם הוא טפיח והוא כלי חרס חר השולי' נשמו המפורסם
 בערבי קארם ואמר כי כענינה זה הק' ארם בעת עשייתו לשום בו
 הענבים כרי שיסאר אחר עת לקטנו מן האלנות וזכ' מה שינעה
 זה הכס הן טהורים לפי שלא כעשה לקבלה . ומחית של שאין ה
 השיאטין יעשו חבית ויקשרו עליה כנר דק או עור וישוטו עליה על פ'
 פני המים וזה גם כן לא כעשת לקבלה . ומחית רפונה בשולי' המחין
 מחין הוא כלי גדול מחרס והוא אשר תקרא במצרי' ש מחבר וכמעט
 יקראו אותה קצריה ולו קנס דומה לו לרמיון בית יד והוא שולי' מחין
 ושוליים הן הקבנות . וזאת החבית היא ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 היד בו בעת הגבהת המחין ולזה לא תטמא לפי שלא נעשת לקבלה .
 יודע שטמא וכסא וספסל והוא אלמנכר ושלחן נמורה כלן חין להן
 תוך חומס פנינה של חרס ככר התבאר בגמ' שבת סבת קינותה ט
 טהורה והוא מאמר המשנס מנין לספינה שהיא טהורה שאמר דרך
 אניה בלב ים ובגמרא בארנו שאפילו הספינה של חרס טהור בים ונה
 ים טהור אף ספינה טהורה ואפילו היא של חרס . ואמרנו כל שאין לו
 תוך חין לו אחרים דל שאחריו לא תטמאו במשקים כמו שזכרנו ב'
 פאשר אין לו תוך . וזה שמשקים טמאים כאשר צבנו באחריו הכלי ת
 תטמאו אחריו הכלי לבר ואפי' עתיד לכאר זה בפר' כה' מוז' המסקת'
 ניהיה עולה על הדעת כי אחר שאין צריך כזה דרין מן הטמאה ת
 תוך יהיה פשוט כלי חרס יטמאו במשקים טמאים על אלנו ספינס ל
 לבר ואמר שאין הענין כן אכל הוא טהור מכל הנדרין . מפני ואחריו

ד פנס שיש בו בית קבול שמן טמא
 ושאק בו טהור מגופת היוצרין שהוא פותח בה טהורה
 שהוא גומר בה טמאה משפך של בעלי בתים טהור ו
 ושל רובלין טמא מפע שהוא של מידה דברי ר' יהודה
 כן בתיראר עקיבא אומר מפע שהוא בטהור על צדו ו
 ומריח בו ללוקח

יעשו כלים מחרס כמו עשירות' יכנה בו ה
 הנד והוא מכוסה כפי שלא יכנהו הרוח ולו נקבים כזריהן תבא מסן
 האורה וזה הכלי תקרא פנס . ומעפת היוצרין חביות' היוצרים מלשון
 יעכו הדלתות והן מחרס . יעשו עליו הכלים ואז ל היוצרין מהן ה
 הדכה יעשו עליו אל גפן ואל בארי והדומ' להם מהכלים הגדולים א

23
 13

עגול

קריה

כמו עליון

הוא

הוא

הוא

הוא

אשר נכבדו ביר' ואשר יטליק עליהן הטיט תחלה מה יעשו הכלים א
 אשר יהיו להן שפע ולזה הן טהורין ואשר יתקנו עליו הכלי וינימרה
 חסר שיקבל תמונתו מן הטיט לזה הכלי ולזה הוא טמא וענין ש
 פותח בה אשר יפתח הטיט ביד עליו עד שיקבל התמונה ומשך ה
 הוא כלשון ערבי חלקי' ותמונתו נשורס והיא כמות הכל העט
 העזרים ינמרכו חלו' באחירתו ונורר והשמים בעלי הריח' ומ
 מריח בו הקונס מזה הקנע יעזכו כנר המשך מעט להריח בו
 הנה כבר שכבלי קבל ולזה הוא טמא והלכה כר' עקיבא

ה
כסוי ב
 כרי יין וכרי שמן וכסוי חביות עירות טהורין ואם ה
 התקינו לתשמיש טמאים כסוי הלפס בזמן שהוא נקוב
 ורש הודור טהור אם אינו נקוב ואין לו חרוד טמא מפע
 שהיא מסגנת לתוכו את הירק ר' אליעזר בר צדוק אומ
 מפע שהיון הופכת עליו את הרוגיק

ח
כסוי כיריות
 מיוחסות אל מקום' וכסוי הלפס ינא מגב הכסוי ירמה לחכוכ של ק
 קנה והוא כית יד הכסוי' ונקוב הוא שיהיה בזה הכסוי נקב ינא מ
 ממנו העשן מסכת לתוכו הירק להגיד מימיו' ורוגיק שם יוני והוא
 הירק השלוק כאשר נענר ונדבק קתנו לקנתו' ואמר שזם הכסוי כ
 כאשר לא יהיה מחודר שיוכל לעמוד על ענמו ולא יהיה נקוב שימו
 בו הירק לוככו מהמים יהיה נא או מבושל ולזה יהיה טמא

ז
בצטרא
 שנמצאת בכבשן עד שלא נגמרה מלאכתה טהורה מ
 משנגמרה מלאכתה טמאה טיטירוס ר' אליעזר בר צ
 צדוק מטמא ר יוסי בטוהר מפע שהוא מוציא פרוסות

ח
בטירה
 בטירה הוא כלי אין לו בית יד ולא בית קבול' ואמנם הוא תושבת ל
 לכלים שימונו עליהן הכלים הגדולים המלאים מים לקבל טטאופן'
 וכן בארנו במסכת שבת' וכבשן הוא הכבשן אשר יבשלו ה
 החרש בו' וטיטורוס הוא כלי חרש תושבו רחבה ולו נואר בר הרוק ד
 דק מחר וכתושבת הכלי נקבים נקבים וכאשר תמלא הכלי המים נה
 והשם האנכי על ראש הנואר הק' ומכע האויר מליכנס בכלי ולא
 ינאו המים אשר בו מאלו הנקבים וכאשר נוסד האנכי מחרש הכלי
 ינאו המים מקריעת הכלי ויקראו אללנו זה הכלי מזה המים ואמרו
 מפני שהוא כמוניא טטורוס רל כי המים כאשר ינאו מאלו הנקבים
 לא ינאו במהרה אבל ינאו מעט מעט באחור גדול סנה כבר שכבלי
 קבל כי לזה נעשה והלכה כר' ינסי

ז
הטמאין שבבלי חרש
 טבלה שיש לה לוכיו ומחתה שלמה וטבלה שהיא מ
 מלאה קערות שאם נסמאת אחת מהם בשרץ לא נט
 נסמאו כלם אם יש לה לוכיו עורף נטמאת אחת מהם נ
 נטמאו בלן וכן בית תבלין של חרש וקלטרין המתואמת
 ובית תבלין של עץ' נטמא אחד ב' משקה לא נטמא ח
 חבירו ר' יוחנן בן עורי אומר חולקין את עוביו המשמש
 לטמא טמא המשמש לטהור טהור אם יש לו לוכיו א
 עורף נטמא אחד מהם נטמא חבירו

ח
אלו הקערות
 אלו הקערות מעבס הטבלא והן כולן נטמא אחד זה
 והרבה עושין מחלגו במנרי' וכל כלי ממנה כאשר יעב השרץ באוירה
 נטמאת לכה וישארנו הכלים הרבין בה טהורין ואם היה לחת סט
 הטבלא חונן גבוה מכל הכלים אשר בתוכה הנה כאשר יעב השרץ
 באחת מאלו הכלים הקטנים כבר הגיע באויר זה האונן סבולל כ
 ונטמאת הטבלה ככללה בהגעת הטומאת באוירה נאלו הקערות כ
 כלן הן מעבס הטבלא ונטמאת ככללה בית תבלין של חרש הוא כלי
 מחרש כחלק בעת עשייתו לרבויעים רבי יעשו לשום כהן מיני הת
 הקבלין כדי שלא יתערבו קתן בקתן קלמירין המתאימות הוא כלי
 חק בממנע חלוקה אחת' ואמר שרינן גדין הטבלה אשר בה הק

הקערות אשר זכרנו אחד זה שאם יהיה להן אונן כולל הנה כל כלי
 וכל חלק נחלק להם יחידו וחבני' שיהיו כלן דבוקים קבצים בקבתן ע
 עוד חרש זה הדין ביצמון בבית תבלין של עץ כאשר נא' וז' חרש מ
 מחל'ין בינשד'ט ע'ז'ט לח כטמא חבירו חלחחם סן היה שם חונן כ
 כולל מחון אשר תשים אלג הרבועים כלן כלי אחד תכלול אותן וכ
 וכאשר נטמא אחד מן הכלים נטמאו כלם ואמר ר' יוחנן בן נורי ש
 שבת תכלין של עץ כאשר לא יהיה לו אונן ונטמא אחד מן החלקים
 במשקים טמאים נחשוב עבדי החלוקה כבר כחלקה לחביון וכל מה
 שימשך לטהור נמה שימשך לטמא טמא ונפאר ככהן שכבאר ל
 לאי זה ענין תקנה בבית תבלין של עץ טמאת משקים ולא חרש ש
 נטמא אחד מהן כשרן כמו שאמר בשל חרש וכתבן תבטק שתהיה
 זכור לעקרים הקודמים וזה שכבר באמר בהקדמה שכלי חרש ממנו'
 מאוירו וחמו מטמא מאחריו ונחר הכלים מטמאים בניעת הטומא'
 חך שיהיה מאחריהן או מתוכן וכאשר לא יהיה שם אונן עורף' כמו
 שהכחנו ובא שרן כחלק מאלו החלקים נטמא זה הבית לכהר ולא כ
 כטמא אשר ימשך ליני לפי שהטומאה כובעת בו מאחריו וכלי חרש לא
 יטמא מאחריו וכאשר היתה של עץ כטמא הכל לפי שכלי עץ כאשר
 נבעה בו טמאה נטמא בין מתוכו בין מגבחו חלקים טמאים כ
 כבר בארנו בפתיחה שהם הטמא מירבין הכלים כלם וכן הקדמנו
 שכלי שנטמא אחוריו במשקים טמאים לא נטמא תוכו והנה יתבאר
 בזאת המשכתא שכלי שנטמא תוכו במשקים טמאים כטמא כולו ול
 ולזה אם היה לזה הבית תבלין של עץ אונן עורף אשר כאלו נחשב כ
 כלי אחד והגיעו משקים טמאים בתוכו כטמא הכל ואם לא היה שם
 אונן נבנה אשר כל חלק נחשב לכלי והגיעו משקים טמאים באחד מ
 מהחלקים נטמא זה הבית ולא נטמא הבית הרב בו לפי שמשקים
 טמאים נבעו בו מאחריו ולא נטמא בזה כלו חלוקה אם היה שרן קמ
 תמורת המשקים כטמא הכל וכן זה' הנה כבר התבאר שרין הש
 השרץ בכלי חרש עכ כלי עץ ועצ זולתן מן הכלים זה מכוחר בת
 בתכלית

ח
הלפיד טמא ובית שקעו של נר מט
טמא באויר המסרק של צוצור ר אלעזר מטהר וחב
וחבמים בטמאים

ז
לפיד אור
 לפיד אור דולק הוא כלי מחרש מ
 דומה קבכה וכראשו אונן קטנה דבקה עמו בעת עשייתו ינשס כוח
 חתיכת כנר השרני בחלקו או בשרין תרליקויל' כנו ויעשה גם מ
 מחרש כלי כנר עירורי' לישב בו הנר ויהקבץ בו כל מה שיגד מהשמן
 מפות הנר ות'ף על ראש החלמנרס כדי שלא יפחד הנחשת בשמן
 וזה הכלי נקרא בית שקעו של נר יעשו כלי מחרש באמצעות כסוי
 כנון שכה עשוי כבית עשיית הכלי' ונרכו הכלים אשר יפתחו כהז ה
 המים אללנו הן וזה המין מן הקיתון הנח אשר יקרא ברנור' כמו ש
 שיתבאר במקומות וכן עושין ס' י'ב הקיתון אשר למעלה השכה פ
 טמאות מעשה שושן דנוין לשי' סמחרק ולזה יקרא מסרק הרנור
 וכן יקראו השביות אשר סביב נואר הרמון מחרק של רמון כזו ש
 שיתבאר בב' משקבין ואמר ר' חל' יעור שהשרץ כאשר הגיע באויר ה
 הקיתון למעלה מהשכה אשר יקיש בו שגמנות הנה לא יטמא ש
 סחין זה תוך כלי חרש מפני היותו מקיפו עורף מכל נר ומכמים מט
 מטמאים טהורין תוך שלמה והלכה כחכמים

ח
פרק שלישי
שיעור בלי חרש לטהר העשוי
לאוכלין שעורו בותים העשוי
למשקין שעורן במשקין העשוי לכך ולכך מטילין אותו
לחורו בותים

ז
שיעור מה
 שיעור מה שיהיה הנקב אשר יתקב כלי חרש
 ולא יטמא כאשר לא יטמא לו תוך סנה הנה יבאר הפ' ער' אשר יהיה
 נקב כל כלי המטילין חותי לחומרו שרין עליו בחמור ולא יסור מ
 מנקבל טמאה נאעשו שהוקב נקוב בטומא משקה עד שיתקב נקב ינא
 מומנו היות נאז לא יקבל טמאה

ב חבית שיעורו כגורגרת דברי ר' שמעון ר' יהודה אומר באגוזים ר' מאיר אומר בזתים הלפס והקדירה שערון בותים הפך והטפי שערון בשמן וה הצרצור שיעורו במים ר' שמעון אום שלשתן בזרעונן גר שיעורו בשמן ר' אליעזר אומר בפרוטה קטנה גר ש שנטל פיו טהור ושל אדמה הוהוהק פיו כפתילה טהור

טפי ופק שיהיו כלי שמן אכל טפי כלי צד הפה מאד לא יגר ממנו כא' טפה טפה ולזה יקרא טפי ואמר שלשתן נקבו נקב יבא ממנו ה הזרע הממונע בשיעור כמו הזרעונים והאפונים ודומיהן הכח הוא חו לא יקבל טמאה ופי הכר הוא התוספת הינא מן הכר אשר יחזיק הפתילה וכאשר היה הכר מטיט בלתי מבוטל אשר לא יטמא כמו ש פיקבאר במה שאחר זה שכלי אדמה לא יקבלו טמאה אחר שבולת פי הכר בפתילה ושחרש הכה הוא גם כן לא יקבל טמאה לפי שלא כ יתבטל הכר בכללו ואין הלכה כר' אליעזר והלכה כר' יהודה

ג חבית שנקבה ועשאה בופת ונשברה אם יש במקום הופת מ מחויק רביעית טמאה מפע שלא בטל שם כלי מעליה חרס שנקבה ועשאו בופת אף על פי מחויק רביעית ט טהור מפע שבטל שם כלי מעליו

ד חבית שנקבה ועשאה בופת ונשברה אם יש במקום הופת מ מחויק רביעית טמאה מפע שלא בטל שם כלי מעליה חרס שנקבה ועשאו בופת אף על פי מחויק רביעית ט טהור מפע שבטל שם כלי מעליו

ה חבית שנקבה ועשאה בופת ונשברה אם יש במקום הופת מ מחויק רביעית טמאה מפע שלא בטל שם כלי מעליה חרס שנקבה ועשאו בופת אף על פי מחויק רביעית ט טהור מפע שבטל שם כלי מעליו

ו חבית שנקבה ועשאה בופת ונשברה אם יש במקום הופת מ מחויק רביעית טמאה מפע שלא בטל שם כלי מעליה חרס שנקבה ועשאו בופת אף על פי מחויק רביעית ט טהור מפע שבטל שם כלי מעליו

ז חבית שנקבה ועשאה בופת ונשברה אם יש במקום הופת מ מחויק רביעית טמאה מפע שלא בטל שם כלי מעליה חרס שנקבה ועשאו בופת אף על פי מחויק רביעית ט טהור מפע שבטל שם כלי מעליו

אמנם שזה הדין יתחייב לטופל הכלי אשר כבר נכדק אשר הוא נדק לזאת הטעמה וקירוייה שם כלי חרס אשר ישתו בו המים מן הכארות כמו שעששים אכלנו בכלי הנחשת והכרזו והידוק הוא כמו חרוק והו' הסתום והקשור ואמר שזה המחלוקת בעצמו במי שיקשור זה הכלי ב בעור או בנייר ודומיה לו שרעת ר' מאיר שאם נטמא הקירוייה יטמא בעבור זה הקשור גם כן ואפילו הוא שלם וחבמים אומרים אם היה קשור בעבור שכדק חו יהיה הקשור חשוב כעצמה וקלכה כחבמים

יכלית שטופלין בה הפטסיין הנוגע בה טמא מגופ חבית אינה חבור הנוגע בטפולו של תגור טמא

יכלית נעשכ לא מאד ופיטסיין קבוץ פיטס והוא כלי על דמיון האצטומא גדול מאד י ישימו בו המים בספינות ויקחו זה העשכ ויטחו בו הפטוס מבחוץ ער שלא ישימו ממנו המים בחוץ ואמר שאם זה הטיחה היא זריכה א חליו הנה הוא יחשב מכלל הכלי עוד אמר שכסו החבית כסויה כלי ח' ההכסוי דבק בטיט וכעת שנטמא האחר לא כטמא האחר באשר נב בעגו בו משקים טמאים כמו שהקדמנו בפתחת ההדר עוד אמר ש שהכסין אשר יבנה על חרס התגור הוא מכלל התגור וכאשר נטמא התגור בהגיע הטמאה באוירו הנה האוכלים והמשקים הנוגע בט טעמלתו טמאים

י מיחס שטפלו בחמר ובחרסית הנוגע בחמר טמא ובחרסית טהור קומקומם שצקב ועשאו בופת ר' יוסי מטהר שאינו יכול לקבל את ההסין בצונן וכן היה אומר בכלי ופת כלי נחשת שופתן טהורין ואם לרין טמאין

מיחס הוא כלי עשוי לחינם בו המים וחמר טיט עבה כמו והחמר היה להם לחומר וחרסית דק בחרס וכאשר טחו המיחס בטיט העבה הנה יתאחד בו ויהיה מכללו וכאשר נטמא המיחס יהיה הנוגע בחומר טמא אמנם אם טחו אותו בחרסית הנה לא יתדבק ב הכלי ולא יחשב בכללו וקומקום הוא הקמקס וידוע שהזפת ינתך ב במיט החמים ולזה הוא חמור שאינו יכול לקבל את החמין ונעשיר א שהוא מקבל המים הקרים וישארו בו ולא יצאו ממנו וכן אמר בכלי הזפת בעצמן שהן אינן מטמאין בעבור שלא יקבלו טמא דבר חס וכלי נחשת שופתן טהורים רנונו בזה שזה הכלי כאשר נטמא הנה אשר יגע בזה הזפת טהור שאין הזפת מכלל הכלי אם לא שיהיה כוונתו ש ש'שים היין בזה הכלי שאז הוא נדק לפת ויהיה נוגע בזפת ולא ק קתני בכאן לא אוכלים ומשקי לפי שסבר יהיה כלי הנחשת אם הטמא ויהיה הנוגע בזפת טמא ואעפ' שהוא חרס כמו שהתבאר בפתחת

חבית שנקבה ועשאה בופת יתר מצרבה הנוגע בצרבה טמא יתר מצרבה טהור ופת שנטפה על החבית הנוגע בה טהור משפך של עץ ושל חרס שפקקן בופת ר' אעזר בן עוריא מטמא ר' עקיבא מטמא בשל עץ ומטהר בשל חרס ר' יוסי מטהר בשעם

יותר מצרבה הוא שהתעבה מהזפת על מקום הנקב יותר ממה שנדק ער שאם יסרו ממנו הרכה יישר הנקב סתום ומחזיק המי' שיהיו בכלי נאומרו בכאן הנוגע ירעה אוכלים ומשקים פקקן בזפת הוא שישתום קנות פיות המשפך בזפת ער שלא יבא ממנו דבר וישנכ כלי קבול והלכה כר' עקיבא

פרק רביעי החרס שאינו יכול לעמוד מפע א אונו או שהיה בו חרוד והחרוד מ מכריעו טהור נטלה האון נשבר החרוד טהור ר' יהודה מטמא חבית שנפחתה והיא מקבלת על רפנותיה או ש שנחלקה במין שתי ערכות ר' יהודה מטהר וחבמים מ מטמאים

124 B

רע ששפית חור ולזכו ודונן ענין כלן בזאת המוסכתא
 שנה אמנם הן אנגייס גבויים על שטח הכלי רל שטח הקיתון וית
 ויתחלבו שמוותן בהתחלה תמונת הכלי כוון שתמונת שפת הכלי ה
 המרובע לזכו והעגול תמונת אשמוכ שפה וזולתן מהתמונות דוסן
 והשפה הקטנה בגובה זר וכבר ידעת שכלי חרש אמנם יטומח מוח
 מאויר רל מתוכו לא מבחו ובאשר היתה השפה הפנימית או היותר
 גבוהה על זאת הנורה

והגיע הפרץ בתוכה הנה תמא כל מה שבתוכה ל
 לבר וכל שהוא חוץ ממנה באלו שתי השפות טהור ו
 וזהו ענין אמרו הכל טהור רל כל מה שהוא חוץ מ
 מומה ואם היתה השפה החיצונה היויתה גבוהה על זאת הנורה

הנה באשר יגיע הפרץ באוירה בטמא וכל מה שבין
 השפות כלן מן האוכלים והמשקין ואם היתה הח
 האמצעית עורפת והגיע הפרץ בחוירה הנה כבר כ
 בטמא מה שבתוכה ולא בטמא מה שחוונה לה ואמרו משיכרנו ככ
 בככשן ידנה בו מאז התבשל ויבא מתורת טיט חמם קרם ביטולם
 הנה הן כלי ארמה ואין מקבלין טמאה כמו שיתבאר עוד אמר והוא
 גמר מלאכתו וזה שבאשר הכלים דברים הן גמר מלאכתו ולא יטמחו
 עד שישלימו אל הענינים כדרך כלי מתכות נחמון וכדיקותם אלם
 כלי חרש מיד שבתבשל יקבלו טמאה וכו' ישלם מלאכתו ואעפ
 שלאחר זה ימרחו אותו כחר וישו השפה בכלי ויכירו ממנו התוספת
 בכלי כרזל מה שיתלקח בו מן הטיט בעת הכשול ויהיה בו דומה ל
 לברעון הנה זה כלו לא ימנעהו מלקבל טמאה כי כבר נגמרה מל
 מלאכתו בכשול לבר וכל מה שיעשה אחר זה תוספת לא ינטרף ליו
 ואין הלכה כר' יהודה אשר יאמר חולקין את האמצעית אלכל כל ש
 כל מה שיש בו מלאכה ויבא אל כל שטמא אוידיה טמאה והשאר טהור

מאינו יכול לעמוד שלא ישב על השווי בסבת מונע יכבד עליו מנר
 אחר בכדונתו ויטהו על כדו' וכן באשר יהיה לו חדור בקרקעיתו ו
 ניימנעהו לכוח בשונה ובאשר ישב על הארץ נוטה לצד א' מנפי חדורו
 טהור' ומכריעו מטה אותו חכית שכתתה הוסר ממנה חלק ובאשר
 ישבה על התושבת או אשר שתקבל דבר מתוך הדבר אשר סר ממנה
 ובאשר ישבה על גדה אשר שתקבל בקרקעיתה וכן באשר נכדקה ו
 נכתלקה על ארבה והיו שתי דפנות הנה כל חצי ממנה באר עמד על
 קרקעיתו לא יקבל דבר ובאשר ישב על קרקעית גדה אשר היא גב
 גבנותית החכית אשר שתקבל והלכה בחכמים

חבית שנתרועעה
 ואינה יכולה להטלטל בחצי קב גרוגרת טהורה נצטר'
 שנתרועעה ואינה מקבלת משקין אעפי שהיא מקבלת
 אבלין טהורה שאין שירין לשירין

ב
 ג
 גטמא כמו שבארנו היא
 התושבת אשר עשו תחת כלי המים לקבל הטמאן ובאשר היא מט
 מטמא שפת כלל עניינה וזהו אמרם בתלמוד לפי שאין אומרים הבה ג
 בטמא לבטמא ולא זה הענין אמר ככאן אין שירים לשירים וזאת ה
 הגטמא בעמיה באשר היתה שלימה בדמינה היא שארית הכלי ל
 לפי שהיא חכית מכלי ובאשר נכדקה חורה שארית לשארית וכבר
 ידעת ששארית הדבר הוא שיריו

איווהו נצטר' כל שנטלו אוכה
 והיו בה חרוזין יוצאין כל המקבל עמה בותים מטמא
 במגע ובנגרו מטמא באויר וכל שאינו מקבל עמו בוית'
 מטמא במגע ואין בנגרו מטמא באויר הייתה מטה על
 צרה כמין קתידרא כל המקבל עמה בויתים מטמא ב
 במגע ובנגרו מטמא באויר וכל שאינו מקבל עמה בוית'
 מטמא במגע ולנגרו מטמא באויר שול'קורפיות ושולי
 קוסין הצדניין אעפי שאינם יכולין לישב שלא מס
 מהובין טמאין שלכך נעשו מתחלתן

שכטלו חכית רל חכית
 שכתה ראשה ואוכה ובאשר קרקעיתה הנה היא בטמא לפי שהיא תנ
 תושבת לכלי ואם היה חוץ מגרי הטמא קנות כוללות להן חלל על
 זה קרימין

אם היו אלנו הקנות מרחש יחזיקו הזתים באשר
 ישמיו זתים בזאת הגטמא נגע הפרץ בגטמא
 מתכוו או יטמא החדור או באשר היה הפרץ ב
 באויר הטמא ויהיה ככח אויר חרוד כמו ש
 שהתבאר מהנורה הנה החרוד או יטמא עם אויר וקתידרא הוא כ
 כמין כשא אשר ישבו הזשים כהליכתו כדרכים ויקראו גב' אלנו ע
 עמוחיה ובאשר יהא תמונת הטמא על זה התמונה הנה יאמר ש
 שהדיו כלן החמודים שיה בין היות הטמא על גדה או על קרקעיתה
 וקדשיות הוא כלי חד התושבת או אשר לישב על קרקעיתו וקוסים ה
 הכדוניים הם אכובי חרש חדי התושבת דומין לקון ולזה יקראו כ
 קוסין ואעפ' שכתב בסמוך וכבר נמנה בקנת. הנסחחות כוסין ונ
 גדרניים מיוחסים אל כדון ושכרין נשאריתם רל קנותיהם קחדים
 אעפי שאי אפשר להן שישבו על הארץ ויחזיק מה שישמיו בו חלל' יש
 ישפוק והן הנה הן מקבלין טמאה שעל דעת כן נעשו כל הכלי' עבמן
 בעת עשייתן שלא יקבלו לעולם משקה אם לא יהיו לו קוסין והתבאר
 אשר התנינו בשברי כלי חרש בפסק השני שהיו יושבי שלא מקומכי
 אמנם בכלים הוא שנעשו בעת עשייתן להיות יושבין שלא מקומכין
 הנה ינטרף שהיו שכרין כן ואז יקבלו טמאה

פרק חמישי

הנור תחלתו ארבעה ושיריו
 ארבעה שלשה רבוי ר מאיר וחכמי
 או כמה דברים אמורים
 בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהוא ושיריו רובו משתי
 בגר מלאכתו איווה גמר מלאכתו משים קנו כרי לאפות
 בו סופגנין ר יהודה או משיסיק את החדש כרי לאפות
 בישן סופגנין

התנודים והכירות וכל מוקדי האש הנכבין בארץ או
 על שטח הנעשין לבשל או לאפות בהן או עליהן הן כלן מקבלים
 טמאה ולשון התורה תנוד וכרים יותן טמאים הם ודין בטמאה ר
 דין כלי חרש כמו שיתבאר ואמר ר' מאיר כי מאז שכבנה מהתנוד ג
 גובה ד' טפחים יקבל טמאה וכן התנוד השלם באשר נפסד ובאשר מ
 מומנו ד' טפחים הנה הוא יקבל טמאה וחכמים אומרים שתנוד קטן
 מעת שכבנה בו כל שהוא מקבל טמאה והתבאר בתלמוד שאמרם כ
 כל שהוא טפח הנה מאז שכבנה ממנו טפח יקבל טמאה וכן התנוד
 הקטן באשר נפסד ובאשר מומנו רובו רל רוב כבנה יקבל טמאה ואם
 כשאר מומנו חני לבר וממה שלמטה מזה אינו מקבל טמאה עוד ש
 סדרו על שני המאמרים ואמרו מאתגמר מלאכתו רל שמה שאמר ר'
 מאיר שמעת שכבנה ממנו ד' טפחים וכן חכמים שאומרי טפח בקטן
 ג' בגדול כתבא' שגמר מלאכתו וכיאר זה שגמר מלאכתו הוא שי
 שיחממו אותו עד שיהיה בקרקעיתו מחוס שיעור מה שיאצו בו ה
 השפגנים והוא הלחם הרך וכקרא בשם זה לפי שהוא כמו הספוג ש
 שהוא ממנה הכשול לקלות הלישה וירוע שהתנוד החדש אשר לא כ
 כאפה בו עדיין ינטרף לחמום ובו ואז יבעתל זה החום אולם התנוד
 אשר כבר כאפה בו הרבה טעמים הנה יתחמם באש מעט ויגיע ל
 לאפות בו ספגנין בדבר מועט ואמר ר' יהודה שמעת שהוסק התנוד
 החדש באש כשיער שאש היה ישן יהיה אפשר לאפות בו ספגנים ה
 הנה כבר נגמרה מלאכתו ויקבל טמאה והלכה בחכמים

כלי חרש שיש לו

שפיות הפנימית עורפת הכל טהור החצונה עורפר'
 הכל טמא האמצעית עורפת ממנה ולפנים טמא ממנה
 ולחוץ טהור היו שוות ר' יהודה אומר הולקין האמצעי'
 וחכמים אומרים הכל טהור כלי חרם מאמתי מקבלין
 סומאה משיצרפו בכבשן והיא גמר מלאכתו

גמליאל

כבר קדם המאמר שהתגור לא יטמא עד שיוסק וזהו גור
מלאכתו ואמרנו כי כאשר הוסק מחוץ או בוללת כוכה או שהסיקו ה
האומן אשר עשאו ואעפ"י שלא הסיק אותו לתוספת בו הנה הוא יטמא
הואיל והוסק מכל מקום והכאת המעשה מורה כל הוסק שלא להיעת
טמא וזה מאמר אמת

מוסק התגור שלבטלי בתיכס
טהור ושל נחתומין טמא מפני שהוא סומך עליו ארז
השפור ר' יודהנן הסנרלר אומר מפני שהוא אופה בו כ
כשהוא נרחק כיוצא בו מוסק היורה של שולקי ויתום
טמא ושל צבעים טהור

יוסינת תוספת טבחה התגור על ש
ספתו מלמעלה ויקרא מוסק התגור והוא דמיון עגולה על פי התגור
מלמעלה והכנתו סומך עליו את השפור הכסא המוסק התגור ו
יורה קדרה נכבית בארץ יעשה רוכן מנחשת והכי כונן בכין מוסק
על גבי הקדרה יתפשטו בו המים בעת רתיחתם וכן יעשו הככשים ו
ואשר יעשו הכורית או אשר יבשלו או אשר ישלכו הזית והדומה לכן
וסורס זה כלל מה שזכרתי לך לכס לכל שכר כסס ויבא מדברי רבי
ינחכ הסנרלר שמה שאין בו תועל זולת המים השפור עליו לא תטמא
בטמאת התגור ואין הלכה כר' יוחנן

תגור שנתן בו עפר עד
חציו מעפר ולמסן מטמא במגע מעפר ולמעלן טמא
באוויר נתנו על פי הבור או על פי ההרות ונתן שם אבן
ר' יהודה אומר אם מסיק מלמסן זהו נסוק מלמעלן ט
טמא וחכמים אומרים הואיל והוסק טבל מקום טמא

מעפר ולמעלן מטמא במגע ר"ב כי כאשר נבשרץ בתגור מתעב לו
למעלן מן האפר או יטמא מיונו החלק הכסתי בעשר וכו' והוא הוה
הפור בארץ ורות הוא החר ככני על שטח הארץ ואמרנו ונתן שם אבן
אל על פי הבור אשר—כן האבן הוא קרקע התגור ואמר ר' יהודה כי כ
כאשר ילך אש בבור או ברות תחת האבן ויהי התגור מומעל לאבן
הנה או יטמא להיות זה התגור רכוק בארץ לפי שזה מתבאף התגור
ואז יקבל טמאה אילו לאומרו תגור וכריס ייתן את שם לו כתיבה ט
טמא את שאין לו כתיבה טהור וחכמים יניחו זה לענין אחר ויאמר ש
שאמרנו אמאים הם יכלול הכל ואיך שהוסק טמא ואעפ"י שלא יהיה ד'
דכוק בארץ וכבר התבאר בגמר שבת שזה המחלקת אמנם הוא כ
בהסק ראשון אשר הוסק ואז יטמא שהוא גמיר מלכותו והוא אשר י
יאמר ר' יהודה שיהיה כינויין הארץ חכור בעת זה ההסק חולם
כאשר הוסק ההסק ראשון ונגמיר מלכותו והיה אחר זה בלתי מחובר
לארץ הנה חין בו מחלקת שהוא יאמא והוא אמרם בהסק שני ח' עלו
תלוי כבואר ברוב וחכמים אומרים שאפילו בהסק ראשון וחיילו תלוי
כבואר ברוב כבר נגמרה מלאכתו ואעפ"י שהוא ח' ויטמא נחזור להרץ כלל
והוא אמרם והואיל והוסק מכל מקום ואין הלכה כר' יהודה

תגור שניטמא ביצד מטהרין אותו
חולקו לשלשה וגורר את הטפלה עד שיהא בארץ אלא
ר' מאיר אומר אינו צריך לגרור את הטפלה ולא עד ש
שיהא בארץ אלא מטעמו מפני ארבעה טפחים ר'
שמעון אומר וצריך להסיעו חולקו לשנים אחד
גדול ואחד קטן הגדול טמא והקטן טהור חלקו לשלשה
אחר גדול בשנים הגדול טמא ושנים הקטנים טהורין
אמר ית' תגור וכריס ייתן טמאים הם ואמר בספרה ח' שלם
טמא ואם חיתבו טהור ואמר בתומר חתבו שיקרע על ארבע ש' שיטוב
ב' חתוכי עד שיגיר הטוט הנוסף אשר עב' התגור עד שיפחד הב' חתוכ'
מעט התגור מוסכבין על שטח הארץ כמו שהוסק שם ולא יהיה שם
ככין דביקה בארץ ואמר ר' מאיר שכלו יבטיך לדבר מזה אבל יעזוב
ממנו ממה שישאר לארץ שחות מר' טפחים והוא ענין המרו מומעל
ויהיה הספד מתוך התגור והוא אמרו מוכפנים וחתכהו מזה הגרר
ייראה לפי מה שהקדם ש' יורד אל ר' יוחנן ומאיר ר' שמעון
שמאמרנו ית' ייתן אי אשר בלתי חכרה וכהארץ והפילו תמר ההתקן
וגרר הטוט ואין הלכה כר' מאיר ולא כר' שמעון

כירה תחלתה שלש וזשירה שלש משחגמר
מלאכתה איזה היא גמר מלאכת משויסקנה כדי לבשל
עליה ביצה קלח שבכצים טרופה ונתונה כלפס הכופח
עשאו לאפיה שיעורו כתגור עשאו לבשול שיעורו כ
ככירה האבן היוצא מן התגור טפח ומן הכירה שלש
אצבעות חיבור היוצא מן הכופח עשאו לאפיה שיעורו
כתגור עשאו לבשול שיעורו ככירה אמר ר' יהודה לא
אמרו טפח אלא כין התגור ולכותל היו שני תגורין
כסוכין זה לזה נותן לזה טפח ולזה טפח והשאר טהור
כירה הוא מוקד כככה לכשל עליה התבטיל והוא מקום שפיתת קדרה א'
קדרות כמו שכארו במהכת שכת וכפח הוא מקום שפיתת קדרה א'
לכר והוא מתמונת התגור וכבר נעשה לכשל התבטיל ותעמוד ה
הקדרה עליה ממעל וישמנו החם מתחת כמו הכירה והנה יסיקו
אותה ויחממו בתוכה הלחם כמו התגור ואמרנו שלא ירבו בו גובה ג'
אצבעות וכינה קלה שככנים הממחרת הכשול באורו אותה בתלמו'
שקיא כינת תרנגולת טרופה וכתוכה כלפס מאפה בשמן מוסלכת כ
כלפס שהוא התבטיל היותר נמהר וכתכאף שיהיה הא' לפס כבר נת
נתחם חמום טהור לא שלא הוסק הא' לפס אלא כלל ואמר ית'
תגור וכריס ייתן טמאים הם וטמאים יהיו לכס ובא הקבלה לכס לכל
נרכיכס לרבות ירות הכלי ויבאן אמרו האבן היוצאת מן התגור ט
טפח ומן הכירה ג' אצבעות חכור וכנת זה המאמר שכל מה שיתוקן
לכס ויעזור לכס בשמוש זה הכלי הנה יטמא בטומאתו ואין ספק ש
שהטפח היוצא מן התגור אם חסד חלש התגור ויקורר אשו ויבא ה'
ההתגור גדל לזוה יטמא בטומאתו וכאשר נטמא התגור נטמא הטפח
הדבק בו ומה שיוסיף על זה הנה הוא חוץ וכל מה שיפול בתלמוד
מזו המוסקתא בשעורים אשר יטמאו בטמא הכלי ממה שזכרנו כ'
אז התגור או שאר המוקדים הנה חמם העקר מה שזכרתי לך והוא ח'
אמרים לכס לכל נרכיכס ואין הלכה כר' יהודה

עטרת כירה
טהורה טירת התגור כומן שהיא גבוה ארבעה טפחים
מטמא במגע ובאוויר פחותה מכאן טהורה אם חכרה
לו אפילו על שלש אבעם טמאה בית הפך ובית התכלין
ובית הנר שבכירה טמאין במגע ואינו טמאין באויר
דברי ר' מאיר ר' יששכאל מטהר

עגור הכירה יעשה ככין
עגול על ראש הכירה להניח בו הקדרה ולא יבא מחום האש כלל וזה
הכין יקרא עטרת הכירה לפי שהוא עליו כמו עטרה על הראש וכ
וכאשר נטמאת הכירה לא יטמא זה הכין הנוסף עליו ממעל יעשה
לפי התגור מקום מוקף בתלמים שיוסס בו הלחם בעת יבאיתו מ'
מהתגור יקרא זה המקום טירת התגור והוא כדמיון חזר נבזר מל'
מלשון בחריהם ובחירותם ואמרנו טמא במגע ובאוויר ר"ב כי כאשר
נטמא התגור אם בהבעת השרץ לו ונתוכו או בהבעתו באוירו בלתי ש'
שימשששו הנה זאת הטירה טמא לפי שהי מנרכי התגור וחלק מ'
מחלקיו ואם היתה פחותה בגובה מר' טפחים לא תטמא לפי שהיא כ'
בלתי ראויה לקבץ הלחם בו וכאשר חכרה לתגור הנה כדר כראה
בעשייתה שהיא כעשה לנגוד ושקוה רבה לרדקה בתגור ולזה תטמא
בטומאתו ב' ח' ש' עגור שיהיה החכור חלוט כמו שאם סדר ג' חכמים
כדר התגור והרכיבו על אלו החכמים וכבר יעשה ככרי הכירה ה
מקום ינחו בו פך השמן יקרא בית הפך ומקום ינחו בו התכלין יק'
בית תכלין ומקום ינחו בו הכר יקרא בית הכר וכאשר נטמא הכירה
במגע שרץ שיגע לה ש' כ' ככר נטמאו לו סוקמומו כלן להתחבר'
בכירה חולם אם נטמאה הכירה באויר לכר כשיגיע השרץ באוירה
הנה בטמאת הכירה ולא נטמאו לו המקומות וכבר התבאר בתלמוד
שר' מאיר שם אלו ההכלין להיות מהכירה טמאת אלו המקומות
ה' מדרבנן והם חכמים מחוכרים ואין שורשין עליהן את התרומה
לפי שאם היו מעט הכירה אך לא תטמא כ' במגע כ' באויר והלכ'
כר' מאיר

ר תגור שהוסק מאחריו או שהוסק שלא לדעתו
או שהוסק מבית האומן טמא מעשה שנפלה רליקה ב
כתגורי כפר סגה וכא מעשה ליבגה וטימאן רבן

125
B

חיתכו חוליות לרחבו פחות טארבעה ספחים שהורג מרחו בטיט מקבל טומאה משיסיקנו כרי לאפות בו סופגנין הרחיק ממנו את הטפלה ונתן חול או צרור כריתים בזה אטרו הגרה והטהורה אופות והוא טהור

לרחבו שמהו חולייה חולייה יהיה נזכה כל חולייה פחות מד' טפחין הנה ככר נטהר החולייה כולה ואע"פ והרכיב קצתם על קצתם עד שהשלים תמונת התבואה כמו שהיה אחר טח אותה בטיט והוא אמרו יורחו בטיט ושם כמו אע"פ שהתבואה העבין אשר יטמא בעתו (הוא) אבל אחר הסיקו אשר יהיה בו גמר מלאכתו לפי מה שקדם הנה הוא אחר הרכיב זאת החולייה אחר ככה בכין עגול על זה התבואה הנכבד רחוק ממנו ושם החול או האבן הרקה בין זה הבניין ובין התבואה עד שנתקיים התבואה ואפשר לאופות בו ואע"פ שהיא כבדל הנה זאת ה הנורה לא תטמא לעולם יתחיל עליה הטיט ידבק חלקיו הנפרדי ולזה הגרה והטהורה אופות בו והוא טהור

הגור שבא מחותך מבית האומן ועשה בו למודין ונותנו עליו והוא טהור גטמא כולק את למודיו טהור החזיק לו טהור מרחו בטיט נקבל טומאה ואינו צריך להסיקו שכבר הוסק

הן קשרין ודברים יכביהו ויחברו חלקיו קצתם עם קצתם עד שאשם לחופות בו ואומר כי כאשר שמו אלנו הקשרים והוא טהור עוד כטמא חחר זה הנה הקשור אשר יחברו חלקיו שמונה מוכן לטמאה וכאש יסיר הקשור ויהפדרו חלקיו יטהר כלל אף שזה כבר נשכח מחברו פעם שניה ואם החזיר לו קשוריו הנה ישאר על ענין טהרה ולא יהיו לו הקשורים מקום אכין וכמו שלא באמר שהוא חזר לטמאתו כאשר חבד חלקיו כן לא יקבל טמא במה שאחם חס לא ימרחו בטיט וחו יקרא תבואה שלם יטמא בעתו ולא ינטר' הנה לבגור מלאכתו לפי שהוא כבר הוסק והוא בעל קשורים אקום כנין ונתת פעם אחר הראשונה שלבד וקחו' כאשר יבא מבית האומן זו היא כונתו בזאת ההלכה

יא חיתכו חוליות ונתן חול בין חוליא לחוליה ר' אליעזר מטהר וחכמים מסמאים וו תגורו של עבארי יורות הערביין שהוא חופר בארץ וטח בטיט אם יכול להטיח לעמוד בפע עצמו טמא ואם לאו טהור וזוה תגורו של בן דינאי

כתן חול בין חוליא לחוליא שיעשה חולייה ואחר שם חול ככר והרכיב חולייה שניה על זה החול ולא סר לשנות זה עד שהשלים תמונת התבואה ונבדלו עוד טח אותה בטיט מחוץ עד שהשלים אמר ד' חלעול שלחול מכדיל בין החליות הוא כשנשכר ונחלק לעולם ולזה הוא טהור וחכמים אומרים שהטיט הנוגע בכל החליות מחוץ כבר חברו ושם אותה שלם וככל בין ר' אליעזר וחכמים מחלקת רב ועגום וראיות רב' ע"י ששרק בזה היום רבן גמלי' ובית דינו כל טהרות שטיהר ר' אליעזר וברכהו ולזה נקרא תגורו של עבכאי מיוחס אל עבכא והוא תנין גדול אמרוהו שהקפידו תשובות כשכבא וכן כפ' ר' רב' כירית הערבים והוא הקפידה אשר יתפרו בקרקע לאופות בו והיו אחר זה חבורות והסמינו על קרין שבו כר ככין ולזה תקרא זאת שתמונה תגורו של בן דינאי הלכה פי חלעול

תגור של אבן ושל מתכות טהור וטמא משו כלי מתכות ניקב נפגם נסדק עשה לו טפלה מוסף של טים טמא במה יהא נקב כרי שייצא בו האור וכן ב בכירה יג' טמא משום מתכות ניקבה נפגמה נסדקה עשה לה פטפוטיין טמא טהרה בטיט בין מבפנים בין מבחוץ טהורה ר' יהודה אומר מבפנים טמא ומבחוץ טהורה

אמר ית תגור וברים יותן אף שיש לו נתיבה טמא חולם אם היה ס מאכן או ממיני המתכות הנה לא יטמא מאשר הוא תכנ' לרברי סכל וזהו הענין אשר יניחו אליו חכמים אמרו יותן אבל הוא יטמא אם ה היה של מתכת משום כלי מתכות ונתהיה טומאתו כדן טמאת כלי מ

מתכות כל שלם יטמא מאוירו ויטמא מגבו ויהיה אב הטומאה באש' נגע בו כזית מן המת לפי מה שהתבאר בתוספת והוא אומרם בתגור של מתכות נגעבו כזית מן המת מאחריו כלו טמא שניה וכולל א' מפני שנעשה אב הטומאה לפי שהראשון והשני טמאים והטמאים ב בתרומה והשלישי פשו' לפי מה שהתבאר בשקדים בשתיחת זה הסדר וכל מה שיבא אריך בזה מהדר מאחרים טומא ב' ופוסל א' הטובה בו בתרומה ודע זה נאסוב בביאור זאת ההלכה ולזה אם היה זה הז של מתכות כנוי על החרץ לא יטמא כלל לפי שהכלים הבנויים בארץ טהורים וזאת תבואה וברים אשר ביארם הפסוק חולם מחוץ מזה ה השורש אלכלו כל הנמוכה לרקקע הרי הוא בקרקע והוא אמרו טהור וטמאים משום כלי מתכות חולם אם היה מחוץ הנה לא יטמא כלל לפי שכלי אכנים אינם מטמאים כלל כמו שיתבאר אחר זה נאם נקב או כדקף או נפגם וקתם זה המקום בטיט או שמרה עליו חטיט מחוץ או הוסף בבבחו ששה מטיט ונענעלה והוא אשר יקרא מוסף כמו ש שהתבאר הנה לו דין התגור לכל הדברים ואמרו וכן כבירה כל זמן הגבר אשר גררו מעת יבא ממנו האורה הוא גרר נקב הכידיה גם כן ופטפוטיין קנות מטיט שצומרת עליהן הקדרה כמו היסודות והאחר פטפוט וזוין הלכה כר' יהודה שהמרוח לא יועיל לכירה בשום פנים שהיא אכנים תעשה לאופות עליה לא בך כמו שקדם והיא סובלתאש שהיא של מתכות ואין עזר לה במרוח חולם מרוח התגור של מתכות ושל אכין והיא הטפלה מפני שהיא תועלת לה כל לפי שהיא יחבו בו מ מכפנים הלחם וזה המרוח ישאר חמומו וימנע ממנו האויר אשר יקרב לגשם התגור

פרק ששה העושה שלשה פטפוטיין והכרין כ בטיט להיות שופת עליהן ארתה הקדרה טמאה קבע שלשה מסמרין בארץ להיות ש שופת עליהם הקדירה אף על פי שעשה בראשון מקום שתהא הקדרה יושבת טהורה

העושה שתי אבנים כירה וחברה בטיט טמאה ר' ירן יהודה מטהר עד שיעשה שלישית או עד שיסמוך אל חבולת אחת בטיט ואחת שלא בטיט טהורה כאשר הוסיף טמא מהמרים מכרול בארץ חכם לא תטמא כמו שלא תטמא כירה של מתכות לשרש אשר זכרנו וכן כאשר היה האבן בלתי טיט לא תטמא לפי שהאבנים לא יטמאו ואין הלכה כר' יהודה

האבן שהיה שופת עליה ועל התגור עליה ועל הכירה עליה ועל הכופח טמאה עליה ועל האבן עליה ועל הסלע עליה ועל חבולת ט טהורה וזו היתה כירת הגזירים שבירושלם שבגור ה הסלע כירת הטבחים כומון שהוא גותן אבן כצר אבן בטמאת אחת מהן לא נטמאו כלן

חמרו עליה ועל האבן ירנה בו על שתי אבנים כלבנים י' יהיה שם טיט והם לא יטמאו לפי שהאבנים טהורים כמו שקדם עוד כאמר שכירת הכזירים היתה מאלו התבואים שנזכר' שכנגד הסלע כל אבן כנגד הסלע וכבר הוסיף הכזירים מוכשלים עליהן הסלמים ושורפין שם שעריהם כלשכת הכזירים אשר היתה בעזרת כשים כמו שהתבאר במדות ואמר כטומאת אחד מהן לא נטמאו כלן כתבאן שתי אבנים כלן מרונות בטיט כמו ש שקדם כראש הפרק האבנים בלתי מרונות בטיט טמא

שלוש אבני שעשאן שתי כרים בטמאת אחת מן החצוב האמצעית המשמשת את השמא טמא המשמשת את הטהור טהור נטלה הטהור הוחלטה האמצעית לטמא נטלה טמאה הוחלטה האמצעית לטהורה נטמאו שתי החצונות אם היתה האמצעית גדולה גותן לזו כרי גש שפותה מיכאן ולזו כרי שפותה מכאן והשאר טהור אם הייתה קטנה הכל טמא נטלה האמצעית אם יכול ל לשפות עליה יורה גדולה טמאה החזירה טהורה מירד בטיט מקבלת טמאה משיסיקה כרי לבשל עליה אח הביצה

אמר ית תגור וברים יותן אף שיש לו נתיבה טמא חולם אם היה ס מאכן או ממיני המתכות הנה לא יטמא מאשר הוא תכנ' לרברי סכל וזהו הענין אשר יניחו אליו חכמים אמרו יותן אבל הוא יטמא אם ה היה של מתכת משום כלי מתכות ונתהיה טומאתו כדן טמאת כלי מ

כן אמר וכן מי שכתב על גבו כירה וכבר ירעת שהיה מכלל כלי עץ הנה הוא יטמא משום כלי עץ לח משום כירה והוא היה הכירה נזיבה אליו והרחב שלו הוא שטח יותר רחב וממנו מחובר אליו ישבו פו בעת הכשול וכן כאשר נטמא זה הדיון ובענין החובלי והמשקים בו מחנון וקדש לטהור כלי קבול כאשר ניקב ה' השיעור הידוע טהור לא יטמא ולא יקדש בגומא שר הוא כירה ז' אשר יטמא כל אף שיכשר שיכשלו עליו לפי מה שכתבאר והלכה כר' יהודה

כירה שנחלקה לארבה טהורה ולרחבה טמאה כופח שנחלק בין לארכו בין לרוחבו טהור מצד הכירה ב' כומן שהיא גבוהה שלש אצבעות מטמא במגע ובאוויר פחותה מכאן מטמא במגע ואינה מטמא באוויר

ד כיצד משערין אותה ר' ישמעאל אומר נותן את השפור למעלה למטן ובגדר מטמא באוויר ר' אלעזר בן יעקב אומר נטמאת הכירה נטמא את החצר נטמאת את החצר לא נטמאת את הכירה

טכר' אונטרן סכרם מקום ספיתת שתי קדרות ולזה כאשר נחלקה לרחבה טמאה לפי שכל חצי ממנה רחוי לשפנת עליו קדרה אחת אולם כופח הוא מקום ספיתת קדרה אחת ולזה באי זה פנים שתחלק טהור וחבר הכירה מקום כנוי כנגד פני המוקד כמו טיבת התכור ולזה תקרא ח חדר הכירה ויאמרו מטמא במגע ובאוויר ל' כי כאשר נטמאת הכירה במגע או באוויר נטמא עמה חדר הכירה וכן כאשר נטמא החצר במגע או באוויר נטמא הכירה ואלה הן פחות משלשה אצבעות הנה לא יטמא אחר מחן בהטמאות האחר זולת במגע אולם נטמאת הכירה באוויר הנה לא יטמא החצר אשר לפניה אלא אם כן הגיע שרף באוויר הנה לא נטמא הכירה אלא אם כן היה שרף נכחי לכירה וליות חדר הכירה נגד עצם הכירה אמר ר' ח' כדע מה מהאמר מלמד מחן נכחי לאחר ו' ואמר כי כאשר יבא קו ישר מעליוני חדר הכירה אל סכנתו יעשה זה בשפור או ברומח לו עור יעתיק זה המקום וי ימור בו משל הכירם עד שיחזק מעליונה הנה זה העכס ככלל מאויר הכירם הוא הנכחי לאויר חדר הכירם ואין הלכה כר' אליעזר בן יעקב

ה הייתה מופרשת מן הכירה כומן שהיא גבוהה שלש אצבעות מטמא במגע ובאוויר פחותה מכאן או שהייתה חלקה טהורה פטוטי כירה שלשה של שלש אצבעות מטמאין במגע ובאוויר פחותה מכאן כל שכן חן טמאין אפילו חן ארבעה נטל אחד מהן מטמאין במגע ואינם מטמאין באוויר דבריר מאיר זר שמעון מטהר עשה שנים זה כנגד זה שמעון מטהר

ו כנגד ובאוויר דבריר מאיר זר שמעון מטהר חלקה ל' סאין לה שפה אכל היא כמו לוח פשוט ופטוטי כירה כבר בארנו ש סאן הקמות הכולטין אשר תעמוד עליהן הקדרים ויאמרו שלשה על שלשה חכבעות וכל סאן פחות מחאן סאן טמאים ל' ביותג דבל' סאן יטמאו במגע ובאוויר כאשר הים בבכהן פחות משלשה אצבעות לפי שהוא נחשב מעבס הכירה איך שיהיה קבר הפטוטי ואין י' הים חוק יחשב ככל מן הכירה כמו שיתבאר בהלכה שתבא אחר זה ו' ואמר ואפי' ס' ר' אפי' שהיו ארכע פטוטים כלן נטמאו במגע ובאוויר והלכה כר' מאיר

ז היו גבוהין משלש אצבעות משלש ולמטן מטמאין במגע ובאוויר משלש ולמעלה מטמאין במגע ואינו מטמאין באוויר דבריר מאיר זר שמעון מטהר ח חיו משוכין מן השפה בתוך שלש אצבעות מטמאין במגע ובאוויר חוץ משלש אצבעות מטמאין במגע ואין מטמאין באוויר דבריר מאיר זר שמעון מטהר

הנחלטם התקיים דינה תרגו לצמימות לחלוטין ולזה נקד' האיש אשר כרין עליו בברע נקיים הכהן בו דינו מנודע מנחלט ושפית המורגלת בכל המשכה היא מלה עברית שפית הסיר שפית ו' ואמרנו אם יכול לשפית עליהם הוא כינוי הכירה האוה מן האכנים הנשארם עור אומר החזירה טהורה לפי שמעת שהסירה מהארץ כבר נהרס וט נטיהרה ולא בחזירתה אל מקומה טמא אכל אם חכרה בארץ בטיט והוא אמרו מרחם בטיט סנה היא תטמא בעתיד ל' כירם סנה מן האכן הראשונה והאכן המוחזרת וכל אלו הדינים מכווארים על השרשים הקדומים

שתי אבעם שעשאם כירה ונטמאו סמך לזה אכן אחת מכאן ולזה אכן אחת מכאן חציה של זו טמא וחציה טהור וחציה של זו טמא וחציה טהור נטל טהורות חורר אלו לסומאתן

זה מכוואר וזה סנה בבעור שסם בגידים אחר טהורה היא עשו חציה אחר ימשך לטהורה טהורה והחני אמר ימשך לטמאה טמאה כמו שקדם וכן עבין האכן האחרת מפני הטורה אשר הנרכב כנדרם ולו סאכנים כלן מורחים בטיט כמו שקדם כראש הפרק באמרנו אחת בטיט ואחת שלל בטיט טהורה

פרק שביעי הקלות של בעלי בתים שנפחתה פחות משלשה טפחים טמא שהוא מסיק מלמטן וקדרה בשילה מלמעלה יתר מכאן טהורה נתן אכן או צרור טהורה מרחם בטיט מקבלת טמאה מכאן ולבאוויר הייתה תשובת ר' יהודה בר' ג' שנתנו על פי הבור או על פי הרות

קלחות חן פ' טפחים כמיות עבולות יעשו תחת הפורני ואמר שאם נהרס זה הכנין אשר תחת תושבת הכירה ו' נחיה בשפתות הלחרם פחות משלשה טפחים הנה הכירה העומרת ע על זה הכנין נטמא לפי שאפשר בכמו זה הבוכ' טידלקין אש מלמטה ל' במקום הפחת ותתבטל הקדרה אשר על הכירה מלמעלה אולם אם היה הפחת הפחת בזה הכנין יותר משלשה טפחים הנה נטמא הכירה לפי שיהיה רחוק מקום החם והקדרה המיוחסת יותר משלש טפחים ולא יגיע חום האש לקדרה כמו שראוי שיגיע וכן לא יושם אכן על מקום ההריסה עד שתהיה זאת האכין כאלו הוא קרקע הכירה ה סנה נטמאה הכירה על הטמא אלא לא שיעמוד אותם בטיט ולא תשוב האכין קרקע הכירה ותקבל טמאה כמה שאמר זה ולא יעשה כד' טפחים אשר תחום האכין שהיא בלתי לכירה וזה נזרית

וכזאת הנורה יתבאר סענין נגד שאמר חכמים שזאת האכין אשר הנשמה על פי הפחת לא תהיה לכירה כמו קרקע עד סינומחה בטיט הנה זה צדק עליהם ב בחלוקתם על ר' יהודה שהאכין אשר ת תהיה על פי חבור לא תהיה לתנו מקום קרקעיתו ונחשב י' ומחבר בארץ שאענין אחד וזה השיב עליהן ר' יהודה וכבר קדם מאמר ר' יהודה בפרק זה ובארנו עבינו ואינם הלכה

ב ר' כון שיש בו בית קבול קרירו טהור משום כירה וכמא משום כלי קיבול הצרדין שלו זנוגע בהם אינו טמא משום כירה הרחוב של ר' מאיר מטהר ר' יהודה מטמא וכן הכופה את הכל ועושה על גבו כירה

היו עשוי' מחרש תמונה מרובע ארוך לו ארך ורחב ונגבה והוא חלול מתנוט ונטמו העליוני נקוב קרב עבול אחד לפני השני וימלא מ י' ונכו באשר חס' ופ' פ' פ' פ' פ' ויקרא ר' כון נדוכ אחד לפי ש שתמונתו תמונת הדוכן והספרט בין היותו טמא משום כירה או מ משום כלי קבול כי כאשר יהיה טמא ממשם שהוא כלי מקבל חס' ל לא יטמא אם היה נכחי בארץ וכן כאשר נקב עד שיבא ממנו מה שהוא עשוי לקבלו לא יטמא כמו שכתבאר בעמק עלינו וסכר אינם

126
8

ו בית שאור מוקף צמיד פתיל ונתון לתוך התנור והשאור השרץ בתוכו והקרץ בינתים התנור טמא והשאור טהור ואם היה כוית מן המת התנור והכירית טמא והשאור טהור אם יש שם פותח טפח הכל טמא

המת תחת האהל המת וזה האהל פתוח לאויר התנור כטמא התנור ו הוא עבין אמרו הכל טמא וזה הדין בעצמו בכירה וככופח
ח נמצא מקום הנחת העצים ר יהודה אומר מן השפה החיצונה ולפעם טמא וחבמי או מן השפה הפנימית ולחוץ טהור ר יוסי אומר מכנגד שפיתת הקרירה ולבט טמא מכנגד שפיתת הקרירה ולחוץ טהור נמצא מקום ישיבת הכלן מקום ישיבת הצבע מקום ישיבת של שולקי ויתים טהור אין טמא אלא מן הסתומה ולפעם

הדבור בזו ההלכה הוא בכירה ואמר כי כאשר נמצא השרץ מקום הנחת העצים והוא המקום אשר ישליכו ממנו האש משפת המוקד מן השפת החיצונה אל תוך הכירה טמא ויהיה דין עבוי הכירה חבל ר יהודה כרין תובה וחבמים אומרים מן השפה הפנימית ולחוץ טהור לשי שעבוי הכירה חבל כ כרין החוץ ישיבת הכלן המקום אשר ישכ בו המחנות המים ואמר חין טמא חלא מן הסתומה ולפני רל בניין הכרב יושגול בקרירה מכנגדת בו אולם השטח הנראה כמו המקום אשר ישכ בו האומן הנכב וה המבטל באלו הקדרות כאשר ימצא שם שרץ חלה לא יטמא המוקד והלכה כחבמים

ט כור שיש בו בית שפיתה טמא ושל עושה וכוכית אם יש בו בית שפיתה טמא ככשן של סידרין ושל זגנין ושל יוצרין טהורה פורנה אם יש לה ליובו טמאה רבי יהודה אומר אם יש לה אסטגיות רבן גמליא אומר יש לה שפיות

כור הוא המקום אשר יעשה להתך בו המתכות כמו הזהב והכסף והברז וזולתן והיא מלת עכרית כור הברזל ככור ע עובי ופורנה פורן מחרס אסטגיות נקבים רל שיקיה עליו נקבים על דמיון הפורנה הבגיים ושפיות ששה דקה וחין הלכה כר יהודה ולא כרבן גמליאל

י מנע טמא מת שהיו אוכלין ומשקין להוך פיו הכעס ראשו לאויר התנו טהור טמאוהו וטהור שהיה אוכלין ומשקין לתוך פיו הכעס ראשו לאויר התנו טמא נטמא היה אוכל רבילה כידים מסואבות הבנים ירו לתוך פיו ליטול את הצרור ר מאיר מטמא ר יהודה מטהר ר יוסי אומר אם הפך טמא אם לא הפך טהור היה פוגריון לתוך פיו ר יוסי אומר אם לצמאו טמא

כבר הקדמנו בפתיחת זה הספר ובארכו שכל ולר הטמא אינו מטמא כלי אלא משקה כטמא משקין טמאין היה זה אור מטמאין לא טמאין ואתה טמאתני ואני עתיד לבאר זה בבה בפרק ח וכבר ידעת שטמא מת הוא אב הטמאה והאדם אשר יגע בטמא מת והוא אשר יקר מגב טמא מת הוא ולר הטמאה ולא יטמא הכלים ולא זולתו מהכלים ב בהגעטו בו אכל הוא יטמא המשקין ושו המשקין יטמאו הכלים כמו שהקדמנו בשרשים וכבר הקדמנו בשני מזאת המסכתא שכלי חרס יטמא מאויריו לבד ויטמא האוכלין והמשקין בהגעטן באוירן וב ואלא לא יגע בהן ולזה אם היו המשקין בפה זה אשר הוא ראשון לטמאה ו והבנים ראשו לאויר התנור טמאהו בהגעטת המשקין שבעין אשר הן משקין טמאין באויר התנור והקציצת פיו לא תניל לפי שאפי היתה ה הטמאה תחת צמיד פתיל והגיע באויר התנור טמאהו כמו שקדם ב בזה הפרק וכן אם היה התנור טמא והכנים ראש ארס טהור לחוירו ובעין אוכלין ומשקין טהורים כטמאו בהגעטן לאויר כלי חרס טמא ולא להיותן בשני יעמוד לבו מקום צמיד פתיל ותניל שלא יטמאו וכ תקוספת כלים אמרו הכל מנילין מיד כלי חרס אפי כלי בגלים כלי חבמים כלי ארמה חוץ מהאדם כיצד טהור שהיו אוכלין ומשקין לתוך פיו והכנים ראשו לאויר התנור כטמאו ודע שהאמר בפרק הרשאה אוכלין ומשקין אין עבינו אוכלין או משקין לפי שאוכלין אמרין ומשקין לא יטמאו הכלים כמו שבארנו בפתיחת זה הסדר

צמוד ספקי ככאן פשוט עבומי ואז תבין זאת ההלכה וזה כי כאשר היה כלי חרס בתוכו אוכלין טהור ויהי מוקף צמיד פתיל על הפנים אשר יתבא בעשירי מזאת המסכת ויהי זה הכלי המוקף צמיד פתיל תוך כלי חרס אחר עוד הביע שרץ בזה הכלי חרס הגדול האוכלין ו והמשקין אשר תחת הצמיד פתיל טהורים ואעפי שהן באויר כלי חרס הגדול כי כלי חרס המוקף לו הקף צמיד פתיל כבר הניל כל מה שיש בתוכו מטימא באויר כלי חרס הכולל לו והוא אמרם בתנור הכנים יכול המוקף צמיד פתיל כלי חרס ונתון לתוך התנור יהיה טמא תל מכל האוכל ולא כל אכל פרט למוקף צמיד פתיל בכלי חרס ונתון ל לתוך התנור ושם התבאר כי כאשר היה כלי חרס מוקף צמיד פתיל ונתון לתוך כלי חרס והיו בתוך הכלי שרץ אוכלי ויושקי והביע השרץ באויר כלי חרס הגדול הנה האוכלין והמשקין טמאים והוא אמרם להאכל להכיר מוקף צמיד פתיל בכלי שרץ ונתון לתוך התנור שאינו מציל מיד כלי חרס צמיד פתיל חלא מה שיניל באהל המת וידוע ש שכלי שרץ אינו מציל באהל המת בצמיד פתיל כמו שיתבא בעשירי מזאת המסכת נשמור זה השרס והשרס השכי כי כאשר היה כלי חרס מוקף צמיד פתיל והיה בו כוית מן המת או כעדרם מן השרץ וככנס זה הכלי המוקף באויר כלי חרס או בכית הכה הוא יטמא כמו שטימא השרץ והנות לא יועיל הקפת צמיד פתיל בכמו זה אכל דין הטמאה תחת צמיד פתיל או חוץ ממנו שזה נאמנם ציל צמיד פתיל מה שיגיע בו מהדבר הטהור עד שלא יטמא לבד ובתוספתא כלים אמר צמיד פ פתיל ואהלים מנילין על הטמאות מליטמא וחין מנילין על הטמאות מליטמא ושם באמר גב שאין פתיל לטמאה נשמור זה השרס גב וכות שאור כלי נחלק בתחלת עשייתו לב חלקים והוא מחרס וישמיו השאור בא מן החלקים והקמח או המלח בחלק האחר וזה הדופן ה המכריל בין החלקי קרא קרן מלשון מחומר קודכתיבם אני הברלתי וכתתה רואמר כי כאשר היתה השאור בא מן החלקים והשרץ בחלק האחר והדופן מכריל בין השרץ והשאור והוא אמרו והקרץ בכנים עוד היה הכלי בלג מוקף צמיד פתיל והוא בתוך התנור הנה התנור כבר כטמא בהגיעת השרץ לתוכו כאשר הקדמנו והשאור טהור לפי שהוא תחת צמיד פתיל והוא הדין בעצמו אם היה כוית מן המת במקום ה הקרץ תחת צמיד פתיל גב הנה התנור והכית אשר בו התנור טמא ל להגעטת כוית מן המת תוך הכית ואעפי שהיא תחת צמיד פתיל כמו שהתבאר בפרק ח מהלכות והשאור גב טהור להיותו תחת צמיד פתיל שני פתיל גב מניל במה כמו שיתבא ואם היה חין החלק אשר בו כוית מן המת וכן השאור פותח טפח על טפח הנה השאור גב טמא לפי שהשרס בטמאת מת טפח על טפח מביא את הטמאה כמו שהתבאר שורש ו זה פירשו במסכת אהלנות

ו השרץ שנמצא בעין של תנור בעין של כופח מן השפה הפנימית ולחוץ ט טהור ואם היה באויר אפלו כוית מן המת טהור ואם יש שם פותח טפח הכל טמא

יעשו נקב בשפל התנור והכירה והכפח ממה שימשך לארץ יכנסו ממנו העצים וירס ממנו האויר גב וכאש נתחנסו התנור יסתמו זה הנקב עד שלא יבא מהחום כלל ויהיה זה הנקב פעם סתום ופעם פתוח ויקרא עין כמו שהעין יפתח ויסגר ת תמיד וחין ספק שבעם התנור והכירה לנקות עובי ואמר כי כאשר היה השרץ הזה כנקב תחת עובי כותל התנור או הכירה הנה התנור טהור כשלא יהיה זה השרץ באויר התנור אכל באויר זה הנקב לבד ואם היה בעבוי משקין זה הנקב רל כהמקף התנור כהבינו טפח על טפח והיה כוית מן המת תחת זה הטפח על טפח רל בתוך עין של תנור ה הנה עין התנור כבר כטמא וכן כלל התנור לפי שטפח על טפח מביא את הטמאה לפי שהוא חלה כמו שהתבאר באהלנות ויהיה כוית מן ה

127 B

היחוס תנא רישא מוסס כפחא לפי שגבוליה עומאים לא יטמאו הפלג
 כגון שפירמו שאורח בעיקר הפלג הובלין נמשקין ירבה בו אוכלין או
 מושקין לפי שכלי טמא האוכלין נטמא המשקין כמו שקדם ב
 באורו וכבר בארנו בפתיחת זה הסדר גב שידים עומאן יטמאו המ
 המשקין ולא היו משקין יטמאו האוכלין כל תרומה שלח נטמאו וי
 ויטמאו וישאר משקין העבדן לבד ז' המשקין ותלדומיהן ושהם מ
 ממולדות המים ויהנה אכזר כל זה במקומו כמסכת משקין וס' י
 יתבאר משקין טמאין ויטמאו יחד ושפכרנו מתבאר שיהיה
 ברצון בעל פירות אמנם אם נטמאו האוכלין בכלתי כונה הכה הדין
 מושקין לטמאה ולפי חלו השמים כלן אחר כי אם היה אוכל תחנה
 של תרומה בהכרח כמו שהשכחנו ונטל ירו להסיר חבן חו הרומה ל
 לזה משו הכה כבר נטמא הרוק אשר בפיו העובר אבל הלעיסה בידו
 מן האוכלות נטמאת הרבילה של תרומה כזה הרוק זאת סברת ר' מאיר
 נר' יהודה אומר אחר שאין כוכתו שיגע ברוק חלח ביציאת האכזר לבד
 הנה לא יטמא הרבילה לפי שהוא כמו הכשר שלא לרצונו נר' יוסי א'
 אזמר שאם היפך חכמנו בפיו כבר נטמא הרוק ונטמאת הרבילה ו
 ואם לא עשה דק שהנזיר האכזר לבד הרבילה טהורה וכן אם היה פ
 שוכריו והוא חזי דהם בפיו ומשך ירו להנזירה והיה בפיו אוכלים
 נמשקין של תרומה אם היה בפיו זה הפוכדיון להסיר הנמא הכה כב'
 נטמא האוכל כזה הרוק לפי שבכונה ממנו התיבחה הרוק לפי ששכתו
 היות הדרכה כפי האדם למועט הנמא ולרבות הרוק והלכה כר' יוסי
 יא

האשה שנטף חלב מדריה ונפל לאויר התגור טמא ש
 שהטשקה מטמא לרצון ושלא לרצון היתה גורפתו זה
 והכה הקרין ויצא מטנה דם או שנכות ונתנה אצבעה ל
 לתוך פיה נטמאת

כבר בארנו בפתיחת זה הסדר אמר במסכת
 טבול יום ושאר כל המצבין משקין יטמאין מהן המשקין אשר הוא כ
 טובע בהן וכ' ארנו שמשקין טמאין יטמאו כלים וכן נכחד בראש מכ
 מכשירין שמשקין טמאין מטמאין לרצון ושלא לרצון ר' שלח יטמא ש
 שיגע בדבר אשר נטמא וכוונתו ורצון כמו שהכשר ולזה אם היתה
 אשה נדה או זבה או זולת זה מהטמאות וכסף חלב מודיה בתגור א'
 אע"פ שהיה זה בלתי כונה בלא ספק הכה התגור יטמא להבעת
 המשקין טמאין בו עוד הפך הדבר והוא שיהיה התגור טמא והאשה
 טהורה הכה בעת שהנזירה אשר התגורקטמא הזכה אנכיה ובאשר
 הגיר דמה הכה כבר נטמא הדם והיו משקין טמאין בהיותה בחיור ה
 התגור טמא ובעת שיצא זה הדם יטמאהו טמאת משקין טמאין וסוף
 עבין חזרו לטמאת ר' ל' שהיה תטמא התרומה אשר בפיה וכן באשר
 ככותיה ויה מכתה לפי שידיה יטמאו בחיור התגור כמו שהתבאר בב'
 ומסכת ידים והיו ידיו ידים מן האוכלות ובעת שהכביסה ביה תטמא'
 יוקה ידיו משקין טמאין ויטמאו שלח לרצון כמו שקדם וזהו כונתו
 באמרו נטמא שלח בעצם האדם בלן המשקין טמאין ככביסה כמו ש
 סבארנו ופירשנו בפתיחת זה הסדר ועוד אוסיף כזה באור

מחט או טבעת שנטמא בנחשתו
 של תגור נראין אבל לא יוצאין אם
 אופה את הבצק והוא נוגע בהן טמא באי זה בצק אמרו
 בבצק הכינוגע נמצאו בטפילת התגור מוקף צמיד פתיל
 גם בטמא טמאין ואם בטהור טהורים נמצאו בטגופת
 החבית מצדיה טמאין מכנגד פיה טהורין נראין כתוב
 אבל לא לאוירה טהורין שוקעין בתוכה ותחתיהן בק
 בקליפת השום טהורין

כאשר היה המחט או הטבעת טמא'
 כמת אשר הוא מאכלות קטמאות כמו שהקדמנו והוא יטמא כלי חרש
 כמו שבארנו בפתיחה פ' במעט זה הטבעת חו המחט בקרקע התגור
 והיו ס' האתן בלתי בולטין ולא גבוהין בחיור התגור שהם היו כ
 בולטין ומגבסין על שטח הקרקע יטמאנו ומה היו נחמין כ' א'
 יד' היו כזה המקום כגן עמה הבנן לח דכה שיעיר במקומות הבע
 הפתוקין ולא קשה שידבק בעצם אבל ירחק ממנו ונגע זה סבבן כזה
 הדבר הטמא מקומות או הטבעת הכה התגור כבר נטמאת בהבעת מ

ב
 חבית שהיא מלאה משקין טמאין ונ
 ומעקית כתובה מוקפת צמיד פתיל ונתונה כאהל המת
 בית שמאי אומר החבית והמשקין טהורין ומעקת טמ
 טמאה ובית הלל אומרים אף מעקת טהורה חזרו בית
 הלל להורות בדברי בית שמאי

ג
 לטטה מנחשתו של תגור טהור שאע אומר חי נפל ו
 ועכשיו מת מחט' וטבעת שנמצאו לטטה מנחשתו של
 תגור טהור שאע אום שם היו ער שלא בא התגור נמצאו
 באמר מקלה טמא שאין לו כמה יתלה

ד
 ונגוב מבחורין ונפל לאויר התגור טמא שסוף משקה ל
 ליצאת וכן חתיכה של לפת ושל גמיר שמעון מטהר ב
 בשע אלו

ה
 ככר בארנו שפונ' שהיא שפונ' וכבר בארנו שמשקין פ
 טמאין יטמאו הכלים וכן יטמאו כלי חרש והתגור בהבעת בחיורו ו
 ואן הלכה כר' שמעון

ו
 חרסין שנשתמש בהן משקין טמאין ונפלו
 לאויר התגור הוסק התגור טמא שסוף משקה ליצאת ו
 וכן כנפת הודשה' בל בישנה טהור ואם ירוע שיהוצא מ
 בהן משקין אג' לאחר שלש שנים נטמא

הוא מחט או טבעת טמא'
 כמת אשר הוא מאכלות קטמאות כמו שהקדמנו והוא יטמא כלי חרש
 כמו שבארנו בפתיחה פ' במעט זה הטבעת חו המחט בקרקע התגור
 והיו ס' האתן בלתי בולטין ולא גבוהין בחיור התגור שהם היו כ
 בולטין ומגבסין על שטח הקרקע יטמאנו ומה היו נחמין כ' א'
 יד' היו כזה המקום כגן עמה הבנן לח דכה שיעיר במקומות הבע
 הפתוקין ולא קשה שידבק בעצם אבל ירחק ממנו ונגע זה סבבן כזה
 הדבר הטמא מקומות או הטבעת הכה התגור כבר נטמאת בהבעת מ

א

גפת הוא פכולת הזתים אחר יציאת הסנין ממנו והמאמר כלו מכוון

הנפת והוון נין שנעשו בטרהרה והלכו עליהם טמאים ו
ואחר כך יצאו מהן משקין טהורין שמתחילתן נעשו ב
בטהרה כוש שבלע את הצנורת מלמד שבלע ארת ה
הרובן לכינה שבלעה את הטבעת והיו טהורין נבטו ל
לאהל המת נטמאו הסיטן הוב נטמאו גפלו לאויר ה
התנור טהור טמאווו נגע בהן כבר של תרומה טהור

זבין קבוצו זה והוא קלפת הענבים וכגש הפלך ובהננותיו ברזל משות
הקנות והיא חסר תקרא צינורא ועבין אמרו שבלע הנח איכנס הכרזל
אשר בקנה הפלך בכללו בגוף העין ויתקבץ העין עליו מלמעלה עד ש
פיהה הכרזל כלו מפסיק מוכנס בענש הפלך ומלמד הוא כלי עין ו
וכסופוגב מסמך של כרזל יקבו בו התלם חלף החי ישה מהעפר חסר
יהעבב בה ולזה תקרא מלמד הכקר לפי שהיה תלך בו על הדרך הישר
עד שלא ילך השור בזולת דרכו ולזה תקרא מלמד וזה הכרזל חסר כ
בהקתו יקרא דרבן והכוננו דרבנות דברי חכמינו כדרבנות ולכינה
שבלעה חת הטבעת הוא שיגיע הטבעת בטיט ויתבשל והטבעת כ
בתוכה ואמר שאלו הכלים חשבי שהן טמונים בתוך העין או הטיט כ
כמו שפטרנו הנה הן תטמאו באהל המת אם היו טהורים ותטמאו כלי
חיש אם הניעו בהנירו והן טמאים ויטמאו גב בהסיט הזב כמו ש
מכחור בזבים שכל הדברים אשר יטה חותן הוב חשבי שלא יגע בהן
הנה הוא יטמא עוד אמר כי כאשר נגע כבר של תרומה כהלכו ה
העבים היו הכלי אשר בתוכם כלים טמאים הנה לח תטמאו לפי שלח
תטמא בתרומה אלא כשיגיע בה דבר אשר יטמא אותה ענש בענש
וחמרו של תרומה הוא רבוי בהיעבד לא תטמא חשי כבר של תרומה
אשר יטמא כשכי לטמאה שאכחנו לח נודיד זה העין המקיף ככרזל ה
הטמא מדרגת ראשון לטמאה ולא שכי ועם היות כל אחד מחלו ה
הכרזים אב לטמאה והן טמונים כמו שהכחנו ואמנם יטמאו ה
התנור להיותו מטמאו מאויר וחשבי שהיתה הטמאה כסתרת כמו ש
שהתבאר בפרק אשר לפני זה

סרידה שהיא נתונה על פי התנור
טוקף צמיד פתיל נסרקמן התנור לסרידה שעורו מלא
פי מרדע שלא נכנס ר יהודה אום נכנס נסדקה סרידה
שעור כמלא פי מרדע נכנס ר יהודה אומר שלא נ
נכנס היה עגול אין רואין אותו ארוך אלא שעורו מלא
פי מרדע נכנס

נסדקה מן התנור לסרידה שכסדק מענש התנור
בנכהו עד הסכס אשר על פיו ולא תחטוב שאמרנו בסרידה כככה
שחור רפת אונין אמנם הוא לוח פסוט מחיש מוקב והכני פתיל ל
לכאר שאלא פי המרדע הוא טפח ומרדע הוא העין אשר יקרא גב מ
מלמד וירכבו אליו הענש בקנה האחר ברזל חסר הקנות וזהו חסר י
קרארירין וכקנס השני ברזל יכנס בזה העין בו כמו הרומח והוא
נקרא רחוקו ועניין שלא נכנס הוא שידבק בטוני המרדע על סדקה ו
יהיה כאותו בטון וככנס שיהיה גרונ מזה ממה שיכנס המרדע ב
בזה הסדק ואין סלכה כר יהודה

תנור שצקב מעינו שעורו מ
מלא כוש נכנס ויוצא דולק ר יהודה אומר שלא דולק
מקב מצידו שעורו מלא נכנס ויוצא שלא דולק ר י
יהודה אומר דולק ר שמעון אומר מן האמצע נכנס מן
הצר אינו נכנס וכן היה אומר במגופת החבית שצקבה
שעורה מלא מיצה שניה של שיפון מן האמצע נכנס מן
הצר אינו נכנס וכן היה אומר בחצבים גדולים שצקבו
שעורן מלא מיצה של קנה מן האמצע נכנס מן הצד א
אינו נכנס במה דברים אמורים כומן שנעשו לרין אבל
אם נעשו לשאר משקין אפי' כל שהוא טמאים במה ד
דברים אמורים כומן שלא נעשו בידי אדם אבל אכס

נעשו בידי אדם אפי' כל שהוא טמאין נקבו הע
העשוי לאוכלין שעורן בותים העשוי למשקין שעורן
במשקין העשוי לכך וכך מטליון אותו לחומר כצמיד
פתיל ובכונם משקה

אלו השעורין הם לעבין שלא יועיל צמיד פ
פתיל אשר יהיה על זה התנור או החבית או החבז הגרונ ואם היה ק
שאלו הכקב פחות מזה הנה לא יצא צננו ויכנל הדבר אש כו בצמיד פתיל
וכבר בארנו ענין חמרו נכנס ואינו נכנס עוד חמור ואם נעשו בידי ח
חם אפי' כל שהן טמאים רל אם בחו לחלו החצבים הגדולים המוקפי
צמיד פתיל ונקבו בהן חי זה שעור שיהיה הנה הן טמאים באהל היות
ולח יועיל להן זה הצמיד פתיל בעבו שנקבו בכונם משק אחר טכ חל
הכלים והמור כי כאשר נקבו והן מוקפין צמיד פתיל העשוי לחובלים
כאשר קפץ במוציא זית יטמא כל מה שבתוכו ואעפ"י שהוא מוקף וה
והעשוי למשקין כאשר יקב בכונם משקה ואם היה עשוי לחובלים ו
ומשקין מטליון קנתו לחומריו בצמיד פתיל ובכונם משקה רל שחשור
יקב בכונם משקה יטמא ואעפ"י שהוא מוקף צמיד פתיל ולא יזיל כל
מה שבתוכו וזה המחמר לח יסתור השרש אשר התבאר בגמר שבת
והוא שכלי חרש יתיר בצמיד פתיל עד אשר יפחת רוכו לפי שאין הכ
הכונה מזה המחמר ולא המונבך ממנו שכלי חרש המוקף צמיד פתיל
כאשר נכסה בפחות מרובו לא יטמא ונה שבתוכו ואמנם ירנה בו ש
שהוא אש נפחת הכלי בפחות מרובו עוד הקיף הפחתו ופי הכלים גב
בצמיד פתיל שהוא יזיל מה שבתוכו ואעפ"י שהוא אינו כלי לעבין ט
טמאה וכן יקבל טמאה נחשבהו כלי לעבין שיזיל מה שבתוכו חולס
כאשר נפחת רוכו הנה אינו כלי כלל ולא יזיל מה שבתוכו ואעפ"י ש
שווקוס הפחת מוקף צמיד פתיל והבין זה שהוא עיון דק ומקום הט
הענינה וציחור מינה טכ"ה הקשר השני ושיפון הוא הנקרא ויכא ו
וכבר יקרא שיפח והוא קנה דק לח וכן מינה של קנה קשר הקנה ועבין
חמרו טכ"ה הוא ונה שחמרו לך וזה שהקנה מציא מין שיהיה קן כלן
קשרים קשרים ושרש הקנה עבה ממנו וכל ש'אדחה מהארץ יהיה דק ו
ותחלת הקשר מהקנה ממה שימוש לחרץ לר עשוי מה והקשר השני א
אשר למעלה ממנו יותר דק ממנו ואמר שכקשר השני ישער ור'
שמעון חמור בכל התנורים והחביות מן האמנע ככנס גרין הנר אינו
ככנס ומין הלכה לא כר שמעון ולא כר יהודה ומבואר הוא שאמרנו ב
בתנור יקב לח מעינו ירנה בו שתהיה עינו התם בטיח ונקב בזה
הטיט

פרק עשירי
אלו כליון צילין בצמיד פתיל כלי
גללין כלי אכנס כלי ארמה כלי
חרש וכלי נתר עצמות הדג ועורו עצמות חיה שבים ו
ועורה וכלי עץ הטהורי מצילין בין מפיהן בין מציריהן
בין יושבין על שוליהן בין סוטיין על צדיהן היו כפויין
על פיהן מצילין כל שתחתיהן עד התהום ר אליעזר מ
מטמא על הכל מצילין חוץ מכלי חרש שאינו מציל א
אלא על האכלים ועל המשקין ועל כלי חרש

מחומריו אכן גלל זה המחמר בטל לפי שהן ככנסים תחת כלי אכנים
וכן הפהם והספיר וכל החכמים לן ואמנם כלי גללים הן כלן עשויין
מרפת בקר והשער ודברים מהן יעשו חלכנו בהרץ מערב וכבר ה
התבאר בפרק השני שכלי חרש וכלי כתר דינה ח ואמרנו וכל כלי חרש
לרבות כלי כתר ובחרנו שם גב' שאלו הכלים העשויין מעצמות הרבים
לא יטמאו שאמנם למדנו כלי העצמות מחמרו מעשה עזים וכן עור
הדג לח יטמא מחמרו וא כבר חו עור ובאה הקבלה לומר מה בגר מן
הגרל כחרץ קף עור מהגרל כחרץ אמנם כלי גללין וכלי אכנים וכלי
חרטה הנה כח ידיו התור בו טמאה בשום פני נחבי חבחר לך חמור
בזה אינו מקבלין טמאה לא מדברי הגרה ולא מדברי ספרים וחלו
שכלים חסר יחמר שהן יזילו מה שיגיע בהן בצמיד פתיל אמנם הם
כל הכלים אשר לח יטמאו בשום פנים וגב כלי חרש ומה שיהיה ח
ל'היק רל כלי כתר ופחת זה חמרו ית' באהל המת וכל כלי פתוח הסר
אין צמיד פתיל עביו טמא הנה

28 B

בקרשים אחר הערב השמש לכר שיחשוב שאין על זה הכלי טומאה ו
 זולת מבגש הארץ והוא טמא טמאת מת וינטרף הזאה ב'ז' וכפ
 וכעבור זה החשב אמרנו שכלי חרש לכר הן טומאין במבגש הארץ
 לא תטיל בצמיד פתיל בלתי אובלין ומסקין וכלי חרש לא תבקש
 מעש הארץ לפי שאין לו טהרה במקוה והשונים הרין בזה בין החכמי
 כלם לספק אשר זכרנו וכאשר היה זה השרש אבל הכל לא כמעט כ
 בבקשת כלי או בגד מעש הארץ אבל כאשר יאמר שהוא לא נטמא ב
 במת כאמר לו שלח כאמר אולי בצמיד פתיל של כל חרש היה כהכל
 המת שאנחנו כבר התרנו הרין שכלי חרש לא יטיל על דבר זולת על א
 אובלים ומסקין ועל כלי חרש וממה שראוי שתדעו עד שלח תביע
 במה שזכרנו שיש הארץ לא כחשבהו במה ששפטנו עליו בטמאת כ
 בשקוף שאנחנו כאמר יבא לרצף טמא ויאמר ממנו טהור ואמנם
 שפטנו בזה למיעוט יריעתו שהוא יטעה ויחשוב כדבר הטמא שהוא
 טהור ולא ישמור בכ' מן הטמאות ולא ידע חלוקן ומכנס כמו שכתב
 בטמאת ושמור כל מה שזכרנו בזאת ההלכה שהיא רב הספקות ר
 דחוקה היריעה וכבר הקדמתי לך חלו הסרסים וכיחודם בשקף הר
 הראשון ממסת עדויות ואין להלכה כר אליעזר

במה מקיפים ב

בסיר וכנבסם כופת ובשעוה כטיט ובצואה בחומר ו
 וכחרסית ובכל רבר המתמרח אין מקיפין לא בבעץ
 ולא בעופרת מפני שהוא פתיל ואינו צמיד אין מקיפין
 לא ברילה שמינה לא בכצק שנלוש במי פירות שלא
 יביאנו לירי פסול ואם הקיף הציל

ענין מקיפין שיכתובם פי הכלי בחלו
 הנזכרים או ידביק הכסוי על הכלי בחלו הדברים וביד ידוע ונכנס
 הוא ספק זופת ושעוה ידועים ונראה הוא מיני חלבון כלם נחמר
 הטיט המדביק וחרסית כתישת החרס כאשר יולש יקרא חרסית וכל
 דבר המתמרח כל מה שימרח ביד ויתפשט על מקום הדבקה מה
 מהכלים כמו מיני החמר ומיני השרף והלעיכות כאשר יולש במוט
 וכעין הוא הכדיל ואמרנו שהיא פתיל ואינו צמיד פתיל שהוא החרס
 וחוק הכסוי על הכלי ויחברוהו אבל לא ידבק בקרקעית הכלי אלא כן
 אמר שרביה שמיך וככנ' כמו פירו' אין מקיפין בו וחשבו שהוא
 לא יקבל טמאה להיותו בלתי מוכשר שהוא יכנסו לטמאה וחס ד
 האכשר באחד מן הז' משקים יטמא זה הצמיד פתיל ויטמא כל מה ש
 שכלי לפי שדבר טמא אינו חונק כמו שקדם ולזה נזהר לשתרביק
 בחוללים ואע"פ שהן לא יטמאו אבל אולי יבא לירי הכשר ויטמאו זה
 האכל וזה כלו משנה ראשונה אשר אמר אכור לגרום טמאה לחולין
 שבארץ ישראל כמו שבארנו בסוף ענין זה והוא יהיה הרין מקיפין כרבי
 שמינה ובקש שאינו מוכשר והדומה להן מן האוכלים

מגופת החבית המחולחלת

ואינה נשמטת ר' יהודה אומר מצלת וחכמים אומרים
 אינה מצלת היה בית אצבע שלה שוקע בתוכה
 השרץ בתוכה החבית טמאה השרץ בחבית אובלין ב
 שבתוכה טמאין

מחולחלת ואינה נשמטת ר"ל רפה אבל היא לא תתפרד מפי
 החבית עוד חזר אל דין אחר ואמר כי כאשר היה המקום אשר יכנס
 בו האצבע מן הטמא אשר על פי החבית והוא יקרא בית אצבע ונראה כ
 כמו הבית יד יצאנו בו הכסוי ואם היה זה המקום עמוק מאד מניע
 בתוך אורי החבית הנסה הוא ידבק מזה החבית כמו שזכר ואין
 להלכה כר' יהודה

ד הכדור והפקעת של גמי שנתנן על פי החבית אם
 מירח מן הצדרין לא הציל עד שימרח מלמעלה והלמטין
 וכן במטלת של בגד היתה של עיר או של עור קשורה
 המשיחה אם מירח מן הצדרין הציל

כדור ידוע ושקעת הוא קופה של גמי שהוא בלקח לא יטיל
 עד שימרח הכדור או השקעת ע"ש שבת החבית בדבר אשר ימרח בו
 יוכסה חותל כלבוש וכן חס כסה פי הכלי בדבר או בעור הכה חפשי
 בלתי שימרח ע"ש וכן חס כסה פי הכלי בדבר או בעור הכה חפשי
 כסה פי הכלי בנייר לא חו עור לא ינטרף מירוח זולת על כרי הכלים
 סביב וענין זה כלו מוכר

ואינה זה כי כאשר היה זה הכלי מוקף צמיד פתיל הנסה הוא מציל בכל
 מה שכתבו והוא אחרם הא יש צמיד פתיל עליו טהור וכא הקבלה ל
 לומר שזה הכלי הביקת הוא כלי חרש לכר והוא חמר כלי שמקבל ט
 טמאה דרך פתחו ואי זה זה כלי חרש וכבר בארנו שכלי חרש וכלי
 נטהר מנילין ולמרנו שאר הכלים הנמנין בזאת ההלכה מקל וחומר ו
 והוא חמר אין לי אלא כלי חרש כלי גללין כלי אכנים כלי חרמה מ
 מניין ודין הוא ומה כלי חרש שהן עלולין לקבל טמאה הרי הן מנילין
 בצמיד פתיל באהל המת כלי גללים כלי אכנים כלי חרמה שמיין ע
 עלולין לקבל טמאה אינו דין שיעלו בצמיד פתיל ובאור עלולין מו
 מוכנים ומזומנים וראוי לך שתדע שזה אשר אמרנו שהן מנילין בצמי
 פתיל באהל המת כן תציל בשקף כמו שבארנו בפרק הח' והוא אחרם
 טמא הוא שאין ר"ל הוא אלא הוא שניב על עצמו בצמיד פתיל באהל
 הפדף ויטהר לומר פדף כלי חרש כמו שבארנו בפרק הח' ואמרנו כלי
 לכן הטהורין ירבה כן פשוטי כלי עץ אשר קדם שהן לא יקבלו טמאת
 השרף ראורית או כלי עץ הגדולים שהן מקבלין טמאה בלח אשר לא
 יקבלו טמאין ג' כמו כלי קבול כמו שיתבאר בטו מוז' המוסת והאש
 שתציל פשוטי כלי עץ לפי מה שאשכח וזה ששקף לוח פשוט מעץ וכ
 וכשימחה על פי כלי מאלו הכלים עוד יקטפו בו צמיד פתיל הנסה יטיל
 כל מה שבתוך החבית

בין מנידיהן בין מניסין ירבה בו בין שיהיה ההקפה מפי הכלי לכר ו
 ובין שיהיה מצדו כמו שיהיה לו פתח מצדו בין שיהיה זה הכלי יו
 ירבה על הקרקעית או מוטע על צדו הכל בשוף הכתובים ככה אחר
 מאלו הכלים על פיהן באהל המת הצילו כל מה שתחתיהן וזה שהם
 יתירו כמו אהל באהל המת ואם היה אהל באהל וכלו האהל הח
 החיצון הנסה לא יטמא מזה שבאהל הפנימי וזה חלבו או אפשר בכלי
 חרש שהוא אם כשה כלי חרש על פיו לא יטיל ויה שתחתיו לפי שהוא
 יטמא דרך פתחו באמת ופילו ודיקה עם הארץ בטיט והדומה ל
 לזה לא יטיל שאינו לא אהל ולא מוקף צמיד פתיל ונוסחת סיפ' חבית
 שבשאה על פיה ומרחקה בטיט מן הצדדין טמאה שכ צמיד פתיל עליו
 ולא צמיד פתיל על לבו וזה כנכס תחת חמרם בסיפרא בטמאת כלי
 חרש חמר וכלי חרש לרבות האהלים שההל של חרש יטמא ולא יטיל
 מזה שתחתיו כמו שזכרנו וההל לכן לפי מה שהתבאר עס בהלכות נב
 ובתוספת כלים בעצמות הרב והדומה להן אם יש בהן טפח על טפח
 מנילין בכסוי על כל מה שתחתיו הנסה לח יטמא כמו שיתבאר עוד
 חמר על כל אובלין חוק מכלי חרש ר"ל שאלו הכלים העשויין מאלו ה
 המינין המכונים יטילו כל מה שזעו בתוכן תחת צמיד פתיל מן הכלי
 מתכות ומן כלי שטף וכברים וחוללים ומסקין וכלי חרש והוא חמר
 על הכל זולת כלי חרש לכר ומה שיהיה בו משאר כלים וכברים הנסה
 הוא יטמא ואע"פ שהן תחת צמיד פתיל ובכת זה לפי מה שאמרנו לך
 וזה שהשרש חלבו כלי טמא אינו חונק ואם לקח אחר כלי חרש טמא
 נסם בו כלים והקיפין צמיד פתיל נסם באהל המת הנסה חלו הכלים ת
 הטמאו ולא יטילו חותן זה הכלי לפי שהוא טמא וחלבו שרש גב' ש
 שכלי עם הארץ כלן ובבדיהן ומאלכיהן ומש תיהן בחזקת טמא ואני
 עתיד לבאר לך זה במסת טהרות הנסה התבאר מאלו השרשי שכלי
 חרש של עם הארץ אינו מציל בצמיד פתיל נכל מה שבתוכו יטמא ב
 במת זולת שאמרנו אם אמרנו לעם הארץ כלי חרש שלך לא יטיל אצלך
 לפי שכליך טמאים חמסם אנחנו יטיל חלבו כל מה שבתוכו קנה לא
 יקבל ממנו בזה לפי שהוא יחשוב עצמו טהור ושומר והוא לא ידע
 זטהרה ויכנה יטעה הרין חלבו וחלבו ואמרנו בכלי חרש שהוא לא
 יטיל אלא על האובלין ועל המסקין ועל כלי חרש וזה ששם הארץ כ
 כאשר היה חלבו אובלין ומסקין וכלי חרש כבר קציל במחשבו בצ
 בצמיד פתיל שלו והוא לא תציל שאנחנו לא נאמר יבא תלמיד סכס
 ויבקש מעש הארץ אובלין ומסקין או כלי חרש לפי שהן כלים טמאין
 אגב עם הארץ וחין להן טהרה במקוה אולם שאר כלים הנסה כבר
 יבקש אותן תלמיד חכם מעש הארץ וכאשר ירבה להשתמש בו בעסק
 קדש או תרומה יטהרהו במקוה ויעריב שמשו הכלי וישתמש בו כפי
 שיבקש התלמיד ומעש הארץ כלי מתכות וכלי שטף או בגדים וישאל
 ע"כ הארץ זה טהור מכל הטמאות ויאמר לו כן ואפשר שיהיו חלו ה
 הכלים כבר הגיעו והן חלו עם הארץ בכלי חרש שלו תחת צמיד פתיל
 באהל המת והוא כבר בטומא טמאת מת למה שהשרשנו שכלי עם
 הארץ אינו חונק ויחשבו עם הארץ שהוא הציל בצמיד פתיל ולא יאמר
 לטהור הוא ויקח זה הרין בזה הכר או הכלי יטעיל וישמש בו

כלבד
 חסין

מקובל
 חסין

הוא חמר כלי חרש כלי גללין כלי אכנים כלי חרמה מניין ודין הוא ומה כלי חרש שהן עלולין לקבל טמאה הרי הן מנילין בצמיד פתיל באהל המת כלי גללים כלי אכנים כלי חרמה שמיין ע עלולין לקבל טמאה אינו דין שיעלו בצמיד פתיל ובאור עלולין מו מוכנים ומזומנים וראוי לך שתדע שזה אשר אמרנו שהן מנילין בצמיד פתיל באהל המת כן תציל בשקף כמו שבארנו בפרק הח' והוא אחרם טמא הוא שאין ר"ל הוא אלא הוא שניב על עצמו בצמיד פתיל באהל הפדף ויטהר לומר פדף כלי חרש כמו שבארנו בפרק הח' ואמרנו כלי לכן הטהורין ירבה כן פשוטי כלי עץ אשר קדם שהן לא יקבלו טמאת השרף ראורית או כלי עץ הגדולים שהן מקבלין טמאה בלח אשר לא יקבלו טמאין ג' כמו כלי קבול כמו שיתבאר בטו מוז' המוסת והאש שתציל פשוטי כלי עץ לפי מה שאשכח וזה ששקף לוח פשוט מעץ וכ וכשימחה על פי כלי מאלו הכלים עוד יקטפו בו צמיד פתיל הנסה יטיל כל מה שבתוך החבית

חבית שנתקלפה והופת שלה עומרת וכן קבותין של מ
טורים שנפתן עם השפה ר יהודה אומר אינם מצילין ו
וחכמים אומרים מצילין

קבותיים הן כלים של תמונת חקופת
ולזה יקראוהו ויתקבץ גב' בדריו במה דומה ואומר כי כאשר נקלף
חרש החכית וכן קנה המורים מעלינו וכו' נשאר הזפת על תמונה אשר
סר מהחבור עד שבה התמונה מזה כאלו הן שתי חכיות השפלה מ
מחרש והעליונה מופת וכסה הכלי בעליונו על הזפת והוא חמרו ש
סגשת עם השפה ולאחר ר יהודה אחר שאין זה הכסוי מושש על ח
חרש החכית והזפת עומד ביניהן לא תציל וחכמים אומרים שאם הד
הדקיקין החכית והכסוי בזפת הציל ואין להכה כר יהודה

חבית שנקבה וסתמה שטרי
והצילה פקקה בזמורה עד שימרח מן הצרדין היו שתי
עד שימרח מן הצרדין בין ומורה לחברתה נסר שהוא
נתון על פי התגור אם מירח מן הצרדין הציל היו שנים
עד שימרח מן הצרדין ובין נסר לחברו עשאו כסיניא
כשוגמין אינו צריך למרח מן האמצע

פקקה בזמורה כאשר
סתם אותם בעץ הגפן הנה ינטר שימרח בזפת והרומה לו סכיב ה
הזמורה עם ענב החכית ואם סתם הנקב בשתי זמורות הנה ינטר
שימרח בזפת הנקב וכן שתי הזמורות ומוכח הוא שהכסוי הוא הלוח
מששוני כלי עץ ולזה יציל כמו שבחרנו בתמלת השרק
וכינים הוא שיקוב העצים שני נקבים ככסויים ויקח עץ רק ויכניס
קצת בזה העץ ונקבה השני בעץ החמר ויכה בו בקורכס עד שיפגעו
שני העצים ויהיו לעץ אחד ויקראו הנגרין זה המעשה חלבו אל תלמין
נמזה הענין יחמר עשאו כסין נטמין הוא ענין אחד ול כאשר ית
יחבר שני העצים עד שיהיו לחמרים הסם לא ינטר לחבר כיניהן

תגור ישן בתוך החדש וכרירה על פי הישן נטל הישן ו
וכרירה נפלות הכל טמא ואם לאו הכל טהור חרש בתו
הישן וכרירה על פי הישן אם אין בין חרש לסרירה פ
פוחת טפח כל שבחרש טהור

הנה יתבאר כיב' מאהלוב שת
שתבור חרש נעשה אהל כפני הטמאה וחלם תבור ישן הנה דינו כיון
שחר הכלים שמיאין את הטמאה והיין חונקין כמו שיתבאר גם ושא
יתבאר שההל מניל מה שתחתיו ולא ינטר לבמיד פתיל חבל מניל
בכסוי ועל חלו השריץ אמר כאלו כי כאשר היה תבור ישן בתוך חרש
אם חיתה הסרירה והוא כסוי התבור על הישן הכל טמא לפי שהתבור
הישן הוא כלי ולא יציל מה שבו בכסוי לכך חבל בבמיד פתיל חלם
אם היה כסמך הכסוי על החרש הנה יהיה לחרש אהל ויביל כל מה ש
שתחתיו ואם יתהדך הענין ויהיה חרש בתוך ישן וכסוי על הישן הנה יהיה
יהיה בין הכסוי ובין החרש אהל ומנכה טפח וכחשוב הכסוי על ה
החרש וכל שבחרש טהור כזה הכסוי וזה כלתי במיד פתיל כמו שי
זינבאר

לפסין זו בתוך זו ושפתותיהן שוות השריץ ב
בעליונה או בתחתונה היא טמאה וכולן טהורות היו ב
בבונס משקה השריץ בעליונה כלן טמאות בתחתונה ה
היא טמאה וכולן טהורות השריץ בעליונה והתחתונה
עורפת היא והתחתונה טמאה העליונה והתחתונה ע
עורפת כל שיש בה משקה טופח טמאה

כבר בארנו במה ש
פקדס חמרים כלי חרש אל תבנו ולא תוך תבנו ולזה כאשר היה כלי
בלי ויהי שרץ כלי העליון סכה לח יטמא הכלי השפל וכן אמר ב
בטומאת כלי חרש למה שיהיה בו כל אשר בתוכו יטמא ואמר אשר
בתוכו ולא בתוך תוכו וכאשר נפל השרץ כלי השפל לא יטמא מה
שיהיה כלי העליון מה כאשר היו שפתי הכלים כלם שוין אז היה ס
העליון יותר גבוה מאשר הוא תחתיו ואם היו אלגו לפסין כלן אשר
על התחתונה נקובין בבכנס משקה אשר חזרו שלא יקבלו טמאה לפי
מה שקדם הנה הן לא יצילו מה שיסיה בתוכן כמו שסתבאר בפרק
הא ואם היה השרץ בעליונה הנה כאלו הוא יגיע באידי כל אחד מהן

כאילו הנה כיון טוס
כי הן כלן יל' אלגו הלפסין האיוועיים נקובין בבכנס משקה ויטור מה
סבתוך כל אחר מהן מהחובלין והמשקין להקשת התחתונה וזה כלן
מוכאור מפני הנקב וזהו ענין חמרים כלן טמאות ירמוז ל טמאת מה
סבתוכן ויאם היה השרץ בתחתונה הנה לא יטמא מה שלמעלה כ
כאשר לא יגיע השרץ באוירנו ויטמא שפתי התחתונה עתה עליונה ו
ויטמא כל מה שבתוכו מהחובלין והמשקין הנה כל מה שאלו הכלי
העליונין טהורין והוא ענין חמרים היא טמאה וכלן טהורות עוד ט
אל הנחה אחרת ואמ' שאם היה השרץ בעליון והתחתונה עורפת הנה
יטמא העליונה בלא שפק בהגעת השרץ פה וכן אמר התחתונה כ
בהיות גבוהת חספה וכבר הגיע זה השרץ באוירא חולם שאר הכלי
אשר העליונה והתחתונה השמה שפתי השפל העליונה הנה היא
כלה טהורה ואעפ' שהיא בתוך התחתונה וכבר בטמאת התחתונה
והיו השרש אשר בארתי בפרק הח' והוא סכלי חרש לא יטמא הכלים
באוירו ואם היה באחד מחלו הכלים אשר בין התחתונה והעליונה מ
משקה טופח יטמא היד כאשר יגיע בה הנה זה הכלי טמא לשרש אשר
התבאר בפרק הח' וטמא בהנה חאויר התחתונה העורף אשר
כבר בטמאת וזה המשקה יטמא הכלי אשר הוא בו כאשר בארנו ש
וזמן ענין העליונה והתחתונה עורפת כל שיש בה משקה טופח מ
משקה יטמא

פרק אחד עשר כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהם
טמאין נשכרו טמאו חזר ועשה מ
מהן כלי חזרו לטומאתן הישנה רשבג אומר לא לכל ט
טמאה אלא לטמאת הנפש

בעבור שדבר בדיני כלי חרש
וכדומה להן בחלק הראשון והן העברה פריקס הקורמין התחיל כזה
החלק בדיני כלי מתכות ובעבור שאמר ית' בכלי מתכות כל דבר א
אשר יבא באש למרנו ונאמרנו כל דבר בין פשוטין בין מקבלים ולזה
יטמאו פשוטיהן כמו סכינין והשפורין והדומים להן והיותן חמרים
לטמאתן אחר שכירתן כאשר התיבן ועשה מהן כלים שני' ולא נטהרו
במקנה וזהו גורם מרדכין אולי יטמא כלי מקבלי מתכות ויתכנסו ו
יעשה ממנו כלי אחר באש היום בעצמו והוא טהור מן התורה בלי ס
שפק לפי שבהפסד הכלי הוסרם הטומאה ממנה וישמשו בזה הכלי
בזה סיו בתרומה וקדשים וזה מותר ויחשוב החושב ויחזור ששכי
הכלי יטהרו והטבילה גב' יטהרו שאנחמ גראה הכלי כאשר נשבר
ונעש' כלי אחר הנה הוא טהור בזה היו בעצמו נכ' כאשר נטהר כלי
במקנה טהור בזה היום בעצמו ויטהרם בו בתרומה וקדשים והוא ל
לא ידע שהכלי ינטר הערב השמש ואמרנו טבילה בת יומה עולה ור
ורשבגלא יגזור זאת הגזירה וזאת הכלים אשר נטמאו בטמאת מת ל
לבד להיותם מקטרת הזאת ג' זו ואין להכה כרשבג

כל כלי מתכות שיש לו שם בפע עצמו טמא הוין
מן הדלות ומן הנגר ופן המנעול והפוחת שתחת הצירו
והציר והקורה והציוור שנעשו לקרקע

ושם לו שם בפני עצמו יחבר בשם עד שפק בשם פלוני הנה הוא
טמא וכל מה שיעשה מן המתכות בין שיהיה לו חונג גבוה או היה ש
שטוח הנה הוא יקבל טומאה כמו שבארנו וזאת אלגו המנויין חס כ
כעשו מא' מהמתכות הנה הם לא יטמאו להיותן קיימין בארץ ונבר ה
הוא עמוד יכריח השער מן הקבה אל הקבה ומטעול שם נגל על
הנועל הקיים בשער לפי חלוק תמונתו וכחור נכעול כועל והוא שם
עברי על כמות סמנעול והפוחת תמונת כיה מוכרזל יעשה ויקפר כ
בארץ ויורכב בו הנזיר וניד הוא ניר השער אשר יסוב בעש השתה
והוא יהיה מוכרזל בשערי המדינות וקבצרים הגדולים מאד והן גב'
שמות בעברי והפוחת לרלגות הכית וחומר הדלת הסוב על נירה
ונבר הוא הנקר' בלעז קבאלי נקרא זה חלבו חמרים כל המוכרזל לך
לקרקע הוא בקרקע וזה כאשר יגיע עשייתו להיותו רבך בארץ הנה
היא לא תקבל טמאה ואפילו קבל הדפסה ואל זה ענין טין בזאת
ההלכה

העושה כלים מן העשת ומן החררה ומן הכיוב
של גלגל ומן הססין ומן הצפורין ומכע' כלים ומאוגב ב
יכלים יטמאו כלים מן השהלת ומן הגרורות טהורין ר
יודתן כן גורי אומר אף מן הקצוצת משכרי כלים מן ח
הגרומי ומן המסמרות שידוע שנעשו מכלים טמאין מן
המסמרות בית שמאי מטמאין ובית הלל נטהרין

129
8

נוסחת הגמרא בולמי כלי מתכות טהורין ואלו הן בולמי כלי מתכו
 כל מה שעתיד לשוק לשוק לגדר ולהקיש בקרבם מחובר חונן חנו הוון
 טהור ואי אחר זאת ההלכה וקודם בארי לזאת ההלכה צריך לשמור
 זה השרש ולזכור אותו וזה שכל מי שיעשה כלי מאחד מהותכות בין
 שיהיה זה הכלי מקבל כמו הקדרות חו יהיו קשונים כמו הסככים ו
 והשפודים הנה חלו הכלי לחי טמא עד שיושלם עשייתו על שלמות
 חופני הקונס אמנם אם כשאר בו דבר מועט לשוק והוא חמרו כל ש
 שעתיד לשוק או יחסר חסרת הקליפה אשר יתרוצב הכל השיטה והוא
 לשכך חו יחסר גרידה כמו שיגדרו כלי מתכות אחר השיטה והוא א
 חמרו לגדר חו יחסר הלימחר כמו שיעשה כבדל אחר הגרידה והוא
 חמרו לכרב חו יחסר ההכחה אם היה צריך להכית עור והוא חמרו
 להקיש בקרבם חו שישלם הכלי על חלה השכים כלן והיה זה הכלי מ
 ממה שיצטרך חל חונן חו חונן ולא יעשה לו עדיין הנה לחי טמא וחונן
 הוא ענק הכלי שכלי המתכות יעשו להם יצויז מורכבים עליו כ
 כמו הקומקומין וחזן הוא הבית יד ועל זה השרש חמור בזאת המ
 המנסה שמי שיעשה כלים מחלו הדברים אשר בחרנו ומיכנו שמונתן
 הנה הן לא יקבלו טמאה שהן בולמי כלי מתכות להיותן בלתי שלמים
 המלאכה וגם הן בלתי מתוקנים ועשת הוא חתיכת ברזל חלל יציאתו
 ממקור העפר וממנה עשיית הכרזל קודם ההכחה יותך הרב
 פעמים ויוכה עד שתפרד בשמים רבים יהיו כיתלים בו מהמקור כמו
 שהוא מפורסם חלל האומנים וכן שאר המתכות כאשר יצאו ממקור
 העפר הם עבירין וכאשר עב עליהן ההיתוך והזכך תתפח מרחו
 ומי שיעשה מתכות מאחד מהם שיערכו מהנהגיה והמריטה
 והלטיטה ואי אפשר זה כזה הכלי למה שיתערב בו מהגמרים הזרים
 והעפר וכן יותך הכרזל והכחשת ויעשו ממנו עבלין גדולין בדמיון ה
 הפית והוא אשר יקרא חררה בדמיון העונה אשר יקרא כמו שיתבאר אחר
 בשבת וכוכב של גבלל מקוף של מוכבי וזה שחלו המוככים יעשו מ
 מעין ויעשו עליהן מחזן לוח של כחשת ועוים הלוחות הדקים תרגם
 שחי זה עמי דרהב ופניין הן החפניין שיעומו הכלים בלוחות זהב
 וכסף ודומיהן ומכני כלים תושפת הכלים וחובני נוחריהן וחובני כ
 כלים בית יר שלהן ושחלת תושפת הכלים והקנוות הכוכבין אשר יש
 ישומו הכלים הכל העשיה מחמרים כמוני הכבוד השחול והוא רפה
 הרגל וצריכה חלצה וכן הכוכב שיתך זה הגרידה חו חלו הקנוות ו
 ויעשה מקן כלים שזה יקבל טמאה בלח שפק חמנס הכוכב הכל חלו
 הקנוות והלוחות עד שיעשה מקן דמיון כלי הנה הוא לחי קבל טמאה
 מן הכוכב אשר זכרנו עור חירור יוחכן בן כורי שמי שחך כלי יעשה
 כלי אחר מכל חלו החתוכין לחי קבלו טמאה והוא חמרו וקף מן ה
 הקנוות וחיכה הלכה עור חמרה המנסה שמי שיעשה כלי משכרי ז
 זמים חו מן הרגטין והוא השכרין אשר באחד מהפלים יחסר מהכלי
 אחר תכלית חזמן עד שתורק ותשבר ויכלה ויעלה ההתוך על רובו
 חו מי שיעשה כלי מן המסמריין יעשו מכלים כאלו הן משכרי כלים ו
 ולזה יהיו זה הכלי העשה מחלו הגדרים מקבל טמאה חולם מי
 שיעשה כלים ממסמריין ולא יורע אחתו אם חלו המסמרים נעשו מ
 מהכלים הנה יהיה דינו דין עושה כלי משכרי חיים יקבל טמאה חו
 חלו המסמריין נעשו מן החררה חו מן העשת יהיה זה הכלי כמו ג
 גולמי כלי מתכות הנה כזה מחלוקת בש ובה ולשון התושפת חמר
 ר' אליעזר בר' יוסי לא נחלקו בש ובה על המסמרות שדוע שיעשו מן
 הכלים הן טמאין ועל המסמריין שלח נעשו מהכלין שהן טהורין על
 מה נחלקו על הסתם ששם מטמאין ובה מההרין וחמנס עשיית כלי
 מהמסמריין קנס זה מוכרח כמו שנסמיהו מרעשו שפור חו דמיון זה
 מה שחפשי כדרך המסמר ועכו

ברזל טמא שבללו עם ברזל
 טהור אם רוב מן הטמא טמא ואם רוב מן הטהור ט
 טהור מחצה למחצה טמא וכן מן ההלמא ומן הגללים
 קלויכטרא טמאה ומציפה טהורה הפין והזורנה טמ
 טמאין והקלסטרא טמאה ר יהושע אומר שובטה מ
 מפתחו זה ותולה בחברו בשבת ר טרפון אומר הרי היא
 לו ככל הכלים ומטלטלת בחצר
 ככר קיס לך שהכרזל הטמא
 לא יטהר אותו ההיתוך ולזה כאשר כתערב ברזל טהור וטמא בהיתוך
 וכעשה מן הכלי כלי חס רוב מן הטמא יהיה זה הכלי טמא וכבר ז

זכרנו בכ' שכלי גללי גא יטמאו והלמא טיט דבך לרמיון לזכך בינה
 ולזה יקרא חלמא כמו חס יש טעם בריר הלמוות וכאשר כתערב ה
 הטוט בגלל וכעשה מקבוצן כלי מוכבל והוא מוערב מכלי חרש וכלי
 גללי וקלסטרא כלי מקטי על דמיון הרמון כצואר חרף וזה צורתו
 ורכב זה הקנה בשתי השעיים טבעת כזה השער ה
 הא וטבעת כזה השער האחר ואיל קבוצ בני השערי
 יורכב הטבעת האחר על הטבעת השכית וכנס זה
 הקלסטרא מאחד מחלו המתכות הנה היא הקבל
 טמאה לפי שהיא יש לה עם בפני עצמה ואם היה מעץ והיא מחופה
 מברזל או זולתו מן המתכות הנה היא טהורה והוא חמרו ומצופה
 טהורה לפי שכלי עץ כאשר היה מחופה בכלי מתכות לא יקבל טמאה
 ואפי היה לו בית קבול כמו שהתבאר בקוף חבונה כמחמר חכמים
 שמוצב הזכב והכחשת לא יקבל טמאה ושמו הככה כזה מפני שהם
 מנופין ושאר זה חמרו כל כלי אשר יעשה מלחכה בהם וגו' וחמר כ
 בשפתו יכול שאפי זורכה חת חפניו הכלים תל בהם פרט להפניו
 הכלים רל שזה הכלי לא יעשה השמוש בו בעצמו אבל כאמנעו הככני
 אשר עליו חמנס טמא מהכלים אשר יעשה מלאכה בהן כעצמן וזהו
 ענין חמנס בחבנה שהוא כאשר חפה אותו ביטל אותו ושמו זה ד
 השרש בכל זאת המוסכתא והפין ההשמיים חקובנין טמאה חת
 והפורח הוא המקו עמנו אשר תכנס בו הפין ועביו קלטול כעבת
 כבר כתבארו במסכת שבת בפרק כל הכלים

ה עקרב של פרומביא
טמאה ולחיים טהורין ר אליעזר מטמא בלחיי וחכמי
אומרין אין טמא אלא עקרב ובשעת חבורן הכל טמא

הברזל אשר ידמה לכלכל אשר תכוכב על פי הבהמה היא אשר ת
 תקרא פרומביא והאומנים חלבו קרין אותו חלזום ועקרב שלו הוא
 קנה הברזל אשר יכנס בפי הבהמה ויכה בחיכין שלה ולנה דומה
 לעקרב ויקראוהו האומנין הלשון ולחיים הן הברזלין אשר ימשכו על לחי
 שחי הבהמה וזה הכלל כאשר יתקבץ הוא הדסן והלכה כחכמים
פיקה של כתבות ר עקיבא כטמא והכמים מטהרין וז
ואזכרה טהורה הכוש והעיבה והנקל וסכבוגיה וח
והליל של מתכות טמאין ומצופין טהורין כמפונה אם
יש בה בית קבול כגפים בין כך ובין כך טמאה

פיקה ד
 דמיון חצי כדור נקוב יעשה כראש הכוש יכבר חלל הטויה ויהרך ח
 החוט בו ושמו כמכרים הכבוד וחכמים אומרים שהין לה עם בפני
 עצמה וחפי חמר הארס הפיקה לח ידעלחזה דבר כיוון שזה השם כ
 כושל על כל פלכה עבודה חו קרובת העבול עד שאמר פיקה של כוש
 הנה להיות לה עם לנוי לח תעמא חולם חס היתה של עץ מחופה הנה
 היא טהורה לרברי קבל לשרש אשר זכרנו וכוס הוא המעשה והוא
 הכלי אשר יתכבד עליו הפשתן חו הקטנון חלל הטויה ושמו המפורסם
 חלבו פילגשח בלעז והמפניין וחליל עתי תמונות מתמונות כלי מן
 חומר ובית קבול כגפים יורכב בו כלים בדמיון כקף להשמיים הכגון
 ואם היה כחלו כלי חומר של עץ מקומו עשויין לרכוב בהן חלו הק
 הקנוות הנה הוא בית קבול ולזה טמא ואפי היה מצופה מפני זה
 הכית קבול אשר הוא בלתי מצופה לפי שחלל המקוונות חי אשר ש
 שיחופו וחמנס החפני מחזן הכלי והלכה כחכמים

קץ עגולה טמאה ופשוטה טהורה אם היתה מצופית
 שלה של מתכות טמאה הקו שלה ר טרפון מטמא וח
 וחכמים מטהרין ובשעת חבורן הכל טמא כיוצ בו קני
 מנורה טהורין הפרח והכסים טמאין ובשעת חבורן ה
 הכל טמא

קץ יכנה בו החנוכה לח קרן הבהמה וזה החנוכה חלל ב' תמונ
 הא יקראו חותה קין עגולה והאחר יקראוה קרן פשוטה כן הן בעלת
 שיקים יורכבו מחתכות רבו חלל הרכות קרן עגולה קשה לחי אשר
 להרכיבה כי אם אומין ולזה חמר הנוחזר קרן עגולה בשבת חייב ח
 חטאת וקנה החנוכה אשר ימשך לפי התקנה יקרא מנופית טלה ו
 והקנה האחר הרחב יקרא הקו טלה ומכאן הוא שזה הקרן ככריע
 יעשו קנת מחלקיו מעץ וקנתן מהכתולזה חמר חס היה מנופית
 איה של מר

A

ויהו צערה רבה חבורות יצאו מפרקים והוא אשר יקראו החכמים מ
מכורה של חלומות והלו הערקים כאשר יתחברו יהיו ממוכז קבי המנו
וקרא אשר יקראו כבאן קבי מכורה לא יזמחו כל עת שהיא נפרקת לפי
שלא יקרא חלום כשם חבור על הפרש אשר הקדמונו והפרח היא הע
העגולה אשר על יק תהיה הכר והקמים התוספת אשר בו הרגלים ת
תרגו כמו בסיסים בשעת חבורן לבלג בשם אחד יקרא ול מנוה וכן
קין עגולה והלכה טמאים

ח קסירא טמאה ולחיים טהורין א
אם יש בהן בית קבול מים טמאים כל כלי המלחמה ט
טמאים הבודן והעקון והמגפין והשיריון טמאין כ
כל תבשירי נשים טמאים עיר של זהב קטליות נומים
וטבעות טבעת בין שיש לה הוותם בין שאין לה חותם ו
וגומי האף קטלה של חליות שלה של מתכות כחוט של
פשתן או של צמר נפסק החוט והחליות טמאות שכל א
אחת דאחה בפע עצמה חוט של מתכות וחליות של א
אכנס טובות ומרגלויות ושל זכוכית נשתכרו החליות
והחוט בפע עצמו קיים טמא שירי קטלה כמלא צואר
קטנה ר אליעזר אומר אפי טבעת אחת טמאה שכן ת
תולין בצואר

קקרא טבע הכרזל אשר ינעם כראש בעת המלחמה
ולחיים לחנות ברזל יכסה בראש וברזן הרומח הקטן אשר הוא ביד
המלכות ברוב העתים והכיקן חל קנה והוא הפון ונשקל קבו והוא ה
הכרזל בתוך הרומח ומנעם ^{לשם} מכרזל יכסה הרגלים כרי שלא י
יורו על רגלינו ושיריון ידוע תבשירי חמה חלי הכשי והוכח מהן קנתן
על נד חמטל כמו שעשה בכלי המרוב ועיר של זהב עטרת של זהב
על צוית ירושלמי שימונה בראש ולזה נקרא עיר וקטליות חן חוטי
זהב שימונו בצואר והוא הקרא כלשון התורה רכיר וכבר יעשו חליו
זהב בקוביות בדמיון גרעינים ויכנס כחומים ושימונו אותם על הצואר
וזה יקרא מחנק וכבר יקרא גרעיני אודם פטרה וברקת וירכיבו אותם
בחוט זהב חן כסף ויעשו מונונו סוכב סביב הצואר גב וכל זה יקראו
קטליות וכומים שני מינים מהן שיתלכו בחוץ כמו שעשוין היום ומהן
יתלכו בחף כמו שהיו עושוין בזמן ההוא וחומים כמו שיעשו בקנתה
החוקמות מכפיר חן מכפך ומה שדומה להן מן האכנים ואין הלכה
כר חליעזר

ט גום שהוא עשוי בקדירה מלמטן וכעדרשה מ
טלמעלן ונפרק בקדרה טמא משום ביא בלי קבול וכ
ותעדרשה טמא בפע עצמו ציערה טהורה העשוי במין
אשכול ונפרק טהור

בקדירה מלמטה שיהיה לו ככין חלול כמו
הקדרה ועל ראשו גרעין אחד ומקשי דומה לעדשה על זחת הכורה
וכאשר תתפרד זחת מהקדרה תהיה הקדרה כלי שבה
בית קבול בלא ספק והיא טמאה משום בלי לא מפני
שהיא מתבשירי נשים ותהיה גם ערשה טמאה לפי ש
שיש לה עם בפני עמה וצניורה הוא קנת קנה הנזם
הכנסם כהקב האזן חן האף ולפי שהוח מעונות קורא
אותו צניורה תרגום מזלגותיו צניורותיה וחמד העשוי כמו אשכול י
ירנה כזם העשוי כמין אשכול והוא שיהיו גרעיניו זהב מן וצניין על ד
דמיון אשכול עגבים וכאשר יתפרדו אליו הגרעינים יטמאו שמינו חן מ
מתבשירי נשים ללא כלל גרעין מהן עם בפני עמנו ואין בוגב בית ק
קבול שיטמא בעבורו ולא תאמא שום כלי מתכו אם לא כתבתי קדם
זכרם

פרק שנים עשר טבעת אדם טמאה טבעת בה
בהמה והכלים ושאר כל הט
הטבעות טהורות קורת החצים טמאה ושל אסירין ט
טהורה הקולר טמא שלטלת שיש בה בית נעילה טמ
טמאה העשויה לכפיתה טהורה שלטלת של סיטונות
טמאה של בעלי בתים טהורה אסר ר יוסי אימתי בזמן
שהוא אחד אבל אם היו שנים או שקשר חלזון בראשה
טמאה
טבעת אדם טבעת נעשה לתבשירי אדם כמו טבעת חותם

זכורה וככלי הרגלים ורבידי זהב אשר יעשו אותן המלכי בצואריהם
וטבעת בהמה טבעות העשויות לבהמות כמו שיעשו המלכים ט
טבעות זהב וכסף בצוארי הכוסים וכדגליהם וכן יעשו טבעות כבית
יד של כלים על דרך הקישוט והוא אשר יקרא טבעת הכלים הכה זאת
הטבעת לא כמלא בהטרה וקורת החכים עץ יכניסו בו התן יהיה ק
תמונתו אלנס כמידבק בו קנה הכרזל ולזה זכרו בבאן ושל אסירין
ברזל ינעם ברזל האסורין והקולר הגדול של ברזל אשר ישימו בצוארי
האסורים ולכפית בו האדם וזולתו רל שיקשור בו גב כלל חבילי עגי
והרומה לזה ממה טכונג ליקשר כרי שיתקיימו מקובצין של סיטונות
מוכר הלחם והקמח להן שלטלחות יסגירו בהן החנוניות וכן מכלל ה
ההסגר אולם של בעלי בתים הכה לא יעשו אותן לשם ההסגר אלא ה
היא דמיון השלשלת העשויה בטערים לני ולזה חיכה מקבלת טמאה
ואמר ר יוסי אם היה כשני קנתיה שני תוספות ינחין בדמיון ומפתח
כאלו יעשילו גב כזה המין חן אס קשר כזה השלשלת חלזון והוא דמיון
ראש מברזל יעלנו כן הדלתות וזה הרמש הוא טרף המים הנקרא
חלזון ויהי הלכה כר יוסי

ב קנה מאומם של טרוקות טמא מ
מפע אונקליו ושל בעלי בתים אם יש בו אונקליו טמא
אונקליו של כתפין טהורה ושל רובלין טמאה ר יהודה
אומר של רובלין שלפנו טמאה ושל אחריו טהורה א
אונקליו דרגש טמאה ושל נקלטיין טהורה של שידה ט
טמאה ושל אקון טהורה של שלהן טמאה של כנורת ה
העץ טהורה זה הכלל כל המחובר לכס טמא והמהוב
לטהור טהור וכלן אהת אהת בפע עצמן טהורות

זה המאומם של טרוקות
מהאומים במר ופשתן והוא מעץ בדול ובקנתו משקליו מליין ולזה י
יטמא והוא אמרו מפני האונקליות והן האונקליות ואונקלי קנה וכבר
בארנו זה בתמיד וזולתו ולכתבים אונקלי גדול מברזל ולו כגב מעץ
בידיהן וקנה האונקלי במשח אשר על כתפיהן כרי שלא יטול המשכני
וכתבים הן הכושאין המשוי על כתפין וכן הסוכבין בעיר וסן הכושאין
המחזירין על העיירות להן אונקלי על זחת הצורה
יעזרו בו עזר מעט בהעתקת משאם ודרבש הוא ע
ערש קטן לגב אונקליות יעלנו בו אצל העללים חליו
וכן בעמודי המטה אונקלי ועמודי וכן נקלטי המ
המטה כמו שיתבאר בפסרי ושירה תיבה ואקון הוא

בסוכה
בית הנזירים ותמונתה מפורסמת אצלן והיא תיב מעץ בו אונקליו
יתלו בים יכנס הדב בו ולא יוכל לנאת ממנו וכבר התבאר לך שם
שמכורת העץ טהור לפי שאין לה בית קבול עוד הכיא כלל לזה והוא
שכל אונקלי תהיה ככלי שתקבל טמאה הכה זה האונקלי גב יטמא כ
בטמאות זה הטבי וכל אונקלי יהיה ככלי שלא תקבל טמאה הכס הוא
לא יטמא לפי שהוא חלק ממונו וכאשר היה האונקלי לצדו קודם ש
סידבק בכלי אשר נעשה אליו הכה הוא טהור ולא יקב טמא מהנעם
אשר הקדמונו בראש טרקי יא לפי שהוא סמוך חל וזולתו ואין לו עם כ
בפני עמנו והנה הוא כחלק מכלי לא כלי שלם והבן זה ואין ד
הלכה כר יהודה

בסוי טע של מתכות של בעלי בתים רבן גמליאל טט
מטמא והנמים מטהרין ושל רובאים טמא הדלת
שבסגדול של בעלי בתים טהורה ושל רופאין טמאה
הייתוכין טמאים והפרכין טהורין עקרב בית הכר
טמאה ואנקליו ששכבות לים טהורה

טני הוא כלי מחזיק חני כהה יהיה ברוב מברזל או נחשת ולו כהני
מומתכת גב ישתמשו בו הכלי בעלי בתים לברוטאות והרובלים למ
למרחקות וזה הכסוי ישתמשו בו הרופאים לנסום הסומכין בו ולזה
הוא מקבל טמאה לדרבי הכלל דמגדל הוא האונגר והוא שיקרא כלשון
ערב חל מנסאן הייתוכין ברזלי יחזיקו בהן הקדרה והפרכין ברזלי
הכושין במוקד לשמור הטרפה במהירו זמן וכתוספת רלוהן הייתוכין
חלנו שההכוני מנעדר בהן את הקדרה וזה ערסין הקבועין כבידים וכס
כאמר מפני מה ללת מגדל של רופאין טמאה מפני שהוח נותן עליהם
אספליית ותולה בה את חומכפדים ועקרב בית הכר עץ שדוכין בו
את הותים ויש ברזל כגון שפת העץ כנורת עקרב ואונקלי ששכבות לים
הקור אשר ישימו ככתלי לתלו בהן הכלי הישי וכן הלכה כר גמליאל

30
B

הנובעות והדברים בגוהרי הנערות הקטנות וכלי הגוף ד' דיגריין וכו' הוא חצי כל עונה וזהו דברים וזהו כשהם מהכלל פחות משני דברים הנה אין מות לו שיצטרכו על צורתו חבל יחזקוהו אולי יגיעה בו אדם שאינו מוכיר ויקחהו בשקל והוא פחות משקל: ובהן דין חומר וזונו כאשר יבא לבו הרבוד חל זאת הווננה זה שהמקום אשר ישתדלו בו בדיכורים ובמענות במספר הנה אינו מותר להרם שיקיי דיכור או מעה יחסר ממנו השתות לא שיחתך אותו שלא ישתמש בה חו יענה בה א חת הגוי וזה אשר ידמו המון האכזרי וקצת מהיחודי שזאת הקטנה מותרת עם הגוים היא טענת ודעת בלתי אמתית המור ה'ית בדין קייכיל במוכר עצמו לעובר עו' או לעו' כמו שכא בפי' אמר וחשב עם קונחיו ואלו יכול יגלו עליו תלמוד למור וחשב ידקק עמו בחשבון וענין יגלו יערים עליו ויטענהו ואמרו אם כן דברה תורה בגוי שתחת ידך קצו בגוי שאינו תחת ידך אם החזירה תורה על גולו של בני קצו על גולו של ישראל וכן אינו מותר הדברי והתחבולה ומיני הרמאות והאוננות והעקפי על הגוים אמר עז' אסור לבגוד דעת הכריות והפי' דעתו של גוי וכש כדבר שיוכל לבא לידי חלול השם שזהו חטא גדול והגעה א לאדם תכונה דעות ואלו הדעות כלן אשר ביאר השי' שהוא יתעב וקתם ויתעב עושה אמר כי תעבת ה' לר'ך כל עושה לא כל עושה יגול וכבר יבאנו מוכתינו הנה חבל נעדר שאין רחמי ההשמים ממנו וחשוב אל כוננת המסכתא'

ט האולר והקילטום והמטטלות והמשקלו' והכירון והבן והכנה טמאין וכל גולמי בלי עין כטאין מ' אין משל אשכרע' ר' יהודה אומ' אף גרופית של זית טהורה ע' שתשלק

אולר הוא סכין קטן והוא בלי יחיתו בו קנה הקלמוס ואמרו הנה קלמוס יבנה בו קלמוס של מתכת והו' בה מוכי אדם עושים קלמוסי' מברזל ונחשת ומטטלות ומשקלות כפי מיני מהחטים הכנאים והוא חתיכה מברזל או מנעפרת יעשה על ארוב מנעפרת ותמונה ותקב ותתלה בחוט יצא יצא הכתלי והעמוזים בעת הבטין והטיון הוא בלי מברזל יתקב בו הזתי' כמעבר והכין הוא א אשר יקונו בו השורות והכנה הוא הקלמוס וגולמי בלי עין וכו' אר' ב בתוספת אמר חלו הן גולמי בלי עין כל שיעתיד לשוק לשבץ לצרר ל לכרסב לטוח בטונס מהוסר כן או הונן או און טמא וכבר קדם באור לן השמות בפרק אשר לפני זה זולת אמרו לטוח בטנס' ומכאן שבין הוא תוספת ואונן הוא בואר הכלי ואמרו משלש כרוע' כל' הכך וישאולת' שיקדים אותו ל שמשך והאמת שהוא מין ממיני הארזו תרגום תאשור אשכרועים ואמרו שזה לא יטמאו הכלי הנעשים ממונ' עד שיעברו וי ימדקו לפי שהן קודם זה לא יכליחו לרוב קלפת הענ' וגרופית של זית ידנו הכלי הנעשים מעקרי הזתים קצו רבים השמים לא יכשרו ל להשתמש בהן עד שינשלקו באש ואין הלכה כר' יהודה

פרק שלשה עשר הסיף והסכין והפגיוס והרופח מגל יר ומגל קציר והשחיר וזוג של ספרים שנחלקו הרי אלו טמאי ר' יוסי' אומר הסמוך ליד טמא והסמוך לראש טהור מכפרת ש שנחלק' לשנים ר' יהודה מכמא וחכמים מטהרין

סכין מעוונת דומה למגל קטן ישתמשו בו הקורים והסופרים ומגל יר מגל קטן יקיימו אותו לנרכי הכתים והסחיר מהספרים קטנים וזוג של סופרים מספרי הספרי בעלי הקהה והוא גדול עגול הקטנות ומספר הכרזל אשר יגלחו בו השער' ח'ך תמונתו נקראת מפעלתה עם הגלות תפסורת תרגום ויגלח וספר ואין הלכה לא כר' יוסי' ולא כר' יהודה'

קולב' נר'יפן שנטלה בפה טמא מפע שינה נטלה שינה טמאה מפע בפה מבחול שנטל הכף טמא מפע הזוכר נטל הזוכר טמא מפע הכף מכתב שנטל הבור' טמא מפע המוחק נטל המוחק טמא מפע הכותב זומלטטרא' ש שנטלה בפה טמאה מפע המולג' נטל המולג' טמא מפע בפה וכן השן של מערר שעור כלן כרי לעשות מלכתן

וראוי כהאמר הנה מאמר הד' מפתח למה בקדם ומה ש בא מזאת ה הכונה וזה שכל מה שתשמע בזאת המסכת דין ברבר וכלי המתכות ויאמר בו טמא' הנה זה מבורר לפי שכלי המתכות פשוטין ומקבלין ד' מ'איים ואולם כשתשמע שיאמר טהורים הנה זה לו מ'ב' ככותחם זה ר' ד' מ'גולמי כפי מתכות אשר קדם בהורו בפרק י'א' או שהיה בלתי כפרד כפי כפי שחמר כל' מי שיש לו עם בפטי עצמו טמא או שיהיה סוויק כמו חומרך חקלי הכותל או כפי הכלי הפלוגי שהוא לא יטמא לא חס היה כלי ולא כנטרך ל' ידיעתו וזולתו ואינך זה תוספת ידיעה או יהיה מורכב על כלי לא יקבל טמאה כמו שאמר כל המוחב לטהור טהור ומבורר ה'ב' כי כאשר היה דבר מהמתכות אין עליו תורת כ כלי הנה הוא גב טהור ולא אצטרך אחר זה השרש בלתי באור לבר' ו' ו' והנה יעשו לך העיני' אשר תרון בהן ברבר שהוא טמא' ומאמרו טמא וטהור תקח ראיה על תמונת זה הכלי ודעה

מסמר הגרע ה טמא ושל אבן השעות טהור רבי' צדוק מטמא מסמר ה הגרדי טמא וארון של גרוסות ר' צדוק מטמא וחכמים מטהרין הייתה עגלה שלה של מתכות טמאה ו משמר

גרע סכין ההקיה אבן השעות אבן תכנס בארץ' יירסום בה קוים י ישרים כתוכים עליהן שמו השעות והיא עגולה וכמרכ' זאת העגולה מסמר כינב על זוית נכבת כל מה שיעבד' בשווי כל זה המסמר לקו מאלו הקוים ירע כמה שעות עברו מהיום ושם זה הכלי המפורסם אצל בעני הככבים בלשון ערב אל בלחטא ומסמר הגרדי חן הגרדי והוא רמיון מטוה ברזל חרוץ מרובע יכנס בקנה דק ויאוכר על זה הקנה המטוה וארון של גרוסו ארון של עץ ימלאו אותו מגרסין וגרובי עם הפלוי' הטחוכים והמוכדים אותו יקראו גרוסו וזאת התיבה בלתי שלימת המלאכה והיה ספק אצלם יחלקו עליה אם יש עליה תורה כלי אם לאו ואם היתה תחתיו עגלה של מתכת הנה היא טמאה ואין הלכה כר' צדוק

מסמר שהתקינו להיות פותח ונועל בו טמא העשוי לשמירה טהור מסמר שהתקינו להיות פותח בו ארת החבית ר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין ע' שיצרפנו טסמר של שלהע טהור ור' צדוק מטמא שלשה דברים ר' צדוק מטמא וחכמים מטהרין מסמר של ש שלהע וארון של גריסות ומסמר של אבן השעות ר' צ צדוק בטמא וחכמים מטהרין

העשוי לשמירה נשאר לסימן כגון שעשאו בשער או במקום שירנה וזה מוכח אותו כיעת' ממקומו אשר היו עליו ידע שטבר ככס ארס כבית או במקומו הוא ע' שיצרפנו עד שיהיה בפטיט ויחדר חתוה וישיכהו כרמיון המקבת ונורף עם ל לאומן המתכות נטלתי' ישמשו במקמרים באוננותם יסגרו ויפתחו בהן והלכס כחכמים ככל

ארכעה דברים רבן גמליאל מטמא וחכמים מטהרין כסות טע של כתכות של בעלי כתי' ותלוי המגדרות וגולמי בלי מתכות וטבלה שנהלקה לשנים מודים חכמים לרבן גמליאל בטבלה שנחלקה לשנים אחר גדול ואחר קטן הגדול טמא והקטן טהור

מעדרות הן מגדרות של מתכת יגדרו בהן במרחצאות ויתלו עם וכל מה ש'כס לשם יקח מגדרותו ויתגדר בה רגליו וסוקיו וגולמי בלי מ מתכות כבר בארנו בתכלי' הכאור בפרק שלפני זה וטבלה שנחלקה לשנים היא טבלה של חרס שיש לה לזכרים כמו שקדם והלכה כחכמי

דיור שנפסל והתקינו לתלותו בצאור קטנה טמא כלע שנפסלה והתקינו להיות שוקל בה טמאה עד כמה ת הפסל ויהא רשאי לקיימה עד שע דיגריין פהות מבאן יקוין

על המנהג המפורסם שתלין בצאור

A

קל יצרכו כלי ישרו ארץ קנהו האחד דומה לעבולה שנוחה יגרפו בו
החצר מהעבדה והתבאר והקנה החמר בו שני כרול דקות יתקנו דבר
העומד על האש ויניחו ומכו כשר או לחם ויקרא הקנה השטוח הע
העגול קף והפנים אשר בקצה האחר פנים ויכחול הנאמני כחן הוא
מח ממני היותה קנהו העגול לחתוך בו והקנה האחר בו
קף קטן להניח בו הכחול או לנקות בו החזן וזולת זה והקנה אשר
הוא עגול וקרא זכר והאחר יקרא קף ומכתב חרט ממכתב קנהו הא
האחר יכתבו ויחקקו בו ויקרא הכותב והקנה האחר רחב חד דומה ל
לסין יברדו בו מה שיכונן לברדו חלל הכתיבה ויקרא מוחק וזומא
ליסאלח כלי כרול עשוי לצלות בו בשר הקנה הח' טכפה פשוטה דומה
לרשת יושם עליו הכשר או העץ ויעמידו חותו על מרחק קטן מהאש
לעב שיעלה מה שעליו וזה הקנה יקרא קף והקנה האחר כונן קני כרול
דקין יצטרף הכשר בו ויעלה כל האש וזה הקנה יקרא מולב וכן של יעשר
חרישה לה קנוו הקנה הח' יתפכו בו החרץ והאחר יתפרו בה הכלי
אשר יחמשו בה קנתס חל קנתס והיו אלג בלן וכל מה שדומה להן כ
כלו קן שנים התחברו וכאשר בעדר הא' וכאשר האחר הנה הכשר י
יקבל טמאה כאשר כחות בתשמישו ויהיה אפשר שיפסק בו מלכה ו
אפי' בחלוק כמו שזכר דמיון זה שיהיה בין הכף והמולב כארץ הקנה
ב חמו ובאשר הוסר המולב עב רוב הקנה עד שכשחר הכף מן הקנה
היחוסר בו שיער אמה הנה זה הכף אז לא תטמא לפי שלא יוכל ה
האש או שיחזיק בזה הקנה יצטרף לכף ישרוף ירו עליו מחמת ק
קנהו זעלה תמים הנשאר

ג חרור שנפגם טמא עד שינטל רובו נשבר מקופו
בהור קוררום שנטל עושפו טמא מפע בית בקעו נטל
בית בקעו טמא מפע עושפו נשבר מקופו טהור

חרור שם כל מין מן שני הקנה החלול נמנו אשר יכנס בקנה
הקנה יקרא חרור והוא שישן הפקעת ולה שני קנות הח' רחב
ישמש בו הנברים והוא אשר יקרא עושפו תרגום חרישיתו עושפיה ו
ובית בקעו הקנה הנטע לעגול והוא אשר יכרילו בו העץ והוא אשר
יקרא בית בקעו ואין אשר יכנס בו הקוררום יקרא מיקופו

ד מגריפה
שנטלה כפה טמאה מפע שהיא בקורנס דבריר
מאיר וחכמי מטהרין מגירה שנטלו ישנה ואחת בינתי
טהורה ונשתתיר בה מלא היטב במקום אחד טמאה ה
חמטצר והאומל והמפסלית והמקדח שנפגמו טמאים
נטל חיטומן טהורין וכולם ישנחלקו לשנים טמאים
חוץ מן המקדח והרוקע בפע עצמה טהורה

מגריפה היא הפן
אשר יכניע בו התבטיל בקרירה חלל כשולו ויקרא הרחת אשר יערכו
בו הבכאים העיט מגריפה על דרך דמיון וידע מנורת זאת הרחת
כאשר הוסרה כפה ישאר הכית יד שלה דומה לקורנס והוא ממחר
מאיר מפני שהיא בקורנס ומגירה היא ממנו וכאשר ניטל מכל בין
שני סיכים שן א' ישבר. לא אפשר לברד בו בשום פנים ולא כשאר מן
שיכין ויקיה הנשאר שלם שישר היטב במקום ח' מקובץ הקנה יטמא ב
ככלל לפי שאפשר לבעות העץ על זה השיעור וכבר נאמר שכל
היטב חסכוני בגודל וכראה לרוב הקדמוני שנוחב היטב וקנה הגדול
חל קנה החכמי כאשר יפתחוהו האדם בתכלית מה שאפשר וכן פי' לי
חכא מרי זל יצאה חלל הברל בין אמרם מלא היטב ובין אמרם רחב
היטב כמו שז' כפרק יג' למסכת שבת. והלכה כר' יוחנן המעבד
והאומל מיעבר הוא כלי כרול יורכב יעני ען ותנונתו משורס עוב
הנברים והוא הנוכח כללן לעב אישיאל

וא' זמל כרול חלל הנברין בארכו יותר מאמה ולו
קנה פשוט חד ברחבו כמו ב' אכש' עתימון חותו בשתי הידים יחד ו
ויכסרו בו מה שירצו לכסר בו ומרוב חרבות נורים אומלון חרישין
והמפסלית המחלקת וזולתה נגורתה משורס ויהי כרול דומה לה
לכסין שקבע בתוך עץ והוא תלך ויתבא ולא ינח ממנה על שטח העץ
בלתי מעבר מושב וכו' יחלקו העץ ויקדח שם המקדח וכאשר כפגמו
כתב עץ והיו בו עץ עת לפי שחלו הכנים כלן קנות המו הסמיים
וחלו הכלים והדומה להן מכלי הכרול הגדולי כלל גוף הכלי מכלול

וקנת הכלי לכד אשר בו יתבאו או יקמו או יחלקו הוא מכלול כין
אנייר כלעז והוא הכרול הגוב כיוולתה עד שיחלקן שהוא יותר חזק
ויותר קשה מהכרול האחר והוא חסד יבוכה חלל רזל פרזלח הנדומה
וזאת המלכה יקראוה הנפחים קבשייר כלעז דל דכיקת כטי מיני
הכרול וזה הקנה אשר ידכין בו החישייר הוא יותר חד וישחזו חותו
במים כמו שהנח מפורסם חלל החומים וזאת הדבקה נקרא חיבוס
להיות על פי הכלי מחזיק לו ויוכע חותו מהחזרה והכריעה מלשון
לא תחכוס שור כרישו ושומר זה השם ועניינו ולא ננטרף לחזור כ
כאורו ואמרנו כיטל חיכומו ירצה בו שיסור זה הקנה החזק מהכרול
הטוב ויקנה לח כשישמו חלל באור הענין שהוא כלי מכלי הנברים
התרכב עב זולתו וזו יהיה כלי וכאשר יהיה נעדר חין לו שם כעגמו
ולזה היא טהורה כמו שהשרטנו

ה מחט שנטל חרירה או
עוקצה טהורה אם התקינה למיהון טמאה של כקין ש
שנטל חרירה טמאה מפע שהוא בותב בה עטל עוקצה
טהורה של מיתון בין כך גבין כך טמאה מחט שהעלת
חלורה אם מעכבת את התפירה טהורה ואם לאו טמאה
צינורה שפשטה טהורה בפפה חורה לטמאה

חרירה הקנה
הנקוב אשר יכנס בו החוט והוא לקוח מלשון חור ועוקצה הקנה הדק
אשר יקבו בו הנברים ועוקץ הוא קנה כל דבר שיהיה חד ודק ומחט
שלא חתוך הוא מחט גדול יתפרו בו הנברים הנבים אשר הם משיער
העיים ומה שדומה להן ולאשר ייקמו הנברים בעת אריבתן מחט יח
יחברו עליו חוטי המ' כיון שיחבר החור מחט הפשתן על הקנה הדק
ויקל להן הכנסת זה המחט בין חוטי האריג בעת הריקום וזה דבר
מפירסם לא ינטרף באור וזה המחט יקרא חל מיתון לטפול החוטי ע
עליו מלשון לכהא ומיתנא במיר שכי' וירבו בו היות הדבר מחובר
בחוט כזה המיוט ואם כולל חרירה או עוקצה הנה היא טמאה לפי שלא
ירבו ממנה לח חרירה ולא עוקצה ואמנם הכוונה קנה דק מכלול יח
יחברו עליו החוט ולזה אמר חס התקינה למיהא טמאה דל למיתנא כ
כיון שכאורו ואח' מפני שהוא כותב בה רל יג' כה שהעלת חלורה
עליה סימס עד שלא יוכלו להכניס בה החוט לתפור בה וניניאל
ירע שהיא מעוותת על זאת הטורה
וכאשר פשט העוות יד ששכ כמו מחט שנטל חרירה
ועוקצה הנה היא טהורה לפי שהיא לא תבשר או
לשום דבר

עץ המשמש את המהכות טמא והמתכת
המשמשת את העץ טהור כיצד פותחת של עץ והפין ש
שלה של מתכות אפלו אחת טמאה פותחת של מהכות
והפין שלה של עץ טהורה טבעת של מתכות וחותר
שלה של אלעוג טמאה טבעת של אלמוג וחותר שלה
של פותכות טהורה השן שבטס שבפותחת ושכמפתח
טמאה בפע עצמה

הפין קן שיני המפתח אשר יפתחו בו הדלת
ותמונת מפורסמת והאלמוג הוא הקולל והוא נזמה בקרקעית היס
לח יס' תפק חלל מ' מלא רחבו בעת יעיתו מן היס והוא דק מחד קדם
שיקפיהו האויר ושיכחו דומה לחכין והוא נמר מעני חלמונין והשן
סכטס השן אשר תהיה כלוח או בחתי' העץ אשר יצטרף בו אללנו לפי
סזו השן היא כשרדת וכאשר היא על מתכת הוא כלי כפי עגמו

הכרומין האשקל עץ שנשברו והאונקלי שלה קיימת ה
הרי אילו טמאין המעבר והטורה והמגוב וכן בכרק של
ראש שנטלה אחת משינהו ועשאן של מתכות והרי אלו
טמאין ועל כולן אמר יהושע דבר חרוש חדשו סופרי'
ואין לי בה אשיב

כיומים קן אכילנות יוניאנו כו הכלי כאשר נכל
כבוד ותמונתו מפורסם וזה שהיה עבולה יכרול של אלחזו ומחלקות
הרבה תלויות על הקף העבולה חרף כל ח' ויהיו כמו הל' וכקנה כל ח'
מהשלל אנות חלוקי נאשקלונין ויוחא' ל' ח' ל' ל' ויהימכר והמונה
והמעבד מיני כלי הגרין כר מיון קף החדס יכורו בו החטיט והשעיר'

CS1
8

לא אכל משיחבד במסמרי' בשער או במקל וישקיעה בגוף הקבץ עד שתהיה מחוברת עמו לתכונותיו הנס ככר נטרה חז זה הכלי והוא אמרם בביאור זה בתוספתא היתה טמאה ועשאה דלת טימאה עד ש שתטהר ומאמתיה טהרתה בט אומי משיחבד וכה אומרי משיחבד וחין הלכס כר שמעון

ג הקנטר של בנאי והרקור של הרש הרי אילן
טמאין יתרות אהלין ויתרות המשוחות טמאות שלשלת של משוחות טמאה העשויות לעצים טהורות שלשלת דלי גרול ארבעה טפחים ושל קטן עשרה חמור ג'לו גפחין סמא מגרה שעשה שיצה בתוך ההור טמאה עשאה מלמטן למעלה טהורה וכל הכסוין מהורין חוץ משל מיחם

קנטר הוא הקרא כלשן ערב אל עתלה וחדקור למנקאר ויקראו אותה הנברים ל מרכובע והוא קנה מברזל מרובע בהרכבו כמו חמס ולו בית יד מעץ יפסלו בו העץ מה שירעל לפסול מוטו ואכל הנברים ממנו כלים רבים גדלים וקטנים ומשוחות המה פריץ אשר ימשחו הרץ להן טלשלות יעשו לפי שהחבל תקבר בקיץ ותחרך ב בסתיו ולתם גב יתירו יכענו חותו בארץ כאשר תכלס המרה והחבל והעשויה לעצי הוא שיעשו שלשלת לקשור בו העבים והיא טהורה לפי השרש שאין לה שם בפני עצמה אבל היא מנוכה לשם אחר ושלשלת דלי גרול ד טפחים אל שבו טפחים ממנו מה שמדך ליד יהיה טמא לפי שהוא מצנך הכלי ואי אפשר לדלות ממנו כפחו מזה וחמור של כפחי הוא ברזל של תמונת חמור וירכב בעץ וירכב האומן על ראשו הח ו יכה על ראש האחר ואמכ יכו עליו כלי הנחשת אשר להן שפה גדולה גביה למאר ויקראו האומנים זה הכלי חלקרב ומגירה הוא המסור ואחרו עשה שניהן לתוך החור שהרכיב השנים כנקבים לה שיהיו ש השנים מעבס הכרזל ועטין מלמטה למעלה שפתן להפך מההשן ששם רוצו ואי אפשר שיכסרו כח כשום פנים וזה לה יהיה זולת כ במשך קטן אשר לו בית יד מעץ יחזיקו בו ביד ויכסרו בו קמו משור אומנים בעלי המסרקים והיא אשר תקרא מגיח מביד אולם משור ה הנגרי' הגרול והוא אשר שמה מסר' הגרול כמו שבחרנו במסכת שבת הנה לא יאמר בה אם פחת שיניה בהפך וזה מבואר מהמוכותה ונ נורתה ואמרנו כל הכסויין טהורין לל כסויין של מתכת להכה הקדמ' לפי שאין להן שם בפני עצמן זולת המיחם לפי שהוא היה חללס כסוי בפני עצמו כמו כסוי טכי של רופחים כמו שבארנו

ד הטמאי
שבעלה העול של מתברו והקטרב והבנפים המקבלות את הרצועות והברול שתחת צוארי בהמה הסומך וה המהגר והתמחיות הענבל והצינרה המסמר אהד' המזכר את בולן ^{העוריים וכו'}

תמונת העבלס אשר יטענו עליה האכני והרומה להן ידוע ומסרסם והעץ הנמס' בין שתי הכהמו אשר יוליכו בעבל יקר עול והוא מרובק בעבלה ואם היה ממתכת הנה הוא טמא שפסוטי' כלי מתכות טמאים ואם היה של עץ מ'נעשה הנה הוא טהור לפי שהכלי המעופי לא יקבלו טמאה כמו שבאר והקטרב הוא העץ הנמשך על שני צדדי הכסומת והעול באמצעו וזה נורת

והקנה הקטרב ה קצוות ברזל יקראו כנפי' וכנף הוא הקנה וזה מבואר בלשון העברי על כנפי' בגדים נחם נעשו אלן הקצוות להכבים בהן הרצועות והתסם על ראשי הכסומות הנה הן מקבלים טמאה שהן כלים ואם נעשו לכני ט טהורים כמו שבארנו לפי שהן מתכת המשושפת את העץ וברזל ש שתחת צוארי הכסומה הוא ברזל יקשר על הנאר מפני שגבץ יחנק סח בזבל אשר יקשרו בו הקטרב אולם הענפרת אשר ישתמשו מצדדי ה סנאר הנה הוא טהור מפני שהח לכני וסומך הוא יתר וברזל יעשה בקנה העבלס ממה שיסמך לזככי הכהמו להסמך בו העבלס והסומך הוא גב יתר מברזל יהיה בקנה העול מפני שלח תרצועות העבלס מן מפני ארץ העול והתמחיות הן מקום הקצוריו אשר ישימו בו ההכני' וזולת והענבל הוא הוגבוה וטמא הוא החלקי אשר יתקשר בו המהח אשר על העבלס כדי שלא יפול ומוסר המסמר כן ירנה בו כל מוסר שיזכר חלקי העבלס עד שתשוב א' הנה הוא יטמא וסומך המכני' וכו' אשר בעבלה אשר לא יעשו לזכר החל קים בל' לכני הנה הן טהורים

מהתכן ויתחלבו שמונת לפי התחלפות תמונתם כי מהן רוב השיני' יכורו בו החטים כהוף הענין וממנו מעט השינים חין לה כא' שלם לכר יכורו בו החמי' בתחלת הענין מהתכן הגם והוא המעבר ורבת שינים מומנה המורה ופינתר רב השיני' מהן קקרא מוגבו מהדק ידוע והין לי מה שיני' דל שלא אוכל להשיב על זה המאמר לא לקבלו כ' א' כשענו אבל הוא מוסך

ה מסרק של פשתן שנטלו שינו
ונשתייר בו שתיים טמא ואחת טהור וכולן אחת אחת ב בפע עצמן טמאות ושל צמר שנטלו שינו ואחת בכ מבנותיים טהור גשתייר בו שלש במקום אחד טמא ה הייתה החצונה אחת מהן טהור נטלו ממנו שתי ועשאן למלקט טמאות אחת והתקינה לגר' למיתה טמאה

מסרק של פשתן הוא מברזל תמונתו מפורסם אבל האשים כלן והם כלל מחטי ברזל כענבים בעץ וכלן א' אחת דל כל מחט מאלו המחטים יא' ומסרק ה הנמר' הונגב' כזה ואמת היתה החינוכה א' ויהן עביינו מה שחפסר לך וזה שחלו המסרקים יש להם בראשיתן מחטי גדולים לפי מה שהן מההכנות והן מכלל שיני המסרק ואמר כי כאשר אלנו השיני' ששארנו שיני' לכר משיני המסרק וזאת החינוכ' היא השלי' שיתכנה המסרק בכללן טהור לפי שלא יאות בו עוד הכריקה ועשאן למלקטת הוא שיקוט ב בהן השיער מהקבץ והתקינה לכר להוכיח בה את הפתילה ויעבד בה את הפתילה ויטיב בה את הכר למיתם כבר בארנו עביינו כמה ש טקדס

פרק ארבעה עשר בלי מתכו כמה הוא שיעורו
הדלי כרי למלאות בו קומקום כרי לוחם בו מיחם כרי לקבל סלעים הלפס כרי לקבל קיתונות קיתונות כרי לקבל פרוטות מרור יין כיון ומרות שמן בשמן ר' איעור אומר בולן בפרוט' ר עקיבא אומר המחוסר הגפה טמא והמחוסר לטישה טהור

דלי ידוע ומיחם כלי יחמומו בו המים והוא יותר גדול מהקומקו' והלפס הוא כלי גדול תמלח במים ותיחם ושימו בתוכו הקיתונות והן כלים קטני' להריון ולנקותין וענין אמרו כמה שיעורן אי זה שיעור יאמר ממנו כאשר בארנו ויהיה טמא שיהיה הנשאר מש משמש מעין מלאכתו וחין הלכס כר אליעזר עוד חמר ר עקיבא ש שהרלי טהור ממתכת כאשר לא ימנעו מתשמישו כא' המירוק זה והכהירות כלכר הנה הוא טמא ובאשר הוח חסר מיעשח אומן כמו הגרילה והלטישה הוא טהור לפי שהוא מגולמי כלי מתכות ולטישה מלמטן לטוש כל חורש נחשת וכו'ל

ב מקל שעשה בראשו מסמר
במין חויינא טמא סימרו טמא ר' שמעון אום ער שיעש' בו שלשה סדרים וכולן שעשאן לנוי טהורין עשרה ב בראשו מעקת וכן ברלת טהורה הייתה כלי וחברה לו טמאה מאמתיה היא טהרתו בית שמאי אומר משיחבל בית הלל משיחבד

יעשה בראש המקלות התיכת ברזל ענבלס דומס לרמון והיא אשר תקרא חוינא וזאת התמונה משרסמ במנרים ויקראו אותה אל רכוס וכך יעבנו מסמרים בראשי המקלות להיות קהכה בהן יותר חזקה וחמר ר' שמעון שלא יטמא ולח יהיה מדין כלי מתכות עד שיתחבו בראשו ג' פורות ממסמרים ועשאן לכני שיעשו ל לטיפות בו המקל ורוב מה שיעשו זה כמסמרים דקים מנוידי' כשיעור על צד הינף וזה לא יטמא לפי השרש הקדום והוא חמור המונעת המשמש את העץ טהור אולם אם כיון כחלנו המסמרים שיכה בו וינעט בו הנה יהיה חז העץ משמש את המתכת ומינקת חנוב והרבה מי ששמרו שיעשו ארוב מברזל או נחשת בחלכו וכשערי' לכני ויהיה גב' זה מתכת המשמש את העץ ואם היה זה הארוב כלי בפני עצמו ו לא ישמשו לטיפות בו את הדלת אבל יהיה כלי לשחוק בו את היין וה והרומה לזם אחר התמיכה בזה המקל הנה זאת המנקת תכל טמאה כמו שהיתה קודם לפי שהיא כלי אחר חזר לרין אחר ואמר כי כאשר ה היתה זאת המנקת כלי והיה זה הכלי טמא מתי תהיה טהורס ואמרס' משיחבל ינמס שיכא אותה בקורס עד שיפסד תמונתה וכה אומרים

A

הטהורין שבעגלה העול חמצופה ויכעו
והאבר שכצד צאורי בהמה הסוכב של גלגל והטסים
והצפויים ושאר כל המסטרות טהורין סנדלי בהמה של
מתכות טמאין של שעם טהורין הסייף מאימתי מקבלת
טומאה משישופנו והכבין משישחינות

סוכב של גלגל

הוא כחל המדקף בגלגל והטמין והנמנים הטסים הן הלחות הדקות
והנפיים הן החופיין כי יש מקומות מהן מחוסות בלחות הלחות לכו
והעיקר מכל זה כבר התבאר ושם הו' גמ' משישופנו משימרח
בשם אחר הלטישה כמו שיעשו כפיין וירש' ויש' וימ' ויט' משיחונה
משיחונה והכבין אשר יחדו בו הסבין נקרא משמות

בסוי טעני של

מתכות שעשה בו מראה ר' יהודה מטהר וחכמים מ
מטמאין מראה שגשברה אם אינה מראה את רוב הפני
טהורה

כבר קדם שכסוי טעני של בעלי כתי לא יטמא ואם מיהק אותן
עד ששכ מראה הנה הו' טמא לפי שהו' אז כלי בפני עצמו וזוין ה
הלכה כר' יהודה

כלי מתכות מטמאין ומטהרין שבוירן
דברי ר' אליעזר רבי יהושע אומר אינן מטהרין אלא
שליטין ביצר הזה עליהן ונשברו בו ביום התיכין וחור
והזה עליון שנה בו ביום הרי אילו טהורין דברי ר' א
אליעזר ר' יהושע אומ' אין הויה פחות משלשי ושביעי

מטמאין הו' טמאין הו' בטומאת מ' נכבד ק' לכו שכלי מתכות
חוזרים לטמאתן הישנה וחומר ר' ליעזר הזה עליהן וכשכרו בו ביום
דל ביום הב' מטמאתן וחומר ר' יהושע הין הזאת פחות מ' ול ירצה בו
טמאין חכמי זיה על זה הרב הכתב ב' נ' וזו יהיה טהור וחם עשה מ'
זווננו כלים אחר זה יהיו טהורים הולם סתתחבר ההזאה אשר הזה ב
טיהור כלי אל הוזהה אשר היא אחר שכירתו הנה לא תתחבר וחפלו
יהיה ההזאה בטמאין כשכיעי אבל יטריך ההזאה ב' ו' און ההזאה שלישי
וטכיעי על הכתב וזהו ענין חמרו הין ההזאה פחותה משלישי ושביעי ו
והלכה כר' יהושע

מפתח של ארכובה שנשבר מתוך

ארכובתו טהור ר' יהודה מטמא מפני שהוא פותח בו מ
מכפע ושלגם שנשבר מתוך גמו טהור היו הפין ונקבין
טמא נטלו חפץ טמא מפני נקבין נחתמו נקבין טמא מ
מפע הפין נטלו חפין ונסתתמו נקבין או שפרצו זה ל
לתך זה טהור מסגנת של חורדל שנפרצו בה שלגה
נקבים מלמטן זה לתוך זה טהורה והאפרכב של מתכו
טמאה

כל ארכובה הו' טמאה לה ארכובה ותייה צורתה כן
ושל ג' טמאה צורתה על צורת גימל ורוב מפתחות
המכעלים שיהיו תמונתן כן והו' על זאת הנה
וחמרו מתוך גימל ומתוך ארכובתו ירצה בו מעט
התוסף אשר בה וכבר בארנו חפין שהן שני המפתח
וכן יהיה בקנה המפתחות נקבין הן הסכה בפתיחת
המכעול כאשר יהיו בתוך המכעול קנות בולטי וכסו בחלו הקבין
ואז ישתחו הרלת ומסכת של חרדל ה' א' ממתכת ואח' כי כאשר נפרצו
ב' נקבין בקרקע המסכת ונתחברו קנת לקנת הנה נפסד המסכת
שהיו לח תבין כלל ולזה היא טהורה ורפכס הו' כלי הרחם והיא
תעשה מטעם ברוב הנה העיין רחב וכל מה שילך יהיה נד תמונת
עמו מחומר החבטונה ישליכו החטה מר הרחב והקנה הנה על עין
הרחם וישל מומכו החטה אל הטמיה וזין הלכה כר' יהודה

פרק המשה עשר כל בלי עין כלי עור בלי עצם
כלי זבוכי פשוטיהן טהורין
ומקבליהן טמאין נשברו יטהרו חור ועשה מהן בלין מ
מקבלין טמאה טמאין ולבא השירה והתכה והמגרל

בוורת הקש ובוורת הקש ובור ספינה אלכסנדריה ש
שיש להם שוליים וזין מחזיקין ארבעים סאה כל ש
שהם כורים כיבש הרי אלו טהורין ושאר כל הכלים
בין מקבלים בין שאינם מקבלים ודברי ר' מאיר רבי י
יהודה אומר דירדור עגלה וקוסטר המלכין ועריבת ה
העברנין ובור ספינה קטנה והארון אף על פי שבקבלין
טמאין שאינו עשויין לטלטל אלא כמה שבתוכן ושאר
כל הכלים המקבלים טהורין ושאין בקבלים כמאין א
אין בין דברי ר' מאיר לדברי ר' יהודה לא ערכת בעל הו'
הנה זאת ההלכה כבר קדם

לפיכך

לשנה ובאורה בתחלת הפרק ה' מואת המסכתא ושירה תיבה מעין
כארזן והדומה לו ותיבה תיבת השלחנים ונגרל האונר בוורת הקש
הן קופות יעשו מקש או ערבה מכפות תמרי והדומה להן הכונה ב
זנה שהיא ממה שיכמו מהארץ עד שיהיה כמין כלי עץ ונתמונתו ה
תמונת כלים ויעשו בספינות גדולו אף מעין ימלה הו' מ' ל
לשנות בו אש' הספינה והוא אשר יקח בור ספינה ותמונת חורין ב
בספינות אלכסנדריה שהספינות אשר ילכו בהן מארץ ישראל ל
לאלכסנדריה הן הספינות הגדולות שהן יכנסו בתוך ים המלח וזין
כמו הספינות הקטנות אשר ילכו בהן העומרי על שפת ארץ ישראל
מעיר לציד ודירדור עגלה חבית מעין בתמונת קורה ותחתית העגלה
תולך החבית ותעתק ממקום אל מקום והיא מלאה מים וקבטות הו'
המלכין קבץ המלכין והיא כמו עריבה מעין גרין בה דרירי יהיו בה
מיני המחל והיוטתה והיא ב' על עגלה ילכו בה המלכין ועריבת
העברנין הו' מעין ישרו בה העברנין וחומר ית בטומאת הכלים מכל
כלי עץ או ברז או עור או שק ושק הו' אל משה החרוב השיעיר יעשו ו'
ממנו המרדטות והחומר ל' החומר והחומר ובה ההלכה
שלא יטמא מכלי עץ אלא מה שאפשר שיטלטל כמו הסך א'
אמר מה שק שהו' מטלטל בתלמודו אף חזי מרבה דרדור העגלה ו
וקוסתות המלכין שהן מטלטלים במלואן ומנוח את השיים
ואת התיבה ואת המגדל שהיו מטלטלים ולזה הפרש חומר

הכלים העשויין מעין אשר יחזיקו מ' סאה בלח ר' הרב הגבר אשר
יחזיקו מ' סאה מן הרב היבש כמו הקטניות והזרעים לפי שהן יתעשו
על פי הכלי ויוסיפו שלים קב' הו' מחזיק ל' סאה הנה הו' לא יטמא
ואעפי שהו' ריק ואין בו כלום לטעם מה שזכר הקנה על גורל גופו
שהיה לו תושבת בשדש עשייתו יעמוד בו על החרץ עד שחי אפשי ט
שיטעו עגלה אחרו שיש להן שוליים וכאור מלה שוליים הקבנות וא'
ואחר ר' מאיר טהור מנו חכמים מן הר' ו' ו' ו' ו' כאשר יחזק
מ' סאה בלח שהן טהורים והוא שיהיה בתשבורת נלקח אמה על המה
ברום ב' אמות לפי שזה שפ' ב' מ' סאה לבר אשר כרנה בהן שיחזיקו
יחזיקו חולם שאר כלי עץ כין שחיו מחזיקים מ' סאה או יותר מזה הרי
הן יטמאו וזהו ענין חמרו מ' סאה בין מקבלים בין שאינן מקבלים
ל' שאר יחזיקו מ' סאה או יותר הנה הן כמנו הכלים אשר לח יחזיקו
מ' סאה והכל טמא והו' חמרו כשיפרא כל שנוגו חכמי לטהרה טהור
והשאר טמא אולם ר' יהודה הנה מכה הכלים אשר חמרו חכמי שהן
טמאים ואעפי שהן מחזיקים יותר מ' סאה לפי שהקיימו עליהן
בעת עשייתן שיטלטלו אותן ונחלים אב בהיות חפשי להן שהקניעו
או שיהיו להן בית חמיה שיוכלו למשכס או שיהיו עומדים על עגלה
והדומה לזה וחומר שפאר כלי עץ וזלת רלו כל שיהיו מחזיקים מ' סאה
ולמעלה הנה אפ' טמאים ומה שיחזיק פחות מ' סאה שיטמאו והו'
חמרו כהן שאר כל הכלים המקבלים טהורים ושאין מקבלים ט
טמאין ואלו זה רמז בשיפרא בחמרו ר' שמנו חכמים לטמאה טמא
והשאר טהור הנה הין מחלקת בין ר' מאיר ור' יהודה בכל מה שזכרו
מקבלים בלתי עריבת של בעלי בתים כאשר תחזיק מ' סאה
בלח שחכמים לח ימונהו עב הכלים שיטמאו ואעפי אפ' מקבלים
מ' סאה כמו דרדור עגלה וקוסתות המלכין ולזה עב הכלים אשר לא י
יטמאו ואפ' מחזיקים מ' סאה כמו שירה תיבה ונגרל לפי מה שקדם
הנה לדעת טמאין כל מה שמנו חכמי לטהרה טהור והשאר טמא הנה
עריבת בעל הבית טמאה וא' מחזיקת מ' סאה בלח אחר בלח כוונת
עם הכלים הטמאים ועל דעת ר' יהודה שחמרו כל מה שנוגו חכמים
לטמאה טמא והשאר טהור הנה לא כתאמח כאשר תחזיק מ' סאה בלח
שקרי לח נמכת עם הכלים הטמאים חעפי שמחזיקים מ' סאה והלכה
כר' יהודה

132

B

טהורין כל הכפרים נכבאין את הירוס חוץ נשפר ה
העזרה המרכב טהור הכטען ודעקטנן זהאירוס הרי א
אילו טמאין ר יהוד האורס טמא מושב מפע
שהא לית יושבת עליו מצורת ההולדה טמאה ושל ה
העכברין טהורה

נכלי השידה הן כלי שיהוהטנן ונכלי בן לני
הכלים אשר יאמרו בו הלוי השיד במקדש בכל יום כמו שהגזיר ריבנהר
במסכת תמיד ואמרו כל המשקים יונה בו כל א מו המשקים יקבל
טמאה כמו שבארנו בפתיח זולת המשקים אשר בבית המזבח בריס מ
מהעזרה והן המים והדס אשר שם לא יקבלו טמאה וכן לוי ישימו ח
אמרו משקה בית מטבחים לח דיין סהן דכן חלח שחין מכשירים והמ
משקה בית מטבחים הילכתא גמירי לה וכבר בארנו בטוק עריות וט
נטעם היות הספרים משתמים חת הירוס הוחברה כדי שלא ישימו

התי ומה אצלם כמו שהתבאר בטוק זכחים ולא יחייבו זחת הגמירי ה
לספר העזרה לפי שבכבודו זמפורסם ממנו לא ישימו אצלו תי ומה ו
ומירוק כוס מעין ירכיבו בו המשקים וישחקו בו והיא מפורסם ח
אצל חכמי הלעז ובטעין הוא כלי מכי הגבון אשר יקרה חל קתירח וכ
וקראו בזה השם לפי שהמכה בו ישימוכו בבטנו בעת שיכה בו ו
והנקטמין הוא רגל מעין יעשה חותו מי שמתקן רגלו לילך בו והוא יר
ירבה בכחן עץ הגבון המפורסם הנורה הנקרא בטכ הריש היוע
חתך הרגל וארום עגולה דומה לרגל לויסה עליה מנד ההחד ביד נש
והמ המפורסם אצלנו חל תאר ובלעז טבורו וכבר יקננו בזה הכלי
על המת וזה אצלנו הו ביה והוא ענין אמרו מפני שהחליט יושבת ע
עליו ירבה בו הספרית מלשון חלי כבתולה חבורת שק והיא תשכ ע
עליה בעת ההספר ואמרו מנוד החלרה טמאה ושל עכברים טהורה
זה כבר נשלמה נורתה בזה הזמן וכבר בורתי לך הענייני כלו חסר
בין ינועע כל עץ חו כלי מתכות שהן טמאים חו טהורין והן נכל
כר יהודה לפי שזה הכלי לח יעשה לישב עליו

פרק ששה עשר כל בלי עץ שנהלק לשע טהור
הוא משלחן הכפול ותמהוי ה

המונן והאפיפורין של בעלי הבית רבן יהודה אומ' אף
הסגס וקור הכבלי כיוצא בהן בלי עץ מקבלין טמאה
המטה והעריכה משישופם בעור הרג גבר שלא לשוף

טמאה ר' באיר אומר המטה משיסרג בה שלשה בתי
שלחן הכפול שלחן של פרוי והוא שני חלקי ולו בירי יכפילו חותק
ויפשוטו חותו ולזה כאשר כחלק לשנים טמאים לפי שכל חלק ממנו כלי
בפני עצמו ולזה יסכימו בו בעת עשייתו ותעשה שלחן גדול מעין כמו
זה אשר יקראוהו במגדים מעתצמו ותוכו כלים קטנים מנוסרי מגוף
הכלי גדול ישימו בו טעין חלי המחל כל כל מלחלו הכלים הקטנים

נשם זה הכלים תמחו המזונן להיותן משימים בו מיני תבשילין וכי
תרגום למיכהו לזנוהו וכאשר נחלק זה הכלי לשני חלקים ישחר בכל
חלק ממנו כלים שלמים ולזה יקבלו טמאה ואשפורין כסח של פרוקים
ומגם קערה תרגום מניסתח ותמוכותה שפאשר כהלה
ישחר חביו ויהיה כל ולזה יקבל טמאה וכן קור הכבלי היא קערה מ
מעין נכ אמר במחמר שלמה וזה היה חלקי מכל עמלי רב ושמוט חר
אמר מקלנו ירבה בו המקל אשר ילך בו וחד אמר קודו ירמו בו חל כלי
עץ אשר יחל בו בעת שבערש ממלכותו לפי מה שהתפרסם וכל מש
משישופם משיכססם בעור הדג והוא עור דג ידוע החביב יקרא לספן
ימזקן בו הכלים וימרקם ויבהיקם גמד שלח לשוף חל גמר כלבו שלח
לשוף שיחא מנפסם בעת עשיית הכלי שלח ימרקנו בו הנה הנה יקבל
טמאה כאשר נשלים ומטה הנה חל סריר ועיריסהחל מיר ועשיתן לפי

מה שלמיז וזה כשיעמידו ר עמודים מעין ירכיבו עליהן קורות מעין
ויחרגו כסן הקבלים ורוכ מה שיעשה חללנו כסא נטאונים ולמנכרי
הקמות כן ולחית המטה יחמר ר' מתיי משיחרגו בו ג בתי תמ' ומעפי
שלח תשלם אריגתה וחין הלכה לח כר יהודה ונח כר חמיר

הסלון של עץ משיחוס ויקנב ועל
המרה אעפי שלא קינב מכפע טמא שכן מ ויכר כלכלה
משיחוס ויקנב ויגבור את התלויה בית לגעתזבית ה
הכוכות אעפי שלא קינב מכפעם טמא שבין מקויימין

משיחוס הוא אשר יעשה השפה חסר תחבר החריגה בלה ויחבר
מלפספר ומלפתשרד והנה מענין לח תמסום טור כדיוס אשר הו
קסירתפיו ומרדך הכלי אשר יהו מן גמלאו תבן אצמי גדול לך

ב ארוכות של נהתומין טמאות
ושך בעלי בתים טהורות סרקן או כרכן טמאות דף ש
של נהתומין שקבעו בכותר ר' אליעזר מטהר והכמים
מטמאין סדור של נהתומין טמא ושל בעלי בתים טהור
גירפפו מארבע רוחותיו טמא גברין מרה אחת טהור ר'
שמעון אומר אם התקינו להיות קורין עליו טמא וכן
המערך טמא

ארוכה של כחתומים לנחות הכתום אשר יסדיר
עליהן הליטה והיא עליהן צורת כלי ושל בעלי בתים חין להן צורת
כלי ולזה לא יטמאו הלח חס כן צבען וקסטן וייפן ומשחן בשער חו כ
סרכמן כסרכ וחו יהיה בס צור כלי ויהיה טמא לפי שפשוטי כלי עץ
טמור כמו שבאר אמנם יטמאו במרה דרכן נדף של כחתומים לח
פשוטי קטפו עליו הכנף וכבר אמר בתלמוד ברף של מתכת אשר פ
פשוטי כלי מתכות טמאים כמו שהתבאר אולם דף של עץ אעפי שהוא
יקבל טמאה מדרבנן כאשר קבעו בכותל הנה הוא טהור לרברי הכל
ושרור הוא כלי מעין ישתמשו בהן בטת הליטה לרהמן את הידי ויטמו
ממכה פני הלחם זה חמה שיצטרך חליהן ותרגום בגדי הסדר לכנסי
שימושא גיפשוטעשה לו מסגרת סביב פרגום ויחבקו גיפין והוא ה
הקפת הזרוע בצואר הקורן יחתך עליו הכנף והוערך הלוח אשר י
יעדיבו עליו הלחם העשוי בו מערכו ותמונת חלו הכלים מפורסמים
אצלם ויהיה דמיון אמרו בהקתן טמא ובהקתן טהור ושלמות הרין י
יהיה מניע בידך שכל כלי עץ עליו צורת כלי חס היא פשוט הנה הוא
אצלו מקבל טמא מראורית חול כלי מתכו הנה פשוטיה ומקבליהן
טמא מראורית וכן כל עץ לענין משכב ומושב כבר הבה פשוטיהן
טמאים במשכב הזב ומושב מראורית כמו שהתבאר במקומוות מ
אזאת המסכת ואין הלכה לח כר חליעזר ולא כר שמעון

יה נפה
של הילתיסטמא ושל בעלי בתים טהור רבי יהודה
אומר אף של גדלת טמא מושב מפע שהבנות יושבות
לתוכו וגדלות

יעשו סהר מרובע מעין יכופו בו הקמת יקרא ים
נפה וכפה שם הכברה וים יקרא כל כלים חו חפירה חו כנין יעשה ל
לקבץ בו כל דבר לח ויקרא גם כן ים זה אשר יתקבצו הקמחי לרקות
חלקין וחין שפק שתמוכה זה לבעלי בתים הלכה בלוי לו שיהיה בלוי
ושלגדלת האשה אומלסלסלת יש לה גם כן כלי של עץ תשכ בו הכערה
בעת שהיא מטיבה ראשה כדי שיתקבץ בכלי שהיא כל מה שיפול וז
מראשה חלל הכלכל וחסריקה וענין חמרו טמא מושב והוא דמיון ל
לחושב לשיכת הככות בזה וכבר יעשה זה הים משער ארובתו ערכה
וזה הרכה והלכה כר יהודה

כל התלויות טמאין חוץ מתלוי
נפה וכברה של בעלי הבית דברי ר' מאי והכמי אומרי
כלם טהורין חוץ מתלוי נפה של סלתין ותלוי ככרות
גרנות ותלוי מגלד ותלוי מקל הכלשין
מפע שהן מסייעין בשעת המלאכה זה הכלל העשוי
לסייע בשעת מלאכה טמא העשוי לתלוי טהור

כברה הוא
הגרבל וכו נקבים גדולי מהכפה ומקל הכלשין מקל המחפשים תרגו
ויחפס וכלם יחפשו בזה המקל בתוך חס יסתירו בזס התבן החטק מ
מפני עשור המקל ומסייעין בשעת מלאכה יעזרו בעת המלאכה לפי
שהוא יכניס ידו בזס התלוי ויחוי סכלי ייעזו בזס בעת שמושו והלכ
בכחמים

רחת של גרוכות טמאה של אוצרות טהורה
של נתות טמאה של גרנות טהורה וזה הכלל העשוי ל
לקבלה טמא לכגום טהור

רחת מורה יקרא גם כן בערבי
חל רחאה וכלשון לע' פלח ושל גרנות יכניס בה הפולים מקליפתן כא
כאזר יטמאו ושל חונרית ללקט בו החטק מהכרדין ויכקו ער שתשוב
בחונו וכבר ספר בשרש זה כלי העשוי לקבלה טמא לכניס לקבלנו
לא לקבץ בתוכו טהור

נבלי השירה כמאין ונכלי בע לוי
טהורין כל המשקין טמאין ומשקה בית טבוחיא טה

שיתירונו טהור

כמו הקוננות והשחר ושחירו קצת זה הרבה חסר יארגז ממונו הכלי חזק על שאמו מתוך הכלי או נהוץ וכחשד השלי האומן לעשות זה הכלי יחזקו חלו הקוננות כלן כבודו ויתקדו חלבו הקוננות יקו ח קניכה וכאשר אמר יקבב או קבב ומיה שישו משמו נוחלו הדמיונו חמוק ירבו חתו קצונו הערבה והבמה חחר שלימונת הכלי ולא נבטורד להתעסק שכי בכיחור עבין לו המלו ירבע שכל ושלכלה ובנורת תמונת כלן ח קן אשר נקראם אחכנו העל ומיכנס יתחלפו בחלוק חמור חסר ישעה מכשית התמרי ועבין שכן מקימי שדרך החרם להימו כן נהין מדרך החששי שחיתבו חותין חלו הקוננות וכית הלבונין בכי וזוה חסר יקרחו במנדי הקננוי ולונוין קנן לבין וכית הכנסות כשישכנסות

כמו הקוננות והשחר ושחירו קצת זה הרבה חסר יארגז ממונו הכלי חזק על שאמו מתוך הכלי או נהוץ וכחשד השלי האומן לעשות זה הכלי יחזקו חלו הקוננות כלן כבודו ויתקדו חלבו הקוננות יקו ח קניכה וכאשר אמר יקבב או קבב ומיה שישו משמו נוחלו הדמיונו חמוק ירבו חתו קצונו הערבה והבמה חחר שלימונת הכלי ולא נבטורד להתעסק שכי בכיחור עבין לו המלו ירבע שכל ושלכלה ובנורת תמונת כלן ח קן אשר נקראם אחכנו העל ומיכנס יתחלפו בחלוק חמור חסר ישעה מכשית התמרי ועבין שכן מקימי שדרך החרם להימו כן נהין מדרך החששי שחיתבו חותין חלו הקוננות וכית הלבונין בכי וזוה חסר יקרחו במנדי הקננוי ולונוין קנן לבין וכית הכנסות כשישכנסות

הקוננות והקטנים והקלות משיחוס ויקנב הקוננו הגדולי משיעשה שני דווים לרחב שלהם ים נפה וכברה וכן של מאונס משיעשה דווי א לרחב שלהן הקופה משיעש כ צפירו לרהב שלה והערק משיעשה בו צפירת אהת

קסייה של זורי גרנות של הולכי דרכי של עושי פשתן טמאה אבל של צבעין של נפחין טהור ר יוכי אומ אף של גרופות כיוצא בהן זה הכלל העשוי לקבלה טמא מפני הויעה טהור

קסייה עור תפיר יכנע כוהיד והוא על דמיון כף הארס ואם היה הכוכה בו שיכח בו כו הידיס כח טלא יכנס כידו הקין או העצי וינבעהו טמא ואם הכוכה בו טלא יזיע ויפסיד מה שכדו מפני הזיעה או יזיקהו הזיעה מהחזיק הכלי אשר יתעסק בו הנה לח טמא לפי שהוא דמיון פשוטי כלי עור ואעפי שהו חלול לא כעשה לקבול

המלקוט של בקר והחכוס שלו והמרף של דבורים והמנפה הרי אלו טהורין בכוי של קופצא טמא בכוי קמטרא טהור וככוי טנ והמכבש של הריט והבסא שתחת התיבה והקטרון שלה ואגלגין של ספר בית הנגר בית המנעול ובית המזוזה ותיק גבלין ורטיק כנורות והאטום של גודלי טענכות והכרבוף של זמרור ורביעית של איית חצצת העע וטמכות המסה וכפוס של תפלה והאטום של עושה סותו הרי אילו טהורין זה הכלל אמר ר יוכי כל משמשי משמשיו של אדם בשעת המלאכה טמא וכל שאינו אלא בשעת המלאכה טהור

קננוים וקלתות כלי יעשו מערבה דקה על תמונת קערו אשר יחבל חחר כקן וסונו הגדולי הן הקוננות הגדולו מחר נואר אשר ינימו כהן הקמח ומלחכת חרנית של הכלי הגדולים יקחו תחלה הגמי או הערבה הו הדרכ אשר יארגז ממונו ויכדו אותן כידיון הכל חרוך עד שיהיה חרוך ק חמות חו יות חו יחזרו זה חל זה ויתעני מזה החכל חו החוט חו זו המזוכה שירבו וזה רכב מפורסט בכל מקום חין צדיק בו חריכות וירדיס קבון דוד והוא העגול אשר ישימו בו הדוד ויאמר שלו הכלי הגדולי כאשר יתפרו רחב וקדשתי עד יבטיחו לו שפה שכי דורין טהון ב עגלי וזהו עין חמוי שכי הודים לרחב שלהן כל על עגולן לשי שיעור רחב הכלי כן אשר ישי שיהיה רחבו כן וכן ים נפה וכברה חר בארנהו שיעל גב ויגמי או מערבה הנה כאשר יבטי העליונה עגול אחר מקבל טמא טמאה וסוני נפרות שכי עגולים מעיגולי זה הארע והוא מעיגין חמוי כאס הנפירה כל הגענת סוכו חאחא לשה הפקידים ועק ככי משעם גב כדמיון קופה לו שפה מענת הטובה וזה הכלי מעגו הרחב חרוך ד דומה לתיבה האוסכבי ולזה יקרא ערק תרנס שרוך כעל ערק מככחה סכר בארנו כפתיחת זה הסדר שהכלי הנעשע מהשע ומיגמי ודומי להן יתמה סימויחו בארן קן כלן מכלל כלי עין ולזה זכר לו המינים מהכלי בזכו כלי עין

מלקוט מעג יקבנו כו רשתי חכך כדי טלא יפסיד חמאה בעת הדיסה והשנו שלו הזמן חסר יקשרו על פיו כדי טלא יחבל מן החט שהחירבו מלשום אותנו על פיו בעת הדיסה ומרף הוא כלי פשוט משימין כו חט וכלל בקר ירשו בו הדבורי כדי שיעשו ויכול אדם לקח הרעש וזהו מלשון עלה כרף והמכסה מה שיכסו יקרא כלשון זה לשי שמולך ונו ומכית הרנו טכיוי קופחא כיסוי התיבה והוא כדמיון התיבה יכסו בו הדבורים ויכיסו עליו הכיסוי וכתלמוד כלי קופחא ירנו כו הכסוי המונעין כתיבות וכחכוי וכן קמטרא היא אשר נקרא אותה כהגדי חל עתידה וכוננדי חלקמטרא והמכבש של חרש כלי העברי אשר יוצרו בו העבים המעשויים והקמרן טלה הקננה אשר עליה והוא הכסוי של תיבה שזוא עשוי כמין קובה ששיעל וקצב חונרו כספרי קמוינות והאגלגין של ספר דפים ויעגול חקשי על דמיון ספר תורה יעשו שכי כרתק של סת כאשר יעשו לה כרתק מעור ובית הנגר הוא כרתק מלא יכנס בו המנעול אשר יעגלו בו השערים וכן בית המנעול ובית המזוזה בית מעין חמין קנה יכניחו בו המזוזה וישמו אותה כשער וי ותיק הוא הכרתק שיעשו אותה לכלי הכלי והבגרות ודמיונו מפרס כמו תיק סת והמנוס של גודלי מנכפו לשי שיש להן רשם רחם הקדס וברלין עליו המנכפ והמרכוף ככי בחרנו שהוא כוס מעין אשר ימחקו ורכיעת של חליית סם שכי עבים חרך כל ח מהן יותי ויומיה יהיו שכי העצבי כד המנחק יכה ח מהן בחחר לשי העגון וסמו מפרס כסער חל חו ותרנס וכמנענעין וכרכיעין ויהיה חותי למקוננת לשי שיקועו בו המתי חלגין ונכונת העני חלג החומן והוא נכור מוחו ויבגין והניט וירצה בו הנל אשר יעשה החומן על רחשו כשעה מלחכ כשמש יעשה חלכלו מנמח על הדחש ועבי שס החומן חמוי ית עבי והוא ומווכו המטה ידוע וטכוס רפוס והוא הרפו של עין אשר יעשו עליו דשגב על עץ אשר יעשו עגלי תפלין של ראש וכות הוא חבד וכרס עבדי סותו וחמוי חמוס שלענטי סותופ ירצה בו הרפוס אשר יארגז עליו ונורות מעורסמת וזה הכלל אשר זכר ר יוכי חמות וכיחורו שכל כלי עין אשר יבאר נדך קרוב כמו הסלחן והטבלה והמטה לקן יקראו משמשי חרס וכל מה שהוא כלי לכלי חחר יבטרך ליו חחרס ויהיה זה הכלי קראטון עובר לכלי הפסי הזס הוא יקרא חמשמש משמשי חרס

כלי עור מאמיה מקבלין טמאה התורמל משיחוס ויקנב ויעשה קירותיו ר יהודה אום משיעש את אונו סקרוטייה משיחוס ויקנב ויעש את ציציתה ר יהודה אום משעשה את טבעותי קטבוליה משיחוס ויקנב ר יהודה אומר משיעשה את קירותיה חר והבס של עור משיחוס ויקנב ר יהודה אומר משיחוס וי שייר בהם פחות מחמשה טפחים

תורמיל הוא כלי מעור יתלנו חותי רועים כנוליהם ישימו בו מנוס וכתלמוד ולח הרועיה בתרמילו ועבין יחסו בכלי העור שיכסו קנתו ויתפרו חותי שר שיהיה שפה לכלי ויקבב שיהתך קונות העור היונאים לחמן וכן קונות קבין דומו לשיער וקיותיו שכי חסר יקבבו כפי הכלי כמו שהנה מפורסם וסקרטיה הוא כלי מעור אשר יאכלו עליו וכיניתה היא העגול מהעור אשר יעשו כחמנע ותפרים חותה עמה לבני והיא מקשית כמו שהנה מפורסם מלשון חן כור הקדס כבעניה כבעת כחשת או כרזל חסר י יהיה בקנה סס קרוטיה וקטבליה הפעשה אשר יעשו חבב לרף חליו ויחמיה מוצל חלו הכלי חסר הן פשוטי כלי עור ויחמר סקן מוקבלים טמאה מרדכין גב כמו פשוטי כלי עין שרן הכלי חו יהיה חו בתלמוד מדרבין ירנה בו כלי עין ושאר המנויין עמו טלא יקבלו פשוטיהן טמאה מרדכיותה והכלים האחר שתייה וחת הקמח המשכב ומשכב לכר לא אשר טמאות וזה האופן יותר חזק חליו וככר יפרסו קצת ה מפרסיים פקח קוח עבין הערמממב קויהת וקממיה וכר חל ער הוא כסא של העור העגול וכס חל עין ונורתה מפורסמת וכן חל קלכה כר יהודה

פטרילייה טמאה וחסונה טהורה סגנות של עלין טהורה משל צרין טמאות חותל שהו גותן לתוכו וט מתיכי טמא אם יאיע יוכל ער שיקרעו או ער

133 B

טמאה ועבין כמה שהן יעשו כדבר אשר ישתמשו בו וכאשר נקבו
עד שלא יכלו לזה הדבר הכה הוא טהור כמו שיהיה שונשו לתאים
שיעורו כאשר נקב במזבח תאיכה ואם היה שונשו לתאים נקובתו כ
במוציא זית יעור אמר תק' שקופות הבננין כאשר ינקבו נקב תבא מ
ממנו אגרת ירק הכה הן טהורים וקופות בעלי בתים כאשר ינקבו
נקב תבא ממנו הבכבה טהורות והבכבה היא תבן מעורבת בזכבל
ישרפו אותה במרחץ הרגום לקושקש לבכבה גלי וחלק ר' יהושע
על זה ההבדל השינוי נב' ואמר שארן הקופות כולן שעורן כרמונים
כמו שעור ציבל בתים ואין הלכה לא כר' אליעזר ולא כר' יהושע

ב
החמת
שעורה בפקיעות של שתי אם אינה מקבלת של שתי
אעפי שמקבלת של ערב טמא בית קערות שאינו מקב'
קערות אעפי שמקבל את התמחזיון טמא בית הרעי
שאינו מקבל משקין אעפי מקבל את הרעי טמא רבן
גמליאל מטהר מפני שאין מקיימין אותו

פקיעות של שתי הן
לשונות של מטוה אשר יהיה המנו השתי והן קטנות מלשונות הערב
ובית הרעי כלי יעשו בו הנערים נרטיקין רבי שם הנזחה והוא בלג
הפרקים אעפי שעניניו יהיו אלו הכל יקבלו השעורים הגדולים ולא
יקבלו הקטנים שהן יטמאו וכלן כראוי להן עד שיהיה הנקב הגדול כ
שלא תקבל השעור הגדול ויהיה כדור המעשה בהקחת שיעור ב
פקיעות של ערב אעפי שאינה מקבל של שתי החליל ומקבלת של ערב
טמאה וכן שעור הנשאר מן הפרק ואין הלכה כרבן גמליאל

הכלין של פת שעורן בבכרות
של שלפת אפויירות שעשה לה קנים מלמטן למעל'
לחיווק טהורה עשה לה נפיים כל שהן טמאה ר שמעון
אומר אם אינה יכולה להנטל בגפיים טהורה

פשיירות הוא
כלי ארוב מקיים ישומו בו גלמי הכרמים כמו שבארנו בכלאים והו'
אשר יקרא אלו מכעארב ואין הלכה כר' יצחק

ה
הרמונים שאמרו שלשה
אוחזין זה בזה רשבג' אומר בגפה ככברה כרי שיטול
ויהלך ובקופה כרי שיפשיל לאחוריו ושאר כל הכלים
שאינן יכולין לקבל רמונים כגון הרובע וחצי הרובע
הקונים והקטעים שעורן כרוכין דברי ר' מאיר שמעון
אומ' בותים נגממו נפרצו שעורן בותי שעורו כמה שהן
יאמר כי כאשר כ

נקבה הקופה נקב כאשר השליך בזאת הקופה ג' רמונים והשליך ה
הקופה לאחריו ונתל הקופה לא יכלו אלו הרמונים מזה הנקב הכה
הוא תמאל לפי שהיא כלי עד עתה והרובע היא המדה המפורסמת
שהוא רובע קב הקטנים כפרצו שנפחת והוסר ממנו חלק בגממו
חסרון הרפנות ונתוכן ושאר קרקיעית כאשר נשאר שיקבל אי זה ש
שעור שיהיה יטמא והלכה כר' שמעון

ה
הרמון שאמרו לא קטן ו
ולא גדול אלא בינוני ולמה הוזכרו רמוני בראן שיהיו
מקדשין כל שהן דברי ר' מאיר ר' יוחנן בן נורי אומר
לשער בהן את הכלי ר' עקיב' אומר לכך ולכך הוזכרו
לשער בהן את הכלים ויהיו מקדשין כל שהן אמ' ר'
יוסי לא הוזכרו רמוני בראן וחצירי גבע אלא שיהיו מ
מתעשרין ודאי בכל מקום

ויהו מקדשים כלשהן דל
כאשר נתעברו מרמוני זה המקום והוא ח' בן רמון ח' של ערלה נאס'
במאה חלק רמוני דרך המשל כהסרו כלן וזהו ענין מקדשים כל שהן
וכבר ביארנו זה תכלית הבאור בסוף ערלה וחומר ר' עקיב' אומר ה
הרמון נזכר לשני ענינים יחד שייעשו בו את הכלים כמו שקדם ומ
ומקדשי כל שהן כמו שזכרנו וחנני גבע כתי' של מקום כל' תרמם
חניר כתי' ובידן וגבע שני מקומות של כותיים ואמר ר' יוסי שכל מי
שיהיה מחילו הרמונים או מחילו הדבתי אמנה מוציא ממנו
מעשר דמיו לפי שהן טבל באמת ויוציא ממנו מעשר ראשון ושני מ
מאחר תרומה גדולה כי הכותיים לא יוצאו מעשר כמו שכבר

ומה שהיה ממנו אשר הוא משמי' אדם ינטרף אליו תמיד לא ישרד
הכלי הראשו' מהשכי' כמו כפי קופתו אשר לא יתפרד ממנו ומשמי'
אדם הוא הקופתו לכד וחולס כהניה הוא משמש המשמש הכה הוא
יעמא ומה שהיה ממנו לא ינטרף אליו בלתי בשבת מלאכה כמו ה
הרמנים הנזכרים שהן לא ינטרפו בלתי בשבת מלאכה הרי הן לא
יעמאו הנה זה חלקו ר' יוסי בכלים אשר הן משמי' משמי' לבד
והוא שרש חמתי ולא התבאר בסיפרא וכשאר יצא חלקו יצא חלקו

והוא שיהיה כלי משמש את האדם ואינו משמש את משמשיו או
יהיה משמש את האדם ואת משמשיו משמשיו' הנה כבר התבאר ב
בסיפרא שכל מה שהוא משמש את האדם לכד שהוא לא יטמא חל' ע'
שהוא לא ינטרפו האדם בדברים אשר ירצה שכל מי שיחלטהו או
ישהו חנו ילכשהו הכה גם כן משמש את האדם כאשר היה כלים לא
יכלו למשמי' אדם אבל לאדם עצמו כמו שכתבנו עליו לא יטמא יעל'
ואם היה דבר יכלו לאדם ולמשמי' אדם לכד הנה חלק חמתי ר' יוסי
כמו שקדם וזה מן העק שהוא משמש את האדם שכבר יטמא בו
או ילכשהו או יתכסה בו וכן משמש את משמי' אדם לפי שישימו בו
הדברים אשר הן משמי' אדם והענין שהוא עמדת הדיון
בטמאת כלי עין וזה לשון שר' מכל כלי עין ולא כל כלי עין יכול שאני
מרבה הסולס והקולב והמנורה' תל' מכל כלי עין ולא כל כלי עין או
יכול שאני מוציא את השלחן ואת הטבלה ואת קרלפקי תל' כל כלי עין
ריבה ומה ראית לרבות אצלן ולהוציא את שריכה הכתוב מיעט
הל' שהשפדפה הרבוי והמיעוט לחי זה טעם ייחד לו שריכוי לטומא'
וזה במיעוט מן הטמאה וזהו' התשובה תל' עק מה עק מיוחד שהוא
משמש את האדם ואת משמי' האדם חף אני מלכה את השלחן ואת
הטבלה מן המשמים ומשמי' האדם ואת משמי' האדם ואת הקול'
ואת המנורה ואת הכחותיה שהן משמי' משמי' האדם ואינו
משמי' את האדם וכחותה היא חתיכת תושע תחת הכלים תושעת
להן וכחותה' המנורה משמי' משמי' לפי שהמנורה עצמה היא
משמשת את האדם ובתוספתא כלים אמר ר' יהודה נותן בהן ג' מדות'
מאז ר' עקיב' בא העשוי לשמש את האדם כגון הסולס ואת הכלים כ
כגון הקולב והמנורה והתחתיה טהורה העשוי לשמש את האדם ואת
משמי' אדם כגון הטבלה והשלחן והלפקי טמאים והוסף' ר' יוסי
דין וכיאר שהחלק הא' והיה העשוי לשמש את הכלים והוא אשר כ
נקראהו בסיפרא משמי' משמי' של אדם ממנו מה שהוא טהור ו
וממנו מה שהוא טמא כמו שביארנו ושומר זה השרש והכתיבהו מאר

ה
ר' גיק הסיף והסבין והפיגיון תיק מספרות ומספריים
והתער תיק מכחל ובית הבוחל תיק מכתב ותרוניתק
תיק טבלה וסקורטיה בית החצים בית הפגוזות הרי
אלו טמאים תיק סימפוניא בזמן שהוא נותן מלמעלה
טמא מצדו טהור תיק חלילין ר' יהודה מטהר מפני שהו'
נותנו מצדו חפוי האלה הקשת והרומח הרי אלו ט
טהורין זה הכלל העשוי לתיק טמא לחפוי טהור

תיק הוא
נרתק וכבר קדם לנו שצנן כסין מענות ומספרת רל מה שבלחו בו
ותער ומספרי' ידועים ובית הכזול הכלים שונשימין החמול ומכת'
קלמוס כרזל או כחוסת וכבר קדם באורו והרונתק הוא שיעשו מעור
בסמים מקובצים לגשה או נבו מקומות לקלמוס ולסבין ולמספר ו
והוא שאנו קורין פיטארין ורל' שכן נקרא תיכונתק תרין תיק נשמו מ
מזרעם הנלכו ובית החינים בני אשפה ובית השבועות תיק מעור
ישומו בו החינים הרמנים הרבוי ומחי קבלו ומחת שבועיה והומיניו
וחליל לפי שהשנין כלן כמו שמחפין בסיס של זהב חו' כמו מהתשנין
של מתכת וכן כלים רבים יחופו בעור וכל החפייין לא יטמאו לשרש
אשר קדם זכרו והוא חמתי יכול שאני מרבה חפוי הכלים תל' אשר
יעשה המלאכה בהם פרט לחפוי כלים

פרק שבעה עשר
כל כלי בעלי בתים שיעורן
ברמונים רבי אלעזר אומר
כמה שהן קופות הגננים שעורן באגודות של ירק של
בעלי בתים בתכן של בלבנן כגבבה ר' יהושע או בולן
ברמונים
שעורן כרמונים כאשר נקבו כמציא רמון כטהר ולא יקבלו

כביצה שאמרו לא גדולה ולא קטנה אלא בינונית ר' יהודה אומר כביא גדולה שבגדולות וקטנה שבקטנות ונותן לתוך הטיס וחולק את המיב אמר ר' יוסי וכו' מי מודיעני איזוהי גדולה ואיזוהי קטנה אלא הכל לפי דעתו של רואה

ידוע שיש מן השיעורים של הענינים התנ"יים מה שנסערהו בכביצה כמו שאמר שבביצה מטמא טמאת חובלים ומנוח' סבל שיחיו כו' כביצה הכה היא ביצ' שממנה השיעור מבינות התרנגול' ועינין מחמיר ר' יהודה כפימה שבבאר לך חמור תקח כלי ומלח או חותה' בתכלית מה שאפשר עד שילך על כל גדולתו ויועם בכלי אחר ו עוד יטליבו שם כינה היותר גדולה שתהיה וינח ממנו שיעור גוף הביצה כלא הפך ויקבץ זה המים עוד ימלא כלי אחר במים שיעם שנית כזה הכלי ביעמונו חובכלי זה זולתו הענין אחר עוד יטליך באותו הכלי כינה היותר קטנה שתהיה ויקבץ בכמה שיעור ויקבלו שתי המימות ויין חני המקובץ וישעבד כן וכן חס הקח שני הבינות ה גדולה והקטנה ויתבליך בכלי אחר בפעם אחר ותקח חני מה ש שיספק מן המים יהיה הענין אחר ואמר ר' יוסי וכו' מי מודיעני כאשר תקח הביצה היותר גדולה שלא תמנא יותר גדולה ממנה וכן כאשר לקחנו היותר קטנה שלא תמנא יותר קטנה ממנה אבל הענין שכל אומדן החד' שזאת הביצה תהיה שזה לח קטן ולא גדול והלכ' כר' יוסי ו בגרונרת שאמרו לא גדולה ולא קטנה אלא בינונית ר' יהוד' או הגדול שכאר' ישראל היא הבינוני שבמדינו

134 B

כאיטלקי זו מדברית ויש שאמרו הכל לפי מה שהוא אדם הקומץ את המנחה וחופן את הקטורת והשותה כמלא לוגמיו כיום הכיפורים כמוון שהי פעודות ל לעירוב מונו לחול אבל לא לשבת דברי ר' מאיר רבי יהודה אומר לשבת אבל לא לחול אלו ואלו מתכונין ל להקל ר' שמעון או משתי ידות לכבר משל לקב ר' יוחנן בן ברוקא אומר מכבר בפונריון מארכעסאיך בסלע כבר בארנו בפתיח רבינו במסכ' מנח' שמד' הלח' כן כמו הקין והלוג' והרביעי' הן חלקי' מהסכ' אשר היא נודה יבש' וכן הקב והאי' והעשרון שהן מרות היבש' הן כולן מיוחסים לסלח' כמו שבארנו ב' ממנחות ושם התבאר שבסלח' המדברית היא ר' ששיות מספאי ירושלמי' וישעור לן המדות אשר קדמו לנו בכל המעשה אמוס' הן בסלח' מדברית ואמרו נבמזון שתי פעודות לעירוב כל עירובי ת תחומין אשר לא תהיה חלח' במזון שתי פעודות לכל המערכים כגון שהתבאר בה מעירובין ואמר ר' מאיר ששבת יאכל האדם מהמחל' יותר מפני הלפתן והוא יעזר על אכילת הפת יותר נר' יהודה אומר שבשבת יאכל פחות מפני מציאות המשתה והיין וירפה האס' עומכה וימעט האכילה וזהו ענין אמרו וזהו מה מתכוונים להקל מפני' מן סכא' מהן אמוס' כיון למעט שיעור העירוב וכבר בארנו הרבה פ פעמים שהסלח' וק' בים ושהסלע' ד' דיורין ושם מעה כסף דינר פ ומעה שני פונדיונין והפונדיון חלק ממח' בסלע וכאשר יהיה הסך ד' סאין בסלע יהיה חני קב בפונדיון הכה המגיע וזהו השיעור אשר נתן אותו ר' יוחנן בן ברוקא שהשתי פעודות והוא חני קב יהיה הקב ד' פעודות ור' שמעון אומר שהשני פעודות הן פ סלח' יהיה ג' מהן בקב הכה לרשת' שמעון יהיה בקב ט' פעודות וכיאר בתלמוד ש מחמיר ר' יוחנן בן ברוקא ד' פעודות בקב אמוס' הוא' סכירות ח האופה אשר ילוש ויאפה והעצים שמשים מענינו נהיה לנו אכל' מ מהסכירות חני מה שיאשו וכאשר נתן לנו ד' פעודות ויקח הוא' ארבי' ושני מאלו הד' שתי פעודות אשר דמו חל' הן ר' יוחנן בן ברוקא והו רביעית הקב ור' שמעון אומר אשר יאמר שהשתי פעודות הן ב' ג' שתי פעודות מן הקב לא יחשב הסכירות ושני השיעורים קרובים ודע שהקב שיעורו ככד' ביצים ושתי פעודות חב' על דעת ר' יוחנן בן הוא שיעור ששה ביצים ועל דעת ר' שמעון יהיו השתי פעודות שיעור חמשה ביצים וטלי' ושם התבאר שהלכה כר' יוחנן בן ברוקא ויש שאמרו מרה גסה מלא תרוור רקב כמל תרוור גדו של רופאין ונרים נגיעים כגרים הקלקלי האוכל ביום הכיפורים בכוחת הגסה כמוה ובגדעניתה ונורות וין ושמן שיעורן בפיקה גדולה שלהן מאור שלא נעשה בידי אדם שיעורו כמלא אגרוף גדול זה הוא אגרופו שלבן כטיח אמר ר' יוסי ישנו כראש גדול של אדם יג' ושנעשה כירי אדם שיעורו כמלא מקרה גדול שלשבה שהיא כפונדיון האיטלקי ובסלע הגרוית ובמלא נקב שבעול

כבר עני' מהלכות יבאר שאמר המת והיא אשר ישאר מעצמו אחר חורף השנים דמיון אחר יטמא באהל ממנו שיעור מל' תרוור יאמר שזה התרוור הכוזב הוא תרוור הרופאים גדולי' אשר יניחו בו העשבים אשר יבשלו אותן וזה השיעור הוא מלא תרוור כ' יו' ש שהתבאר בשני מהלכות והגנבים כלן אמוס' יטמאו כבגדים והוא חני פול ואמרו שזה הצול מהנקוס הקב' קילי' לגדול זה ושיעור מרובע בארנו טלי' גרעני' ער'ים וכן ברחבו כמו שהתבאר ב ביצי' מ'ג' וכן מי' שיאל' ביום הכפ' שיעור תמרה יחייב כרת והתנה בזה ז' את התמרה שתהיה גדולה ויאר' ואמרו כמוה ובגרעניתה הוא שיקב' בשדה וגופה לפי שבין עצמה וברעיניתה מרחק רב וכן ישיער בכללה יהיה שיעורה יותר רב והוא אמרם בירושלמי' וברך ל למעך חללה וכבר התבאר בתלמוד שזה השיעור היה פחות ויכבי' וכפיקה גדולה שלהן כמו השלך הגדול אשר יקשרו לפי שבו יקשרו שלך בקנה הנור וכאשר יקב' נקב רחב ומנו' השלך הגדול יראה ומחור הוא נקב יהיה ככותל ליכס' בו האורה הכל יקוב חותה' מהדבעלי חיים או יסחת מעצמו הכה לח' כיח' את העממה והוא ש שיכנס טמאת מת מזה הנקב לבית הלח' אם היה ב' חשע' ו יאגרוף ידוע וכן ביטח איש ידוע והיה ארספוג' גדול

ככבילות וטרפות ודם והדונות להן יהיה חיבור חילתן כסויתוכן כ' כו' תמן טנות ומן הכבילה הוח חסר ויטמא ורוב השיעורים הן ככו' ולסון התלמוד חרץ שרוב טעוריה ככזתיים וחמי עתיד לכאר גס כן שיעור כ' בעורה מן המת וטמא' ב' מעט ומשא' וכבר בארנו כשרק י' א טכרשה מן הסך מ'טמא' כמגע וכמשא' וכבר בארנו כשרק י' א מהלות שכל המטלטלין מבימים חת הטמאה בעוכי המרדע האם שאמרו באמה הבינוני וכ' אמו היו בשושן הכר' אזות על קרן מזרחית צפונית ואחת על קרן מזרחית דרומית שעל קרן מזרחית צפונית היתה יתירה על של משה חצי אצבע שעל קרן מזרחית דרומית היתה יתיר עליה חצי אצבע נמצאת יתירה על של משה אצבע ולמה אמרו אחת גדול ואח קטנה א' שהאומנין נוטלין בקטן ומחזירים בגדול כדי שלא יבואו לבית המעילה השיעור באמה בתורה הרבה כמו שהתבאר בשבת וערובין וסוכה ומדות וביבוי' היא אמה' בת ששה טפחים וכל טפח ד' אצבעות בגדולה והיא אמה' של ימשה ר' חסר בה ישער המסכן וכבר בארנו במדות שבשיעור מזרחי' משערי הד' הבית היתה נורת שושן הכירה ולמה יקראוהו שער שושן הכירה ויע' זה בעבור שעלנו משושן כרי' שזכרו עמידתם כן ויהיה אימת מלכות ע עליהן ועלמה השער אמרו ושתי' אמו' היו בשושן הכירה וכאש' יסכימו עם היומון שיארגו מזה אמות במא' דיכרי' או יבנוק' אמות בק' דיכר' וישמרו חותן מן בול יתנו להן מה שיכנו במאה אמו' הקטנות וכאש' יקח מן הקדש מה שיעשו יב' קשו מ'ן מזה אמות מאמות הגדול' עד שלח' יתנו מן ההקדש ויתייב'ו לשימו' שהתבאר במסכת מעילה רבי מאיר אומר כל האמות היו בינונית חוץ ממובח הזהב והקרן וסוכב והיסוד רבי יהודה אומר אמת ה הבנין ששה טפחים ושל בלים המשה כבר בארנו מדות המזבח על התבלי' כשלישית המדו' והלכ' כר' מאיר ויש שאמרו מדהדקה מדות הלח' והיב' שיעורן

ונתקן הילדים שנושם כיון כף מאזנים מקלפת האגוז והאלון והדונן
להן וכאשר יעשה העיבוד בלי קבול הנה הנה יטמון לפי שיש להן מניעה
וענין ואין להן מניעה שלכך נעשה כיון מניעה כיון מניעה העיבוד ש
שיעשה זה הקליפה בלי בלתי שיעשה בה דבר הנה היא לא תטמון כי
אין להן מניעה

יו קנה מאזנים וחמחוק שיש בהן בית קבול
מתבות והאכל שיש בו בית קבול מעות וקנה של עץ ש
שיא בו בית קבול מים מקל שיש בו בית קבול מוזה ומ
דבר גלית הרי אלו טמאין ועל כולן אמר ר' יוחנן בן זכאי
אורי לרי אם אומר אורי לרי אם לא אומר

העצמים והאזנים
ישימו קנה המאזני חלולה וישימו מתבת בתוך זה החלול כדי שיכבר
זה הכר מהמאזנים ויקחו בדר הקל וימכרו בו ד אשר בו המתכת ומחוק
הוא כלי ימחקו בו על פי המדה להפיל התוספת ויערימו בו המתכת
בתוך זה הלוח מתבת עץ שיהיה לה כבודות ויירד במדה ככבודות ו
ויפול ממנה הריבה ואכל עץ יעשה על הספק ויתלו בו הדבר אשר ימ
ימכור ויערי החכונני יעשה כותבו כית קבול מעות ער שישם עם מ
מה שצנכוב מכסף השמורה ולא יורע וקנה של עני יעשה אותה ח
חלולה וישם בתוכו מים לשתיית ממנו ויאמר לאבנים שהוא בתענית
כדי שיחמלו עליו וכן ישימו בראש הקל בית קבול מרגלית להסיער
מיוונס והדגונה לאלה הנה אלן כלן חבשי סוף פשוטי כלי עץ אשר
לא יקבלו טמאה מראורית כיון שחשדכו כיון שבעה להן בית קבול
ממי' הנה הן טמאים ואמר ר' יוחנן בן זכאי אורי לרי אם אומר לרי הדבר
שילמנו ממי' הן תחבולה והזויף ואורי לרי אם לא אומר לרי הדבר
שילמנו בלתי מכירים בתחבולותם וכבר אומר בתלמוד שהיא חמרה
ואמר כי ישנים דרכי ה' ולא יחלוקו אחר שהוא יטמא ואמנם ר' יוחנן ח
חוק מחדש בדין פסוקים לפי מה שזכרנו

והתחת הצורפין טמאה
ושל נפחין טהורה משחות שיש בה בית קבול שמן ט
טמאה ושמן ושאין בה טהורה פנקס שיש בו בית קבול
שעוה טמאה ושאין בה טהורה מהיצלת הקש ושפופרת
הקש ר' עקיבא מטמא אורי יוחנן בן זורי טהורה שמעון
אומר אף של פקועות כיוצא בהן מחצלת קנעם ושל ח
חלף טהורה שפופרת הקנה שחתכה לקבלה טהורה ער
שיוציא את כל הבכור

תחתית הנדרים החתובה מעין אשר ירכב
בה הפלגך והוא אשר יקרא אותו במערכ זכרה הברזל וחמנו קורי
תחתית ויחמר מזה העץ אשר בו שפופרת מקבלת טמאה לפי שהיא
ממקבלים כלי עץ זה שפילן עם ברגמי המכות ויקחו ממנו מה ש
שיתקבן עם מברשות הקב והספק הלה החשירה אשר בעץ היא לק
לקבלה והעץ אשר בו שפופרת הפסחין טהורה לפי שלא נעשת לק
לקבלה וירועה היא לק תלמי חבשו מרר כעץ לפי שתכלית מה שיש
מירב כן הוא פשוטי כלי עץ זה העץ אשר ימכרו עליו הנפחים חין ע
עליה תורת כלי חמנו העץ אשר לא ימכרו העת ביומם הדרגה מ
מורכב בו הנה הכלל טמאה לשרש אשר קרש בפי קיב במחמר עץ ה
המשמש את המתבת טמאה ומשחות ירועה וחשיה משחות של חבין לפי
שכלי חבני לא יטמאון כלל ואינה גב משחות ברזל לפי שכלי מתכות
פשוטין טמאי והנה לא ימכרו שיהיה בה בית קבול וחמנו דבר
הנה כחתיבת עץ החלוק עליה את הסכין ויטמא דורנו כיון שחלוק
המקוץ התערב בו ולזה אם היה בה בית קבול שמן טמאה לפי שהרש
הקדוש ובתלמוד אמר כותבו אשכנזים דפגו רל בלוחותיו ויהיה ע
הנחם קבון לחון שני יקבנו כיון שנק' ואש הקיה בא ימלא הלוח חשירה
יהיה בו השיה להמנא בעת הכתיבה יחוקו בו הכתב הנה הוא כלי
קבול ומחלת הוא הקרא בערבי חל הניר ושפיר הקש קנה התבין
החובב כלי קבול ואיעזי שהוח קין הנה כבר התבאר לק שכלי קבול ח
אין לו שיעור חבל כאשר תקבל חן זה שיעור שיקים חל ויקו חכלי ק
קבול ושקועות חלוי לו קנה חלול ב שפיעו שפיעו חלוי חלוי ח
חל חלפת וכן הכבי רל כל מה שפיעו ונהמנו חלוי חלוי חלוי ח
בתוך הקנה וכאשר חתבי אותה לשום בח כוח חן הדומה לו והנחית
כל מה שכתבו הוא מכלל כלי עץ המקבלי וטמאין ויטה' במקנה גייב
שהקנה בכלל קדש שיעשה בו דבר מזה לא יטמא חפי' מדרבנן לר'

אולם כאשר נעשה זה המאור: על ידי ארס אש יהיה בו מלא מקדח
של לשכה יביא את הטמאה והנה אכר זה בוב מאהלנות וכבר בארנו
שהפסחים חצי דריסה ומשקלן יח גרעני שעורה והיה שער הכרב אשר
ינקב בזה המקדח אשר היה בלשכה שיעור הפסחים וכלכ הכרונות
מיוחסת אל כירון והוא ממלכי הדומיים ואמר כי כאשר נקב זה הקב
שיעור הפסחים והוא הסלע הפלגית והוא שיעור הכרב אשר בעול רב'
לכר שיעורו בעיניו משורמי: אבל ההמון וראיתי לזכור לק ככחן
שרש גדול התועל והוא חמרה בתוספת מקוואו כזית מן המת ובערה
מין הקרן הפק' יש בהן ספק אין בהן ספק טמא נשמור זה השרש שבו
תרע כאשר יפול לו ספק באי זה שיעור שיהיה אש תקח בו לקולא או ל
לחורא ולא יעק חמרו שיעורו מדברי סופרים עם השרש אשר בירכו
שכל השיעורים הלכה למשה מסיני לפי שכל מה שלא התבאר בלשון
התורה יקרא מד' ואע"פ שהדברי הן הלכה למשה מסיני לפי שחמרו
מרכיביו יכלול שיהיה הדבר דעת סופרי' כיון הפסחים וההלכות
המקבלו מן מש מסני או תקון כושרי' כמו התקנו והבארנו ושמו כל זה
יג

כל שבי טהור חוץ מכלב המי מפגע שהוא בורח ליבשה
דבריר עקיבא העושה בלים מן הגדל שבי וחבר להם
מן הגדל בארץ אפילו הוא אפילו משיחה דבר שהוא מ
מקבל טמאה יח

כבר קדם לנו בעשירי מזאת המסכתה שבעמי רמסי
המים נעורים כאשר יעשו מהם כלי לא יטמאון וכן כל בעני חיי' מימי
שלא יטמא כאשר מת ואשילו השרץ ממנו לפי שלא חייב הטמאה
על דבר מימי' אמר' ה' או בגד חן עור או שק ובאה הקבלה לומר מה
בד מן הגדל בארץ אף ע' מן הגדל בארץ ואמר במקום אחר חן בעור
חן ככל מלכח וחמרו חן בעור להבי את טמא לו מן הגדל בארץ חפי'
חוט חפילו משיחה וכלכ שחברנו לו בדרך חבורו לטמאה רל שיהיה
חבורו שלם י' כל' היו שני כגדים או שני עורו' מהגדל בארץ מרובק
כמו זה החבור יטמא הא' בהטמאות האחר וזהו עבין חבור הטמאה
חמרו ככחן דבר שהוא מקבל טמאה טמא ירבה בו שאשר חובר בו מ
מן הגדל בארץ הוא אשכנזים ומשיחה היא השפה אשר יוני המייט
בעת הגדל הכבד והלכה בר' עקיבא

ויוש במה שנברא ביום
הוא שון טמאה ביו' שע אין בו טמאה בשלישי יש בו
טמאה ברביעי ובחמישי אין בהם טמאה הוין מבנה
העוין וביצת' נעמית המצופה אמר ר' יוחנן בן זורי מרה' ט
שנשתנה בנה העוין מכל הכנפי שנברא ביו' הששי טמא

ירוע הוא שנבראו ביום הראשון דברים רבי' כמי שאמר עשרה דברים
נבראו ביום הראשון ומכללן המים והן מקבלי' טמאה כיון שהתבאר
בטמאת מוקים וביום השני נברא הרקיע ובין השלישי נבראת הארץ
והנחמיו וקבת הנחמיו יטמאון והן הכחותם לחילה כלכד לפי מה
שהתבאר בעהרות ולזה אמר בשלישי יש בו טמאה רל בכת' מה ש
נברא בו יש בו טמאה אולם בר' נבראו מאורות ובחמשי בעלי חיים
מימי' והשוף וכבר הקדמתי לק שבעלי חיים הסוחם והשוף לא יטמאון
ולא הכלים העושים מהן יטמאון ולא יעבד ענין ככלת עוף טהור לפי
שהוא חמוס רל שהוא לא יטמא במגע כיון שאר הטמאין כיון שהתבאר'
בראש טהרות וכך העוין כנף עוף והיא הענינה הנזכר בתורה כאשר
נעשו ממנה כלי וכן יצת הנעמה כאשר זלטה ממנה כלי ואמנם א
אמרו שזה טמא להרומתה בכלי הענה אשר חמרו שהוא יטמא מן
התורה מחמרו וכל מעשה עוים כמו שכארכו בפרק השני אולם ביום
הששי נברא האדם והבעל החיים והולך והכל יטמא כמו שקדם ואין
הלכה בר' יוחנן בן זורי

העושה בלי קבול מכל מקום טמא
העושה מטכב וטושב מכל מקו טמא העושה כים מעו'
העושה מן העיר טמא הרימון האלון והאגוז שהקקו
התינוקות לטור בהם את העפר או שהתקדום לבין סא
באזנים טמא שיש להם מעשה ואין להם מחשבה
מה שאמר העושה קבול מכל מקום טמא יתבאר זה כמשלים
הוא שיעשה כים מעור החלף אשר אינו מליח ונע"ץ או מן הכבא חושי'
פן מיעשה כלי קבול מקלפת הרמון או האלון או האגוז

יתחלפו תמונותיו פנייה חתוכו מן קו העגל ופניו יהי מהתמונה המתחדשן מהקנים המתחדשים ומיד לן התנוונות דקה ומרוב רחוקה ועם זה כלו לא יתחבר במידתו באמת לעולם כל שהן לא יניחו קטרן כמו שהיה יקבע אל כעלי הלמודי ולזה כשמיכו על מר מדידת חלל המהולל אשר יקבעו אונות הקטנות ותנשכנו תושבת ה' חכסיו וזה מהנאר ממה שניירנו אל כעלי הקטנות בהכרח ולא נאמר ר' יהודה אם זאת השירה כאשר היא לה כהעקב עבדך וי' ויטה אותו ל' ע' שלא יוכל להשכן כפי עינו אם לא שהתעשה הכה הול טהור נאעפי שהיא קטנה ואין הלפה בר' יהודה

לפי שמיכה כלי וזה אשר אמר מחללת הקנים ושל חילף טהורה ל' ט טהורה מטמונת שרץ והרומא ל' חולם כחשבב הזכ וחכיריו אשר ה מטמאין משכב ומושכ הנה הן יטמאו בלא שרץ ומדאורית כמו שקדם לה אם לא עשה להגן עליה לא לשבת עליו לפי מה שכתב אר בסוכה ש שהיא אז טהור לבגדיו והלכ כר עקובא

השירה ה התיבה והמגדל שנטלה אהת מרגליהן אף עלפי שמקבלין טהורין ושאינן מקבלין כדרך ר' יוסי מטמא ונקליטי הטטה וחמור וחפוי טהורים אין טמא אלא מ מטה ומלכך ומלכני בני לוי טהורין

עובי הרגלים ועובי לובוין נמר ר יוסי אומר מורים שעובי הרגלים ועובי לובוין נמר וביניהם אינו נמ נמר ר שמעון שזורי אומר אם היו הרגלים גבוהות ט טפח אין ביניהם נמר ואם לאו פיניהן נמר

אמר כי כאשר הוכר רגל מרגלי הכה הן לא יטמאו נאעפי שזאת השירה או התיבה לא תקבו בנקיבת זה הרגל אבל ישארן מקבלים להיותן ככר כשדה תמונתן עוד אמר ר' יוסי שאלו הכלים לא יחזיקו מ' טמא אלא בהסתנות מ מכבש פשיתפשוטו או יטנו על א' מדידיהן הנה הן יטמאו כאשר לא יק יקבלו מ' טמא על מבכין הראשון וחכמים אומר קנאיל ומקבלים וכל מקום טהור כמו שקדם ונקליטי המטה הן שתי כנבים על שני קנ קננות המטה ישלכו עליהן כהדין בעת השוכה ויהיה על המטה כמו קובה כרי שלא יכבכו בו הזכוכים בעת שיישן בתוכו וחמור יקרא כ כל דבר יטמא עליו ולהתפשט עליו המטה וחפוי הן המכסאות אשר יקטנו בו המטה בכסף זהב וזולתו ומלכך הוא עץ מרובע ארוך על ארך המטה יורכב על אונות הנוטה מיה שיושך הדין וכו' נקבים ויכנסו באלו הנקבים לקיים עמידתן במטה ותשוכ זה העץ מכלל ה המטה ומלכני בני לוי עץ מרובע ארוך מורכב על שני כנבים על זאת הנוטה

כבר קד' לכו כשרק חמשה עשר טעירה הוכה ומגדל אשר היה מחזיק מ' טמא מ מהלכ הכה היא ל' תמונה ובזרנו שהתמונה אשר תחזיק חותה היא א חמה על חמה ברוב שגש אמר' היא אשר יחזיק מ' טמא מהלכ ואמר' ב' טמא הקלי כמרוד אחת מ' טמא' ואם היה בתוכו חמה על חמה ברוב ב' אמות אעפי שאין בתוכו אלא פחות מזה השיעור לפי שיחבר ממנו עובי העץ הנה טהור ולכזו הקנה הפוכב למעלה מהשפה נהוא זר ואמר' וביניהן אינו כמרוד ל' החניר אשר בין הרגלים שקנה ל' יכבש במדידה ואמר ר' שמעון שזורי שאם היה גבוה הרגלים פחות מטפח הנה כמרוד כל מה שביניהן ל' לא וכלהו הוא מקשי ואין הלכה כר' יוסי ולא כר' שמעון שזורי

אמר כי כאשר הוכר רגל מרגלי הכה הן לא יטמאו נאעפי שזאת השירה או התיבה לא תקבו בנקיבת זה הרגל אבל ישארן מקבלים להיותן ככר כשדה תמונתן עוד אמר ר' יוסי שאלו הכלים לא יחזיקו מ' טמא אלא בהסתנות מ מכבש פשיתפשוטו או יטנו על א' מדידיהן הנה הן יטמאו כאשר לא יק יקבלו מ' טמא על מבכין הראשון וחכמים אומר קנאיל ומקבלים וכל מקום טהור כמו שקדם ונקליטי המטה הן שתי כנבים על שני קנ קננות המטה ישלכו עליהן כהדין בעת השוכה ויהיה על המטה כמו קובה כרי שלא יכבכו בו הזכוכים בעת שיישן בתוכו וחמור יקרא כ כל דבר יטמא עליו ולהתפשט עליו המטה וחפוי הן המכסאות אשר יקטנו בו המטה בכסף זהב וזולתו ומלכך הוא עץ מרובע ארוך על ארך המטה יורכב על אונות הנוטה מיה שיושך הדין וכו' נקבים ויכנסו באלו הנקבים לקיים עמידתן במטה ותשוכ זה העץ מכלל ה המטה ומלכני בני לוי עץ מרובע ארוך מורכב על שני כנבים על זאת הנוטה

כבר קד' לכו כשרק חמשה עשר טעירה הוכה ומגדל אשר היה מחזיק מ' טמא מ מהלכ הכה היא ל' תמונה ובזרנו שהתמונה אשר תחזיק חותה היא א חמה על חמה ברוב שגש אמר' היא אשר יחזיק מ' טמא מהלכ ואמר' ב' טמא הקלי כמרוד אחת מ' טמא' ואם היה בתוכו חמה על חמה ברוב ב' אמות אעפי שאין בתוכו אלא פחות מזה השיעור לפי שיחבר ממנו עובי העץ הנה טהור ולכזו הקנה הפוכב למעלה מהשפה נהוא זר ואמר' וביניהן אינו כמרוד ל' החניר אשר בין הרגלים שקנה ל' יכבש במדידה ואמר ר' שמעון שזורי שאם היה גבוה הרגלים פחות מטפח הנה כמרוד כל מה שביניהן ל' לא וכלהו הוא מקשי ואין הלכה כר' יוסי ולא כר' שמעון שזורי

יתלכו בו הלויים מיני הכלים אשר יאמר עליהן השיר בכל יום ואין הלכה כר' יוסי

מזכני שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חבור לה ואינה נמדדת עמה ואינה מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ב בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חבור לה ונמדדת עמה ומצלת עמה באהל המת וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע חב חבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חבור ואינו נמדד עמה כיצד מודדין אותו ראש תור ר' יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה טהורה

מלכך שנתנו על לשונות ר' מאיר ור' יהודה מטמאין ר' יוסי אור שמעון מטהרין אמר ר' יוסי מאי שנא זו מכלבני בני לוי שמלכני בני לוי טהורין

מזכני שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חבור לה ואינה נמדדת עמה ואינה מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ב בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חבור לה ונמדדת עמה ומצלת עמה באהל המת וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע חב חבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חבור ואינו נמדד עמה כיצד מודדין אותו ראש תור ר' יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה טהורה

הנה כבאר בהלכה שאמר זה אי זה חלק המטה הן אשר יקראו לשונות וכלל הן חרבע קננות בר' זווית המטה גבוהי על ריבוע המטה והם כמו ח' המטה או יותר ואח' שאם כריכב זה המלכך על שתי הלשונות ככחיות לפני המטה ונשאר גבוה על המטה הנה לא יטמא בהטמאות המטה לפי שאין חלק בין זה המלכך ומלכני בני לוי אשר הקדמוני נודתה ואמרנו שהן אהרין ואלכה כר' יוסי ור' שמעון

מזכני שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חבור לה ואינה נמדדת עמה ואינה מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ב בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חבור לה ונמדדת עמה ומצלת עמה באהל המת וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע חב חבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חבור ואינו נמדד עמה כיצד מודדין אותו ראש תור ר' יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה טהורה

מטה שהייתה טמאה מדרס נטלה ק קצרה ושתי ברעים טמאה ארוכה ושתי ברעים טהורין נחמיא מטמא גדר שתי לשונות לובסן גדר שתי ברעין לובסן או ששעטה פחות מטפח טהורה

מזכני שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חבור לה ואינה נמדדת עמה ואינה מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ב בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חבור לה ונמדדת עמה ומצלת עמה באהל המת וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע חב חבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חבור ואינו נמדד עמה כיצד מודדין אותו ראש תור ר' יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה טהורה

כבר התבאר לך בתיבית דבריכו שזכ וזכה ונדה ויולדת ומנורע מטמאין וכאשר תשמע במשנה או בפירוטנו משכב הזכ תדע שהכונה בו כל מה ש' שיעשה משכב ואמנם לקחנו הזכ דרך משל ואחר זה אמר שהזכ יט טמא המשכב על כל פניו כאשר ישב עליו או יתפשט עליו או יעמוד עליו או לשמוך עליו או יתלה בו עד שיהיה זה הדבר נושא לכתובות הזכ באי זה פנים שיהיה נאעפי שהיה בין הזכ ובין זה הכלי בכל מ מין מאלו ה' גדר' מה שהתבאר בראש זאת המסכתא שהוא נטמא תחת אבן מסמא וכאשר טמא הזכ הכלי באחד מאלו המינים דבר' יקרא זה הכלי משכב ומושכ שרין המשכב והמושכ ח' כיון שהתבאר שאין הפרש בין שישב על הדבר או שישכב עליו וכן אמרנו שישב על המשכב או ששכב על המשכב יהיה חב מואכות הטמאה לפי מה ש טהור מנו בו ומלת מדרס הכלל חלו ה' פנים עד כי כאשר יאמר דרס עליו הזכ יהיה ענינו שהוא ישב או שכב או עינוד או כתלה בו

מזכני שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חבור לה ואינה נמדדת עמה ואינה מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ב בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חבור לה ונמדדת עמה ומצלת עמה באהל המת וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע חב חבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חבור ואינו נמדד עמה כיצד מודדין אותו ראש תור ר' יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה טהורה

135 B

טמא טמאך ערב והוא שיהיה נלד הטמאה ר"ל שיהיה כטמא כטמא
מת הנה אכל חבורין בינוה יהיה הכל א' וכאשר כטמא כטמא
טהורה אכל הכריע ולד הטמאה והוא לא יטמא בליים לפי שהרש
שענינו בתולדת דברינו אינו וכן הסגן של מעבר ר"ל כאשר היה הקצון
טמא וכרסב במחרישה הכה ריבא כדון הכרע בטמא וזה כי אינו ט
טמאה שהיתה בשן בעת הרבכתה ונכרקה במחרישה הכה תהיה ה
המחריש' טמאה כיונה וכאשר נכרלה הסגן ממנו תשאר הסגן בטמאה
שהיתה בה בין קלה בין חמורה וכדון יעל המחרישה דין כלי טיבנ' ב
בזה הסגן וזה כלו מבואר ממה שהשרטנו

ח תפלה ארבעה בלים
התיר קציצה הראשונה ותיקנה טמאה טמא מת
וכן שניה וכן שלישיית התיר את הרביעית טהורה מט
מטמא מת אבל טמאה במגע טמא מת חזר לראשונה ה
התירה ותיקנה טמאה במגע וכן שניה התיר את ה
השלישית טהור שהרביעית במגע ואין מגע עושה מגע

תפלין של ראש בן ד' שהיו יבגש בכל בית ומנו פרש' מן הק' פרשיות
וכל בית ממנו כלי קבול' בפני עבמו נפס כל בית ובית יקרא קנינא
וחמרו שתפלין של ראש כאשר כטמא וזהו זה העור אב הטמאה ב
כלל ספק עור חזר זה התיר בקנינ' הראשונ' ותקנה הכה כשאר א' א'
אב הטמאה כמו שהית' וכן כאשר התיר שניה אחר זה ותקנה שלישית
אחר זה ותקנה ער שהיו חב' בתים ככר כחיתבו וכתפדו נכשאר א' הבית
ד' הכה הוא כשאר' כמו שהיתה ' ואם נכתבה הרביעית גם כן ותקנה
והיו הד' בתים כלן ככר כטל' וחזרו הכה לא תשאר אב חבל תשו כמו
כלי טיבנ' באב והוא חמור' וכל טמאת מגע טמא מת לתי טמא כנינה
ממנה כטמא אכל הרבכתה ככשארית אשר היתה אב טיבנ' הד' הכה
הוא אכל מה שכרסבה היתה כמו הב' וחזרו הכל ולד הטמאה ר"ל ראשון
נאם חזר אחר זה אחר חזרתה מגע טמא מת ר"ל ולד הטמאה ונכתבה
הכית הראשון פעם שניה יעור' היא כשאר' מגע טמא מת כמו שהיתה
וכן אם התיר השניה ' אכל אם התיר הב' חזרה הכה לא יטמא מפני
הד' לפי שהד' ככר חזרה ולד הטמא לא יטמא בליים כמו שהשרטנו והוא
ענין חמור' ואין מגע עושה מגע הכה ככר נאחרו כלן לפי שלח' שאר
בו דבר יטמא זולתו וכאשר נכרלה חב' כתי' הכה כאלו הוא כלי אחר כ
בגע בזאת הד' אשר לא טמא והו

ט מטה שנגנב הוציא או אבד הוציא אחלקוהו אחין
או שותפין טהורה החזירוהו מקבלת טמאה מכאן ולבא
מטה מצטמאת חבילה ומטהרת חבילה דבר' ר' אריעור'
וזובמי אומ' מטמאת אברים ומטהרת אברים

חמרו מקבלת טמאה מסוף ולהכא
על השרש אשר זכרנו בפ' טו' מוז המכסת והוא אמ' כשכרו טהרה מוז
ועשה מהן כלי' ונקבלי' טמאה מכאן ולהכא נאמ' ומטמא' חבילה שהיה
לא טמא לא כלל מחוברת
לא תשאר אלא כשהיא מחוברת יכן מטבלין אותה ' ומאמר חכמים
מטמאם אברים באר התלמוד שענינו שהיה ארובה נשתי כרעיס ט
שהיא טמא' חז' נאם היה היא חלק מטה לפי שתקנה שתשים ככר מ
מקום גבוה ונאמ' חז' ענין ענין נשכב עליו ' וכן חמר' שהיא כשאר ה
היתה שלמ' ונטמאה ונאמ' חז' חתכה חתיכ' חתכה הכה חמס' היא
היא טהורה וסלכה כחכמים

י פרק תשעה עשר המפרק את המטה להטבילה
הנוגע בחבלין טהור החבל
מאימתי חבור למטה משיכרן בה שלשה בתים והנוגע
מן הקשר ולפני טבא מן הקשר ולהוין טהור נומי דוקשר
הנוגע בצרכו טמא וכמה הוא צרכור יהודה אומר שלש
אצבעות

כבר קדמנו נורת המטה שאמרנו שארבעת החבלים בין קד' ביניים
למכב עליו ואומר ת' המטה תהיה טהורה אחר נגע אחר בלג' ט
החבלים הארונים אחו' סתי' הכה לא טמא נמו' והוא שהמאמר
בכאן טמאת המת לו במשכב הזכ' עור חזר אל' אחר נאמר החבל
מאימתי והוא חבור ר"ל מתי נחשכוו ממוכר' ונאמ' חז' ונאם
וי' נגע דזה החבל כאלו נגע כחמס'

יבאשר השמע טמא מדרס או טמאת מדרס תדע שהכרעה בו לטוב
זה הדבר משכב הזכ' וחכריו כתי' זה פני שיהיה מחלו הפנים והניע
יעני' לכאור זה בסוף פרק פני מוצים וכבר בארנו כשתראה שהש
טמא כב יטמא אדם ובגדים כאשר הוא אב הגה הכלי אשר יגע ב
במדרס הזכ' יק' ינוע מדרס ר"ל שהוא נגע ברב' אשר דרס עליו הזכ'
והוא ראשון בלא ספק כיון שבארנו שאשר יגע באב הוא ראשון ושני
ושמור' אליו הענינים בכל מה שיעני' לבא מהב' ונאמר ר"ל
להחזיר אותו ודע שהמטה הכבדלת והוא אשר נקראו חמכ' והוא א'
אשר ידבר עליה בבאן כבורתה לפי מה שאכסר לך וזה שארסב רב
מרחכה הגה שני הענינים בעומדים ברחב' אשר א' מהן ממה שימשך
לראש האדם השוכב במטה והאחרת ממה שינוסף הרגליים תקרא ב
כל א' מהן קצרה והש' הענינים הארוכים אשר הן משני צדדים יקראו
להן חדרכות המטה וכל א' מהן תקרא ארובה עור יעשה ד' נגבים מ'
מורובעים ארך כל א' מהן כמו ג' טפחים ויעשו בכל א' מהן ב' חריצין
ער שיתרבו בהן קנה העץ והקצרה וקצרי העץ והקצרה והלוח' ככ
נגבים הם אשר יחברו המטה ער שיענידו לה צורת הרבוע וישמו
נגב' אחד קים בכל זווית זווית מונית המטה הארבע יושארן מקצנות ז'
זה הכניב מעט יגבה למעלה מן המטה כמו טכח או יותר ואלו נב'
הנגבים הן אשר יקראו לטונ' עור יקחו עין מרובע מקמי' על ארך ה
הארובות ונכתבב בין שתי לטונות לא עליהן ער שתהיה דביקה ב
בארובה האחת ויהיה זה פני המטה וזה העץ תקרא מלבן עור יעשו
ד' רגלי' ויעץ ויתקעו אותן בר' לטונות ער שתגבה המטה מן הארץ
וכל רגל' מהן יקרא כרע ושמור' זאת הכורה ואלו הממות ולא כנטר'
להחזירם כאשר כטמא המטה או חלק מחלקיה ואל' כהן הוא הקוטר

וכבר ציינו אותן פעמים ואמ' כי כאשר היתה המטה טמאה יזכרם י'
ואחר' לצד המטה הקצרה והולכת ברחב' ושתי הרגליים אשר תחתיהן
הכה כשאר' המטה טמאה מדרס כמו שהיתה תחלה שתמונת המטה
לפי מה שהיתה ואם חסר' ארובות נשתי הרגליים אשר תחתיה הכה
הש' ד' מהמטה והנה לפי שכבר נפדה תמונתה ונורתה על הש'
השרש אשר אלנו בכל הכלים נשכרו טהור ולמטה ב' ד' נגבים כמו
שבארנו והן הלטונות וכאשר כחיתבו שתי לטונות מהלכו הלטונות והן
אשר הן על א' משני הקטרים ער שתתפרק המטה וישנב ארובה וק
וקצרה כמו זו הכורה מנר' והרובה וקצרה מנר' חו' שנכתבו גב' שתי'
הרגליים המקבילים על הקוטר ער שיחזירם פחות מטפסו ושבה המט'
על שטח הארץ כאשר כחיתבו הרגליים הכה המטה ככר טהרה
ונוטמאתה בא' מחלו הספדים כי ככר כפדה תמונת' וחלו הרבדים
הן שכירתה ואין סלכה כר' כחמיה

יב מטה שהייתה טמאה מדרס נש
נשכרה ארובה ותקנה טמאה מדרס נשכרה שניה ותק
ותקנה טהורה מן המדרס אבל אם טמאה טנע מדרס
לא הספיק לתקן את הראשונה ער שנשכרה שניה טה
טהורה

חמרו אכל טמאה מגע מדרס ר"ל שהיא טכה
בדמיון מטה שנגעה במדרס אשר הוא ראשון לטמאה וקנה טכה ר'
ראשון אחר שהיתה אב לסכת השקנותה אולם אם נשכרו השתי אר'
ארובות יחד ככר נטהרו טהרה שלימים

יג ברע שהייתה טמאה
מדרס וחברה למטה בלה טמאה מדרס פרשה היא טמ
טמאה מדרס והמטה מגע מדרס הייתה טמאת טומאת
שבעה וחברה למטה בלה טמאה טמאת טבעה ופר
פרשה היא טמאה טמאת שבעה והמטה טמאה טמאת
ערב היתה טמאה טומאת ערב וחברה למטה בלה טמ
טמאה טמאת ערב פרשה היא טמאה טומאת ערב זה
והמטה טהורה וכן השן של מער

זה הכרע אשר זכר שהוא
טמא מדרס הוא שכטמא לכרע כשדרס הזכ' עליה הולס אם היתה ט
טומאה מדרס וכשכר רגל' מרגליה הכה היא טהורה וככר' בארנו בס'
כשתחת דברינו שכלי' שטק' כאשר כטמא במת טומאת שבעה הכה
הוא יהיה אב הטומאה ויטמא אדם וכלים טמאת ערב ולזה כאשר כ
נאמ' זה הכרע אחר הרבכתים יטמא טמא טמאת ז' כמו שפיה והמטה
טהורה טמאת ערב להייתה כנגעת בכרע שהנא אב נאם היה כרע ט

4

הזב על המיזרן לבדו בלתי שיהיה מחובר במטה הכה כל מה שיש עליו מחבו הנח משכב וכן יטמאים ממה שימסך עליו מן המקום או אשר ישב עליו והוא אמרו מי ולפנים טומא וחוזן מולגו הי טהור ל לפי שהעשרה עבירות לא הביעלו מחוץ אב הטומאה כדי שתטמא כל

מטה שהייתה

טומאה מדרם וברך לה מיזרן כולה טמאה מדרם פרשה היא טמאה מדרם והמיזרן נגע מדרם הייתה טמאה טומאה לשיבועה וברך לה מיזרן כולה טמאה טומאת ש שבעה פרשה היא טמאה טומאה שבעה והמיזרן טמא טומאת ערב הייתה טמאה טומאת ערב וברך לה מיזרן כלה טמאה טומאת ערב פרשה היא טמאה טומאה ע

ערב והמיזרן טהור

אלו הדברים כלן מובארים והולכין על דמ דמיון הנאמר הקודם כי אורו בהלכה השביעי מהפך אשר לפני זה וכאשר תבדיר הבאור ההוא בזה המאמר תמצא העבין א זולת ש שככלן הערה נעדיק עליו וזה שזאת המטה היא כמלתא ממי שנטמא טמאת ז מן המיזרן מן הכבדים וכאשר היתה המטה הזב כמות והוא הוה אב לא תשים הכבדים והוא המיזרן הנוגע בה אב כה הב אכל ראשון כמו שאמר פירש"ק הוא טמאה טומאת ז כמו ש פהיתם והמיזרן טמא טמאת ערב לל שהוא ראשון לא אב נזה הפרש כבר תתבאר והארכנו בכיארנו בשתיא דכרינו ותזכרנו ותעיר ע עליו

מטה שברך לה מיזרן נגע בהן המת טמאין טומאת שבעה פרשו טמאין טומאת שבעה נגע בהן ה השרץ טמאה טמאת ערב פרו טמאין טומאת ערב מטה שנטלו שתי ארוכות שלה ועשה לה חדשות ולא שנה את הנקבים נשתכרו טמאה חדשות וישנות טהורה שהכל הולך אחר הישנות

למדנו בזאת ההלכה שהמטה והמיזרן כאשר יחברו בזה הן בדמיון כלי א' ויטמא א' ומן בהימח חברו וכאשר יתפרדו ישאר כל א' מקן טמא פמו שהיו בעת חבורו ו לא יהיה פירודן כמו שבידת כלים שכל א' כלי בפני עצמו בין טמאת מת חמורה בין בטמאת שרץ ואמר מטה שניטלו ב ארוכות שלם לל שאחר כמות שהמטה נטלו שתי ארוכות שלה ועשה לה ב ארוכות חדשות נטל שניה את הקבצים תקטר לפי מה שקדם בברך שלפני זה כי כאשר נשתכרו שתי ארוכות טהורה וכעבור שלל שניה נקביות והחזיר לה חדשות לא כמאן אותה בדמיון שכתברו שתי הארוכות אכל תקטר טמאה וכאשר נשתכרו החדשות הנה היא גב כשידקת כ בטמאתה מפני הישנות ואם נשתכרו הישנות הנה היא טהורה לפי ששרש טמאתה היא ישנה ולזה כאשר נשתכרו הארוכות הישנות תק טהור על זה הפרש נסיו אמרו שהכל הן אחר הישנות

היבוח

שפחתה למעל טמאה טמא מת נפחתה למטה טהורה מגורות שבה טמאות ואינם חבור לה

מ' דוחק אומר טמא מת חבור טמאה טמאת מת שהיה תמא בתה ונאעפי שנסברה פתחה אשר יפתח מגבה עד שלא נשברה בעלת גב היא טמאה ה' הולם כאשר נשבר קרקעיתה הנה היא לא טמאה ומ מגורות' הזריזין אשר בה במקומו מוכה אויפ החבאות אשר בה

התורמל שזפחתה וזביכ שכתובו טמא ואינו חבור לו החמת שהכצים שלה מק מקבלות עמה ונפחתו טהורות שאינם מקבלות ברכין

תורמיל הוא מעור וכתובו כיס מעור גב והחמת הוא הנוד וכאשר י יפשיטו הכבש מהעור ישארו מקומות הכבים כמו שכי נודי קטיבים ו כאשר נקרעו אלן הנודים הנה היא טהורה לפי שאי אפשר שתקבל כמו שקיה דרכה לקבל לל מנדרי אשר תלך בתך הנוד

אמר כי כאשר בארנה ממכה מטלטה בתים ולמעלה הנה כאשר כטומא המטה כל מה שנגע במה שכלה מן החבל מהקטר החחרון אל מה שימסך לארובה הנה היא טמאה ומה שנגע בה מהקטר להזן הכ הנה הוא טהור ומרדך כל קושר הקטר שינוצב מהחבל נוגע חוזן והקטר כדי שלא יותר הקטר ויקר זה הקצה כמו הקטרי וכונני חוגי הנה עבין אמרו נכחו הנוו השיעור אשר אם חתך החבל על יותר וק קבר מיזנו יותר הקס והוא החבל המטה אשר היה עביו ירוע חכל ב חככנות לפי שמה שיהיה החבל יותר עבה יעטרך להטאיר ומקני יו יותר אחר הקטר ומאמר ר' יהודה אמת

החבל היוצא מן

ב המטה עד חמשה טפחים טהור מחמשה וער עשרה ט טמא מעשרה ולחוץ טהור שבו קושרין את הפסחים ו ושולש לין את המטות

עד ה' טפחים טהור לפי שקנא לא לעזר ו נ' לא להועיל כו ואם היה יותר מר' טפחים עד עשרה יצא לל לפי שם טהור יעצור לתלות המטה והוא אמרו ונשלש לין את המטות אמנם אמרו קושרים את הפסחים ירנס כו כאשר הוא חי כמו שמדך הקב"ה שיקשרו הכבשים בכתהין וכל מה שהוא מי' טפחים ולמעלה לא יטמא לפי שהיה אינו מוכרטי המטה וכשיפרא אמר הנוגע במשכבו ו ולא בחבל היוצא מן המטה פחות מי' או יותר על י' ביושכבו ולא כ כמומין היוצאים מן לקטר ב אכנעית

מיזרן היוצא מן המטה

בל שהן דכרי ר' מאיר ר' יוסי אומר עד עשרה טפחים שירי מיזרן שבעה טפחים כדי לעשות חבק להומר

מיזרן הוא חזור הרוב והוא מונע או פשתן או שעיר או זולת זה ככ כל שנהג ארוב וכן יתבאר מתוספת כלים זה האזור ככר מ' קי"ט כו המטה פחו הינוח מהמטה וחומר ר' מאיר כי כאשר נטמאת המטה בחיזו טמאה שניהם יטמא קבה זה הפד היוצא מן המטה ואפי' היה חרוך כל שהוא נר יוסי ואמר מי' טפחים לכר ממכה ממה שימסך מן המטה הוא אשר יטמאה בה טמאות המטה ויהיה כמות נעבין א חמרנו שירי המיזרן לל אם היה כלו נכתיק נכתו חייה שעור ישאר מ ממכה והיה כחשב לל ויטמא וחמר ז' טפחי ומה שהוא פחו ימה הנה לא יטמא נחבק הוא אשר יטימו הותו לחומר על המדרעת כדי שיע שיעמוד על גבו וזה החבק ברחבו כמו טפח וחרכו יותר מזה השיעור ובקנהו שנגן יחברו בהן המטאוי והלכה כר' יוסי

נישא הוב על

המטה ועל המיזרן מטמא שנים ופוסל אחד דכרי ר' מ מאיר ר' יוסי אומר נשא הוב על המטה ועל המיזרן עש עשרה טפחים טמא שנים ופוסל אחד מעשרה ולחוץ מטמא אחד ופוסל אחד נישא על המיזרן מעשר ולפנים טמא מעשרה ולחוץ טהור

כבר קדם בפתיח שמשכב הזב מחכות הטמאות וכל אב הטמאה מטמא ב ושלם א' נעבין זה שזה ה האב כאשר נגע בו דכרי יהיה טמא והיה זה הדבר ראשון לטמאה זה ואשר נגע בדראשון שני ואשר נגע בשני שלישי והשרש הכלנו הראשון נהבני טמאים ויטמאים והשלישי פסול וזה כלו בחובלי הנדמה לפי מה שהפרשנו בפתיחה וכאשר תשנוע במטה טמא שנים ופוסל א אחד דע שזה הדבר ראשון שהוא יטמא השני ויפסול השלישי וכבר ב בחי'ו בפתיחת דכרינו וחורנו ביארנו במסכת זבים וזכור אל ב ביאור ההלכה אמרו בבין ועל המיזרן עביו שהיה נשא על המטה ו המיזרן ברוך עליה ואמר שקנה זה המיזרן היוצא מן המטה הוא גב אב הטמאה כמו המטה לפי שהיה הלך מהמשכב ונעפי שהיה כו ממישיר מה שהוא וזהו דעת ר' מנחם הקדוש ר' יוסי גב הלך בשטתו ואמר ש פי' טפחים ממה שימסך מן המטה הוא אשר יחשב במטה ויהיה הלך מהמשכב ויטמא ב' ויפסול א' ומי נכמלה הוא כמו כלים אשר נגעו במשכב אשר הוא ראשון ולזה יטמא כמו שהקדמנו וזה כאשר נישא הוב על המטה שהמיזרן ברוך עליה ויהיה זה טפחי מן המטה אב להיות זה השיעור מוכרטי המיטאיהם מעשה למעלה מי' חלנו הוא ככר נגע בלן אשר הוא אב אולם

136
13

כמא מת בקדים וגסדקה מקבלת מדרס זה הזמר בשירי בליעץ בתחלתן והזמר בשירי בלי נצרים מתחלתן שמתחלתן אינם מקבלין טומא עד שיתחסמו נתחסמו אעפי שנשרו שפתותיהן כל שהן טמא

חמת חלילין הוא נוד המזמרין ואין ראוי לישב עליו ולזה לא יטמא במדרס הזב כמו שהשרטנו פ' עינים עריבת הדיסקניה היא עריבת הכנחיס ילושו בו הדיסקין כש אומר שכבר נעשה לקבל ויכוננוהו לשיבה אב' הוא ראוי למשכב ולזה יטמא במדרס הזב וכס' אומר שאינו ראוי לשיבה אב' לא יטמא במדרס הזב ואמנם יטמא בטומאת מת להיות גלי מנעשה ויחזור אב' הטמאה במת לפי מה שהשרטנו בשתיחה עוד חזר אל הברל הקר וא' ואמר שהעריבה רל עריבת הפץ כאשר היתה מחזקת משכי לנגן עד למשכב לכד ולא טמא במת משכי שהיא כבר נפסדה מדין הכלים ואם עזבוה במים עד שנכסתם הקב כמו שיקרה לקצת מיני העצים שיתשחו במים הנה כבר שבה כלי והטמא חז טמאת מת ולא טמא ארז במשכב הזב לפי שהיא ארז עריבת הלשמה ולא תעשה עריבת הל' לשיבה עליה ולא תהיה משכב והוא אמרם בתלמוד הומר' ב' במדרס' עמוד וכעשה מלאכתו כלומר כי כאשר ישב הזב על כלי לא יעשה לשיבה אלא לשימוש אחד עד שחומר לו קום מוצת הב' העריבה ואלו בה הנה היא לא תחזור משכב אבל אם נבע בה גרס יהיה דינה דין כלים שנבע בהן הזב אשר קר רהסון לא אב' נשומר הל' העניינים ואני אבאר זה השרש בטלחה של חמר זה עור אמר שאם זאת שעריבה במקו' שנושב רוח מזרחית וצפונה ארצה וצפון הקדיקה חזרה כמו שהיתה שטמא במדרס הזב ולא טמא במת לפנים אשר זכרנו והשמיענו זאת ההלכה כי כאשר נכתם הקרב במים כאשר כתפח העץ נפסדהו סתום וישנה כלי קבול וכאשר הסכימו בזה ה' השרש אשר זכרנו והוא שכלי עץ המקבלין כאשר היו שלימים וישנו למת שנעשו לו לא יטמאו משום משכב והנה כאשר נכשרו וחזרו ש' שלא הוכשרו למת שנעשו לו ויטמאו מטמאת מת וחזרו חז' רחוק' למ' למשכב ויטמאו במדרס הזב אמר על זה השרש זה חמר בשירי כלי ע' עץ מכתחלתן והביא במשל אל' הענייני' כלי נדרים לפי שכתחלתו עשייתו לא יקבלו טמא עד שישלם שפת הכלי וכסופן כאשר נשקו שפתותיהן חפצי' שלא נשאר מהן אלא שיעור מנעט הנה ק' יקבלו ט' טמאה והוא כל שהן הנה גם זה חמר בסופו מכתחלתו כלי נדרים ארז' סן הכלים אשר יעשו מהקנים הדקים כמו הכלים וכיונא בהן וכבר קדם לך בפרק יו' שכלים של עץ משיחם ואז יקבלו טמאה וכברנו עם שנענין יחס עשיית שפת הכלים העגולה כפי הכלי ופי' שישו יתן

מטפלת שנפחתה מלקבל רימונים ר מאיר מטמא וחב' וחכמים מטפלת מפני שבטל העקר בטלה הטפלה

משפלת הקופה אשר יולכו בה הזבל אל השרות ורימונה מפורסמת ואכחנו בקרא אופו זכיל וכאשר נפחתה מלקבל רמוני לפי מה שקר' הנה כבר נטהרה רל שחורה בלתי מקבלת טמאה ור' מאיר הומר שאעפ' שלא טמא במת היא טמא במדרס לפי שראויה למשכב וחכמים אומ' שטומאת מדרס דמיון ההלכה לזה הכלי אמנם היה כלי כגופת טמא מת וצדקה עומאת מדרס רל שהנאגב יטמא במדרס וזה הלך על השרש אשר יתבאר בש"י מכרה י' והוא אמרם כל טמא מדרס טמא טמא מת י' שטמא טמא מת ואינו טמא מדרס הנה כבר התבאר שטמאת מת עקר והלכה כחכמים

פרק עשרים אלו סמאין מדרס והקלוס' ארבעת קבים הת התורטיל חמשה קבים הכרייתת סאה החמת של שבעת קבים ר' יהודה אומר אף הרבצל והמיוז' הכל שהן הרי אילו טמאים מדרס ובולם שנפחתו טהורין מ מפני שבטל העקר ובטל הטפלה

שהכרים מעור והשקין מהשיער יעשו ממנו ומרובין קן הכלי אשר ישימו בו הסחור' דמיונות ונורתן מפורסמת ואמר שחלו הכלים א' אש' יסבו עליהן והן שלימים בלתי נשקבו הנה היא כאלו נעשו מ מתחלת עניינם לשי' דברים יחד להיותן מכלי קבול ולישב עליהן ו לזה כאשר נפחתו ויצאו מדין כלי קבול ונטהרו מטמאת שרץ הנה כ' כשאריו ברין המשכב ויטמאו במדרס עוד זכר מין אחר מהכלים של עוד שכן נעשים לקבול ונתן בהן שיעור ואמר כי כאשר היה הכלי מ' ממנו מחזיק כך הנה הוא ראוי למשכב ואפשר לישב עליו ולזה יהיה טמא מדרס אבל כל מה שסוף שלם ומקבל חולם אם נפחת הנה לא יטמא במדרס הזב והטעם ש' עשייתו אמנם הוא לקבול שהוא כ' באות למנושב ולזה היה טמא מדרס וכאשר ניקב בטל העקר וחזר ש' שלא יקרא כלי קבול וגכ' הוסר מה שהשיגחו מטמאת מדרס לפי מה שהתבאר בפרק קודם זה הנה כבר התב' כוכת ההלכה ולא נשאר זולת באור השמות לקלוס' קל יתלה בראש הקפחה בו השיעורין הכיוון ממנו ו' ותורמיל' תרגום ילקוט והוא אשר ישים בו הנועה מ' מונותיו ויתלה איתו בצוארו כריסית שק קטן והחמת הנוד ומנוגה וז' הוא כלי של עור ישימו בו הולכי דרכים מונותיהן ותרגום ניהו לחד זורין ורכבל מזה המין ג' ואין הלכה כר' יהודה

חמת חלילין טהורין מן המדרס עריבת פיסונות בית שמאי אומר טמא מדרס ובית הלל אומר טמא מת עריבה משני לוג ועד תשעה קבים שנסדקה טמאה מדרס הניחה בגשמים ונתפחה טמאה

תיבה שפחתה מצדה טמאה מדרס וטמא מת אמר' יוכי איסתי בזמן שאינה גבוהה עשרה טפחים או שאין לה לובו טפח נפחתה מלמעלן טמא טמא מת נפחתה מלמטן ר' מאיר מטמא וחכמים מטפלת מפני שבטל העקר בטלה הטפלה

ואמר ר' יוסי ב' כי כאשר היתה גבוהה י' טפחים או היה לה ששה הנה היה לא טמא במדרס הזב שהיא אינה ראויה לישב עליה וכבר ידעת שלא טמא במ' במשכב הזב לא הראויה למשכב י' עוד אמר כי כאשר נפחתה למטה והוא שפחתה קרבייתה הנה כאשר מקבלת טומאה מדרס לפי שהיא ראויה למנושב וחכמים אומרי' כי העקר בו חמנם הוא קרבייתו וכענין הוא כלי ער' וטמא במת וכזו וכאשר בטל העקר החזירה שלא ת' טמא במת וכשאריו הלכות אשר כנדה וכעליוכה אשר יעשה לה' ע' מה שבה וכאמר שהיא טמא במדרס זה לא יתאמת והלכה כחכמים

משפלת שנפחתה מלקבל רימונים ר מאיר מטמא וחב' וחכמים מטפלת מפני שבטל העקר בטלה הטפלה

משפלת הקופה אשר יולכו בה הזבל אל השרות ורימונה מפורסמת ואכחנו בקרא אופו זכיל וכאשר נפחתה מלקבל רמוני לפי מה שקר' הנה כבר נטהרה רל שחורה בלתי מקבלת טמאה ור' מאיר הומר שאעפ' שלא טמא במת היא טמא במדרס לפי שראויה למשכב וחכמים אומ' שטומאת מדרס דמיון ההלכה לזה הכלי אמנם היה כלי כגופת טמא מת וצדקה עומאת מדרס רל שהנאגב יטמא במדרס וזה הלך על השרש אשר יתבאר בש"י מכרה י' והוא אמרם כל טמא מדרס טמא טמא מת י' שטמא טמא מת ואינו טמא מדרס הנה כבר התבאר שטמאת מת עקר והלכה כחכמים

פרק עשרים אלו סמאין מדרס והקלוס' ארבעת קבים הת התורטיל חמשה קבים הכרייתת סאה החמת של שבעת קבים ר' יהודה אומר אף הרבצל והמיוז' הכל שהן הרי אילו טמאים מדרס ובולם שנפחתו טהורין מ מפני שבטל העקר ובטל הטפלה

שהכרים מעור והשקין מהשיער יעשו ממנו ומרובין קן הכלי אשר ישימו בו הסחור' דמיונות ונורתן מפורסמת ואמר שחלו הכלים א' אש' יסבו עליהן והן שלימים בלתי נשקבו הנה היא כאלו נעשו מ מתחלת עניינם לשי' דברים יחד להיותן מכלי קבול ולישב עליהן ו לזה כאשר נפחתו ויצאו מדין כלי קבול ונטהרו מטמאת שרץ הנה כ' כשאריו ברין המשכב ויטמאו במדרס עוד זכר מין אחר מהכלים של עוד שכן נעשים לקבול ונתן בהן שיעור ואמר כי כאשר היה הכלי מ' ממנו מחזיק כך הנה הוא ראוי למשכב ואפשר לישב עליו ולזה יהיה טמא מדרס אבל כל מה שסוף שלם ומקבל חולם אם נפחת הנה לא יטמא במדרס הזב והטעם ש' עשייתו אמנם הוא לקבול שהוא כ' באות למנושב ולזה היה טמא מדרס וכאשר ניקב בטל העקר וחזר ש' שלא יקרא כלי קבול וגכ' הוסר מה שהשיגחו מטמאת מדרס לפי מה שהתבאר בפרק קודם זה הנה כבר התב' כוכת ההלכה ולא נשאר זולת באור השמות לקלוס' קל יתלה בראש הקפחה בו השיעורין הכיוון ממנו ו' ותורמיל' תרגום ילקוט והוא אשר ישים בו הנועה מ' מונותיו ויתלה איתו בצוארו כריסית שק קטן והחמת הנוד ומנוגה וז' הוא כלי של עור ישימו בו הולכי דרכים מונותיהן ותרגום ניהו לחד זורין ורכבל מזה המין ג' ואין הלכה כר' יהודה

חמת חלילין טהורין מן המדרס עריבת פיסונות בית שמאי אומר טמא מדרס ובית הלל אומר טמא מת עריבה משני לוג ועד תשעה קבים שנסדקה טמאה מדרס הניחה בגשמים ונתפחה טמאה

A

ובנה עליו טהור מפין שנתנו על נבי הקורות קביעו ולא נתן עליו את המעויבה נתן עליו את המעויבה ולא ק קבעו טמא קבעו ונתן עליו את המעויבה טהור קערה שקבעה בשירה תבה ובגדל בדרך קבלתה טמאה ש שלא בדרך קבלתה טהורה

הכה כאשר נתחבר נטמא הדיוטור בכללו כאשר נעשה בחצר ומת מהלךין חסר שקבעו בנפן שכ כרמיון כלי א חבל זין זה הדיוטור כ בכללו חסור לזה העין חסר תקב אמתו כו ער חסר נחמיר כי כאשר כ נעט שרן בקנה זה העין לא יטמא לפי שחינו כלי כלל וזהו ענין אמרו ואינו חסור לזה העין הדיוטור הקבוע חסור לזה העין חסר נקבעו וחס נמנח בקנה זה הכלום דיוטור אשר היה כלי בקנה העין ומעטם ה העין הנה לא יטמא מן העין הנחול זולת מה שקרב מן הכלי ממנה ש מיצורך אליו הכלי נעשה צורתו אף לחתך מן העין עוד חזר אל כסוף אשר יטמא במשכב הזכ בלא שפך לפי שהוא נעשה לישיבה ו נחמד כסוף שקבעו בכלום טמא אל שהוא יטמא המדרס כמו שהיה קודם ואינו חסור אל כי כאשר ישב הזכ על העין לא יטמא כמו שזכרנו הדי שגביע אליו הטמאה ו אף שם בקנה העין כסוף מעטם הפכה הנה לא יטמא גם כן רק הכסוף לכך כאשר דרס עליו הזכ ו אף תקבע כסוף בקנה היועצר אשר יעברו בו הזתים והוא אשר תקרא קורת בית ה הכר הנה הכסוף טמא גם כן ואינו חסור אולם אף נעשה מקנה זה העין כסוף והיה הכסוף מעטם קורת בית הכר הנה זה הכסוף כאשר ד דרס עליו הזכ לא יטמא משכב זה שהשרש חלבונו כמו שקדם שהזכ כאשר ישב על רכר הנח ראוי למונש אבל זה הדבר הוא כלי לשמוש אחר כגון שיקח מדה מן המדות או עריבת עץ והדומה לזה ויהפכה ו יושב עליה הוא ראוי לישיבה אבל לא נעשה לזה כלל כי לא נעשתה המדה כאלו למוד בה והעריבה כאלו ללוש בה ו לזה אפשר שכאמר לזכ כאשר ישב על כלי מאלו הכלים קום מוצאת המדה וכמו בה או קום מוצאת הערבה וכלש בה ו וכן גם כן כאשר לו ככאן קום מזה העין ונעבור בו הזתים ו אף היה הכסוף אשר בקנהו חמכם נעשה לישיבה אבל להיוות מעטם הינן וקעין עצמו אפס שכאמר לו בו עמוד ונעשה מלחכתנו הנה זה הכסוף לא יטמא משו מונש ואל זה העין כיוון כרין זאת המלאכה ואשוב ש שלימו ביאור זה השרש והוא שכל מה שלח נעשה ומתחלת ענינו לישיבה אף ישב עליו הזכ כולל לומר לו קום מ מזה הכלי ונעשה בו זה השימוש השלוב בלתי השיבה עליו הנה ה הוא לא יטמא משכב מונש והשרש חלבונו אומר יזכ עמוד ונעשה מלחכתנו ו אמר בזכ כל המשכב אשר ישכב עליו הזכ יטמא וכל הכלי אשר ישכב עליו יטמא ואמר בתורה הכישר אשר ישב עליו יוכל אפי' ישב על האבן ועל הקור תל כלי לא חפן ולא קורה אנוני אפילו ולא אנוני כלי כלל ושל חכני ושל ארמיה תל הכלי המיומר דל המיומר לקבל טמאה ויה אפס אשר יעשו מלא הב מים לא יטמא כלל כמו שקדם באורנו עיר אמר שם אין לי אלא כסוף ואפסל וקתירא המיומרים מניין תיבת הכלבין תיבה שפחתה מדרס עריבה משגי ל לונשד ש טקטין שפסדקה ואינו יכול לרחוץ בה רגלו א תל וכל הכלי דכה מ' יוכל חילו ככה פאה וישב עליה תרקב וישב עליו תל אשר י ישב המיומר לישיבה לא שאומרים לו עמוד ונעשה מלחכתנו ושמונו זה השרש ולא נכרך כלל בהמה שעתיד שכבר השלבונו בכיחורו וכפירוש

ד עריבה גדולה שנפחתה כלקבל רמונים והתקינה לישיבה ר עקיבא מטמא וחכמים מטהרין ע ער שיקבע עשאה אבוס לבחמה אף על פי שקבעה ב בכותל טמאה

ער שיקבע ער שיחתך קונויה וישנה אותה לישיבה ויהיה שם מעשה אולם מתכסה לכר הנה לא תועיל בה ואחר זה ה השני תקיח ראוי למונש אפס שקבעה בכותל טמאה דל בטמאות ש שרן לפי שהכלי אשר יקבל טמאה כפי צורתו כאשר נקבע בכותל או בזרן הנה הוא יקבל טמאה כמו שהיה לפי דעת חכמים כמו שהתבאר מרשם כגון מוצאת המסכתא גבי דף של כתומי וכן בסוף חגיגה והלכה בחכמים ואמנם יהיה המחומר לקרוב בקרקע ולא יקבל טמאה אכל חכמים כאשר עושה זה הדבר מתחלתו בקרקע או נעשה לשמש את הקרקע כמו שקדם

ה כופת שקבעו בדרך ק קבעו ולא בנה עליו בנה עליו ולא קבעו טמא קבעו ו

ככר אמתת שם הרבר כי ככר כלל בו רעיון רב לרכים וכו' לכנאו שני לוחות בארך כל רוח כיון ו' א אמות וכבדהם קרוב מוכ' אמונות ויעמירו לוח בכחן ולוח בכחן וכ וביניהן מן המרחק שיעור אשר ירנו שישמו עובי הכתל עוד ימשכו וביניהן שני עגים ויקשרו אותן בקישורים עוד ישכנו העפר בין שני הלוחות ויכנו בשילין ער שיגבה הכתל ויקראו זה הכנאו אל טפחה וכל א מאלו הלוחות יקראו כדכך וכזכים אונורו אכנעו על תחת הכדכך רל תחת זה הלוחות נחמרים האומנים כראש הכדכך רל על הכתל שכן שני הכדכך כין כאשר ידביקהו כמו שכארנו וכופץ הוא ח חתיכת עץ בלתי חלקה יתקעו בכותל וידביקו עליה הטפחא לקשר שני הכותלים קתס הקתס ויקראו זה העין אשר קבעו בכותלים שגבחים הקשר להיותו קשר הכותלים ויתקיימו קתס בקתס ולן ש שני קשתות הנח דומה לכסוף ואמר כי כאשר קבעו בראש הכתל ולא בנה עליו וישב עליו הזכ טמאה אמת על השלש אשר בארנו ככאן בזה השרק באמרו אפס שקבעה בכותל וכך אף בכה ללוח ולח קבעו וישב הזכ על הכנין טמאה הכסוף לפי מה שכארתי לך בראש זאת המסכתא שהזכ מטמא המשכב ואפס שהיה המשכב תחת א חפן ממאח ואף קבעה וכו' עליה וכו' בין שני הכותלים הנה ככר חזר מכלל הכתל והלךין מחלקיו ולא יטמא וזה הדין בענינו במשן והוא מן בני און קנה נהרומה לו מן המחלולות אשר יעשו מהן עלייה או תקרה כגון חותו על הקורות וקבעוהו ולא השליכו עליו הטוט ו והד ככים והוא אשר יקרא ונעזיבה מן כתבו עליו הטוט והאכבים וזה והשלימו השטח ולא קבעוהו עם הקורות הנה הוא גם כן יטמא מן תחת השטח כאשר ישב על השטח כמו שהשרשנו דיע שהחריעית אשר ינורג מהקנים והאמריש והדומה להם ויעשה נהגן מחלולת ושטחים הן אשר יקראו משן ולזה הוסיף דין יומר כו ביאורו התלמוד והכני ע עתיד לככר זה במקומו בפרק כד מוצאת המסכתא אף בדרך קבלתה ש שקבעה בקרקע התיבה או המגדל ושלח בדרך קבלתה שקבעה ב בחחר מן הכדדים או קבעו הכלי בקרקע התיבה אשר חין רחוי ש שינשם בו דכר ויקבלהו אשר ימלא המגדל או התיבה

כדן שהוא טמא מדרס ועשאו וילון טהור מן המדרס אבל טמא ט טמא מת טמאטי היא טהרתו בית שמאי אומרים מש משייתכר בית הלל אומרים משיקשר ר עקיבא אומר משיקבע

כדן הוא הרדיד הקטן אשר יקנחו בו האכסים ושמו המ המפורסם במערב אחרים ובמזרח ילון המוכך ומכואר שהמסך טמא במת לפי שהוא מכלל הכגרים ולא יטמא במדרס הזכ ולא יהיה משכב לפי שהוא לא נעשה לישיבה כמו שהתבאר בזה הפ השרק עור של ואין מחימתו היא טהרתו רל מתי תבור ממנה טומאת מדרס ולא ישאר אב הטמאה ויהיה מוכן לטמאה מתי והדומה לה ל כדן כל מסך ואמרו בית שמאי משייכר רל כאשר ישכרוהו בחנוט ב בארך ורוחב כמו שיעשו במסך ובית הלל אומר כאשר יקשרו בו ה לולאות אשר ילכה בהן ור' עקיבא אומר מעת שיתלגו אותה על הש השער או על המטה והלכה בכית הלל וככר יראה מן התוספתא ש שאמר בכאן טהור מן המדרס אבל טמא טמא מתי עכינו שזה הנו הוילון לא ישאר אב הטמאה כמו שהיה רל משכב אבל יטמא כמו כ כלי שבטמא בטמא מתי שהוא ראשון ויהיה זה מהאמר כמו המחמר אשר נכאר ככו מוצאת המסכתא והוא אמרם ופרין שהוא טמא זר מדרס רל ש הוא ידר מדרבה ויטמא ראשון כמו כלי שבט במדרס ו וכן בכאן אמר שהוא יטמא כמו כלים אשר נטמאו במת כאשר נענו במדרס ויטמא ראשון לפי מה שהשרשנו וזהו לשון התוספתא בזה

137 B

היוצא מן שפת היריעה וזה החוט יקרה עירה מעניין הלויים ל
 לפי שהעירה הוא הכתלה הרבה ונאם היה בנות החורג שיעשוב זה
 החוט יוצא משפת הכנר ויטליך חוט אחר זולתה הוא עירה שאינו ע
 עתיד להחזירה ונאם היה בנות שיעשוב זה החוט מיד ליד נאם זה ה
 החוט יקרא עירה שהנאם עתיד להחזירה וכפא המוסבת הוא חוט הע
 הערב אשר ילך בתוך הארובה בין חוט הסני קודם שיכה במרחק ו
 ויחבר אותו אל החורג מהבד נשתי העמוד הוא השתי הכמסך בין ש
 שתי חקורו וכפיל שהעבירו על גבי ארגמן הוא חוט המוכפל המחוב
 כיריעה אשר יקחם בני הרוקס עם הארגמן ויעימה הארב אשר בפק
 המסכה אבב עליה המטוה כפול ולזה תקרא אל ריבה עימה לכפילת
 הפשתן עליה ונאם זה המטוה אשר על המסכה יאמר במר שעל ה
 העימה וכתבתי שיהיה גב מחובר בארב ואשפנה הכוש אשר עליו ה
 המטוה אשר יקמונו בו והוא מחובר בבגד ונאם זה המטוה כפול על
 עליו המטוה עד שישוב יאריך מה ששאר המטוה כפול על הפיקה
 הוא אמרו ע"שלא פירעה וכאשר הוסר המטוה ממנה עד שכתגה
 וכדאם הוא אמרו משפירעה ופירעה הוא הבגד כי פירעה אהרן
 וזה באור חלו השמות ואומנם ענין זאת המלכה הוא מה שאשאר
 וזה שהשרש אכלו שלם יטמא בשאר טמאין זולת הנדבית אם לא ה
 הארוב לכד למאמר ית' או עור עד שיהיה כבד ואמרו מהבד
 טווי ואריגוף כל טווי ואריג ואם היה הבד בעת אריגתו וכטמא ממנו
 בנות כבד כטמא וכבר בארנו דין כבד שכתגה במת מהו בפתיחת
 דבריו ואמרו כי כאשר יגע באחד מכלי הטהרה או בחוטיו הנדב בקי
 באריגה חבור חוק נטמאה וכללו כ כר נגע בכבד שנטמא נדב לאשר
 נגע בוהו שהוא חון לכבד הארוב ואינו מחובר בו כמו העין והגייר
 והמסכה או כמה שהוא מחובר אבל הוא בלתי נאסף עליו כמו עירה
 שאינו עתיד להחזירה שהוא כפי שאלו נגעו בכבד שנטמא במת

ב

**הנוגע בעול ובקטרב בעין ובעכות אפילו בשעת
 מלאכה טהור בחרוב ובכורד ובייצול טמא בעין של
 מתכות בלחיין ובערוץ טמא ר יהודה מטהר בלחיים
 שאינם גשוניין אלא לרבות את העפר**

הכונה בזאת ההלכה
 כמו בנות אשר לפניה זה שהיא אמר כי כאשר נטמאת העבלה חו
 המחרישה או הדברים המחוברים בהן יחשב כמו הרבר אשר נט
 כטמא וכבר בארנו בשק יד מואת המסכה העל והקטרב שהן
 מכלי העבלות וכיירכו ויעין הוא הטבעת אשר תעשה מהכבד ה
 הכבס כנואר הכהמה כדי שלא תתנגע בקנות הקטרב ויובות
 הפרי אשר ימשיכו על העבלה ותקשר בהן וחרב עין דמיון קוף
 נתון בעין המחרישה מחובר בו והוא אשר בני יחזיק המחרישת בינו
 וכורך הוא העין המעונות אשר ירכיבו בו והוא דומה למרכב הארס ו
 והוא אשר יתשטט עם שטח הארץ ולזה תקרא כורך וינול הוא כ
 בית יד המרכב במחרישה אשר יטה בה המחרישת כאשר ידנה והוא
 כגזר מתרגל לא תהא אשר הוא לא תכלי ועין של מתכת טבעת כ
 ברזל ולחיי שני עגים בקנה העול ונערוץ חלתה אקאת ואין הלכ
 כר יהודה

**ג הנוגע ביד מגרה מכאן ומכאן טמא בחוט וב
 ובמשיחה באמה ובסניפין במכבש של הרש וב
 ובקושטנית טהור טהור ר יהודה אומר אף הנוגע כמ
 במלכן של מסור הגרול טהור הנוגע בייתר ובקשת א
 אף על פי שהיא מתוחה טהור מצודת האישות טהורה
 ר יהודה אומר כל שהיא מתוחה חבור**

תמונה הימני
 מפורסמת ממה שאבאר שני עגים הכבס אשר יחזיקו היר ככל א
 מהן בעת שיכסרו יקרא כל א מהן יד מעירה וחוט השיער אשר יקשר
 בו המעירה בעליוני שני העגים הכבס הוא חסר יקרא חוט ומשיחה
 לפי שהוא כבד היה חוט וכבר היה משיחה והעין הארוך חסר כ
 באומנו אלנו שני העגים והוא על ארך ברזל המעירה הוא אשר יקרא
 אמה

כדין שהוא טמא מדרס ועשאו וילגן הרי הוא כטמא מת המקבל טמ
 טמאת מדרס ונאם המאמרים יחד אמהיי לפי שזה הוילגן הוא יקבל
 טמאת מת כעיתו והוא גם כן ברמיון בליט שמוגע במדרס כמו ש
 שהתבאר במקומו ואשר יתקן על זה השרש הוא שיהיה אמרו סדין
 שהוא טמא מדרס שיעשו שהוא ראוי להיות מדרס עשאו וילגן טהור
 מלעשו מדרס ועייין הוא ראוי לטמא במת וזה השיעור הוא האמת

**מחצלת שעשה לה קנים לארכה טהורה וחכמים או
 ער שיעש במין כי עשאם לרחבה אין בין קנה לחברו
 ארבעה טפחים טהורה נחלקה לרחבה ר יהודה מטהר
 וכן המתיר ראשי המעריגין טהורה נחלקה לארכה ונ
 ונשתיירו בה שלשה מערנים של ששה טפחים טמאה
 מחצלת מאמתי מקבלת טמאה משתתקנב והוא גמר מ
 מלאכתה**

כבר ידעת שהמחצלת היא המחצלת העשויה בקנים וח
 וחבלי והדומה להן ויטמאו במשכב הזכ לפי מה שבארנו בסוף יו
 מוז המסכתה ואמר בבאן כי כאשר משך הקנים על חורך המחצלת
 שהיא אינה ראיה אז למשכב והוא אמרו טהורה וחכמים אומרים
 עד שימשוך הקנים עליו מבדרים על דמיון הכף והוא אמרו כיון כי
 ואז תהיה טהורה ולא תטמא במשכב הזכ ורונה בבאן כל
 באמרו כיון כי כיון כי יוכית כמו שבארנו במנחו וכאשר משך ה
 הקנה על רחבה יהיו הקנים קרובים אין בין האחד והשני ד טפחים
 אשר הוא שיעור מקום ואין ראוי לישב בין כל שני קנים מהן הנה ה
 היא טהורה שאלו הקנים יוכעו הישיבה עליהן ויניחאו מעד המ
 המשכב וכאשר נחלקה לרחבה אמר ר יהודה שהיא אז לא תטמא ב
 במשכב הזכ כאשר נשכרו הקנים שלה כחצי ראשי מערנים הן קנות
 הקשרים הגדולים אשר יקשרו בקנות החבל אשר יארגו כס המחצלת
 ויחבר הקנים או האמריש שלה קנתם עם קנתם וכן הוא פי פסוק
 וילך אליו אב מערני פי מקושר הידים זה גזר מאמרו התקשר מע
 מערנות כימה גכאשר התיירו קנות החבל הנה כבר נשרו כלן וע
 נשכו ברמיון קנים מפורדים ולזה לא תטמא במדרס הזכ ונאם נח
 נחלקה על ארכה ושכה חלקה אם נשאר ממנה ברחבה וטפחים ו
 ויהיה עליה ג החבלים מקושרים הקנות כזה

הכה הן יטמאו במדרס הזכ ואם נשאר
 ממנו פחות הנה הן לא יטמאו ובתוספ
 אמ ונאם מתחלתה עשאה לכך אפי פחו
 מוכן טמאות ואמנם זה השיעור הנזכר
 בבאן הוא כשירי מחצלת וכבר בארנו
 שהקנב היא חתוך הקנות היוצאים מ
 מהאריג והנה היא תטמא במשכב הזכ ואין הלכ כר יהודי וכלכ' כחכמי

**פרק אחד ועשרים הנוגע בכבד העליון בכבד
 התחתון בניריון ובקירוס
 ובחוט שהעבירו על גבי ארגמן ובעירה שאינו עתיד ל
 להחזירה טהור כנפש המסכת ובשתי העמוד ובכפול
 שהעבירו על גבי הארגמן ובעירה שהיא עתידה ל
 להחזירה טמא הנוגע בצמר שעל העומה באשוניה ט
 טהור הנוגע בפיקה עד שלא פירעה טמא משפירעה
 טהור**

כבא השמות מואת ההלכה ואחר נבד עליה וכאמר כי הארוב יעמיד
 להן שתי קורות א ממעל להן ועליה כרון השתי והשנית קרוב לחרץ
 וכל מה שיארגו מן הכבד כרוך עליה והשתי כמסך בין שתי הקורות
 הקורה העליונה נקרא כוכד העליון ושם השפיל כוכד התחתון ועייה
 הן חוטים הארגמן על הקנה אשר בעביון יבנהו קנת החוטים ויעשו
 דרך ילך בו הארב בחוט וקירוס הוא כמו מסך אשר יכ בו האריגה
 ויחברו בו החוטים וחוט שהעבירו על גבי הארגמן הוא החוט ה
 הנדבק כיריעה כוכת הרוקס להעזר בו בהתכבס רקס היריעה כ
 בארגמן וכאשר השליך הארוב החוט והכה במסך ונשאר קנת החוט

עד שימכנו מלהפוך אותנו על פניו
כסא שנטל חפיו האמצעי והחצוזה
קיומים טמא נטלו החצוזה והאמצעי קיים טמא ר'
שמעון או אם היה רחב טפח

ולת התמונה המחשבי מפורסם אכלס וזיה
להן יונא ונא הוא בתוך החפיו וחפיו רבים יונא זיה וכן חפיו
החפיו יומתמונתו הוא מכואר כי כאשר ישאר אחד מן החפיו הנכ
הוא כאשר בתמונתו וזיה יומא מדרס ור' שמעון יתנה שיסאר מן ה
חפיו הסביאי והוא רחב טפח ואין הלכה כר' שמעון

כהא שנטלו שנים מחפיו
זה בצד זה ר' עקיב מטמא וחכמי מטהרין אמר ר' יהודה
אף כהא של בלה שנטלו חפיו ונשתיריו בו בית קבלה
טהור מפע שבטל העקר בטלה הטפלה

ידוע שהכסא אמנם כעשה לישב עליו
והוא העקר ואלמנס יטמא במדרס הזב כאשר בטל ממנו זה הענין
נטהר מן המדרס בהסרת החפיו ונאע"ה שכאשר בו בית קבל שיהא
לא יטמא משום כלי קבל כשלא כעשה להיות כלי קבל הנה כבר כ
בטל ממנו עקר הדבר אשר כעשה בעבורו והנה המושב ואין
ויסאר בו דין המושב והיותו כלי קבל ואין הלכה כר' עקיב
הלכה כר' יהודה לפי שהכל הולך על השרשי אשר קדמו לחכמי כר'
הט'

ח שירה שנטל העליון טמאה מפע התחון נטל
התחון טמאה מפע העליון והתחון ר' יהודה מטמא
מפע הרפין וחכמי מטהרין ישיבת הסתת טמא מדרס'
ואת השדה

א ומוכנת לה בית קבל כעליונה וכית קבל כשאלותה והרפין הן
הרפין אשר כנדרין וישיבתהם יתהמקן אשר יושב בו המוסתת והוא
יבין לו מקו יושב בו בקנה העין והאכין על הקנה האחר והלכ כחכמים
כופת שסרקו

ב זכרבו ועשה בו פעם ר' עקיבא מטמא וחכמי מטהרין
ער שיחוק בו הסל והכלכלה שילאז תכן או מוכין ה
התקין לשיבה טהורין סירגן כגמי או במשיח טמאין

כסא חתוכת עץ ואמ' כי כאשר יוקח זה העץ ופרקו או כרכמו לעשות
ממנו פני הכתל הנה הוא כאשר היה לו נדרת כלי יומא כמון שיטמא
כלי עץ וחכמים אומ' שהוא לא יהיה מכלל הכלים בעבור הכרכו
לכרו ער שיחוק בו מעט שיסתמוס בו ולא תהיה כלי וכבר בארנו כר'
כ' שהכל והכלכלה והדומה חלים לא תטמא משום מושב וואמ' כי
כאשר מלאוהו מוכין וכן חתוכת צמר ופשתן עור ארוג ככזה על
פי זה הכל או הכלכלה או יהיה ראוי למושב ויטמא מדרס' והתבאר
ככזה סלדא והלכה כחכמי

ד האכלה טמאה מדרס וטמא מת 4
פרשה העור טמא מדרס והברול טמא טמא מת פרש
העור טמא מדרס והטרסקל שהפיו של עור טמא מ
מדרס וטמ מת פירש העין טמא מדרס והטרסקל טהור
טבלו ספסלין שבמרחץ ושתו רגליו של עץ טמא
אחת של עץ האחת של אבן טהור הנסרין שבמרחץ ש
שיגמן ר' עקיבא מטמא וחכמי מטהרין שאינם עשויין
אלא שיהיו המים מהלכין והתיהן קצין שיש בה בית קפ

קבולת בוסות טמאה והעשויה כבורת טהורה
אכלה כקף מכרזל ובו מקוה
ישבו עליו בעת הנודך לבי הכסא ועליו כסוי מעור יכוס בו וטרסקל
פל העין ולו חפיו מעור גב מחובר וכאשר הוקר הכסוי ישאר כ
בלתי חיוני ראוי לברר לא שישב עליו לקטנותו ולא לטוס כדבר ל
להעדר הנדרין וכסא המרחצאות הם משיש ואמר שהוא אם היה לוח
משיש ולו שני רגלים מנין נישב הזב על זה הכסא שהוא יטמא
שרגליו יהיו משכב עם היות השיש עצמו לא יטמא ואם היו אחר משיני
הרגלים של שיש נא כן הנה הכל טהור לפי שהוא כסא של אבן ואמר
ששיגמן כמון מאמר שעימן והוא הגמי

וכן בקנות הכרזל שני ענינים נמשכים קטני יקראו הכיפין והן יסבבו
בשני הענינים הנכבדים בעין שלישי גב מחודר יתלנו בו החוט אשר מ
ממעל שני הענינים ער שתתקיים ותתחזק קצתו בעין האמצעי הנקרא
אמה וזה כלו מכואר וזוורת המורה ויבשש של חרס הוא כלי אשר
יענינו בו העברים הענינים העקומים וקשעניות קשת המקדש שאוחז
ידו עליו בעת שנוקב ומה גדול נדרתו בה ידועה וזה שעשה מרובע
ארוך מנין רק והיורה באמצע וזה המרובע יקרא מלכין של מסר
הברזל ואמרנו ביתר ובקשת ידנה בו אם כטמא החץ והוא על הקשת
הנה אשר יבד ביתר חן בקשת טהור והוא אמ' אעפי שמתחה טהורה
אעפי שהיתה הקשת טהורה והחץ בו נאישות מין מהחגב והוא בריו
שאין לה עינים כמו שבארנו במועד ותיקיה גב בקשת מיתר וכו' חן כ
ברזל יומא כי כאשר כטמא חץ הברזל הנה הברזל טהור לפי שלא
יתחבר בין החץ והקשת ור' יהודה אומר שכל מה שתהיה בקשת
מבדקה הצדדין כוללת טמאה בהטמאות החץ ואין הלכה כר' יהודה

פרק שנים ועשרים והשלחן והדלופקי שנפחהו
או שחופין כשיש ושייר
בהם משום הנחת הבוסות טמאים ר' יהודה אומ' מקום
התיבות

לדפקי הוא שלחן מוכן לשתייה והוא ארוך ובו מקומו לכלי היין ולכלי
הסירות ונתקרא אכלנו מנהלה ושיש אבן גלל ומהמכואר שאם חפץ כ
כלן כשיש ולא יכוס ממנו מקוה שהן טהורים לפי שהכלים לא יקבלו
טמאה כמו שבארנו ואין הלכה כר' יהודה

ה השלחן שנטלה אהת מרגליו
טהור נטלה שנה טהור נטלה השלישי טמא בשניחשוב
עליו ר' יוסי אומ' אין צריך מחשבה וכן הדלופקי

אמר כי כאשר
הוסר מהשלחן אחד מן השלש רגלי אשר לו הנה הוא חיו ראוי לחכמי
עליו ואם כטלו כלן הנה ראוי לחכמי עליו כמו טבלא כשחייב עליו
והוא יקבל טמא יור' יוסי אומ' שלא תנטרף למחשבה כל זמן שתכשר
לחכמי עליו הנה הוא יקבל טמא וכן הרין בדלופקי ואין הלכה כר' יוסי
ספסל שנטל אחד

מראשו טהור נטל השני טהור אם יש בו גובה טפח
טמא שרפרף שנטל אחד מראשו טמא וכן הכסא ש
שלפע קתרא

כסא ושפסל נטרפרף כלן מיטם
מהכסא התחלפו שמונתם לפי התחלף תמונתן ועינותן וקטנותן
וקתירא קובה מנין ישבו בתוכה הכסא שמונתם טמא ריה ואמ' כטל
אחד מראשו רל אחד מהנדרין אשר אכל ראש הכסא

בסא של
בלה שנטל חפיווי בו שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין
שמאי אומ' אף מלכין של כסא טמא כס שקבעו בערוב
בית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין שמאי אומ' אף
העשוי בה

כסא הכלה הוא המחופה באפנים ודומיהן וכן אשר
יקראוהו חפיו וכאשר הוסרו ממנו הרי הוא כאלו כשבר' ולזה לא
יטמא מדרס' ובית שמאי אומ' שהיה כסא עין וראוי לישב עליו ולזה
טמא מדרס' ונע"ה שהוסר חפיו ומלכין של כסא הוא מרובע יורכב
על הכסא וישב למנוחה ואמ' בית שמאי שהוא יטמא מדרס כשישב ע
עליו ואם לא ישב עליו לכרו הנה חס קבעו כסא בעריבה הוא טהור
ולא יטמא מדרס לחכמו בעריבה אשר לא תטמא כיומם כמו שבארנו
בפרק עשרי ואמר שמאי שאשילו קיה הכסא מעריבה רל כמנוח עם
העריבה מנין אחד הנה הוא טמא מדרס אם ישב עליו ואין הלכה
כ' שמאי

ה כהא שלא היו חפיו יוצאין ונטלו טמא שבן
דרבו להיות מטהו על צדו ויושב עליו
כאשר לא יהיו חפיו כלי וכן עכ טמא הכסא אכל סנין
עמו הנה הוא טמא מדרס ואמ' הוסרו קנת החפיו לפי שיכעוהו על
פניו וישבו עליו השך כמו שהקנתה קודם כהא היו חפיו כולטין

138

B

ספ

והכונה בזה כי כאשר יושב ער ששבו לנה אחד והבלתין ישבו עליהן והמים ילכו החתיהן ואומרים חכמים שהן לא יטוהו במדרס הזב ב כאשר עשייתם הוא לילך המים תחתיהן ויעשו מן קנים והקנים יב יבדיהן ויעשו גם כן מן גרני יטליבו עליו הכנדי וילתיקו האש בקטורי עד שיקטנו הברדים ושמו בלשון ערב קנקלין ושמו המפורסם ב במזרים אל מיטגראש היו כן שני מקומות יקבלו הברד יסוב ככלי ק קטול וואש היה עשוי ככורת והוא שתהיה עובדת משגי הסודי קנה הוא לא יטמא והלכה כחכמים

מדרס ואעפ"י שלא נעשו לישב עליהן ואמנם נעשו בחוק המות אשר אין לו משכב ומושב כמו שבארנו בפתיחת דברנו ומושב של חיה הוא הכסא אשר יעשה לאש ההרה לישב עליו אלל הלידה כמו כי באו בניס עד משבר שהוא בוכש עליו ישים עליו הכברים עד שהיו מקופלים ואין הלכה כר' יוסי

ה החרס טמא מפני הוטו הרשתות והמכרות והמרף והפליצור ומצודות הסברין טמאים ואקון והרטוב והכלוב טהורין

חרס טמא השבכה אשר יגורו בו הרגים וכן רשתות ומכרות טמא ס סככות קצידיים וכן כלל מלכות עבריות חמור יגורו בו חרמו ויאספהו במכרותיו ואמר פרש רשת וזוטו הוא שפת השבכה והוא מקום דומה לכלי צר הפה מאד והוא בדמיון בגד ולזה הוא טמא ומרף הוא לוח מסוכך מעץ וכו' העץ מסוכך דבר יחזיק בו הצייד מרחוק וכאשר יכנס העוף בזה הכלי יתק חוט הכלי ויפול עליו זה הנוח פלגור הוא מעץ גם כן יגורו בו העופות ומנודות הסברין ומנודות יפסיקו המים בימים עד שיתקבצו טמא הרגים ואחר ינצלו המים ויטארו טמא הרג' וזאת המצוה צורות מפורסמות אללן ויקראו סברי ליהנות חותכים דרך המים וכו' כיון מעבריהן כמו ויסכרו מעשינות ונהום והאקון הוא הסל אשר יגורו בו הרגים והוא מפורסם אלל ה הכל והיטוב מכלי ציירי העופות והוא מכלי עץ והכלוב הוא ק באכילה בלעג מלשון ככלוב מלא עוף

פרק ארבעה ועשרים שלשה תריסין הם תרים הכפוף טמא מדרס ושמשחקין בו בקונפון טמא טמא מת וריצת הערבין טהורה מכלום

לא יעלם ממך בכל זה הספק השרש אשר קדם זכרו והוא אמרם כל הטמא מדרס טמא טמא מת וכן כאשר תשמע תמיד בטמאה מן הטמאות זולת טמא מת אמנם הכונה שזה הדבר לא יטמא במדרס הזו ויהיה מושב אלל הוא טמא במת וכאשר טמא זבמגע הזב ויהיה ראשון לטמאה לא חב לשי השרשים הקודמים ב בפתיחה ואחר שתשמור זה העבין לא יטמא בזה בלתי בהור השטיה עם ההערה על קצת ענינים וכאשר היה התרים כפוף אל הסוף ה השפה הנה הוא ראוי למושב וזה טמא מדרס וקונפון הוא שרה וריצת הערבית הוא תרים קטן יקרא אל חנה אין ראוי לדבר זולת ל ללעג ולשחק

ב שלש עגלות הם העשויה בקתרא טמאה מדרס כמטה טמא טמא מת ושל אבעס טהורה מכלום

זה מכוון וכבר הקדמתי שרשו ובארנו אלנו השמות כבר קדמו גם כן שלש עריבות הן עריבה משע לוג וער תשעה קבין שנסדקה טמאה מדרס שלימה טמאה טמא מת ו והבאה במדה טהורה מכלום

הבאה במדה היא אשר תחזיק ארבעי סאה בלח שקן כוריים ביבש שהיא לא טמאה באושן מחפכי הטמאה כלל כמו שבארנו בפרק שנים עשר מוזאת המכתה וכבר הקדמתי באור שרשי שאריות ההלכה בפרק עשרים

ג שלש תבות הן תבת שפחתה מצידה טמאה מדרס מלמעלן טמא טמא מת והבאה במדה טהורה מכלום

הבאה במדה אשר תחזיק ארבעים סאה כמו שהתבאר למעל באור שאריות זאת ההלכה ב"ט מוזאת המכתה

פרק שלשה ועשרים הכדור והאמום והקמיע והתפילין שנקרעו הנוגע בהן טמא ובמה שבתוכן טהור האוכף שנקרע הנוגע במה שבתוכו טמא מפני התפר מהברז

כדור הוא פלטה יסחקו בו ואימום הוא רפוש של מנעל וקמיע ותפילין ידועים ולו המנין כלל חיוביהן מעור וכתוך הכדור כובין או מוכין וכן האימום וכתוך הקמיע ותפילין בתים הכתובות בו ואמר כי כאשר הכלי נגע במת והיה זה הכלי אב הטומאה אחר נקרע העור הנה אשר יגע בדבר אשר היה תוך העור טהור לפי שאינו מעבס הכלי ולא מ מחובר אליו ואוכף הוא דמיון המדעת מפורסם הנורה ירכב עליו

אילו טמאין משום מרכב ידיו האשקלוע ומדיבה ה המדית ועביט של גמל וטפיטו של סוס ר יוסי אומר אף טפיטם של סוס טמא משום מושב מפני שעומקין עליו בקומפון אבל אוכף של נאקא טמא

לשון התורה בזב וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא הנה הוא ימנה הדברים אשר ירכב עליו הזב ואעפ"י שיש כינו וביכס מסכים הרב הנה הוא יטמאם ויתחייב להן דיני המרכב כאשר הן יעשה לרביבה יוריו האשקלועי היא חגורה רחבה תרגום ויחבס ורז ועביט עללה יעשו על גב הגמל וירכבו עליו תרגום בכר הגמל בעביטא רגמלא וטיפיטין של סוס קרב אלפרס ואמר ר' יוסי שהטיפיטין לא יהיה מרכב הזב אבל אמנם יהיה מושב שלא נעשה לרביבה אלא לעמוד עליו וכבר בארנו בפרק שמונה עשר כהשר עומד על דבר אשר יטמא במדרס הנה יסימחו מ מושב וקונפין שרם ששוחקים בו המלכים שמו בלשון יון וכלשון לעז קבש חולס אוכף הנאקה הנה הוא יטמא משום מושב והוא עבין א אמרו טמא לפי שהוא יושב עליו ואין הלכה כר' יוסי

ד מזה בין מרכב למושב מרכב חלק מגשו ממשאו ומושב לא חלק מגעו ממשאו אפ"ה של חמור שהוא יושב עליה טהור שיגה בה את הגקבין או שפירצן זה לתוך זה טמאה

בעבור שקדם מחלוקת בין ר' יוסי וחכמי פ"ט טפיטין של סוס אם הוא מרכב או מושב וכן אמרנו באוכף של נאקה שהוא מושב לא מרכב של ואמר מה בין מרכב למושב שזה אב הטמאה וזה אב הטמא ואמר שהמרכב חלק מנגעו ממשאו לפי שהאדם אשר יגע במרכב הזב יטמא ולא יטמא בדברים בשעת מנגעו ואמר ישארו הוא טמא ומטמא ככזית בשעת כ כשיאותו אולם המושב שזה בני הנביעה והמשא שהוא מטמא בדברים וכבר הקדמתי אלנו השרשים כלל ובארנו ראיותם בפתיחת דברנו ב בזאת המסכת עם הספק הראשון ממנו ואמרו וכו' ג כן והספית הן ענין ישיון אותן על גב החמור ויעתקן עליו המשואות ואי אפשר לאדם לרכב עליו אם לא בשכני נקביו או בהסרת העניים אשר בין הכרבים נשם זאת התמונה האוכף הערסי

ה המטה והבר והכסת של מת הרי אלו טמאין מדרס בסא של כלה ו ומשכר של חיה ובסא של כובס שהוא כוהם עליו את הבלים אומר ר' יוסי אין בהם משום מושב

A

ה שלשה תרבוסיין הן של ספרין טמא מדרס שאובלין עליו טמא טמא מה ושל ותים טהורה מבלום

תרבוס כלי מעור ואשר היא אכל המקיזים יעשו לישכ עליה או לסמוך עליה ולזה טמאה מדרס ושרש זה כבר התבאר בפרק עשרים והעור אשר יעשה להשיר עליו הותים אינו כלי ולזה אין בו טמאה כלל

ו שלש בססיות הן שלפני המטה ושלפני יסופרין טמא מדרס ושל דפקי טמאה טמא מת ושל מגדל טהורה מבלום

כנים היא תושבת תרגום ואלו ראויין להן לפי תמונתן ומה שבעשו אליו נכ ובעבורו שכל מה שנעשה למושב טמא מדרס וכל מה שהיה מן ה הכלים לא נעשו למושב הכה הוא טמא מדרס ושאר הטמאות כמו שהשקטנו בראש זה הפרק וכל מה שאין עליו נזרת כלי בשום פנים הכה הוא טהור מכל טמאה דל שלא יקבל טמאה כלל

ח שלש פנקסיות הן האפיפורין טמאה מדרס ושיש בה בית קבול שעות טמאה טמא מת וחלקה טהורה מבלום

פנקסיות הן כל שתי לוחות מזווגות יהיו לסופר או לזולתן ושם פנקס על האמת או אמנם הוא לסופר ואפיפורים הוא כסא של פנקס כאשר יתפשטו יהיו שתי לוחות וישב הסופר עליו וכאשר יתקבץ ישוב לוח אחד ונזרתו מפורקמת אכל האכסים כלן וכבר בארנוהו בפר י"ז ובית קבול שעה מקום ישימו בו השענה וכבר בארתי לך בפרק ה' וחלקה הוא לוח פ שמוט אין לו בית קבול ולא כלי קבול ולא תורת כלי עליו ויהיה משטוטי כלי עץ לקטנותו ולזה טהור מכלום

ח שלשה מסות הן העשוין לשביכה טמאה מדרס של וגבין טמאה טמא מת ושל סרגין טהורה מבלום

וגבין בעלי הזכוכית שקס יסדרו עליו כלי זכוכית כאשר נעשו ושם סרגין אשר ישימו עליו קשיכין תרגום סריגין שכתבין

ט שלש משפלות הן של וכל טמאה מדרס של תכן טמאה טמא מת והלפוחין של ג' ישימון גמלים טהור מכלום

משפלות הוא כלי הכרדא שדריאש והפולחין ידמה שכבה מחבלים יעתיקן אותן על הגמלים ומפורקמת היא אכלן וידונן עליה שלא תטמא כלל לפי שהיא אינה נזרת הכקבים כמו משפלות של תכן ויהיה כלי קבול ואין ראויין לישב עליהן לעובדי חבליהן ולזה לא תטמא במדרס ולזה היא טהורה מכלום

י שלשה מפצות הן העשוין לשיביכה טמאה מדרס של צבעין טמא טמא מה ושל גזות טהור מכלום

כבר יעדנו בפרק עשרים בכאור המפץ ומשפטו בזה המקום ואומר שהאריגות הפשוטות אשר יחרג מהאמרינש והקבים והבמיו והגומא וכפות התמרים והאריגה ודומ' לזה הוא אשר יקראו מפץ ושמוד התכאף אשר התבינו באמרנו פשוטות שהן בדמיון המחבלות וידוע שכבר יעשה מאלו האריגות כלים כמו הקופות והכלים והדומה להן והן מכלל כלי עץ כמו שכארנו פעמי' לפי שיש להן בית קבול אולם זה המפץ כבר התבאר בתלמוד בבבא שבת שהוא טמא במדרס וטמא טמא מת דל בשאר האמאות אכל אין לו טהרה במקוה כלל ואמנם טהרתו כשיחתך עד שיפאר ממנו שחות מעשורי טמאיתו שהוא ששם על ששה כמו התבאר בב' מוזאת המכתא וזה הדין אשר יחד בו המפץ ושמועלשום בזה וזה שהוא אמרו שם מדרס כלי חרס מכל לן דטהור דל מאיזו ראייה בלמוד שכלי חרס לא יהיה לו משכב הזב שכאשר ישב עליו הזב לא

ישיה אב כמו שכארנו בפתיחת זאת המכתא ולקחו ראייה על זה מאמרנו ה' ואיש אשר יגע במשכבו מקיש משכבו לו מה הוא יש לו טהרה במקוה אף משכבו יש לו טהרה במקוה לאשוק כלי חרס שאין לו טהרה במקוה כפי מה שהתבאר בתורה שאין לו טהרה לא שבידה והקשו בעלי התלמוד ואמרנו מותיב ד' אלעמי יוצן במת מנין ודין הוא' ומה פכין קטנים שטהורים בזב דל שטהורים במשכב הזב לפי שהן אינן ראויין למשכב טמאים במת מפץ שטמא בזב אינו דין שיהא טמא במת ודל המפץ אשר יטמא במשכב הזב שהוא ראוי למשכב וה' אמר כל משכב דין הכה התבאר בוזאת הכריתא שהמפץ טמא במשכב הזב ואמרנו אמאי והא לית ליה טהרה במקוה הכה כמו שיטמא המפץ במשכב הזב אעפי' שאין לו טהרה במקוה כך אשפרש שכאמר שכלי חרס יהיה טמא במשכב אעפי' שאין לו טהרה במקוה ותרצו שם על זאת הקושיא ואמר תרי קראי כתיבי כתיב ואיש אשר יגע במשכבו וכתיב וכל המשכב אשר ישכב עליו הא כינר יש במינו אף על גב דלית ליה טהרה במקוה אין במינו מקיש משכבו לו ופי' ד' יוסי הל' ג' באין לו זה המאמר שהמפץ כאשר יש במינו מה שיטהר במקוה ו והן הכלים הנעשים מוזאת האריגה ככלים וכקופות הכה הוא יטמא במשכב הזב ואעפי' שאין לו טהרה במקוה וזהו ענין אמרו יש במינו אעפי' דלית ליה טהרה במקוה אולם החדש אשר אין במינו מה שיעשה ממנו דבר שיש לו טהרה במקוה הכה הוא לא יטמא במשכב אכל כ כאמר מקיש משכבו לו וכאזר בכ' טעם אשר התחייב שיהו הכלים הכ הנעשים מהמפץ יש להן טהרה במקוה והמפץ עצמו אין לו טהרה ואמר שהטעם בזה שהקופות והכלים והדומ' להן ככנסות במאמר ה' באמרנו כל כלי ומאשר כלל בו הטמא אמר במים יוכח זולת כלי חרס אולם המפץ הכה אינו בכלל כלי ואמנם חייבנוהו טומאת מדרס ברבוי מאמרנו כל המשכב אשר נעשמו כל וזה שראוי למשכב וזאת המחבלת ראוייה למשכב כמו שכארנו עור חייבנוהו גב' טמאת מת מקל וחומר כמו שקדם מפני מה שאמרנו כי דבר אשר לא יטמא במדרס יטמא במת וזה המפץ אשר יטמא במדרס כל שכן שהוא יטמא במת וכאשר כתובה לטמא אמרנו כהי דחיתרבי לטמאה אכל לטהרה לא דלא אשכחן בזה קרא כלל לא לטמאה ולא לטהרה וזה הטעם אכל יותר טוב ממה שג' עליו הנה כבר התבאר לך מכל מה שקדם שהמפץ אין לו טהרה במקוה כמו שכל לשון התלמוד ושמוד זה השרש הג' ויתבאר לך גם כן מהמפץ על אמתתו ולא אכזר' כ בכאור אלו השמות במה שעתיד ושל ככעין אשר ישימו עליו הנכע' הבגדים ושל גזות אשר ישתמשו בו בשעת הבתות לכסות העכבים וקזתים או לחוספן עליהם

יא שלש חמתות ושלש תורמלין הן המקבלים כשעור טמאי מדרס ושאיין מקבלין כשעור טמאים טמא מת ושל עור הרג טהור מכלום

המקבלים כשעור אס תקבל החמת ארבעה קבין והתגרמיל חמשה קבין כמו שהתבאר בראש פרק עשרים וכבר בארנו בפרק העשירי שכל מה שיעשה מעור לא יקבל טמאה וכבר הקדמתי לך כי כל ש פכים טהור

יב שלשה עורות הן העשוין לשיטה טמא מדרס לתכריך הכלים טמא טמא מרג' ושל רצועות ושל סגולים טהורה מכלום

לשטוח לפרוש אותן על הארץ ולישכ עליו לתכריך כלים יקבכו בו כלים בגון סכנים או מחצין או משפירים ושל רצועות שהוא מוכרין ממנו רצועות ומכעלים ומה שדומה לזה

יג שלשה טמא מדרס הן העשוין לשיביכה טמא מדרס לוילון טמא טמא מת ושל צורות טהור מכלום

הינים ידועים וילון מסך ושל צורות שיש בו צורות והונח לעין בהן הנוקס יעשה כמותן יד שלש מטפחות הן של יריב טמא מדרס של

139 B

ספרין טמאה טמא מת ושל תכריך ושל גבלי בע לוי ט טהורה מבלום

מטעמת מכויל ואמרן בבאין של ידים רל העשויה לקחת בה את הידים עלתה דרך ראיין ואל תכריזין שמת
טו
שלשה פרקילועין
הן של צדי חיה ועוף טמא מדרם של חגבין טמא טמא
טת ושל קייצין טהור מבלום

פרקיליטין יעשה נורת יד ועשו
לכשהו הזרם הנייד על ידו וישאו כיר הוא העשות בעלי הצדיה ו
ושמותם משורם בערבי הלכאכאט וקיינים הם המיכשים הפירות ה
הלמים כחמים ועכשים וכבר התבאר וידעת שם הקי ין
שלש יו
סבכות הן של ילדה טמאה טומאת מדרם של זקנה
טמאה טמא מת ושל יוצאה הרוץ טהורה מבלום

סככה
היה כפה ישאנהו הנשים על ראשן והיא סככה דקת הנקבים מאד ו
ולזה נקרא סככה עד שיראה העער מתחתיה וכאשר היא על ילדה
דחוויה ליטב עליה ולזה נאמר בה שהיא טמאה מדרם ושל זקנות א
חיכה רחוויה למוטב לבדל נקביה חו לתכנות מלאכתה ושל יונחות ה
חחון שהיא מוכבת כאשר נתא מכית לכית ישאו אותה על ראשן וכבר
פירשו יונחות החון מענין הפרנסו תרגו הכוזב הכנשקת ברח הכוזב
בזה שזאת הסככה אינה כלי וישאו אותה קייטאקים לשחוק

שלש קופות הן מהוהא יו
שטליה על הבריה הולכין אחר הבריה קטנה על ה
הגדולה הולכין אחר הגדולה היו שוות הולכין אחר ה
הפצמיות ר שמעון אומ' כף מאועם שטלייה על שוליה ה
הסיהם מכפנס טמא מבחוזין טהור טלייה על צדה בין
מכפנס בין מבחוזין טהור

מהנהה כלנייה כריאה
חוקה וענין הולכים אחר הכריאה ואחר הגדולה ואחר הפנימיות שאם
היתה זחת אשר הולכים אחריה כבר נקבה כמוניא רמון כבר נטארה
ואע"פ שהאחרת הדביקה בה שלימה ואמר ר' שמעון בדמיון זה כי כ
כאשר נקב המיחס באש נלקח כף מאזנים של נחשת והדביקו בקרקע
המיחס לחזק אותו אש הדביקה מכפנים הנה המיחס כשאר כדיון ש
טלו ויקבל טמאה ו' ואש הדביקו מבחון הנה יראה בו הדבקה נהוא
טהור ואש הדביקו מנר המיחס להיות נדונם כן ככרדף ונחלש הנה
הוא טהור על כל פנים ושרש' יז הפרק בלו כבר הקדמתי לך וזה שכל
מה שאינו ראוי למשכב או אטלו ראוי חכל לא כעשה למשכב הנה הוא
חס להיות מחמר לא יקבל טמאה כמו כלי אכנים וכל מה ששים ט
טהור כמו שהתבאר בעשירי או להיות מכלי עץ מחזיק ארבעים אסאה
כמו שהקדמנו בחמשה עשר מזה או להיות חין תורת כלי עליו או ה
היות זה הדבר חינו ממשמשי אדם לפי מה שהשרשנו בפרק שביעי
ולזה השרש היה תדקום של זתיס ומשן של בתות וכדיון של נורות נה
והרומק להם לא יקבלו טמאה כלל והכן אלו הענינים שהן העקר א
אשר בו תשפוט כל טמאה וטהרה על הכלים אשר תדע אמתת שמו ב
במשנה או לא תדע

ואמר בבאין שיש להם אחוריים ותוך רל רין אחוריים ותוך וזה כי
כ אשר נטמאו אחורי הכלים במסקין טמאי לא נטמאו תוכנו אבל יהיו
אחוריו טמאים ותוכו טהור וכבר זכרנו זה פעמים כמה שקרא ב
בכאור הוספה ופירשה בחבנה ואלס כלים שנטמאו במסקין טמאים
מתוכו הנה הוא טמא כלו ואמר ר' נחירי שזה הדיון לא יהיה הלח במק
שלג בית יד מכואר על אונן מהפרנסו כאשר נטמא במסקין בין מ
מתוכו בין מאחוריו נטמא כלו ויתרגום שבר תבר ולזה נקרא תוכו
להיות נטמא כשבר והקבון תוכרות ואין הלכה בר מאיר ענין
אין לו רל שאין אחוריהם חלוק מתוכו אבל כאשר נטמאו אחוריהן כ
במסקין נטמאו כלן והלכה בר יהודה

המרדע יש לו אחוריים ותוך משכעה לחרחור מארבעה לדרגן דברי ר יהודה ר מאיר אומר אין להם לא הזכרו ארבעה ושבעה אלא לשירים

חחרור הוא הכרזל הדומה
לרומת יהיה בקנה המרדע ודרכן כרזל הוא בקנה השני וכלל הכלי
בעצו וכדוילין יקראו מרדע ואמר ששכעה טפחים מעין המרדע מ
ממה שימשך אל הדרכן הכה הוא כמו תוך הכלי ומה שיהיה חזן מ
מחלו השעירים הנה הוא כמו אחורי הכלי וכאשר כשלו משקין ט
טמאים חזן משכעה לחחרור וארבעה לדרגן יהיה המקום אשר נט
כטמא ומה שיתחבר בו מחזן טמא והשכעה אשר ימשך לחחרור או
ארבעה לדרגן טהור כדיון כל שנטמא אחוריו לא נטמא תוכו נל
מאיר אומר שאכלו כשלו מעין טמאים על המלמל כטמא כלו
ואמנם כזכרנו אלן השעירים לטריס רל כאשר נטמאו אש כשאר ממנו
אלו העשירין רי הן יקבלו טמאה אש' שיעשו בהן מעין מלאכתן
ואם נשאר ממנו פחות מזה השעיר הנה הוא שכרי כלים ולא יטמאו
והלכה בר יהודה

מרות יין ושמן וזמלום טרא זמכנת של חרדל ומשמרת של יין יש להם אחורי ותוך דברי ר מאיר ר יהודה אומר אין להם ר שמעון אומר יש להם נטמאו מאחריהן מה שבתוכם טהור וצריך להטביל כרי ג' ר' יו' ב' ג' ד'

ונומא ליטרונו כלי כרזל בקנה האחר והקנה השני ששור בעל שלש
טפחים ור שמעון דימה לזכריע וזה שהוא יאמר שאלו הכלים כאשר
נטמאו אחוריהן במסקין הנה הדבר אשר יהיה בתוכו טהור אבל
הכלי כלו יצטרך טבילה כאלו נטמא כלו הנה לענין שנטמא הכלי ב
בישמו אמרו חין לה אחוריים כר יהודה ולזה יטביל את הכלי לפי
שכאשר נטמאו אחוריהן לענין טמא מת שבתוכו ישי' לכן דין אחורי
וכאשר נטמאו אחוריהן לא נטמאו מה שבתוכו והלכה בר יהודה

הרובע וחצי הרובע נטמא הרובע לא נטמא חצי הרובע
נטמא חצי הרובע לא נטמא הרובע אמרו לפער עקיבא
הואיל וחצי הרובע אחוריים לרובע כלי שננטמא תוכו
לא נטמא אחוריו אמ להן שלבת קודמין היא או שמא
הרובע אחוריים לחצי הרובע כלי שננטמא אחוריו לא
נטמא תוכו

הרובע וחצי הרובע הוא שיעשו שני כלים חקוקים
מעין אחד או משני עבים מחוכרים על דמיון זחת הצורה
ואמר לפי ר' עקיבא שזחת המדה הקטנה כאלו
היא אחוריים למדה דהשרש בו כלי שנטמא תוכו
כטמאו חחריו כמו שכארנו בתחלת הפרק
וכאשר נטמא הרובע במסקין טמאים הנה ה
הקש שטמא חצי הרובע אמר להן ר' עקיבא
שיחס חחר מהן לשני יחס חחר ושהוא כמו ש
שאר שחצי הרובע אחוריים לרובע כן לרובע אחוריים לחצי הרובע
שלא יקדם חחר מהן לשני כדבר מהכרים והוא ענין אמרו שלבת ק
קודמים ענין זה הספור חחר אפשר בו שישים הקודם חזיה מהן

פרק חמשה ועשרים כל הכלים יש להם אחורים ותוך כגון הכרים והבסות והמסקין והמרצופין דברי ר יהודה ר מאיר אומ' כל שיש לו תברות יש לו אחוריים ותוך וכל שאין לו תברות אין לו אחוריים ותוך השלחן והרלמקי יש להם אחורים ותוך דברי ר יהודה ר מאיר אום אין להם אחוריים וכן טבלה שאין לה לזביו ככר כארנו כפתיחת זחת המסכתא שמסקין טמאים יטמאו הכלי מדרבנן

שירצה והאחר כמשך ליו וכל שיתקיים בו קודם אפסר שיאמר בו שהו מאוחר ודברי ר' עקיבא אמתים

נטמא הרובע הרובע

ואחוריו טמאין חצי הרובע ואחוריו טהורין נטמא חצי הרובע חצי הרובע ואחוריו טמאין הרובע ואחוריו טהורין נטמאו אחורי הרובע אחורי חצי הרובע וטהורין דברי ר' מאיר וחכמים אומ' אין חולקים את הגבאין וכשהוא מטביל מטביל את כלו

אמרנו בטמא

הרובע ר"ל כאשר נטמא תוכו וכן אמר נטמא חצי הרובע אין חולקין את הגבאין לא כענין הדריין עד שחומר קצת זה השטח טהור והקנתו טמא אבל עגור הרובע נחצי רובע טמא ואעפ"י שחולק סטח אחד עוד חזר על חלו הפרקים הקודמים כלן והוא אמרו הרובע טמא וחצי הרובע טהור או הרובע טהור וחצי הרובע טמא ואמר כשהוא מטביל מטביל את כלו ואעפ"י שאינו כי אם אחד משני החלקים אותו שנטמא לפי שהוא עבס אחר ואין חלכה בר' מאיר

כע בלים ואגמהו

ואזנהו וידות הכלים המקבלים שנפלו עליהם משקין מנגבין והן טהורין ושאר כל הכלים שאינם יכולין לקבל דגנצם שאין להם אחוריים ותוך שנפלו משקין על מ' מקצתו כלו טמא בלי שננטמאו אחוריו כמשקין אחוריו טמאים תוכו ואגנו ואזניו וידיו וטהורין נטמא תוכו כלו טמא

כני בלים תשכנות ואזניהם וזניהם האזנים אשר יצאו מנעם הכלי וירכבו בהן הבית יד כמו שיעשו בקינות ו ובקדרות של חקשת וידות הכלים הבית יד שלהן ומבואר הוה שחמרו בכחן שכלנו עליהן ירצה בו משקין טמאים וכבר ידעת שטמאת מ' משקין לכלים מדרבנן כמו שברכנו ותכלית מה שחיבנו הטמאה לכלי ענינו חולס כאשר נכלו משקין טמאים על פניו או על חבנו מבחון או על אזנו הנה לא יטמא שאלו הרברים כלן ק' לבלים מהכלי וכן הבית יד נאכלו היה לו בית קבול לפי שתכלית מה שבזרזנו שטמאה ידות הכלים והמאמר כלו מבואר

כל הכלים יש להם אחוריים

ותוך ויש להם בית צביעה ר' טרפון אומ' לעריב גדולה של עין ר' עקיבא אומר לטכות ר' מאיר אומר לירידים טמאות וטהרות אמר ר' יוסי לא אמרו אלא לירידים הטהורות בלבד

בית הנביעה מקום בעירבי ראש הכלי כדי שלא יכניס ידו בשלמות הכלי ור' טרפון טבעיריכה גדולה לבר אשר בו דין בית הנביעה ר"ל כי כאשר נטמא גב הכלי לא נטמא בית צביעתו ור' עקיבא אומר בכנסות לבר זה הדין כי כאשר נטמא גב הכנס לא נטמא בית צביעתו ור' מאיר אומר כי היות בית הנביעה נכדל הדין מן גב הכנס אמנם זה הענין היות היר טמאה או טהורה ר"ל כי כאשר היתה ידו טמאה והחזיק בכלי בבית צביעתו נטמאו משקין שבבית צביעתו כלל אף משני חלו המשקין הנה אחורי הכלי לא נטמא ו נשקין הכאים מחמת ידים טמאים קלה מאלו כיון שבארנו בפתיחה וכן אם היה גב הכלי טמא וידיו טהורות והחזיק הכלי בבית צביעתו הנה ידו לא נטמא ור' יוסי אומר שחיות בית הנביעה בכדל מאחורי הכלי אמנם זהו בידים טהורים לכד כאשר החזיק הכלי בבית צביעתו הנה ידיו כפי מה שהיו עליו מן הטמאה ו ואעפ"י שאחורי הכלי טמאים וכל מה שתיראם בזה הפרק מוא שיראה לך שהידים יטמאו מאחורי הכלי שנטמא במשקין הנה זה דעת ר' יוסע כמו ש שהתבאר בפליטי מחמת ידים אבל חכמים אומרים שבלי שנטמא באב הטמאה לבר הוא אשר יטמא את ידיו כמו שהתבאר שם והלכה כתבא קמא אשר אמר כל הכלים יש להם בית צביעה ואמר ר' יוסי שזה אמנם הוא שלא יטמאו ידיו בבית הנביעה ואעפ"י שאחורי הכנס טמאים והוא המעיל בזה משל ואמר

ח כיצד היו יריו טהורות ואחורי

הכוס טמאים אחוה בבית צביעתו אינו הושש שמא נטמאו יריו באחורי הכוס היה שותה בכוס שאחוריו טמאים אינו הושש שמא נטמא משקה שבפיו באחורי הכוס וחור נטמא הכוס קומקומי שהוא מרתיה אינו ח הושש שמא יצאו משקין מתוכו ונגעו באחוריו והורו ל לחובו

זה כלו מבואר ממה שקדם כאורו

כלי הקדש

אין להם אחוריים ותוך ואין להם בית צביעה ואין מ מטבילין בלים לתוך כלים בקדש בלהכלים יורדין ל לירי טמאתן במחשבה ואינן עולין לירי טמאתן אלא ב בשנוי מעש שהמעשה מכסל מיד המעש ומיר מהשבה ומחשבה אינה מבטלת לא מיר מעשה ולא מיר מחשבה

באר בזאת החלכה שכל מה שזכר בזה הפרק והוא אמרו כל שנטמא אחוריו לא נטמא תוכו ואם לא נטמא אחוריו לא נטמא בית צביעתו אמנם זה לתרומה לבר חולס לקדש בלי שנטמא אחוריו נטמא כלו והוא אמרו בלי הקדש חין להם אחוריים ותוך ואין להם בית הנביעה וכן גם כן אינו מותר להטביל כלים בתוך כלים כמו שישימו כלים ק קטנים לתוך גדולים ויכניס הכל במקוה אבל אמנם יטבילו הכלים אחר אחד זהו הענין הנדריך באלו הכלים בקדשים וזו נכס לתרומה מ מטבילין כלים לתוך כלים וזהו כלו למעלת הקדש ולברלו וכבר נמנו ל הדברים בכלל מעלות הקדש כמו שהתבאר בשליטי מחשבה ואמר יורדין לירי טמאתן במחשבה המושל בזה שהנה כבר הקדמתו לך שטבעת אדם מקבלת טוואה וטבעת בהמה אינה מקבלת וראש היה אכלו טבעת בהמה נחשב לשומה טבעת אדם הנה היא תקבל טמאה בזאת המחשבה והוא אמרו יורדין לירי טמאתן במחשבה וכאשר חזר אחר זה נחשב עליהם להחזירה לבהמה כמו שחיתה הנה הוא לא תקבל מהטמאה בזאת המחשבה והוא אמרו והמחשבה אינה מבטלת לא מיר המעשה ולא מיר המחשבה חולס אם היתה טבעת אדם אשר היא מקבלת טמאה נחשב עליהם להחזירה לבהמה הנה זאת המחשבה ב בלתי מועילה עד שיעשה לעש' אם כשישוק אותה או שיסכה תמונתה ואז תשוב שלא תקבל טמאה והוא אמרו חין עולין מירי טמאתן חלל בשנוי מעשה וכבר התבאר ענין הכלל בפלגות והוא כלל המתי לא יפול בו דבר מן התבאיהם ושמור אותו שהחזיר גדול התועלת

פרק ששה ועשרים סנדל ענקי וזכים שלישינות

ר יהודא אומ' אף כפיפה מצרה רבן שמעון בן גמליאל אומר אף סנדל לדיקי ביוצא בהן הרי אלו מטמאין ומטהרין שלא באומן אמ' ר' יוסי הלא כל הכלים מטמאין ומטהרין שלא באומן אבל אז אעפ"י מותרין טמאין שההדיו יכול להחזירם לא אמרו אלא בקפיפה מצרית שאף האומן אינו יכול להחזירה

כבר הקדמתו לך שכלי עוד וכלי עץ אמנם יטמאו מן התורה בשאר טמאות מקבלים לבר וחלו הכלים אשר נמנו בבאין קן יתפשטו ויחזרו ויתקבצו ויחזרו מקבלים לפי שיש להן גולגולות וקריסין יכבדו בגולגולות ויחברו הכלי וכדל עמקי הוא שילך בו בארץ הלחה העמוקה והיתה תמונתו מפורסמת כמו שזכרנו והלדיקי מיוחס על הארץ ה מפורסמת היום בלדיקיא וענין אמרו מטמאים ומטהרים שלא כ באומן כי כאשר הורכבו קריסים בגולגולות ואפילו בלי אומן ויחברו ה הכים עד שיחזרו רבו כלי קבול הנה הוא יטמא וכן אם היה מעשה אומן ואחר בא הדיוט ואתם השתילים העובדים בגולגולות והקרי ק קטרו ופתח אותו הנה הוא כבר נטהר ואמר ר' יוסי שהכלים כלם גם כן לא ינטמאו אומן אבל כל ששם לכלי נודה יקבל בו הטמאה הנה הוא יטמאהו ואעפ"י שהוא הדיוט וכן אם הפסיד מומנו זאת הנורה וא נאכלו הוא הדיוט הנה כבר טהר זה הכלי מטמאתו וממנו חלל

140 B

והיה ושמור

לשטיח עור סקורטייה עור קטבוליה עור החמור עור הבתן עור הכתף עור הרופא עור העריסה עור הלב של קטן עור הבר עור הכסת מדרס עור הסרוק עור הסורק ר אליעזר אומר מדרס וחכמים אומרי טמא

לשטיח לטמא סקורטייה וקטבוליה הוא עשוי לשכב עליו עור החמור העור אשר יקשרו באומניעתי הדבש אשר יעתיקו על החמור יעור הכתן העור אשר יתגור אותו הפשתני בעת כשנוה הפשתן תרגום פשתן כת כותבא עור הכתף העור שמשים על כתפו ועור הרופא העור שמשים הרופא תחת המכה על ארכובותיו כאשר ירפה המכה עור העריסה עור ישימו תחת הקטן קודם שמשמים אותו בעריסה כדי ש לא ילכך מה שתחתיו מהכברים ויתלנו גם כן בבוארי חילדים עור כ פאשר יתחיל לישב יכפה גופו כדי שלא יטוץ בבגדיו דרך מפתח הסדר והוא הנקרא עור הלב של קטן עור הסרוק ישימו בו מוכרי הנמר הסרוק עור הסרוק העור אשר יקשר סרוק הנמר על ארכובותו וסרוק עליו נאלו כלן ידוע מתחלת עשייתן שהיה כבר יטב עליהן ולזה טמאים מדרס והלכה כחכמים

ז עבב כסות ותכריך כסות מדרס עבב ארנמן ותכריך ארנמן בית שמאי אומרי מדרס וכית הלל אום טבא מת עור שעשאו חפוי לכלי טהור למשקלות טמא ר יוסי מטהר משום אביו

ח כסות מדרס עור יעשה פמא שמכחין בו הכברים ושמנו מטרסם עיבה וכן תכריך כסות העור אשר יכריז בו הכברים נחמר שהנה גם כן טמא מדרס וכן תכריך ארנמן העור אשר יכריזו הארנמן קוף ט טמא מדרס לפי דעת בית שמאי עור אמר שהעור שעשוי חפוי טהור מכל טמאה לפי שחשוי הכלים טהורים כמו שכארתי לך ואמנם חשוי פומסקלות טמא לפי שהנה כלי קבול עשוי לקבלה והמשקלות עבמה ארכה כלי וזאת הלכה בר יוסי

ט כל מקום שאין חסרון מלאכה מחשבה מטמאתו וכל מקום שיש חסרון מלאכה אין מחשבה מטמאתו אלא העצבה

כאשר היה הכלי טהור איכנו חסר דבר הנח כאשר יחשב עליו שיש זהה העור לשטיח או לכר או לכסות או לתכריך כסות ומה שדומה להם ההנה הוא יטוב מקבל טמאה כמו שקדים אולם אם היה חסר דבר מהמלאכה וזו יהיה ראוי לזה הדבר אשר חשב עליו הנה זאת ה מחשבה בלתי מועילה ולא יטמא בזאת המחשבה זולת חשוי העור אשר יהיה על המלאכה והוא אשר יקרא עבבה שהוא כאשר חשב עליו עליו לשום אותו חפוי ולרכב עליו יטמא עם היותו בלתי שלם המלאכה

י עורות בעל הבית מחשבה מטמאתו ושל עברן אין מחשבה מטמאתו של גבב מחשבה מטמאתו ושל גזול אין מחשבה מטמאתו שמעון או זורף ודברים של גזול מחשבה מטמאתו ושל גבב אין מחשבה מטמאתו מפני שלא נתיאשו הבעלים

סמחשבה מטמאתו הוא כאשר חשב עליו לשיכיה יהיו ראוי לטמא מדרס שיש זהה סקן נכבדים למכור הנה לא ישיבו לטמאה במחשבה עד שיעשה בו מעשה ויזין אותו למכור ושל גבב הוא כאשר גבב עור וחשב עליו ל למשכב הנה כבר קשה שהיה תרד לטמאה במחשבתו ושל גזול אין המחשבה מטמאתו דל מחשבת הגזול לפי שבעליו ישתדלו לביטול הגזלה ולהכריח מתחת ידו ולזה לא יקנה קנין להוריד אותו לטמאה במחשבתו כאשר חשב עליו לשכב ור שמעון יספק העבין ואמר כי כאשר יהיה גזל הגזול יתיאש מחמת הגזלה ולזה יקנה הגזל יאשר יגבב לא יתיאש בעליו ממנו לפי שלא ידע לו ענין ויחמ חולי יחורקת

הכלים הנזכרים בבאן לפי שהן ארבעי שהן הלגלים ואין להן נזרה ת הקבל בו טמאה הנה הוא יקבל טמאה בזה הענין כי חפי בלתי ס חומן יכול לתת אליו זאת הקנה בקלות ומה שמתחבר לבר כאלו הן של חומן לא עברו נזרה עליו מיעשה חומן בלתי טמאה מ נזרית לבר אשר היה טמא יצד פחות עוביה והפסיד נזרתה ויחשבי חומן לא יכול להשלימה דרך ההדיוט והלכה בר יוסי

ב כים של צניצות שנטלו שניצו טמא נפשט טהור טלה עליו את המטלת מלמטן טמא כים לתוך כים שנטמא אחר מהן במשקה לא נטמא חברו צרור המרגלית טמא צרור המעות ר אליעזר מטמא וחכמים מטהרין

דעבי שכנות עם הפתיל אשר יכנס בלולאות ויחברו ונעין כפשט שיתפשט ויטוב עור פשוט ויכור ממנו הקשר ונדרר המדגלית הוא שעבמותו בעור ויהיה מקומן כמו כים קטן אולם כאשר פש מעות בעור הכס מקומן חשבי טמא חפוי חפוי עליו תמוכה פרוו המעות והלכה כחכמים

ג כף לוקטי קוצים טהורה הוון והכוכרייר טמאין והשדודין ישיירי טמאין ושפרקפסן טהורה וכל בית אצבעות טהורות הוון משל קייצין מפני שהיא מקבלת את האוג נקרעה אם אינה מקבלת ארנ האוג טהורה

יעשה כף מעור ישאן וזותו אשר ילכטו הקוצים כיריהן שלא יזיקו אותן הוון חוזר מעור מטרסם הנורה יקשרו חותנו כמו חברה וזוה העבין נחונות רחשו והכרייר דמיון שבי נוחות מעור ישימו על ארכובות כדי שלא יזיקו כדרך בעבדות הארמם כאשר יכרע על כריסיהן והשדודין כמין בית יד של עור סוף יכניסו חומן בזרועותיו כדי ש שיזיקו בגדי זרועותיו ולא יכטלו אותו ממלאכתו וכאמר שעבין זאת המלה כלשון דומי הכבשת וכבר קדם ששברקפסן וירמות בבאן אשר חיה של קייצים כמו שהתבאר כבר ובית אצבעות חזנים מועד יכנס בו כו האצבע הקייצין אשר ישירו הפירות ואוב אל סומאק וכבר קדם שכלי עור אמנם יטמא מהן מקבליהן מן התורה ואלו הכופים גזרו עליהן

ד סנדל שנפסקה אחת מאונן ותקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגיע מדרס לא הספיק לתקן את הראשונה ער שנפסקה שניה נפסק עקבו נמל חוטמו או שנחלק לשנים טהור סולים שנפסק סבל מקום טהור מנעל שנפחת אם אינו נקבל את רוב הרגל טהור מנעל על האמס ר אליעזר מטהר וחכמי מטמאין כלי חממות צרורות טהורות חוץ משל ערביין ר מאיר אומר צרור שעה טה רות צרור עולם טמאות ר יוסי אומר כל חממות צרורות טהורות

אמר כי כאשר נקב החמלת והיה טהור מפני הנקב כמו שהתבאר בפ עבדים עור קשר זה הנקב נסתם אותו הנה הוא טהור ולא יקבל טמאה מפני הנקב וזה הקשור אינו בלום ולא יתקיים עליו חלא חמית הערביים שמדרבן לקשר החמלת שלהן בקיום וכגמר מלאכות חסות חמ החי מאל דתכלילי לא עבר ולא כלום כמאן דשרי רמנו דתכן כל חממות נזרות טהור חן משל ערביים ואמר ר מאיר אם היה קשור קשור מקרי כפי העת נחמד יתי אותו יחשב כלו הוא מנות ויהיה טהור וזוה חס קשור והו והקיים עליו שהיה צרור עולם הנה הנקב כבר נסתם ומקבל טמאה ואמר ר יוסי שכל חממות וחפילו של ערביים נזרות טהורות בין צרור שעה בין צרור עולם והלכה כתבא קמא

ז אלו עורות טמאין מדרס עור שחשב עליו

A

ובכל דיעאם הוא במקום מהבית עדין ולא יתיאסו ממנו ולא
לא יתיאסו הבגב ואין הלכה בר שמעון אבל כאשר כתיב
הבעלי הנה הבגב או הגבול יקנה בלאו ויניד לו טמאה כמחשבתו

עור שהוא טבא מדרם וחשב עליו לרצועות ולסנדליו
ביון שנתן בו את האזמל מהור דברי ר יהודה והכמים
אומרים עד שימטענו פחות מחמשה טפחים ר אליעזר
בר רבי צדוק אום אף העושה מטפחת מן העור טמאה
ומן הבסותות טהורה

אומל סס הכרזל אשר
יבדילו בו את העורות והכני עתיד לבאר בפ' שחזר זה ששער לטמאה
חמשה טפחים ולזה אמר חכמים שלא ירד מן המזוזה עד שיאמר ממנו
פחות מחמשה טפחים ואמר ר' אליעזר להקנות עליו שאמר שמענת ס
סמכרל העור נטמא עורות הממלאות פיהם בהן מטפחת הנה הוא ט
טהור כי כבר נבדלו את אלה הכסותות והלכה כחכמים

פרק שבעה ועשרים הבגר מטמא משום חמשה
שמות השק משום ארבעה
העין משום שלשה
ובלי חרס משום אחד בלי חרס בטמא משום בלי קבול
כל שאין בו חוד בבלי חרס זין לו ואחוריים כוסף עליו
העין שהוא מטמא משום מושב וכן טבלח שאין לה ל
לזכיו בבלי עין טמאה ובבלי חרס טהורה כוסף עליו
העור שהוא בטמא משום אהלים כוסף עליו השק
שהוא מא משום אריג כוסף עליו הבגד שהוא בטמא
משום שלש על שלש

הבגר אשר טמאת
מחמשה פנים ויתחלף שעריו בהתחלפות הגד אשר כעבורו יטמא ה
שהוא יטמא במת וכעצמים כמו שכתב בו השוק ושער מה שיטמא
ממנו מזה הגד הוא ב' אצבעות על ג' אצבעות ושער זהו יתיר כמות
ממה שקרק בגד' והאופן השני סכל דבר וזונו טמא כמו האצבעות
והחגורות ואעפי שאין בהם ג' אצבעות לפי שהן חשבי טפחים בגד
ולא תשול עליו זה השם הנה הוא אריג וזהו ענין חמורו מטמא אריג לפי
סכל אריג טמא כאשר היה כמו שקדם לנו מתמרה מה שק טווי וזריב אף כל
כג' והשלישי שהוא יטמא משום אהל ר' כי כאשר יעשה נמוכו אהל
על המות יטמא האהל עצמו והוא חמור והזה על האהל חמור למכור
מכאן שההל מטמא וכאשר נטמא מאלו הפנים הנה הוא יטמא ב'
בטפח על טפח כמו שהתבאר במקומו' והיביעו כאשר היה ממנו
מה שראוי למושב הנה הוא יטמא במדרס הזב ויהיה משכב' וכאשר
כטמא מאלו הפנים מזה האופן הנה הוא בטלשה טפחים על שלשה ט
טפחים' והוא הדין אם היה ממנו בלי קבול הנה הוא מטמא מחמשה
הוא בלי קבול כמו שהתבאר בשבעה עשר באמרו העושה בלי קבול
מכל מקום טמא' וכאשר נטמא מזה האופן הנה הוא יטמא ב' יותק
קטן מה שיהיה לפי סכל מקבל לא כתבו בו שער' חבל
מאשר הוא מקבל יטמא ואעפי שהיה קבולו שער כחדל כמו שה
שהתבאר בשבעה עשר באמ' ב' יתקבל שין וכית קבו שעוה ולא באר
שער' וכן צרור מרגלית לא יתק' לו שער והיא אולם אריג השער
אשר יקרא טק הנה הוא יטמא מכל הפנים אשר זכרו וזאת שלא יטמא
בשלש על שלש לא במת ולא בזולתו' ואמנם יטמא מן השק ארבע'
על ארבע או הכלים הארבעים יהיו קטנים או גדולים' והוא חמור
ב' יפיר טק אין לי אלא טק מין לרבנות את הקלף ואת החבק תלמו
לומר לו טק' יבג יטמא חבלים ומשיחות תלמוד לומר טק מה טק מ
מיוחד טווי ואריב אף כל טווי ואריב' וזהו ענין חמורו משום אריג כמו
שהתבאר לפי סכל מה שהוא אריג משער ואשילו הוא דק הנה הוא
יטמא משהי שהנה אריג הנה השק יטמא מארבעה פנים והעור משום
הלשה לפי סכל שהנה אינו אריג יחסר מן המניין בשק משום אריג ל
לפי שאין אריגות בו' והעין יחסר מן העור חוסף

החד וזהו שלא יטמא משום אהל שניו שעשה בת מעין או ב' יתגלו ש
והיה תחתיו מת הנה זה העין לא יטמא ויהיה אהל שכטמא בוית'
זה שהאהל אשר שפא בו השוק טמאה למדנו אותו מהמשכן אשר ק
קראו שם אהל שכ' ויפרוש את האהל על המשכן וזה אמנם היה חרוב
בעור לבד כמו שהתבאר בשוק' וכבר התבאר זה בשבת חולס בלי
חרס הנה יחסר מכלי עץ אחר וזהו שלא יטמא במדרס הזב ולא יהיה
משכב כמו שכתבנו פעמים לאמרו ה' נאיש אשר יבע במשכבו מקד
מה הוא יטמא לוי טהרה
במקוה אף משכבו יט' לו טהרה במקוה יבא בלי חרס שאין לו טהרה ב
במקוה הנה לא כשאר מכלי חרס אשר יפול מהם אל מקוה כל אשר ב
בתוכו יטמא ואם אין לו תוך לא יטמא חיונו במה שקין עמאים כמו ש
סיטמא חמורי הכלים לפי מה שקדם באורו בפ' שני מוזאת המסכת'

הבגר מטמא משום שלשה על שלשה למדרס ומשום
שלש על שלש לטמא מת השק ארבע על ארבע העור
חמש על חמש מפין שלשה על שלשה שוין למדרס ולטמא
מת איר אומר השק שריו ארבעה ותחתו משיגמר

שלש על שלש הם שלשה טפחים לפי שהיה פחות מזה אינו ראוי ל
למושב' חולס השער כאשר היה ממנו פחות מארבעה על ארבעה ה
הנה לא יטמא לא במדרס ולא בשאר טמאות' והמשך כבר בהרבה
על השלמות בפרק ד' מוזאת המסכתא ולא יטמא ממנו בין במת
בין במדרס פחות משלשה טפחים על שלשה טפחים ור' מאיר הומר כי
כאשר נחתך השק וכשאר ממנו מארבע על ארבעה ומעלה הנה הוא
טמא במת ובמדרס חולס אם הותחלה האריגה ולא כשלמה חפי היה
כאשר נחתך ממנו אמו' רבות הנה לא יטמא עד שתשלם אריגתו והוא
אמר ותחתיו משיגמר' וזו הלכה בר' מאיר' ולא תעלים ענין ממה
שהעיר ותוך עליו בראש פרק עשרים וארבעה שהבגר אשר ימור בו
טמא טמא מת כמו כן יטמא בשאר טמאות כמו טמאת שכתב דע' זו
ישך וזולתו' ואלו ייחד בטמא מת' שלא יטמא במדרס ולקח
היות חוקק מהעמאות והיא טמאת מת דרך משל' ודע זה וזכרו'

העושה שנים מן הבגר ואחד מן השק שלשה מן השק
ואחד מן העור ארבעה מן העור ואחד מן המפין טהור
חמשה מן המפין ואחד מן העור ארבעה מן העור ואחד
מן השק שלשה מן השק ואחד מן הבגר טמא זה הכלל
כל שהבר לו מן החמור כמנו טמא מן הקל כמנו טהור

העושה שנים מן הבגר ואחד מן השק ואחד מן המפין טהור
מובד ומתיבה משה נהיה ככללן שלשה על שלשה והיה בהשכרות ח
השק טפח על טפח' הנה זה המחובר לא יטמא כמשכב הזב כי
שלשה על שלשה חמס הוא שער הבגר וזה השער לא ישלם אלא ב
בשק אשר שעריו ארבע על ארבע' אמנם אם כהשך הענין והיה
הכתפר שלשה מן השק ואחד מן הבגר אשר היה המחובר שער השק
שהוא ארבעה וכשלם השער בבגר אשר שעריו שלשה על שלשה הנה
הוא כטמא כמשכב הזב' וכן כאשר טמאות לפי מה שהשכרנו' וזהו
מה שאמר כל מה שחבר מן החמור ממנו טמא' והחמור ממנו הנה ח
אשר יהיה שער מה שקבל טמאה פחות משער' והל ממנו הוא ח
יהיה שעריו יותר גדול ממנו כמו המשך ואשר ראוי שיהיו אלו המינים
כלן מנטרפין ואעפי שלא שנו בשעריהן לפי שיש להן ענין יכללם טק
והוא סכלן ראוי ל' טמא משכב כמו שהתבאר בסוף דביע' מ
ממעילם

המקציע מבלי טפה על
טפח משולי הקופה טפח על טפח טמא מצדדי הקופה
ר שמעון מטהר והכמים אומרים אף המקציע טפה על
טפח בכל מקום טבא
אמר בזאת הלכה אשר
קדם זכרה מהשערים שהבגר שלש על שלש והשק ארבע על ארבע'

141
B

את כל הכבוד טהור מפני שאם שלש על שלש שנתמעט
טהורה אבל שלש על שלש שנתמעטו אעפי שטהור מ
המורס טמא בכל הטמאות

כבר התבאר במה שקדם

שהכבוד שהוא פחות משלש על שלש לא יטמא בטמא הן הטמאות
ואם הוא מביע שלש על שלש כמו המת נשכבת וזעו והשרץ והגר עתה שאר
מה שמכנינו בראש המוסכתא והכה כמו ששלש על שלש שנגע במדרס
כטמא מנגע מדרס כן של על שלש שנטמא במדרס וזהו שגורו הנה
הכשאר ממכנו הוא טמא מנגע מדרס חלף אם כן כשאר ממכנו פחות נג
אכזבנותאשר הוא טהור לגמרי כמו שהתבאר נשמור אליו השרשים ש
הם גרולי ההספקה כזה האופן

ט סרין שהוא טמא מדרס ועשאו

וילוף טהור מן המדרס אבל טמא מנגע מדרס אמר יוסי
ובי באיזה מדרס נגעוה אלא אם כן נגע בו הוב טמא
במגע הוב

כבר קדם לך בפ' געשחם שהמכה לא תטמא מדרס אבל יטמא בשאר
טמאות וכאשר לקח הסדין אחר הטמאות במדרס ושמיהו וילוף כח
כששבווהו כאלו סתדו נגע במדרס והנה יהיה ראשון יר' וסי' יאמר כי
כאשר נטהר לא כשאר בו טמאה כלל ולא שמהו מכה ה כמו שבר כלי
אחר הטמאות אשר טהר בלא ספק והוא אמרו וכי באיזה מדרס נגע
זה חלף אם כן נגעוה כוילוף טמא ישוב אותו ראשון וכן אם נגע בו
המשכב או אחר מאבות הטמאות כרין שאר הכלים יאין הלכה כר
יוסי

שלוש על שלש שנחלק טהור מן המדרס אבל טמא מנגע
מדרס אמר ר' יוסי ובי באיזה מדרס נגעוה אלא אם כן
נגע בו הוב טמא מנגע הוב

אמר שחלק רונה בו
אחר שנטמא במדרס והמאמר מבואר מזה שקדם באורו

יא גזלש על שלש באשפות בריא וצורר מלח בבית או
בריא או צורר מלח במה מלח יהיו צורר רוכעך יהודה
אומר בדיקה וחכמים אומרים בגסה אלו ואלו מתכוונן
להקל ר שמעון אומר שוים שלש על
שלש באשפות לשלש על שלש בבית

אמר כי כאשר נמצאת חתיכה מוכר באשפה יהיה בה שלש על שלש א
אם היתה שלימה והיה בה מן הכח מה שאפשר לברור בה מלח ולא ת
תקדש בעת שיורנו בה המלח ויהדקו אותו כמו בכד השלם הנה היא
תטמא במדרס לפי שהיא חשוכה אולם אם היתה בבית הנה לא
יערך בה חלף אחר מעשי הרבדים אם שתהיה בריאה אעפי שאינה
חוקה או ראויה לזור בה אעפי שאינה בריאה וזהו ענין אמרו בבית
או בריא או צורר מלח לפי שאחר שלח השליכה באשפה הנה היא
חשוכה אליו עור חור לבאר מה שאפשר לזור בה מן המלח א
אם היתה באשפה ואז תטמא
ואמרנו שהיו רוכעקב עור חור לבאר תאר המלח אשר אפשר לקשור
בו ואמר ר' יקורק שהיא מלח דקה

והענין חיוס על חיוס והמשך שם על שם חיוס זהו כאשר חיוסן שתהיה
חתיכה מאחד מלח השעורים הנזכרים ואם היה פחות מלח השעורים
אז לא תטמא במדרס אולם אם לקח הארס כגד מהבדים או עור או
סק או נחשך ממנו טמא במקצת ושני על המרה והוא ענין
ויקלוב הנה זה הטמא יטמא ואפי' במושב לפי שחתיך מיונו בהנמכ
והיה חסוב אליו ואמר בתלמוד מעילה במאמר על זאת ההלכה א
היונו קצת מלח ונעשה מהן כגד למשכב שלש למושב טמא רנה כבר
התבאר לך שאמרנו ככאן טמא על טמא שהוא טמא זהו במושב הזכ ו
ולא כי נשכבו לפי שהוא ראוי למושב כחשכו אותו ואי אפשר לישכב
עליו והלכה כחכמים

ה בלווי נפה וכו' כרה
שהנוקדן לשיבה ר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין עד
שיקצע כסא של קטן שיש לו רגלים אעפי שאין לו
גובה טפח טמא חלוק של קטן ר' אליעזר אומ' כל שהוא
וחכמים אומרים עד שיהיה בו בשעור ונמרד כפול

וכברה הן יעזר וכברה עשוי גם כן משער ודינו כרין שק' וכברה
יעשו מחבל דק ויהיה דינו כרין המסך ומאח' חכמים עד שקיצע רנו
בו עד שיחתיך קנותיו וישווהו ואז יהיה חשוב למשכב ונחלק של קטן
כבר הכער הקטן בעת שכולד הכער ואמרס כשעור ידנו בו שעור ה
הגרד לטמאת מדרס אשר הוא שלש על שלש וכתנאי שיהיה בו שלש
על ג' והוא כפול ר"ל שאם יפסגו אותו שיהיה ארכו כפל רחבו והלכה
כחכמים

או נמדדין בפולין אמפליא ומפליעא ומכנסים
וכובע ובים של פוגריא ומטלית שטליוה על השפורה
אם פשוטה נמדדת פשוטה ואם בפולה נמדדת בפולה

כבר בארנו שנין נמדדין כפולין שיתעצבו ענינו ללא כאמר שתתיר
התפירה או שיחתיך הארוב והשוב כשר ואז תמכהו ואכסליא לגרס
ועומלכיא אל אשית' והיו עשוי בגד יכטנהו הארס תחת כדיו רבך
כבשרו וחיא אשר תקרא אפוכרא ויש כיסיה קמניה ישימו מעות
בתוך ובבגדים הקטנים ואחר ממנו יקרא כים לפוכרא ומטלית שטלית
ר"ל החתיכה אשר תפירה על שפת הכער ויעשה ממנו טלית' אם תפרו כ
כגול תמרד כפול ואם תפרו עשוט תמרד פשוט וזאת שלש על שלש מ
מהמדידה לטמאת מת או שלש על שלש לטמאת מדרס

הבגד שארנ
ז בו שלש על שלש נטמא מדרס השלי עליו את כל הבגד
נטל הוט אחד מתחלתו ואחר כך השלים עליו את כל ה
הבגד נטל חוט אחד מתחלתו טהור מן המדרס אבל
טמא מנגע מדרס נטל חוט אחד מתחלתו ואח כך השלים
עליו את כל הבגד טמא מנגע מדרס

אמר כי כאשר ארנ
הכער שלש על שלש מנומנו' אשר הוא יעזר טמא מדרס כמו שקדם
וכטמא זה הכער הארונ' במדרס ואחר הטמאות השלים הכער כלו' כ
בארנו הנה הכער בכלל טמא מדרס והוא אב הטמאה כמו שבארנו
ביט' ואם נטל חוט ראש הכער והוא סוף השלש על שלש אשר כסמא
במדרס אשר חס' השעור וחזרה זאת החתיכה כאלו כחתיכה אחר ה
הטמא' הנה הכער כאלו חור כדניון בגד נגע במדרס אשר הוא ראשון
לא אב כמו שבארנו לפעמים ואם נטל החוט מהשלש על שלשה
מנומנות אשר חרב תחלה לאחר הטמאתה במדרס וכשאר פחות מנג
על ג' ואחר זה לשלש הכער כלו באריגה הנה הכער כלו טמא מנגע מ
מדרס ר"ל ראשון זה תכלית הבאור

ח וכן בגד שארנ
ז בו שלש על שלש נטמא טמא מת השלים עליו את כל
הבגד נטל הוט אחד מתחלתו טהור מטמא מת אבל טמא
נגע טמא מת נטל חוט אחד מתחלתו ואחכ השלים עליו

המוכן ולא תטמא כמו אם השליכה באשפה וכבר התבאר בעמ' ט
שבת שר' עקיבא חזר לדעת ר' יהושע ואין הלכה כר' אליעזר
העושה אספולת בין בבגד ובין בעור ט
טחור ר' יוסי אומר על העור טהור מלוגמא בבגד טה
טהורה ובעור טמאה רבן שמעון בן גמליאל אומר אף
בבגד טמאה מפני שהיא נעירת

אספולת נעירת התחבשות הנעש'
משמן או שעה או חמאה ושמן והדומין להן כקראין אספולת וכו' אשר
ישתאחו על היצור או על הבגד כבר הם כמאשים ואין ראויין עוד
לישב עליהן ולא להכיר אחר ויולגמוא תחבשות הנעשות מוקחין
ונולתו ממה שהאדם ילכהו כמו שלחם והתחבשות והדומה לזה ומה
שזה דרכו כאשר נבט יסור ממנו וישאר הבגד או היצור אשר עטמו ע
עליו זה התחבשות יבש והוא אלפי שקיה כנעירת ואין הלכה כרשבב
ד

מטפחות ספרים בין מצויירות בין שאינם מצויירות ט
טמאות כדברי בית שמאי בית הלל אומרים מצויירות
טהורות ושאינם מצויירות טמאות רבן גמליאל אומר
אלו ואלו טהורות

אמנם היות המטפחות המרוקמות הם
המצויירים הנעשים לספר לא יטמאו לפי שהן עיוורים לספרים ו
נכונין יציר עליהן שאין ממשישי אדם כמו שבארנו בכו' אולם
אם היו בלתי מצויירין הנה לא יתירו לספרים כבר לפי שהן ראויין ל
לשאר דברים וכש אומר של רוב לקיחתן בספר הנה הוא מומשמיא
אדם ואין הלכה כרשבב

בפה שהוא טמא מדרס ונתנו
על הספר טהור מן המדרס אבל טמא טמא מת הסת' ש
שעשאה שטיח ושימח שעשאו חמת טהור חמת ש
שעשאה תורמל ותורמל שעשאו חמת בר שעשאו סדין
וסדין שעשאו בר כסת שעשאו מטפחת ומטפחת ש
שעשאה כסת טמא זה הכלל כל ששינהו לשמו טמא
לשם אחר טהור

כפה שמניחים
הכשי' על ראשן ואמרו שהוא טמא מדרס אינו רוצה בזה שהוא יטמא
במדרס כמו שהתבאר ברביעי מזכיר ואם שם אותה מטפחת ספרים
הנה! כבר הביא משיטמא במדרס ויטמא כשאר טמאות וחמת הנה ה
הכר ושימח עוד שטוח כשאר הערות וענין אמרו לשמו אדם הנה שני
כלים אשר ישתנו ואשר היה לו השנוי אשר יחברו ענין אחר כמו ה
החמת והתורמל אשר הן כלי קבול והכר והסדין אשר הן יחד טמא'
במדרס לפי שהן יחד ראויין למשכב וכן הבסת והמטפחת ולא יטען
אמרו סדין ונוטפחת וכחשכס מעור לפי שהכר והבסת כבר יהיו של
עור וכבר יהיו של בגד ורוב מה שיטמא שם כר וכסת הוא על הבגד
ולשם אחר הוא כמו עור של שטיח אשר הוא פשוט ואמנם יטמא כמ
במדרס לבד כמו שהקדם והחמת אשר תטמא בשאר טמאות וכסת
התעשפת המעשה בכלי עור מן השטוח למקבל ומן המקבל לשטוח
ומן הקבול לקבול טהור וכבר הכל טמא וכאשר כטמא עור השטיח
ישמחו חמת כבר כטמא הכר במדרס והתיר תפירתו ושמו סדין הנה
ועש' ממנו שטיח כבר כטמא אולם כאשר כטמא הסדין במדרס יש
ושמו כר' אז כטמא הכר במדרס והתיר תפירתו ושמו סדין הנה
ישאר טמא מדרס כמו שהיה ולא בכמו זה השנוי הנכר טמאות

מטלית שטלייה על הקופה מטמא אחד ופוסלת אחר
הפרישה מן הקופה הקופה מטמא אחד ופוסלת אחר ו
זה המטלית טהורה טלייה על הבגד מטמא שנים ופוסלת
אחד והמטלית מטמא שנים ופוסלת איור וכן הטולה ע
על השק או על העור דברי ר' מאיר ור' שמעון מטהר ר'
שמעון אומר על העור טהור ועל השק טמא מפני ש
שהוא אריג

היה זכור למה שבארנו בפתיה כי האב מטמא כ'
ופוסל אחד בתרומה ויהיה מטמא אחד ופוסל אחד ושהמדרס

וכחיים אומרים גסה ונשיהן מתכבדים להקל לל שהם מקילים על ז
זאת החתיכה כשנלח תעורר שר' יהודה אומר שהמלח הדקה לח יחזיקה
כא בגד חזק לכבדונה ואומר שאינה חזקה לדקה אע"פ שהיא חזקה ל
לכבה הנה היא טהורה וכחיים אומרים שהגסה יחתך הבגד יותר
מהדקה לרוב תדורה וקרינה ואמר שאם אינה רחוקה לזר בזאת ה
החתיכה המלח הגסה אף על פי שהיא רחוקה לדקה הנה היא
טהורה ור' שמעון אומר ששלושה על שלשה באשפה ואפי' היא
כתלית הסר והבריחות טהר דינה כרין שלשה על שלשה בבית אשר
יטמא במתול' יטמא במדרס שאחר שהושלכה באשפה ירדה מר'
ומהרבתה והלכה כחכמים לכר

שלושה על שלושה שנקרע אם
יתנו על הכסא וכו' נוגע בכסא טהור ואם לאו טמא
שלוש על שלש שנמדה סמנה הוט אחד או שנמצא בו
קשר או שע הוסיף סתאימין טהורה שלש על שלש ש
שהשליכה באשפות טהורה החזירה טמאה לעולם
השלכתה מטהרת והזרתה מטמאתה הוין משל ארנמן ו
ושל והורית טובה ר' אליעזר אומר אף בטלית חדשה
כיוצא בהן ר' שמעון אומר בולן טהורין לא הוזכרו לא
מפני שהב אברה

אמרו שלשה על שלשה נקרע ולא הוכדלו ה
הקרעים פיה הקרע אשר נקרע מזאת החתיכה מהגדל שבאשר ת
תעש זאת החתיכה על הכסא וישב עליה יצא בשרו בענש הכסא ה
הנה אז לא תטמא במדרס הזכ' ושני חטיין המתאימין שיעב חוט אל
חוט וישאר כינין ואיב מה שיקרא בתכונת הבגד זסורית טובה ה
הנוטי הנכבד כסרמיון ויהיה בגד סררמיון ובגד המשי הכבד חשוב
מחר ויטמא ממנו שלש' על שלש' אפילו מושלך באשפה לפי שהוא
חשוב ור' אליעזר כבר שכל בגד חלש בג' חסוב ויטמא ממנו שלשה
על שלשה בכל מקום ור' שמעון סבר כי אפילו בגד המשי והארנמן א
אם היה ממנו שלש' על שלש' באשפה לא יטמא ואמנם הנושם חלוק
בין בגד ארנמן ובין שאר הבגדים לנכין השכת אבירה לבעליה כי מי
שימא שלשה על שלשה מאשר הבגדים באשפה והדומה לה
לא יתחייב שיכריז עליה לפי שאין חשיבות לזו ואם היה מכבד משי או
ארנמן כריך שיכריז עליו ויחזירו לבעליו לפי שהוא חשוב ואין הל
הלכה כר' אליעזר

פרק שמנה ועשרים
שלושה על שלושה שנתנה
בכדור או שעשאה כדור
בפצ עצמה טהורה אבל שלושה על שלושה שנתנו ב
בכדור טמא עשאו כדור בפני עצמו טהור מפני שהתפר
משעטו ב פחות משלושה על שלושה שהתקינו
לפוק בו את המרחץ לנער בו את הקדרה לקנח או את
הרחים בין לזבן בין שאינו לזבן טמא דברי ר'
איעזר ר' יהושע אומר בין מן המוכן בין שאינו מן המוכן
טהור ר' עקיב אומר מן המוכן טמא משאינו לזבן טהור

לפתחו בו נקב המרחץ כדי שלא יצא העשן ויקרר המרחץ ל
לנער בו את הקדרה לטלטלה בעורה חמה לקנח בו חת הדחים ל
לנאתה מהאבק אשר יתח בהן ואין מחלקת בין ר' אליעזר ור' יהושע
זאלת החתיכה שבה פחות משלושה על שלשה אשר הכיפה למה ש
זוכר שם השליכה באשפה שהוא טהורה ולא תטמא בטמאה מן ה
הטמאות ואם הכיפה בלונר או בתיכה שהיא טמאה לדברי הכל וא
ואמנם המחלוקת הוא כשתלאה ביתר או ששם אותה אחרי הדלת כי
כבר ר' אליעזר אחר שלא השליכה לאשפה הנה היא טמא כי כבר
חשבה למחלה מן המלכות והוא ענין אמרו בין המוכן בין שאינו
מין המוכן לל בין הכיפה בקופסא או שתלאה ביתר הנה היא טמא
ר' יהושע כבר אחר שלא הכיפה בקופסא כבר עזב תמישה והכיפה
איתה ולזה לא תטמא ועי' בין מן המוכן בין שאינו מן המוכן
לל בין שנמכת באשפה בין שהיא אחרי הדלת או תלויה במגור הנה
היא לא תטמא ור' עקיבא סבר כא' היתה תלויה ביתר הנה היא מוכנ'
כמו ששם הכיפה בקופסא ואם הכיפה אחרי הדלת הנה אינו מן המ

142
B

טהור ומוזו טמא ר' אליעזר בן יעקב אומר אף העושה בגר מן החרם וכפלו טמא

בסת הסבלין הוא כמו כסת קטנה ישימונה הסבלין על ראשו כנושאן משא וככל מה נושא המש ככל כה הסבל שכה סלקינה הוא ארוב יארנו בדמיון סככה יתירו כה ו השיעור וכבר קדם ברי"ב שסככה של זקיקה טומאה טומאת מת לא מדרס והוא יאמר בכאן שהיא טומאה מושב וזה הנראה שהן ב' מיני' מהסככות לזקיקה א' מהן ראוי למושב וזיקה מרבה לישב עליו כמו שהשרטנו בפרק כ' או אולי זאת הסככה משום מושב לכד לא ככל ב נדרי המדרס אשר קן ה' כמו שבארנו ביה וזהו זהו זאת הסככה כמו שה מקצוע טמא אשר יטמא משום מושב לא משום משכב כמו שבארנו בפרק שלפני זה ושל יבואת החון אשר יבאנו לנחוק הנה קן ילכשו זה המלכותי מן החרם ומן הרשת ומן האו"י מן הרשת דומה לכבר וכבר בארנו זה בפרק כב וכאשר יפלו את הרשת לטבלים ויעשו ממנו ב בגר אמר ר' אליעזר בן יעקב שהיא תשובה כמו ארוב הכבר ב' רשת קנתו בקנתו ואין הלכה כר' אליעזר בן יעקב

סככה שהתחיל בה

מפיה טהור עד שיגמא את קרקרת התחיל בה מקרקורת טהורה עד שיגמור את פיה שבים שלה סמא בפני עצמו החוטין שלה סמאין משום חבור שכה שנקרע אם אינה מקבלת את רוב השער טהורה

פי הסככה הוא אשר יחזיק הכלי בעליונו ואלו נקרקרתה הן הסוליה אשר יהיו בעליוני הראש וכאמצינו ושבים הוא כלי מחובר בו למעלה וזהו הנח ארוב מהשבים והסרוניס והוא דומה למראה והשרם חלבו תכסיט כל שהוא טמא כמו שהתבאר ביה והחוטין שלה החוטים אשר יקשרו בו הסככה על השער כאשר נאמא הרשת כטמא חלו החוטים וזהו עין אמרנו משום חבור אמנם אף כטמא החוטים בשני ענמין לא ורוב השער עש השער הראש

פרק תשעה ועשרים נימי הסרין והסוררין

והטרטין ואפילין של ראש שש אצבעו של אפיק עליון עשר נימי סגוב והרדיר והח והחלוק והטלית שלש אצבעות נימי בפה של זקניהו וחגמרין של ערביין והקולקין והפוגרה והשעפורת וה הפרגוד נימיון כל שהן

כימה יקרא החוט והקבץ נימין וזהו שם ושותף לפי שהן יקראו הש ער הא כימה ויקראו הכת כימה ומדרך האריג שיאמר ב בהגנת הכבר חוטים ינאון והוא השפה אשר תקרח מלכ כמו שקדם וכבר ישארנו ב' חוטי' ינאון מנדרי האריג וזאת המלל וחוטים ינאון על שטח האריג ומלת אמרו בכאן כומין כופל על חלו החוטים כלן א אשר יבאו מן הנדרים ואשר יהיו ינאון על השטח אשר ישארנו בקננות הנה הוא ירכס בו שיעור ככל מין מן מיני הכבר והכוכה בזה שהכבר כאשר נאמ' יטמא חלו החוטי' חיונא' ממנו אשר שיעורו זה השיעור אשר זכר שהיה לא יטמא בהטמאון הכבר וכן בכ' כאשר נאמא חלו החוטי' שיעורי הנזכרים הנה הכבר יטמא הנה כלל שהשיעורים אשר זכר הן חכוד לזה הארוב לטמא בטמאון ומה שיוסף על זה אינו ח חכוד הנה כבר כתבאר עיני זאת ההלכה ולא כאשר לכבר זולת ה השמון וזה באורן קרין ידוע וסודר הוא הנשף וטרטין הוא פ' לין של ראש המטפחת אשר ישמון הסבים על ראשן פרקלין חלוק נר וקדם הראש ממנו והכתמי' פגמות ואחר לבישתו יתחברו הכתמים כל כלולאות ויתחבר עש טבעת כמו זה אשר ילכשו במנדים (סגוב) ונת נרדוד וחלוק וטלית וכיפה ינושע וכיפה שמוי' חש' כיפה של זקיקה ושל ערבית אף כ' ש נגמרין הוא משום שמימים על השנים ונקר' בזה השם להיותו ארזן אמה על הרוב מלשון נגמר אריכה ותרנג' גרמיה א אריכה והוא שש האמה כלשון תלמודי' וקלקין ארוב משיעור נהיא סמורה ויחזקו בו הכבדים וסודרא הוא לכנס דק כגוף למנוע הב כבדים שלא יפסדו כזיפה

והאין שבזאת ההלכה בא היתה מטלת ככר כומ' במדרס והיה אב כלל ספק עוד לקח אותו ונתפרו על הקופה להטיל ב זאת הקופה הנה הקופה עש המטלת תהיה המדרגה ראשון לטמא לכה שהיא ידע לכו חשיו הלה השרים המטלת מן הקופה אחר הכפוי אף הקופה כש כשחרת ראשון לטמא לפי שהיא נכבה במדרס והמטלת טהורה לפי שהיא כולה חבל הקופה וזה הסרתה מן הקופה כמו החתו וההפסק לה להיות הקופה מן זולת מינה ואם תפר זה המטלת על הכבר הנה הכבר כלו ישוב כמרגת המשכב כשוק הוא והמטלת כמו שהתבאר בפרק אשר לפני זה וכאשר הוסר המטלת מן הכבר חחר תפירתו ה הנה הכבר ישוב ראשון על מקומו במדרס והמטלת תשאר חב כמו ש שהיה לפי שהיא לא יבטל חבל הכבר שהיא ממיכה ואמר ר' אחיה בן הרין בזה המטלת כי כאשר טלחו על השק חן על העור כמו שטלחו על הכבר ור' שמעון סבר שרינו על השק ועל העור כמו היותו על הקופה כי כאשר השרים המטלת תהי' טהורה לפי שהיא כולה נר' יוסי סבר שאם טלחה על העור הנה יהיה ריכה כרין על הקופה וכאשר טלחה על השק הנה יהיה לכל אב כמו הכבר לפי שהשק ארוב כמו ה הכבר הנה הוא מן מינה ולא כולה אלא כאשר תגדה עליו והלכה כ' יוסי

ו שלש על שלש שאמרו חוין מן המלל דבריו שמעון וחכמים אומרי שלש על שלש מכוונות טלית על הכבר מרוח אחת אינו חבור משתי רוחות זו כנגד זו חבור עשאו במין גאמר עקיבא מסמא וחכמים ט' מטהרין אמר ר' יהודה כמה דברים אמורים בטלית א

אבל בחלוק מלמעלן חבור ומרמטין אינו חבור עין אמרנו שיש להם שתי פאות הבגד וזכרנו שיש להם שתי פאות שם חו"ט מרוח א' שכה זאת החתיכה המרובעת אשר כבר נאמא ויתעור מן ממנו כמו שפה א' ב' ין כבר והשאר טלחה תלניה והנה היא בלתי מ מחוברת בכבר חבור יהיה כמותו בטמאה שנה כמו שקדם בחמרנו ט טלחה על הכבר מטמא ב' יוס' א' וזהו ענין אמרו בכאן חבור ורע זה נאם ק' תהי' על הכבר משתי השפות המקבילות אשר הן מחוברות ב בכבר בלתי תלוי' ממנה וכלל סהיד יכנס ממנה פ' יתאון וכין הכבר מ משני הנדרים הכסארים שהן כבר כהחברו בכבר וישוכו הוא והוא ד דבר א' נאם תפר מוזאת החתיכה על הכבר שתי השפות המקיפ' בזוית מווי' החתיכה על זאת הנורה

ועוב שתי חווי' הפגומה סקן על תמונתבס הנה בזה מעלקת ר' עקיבה וחכמים נר' יהודה אומר מזה אשר חמרכו שלא תהיה חבור עד שיתפר שתי השפות המקבילות אמנם זה כאשר טלחה על טלית אשר יכריח אונת אבל תפרה על הכבר אשר ילכשו הנה היא תהי' חבור אלא כאשר יתאר השפה העליונה אשר יחשך לכד הרהס לפי שהיא חו יתלה ה' השפה והלכה כחכמים בכלי ואין הלכה כר' יהודה

בגדי עניים אף על פי שאין בהם שלש על שלש הרי אלו טמאים מדרס טלית שהתחיל בה לקורעה ביון שנקרע רובה אינה חבור העבי והרכי אין בהם משו שלש על שלש

בגר עניים הוא מחובר מחתיכו רכות ואם לא יהיה בכל חתיכה מן ממנו ב' על ב' ראש' היה הכבר המחובר ממנו מע' על ב' ולמעלה וכה יטמא במדרס הזכ וכן הטלת כאשר נאמא במדרס ונכרל ממנו שה שהתחיל לחותכו הנה כאשר יחתוך רוב ארך הכבר הנה לא תשאר ה היא והכבר דבר א' אבל טגור זה הקצה העבים הכבדים הקשים מאד בעון הנעשה מן כמותן והלכרין והשמנה והרומה ליהן והרכין הכבר הרק מואר כגון בגדי פשתן והמנכס' הנה מה שהוחדק מאד או גס מן מואר לא יטמא ממנו ב' על ב' בטמאת מן הטמאות לפי שרינו ראוי ל לרבר ואמנם יטמא מע טפחים ומעלה

ט כסת הסבלין טמא ה משמרת של יין אין בה משום מושב סככה של זקנה טמאה משום מושב חלוק של יוצאת החוין עשוי בסככה טמא

מדרש תנ"ך ע"פ חז"ל

ומעשרת הן תרומה ויתרם באשר ואשתני במעשרה פרגוד הוא מ
מסך יתלה על שברי הכתים ולו שני כגזים והן נחלקים באמצע גב
בציון הקנה הח' על זה השער והקנה השני על השער השני ובאשר י
ירכו להסך על הכית יטו אותן ויתחברו שני כגזים לא ויהיה מסך א'
לכל הכית ועל זה המשל אין הפרגוד נטעל בפניהם

שלוש כסתות של צמר שש של
פשתן שלש סדיגין שתיים עשרה מטפחות שני
סובריקין חלוק אחד טלית אחת קלובקרין אחת חבור
לטומאה ולהייה יתר מבאן חבור לטומאה ואין חבור
להייה ר' יוסי אומר אף לא לטומאה

הכונה מזאת ההלכה כי
כאשר נחבר בגדים קצתן אל קצתן בתפירה הנה אם יתנו יותר מן ה
המספר אשר זכר הנה הוא חבור לטומאה וכאשר יבצו מאבות הטמא
כף מהן בטמא ר' ין ואפי' אף ואינו חבו להזייה שאם הזו מי טמאת
ע. כבר ח' מהן הנה יטהרו כלן אם היו זה המספר המכני או פחו' ואז
יהיו כמוו בדר א' להזאה ומה שהוא יותר על המספר הנה יטער הזאה
כפי' יעמנו ולא כשאר בהלך לבאר זולת השמות כהתן ומטפחו' וכדני
וטלית ידועים אולם סוברקין הוא מין תמימי החלוק ואמנם התחלפות
סמותיו לפי התחלפו' תמונתיו בהדרל ובתפירה והלופקרים הוא ה
הכבר אשר ילכאו אותן בזמן הסתיו ואין הלכה כר' יוסי

חוט משקולת שנים עשר
ג
של חרשין שמנה עשרה של בניין חמשים אמה יתר מב
מבאן אם רצה לקיי' טהור של סיריין ושל ציירי' כל שהן
עבין זאת ההלכה מכוולר זה שהוא יספר בארך החוט אשר יטמאו ב
בהטמאות המשקולות כמה שברין למשקול' זמה שיוסיף על זה הארך
הכה הוא טהור וחילוי היה רובה בקיומו וירכה בהשחרותו זמן ארוך
והשקולות הוא השקל אשר בו ישנו הכתלים אבל הכטאין והעבים אבל ה
הגברים והוא מעופרת ברוב ונורתה מעורמת ואמר שחוט
המאזנים יכ' טפחים ומאזני הגברים יח' וסיריין הן אשר יסידו שטחי
הכתלים בסיד ועבר והן ישנו אותו גב' במשקולות וניירות המזיירים נ
והן אשר יתקנה הנורות כנף הכתל וחלו גב' ינטרכו למאזנים אפי' יתנו

חוט מאזנים של
ד
והובי' ושל שוקלי ארגמן טוב שלש אצבעו יד הקורדו'
מאחריו שלש אצבעות ר' יוסי אומר טפח טהור
יד קורדוס מלאחריו
הוא אשר יבא מלהב הקורדוס חוץ מן הקנה ואמר ר' יוסי שמה שנית'
על טפח הוא טהור ומה הסמוך לכרזל טמא ונתק' אומר ב' אצבעות
לכר הוא אשר יטמא ממנו ואין הלכה כר' יוסי

חוט מאזנים של
ה
של בעלי בתים טפח יד הקררום מלפניו טפח שירי יד
הפרגול טפח יד מקבת של מפתחי אבנים טפח
פרגול הוא סמונה אשר יעשו
כונשיטלים ויד הפרגול הוא סוק המחונה יד מקבת של מפתחי א'
לכנים הוא עין עם כרזל אשר יעשו כו פתוחי אכבים מוצר יד יד

שירי הרבן מלמעלן ארבעה יד הכריד ארבעה יד
הקרדו של גבש חמש יד בן הפמיש חמש של פטיש
ששח יד הקררום של בקוע ושל ערך ששה ויד מקבת
של סתין ששה

כל יד אשר בזאת ההלכה הוא הניבך אשר יח
יחזיקו ביד בשעה שיכו או שיפסלו וירוב שקורנה של זהבים אטום מ'
משני נדדיו ושל נגדין פתוח מנידו האחר ודרבן סס הכרזל אשר בקב'
העץ טעמו מלמד הכקר ואמר שירי רבין שארית העץ אשר יקחו נו
מלמד וכבר בארנוהו במקום אחר וכריד הוא אשר יחפרו בו ב
סכינות האילן לקבץ המים בעת ההשקאה ושם יחליד הוא הכריד
וככום והוא הפטיש אשר ישכרו בו האבנים וכן פטיש הוא הפטיש הו
הקטן והקררום של ב' קינע הוא אשר יבקעו בו העגים ושל עריר אשר
יחפרו בו הארץ לזריעה ומסתת אשר ישנו בו האבנים וכדילי' אותן

ח
שירי חרחור מלמסן שבעה יד מגרפה של בעלי בתים
בית שמאי אומרים שבעה בית הלל אומרים ש
של ס' ידין בית שמאי אומרים תשעה בית הלל אומרים
עשרה יתר מבאן אם רצה לקיים טמא ויד משמשי ה
האור כל שהן

כבר בארנו שחרחור סס הכרזל אשר בקנה האדע
ומגריפה של בעלי בתים הוא המגרף אשר יביעו בו המאכל ושל פי
סידים יס' להן ומגריפה יביעו בה הסיד ואמרן אם רצה לקיים טמא ר'
רצה בו אם ידנו להינות זה הכית יותר ארוך מזה הגדר הנה הוא
מכלל' מס' שיעור: כה ויטמא בהטמאות הכלי' וכן יטמא הכלי' בה
בהטמאות ומשמשי האור כג' יד שטר ואיס' כלאו הנה הן ואפי' היא
הכית יד שלהן בתכלית האריכו' הנה הן יטמאו כי האדם נרץ להן
להתרחק כו מן האש והשרט כזה כלו שכל מה שיעזרו בו בשמינוס ה
הכלי' הנה הוא יטמא בהטמאות הכלי' מאומדו ית' כ' נגור אשר הוא ב'
ככלל' הכלים וטמאים יניו לכס וכאה הקבלה לכס לכל' שבכרכס
לפי מה שהתבאר בפרק זה מזאת המסכתא

פרק שלשים בלי זכוכית פשוטיהן טהורין
ומקבליהן טמאין נשברו טהור
חור ועשה מהן בלין מקבלין טמא ולכא הטבל'
ואסקוטלא של זכוכית טהורין אם יש להם לוכו
טמא שולי קערה ושולי סקוטלא של זכוכית שהתקינו
לתשיש טהורין קרי' טפחן או ש' טפחן בשופין טמאין

כבר בארנו בתחלת מאמרנו ובפרק השני מזאת המסכתא שרש טמ
טמאת כלי' זכוכית ושהו' מדרבין ואסקוטלא הוא כמין קערה וכלבז
סקורי' לא וקוח מן הלוח אשר יעשו בו מיני המתקין וכבר אמר אין ס
מוני' כין לבית החבל לא בטבל' ולא באסקוטלא ומדרך כלי' הזכוכית
והחרס יעשו בשנלי הכלי' ששה עגולה היה גבסה כמו אכבעל' שס ס
הכלי' ישיבה הלומה והיא דומה למזרק הן שולי הקערה וכאשר
שבר כלי' זכוכית וכשירה זאת ששה עש' בשוליס אם הכינו ל'
כהשתמש בהן ונדר במגריה מה שהו' ביבי השפה ער שהכיר ממנו
תורת שבר כלי' אז טמא' ושם המגריה ש' פין תרגו' ואכות' אותו עת
טחון נשפית יתיה בשופי' כא

אספקלריא טהורה ותמחוי שעשאו אספקלריא טמא
זאם מתחילה עשאו לשם ספקלריא טהור תרור שהוא
נתנו על השולחן אם מקבל כל שהוא טמא ואם לאו ג'
עקיבא מטמא ר' יוחנן בן גורי מטהר

143 B

דוחלית

ואחד מבא כמאית ערב כיצד ענים אדם רעוע כמא ט
טמא טמאת שבעה ואם רעוע בו כמא טמאת ערב

חמר ה' בטומאת מת והכפש הכובעת הנמוח עד העיב וזו בספרי ה' ה' ^{הוא}
זה חרס מקבל טומא' מן המת לטמא' חזירו טומא' ז' הל' והכפש הכובע
תטמא עד הערב' חולס הארס אשר יגע כמות שהוא טמא טמאת ז'
הכה זה לבן הכובע כמות לכל טפס חרס וטמא טבעת ימים זה הרין
שהוא רין תורה' ומדברי סופרי' שהיה כאחד נגע במת ונגע בהרס
אחר קודם הכרנו מן המת הטמא טמא ז' ימים מדברי ר' ורע זה

ב כיצד שלשה כלים הנוגעים
במת וכלים בכלים טמאין טמאת שבעה השלישי בין
אדם ובין כלים טמא טמאת ערב

הצור ית בטמאת ויתוכל אשר יגע
על פני הסרה בחלל הרב לו במתחו כעצם חרס או בקבר יטמא ז'
ימים וכאם הקבלה שאמרנו בחלל חרב הכנכה בו שהמרב וההלל סוה
סוף הכלל בין חלל חרב או חלל חבן או חלל עץ ואמנם ירבה כזה ש
שכל מה שנגע בחרב אשר נקרב בו המת יטמא ז' ימים וכן שאר כלי
מתכות וכלי שטף בהיקף חל החרב לפי מה שכתבנו בפתחת זה ה
הסדר והתבאר מזה הכללים הנזכר אשר נגעו במת והכלים השניים
אשר יגעו בחלל הכלים טמאים טמאה ז' וכבר בארנו בהלכה חשר ל
לפני זאת שכל מה שהוא טמא טמא ז' הפחו מה שיעשה מן הטומא'
מימים כל מה שנגע בו טמא טמאת ערב והוא חמר והכפש הכובעת
קטמ עד הערב ולזה אמר השלישי בין אדם בין כלי טמא טומא ערב

ב כיצד ארבעה כלים הנוגעים במת אדם וכלים
באדם טמאין טמאת שבעה הרביעי בין אדם בין כלים
טמא טמאת ערב ד אמר ר' עקיבא יש רי המישי
השפור התורב באהל האהל והשפור ואדם הנוגע בש
בשפור וכלים באדם טמאין טמאת שבעה המישי בין
אדם בין כלי טמא טמא ערב אמר ר' אין האהל מתושב

כבר בארנו הכובעת במת וכל מה שנגע בחלל הכלי טמאים טומאת
ז' ואם היה אשר נגע בכלים הנוגעים במת אדם הנה זה הארס גכ'
יטמא הכלים טמאת ז' ומופת זה שהכלים הנוגעים במת לומרנו מן
החרב לפי שהפסוק חייב הכובע בחלל או בחרב לפי מה שכלה בו ה
הקבלה טמא טמאת ז' שיכנס בגריו ביום זה וזה שהלוח מטמא בגרי
טמא ז' וכי' מזה שהחרב והארס אשר נגע בחרב והגרבים אשר נגעו
באדם שלשתן טמאים טומאת ז' וזהו ענין חמרנו בספרי האמרנו ל
לכלים ואדם רל כבר למרנו שהכלים הנוגעים במת באדם בכלים ט
טומאין טמאת ז' מאמרנו בחלל חרב כמו שבארנו כלים ואדם בכלים ט
מזין תל' וכבשתם בגדיכם ביום השביעי חולס חמר הרביעי בין ח
אדם בין כלים טמא טומאת ערב זה הולך על הארס הקדום מהמרנו
והכפש הכובעת תטמא עד הערב ומבוא הוא שאמרנו בבחן השלישי
והרביעי האיש השלישי והאיש הרביעי מהמישים אשר יגעו להם הט
הטומאה מן המת אם מאי זה איש מזה יתחיל המפטר לפני המורב
ויקרא ראשון לטומאת נשמי ושלישי ורביעי ויחייב כל מדרגה ממנו מ
מדרגים מזה שיבא ביאור במסכת טהרות וזולתו כמו שבארנו ו
גפירטנו בפתחת זה הסדר ובפרק ראשון מכלים ויורה הענין שכל
מה שיטמא במת טומאת ז' חנה הוא אב הטומאה וכל יזה שיכמא מן
המת טמאת ערב הוא וכל הטומאה והוא נקרא ראשון ויומנו יתחיל
המפטר בשני ושלישי ורביעי וכבר בארנו זה כלו בפתחת הכזבת
חולס ר' עקיבא יש לו חמישי השפור התורב באהל ההל והשפור הדט
הכובע בשפור וכלים באדם טמאים טמאת ז' ויחמישי בין אדם בין כ
כלים טמאים טמאת ערב אמרנו ל' הנה חין האהל ונתקשר ביומו ה
המל' תחוב תקוע קיים ושפן התקוע בהלל הוא המרכז אשר בו יעני
סאהל דוהה לעמוד אם היה של מתקבת ימונה ר' עקיבא שני ל' וכל
נהיה ההל הוא אשר טמא במת והיו כלים הנוגעים במת לשי' ויה
שבארנו בפתחת

ספק רי"א הוא המכסה אשר יעשה לראות מאחוריו והוא חללי מלה
ויורכת ספק רי"א וזה שיראה לחורי המכסה שהוא זכוכית מן המסוק או
כלי אחר דבר ספירי לא יראה המקומו האמתי כמו שהתבאר בחכמי
היוכטום וכן לא יעדרו על שיערו החמתי ויקראו החכמים המכסה ה
הכהיר מחר אשר לא יהיה דבר ויהאורין
המחירה ואמר על המשל בהסנת מרעה' להלכות שהוא הסיב הכורח
יה על תכלית מה שכתב הארס האשר הוא בחמר ההצבה שיעשה
טיוג שחמר ית מזה כי לא יראנו הארס וחי לפי מה שהתבאר בפרק
הכות חמריו כל הכיאים נסתבגו בארס לריח שהינה מאירה משה
רטינו כשתכל בארס לריח המאירה וכבר יבאנו וכוונת ההלכה מ
אכל בארנו ענין זה ותמנה הוא עם הכלי אשר יחלבו בו ותרווד הוא
כף והמונת הקף' וכאשר ימחו הותג על דבר פבוט כמו הכלחן י
יבא ל' לנדרין והלכה כר' עקיבא

ב כוס שנפגם רובו
טהור ונפגם בו שלש ברובו טהור ר' שמעון אומר אם
נפזר הוא את רוב המים טהור ניקב ועשאין בין בבעין
בין כוכת טהור ר' יוסי אומר בבעין טמא וכוכת טהור
שלש ברובו טהור מן המקף עצמו ויהיה שלש הגובה וכעין הוא
הכדיל ואין הלכה לא כר' שמעון ולא כר' יוסי
צלוהית שניטל פיה
טמאה ובגדולה שניטל פיה טהורה של פיריטון שב
שניטל פיה טהורה מפני שהיא סורחת או הירד לגנין
גדולים שניטל פיהן טמאי מפני שהוא מתקנן לכבשין
והא' ארבעה של כוכית טהורה ה אמר ר' יוסי א
אשרין בלין שנכנסת בטומאה ויצאת בטהורה

השפה ולו נזר' וזה הצור הוא אשר חמר בבאן פיה ואחר שהוסר
הנזר ישאר הכלי בשפה נכונה ואם היתה נלומית זאת של פיריטון
והוא המוסקו או משאר מיני הבגסם הנה היא טהרה לפי שאינה רח'
ראויה לדבר כי כאשר ישים הארס ירו להריח בני ישראל ודי' מאמרנו מ'
מפני שהיא סורחת את היר החית היא תמורת הקף כאלו אמרנו סו
סורחת לגנין קבון לבין ל' כשים לשום בו הרברים הכוכשים כמו ה
הקומן וקין שלח יבטרו לו בכל עת וכו' בארנו ארבעה בסוף ימים
מוחת המסכתא שהוא כלי ישימו בו החטים ויבאו מתחתיו מעט ס
מעט ירנך באמרנו ארבעה של זכוכית שהוא כלי על זן התמונה בר
מלמעלה ובאב מלמטה וכאשר ישימו בו דבר לא יבא מלמעלה וזה ה
הוא טהור לפי שכלי זכוכית לא יטמא מהן רק המקבלים כמו שכזכר
וממה שהתבאר בתוספת כלים שיערה תיבה ומבדל של זכוכית כל
כאשר היו מחזיקים קאה בלח הנה הן טהורין ולא יקבלו טמאה כמו
שאם היו של עץ ומה שזולת אל' בהימים מן מקבלי זכוכית הנה ה
הן טמאים ונשילנו היו בתכלית הגדול ורע זה אמר ר' יוסי אשרין כ
כלים שנכנסת בטומאה ויצאת בטהרה אמרנו ככנסת בטומאה ויצאת
בטהרה שתחלתו אבות הגומאות וכוף דברו ממונו טהורה באמרנו וס
וארבעה של זכוכית טהורה

סליק מסכת כלים

מסכת אהלות

שנים טמאין כמת
שבעה ואחר טמא טמאת ערב שלשה טמאין כמת ג'
שנים טמאים טמאת שבעה ואחד טמא טמאת
ערב ארבעה טמאין כמת שלשה טמאין טמאת שבעה

A

זקוקה ליבם ויחייב עליה כל דיני זקוקה ליבם וכן אם יעזוב נלד
 בזה הענין הנה אשה היצטטורה מן היבום ומן החלינה
 והאשה הישראלית אשר לה ולד מוכהן וניה הולך על זה הענין הנס
 לובלת בתרומה בשבילנו עד שימות וכן תכהת אשר לה ולד מושרל
 והוא בזה הענין הנה חין ראוי לה לאכול בתרומ' עד שימות וכיאו'
 והתאו ראשיהן ככלדו ראשיהן מפרכסים מתבועעים והתנועה אשר
 יגיעו האברים אחר המות יקרא פרנס לטאה הוא שם השרץ וזה ה
 הקבל' חיי יתנועע וזכו מזד' מזד' אחד חתיכה נאמנה יקרה זה ל
 לקנת מיני בעלי חיי' באשר לא יהיה הכח המתנועע מתפשטת בכלל
 החברים וקתחלת חבל תהיה מתפרדת בכלל הגוף

האיברין אין להן שיעור אפי פחו'
בוית מן המת ופחות לזוית מן הנבלה ופחות מבעד שח
מן השרץ מטמאין טמאתן

אמר שזה השיעור לא ירבה באברי
 האחד בכללו פי יטמא ואפי' פחות מכשיעור כשיהיה אחר שלש הנה
 הוא יטמא וזהו אמת ודעהו

מאתים וארבעים ושמונה איברי
ט
 באדם שלשים בפיסת הרגל ששה בכל אצבע עשרה
 בקורסל שנים בשו חמשה בארכובה אחד ביוך שלשי'
 בקטלית ואחד עשרה צלעות שלשים בפיסת היד ש
 ששה בכל אצבע שנים בקנה ושנים במרפק אחד ב
 בורוע וארבע בכהף מאה ואחד מזה ומאה ואחד מזה
 ושמונה עשר הליזות בשידרה תשעה בראש שמונה
 בצואר ששה במפתח שללב וחמשה בנקוביו כל אחד
 ואחד בטמא' כמשא ובמגע ובאהל אימתי בומן שיש ע
 עליהן בשר כראוי אם אין עליהן בשר כראוי מטמאין
 במגע וכמשא ואינן מטמאין באהל

בעבור שקדם לזו הדין שהאבר יטמא ואפי' בפחות מכשיעור הנה ר
 דאוי שיודיענו אלו החברים מה הם פיסת היד ופיסת הרגל מהר
 היד ומהר הרגל וכאשר היה ברגל ל' פרקי' הנה בכל אצבע ו' פרקי'
 וקורסל העקב בתנאים טרעים קרסולים ושוק וארכובה וירך ידועים
 וקטלית הוא קף הירך ומה שתדבק למעלה בלענת הנדון נא
 ואמר ב' בקנה הקנה הזרוע ומרפק הוא הקובדו וחוליות השדרה הן
 חוליות הגב ושם הכנין בכללו השדרה ומפתח הלב הוא החזה לפי
 שצבתנועת החזה יכשב הריאס על הלב והנה הוא לנו כמון מפתח ש
 שיתנה דרך יכשב ממנו האויר ויצא העשן ונקבים הן כל הסימוליה
 והאמה ומה שיתחייב שתביקו שהמת בעצמו יטמא במגע וכמשא
 ובאהל אולם טומאת מוגע נאהל הנה הוא בפסוק כמו שאמר הכנעני
 בות ואמר כל הבא אל האהל ו'טומאה משא הוציא אותה הקבלה
 מוטומאת כבילה אשר היא טומאה קלה והיא מטמא במשא כמו שכתב
 הכתוב והנשא את נבלתה וכל שכן המת שמטמא במשא וכמו ש
 שהכבילה אשר מוגעק' טומאה ערב משאה' טומאה ערב כן המת
 אשר מבינו טומאה' וזה מבואר בסיפרי ואמר ית' כחלל חרב או ב
 בות ואין טפק שחלל חרב הוא המת וכל הקבלה שענין זה שונה ש
 שהכבילה הדין הוא כמו המת וזהו אבר מן החי וכן אבר מן המת
 כמו שהתבאר והוא אמרם לעשות את הפורש ממנו כמוהו ואם היה
 אשר נוכרל מן המת או מן החי אבר עליו מהבשר והעצמות והגרי'
 מה שאשר שיחיה כלל הבשר ויבריא אם היה מחובר באדם והוא
 חי הנה האבר אשר הוא בחיות ענין יטמא כמו שיטמא המת בכללו
 וזהו מאמר השם או בעצם אדם ייחד העצם לאדם עד שיהיה בו ע
 עצם וכשר כמו כלל בעצם האדם ואז יהיה דינו כדין המת בכללו א
 אולם אם לא יהיה עליו בשר או היה עצם כשעורה ואפי' לא יהיה מן
 הפרקים המכוני' הנה הוא יטמא במגע לאמר ית' וכל הכנעני בעצם
 או עשם

הק השפיר כלנו הוא בגני מאלו וחברים ארו' שהנא מכלל האהלות
 וחלק מחלקו והוא אמרם כדברת האהל והשפיר שם אחד הוא והוא
 ענין אמרם בכח חין האהל מתחייב אהל השפיר ענינו הוא אשר י
 יהיה כלים הכנעני' במת ואין האהל הוא אשר טמאתו אהל הוא והוא
 דבר אחר

ה אדם וכלים מטמאין במת חומר באדם מכלים
וכלים מטמאין מכלים שלשה והוא אדם שנים חומר ב
באדם שכל וכן שהוא באמצעו ארבעה ושאינו
באמצעו שן שלשה

כאשר הבנת המאמר וזאת המענה היא
 מכוונת לפי שכבר בארנו שהכלים הנוגעים במת וכלים בכלים ט
 טמאים טומאת' והשלישי כין אדם כין כלים טמא טומאת ערב הנה
 כבר הבינה הטומאה הלכה בפלגים בכלים ובאדם שניים לבד כמו
 שכארנו תחלה ואם נבצע כלי' במת ואדם בחנות הכלים וכלים שניים
 באותו האדם אשר היה הדרס חנועני' בין כלים הנה העלמה כללים
 טמא' טומאת' והאדרנה הרביעית טומאה' טומאת ערב וכבר זכרנו
 חלו השרשים כלן וזממה שרמי שכער עליו ככאן שהחלם אשר יגע
 במת כאשר נג' בכלים הנה הוא יטמאה' טומאת' ולמדנו זה בקו'
 לפי שכבר בארנו שכלי' הנוגעים באדם שנגע בכלי' שנגע במת ט
 טמאים טומאת' כל הכלי השני' וכאשר היה זה כן הנה היותו ראוי
 והיותו כראה שהיו הכלי' הכנעני' במת כלל חנועני' טמאים טומאת' ו'
 וכן התבאר בסיפרי אהל יקיה לך זה אשרט והוא שהאדם שנטמא ב
 במת יטמא הכלי' טומאת' ו' טומאה חנועני' טומאת ערב וכבר העלבנו
 בכוננו זה הפרט וזולתו בפתיחת זה הפרט ושם התבאר שהכלי' ה
 הרמוז לקן בחלו הדינים באומות מת לבד הוא כלי' מתכות וכנדים
 וכן שאר כלי' שטף כמו שיראה למכין מאלו הפסקי' הנזכרי' בסיפרי

אדם ובגדי מטמאין כוב חומר באדם ובגדים
מבאדם שאדם נוגע כוב מטמא בגדים ואין בגדים
נוגעין כוב מטמאין בגדים חומר בגדים שהבגדים
טמאין את הוב מטמאין אדם ואין אדם נושא את הוב
מטמא אדם

ידוע שהוב אב הטומאה והאדם אשר יגע בו הוא ראשון
 לטומאה אהל הוא כשע' מנגע מטמא לפי מה שהתבאר בפרק אחרון
 מזכים והוא אמרו ית' והכנעני' כש' הוב יכבס בגדיו ירבה בזה שהוח
 מטמא בגדים בשעת מנגע כמו שהתבאר בפרק ראשון מכלים אולם
 כלים הנוגעים בזב הנה הוא ראשון לטומאה בגדים אהל כל נלד ה
 הטמאין אינו מטמא כלים כמו שכארנו בפתיח אולם כלים הכנעני'
 את הוב הנה הן אב הטומאה לפי שהן משכב או חושב' וכולן
 מטמאין אדם כמו שכארנו בפתיחה ולשון התורה וכל הכנעני' בכל
 אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב אולם אדם הכושא את הוב הנה ה
 הוא לא יטמא אדם בשו' פנים לפי שהוח ולד הטומאה' כמו שהשרטנו
 בראש זה הסדר ואפי' בשעת כשיאיתו קודם שיפירוש מטמאין אינו
 מטמא לא אדם ולא כלי' אדם ואמנם שחר כלי' יטמא והנה ככאר זה
 בסוף זכים

אדם אינו מטמא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפי'
גוסם וזקק ליבום ופטור מן היבום מאביל בתרומה ושקל
וכן בהמה וחיה אינן מטמאין עד שתצא נפשם והיו
ראשיותם אף על פי שמפרכסין טמאין כגון הזנב של
הלטאה שחיה מפרכסת

אמר ית' הכנעני' בנפש האדם אשר ימות הנה באר בזה השמוק שהנא
 לא יטמא עד שימות ואם היה בענינו לא יטמא בו בחיותו וכאשר
 היה המת אשר טומאתו חמורה לא יטמא עד שימות כש' הכבילה ו
 והשרץ ומגוייד חתוך או כדקר וגסב הוא אשר הוא כשרף המות וזקק
 ליבום אם היה מת האדם ועזב אח בזה הענין הנה אשת המת

144
 B

וכן גבי יטמא במשא על הפנים אשר זכרנו למכילה ולא יטמא באהל
 לפי שטמאת אהל אימכס באה בארס לבד כמו שאמר אדם כי ימות
 באהל או באבר מן הארס רומה לאדם לחזורו בעצם אדם אמרו מה
 המת בסר ועצמות נגידים אף אבר מן החי כבדיתו כך כשר נגידים ו
 ועצמות ואמר גבי שכי עצמות כאמרו בעבין או בעצם אדם זה אבר
 מן החי וכל הנענע בעצם זה עבס כשעורה ושמוור חלו השמים כלם
 ולא תקבש ממני לטפלים כעתידי

פרק טע אלו מטמאין באהל המת בזית נצל ומ
 ומלוא תרוור רקב חשיריה והגלגולת
 אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליהן בשר כראוי ר
 רובע עצמות מרוב הכנף או מרוב המנף ורוב בענו ו
 ורוב סענו של בת אף על פי שאין בהן רובע טמאין
 במה הוא רוב מענו מאה ועשרים וחמשה

אלו מטמאין במגע ובמשא ואיתן מטמאין באהל עצם כשעורה
 וארץ העמים ובית הפרס אבר מן המת ואבר מן החי
 שאין עליהן בשר הראוי השדירה והגלגולת שהסרו ב
 במה הוא חסרון בשדירה בית שמאי אומרים שתי חל
 חוליות בית הלל אומרי אפי חוליה אחת ובגלגולת בית
 שמאי אומרים במלוא מקדח בית הלל אומרים כרי ש
 שינסל מן החי וימות באוזה מקדח אמרו בקטן של ר
 רופאין רברי ר מאיר וחבמי אומרי בגדול של לשכה

הרכה פנימים כי שעדין הלה למשה מיני וכלל הוא הכשר
 סכומה ונעשה ליחה סכומה כאשר התחיל הכשר להתעפש ותרוור ה
 הכף וכבר בארנו כי מכלים שהוא מלא חפניו ורקב הוא העפר או
 אשר יפול מוצף המת כאשר יכלה לחנותו והוא דומה לעפר ומתכחו
 ולא יטמא ביה השיעור שיהיה נקבר ערוס בלי בגד בתיבה ארץ קשה
 או שיש והרומה להם והשם עליו כסוי שיש על שלל יתעבד בו דבר
 מהעפר ולא מן העצבים ולא מן הכבדים וכן אמרו נקבר בכסותו או
 בארץ של עץ על גבי עפר חין לר רקב וכן חס נקבר המת והיה חסר
 ממנו אבר מאבריו אמרו מת שחש חין לר רקב וכבר בארנו זה ב
 בזויות והשדירה תטמא ואשתי שאין עליה בשר כלום וכן הגלגולת
 אעפי שאין עליה בשר הנה כל אחד מהן יטמא באהל להיות כשני לו
 נדחית המונח ארס והוא מושג כאמרו עבס ארס ורובע הוא רובע
 הקב ורוב הכנין גדול המנף ורוב המנף רוב מנין האברים והם קבה
 פרקיס וחלו העצמות גב חין עליהן בשר בשום פנים הנה חלו טלשה
 שעורים בעצמות הערויין מן הכשר ד אחר מהן שיהיו חלי העצמות רוב טלשה
 בעצם האדם אשר הוא עצמו יהיה מרוב ונמלה והם שיהיה בר
 מזה המנין והוא קבה פרקיס ויהיה בו מרוב טלשה והם שיהיה רוב טלשה
 קבה אברים ולמעלה יפה בהן רוב כנין ויתקבנו בו שכי העצבים
 יחד רוב כנין ורוב מנין הנה חלו העצמות כטמא באהל ואם לאו לא
 ואשפר זה בכפילה וכבר בארנו שפרס זה כלו אמרו ית בעצם ארס
 נאלו השעורין הב ילאו בכל אחד מהן שהוא עצם ארס וזה כן טהור

הוא שיש בו אמתא ויהיה ב
 רביעית דם ורביעית דם תבוסה ממת אחד ר עקיבא א
 אומר משע מתים דם קטן שיצא בלור עקיבא אום כל
 שהוא וחכמים אומרים רביעית בוית רמה בין חיה בין
 מתה ר אליעזר בטמא כבשרו וחכמים מטהרין אפר
 שרופים ר אליעזר אומר שעורו כרובע וחכמים מט
 מטהרין מלוא תרוור רקב ועוד עפר קברות טמא רבי
 שפעון מטהר מלוא תרוור רקב שגבלו במים אינו ח
 חבור לטמאה

כבר בארנו שעבס כשעורה מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא באהל
 וכתבנו טעם בזה וכן כל עבס שאין עליו דמיון אנושי בזאת הסכה ב
 בעצמו וארץ העמים כל הארצות חוץ מארץ ישראל שהם נחברתים
 עם המתים קוברין אותן בכל מקום שפלטו על ארצותן זאת הטמאה
 וזה כבזיר מריבין לפי מה שכתבנו בפתיחה לפי שאנו כחומר שיהיה
 בכל חלק ממנו עבס כשעורה ויחד בית הפרס בעבור שגידם וכת
 וכתפשוטו העצמות על כל הארץ קהית לרוב כלל חכמים פורשים ש
 שיעביו התפשטות ומקדח הוא המקדח קטן של רופאין הוא מקדח
 קטנה יפתחו בה הנגשים והמורסות ונגדול של לשכס כבר התבאר
 בכלי ששיעור הנקב אשר יתקב הוא כפונדיון וכדי שיכטל מן החי ו
 גימות כבר התבאר בתלמוד שהוא ככלע וכבר בארנו שיעור הכלע
 והפונדיון כראש קדושין ומחלקת ר מאיר וחכמים אמנם הוא לדעת
 ב ש הכרחה

הגולל והרופק מטמאין במגע ובאהל ואינו מטמאין ב
 במשא ר אליעזר אומר מטמאין במשא ר יהושע אומר
 אם יש שם תחתיהן עפר קברות מטמאין במשא ואם ל
 לאו אינו מטמאין במשא איוה הוא הרופק את שהגולל
 גשען עליו אבל רופק רופקין טהור

אמר ית כל הנוגע במת בכפש הארס נכפש
 הרס הוא הדם באמרו כי הדם הוא הכפש ועם היותו אצל השעור
 גבי הוא מן השיעורים שהם הלכה למשה מסיני ושמו זה כמו טעם א
 אמרו שהמעט שיהיה בארס מרס בתחלת כרייתו רביעית ובבמרא א
 אמר רביעית דם נתתי לכם על עסקי דם הזהרתי אתכם ור עקיבא
 אמר שאעפ"י שבא משכי מתים והנזיל זה מאמרו ועל כל נפשות מת
 שתי כפשות ושעור אחד שלל אמר כפשות מתים ורס תבוסה הוא דם
 ההכאה והערכוב אשר יגיר מההרוב בין החיים והמות כמו שיתבאר
 בפרק השר אחר זה בגזר מהאמרו מתבוסה כדמיקר עקיבא יעמיד
 דם הקטן לפי עצמו ואמר כי במו שיטמא רוב כנינו רוב מנינו ואש

המשא והמשא עם האהל זה הכלל כל שהוא משם אחד טמא משע שמות טהור

בטמא שחל ונתחברו חצלו החלקים הנכדלים להשלים בהן שעור לטמא בטומאת האהל... המשיא והמשיא עם האהל זה הכלל כל שהוא משם אחד טמא משע שמות טהור

הנה תכלית כל מה שפירשו הקבר יש בו מהטומאה מה שהוא כמת עבמו והועתק אליו זה הדין להכרת ההיקש נר חליעזר יעתיק אליו כל דיני טומאת מדר' יהושע יאמר כי כדרי הקבר בלתי מרובקים בקרקע ע' יאמר

אלו ואם חפרו טהורין בוית מן המת ובוית נצל ומלוא תרוור רקב ורביעית דם ועצם בשעורה ואבר מן החי שחסר עצמו

והכלו מבואר והתנו באבר מן החי שחסר עצמו לא אמר כן שחסר בשרו לפי שאם חסר כ בשרו וכשאר עליו כדי לעלות חרובה הנה הוא מטמא לפי מה שקדם בזה הפרק אולם אם נחסר קצת העצמות מזה האבר ואעפ' ששאר בשרו בכלל ובויה הבשר יותר מבוית הנה הוא לא יטמא מן ממיני הטומאה ואפי' הכשאר מן העצם האבר שחסר עצם כשעורה מן המת וזהו ההפך בין אבר מן החי ובין אבר מן המת לפי שאבר מן המת בוית בשר העורש ממנו והוא נבעש כשעורה העורש ממנו טמא לפי מה שהשורשנו בשמי מעשיות וכבר בארנוהו שם על התכלית

השדרה והגולגולת משע מתים ורביעית דם משע מתים ורובע עצמות משע מתים ואבר מן המת משע מתים ואבר מן החי משע א

מבואר הוא שחלל הסעורין משני מתים כמו שיהיו קצת חליות משרד' אחד וקצת חליות משרדה אחרת ויושלמו בהן כל חליות השדרה וכן חובר מן המת ואבר מן החי יהיה קצתו מאבר איש אחד ויושלם זה מ מאבר איש אחר וממה שראוי שתדענה ותתעורר עליו שחומר החכם באבר מן המתים טהור בתנאי שלא יהיה בו עצם כשעורה ולא בוית בשר לפי שכבר קדם לך שהאברים אין להן שעור אולם כאשר היה בוית בשר מן המת או עצם כשעורה ממנו הנה הוא טמא בלא שפך ואעפ' שזה קצת האבר וכבר אמרנו שראית ר' עקיבא ברם מאמרנו כ נשנות מת ותלמוד ממנו שאר השעורין שהוא כאשר הושלם וישלם מן המתים הנה הוא טמא טומאתו ואין הלכה כר' עקיבא

עצם בשעורה שנחלק לשנים ר' עקיבא מטמא ור' יוחנן בן גורי מטהר אמר ר' יוחנן בן גורי לא אמרו עצמות בשעורה אלא ע עצם בשעורה רובע עצמות שנתלקו ואין בכל אחד וא אחד עצם בשעורה ר' שמעון מטהר וחכמים מטמאין אבר מן החי שנחלק לשנים טהור ר' יוסי מטמא ומורה שאם ניטל חציים שהוא טהור

טל חציים הוא שיחתך מהאדם קצת זה האבר וככלל מומנו עור כחתך הכשאר מזה האבר גב' ויהיה האבר כלו ככדל הנה הוא לא יטמא לדידי הכל ואין הלכה לא כרבי יוחנן בן גורי ולא כר' שמעון ולא כר' יוסי

פרק שלישי כל המטמאין באהל שנחלקו והכנסם לתוך הבית ר' דוסא בן הרכינס מטהר וחכמי כטמאין כיצר הנוגע בבשע חציו ותי מן הנבלה או נושאן ובמת הנוגע בכחצי וית נמאהיל על כחצי וית או נוגע בכחצי וית וכחצי וית מאהיל עליו מאהיל על כשע חציו ותי מאהיל על כחצי וית וכחצי וית מאהיל עליו ר' דוסא בן הרכינס מטהר וחכמים מטמאין אבל הנוגע בכחצי וית ודבר אחר מאהיל עליו על כחצי וית או מאהיל על כחצי וית ודבר אחר מאהיל עליו על כחצי וית וית טהור אמר ר' מאיר אף בזה ר' דוסא בן הרכינס מ מטהר וחכמים מטמאין והכל טמא חוץ מן המגע עם

יור' ויהיה באהל כמו שיהיה תאדם וחי וית תחת האהל ויניח אבר מן החי מן האהל ונגע בחצי וית הנה הוא טמא אצל חכמים ו יורה זה שנגע ומאהיל הוא דבר אחד אצלם וישאלו שני מינים משם אחד הוא עור אחר זה אצל הנוגע בכחצי וית ודבר אחר מאהיל עליו ונגע בחצי וית טהור וזה יורה שנגע ומאהיל אינו נמשך אלא יבארו בתלמוד זה והבירלו הדין בו זה שנגע ומאהיל שני שמות כמו שא שחמר חבל הכ' ג' בכחצי וית ודבר אחר מאהיל עליו ונגע בחצי וית טהור אמנם חומר תקלה ובמת נוגע בכחצי וית נמאהיל על כחצי וית שהנח טמא זה בתנאי זכרנו שם והוא שיהיה חוץ על גבה חני וית

אחד מן המת וזהו ההפך בין אבר מן החי ובין אבר מן המת לפי שהטומאה העליונה שהיא טמא לפי שיתחבר חני וית שנגע בו ל' ז' וית שהאהל עליו וכאלו נגע בו בזית מן המת ואמנם היה זה להיותו גבוה על זה החצי וית בשמות מטמא אשר היא שמות משיעור הא האהל כמו שהתבאר לך וחשכו ששני חצאי זתים נגע בו אולם זה היו שני חלונ' ההצ' אצות פותח טמא אשר הוא שיעור האהל לא היה ט עומא לפי שנגע ומאהיל שני שמות וכן אמרו בתלמוד בטמאה רבנא

בין ב' מגרלין עבי' קיבין וחין בהן פותח טמא וכן אם נגע ב' חני וית בה' אצלם השטבה ויהיה חני וית אחר למעלה ממנו ר' תקיעה ב בקרקעית המגרל העליון וכי' יהיו שחנות מטמא הנה הוא גב' מטמא על חלו הפנים אשר זכרנו בה' ויתנו חושבים הכל נגיעה לקורבת; פחות מטמא בכחצי וית אחר מהדבר אשר האהל או הנאהיל עליו אולם

מאהיל ונגע הנה לא יבטורף אצל החכמים כמו שישעור דמיון ואמר א' אצל הנוגע בכחצי וית וכו' וחלק ר' מאיר על תנא קמא ואמר שחכמי' גם כן יסברו שאהל נגיעה מצטרפים ואין הלכה כר' מאיר והבין מ מכל זה שנגע בחצי וית ומאהיל על חני וית טהור ואם היה בן ה' אצות; הדבר אשר האהל עליו שחנות מטמא הנה הוא כאלו נגיעה בו וכחשבה נגיעה להתחבר עם זולתו לפי מה שקדם באורו אצל החכמים אולם ר' דוסא שאומר הנה הוא טהור ידמה אותו כדמיון כ נוגע ומאהיל אצל החכמים נגע כשני חצאי זתים בבת. אחד זה והלכה כחכמים

ב מלוא תרוור רקב שנתפור לתוך הבית הבית טמא ור' שמעון מטהר רביעית דם שנתבלעה ב בתוך הבית הבית טהור נבלעה בכסות אם מתבכסת הכסות ויצא ממנה רביעית דם טמאה ואם לאו טהור שכל הבלוע שאינו יכול לצאת טהור

השני שחלק תרוור רקב רביעית דם מטמאין ואופן בחינת הקבר ל לידע אם יצא ממנו רביעית דם ויטמא באהל אשר יהיה בו תכלה כ כמו שבארנו בתוספתא וזה שירחצו הכסות בשיעור ידוע מהמים עור קרקע כזה שיעור מהמים מ' רביעית דם הנה אם היה מ מראשיתו אחר באר ג' וימות או יהיה מה שהורחץ בו הגבל' טמא יתקא ארזם הנה נדע שצ' אצל ממנו רביעית דם ויהיה זה הכנר מטמא באהל ואין הלכה כר' שמעון

ג נשפך באויר אם היה מרומי קטפרס האהיל על מקצתו טהור היה אשכורן או שקרש טמא נשפך על האסקופה והקטפרס בין מלפנים בין מכחוץ והבית מ מאהיל לעולם טהור היה אשכורן או שקרש טמא כל

השני שחלק תרוור רקב רביעית דם מטמאין ואופן בחינת הקבר ל לידע אם יצא ממנו רביעית דם ויטמא באהל אשר יהיה בו תכלה כ כמו שבארנו בתוספתא וזה שירחצו הכסות בשיעור ידוע מהמים עור קרקע כזה שיעור מהמים מ' רביעית דם הנה אם היה מ מראשיתו אחר באר ג' וימות או יהיה מה שהורחץ בו הגבל' טמא יתקא ארזם הנה נדע שצ' אצל ממנו רביעית דם ויהיה זה הכנר מטמא באהל ואין הלכה כר' שמעון

145 B

הנדרים והיה נשקוף הבית ונא על השערי כוונ המסקנות היוצא
 חוץ מהכתוב הכה כ: מי שישב חוץ מהבית תחת זה הנשקוף היוצא
 מן הבית הכה הוא טמא מפני שהשער נחשב כעל
 לכל כל שערי הבית נאם היו כלן כעלולות
 הכה הבית נטמא לכל כביביו ואם פתח פתח א' והיו שני מונגי הכה
 הפתח לבד טמא וישאר הבית כלן נחון וזהו נחשבים תחת
 החקופים היוצא מחוץ ומכל הפתחים טהורי כאשר הפתחים כעלול
 וזהו ענין מניל על הפתחים ואם היו היות בכלל הכה ינטרף פניה
 בפתח המניל על הפתחים ד' טפחים ואם מה שכבית הוא בויית מן פ'
 המניל ינטרף פניה בפתח המניל על הפתחים טפח וזה כלל השם המ'
 על הפתחים ח' היו אלכו הפתחים כלן כעלול אולם אם היו פתחים ארבע
 שהיו יחסו על א' מהן לבד סינא מונגי המת הכה כל מי שישב תחתיה
 המסקוף המונגי כבי הוא טמא ארבע' שלא יהיה ביה הפתח הפתח
 זולת טפח על טפח וזהו ענין אמרו לכל להניא את הטמאה בפתח ט
 טפח יואו גדול מכבית כמת רל' שינטרף פתח מר' וזהו יציל על הפתחי
 וכן סברת ר' יוסי בשדה ועלולות

ז טפח על טפח על רום

טפח מרובע מביא את הטמאה והוצין בפני הטמאה ב
 כיצד ביב שהוא קמור תחת הבית יש בו פותח טפח ויש
 ביציאתו פותח טפח טמאה בתוכו הבית טהור טמאה
 בכית מה שבתוכו טהור שדרך הטמאה לצאת ואין ר'
 דרכה להכנס יש בו פותח טפח ואין ביציאתו פותח ט
 טפח הטמאה בתוכו הכי טמא טמא בכית מה שבתוכו
 טהור שדרך הטמאה לצאת ואין דרכה להכנס אין בו
 פתח טפח ואין ביציאתו פותח טפח טמא בתיב הבית
 טמא טמאה בכית מה שבתוכו טמא אחד חוד שחררוהו
 מים או שרצים או שאבלו מלהת וכן מרבג שלאבנים
 וכן סואר של קורות ר יהודה אומ כל אהל שאינו בידי
 אדם אינו אהל ומורה בשקפים ובסלעים

ביב היא החפירה אשר יעשו ביסודות הכתוב והירידות להגדת הויס
 ילך תחת הארץ וינא למקו' אחר וקמור מכוס וכבר בחרנו והבשרובי
 ואמר יש בג פותח טפח ידנה בו בזאת אשר תקרח ביב ויניחנה הוא
 פתח זה הכיב אשר ינאו מונגי הויס הנגרים בו ויתבאר מזה כי כל
 באש' היה בפתח הכיב פותח טפח וביציאתו פותח טפח והיה הטמאה
 בזה הכיב הבית טהור לפי שהטמאה תבא דרך יציאת הכיב חסר בו
 טפח ולא תכנס לבית' וכן אם היה הטמאה בבית הכה לא יטמא מה
 שבביב לפי שהטמאה לא תכנס ופתח הכיב כאשר בו טפח וכבר ה
 השדסנו לך שטפח על טפח מונגי בפני הטמאה ודרך טמאה לנאת
 ואין דרכה להכנס' אולם אם היה בפתח הכיב טפח ולא תהיה ביציאת
 טפח ותהיה טמאה בתוך הכיב הכה היא תבא מפתח הכיב לבית הם
 לא יבשר יציאתו מיציאת הכיב לפי שאין בו טפח' והטמאה לא תבא
 בפתח מטפח כמו שהשדסנו שם באמרו טפח על טפח מביא את הט
 הטמאה ואם היתה טמאה בבית הכה הרבר אשר בביב לא יטמא לפי
 שהטמאה לא תכנס לבית וקצרוני' הבית אחר שבנקנס הטמאה
 יש בו טפח על טפח וכבר חנן בפני הטמאה וחלק לה מקום' חולקת
 אם היה בפתח הכיב אש בקרקע הבית פותח טפח על טפח הכה
 הוא כמו ויקום קערונית בקרקע הבית אשר דינו נדון הבית שנה לפי
 שכל מה שבקרקעיה הבית טמא חס' לא יהיה בזה המון טפח על טפח
 הכה הוא יטמא המרנו וכל אשר באהל לעצות קרקעיתו של בית ביווהו
 עד התהום כמו שהתבאר באמרו טפח על טפח מרובע כבי שלח תבני'
 ותפסו שפתח הוא כמדירת טפח על טפח חוק פתחיה תמוכני כוונ
 אגורם ב' יעור מקום אמה על אמה ומה שדומה לזה' ולזה התבא
 באמרו מרובע' אולם אם היה פתח ברחכו ררך נושא חצי טפח וכ
 ובארכו שלשה טפחים או ארבעה הכה זה הפתח הינו מביא את
 הטמאה חף על פי שיש בשיעורו יותר מטפח על טפח' וזהו ענין חמ
 אמרו מרובע וקב' זה'

שבת טמא חוץ מן השיעור והשער והצמורין ובשעת ח

הכורו הכל טמא
 אמרו באורי ידנה בן בתוך הבית' ואמרו והאילו רמז אל
 הבית רל' כאשר האילו הבית' וקצתו הבית טהור' וירוב כי כחש א'
 אמרו הבית טהור הכוכה בו שלא יטמא מה שבתוכו ומרס' וכלים'
 וקצתם הוא ויקום משועשע אשר לא יכוח בו הדבר הכל יתגבל ויר'
 וזשכור נהא' כיון וקצתה הטמא לפני הכתוב בין המונגי נחמר שאם
 היתה החקופה ארבעה' לטמא ויהייתו לחון והיה הבית נוסדרת
 על זאת החקופה וכשק' עליה רביעית רס הכה זה הבית טהור וזעפי
 שהוא מאליל על היוקום אשר נשקף עליו רביעית רס פיגס' שם לא י
 יכוח לו והוא כמו שכללע בתוך הבית אשר הבית טהור' ואם היה
 בחקופה קרקעית ועמיר רס כו' ולא היה יורד חבל נקפה רס עליו
 אכל שפיותו כל הבית טמא

ד כיצד המת מבחוץ ושערו בפנים הבית

טמא עצם שיש עליו בויית בשר הכנס מקצתו מבפנים
 והבית מאהיל עליו טמא שני עצמו ועליהם בשני חצאי
 זיתים בשר הכנס מקצתם מבפנים והבית מאהיל עליו
 טמא היו תחובי בירי אדם טהור חבורי אדם חבור

תמוכים בידי
 אדם פיהיה זה הכשר תכחו אדם בעצם כמו שיקח חצי זית מכל' ר'
 המת ונקב אותו בעצם גם כן מן המת כמו שירכב הכשר בשער א' ויטמא
 לא פיהיה הכשר מתכח' בעצם הכור טכני'

ה איזהו דם תבוסה

המת שיצא ממנו שמינית בהיוו ושמינית במותו דברו ר'
 עקיבא ר' ישמעאל אומ רביעית בחייו ורביעית במותו
 עטל טהור ומה רביעי' ר' אעו' בר יהודה אומ זהוה כמים
 איזהו דם תבוסה צלוב שדמו שותת ונמצא תחתיו
 רביעית רס טמא אבל המת שדמו מנטף ונמצא תחתיו
 רביעית רס טהור ר' יהודה אומר לא בר אלא השותרת
 טהור והמנטף טמא

כבר קדם בש' השני דם תבוסה מטמא באהל ושמינית חצי
 הרביעי' במקו' זה ודע שהרס אשר יביר מהאדם והוא כמו רס החקופה
 והענבה הדומה לו הכה ה' טהור לרברי הכל והוא כמים' ואשר יביר
 מן המת הוא כמו המת עצמו ובתכחי פיהיה רביעית כמו שהתבאר
 ובאשר הגיר קבת מרביעית וקנתו ח' וקנתו והוא מת ולא כרע חס רוב
 הרביעית נבר אחר המות זהו רס תבוסה והוא יותר קל בדיני הטמאה
 מרס המות לפי ויה שהתבאר כו' ככוונותיו ונטל מזה ומזה רביעית ידנה
 בו שרביעית מאלג השני רביעית המעידות הנה הוא אשר יטמא בחקל'
 ור' ליעזר בן עזרי' אמ' שזה שאמר ר' ישמעאל עם מה שאמר ר' עקיבא
 לא יטמא אחר מקו' ו' אומם הוא כמים ואמנם רס תבוסה חזלי מה
 שני' מהתלוי' ה' למת' ייתו ושותת הו' הדבר אשר כגר והו' הרס שהנפש
 יונכה בו ומנטף הוא רס קנוטף טפה טפה אחר טפה' ור' יהודה עיין
 עיין אחר ואמר שהרס הנבר הוא בארץ ח' יציאתו ולזה לא יטמא
 והרס המנטף אמנם ינא כן אכל יציאתו ובעת הוונת נהלכ' כר' עקיב'

ו בויית מן

המת פתחו בטפח והמת פתחו בארבעה טפחים להציל
 הטמאה על הפתחים אבל להוציא הטמאה כפזרת
 טפח גדול מכבית כמת ר יוסי אומ השדרה והגונולות
 במת

הענין
 כאשר אכלנו אם היה המת בכית ולזה הכית שעריס רבים מכל'

ואמרו אחר חור שחררהו מים ה' כל כקיעה וכל טפח על טפח הכה
הוא אהל ויבוא את האמרי בין נבזה על ידי אדם או שררהו אותה
מים או אחד מבעלי חיים או שכתב קצה הארץ מעבמה עד שהאיר
סם חצירה וזה מה שיתקדש תמיד ומרכך שלחכנים אכנים מכוורי
קנתן על קנתן וכן תדנו נב מורכבת תביאכה שהיא מענין הסדר
וקורר שלקורות כמו חביל קורות וקרא ה' קורות ואמר שכל
טפח על טפח בזאת התבונה והדומה לה אהל הוא ואע"פ שלא יבין
בו לנשו אהל ור' יהודה אומר שלא נשים טפח על טפח אהל לא אה
עשאו אדם כבונות אהל אולם אם היה נעשה על ידי מ' אשר בעלי
חיים או ע' אדם בכלתי כוכה כמו שיקרה במרכך של אכני וכוא'
שלקורות הנה הוא אינו אהל חל' ר' יהודה לא אה היה שיעורו מלא
אברין וכן ההבאר בתלמוד ולזה הוא מורה בשקיעין ובהלעים אשר
הם גדולי השבך והם כבנות היוצאות מן הכבין והרומה להן תרגום
והשי' השלש ובהקיע' שלע' והוא מ' בין הקיעה והנוחיה מן
בשקיעה וכן אמרו שלשי' ירנה בו האכנים הכולטין היוצאים מעבם ה
הקורות ואין הלכה כר' יהודה

פרק רביעי מגדל שהוא עומד באויר טמאה כ
בתוכו בלי שבעביו טהורין טמא
בעביו בלים שבתוכו טהורין ר' יוסי אומר מחצה
למחצה היה עומד בתוך הבית טמאה בתוכו הבית ט
טמא טמאה בבית מה שבתוכו טהור שדרך הטמאה ל
לצאת ואין דרכה להכנס בלים שבינו לבין הארץ ג
שבינו לבין הכותל שבינו לבין הקורות אם יש פורת
טפח טמאים ואם לאו טהורין טמאה שם הבית טמא

בעבור שאמר שאם היתה טומאה בתוך המגדל והוא על זה המגדל
והבית טהור אמר אם היתה הטומאה ב' בגגל אשר בזאת המגדל
הוא יקרא מוכני כמו שבארנו ביח' מכלים והנה זה המוכני חנן מ
מאחורי המגדל בהגך הבית ב' אכבעות אכבתביא הטומאה ב' תחת
קורות הבית הנה הבית טהור שאם הטומאה חמס' תבא בטפח וזה
ב' אכבעות לבד והתנה בזה ב' תבאים אחד מהם שיהיה בגובה חלל
המוכני טפח לפי שאכחנו לא נכדיך פותח טפח לביאת הטומאה חלל
אם היה בתוך חלל טפח חמס' אם היה בפחות מחלל טפח הנה ח' ח' ח'
במקום תבטך לציאה ממנו אהל ח' ח' ונראה מוכנת וס' ח' ח' ח'
שכבר הרמב"ם בביאורו והתבאי' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
ע' ח'
בעקר עש' ח'
והתבאי' ח'
כוריים כיכס כמו שבארנו ביח' מכל' ולזה יהיה חונן בפני הטומאה
זה המוכני הנדבך ח'
הוא יטמא כאשר הכלים המקבלים טומאה ופ' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
הבית טמא וכן כל מה שזכר בזה הענין מ' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
לא אהל מגדל הב' ח'
עש' ח'

עבין אמרו עומד באויר שלא יהיה המגדל תחת אהל אבל מגדל ל
למ' והיו בו חדרים עבדין בעביו בין שני לחות ה' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
מחנה למחנה עינינו אם היתה זומאה בעביו בלי שבתוך אשר
ימשך לחני אשר בו הטומא' טמאי' אשר ימשך לחני האחד טהורין וכן
אם היתה טומאה בתוכו הנה חני עביו טמא ממה שימשך לתוכו
עוד אמר כי כאשר היה זה המגדל בתוך הבית הנה הוא כמו בית
בבית וכלים שבינו לבין הכותל ולא יטמאו אם לא היה שם פותח טפח
וכן כינו לבין הקורות ונכסח' התוספתא שאנו רואים אם הקורות
בלו הן יורדות ונותנות דבר אחר אין טומאת כבשת לאלה וכן
יוצאה ממנו אם לא ב' פותח טפח ואמרנו טומאת שם ר' בין הכותל ו
ואחורי המגדל או בין גבה הבית וגב המגדל או בין קרקעית המגדל
וכין הארץ הנה הבית כל' טמא על זה פני' שיהיה לפי שהטומאה
היא בתוך הבית ולא יביל' האהל על הטומאה שהתני' לפי שהשרש
אצלנו אם היה אהל לתוך אהל והיתה הטומאה תחת אהל הפנימי
הנה אהל החיצון טמא וכל' קדם לנו זכרון זה השרש בשמימי מכל'
והוא מאמר התוספתא צמיד פתיל ואוהלים מנילים על הטהורים מ
מלטומא ושומר זה השרש שהוא עקר גדול ובעבור' אמר בבאין אם
היתה הטומאה ואפי' תחת המגדל או אחוריו כטמא כל הבית ואין
הלכה כרבי יוסי

פרק חמישי תנור שהוא עומד בתוך הבית ועינו ק
קמורה להוין והאהילו על וקוברי המת
בש' אומר' הכל טמא ובית הלל' אומרים התנור טמא
והבית טהור ר' עקיבא אומר אף התנור טהור

כבר בארנו
ע' ח'
האש ומנוי' ח'
כלו והתב' הקומר בולט חון לבית ע' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
על זה הקובה' ואמר בית שמאי' כבר נדבך האוהל בזאת הקובה וכ
נכנסה הטומאה לבית מעלינו התנור כמו אם היתה טומאה תחת
זה הקוב' ובה אומר שהתנור לבד הוא אשר יטמא כי האהל הנות
על מקנתן ור' עקיבא אומר שהתנור טהור שאין האהל על עבם מ
ה' ח'
כאשר תמנא האהילו עליו קוברי מת והנה הכובה בזה שתהיה הע
הטומאה מאהלת על זה הדבר לפי שטומאה אהל תכלול ב' ענינים
כמו שהתבאר בראש פרק מכלים והוא שיהיה הדבר אשר אהל על
הטומאה או האהיל הטומאה עליו ושומר זה ולא יבטך לכופלו בזאת
המסקת'

תיבת המגדל יש בה פותח טפח ואין
ביציאתה פותח טפח טמאה בתוכה הבית טמא טמאה
בבית מה שבתוכה טהור שדרך הטמאה לצאת ואין ד
דרכה להכנס ר' יוסי מטהר מפני שהוא יכול להוציאה
חציים או לשרפה במקומה

תיבת המגדל הוא ארץ ישימו אותה
במגדל וזה נזרחה

ואמר ר' יוסי שאפילו היתה הטומאה בתוך זה הארץ
הנה הבית טהור ולא כאמר תבא טומאה דרך פתחו
אשר בו טפח שכב' ח'
מכלתי זה הפתח אשר בו טפח אשר תבא ממנו הטומאה וזה כשיצוי' ח' ח' ח' ח'
חלקים ח'

ב ארובה שבין הבית לעליה וקדירה נתונה
עליה ונקובה כבונם משקה בית שמאי אומרין הכל
טמא ובית הלל אומרין הקדירה טמאה ועליה טהורה ר'
עקיבא אומר אף הקדירה טהורה

כבר בארנו ביח' מכלים
שכונם משקה הוא שתשים הכלי על המשקה ויכנס המשקה בתוכו
מזה הנקב ולא יבטך ככאן להיות נקב הקדירה טפח על טפח להיות
הארובה עצמה טפח על טפח ונהקדירה לא יתח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
ככונם משקה והיתה הארובה פתוחה ולזה כאשר היתה טומאה ב
בבית טמאה עליה והוא ענין אמרם הכל טמא' ובה אומר ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'

146
13

חרם טהורין מצילין על דפנות אהלים

חרם שאם היה בזאת הארובה שבין בית לעלייה כלי גללים או כלי אבנים בין חובלין ומשקין וכלי חרם לפי שאלו חובלין ומשקין כולל כיון שההבדל בעשירי מכלים ולזה תניל דמיר פתיל על הכל ואלו חובלין מכלי חרם שהוא חינו מציל בממיד ועל כלי חרם לבד מהיותו טמא עלבב עם הארץ כמו שבארנו שם ב' מכלים נלזה נאמר בבאן כי באשר היתה בזה הארובה כלי גללים טהור לקדש או לחטאת הנה מציל על כל מה שבגלליה ואעפ"י שהוא כלי חרם לפי שהסב' אשר בעבור חומרנו עסקו חרם מציל על הכל כבר הוסרה וביאר הפרת הכבה וחומר שהכל בחומי על החטאת ר"ל על טהרת פרה ארומה שייחר זה הכל לחטאת הנה הוא חומרנו בן שהוא טהור ואעפ"י שהוא עם הארץ הוא נאמן ונאמן בזה לאמריו ויהיה לעשר בני ישראל למשמרת למי דה חטאת היא חומרנו הכל נאמנים על שמירתה וכן אם היה זה הכלי חרם טהור לקדש הנה מעלת הקדש לא ימנע בזה שלח יהיה בארץ בו אפי' עם הארץ פנוי שהתבאר בכוף חבונה באמרם הכל כן באומנים על טהרת יין ושמן של קדש כל ימות השנה וכאשר אמרנו א' או כלי קדש או חטאת ואפי' היה של חרם הנה הוא טהור וכל עם הארץ חומרנו שהוא הניל בזאת העלייה לשי שהוא כלי טהור וזה מה שאמרנו כלי טמא אינו חובץ וזהו חומרנו כלי ומפני שכלי חרם טהורים כלי חרם וכל גללים טהורים וכן כלי חרם טהורים לקדש ולחטאת בחזקת טהרה ואפי' מעם הארץ עוד חזר לדין אחר ואמר מצילין עם דפנות אהלים ר"ל שכמו שיכלו הכלים בעלינו אהלה בכבני לבד כן כמו שבאר בארובה שבין בית לעלייה כן בני יציל הכלים כאשר היו פיות חלו הכלים מבוסים בדפנות אהלים ולקח המשל בזה ואמר

ג' היתה שלימה בית הלל או מצלת על הכל בית שמאי או אינה מצלת אלא על האובלים ועל המשקין ועל כלי חרם חגורו בית הלל להורות לדברי בית שמאי

מצלת על הכל ר"ל כל מה שבגלליה ההיא הוא טהור לפי שהקדרה השלימה חבנה בשמי הטומאה ובית שמאי' או שכל מה שבגללי' הוא כמו הרבר שיהיה בכלי המנוקף צמיד פתיל ונתן באהל המת ויהיה זאת הקדרה וכל מה שבגלליה בדמיון דברים אשר הם בכלי חרם מנוקף צמיד פתיל ונתן באהל המת שהוא חינו מציל חלף על האובלים ועל המשקין ועל כלי חרם ולזה אם יהיה בגלליה ההיא אובלים ומשקין וכלי חרם הנה הם טהורים ומה שהוא זולת זה הוא טמא לפי שזאת סדרת בית שמאי' בכלי חרם המנוקף צמיד פתיל ונתן באהל המת שהוא חינו מציל על הכל ולזה יאמר בסוף הקדרה שהיה מצלת על כל מה שבגלליה וכבר חזרו בית הלל לדעת בית שמאי' בכלי חרם המנוקף צמיד פתיל ולזה חזרו לכאן לענין כל מה שבגלליה והיות זאת הקדרה תניל כל מה שבגלליה בסיוותה סותמת הקב' לבד ואעפ"י שאין עם צמיד פתיל הכיבס להיות חוננת בין אהל לאהל וזה השרש הוא מבואר בספרי באמרם כלי מצילין במני פתיל באהל המת ואוהלים בכבני ושומר זה השרש בכל מה שיבאר בזה הפרק וזולתו וכבר בארנו טעם מחלקת בית שמאי' ובית הלל בזה הכלי חרם בהלכה האחרונה מהשק' הראשון מעריות ובעשירי מצילין ובארנו כל זה השרש

לנין שהוא מלא משקין טהורין הלנין טמא טמאת שבעה והמשקין טהורין ואם פינן בכלי אחר טמאן ה האשה שהיא לשה בערובה האשה והעריבה טמאים טמאת שבעה והבצק טהור ואם פינת לכלי אחר טמא חזרו בית הלל להורות לדברי בית שמאי

זאת ההלכה דומה דרך משל לדין הקורס וזה שכתב קדם שכל מה שבגלליה הוא כמו הרברים אשר הם בתוך צמיד פתיל באהל המת וכאשר היתה הקדר' אשר הוא כלי חרם בזאת הארובה והיו בגלליה כלי נחשת או כסף או הרומה לו מציל מתכות וזה הכלי משקין טהורין הנה המשקין טהורים ואם כריח חלו המשקין מזה הכלי שהן כן לכלי אחר מהכלים אשר היו בזאת הע' העלייה הנה המשקין יטמאו בהגעתן בכלי טמא לפי שכל הכלים א' אשר בגלליה לבד כלי חרם יטמאו לפי השרש ולא נאמר שהכלי א' אשר היו בו בעצמו יטמאו לפי שאם היה כן אי אפשר שהכלי המ' המשקין שכת' השרשנו שהוא מציל על האובלים ועל המשקין וזה הדין בעצמו באשה שהיתה לשה בערובה של עץ בתוך העלייה שהקדרה טמאה שלה שהאשה והעריבה טמאין טומאה ז' שהקדרה של חרם אינה מצלת עליהן והבצק טהור מפני שהוא אובל והקדרה מצלת על האובלי' וכבר בארנו בתוספתא שהבצק טהור כל זמן שהיה עוסקת בבצק ולא נפרדה ממנו ויעובה אותה אולם אם תבטיה שתי יריה יחד מהבצק וחזרה ולשה הנה היא טמאה הבצק בציוותה כוננת בו והיא טומאה וזה כלו לדעת בית שמאי' ואלו כל בית הלל אומרים האשה והעריבה והבצק טהורים

היה כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה הכל טהור היה כלי טהור לקדש ולחטאת הכל טהור שהכל באטען על החטאת מפני שהכלים טהורין וכלי

כיצד הבור והרות שכבות וכפישה נתונה עליו טהור אם הייתה באר הלקה או בוורת פתוחה וכפישה נתונה עליה טמא אם היה נכר הלק או כריר שאין לה גפיים טהור שאין הכלים מצילין עם דפנות אהלים עד שיהא להן דפנות וכמה יהא הדופן טמא היה לה הצי טמא מ' מיכאן והציטפח מיכאן אינה דופן עד שיהא לה טמא ממקום אחר

כבר בארנו פעמים שבור בחשיה (דו' פ' צ"ג) ואין הכלל בין הדות והבורות השלימים כי כאשר תטיח טומאת שלימה ב' בשטח הבית הנה הוא כמו סהר בני יורע ומבואר שהמאמר אמנם הוא כבוורת המקבלת מ' פאה בלח שהיא טהורה ואינה מקבלת ט' טומאה כמו שהתבאר ב' מכלי' ואלו הן פס' שאין לו דפנות ר"ל וכירידה שאין לה גפיים הוא בלתי חונני' כמו שהתבאר בכלים וכ' וכפישה הוא כלי אשר לו שפה נכבד על השטח שהוא חמ' ב' א' המש' שאם היה זה הסריר' בבית אשר בו הטומאה לו צדדין בבוהין על שטח הבית כמו שבונים ב' הב' הב' חרות ז' וכ' על זה הזר' כלי לו צדדין ה' הנה הוא יציל על כל מה שבסהר החפור או הבנוי כאשר לו צדדין ב' גבוהים על הארץ ומבואר הוא שזה הכלי אשר כ' פ' אותה שהיה יציל על מה שתחתיו אמנם יהיה כלי טהור מכלי גללים והבנים והדמוה לפי מה שהשרשנו בעשירי מכלים וכמו שזכרנו בזה הפרק וזה ל' יהיה לטהר קפני צדדין גבוהים אצל חשיה בארץ לבד וכ' על פי זאת החשיה כלי באהל הנות מה שיהיה תחתיו וזהו אמרם אם היתה באר חלקה וכורת פתוחה ר"ל שלא תהיה פתוחה ובשישה בתוכה עליו טמא ואם אינה זה הסהר אשר אין לו חוגג' גבוה על הארץ או ה' הבוורת ההלכה בכבני פשוט אין לו דפנות ר"ל יציל על כל מה שב' שבתוכו כאשר לא יכסהו כלי וי' מצילי' וזהו אמרם אם היה כסר חלק וכו' לפי שהכסר אינו כלי וזהו ארס סבת זה ואמר ש' שאין הכלים מצילי' וכו' ר"ל שהכלי אשר הוא כלי בהיותו בעל דופן לא יציל אל א' אם דבק לרופן אהל כמו אונן הקהר או הכור או הב' ו

כלי חרם טהורין

כאן

שם

כפי' חטאות

אולם אם לא יהיה לאהל רופן גבוה לא יציל הכלי בשומותו לזה
 ואתרו חצי טפח מביין נחצי טפח מביין הנה סויה בגובה חנוך
 על ההדר על הארץ חצי טפח וגובה שפת הכלי אשר סגור עליו חצי ט
 טפח הנה לא יציל נחמורו סויה לה טפח ויורה שם היה בגובה רופן
 הכלי טפח יציל כאשר אמר בגו חותך על פי הדבור ואעפ"י שלא יהיה ל
 לכור חנוך בגובה ויהיה חמורו שהכשיפה לא תציל כאשר הוסיפה על פי
 הדבור חלקה כלילי בגו רופן כשיטה טפח וכן בארו בתוספת אמ'
 בשם שהכלי מנילין על אהלים שיש להן רפנו כך מנילין על אהלים
 שאין להן רפנו ברא בכלי שיש בו טפח אהל בכלי שאין בו טפח אינו
 מניל ונרע מזה ש' כאשר היה צד הכלי טפח הנה הוא יציל עכ"ל וכאשר
 היה בגובה נר הדבור בגו טפח הנה הוא יציל כל מה שבגב - חנוך
 מכתפית הכלי נחם לזה טפח ר"ל בגובה נדדיו חס כהנה כ'
 בגב ומה שדומה לו הניל נאם כהנה בכלי לא הניל אלא חס היה בו
 גובה טפח ר"ל בשפת הכלי ולא יתגבר זה אמרנו בעשירי מבלי' היו
 כשני' על פיהם מנילין כל שתהיה ל' ש' שזה יהיה בכלי שיש בו טפח
 ר"ל כהנה ל' ש' שפוא יהיו כדמיון אהל כמו שבאר שם

כשם שמצילין מבפנים כך מצילין מבחוץ כיצד כפישה שהיא נתונה
 על היתדות מבחוץ טמאה תחתיה בלי ששכבפישה ט
 טהורים אם היה כותל חצר אכותל גנה אינו מציל ק
 קורה שהיא נתונה מכותל לכותל וקדירה תלויה בה ט
 טמאה תחתיה בלי שבקדירה עקיבא מטהר וחבמי
 מטמאין

מכחון ר"ל חנוך לאהל רומיון זה כשנעמיד יתרו בארץ כנר
 האהל וירכיב הכלי אשר לו צד בגובה טפח על אלו היתירות ויתרבק
 בשוני פיו עם נדדיו הבית או האהל חנה הוא תציל על כל מה שכתוב
 ואפי' יהיה תחתיה על זה הנורה
 אולם אם התרבק פי זה הכלי עם שטח החצר
 או הניב אשר הוא מנילה לטמאים ואין הכות'
 אהל' ולא יקוף בבית הנה זה הכלי לא יציל
 אכל תהיה הכלים אשר בו וכל מה שכתובו כבר האהילו על הטומא'
 ל' ש' שזה הכותל לא יעשה לחנוך כפי' הטומאה כמו בתל הבית וא'
 נאמנס נעשה זאת הקדרה התלויה מהקורה כבר התבאר בתוספת'
 שם היתה קורה דבוקה על פי הקדרה הנה אין לחלוק שהיא מנלת
 על כל מה שכתובה נחם יהיה בין פי הקורה והקדרה פותח טפח הנה
 אין מחלקין בה שכל מה ששפת הקדרה טמאה בעבור הטומאה אשר
 תחתיה' והיה הקדרה תחת אהל ל' ש' שהיא תחת הקורה נאם היה ב'
 בין הקדרה והקורה פחות מטפח הנה בזה יאמר ר' עקיבא שאין שם
 פותח טפח מנלת נחכמים חומרי' שם לא יתרבק עם הקורה חיכה
 מנלת והלכה כחכמים

פרק ששי אדם וכלים נעשין אהלין לממא אבל
 לא לטהר כיצד ארבעה גושאין זאת
 הנרכך טמאה תחתיו בלי ששעל גביו טמאים טמאה על
 גביו בלי שתחתיו טמאין ר' אליעזר מטהר נתון על
 ארבעה בלי אפילו בלי גללים כלי אכנס בלי אדמה
 טמאה תחתיו בלי ששעל גביו טמאים טמאה על גביו
 בלי שתחתיו טמאים נתון על ארבעה אכנס או על ד
 דבר שיש בו רוח היים טמאה תחתיו בלי ששעל גביו ט
 טהורין טמאה על גביו בלי שתחתיו טהורין

ידוע שהאהל כמו שיכיא הטמאה ויטמא כל מה שכתובו בין יחון כפי' ה
 הטומאה ולא יטמא כל מה שחון ממנו ולא בש' כן מה שיהיה כתובו מן
 הטומאה ולא יטמא רכר ממה שבעלייה ולא בש' כן עומא אשר הוא ח
 חנס ל' והמשל בזה בית ועלייה הנה חס היתה טמאה בבית תחתיה

משקוף הבית הניע הטמאה ל' ויטמא כל מה שתחתיו כן חנוך כפי
 הטמאה ולא יטמא רכר ממה שבעלייה ולא יטמא בש' כן מה שכתוב'
 חס היתה בעלייה על משקוף הבית ואמר בבאן שאדם וכלים מביאין
 ואין חנוכין' ואפי' היו בלי גללים ואכנסים וארמה' אשר הם כלים
 טהורים ואינם מקבלים טמאה כלל' הנה האהל אשר יעשה מהם לא
 נחשב זה להכיל מה שהוא חנוך ממנו' ולא יציל בש' כן כלים שתחתיו'
 ודברך הוא הלוח' והמשל ב'ו מכואר וזה שאמרנו כלים שתחתיו ט
 טמאים מורה זה שהוא חשוב כאהל שם לא יהיה חשוב כאהל לא'
 יטמא מכלים שתחתיו אלא מה שיבטלו טמאה שעל גביו לכד ואמר'
 טמאה תחתיו כלים שעל גביו טמאים' מורה זה שאינו חשוב כאהל'
 ל' ש' שם היה אהל יהיו כלים שעל גביו טהורין כמו בית ועלייה הנה
 שם חותך אהל לטמא אהל לא לטהר' ואמר רכר שיש בו רוח חיים ר"ל
 מהאדם אזה מין סויה ממניי העלי חיים' והן הלכה כר' אלעזר'

ב קוברי המת שהיו עוברים באכסדרה והניף אחד מהן
 את הדלת וסמכו במפתח אם יכול הדלת לעמוד בפע
 עצמו טהור ואם לאו טמא וכן הבית של גרוגרות או ק
 קופה של תבן שהן נתונות בחלון אם יכולין הגרוגרות
 והתבן לעמוד בפע עצמן טהורין ואם לאו טמאין בית
 שחציו בקנקן וטח בטיח אם יכול חטיח לעמוד בפע
 עצמו טהור ואם לאו טמא

כבר הקדמנו שאכסדרה הוא כבית
 עבר לבית ואמר כי כאשר נכנסו קוברי המת ר"ל נושא המת תחתיה
 האכסדרה והיא שער הבית וצד הפתח והחזיקו חתך מקבוצאים לנעול
 שער הבית במפתח אשר בו כדי שלא יפתח ותכנס' כל' ש' שהמשקוף
 ינא אס היה הפתח אשר לה תקיים נעול על ענינו ולא יפתח' וחצילו
 הדיור זה המחזיק ירו מן חמשתם הנה הבית טהור' וכבר נבאר
 מזה אכסדר' בזה השער הנה הוא טמא ל' ש' שכתב היה זה האדם הנושא
 למת הוא אשר חנך בפני הטמאה' ואדם אינו חנוך יהיה מי סויה'
 ואמנס חומר בבאן אחר מהם על הירועה הוא דהבש מ' ח' היה חרם
 מתוך הבית והחזיק הפתח ורע זה' וכן אם היה חנוך בין שני הבתים
 יהיה בו טפח על טפח ומעלה נה טמאה באחד משני הבתי' הנה הבית
 האחד יהיה טמא בלא שפך ל' ש' שרש הכוכר' ל' ש' שטפח על טפח מביא
 את הטמאה נאם היה זה החנוך בכלי' הנה לא תחנך בפני הטמאה ואם
 היה בזה החנוך חבית מלאה מתאפי' הנה לא יהיה חוננת להייתה כלי
 הנה היא טמאה וכל מה שיטמא אינו חנוך בפני הטמאה כמו שהתבאר'
 וזה אם היה פי החבית ממה שימשך לבית אשר בו הטמאה ל' ש' שכלי
 חרם אינו מטמא מנגבו כמו שבארנו פעמים ולזה אם היה שולי הובית
 ממה שימשך לבית טמא' הנה זאת הבית חוננת ל' ש' שלא תטמא
 מגבה כמו שקדם בקדרה שבארנוה' וכן באר התלמוד בזה בכתרא
 ושם התבאר שאמרנו בבאן שהתאכנס חנוכין בתבאי' סויה בלתי מ
 מוכשרים ואפי' שכבר כסלנו ואינן כחותות לאבילה אשר היא רעתג
 לפנות ולזה יחנך בפני הטמא' וכן גם כן סויה מתבאי' שתהיו כפסדו'
 אינו כחות לאביל' הבהמה ער שלא יהיה ראוי לא לטיט ענינו שלג שני
 התבאים מחוייבים בכל מה שבין המקום הטהור ובין הטמאה והוא
 שיהיה זה הדבר אינו מקבל טמא' ואין דעת' לפנותו נאם היה אשר
 חזרת החבית והקונה ישאר אלו התבאי' או זאת התבן עומדין קבעמן
 סותמין זה החלון ותשען עליו' חנוך בפני הטמא' נאם לא אשר תחנך
 הנה זה השל' הכשען על הקופה ועל החבית הם כן יטמאו ולא
 יהיה הבית השני טמא' זה הדין בעצמו בבית חלוק בחלוקה בקנקי
 חרש ונכנסו קנתן על קנתן וחנתה על הטיט' וכבר נעשה שהקנקים
 חלון ואינן חנוכין' ובתוספתא בית שחצו בקנקים טהורות וביהן ק
 קלפי הטהרה מנילות כלפי הטמאה אינן מנילות' טחן בטיט בין
 מכתבים בין מכחון אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו יציל' וזה לחנ
 אינו מניל

147
 3

ג כוהל המשמש את הבית ירון מהצה למהצה ביצר כוהל שהוא לאויר והטומא בתוכו מהציו ולכנע הבית טמא והעומד מלמעלן טהור מהציו ולחויז הבית טהור והעומד מלמעלן טמא מהצה למהצה הבית טמא והעומד מלמעלן רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרין רבי יהודה אומר כל הבותל לבית

כוהל שהוא לאויר שיהיה עובי כותל פתוח לשמי' והמשקל מן הלב לקיר לא עליו כזה הכה אם היתה הטומאה בכיתה ונעמה הנחיל מה שזונת זה טהור לפי שחשבו הטומא שהיא תוך הבית ולזה אשר עמד על ראש הכותל בחני טוהר כמו מי שיעמוד על משקל הבית ואם היתה הטומאה בחני היונה הכה לא יראה פועל הטומא בבית ויהיה הכותל שלו בדמיון ק קבר ר' יהודה אומר שהכותל כולו מהבית יחשב ואעפי שהטומאה מ מחניו ולחויז הבית טמא והעומד על הכותל טהור ואין הלכה כר' יהודה והלכה כחכמים

ד כותל שבין שני בתים והטומאה בתוכו בית הקרוב לטומאה טמא והקרוב לטהרה טהור מהצה למחצה שניהם טמאים טומאה באחד מהן וכלי בכוהל מחציו וכלפי טהרה טהורין מחצ' למחצה הרי הן טמאין מעויבה שבין בית לעליה וטומאה ב יתיבה מחציה ולמטן הבית טמא ועליה טהור מחציה ולמעלן עליה טמאה והבית טהור מחצה למחצה ש שנהן טמאין טומאה באחד מהן וכלי במעויבה מחציה וכלפי טמא טמאין ומחציה וכלפי טהרה טהורין מחצה למוצה הרי הן טמאין ר' יהודה אומר כל המעויבה לעליה

זאת ההלכה כלה מכוון הענין ולא תבטל לפירוש ואל תתמה היות הכלים טמאין בבית טמא ואעפי שהן בתוך הכנין לפי שאין היותן תחת הטומא יצילם מן הטומא ואמנם ישלש מן הטומא היותן תחת צמיד פתיל או באהל אחר לפי מה שקדם חלום היותן בכנין הכה לא י יצילם וכבר קדם לך זה השי' שכתבתי מכלים וכחכמה גם ואין הלכה כר' יהודה

ה טומאה בין הקורות ותחתיהן בקלפת השום אם יש שם פותח טפח הכל טמא ואם אין שם פותח טפח רואין את הטומאה כאילו היא אוטם היתה גראית בתוך הבית בין כך ובין כך הבית טמא

תחת הקורות הוא שתהיה הטומאה בעצם הקורה לא בעצם הכנין זמור בקליפת השום הוא הפלגה וחכמה שאפילו המחיצה דקה מחד ימנע בינה ובין הבית כאשר לא יהיה בעמידתו טפח על טפח ולא תטמא הבית אלא כחשוב הטומאה בחילו היא במקום שהיא אשר לא תטמא זולת מה שגובה לבד בעליונות וט' כמו שיתבאר עתה ואמנם התחייב זה להיות טומא בתוך אמנם אם היתה בעצם הכנין הרינו בו מחנה על מחנה כמו שקדם בהלכה אשר לפני זאת וכן לא היתה הטומאה ב בתוך האבן יהיה הרינו בה כאו היותה בתוך הקורה ואעפי שהמשקל אשר בין הבית והעליה הוא סלע או הדומה לו מן האבני וכתוספת אמרו של בכין ירון מחנה על מחנה ושל סלע בקליפת השום וענין כ כרואית שיהיה זאת המחיצה אשר על הטומאה כפירי כמו הזכוכית ו נהשוהם והדומה להם כל הבית טמא ואפילו לא יהיה במקן הטומא טפח על טפח

ו ביה המשמש את הכותל ירון בקלפת השום ביצר כותל שבין שני כוכין או בין שתי טערות טומאה בבתים וכלים בכותל ועליהן בקליפת השום טהורין טומאה בכותל וכלים בבתים ועליה בקליפת השום טהורין טומאה תחת העמוד טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורד ורוחי את השרסקין בחילו הם טמאין וכרוכים מחנה על מחנה להביא את הטומאה לבית זה בלבו מכוון ממה שכבר בארנוהו ככאן בזאת ההלכה ואין ההלכה כר' יוחנן בין כרבי

יתפרו בארץ מקום גדול לקבור בו מתים רבים ויחפרו בתוך זאת החצירה לקבור לפי שיעור החיים א אשר יקברו חיים בכל קבר והקבר אשר הוא על שיעור החיים יקרא כוך והיוקים הגדול המקבץ הכוכין יקרא מערה וכבר בארנו זה בככא ב בתרא וההפרש אשר בין בית המשמש את הכותל ובית המשמש את הבית הוא כמו שאמרנו וזה שהביתים הם היו עומדים על טפח הארץ הנה יקרא הכותל מיונה כותל המשמש את הבית לפי שזה הכותל שם הבית בית אולם אם חפר בארץ שני חצרות אחד כדר השני הנה ס הכותל אשר יסחר ביניהם לא יקראו לו כותל המשמש את הבית לפי שאין זאת החצירה שם אותה בית כותל ויאמר שזאת החצירה בית ח חמי' וש את הכותל ואמרו תחת העמוד הוא שתהיה המחיצה זו אשר וכתב בין שני הכוכין או בין שתי מערות ותהיה הטומאה כפופת שם ויהיה טמא כל מה שכבדו עד הרקיע וכל מה שכבדה עד התהום ו זהו ענין אמרו בוקעת ועולה בוקעת ויורד ורוחי את השומע הנה ה השרש בכל המסכתא כי כאשר תהיה הטומא חטומה רל שהו במקו מקוף כו דכה ואין שם חלל טפח הנה כל מה שיהיה נכחיי לטומא בין למעלה בין למטה טמא ולא יועיל בזה גובה הכנין עליו וכן חפילו הוא עמוד בתוך הבית והטומא בתוך העמוד יהיה הרינו כמו שזכרנו ולשון התוספת עמוד שהוא עמוד בתוך הבית וטומאה תחתיו והיא רוצנת טומאה בוקעת ויורד ורוחי את הטומא טפח על טפח על רוס טפח הרי הוא הקבר השרש ומטמא כל סביבו ושמור זה השרש ולא אנטרך שאפילו

כלים שתחת הפרח טהורין רבי יוחנן בין גורי מטמא הטומאה בכלים שתחת הפרח אם יש שם פותח טפח טמאין ואם לאו טהורין משע פרדסקין זה בצד זה או זה על גב זה נפתח אהר מהן והבי טמא וחברו טהור ורואין את הפרדסקין כאילו הוא אוטם ירון מחצה למחצה להביא את הטומאה לבית

פירח הוא הדקה קבולט מהקירות והעמודים בעת העשייה כמו מה שהיא בכנין הפלגה מטיחות הטומא והסיד וההכחות והוא אמרו פרח טושן ואמר כי כאשר היה עמוד וטומא בתוכו כמו שהתבאר ואם היתה טומאה באחד מאלו הכלים אשר תחת הפרח והיו כלים אחרים תחת זה הפרח אשר גבוה הפרח אשר תחתיו הטומאה והכלים טפח או יתר הנה כבר האהיל על הכל ונטמאו הכלים כלם באהל המת ואם לפי פחות מטפח הנה חיכו אהל כמו שקדם ואמנם יטמא מה שגבעה בו הטומא ממנו לבד ופרדסקין היו מחכום החצירה בתוך הבית כמו אומר קטן ולו מעט ושתחתו ואם היה בא מקירו הבתים שני חדרים זו על גב זו והיתה טומאה באחד מהן נכפתה וכשאר החדר השני נעולת השערים הנה זאת החדר אשר בה הטומאה עם כל ס הבית טמא והחדר הסגור טהור אם היתה טומאה טומא בחדר חלל אם היתה טומאה בתוך קומרת החדר אם בעליונו חו בשליתו חו ב בדרינו הנה נחשוב החדר כלו סתום והוא אמרו בא לו הנוח חוטם ואי מה היתה הטומא בתוך הקיר בעובייה אשר ימשך לבית וזהו חכמי האחר ויהיה הבית טהור לפי מה שהשרשנו בזה הפרק והמשל בזה שיהיה בעובי הקיר ארבעה זרתות ובעומק החדר שנים זרתות יאמר חכמי הקיר ב זרתות תהיה הטומאה טמונה בו על מרחק וכתוספת מרחק הטומא מחלל הבית שנים זרתות וטפח וזה מחכי הכותל הנה יהיה הבית טהור זה התועלת כאשר חכמו החלש וטומא לבעין ה הבאת הטומאה לבית אמנם לבעין הטומאות אחד מהם מהאחר הנה כאשר חשכנוהו חטומים כלן הטומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ונטמא כל מה שיהיה נכח לחוף האחר וזה כלו יתבאר בתיבשתא שם אמרו פרדסקין שהוא פתוח לבית הטומאה בוקעת או בכותל שלשבי ממונ טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ורוחי את הפרדסקין כלן הוא חטום מחנה על מחנה להביא את הטומאה לבית ולשם פרדסקין זה כדר זה או זה אחר זה או זה על גב זה וטומאה תחתיהן או ביניהן טומא בוקעת ועולה בוקעת ויורד ורוחי את השרסקין בחילו הם טמאין וכרוכים מחנה על מחנה להביא את הטומאה לבית זה בלבו מכוון ממה שכבר בארנוהו ככאן בזאת ההלכה ואין ההלכה כר' יוחנן בין כרבי

פרק שביעי
 הטומאה בכותל ומקומה טפח על
 טפח על רום טפח כל העלוות
 שעל גבה אפילו הן עשר טמאות היתה עלייה אחת על
 גבי שש כתיב היא טמאה וכל העלוות שעל גבה טה
 טהורות כותל שנות טומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת גפש אטומה הנוגע בה מן הצרדין טהור מפני ש
 שטומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת אם היה מקום
 הטומאה טפח על טפח על רום טפח הנוגע בה מכל מ
 מקום טמא מפני שהיא כקבר סתום סמך לה סוכות
 טמאות רבי יהודה מטהר

השרש אשר ראוי שיהיה כזכר
 תמיד שהטומאה אם היתה בלתי אטומה בתוך הכבין אבל יהיה על
 גבה חלל טפח הנה זהו קבר ויטאל כל מה שיגיע אל מה שעליו הטמ
 כל מה שיוסיף כנוכה בכין זה הקבר ואפי' היה זה הכבין הכלי מה
 שאפשר ולזה כל העלוות שעל גבה טמאות אם היו זו למעלה מזול
 ולזה הכותל אשר הטומאה קשורה לתל כל כותל הכנורס
 ואם לא יהיה על הטומאה חלל ויהי
 הכותל על טף הטומאה הנה היא
 טמאה מה שלמעלה ממנו ומה ש
 שלמטה הכבין לילכד ולא יטמא
 צרדי הקיר ולא מה שאינו ככתי' לו
 לטומאה למעלה או למטה ואמר
 היתה עלייה על גבי שני בתיס הוא

סתיהם הטומאה בתוך כותל שש בהם עד שתהיה העלייה מאלהת ע
 על הכתל סבו הטומאה ועל זאת העלייה עלייה אחרת הנה הכותל ע
 שכין שני הבתים הוא קבר כמו שהשרשנו והעלייה אשר עליה טמאה
 להיות הקבר בה ואשר למעלה ממנה טהורה או למעשה חוננת כמו
 שקדם שהאהל מניל גב' מן הטומאה ואם היה זה כגב נגדאר כנורה
 הקודמת הנה חוכין צור' אחרת לבאר זה
 וכותל שנות יקרא כותל שנתנהו על כותל
 אחר והיו שם כתלים קרובי מאד והיתה
 הטומאה ביניהן רחוקה ונפש הוא הכבין
 הכונים על הקבר כגובה על שטח הארץ ו
 ושמו המפורסם כמזכרים טובה אל גבר ו

וכבר בארנו שאנו הנה הדבר המקשי אשר אין חלל בתוכו ולא פתחו
 ואמרנו נפש אטומה ירנה בו שיהיה זה הכבין על עשם הטומאה ולא
 יהיה סמת בארון עד שיהיה שם חלל טפח ואמרנו המך לו סוכת חזר
 על כפש אטומה אמר כי כאשר שם הכבין כותל ושם עליו המהקף
 לסוכה הנה זאת הסוכה טמאה ודומה לחלל המת ור' יהודה מטהר
 שהנוגע בצדדים טהור לפי מה שקדם ואין הלכה כר' יהודה

ב
 שיפועי אהליון באהליון אהל שהוא שופע ויורר ובלה ע
 עד כאצבע טומאה באהל כלים שתחת השיפוע טמאי
 טומאה תחת השיפוע כלים שבאהל טמאין טומאה מ
 מתוכו הנוגע בו מתוכו טמא טומאת שבועה ומאחוריו
 טמא טומאת ערב' טומאה מאחוריו הנוגע מאחוריו טמא
 טומאת שבע מתוכו טמא טומאת ערב' כחצי וית מתוכו
 וכחצי וית מאחוריו הנוגע בו בין מתכו בין מאחוריו ט
 סמ' טומאת ערב' מקצתו מרודד על הארץ טמא תחתיו
 או על גביו טובאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת אהל
 שהוא נטוי בעליו מקצתו מרודד על הארץ טמא תחתיו
 לעלייה רבי יוסי אומר מציל רבי שמעון אומר אינו מ
 מציל עד שיהא נטוי בנסית האהל

אמרנו מתוכו ומאחוריו
 הוא כנוי לשיפוע לא האהל וכן אמרו מקנהו ויורר ירנה מקנה הש
 השיפוע והוא שיהיה קנת הכימה שטומאה על הארץ תרגום וידקע ור
 נרדירו וכאשר היתה הטומאה שטומאה על הארץ ממעל מקנה הכימק
 או האהל או רחוק

עליו
 פתח בין הארץ ומקנה הכימה הנה טומאה בוקעת ועולה לפי מה
 שהשרשנו וכתובת זכר זו החלוקה אשר יהיה בו הטומאה תחת ה
 השיפוע או מאחוריו לאמרנו כחצי וית מתוכו כחצי וית מאחוריו הנוגע
 בו בין מתוכו בין מאחוריו טמא טומאה ערב' ואמר על כל זה והאהל
 עצמו טמא טומא' ולימודך ככאן שהדבור חוב' הוא על השיפוע והוא
 עבין שופע ויורר שיתחדר מן גב הקובה כותל על וית כרהכת
 ולא תסור זאת הרחבה לטוסוף עד שיהיה חזוית החדה נקנת הכימה
 על הארץ בתכלית החדות והנה כונתו באמרנו וכלה עד כאצבע וזהו
 צורתו יאצבע טפח יאצבע טפח יאצבע טפח

ואצבע טפח יאצבע טפח יאצבע טפח
 יוסי אומר שאחר שזאת האצבע כבר נסתמה בכחצי
 האהל השטוח עליו והיה חלל האהל מקוף בהרובת
 העלייה טהור ר' שמעון אומר האהל שטוח עליו או
 נסתם בבבלי אינו חונך כמו שקדם ואמנם תהיה העלייה טהורה כאשר
 היתה תחת גב האהל כזה

ד
 המת בבית וכו' פתחין הרבה בולין
 טמאין נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טה
 טהורים חשב להוציאו באחד מהן או בה
 בחלון שהוא ארבעה על ארבעה טפחין הצייל על כל
 הפתחין בית שמאי אומרין והשב עד שלא ימות המת
 בית הלל אומ' אף משמת היה סתום ונמלך לפתחו בית
 שמאי אומרי כשיפתח ארבעה טפחי' בית הלל אומרין
 כשיתחיל טודר' בפתח בתחלה שיפתח בארבעה טפחי'

כאשר היו השתחים כולם נעולים הנה יהיה הכית כלו כקבר גלא
 יטמא כל מה שיגיע בו וזה לסוכה בית סתום מטמא כל סביביו וכאשר
 כפתח א' מן הפתחי' או חשב להנזיח את המת מפתח ידוע ואעפי' פלח
 כפתח עדין או שהיה בכלל הפתחי' פתח כנוי יכול להנזיח בו את המת
 לאכרים ואעפי' שהוא חסור הנה הצייל על כל הפתחי' כלן וכאשר היה
 בקן פתח כעול הנה אשר ישב תחת המסקוף היוצא על זה הפתח לוי'
 יטמא וזהו ענין היות הפתח כבד הצייל מן הטומא' כמו שפיר' בארנו
 בפרק הב' נסתם זה היות הכית יוצא מרין קבר ונשאר בית יחינו מט
 מטמא כל סביביו והבן זה מאד וענין פתח בתחלה לפתוח פתח כח
 הכתלים במקום שלא היה שם פתח ויחשב להנזיח בו וכבר קדם ב
 בפרק הב' שהמת פתחו בארבעה

ה
 האשה שהיא מקשה לילד
 והוציאוה מבית לבית הראשון טמא בספ' ור' טע בוראי
 אמר ר' יהודה אמתי בזמן שהיא נטלת כגמרא אבל אם
 היתה מהלכת הראשון טהור שמשנפתחו הקבר אין פע
 להלך אין לגפלי פתיחת קבר עד שיעצלו ראש כפיקה

מקשה לילד קנשי ההולדה מה הדין בזה מני פתיחת הולד במתו גסה
 ונתחילה להקשות ג' ג'ית אשר שיהיה שם והעתיקה לבית סבי' וי
 וילדה שם הולד המת הנה הבית אשר התחילה לה בו הקנשי טמא ב
 בספק לפי שאמר אולי נפתח הרחם שם ויצא הולד מת וכאמרו קבית
 ואמר ר' יהודה אם היתה בה הקעתיקה בעת החולשה עד שלא יכלה ל
 לילך עד שפמכו אותה בארכות יריה הנה א' אשר שפתיח היתח
 ויצא הולד ואמרנו כפתח כנוי לפתיחת הרחם זכין כגנוי מזה הענין ב
 ב' התלמוד ואמר שמאז שפתיח לח' יכלה לילך ואם הלכה ברגליה
 הנה הבית הראשון טהור ואמר שאין לכלים פתיחת הקבר עד שי
 שיתעצב ראשם כמו הפלך וכבר התבאר בתומע' שאלו ככאן פיקה
 הוא כוש הטויה אמר בפיקה של עתי וכאשר נתקשית בבית ח' ויתח
 עוד ונתקשה בבית סבי' והפילה בו כפל ואין לו רחם בפיקה לא פתיח
 מזה הנה הבית הראשון טמא בספק ונעשי' שהיא הלכה על רגליה
 מבית לבית לפי שאמרו באמר אולי יצא מבית הראשון ולקטנות ראש
 אשר שהלכה אחר יציאתו וזהו ענין אמרו אין לכלים פתיחת
 קבר אשר באמר שיעצב לה הסתיבה כאשר נפתח והלכה כר' יקודה

148
 B

ד יצא הראשון מת והשני חי הראשון חי והשני מת טמא ר מאיר אומר בשפיר אחד טמא בשני שפירים טהור

אמרנו טהור וטמא ירבה בו הכולר חי ונשפיר ש כין יציאת המי תחלה או יציאת המת תחלה הוא מה שאם שר לך אחד סתרה תחלה כי כאשר נגע בו בתוך הנוף לא יטמאהו אלא אם כן נגע בו משיבא לאויר העולם וזה שהולך המי ירחה עמו ויחזור ביציאתו ויקור זה יחזיקהו הטבע עד שיטלם והמת כבר נזכר איתו האבן ו נלח החזיקהו אבל תדמהו כאשר יכבד עליו ויזיקהו וכאשר יצא הולך הראשון חנה נאמר הטבע דמהו ולא ירחה המי לציאה ולא נגע במת בענין יציאתו ואם קדם המי היציאה חנה זה המת ימשיכהו בלי שפק לבי שהחל לא יחזיקהו אונס יצא חבל פתיחת הרחם כנוסף לחי ורבה אליו ולמה יטמאהו אבל היציאה ונכה אבאר לך בכה אחרת תנוק כן יום אחד מטמא במת ושפיר שם השליה אשר יהיה בו הולך ואין הלכה כר מאיר

ו האשה שהיא מקשה לילך מחתכין את הולך כמעיה ומוציאין אותו אברי אברין מפני שחיייה קורמין לחיו יצא רוכו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש זה כלו פשוט אין נריך באור

פרק שמיני יש מביאין את הטמאה וחוצצין מביאין את הטמאה ולא חוצצין חוצצין ולא מביאין לא מביאין ולא חוצצין אלו מביאין וחוצצין השר והתכה והמגרל כוורת הקט כוורת הקנים ובור ספינה אלכסנדרית שיש להן שולין והן מחזיקים ארבעים לח שהם כוריים כיבש ויריעה וסקוריטיה וק וק טכולי וסרין ומפיץ ומחצלת שהן עשויות אהלי ועדר בהמה טמאה וטהור ומכונות חיה והעוף ששכן והעשה מקום לכינה כשבילים האירוס והקיסוס וירקות המור ורלע יועת ואכלין טהורין ר יוחנן בן גוריא לא היה מודה באכלין טהורין חוץ מן העגול של רבלה

הבאת הטמאה הוא שיאחיל דבר ממה שכזכר על הטמאה ועל ארס וכלים וחניניה בפני הטמאה הוא שהחן הדברים בין המקום אשר בו הטמאה ובין מקום אחר עני שתעבור לה הטמאה וכבר התבאר גם כן שהאהל מציל מן הטמאה לפי שהיא חונק בפני הטמאה להוצאתו ממנו ויציאתה מה שתחזיקו מכלי ואדם מאלו הכלים אשר התנו בהם שהם מחזיקים מן אהה כבר קדם זכרונם אחד אחד והתבאר בהם היותם לא יקבלו טמאה כגון מכלים וכבר התבאר סקוריטיה שהיא כהני עור אשר ישכ בה וקטלילי העור אשר יחבלו עליו ובאור משן ומה הוא ומה ריבן בעשרים וחמשה מן מכלים ואמר שהן עשויות מכלים לפי מה שכתבנו בענין שהאהל מן מביא את הטמאה למה שתחתיה עם הטמאה וחונק בפני הטמאה ודע זה וזה ענין אמרו עשוין לפי שהן אס לא יהיו חללין הרי הן ככלים ויטמאו ולא יחוננו בעני הטמאה כגון שקדם ועדר בהמה הוא שיהיה ראש כל בהמה בין רגלי האחרת ויתחברו בלם ויהיו עומדות לא הן הולכות וכן יתבאר בתוספתא ומוכונות חיה קבון חיות המדבריות וכמו שיאמר לכלל בעלי חיים הבייתות ועדר כן יאמר לכלל חיות מן מוכונות וכתבתי גם כן שיהיו אלו חיות עומדות דבוקות העוף ששכן שיהיה קשור על כהל או על אילן והעשה מקום לבינה בשבילי שיחיה לטבילים מקום דומה לבית ואירוס הם כבר נקיסוס אל כלבי ויריקת חמו אמר שהם קתא לחמאד וקווא לתקם ואמ שהוא יאכלו אותו החמודי והכוכ בזה שהוא עשכ לא יאכל חמור למזון ואוכלי טהור לפי שהטמאים לא יחוננו בפני הטמאה וידע שהחובלין לא יטמאו אלא אחר קבשר כמו שהתבאר פעמים ועגול של תחנים ודוכקים בדמיון עונה ואין הלכה כר יוחנן בן גורי

ב הוויין וגריות השוככות

והשקופים והסלעים והגהרים והשננים והסככות והפרעות שאינן יכולין לקבל מעויבה דברי ר מאיר וחכמים אומרים מעויבה כינועת אלו הסככות אילן שהוא סיסך על הארץ והפרעות היוצאו מן הגדר

ויזין וגריות הם הכריחיו או הכנין הכולטין היוצאין מן הכותל ותרנג יציע זוא וגריות מאמ הכנין והגורא והזין לה תוספת ממה שימשך לארץ כזה והגורא ממה שימשך לסמים כזה וסוככות קיני היונים היוצאים מן הכותל ושקופים תוספת הקרים ותרבות סעפי ה הסלעים שקיפי סלעיא והסלעים האבנים ה הכולטין מסכתין והגהירים

הוא תוספת מן ויגדר ארעה והשננים קבון עין הסלע והוא קדם הקר וסככות ופרעות כבר בארנום וסככות לקוח מן סוככים כספיהם ופרעות מן גל פריע שיער ראשו והתכה כזה כגון שיהיה לו מן הכח והאשפות שיוכל לסבול נג ומעויבה כאשר ישמו עליו קצות כהר הגב ולא תפול ואז תחון בפני הטמאה ותביא את הטמאה כגון שקדם אולם אם היה הדבר הכולט הזה חלש עד שכאשר ישמו עליו מעויב ולא יסבלהו אבל תפול חנה לא יחון בפני הטמאה והמעויבה תתחלף כי ישג שעושים אותו מנסרים עבים אפי הכתלים לא תסבול אותו וכבר יעשו נג מדקי העריבה או מקנים וישמו עליו טיט מעט וזה קל המשא ואמר ר מאיר כי כאשר תסבול זה המשח הקל תביא את הטמאה ונחמיה אומרים עד שתסבול מעויבה ממונעת כין כ כרות לקלות ואין הלכה כר מאיר

א לו מביאין ולא חוצצין השרה והתכה והמגרל כוורת הקט כוורת הקנים ובור ספינה אלכסנדרית שיש להם שוליים ואינן מחזיקי ארבעים בלח שהם כוריים כיבש ויריעה וסקוריטיה וקטכולי וסרין ומפיץ ומחצלת שאינן עשויות אהלים ובהמה וחיה שמתו ואכלים טמאים מוסף עליהם הרחים של ארס

אמרנו שאין להם שלים ואין מחזיקין אין ענין שיהיו שונות הקננות יחד אבל שתיהם עורפת האחת על האחרת לפי מה שהשרשנו בחמשה עשר מכלים ואמר שהן עשויות מכלים כמו שהיו שטוחין על חלון ש פנין בית ועליהם או בין גבה הוא דקיימא לן שיריעה וכדין שפורה בי שני בתים חונקת ועשויים באהלים היא שנייה לקמן בהלכה חמישינה ב ב פרק חמשה עשר שהם חז לא יחוננו וכן אם כתפשא על הטמאה ו ועל הכלים שם יטמאו הכלים ולא יחוננו למה שלמעלה מהם אפילו ה היה אהל כגוני ממנו על הארץ ובהמה וחיה שמתו ואכלין טמאים כ כלן טמאים וכבר בארנו שהארץ חלשנו שכבר בטמאו קודם אבל אם היו מוכשרים חנה הם מן וזין ואינן חונקין לפי שכאשר היו בחלון או בעשה מהן מחיבה תטמאו במת וטמא אינו חונק כמו שקדם ואמרנו מן מוסף עליהן הרחים של ארס רל שהן נוספים על הפך הדברים אשר באמר בהן מביאין וחונקים לפי שהיא השביים להן להסתנות הענין בו והיה מביא ולא חונק ונוסף רחים של ארס רל של יד שהיא גם כן אם היה על ארובה שבין בית לעליה או בחלון שבין שני בתים שהנח חונק אם לא שם אותו כמו אבן החכמים שהן חונקין לפי שיתבאר ה הדברים החונקים שלא יהיה דעתו לסנות כמו שכתבנו בטעמי מזהה המסכתא

א לו חוצצין ולא מביאין מסכת פרוסה וחבילי המטה והשפלות והסריגות שבתלוות

מאכלת פרוסה היא מחלת הפגועה וחבילי המטה כמו אריות

כמעטים מארובה לארובה ומסתלות היא הקדשה אשר ישאו בה הכהמל הזבלים והוא כמו שכבה והבליס חבל אין בכל נקב ונקב כי אם פ פחות מטפח והאריגות שבתלונות הסככות אשר בחלונות תרבו ש שכבה שריבה ובתנאי שלא יהיה בנקבי השככה טקב טפח על טפח ולא ימוץ ודע זה

ה אדולא מביאין ולא הוציין הורעים והירקות הטוהרי לקרקע חוץ מן הירקות שמנו וכיבת הברד והשלג והכפור והגליר והמלח וההולג ממקום למקום והקופין ממקום למקום והעוף הפורח וטלת המנפנפת וספינה שהיא שטה על פני המים קשר גת הספינה ברבר שהוא יבול להעמידה בכש את האבן על גבי הטלת מביאה את הטמאה ר יוסי אומר הבית שבספינה אינו מביא את הטמאה

חוץ מן הירקות שמנו דל מכוונות למעלה והם אירוס וקיסוס וירקת חמור ולעת יוכית שאלו המכוונות אין להם השארות וקיסוס זמן הקיץ ושיגס מה שכבר קדם ה היין בהן שהן מביאין ומזבזין ואעפ"י שהן מחוברים כמו שאמר ה הסככות חילין שהוא מירק על הארץ וביפה של ברד ושלג וכפיר וגליר אינן אם כשמה אהל מואמר מאלו הדברים הנה לו אינם אהל לפי שאלו כלן אין קיום להן והן במהירות ההתכה וכפיר הוא מה שיקפה מהמי היורדים וכזה יורק וגליר הוא מה שיקפה מהמיונות כנהרות ויתקבנו המים מחוץ הקור ודולג הוא שיהיה רבלו אחד קיים בארץ מרלב כשני למקום אחד וטלת המנפנפת שתחזירה הרוח באויר כמו קובס כשם את האבן על גבי הטלת סוף שיהיה האבן על קנת הטלת עדר תשוב הרוח שם ותגביה אמצעיתו ותייה אהל וכיבת הספינה הוא אשר יקרא אהל הספינה ואמר יוסי שהייתה כלל הספינה בלתי מחובר בארץ אהל עוברת במי יקיה דיכה כדן טלת המנפנפת וזאת הספינה אשר על המים אין קיום לה ואין הלכה בר יוסי

ו שתי חביות ובהן כשני חצי יותים מוקפות צמיד פתיל ומ זמנחות בתוך הבית הן טהורות והבית טמא נפתחה אחת מהן היא והבית טמאים וחברתה טהורה וכן ושני חררים שהן פתוחין לבית

כבר קדם לך שחצי שיעור לא יטמא וכבר קדם לך כי כאשר יהיה בבית כזית מן המת בין שיהיה כחתך לחתיכות או יהיה הנקף אחד הכס הבית טמא ויטמא כל מה ש שבו אלא אם כן הים מוקף צמיד פתיל לפי תנאי וכבר בארו בשמיני אכלים כי כאשר היתה הטמאה תחת צמיד פתיל הכס היא הטמא ה הבית ואעפ"י שהוא צמיד פתיל לטמאה ואם תביה זכור אלו השרשים הנה רבו בשתי חביות מובאר ואולם אומרו בשני הדדים והוא מוקם ספון לפי מה שאבאר לך וזה שאמר כמו שבאלו שתי חביות ינטוף חצי זית אשר בזה החבית לחצי זית אשר בחבית האחרת לטמא מה שהוא חוץ מהן לא לטמא הכלי אשר בו חצי כן הדין בחדר שבבית אם היה חצי שיעור זית וחצי שיעור בבית יתחבר חצי שיעור אשר בחדר לחצי שיעור אשר בבית לטמא הבית אשר הוא חוץ מהחדר לא לטמא שחרר כמו שאמרנו כאן הבית טמא והחבית טהורה ולשון התוספתא בזה הענין הוא שאלו היו שלשה זה לפנים מזה וזה לפנים מזה בחצי זית בפנימי או באמצעי וכחצי זית בחיצון החיצון טמא והפנימי והז והאמצעי טהורים בחצי זית בפנימי וכחצי זית באמצעי הפנימי טהור והחיצון והאמצעי טמאים הנה כבר התבאר כל מה שזכרנו

פרק תשיעי כוורת שהי בתוך הפתח ופיה לחוץ כוי מן המת נתון תהיה או על גבה מבחוץ כל שהוא כנגד הוית תחתיה וגבה טמא וכל שאינו כנגד הוית תוכה והבית טהור בבית ואין טמא אא הבית כהוכה הכל טמא תלת מה שתבין בזה הפ' שהדבור

הוא כוורת גדולה המחזקת ארבעים סאה או יותר אשר כבר קדם ה המאמר שהיא לא תטמא ופיה חוננת בסבי הטמאה וכאשר תטמא ה יאמר הנה תוכה טמא או גבה טמא או הכל טמא לא תחשוב שבנין זה הטמאותה בעצמה אמנם ענין זה הטמאותה הכלי אשר בתוכה או ע על גבה ולא כמדרך להשיב זה הענין בכל הלכה והלכה והוא שיאמר שכל מה כחמי לטמא הנה הוא טמא לפי שכל גבה הוא על גב הטמאה וכל מה שלא יהיה כחמי לטמאה מכלל חללה טהור לפי מה שתוכה כ כלה טהור אם לא מה שיהיה כחמי לטמאה וכן הבית כלן טהור לפי ש שהטמאה מבחוץ אולם אם היתה הטמאה בבית הנה לא יטמא תוך הכוורת לפי שפיה לחוץ ואם היתה הטמאה תוך הכוורת הנה יטמא ה הבית וכל מה שבכוור כי הכוורת חללה בתוך הבית והטמאה יוגעת בחלל הבית ולא ימונענה הכוורת שיטמא הבית לפי מה שהשרטנו ו כמו שבארנו ברביעי מזאת המסכתא

ב היתה גבוה מן הארץ טפח טמאה תחתיה או בבית או על גבה הכל טמא אא תוכה ובתוכה הכל טמא

מבואר הוא כי כאשר היתה גבוה מן הארץ טפח תפיה אהל והאהל על הטמאה ותבא טמאה לבית וכן אם היתה טמאה על גבה הנה כאלו היא תחת מקבת האהל כי היתה היא והבית דבר אחד אולם תוכה הנה הוא טהור לפי שפיה לחוץ ואמרנו הכל טמא דל כל מה שיהיה בבית וכל מה שיהיה בתוכה הנה היא הטמא

ג במה דברים אמורים בומן שהיא כלי מהולחלת היתה פחות ופקוקה בקש או אפוצה איוהיא אפוצ כל שאין לה טפח ממקום אחד וכזית מן המת נתון תהיה כנגד ער התאים טמא על גבה כנגדו ער הרקיע טמא בבית אין טמא אלא הבית בתוכה אין טמא אלא תוכה

מחולחלת ידנה חלול ככלי שלם הנדדים תרגום נכונ למוח חלול ל לוחין אולם אם היתה פחותה וכתיב זה המקום בקש או אפוצה והוא שתהיה שלמה אבל מלאה קש והדומה לם עד שלא ישאר בה חלל טפח הנה היא או ברמיון חתיכם מן הארץ והיות הטמאה תחתיה אן בתוכ כמו אם היתה קבורה בארץ ולזה לא תביא את הטמאה לבית

ד היתה גבוה מן הארץ טפח טמאה תחתיה או בבית תחתיה הבית טמא תוכה טהור בתוכה אין טמא אלא רתוכה על גבה כנגדו ער הרקיע טמא

זה הדין בכוורת פקוקה או אפוצה אשר אינה כלי ואינה אהל כגו שזכר לחיותה כאשר החלילה על ה הטמאה תביא טמאה לבית ואם היתה הטמאה על גבה לא יטמא ט הבית כי הטמאה מבחוץ ואינה חלולה ונחשוכ הטמאה כאלו הציבת תחת קבה האהל כמו שקרמנו ואמנם היות הטמאה על גבה כמו ה היותה על טפח הארץ כמו שבארנו ולזה כנגדו ער הרקיע טמא ולא יטמא זולת זה

ה במה דברים אמורים בומן שפיה לחוץ היה פיה לפנים וכזית מן המת נתון תחתיה או על גבה מבחוץ כל שהוא כנגד הוית תוכה וגבה טמא וכל שאינו כנגד הוית תחתיה וגבה טהור בתוכה או בבית הכל טמא

אם היה פיה לפנים הנה יתחבר חללה בחלל הבית ותכלול הטמאה ל לכל מה שיהיה להן יחד וזה הדין גם כן בכוורת מחולחלת כמו שהקט' אחר זה

ו היתה גבוה מן הארץ טפח כמאה תחתיה או בבית או בתוכה על גבה הכל טמא ענין הכל טמא כל מה שיהיה בבית או בכוורת ומה שתחתיה ומה שלמעלה מן מה מולם הכוורת עצמה שנה לא תטמא כמו שהשרטנו

149 B

ולזה לא יאמר בפאן גב' אס אפונה וההנה בהיותה מחזקת מ' האס
לשידעת חכמים ואעפ"י שהיא פחותה לשי שהדין א' ומבואר הוא ה
הבבול בין אמרו תחתיה ובין אמרו כנגדו עד התהום טמא ירכהבג
שהוא יטמא מה שהוא ככחי לכד וטמאה בוקעת ויורדת ויאמרו
תחתיה טמא ירכה בו שהיא תהיה כחל ויטמא כל מה שיהיה תחתיה
ושמור זה

טו היתה יושבת על שוליה והיא כלי
טמאה תחתיה כתובה או על גבה טמאה בוקעת ועולה
בוקעת ויורדת היתה גבוה מן הארץ טפח או מכוסה או
כפוייה על פיה טמאה תחתיה תוכה או על גבה הכל ט
טמא

כל מה שקרס המאמר ביאר הכוונת אשר הנחנה באויר הוא
שתהיה מצבה מוטת על גבה שיהיה פיה חל או מא רחוקה העולם וה
והשוליים לצד המת נכד לו הניחה על מצב אחד והוא שתהיה יושבת
על שוליה ופיה ממה שימשך לשמים ואמר שדין הטמאה שבאשר ה
היה ממכה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ולא תמא מנדריה שיהיה
ככחי חליה בנד העל יון והשפל כמו שהשרשתי לך בהנחת הטמאה
שזהו ענין בוקעת ועולה בוקעת ויורדת שתעבור למעלה ולמטה ו
ולא תשפט בכל הנדדן אולם אם היתה גבוהה מהארץ טפח וטמאה
תחתיה חו כתובה חו על גבה או היתה יושבת על הארץ וטמאה ב
כתובה חבל היתה מכוסה על פיה אשר היא כקבר סתם אשר יטמא
מכל דב או היתה הטמאה בארץ והבורת הפוכה על פיה על הארץ
ושוליה לשמים הנה היא גב' כבר היתה לפי משפט הטמאה כקבר ס
התנס וקטמא מנדדן ממעלה וממטה וזהו אמרו הכל טמא

כבד
דברים אמורים בזמן שהיא כלי היתה פחותה או נקוק
בקש או מחזקת ארבעים טאה כדברי חכמים טמאה
תחתיה כתובה או על גבה טמאה בוקעת ועולה בוקעת
ויורדת ר' איעור ור שמעון אומרי אין טמאה עולה לה
אף לא יורדת ממנה

כבר בארנו פעמים כי כאשר היתה
פחותה ופקוקה בקש שהיא כמו חתיכה מן הארץ והדבר כלו מבואר
אחר הכתוב כל מה שקרס וענין אמרם שאין טמאה עולה לה כי כאשר
היתה הטמאה תחתיה לא תמא לא תוכה ולא למעלה ממנה לפי ש
שהיא בהיותה יושבת על שוליה חנה בשפי הטמאה כתובה לא
יטמא מה שתחתיה זה כלל אס לא יהיה כינה לבין הארץ טפח אולם
אם היה שם חלל טפח הנה כבר יהיה חלל ולזה יטמא כל מה שתחתיה
יהיה הטמאה תחתיה אולם אם היתה הטמאה כתובה חו על גבה
הנה היא כמו אם היתה קבורה בתוך הארץ חו על הארץ אשר תמא
עד לרקיע כל מה שיהיה ככחי חליה לפי מה שקרס להייתה חיה ככחי
ומן הלכה כר' איעור ור' שמעון

ארון שהיא רחבה מלמטן וצרה
מלמעלן ורמז כתובה הנוגע בה מלמטן טהור ומלמעל
טמא רחבה מלמעלן וצרה מלמטן הנוגע בה מכל מקום
טמא היתה טהור הנוגע בה מכל מקום טמא רב ר' ר
אליעזר ר' יהושע אומר מטפח ולמטן טהור מטפח
ולמעלן יט העשויה במין קמטרא הנוגע בה מכל
מקום טמא במין גלוסקי הנוגע בה מכל מקום טהור ח
הוץ ממקום פתיחתה

כבר נתבאר כי ככתוב שהמאמר בפאן
אמנם הוא בארץ חקוק בסלע אשר הוא כאלו הוא ארון של אבן ונס
חקוק בסלע ומכוסה הכונע בו בכל מקום טהור ואינו טמא הלכ
הכבר כשהיה כלל הוא למה זה ידמה לכד גדול מלח מתיס ואבן
גדולה על פיו שחינו טמא אלא כנגד חללו ולזה השרשמו מוכר כי כאשר
היתה רחבה מלמטה וצרה מלמעלה כזה
הנה אשר יגע במקום המקשי מהאבן א'
אשר תחת המית טהור וחס הפך הענין
וקיה על זאת הכורה סכה אשר יגע אל
החלק המקשי אשר על המית טמא לפי

ז כמה דברים אמורים בזמן שהוא כלי
שהוללת היתה פחותה ופקוקה בקש או אפונה איזהו
אפונה כל שאין לה טפח ממקו אחד כזית מן המת נתון
תחתיה כנגדו עד התהום טמא על גבה כנגדו עד הרקיע
טמא כתובה או בכית תוכה והבית טמאים

כבר בארנו שתוכה
ותוך הכית ריכה אחר מפני היות פיה כחוק הכית וענין אמרו שחין
לה טפח מתקום אחד מנר אחד וכתוספתא כל שאין לה טפח מרומ
המר

ח היתה גבוה מן הארץ טפח טמאה תחתיה או בכית
או כתובה הכל טמא אלא גבה על גבה כנגדו עד הרקיע
טמא

כבר בארנו שהיא כאשר היתה אפונה הנה היא כמו חתיכה
מין הארץ ולזה כנגדו עד לרקיע טמא וכאשר היתה טמאה בתוכה
הכית טמא להיות פיה לפנים וגבה טהור לפי שיצא בה הטמאה ררך
פיה לכית ולזה יטמא הכית וכאשר גבה טהור לפי מה שהארשנו בפרק
הששי שהטמאה כאשר תהיה במקום מה שחין מזה טהור

היתה ממלא
את כל הבית ואין בינה לבין הקורות פותח טפח טמאה
כתובה הכית טמא טמאה בכית מה שכתובה טהור
שדרך טמאה לצאת ואין דרכה להכנס בין מוטה בין ע
עומדת על צדה בין אחת בין שרנים

זה אמנם הוא בתוך הכית ופיה לצד
הגב וכינה ובין הגב פחות מטפה אשר הוא שיעור הכתוב הטמאה כמו
שהתבאר לך בין אחד בין שתי ירכה בו בין שתיים כורת חו אחת
או שתיים זו על גב זו והעליונה חין כינה לבין הקורות פותח טפח וכך
באר בתוספתא

י היתה עומדת בתוך הפתח ואין בינה לבין
השקוף פותח מטפח טמאה כתובה הכית טהור טמאה
ככית מה שכתובה טמא שדרך הטמאה לצאת ואין ל
דרכה להכנס

שקוף הוא המשקוף העליון אשר
קראו הכתוב משקוף היתה הטמאה תוך הכוונת ימית המשקוף
פותח טפח הנה הטמאה תנא חוץ לכית לפי שאין כינה לבין
המשקוף טפח אולם אם היתה טמאה בכית הנה כל מה שדרך ה
הכוונת טמא לפי שהטמאה תנא מן הכית דרך פתחו וקטמא מה
שכוונתו טמא לפי שדרך הטמאה לבת

יא היתה מיטה על צדה
כאויר כזית מן המת נתון תחתיה או על גבה כל שהוא
כנגד הוית תחתיה וגבה טמא וכל שאינו כנגד הוית תו
תוכה טהור כתובה הכל טמא

עד כעתיק ונהיות זאת הכורת בכית על חלוק מצב והוא הוית באויר
והוא שתהיה מגולה לשמים ואמר שהיא אם היתה מוטת על גבה וה
והוא שתהיה רבוקה בארץ והיא מגולה הנה ריכה כזה וכזה וזה
הדין כעצמו כבר נרמס בהלכה ראשונה מזה הפרק לכד שכראש זה
הפרק דן בו המוך חל הכית וכפאן דן בו והוא באויר

יב היתה גבוה מן הארץ טפח טמאה תחתיה
או על גבה הכל טמא אלא תוכה כתוב הכל טמא כמה
דברים אמורים בזמן שהיא כלי היתה פחותה ופקוקה
בקש או מחזקת טאה כדברי חכמים כזית מן המת נתון
תחתיה כנגדו עד התהום טמא על גבה כנגדו עד הרקיע
טמא כתובה אין טמא אלא תוכה היתה גבוה מן הארץ
טפח טמאה תחתיה תחתיה טמא כתובה תוכה טמא ע
על גבה כנגדו עד הרקיע טמא
זאת החלוקה היא אשר תקדים בתחלת הפרק וזאת שהיא הפרידה
מן הכית ולזה כלל זכרה ולא אמר בפאן כלי ממולח ל' ו' אפונה

אם היה החלק העליון נכחי לשכל המקשי אמר ר' יהושע שהוא לא י
 טמא מהמקשי אשר תחת האמת זולת טמא ממה שימשך וכל מה שתחת
 האש ממה שימשך לארץ על זאת הנורה
 ככר פתח לנו בחור קמטרא שהיה המ
 הצלנו רל במכרים כל קמטרא ודגום חז
 קמטרא והוא אשר זיקנו בו הכרים בארון
 הוא כמו צבר ונורתו משורממת אלנו
 יתאמת אבלי לשי הענין שזאת התמונה היא כמו תבה ונובל זה השער
 ולזה כבד פתיחתה טמא על דמיון מה שברכה הקים שתא כבוד מלא
 מתים לשי שזאת התמונה הוא בור על הגר הזו וזה נורת
 יו

חבית שהיא יושבת על שוליה באויר בוית מן המה נתון
 תהתיה או בתוכה כנגד קורקרותיה טמאה בוקעת וע
 ועולה בוקעת ויורדת והחבית טמאה תחת דפנה מכוון
 טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת והחבית טהורה
 בתוכה ותחת דפנה אם יש בדפנות פותח טפח הכל טמא
 וכנגד פיה טהור ואם לאו טמאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת כמה דברים אמורים בטהורה
 אבל אם היתה טמאה או גבוה מן הארץ טפח או מכוסה
 או כפויה על פיה טמאה תחתיה בתוכה או גבה הכל ט
 טמא

אמרנו כנגד קרקרותה ירבה בו שתיהם הטמאה תחתיה ממה
 שימשך לחללה לא שתיהם תחת עובי השפתות ואעפי שזה הענין מ
 מכווח ארבעה נוריתו וכבר בארנו ענין אמרו בוקעת
 וצלה כוקעת ויורדת ואעפי שזם לא יקיה מלא חזנ
 כריות הטמאה כפנות מטפח וכאשר היתה טמא כנגד
 קרקרותה חין לשי מה שהשרשני שיהיה כל מה שיהיה
 נכחי לטמאה מאייר החבית טמאה להיותה מטמא מחויירו וזו החבית
 ככר כטמא איריה בזה המין מן הטמאה אשר יטמא כל מה שיהיה כ
 נכחי ארץ והבין זה כי הוא מדקרות הענין וחומר לא יטול עליו השכל
 אולם אם היתה הטמאה בתוכה הנם זה מכווח שהחבית טמאה נאם
 היתה הטמאה תחת דפנה מכווח והוא שתיהם תחת עובי הגבול
 יהיה ממנו כלל תחת שוליה ממה שימשך לאוירם הכה החבית טהורה
 שכלי חרס אינו מטמא רעבו כמו שבארנו בשני מבלים והטמאה בעת
 שצברה בעליונה לא תכסה באוירה לשי שהיא תחת הדופן ואמרנו
 בתוכה ותחת דפנה הוא שתיהם מקצת הטמאה תחת דפנה ומקצתה
 תחת קרקרותה לשון התוספתא כוית מן המז' מקצתו כתיב תחת דפנ'
 ומקצתו כתיב תחת קרקרותה כל שבבד הטמאה בין מלמעלה בין מ
 מלמטה טהור ואם יש בדפנה פותח טפח הכל טמא וענין הכל טמא
 שיהיה כל מה שיגע בחבית טמא נאפי מה שלא יהיה נכחי לטמאה א
 אבל בהיות עובי גבה ממנו ככר התפשט הטמאה בכלה רל כל
 מקיפה ולזה היה כנגד פיה טהור רל מה שימשך לחוירה לשי שטמא
 ככר התפשטה והראה פעולתה ברוב כמו שהשרשנו בפרק שביעי
 עוד שב נבחר טמא כלו אם היתה ככר נטמאת מקודם באחת הטמאות
 שיהיה כלי טמא וכלי טמא אינו חונך כמו שהשרשנו בעשרי מוכנים
 או יהיה גבוה על הארץ טפח שהוא חהל או יסיה הטמאה תוכה ונעליה
 כהני שיהיה כמו קבר שתוס או תהיה כעויה על המטה הכה כל מה
 שיגע באיזה חלק ממנו באחד מאלו הענינים טמא והוא אמרו הכל
 טמא רל תוכה ונדה ודפנה וככלל כל מי שיגע בה הטמאה הוא טמא
 לאופן אשר זכרנו וקחן זה

פרק עשירי ארובה שהיא לתוך הבית ויש בה פותח
 טפח טמא כבי כנגד ארוכ טהור טמאה
 כנגד ארובה הבית טהור הטמאה בין בבית ובין כנגד א
 ארובה נתן את רגלו מלמעלן ועירב את הטמאה מקצת
 סמאה בבית מקצתה כנגד ארובה הבית טמא וכנגד ה
 הטמאה טמא

אמרנו ארובה שהיא בתוך הבית רל כנגד הבית ממה שימשך לטמא כ
 כמו שתהיה זאת הארובה מנולה לא יהיה עליה כל וכאשר היה הטמא
 תחת נג הבית כלו טמא מצוי הנבאר שר יכללהו לא המקו ומהכית אשר
 יהיה נכחי לארובה המנולה לשמי' שהוא טהור וכן אם היתה הארובה
 תחת הארובה הנם כל הבית כלו טהור לשי שאין הטמאה תחת ארובה
 נאם שם אחר ידו או רגלו על זאת הארובה הנם ככר הטמא לבג וכאלו
 אין שם ארובה שאדם עושה חהל לטמא לשי מה שהשרשנו בשר שבי
 מוחות המוספתא ולזה כאשר היתה הטמאה הבית כלו טמא וזה החי' ש
 גבי טמא והו ענין אמ' עירב את הטמאה ואל' מקצתה כבי' ומקצתה
 כנגד ארובה שיהיה קצת השיער אשר יטמא תחת קנגוקצתו תחת ה
 הארובה יטמא הבית כלו רל כל מה שתחת הגבול לא כחומר חני בעור
 לכד נכנס לתוך הבית וכן כל מה שיהיה נכחי לחני שער אשר תחת
 הארובה מחוץ לארובה טמא ולא כחשן זה גבי כדמיון חני שיער ונוח
 באויר אשר לא טמא ואמנם יתחייב זה להתחבר השער כל מה
 היונת' בשם אחר על דמיון יוח שסתבאר בג' מאת' המשת' רל

ב אין בארובה
 פותח טפח טמאה בבית כנגד ארובה טהור טמאה כנגד
 ארובה הבית טהור הטמא בבית נתן את רגלו מלמעלן
 טהור הטמא כנגד ארובה נתן את רגלו מלמעלן ר' מאי
 מטמא וחכמי אומ' אם טמאה קדמה את רגלו טמא ואם
 רגלו קדמה את הטמאה טהור ר' שמעון אומ' שתי רגלים
 זו על גב זו ש קדמו את הטמאה משך וראשון את רגלו
 של שני שם טהור מפני שקדם רגלו של ראשו את הטמא

אמנם יתחייב זה שיהיה
 האיש אשר כתיב רגלו מלמעלה טהור לשי שהארובה פותח טפח
 על טפח ולא תבא טמאה מן הבית פחות מן טפח כיון שכלכו פנימים
 ולשון התוספתא חין טמאה ככנסת לחהל ולא יונאה ממנו לא בתחת
 טפח אחר זה חמר אם טמאה קדמה את רגלו הוא טמא לשי שהטמאה
 תטמא כל מה שיגבילהו כמו שקדם ובעת שנתן רגלו הקהיל על
 הטמא ונאם רגלו קדמה את הטמאה יהיה כמו גבי יתחבר הגב ולא
 יטמא זה האדם לשי שאין שם פותח טפח תבא ממנו הטמא ולא האהי
 על הטמאה בעת שהאהיל והפליג' שמעון בזה קרין נאמר שאם באו
 שני אנשים נשם הראשון נהם רגלו בארובה נשם השני רגלו בארובה
 נשם השני רגלו על רגל הראשון נאחר זה ככנסה טמאה תחת הארובה
 אחר כן הסיר הראשון רגלו נהיה רגל השני על הטמאה קודם הטמאה
 ככחי לזה המקום ואעפי שהיה אמנם האהיל על הטמאה אחר הגעת
 הטמאה שם הוא טהור ואין הלכה לא כר' מחיר ולא כר' שמעון

ג מקצת טמאה בבית מקצתה כנגד ארובה הבית טמא
 כנגד הסמאה טמא דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר הבית
 טמא כנגד הטמאה טהור ר' יוסי אומר אם יש בטמאה
 ברי שתחלק את הבית ותטמא את הבית והטמא כנגד ה
 הטמאה טמא ואם לאו הבית טמא כנגד הטמאה טהור

ברי שתחלק הוא שאם תחלק והוא על מנבו והיה מגיע ממנו תחת גב
 הבית כשעור ומגיע תחת הארובה אשר חין בו פותח כשעור והלכה
 כר' יוסי

ד ארובות זו על גב זו ויש בהן פותח טפח טמאה בבית
 כנגד ארובות טהור טמאה כנגד ארובות הבית טהור
 הסמאה בין בבית בין כנגד ארובות נתן דבר שהוא גם
 מקבל טמאה בין מלמעלן בין מלמטן הכל טמא דבר
 דבר שאינו מקבל טמא ממנו ולמטן טמא ככנו ולמעלן
 טהור

אלו הארובות הוא כשתהיה בתי עליה וקיה ארובה כנגד הבית

150
 B

כרן אחר עשר
הבית שנסרק טמאה בחוץ
הכלים שבפנים טהורין
טמאה בפנים בליט שבחוץ בית שמאי אומרים עד
שיהא בסרק ארבעה טפחים בית הלל אום כל שהוא
ר' יוסי אומר משום בית הלל פותח טפח

כבר נכסל טעמים
סרק טומאת לבנות ואין דרכו לביטול וכאשר נכסל הבית זה כש
כשנסרק הגב כלו נהכתלים הנושאי הגבעד סרקן והיתה הטומאה
בחצי הפנימי משני חלקי הכניסה והוא החלק אשר כנגד לפתח והכלי
בחלק האחר אשר ימוק לחון כש אומרים עד שיהיה רחב הכניסה ד'
טפחים ואין לא יטמאו חלני הכלי שאמרו לו כשנסרק לפתח טפח לכך
בכאן להיות הטומאה בפנים וכלים בחלק הפנימי ודרך טומאה ל
לבנות וכה אומרים שלא יסרק לפתח טפח להיות הגב ככלל הבית
וכבר התבאר כדכתיב שאתם כל שיהיה הוא שיהיה בסרק שיער
חוט המספולת ור' יוסי אומר פותח טפח על השרש ונה לכך בבית הלל

אכסדרה שנסרקה טמאה כצד זה בליט שבצד ה
השני טהורין נתן את רגלו או קנח מלמעלן ועירב אפ
הטמאה נתלאת הקנה כארץ אינו מביא את הטמא עד
שיהיה גבוה מן הארץ פותח טפח

זה הסרק אומרים הוא כנגד האכסדרה
והוא אל פדנול וכבר ידעת נורתה ושהיא לשער הבית וכאשר נקדע
כנגד פלה על הארץ כלו הנה היו שני חזאים ימין ושמאל וכבר קדם
לקי בסרק אשר לפני זה עירוב הטומאה מלמעלה אלל הסדיקה או מ
מלמעט שיהיה כחתי' כאשר היה בדבר אשר יבליהו הסרק גבוה מ
טפח מהארץ או יותר כמו שהתבאר בארובה שכתוף הבית

ג
עבה וזופת עבה אינן מביאין את הטומאה עד שיהיו ג
גבוהים מן הארץ פותח טפח קפולים זו על גביו או אינו
מביא את הטומא עד שיהיה גבוה מן הארץ פותח טפח
היה אדם נתון שם בש או אינו מביא את הטמא ובה ארץ
אדם חלול הוא והצר העליון מביא את הטמאה

הגום וכופת הם
כלים כמו שבארנו כ' מכלים ועבה הוא שיהיה גבוה מטפח ולמעלה
וקפולין כגד מקופל קתור אל קתור ואמר שאם היתה הטומאה בח'
מנדרי האכסדרה הכתלת יהיה כגד עבה או כגד כרוך תחת הסרק
הנה לא נחמר כי כאשר יהיה גבוה וכבדונו טפח כחטוב ככל מה
שתחת כגד העליון או השטח העליון והרומה לו עד הארץ וכחטוב
שיהיה חלל תחת הסרק גבוהו טפח חלל כרוך אונתו באלו כ' חת
הקובה בארץ ולא עירב את הטומאה ע' שיהיה תחת הסרק חלל כג
חלול כמו שהתבאר כמו שבארנו שם זה כלו ואמרו עד שתהיה ה
העליונה גבוהה מהארץ טפח ענינו שיהיה תחתיו חלל טפח ואם היה
אדם נתון תחת סרק של אכסדרה כש או שהיה לא עירב את הטומאה
ואישי' טענה גמון יותר מטפח כדן פגום וכופה וכה אומר הסגום
נהכופה מקשיים והאדם חלול והצר העליון מומנו כלו הוא חלל על
הארץ ויביא את הטומאה לזר שני של אכסדרה

ד
היה משקוף בעד החלון
והאחיל על קוברי המת בית שמאי או אינו מביא את
הטמאה ובית הלל או מביא את הטומאה מורים שאם
היה לבוש בכליו או שהיו שנים והעל גבי זה שהם מ
מביאין את הטמאה

לא יצטרך לכבד כאשר אמרו קוברי המת
אל גושי המת עד שיהיה המת עמו הוא אש - האחיל ועל הדבר מ
חלל וענין מביא את הטומאה בבאן שיביא לבית ויטמא הבית אשר
ישקוף ממנו נטעם זה חלל כה היות האדם חלול והצר העליון מביא
את הטומאה לשי שהוא כיון חלל קתור על המת וקתור תקן הבית ומה
החלל כינו נה' ג' ג' ג' טפח ויותר לשי שהאדם חלול

וארובה בתוך העליונה זו כנגד זו עד כי כאשר היתה הטומאה תחת
הארובה היתה הטומאה מעלה לפינים וכבר קדם שכלי טמא אינו חונף
וכאשר היתה הטומאה ובגבה תחת טפח הנה העליה טומאה להוציא
הטומאה לה ולזה כאשר כהן רב שהיה מקבל טומאה על ארובה או
אזר בגבה היתה ככה כגד כמראה זה הכלי וטומאה הבית וכאשר ה
הבית כלו טמא ובגבה פותח טפח יבא את הטמאה מן זהה הארובה
והיה העליונה כן לפי מזה הכלי לא יחון בין הבית והעליונה והיונתו
כלי טמא חולם אם שם זה הכלי על הארובה העליונה אשר כנגד ה
העליונה הנה הוא מכוואר שהוא יטמא העליונה וכה יתואה היה כלי
שאינו מקבל טומאת הנה הוא חונף בפני הטומאה ולזה אם שמהו
על הארובה אשר בגבה בית יהיה טמא ויהיה העליונה טהורה ואם
טמאה על הארובה אשר בעליונה הנה הבית והעליונה טמאים וכל מה
מיהיה בבחי' לבנות הארובה ממצעל עד לשמים טהור

ה
אין בארובות
פותח טפח טמאה בבית כנגד ארובות טהור טמאה כ
כנגד ארובות הבית טהור הטמאה בבית נתן בין דבר ש
שהוא מקבל טמאה בין דבר שאינו מקבל טמאה בין
בלי מעלן בין מלמטן אין טמא אלא התחתון הטמאה
כנגד ארובות נתן דבר שהוא מקבל טמא בין מלמעלן
בין מלמטן הכל טמא ודבר שאינו מקבל טמאה בין מ
מלמעלן בין מלמטן אין טמא אלא תחתון

זה כלו מכוואר מן
סרקם באורו כאשר הכנת השרש והוא שאין טומאה ככנסת לאלל
ולא יוצאה ומנו חלל כפותח טפח

ו
ארובה שהיא לתוך הבית
וקדרה שהיא נתונה תחתיה שאם תעלה ואין שפתותיה
נוגעות בארובה טמאה תחתיה בתוכה או על גבה טמא
בוקעת ועולה בוקע ויורדת היתה גבוה מן הארץ ספח
טמאה תחתיה או בבית תחתיה הבית טמא תוכה וגבה
טהור בתוכה או על גבה הכל טמא

שם תעלה ואין שפתיה
נוגעות בארובה ענינו שיהיה הכלי כסחי לארובה וקתים הארובה
גדולה ועצם הקדרה עד שחבכו שהכלי יעלה על עמוד כגד יצא מן
הארובה ולא יגיע כדריה בשום פנים וכאשר היתה הקדרה על זה ה
המגב והיתה הטומאה בחוץ שיהיה מן הקדרה הנה תאמא כל מה
שיהיה נכחי אליה לזר ולמעלה חלל מעלה לסיוט הטומאה רבונה ו
ואינה תחת חלל אחר או מעלה לשמים ולא יתפשט מעשיה ולא י
יראה כמו שבארנו בענין בוקעת ועולה ואם היה גובה הקדרה מן
הארץ טפח וטומאת תחתיה הנה ככר האחיל על טומאה ויטמא ה
הבית בכללו וכבר קדם לך בזה הסרק בהיות הטומאה תחת הארובה
שהוא חס כהן רגלו מלמעלה עירב את הטומאה וכל מה שיהיה ב
בתוכה או על גבה הנה הוא טהור לפי שאינו תחת חלל מעלה משכ
שהוא כנגד ארובה ואם היתה הטומאה בתוכה או על גבה והיתה ז'
זאת הקדרה גבוה טפח כמו שזכרנו הכל טהור דל הבית כלו טהור
לפי שהטומאה כנגד הארובה וכן תחת הקדרה טהור לפי שהוא חלל
להיותה גבוהה טפח לפי מה שהשרשו וחממם יטמא כנגד הטמאה
לכך עד לרקיע

ז
היתה נתונה בצד האסקופה שאם תעלה
והיא נוגעת בשקוף פותח טפח טמאה תחתיה בתוכה
או על גבה טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת היתה
גבוה מן הארץ טפח טמאה תחתיה או בבית תחתיה ה
הבית טמא תוכה וגבה טהור תוכה או על גבה הכל ט
טמא ח שאם תעלה ואתה נוגעת בשקוף פותח
טפח אין מורבקת בשקוף טמאה תחתיה אין סמא אלא
תחתיה

הכל מכוואר ואינו נדק פירוט

ה היה מזמר על האסקופה והאהילו עליו קוצרי המת בית שמאי אגורין אינו מביא את הטומאה בית הלל אומרים מביא את הטומאה

היה מנטל על האסקופה קצתו בכיתוק על האסקופה על רעתו באגודים אדם חלול ה הוא נזזה ישיבה הטומאה נבית לבי מה שקדם בקריה כאשר היתה גבוהה טפח ונובעת בסקף הפותח טפח הכה הטומאה כאשר היתה על גבה הבית טפח

הטומאה בכית והאהילו עליו טהורין בית שמאי מטהרין בית הלל מטמאין

אמר כי כאשר היתה הטומאה כבת אדם מנטל על האסקופה וקצתו בכית והאהילו טהורים על קנת זה יאמר כי כאשר הפה לכה למי שאמר אדם חלול יביא את הטומאה באילוף הם האהילו על הטומאה

כלב שאכל בשר המת ומכיל על האסקופה ר' מאיר אומר אם יש בצוארו פותח טפח מביא את הטובא ואם לאו אינו מביא את הטובא ר' יוסי אומר רואין את הטומאה מכנגד המשקוף ולבנה הבית טמא מכנגד השקוף ולחוף הבית טהור ר' אלעזר אומר פיו לפעם הבית טהור פיו לחוף הבית טמא ע"ה שהטומאה יוצא דרך שולי ורבי יהודה בן בתירא אום בין כך ובין כך הבית טמא וכמה תשהה במעין שלשה ימים מעת לעת בעופו וכדני כדי שתפול לאור ותשרף דכירר שמעון ר' יהודו בן בתירא אומר בעופו וכדני מעת לעת

לשון הכריית כלב שאכל בשר המת וכנס נבית הבית טהור ואמר יטמא כמו כן מה שהביע בגופו בעכו שמת הכלב והיה זה הדבר במיעו וזמרו מנטל על האסקופה הוחב שיהיה קצתו בכית ור' יוסי דקרק מקום הטומאה רל אינו טומאת הכעני חיים אם היתה מקום האנטומא כא תוך הכית הנה הכית טמא להגעת הטומא וזה אשר תראה הטומאה כבר הביע הכלל מאיחור עיכול הטומא ב האנטומא הכלב אולי זה כפסר המת לבר נזה לא יתהמת והלכה כר' יוסי והלכה כר' יהודה בן בתירא באמרו בעופות וכדני מעת לעת

ההודו שבבית ומנורה בחובה הפרח שלה יוצא וכפוישה נתונה עליו שאם תנטל מנורה וכפוישה עומדת על פי ההדות בית שמאי או ההדות טהור ומנורה טמאה בית הלל אומרים אף מנורה טהורה ומודים שאם תינטל מנורה וכפוישה נוגלת הכל טמא

כבר קדם לך בערך הה מוחת המסכת כי כאשר כפה כפופה שהיא תנול כל מה שיש סם ואמר כי כאשר היתה מנורה בזה ההדה והפרח אשר עליו תשים הנר על שפתו עם ההדר וזה יקרא שח כמו שבארנו בכל מכלים והיתה הכפיטה ב כפוישה על הפרח ע"י שתשים שפת הפרח בין הכפיטה וההדר הנה בזה מוחלת בית שמאי וכית הלל אם תנול המנורה בכלל מה שכתוך ההדר אם לא

כלים שכין כפתי כפוישה לכין שפתי ההדות אפילו עד התהום טהורין טמאה שם הבית טמא ט טמאה בכית כלים שבכותלי ההדות אם יש במקומו ט טפח על טפח על רום טפח טהורים ואם לאו טמאים אם היו כותלי ההדות רחבים משל בית בין כך ובין כך טהורים

טומאה שם הכית טמא רל כאשר היתה הטומאה בין שפת החדות לספתי הכפיטה הכית טמא לפי שכבר בארנו פעמיים ב כמה שקדם טפח מה שיניל בהנה המת על דברי הגמורים ע"י טפח טמא הנה הם לא ינילו על הטמאים מלטמא וכבר ידעת שהדות כב

והוא סהר נכזה על הארץ וכאשר היו בליכ בגרדיו והיה מוקמו טפח על טפח נפרד מהבית והיה ברין הדות כאו שיניל כל מה שבתוכה ג ב' יניל מה שבגרדיו חולם אם היו נרדיו יותר רחבים מכתלי הבית הנה כתלי אשר יהיו בתוך כתלי הדות טהור ואילו לא יהיה מקומו טפח ולא נרין בו מחנה על מחנה לפי מה שהבארנו בו מוחת המסכת בהסתתף אחר סככותי הד ה טהורים ושבכתלי הכי נרין מחנה על מחנה זה להיות כתלי הטי יותר כאלו לא יכנס ברין כתלי הבית כלל אבל הוא כלי בעצמו

פרק שנים עשר נטר שהוא נתון על פי הנדר ח ה' וש ועודף ככל צדדיו כמותח

טפח טמאה תהתיו בליים שעל גביו מהורים טמאה על גביו בליים שחתתיו טהורים כישן טמא ר יוהנן בן זורי מבהר נתון על שני הנורים טמאה כינין הם טמאים ר' יוחנן בן גורי מטהר

כבר קדם בו מוחת המסכת מהכלים נעשים אלהים לטמא אבל לא לטהר ובארנו זה היטב וזה גור ימן כדמיון כלי וזה כאשר היתה טומאה תחת הנסר וכלים על גביו או טומאה וכלים תחתיו הכל טמא כאשר היה התני ימן כגון שהתבאר בזה הפרק חולם הם היה תנור חרס הנה הוא ישי' הגבסר חסל ניבדיל מה שכתעלה ממנו ממה שתחתיו גמין הלכה כר' יוחנן בן זורי

ב ברידה שהיא נתונה על פי התנור מוקף צמיד פתיל במאה תהתיו או על גביו הנר' טמא כנגד אירורו של תנור טהור טומאה כנגד אירורו של תנור כנגדו עד הרקיע טמא

כבר התבאר בתוספת שאם הסרידה ענדפת על פי התנור כל שהיא ובתבאי שיהיה לה טפה עגולה עד שיהיה לה בית קבול וכן התנה בתוספת שיהיה לה ביה קבול ואם טפח וחס היתה חלקת קדי הוא כנסו ובר' כה פותח כפח וזה הכדיל חסר על גבה מוחלת תחתיו ואמר כנגד אירורו של תנור ומכאור מוחת הסרידה היא של חרס וכבר בארנו זה בת מכלים

ג נטר שהוא נהון על פי הנור יטן יוצא מזה ומזה טפח אבל לא בן הגרדין טמאה בצד זה בלי שבצד השני טהורי ר' יוסי ככמא הבטח אינו מביא את טמאה היה בו זיו ר' אליעזר אומר אינו מביא את הטמאה ר' יהושע אומר רואין את הבטח באילו אינו ו זהו העליון מביא את הטמאה

בטח הוא כנין ינא מהמתל לפני החלון כי כאשר יעלה השלח מהארובה יסמך על זה הכנין ולזה יקרא בטח ואמר גי כאשר היתה טומאה תחתיו לא יטמא הבית לפי טפח יגיע הטומאה ת תחתיה ממוכר בזה הכית ואם היה סם זידינא מזה הכנין בתוך הכית הנה הבית טהור אלא ד' שישו' היתה הטומאה תחת הכנין לא תחת החזן ור' יהושע אומר טלנחנו נחשוב בטח נפרד ויהיה החזן העליון המחומר באויר הכית כלל טפה והנני ע"י לכתר לך דיני החזין כהכאת הטומאה אך היא נהיך נורת החזין והלכה כר' יהושע

טנרל של עריסה שפחתו בתוך הכית אם יש בו פתח ט טפח הכל טמא ואם לאו מונן בו כדרך שמונן בכת

אמרו בבאין בתוך הגב כמו אמרו במה שקדם אריכה שהיא בתוך הבית וכן התבאר בתוספת וסם כאמר כנדל כל עריסה שפחת מעיבה שעורו בשפת טפח בשפת הכית מולתו שישו ו מלא אברין ועדם הוא המטה הנה יעשו ערש ברזל וכנדל של עריסה הוא רומה לעטרת של פתח אשר יעשה מברזל וזה שיעשה מברזל ט טבעת יכנס בו רגל המטה והוא יקרא כנדל ואמר כי כאשר היטיב שם רגל המטה עד שתהיה זאת הסנדל אשר ההתגבל המטה כוהיה כנג הבית והיה זה הסנדל מחהיל על הטומא הנה חס היה זה הכנין אשר נעל ארתו הסנדל טפח על טפח העינה טמאה

151
3

יהושע אומר מטפה ולטמן טהור מטפה ולמעלן טמא

כבר קדם במקומות מונו המוסכתא שהטומאה באשר היתה גבוהה מן הארץ הנה היא כקבר הטהור ומטמא כל כביכיו וה הכית כלו טמא להיותה מאלהת ואמרנו דין מחצה למחצה שהיא באשר מקום הטומאה אם היה בחצי רחב החלפה אשר ימשך חוץ לבית טהור כמוחם היתה הטומאה בתוך כתלי הבית לפי מה ש התבאר מונו המוסכתא ומונו ההלכה יתבאר לך שמי שנכנס קתנג טעם כאלה המתקטם ולטמן סיפרי כל הבא אל החלל זה שבא מקצתו וכל אשר באהל זה שבא בלוגה לכה כד יקוטי ואין הלכה כד יוכי

פרק שלשה עשר העושה מאור ברתהלה ש שערור מלא מקדח גדול של

לשכה שירי המאור רום אצבעים על רוחב הגודל אלו הן שירי המאור חלון שחתמה ולא הספיק לגומרה ה חרורו מים או שרצים או שאכלתו מלחת שיעורו מל אגרוף חשב עליו לתשיש שיעורו בפותח טפח למאור שיעורו מלא מקדח ב הכריגות והפרפות מצטרפות בטלא מקדח כדברי בית שמאי כי הלל אומר ער שיה בטקום אחד מלא מקדח להביא הטמאה ולהוציא ה הטמאה ש מעון או להביא הטמאה אבל להוציא את הכמאה בפותח טפח

כבר התבאר בי' מבלי שחלף אגרוף כראש הגדול של אדם ושחלף מקדח גדול של שכה בטורנין ומאור הוא חרוכה אשר יכנס ממנה ה החור ומו' שמי שפתה הארוכה ליכנס ממנה חורה אם היה בטורנין או יתקד תביא את הטומאה אם לא שיהיה טפח על טפח לפי מה שקדט בהלכות מונו המוסכתא ואם זאת הארוכה רפתה מעגמה ל' מבלי שום אדם אבל בעמך מהסכות אשר זכר או זולתה החרוכה ת תקדח מאור שלא נעשה בידי אדם הנה הוא לא תבא ממנו הטומאה ויכנס בבית אחר אלא אם היה ממלא אגרוף זה באשר לא כיון ת על זאת הארוכה אשר נפתחה בלי כונה לביין מן העינים אבל אם יסופק אם בונו עליו לענין מה הנה היא ישער בסעג הראשו ואפי טלח נעשה בידי אדם ולזה אם חשב על זה החלון אשר פותח בו ה האור או זולתו להשאר להשתמש בו שיעורו בפותח טפח ואם חשב עליו להשאר בעבור האור שיכנס בו שיעורו מלא מקדח כמו שאם פתחה מתחלה לכך הנח התבאר זאת ההלכה על השלימות והתאמ' לך שלארוכה ארבע שיעורים חוץ מלא מקדח והכמשך חלון חכבעים על רוחב גדול ואשר מאך חליו טפח על טפח והיות גדול מלא אגרוף והתבאר דרין את אשר יבטל בו לכל שיעור מהן קריגו הן השכנות הארוגות מקנים וזולתם ושם הקנה הדק קריג וכן ר דפנות מין מן השכנות יעשו חלונות גדולות בהם להכנס בהם ה החורה עוד יעשו על החלונות בכללם שבהם יעשה מנין ערבה או מחריות של דקל או בכין או זולת זה ואומר בית שמאי כי אם היתה ב בכקבי זאת השכה מלא מקדח יביא את הטומאה כי האורה יכנס בו ולזה כיון עוד חזר במאמר לפי כוכת ההלכה ואמר שזה א אשר שמינו שיעור למאור מלא מקדח הנה להביא את הטומאה לבית שהיא תכנס מזה הקב כאשר היתה שם טמאה או תחתיהל מחובר בזה המאור לפי מה שקדם ביאורו וכן להוציא את הטומא שכחש היתה טומאה בבית תבא מזה המאור הקטן וטמא כגדו וחלק ר' שמעון ואמר שפי' מן המאור לא תבא טומאה מפהות מטמא וחין ה הלכה כד שמעון

חלון שהיא לאור שיעורה מלא מקדח בנה בית הוציא לה שיעורה בפותח טפח נתא את התקרה באמצע החלון חתחתון בפותח טפח והעליון טלא מקדח

כאשר כנה בית חונה נעשה חלון בין שני בתי' ואינו אז לחורה שהיא לא יכנס ממנו אור וחולם כשאר בגלשמום לכד ולזה שיעורו כ בפותח טפח ואם שם קורת זה הכית אשר כד זה הכית אשר כנה חוץ לחלון בקבת גובה הארוכה היה מה שממנו תחת הגבלשמום אשר למעלה מהגב לחורה לפי שהיא מעלה לטמי' ויכנס ממנו האור

מה הסכרל לכדו הוא אשר יטמא כבשה המאחיל על הטומאה זכבר היה חלק מההל ויקרא את הטומאה והמטה הסמוכה עליה ראשון לטומאה והדבר אשר יבצ' למטה שני לפי מה שהשרטנו וכיארנו כב בפתחת זה השער והוא ענין מוכין בו דרך סמוכין בנותכן בלי מ מתכות כזה הסכרל או בגרים שהם שמים אותו אם על דין טומאה פבלים כמת כמו שהתבאר בראש מוסכתא זו

קורות הבית וה העלייה שאין להם מעויבה והן בכחנות טמאה תחת אחת מהן תחתיה טמא בין התחתונה לעליונה ביניהם טמא על גבי העליונה כגדו ער הרקיע טמא ו היו העליונות בכין התחתונות טמאה תחת אחת מרין תחת כולם טמא על נביהן כגדו ער הרקיע טמא

מכוונות שתהיה א' ככח השנית והעליונו' ככין התחתונות הוא שתהיה כל קורה מהעליונות כד החלל אשר ב בין כל שתי קורות התחתונות וכבר קדם לך בשכה וכוכה ועירוכין סמן השרשי' ש'כאמר גור אחית מחיבתותיה וסזה הלכה למשה מהיכי וענין זה שכתוב המינינות ינדות מלמעה למטה ועולות מלמע' למעלה וכבר התבאר בתוספתא שזה כלו בשני תנאים שיהיה כרוח כל קורה פותח טפח וכייהם חויר גב פותח טפח ואז נחשוב הקורה העליונה שהיא כאלו ירדה למטה שבין הקורה התחתונה וישם הכל ב גב' ולזה כאשר היתה ברוחב כל קורה פחות מטפח הנה הדין כמ' ש שהתבאר בתוספתא וזה שבהלכה הראשונה אשר הוא שיהיו הקורו' מכוונות אם היתה הטומאה תחתיהן או ביניהן או על גביהן טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת אם לא שתהיה הטומאה תחתיהל טפח שכל טפח כל שהוא ממעל לחלל טהור כמו ש' קדם

קורה שהיא נתונה מכותל לכותל וטמאה

תחתיה אם יש בה פותח טפח מביאה את הטמאה תחת כלה ואם לאו טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ח כסה יהא בהקיפה ויהא בה פותח כ'פח בומן שה שהיא עבולה הקיפה שלשה ספרים בומן שהיא מרו מרובעת ארבעה שהמרובע יתר על העגול רביע ככר חרכה טע' זה השרט והוא שהטומאה כאשר לא יתפשט דינה ת תחתיהל הנה היא טמאה כל המחוכר אליה למטה ולמעלה וכבר בארנו כיחם המרובע לעגול מה שיש כדורי כראש ערוכין ועי' חותנו טס

עבור שהוא מטל כאויר אם יש בהקיפו עשרים וארבעה טפחים מביא את הטמאה תחת דפנו ואם לאו טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת

ידוע שהטמא אשר בו טפח על טפח יקיף בג' טפחים וכמו שקדם אמרו בזמן שהיא מרובעת ידוע שהתמונה אשר בו טפח על טפח על רום טפח מביא את הטומאה ושכל שיש בו רחב טפח יש בהקפוב טפחים וכל שיש בו טפח על טפח יש כאלכסונו טפח וסני חומשים וכאשר היו אליו השרשי' כלן ידועים התחייב מהן כי כאשר הם עמוד עגול על תמונת האסטוכא ובהיקף כל עגול' משתי עגולות כד' טפחים והיה עגול על טפח ער שיהיו ש שתי עגולות תוסכות ושזכבת על הארץ ממשימות לשטחיה על א חורכה ומונחת על הארץ הנה זה החלל כלו אשר תחת דופן העמוד וכן טפח הממשש לא יהיה טפח על טפח מרובע על שיעור ארך המ העמוד וזה לך הבורה מבוחרת ולמרנו ככאן שאם היה טפח על ט טפח כרום טפח לא ימשך ברובעו אל תכלית שטח העמוד הנה הוא יוני אלה הטומאה תחת כל העמוד וזה התועלת אשר למדנו כזה ה דרין נשמור אותו שהוא ענין גפלא מאל' ה' מ' ד

כזית מן כורבק לאסקופה ר' אליעזר טמא את הבית ר יהושע כטהר היה נתון ת החת האסקופה ידון טחצה למחצה כר' ובק למשקוף הבית טמא ר יוסי מטהר היה נתון בתוך הבית הנוגע מ בשקוף טמא דטוגע באסקופה ר אליעזר טמא ר יה

A

ד
החור שבדלת שעורו מלא אגרוף
דברי ר' עקיבא ר' טרפון אומר בפותח טפח שייר בה ח
חרש מלמטן הגיפה ולא מירקה או שפתחתו וזרוח ש
שעורו מלא אגרוף

כאשר זה הנקב בפתח הכית אמר
ר' עקיבא שהוא כלל המזוזל שלא כעשה כירי אדם שאצבע שלח יכין ל
ליכנס בו החורה הכס יכנס ממנו האורה ולזה ישער אותו במלח א
אגרוף ור' טרפון אומר שהוא יסתמש ממנו להכניס אי זה דבר לבית
או להוציאו ויהיה לתשמיש ולזה שיעורו בפתח טפח עוד אמר שאם
היתה יותר קצר מפתח הפער עד שישאר חלל ויכנס ממנו אורה בעת
שהפתח נעול חס מלמעלה מה שימשך לחזק או שאתם אדם הפתח
ולא שלשם סתימתו ונשאר סדק הכית פתוח בין שני שערין או בין
סער אחד חס היטב קתומו וסתמו לרוב חסלו הפתחין כלם כמו מ
מחור שלח כעשה כירי אדם לרברי הכל שיעורו מלא אגרוף וזו תנא
טומאה מהכית או תכנס לו מזה החלל והלכה כר' עקיבא

העושה מקום
לקנה ולאספתן ולגר שעורו כל שהוא כדברי בית ש
שמאי בית הלל אומרים בפותח טפח לזון את עיניו ול
גורבר עם חברו ולתשמיש בפותח טפח

יאמר שחין סנקב
בבית נקב עובר להגביה בו קנה לנגין מה אג מסמר ינעול בו ה
הפתח והוא אשר יקרא חשפתן לכלל השערים או לשום שם כלל ישמו
עליו סיד או להשקיף ממנו מי שילך מכותו או לקרות ממנו מי שירצה
קנה שיעור זה הנקב פתח טפח

אלו ממעטין את הטפח פחות
מכזית בשר ממעט על ידי רובע עצמות פחות מעצם כ
כשעורה ממעט על ידי כזית בשר פחות מכזית מן המת
פחות מכזית מן הנבלה פחות מבערשה מן השריץ פחות
מכביצה אכלים התבואה שבחלון וכביי שיש בה מ
ממש ונבלת העוף הטהור שלא חשב עליה נבלה עוף
הטמא שחישב עליה ולא הכשירה או הכשירה ולא ח
חישב עליה

ענין זה המאמר כי כאשר היס חלון בין שני בתים
דרך משל בג' טפח על טפח מנומם אשר יביא את הטומאה כמו ש
סקרם והיה באחד משני בתים טומאה מהטומאה אשר תטמא ב
בחהל המת וכבר קדם מניינו בזאת המסכתא ובארנו שמכללם זית
בשר ורובע עצמות והיה בזה החלון מעט דבר טהור אשר הוא כבר
חסר שיעור החלון והיה פחות מטפח ולא יטמא הכית השני והתנה
בזה בשלח יהיה הדבר אשר מיעט החלון מן הטומאה אשר בבית כ
כמו שהיה בבית כזית בשר מן המת ובחלון פחות מכזית מכשר ה
המת ואצבע שפחות מכזית טהור ראו שהיה בבית רובע עצמות וכ
ובחלון פחות מעצם כשעורה לפי שאשר היה הדבר אשר בחלון מין
מן הטומאה אשר בבית הכס הוא יבוא עמו וכן כל מה שזכר משל
התבאים וחזר למכות הדברים אשר ימעטו את הטפח כאשר יהיו לו
התבאים וכבר בארנו בשלשי מוזאת המסכתא שמתבאי הדברים ה
שמוצגין בפי הטומאה שלא יהיה דעתו לפנותו וכבר בארנו פעמי
טומאת חובלין באביתם ומה שהיה פחות לא יטמא טומאה אובלין
טומאים ולזה נחמסכו כדבר טהור כמו שהתבאר בראש מסכת טה
טהורה והתבואה שבחלון כאשר תנחם שם וכל דבר מחובר בארץ
הוא טהור וכבר התבאר בתלמוד שהיה זה הנחמ מהשרש רחוק מן
הכותל וכנסם וסתם החלון בקתל לפי שאם היה בתוך חותל היה
דעתו לפנותו שאם יעזבוהו יפסי החתל וכבר בארנו בה מוזאת ה
המסכתא שמתבאי הדבר החונץ שלא יהיה דעתו לפנותו ומכאן ה
הוא כי כאשר יהיה בחלון דרך משל כמו ר' טפחים ויהיה זו התבואה
כבר שתמה ממנו יותר על גובה הטפח כתימעט ולא תנא הטומאה
מזה החלון וכבר התבאר ביו מכלים שהכבי הוא האריץ הרק הלכך
אשר ינא בתוך הקנה הגדול והוא כמו אריגת העבבים והוא יקרא
כבי וממנו דבר דק מאד יותר דק מחוט המשי וזהו כבי שאין בו מ
ממש וממנו אריגתו הוא דומה לבד חוק הקהידות והלכך וזהו כבי ט

מיש בו ממש והנה יתבאר בראש מסכת טהרות שכלת העץ הט
הטהור זריכה וחסכה ואז תטמא טומאה אובלין בכביצה וענין ה
המחטבה שיכין עליה שתהיה מאלל אדם לפי מה שהתבאר בסוף
עוקרין והכס הוא שיכתן עליהן ברובן אחד מהו מפקין כמו שיתבאר
במשעירין ואלו המכונים כלן טהורים לזה ימנעו

אלו שאינן ממעטיה
אין העצם ממעט על ידי עצמות ולא כשר על ידי בשר
ולא כזית מן הנבלה ולא כערשה מן השריץ ולא כביצה
אכלים ולא תבואה שבחלונות ולא כביי שאין בו ממש
ולא נבלת העוף הטהור שחשב עליה והכשירה ולא ש
שתי והערב המנוגע ו לא רבינה מכית הפרס דברי ר'
מאיר והכמים אומרים הלבינה ממעט מפני שעפרה
טהור זה הכלל הטהור ממעט והטמא אינו ממעט

לשון התורה
בין כשתי בין כיצב שיטמא בדרעת אמר ית' או בשתי או בערב ו
ולבינה מכית הפרס גוש מעט עפר הכנישה מכית השרש וידוי שכת
הפרס טמא להיתם אומר' בתוספתא לא אמרו לגוש בכריתו והנה
יתבאר כל דיניו בזאת המסכתא ואמרו הטמא אינו ממעט וכלל ה
הדבר אשר הוא טמא בעצמו כמו כזית מן הכביצה וכערשה מן הש
השרץ או הדבר אשר יטמא בהיותו בחלון כמו כביצה אכלים כשרי'
או הדומה לחן והלכה כחכמים

פרק ארבעה עשר
הויו מביא את הטמאה כל
שהוא הגיורה והגבלית ב
בפותח טפח איוהו הויו שפניו למטה והגיורה שפניה
למעלה ובמה אמרו הויו מביא את הטמאה כל שהוא
בויו שהוא גבוה מן הפתח שלשה גרביין שהם שנים
עשר טפח יתר מכאן מביא את הטמאה כפורג טפח
העטרות והפיתוחים מביאין את הטמאה בפותח טפח

זה הויו אשר יביא את הטומאה ככל שהוא בכר התבאר לך את גורבו
ותבאר וזה שהיה לו תוספת חלח מה שימשך לחזק כזה

ויהיה כינו ובין הארץ גובה יטפחים והוא י
ינא מנר פתח ונחמסכו זה הקנה הנכסף שהוא
כבר הגיע לחזק וכלל הטומאה אשר תחתיו
לבר הכית ואלו השיעורים כלן הלכח למשה מיכיו וכדכין קבין מ
מכרכך וכבר בארנו בכרכות זה השם על מה יורם ועברות הכתרי'
לל היונא מהכבין והפתוחין יהיו גב' כולטין ורוב מה שיעשו זה ב
ככייכי אכן חוגף

זו שעל גבי הפתח מביא את הטמאה
בפותח טפח שעל גבי החלון רום אצבעיים שעל גבי
מקדח כל שהוא ר יוכי אומר מלואו

על גבי הפתח רל שהיה
ינא מהמשקוף ולהיותו למעלה מיב טפחים יבטך שהיה בו פתח
טפח ואז יביא את הטמאה לבית עור אמר שעל גבי החלון שאם הוא
על גבי רום אצבעים שאז יביא את הטומאה והתבאר בתוספתא שי
שיבטך שיתחם חסר זה חויו רחב הגורל הזה אם החלון הוא עשוי ל
לתשמיש אשר שיעורו טפח על טפח כמו שקדם אולם העשוי למאור
אשר שיעורו מלא מקדח הבה באי זה שיעור שהיה חויו וכאי זה גובה
שהיה יביא את הטומאה וכאלו הוא יאמר שיעל גבי החלון העשוי ל
למאור שיעורו מלא מקדח ואין הלכה כר' יוכי

קנה שעל גבי
הפתח אפילו גבוה מאה אמה מביא את הטמאה כל ש
שהוא דברי ר' יהושע ר' יוחנן בן גורי אומר אלי יחבור
זה מן הויו

אמר ר' יהושע להיות הקנה משך על ארכו ורובו לבנות
אצבעי שהוא למעלה מיב טפחים הנה הוא יביא את הטומאה לבית כ
בכל שהוא ואמר ר' יוחנן בן גורי שלא תקיה זו חמורה מהויו אשר ל
לא יביא את הטומאה כאשר היה למעלה מיב טפחים אלא בפתח ט
טפח כמו שהרס והלכה כר' יוחנן בן גורי

152
3

כבר בארנו בפרק י"א ענין אמרו חזן מביאין את העומא' ובארנו שם
 סגסו ושם טפת וטבלאות לוחות וענין אמרו בכאן עד שיהיה נבוכין
 מן הארץ פותח טפה לפי מה שחש' וזה כאשר היה סגסו אז כופת או
 טבלא או בגד מנוסף אחד למעלה והשני עד שיהיה נבוכהו טפח עור
 היתה הטומאה למעלה מזאת הטבלא דרך משל אשר היתה בגובה מן
 הארץ והיתה טבלא שניה מומעל לטומאה דביק' וזה ההנהגה זאת ה
 הטבלא העליונה מביאה את הטומאה ותמונה כל היבולאות ומה ש
 שביניהן מן הכלים וזה הרין בענינו בסגסו ובדומה לו בזה הדבר
 כחלק טבלאות של שיש לפי שהן נחשבות בארץ נחם היה שיש על ש
 שיש והיה בין השנים העליון אשר תחתיו הטומאה ובין הארץ נכסה
 אלף חמה לא נחשבו מהשנים כאלו הוא נעדר אבל כאמר שהיה ת
 תחתיו טומאה רצונה ובוקעת ופולס בוקעת ויורדת לו שני התבטת
 בביאור אל הענינים כן טבלאות של שיש חלקה על גבי זו וטומאה
 תחת א' מהן אפי' נבוכות מן הארץ אלף חמה טומאה בוקעת ועלה
 בוקעת ויורדת

ב ככליות שלעץ שהן נוגעות זו בזו
 בקרנותיהן והן גבוהות מן הארץ פותח טפה טומאה
 תחת אחת מהן הנוגע בשניה טמא טומאת שבעה בליים
 שתחת הראשונה טמא ושתחת השני שהורין השליש
 אינו מביא את הטומא' עד שיהא בו רבוע בפותח טפח

נובעת בקרנותיהן על זאת הנורה
 הטובע בשניה טמא טומאת ז' לפי שהיא חלק מאהל
 המת וכלים שתחתיה טהורים לפי שלא יגיעו בינה
 ובין הטבלא אשר תחתיה הטומאה פותח טפח עד
 שתביא לה טומאה ואמנם ימנע זית לזוית לכד כמו שבארנו והבין
 זה העני' והיקש עליו ואמרו עד שיהיה בו רבוע פותח טפח לפי שכל
 יהיה מעט הגובה או מעט הרחב הכה הוא לא יביא טמאת תחתיו
 עד שיהא בו טפח על טפח על רום טפח

ג חביות שהן יושבות על שוליהן או
 מוטות על צדדיהן באויר והנוגעות זו בזו בפותח טפח
 טומאה תחת אחת מהן טומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת כמה רכבים אמורים בטהרות אבל אם היו ט
 טמאות או גבוהות מן הארץ פותח טפח טומאה תחת
 אחת מהן תחת כלם טמא

כבר ידעת איך הוא תמונת החביות
 וזה שבתים בולטים ושוליהן נראים וראשיהן מחודרים וכאשר תחבר ה
 חבית מהחביות הנה כבר ימנע טפח זה לטפח זה ימנע על טפח זה
 יותר מטפח וכאשר תמשש אחת חביותה והתחברו כלן א' תחת א' בין
 שהיו יושבות על שוליהן או על צדדיהן והיו כלן גבוהות מן הארץ ט
 טפח הנה היו כלן אהל אחד ולזה כאשר טמאה תחת א' מהן תחת כלן
 טמא והוסף בזה החביות דין נחמר כי כאשר התחברו כמו שפירסנו
 עפיתח טפח נטס כבר כטמא בין ממיני הטומאות ויהיה טומאה
 תחת אחד מהן כלן טמא אעפי' שאין שם חלל טפח נוס להיותה כ
 בעלת בטן נלח חלל הרבה ואנחנו כאמר קוד עליון מביא את ה
 הטומאה לפי מה שקדם ממאמר בטומאת אלנו החביות כלן טומאות
 ואוירן טמא אולם אם היו טהורות למה שיתפשט זה המאמר לפי ש
 שהנד העליון לא תגיעו הטומאת לפי שכלי חרס אינו מעמא' ונבוכ
 כאשר השרשנו

ד בית שחצו בנוסרים או כיריעות מן הצדדי
 או מן הקורת טמאה בבית בליים שבחצי טהורין טמא'
 בחצי בליים שבבית טמאין בליים שבחצי אס יש שם
 פותח טפח טמאים ואם לאו טהורים

כלים שבחצן אל שיהיו כתף המומנה ואם היה חלל
 טפח במקומו על טפח הנה היא טמא בין היתה טומאת בבית בין
 היתה טומאת אחרי המומנה יאלו היריעות יחזקו כפי הטומאה כ
 לפי שהוא שם מהל לפי מה שהתבאר בח' מוזאת המכתח

ה חצו טארו טמאה ברוצין
 בליים שבבית טמאים טמאה בבית בליים שבחצי אס
 יש במקומו טפח על טפח על רום טפח טהורים ואם
 לאו טמאין שארצו של בית במהו ע' התהום לט ג

ד וזו שהוא סובל את כל הבית ואוכל בפתח
 שלש אצבעות טמאה בבית בליים שתחתיו טמאים ט
 טומאה תהיו ר אליעזר טמא את הבית ור יהושע
 טטהרו וכן בהצר שהיא מוקפת אבטדרה
 דמיון תא כוכב את כל הבית כד' בתליו ויונה ממנו בחלל הפתח ב
 אנכי תנאומרו וכן בהצר שהיא מוקפת אבטדרה יונה כו כי כאשר
 היה הבית מוקף באבטדרה והיתה טומאה בבית הנה כל מה שתחת
 אלנו האבטדרות טמא לפי שהטומאה תבא מהבית ותתפשט תחת ה
 המשקוף כולו אולם אם היתה טומאה בהצר הנה חין שפך שהכלים
 שבאבטדרה טהורים לפי שהטומאה מגולה לאויר ואם היתה הטומא'
 בא' מאבטדרי הבית לרברי הכל טמ' לפי שגב האבטדרה כבר כלל כל
 פתח הבית נאמנס חלקו להיות אוכל בשערוב אבטעית לכד ואמר ר'
 אליעזר שכזו חומרה בהיותן טמא בכל שהנח כמו שקדם כן יביא ט
 טומאה לבית כג' אצבעות אולם אם היה אוכל מפתח הבית טפח יהיה
 הבית טמא לרברי הכל והלכה כר' יהושע

ה שני וזין זה על גבי זה ויוש
 בהן פותח טפח וביניהן פותח טפח טומאה תחתיהם או
 ביניהם תחתיהן וביניהן טמ על גביהן כנגדו עד לרקיע
 טמא ו היה העליו עורף על התחתון פחות מטפח
 טומאה תחתיהן או ביניהן תחתיהן וביניהן טמא על ג
 גביהן כנגדו עד לרקיע טמא ו היה העליון
 עורף על התחתון פחות מטפח טומאה תחתיהן או ב
 ביניהן תחתיהן וביניהן טמא על גביהן כנגדו עד ה
 הרקיע טמא ו היה העליון עורף על התחתון
 פחות מטפח טומאה תחתיהן וביניהן טמא ביניהן או ת
 תחת המותר ר אליעזר אומר תחתיהן וביניהן טמא ר'
 יהושע אומר ביניהן ותחת המותר טמא ותחתיהן טהור

לעשכל מה שאמר תחתיהן הנח ענין
 זס תחת התחתון כמו בינו ובין הארץ וכל מה שאמר על גביהן עכ
 עבינו על גב העליון וכאשר היה הענין עורף טפח חין חלל בין ה
 היותה הטומאה תחת הזוית התחתון או תחת הכנסף אשר יוסף לעליון
 אז על גבי זוית התחתון אשר יביא הטומאה ביניהן כל מה שתחת ה
 הענין טמא בכל אלנו המצבית אשר תביא הטומאה ביניהן נדרש זה
 כבר הנכפל פעמים ולזה אמר תחתיהן וביניהן טמא והלכה כר'
 יהושע

ט יש בהן טפח טומאה תחתיהן טמא ביניהן או על
 גביהם כנגדו עד הרקיע טמא

כאשר היתה טומאה ביניהן והיה
 ביניהן פחות טפח מטפח הנה חין זאת הטומאה באהל ואמנם היא
 רחוקה והיא אשר תקרא בתלמוד טומאה ולזה כנגדו עד הרקיע טמא
 וכאלו היא על גביהן ואשר ראוי שלא תטמא גב תחתיהן להיות כה
 בתחתון פותח טפח וטו' אבטדרה מן הארץ גכה רב לפי שהמאמר הוא
 בזו והוא כמו שקדם

ט אין בהן פותח טפח בין שיש ביניהן
 פותח טפח בין שאין ביניהן פותח טפח טומאה תחתיהן
 ביניהן או על גביהן טומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת וכן שתי יריעות שהן גבוהות מן הארץ פותח
 טפח

זה מכוון ממה שקדם ודין השתי יריעות זו על גב זו כדן שני ז

י סגסו עכה וכופת עכה אינן מביאין
 פרק טו את הטומאה עד שיהיה גבוהין מן הארץ פותח טפח
 קפולין זו על גבי זו אינן מביאות את הטומאה עד ש
 שתהא העליונה גבוהה מן הארץ בפותח טפח טבליות
 של עץ זו על גב זו אינן מביאות את הטומאה עד שתהא
 העליונה גבוהה מן הארץ פותח טפח ואם היו של שיש
 טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת

טמאה שכעה ר' מאיר אימר כל שיש בו רוח חיים אינו מטמא משום גולל

כבר ידעת שכלי חרס המוקף במיד פתיל לא יטמא בטומאה מתוכן הבהמות והחיות לא יטמאו במין מויני ה הטומאות כמו שהשרטנו בשיחה ונאמר עשה מינו גולל לקבר ה הכה הוא טמא משום גולל לא שהיה טמא בהיותו חלק מהקבר ואם יבעב בקבר אבל היא טמאה במגע כל מה שהיא על הקבר ו נאמר נאמר טהורם הוסיף מן הקבר כענינה ואין הלכה כר' מ מאיר

יא הנוגע במת והנוגע בכלים מאהיל על המת והנוגע בכלים טמאין מאהיל על המת ומאהיל על הכלים הנוגע במת ומאהיל על הכלים טהורים אם יש בידו פותח טפח טמאין שע בתים ובהן כשע חצאי זתים פשט את ידו להן אם יש פירו פותח טפח מביא את הטומאה ואם לאו אינו מביא את הטמאה

כבר קדם לך בפרק הראשון מזה המסכתא שהארס כאשר טמא במת ונגע בכלים יטמא אוקף טמאה ז' ולזה כאשר טמא ארס במת אם נגע בו או שהאהיל עליו ואחר נגע בכלים הנה חלו הכלים טמאים אבל אם נגע במת או שהאהיל עליו עזר האהיל על הכלים הנה לא יטמא חותן ל לבי טמא מת אינו טמא בהלל אמנם יטמא במגע אם לא שהיה בידו ח' על הטומאה ובידו השנית על הכלים יחד והיה בידו שנית ט טפח אשר היא שיעור הכאת הטמאה ואז יהיו חלו הכלים טמאים ל להנגע עש הטמאה תחת חלה ח' וכבר קדם לך בו מזה המסכתא שהארס כעש חלה לטמא וכן אם היו שני בתים קרובים ובהן כשני חצאי זתים ופשט שתי ידיו לשני הבתים יחד הנה יחד היו פותח טפח בכל יד כבר הניעה הטומאה ביניהן וטמא הוא ושני הבתים נהיה כביא והיה כזית מן המת תחת חלה מחובר ולא תבטור חומרו פ פותח טפח לבי שכבר הקדמנו שקטן כן וימו מטמא טמא מת והיה כבר קטן

פרק ששה עשר כל המטלטלין מביאין את הטמאה בעוכי המרדע א אמר ר' טרפון אקפח את בע שזו הלכה מקופחת ששטע השומע ושעה שהאיכר עובר והמרדע על כתפו וה זהאהיל צדו אחד וטמאוהו משום בליים המאהלים על המת אמר ר' עקיבא אע אתקן שיהו דברי חכמים קיי קייסין שיהו כל המטלטלין מביאין ארס הטמאה על ארס הנושאן בעוכי המרדע ועל עצמן בכל שהן ועל שאר ארס וברים

מרדע היא המחירה ובכ' קדם לך ביו' מכלים שמרדע כינוני הוא אשר הקיפו טפח הנה ברחכו הנכני ושלישונה שלים הטפח בקירוב וכבר בארנו בתלמוד שר' טרפון חשב כאשר פ פתח זה המחיר שמרדע או כל מה שהוא בעוכי המרדע כאשר ה האהיל על הטומאה ועל הכלים כטמאו חלו הכלים והביא להם ט טומאה ותמא על זה ואמר שיקפח את בניו אם לא תהיה ביה קדין טענת וזאת הלכה כעדרית האמת והוא ענין אמרו הלכה מקופחת היא נמזה אמרם חין הקפה מקפח שבר כל ביה של יעדיר הותו מ ממנו אבל ימציא תועלתו וכן אמר חני לה לרבנות שמוקברת את בעליה חין לך כל כביא של קיש ד' מלכים רל שהם בעדרו והוא כ כאשר אחריהם עזר ביאר מקום הטענת יאמר ששילת הטענת בע ששומע שהארס כאשר הלך והמרדע על כתפו והאהיל קנה זה ה העין על הקבר הנה כבר כטמא המרדע ונאמר החורש הכושא המ המרדע אמנם הוא היותו אז הקבר תחת גל אחד והוא כל המרדע ו ואין הענין כן ואמנם סבת טמאתו היותו נוגע במרדע והמרדע כ כבר האהיל על הטומאה והנוגע בכלים המהילים על המת כבר יטמא כמו שבארנו בפתיחת זה הספר ואלו הכתה הטמאה הנה ל לא תהיה כפחות מפותח טפח ולפי זה הדעת כאשר האהיל עוכי ה המרדע על הארס ועל הטומאה ולא יבע הארס כזה המהיל לא יטמא זה הארס

כלים ככחן חין בהם הברל בין בהיותו בתוך המחצה או בתוך המחצין טובה טפח טכה זאת המחיצה כעדרת ויהיו הכלים ט טמונים בתוך הרוח אשר הטמא שרבו של בית סימונה עד התהום ז ולשון סיפרי כל אשר כחה לבעות קרקע הבית כמוהו עד התהום ז וכזה הענין מן הצדדין אז כנגד הקירות לפי שלא יצטרך שם חלל ט טפח וכבר התבאר לך שאלו המחיצות תביל על הטמאים מליטמא ו ולא תביל על הטומא עד שלא תטמא כמו במיד פתיל לפי מה שבארנו ביה מכלים ואל העני הזה רמז בבושפת באמר' נמיד פתיל ונאמר' מכלין על הטמאים מליטמא ואין מכלין על הטמאים מליטמא ושמו

ו בית שהוא מלא תבן ואין בינו לבין הקורות פותח טפח טמאה בפנים כלים שכנגד יציאה טמאים טמאה בחוץ כלים שבפנים אם יש במקומם טפח על טפח על רום טפח טהורין ואם לאו טמאים אם יש בין תבן לק לקורות פותח טפח בין כך ובין כך טמאים

טומאם מכפנים בתוך הבית בין שהיה בתוך התבן בין שהיה בין התבן לקורות ו כלים שכנגד היציאה ירנה בו הכלים אשר תוכן בפתח הבית ככלל הבית ולשון התוספתא כלים שנגד יציאת הטומאה במלואו של פ פתח טמא ואמר טומאה בחוץ ירנה בו חוץ לתבן במלואו של פתח ואשר יציל על הכלים נאמר' שמוקמן טפח על טפח בתוך התבן כש' היה בין תבן לקירות פותח טפח לפי שהתם תבן דעתו לפנותו ואינו חונן

ז בית שמלאו עפר או צרורות וכסלו וכן כרי של ת תבואה או גל של צרורות אפלו כגלו של עקב ואפילו ט טמאה בצד הכלים טמאה טמאה בוקעת ועולה בוקע זיורת

ביטלו לל ביטל מן הבית ואם היה בתוך זה העפר כלים ו וכמוקם אחר מוכנו טומאה הנה לא טמא חלו הכלים כחהל שדין האהל כבר ככל להיות בית וכן כרי של תבואה וגל של חכמים ואעפי טעם טומאה כבר הכלים ולא תהיה שם כניעת הכלים לפי שטומאה רנונה לא טמא חס לא ככחיות כמו שהשרטנו ואם היתה טומאה בזה הכרי כולו הוא כמו קבר סתום ומטמא מכל סביבו ולשון ה התוספתא כרי של תבואה וטומאה בתוכו טומאה בוקעת ועולה ב בוקעת ויורת ואם יש במקום הטומאה טפח על טפח הרי הוא כ כקבר סתום ומטמא מכל סביבו

ח הצד הקבר העומד בתוכה טהור עד שיהא כה ארבע אמות כרכרי בית שמאי ב בית הלל אומרין ארבעה טפחים קורה שעשאה גולל לקבר בין עומדת בין מוטה על צדה אין טמאה אלא כנגד הפתח עשה ראשה גולל לקבר אין טמא אלא עד ארבעה טפחים וכומן שהוא עתיד לגור ר' יהודה אומ' כולה חבור

כבר התבאר שזה החצר מוקדה ופתח המערות אשר בה הקברות פתח אבל זס החצר והוא אשר תקרא חצר הקבר ומי סבמד בה הוא טהור לפי שאם היה בו פחות מר' אמות על ד' אמות הנה הוא אז מ מוקרב אל פי המערה ויטמא ולפי דעת בית הלל הוא טהור עד שי סיהים בחצר ד' על ד' ואם היה זה החצר מגולה הנכנס לתוכה טהור כאי זה ענין אם לא טענע בפתח המערות וכתוספת בזמן שהיא פ פתוחה לאויר אפי' מרוחק מן השקוף כל שהוא הנכנס לתוכה טהור וכלכד שלא יגע בשקוף ואמרנו חין טמא חלה ככבר הפתח רל פתח הקבר עזר אמר שאם העמיד הקורה ככת על פי הקבר ושמונה כ ככניו חס היה נבזה ד' טפחים לכר יטמא משום גולל וכלכד שיתבין לחתוך הנוסף על ד' טפחים ור' יהודה אומר אפי' כשם היא גולל ולגור לחתוך מן גורו חלה ואין הלכה כר' יהודה

ט חבית שהיא מליאה ט משקין טהורין ומקפת צמיד פתיל ועשאה גולל לקבר הנוגע בה טמא טמאה שכעה והחבי והמשקין טהורין בהמה שעשאה גולל לקבר הנוגע בה טמא

153
13

תבואתו כלבד שחזקתן גנויים
ה הכורדק בורק אמה על אמה ונאמה
אמה ער שהוא מגיע לסלע או לבתולה המוציא ארת
העפר ממקום מומאה אוכל ברמעו המפקח בגל אינו
אוכל ברמעו

בעבור שאמר בורק ממנו ולהלן כ' אמה כיאר לנג
אך תהיה הכריקה ופחות מה שיהיה בין קבר לקבל אמה אחת ולזה
כאשר ימנע זה המת שלשי קבור כמו שפטרנו ועוב לפניו אמת
לפי שהוא פחות מה שימנע בין שני קברות ויחפור באמה השנייה ל
לפי שפעמים יש עם קבר אחר ולא יבטור לחפור על אורך הקבר כ
כרומב אמה כשיעור אורך אמה ג' והוא אחר אמה על חנוה לפי ש
שאל יהיה עם מת יראה ולא יתקלף שגלה מנינו וכן לקח כ' אמה ו
ועוב ריב אמה ויחפור אמה על אמה עוד כיאר שיעור עומק חת
החפירה כמה יהיה לפי שברך יהיה הקבר בו בתלית העומק ואמר
ער שהוא מניב לסלע או לבתולה ובתולה ידנו בה ארץ אשר לא יראה
בה אונתו היישוב לא תיחמו כלל אע"פ ולא מה שדומה לזה אבל קשה
טמא בכחלת אדם ואמר המוציא את העפר ידבה כן אשר יעתיק זה
העפר ודומה לו מותר לו אכילת תרומה ובתבאי שלא יכנס במקום
הטומאה אבל יבוא העפר ויטליכהו ויריב ששם התרומה דמע מ
מלחמך ודמעך לא תאמר ומשך בכל הוא שגלה ויחפש הבנין הב
הגופל ויהרסה אונתו ולא יודע שם עם מת ואם הוא עומד במקום ט
טומאה או עומד במקום טהרה וזה חינו ידוע שגלה המקום ו
וכעבור זה אינו אוכל בתרומה

היה בורק הגיע לנחל או לשלולית
או לדרך הרבים מפטיק שרה שנהרגו בה הרונים
מלקט עצם עצם והכל טהור המפנה קברו מתוך שדהו
מלקט עצם עצם והכל טהור בור שמטילין לתיבו נפלי
או הרונים מלקט עצם עצם והכל טהור ר שמעון או
אם התקינו לקבר טתלה יש לו תבואה

כבר בארנו כשני
משיאה ששלולית היא אמת המים אשר תצא מן הנהר להקטית בו ה
הבנות והפירוסים ודרך הרבים לא יקבר אדם בו ולא לא יבטור
בדיקה ולכן כאשר הגיע לזה כבר שיש סכנות קברות ולא יבטור
להשלים כ' אמה ואין הלכה כר שמעון

פרק שבעה עשר החורש את
דקבר הרי
זה עושה בית פרס עד כמה הוא עושה מלא מענה מאה
אמה כית ארכות סאים ר יוסי אומר בית חמש במור
ובמעלה גירמן רובע כרשנין על בורך המחרשה על
מקום שצמחו שלשה כרשין וו בצד וו ער שם הוא ע
עושה בית פרס ר יוסי אומר במורד ולא במעלה

כבר זכרנו
בפתיחת דברינו בזה הספר שביית הפירס טמא והוא מרובכ וטמא
שני מיכין וזה ח' מהן והוא המורש את חת קבר והוא אשר יקרב בית ה
הפרס להתשטות בקבר על כלו תרע"ז ויפרוש את האהל וערס י
ית משכב ואמר שמי שחרש במקום שבקבר הנה הוא ישיב בית ה
הפרס מזה המקום אשר בו הקבר בחרך מאה אמה מזה הארץ אשר
יקום אותו המחרש על ארך השדה אמה הכביא על גבי חרשו מורשים
האריכו לזעזעיתם וכן ישים בית הפרס מאה אמות ברחב ומקום בו
מאה אמה על מאה הוא בית ר' סאין לפי שבית פיה כ' על כן כמו ש
שבארנו פעמים ור' יוסי אומר שאם היה זה המקום הנחרש בלתי שנה
אבל בו מעלות ומורדות הנה הוא ישים בית הפרס בית חמש סאין
וזה מאה אמות ור' רביעי אמה בריבוע בקירוב ונתבא קמא אמר
בית ר' סאין יהיה מקום שנה אולי בלתי שנה עוד כתי חלינו נתבא קמא
אות נרע בו שיעור ד סאין כמה הוא כאשר היה המקום בלתי שנה ה
השטחים אחר שישימו רובע קב כרשינין על תוספת המחרשה והוא
אשר תקרא בורך המחרשה לפי שהוא דומה לאר כובת החיש וישיב
המקום אשר בו ח' הגרעניים יסבין שיעור שיבא ממנו גרעין ח' מ
מעריצי חלו הכרשינין

ויתקן ר' עקיב מהמור ר' טרפון ומה שחשב ר' טרפון מומאור הנוסכה
כמו שתרחה והלכה כר' עקיבא לפי שאמר הנוסכה כל המעלטין
מובחין את הטומאה כעובי המרדע אמנם דבה בזה על האדם ה
הנוטין לבד והוא מכלל שמה עשר דבר שגורו כמו שזכרנו בתחל
שכת

ב כיצר בוש שהוא החוב בכותל כחצי וית מתחתיו
כחצי וית מעל גביו אף על פי שאינו מכונים טבא נמצא
מביא את הטומאה לעצמו בכל שהוא הקדר שהוא ע
עובר והאסל על כתיפו והאהיל צידו אחר על הקבר
הכלים שבצר השני טהורים אם יש באסל פותח טפח
טמאים התלוויות הקרובות בין לעיר בין לדרך אחד
חדשות ואחר ישנות טמאות הרחוקות חדשות טהורות
וישנות טמאות אי זו היא קרובה חמשים אמה וישנה
ששים אמה דבר ר מאיר ר יהודה אומר קרובה שאין
קרובה ממנה וישנה שאין אדם וזכרה

אבל שם העין אשר
יעתיקו בו הכתמים הנושא והדומה לנוכח הין הקרבות תלוינות
מקנה האכל אחר גב הנושא והקנה האחר מאהיל על הטומאה יהיה
כעין פיתח טפח יטמא חלו הקרבות אשר בקב' השני וזה ענין אחר
ועל שאר אדם וכלי כמות טפח ותלולית קבון תל וטמו גב כערכי
תל וזאת העיר בתבאי שתהיה עיר קרובה לבית הקברות וזהו הדרך
אשר זכרנו בדרך בית הקברות ואמנם כעין על חלו התלוליות מחשב
ביארם התלמוד שהכנים יקברו בהן הכפלי ובעלי המומין איכביהם
כאשר יפרו מהם ואמנם דנינו על התלוליות הישנות הקדימה ול
נאפי' הין רחוקים השנים לפי שהם פעמים יהיו קרובים מן המדינה
והיו אנשי זאת המדינה יקברו שם מה שזכרנו ובחרכה המדינה ה
היא והלכה כר' יהודה

המוציא מת מכתחלה מושכב בררבו
נטלו ואת תבואתו מצא שנים נוטלין ואת תבואתן מצא
שלשה אם יש בין זה לזה מארבע אמות ועד שמנה
כמלוא מיטה וקובריה הרי וו שכונת קברות בורק ממנו
ולהלן עשרים אמה מצא אחד בסוף עשרים אמה בורק
כמנו ולהלן עשרים אמה שרגלים לרבר שאלו מ
בתולה מצאו נוטלו ואת תבואתו

כבר בארנו בסוף כוונות
שאומרו מת לא הרוב מושכב לא יושב כדרכו לא האשו בין ירכותיו
לפי שהוא כאשר יהיה על ח' מאלו הענינים אינו עושה סכנות קברות
וכן אמרו המונא שמנאח אחר חקירה ודרישה וסם התבאר גב שמת
ש' לו תבואה ולא סכנות קברות וכאשר תמוא מת בחלו התבאים
והנה שיראה זה המקום ובהקדמו יסיר העפר אשר התערב בו דמו
ולחמות וזה העפר יקרא תבואה להתערב חומרו שם כמו שבארנו
בענין תבואה כמה שקדם וזה כשיסיר כל מה שתחתיו מהעפר ה
התיחמו ער שלא יבטור חפירה ויחפור בארץ הקשה עומק ג' אצבעות
והמך זה למאמר יעקב אבינו עליו השלום נכסחתי ממנדים וק
וקברתי בקברתם אמר לו טול עמי מעד לפי שבנו חמד לנות וכאשר
ימנעו ויתיה רבים במקום א' כשבאים קנתם על קנתם הנה הם כר
בדמיון איש ח' ונוטלין ואת תבואתן ואם ימנע אותם על חלו התבאים
וכקנתו הכובי הנה של המקומו בחקת בית הקברו וכב' התבאי
בשרק הו' מכתרא שאלל החכמים כל יוערה מהמעשרות אשר יקברו
בה המתים איכה בפחות מן אמות על ר' אמות ושל חנר אשר לפני ה
המערה ו' על ו' יהיה אף שתי מערין וחצר שביניהן יח' אמות ואמך
הנריך הנה לומר כ' אמה לפי שהם יחפרו פעמים על הקבר על ארך
נלע שתי מערות והחצר ולזה השיב התלמוד כאשר אמר תמיני כרי
היון והשיבו אימור בללכסונה בדה והוא טעם גב' באמרנו מר' ח
חנות ער ח' לפי שהמערה המנס היא ד' על ג' אבל חלכסונה של מ
מערה יתר מ' אמות ולכן לקח הוא ח' לחמירא וכאשר המנאס בהם
כמת הח' אמות אולי זאת המערה וזאת בית הקברו שחילו מתחלה רל
זה אשר מנאס בסוף כ' אמה אם מנאחו בתחלת הענין היה הרוב או
יושב או מושכב שלא כדרכו אינו בורק כ' אמה חלל נוטלו ואת תב

A

עור ילך החורש עם המחרישה והגרעינים יסלנו עד שיעברו אלנו כלן
וכלל הפך כי כאשר ישחר השארות מאלו הכה הם לא יסלנו כגד א' ה
הרכה אבל יהו הגרעינים בסוף המחרישה רחוקים קצתן מקצתן ו
ואמר כי כאשר יצמחו גרעינים זה בזה זה יכלה בית הפרם והוא
סיעור ר' סחין וכבר ביארם התוספתא ענין מחמר ר' יוסי במורד א'
אבל לא יזעלה ואמר ר' יוסי כי כאשר נחשוב הקבר עם מקום ג'
גבוה אינו עושה כט' הפרם כמו שיהיה הקבר למטה ויתחיל בחריש'
עם עליונות זה ההר או המדבר ואין הלכה כר' יוסי בב' המאמרים

היה חורש הטיח בסלע או בגדר או שיעור המחרישה
עד שם הוא עושה בית הפרם ר' אליעזר אומ' בית פרם
עושה בית פרם ר' יהושע אומר פעמים עושה פעמים
אינו עושה כיצד חרש חצי מענה חור וחרש חציה וכן
הצדדין הרי זה עושה בית פרם חרש מלא מענה חור
וחרש ממנה ולחוף אינו עושה בית הפרם

הטיח בסלע או בגדר כשענן המחרישה בסלע או בגדר או שכתש אותה מן העפר הכה
סם יכלה הכרל בית הפרם אולם אם משך את המחרישה ולא הכריל
בה הכה תקיה בית הפרם עד ק' אמה והנשאר טהור כמו שקדמונו
לפי שכתובתו מאה יכלה כל עצמות המתוכשרו ויאבד סם ר' אליעזר
לגמ' בית הפרם עושה בית הפרם ענינו כי כאשר חרש גב' בית הפרם
הכה הוא יס' ק' אמה מהמקום אשר התחיל בו החרישה בית הפרם
כמו אם נחרש הקבר ולא יסלם ק' אמה עוד נחרש מקנה בית הפרם
ונשלמו הק' אמות ויהיה לכל בית הפרם אולם אם סם ק' מן ק' אמה
הוא מלא מענה המכונה בו שכבר יהיה סם דין בית הפרם נשחרישנו
והארכת החרישה חוף ממנו הכה לא יעשה בית הפרם ואין סלכ' כר'
אליעזר

החורש מלטימא מצבירת העצמות משרה
שאכר הקבר בתובה או שנמצא בה קבר החורש ארס
שאינו שלו וכן נכרי שחרש אינו עושה בית פרם שאין
בית פרם לבותיים

טימא סם עצמות המת ומאמר החכמים אנדרינוס
שחיק סמ'א ענינו שחוק עצמות ומלאטימא מורכ' מלא טימא והכנה
חפירה מלאה עצמות טרה שאכר קבר בתובה ולא התאמת מהומו או
טרה שנמצא בו קבר הכה כבר אפשר שהיה סם קבר נחרש אולם ה
היה או מ' שחרש ארץ שאינה סלנו או נכרי שחרש הכה אלנו כלן אין כ
בהן דין משום בית הפרם לפי שכות הפרם הוא דרכן ולחוף על
אלו ואמנם היה שרש וגזרה על טרה שחרש בה קבר ידועות בחמים
הקדומים ואמר ש'אין בית הפרם לבותים טעם לחמרו נכרי שחרש
או טענה בית הפרם לפי שאכר יהיה הכותי אינו עושה בית הפרם
כל שכן נכרי לפי שלא גורו עליהן

שדה בית על גבי טהורה שטפו
גשמים מבית פרם לטהורה אפלו אדומה והלבונה או
לבנה והאדומה אין עושין אותה בית הפרם
על גבי טהורה רל
שהיתה עליונה ממונה וסכת זה שזכרנו לא אמר אלא גוש כרייתנו ג'
לא גורו על הנגר עם המים

שדה שאכר קבר בתובה וכוונה
בה בית ועליה על גביו אם היתה פתחה של עליה מ'
מכוון כנגד פתחו של בית עליה טהורה ואם לאו עליה מ'
טמאה עפר בית הפרם ועפר הוציא לארץ שבא בירה
מצטרפים כהותם הצרופים דכריר אליעזר וחכמים
אומרים ער שיהיה במקום אחד כחותם המרצופי אמ'
ר' יהושע מעשה שהיו אגרות באות ממדינת הים לכנע
כהנע גדולים והיו בהם כסאה ובסאותים הותמות ולא
חשו להם חכמים משום טמאה

כאשר היה פתח העלייה על סיעור
פתח הבית בשנה וכסחית אליו הכה העלייה ויהנרם בהכרח לפי

שאמנם היה הקבר כבר הניע כרין הבית לפי שאם היה תוך הבית ה
הכה העלייה טהורה ואם היה תחת כתל מפתליה הבית הכה העלייה
גב טהורה לפי שהבית הוא אהל על הקבר והעלייה אהל אחר למעלה
מזה האהל ואם היה הקבר תחת פתח הבית הכה המפתחין אשר לבית
יאהל עליו ויהיה המפתחין לעלייה אהל על האהל אולם חס' לא יהיה
הפתח על ישר פתח העלייה הכה העלייה טמאה לפי שכבר חפצו ש
שהיה הקבר תחת הכתל אשר עליונו פתח העלייה ויהיה מפתחין ה
העלייה מזה הל' על הקבר ותהיה העלייה טמאה וזה מוכח וכן קדם
לך שיעבר בית הפרם ויעבר חונה לחוף מטמאין במגב ובמסח' און כ
כאשר יתלה בזה הירק כאשר ישרשו חותם מעבר בית הפרם והיה כ
כסיעור חותם המרצופין יהיה טמא לריעור ר' אליעזר ומרצופים הם
כמו שקיים מעורר ישימו בו הולכי ארץ כנדיהם וכלייהם ויניעלו אותם
ויחתמו אותם בחות' מטיט וכבר יעשו חותם לכתבים גב' מזה הטעם
וכבר זכר בתוספת' שר' אליעזר אמנם חלק עם חכמים בעבר חונה
לארץ לברוהישיב ר' יהודה דבר לחוק בו דעת חכמים ואמר שכבר
כתקבן מעבר חונה לארץ כסאה וכסאותים ולא חשנו להם מאוס טו
טומאה ואם אין בכל חותם מהם כחותם המרצופים והלכ' כחכמים

פרק שמנה עשר ביצד בוצרים בית הפרם
מיום על האדם ועל הכלי

ושועש ובוצרים ומוציאים חוף לבית הפרם ואחרים
מקבלים מהם ומ' יליכים לגת אבנעו אלו ואלו טבאי
בדברי בית הלל בית שמאי אומרים אהזו את השגל כ
בסיב או בוצר בצור ונותן לתוך הכפישו ומולך לגת
אמר ר' יוסי במה דברים אבורים בכרם הנעשה בירת
הפרם אבל נוטע בית הפרם וימכר לשוק

כבר ידעת שהאובלים לא יטמאו לא אחר שהוכשרו באחד מן משקים
וכבר הודעתך בשבת שמכלל יח' דבר שגורו הכונר לגת הוכשר ל
לטומאה והתבאר במד' שבת סכת זה וכלל הטעמים לפי שפעמים
יבדוק אדם כרמו כאשר ירבה לכבוד אותה ויקח אשכול ח' יעבור א'
אותו בידו לראו אם הוא מבושל אחר יטלך אותו על הענבים הב
הנחתים אולם כונר לזמק אינו מוכשר וכאשר היה כרם בבית ה
הפרם בזאת הגזרה להציות טומאה בית הפרם דרכן כמו שהתבאר
ואמר שאם נטהרו האנשים וקבלים בהזאת בו וטובין ער שלא יהיה
סם טומאה מת אמיית' כרי שלא יהיה חושב שהוא יבגור בזה הפרם
עצמו טמא אחר יחתיך וינציא הענבים חוף לבית הפרם וישאל אותם
אכסים אחרים טהורים לפי שהם יטמאו בההל בהכרח

לפי שמעשה שיכנסו לבית הפרם טמאין וכאשר
יצאו חוף לבית הפרם הוסר ההכרח וכאשר בהכשר כמו שבגורו על כ
בונר לבית ולזה כאשר יגעו טהורים אשר ישאלו הענבי' שכן מוכשרי'
כמו שבארנו גבית שמאי' שאומרים שאין תקנה בבגירה לבגירת כונר
לגת כלל אלא אם הבונר לא יגב' כלי' שלא יטמאנו ויטמא הכלי לג'
לענבים ואמנם יחבר חבור על המגל ואז יבגור בו ככלי טהור שלא
יקבל טומאה או יבגור הענבים באכץ אשר לא יקבל טומאה וישימנו
בכשישה וכבר אמרנו שהיא כלי' לו ח' בגובה והחמת' אצלי' שהיא לא
ינקבל טומאה שהיא כלל ספק מכלי אכני וקדומה לזה ולזה תביל כ
באהל המת כמו שהתבאר בה מוצאת המסכתא ואמר ר' יוסי שזה ה
הדין אשר זכר בה' אמנם הוא ככר' כנוע בבית הפרם שאין תקנה
בבגירה אבל כאשר יבגור לגת הכה הוא מוכשר אבל יבגור למכור
לשוק לאכלה אשר אינו מוכשר ואין הלכה כר' יוסי וכבר הקדמנו כ
בפתיחת זה הספר שהאדם אשר יטמא בבית הפרם הוא אב הטומא'
ולזה יטמא אדם וכלים כמו שהשרטנו סם

שלשה בית פרקות הן החורש
את הקבר עטעת כל נטע ואינו נורעת כל ורע הדין מור'
הנקצר אם עקרו צובר את גרנו לתוכו וזכורו בשתי
בברות דכריר מאיר וחכמים אומרים התבואה בשתי
בברות והקטנות בשתי בברות ושורף את הקטן ואת
העצה ומטמאים במגע ומשא ואינו מטמאים באהל -

154
B

ונתן על גבי חציו אחר שלשה טפחים טהור ר' שמעון
אומר אפי נטל ממנו טפח ומחצה ונתן עליו טפח ומחצה
ממקים אחר טהור הרוצף בית הפרס כאבנים שאינו
יכול להסיטם טהור ר' שמעון אומר אף העווק בית ה
הפרס טהור

הרונף מן רצפה ענין שירצפו כאבנים
אכן לנד אכן ויהיו האבנים גדולות שלא יוכל להיטען ביד כאשר י
יתמידו ללכת בו ועווק כלשון ערב אל תבזיק והוא המסלק האבנים
ומנקה אותם עד שיהיה שוה וכתבם בתרסקות חין לך בדיקה גדולה
מזו והוא מאמר הפסוק ויעקבהו ויסקלם ויחין הלכה כר' שמעון נב"ל
המאמרים

המהלך בבית הפרס על אבנים
שאינו יכול להסיטן על האדם ועל הכהמה שבו חן ופה
טהור על אבנים שהוא יכול להסיטן על האדם ועל ה
הכהמה שבו חן רעטמא המהלך בארץ העמים בהרים
ובסלעים טמא בים ובשושנת טהור ואיזה הוא השושת
כל מקום שהים עולה בזעפר

כבר התבאר בתלמו שאדם שכתו רע
הוא שיהיה רגלו מתנועע ומתרעד ביעת העתק ובהמה שכתו רע
שתהיה בהמה חלושה שבאשר ירכב עליה תטיל גללים וכאשר היה ה
הנושא מתנועע הנה כאילו הוא עומד הול' בבית הפרס וירעבו שכת
זאת הגזירה שזרנו על ארץ העמי' עומאה אינה על הרריה ועל אבנים
כי לא יקברו שם מת בלל' אבל הוא עומא להשתדך בהן עפר ארץ ה
העמים וכבר התבאר שזוכית הוא המקום אשר יעלה אליו הים
אבל מלאה וכאילו גישה זהור לשי שקיאל לתתים נאך יקבר בו
המתים ולזה לא יטעם ההולך שם בהיותו נגע בארץ העמים אבל
אלו המקומות כיון שאר ארץ העמים ואחר גזירה זו זמרו על חן
העמי' שיטמא גושה ואמרנו ענין זה שהיא תטמא במגע וכאשר כיון
שקדם ויאמא מי שיצאו באוירה נא' לל' לא נגע בארץ ולשון התוספת
הכנים ראשו ורובו לארץ העמים עומא וכן בגמר גטין שהמים אשר
בארץ העמים והאוויר הוא כולו ארץ העמים וכאשר היה זה כן אמר
בכאן שהוא טהור להולך בים והרומה לו אמנם הוא לשי הגזירה ה
הראשונה אשר זמרו על גושה ולא על חוירה כמו שהתבאר בגמר ש
שבת או יהיה ענין אמרנו טהור על גל' תחייבהו דיני טמאת מת רל' הזאת
ג' ו' חין שורפין תרומה וקדשים שכבסו לש לש שזהו דין חוירה
רל' שהגזירה היא אגושה לשרף ואוירה לתלות ואינו כריך טבילה ולא
העירב שם וזהו האמת אלל'

הקונה שדה כסוריא טמא
לארץ ישראל אם יכול להבס לה בטהרה טהורה
וחייבת במעשרות ובשבי עית ואם אינו יכול להבס
לה בטהרה טמא וחייבת במעשרות ובשבי עית מרורו'
הגויים טמאים כמה ישא בתוכן ויהא צריך בדיקה
ארבעי יום אעפי שאין עמו אשה אם ר' יהו' עבד או
אשה משמרים אתו אינו צריך בדיקה

סוריא היא הארץ שכבס דור חן
מארץ ישראל והיא דמשק נחלב וכבר התבאר בפרק שמי מוכרת
דמאי שהיא אינה בארץ ישראל בכל ריכיה ולא כמו חונה לארץ
וכארכגשם שבת זה וכתבם בתל' בל' בל' שנה סוריא לארץ ישראל
ובשלא לחונה לארץ עשרה טמא בחונה לארץ המכיחא גט משריית
כמיכיא מחונה לארץ המוכר עבדו לסוריא כמוכר לחונה לארץ ונ'
בארץ ישראל הקונה כסוריא כקונה בשרור שבירושלם וחייבת כ
במעשרות ובשביעית ואם יכול להבס לה בטהרה טהורה וכבר
כתב' פעמים בזרעים שאשר יהיה לו קרקע לנד כסוריא הוא אשר
יחייבהו שיניא ממנו רל' ממה שינמח בזה הקרקע המיגע והוא ענין
אמרם כקונה בשרור שבירושלם כיון שבארנו בקיף חלה ויניג ל'
להבס לה בטהרה שתהיה ריכיה לארץ ישראל גבול גבול לל' ו
קביל' ביניהם ארץ אחרת ולא מקום טמא

כאשר נחרש הקבר הנה כבר נתפזר על פני כל הארץ ולזה יטעו בו
האילן להמשך שרשו תחת הארץ ולא תזרע בו הזרע לשי שהוא תהיה
מחונבת ליעבר העליון אשר בו נפתרו העצמות וכ' אשר יתלם זה כ'
כתלם עמו מן האשר אשר בו העצמות ושארית הקבר נאם היה הקבר
אשר זרע מה שאין דרכו שיתלם אשר לא יבא שרשו מן הארץ הנה זה
מותר כימו החמה והשער וזה זרע מה שדרכו שיקבר ואחר כך תלם
אותו הנה יעבר אשר נתלם עמו כמו שזכרנו ברין בית הפרס עמו
והוא ענין אמרו ואם עקרו נזכר גרנו לתוכו אחר יבכרהו בכברה פ
פגם אחת פגם ער שלא ישאר שם ענב כשעורה ותבואה היא חמשת
היונים וקטניות הן הגלילי והאשכנזי שיתחבר בה עפר רב וקש הוא
התבן מהמשת המינים וענה הוא תבן הקטניות עוד אמר שזה בית
הפרס הנזכר מןמא במגע וכאשר נא' וחינו מטמא באהל וזהו בית ה
הפרס הנמנה בשני מוזאת המוסכת והלכה כר' חכמי'

שדה שאבר
ג
קבר כתובה נורעת כל זרע ואינה נטעת כל גטע ואין
מקיימין בה אילנו חוץ מאילן סרק שאינו עושה פירות
ומטמא במגע ומשא ואינו מטמאים באהל

זהו בית הפרס
השני בעבור שלא יודע מקום הקבר לא יטעו בו אילן מאכל לפי ש
שאוכל על זה הקבר הנה זה האילן ימשך תחת הארץ ויתחבר במת
אבל מותר לזרעה לפי שאולי בזה הקב האהיל כאשר לא נודע מקומו
או אכל ירעבו באמת שבה השדה קבר וכבר היתה בו טומא הקוב'
ואמר חן מאילן סרק שאינו עושה פירות לא כיון מזה שיש אילן פ
סרק עושה פירות לפי שהוא ביאר ואח' שהסבה בהת' נטעת אילן
סרק לפי שאינו עושה פירות ואין בו דבר שחמש לגשמא יטמא

שדה
ד
בוכין לא נטעת ולא נורעת ועפרה טהור ועושים
ממנה תגורים לקדש ומודים בית שמאי ובית הלל
שבדוקים לעושה פסח ואין בודקין לתרומה ולגזיר בית
שמאי אומרים בודקין ובית הלל' אופרים אין בודקין
ביצד הוא בודק מביא את העפר שהוא יכול להסיטו
נותן לתוך כברה שנוקביה דקים וממחה אם נמצא שם
עצם כשעורה טמא

זהו בית הפרס השלישי והוא מקום רחוק מני'
הקברות וקריב למדינה יעברו בו המתים ויספרו בו וחינו מוחזק כ'
בטומאה והיה עפרו טהור ואמנם נמנו בו הכטועה והזרעה כרי
שלא ישתמשו בו האנשים שם כשבי' שם טמאה והוא אמרם שלא ל'
להרגיל רגל אדם ליכנס לשם ולא נעש' זה הפרס כראשון לפי שכל מי
שיכנס לשם טמא לפי שהוא טמא במגע וכאשר כמו שקדם מירב
השמוא אשר בו אולם זה השלישי אשר כל מי שיכנס בו טהור וכבר
אשר שיהיה בו טומאה מנעו להכנס בו ולהשתמש שם ומודים
שבדוקים לעשות פסח ענין זה שההולך לשחוט את פסחו וינטרף ש
שיעבור לבית הפרס יקח זה העפר אשר הלך עליו ויכסחהו כמו ש
זכר ואם מנא בו ענב כשעורה הנה הוא טמא ואינו עושה פסח
נאם לא ימא שם טומאה הנה הוא טהור ועושה פסחו וכן אם ככנס
לבית הפרס לענין מהענינים ואחר הטב' שו פרק הפסח בודק ועושה
פסחו ולא יעשה זה לתרומה אבל הככנס לבית הפרס כבר נטמא ל'
לתרומה ואינו בודק כלל וכתב' זה שטמאת בית הפרס דרכו ופסח
בזמנו בכרת ולא העמידו דבריהן במקום כרת בכל הדברים ואין
בזריה דרכו ביטול קרבן במעו' אבל יעשה קנות כמו שזכר ב'
בזה המקום אבל אבילת תרומה הנה חין בה זולת מנות עשה שכל
אבילת קדשים מנות עשה הוא ובמקום עשה העמידו דבריה והזויר
כאשר ככנס לבית הפרס אם נטמא ולא ינטרף בדיקה או יבדוק בזה
מה שיטמאה אם לא זהו מחלקת' שם וזה ועבר' שהוא יכול להסיטו
אל מה שהוא יכול לרקותו ולהניאו בכברה יעשה וימח' הוא שיניע
ידו בכברה כל מס שיכ' על התכלית

ה
ביצד מטהרין בית דא
הפרס נטלים ממנו שלשה טפחים או גותן על גביו ש
עלשה טפחים אם נטל מחציו אחד שלשה טפחים

A

מסכת נגעים

מראות נגעים שנים שהן ארבעה בהרת עוה

בשלב שניה לה בסדר ההיכל והשאת בקרום ביצה כצמר לכן דבריו באיר וחכמים אומרים השאת כצמר לכן שנייה לה בקרום ביצה

התחיל בחלוקת מראות נגעי כשר כיוון ששעה הכתוב והם שני מראות בהר' נשאת ויחלקו לר' מראות בהרת ושניים לה שאת ושניה לה והוא חמור יתברך אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או שחת או בהרת ובהרת ח' איכה ומראות נגעים ועומדת בעומדה והוא חמור מה לשון שחת שפילה לטפח כי כל הל' ח' הכהנו ענין זה שהוא סמוך וזכרו הפס' צין שאת ובהרת להודיענו שהוא סמוך לשניה וזה היה השאת והשמו' לה ובהרת והסמוך לה ואלו שני מראות לל' שאת ובהרת הם מראה הלכות אמר ית' שאת לבנה או בהרת לבן וכן בלא ספק השני מראות הם מוכים להן ואלו ד' מוכים כלן מיוחסין למראה הלכות ויתחלפו ב' בחוק וחלוקה והיות חזק מהן לזכר ההר' ועני' עוה כשלב שהלכות עו וחוק כשלב והוא חמור ואם בהרת לבנה היא ובא כפי' היא לבנה ואין למעלה ממנה כלומר שתבא לבנות כשלב ולמטה ממנה כלובן סידר ההיכל ואלו השנים מראה הבהרת ומראה השאת כצמר לכן והוא כצמר כפי' בן יומנו לל' יום הנולדת השא כצמר כרחץ זה הנמר ונתלבן בהימנה וזה המראה חזק הלכות מסידי ההכל ולמטה ממנו כלובן כ בקרום בינה והם שני מראות השאת נדעת ר' מאיר שאחר קרום בינה מראה אחר והוא שני של שאת ואם הוא יותר חלוש הלכות מקרום בינה ואינו ממראות נגעים והלכה כחכמים

הפתוך שבשלב בין המזוג בשלב הפתוך שבסדר כרם המזוג בחלב דבריו ר' ישמעאל עקיבא אומר אדמדם שבוה ושבוה בין ה המזוג במים אלא של שלב עוה ושל סידר דיהא במנה

פתוך הנה המראה המעורב מן הלכות והאדמיות והוא גב' ממראה נגעים ואם יתבאר זה בשאת חלב אמר שאת לבנה לזכר חלב התבאר בבהרת אמר ח' בהרת לבנה אדמיות ובהיפך מן ליתן את ה האמור בבהרת בשאת ואם האמור בשאת בבהרת לל' נדעת היא לפי שבא בבהרת נדעת היא וכן בשאת והכין זה שאלו המראות כ כלן כאשר נתערב כל אחד מהן לאדמיות מעט עד שיהיה לכות ה מעורב עם אדמיות שהוא גב' נבע נדעת ואמר שנחשוב כל מראה מהם כשר נתערב בין ניעמוד עליו מראה הנדעת וזכר ממנו השני מראות לל' שלב וסידר והוא ההיקף לשאר מראות וכן שמו דרך משל ב בתלמוד לזה ד' כוכות מלאי חלב שוה השיעור וכחחר הפלג כן שני טפחים וכרביעי י' טיפ' דעל זה היחס מהקערוב יקישו מראה המורכב מהלכות והאדמיות לפי שמה שיהיה הלכות חלוש יהיה מ מעט האדמיות כאשר יערבו יותר כראה אדם חזק ולזה יהיה מע' האדמיות עם מראה קרום בינה כמו יו' טפות מים בזה השיעור מהחלב יהיה זה האדם מבואר והבין זה וכ' אור דוהק עבר ה הכהיות וסלכה כר' עקיבא

ארבעה מראות האלו מצטרפים זה עם זה לפטור להחליט ולהסגיר להסגיר את העומד בסוף שבוע ראשון לפטור את העומד בסוף שבוע שני והחליט את שגורל לו מחייה או שער לכן בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור להחליט את שגורל לו פשוט בסוף שבוע ראשון בסוף שני לאחר הפטור להחליט את ההופך בולו לכן מתוך הפטור ל לפטור את ההופך בולו לכן מתוך החלט או מתוך ההסגיר אלו מראות נגעים שכל נגעים תלויים בהן

מנעושים זה עם זה לכל הדיני' עני' ביאר ה'ך יתחברו ונחשב כמראה דיני' ח' הם אחר וס' מהשטת דיני' ח' לשגור ח' להחליט ח' להסגיר וכאשר

ובתוספתא כמה תהא סמוכה ויהא יכול להכנס לה בטורה רש"ב אומר תלם אחד מפיק לל' ח' היה ביניהם מארץ העמים או מ מארץ טמאה כמו בית הקברות ודומה לו רוחב תלם אחד והוא טפח הנה הוא יבדילכה ולח' ת' יהי טורה כמו ארץ ישראל ומרורים הגוי' לל' כאשר עמדו במקום מארץ ישראל לפני שאם כשרה גזרם משום שתשב עמו שחכמו לח' ככונן לפי טמאת היסודים רק בלכר מת וכחשר הית' רנו אזה באמר חולי הרתה והפילה וקברה הנטל בזה המקום ולא יהי ככל בשמות מוני' יו' כמו שביארנו בכדיעות או אולם ח' חין עיון חשה הכה טהיקש יתחייב שאינו צריך בדיקה ו נאמנם יעשה זה כמו שביארנו ואם היה עם מי שיטמאהו שלא יקברו עם דבר אינו צריך בדיקה

את מה הם בורקים את הכיבים העמוקים את המים הסרוחים בית שמאי אומרים אף האשפות ועפר התיחוח כל מקום שהחזיר והחולדה יכולים להלך בו אינו צריך בדיקה

כבר בארנו שכיב הוא הנגור שצירו בו המימות וקבנו כיצן כל מקום שחזי וחולדה יכול' להלך בו אינו צריך בדיקה לפי שאלו הכיבים חיים מחשבי' אי זה דבר יוכלו אותו ועפר תיחוח הוא האשך הבלתי קשה שהקשה אי אפשר לכעלי חיים הנזכרים שיחפרו בויהם וינכחו מת' סקברו בו

האצטונות אין בהם משום מדור גוים רבן שמעון בן גמליאל או עיר גוים שהרבה אין בהם משום מדור גוים מורת קסרין ומערב קסרין קברות ומורת עכו היה ספק ו וטהרו חכמים רבי ובית דין נבנו על קיני וטהרוה

הוא מקום כדמלית ואין לו כות ל והוא מין ממיני הכדמלית חמור הים והקעה והאיטונות אינו לא כרעות היסוד ולא כרעות הרבים וכבר ביארנו זה בשבת וחמור עיר גוים שחרבה רוצה בו שתהיה מריכה מארץ ישראל חזיקו בה גוים ואחר שחרבה אמר רש"ב שהכעלי חיים יחפרו בה תמיד וינכחו מה שיש עם ולשון התוספתא אין מדור העמי' וכי' השרם כחונה לארץ לפי שחונה לארץ כשרה כ בטומאתה בגורה דרכן כמו שביארנו אחר הודיענו מקומות בארץ ישראל היו עם קברות ומקומות היה ספק עור העירו שהוא טהור ו נטהרונו חכמים וקיני מקום היה ספק והיה נחשב בו טמאת חלב ההמון וכזמן רבינו הקדוש התאמת עבדו וטהרוה ואין הלכה כרש"ב

יא עשרה מקומות אין בהם משום מדור גוים אהלד הערביים וסוכות הצרפים והבורגנים והאילקוטיות ובית שער ואוירה של חצר והמרחץ ומקום החצים ומקום הליגיונות

דריפין מין ממיני האהלים מיוחסים אל תמונתו והוא מחודד ואין לגב' נקרא כלשון הדבר שהוא כעשה מ ממנו והוא מין תקרא דריפה ואורכו וברובו ל והוא עשוי להצניע בו פירות והדומה להן ו ולקטיו גב' להי' כתלים עומד על עמודים יכנס בו ה הרוח מכל דר' ועמדו בו בקץ נשם הקץ קייטא ומקום החנים ה' המקומות אשר יעשו בו חנים וכלי מלחמה ולבניות מרונות הפרשים לפי שאלו המקומות אין בהן ישוב ולא יקברו בו ואמנם יעמדו בו בזמן מן הזמנים מעט ולזה לא בורו עליהן ולא הכריכהו בדיקה לא הן בחזקתן

סליק' המסתף סליק' לה מסכת אהלות שבת לנרא תהלות

155 B

יתר לכן משירי ההיכל אשר היא תולדת הכהרת ואחריו תולדת השא' לפי מה שהתבאר בגמרא שבועות ואמרנו הרי הללו מראות נגעים ירמנו הר' הפשוטים ואל' הר' המורכבים מהן מהאדמיות כמו ש

התבאר

ר רבי דוסא בן הרכינס אומר מראות נגעים

שלשים וששה עקביא בן מהללאל אמר שבועים ושנים רבי חנניה סגן הכהנים אומר אין רואים את ה הנגעים כתחלה לאחר השבת ששבע שלו חל להיות בשבת ולא בשלישי לבתים ששבע שני שלו חל להיות בשבת בשבת עקבא אומר לעולם רואים חל להיות בתוך השב מעבירין לאחר השבת ויש בדבר להקל ולהחמיר כבר התבאר בהנכה אשר לפני זאת שבבת מנין אלון המרחות הוא ההרגל וההכרה במראים ולזה אמר ר' דוסא שאין אפשר להרגל ב במראות אם לא ידעו ויכיר בהן שהן לו וכיאר זה שהנגעים נ' מינים נבעו בעור בשר תחלה והשני נגעי' שחין ומכוחו והשלשה נגעים קרח' ובבחתוהו נגעי' ראש וזקן והוא אשר יקראו נקיקים וה' נגעי' בגדים וה' נגעי' בתי' ולשון התוספתא השחין והמכוח שניהם סימן אחד נשכיהן טומא' אחד ולמה נחלקו שאין מנטרפים זה עם זה נשם נחמ' גב' הקרחות והגבחה שניהן סימן אחד ולמה נחלקו שאין מנטרפים זה עם זה נשם נחמ' גב' ואין אבחר כך לד' זה במה שיכח וכבר קדם לך מראות נגעים בעור הכשר ח' ד' פשוטים וד' אשר תתעורב אתם ה האדמיות כמו שהתבאר והוא אשר יאמר ממנו ד' בחלקו וד' בפתוך ובתוספתא אמר מראות שבער הכשר מאמא' בהן השחין והמכוח ו והקרחות והגבחה טומא' ושם נאמר גב' הקתקים מטמאים בכל מ מראה ובאשר יעשו לך ההקדמות כלן יתיו לב' נגעים ח' בעור הכשר וח' בשחין ומכוחו וח' בקרחות ובגבחות וכן נגעים בבתים ובנגעי' בגדים שני מראים ידרקו ואמרם ובנגעי' בתי' גב' שני מראים י ידרקו ואמרם הכה חלו לני מראים בהלוק המראים והמקום אשר יהיו בו המראים ואמר עקביו בן מהללאל היה הענין כן על חושן הקדבל הכה הן עד כאן לפי שאין המראות כלן בהתחלעות המראים והתלוק מקני המראים יהיו בתחילה יהיו אחד רחיים ק דמת וינטר' הקיפה בין עתה ובין מה שהיה עליו קודם אם בשבועי' אשון שני ו שלישי כמו שיתבאר הכה חלו עכ' מראה לני בתחלה כמו שמנינו וכן בעצמן בסוף אחר הכה ח' זה זמן יהיה ההסגר או שבוע' ח' שני שבועות ח' שלשה ארך שיתחייב הרין ואל' זה הענין רמז בתוספתא כל שהן שהוא בקי בנגעים ולא ככתקים ולא בקדחות באדם ולא ב בגדים בבגדים ולא בכתיים במראה ראשון ולא במראה שני ולא במראה שלישי לא ירקה את הנגעים עד שיהיה בקי בהן ובשמותיהן שכן זאת התורה לכל נגע הנרעת ולכתק ולנרעת הכה ולכית' ולשחת ולספחת ולכהרת' להורות בין הטמא ובין הטמא ובר' רל' שהוא לח יורה עד שיהיה בקי בג' בג' המרחי' כלן ובשמיירת העניני' וב' דיעת' השם המורה על כל ענין מהן ושמור הללו הענינים שסן כפליא' מחד וכבר יסופק זה המספר על כל מין ששמעתי דבריו חן ראיתי פירושו וקבה עזרי' ה' בהבנתו ואשוב אל' גלימות כיהור ה ההלכה אמר ולא בשני שבועות השני שני שלוח' להיות בשבת וזה יתחיל מספרו מהיות ה' מהשבוע ראשון עד שיהיה היו ה' משנת' לב' השבועות יחד וכן הב' שבועות של נגעי' בתי' והיות ה' משנת' שבוע שני' והתחלת השלישי ויסיו מספר השני שבועות יב' ומספר השני שבועות יג' ולזה חס' התחיל בראיה בין שני יב' היו ה' ב' בשבת וקבה יתבאר זה בשליש מוחות המסכתא המורו ד' ר' יצחק שהוא יתחיל לראות בחי' זה ש' ד' מן מהש' יב' ח' סוף שבוע' מ' מהשבועות בין שבת אשר אין ראוי לראות הנגע ב' להיות זה דומה לדין מהירי' יתחבר רחיה' אחר השבת וכבר יהיה בזה המספר ח' חומרות לבעל הנרעת או קולה והוא יבחר והלכה כב' ח' ח' ה' כיצד להקל היה בו שער לבן והקד' לו שער לבן היו לבנות והשחירו אהת לבנה ואהת' שחוריהן והשחירו שתי' ארובות והקצירו אהת ארובה ואהת קצרו וזקצרו שתי' נסבך השחין לשתיהן או לאהת מהן הקוף השחין לשתיהן או לאהת מהן או הלקן ה השחין ומח' השחין והמטה ומחית המטה והכוהק ה היתה בו נכות

חייב חכורם והיותם במראה אחר שיאמר לו טהור אתה וזהו לפטור ה' יעבר' ענינו וזהו להסגר או יאמר לו טמא אתה וזהו להחליט בזה היועשה והתחיל בכיאר דין ודין ואמר להכניר את העומר בסוף שבוע ראשון וזה שהנה יתבאר בר' מוחות המסכתא שמי שהיה בבוטו בהרת כחצי גרים חזין בו מחיה ולא שיער לכן עור התחדש לו אחר זה בהרת כחצי גרים דביקה בראשונה וכו' שער אחד לכן שהוא ינטרף הסגר שבע' ימים וכאשר היה איש מוכנר וכונתו בהרת' כן כחצי גרים ובסוף השבוע נתחדש לו כחצי גרים וכו' שיער לכן דבק בכקרת אשר היה בו שהוא כן יסגר כמו לו בהרת ובהרת עור אחד לפטור את העומר בסוף שבוע שני כמו שיהיה רועס נרעת א אשר הקיפו שבוע שני אשר קצתה מראה בהרת ובה כגרים ובגד' דביקה בו מראה שאת כגרים עור הוסר קצת מרא' שאת וכאשר מראה בהרת על שיעורו הכה הוא טהור שכבר הוסרה הנרעת וכאשר יחד כמראה אחר ובהתאמת זה כלו ובעתיד עור אחר להחליט את שכולל לו מחיה חס' ספקא יתבאר לך בג' מין המסכתא שרועס הטומאה לב' בנרעת העור ג' שמינים או שער לכן או שפיון והמחיה שתהיה שיעור ערשא מרובעת מן בשר חי בתוך מקום הנרעת ושער לכן הוא יש שיהיה במקום הנגע שתי שערות לככות ומסיון שירכה הנגע ויוסיף להמסך בגוף ואפילו מעט מועד אולם המחיה או שער לכן הכה הם אונות טומאה לעולם בין שיהיה בתחלת בהן ויחא ענין ב בתחל' או התחדש או מהן בשבוע ראשון או בשבוע שני או אחר שא' לו הכהן טהור אתה וזהו ענין אמר' לאחר הפטור והוא אמרו יתבדך אחרי הראותו אל הכהן לטהרתו ונראה שנית אל הכהן דל' שתחדש עליו חדש אחר שרן עליו בטהרה וש' אל הכהן שנית וכאשר היה ב ב' ג' רועס נרעת בו שני מראות קצתו מראה בהרת וקצתו מראה שאת עור התחדש בא' מהמראו' מחיה או שער לכן הכה הוא מוחלט לטומאה לפי שהן התקבצו ברמיון מראה אחד בין שיהיה זה השער לבן או המחיה בתחלה והוא כאשר בא אל הכהן בתחל' או שהתחדש בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני או אחר שטיהר לו הכהן ואמר' לו טהור אתה וכן גם כן ספר להחליט את שכולל לו פיון ומכואר הוא שאינו טמא בפסיון אלא אחר שבוע ראשון לפי שהפסיון אמנם יורע בעמידה בין מה שיהיה לנגע בתחל' עמרן לשני הכהן ובין מה שהוא לאחר השבוע וכאשר היה בנגע תוספת בשבוע ראשון או ב שני או לאחר הפטור הכה הוא טמא וחס' היה באיש רועס נגע ובקצתו מראה בהרת ובקצת מראה שאת ונמסך אחר מהמראים בשטח הגוף או היה הרועס אשר עמד בו מראה בהרת ויהיה התנס' אשר נמסך בסוף שבוע מראה שאת הכה הוא מוחלט לטומאה בכל זה כאשר התחדש התוספת לפי ששני מראים יחד ברמיון מרובה מ מרא' ח' וכן גב' יתחברו מראו' נגעי' להחליט את ההוסף כלו לכן מתוך הפטור וענין זה המאמר אמנם יתבאר בואת המסכתא שהאיש אשר יראה בו רועס נרעת האמר לו פטור אתה כאשר לא יהיה שם מחיה ולא שער לכן עור אחד זה תכלול הנרעת כל גופו הכה הוא ט טמא ושמיאמר השם ית' כלו הפך לכן טהור הוא אמנם הוא המוחלט לטומאה כאשר כלל אותה הסגר אחר שהיה טמא וכאשר היה איש בבוטו בהרת ופירו' הכהן עור כלל גופו מראה שאת הכה הוא יתחבר' עכ' הכשר הראשון ויהיה מוחלט לפי מה שהשירשנו וזהו ענין אמרו לפטור את ההוסף כלו לכן מתוך החלט או מתוך הסגר לפי שהוא כ כאשר כלל גופו הנרעת והוא מוכנר הכה הוא גב' טהור לפי שהמוסב הוא טמא כמו החולט כמו שהתבאר בתחלת כל' ואלו המשלי' כלן אשר המשלנו בכאור זאת ההלכה מראה בהרת והשאת שהיה ב בעצמו חס' היה הנגע בב' כאשר מראות מהמראים המנוין שהן כל' במדרגת מראה ח' לכל הדינים ולפטור ולהחליט וכל מהן שאמרנו באלה המשלים רועס נגע או מקום נגע אמנם נראה בו ה השבוע אשר יטמא בנגעים והוא כגרים ואין עתיד לבאר זה וכבר שא' ר' יהושע ב' של ר' עקיבא מר' מראים מה תועלת לחלק אותן ב בין כפר אחר שכלן במדרגת מראה אדם ומנטרפים לכל הדינים ו והיה ראוי שיאמר כל לכן שהוא כמו קרום בינם או יותר לכן ממנו הוא נבע נרעת והוא אמרו בתוספתא ויאמר מקודם בינה ולמטלה טמא וזה עם זה מנטרפים אמר לו מלמד שאם אינו בקי בהן ו ובשמותיהן לן יראה את הנגעים דל' שאילנו ממנו להיות רגיל ב בהכל' המראים והכרתם עד שיאמר זה המראה בהרת חס' שאת זה שכי' זכר' חס' שני לשאת וממה שראוי שתדעהו שדעת ר' עקיבא ש שתלדות בהרת תוקף שלובן מן השאת וחכמים אמורים שהשאת

A

והלכה לילה המהיה היה מרובעת ונעשית עגולה או ארבע מברצת ונעשת מן הצד

מבוג ת ונתצור ובא השחין ונכנס בתוכה הקיפה חלקה או בעטה השחין או מהית והמכו ומחית המכו והכוהק היה בו פסיון קלך לו פסיון או שהלכה לה האום או טנתעטה ואין בוה וכוה כגריט השחין ומחית השחין המכוה ומחית המכו והכוהק חולקין בין האום לפסיון זרי אלו להקל

זאת ההלכה כלה מבואר כאשר הכנת מה שקדם מהאמת לפי ש שהכונה שיהיה נראית יום טו שהוא שבת ויתחדש לו כבהק א' בשבת מה שחייב לו טוונות כמו אחרות מחיה ושיער לכן ופסיון או יערד א' מאלו הדברים כאשר היו מצילי אותו כמו שיהיה עניין יום השבת כמו שזכר שיהיה השחין סמוך לכהרת ושאר הדברים אשר בארנו שהן יצילו ואחר כעדרו לו ההכלות והוא ענין אמרו והלכו להן אל שהן הוכרו ככשאר מיום העלכת ויהיה הסבה להיות בקר אחר בשבת טמא זה להחמיר וכבר התבאר לך מזאת ההלכה ומאשר לפניה ש ששיער לכן לא יהיה סימן טומאת חס לא שיהיה בעצו הנגע אולם כאשר היה שחין או מכה בתוך הנגע ושיער לכן בזה השחין או המ מכה הנה אינו סימן טומאה ולזה יאמר נסמך השחין לשתיהן אולם לא מהן וכו' וממה שראינו שתרעהו שהמחיה לח תהיה סימן טומאת ער שתהי נראית בתוך הבהרת והנגע יקוף בה מכל גד ושתהיה גב' ומוכרת אולם אם היתה המחיה מן הצד והוא שתהיה כמו דנועה מ מבשר חי כבר נמשכת וככסה בתוך הנגע ולא יקוף הנגע בה מהל בר הנה אינו סימן טומאה והנה יתבאר כל זה וכן המחיה כאשר הי היתה מפורזת בתוך הנגע הנה אינו סימן טומאה ואשר היה זה כן ה הנה כבר התבאר שאומרו מכו צרת וכעשת מן הצד מכוונת ונת וכתפורה כלן הן הנאים מן המחיה וכן כל מה שכנס בוה או המחיר באמרו הקיפה השחין חלקה או מיעטה וזולת זה הכל תכאי הנחיה כמו שהתבאר בהלכה והקדמות לזו זה כלל כל הפרטים אשר יבנה עליה המחיר

156 B

פרק שני בהרת עוה נראה בגרמי כהה והכהה
בבושי עוה ר' ישמעאל אומר בני ישראל אני כפרתן הרי הן כאשר נרע לא שחורין ולא ל לבנין אלא בנינון ר' עקיבא אומר יש לציירין סמטון שהן צרין צורות שחורות לבנות ובנינויות מכיא סב ב בגוני ובקיפו מכחין ותראה בבטני ר' יהודה אומר מ מראות נגעים להקל אבל לא להחמיר יראה הגרמי בבשרו להקל והבושי בבנינוי להקל וחבמים אומרים זה וזה בבנינוי

גרמי שם חווק הלכות ומיחס אל הנגע אשר שמו ג גרמא והבהרת תראה בטוף חוק הלכות הלכות וענין אבי כפרתן פיוסם פיוסן והוא מאמר יאמר אותה האומר לרוב אהבתו ו כאשר זכר שוני מראית הגדיל חסדו להן ואין אבי כפרתן כאשר כרע ומין ממיכי הארו ממנוע המרהה בין הלכות והשחיר תרגום ב ברנש תרה ותאסור בירק מורסין ואשכרנע וכא לשון מראו נגע' בסמיכות לבוף אשר בו הנגע והוא אמרו בעור בשני ובא לשון א מראות נגעים להקל כמו שיבאר שהוא סמך אליו ול אל עור בשני לפי שבוה קולא ולא יסמך לגעש אם היה בזה חומרא ואמרו מראה ה הגרמי בבשרו ובוה קולא והששי בבנינוי ובוה קולא וחבמים אומ' של כל אדם בבנינוי ואמנם בעור בשני הוא כבינוי והלכה סבת

אין רואין הנגעים בשחרית ובין הערבים ולא בהוך ה דבית ולא ביום המעונן לפי שהבה נראת עוה ולא בצ צצהרים לפי שעוה נראת כהה אמתי רואין בשלש בארבע ובחמש ובשש ובשבע ובשמונה ובתשע רברי ר' מאיר ר' יהודה אומר בארבע בחמש בשמונה ובתשע

בין הערבים שם הערב ונפרים כמו חזי היום לפניו ולאחריו מיעט ו נאלם היות מדלות נגעים ביום ולא בלילה הנה זה כפסוק לפי שכל מה שבא כנגעים אמנם בא בלשון יום ובספרא יכול כל מראה הל היום יפא כאשר תל לכל מראה עיני הכהן מה עניי כהן פרט לכשחשך מאור עיניו חף היו פרט לשחש מאור היו' מכאן אמ' חין נחית את הנגעים בשחרית וכו' והלכה כר' יהודה

שימור אלן הפרטים והוא שכל נגע שעורו אינו פחות מכגריט סנעני עור כשר נטמאו בשלטה סימכין חייה פי שיהיו והוא שיער לכן או מחיה מן פסיון וכבר קדם לנו זכרנו זה ודע טונותא שיער לכן שיהיה נגע ולא יהיה בשחין או במכה במחית ה השחין והמכו' או בתוך הכושק ואם היה זה השחין אשר בו שער לכן בתוך הנגע וכן המחיה אם היתה בשחין שבתוך הנגע אינה סימן ט טומאה וכן הפסיון לא יהיה מעור הכשר לתוך השחין או למחית השח' או לתוך המכוה ולמחית המכוה או לכוהק' והנה יתבאר כל אלן ה הפרטים וראיותיהם כאשר יתחדש נגע מה יצא מאלו הסימנים ה השלטה עד שלא יהיה סימן טומאה והוא קולא לבעל הנגע' ומתכאי' הכשר שתהיה טבולת מכל צד עור הכשר עד שיהיה אפשר הפסיון ב באיזה צד שיהיה' ולכן יספרא בעור הכשר עד שיהיה כל החונה לר סמוך לעור הכשר ראוי לפסיון שאם יהיה סמוך לראש או לזקן ולשחין ולמכוה ולקדחת אינו טמא' וכן אלן השהי שערוה לכוהק אשר הוא ש סימן טומאה כאשר היו שתיסין או אחד מהן קדחת פחות מהשער' אשר יתבאר אחר זה חיון שחורו או היו בצד השחין או מחית השחין ה שחין או מכה או מחית המכוה הנה אינו טמא' וכן אם התחדש בין צמיחה השהי שערוה שחין או מחית השחין או מכה או מחית המכוה או בהק הנה אינו טמא' וכבר התבאר שרש כל אלן' והנגע הראשון אשר היה נגע בעת עמידה בתחלת לפי הבהן יקרא אום וכאשר י יוסף יע' יו' שיתרבה אחר זה יקרא פסיון וכאשר לא הוסף הנגע או שהוסף הנגע והוסר הפסיון ושאר התוספת וכל מה שכעשה עם ה התוספת פחות מכגריט הנה אינו טמא' וכן אם נתחדש בין השרש והתוספת שחין או מחית השחין או מחית השחין או מחית המכוה או ב בהק והבדילה הנה כבר נכלל מהיות מוחלט בפסיון מפני החודש ש שנתחדש' וזכרתי לך בזאת ההלכה כל אלן הדברים אשר ח רדושיהם ירחו סימני טומאה שהוא אפשר שיהיה יום שבת אשר הוא ש שבושי שלו טמא או קרוב להחליט לו ויתחדש לו אחר מאלו החודשים להגיל לו בשחרית היום עם ליל אחר בשבת' ובבקר ינכא על ענין א אחר הנה כבר היה לו האחר שיהיה יום אחר בשבת כמו שזכרנו א אחר זה' ומתכאי המחיה כאשר היתה כעדרה מנומנות שיהיה מ מרובעת כמו שכבאר וכן מתכאי כל מחיה שתהיה מבעת בעור הנגע והנגע יקוף בה' והוא יהיה סימן טומאה' והוא אמרו מכוננת' אולם אם סיתה מפורזת בתוך הנגע ועיר שם ועיר שם אינפי שכן כלן כ כעדרה ואנפי' שכל חלק ממנו נראה בתוך הנגע הנה אינו סימן ט טומאה וכן כאשר חלקה השחין או הקיפה מן מעטה הנה אינו סימן ט טומאה עד שתהי ה כלה מקצבה נראית בעש הנגע לא בתוך הבהק או שחין או מכה שבתוך הנגע לאמרו הי ומחית כשר חי בשחית' וכן כאשר מראות נגעים לא תהיה סימן טומאה עד שיהיה בתוך הנגע לא מן הצד והוא יהיה סימן טומאה כמו שפרקמנו' והנה יתבאר זה בזאת טמאכתא

ביצר להחמיר לא היה בו שער לכן ונולד לו שער ולכן היו שחורות והלכתי שתייהן קצרות והאריכו אהת קצרה ואחת ארוכה והאריכו שתייהן נסבך השחין לשתיהן או לאחת מהן הקיף השחין את שתייהן או את אהת טהן או חלקן השחין ומחית השחין והמכו ומחית המכו והכוהק והלכו להן לא היתה לו מחיה הית עגול או ארוכ געשת מרובעת מן הצד ונעשת מברצת מפורזת ונתכנסה וכא השהין ונכנס בתוכה הקיפה חלקה או מעטה השחין או מחית השחין והמכוה ומחית המכוה והכוהק והלכו להן לא היה בו פסיון ונולד בו פסיון דהשחין ומחית ה

ירצה בו שהוא כאשר התחדש לו הכניב ימצא בו ההכר בתוך ימי ה
 חלוטו לא יסגירו כי יסגור זה לחמרו לא יסגורו כי טמ הנחובין אין
 מחליטים בתוך ימי החלט כאשר התחדש לו כניב אחר יתחייב להחליט
 גב ולח יחליט מה שראוי להחלט בתוך ימי הסגר ולא יסגר בתוך ימי
 הסגר כנגד אחר וכבר התבאר בפסוקי יסול שיאמר לו בעת א
 אחת אם בתחלה אם בסוף שבוע הדי אתה מוכנה ה ומוחלט בזם
 ומוסגר בזם אם אחר שיחודש עבין אחר מהדינים כמו שראוי כנגד
 האחד לא ישוב וידון עליו במה שראוי לנגד השכי והוא בתוך הסגר
 של כנגד ראשון או בתוך חלוטו ואמרנו מן סגר שוטף עביו שהוא כ
 בתחלה או בסוף שבוע יאמר לו הדי אתה מוסגר כנגד זה ופטור
 מזה וכבר התבאר בתוספתא שהכהן אשר יראה הנגע בתחלת ה
 העבין הוא אשר יראה אותו בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני ו
 והוא אשר יעבמו אשר יסגר או יחליט או יפטור ואם מת הכהן ה
 הראשון רואהו בהן שני וכאשר ראה הכהן את הנגע והסגר ה
 הכהן דין הפסיון כבר הוסר כזה לפי שהפסיון יורע בהיקס כונה ס
 שקדם וכבר הקדמנו שלא יראה את הנגעים חל מן סגר גל ככל מ
 מיניהם כמו שראוי בהגשת בחמדם עד שיהא בקי בה וכאשר יראה
 ובספרה להורות בין האמא וגו' אמרו מלמד שאינו רואה את הנגע
 עד שיורגרו בו

ב חתן שנראה בו נגע נותנין לו שבועה ימי המשתה לו ולביתו ולבסותו וכן ברגל נותנין לו כל ימות הרגל

אמר יתבדק וזו הבה ופגו את הכית הבה כבר הנותן הפסוק מזה
 מן הזמן עד שיפכה כל שבבית ואחר יראה וידן עליו חמרו כשיפרא
 את ממתניס לו לרבר הרשות לח ימתניס לו לרבר מנה ולזה חתן
 ספוא עוסק במנות פריה ורביה או האדם במועדי אשר הוא מתעסק
 במנות הרגל ימותן עד שיעבור הרגל מן החפה וכן בביתו ובכרני
 כאשר התחדש בהן כדעת לא יראם עד חזר הרגל מן החופה כדי שלא
 יעבב באופן מאושי העבוב

ג עור הברש מטמא בשתי שבועות ובשלשה סימנין בשף לבן ובמחיה ובפסיון בשער לבן ובמחיה בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ומטמא בשני שבועות שהן שלשה עשר יום

אמרנו בשני שבועות ירצה בו שהוא כאשר יעמידו שבוע
 אחר שבוע בקת נגע עור כשר אשר יתחייב בהן זה לשון התורה ו
 נוספניו הבה שבעה ימים שניתחלם חלו סימנים כלן בפסוק אמר
 נשער כנגד הפך לבן וטמא חותני אמר והכה פאתה המספחת בעור
 וטמא: הבהן אמר ומחית כשר חי בשאת ברעית כוספת הית ולא חינו
 מוכר ככפול כבהרת מחית כשר חי חבל כל מה שהוא כבהרת הוא
 מחוייב כשאת וכל מה שהוא כשאת הוא מחוייב כבהרת כמו ש
 שראינו בראש המסכתא וכן בשאר מראות נגעים ויתחברו זה מזה
 סכל אחר מהר מראות הוא לבן או שיתערב בו מעט ארמינות כמו
 שקדם בראש המסכתא כאשר יהיה באי זה מראה מהן יתחדש כגוף
 א מאלו הגדברים והוא שיער לבן או מחיה או פסיון בעור הבה
 הוא טמא כן שיראה זה הסימן בתחלה או בסוף שבוע שכי חול אחר
 הפטור וכבר בארנו שהפסיון לא ינייד היותו בתחלה ובארנו גם כן
 שהשתי שבועות יבין וזה ששה עשר פנים של שבוע ראשון עלה
 לבין ולכאן כמו שראינו בספר הא

השחין והמבוה מטמאין בשבוע אחד ובשני סימנין ב בשער לבן ובפסיון בשער לבן בתחלה בסוף שבוע לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע לאחר הפטור וב

הפסוק לא ידן בשחין ובמבוה כאשר התחדש בהן
 צרעת כהסגר שני וחמסם כל בהם והסגר שבעה ימים לבר כמה
 שיצטרך הסגר ואחר השבוע יחליט או יפטור ולא כוכר בהן מחיה
 וחמסם חמר כנגד השחין ושערה הפך לבן ואמרנו בו גב ואם פשה ה
 תפשה בעור ואמר במכות חש והכה כהפך שער לבן כבהרת ואמר בו
 גב ואם פשה תפשה בעור ולא יצטרך שפאזכ ככל מקום לפשר ש
 שקפסין אי אפשר חלח אחר זמן לא פחות משבוע כמו שהשערנו

ג בהן הסומא כאחת מעיניו או שבהה סאור עיניו לא יראה את הנגעים שנ לכל מראה עיני הבהן בית האפל אין פותחין בו חלונות לראות את נגעי חמר או שבהה מאור עיניו שחלש דמותו עד שלא יראה ראייה אמתית ואמר ה' ית' כנגדי כתיס כנגד כראה לי בבית שיהא כראה מינימו כחצר כי יבטו בו וכן אמרו לי ולא לאורי מאן אמרו בית אפל אין פותחין בו חלונות לראות את נגבו

ד כיצור ראית הנגיע האיש גראה בעורו ובמוסק זיתים האשה בעורבת ובמניקה את בנה באורגת בעומרין לשחי ליר הימנית ר יהוד אומר אף בטווה כפשתן לשמאלירג בשם שנראה לנגעו כך הוא נראה לתגלחתו

אמר כיצוריות נגעים לכל מראה עיני הבהן ולא כתחייב שיתפסנו
 ואכרינו עד שיהא שם כשר הנגע או כשר חי חבל כחמר יהיה ערום
 ויעמוד לפני הבהן הבה כל מקום שיראה ממנו והוא על חלה שני ה
 המנבים קטמא כנגבים והאשה תחיה ערומה ותשב על הארץ ותת'
 ותתפשט אכריס על דרך לביה או על דרך שיה' מניק את ככה ומכס
 שרחה אורגת תמוסק ידה הימנית עד שיתגלה שחייס כי אי אפשר
 לחורגת שלא תמוסק ידה הימנית על זה השיעור ור יהודה אומר ש
 שהיחגב תשב על תבנית הטווה פשתן ומוסקת ידה השמאלית עד
 שיתגלה שחייס כי אפשר לטווה שלא תמוסק ידה השמאלית על זה
 הפשתנותבס כן וכל מה שיראה מגוף האיש על שני המנבים הוא א
 חמר יובט כנגבים והוא אמרו יתב לכל מראה עיני הבהן וכן בעת
 התגלחת כאמרנו ובלחת את כל שיעורו שהחגב לא יצחייב שיגלח
 מה שלא יראה מגופו כאשר הוא על חלו המנבים

ה כל הנגעים אר' רואה חוץ מנגעי עצמו ר מאיר אומר אף לא נגעי ק קרוכיו כל הגורים אדם מתיר חוץ מגררי עצמו ר יהודה אומר אף לא נדרי אשחו שכינה לבין אחרי כל הכבורות אדם רואה חוץ מבורות עצמו

כבר התבאר
 בכברו המומין אשר כאשר יתחדשו בכסוד יחבל במומו ולא יהיה קרב והתכחו כל התנאים בזה ואין הלכה כר יהודה ילא כר מאיר

מק שלשי הבל מטמאין כנגעים חוץ מן הנזי וגר תושב הבל כשרים לראות את הנגעים אלא שהטמא והטהרה בירי בהן אומרים לו אשור טמא והוא אומר טמא אמור טהור והוא אומר טהור אין רואין שני נגעים נאחד בין באיש אחד ובין בשני אנשים אלא רואה את הראשון ומסגירו ומחליטו ופוטרו וחזור לשני אין נסגירין את המוסגר ולא מחליטין ארס המוחלט אין מסגירין את המוחלט ולא מחליטין את המוסגר אבל מ טתחלה בסוף שבוע המסגר מסגיר והשחלים מחליט מסגיר ופוטרו מחליט ופוטרו

הכל וחליטו עבדים ואפי' קטן
 בין יומו מיטמא כנגעים ואתה תמצא לשון התורה בכלל הנגעים ו
 נהסגירו הבהן טמא יטמא בו הבהן וטהרו הבהן ונס חתך הדין א
 בה כבר נבחרלט ובפטור לכהן ודע שהכהן החלל פסול לראות את
 קנגבים לחמרו או לחמר מוכניו הבהנים וידוע שכלי אהרן כהנים
 וחמסם רנה בו שיהיו כבהנותס להוציא חללים ואמרנו וראו הבהן
 רינו שלא יהיה בלתי נגע אחד וכאשר ראה חותה ודן בה כמה שרן
 ישוב ויראה נגע אחר וכן אם היו שני נגעים באיש אחד לא יראה ח
 חותן יחר לחמרו ית וראה הבהן את הנגע ואמרנו בתחלה ובסוף ש
 שבוע יבטמ שאלו הדינים כלן לא יהיו באותים אלא בתחלה מה ש
 שיעמוד לפני הבהן שהוא אז יפטור או יסגר או יחליט או בסוף ש
 שבוע או סוף שבוע הראשון או סוף השני אם היה ממי שמחייב בהן ה
 קסגר שני חלס אם יסגר חן יחליט או יפטור קורס פלמות השבוע
 בו אחריו הנה אין דרך לו זה לפי שהפסוק חמסם שטא שיהיה החייה
 מתחלת העבין או בסוף השבועות ואמרנו אין מסגירין את המוחלט

ה הנתקן מטמאין בשני שבועות בשני סימנין בשער צהוב דק ובפסיון צהו דק בתחלה ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ומטמאין בשני שבועות שהן שלשה עשר יום

כתקום הם נגעי הראש והוא אשר אמר יתברך בהם נתקן הוא זכר כנגב והקבירו שבעה ימים שנית זכר כסימן הטומאה וכן שיער נהוב דק ואמרנו גב והכנס פשה הנגע בעור

הקרחת והגבחת מטמאות בשני שבועות ובשני סימנין במחיה ובפסיון כטחיה בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ומטמאות בשני שבועות שהן שלשה עשר יום

ירכס כזה הנגעים אשר יתחדשו בקרחית ובגבחת אמר יצאש בהן במראה צרעת עור כשר הנס כמו שצדעת עור כשר תטמא במחיה ובפסיון ובשני שבועות כנגב זאת הצרעת אשר יהיה בקרחית ובגבחת ולא ינוייר ככאן שיער לבן לפי שהקרחית וגבחת קוא מ מקום שאין בו שער

הבגדים מטמאים בשני שבועות ובשלש סימנין בירקק ובאדרס ובפסיון בירקק ובאדרס בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ומטמאין בשני שבועות שהן שלשה עשר יום

אף כנגע בגד ירקק או אדרס ואמר גם כן כי פשה הנגע כנגד וקפירו הכהן שבעה ימים שנית

הכתים מטמאין בשלשה שבועות ובשלשה סימנין בירקק ובאדרס ובפסיון בירקק ובאדרס בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני בסוף שבוע שלישי לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני בסוף שבוע שלישי לאחר הפטור ומטמאין בשלשה שבועות שהן תשעה עשר יום אין כן בנגעים פחות משבוע אחד ולא יותר על שלשה שבועות

אמר כנגע בתים שקצירות או ארומיות אמר בהן נב והנה פשה הנגע בקירות הכית אולם הג שנוגות הנה אין בו פסוק מכוול אכל הוא מן הפסוק והשי' זה שהוא אמר וקפירו את הכית שבעה ימים אחר כן נה שאם ימצא ה הנגע בתוספת שיקלף אליו האבנים ויסיר הטיוט ויטוח הכית פעם ש שניה והוא אמרו ועשר אחר יקח וטח את הכית עור בא הפסוק אחר זה ואמר וכל הכהן וראה והנה פשה הנגע בבית ובא הקבלה שזה הפסוק לא בא בצרעת שתשוב בבית אחר הטוח לפי שהוא אז לא יב ינטרף לפסיון אכל כאשר יראה בה צרעת יהרום הכית והוא אמרו צרעת ממארת האמורה כבגדים יטמא את החומר אעפי' שאינו ששה אף צרעת שרד ממארת האמורה בבתיים יטמא את החומר אעפי' ש שאינו ששה וחמשה בא זה הפסוק אשר אמר והנה פשה הנגע כבי' אחר שבעה שלישי ואם פשה הנגע אחר זה והנה אוסיף לך ב ביהודי בהקדמון כזו המהכתא אנה כבר התבאר לך שאין חללנו ה הקבר ככל מיני הנגעים פשו' משבוע אחד והן שחין ומכה ולא יותר על ג' שבועות והן נגעי בתים וכבר התבאר לך שכל מיני הנגעים ששה מינים נגעי עור כשר נגעי שחין ומכה ונגעי ראש וקן ונגעי קרחת וגבחת ונגעי בגדים ונגעי בתים ושכל מין מהם כאשר יראו יטמא והימן אחד יכלול חלל והוא הפסיות כאשר יראה יטמא ושהוא לא יהיה כן אחר שבוע אחד ומעלה זה כלו מכוול

פרק ביעי יש בשער לבן מה שאין בפסיון בפסיון מה שאין בשער לבן

ששער לבן מטמא בתחל ומטמא בכל מראה לוכן ואין בו סימן טהור יש בפסיון שהפסיון מטמא בכל שהוא ומטמא בכל הנגעים חוץ לנגע מה שאין כן בשער לבן

כעבור מזכר כמה שקדם הסימנין אשר יהיה בהן הטומאה התחל כשער הדינים אשר יסרו בכל א' ואמר ששער לבן ינת' חוק מהפסיון בדברים והפסיון ינת' חוק מומנו בדברים אחרים זה ששער לבן מ מטמא בתחלה כמה שקדם ושיער לבן יטמא בכל מראה לוכן ואין זה בשפיון כי כאשר היה נגע צרעת בעור הכשר ופשה בעור יהיה לה התוספת לבן אכל לוכן חלוש למטק מקרום בינה הכה הוא טהור הוא אמרו בהן הוא פרח בעור טהור הוא יכול לא יטמא משום ב בהק אכל יטמא משום פסיון תל' פרח בעור טהור הוא הכה כבר ת תמונת הפסיון מראה לוכן ולא יטמא וכן שיער לבן לא יהיה לעולם סימן טהרה (וספיון) כבר יהיה סימן טהרה כאשר כלל הנוף כולו ו נכתבה בו והוא אמרו כלל הפך לבן טהור הוא והפסיון גב' חמורא ינת' משער לבן וזה ששיער לבן יש לו שיעור והוא שכי' שערות לא פ פחות מזה והפסיון בכל שהוא ושיער לבן לא יטמא עד שיהיה בתוך הנגע כמו שיתבאר והפסיון אמנם הוא חוץ מן הנגע אשר יראה ת תחלה והפסיון סימן טומאה בכל המינים ושער הוא סימן טומא' לבר כנגעי עור כשר וכנגעי שחין מטמא

ב יש במחיה מה שאין בפסיון יש בפסיון מה שאין במחיה שהמחיה מטמא בתחלה ומטמא בכל מ מראה ואין בה סימן טהרה יש בפסיון שהפסיון כסמ בכל שהוא ומטמא בכל הנגעים חוץ לנגע מה שאין כן במחיה

כבר זכרנו שמחיה לא תטמא מן הכד כא' בתוך הנגע כמות שהתבאר ושיערה אינו פחות מל' עדות והוא סימן טומאת כנגעים לבר כנגעי עור כשר וכנגעי קרחת וגבחת והמחיה באי זה מראה שיהיה זה הכשר החי הוא טמא ואין זה בפסיון וכאשר הכנת מה שקדם בהלכה אשר לפני זאת יתבאר לך כל מה שאמרנו

יש בשער לבן מה שאין במחיה ויש במחיה מה שאין בשער לבן ששער לבן מטמא בשחין ובמכה במבונס ובמפוזר במכווצר ושלא במכווצר יש במחיה שהמחיה מטמא בקרחת ובגבחת הפוכה ושלא הפוכה ומערבת את ההופך כולו לבן ומטמא בכל מראה מה שאין כן בשער לבן

כבר קדם לך ששיער לבן סימן טומא' בשחין ובמכה כשר חי' לפי שזה העור כבר נשתנה לפי שהוא מכת נגע כמו ש יתבאר אחר זה במכווצר ושלא מכווצר ל' ששער לבן בין שהיה בהיקף הכהרת כצדריה בין שהיה כראת בתוך הנגע ואין המחיה כן אכל מתבאיה שיהיה חלק תוך הנגע כרא' בה ולא מן הכד ושתה' מחוברת לא שיהיה חלק בשר חי חלק במקום א' וחלק במקום אחר ובין שכי החלקים כעדרשה ואעפי' שהיו שכי החלקים בתוך הנגע ו והמחיה גב' סימן טומאת בקרחת ובגבחת ואין שם שיער כלל וענין אמרו הפוכה ושלא הפוכה כמו שאבאר לך וזה ששיער לבן לא יהיה סימן טומא' כאשר קדם לנגע כמו שיתבאר לוכן השיער והבוק בזולת צרעת ואחר זה התחדש נגע צרעת בה המקום שהוא אז אינו סימן טומאה אם לא שקדם הצרעת והוא אשר תשכה השיער ותחזיריה ל לבן אמר והיא השכה שער לבן והנה יתבאר זה כמה שאחר זה ת תכלית הביאור אולם המחיה מינה כן אכל כאשר התחדש נגי' עגול במקום מהגוף וכשאר בתוכו כשר חי הנה היא מחיה הפוכה וכולן סימן טומאת ה ההופך כלו לבן כאשר כשר בו מחית כשר חי הנה הוא טמא עד שתהיה המחיה כעדרת ושער לבן לא יוקח וכו' התבאר שהמחיה מטמאה בכל מראה אולם השיער הוא כמראה הלוכן לבר חוץ אז חלוש

157 B

מוחלט ממה שהרס לך בפרק אשר לפני זה שהפסיון סימן נומאה
אחר הפסיון בכל מיני הו נגעים וכן את תחזוק לוכן הנגע או חסר
הנה הוא כמו שהיה תחלה ובהבחי של היה פחות לוכן מקרוב ב
בינה אשר הוא סוף מראות נגעים הר נאם חסר שיעור הנגע ממה ש
שהיה עור כוסף כמו מה שמסר וחזר אל השיעור אשר היה ר' עקיבא
חושב שזה כלו פסיון ואז יטמא שהנגע כבר כחסף כגוף וחכמים אל
שאין זה פסיון לפי שהוא בסוף השבוע או אחר הקצור כיון שהיה ת
תחלה ולא נחשוב כמה שהתחדש ברוב מהזמן וכן התנשפת וי
והחסרון והלכס כחכמים

ט בהרת כגרים ופשתה כחצי גרים
ועוד והלך מן האדם כחצי גרים ר' עקיבא מטמא וחכמי
מזהרין

שרש שני הידיעות שר' עקיבא סבר כי כאשר הגיע תוספת על
אז זה פנים שיהיה הנה הוא פסיון וחכמים חומרים שהפסיון הוא
שיוכף על הנגע אשר היה תחלה וכאשר הלך מן האדם כחצי גרים ה
הנה הוא טהור ואין הלכה כר' עקיבא

י בהרת כגרים ופשתה
כגרים ועוד והלכה לה האדם ר' עקיבא מטמא וחכמים
אומרים תראה בהחלה יא בהרת כגרים ופשתה
כגרים נולד לפסיון מחיה או שיער לבן והלך לה האדם
ר' עקיבא מטמא וחכמים אומרים תראה בתחלה

ענין
תראה בתחלה שיסגיר ז' ימים כמו אם באתה קודם שתקדם ראייתך
ואין הלכה כר' עקיבא

יב בהרת כחצי גרים ופשתה כחצי גרים
נולדה בהרת כחצי גרים ובה שיערה אחת הרי זו ל
להסגיר יג בהרת כחצי גרים ובה שיערה אחת
נולדה בהרת כחצי גרים ובה שיערה אחת הרי זו ל
להסגיר יד בהרת כחצי גרים ובה שיערה אחת הרי זו ל
להסגיר יז בהרת כחצי גרים ובה שיערה אחת הרי זו ל

ר' עקיבא מטמא מנר הפסיון ולזה הוא אצלנו טמא אך שיהיה השער
לבן והחמים ואם היה כשיעור המתואר ועל התואר הקודם זכרו ה
הנה יהיה טמא לפי ששיער לבן ומחיה מטמאים בתחלה לדברי הכל
לפי מה שקדם ביהורו והלכה כחכמים

יד בהרת כחצי גרים ואין
בה בלוט נולדה בהרת כחצי גרים ובה שתי שערות
הרי זו להחלים מפני שאמרו אם בהרת קרמה לשער
לבן טמא ואם שער לבן קדם לבהרת טהור ואם ספק
טמא ור' יהושע קיהה

כבר הודעתך שהשתי שערות צריך שיתלכנו
כנגע בגדי ולזה יסביר באלו ענין שיראה מה שיתחדש ממה שיחייב
פטור או החלט וכבר הגדת לך השרש הזה כגון והוא אמרו מפני ש
שאמרו אם בהרת קדמה לשער לבן טמא וכבר הודעתך שרהיית ז
זה כגון והיא הפכה שעד לבן עד שתהיה הבהרת היא אשר שנתה
השתי שערות ואם לא יתחדשן אלנו השתי שערות ח' אחר שלימות
הבהרת כגרים הנה הוא טמא ופי' קיהה מביעת זה הדעת והדימוק
מומנו והוא אמרו תקהינה שיכין וכקר' ענין הכוס כזה אשר להיותה
מרהיק החסר מלעסם ומאמר מאי קיהה קיהה וטאה ר' הרחיק זה
הדעת וטאה ר' חסדק ואין הלכה כר' יהושע

טז בהרת כגרים ופשתה כחצי גרים ו
ועוד מן האדם כחצי גרים ר' עקיבא אובר תראה ב
בתחלה וחכמים מטהרין

הוא מוסגר עור טב כשיעור אשר היה ולא נאמר שזה פסיון הוא וכ
וכבר טיב לפי מה שהוא שהיקם הפסיון אמנם הוא לפי מה שהיה
בתחלת השבוע ולזה אמר רבי הוא כמות שהיתה ואם חזרה ונב' אחר
שנעדרה הבהרת לגמרי ופלט עליה שהוא טהור הנה הוא טמא מ

ה בהרת כגרים והוט יוצא ממנה אם יש בו
רוחב שתי שערות וזקקה לשער לבן ולפסיון אבל לא
לטהורה שתי בהרות והוט יוצא כוון לזו אם יש בו ר
דוחב שתי שערות מצרפן ואם לא ואין מצרפן

אמר י' ושער כנגע הפך לבן שיהיה
לכנייה השער ממה שימשיך לנגע כר' לקרון בזוג מהם מה שיכול
ללוקטו כחכמים וכאם הקבלה מיעוט שער פתים וכבר הודעתך
שכ' גע' שיהיה פחות מכגרים הוא טהור וכאשר היתה הבהרת כ
כגרים מנומנס ובה שער שחור ושער לבן הנה הוא יטמא לפי ששיעור
הקבץ אשר יצא ממנו השער מעט מזער ואין לו שיעור מוחש עד ש
שימינו השיער והלכה כר' מאיר באמרו שהלכניות בכל שהוא א
אמנם שיעור השתי שערות בכללם אל לבנותם ושחרותם או שיהיה ה
השערות לבן לבנים הנה יצטרך שתהיה ארבע כרי שתהא ביטלת כ
בזוג כמו שיתבאר בג' מנרה

ו בהרת כגרים ובה מחיה בערשה
ושער לבן לתוך המחיה הלכה המחיה טמאה מפני ש
שער לבן הלך שער לבן טמא מפני
המחיה ר שמעו מטהר מפני שלא הפכתו הבהרת ב
בהרת היא ומחיייתה כגרים ושער לבן לתוך הבהרת
הלכה המחיה טמאה מפני שער לבן הלך שער לבן ט
טמא מפני המחיה ר שמעון מטהר מפני שלא הפכתו
הבהרת כגרים ומורה שאם יש במקום שער לבן כגרי'
שהוא טמא

זה מבואר ומוכח ואשר ראוי שהשמרנה
תמיד ולא צטרך לכפלו ככל מקום שאומר בהרת הוא על גר המטל
ואין השרש בכל הימים בין הבהרת ובין השאר מרמז ר' במלך ור'
בפתק אשר קדם תלמיד ורע זה

ז בהרת ובה מחיה ופסיון הלכה
המחיה טמאה מפני הפסיון הלכה הפסיון טמא מפני
המחיה וכן בשער לבן ובפסיון הלכה וחזרה בסוף
שבוע הרי היא כמות שהייתה לאהר הפטור תראה
בתחלה היתה עוה ונעשית כהה כהה ונעשית עוה
הרי היא המז שהיתה ובר' שלא
חתמעט מארבע מראות בנסה וכשתה פשרתה ונסה
ר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין

כבר קדם ששער לבן לברו סימן
נומאה וכן המחיה וכאשר היתה הבהרת כגרים ובה מחיה כערשה
נוספת על שיעור הגרים ושער לבן בתוך המחיה עור הוסרה המחיה
ונשאר שיער לבן בתוך הבהרת אמרו ר' שמעון שהוא אז אינו סימן
טומאה לפי שזה השיער לבן אין לבהרת שלא הפכתו הבהרת למראה
לבן לפי שכבר החי יחיה במחיתו והוא ויהא הפכה שער לבן עד
שתהיה היא אשר שינתה השיער וחכמים אר' שאלו שהיה שער לבן ב
בתוך הנגע הנה הוא טמא שאמרו ושער כנגע הפך לבן ואמרו והיא
הפכה שער לבן כרי שיתקדם שער לבן לנגע
כמו שיתבאר וכן כאשר יהיה קבוצ הבהרת עם המחיה כגרים ושער
לבן בבהרת אשר הוא פחות מכגרים והוסרה המחיה וכאשר המקום
כלו לבן והוא בהרת כגרים אמר ר' שמעון זה השיער לבן לא הפכתו
הבהרת כגרים לפי שאלו זה שיהיה זה השיער לבן פחות מכגרים ה
היתה הבהרת והוא כבר אמר והיא הפכה שער לבן ואין הלכה כר'
שמעון בשני ממאמרים

ח בהרת כגרים ופשתה כחצי גרים ו
ועוד מן האדם כחצי גרים ר' עקיבא אובר תראה ב
בתחלה וחכמים מטהרין

הלכה הבהרת כסוף השבוע אשר
הוא מוסגר עור טב כשיעור אשר היה ולא נאמר שזה פסיון הוא וכ
וכבר טיב לפי מה שהוא שהיקם הפסיון אמנם הוא לפי מה שהיה
בתחלת השבוע ולזה אמר רבי הוא כמות שהיתה ואם חזרה ונב' אחר
שנעדרה הבהרת לגמרי ופלט עליה שהוא טהור הנה הוא טמא מ

A

בין באיש אחד בין בשני אנשים טהור ר' עקיבא אומר
באיש אחד טמא ובשני אנשים טהור

אם היתה זאת הבהרת אשר נכל בה הספק בעור הכשר ונכל זה
הספק בסוף שבוע ראשון הכה קמ"ו נוסבגריס בהכרח לפי שמכר בו
בסלע ונכשר כסלע יטורך הסבר שבוע שני לפי שהעומד בראשון י
אביר בשני כמו שבאר הכתוב והענין שבת ימים שנית נאם נכל
זה הספק בסוף השבוע שני הכה אז יהיו שניהם טהורים כיון שבאר
הכתוב בעומד בשני וטארו הכהן הכל אינו כבאן שניהם טהורים
ואפי' בשבוע ראשון אשר כל אח' ויהם טומא ומה כשפך לפי שהוא אה
מוסגר או מוחלט כיון שהתבאר וסבת זה היותו לא יתאמת אם זה
הנבגע אשר בזה להפגור או להחליט וכן אלך היו השתי בהרדת בתיש
א אשר הוא גב' טמא מונה כשפך אם לא יאמת הנבגע אשר שפא עליו ב
בטומאה בעבורו הכה הוא טהור לאומרו וטמא אותו ונתן אותו טב
על הנבגע והוא נר' עקיבא יאמר מכל מקום אם פשה הנבגע ואין ה
הלכה כר עקיבא

משנוקק לטמאה ספקו טמא ביצר שנים שבאו אצל
בחן בזה בהרת כגרים ובוה בסלע בסוף שבוע בזה
בסלע ועוד ובוה בסלע ועוד שניהן טמאין אעפי שה
שחורו להיות בסלע ובסלע שניהן טמאין עד שיחורו
להיות כגרים זה הוא שאמרו משנוקק לטמאה ספקו ט
טמא

ידוע שבאשר כר הפסיון אשר החלט בו שהוא טהור
וכאשר החלטו שניהם בפסיון אשר הכתקים בהם יחד ולאחר זה ש
בזה בסלע ובזה בסלע לו אמתנו אם היה תחלה בהרתו בסלע היה
טהור לפי שהלך הפסיון וכאשר ככל הספק שניהם טמאין לפי שבאר
החלטו ומשפך לא יבא מחזקתו והוא אמרם וטארו חת הדורו החל
מטהר ואינו מטהר את הספק וכאשר טב בזה כגרים ובה כגרים ה
הנה ככר התאמת כולו של הלך הפסיון משניהם אם כן החלטו ולזה
שניהם טהורים

פרק ששי גופה של בהרת כגרים הקלקי
מרובע מקום הגרים תשע
עדרות מקום ערשה ארבע שערות נמצאו שלשים וט
ושש שיערה

גרים הוא חצי גרעין פול וקלקי מיוחס אל גוקים שהיה
פול זה המקום גדול עוד התנה וכיאר עד שיהיה הנגע מרובע שאם
היה מרובע על זה השיעור הכה יטמא על אי זו תמונת שתיה וכן
המחיה שיעורה כעדרה וכתנאי שתיה מרובעת בב' כמו שזכרנו
וכבר בארו זה בתוספת במקוואות אומכס כתנה הרביע בה
כאשר היתה ערשה מרובעת ער שתיה בו כמו שגילה ברובע ש
שלימת נלשות המקיף זאת העגולה חולם כאשר נוספת המחיה על
זה השיעור ער שיהיה מרובע כעדרה יסקע בתוכה הנה היא תטמא
על אי זה פנים שתיה ושומר אלן השרשים ואמר ית' בשחת נהיה ה
הפכה ער לכן נמחית כשר חי בשחת ואמרו בסיפרא יכול לא תהיה
טמאה ער שיהיה בה שער לכן נמחית תל' בדעתנו שנת היא היא ט
טמאה ואיכה נריכה דבר אחר עמה הכה התבאר שהיא תטמא ב
באחד מהם כיון שהקדושו שניים ואמנם אמרו כשר חי ושער לכן
לית' לבו השעורים שהיא לא תהיה נבגע ער שיהיה בה כרי לקבל שער
לכן נמחית וכבר אמרו שהשמות שיהיו שני' באורו שיער לכן שחות
מה שיהיו שני שערות ומאשר אמר בש' חיו ושער לכן ולא אמר ב
כשרה שער הכה יטורך שיהיה הכשר החי נמחית שהיה שיערו
וכעבור זאת אח' שרוב זה הנגע יהיה נמחית שיערות להיות אש'
בה כשר חי נמחית שני שערות ושער לכן בשתי שערות הנשארות
אבל לאמרו כשר חי בשחת התחייב שיהיה הכשר החי ממונע בנגע
לא שיהיה מנדרו לפי מה שהתבאר שהמחיה אומכס היא סימן טומאה
כאשר היתה מונדרת בתוך הנגע לא שתהיה מן הכר שיהיה על זה ש
דחב הנגע נמחית שתי שערות וישאר נמחית שתי שערות נמחין ה
המחיה ושתי שערות משונאלה וכאשר היה הנגע מרובע יהיה נמחית

ולא אמרנו בין שזאת הבהרת הראשונה ככה הוטרק וזו אשר נר
ב' זאת עשה היא חזרת גדולה ממנה התחלקה במקום היה קרין שת
שתיה בתחלה לפי מה שקדם בסוף אשר לפני זה וחסד כש' הס
הספק הכה אלנו שני החיים לכר יטמאו בנגעים

החליטו בשער
לבן הלך שער לבן וחור שער לבן וכן במחיה ובפסיון
בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר ה
הפטור הרי היא כמו שהיתה החליטו במחיה והלכה ה
המחיה וחורה המחיה וכן בשער לבן ובפסיון בתחלה
בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור ה
החליטו בפסיון הלך הפסיון וחור הפסיון וכן בשער
לבן בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור
הרי וזיא כמות שהיתה

השרש אשר יתבאר בו והוא שמונרע כאש'
החלטו מסימני טומאה והוא זה הסימן אשר החלט בו נוסב סימן
טומאה אשר הכה הוא טמא וסימן טומאה כשאר בו ולא יטהר עד ש
שיקורו סימני טומאה כלן לאומרו והנה כרפא בנגע צרעת מן הצרוע
ולשון סיפרא כרפא שהלך לו נגעו הצרעת שהלכה לה מחיה ואמ' כי
כאשר החליטו בשער לבן וחור שיער לבן אחר או הלך שער לבן ב
בכלל ונולדה בו מחיה או הלך שיער לבן לבגרי ונולד לו פסיון וזהו
ענין אמרו וכן במחיה ובפסיון הנה אין ככלל בין היות זה החלט א
אשר החליט בשער לבן או יהיה בתחלה או בסוף שבוע ראשון או ב
בסוף שבוע שני או יהיה לאחר הפטור מאשר החלט הכה הוא טמא
כל עוד שתמנא בו סימן טומאה והוא אמרו הרי הוא כמות שהיה
זכן אם החליטו במחיה ובעדרה המחיה וכתחשה אחר זה מחיה א
אחרת או בעדרה המחיה לבגרי וכתחשה פסיון או שיער לבן הנה ה
הוא טמא כמו שהיה בין שהיה החלט במחיה ההיא בתחלה או בסוף
שבוע ראשון או בסוף שבוע שני או לאחר הפטור עוד הוסר זה ה
שפסיון וקדם שיער לבן הכה הוא טמא ולזה יאמר בזה הקיש שהוכ'
הפסיון וחורטה המחיה בתוך האום יהיה טמא לפי שבאר חסד ב
בהרת הפסיון וחורטה המחיה שיתמעט הנגע מכגרים ויהיה טהור
לפי מה שיתבאר בסוף שאמר זה

שערפקודה עקיבא בן מהלל
מטמא וחכמים מטהרין איזה הוא שער פקודה מי שה
שהיתה בו בהרת ובה שער לבן הלכה הבהרת והניחה
לשער לבן במקומו וחורה עקיבא בן מהללאל מטמאו
וחכמים מטהרין אמר ר' עקיבא מודה אני בזה שהוא
טהור איזה הוא שער פקודה מי שהיתה בו בהרת גר
כגרים ובה שתי שערות והלך הימנה כחצי גרים והג
והניחו לשער לבן במקום הבהרת וחורו אמרו לו בשם
שבטלו את דברי ר' עקיבא אף דבריו אינן מקיימין

כבר הודעתך השרש הזה והוא א
אמרו ית' והיא הפכה שער לבן שהפסיון הכהרת ואמר עקיבא בן מ
מהללאל שהכונה שיש בה זה השער לבן כדון הבהרת וכאשר ה
השתנה הבהרת והוסרה וכאה שנית הכה הוא טמא לפי שזה השער
לבן אשר בזאת הבהרת פהרית גב' היתה נכשתה נחכתי או שהפכה
שינסה זה השיער לבן אשר בזאת הבהרת ועד שתהא זאת הבהרת
צניכה היא אשר כשתה לא זולתה והוא אמרו בסיפרא וסי' הפכה
השפתו היא לא שהפכתו חכרתה ור' עקיבא יקח מן הזמן כיון כמו
שתראה ואמ' יקר' זה שער פקודה על רמיון היות הכ' זרת השקודה
אותו במקומו והלכה לה עד שתחזור ותמנא אותו והלכה כחכמים

כל ספק נגעים בתחלה טהור עד שלא נזקק לטמאה מ
מ שנזקק לטמאה ספקו טמא ביצר שנים שבאו אצל ב
בחן אחד ובוה בהרת כגרים ובוה בסלע בסוף שבוע ב
בוה בסלע ובוה בסלע ואינו ידוע באי זה מהם פשה ב

158
B

זה הפסיונות למחיה שבתוכה נלווה חמיצות טהורה כן לא כחמסה פ
פסיונות למחיה שבתוך חזירית ולזה כאשר כחמסה הפסיונות למחיה
שבתוך חכרת החינה אינו פסיון ואין להם כר' יוסף והלם כ' עקב'

אמר ר' שמעון אמתי בזמן שהיא בערשה טובאת היתה
יתרה מערשה המותר סימן פשיון לפעמנת והחיצונה
טמאה היה בו בהק פחות מערש סימן פשיון לפעמנת
ואין סימן פסיון לחיצונה

כערשה מוכזת ענינו מכוונת השב
כמו אמרם בתלמוד מנומז' כאלו הולך לקח טוה כביש' וטס אותו טס
ואין הלבנה כר' שמעון חלף הפסיון ככשר אשר בין שתי הכהנות לפי
הנזירה הקודמת ב גים נאצי שיהיה זה הכשר בעל רוחב גדול ואז
היה זה חכבר המותר בין שתי הכהנות בזק פחות מכערשה הנה
הפסיונות כאשר כחמסה בה וחזור זה הכהק מראה מר' מראות הנה
הוא פסיון לפי שהכרת פשה לכ זקולא יאצ' אמרם כחמסה נדע'
הוא פרט לשפוט לכהק לפי שענין זה המאמר פיהיה הפסיון מראה
הכהק וכל המאמר סמאמר טס מורה על זה ואנש חל שלימות באור
ההלכה אולם חמיצות הנה היא לא פשתה לת' כה ותרחה בפחות מ
מכערשה לפי שאם היתה כערשה הנה היא מחיה לפי שכבר קדם לך
שחמיה מטמאם בכל מראה

עשרים וארבעה ראשי אברין
באדם שאינן מיטמאין משום מהיה ראשי אצבעו ידיו
ורגליו וראשי אוזו וראש הזוטם וראש הגויה וראשי
הודרים שבאשה ר' יהודה אומר אף של איש ר' אלעזר
אוטר אף היבלות והרלרולין אינן מיטמאין משום מחי

אמר ה' כבניעם נראהו הנהו וטמא אותו וכזה הקבלה שיהי רוחו
כאחת שאם היתה בהרת בזוטמו נשז' הלך והילך כראש אצבעו
ונשז' הלך והילך אינו טמא מחי' אמר' כד' ראשי אבריו אינן מאמיו'
משום מחיה וענין זה המאמר שהנבע ניטקד שיהיה בא כשטח א' ש
סיכל' לה' הנהו כלו בעין א' וכאשר היה הנבע בא מ' חל הקנות ומ
מחיה בקנה האבר הנה יתחלף בשני שח' להיות וללו הקנ' ותכרמות
עגול ולזה אם היה נבע א' על א' מחל' האברי נמחיה בקנתו הנה הוא
לא יטמא נאעתי' שהמחיה בתוך הנבע שלח יראה הנבע בכללו וגם ה'
המחיה בשטח א' ניכל' ידענו ורלרולין הכשר הכמשך כמו המורקו'
הרעות וראש הגויה ראש החמה והוא ימנה ראשי אזנים כ' וכן רא'
ראשי הדרין ואין להלכה לא כר' יהודה ולא כר' אליעזר

א או מקומות
באדם שאינן מיטמאין בבהרת תוך העין תוך האוזן תוך
החטם תוך הפה הקמטים והקמטין שבצואר תחת הרר
ובית השחי כף הרגל והצפורן הראש והזקן והזקן השחין וה'
והמכוה והקדח המורדין אינן טמאין בנגעים ואינן מ'
מצטרפין בנגעי ואין הנגע פושה לתוכן ואינם מטמאין
משום מחיה ואין מעכבין את ההופך כולו לבן חזר הר'
הראש והזקן ונקרחו השחין והמכוה והקדח ונגעשו צ'
צרכת הררי אלו מטמאין בנגעים ואינן מצטרפין בנגעי'
ואין הנגע פושה לתוכן ואינן מטמאין משום מחיה אבל
מעכבין את ההופך כולו לבן הראש והזקן עד ג' שלא
העלו שער והרלרולין שבראו ושבוקן ערוצ כעז' הכ שך

אמר ה' במראות נביעי שער בשר רל' הכהרת ומה שלמטה הימנה והים
ביער כשרו ולזה לא יהיה תוך העין ותוך האוזן ותוך הפה ותוך החמ'
וכתמטים והם אלג' בזר' הנזאר ולא בכית השחין והם השחין וכן
הרגל והוא קצרונית הרגל וקפריטים לפי שאלג' טג' סימן עור כאשר
כראה לעין וכן הראש והזקן לא יטמאו בנגעי עור בשר ולשון שיערה
יכול תהיה בהרת מטמאה כראש' וכן תל' כתק' הוא כרעות הרחם הו'
הזקן הא' חין לראש ולזקן טומאה חלף טומאה כתמ' ככבר והיא גרידת
השער הטבעי ונמחית השער נהוב טס כמו שיתבאר במקומו נשחין
סוף ה' אף בכל מה שוכה באבן ועץ וכרזל וחולת זה

פעירות והוא גברי' הקלק' לפי ארחהו ו' באיך ר' יהיה גב' ארץ ג' ערשי'
כחכב ערשי' לפי שהערשה אורכה נמומת שתי שיערו ורחבה נמיח'
סתי' עריות רל' החיצוני המקיף כערשה אשר הוא שער המחיה כמו
שקדם וכלל חומר לק' ש' שער הלבנה למטה מצינו ורמיונות רמז בנה
השער וכן כ' כ' אלו אלג' ערשים כ' פ' נמיס וכבר הודיעך שאמר' ש'
נרעת לפי שכל נבע נרעת לא יהיה שיעור פחות מזה והיא אמרם בנין
זכ' ל' כל הנרעת שיהיו גברים

ב בהרת בגרים ובה מחיה כערשה
רבת הבהרת טמא נתמעטה טהורה רבת המחיה טמא'
נתמעטה טהורה

זה מכוולר על השרשים אשר הקדמנו והוא
טהרה רבת אמנם תמא כאשר היתה בגרים ולמ' עלה והמחיה מרש'
ולמעלה וכאשר נתמעטה המחיה מכערשה הרי כבר טהר' לפי שער
סיון הטומאה וכן כאשר רבתה המחיה טהור לפי שהבהרת נתמעטה
מוגרים לפי שכן הכוחה הכהרת בגרים אנומנס ולזה לא תמא חלף
ככערשה ונומנת

ג בהרת בגרים ובה מחיה פחותה מערשה
רבת הבהרת טמא נתמעטה טהורה רבת המחיה טמאה
נתמעטה ר' מאיר מטמא וחכמים מטהרין שאין הנגע
פושה לתוכה

כאשר רבתה הכהרת הנה היא טומאה מרדך הפסיון
וכאשר נתמעטה המחיה כבר ר' מאי טזה גב' פסיון לפי שהכהרת כבר
כתמסה ככשר חי אשר היה בתוכה וחכמים אומרים שהפסיון חמס'
יהיה חוץ לבניעם לפי שאם ישפה לתוך המחיה שבתוכה נמיחית וזה אמרו
עני' הכתק ק' יש נבע לכתק ויה נבע חיוס פושה לתוכו כמו שהכתבאר
ק' הנתק חינו ששה ל' נכ' ונאמר רבת המחיה טומאה הוא שתהיה
בערשה לבד חמס' אם נוב' על זה הנה היא טהורה כמו שקדם
ב' הנה אשר לפי ז' ונחלכה כחכמים

ד בהרת יתרה מבגרים
ובה מחיה יתרה מערשה רביאוי שגזעשו טמאין וב'
וכלבר שלא ית מעטו מבשער

שלא יתמעטו מכשיער שלא
תשוב להיות בהרת פחות מבגרי' ולא תשוב המחיה פחותה מכערש'
וגרש' זה הענין כאשר אכארהו לך עתה וזה כי כאשר היתה בהרת ג'
גדולה רל' תירה מבגרי' ובתוכה מחיה גדולה אם היתה תוספ' הכהר'
על המחיה שער נמיחית שתי שערות מכל' נד' ולמעלה הנה היא טמא'
ואם היתה פחותה מזה הנה היא טהור' לפי שהבהרת נתמעטה במחיה
לפי מה שקדם וזה מכוולר כאשר הכתב' כל מה שכארהו בזה השך

ה בהרת בגרים ומחיה כערשה מקפתה חוץ למחיה בהרת
הפעמית להסגיר והחיצונה להחליט אמר ר' יוסי אין
המחיה סימן טומאה לחיצונה שבהרת לתוכה נתמעטה
והלכה להרכן גשליאל אומר אם מפעם היא בלרת
סימן פשיון לפעמית והחיצונה טהורה ואם מבחוץ הח'
החיצונה טהורה ר' עקיבא אומר בין כך ובין כך טהורה

זה המין אשר יסכים בו הוא שתהיה בהרת בתוכו כשר חי כהר' פסית
על זה הנורה הנה יהיה כשר חי בתוך הכהרת החיצונה
היה מוחלט כ' בחיננה אולם בהרת הענימים הנה הוא מ'
מוכבר מתחלתו עד שיראה אם יתחדש בו סימן טומאה והיא טמא חו'
ישאר על ענינו ויהיה פגור מוזת הכהרת ור' יוסי חומר שוחק המחיה
אשר על זה התאר אינה מחיה וכתק' זאת המחיה בהרת ולא תהיה
המחיה סימן טומאה עד ש' תהיה בל' כשר חי ולא תהיה בתוכה רכר'
עוד אמר שאם כביד' כשר החי לא תהיה רכר' בין שתי הכהרות ות'
ותחזור כהר' אחרת וכן גשליאל חומר' כענין אם היתה הנהר' הפסיוני'
היא אשר כתרבתה בה הנה הוא טמא כפי' מית' לח' פסוח' פשה בעור
וה' צוננה טהורה לפי שהלכה המחיה חו' נתמעטה מכ' יעור' חס נשא'
חומס' פחות ממוכ' שתי שערות ואם היתה הכהר' החיצונה היא הנהר'
כתרבתה ככשר החי אשר בתוכה ומיעטה הוחיה הו' כערס' בכללה
הנה החיצונה טהורה שהפסיון לא יהיה למחיה שבתוך הנגע כמו ש'
שקדם אמרם שאין הנגע פושה לתוכה ור' עקיב' אמר' כר' שלא כחשוב

ומצוה הבאה באש או ברב' שנתחמו' באש כמו אבן וברזל חס ודומה' וקרח הנבע ההווה מליחה נשרפת לכהבת בגוף במורקות והיציאות אשר יקבנו העור ויקרבוהו והוא נגזר מאמרו כי אש קדחתם באפי' לל' הסתלקות ויקראו לחבר היבול מורד ואמרו עין שמרדה עיני' אמרו בבאין המורדין שתהיה הנבע למה לא יקח הבש' קושי בשול' אבל יהיה בשר' לח ויחכיב' חותו' ולזה הושאל לו שם מורד שיוק' לו המשוש ולמי' יסתי' חותו' לפי' ה'זין' לו מרות' והו' אמרו את כל עור הנבע עור הראוי לקבל נבע פרט לשחין המורד ולמכה המורדת ולקרח המורד ואמרו אין מצטרפין בנבעים לל' כי כאשר היה הנבע קצתו בעור בשר וקצתו בחלז' מקומות הנזכרים ואין הנבע נטשה לתוכן כי כאשר היה הנבע כבד' או מלוג' המקומות הנה הוא טהור' כמו שבארנו בראש המסכת' וכן כאשר היה הדבר חסר בתוך הנבע' או מאלנו' לח כחשוב' אותה מחי' ובאשר נהפך כלו לבז' וכאשר ממנו' אלנו' המקומות על עינינו הנה הוא טהור למאמר השם חת כל עור הנבע ואלנו' המקומות חיוני' ראיות ואם חוסר נבע הראש והזקן משרשו והיה קדחת' בכלל' מקו' אחד הנה הוא אז יטומא בנבעים וזה לשון התורה וכי יהיה בקדחת' חו' בנבחת' והו' אמ' חזר לראש' והזקן' והקרח' או באש' התבש' זה הנבע והתחיל' בקושי הנה הוא אז יטומא בנבעים וזה דין תור' והיה במקו' השחין שחת' לבנה וקחת' מחי' ה'זכר' בהרת' והוא אמרו ונבעה' דרב' מאמרו נרב' השחין לל' רועש' ובימיו' וחי' אבאר' לך במקומות מומס' ראית' השחי' והמכה הנו בתורה שהיא אשר התחילה להתרפא ולא הושלמה רפוחה' ונת' ונתקשה בתכלית' הקושי' אבל עם היותה מטומא' בנבעי' הנה היא לח' תצטרף בנבעים' אבל היא כאשר הנבע משותף בין השחין והמכה או בין רחש' וזקן' לח' יתחבר' ויטלס' השער' מהין' יחד' אמר' וכשר' כי יהיה ב' בעורו שחין' ונרפח' או בשר' כי יהיה בו מכות' אש' מלמד' שחין' השחין' ו והיוכה' מצטרפות' עם זה להיו' הכתוב' מברילין' וכאשר היה החמי' גרים' בשחין' וכחי' גרים' במכה' אין מצטרפים' וכן רחש' וזקן' ואמרו בראש' או בחוק' מלמד' שאין מצטרפין' זה עם זה ואין הנבעי' עשה לתוכן ואעפי' שנכר' בו כמו שבארנו ואמרו בסיפרא' בשם' שחי' ומצטרפי' זה עם זה כך אין פושטים' זה לזה' ואמרו אין מטמאים' משום' מחיה' כמו שבארנו והנה שיהיה שחין' או מכה' בתוך' הבהרת' ואנבי' שהנה נבעה' צרבת' הנה לח' כחשוב' אותן' מחיה' אבל' מעכב' את' הקופך' כלו לבן' ל לפי' ש' הוא ראוי' לנבעים' לל' קדחת' ונבחת' ושחין' ומכה' שנכרבו' כמו שבארנו וכבר אמרנו שכל' מה שהוא ראוי' לנבעי' מעכב' כאשר נהפך' כלו לבן' וכפחה' הצרעת' את' כל עור הנבע עור' הראוי' לנבעי' והרחש' ו זה זקן' שלח' העלנו' שער' קודם' שינמח' בהן' שער' אולם' בזקן' הנה זה ידוע' ובראש' לפי' שהוא כבד' יולד' למעלה' משיער' הראש' ויכמת' חסר' זה הו' לח' ינמח' והרלו' ש' כראש' ושכזקן' באש' יתלנו' מהין' יבלת' ומורסה' רכה' מראה' הכשר' בלתי' שער' עליו' בלתי' שפך' הנה דיכיה' בהין' עור' הכשר' שתטמא' בנבעי' עור' בשר' ומעכב' את' הקופך' כלו לבן'

והוא ענין' ואמרו חזיו' ואפי' אבא' זה כלו במה שחזר' זה ואפי' עור' שלח' כעשו' צרבת' ענינו' שהתחדש' הנבע' בו' והוא כרין' עור' הכשר' קודם' ש' שיתפשט' בעור' ויהיה' בהרת' טמאה' בלי' שפך' ואחר' זה תורה' נרב' אשר' טהור' ואף' הנבע' אשר' היה' בעור' הכשר' בחדוש' שחין' או המכה' בה' כמו' שהתבאר' בראש' הפרק' הראשון' מזה' המוסכת' עור' היו' השחין' והמכה' אשר' חזרו' לדין' עור' הכשר' וחזר' זה לנבעי' טמא' וחכמים' מע' מזה' הדין' לפי' שהם' אמרו' מאשר' נראה' ונאמנם' יטמא' הנבעי' כאשר' לא יחדש' לו' מה' שחי' דחייתו' ויניחתו' ממה' שיהיה' נבעי' מחסר' עור' כגוף' ער' עתה' והלכה' כחכמים'

ב
גשתנו מראיהן בין להקל בין להחמיר ביצר להקל היתה בשלג ונעשת כסיד ההיכל ובצמר לבן ובקרום ביצה ונעשת מספחת שאת או כב מספתת עוה ביצר להחמיר היתה בקרום ביצה ונעשת בצמר לבן ובסיד ההיכל ובשלג' א לעזר חסמא אומר להקל טהור ולהחמיר תראה בתהלהר עקיבא אום בין להקל בין להחמיר תראה בתהלה

זה המאמר דבק כאשר לפיכך זה שאת הבהרת אשר מנה ואמר שהן טהורים מפני זמן מה או עיני' מה כאשר משתנה מראה ונתחזק לבנותה או החסיד אחר זה הזמן או חסר הכרת הענין כמו שישתנה מראה הבהרת אשר היתה בה והוא בני' אין קודם מתן תורה אחר הבטוח באימונה או אחר נתינת התורה או בששתנה מראה הבהרת אשר היה בקומט אחר שנגלה ר' אבטור בין עזריה נומר שהוא טהור כאשר הגיע לנבע טהור נר' אלעזר חסמא אומר שהיא כאשר התחזקה לבנותה חזי יהיה טמא' וכאמר שהנבע אשר התחיל חרושה נר' עקיבא אומר תראה בתהלה' ואמר הנה כסיד ההיכל' וכנמר לבן חין' הכוונה בזה שהיא תהיה כסיד ההיכל' ונתחזק לבנותה ונתחזר בצמר לבן' לפי' שכבר בארנו בראש המסכת' שצמר לבן חלל' חכמי' ייתר' חוק' ה'נוכח' מסידי' ההיכל' ובארנו עיני' זם ונאמנם' ירנה בזה שהבהרת עוה אשר היה מראה' כשלב' חזרה למראה כיד' ההיכל' חו' מראה' השחת' אשר' הוא נמר' לבן' או בקרום' כינה' וכלו' הוא יחמר' שחין' השרש' בין' חזרת' מראה' חכרתה' אשר' היא שחת' חו' מ מראה' תולדתה' או מראה' תולדת' חברתה' והוא אמרו ונעשית' משפת' שחת' חו' מספחת' עוה' וזה שהמראה אשר חלל' לבנותה קדחה' ששם' מ מספחת' והוא אמרו והנה ככה הנבעי' מספחת' היא וכל' חלינו' השיעש' שחמרו' בבאין' ככה' אינו' רוצה' בו' שחם' לבנותה' ער' שחורה' יות' חלש' מקרום' ביצה' שהוא' סוף' מראות' הנבעי' לפי' שכל' מה' שהוא' פחות' לזבן' מקרום' ביצה' הנה' הנה' הנה' כמו' שכבר' התבאר' ואמנם' ירנה' שהח' חסר' ממה' שהיה' ולא' ינא' מר' מראות' נבעי' והוא אמרו בס' פרא' ונהנס' ככה' יוכל' למטה' מר' מראות' תל' הנבעי' חיי' הנבעי' יכול' במראות' תל' ככה' הא' כיצד' ככה' מן' הכהה' לח' למטה' מר' מראות' וכהילן' הוא' בזה' הכלל' בכחן' ואמר' נעשת' המספחת' שחת' לל' ירד' מלזבן' השחת' והוא מראה' אשר' בין' ראש' מראה' השלב' ער' ראש' מראה' השחת' והבן' זה' והלכה' כר' עקיבא

ג
בהרת ואין בה כלום בתחלה בסוף שבוע ראשון יסגיר בסוף שבוע שני לאחר הפטור יפטור עודהו מ מסגירו ופוטרו ונולדו לו סימנע כומא יהליט בהר ובה מ סימנע כומא יהליט עודהו מחליטו והלבו להן סימנע טומאה בתחלה בסוף שבוע ראשון יסגיר בסוף שבוע שני לאחר הפטור יפטור

ככר התבאר בשלישי מזה המסכתא שסימני טומאה בנבעי עור בשר שער לבן או מחיה או פסיון וכנבעי שחין ומכה שער לבן או פסיון וכנבעי קדחת ונבחת אשר בו שני טב שכוונות כמו שקדם והוא ההיקש בשאר נבעי' וכונות זאת ההלכה שהו' יחשוב' לטומא' או לטהר' וקודם' שידבר' בזה' ולא' התעכב' שתחדש' בנבעי' חרוש' מה' שהיה' חושב' שיחמר' שהוא' ישפטו' כפי' הנבעי' האחרות' ולא' י אמר' כמו' שהיה' חושב' לפי' שאם' דינו' שחליט' לח' יוכב' להסגיר' לפי' שא' שחין' מסגירין' את' המוחלט' כמו' שקדם' וזה' בשאר' הענינים'

פרק שבעת
אלו בהרות טהורות שהיו בו קודם למתן תורה בגוי ונחגייר בקטן ונולד בקמט ונגלה בראש ובוקן בשחין ובמכה ובקרח המ ובטורדין חור הראש והזקן ונקרחו השחין והמכה וזה והקרח ונעשו צרבת טהורין הראש והזקן עד שלא ה העלו שער והעלו שער ונקרחו השחין והמכה והקרח עד שלא נעשו צרבת ונעשו צרבת וחיו ר אליעזר בן י יעקב טטמא שתחלתן וסופן טמא וחכמים מטהרים

אמר' ית' אדם' כי יהיה' בעור' בשרו' מן' הדבור' ואילך' לאמרו' יהיה' כ' כלשון' עתיד' נקלמ' ונגלה' שהאדם' כאשר' היה' שמן' הגוף' עור' כחש' בשרו' ונתגלו' ממנו' הנבעי' אשר' היו' כפתי' וכב' באר' במה' שקדמונו' שראש' והזקן' כאשר' היו' בלתי' שער' הולם' חס' לח' ינמח' שער' כלל' הנה' היא' תאונה' בנבעי' קדחת' ונבחת' שהשחי' והמכה' והקרח' כאשר' היתה' למה' והיה' חסר' תר' מורסה' כמו' שבארנו' שהיא' אש' לח' תטמא' במין' זמיני' הנבעים' וכאשר' נבעה' נרב' שסתמיל' בקושי' הנה' חז' טטמא' ב' בסימני' שחין' ומכה' כמו' שקדם' וכאשר' נתרפח' רשואה' שלימה' לל' השחין' והמכה' הנה' הם' יחזרו' בער' קש' ויטמאו' בסימני' עור' בשר'

159
B

ד התי'לש סימני טומאה והכוונה את המחיה עובר כלא תעשה ולד סהר עד שלא בא אצל חבהן טהור לאחר החלטו טמא אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת ר' יהושע בהולכין לגרבה בתוך הסניירו מה הוא אמרו לו לא שמענו אבל שמענו עד ש שלא בא אצל חבהן טהור לאחר החלטו טמא התחלתי מביא להם ראיות אוור עומר בפע חבהן ואחר בתוך ה הסניירו טהור עד שיטמאנו חבהן מאמתי היא טהרתו ר' אליעזר אומר לכשיוולד לו נגע אחר ויטהר ממנו וח וחכמים אומרים עד שתפרח ככולו או עד שתתמעט ב בהרתו מבגדים

תולש סימני טומאה הוא שיסיר שער לכן או יחתוך מחיה והדומה לזה וכבר השרטנו בשאי מוכות שכל מה ש שכח שמר פן נאל אינו אלא לא תעשה ואמר ית השמר בנגע הנדעת הנה כל מי שיסיר נגע נדעת מנעו או מנעו חבירו או מן הכבד ילקח מלקוח זה הענין עמידת הגדרים כמו שיתלה באסור נהיתר וינטרבו בזו תבאי עמידת הגדר' לכן עדים והתראה ורייכים כמו שכתבתי בתקומת אולם ענין הטומאה והטהרה הוא כמו שכזכר שאל הוסר ה הנגע נקודים שיראהו חכהן הנה הוא טהור ואם היה הסרתו אחר ה החלט הכס הוא טמא ואם הסיר אותו בתוך ימי הכבד הנה זה ש פאל ר' עקיבא לרבן גמליאל ולר' יהושע הולכים למקדש ולא היה א אכלס כזה תשובה וענו עליו ב' תשובה נזורה שהיא טהור וכבר באר ה ה'טעם ענין ראיות ר' עקיבא והוא אמרם ככהן ענין מה עד שלא בא אצל חבהן טהור לא מנעי שלא ראה כהן סימני טומאה אף תוך הכבד טהור עד שיראה כהן סימני טומאה אמרו לו יפה אמרת ולא יענין אמרו אף תוך הכבד טהור שתשובה מה יתנו השרשי אשר התבארנו בתחלת הסדר שהמנוגע מוכבד טמא לפי ששער הנאמר כן אף תולש סימני טומאה תו' אסור טהור יהיה אחר שלימות ימי ההכבד או לא ימנעו כן חכהן בימיו טומאה ולא תקדים לו ג' ראיות סימן ענין חזר ונהפכים ענין תוך כאשר הושרו סימני טומאה אחרי החלטו ואמר מו' ימתי היא טהרתו והלכה כחכמים ובר' עקיבא

ה מי שהיתה בו בהרת ונקצצה טהורה קצצה מתכוון ר' אליעזר אומר לכשיוולד לו נגע אחר ו יטהר ממנו וחכמים אומרים עד שתפרח ככולו היתה בראש הערלה ימול

ביבכור שדבר בתולש סימני טומאה מהנבנ דבר במי שיחתך הנגע ככלו וכבר באר התוספת' כי כאשר חתך הבהרת ככלה עם קבת כשר חי המקוף בה משטח הגוף הנה אין לו סדרה עלמית לדברי הכל ושהוא כאשר חתך קבת הבהרת וכשאר מ ממנה כל שהוא הנה הוא יטהר כשתפרח ככלו לדברי הכל אמר חלקו במשנה כאשר חתך בזמנוס והלכה כחכמים עוד אמר כי כאשר ה היה בעור הערלה ימול ואע"פ שהוא יחתך הנגע ואין המאמר על יי ח' לפי שזה מוכרז כי כאשר היתנו מילס בזמנה שהיא רוחה שכ' אשר הוא איסור סקילה ואין לא תרחה הנדע' שהוא איסור לאו כמו שזכרנו נאמנם המאמר ככהן במילה שלא בזמנה שהוא תרחה נדעת לפי ש שסיננה מנזה עשם וחתך הנדעת מנזה לא תעשה ומן השרשים א אכלנו כל מקום שאתה מנזח עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה

פרק שטונת ה' זורח מן הטמא טהור חזרו בו ראשי אברים טמא עד שתתמעט בהרתו מבגדים מן הטהור טמא וחזרו בו ראשי אברים טמא עד שתחזור בהרתו לבמות שהית'

היה מוחלט באי זה סימן מן השמנים היה להחליט או כאשר היה מ ונוגע עור פרוחה הנדע' ככלו הנה הוא טמא וכן כאשר בא בתחלה לשני הכהן והוא כלי לכן סנה הוא טמא ג' לפי שהשוק לא י ישע' בו ונטהר' א' אז חזר הקד' ית הטומאה ולשון שיפחה יכול הכה כלי לכן בתחלה יהא טהור תל' הוא טהור ואין הכה כלי לכן בתחלה טהור חלה טמא וזהו ענין אחר הגורח מן הטמא טמא וכבר התבאר בשפ"א הכותח מתוך הכבד טהור להיו' המוכבד טמא כמו שהשרטנו הנה כבר הקדימק הטומא ואמרנו חזרו בו ראשי אברים טמא לא זה

אשר נהפך כלו לכן אחר הטומאה אשר הוא טהור כאשר חזר ואשילג באחד מראשי אברים כשר חי הנה הוא טמא ואע"פ שראשי אברים לא תטמא במחיה כמה שקדים וזה למאמר השם וכו' הראות בו כשר חי יטמא כאשר לא נראה וכתבתי שיהיה מקבצתה ולמעלה כמו שאמרנו באמר כאן כשר חי מה כשר חי האומר להלן ככעריסה כמו שבארנו בשפ"א אף כא' ככעריש' ואם פרח כל העור מחיים טהור לל אחר שכפטר אשר הוא טמא כמו שכזכרנו עוד כתבתי בכ' ממנו ראשי אברים הכס הוא כאשר בטומאתו ואין מה שיתגלה כשר חי הנה הוא טמא עד' ש שיתגלה כלו וישוב לכשרת אשר כשר חי כמו שהיה קודם הנמיחה שהוא אז טהור להסרת הפסיון

ב בהרת בגדים ובא מחיה בערשה פרוחה ככולו ואחר כך הלכה לה המחיה או שהלכ לה המחיה ואחר כך פרוחה ככולו טהור נולדה לו מחיה טמא נולד לו שער לכן ר' יהושע טמא וחכמי מטהרין

מלכה בו מחיה טמא כמו שבא הפסוק וכו' הראות בו כשר חי טמא ור' יהושע חז' מחיה סימן טומאה ושער לכן סימן טומאה וכמו שהיה יטמא בהרש מחיה כן יטמא בהרש אצ' לכן וחכמים יבאו ראיה מאמרנו אז כ' ישוב הכשר החי אמרו כשר חי מאת ז' ואין שער לכן מטמא ידנו ל' להפוך כלו לכן והלכה כחכמים

ג בהרת ובה שער לכן פרוחה ככולו אף על פי ששער לכן במקומו טהור בהרת ובה פשוט פרוחה ככולו טהור וכולן שחזרו כהן ראשי אבריו הרי אלו טמאי פרוחה במקצתו טמא פרוחה ככולו טהור

אמר כי כאשר היה שער לכן במקומו הנה הוא טהור ואשילג אכל ר' י יהושע וכבר בארנו שענין שחזרו ראשי אברים שישוב כשר חי ואפי' כיצד שה בראש אבר א' מהן ואמרנו פרוחה במקצתו טמא פרוחה ככלו טהור להודיעך שאין מתבאי אמרו כלו הפך לכן שיחזור כרבעא אכל שפרח בו מעט בעת שיכלהו טהור

ד כל פריחת ראשי אברים שבפריחתן טהרו טמא וכשיחזרו טמאים כל הזירי ראשי אברים שבחזירתם טמאו טהור נתבסו טהור נתגלו טמא אפילו מאה פעמים

שכפריחתן טהרו טמא הוא אשר אמרו שהוא היה טמא עוד פרוחה ככלו והיה טהור ואם פרח לראשי אברים אשר ככלל הנדעת להחזיר טהור כאשר בתגלה מומנו הנגע נחזר בה כשר חי כעריסה הנה יחזור טמא וכן אמרו פ' שאמרנו טמאים וכן ג' הוא אשר היה טהור כאשר תכלול אותו נחזרה וכסתק שנית ה הנה הוא יחזור טהור ואם תתגלה חזר לזה יחזור טמא וכן תמיד אפי' מאה פעמים כאשר יתגלה מומנו יטמא וכאשר יכללהו הנדעת טהור וזה לשון התור' אמר נראה הכהן את כשר החי וטמאו ואמר אחר זה חזר כי ישוב הכשר החי ונהפך לכן וטהר הכהן את הנגע

ה כל הראוי לטמא כנגוע בהרת מעכב את הפריחה כל שאינו ראוי לטמא כנגוע בהרת אינו מעכב את הפריחה כיצד פרוחה ככולו אבל לא בראש ובוקן בשחין במבוה ובקרח חמ המורדין חזר ה'ראש והוקן ונקרחו השחין והמבוה זה והקרח ונעשו צרבת טהורי פרוחה ככולו אבל לא בכחצי ערשה הסמוך לראש ולוקן לשחין למבוה ולקרח חזר ה'ראש והוקן ונקרחו השחין והמבוה והקרח ונעשו צ צרבת אף על פי שנעשה מקום המחיה בהרת טמא עד שתפרח ככולו

זאת ההלכה כלה כבר השרטנו אותה ב' זקן ה' מואת המסכתא נאמרנו אע"פ שנעשה מקום המחיה בהרת ירבה בו זה החלק חסר היה כשאר מן הגוף והוא כחצי ערשה סמוך ל לראש או למחיה חסר כשארית מהגוף קודם שישוב אליו המקומו כחזון לבהרת הנה הוא טמא עד שתכלול הנדע' לראש או לזקן או לקרחו נ וכן השחין והמבוה כאשר נעשו נדעת הנה כבר היו' רחוקין לנגע' ש בהרת ולזה מעכבין

שתי בהרות אחת טמאה ואחת טהורה פרוחה
מוז לוז ואחר כך פרוחה ככולו טהור בשפתו העליונה
בשרתו התחתונה בשתי אצבעותיו בשתי ריסי עינו אף
על פי שמדביקין זה לזה והן גראים כאחת טהור פרוחה
ככולו אבל לא כבוהק טמא חורו בו ראשי אברים כמין
בוהק טהור חתו בו ראשי אברין פחות מכערשה רבי
מאיר מטמא וחכמים אומרים כוהק פחות מכערשה ס
סימן טומאה בתחלה ואין סימן טומאה בסוף

כהרת טומאה
היא אשר תהיה לה שער לבן או מתי ה או פסיון ואודיעין ככאן כי כ
כאשר היו באדם שתי בהרות א' טומאה וא' טהרה ופריחה הנרעת ככלו
מין הטהורה הנה הוא טהור ולא נטימיהו כמו פרוח מין הטהור שהוא
טמא כמו שקדם אע"פ שמדבקין זה בזה והן כראים כאחת טהור הע
הענין בזה המאמר כי כאשר פריחה הנרע בכל גופו וכללה שני אברי
מתדבקין הנה התדבקותם לא יועיל אלא מעט ואלו כן יכלול אותו
יחד כמו שיכללו האבר הא' והא' היו שני אצבעות דרך משל כאשר
יתפרקו יראה כמה שביניהן בשר חי וכאשר חוברו וירחו כאחד יראה
הלכות כי כלל להן הנה הוא טהור וזהו ענין אע"פ שמדבקין זה לזה לא
אע"פ שלא יראה כלל לבן אלא אצל חבורם קצת לקצת הנה הוא טהור
ואמר ית כאשר ילבן בלג והנה כסיתה הנרעת ולזה ינטרף קיהיה ל
לארצה הלכות אשר יכלול כל גופו נרעת לא בהק וכאשר כלל גופו א'
מז' מראות או בלג הנה הוא טהור כמו שהתבאר בראש המסכתא ש
סקהו מעטרפים לפיכך את ההוסף כלו לבן וגולס אם כללו הלבן וקצת
זה הלכות נרעת וקצתו בהק הנה הוא טמא עד שישוב זה הבהק א'
מז' מראות ואם כללנהו הנרעת יהיה טהור כמו שאמרנו עוד כתבנו
ממנו ראשי אברי' אם להם לא תשוב בשר חי אבל יתבע הלכות מונג
עד שישוב בהק הנה הוא טהור כמו שהיה לאמרנו וכיום הרמות כן
בשר חי יטמא לא מקנה לבן ואמר ית או כי ישוב הבשר הוי ונהפך ל
לבגין ולא אמר ונהפך נרעת כמו שאמר תחלה וכסה הנרעת הנה
יתבאר מכל זה שאכל פריחת הנרעת לא יטהר ונאמר בו כלו הפך ל
לבן עד שיחזור מקום הבהק נרעת ואלו הראות בשר חי אחר זה לא י
יטמא כן עד שיחזור ממנו הלכות לגמרי והבהק לא יטמא עד שיהיה כערשה ו
הבשר החי חורו בו ראשי אברים שהות מכערשה רל כי כאשר היה כ
בשר כערשה ופחות מכערשה מזה העדשה בהק ר' מאיר אומר שזה
הבשר החי אינו כלו בהק אבל אשר כן מן הבהק פחות מכערשה רל
כי כאשר יראה בשר חי בראשי אברים לא יטמא עד שיהיה כערשה ו
נאמר לו ר' מאיר לפי זה הדעת ואשילוי היה קצת העדשה היה בהק
העדשה היה בהק אמנם ואל ר' מאיר הנה יחמר שבשר חי כאשר יר
יראה כאשר נהפך כלו הנה הוא טמא בכל שהוא כמו שהתבאר בס
בקיפרא וחכמים חומרים שאכל פריחת הנרעת בגופו כאשר כללנהו כ
אלו זולת פחות מכערשה בשר חי וישלם שליומו השיעור כערשה בהק
הנה הוא כשאר בטומאותו וכאמר שכערשה בכללו בשר חי יחשב ל
לאומרו והנה כשתה הנרעת וזה בהק כמו שקדם אמנם כאשר כללה
הנרעת וטהר וכתבנה מומנו בשר חי כערשה וממנו קצתו בהק רל ק
קצת זאת העדשה הנה אינו סימן טומאה ולא נחשבו מותה כלל בשר
חי עד שיתגלה בשר חי מן בהק כערשה כמו שהשרטנו ואין הלכה כ
כר' מאיר

הבא כולו לבן יסיר נולד לו שער לבן יחליט השחירו
שתייה או אח מהן הקצירו שתייה או אח מהן נטמ' השחין
לשתייהן או לאהת כהן הקיף השחין את שתייהן או את
אהת סוף או הלוקן השחין ומחית השחין המבוה ומחית
המבוה והבוהק נולד לו מחיה או שער לבן טמא לרא
ג' לר לו לא מחיה ולא שער לבן טהור וכולן שחורו בהן
ראשי אברים הרי אלו כמות שהיו פרוחה במקצתו
טמא פרוחה ככולו הרי הוא טהור

כבר בארנו כי כאשר יבא
בתחלה לפני הכהן ונחל כלו לבן הכהן יקרא הכא ככלו לבן ושהוא
טמא וכן אמר בהן יסיר וכבר ידעת שהמוסגר טמא ואם התחדש לו

שער לבן יחליט ואם התחדש לזה השיער לבן אשר החליטו בו מה שא
שחירו כן שהוא נטמא ואלו הדברים אשר מנו אפשר איזה מ
מין שחורו ען חידש לו סימן טומאה אחר אם מחיה או שער לבן הנה
הוא טמא ואם לא יתחדש לו לא שער לבן אחר ולא מחיה או שער לבן מן
השער הראשון אשר החליטו בו מחית מאלו הכללות ולא יתחדש סימן
טומאה הנה הוא טהור ואמרנו וכולן שחורו בהן ראשי אברים הרי אלו
כמו שקדו הוא לפי מה שאספר לך וזה שאסר אפשר עליו בטומאה ע
שוד תכללו הנרעת הנה הוא טהור לפי מה שיתבאר וכן מה שיכללו
הנרעת קוד' שיעב' לכהן והשגרו וטהר אחר ההסגר כגו' שלא תתחדש
לו סימן טומאה או שכל כלו לבן אחר החליטו ויהוה הדבר אשר הח
החליטו בו וחזר טהור כמו שהתבאר בזאת ההלכה הנה כל א' מאלו ה
הב' אישים אשר זכרנו כלן טהורים הראשון משהי כלל הנרעת אשר ה
התחדש בהן הכללות אחר הטומאה והב' כלל אותה קודם הנרעת לפי
הכהן עוד כשגר וכשטר והג' כללנהו קודם בואו לפני כהן עוד הוסגר
והוחלט וכשטר אחר החלט כהן סימן הטומאה הנה כל א' מהי כאשר
כתבנה ממנו ראשי אברים לפי מה שפירשנו שכתבנה ממנו בשר חי כ
כ' גרשה שהוא יחזור כמו שהיה קודם שיכללו הנרעת ואם כללנהו
הנרעת אחר זה וכסהו אל המקומות אשר כתבנו חזר טהור וכבר בא
בארנו בזה הפרק שבעין אמרו פרוחה מקצתו טמא ככולו טהור שהו'
אשילו נוסף בתחלה עד שיכללו ברבע א' ואז יהיה טהור אמנם ככל
אלו הרינו בכאן ואע"פ שכבר זכר זה הדין בעצמו בזה הפרק וכן זכ
זכר חזרת ראשי אברים ואמר כתבנו טהור כתבנו טמא אש' ק' פנימים
כדי שלא תחשוב שזה אמנם הוא סימן הוסף לו לבן אחר החלט אמנם
מי שכללנהו קודם שיבא אל הכהן הנה אין נדך לנמר שהן כלן שוין כ
באלו הרינים כמו שהתבאר

אם ככולו פרוחה כאחת מתוך
הטהרה טמא ומתוך הטומאה טהור הסהו מתוך הסגר
פטור מן הפריעה ומן הפרימה ומן התגלחת ומן הצפרי
מתוך החלט חייב ככולו זה וזה מטמאין בביאה

זה כולו
מבואר וכבר הקדמתי לך שרשו וכבר בארנו דין המוסגר והמחלטה
בתגלחת וככפריים בפרק א' ומכל' נשעבין מטמאין בביאה כאשר נכנס
באהל כטמ' כל מה שבו על התנאי אשר יתבאר בו' מזאת המסכתא

הבא כולו לבן ובו מחיה כערשה פרוחה ככולו ואחר כ
חורו בו ראשי אברים ר' ישמעאל אומר בחזירת ראשי
אברים בבהרת גדולה ר' אלעזר בן עזריה אומר בחזירת
ראשי אברים בבהרת קטנה

בהרת גדולה היא כללנות הנרעת לכל
הגוף ואמר ר' ישמעאל הבשר כתבול כערשה בראשי אברים הנה הן'
טמא כדון חזרת ראשי אברים כהוסף כלו לבן והוא בעל בהרת גדולה
נר' אלעזר בן עזריה אומר שהוא מעת בואו אל הכהן היה כלו לבן ו
ובו מחיה ודינו כדון בעל בהרת קטנה וכאשר כתבנה ממנו כערשה
בראשי אברי' לא תטמא משו' מראה בבהר' קטנה כמו שכבר השרטנו
בפרק הו' והלכה כר' ישמעאל

יש מראה נגיעו לכהן ונשכר
ויש מראה ומפסיד ביצר מי שהיה מוחלט והלכו להן
סימני טומאה לא הספיק להראותה לכהן עד שפרחה ב
ככולו טהור שאלו הראה לכהן היה טמא בהרת ואין
בה כלום לא הספיק להראותה לכהן עד שפרחה ככולו
טמא שאלו הראה לכהן היה טהור

בהליכה ראשונה אם ראם
הכהן כאשר הלכו סימני טומאה היה פטור אותו וכאשר תשרח הנרע'
ככלל גופו אחר זה יהיה טמא לפי מה שהשרשתי לך שהוסף כולו לבן
מתוך הפטור טמא ובהלכה השנית בעת שהיה בן בהרת ואין בה כלל'
לא ראהו הכהן היה מסביר לפי מה שקדם בז' וכאשר תפרח בגופו א'
אחר זה טהור לפי מה שהתבאר שבוסף כלו לבן מתוך ה
הסגר טהור וכאשר עזב עצמו עד שפרחה ככולו יהיה טמא לפי מס'
שקדם שהבא ככולו לבן יסיר מדוע שכל מוסגר טמא

60
B

ואמר שמה יולד לו שחין שהשחית פוסק לסחין כמו שהשחיתו זוחמ
 מאמר חמתי
פרק עשירי
 הגתקים מטמאין בשע שבעור
 ובשע סימנן בשער צהוב דק וב
 ובפשיון בשער צהוב דק לקוי קצר דברי ר' עקיבא ר'
 יוחנן בן גוריון אומר אפלו ארוך אמר ר' יוחנן כן גוריו מה
 הלשון אומרין דק מקל זה דק קנה זה דק לקוי קצר או
 דק לקוי ארוך אמר לו ר' עקיבא ער שאנו למדין מן הקנה
 גלמך מן השער דק שערך של פלוני דק לקוי קצר לא דק
 לקוי ארוך

כבר ידעת שהנתקים נעני ראש או זקן וידעת שהראש
 והזקן אינן מטמאים זה נעם זה ואין פיסים מזה לזה וידעת שהלכו הק
 הנענים אשר יסו בהלכו שני הרינים הוא שיער השער הטובע ויתמח
 בו שער נהוב דק או הפשיון והוא המסך הנתק וכפילת השער זה
 אמרו זה שער נהוב וזהוב הוא מראה הזהב והוא מראה מעורב מ
 מוסרמינות וירקני אמרו למה הוא דומה לתבנית הזהב זה ענין לקוי
 לפי שנתק חמרו למי שהוכה באיזה פנים מן ההבחה ויקראוהו הפסד
 מראה השער לקוי וכשאר חמרו ית דק הוא לקוי קצר ור' יוחנן בן גוריו
 אומר שענין דק ריקק אס קנוד אס חרוך והביא רביה ממאמר שאומר
 קנה דק ומקל דק ומעפי' שהוא חרוך והוא ענין אמרו דק לקוי קצר או
 דק לקוי ארוך ר' עקיבא אומר זה יקרא בין שהיה לקוי חרוך או לקוי קצר
 במשך יהיה ריקק ור' עקיבא יקרא ריקק וזממם דק שערך של פלוני ר' ל'
 קצר לא עבה ולזה לא יטמא חללו לא דק ולא חרוך ואינו סימן טומאה
 זהו אמרו לא דק לקוי חרוך והלכה כר' עקיבא

שער צהוב דק מטמא
 במבונם ובמפוזר מבוצר ושלא הפוך ושלא
 הפוך דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר אינו מטמא אלא
 הפוך אמר ר' שמעון ודין הוא אם שעל לבן שאין
 שער אחד מציל מידו אינו מטמא אא הפוך שער צהוב
 דק ששער אחד מציל מידו אינו דין שלא יטמא אלא
 הפוך ר' יהודה אומר כל מקום שצריך לומר הפוך אכור
 הפוך אבל הנתק שנאמר בו לא היה בו שער צהוב מט
 מטמא הפוך ושלא הפוך

מבונם וכו' עליו מכל נד ושלא מבונם שיהיה זה השער באומנו הנתק
 והנתק מיוות עליו מכל נד ושלא מבונם שיהיה זה השער בצד הנתק
 הפוך ושלא הפוך בין שיתחדש השער הנבונם בנתק והוא הפוך או ה
 תחדש חרוש השער הנבונם לחרוש הנתק והוא שלח הפוך לפי מה ש
 שהתבאר במחיה בפרק הר' ר' שמעון חמור שמינו סימן טומאה אלא
 חס היה הנתק הוא אשר הפסד וחזרו נהוב דק כמו שער לבן בבהרת
 לפי מה שקד' ביאורו זה חסר דין' טעמו מבוה' כאלה הכנת שני שרטי
 א' מהם שכתב הרת' כאשר היה בתוכה שיער נהוב ושיער לבן הנה היא
 עממה ונחמך בה שתי טענות לכמת בתנאי והשרש השני שהכתיב ב
 כאשר היה בו שער נהוב דק לבדו הוא טומא אלא חס ימח שער נהוב
 בזה הנתק עש השער נהוב הנה הוא טהור וזה למאמר השש ושער ש
 שחור חין בו וזה רחיה שאם היה בו שער שחור עש השער נהוב הוא
 טהור ור' יהודה אומר שכל מי שנשתפה בו שיחדש השער אחר הנבונם
 לאמרין ית בו הפך כמו שאמר' בצרית עור בשך ויהיה הפכה שער לבן
 והנתק אשר נאמר בו ולא היה בו שער נהוב ולא חמר ולא הפך שער
 לבן והטובה כי כאשר היה שם שער נהוב הנה הוא טמא בין ש
 מקדם שער נהוב לנתק או שקד' הנתק לשער נהוב והלכה כר' עקיבא

הצומח מציל מיד השער צהוב ומיד הפשיון מבונם מ
 ומפוזר ומבוצר ושלא מבוצר המשוואר מציל מיד שער
 צהוב ומיד הפשיון מבונם ומפוזר ומבוצר ואינו מציל
 מן הצד ער שיהא רחוק מן הקמה מקום שתי שערור
 אחת צהובה ואחת שחורה אהת צהוב ואחת לבנה אינן
 מצילות

כבר הודעתך שהנתק היא הפרט
 השער מקבת הראש וקבת הזקן ואם היה בזה המקום ב' שערות מן מ
 שער נהוב דק הנה הוא טמא וכן אם נמשך הנתק בראש או בזקן הנה
 חס היה עש זה השער שתי טענות שחורות הנכס הוא טמא וחס היה ז
 זה נהוב נמיחה בנתק הנה יקרה הגומח

פרק תשיעי
 השחין והמכה מטמאין בשבוע
 אחר ובשע סימנן בשער לבן וב
 ובפשיון או זה הוא השחין לקה בעין באבן כנפת או
 במי סבריה כל שאינו מחמת האש זה הוא שחין או זו ה
 היא מכה נכה בנהלת או ברמץ כל שהו מחמת האש
 זו היא מכה

ידוע שבמכירה מים חמים ואמרו שמימינו חמיה
 הוא מאשר תקור' הגפריית ודומיהם ואין דינן דין חמיה האור וכבר
 קדם בפרק הג' כאור כל הסימנים

השחין והמכה אין מצטרפין
 זה עס' זה ואין פושין מזה לזה ואין פושין לעור הבשר
 ולא עור הבשר פושה לתוכן היו מורדין טהורין עשו נ
 קרום כקליפת השום זו היא צרבת השחין האמורה ב
 בתורה חורו והיו אף על פי שמקומן צלקת נדונן בעור
 הבשר

כבר קדם ביאור ההלכה הזאת וזכר שרשה בכוף הפרק
 ה' ולא נשאר לנו תוספת ביאור בספר השחין והמכה זה שהגשם
 כאשר נתבע ובכרע העור ונתפשט באינו סבה שיהיה חס בכבת ה
 האש או בכבת חרות הנה זה המקום הכששט לא יטמא בכנעים כל
 מה שהנה השער מנולה והוא אשר יקרא מורד וכאשר באלו הנענוב
 וכתבה הכשר והעור ולא כשאר בני רוסם לבר כמו שישאר בשאר ה
 הנענים והמורסות הכרות שהנה או דינו כדון העור הבריא אשר לא
 נוגע ויטמא בכנעי עור בשך וכאשר בוש! והתחיל להתקשות
 גבת לקח בעליונו קרום דק או יקרא שחין או מכה או קרח כפי סבתו
 וזה יטמא בכנעי שחין ומכה הנה רים בתורה והרושם אשר ישאר ב
 בכוף אחר שלימות רש' והתבטו ותדמה טומאה בעור יקר צלקת
 ולמקום סיפ' וכו' שיהיה בו שערין שחין יכו' למורד תל' וכרס' ח' כרס'
 יכול ער שיעשה צלקת תל' שחין הא כינר כרס' ולא כרס' וכן הוא אומר
 צרבת השחין ער שתקרום כקליפת השום ודין הקרח והשחין דבר א'
 לפי שהן כ' מוינים מן השחין חס היתה סבתו מליחה שורפת יקרא קרח
 מכה ואם היתה בכבת הכאה באבן או בעין יקרא שחין וכשאר חין
 לי חלא שחין שעלה מאליו מניין לקה בעין וכאבן תלמוד לומר שחין
 שחין רכה

ג שאלו אתר אליעזר מישעלת לתוך ידו בהרת
 בכלע ומקומה צרבת השחין אמר להן יסגיר אמרו לו
 למה לגדל שער לבן איגוה ראויה ולפשיון איגוה פושה
 ולמחייה איגוה מטמא אם להן שמא הכנוס ותפשה אמ'
 לו והלא מקומה בגרים אמר להן לא שמעתי אמר לו
 ר' יהודה בן בתירה אלמר בו אמר לו אם לקיים דברי ח
 חכמים הין אמר לו שמה יולד לו שחין אחר הוציאו לו ו
 ויפשה לתוכו אמר לו חכם גדול אתה שקיימת דברי
 חכמים

כבר קדם שהשחין והמכה לא תטמ' במחיה ואמכם סימן
 הטומאה בהן שער לבן או פשיון וכבר קדם ששחין ומכה חין פושין
 לעור הכשר וכא עור הכשר פושה לתוכן ואמנם יהיה הפשיון בשחין
 עמונו וירג' שכה הארס לא ימח בו שער והנחמו לר' אליעזר זחת ה
 ההנחה והו' שיהיה ככף שחין על התאר המותנה בו ובהרת ככלל זה
 השחין כבר בללוהו וחמר יטביר והקשו לו מה יהיה זה סוף ההסגר
 שאער לבן לא ימח בזאת הבהרת ולא מחיה תטמא בה ואין לח מ
 מוקם שתפשה לפי שבתוך השחין ועור הכשר יושף ואין השחין פושה
 לעור הכשר ואמר להן תועלת ההסגר שמה תכנס בו ער שתשוב
 בגרים ויסגור אותו הנהן ואחר זה תפשה בשארית השחין אשר כנסה
 ממנו ויהיה הפשיון ויהיה מוחלג לפי שהפשיון מטמא אחר השער כ
 כמו שקדם בשלשי ואמרו לו אשאר כאשר היתה הבהרת ככלע כמו ש
 שהנחמו שהיא אשאר שתכנס ותעמוד על בגרים ואם היה מקומה כ
 בגרים מה תועלת ההסגר ר' אס היה בתוך הכף שחין ובהרת בגרים
 בתוך השחין ואמר לא שמעתי ר' ל' לח כשמוע תועלת ההסגר בזאת ה
 ההנחה השכית ואמר לו ר' יהודה בן בתירה שהנחמו כחמר בזאת ה
 השחילה מעט וחמר לו ר' אליעזר חס קומה פכים יחייב בו ההסגר ו
 תראה תועלת ההסגר הנה הוא טהור ואם תקיים הטענה שלח יהיה
 צריך ההסגר לא חקבל מידך דבר שחיי קבלתי שהוא צריך ההסגר ול
 ולא חרע חוזה דבר אשר להתחדש בזה ההסגר כמו שתראה ואמר

A

נפרץ ממקום אחד טמא משני מקומות טהור כמה תהא הפרצה מקו שתי שערות נפרץ ממקום אחד כגרי טהור

כתק לפנים מכתק הוא שיהיה א' בתוך שני וכאשר יהיה א' הונח ממקו א' יהיה דתק הפנימי טמא לפי ששער שחור נפרץ (כאשר כפרה השטטה של טעם משני מקומות חזר הכל בתק א' ושער שחור בתוכו וזוה נודת זה וכן כאשר כפרה השטטה ממקו א' והיתה זאת הנורה כגריס הנה הפנימי גב' ישוב טהור לפי שחורת קש הפנימי והצינן נעבא ושער שחור בתוכו ולא בא ש שער שחור מן הכר כמו שבא בכתק וזה מ מוכר מהכנת שתי הכורות אשר נייכנו

ח מי שהיה בו נתקו בו שער צהוב טמא נולד לו שער שחור טהור אף על פי ש ש ולך לו שער שחור טהור ר שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון כל נתק שטהר שעה אחת אין לו טומ טומאה לעולם ר שמעון אומר כל שער צהוב שטהר ש שעה אחת אין לו טומאה לעולם

על דעת תק' היתק טהור ואפילו הלך ממנו השער שחור (וכאשר השער צהוב והוח טהור הלכ אם צמח בו שער צהוב אחר שהלך השער שחור אשר היה בו הו זה פשה בעור הנה הוא טמא נר' שמעון בן יהודה אומר שזה הכתק אשר טהר לא יטמא לעולם ואפילו פשה בעור אחר שהוכר השער השחור ואפילו נולד בו שער צהוב אחר נר' שמעון יאמר שאם פשה בעור אחר כור השער שחור הנה הוא טמא אולם חס שהתחדש בו שער צהוב אחר זה הנה הוא טהור זה השער צהוב הכמנא בו אינו סימן טומאה מושגי שער שחור אשר היה בו וכן כל שער צהוב יאמר שיהיה סימן טומאה כזה הכתק נדאית שלשתם מאמרנו כרפא הכתק טהור ה הוא והלכה כתק

ט מי שהיה בו נתק כגריס ונתק כל ראשו טהור הראש והוקן אין מעכבין זה את זה דברי ר' יהודה ר שמעון אמי מעכבין זה את זה אמר ר' שמעון ורין הוא מה אם עור הפנים ועור הכשר שיש דבר אחר מפסיק ביניהם מעכבין זה את זה הראש והוקן שאין דבר אחר מפסיק ביניהם אינו דין שיעכבו זה את זה הראש והוקן אין מצטרפין זה עם זה ואין פושין מזה לזה אי זה הוא זקן מן הפרק של לחי עד פיקה של נגרת

כאשר ניתק כל הראש הנה לא יקרא חז כתק ואמנם הוא קרחת וכן כאשר שער הזקן הונסר ככללו הנה לא יהיה כתק ואמנם ישוב כדן רחש קרח וטמא חז כנגבי קרחת נבחת כמו שהתבאר ביוה שקדמנו ולמנו זה מאמרנו נאמי כי ימרט ראשו לפי שזה דין שנה לאכסיה ולכסיה נאמנם אמר מי כירע חס האיש כאשר הוכר מומנו השער המיומר בו ככללו והוא ש שער הזקן או שהוכר שער שחור מכל אדם הנה הכל טהור ואז יקרא קרח וזהו עיני אמרנו ואיש להביא את הזקן עוד אמר הראש והזקן מין מעכבין זה את זה וכאשר ניתק זקנו ונשאר ראשו לפי מה שהסביר לכל הדינים כמו שבארנו פעמים ומאמר ר' שמעון עור הפנים ועור הכשר שיש דבר אחר מפסיק ביניהם דל שער הזקן מעכבים רומז אל הושך כלו לכן נפרק שללחי הקבל לחי העליון ובתוספת מתח את חוט מאוזן לאוזן כל שמן החוט ולמעלה זהו ראש ומן החוט ולמטה זהו זקן ופיקה של נגרת ראש השפני כעונה כשר המקיף כשיפני ככני מ מחוץ יקרא פיקה

י הקרחת והגבחת מיטמאות בשני שבעות בשש סימנין במחיה ובפשיון איזו היא קרח אל נשם סך נשם מבח שאינה ראויה לגרל שער איזו היא קרח מן הקדקו השופ לאחריו עד פיקה של צואר איזו היא גבחת מן הקדקוד השופע לפנו עד כנגד שער מלמילין הקרחת והגבחת אינן מצטרפות זו עם זו ואינו פושות מזו לזו רבי יהודה אומר אם יש שער ביניהן אינן מצ מצטרפות ואם לאו הרי אלו מצטרפות

ואם היה כשאר בכתק עם השתי שערות שחורות ולמעלה עם השער הצהוב הנה יקרא המשואר וכלן מצילים וענין מצילים כי כאשר היה עם השער צהוב הנה זה הכתק טהור והפרש שביניהם שהנומח כאש' יצמח יציל והמשואר כאשר נשאר תוך הכתק עד שיהיה מכונר הנה ה הוא יציל ואם היה מנד אנתק הנה הוא לא יציל לפי שזהו כמו תבנית הכתק שיקרא מוקם וישאר השער בו לכיב ואם היה זה השחור אשר בצד הכתק מחוק ויקלל שער הראש או הזקן הנה הוא גב' יציל וזהו אמרו עד שיהיה רחוק מן הקמה שתי שערות ומעלה ושתיהן שחורות אולם אם האחת לכבה או צהובה ואחרת שחורה אינן מצילין

ד שער צהוב שקדם את הנתק טהור ר' יהודה מטמא רבי אליעזר כן יעקב אומר לא מטמא ולא מציל ר' שמעון אומר כל שאינו סימן טומא בנתק הרי הוא סימן טהרה בנתק

כבר קדם כך דעת ר' מאיר שהוא יסבור בשער צהוב שקדם שהוא אינו סימן טומאה והוא יאמר ככאן שכל מה שאינו סימן טומאה הנה הוא יציל ויהיה דינו דין שער צהוב וכבר אמר שהלכה כר' יהודה ביצ מבלהין את הנתק מגלה חוצה לו ומניח שתי שערות סוף לו כדי שיהא נכו אם פשה החלטו בשער צהוב חזור שער צהוב וכן בפשיון בתחלה בסוף שבויע ראשון בסוף שבויע שני לאחר הפטור הרי הוא כמות ש שהיה החליטו בפשיון הלך הפשיון וחזר הפשיון וכן בשער צהוב בסוף שבויע ראשון בכז' שבויע שני לאחר הפטור הרי הוא כמות שהיה

פסוקי סעודה בכתק כי כאשר לא יהיה בו לא שער שחור ולא שער צהוב שהוא יעמוד ז' ימים ואם כשאר על ענינו ולא יתחדש לו שער לא שחור ולא צהוב ולא פשה הנה דינו מבלהין כדכינו ויעמוד ז' ימי שנית והוא אמרו והתגלח ואת הכתק לא יציל ולא ימיר חותנו איך יהיה הגלוח סביב הכתק בסוף שבויע ראשון וממה שראוי שאזכור אותו בכאן שהכתק מטמא במראה עמוק ושלל במראה עמוק ואמנם זכר הנה בכתקים מראה עמוק למה שהתבאר בקבלה והוא חמדם יוכל אם כתקו אדם יהא טמאה תל' מראה עמוק מה מראה עמוק כדי שמים אף חני אין לי אלא כדי שמי' אולם נבני עור כשר לכר הנה לא יקרא נבני ולא יטמא בפשיון לא אם לא היה מראהו עמוק ולא ממשו עמוק במראה חמה עמוקה מן הקבל לפי שזה ירצה לרחות עין הכל ממעל השטח המאיר ואשוב אל שלימו' כיחור ההלכה אמר וחזר שער צהוב וכן בפשיון דל' חס הלך שער צהוב ט שהוחלט בו ונולד לו פשיון שהוא כשאר בטומאתו בין הסבירו כזה השער צהוב בתחלה או בסוף שבויע ראשון או בסוף שבויע שני או א אחר הפטור לפי מה שבארנו כ: נבני עור כשר ככתק ה' מוחלת ה המסתתא וכאשר הכנת מה שאמרינוהו תהיה חללק זאת ההלכה לא ת תגמיק ביחור

ז שני נתקין זה בצד זה ושמה של שער מפסקת ביניהם נפרץ ממקום אחד טמא משני מקומות טהור כמה תהא הפרצה זה מקום שתי שערות נפרץ ממקום אחד כגריס טמא

כבר קדם לך ששער שחור הנשאר בתוך הכתק יציל ובתכאי שיהא מכונר וזה לאמרנו ושער שחור אין בו כח הקבלה עד שיהא בתוכו ולזה הפרש כאש' יהיו שני כתקים זה בצד זה ושמה של ש שער שחור ביניהן וחבר הכתק בכתק משני צדדים וישמים יחד כתקים א' ושער שהוא בתוכו ולזה אמר משני מקומות טהור זאת ה ה' ה' הנורה ורע ששיעור הכתק כגרי למאמר שהס נבני הכתק קי' נבני לכתק מה נבני כגריס אף כתק כגריס ולזה כחם היה א' מ' ה' השתי הלכות אשר הונחו בין השני כתקי כגריס ק' ה' הוא טמא לפי שהכחת שער שחור מנד זה הכתק אשר הוא כגריס דל' מקום הפרצה לפי שכבר היה מקום הפרצה כתק לרבויו והיונו שיעור כתק וכן אמרו כ כשיפני ככתק זה אמרו מפני שלא כנס שער שחור לתוכו

שני נתקי זה לפנים מזה ושיטה של שער מפסקת ביניהם

161
3

הבגדי מיטמאין בירקרק שבירוקי ובארמר שבארומר
היה ירקרק ופשה ארמדם אדמום ופשה ירקרק טמא נ
גשתנה ופשה גשתנה ולא פשה כאלו לא גשתנה רבי י
יהודה אומר יראה כתחלה

אומר הש"י בטומאח בגדים ירקרק אג
ארמדם ושרש מערסי הלשון שלח יהיה ארמי דההבל ענין מן קת
התובעת מה פיוסיף לרבוני ולהפלה וכאשר חמ"י ירקרק אג ארמדם
ולא אמר ינוק אג ארמדם רנה בזה חוק הירקות וזמק החרמינות וכן
אמרנו בגבי ארס לבן אדמור ולבכח ארמי ענינו גב החזק בחרמינו
שהיה זה המראה המוערב עם הלובן חוק הארמינות ויהיה מומנ
המראה המוער עב הלובן חוק הארמינות ויהיה מומנ המראה אשר
בארמדם פתוך כמו שבארנו בראש המסכתא ורע טי נגע בגב גב' כב
בגדים כמו שכבר בארנו בפרק הששי בארמדם כנין אב לכל הנרעית
שהיה בגדים נשתנה ופשה הוא פישאר המראה מחזקו אכל התפסע
בשטח הבגד נשתנה ולא פשה הוא שתתחזק המראה והוסיף בח' ולא
פשה בגוף ריבו כדון מה שלא נשתנה כגאס פנים חכל בחילג הוא יב
עומד בעיניו ויפבור ז' ימי שנית חמד רחיצתו כמו שהתבאר בשבוקף
ג' יהודה אומר יראה כתחלה נרינו כדון מה שנסתר בתחלת השנים
קודם שהסבר נאין הלכה כר' יהודה

העומד בראשון יבס
ויסגיר העומד בשני ישרף הפושה בזה ובוה ישרף ה
הבוהה בתחלה רבי ישמעל אומר יבס ויסגיר והכמי
אום אינו זקוק לו הבוהה בראשו יבס ויסגיר הבוהה
בשני קורעו ושורף מה שקרע וצריך מטלת רבי נחמיה
אובר אינו צריך מטלת

עומד הוא אשר לא יוסיף שערות ולא
יתחזק מראהו וכנהה הוא אשר יחמר מראהו מחזקו ואלו כלן שהיו
אמר יתקדע אתו מן הכבד ואמר באש תשרפו את חשד בו הכבד וכל
מה שבו נכעבזה לשרוף אותו וחלקו ר' נחמיה נתקן בקריעת המקום
אשר יחתך ממנו הענין נאין הלכה כר' נחמיה והלכה כחכמים

חור
נגע לכבד מציל את המטלת חור למטלה שורף את הכ
הבגד הטולה מן המוסגר בטהור חור נגע לכבד שורף
את המטלת חור למטלת הבגד הראשון ישרף והמטלת
חשמש את הבגד בטימנן

אמר ר' יואל תראה יער כבד וכח הקבלה שיעור לח במקומו
או שתראה כאש נראה בראשונה ולזה אש ירואה נגע בקריעת חתמה
אשר נעשה במקום הנגע הראשון אשר כשרף ישרף הבגד כלו כמו ש'
שכא השבוק פירחת הית באש תשרפנו ואלו אש נראה הנגע במקום
א' מן הכבד ישפטו בו כמו ששפטו בכבד אשר לא נראה קודם זה בו כ
נגע ולא קשרוף הבגד ולא נחמר בכבד היה נגע בזה המקום וכבר חור
זוה אמרו מציל על המטלית הטולה מן המוסגר בטהור הוא שיקח
קדע מבגד מוסגר ויטלו בו בגד טהור ועוד נראה נגע בזה הבגד קר
הראשון הנה תשרוף זאת החתיכה אשר לקח מנגע המוסגר אשר נר
פראה הנגע בו ונאש תראה נגע בחתיכה הנה ישרוף הבגד המוסגר
אשר בקדע ממנו עוד תראה בזה הבגד אשר נראה בו כמו שאש תת
תתקדש כבד משאר הבגדים ונאש היה בו כיוון טומאה ישרוף הבגד
בכללו וזהו ענין אמרו נהמטלית תשמש את הבגד השני כבימינו

קייטה שיש בה פספסין צבועין ולבנן ופושין מזה לזה
שאלו את ר' אליעזר והרי הוא פספס יחירי אמר להן לא
שמעתי אמר לו ר' יהודה בן בתירה אלמד בו אמר לו א
אם לקיים דברי חכמים הין אמר לו שמא יעמוד בו טע
שבועות והעומד בכגדים שני שבועות כמא אמר לו ח
חבט גדול אתה שקיימת דברי חכמים הפסיון הסמוך
כל שהוא הרזוק בגדים והחזור בגדים

מלכוש הבגד חרין מחתוכו הקטנות מרוב ענות חתיכה
מכל מראה תרחה כל שון יסמועל שמוננגל לפי ברומק לטמו כבימינו
אותו העברים והשנים והיו לנכשים אותנו בזמן הקין ונאש בקרן קיימת
והוא תרבוס קין נאש בחתיכה א' מאלגו החתיכה לתקדש פשעס נגור מ
מון פש יר' טעכנג שיהי קטנה סייער קף והקבוצן שפספס ומומר כי
האש היו פספס' לכני ומורס נגע כפספס' לכן הנה ישרוף הבגד כנ

אמרנו תחלה איזהו קרחת הוא שאלוה מאיכות הסרת השער באי זה י
שימור ויקרא קרחת חולה אש היה סבת זה כסבת ליחה רעה כנוף או
תגבורת יובס הנה זה מבוחר והה כני דברי א' מהן שיהיה סבה בת
בתחלה כיוון מכה שאינה ראויה לגדל שער והס שחכל דברי יפיל
השער מזרסו ואעפ"י שיהיה השער ש' צומח אחר זה הנה הנה עתה כ
ביעת העברו כרין בו רין הקרחת והגבחת כשם שם צומח וחולי קוח מין
מיימי חמר זה שיעלתו והוח חמרס ח' ונה קרחת שאינה ראויה לגדל ש
שער חף גבחת שאינה ראויה לגדל שער אכל כשם או כתבשם תלמוד
לומר קרחת קרחת ר' רבה יער לבזור המקום אשר בו ממנו השיער מ
מקרא קרחת חובגבת ולשון הנורה שהסרת השיער ממה שימסך ל
לפנים יקרא גבחת וקדק העליון גבנונית הראש ופיקה של צומר הח
החוליים הראשונה מח' יו' הראש וחמר ית בקרחתו או בגבחתו אמרו
מלמד שאין הקרחת והגבחת מנערשים כיוון שאש היה נגע בגדים מ
מטותף כיניסן קתנו בגבחתו וקתנו בקרחת וכן אש היה הנגע
כח' מהן ער כוף העבר ופשה ער כופו אינו פסיון כמו שבארנו פיעמים
ולאן הלכה כר' יהודה

פרק אהר עשר כל הבגדים מטמאין בנגעים
חוץ משל גוים הלוקח בגדים מן
הגוים יראו כתחלה ועורות הים אינן מטמאים בנגעים
חיבר להן מן הגדל בארץ אפי חוט אפלו משיחה דבר
שהוא מקבל טומאה טמא

יבס באמרו כל הכגרים נגד
כל ארס בין גדולים בין קטנים בין עבדים בין נשים ולזה התנה כב
כבדי גוים חלס אמר הכבד אשר יטמא בנגעים ירנע שהוא הנמר
והשפתיים אמר ית והכבד כי יהיה נגע נרעית בבגד נמר או בכבד פש
פס' טס חולי בגד המשי והקטן וזולתן הנה הן לא יטמאו בנגעים ו
ול' השער גב' יטמאו בנגעים אמר ית או בשער או בכל מלחכת עור
וכתבתי שיהיה זה העור מבעל חי הקולך לח בעל חי השומה זה ל
לח' ינון לפשתיים ולכמר או בשער אמרו מה פשתיים ונמר מן הגדל כ
בארץ ולא יק' לך אמרו בכמר שהוא אינו מן הגדל באר' לבי שהכעל
חייק חמס יתהוה מן הנמחים וכבר בארנו כיז' מכלים שכל טכיס ט
טהור ונאש תחבר מוסבת פשתן ררך מטל אל עור בעל חיים ימי ויהי
נה לכבור מחוכ ישימס יחד חבור לטומאה רל' כי כאשר טומא זה כ
יטמא זה וזה שהיה חכום שפתי תכישן ולמעלה כמו שבארנו בסוף
בלים ונאש זה העור שלם אז יטמא בנגעים לח' אמרו או בעור וזה עב
ענין אמרו דבר שהוא מקבל טומאה כאשר נגעה טומאה בזה הדבר
הגדל בארץ הנה זה העור או יטמא בנגעים ואעפ"י שהוא ימי ונאש
אמרו כשיפרא או בעור להביא את שחוכר לו כל שהוא מן הגדל בא
בארץ אפלו חוט נחפילו משיחה וכלכד שיחכרנו לו כדרך חבורו

צמר
ב
גמלים וצמר רהלים שטרפן זה בזה אם רוב מן הגמלים
אינן מיטמאין בנגעים אם רוב מן הרהלים מיטמאין ב
בנגעים מחצה למחצה מיטמאין בנגעים וכן הפשתן ו
והקינבוס שטרפן זה בזה

קככס הוא לקככא כלשון ערבי ונאש
עשכ ינא ממנו שער לפשתן משרס חלל הקמוון וסבדים
הנעמיים ממנו ידועים וכבר ידעת קשרס שלח יטמא בנגעים וזולתן
נמר ופשתיים

ג העורות והבגדים הצבועים אינן מיטמאין בנגעים
ככתים בין צבועי בין שאינן צבועים מיטמאין בנגעים
דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר העורות ככתים ר' שמעון
אומר הצבועים כדרי שמים מיטמאין וכירי אדם אינן
מיטמאין

סכרת ר' יהודה שערות צבועים מעמאים בנגעים כמו
כתים ופסק ההלכה שבגדים צבועים לא יטמאו בנגעים חס' ל' פי
שהיה המראה אשר הוא בלתי לבן טעני או מלחמתי עד שיהיה לבן
והוא חמרס מה פשתן ככריתו חף נמר ככריתו אנויא את הצבועים
כירי ארס ולא חנויא את הצבועים כירי שמים תלמוד לומר לשפתיים
ולכמר מה פשתן לבן חף נמר לבן אולם הערות חס' מנכע חס' לא
יטמאו בנגעים כמו שחמר ר' שמעון

ר
כגד ששתיו צבוע וערבו
לכוערבו צבוע ושתיו לבן הכל הולך אחר העראת ה

נגע בא' מהן הכה האחר' טהורה ואחרו ככפש המסכה ובשתי' העומד
אל' כי כאשר נראה נגע באלו החוטין הערב אשר הושלך בזה הכבד א'
אשר בשתי' ובעמוד הנרכק בו אשר לא יאמח וזהו שתי' העומד הכה
הכל בכר טמא לפי' שהן יחד כד בר' אל' כל מה שמן הכבד העליוני'
לכבוד התהנו' לא מה שטמא מוכנו ולא מה שטמא עומד נד' שמעון
יאמר שהעומד כאשר היה רצוף ומתקן' כמו שיעשה הגרדי' בעת ה'
האריגה הכה אז יטמא כנגע אשר נראה ככפש המסכת' אולם אם לא
היה רצוף ולא מתקן' הכה הוא כמוכרל מכפש המסכת' ואין הלכה
פ' שמעון

**נראה בשתי' העומד האריג טהור נראה באריג השתי' העומד טהור נראה בסדין שורף את ה
הנעמן נראה כעמין הסדין טהור חלוק שנראה בו נגע מ
מצלין את האטריות שבו אפילו הן ארנמן**

סדין הנעמן
הקטן וכימין הן החוטים שכתחלת היריעה ושכסופה ואומריה' המ'
המכספות והרחיה על זה מאמרו ושרף את הכבד' אז את השתי' או את
הערב בכמר או בפשתי' הכה מאמרו בכמר או בפשתי' יורה שבהן מה
שישרוף ומה שיעזוב וכאה הקבלה שיעזוב מוכנו האומרו' שבו ואפי'
היו מחריגין אשר הוא כמר שלא תקשוב שהן לא יעילו מן השריפה אם
לא שיהיו ממש' או מזהב והדומה לנל' שיהיו מנמר או פשתים

כל יא
הראוי ליטמא טמא מת אף על פי שאינו ראוי ליטמא מ'
מדרם מטמא כנגעים כגון קלע של ספינה וילין ושבים
של סבכה ומטפחות ספרים וגלגלון ורצועות מעל זם
וכנרל שיש בהן רוחב כגרים הרי אלו מיטמאי כנגעי'
סגוס שנראה בו נגע רבי אליעזר כן יעקב אומר עד ש'
שיראה באריג וכמוכין החמת והתורמל נראין כדרבן ו'
ופושה מתוכו לאחריו ובאחריו לתוכו

כבד בארנו במקומות
מכלי' שיש דברי' רבים יטמאו במת' ולא יטמאו במדרם הזב' להיותם
דברי' חיצון נעמין למשכב ומכלל' ק'ע הספינה והמוקף ומגדול' ככד
מכלים נעם בארנו השכבות אשר לא יטמאו במדרם ויטמאו במת' ו
התנה רוחב גרים ומכונאר מאד לפי' שלא יהיה נגע שחית' יוצרים מ'
מרוכב' כמו שהשרשנו ובלגלגון הוא אכבט אשר יחגור בו האדם ומולם
הוא כמר מן והגליונים סגור והדומה להן מוכבדי' הצמר השעירים וע'
אשר זה שהסם אמר כנגעי' בתים פחתת' היא בקרקתו או בבבחתו
ואמרו כפיפרא בבבחתו' לו החרטי' רל הכבד החדש אר' להן פתילות
וכבד הנמל כאשר הוא חדש וכל' שכן העבים הנגי' כמו גדא רכש
והסמיכות כאשר הם חדשים יהיו על שטח האריג' כמו גרדי' מצמר ב'
בולטים נקראים מוכי' לדמותם כמוכין' והוא הצמר אשר ימלחו' בגז'
מוזלת' ואמר ר' אליעזר' שהנגע כאשר ירח' כמ'יכה והדומה לה י'
ינטרף שיהיו כנגעים בעצם האריגה ובגרדיים הבולטים על שטחה ו'
והלכה כר' אליעזר' כן יעקב וככר בארנו כב' מכלים שחמת' ומורגיל'
הם כלי' עזר וענין' כלי' שלא נחייב שיטמאו עד סנדחה מה שיתחדש
בתוכו ולא כחוקר בין הכפלים

יב
כבד המוכנר שנתערב באחרים
בולין טהורין קצצו ועשאו מוכין טהור ומוהר בהגיהו
מוחלט שנתערב באחרים כולן טמאין קצצו ועשאו מ'
מוכין טמא ואסור בהגיהו

זה מוכנאר לפי' שכבד המונגע אכור
כהנאח לאמרו ית' באש ישרף
פרק שנים עשר
כל הבתי' מיטמאין כנגעים הויין
משל גוים הלוקה בתי' מן ה'
הגוים יראו בתחלה בית עגול בית טריגון בית הבנוי ב'
כספינה או באכסדייה על ארבע קורות אינה מיטמא
כנגעי' ואם היה מרובע אפילו על ארבעה עכורי' בטמ'

ואם התחדש נגע ככפש לכן אחר הכה הוא מוחלט להיות ככר פשם
לפי' זה הטעם שהפסיון יהיה משפסם לשפסם והוא אמרו פשוטין מזה
לזה וכחטוב אותו' כלן ברמיון כבד א' ואעפי' שהיו ביניהם ככפשים כ'
ככשים אשר לא יטמאו ככנגעים כמו שהארסנו ולא נחמר שכל פשפס'
מימנו כבד ככפי' נעמיו ולזה לא נכתרך שיהיה כל הנגע בתוך פשפס'
לכן מוכנו' על ג' לפי' שהם כלם כמו בגד אחד וכבר אמר ר' כחמיה
בתום שתי' לעלוי' ייכו' מומא כנגעים עד שיהיה כללן' פלה ב' על ג'
נחין הלכה חלה כר' אליעזר' כאשר היה פשפס' אל' כן בזה הכבד זה
והנשארים ככפשים וחדש כנגע בזה הלכך חמר לכן יסגור אמרו לן'
ומה תועלת ההסגר ככאן ואין ס' דבר אחר לכן יהיה בו פסיות אמר
להן איני יודע מה תועלת בזה ההסגר לפי' מה שקדם בפרק הט' וביא'
ר' יהודה כן כתיב' אמר תועלתו' לפי' שאם נשאר הנגע על עניינו' בזה
הפשפס' ימירי' שני' שכונעת הכה יהיה מוחלט וישרף הכבד ככלל' כמו
טכח לשון התורה בזה והנגע לא פשה טמא הוא באש תשרפנו' והו' מ'
מחונר אחתו ויעור חזר לרבי' הפסיון ככגרים ואמר שהפסיון ככל' ש'
שהוא לאומרו כי פשה אז זה שיעור שיהיה ואם היה שלא כמק' זה הכ'
הנגע ככבד' לכן אף חודש נגע בתקום אחר מזה הכבד הכה הוא י'
ינטרף שיהיה כגרים הוא שיעור הנגע לשאר השס' כי פשה הנגע כב'
כבד' עד שיהיה התועלת שיעור נגע והחזור כגרים כאשר חזר נגע ונ'
כבד' אחר סייר' זה לשון התורה ואם תראה עוד ככבד' וגו' את אשר
בו הנגע הכה ינטרף שיהיה בו שיעור הנגע כעד השריפה

השתי ח
והע' כמיטמאין כנגעי' מיד רבי יהודה אומר השרטי'
משישלק והערב מיד והאונן של פשתן משיחלכנו
כמה יהא כפקעת ותהא מטמא כנגעי' כרי לארוג ממנה
שלוש על שלש שתי' וערב אפילו בולה שתי' אפילו
בולה ערב היתה פסיקות אינה מטמא כנגעי' רבי יהוד'
אומר אפילו פסיקה אחת וקשרה אינה מיטמא כנגעים

לשון התורה או בשתי' או בערב וההפסם בין השתי' והערב ככמר ה'
הוא מוכנאר לפי' שהשתי' הוא דק מאד והערב עבה החוט אולם ככבד'
פשתי' השתי' והערב הם רכר א' אין ביניהם הפרש ככר נד' יהודה יקח
רחה מאמרו כבד' כמר או כבד' פשתים או בשתי' או בערב' מה כבד'
משענמר מלאכתו אף אלו משענמר מלאכתו ולזה לא יטמא אכל' חפי'
שתי' הצמר עד שכסרה כמים חמים שיש' אותו רך והמשך' והוא אמרו'
מש' שלק ומטוה השפתן עד שיכוסל ויתלבן' ואוכין של פשתן הם מ'
מוטוה הפשתן ונחכמים אומרים בשתי' או בערב הכדיל' מן הכגדים ו'
נסתן כלן יטמאו מיד וככר ביארנו שהשיעור השמות' שיטמא כנגעים'
הוא ג' על ג' ופסקת הוא אשר יקראו אותו רוכא' ואם היה בזה המטום'
שיעור מה שיעשה מוכנו' על ג' שתי' וערב יטמא כנגע' היתה פסיקות'
הוא שתהיה זאת הפקעת מקובצת מחוטין כפרדי' יחובר חוט על חוט'
ואמר ר' יהודה חפי' היה החבור קסור עד שתהיה הפקעת כלה כחוט'
אינה מטמאה

ט
המעלה מן הפקעת לחברתה מן הסליל
לחברו מן הטיכד העליונה לכוכר התחתונה וכן שע דפי
חלוק שנראה נגע כאחד מהן הרי השני טהור ככפש ה'
המסכת ובשתי' העומד הרי אלו מיטמאין כנגעים מיד
רבי שמעון אומר השתי' אם היה רצוף מיטמא

ככר זכרנו
שפקעת הוא המטוה ויעשה כמו קפה ימען נקוב ויחבר עליה המטוה
והוא אשר נקרא סליל' וכוכר העליון וכוכר התחתון הן שני' עבים אשר
השתי' כמשך' ביניהם וככר בארנו זה בא' מכלי' וכחש כעתיק הטוניה
ככסיב' הפקעת לפקעת' או ממסרק למסרק ויהיו שני' הפקעיות או שני'
המסרקות מחוברות כחוט ומודם כנגע באחד מהן הכה החחרת טהור'
וכן כאשר חכרנו הטוניה מהעין העליון' אכל' התחתון' והוא אשר נקב'
אלחאוף' ומודם נגע כמטוה המחובר על א' מאלו הכ' עבים הכה המ'
המטוה המחובר על העין המחובר טהור' וכן שני' רש' חלוק הוא בעת'
ההכרל כאשר ישאר שני' התכות ככר' מן השתי' ומן הערב' וכראה

162
B

כנגע נראה לי בבית אמילו תלמיד חכם ויודע שהוא ג
 נגע וראי לאו יגזור ויאמר נגע נראה לי בבית אלא כ
 כנגע נראה לי בבית וצוה הכהן ופנו הבית בטרם יבא
 הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר
 כך יבא הכהן לראות את הבית אפלו חבלי עצים ואפי'
 חבלי קנים רכרי ר יהודה ר שמעון אונתו עסק הוא ל
 לפינוי אמר ר מאיר וכי מה מטמא לו אם תאמר כלי ע
 עציו וכדרי ומתכתו מטבילין והן טהורין על מה הטה
 התורה על כלי חרסו ועל פכו ועל טיפיו אם כך הטה
 התורה על ממונו החביב אם על ממונו כך קל והומר ע
 על נפש בניו ונותיו אם כך על של רשע קל והומר
 על של צדיק

עסק הוא לפנוי וללשמוש ועמל סוף צדיק לו
 כל מן הכלים ועסק הוא נגור מכי התעסקו וכבר ידעת מכלי חרס א
 אין להן טהרה במקוה וכלי מכלי חרס חותנו שהוא פחות כרמים ו
 כך השמן וטפיו הוא כלי קטן מאד לא יבא ממנו דבר כל טיף טיף כוונ
 שהתבאר בכלי ואמר אחר כן אם על של רשע כך על השרש אשר חות'
 חותנו שראיית קרבתו הנו כהנה חותנו שהוא כהנור של לשון הרע
 כי יפיר מן האנשים נרחיקו חותנו מהיוק לשוננו ויתחילו בביתנו ואם
 חזר בו מוטב ואם לאו יבא כבוד ואם לא חזר בו עדיין יבא לבונו ע
 ועל עיר כשרו וזה על דרך המוסר והתבונות הלח תראה שהם רכרי'
 כלתי עכשיו ואינם חללים עכשיו כשנס פנים לבי שהדברים וה
 והכתיב הם חמר שלא יקרה בהן נדעת חלל בקריחת התורה על ח
 הדמיון אשר זכרנו וכן נגעו אדם תראה שישם הכתקים נדעת והוא
 חלו הקרא חולי השועל ויטהר הנדעת כאשר הפך ר' אלכין והוא ת
 תכלית הנדעת והיותו גדולה והיותו חזקה ואמנם הם עניני יגוריים
 לבי מה שזכרנו ולזה השרש בקרא רשע

אינו עומד בתוך
 ביתו ומסגיר ולא עומד בתוך הבית שהנגע כתוכו ו
 ומסגיר אלא עומד על פתח הבית שהנגע כתוכו ומ
 גמסגיר שנא ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית וה
 והסגיר את הבית שבעת ימים ובא בסוף השבוע ורא'
 אם פשה וצוה הכהן והלצו האבנים אשר בהם הנגע ו
 והשליכו אותם אל מהוץ לעיר אל מקום טמא ולקחו
 אבנים אחרות והביא אל תוהת האבנים ועפר אחר יקח
 וטח את הבית אינו נוטל את האבנים מצד זה ומביא לזה
 ולא עפר מצד זה ומביא לזה ולא סיד מבל כקום אינו
 מביא אלא אודך תחת שתים ולא שתים תחת אמת אלא
 מביא שתים תחת שתים תחת שלש תחת ארבע ע
 אמרו אוי לרשע אוי לשכנו שנהן הולצין שנהן שוק
 שוקעין שנהן מביאין את האבנים אבל הוא לבדו מ
 מביא את העפר שנאמר ועפר אוד יקח וטח את הבית
 אין חבירו מטפל עמו בכיזה

חמר יתעלה והלכנו את האבני ולקחנו אבני אחרות ולזה אין חולצין
 פחו משלשה ואינו מכיחון פחו מכיחון נלח סיד מכל מקום לחמרו
 נעבר אחר יקח והביר מינו עפר אלא חכן כשרפת וזה ה
 הקבוצ אשר בא לחמרו יחלצנו ולקחנו והביאנו בעל הכי המונגנו והר
 כאשר הים הכותל משנתק בין שני בתים והוא חמרו ככה אין לרשע
 חני לשכנו

בא בסוף שבוע וראה אם הזר ונהין את
 הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית והוציא
 אל מהוץ לעיר אל מקום טמא הפסיון והסוך כל
 שהוא והרהוק בגרים נתחזר בבתים בשש גריסין

כמו שקדם בנגע בגרים וזה שכל כנגע בתים נכ' והנה פשה הגב
 סקירות הכי' נכ' סוף לנגע הרשען יכ' טוך שיהיה נגע ונאז כגריט
 כמו שכזרנו ואמר נכ' כנגע חמר ואם ישוך הגב ושרח ככית טימטך

חמר יתעלה וכתתי נגע נרעית בבית אר' חמותכם ונאה הקבלה מ
 חמותכם מטמאה כנגעים ואין חמו' גביים מטמא כנגעים
 וכשכ' חמותכם מטמאה כנגעים כך
 בגדיהן ונתן מטמאין כנגעים גכ' ח' מלת קירות כנגע בתים סה
 שתי פעמים ומיעוט קירות הנה לא יטמאו כנגעים עד שיהיה
 בעל חרבעה כתלים וחכ' יה מין מן הבנין כלתי ומוכר לארץ ח'
 אלא חן בחיור ולזה לא עמה כבי' וכן בית ששכפניה לאמרו בבית
 מקן החזתכם עד שיהי' ומוכר בארץ וחמר חפי' על חרבעה עמוד'
 ר' חפי' יסיו כלתי על חרבעה עמודים בארץ ועליהן נבנה יטמא כ
 כנגעים חפשי' שהוא פתח מארבעה צדדין

ב
 בית שאחד מצ
 טצרריו מחוזה בשיש אחר בסלע ואחר בלכנס ואחר
 בעפר טהור בית שלא היו בו אבנים ועצים ועפר ונ
 ונראה בו נגע ואחר כך הכיאו בו אבנים ועצים ועפר
 טהור וכן בגר שלא ארג בו שלש על שלש ונראה בו נ
 נגע ואחר כך ארג בו שלש על שלש טהור אין הביר'
 מיטמא בנגעים עד שיהא בו אבנים ועצים ועפר

סיים הוא
 המרמו והכונה כזה שלא יטמא כנגעים עד שיהיו קירותיו מחכנים
 וייעצר ומסיר ל' בארץ לבר והבית הככנה מהן יטמא כנגעים חמר
 יתעלה ונתן את הבית את חכניו ואת נעניו וחת כל עשר הבית הורה
 כזה שהוא ככנה מחכנים ועצים ועפר ואז יטמא

וכמה אבנים
 ג
 יהא בו ר' ישמעאל אומר ארבע ר' עקיבא אומר ששנה
 שהיה ר' ישמעאל אומר עד שיראה בשש גריסין על ש
 שתי אבנים או על אבן אחת ר' עקיבא אומר עד שיראה
 בשש גריסין על שתי אבנים לא על אבן אחת ר' אליעזר
 בר שמעון אומר עד שיראה בשש גריסין על שתי אבנ'
 בשש כתלים בזויות ארכו בשש גריסין ורחבו כגרים

וממה
 שיתחייב שתדעהו ששיעור נגע בתים שתי גריסין לאמרו וראה את
 הנגע ונחה הנגע מלמד סוף הנגע מטמא חלל כשני גריסין ועל ר'
 דעת ר' ישמעאל חמר חמר כי כאשר כראה בשני גריסין על חכן חחת
 טמא לשחות מה שיהיה בבית נדך ארבעה חכנים חכן חמר בכל כ
 כותל עד שיהיה כל כותל מכתלי הב' תרחוי לנגעים ולפי דעת ר' ע
 עקיבא חמר חמר שהשני גריסין על שתי חכנים חי חפשי' פחות מח'
 חכנים ור' אלעזר בר' שמעון אומר שחומר השם בקירות הבית כבד'
 הנס כל כתל מהכתלים חמר יעשה מהן זוית ויהיה זה הנגע אשר ר'
 רחבה כגרים וחרפה שני גריסין מנותפת בין שני כתלים עד שיהיה
 בקירות זה חי חפשי' עד שיהיו הזויות כזו וחלפה כר עקיבא

ד
 עצים כרי ליתן תחת השקוף ר' יהודה אומר כרי לעשות
 סנדל לאחורי השקוף עפר כרי ליתן בין פסים לחברו ק
 קירות האבוס וקירות המחיצה אינן מטמאין בנגעים י
 ירושלים וחוצה לארץ אינן מטמאין בנגעי

כבר השרשנו שנדך
 שיהיו בו עצים ושקוף הוא השקוף העליון מהשער שאפי' חתכת מ
 מהעץ אשר יתקעו בו הרצין חלל הרבבת המשקוף זה השיעור אשר
 יטמא הבית וסנדל הוא רפידה יעשו מהחורי המשקוף עד שיפשה ל
 לשטחו ואין חלל השיעורים מההנעה עד שחומר בו הלכה ככלתי ופ
 וכפיים הוא חני נדך החכן חן נדך חני העץ וכאשר הושמו בין שני
 הנדדין ישאר ביניהן ימלחו כנעבר וקירות המחיכה הוא משקוף כ
 כעשה נחמס וחמנס כעשה להיות נל לחמר תחתיו מההכמות מה
 מהשמש וחמנס היות בתי חונה לארץ לא יטמאו כנגעים הנה זה ל
 לשון התורה לשי' שתחתית הפי' שה' כי תכחו חל חרץ כנגע ונג והיות י
 ירושלים לח תמא כנגעים חלוצו חרץ חמותכם וירושלים לח נתחלקה
 לשכנים ואולם הוא בית תפלה יקרא לכל העמים

ה
 ביצר ראית הבית ובא אשר לו הבית והגיר לכהן לאמ'

שעור וגב' בתים אשר הוא סביביו כדרך וכדומה נרים אחד לפי
מה שהזכירו בזה הערך
פרק שלשה עשר עשרה בתים הן הבהא בראשון
וההולך לו קולפו והוא טהור ה
הביאה בשני וההולך לו קולפו והוא טעון צפרים ה
הפוישה בראש חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור ו
ינתן לא חור טעון צפרים עמר בראשון ופשה בשני
חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור ינתן לא חור ט
טעון צפרים עמר כזה ובוה חולץ וקוצה וטח ונותן לו
שבוע חור ינתן לא חור טעון צפרים אם ער שלא ט
טיהרו בצפרים נראה בו נגע הרי זה ינתן ואם מש
משטהרו בצפרים נראה בו נגע יראה בתחלה

יאמר שעשרה
ענינים הן לבית ולכן דינין מתחלת ועד סופן כמו שיתבאר הרשון
שיקלף שיהיה מראה הנגע בשבוע ראשון והענין השני שייער ה
הנגע לבגדי בשבוע ראשון והמשפט בחלו שני הענינים שיקלף מ
מקום הנגע וישאר הבית טהור והענין השלישי שיהיה מראה הנגע
בשבוע שני והענין הרביעי שייער הנגע לבגדי בשבוע שני והדין כ
באלו שני הענינים שיקלף הבית וינטרף לטהרת צפרים כמו שכתב
נא ישיף הנגע בשבוע ראשון הכה הרין בזה חולץ וקוצה וטח ונותן
לו שבוע חור הנגע אחר זה ינתן את הבית כלו נזהר ענין החמשי
נא לא חור הנגע הכה ינטרף צפרים זהו ענין הששי ואם עמד הנג
בשני בשבוע ראשון וחוקף בשבוע שני זהו ענין השביעי הכה ית
הדין בזה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור הנגע אחר זה ית
יתן את הבית כלו ואם לא חור הנגע הכה הוא טעון צפרים זהו ה
הענין השמיני ואם בעיני עמד הנגע בשבוע ראשון ובשבוע שני ו
והוא הענין התשיעי הכה דיני חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור
חור הנגע ינתן ואם לאו טעון צפרים זהו הענין העשירי ואלו הו
המשפטים אשר ספרנו בחלו הענינים מהם פסקו התורה מן צפרים
ומהם קבלה מהמיתות ורמזים מהתורה ואלו פסקו התורה הם פ
המשפטים אשר זכר הפרשה בשבוע ראשון אשר באמר בו חולץ וק
וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור ינתן לא חור טעון צפרים ואמר יתע
בז את הפרשה וכל הבהן וראה והכה פשה הנגע בבית ואמר אחר זה
ונתן את הבית אמרו במה הוא מדבר אם בפשה בראשון הרי אמרו
הח חיוב מדבר אל על שכל כהן בשבוע ראשון ומבאו עומד וכל כ
בסוף שבוע שני ומבאו פשה שדין בו כדן פשה בראשון בעצמו לפי
שכל בפשה בראשון ושכל הבהן וכל כזה המאמר אשר כל הפירוש ש
שהוא בפשה בשני וכל הבהן ואמרו זו היא שיהי זה היא ביאה מה
שיהי חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חור ביאה חולץ וקוצה וטח ו
ונתן לו שבוע חור ואמר ית בזה הפרשה גם ואם כל הבהן ויראה ו
וקצה לא פשה הנגע בבית אמר במה הכתו מדבר אם בפשה בראשון
הכה אמרו אם בפשה שני הרי אמרו הא אינו מדבר לא את
שכל בסוף שבוע או ובהן שבוע שני ואלו הכה לא קשה ושמנו בדין
העומד בראשון ובשני כדן פשה בשני לאמרנו ככה בעומד בראשון
ובשני ואם כל יבא ואמר בפשה בשני כל הבהן וראה כמו שכת
שכתבו ואמרו גם כאמר צריעת ממארת בבתיים וכאמר צריעת ממארת
בבגדים מה צריעת ממארת האמורה בבגדים עשה את העומד בשני
בפשה בשני אף צריעת ממארת האמורה בבתיים עשה את העומד ב
בשני בפשה בשני וכבר קדם שדין פשה בראשון הכה הרין גם כן
בפשה בראשון ובפשה בשני ובעומד בראשון ובשני חולץ וקוצה ו
וטח ונותן לו שבוע חור ינתן לא חור טעון צפרים כמו שכתבנו בסוף
פשה ואמר בזה הפרשה וטח הכהן את הבית כי נרפא סגג ו
ולקח לחטאת את הבית הרי חוטא כהן בית אחר מבין לבושה בשני ו
והסולף לו שהוא קולפו וטעון צפרים וכאשר הגיע הדין בעומד בר
בראשון וכהה בשני או הלך הנגע בשני שהוא טעון צפרים שמנו כ
בהה בראשון וההולך לו בראשון אינו טעון צפרים זהו כלל השמיני
הרמימות על חלו הדין המקובלים

האבן שבזוית זוכן
שהוא חולץ חולץ אחר חלו ובזמן שהוא נורתן
נותן את שלו ומעט את של הכירו נמצא חומר בחליץ
מבנת ציה ר' אליעזר אומר כיו הבנוי ראש ופתין נראה
בראשים נוטל את כלו נראה בעיני נוטל את שלו ומעט
את של הכירו

האבן שבזוית אל אם הכה בזוית המשותפת
כינו וכן הכירו ראש ופתין מין מלכטים היה יפודם התמונה כ
בזמן שהיה חללם כמו הכרוב והקשרים אשר יחברו כס הכתלים ו
ומארת התמונה יתבאר זה הרין

בית שנראה בו נגע רה
היתה עליה על גביו נותן הקורות ועליה נראה בעליה
נותן את הקורות לבית לא היתה על גביו אבעו ועצו
ועפרו נתיצן עמו ומציל על המלכטים ועל שרני הח
החלונות ר' יהודה אומר מלכץ הבנוי על גביו נתן עבו
אבעו ועצו ועפרו מטמאין בבית ר' אעזר הסבא אומר
במה שהן

מלכץ אשר יהיו ממעט על טמא הקורה ופריט ה
החלונות הסככות אשר בחלון יהיו מעין ומנותבות

בית הכוסבר
מטמא מתוכו והמהלט מתוכו ומאחריו זה וזה מטמאין
בביאה

אמר השם ית' בבית המסוגר והבא אל הבית כל ימיהם
אותו יטמאו עד העיר הכה לא יטמאו ולא מתוכו ואמר במה חלט צריעת
ומארת בבית טמא הוא אמרו טמא הוא חוסף לו טמאה שיטמא כ
בין מתוכו בין מחציתו ומי שיגע בו מחציתו יטמא וכבר ידעת שענין
מטמאין בכיפה שיטמא כל מה שיכנס בה לפי מה שיתבאר

הכונה
מן המוסגר בטהור חור נגע על הבית חולץ את האבע
חור על האבעים הבית הראשון ינתן והאבעים ישמשו
את הבית השני בסימנן

זה דומה למה שהתבאר בפרק יא ב
באמרו החול מן המוסגר בטהור והענין בשהי ההלכות אחר

בית
שהוא מוסגר על גבי בית המנוגע וכן אילן שהוא מוסגר
על גבי בית המנוגע נכנס להיצון טהור דברי ר' אלעזר
בן עזריה אומר ר' אליעזר מה אם אבן אחת מטמא מטמא
בביאה הוא עיצמו לא מיטמא בביאה

אבן אחת מטמאה
בביאה כאשר היתה תוך האהל יטמא כל מה ששם כמו שיתבאר וכל
שכן הכית בכלל כאשר יגיע תחת האהל וקלטה כר חליעזר

הטמא
עומד תחת האילן והטהור עובר טמא הטהור עומד
תחת האילן והטמא עובר טהור אם עמד טמא וכן ב
באבן המנוגעת טהור אם הניחה הרי זה טמא

אמר ק
השם במנוגע מחוץ למחנה מושבו וכלה הקבלה שמושבנו טמא ול
ולזה כאשר ישב תחת האילן כבר שכל זה המקום טמא ואם נכנס אדם
תחת זה הכל יטמא הולם חס היה אדם טהור יושב תחת הכל ועבר
המנוגע תחת זה האהל והוא הולך לא מטמא הטהור חלף אב עמד ה
המנוגע סס ואז יטמא זה מושבו אם ניהיה טמא וכן אבן המנוגעת
וכלים המנוגעים כאשר יבחו באהל יטמאו וכל מי שיכנס שם עמיהן
תחת האהל יטמא ואפי' יעזיר לבאר דאית זו

טהור שהבעם ראשו
ורוכו לבית טמא וטמא שהבעם ראשו ורוכו לבית
טהור טמאוהו טלית טהורה שהבעם ממנה שלש על ש

163
13

ר' מאיר ר' יוסי אומר כל המציל צמיר פתיל באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע כל המציל מכוסה באהל המת אפילו מגולה בבית המנוגע טהור

על רחב ד' אמות ר"ל שהמקום אשר יבא שם יהיה ד' אמות עד שיהיה לו מנוסח כשני עבמו ויבכס קודם שיבכס אדם אחר כבית הכנסת ויבא אחר ויבא כל אדם עד שלא יטמא שום אדם בעברו כבית הכנסת כי אולי יצטרך בעורנו הולך ויטמא כל מי שהחלו כמנו שקדם ור' עזרי' סבר שביית המנוגע יטמא כל מה שבו וכן אהל המת ועשה ר"כ שנה ור' יוסי סבר שטומאת מי מת לפי שהיא טומאת ז' וטומאת בית המנוגע טומאת ערב ולזה יור' יורידוהו מדרגה כמו שפירשה וחולס דיני צמיר ודיני הכלים אשר יוכלו באהל המת הכה כבד הקדמנו אותן בכלים ואהלנות ובארנו ש שהאהל יציל כל מה שבו בכסוי לבד ובצמיר פתיל מיתבאר זה בה' מאהלנות שם אמרו בספרי כלים מנילין באהל המת ואהלים בכסוי ובארנו ענין זה והבדקו מעד וכתבשבתא הכור והדוה ששכית המ המנוגע חצ"י שהן מגולין כלים שבתוכן טהורים וכבר בארנו בה' מכלים שהן לא יהיו טהורים באהל המת אם לא שיקו מכוסיה וזה סתם לדעת ר' יוסי והלכה כר' יוסי

פרק ארבעה עשר ביצד מטהרין את המצורעה היה מכרא פילי של הרש הרשה ונותן לתוכה רביעית מים חיים ומביא שתי צפרים דרור שחט את אחד מהן על כלי חרש ועל מים חיים חפר וקברה בפעו גטל עין ארו ואזוב ושע תולעת וברכין בשירי הלשון והקיף להם ראשי אנפים וראש דהונב של שנה טבל והזה שבע פעמים לאחר ירו של מצורע ויש אומרים על מצחו וכך היה מזה על השקוף שבבית מבחוץ

זה הסדר כלו הוא כפסוק והיותו כלי חרש קבלה ונתרנס ונתן מזקן פילי והיות המים רביעית קבלה אמרו שרש הכפור ככר בהן נשערו חכמים רביעית וכן דם צפור שחונה וקבלה נשיר הלשון ר"ל קנות לשון של הנריית והוא שכי תולעת והוא צמר ככובב כמרמיז והוא אמרו שכי תולעת נשערו משקל שקל לאחר ירו של מצורע על גב ירו ויש אומרים ר' נתן ואין הלכה כר' נתן

ב בא לול לשלח את הצפור החיה אינו הופך פנו לא לים ולא לעיר ולא למדבר שנאמר ושלח את הצפור החיה אל מ מחוץ לעיר אל פני השדה בא לו לגלח את המצורע הע העביר תער על כל בשרו וכבס בגדיו וטבל טהור מ מלטמא בכיאה והרי הוא מטמא בשרץ נכנס לפעם מן החומה מגורה בכיתו שבעת ימים ואסור בתשמיש המ המטה

זה כלו מכואר והוא לשון התורה לפי שהוא טהרת כשרים וכבס המטהר את בגדיו ונלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר י יבא אל המחנה וישב מחוץ לאהל ז' ימים ועבין אמרו טהור שהוא ט טהור מלטמא בכיאה כמו שהיה ולא יטמא משכב ומושב כמו שהיה קודם לפי מה שהרחיקוהו אחר זמן וטהר ועבין כשרץ שהוא יטמא במנוגע ולא במשא אדם וכלי וכבר בארנו ראית זה בכלים ואמרו מחוץ לאהל ראש שאסור כ בתשמיש המטה

ג ביום השביעי מגלחו תגלחת שעה בתגלחת הראשונה כבס בגדיו וטבל טהר מלטמא בש בשרץ והרי הוא טבול יום אוכל במעשר העריב שמ שמשו אוכל בתרומה הביא כפרתו אוכל בקדשים גם גמצאו שלש טהרות במצורע ושלש טהרות ביולדת זה נכ"מ מכואר כפסוק אמר השם יתעלה והיה כינס השביעי יגלח את כל ש

שלש לבית טמא נטמאת טמאה שהכבס ממנה אפילו בזית לבית טהור טמאתו

השרש שכל הבא ראשו ורובו כבא כלו וכמו שהביר לא יטמא בהתחדש הנגע בו אלא אם כן היה שלשה על שלשה ומיעלה כן לא יטמא גב בבית המנוגע אלא אם כן היה מה שיכבס ממנו בבית המנוגע משלשה על שלשה ומיעלה ואלו יטמא הבגד כלו אולם אם היה הבגד עצמו מנוגע הכה בבית שיגיע מ' ומונו בבית טהור וטומאה לפי שהבגדים מנוגעים ואבדי בית המנוגע ועבין ועבין מטמאין בכזית כביאה ולשון ספרא ולכרעתה הבגד ולבית מקום בגד לבית מה בית מוטמא בכיאה אף בגד מוטמא בכיאה אין לי אלא בגד מניין לרבות את כלן תלמוד לומר זאת תורת נגע צרעת בגד נמר מקשן לבגד מה בגד מוטמא בכיאה אף כלן מ מטמאין בכיאה

ט מי שנכנס לבית המנוגע וכליו על כתפו ו וסנדליו כרגליו וטבעותיו בידיו הוא והן טמאין מיד היה לבוש בכליו וסנדליו כרגליו וטבעותיו בידיו הוא טמא מיד והן טהורין עד שישהא כרי אכילת פרס פת חטין לא פת שעורין מיסב ואוכלן בלפתן

אמר השם ית' והבא אל הכית כל ימי הסגר אותי יטמא עד הצרב הכה ככר למר' שכל מה שגיע בבית המנוגע יטמא ואמר השם והאכל בבית יכבס את בגדיו והצובב הבית יכבס שוכב שלא באכילה וטמא ואמנם טנת הכתוב מה שזכרנו ליתן ש פיעור לשוכב כרי אכילה וכאשר עמד בבית המנוגע שיעור יהיה א אשר לאדם בו שישב ויאכל חני ככר מלחם חטין בלשתן הנה ככר כטמא בגדיו אשר עליו כין שיאכל חני לא יאכל יהיה שוכב או עומד או אוך שיהיה הכוכה כן שיתאמר זה השער ואמרו פת חטין ובלשתן מפני שהוא זמן מנוגע לפי שהלחם האוב בלשתן ימהרו באכילתו ולא ינטרף ללגום חיותו שיעור רב ושיעור זה הפרס אשר יאכל ר' ל' שישא שם שיעור אכילתו ויטמאו בגדיו הג' כינים כינויות מכוונות הן התרנגולת כמו שבארנו בה מערובין

היה עומד בפעם ופשט ידו לחוץ וטבעותיו בידיו אם שהה כרי אכילת פרס טמאות היה עומד בחוץ ופשט ידו לפעם וטבעותיו ב בידיו ר יהודה מטמא מיד וחכמים אומרים עד שישהא כרי אכילת פרס אמרו לר' יהודה מה אם בומן שכל ג גופו טמא לא טמא מה שעליו עד שישהא כרי אכילת פרס כומן שאין כל גופו טמא לא יטמא את מה שעליו עד שישהא כרי אכילת פרס

דעת ר' יהודה מה שאומר לך כ וזה שלדברי הכל שהגוי כאשר כבס לבית המנוגע יטמאו הבגדים אשר עליו מיד להיותו הוא בעצמו לא יטמא לפי מה שהשרשנו כס בפתיחה וכאשר מנאכו האיש אשר יטמא יביל כלים שעליו מלטמא ולא יטמא עד שישהא בכדי אכילת פרס והאיש אחר לא יט יטמאו הוא עצמו לא יביל כלים שעליו אכל יטמא גב' אשר יכניס ידו לבית המנוגע כאשר לא יטמא הוא עצמו יטמאו כלי שעליו מיד

י מצורע שנכנס לבית כל הכלים ששם טמאין אפילו ע עד הקורות ר' שמעון אומר עד ארבע אמות בלי מיד טמאין ר יהודה אומר אם שהה כרי הרלקת הנר אין הלכה כר' שמעון ולא כר' יהודה

יב נכנס לבית הכנסת עושים לו מחיצה גבוהה עשרה טפחים על רוחב ארבע אמות נ נכנס ראשון ויוצא אחרון כל המציל צמיר פתיל באהל המת מציל צמיר פתיל בבית המנוגע כל המציל מכוסה באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע דברי

A

לא בכלי לאמרנו ולקח הבהן על תנוד און המטהר ואמר מה נתניה ב כעצמו של בהן אף קבלה בעצמו של בהן וראוי שיהיה המונרע כבר טבל בזה היום השמיני ולא יזה עליו הדם ור' יהודה אומר שאינו טוב בזה היום השמיני כי כבר טבל בערב יום ז' שקדם לך מאמרנו ביום השמיני יגלה וכבס בגריו וטבל וחסמים חומרים שהמונרע כיון שכ שכבס בטמאה בימי הלנוט והוא עליו שלם ישמר ואולי יאמרו בש בשביעי אחר טבילתו וחיובו טבילה מבקש ואיננו שלם הכיח הע דעתו יעטוף טבילה ולכן כאמר אולי להכבסו לטמאה נטמא והוא לח ידע ואין הלכה כר' יהודה

הכנס ראשו ונתן על תנוד
אזנו ירו ונת על בהן ירו רגלו ונתן על בהן רגלו ר' יהוד אומר שלשתן היה מכבס כאחת אין לו בהן יד בהן רגל און ימנית אין לו טהרה עולמית ר' אליעזר אומר נתן ה הוא על מקוטן ר' שמעון אומר אם נתן על של שמאל יצא

מן נורת חמקדש אשר ציירנו במדות יתבאר לך ששער סיקנור הוא ב בין עזרת כפים ועזרת ישראל וכבר התבאר בפרק א' מכלים שערות ישראל לא יכבס בה מחוסר כעגורים ודם האדם בה אינו מותר להו להוציאו חוץ לעזרה ולזה יעמוד המונרע חוץ לשער וכבס ראשו ב בעזרת ישראל להזות עליו הדם חמסם בהן יד ורגל ידוע מה הם ה הכהנות ואולם תנוד און הוא אשר כרסום לך עתה וזה שגשג ינא על שטח האון ממה שימטף לפנים כאשר יבטו האדם ימאנהו חזק דומה לעצם ומחוק הוא בשר רך מקיף בסביב האון טלה והפטימי ה הוא תנוד האון ולזה הגשם אשר מחוק (היה תכלית האון הקצורה ו וזהו תנוד אשר על איזה החלק שירמז ממנו אז על כלו יזה השמן ו הדם והוא אמרם תנוד און זה גדר האמנשי ואין הלכה כר' יהודה ולא כר' שמעון ולא כר' אלעזר

נטל מלוג השמן ויצוק לתוך יבנו
של חברו ואם יצק לתוך כף עצמו יצא טבל והוה שבען פעמים כנגד בית קדש הקדשים על כל הזיה טבילה ב בא לו אצל המצור מקום שהוא נותן את הדם שם הוא בותן את השמן שנאמר אל מקום דם האשם והנותר טן השמן אשר על כף הבהן יתן על ראש המטהר לכפר אם נתן כפר אם לא נתן לא כפר דברי ר' עקיבא ר' יוחנן או שירי מצו הן בין שנתן בין שלא נתן כפר מעלין עליו כאילו לא כפר חסר הלוג עד שלא יצק ימלאנו משיצק יביא אחר בתחילה דברי ר' יעקב ר' שמעאל אומר חסר הלוג עד שלא נתן ימלאנו משנתן יביא אחר בתחלה

זה מכבס כלו ואמרנו על כל הזאה טבילה ר"ל שהוא יכול להכבסו בשמן אשר כבסו אכללם שיטבול להכבסו פעם אחת ויזה ממנו ב' הזאות חנו' ואין ה הלכס כר' יוחנן בן נורי ולא כר' שמעון

מצורע שהביא קרבנו ע
ענ והעשיר או עשיר והעמ הכל הולך אחר ההטאת ד דברי ר' שמעון ר' יהודה אומר אחר האשם

ר' שמעון יבין ענינו בעת הקרבת החטאת לשי שבו יוכל העני מן העשיר שאם קרב חטאת העוף והיה עני והעשיר אחר זה יש יטלים קרבן עני ולא ננריכהו לחייב אותו קרבן עשיר וכן אם מקריב קרבן בהמה לשי שהיה עשיר והעני יטלים קרבן עשיר ור' יהודה יעש' העקר חנל הקרבת האשם אשר בו יסתנו העני והעשיר כמנו שהוא ב בפסוק והוא חמויחד בטורת מונרע והלכה כר' יהודה

מצורע ענ שהביא קרבן עשיר יצא ועשיר ג
שהביא קרבן ענ לא יצא מביא אדם על ידי בנו על ידי בתו על ידי עבדו ושפחתו קרבן ענ ומאפילו בזבחים ר' יהודה אומר אף על ידי אשתו מביא קרבן עשיר וכן בלקרבן ג' שהיא חייבת

מכבס הוא שהקרבן עני חנל מיעוט היכולת ואמרנו מביא אדם על ידי בנו על ידי בתו קרבן עני ר"ל בשביל בנו או בשביל בתו וא איננו שהוא עשיר מביא בעבורם קרבן עני לשי שאין הקרבן מעשמו

מצור את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו ואת כל שער יגלה וכבס א את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר ג' טהרות במונרע כבר התבאר וכל יולדת אחר מהן אחר ז' לזכר ויד' לנקבה אשר היא בברתה וכאשר תשלים זה הזמן טובלת וטהרה מלטמא משכב ומוטב עוד ישאר לב יום לזכר וסו' לנקבה בדמי טהרה ככל קדש ל' תגע ו והיא בזה הזמן מנעה טמא לקדשים כמו שהתבאר בסוף כרה וטהרה ראשון לטמאה ב' ה' הזמן וכאשר כשלמו כבר טהרה שנייה ו ותטבול וטהרה טובלת יום עוד תביא קרבן ותשלם טהרתה לחכול ב בקדשים וק"ו טהרה כמו שבה הפסוק וכשר עליה הבהן וטהרה ו וכבר בארנו במסכת ברכות שטבול יום אסור בתרומה ומותר במ בעשר יתבאר שמחוסר כפרין אסור בקדש ומותר בתרומה וב כרתות יתבאר שמונרע ויולדת מכלל מחוסרי כפרים וזה כלו מכ מכבס לשי טהן פסוקי התורה

שלושה מגלחין ותגלחתן מצוה ה
הנויר והמצורע והלוים וכלן שגלחו שלא בתער או ש ששירו שתי שערות לא עשו בלום

זה כלו מכבס בפסוק ו וכלים אחר בעת שכח השם ית בהן פמכר לטבולתו והעבירות ת תגע על כל בשרם וכבסו בגדיהן והטהרו וזאת התגלחת אמנם הית' במלכ' לפר ואיכה כוהנת לנורות

שתי צפרים מצותן שיהו גשוות
במצוה ובקומה וברמים ולקיהתן באחת אעפ שאינם שוות בשירות לקח אדם היום ואחד למחר כשרוצו שזמנה אחת מהן נמצאת שלא דרוך יקח זוג לשנה ה הראשונה מותרת באכילה שחטה ונמצאת טרפה יקח זוג לשנה הראשונה מותרת בהנאה נשפך הדם תמות המשתלחת מתה חמשתלחת ישפך הדם

חילנו אמר השם ולקח צפרים לזכר קיינו לוקחין צפרים ואמרנו שתי צפרים ירכה בן הקטורה כיניקס טבל העניקים עוד אמר את הצפור האחד את הצפור החיה הכרילה במעשה שבעה הנה מנוה מן המונרע שיהיו שנים ככל ה העניקין ואם אי אפשר זה הנה מותר ועבין תמות המשתלחת שתמכנה עד שתמות כמו שהתבאר בשני שיעיר יום ככפרים ומאמרנו חיה ל למדנו שלא יסיה טרפה

מצות עין ארו ארכו אמה ועוביו כר
כרביע ברע המטה אחד לשעם ושעם לארבעה מצות אוזב לא אוזב יון לא אוזב כוחלת לא אוזב רומי לא א אוזב מדברי ולא כל אוזב שיש לו שם לווי

אחר לשנים ו נשים ארבעה ר"ל שאם יחלוק איש ברע הלכה לשנים עוד יחלוק כל חצי מקן בשני חצמין ויהיו ארבעה ואמנם יעטוף אל זה ולא יחלקו אחרו כרביע ברע המטה שלא תחשב שאינו כנמנס ואם היה יו יתגר דק אב עב אין לחנוס למדנו שיהיה כרביע ברע המטה לא פחות זלוזב הוא האונג אשר ירנלו אותו האכזי' במאכליהם ועבין סס לנוי סס מחוסר למקום כיון שב' במיני העצבים הנהרי והשרדסי' וה המדברי און יתחם אל תריכה און אל קר אכל יאמר לו אוזב כהתם וכבר התבאר בתלמוד שבה האוזב לא יהיה ארכו פחות מטפת

ביום מביא שלש בהמות הטאת ואשם ועולה הדל היה
מביא חטאת העוף ועולת העוף

לשון התורה וכיום השמיני יקח שני כבשים ונג' ואם דל הוא ונג' ושני תורים ונג'

בא לו אצל האשם
ת סמך שתי ידיו עליו ושחטו וקבלו שע בהעם את דמו אחד בכלי ואחר בידו זה שקבל בכלי בא וורקו לקרן מוכח זה שקבל ביד באלו אצל המצורע ומצורע טז טבל כלשבת המצורעים בא ועמד בשערי עקנור ר' יהודה אומר לא צריך טבילה הדם אשר חס על המונרע יקחהו בידו

164 B

ליעור שהיא בת שנתה כפי העקר המחובר עלין בעת שאמר השם ת ועגל וכבש בן שנה וחכמים אומרים אם אמר עגלת בקר יחסה אל ה הבקר ונתהיה בת שנתה שלי שית לאחרות במיין שתהיה שלי שית במ במשך דל סבולרה בפעם שלי שית כמו שקראו בתלמוד עגלה של שלי שית עג' כה סבולרה בלדיה שלי שית וכבר קדמוה שני ולדות ואז יהיה בשנה ערב שנה השניון וכן יהיה המאמר בפרס רביעי שהיא ה הכניעה הרביעית מן הכניעות אשר נטעו בזה ה' הקדש וכבר התבאר בפרק יב' מנגיעים שמי שהתאחד בכית המנוגע בכדי אכילת פרס כ נטמאו בגדים שצ' יו' וקשרם הוא חני חלה ואמר שזאת החלה יהיה כ כמוה שלש חלות בכל קב ויהיה שיעור הפרס ששית קב ואמר ש זה הפרס הוא חני חלה מן החלות אשר מהן יח חלות האה וכבר ידעת שהסאה ו' קבין ואין שפת ששליש קב הוא חלק מית' מן הסאה ובמקו' המחלקת אמר כך שמעתי ואין לי לפרס ולאחר מנח בן עזאי בין שני המאמרים דבר וזה שהסאה ימוייב בחלס ומי שילוש קב אל לא ימוייב בחלה האחרת כמו שיתבאר בייספת חלה ואל תלוש האה ותנויא מ ממנו החלה מית' מן הכשאר פחות משליש קב כשעור חלק מית' מן החלה וזאת היא כונת אמרו מיעטתו חלתו וכבר התבאר בפרק ח מערכים שהכבר אשר חניו יקרא פרס ונחא שיעור בית המנוגע יש ממנו ר' כהמות בקב ושם בארנו ששיעור הקב כד בינים ויהיה שיעור הפרס ב' כנים וזהו שמינית הקב לא ששית קב כמו שאמר ר' יהושע והלכה כחכמים

ב ר' יוסי הגלילי אומר פרים בע שתיים שנאמר ופר שני בן בקר תקח לחטאת וחכמים אומרים אף בע שלש ר' מאיר אומר אף בע ארבע ובע חמש בשריים אלא שאין מביאין וקנים מפע הכבוד

הלכה כחכמים והיות ה הזקנים מן הכהמות מתועבים בכל הקרבנות הנה הוא מאמר ח' אמתי וכאלו ענינו קרוב ממוס ר' הוונק ותם כח וכבר קדם לך זה בסוף פרק ו' מבבביות

בכשים בע שנה ואלים בע שתיים ובלם מיום ליום בני שלשה עשר חדש אינו בשר לא ל לאיל ולא לבכש ר' טרפון קורהו פלגס בן עזאי קורהו נוקד ר' ישמעאל קורהו פרדגמא הקריבו והביא ע עליו גככי איל לא עלה לו מוכחו בן שלשה עשר חדש ויום אחד הרי זה איל

כלן מיום ליום ר' יב' חדש והיא הסברא המשתמשת בה ולשון התוספתא וחכמים אומרים מא' בניסן לח' ב בניסן מט' באב לט' באב כתעברה שנה כתעברה לנ' זמנת היא הכונה מיום ליום ואלה השמות אשר יקראו כל אחד מהן כלן ענין אחד והוא שיצא מגדר מה ולא הגיע לגדר שאחריו אבל כשאר בין שני הגדרים ומאלה השמות יש מהן יוני ויש מהן ארמי פלבס מלה מורכבת פ' פלבס דל העדר הגדר ונוקד רועה צאן וגזרתו אשר היה בנוקדים פ' פריבמא מלה יונית כונתה דומה לשולטן חדש שחידש מטבב' וכ ופסל המטבע הראשון בין זה ער שתהיה כבש היה כשר מעתה יצא מכלל כבש ולכלל איל לא בא ונסכ' איל הן שלישי הקין כמו שארנו פעמים רבות

ד חטאת הצבור ועולותיהן חטאת הי היחיד אשם נזיר ואשם מצורע בשרין מיום שלשים והלאה אף ביום שלשים ואם הקריבם ביום שמיני כ בשרים נדרים ונדבות הבכור והמעשר והפסח בשרין מיום השמיני והלאה אף ביום השמיני

אמרנו חטאת הנזיר ועולותיהן לא ירצה בזה כל חטאת צבור וכל עולות צבור כי יש מהן שהם פרים ואלים כמו שהתבאר בפרק ו' וכבר זכרנו זה בפ' תימח סדר קדשים ואמנם ירמוז אל כבשי עגלה ושערי חטאת ש על צבור וכאשר תעניין כל הקרבנות אשר הם מסודרים בפתיחת ק קדשים תמצא כל חטאת יחיד הדינו מן ההקמה כשבה אנו עעריה וכן

ואמנם יעשה קרבן מזולתו ובתנאי שכונו וכתו עניים אולם אשתו ל להיותה כמהו הנה לא יקריב בעבודה אלא קרבן עשיר לפי שהיא כ בעצמו ואמר ר' יהודה כי כמו שיקריב מאשתו קרבן עשיר כן כל ק קרבן שתתחייב ר' קרבן זבות ויולדות הנה הוא מחוייב אליו ולא י קריבנו קרבן עני בעבודה אם היה עשיר והלכה כר' יהודה

יג שני מצורעים שנותרו קרבנותיהם קרבן קרבנו של אחד מהם ומת אחד מהן זו ששאלו אנשי אלכסנדריא את ר' יהושע אמר להן יכתוב גכסיו לאחר ויביא קרבן עני

כבר בתוספתא נזקדס על אחד מהן ומת אחד מהמצורעים ר' דם מאחת משתי חטאות שנתעברו זו שאלו אנשי אלכסנדריא את ר' יהושע ואמר להן להביא חטאת בהמה אינו יכול שהעשיר שהביא ק קרבן עני לא יצא וכיצד יעשה יכתוב גכסיו לאחר ויביא קרבן עני ו וכמנא עני ומביא חטאת העוף אמר להן ר' יהושע עכשיו שאלתם ר דבר קבמה ונמה שיתבאר חותנו בכאן עד שישלם כונת התוספתא טבהרת מנוגע הראשונה ר' אשר תעשה בעת הסרת עגב הנרעת בזיני נפרים ועץ ארו ונאזוב שהיא כוהגת בפני הבית בארץ וכחונה לארץ לפי שאין לה קשר בדבר מזה ויטהר המנוגע בו וישאר מחוסר כעורים כמו סזבין והזבות והיולדות אשר בזמננו ליום אשר טהרו הם מחוסרי כפרה ולשון התוספתא פטהרת מנוגע בארץ וכחונה לארץ ושם גב' אמרו הכל כשרים לטהר את המנוגע אפי' זכ ואפי' ט טמא מת וכשם שמנוה לטהרו כך מנוה לטמאו וכהן שטמאו מנוה עלין לטהרו שכל לטהרו אנו לטמאו ושם נאמר גב' שמנוגע מן מטהר ושהוא כאשר יעמוד בתגלחת שכייה לפי שהוא דומה בו מנות לא תעשה אשר הוא גלוח הראש בכללו והזקן ולא הגיע לנגי תכלית ל לפי שאי אפשר בזמינו זה הבאת כפרה עד שיטהר מנוממת נרעת הטהרה השלמה אשר היא מצי' תגלחת שכייה ותכלי' מה שחמ' יבא עשה וידחה את לא תעשה כאשר יקדים העשה על השלימות וזה מן מקום שפק ועיון וכסיפרא אמ' ר' יהודה שבת' היתה והלכתי אחר ר' טרפון לבייתו אמר לי יהודה בני תן לי כנדלי וכתתי לנו ושפט ירו ל לחנון ונתן לי ממנה מקל ואמר לי יהודה בני טהרתי שלשה מנוגע' ולמדתי בו' הלכות שהיא' וכראש הטורף נארכה אמה ועביה כר כרכיע כרע המטה אחר לשנים ושנים לחרכעה ומזין ושני' ומשלישי' ומטהרין בפני הבית ושלש בפני הבית ומטהרים בגבולין והנה לך דאיה בזה שר' טרפון היה אחר חכרין והיה זה המעשה כחונה לארץ לפי מה שהורה ספור המעשה

מסכת פרה

רבי אליעזר אומר עגלה בת שנתה ופרה בת שתיים ופרה בת שלש או בת ארבע ר' מאיר אומר אף בת חמש בשר הזקין אא שאין ממתינן לה שם תשחיר שלא תפס אמר ר' יהוש' לא שמעתי אא שלשי' אמרו לה מה לשו' שלשי אמ להם כך שמעתי סתא מ בן עזאי אע אפרש אם אומר אתה שלשית לאחרות כמען ובשאתה אומר שלשית בת שלש שנים ביוצא בו אמר כרם רב רבעי אמרו לו מה הלשון רבעי אמר להן כך שמעתי ס סתם אמר בן עזאי אע אפרש אם אומר אתה רבעי' לאחרים כמען ובשאתה אומר רבעי בן ארבע שנים כיוצא בו אמר האוכל בכית המנוגע פרס משלש' ל לקב אמרו לו משמנה עשרה לסאה אמר להם כך יש שמעתי סתם אמר בן עזאי אע אפרש אם אומר אתה משלש לקב אין בו הלה ובשאתה אומר משמנה עשרה לסאה מיעטתו חלותו

כאשר אמר השם ית' בעגלה ערופה אמר ר'

והוא בתוכ עבד חסר ויו וכונת עבד שינעה בה מלאכה בכונה א
אומנם אם נעשה מעצמה לא תיפול וכונת עבד שאם נעשה בה מ
מלאכה בלי כונה שהיא פסולה וכאשר כתב עבד ופקדא עובד נת
כתחבר בין שתי הכונות נאמר עובד דומיא דעבד מה עבד לרנונו
ואם נעשה בה מלאכה או עלה עליה דבר מהדברים ויהיה זה מ
מרכונו הנה כבר נפסלה ואם עלה עליה זכר כנה זה מרכונו ולכן פ
פסולה ואין הלכה כר' יהודה

הזו בה שתי שערות שהוררת
או לבנות בתוך גומה אחת פסולות ר' יהודה אומר אפי'
לתוך כוס אחד היו לתוך שע בוסות והן מוכיחות זו את
זו פסולה ר' עקיבא אומר אפי' ארבע אפי' חמש מפורד'
יתלוש ר' אליעזר אומר אפי' חמשי ר' יהושע כן בתירה
אומר אפי' אחת בראשה ואחת כונבה פסולה היו ברה
שתי שערות עיקרן משחיר וראשן מאדים עיקרן טא
מאדים וראשן משחיר הכל הולך אחר הגראה דברי ר'
מאיר וחכמים אומרים אחר העקר

אמר ית' פרה לרומה ת
תמימה נאמר אס תמימה ממומין סר כבר נאמר אין בה מום
אלא תמימה בארמינות ידנה לומר שלימת הארמינות בתוך גומה
אחת בתוך חפירה א' ידנה שיהיה נמימתו א' ר' יהודה אומר אפי' בתוך
כוס א' וכוס הוא עגול מן הגשם יש בה כלל מן השיעור בשטח א' וסם
מוכיחות זו את זו תורה א' על חכרתה והיא שתהיה הא' קרובה מן ה
החחרת וכחזית אליה בשטח א' והנה יתבאר בפרק ו' מנה ששיעור
ב' שערות האמורות בכל מקום כרי סיהו כוללת כוונת ואם יהיה ב' ב
בעקר המאדים יוכל להכניס כוונתו ראשן המאדים והנה ה
היא כשרה לרברי חכמים והלכה כחכמים וכתבא קמא אשר יאמר פ
שעת שערות לבד פוסלין בין שחורות בין לבנות

פרק שלישי
שבעת ימים קודם לשריפת הפרה
בפרישין בהן השורף את הפרה מכיתו ללשבת שעל
פני הבירה צפונה מורחה ובית אבן היתה נקראת מוין
עליו כל שבעת הימים כל הטמאות שהיו שם ר' יוסי א
אומר לא היו מוין עליו אלא בשלישי ובשביעי בלבד
ר' חננה סגן הבהנעם אומר על בהן השורף את הפרה מ
מוין עליו כל שבעת הימים על של יום הבפורים לא ה
היו מוין עליו אלא בשלישי ובשביעי בלבד

מאמרנו שהן ה
השורף את הפר' תרע שכל כהן כשר לשריפתה אמר ית' ונתתם חותה
לעור הכהן והוא היה סגן הכהנים כצית ההוא נאמר בשיעור ז' ז' ז'
נעשה כאלעזר ושאר כל השרות בין כהן גדול בין כהן הדיוט ול
לשון התורה בהשרפת אהרן וכיון ז' ימים כמקדש והן ז' ימי המ
המלואין אמר נמשחת אהל מועד לא תבא ז' ימים נאמר אחר זה כ
כאשר עשה בני הזה נזה ה' לעשות לכשר עליכם ואמרנו נזה ה'
לעשות זה המעשה פירו' לכפר עליכם זה מעשה יום הכספורי ונראה
אלינו הקבלה שבהן השורף את הפרה ובהן גדול העובד כיום הסב
הכפורים יפרשו ז' ימים קודם זה ויעברו מחשה שמתא תמצא כנה נה
והעקר אנלינו שמי שבעל כנה יטמא ז' ימים כמו שכתבנו בפרק דא
ראשון מכלים ועוד תראה אמרם בסוף ז' ימים כועל כנה כטמא מת
ושם המקדש כלו בירה אמר הפסוק ולבנות הבירה אשר הכינות וב
כונה שתהיה זאת הלשכה ככונה מזרחית להיות פרה ארומה נקראת
חזאת וכל חזאת טעונם נשון דל' שחיתתה וקבול דיוק בצפון כמו פ'
שהתבאר בפרק ה' מזבחים והעידו שזה אשר נזה האל ית' כשהחיתתם
בחזן מפני אשר תשחת בצפון יקראו זאת הלשכה בית אבן כי כל ה
הכלים אשר היה משתמש בהן שם כל ז' הימים היו כלי אבנים וכיוצ'
בהן כרי שלא יקבלו טמאה כמו שכתבנו בכלים וכתב זה שפרה אר
ארומה מתעסקין בה טבולי יום כמו שיתבאר נאמר שטבול יום יק
יקחנה שלא תבטול לטמא הרבה ולזה נמנע מזה המקום הכלי אשר
יקבלו טמאה ומוין עליו על שכנה מכל חטאות אשר היו שם ידנה כו
מחצר כל פרות ארומות אשר כעשו מימות משה ועד היום הזה כי ה
השארית אשר תשאר מכל אחר מונבע וזה עליו כל יום מאפר פרה ז'
זולת האפר אשר הזה עליו ככל יום אשר לבינו והנה מורים שטבוליה

אם נזיר ואם נזורה הם כבשים ואמר אס הקריבום כיום השמיני
ינה זה לשון התורה ומיום השמיני והלאה ידנה ואמר בכבוד כיום
השמיני תקנו לי ואמר אמו אמו לבורה שנה מה אמו האומר בכבוד
כש לשמיני עמנו חף אמו האומר כאן כשר לשמיני עמנו וזה שתי
הקריבתי ברעבר חבל לפתחלה לא תקריב אלא מיום שלשים לאמר
והלאה ידנה אומנם הכבוד התבאר כו כיום השמיני תקנו לי והמעש'
והפסח נשתנו ע"ה במתן דמים כמו שכתבנו בחמישי קזכח'ס

פרק שני
ר' אליעזר אום פרת חטאת המעוכרת
בשרה וחכמים פוסלין ר' אליעזר א
אומר אינה נלקחת מן הגוי וחכמים מכשירים ולא זו
בלבד אלא כל קרבנות הצבור והיחיד באין מהארץ ו
ומחוצה לארץ מן החדש ומן הישן חוץ מן העומר ושתי
הלחם שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ

ר' אליעזר אומר
סמא רבעה הגוי והיה פסולה וחכמים לא יחושנו לרביעה לפי שהוא
לא יפסיד בהמתו כזה הענין והמכונן שפרת חטאת שנרבעה פסולה
לאמר השם ית' כי משחתם בהם מום כס כל המום פסול בו דבר
ערוה שם כו כמו אמרו כי השחי' כל כשר את דרכו כפי מה שכתבנו
בהגורו בפרק ו' ואמר ב' ר' אליעזר שפרה ארומה חלו כחמאת לכו
שלא נרבעה לא תלקח מן הגוי למאמר השם ית' דבר אל בני ישראל
ויקחו אליך פרה ארומה וגו' בני ישראל יקחו ולא הגויים יקחו וחכמים
יאמ' שאם קנה אומה ישראל שהיא כשרה שהרי ישראל הן אותן של
שלקחנה וכן שאר קרבנות ר' אליעזר יאמר שלא לוקחין מן הגוי משום
דכיעה וחכמים אומרי' שהגוי לא יעשה ככהמתו מפני ש' יפסידה ו
נכנת מן החדש ומן הישן וזולת עומר ושתי הלחם כפי מה שכתבנו ו
נזמנתו בפרק שמיני ממחנות ואין הלכה כר' אליעזר

פרה שקרנה
ב
וטלפיה שחורים יגוד גלגל העין והשיעם והלשון א
אינם פוסלין בפרה והננסת בשרה היתה בה יבלת ו
וחתבה ר' יהודה פוסל ר' שמעון ואומר כל מקום שינטל'
ולא העלה מקומו שער ארום פסולה

יער יחתך מאמרנו גור
אלכא והרגם פראק טלפא נכסת הקנרה סמאמר האל תמימה ט
שלימת האורים והלכה כר' יהודה

ירוצא דופן ואתנן ומחיר פס
פסולה ר' אליעזר מכשיר שנאמר לא תביא אתנן וזנה ו
ומחיר כלב בית ה' אלדוד לכל גור אין זו הבאה לבית
כל המומים הפוסלין במוקדשים פוסלין בפרה רכב ע
עליה נשען עליה נתלה כונבה
את הגור קיפל עליה את המוסרה נתן טלתו עליה פ
פסולה אבל קשרה במוסרה עשהלה סנדל בשביל ש
שלא תחליק פרש טלתו עליה מפני הזובכים בשרה זה
הכלל כל שהוא לצורכה כשר לצורך אחר פסולה

חכמים
יכירו שפרה קרטי מוכח היא ולזה יפסול בה כל מום יפסול בקדשי'
וכבר כתבנו המומים כלן בשמי מצבירים והן כלן יפסלו בפרה אר
הדומה באמרן אשר חין בה מום ונכשת הפרה על הקדשים שהיא ת
תפסל כעבורה כל יעד שיטומם בה כהנשן מאזני המוש לפי ש
נבא ב' ז' אשר לא עלה עול ואמר בענה ערופה אשר לא עבד
בה אשר לא משכה כעול מה עול שאמר כאן עשה שאר עבודה כעול
פסולה חף עול האומר בפרה עשה שאר עבודה כעול פסול עבד בה
את הכהן שכתב בה בעת עבדו קיפל עליה את המוסרה שיכרוך
החבל אשר יקטור בה וישמיה על שדרתה כשכל שלא תחליק שלא
תמשך ואין הלכה כר' אליעזר

שכן עליה עוף כשרה עלה עליה זכר פ
פסולה ר' יהודה אומר אם העלה פסולה ואם מעצמו
כשרה

כבר הודעתך שאנחנו ידענו משמטי פרה ארומה מעגלה
ערופה לענין הכבורה נאמר ית' בעגלה ערופה אשר לא עבד בה ו

165
B

הקדוש ב"ש שחין מקבלין טמאה וזוה על זה הכהן השוקף וטהר
 אמנם כל שיהיה אצלנו איש טהור ידוע הכהן חין הכול בין איש שלא
 כדאמר לנעלם במת ובין איש כטמא כל ימי חיו ואח"כ טבל והוא עליו
 סהול וטהור ולכן לא נקשר לו בקבר התהום עד שנתאמת ולשמן ה
 התנסותו מנעמים חלו נעשו כשעלנו בני הגולה דל שלא היה כמנהג א
 אצלם חים טהור ור' שמעון אומר עשרין יד עמם ויגלה ידנה לומר ש
 סהן היו טהורין מטומאת מת ולא כעשר מהן איש טהור לפי שהכל
 מוריס שלא גזרו טומאה על ארץ העמים אלא לאחר שפלו מן הגולה

לא היו עושים לא חטאת על גבי חטאת ולא תינוק על
 גבי חברו צריכין היו התינוקות להוות דברי ר' יוסי ה
 הגלילי עקיבא אומר לא היו צריכין להוות

הכונה
 שהם אם נוכחו ככלי טהרה לחטא ממין או ממינין כטהרו ליהימם
 מעשן זאת החטאת ולא יקחו לחטאת שכייה בזאת הטהרה עד ש
 שיטהרו את הכלים ואח"כ שיהיו טהורין לזאת החטאת השכיית וכן ה
 בתינוק אשר כטהר למילוי מי טהרות הנה לא ימלא זה הכלי תינוק א
 אחר א"כ שיהיו טהור עד שיטבול בחוק זה המלוי וזה סדר אמרם כ
 ביום טוב מטבלין מגב לגב כמו שבארנו שם אמנם היות התכונות
 נריכין טבילה ככה זה דברי הכל וכן כתבאר בתוספתא ואע"פ ש
 פהיינו שומרי אותם מטומאת מת הנה יטמאו טמאת ערב כבחד מן
 הטמאות האחרות ואמנם המחלוקת בהזאה הכה ר' יוסי יברחם עם
 היותנו שומרי אותה שמייה רבה הן חותף אשר יהיו מוין קבת על
 קבת כי חין אצלנו יותר טהורי מהן וזה כלו להבדיל יכולתה ולהוכיח
 בדרבת ר' עקיבא אומר שחין לזאת ההזאה מקום וכל מה שעשינו א
 אמנם עשינו חותה עד שיהא חללינו איש לא ינטרף להזאה כמו שב
 שבארנו והלכה כר' עקיבא

ה לא מצאו משבע עושין משש מ
 מחמש מארבע משלש משתים מארבע וסי עשאם
 הראשונה עשה משה והשנה עשה עזרא וחמש מעור
 ואילך דברי ר' מאיר וחכמין אומר שבע מעורא ואילך
 ומי עשאן שמעון הצדיק ויוחנן כהן עשו שתים שתיים
 אליהו עיני בן הקיף ותנסאל המצרי וישמעאל בן פ
 פיאבי עשו אחת אחת

זה שב אל הדבור הכאמר בתחלת
 זה הפרק אשר אמר ומזין עליו כל ר' סימס מכל חטאות אשר היו שם
 ואמר שאם לא יזדמן שיהיה שם שארית אלא מפיה א' מונח יזה ע
 עליו כל שכניה ואמנם הכונה שיהיו עליו מכל חטאות שיהיו שם ור'
 מאיר לא יחשוב השכי אשר שרק שמעון הצדיק לא ב' וכן מן הכ' אשר
 שרק יוחנן כהן גדול וחכמים יחשבונו לר' וסבת זה לענין בת חמש כ
 בכ"ן שריפתם או לענין היו ב' ח' הפרות ממה שיחייב חבל ר' מ
 מאיר שהן פסולות ולא יחשבונו ואצל חכמים כשרה בהיות שמור כל
 א' מהן שמור וכל מה שקרה בהן כפי מה שהתבאר בתוספתא מחדש
 ישמעאל בן פיאי שהיה שרק א' במעריבי שמש וחשב שהיה דבר ה
 הפלגי בטהרה ואמר גבאי מעשותה בטובלי יום ואין בזה מחלוקת ג
 ואם תעשה במעריבי שמש יהיה יותר גדול ויותר כבד ועיני חכמי ה
 הכ' סת על זה ארוך ואחרין אמרו אם מקיימין חנו זאת אנו מוניאין
 שם רע על הראשונות ויסיו אומ' טמאות היו גזרו עליה וספסוף וחזרו
 נעשו אחרת בטובלי יום

וכבש עושין סהר הכית להר המשחה ב
 כיפין על גבי כיפין וכיפה כנגד האוטם מפע קבר ר
 התהום שבו כהן שורף את הפרה ופרה ובל מסעריה י
 יוצאין להר המשחה

כבר בארנו במקומות רבים שהכבש הוא ענין הנק' דלחקה אשר יע
 יעלג ממנו למקום גבוה ואמר מזה הכבש היה בקיבוך על גבי ק
 קבוע ואחר ביחר לאי זה דבר הונדף זה הכבש כיפין על גבי כיפין ו
 ולא היה כיפס אחת ואמר שסבת זה היות הכיפס נגד האיטם מפיין
 קבר התהום וזה שאילו היה הקיבוך הכנוי תחתיו כפי זאת הכונה

בזמנם מונה והמחלוקת בין תק' ובין ר' יוסי ובין ר' חנינה אונם היא
 בהזאה וכבר ידעת שטמא מת צריך הזאה ב' תק' יחמר שהזאה בז
 בזמנה מונה כמו טבילה בזמנה ולזה היה עליו כל יום מלאה ז' ימים
 כי לא נדע מתי כטמא ואולי היום הזה הוא יום ב' לטמאתו או ה
 השביעי וכן באמר ביום הכ' ובב' אמנם ביום הרביעי ומה שאמר לא
 יתכן בו שיהיה אלא שביעי לטמאתו ור' יוסי אמר לא נקיש ההזאה
 לטבילה והזאה בזמנם אינה מונה ולזה אמר בשלישי ובז' לבר מזין
 עליו וכן יכבוד ר' חנינה סגן הכהנים וזאת שהוא יאמר שהכהן הש
 השורף חת הפרה מזין עליו ככל יום לגדל מדרגת הפרה ולהראות
 לה קדושה נוספת כמו שיש לה מעלה יתירה בקדש כמו שבארנו ב
 בתבונה והוא אמרם בתת סבה לזה מעלה יתירה והלכה כר' חנינה
 סגן הכהנים ובתוספתא סגן השורף חת הפרה הפרשתו בטהרה ו
 ואין אחיו הכהני נוגעין בו זה כלו לגדל מעלתה לככה חסר פטרנו
 והוא שלא יזלזלו בה

ב הצרות היו בירושלם בגויות על גבי
 כלע ותחתייהן חלול מפע קבר התהום ומביאים גשים
 עכורו ויולדות שם ומגדלות את בעהן ומביאין שוורים
 על גביהם דלתות ותינוקות יושבין על גביהם וכוסות
 של אבן בידם הגיעו לשלוח ירדו ומלאו ועלו וישבו
 על גביהן ר' יוסי אומר ממקומו היה משלשל וממלא

מלל
 בעל חלל יתנה שיהיה בני בקבוצ וכבר בארנו קבר התהום ותבאו
 בסוף נזירות וידוע ממה שקדם באהלות שאילו יהיה על המת חלף
 אמות עשר הנה היא יטמא חלל אם היה עליו אהל יהיה מקיף עליו ה
 האהל יהיה טהור כפי מה שבארנו באהלות ואמנם יבחנו השוורים
 להיותן עבי הכטן וכאשר יורכב עליהן הכעדר לא יתלו רגליו על ה
 חאין כדי שלא יאהל על קבר התהום ברגליו וישמא כמו שהתבאר
 באהלות ועם זה הם ישימו סלוחות על גביהן עד שישוב אהל ו
 והנעדר יושב מלמעלה ולהגב יבחרו טהרות של אבן לפי שהם לחיק
 יקבלו טמאה ואפי' נגע בהן המת כמו שהתבאר בכלים ושינוח שם
 נהר ניגר ולזה הותר אליהם הידירה שם לפי שאינו מקו' שוקט שבתלח
 שיש שם קבר התהום ור' יוסי יחוש ואמר שהוא ממלא והוא על גבי ה
 השוורים ואינה הלכה

ג באו להר הכית ירדו הר הכית והעורות
 תחתייהן חלול מפע קבר התהום ובפתח העזרה היה מ
 סותקן קלל של חטאת מביאין ובר של החלים וקושרין
 חבל בין קרנו וקושרין מקל מסבך בראשו של חבל ו
 וזורקו לתוך חקלל ומכה את הוכר ונרתע לאחוריו ו
 ונטל ומקדש כרי שיראה על פני המים ר' יוסי אומר
 אל תתע מקום למיעם לרדות אלא הוא נוטל ומקדש

קלל של חטאת
 כדי שיש בה אשר פרה ותרעום ותער פרה קולתה אשר בו אשר ה
 הפרה ואחר יכה זה הכבש בענין ימיני ההכאה יתנער אשר הפרה
 ויפיל לפניו ויקחהו וישליכהו במים וזהו כלו לכל יגע באשר הפרה
 כי הוא טמא ויטמא לפי שאשר הפרה יטמא ויפסיד כמו שהתבאר ו
 ולא אסור גב' ללקחו ככל לבל יהיה מסיטו והוא טמא אל תתנו מקום
 למינים לרדות בגזר ממאמר וירדו בדרגת הים והכונה שלא ימנאו מן
 מקום למשול עלינו בו ולהרחיב פה בדבר ובגבאי והלכה כר' יוסי ו
 ואשר ראוי שתדעוהו שזה הענין אינו הכרחי בכל מקדש מן חטאת ש
 שלא יהיה אלא כן ואמנם הכונה מה שאבסר לך וזה שכל טמא מת א
 חין לו טהרה אלא בהזאה שלישי ושביעי כמו שכא בפסוק ואמר ית'
 וטבל במים איש טהור ואם שיערנו אכחנו שלא נמצא איש טהור אצל
 כלן טמאין טומאת מת כמו בזמנינו זה איך יהיה אפשר שיטהור ה
 הכהן השורף את הפרה והאיש אשר יזה ינטרף שיהיה טהור ואין שם
 מי שזיה עליו הכהן הבעי בטול זאת המנוה כי אשר הפרה חמכם יטהר
 הטמא אם זיה עליו איש טהור וזה האיש לא יסו טהור אלא באשר ה
 הפרה ואמר אבי שמשפר לנו התחבולה במציאות אנשים חין טמא'
 מת עליין כלל ועם זה כרחיקם ככל יכולתנו מגעת באשר ויהיה ה

הנה הם הגיע הקבר בין שני העמודים תחת הטיפה
הנה חנוני שיהיה על גב הטיפה עמוד בלי ספק ואם
יזדמן שיהיה המת תחת א' מן העמודים הנה אשר
יהיה על גב הטיפה נמשך לבי שהוא עמוד אל בני המת ביום שבחלה
בז' מזה הלכות ולזה יבאך שיהיו חלבו העמודים תחת קיבוש אחר גב' ו
ואלה העמודין תזר יקראו אומם כמו שבארנו פעמים שהאומם הוא
הדבר המקשי חלבו חללות וזה הוא צורתו ויהיה ה
הבטין תחת ההליכה בלה אשר מהר הבית ל
המשחה עד שהיו עמודי הטיפה אשר היה ה
עליה הכהן מורכבת על גבהו כית טפות אחרות אשר תחתיהן כאשר
הנבאר לך מן הגזרה ובאור כל משיבית כל גזרית רל כל עמוד ב
בעסקה תרגום ויתמוך יד אביו וסערה לידא רבכתי והוא לשון עברי
גכ' ה' יסערו על ערש דני

לא היתה פרה רויצה לצאת אין מ
מוציאין עמה שהורה שלא יאמרו שחורה שחמו ולא
אדומה שלא יאמרו שתים שחמו ר' אומר לא משום זה
אלא משום שנאמר והוציא אותה לכרה וזקע ישראל
היו מקרבים ברנליהם להר המשחה ובית טבילה היה
שם ומטמאי היו את כהן שורף את הפרה טפע הצדוקין
שלא יהו אומרין במערבי שמש היתה נעשר

דע שכל העוסק
בפרה בשרפתה וקבוצן אפרה ומלוי המים והקדוש והיא כתיבת ה
האפר במים חלבו מחויבין שיהיו טבולי יום כמו שבאר חלבו כפירוש
שכל מה שאמר ית' בזאת הפרשה איש טהור שהוא טהור למעשה וה
הוא טבול יום כמו שבארנו ואותן שלא יאמינו בקבלם יאבדו כמ
במהרה יחייבו שיהיו מערבי שמש לאמרו איש טהור ובא השמש ו
נטהר ולא יקרא טהור עד שיעריב שמשו והיו זה עה' מטמאין
המתבצקין בה בא' מן הטמאות אשר טומאת טמאת ערב ואחר יטבין
גיטוב טבול יום ויתחיל להתבצק בזה עד שלא יעול מחשבה וכסף ש
התפאמת מה שאמרו קנת הצדוקין שתצטרך מערבי שמש

סמכו יריהם
עליו ואמרוין לו אישי כהן גדול טבול אחת ירד וטבל
ועלה ונכתפג ועצים היו מסוררין שם עצי ארוים א
וארנים וברושים ועצי תאנה חלקה ועושין אותה במין
מגדל ומפתחין בה חלונות וחזיתה מערבה

כבר קדם שהם יט
יטמאנהו כמו לנביע בשרץ או בכד הו או מה שדומה לזה ואחר ינהו
בטבילה ואמרו אישי כהן גדול הוא ספור מה שהיה נעשה תמיד לבי
שכחן גדול היה שורף אותה ואעפ' שהיא כפרה כהדינה כמו שסברנו
נחרים וארנים כלן מיני ארזים וכן ברנש כמו שאמרנו ז' מיני ארזים
הם ועצים תאנה חלקה עץ תאנים חלקים ולא יתבה בהלקות במיני
הארז לפי שהוא במין מגדל רל שיהיה תחתיה רחב וכל אשר יעלה י
יצר ומפתחין בה חלונות במקום עובי העצים שיכנס בהם האש ומ
נחזיתה מערבה רל עונה מנד מערב כלומר פיה והוא המקום א'
אשר יושלך ממנו האש לכד המערב אשר יהיה נכח קרפי הקדשים כי
הר המשחה במזרח ירושלים נגד שער המזרחי של מקדש כמו ש
שבארנו במדות

בפתיה כחבל של מגנ ונתנוה על גבי המ
המערבה ראשה בדרום ופניה למערב הכהן עומד במ
כמורה ופניו למערב שחט בימינו וקיבל בשמאלו רבי
יהודה אומר בימינו היה מקבל ונותן לשמאלו ומה ב
בימינו טבל והוה שבע פעמי' כנגד בית קרשי הקרשי
על כל הויה טבילה גטר מלהוזה קינח את ידו בגופה ש
של פרה ירד והוצית את האש באליותות ר עקי בא אומר
בהריות

מגנבין מימיני החילפי ואומר ית' ולקח אלעזר הטהור
מדמה באבביו ואמר מכותה מנות יד ולא מנות כל' והעקר אלכנו כ
כאמרו הכבשת בתורה סתם ושרט לך הכתוב בא' מהן ימנית חף כל

ימנית והנה כל אבבע סתור פתח הוא אבבע היו ימיני והוא אררי'
הרביע שבאבבעת רל המוכת שמושם בה ועל כל הויה טבילה רל
סיטובל אבבע בדם לכל הזאה ולא יזה הזאות רבות מטבילה אחד
בדם לאמרו וטבל וזהו על כל הזאה טבילה אלויות חתיבת עין קיין
יבער בהן האש ויושמו תחת העצים הגדולים להספירם ובתלמוד ח
אמרו הנה מפשח להו אליה נחרינות וזונות של דקל ור' יהודה ידריה
הפרה מדרגת הקדשים כי כמו שדם הקדשים אה קבל בשמאל פכל
כיוון שבארנו בשבי בזכמים כן הוא דם הפרה ואין העצין כן כי דם ה
הקדשים יזה על צדי המזבח ודם הפרה לא יזרק ואין הלכה כר' יע
הורה ולא כר' יעקב

בבקעה ועמד חוץ מגתה נטל עין
ארו ואזוב ושע תולעת אמר לחן עין ארו זה עין ארו זה
אזוב זה אזוב זה שע תולעת זה שע תולעת זה שלשה פ
פעמים על כל רבר ודבר והן אופרין לו הין הין הין

אם כתיב
האש בה והוכערו העצים וכלה האש זה השבי אשר היו העצים כ
עבים נקרא המקום בת להדמותה בנת אשר דורכין בה העצים מ
אשר יסור סרור הגרבים וישארנו קנתם וכספירי ויהשלך אל תוך כר
שרפת הפרה שומע אבי שמשמעם אשר תל הפרה אי הפרה שומעתי
אעפ' שלא כשרפה תל שריפת הא כי' ד משיבת האור ברובה וק
וקבלו מופת גב' באמרו אל תוך שושלך בקרבה כעית הדק עה וכבר
כתבאר בתלמוד ששני תולעת אשר יושלך בה מושלך עשר זיוס לא ש
פחו מזה וכבר התבאר בעשיהו ויתרונות שזה השיעור הוא ה' כלטי'
וכבר בארנו משקל הסלע בראש קירושין נשעור האזוב אין פחותה
מבגבעל ארכו טפח ואצ"י יכול להיות יותר ואמנם עין ארו לא ימנ'
לו שיעור שאזכרהו עתה מוכריהם ואמנם כולם עין ארו בעשיהו
זכן ארו זה והשני התולעת לאמות שהוא הוא אשר אמר האל ית' כי
מיני ארזים הם ז' כמו שזכרנו ואמר הכהן ית' ארו לתת כבה חלבו ט
שזה המין אשר דנה והיא המין שהמפורסם בארץ ככען ולא בארץ מ
מזרים כלל עד היום הזה והאזוב גב' מינים כמו שהתבאר בעצבים
ויבאנו זה שהוא הוא הכאמר בתורה והוא אשר יבטלוהו הא' שיה כ
במחל וכדקמהו אכחנו במערב כרש ושני תולעת הוא צמר ככות
בכביב הקקר בערבי כרמו והודיע שזה המראה המונה הוא ככות ה
הכרמו הכקרא גרבה לא נבצקלא ולא כרזי או רנייא או זולת זה מן ה
הענינים המאדמים

ברכן בשירי הלשון וזושלך לתוך
שרפתה נשרפה חובטין אותה במקלות וכוכרין אותה
בכברות ר ישמעאל אומר במקבות של אבן ובכברות
של אבן היתה נעשת שחור שיש בו אפר בותשין אותו
ושאין בו מניחין אותו העצם בין כך ובין כך היה נכתש
וחולקין אותו לשלשה חלקים אחד נתן בהיל ואחד נתן
בהר המשחה ואחד היה מתחלק לכל המשמרות

ורכה באמרו
כשירי הלשון בקצה גזי הגמר נשיריה הם הקנותת גב' ואמנם יק
יקשרה לכושחה ולשומה' כפרה לכל יאברה הלהב ואם השליכה א'
יהיה טוב וכוכרין אותה בכברה כיפה בכברה הכק' קנורכיל ור' ישמעאל
אומר שכלי אבנים לכד ישמעאל בה אשר לא יקבלו טומאה לתוספת
השומרה ואינה הלכה שחור שיש בו אפר חתיכה שחורה כששרפה אה
מן העצ' מן מכשרה אה יהיה נשחק ויטוב אפר יזרק ואם לא יעשה בה
השריפה לזה הגזר אלף ששארף החנות החלקים הנה תשבו ויין ה
הראוי שתרע שאפר הפרה עם אפר העצים אשר כשרפה בהם הכל י
יקובץ והכל יקרא אשר הפרה ולשון כיכרי שרף שלם ימישלה
עצים מרבה הוא לה חבילי עצים חבילי אזוב יוון כדי להרבות את ה
האפר וכבר קדם לך בתחלת מכות גזר הכר מקומות אשר היו כהן
המשמרות הנה באותן הכר מקומות והלק שלישיה ולא יבא מלכד
הפרה דבר בעזר לא חוץ לעזרה כמו שתר' ארנו זה לאמרו באפר
הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור ובתוספת אחר זה של מ
משמרת לישול ממנו כפי עיירות זה שבהר המשחה לפרות אחרות ו
זה שנתן בחיל למשמרת מבזרת הכתוב והיתה לנדרת בני ישראל
למשמרת ירנה לומר שינכעמונה מעט בחוק ההשארות

166
8

פרק רביעי

פרת חטאת ששחטה שלא לשמה
קבל והזה שלא לשמה או לשמה
ושלא לשמה או שלא לשמה ולשמה פסולה ר' אלעזר מ
טבשיר ושלא רהוץ ירר ורגלי פסולה ר' אלעזר מבשיר
ושלא ככהן גדול פסולה ר' יהודה מבשיר ובמחוסר ב
כגדים פסולה ובבלי לכן היתה נעשית

אמר השם ית' בפרה חטאת היא ומאשר
קראה חטאת חייבה מטעמי החטאת שאם שחטה שלא לשמה פסולה
כיון שהתבאר בפרק הראשון מן בחים ושהיא תבטח רחיצת ידים ור'
ורגלים כשאר קדש מן זבחים ור' אלעזר אומר אחר שכשחטה בחון יבאת
ויזנסה הקדשין ואמר בפרה אדומה וכתתם חותם אל אלעזר הכהן
ר' מחיר אומר זאת כצדית כאלעזר ושאר כל הפרות ככהן גדול והוא
הוא אומר פה וסלא ככהן גדול פסולה וכבר בארנו במה שקדם שהיא
כפרה לכהן הדיוט וכלי לכן הם אותן שהיה לוכס כהן גדול כיום ה
הכפרים לעבודת היום כמו שהתבאר בשוקה ואמנם הם ז' כלים א
אשר היה לוכס כהן הדיוט לעבודה ולשון התוספת מצותה בר' בגדי
לכן של כהן הדיוט ואם עשאה בכגרי זהב או בכגרי לבן פסולה וי
וירענו זה כגדירה שנה אחר החל ית' כיון הכפרים אשר לשון הפסול
כה בחגה ר' בגדי יהיה זאת לכס לחוקת עולם ואמר בפרה אדומה
והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכס לחקת עולם ואמר מה חקה הא
האמורת כהן בכגרי לבן אף וכו' ואין הלכה כר' אלעזר

שרפה חוץ מגתה או בשתי גתו
או ששרף שתיים בנת אחת פסולה הוזה ולא כיון כנגד
הפתח פסולה הוזה מששית שביעית חור והוזה שביעית
פסולה משביעית שמינית חור והוזה שמינית בשירה

כשני גתות שחתכה ועשה גת לקצתה ונת
לקצתה ואמר או שרף ב' בנת' ארבע שהיתה כל א' יוצאת לכהן כפי
מה שקדם ואמר החל ית' והזה אל ככח פני אהל מועד ולזה יבטח ש
טוזה כנגד פתחו של היכל והוא יראהו ר' הירושלמי כמו שיתבאר בפרק
שני ממדו הוזה מששית שביעי' ר' שהוא טבל אצבעות טבילה ששית
והזה ממנה שני ושביעי' הנה פסלה לפי שמתכח' כפי יוק שהודעתך
על כל הזאה טבילה ואעפי' שהוא שב אחר זה וטבל טבילה שביעית
והזה ממנה הזאה שביעית הנה זה לא יספיק לפי שהוא כבר פסלה
אמנם הזו מטבילה שביעית שהי' הזאות שביעית שמינית הנה היא כ
כפרה לפי שכבר כשלונו' הזאות כמנותה וכל מי שיבא אחר זה לא י
יספיקה וזה אשיל' שב והזה שמינית או תשיעית או עשירית לא פסלה
שרפה שלא

בעצים או בכל עצים אפלו בקשא אפלו בגבכה כשרה
שחטה על מנת לאכל מבשרה ולשתות מדרמה פסולה ר'
אליעזר אומר אין מחשבה פוסלת בפרה

כבר קדם לך
סברת ר' אלעזר בתלמי זה הפרק שהוא לא יטמא ריח שאר הקדשים
בפרה ואמר חייב שכשפסול חותה אם חשכ לאכול ממנה ואפי' אכל
החמים לפי שלא בא לריח ניחוח

בל העסוקין בפרה מתחלה ועד
סוף מטמאין בגדים ופוסלין אותה כמל אבה אירע בה
פסול בשחיטתה אינה מטמא בגדים אירע בה בהוייתה
בל שעוסק בה לפני פסולה מטמא בגדים לאחר פסול
אינו מטמא בגדים נמצא חומרה קולה לעולם מועלין
בה מרכיזין לה עצים ומעשיה ביום ובכהן המלאכה פ
פוסלת בה ער שחעשה אפר המלאכה פוסלת במים ע
ער שיטילו את האפר

בזאת ההלכה יש עקרים רבים והבינים אמר ית'
ונחט אותה אומר בא הכתוב ולימד על הפרה שתהיה מלאכה פוסל'
בשחיטתה וזה יאמרנו אותה שלא יתעסק בעסק אחר עם שחיטתה
וכן גם כן אמרנו באומרנו ושרף את הפרה בא הכתוב ולימד על הפרה
שתהא מלאכה פוסלת בה משעת שחיטה עד שתעשה אפר ואמנם
כלן מטמאין בגדים הנה העבוק כאשר ישחטה ואשר ישלכן בה עץ
ארו ואזוב ושני תלעלע וככב כגדיו ככהן ורחץ כשרו במים ואמר ב
באש ישראל והשליך אותה יכבה כגדיו ואמר באשר ישחקה ויכפה א

אותה ויקבצו אפרה וכבס האו כף את אפר הפרה את כגדיו וטמא ער
חערב ואמרנו שמינית שאמר האל ית' טמא שליך את החזוב מטמא כב
כגדיו קל ואמר לאשר ישראל וזמר והשורף הוזה יכבס כגדיו ללמה
שכל העבוקים בפרה מתחלה ועד סוף מטמאין בגדים וטעמי רח'
דמינת גוף והערב שמש וכבר התבאר בתלמי זה הכפר כוננת אמרנו
מטמא בגדים וזה שכל כגדיו או כלי יגע בו והוא בחותנו העת מתעסק
בפרה הנה יטמאנו ואמר ית' החזאת היא מלמד שמועלין בה ומי
שכהנה ממנו בשוה פרוטה חייב מעילה באשר יתקייב מי שכהנה פ
בגדיו מוכח כפי מה שהתבאר בתפלת מכתב מעילה ואמר לעולם
בין לפני שרפתה בין לאחר שרפתה מועלים בה עד שתעשה אפר
ולא לא יטמא בזה האפר מעילה וכן מותר לקבנו כלילה וסלא ככהן
ולא יפסל אם יתעסק במלאכה בעת קבוצ האפר כמו שאמרנו לעיל'
מועלין בה עד שתעשה אפר ומעשיה ככהן עד שתעש' אפר ומרכיזין
לה עבים עד שתעשה אפר אחר ואסף אש טהור אחר לפי שכל מעש'
פרה ככהן שומע אפי' אף אסיפת האפר תהא ככהן תל אש טהור מ
מגד הכתוב שאסיפת האפר בכל הארס אמו והמלאכה פוסלת במי' עד
שיטילו האפר אלו העקרים שמים ככח עיניך כי עליהם סובבת זאת ה
ההלכה ומלותיה וזה שהמים ישאלו ממי חיים כמו שהתבאר
יקחו אלו המים בבלי' ויערב עממן מעט מאפר הפרה שיעור שית
שיתראה על פני המים וזה המעורב הוא אשר קראו החל מי כרה וזה'
אשר קראו המשכה מי חטאת ויקראו גם כן מים מקודשים וכל מה ש
שתראה ותשמע בזאת המסכת מקודש ומה שישתמש ממנו ממקד'
ומקדשים וזולת זה ר' השלכת האב במים השאובין וכל מה שתשמע
ממלאין וממלח והממלח אמנם היא שאיבת אלו המים אשר יושלכו
כהן האפר ולזה המים אשר יבאו לקדוש לא יותר לו שיתעסק בדב'
אחת כל עוד שיטאבם ולא בעת נושאם ולא בעת זיקתם מכלי אלו כ
כלי' ובכלל כל עוד שלא יושם בו אפר הפרה המלאכה פוסלת בקו
ואם השליך בה האפר ושם מקודש הנה לא יפסל בעשיית מלאכה ו
ולא בשעת הזאה בעת טויה ממנו על הטמא לא יפסל בעשיית מלאכה
ואמר בבפירי אין לי אלא מלאכה פוסלת בפרה במים מניין תל' זה
והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי כדה ר' שמי כדה כמו פרק יר
כמו שהפרה נפסלת במלאכה כמו שבארנו כן המים ואמר שכ
יכול קדשו תל' למי כדה כן מי כרה ר' שהן יפסלו במלאכה כל ע
עוד שיתמידו מהיות מי כרה אמנם אם שבו מי כרה הנה לא יפסל
במלאכה ושמוד הכוננות האלו תמיד ר' הקדוש והמלוי ושקמני ג
נפסל במלאכה ומעת ההקדש המים באשר אין המלאכה פוסלת כ'
כהן ולשון התוספת כל מעשיה ביום חוץ מאסיפת האפר והמלוי וה
והקדוש וכל מעשיה ככהנים חוץ מאסיפת האפר והמלוי והקדוש ו
והזאה ולעולם אין מוין ואין מקדשים הימנה אלא כלי' כל מעשיה
מלאכה פוסלת כהן חוץ מאסיפת אפרה והזאת מים

פרק חמישי
המביא כלי חרס לחטאת טובל ולן
על הכבשן ר' יהודה אומר אף מן
הבית הוא מביא כשר שהב נאמנין על החטא ולהרומ'
פותח את הכבשן ונוטל ר' שמעון אומר מן הסדר השני
ר' יוסי אומר מן הסדר השלישי

כלי חרס לחטאת אם לקדש בו
או למלאות בו טובל ולן על הכבשן ולן על התנו' שמיכשלין בו הכלי
חרס עד שיפתח אותו לניכוי יוקח ממנו הכלי כטהרה וכבר קדם לך
בא הלכות שהכל לאמנים בכלי חטאת שהוא טהור לאומרנו והיתה לע
לעדת בני ישראל למשמרת כל ימי רחמינו לשומרה ואשיל' הביא עם
הארץ כלי מבייתו ואמר שזה טהור לחטאת יהיה כאמן והלכה בר' יה
יהודה ובתרומה פותח את הכבשן ונוטל ר' שיפתח הכבשן ועליו ה
היוצר ויבא זה שירצה לקחת כלי טהור לתרומה מזה התנור הפתוח
ויקח ממנו כלי' והוא טהור לפי שכלי חרס אמנם יטמאו עם הארץ
אשר התבטלו והוא עדין במקומו בכבשן ולא יגע בו ולא יזיזהו מ
מקומו ואמר ר' שמעון שהוא יקח מסד השני לא מן השורה הראשון
אשר כבש פני הכבשן ואמר ר' יוסי מן הסדר השלישי לפי שהו לפעמי'
יקח כלי' להביטו ויחזיר כלי' אשר אחריו אשר יבא בסדר שני ואחר
ישוב הכלי אשר לקח מהסדר הראשון למקומו ולכן לא יקח אלא מ
מהסדר השלישי ואין הלכה לא בר' שמעון ולא בר' יוסי חלף כל מה
שילקח מן הכבשן אעפ' שהיה פתוח הנה הוא בחזקת טהורה מ

A

ח שתי שקות שכתוב שכתוב אחת קרש את אחת מהם המים שבשנה אינן מקודשין היו נקוברות זו לזו בשופרות מר או שהיו המים צפין על גביהן אפילו ק בקלפת השו וקרש את אחת מהן המי שבשנה מקודשי

הכרלי יט בין אחת שוקת שכתוב לכתוב הכלעוהו הר או אכר קיי בארץ ונהנה יינו דין הרים וכתוב הארץ מעטלת והחזירה חסר יהיה כח הוא כלי כלי שקה וממלחיה כה ומקדשים כה וכבר ידעת שהקדוש הוא השלכת הארץ במים ושופרות הנוד הוא האכוכ אשר יושם כפי הכור לנוד ממנו היין מן המים וכינא כהן ואם כתעברו המים אשר בזאת החפירה עם המים אשר בחפירה אחרת או בהיות הנקב אשר בהכרל העובר בין שתי החפירות כששפרת הכור או בחיות כפיין על זס חהכרל עד שיתחברו מים כמים והשלך האשר בא' מה השקעות כבר נתקדשו המים בכללן

ט שתי אבנים שהקיפו זו לזו ועשאן שוקת וכן שתי עריבות וכן השוק שגולקה המי שביניהן אינן מקודשין עשאם כהיד או כגכסים והן יבולות לה להגמל באחת המים שביניהם מקודשין

סיד הוא קבאץ בלעז אם יתחברו הכלי חבור שלם הנה טב הדיקות אשר ביניהם כמו כלי א ונימצו שישלך החסר במקום ח' מהן טבי כל המים מקודשים פרק ששי המקדש ונפל קדוש על ידו או על ה הצו' ואחר כך נפל לשוקת פסול גפול משפופרת לשוקת פסול נטל משפופר וכסה או שהניף את הדלת הקירו כשר והכמי פוסלין וקפה בארץ פסול לתוך ידו כשר מפני שאיפשר

אמר ית' ולקחו למאמ מעפר שריפת החטאת הנה ינטרף שיהיה הוא בעצמו אשר יקבץ בין המים והאשר אמנם חס סם החצר על ידו חו על כר הכלי חו ככל על המים או ששפך החצר מכליו במים הנה חין זה מים מקודשים והוא קדוש פסול ואם גלה השפופרת אשר כה החצר ולקח ממנו די שיטלי על גה המים ואחר פקק על זאת השפופרת אשר כה האשר או סגר פתח הכי' או זולת זה קודם שיטליך האשר במים הנה זה החצר כשר ויחיו שיטליכנו במים אחרים ויקדש בו לשי שהמלאכה אינה פוסלת באשר כמו שקדם אמר אלה המי אשר רנה להטליך בהן זה החצר כבר נפסל לסבת התעשוק לטוב פקק ה השפופרת או סגירת הדלת קודם שיטליך בהן האשר וכבר קדם לך ב ברביעי נוואת המסכתא שהמלאכה פוסלת במי' עד שיטילו את החצר וכן חס העמיד זאת השפופרת בארץ גב כבר פסל אלה המים לפי ש שנומת השפופרת כל אשר בארץ מלאכה ואם החזיקה בידו וכפפה עליה עד שלא יתכר מה שבה מן האשר ואחר זה הטליך האשר אשר לקח במים הנה הוא כשר לפי שחי' אשאר בלתי זה לפי שאכחנו כבר א אמרנו בעת מה שגלה השפופרת ולקח האש שאם השיב פקק השפופר' פסל המים ולא כשאר לו מה שיאחזקה בידו עד שיטיל את החצר ואחר זה ישיב פקקה ויניחנה מידו ויעשה מה שירצה וכבר התבאר לך ממה שאמר טב ששאר השרה עצמו יקרא גב קדו' וזה ממה שראוי שתזכרנה המיר כשארית זאת המסכתא

ב היה קדוש צף על פני המים ר' מאיר ור' שמעון אומרין נוטל ומקדש וחכמים אומרין בר ג' ג' במים אין מקדשין בו זלף את המים ונמצא קדוש טלמטין ר' מאיר ור' שמעון אומרין מנוב ומקדש והכמי אומרין כל שנגע במים אין מקדשין בו כבר בחרתי לך שאמר הפרס יקרא בכ' קדוש ואם יהיה אפר הפרה עומדת על פני המים ואמר ר' מאיר ור' שמעון שהנו יכול לקחת מזה האשר שעל פני המים ויקדש בו מים אחרים וכן חס קדש מים ואחר כלו אלה המים' וכמו שאמר הפרה בקצירות הכלים יאמר ר' מאיר ור' שמעון שהוא ינב זה האשר ויקדש בו פניו שנית והמים לא יתירו זה והלכה כחכמים בכל

המקדש בשוק והספי בתובה אף על פי פיו צר כל שהו

והמי שכתוב מקודשי אם היה ספוג המי שבתוכו פסולי כיצד יעשה זולף עד שהוא מניע לספוג נגע בספוג אף על פי שהמים צפין על גביו כל שהן פסולין

כבר בארנו בכלים שהטמין הוא כלי כר הפה חאר ינא מומנו מה שבו טפות טפות ואם יהיה ככלי מים רבים והביא הכלי כר הפה והוא גב' מלא מים ו והשלך אפר הפרה בכלי אשר המים רבים בו הנ' וכו' וזה המים מים מקודשים עם המים אשר כפי כלי כר הפה להתחברו מים במי' וזהו שפי' כר ולא יכנס בו דבר מאשר הפרה לא לחסוב המים אשר בתוך הטמי מוכרל מהמים אשר בסוקת אמנם הספינו הוא נמר הים הנה אינו כלי ולזה מים שבתוכה ח' מן מקודשים לפי שכבר קדם לך שאין מקדש' ש' לא ככלי ואופני התחבולה כזה שיטפוך כל מה שכלה המים ולא בספוג כלל לפי שאם יגע בו יעשה וינאל מן המים אשר בו אשר כבר התבאר שאין מקודשים ויתעברו עם אלה המים המקודשים וי יפסדו כל המים וכבר התבאר זה בפרק אשר קודם זה

ז נהן ידו או רגלו או עלי ירקות כדרי שיעברו המים לחבית פסולים עלי קנים ועלי אגוז בשרים זה הכלל דבר שהו מקבל ט טומאה פסול ודבר שאינו מקבל טומאה כשר

ידוע שעלי ירקו יטמאו טומאה אובלי לפי שהן מכלל האוכל והוא יאמן שהמלאח חבית מים חיי' לקדש אותה מתבאי המלוי טיהא בכלי' כמו שהקדמנו ואם יעבור אל המים ליגר ככלי' בידו או ברגלו מדבר' שמקבל טומאה מן האוכלי' שהוא פסול לפי שלא נתמללו בכלי' וזה דומ' למי שיטאב בהן או בעלמה מן המועין וישים בחבית ובתוספתא פזילה בידו וברגלו ו ובחרסית של שוקת פסול מפני שלא נתמלאו בכלי' ואם עזרש המיכ להניעם לזה הכלי' ברבר שאינו מקבל טומאה הנה אלו המים כשרים לפי שאלו הרבדים אשר יעמדו אותה ידיו דומי' לשוקת יגרו עליה המי' דמלוי אמנם יהיה בזאת החבית אשר הגיע בהן המים עתה שבנין ה הגרית המים על דבר שאינו מקבל טומאה והם מים חיים כמו שיחיו במיעין ולא יקראו פסולין אז עד שיגעו בחבית כמו שהתבאר במ במקוואות

ח המפנה את המעיין לתוך הגת או לתוך הנבי' פסולין לזבים ולמצורעים ולקדש בהן מי חטאת מפני שלא נתמלאו בכלי'

המשל כזה שיהיה האונן חסור כגד עין המי אובת וישקיע הארס ידיו כזה המעיין ויעלו המים מומנה אל זה א האונן כרי שיגברו מי המעיין ויעלנו וימלא זה האונן הנה אלה המים אשר כזה האונן חין ראוי בהן טבילה לזכ' כי אינן מים חיים והזכ' לא יטהר אלא במים חיים ואין ראוי גב' שילקח מאלה המים לטהרת מ מנוודע אשר בא בהן המאמר לא כלי חסר על מים חיים שינטרף שי שיהיו אלה המים כבר נחלקו ממקורם בכלי חסר וכן אמר במי חסר' וכתב עליו מים חיים אל כלי' וינטרף שילקחו ממקורם בכלי' כמו שק שקדם וזהו מפני שלא נתמלחו בכלי' שם על היותם פסולים למנוודע' ולקדש מי חטאת אמנם לזכ' הנה הוא רמו להפסד אם נתמל' בכלי' לפי ששבו מים שאוכים נפסול לכל הטמאים

פרק שביעי חמשה שמלאו חמש חביות לקדשן חמשה קדושין ונמלכו לקדשן ק קדוש אחד או לקדשן קדו אחד ונמלכו לקדשן חמשה קדושין הרי כולן בשרים יחיד שמלא חמשה חביות לקדשן חמשה קדושין ונמלך לקדשן קדוש אחד אין כשר אלא אחרון או לקדשן קדוש אחד ונמלך לקדשן חמשה קדושין אין כשר אלא זה שקדש ראשון אמר לאחד קדש לך את אלו אין כשר לא ראשון קדש לי את אלו הרי כולם בשרים

תהיה זוכר למה שקדם מהיותה המלאכה פוסלת במלוי עי' שיטיל את החסר וכבר התבאר בתוספתא שהיחיד חס מלא לאחרים וחזינו מלא לכן אלק' כלים לאלף קדוש' הנה זה מתותר יאם מלא לעצמו בלי' אחר כלי' הנה המלוי הראשון כבר נפסל לפי ש טכר עשה מלאכה קודם שיטליך בו האפר

וזאת המלאכה חוץ המלני השני כאשר מלא זה בהיות שכי קידושין
 אמנם אם מלא כלים רביי פעם אחר פעם לשומם כלן קדוש א' הנה
 זה מותר לפי שהכל נרמז בגוף מן שטאכ בפעם א' וה' קדושין הוא
 מ'סלך הארץ בכל חבית נחבית לכה וקדוש אחד שיערב המימות כ
 כלן ויטלך אשר הפרה בכלן הנה על זה שערט אמר שאם היו רבים
 ומלא כל א' מהן כלן לקדשו ב'הי עצמו. אחר הוטב בעיניהן לשום
 הכל קדוש א' אומהשך כלן כשרים לפי שלא יגיע כזה מה שיחייב
 אמנם אם יהיה יחיד וכל לקדשן ה' קדושין ומלא א' אחר א' הנה א'
 הראשונה כפלה מ'הי שאיבת השנית וכן הכ' כ'פלה מ'הי פה
 שאיבת הג' וכן כלן כ'הי מה שכתבנו מלא מחבית אחרונה אשר לא
 כ'עשה אחריה מלאכה היא כ'עשה לפי שלא כתמלא אחריה דבר וזה ה'
 המשפט בעצמו לא כמלך לקדשו קדוש א' כי זה לא יועילה מ'עת המ'
 המלני אמנם מאשר מלאן לקדשן ה' קדושים ואם כהשך העבין ומלאן
 זו אחר זו לקדש קדוש א' הנה הן כ'שרי ואפי' ק'דשן קדוש א' כמו שב
 שכתבנו ה'ך למה שהביא ושב וקדשן ה' קדושי הנה החבית אשר יטלך
 בה הארץ תחלה כ'עשה בין שהשליכה בחבית שמלא ראשונה או כ'
 כל אחרונה לפי שהמים כלן כ'שרים לפי שבמלני לא נתקדש בה פסלות
 וכל מה שיק'ט מאלה החביות פסול לפי שכל מה שכתבנו מן המים
 כ'שאר פסול' לפי שהמלני על קדוש א' כתמלא ואם אמר לאחר קדש לך
 שם החביות והוא יעמוד במק' מן א'ין כ'שרטא חבית שקדש בראשונה
 להיתן כלן מלני א' ואם אמר קדש לי את אלו כלן כ'שרים לפי שיקדש
 אדם לזולתו קדושים רבי' זה אחר זה ולא יהיה בזה פסול כמו שכתבנו
 בתקפתא שמי שיקדש לחביתו זה אחר זה כלן כ'שרים לפי שאינו הוא
 אשר מלא

לך הנה אשר מלא בתמלה פסול בהיות כוונתו בעת המלני סימלא
 לו הוא תמורת ממנו והוא כמו מלא לו ולאח' ככת' א' אשר קדש שזה
 פסול ואשר ימלא באחרונה כ'עשה לפי שהוא ומלא כ'עשה ואם ח'זר
 איש לאיש קדש לי ומלא לך שניהן כ'עשה ואמנם אשר קדש בתמלה
 הנה הוא קדוש כ'עשה וישנה כ'עשה מלאכה כ'עשה קדוש כי זה
 כלתי מ'פסול לקדוש ואשר מלא באחרונה כ'עשה לפי שהוא ממלא כ'
 כ'עשה וזה מותר וחסך זה מביא ממה שזכרנו

הממלא לו ולחטאת כמלא את
 שלו תחלה וקושרו באסל ואחר כך ממלא של חטאת ו
 ואם מלא את של חטאת תחלה ואחר כך ממלא את שלו
 פסול ונותן את שלו לאחריו ואת של חטאת לפניו ואם נ
 נתן את של חטאת לאחריו פסול היו שניהן של חטאת
 ונתן אחד לפניו ואחר לאחריו כ'שר מפני שאיפשר

הממלא לו ולחטאת
 מי סימלא מה ש'מא' י'עצמו או לשתוקו או לרמוזו או זולת זה ויין
 ומלא אחר לך. י'עש וי'טלך שיקדש אשר י'חדו לעצמו עד שלא י'פסול
 מי מטאת כ'עשה מלאכה וכ'עשה בארנו בחלה' שאסל הוא הקדש א'
 אשר י'עס על הכתף ויתלה בו דבר אשר י'כ'ש כ'עשה וי'עס
 למשמרת למי כ'ר' בזמן שהן שמוני' הן מי כ'רה ולכן י'מיינה כ'עשה עד
 שיהיו שמונים כ'עשה ע'כ'יו ואם מלא שכי כ'ר' הנה אי אפשר לו חלא
 ש'עים א' כ'סחו וא' מאחריו

המזורה את החבל בידו לרובו כשר
 ושלא לדרבו פסול זה הלך ליבנה שלשה טועדות ו
 ובמועד שלישי הבשירו לו הוראת שעה

כ'עשה בארנו בתוספתא ענין זאת ההלכה ואמרנו המולך את החבל ל
 ל'בעליה לדרבו כ'עשה וענין זה שהוא א' מלא מים לחטאת ויהיה הח'
 פסול מוכן אכלו ולקח החבל כ'עשה כ'עשה מים להשיבו ל'
 ל'בעליה וי'עס היה הולך לדרבו ושבע בארון החבל מדי עכ'רו י'עסו לו
 וי'עסו דרבו זה מותר ושלח לדרבו פסול לפי שהוא י'עס מדרבן מ'הי
 החבל עד ש'י'כ'נו ל'בעליה אחר י'עס לדרבו ואלה המים פסולין לפי
 ש'עשה מלאכה עד המלני ונהנה הכ'עשו כי'כ'ה הנחת שעה ל'
 לזה שהוא כ'עשה ואעפי' שהולך שלא לדרבו

המבנן את החבל על יד
 כ'שר ואם כי'ענו באחרונ' פסול אמר ר' יוסי לזה הבשירו
 הוראת שעה

אם שאכ המים יקבץ החבל בידו בעת השאיכה שו
 עורות שור' כמו ש'עשו האכ'ים בעת השאיכה הנה זה כ'עשה לפי שזה
 דרך השואכים לעשות ואם שאכ והשליך החבל בארץ עד שהעלה ה'
 הדלי ואחר זה שכ וק'בץ החבל בידו חלק חלק פסול שהוא לקח ה'
 השתלשלות שאינו מכוונת השאיכה קדוש ש'מלך הארץ במים

המציניע את החבית שלא
 תשבר או שכפאה על פיה על מנת לנג'בה למלאות כ'ה
 כ'שר להוליך בה את הקדוש פסול המפנה חרסין מתוך
 השוקת אם בשביל שתחזיק מים הרבה כ'שרין ואם כ'
 בשביל שלא יהיו מעכבין אותו בשעז שהוא זולף את
 המים פסול

דע שזאת הכוונה והיא שהשואכ מים לקדוש הנה י'שאכ
 בכלי כ'הי מה שראוי וק'בץ המים במקו' א' והוא כקדש שוקת ויהיה כל'
 מה ש'עס מן המים כ'שוקת כ'עשה ונהנה ק'דשו חלה המים והם כ'ע'
 כ'שוקת וי'שאכ מ'מה מ'ע' מ'ע' י'פ'לה ונהנה לא י'עור מקחת מ'
 מחמת השוקת מ'ע' מ'ע' ויקדש אותנו ויזה עד ש'עסל וי'שאכ' וימלא
 מן השוקת קדש זולף' וכ'ע' ידעת הי'ק' שכל מי ש'עשה מלאכה שאי'כ'
 ממה ש'עשור כ'שאיכה ולא מכוונתה שהוא י'פסול את המים ולכן אם
 הכ'ע' את החבית אשר י'כ'ה למלא ל'בלתי תשבר או ש'עשה על פיה
 ל'כ'בה כ'עשור מה ש'שאכ לא י'פסול לפי שזה מכוונת השאיכה וכן אם
 הסיר הקדשים מתוך השוקת בעת השאיכה להתקבץ בה מים כ'כ'ים
 הנה כל זה מנרבי המלני ואם תיק'ן זאת החבית או הגביה ל'עשה כ'
 בה אשר פ'רה או מים מקודשין או כ'יקה השוק ל'בלתי י'עבדוהו ה'רבי'
 בעת ש'עלה המים מן השוקת כל זה אינו מכוונת המלני וכ'ע' ש'ע'
 מלאכה כמילני ולכן פסול

ב הממלא באחת ידו ועושה מלאכה באחת ידו
 הממלא לו ולאחר או שמלא לשנים באחת שניהם

פסולין שהמלאכה פוסלת במלוי בין לו בין לאחר
 אמ' בין לו בין לאחר רנה לומר שזה
 הוא אם מלא לעצמו או מלא לאחרים ח' התחיל להתעסק במלאכה
 אחת בעת המלני פסול והשאיכה י'עסק מכלל העסקים ולכן אם מ'
 מלא לשנים בא' שאיכה לכל א' מהן ע'ק' י'פסול השאיכה לאחר ולכן
 ש'היה פסולין

ג השקדש באחת ידו ועושה מלאכה באחת ידו
 אם לו פסול אם לאוזה כ'שר השקדש לו ולאחר ג' שלו

פסול ושל אחר כ'שר המקדש לשני באחת שניה כ'שרין
 אמר לו פסול כימור זה שאם קדש לעצמו
 פסול לפי שבעת לוקחו ההשתלשלות בידו א' נ'פסלו המים שלו קודם
 ש'מלך בהן הארץ ולא השליך הארץ חלא במים פסולין ואם היה מק'
 מקדש לאחר וי'ען לו בחלה המים דבר הנה הוא קדוש כ'עשה לפי שאין
 כלקחו ההשתלשלות לעצמו להפסיד מה ש'עשורתו ואם תאמר שהוא כ'
 כ'ע' לקח ההשתלשלות בעת הקדוש כ'ע' ידעת שהקדוש לא י'פסול כ'ע'
 כ'עשה מלאכה ואמנם כ'עשה א' קדש לעצמו מדרך שהוא התחיל
 להתעסק קודם ש'מלך הארץ בחלה המים אשר כ'עשה והמלאכה פ'
 פוסלת במים עד ש'מלנו את הארץ ומוזאת הסבה בעצמה המקדש לו
 ול'חר בזמן א' שלו פסול לפי שהוא כ'ע' התחיל להתעסק קודם ש'
 ש'מלך הארץ במים שלו וכ'עשה כ'עשה מלאכה ואם קדש לב' כ'
 כ'עשה שניהן ש'רין ש' העדך אשר הודעתך לפי שאין לו יכולת כ'
 כלוקחו להתעסק כ'עשה המי אשר שאכ לזולתו וזאת הכוונה והכ'ינו'
 ד

קדש לי ואקדש לך הראשון כ'שר מלא לי ואמלא לך ה
 האחרון כ'שר קדש לי ואמלא לך שניהם כ'שרים מלא
 לי ואקדש לך שניהם פסולים

שמונ' אלו ה' ע'קדים שהמקדש או
 מזה כ'עשה שזה הקדוש וזאת ההזאה פסולין וכ'ע' קדש לך זה כ'ר מ'
 מכ'עורות הנוטל ש'רות להות' ולקדש מימיו מי מ'ערה וחס'רו אשר
 מקלה והע'ר השני שהמלני כ'עשה מותר והע'קד הג' וכ'ע' כ'עשה פ'
 ש'ע'ר ד' ש'מלאכה פוסלת במים עד ש'עשורנו את הארץ ואם יהיו
 הלן הע'קדים קיימין ואמר איש לאיש קדש לי ואקדש לך הנה א'שה ק'
 קדש בתמלה הוא קדוש כ'עשה ואשר ק'ע' באחרונה הוא קדוש פסול ל'
 ל' שהוא מק'ע' כ'ע' וכ'ע' לו י'ע'ר זה אשר לפ'נו וי'ע'ה לו תמור'
 כ'מה ש'קדש לו ח'פ' מן האמת וק'ט אמר איש לאיש מלא לי ומלא ל'

168
B

משקין על בשרו טהור נפלו על כסותו נמא את וטמאת
הרי זה אומר מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת

כבר בארנו בפתיחת זה הסדר שהיו מקין טמאים יטמאו וכלם
ולא יטמאו חרם בהיות אלה המשקין ולד המזמה כפי מה שכתבנו ש
שם ואמנם יטמאו אובלין ויוסקין הידים לבד וכבר התבאר בתבונה
שהאיש הטהור לחטאת אם כעמחן יריו כטמא גבוה ועוד יתבאר כ
בעשירי מוצאת המסכתא שהטהור לחטאת אם נגעו משקין טמאים כ
בכשרו הנה הוא טהור כמו שהיה אלא אם נגעו ביריו לחצר בארנו
וכן גם כן הטהור לחצר אם נגע בכלים טמאים כבר כטמא ואעפ"י ש
שאלה הכלים אינן חבות הטומאה כמו שיתבאר בעשירי מוצאת המ
המסכתא וכפי זה העקר אם נפלנו משקין טמאים על בשר המקדש
הנה הוא נטמא בטהור ואם נפלנו על סדלנו או בכסותו נטמאת וט
ועמארו נוגע בכלים טמאים טמא לחטאת ואין לחשוב באמרנו מ
משקין טמאים לגבי חטאת כמו שיתבאר ושומר זאת הכוונה זכרה ו

השורף פרה ופרים והמשלח את השעיר מטמא בגדי
פרה ופרים ושעיר המשתלח עצמן אינן מטמאין בגדי
הרי זה אומר מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת

פריס הנמרפי
הוא פרי בקן משיח ופר העלם דבר ופרי יום הכפורים וכן שעירי עז
וכבר ביאר בחמישי מובחים מופת היות אלה בולין מטמאין בגדים ו
והוא חרם בכין אב כל קדמו נכנס לפנים השורפו מטמא בגדים א
אמנם פרי חרומה ה זה בפסוק והשורף אותה יכנס בגדיו וכן כ
בא השבוק כבר ין הכפורים וממנו ידענו זה הכין אב כמו שכתבנו
בזבחים וכבר בארנו בתוספתא שפירה ופריים הנשרפים מטמאים א
אובלים ומסקים ושעיר המשתלח לא יטמא כלל אמרו מפני שהוא חי
ואין חי מטמא כיון שבארנו בפתיחת זה הסדר אמרו משלחו הוא ל
לשן התורה כמו שהמשלח וגומר
ולכן יחדה המסכה ואמרה אינו מטמאין לפי שהיא טמא אובלים ומ
ומסקים כמו שהגדתי

האובל מנבלת העוף הטהור והיא בבית
הבליעה מטמא בגדי הנבלה עצמה אינה מטמא בגדים
הרי זה אומר מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת

כבר בארנו בפתיחת עוף טהור חמץ תטמא חרם כעט הבליעה ואי יטמא
בגדים כנגעו בהן וזה מדרבנן חמץ אם נגעו ככלת עוף טהור עצמו
בבגדים לא יטמאם וכן לא תטמא חרם כנגיעה ועוד יתבאר הוראת
זו בטהור בתחלת המסכתא

בל ולד הטמאות אינה מטמא בלי
אלא משקה טמאין הרי זה אומר מטמאין לא יטמאנו ו
ואתה טמאת

כבר בארנו זאת ההלכה תכלית הביאור ברבוינו בפתיחת
זה הסדר ונס תהיה שומר למה שבארנו שם לא תנטרף לתוספת ביאור

אין בלי הרש מטמא חבירו אא במשק נטמ משק טמאהו
הרי זה אומר מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת

כבר בארנו
גבי בפתיחת זה הסדר שכלי חרס לא יהיה אב הטומאה לעול ושלה יטמא
כלי חרס אלא באב הטומאה או במסקים טמאים ובהיות זה גבי יחיוב
גלגל יטמא כלי חרס לבלי חרס בשום פנים אם נגעו בו ומשקין המ
המקדש שכלי חרס יטמא משקים ואלה המשקים יטמאו כלי חרס ל
לזיונת משקים טמאים וכבר בארנו אלה העקרין כלן תכלית הביאור
בפתיחת זה הסדר

כל הפוסל את התרומה מטמא את המשקין
למהיות תהלה לטמא ארד חוץ מכלול יום הרי זה אומר
מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת

מי שהיו מימיו על כתפו וחורה
הוראה והרא לאהרי את הדרך והרג נחש ועקרב ונטל
אבלים להצניעם פסול אבלים לאכלן בשר הנחש ו
והעקרב שהיו מעבבים אותו בשר אמר ר יהודה זה ה
הכלל רב שהו משו מלאכ בין עמר בין שלא עמר פסול
ודב שאיט משו מלאכ עמר פסול ואם לא עמר בשר
הורה הוראה שהכריל בין המותר והאסור וכן
אם קי רבי ממונות או חלנה ומיחנה בפניו כמו שהתבאר בתוספת
והיות האדם הולך וקיס אובל זה ממה שלח יפסיד המלני ורכור ר'
יסודם אומר מכואר

המוסר מימיו לטמא פסולין ולטהור בשרין ר'
אליעזר אום אף לטמ בשרין אם לא עשו הבעלי מלאכ

כבר ידעת שהממלא כל עור שיעשה מלאכה קודם הגיע האשר באלה
המים הנה הוא פסול אך אם מחר המים לשומר שיטמאם הנה שבו כ
ברשות השומר וכל עור שיעשה השומר מלאכה בעצת שמרו אלה המ
המים פסולין ואם יעשה בעל המים מלאכה לא פסולין להיות המים כ
ברשות שומר זה חס יהיה השומר טהור אמנם אם היה טמא המים פ
פסולין לפי שהוא בחזקת טמא ואמר ר' אלעזר ואעפ"י שכל והגיע כ
בהיותו ברשות הטמא הנה הוא נטמא תחת שמירת הבעלים וכל עוד
שעמו מלאכה פסול המים לפי שזה השומר לא הקפיד בשמירתו ל
להיות טמא ואין הלבנה בר אליעזר

שנים שהיו ממלאין לחטאת
הגביהו על זה ונטל זה לזה קוצו בקדוש אחד בשר ב
בשני קדושין פסול ר' יוסי אומר אף בשני קדושין בשר
אם התו ביניהן

בקדוש אחד שהתערבו המימות והשלך בהן אחר
אחר כמו שבאר ר' הנה הן יחד כאיש א' ואעפ"י שכל א' מהן מילא וכפח
לענמו והלך גם כן מה שיש לו להלך שוק מופר כמו שקדם ואין ה
הלכה כר' יוסי

יב הפורין על מנת לגרור בשר ואם גדר פסול ואוב
עלמנת לקצות בשר ואם קצה פסול היה אובל והותר
ודק מה שבידו לתחת התאנה או לתוך המוקצה בשבי
שלא יאבד פסול

אובל על מנת לקנות הוא שיחתך העירות כשהן עג'
לייבשן ויפירם ואחר יאכלם הנה הוא לא יפסול המים כמו אשר מבי'
מיעבין הליכה מהלך אף היה רכובו שיגרור הכז הוא לא יפסול כזם
הרנו עב שיגרור וכן זה לא יפסול אעפ"י שגדר מאלו העירות ושבבר
כאלמה מחשבתו ועשה מלאכה וזה כולו כפי שביארנו שאין בכל ע
עבין המלני פסול ואמרת שבכיל שלא יאבד הוא תנאי בשלל לפי שהו
אם השליכה שם משום שאין לו נזק בהם ולא יקפיד אם ישחרו אם י
יארנו הנהיהוא לא פסול

פרק שמונע
שעם שהיו שומרים את השוקת נטמא
אחד מהם בשרין מפע שהן ברשותו של
שע טהור ונטמא שני בשרין מפע שהן ברשותו של ר'
ראשון נטמאו שניהן כאחת פסולין

זס כלו כבר קדם עקרו בש' אשר לפני זה וזה שאני כבר
בארתי ששוקת שם המקום אשר יקובץ בו המים מוכן לקדוש וכל עוד
שיעמדו בשמירת טמא הנה הן בחזקת טמאה ושהשומר אשר יטמור
האיש הוא אשר יפסול אף יעשה מלאכה לא בעל המים לפי שבבר מ
יוצאין לשומר וקושיף בזאת ההלכה עקר אחר והוא שאעפ"י שהיו
השומרים רבים למים יעשו כלם מלאכה וזלת אחד מהן הנה המים
כשרים לפי שזה האחד לבד נטמאו שומר ונחשוב השחר כיון ששבו
השמירה והעבירה לזולתו

המקדש מי חטאת לא ינעול את
הכנול שאם נפלו משקין על הסנדל נטמ' וטמאהו הרי
הוא אומר מטמאין לא טמאנו ואתה טמאת נפלו מ

זה נב' עקר כבר קדם ביארנו כפתיחת זה הקדר והי' פה האסון והשיני' א' עגע במשקין וטמאם וישיבם תחלה וכל שיני' לט לטומאה שכל' את התרומה כמו שזכרנו ש' וכמו שזכרנו בטוהרות הכל טובול י' הנה תכל' מי' שיפסול התרומה כי הוא לא יטמא משקין מ' צילו מ' זק' תר' י' כי הוא לא יטמא אך יפסול אותו לכל ויטמא מ' משקין' פגועין טמאין כמו שזכרנו כפתיחת

מקדונית הבאר וכן א' תשליך טיט במים יעבור לשעתו וא' ימנב ישקע קטנו למטה ויזקקו המים וה' יקראו המים הזכים והקיים מ' מים כללי' ומזה אמרו עד שתכל' מלשון כלול' ל' עד שיוקק ויוזכך ואין הלכה לא' כר' יהודה ולא' כר' ישמעאל

פרק תשיעי

צ'לוחית שנפל לתוכה מים כל שהן ר' אליעזר אומר ר' יוח' שתי היות וא' וחכמים פוסלין יורד לתוכה טל ר' אליעזר אומר יניחנה בחמה והטל עולה וחכמים פוסלין גפול לתוכה משקין ומי פירות יערה וצריך לגב' ריו קוטום ונקנתום וכל' ד' דבר שהוא רושם יערה ואינו צריך לגב'

כמו שיקרא הכלי אשר בו חנוכיים לקדוש שוקת כך יקרא אשר בהן מים מקודשין כלוחית וא' ככל' באלה המים מים אחרים כלתי מקודשין און ר' ליעזר שהוא זה שתי הז' וישליכם חוץ לכלי ותשאר השאר מי חטאת כשרים וכן ככל' טל במי חטאת וס' הכלי בשמש ה' הכה זה הטל הוא מה' שייבש תחלה וישאר שארית המים כשרים ויער' הוא שירק וכלי רגב הוא שרגב הכלי וא' יכניס בו מי חטאת וא' כ ככל' בו דבר ירושם כמו הדיו והוויטריאול' והאורטומיכו' ואשר זכר הכה לא ינטרף שינגב הכלי לפי שאם נשאר בו דבר הנה הוא כראה ל לפי שהוא ירושם וא' רחץ הכלי עד שלא נשאר בו רושם או בעת ש' שמשך מי חטאת לא נשאר בזה הכלי זה המרא' הרושם אינו נריך לגב' ב

גפול לתוכה שקצים ורמשים ונתבקעו אן שנשתנו מ' מראיהם פסולין הפושית כין כך ובין כך פוסלת מפני שהיא בשפופרת ר' שמעון ור' אליעזר בן יעקב אומר ח' הדירה והבנה שבתכואה כשרין מפני שאין בהם לרה'

אמר שאם כפלו שקצים ורמשים באלו המים מקודשין ונתבקעו אלה הבעלי חיי' כגון שיקרה לבעלי חיים א' כשארנו במים זמן מה אחר המות הנה אלו המים פ' פסולין ואעפי' שלא נשתנו מראיהן וכן א' כשתנו מראהם אעפי' שלא כתבקעו בתו' כן הכה הן פסולין אמנם א' לא כתבקעו השרצים ולא כשתנה מראה המים הנה הן כשרים אלא א' כפלו בתוכה חטושתיה ה' פסולין אעפי' שלא כתבקעה ולא כשתנה מראה המים ובת' א' ש' שהוא נקובה כמו גבעול הקנה וכנסו המים מחד זה וינאו מחד אחר ותתערב עמהם לחות קרבה ולכן יפסלו המים ודירה ובה תבואה הם העש' והתולעת אשר יולדו בקמח וה' בעלי חיים יכני' חין לחו' פראה כה' ואין הלכה כר' שמעון ולא' כר' אליעזר בן יעקב

שהת מהן בהמה או היה פסולין כל העופות פסולין חוץ מן הדיונה מפני שהיא מ' מוצצת כל השרצים אינם פוסלין חוץ מן החולדה מפ' מפני שהיא מלקת רבן נמליאל אומר אף הנחש מפני ש' שהיא מקיאה ר' אליעזר אומר אף העכבר

שבת מהן בהמה פסולין מוכני סיג' ממה שהגיע בפה וכשתיה ככלי והוא כבר נקשר כ' כרירה ויפסיד הכלי שהיא מלקת תלוך כלשונה ותתערב הלחת אשר כלשונה באלו המים והלכה כר' בן נמליאל ואין הלכה כר' ליעזר החושב על

מי חטאת לשתות ר' אליעזר אומר פסול יהושע אומר בשיטה אמר ר' יוסי במה דברים אמורים במים שאינם מקודשים אבל במים המקודשין ר' אליעזר אומר בשיטה ר' יהושע אומר בשיטה ואם גרגר כשר

כשיטה א' הט' הכלי לשתות ממנו הנה הוציאן מהכנתם לקדוש ר' יהושע אומר כ' כשיטתה שהוא כמו הכחש והכחמה ובעת שתוקף יתערב לחות פ' כ' בשארית מי חטאת ולכן א' שמשך המים בשו' מכלי שיקריב פ' י' עם ה' הכלי לא פסול וזהו כוונת גרגר לקוח מן גרגרת וסוף השיטה כבע' ל' א' שמשך בגיונו ואשר זכר ר' יוסי מוחלקותן אמת לפי שהוא הולך על עקרים הקורמין והלכה כר' יהושע בשני המאמרין

ולמקוה המים קרא ימים דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר הים הגדול במקוה לא נאמר ימים אלא שיש בו מיני י' וימים הרבה ר' יוסי אומר כל הימים מטהרין כזוהלין ו' ופסולין לזבים ולמצורעים ולקדש מהן מי הטאת

כלל המים דיון דין המקנה' ל' שחין מים חיים כמו מי המעינין ואין ראוי בהן טבילת לרבים ולא ילקח מהם מים לטהרת מצורע ולמי חטאת ור' יהודה אומר שהים המקיף לכד ה' הוא חסד דינו דין המקוה ולא יחשב כמעין חמכס שאר הימים הנה הם כמו מי מעיין וראוי בהן טבילה לזבים ולקדש בהן מי חטאת י' ולא מכס קרא ה' הים המקיף ימים לטהרות כג' מיני המימות הניגרים הניגלים ועוד יתבאר בהקדמות שהמעין מאחר בזוחלין ל' שאלג ה' היו מיני כזולין אבל המעיין הנה באלה המים הזוחלין תטון בהן ה' הטבילה ואפי' סיה א' זה השיעור סיהיה כגון המעיין ואין כן במים ה' הגדול מן המקוה אבל לא יטהר עד סיהיה מקובץ שיעור מ' סאה ו' ועוד יתבאר זה במקוהות ואמר ר' יוסי ששאר הימים וולת' חים ה' הגדול כחשכס כמעין לענין שיטהרנו בזוחלים ושהמינו' הניגדין ה' הזוחלין מכלי יטהרו בכל שהוא כמעין ונחשכס במקוה לענין שהן ע' ל' למי חטאת ולמקדש מנוגע ולטבילת הזב' וסלכה כר' יוסי' ב

המים המוכים פסולין אלו הן המים המוכים המלוחים והפוזרי המים המכובי פסולין אלו הן המים המכובי המכובים אחר בשבוע המכובים בפולמסיות ובשני ב' בצרון כשרין ר' יהודה פוסל

מכין מווקין וכיאר אף יהיה הזיקם א' שיהיו מלוחין או חמים ואעפי' שהן כובעים חין מים חיים וכן הם המעינין אשר ייבשו בקנה העינים והן אשר יקראו מכובים אמר ה' הפסוק וכמוצא מים אשר לא יכובו מימינו דל' שלא יפסקו ויבש אלא א' אחר זמן ארוך הנה הם כשרים ופולמוסיות המושל וכבר קדם לך ב' בסמטה בפולמוס של א' חשבייכום ירצה שיהיה זה בימי הממנלה ה' הפלגש חו' בזמן פלגי הרחוק הוא אשר ייבש זה מעין חו' בשנים ה' קדשים ואין הלכה כר' יהודה

מי קרמיון ומי פינה פסולין מפני שהם מי כצים מי חירדן ומי ירמוך פסולין מפני שהם מי תע' תערובות ואלו הן מיני תערובות אחד כשר ואחד פסול שנתערבו שניהן כשרין (נתערבו כשרין) ר' יהוד' פוסל

קורמיו ופינה וירמוך הם נהיו בארץ ישראל מי בימי מיונות שהט' פחה מאמרו בינותיו וגביו טהיהן כשרים ונתערבו כאו שמים מתערב מזה המעיין עם מעיין אחר כל' א' ח' מן מהמימות כשרי' ר' יהודה פ' כל המעורב מהן יחד לקדש ממנו מי חטאת ואין סלכה כר' יהודה

כאר אחאב ומערת פמים בשרה המי שנשתנו ושניונין מחכת עצמן כשרין אמת המים הבאה מרחוק בשרה ו' ובלכר שישמרתה שלא יפסקינה אדם ר' יהודה אומר ה' הרי היא כחוקת מתרת כאר שנפל לתוכו חרסית או אדמה יסתין לה ער שתצל' דברי ר' ישמעאל ר' עקיב או מ' א' צריך להמתין

ר' יהודה אומר לא יריך לזאת השוקת שומר בהיותה ידועה שהיא תבא ממי מעיין ומדרך בארות המים אשר י' ע' ע' כהן חרסית או זולתה יעברו המים לפי שהוא יטבר האבק

169 B

לא בגופו י אפר כשר שנתנו על גבי המים שאין
 ראוי לקדש מטמאין את הטהור לתרומה בידיו ובגופו
 את הטהור לחטאת לא בידיו ולא בגופו
 זה מכבד ממה
 מקדש כביאר ההלכה אשר קודם זה לפי שזה המים אינן מטמאין
 אלא לגבי טהור בתרומה אשר אינן ממין אפר כשר יתור טהור לו

פרק עשרי
 כל הראוי לסמא מדרם מרף
 לחטאת בין טמא בין טהור
 ואדם כדצא בו כל הראוי לסמא מת בין טמא ב
 בין טהור ר' אליעזר אומר אינו מרף ר' יהושע אומר מ
 מרף וחכמים אומרים הטמא מרף והטהור אינו מרף

כבר ידעת
 שאין כל אדם טהור או כל כלי טהור באמת הוא טהור לגבי חטאת ח
 אבל עד שיטוהר לחטאת כמו שהתבאר בשני מחבניה ושם אמרו יוחנן
 בין גזרונה היה אוכל בטהרה הקדש כל ימיו והיה משפחה מדרם
 לחטוא ר' לבי חטאת כמו מדרם הזב בשוק ואעפ"י שהיתה בתלית
 הטהרה והכן זה העיקר וגב' שהכלי שהיה טמא באמת או במדרם או
 במת אס הגיע אליו תנועה משבי האר ולא תנועה היקט חבל תנועה
 יותר חלושה ממנה כמו שכתב בזה הלשון הנה זה האדם בטמא
 וזאת היא טמאת מרף והוא טומאת קלה כדרכן וכדאש מסכת ברה
 אמר בטמאת מרף ר' בון רבתי כל עגלה כדף ר' תנועה חלושה הנה
 זה חלקא מחלקי טומאת מרף ונאמר חלק חו' והוא כל מה שיגיע על
 על הזב מלמעלה מן הכלים ואפי' היה כינו וכינס מכבים רבי מאיר
 הנה זה הכלי העליון הגיע אליו תנועה חלושה מן הזב אך זה הכלי
 יטמא טומאת קלה ר' שלא טמא אדם וכלים כמו המשכב חכמים
 יטמא אובלים ומשקין וזה המרף הוא נדר הטומאה לא אב הטומאה
 כפי עקרי אר הקדמנו בפתחת זה הפרק ועוד כבאר דין מרף ב
 בעיקרו והנוראית ומופתיו מן הספקים שהיה אחרון מן זבים וכבר
 בקדש לך בכלים וברון הכלים אשר יטמאו במדרם ואחר מכותי לך אלג
 העקרים שים שכלך להכין זאת ההלכה אמר שכל כלי אפר בו שי
 טמא במדרם וזה כשיהיה ראוי למשכב או למוט כפי מה שהתבאר
 בכלים ואין כדל בין היוטו טמא או היתו טהור כל עוד שקביע זה
 אשר הוא טהור לחטאת לזה הכלי תנועת מרף הנה בטמא לפי שכל
 מה שיאמת למדרם לגבי חטאת מדרם הזב נחשבה לו לעבין כובע
 או כנשא אלא לעבין טומאת מרף לפי שאכחנו כשימהו במדרגה המ
 המדרם האמתי ואדם כינא בו ר' כל אדם מן האדם ואעפ"י שיהיה
 טהור הנה הוא כמו זה הכלי הראוי למדרם אשר אמרנו שהוא
 יטמא טהור לחטאת אפי' במקומו יאמנם במג' לא דבר בו ואם היה זס
 הכלי ראוי לטמא טמא מת ואינו ראוי למדרם אמר ר' יהושע
 שהוא כמו הראוי למדרם וכל עוד שהגיע אליו ממנו תנועה בטמא ז
 זה המניע ואפי' היה הכלי המונע טמא מת מניע אינו בטמא לחטאת
 לפי שלא נעשה זה זולת הדבר אשר הוא ראוי למדרם וחכמים יאמרו
 אש דיעבד שהוא טמא טומאת מת לא זולתו מן הטומאה או יהיה מ
 מרף לחטאת ושמש המשל הכזב בתוספת אשר יתבאר לך ממנו
 טומאת מרף ומחלקת ר' אליעזר ור' יהושע וחכמים והוא שהם סברו פ
 פתח מן השתחים ומפתח תלון בזה השתח יגיע המשתח כשת סגרת
 הרלת אמר ר' אליעזר שאפי' היה המפתח טמא טומאת מת הנה אשר
 כגו הכית טהור לחטאת ר' לאלאות ולקדש ולהוא' כמו שהיה בתחל'
 ור' יהושע אומר שאפי' היה המפתח טהור הנה זה האיש טמא למלאות
 וכתופת אמרו מעשה בר' שמעאל שהיה מהלך אחר ר' יהושע חמי'
 בו טהור לחטאת שהסיר את המפתח הטהור של תרומה והוא טמא או
 טהור אמר לו טמא וחכמים אומרים שאם היה המפתח טמא מת אז
 יהיה סוגר הרלת טמא לחטוא ואם היה טהור סוגר הרלת טהור לחטוא
 ולמס שכל לשון המשנה ואמר בטומא מרף ובטהור אינו מרף וקיה
 עם כלכל אש היה זה הכלי שיוא' ברי' זו טומאת היתה שהיה יטמא
 במרף הוכרחה הנושא לביאו' סברת חכמים ואמר הטמא שכתמא
 טמא מת ולא טמ' מרף ר' שזה הכלי כבר נעמ' במת לא פיהי' הכלי
 עבמו כטמ' טומא' מרף כמו שזכרנו ר' שהו' ונדר הטומא' והלכה
 בחכמים

הי הטאת שנפסלו לא יגבלם במים
 שלא יעשה תקלה לאהריכר יהודה אומר בטלו פרה
 ששתת מי חטאת בשרה טמא מעת לעת ר' יהודה אומר
 בטלו במעיה

עוד יתבאר לך בזה הפרק שמי חטאת שנפסלו מטמאין
 ולזה אמר לא יגבלם במים לפי שזו מוכן למי שיגיע בזה הטיט והוא
 לא ידע שיטמא ור' יהודה אומר מעת שכתעברו בטיט בטל דינס ולא
 יטמאו אמרו כפיפיר חטאת היא מכסן אמרו פרה פסתת מי חטאת
 כשרם טמא מעת לעת ר' שלא כשחטה אחר זה כשראת חבר' שעות
 כפרה טמא ואם כשחטה אחר כך שעות מעת שתותה כפרה טהור
 וקבל מונפת על זה מלאמרו כי רינס מוספת החטאת ואפי' נשתנה בח
 בחלל הפרס או כתערכ כעשר ואין הלכה כר' יהודה בשני המאמרי

מי חטאת ואפר חטאת לא יעבירם בנהר ובספינה לא
 ישיטם על פני המים לא יעמור בצדו והוירקם לצדו זה
 אבל עובר הוא במים עד צאורו עובר הוא הטהור לח
 להטאת וכירו כלי ריקה חטהור לחטאת במים שאינם
 מקורשין

הנה נזרמן שצא ח' בזמן מה וכשאז כלי כמי חטאת כשפינה ומכאז כ
 כית מן המלך בקעוריו הפסיכה ונטמא אלו להיותם במקום טמא
 כפי העיקר אשר יתבאר בפרק אשר אחר זה וגזרונה שלח תנשא כ
 כשפינה לעולם ולא יעביר גב' הכלי אשר בו מי חטאת או אשר חטאת
 ע' גבי המים ולא יושלך מעבר לעבר ותעבור על הכפר לפי שזה כ
 כלן דומין להעבירם כשפינה וזאת היתה כלל הגזרה וראוי לו שייע
 טיעביר מי חטאת כעבמו וזה שילך כנהר ויסתקו והם בידו לא ס
 טיעונו והם בידו לפי שגזרו שלא יטוט באופן מן האופנים והוא אמרו
 אבל הוא יעבר במים עד נוארו ואח' אמר עובר הוא הטהור לחטאת
 אש פט כמים או עבר כשפינה הנה הוא טהור וכן אש פט וכידו כלי
 ריקה טהור לחטאת או מים שאינן מקודשים שהן נשארו טהורין כמו
 שהיו לפי שלא גזרו אלא על האש ועל המים המקודשין אמנם
 האששים והכלים ומים שאינן מקודשין לא גזרו עליהן

אפר כשר שנתערב
 באפר מקלה הולכין אחר הרוב ליטמא ואין מקדשין ב
 בו ר' אליעזר אומר מקדשין ככולן
 אשר מקלה אשר אל פושאין ואין

סלכה כר' אליעזר
 ה מי חטאת שנפסלו מטמאין את הטהור לתרומ'
 בידיו ובגופו את הטהור לחטאת לא בידיו ולא בגופו

כבר בארנו בראשון מכלים שמי חטאת יטמאו אדם וכלים ובארנו ע
 על אי זה אופן יטמאו במגע ובמשא וכאי זה אוכל לא יטמאו זה אש
 היו סבורין כעבמון אמנם אש נפסלו מי חטאת כגו שכתעברו עם מ
 מים אחרים או תשתה מזה כפי מה שהתבאר בזה הפרק או אש נפ
 כשלו מי חטאת כגון שנגע בהן טמא או כשטמאו באופן מאופני ט
 נאמאת משקין אשר קדם ביאורם הנה מזה יד בר בזאת ההלכה ו
 וכבר התבאר בשני מחבניה שאין כל איש טהור טהור לכל הדברים
 הכליים לרבר טהור וטמא למס שהנא יות מעולה במדרגת וקדושה
 יונה הרבר אשר הוא טהור לו ואמר שם שחזה מי חטאת שנפסלו
 מטמאין את חטקור לתרומה כל עוד שנגע בהן בין שנגע בידיו או כ
 כל מקו מניע על גופו שאין ראוי לו לאכול קרומם לפי שהוא טמא
 חגיפי שהוא טהור לחטאת ר' לקחת המילוי ולקדש ולהיות הנה הוא
 כשאר בטהרתו ולא יטמאנו בין שנגע בידו או בגופו לפי שהוא ממין
 מה שהוא טהור לו ואם כטמאין אלה מי חטאת נגע בהן טהור לחטא'
 ידיו הנס תמא' ופכת זה שכל מי שיגע בהם באשקין טמאין כטמאין ידיו כ
 כיוון סוברנו בשתיים זה הסדר ואם כשלו משקין טמאין על שאר העוף
 וזו יטמא האדם כמו שבארנו שם וכבר כשרם חללנו שרם והוא
 יומרם כתבניה ולחטאת אש כטמאין ידיו כטמא גופו כל זה אש נגע ב
 בידיו והוא טהור לחטאת כטמא כלו

בטמא מטמאין את הטהור
 לתרומה בידיו ובגופו את הטהור לחטאת בידיו אבל

הטהור להטאת שנגע במדף
ב
טמא לגין של הטאת שנגע באכלין ומשקין כידו טמא
וברגלו טהור הסיטן כידו ר יהוש מטמא והכמי מטהרין

את הלגין והעביר על נבי הטהור ר' עקיבא מטמא וח
והכמים מטהרין אבל עומד הוא טהור להטאת על נבי
טהור וכידו כלי ריקם הטהור להטאת במים שאינם במק
מקורשים

כבר בארנו בפרק יא' ממטאת שבת סבת ר' עקיבא שהוא
מחשב קלוטה כמי שהוכחם וכל סבתו הנה ואמר שאם העביר זה
הלבין על התנוד טמא הנה הוא כאלו הוכח עם וחכמים אומ' באשר ל
לא הוכח' על גבי מקום טמא הנה הוא טהור ואמר ביאר שאם עמד ט
טהור לחטאת על גבי תנוד טמא וכידו כלי טהור לחטאת נשאר על
עניינו וכן אם היה כידו כלי במים שאינן מקורשים הנה הקב' נט
נשארים כבשרותם שאכחנו לא נכריך מקום טהור אלא לחפר הפרס
כמו חדרר הפסוק חן למים מקורשים ונכבת האשר אשר בה

לגין של חטא
שנגע בשל קדש ושל תרומה ושל חטא טמא ושל קדש
ושל תרומה טהורין שניהן בשתי ידיו שניהם סמאים
שניה בשני ניירות טהורין של חטאת בנייר ושל תרומה
כידו שניהן סמאין של תרומה בנייר ושל חטאת כידו
שניהן טהורין ר' יהושע אומר על הטאת טמא היו נת
נתונין על גבי הארץ ונגע בהם של הטאת טמא של
קדש ושל תרומה טהורין הסיטן ר' יהושע מטמא והכ
והכמים מטהרין

זאת ההלכה גדולת העומק מאד רבת הקושי ולכן אראה שאזכור בה
פרטים אשר נכחו עליה חלה אעפ' שכבר הקדמתיך חלה ההקדמות
מופורות במקומות מוזאת המוכתרו וז' פרטים הראשון שהכל'
הטהורין לתרומה או לקדש טמאין הן לגבי חטאת כמו שהתבאר ב'
בשני מחבנה והשרש הב שכל מה שהתקנהו והנכבנהו בפתיחתו
זה סדר ממשפט ראשון וב' גור' ואמרנו שאם הטומאת לבד הוא
אשר יטמא חרס וכלים שולר הטומאת לא יטמא חרס וכלים ואין כ
כלי יטמא כלי אמנם זה כלו טהור הקדש וטהרת תרומ' אמנם לגבי
חטאת כל כלי טמא לחטאת מטמא את חבירו וחבירו את חבירו חמי'
הן מאה ועוד יתבאר זה בפרק אחרון מוזאת המוכתרו והשרש קד'
טהור לחטאת חס נגע בכלי טמא לחטאת נטמא ידיו והשרש קה'
טהור לחטאת נטמא ידיו נטמא גוש והשרש הו' שהדברים אשר
יטמאו ידיו הן במשמש ואם יהיה בין ידיו ובין מקד כמו עלה נייר

וכיוצא בהן סבה הן לא יטמאו ידיו ואילו הכי עש' יחיתו ושם בחבר
כידו והשרש קז' שמי חטאת לא יטמאו האיש אשר הוא טהור לחטאת
בלוקחו אות' כמו מה שיטמאו זולתו במגע וכמא' כפי מה שהתבאר'
בראשון מכלים ואם היה טמא לחטאת אשר לא יכוון לחטאת הנה מי
חטאת יטמאו או במגע וכמא' כמו שיתבאר מפרטיו סיכו בראשון
מכלים ואחר מכותי חלה הו' פרטים שיש שכלך להבין זאת ההלכה ח
אמר שאם נגע לבגין של מי חטאת בלגין של קדש או של תרומה הנהל
לגין של חטאת כבר נאמח לפי שלגין של קדש ושל תרומה טמא הוא
לגבי חטאת חמס' לבגין של קדש ושל תרומה הנה הוא כשאר בטהרתו
חס החזיק בשני לבגין בשתי ידיו שהן רל לבגין של חטאת ושל קדש או של
תרומה להינתן טמא לגבי חטאת כמו שהתבאר ואם נטמא ידיו ניט
יטמא גוש נשע טמא לחטאת משני החזיק לבגין של קדש כידו ניטמ
לגין של חטאת אשר בידו האחרת ומשני הינתנו בטמא לחטאת יטמא
מי חטאת אשר נשא כידו כמו שכתבנו בשרש הז' מחלו השרשים וי
ישנוב טמא לתרומה גב ולזה יטמא לבגין של קדש ושל תרומה אשר ב
כידו משני מי חטאת אשר בידו האחרת וכמו זה המשפט בענינו יח
יחוייב כאלו היה לבגין של חטאת כרוך בנייר אשר בידו ולבגין של קדש
אשר בידו האחרת בלן מוכך לפי שהגלות זה הלבגין אשר הוא טמא לב
לגבי חטאת הוא אשר יטמא גוש עד שיהיה מטמא החטאת ונטמא ח
החטאת ותייבהו לטמא תרומה אשר בידו האחרת הו הקדש כמו ש
שכתבנו ולזה אמרנו אם היה לבגין של תרומה נפי שהכיר מברל ב
ביניהן נישאר טהור לחטאת כמו שהיה ויהיה לבגין של חטאת שבידו
השכיה טהור ולא יטמא גב כשיאות מי חטאת נפי שהוא רחוי ל
להזות ולזה יס' לבגין של תרומה טהור וכן אם היו שניהן בשני ני
כירות כי העקר היות של קדש ושל תרומה כמו שכתבנו

כבר בארתי לך שהמקד עם הכלי שכל גבי הזכ והוא ולר' הטומאה
נכח יטמא זולת אלה יש ומשקין אך לעליונו מדרגות הסתחת כמו ש
שיתבאר שמנו מדף שיטמא חרס וכלי הטהורין להטאת וכאם תשמע
לבגין של חטאת רב שיטמא הכלי אשר בו מים מקורשים וכבר בארנו ב
בפתיחת זה הסדר שאוכלים טמאין ומשקין טמאין לא יטמאו חרס
כמבע חלה הם נגע כידו כידו נטמאין וכלי נכבר שפרנו בעקר
ט' חטאת זכ נטמא ידיו נטמא גושם ולכן חס נגע הטהור לחטאת ב
כאוכלים ומשקין הטמאין לחטאת כידו נטמא כולו וכל היושקין ו
והאוכלין אעפ' שהיו טהורין לקדש הנה הן טמאין לגבי חטאת ור'
יהושע אומר שאם הסיטן כידו כאלו הוא נגע כידו ואין הלכה כר'
יהושע

ג קלף של חטאת שנגע בשל טהור נתנו על גביו
ר' אליעזר מטהר והכמים מטמאין נגע באכלין ובמשקין
ובכתבי הקדש כהור נתנו על גביהן ר' יוסי מטהר וזו
הוכמים מטמאים

קלף הוא הכר הנקראת ל' תרגו' ותער כדה ונספת
קולתה וטמא יקרח הכלי אשר בה אשר השרס קלף של חטאת
ל' יכונן פה בכר של חרס שאינו מטמא מנבו חו כלי אכן ובינא בו מ
הן הכלים אשר לא יקבלו טומאת כשם פכי' כפי מה שהתבאר בכלי'
וזה אם נגע בשרץ ואמנם אורנו שאם הניח זה הכלי על גבי השרץ
הטמא העבר לעיקר אבאר לך וזה שהאל ית' אחר כאשר הפרס והכתי
יוחן למחכה במקום טהור ואמרנו חכמים שאם הגיע האשר בעצמו
כל גבי רב טמא חין זה מקום טהור ור' אליעזר אומר בהיות הכלי ט
טהור מקום טהור הוא וכבר בארנו בפתיחת זה הסדר שאוכלי טמ
טמאין חמס' יטמאו הכלי מדרבנן ועוד יתבאר בסוף מסכת זכ' ש
שכתבי הקדש פוסלים את התרומה כמו שבי לטמא ונתבאר בהת
זה שם לפי שהיא גומה מדרבנן ואמרנו חכמי' שכלי זה אשר לא יטמא לא
מדרבנן אם הגיע הכלי כאשר הפרס על גביהן חין זה מקום טהור וכ
יטמא האשר ור' יוסי לא ישמרו זה בטומאת דרבנן והלכה בחכמי'
ככל

ד הטהור לחטאת שנגע בתנוד כידו טמא וברגלו ט
טהור היה עומד על גבי תנוד ופשם ידיו חוץ לתנוד ה
הלגין כתובה וכן האסל שהוא נתון על גבי התנוד ובו
שני קללות אחד מכאן ואחד מכאן ר' עקיבא מטהר וח
והכמים מטמאין

לא תחשוב שזה שתנוד נטמא בשרץ וכיוצא בהן מא
מאכו' הטומא ואשר יגע בו נטמא ידיו כמו שהתבאר בשלישי ממוסכת
יהים אכל הוא תנוד טהור לפי שהכלי הטהור לקדש טמא הוא לחטא'
כמו שיתבאר וכבר ידעת העיקר בחטאת שמי שנטמאו ידיו נטמא ב
גושם וכבר בארנו שאם קנה יכשא עליו משא ואם מתח המקבל על
גנוד טמא ובקנות שבי בדים בהן אשר השרה הנה נטמא יחאשר ל
להיותה בזולת מקום טהור וכן האיש העומד על התנוד טמא חטאת
עומד במקום טמא ומי חטאת כידו הנס נטמא האשר להיותה כידו
והוח במקום טמא כי הנה הכלי במקו' טמא ור' עקיבא אומ' בהיות
הכלים חזק על גוש התנוד אלא יוצאין ממנו אינה במקום טמא ו
וחין הלכה כר' עקיבא ואפי' מוסלח בהיות נוגע לתנוד יטמא לחטאת
וכרגלו טהור וכבר התבאר אלהינו שכל מי שיגע בכלי הטמא לחטא'
ולו נגע בהי' זה אכר שהיה מגשו הנה נטמא לחטאת ואפי' נטמא זה
הכלי במשקין כמו שכתבנו בפרק שמיני והקדו' לי בהת זה היות
זה המין מן הכלים לא יהיה לעולם חב הטומאה עד יטמא חרס רל
כלי חרס אשר דין התנוד ור' יוסי דבר ח' כמו שכתבנו במקומות ממ
ממכת כלים והשמירנה לגבי חטאת גב על ענינו רל טיטמא את הי
כידו לבד

היה עומד חוץ לתנוד ופשט ידיו לחלוק נטל א

170
B

והן ראוינות למשכב ולזה יהיו עומדות לחטאת וזה אנלי דומה בלתי ה
אפשר שיאמר ברפפות וכדעדות כי לא תמצא בתוספתא וכדכית מה
פיתחת בני כוכב זה המאמר

דבלה של תרומה שנפלה
לחך מי חטאת ונטלה ואכלה אם יש בה כביצה בין ט
טמאה בין טהורה המים טמאין והאונני' חייב מיתה ר'
יוסי אומר בטהורה המים טהורים הטהור לחטאת ש
שהכעס ראשו ורובו לחוך מי חטאת נטמא

כבר
בארנו פנמיס רבות שאוכלין טמאים לא יטמאו משקין או אוכלין או
אחרים אלא אם יהיו כביצה לבבונות י' וכבה בארנו שכל האוכלין ט
טמאים הן לבבו חטאת ואכילו לקרש ולאכלה הפרטים אם נפל דבלה של
תרומה בכינה לתוך מי חטאת בטמא המים ואפי' היתה תרומה ט
טהורה ומי שיאכלה אחר זה חייב מיתה ל' שפי שהוא יטמא בעת אכיל'
כאשר נבעה במי נדה כפי מה שהתבאר בראשון מכלים ומי שאכל
בית תרומה והוא טמא חייב כמו שבארנו בתשיעי מספרי ר' יוסי
ועוד בארנו שהטהור לחטאת לא יטמא במי חטאת בעת לקחון חוקין'
ועוד יתבאר בהוף זכ' מי שהביא ראשון ורובו במים טהורים הכה הר
טמא מדרבנן ופוסל את התרומה וירוע הוא שני חטאת מים שאוכלי
הן ואם הכניס ראשון ורובו לתוך מי חטאת טמא לחטאת יחד מים ט
טהורים ונעט שנטמא לחטאת יטמאוהו מי חטאת אשר נבע בהן ו
ישוב ראשון לטמאה ואין הלכה כר' יוסי

כל
הטעון ביאת מים מדברי תורה מטמא את הקדש ואת
התרומה ואת החולין ואת המעשר ואסור על כוונת
הקדש לאחר ביאתו מטמא את הקדש ופוסל את ה
התרומה דברי ר מאיר וחכמים אומרים פוסל בקדש
ומותר בחולין ובמעשר ואם בא אל המקדש בין לפני ב
ביאתו בין לאחר ביאתו חייב

כשתעין העקרים אשר
הקדמנו בפתיחת זה הספר תמצא שכל טעון טבילה מן התור' אמנם
הוא חב טמאם חו ראשון לטמאה וס' בחרנו שראשון עשה סבי
לחולין וכל שכן במעשר ובתרומה ובקדש ועוד יתבאר זה בטהרות'
לאחר ביאתו במים אשר הוא טבול י' ו' יאמר ר' מאיר שהוא יפסול את
התרומה ויעמא את הקדש וחכמים אומרים שטבול יום כמו שיפסול
את התרומה כן יפסול את הקדש ולא יטמא בשום פנים וכבר זכרנו
זה בפתיחה בהתבארנו עמאת משקין וכן אומרים חכמים שטבול
יום חס היה טעון ביאת מים מן התורה חייב על ביאת המקדש עד ש
שמעו חעפי שטבל וכבר קדם לך בראשון מכלים שאכל יום אסור ל'
ליכנס ל' עזרת כשים חך אינו חייב על עזרת ישראל כמו שבארנו ס'
והלכה כחכמים

ה
כל הטעון ביאת מים
מדברי סופרים מטמא את הקדש ופוסל את התרומה
ומותר בחולין ובמעשר דברי ר מאיר וחכמים אומרים
במעשר לאחר ביאתו מותר בכלן אם בא אל המקדש
בין לפני ביאתו ובין לאחר ביאתו פטור

טעון
ביאת מים מדברי סופרים כמו אוכל' אוכלין טמאים ושנות משקין ט
טמאים ועוד יתבאר לך שהגז מן טמא חת הקדש ופוסל חת התור' ומס'
וכבר בארנו בפתיחת זה הספר שהוא אינו טעון הערב שמש ולזה ל'
לאחר ביאתו מותר בכלן ורונה לומר לאחר ביאתו במים ואינו חייב
על ביאת מקדש ל' שהיה טמאה קלה מדרבנן והשפן לא יחסור ביאת
מקדש אלא על מי שנטמא באב הטמאה מדרבנן' כמו שאמר בטמאת
אדם או בבהמה טמאה או בכל שרץ טמא

ו
כל הטעון ביאת
מים בין מדברי תורה בין מדברי סופרים מטמא אר
מי חטא ואת אפר חטאת ומה מי טאת במנע ובמטא

חלק ר' יהושע על זה ההבדל ואמר ואפילו היה של תרומה כביר וש
של חטאת כירי טמא בהעלותו סבי לבנים בשתי ידיו לפי שזה הלבין
שהוא טמא לבני חטאת כיון שיטמא הטהור לחטאת אם נגע בו כן
יטמאו אם נשאו כפי מה שהתבאר מבכרתו במס' אוכלין ומשקין
כירי כזה הפירק אשר אמר שהוא טמא לחטאת ואפילו שלם נבע'
ולשון התוספתא זה הכלל כל המטמא מנגע טמא במטא וזה
בדבר חמסם אמרו שם בכתב סבה למאמר ר' יהושע של חטאת נ
והכן זה ואחר אמר אם היו כתובים על הארץ ונגע בהן ולא חס'
קיו לבין של קדש או של תרומה מונח על הארץ ולבין של חטאת ונגע ט
טהור נקדש או לתרומה הכה של חטאת טמא לפי שזה הטהור טמא ה
קוא לבני חטאת ושל תרומה או של קדש טהור לפי שהוא חעפי שהיה ט
טמא לחטאת וטימא את הלובין לא טימא מי חטאת חסר בתוך הלובין
עד שישוב טמא לתרומה לפי שהוא לא נשא מי חטאת ולא נגע בהם ח
אחכס נבע לבין לבד ו' והכן זה כי זה עיון חק שאם הטיט זה הטהור
לקדש ולובין של קדש ושל חטאת הכה שניהן טהורים אבל החכמים אחר
שלם נבעו ר' יהושע יטמא של חטאת כמו אם נגע טמא יטמא חסר
האופן כמו נבעו כמו שבאר בתבאר מהכרתו כזה הפירק ואין הלכה
כר' יהושע כשני המאמרים

פרק אחד עשר
אלוהית שהנחה מגולה
כא ומצאה מכוסה
ג' כולה מכוסה וכא ומצאה מגולה אם יכולה החולדה ל
לשתות הימנה או נחש לדברי רבן גמליאל או שירד טל
בה בלילה כפולה החטאת אינה נצולת בצמיד פתיל
ושם שאינן מקודשין נצולין בצמיד פתיל

אס
מכאן מוכח כיוצא ש' אדם הוא אשר כוסה אותה והיה ראוי טהור ל'
לחטאת וכה לא יהיה לפי שרוב האנשים אינן טהורים לחטאת ולזה
תפסל ואם מצאה מגולה הכה לא כאמר שאדם גלה אותה בחטאת הכל
גילה אותה טעם חיים אשר לא יפסול מי חטאת כנגע בה לא בשתייה
קבת מימיו כפי מה שהתבאר בפירק התשיעי ושם התבאר שרוב גמליאל
אומר שכחש חס עתה מי חטאת פסול וכבר ידעת העקר והוא שמי ח
חטאת ואשר חטאת לא יהיו אלא במקום טהור ומים שהינן מקודשין לא
כשמוד זה ולשון ספרי קלל של חטאת שמוקף צמיד פתיל ונתת באהל
המת טמא שכאמר במקום טהור ואין זה מקום טהור

ב
כל הכפק טהור לתרומה טהור לחטאת כל הרגליו
לתרומה נשפך לחטאת אם עשו על גביו טהור תלויות
הרפפות טהורות לקדש ולהרמות ולהכארת ר' אליעזר
אומר הרעדות סבאות לחטאת

עוד יתבאר
לך במכתב אחר זאת פיש שם שפק טמאה תשרף עליו תרומה ויש שם
שפק טמאה לא תשרף ולא תאכל וזהו ענין חולין ויש שם שפק טמא'
לא תטמא התרומה בשום פנים אבל תשחר טהורה כמו שהיתה ומ
ויותר לחבלה ולכן אמר שכל שפק טמאה שכתחדש בחטאת חילגו כ
כ' חדש כמותה בתרומה היתה טהורה והותר לאכילה הכה הוח טהור
ג' כן נבני חטאת וכל שפק טמאה שיתחדש בחטאת חילגו כתחדש כ
כמותה בתרומה היתה תלויה הכה זה החטאת תשרף ואם נעשו חולין
על טהרה הטמאת כמו שיתבאר במכתב טהרות שיעשו חולין על ט
טהרת הקדש ועל טהרת תרומה וכתחדש להן כמו זה הכפק ט
טהרה הן יטמאו תלויות ולא כאמר הוחיל ונעשו על
טהרת חטאת וכמו זה חספק בחטאת תשרף כן גם הן אלו הטהרות
ישרשו ולא ידמה שפיתח החטאת לשרפת הטהרות שלא יעשו לחטאה
וחלו לא יעשו לאכילה והרפפות הן שכתובת מעין כמו שבארנו בשלמה
עשר מחלות ורעדות עינים מחוברים הכור הלגש ולזה נקרא
רפדות להתרשם אם יונעו ו' ואמר שהן אינן בליים שיקבלו טמא
ולזה לא יטמאו לא קדש ולא תרומה ולא חטאת לפי שם אינן ראוין ל'
לטמאה ור' אליעזר אומר שהרעדות הכה לפעמים ישב אדם עליהן

האזוב המוכשר ומים שאינן פוקדשין ובלו ריקס הט
הטהור לחטארת במגע ובמשא דבריר מאיר והכמים
אומרים במגע אבל לא במשא

האזוב מכלל האוכלים
לזה לא יטמא אלא אחר הכשר ואם נגע בו אפילו מי שכלל אוכלים
טמאים הנה הוא יטהר ולא יזהו בו פי חטאת וכן יטמא זה העבין
סגנון ביאת מים ונשילנו מדברי סופרי למי שאינן מקודשין המוכני
לקדש ולכלי דים הטהור לחטאת רל כלו שטמא לגבי חטאת לשום
בן אפר פרה או מים מקדשים וכיוצא בזה והלכה כחכמים

כל אזוב שיש לו שם לווי פסול אזוב זה כשר אזוב יין
אזוב בחלית אזוב רומי אזוב מדברי פסול של תרומה
טמאה פסול ושל טהורה לא יזה ואם הוזה כשר אין
מוין לא ביונקות ולא בתמרות אין חייבים על היונקות
על ביאת המקדש ר אליעזר אומר לא על התמרות אלו
הן היונקות גבעולין שלא גמלו

סס לוי
סס מחובר אזוב זה ירנה לומר שאם יראהו הנהא יאמר אזוב הוא
זה מכלי סיודיעהו כדבר ואמנם יחוייב האזוב בתרומה אם נזרע
בגנות כפי העקרית אשר בארנו בזרעים ואמרנו באזוב ת
תרומה טמא פסול ותאמר איך אפשר בו ההזאה והוא יטמא מי חטאת
ונשילנו היתה תרומה טהורה כפי מה שקדם לפי שכבר התבאר
שהתרומה לא תטמא מי חטאת לא אם תהיה כביצה ונשילנו אם היתה
טמאה ותמרות פה יקראו הכים אשר בו יהיה הזרע בקנות העכש
וינקות הוא אשר בארץ גבעולין שפרס סיפתח כל עזר שהוא מ
מקובץ בכים אחד ואחר אומרו ואין חייבים על היונקות על ביאת
המקדש כונת זה שאם היה טמא וקומו עליו ביונקות וכא אל המקדש
קנה הוא פטור אעפי שלא יעבור בזאת ההזאה כי אחר שהזאה עליו ב
בזאת לא כאמר בו את מקדש טמא ואין הלכה כר' אלעזר

אזוב שהוא בו כשר לטהר בו את המצורע לקטו
ליעצים וגפלו עליו משקין מונבו והוא כשר לקטו
לאבלין וגפלו עליו משקין אעפי שנגבו פסול לקטו
לחטאת בגלקט לאובלין דבריר מאיר ר יהודה ור' יוכו
ור' שמעון אומרים במלקט ליעצים

אלו המשקין
לא תחשבם משקין טמאים אבל אפלו משקין טהורים מעת שהוכשר פ
פסול להזות בו להיות מוכן לטמאה ואין הלכה כר' מאיר

מצורת
אזוב שלשה קלחים ובהם שלשה גבעולין ר יהודה
אומר של שלשה שלשה אזוב שיש בו שלשה קלחים
ספסגו ואוגרו פסגו ולא אגרו אגרו ולא פסגו לא פסגו
ולא אגרו כשר ר' יוסי אומר מצות אזוב שלשה
גבעולין ושיריו שנים וגרדומו כל שהוא

שלשה
קלחים שלשה שרשים וכל שרש גבעול אחד ויכא בשלשה הענפים
שלשה גבעולין משבגו או משקין הכל אחד רל שאם היה שרש אחד
וכו שלשה ענפים ושפחם ער שיטכו שלשה קלחים ואחר יקשר ני
וישיבם אגרום אחת לפי שכל הסבוק ולקח אזוב ואמר כפסח יוגרים
ולקחתם אגרום אזוב סנה הנריך שתהיה אגודה ולא תהיה פחותה מ
משלמה ענפים וכפרי באמר כאן לקחה וכאמר להלן לקחה מה
לקחה באמורה להלן שלשה אף לקחה באמורה כאן שלשה גרדומי
פחית הגבעולין אם כסאת העלין ועבר עליו הזמן ואפלו לא כשר
מקח אלא שער מועט מכל גבעול והלכה כר' יוסי

ברק שנים עשר
האזוב הקצר מספק
בחוט ובבוש ומובל

ומעלה ואוחז באזוב ומוזה ר' יהודה ור' שמעון אומרים
בשם שהויה באזוב כך טבילה באזוב

מספק
יקטיהו כזו בקצה הגוש ער שיטיב מי חטאת אשר בכלי ואחר
ינחיהו ואין הלכה כר' יהודה ור' שמעון

הזה ספק מן
החוט ספק מן הכוש ספק מן הגבעול הוייתו פסולה
הוזה על שני כלים ספק על שניהם הוזה ספק סחבר ו
ומיצה עליו הוייתו פסולה מחט שהיא נתונה על החרס
והוזה עליה ספק על המחט הוזה ספק מן החרס ומיצה ע
עליה הוייתו פסולה צלוחית שפיה צר טובל
ומעלה כדרכו ר' יהודה אומר הוייה ראשונה
מי חטאת שנתמעטו טובל אפלו ראשי גבעולין
ומזה וכלבד שלא יספק נתבן
להוות לפעו והוזה לאהריו לאחריו והוזה לפעו הוייתו פ
פסול לפעו והוזה מן הצדדין שלפעו הוייתו כשרה מוין
על האדם מדעתו ושלא מדעתו מוין על האדם ועל
הכלים ואפילו הן טאה

מיצה הויל
זינק מלשון נכיתה דמוי טובל ומעלה כדרכו ולא כאמר הק חלה
המים אשר עליו באזוב אבל אמנם הנה מן המים אשר בשי הכני
לזרות פיה ולא כאמר אך בה לא תנטוך טבילה ר' יהודה אומר
שהזאה ראשונה לבד הוא אשר יזה מזה הכלי הכר וכלבד שלא יספ
לא יבב הכלי בזה האזוב כמו שיבב טיט הנרוק כבד לאמרנו ה
נטבל כמים ער שיהיה שם טבילה והנה חזרנו ער שיהיה כמים כר
טבילה ואין הלכה כר' יהודה הזאתו פסולה לפי שהזאה תנטוך כ
כונת חזקה ואמרנו אפילו הן מזה ירנע בו שהוזה מזה על הכל הוזה
אחת תכלול הכל ולא ננטוך הזאה כשרית על כל אים ואים

נתבן על דבר שהוא מקבל טמאה והוזה על דבר שאינו
מקבל טמא אם יש באזו לא ישנה על דבר שאינו מקב
טמאה והוזה על דבר שמקבל טמאה אם יש
באזוב ישנה על האדם והוזה על הבחמה אם יש
באזוב ישנה המים המנטפין כשרים לפיכ הם מטמאין
לשם מי חטאת

אמר ה' והזה הטהור על הטמא
יצטרך שהמה יתבן להזות על הטמא ולזה אם טבל האזוב והוזה
מבין מזה על דבר שהוא מקבל טמאה או על האדם שהוזה כן
טמא וראוי להזאה הנה היא טבילה כשרים ואם הוזה מואת הטבילה
על דבר שאינו מקבל טמאה וכשאר באזוב שארית אשר שיה ממה
הזאה שכית הנה לא יצטרך שיטבול האזוב פעם שנים וכל זה
מוחו על דבר שנריך הזאה והוזה אמרם אם יש באזוב לא ישנה לפי ש
שהוא הטביל את החוטב להזות על דבר שאינו מקבל טמאה והמר ה
הוזה על דבר שהוא מקבל טמאה הנה היא הזאה פסולה לפי שהוזה כ
שטבל את האזוב לא היתה טבילה כשרה ולכן אפלו כשאר באזוב ש
שארית מן המים לא יזה ממונו הזאה שכית ער שיטביל את האזוב פ
פעם שנים ישנה ויטבול ובתוספתא אמרו בתתם סבה לזה ההבדל
הואיל ותחלת טבלתו פסולה כך הואתו פסולה ואמרנו מים המנטפין
הוא שאם הטביל את האזוב להזות על דבר שאינו מקבל טמאה וית
וינטפו המים מן האזוב טוית הנה אלה האשבת כשרות להזאה רל
שיטבול כהן האזוב וזה מקין ולכן יטמאו כמו שיטמאו מי חטאת כמו
שהתבאר בהשון מכלים ולכן כרדיב אלה הטפות במדרגה מה שינוף
יורכר טמא בעת ההזאה עליו אשר לא יטמא כמו שהתבאר לפי שגו
לא עשו מנותן לפי שהטבילה טבילה פסולה לפי שהוזה טבל כשם דבר
פאינו מקבל טמאה וכן יתבאר מן התוספתא בחור זאת ההלכה זה

וקבינהו
דמזה מחלון של רבים ונבגס למקדש

171
B

היו המים טמאים כמו שבארנו בפרק אשר קודם זה

הטהור

להטאת שנטמא ידיו נטמא גופו ומטמ את חברו וחברו את חברו אפלו הן טאה

כבר בארנו

שלענין טהרת אדם מטמא אדם יוכלי מטמא כפי הלי לא תכלית ולא יאמר לא שני ולא שלישי ולסוּן התנסותו אין אומרים בחטאת זה ראשון וזה שני אלא חשי' הן מהם כלן תחלה שאין מוכיח למי חטאת עשה שנעשית על גבי חטאת ונגע שרץ באחד אפילו יראה כולן תחלה שאין מוכיח למי חטאת

ח

לגין של הטאת שנטמאו אחריו נטמא תוכו ומטמא את חברו וחברו את חברו אפילו הן טאה הווג והענבול חבור בוש של רוכן לא יזה לא על הבוש ולא על הביקהואם הזה מוזה של פשתן חבור עור של עריסה שהוא מחובר לפיק חבור המלכך אינו חבור לא לטמאה ולא לטהרה כל ידות הכלים הקרוחות חבור ר יוחנן בן גוריון אומר אף ההרוקות

תכנית העמון

מפורסם והיקצו יקרא זוג והלשון אשר כעצם אשר ישמיע הקול בעת תנועתם יקר ה עכבול והן מחוברים יחד וכאשר יזה מי חטאת על א אחד מהן נטהר הכל נהטש אשר יטוו כה הוא מחובר משלשה חלקים החלק הראשון העץ אשר עגיו הדבר הטווי או המשתל נהחלק השני קנה הכרזל או הכחשת אשר יהיה ברצה זה העץ והוא אשר יקרא כיכרה והחלק השלישי המכביר והוא חש יקרא במשכב בזה ואמרו שהטש אשר יטוו כה החבלים הנעשים מן העמוח והוא טש של דבן אם נטמא לא יזה מי חטאת לא על עצם הדבן אשר יחבר עליו החבל ולא על המכביר אלא על קנה הכרזל לכך לפי שהיא חבלי האמיתית ואם הזה על אחד מהן הנה הנזה וטהר הטש בכללו אונכס כוש של פשתן הנה חלקים כלן חבור לפי שהוא מתוקן ההתחברות וכלי ענר שהזה על אחד מהן נטהרו כלן והמלכך מרוכב מענן יתרכב למעלה מן המטה וכבר בארנו זה בכלים שנעשים רבות אומר אינו חבור לא לטמאה ולא לטהרה שאם נגע בו טמאה לא נטמא המטה ואם נגע טמאה במטה לא נטמא החו וכן אם הוזה על המלכך לא טהרה המטה בזה הזזה ולא יטאר המלכך בהזזה אשר על המטה ידות הכלים הקדוחות דפנות הכלים הנקרות הנה הנקב כנגב ויורכב קנה זה הכלי בזה הנקב כמו הסכינים ונקב אל חידוד הנה הכלים אשר הן כן הם ומוטשם נעשים חב לטווח

וכן להזאם הזה על אחת מהן טכר כל הכלים וחדוקות בעלות הלשון והוא שיהיה קנה הנכנס כנגב ככלי כמו הרסב עין הרומח ככרזלו ואין הלכה כר יוחנן בן גוריון

ט

הכלים שבקנתל והמטה של טרכלוקרן שלבלבה וקרפ של יוצאי דרכים ושלשלת המפתחות ושלל הבוכסים והבגר שהוא תפור בכלאים חבור לטמאה ואינו חבור ל הויה

כלים וקנתל כלי מחובר מקני' יתרכב בה חלה הכלים עד שיכאל הכל כעצם אחת ומטה של טרכל כלי מעץ דומה לעץ שרשים כה התבונה והוא כלי בעל חליות יתרכב קנתל חלקיה ב בקנת' וכליכה כעשת מופרדת הדגלים ורגל מרגליה יקרח קרן שלבלבם וכן קרבים של ינחיו דרכים כלים בעלי חליות ינחו בהן ה הכלי דרכים ישנו בהן המים ושלשלת המפתחות שלשלת יתחברו בה המפתחות ושלל הכובסין תפירת הכובסין וזה שהכובסים יתפרו הכבדים כי יקל התלככותם בעלותם יחד ואינה התפירה מ מתקנת אבל אלן הכבדים החלומים כלן הן חבור לטמאה ואם

ונמצאו המים פכולים פטור מחלון של יחיד ונכנס לטקדש ונמצאו המים פכולים חייב אבל בהן גדול כין מחלון של יחיד בין מהלון של רבים פטור שאין בדין גדול חייב על כיוצא הטקדש מחליקין היו לפע הלון של רבים דורסין ולא נמנעין מפע שאמרו מי חטאת שעשו כצותן אינן מטמאין

כבר קדם לך שמזין

על האדם לרעתו ושלל לרעתו ואם היה אחד מזה מחלון של רבים לטהר היש והזה על איש טמא נחשב שהוא כבר נטהר ובה אל ה המידש ואמר כמנחו חלה מי חטאת פכולין אשר לא הגיע חליו טהרה שלימה הנה הוא עשה לא יחייב קרבן להיותו בחלון כל רבים רומה לטקדש טמאה ברשות הרבים אשר הפקו טהור כמו שיתבאר ביהמסא אשר חחר זאת ולא באמר חליו לא יזה רכר לא חקרת על חלה ה המים וזו תבא אל המקדש כי מן הדיוע שלא יקרה לטהר הרבים אלא במים כשרים אמנם אם היה חלון של יחיד הנה יחייבונו שיהיה קרן יבא אל המקדש וזה חייב קרבן לפי שדומה בכל לטקדש טמאה ברשות היחיד אשר הפקו טמא וכן גדול פטור מקרבן בשני שנעביט יחד שהנה לא יחייב קרבן על טמאת מקדש וקדשן כפי מה שבארנו בשני ונעדרות מחלקים ממשעדים ודורסים כי הוא יאמר שחלון של רבים אשר נטרה הקרקע נגדו כאשר יטול עליה מי חטאת תמיד הנה ה האנשים היו ממשעדים כאלו המים מוגבלו שמונתם והיו גם כן דו דורסים ברבליהם ולא היו נמנעים מלכא אל המקדש ומתעסק ב בקדשים מפני שמי חטאת שכבר הוזה בהן לא יטמאו כמו שיטמאו מי חטאת כפי מה שבארנו בראשון מכלים והוא אמרו מפני שאמרו מי חטאת שעשו מנותן אין מטמאין

ה

אוחז הוא הטהור בקדרום הטמא וכבפפו וטוה עליו אעפי שיש עליו מים כריו חויה טהור כשהיה במים ויהיה בהם כרי חויה כריו שיטכול ראשי גבעולין ויוה ר יהודה אומר רואין אותן כאלו הן על אווב של נחשת

ואת ההלכה יזכור כה

עין אחד מן הכונה הקדומת והוא שמי חטאת שעשו מנותן אין מן מטמאין ולכן אם לקח איש טהור קדרום שנטמא וסחוקיה כבבט והזה עליו המזה מי חטאת חעבי' שעל זה הקודדום ממי חטאת כרי ח חויה הנה הכושף הקדרום בידו טהור כמו שהיה ולא באמר שהוא כ כח מי חטאת לפי שכבר עשו מנותן וכבר בארנו בפתיחת זה הסדר שכל מה שיטמא במת טמאת שבעה הוא חב הטמאה וירוע הוא שלח יטערך סזחה חלה מי שנטמא טמאת שבעה וכן בארנו שאם הטמאה הוא אשר יטמא אדם וכל הטמאה לא יטמאנו ולחלה העקרים אמר שהטהור יחזיק הקדרום הטמא בכגרו יהיה כגרו וכל הטמאה לא יטמאנו ומבואר הוא שיטערך שיהיה בקדרום גם כן ו לח העיעחליו טמאה מן המת כי אז ישכב בזה הכף חב כמו שבארנו טס וזהו ישכב לכאן כמה שער הזהה אשר יטמא במשך ואמר כדי שיטביל ראשי גבעולין וכנות מאמר ר יהודה על אונכ של נחשת טלא ידובק בו דבר ולא ישאף מאלה המים אשר עליו דבר יוחן הלכה כי יהודה

ו

המוח כאזוב סמא אה יש בו כביצה המים פכולים והויתו פסולה איךבו כביצה המים בשרים וה והויתו פסולה ומטמא את חברו וחברו את חברו אפלו הן טאה

כבר דעת שאוכלין טמאים לא יטמאו וזלתן לא

כביצה ואחר אמר שזה האזוב הטמא אם היה בו כביצה הנה הוא יטמא אונכ שני לשלישי וכן עד עולם לענין מי חטאת ביחוד לפי שלא אמר בהן לא רביעי ולא עשירי אלא הטמא דע שחמירו פה המזה באזוב טמא אמנם ירנה בו אונכ הטמא לחטאת אשר כבר א פארנו שהנה חלון היה דחוק חלה מדרגות מן הטמאה הנה הוא טמא וכן המים פכולים אמנם חלן סיה האזוב הטמא לקדש או לתרומה

כג זא אחד מן החכורים כנאמא ה'ל ואין חכור להזאה אבל ינטרק ט
טוזה על כל פיק

כסוי מיחם שהוא מחובר לשלשלת
בית שמאי אומרים חכור למטאה ואינו חכור להוייה
בה אום הוה י'ל הגיחם הוה הבכור הוה על הכסוי לא
הוה המהם הבל בשרי להוות חוץ מטומטו ואנדרוגיגום
והאש' תינוק שאין בו דעת האש מסערתו וטוה ואוחות
לו כמים והוא טובל ומות אם אחוה בידו אפי בשעת ה
הוייה פכול

אמר ט' וטבל כמים איש טהור ואמ'
טהור לביית את הקטן ט'ט כודעת' ואחר אמר והאשה משערתו
ומז' ו'ל שאם הייתה האשה פסולה להזנת ראוי הוא שתצנור הזוה
והחוקיק אלה המים אשר יז' ממנו' ו'ל מי נדה אך לא תחזיק יד המזה
כלל

יא טבל את האזוב ביום והוה ביום כשר ביום
והוה בלילה בלילה והוה ביום פכול אבל הוא עצמו
טובל בלילה וטוה ביום שאין מוין ער שתנץ החמה ו
ובלן שעשו משעלה עמור השחר כשר

אמר
ה' והוה טהור על המא' כיום השלישי וכיום השביעי ולא תהיה כ
הזוה' חלח ביום וכן טבילת החזוב כמים' חמנס טבילת האיש
האינז' ע'מזו ימייב ב'לה יז'ה עליו מ'קד' היום' וזו חס כודמן ט
מכת' חז'ס ההזאה לחחר יום השביעי אשר יז'ה באיום ינה שיהיה
לשון ס'שיר חוץ ל'לה ליום שביעי שמיני תשיעי עשירי מנין' תלמוד
לומר וחטאו מכל מקום חמנס אש' לז' בתחלת ההזאה והלך העבין כ
כזנות' הנה מן' הדמו' שתקדם ההזאה ביום השביעי' ואחר ההזאה
יטבל כמי מקוה ביום ההזאה ויערב שמשו' וזו לשון הערה אמר
וחטאו ביום השביעי וכבסו בגדינו ורחץ כמים וטהר כע'ר' ולשון
בישיר ס'שירי אמר אש' קדמה טבילה להזאה יצא תלמוד אמר וחטאו
ואחר כך וכבסו בגדינו

סליק לה משפטיה
מכת טהרות

שלושה
עשר דברים בנבלת העוף
הטהור צריכה מחשבה
ואינה צריכה הבגש ומטמא טמאת אוכלין כביצה
וכזית בבית הכליעה והאוכלה טעון הערב שמש
וחייבים עליה על ביאת בית המקד' ושו'רפ'ן עליה את
התורמה והאוכל אכר מן החי ממנה סיפג את הארבעים
שחיטתה ומליקתה מטהרות את טרפתה דברי ר מאיר'
ד' ידורה אומר אינו מטהרות ר יוסי אומר שחיטתה
מטהרות אבל לא מליקתה

דע טבילת
עוף טהור אינה כלשון הערה' וכבר בארנו זה בשתיחה' וז' חמנס
היא כביעוקת מסחיטת לחמורו הי' וכל נפש אשר תחל נבלה וטרפה כ
צחורט וכבג' יבב' בגדינו ורחץ במים וטמא' ע'ר הערב וטהר' ו'באה
הקבלה טוה הפסוק כל ככללת עוף טהור ביחוד אשר לא יחסר' אלה
משום כבלה וטרפה'
והמדנו נדיכה מחשבה שיחשוב עליה לחובלה' וז' יטמא בעצמה ט
טמא' אוכלין' וז' טהרה כמים המוקד'ים לנו אשר מרדק ח'ג'ים ל'
להזון בהן כמו אתאיס והתחיים' וכשר שחוטטו זונות זה הי' קל לא
יעטרטו מחשבה לפי שק מוכי'ה לחבלה וכל ע'ר טנגע בהן טמאה
אחר הכשר נטמא' א' חמנס שחינו מותר לחבנו כזו כבלת עוף הנה
אי הכשר מכלי שיחשוב עליה לחבלה' וזו תשוב מכלל החובלין ות'
ו'נטמא טמאת אוכלין' אמר ואינה נ' יכה הכשר חכב היא עבמה

ראשון לטמא' ונתנו' באוכלין טמאים ואצ'י' שלא קדם לה הכשר וז'
מהכשר חמנס כל באוכלין כיון שכל הפסוק ובי יות'מים על ד'רפ
וג' ע'טמאת אוכלין היא טמאה קלה לפי שהיא לא תטמא חדס ובלי'י'
בבית הכליעה כמו שיה'באר וזו היא טמאה חמורה כיון שבארנו כ
בראשון מכלים ולהיותה מטמאה טמאה חמורה בעצמה ככל חמנה
דין הכשר' והוא ח'זרס בשפרי ובי יות'ן מים על זרע מה זרעים ט'
סלין סופין ל'טמא טמאה חמורה בדין הכשר

ח' כל שאין סופין ל'טמא טמאה חמורה בדין הכשר'
ושם באמר מ'שני מה אמרו ככלת עוף טהור אינה צריכה הכשר מ'שני
מסופה ל'טמא טמאה חמורה ורע' שהיא כ'עצמה ח'ע'י' שלא נבעכה
טמאה כלל הנה היא טמאה וטמא טמאת אוכלין' ובג'ורה דברה
אמר מאי טמא הכשר שרץ ללא בעיא בה תנא דברי ר' י'ס'ע'אל והרב'
אשר אמרו תנא דברי ר' י'ס'ע'אל הוא דאמרינן כל שאין סופין ל'טמא
טמאה חמורה בעיא הכשר' ולפי זה העיקר נהיה ככזה מונח ונ'טמא
טמאת אוכלין ולא טמא אר' נאצי' השליכו כפינו נאח' כלע' יונטה כ'
כזית כ'י עוכרה כ'ת הכליעה כנאמא זה האר'ס ויטמאו בגדינו
וכל כג'ר או כ'לי יאחזנו כ'כית הכליעה טמא ח'סו זולת כלי חר'ס
כמו שבארנו בשתיחה' וז'ה הגיע ב'ל'לנו כ'ר כנאמא אך חס נבע'חו
כ'כלים הנה לא יטמאנו' וקבל' הדורה על זה מאמר והנפ'ש ח'ר'ת'
תכל אמרו נפש מ'טמאה וח'כה מטמאה לא כ'ינג' הגוף' לז' בתוך ה'
המ'שים' אמרו תכל חוץ ח'כילה פחותה מכ'זית וט'ט'ן
הערב שמש טמא' ורחץ במים וטמא' ע'ר הערב וז'ה כל הל' הנוקד'
אחר ח'כילה קודם שיטהר הרי הוא ח'יב קריבן אש' היה טונב' או כ'
ברת אש' היה מ'זיר כ'פי מה שבארנו כ'שכונות או כ'בריתות' וט'
בשוק בטמא מקד'ם וקד'סו לכל ט'י'תנו אשר טמא' בה אמת לרבות'
כולע נבלת עוף כשר' וכ'ן זה אשר כלע כ'זית חס נגע בתורמה ח'ש'
אחרי ח'כילה כשר' ל'פי שהו'ש י'ס כ'ה שני' וט'גי' בתורמה טמא' כ'פי ה'
העקדים אשר קדם באור'ס בשתיחה' והחוב'ס חכר מן החי מונ'ה
סופ'ת הארבעים לפי שחיסור מן החי מ'אמר'י'ך כשר כ'נפ'סו ר'מו
לא תח'כלו' כל מה שהותר לנו לח'כל אחרי השח'ט' ט'ח'ל מ'מ'ג'
אכר והוא חי' סוסב את הארבעים' ואפ'ילו היה זה האכ'ר פחות וכו'זית
כ'פי מה שקדם בראש' מאהלות באמר'ס האכ'רים חוץ ל'הס ט'שיר וז'ה
היא זה טרפ'ס' וכ'בר קדם לך מ'י'ן טרפות בעוף בחולין' ואחר שח'ט'
והוא טרפ'ס' או כמלק כפטי'ס ע'ס היותו חסור לח'כילה לא תש'כ'נו כ'
כבלה ולא יטמא בבית הכליעה' ויקבל מופ'ת ר' מאיר על זה ח'
שהיה אמר ט'המה טבילתה מטמאה כ'מגע ובמ'שח שחיטתה מ'
מטהרות טרפות' ומליקה כפטי'ס כמו שחיטה כחון כ'י המליקה תתי'ר
לכה'ים כמו שתי'ר שחיטת חון לכל' וכמו

שתי'ר ח'ט'תנו טהרותו וכלי'תנו' וד' יהודה אומר בהיות'
דינים רבים ויונ'אות מדיני טהרה שהיא טהורה למי שנבע'כה וז'ה
טמא'נו ולא יטמא ח'ל' בבית הכליעה הנה לא כ'תן ח'ליה משפ'ט ה'
הבהמה אבל לא טמא'נה שחיטתה אש' תהיה טריפה מליטמא' ה'
הטמאות אשר י'חדנה ר' יוסי אומר' בכ'ל'ת כבלה ששחיטתה מטהרת
ז'ה מליקתה' ואמנס על הקיבוץ על טרפה כ'נשחטה כבהמה
טהורה לחמורו וכ'י ימות מן הכהמה ח'ר' היא לכ'ס לחבלה ולא ח'מה
וכ'י תמות' אבל אוב'ח כ'ח'ר'נו מהקנאה ח'ינו ו'י'ס מן הכהמה מ'
מטמאה ו'י'ס מן הכהמה שחיטה מטמאה פ'ט' לטרפה ששח'ט והנכה
כ' יוסי'

ב
הבגדים והנוצה מטמאות ומטמאות ולא
מצטרפות ר' ישמעאל אומר הנוצה מצטרפת החרטום
הצפרענס מסמאין ומטמאין ומצטרפים ר' יוסי אום אף'
ראשי' נפים זראש הזנב מצטרפי שכן מנחיים בגטטות

ירנה באמרנופה הככ'ים ה'כ'ה י'קה מאל אשר יהיו כ'כ'ים וי'שחר'
אחר זה הכונה הברולה וכן הכונה הקטנה החרי כור הטובה כנה' נת'
וחמר שק' יטמאו כ'מו ש'טמאו אוכלין ו'טמאו ה' ה'ן טמאת אוכל'ים'
ולא יע'רף הכשר להשלים כ'זית אש' כלע ח'ר' כ'פי כשר מונ'ה ח'ת'
הננה כ'ו יטמא' וק'ח'ר'נוס המוקד'י' וק'ש'ר'נוס הככ'ים וק'ר'בור' י'ס'

172
B

שריבה לטמא טמאת נבלות

זאת ההלכה כבר קדם בפי' ממחלין
 ואומנם אשיבה פה' ר' נטב הוא המרק' קופה התבלין' ההליל חתיכת
 בשר אשר תשרד בעת הפשט הכהמה' ותאמר בעור' ונדיים יקרחו
 העורקים והעצבים הקשורים והמתדים והקרנונות' וירצה בקרבים
 המקומות הרבים מהם אשר הם יתבטו מן החי' ואלה הדם' וכן
 העלבים מהם שהנח מן העלבים על זה התורם שאם יהיה מזה נמלה נמון
 הספר כזית מן הנבלה חלה בשרה כפי מה שצדדנו בכתובה ובהמה
 טמאה כל עור פלח יכלה פרכוסה תאמח טמאת חובלין לשי' שהיא ת
 תחול לחבילה ולחבילה כשחט' ולא תטמא כשפא הנבלה עד שתמונה
 זיבאל הפרכוס' און סיני' רחפה' ונחמו ריבה לטמא טמאה חובלים
 יותר כוללת מטמאת נבלות לשי' שכל מה שיטמא מצום נבלה הנה
 הוא גבי' טמא טמאת חובלין וטמא טמאת חובלים' חפשי' פלח יהיה
 נבלה הלח שמונה'

ה האוכל שנטמא באב הטמאה ושנטמא
 בולד הטמא מצטרפין זה עם זה לטמא בקל שבשעה
 כיצד כחצי ביצה אוכל ראשון כחצי ביצה אוכל שני
 שבללן זה בזה שני כחצי ביצה אוכל שלישי שבללן זה
 בזה שלישי כביצה אוכל ראשון כביצה אוכל שני שבללן
 זה בזה ראשון חלקן זה שני זה שני נפל זה לעצמו וזה
 לעצמו לתוך כבר של תרומה פסלוהו גפלו שעהן באחת
 עשאי' הו' שני

כבר בארנו בפתחת שאמר יטמא באב מאכזבת
 העומק הוא האשון' יחשר יגע בראשון שני ושהראשון והשני נקשטי' י
 והרכישי בלן יקרחו ולד הטמאה נשם בארנו כן שהיות אוכל מטמא
 אוכל חונק הוא נדרבן חונק מן התורה אין אוכל מטמא אוכל'
 ועוד יתבאר בפ' אשר חחר זה שלישי' של תרומה הוא עצמו פשו' אך לא
 יטמא חונקו ולכן יקרא פסול' חמין שני של תרומה מטמא שלישי' וכבר
 בארנו זה בפתח' ולא תקור ממך זה תהי' ולא תנטק לבוש' עתה
 נאם יהיה השע' אשר יטמא טמאת

חבלין' והוא כביצה מקובץ מאוכל רחוק ושי' שלישי' חו
 מהוכל שני' ושלישי' הנה לא יטמא בקל כשכנין' כיון שהתבאר חמס
 אם היה כביצה מזה וכביצה מזה הנה המקובץ מהן יטמא בהמור' ש
 שכינים' וזה מבוחר לשי' שבזה הקובץ מזה החמור השעור חסר יט
 יטמא' נאם בחלקו אחרי התעריב' הנה יטמא כל חסר מזה בקל' ש
 שכניסה' לשי' שכבר שבזה השעור המנומס' ר' חסר הוא כביצה
 מעורב' מקל' וזמור' ולכן יטמא בקל' שכניסה' חמור' כש' זה לעצמו
 וזה לעצמו על' כבר של תרומה הנה ישי' כונה' שני' להיות מקובץ מ
 מהן ראשון' נאם יהיה כבר של תרומה שני' חונק פסול' חמס הוא טמא
 ויטמא כבר של תרומה חסר' אש' נעב' כו' וישי' שלישי' וזה הכבר
 האחרון חסר יהיה פסול' כיון שצדדנו ונחמו ועשאוהו שלישי' ביאר
 ששני עשאי' בתרומה

1

כביצה אוכל שני כביצה אוכל שלישי שבללן
 זה בזה שני חלקן זה שלישי זה שלישי נפל זה לעצמו
 וזה לעצמו לתוך כבר של תרומה לא פסלוהו גפלו
 שעהן באחת עשאוהו שלישי
 כביצה אוכל ראשון כביצה אוכל שלישי
 שבללן זה בזה ראשון חלקן זה שני זה שני שאף ה
 השלישי שנגע בראשון נעשה שני
 בשתי ביצים אוכל ראשון בשתי ביצים אוכל שני
 שבללן זה בזה ראשון חלקן זה ראשון זה ראשון
 לשלשה או לארבעה הרי אלו שני
 בשתי ביצים אוכל שני בשתי ביצים אוכל שלישי
 שבללן זה בזה שני חלקן זה שני זה שני לשלשה או
 לארבעה הרי אלו שלישי

אומנם הוא כפי המקומות הרבים מהן הקרובים מן הכפר אשר אם
 יחונק מן העוף והוא חי' וזול' הדם ממקום החתיכה' וראשי' אבנים
 וראש' הזנב הצות הכבשים וקצוות הזנב חסר המרט הנזנה לשי' שאלה
 המקומות בולטין יבשים והן יחונקו ויגלבו מן העופות חלה אם הו
 עיבת שמים מופלים השומן כי' או יעובו ויחונקו לחבילה' והוא מי
 שחמר ר' יצ'י' שכן מניחים בסטומות' ותרגום בריחות בשר פנימן
 כשר וזין הלכה כר' יצ'י' ור' שמעאל' והלה הן מבשר היב' ריטין אשר
 זכר בכ' י' עוף טהור' המכש' הראשון בהיה צריכה מהטבה'
 היושט' הו' שהנח לח' תבוק' הספר' היושט' הו' שהיה טמא זולתה
 מן החובלין כביצה כיון מה שיטמאו חובלין טמאים' ושמור זה
 הקר' גבי' שכל מה שיבוא מוצרן טמאת חובלין' וזה שהיה טמא
 בעומה חפשי' מהיה הפת' ששעור טמאה לזולתה מוחלין ומשקל'
 עד מהיה בבכיה' והר' יצ'י' שכל' ממנו כזית טעון הערב' שנים'
 והחמשי' שמי' שטמא כלי' עתה חייב על' כיתת מקדש' והו'
 ששורפים עליה התרומה אש נעב' כה' והו' שאמר מן החי' ממנה יחייב
 על' חבלין חלקות' והח' שחיתתה מטמאתה והח' מלי' חתה גב' מטמאת'
 והי' שהנזנה הנקראת ערט שבכשים יטמאו ויטמאו ביושט' שחר' ה
 היו חבליים' היא שזאת הנזנה לא ינטק' חל' הכשר להשלים ממנה
 טעור כזית וק' שהמקד' והשלי' יטמאו ויטמאו כשחר חובלים כפי
 ונה שצדדנו' והי' שהם ינטקו לבזית לטמא בית הכלי' עה

ג נבלת העוף הטמא צריכה
 נחשבה והבשר מטמא טמאת אבלין כביצה וכחצי פרס
 לעסול' את הגויה ואין בה כזי בכית הכלי' עה והאוכלה
 אין טעון הערב שמש' ואין חייבים עליה על' ביאר
 טקדש אבל שורפין עליה את התרומה והאוכל אבר מן
 החי' בטנה אינו סופג את הארבעי' ואין שהיטתה מ
 בטהרות הכנפים והנוצה מטמאות וטמא וביצטרפות
 החרטום והצרפנים כטמאין וטמאין וביצטרפין

וכההרנו
 להלכה הקדמת יתבאר שכל' עוף טמא צריכ' הספר לשי' שזית לח
 תטמא טמאה חמורה וחמס' הו' כשחר חובלין טמאים' תטמא זולתו
 ככב' זה וי' ש' זוכל' מונה חסר התחשבה והקשר כחצי פרס והוא
 כביצה ומחנה' כשכל' הגויה' כיון כל' חובל' חובלים טמאים' זה השעור
 נאם נבעה בתרומה טמאה והיה אשר יחל' מומה כחצי פרס ולא'
 ינטק' הערב' שיש' כפי' מה שצדדנו בפי' יזית זה הדבר שחובל' א
 חובלים' טמאים' חס' טבל' טהר' תב' ולא יחייב' כרת' על' כיתת המקדש'
 גאשי' קודם טבילה' כיון שה' תבאר ברא' מפרה' חמ' הי' בטיחות מקדש'
 הו' כפי' חסר' תבי' ככל' וכו' וזמ' יכול' נעב' בו' חו' כלי' ומשקל' וככלי'
 חרס' יהיה טמא' חל' בהמה טמאה מה בהמה טהורה מיוחדת שהיה חס'
 העומה יטמו חלו' שאין חס' העומה' וכבר בארנו שחין חייב' חסר
 מן החי' חלה אש' כח' מקבלי' חיים יותר לחבול' חסר' השזי' עירוב'
 הוא שהשחיתה לח' תשיל' ככלי' חיים חסר' מוכן' חסר' נאמר פס'
 מוצר' לשהלמת השעור חס' כביצה לטמא זולתו חו' כחצי פרס' ל
 לשל' הגויה נומה' שראוי' שיעשהו שאמר מן החי' מעוף טמא חו' עוף
 טהור' לח' יטמא בחופ' מן החובלים' וזה שאמ' הי' נלחלה' תטמא
 הנעב' חפשי' שהוא חמס' ירמוז' חל' חסר מן החי' נאמר חסר זה לכל'
 יכהמה אשר היא מוצר' פרסה' ונאמר הוניה' את העוף חסר' חין' לו
 פרסה' חמס' חסר מן המת' מן העוף הנה משפט' משפט זה העוף חס'
 היה טע' טמא משפט' עוף טמא' קודם' נאם היה עוף טהור משפט' עוף
 טהור ותשמור' בנ' השעור' חל' מהיה בזה האכר' כזית' נאם יטמ' ככית'
 הכלי' חס' היה מושק' טהור' וביהיה גב' כביצה' חו' יטמא טמאת חובלי'
 חו' כחצי פרס' חו' יטמא חת' הגויה חס' יהיה מעוף טמא' ולא יודן' כ' כ
 ברין החכרים חסר' חין' להם' שעור' כפי' מה שהתבאר בחשקן מחללות
 נאם הדברים כתב' חו' כמות' חס' כפי' י

ד ובכמה העור והזיטב
 פה והליל והעצמות והגידים והקדנבם והטלפים
 מצטרפים לטמא טמאת אכלים אבל לא טמאת נבלות
 כיוצא בו השורט בהמה טמאה לנכרי והיא מפרכסת מ
 בטמאה טמאת אבלין אבל לא טמאה נבלו' עד שתחות
 או עד שיתז' את ראשה ריבה לטמא טמאת אבלין טמא

זה בכבר לכד ולא קפיד במשקה אשר בתוך הגומות בכברו תרומה
 אמנם אם היה בין כל כבד וכבד לחות שיעור די שיטתו הוד והיא ח
 אשר תקרא משקה טופח כמו שבארנו פעמים רבות הנה כל חלה ה
 הכבדות טמאות ואשי' היו אלף לפי שהוא תרומה ובהוד זה שהערך
 בעת שנגע בזה הכבר שמו רחשון וזה המשקה הטופח אשר בכבר ה
 הוא תחלה ולא נגע הכבר השני בזה המשקה הטופח אשר בכבר ה
 הראשון שב הכבר השני להיות תחלה וזה נגע הכבר השלישי בזה
 המשקה אשר יתחבר ביניהן ישוב הכבר שלישי בכל לטומאה וכן י
 ישובו הכבדות כלן שני לטומאה אלא הכבר הראשון אשר נגע בו ה
 הערך שהוא ראשון וזה גפטי המשקה אשר בין כל כבד וכבד אשר ה
 הוא תחלה לעולם ואשי' שהוא טמא שני לטומאה וכבד בארנו א
 חלה השרשים כלן בתחתית זה הכבר והיה זוכר לכל לשון זאת הפ
 הפתיחה כמו שהודעתך שמה

פרק שני האשה שהיתה טבשת ירק בקדרה ונגעה
בעלה הוץ לקדרה או במקום הנגוב
אעפי שיש בו כביצה הוא טמא וזבל טהור נגעה במ
במקום המשק' אם יש בו כביצה הוא טמא והכל טהור
חור לקדרה הכל טמא היתה מנעטמא מת ונגעה בין
במקום המשקה בין במקום הנגוב אם יש בו כביצה
הכל טמא אין בו כביצה הוא טמא והכל טהור הירצה
טבולת יום מנערת את הקדרה בידים מסואכות וראת'
משקין על ידיה ספק כן הקדרה נתנו ספק שהקלח נגע
ביריה הירק פסול והקדרה טהורה

תחלת מה שראוי להשיעור
 שזה הירק הוא חולין ואינו תחלה האשה שהיתה טבשת ירק יום ח
 אשה נדה אשר היא חב לא ירצה באמרו טבשת היא תבשיל ירצה
 נדה ואמנם הפי' כן קדרה שהיה בה ירק כבשם ונגעה בעלמ' חוץ ל
 לקדרה אם נגעה בזה עלי' הירק היונאות מן הקדרה נהיה ירצה
 יבש ואשי' היה כמה שיוצא מן הירק חוץ מן הקדרה כביצה הוא
 טמא ושאר הקרקות אשר היא בקדרה טהורים וכן הקדרה וימשקה
 אשר נכבש בה הירק הזה הכל טהור לפי שזה העלה כמו בר' מכל
 מה שבקדרה להיונת' יונא מן הקדרה ואשי' שכתבנו תוך הקדרה ולא
 היה זה העלה אשר חוץ הקדר' בו משקה והיה בו כביצה הנה להיונת'
 כביצה יטמא המשקה אשר בו נזה המשקה מחובר במשקה אשר תוך
 הקדרה אשר בה נכבש זה הדבר הכבש יטמא המשקה כלן אשר ב
 בתוך הקדרה ולזה יטמא כל הירק והקדרה כי משקין טמאין יטמאו ה
 הכלים והאכלים כפי מה שהתבאר ואם לא היה בו כביצה הנה לא
 יטמא המשקה היוחבר בה כפי מה שהתבאר ואחר חזק תוד לקדר'
 הכל טמא ר"ל אם בו כביצה והוא נגוב ונגעה בה חוץ לקדרה אשר א
 אמרנו שהוא טמא והכל טהור זה כל עוד שיאר' ל' זני חוץ לקדרה אמנם
 אם חזר לקדרה הנה הוא יטמא המשקה אשר בתוך הקדרה אשר בה
 נכבש הירק ויטמא זה המשקה לקדרה ולכך מה שכתבנו כמו שהתבאר
 ואחר אמר קיתה ונגע טמא מת אשר הוא ראשון לטומאה כפי מה ש
 שבארנו בשמיני' מכלים נגעה בו ירצה בירק אשר בקדרה בין במ
 במקום המשקה בין במקום הנגוב אם יש בו כביצה הכל טמא וזה
 שזאת הביצה ישוב שני לטומאה ולהיותו בתוך הקדרה יהיה כל הי
 הירק הכבש חבור ויטמא המשקה אשר בתוך הקדרה כפי מה שי
 שיתבאר בזה הפרק שהשני בחולין מטמא משקה חולין ואחר אמר
 היתה טבולת יו' מנערת הקדרה בידים מסואכות לפי שטבולת יו' לא
 יטמא חולין ולזה הוצרך לזכור ידים מסואכות ולהבדיל שהיא טבולת
 יום להודיענו הכונה אשר התבאר בה בתוספתא והוא אמרם אחר ט
 טהור קיריו טמאות מטמא יושקה חולין ר' אלעזר בר' שמעון אומר
 חין ידים לטבול יום ר"ל חין הכדל בין היות ידיו טמאות או טהורות ו
 ואינה הלכה נאל זאת הכונה כיוון פה אמנם היות הירק פסול וה
 והקדרה טהורה לפי שהמשקין שנטמאו מחמת ידים לא יטמאו
 הכלי בשום פנים כמו שבארנו בפתיחת זה הפרק

אם חלק המינור' לפני חזאים והיה כל הצי מהן ראשון בינו שבארנו
 בהלכה הקדומה אמנם אם חלק זה המוערב על ב' חלקים וכל חלק
 מהן חין בו כביצה מוצל ראשון הנה שבו זה השיעור קימקובץ מוגם'
 ראשון שני ואין ברא' מהן כביצה הנה הוא יטמא בקל שטמאין וא
 ואמנם תקבל תבוא' בחמרי' בחומר אשר ילוק אליו במדינה להשמר
 מאוכל ראשון שנתער' באוכל שלישי אשר לא נקרא מן המקובץ מהם
 חלק יהיה בו פחמי' וכביצה אוכל ראשון הנה זה החלק יטמא כמו
 שיטמא השני לעקר חסר קדם שהראשון בעת מה שנגע בשלישי י
 יטיבחו שני והוא אמרו במה שקדם בזה הפרק שאף זה שלישי נגעה
 בראשון נגעה שני

מקצועות נושכות זו בזו וכברים נושכין זה בזה נט
נטמאת אחת מהן בשרץ כולן תחלה פרשו בלן תחלה
במשקין כלן שניו בידי כלן שלשיו פרשו בולן שלישי'
באור חמתת מלת
 מקצועות מחותכות מאמרו חומר קודמת גס אפי' נזה שהנה ישנו ע
 עונות דומות לזוחות גרולות ויחיתו ככלי כרזל ולא יתמו בעת ה
 החיכה לגמרי אבל יעזוב ביניהן דבקות מועט ותאשה הלוח ככ
 בכלל ויהא מחובר וכאשר יושלם חפיות' תתפרק זה החתך כעצמו
 מקצתו והיא תתפרק בחנות' שבתנועות וזאת היא מלאכת הקודים
 חללנו וכונתנו נטמאת זו כזו שתהיה הא' מחוברת בשבית' הנה הוא
 כולה כדומות לחם א' וירוע הוא שהאיש אב הטומאה ואשי' יגע בו
 ראשון והנה יקרח הראשון גם כן נזה באוכלים ומשקין לכד כמו
 שבארנו בפתיחה וכבר בארנו בפתיחת זה הפרק שהמשקין יהיו ל
 לעולם תחלה ואשי' נטמאו כפי לטומאה ובהיות המשקין טמאים
 לעולם תחלה הנה הן ישימו הדבר אשר יטמאו שני ועוד יתבאר לך
 במקצת ידים שהירים הן שניות לעולם וכסוף זכים כבאר שהירים
 פוכלים את התרומה שהנוגע בידיו בתרומה פסלה והשיבה שלישי
 ער שירחן ידיו כמו שיתבאר במה שאמר זה ולכן אמר בידים כלן ש
 שלישי' לפי שהן כלן גס א'

מקצועות שהיתה תחלה והשיך לח
אחרות כלן תחלה פרשו היא תחלה וכולן שניות היתה
שניה והשיך לאחרות כלן שניה פרשו היא שניה וב
וכלן שלשיות היתה שלשיות והשיך לה אחרות היא ש
שלישית וכולן טהורות בין שברשו בין שלא פרשו
הדבור
 פה באכלין של תרומה וירוע שלישי מתרומה לא יטמא לזולתו בשום
 פנים ושמן רביעי בתרומה וכבר בארנו זה פעמים רבות והדבור
 כלן מכוסר לא יטמא ביאור אם הוכן כל מה שפירנו בפתיחת זה ה
 הפרק

ט בכרות הקדש שבתוך גומותיהם מים מקורשים
נטמאת אחת מהן בשרץ כולן טמאות בתרומה מסמא
שנים ופוסל אחד אם יש ביניהן משקה טופח אף ב
בתרומה הכל טמא

גומותיהן החפירות אשר ישארו בחינוכי ה
 הלחם בעת אשיית' ולא ירצה פה באמרו מים מקורשים מי חטאת ו
 ואמנם בהן מים יהיו על טהרת הקדש כמו כבדות הקדש עד שהיו
 חלה המים משקה הקדש ואלה הכבדות אוכלין של קדש' ואם נגע
 הערך ברא' מאלה הכבדות ונגעה ראשונה בשני ושני בשלישי ושלישי
 ברביעי וכן אל' לא תכלית הנה כלן טמאות מפני המשקה מועט ר
 חסר בכל כבד מהן כי זה ואשי' שהמשקה אינו אשר נגע בכבר ה
 השני אך משי' חבת הקדש ששכבו היות המשקה שבתוך הגומות הוא
 אשר נגע בכל כבד מהן ויש בו כל כבד מאלו הכבדות שני לטומאה
 משי' המשקה אשר היה תחלה וזה תהי' אל' הכבדות כבדות ת
 תרומה הנה הפרק מטמא שנים ופוסל אחד כפי העקר חסר בארנו ו
 ואירענו בפתיחת זה הפרק לפי שהנה אש נגע בכבר של תרומה ש
 ראשון וזה נגע כבד ראשון בכבר שני אמרו ואלה השנים טמאים
 והכבר השלישי פסול וכל מה שהחר השלישי טהור זה אם נגע בכבר

173
B

כבר בארנו בפתחת זה הסדר פכל
 מאכל טמא ושלח יטמא זולתו יקרא פסול ורע זה ודעבב שהטמא
 זה אשר יקרא פסול יאמר חלין פסול ולא יסוקו חלו השמות עליו
 ולא יתחלף לך פסול בפסול יודעו שהשני שבחולין טמא מאמרו וכל
 קרם אשר יפול מהם ל תוכו כל אשר בתוכו יטמא והשרץ חב הטמא
 והכלי ראשון והדבר אשר יהיה בתוכו מן האוכלים שני ואלו יטמא
 ולא יהיה בחולין שלישי לעולם ולשון הגמרא חזין שני עושה שלישי
 בחולין וכבר זכרנו זה בחמישי מכותם ובאמר הנה השלישי חמס
 הוא בחולין שכעסו על טהרת תרומה וכן יתבאר במר חולין וכוד
 הרמז הוא שתבטל אשר יהיה בו תרומה אשר קרא רמז כמו שאמר
 מלתהך ומעך לא תאמר וכבר התבאר בתלמוד בזה ההבטלה תבוי
 והוא שלא יהיה מן התרומה בזה התבטול כשעבר מה שיבא ממנו כ
 כזית בכדי אכילת פרים ולזה מותר למעט מעט התרומה אשר חב התב
 התרומה יותר נראה מזה לא יותר לחבול זה המחבל באוכל שלישי ל
 לשי טמאנו כבר בארנו בהלכה אשר קרם וזת שני מחבל שלישי מ
 שבחולין שכעסו על טהרת התרומה אין ראוי לו לחבול התרומה אעפ
 שלא יפסול אותה בגינה וכיבי מוכחים אמרו שלישי מל תרומה ע
 עבמה חסור לחבול ומותר לביע באוכלם עבור רבן מעלת כביעה
 לא עבד רבן נשמור חלו העיקרים

ה
הראשון
והשני שבתרומה טמאים ומטמאי והשלישי פסול ולא
מטמא והרביעי גאבל בגויד הקדש

הנה שמו השני
 שיפסול השלישי בתרומה במזאינו העבוק אומר על טבול יוס לחבול
 התרומה והוא אמרו וכל השמש ואחר יאכל מן הקדשים וקרא
 האל ית תרומה והוא אמרו במים יובא וטמא עד הערב וטהר ובער
 ירעת ששכב זרע אבו האמא ובעל קרי ראשון כמו שבארנו בפתיחת
 הסדר ועוד יבאר לך לשון זה הענין בהקף זכים ב גל קרי במגע שרץ
 ואם טבל ירד מרביצה אחת מן הטמאה נשכ שני אך שהיה עב זה טהור
 טמא ואסור עליו לחבול התרומה ויפסול התרומה וישיבה שלישי ולזה
 שלישי בתרומה פסול אמנם הרביעי הנה הוא טהור ולכן מותר
 לחבול בגויד הקדש לשי שהוא חלין אכל שלישי שבתרומה שם שני
 לקדש כמו שקדם

ה
הראשון השני השלישי
שבקדש טמאין ומטמאין הרביעי פסול ולא מטמא ה
ואחמישי נאבל בגויד הקדש

ען העקדים אשר
 קדמו שמוסר כפורים מותר לו לחבול תרומה ולא יאכל בקדשים עד
 שיביא כפתרו לאמרו וכפר עליה הבהן וטהרה ואמרו טהרה לחבול
 בזכחים וכבר בארנו בתורה בהחור היות שני בחולין טמא וטמא
 אמרו כל אשר בתוכו יטמא ואמר בבשר קדשים והבשר אשר יגע ב
 בכל טמא לא יאכל באש ישרף ואמרו בכל טמא יכבים תחתיו שני
 לטמאה אשר לשו הכתוב בו שהיה טמא כמו שבארנו וזה הבשר אשר
 בשני ישוב שלישי וזוהו כי בשעתו בהיותו טמא וכבר מנאנו לשון
 התורה שיש שלישי בקדש ואמרנוגם כן שאם היה מחוסר הצורה
 שהוא מותר בתרומה אסור בקדש כל שכן השלישי שהוא פסול כ
 בתרומה לא ימעט בעל פסול רביעי בקדש וזהו אמרם למרנו שלישי
 לקדש מן התורה רביעי מקל וחומר וזמן שהחובל שלישי מל תרומה
 אסור לחבול תרומה ואעפ"י שלא יטמא שלישי לתרומה לזולתו בגינה
 כפי מה שבארנו כן גם כן אשר יאכל רביעי של קדש פסול ולא יותר
 לו לחבול הקדש ולכן לא יותר לחבול בויד הקדש לא בחמישי לא ברביעי
 שהוא בעת אכילתו הרביעי יפסול גינה ולא יותר לו לחבול בויד הקדש
 ולא באמר כמו שאמרנו בתרומה שאם לא יהיה כזית כדאי אכילת שים
 מותר לו זה לשי שלקדש מעלה יתרה על התרומה ברבים כמו
 שהתבאר בשני מחבצ' וזה הקדש הנזכר פה בבשר קדש ולתם קדשי
 ובתוספתא בחוזה קדש אמרו בקדשי מקדש בגון חלונות קדש ורקיקי
 כזיר שלא נשחא עליהן הובח והמנחות שלא קרשו בכלי חיצון חלל כא
 בקדש ולא בחולין ולא בתרומה והשרץ מטמא שנים וטבול באחד

ב
ר אליעזר אומר האוכל אוכל
ראשון ראשון אוכל עני שע אוכל שלישי שלישי ר
ירושעי אום האוכל אוכל ראשון ואוכל שע שע שלישי
שע לקדש ולא שע לתרומה שנעשה לטהרת תרומה

ליעזר חומי שאבחנו מהאבן דין מי שיאכל הדבר הטמא אשר יתיר רע
 ויהדבר הבחבל עבמו והוא אשר טמאו וזהו ככלב עוף טהור אשר י
 יתבאר שהיא לא תטמא בעבמה אדם וכזים במגע ומי שאכלה בטמא
 הנה לא חומד מתין בפיה חפצו אשר יאכל אוכל ראשון ישיבם ראשון
 לטמאה ומי שאכל השני שני ומי שאכל השלישי שלישי ר' יהושע אומ
 שאבחנו לא ידענו מנבלת עוף טהור לשי שריכה זה ינא מן היקדש וכן
 חומר חרש הוא אכל ואמר שהיא ימנח דין האיש האוכל יותר כל מדין
 הדבר הטמא הבחבל שאוכלין טמאי יטמאו ככבינה ומי שאכל כבינה
 ינאכלין טמאים הנה הוא טהור עד שיאכל כחני פרים כמו שבארנו ב
 בזאת המסכתא ור' יהושע אומר שמי שאכל אוכל ראשון ישוב שני
 וחמס סבת זה שמי שאכל אוכל שני ולא הורידו מותרגמ שאבחנו
 במנח מקדש טמאים ישימו האוכלים שני לטמאה אם יקדשו מזה ואם
 יהיו לו חמשתין כבר בטמאו כשי לטמאה כמו שבארנו בפתיחה וזהו
 ענין אמרם בתת סבה לזה שהשני עושה שני על ידי משקין ואמנם
 עזה ר' יהודה זה וזה אוכל אוכל שני שני וקודעו באמצעות המה קין
 כ' וזכרנו לשם אשר בארנו בגמרת שבת וזה שאילו שמנו אוכל
 חיל שני שלישי לכן לא יפסול את התרומה לשי שהשני הוא אשר יפסול
 כיון שבארנו פעמים רבות ואבחנו כבר שמנו מלך דבר שגורו שיתקין
 מי שאוכל אוכל שני שיפסול את התרומה אל שאם אכל אוכל שני
 ואחר שתי עליו מן שקה תרומה והוא עדין בפיו הנה יטמא המסקה ו
 וישיבהו תחלת ולכן בורו על אוכל אכל שני שיפסול את התרומה
 ולא יפסול אלא אם היה שני כיון שהתבאר פעמים רבות ואחר חזיר
 שמו שיאכל אכל חלישי ישוב שני לענין הקדש לשי שיהיה חב נגע
 בקדש ישיבה שלישי ולא נחשבו שני לפתומה עד שנאמר שהיה חב
 מנח בתרומה פסול כמו שיעשה השני אכל חב נגע בתרומה זה אשר
 אוכל אוכל שלישי לחפסלה כמו אלו נגע בו אוכל שלישי אשר אינו
 פסול לזולתו כמו שהתבאר שם בחורו ואמר שזה האוכל שלישי אשר ח
 חמירי שמי שאכלו ישוב שני לקדש ושלישי לתרומה הוא שלישי לחולין
 שכעסו על טהרת הטמא לשי שהחולין עבמו לא ימנח בהן שלישי ב
 כפוס פנים כמו שיתבאר בזה הפ' וכונת אמרם בכל מקום שכעסו
 על טהרת הטמאה מה שאבי מחשב בהיות החברים הנכבדים רוצים ל
 לשכב הכטול מהמון עמי הארץ עד שלא יאכילום ולא יקום למה
 שיהיה בזה מן הטוב כפי מה שיוכן מדברינו באבות סיו אחיביין ע
 עבמו שיהיו חולין חולין בטהרה ואם היה אוכל על טהרת התרומה
 הנה יהיו אלו החולין באלו הן תרומה לענין הגמאה וההשקר ואם
 היה אוכל על טהרת הקדש הנה מדרגתם כאלו הוא קדש וכבר בארנו
 זה בהקף מנחת הבנה וכן התבאר בהקף מסכת פרה שיעשו חולין
 גם כן על טהרת החטאת ר' פרה ארומה וירוע הוא משלישי של ת
 תרומה פסול ומי שאכל שלישי שבחולין שכעסו על טהרת תרומה ישוב
 שני לקדש כי בין הקדש והתרומה מדרגה כמו שהתבאר ואם נגע ב
 בקדש ישיבה שלישי ולא ישוב לתרומה אמנם זה האדם הוא כמו אוכל
 שלישי עבמו אשר הוא פסול ולא יפסול זולתו ויהיה לשון זו אמנם ו
 וכחורה כן האוכל אוכל שלישי של חולין שכעסו על טהרת תרומה כ
 נעשה שני לקדש ואינו שני לתרומה אלא שלישי וכבר כתבאר לך
 יורכרי ר' יהושע שמי שאכל שלישי של חולין שכעסו על טהרת תרומה
 כב פסול לתרומה ר' שאלין ראוי לחבול חמס חב נגע בתרומה אינו
 פסול אותה וזה הענין בעבמו מי שיאכל שלישי לתרומה עבמה מ
 ט הוא פסול לחבול את התרומה ואינו פסול את התרומה במגע כמו
 ט נשאל אותה האוכל אוכל שני זה באר שתלמוד כלל זה המאמר ב
 כיוצאת חולין ושמור אלה העיקרים למה שיבא אחר זה והיה זכר
 חותן וקלכה בר' יהושע

ג
הראשון שבחולין טמא ומטמא
השני פסול ולא מטמא והשלישי נאבל בגויד הרמז

האוכל אוכל שע לא יעשה
בבית הבר וחולין שנעשו על גב קדש הרי אלו כחולין
ר' אליעזר בר ר' צדוק אומר הרי אלו בתרומה לטמא ש
שעם ולפסול אחד

כבר ההבאר שהאוכל
אוכל שני יסוב שני לטמאה ושם התבאר גם כן שהשני לטמאה מטמא
משקה חולין. וכבר בארנו פעמים רבות שאלה המשקין טמאין יסובו
תחלה ולכן לא יעשה בבית הכר לבטלי יטמא השמן. ולשון
התוספתא האוכל אוכל שני לא יעשה בבית הכר מפני שהוא שני זה
והשני מטמא המשקין לעשותו תחלה. ואמרנו על משקה הקדש ירבה
לומר על טהרת הקדש ואמר לטמא שנים ולפסול אחד כל עוד
שתשמעוהו בכל המשנה והתלמוד כונתו שיהיה הרחשון והשני טמאים
והשלישי פסול כמו שהתבאר במשפט טמאה תרומה ואשר חזו שהיה
באוכלין יהיה הראשון טמא והשני פסול ואלה השלשה ככונת במוציא
שנעשו על טהרת הקדש נשקדש דמו. ואין הראשון טמא והשני פסול
לכה והשלישי טהור בחולין

מהן י' נסח באומר גב' החלה והבכורים והשלומו תרומה וחומשה
הרי הן כתרומה והשכל והמדומע וכו' תרומה ומשער שני הרי הן
בחולין. אונס ממשע ראשון כבר קדם לך מחלוקתנו כיא משרה.

השע שבחולין מטמא משקה חולין ופוסל לאוכלין ת
תרומה השלישי שבהרומה מטמא משקה קדש ופוסל
לאוכלי קדש. ג' גשו לטהרת הקדש אבל אם נעשה ל
לטהרת תרומה מטמא שעם ופוסל אחד בקדש

כבר נתבאר
בבית תרומה וכמסקת חולי. שהוא רוצה פה באמרנו שנעשו על טהרת
הקדש וחזרו שזה האוכל שלישי נגע כרביעי ר"ל קדש פסול וישיבוהו פ
פסול כיון שקדם לך. וכן אם נגע בחולין שנעשו על טהרת הקדש וזו
היא משנה ראשונה אשר אמרה חולין שנעשו על טהרת הקדש בקדש
דמו בכל הדברים. וכבר בארנו בשני מחטבה של זה בשש מעלות ש
הראשונות לבד. ואמנם ה' האחרונות והוא הכלי מנרף מה שכתבו
לקדש הרביעי בקדש פסול ה' מטמאה חדרתה בקדש חין אוכלים א'
אוכלים טמאים נגיבים בידים מהואכות בקדש. חוכן ומחוקר
בשורים נריסים טבילה לקדש כי הקדש לבדו כתייחד לא חולין שנעשו
על טהרת הקדש וכבר נתבאר לך שהרביעי אינו פסול בהן וכן השלישי
אונס הן כענין מנגע טמאות בחולין כמו שהתבאר בסוף נדה. וכל
מנה שתמכא בוטמא מזכרון שלישי שנעשו על טהרת הקדש היא משנה
ראשונה. ואחר באר ואמר שזה אשר אמרנו ששלישי בתרומה נעשה
רביעי בקדש אונס זה שלישי שלתרומה עבמה אונס שלישי של חולין
שנעשו על טהרת תרומה אונס ימצא בה לעולם שנים טמאים ואחר
פסול והכלו בקדש ולא תתעבר ממנה הטמאה לאוכל רביעי כלל וזה
כונת אמר. אבל אם נעשה לטהרת תרומה מטמא שנים ופוסל אחד
משל בזה שיהיה אוכל ראשון של חולין שנעשו על טהרת תרומה שנעשו
בו חולין של קדש הנה הוא ישימם שני ויהיו טמאים. ואם נגעו אל
האוכלים באוכלי קדש גב' הנה זה האוכל ישוב פסול ולא יטמא זולתן
ואעפ"י שהוא קדש. ומאשר הניע בטמאתו אונס מחולין שנעשו על
טהרת הקדש לא תעבור הטמאה ממנו זולת אל השלישי. ואפילו היה
השני והשלישי אשר הוכנה להן הטמאה קדש והבן זאת הכונה שהיא
בתכלית העיון ויהיה לשון זה הדבר להוסף הכונה והבאור כן ה
השלישי שבתרומה מטמא קדש ופוסל אוכל של קדש ושל חולין שנעשו
על טהרת הקדש. ברא בתרומה עבמה. אבל חולין שנעשו על טהרת
הקדש שנים טמאים והשלישי פסול. ואפילו היה השני והשלישי קדש
אינו נעשה רביעי בקדש האילו וראשון של חולין שנעשו על טהרת ה
תרומה. והכן והיה זכר לדברינו בטמאת משקין כפתיחת זה הסדר

ר אליעזר אומר שלשתן שוין הראשון שבקדש
שבתרומה שבחולין מטמא שעם ופוסל אחד בקדש
מטמא אחד ופוסל אחד בתרומה פוסל את החולין השע
שבכלן מטמא אחד ופוסל אחד בקדש ומטמא משקה
חולין ופוסל לאוכלי תרומה השלישי שבכלן מטמא מ
משקה קדש ופוסל לאוכלי קדש

זה קדש כלל מכאור
ואמתי זולת פרק אחד ממנו והוא אשר חלק בו ר' אליעזר והוא אמרו
שטמאת הקדש ואפילו היה התחלתה מן החולי הנה ימצא בה הרביעי
כמו שבאר פה באומר שהראשון שבחולין תתעבר ממנו הטמאה אל
הרביעי בקדש ושהוא יטמא השני והשלישי ויפסול הרביעי וכן אמר ש
ששלישי של חולין יפסול גם כן רביעי של קדש ויטמא משקה הקדש ו
ישיבם משקין טמאים. וכבר קדם מאמר תבא קמח שלא יעשה זה
אלא שלישי של תרומה עבמה.
אמנם חולין שנעשו על טהרת תרומה הנה לא ימצא בהן אלא
שנים טמאים ואחר פסול ואפילו בקדש לא תתעבר הטמאה הלא ה
השלישי כמו שבארנו וכן שכן אם היה עקר הטמאה מן החולין עצמן
ואין הלה בר' חליעזר

פרק שלישי
הרוטב והגריסין וההלכ. בזמן שהן
משקה טופח הרי אלו תהלה קדשו
הרי אלו שעם חזרו ונמחו כביצה מכון טהור ירור
מכביצה טמא שכוין שיצאת טפה הראשונה נטמאת ב
בכביצה

כבר בארנו פעמים רבות שהמשקין תחלה לעולם ואפילו
בטמא באוכל שני וכבר בארנו שרוטב הוא מורק אשר אם יקפא יסוב
דומה לרביק. וגריסין מיד חולין. ומררטב גב' קן שאם יקורר יקפא
זכן החלב אם יעמוד זמן כזה יקפא. ואם היה אחד מאלו השרפים
אשר מדרבם שיקפאו אם ישארו וכבר התקבלו להקפא. וכשמר כס' מ'
מהלכות שיעור שיטפח היד הנה היא כמדדגת המשקין. ואם נטמא
טבו תחלה ואם נטמא אחרי הטמאם ובשלא הקפאתם טבו שניים לפי
שהם או אוכל והוא כמו אוכל שנעב במשקה טמא אשר הוא שני כמו
שהתבאר. ואם כהפך הענין שנטמאו והן נקפין והיו שני ואחר לקחו
להתיך אחר היותם שני לטמאה הנה יש בו זמית החלוקה שאם היה ה
הרבר הנקפה בכללן כביצה מכוננת ואחר קותף הנה זה הנקף טהור
לפי שהן משקין ולא יטמאו בדבר. כי האוכל אשר כבר נטמא כבר
כשתנה נורתו. ואם היה זה האוכל שני הנקפא יותר מכביצה הנה
כל המשקה הניתך ממנו טמא. ואם הותך הכל טבו המשקין טמאים
לפי שבעת מה שלקח ההתכה תחלת נקודת ההתכ. כטמא בחולין שני
אשר הוברל ממנו לפי ששאר ממנו נקפא כביצה בעת זאת זה הטפה
וכבר בארנו. שכביצה מאוכלין טמאים יטמא משקין אם נגע בהן
וכל מה שניתך אחר זה יעורב בלא המשקין טמאים אשר יצאו ראשונה
וזו היא כונת אמרו כיון שיצאת טיפה ראשונה כטמא כביצה.

מאיר אומר השמן תחלה לעולם והבטים אומרים אף
הרבש ר' שמעון שזורי אומר אף היין וגוש של זתים ש
שנפל לתנור והוסק כביצה מכון טהור יותר מכביצה
טמא שכוין שיצא טפה הראשונה נטמאת כביצה אם ה
היו פרורין אפלו הן באה טהור

כונת אמרו תהלה
לעולם שאם נטמא ואחר נקפה אחר זה ואחר נמחה ואחר נקפה ואחר
נמחה. אפילו היה זה חלק פעמים הנה הוא תחלה לפי שהנקפין לא
יקפאו באמת ומשקה יחשב ואפלו בעת ההקפאה ופירושו גוש הגוף ה
המזוקק כמו וגוש עפר. והכונה פה שיהיו כלל הזתים טמאים ק'
מקובצים מחוכרים גשם אחר

174
B

טעור וירענו זה מנסה שאם נסתרה עם חיש ברשות היחיד נאסרם
 לבעלה והענין שם לפי שהוא לפעמים בעלה או לא והוא אמרו ית
 נסתרה והיא בטומאה הנה זה מלמד שכל ספק טומאה ברשות היחיד
 טמא ובתנאי שיהיה זה אשר כתחלה לו הספק יש בו דעת לישל וישיר
 במאמר אמנם מי שאין לו דעת לישאל אישלו יהיה ברשות היחיד ס
 ספיקו טעור לפי שאכחנו ירענו ספק טומאה ברשות היחיד ספיקו ט
 טמא ונסוטה אשר יש לה סכל ואפשר לשאלו בפיה ויאמר ליה חס כב
 נבעלה ונענה מזה ואז נדון כספיק שהיא טמא וכל מי שיש לו סכל
 ואפשר לשאלו אף בטמא חס לא היא אשר ספיקו ברשות היחיד טמא
 ולזה העקר אמר שחרם נטה וקטן חס כמנחם במכוי שיש בו טומא
 שהן טהורים ואע"פ שהמכוי רשות היחיד ואכחנו לח נדע חס נעני כ
 בטומאה חס לא לפי שהן אין בהן דעת אינוס הספק ספיקו ברשות
 היחיד טמא ולשון התוספת שאלו את בן דומא מפני מה ספק רשות
 היחיד טמא אמר להן סוטה מה קוץ לבעלה ודמי או ספק אמר לו ספק
 אמר להן מנינו שהיא אסורה לבעלה ומכאן אתה דן לשלך מה כאן ר
 רשות היחיד חף להלך רשות היחיד מה כאן דבר שיש בו דעת לישאל
 אף להלך דבר שיש בו דעת לישל מכאן אמרו דבר שיש בו דעת לישל
 ברשות היחיד ספיקו טמא ברשות הרבי ספיקו טעור ומפני מה ספק
 רשות הרבים טעור אמר להן מנינו שהנכוד עושה הפסח בטומאה
 בזמן שרובן של כבוד טמא חס טומא ודאית היתר לכבוד קו לספק
 טמא דכבד אמר מפני מה ספק רשות היחיד טמא וספק רשות הרבי
 טעור שאפשר לישאל ליחיד ואי אפשר לישאל לרבים

ח תגוק שנמצא בצד בין הקברות והשושנים בידו אין השושנים אלא מ ממקום הטמאה טהור שאע אומר אחר לקט ונתן לו וכן חמור בין הקברות בלין טהורין

בונת זה המאמר שעם הזית
 השושנים במקום הטומאה לכד ולא אפשר להביע אליהם אלא אחר ה
 הטמא לא כאמר כבר נסתלק הספק ובאמת שהוא בעצמו כנסה שם
 וכבר בטמא טמא ונתחבל הספק נסחר לפי שאפשר שולתו לקטן ליו
 וכפילת הספק הנה הוא טהור כמו שבארנו וכן חמור בית הקברות
 הכלים שעל גבו ספק מפני שאם השכיב עצמו על הארץ וכגע בקבר
 הנה בטמא הכלים ואם היה על גבע בקבר הנה הן טהורים ומפני
 זה הספק הן טהורים לעקר אשר קדמנו שהוא אין בו דעת לישאל

ז תגוק שנמצא בצד העסה והכצק בידו ר מאיר מטהר ו וחכמים מטמאין שדרך התגוק ליטפח כצק שיש בו ג נקירת תרנגולים ומשקין טמאין בתוך הבית אם יש בין משקין לבכרות כרי שינגבו את פיהם בארץ הרי או טהורין ובפרה ובכלב כרי שיחלכו את לשונם ושאר כל הבהמה כרי שיחגגו ר אליעזר בן יעקב מטהר בכלב שדוא פיקח שאין רכבו להנח את המזון ולילך למים

זה התינוק הוא טמא והעיסה טהורה והוא ברשות היחיד ומכאן ח
 חתיכה מזאת העיסה בידו ר מאיר אמר שפק הוא חס חתכה בידו ג
 וטימא את העיסה או חתכה זולתו ליו ולכן ספיקו טהור ויהיה העיסה
 טהורה לפי שאין בו דעת לישאל כמו שכאר וחכמים אמרים אין שם
 ספק שחזקה שהתינוק מטפח ולכן יהיה העיסה טמאה בחזקת וכן
 זה החושן לך כדון בתרנגולים ומשקים טמאים וכן בעלי חיים
 אעפי שהיו חלה המינים אין בהן דעת לישאל לפי שחזקתם שהם
 ישנו ואז יאכלו מזאת העיסה ואם היה הקירוב בין העיסה והמטקה
 הטמא עד שיסחר הטפחה בפיהם מאלה המשקים הנה טמאה העיסה
 בלי ספק ואין הלכה כר מאיר וקלכה כר אליעזר בן יעקב

וכבר פרענו ובארנו בפתיחה שאוכלים טמאים לא יטמאו אכלים וש
 ושמסקי טמאי יטמאו הכלי והתבאר בכי ככלי משקי טמאי מטמאים
 התנוד באויר חס היו יותר מכבינה בעת ונה שיצא השמן בחנם האש
 וטמא בכבינה הנשארית משאר הזתים קדם שרפתן וישנו משקים ט
 טמאים ויטמאו התנוד להביע באויר וזה חס יקו מקובלים אמנם
 חק היו הזתים בגדים מוכרלים או חלוקים לא יהיה בכל כבינה וא
 ואשלו יהיה חי זה שיעור שיהיה הנה לא יטמא התנוד לפי שהשמן א
 אשר יצא יבצרך שיגע בו כבינה אוכל טמא וסיהיה כלו מהוכר ואז י
 יטמא ואין הלכה כר שמעון שזרי

ג טמא מת שסחט ויתים וענבים כביצה מכו טהור וכלבר שלא יגע במקו המשקה יותר מכביצה טמא שכיון שיצאת טיפוה הראשונה נטמאת כביצה אם היה זכ או וכה אפי גרגר יחירי טמא שכיון שיצאת טיפה הראשונה נטמאת במשא זכ שחלב ארץ העז החלב טמא שכיון שיצאת טיפה הראשונה נטמא במשא

אח תהיה זוכר לעקרים הקורמים בארם והכנת מה שקדם
 מן הביאור הנה זה המאמר מכוור ואמנם יבארך ליריעת עקר חמד
 לכר והוא שזכ והרומה לו רל וכה ונדה וולדת יטמא כל מה שיש ו
 ואע"פ שלא יגע בהן אכל יטמאם במשא ושנין בזה האוכלים והמשקי
 כמו שכאר בסוף זכחים

ד כביצת אכלין שהנחן בחמה ונתמעם וכן כוית מן המת וכוית מן הנבלה ובערשה מן השרץ כ כוית פגול כוית נותר כוית חלב הרי אילו טהורין ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא הנחן בגשמים ו נתפחו טמאין וחייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא

ידוע שהשמש יכלה לחיות העף וינגבם ולכן יכמם והמים ילחלחו ו
 וירפס ויגדלם ויוהיף בגרלן וחוריעך הנה עיקר ח והוא שהשעירים כ
 כלן אמנם כשחור כהם טעור הגורל ולא כביט לרפיון החלקים וזה
 וההתחככות לא לבעיני הטומאה ולא לבעיני חיסוד והיתר וכיאר כת
 נקטח כשחורל שנספס וגרלו

ה כל הטמאו כשעת מציאתן אם טמאות טמאות ואם טהורות טהורות אם מכוסות מכוסות אם מגולות מגולו מחט שנמצאת מליאה הלודה או שבורה טהורה שכל הטמאות בשעת מציאתן

ורלה בזם המאמר
 שמשפטי הטומאות והטהרות ילכו כפי השנין אשר ימנע עליהן הדבר
 שחס יהיה בענין שיקבל טומאה הנה הוא טמא ואם יהיה בענין שלא
 יקבל טומאה הנה הוא טהור והמשל הנה הוא שאם ימנע מחט מליאה
 חלודה או שבורה אשר לא יטמא הוא על זה הענין שהיא לא תיאות ל
 לתפירה כמו שבארנו ביג מכלים ולזה תהיה אכלנו בחזקה טהורה ו
 ולא כחמר חולי טמאה היתה בעוד שהיתה שלימה ואחרי הטמאה כש
 כשברה זה שלא כשאר בה טומאה כפי מה שהתבאר בכלי מתכות ש
 שהן חוזרים לטמאתן היסדה אכל כשימס כמו הטערה חס כמנחת כ
 בענין הטוהר

ו חרש שוטה וקטן שומצא במכוי שיש בו טמאה הרי אלו בחזקת טהורה וכל השיקה בחזקת טמא וכל שאין בו דעת להשאל ספיקו טהור

כבר בארנו פעמים
 רבות שספק טומא ברשות היחיד ספיקו טמא וכרשות הרבים ספיקו

A

פרק רביעי הזורק טומאה ממקום למקום כבר לבין המפתחות מפתח לבין הכבדות טהור יהודה אומר כבר לבין המפתחות טמא מפתח לבין הכבדות טהור

הזורק טומאה לל מי שישליך דבר טמא ואמר סכין שישליך כבר טהור בין מפתחות טמאים או השליך מפתח טמא בין כבדות וממנו הכבד כלתי כוננו במפתחות הנה הלחם טהור וזה הספק טהור ולא כאמר לך נבע הכבד במפתחות בעת עברו עליהן אחר שהטומא לא נחה על הדבר אבל עברה עליה העברה ור יהודה אומר שחם השליך כבר טהור בין מפתחות ועבר עליהן הנה הכבד טמא לפי שהמפתחות הטומא נחת והדי יט לאומה וקו' וחס השליך מפתח טמא בין כבדות טהורות הנה הוא טהור לפי שהטומא ב כלתי נחה ולא תעבור ליה מתקן והמשל במפתחות והוא הדיקט לשאר הטומאות אמנם הכוננו שחם השליך דבר טמא ולא יורד בעת עברו בזה המקום אם נבעו לא נבעו והירוד כוננו שישליך מפתח או כבר לחין הלכה כר יהודה

השרץ בפי החולרה ובהלכת על גבי כבדות של תרומה ספק נגע ספק לא נגע ספקו טהור

ספקו טהור ואעפי שהיא תרומה כאשר לא נחה הטומאה במקום י ירדע ספקו טהור

השרץ בפי החולרה והנבלה בפי הכלב ועברו בין המהורין או שעברו מהורין ביניהן ספקו טהור מפני שאין לטומאה מקום היו מנקרין בהן על ה הארץ ואמר הילכתי למקום הלו ואין ירדע אם נגעתי אם לא נגעתי ספקו טמא מפני שיש לטומאה מקום

זה כלל מכוונר ואמר היו מנקרין בהן על הארץ לל שהיחזו זה השרץ על הארץ וינקרו בו ו יואכלו ובתנאי שיהיה זה ברשות היחיד ולזה הם נקטת' חס כנגד חס לל נגע ספקו טמא כמו שכתבנו

בזית מן המת בפי העורב ספק האהיל על האדם ועל הכלים ברשות היהוד ספק אדם טמא ספק בלין טהור הממלא בעשרה דליי ונמצא שרץ באחד מהן הוא טמא וכולן טהורין המערה מכלי לבלי ונמצא שרץ בתחתון העליון טהור

כבר קדם לך באהלנות סכנות מן המת טמא באהל וכן התבאר מה שכתבנו בהל' חס ה האהיל על האדם ועל הכלים טמאים וממנו ספק כלים טהור אעפי שהן ברשות היחיד לעקר חסר זכרנו והנח שאין בו רעת לישאל נאעפי שהנח ספק כי לפעמים כל א מהכל' נגע בשרץ בעת הטובים וכן לפעמים יהיה השרץ בכלי העליון אשר יספק ממנו ובעת מה ש שספק הניע בכלי התחתון ונע כל זה טהור זה הספק ואמרנו שהע העליון טהור והכלי טהורין זולת אשר כוננו בו השרץ

על ששה ספקו שורפין את התרומה על ספק בית הפרס על עפר הכא מארץ העמים על ספק בגדי עם הארץ על ספק בלין הנמצאין על ספק הרוקין על ספק מי רגלי א אדם שהן כנגד מי רגלי בהמה על ודאי מגען שהוא ספק טומאתן שורפין את התרומה ר יוכי אומר אף על ספק מגען ברשות היחיד וחכמין אומרין ברשות היחיד תולין וכרשות הרבים טהור

כבר בארנו בשתיחה ששתי הטמאין הן משקים טמאים וירדע ששתי הכהמות טמאים וכבר כתבנו בת בעוספת שחם נעברו מי רגלים טהורים עם מי רגלים טמאים אמרו רמזין אותן כאלו הן יין במים חס בעלנו מרחיקן טהורים וחס לחו ט טמאים ואמר שחם כתבנו מי רגלי אדם טמא עם מי רגלי בהמ' כשנה חכי בחכי הנה זה המעורב ספק חס בטל מרחיק ויהיה טהור או לא בעלנו מי רגלי האדם ויהיה הכל טמא וזהו מכלל הס'יקות אשר

שורפים עליה התרומה וכבר כתבנו באהלנות שארץ העמים ובית' הפרס טמאים כנגע וכמש' והיא ספק חס יש בה ענש כשעורה או חין בה וכן הרוק הכמנאים כשונק' הנה לפעמים הוא רוק איש טמא והוא משקים טמאים או הוא רוק חס טהור וכן הכלים הכמנאים חס אפשר שיהיה כלי טמא או כלי טהור וכגרי עם הארץ גב' ספק חס הן טמאים או טהורים וכל עוד שנבעה תרומה בה מחלנו הדברי הטמאי אשר כטמאו בספק הנה היא תשרף לפי שכתבנו מהו ענין אמרו על ודאי מגען שהוא ספק טומאת' לל שהתרומה נבעה בח' מ' לזה בחנות וזהו ספק טומאה ולפי שאלה בעצמו טמאים בספק כמו שכתבנו ור גאמר ר יוסי שספק מגען גב' ברשות היחיד שורפים חת התרומה וחכמים אומרים ברשות היחיד תולין לפי שהם ש'י ס'י' ונת' ח' מהן ספק נגע ספק לא נגע ואם תמצא לומר נגע ספק טמא הוא זה הרוק חזק הכלי או טהור והעקר חללינו שכל ספק הפיקח אין שורפים חת התרומה כמו שיתבאר בד מנה ולכן ברשות היחיד תולים וכרשות הרבים טהור כפי העקר וחי' הלכה כר יוסי

ה שש רוקין אחד טמא ואחד טהור תולין על מגען ועל משאן ועל הכיטון ברשות היחיד ולמגען ברשות הרבים בזמן שהן להין ועל משאן בין לחין ובין יבשין היה רוק יחידי ונגע בו וגשאו והסיטו ברשות הרבים שורפין עליו את התרומ ואין צריך לומר ברשות היחיד

כבר בארנו בשתיחה זה הסדר שרוק הזב מאכזב הטומאה ועוד יתבאר בסוף זכים שהוא מ טמא כנגע ויבטא ובהס' ויתבאר לך בספר' מנהרה שרוק הזב ח אמנם יטמ' כל עוד שהוא לח אמנם חס יתי' כש וכתבנו תכלית היובש הנה לח יטמא כמו שהתבאר שם ואם יהיה ברשות היחיד ש'י רוק' ח' לטמא ור' טהור וכנגע בא מהן ולא ידע באי זה מהן נגע ואמר פה טמא יאכזבו רונה בו טמא ודאי אמנם ידע בו או מהן מן הרוק' הנמנעים אשר קדם המאמר בהן שהן טמאים ושורפים עליהן התרומה כ ילגי ואמר רוק אחד טהור ואחר כמנא ונגע וכש' או הסיט לח' מהן ברשות היחיד ולא ידע באי זה מהן נגע הנה זה החיס חס נגע חסר זה בתרומה תולים לחין שורפים לפי שהוא תרי' כספי' וזהו בחוד המלחם בהלכה הקודמת שספק מגען ברשות היחיד תולין כי אין הכדל בין כ כפ' ל' הספק בכבר של תרומה ענמה חס לא נגע או כפ' ל' הס'ק בחיס חסר נגע בתרומה באמת חס נגע ברוק טהור או ברוק הכמנא וכן בשאר הספקות ששורפים על הן התרומ' ואמר ועל מגען ברשות י' רבי' און ברוק הכמנא תולין עליו ח' התרומה וכבת זה מה שהתבאר מן תופשת והוא אמנם כיון שכתלש עליו נעשה רשות היחיד וכונת זה שהרוק חס יהיה לח יתלה באב' אשר יגע בו וכבר בארנו שהנח מטמ' ככל שהנח ואם הניע ממנו על בגוף זה החיס חס זה שיעור שיהיה הנה הוא ספק ברשות היחיד לפי שנוף חס חסר חסר רשות הרבים אמנם חס היה הרוק הכמנא י' ש' וכן הרוק הטהור וכנגע בח' מהן ברשות הרבים אשר לא כתלה בנוסף דבר הנה הוא טהור לגמרי ולא יפסיד ה התרומה לעולם כמו שקדם בהלכה אשר קודם זאת שספק מגען ברשות הרבים טהור אמנם חס כש' חס' מהן ולא ידע ח' זה מהן הנה הוא גב' תולים עליו את התרומה אעפי שהם יבשים לפי ש שכבר נשא ויבא הספק מרשות הרבים בהיות זה הרוק נשוא על זה האדם ותכלית מה שאמר שספק טומאה ברשות הרבים טהור חס היה ספק נגע או לא נגע אשר ענש הרבים אשר ככל בהן הספק ברשות הרבים אמנם המטא הנה לח לעקר אשר זכרנו והנח אמנם כיון ש כ שכתלש כעשה רשות היחיד חסר היה רוק יחידי לל רוק יחידי כמנא ונ נגע בו או הסיטו ואפילו ברשות הרבים כי זה החיס שורפים עליו ח את התרומה כפי מה שהתבאר שכל ודאי מגען שהוא ספק טומאה ש שורפים ואפילו ברשות הרבים כפי מה שכתבנו בהלכה הקודמת ומ ומכוונר הוא שאומרו פה בכיטון היבשים לא ידעו בהן שהן יבשים כ בתכלית שהן או לא יטמאו כמו שיתבאר בהנה ואפילו היה רוק הזב ו ודאי אמנם ידעו בהן ששכו מן הכנב בגדר שלא יתלה ביד חס מ וימששקו לכוננו אשר בארנו ולזה אמרה התוספת נגבים ולח' אמנם יבשים

175 B

מכשירים אינני שהן בכלי וכונתו טמא יוכן לטונן זה או יסיר נסח
 מי שיחשוב טעויות משקים כשי מן מן ח נדה כמו שכרה מלשון ה
 הפסקה וטמאם זולתן מרדכין וזהו סכרת תק' ולזה אמר שאם ככל ה
 הספק בטמאה עבדן ספקו טמא ואם ככל הספק בטמא וזולתן ספקו
 טהור לפי דעתו זה מדרכין נסח מי שיחשוב שאפילו טמא משקים לזולתן
 מן התורה ושחומר לית יטמא ירבה בו זולתן וזו היא סבר ר' יוסי וז'
 ולזה אמר שאם ככל הספק בטמא המשקים לאוה'ים הנה האוכלים
 טמאים אומנם אם ככל הספק בטמאם לכלים חנה חלה הכלים טהורי
 לשי' שמשקים טמאים שיטמאן הכלים מדרכין לדברי הכל כמו ש'
 שזכרנו בפתיחה זה' הסדר וזין הלכה כר' יוסי

ספק דים ליטמא
 ולטמא וליטהר טהור ספק רשות הרבים טהור ספק ד'
 דברי סופרים אבל אכלים טמאין שמה משקין טמאין
 בא ראשו ורובו במים שאובים או ששאלו על ראשו ועל
 רובו שלושת לוגין מים שאובין ספקו טהור אבל דבר
 שהוא אב הטמאה והוא מדברי סופרין ספקו טמא

כבר בארנו
 פעמים רבות שמי שנבע באוכלים טמאים או במשקי' טמאי' או בכלים
 שיהיה ראשון לטמאה בידיו כטמא ידיו וכן בארנו סירים עומדים ינו
 יטמאו משקים ובחגיגה אמרו שהיד מטמאה חכרתה בקדש ואם ככל
 הספק' אם בטמאת ידיו אם לא לא שהיתה ידו טמאה וככל חליו הספק'
 אם טמאה אחרת או לא כטמאת או טהור ידו אחד אשר טעמאה וככל
 חליו הספק' אם כטהרה כפי מה שראוי או היא טהרה כפסדת ידיו כ
 כשאלה בטמאתה חסם נכבד הטמאה בכל הפסיד מאלה חב' ויהיה
 ספקו טהור כפי מה שכבאר בשני מוסדות ידים ואם ספק רשון סרבי
 טהור התחיל לכבאר זה לפי שהוא הכריז בו הכלים רבים ויבארנו כ
 בספר אשר אחר זה והתחיל ו' באר ספק דברי סופרים וזכר חלה קד'
 מיני' אשר כל ח' מהן טמא מדברי סופרי' ל' שהוא פוסל את התרומה'
 וזהו מכלל י' דבר שגזרו הכזבים בראש שבת וכבר זכרנו סבתה
 באוכל אכלים טמאים ועוד זכרנו סבת הכל בסוף זכרנו ולפי זה רב'
 שמוהו פוסל את התרומה ואם ככל חליו הספק' אם אכל אכלי' טמאי'
 או שמה משקים טמאים או בא ראשו ורובו במים שאובי' או כפי' עב'
 ראשו ועל רובו שלש לוגים מים שאובים או של' יהיה דבר מזה הנה
 הגא' טהור ואינו פוסל את התרומה אומנם אם כסתפק האדם אם כע
 בטמא בלב מחבות הטמאה אשר הם מדברי סופרים כי שפקו טמא
 ושורפים עליו את התרומה וכבר בארנו אבות הטמאה שהן מדברי
 סופרים בפתיחת זה הסדר ומכיון אותן כלן אלא אם יהיה בחב שבמו
 ספק כמו בית הפרס שהוא ספק אם כע או לא כע אין שורפים עליו
 את התרומה לפי שהוא ספק שפק' כפי מה שכארנו

ספק החולין וז'
 טהרת פרישות ספק שרצין בשעת מציאתן ספק נגעים
 בתולה טהור עד שלא נזקק לטמאה משנוקק לטמאה
 ספקו טמא ספק נזירות מותר ספק בכורות אחד בכורי
 אדם ואחד בכורי בהמה בין טמא בין טהור טהורה שהמוציא
 מחברו עליו הראיה

כבר בארנו בחגיגה שפרושים הם אוכלי'
 חולין כטמא וזכר' כוב' בזאת המסכתה שהחולין הנס ידיו על ט
 טהרת הקדש ועל טהרת התרומה נסח אמרנו בגדי' עם הארץ מדרש
 לצרופים בגדי' פרושים מדרש' לאוכלי' תרומה ואם כסתפ' זה הפי'
 אם נבע כבד' עם הארץ חס לא הנה הוא טהור וכן אם כסתפ' אכל'
 תרומה ונתחלם לו ספק' כבד' זה הפרוש הנה הוא טהור ולזה אמר
 זו טהרת פרישות לכלול עתי' סכנוות יחד וספק' שרבים טהור כמו ש'
 סכארנו בתוספת והוא אמיר' וזו ספק' שרבים טהורו חכמים זה עסק
 הכזיק כמו שישלך שרין בין הכברות וכסתפק' אם נבע' לו לא נבע' כי
 הכברות טהורי' כמו שהתבאר בתול' זה הספק' מהשר' לא ימנה' י
 הספק' נוגע בככר' והוא אמיר' בשעת ותיחתן ולא נחמר לך שששבת ע'
 עבדו על הככר כסתפק' עמו חמנס ספק' נגעים ככר באר' כהן' מ'
 מבעש' וכן חס כסתפ' לו ספק' נזירות כמו שכארנו כ' מכויר' שהוא
 מותר לשתו יין ולטמא למתים וספק' בכור' כסת' מה שזכר שהמוצי'
 מחברו עליו הראי' ויחמר לכהן ס' ראי' שהוא ככור וחסו' כן מב' ב

אלו ספקות שטיהרן חכמים ספק מים
 שאובין לטקה ספק טמאה צפה על פני המים ספק מ'
 נשקין ליטמא טמא ולטמא טהור ספק ידי' ליטמא
 ולטמא ולטהר טהור ספק רשות הרבים ספק דברי ס'
 סופרין ספק החולין ספק שרצין ספק נגעי' ספק נזירות
 ספק בכורות וספק קרבות

ירוע הוא שב' לוגין מים שאובים
 פוכלי' את המקום ואם ככל הספק' אם ככלו המים שאובים לזה המקום
 או לא ככלו או ככל הספק' נכ' ביש' כהן השיעור אשר יפסול חס לא ה'
 הנה המקום כשר כמו שיתבאר בשני מוסדות מקראות והוא מתחיל
 לכבאר כל ספק' מאלה יא' שפיקת הנשאר

ספק טמאה צפה על
 פני המים בין בכלין בין בקרקע ר' שמעון אומר בכלין
 טמא ובקרקע טהור ר' יהודה אומר ספק ירידתו טמא ו
 וספק עליתו טהור ר' יוסי אומר אפילו אין שם א' מלוא
 אדם הטמאה טהור

מואשר לא תנחו זאת הטמאה על גבי הקרקע
 שמו ספק' טהור כי ספק' הוא אם כע או לא כע נר' פמשק' אמר חס
 היו המים אשר הטמאם צפה על פניהן בכלים ספקו טמא ר' יהודס
 אומר שאפילו היו בקרקע ספק' הוא אם כע או לא כע כי המים או כ'
 כהן הטמאה או כחה לפי שהוא ירבה פח כירידה רדתו לטבול באלה
 המים או לרחוץ בהן ואם ככל ועלה וכסתפק' אם כע או לא כע כשת
 עלותו הנה הוא טהור כי כרדתו חל המים תרחם הטמאה לזרדים ור'
 יוסי אומר אפילו במקום כר' עבר עתה הטמאה וירביקהו כל עוד
 שלא יתאמת שהוא כע ספקו טהור לפי שהיה צפה על פני המי' ומכאור
 הוא טהור כלו חמנס ברשות היחיד חמנס כרשות הרבים אפילו לא ת'
 תהיה צפה ספקו נהור כמו שיתבאר ועוד התבאר במסכת נזיר טוס
 חרין חמנס הוא לענין שרין כלכר זה עתה חומר שאומרו בכל הספק'
 השורץ יורה שהוא מטמא בכל מקום ששורץ ואפילו על פני המים וח'
 ואמרו על הארץ יורה שהוא לא יטמא אלא על הארץ ואם חס לא יתה'
 השרץ על הארץ וכסתפק' אם כע או לא כע ספקו טהור ור' יהושע י'
 יקבל מופת מחומר אך מעין וכור מקום מים יהי' טהור הנה זס מ'
 מופת שהשרץ לח' יטמא במים ואחר חמר ונוגע בכבלתה יטמא ער ח'
 הערב הנה זה יורה שמי שנבע שהוא טמא ואם כסתפק' אם כע או לא
 נגע טהור זה כמעין וכור אשר המים בקרקע' חמנס אם יסיו המים
 בכלים ספקו טמא וכלכה סתק' והתבאר ר' יוסי וסגנתו כענין חמתי
 ט

ספק משקין ליטמא טמא כיצד טמא שפגש את רגלו
 לבין משקין טהורין ספק נגע ספק לא נגע ספקו טמא
 היתה כבר טמאה בידו וזרקם לבין משקין טהורין ספק
 נגע ספק לא נגע ספקו טהור ולטמא טהור כיצד היתה
 מקל בידו ובראשה משקין טמאין וזרקה לבין בכורות
 טהורין ספק נגע ספק לא נגע ספקו טהור

זה טלן מנבאר
 וזה שהוא אומר חס ככל' הספק' בטמאה בעמה אם כטמא חס לא ס'
 כטמא ספקו טמא ויטמאו משקים טמאי' ואם ככל הספק' בטמא וזולת'
 יהי' הזולת טהור כמו שהמשל' וכביא המשל' בחיש טמא וכבר טמא
 להודיענו שאין הכלל בין היות הספק' כוסל' במי' שיש בו דעת לישל' או
 שאין בו דעת לישל' הנה ספק' המשקי' לענין חס כטמא בעמק' טמא

ר' יוסי אומר ספק משקין לאכלים טמא ולכלים טהור
 כיצד שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה ועשה עסה
 מאחת מהן ספק מן הטמא עשה ספק מן הטהורה עשה
 זה הוא ספק משקין לאכלין טמא ולכלים טהור
 ר' יוסי אומר שהעסה טמאה להיותה אוכלי' והעריכה אשר שם כולט'
 בה זאת העיסה טהורה לפי שהיא כלי' וכטמאה משק' ג' סכרות מים
 אחד שאומר שאין טמאם משקים מן הטהורה כל עקר' ואפילו
 לטמא עבמס חמנס הוא מדרכין ושחומר ית' וכל משקה אשר יסתה'
 בכלי' יטמא חמנס ירבה בו שהמשקים התלושים מן הקרקע' מה

76
A

A

ואמרין בין טמאה בין טהורה ירמוז ל פטר חמור אשר אמר קי אף פרה
הפיה את כבוד האדם ולת כבוד הכהמה הטמאה תפסק' וכבר
עבדו דמיון הספקות הטובות ככבודות במקומן

האשה שיש עליה ספק חמש לידות ספק חמש זכות ס
נביאה קרבן אחד ואוכלת בזבחים ואין השאר עליה ח
חו כה

זה מבואר וכבר קדם זה הלמן בראש כרתות
ויעור זה הספק מכלל הטהרות כי מחוסר כפודים אינו בטלמות ה
העקרה' ושהוא לא יאכל בקדשים עד שיביא קרבנו כמו שבארנו
פעמים רבות

פרק חמישי השרץ והצפרדע ברשות הרבים
וכן כותית מן המת וכותית מן הנבלה
עצם מן המת ועצם מן הנבלה וגוש מארץ טהורה וגוש
טבית הפרס גוש מארץ טהורה וגוש מארץ העמים שנ
שכילי אחד ממא אחד טהור הלך כאח מהם ואין ידוע
באיוה מהן הלך האהיל על אחד מהם ואין ידוע על א
איוה מהן האהיל הסיט את אחד מהם ואין ידוע איוה
מהם הסיט ר עקיבא מטמא וחכמים מטהרין

כבר בארנו בראש כלים שהשרץ מטמא כמנע לא כמשא וידוע הוא שה
שהצפרדע טהור כמו שבארנו בפתיחה' וכותית מן המת מטמא
בזהל' והנבלה לא המת מטמא ועבמות הנבלה לא יטמאו כפי מה
שבארנו בפתיחה ויהיה השביל טמא כגון שיהיה בבית הקברות
וכ' ורנו בשני מחלנות טבית הפרס ענמו וארץ העמים מטמא כמנע
נחמיו קשיט את אחד מהן שכ חל גוש ארץ טהורה וגוש בית הפרס כי
גוש בית הפרס וארץ העמים גם כן מטמאים כמשא' חמכם סכבלה
וקמ' כל אחד מהן מטמא בהסא כמו שבארנו בראש כלי' ועוד נוסף
בזה בחור בזכים והשרץ לא יטמא בהסא ואין סלכה כר עקיבא

אחד שאמר נגעתו בזה ואינע יודע אם הוא טמא ואם הוה
טהור נגעתו ואינע יודע באיוה משנהן נגעתו ר עקיבא
מטמא וחכמים מטהרין ר יוסי מטמא ככולן ומטהר
בשביל שורך בע אדם להלך ואין דרכו ליגע

אמרן נגעתו בזה רל באדם זה ר יוסי אומר חי אשר לאדם מלכת ברשות
הרבים' ולזה ספק שבילים טהור' חמכם המנע אשר אינו חכרתי כל
עור טנס תפק חס נגע חלל נגע ספקו טמא' ואין הלכה כר עקיבא
ולא כר יוסי

שני שבילים אחד טמא
ואחד טהור הלך באחד מהם ועשה טהרות ונאכלו הוה
ושנה וטבל טהור הלך בשנע ועשה טהרות הרי גאלו
טהורות אם קיימות הראשונות אלו ואלו תלויות אם ל
לא טהר בנתיים הראשונות תלויות והשנות ישרפו

כבר בארנו שהשביל לא יהיה טמא חלל בטומאת מת
ולזה אמר הזה ושנה וטבל' והפעמיני ישרפו באר שאינן ספקן אחד
סככס בשני יתר ואחד מהן גדלי טמא

השרץ והצפרדע
ברשות הרבים נגע באחד מהם ועשה טהרות ונאכלו
טבל נגע בשנע ועשה טהרות הרי או טהורו אם קיימות
הראשונות או ואל תלויו אם לא סבל בינתיים הראשונות
תלויות והשנות ישרפו

זה מבואר וזה
הדין הוא כמו הדין הקודם שאמכ' כונת הדין בטומאת השביל והמטע
בטומאת מנע הכל מטעם אחד' ואפילו לר יוסי שאומר דרכו של אדם
להלך ואין דרכו ליגע

שני שבילין אחד טמא ואחד טהור
הלך באחד מהן ועשה טהרות וכא חכרו והלך בשנע' ו
ועשה טהרות ר יהודה אומר אם נשאלו זה כפנע עצמו
וזה כפני עצמו טהורין ואם נשאלו שניהם כאחת טמאין
ר יוסי אומר בין כך ובין כך טמאים

אין מחלוקת אם בלאו זה אחר זה
ששניהן טהורים לפי שכל מי שיבא ונהן יאמר חליו טהור אהת' ואם
כשאלו שניהן כאחת טמאים' ואמנם מחלוקתם במי ששאל עליו ועל
חכרו כמו שיבאר הגמרא וכן לשון התוספתא' שנים היינו וכשני
שבילים הלכנו ושני טהרות עשינו ר יהודה ישימם כאילו בלאו זה אחר
זה ור יוסי ישימם כאלו כאו כבת אחת

שני כברים אחד טמא
ואחד טהור אבל את אחד מהם ועשה טהרות וכא חכרו
ואכל את השנע ועשה טהרות ר יהודה אומר אם נשאלו
זה כפנע עצמו וזה כפנע עצמו טהורין ואם נשאלו שניהן
כאחת טמאים ר יוסי אומר בין כך ובין כך טמאים

כבר קדם לך בפרק שקודם זה שספק דברי סופרים טהור' ושאלם נ
כסתפק אם סבל חובלים טמאים אם לא שנהא טהור' ומחלוקתן גם
כן פה בבא להשאל עליו ועל חכרו כמו שבארנו במה שקדם ודע שמין
הכל בין טמאה חמורה לטמאה קלה בכמו הלה הספקות' והלכה
כר יוסי

מי שישב ברשות הרבים וכא אחד ודרס על
בגדיו או שרקק ונגע ברוקו על רוקו שורפי את התרום
ועל בגדיו הולכין אחר הרוב ישן ברשות הרבים ועמד
כליו טמאים מדרס דברי ר מאיר וחכמים מטהרין נגע
באחד בלילה ואין ידוע אם חי אם מת וכשחר עמד
ומצאו מת ר מאיר מטהר וחכמי מטמאים שכל הטמאו
בשעת מציאתן

כבר הקדמנו בפרק אשר לפני זה שהרוקים הנמצאים שורפים עליהם
את התרומה ונאעפי' שהן ספק' ולכן אם נגע ברוק זה האיש הסבל
בהיה טמא בספק' ואם נגע בתרומה תפסק' חמכם אם נגע בבגדיו
רל בכבר זה האיש הסבל היושב ברשות הרבים ונמשך בזה הרוב רל
אם יגיע רוב אנשי העיר טמאים הנה הוא טמא ואם היו רוב טהורים
הנה הוא טהור ואחר אמר שאם ישן ברשות הרבים הנה כליו טמאים
מדרס לפי שלפעמיים דרס עליו הזב זו היא סברת ר מאיר חמכם ח
חכמים אמרים שלא נחזיק טומאת כשום פנים באשר אין פה להקל
ובתוספתא מודים חכמי' לר מאיר שאם ראהו חי מכעיר העפי' שהוא
כא בשחירתו ומנאו מת הנה הוא טהור מפני שזה כשן דשנות הרבים
והלכה כחכמים

שוטה אחת בעיר או גברית
או כותית כל הרוקין שבעיר טמאין מי שדרסה אשה
על בגדיו או שישבה עמו בספינה או במכרתו שהוא א
אובל בתרומה כליו טהורין ואם לאו ישאלנה

כבר בארנו בפתיחה שהגוים כזכים לכל דבריהם' ועוד יתבאר כר יוסי
מוודה שהכותית בחזקת כרה לעולם' וידוע הוא שהאשה השוטה לא
תשמור עבמה ולא תדע עתות ונסתה ולא תשתדל בזה ספק טמאים ב
בספק' ותהיה כמו דוקים הנמצאים כי דוקים הנמצאים לא התחמת
אבלנו טמא' חמכם פה אשר בתאמתנו היית דוק טמא כמנא בזאת
המריכה ושכס טמאה קבועה הנה כל דוק שימצא בזאת המריכה הוא
טמא כרוק הזב האמתי וזהו כונת אמרו טמאים

176
13

טחור נכנס לאחד מהם ספק לטמא נכנס ספק לטהור נכנס ספקו טמא

עוד יתבאר לך בזה הפרק שרשות היחיד לענין טומאת ארץ מתנאלו שיהיה רשות היחיד גם כן לענין שבת ולכן לא יעלה בלבדך שזה האילן כו' תנאי בהעלותו או בעביו וכן החור חב' ארץ תנאי בזה אלא אעפ"י שראש האילן והחור כהינה האדם אינו יכול להשתמש בהן ואינו רביל להלך בהן הנה הן רשות היחיד לטומאה וספקן טמא נידוע הוא שהחנות רשות היחיד ואם היתה החנות טמא ופתחו ברשות הרבים הנה כלל החניות כמו דבר טמא ברשות הרבים כמו שאילו היה השדן ברשות הרבים וספק נגע ספק לא נגע שפיקו טהור גם כן זה החנות טמא אשר הוא ברשות הרבים אם כסתפק אם נכנס בו או לא נכנס שפיקו טהור אמנם אם נכל הספקו בארץ זה חנות נכנס וכל אחד מהן רשות היחיד הנס הוא ספק טומאה ברשות היחיד אשר שפיקו טמא

ד כל שאתה יכול לרבות ספקות וכפק ספקות ברשות היחיד טמא ברשות הרבי' טהור נכנס למכוי והטמאה בחצר ספק נכנס ספק לא נכנס טמאה בבית ספק נכנס ספק לא נכנס ואפילו נכנס ספק היתה שם ספק לא היתה שם ואפילו היתה שם ספק שיש בה כשעור ספק שאין בה כשעור ואפילו שיש בה ספק טמאה ספק טהרה ואפילו טמאה ספק נגע ספק לא נגע ספקו טמא ר' אלעזר אומר ספק ביאה טהור ספק נגע טמאה טמא

ידוע שהחצר רשות היחיד כמו הבית וכל זה דבור מבואר ואין הלכה כר' אליעזר

נכנס לבקעה בימות הגשמים והטמא בשרה פלונית ואמר הלכתי למקם הלז ואין יודע אם נכנסתי לאותו השרה ואם לא נכנסתי ר' אליעזר מטהר וחכמי מטמאין

הקבעה השדות אשר ירשנו ויזרענוהם בימות הגשמים רשות ה' היחיד לענין טומאה ושבת כמו שהתבאר בזה הפרק ובכתב זה שזה בזה הזמן לא ילך בהן אדם לבדתי יפסדו בגלגלן ואם היה השדה מכלל השדן טמאה ואמר אני נכנסתי בזאת הקבעה אשר בה שדות הרב' ולא נודע אם הלך בזה השדה אם לא ר' אלעזר מטהר לפי שהוא ספק ביאה וחכמים מטמאין כמו העיקר אשר קדם מהכרתה ספק טומאת ברשות היחיד טמא בין שיהיה ספק ביאה או נגיעה והלכה כחכמים

ו ספק רשות היחיד טמא עד שיאמר לא נגעתי ספק רשות הרבים טהור עד שיאמר נגעתי איוו היא רשות היחיד שבילי בית גלגול וכן כיוצא בהן רשות היחיד לשבת רשות הרבים לטמאה אמר ר' אליעזר לא הזכרו שבילי בית גלגול אלא שהם רשות היחיד לכך ולכך השבילם המפולשים לבורות ולשחין ולגיתות ר' רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה

שבילי בית גלגול מקומות מוכנים לא ילך בהן המון העם וענין מפולשים ל' לשיחין שיהי' בראש המכני חפירה נחשבת כקרקע אם בור או שיח או מערה ויעמוד להן זה מקום כותל וישוב מכני שאינו משול' לפי שלא יוכל האדם לבא מנה א' ולצאת מנה א' וכן בראש שבת ובשארית מסכת שבת ועידובין משפטי רשויות שבת מה הן ובאלה הפרטים אשר בארנו שם תדע אי זה מקום יהיה רשות היחיד ואי זה רשות הרבים לענין שבת כתנאי המבוארים בכל רשות מהן כפי מה שברנו שם

עד אומר נטמא ושנים אומרים לא נטמא בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים טהור שנים אומרים נטמא ועד אומר לא נטמא בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים סמא עד אומר נטמא ועד אומר לא נטמא אשה אומרת נטמא ואשה אומרת לא נטמא ברשות היחיד טמא ברשות הרבים טהור

זה כלו מבואר ועבר על העקר ה' הקודם שספק טומאה ברשות היחיד טמא וברשות הרבים טהור ואין הלכה כר' מאיר

פרק ששי מקום שהיה רשות היחיד ונעשה רשות הרבים חזר ונעשה רשות היחיד כשהוא רשות ספיקו טמא כשהוא רשות הרבים ספיקו טהור המטובן ברשות היחיד והוציא והו' לרשות הרבים והחזירוהו לרשות היחיד כשהו' ברשות היחיד ספיקו טמא כשהוא ברשות הרבים ספיקו טהור ר' שמעון אומר רשות הרבים מפסקת

המטובן הוא המתעלפה והוא ספק אף הוא חי או שהוא מת בעת שכנגד ואמר ר' שמעון רשות הרבים משקת כונתו שזה המתעלפה אשר ספקו ברשות היחיד טמא ואחר הוציא והו' לרשות הרבים אותו אשר נגע בו שם טהור ואחר הכניסוהו לרשות היחיד עיבד שבת חסא אשר נגע בו כזו רשות היחיד טמא ואשר נגע בו ברשות היחיד הראשונה קודם שיבא לרשות הרבים יט' טהור לפי שהוא שם בחזקת חי הנה מן הראוי שיהיה טהור אשר נגע בו לפי זה והוא ברשות היחיד כי אף יאמר שהוא עתה ברשות הרבים חי ולפי זה כשהיה ברשות היחיד היה מת זה יהיה ספק וזה ענין אמרו רשות הרבים משקת ל' תשוב משפט הספק הקודם ברשות היחיד ולשון התוספתא כבארה מאמר ר' שמעון כן הוא ור' שמעון מטהר שהיה ר' שמעון אומר רשות הרבים משקת למפרע ש' שאינו יכול לומר מת היה ברשות היחיד נמי ברשות הרבים ואין הלכה כר' שמעון

ב ארבעה ספקות ר' יהושע מטמא וחכמים מטהרין ביצר הטמא עומ' והטהור עובר הטהור עומד והטמא עובר הטמאה ברשות היחיד וטהרה ברשות הרבים הטהרה ברשות היחיד והטמאה ברשות הרבי' ספק נגע ספק לא נגע ספק האהיל ספק לא האהיל ספק הסיט ספק לא הסיט ר' יהושע מטמא וחכמים מטהרין

הספק הראשון שיהיה מנדב תח' אהל ועבר איש טהור לשם ונסתפק לו אם הגיע תחת אהל אחד עם המנדב ונטמא כפי מה שהתבאר ב' בי' ממעבדים או לא נהיה עמו באהל אחד והספק השני שיהיה איש טהור תחת אהל ועבר איש מנדב תחת זה האהל ונסתפק לו אם עבר המנדב בעת עברו ונטמא האיש הטהור או לא עמד כפי מה שברנו שם מזה הפרק אמר באחרית ההלכה ספק האהיל ספק לא האהיל ו' והספק השני שיהיה דבר טמא ברשות היחיד וכבר טהור ברשות הרבי' נגע באחד מהן או הסיטו או האהילו עליו אם היה אחד מהן ממה ש' שיטמא באהל ולא ידע אם נגע בדבר הטמא או בדבר הטהור והספק השני שיהיה הטמא ברשות הרבים וכבר טהור ברשות היחיד ונסת' הספק השני בארץ זה מהן נגע ור' יהושע ידיו בטומאה כלל ספק מהן ואין הלכה כר' יהושע

ג אילן שהוא עומד ברשות הרבים והטמא בתוכו עלה לראשו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא הכניס ידו לחור שיש בו טמאה ספק נגע ספק לא נגע כפיקו טמא חנות שהוא טמא ופתחו לרשות הרבים כפק נכנס ספק לא נכנס ספיקו טהור ספק נגע ספק ל' לא נגע ספיקו טהור שתי חניות אחד טמא ואחד

A

ז הבקעה בימות החמה רשות היהיר לשבת ורשות הרבים לטומאה ובימות הגשמים רשות היחיד לכך ולכך

הבקעה בימות הקץ אעפי שלא ילכו בה המזון אך ישתמשו בה הקודרים ועושה הקציר והדשים וחרישת הקרקע ו להבינה לזריעה? זה שיבא ולכן נהיתה רשות הרבים לטומאה אלא חמס בימות הגשמים כאשר לא יכנס בה ולא ישתמש אדם אחר לפי שיפירה כרגליה ולא לא מהן גם כן שום עסק בה לפי שכבר נחרסה וכזרעה והגשמים ירדו ולא נשאר זולת לענין נמיחת התבואה לכך ו וכבר כתבאר במסכת שבת שאמרנו שהבקעה היא רשות היחיד לענין שבת לומר שהיה רשות הרבים ואמנם היא כרמלית כמו שבארנו ש עם אלא אם יהיה לו מחיצה מוקפת בה גבוה י' טפחי' כי אז היא רשות היחיד לשבת כמו שבארנו בתלמוד ובתוספת אלו הן ימות ההמה מ משתקד תבואה מתוכה ולא הן ימות הגשמי' משתקד רביעה שביה וכבר בארנו זמן רביעה שנייה פעמים רבות בפיאה ובכרי' וכזולתן

ח כסילקי רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לשבת ר יהודה אומ אם עומד הוא בפתח הוה ורואה את הנכנסין ואת היוצאין בפתח הלו רשות היחיד לכך ולכך ואם לאו רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה

הוא כנין גדול מאד נמשך לרובם הפתחים כמו המקומות אשר יכנו להקהיל העם והוא מניין המלכים ולזה יאמרו בסילקי של מלכים ו ואין הלכה כר יהודה

ט הפרוץ רשות היחיד לשבת רשות הרבים לטמאה וכן הצרדין ר מאיר אום הצרדין רשות היחיד לכך ולכך

כבר כתבאר בתוספתא שזה הכנין אשר יקראוהו פרץ הוא דומה לכסילקי ויהיה לו שני פתחים מכווני זה כנגד זה כזאת הנזירה ונהמים אומרים שכלנו רשות הרבים לטומאה כאשר ישתמשו בקן הרבים וד' מאיר אומר שהצרדין מהן רשו היחיד לטומאה וכאמציני' לכך אשר ישתמשו בו האכשים הוא רשות הרבים לטומאה ואין הלכה כר' מאיר

האסטונות רשות היחיד לשבת רשות הרבים לטמאה חצר שהרכי נכנסין בו ויוצאין כזו רשות היחיד לשבת רשות הרבים לטמאה

כבר כתבאר בגמרא דשבת שהאטונא היא כמרמלית ואמרנו פה רשות היחיד לשבת וזה שהיא אינה רשות הרבים וכבר בארנו תנאי כרמלית ועד רס בראש שבת

פרק שביעי הקרר שהנחה את קדרותיו וירד לשתות הפעמיות טהורו וההצונות טמאות אמר ר יוסי כמה דברים אמורים כמותרות אבל באגודות הכל טהור המוסר מפתחו לעם הארץ הבית טהור שלא מסר לו אלא שמירת המפתח

יטובו ההצונות טמאו לפי שהאכשים יבאו שם ויבנו בהן ור' יוסי אומר שחם היו כלן כ בשכבה א' הנה הכל טמא שלפעמים יבנו הזכ סבל ויהיו טמאים כ בקיסט ואין הלכה כר' יוסי

ב המנח עם הארץ בתוך ביתו ער ומצאו ער ישן ומצאו ישן ער ומצאו ישן הבית טהור ו ישן ומצאו ער הבית טמא דברי ר מאיר והבמים אומרי אין טמא אא ער מקו שהוא יכול לפשוט את ידו וליגע

כבר כתבאר בהנחה שמנענע הארץ טמא ושאר נגעו כנגדי' או כ כבלי' טומאים ואמרנו הבית טמא רל כל הכלים והבגדים אשר בביתו וחכמי' אומרי' שכן מה שחפשי' שביעהו אם יטלח ידו הוא אשר נטמא שאולי שלח ידו אליו בעת שהקין לראותו כאשר לא ראהו קודם זה והלכה כחכמים

ג המנח אומנעם בתוך ביתו טמא דברי ר' מאיר וחכמים אומרים אין טמא אלא ער בקום שהן יכולין ל לפשוט את ידם וליגע

אלו האומנעם הן עמי הארץ ויהיה עלה במחשבתנו שבהיותם משתמשים בכל הבית שיהיה כל מה שבבית טמא לכל החכמים והודיענו שאלו האומנעם לא יטמאו אלא כל מ מה שאפשר שיגע בו מבלי דעת אל הרבר ההוא אז לעלות על דבר ג גבוה ואז יטמאו וכן כתבאר בתוספת' והלכה כחכמים

ד אשת חבר שהנחה לאשת עם הארץ טוחנת בתוך ביתה פסקה ה הרחים הבית טמא לא פסקה הרחים אין טמא אלא ער מקום שהוא יכולה לפשוט את ידה וליגע היו גשמים בין כך ובין כך הבי טמ' שאחת טוחנת ואחת ממשמשח דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אין טמא אלא ער מ מקום שהן יכולין לפשוט את ידו וליגע

מעיקרנו הוא שאש' חכר הוא כחבר וכניו וכניו ביתו קרי הם כחבר ואש' עם הארץ וכניו וכניו קרי הן כמוהו להיות בחזקת הטומאה וכבר בארנו זה ב בזריעים ויהיה עולה בדעתנו שחכמים מודים לר' מאיר כאשר לפי ש שהיא רבת המותרים והשמירה ממה שלא יותר ושהיא תמשש על מה שלא תפקד ותחפש ותהפ והשמיענו שהן חלוקים אפי' ככשים והלכה כחכמים

ב המנח עם הארץ בתוך ביתו לטמרו בומן שהוא רואה את הנכנסין ואת היוצאין האבלי' והמשקין וכלי חרס פתוחין טמאין אבל המשכבות והמושבות וכלי חרס מוקפין צמיד פתיל טהורין ואם אינו רואה לא את הנכנסין ולא את היוצאין אפלו מוכל אפלו כפו הכל טמא

כבר ידעת שאוכלים ומשקים טומאתן הלה וכן כל חרש לא יהיה אב הטומאה ולכן גזרו שיטמח כל מה שבבית מאלה ה המינים מפני שמירת עם הארץ אמנם המשכבות אשר הן אב הטומאה לא כדיון עליהן שהם שבו משכב הזכ חלה כשלא יהיה בעל הבית רואה מי שיכנס בבית ולא מי שיבא ממנו וכשרד עם הארץ כ בשמירה וכן בלי חרש המוקפים צמיד פתיל לא יטמאו טומאה אלא במשא הזכ כמו שכתבאר מדברינו בפתיחת זה הפרק וכבר ב בארנו זה בעדיות ולזה לא כדיון עליהן שפיטר עם הארץ בו מבלי פירוד ולא נשאר לו מי שיראהו הטומא הוא חתוך הירי' ו והרגלים עד שלא יוכל להשתק עד שיקחום כדריאים וישאום ולזה נקרא מוכל מאמריו יוכל שי וכבר באמר שהמוכל הוא המנויע אשר אבריו יפלו עד שלא יוכל לעמוד ולא להמשך ועם כל זה להיות הבית מנענע ברשות עם הארץ שכן כמו ביתו של עם הארץ שהכל טמא

הנכאין שנכנסו לתוך הכית הבית טמא אם יש עמהן גוי נאמנן לומר נכנסו אבל לא נגעו הנכנין שנכנסו לתוך הבית אין טמא אלא מקום רגלי הנגבים ומה הן בטבאין הא האבלין והמשקין וכלי חרש פתוחין אבל המשכבות ו וכלי חרש מוקפין צמיד פתיל טהורין אם יש עמהן גוי או אשה הכל טמא

אלה הנכאיים גם כן הן עמי הארץ והעקר אצלנו שהן ממשכנין על הנדקה אפילו כעיר שבת ואם באז אל הבית לקחת המשכון טומאו כל מה שבבית חלה אם יהיה עמהן גוי וכסת זה מה שזכרו בתוספתא מפני שאומת גוי עליהן ולא יטלחו ידיהן וכבר כתבאר בתוספתא שבאיים אם לא יהיה המשכון כדריהם ולא היה שם ביטיהן מעיד ששכנסו לבית ואמרנו הן נכנסו ולא נגענו באמנים שהפה שאסר הוא הפה שהתיר אמנם אשר דרכם לכך הוא א אשר בחזקת טומאה לפי שהן לא ירבו בלכתן בבית עדים אם היה גוי נעמהם אשר הוא כוזב לכל דבריו ונאמא משכב מושב או אשה הנה כל מה שבבית בחזקת טומאה אפילו המשכבות והמושבות

117 B

טמאין טמא מת וטמאין מדרס אם מכירו שהוא אוכל בתרומה טהורין מטמא מת אבל טמאין מדרס ר' יוסי אומר מסר לו תיבה מליאה כגרים בזמן שהיא רוצצת טמאין מדרס אם אינה רוצצת טמאין מדרס א אעפי שהמפתח ביד הבעלים

כבר בארנו בפ' ז' הל' ז' זה הסדר משפטי הסלים אם היו טמאין טומאה מת ולוח אם' שהן גם כן במדרגת טמא מת ובהיות זה העם סרץ יודע שזה אשר הסקיד חבל אובל תרומה הנה הוא כהן ישמר מטומאה מת ונזא באמון באמרו לא כמאזו במת ואעפי שהוא עם הארץ כיון שבארנו בעשירי מכלים אמנם כשארם בהן טומאה מדרס לפי שלפעמים תשכ עליהן אשתו נדה והוא לא י ימחה בידה להיותו עם הארץ וכבר בארנו שזוננת ר'ל כלחצות ועבין וס' ר' יהודה אומר אם היו חלם הכגרים מעבדים קתנן בקתנן בארזן עד שילחמם בסוי הארזן הנה אז אפשר שישכ עליהן אשתו נדה אמנם אם היתה בלתי מליאה כגרים

אבל ישאר בין חסכוני וכן הכגרים ריקות לא תשכ עליהן אמר' יטמא טומאה מדרס לבר ר'ל שהן ישובו כמו כלי שניסאו על גבי הזב אשר י יטמאו טומאה קלה לטמא אובלין ומסקין כמו שבארנו בראשון מן מכלים וכמו שיתבאר בזכרים ושם יתבאר לך שחללים אשר ישא הזב יקרא מדרס ואמרנו אעפי שהמפתח ביד הבעלים אשר היה אומ' אעפי שיהיה אפשר להן שיהיו טהורין הודיענו שהן טמאין וכתוספתא בא כאלמים עמי הארץ על טבילת טמא מת ואין כאלמים על טבילת מן מדרס ר'ל אם אמרו טהורנו זה אשר היה טמא מדרס ואין סלכה כר' יו יוסי

ג המאכר כיום ומצא כיום טהור כיום ומצא כליה בלילה ומצא כיום ביום ומצא כיום שלאחריו טמא זה הכלל כל שיעבור עליו הלילה אגמקצתו טמא

ד השוסח בלין ברשות הרבים טהורין וברשות היחיד טמאין ואם היה משמרן טהורים נפלו ודוהלך ל להביאן טמאים נפל דליו לתוך בורו של עם הארץ ו והלך להביא כמה יעלנו טמא מפני שהונח ברשות עם הארץ שעה אחת

זה אשר נאמר לו דבר ומצאו אמנם הוא ברשות הרבים וזוה אם עבר עליו הלילה טמא מדרס לפי שירכסו האכסים ולא ירחסו: וכבר נתבאר בתוספתא שאם אכר לו דבר ומצאו ברשות היחיד אשר ספיקו טמא כיון שקדם ביאורו הנה חלם הכלים טמאין מדרס וטמא מת וקיות הכלים הנפלים ברשות הרבים טהורין מכונאר לפי שהוא ספק ולא יסתפק עליך אמרו כזה טמא אעפי שהוא בתוך הכור לפי שהוא מעת שהגיע ברשות עם הארץ שכ טמא מת פ כמו שבארנו וינטק חזאת שלישי נשביעי וזו יטקר

ה המנע את ביתו פתוח ומצאו פתוח נעול וכצאו נעול טהור נעול ומצאו פתוח מ איר מטמא וחכמים מטהרין שהיו גנבים ונמלכו והלכו להן זה מכונאר והלכה כחכמים

ו אשת עם הארץ שנכנסה לתוך ביתו של חבר להוציא בנו או בתו או בהמתו הבית טהור מפני שנכנסה שלא ברשות

אם נכנסה שלא ברשות אלא להוציא העבין פלו ונתא הנה לא תשתלל להשתמש ולבעת לאשר אתם בבית כי אימת בעל הבית עליה ולא תשלל ידה לרבר כלל אמרו בטהרות כל המיוחד לאכל אדם טמא עד שיפסל מאוכל הכלב וכל שאינו מיוחד לאוכל אדם טהור עד שיחדנו לאדם כיצד גזול שנפל לגת וחשב עליו להעלותו לנכרי טמא לכלב טהור רבי יוחנן בן נורי מטמא חשב עליו לחרש שוטה וקטן טהור אם העלהו טמא שיש להן מעשה ואין להן מחשבה

מב ד

ז המנע את כליו בחלון של אוריארק רבי אעו בן עזריה מטהר וחכמין אומרין עד שיתן לו את המפתח או חותם או עד שיעשה לו סימן ה המנע את כליו מגת זו לגת הכאה כליו טהורין וכישראל עד שיאמר בלבי היה לשמרם

אוריאריין הכלנין שבמרחצאות חלונים ישימו כל איש לבשו בחלון ויהן וכינס אל המרחץ ולחלה ה החלכות שתחים ודלתות ואמר ר' אלעזר בן עזריה שהוא מעת שבגר הפתח על לבשו חנם קן בחוקתו לפי שלא ישלח איש ידו לפתוח חלון סגר וחכמים אומרים שהן טמאים לפי שכבר נגע בהן אלא כשגר עליו הדלת נשא המפתח לכלבי לפי שהוא אעפי שהיה נגס הארץ לא מ מסר לו אלא שמירת המפתח כמו שהתבאר בפרק ראשון אנ' ישי חותם מיטיו וכיוצא בנעל ספתחים כמו שהתבאר בתוספתא או ייטוס רושם יקבל ממנו מופת שלא נפתח החלון ולא נגע אדם בכלים ואמרנו המ המניח כליו לבת זו לבת הוא הכאה הוא שהיה הכהה לוקח תירו' של תרומ' מזה עם הארץ ונזב כלי הבגד על טהרתם במוקדם מהגת הוא יבגד בהן בשנה הכאה אעפי שלא ידע אם נגע בהן שהאנסי' גם כן ישמרן מהן ואחילו בעלם מהן ליריעתם שהן כהן וחוקת הרבר אשר הוא א חלנו טהור הנה ישראל כל עוד שנעלם מלשומרן והוא כטמא והוא א אמרו עד שיאמר בלבי היה לשומרו ואין הלכה כר' אליעזר בן עזריה

ח

ט מי שהיה טהור והסיה את לבו מלאכול ר' יהודה מטה שרדך טמאין פורשין ממנו וחכמים מטמאין היו ידיו מ טהרות והסיה את לבו מלאכול אף על פי שאמרו יודע אע שלא נטמאו ידיו ידיו טמאות שהירים עסקמות

ר'ל כהן טהור לאכול בתרומה אם פנה ממחשבתו מהכין לאכול בת בתרומה ולא ישמור נפשו ולא ידע בפשעו גם כן טומאה ר' יהודה א אומר הרי הוא כחוק טהור לפי שהטמאים לא יגעו כן לרעתם שהוא טהור לאכול בתרומה וחכמים אומרים שהוא כטמא בהסח הדעת ל לזבין תרומ וסבת זה מם שזכר שהדי' עסקניות ר'ל רבות הסתעסקו ולפעמים נגע בטומאה והוא לא ידע וסו מכלל יח דבר טהור שם שהידי' תפסול את התרומה ואעפי שלא ידע לסקן טומא כמו שהתבאר בראשון זכרים והלכה כחכמים

ט

האשה שנכנסה להוציא פת לעני יצאת ומצאתו עומד בצד בכרות של תרומה ו וכן האשה שיצאת ומצאת חברתה הותה גחלים תחת קררה של תרומה ר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין אמר ר' אליעזר בן פירא ובי ספע מה ר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין אלא שהגשים גררמות שהיא חשודה לגלות את הקררה של חברתה לידע מה היא מבשלת:

גררניות הומות לאכול מן הגרגרת והוא הספוי כוכב ותינוס כי ה סית' וזללה תרעם ירשלוני ארי הוית' גררנית והלכה כחכמים

A

פרק שמיני הדר עם עם הארץ בחצר ושכח כלים בחצר אפלו חביות מוקפות צמיד פתיל ה' ולו טמאין ר' יהודה מטהר בתנור בזמן שחוא מוקף צמ ז' פתיל ר' יוסי אומר אף התנור טמא ע עד שיעשה לו מחיצה גבוה עשרה טפחים

כבר ידעת שהחצר יקרא שלפני סבתים וכל השכבים משתמשים בו ואם היה ה הקבו' כנו' ולא היה אפשר בו הסט והוא גם כן מוקף צמיד פתיל ואינו מטמא מבגד הנה בהוראתו כבתים הנה יוסר הצמיד פתיל וישכנה ור' יהודה אומר שאין בתנור דבר סיקח שינטק לכל זה ואין הלכה כר' יהודה

ב

המפקיר כלים אצל עם הארץ

שלוש חתכות בכביצה אינן מצטרפות ר יוסי אומר אף שתיים אינן מצטרפות אא אם כן היו רוצות משקה ואם היה משקה עומד אפילו בעין החרדל מצטרף ר דוסא א אומר אוכל פרור אינו מצרף

כבר בארנו בהלכות שקטפרס הוא השטח השוקע משופע לשטח הארץ לא שקנהו הא' עולה וקא' יורד דומה לשפוע חלק ואם תהיה עריבה כפי זאת ההנחה יהיו לחות מ משקים ושליטה חתכות בצק טמא בזאת העריבה וכלשתם כבינה הנה לא ינטרפו קצתן בקצתן מנד שטימא זה המשקה אשר ת תחתיה ונתמא העריבה וחס תהיינה ב' חתכות מצטרפות וכוונת ר רוצנות משקה שיהיה משקה הווה בין שתי החתכות וכללו יחכרם וכוונת משקה עומד שתהיה הלחות שוקעת תחת הצק ולא יהיה מר מדרגו ואמר ר' דוסא אין אוכל מתפתת אפילו היה בלו מקובץ מחובר קצתו לקצתו אינו מצטרף לכביצה ואין הלכ' לא בר' יוסי ולא בר' דוסא

מקל שהיא מלאה משקין טמאין כיון שהשיקה למקוה טהרה דברי ר' יהושע וחכמים אומרים עד שיטביל את כולה הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינן חבור ללא לטומא ולא לטהרה האשבורן חבור לטומא ולטהרה

כבר ידעת שקטפרס הוא השטח השוקע לשטח הארץ אלא שאם שופך עליו דבר ירד יזול ואשבורן המקום המקועד אשר ינוח בו הדבר הכול ויתקבץ ואתן לך בזה בשבילך שרש' א' והוא ש טמאים לבדן זולת שאר המשקים טמאים טהור' במקוה וטהרו כמו שזכרנו בכבינה באמרים משיקים את המי' בכלי לטהרם ועוד יתבאר זה גב' בשביעי ממשק' אחר בזאת ההלכה שאם הובא מקל במקוה באלה המשקים הטמאים כטהרו כלן ר' המשקים אשר במקל וכוונת השיקה מנצרת ושקה ל' בני על נד ההדמוות בהיו קצה המטה מתרבה במי המקוה לבר ולא ננטרף סיכנס במקוה וחסמי' אומרי' עד שיגיע המשק' כלן תוך המקוה ואז יטהרו ואחר הביא בזאת הכוונת בענמה חכונק והוא העמוד הנזול מכלי אשר יורק ממנו הדבר הנזול אל ה הארץ שזה העמוד כלו אינו ברמיזת טף אחר מנד שאם בטמא קצתו כ טמא כלן המשל בזה לו שופך ארס מים מקוה גבוה על השרץ והטיף חמעט מן המים ממה שבאזיר מזה העמוד הנה חלה המים טהורים ר' אשר הטיף וכן אינו חבור לטהר משל בזה אילו שופכו משק' טמאי מקוה גבוה על המקוה הנה לא כאמר שכל העמוד כולו טהור להי' קצתו במקוה כמו שלא כאמר במקל וכן גב' המשק' אשר היו בקטפרס יהיו המים כלן כבר כמו כלן במקום השפל וכשאר זה השטח הכשפך בו משקה טופח לבר כמו שקדם קודם זה באמרו משקה טופח מלמטן כי בהיות מלקלק לא ינוח בו זולת זה השיעור מן ההטפה ולא כחשוכ גם כן כל המשקה טופח שיע' גבי הקטפרס מחובר מעת שנטמא קצ קצתו בטמא כל המשקה אשר על זה השטח או אם הגיע קצתו במקוה שטהרו המשקים כלן אמנם אם הם מקום מקועד וכו משקים אמנם משקים טהורים או יצית מתחבר טומאה בקצתו בטמא כלו וכן אם הגיע קצתו במקוה טהור כלו לפי שלא יטהרו המים כשיגיעו במי מקוה תעורבת אלא כשידובק במי מקוה בשטח מסטחי אלו המ המים הטמאים לבר כמו שהתבאר כבינה ולזה אם היו אלו המים ה טמאים באשבורן ומגיע קצתן בתוך המקוה הנה כלל מי מקוה ש שטח מסטחי אלו המים אשר בתוך הכלי כי אשבורן ר' כל' כל' וזם מבואר אצל המאמינים ובלכה בחכמים

פרק תשיעי ויתים מאמתי מקבלין טומאה פ משיוועו ויעת המעט אבל לא ויעת הקופה כדברי בית שמאי ר' שמעון אומר שיעור ויעת

טומאת אובלי ר' למאכל ארס לבר ומה שזכרנו ידוע במאכל ארס הנה איפשר לו מבלי מחשבה והוא שיביאנו למאכל ארס חס כפסד עד ש שלח הצלח ואפילו לאכול הכלב אז לא תטמא ואמרו ית מכל האוכל אשר יאכל אמרו פרט לאוכל הרחוק לפי שהוא לא יאכל ועו' יתבאר לך באחרי' שיקצין סבב' שף טהור לא תבטוף מחשבה אמנם זה תבטוף מחשבה וזה הגזל' שכל בין ומת לאשר הפסיד וליכלך במוותו בין ש טב כפילו הוא כמאס אם היה הבת בעיר ולכן נד' מחשב' וזו יטמא טומאת אוכלים והוא אמרם בגמרא כדה לעולם בכרך ונתו מויאסתי וע' ועשתי כפר ולזה אם בא עליו במחשבה והא בתוך הכור שיאכלו הבני טמא טומאת אוכלין ואם חתב עליו להעלותו לכבב הנה לא יטמא ט טומאת אוכלים והוא ענין אמרו טהור הלא תראה הגזל להיותו מאכל ארס עם היותו שפסד ושכ כמות למאכל הכלב לבר אם חשב עליו י יקבל טומאה וזהו כונת אמרו שכל מאכל ארס לא יוסר לקבל טומאה עד שיפסד מלאכול לכלב ור' יוחנן בן כורי אומר שהוא יטמא טומאת אוכלים מבלי מחשבה בשית הגת בעיר כמו שבארנו ואין הלכה כר' יוחנן בן כורי

אחורי כלים שנטמאו במשקים ר' אליעזר אומר מטמאין את המשקין ואין פוסלין את האבלין רבי יהושע אומ' מטמאין את המשקין ופוסלין את האבלין ש שמעון אחי עזריה אומר לא כך ולא כך אלא משקין ש שנטמאו באחורי הכלים מטמאין אחד ופוסלין אחד ה הרי זה אומר מטמאין לא טימאוע ואתה טימאת

כבר ה' ב' במקומות רבים ממה שקדם שהמשק' יטמאו סבלי וישבנו חלה הכלי' ש' לטומאה וזה מדרבנן ועוד יתבאר בטו' מבלי' משקים טמאים שנגעו באחורי כל' בטמאן אחוריו ולא בטמא תוכו לתר' מים וכו' וכארכו בספר חת' זו משקים טמאים תחלה לעולם ואפי' בטמאן בשני לטומאה ואם בטמאן אחורי הכלי' במשקים טמאי' שב אחורי הכלי' שני ואם נגעו אוכלים טהורים באחורי זה הכלי' לא נפסלו והיה הדיקא ש שתפסל ותשוב שלישי אף ר' אליעזר יקל בזה להייתה טומאה חלה מ מדרבנן והוא אמרם מתי שכל אחורי כל' דרקט משום דקילת טומאתן ופה אמר מטמאים את המשקים אפילו רחוקין ואין פוסלין את האבלין אפילו מתרומה ור' יהושע אומר שאחורי זה הכלי' גב' פו סלים את הא האוכלים כמו מן שבי קל וחמר מטבול יו' אשר פוסל את התרומה וא יאינו מטמא את המשק' כמו שבארנו בשמאי' משרה כל שכן זם אשר יטמא משקים שהוא יפסול לא יקיש קל וחמר בין טבול יו' דאחורי' או ואחורי הכלים דרבנן לפי שהוא אומר אין דנין דברי סופרים מדרבי תורה וכן שמעון אחי עזריה ואמר שדברי ר' יהושע אשר אמר שאחורי הכלי' פוסלין את התרומה איכנו אמת בשום פנים וכן אמר ר' אליעזר אשר אמר אין פוסלין איכנו אמת אבל הוא אמת כלו הפני' וזה שאחורי הכלי' אם נגעו במשקים שבו חלה המשקים תחלה והן מ מטמאי' אוכל' אחר וישב שבי וזה השני יפסול אוכל שלישי הנס עברה סטומאן מאחורי הכלי' לאוכלין באמצעות המשק' ואם נגעו האוכלים עצמן באחורי הכלי' לא יפסלו ולזה אמרם האוכלים לחלה המשק' אם בטמאן מאחורי הכלי' טומאן מטמאין לא טימאנוי ואתה טימאתני ו יהיה שומעון אחי עזריה על זה הפי' כלתי חולק על ר' אליעזר אלא ר' דומה למרש' למה שיוכח מסברתו ובהיות אפשר שיהיה הפי' חכונק בזה המחמר שר' אליעזר סובר שמשקים שנטמאו מאחורי הכלי' לא י טמאן אוכלים נאע' שהן בעצמן משקים טמאי' ויהיה ר' שמעון חולק על זה ויהיה נאמרם לא כך ולא כך ר' אליעזר אשר יאסור לא ת תפסול משקים שנטמאו מאחורי הכלים לנלי' שאני מתבא' ל לשון התוספת היות משקים שנטמאו מאחורי הכלי' יטמאו כל' ויטמ' חלה הכלים אוכלים והתלמוד הנה שפך שם הלכה כר' אליעזר וקדם חי אפשר שישאר דברי שמעון אחי עזריה אלא כמו שזכרנו

עריבה ה' שהיא קטפרס והבצק מלמעלן ומשקה טופח מלמטן ש

178 B

שלושה ימים בית הלל אומרים משיתחברו שלשה 2
לזה רבן גמליאל אומר משחגמר מלאכתן וחכמים או
ברברי

פי' שפר בארץ חפירה יאצרו בה הזיתים ויתעששו סם ער
ענת הפחיתים ובעת הפחיתים יוצאו ויסחטו וזה המקום יקרא ויעטן ט
כל זתים ואמר בית שמאי שאם הזיעו זה וכשירו בהכבדות קתם אל
קנתם הנה נשלים להן ההכשר והוכשרו לטומאה אמנם אם הוכללו
בזיעתם לקופה בעת הנשוא אין זה הכשר ואמר בית הלל שאין ב
בהיותן מזויעות בחפירה הוכשרו אלא אם רוצו והולשו עד שיתחברו
קנתם בקבתם והענינה ג' זתים מרובקות וחכמים אומרים שכל זמן
שתהיינה כענין האנדר וההכבדה לא יקבלו טומאה והפי' תהיינה ב
בזה הענין מן הכלילה אמנם אם נשלים השתלכותו ועצם מוכנות
לפחיתים הנה הוכשרו לטומאה אז בלחותם וירוע הוא ששמן זית מ
מכלל ז' משקין אשר יכשירו או יטמאו ולכן תהיינה הזקיקים מוכשרות
לטומאה מלחמותן והלכה כחכמים

גמר מלמסוק אבל עתיד
ליקח גמר מליקה אבל עתיד ללוות ארעו אבל או מ
משתה או אונס אפילו ובין זכות מהלכי עליהן טהורין
נפלו עליהן משקין טמאין אין טמא אלא מקום מגען ו
והטוחל היוצא מהן טהור

כבר ידעת שההקה תקרא הקבץ הז
הזתים ולקייטין מן האילין יאמר שאם כקף כל הזתים חכלין ולקטין וק
וקבצן במעטין אך שכונותיו שיקפה ויחבר חליהן או השלים ללקט מה
שחכלו ומה שעתיד ליקח גם כן אך רונה ללנות זתים חמרים ויחבר
חליהם הנה לא נבמרה מלחכתן ולא הוכשר עד שלא ירצה להוסיף על
עליהם וכל עוד שיקרהו מיקרה מלהוסיף כמו אבל או משתה חשי כ
נתעזמו וכלכלו אינן מוכשרין באשר ברצונם להוסיף חליהן ועדיין לא
נבמרה מלחכתו ולכן אם הלכו עליהן זכרים וזכות טהורים לפי שחייבן
מוכשרין ואם ככל עליהן בזה העת משקין טמאים אשר יטמאו מכלי
הכשר הנה לא תטמא מחלה הזתים לא מה שנגע בו מאלה המשקין
לכד ויעור שפר לנו ברין אחר והמר המוחל היוצא מהן טהור ומוחל
הוא המים השחורין הנזולים מן הזתים אשר לא נבמרה מלחכתן אלא
המים אשר חלו מהן אינן מר' משקי' ולזה יהיה טהור ולא יטמא בעצמו
ולא יכשיר כמו שכתבנו בפתיחה ובתוספתא ר' מאיר אומר מוחל מ
משקה הוא ומשכי מה טהור מוחל היוצא מן הזתים עד שלא תגמר מ
מלחכתן לפי שאינו רונה בקיומו

נגמרה מלאכתן הרי אלו מוכשרין
נפלו עליהן משקין טמאין המוחל היוצא מהן ר' איעור
מטהר וחכמי מטמאין אמר שמעון לא נחלקו על המוחל
היוצא מן הזתים שהוא טהור ועל מה נחלקו על היוצא
מן הכור שר אליעזר מסהר וחכמים מטמאין

אמר שאלה הזתים אשר
הן מוכשרין אם נפלו עליהן משקין רל משקין טמאין הנה הזתים כלן
וחשי' אותן אשר לא נגעו במשקין טמאין וסבת זה שהלחות אשר ב
בכולן הוא אשר שמש מוכשרים לטומאה מחוכרים באלה המשקין
הטמאין שפסלו כי זה המשקה בעצמו אשר הכשיר אותן הוא אשר ב
טומאה בן במשקין שפסלו וטומא כל הזתים כלן ואחר שכל המשפט
אחר ואמר שהמים השחורים הנזולים מן הזתים שנבמרה מלחכתן
ר' חליעזר לא יחשבהו משקה ולא יטמא כלל ולא יכשיר וחכמים
ישימוהו ומתלדות השמן ולכן יטמא עצמו ויכשיר זה דבר תק' אמנם
ר' שמעון אומר שהמחל דברי הכל אינו משקה אמנם הוא מי פירות
ומדרך שמן זית בעת הפחיתים שיערבהו מעט ממי הזת' ואם בתקין
שמן זית בתוך הכור ונכלל ימנא בתחתית הכור תחת שמן זית מים
בעצבים וחלו המים הם אותן אשר יאמר חכמים שהן משקה וטמא
משכי השאריות שמן זית אשר בו ועוד יבואר מחלקת ר' שמעון ור' מ

מאיר בזה הענין באחרית תוספתא ר' שמעון אומר מוחל
היוצא משקת בית הכר לפי שאי אפשר לו לזכות דיו נחכותי שמן ואין
הלכה כר' שמעון ואמנם הלכה כחכמים כפי מה שזכר תבא קמא

הגומר את זיתיו ושייר קופה
ד אחת יתנה לעץ הכהן דבריר מאיר ר' תאודה או יולין
לו את הספתח' מיד ר' שמעון אומר מעת לעת

זאת ההלכה
כבר כתבארה במסכת חגיגה וזה שהעקר אצלנו שטהרת יין ושמן ע
של תרומה לא יאמינו עליהן האכש' כלן אלא בשעת הבתולת והכר'
ואשי' עם הארץ אם אומר זה השמן או זה הפרי תרומה טהורה לפי ש
טהוראכש' כולן בשעת הכדים כזורים וכשאר'ם לכבוד הכיר' בט
בטהרה ואם נשלים שעת הביתות והכרים ולא נשאר מי' סידור'ך אלא
אחרים ומכש'ים והכרים גב' אשר ידרכו מעטו השיעור יזלזלו בהן
ויפול ההתעברכות והסמוכה בהשתמשות יזלזלו בטהרה ולכן לא
יאמינו אז עמי הארץ על טהרת יין ושמן של תרומה ואם הכיחה אל
הכהן לא יקבלנה מהן לפי שלפעמים היא תרומה ולכן אם נשלים ש
שעת הבתולת וכשאר' לאדם שארית מן הזתים אין ראשי' לסוחטן ול
ולאנכ' מהן תרומה שמן לפי שאינו באמן על טהרתה ולא תלקח מ
מומנו כמו שכתבאר בחגיגה ואמנם יטול מהן תרומה בעודם זתים
ואחר ישאנה לכהן ואמרנו לעני' הכח' ולא אמר לכהן לפי שברוב יכ
יתכנו לעני' למיעוטן ושמן הזית יכתן לפי' לעשיר ואמר ר' יהודה שהוא
ישא המפתח לכהן בעת השלמת הבתולת והכרים ויתכנו לו תכף כדי
לשאר' כל מה שכזה הבית או בבית הכר בחזקת טהרה ויבא אל ק
הכהן ויכחטם ערו ויקח ממונו תרומת שמן בטהרה ור' שמעון אומר
שאם נשאר' אחר השלמת הבתולת מעת לעת ובעת ההיא נשאר' חלי' ה
המפתח בית הכר או הגפ' בחזקת טהרה והלכה כר' יהודה

ה המנח זיתים כבותרים שימתונו
שיחוא נוהין לכתוש הרי אלו מוכשרין שימתונו
שימלחם בית שמאי אומרים מוכשרים בית הלל אומרי'
אינן מוכשרין הפוצע זיתים בידים טמאות טימאן

כונתה הוא
המכתם שכונתין בו הזתים ואם עזב הזת' שם שיארו עד שיתרכבו
ויקל דריסתן הנה נבמרה מלחכתן אמנם אם הביחן שיארו מרת' ה
הזמן עד שיתרכבו ואחר יוניאם ממלחם הנה לא נבמרה מלחכתן ו
ואינן מוכשרין לסברת בית הלל ופוצע הוא אשר ישפף הזתים או י
יבקעם אם היו ידיו טמאות הנה טימאן אם היו תרומה כי הדיים ט
טמאות שניות לעולם כמו שיתבאר בשלישי' ממסכת ידים

ה המנח זיתיו בגג לגרגרם
אפילו הן רום אמה אינן מוכשרין נתנן בבית שילקו ו
ועת' להעלותן לגג נתנן בגג שילקו או שיפתחם הרי או
מוכשרין נתנן בבית עד שישמר את גגו או עד שיוליכם
למקום אחר אינן מוכשרין

לגרגרן לעשות מהן גרעיסים הכוונה להתייבש ולהתנגב ואשי' היה ב
גובהם אמה אשר נדע עתה שכבר נתייבשו העליונות הנה התחתונ'
יכללו לכן מאחר שכונתו הניגוב אינן מוכשרין גאם סינים בבית ל
להתעפש והוא כונת אמרו שילקו ואשי' היה כונתו שיעלם אחד זה לגג
או אם שמש בגג גם כן להתעפש ולא רצה אחר שיפתחם בבית וי
יתנגבו אחר התעששם הנה הן מוכשרין לטומאה מאחר שכונן לע
לעששם כי שרייתם כמה שיאם מהן מן הלחות זה ממה שיעזר לע
לעששם לזה יוכשרו אונסם אם שמש במקום א' כתעששו ואין כונת ה
ההתעששות הנה הן בלתי' מוכשרים וזה כפי העקד אשר הוא אצלנו
בהכשר שינטר' שיהיה לרצונו כמו שיתבאר במקומו

רצה ליטול מהן כד אחד או שע
בדין בית שמאי אומרים קוצה בטומאה ומחפה בטהרה
בית הלל אומרים אף מחפה בטומאה ר יוסי אומר
חופר בקרדומות של מתבת ומוליך לבית הכר בטמאה

אם אסף הזתים ק' ? עש קנתן במעטן הנה זה החכו יקר בתוספת
אזכר של זתים יאמרו כד או שבי בדים כוכתו מלא בת או שני גתות כי
גת של זתים תקרא כד' וכבר התבאר בתוספתא שאלה המחלוקות
חמסם הוא בזתים שלא נבמרה מלאכתן והוכשרו' ואם רנה לקחת
מזלג הזתים שיער מועט והוא אמרו כד או שני בדין' ואחר יכסם
הכשאר ויעבדו בעת מה שיחמדך מאוס של זתים כד או שני בדים מ
מוותר לו שיחמכו בטומאה לפי שאז נבמרה מלאכתן והוכשרו לטמא
ולא יגע בהן ללא בטמאה' ובית הלל אומרים שהן נאכלו בעת כפוי
לא נבמרה מלאכתן ולא הוכשרו ולכן יחפה גם כן בטמאה' ור יוסי
אומר שהוא אפילו כשאר זה האוס כלו מעט אחר מעט בטמאה שמוותר
הוא כאשר לא הוכשרו כי לא נבמרה מלאכתן ולא תאמר כד או שני ב
בדים לכד אכל באמר כל מה שנסא' כאשר שכבר נבמרה מלאכתן יוכן
התבאר בתוספתא שכן פונת דברי ר' יוסי' אמנם הטובה הקרדומות
של מתבת ר' טמאים לפי שהן יותר חזקים לקבל טמאת מת משאר
הכלים כמו שכארנו בפתח' וזה כמו אמרם קודם זה אפילו וכו' וכו'
מהלכין עליהם אחר הן בתכלית הטמאה ואין הלכה כר' יוסי'

השרץ שנמצא ברחים אין טמא אלא מקום מגעו אם
היה משקה מהלך הבל טמא נמצא על גבי העלים ישאו
הבדרים לוטר לא נגעו אם היה גוגע באום אפילו כ
בשערה טמא

הזתים יטמאנו ברחים וסביב
הרחים שוקת יזול בהן השמן ומשם ירד חל השרץ ואם היה המשקה
כולל הזתים כלן ועבר כוס השוקת הנה נטמא המשקה לשרץ ונטמאו
הזתים כלן' וזה נמצא השרץ למעלה מן העלין אשר יכוסו בהן
הזתים ונטמאו הרורים וזמרו לא נגעו הכל טהור זה מכבד' ואם
סיה נוגע השרץ אשר למעלה מהעלים בכלל הזתים המקולפים אשר
תקרא חום כמו שזכרנו הנה הזתים כלן טמאו לפי שהן מוכשרין כ
כמו שכארנו

נמצא על גבי פרורים והוא נוגע בכביצ'
טמא פרורים על גבי פרורים אעפי שהוא נוגע ב
בכביצה אין טמא אלא מקום מגעו נמצא בין כורגל
לזתים טהור נמצא בגג המעטן טהור נמצא במעטן הגג
טמא נמצא שרוף על גבי הזתים וכן מטלית מהוהא ט
טהורה שכל הטמאות בשעת מציאתן

פרורים
זתים מפוררים ואמרו בגג וכמעטן בארם התוספתא באור לא יז
יכבדך עמו באור אחר' וזה לשון התוספתא היה קוצה מן המעטן
ומעלה לראש הגג וכמכא שרץ כגב המעטן טהור' במעטן הגב טמא'
מכבדך הנה שכוכת אמרו הגב והמעטן רל זתי' שכגב זתים שכמעטן
ודע ששרץ שרוף לא יטמא כמו שהתבאר בז' מכה' וכן הכבד הקרח
אשר כבר בתיקן ובלה לא יטמאו כמו שמכבדך בז' מכה' ואם נמצאו
זה השרץ שרוף לא באמר אולי נגע בזית קודם שרפתו ואחר שרפתו
על גבי הזתים וכן לא באמר אולי זה המטלית היה טמאה והיא בריאה
ואחרי הטמאה בלכה ויהיה דין כלל הטהומים לפי שנקר כל ה
הטמאות בשעת מציאתן כמו שקדם באור

פרק עשרי הנועל בית הכר בפע הברדין והיו שם
כלים טמאים מדרס ר מאיר אומר בית
הבר טמא ר יהוד אום בית הכר טהור ר שמעון או אם
טהורין להן בית הכר טמא וזם טמאין להן כי הכר טהור
א ר יוסי ובי מפע מה טמאום אלא שאין עמי הארץ ב

בקיאיין בהיכס

בדרים הן אונתן אשר ישרתו לבית הכר בנתות ואם היו עמי הארץ ו
וטמאם בעל הגתות וסגר הגת עליהן והן מתחילי התעסק במלאכתן
בתוך הבית הנה כל מה שכבית הכר טהור כלל טמא ואם היה פס
בבית הכר כגד טמא במדרס הזכר ר מאיר אומר בית הכר טמא לפי
שלפעמים נגעו במדרס ר יהודה אומר חדי הם בחזקתן ול
ולכן בית הכר טהור לפי שהן יבדלו ממנו ולא יקרבו אליו ואם זה ה
הכבד טהור בית הכר טמא כי כאשר חשכו שהן כלים טהורים נגעו ב
בהן ור' יוסי חולק לר' שמעון שזה אשר תחשכו שאם יחשכו שאלה ה
כלים טמאין מדרס בית הכר טהור הוא היאם כרה כלתי אמתי ת
כי הן אעפי שלא יגעו בהן להיותן טמאין הנה יטלו ויכיעום ויבתיקו'
לפי שעמי הארץ אינן יודעין טומאת הים ויחשכו שהסיט לא יטמא כ
כאשר לא נגעו ברוב הטמא והן לא ידעו שהוא א' ממיכי המשא כמו
שיתבאר בזכרים ובהיות הענין כן אין הפרש בין שיחשכו שהן כלים
טהורי או שידעו שהן טמאין מדרס בית הכר טמא טמא נגעו והלכה
כר יוסי

ב הברדין שהיו נבנסין ויוצאין ומשקין טמאין
בתו בית הכר אם יש בין משקין לזית כדי שינגבו את
רגליהם בארץ הרי אלו טהורין הברדין והבוצרין ש
שנמצאת טמאה לפנייהם נאמנין לומר לא נגעו. וכן כ
כתנוקות שביניהן יוצאים חוץ לפתח בית הכר ופונים ל
לאחורי הגדר והן טהורי עד כמה ירחיקו ויהיו טהורין
עד כרי שיהיו רואין

כבר ידעת שמסקין טמאין יטמאו כלים ו
ואכלים ולא יטמאו אדם אם נגעו בהן אלא אם נגעו בדיו כטמאן יריו
לכד ולכן אם הטביל רגלו במים טמאין והניחו בארץ הנה חלה הז
הזתים טהורין כאשר לא כשאר ברגלו לזנות וטמא בהן והאיש טהור
וכן בתינוקין כאמרים לומר חלה הקטנים לח נגעו בשמן חז בזתים ו
וכי. בח בהן ואחר אמר שאם יצאו מכית הכר נאפילו בחו אחרי הכ
הקופל הנה הן בחזקת טהרה כאשר כבר נטמאו והוא טמאן חליהן
אלא אם הרחיקו ממנו עד שלא ידאם כי אז יצאו מוחזת החזקה וטמא
בחזקת עם הארץ אשר הם בחזקת טומאה

והברדין והבוצרין כיון
שהבנים לרשות המערה דיו דברי ר מאיר ר יוסי אים
אם טהורין להן צריך לעמוד עליהם שיטבולו אם טמ
טמאים להם אינו צריך לעמוד עליהם שיטבולו

כבר הודעתך שהאכסים כשרוני לדרך בטהרה יטהרו הפעלין ואז
יביאם אל הכרם לכבוד את בניו לפי שלא יקטנו את הענין לבתח
אלא בטהרה לפי שהן מוכשרים כמו שכארנו באחרית הלכות ואמר
ר מאיר שהוא מעט שיביאם אל פי המערה אשר יטבולו בתוכה נדע
שהן יטבולו ולא כחייבהו להתעבב פס עד שיראה בואם אל המים
ור' יוסי אומר שיטבולו שיעיד בטבילה לפי שהן לפעמים יבאו ויאמרו
הנה טבולנו והם הגיעו עד שפת המי יזון ולא טבולו ור' שמעון אומר
שהם כזשכבו בעצמן שהן טהורין ולא יטבולו טבילה הנה יח
יחייב אליו שיעמוד עד שיטבולו והלכה כר' יוהי לפי שהן בכל לא ידעו
תכונת הטבילה כפי השלמות ויזלזלו בחגיגה ומה שדנוה לה

הנותן כן
הסלים ומן המשטיח של אדמה בית שמאי אומרים גו
נותן בידים טהורות ואם נתן בידים טמאות טמאין ב
בית הלל אומרים נותן בידים טמאות ומגריש תרומתו
בטהרה מן העבט ומן המשטח של עלים הבל שוים ש
שהוא נתן בירי טהורות ואם נתן בידים טמאות טמאין

כבר בארנו בסוף הלכות שהכבוד לגת הוכשר לטומא' זה דעת בית
שמאי ובית הלל אומר לא הוכשר ואחר דבר בעבדין שלא נכשר ל
לגת והיו במחלוקת שטמאות על הארץ ליכש ולהיות זמורים ואחר

כא
ב

ב מלא בכלי טמא ומלא בכלי טהור טמא
ונפל כבר של תרומה אם הדיח טמא ואם לא הדיח טהור

כבר ידעת שכלי טמא יטמא חלקי המסקין וטמא כלים טהורים וכבר באה זאת ההלכה להודיענו שאלה המים כמו ש'טמאן מארס טמא בן יטמאן מכלים טמאים וזאת הטומאה כשבי עבמ'

נפלו מים טמאים ושתה טהור טמא נפלו מים טמאים ומלא בכלי טהור טמא נפלו מים טמאי ונפל כבר של תרומה אם הדיח טמא אם לא הדיח טהור ר' שמעון אומר בין שהדי בין שלא הדיח טמא

הודיענו גם כן ש'טמאן אלה המים אשר אין בהם ארבעים סאה במסקין טמאים אם נפלו בהם כמו ש'טמאן בהרס טמאן ובכלי טמאי ועקר אחד מהן כשמשקים טמאי מטמאין ברבון ושלל לרבין עד אלה המים שברקע כמו שביארנו ויאר ר' שונעון אחר ש'טמאן אלה המים אמנם יהיו במסקין טמאים אשר יטמאן לרבון ושלל לרבין וישנובו מי הגבא כלן כן יטמא לרבון ושלל לרבון ולכן בין הדיח ובין שלא הדיח טמא ובתוספתא כתן סכה ל' במאמר ר' שמעון כשאמר ש'טמאן אומר לסוף שטיפת המים טמאים כ' גוגעין ובכר וחכמים ימשכו סברתם ויארצו שאלה המים אשר כ' בקרקע לא יטמאן אלא לרבון ויהיו הטמאים כמו שיהיה במסקין או בזולתם ואין הלכה כר' שמעון

ד נפל לתוכן המת או שהלך כהן הטמא ושתה טהור טהור אחד מי גבאים מי בורות מי שיח מי מערות מי המציות שפסקו ומקראות שאין בהם ארבעים סאה בשעת הגשמים הבל טהור פסקו הגשמים הקרוכים לעיר ולדרך טמאים והרחוקים ט טהורים עד שיהלכו רוב בני אדם

הודיענו בזאת ההלכה שאלה מי הגבאים כמו שלא יטמאן אלא בטובה כן לא יטמאן אלא לרבעת ולכן אם נפל בהם ואפי' המת אשר אין דבר יותר טמא ממנו או כאיש טמא בהם כונתו לעבור ולהלך לא יטמאן אלה המי' ואם שתה אחר זה אדם טהור הנה הוא טהור כמו שזכר ואחר אחר שזה הדין אשר זכר בני גבאים שהם לא יטמאן ולא יטמאן אלא לרבעת כן הדין בני בורות ומי שחין ומי מערות ומי המטפחין אשר התקבצו ממה' וממה ש'טמאן אם נפסקו אם המשיכם והן אמרו שפסקו והן מקראות שאין בהם ארבעים סאה ובכלל כל מה שזכ' שלא היה לו זמן ימשיכו ולא יהיה בו מ' סאה ויהיה טהור ואפי' היו שאובין והורה עב' זה אמרו מי בורות כי משפט הכל אחד ואמר ש'טמאן הגשמים הכה הם כלם בחזקת טהרה ולא באמר לך טמאן בכלי טמא או בארס טמא או במסקין טמאים כי הגשמים ימשיכם וינתי' מים ויביא מים אחרי' ואם נפסקו הגשמים הנה כל מה שהיה מהם קרוב מן המדיכס טמא כי הנחכו באמר לך ארס טמא או כלי טמא נגע כאלה המים ומה ש' שהיה מאלה הגבאים ומה שדנימה להם רחוק מהעיר טהור לרחוקה הסמוך מהם עד שיחילו האנשים להלך בדרכים וישנובו בחזקת ט טומאה להעברת השיירות עליהן וישארנו גם כן אלו הגבאים כלם בחזקת טומאה אחר השק המטר לאורך ימי הקיץ עד שיסור המטר והתחיל לגרור שיגיע מהם ממי המטר וישנובו בחזקת טהרה ואמר המענה הכאם

מאימתי טהרתן בית שמאי אומרים משירבו וישטופו ובית הלל אומרים רבו אף על פי שלא שטפו ר' ש שמעון אומר שטפו אף על פי שלא רבו בשרין לחלה ו וליטול מהם לידים

טוונת יטונו שיטונו המים על פני הגבא ויגבר חונה לם בית שמאי אומרים נרץ שיהא הגבא עמוק וירד בו ממי ה

המטר יותר מן המים אשר היו בו ויטונו גם כן חונה והמשל כזה כמו שהתבאר בתוספתא שיהיה הגבא מכיל ארבעים סאה היה סאין ונטו' בארס טמא או בכלי טמא כפי מה ש'קדם ואחר ירד ממי המטר בזה הגבא נשאר סאין כפי סברת בית הלל הנה נטהר לפי ש' שרבו מי הגשמים וכפי סבר' בית שמאי לא טהר עד שמלא ויגע ל' סאה ואם היו בו תשעה סאה מי גבאים ונטמאן כענין ש'קדם ואחר ה' הגיע בו סאה מי גשמים כפי סברת ר' שמעון טהור לפי ששטפו מי הגשמים ונתפשטו על הארץ על שפתה וכפי סברת ר' שמעון לא טהר עדיין בגבא אעפי' ששטפו מי הגשמים לא רבו ובאשר השלים משטפו אלה הגבאים בהטמאם ובטמאם ומתי יהיו בחזקת טהרה ומתי כ בחזקת טומאה ואיך ישנובו טהורים אחרי הטמאם התחיל בזכרון מה שיאות לנו זה מקוה המים ואמר שאלה מי הגבאים כשרין לחלה ול' להשתמש בה בכשול החלה ול' להט' כהקה ול' רחוק כלים וכיוצא בזה ומוותר גם כן מאלה המים נטילת הירים לרבים אשר יטרכו נטילת ידים וכבר התבאר בשני מחבטה שכונתין לידים לחולין ולתרומה ו נלמעשה וזו היא המדרגה הראשונה

ו למעלה מהן מי תמצית שלא פסקו שתה טמא ושתה טהור טהור שתה טמא ומלא בכלי טהור טהור שתה טמא ונפל כבר של ר' תרומה אף על פי שהדיח טהור ז מלא בכלי טמא ושתה טהור טהור מלא בכלי טמא ושתה טהור טהור מלא בכלי טמא ונפל כבר של תרומה אעפי' שהדיח טהור ט טהור נפלו מים טמאים ושתה טהור טהור נפלו מים טמאים ומלא בכלי טהור טהור נפלו מים טמאים ונפל כבר של ר' תרומה אף על פי שהדיח טהור ט טהורים לתרומה וליטול מהם לידים

זו היא מדרגה שניה וכבר התבאר גדולה על הראשונה שאלה המים לא בארס טמא לא בכלי טמא ולא במסקין טמאין ואפי' ככוונה שמוותר להשתמש מ מהם בתרומה מה שאין כן בני גבאין ומה שדנימה להם ואלה המים גם כן אין בו ארבעים סאה ואינם שאובין

ח למעלה מהם מקוה שיש בו ארבעים סאה שבו טובלין למעלה מהן מעין שמימיו מעטין ושרבו עליו מים שאובין שוה למקוה לטהר באשבורן ולמעין להטבילו בו כל ג' שווא

מעלה הלישית שהיו המים מכונסים נתקבצו כלי שאיבה ויש בו א' ארבעים סאה הנה הוא כשר לטהר בו הטמאים ולטהר בו הכלים ש' הטמאים והוא אמרו טובלין ומטבלין וכן מטבלין בו את הירים ל לרבים אשר יטרכו נטילת ידים וכבר התבאר בחבטה של קדש מטבלין את הירים ואיכן ראויים לנטילה ולשון התוספתא זה הכלל כל מקום שארס טובל ידים וכלים טובלין אין ארס טובל אין ידים ו כלים טובלין ומעלה רביעית שתהיה עין מים מעטת ושאבו המים וכשפך בה עד שרבו המים וגברו הכה אלה המים משותפי המשפט בין משפט המקוה והמעין ירמה למעין ברבר ולמקוה ברבר הראוי לנו שכבאר קודם זה משפטי המעין והמקוה וכאמר שהמעין והוא המים הנוכחין מטהרים בכל שהיה ואפי' היה הפחות מעט השיעור מה שטהר בו טהר ודין שני שהמים הנזלים מן המעין היוצאים מ ממנו יטהרו בו גם כן וכל מי שטבל בו טהור הכה שכי' לה המשפטי' במעין אחד מהם שהוא מטהר בכל שהוא והשני שהו' מטהר בזוחלין ובמקוה והוא קיבוץ המים בלתי נוכעים שני משפטים אחד מ מהם שהוא אינו מטהר הטמאים אלא בארבעים סאה לבדורות ומה שהיה פחות מזה אינו מטהר הטמאים והשני המים הנזלים ממנו חונה לה והנה אותם אשר יקראו וחולין לא יטהרו ואמנם יט טהרו במקום מקווער יגוחו המים בו ויעמדו והוא אשר יקרא ח אשבורן

180 B

יפלוהו מים שאובין אם נפלו בו ואילו נפלו בו אלף סאה מים ט
שאוובין ואמנם יפלו מים שאובין למקוה שאין בו מ סאה ואחר הש
השלים המ סאה במים שאובין ושומר זה העקר ואמרנו שיש לנו במה
יתלה כי אבחנו כחמר חולי אלו המים שאובין למקוה שיש לנו מ סאה
נפלו אשר לא יפלוהו כמו שהקדמנו

ד אליעזר אומר רביעית מים
שאוובין בתחלה פוסלין את המקוה ונ' ל' ל' ל' על פני המ
המים וחכמים אומרים בין בתחלה בין בסוף שיעורו ג'
לוגין

בנוכח אמרו בתחלה שיטאב רביעי
מים ושימיהו במקום ואחר כך ירד מטר אז יגרו מים לזה המקום עד
שיטוב מקוה וכבר בארנו שיעור לוג פעמים רבות וידוע שה לוג ר'
רביעית והלכה כחכמים

ה מקוה שיש בו ג גומות של מים
שאוובין של לוג' לוג' אם ידוע שנפל לתוכו מ סאין מים
בשרים עד שלא הגיעו לגומה השלים בשר ואם לאו פ
בכול ור שמעון מבשר בפני שהו במקוה כבוד לבקו

כבר ידעת העקר והוא שמי סאה מים כ
כארי לא יפלו מים שאובין אמרנ' ואם נתערבו הב' אל ב גומות וכלל'
מים בשמים פחות ממי סאה שכל פסול והתערבו ג' לוגין שאובין י
עם פחות ממי סאה בשמים ר שמעון מכשיר לפי שנוחשבים המים אשר
נטמא' כאלו נהבטל מן המקוה וכאלו הוא מקוה כשר למקוה פסול
ואין הלכה כר' שמעון

ו המסנן את המים לצודין ומשכו ממנו
ג לוגין כשר היה תולש ומשכו ממנו ג לוגין פסול ור
שמעון מכשיר שלא נתכון לשאוב

מסנן ומסנן שנים בהם בכונה ואמר
שמי שבקף המים מקרקעית המקוה ושמוכו לצודים ואחר נטמא מזה
המיטו ג ג' מים ושכחאל המקוה לא נפלוהו לפי שאין מים שאובין
כאשר לא הסיר המיטו ולא הכייר מן המקוה ואם כלק המיטו והכריחו
מן המקוה והניחו על פני המקוה והוא אמרו היה תולש' הנה המים
אשר יטמאו ממנו מים שאובין וכל עוד שגבר מהם ג לוגין לתוך המ
המקוה נפלוהו כי הוא מעט שהגביה המיטו בידו והניחו מן המקוה
שבו המים אשר בו שאובין ואין הלכה כר' שמעון

המניח קנקנים לראש הגג לנגבן ונתכלאו מים ר איעור
אומר אם עונות גשמים הוא או אם יש בו כמעט מים
בבור ישכר ואם לאו לא ישכר ר יהושע אומר בין כך
ובין כך ישכר או יבכה אבל לא יערה

אמר השם אך מעין
וכור מקוה מים יהיה טהור והנה הוציא מזה הפסוק שרש ואעפי שהיה
זה השרש חקובל אך איני אסמכנו אליו ואביאנו וזה שהמעין אינו מ
משעל האדם ואמנם הוא משעל הטבע וכור הוא ההריוג והוא מש
משעל האדם אל קבוצ המים ובאמרו שחם שהב' אדם מים בכלי וכ
וכנס' במקו' עד ששמים מקוה הנה זה המקוה פסול לקריאת הספר
מקוה למעין אשר אינו משעל אדם והנה לנו לומר גם כן שחם שותף
אדם בעשית מקוה באיזה שתוף שתהיה כמו חלון הקנקנים אשר ספ
ספירו הנה הוא פסול כאשר לא ידמו למעין לולי מה שמנהגו הפסוק
שקרא מקוה גם כן לכור אשר הוא משעל אדם ושם המקוה שיהיה מ
מותר בו שתוף אדם מנר ואסור עליו מנר כמו שיובדל בזאת' המ
המסכתא וזה לשון הספרי בעקר יכול ימלא בכתפו ויעשה מקוה כ
בתחלה ויהיה טהור תל מעין מה מעין זידי שמים חף מקוה בידי ש
שמים חי מה מעין שאין בו תפיכת ידי אדם חף מקוה שאין בו תפיכת
ידי אדם יצא המיכה כלים לנגבן ונתמלאו תל בור ומן העקר הסמוך
לזה הפסוק שאמרו חף מעין התכס שיהיה חף לעולם תבחי והוא אמ
אמרו חף חלף ואמרו חף התנה בו משפטים והם מעין מאהר ככל ש

ראמר שיש המים אשר יקרא מעינות המימות אם הוצק בו מים ט
שאוובין והיה המקובץ מזה וטהר בכל שהוא כמו הנושן אשר אין כ
בו מים שאובין ואינו מטהר אלף באשכנך כמו המקוה אשר אין מע
נושן בו

למעלה בהן מים מוכין שהן מטהרין בו והלחין
למעלה בהן מים היים שהן טבילה לזכרים והוייה
למצורעים ובשרים לקדש מהן כי הטאת

מעלה חמישית היא
שהיו מים נובעים אך שהם מוכים אל מלוחים חומרים או חמים
הן זולת זה מן הטעמים הרעים הנמצאים בקצת המימות כמו ש
שיבאר בשמיני נפרה ואלה המים נכספים על הקודמים שהוא מט
נוטהר בזוחלין מנר שהוא מעין ולא יעכבהו דבר ומלת זוחלין עם
עברית נוחמת זוחלי עפר אל הנשמים הנגרים בארץ ומעלה ששית
הוא שהיו מים נובעים ירדו והם אנתם אשר יקראו מים חיים ולא
ימות טבילה לזכ' לבר אלף בהם דל' אים זכ' אה השלים ימי טהרתו ו
וכן טהרת מנודע' המים אשר ישמרו עליו צפרים וקדוש מי חטאת
לא היה דבר מזה אלף מאלה המים כי לאלה השלשה דברים אמר
האל' בהם מים חיים

פרק שני הטמא שירד לטבול ספק טבול ספק
לא טבול אפילו טבול ספק יש בו אר

ארכעים טאה ספק אין בו שני מקואות אחד י
בו ארבעים ואחד שאין בו טבול כאחד מהם ואינו י
יודע באי זה מהן טבול ספקו טמא ב' מקוה שנמדד
ונסגא חסר כל טהרות שנעשו על גביו למפרע בין כ
ברשות היחיד בין ברשות הרבים טמאות כמה דברים
אמורים בטומאה חמורה אבל בטומאה קלה אבל א
אכלין טמאים ושתה משקין טמאים בא ראשו ורובו
במים שאובים או שנפלו על ראשו ועל רובו ג לוגין מ
מים שאובין וירד לטבול ספק טבול ספק לא טבול אפי'
טבול ספק יש בו מ סאה ספק אין בו שני מקואות אחד
יש בו מ סאה ואחד שאין בו טבול כאחד מהן ואינו יודע
באיזה מהן טבול ספקו טהור ר יוסי מטמא שר יוסי א
אומר כל דבר שהוא בחזקת טומאה לעול הוא בפסולו
ער שיודע שטהר אבל ספקו ליטמא ולטמא טהור

כבר התבאר שספק טומאה ברשות הרבי'
טהור ולזה ינטק שאכאר בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים לפי
שזה ספק טהרה לא ספק טומאה ולזה אמר העמוד טמא על חזקתו
שחם היה זה הטמא טמא טומא דגה דרבנן ונפל הספק בטהרה ואם
טהר טהרה שלימה חם לא היה הוח טהור כפי' ה ספק בשביעי מ
מטהרות שספק דברי סופרי מכלל הספקות שטהרו חכמים ור יוסי
אומר שחפלו טומאה דרבנן העמוד טמא על חזקתו ואמנם ספק דבר
סופרי שטהרו חכמים הוא שיפול הספק בהטמאו או בטמאו זולתו וא
וחו יהיה ספקו טהור כמו אם יכופף חם אכל חוכלין טמאים חם לא
ספקו טהור או יכופף גם כן חם זה החוכל חוכל' טמאין חם נגע בכ
בכבר של הרומה חם לא נגע כי הטבר טהור והראשו ענין אמרו אבל
ספקו ליטמא ולטמא טהור

ספק מים שאובין שטהרו חכמים ספק
נפלו ספק לא נפלו אפילו נפלו ספק יש בהם מ סאה ט
ספק אין בהן שני מקואות או יש בו מ סאה ואחד אין בו
נפלו לאחד מהן ואינו יודע לאיזה מהן ספקו טהור ספני
שיש לו במה יתלה היו שניהם פחותים מכל מקום טאה
ואינו יודע לאיזה מהן נפל ספקו טמ שאין לו במה יתלה

כבר קדם בר מטהרות שמכלל הספקות שטהרו חכמים ספק מים ט
שאוובין ועוד יתבאר לך בזאת המכתבא שמקוה שיש בו מ סאה לא

ד' אלעזר בן עזריה פוסל אלא אם כן פקק

מלואו ועוד כגון ש
מיהו כד' סאה וחומר אליהם ב' לוגין שאובין הנק הוא פסול ואפילו
חסרו ויגר אליהן מים אחרי כשד' ער שינא ממנו העצור על כ' סאה
אשר כתחמת למ' הב' לוגין שסא ינא מיוזנא זה השעור חז' יהיה כשר אז
יעשה למעלה ממנו מקוה מסאה' וכבר הודעתך שמים שאובין לא
יפסלו מקוה שיש בו מ' סאה וכין המים שכתוך הכור וישנו הכל כשר
וד' אלעזר בן עזריה אומר שזה הכור פסול וחשי עשה מקוה למעלה
ממנו וכתבו ל' ל' שיהא כמו ב' מקואו' זה כשר זה ח' כשר נח פסול
אלא חס' כן כשר על המקוה העליון אשר עשה כחצר הבית עד סלח' י
יבנא' באלה המים אלא מן הכור נחז' יהיה הכור טהור ואין הלכה כר'
אלעזר בן עזריה

ג' בור שהוא מלא מים שאובין והאמה גבסות
לוויצאה ממנו לעולם הוא בפסולו עד שיתחשב ש
שלא נשתיה מן הראשון ג' לוגין שנים שהיו מטילין
למקוה זה לוג ומחצה וזה לוג ומחצה הסוהט את כסותו
ומטיל ממקומות הרבה והמערה מן הצרצור ומטיל מ'
ממקומו הרכה ר' עקיבא מכשיר והכמים פוסלין אמר
ר' עקיבא לא אמרו מטילין אלא מטיל אמרו לו לא כך ו
ולא כך אמרו אלא שנפלו לו ג' לוגין

אם מן מקוה כגדיו במקוה ואחר העלה הכור בידיו הנה שנו המים
אשר בכור מים שאובין והוא מטיל ממקומות רבים גרנור
הוא כלי יש עליו שכבה עשוי מחרש בעקר מל' זכותו נחש' יק' מהס' ב'
במקוה ירד המים ממקומות רבים ר' עקיבא מכשיר לפי שהוא חז'
מטיל אמר עד שיהיה הרקה אחת ואמרו חכמים שלשון המאמר ח'
אמנם הוא שפסלו ח' שתהיה כשילתו ואין הלכה כר' עקיבא

ד' מכלי א' מב' ומג' מצטרפין
מד' אין מצטרפין בעל קרי החולה שנפלו עליו ט' קבין
מים וטהור שנפלו על ראשו ועל רובו ג' לוגין מים ש'
שאובין מכלי אחד ט' ומג' מצטרפין מד' אין מצטרפין
זכרא בומן שהתחיל השעור שלא פסק הראשו זכרא
שלא נתכון לרבות אבל נתכון לרבות אפי' קרטוב בכל
השנה מצטרפין לג' לוגין

כבר ביארנו בכרכות שבעל קרי אם יסיה חולה
נראה קרי ליתנו אם הכריח אם ראה קרי הנס הוא יפסיק לו מן ה'
הטהרה לענין התפלה שישפוך על עצמו ט' קבין וזה סאה וחז' וכבר
קדמ' לך גב' שהאיש הטמור אם נפלו על ראשו ועל רובו ג' לוגין מים
שאובין שם פוסל התרומה ועוד יתבאר ככה זה בחחרית ידים ואמר
שם סאה ט' קבין אשר יטור כהם בעל קרי לתפלה כמו שפסלו כפי
מה שהיה צריך חז' או השלשה לוגין אשר יטמאו הטהור לתרומה ש'
שיהיה שפיתך מ' כלים לפחות ויהיה כזה אחר זה ולא יפסק שפית
אחת מחז' עד שיתחיל הכא אחרינו ואז יטורשו ויטהר בעל קרי ויטמ'
הטהור וחס' היו מ' לבבונות אין מצטרפין לח' לטהר ולא לפסול ואמר
אמר שהמקום כל' עד שכיין להוסף במי המקוה נחשי' שפך שעור
קרטוב כל' הסכס תצטרף לב' ותפסוק המקוה

פרק רביעי המנעח בלים תחת הצנור אחד בלים
גדולים ואחד בלים קטנים אפי' כלי
גללים כלי אבנים כלי ארמה פוסלין את המקוה אחר
המניח ואחד השוכח כדברי בש' וכה' מטהרין ושובח
אמר ר' מאיר נמנו ורבו בש' על כה' ומורים בשוכח כה'
באצר שהוא טהור אמר ר' יוסי עדין מחלוקת במקומה
עומדת

צנור הוא גולה שקורין קחל' ובתחלה חקדים לך שרבר הממנה
כלה הוא בגולה שלח' יפסול את המקוה וזה כמו שהתבאר בתוספת
בזאת הסלכה צנור שחקק ולכסוף קבעו פוסל את המקוה קבעו ו
ואמר כן חקקו אינו פוסל את המקוה וכבר התבאר בתלמוד שכת' זה

הוא מטהר בזמל' ואין מקוה מטה' ככל שהיא ואין מטהר בזמל'ין
כ' ו' שבארנו בעקרים הקודמים ואיך שח' העלה קנקין ל' ג' לנגבן
ואחר ירד הצנור עליו וכתל' וספרה' ועברו חלונ' המים ונתקבנו
בצנור הנה הנה מקוה כשר וחשי' היה ס' כזה הכנור דבר מן המים ו
נחשי' לא יהיה לעת' הנשמים כפי' סכרת ר' יהושע ואמר יכפה סיהפכ'
על פיהם אבל לא יערה אלא יסלק הכדים וישפכם על הארץ והלכה
כר' יהושע

הסויד ששכח עציץ בכור ונתמלא מים
אם היה המים צפים על גביו כל שהן ישכר ואם לא
לא ישכר דברי ר' אליעזר ור' יהושע אומר בין כך ובין
כך ישכר
סויד העובל מן הסויד אומר ר' שמעון סלח' ישכר העציץ ל'
לפי שהמים אשר הניעו כתוך העציץ אצלו שאובין ואם היה כהן ב'
לוגין וסכרו יפסלו כמו שפסלו מן המים שאובין והלכה כר' שמעון'

הסדר קנקצם בתוך הכור ונתמלאו מים אעפ' שכלע
הכור את מיטיו הרי זה ישכר אם היה הכור מלא מים'
ט' מקוה שיש בו מ' סאה מים וטיס ר' אליעזר או'
מטבילין במים ואין מטבילין במים ר' יהושע אומר
במים ובטיס באיזה טיט מטבילין במים שהקנה יורד
טאליו דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר מקום שאין קנה
המדה עומד אבא אלעזר בן דולעאי אומר מקום ש'
שמשקולת יורדת ר' אליעזר אומר היודר כפי' חבירת
ד' ששעון אומר הנכנס בשפופרת הנור ר' אלעזר בר' צ'
צדוק אומר הנטרד בלוג שהמים צפין על גביו היו ה'
המים בצד א' מודה ר' יהושע מטבילין במים ואין מט'
מטבילין במים באיזה טיט אמרו במים שהקנה יורד
מאליו

הנממד בלוג שהקנה יורד מאליו שיהיה תקיף העצם שאם הושם
עליו קנה יסקע בו מכלי' שישקענהו ביד ר' יהודה אומר שהוא חשי' ה'
יותר עב' העצם מזה עד שאם כתקע בו קנה המלה אשר ימרו בו ח'
אנשי המדות יטה ולא יעמוד ואכתי' לעזר בן דולעאי אומר וחשי' היה
יותר עב' מזה כל' עד שהיה בגדר פסל' הכיח עליו כדיל' הכנאים י'
ישקע הנה הוא ימדה כהם המקוה ור' אלעזר אומר חשי' היה יותר עב'
העצם מזה כל' עד שיהיה בגדר שישפך כפי' הכלי נרשה אשר היה
אצלו ויקראו חכית אשר בו ימרו ור' שמעון אומר חשי' היה יותר עב'
העצם מזה כל' עד שישפך בשפופרת אשר כפי' הכנור ושיערה הקף
קשרי' הצבעות ימדה עם המקוה ור' אלעזר בר' צדוק אומר כל' עד ש'
טימדה בלוג וכבר ביארתי מדת' באחרית פאה והלכה כר' יהושע ו
והלכתא כר' יהודה

פרק שלישי ר' יוסי אומר ששע מקואות שאין ב'
בהם מ' סאה ונפל לזה לוג ומחצה
ולזה לוג ומחצה ונתערבו בשרים שלא נקרא עליהן ש'
שום פסול אבל מקוה שאין בו מ' סאה ונפלו בו ג' לוגין
ונחלק לשעם פסול מפני שנקר' עליו שם פסול ור' יהושע
מכשיר שהיה ר' יהושע אומר כל מקוה שאין בו מ' סאה
ונפלו לו ג' לוגין וחסר אפי' קרטוב כשר' מפני שחסרו
לוג' לוגין וחכמים אומרים לעולם הוא בפסולו ער'
שיצא ממנו מלואו ועוד

קרטוב הוא מדה חלק מ' נס' מלוג מכלי'
משקל' דקה וחשי' מנרי על נר הקירוב ואמר' וכתל' לטאים פסול ו
נאשי' שם כל' חלק מקוה שהוסיפו עליהם מים כשרים עד שישוב כ'
גאין סלכה כר' יהושע

ב' ביצר הכור שבחצר ונפלו לו שלשת לוגין
לעולם הוא בפסולו עד שיצא מלואו ועוד או עד שי'
שיעמיד בהצר מ' סאה ויטהרו העליונים מן התחתונים

181
B

ותוא שיעקר אלנו שאובה רובתן רל שיקנה עשוי ממים שאובין ח
אזנש הוה שכל מדרבנן ולמה כס תקנו חס היה עמוד העץ בקרקע
וכנחה וחר כך חקק בה גולה ולא יסתפקו בזה חס חקקו וכל בסוף ק
קבעו לבסוף חסר הטיחו הוליל והגדת כלי עליו בתלום שכל מה ש
סיזול עליו היה הוא שאוב והבן אמרם תורת כלי ולא שמוהו כלי ל
לפי שאינו כלי קבול אך להיותו של עץ שיהיה פשוט לעקר אשר אלטנו
והוא שפשוט כלי עץ מקבלין טומאה ואמר שהקדמתו לך זה העקר
אמר שיש שמים כלים תחת גולה לקבץ בהם המים הנה המים המגיע
בהם הם מים שאובין ופוסל את המקוה ואפי' היה חלה הכלים כלי ח
חכמים אשר לא יקבלו טומאה כמו שהתבאר וחומר בית שמוי שמועת
ששם חלה הכלים תחת הגולה אשר היו ידועה כיניקת המים שבו ה
המים השאובין ואפי' שפח חלה הכלי תחת הגולה אשר יהיה כמותם
כלי כונה גזירין שוכח אטו מיטח וכה לא גזירי זאת הגזירה וכבר כ
ביארו בתלמוד במסכת שבת כפרק קמ"א ואמר הניחין בשעת קסוד
העבין דברי הכל חלו וחלו טמאין רל לחו שוכח ולא מיטח חלא
פוסל את המקוה בשעת שזר דברי הכל חלו והלו טהירין לפי שירידת
המטר אינם מפיגין וחלו כמחלתה של כירי חס בין שהיה טופח
ומיטח לח בחלקו חלא שהניחין בשעת קסוד עבים וכתפזרו וחזרו ונ
וכתפזרו דמר סבר בגולה לה נחשבתו והוא ר' מאיר ולמה אמר שהכל
יודים שהנה טהרה ונור סבר לא בגולה מחשבתו והוא ר' יוסי ולכן
אמר עדין המחלוקת במקומה עומדת ומה הריז בשוכח וכס' גזירי
שוכח חלו מיטח לפי שמשפט החצר בשעת קסוד עבים כמו משפט ה
הבגור כפי התמדת לפי שמו שהגולה ידועה בשפכת המים תמיד
בן העבים בעת התקשרם ידוע שהם ישפכו בחצר וזה אשר אחרנו ש
שחלה המים בשולין את המקוה חין כונתו שהוא יקח את הכלים כירו
וניקח במקוה שתשלו לפי שאין מחלוקת בזה ולא בכור שהוא מים
שאובין ואמנם הרב ר' בון חס נשימהו כמו המיטח כלים ברש הגבול
לנגמם וכתמלחו חס לא וחס סבר חלו הכלים או השבם על פניהם ו
נקבץ מימיהם בכור חס יהיה מקוה כפר חס לא וזה הוא העלה בזה
המשפט כפי סברת בש' כמו שיריה כ' ר' יוסי וכפי מה שהתבאר ב
בתלמוד שאמר שוכח ואחר המיטח בין בחצר בין תחת כנור שהכל פ
פוסל את המקוה וזאת מיטח כבצר בשעת שזר עבים שהוא חינו ע
פוסל והלכתו כ' כפי מה שיחרנו לפי שהוא משפח עשר דברים
שגזרו כמו שזכרנו במסכת שבת

והיו המים הולכין עליו למקוה והנה הוא כשאר חצבי
שיתקבנו המים בזה החלל והוא מירבל שעור רב לפי
שלא יכוין לזה החלל שהיה כלי קבול ואמנם היה ה

הבנה שצא המים מן המקוה הצד בחזק ואמנם חמרנו ככנור הק
הקודם שהוא חס יהיה בו מקום מקוער פוסל את המקוה להיותו ע
עשוי לקבלה רל לקבל כרורות וכבר קדם בשני מקבים שמכלל הט
המקוהים ככלי השילוכות כצופים חצבי שמקבלין וסכת זה מה
שזכרנו שהם לא נכשלו לקבלה וזהו יצא לך עקר גדול מאד והוא שאין
כל המקבלין פוסלין את המקוה וישבו המים ההולכים בהם מים ש
שחזקין חלא כל מה שיכשול לקבלה והבן זה העקר ועוד יתבאר לך ש
שהלך של מתכת גב' חינו פוסל את המקוה כפי העקר אשר זכרנו ו
והוא שיהיה עשוי לקבל' אמנם הכללי מקבל הנה חין כודכור שהוא
חינו פ' כל כבד יתבאר לך גב' מוזאת ההלכה שבגור של חרס כשר וח
וחינו פוסל את המקוה לפי שהוא מדרב כשאר יחוקו בו חס יפסול
ואף יפסול זה החקק וכאשר אמרנו זה חינו שהוא חמת הנה לקח' כפי
במחשבת וכוונת בהם מהניטרות אשר יעלבו בהם וכן כונתו
ה עופרת וכדי אשר ילך עליהם המים מרחצאות וכוונת בהם כלם
כצדים לפי שהם לא נכשלו לקבלה חלל ילך המים עליהם כמו שילכו
בשילוכו ועמוד על זה ואל יבהך המחשבה בזה ולא יאריך המוסרם
חלל הכתלים בקננות התלמוד בהמרה שהמינות אשר ילכו על ה
הגולות הנעשות כשוכב מחרס הנקראים קרימית ועל השילוכות ימ
מזולתם כלם מים שאובין הנה זאת המשכח לא תהיה חוכמת

לחין שפך בו או שחות ברנו' ואמנם טענות בזה כלן מחמת התוספת
כנור שהקרו ולבסוף קבעו אשר הוא כנור של עץ וכס' זה כמו שבחרנו
לפי שתורת כלי עליו בתלום כמו שפא לשון התלמוד ויכלל קודם שי
שועשם כנור לכל מה שילח פשוטי כלי עץ וחין הבגור של חרס כן ל
לעקדים אשר נתבארו בכלים שפשוטי כלי טהורים לגמרי ולא יוכנו
הכלים לפסול את המקוה בשום פנים ולא גב' החלולות בין שהיו מ
מחרס חו מנותכות לפי שגזרת מוכחת עליהם שהם לא נכשלו לקבלה
ואפי' היה בהם בית קבול כמו שזכרנו ואף' לא יהיה בן אחר שהם כ
כמו קנה חלול מפולש מכ' צדדיו ומאין יסובו חלו המים שאובין ועוד
כוסף בזה העקר ביחור בן מוזאת המסכתא ולא ישולל ממנו זאת ה
הכונה חלא מי שלא יבין כלל ואפי' הרב הקל או מי שהורחק מחלו
העקדים כלם וזה העקר תשמחו בכל המשנה והתלמוד כי חתה לא
תוסף בו חלא תועלת לפי שהוא דבר דבור על חצבי

מים שאובין ומי גשמים שנתערבו
בחצר ובעיקה ועל מערות המערה אם רוב מן הכשר כ
כשר ואם רוב מן הפסול פסול לחציה פסול לחציה פסול אימתי
בזמן שמתערבי עד שלא יגיעו למקוה היו מקלחין בתו
המים אם ידוע שנפל לחוב מ סאה מים כשרים עד ש
שלא ירדו לחובו ג' לוגין מים שאובין כשר ואם לאו פ
פסול

חמרנו על מעלות המערה הכלל של פשוטי חל שאם נכלל המעורב כחצר
הבית חו בכור שיש שם חו על מעלות המערה וחרס כנור המים ה
המעורבין וירדו חל תוך המערה ונקוה שם מקום מקוה הנה יסאל ש
שהיה בו רוב כמו שזכר חותקיה המענה מדבר מפי משלים והוא
שיתערבו בה בחצר ויתערבו לעוקה חו יתערבו על
מעלות המערה אמנם חס לח תהיה שם המשכה חלא המים הכשרים
ומים שאובין יורדין על ישר כבצר חסר והוא חמר היו מקלחים בתוך
המים קלוח הוא הזלת המים וחמנו ככחין בעקר חס שהוא הקוה
מ' סאה מים כשרים כ' תוך המקוה קודם שיגיע עממה ג' לוגין מים ש
שאובין הנה הוא מקוה כשר

ב המניח טבלא תחת הצנור אם
יש לה ליובו פוסלת את המקוה ואם לאו אינה פוסלת
את המקוה וקפה לרוח בין כן ובין כך אינה פוסלת
את המקוה

ליוזו ומגרת גבוהה כמו שבחרנו פעמים שהיא חס תהיה
ביגלת מסגרת טבה כלי כמו שקדם בכלי יעבין וקפה לר ח שממק על
צדה להדיח

ג החוטט בצנור לקבל צורות בשל עין כל ש
שהוא ובשל חרס רביעית ר יוסי אוטר בשל חרס כל
שהוא לא אמרו רביעית לא כשברי החרס היו צורות
מתחלחלים בתוכו פוסלין את המקוה ירר לתוכו עפר ו
ונכבש כשר סלון שהוא צר מכאן ומכאן ורחב מן הא
האמצע אינו פוסל מפני שלא נעשה לקבלה

חוטט הוא אשר יחפור
כמו שפא ינו כסוכה ואמר שאם לקח כנור של עץ וחקק בו ואפי' היה
קבוע במקום יתחברו בו אכטי קאנות ויגרו המים הזכי הנה היה שובר
על זה הבגור חס מים שאובים לפי שזה המקום חקקו כלי הוא חס
היה זה הבגור של חרס חקק בו כרי שעור רביעית או יסוב
כלי וחמר ר' יוסי שלא יחמר שכלי חרס יבטוך שיכל רביעי' ואז יחשב
כלי חלא חס כשתברו כי מיתתו לא תחשב כלי לא חס יהיה המכתת
מקבלת רביעית כפי מה שהתבאר בשני מקבים אמנם זולת זה לא
נחצר חמר היו כרורות מתחלחלים לתוכו רל שאם היה כנור בית ק
קבול אשר הוא פסול כמו שזכרנו ואחר נתמלח זה הכית קבול הח
החכמי יתגבלו חליהם וחס כה מתחלחלין הנה הוא כשפולו וחס

ולא יפירד במה שביע עס אחר זה ומים שאובין כי מ'כחה לא יפסידים מים שאובין כמו שבארנו וכבר התבאר לך גם כן שאמרנו ב' לגוין מים שאובין פסלין את המקוה אמנם הוא אם יגלו בעצם המ מקוה אמנם אם נשפכו המים חוץ למקוה יורדו אל המקוה הנח הוא כשר וכתבאי שיהיה רוב המים מן הכשרים מביעים במקוה זה והוא אמרם בת' וד שאובים שהמשיכה כשירה הן ינטרף שיהיו המ שאובין מעוט המקוה כמו שכתב עליה לשון המשנה וחולי תחמר א חייה דבר השמייענו התלמוד באמרם שאובים שהמשיכה כשירה זו וזאת המשנה כחה בזה הלשון מתנה' חתא' לחשמועיבין להודיע שיהיה הוכיפנו באור לשי שאילו כשארנו עם זאת המשנה באמר' עד שיכול התערבות המים שאובין ומים כשרים חוץ למקוה ויתערד הכל וימשך למקוה אמנם אם היו המים כשרים בתוך המקוה ומים שאובין נח כמש"ן ויורדין לתוך המקוה פסלין כל לגוין והשמייענו התלמוד ש שאילו היה השאוב לבדו נמשך כשר וכתבוספתא ר' אליעזר בן יעקב אומר גב שיש בראשו כח כחה של מימי גשמים מילא בהתק' ונותן לתוכו יט כחה ופותחן ויתערבו בחצר ואמרנו הוא ונתקנו לת לתוכן לל לתוך הגב ואחר יתיר אלה המים ואלה המים יורו מגגור ה הגב ויתערבו המים בחצ' ככר התבאר לך שזאת השאיבה שהמשיכה ינטרף שיהיה הרוב מן הכשר והשאובין משוכין ואל זה הכונה רמזו בתחלת סקלים באמרם מתקין את המקואות כמו שזכרנו עס וכבר חשב איש גדול מאר רב חייקן בחרן הו'פרכ ששאובים שהמשיכה כשירה ואפי' היה המקוה כלו שאוב וכמש' ונהרע על זה באמה וכדונב ודבריו בזה מספרם כשירו בהיותו בלתי מוכין זאת המשנה כלל ו גאפילו היה זה בזה למה שאמר המשנה אם רוב מן הכסול פסול ואפי' לא היה מי גשמים כלל אלא מים שאובין בלבד ויהיו כמש"ן ויורדין על המעטות המערה יהיה הנקוק מהן מקוה כשר ואשר יחייב זה ה טענות כלו הוא מעוט שמירת המשנה והחקירה למה שכתב ומה כ כלא מאמרם אם ראית תח' שתלמודו קהה עליו ככרזל על משנתו שאינה סמרה בפיו

לכריכה ככנסין מצד זה ויבאו מצד אחר הנה מקום הכריכ' פסול עתה לזבין ולטהרת מונרע ולקדש מי חטאת באשר אינם מים חיים ל להתערבם עם המים אשר היו בכריכה ואם נתאמת שהיו בכריכה כבר יבאו וכו' ושם זה המקוה הוא ממי המעיין הכולים אליו הנס הוא כשר ומשפטו משפט המקוה

ב העבירו על גבי כלים
או על גבי הספל ר' יהודה אומר הרי הוא כמו ג' שהיה ר' יוסי או הרי הוא כמו המקוה ובלבד שלא יטבול על גבי הספל

כל גבי הכלים על חנוכי הכלים כדי שלא יסוב שאוב כשהל כשאקטן הרי הוא כמו שהיה רל שאלה המים הכולים הם כמעין עם היותן עוברין על אלה הכלים והלכה כר' יוסי

ג מעין שהוא משוך בגדל ריבה עליון והפשיכו הרי הוא כמו שהיה היה עומד וריבה והמשיכו שוה למקוה לטה באשכורן ולמעין להטביל בו כל שהוא

כלל הוא בעלי חיים רבה רגלים דקים אם תהיה מעין מים ויפרדו ממנה גולות דקות ושפך מים ש שאובין בעקר המעיין עד שכתחזקו אליו הגולות וגולה הגדתן הנה מ משפט אלה הגולות כמעין הואיל ומי מעין הולך בהן אינכם אם היה מי המעיין שוקטים נחים ואחר שפך עליהם מים שאובין עד שבדנו ו יגרו מהם אפיקים הנה אלה אפיקים משותפים כריכהם כמו המ המעיין בדבר וכמו המקוה כמו שבארנו בתחלת זאת המכתא וזאת היא מעלה ד' שבמקוה

ד כל הימים במקוה שנ' ולמקוה המים קרא ימים דברי ר' באר ר' יהודה אומר הים הגדול ב במקוה לא נאמר ימים אלא שיש בו מיני ימים הרבה ר' יוסי אומר כל הימים מטהרים בווחלין ופסולו לזבין ולמצורע ולקדש מהם מי חטאת

כבר קדם זאת ההלכה וביאורה

בשמיני מפרה פסקנו הלכה כר' יוסי

ה הווחלין במעיין והשוטפים במקוה העיר צדוק על הווחלין שרכו על הנוטפים שהם כשרים ונוטפין שעשאן ווחלים סוכך אפי מקל אפי קנה אפי זב וזכה יורד וטובל ר' יוסי אומר כל דבר שהוא מקבל טומאה אין מוחלין בו

אמר' שהמיונות הכולים

מן המעיין כנהרות הגדולים והכחלים משפטו משפט המעיין אחר אמנם המיונות אשר יטפו טפות טפות מיועבות המים בבת כולם מן המקוה הגדולים הנה המיונות הקטנים מאלם הטפות במקוה ו ולא יטהרו אלא כמ' שאם והם פסולים לזבין ולטהרת מונרע ולמי ח חטאת עם היות טפות המים הנוטפות מן המעיין כנפילה בה והשדה ר' צדוק שאם נתערב הכול עם הכוסף והיה הכול יותר רב הנה ה הנקוה מהם כשר לזבין ולטהרת מונרע ולמי חטאת כמי מעין ועד ונת' ר' צדוק נעשה בה כמו שביארנו בעיריות ואחר אמר שאם יו יוכל להתחבל שיהיה משיב הנוטפים ווחלין וזכה זה מותר ואושי ה התחבלה כשישים בה במקום אשר יטפו בו אלה הטפות קנה או מ מקל להזיל עליהם אלה הטפות וישוכו ווחלין ויהיו המים המקובלים במי המעיין וכתבאי שיהיו הכולים נשארים על חנוכי אלה הקנים ו והמקל אמרו אפי' זכה אין כוכתו שהובה תנטרף ביאת מים חיים ו וחמם כוכתו הוא שהיא טבילה שלימה וזכר הובה משיב הוב וכבר התבאר בראש מגילה שהזכה לא תנטרף מים חיים אלה מי ויקוה י ישיבון אלה ואלום השמייענו ר' יוסי שאין לזכות טומאה וטהרה לכד כשים זאת ההכשר אלא אפי' לענין איסור לשי שהזכה א אשר היא ערוה שתקף שתקף טבול בו ותיקה מותרת לטבילה וכבר ידעתה אתה שהמקל מקבל טומאה מדרכין לשי שהוא פשוט כל' כ עץ וחלף ר' יוסי ואמר לא יסמוך מקל חן כל מה שיקרה כמו שאמר ר' יהודה כל דבר שאין מקבל טומאה ואפי' מדרכין הוא אשר יגרו עליו אלה הטפות שבו ווחלין והלכה כר' יוסי

182
8

גל שצתלש וכו' מ' סאה ונפל על הארס
גל הכלים שהורים כל מקום שיש בו מ' סאה טובלין ו
ומטבילין מטבילין בחוריציין ובגעיציין ובפרסת החמור
המעורר ובבקעה כש או מטבילין בחדרלית כה אומ'
אין מטבילין ומודים שהוא גדר כלים ומטביל בהם
וכלים שגדר בהם לא הוטבלו

גל הוא משאוי הים ויראה לך מזאת
החלכה שהטבילה לא תבט רק טובה וזה אמנם הוא לחלוץ אמנם ל
למעשה ומה שהנא יתגר גבוה במדרגה מיוגו הנה כלי הפק
יהיויב לו שיטין בטבילה או ישאר טמ' ויאהר כמו שביארנו בחגיגה
חריטין חשינות ובעינין כמובן אלא שהארס אם עקר עין או יתר וכו'
נשינה כהם מן הקרקע ופסח זה המקום חלול בקרא נשין ותרנגוס ו
נחיתו מעובה בארץ נעונה בארעא וכפרסת חמור המעורר כ' בטביל'
הוא שפסח בארץ בטלפי החמור חשינו ונתעברו קתם בקת' וכוונתו
בזה הדבור כפר כתב ארה בתוספתא וזה כאשר תהיה זאת החפירה
קטנה מלמטה מים ותהיה מחוברת במקנה ויהיו מי המקנה ומי זאת
החפירה מעורבים ואפי' היו עליונות המים אשר נסתתף ביניהם כק
בקליפת השום כי הוא מותר לו שיטבול כלים בזאת החפירה לפי שהות
מכלל המקנה ולפי שהתוספתא גמיונות על פי המקנה וכן מקנה פרסת
רגלי הכהן אם היו מעורבין בשפירת הגור ומטבילין בהם נחדל'
הנמר בו החית' יקום ה' והוא שם מורכב באורו הר' דלית' ר' הר' ל'
וכונתו בזה המאמר שמי המטר נזולין ממקום גבוה כמו ראש ההר או
גבעה הכואה אחי' כ' ש' מטבילין בהלה המיומנות בעת דדת' אם היה
שעור' אם בקו נכחו מ' סאה ארבע' שהם אינם נגרים ממעין אלא מן ה
המטר וכה' ח' ע' שיתקבצו וישנו מקנה לפי שהמקנה לא תטור' אלא
באשבורן גאו מטבילין בו ובתוספתא חזוה חרדלית מי בשמים הבמים
מן הנידרון רוחי' אם יש מתחלתו ועד סוף מ' סאה מטבילין בהן ואם
לאו אין מטבילין בהם דכ"י כ' נכה ח' אין מטבילין בהם ע' שיהיה
לשני עב' מ' סאה ר' בארנו עב' שתהיה כחה מקובצת ונאמר אמ'
שכל המקום שיש עשה בהם היקף בכלים שביי' זאת השוקת החלולה
עד שנתקבצו המים תוך אלג הכלים אשר היקף נקבץ המים נשכ המקנה
כותליו כלים הנה הוא כשר לטבילה ואלה הכלים אשר העמידין מקום
מתל' לח' יכוין להם טבילה

פרק ששי כל המעורב למקוה במקוה חורי המערה
וסרקי המערה מטביל בהם במח שהם
עוקת המערה אין מטבילין בה אלא אם היתה נקובה כ
בשפורת הגור אמ' ר' יהודה אימתי כוון שהיא מעמרת
אעצמה אבל אם אינה מעמרת עצמה מטבילין בה כמה
שהוא

ידוע הוא שבעה שאמר בזאת היכנס מערה ר' המקו' שבמערות וכוונת
אמ' כמה שה' ארבע' שיהיה החמור בין זה המקום ובין המקנה היותר
מינו שבדברי נאפי' היו המי' אשר נקבץ בחוט השער נאפי' היו המים
ג' אשר בהם כל שהוא לפי שהוא מכלל המקנה יחשב ועוקה יחשב ה
המערה היא החפירה תחת שטח המקנה בהקבץ ולכן יבטל שיהיה פי
זה ה' יחשבוה בשפירת הגור ולא יחשבו המים אשר תוכן עה המים א'
אשר לניעלה מהם אשר ס' מי מערה וכו' ר' באר ר' יהודה עזה אמנם
הוא אם תהיה מעמרת זאת העוקה מוחזקת מנ' שתמנע ענמה מן
התחברות במקנה אמנם אם קיה ההבדל בין המקנה העוקה גשה דק
יון העב' עד שחיל' טבל בו ככל וכתחברו מים במים הנה הוא יחשב
מכלל המקנה לא תנאק התחברו בשפירת הגור וכד' ר' יהוד' אמתי'
רלי שהוא מלא

כלים והטבילו הרי אלו טוהורים ואם לא טבל אין המי
מעורבים עד שיהיו מעורבין בשפורת הגור
אמ' שהוא אם הטביל סהלי וכו'
כלים נעשה הכלים נאפי' היה פי' רלי' בתפילית הנרתת זה אם הים

הרלי' טוהר לשי' שאנחנו כחמ' מנוד' לקח טובי' לר' סלקא כמי' למה
שכתבו אמנם אם היה רלי' טוהר הנה לא תועיל טבילה לכלי' אשר
כתבו עד שיהיה פי' רלי' כרונח שפירת הגור והוא אם חס לא טבל
ל' אם אינו נרדק רלי' טבילה חלה שהיה טוהר נאין הכנסתו בחלה ה
המים על צד הטבילה אין המים מעורבין ע' שיהיו מעורבין בשפירת
הגור זה כלו לתרומה חבל לקדש הנה העקר אנחנו שחין מטבילי
כלים לתוך כלים לקדש כמו שכתבו בסוף חגיגה

שלשה מקואות כוה כ' וכוה
כווה כ' סאה מים שאוכין והשאיבמן הצר וירדו ג'
וטבלו בהן ונתעברו המקואות טוהרי' והטובלין טוהרי'
היה השאוב באמצע וירדו ג' וטבלו בהם וצר ערכו
המקואות כמות שהיו והטובלין כמו שהיו

כבר הודיעך שמים
שאוכין לא יפלו מקנה שיש בו מ' סאה ולכן אם השאוב מן הצר כשת
כוח' ל' המימות ונברו המים ונתעייבו הם מקואות חסר כ' אשר
מהם כ' סאה כשרים ושכ מקנה מ' סאה ונתעייב עמו הכ סאה מים
שאוכין ושכ חבל מקנה טוהר ולכן הטובלין טוהרי' והמקואות טוהרי'
אמנם אם היה השאוב באמצע הים יפול תבורת' אפי' אשר נתעייבו
המקנה אשר בו כ' סאה ע' מים שאוכין אשר כדורו נחשד' חבל וכן
המקנה אשר כדור האחר ולכן הטובלין כמו שהיו ר' ל' טמאים

השפוג והרלי
שהיו בהן ג' לוגין מים נפלו למקוה לא פסלוהו שלש
אשרו אלא ג' לוגין שנפלו
שפוג הוא שזב הים והוא חסר יסאר
המים שאוכין כתובו ולא יתעברו כמו המקנה וזה חסר כדורו ש' ה
ס' ולזה אם שלת' חמ' ל' ג' לוגין שנפלו ר' ל' סיני המי' ענמם קט'
הקשטים בתקום

ה השרה והתכה שבים אין מטבילין בהם
אלא אם כן היו נקובין בשפירת הגור ר' יהודה אושר
בכלי גדול ארבעה טפחים ובקטן רובו אם היה שק או
קופה מטבילין בהם כמה שהם מפע שהמים מעורבין
וזו נתועם תחת הצינור אינם פוסלים את המקוה אלא
מטבילין אותן ומעלין אותן כדרכן

אמרנו מטבילין
כסם כמה שהם ר' שאנחנו לא נכריק שיהיה הקופה נקובה בשפירת
הגור לפי שהמים אשר בהם מתעברו במים אשר במקנה להתרחבות
חריגתן ורוב הנקבים אשר יכנס מהם המים וגדלן וכן נכ' אם תהיה
תחת הגור והיו המי' כולל' תוך קופה ונאז' למקנה לא יפסלוהו לפי
שהינם מים שאוכין וכן מי שהטביל עק' חו' קופה יטבול כדרכו ויעלסו
ארבע' שתעבם מלמ' מים וירדו מהם במקנה ויכנס מים שאוכין ל'
להתרחבות נקביהם' ואין הלכה כר' יהודה'

גסטירא שבמקוה
והטביל בה את הכלים טהרו מטמאתן אבל טמאים
על גבכלי חרס אם היו המים צפים על גבין כל שהן ט
טהורין מעין היוצא מן התור וירדו וטבל לתומו הוא ט
טהור וידיו טמאות ואם היו על גביו רוב ידיו אף ידיו ט
טהורות

עוד יתבאר לך במעשה עוקי' שמי שהבי' ידיו בחלל תבור טמא
סכטמחו ידיו וכן יתבאר פעמים רבות טבלי' חרס טמא ויטמא משקין
ויטמאו אלה המשקין כלים וזאת הבשערה הוא כלי חרס תעשה ל' ח'
המים כמו שכתבנו בכלים אם תהיה הבשערה טמאה בתוך המקנה ו'
יהיה כד' בתמלחה המים ממנו טהרה ומתחתיה יהיה ד' וצויה נותרת על ס'
המים חונס מן המקנה והטביל כלים בתוכה כ' בתמה שיעלה הכלים
אז' מטמאת' וכו' וכו' וזאת הבשערה הינה וקו' אלג הכלים
ענמ' על גב כלי חרס לפי שהיא עמא' וזו היא

וכן אם טבל במעיין אבר בקעירות הטהרה בעת צמחו והטיעו ידיו ב
באור הקנור הטמא ויטמא ידיו ואם הטיעו גברין על התנור עד ש
טיעו שלמות חליו פטעור ^{הטהרה} ידיו מנר שאם הטיעו ידיו למעלה ה
מהתנור יצאו ממנו והם טבולות במים וטהרה ידיו טהורות

ערוכ' מקואות בשפופרת
הנודר בעוביה בחללה כשתי אצבעות חוזרות למקומו
ספק בשפופרת הנודר ספק שאינה פסולה מפני שהיא
מן התורה וכן כוית כן המת וכוית מן הנבלה ובער שה מן
השרץ כל שייעמוד בשפופרת הנודר ממעשה רבן שמעון
בן גמליאל כל שירוא כרית המים טהור

כעביה כחללה כמו עובי
גזמה ונקבה ושעורה אחר פטעור נקבה קוטר ב' אצבעות ואם תהיה
בין שני המקואות נקב פטעור זה הפטעור הנה נתערבו שני מקוואות ו
נשבו מקוה אחד ואח' שהיא מן התורה ל' אייב הטבילה במקום מים
ולטון התוספתא כוית מן הנבלה וכעדרה מן השרץ ספק יש בהן כ
כשעור ספק אין בהם כשעור ספק טמא טבל דבר שנקדו מן התורה
ושעורו מרכי' סופרים ספקו טמא וכבר בארנו זה לא יקמץ מאמרם
פטעורין הלכ' למטה מסיני לפי שכל מה שאינו בפסוק יקראוהו מרכי'
סופרים ומרכי' המים כמו ערשי המים והבעל חיים הם מותרים כ
במים אחר שהם הם היו בזה המקום אשר הוא כשעור הנודר לא יר
חיותו ואין הלכה כה' כ' כ' כ'

ח מטהרין את המקואות העליון מן התחתון והרחוק
מן הקרוב כיצד מביא כלון של חרס או של אבר ומנח
ידיו התחתון עד שהוא מתמלא מים ומושכו ומשיקו אפי'
בשערה דיו היה בעליון מ סאה ובתחתון אין כלום
ממלא בבתן ונותן לעליון עד שירדו לתחתון מ סאה

כבר
בארנו שהסלון לא יפסול את המקוה ולא יאוב המים ההולכין לעליון מ
מים שאובין לפי שאינו מקבל היטב ואפי' היה מקבל כפי מה שקדם
שהוא לא נכסה לקבלה ואח' של חרס ושל אבר והוא העופרת כפי ה
הירוע ובתוספתא אמ' בזאת ההלכה מביא סלון של עץ ושל עצם ושל
זכוכית ומניח ידיו תחתיו הנה כבר התבאר ל' שהזכוכית סלון מכל מ
מקום ואם הוטס קנה הסלון במקוה התחתון בשאר וילחץ המים בידיו
עד שימלא הסלון ואחר יגביהו עד שיגיע קנהו האחרון למקוה השני
הנה מעת שיפגוש קנה הסלון במים אשר בו למים אשר במקוה עליון
נתחברו המים במים וכשלא השעור ואח' ממלא בבתן ונותן לעליון כ
כפי העקר הירוע שמקוה שיש בו מ' סאה לא יפסלוהו מים שאובין
בזאת שבין

שנ' מקואות שנסדק לשתי מצטרף ולערב אין מצטרף
עד שיהא במקום אחד בשפופרת הנודר ר' יהוד' או הלוח'
הדברים נפרצו זה בתוך זה על רום בקליפת השום ועל
רוחב בשפופרת הנודר

שתי הנא' אורח וכמוהו בכותל מלמעלה למטה
וערב הרוחב וכמוהו בכותל מימי' לשמש וכנת מצטרף שצטרפו הם
מקואות וישלם השעור יחד ור' יהודה מהסך ואח' לערב מצטרף לשתי
אינו מצטרף ואח' צטרפו זה לתוך זה שנהרסה המבדלת מעליונה סג'
מיצט' שיעבר' יהמים למעלה מן המבדלת ואפי' בעובי קליפת השום כ
ברוחב שתי אצבעות ונתערבו המים בזה השעור שם מקוה אחד
ואין הלכה כר' יהודה'

האביק שבמרחץ בומן שהוא באמצע פוסל מן
הצר אינו פוסל מפני שהוא במקוה סמוך למקוה דברי
ר' מאיר והבמים או אם מקבלת האמבטי רביעית עד ש
שלא יגיעו לאביק כשר ואם לאו פסול ר' אלעזר בר' צ
צדוק אום אם מקבל האביק כל שהוא פסול

אמבטי הוא
דהט המרחץ ואביק הוא אלכביק והמים אשר יגרו לתוך האמבטי ו
ולתוך האביק הם המים כשרים אך כלמה שיגיע מהם בתוך האביק
הם פסולין לפי שהם יסודי' אלוכין לפי שהאביק הוא כלי להיותו לתוך

לארץ והוא אמרם' וממנו בתוספתא שלא נכסה לח' לשמש עם הקרקע
ומזורת בניכס ותבנית זה האביק יהיה מוכן זה המזלוק והעקר
כבר ידעת אשר בהם התקון נקחו ממים שאובין כבר מים כפי יד'
יכסלום ואפי' שימשו מים למים ובאמצע פוסל לפי שה' יד'
המים שאובין לתוך המקוה והלכה באבחים

המטהרת שבמרחץ הטהרה
מליאה' שאובין והעליונה מליאה כשרין אם יש כנגד
הנקב שלשה לוגין פסול כמה יהא בוקב ויהיה כנג'
לוגין אחד משלש מאות ועשרים בכד דבריכה ר' יוסי
דר אלעזר אמ' אפי' ה' זונה מליאה כשרים והעליונה
מליאה שאובין ויש כנגד הנקב שלשה לוגין כשר שלא
אברו אלא ט' ל' ל' לוגין שנפלו

ששלו לוגין שנפלו מטהרת ה
המטהרת וקיה תבניתה חללם שהוא שני רהטים א' יותר גבוהה מן
השנית וכמחנית וכמסך המבד' בין שני הרהטים נקב כפי זאת הנוד'
ואם תקיה התחתונה מים שאובין הנה נחשוב כל מה
שבהלל זה הנקב מים שאובין שהגיע במקוה כשר ח'
אשר למי' ה' הוא בצדו ואחר אמר כמה יהיה שיעור
הנקב שיכללוהו לוגין מים שאובין ואמר שהם יהיה
בשיעור שיעבור בזה הנקב חלק משלש מאות ועשרי'

מכל המים שאובין אשר במקוה התחתון חסר הוא כלו מים שהובין
וזאת החלוקה אמנם זכרתי' לפי שזה המקוה הנתחתון אשר בו מים
שאובין יש בו שיעור מ' סאה לבר' לוגין יהיה חלק מומנו משלש מ'
מאות ועשרים זה שהכלה נקבין והקב' ל' לוגין ונ' סאה יש תשיע
וששים לוגי' משלש לוגין מ' מאות נס' הרי חלק מ' מאות נ' וזה
היו המים השאובין יותר מנ' סאה או עשית הנה ראוי שיפוגר הנקב
וחלקו חלקה יהיה בחללות הנקב שלש לוגין משל בזה אומר ח' ל'
היו המים אשר בתחתונה עשרים סאה יחוייב שיהיה הנקב פטעור י'
יכלל החלק יב' מאות נ' וזה כלי מכוונר וזאת הסברא ל' יוסי אמר'
סברת ר' אלעזר יאמר שאפי' היות עליונה אשר בהם מים שאובין
אשר היה אומר שאם יברו אל התחתון כ' המים יגרו מלמעלה למטה
ואפי' היה בנקב ר' שיכללה שלשת לוגין מים שאובין לא שתמשם
לאחרם שלשת לוגין מים שנפגו והלכה כר' יוסי אשר אמ' בהיות זאת
הנביעה באמצע המים הנה הם מים שאובין שנפגו תוך המקוה'

פרק שביעי
יש מעלין את המקוה ולא פוסלין
פוסלין ולא מעלין לא מעלין ולא
פוסלין אלו מעלין ולא פוסלין השלג והברד והכפור
והגליל והכלח' וטיט הנרוק אמר ר' עקיבא היה ר' יש
ישמעאל דן בגדרי לומר' השלג אינו מעלה את המקוה
והיעידו אנשי מרבא משמר שאמר להם צאו והביאו ש
שלג ועשו בקוה בתהלה ר' יודן בן גורי אומר לכן הברד
במים כיצד מעלין ולא פוסלין מקוה שיש בו מ סאה
חסר א' נפלא מהם סאה לתוכו והעלהו נמצאו מעלין
ולא פוסלין

שעור הוא מה שיקפא מן המים בעת צאתו וירר דק וגלדי מה
שיקפא מן המים על פני הארץ ועל פני המים וטיט הנרוק הטיט הק'
הרקיק הרבה כמו ריוק ואשר העירו בו חכמי מרבא אמר ואמנם יד'
הנה מעקרים ר' עקיבא מנר שהם העשוי' לפנים לא שהם יחשבו זה'

אלו פוסלין ולא מעלין המים בין טמאים בין טהורי ונז'
כבשי ומי שלקות והחמר שלא החמיץ כיצד פוסלין ולא
מעלין מקוה שיש בו מ' סאה חסר קרטוב נפלא מהם קרטו'
לתוכו ולא העלהו פוסלו כג' לוגין אבל שאר הטשקין
ומי פירות והציר והמורים והחמר משהחמיץ פעמים
מעלין ופעמים שאינן מעלין כיצד מקוה שיש בו מ'
סאה חסר א' נפלא לתוך סאה פתח לא העלהו היו בו
מ סאה נתן סאה ונטל סאה הרי זה כשר

183
ב

הטביל בראת

המטה אעפי' שרגליה שוקעית בטיט העבה טהורה מ
מפני שהמים מקדמי מקוה שמימו טרודדין כובש אפי
חבילי עצים אפי חבילי קעם כרי שיתפחו המי ויורר
וטובל כחט שהיא נתונה על מערות המערה היה מוליך
ומביא במים ביון שעבר עליה הגל טהורה

המטה היא רבת העובי וזה המקוה קטן לפי שהוא
מ' סאה מכוונות בהיות כלתי אפשר שיכלול המים למטה וינעו עליו
עד שיטבעו רגליה בכזב הנקפח אשר במקוה הכה הוא טהור לפי שגלה
הרגלי אשר יטבעו בכזב לא יגיע בכזב עד שיטקרו המים והוא אמר
משני סהמים מקדמין וכאור מרודדין שטומים על פני הארץ תרגום ו
ויקבעו ורדדו כדי שיתפחו שינעו ויכללו לה שהוא ילחץ המי מכל כר
בחבילי עצים וקנים אשר יקבעו המים במקום ויתקו ויטבחו מליו גוב'
ויטבול בו ואחר אמ' שאם הטבע המים בידיו עד שיאוגלים ועבר מהם
גל על זה המחט נעדרת אשר על מעילות המקוה הכה כעשר זזת המחט
וכפי זה תקיט

פרק שבע ארץ ישראל טהורה ומקואותיה טהורים

מקוה העמים שבהוצה לארץ בגשרין
לבעלי קריין אפי נתמלאו בקירון שבארץ ישראל שחוצן
למפתח כשרים אף לנדות שלפנים מן המפתח כשרים
לבעלי קריין ופסולים לכל הטמא ר' אעור או הקרובי'
לעיר ולדרך ט' אים מפני הכביסה וההווק ט' טהורים
כ"י

בארנו שדברינו פה בבעל קרי אינו לענין טמאה נטרה חלל לענין ט
תפלה כפי מה פהיה ק' בזה הזמן טבעל קרי אש היה כרי' ט
שיטבול במ' סאה ולא יתפלה ויקרא בינו ט' טבאר בכרעות נחש היה
חלה המ' סאה מים שאוכין הקה הם כששים לבעל קרי לה טהורחם
ייר בכה מותר לו להתטבל ולקרא נאעפי' שלא טהר לענין טהורות ו
נטהרות והזן זה הטובה ולא יסור ממך ודע שאין הטבל יטבחו הדרכו
כפי מה שראוי בחרץ ישראל ובחנה לחרץ ולמנס דברינו פה במקוה
המבטאות אשר לח נדע חלה המים הנקנים אש הם שאוכין מן כשרים
ואין טהבמנה בחרץ טהרה וכהה הטבל כזכירה עדין ואשר בחונה
לארץ חנים בחזקת כשרים ולמנס הם כשרים לבעלי קריין לכר להיז
מים שאוכין כשרים לבעלי קריין כמו שבארנו והוא אמר ונאפי' נתמלאו
ב' ק' אש הם מים שאוכין ונאפי' ואין בענין ספק טהם כשרים לבעלי
קריין ואחר אמר שהמקוהות הכמנאו בחי מה שיהיה מהם חזן מעשר
העיר הזה הוא בחזקת כשר ואפי' הנדה טובלת בהם ונתסיה מתנתל
לבעלה ולא כאור מחחר טזה אסור כרת לא פטבול חלה במקוה ט
שנתחמת עכינו וכודע שהוא כשר וכל מקוה שיהיה בתוך המריכה ו
נתסגר עניו שער המריכ' אינו בחזקת טהרה להשתמש החסמים בו כי
לצממים ירחצו בדיהם וכליהם ויטיבוחו מים שאוכי' און הם בעקר
הקואתם מים שאוכין ואין ראוי חלה לבעלי קריין כמו שביארנו ור'
חלוצר חונור נאפילי חותע שהוא חזן לעיר חט יהיה קרוב לבעיר הקה ט
הוא בחזקת שאוכ' להשתמש האששים כן ואין הלכה כר' אלעזר

אלו בעלי קריין שהם צריכין טב' לה ראה מים חלוקים
או עכורים בתחלה שהוא באמצע ובסוף טמא טהור
ועד סוף טהור לבנים נמשכים טבאר יוטי אובר לבנים
בעכורים

חלקות שלטלת הזולה עכורים אש יהיה
כתחלת השתן ואמר שמהעבר השתן קדם לו זה נאח היה השתן טלו
על תחר חחר הכה הוא גב' טהור נאפילו סיה כלו עבאר וכופת פמ' ט
שיהיה השתן מתדבק קתנו בקתנו וזה באשר יסיה קתת דבקת. הנה
הוא טהור נאפילו היה הדבקת כדאה באמצע און במקו או בתולה ר'
יוסי אמר שחם היו לבנים נמשכים בתחלה טהור כמו מאפי' ט
העכורים חזן הלכה כר' יוסי

המים ביון ג' אוב בין טהורים רל' מים כל ובין מי כבני
המימות אשר יבכנו בהן המוכבאין כמו המים אשר יכובם בהם ה
הזמים והקפריס ומי שלקות המים אשר יבלקו בהם השלקות והתמר
קמרי יין אש ינעם מים ויחזן ממנו און מהשתנו העבבי קודם שיתחמונו
לפי טהם וס יתחמונו אחר זמן יטוב כמו מי פירו וככר בארנו טקרטו
חלק ממ' נשמים מלוגו ג' לוגין מים שאוכין פוסלין את המקו אש היה
פחות ממ' סאה נמורה הנח המור ו' אמר טהוא בענין מים חזן מעלין
דומה לחמ' בתמ' ק' הפ' שיש טם דברים שאין מעלין ולא פוסלין

הריח בו סלי ותי
ובלי ענבים ושנו את מראיו כשר ר' יוסי או מי הצבע פ
פוסלין אותו בן לוגין ואינם פ' גלין אותו בשנוי מראה
גפל לתוכו יין מיחל ושנוי את מראיו פסול כיצור יעשה
ישתין לו עד שירדו גשמי' ויהורו מראהן למראה ה
המים היו בו סאה מטל' בכתף ונותן לתוכו עד שחורו
מראהן למראה המים

ככר בארנו פ' מים רכות שמחל הוא המים השחורים אשר יגרנו
מן הזמים וככר קדם שמי פירות לא יטבולו המקוה בג' לוגין וכן שחר
המסקין ולכן לא יטבול היין ומי הזמים במקוה חלח בשנוי מרא ונאפי'
היה במקוה מזה שאין עדין נכפל בו מעט מיין און מי פירות ושנה מ'
מראהן כפסל עד שיטוב אל מראהו נאפי' היה המקוה מכ' סאה נכפל
בו יין און מי פירות ולא כפסלה מראהו הכה כשאר מראהו כפיכינו שלא
כפסל ולא יחשוב כר' בכ' סאה חלל ככ' סא' כמו שהיה כפי מה שקדם
ט' על לא מעלין ולא פוסלין נשמור זה

גפל לתוכו יין מיחל ושנו מקצת מראיו
אם אין בו מים מ' סאה הרי זה לא יטבול בו
זה מבוחר לא יטבול באור

ה ג' לוגין מים
הגפל לתוכה קרוב יין ודרי מראהן ככרא היין שנפל
למקוה לא פסלוהו ג' לוגין מים חסר קרשוב וגפל לתוכן
קרשוב חלב והרי מראהן במראה המי וגפלו למקוה לא
פסלוהו ר' יוחנן בן גירי או הב' הולך אחר הגראה
ר' יוחנן אומ' בשאר
מראה הכל מראה המים והס' לוגין הכה יטבול את המקוה ונעפי'
ט' כקתב' לוגין יש חלב אשר לא יטבול בג' לוגין להיותו משאר המסקין
כמו שקדם ואין הלכה כר' יוחנן בן כורי

בקוה שיש בו מ' סאה מכוונות ירדו
ב' וטבולו זה אחר זה הראשון טהור והשני טמא ר' יהודה
או אש היו רגליו של ראשון נוגעות במי' אף השני טהור
הטביל בו את הפגום והעלה ומקצתו נוגע במים טהור
הבר והכסת על עור ביון טהבביה טהורות מן
המים שבתוכן שאוכין כיצור יעשה מטבילין ומעלה א
אזותם רדד' שוליהם

מבוחר הוא שאם היה במקו' מ' סאה מכוונ' יטבול בו אש הכה מ' סאה
יחסנו להתלחלח גופו במים ולכן חוטא אשר יטבול חריו חכנו טהור
ור' יהודה אומר שאם היו רגליו נעמדות במים הכה יהיו המים אשר ע'
עלין מחו' כרות במקוה וככר באור בגמרא נאמר מחלוקת במעלות
דרבנן חכל' לענין טמאה וטכרה דברי הכל טמא' נמעלות
דרבנן הם הכוכרות בתגובה באמרים שהטהרות לחולין יטבולן טכניס
למעשר וכן הטור ל' למעשר יטבולן טכילה לתרומה ושגם חל כרעום
ויקלה בהם מים רבים אש הטבילו בהלו המ' סאה המנומנמו וכשאר
קנהו במים הכה נחשוב המים אשר בו כמחוכרו לאשר במקוה נהאיש
אשר יטבול בו אחר זה טהור כל שער שיעמוד קתת הכורבום במים וכן
אש הטבילו כר וכסת של עור בזה המקוה ויטבולן טכניס בזויותיהם
ושיהם למט' עד שלא יטבול בהם מי' שאוכין ויטבולו חת המקוה להיותו
ממ' סאה מכוונות שאם הגיע ממנו ג' לוגין לגבור' כזה חסר חן הכסת
ואחר העלהו נשפכם במקו' כפסל כפי מה שהתבאר ואין הלכה כר' יהוד

האמה טמא דבריר אעור הטמא הטהרה כלילה ועמד
ומצא בשריו חס טמא הפורטת ורע ביום הג טהור
דבריר אלעורכן עוריה ר שמעאל אום פעמים שהם
ארבע פעמים שהם חמס פעמי שהם שש עקובא או
לעולם הטיש

טמא יבנות כקודות עבות והוהרהר כלילה מי שחשב כלילה
עמיס הכרחיים להגיר הרע ואחר מנח גופו חס הנה הוא טמא חמסי
טלח מנח זרע ונכר התלמוד טזה בתכמי שיראה בסוכני שהוא בעל
חזה בעילה ביוורה ואחר נעור משכמו ולא מנח חמר זרע אך שימנח
ביתו חס הנה זה הוא חסר ה א טמא לפי שמת שכעל בסכנת הנה ה
הזרע זך שכתבנו חו קיה מעט השעור וככלע כבגדים והעקר אנליו
אשר נקרא שכבת זרע הוא אחר הביעו ברחם אש תפלטנו ולא תשתנה
הנה הוא כמז רואה שכבת זרע ומנח נכשל המחלוקת אחר כמה מן
הזמן תבא ממנה ותהיה טהור ויהיה זה הזרע כבר כפסד נורתו וינח
מגבר הזרע ורע ששכח הוא שת מן הזמן אש יום שלם או לילה שלמה
ובן חמ עננה או יום או לילה ר חלעזר בן עזריה יבכר שמי שפלט
שכבת זרע אחר ג עונות שלמות שהים טהורה וזה אפשר סיהיה ביום
ג' יום שלם כזה שכחה באחר שכבת וכשחלה ליל שני ויל
ג' יום ג' עונות הנה חס פלע שכבת זרע יום ג' תהיה טהור לפי שפלט
אחר עונות ונהיה פלעט ביום הג טהרות וחמסי בכ יחשכו
כחו טכא בתלמודי כמסכת שבת אכל הכמי או ג' עונות שלמות בענין
ול ישמעאל מחשב שהיה טהורה חס פלטה אחר ג' ימים שלמים ויהיה
התלית לבי ימים קודם עלות השמש ואחריתם שקיעת השמש וקצת
החם הג' והנה אפשר ב' חלו ימים וכקצת מהם סיהיה ד' עונות חו
האזו ו משל בזה שאם כבעלה בסוף לילה ופלטה ביום ז' בבקר הנה
היה טהורה לפי שכבר עברו עליה ג' ימים וה' נקצת הז' והוא ליל
שבת וכל מה שיש בזה הזמן ד' עונות יום ה' וליל ו יום ז' שבת
ותהיה אחר ד' עונות טהורה והנה תהיה אחר ה' עונות חס כבעלה ב
בסוף יום ד' קודם שקיעת השמש ויהיה עונות ה' עונות לילה ה' יום ה'
וליל ו יום ו' וליל שבת וזה כ' ימים ואחר הג' וזה ו ליל שבת והנה
תהיה אחר ו' עונות כמז שכבעלה ביום ה' אחר עלות השמש ותהיה ע'
עונה ו' עונות עם ליל שבת ואם פלטה ביום השבת תהיה טהורה ולג'
קו עונות אמנם תהיה כ' ימים וקצת קו והו' וליל שבת ולא כחשוב
יום ה' לפי שהיא כבעלה ביום ד' אחר עלות השמש ועקר הכרת ר'
ישמעאל סיהיו ג' ימים קודם עלות השמש ול עקבא יציעה עונות
לעולם כמו שאמר לעולם ה' נאם כבעלה במקצת היום חו במקצת ה'
הלילה ילמיו ה' עונות מזה העת משל בזה שאם כבעל ביום רביעי
בחמי ימים הנה כתבא אנליו חמי יום רביעי וזה חמי עונה וליל חמי
ימים והליל ד' כאשר נהיה ליל שבת בחמי הלילה כשלמנו עונות ואם
פלטה אחר חמית לילה תהיה טהורה והנראה כלל אמנם הוא מאמר
ה' היו כנמיס לשלש ימים וע' נכשל המחלוקת אפי היה זה הנוני וקבל
ואחר : כל אחר מהם למח שדומה בענין התלמוד ממנו בזה המקום
והלכה כר חלעזר בן עזריה

ז
מיראל טמא בת ישראל שפלטה שכבת זרע מגברי
טהורה האשה ששמשו ביתה וירדה וטבלה ולא בכרה
את הבית כאז לא טבלה בעל קרי שטבל ולא הטיל את
את המים כשיטיל את המים טמא ר יוסי אומר בחולה
ובזקן טמא בילד וכבריא טהור
חמרו טמא וטהורה רל השכבת זרע ענמה כפי מה שכארגו
בשתיהם משכבת זרע של גוי טהורה ואז כברה את הבית ככני לקבוח
אכר ונאכריה אחר המעבל עד שלא ישאר לשכבת זרע רושם האחו ב
בזקן וכל בעל קרי חס לח השתין קודם הטהרה הנה בעת שישתין ו
יטמא כי חו תנא השארות הודע השאר בחלל האמה ור' אומ' שתכלי יאפי
מה שיטאר משכבת זרע השארית תוך הגוף לחי חולה חו זקן לפי שהם
לא דחום בחוץ אמנם איס כריח חו ילד וחשי היה חולל הנה הוא טהור
לפי שתנח ככח שלא תשאר לו רושם תוך הגוף והלכה כר יוסי

ה
נדה שנתנה מעות בפיה וירד
וטבלה טהורה מטמאתה אבל טמאה היא על גב רוקה נ
נתנה שערה בפיה קפצה ידה קרצה שפתותיה כאילו
לא טבלה האוחז באדם ובכלים ומטבילין טמאים ואם
הדית את ידו במים טהורים ר שמעון אום ירפה כדרי
שיכואו בהם המים בית הסתרים ובית הקמטים אינם
צריכין שיכואו בהם המים

טמאה יבל גב רוקה שהוא כמו איש טהור סכני
כרוק הנדה אשר ישנו ראשון לטמאה כמו שכארגו בסתמה ותהיה
מוותרת לבעלה ואח' לא טבלה הוא שתשאר חס הטמאה ותהיה חס
לבעלה : ר' שמעון שירפה את ידיו ויכנסו המים ! ידיו ולילה הכלים
תק' חמ' טמאים חו' שמח לח ירפה ובית הסתרים פנימו הגוף כ'
כמו פפס' האף והאוזן ופליס הפה ובית הקמטים היה העיר והקבל
הנראה על זה מאמרו וכל אשר יבצ בו חס וירי לח שטף במים וירוע
שהזכ לא יעלהו רחיצת הידים בעזרי טמא ואינס ירצה בחמ' ירדי
לח שטף במים שהוא לח טהור ואח' ירדי להוריעך שלא יחויב זולת מה ש
שירחה מן הגוף טהרה בעת שיטהר הגוף הוא המרס ורחן כשרני טבל
אף בית הסתרים תל ירדי לח שטף במים מה ירדי כברה אף כל כשר
בנרחח פרט לבית הסתרים נאח' לעולם ילמוד אדם לתוך ביתו שתהא
אשה בשעת טביל' מדיח קמטיה נאעב' דתבן בית הקמטי' ובית הסתרי'
אין צריכין שיכואו בהם מים כהי' רביאיתמום לח כענין מקום הראוי
לכא חמים כענין רל שהיא תהיה מכינה חלה קמטים שיכואו מים
בהם וממה שימנע ממנו בעת הטבילה שלא יקטן במקוה ולשון ה'
התוספתא הקופץ למקוה הרי זה מגונה והטובל פעמים במקוה הרי
זה מגונה והאומ לחברו כבוש ידך עלי במקוה הרי זה מגונה וממה
שתרעהו ששעור מקוה ה'וא מ' סאה הוא מלח מקוה יהיה כשרני ולכרח
אמה כיום ג' אמות וכן כל מקוה תהיה שכינה ב' יום חללו זה השכר על
אזנה תכנית סיהיה וכבר ידעת שאמה כ' אכשנות והחכמה הוא יוחב
גדל מאכשנות חיד וכבר הכפלת ענין חלה המרות פעמים רכ' וחין
הלכה כר שמעון

פרק תשיעי
אלו חוציצין באדם הוטי צמר וחומי
פשתן והרצועות שבראשי הבנות ר'
יהורה או של צמר ושל שער איגם חוציצים מפגע שהמי
באין בהם

וכנת חוציצין שמכרילין בין סמים והגוף חו השער
המחוכר בגוף כי שער הגוף יחויב שיכללו המים כמו שיכללו הגו'
והרצועות שבראשי הבנות יקשרנהו על השער ועל הבנות יחד והלכה
כר יהודה בחומי שער נאפי קשרן על ראשו תכלית הקשר
קלקי הלב והוקו וכי
הסתרים באשה לפלוף שחוץ לעין וגלד שחוץ למכה
והרטיה שעליה ושרף היכש וגלדי צואה שעל כגשרו
ובצק שתחת הצפורן והמלמולין וטיט היון וטי היו צרי
וגץ יוע איווהו טיט היון זה טיט הבורו שנו ויערע מבור
שאון מטיט היון טיט היו צרין כמשמעו ר יוסי מטהר ב
כשל מרקא וגץ יוע אלוי יתרות הררכים שאין טובלין ב
כהם ולא מטביל אאם ושאז על הטיט מטבילין בו
כשהוא לח ולא יטבול כאבק שעל רגליו לא יטבול את
הקומקמין כפימין אלא אם שפסף
כבר כארכו ככט מכילין קלקין שהם ארנו שער כמו
שרשרות הנגבלות מן השער לקשר הבהמות וכיונא כה ואח' ששער
גב החזה ושער גב הערוע חס כתאכך וכתקטן כפלה וכאבק ושכ כ
כמו שרשית הנה הוא חונץ ולכן כלי המשגג מן ההשה חס לח התקין
ענמה בחטיפה קודם הטבילה הנה כמה שיש שס מן הזיעה ומן ס
הזוהמה תהיה חנינה כילזה המקום ישכבו המותרים תמיד וכבר כ
האיסיה התוספתא בזה באור ואמר ד' שמעון פוגרי חומרי ב' כתי'
ס אשא ככשוח חונץ כפנייה אינו חונץ וכבת זה העכיה לח תחוש מזה
ולח תקפיד על היותה כגתי נקיים

184
B

מטות בעל הבית הוציץ חתן לעני אינו הוצי על אובך של בעל הבית הוציץ ועל של וקקין אינו הוציץ על הסדרות הוציץ רבן שמעון בן גמליא אומר עד כאיסור האיטלק

בבית הכסחאות יש המור והוא המוסק ובקנתה חומר והוא עבר דבק דומה לזפת ודרגה כפא קטן יעלו כו לכסח עיר ית גרול ממנו וקקיים בקיים ובלוסין מלובכין סבת זה שאם חיו קקיים הנה הוא יחפץ ב בסור זה הלכלוך ממנו ואם היו מלובכיים לא יחפץ אהם יסור או ישאר זה כפי העקר הקודם כל המקשה עליו חונף והוא הסבת ב באמרו על מטות של בעל הבית חונף ועל של עני אינו חונף ואובך ה הוא האובך והוא מעץ יעשה על החמור בית כשאם המטא וקקין אותם שיעשה סוקק וישאר על זה האובכות ולא יקפיד כלל בלכלוכם ומדרשת הכרועאמר רבן שמעון בן גמליאל שאלו לא יהיה על זה ס הכרועאלא כאיסור האיטלקי אשר משקלו ד גרבי פעור חונף ואם יש יהיה פחות אינו חונף ותקן לא יתן כזה גרד אלא חוזה שיעור שיהיה חונף והלכתא כתיב

כל הכגרים מצד אחד אינו הוציץ מב צדדין ח הוציץ ר יהודה או משום ר ישעיא אף מצד אחד ר יוסי או כנאים מצד אחד ואכור משנו צו דין

כנאים הם תח ונקחמו כנאים משני שהם ענקים בכנינו של עולם וכור הוא אשר אין לו ידיעה ולא מדה מצ מעולה כמו שביאר באבות ומחוייב לכלנו לתח סיהיו בתכלית מן הזכות ונקיות הכגרים ישמחו שהשלכות בכגרים הנקיים וכתלמוד על זה נונין רביס ושם כאמר שכל תז שנמנה דבכ כגרו הנה הוא מחוייב מות ומן החיוב הזה כהיה שתח יקפידו על לכלוך כגריהם וח ואפי מצד אחד והלכתא כר יוסי

מספחת של זפתין ושל יוציין ושל מפסלי אילנות הוציין ר יהודה אומר אף של קי קיציין כיוצא בהן זה הכלל כל המקפיד עליו הוציין וש ואינו מקפיד עליו אינו הוציין קיינין אותם חסר יכנסו הפירות כי אלה כלם לכלוך מלאכתם ונאלם בה והיו מטפחותיהם כן ולא יקפידו על כל לכלו כן אם תסור או תשארו ולכן אין בה משפט החנינה אם יקיה ש עליהם זפת או מה שדומה לה זה הכלל אמתי וכבר קדם יארנו על השלמות ואין הלכה כר יהודה

פרק עשירי כל ידות הכלים שהכנסן שלא בדרך או שהכנסן בדרך ולא מרקן או שמרקו ונשברו הרי אן הוציין בלי שהטבילו דרך פיו כאלו לא טבל הטבילו בדרך בלא זכורית עד שיטנו על צרו בלי שהוא צר מבאן ומ ומבאן ורחב מן האמצע אינו טהור עד שיטנו על צרו צלוחית שפיה שוקע אינה טהורה עד שתקפצה מצדה קלמרון אינה טהורה עד שינקנה מצדה קלמרון של יוסף והבהן היתה נקובה בצדה

אמרו פה טלח מרקן הוא לקוח מן מורק כמים והטנה שהוא יכיר ידו כיד הכלי עד שיכנס המים בו כי רוב היריות הם חלולות ואמרו או שמרקן ונסתברו רומז אל בלי המתכות לכר אם תשבר היד ולא יכנס חבל כתימך קנתו אהם חי אהם למים להכנס אלה המקומות המוגלים וכן ביאר בתוספת פסדכור עב בידות החלולות ובהם אהם כהם שיתנו והטבילו דרך פיו מים פיהם פיה הכלי למטה על פני המים ומוטעו למעלה כי המים לא יעשו חל תוך הכלי כלו כי האויר ישאר בו מוחסר וירחק המים וזכורית הנחג הדבר השפץ לאשר ידנה בו פה לאו אשר הטביל את הכלי ולא יקפיד קנותיו כטבילה אם יהיו לו זמיות ותוספת ואולי היה בקנת הכלים תוספת מה היו קרין אותן וזכורית חי אפשר שיכנסו בה המים עד ש טיטם ל דם פים שוקע לתוכה שתהינה השפעות כשצנת לתוך הכלי כוחת וכרוב לא יעשה כזה וקלמרון דרית פה כלשו קלמר

ולזה לא חונף האלמא האתפחת הלכלוך כפי מה שיתבאר מענין ההקשה ולפניו טבעין הליחה אשר תתקבן בעצמם ובקנת העין הקדמא מרא ובלד על גבי המכה הקלים אשר תעלה על המכורה והרטיה הוא מיחה סוף היכש משרפים היכשי ובלד נואם קליפות הזומא אשר יתהדק על הגוף וגלמולין הם הגרניים אשר יתענגו על היריס כשילוש חרם בנק או חמר ואחר יחכך ידיו זה בזה להפיר מעליה הסבת או החמר נוטט של מריקה הוא טיט יותר עב מן מטיט של יוכרין יחככו בהם הכלים הנדקקים לסתו סדיקתם וכתבאר בתוספתא שיתרות הדרכים הוא מטיט אשר יהיה בדרכים אשר יתהוו ואפי בזמן הקיץ ילכלכו בהם הגרניים הנה זה העיט חונף ולא יחפץ טוחה למי שיהיה על גופו ואין ראוי גב טבילה בו אם יהיה בכלל ס המקרה אשר מה שקדם והוא אמרו שחין טובלין בהם ולא מטבלין ונקומקומוס הקומקומוס אשר יהיה בהם המים ויכנסו בהם הגרניים וישארו ויכנסו אלהם ששפן שיחך פנימו כדיו ויכני הפחם כדיו עד שלא יתעכבו במקום אחד ויחננו המים ממנו ואין הלכה כר יוסי

הוציין קלקי הראש ובית השחי ובית הסתרים ר אעור אום אחד האיש ואחר האשה כל המקפיד עליו הוציין ול שאין מקפיד עליו אינו הוציין

קלקי הראש ובית השחי הפנימיות יתלתל השער וישוב כיון לכר חונס שער הראש או שער האזניים ו בית הסתרים כחיים רל קלקי בית הסתרים כאיש לשי שהוא לא יקפי על זה ובית מקפיד שיצטרף על זה הדבר יחוש ויראה סורו וחינו מקפיד שלא יחוש על זה הדבר ולא יקפי אם ישאר על גופו או לא ישאר ורע שעקר זאת היתה שאם יהיה הדבר החונף על גופו כמו טיט וכנק ומה שדומה להם מן העיניים סמבילי וכללל בגדל טלח הגוף והוא חושש ומקפיד על השאריותו וחסן בסורו מנעט הכה הוא חונף ולא יעלה לו טבילה עד שינוקה גופו ממנו ויטבול אחר זה

חונס אם לא יהיה מקפיד עליו אינו חונף חעפי שיכלול רוב הגוף וכן אם היה הדבר על מענט גופו אינו חונף ואפי היה חסן בסורו ומקפיד עליו זהו דין תורה אך מדרבנן כל המקפיד עליו חונף וחפי היה מענט גופו מזה משום רוכו וכן גזרו על רוכו שאינו מקפיד משום רוכו המקפיד והוא אמרס דבר תורה רוכו ומקפיד עליו חונף ומעוטו וחעפי מקפיד אינו חונף וגזרו על רוכו שאינו מקפיד משום רוכו המקפיד ועל מעוטו המקפיד מ. וס רוכו המקפיד ולא חייבהה הפציה גב למענט שאינו מקפיד משום מעוטו המקפיד באשר מעוטו המקפיד עצמו גזרה ולא גזרין גזרה לגזרה חכה התבאר לך מזה כלל טבל מה שיחפץ על סורו מנעט וירנה זה חונף ואפילו היה הפחות ש שכשעירים והוא אם פס כל המקפיד עליו חונף וכל מה שלא יקפיד ימוכנו אם כר אם כשאר אינו חונף וכתנאי שלא היה זה על רוכ גופו ושמוור זה העקר תמיד כי הוא ענין החנינה ואין הלכה כר אלעזר בהסתוותו איש ואשה

לפלוף שבעין וזלד ששל המכה ושרף הלח ולכלוכי צואה שעל בשרו וצואה שתחת הצפורן וצפרן המדולדלת בשות של קטן לא טמא ולא מטמא קרום שעל המכה טמא ומטמא

לפלוף שבעין הליחה אשר תהיה בתוך העין אם החלם ולכלוכי צואה חלאת הזוממה והיא לחות ונואה שתחת הצפורן ומהמת הגפטיים כשות של קטן הוא השעיריות אשר יהיה על גופת ה הכערים הקטנים והוא רומה לשער דק מאי יבא מעוקצין אם כשות של קשות רל שעיריות בעצמם אפי טהור מן האדם לא יטמא חם כעניה טמאה כזה השעיריות ולא יטמא בכלל שאם היה צדיד טמא כחחת יוחכות הטמאה ועני מני שנגע בשעיריות גופו הנה זה אשר כעניא יט יטמא והקדום אשר יקסור על החכורה כהפך זה שהיא טמא ונתמא ויחנס זכר זה הדבר הנה ואעפי שאינה מוכנת החנינה הפתחה וצד משפטו קדומי החכורה כחנינה

אלו הוציין בכלים הופת והמור ככלי ובוכית בין מבפנים בין מבחוץ על השלהן ועל הטבלא ועל הרגש הנקיים הוציין ע על הכלוסין אינן הוציין על

חזת תעשה מענפת המטה לתוכה צד טאם תתהפך לא תטפח מה
טיט כה הדין והיא כדוכ כעשת חנלנו והנה כלי שפק תתקן מיטכ כ
כזרה עד שיכאז המים לזאת הכפיפה וזאת היא כזרת
ב
הכרוהכסת של
עור הרי או צריכין שיכאו בהם המים כסת
ענולה והכדור והאמום והקמיע והתפילה
אינן צריכין שיכאו בהם המים וזה הכלל כל שאין דרכו
להכנס ולהוציא טובלין כחמים

כסת ענולה עשויה מעור כהיקף
ורוב מה שיעשו אותה הם הכוזרים ובעלי הרכובה תחת ארכבתם
בעת שבתם לקנות ולמכור והיא תפוד מכל צד ואין לה פה יצא ממנה
המלואי ויגשגש בשאר המקומות ואמנם תתפר על מלוא בשאר המשכבו
וכדור כדור אשר ישחקו בו אשפי חמחוק והאמום והקמיע השמירה וית
והגילה הוא תפלין של ראש או של יד אשפי שלחלה כלם יש חללו אחר
שלח כעשו למלחת ולהריק חכל להשאר בענינם מלאים עד שהתקבו
הנה משפט משפט הגוף הכלתי חלול כמו שהתבאר בכל אשר זכרנו

או שאינן צריכין
שיכאו בהם המים קשרי העץ והעמין וחבט של סנדל
ותפלה של ראש בומן שהוא הוצה ושל זרוע בומן ש
שאינה עולה ויורדת ואוצ החמת ואוצ התרמיל
קשרי העני הקשר
אשר יקשור בגינו אס יקשור ואשר אין כונתו להתיך וכן קשרי הכימין
והם הקשרים אשר יקשורו כננות פתלין הינאין מן הכבד והל ביאנים
וכיונא בהם וחבט של סנדל לולאות חזנים תפלה של ראש בזמן ש
שהוא חונה אס תהיה רחוקה מן החנייה דל שתהיה הלולא אשר יכא
כה רכושית התפלין ככר כתפר עליה עור עד שתתערב הקנינה ועם
הרכושית ושל זרוע מוזמן שאינו עולה ויורדת דל שלא תהיה מועדת
ברכושית חכל כלחת על המקום שלא ימער ממנו וכבר בארנו פעמי
שחמת הוא סנדל ותרמיל כלי עור ישארו הינשים

אלו שהן
צריכין שיכאו בהם המים הקשר שבפרקים שבבתך
ושפה של סדון צרי למתח ותפלה של ראש בומן שאינה
הוצה ושל זרוע בומן שהיא עולה ויורדת ושנץ של ס
סנדל יבשים שהטבילו מכוכסים עד שיבעבעו הטבילין
נגזכים עד שיבעבעו וינוחו מבעבעון
כבר בארנו בזה הכלל שפרקים שהם חלקין
דל הקשר הלולאות שבבתך אשר להם קשרים ולולאות גחמרו שבבתך
צקבת הכבדים דכונות של סנדל אשר יכביסם כלולאות האוספתים ושל
לקבנם ולקשרם וכונת שניך למתח שימשך הקמטים במים וישנן זיגור
הקמטים כי הוא דבר רחב יקמט ויכנין וכל שכן הצלילא מהם ומדרך הידים
הכבד שאם ישלך במים יתבעבע על פני המים ויעלה מקום ממנו
וישפל אחר כסת האויר אשר תחתיו וזה ענין אמר עד שיתבעבע דל
שיטטחה במים עד שיבעבע ומה הכונה שחין פגורח אכעבעונות
וכאשר יארך לעמוד הכבד במי ויטפח יסוד זה הבעבעונות לפי שהוא
אס הפשוט כדון פעם אחר פעם יכא האויר כלו והוא אמרו וינוח מ
מבעבעון

כל ידות הכלים שהם ארוכין ועתיד לקוצץ
מטבילין עד מקום המדה ר יהודה אום עד שיטביל את
כלו שלשלת דלי גרול ר טפחים ושל קטן י מטבילין עד
מקום המדה ר טרפון אום עד שיטביל את כל הטבעת
החבל שהוא קשור בקופה אינו חבור אא אם תפר
ידוע הוא שלשלת מחוברת מטבעות וכאשר יגע אל
י טפחים או אל דל קבת טבעות מטבעותיו אמר תכח קמח שהוא י
יטביל עד מקום המדל לבר נר טרפון אום שהוא יטביל הטבעות כלם
אשר יגע המדה לקבתן ואין הלכה כר טרפון ולא כר יהודה
בית שמאי

אום אין מטבילין חכין בצונן ולא צונן בחמין לא יפים
ברעים ולא רעים בימים בית הלל אום מטבילין כלי
שהוא מלא משקין והטבילו כאו לא טבל מלא מי רגילים
רואים אותם כאלו הם מים מלא מי חטאת עד שירבו ה
המים על מי חטאת ר יוסי אום אפי כלי מחויק כור ואין
בו אלא רביעית כאלו לא טבל

כבר זכרנו שהמים אס יטוואו
יטהרו במי המקור וזה כשיושמו בכלי ותשי זה הכלי במקנה עד שיכנסו
המים אשר במקנה על פני המים אשר בכלי ואז יטהרו גה המים כמו
שהתבאר במסכת ביצה וכן יטהר הכלי גלעם המים אשר בו יחד ואס
היה הכלי טמא דל שיקבל טוואה וזה במים לכה חמנם שאר המסקין
הכס לא יטהרו לבעולם אחרי הטוואה ועוד ככתר זה כד ממכשירין
זאמרו בש טהרת המים הטוואים לא יטהרו חלח במקום ממנו שאס
היו מים חמים הנה טהרתם במקנה שיהיו מיוונו חמים ואס
היו המים מרים הנה טהרתם במקנה שיהיו מיוונו מרים כי הכונה
בטהרת המים שהוא ישוב עם מי המקנה כד ידעו זה פנים במי
אמר ר' יוחנן כל הכלי כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין
כל הכלי כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין
כל הכלי כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין כלי חמין

כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה ככהצוי
פרס כל המשקים מצטרפין לפסול את הגויה ברביעית
זה הומר בשותה משקים טמאים מבמקוה שעשה בו
שאר משקים כמים

כל המשקים מצטרפין לפסול את הגויה ככהצוי
פרס כל המשקים מצטרפין לפסול את הגויה ברביעית
זה הומר בשותה משקים טמאים מבמקוה שעשה בו
שאר משקים כמים
לא אנטרן שאבאר כל פעם
שהוא חמנם דל במסקין שבעה משקים וכבר בארנו בראש טהרות ש
שחני פרס כבינה ומחנה ובארנו מלת הרביעית פעמים רבות והיות
האוכלים כלם מצטרפין קצתם לקצתם וכן המשקין להשלים מהם ה
שעור מחמרו מכל החוכל אשר יאכל ואמר וכל משקה אשר ישתה וגי
חמנם המקנה לא ישלם שעורו בשאר משקין חמנם כריך שיהיו ארבעה
שקה כלם מים לאמרו כי מקוה מים ולשון סברי מקנה מים לא מקום
כל המשקין כלם ולזה יפסלו המשקין כלם המקנה אס כשתנה מראהו
כמו שקדם ולא יוסיף כשעורו כמו שבארנו

אבל אוכלים טמאים
ושתה משקין טמאים טבל והקיאן טמאים מפע שאינם
טהורים בגוף שתה מים טמאים טבל והקיאן טהורים
מפע שהם טהורים בגוף כלע טבעת טהור נבנם לאהל
המת הזה ושנה וטבל הקיא הרי היא כמות שהית בלע
טבעת טמאה טובל ואוכל בתרומה הקיאה טמאה ו
וטמאתו חץ שהוא תחוב באדם בומן שהוא גראה חוצץ
אס אינו גראה טובל ואוכל בתרומתו

כבר בארנו שהמים
לכנס כלתי שאר המשקים הוא אשר יטהרו אס כשם בתוך המקנה
ולכן אס טבל זה החיס ויש מים טמאים באס טמא כלי יטהרו
להגיע בתוך המקנה ולכן אס הקיאן שיהיו טהורות וזה אשר
בלע טבעת טהורה וכסם לחהל המת לח תמונה הטבעת לפי שהנת מ
מזיל עליה וכן חילנו חכל בשך המת ונכנס לחלה לא תפלו קההל כמו
שהתבאר ביש מאהלות והוא כלי שפתח כלים הכליניים מזילין על ה
הטהורים מליטומה והחץ אשר הוא תחוב בגוף הנה יראה קבנה כשטח
הגוף אז יהיה חוצץ כמו חלו היה על שטח הגוף והנה ישקע בכסר
וישוב תוך הגוף ולא יקפיד בו חו ואשפי היה חץ טמא

בליקא מסכת מקואות

185
B

מסנהרדין ולזה כלל במעלה הזה בקצית היר ירמוז אל תעוב הנעת
התאו לא בעת ההכרח ההגוה הטובי ואמ' שהסומ' לא תברוק עבמה
הוא רבו דחוי אבל תברוק ותרא' לזולתה והוא אמ' סומא אינה משכה
ומי שנטפס' דעתה לל החולה אשר נתעברב שכלם מחוזק החולי כמו
סיקרה בחלמים החיים ואחד להתקין את הכית הוא העד שלשני ת
תשמ' וכבר בארנו כמה שקדס' לא יחוייב זה איה לא מדרך הנביעו

ב

גמצא על שלו טמאים וחייבין בקרבן נמצא על שלה
אותיום טמאין וחייבין בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן
טמאים בספק ופטורים מן הקרבן

בקצת הנסחאות אחרים
וענינו תקף נגד זה כמו שאמרנו הוא שתברוק עבמה תקף הפרד ב
בעלה ממכה מבלי זמן מוחס' אם ימצא על אלה הצבדים דם יהיו ט
טמאים' וחייבין טמאין ואמרנו ופטורים מן הקרבן אל מקרבן
חטאת אשר עבדו אמ' בפרק הקודם חייבין בקרבן אמנם אשם תלוי
הנה חייב לכל אחר מהם כפי העקרים הקודמים במסכת כריתות'

החידושים

ג

איוהו לאחר זמן כרי שתדר מן המטה ותדיח את פעה
ואחב' מטמא מעת לעת ואינה מטמא את בועל' עקיבא
או מטמא את בועלה מורים חכמים לר עקיבא ברואה
בתם שהיא מטמא את בועלה

מטמא את בועלה זאת המשנה
שיעורו בתלמוד בלשונות רבים ואמרנו תוך זמן יצא זמן חין מחלוקת
כו' זמן לחלקו בו ר' עקיבא וחכמים נחסרו הגרע הזמן הראשון ולבשה
ולשון המאמר מבלי חסרון חזוהו אחר זמן כרי שתשיט ידו לתחת' וצ"ל
הכר חן לתחת הכפת ותטול עד ותברוק בו וכדי שתדר מן המטה ות
ותירח חת שביה מחלוקת' עקיבא וחכמים חכמים אומ' מטמאה מעת
לעת ואינה מטמאה את בועלה ור' עקיבא אומ' מטמאה את בועלה'
כאמרנו מורים חכמים לר' עקיבא ברואה בתם אשם בא עליה אחר ר'
ראית הכתם' וכבר בארנו בפתיחת' הסדר שהיית הכרה מטמאות
מעט לבעת למפרע מדרבנן וטמאות בתמים מדרבנן וחולי היה בעלת
במשכתנו שכמו שיאמרנו חכמים שמת לבעת שבגרה אינה מטמאה אחר
כן גם כן אשם רש' וכבעלה אחר זה אינה מטמאה וכא' להודיענו
סחין הענין כן אבל תטמא וכוונת פניה הוא לשון כקיים וזאת שהשאלה
מפורסמת ברוב דבריהם והלכה בחכמים

ד

טהרה לבעליהן הבאים מן הדרך נשיחן להם כחוקת ט
טהרה בית שמאי אומ' צריכה שני עדים על כל תשמיש
והשמיש או תשמש לאור הנר בית הלל אומרים דיה שני
עדים כל הלילה

בחוקת טהרה לבעליהן ולכן לא יחייב אליהם
שישאלו את פיה אם היא טהורה אם לא אם עובדה טהורה אמנם אם
עובדה כדה הנה לא יותר לבעלה עד שישאלנה אם היא טהורה אם
לא ואמנם' סוגת הבאים מן הדרך כי חולי יעלה במחשבתנו שאם ת
תהיה בעלה עמה בעיר היא חותה אשר תהיה בחוקת טהרה ל
לפי שהיא תברוק עמה' להיותה מוכנת למעטל אמנם אם יהיה בעלה
ברך מרחוק לח תברוק עמה וצ"ל שפ"ח חילו ברקה עבמה כ
מכחה טוהרה ולכן לח תהיה בחוקת טהרה הנס הודיענו שלא כחצ"ן
בה זאת הבאמה' חס"ט

משל משלו חכמים באשה וחדר והפרוודור
והעליה דם החדר טמא נמצא בפרוודור ספקו טמא ש
שחוקתו מן המקור

קד' הוא חלל הרחם איזה שהיה מן החללים
כי לרחם שני חללים ופרוודור נואר הרחם ועליו שתי תקופות דומות
לשני קרבים אשר על נואר הרחם ואמנם' מהם זה הבינים וזאת ה
הגורה התבאר בספר הכתוב ויחזר בהעדרות הרחם והוא הנקרא
חדר ערוק בו ילך דם הנותר ויזול ברחם' וינח על נואר הרחם הנקרא
פרוודור והתחבר באלה התקופות והבינים והיא הנקרא עליה ערוק
אחר יונכה כשאר ערוקי הבין ואינו נעבר למותרים ואם ישוה עמה
העירק מעט יזול גם כן ממנו על נואר הרחם והוא דם טהור' לפי שהוא

כרם רשפת הנחירים או דם הטחורים וכתאמת מזה שרם החדר טמא
דרם העליה טהור ואם פמנאת דם כצואר הרחם והוא הפרוודור' אם
יהיה בין המקום אשר בו אלה ההקופות וצ"ל חלל הרחם הנה הוא טמא
ולא כאמר לך חולי מן העלי' ירד לשם וזה אמ' פה שפף טמא שחזקתו
מן המקור לשי שברכי הענינים לא ימנע שם וזאת דם הנדות ולחיות
זה ברוב שמונה חזקה וכן אמ' בג' מקומות הלבו חכמים אחר הרוב ו
נעשאו כדל' א' מהם שזכרנוהו ואם כמנא דם בפרוודור' וקוא צואר
הרחם בין המקום אשר בו אלה התקופות וצ"ל הרחם אשר יטה ל
לחינוכי הגוף הנה יש בזה הבדל גדול וזה שאם כיונא' בעליונות אל
ממה שיהיה ל הרחם אש תהיה עומדת והוא הנקרא חללם בגפרוודור
הנה הוא דם טהור לפי שהיו נעווק שפוסע וחזקתו מן העליה ואם
נמצא דם בתחתיתו דל' ממה שיהיה אל הרובים והוא הקרקע פרוודור
הנה הוא טמא מהפך לפי שלשעמים יהיה מן החדר ולפעמי' מן העליה
והתקופות אשר זכרתי לך הנה דלילות לנא' הרחם אשר הושם מהם
נוטה לתוך הגוף כחוקת טהרה ותחתיתו טמא מהפך ואין ל' ל' תוספת ש
בבללם כי יש להם רוח ואמנם כרבה מזה הקדושים ה' ה' ל
לפי שאשם כל תוספת מהם לפיטמות השד ויבא מחבור אלה ה
הקדושים שפ"ח ה' כי דומה לכהב בעליון הפרוודור' והוא אשר יתאוהו
לול שבעליה וממנו אמ' מן הלול ולפנים ורא' טמא מן הלול ולחין'
שפף טמא כמ שבארתי לך אמרתו ומי שהורגל בחכמ' הכתוב מעט
יתבאר לו כל מה שזכרנו גם כי יהיה צורך מה שזכרנו קרוב מאד לפי
שאנחנו סבלנו בכאור זה

חמשה דמים טמאים כאשה הארום
והשחור וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמווג בש או אף
במימי תלתן וכמימי בשר צלי ובה מטהרי הירוק עקבי
בן פהללאל מטמא וחכמים מטהרים אמר ר מאיר אם
אינו מטמא משום כתם מטמ משום משקה ר יוסי או לא
בך ולא בך

עקר מראה דם אשר יטמאו הארום וכקרן כרכום וכמרא'
האדמה וכמווג והרנו על זה באמת בטמאת אשה כרם דמיה דמיה ב'
פעמים אמ' והיא גלתה את מקור דמיה' ואמ' נטהרה ממקור דמיה
והשחור והוא השחור באמת האמת' באורם לפי שהם נדם הם פ"ח
במה ישוב מראיהו שחור והוא אמרם האי שחור ארום הוא לא שלקה
ובית שמא' כובד'ן שמימי תלתן ומימי בשר צלי' המראה הארום לא
שהוא חקר הלכות כמו שהאמינו' כמראה הארום השחור לפיטנו אר'
הלקי מברכס' המראה כן ואמ' בזה חלוש פ"ח והוא כמימי תלתן
והוא משרת התלתן ומימי בשר צלי' והמחלוקת אשר בין תק' וכה ש
שתק' אומר מי תלתן ומימי בשר צלי' אעפי' שפן לא יטמאו כרם כדה
תולין עליו את הקדש רל' שהאשה אשר תראה צמרה' התלתן וכמימי
בשר צלי' אם נבעה בטפרו לא חובל'ן ולא שורפין לא תולי' וכה מטרה'
ויתירו לאכו' אותם הטהרן ועקבי' בן מהלל' אמ' שהמראה חסר הוא
תקרן כרכום אם ילקה ישו'ב ירד' ולכן יטמא חירוק חלל' ונק' אמר
תולין עליו וחכמי' החולקי' על עקבי' האומ' טהור אמ' שחין תולין' חלל'
מטרה' ור' מא' אומ' שרם הירוק אעפי' שלא נחשבהו דם לענין טמא'
דמי' הנה נחשבהו דם להיותי מכלל' ז משפן יכש' את הודיעים ור' יוסי
אומ' שהר' לא יטמ' ולא יכש' ור' יוסי הוא תק' המרבר בזאת המסנה וצ"ל
קדן כרכו' הק' שבכרכו' עגור מן קדן עו' פכיו והכרכו' ה' גדי' כרכומי'
יכירו אותה הרושפי' ויעשו ממנו מרקחו' ומי משרתו ערא' דם האוול
והלכ' כתק' לבדו בכל' לה המאמרים

איוהו הארום כרם המכה והשחור בהרת
דיהה מכן טהור וכקרן כרכום ככרור שיש בו וכמימי
אדמה מבקעת בית כרם מצף טים וכמוג שני חלקים מי'
ואחת יין מן היין השרוב

קד' אמר בתלמוד כרם המכה הנזכרת פה שהוא דם ההקפה וזאת
הדיו יכיש וכן באר בתלמוד וביה יתד הלוג השחרו' ושח' מבריק
והוא סיהיה מראה חזקים השחורים ופחות מבריק או כמראה הזפת
או כמראה העורבים הנה הוא טהור וכן פאר חמשת הגורא' אש יהיה
מראה מהם יתדר חזק מן המראה הנגדר פה הנה הוא טמא' וזה היה
יתד חלוש ממנו והנה הוא טהור' וזאת המראה חסר גרוננו כמוב' כי
הוא אש היה יתדר חזק ממנו אנועת חלוש טהור וחמס' זכר דיהה מ'
מכאן כמראה השחור לבדו כפכת מה שזכרנוהו מן השחור

186
ט

כילדת זכר לכלת יהיה קדם טהור זולת אחר השלמת מ' יום ושמו
הענין ולא כנטרן ששנייהו בכל מקום וזה הולך על העקר שהעקר
דאורייתא לחומרא

ד המפלת גנדל או שריה תשב לזכר ולנקבה
שליה בכית הבית טמא לא שהשליה ולר' אלא שאין
שליה שאין עמה ולר' שמעו או נמוק ור' ליער שלא יצ'
ל' כגדל נודת לשון

טור מבשר ודמה כסנדל ולכן נקרא סנדל והוא מתהוה ע"ש העובר
בקרום אחר ממותרי הנרות הנוספים ע"כ כנין העובר ושליו' היא ה
הקרום אשר יהיה מזרע האיש ובתיכנו הוא הע"כ ור' שמעון א"ר שסבר
כמוק העובר קודם כחת השליח ואין הלכה כר' שמעון

ה המפלת טומטום ואנדרוניום
תשב לזכר ולנקבה טומטום וזכר אנדרוניום וזכר תשב
לזכר ולנקבה טומטום ונקבה אנדרוניום ונקבה תשב
לנקבה כלבר יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי
זה בילוד יצא כדרטו עד שיצא רוב ראשו אי זה הוא ר'
רוב ראשו משיצא פרחתו

ידוע הוא שהטומטום והאנדרוניום סתם לא י'
ידענו אם הם זכר או נקבה ולכן תשב לזכר ולנקבה וכן אם ילדה ת'
תאומים א' מהם זכר ור' ור' ור' ור' טומטום או אנדרוניום הנה הו"ב
כן ספק ולא נקבל הנראה באחד אשר הוא זכר ור' נכחין מאחר שזה
זכר כן זה הטומטום או האנדרוניום זכר לפי שהילדת תאומים
הנה לפעמים תלד שני זכרים ולפעמים זכר ונקבה ואם ילדה נקבה
ודאית וטומטום תשב לנקבה כגדל על חיזה פנים שיהיה הטומטום
או האנדרוניום נקבה היא כאלו ילדה שתי נקבות ואם ילדה זכר הנה
ילדה עמו נקבה ודאית הנה יש לה דם טהור מפני הנקבה עד מלאות
פ' יום ואמרנו מחותך או מסורס לשוננו או שלם מסורס וכונת זה שאם
כחתך אבריו בתוך הגוף ויבאו אבריו בלי כרר שיבא היר ונאחר הרגל
ונאחר הזרוע וזה מסורס או יבא כפי הסדר וזה מחותך הנה לא יהיה
בו תורת ילדת עד שיצא רובו וראשו כרובו ולכן חס יבא הראש מזה
המחותך הרי זה כילוד נפרחתו מנחו

ו המפלת ואין ידוע מה הוא תשב
לזכר ולנקבה אם אין ידוע אם ולר' היה תשב לזכר ול'
ולנקבה ולגדה

לשון זה המאמר על נד הכי אמר הוא כן המפלת ואין
ידוע אם ולר' היה מה שהפילה או לא היה ולר' תשב זכר ולנקב ולגדה
ותאר זה שהיא תשאר ז' ימים בכדחה כד"ן כל כדה או יולדת זכר ולא
תותר לבעלה עד מלאות לה יד' יום כד"ן יולדת נקבה נאם ראת' אחר
יד' יום לא תהיה דם טהור אבל דם טמא כמו אלנו ולא היתה יולדת
אלא כדה לבר ויהיה כל דם שתרצה באונת הפ' ימי' דם טמא אם דם
נדה ואם דם זיבה כצ' זמן ראיותיה כפי מה שהתבאר וזהו כונה ת'
תשב לנדה שלא תהיה לה דם טהור כלל ובמלאות המ' יום תטבול כל
ילדת זכר ולא תגבי בקדשים כל זה הזמן כמו היולדת ונעשי' שלא ר'
ראתה דם שבמלאות פ' תטבול ותבוא קרבן יולדת ואז תטהר לאכול
בקדשים ואמנם טבלה ביום מ' להיות טבילה בזמנה אם היתה יולד'
זכר וזהו כוכ' תשב לזכ' ולנקב' ולגדה בעת מה שזכר ושמו זה הענין
המפלת

ז יום ארבעים אינה חוששת לולד יום מא' תג' לזכר ו'
ולנקבה ולגדה ר' ישמעאל או יום מא' תשב לזכ' ולגדה
יו פא' תשב לזכר ולנקבה ולגדה שהזכר נגמר למא' ו'
והנקבה לפא' וחכמים אומרים אחד ברית הזכר ואחר
ברית הנקבה זה וזה למא'

אמר שאם הפיל' יום מ' מעת כעילה אינה חוששת
לולד לפי שלא נבמרה נורת העובר בזה הזמן אינכם אם הפילה יום
מא' אשר הוא זמן אש' שיבאו בו נורת העובר והפילה ולא ידעה אם
ולד הפילה אם לחו' תשב לזכר ולנקבה ולכר' ור' ישמעאל אומר שזה
המפלת למא' יום אי אשר שיהיה מה שהפילה נקבה לפי שתכנייתה
הנקבה לא תשלים ותגמר עד שיהיה לה פ' יום ולכן תשב לזכר ולגדה
לבר אמנם אם הפילה ליום פא' מעת כעילתה או תשב לזכר ולנקבה
ולגדה אם לא ידע מה הפילה אם הו' דם או עכ' ואין הלכ' כר' ישמעאל

אמנם נהיה טמא לפי שהוא ארום לקני והיה יעלה במחשבתו טהור
אעפ"י שהיה יותר חלוש שהחרות מן הדיו יהיה טמא לפי שהוא קרוב
אל הארום והודיענו שאין הענין כך ויאמר ככדור שיש בו טיקח מן
העורקין האמצעיים והוא רטוב ויוקש עליו ונקבעת בית כרס מקום ב'
בארץ כענין עשרי ארום ישך עליו מים ויוקש במראהו ובתוספתא
אמרנו מביא אדמה ונקבע' בית כרס ומניף עליה מים משערין אותן
עבורין ואין משערין אותן כלל ויש כחומר שאין שער למים ונעשה
ויין השרוני יין נפטים הנטועות בשרץ ארץ כענין ידע שאין ראית דם
בזמנינו זה אבל כל דם שתרצה האשה טמא וכן לא ככחין לו מקום
אכל בין שימא הדם מן הלול ולפני' או מן הלול ולחון הכל טמא זה
כלו להחמיר

ח המפלת התיכה אם יש עמה דם
טמאה ואם לאו טהורה ר' יהודה
אומר בין כך ובין כך טמאה

סבת מחלוקת ר' יהודה והק' שר' יהוד' אומר שאי אפשר
לפתיחת הקבר כלל דם ויגיעת שני' מהרס דבר מי אש' מבלי שיבא
דם בהכרח ולמיגע שבעור לא יתראה ותק' אש' לפתיחת הקבר
כלל דם ולכן הפילה חתיכה חיזה מראה שתהיה ולא יהיה עיניה דם
הנה הרי טהורה ואפילו שבענו אותה חתיכה ומנחנו בקד' חתיכה ט'
טמאה לפי שהוא דם חתיכה לא דם נדה אמנם אם הפילה חתיכה ו'
נשענה ומנח' בה ע"ש הנה טמאה לידה ואין הלכה כר' יהודה

ט המפלת במין
קליפה במין שעורה במין יבחושי אדומים חטיל למים
נטחו טמאה המפלת במין דגים וחנבים ושקצי ורששי'
אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהור' המפלת במין
בהמה היה ועוף בין טמאין בין טהורין אם זכר תשב
לזכ' ואם נקבה תשב לנקבה אין ידוע תשב לזכ' ולנקב'
דבריר מאיר וחכמים אומ' כל שאין בו מצורת האדם
אינו ולר'

אם תבא ממנה זאת הקליפה אשר שם מרס הנרות שם
שנתקדש בחום כתיקון שם ויהיה חפזר שהן קליפות שאין ולכן נזה
שישרו במים וכא' התלמוד שיהיו המים שישרין ויעמדו בה כל שער'
ואמרנו חס יש עמהם דם טמאה נאם לחו' טהורה היא סברת חכמים ה'
החולקין על ר' יהודה כינו שיקד' וכבר כתב' בתלמוד שאם ילדה מה
שגופו גוף בהמה או חיה ונזר' פניו נורת דם הנה לז' יחלוק ח' שהוא
ולר' ואמרנו טמאה לידה כמו כל ילדת נאם היתה נורת פניו נורת פני
בהי' או חיה ושאר גופו גוף אדם הנה אין חולק' גם כן שהו' אינו ולר'
וחכמים החולקין ר' יואיר וחכמים במי' שתהיה נודת פניו מפסקת
קצתה נוטה לנורת פני אדם וקצת דמות פני בהמה או חיה ר' מאיר
חומ' אינו ולר' עד שתהי' כלל פניו פני אדם וחכמים אומר מאחר שתהי'
ונפניו קצת תאר כפי אדם הרי זה ולר' והוא כוכ' אמנם כל שאין בו
מנורת האדם אינו ולר' ואש' שהיה נראה מנורת המעכה שר' מאיר
הוא מחמיר וחכמים המקילי' אך אמנם כתב' במכריתם בתוספתא
מה שזכרתי לך ולא יושב' שכלך שהוא כונע מנד הטבע שילד אדם
כל מה שזכרתי פה אבל זה אפשר וזכר העירו יותר מזה וכתבו פ'
הפ' וכו' מה שהוא זר יותר מכל אלה העינים הטבעיים כלם ה'
הולכין על הרוב ויפול בהם הזרות והפליאה והלכה כחכמים

י המפלת שפיר מלא
מים מלא דם מלא גנינים אינה חוששת לולד אם וזהו
גדוקם תשב לזכר ולנקבה

כבר ביארנו פעמים רבות ששפיר כלו מבשר וג'
ונכחי' הוא מן התולעת כאלו הוא בשר חתוך בתכנית התולעת ומ'
ויורקש הוא שיתפא' בו נורת האר' חס יכדוק כפי מה שחפזר ואמרנו
חינה חוששת לולד וכן לא תטמא משנ' כרה ונעשי' שהוא מלא דם כמו
שהתבאר בתל' הפ' וכו' תשב לזכר ולנקבה כפי מה שאש' פ'
לך נאם שהיא תשאר טמאה יד' יום כמו יולדת נקבה ונאחר זה תטהר
ותתק' לבעלה ואם ראתה דם אחר מ' יום לא כחשבה דם טהור כמו
ולדת נקבה אשר כל דם שתרצה אחר המ' טמא כמו יולדת זכר אמנם
כחומא' וכל נד' שמונה כילדת נקבה לאכרה על בעלה יד' יום ושמונה

A

פרק רביעי
בנות בוחין מדות מעריכתן הכותין
מטמאין משכב תחתון בעליון מפני
שהם בועלי מדות והם יושבות על כל דם ואין חייבין ע
עליה על ביאת המקד ואין שורפין עליהן את התרומ
מפני שטומאתן בכסף

כבר ביארנו פעמי' רבות שכל מה שבא במשפ'
מהדינים המיוחדים בבנות כותיים היא משנה ראשונה ואמנם הדם
הזה הם כגוים לכל דבריהם וידוע הוא שהם מקבלים התורה כפי פ
פשוטה ולזה אחריו שספקה לא תהיה נדה עד שתבגר לאמרו אשה
והקבלה בא אלבנו שהאשה הטמא בדה בת יום א' כמו שיתבאר ולזה
הן נדות מעריבתן וערים' הוא הכל' אשר ידלנו בו הקטנים הנקראי'
בערב מהד וכבר ביארנו בראשון מטלים שפנות באורו כבועל נדה
שמתנו' מטמא תחתון בעליון והיה תמנונו של בועל בעליונו של זכ
אשר לא יטמא אדם כלום כמו שביארנו עם זה אשר פס' על כל כותי
שהוא בועל נדה בתכ"ז שיהיה כפאוי כי הנשים יושבות על כל דם ו
וכח' התלמו' שכובת זה המאמר פנו ישנו בין הדם הטמא והטמא ו
ויטהרו הכל וכבר התבאר בר' מטהרות שהתרומה כשרשת על הפק
ואמרו פה אין שורפין עליהן את התרומה מפני שטומאתן כסף בלד
זה בתלמוד רבנאמריהו ככתי' ערוב טמא כפנינו ודרם על תרומה
חבר ששם נבעה התרומה באלה העברים לא תשרף לפי שהם ידעו ש
כשק' הספק הראשון אם בעל אשתו בקרוב אם לא ואם תמנא לומר
בעל בקרוב ספק שהיא יושבת על דם טמא או על דם טהור והעקר א'
אלבנו על ספק הסיקא לא שרפין את התרומה ואמנם התכינו בו ש
שיהיה טובל כשכינו ודרם על הכלים והוא ערום לפי ששורפין את ה
התרומה על טומאת עם הארץ ועל בגדי עם הארץ לפי שהם מדרם
כמו שביארנו בחצונה ובטהורו ואלו לא יטבול כפנינו ימייב שתשרף
תרומה על מנעו ולא יא' חלף עם הארץ

בנות הצדוקין בזמן שנהנו ללכת
ברכבי אביהם הרי הן כבנות פרשו ללכת בדרבי יש
ישראל הרי הן בישראל ר יוסי או לעול' הן בישראל עד
שיפרשוללכת בדרבי אבותן

ר יוסי סוכר שסתם נדוקיות' כישאלנות
ותק' און' התמן ככותיות ואין הלכה כר יוסי

ג
דם נברית ודם טהור של מצורעת
בית שמאי מטהרין ובית הלל או ברוקה וכמימי רגליה
דם יולד שלא טבלה בית שמאי או ברוק וכמימי רגלי'
בית הלל' או מטמא לח ויבש מורים ביולדת בזוב שהיא
מטמא לח ויבש

כבר ביארנו בפתיחת זה הספר שהגוים לא יטמאו ב
בשום פנים מאושפי הטומאה מן התורה ומדרבנן גורו עליהן שיהיו
כזבין לכל דבריהן שהם זבין מדרבנן כש' מטהרין דם הנכרית ברין
תורה ויש' מן הגמרה ברוקה וכמימי רגליה אשר הם נמנאים תמיד
ועשו זה להודיע טומאתן מדרבנן ולזה דמן טהור וכה' און' ששם טמא
דמה ר' דם נדותה כרוקה ומימי רגליה נודע שהכל מדרבנן וכוכת
ברוקה שיטמא לח ולא יטמא יבש ואין כך דם נדה האמתי חבל יטמא
לח ויבש כמו שיתבאר בו' מוחות המסקת' דם טהור של מנוגע הוא
הדם אשר תראהו האשה היולדת אחר ז' לזכר ויד' לבקבה אם תהיה
מזנורע וסבת מחלוקת' ב' נדה בדם טהור של מזנורע יארך ביארנו
זה יותר דומה בשו' התלמוד לזכר זה בחבורינו ודם יולדת שלא ט
טבלה הוא הדם אשר תראה אחר ז' לזכר ואחר יד' לבקבה אם לא טב
טבלה ליל ח' או ליל ט' לפי שהיא חילו טבלה היא דם טהור כמו שבא
בשוק שר' דמי טהור ואם לא טבל' אמר' בה' שלא תשרד
מנומחת נדה כפי פני' לכן מטמא לח ויבש כדם נדה וכש' און' אמנם
תיעלת הטבלה להתייר' לבעלה ומעת' ששכלס זמן הנדה כתפרקה
מן הגדו ואפי' לא תטבול ולא תהיה דם נדה אבל יהיה רינו כרין רוק
נדה ומימי רגליה אשר מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ודע ששם יל'
ילדה והיא זכה ר' ששכה זכה ואז תלד וזאת היא הנקראת יולדת ב'
בזוב והיא ימה ז' לזכר ויד' לבקבה וספרה ז' נקיים אחר זה כרין כל
זכה ואחר ראתה דם אחר זה והיא לא תהאר ליל שמימי מהימים הכ
הנקים הנדה ב' וכה' כשארים בה על מחלוקתם כש' אומר ששכלסו
ז' נקיי' ואעפי' שלא טבלה ככר' מן הויכה וכה' און' שלא תשרד אם לא

טבלה ואמנם הסכימו ביולדת בזוב שלא ספרה ז' נקיים ולא טבלה
וכן התבאר בתלמוד
ד המקשה נדה קישת שלשה ימים בתוך יא'
שפתמעת לעת וילדה הריזו' ביולדת בזוב דברי ר'
אליעזר ר' יהושע או' לילה ויום בלילי שבת ויומו ש'
ששפתמן הצער אבל לא מן הדם

הצער זאת ההלכה אל העקר'
כבר נתבאר קנתם פעמים רבות אך אבארם כלם פה וזה שהאשה
אם ראתה דם ג' ימים רנשי' בלא עת נדתה הנדה היא תקיה זכה והוא
אמרו ית' ואשה כי תזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה' ואמרו
משנא ימים שנים רבים ג' אומם אם ראתה האשה דם בעת נדתה ב'
בין שתר' יום א' או ז' כלם הנדה היא נדה לבד ולא תקיה טומאה זולת
אורך הו' והוא אמרו ית' ז' ימים תהיה כנדתה ובליל ח' תטבול ותתיר
לבעלה ותנאה ואמר ית' או' כי תזוב על נדתה הוא שתחבר הזיכה ב'
בכדו' ולא תהיה ביניה טהרה בגון שהתח' הזיכה ביום הח' מהתחל'
הנדות וימשך ג' ימים והוא אשר יקראוהו המון' לנדה ונדה הקבלה
שפחות זמן שתי' בין נסת ונסות יא' יום והוא אמ' בכל מקום יא' יום
שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני' וזה השלימה האשה נ' ימי נדה
ויארת' ב' יום אשר אחר ג' ימים רנשי' והיתה זכה ומן העק' אלבנו
גב' שאם ראת' דם ג' ימים און' יותר רנשי' מחמת נלד הנדה היא טהורה
ואעפי' שראת' באלה הי' יום וכן באה הקבל' בזה מחמת עצמה ולא
מחמת נלד ומקשה היא היולדת אם אחזקה החבלים והזלת הדם ויש
מן הכשים שיתחיל' הקושי קודם הלידה ימים רבים ומהם מי שיאחו'
שנות לבד קודם הלידה וכיאר שפתה מנוחה ושלום מאלה המקרי'
ואמר בזאת המשנה שהקרה אם אחזקה נידים ועד דמה תהיה נדה
משני' זה הדם ובתכ"ז שיהיה הגרת זה הדם בעת נדתה ל' בעת המ'
היונור' אלבנה שתהיה כנדה בו' אמנם אם היה הגרת זה הדם אשר
הוא מחמת קושי בלא עת נדתה הנדה היא טהורה וכן התבאר בתלמו'
נאם התמיד הגרת דמה ג' ימים רנשי' ויהיה זה בלא עת נדתה
כמו שזכרנו ר' באמצע הי' יום ואחר כשתלך ממנה הקושי כד' שענ'
תהיה נדה ל' ששם תלקות הקושי ידענו שזה הדם אשר ירד ממנה
הוא דם נדה שאינו מחמת נלד לפי שאינו היה מחמת נלד כשתלקן מ'
ממנה הח' כלים עד שתלד' ואם שבנו אליה הנדרי' והחבלים אחר כד'
שעית ותלד' הרי זו ביולדת בזוב ור' יהושע און' ער שיתלקן ממנה ה'
החבלים לילה ויום בליל' שבת ויומו ר' שיקדם הלילה ליום שאם נס'
כשתלקן ממנה החבלים בתחלת השעה וכן היו אחר על דרך מנל'
אנל' ר' אלעזר אם תעמוד בריא' עד תחלת שעה ראשונה וכן היות ת'
תשוב זכה ואנל' ר' יהושע עד שתתמיד בדיאותה עד תחלת ליל' ג' ו'
נאז תזוב זכה ואמרו ששפתה מן הצער ולא מן הדם כוכתו שהוא א'
אעפי' ששפ' מן הצער לבד וכשאר הדם ילקח שהיא זכה ולא כאמר מ'
מעת שבשאר הדם היודר עד עת הלידה זה הדם כלו מחמת נלד הוא
זכה אשר לא יבש כדרי' ושפתה מן הצער אמנם הוא לחולשת ה'
הכח ולא תהיה זכה הודיענו שאין הצינ' כך אבל מעת שכתלקו ה'
החבלים הזמן הנזכר ידענו שזה הדם הקור' מחמת עצמה ולא מחמת'
ולד אמנם אם ראת' ג' ימים בתוך יא' יום כמו שזכרנו ואחר שכתלקן
החבלים ונפסק הדם הזמן הנזכר והוא מעת לעת ר' אליעזר און'
לילה ויום לר' יהושע אל' זה דמו משני' שהיא זכה והוא מנואר לח י'
יצטרך רבד וכך אם קשת' ב' ימים וכינס' הב' שפתה מן הצער מעת ל'
לעית וכשתלקן הנדרי' וכשאר' הדם שזכה בזה היום מהמנוחה מהנדי'
הכה היא ג' זכה ואעפי' שהדם נכתב שתייתו עד הלידה והלכה כר'
אלעזר

ה כמה היא קישויה ר' מאיר או' אפי' מן יום ר' יהוד'
או' ריה חדש ר' יוסי ור' שמעון או' אין קשוי יתלמב' שבתו'
אמרו כמה היא קישויה ירבה
בן אש יתמיד המ' תהיה והחבלים' זמן ארוך והנעזע עד הלידה כ'
כמה זה הזמן אשר אם יתמיד כו' הגרת הדם עם החבלים יחשב זה
מחמת נלד ולא תהיה נדה אחר שהשינו' החבלים הלידה ולא שבת און'
ר יוסי שוכח מה שיהיה שכיחאז' אל' הלידה יד' יום קודם הלידה ח'
אמנם אם חזרת הגרת דם והחבלים' קודם הלידה כ' יום על דר' משל'
וכשארנו הכאבי' כל' הכ' יום נלח שפת' כלל הנדה היא זכה והיא יולדת
בזוב ל' שכל' ונת' שראת מן הדם כל' הני ימים אשר לפני' ב' שבתוקם
הסמוכין ללידה חינו' מחמת נלד והלכה כר' שמעון

187
8

פרק חמישי
 יוצא דופן אין יושבין עליו ימי
 טומאה וימי טהר ואין חייבין
 עליו קרבן ר שמעון או הריו זו כולור כל הנשי מטמאו
 בבית החיצון שנאמר דם יהיה זוכה בבשרה אבל הזב
 ובעל קרי אינן מטמאין עד שתצא טומאתן לחוץ

חכמים או אשה פני תור יעילרה עד שילך
 ממקום שמזרעת ר שמעון או שאמריו תלך לרבות יוצא דופן והוא ש
 ששנסע האשה אם יקשה עליה הלירה ויצא העוב' מעם ובית החיצון
 כגוי מן המקום אשר הוא יוצא מוצאר הרחם והוא המקום שכיב' בו
 האמה בעת המשגל אם יצא דם מן המקום אשר יבגש דם החמה
 הנק' היא טמאה ואעפי' שה' לא יפלט ולא יצא חוץ לבגד והוא אחרים
 בגדר בית החיצון מקום שהשמש דשוכא כזב כי יהיה זכ מכשרו עד
 שתצא טומאתו מכשרו וכא כבעל קרי ואיש אשר תצא ממנו שכבתו
 זרע עד שתקטר מגופו ואז יטמאנו ואין הלכה כר' שמעון

ב
 היה אוכל בתרומה
 והרגיש שנועונו איבריו אוחו באמה ובלוע את הת
 התרומה ומטמאין בכל שהן אפי בגרעין החרדל ופחו
 מכאן

הצירו לנפה לאחז באמה לפי שהנ' כבר הזריע ולא יוסף כזה הרסו'
 ואחריו ומטמאין בכל שהן דומו אל שכבת זרע ואל הזוב לפי שזב ו
 נכבל קרי אם ראו אזה שצור טיהיה נטמאו אמנכ מי שיצג בשכבת
 זרע עד שיצג ככדשה ואז יטמא כמון שביארנו

ג
 תינוקת בת יום
 אחר מטמא בנדה ובת עשרה ימים בויבה תינוק כן י
 יום אחד מטמא בויבה ומטמא בג' ימים ומיטמא בטמ'
 מת זוקק ליבוט ופוסר מן היבוט מאביל בתרומה וז'
 ופוסל מן התרומה ונחול ומנחיל וההורגו חייב וחרי דו'
 לאביו ולאמו ולכל קרוביו בחתן שלם

אם תהיה בתיים או' ונתנס
 פרה אם יצא ממנה דם כיום הולרה ואשיר שתהיה בת עשרה ימים ז'
 זכה בגון שתדחה ג' ימים רנשים אחר ז' ימים מכרה לפי שהיא כל ז'
 ימים ראיותיה לא נהיה בה זכה כפי מה שביארנו ונלמ' תהיה הובס
 זכה אלא בעת כדיתה ואלה המשפטים כלם קבלה ואין מופת ע'
 עליהם זולת שמכים ואחרו ופוסר מן היבוט לפי שהיא אם תשליט ל'
 יום כפי מה שיתבאר בי'מות הנכה כפארה אמו מן החליצה ומן היבוט'
 אמנכ אם מת בתוך ל' יום הנכה היא חוללת ולא מתיבמות וכבר נת'
 כתחמת שאפי' מיום אחד פוסר אמו מן היבוט ואחרו ופוסל מן הת
 התרומה חינו רובה בו שתהיה כהנת שאין לה כן מישרחל כן יום אח
 אחר הנכה היא אסורה בעבורי לאביל בתרומה נפי' שכבר התבאר כ'
 בי'מות שהעובר פוסל ובש' כן יום אחד ואמנכ יר' בו שהוא פוסל
 עבדי אביו מלחכול בתרומה המשל כזה בגון שיהיה לכהן כ נשים
 א' מהם כשרה לכהונה ויש לו אמונה בניים וחשניה פשולה לכהונה
 ויש לו ממנה כן יום א' והוא חלל ומת' זק הכהן ויש לו עבדי וכתע'יב
 זה החלל עם א' זיו הכשרים ולכן נפסדי העבדים מלחכול בתרומה
 מעבי חלקו של הלל אשר אינו מחביל זה להיותו כן יום אחד אמנכ אם
 היה עובר היה מותר לעבדים שיאכלו מפני הבנים הכשרים עד שי
 שיוולד זה החלל לפי שהעקר גדלינו שאין קצין לעובר ואחרו ונחול ונ'
 ומחבילי רל כוחל מן החם ומחבילי לאחים מן החב משל כזה שאם ת'
 תמות אמו כיום לידתה הנכה הוא ירש נכסיה ואם ימות הוא אחר זה
 כיום הולדו הנכה ירשנהו אחיו מחביו ונתנוב נחלה מזה הקטן לנהיו
 מחביו כיום אחר ואחרו כחתן שלם רל שיחייב להתחבל ע'יני' וב'
 ובתנאי' שיהיה אכלם התחמתות שכולר לט' חדשים שלמים חמנכ הש'
 לח יתחמת לאביו ונלמנו זה הנכה לא יחויבו להתחבל ע'יני' עד
 שישלמו לנ' ימי' לפי שהעקר אנלינו כל שלא שהה' ל' יום כדחם הרי
 זה כבל שאם כלו לנ' הד'טו כמון שבארנו חפי מת כיום ל' ע'מנו אינו
 מחייב להתחבל ע'יני'

ד
 המקשה בתוך פ' לנקבה כל הרמין
 שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ר' אליעזר מטמא
 אמרו לו לר' אליעזר מה אם במקו שהחמיר כדם השופי
 הקל כדם הקושי מקו שהקל כדם השופי אינו דין שנק'
 כדם הקושי אם להן דיו לכא מן הרין להיות כרוון טמה
 שהקל עליה מטמא ויבה אבל מטמא היא טומאת גרה

כבר ידעת שיוולדת נקבה תותר לבעלה אחר יר'
 יום ואשיר שתהר ותפיל באמנכ פ' יום מקום שהחמיר כדם השופי ה'
 הוא יא' יום שכין נדה לנדה אשר קדם ביאורו לפי שהיא חס ראתה כ'
 בהם דם טלח מחמת ג' ימים תהיה זכה ואם ראת בהם דם הקושי
 תהיה טהורה כפי מה שקדם ביאורו ומקום שהקל כדם השופי הוא
 פ' יום ונ' ימים של נקבה אשר כל דם שתדחה בהם טהור ואעפי' שהוא
 מחמת ר'מיה אינו דין שנקל כדם הקושי ויהיה גם כן טהור וכבר כ'
 בארנו שדם השופי הוא אחר ירד מכלי' ביר וחבל ודם הקושי הוא א'
 אונתו אשר ירד עם זריים ומכלים אר' אליעזר דיו לכא מן הרין להיות
 ככרון כמון שהמקשה פאולת ימי טהור נדה ודם נדה יחשב זה דם ה'
 הקשיו כן גם כן מקשה בתוך ימי טהור וכבר בארנו כשיי' מכבא ק'
 קמח שאין אחד חול' שא' בזה העק' אש' הו' דיו לכא מן הרין להיו' ככרון
 אך מאמר ר' אליעזר שהמקשה נדה אינכ בכלל ע'יני' לפי שכבר
 ביארנו במה שקדם שהמקשה בעת כדיתה לכר הוא אשר תהיה נדה
 חתוכה חס קשת בתוך יא' יום הנכה היא טהורה ואפי' טומאת נדה אין
 עליה ולכן תהיה גם כן טהור ורמיה טהורין אם קשת בימי טהורה של
 נקבה ויהיה הכא מן הרין ככרון לפי שבד'ר' אליעזר שאומר שהיא
 נדה אם קשת בתוך יא' יום יחוייב שתהא טמאה טומאת נדה אם קשת
 בתוך פ' יום של נקבה כמון שזכר פיו ואין הלכה כר' אליעזר

ה
 בליא בחוקת
 טהרה מיזבה לה ולא ברקה שנגנה נאנסה הוירה ולא ב'
 ברקה הריו' וטהור הגיעה שעת וסתה ולא ברקה הרי
 זו טהורה ר' מאיר או אם היתה במחבא והגיעה שעתו
 וסתה ולא ברקה הריו' וטהורה שחרדה מסלקת את ה'
 חרמים אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום כגדר יום הרי
 אלו בחוקת טומאה

אלו היא יום הם איתם אשר בין נדה לנדה אשר
 הם הלכ' למטה מכיטו כמון שזכרנו ואמרנו שהיא כהן בחוקת טהר'
 טונת' שהיא אינכ קובעת וסת בחלה היא יום בשום פנים לפי שהוא
 הזמן היוותר קצר שהיה בין נדה לנדה אמנכ אחר סיא' הנכס אשפר ש'
 שתקבע לם וסת ולכן יחוייב אליה שתכרוק את עצמי' תמיד אחר סיא'
 אעפי' שזה בזולת עתה הירוע כמון שאמרנו כמס שקר' אעפי' שאמרנו
 דיון שעתו נריכה להיות בורקת ואם ישבה ולא ברקה אחר היא יום
 בין שהיא בטלס ככרקה כמנכס או כשגבה או כזרון הנכס היא טה'
 טהורה וחם הגיע שעת וסתה ולא ברקה ואחר זה ברקה ואפי' מנכא
 עבמה טהורה הנכס היא טמאה ובחוקת נדה מאשר לח ברקה עבמה
 בשעת וסתה וכבר ידעת שזכ' והזכה הופרים ז' ימי נקיים ואחר י'
 יטהרו וחלו ז' ימים הם אונת' אשר יקראו ימי הזב והזבה וכב' ביארנו
 שהחמה לח תהיה זכה ונתבאר שפירת ז' ימי נקיים עד שתדחה דם ג'
 ימים רנשים כלח עת כדיתה והיא אשר תקרא זכה גדולה ואם ראת
 דם כלח עת כדיתה בתחל' היום היא כזה סיום טמאה ותשאר שומרת
 ליום הכ' ואם לא תראה דם כיום הכ' באלו תאכול ותותר לבעלה ו
 ותטהר ואם ראת דם כיום הכ' בכ' תשמור כיום הב' ואם ככלמה פי'
 מזורת שלום ולא תראה דם תטהר ותותר לבעלה ואם ראת דם כזה
 היום הב' תהיה זכה גדולה ותבטח שפירת ז' ימים והיא בחלה הימים
 תקרא שומרת יום כגדר יום ותקר' גב' זכה קטנה וכבר ביארנו פעמי'
 דכות שזאת השומרת יום כגדר יום חסונה לבעלה ומטמאה משכב
 ומושב כזכה אלא שהיא לא תבטח שפירת ז' כזכה גדולה ולא קרבן
 ואחר שהזב וסזכה אם לא כדקו ע'מון בכל יום מחלו ז' ימים חעפי' ש'
 שכדקו אחריה ונמנאו טהורי' וכן שומרת יום כגדר יום אם לא ברקה
 עבמה כיום השני אם היתה רואה בהאשון לכר אן לא ברק' בשלישי
 אם היתה רואה גם כן בשני אעפי' שכרקה עבמה אחר זה ונמנאת ט'
 טהור' הנכה ה' בחוקת טומאת' לפי שכבר הנחיקו לטומאה' ולא יצחת'
 מהנה נלח בהתחמתות ואין הלכה כר' מאיר

הפטומת ר יומי אום כרי שיהא גוהן את ידו על העוקץ והוא שוקע ושוהה להוור

איוז הוא סימכה לל איזה האות הוא אות הכנרת וחלה הכימנים הם הכימני אשר יתנו חכמים מלמעלה וזה אשר יורו על הכימנים של מטה וזה שאנחנו כבר בארנו פעמים רבות שאם הביאה יב' שערות אחר יב' שנה ויום א' הנה היא תקרא כ כערה זמן' וחדשים אחד הבאת כ' שערות ותקרא כוגרת ואין לאביה דעות כה והנה אנחנו חלה הכימנים אשר נקבל מהם מופת על הב סבוגיות חס חס כמו סימנים של מטה ואמרנו שה תחת הדרד לל' בנ במקום הדרד ובדרדו זה כשהשיב ירה אל אחוריה ומופת שחיר את הפ הפטומת עד שיחזיר ראש השד שעל העוקץ לל על קנת השד והלכה כדברי כלל להחמיר ולכן כל עוד שיתראה א' מחלה הכימנים' ולא י יתראה האחר נשיונה ככוגרת להחמיר ולא להקל וחס קשה עממה בפני אביה גליה גא ככוגרת ואם קדשה אביה גב' כריכה יצו כעערה אעפ' שלא יתראו בה סימני כנרות וכן כל שיתראה א' מחלה הם הכימנים שאביה מפר נדריה לחומרה ולא תפשא לכהן גדול

בת עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות תביא ראייה שהיא ברת עשרים והיא אילונה לא חולצת ולא מתיבמת בן עשרי שנה שלא הביא כ' שערות כביא ראייה שהוא בן עשרי שנה והוא סרים לא חולין ולא מיכס אלו כדברי בירת הלל ובש' או זה ונה' בע שמנה עשרה ר' אלעזר אומר הזכר כדברי בית הלל והנקה כדברי בש' מהאשה ממהרת לבא לפנ האיש

אמר והיא חילונות ולא אמר הריוז חילונות היה זה מה שלמת הת' לוי שתיהם בת עשרים שלא הביאה ש שתי שערות ויתרא' בה סימני החילונות ואז כדון' ה' בן ין החילונות וכן הכן עשרים שלא הביא כ' שערות עד שיתראו בו קרי' י' סרים ואז יהיה סרים חמה וכבר בארנו סימני חילונות בא' מית' וסימני ס' סרים חמה בעשירי מית' חמה חס לח י' וזו סימני חילונות וסימני סרים ולא הביא שתי שערות הנה כוללת לל' לו ימנה לה' ש שנה ולא ישיה סרים או חילונות כמו שביארנו במקומות רבים מ מית' חמה ואין הלכה כר' לעז' ורע שזה הכ' שנה לא כנה' מיהו מיוס ליום ולכן לא אמר בהם עשרים שנה ויום א' ולזה חס לא הביא שתי שערות וכראו סימני סרים וסימני חילונות והם כבי כ' שנה פחות ליום הנה כדון' בהם כאלו הם עשרים שלמות ויהיה סרים או חילונות

פרק ששי בא סימן התחתו עד שלא בא העליון או חולצת או מת כמת בא העליון עד שלא בא התחתו אעפ' שאפשר ר מאיר אומר לא חו חולצת ולא מתיבמת וחכמים אומרים או חולצת או מת מתיבמת מבע שאמרו אפשר לתחתו לבא עד שלא יבא העליון אבל אי אפשר לעליון לבא עד שלא יבא התחתו

עד שלא בא התחתו אמרו אעפ' שאי אפשר הוא סברת חכמים אמנם לר' מאיר אפשר שיבא העליון ולא יבא התחתו ולכן לא חולצת לפי שהסימכה היא על הסימן התחתו וכבר ידעת שהחשה לת תחתו עד שתביא כ' שערות ומותר היבוס בקאנה זולת לר' ויחיר שהחש מקום אשה לאיש ולא יהיה חלני יבוס כשר חלה לברולה ולכן א אמר פה לא חולצת ולא מתיבמת וחלל החכמים החומרי' שלא יתראה סימן העליון חלה חסר סברתה הסימן התחתו נשפי ברקנו ולא קב מנחנו נחמתי הנה ככל וסימן התחתו הוא הבאת כ' שערות וסימן העליון סימני השדים אשר קדמו' וכבר התבאר לך סדרברי הכל על סימן התחתו סימנין ולזה חמרו כיון שבא התחתו טוב אין משגיחים על העליון ומבואר שחין חלנו סימן עליון חלה בהשה לכר כי אין ל לריש סימן' עליון ואין הלכה כר' מאיר

ב בויצא בו כל בלי הרש מבנים ומציא ויש שהוא מוציא ואינו מבנים כל אבר שיש בו צפורן יש בו עצם ויש שיש בו עצם ואין בו צ צפורן

כחג שנים ויום א מתקדשת כביאה ואם בא עליה היבם קנאה וחייבים עליה משום אשת איש ומטמא את בועלה לטמא משכב הזנות בעליון נשאת לכהן תאכל בתרומה בא עליה א' מכל הפכולי פכלה מן הכהונה בא עליה א' מכל העריו האמורות בהי' המתים על ידיה והיא פטורה פחות מבן בטותן אצבע בעין

זו כלן מכוחר לפי שהשקר אשר יכלול זה הוא אמרנו בתב' שני ויום א' ביאתה ביאה וזה הרבר הלכה למשה מסיני וזכותה יב' שני ויום א' אין ביאתה ביאה וכבר נכפל זה במקומו רכ' וכיבת כנותן אצבע בעין אשר תרומע רגע וא' זר ישוב לעבדו כי חס כעעלה והיא פחותה מלה השנים תשוב בתולה כלן לא כעעלה כלל

בן תשע שני ויום א' שבא על יבימתו קנאה ואינו נותן גט עד שיגריל ומטמא בנדה לטמא משכב תחתו בעליון ופוסל ואינו מאכיל ופוסל את הכהמה מעל נבי המוכח והיא נסקלת על ידו ואם בא על א' מכל העריות האמו' כהורה מתות על ידו והוא פטור

זו העקר כלן גב' אמרנו כן ט' פנים ויום א' ביאתו ביאה ואמרנו עד שיגריל לל עד שיגריל ויכעול אחר שהביא שתי שערות ואז יתן גט ופטור ואמנ' לא בא עליה וישהגדיל הנה היא תנטרף בטוחלינה כפי מה שביארנו בעשירי מית' חמה ואם בעל בדה יהיה ככועל' גרם ויטמ' משכב התחתו כעליון כמו שביאר' בריש' כל' ופוסל מן התרומה חס היה זה פוסל נכהונה וכעל' כהנ' הנה הוא ישיבה הללה ותפסל מלחכה בתרומה ואם היה כהן כן ט' כפי וינשא ונשא ישראלית אינו מאכיל אותה לפי שאין קנינו קין גמור כמו שזכרנו כז' מית' חמה ואם רבע את הכהמה פסלה מעל גבי המוכח כמו שהתבאר בשני מכתובות וכבר ביארנו זה תכלית הביאור כז' מ מוכהדין

כח יא שנים ויום א נדריה נברקים בת יב ויום א נדריה קיימין ובורקי בליב כן יב' שנים ויום א נדריו נברקים כן יג' שנה ויו א נדריה קיימי' ובורקים כל יג' קודם לומן הוזה אעפ' שאמרו יודעים אנו לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו אין נדריהן נדר ואין הקדישן הקדש לאחר ה הומן אעפ' שאמרו אין אנו יוד' עים לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו נדריהן נדר והקדישן הקדש

זו אשר אמרנו בת' יב' שני ויום א' וכת' יב' שנה ויום א' כדריהן קיימין ואפילו אמרו אין אנו יודעין בתנאי הבאת כ' שערות ולמטה בגוף כמו שביארנו במקומו ביבמות ובתוכות ואז לוקין על המראתן חס מרן אמנם חס לא יביאו כ' שערות עדין קאנים חס וככות נברקים שישלו האם הם יודע' כנות הנדרים ולמי חס חס לא ואמרנו נברקים כל יב' וכן כל יב' לתינוק לפי שכבר באמר של יום כסכה חסוכים שנה הנה עולה במחשבתנו על בעל זה המאמר חס ישאלו ל' יום וינאם שלא יבינו כסות' קה חק' יתם אמר אין הענין כן אבל לדברי הכל נברקים כ' השנה יב' חדש לנקבה ויב' לזכר וכל עוד שנמאנאנו יודע נדריו קיימים ואעפ' שהם קטני נזא' היא עוכת נדרין הרמזו אליה בכל מקום ושני הנקבה לעונת נדרים פ פמות משני הזכר להיות חיימן קנרים מחיי האיש כרוב

משל משלו הכמים באשה כוחל וצמל פנה עורה תנוקת כוחל או ימי הנעורים בוז וכוז אביה וכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובקפ' נדריה צמל כל שבגרה ואין לאביה בה רשות

פנה הוא הפרי הפג כוחל הוא הפירות אשר הקריבו להתבשל ונמל שם פירות כתמלח בשולם והיא מלה מורכבת מן היציא מלחה וכבר ביארנו גדי הקטנות והכערות והכוגרות בב' מכתובות

איוו היא ח סימנה ר' יומי הגלילי אום משיעלה הקמט תחת הדרד' עקיבא אומר משימו הדין כן עזאי אומר כשישהיר ה

18 8

אמרנו כפיאח כל שהוא חבל כשמו וברולו מן הארץ וקין אתו באחד ומכב יס לקיו חייב כפיאח ואמר כבד המעשר כלל אמרו במעשר כל שהוא חבל וכשמו וברולו מן הארץ חייב במעשר וכבר ביארנו אלו הסללות במקומם והנודק אליהם מהם כבר הוכן

ח כל שהוא חייב בראשית הגז חייב במתנות ויש שהוא חייב במתנות ואינו חייב בראשית הגז

כבר ביארנו בראשית הגז חייב לקין הנאמן לבר והמתנות והם הזרועות והקיים והקיים לנאמן ולכקר וללעמים וזכריהן וזכריהן

ט כל שיש לו בעור יש לו שביעי ויש שיש לו שביעית ואין לו בעור

אמר השי בשביעית ולכחמת ולחיה אשר בארצנו וכו' ואמרנו בספרי כל זמן שהיה חובל מן הארץ החל לכהמת מן הכית כלל לחיה מן השדה כלל לכהמת מן הכית וזה הוא שכתב הכיבוד רל ש סור חלה הנמחים מביטו את כל מן השדה וכבר קת התבאר זה כלל וכתחמת במעשר שביעית ויש רבנים לחי יבד שרש' בסו פני מן החיץ כמו עליו הלוקף השונה ועליו הנדבה והם עליו הלוקף והענב שקרין מינטא נאלה וכו' כהם יחייב להם משפט השביעי ולא יחייבם הב גר לפי שהיה לח תכלה מן השדה

כל שיש לו קשקשת

יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת יא כל שיש לו קרני יש לו טלפים ויש שיש לו טלפים ואין לו קרנים

קשקשת הם הקקשים וסנפיר הם הכנפים וזה מביע ליריבת מימי הכנפיים ותכלה ליריעת סמא וקשקשת מן הרבול ליריעת הקהמה מן החיים כפי מה שיתבאר בחולין

יא כל הטעון כרב לאחריו טעון לפניו ויש שהוא טעון לפניו ואינו טעון לאחריו

ידוע הוא שהמנות כלל מכרף עליהם עובר לנשייתן כמו הכינית והתכלין והמומה והסוכה והלולב וזולתם ואין חינוכ כרכה אחרי העשותם

יב תנוקת שהביאה שתי שערות חייבת בכל מצות האמירות בתורה וחולצ ולא מתיבמת וכן התינו תינוק שהביא שתי שערות חייב בכל מצות האמירות בתורה וראוי להיו בן סורר וזורה משיקוף עד שיקוף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים כלשון נזקית תנוקת שהביא שתי שערות אינה יכולה לסאן ר' יהודה או משרבה השחור

כבר ביארנו פעמים רבות שאלה הם שערות לא יועילו ולא יהיו סימני הכברות אלמ אם ימנחו כגיבת זמן המורגל והוא יב' שנה ויום ח' לתוכו קת ויב' שנה ויום ח' נתינוק וכל עו' שהיו פחו' משה השני' וימנחו להם הב' שערות הנה הוא שומה ומיכה סימני הכברות ולשון בקיה הוא בקרחן לטעורג העירוס זקן וצסק ההנכה הכת ממחכת ער שתכוח כ' שערות וסו' לה יב' שנים ויום ח' מיכה מ' ממחכת וחס' לח כמנא' לה כ' שערות תמאן וחשי' היתה מכ שנה אלמ חס' יתחמת שהיה חילוכית כפי מה שהתכינו כ' היתה לח תמאן וזה חס' לח כח' עליה אחרי יב' שנה ויום ח' חמס' חס' כח' ליה בזה הזמן ו היתה מקורס' כביאה שהיה דמונית וחיה יכולה למ' וחשי' שלח כמנחו לה כ' שערות כי אכחכו נחמר שמת כשנר מתחר שהביעה לטבל סנכותיה והו' המגל המבואר כזה הרין וכבר זכרנו זה בבימות' מו' היא הסכרה החמתית אשר יתרחם מעיון הינגמ' ד

יד שתי שערות האמירו כפרה ובכשן הן האמירות בכל מקום וכמה הוא גשעורן כרי' לכוף ראשן לעיקרן דברי ר' יעמאל ר' אדער אנר נדי' ל לקרוץ כצפורן ר' עקיבא או כרי שיהו גטלות בזוג

והבנים הוא שיהיה נקוב כרף אשר שוכס היים ממונו לכני' א' א' תג' ז' הכלי על פני המים וכלי הפק סבל נקב הוא כזה הנעדר א' חס' ונלח זה הכלי במים יזול ממונו והו' אשר יקרהו מוני' משקה וכבר ביארנו זה במעשר פליס סבל כלי חרס יקב כבונס משקה א' אשר יפסל ולא יאות שיהיה בעטרא רל יושב לטכול ההטחה וזול' לא יקבל טומאה כן כן א' יקב כמוני' משקה הנה הוא פסול לבי לביטרא ולא יאות חל' יס ולכן יקבל טומאה וכת' זה מה שזכרנו ל' ש' שחין או הכח בעטרא לביטרא לביטרא עמיה חיונס כת' כעזתה לקבלת ההטחה וא' תהיה מעטחת נכטרך חליס לטוס' א' חר' ואמר ויש שהוא מוני' וחיונו מביס רל' ש' קבת כלי חרס לקבת העינים שא' יקב כמוני' משקה לבר ואינו מכניס משק' יהיה כשר וזה לקדש כו' מי חטאת לפי שמכניס וחיונו מוני' כשר לחי חטאת' וי' ויהיה לשון המחמר ממה שביארנו וכן כלי חרס שפסול למוי חטאת' פסול לביטרא ויש שהוא פסול לביטרא וחיונו פסול למוי חטאת' וכבר התבאר כב' מחלהות שא' ש' ש' עש' מטמא כמגע וכאכל' וא' לח' יהיה כו' עש' חיונו מטמא כהכל' וזאת היא התועלת ביריעתו מ' מזה האבר חס' יש לו עש' חס' לא וכבר התבאר בתלמוד שאלה הם העיקרים אשר בהם הצפורים חס' נעדר הני' ורן' אעפי' שהאבר נשא ברבול וכבר הכה הוא מטמא כמגע וכמטמא וחיונו מטמא כהכל'

ג כל הטמא מדרס טמא טמא מת ויש שהוא מטמא טמא מת ואינו מטמא מדרס

אמר השם ית' כזה והיושב על הכלי אשר ע' וכו' וכזה הקבלה יטל כפה סאה וישב עליה כפה תרקב וישב עליה יח טמא קל' והיושב על הכלי אשר ישב ע' וכו' הזכ' מי שמינח ל' לביטרא יח זה שאינו מיוח' שאומר לו עמוד ונעשה מלחכתו ככר התבאר שחליס אשר לח' ויאותו למטכב ומושב לח' יטמאו במדרס' ה' הזכ' והם מטמאין טומאת מת' והו' טבנת אמרס' כזכ' עמוד ונעשה מ' מלחכתו וחיו' חומרים לטמא מת' עמוד ונעשה מלחכתו וכבר ה' התבאר זאת הכונה כשרק כ' מכלים וכן ביארנו ענין המדרס כיה מכלים

ד כל הראוי לרוץ דיני נפשות ראוי לרוץ דיני ממונות ויש שהוא ראוי לרוץ דיני ממונות ויש דיני נפשות ה' כל ה' בשר לרוץ כשר להעיד ויש שהוא כשר להעיד ואינו בשר לרוץ

כמו שכתבנו בסנהדרין זאת המשנה לר' מאיר שמתכס סמא בא' מעיניו פסול לרוץ ויקבל מופת מהמרו ית' על פיהם יהיה כל ריב וכל נגע מקי' ריבים לנגיעים מה נגעים טלח כהני' דת' לבל מראה עיני' ההק' חף ריבין טלח בסומי' ולכן סומא' דח' מעיניו פסול לרוץ וכשר להעיד חכל' ר' מחיר חמס' חכל' חכמים ה' הנה הוא כשר לרוץ מתחר שהעיד חלוינו שגמר רין כשר כלילה כמו' מהתבאר בסנהדרין וחשי' שרחית נגעים לח' תהיה כלילה כמו' ש' שביארנו בנגי' כן' כן סומא' מוח' מ' ביניו ריין וחשי' שיהיה פסול לראות נגעים חין הלכה כר' מחיר ואשר חייב טלח טס התלמוד זחת' המשנ' בא' הב' ושוכח אשר הוא כשר להעיד כפי' סכרת חכמים ושפול' לרוץ כמו' שהתבאר במקומות מן התלמוד לחיונתו ענין כעתק במהרס' והוא שישוכ' הסוג' אוהב וישוכ' תכף על ענין' האמצעות וחיו' ככמו' חלה' שיהמר ויש שהוא כשר להעיד וחיונו כשר לרוץ

ו כל שהוא חייב במעשרו' מטמא טומאת אובלין ויש שהוא טמא טומאת אובלין ואינו חייב במעשרות

מכאור הוא שמיני הכשריים והדגים והכרמים כלל טמאין טומאת אובלין ריין כהם מעשרו לפי שהם חיונס מערולי קרקב

ז כל שהוא חייב בפיאה חייב במעשרות ויש שהוא חייב במעשרות ואינו חייב בפאה

גדר הכרם אשר יחייבו במעשר חיונס מעדר הכרם אשר יחייבו כפיאח שבגדר הפאה כאמר כלל א'

A

אמרנו בתלמוד
ה'לכה כדברי כל' להקמיר ויהיה כפי מה שאמרו אהי' עמי השערי'
כדי שיהיו נטולות בדיבור אשר הוא השמות שבשעורים אינה ממאכת וא'
נחוצה חולצת עד שיהיו כרי לבקו ראשון לעקרן

הרואה כתם הרי זו מקולקל וישת משום זוב דברי ר' מאיר וחכמים או אין בכושתין משום זוב

מכאור הוא מזה הכתם הוא שתמנא טפת דם כענדה כפי מה שיתבאר חמכס מוצאו בלא עת נדחה וכוכת אמרו מ נוקולקל את אה כפסד העית הירוע נגדיתה ונתקלקל וסתה וחוששת מש מנוכ זוב חמכ' שתהיה הפק זבה ותיבא קרבן זבה אינו נאכל כמו שביארנו בערסין נכסר התבאר בתלמוד שאם יהיה הכתם שעור ג גריסין ושעור כגרים כבר בארנו כעננים הנה היא חוששת ממים זכ זכאמו כגרים בא כלל יום זה הכתם מראות ג' ימים ולכך תחוש לזוב וזו היא סכרת חכמים ור' חנינא בן אבטיבונס הוא האומר פה שאין ב ככתמים משום זוב וכן חוקים התלמוד זה הדבור כי מד אמר מחן חכמים ר' חנינא בן אבטיבונס שאמר סכתם אלא תחוש לו משום זוב וזהו היה בתלמית הגורל חלף אה לבעה ג כגרים ברוקים ונמנא ב חמכ' על כל כגד מהם או כמניא ג כתיבא ג כגד א' כתבא' שיעמוד על זה הכגד חני ימים ותמנא כיום הב כתמים ואז יהיה הפק זבה ותחוש לזבה והלכה כחכמים שהומר' חוששת משום זוב והפי' ככתם א' ח' יהיה ברול העור כמו שביארנו

הרואה יום יא בין השמשות תחלת נדה וסוף נדה תחלת זיבה וסוף זיבה יום מ לוכר יום פ לנקבה בין השמשות לכלם הרי אלו טועות אמר יהושע עד שאתם מתקנין את השמשות בואו ותקנו את המקחות

זה היה יום כבר קדם לנו ביארנו ולשון זאת המשנה כמו שביאר התלמוד הוא כן הרואה יום יא בין השמשות תחלת נדה וסוף זיבה וכז' לנדה סוף נדה ותחלת זיבה וכן יום מ לזכ' יום פ לנקבה בין השמשות וביאר זה שאם ראת דם יום מ' או יום פ' בין השמשות זזה הפק אה ביום היתה הראיה ויהיה דם טהור או בלילה ויהיה דם טהור ואם ראו ב' ימים רצופים והם הט' נהי' מן יא' אשר הם ימים ה הראוי' לזיבה כמו שביארנו ויום ה' יום ראת דם בין השמשות הנה זה הפק אה רח' זה הדם ביום ותהי' הראיה סוף זיבה לפי שהיא ראת' ג' ימי רצופין או תהיה זאת הראיה בלילה בלילה יב' ותהיה זאת הראיה תחלת נדה ולפ' תהיה זבה או אה ראת דם יום ז' לנדה בין השמשות מה שפק ג' אה ביום היתה הראיה ותהיה הרואה סוף נדה בהיותה סוף ימי' כלם בנדה כמו שביארנו או ליל השמימי היתה הראיה ותהיה זאת הראיה תחל' זיבה ואם ראת אחר זה יום ה' נהי' מהתחל' הנה אה הם ימי זיבה ותהיה זבה הנה אלה כלן טועות והזבה ש שלהן הפק ומביאות קרבן ואינו נאכל כמו שביארנו בערסין שכל ה העונש מביאות קרבן ואי' נאכל ואמר' יהושע שטות אמרו תבי ט טועות וכוכת ממאמר יהושע אשר אמר להמיר דבריה והעריכו בטועת הערה בכלתי טועות חזק מעטנו בי' לו רימוז אל זה המין מן העור אשר אכחנו באיילה אשר היא קשה מאד ורבת משפטים ואי' איני ל להקריק בתלמית לכתר ספרות הרבנות הנפלות קרובות האפשרות וכל שכן שפירנו פרנות רחוקות האפשרות כמו אלה שתראנה בין השמשות נכד וכיום ידוע עמוד זה רחוק הכפילה ואם לקחנו כהעור' כפי מה שיהיו מזה ירחב עלינו המאמר והשתדלנו באמתים

הטומא' כמו שביארנו בפתיחת זה הסדר ואמר דם יהיה זובה וכאן הקבלה ב' וימי יהי נאשי' יבש ולמה שימצאנו הפסוק כבר דן על ענש המ' בטומאה והוא באמר או בענש אדם שמכו בזרעו יטמא חפי יבש תכלית היובש בענש ובה בזב רר כפרו עד שיהיה לח בעת שיוזל וזה יטמא וכפי הריר והרוק הוא הרוק ש' יטמא חלף לח לאמרו וכי יר ירוק ובעת שירוק חמוס יהיה לח וכשרץ חמר כל העונש מהם כמותן וכאם הקבלה בעין מונתם אל כמו שהם לחים בעת מותם וככלה אמר וכי מונת מן הכהמה בעין מונתם וככז' זרע אמרו ברחויה ל להזריע נאש' כתיבש השרץ תכלי' היובש אה שדרתו כרחיק והעצמות מחוברות בחוליות שדרתו הנה הוא גב' מטמא לקיום נדות תבטינו ואין הלכה כר' יוסי'

השרץ שנמצא במבוי מטמא

למפרע עד שיאמר ברקתי את המבוי הוה ולא היה בו שרץ וכן בשעת כיבוד וכן כתה שנמצא בחלוק בשם למפרע עד שיאמר ברקתי את החלוק הוה ולא היה בו כתם וכן בשעת כבוס מטמא בין לחובין יבש ר שמעון או היבש מטמא למפרע והלה אינו מטמא אא עד שעה שהוא יכול לחזור ולהיות לח

עד שעה שיכול להיות לח עד שעת הכבוד עד העת אשר כבס בו זה העפר ולא כמנא בו שרץ אמר נפשי שחוקת בנין ישראל שבורקני מוכותיהן בשעת כבודם וחוקת כנות ישראל שבורקות חלוקותיהן בשעת כבודן וזה הקבל אשר ש' שמעון בין לח בין יבש הוא בשרץ לפי שאם ימנא הוה או נחמר על דרך משל שחפשי' שיהיה לח זה השרץ מעת שמת ב' ימים ויהיה מטמא ב' ימים למפ' עד לכד ואמנם הכתם חפי' לח מטמא למשעוראשי' לאחר ימים לפי שאכחנו כאמר אה היה יבש הנה יש ל' ימים רבים שהוא זבה ה סבד ונענו בעור שהוא מטמא ולא וככד' ה' סבד בטהרות שמבוי ב כרסוג' חיד' ד' ופקדו טמא ולכן יהיו הטהרות שבענו במבוי זה טמא טמאים למשעוראשי' מצי' זה השרץ ומין הלכה כר' שמעון

כל הכתמים

הבאים מרקם טהורים ר' יהודה מטמא מפני שהם גרי טועים הבאים מבין הגוים טהורים מבין ישראל מבין הבותים ר' מאיר מטמא וחכמים מטהו ין מפני שלא נח נהשדו על כתמיהם

כבר הודעתי פעמים רבות שהגוי' אינם מטמאי' בויב ולא כנדה ואמנם גזרו עליהם חזק לאמרו על כתמיהם לפי ש סתמתם דם כדה שלהם מטמא מרובין וחזק יטמאו הפק דקס מוקום כנר ארץ ישראל והוא קדש הכזר בתורה ויהיה בזה המקום גוים ו ככש ככותם ישראל וקלטו ברוב דרכיהם ביום שיעשו הגוים הכלתי תגרי' אה יהיה שכן לגד תגרי' ותבטור' זאת המשל' הל תקון ותקונה הוא זה מבין ישראל ומכין סבו ימים טמאים הנמנחין בעיר ישראל מ מהוריים ש' נחאדו על כתמיהם ומנשיעין אותם הנמנחין בעירי' ה הכותיים ר' מאיר מטמא מפני שאין מנשיעין חת בתניהן והנכנס מ מנשיעין אות' אל' שהם כלתי מוגר'ים מלהשלך בשוקים כגרי' הם יש בהם כתם אכל יבנוהו ויבניעוהו עד שיוחז' וזה הכתם הנמנא ואמכ' פוח דם חיה נדש כהמה ופיוכה בהם ולפ' הניחוסו שם ואין הלכה כר' מאיר זה כפי זה הזיון חמכ' קיום כותיים כגוים וכתמיהם טהורים כמו שביארנו פעמים רבות

כל הכתמים הנמצאים בכל

מקום טהורים חוץ מן הנמצאים בהררים וסביבות כ בית זוטנאות בית הכבאות של ב' תים מטמאין באהל מפני שהם קיברין ע' את הגבלים ר' יהודה או לא היו קיברין אלא משלי בין הזהיה גדרותן

כבר ביארנו שכתמיהם הנמצאים ואפי' כגרי' ישראל טהורים לפי שהם לא יטמאו כתם טמא וזה כמנא זה ה הכגד אשר עליו דם בערי ישראל כחדרים וכקבוצ' מותן ממות' הם הטומאה הנה כדן עליה שהם כ' נמי נדה וחמוס הנכנסו ע' כמו שקדם ש' ישראל הנכנסו מנכני' להו' והיו חמוס' מחשבים שהכל ח' קח' ש' ל' חלק ונחלה בארץ מונת לקברו ככל' מוקום וחין זה ככז'

159
8

פרק שביעי
דם הנדה ובשר המת מטמאין לחי' ומטמאין יבשים אבל הזוב וניעו והרוק והשר' והנבלה ושכב זרע מטמאין ואין מטמאין יבשים אם יבולין להשרו ולחוו לכמו שהיו מטמאין לחים ומטמאין יבשים וכמה היא שריותן בפושרים מ מעת לעת ר' יוסי או כשר המת שיבש' איה אינו יחול ל להשרות ולהזור לכמות שהיה טהור

אמר ית' זהויה כבלה ונכאה הקבלם מדנה כמותה ל' שר' יהי יטמא כמו שתמוא היא נהוא ח' ה

ולכו המצות חזר בהם טעומות מארבע יטמאו כההל לפי שהם כ
כחוקת בית הקברות ואין הלכ' כר' יהודה וזה מלא היוכ הכה הכות
עצמו הם מת' לא יטמאו כההל לפי שהם בניו אין מטמאין כההל

נאמנם לום
ה קברנו שם את הנפלי או לא קברנו נאמנם על הכהמה
אם בכרה אם לא בכרה נאמנם על ציון קברות ואינם
נאמנם לא על הסכבות ולא על הפרעות ולא על בית
הפרס וזה הכלל דבר שהם חשודי בו אינם נאמנם עליו

מה שהם נאמנים באמרם לא קברנו עד שיהיה כהן עומד בזה המ
התקום ותדומה בידו וכו' וזהו זה איפשר שנאמר חולי הוא תדומה
טעוה להיותו אוכלה וכן מה שהם נאמנים באמרם שזאת הכהמה
בכרה עד שיהיו מותרין ולדוניה או יעבוד בה אשר בתינו הפסוק או
אילו היה בכר' לא תעבוד בכבוד שורך ולא תגזז בכור נאכך וכן כל
כחמנין במקום שהנא טהור מאחר שהין בו כיון לפי שהם היו עשויים
כיון על הקברות חמני' חש' היה חילין מסך על החר' או חכנים פרועות
יונחות מן העיר ואמרין שהתיהן טהור חין באמנים לפי שלשעמים
התהיים טעומה וזה לא יאמינו שזה אהל ושלח יטמאו מה שכתת
זה הנכ' וכן בית הפרס חין באמנים באמרם שזה הוא טהור וכבר
י' נכח' בהלכות משפטי בית הפרס ואין יטה גאמת זה הכלל להכיר
התומין דין נכך שאינן באמנין עליהן לפי שהם חיוני מינים
חיוני תומי' ולא חיוני' נכך ולא אצטר' להשיב שמאמנם היום
כבנים לכל דבריהם

פרק שמינ
הרואה בתם על בשרה כנגד בית
תורפה טמאה שלא כנגד בית תורפה
טהורה על עקיבה על ראש גודלה טמא על שוקה ועל
פרסותיה טבפנס טמאה ומבהוין טהורה ראתה על ח
חלוקת כן החגור ולמטן טמאה מן החגור ולמעלן טהורה
ראת על בית יד של חלוק אב טגיע כנג' בית תרפ כבא'
ואם לאו טהורה היתה פושטתו ונתכסה בו בלילה כל
מקום שימצא בו רם טמא מפע שהוא חוור וכן בפליון

למה שאמר כנגד בית התורפה טמאה כיון דמ' גם אשר הוא כנגד
בית תורפה חמני עקבה הנה חפש' שיקרב באבר ממנה חמני גודלם
והוא החנכב מחנכעות רגליה סנה חי חפשי' בו זה חמני אמר על
דחש גודלה טמא לפי שהחנכו כ' זמר של פעמים יוסף עליו הדם בעת
לכתה וזה חפשי' וכן התבאר בתלמו' נמכפנים הוא המקום המדוכך
בבית ה' וכן הרגלים והשוקים חחת מהם להחרת נהאדם עומד וממרן
על הנדוים מבחין ומחוק' רל' מה שיטח חל' חפשי' חו מה שיטה חל' ה
הכרה מן היד' ומה שוקים בעת התחבר' כמו שהפירו' ובית יד של
חלוק מכות וחליון הוא החוור אשר יחברו בו

התולה בכל דבר שהיא
יכולה לתלות שחטה בהמה חיה ועוף ונתעסקה בכתמי'
או שישבה בצד העסוקין בהן הרנה טמא לת הרי
זו תולה בהער' כמה היא תולה ר' ונענה כן אנטיגנוס א
אוטר ער' כברים של פול אף על פי שלא הרגה ותולה
כבנה ובבעלה ואם יש בה טמא והיא יכולה להיגלו
ולדוציא דם הרי זו תולה בה

ר' חנינא בן אבטיבגס אומר חפשי' טמא ש
לא הרנה וכמנחת כברים של פול' הנה פחות מנחה תולה כמי' וכולת'
וכחמר שלפעמים בעת שכתה או התחפסה מנד' אל נר והרג' כש
ב' צרעו' וכבנים וכיונא' בהם ומח' הוא זה בתם והוא הפך הרבר
הקדרס אשר חמר סרנה מאכולת הרי זו תולה וזה לא הרנה הינה ת
תולה ר' חנינא אומר טמא הרנה הנה היה תיחם אליהם זה הדם וחפשי'
היה בתכלית הגדול וכתפלי' שיהיה חפשי' שכזה דש בעל היי' חמר
הרנה כפירסוס זה השעור הנמנא ותולה בכנה וכבעלה אם הלכו כ
כרם חו' היה כקם מכה וחפשי' שהיה לא תחמת שהיה מהם לפי שהם
הג' יעשי' כס והוא לא תרע ולא תשי' כוכת' כזה ופי' להגלע' לתתקוף
וסיח מלה עברית ולפני' תקבל' הריב' ש' קורס' התגלות ושתפדסמו' ה
פמוש' ביארנו וחי' הלכ' כר' חנינא בן אבטיבגס

מעטה באשה אחת שכאת לפט
ר' עקיבא אמרה לו ראיתי בתם אמר לה שמא מנה ה
היתה ביד אמרה לו הן וחיייתה או שמא יכולה היא ל
להגלע ולהוציא דם אמר' לו הן וטיהרה ר' עקיבא ראה
תלמידיו מסתכלין זה בזה אמר להם מה הרבר קשה כ
בעיניכם שלא אמרו חכמים כרב' להדמיר אלא להקל
שנ' ואשה לבי תהיה זכה דם יהיה זוכה לזשרה לא בתם
כבר ביארנו בפתיח'

ז' הקדיר טעומות כתמים מדיכנן גזאת ההלכה טלה מבוארת

עד שהוא נתון תחת הכר ונמצא עליהן דם עגול טהור ז
ואם משוך סמא דכריר אליעזר בר' צדוק

כבר ידעת שעד הוא
הכבר אשר תקנח בו את עצמה ואם נמנאו בו טפת דם משוכה נאמ'
שהוא נמנה ובעת שקנחה את עצמה ותלק' בו זה הדם ותהיה כגון
דואה בתם חמני' אם היה מקום הדם עגול חין זה מקלמה הכל מה
מכנה שנהרשם תחת סכר' וכיונא' כזה ונתק' אומר וחולי' הנוסף על
העד טפה לכד' נהלכה כר' אלעזר בן' דרק

פרק תשעי
האשה שהיא עושה צרכיה וראת ד
דם ד' טאיר או אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה
ר' יוסי או' בין כך ובין כך טמאה ערה זרק

כונת אמרו עושה צרכיה משתת מן
מים ואם תהיה עומדת אמר ר' מאיר שהשת' יפוכ' אל המקור ותנא ה
הדם ואמרנו ואם יושבת טהורה בת' חין שתהא יושבת על ספת הסבל
והיא תסליך השתן במזק בתוך הסבל וכמנא' דם בתוך הכלי וחמר' ר'
מאיר ש' ילו' היה זה הדם מן המקור היה נמנא' בדשני' הכלי בעת ש
השתלת ההסתנה היה כוול' מן המקור נמחר' טלח' נמנא' חלח' בתוך
הכלי הנה הוא ינא' עש' השתן משחין במקום או בזולתה מן החכרים
אשר ילך עליהם השתן והלכה כר' יוסי

איש ואשה שעשו צרכיהן בתוך
הסבל ומצא דם על המים ר' יוסי טהור ור' שמעון טמא
שאין דרך האיש להוציא דם אא שחוקה דמיכ' מן האשה
אם השתינו חיש וחפשי' כפלי'
א' וכמנא' כזה העת דם הנה הוא כ' ספקות ספק מן האיש ספק מן ה
האשה ואם תל' מן החשפה ספק שהוא מן המקור והמים חוור' למחור
והנזיל דם ספק שהינו וחפשי' שיש' בעבין ספק ספק מטמא ר' שמעון
וחפשי' היתה יושבת אשר היה ואין' שם פי' טמא מאחר שנאמר ש
שהזרו המים למקור מטמא ר' שמעון וחי' ההלכה כר' שמעון חבל' ה
הלכה כר' יוסי אשר אמר שהוא חיל' היתה עומדת לטמא וכמנא' דם
בשתנה טהורה כמו שקדם

השאילה חלוקה לנכרית או לנדה הרי
זו תול' בה' נשי' שלבשו חלוק' א' או שישבו על ספסל א'
ונמצא עליו דם בלם טמאות ישבו על ספסל של אבן או
על האסטוה שבמרחץ ר' נחמיה סכח' שר' נהמיה או'
כל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים

הכבדית דנהא דם כ'
כמו הנדה וא' עולם בה' ומפטר' נחמיה' מאמרנו ונקתה לה' ונתגב' כ'
בין שישבה לחרץ חמר' הינה מקבלת טומאה נקתה וכבר ביארנו כ'
ככלים שכלי' גללים כלי' חכנים כלי' אדמה אינם מקבלין טומאה וכן
אמרנו שאם נמנאו דם על כלי' חרס' מגבני' הנה סוה טהורה חבל' ר' כ'
נחמיה מאחר שכלי' חרש' אינו מטמא מגבני' כמו שהתבאר וכן חס' ה
היה הכתם על כגד' שחין כו' שלש' על שלש' אשר מינו מקבל' טמאה כמו
שהתבאר ככז' מכלים והלכה כר' נחמיה'

שלוש נשים שהיו יושנות
במטה אחת ונמצא דם תחת א' מהן בל' טמאות ברקה א'
אחת מהן ונמצאת טמא היא טמאה וכל' טהורו ותולותו
בוו' ואם לא היו ראויו לראו' רואין אותן באילו' הן ראויו'
אמרנו שאשר מנחת' עצמה נדה היא לכד' טמאה כתבתי שתברוק עב'
עצמה בעת ידיתה מן המטס' בלח' עכוב' מן החסין' ונתמנ' עצמה טמא'
מחו' תליו' בה' וחמר' שזה הדם ממנה וכבר ביארנו בכת' חמרנו מנלג'

זו כזו ואח' כזו תלג' זו כזו עכרה וש' עכרה תלה עכרה
כשחיה עכרה חכיה נאחיה חכיה תלה חכיה כשחיה חכיה חכיה
זקנה נאחיה זקנה תלה זקנה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה
תלה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה חכיה
כל חמת מהן בתורת רוחה כז

ה' שלשה נשים שהיו ישנות במטה
אחה ונמצא דה תחת האמצעי כלן טמאו תחת הפעמית
שתיים הפעמיות טמאותו ח' צונה טהור תחת החיצונה
שתיים החיצונות טמאות והפעמית טהורה אמתי בזמן
שעלו דרך מרגלות המטה אבל אם עלו שלשתן דרך ע'
עליה כלן טמאות

ו ברכת אחת מהן ומצאת טהור היא טהורה ושתי'
טמאות שתיים ומצאו טהור הן טהורות ושלישית טמא'
שלשתן ומצאו טהור בלב טמאו למה הדבר דומה לגל'
טמא שנתערב עם שני גליון טהורין ברקו א מהן ומצאו
טהור הוא טהור ושנים טמאים שנים ומצאו טהור הם
טהורים והשלישי טמא שלשתן ומצאו טהור בלב ט'
טמאים דברי רמאי' שהיה רמאי' אומר

כל רבר שהוא בחוקת טומאה לעולם
הוא בטומאתו עד שתודע לו טומאה וחכמים אומ' כודק
עד שהוא מגיע לסלע אז לתולה

כשני גלים טמאים
ואמר לחכמים למה לא תאמרו בגל טמא שנתערב בגלים טהורים ש'
שהיו בלב בחוקת טומאה לעולם עד שתזכר הטומאה כיון שחמרת'
בגלים נאים שכלל בהם השפך שאזרחם כי שלשתן טומאות וחכמים
או כי בגלים נאים ידוע בהכרח כי א' היו רואה הכתם חלף שאין חנו
יודעין מי הוא אבל בגלים החלו יתכן שהטומאה חוכה טס שחכלות
חיה מי שטענה המים על סן כשחצור עד שיגיע קרקע בתולה או עד
שיגיע לסלע הות' המקומות בלב אשר בתחשבו החפוש הזה והלכת
כחכמים

ז שביעה סממנים מעבירין עלהבתם רוק תפל ו'
ומי גריסין ומי רגלים נתר ובורית קימועא ואשלג הט
הטבילו ועשה על גביו טהורות העביר עליו ו סממנים
ולא עבר הרי זה צבע הטהרות טהורות ואינו צריך
לחטביל עבר או שד יהה הרי זה כתם הטהרות טמאות
וצריך להטביל

רוק תפל רוק הנס ועגור יבאר אותה וכתר הוא אל
אבל וכבר ביארנוהו ככ' של גלים ובורית הוא נמה וקנא משורסם ב'
באל גאסול וכתתפתא רשיבית אמרו הכורית והאהל יש להם ט'
שביעית ולרמיהם שביעית קמוניא מלח אל קלי ואשלב אל נאדון וז'
ולא בלב כביסו וכשתיהם הטרס יסור או יחשר קימוניא וקנא ככר
או שריחה הרי זה כתם

ח איזהו רוק תפל כל שלא טעם בלום
מי גריסין ולעוסת גריסין של פול וחלוקת גפ'ש מי רגלי'
מי רגלי' שהחמיצו צרי לבסבם ג על כל א וא העבירו'
שלא בסדרן או שהעביר שבעתן כאחד לא עשה בלום
כשלא יאכל חרס דבר מעביר וישן חני הלילה האחרון כגו וישכס
ונס או יהיה רוקן מכבס חקר או רוק תפל לשי שהו משולל מתעבוכ'
המוזנות וישר כן שתעביר טענה שליטת נפי' אמרו לעוסת גריסין של
פול וחלוקת כש טלעשם השולים וימונ' געם לעוסתם רוק קרבה מ'
מסיו ומי רגלים שהחמיצו הוא השתן שבערו עליו ג ימים ולכסבס
שיחך הבגד בין ידיו כשערתו כמו שיעשין הכובסין וחמרו לח עשו כ'
בלום ר' כשלא יעשה אותה על הסדר וישחר הכתם כמו שהו
עדין לח נדע בזה שהו ככב אבל אי אפשר שהו כתם וכאירחנו ח'
אותו כשמיים על הסדר ישתנה והנה ישאר הדבר שפך כיוות שהו
ולא יעיל בו הכבוב הכלתי אסור

ט וכל אשה שיש לה וסת דיה
שעתה אלו הן הוסתות מפקת ומעטשת וחוששת פי ב'
ברסה ושיפולי טעיה ושופעת וכמ' צ צמרמורות אוחזין
אות וכן כיוצ בהן וכל שתקבע לה ג פעמי הרי זה וסת

מפקת פיהוק ומעצבת יטוש וחוששת כרסה ושיפולי משיה שהחנה
כברות והמסכה כשיפולי גופה וכמר מורית כשיפורה והוא כשול מ'
מן נומר כשר ואמרו וכן כיוצ בהן ר' ליון מן החקדי' שנהבה למנה'
אותה בעת ברהה חס לח ארעו לה ג פעמים חזרו לה אותה מקרים ח'
אותה על וסת כמו שנוכ' מהן מי שימנא הפך האיטומי' לבד ואחרת
כאב הדאש ואחר' התנודרו והפך כשש' ואור דפיקת הלב והדמו לזה
היתה למורה להיות רואה בתהלת הוסת

כל טהרות שעשה בתוך הוסת טמאות בכוף הוסת כל
טהרות שעשתה בתוך הוסת טהורות ר יוסי אומר אף
ימים ושעות וסת ת יא היתה למודת להיות רוא'
עם הנץ החמה אינה אכו אלא עד הנץ החמה ר יהוד'
או כל היום שלה

וכת' לרביעית תק' הוא היום אשר כהנה לראו'
בזכרות והלילה ואם היה מכהנה שתרחה כל ל יום המר ר יהודה ט'
שהוא מכאר תק' פיוס לי כלו אכורה לשמש ואזי לא תראה דס מ'
מתחלת היום עד שפשו זה טעם אמרו כל היום שלה ר יוסי או' שהיו
מותרת לשמש עד ו' שעות שהיה מכהנה שתרחה בו ואז תביע חני ח'
היום ולא תראה דס תשאר מסופקת ותהיה חסורה לכ תה עד הוסתה
ואם הביע זמן המכהנה ולא ראתה דס תהיה מותרת לבעלה כשארית ה'
היום והלכה כר יהודה

יב היתה למורה להיות רואה יום טו שינתה.
יז יום כ זה וזה אסורים שינת פעמים זום כ אסורים שינתה
שלשה פעמים יום כ הותר לו זקבעה לה יום כ שאין ה'
האשה קובעת לה וסת עד שתקבענה ג פעמים ואינה מ'
מטהרת מן היסת עד שתעקר ממנה כפעמים
זה כלו מכאן ח'ן נריך פירוש

יג נשים בבתולים כגפנס יש גפן שייג
אדום יש גפן שיינה שחור יש גפן שיינה כרוכה ויש
גפן שיינה מועט ר יהודה אומר כל גפן יש בה יין וש'
ושאין בה יין זו דורקטי
כגים כבתולים כפנים וכו' הדברים הלן
הם מועילים לנו כריני הטוען לא נמנאו כבתולים לבערה ור יהודה ח'
או כי יום נאים שאין להן דס כלל לא דס נדה ולא דס בתולים אמנם
לא תולד וזהו ענין דורקטי שהו מורכב מכ שמות דור קאוע והלכה
כר יהודה

פרקוע שירי תינוקת שלא הגיעה זמנה לראות
ונשאת בית שמאי אומר נותנין לה ד'
לילות ובית הלל אומר עד שתזיה המכה הגיעה זמנה
לראות ונשאת בית שמאי אומ' נותני' לה לילה הראשון
בית הלל אומר עד מוצאי שבת לילות ראת' ועוד ר'
בבית אביה בית שמאי אומר נותנין לה בעירת מצוה כ'
בית הלל אומרין כל הלילה שלה

עד שתמיה המכה עד שתתרח'
המכה ויסור הדס בתולים והנכילן זה כשיהיה הדס שותת ממכה כ'
כשעמיו ה' כשיושכת אינה שנתת וכל זמן שישתנה עכבה השגנו הזה
הדס שתראה בקצת הענינים החלו כבר כתרפאה המכה ואם רהת
דס אחר כך תהיה חוסרה לבעלה ואם ראתה דס ככל ענינים החלה
בין עמדה בין יושבת על הקרקע בין יושבת על הכלים הדס ההוה ה'
הוא דס נדה לח דס בתולים והוא טמא ודכרי' בה עד מוצאי שבת
ד לילות שי' שנתת' לה ד לילות תהיה מותרת לבעלה כל ד עובות ט'
שהם עד מוצאי שבת לפי הידוע מכתולת כשח' כל כמו שביארנו ב'
בתכלית כתובות נהד' ענו' שמותר שהיה ככלל הד' ימים יום השבת
ושמותר לבעול הבתולה לכתולה כשכת נחמרו על זמנת לילה ול' ו'
ולא זכר ימי' לשי שידוע מתורתנו שבעילת היום נתעב מחר נמנעו
ממנה וכבר ידעת פסק ההלכה שבידנו שהיו כגו' שרס' הן החמירו
על עממן שאזי דראות דס אשת כחלל יושבין ג' ימים כקיים
וכן פסק ההלכה ככל בתולה נחפי' היתה בתכלית הקטנות כעול כ'
בעילת ממנה ושורס' הילכך יהיה דין כל הנעשה בתולה נחפי' טלח ה'
הביע זמנה לראות ולא דחת' דס מיימה שיבעול בעילה אח' ג' ימים
ממנה עד שתסגר ז' ימים כקיים חחר שיבעול הדס נכילן ל' מ'
ואז תהיה מותרת לבעלה כדן כל כרה בזמני' זה

190
5

סאורנו הוה כחית מטמא ביוסף עד שימוק הכשר מדבר המיי...
וכבר הודעתך שיצוים שהגויס כלל טובים הילכך הכשר נטמא ו
משכב תחת חרן מוסמא והוא חי כלל טובים נכאמת עהור מלמון
משכב כלל עת שאינו עושה משכב ואין דינו כרין זכ מיסדאל
למסו שטומא חזו משו זיבות מדל'כא שמים כלל אשה שמתה בתורת
כרה שמתה בעבור שלא תהיה ניומדת הנדה כ' אלא לברה בזכילית
כליה ויתייבשו הנסי' הנרות החיות הרואו זה נזה שאמרו בראשונה
היו מטבילין את הכלים על גבי כפים נרות מתנות והיו נרות חיות
מתכיישות מהן התקינו שהיו מטבילין על כל הכשי' מצני ככורן של
נרות וזהו דעת ר'ס וכה לא הכשימו כענין זס

ה האשה שמתה ויצא ממנה רביעית דם
מטמ' משום בתם ומטמא באהל ר' יהודה או' אינו מטמ'
משום בתם לפי שנעקר משמתה מודה ר' יהודה ביושב'
על המשכב ומתה ויצא ממנה רביעית דם שהוא מטמא
משום בתם אמר ר' יוסי לפיכך אינו מטמא באהל
דס נרה הוא אשר מטמא מטמא בתם דם המתים מטמא
באהל כפי' כו רביעית דם כמו שביארנו כפי' של אהליות ותפסו ב'
ברם הזה לחומרם ודנהו בתורת דם המת ודס המי ואין הלכה כר'
יהודה ולא כר' יוסי

ב ראשונה
היו או' היושבת על דם טוהר היתה מערה מים לפסח
חורו לומר הרי הוא כמגע טמא מת לקדשים כרכרי ב
בה' בש' או' אף בטמא מת מודים שהיא אובלת כמעשר
וקוצה לה חלה ומקפת וקורא לה שם אם נפל מרוקה
ומדמי' טהרה על כבר של תרומה שהוא טהור שבש' או'
צריכה טבילה באחרונה בה' או' אינה צריכה טבילה
באחרונה

העקר אנלינו שהיושבת על דם טהר ריפה כטובל יוס
ולפני התורה כפי' שכתב על דם טהר ככל קדש לח תבגו יול המקדש
וכו וחמר התבא בזה שבראשונה היו סבורין שחולין שבעשו על ט
טהרת הקדש הקדש דמו ומטמא הכי היו נאשרין אותה לבע' בחולין
שבעשו על טהרת הפסח ולא היו מקדיין לה רק עריו המים לבישה ב
בלבד וחזרו לומר שחולין שבעשו על טהרת הקדש אינן בקדש והתירו
לה שבעשו בחולין שבעשו על טהרת הקדש שזוהי הניגוב טמא מת ל'
עבמו וזהו אמרו לקדשים כלומר לקדשים ולא לחולים ש'
שבעשו על טהרת הקד' וההדרש שיש בין מנג טמא מת וכין טמא מת
מכונא' שמונג טמא מת ראשון לטומאה וטומאת מת אב הטמאה וככ'
בתבארו חלם העיקרים בתחלת זה הסדר וכמקומות שקדמו ונמדיש
שהיו חובלות במעשר לפי שהיו כמו טובל יוס לענין מעשר והעקר
חללינו טבל ועלה אוכל כמעשר וקוצה לה חלה לפי שהעקר חללינו
חולין האכולין לחלה לאו כחלה דמו ומותר לטובל יוס לנגב בהם על
כן היא קוצה מן העשה כמעשר חלה ולא פאח' הרי זו חלה לפי שתמ'
חיתך כוידה כמו שכתב' שטובל יוס פה'ל בתרומה דין התרומה
והחלה אחת כמו שביארנו באהרות אבל קוצה אותה והיא חולין ו
ותש' אותה ככלי בגד העשה חוץ ממנו ונאח' תקיף דכ' שבי' תעשה
והחלה עד תהיה הטל כלו הוא ככלי אחד ואז תמנר הרי זו חלה ולא
תעב' אה' ואמנם כי הנדרגו לה עקר לפי מה שביארנו במסכת
תרומות שמתנה לתרום מן המוקף והודיענו שלא פתח' אס בתיר לה
שתקיף ותקדח לה שם תבג' בה ונעמא' חח' חל' אס ככל ומקנה
ומדמה על כבר של תרומה שהיא טהור לפי שמתעב' עכול יוס כ'
כמשקה שהיא נוגע בהם חלו וחלו חן ממאמין כמו שיבאר כפי' של
טבל יוס ואמ' טובל יוס עמו הוא אשר יבג' כמשקה תרומה פבגו
וזו כי המשקה העשול לא יטמא אבל תרומה כמו שפירשנו וכימנר
בתחלת זס הסדר לש' סוכר' שהיו שבת על דם טהר במלת ימי טהר'
בדיכה טבילה נאעפי' טבל' ככר לכוף ז' לכו' ויד' לכו' בה והיא ט'
טבילת יוס כיון שזקך עניינה ימים כריכה שתמנר ותטבול וזהו אמ'
אכול יוס חוקך כפי' טבל וכה שמים כל חותן הימי' בתור יוס ח'וכב'
טבלה וכפ' יוס חותן הימי' היו כמו שערב שמשו שהיו כקך טבילה
הראיה יוס יא' וטבלה לערב ושמטה כ'ש מטמא

ו משכב ומושו וחייבך בקרבן בה' פוטרו מן הקרבן טבילה
כיו' של אחריו ושימש' את ביתה ואח' רא' בש' או' מטמא
משכב ומושו טבילה פוטרו מן הקרבן וכה' או' הרי זה ברור

ב נרה שברקה עצמה ביום ה' שחרית ומצאת
טהור בין השמשות לא הפרישה לאחר ימים בדיקה
ומצא טמא הרי זו בחזקת טהרה בדיקה עצמה ביום ה'
שחרית ומצא טמא בין השמשות לא הפריש' לאחר
ימים בדיקה ומצאת טהור הרי זו בחזקת טמא ומטמאה
מעת לעת ומפקירה לפקיד' אם יש לה וסת ריה שעתה
ר' יהודה אומר כל שלא הפרישה בטהרה מן המנחה
ולמעלה הרי זו בחזקת טמא והכפ' או' אשילו שנעם
בנדה בדיקה עצמה ומצאת טהור בין השמשות לא
הפרישה לאחר ימים בדיקה ומצא טמא הרי זו בחזקת
טהורה

לא הפרישה לא בדיקה עצמה לשמש ומצאת נדה ואמרו
בסוף הרי זו בחזקת טמאה דל' שהיא ספק זכס ומצאה קרבן ואינו
נחכל ומחמרו ומטמאה מעת לעת ידע' כי כאתרס דס בתוך ימי
זיבתה דל' ביה יוס סכין נדה לנדה שטמא למשכב מעת לעת ר'
ומחמ' עוד ואס יש לה וסת ריה שענה ידע' כי הא' קובעת לה וסת
בתוך ימי זיבתה כענין שתהיה טמאה בעת זוכת לכד ויהיה ריה
שבתה ולא תנאך בזה פנעמים לקובע כרין כל וסת כמו שזכר ל'
לעיל לפי שכעת הזה דל' ביה יוס דמיה מסולקין וחלק ר' יהודה על ר'
דיש וחזר שחס בדיקה עצמה יוס שכעה לנדה כמחריה ומנח' בה
טהור ולאחר ימים בדיק' ונמצאת טמא היא בחזקת טמאה ולאמנ' ת
תהיה בחזקת טהרה שבדיקה יוס שכעה אחר המנחה ומנחת טהור
ולאחר ימים בדיקה ומנח' בה טמא והו טעה אמרו כל שלח הפרישה
כטהרה מן המנחה ולא ג' וחכמים או' שאש' אס בדיקה עצמה כיו'
הכ בכרתה במחריה ומנחה טהור ולא בדיקה עצמה יונר מזה וסביע
יוס שכעה בין המנחות ולא הפרישה ולאחר ימי' בדיקה ומנחה טמא
הרי זו בחזקת טהרה דל' כחותן הימים שעברו שמומר נדה עד היו'
ההוא ולא נחמנ' שהרס כשאר תמיד שותת מעת הנדה עד היוס כיון
שכבר בדיקה עצמה בתוך ימי נדה ולא מנחת דבר ואחיל ופסק
ספק אבל כשבדיקה עצמה ביום הראשון ונמצאת טהור ולא בדיקה ח'
אחר כך אינו מועיל לפי שכיום הא' כוחה מבין עמו ועל כן הענה
סת' ומנחה ואש' כפי' ככרתה אש' שיש ב' נלמוד שפק כבדיקה
בראשון אמנם שפקנו לחומרם לפי שחמנע' שמשכה חשי' כעני' ולא
חמרה חשי' כמשקן והלכה כחכמים

ג הזב והזבה שברקו עצמן ביום
הא' ומצאו טהור ביום ה' ומצאו טהור ושאר כל הימי'
לא טרקי ר' אליעזר או' הרי זו בחזקת טהרה ר' יהושע
או' אין להם אלא יום הא' ויום ה' בלבד ו' עקיב או' אין
להם א' יום ה' בלבד
כבר ידעת שהקדים שכלו כזב וזכה שהם
צריכין שבעה ימים נקיים וס' ירחו בהם טומאה הימית הראשונים
יפלו ויתחיל למנות מהן ואילך והימים האלם אשר בין הח' וז' מו'
ימי נקיים הם לרעת ר' יהושע ור' עקיבא בחזקת טומאה כי השער ש'
שראו בה טומאה כיון שלח בדיקו עצמן הלח טר' יוסע מקל בדבר
לפי שהיא ספק וכו' יוס הח' והו' נחש חוכס רנפ'ס רנרי' טומא
היום כוז' הימים בלבד ור' עקיבא אינו מקל ככך וכו' הא' בלבד
ומנריך חות' לחשוב אחר כך פשה ימים עד שיסו שבעה ימי נקיים
רננ'ן והלכה כר' הליעזר

ד הזב והזבה והגדה והיולדת המצורע שמת
כטמא' בבט' עד שימוק הכשר נברר שמת טהור ט' ט'
במשא בש' או' כל הנשים מת' נרות כה' או' אין נדה שא
מן שמתה נדה
ידוע כי כל מת מטמא במשא אמנם רובנו לומר ב'
כחן מטמאין במשא כי כשנחמו המתים עצמם על הכלים יטמאין
כלל נחפי' הכבר תחתן ואף אס היו ביניהם ובין הכלי' הכן מוסמ'
ונומ' חן הס משכב ואנוש וקף תחת חבן מוסמ' כמו שהיו נעמא'
בערם כחיים כמו שבי' ורנו בתחל' זס הסדר והטעם כזה לשי' שחנ'
דחין על אחד מהם שמינו מת ואינו מת וטומאה הזו' שטמאין
לזו משכב ומנוש והם מתים מדרבנן שהמת חינו מטמא משכב
ומנוש ולפני' סיפא קוב' עושה משכב וחין שמת עושה משכב וזה

ומיריב ברואה בתוך יום אחד עשר וטבלה לערב
ושמשה שהן מטמאין משכב ומושב וחייבים בקרבן ט
טבלה ביום של אחריו ושמשה הרי זו תרבות רעה ו
ומגען ובעילתן תלוין

כבר קדם לנו הדבור באלו הימים פעמים
ואמרנו שהם הימים אשר הם ראויים לזיבה וכאשר תראה דם בתוך
אלו הימים יזכר דנין שתמתין אותו היום והלילה הסמוכה לו בחיסוד
תשמיש והבא עליה בזמן הזה חייב קרבן ומטמאין משכב ומושב
היא ובעילה וחייבין חטאת על הבעילה ההיא וזו היא זיבה קטנה ו
ולמחרת היום אשר ראתו כו' טבלה כעליות החמה כמו שכתבתי ב' ב
במסכת מגלה וממתק כל חוקה היום חוששת שמא תראה דם ואם לא
תראה דם תהיה מותרת לבעלה כעבר ואם ראתו דם תהיה היום
סהוא והלילה הסמוכה לו גם כן טמאה והיא זכה קטנה וכיום הג'
טבלה אחר עלות החמה וממתין אותו היום כגו

ואם לא תראה תהיה מותרת ל
לבעלה וזו היא שנוורת יום כנגד יום והזהר דכאשר תראה לתוך יום
וזו חזן בו מחלוקת אמנם המחלוקת הוא במי שראת דם ביום יום
עצמו וטבלה לער שהיא ליל יום ושומה ביתה שאין חלוק לבט'
בין רואה ביום יום או רואה בח' או בט' שבתוך יום שהם מטמאין מ
משכב ומושב וחייבין בקרבן היא ובעלה וזה שטרין מן הקרבן ש
שהם חייבים חוששין יום היא בתורת ח' או ט' לפי שהרואה יום יום לא
תהיה לבעול זכה גרילה בראיה הזאת לפי שהם תראה למחר מימי
הנדה יחשב ואינו ראוי להצטרף ליו' של אחריו במה הט' ומה שלפניו
מן היא יום ואם טבלה ביום של אחריו אשר הוא יום יב' שהוא תחלת
ימי נדה ושומה את ביהה ואחר דחת אומר כה הרי זה גרגרן וגרגרן
הוא הנוהג בראייה לפי שהיה ראוי ל' להמתין אותו היום כולו ש
טלא יבא עליה ואם בא עליה פטור מכלום לא שמתיר לברד וכס' או'
שהיא ובעלה מטמאין משכב ומושב כמו שכתב שומרת יום כנגד
יום ואומר הרי זו תרבות רעה לפי שזה היה ראוי שתמתין יום של
אחריו כגו אשר הוא מטמאין לא תבעל עד ליל השלשה ואם בעלה
יום השמור אחר הבעילה הרי שניהם חייבין אשם תלוי וקטרתה ש
שצנע בהן היא ובעלה ביום הזה תלוי והוא אמרו נגענו ובעלתן
תלויים רומז לתרבות הרעה הזאת ורע כי הרואה בעשירי צריכה ש
שמור ואשם פאינה זכה גרילה כלל בראיה הזאת וזה מכאן ממה
שכתבנו במסכתא הזאת
סליקא מסכתא

יותן להשיר ממנו משקין בית שמאי אומרין היוצאין ו
ואת שבו כבי יותן בית הלל אומרין היוצאין כבי יותן
ואת שבו אינו כבי יותן מפני שהו מתכוין שיצאו מכלו
אמר כס' שכוונתו שיפול מה פים כה מן המשקין כל מה שיפול
מימנו כענין זה הוא מכשיר את האוכלין וכן המשקה הכשיר כליין
מכשיר גב' וכה חו' כי הכשיר כליין חינו מפשיר את הורשק כשיגע
בהם הרערת האילן לפי שבעת המרעיד האילן היה כונתו שלא יפאר
כה דבר מן המשקים הילכך מה שכתב שם אינו לרנונו וזהו ענין מ
מפני שהוא מתכוין שיבא מכללו

המרעיד את האילן ונפל על הכירו או
סוכה ונפלה על חבירתה ותחתיה וזרעים או ירקות או
המחוברין לקרקע בית שמאי או כבי יותן בית הלל או
אינו כבי יותן אמר ר' יהושע משם אבא יוסי הרי קופרי
איש טבען תמה עצמך אם יש משקה טמא בתורה
עד שיתכוין ויתן שגו וכי יותן מים על רוע

אין ספק כי היקנות והזרעים טמאין במים היורד עליהן וגב' במים א'
אשר יסקו תמיד וכשהם הזרעים והירקות קחת האילן חו' תחת ה
הסוכה והרעיד האילן והוא להפיל פירותיו חו' הסוכה ההיא להפיל
הפירות שגל גבה ונפלו אותן אוכלין על אותם זרעים וירקות ו
וככללן חזן מחלוקת בין כס' וכס' שכבר הוכשרו לפי שהוא ידוע כי י
יכלול והנדה ל' בלידתם אמנם הלכנו במרעיד חילין על חילין שני
שתחתיו זרעים וירקות וככל מן האילן שפני אוכלי כזרעים וכירק'
ההם וכא' ר' יוסי ואמרנו טעם כה' כמו שכתבנו רואה וחלי קופרי כני
נטבעין שם מקום

ד הנוער אנודה של ירק וירדו מצד העליון
לתחתון בית שמאי או כבי יותן בית הלל או אינה כבי י
יותן אמרו בית הלל לבית שמאי והלא הנוער את הקלח
הוששין אנו שמא יצאו מן העלה לעלה אמרו להן בית
שמאי שהקל' אחד ואנודה קלהם הרבה אמרו להן בית
הלל הרי המעלה שק מלא פירות ונתנו על גב הנהר ח
חוששין אנו שמא ירדו מצד העליון לתחתון אבל אם ב
העלה שנע ונתנן זה על גבי זה התחתון כבי יותן רבי
יוסי או התחתון טהור המסחק את הכרישה והסוחט
שעורו בכסותו ר' יוסי או היוצאין כבי יותן ואר' שבו
אינן כבי יותן מפני שהוא מתכוין שיצאו כלו הנופח
בערשים לבדקן אם יפות הן ר' שמעון או אינן כבי י
יותן זהבמים או כבי יותן האוכל שמשמין באצבע מ
משקין שעל ידיו ר' שמעון או אינן כבי יותן וחכמים
או כבי יותן הטומן פירותיו במים מפני הגנבי אינן כבי
יותן מעשה באנשי ירושלים שטמנו רבילתן במים מפני
הסיקרין וטהרו להן חכמים הנותן פירותיו בשיבולת
הנהר להביאן עמו אינן כבי יותן

ר' יוסי אומר התמתן טהור רכרי כה חוששין חנו פי' שהם אמרו ל' כס'
לטעמים מי שבער קלח ואחר יכשר המאמר פשוט הוא
פרק שני זיעת בתיים בורות שהין ומערות טהור
זיעת האדם טהורה שמה מים טמאים והזיע
זיעתו טהורה בא במים שאובין והזיע זיעתו טמאה ג
בכתפין ואחכ הזיע זיעתו טהורה במרחץ טמא זיעתה
טמא טהור כבי יותן הברכ שבכי הכית מויע מחמתה
ואם טמא זיע כל הבית מחמת הברכה טמאה בברכות
אחות טהורה זאת טמא הכייע קרוב לטמא טמא קרוב
לטהורה טהור מחצה למחצה טמא כרול טמא שכללו
עם כרול טהור אם רובו מן הטמא טמא ואם רובו מן
הטהור טהור מחצה למחצה טמא נסטרויות שירא וגוי
מטילין לתוכה אם רוב מן הטמא טמא ואם רוב מן
הטהור טהור מחצה למחצה טמא

191
5

מסכת מכשירין
כל משקה שתחלתו ברצון
אף על פי שאין סופו ברצון
או שסופו ברצון אף על פי שאין תחלתו ברצון הרי זה
כבי יותן משקים טמאין מטמאין לרצון ושלא לרצון
כבר בארנו פעמים שהאוכלין כלן לא יטווא מהן דבר א' אחר כ'
בגילתו באחר משכנה משקין ולזה שני תנאים האחד שיכלול אחר ע
שקדיתו מן הקרקע והאחר שיכלול ברצון בלא כונה ואם ככלל בלא
כונה וכותרתה לו תהיה מוכבת לטומאה וזה שאמרנו יותן דומיה רבי י
יתן מה יתן לרנונו אף יותן לרנונו לכן בלילתו אחר עקירתו הכרימי
מסוס אמרו וכי יותן מים על וכו' ולמרנו מזה כי שום זרע לא יטמא
כשאנו כלול וידוע כי כל כח אי אפשר לו שלא יכלל בעת נחמו ו
וכשיכלל האוכלין על התבאים שהתבינו בקראים מוכשרים ו'ל שהם
מוכשרים לטומאה והמשקה אשר יכלול אותם יקרא מכשיר ומתבאים ע
עד כמול על הענין הזה ו'ל שהמשקה הזה כבר הכשיר הזרעים או
יכשיר אותם כשיפול עליהם שהוא כל זה תחת דבורי ה' וכי יותן מ
מים על זרע באמרו הרי כבי יותן ו'ל שהוא מכשיר ומכאן הוא
כי הדבר המטמא לרנונו וסלא לרנונו לפי שהטומאה עם ההכשר כ
באין כאחת אמנם אנו מוכריכין המשקה לרנונו כשקדם לברו להכין
הזרע לטומאה ואחכ יבא הדבר המטמא והוא אמרו וכי יותן
וכי יתן ק' ונטל מכללתם על וכו' ע

המרעיד את
דאיילן להשיר ממנו אובלין או את הטומאה אינן כבי י

מי שפכות שירדו עליהן גשמים אם רוב מן הטמא טמא ואם רור מן הטהור טהור מחצה למחצה טמא אימתי בזמן ש ימו מי שפכות אבל אם קדמו מי גשמים א אפי כל שהן למי שפכות טמא

כבר בארנו כי של כלים שכלי מתכות שנטמאו ואפי' התיכן פעמים רבות כשיחזור ויעשה מהם כלים חזרו לטומאתן הישנה עד שיטהרו בהזאות שלשה ב' מ' נכטבילה ופי' כללנו שרכו בה תוך ונשטפיות הן כמין קדריה ונולדהן טוח ויתקבץ בהם שרץ הגויים ושרץ ישראל או המימות ש... שכן הגויים נשטפין ישראל וידוע שהגויים כזכר לכל דבריהן ועל כן המימות אשר שופטין הן טמאים ומי שפכות הן המים אשר שופטין אחר שנטמאנו בהן והם בחזקת טומאה לפי שהם מים מזוהמים ומים טמאין ואמר כי כשקדמו מי גשמים ונתקבצו במקום ואחרי כסף בהן או זה שיעור שיהיה ממי שפכות הכל טמא לפי כי שטיפול מים טמאים אל מפקל טיפת חדל בחבית של מים בטמא הכל ואמנם הולכין אחר ח הרוכ כשקדמו מי שפכות ורכו עליהן מי גשמים

ה הסורף את גנו והמבכס את כסותו וירדו עליהן גשמים אם רוב מן ח הטמא טמא ואם רוב מן הטהור טהור מחצה למחצה טמא ר יהודה אומר אם הוסיפו לנטף

הסורף גנו ההחץ גנו ידוע שהמים הנוסף מן הגבאחר רחיצתו או מן הכבר שהוא מי שפכות וכי' ביארה התוספת איכותה ומקום מחלוקת ר יהודה וס' כי תקן או כשתהינה הטפות הנוטפות אפסות ואחרי ידונבאעים ונלל שיעור הנוטפות כבר רבו מי גשמים ור' יהודה או' כי אחי איכס גדולות שיש בין הנוטפות האחת ויורדת הנוטפת האחת וכן אחי ירדו גשמים ונעצו הנוטפת תבופה יאזרכו מי גשמים ואין הלכה כר' יהודה

ה עיר ישראל וגוים דריס בתיבה והיה בה מרחץ מרחצת בשבת אם רוב ג גוים רוחץ מיד ואם רוב ישראל ימתין כרי שיחמו ה החמין מחצה למחצה ימתין כרי שיחמו התמין ר יהודי אז באמבטי קטנה אם יש בה רשות רוחץ בה מיד

אמבטי קטנה הוא כבוד קטן כלשון ערב אל אבון שיעור בו המים במרחץ וכשהוא קטן יש סם מלך לבעבור הולך יחמו אותו בכל יום ומתיר לרחוץ בו מיד ואפי' שרוב העיר ישראל ואין הלכה כר' יהודה וכבר בארנו באבות ששם המלכות רשות

ו מצא בה ירק נמכר אם רוב ג גוים לוקח מיד ואם רוב ישראל ימתין כרי שיבואו מ ממקום הרוב מחצה למחצה ימתין כרי שיבואו ממקום קרוב ואם יש בה רשות לוקח מיד

ל' כשימצא ירק נמכר במונחי שבת והעיקר אצלנו כי כל מה שיעשה בשביל ישראל ואין בו פרוסם ג גדול כשכבשה בשבת בג' חפרו לו קבר והביאו לו ארון כמו שכתבאר במסכת שבת מותר למונחי שבת אומה אחר שימתין כרי שיעשו ועל כן ימתין כהאן לירק חזה כרי שיבואו ממקום קרוב אחר מונחי שבת ואז פזיה מותרת באכילה וטע' הדין הזה הכשרים אצלנו והוא ימתין כרי שיעשו חנה אזה שאסור לך גזה כי כשראינו חנו ידענו כי הדבר הזה אשר עשה הגוי בשבת עשה חותו בשביל ישראל אחרונהו עד אחר מונחי שבת ואינו ידענו בו כרי שיעשו בו אחר השב' שיעור מה שיעשה בשבת לפי שאנו חוששין שמא ישראל רמז לבנו ו נעוררו לבעשות כדבר הזה בשבת כרי שינאח אותו מומן למונחי ש שבת וכאשר נאמר אחי אשכר לו שלא ימתין כרי שיעשו לא ירמוז אליו שיעשה בשבת בשבילו כלכל לפי שאין לו תועלת בזה כיון שאי אפשר לו שלא ימתין וכיון שכן ימתין הוא עד מונחי שבת וירחיק ה המעשה שהוא מתחלתו וזה כלו מנוסה באמירה לבנו שקיול אסורה מנסה שכותי והכין התעורה הזאת שקיול טובה

ז מצא בה תנוק מושלך אם רוב גוים גוי ואם רוב ישראל ישראל מחצה למחצה י ישראל ר יהודה אומר הולכין אחר רוב המשליכין אמר' אם רוב גוים גוי לענין שמונת לו לאכול ככלות ומותר לט

להאכילו שאר איסורין ואם רוב ישראל ישראל לענין שמחזירין לנו אברה כשיראל מחנה על מחנה ישראל לענין זקין כי אם הזיק שור ישלם חצי זקן כשיראל אבל לשאר דברים הוא ספק כב' פנים ונדון בו להחמיר מי שהרנו אינו כהרבה ואם קדש אשה היא אשת איש ונדריה בט מספק ואם בא עליה פסלה לכהונה ולא יהיה כשיראל לכל הכר להק' ולהחמיר עד שיטבול לשם גיורת ואין הלכה כר' יהודה

ח מצא בה מציאה אם רוב גוים אינו צריך להכריז ואם רוב ישראל צריך להכריז מחצה למ. וזה צריך להכריז מצא בה פרת ה הולכין אחר רוב הנחתומים ואם היתה פת עיסה הולכין אחר רוב איבלי פת עיסה ר יהודה אומר אם היתה פת קיבר הולכין אחר רוב אוכלי פת קיבר

כבר כתב' לך ככ' מכבא מניבא שהמונח מציאה חייב להכריז פת עיסה עשית קבית ר' יהודה סובר ערוב טוב הקמח ונעונו וק' בר הוא זה המורקן ונענין אמרו הולכין אחר רוב אוכלי פת עיסה כמה שגורע מענינים אם הם אלה הרוב חברים והיה פתם טהור או עה החרץ יהיה פתם טמא ואין הלכה כר' יהודה

ט מצא בה בשר הולכין אחר רוב הטבחים אם רזה מבושל הולכין אחר רוב אוכלי בשר מבושל

ל' כשהם רוב הטבחים ישראל הכשר הוא כשר שחוטט נכשהם גוים הוא כשר נכלה ומצא כי הדברים האלה הן לענין ט טומאה וטהרה כבר אמנם לענין האכילה אסור לאכלו כח' זה ענין שיהיה לפי שהעיקר אצלנו כשר הנעלם מן העינין אסור לא אש היה לו בו טביע' עינו וי' טרדונו ואז יהיה מותר לאכלו אחר ההעלמ' המוצא פירות בדרך אם רוב מבניסין לבתיהן פטור ולמבור בשוק חייב מחצה למחצה דמאי אוצר שישראל וגוים מטילין לתוכו אם רוב גוים וראי ואם רוב ישראל דמאי מחצה למחצה וראי דבריר מאיר והכמים אומר אפי' כולן גוים וישראל אחר מטיל לתוכו דמאי

כאמור היצא מכניסין לבתיהן הפירות איכס מציאין אותם עד שינאחם מהם ס המעשרות משום שכוין שיכנסו לבית נכבשו למעשרות ואין מותר לו שיאכל מהם עד שיעשר כמו שכתבנו במסכת מעשרותו ל' כן י ינאח מהם מעשרות ואז יכניסם לביתם ומה שיכול מהם כדק' פ פטורמן המעשר לפי שהוא בחזקת מעשרות אבל אם הכניסם ל' כבוד בשוק מציאין טבל לפי שאוכל מהן ערמי על כן הן בחזקת טבל ו מציאין במעשרות וכבר בארנו במסכת דמאי שהדמאי והוא הדבר המוספק חייב בתרומה מעשר ומעשר שני לכד וזכרנו שבת ז' וסב' בארנו פעמים בסדר זרעים שר' מאיר לכדו הוא שאמר חין קטין כ בארץ ישראל להפקיע מן המעשרות על כן הפירות אשר ביד הגוי הן טבלין ומציאין במעשר וראי נחמיו' אומרים דכין חותו בעבור הישרט לכד שפירוקו חייבין במעשר ואנחנו מוסקים אם עשר חס ל' ע' אר אבל אלו היה כל האומר של גוים היה פטור מן המעשרו כמו שכתבנו במקומו מן הסדר הזה והלכה בחכמים

יא פירות שניה שרבו על של שלישית ושל ג' על של ארבע ושל חמשה על של ששה ושל ששה על של שבעה ושל שבעה על של מוצאי שבעה הולכין א אחר הרוב מחצה למחצה להחמיר

כבר בארנו פעמים בספר זה בסדרין הקודמים כי מה שמוציאין ב בשנה ראשונה של שמיטה וכו' וכד' וכה הוא מעשר רחשון ונחמ' מעשר שני ובשנה הב' והג' מוציאין מעשר עני תחת מעשר שני והוא אמרו ית כי תכלה לעשר עג' ודיני פירות שבת ז' ידעוים ורובה לשון משנה וכבר בארנו במקומו ואמרנו מחצה למחצה להחמיר ל' שאם היה הערוב בין פירות השנה הב' והג' אשר לפניה חן לחמירה או בין הפירות הד' והה' רחמי שינז' מן הפירות ההם מעשר רחשון ה' התמיירי ואחם שני כי מעשר עני אין בו קדושה ומע' שני קדוש ואע"פ הכחת מקום כמו שכתבנו במקומו ואם היה העיר מחצה למחצ' בין הפיר' ש' ינז' והסב' אשר לפניה חן לחמירה התע' וכת' הקומו ידענו בו דין פירות שביעית ויאלל בקדושת שביעית מ' ב

פרק שלישי שק שהוא מלא פירות ונתנו על נף הנהר או על פי הכור או על מעלו חמורה ושאו כל ששאו כבי יותן ר יהודה אומר כל שהוא בגד המים כבי יותן וכל שאינו בגד המים אינו כבי יותן

אמר ר' תלמי פירות ל' זרעים כי רוב הזרעים מושכן ס חמים וכפ' החמה ואין הלכה כר' יהודה

הכית שהיא מלאה פירות ונתונה לתוך המשקין או מלאה משקין ונתונה לתוך הפירות ושאו כל ששאו כבי יורטן כאלו מ משקין אמרו במים וביון ובהומין ושאר כל המשקים טהורין ר' נחמיה מטהר בקטנית שאין הקטנית שואבת סבלא משקין לו דקי עבס שוקעים במים סבלי ושאר כל המשקין ל' שאר שבעה משקין עבי הענב ועל כן אין להן הסגר בשליטתן ו נקטניות כגון פולין וסוכנים וכיוצא בהן ואין הלכה כר' נחמיה

הרודה פת חמה ונתנה על פי חבית שליון ר' מאיר מטהר בשל ח חכים ובטמא בשל שעורין ספג שהשעורים שואכות

הדפור הזה הוא כיון טמא וכן הדין לענין ההכפ' כשיהיה סתת כילוט כח' מן המשקין אשר אינו מכשירין והלכה כר' יוסי

המרכיך את ביחו

ונתן בו חטים וצוננו אם סחמת המי כבי יותן אם סחם הסלע אינו כבי יותן המכב את כסותו בערבה ונתן בה חטים וטננו אם סחמת המים כבי יותן ואם סחמת עצמן אינו כבי יותן המטן בחול הרי זה כבי יותן מעש' באנשי המהוזה שהיו מטינין בחול אמרו להן חכמים אם כך ה היותכם עושי לא עשיתם טהרה מימיכם

טכנו מטיחין והמיטין יטמין בחול כדי שיטיח הדבר והיה הטמון וזה לשון בלי מפורסם חבלינו וענין חמרו מחמת הסלע מחמת העכוכ שיתלחמו תנן ס כלי הלוחית אשר בעבס הקרקע ובעבס חרס

המסך בטיט הנגור ר' שמעון אומ' אם יש בו משקה טופח בכי יותן ואם לאו אינו כבי יותן המרכיך את גרנו אינו חושש שמא נתן בה חטים וטננו המלקט עשבי כשהטל עליהן להטין בהם חטים אינו כבי יותן ואם נתכוון לכן הרי זה כבי יותן המוליק חסיו לטחון וירדו עליהן גשמים אם שמח כבי יותן ר' יהודה אומר אפשר שלא לשמות אא אב עמד

כבר בארנו פעמים שעיני משקה טופח באי זה מקום שנא' הוא סתקיה כחותו דבר לחלוחית כענין כשיגיע בו הארס יתלחמו ידו ו נמי כן גרנו ירכן הגרן במים וישים בו החטה וטעם היות בעל ה החטה הזאת שמח בכלילתו לפי שיסורו האכנים ממנו ויסיק קמחו לכן והלכה כר' שמעון ואין הלכה כר' יהודה

היו ותים נתונים בגג וירדו עליהן גשמים אם שמח כבי יותן ר' יהוד' או אפשר שלא לשמות אלא אם בקק את הצטור או אם הלחל לתוכן

ספק את הנגור סוף הצנור כדי שלא יבאו המים מן ה הגבלא שיתקבץ וירחץ היתים ופי' אם הלחל שינגעם כידו ויחכטם במים וכבר קד' לך דכרס כר' שמעון אומר יהיו צנורות מתלחמים ב בתוכו פי' מתגבלין בו ונהענין אחד ושקר דעת ר' יהודה כי השמחם ברבר צלי כונה חינו במקום כונה עד שיסיק עם מעשה לרצון עוזר השמחה ואין הלכה כר' יהודה

החמרין שהיו עוברין בנהר ונפלד שקיהם למי אם שמחו כבי יותן ר' יהודה אומר אפשר שלא לשמות אא אם הפכו היו רגליו מלאות וכן רגלי

בהמתו עבר בנהר אם שמח כבי יותן ר' יהודה אומר אפשר שלא לשמות אלא אם עמד והריח כאדם ובבהמ' טמאה לעולם טמא

אם הפכו שקיהם במים אז יהיה המים אשר בתוך שקים כבי יותן ואם יניחו בהן פירי' הוכסרו לפי שהמים ההם היו ברנן וכן הדין במים שברגלי' וברגלי' בהמתו כשמתח ר' יהוד' הוא אשר אומר כי המים העולין ברגלי' בהמה טמאה לעולם מ מכשירין וכך מבוחר בתוספתו ואין הלכה כר' יהודה

המוריד את הגלגלים ואת כלי הבקר בשעת הקדים למים כשביל שיחוצו הרי זה כבי יותן המוריד בהמה לשתות המים העולין בפיה כבי יותן וברגליה אינו כבי יותן אם חשב שידוחו רגליה אף העולין ברגליה כבי יותן בשעת ה היחף והדיש לעולם טמא הורידה חרש שוטה וקטן א אף על פי שהושב שידוחו רגליה אינו כבי יותן גשיש להן מעשה ואין להם מחשבה

גלגלין הם המסככים אשר בעבלה אשר דשין בה ונושאין עליה משא וכלי הבקר המחרשות וכיוצא בהם בשעת הקדים בזמן החמה כ כשביל שיחוצו כר' שיסתמו הדקיה לפי שהעץ כימות חחמה ירקן ו וכשטורין אותנו במים כשתמין חותן כקצי' ופי' הרי זה כבי יותן לפי שהמים ההם הכתלים בהם הם ברננו וכשנוגעים בהם ברננו גב' הוכסרו ועקר הענין הזה ככל המכסות והוא שהכלי כסבלל שלא ברנן אעפי' שגבע כפירות ברנן אינו מכשירין כיון שהכלי היה חזק מעבקר לא היתה ברנן אבל אם ככלל הכלי ברננו גם היו מוכשרין וכרין כלילת הכלים כך דין כלילת הארס ענמו או הבהמה כשהיה ברנן אז היא מכשיר ופי' אמרו בשעת היחף שביענה הבהמה מן ההלכיה וחסירה עיפות ויגיעה וזה החולי מחולי סבהמות נקרא כ בערבי חל חסא ופי' יחשדות וכשצ'ת קדישה עד שתתיגע הבהמה ה קדישה והיא גב' אז כואכת מרגליה וכשחיה הבהמה בענין זה אינה צריכה מחשבה ויודחו רגליה לעולם מים שברגליה ברנן הוא לפי שהיא כשעה כן יועיל לה תענובת המי' כדי שתסור יגיעתה וכעבוד היות הדבר על הרוב בכונה על כן כאמר לעולם טמא שפי' חסב ו וכבר בארנו בתחלת המסכתא הזאת שהוא ח' טמא וטהור כעבוד מכשיר ואינו מכשיר

פרק רביעי השוחה לשתות המים העולין בפיו ובשפמו כבי יותן כהטמו ובראשו ובוקנו אינו כבי יותן הממלא בחבית המים העולים אחריה ובחבל שהוא סכונן על צוארה ובחבל שהוא לצרכה הרי זה כבי יותן במה הוא צרכה ר' ש שמעון כן אלעזר אומר טפח נתנה תחת הצטור אינה כ כבי יותן

כבי יותן מכוון מלפני ותק' סבר שצרכה לפי שער גדלה ונקטה וכששם החכית תחת הנכור מין ספק שהוא כתכוון שימולו ה המים כעוכה ולפטר שימולו בתוכה לכד ולא תכלל מכחון ועל כן מ מים סכאחריה וכחכל אינו כבי יותן

מי שירדו עליו גשמים אפילו אב הטומאה אינו כבי יותן ואם נער כבי יותן עמד תחת הצנ' להקי' או לידוח בטמא טמאין ובטהור כבי יותן

כבר ק קדם לך שמסקין טמאין מטמאין לרנן ושלא לרנן על כן אמר ר' ש' היה האר' הזה חב הטומאה כי המים האותתין מנשו הינם מכשירין כיון שירדת הגשמים הם שלא לרנן אמנם כעבר גופו שיכיר מה ש סענין מן המים ההם הנתונים ממינו מכשירין כיון שכונתו שיסירנה כמו שקדם ודגמתה זה בתחלת המסכתא באלו ולקד' לקד' עשו ול לידוח לרחוץ אם סיה האר' הוא טמא המים הנשפכים עליו משקין טמאים ואם הוא טהור הן מכשירין כשיגיעו בהן פירות ברנן כמו ש שכאורנו

הטובה קערה על הכותל כשביל שתרות הרי זה כבי יותן ואם כשביל שלא ילקה הכותל אינה כבי יותן וס מכוור ממה שהקדמנו

192 B

טמאה מנע טמאות טהורה ושאר בל המשקין טמאין שאין גמים בטהרין את שאר המשקין

כבר ביארנו בתלמי הסדר שבלי חרס אינו יזקבל טומאה אלא מחב הטומאה בלבד או כ המשקין טמאים ושימנע טומאה נקדא בלי ראשון לטומאה בעבוד ה קינתו כונע בחב מחבות הטומאה נודע מזה שביארנו שגמרי אפילו המשקין אשר מטמאים בשאי יטמאו הכלים ואמר בהלכה הזאת כי כ כששטף קליש הזה אשר הוא אב הטומאה אית נס וכגע בקדרה הזאת שהיא טמאה נאעמי שהיא בתוך המוקה לפי שטמאת ביוגע ולא נט כטקסם בעמדם במקנה מחמת המים אשר בתוכה כי הוא חונך כמנ שנתבאר בעשירי של מקולות נאם היה זה ששטף ידיו ונגע בקדרה ה הזאת בתוכה מנע טמאת כל ראשון אז הוא טהורה והסכס בזה כי הוא אינו מטמא איתה כמגע כמו שהוא עקרו אכן יטמא משקין ש שבתוכה ואותן משקין יטמאו הקדרה כמו שנתבאר בח של פרה וזהו חילוק לא היתה בתו המקו אבל כעבור היתה בתוך המקנה לח יטמא מים שבתוך הקדרה ואפי נגע בה הטומאה לפי שהמי הטמא שסכסכו לתו המקנה נטהרו נאעמי שלא כעברו בו כי המקנה מנע מלהטמא והוא בתוך המקנה נטמא אמרו כשבת היתה טהורה נשאר כל המשקין טמאים שהם המים מטהרין את שאר המשקין כל אינו היתה הקדרה הזאת מלאה שאר ז משקין כגון השמן או הדבש ורבותה ופשט ונגע טומאות ידו לתוכה אותן משקין מן מטמאין הקדרה וחיבה שהוא כ בתוך המוקה אחרים כהיותם מלאה מים טמאים וכמסקת טבול יוט אמרו במשקין מה שאין כן במים שהמשקין אין להם טהר ממשמאתן ואין טהורין בגוף וטמאין את המקנה בשכני מראה מה שאין כן במים וכבר ביארנו העקר הזה בסוף מקולות

המכלא בקילון ער ג ימיט טמאין ר עקיבא אומר אם נגבו מיר טהורים ואם לא נגבו אפילו ער ל יום טמאין

מי שרית שמתלח מים בתעלם עין אז חרס וכיוצא בהם המים הנשארים בקילון הוא אשר מלא בו מ מכשיר את הפירות לפי שברבון כנסם סמים בקילון נהוא זה בתוך ג ימים אחר הרליה איכס אחר ג ימים הדבר הנשאר בו אינו מכשיר ל לפי שאין רבנו שיטאר סמי באותו כלי אחר הזמן הזה נר עקיבא חו כי כיון שלא נגבו כל לחלוטית שימנע בו נאפי אחר ל יום היא כרבון וזמן סלכה כר עקיבא

יעצים שנפלו עליהן משקין וירדו עליהם גשמים אם רבו טהורי הוציאם שירדו עליהן גשמים אף על פי שרבו טמאין בלעו משקין טמאין אעפי שהוציאם שי שירדו עליהן גשמים טהורים ולא יסיקם אלא בידים טהורות בלבד ר שמעון או אם היו לזין והשיקן ורבו המשקין היוצאים מהן על המשקין שבלעו טהורים

המשקין האלו הן ז משקין כגון סיטל עליהן שמן או דבש כרבון ואחר כך יר ידו עליהם מי גשמים על המשקים אותם משקין אינן מכשירין נאעמי משקב משקין טמאין בגוף העצים אותן עצים טהורין והמשקין טמאין בכ הנכבסין בתוך העצים נאפי ירד עליהם מי גשמים במתכין אותן מי גשמים טהורים ולא כפאר מי גשמים אלו אשר על גבי העצים כת בתערב בהן המשקין טמאין שבלעו ויסייה הכל עמח ושלח ישרף אליו העצים הכלולים במי גשמים אלא בידים טהורות כרי שלח יטמא מי ג גשמים שעל גבן ויטמאו אותן משקין הקבוע בעת ההסך כמו שנתבאר במסקת כלים וחלק ר שמעון על תק ואמר בשאנו אומי שמשקי שבלעו העצים טהורין ואין מטמאין התגור דוקא בהיו העצים לחים ונתגל ל לחלוטית מן עינן עמנו כשעת שריפה יותר משקין טמאין שבלעו אכל חס לא יסייה הדבר כן או מטמאין אותן העצים התגור כשעת ה ההסך בעבור יציאת משקין שבלעו מתוכן ואין סלכה כר שמעון

פרק המשי מי ששכל בנהר והיה לפעו נהר א אחר ועבר בו טהרו שעים את ה הראשונים רחיו חברו לשברו וכן לכהמתו טהרו שניים את הראשונים ואם במשחק עמו הרי זה כבי יותן

חבית שירר הרלף לתוכה כש' אומר ישרר בה אום יערה טורים שהוא מושים את ידו ונטל פירות מתוכה והם טהורים

החבית הזאת היא מלאה פירות נכש' אומרים סצריך לטבול החבית ואז יהיו הפירות כלין מוכשרין בעבור היות ס מני' שכלו עליה כלי רבון וכיון שירד סלקם בבת אחת ביותר מי מהירות שאפשר לו אבל אם הוציא ממנה המים ראשון ראשון כבר ע עברה כליה כרבון וכה אומר יוציא ממנה המים בלבד ואמר והן עהורין לל כלי מוכשרים

ה עריבה שירר הרלף לתוכה הניתוין והצפין אינן ככיליותן נטלן ושפבן כש' או כבי יותן בה' או אינן כבי יותן העחה שירר הרלף לתוכה הניתוין והצפין כש' או כבי יותן בה או אינן כבי יותן נטלן לשפכה אלו וא' מורין שהן כבי יותן השטביל את הכלי והמכבס א את כסותו במערה המים העולו כיריו כבי יותן ברגליו אינן כבי יותן ר אלקור אומר אם אי אפשר לו שירר אא אם כן עטנפו רגליו אף העולין ברגליו בביותן

הניתוין הניתויות אשר בתוין מהם הנוטפין והנפין המי' אשר ירכו וישפכו על פניה אחר סתמלחת מן הנוטפין אינכם המים שכתבם בתוך הכלי כש' או כיון ש שלא טפחה במקומה כשיוצא בה הנוטפי' אבל אם כשאה במימה כבר נרבה לו היות המים בת אותו הזמן ועל כן הרי הוא כבי יותן וכש' פירות בעריבה היא אחר ששטף המים והתוכה אלקורם לכן הוכשר וכה' מ' כיון שכשאה במימה לשתבן ולא להניחן שם שיון כבי יותן חכל כשכניח העריבה הזאת כרי שיתקבכו בה הנוטפין קרי המים הנאספין בה כבי יותן נאפי כאלה לטפחה לרכי הכל

קופה שהיא מלאה תורמוסין ונתונה לתוך מקוה מושים ידו ונטל תורמוסין מתוכה והן טהורים העלם מן המים הנוגעים בקופה טמאין ושאר כל התורמוסי טהורי צנון שבתע' נרה מדיחתו והוא טהור העלתו כל שהוא מן המי' טמא

סמור עיקר זה והוא שהפירות שכללנו במכוע מים או במקנה מי' לא הוכשרו לטומאם בעור שהם כמי' ההם ער שיטאו המי' ממקום קבועם או מכועם ושלן בהם הפירות חנו יפלו עליהן כשונה ואז הם מוכשרין מה לטוב כש' יכו אפי' הן פי' הפירו כבורו שיחי' ומוערו' יהיו מוכשרי קל ככל כלי יטמא ואמרנו עוד מה כלי מיוחד שהוא תלוס מן הקרקע אף אפי' חרבה את שאלתן לבבל בהן את העיט ולכבס בהן את הכלים שהם תלוסי מן הקרקע ומוציא את שכבורות ושכ' שיחין ושכ' מערות שיחין תלוסי מן הקרקע וממ' זה העקר חמר כבחן כי כגון שכ' מער' טרה מריחה והוא טהר לפי שלא הוכשר כל זמן שהות בתוך מי המע' עד שיטא נאפי' משקו ממי המערים ואז יהיה הקנה שיטא ממנו מוכשר בכלייה אשר עליו לפי שהמי' שעל הנבך כתלם מן הקרקע ואז יטמא כגון היה ככיעת הנדה וזה הטעם עמנו בתורמוסים שבקופה לפי שהחיס הזה הטמא כשעלה הקופה הוכשרו התורמוסי ונטמא מהן כל מה שנגע בקופה בעבור היות הקופה טמאה ויהי הראשון לטומאה כשיטע הטמא הזה אשר כשאה מן התקנה נשאר כל התורמוסין טהורין לפי שהן תורמוסין של חולין ולא כמנחו בחולין שלישי כמ' שביארנו ב ככל טהרות

ז פירות שנפלו לתוך אמת המים פשט מי שהיו ידיו טמאות ונטלן ידיו טהורין והפירו טהורי ואם חשב שירוחו ידיו טהורות והפירות כבי יותן

יתחיל מן ההלכה הזאת שטכילת ידים אינה צריכה טובה וכבר העמיד התלמוד ההלכה הזאת כפירות חולין אמנם אם היו פירות מעשר או מה שהוא יותר ק קרום מן המעשר אינו אפשר לו בלתי שיתכין לטהר ידיו או יטמאו בטומאה נאעמי' שהטכילין במים כיו' שלא כתבנו דומיא דטכילת כל ג גוט שהיא צריכה טובה כמו שביארנו בחגיגה

ח קדרה שהיא מלאה מים ונתונה לתו המקוה ופשט אב הטומאה את ידו לתוכה

A

והנפחים קורין לזה משקה יחכמים קרין אותה נרפה וקורין לגבי חכום ואור ידוע שהוא חס קסיה של שולחנות והשיפה של לבנים

איון כבי יותן ואם נער כבי יותן

קסית של שלחנות הכבוי שטופין על השלחנות המזון כדי שלא יפול במזון אשר על השלחן מים או כי כינא בהן ושיפה של לבנים כבוי שטופין ללבנים שמכסין אותן של יפול עליהם מים קודם בשולם ויפסרו

ח

כל הנצוק טהור חוץ מרבש היופין והצפחת בית שמאי אומר אף המקפה של גר גריסין ושל פול מפני שהרי כולדת לאהרית

ענין ההלכה הזאת כי כשיהיה הכלי טהור וכו' משקין טהורים והריק מהם בכלי אחר יטמן כל מה שכבס ומהמקדים בכלי התחתון הטמא הוא טמא בלי הפך ואשר ישאר מין המוקדים בכלי הטהור אשר יריק ממנו הרי הן טהורין ולא כאמר הרי כתבנו משקי אשר בכלי העליון לרבר השותת אשר הוא עמוד מבלי אל כלי אותו העמוד הזה נקרא כנוק זה הטעם אמרו ככאן כל הכנוק טהור ו יזיפים ונשמת שני מקומות בארץ ישראל שהיה רבסם בתכלית העובי ועל כן יחבר כנוק שלהן בין המשקים אשר בין שני הכלים וישנוב מה שבתכס יחדו משקים טמאים ומקפה של גריסין ושל פול תכסיל של פליין הטמונים ובלתי טמונים וטעם זה מה שזכר משני ש סהיד סולרת לאהרית פי' כי כשנשק הקלוח והדים ידו חסר אותו עמוד השותת אשר היה קנתו במשקין טמאין למשקין אשר בכלי ה העליון הטהור ויטמא המשקים אשר היה יצוי מהן זה משום שני עבמה דל עובי עגם המקפה הזאת של פליין

ט

המערה מחם לחם ומצונן לצונן ומחם לצונן טהורים מצונן לחם טמא ר שמעון אומר אף המערה מחם לחם וכו' ושל ת תחתון יפה משל עליון טמא

האמר כביאור המשלה הזאת מח שזכרתי לך בהלכה אשר לטביה והוא כי הכלי אשר אשר יריק ממנו טהור ואשר יריק אליו טמא וטעם אמרו מוכן לחם טמא לפי שצמוד המשקה אשר יקרה כנוק יתחמם בהיות קצתו בכלי החם ויעלה ה הכל עגם הכנוק מתוך הכלי החם מטמא ויתחם המשקה אשר בכלי העליון ועל כן טמא לפי שההכל החם חסר כביהם והוא יעלה מן הטמא אל הטהור ור' ש מען אומר כי הענין הזה עבמו חיבנו לומר כימי שמשך משקה חס טהור בכלי שיש בה משקה טמא יתגר חס ממנו לפי שמן הטמא הזה שהוא יתגר חס יעלה הכל דותה עגם הכנוק ויוסף בחם ממות המשקה הטהור והוא פי' אמרו כחו של תחתון י יפה משל עליון טמא ואין הלכה כר' שמעון לפי שבין ששניהם חמין נאעבי שהתחתון יתגר חס מן העליון לא יחקה לו שגולה כדורה כ במשקה אשר שופך ממנו

האשה שהיו יריה טהורות ומניסה בקדרה טמאה ואם הויעו יריה טמא אית חיו יריה ט טמאות ומניסה בקדרה טהורה אם הויעו יריה הקדרה טמאה ר יוסי אומר אם נטפו השוקל עגבים בבף מאזים היין שבבף טהור עד שיערה לתוך הכלי הרי זה דומה לסלי זתים ועגבים כשהן מטופין

לפי שזכר בהלכה אשר לטביה כי ההכל העולה מן הכלי הטמא הוא כחו המשקין טמאים ויטמאנו שבה מה שדומה לזה יאמר כי שתיים האשה הטהורה הקדרה טמאה ככף והויעו יריה מן ההכל העולה מן הקדרה שריה טמאות לפי שנגעו במשקים טמאין לפי שההכל אשר בלל יריה הוא המשקים טמאין לחלוט כשהיו יריה טמאות והקדרה הטהורה והויעו יריה בהכל אותה זיעה היו משקין טמאיים לפי שכטמאנו בירה ויטמא כל מה שבקדרה לפי שההכל מ מחבר בין המשקה ההוא אשר על יריה ובין מה שבקדרה נר' יוסי אר' עד שנטף מויעה יריה בקדרה ואז תקיה טמאה ואמרו ככאן קדרה ח טמאה רובה לומר הדבר אשר בקדרה לפי שכבר בארנו בתחלת ה המערכת שמשקין שטמאנו מחמת דים לא יעמחו כלים הלחם כן תחשוב ויעת הוד הזה בהכל כאלו הן משקי טמאין סוכחין מן האונו ויתשנו לו ופ' אמרו היין שכבף טהור כי אינו מכשיר עד שיטמאנו כ בכלי ואז יהיה משקה ויכשיר ואין הלכה כר' יוסי

מי שטבל בכהר והיה לפניו כהר אחר וכו' כבי יותן אשר יטבול בו אין הפק כי המי אשר על שטח גופו הוא כבי יותן לפי שהוא ברנוכו וכונתו ומי שעבר בכהר המים אשר נבלל בו אינו כבי יותן במשקדים לנו על כן אמר כי שטבל בכהר ויצא המי ההם על שטח גופו משקין אף עבר אחר כך בכהר אחר המים אשר על שטח ג גופו אינו כבי יותן והוא ענין אמרם טהרו שנים את הראשונים וכן אף דמיו חברו אחר הטבילה וכתל במים אותן המים שעל גופו אינו כבי יותן אבל כשהיו מחזק עמו אז היא כפילתו למים וכלילתו ל ליתתו ואינו אכנס כזה ועל כן מים שעל כשרו כבי יותן

ב

השט על פני המים הניתוין אינם כבי יותן ואם נתכוון להתיו על חברו הרי זה כבי יותן העושה צנור'כמים הניתוין ואת שבה אינו כבי יותן

העשה כנור שהוא מכתו מים כזריקתו והם העמים זה הכעדים אנלנו מקנים לכחוק ואין הכונה בהם אותה דבר שיכלל בה בעת הכחוק וכן המים אשר יאחרו בה עור ככשאר אינו כבי יותן לפי שאין הכונה השארית שם

ג

פירות שירד הדלף לתוכן ובללן שיגובו ר' שמעון אומר כבי יותן וחכמים או אינו כבי יותן

שיגובו בעבור שיכבס בהתפזרות המי' בכללן והלכתא כחכמי המוכר את הבורקין לעמקו כין לרחבו הרי זה כבי יותן דברי ר' טרפון ר עקיבא אומר לעמקו כבי יותן ולרחבו אינו כבי יותן

פי' לרחבו שידע כמה רחבו ועמקו שידע כמה עמקו ואין פק כי כששיער החס כידו אר' במדה מסמיר כשענעו כהן לפי הכונה כמו שקדם ביאורו והלכה כר' עקיבא

ה

פשט ידו או רגלו או קנה לכור לידע אם יש בו מים אינו כבי יותן לידע כמה מים יש בו הרי זה כבי יותן זרק אבן לכור לידע אם יש בו מים הניתוין אינו כבי יותן ואת שבאבן טהורין

אמרו את שבאבן טהורים שהמים אשר על האבן ההיא אשר בתוך הכור דינו כרין מי הכור שהוא טהור לא יתטמא ולא יכשיר כמו שבארנו נאעבי' שהאבן כראה למעלה משטח המים והדבר הנראה ממנו בלול אין דין המי אשר על החלק הינא ממנו דין מים תלושים

ו

החובט על השלה חוץ למים כבי יותן ר' יוסי או אף לתוך המים כבי יות מפני שהוא מתבן שיצאו עם הצואה

שלח העור כצמת כמו שמשטיין אותו וכחם' חבט אותו במים והוא חוץ למים כוכתו בלי הפך הוצאת המים והוא כמו מריער את האילן להשיר ממנו משקין שהוא מכשיר' כמו שנקדם אמרם שכחכא והוא בתוך המים אין כוכתו יציאת ה המים מן העור כיון שהו' שקנע במים ולאמר ר' כי חובט הוא מתבין מינא המים הכבס בנעם עב' וני שנתלה בו מן הנזחה ועל כן מכשיר' הדבר שינא ממנו וכתו ואשילו בתוך המים ואין הלכה כר' יוסי

ז

המים העולים בסבינה ובעקל ובמשואות אינו כבי יותן במצרות וברשות ובמכמרות אינו כבי יותן ואם נער כבי יותן המוליד את הספינה לים הגדול לצרפה המוציא מסמר לגשמים לצרפו המנח את האוד בגשמים לכבותו הרי זה כבי יותן

עגל הוא מתקבץ בתוך הכפיות אשר מתקבץ בו המים סמוכלין מברקיע הספינה ויתקבצו בהם מים תמיד ומשטנות בער' מנארף ומנדודות ורשתות ומכמורות כלן מיני השכבות שנידון בהן ה החיות ואמרו אף נער כבי יותן רל' כי נעירת השכבה במים מה ש שינער ממנה הוא כבי יותן לפי שכוכתו את הוצאת המים ממנה ו וענין אמרו בהשינה לצרפה שתשחם ויכבד בקיעת לפי שהספינה כ כשהיתה ביבשה תבקבץ ואמרו מהמיר לצרפו שיסקהו בעבור כבדול כשהלכיהוהאבובא במים הוא מתחזק ומתחם

193
B

פרק ששי

המעלה פירותיו לגג מפע הכעמה

וירד עליהם טל אינן בכי יותן אם

נרצחין לכן הרי זה בכי יותן העלן חרש שזטה וקטן אף על פי שחשב שירד עליהן הטל אינן בכי יותן שיש להן מעשה ואין להם מחשבה

בנמה התולעים הנולדי

בזרעים וכשרו ופיהם לכן מעשה לפי שאם שפכו עליהם כבונה היו מוכשרין

ב המעלה את האגורות ואת הקציעות ואת השום לגג בשכיל שימתינו אינן בכי יותן כל האגורות של ב בית השוקין טמאים ר יהודה מטהר בלחים אמר רבי מאיר וכי מפע מה שימאום אלא מפע משקה הפה כל הקמחין והכלות של בית השוקים טמאין החלוקה הטרנים והטסגי טמאים בכל מקום

אגורות כמשמען קציעות

דכילה של תאמי השום כמשמעו בשכיל שיש גומאנו שיעמוד זמן ארוך ולח יפטר ואמרנו אינן בכי יותן רל חס ירד עליהן טל כל הלילה ו האגורות של שוקים טמאים לפי שהמוכרין מנתזין עליהם מים תמיד והן ממשוררין והדי' ממשמשין בהם טמאין וטהורין ועל כן הן בחזקת טומאה ור יהודה אמר כי כשהן לחים אין מנת זין עליהן מים לפי שאין מנת זין מים על ארבעה עשר עמרי מים כדי שיראו לחין רבין שהם לחים אין מנת זין עליהן מים על כן הן טהורים כיון שאינן מוכשרין ואמר ר מאיר כי חששין שהם לחים ואינן צריכי כלילה חששין כן מנת זין עליהן ממשקה בפה כדי שיסור האבק ועל כן הם מוכשרין והמחולקת שבינתן ור מאיר כי ר מאיר אשר נותן הטע משני משקה שהם חס הי' ונהגם שלח יעשו כן הם טהורין ותק חמר כי כלם מ מוכשרין ועל כן הם בחזקת טומאה בחי זה ענין פיהיה נהלב כתקן והקמחים הקמח שכללנו חטין קודם הטחינה וכלתות הוא אשר יוסרו כוכבי כהב' ח ואז יעשה סלת וכעבור הינתן מוכשר והוא כ בשוקים על שהירים מחפשיין בו וקונין אותן על כן הנה בחזקת טומאה וחלקה חנה טחונה כל גרעין לב וטריבם כל גרעין לב וטריבם גרעין חלק לר זה המין גם כן בגדים הנטחן אחר השריה במים ועישין מ מומנו הריפות וכיוצא בהם מן מעשה קריה ואמרנו בכל מקום שהוא חס הם בריחים חו בשוקים לפי שגם הם ממשמשין בהם בידיים כב בכליתן וכטחינתן

ג כל הכריצים בחוקת טהרה חוץ משל מוכר

משקה ואם היו מוכרין עמהם פרות יבשים טהורין כל הדגים בחוקת טומאה ר יהודה אומר חתיכה אילתיר ודג המצרי הבא בקופה וקולים האכפנין וזרי או בחוקת טהרה וכל הציר בחוקת טומאה ועל כלם עם הארץ נאמן לומר טהורים הן חוץ פשול דגה מפע שהם מ מפקדין אותה אצל עם הארץ ר אליעזר בן יעקב אר ציר טהור שנפל לחובו מים כל שהן טמא

כשהן הכנים אצל מוכרי משקה יעב בהם ויריהם כללנו במשקה לפי שהן סנווכי על קליפתן וכשיגיע בהם כח טומאה המשקה אשר עליה והוא מוטל אותה בקליפתה כמו שכתבא בפרק ראשון של עוקבין ואם הם מוכרים עם המשקה והבינו פירות יבשים חו הם מוכרין ויריה כ בעבור הפירות ועל כן יאמרנו הכיני בחוק טהרה וכל הדגים בחוק טומאה לפי שהוא אוכל מוכשר במים והירים ממשמשין בו הטמא והטהור ול תית הוא מין דגים יחכבו אותן לחתיכות ודג המצרי הבא בקופה דקטן מאד משימין אותן בקופות והוא מפורסם במנדים וקורין לו חל כחאל וקולים החשכנין מין דגים ועורו דך מאד וכדע א חללנו במצר וקורין לו חל שבוטג ואמר ר יהודה כי חללנו מיני דג' הן בחזקת טהרה לפי שאינן מוכשרין כי המים מוכשרין חותם והם חיים וזמן נרוכה אחר בידתן וזן מתים ואינן הונים חלל עד שהם מ מוכרין והם אינן מתיזין עליהן מים וכל הכיני בחזקת טומאה לפי שהוא מוכשר לפי שעשית הכיני הוא על המשקה ודגה עם ממין דג' היה מפורסם חללם כשם שהן ואמרנו על כלם רל כל מה שחומר

שהוא בחזקת טומאה לפי שהוא מוכשר נאמן עם הארץ לומר שהוא טהור וזה ליעק אשר בארנו בפר שכי של דמאי והיה עם הארץ נאמן לומר פירות האלו לא הוכשרו ור אליעזר בן יעקב או כי הכיני אשר כתאמת לנו שהוא טהור וכלל לתוכו מים כבר הוכשר במים הקים ס המעטים וחוזר חזקתו טמא כמו כל ציר אמנם יהיה הכיני טהור כ פשוט אין הכיני טהור או עם פירו' שאינן מוכשרין ואין הלכח כר יהודה והלכח כר אליעזר בן יעקב

ד שבע משקין הן הטל והמים והיין והשמן והדם והחלב ודבש דבורים דבש צרעים טהור וטוטר באבילה

אמר הקבה בטומאת משקין מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא ואמרנו בסיפרא אין לי אלא מים הטל והיין והשמן ו הדם והדבש והחלב מכין תל וכל המשקה או וכל משקה יכול מית תותים מי רמונים ושאר כל מי פירו' תל מים מה מים מיוחדין שאין להן שם לנוי אף אפי' ארבה הטל והיין והשמן והדם והדבש והחלב ש שאין להם שם לנוי ומוצ' מי תותים ומי פרמוני ושאר כל מיני פירו' שיש להם שם לנוי ואמר אחכ בהכשר זרעים לטומאה וכי יותן מים על זרע נאמרנו בסיפרא אין לי אלא לחחר הכשר מים מכין לעשות ש שאר משקין במים נאמרנו מים למעלה רל בטומאת משקין נאמרנו מים למטה מה מים האמורין למעלה עשה בו שאר משקין במים אף מים האמוריים למטה נעשה בהם שאר המשקים כמי' הרי שכתבאר לך מכלל כי כל משקין שאין לו שם לנוי מוכשר ומיטמא והם לא הן משקין לכד אשר מכה וט' תחשוב כי דבש דבורי הוא גם שם לנוי לפי שדבש גרירה שמו ואין צריך לנוי אמנם לנוי ככאן של דבוריים לחלוק בינו ובין דבש נרעי והוא דבש הצרעות וטעם הינות טהור לפי שאינו מיטמא ואינו מוכשר ואמרנו מותר באבילה כדי שלא תחשוב ש שהוא כמו חלב בהמה טמאה שאינן מותר באבילה כיון שהצרעה ה היא משרץ העוף וההפרש בין זה לזה פשוט לפי שהדבש אינו נולד בגוף ה צורה והצרעה אכל הוא טל ירד על הנחמ ותתערב בו כח הנחמ והוא ולחלוחיתו יחזור דבש ואוכלין אותו הדבורים וככנס לאבטומא ומה שנית מחמת קיא ארית לבונר ותפסיכהו כדי שתמכ' אותו עם כריתת הנחמים ואפי' שתן במלדברות ולח הוכר' לכל' דבש דבורים שהיא מותר לאבילה לפי שכבר כתבאר זה בשפוקים ובתוספת דבש חמרו מכין לרם שהוא משקה שכ זרם חללים ישתה מכין לזין שהוא משקה שכ זרם עכב תשתה חמרו מכין לרשם שהוא משקה שכ ויכקדו דבש מסלע מכין לשמן שהוא משקה שכח משתה שמיים מכין לחלב שהוא משקה שכ ותפתח לרד החלב ותשקהו מכין לטל שהוא משקה שכ וימץ טל הגזה על הספל מים מכין לרמעות העין שהוא משקה שכ ותשקהו ברמעות שלש מכין למי האף שהוא משקה שכאמר ועפעפעי זרם מים ואלו כלן חסמכתות והעקר הלכ' למשה מסיכי כמו שכתבנו בפעמים רבות בסוכתי הזאת

ה תולדות למים היוצא מן העין מן האוזן מן החוט מן הפה מים רגלים בין גדולים בין קטנים לרעתו ושרא לרעתו תולדות לרם דם שחיטה בבהמה ובחיה ובעופות הטהורים ודם הקו לשתיה מ' חלב כחלב והמיחול ב

בשמן שאין המיחול יוצא ודי שמן דברי ר' שמעון ר

מאיר או אעפי שאין עמו שמן דם השרץ בשרו מטמא

ואינו מכשיר ואין לנו ביוצא בו

דם הקו לשתיה שיתכין ברם הקו להסקותו לחיות או לחי' שנוהב

לשתיה ומי החלב מי הגבנה הנפרד מן החלב כעת שמטליכין בו

הקבה ושאר הדברים כמה שמעמדין החלב והוא אשר חנו קורין לי

בלשון ערב למיק ומיחל המים השחורים השותתים מן הזיתים וכבר

בארנו בט של טהרו' שר' שמע' או כי מיחל מי פירו' הוא ועל כן יעמ' ולא יכשיר לא מפיני שוירי שמן שבו ואמרנו שאין הלכה כר' שמעון

אכל המיחל משקה כמו שאמר ר מאיר והוא ברעת חכמים לפי שהוא

כשמן ואמר השי' בח' שרבים וזה לכס הטמא וזה הטמא להביא פל

דיו שיטמא כבשרו ואמרנו יכול יכשיר את הזרעים תל לכס הוה מטמא

זאינו מכשיר את הזרעים

ו אלו מטמאין ומכשירין זובו של זכ ורוקו ושכבת

זרעו ומימי רגליו ורביעית מן המת ודם הנדה ר איעזר

אומר שכבת זרע אינה מכשרת

ר' אליעזר בן עזריה אומר דם הגדה ר' שמעון אומר דם
הבת אינו מבשיר ואם נפל על הרלעת גוררה והיא ט
טהורה

אמרנו מטמאין ומכשירין ר' ל' שהן משקין והם עצמם מטמאים
ועל כן אין צריך שיקדם להם הכשר וכאשר הכה בזבז הזב שהוא ט
טמא והמר זבז טמא וריוקו בשוק וכי ירוק הזב וכי וממי רגלי ק
קבלה כשמן לאמרנו זבז טמא הוא וזאת תהיה טומאת זבז אמרו
וזאת לרבות מימי רגליו ושבת זרע היא מיה בריא וכש של זב וט
וטומאת רם המת בארזו כשי מאהלות ורם הגדה בשכני של גדה
ר' חלעזר אומר כי שבת זרע אינה מכשרת לפי שהפסוק כבר שללה
סם המשקה ושמה לוניה ור' אליעזר בן עזריה אומר שרם ה
הגדה אינו מכשיר כמו שאינו מכשיר דם הינזא מן התחתונות ור'
שמעון אומר כי כיון שמת המת ינזא דמו מתורת משקה ואין הלכה
כשאלתן

ז אלו לא מטמאין ולא מכשירין הויעה והלחה
סרוחה והראי והדם היוצא לו מהם ומשקה בן שמנה
ר יוסי או חוץ מרמו והשותה מי טיבריא אעפי יוצאין
גקיים דם שהיטה בכמה בחיה ובעופות טמאים ודם
הקז לרפואה ר' אליעזר מסמא באלור שמעון בן אלעזר
או הלב הזכר טהור

זיעה ליחה סרוחה ושזה הוא אם שנתת משטח
הגוף או אם יצא ברקיקה והראי נזאה והדם הינזא עמהם ר' ל' דם ה
היוצא עז הליחה סרוחה או עם הנזאה ומשקה בן שמנה ר' ל' מי ש
טבול מן ח' חרשים כל משקה שינזא ממנו מן המשקין הם מכשירין
בשלה מן האש ויזיכו מכשירין בינור הזה לפי שהעקר אנליונו בין ש
שמונה חי הרי הוא כחבן ומי טבירא הם מים שיש בהן איכות ש
שמשטלי כהן כששנותין אותן ינזאין המי זכים כשנלתי אמר בעבד
יביתן מכות הרע אינם משקה ועבין אמרו לא מטמאין ונאכלו
ינזא חלני הלחינות מן הזב ואמרנו בזב ינזא זיעה וליחה סרוחה והראי
יהי טמאין תל זכנו טמא הוא הוא טמא ואין לו טמאין ר' אליעזר און
כירם שמיטה בכמה נחיה ועופות מטמאים ודם הקזה לרפואה מ
מטמא ומכשיר והן משקין ואין הלכה כר' אלעזר ולא כר' יוסי והלכה
כר' שמעון בן אלעזר שאמר חלב הזכר אינו משקה

חלב האש מטמא לרצון וש
ה ושלא לרצון וחלב הבהמה אינו מטמא אלא לרצון אמ'
ר' עקיבא קל והומר הדברים מה אם חלב האשה ש
שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון
חלב הבהמה שהוא מיוחד לקטנים ולגדולים אינו דין
שיטמא לרצון ושלא לרצון אמרו לו לא אם טמא חלב
האשה שלא לרצון שדם מגפתה טמא יטמא חלב המ
הבהמה שלא לרצון שדם מגפתה טהור אמר להם מ
מחמיר אני בחלב מברם שהחולב לרפואה טמא וה
והמקין לרפואה טהור אמרו לו סלי ותיים וענבים יו
יוביחו שהמשקין היוצאין מהן לרצון טמאים וגלא
לרצון טהורים אמר להן לא אם אמרתם בסלי ותיים ו
וענבים שתחלתו אובלוסופן משקה עדי כאן היתה
תשובה אמר שמעון מכאן ואילך היינו משיבין לפני
מי גשמים יוביחו שתחלתן וסופן משקה ואינן מטמאין
אלא לרצון אמר לנו לא אם אמרתם במי גשמי גשאים
רוכן לאדם אלא לארצות ולאיילות ורוב החלב לאדם

כל מקום שאתה שומע בבאן מטמא ואינו מטמא ר' ל'
אם הוא משקה או אינו משקה וכשהוא משקה דינו המשקים מ
מהיותו מכשיר ומטמא עצמו וטמא כשינזא מגוף טמא וכאשר אינו
משקה הוא טהור בכל ענין וטעם לרצון שחולבין אותה בכונה ו
יוכבכים עליו שיהיה משקה ושלח לרצון שינזא מעצמו בלא חליבה או

טמא חלב בלא כוננו אבל דרך שחוק וכינוא בו ואמר בזב דמעית עכנו
ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין טומאת משקין ר' ל' שהם בתורת מ
משקים טמאמו בזב כלכד ואינם אבות הטמאות כמו זבז ורוקו כ
כמו שזכרנו בפרק קמא דכלים וכמו שכבאר במסכת זבין וכבר כ
בפרק לך בפרק אשר לפני זה כי הדבר אשר שוקת מן הענבים והזתי
בלא כוננת כמיטה אינו משקה עד שיתבבין בעליו לאסיפת השתיה
הסיו ויסיס אותה בכלי ינזא תהיה משקה ולפי שאר עקיבא בניכוחו
זה כי החלבים כל המשקה ינזאו בכונה או בלא כונה ושם ראיתו בזה
כי אין חלוק בין חולב לרפואה או חולב לשתיה על כן אמר לנו זתיים
וענבים יוביחו אשר אין לחלוק גם כן מי שינזא מיניהם לשתיה או ל
לרפואה ונאעפיה אין מיניהם משקה חלל כשינזא ברצון והמאמר כלנו
מדגאר ואין הלכה כר' עקיבא

סליקא מסכתא

מסכת זבין

הרואה ראייה אחת של זבז בית שמאי או
אומרים בשומרת יום בית הלל
או כבעל קרי ראה אחת וכשני הפסיק בשלישי ראה
שתים או אחת מרובה בשתים בית שמאי אומרים זב
גמור בית הלל אומרים מטמא משכב ומושב וצריך ב
ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן
אמר ר' אליעזר בן יהודה מודים בית שמאי בזה שאינו
זב גמור ועל מה נחלקו על הרואה שתים או אחת מרוב'
בשתים וכשני הפסיק ובשלישי ראה אחת בית שמאי
אומרי זב גמור בית הלל אומרים מטמא משכב וצריך
ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן

כבר שרקה זכנו עקריהו ז' ממה שצריך לזכור במסכתא הזאת בפרק
הזה אינם אזכיר קצתן בקצרה ונזכיר כי הזב כשראה שתי רחיות ה
הוא טמא טומאת זב אכן כשטהר מזובו פטור מן הקרבן וכאשר ראה
שלושה רחיות כתחייב בקרבן כשטהר אמר ית' אדם כי יהיה זב מ'
מבשרו זבז טמא זכר לשון זיבות ב' פעמי' ואמר טמא אחר כך זכ'
וזאת תהיה טומאתו בזבז רר בשרו את זבזו או החתים בשרו מזוב
זכר לשון זיבות שלשה פעמים ואמר טומאתו היא אמרו מכה הבתן'
שתים וקרא טמא שלשה וקרא טמא הוא כינר שכי לטומאה ושלשה
לקרבן וזו ראה השלשה כולן בשעה אחת הוא טמא נחייב קרבן אבל
הזכה עד שתראה דם שלשה ימים רבועים וזו תהיה זכה גמורה
כמו שכאמר נאשה כי יזב זכר דמה ימים רבים אמר מיעוט ימים
שנים רבים שלשה ואמר תלה סכתוב את הזב ברחיות ואת הזכה
בימים וכאשר ראה דם יום אחד או שנים בלא עת כרתה היא אשר
בקראת שומרת יום כגד יום והיא מטמאה את בועלה
ותטמא משכב ומושב כמו שבארנו בגדה ואמר בסיפרי אין ל' לא
הרואה שלשה ימים שהיא זכה מכין לרואה שני ימי שתהא זכה תל'
זוכה כימי כדתה מכין לרואה אחת שתהא זכה תל' כל ימי
זוכה כימי כדתה מכין שתהא משמרת להן יום אחד תל' טמא
יהיה וכוננת ראיתו מאמרנו כי מי כדתה לפי שהגדה לא ראתה חלל ר'
ראיה אחת היא כרה ושומר העקרים סאלה תמיד ובית שמאי אומרים
כי כאשר רואה ראיה אחת של זבז מטמא משכב ומושב כמו שזמרת
יום כגד יום

ר' אליעזר בן יהודה אומר כי תכלית מה
שחולקים במי שהוא טמא כשראה שני ראיות שאינן מצריכין בראיה
השלשה אשר תביא אותה לדי קרבן שתהיה רבופה לכ' רחיות אכלנו

144
5

כיתהן שהקקה היא מנורסת ועל כל שני הענינים הלכה ככית

ב הרואה קרי ביום השלישי לספירת וזכו בית שמאי ואומרים סתר שני ימים שלפניו בית הלל אומרי לא סתר אלא קומו זר ישמעאל אומר הרואה בשני סותר שלפניו עקיבא אומר אחר הרואה בשני ואחד הרוא בשלישי שכית שמאי ואומרים סתר שני ימים אובית הלל אומרים לא סתר לא יומו וסודים ברואה ברביעי שלא סתר אלא יומו ברואה קרי אבל אם ראה זוב א אפלו יום שביעי סתר שלפניו

עוד אבאר לך החילוק שיש בין הזכות ושכבת זרע בעין וכעצם וכבר ידעת לטען התורה בזב שכל זמן שהוא רד ממנו הזוב שהוא טמא וכאשר יפסיק הזוב ימנה שכבה ימים נקיים ואחר יטהר זו רבד השם וכי יטהר הזב מוזכו וכפר לג שכבה ימים ומשני שיראה ראייה של זוב בתוך הז' ימים ואפילו כרבע אחריו של יום שכבה כריך סיתחיל לספור אחר אותה ראייה לפי שאמר הקבה ז' ימים לטהרתו ער שיהיו השכבה ימים כולן טהורין מן הזכות ואמר יתעלה זאת תורת הזב ואשר תבא ממנו שכבת זרע ואחריו כפיטרא מה הזוב סותר בזב אף שכבת זרע סותרת וכבר בארנו לך בניירות שבעין הסתירה אכלו כ כפילת הימי הקורמין ושלל יספרו אותן ואחריו שם אי מה הזב סותר את הכל אף שכבת זרע סותרת את הכל תל לטמאה בה אין לה לא יום אחר זכית שמאי אומר שכיון שלא כפסק הזכות בשלשה ימים טהורין שהן מספר ימים אשר בכמותם יהיה זב גמור לא י יחשבו לו אותן הימים אלא אפילו שכבת זרע תפיל אותן ואין הלכה כר' ישמעאל

ראה אחת היום ושתיים למחר שתיים היום ואח למחר שלש לשלשה ימים או לשלשה לילות הרי זה זב גמור

כבר ידעת שבעין זב גמור שיהיה חייב בקרבן ואמר יתבאר טומאתו בזובו וכא שתרון טומאתו תלויה בזובו ואינה ת תלויה בינו עכ' אפילו ראה שלשה ראיות בשעה אחד הרי זה זב גמור וכן אם ראה ראיה בכל יום שלשה ימים רכופים אמנם כשהיתה השקפה בין ראיה וראיה יום שלם אין מנורסת בית לסכייה לח לביעין טומאה ולא לחייב קרבן כמו שבארנו מרעת בית הלל

ראה אח' והפסיק כרי טבילה וסיפג ואחר כך ראה שתיים או אחת מרובה בשתיים או ראה שתיים או אחת מרובה בשתיים והפסיק כרי טבילה וסיפג ואחר כך ראה אחת הרי זה זב גמור ^{אם היה בין ראיה לראיה כחיתא כד' שכל} וממה שראוי לדע כיר ^{אם} ראיה אין לה שיעור אלא כל שהוא וזהו אמר החתים בשני ואפילו כל שהוא אמנם הנכול הזה אשר בכלוהו שהוא כדי טבילה וסיפוג הוא פחות מדה שתהיה בין שתי ראיות וכחשוב אותן שתי פעולות חלקית יחשבו כשתי ראיות

ראה אחת מרובה בשלש שהיא במין גר יוזן לשלוח ש שהן כרי שתי טבילות וכשע פוגין הרי זה זב גמור ראה אחת מרובה בשתיים מטמא משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן אמר ר' יוסי לא אמרו אחת מרובה אלא אם יש בהם כרי שלש

כבר בארתי לך שבעין מרובה הוא המשכת הזוב זמן רב וגר יזון ש ש עקום ועילות ההקר המפורסם וכאשר יצא הזב שיעור שיהיה

אדם בינוני ההלכה שיעור הדקך הוא סבר ראה שלשה ראיות ב בזמניהן כל בין כל אחר ואחר כדי טביל וסיפג והודיענו כי משפיר הזב אין משים הראיות בשלשה זמנים רחיה אחד ולשון שיר' וזאת תהיה וגומר מלמד שהוא מטמא בשלשה ראיות אין לי חלא גדולות קטנות מנין תל' תהיה אפילו כל שהוא החתים אפילו כל שהוא בשני אפילו כל שהוא אס' באמרנו בגדולות למק באמרנו בקטנות חלא ליתן שיעור לגדולות אס' ראה אחת מרובה בשלשה הרי זה זב גמור ואינו כקראו ראשונות גדולות משני אמרו רד בשני אשר ענינו ההי' שה כשתיתת הזכות נל' יוסי אומר כי כשראה אחת כלכר מרובה ככ' ולא הקדימיתה ראייה ולא כהאחרה אחריה ראייה אחת הרי זה כחשב' אחת אעפ' שהיא כב' ולא כחשוב לעולם אחת גדולה בראיות אלא אם כן היתה גדולה כב' ראיותיו נחשוב אותה כב' לפי שהפסוק אשר למדנו ממנו ענין הזה כזב בעל שלשה ראיות מדבר והוא אמרו ו זאת תהיה טומאתו בזובו כיון שביאר' אלא משך' ר' יוסי הדין מבעל שלשה לכעל שתיים ואין הלכה כר' יוסי

ראה אחת היום ואחת בין השמשות אחת בין השמשות ואחת למחר אם ידוע שמקצת הראיה מהיום ומקצתה למחר וראי לקרבן ולטמאה אם ספק שמקצת הראי מהיום ומקצתה למחר וראי לטמאה וספק לקרבן ראה שני ימים בין השמשות ספק לטמאה וקרבן אחת בין ה השמשות ספק לטמאה

ההלכה הזאת מבוארת מאד אחר ידעת שני עקרים הא' ושהזב כשראה קצת ראיה בסוף היום וקצתה בלילה בתחלה יחשב לו שתי ראיות לשי' שבתחלה הראייה בשני ימים ואפילו אם היה זמניהן שני רבעים מן הזמן רבב' בהוף קיום ורבע מתחלת הלילה והעקר הב' כי בין השמשות הוא ספק חס הוא מסוף היום או מתחלת הלילה ועל כן ידענו כי לחומר ולשון ה התפשטת מורה ר' יוסי בראי' א' בין השמשות שאעפ' שחין בה כדי טבילה וסיפוג שיש צד שתי ראיות משני שש' ימים חולקים ואמרנו עוד בתוספתא בין שמשות מן היום ומן הלילה ספק כולו מן היום ספק כולו מן הלילה מטיילין אותו לחומר לשי' ימים ואמר עוד כ בתלמוד למאי הלכתא לראוי רל כחשוב המצת בין השמשות ב בספק שתי ראיות ומה שחייב שיהיה הראיה שני ימים בין השמשות ספק לטומאה ולקרבן הוא מה שאספר לך כי אם ראה בין השמשות של ערב שבת וכן השמשות של שבת וקרבן בין השמשות ספק כמו שבארנו והרי יתכן שהיתה הראיה הראשונה ביום שש' והשניה ב בליל רחשון והוא טהור' לפי שיש הפסקה בין שתי ראיות יום שלם והוא יום שבת ויתכן עוד כי הראשונה היתה קצתה ביום הו וקצתה ליל שבת וכן השנייה היתה קצתה ביום השבת וקצתה ליל יום רחשון ויהיה לו ארבע ראיות רכופות ויהיה חייב בקרבן וכבר נתבאר איך הוא ספק לטומאה וספק לקרבן ועד כאן אנכי קרבן ואינו כחכל כמו שבארנו במקומו בקרשים

פרק שני הכל מטמאין כויבה אף הגרים א אף העבדים בין משוחררין בין שאינן משוחררין חרש שוטה וקטן כוים אדם סרים חמה טומטום ואנדרוניתוס גותנין עליהם חוברי האיש וחומרי האשה מטמאין בדם באשה ובלובן וט באיש וטומאתו בספק אמר הקבה שפרש' זכים דבר אל בני ישראל ואמרנו כפיטרא אין לי לא כבי ישראל מנין לרבות גרים ועבדים תל' ואמרנו חליהם איש מנין לרבות את הקטנים תל' איש איש ואמרנו בבאן הכל להודיענו כי אפי' זכר בין יומנו מטמא כויבה כי אמרו קטן בכלל צד' שמנה הוא קטן שנים שלא הגיע עדיין לעונת קרי

A

ב בשבעה דרכים בורקין את הוב
 עד שלא נזקק לויבה כמאכל וכמשתה וכמשא ובקפיצ'
 כחולי וכמראה ובהרהור הרהר עד שלא ראה או ש
 שראה עד שלא הרהר ר יהודה אומר אפילו
 ראה בהמה היה ועוף מתעסקין זה עם זה אפילו ראה
 בגדי צבע האשה רעקרבא אומר לאכל כל מאכל בין
 רע בין יפה ושתה כל משקה אם לו אין כאן ובים מעתה
 אטר להן אין אחריות ובים עליהם משנוקק לויבה אין
 בורקין אותו אונסו וספקו ושכבת זרעו טמאים שרגלין
 לדבר נ ראה ראייה ראשונה בודקין
 אותו בשניה בשלישית אין בורקין אותו ר אליעזר אום
 אף בשלישית בורקין אותו מפני הקרבן

הזכות הוא
 ח לוי מהנזי כלי הזרע וזה כי כלי הזרע יחלטו כחם המזויק וה
 והמעכל וכל כחות הגוף כשחרים בעניינם הטבעי ואז ישתתף הזרע
 בלתי מבוטל וינא כלל ההנה מין השמיים ויהיה עינו נוטה לו
 ארמונות מעט ועמנו דקק ולסוף התוספתא מה בין זוכ לשכבת ז
 זרע זוכ בא מכשר מת ושכבת זרע באה מכשר מי זוכ דומה לזוכן
 בינה המזוורת ושכבת זרע קשורה בלזוכן בינה שאינה מזוורת וז
 וכשתקרה לו השתיה הזאת מיכה מתהרשת בו ונחלשות כוללת
 כחות הגוף כלן חו מחמת כוכר שהכבירן הרי זה חיוב זכ עד שתהיה
 קבת השתיה חולשת כלי הזרע לכך והוא חנו ית כי יהיה זכ בשכרו
 וחמרו בפירושו מכשרו טמא לח דבר אחר מבחן חמרו בזרבים
 בודקים את הזכ ועיין חמרו במאכל וכמשתה שיחבל הרבה חו יפ
 ישתה הרבה כי זה מונה שיחלים הכחו בהכבירו עינין וכן אם אכל
 חו שתה מוחלים ומשקים שמשתייתין הזרע ואפי' אם היה בכמות
 מועט ופי' במראה שירא כרייה ית הנורה ותערב לו לתשמיש וא
 ואפי' שלא קדמה לו לזבולם מחשבה בתשמיש הכרייה היא וכן
 אם קדמה מחשבתו בענייני התשמיש ואפי' שאין ברמיזו נורת יר
 כרייה ידועה והיא חמרו בחן בשיחור הענין הזה הרהר עד
 שלא ראה חו ראה ער שלא קדמה נכ עיקר חומר הפי' אכל מי זה נשישי
 נואכל שיהיה ומאי זה נואכל שיהיה נחמרו כי מסכת היתעסקן כמה ש
 שכתעסק שתהה שכבה זרעו ולא יהיה זכ אלא חס ראה על דקדק בדמיו
 החסותמכא והמנוחה לח שכתקד לנו ידוע ולא ענין מן העניינים חסר לי ישה
 קדם הפורס וכבר בארנו כי הזכ כשראה ראייה של זכ בשכבה י
 ימיים נקיים סתר את הכל נאח ראה שכבת זרע סת יומנו וכל לריות
 אין כריסין בדיקה אכל אם היו באונס בגון שוכה על גביו חו יפזת
 ותשתות שכבת זרעו ואפי' אם היה בספק סותר והוא פירוש חמרו מ
 משנוקק לויבה אין בורקים אותו וכן הלכה לח כרי יהודה ולא כרי
 עקב ולא כרי הלישי

ד הרואה קרי אינו מטמא
 כויבה מעת לעת רבי יוסי אומר יומו גוי שראה קריו
 ונהגייר מיד הוא מיטמא כויבה הרואה דם והמקשה מ
 מעת לעת המכה את עברו יום או יומים מעת לעת כלב
 שאכל בשף שלשה ימים מעת לעת הוא בכריותו

הרבה פעמים יצא מן הגיד זרע כמקו ש
 שאינו מבוטל אחר יציאת השכבת זרע ודברים מתרעמים מזה חסר
 הם נורכים התשמיש ואומרים לרנאים פאלימדיס מתשמיש יצא ה
 הזרע מהן ריק העבס מאד ארום העין ועוקן על כן מי שראה קרי
 ואחר כך ראה זכ לא יטמא כויבה כל הכר שעות אכל כחמרו כי
 הזכ הזה הוא מחמת שכבת זרע הקדומת וחמרו בתוספתא כשם ת
 שתלין לשכבת זרע מעת לעת כך למראה ולא הרהור מעת לעת אכל
 למאכל ולמשתה למשח ולקפיצה תולין לו כל זמן שהוא מצטער ונא
 כי הזכ הזה הוא מחמת הצער ולא מחמת כשרו נר

יוסי אומר תשלום ימים כלכר ואף אם ראה קרי ביום באי זה עת ט
 שיהיה אינו מנימא ר ייבה לא שארית היו כלכר וכבר בארנו פעמים
 כי הגוים אינן מטמאין כויבה מן התורה והעקר אכלנו גר שנתגייר
 סקטן סגולד ואין משגיחים לדבר מעניינו הקדמות ועל כן אין חנו
 חוששי לקרי שראה והוא גוי עד שנאמר ישאר כר שער מעת הקרי ואז
 יטמא כויבה וכבר קדם במסכת זבים כי נואר חיים טמא לח משפרע
 מעת לעת וכן המקשה יש לה זמן מוגבל שכל דם שראה בן הנאדם
 קסוי יהיה מחמת נלד והוא טהור ונחלקו בזה זמן הקושי כמה ה
 הוא כפרק ארבעה של נדה אמרם לדברי הגדול כל זמן שלא שפת מעת
 לעת בכונן וכן אמרו ית כמי שיהרונג עבר כעניי שלו בהכאה חו אם
 יום חו יומים שאמר בקבלה שכל יום שהוא כיומים מעת לעת שהן
 גב ודקדקו בו דקות זמן וכן כלב שאכל בשר היות אשר קדם כפרק
 ארבע עשר מאהלות כי כל שלשה ימים נחשב אותו בשר מת בני ית
 יטמא טומאת מת בעבור כי אינו מתעכל קרי כי באותן שלשה ימי
 ידוקדק בהן הזמן מעת לעת האכילה עד לות הכלב כמו שנתבאר
 שם וחין הלכה כר יוסי

ה הוב מטמא את המשכב כחמשה דרכים
 לטמא אדם לטמא בגדים עומד יושב שוכב נתלה
 ונשען והמשכב מטמא את האדם בשבע דרכים לטמא
 בגדים עומד יושב שוכב נתלה ונשען במגע ובמשא
 חמר הק' כל המשכ'
 אשר ישכב עליו הוב יטמא ואמר והיושב על הכלי אשר ישכ עליו ה
 הוב יטמא ואמר אין לי אלא בזמן ששכב על המשכב וישב על ה
 המושב שכב על המושב וישב על המשכב עמד נתלה כשען מינין
 תל' יטמא יטמא יטמא ריבה הלכך ישכ הזכ וחכיריו לל זכה וזרס
 יולדת ומזרע על דבר שמתמא משום משכב כמו שכתבאר בכלים
 אז ישן עליו או עמד עליו או כסמך בעצם רוכו וריכו כרין משכב זכ
 אשר דבר בו הכתוב רל' במשכב שהוא מטמא אדם וכלים והשם ה
 הכולל לאלו חמשה פנים הוא מדרס כמו שכתבנו כפרק יט'
 רכלים אחר כך אמר כי המשכב כשנמא והיה משכב זכ שהוא מן
 מטמא אדם בשבעה פנים טומאה שיהיה האדם הקול מטמא בה כ
 בגדים בשנגע בהן והוא מחובר במשכב באחת השבעה פנים וזהו
 פי' אמרו מטמא אדם בשבעה דרכים לטמא בגדים רל' כי הוא בעת
 חבורו במשכב הטמא באחת מן השבעה דרכים יטמא בגדי והשכב'
 דרכים וזו פירושו כי האדם הטהור כשעמד או שכב או נתלה או כ
 כשען ברובו על משכב הזכ הרי כטמא והוא ראשון לטומאה והיה ט
 בינו ובין המשכב אלקי אמצעי ואפי' תחת ארון מטמא כמו שכתבנו
 בתולת מסכת כלים והוא יטמא בגדים כשנגע בהן בעור שהוא כ
 כסמך למשכב האחד מן ההלכה פנים נאכלו אם היה ביניהן אמצעי
 כמו שכתבנו וכן אכל האדם הטהור במשכב הטמא כשנגע בלי זה
 אכר מאברי גפני הרי הוא טמא ומטמא בגדים כשנגע בהן בעור ט
 שהוא כנגע במשכב ומתנאי המגע הוא שלא יהיה בין שטח גופו ו
 ובין ההלכה אמצעי וכן כשנשא האדם הזה הטהור משכב הזכ ומטמא
 בגדים בעור שהוא נשאו ואפילו היה בינו ובין המשכב אמצעי ואין
 חלוק בין חס נשא משכב על גופו עד שיהיה כוכר המשכב עליו חו א
 אם יתלה אותו בידו כיון ששאו מן הקרקע ואפילו לא נגע בו יטמא
 וכן הוא דין כל מה שמתמא במשא כמו שכתבנו בתחלת כלים
 ושמוד אלה העקרס כולן והכיכס ואל תגריכו לחזור אותו כי כבר
 החזרתים פעמים בסדרי הזה במקומות משוורים לפי שהן עקרי ט
 טומאת וטהרה

פרק שלישי הוב והטהור שישבו כספינה
 או באסרה או שרכבו על גבי
 בהמה אף על פי שאין בגדיהן נוגעין הרי אלו טמאין
 מדרס ישבו על הזכר על הספסל על הגשיש של מטה
 ועל האכלונס בומן שהן מחגירין עלו באלן שכחו רע
 בסוכה שבוחה רע באילן יפה בסולם מצרי בומן ש

195
 B

באילן קבוץ כבוד מצד צדקו על המסמך על הכבש וזכרון זכרון בומן שאין עשוי בטיט טמאי ר' יהודה מטהר

שהקיש על כצוצרא וגם כבר של הרומת טהור

חולק על הסתם הקודם אשר אין מטמא מדרס אלא כשהן יושבים ע בספינה או באברה אצל לא ברה וכן לח ימים תקן כלים שכראשם הנם והוא ראש התורן מדרס אחר כן אמר ר' יהושע כי הכרה הזאת כשנשא ערכה מלאה בגדים וכבר עליה משאה ואעפ"י שלא נבגה בגדי' הרי אותן הבגדי' מדרס וכאילו כשמה על אותן בגדי' הקיש על כצוצרא כשהיה על כצוצרא הנקרא כלשון ערב כצוצר והגיע אותו והפיק כבר על תרומה בהנעת הכצוצרה ר' הנה טהור ולא אמר מכה הזכ נתעבע וחזן הלכה כר' יהושע

הקיש על המריש ועל המלבן ועל הצנור ועל הרף אף על פי שהוא עשוי בחבלים על התנור ועל הים ועל האצטרובא ועל חמו של רחים שלייד ועל סאה של רחים של ותיס ר' יוסי אף על קורו הבלען טהור

אפי' אכ"ר העבין ואחר חרש השמו זכר שהוא או כשהיה הדבר טיפה עליו הזכ חזק וקיים מעט התנודה כפי כחו וקיימו בקרקע והפיל דכ' שהגיעו בתשעתו אלה כחה הרי הדבר ההו' הנפול או מתכבד טהור לפי שהתנועה המוגעת לו מן הזכ חלושה מאד וכשהיה הדבר אשר יבא עליו הזכ הטיע דבר אחר רעוע ממקור ה התנועה ממכיע כל רעוא הרי הדבר המתנועע על ידי הדבר הממוקם התנועע טמא וכאילו הזכ הטיע כדורו' בהטיעו והוא שאת בני כבחן טהור כל כי הדבר המתנועע כשיה הזכ על אחר מזהל טהור משני קיימו ומיעט תנועת מחמת הזכ ונתחלל זוכרם לפי שהאשה ת תכניתם וקיימם בבנין בזמן ההוא והעקר כבר הודעתו אשר בו תדע היותו זה דבר יטיע הזכ ופלא בתנועתו דבר אחר אם יהיה ה הדבר הנפול טמא טהור ומריס היא קורה גדולה אשר מטימם על העמודים וקנות קורות הגבולן סומכות עליה אשר הנו קורין אותן כלשון ערב אל כסף ונולדן רבוע של קורות יהיו על הקרקע פנועית כדמות מעקה וננימד כלשון ערב מוצא זכן לוח אמר אפי' היה קשור בחבלי' אשר תקל תנועתו יותר מאשר היה בכיווים סבוב מן יתקבץ בה קמח כדמות חוק כלשון ערב והוא גב' קבוע קבתי בקרקע ואצטרובל סבוב של יי' שהוא תחת הרחים כדי שיטמא מן הקרקע בעת טחינה והיא גב' כנויה בקרקע וחומר של רחים קורה ש שבותיים כה רחים היו קורין לה חומר וסאה של רחי' מדה גדולה קבוע קתה בקרקע גב' כן וקורות הלכין קורה של לבנים שהיתה נ צורתה מצרסמת אכלס ולפי דמותה והנחתה בבנין כפל החלוק ב ביניהם אם תנועתה קלה אז יהיה הדבר הנפול תנועתה טמא ואם תנועתה כבדה תהיה טהור

הקיש על הדלת על הנגר על המנעול על המשוט ועל הקלת ועל אילן שכחו רע ועל סוב שבחה רע על אילן יפה על הסלם מצרי בומן שאינו קבוע במסמך על זה הכבש על הקורה ועל הדלת בומן שאינו עשוי בטיט טמאין על השדה על התיבה ועל המגדל טמאין ר' גח ג'ויה ור' שמעון מטהרין באלו

נגר הוא יקב ונקרא כלשון ערב אל מתראס ומנעול במה מסותפין השתח ומטוט כלשון ערב מנראף קללת סבוב של עץ שעושים קובץ הרחיים כדי שלא יפחת האבק מן הדבר הנטמן כמו שבארנו כרביעי כצוצרא וחזן הלכה כר' חמיה ור' שמעון זב שהיה מוטל על חמשה ספסלין או על חמש פונדיות לארכן טמאין לרחבן טהורין ישן ספק שנתהפך עליה טמאין היה מוטל על שלשה בסאות שתי ירדו על שנים שתי רגליו על שנים ראשו על אחר גופו על אחר אין ט טמא אלא זה שתחת הגוף עומד על שתי בסאות ר' שמעון אומר אם רחוקין זה מזה טהורין פפסלים כשהת ארובות מונדות ימים ארוכין וכסיות כלי עור כ כחותם למטב ופי' לחורכן טמאים הוא שיהיה חוק קוב על נוח הסנדיות אשר יכלו אורגלנו כמנוס

כיון שהגיע תנועה לכלים האלה מצד הזכ הרי כבר טמאם והמים מניכסין כיון שכוחו הניעם באלו בתל' באלף הכלים או כשהן עליו וכן האלה עכמו שהגיע הזכ כטמא אמר ית כלי חרש אשר יגיע בו הזכ יסבר ואמר וכלי חרש אשר תבוסל בו יש יסבר מה האומר להלן מאוירי אף כחן מאוירי ומסר' שכתב לכו' קבלה המורה עליו כגב' שהזכ לא יטמא כלי חרש לא מאו ר' אכל כשנגב בו מחמריו אינו טמא אמרו מאחר שלמדנו שאינו מטמא אותו אלא מחיותו מח תל' אשר יגיע בו מנע שהוא ככולו הו' אומר הטיעו ועל כן הוא העקר אכלינו שהזכ מטמא בהטיעו והוא הדיסא אשר יטיע ה הזכ לטהור כמו שיהיה האיש הטמא על קנה קורה ויגע הזכ הקנה האחר עד שיחדם לטהור תנועה מחמת הזכ הר' כבר נטמא זכס ה היו בגדים רחויין לחדם הוויין מדרס כתבאי' שיהיו יו אכיס כשפינה וכיוצא בה או רוכבים על גבי בהמה אשר אפשר שידרס עליהן אכל כשהן כלים כחה להן תנועת הדיסא לכה הרי אלו טמאים כלא נגע בהן חמס כשהן יושבים או רוכבים אנו חוששים שמה דרס ואשר כלשון ערב מיערה והיא שפינה קטנה מאד יעבורי' בה הנהר ופלא וכחה נגשים עבים שמים בחרן תחת לוחות המטק שלא יפסדו סכ' תחת וכיוצא קורה ומחירין לשון חגר' רל כשיושכין עליה בני חרס נוט' בהן לכחן וכחן וחילן שכחו רע' רל חלוש כענין שיטה באכמים אשר ע עניו וכבש גר של עץ ושמו' העקר והוא היסט הזכ כי עליו נכחו חוק המסכתא ורביהן ואין הלכה כר' יהודה

סגיפין או פותחין וחכמים אומרים עד שיהא זה מגיף וזה פותח מעלין זה את זה מן הכור ר' יהודה אומר עד שיהא הטהור מעלה את הטמא מפשילין כח בהבלים וחכמים אומרים עד שיהיה זה מושך הלך וזה מושך הלך אורגין בין בעומדין בין ביושבין או טהומן ר' שמעון מטהר בכולן חזין מן הטהומן ברחים שלייד פורקי' מן החמור או טעועם בוכן שבישואם כבר טמאין בזמן שמשואם קל טהורים וכולן טהורי' לגע הבנסת זטמאים לתרומה

מעטין כוברים השער יחדו או פותחים אותן יחדו מפשילין כחכלים מותחים החכלים יחדו וסריקין מוריקין המסא' על הכמה ואלה כלן מטיבין מן הדיסא ואומרו וכולן רל כל מה שזכר מרחס הערק סהן כלן טמאין והן חרשון לטומאה לענין תרומה ומה שעליה בקדושה חונס לענין שימנע מבית הכנסת עד שיחדו מקום בזבים וכמנועם לח ואין הלכה כר' יהודה ולא כר' שמעון

הזכ והטהור שישבו בספינה גדולה אחו היא ספינה גדולה ר' יהודה או כל שאינה יכולה להטיט בארם ה יטכו על הנסר על הם הכפסל על הגשיש של מטה ועל האבלונס בומן שאינה מחירין עלו באילן שכחו יפ כסוב שבחה יפה וכסו' צורי או מצרי בומן שהוא קבוע במסמך על הכבש על הקורה ועל הדלת בומן שהן עשויין בטיט אפילו מצד אחר טהורין ו הטהור מכה את הטמא טהור והטמא מכה את הטהור טמא שאם ימשך הטהור הרי הטמא נוטל

לחמיט פפארי' שתיזה בו כשעולה בה וכבר כתבא' לך כי אמרו בתחלתה שרק ספינה ולא כיארה היא ספינה קטנה ש שהיה מטה בארס והמאמר כולו מכוחר ממה שקדם ביאורו כפרק זה

פרק רביעי ר' יהושע אומר נדה שישבה עם הטהורה במטה כפח שכראשה טמא מדרס ישה בספינה כלים שברא הגס בספינה טמאין מדרס נטלת עריבה מליאה בגדים בומן ש שמשואן כבר טמאין בומן שמשואן קל טהורין זב ש

ועקר הכללה אמרו ית' וכל המדבר אשר יכב עליו הזכ יטמא וי
ולמדו כבישרא ער פ'כ' ח' רובו עליו והעקר אנלכו שאינו מטמא מ
משכב ער שיכשא רוב הזכ עליו וזין הלכה כר' שמעון

עשר ט
טליות וז על גביו וישן על גבי העליונה טולם טמאות
הזכ ככף טאונעם ומשכב ומושב כנגדו כרע הזכ ס
טהורין כרעו הן טמאין ר שמעון אומר ביחירי טמא ו
ובכרובין טהור שאין אחר נושא את רובו

טליות הקבץ טלית
והמרו יבאר דל' לטון רבוי וכן אם היו חלק מהלמעה וישב הזכ
או הערש על אמתה חסכן כאמר הכר התחתון וחזרו כולן משכב כמו
שכחתי בתחלת כלים כי המשכב מטמא מתחת אבן מהמא וכמכרע
ספק אשר בה הזכ אין המשכב ההוא והמושב מדרם והוא ענין אמ
המרו טהורים לפי שהזכ כשהביט כלי או כשאו אינו מטיס מתנו מש
משכב כמו שבארנו וכמכרע ספק אשר בו המשכב הרי זה חזר טמ'
מדרם לפי שכבר נבעה הזכ כמשכב ההוא וכבר קדם לנו כי הזכ מ
מטמא את המשכב בה דרכים וכן כללם נתלה ואמר ר' שמעון כי כ
כשהוא המשכב אשר הכבד הזכ אחד וכרע בו או יהיה טמא מדרם
אבל כשהן שתי משכבות או יותר והכריעו את הזכ אינה חוזרת מ
משכב הזכ כיון שכל א' מהמשכבות לבדו אינו מכרע הזכ אלא
כלן ואינו נדיבין כמשכב שישא רוב הזכ כמו שזכרנו ושער יבאר זה
נראה כל משכב מהן כשא מיעוט הזכ והוא אמרו שאין א' נושא את
רובו דל' סאין המשכב הא' נושא רוב הזכ ואין הלכה כר' שמעון

הזכ ככף
טאונים ואכלין ומשקין בכף שנייה טמאין ובמת הכל
טהור וזין מן האדם זה הומר בוב מבמת וחומר ב
במת מכוב שהוב עישה משכב ומושב שתחתיו לטמא
אדם ולטמא בגדים ועל גביו מרף לטמא אכלין ומש
ומשקין מה שאין המת מטמא חומר במת שהמת מטמא
באהל ומטמא טומאת שבעה מה שאין הזכ מטמא

חין חלוק
ככאן בין כרע הזכ או כרעו אכלי טהורין ואלו טמאים כהיט
הזכ כמו שקדם מגע שהוא כבולו אמנם הכרכוס קם במשכב שיכרע
כדי שישוב אב מאכות האומאות כאילו ישא הזכ עליו כמו שבארנו ו
ואמרו וכמת הכל טהור דל' כי המת עושה בכף מאזכים ואכלין ו
ומשקין או כלים או מהכבות בכף שנייה בין אם כרעו הן או כרעו ה
המת הכל טהור לפי שהמת אינו מטמא משכב ומושב כמו שיתבאר
והוא גב' אינו מטמא כשהביט ואחר כן אמר חזן מן האדם כי כשיהיה
המת בכף מאזכים והאדם בכף שנייה וכרע החי נטמא כהיות נושא
המת ופשוט הוא כי כל מקום שכ מת הכונה בו הרבר המטמא מן ה
המת והוא כזית מוכשרו והרבר מוכשרו שאר מה שנתבאר בשני של ח
אחלות וכבר בארנו טומא' המשכב ואמרנו שצניינה כשישב הזכ אפי'
על בגדים מרוכים הא' על השני חזר התחתון משכב הזכ ואעפי' ש
שלא נגע בו וזה כלבד בזכ אמנם במת דין הכלי שתחתיו או הנוגע
בהן שנין וכבר נתבאר דרכים אלו כראשון של אהלות אמר הקדמה כל
המשכב אשר ישכב עליו יטמא ויהי הענין חזר על הזכ קודם ז
זכרו דקדקו מזה וחמר הזכ לם המת וטומאת מרף הוא מה שאבד ל'
לך מה כי הזכ נחבידיו דל' זכה ונדה ויולדת כשהיה עליו למעלה מ
מתו אכלין ומשקין כטמא' ואפי' אם היו בינו וביכ חנינות רבות
וכן כשיש למעלה מן הזכ כלים מוכחים זה על זה הרי הכלי העליון
טמא טומאה מרף ונעפי' שבינו ובין הזכ חנינות רבות אמנם הכלי
ההוא טמא טומאה קלה לל שאינו אב הטומאה אבל דינו כדון כלים
שנבעו בזכ אשר מטמאין אכלין ומשקין כלבד לא חרם וכלים וכבר
כתבנו לך כי כל הכלים הרחוקין למשכב שתחת הזכ כולן אב הטומא
וחין הלוקין בין המשכב התחתון הרבה בקרקע או המשכב הרבה ל'
לגרש וכל הכלים אשר על הזכ כולן ראשון לטומאה ואין חלוק בין ה
הבדל הרבה בגופו מלמעלה ובין הבדל הענין אשר כנגד הרקיע ה
הכל טמא טומאה מרף וזין הרין היה במת אכלין דין כלים שכל
או כלים שתחתיו או כלים שנבעו בו דין ח' לכולן והוא מה שנתבאר
בשני של אהלות ומתבאר הענין הזה הזכ מחמרו בו כל כלי עץ

ישטף במים אמרו כביכרה מה יש בא זה לל מדנו אם נל' יר שטמו' כלי
שטף במגע הוא שבמו לא יטמא כלי שטף במגע אם כן למה נאמר ו
וכל כלי עץ ישטף במים אלא אכלין ומשקין שיעל גבי הזכ ואמרו
עוד וכל כלי עץ ישטף במים מלמד שהוא עושה על גביו מרף והלשון
הזה של מרף משתמשים בו בענין א' של טומאה כמו שבארנו כי ש
של פרה ועל אותו הענין אמרו בתלמוד מימי מרף כדכתיב קול שלם
כדף דל' כי הוא מענין התנועה ופי' הזה אינו מן הגמר אלא שכתבנו
בגליון מן ח' ש' וכתבו המצותק בתוך הדבר וטל' זכרו עליהן
א' מכם הענין אשר הכחנו בו ככאן עקרו יודק' והוא יוכח ממהלמס
דיחו כנרף דל' ריח למרחק הרבה שפליג הענין הזה על הזכ אשר
יטמא כלים שכל גביו ואפי' אם היה כיסיהן חנינה רכה כאלו יעבור
דיחו ויגעו עליהן ויטמאם על דרך הרמיון

היה יושב על גבי המטה וארבע
טליות תחת ארבע רגלי המטה טמאות מפני שאינה י
יכולה לעמוד על שלש ר' שמעון מטהר היה רכוב על
גבי בהמה וארבע טליות תחת ארבע רגלי בהמה טה
טהורות מפני שהיא יכולה לעמד על שלש היתה טהרת
אחת תחת שתי ידים תחת שתי רגלים תחת היד תהרת
הרגל טמאה ר' יוסי אומר הכוס טטמא ברגליו והחומר
בידיו שמשענת הכוס על רגליו ומשענת החומר על י
ידיו ישן על קורת בית הבר כלאין שבעקל טמאין על ה
המכש שלבוכם בלים שתחתיו טהורין רבי נהמיה מ
מטמא

ר' שמעון אומר שהזכ לא יטמא רכוב על כל א' ח'
לפי מה שבארנו אהבן בכף מאזכים ולאזכים רכבי הכל כשהמה כלן
טהורות ככת זה מה שכתב התלמוד והם כי העקר חללנו מסייע אין
בו ממש וכאשר חשבו שא' מאלה הר' רגלים של בהמה שכבר כשהידי
הטלית אשר תחתיו טהורה לפי שהניחת בהמה הכיח על ב' הכשרי
זום הי' בי' אעפי' שלא כשאתהו והוא עמוד התן מסייע אין בו ממש
וכן נאמר בכל רגל מארבע שהיא מסייע ועב' כולן טהורות ושקל ה
הוא הקשר הסובב את הדבר הנכנסת וקורת בית הכר הקנה ההחד ה'
הוא למעלה מן העקל והוא שותטו ועל הקנה האחר היה יושב הזכ
ומכש של טובם מכש שכוזשים בו הכוכבים הכבדים אחר שכבין
יכבד אותן תחת המשכב וכשישב הזכ על קנה המשכב אשר הכברי
תחתיו הן טהורים וחיו' ה' מנורת מכש של כוכבים אלנן כ
בימותו זמן לפי שאין ספק כי כשישב הזכ על קנה לם יכיה כוכב
על גבי הכלים שיהו משכב ור' נהמיה אומר כי הן שכן משכב ככר
הוא מכבד עליה' ואין הלכה בר' נהמיה ולא כר' שמעון ולא כר' יוסי
פרק חמשי' הנוגע בוב' או שהוב נגע בו המסים
את הזכ או שהוב כסיטו מטמא אכלי

ומשקין וכלי שטף במגע אבל לא במשא כלל אמר ר'
יהושע כל המטמא בגדים בשעת מגעו מטמא אכלין
ומשקין להיות תחילה והידים להיות שעות ואינו מטמ
לא זגים ולא כלי הרס לאחר פרישתו ממטמאין מטמא
משקין להיות תחלה והאכלין והידים להיות שניורת
ואינו מטמא בגדים
היה זוכר לשיקרים אשר בארנו בתחלת זה הפרק
שאב הטמאה הוא אשר יטמא אדם וכלים ולד הטמאה לא יטמא אדם
ולא כלים ושכל מה שנטמא באב הטמאה הוא ראשון ונקרא הב' נלד'
ואח' בהלכה הזאת אשר יטמא בה' כעד' שהוא מהוכר בו הרי הוא
יטמא כלים כשנבע בהן ואעפי' שהוא ראשון לטמאה אמנם כל זמן
שהוא מחובר באב יטמא כלים וזה מוכיח שבין שאל' שהוא יטמא
בגדים בשעת מגעו והוא אמ' והנוגע כבשר הזכ יכבם כבדיו דל' כי
כל זמן שהוא נוגע לא שכי וכסיפר חמ' ומטמא שחר כלים ככבדים של
כלי חרש כלבד אין מטמא אותן אלא אב הטמאה וזו המסקין כמו ש
שבארנו בתחלת הפרק וענין חמרו שכלל לם במשא הוא ששם נשא מ
אכלין ומשקין בשעת מגעו בזכ הין מטמא חמרו ער שיגע בהן וזה
סכלל שאמר ר' יהושע הוא קיים הולך על השקרים הקודמים וזין
חולק וקמון עליהם

196
8

מפני שאמרו כל הנושא נישא על גבי המשבב טהור
 חוץ מן האדם
 כל הנושא ונושא על גבי הנבלה טהור חוץ מן המסיט ר'
 אליעזר אומר אף הנושא כל הנושא ונושא על גבי המת ט
 טהור חוץ מן המאהיל ואדם בוסן שהוא מסיט

לפי שזמיר בהלכה
 הקודמת כי הכלים והמשקים וכלי שטף מלמטן טהורי ואפי' היו תחת
 משבב הזב' אפי' כשת זה אמרו כל הנושא ונושא וכו' ופשוט הוא וכבר
 החזיקו העבין הזק פנימים מיראתי הטעות בו שכל מה שתשמישו או
 אומ' מלמעטן או מלמטן או נושא או נושא או נושא אפי' ענין בעיניה כלל יחסי
 היה חסרון כינין חכמים' ואחר זק שמעתי' ההלכה מהת כמות אמרו
 כי כל מה שיהיה למעלה ממשבב הזב' מחולקין ומשקין וכלים הרי הוא
 נקי אם היו חלו מלמטן והמשבב למעלה מהן הרי הקדושים חוץ מן
 האדם לברו כי הוא כשהוא המשבב עליו טמא לפי שהמשבב מטמא
 במצא וכן אם הושם האבן למעלה ממשבב הזב' יושב אדם טהור
 על האבן בטמא כיון שנישא על גבי משבב כמו שאש יושב הזב' על
 האבן בטמא המשבב אשר מלמטן כן כשישם העמוד על האבן מטמא
 מן המשבב אשר מלמטן

ולשון כיפרא והיושב על הכלי אין לו אלא בזמן שהוא יושב ונוגע ב
 מכין לבערה מושבות זה על גבי זה אפי' על גבי אבן משמאל תל' וס
 היושב על הכלי אשר יושב עליו הזב' יטמא מקום שהזב' יושב ומטמא
 יושב הטהור ויטמא אחר כך אמר כי כל מה שיהיה גב' על הכבילה או
 תהיה הכבילה עליו הרי הוא טהור אלא המסיט אמנם כשתהיה הכ
 הכבילה מלמעלה הוא יטמא עכש' ר"ל האר' לפי שהכבילה מטמא במשא
 כמו שכארנו בראשון של כלים ואמנם דברו כשהיה האדם מלמעלה ו
 והכבילה מלמטה שהיא לא יטמא אלא אם הסיט ר"ל אם היגיע הכבילה
 בעת הייתה נושא עליה לפי שהכבילה מטמא בהסיט כמו שביארנו ש
 עם ר"ל כי הטהור כשהסיט את הכבילה ואעפ' שלא נגע בטמא ואמר
 ר' חלעזר חיי הכושא כבר באר לנו התלמוד ותקנו ואמר כי ר"ל והוא
 שכושא ר"ל כי המסיט לא יטמא אלא אם היה נוסף לא שתהיה מתחתיו
 והוא אמרם אומר והוא דבשם ואין הלכה בר' אלעזר ואחר כך אמר כי
 על הכושא והנישא על גבי המת טהור חוץ מן המאהיל שכל מה שמ
 שמחיל על המת או יאהיל המת עליו יטמא אפי' דבר אחר מיראהיל עליו
 על פי התנאים הנזכרים בההלות וכן האדם כי הוא כשכשא המת ע
 עליו הרי הוא טמא לפי שהמת מטמא במשא אמנם כשהיה האדם ע
 כישא על גבי המת ולא יקה מחהיל' וזה כשהיה כינייה סדבר
 המאשיל או לא יטמא אפי' אם יטמא לפי שכל מה שיטמא במשא כשהסיט
 הטהור בטמא כמו שכארנו בראשון של כלים

מקצת טמא על

הטהור ומקצת טהור על הטמא חבירי טמא על הטהור
 חבירי טמא על הטהור וחבירי טהור על הטמא טמא
 ר' שמעון אומר מקצת טמא על הטהור טמא ומקצת ט
 טהור על הטמא טהור

כבר נקדם בפרק הזה כי האדם כשהיה
 נושא על גבי הזב' או הזב' נושא על גבי טמא וחמר ככאן כי כשהיה
 הטהור נושא מקצת הזב' או היה הזב' נושא מקצת הטהור שהנה טמא
 פי' שלא כנגד שיכשא או ישא הרוב לא במשכב לבר לא בחדם כמו
 שכתבאר נר' שמעון אומר כי אפילו בחדם כשהטמא נושא את הטהור
 צריך שיטמא רובו ואז יטמא חותנו וכן כתבאר בתוספתא וחבורי ט
 טמא וחבורי טהור כגון השיער והשפתיים ולשון הת
 הנוספתא ואלו הן השינים והשפתיים והשער שלהן ואילו הן מ
 מקנת ראשי אכבעת ידים ורגלים רל' ואפי' ראשי אכבעת הן מקנת
 וכבר נקדם לך אמרו אכבעת של זב' תחת הכרדך והטהור מלמעלה
 מטמא שנים ופי' כל אפי' הלכה כר' שמעון

הטמא על מקצת

משבב והטהור על מקצת משבב טמא מקצת טמא על
 המשבב ובקצת טהור על המשבב טהור נמצאת טמאה
 גבנסת לו ויוצאת ממנו במעוטו כבר של תרומה שהוא
 נתון על גבי משבב והניר ברגלים בין מלמעלה בין מ
 מלמטן טהור וכן באבן המנוגעת טהור ר' שמעון טמא
 בז

ועוד כלל אחר אמר כל הנושא על
 גבי הזב' טמא כל שהוב נושא עליו טהור חוץ מן הר
 הראוי למשכב ולנושב ולאדם ביצד אצבעו של זב' ת
 תחת הנרדך הטהור מלמעלה מטמא שנים ופוסל אחד
 פרש בטמא אחד ופי' כל אהר' ג הטמא
 מלמעלה והטהור מלמטן מטמא שנים ופוסל אחד פרש
 בטמא אחד ופוסל אחד האכלין והמשקין המשבב וה
 הנושב והמדף מלמעלה מטמאין אפי' ופוסלין אחר ה
 ופרשו בטמאין אחד ופוסלין אחד
 והמשבב והנושב מלמטה מטמאין שנים ופוסלין אחד
 פרשו מטמאין שנים ופוסלין אחד האכלים והמשקין ו
 והמדף מלמטן טהורין

תחלה מה שאנו שרענו כי באי זה מקום
 פירא' מטמא שנים ופוס' א' שהוא רומז אל התרומה אשר כבר כתבא'
 בה כי הראשון והשני טמאין ומטמאים השלישי פוסל' וכל אב הט
 הטומאה מן אבות טומאה הוא מטמא שנים ופוסל אחר ל
 לפי שהאבול אשר יגע בו הוא ראשו ואשר נגע בראשו הוא שני והרי
 השנים טמאים ואשר יגע בשני הוא שלישי והנה כגון כמו שכארנו
 וכל ראשון לטומאה הוא מטמא אחד והוא השני אשר יגע ופוסל אחר
 והוא השלישי אשר יגע בשני ושומר העבין הזה וגם כן כי כל אב ה
 הטומאה אמרו לה שהוא מטמא לטמא בדרים והאדם ההוא בעת ש
 סמיטמא בו או בנגעו או במשא חס הוא מטמא בדרים במשא דרוקח
 בעת שהוא מחוב' במטמאיו כי אז יחשב כמו הזב' עבמו לעבין שהוא
 יטמא שנים ופוסל אחד לא שאינו מטמא לא אדם ולא כל' חדש כמו
 שכתבאר בכלל ר' יהושע וכשירש ממטמאיו כשאר ולר הטומאה ס
 וכתנו שאינו מטמא כלים אחר פרישתו כך אינו מטמא שנים אבול מ
 יטמא אחד ופוסל אחד כדון כל ראשון לטומאה וכל ראשון לטומאה
 אמרו בו פי' הנוגע בו אינו מטמא בדרים ושהנוגע בין ב' כשבעת מ
 מוגעו בין לאחר פרישתו מטמא אחד ופוסל אחד נשומר העבין הזה
 גם כן שזו מפתח הפרק הזה ואחר ההקדמות האלו שים דעתך ל
 להבין ההלכה הזאת אמר שכל שיכשא על גבי הזב' וחפילו היה בינו
 ובין הזב' אכבעתים הרי הוא טמא בין אם היה קרב אשר על גבי הזב'
 אדם או כלי שטף והם המדף שכארנו או חובלים ומשקין או משבב ו
 נמושב הכל טמא והוא מטמא שנים ופוסל אחד כל זמן שהנה על גביו
 כשירש כשאר ראשון לטומאה ומטמא אחד ופוסל אחד ובה המשל
 בזה אמרו אכבעת של זב' תחת כרדך והוא הלכנו אשר יבנה עליו חת
 סתול' כמו שכארנו בכרכות ואמרו גב' האוכלי והמשקין והמשבב
 והמושב והמדף מלמעלה נחייב כגולן טומאה ואחר כך אמר כי כל
 טומא' מה שיכשא הזב' על גביו וישה הטמא מלמעלה והדבר ההוא
 מלמטה וכינייה אמרנו היה הדבר אשר מלמטה טהור כיון שכינו
 ובין הזב' אכבעתים אלא אם יהיה אדם או משבב ומושב שהנה יטמא
 ואפי' תחת אבן מבמא' כגו' שכתבר פנימים אמנם חס היו תחת הזב'
 אוכלים ומשקין או כלי שטף אשר נקרא מדף הרי הן טהורים ובה ה
 המשל בזה באמרו הטומא מלמעלה והטהור מלמטן ואמרו משבב ו
 נמושב מלמטן' אמרו האוכלין והמשקין והמדף מלמטן טהורין כ
 כיון שלא נגע בהן הזב' ולמה שביה' אינו מטמא מחיבות הרבה ו
 ולזה רמז באמרו וכל שהזב' נושא עליו טהור חוץ מן הרחוי למשכ'
 וליושב והדם לפי שהערד אכלנו כי טומא אוכלים ומשקין ושח' כלי
 שטף וזו היא טומאה מדף אמנם יטמאו ופס' כלל' אכבעתים מעל גבי
 הזב' אבול לר' מתנתנו

לשון כיפרא קל ואמר שיעשה על גביו משבב מה אם במקום שלא ע
 עשה תחתיו מדף עשה תחתיו משבב מקום שיעשה על גביו מדף אינו
 דין שיעשה על גביו משבב ואמר עוד מנמר שהוא עשה על גביו מ
 יודף ואמנם אמרו במשכב ובמנושכב כבסו תחת כוכר הזב' שהן מ
 אינ' ואין שנים ופוסלין אחד ולא פירשו מתחת הזב' זה מכוון הטיב
 לפי שהמשבב הוא מחבות טומאות בין אם היה הזב' יושב עליו או
 עדי ומחו אמר ית והיושב על הכלי אשר יושב עליו הזב' אמר חת' כלי
 אלא בזמן שהוא יושב עליו הזב' מכין לעשות ריקס כמלח תל' כלי' ו
 לעשות ריקס כמלח וכבר בארנו בראשון מכלים שהנוגע במשכב
 מטמא בדרים כשעת מנע' מטמא ב' ופוסל אחד ואין צריך לומר
 פי' הים המשבב עצמו מטמא שנים ופוסל אחד

A

כבר קדם לבי כי אשר יטמא אחרת לא יטמא אחרת עד שיכנס
 רובו ואז יטמא אחרת ית' ב' אדם אשר ישב על משכב הזכ ואם על
 המשכב הוא ובא הפירוש הוא עד שיכנס רובו עליו ורע כי אכחו
 לא כחוש על רוב המשכב : ומיעוטו חמס על הרוב הניס' ואשילו היה
 על מיעוט המשכב הוא מטמא אחרת ומטמא ממנו ולשון סיפרא או
 על הכלי אשר הוא יושב עליו או על מקבתו והנה יהיה באור האשכח
 כ' רוב הטמא על קבת המשכב ורוב הטמא על מקבתו כטמא הטמא
 כמטא טומאת כבכסות למשכב ויבא ממנו במיעוטו לפי מקבתו כ
 ביטמא טומא זולתה וכייר בלשון ערב באנד והודיענו כי אפי' חובלי
 של תרומה לא יטמא בהיותו על גבי משכב ואפי' היה חמוץ כי היה
 רק ביותו על העקר הנקדש והוא אמרו כל הכוסא וכיסא על גבי מ
 משכב טהור חוץ מן האדם ואין הלכה כר' שמעון אשר אמר כי אבן
 המנובגת לפי שהיא מקומה טמא כמו שבארנו בנגעים שהיה מטמא
 את התרומה בהיותה עליה ואפי' שלא תגע

ז הנוגע בוב ובוכה בנדה ובחלרת ובמצורע
 במשכב ובמושכ מטמא שנים ופוסל אחד פרש מטמא
 אחד ופוסל אחד אחד הנוגע ואחד המטים ואחד ה
 הנושא ואחד הנישא

כבר בארנו בראשון של כלים כי אלף האבות הנמנים נוגע בהן אר
 נושאן מטמא בברי' בשעת מניגו או בשעת כשיאתו וכן בארנו כי כל
 שיטמא במשא יטמא בהיסט וכן כתבאר כי אדם טהור הנישא על גבי
 הזכ או על גבי משכבו מטמא שנים ופוסל אחד והדבר כלל מטמא
 וכבר בארנו פעמים כי דין הזכ והזבה והיולדת בטומאת משכב ו
 ומושב ושאר דברי אשר יטמאו אותן שנה וכן המצורע והפוסל ולשון
 סיפרא בפי' אחרות ית' זאת תורת הזכ וג' והנה כנרתה והזכ את
 זוכו לזכר ולנקבה אמרו לזכר לרבות את המצורע ולנקבה לרבות א
 את היולדת

ז הנוגע בזובו של זכ וברוקו בשכבת זרעו
 במימי רגליו וברם הגדה מטמא שנים ופוסל אחד א
 פרש מטמא אחד ופוסל אחד הנוגע ואחד המסי
 ר אליעזר אומר אף הנישא

חלה הכמחך בלן הן מאבות הטומאה
 וסנוגע בהן או נושאן מטמא בגדים כמו שבארנו בראשון של כלים
 ודברי ר' אליעזר אף הכושא דל כי המסיט ברי' שיהיה נושא ואז יטמאו
 ויפסול אחד כמו שבאר התלמוד ואין הלכה כר' אליעזר

ז הנושא את המרכב והנישא והמסימו מטמא שני ופוסל
 אחד הנושא את הגבלה ואת מי חטאת שיש בהם ברי
 הויה מטמא שנים ופוסל אחד פרש מטמא אחד ופוסל
 אחד

זה כלו מבואר בשאתה זוכר מה שקדם בשק הראשון של כלים ו
 והבנת הכלל אשר אמר ר' יהושע בתחלת הפרק הזה וזה כי הככלס
 גמי חטאת שיש בהן כרי הזיה והמרכב כל אחד מהן מטמא במשא
 לטמא בגדים כמו שבארנו עס

ט האובל מנבל עוף טהור והיא בבית הבליע
 מטמא שנים ופוסל אחד פרש מטמא אחד ופוסל אחד
 הבגים ראשו לאויר התנור טהור וטהר התנור הקיאה
 או בלעה מטמא אחד ופוסל בשתיא בתוך פיו עד ש
 שלא יבלענה טהור

כבר בארנו בתחלת הסדר הזכ
 ובתחלת מסכת טהרות כי בולע נבלת עוף טהור מטמא בגדים כ
 בשעת בליעתו ומוא או כמי שנגע באב מאבות טומאת רגלייתו

וכאשר הקיאה אחר שבלעה או בלעה אותה אחר שכבסה ב
 באסנומכתו יהיה כמו שפירש ממטמאיו ויפאר ראשון לטומאה ולא
 יטמא בגדים אז וכל זמן שלא תכנס בכית בליעתו אלף טהור כפינו ה
 הוא טהור וכבר זכרנו דאית זה כלו ואחר כך אמר כי כשכבסה נבל'
 העוף טהור כפינו וככנים ראשו לאויר התנור כי האדם הטמא טהור
 כל זמן שלא יבלענו כי לא נאמר בהיותה נקרת ונכסה ומתחבאה
 בתוך אויר התנור יהיה כמו בלועה ואמרו ומטהר התנור דל כי ה
 התנור טהור ואשילו אס בלעה וראשו בתוך אויר התנור ולא כאמר
 כיון שהתנור מטמא מאוירו וזאת מטמא אדם בתוך בית הכליעה
 שהיא גם כן טמא התנור לפי שכבסה באוירו בשעת הכליעה וכב'
 בארנו בשתיחת כי בולע נבלת עוף טהור אינו מטמא אדם וכב'
 חרש בשעת הכליעה כמו שביאר ר' יוסע בבלל הקדמ' והתנור
 מכלל כל חרש כלו שבארנו במקומות מהל'ס

ז הנוגע בשרץ ובשכב
 זרע ובטמא מת ובמצורע בימי כפרו ובמי חטאת שאין
 בהם כרי הויה ובגבלה ובמרכב מטמא אחד ופוסל אח
 זה הכלל כל הנוגע באחד מכל אבות הטמאה שבתורה
 מטמא אחד ופוסל אחד הוין מן האדם פרש מטמא
 אחד ופוסל אחד

כבר בארנו בראשון של כלים דאית כל
 אב מאבות אלף הנמנין בפאן שהוא מטמא במגע ושהנוגע אינו מ
 מטמא בגדים בשעת מניגו ובל' כן הוא מטמא אחד ופוסל אחד ו
 ואשילו בשעת מניגו לפי מה שקבלנו בהלכה השנייה מן הערק הזה
 חמס אמר כי כל נוגע באב ומאבות הטומאות שבתורה בשפירש מ
 מטמא אחד ופוסל אחד והוא כלל שלם וכלל לכל אבה טומאה כי ה
 דבר אשר נגע בו בין אדם בין כלים בין חובלין בשפירש יהיה ר
 ראשון והוא יטמא השני והשני יפסול השלישי כמו שבארנו בטרת
 וזכרנו בפאן ואמרו כי בשעת מניגו גם כן שהוא מטמא ופוסל
 אחד חוץ מן האדם ביאור זה הכלל מה שאבאר לך וזה כי הוא אמר
 כי כל נוגע בא' משאר אבות הטומאות שבתורה הוא מטמא אחד ו
 ופוסל אחד ואפי' בשעת מניגו כי אשר מטמ' שנים ויפסול אחד בשעת
 מניגו כבר קד' מניס ומשפירש ואין עס זולתן ואמרו חוץ מן
 האדם לפי שהמת הוא כשאר אבות טומאות ונוגע מטמא שנים ו
 ופוסל אחד בין בשעת מניגו בין לאחר פרישתו לפי שהוא אב הטומאה
 והוא לא זכרו בכלל אשר מנה שהן מטמאין שנים ופוסל אחד ועל
 כן שאזו בפאן ורע כי שורף פרה ופירס ומשלח שער מטמאין א
 בגדים כמו שבארנו בשפירש חמס עס זה אינו מטמאין שנים ופוסל
 אחד אבל מטמאין אחד ופוסל אחד כמו כל ראשון לטומאה ואל
 תחשוב כי זה שזכרנו בא' אשר אמר ר' יהושע לפי שהוא מכלל ואמר
 כל המטמא בגדים בשעת מניגו ולא אמר כל המטמא בגדים בריא
 ואלה לא במגע יטמאו בגדים אבל בהתעסקם בעוף מיוחד והכן זה

יא בעל קרי במגע שרץ ובויעל נדה בטמא מת
 אלא שאחמור ממנו בויעל נדה שהוא מטמא מטמא מטמא
 ומושב טמאה קלה לטמא אבלין ומשקין

שכבת זרע מאבות
 הטומאות ואפי' מודיעך שהרואה קרי או נוגע בשכבת זרע שנה כי א
 חמס הוא ראשון לטומאה כמו נוגע בשרץ כמו שבארנו בתחלת כל
 כלים והראייה היות משכב בויעל נדה מטמא אובלין ומשקס כלכר
 ולא יטמא לא אדם ולא כלים וכבר בארנו שהמת עימנו לא יטמא מ
 משכב ומושב לא טמאת קלס ולא טומאת חמורה ולשון סיפרא אשר
 יסב עליו שזכ לא טמא מת

יב אלו פוסלין את התרומה
 האוכל אוכל ראשון והאוכל אוכל שני והשוטה משקין
 טמאין והבא ראשו ורובו במים שאובין וטהור שנפלד
 על ראשו ועל רובו שלשת לוגי מים שאובין והספר

197
 5

הידיים וטבול יום והאבלין והבלים שנטמאו במשקים

ז'ה הממנים כחן הן פוסלים את התרומה מדרכנו והן מכלל יח' ד
 דבר שגזרו כמו שזכרו בתחלת שבת לא טבול יום לבדו כי הוא אינו
 מיה' דבר שגזרו לפי שטבול יום הוא טמא מן התורה כמו שאמר ית'
 במים יבא וטמא עד הערב והוא במדרגת שני לטומאה וכאשר יגע
 בתרומה פסלה וכן באר הת' מור שהוא מן התורה ואמנם השאר כ
 כולן הן מדרכנו כי אוכל אוכל ראשון ואוכל שני גזרו עליו שיפסול
 את התרומה כשיגע בה מידאיתו שמה יחבל אוכל ראשון או שני וישתה
 עליו משקה תרומה ויטמא אותו משקה באוכל טמא שבפיו ותהיה
 תרומה אשר ראוי לשורפה וגזרו על כן שז'תה משקה טמא' מן הסבת
 הזאת גופה גזירה שמה יחבר בפיו בינו ובין אוכלים של תרומה ו
 ויטמא את התרומה כמו שבארנו בעקרים הגדולים אשר הקדמנו
 לסדר הזה והבא ראשון ורכבו במים שאוכלים גזרו על גב כן שהיה
 טמא ופסל את התרומה לפי שהיו טבולי יום בזמן ההוא טבולין
 במ' מערות וכוונא בהן והן מים מזוהמין פרוחים כבר נבארנו זה
 אינו שכל המקוה והיו רוחנים אחר כך במים שאוכלין משום נקיין
 וכתמד הרבה הרבה עד שטבנו ההמון לחשוב כי המים שאוכלין אשר
 היו רוחניין בהן באחרונה הן העקר והן אשר מטהרים והיו מקילים
 במי מקוה משום זהמתו ולא היו מתכוונים בו טבילה לשמה ועל
 כן גזרו שכל הבא ראשון וגזרו במים שאוכלים אחר הטבילה שיהיה
 נשאר בטומאתו ופוסל את תרומה עד שיתכוין למי מקוה ידע כי ה
 הם המטהרים ולקום זה הענין נחזוקו השליבו בזה ואמר כי אפי'
 האיש הטמא אשר חין טומאת עליו ואלו כריך טבילה כשכפלו על ד
 ראשון ועל רובו שלשה לובים מי' שאוכלין הוא פוסל את התרומה כמו
 טבול יום בעבור הסבה אשר זכרנו והוא כרי שירחץ במים שאוכלין
 אחר הטבילה והיו גם כן בזמן ההוא נותנים התרומה בגר שפירית
 תורות ואומרי זה קדש וזה קדש והיו באים עבברי לאב' את התרומה
 ומפירים הפטרים ועל כן גזרו על כתבי הקדש שפוסלים את ה
 התרומה כשיגעו בה וגזרו על הידים שהן טבולין את התרומה וכל
 מי שנגע בתרומה בידיו פסלה ואעפי' שלא ידע שיש בידו טומאת עד
 שיטול ידיו לשם תרומה וישומר אותו והטעם בזה מצרי שחידים ע
 עבקיני ואכש' שכיטמאו ידיו והו' לא ידע וכבר בארנו בפתיחת הקדר
 כי משקין טמאים הן תולס לעולם ואפי' כטמאו בשני וטמא אוכלים
 כשנטמאו במשקים טמאים סגורין שכי' וכל שכי' פוסל את התרומה
 כמו שבארנו ואין בזה גזירה ואמנם ר'ל כהן באומרו האוכלים ש
 שנטמאו במשקים משקים שנטמאו מחמת הידים וכו' היתה הגזירה
 כי אעפי' שלא המשקים הן טומאתן קלה כיון שלא טמאו מחמת ה
 השרץ ר'ל שלא כסמכו בטומאתן לא בכמו שבארנו שם אפי' הכי מ
 מטמאין אוכלין ומחזירים אותן שני לתרומה בלבד לא לחולין וכן א
 אמרו גזירה משקים הכאים מחמת ידים משום משקים הכאים מ
 מחמת השרץ ואמר גב' והכלים שנטמאו במשקי' הן המשקי' שנטמאו
 מחמת השרץ או שאר אבות הטומאת מן התורה חין המשקים מ
 מטמאין כלים כמו שבארנו בפתיח' אבל מדרכנו גזרו שיטמאו כל'י
 ושהיו אותן כלים שנים וכשנגעו בתרומה כפסלה וזה גזירה משום
 משקם הזב אשר מטמא כלים מן התורה שכ' וכי ירוק הזב כטמא ו
 ואמר בקבלה מה שביד טמא' לך בין אוכלים בין כלים בין
 משקים ועל כן גזרו על כל משקים טמאים שיטמאו כל'י משום משקם
 הזב אשר הוא אב כמו שבארנו בפתיחם

סליקא לס מסכת זבים

ברך רחמנא דמיצן

אמן

בטבול יום

האלו ולא להקדשם אלא כל מה שאפשר לאכול עם אמתו השת כזה
חכור בטבול יום ואין קלטה כד יוסי
ד גדר שטבבר ונגר מלח נח
והתורמוס והתחזור יתר מכאצבע ר יוסי או כל שאינו
נאכל עמו טהורין באב הטמאה ואין צורך לומר בטבול
יום

בעלי בתים משמים שתם בסימנים כדי שלא יתערב כתנור עם
ולתו דומים אותו בגרעין פול או בגרעין תירמוס ובחזרת חרש
וכיוצא בו. אמר כי אלף כלן טהורים ואפילו באב הטמאה כשנגע
אב הטמאה בחרש זה או בגרעין התירמוס וכיוצא בהן לא יעמא ה
הכבר ור יוסי עב כוכתו והסך הנוראתו הנקדמת ואמר כי כל מה
שאינו נאכל עם הפת אכל הפרדים איתן ממנה ולא יאכל אינו חכו
ואתלו באב הטמאה ואין קלטה כד יוסי

השעורה והכוסמת בומן
שאינו קלופים התייה והחתיית והאם ר ידוד אום אף
אפופם שחורים טהורין באב הטמאה ואין צריך לומר
בטבול יום דברי ר מאיר וחכמים אומרים טהורין כ
בטבול יום וטמאין בכל הטמאות ו השעורה
והכוסמת בומן שהן קלופים והחמה בין שהיא קלופה
בין שאינה קלופה הקצח השמשום והפלפל ר יהודה
אומראף אפופם לכעם טמאים בטבול יום ואין צריך
לומר בכל הטמאות

פרק ראשון המבנים חלות על מנת להפריש

וגשכו בית שטאי אומר חבור
בטבול יום בית הלל או אינו חבור מקרצת נושכות זו
בו וזכרות נושכות זו כו האופה חמים על גבי חמיטה
עד שלא קדמו בתנור קוליות שמים המחולה וותית
גרסין של פול ראשונה ורותות יין חדש ר יהודה אום
אף של אורו בית שטאי אומר חבור בטבול יום בה
אומר אינו חבור ומודים בשאר כל הטמאות בין קלות
בין חמורות

כבר בארנו פעמים כי טבול יום מכלל את
התרומה בין אם היא אוכלים של התרומה או משקין ושל תרומה פסול
וחינו מטמא וכבר בארנו בזה היות כי דין חלה ותרומה אחד לענין
הטומאה ודעה זו אמר המקבץ חלית קבתן על קבתן ותהיה כוונתו ל
להפרידן אחר כן אמנם קבצם נכונה כחלה ההנה וכדברי העונות
קבתן בקבתן ונגע טבול יום באחד מהן או בשניהם פסול את הכל
וכן הדין במקדשות ובכרין וחמיטה על גבי חמיטה וכבר בארנו כ
בטהרות מקדשות מחותכות עיבה דומה לחם שאופין פעמים ל
לפשיטת וחמיטה עונה ריקה עד שלא קדמו קודם שיתהוה לה קליש
אבל כדברה אהר אל אחר כתיב העיסה וזה כלל השק אינו ככונתו
לפי שהוא נמשך ותכנית הלחם משתנה וקולית המת היא בלגות ו
הראש וככה הקבץ אשר יתהוה במים כשיכנס בהן הארר בגלגלת ו
ואומרו קולית המס המחולחלת לל שיהיה תוכה דקס וקצוותיה י
מחויבות כלחם של תרומה וכן דתיחת תבשילי פולי הדתיחה הראשונה
ודתיחת היין אשר זמנו קרוב לריכותו כש סוכרים כי חלה כלן חבור
בטבול יום ושם נגע טבול יום בקבץ ההוא הכף פסול היין או ס
הלחם וכן אם נגע באחד המקדשות או החמיטה או הככרו פסול הכל
זה או כי לא פסול חלה במה שנגע כל בר והלו הכלים אינן חבור נו
והכל מודים כי לא כולן חבור בשאר טמאות בין קלות בין חמורות
אמנם חלקי בטבול יום לפי שכבר טהר וחינו חקר שח הערב השמש

המבנים חלות על מנת שלא להפריש האופה חמיטה על
גבי חמיטה שקדמו בתנור וקולית שלמים שאינה מ
מחולחלת ורתחת גרסין של פול שעה ורותחת יין ישן
ושל שמן לעולם ושל עדשים ר יהודה אומר של טופח
טמאין בטבול יום ואין צריך לומר בכל הטמאות

על מנת שלא להפריש על מנת שלא יפרידו וכן כשקבץ דקיקי אחד
שקדמו בגלגלת לשי שהוא מבואר כי כוונתו לחבר ואומרו ושל
סמן לעול יל שנה הר' אם יהי ישן או חדש לפי שהו מעט הדתיחה ואינו
נף הרבה וכבר בארנו עוסח והוא הנקרא כלשון ערב קרעמן והוא
ממין שעורים ופעלתו אכל הדפאים קרוב משעלתו ואמר כי הלס
כלן חבור בטבול יום זהו ענין אמרו טמאים בטבול יום לפי שטבול י
יום אינו מטמא לשום דבר מהדברים כונו שהנדיכוו בפתיחת זה ה
הסיד אמנם יפסול כל בר ואין קלטה כד יקורה

מטמר שאחר
הכבר ונגר מלח קטן והרור פחות מכאצבע ר יוסי א
אומר כל שהו נאכל עליו טמאין בטבול יום ואין צריך
לומר בכל הטמאות
שמים בגבי קנת העונות מעט פסח מהחן על שטח הפת וחזרו
פי בחזק החום וקיוכש ואמר כי כשהן אלו פחות משיער אכבע היא
כדבוק כו וחכו בטבול יום וכשנגע טבול יו באותו גר מלח חזק
פסוק פסל הכבר ואמר ר יוסי כי אינו חוששים לארך הקבנות

198
B

ח בעבוע שבחבית שניהם בין מבפנים בין מבחוץ בין פלמטעין בין גולמטעין בנגד זה טמא ב באב הטמאה וטמא באהל המת הפנימי מלמטעין והחיצון מלמטעין טמא באב הטמאה וטמא באהל המת הפנימי מלמטעין והחיצון מלמטעין טהור באב הטמאה וטמא באהל המת

כשחכשלין כלי חרס ענשים אכעבועות גדולות וכבר מתבאר בתוספתא כי עבין אמרו כהן בין מבפנים בין מבחוץ סיניקב לתוך החבית ולחוננה לה שני נקבים מכוונים והיתה החבית מליחה מסתין ואין ספק כי אותנו אכעבוע אשר כבד החבית אשר היא מפולשת לתוך הבלי תתמלח גב' מאותן משקין ואם נגע אב הטומאה בחבית שחכשעבוע מוכחין לה שישם אכעבוע בנקב ש שבחון המי כבר נטמא כל המשקה אשר בחבית וכן אם היתה החבית מוקפת על פי הצמיד פהיל ונהוננה באהל המת מטמאה מחמת ה נקב אשר כבד האכעבוע אשר כב' החבית והוא עבין אמרו טמא באב הטומאה וטמא באהל המת וכן הדין גם כן כשהם השני נקבים זה ש שלא כנגד זה אמנם כשיהיה הפנימי מלמעלה כמו הנורה הזאת

ונגע אב הטומאה במשקה שכתוף אכעבוע ל לא כטמא משקה שבחבית לפי שהדברים אשר נגע בו הוא כפר כבלי בפני ענמו כמו שיתבאר מן הנורה אשר כירנו והוא עבין אמרו טהור ב באב הטומאה וינא בעבוע מן שחין פרח אכעבועות

פרק שלישי

כל ידות האכלים שהם הבור באב טומאה חבור בטבול יום אוכל שנפרס ומערה מקצת מאיר אומר אם אוחו כגדול והקטן עולה עמו הרי הוא כמוהו ר יהודה אומר אם אוחו בקטן והגדול עולה עמו הרי הוא כמוהו ר נחמיה אומר כמוהו וחכמים אומרי בטמא ושאר כל האכלים את שררכי ליאחו בעלה אוחיון אותו בעלה בקל אוחיון אותו בקלח

ידות האוכלין הן הקבנות אשר יחזיקו בהן הדבר בעת האכילה כמו העבים אשר בקבנות התאנים והזתים והאתרוגים וא נכיון בהן וכבר ידעת כי עבין החבור הוא כשנגע באותן קצת האילן נגע בגופן של אוכלים ועוד יתבאר זה בפרטיו בעקבין ואוכל שכ שכבר נסדק ומעורה מקצת וכשאר מחובר במקצת ואמר ר' מאיר כי אם הים כח אותה חבור אשר בין שני החלקים כעבין שאם יבטיח החלק הגדול יתלה בו הקטן המחובר בו ולא יפול הרי הן חבור זה ל זה ור' יהודה אומר שינטרף שיהיה כח החבור כעבין שאם יבטיח החלק הקטן יתלה בו הגדול ולא יפול והלך ר' כחמיה על דרך אחרת ו אמר כי כשינגע הטמא בח' החלקים מהקטן או הגדול הרי הוא טמא אותו החלק בלא שנק' ואם היה כח החבור בינס כעבין שאם יבטיח אדם טהור הטמא עולה עמו יהיה הכל חבור וחכמים אומרי הפך זה אם חזו בטמא והטהור עולה עמו אז יהיה הכל טמא אחר כך אמ' כי שאר האוכלין אשר דרך בני חרס לתלותן בעליהן או בקלחיהן יכחמו בדרך הזאת שכתלה ההוכל מעליו או מקלחו ואם יתאר תלוי ו ולא יפסק ויפול הרי אותה עלה או הקלח חבור ומה שנגע בהן באילן נגע בחוטל עמו והלכה כחכמים

ב ירק של תרומה וכיצה סרוף נדונה על גביו ונגע טבול יום בביצה לא פסל אלא ח הקלח שבנגדו ר יוסי אומר כל הסדר העליון אם היה במין טיבע אינה חבור

במין טיבע כמו כוכב המלחמה אשר נותנין כראש וקכוונה בה שהיא חלולה וכתיבה רמות פוסה ואין הלכה כ טר' יוסי הוט של ביצה שקדם על דפנה של לפס ונגע בו טבול יום כן השפה ולפנים חבור ען השפה ולחיוץ א אינו חבור ר יוסי אומר הוט וכל שנקלף עמו וכן בקטעות שקדם על שפתה של קדרה קדם על דפנה

של לפס כפר על חופן האילתיו והוא מחובר בינה שכתוף האילתם מן האוכלין ואמר ר' יוסי כי כשנגע טבול יום באותו חוט ואם חזן ל האילתם כל מה שינשא עמו הוא חבור ואפי' מן החצר חסר כתוף ה האילתם שאינו פוסל חלא מה שיעקור בעקרתו ואין הלכה כר' יוסי

עסה שנדמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה אינה נפסלת בטבול יום ר' יוסי ור' שמעון פוסלין עסה ש שהוכשרה במשקה ונלושה במי פירות ונגע בה טבול יום ר' אליעזר בן יהודה איש ברתותא אטר משם רבי יהושע פסל את כלה ר עקיבא אומר משמו לא פסל אלא מקום מגעו

כבר ידעת כי המרומע הוא הרבר המעורב מתרומה וחולין ולו דינים כבר כתבארו במקומן במסכת תרומות ו וכבר כתבאר במסכת ערלה כי עיסת חולין שילוסה בשאר של תרומה והחמיצה נעקה הכל חסור לזרס וחומר העיסה מדומעת ואפי' היה חלק השאר חלק מאלף מכל העיסה וחמסם עש כל זה א חיכה פוסלת בטבול יום כמו התרומה האמתית וכבר בארנו כי מי פירח לה יטמאו בעצמן ולא מכשירין ועל כן עיסה שנילושה במי פ מירו לא תטמ' כלל לפי שלא הוכשר ואם היו החטי' חו הקחמ מוכשרין ונילושה העיסה במי פירות בזה כהל המחלקת והלכה כר' עקיבא

א ירק של חולין שבשלו בשמן של תרומה ונגע בו טבול יום ר' אליעזר בן יהודה איש ברתותא אומר משם ר' י יהושע פסל את כלי ר' עקיבא אומר משמו לא פסל אלא מקום מגעו

זה כלו מכאור והלכה כר' עקיבא טהור שעס מן האוכל ונפל על בגדיו ועל כפר של תרום טהור היה אוכל ותיס מצועים ותמרים רטובות כל שהוא רוצה למיץ את ג גלעניתו ונפל על בגדיו ועל כפר של תרומה טמא היה אוכל ותיס נגובין ותמרים יבשות כל שאינו רוצה למיץ את גלענתן ונפל על בגדיו ועל כפר של תרומה טהור אחר טהור ואחד טבול יום באור מאיר אומר אלו ואו טמאין בטבול יום שמשקין של טמא מבשירין לרצונו ושלא לרצונו וחכמים אומרים אין טבול יום טמא

כבר כתבאר לך בסוף מכשירין כי ריר האדם יכשיר לטומאה וכבר ידעת כי הן מ משתמשין הרבה כלשון טמא וטהור כעבין מוכשר ואינו מוכשר ואמ' כי האדם הטהור כשנטף באבל ויורד זירו על בגדיו ועל כפר של ת תרומה כי הכפר הנוח לא הוכשר בריר הזה בין שהיתה שתינת ש טמא לרצונו ורחיה על זה שתינתו על בגדיו ואפי' אם עברו מעל ב בגדיו לכפר של תרומה כפי מה שבארנו במכשירין והוא הדין ענמו בענין לתקנת המחבל והוא כבר נכלל ועל כן כשחבל פרי או זתים וכ נכשלה גרעיתכו על כפר של תרומה והיא כלולה ברירו הוח כתלוקה הזו שזכר והוא שאם כתבון למנן הנרעין אותנו ריר מוכשר ואם לא כתבון חינו מוכשר וכן אם היה האוכל הזה טבול יום רירו גם כן לא יכשיר חלא לרצונו ואף אם כתבון למנן חת גרעיתו ואמר ר' מאיר כי בטבול יום בלכר בין אכל תמרים רטובות חנו שבת וכל גרעיתו על כפר של תרומה הוכשר שמשקיו של טמא מכשירין לרצונו וכלל לר לרצונו כמו שכתבאר במכשירין ואין חלוק בזה חמסם חכמים אפי' טבול יום אינו טמא כעבין זה והלכה כחכמים

ב פרק רביעי אוכל מעשר שהוכשר במשקה ונגע בו טבול יום או ידים טהור אבורת מפרישין ממנו תרום מעשר בטהרה בפני שהוא שלישי והשלישי טהור לחולין כבר בארנו כי מעשר ראשון מותר לזרים מותר לטבול יום לאוכלו כמו העליון

194 B

דכבר בארנו בפנים כי טבול יום כוונתו שני לטומאה וכן כל ימים
טוהרות שני לטבול וכבר נתבאר במסכת בכורים כי תרומת מעשר
שהיא מעשר מן המעשר דיו ודין התרומה שנה והוא
קדוש וחס היה חובל מעשר מוכשר ונגע בו טבול יום או ימים מס
הכובות חזר שלישי והשלישי בחולין טהור כמו שנתבאר בטהרות
ואפי' שהוא טבול מחמת תרומות מעשר בטהרה כבר בארנו בט
בטהרות כי הטבול בחולין לענין השני והשלישי ועל כן מוניחים מ
תמונת תרומת מעשר בטהרה ותקיה תרומת טהרה

האשה שהיא
טבולת יום לשד את העסה וקוצה לה חלה ומפרשתה
ומנהתה בכפישה או בנחותה ומקפת וקורא לה שם
מפני שהיא שלישי והשלישי טהור לחולין
כבר בארנו בטהרות כי חלה בתרומה לענין הטומאה ואילו חתכה
מן העיסה ואמרה זו חלה קיתה פסולה לפי שקרא טבולת יום ועל כן
תקיים היתה ככפשה והיא כלי אבן או כבחותה והוא כלי מכלי תשמי'
העיסה ותקיים הכלי עם העיסה בכלי א' והוא ענין אמרו מקפת ולא
תחמר זו חלה כפי שתקיה תרומת חותו מן המנהף כמו שאמרנו פ
פעמים כי כך הראוי ולא תגע בו בידה אחר שיקרא לה שם

הברומים האשקלונים
שנשברו ואנקלי שלהם קיימת הרי אלו טמאים המעב
והמורה והמגוב ובן מסרק של ראש שנטלה אהרן
ועשאן של מתכות הרי אלו טמאין ועל כן אמר ר' י
יהושע דבר חדש חדשו הבודדים ואין לי מה להשיב
בכר קדם לטען ההלכה הזאת בעניינה ובארנוהו בפרק יב' ממסכת
בבא מציעא ואמנם הקושרה בכאן משום דבר מדע שבה המאמר הקודם
חזרו לומר

האשה שהיא
טבולת יום לשד את העסה וקוצה לה חלה ומפרשתה
ומנהתה בכפישה או בנחותה ומקפת וקורא לה שם
מפני שהיא שלישי והשלישי טהור לחולין
כבר בארנו בטהרות כי חלה בתרומה לענין הטומאה ואילו חתכה
מן העיסה ואמרה זו חלה קיתה פסולה לפי שקרא טבולת יום ועל כן
תקיים היתה ככפשה והיא כלי אבן או כבחותה והוא כלי מכלי תשמי'
העיסה ותקיים הכלי עם העיסה בכלי א' והוא ענין אמרו מקפת ולא
תחמר זו חלה כפי שתקיה תרומת חותו מן המנהף כמו שאמרנו פ
פעמים כי כך הראוי ולא תגע בו בידה אחר שיקרא לה שם

התורה את הכור ואמר הרי זו תרומה על בנת
שתעלה שלם שלם מן השכר ומן השפוכה אבל לא
מן הטומאה ר שמעון אומר אף מן הכובאה נשברה א
אינה מרמעת עד איכן תשבר ולא תרמע כדרי שתתגלגל
ותגיע לכור ר' יוסי אומר אף מי שהיה בו דעת להתנות
ולא התנה נשברה אינה מרמעת מפני שהוא תנאי בית
דין

טבולת יום לשין בה את העסה וקוצין ממנה חלה ומ
מקפת וקורא לה שם מפני שהיא שלישי והשלישי ט
טהור לחולין
זה כלו מבואר ממה שקדם וכאם המטנה הזאת להדיעך
כי אין חלוק בין אדם שלא העריב שמשו או כלי שלא העריב שמשו

עד היכן תשכר ולא תרמע פי' עד כמה מניחה רחוק מן כור של
יין ושלם התבא ותקיה תרומה עד שאם קיתה קרובה יותר מן ה
המקום שהיא ותשכר אינה מרמעת לפי שלא נשאל עלייתה מן הכור
שלימה כמו שהתנה ואמר כי כשהיתה קרובה מן הכור בענין כי כ
כשתגלגל תגיע לכור אשר בו היין או השמן היא עד עכשיו כבבול
הכור ועדיין לא עלה ולא חזרה תרומה ועל כן אינה מרמעת ומין
הלכה לא כר שמעון ולא כר' יוסי

לגין שהוא טבול יום ומלאהו מן החבית מעשר טבול י
אם אפי' הרי זה תרומה מעשר משתחשך הרי זו תרומת
מעשר אם אמר הרי זה ערוכ לא אמר כלום נשברה ה
החבית הלגין בטבלו נשבר הלגין החבית בטבלה

בליקא מסכת טבול יום בריך רחמנא דסייען
אמן

מסכת ידים

נקדים במסכת הזאת הקדמה והיא כי נטילת ידים אינה טבילה נא
נמסך נטילת ידים היא מחוייבת לאוכל פתאפי' היה חולין אמרו כל
שטבולו במטקה צריך נטילת ידים אכן פירות של חולין אי חייבין כ
נטילת ידים אמר ר' הונא ידיו לפירות הרי זה מנכין קרומ אפי' היה
יין אם היו ידיו טמאות בא מן הטומאות אשר יטמאו הידים או היה ע
בעל ממונו שלא ידע לה שנטמאת הרי הוא חייב נטילת ידים לחולין
כמו שזכרנו אכן יש בזה הלוק וזה כי הוא חס לא ידע לידו טומאה ו
ונגע באוכלו ואפי' במטקה חולין הרי הוא טהור ואם היו ידיו טמאו
ונגע באוכלו של חולין אינו מטמא אותם לפי שידים טמאות הם ש
שניות לעולם כמו שיתבאר והב' בחולין טהור ואם נגע במטקה חולין
טמא אותם וחזרו מסקינן טמאים כמו שנתבאר בג' טבול יום אמ
אמנם התרומה אפי' לא ידע לידו טומאה כשנגע בחולין של תרומה
פסלן כמו שנתבאר בסוף זבין ועל כן צריך נטילת ידים לתרומה ו
אפי' לפירות בין ידע בודאי שהיו ידיו טמאות או לא ידע הוא צריך כ
נטילת ידים לתרומה אמנם הקדש אין מספיק לנטילת ידים חלה נו
טבילת ידים בין ידע שידיו טמאות בין לא ידע חייב הוא
לחטובל כוונ שנתבאר בב' של חגיגה בהמרים ולקדש מטבילין יהיה
וההפרש בין הטבילה והקטילה כי נטילת ידים תקיה במים שאזכים
אכן מתנחיה הוא שיטפנו מבלי עבכה על הידים אבל אם היו מים
שאזכין שנקבנו במקום לא יתיר נטילת ידים בהם

הוא מעשר ראשון שלא כטלה תרומתו לפי שהוא טבול ואינו מותר כ
באכילה עד שיובאו ממנו מעשר מן המעשר נאם לקח לגין טבול יום
ומלאהו מחותה חבית שהיא נוגע ראשון שלא כטלה תרומתו ואמר
זה יקיה תרומת מעשר משתחשך שיטה הלגין לפי שיעריב שמשו ולא
יטבול את התרומה לפי שאם חמר עכשיו זה תרומת מעשר ונפסל
בכלי ההוא שהוא טבול יום ועל כן אמר כי היא אינה תרומה עד ש
שיעריב שמשו וכשיעריב שמשו תקיה תרומה טהורה ומוותרת לכהן
נאם יורמן שיהיה המעשה ההוא יום ששי אומר כי הלגין הזה כשחומר
תרומה משתחשך הוא ערוכ לפי שהוא חז תרומה טהורה ויחבלכה
הכהן אין קיימין שאינו ערוכ לפי שמן הפרשים שבערוכ הוח שניר
כשעדם רחיה מבעור יום וזה הרבר אשר בו הלגין אינו הונה סע
סעודה ראיה לביילה עד שתחשך כמו שבארנו חמס מכעור יום
הוא טבול ואינו מותר באכילה אחר כן השלים ביאור ההלכה ואמר
אם נשברה החבית קודם הערב שמש כשחזר הלגין טבול וצריך שיובא
ממנו תרומה הראויה על הלגין ההוא לפי שהעת שהיה חוזר כולן
תרומה נאמר הרבר אשר זה הלגין שומך עלינו וכן אם נשבר הלגין ק
קודם הערב שמש כשארם החבית טבול כמות שהיתה לפי שלא חזר
טלה תרומה ולא קשאר החבית מתקנת עד שיעריב שמש כמו ש
התנה בשם ר' יוחנן

בראשונה היו אומרים מחללין על פירות
עם הארץ חזרו לומר אף על מעותיו בראשונה היו א
אומרים היוצא בקולר ואמר כתבו גטו ונאשתי הרי
אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר אף המפרש והיוצא כשיירה
ר' שמעון השזורי אומ' אף המסוכן

אחר שזכר קנת מעביי
התרומה והמעשרות וההלכות שנתחדשו בה אמר בראשונה היו
מתירין לחלו מעשר שני על פירות עם הארץ בלבד ולא היינו חושפין
לומר שם הפירות האלו מעשר הוא ואין קדש פודה קדש אחרי כי

הפסד במים אחרים הרי הוא כשר כיון שלא כתבון לעשות בו מלאכה
המכנס היה זה שלא לרנון ואמרם אפי' כתבון כל אם יהיה על דרך ה
התבוננות כאלו או מנפלא בתמיה ואפי' לא היה בכונה וישיב לא א
אבל הם כשרים ואין הלכה כר' שזעזען התימני

ד הדיח בהם את הכלים
או שמיחה בהם את המדות פסולים הדיח בהם בליים
מורחים או חדשים כשרים ר' יוסי פוסל בהדרים

ה מיהה בהם
את המדות שיטלם בהן את המדות עד שלא ישאר בהן דיה הדבר ו
ואין הלכה כר' יוסי

ו המים שהנחתום מטביל בהם את הגלוסקין
פסול בשהוא מדיח את זייוו בהן כשרים הכל כשרים
ליתן לידים אפי' חרש שומה וקטן מניח חבירה בין ב
כרבו ובוטל והקנה גופל לידים ר' יוסי פוסל בשניהם

אלו גלוסקין כמו כעצן וכיוצא בהם שעשין מעשה טובה עשויה בט
בטוב ובתלמוד שמח ימצא גלוסקין ישיפה וכשמכניס העבה הזאת
במים כדי שימסחה במים ההם עפול לשי' העבה תסכה חותם ונס
כן נעשה בה מלאכה אמנם המי' אשר רחץ בג' ידיו בעת שילגש העבה
ויקח בחסיו מן המים אינו פוסל לפי שדני' לא תעשה המים והמלאכה
איכה נעשת אלא במים אשר כשחרו בכלי' והקוף הלשון ערב הרר ז
והוא אשר קורין אותו במזכרים אל כשנאלם כלשון ערב חומר ר' יוסי ש
שהוא פסול כששפך המים על היד וכך חיוני ראוי שיטה הכלי וישפכו
המים עצמו על הידי' ויהיה האדם עצמו אשר הטת אותה עד ש
שכשפכו המים על ידו אשר כשלידו ואין הלכה כר' יוסי

ז פרק שני
נטל לידו משטיפה אחת ר' מאיר מטמא
עד שיטול מרביעית נפל בכר של הרומה טהור ר' יוסי
מטמא

כבר נתבאר בחצנה כשנטמאת ידו האחת לא תטמא האחרת ז'
וכן כשנטמאו הידים יחדיו מטמאין או א' זוח' מותר לתרומה וכאשר נ
בטמא ידיו שניהם ורחץ אותם בשפיכה אחת אמר ר' מאיר כי לא יצא
ברחיצה הזאת לפי שהמים מטמאין בידו האחת ואז תרחץ האחרת
כאילו רוחץ הפניה ברחיצה האחרת ועל כן צרי' שירחץ אותה אחר כך
רביעית ואז תטהר והוא מנדיך במים שניים רביעית כיון שמים ר'
ראשונים היו שטיפה א' לכ' ידי' והלכתא בתנא קמא אשר יחמר כן א'
אפי' היו ב' ידיו משטיפה א' יצא רחץ מים ראשונים כמצותך

ח נטל את הראשונים
למקום א' ואת השניים למקום אחר ונפל בכר של רג
תרומה טמא נטל את הראשונים ונטמא על ידיו קסם או
צרוז ידיו טמאות שאין המים האחרוני מטמאים אלא
המים שעל גבי היד רשכג' או כל שהוא סברית המים
טהור

הקורעו בקדמה אשר קדמתי כי מים הראשונים תחלה
וכשנגב בהן כבר של תרומה חזר שני כמו שכשנתרם אמנם מים שניים
הם טהורים וכאשר טהר ידיו במים ראשונים ומנא על ידיו עץ או א'
אכן היו חזיניה ואין ידיו טהורים והם כשארים בטומאתן ולא יהיו מ'
מים שניים אשר ירחץ בהם טהורים ולא יטהרו הידים לפי שאין כוונתו
במים שניים שיטהרו הידים ויסיחו טומאתם ואמנם הטובה בהם ש
שיסירו מה שנתלה ביד ממים הראשונים אשר הם משקין טמאים פ'
כמו שכאנו נזה ענין אמרו שאין המים האחרונים מטמאין אלא ה'
המים שעל גבי היד והטעם זה ואמרו כל שהיה מברית המים טהור רל'
טהור אינו חובץ ואם כשגלו על ידיו במים ראשונים דבר מן הרמשים
המתלדס במים העומדים ידיו טהור ואין הלכה כרשב"ג ובתוכפת'
כל החובצין בגוף חונצין כידים וכקדוש ידי' ורגלים בכית המקדש
וכבר בארנו חזינית הגוף במקחלות

וצריך שלא יהיה מראה המים מסוכה ומהיה רביעית או יותר לכל א'
והוא חמיה על דרך השאלה קריתיו אמנא קריתיו אשיעורא אל' אין
ואמנם טבילת ידי' אינה רחומה במים שאובין אלא במי מקנה משאר
המקנה ונזהר שיהיה בהם מ' טאה כמו שכתב' בדוקחות וטבילת י'
ידי' וטבילת ידי' בין לחולין בין לתרומה עד הפיק ושמו' ההקדמי'
הזאת והיא כזיהיו הידים טמאות נשפך עליהם מים לטהרם ושעור'
אינו פסול מרביעית כמו שביארנו ידיו הם טהורות אכן יחכם א'
אחר כך בניו אחרים ואז יחב' בהם ודימה כי המים אשר רחץ בהם
ידיו בטמאין ויחזרו תחלה כמו שביארנו ועל כן צריכין רחיצה א'
ואחר כך בניו אחרים כדי ש טהר מאומות המים אשר נגעו בידיו בין
שנטמאו מוחמת ידיו והנהם האלו אשר רחץ בהם ידיו תחלה נקראים
מים ראשונים והמים אשר ירחץ בהם אחר כך נקראו מים שניים וכב'
כתב' בתוספת' כי הנוטל ידיו נדיך לשפך רל' שיהיה קנת' בקנת'
ונס נאמר ששפך בקנת' טמאה כראשון או כנתל טהור

ט פרק ראשון
מי רביעית נותנין לידים לאחד אף
לב' מחציו לוג לוג ולר' מלוג לה ולה'
ולמאה ר' יוסי אומר ובלבד שלא יפחות לאהרון שבהם
מרביעית מוסיפין על השניים ואין מוסיפין על דור'
הראשונים

כבר ידעת כי לוג' רביעית והכטילה הזאת התיירו בשמחה
מרביעית לכל א' אמנם הוא במים שניים אבל מים ראשונים לא יהיו
פחות מרביעית לכל א' וסבת מה שהקלנו במים שניים והיותם ראויים
בשמות מרביעית לפי שהרי כבר נטהרנו במים ראשונים והוא אמרם
בסבת זה שאני' התם דהא אתו מעיורי טהרה ואין חנו צריכין אלא מה
שימסח כל היד בלבד ואמר ר' יוסי כי אע"ז שהם מים שניים אינם נ'
צריכין רביעית לכל א' אלא שעור מה שיכלול היד בלבד אינו צריך ש'
שיטה' במים אשר שפך ממנו השעור הזה המעט רביעית והוא ענין
אמרם ובלבד שלא יפחות' לאהרון שבהם מרביעית רל' שיהיה בכלי'
בעת שיספך ממנו האהרון רביעית וזמורו מוסיפין על השניים ב'
בארה זאת התוספת' וזה כי המים הראשונים כשרחץ קנת' ידיו היד
כלה בשארה בטומאתה ולא נאמר שירחץ התלך אשר לא עתרחץ ות'
קטלם לה כטילה ראשונה אבל נדיך שירחץ ידו בלה ובמים שניים אין
הדבר כן אבל כשרחץ קנת' ידיו ותמו' המים או כשפסקים השפיכה חזר
מוטלים רחיצות ידיו שיספך מים על החלק אשר לא כתרחץ וזה אמרם
כיצד כטילת הראשונים ושפסוף חזר ונטל כה' השניים אין בהם במים
שינעלספרק הרי זה מוסיף עליהם אחר הנוטל לידו אחת ואחר הנוטל
לשתי ידיו ואין הלכה כר' יוסי

י בכל הכלים נותנין לידים
אפי' בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה אין נורענין
לידים לא ברפנות הכלים ולא בשולי המחץ ולא ב'
במגופת החבית ולא יתן לחבירו בחפניו מפני שאין מ'
מטלאין ואין מקדישין ואין נותנים לידים אלא בכלי'
ואין מצילין בצמיד פתיל אלא בליים שאין מצילין מיד
בלי חרש אלא בליים

לא יתן לחברו בחפניו שלא ימלא ידיו וישפך
על ידי חבית אשר רונה לטהר ידיו וכבר קדם פי' ההלכה הזאת ונ'
וכתב' אנו ענינים בה' על פיה דרש'הו שם
יא המים שנפסלו משתיה הבהמה
בכלים פסולין ובקרקעו כשרים נפל לתוכן דיו קובוס
וקלקנותו ונשתנו מראיהן פסולין עשה בהם מל אבה
או ששרה בהן פתו פסולין שמעון התימני או אפי'
נתבון לשרות בוה ונפל לשני כשרים

שרה בהן פתו רל' אם ישרה
במים ההוא שת כבר הפסיד' ונמי' מכלל הסופטים ויין נוטלין מחץ
לידים ואמר ר' שמעון כי אינו כותבון לשרות מים שהיה פתו וככל' ה'

200
B

אא אם כן נטמא גופו חוץ מזה האוכלין והכלי שנטמא
 במשקלן מטמאין את הידיים להיות שניות דבריו יהוש
 וחכמים אומרים את שנטמא באב הטומאה מטמא אב
 הידיים כולר הטומאה אינו מטמא את הידיים אם רשבו
 מעשה באשה אחת שבאת לפני אבא אמר לו נכנסו ידי
 לאויר כלי חרש אמר לה ובמה היתה טומאתה ולא גז
 שמעתי מה אמרה לו אמרו חכמים מכואר את הרב ר א
 את שנטמא באב הטומאה מטמא את הידיים כולר ה
 הטומאה אינו מטמא את הידיים

זה מכואר מזה כי אי אפשר שיהיו ת
 תחלה אלף ארבעה ברכו מאב ת הטומאה וכל אב טומאה מאמא א
 אדם וכשנגב צידו נטמא כלו ועל כן חומר להם חל תבאגז ממני פ
 שאמא לם ידים תחלה חוץ מזה והיא בית המטבג שם הכתם י
 ידיו לא נטמא כלו ואדם שהוא מטמא בגדים בשעת מטבג אשר הוא
 תשוב אב הטומאה לענין שהוא מטמא ראשון ושני והוא עב כל זה לא
 יטמא אדם כמו שכתבנו בסוף זכים וכן גם כשנגב ידים חוזרין
 תחלה וירוע כי אוכלין שנטמאו במשקלן חוזרין שניות וכן הכלים ו
 ואמר ר יהושע כי ידים שנגבנו באוכלין שניים חו בכלי שני מטמאין ו
 וחוזרין שני נחכמים אומרים כי אוכל ראשון וכלי שני הוא אשר יט
 יטמאון את הידיים וחוזרין שניות והלכה כחכמים בב' האמרים

כל הפוסל את התרומה מטמא את הידיים להיות שניות
 היד מטמא את חברתה דברי ר יהושע וחכמים או אין
 שני עושה שני אמר להם והלא כתבי הקדש שניים מ
 מטמאין את הידיים אמרו לו אין דנין דברי תורה מרברי
 סופרים ולא דברי סופרים מרברי תורה ולא דברי
 סופרים מרברי סופרים

כבר ידעת כי השני הוא אשר הוא
 פוסל את התרומה וכבר בארנו כי הידיים טומאות הם שניות ולפי ש
 שאמר ר יהושע כי מי שנגב צידו בדבר שהוא סובל את התרומה א
 אשר הוא שני נטמאן ידיו וחוזרין שניות וכן מי שיציק ידיו הא טומאה
 ונגבנה צידו האחרת טומאתה וחזרה שניה בנותה וחלקו עליו חכמים
 לו חין שני עושה שני והביא להם דליה מכתבי הקדש אשר הם כ
 במדרגת השני שהן פוסלין התרומה כמו שביארנו בסוף זכים ועב
 זה כשנגב אדם בכתבי הקדש חוזר ידיו שניות ופוסלין את התרומה
 כמו שכתבנו חזר ההלכה הזאת והרי שני עושה שני והעובדו כי ח
 היות הספרים יודים הכתובים מחמתם מטמאין את הידיים הוא הדבר
 מדברי סופרים לפי שהם מייא דבר שגורין וכן טומאת ידים כלן כשאר
 הטומאות היא גב' מרברי סופרי כמו שכתבנו כי שלמה תקן שרובין
 יודים וינין שהדבר כן חין למחין דברי סופרים מדברי סופרים ע
 עד שנאמרנו כמו שהשער פוסל את התרומה ומטמא את הידיים כך
 כל פוסל מטמא את הידיים חכל כאמר יחזי דתקון יחזי דלא תקון
 לא תקון ולא כלומר דבר מדבר ואין הלכה כר יהושע

רצונות תפילין עם
 תפילין מטמאות את הידיים ר שמעון אומר אף רצונות

כבר בארנו בסוף זכין הסכה אשר
 בעבודה בזמן על כתיב הקדש שהן פוסלין את התרומה כשנגבנה כ
 בהם ולפי שרנו לקיים ולהעמיד המורה בזמן גב' ספדים ונחמת השער
 פוסלין את התרומה ונאמרם כשנגב ככתבי הקדש ידיו שניות ופוסל
 את התרומה ועל המורה הזאת מוכר בכל השקן הזה באמרנו מטמא
 את הידיים ואינו מטמא את הידיים ולאחר המורה הזאת בזמן זה המורה
 יותר כוללת מיונה ועיניו הענין הזה כלו נחיה שכל הידיים שניות ו
 פוסלות את התרומה כין נגבנו כשאר בין לחגענו נחמת היות הסמיכות
 וכסוף זכים כאמרנו וקידים מכלל הדברים חסר פוסלין את התרומה
 היות הסמיכות כיון דבר כינו שכתבנו בסוף זכים וכן בחד התלמוד
 נטעמם במרס האחרונה מפני שהידיים עשוקניות וכן הלכה כר' שמ
 שמעון

ד גליון שבספר ששלמעלן ושלמעלן שבתחלה ו
 ושכסוף מטמא את הידיים ר יהודה אומר שכסוף אינו
 מטמא עד שיעשה לו עמוד מה ג

הידיים מטמאות ומטהרות ער
 הפרק כיצד נטל את הראשונים עד הפרק ואת השנים
 חוץ לפרק וחזרו ליד טהורה נטל את הראשונים ואת
 השניים חוץ לפרק וחזרו ליד טהורה נטל את הראשונים
 לידו אחת ונטלך ונטל את השניים לכ' ידיו טמאות נטל
 את הראשונים לכ' ידיו ונטלך ונטל את השניים לידו א'
 אחת ידו טהורה נטל לידו או שפשפה בחכירתה טמא
 בראשו או בכוחל טהורה נטלן ד ה זה ביצד זה אז זה
 על גבי וח ובלכר שירפו שיבואו בהם המים

כשנטלו את הראשונים חוץ לפרק
 חזר מה שכנס מן המים חוץ לפרק מטמאין כמו שהקדמנו וכן
 המים אשר על ידיו וכשנטלו מים שניים הם מטמאים כל מה שנטלו
 ידיו ממים ראשונים אמנה מה שכנס מן המ' הראשונים חוץ לפרק
 אין המים השניים מטמאים אותן לפי שאין מטמאין את עדי הפרק ועל
 כן כשחזר מן המים אשר חוץ לפרק לידים טמאן אותם לפי שהם מ
 משקלן טמאין כמו שביארנו ועל כן כשטהר ידו האחרת ואחר כך שפך
 מים שניים על ב' ידיו הרי נטמאן ידיו שניהם לפי שהמים השניים יט
 יטמאן ביד האחת אשר לא נטהרה במים ראשונים וישנוכו במשקלן
 טמאין ונטמאן היד האחרת אשר כבר טהרה וכן אם נטל ידו א' במים
 ראשונים ונגב ידו השנייה בידו האחרת חו חכך אותה עב ידו האחר'
 טמאה לפי שהמים אשר עליהם הם משקלן טמאין ונטמאין את הידיים
 עד שיטפף עליהם מים שניים ואם חכך אותה בראשו ידו טהורה לפי
 שכבר ביהרנו שמשקלן טמאין ואוכלין טמאין חכנס יטמאן הידיים לא
 שאר חיבור הגוף והתיר שירחצנו אנשים רבים ידיהם קתם על קתם
 ואם היו טמאין ולא באמר כי המים שירדו מידו העליונים הם יו
 ונטמאן טמאין לפי שהם מים ראשונים וידיים אשר תחתיהן לא יטהרו
 במים ההם כיון שהוא טמא לפי שהם כלם במדרגת יד אחת אנו ח
 חושבין אותם וכתבתי שכל ידחקו ידיהם שלא יכנסו בהם המים כר
 שלא תקיה חנינה

ד ספק עשה בהם מלאכה ספק לא עשה בהם
 מלאכה ספק יש בהם כשעור ספק שאין בהם כשעור
 ספק טמאים ספק טהורים ספקן טהור מפני שאמרו ס
 ספק ידים ליטמא ולטמא וליטהר טהור ר יוסי אומר
 ליטהר טמא כיצד היו ידיו טהורות ולפענו שני כברין ט
 טמאין ספק נגע ספק לא נגע היו ידיו טמאות ולפענו ש
 שני כברין טהורים ספק נגע ספק לא נגע היו ידיו אחת
 טמאה ואחת טהורה ולפענו שני כברין טהורים נגע כ
 בא' מהם ספק בטמאה נגע ספק בטהורה נגע היו ידיו
 טהורות ולפענו שני כברין א טמאה וא טהורה נגע כא'
 מהן ספק בטמאה נגע ספק בטהורה נגע היו ידיו א ט
 טמאה וא טהורה ולפענו כ כברין א טמאה וא טהורה
 נגע כשתיהן ספק טמאה בטמאה וטהורה בטהורה או
 טהורה בטמאה וטמאה במזורה הידיים כמו שהיו זה
 הכברים כמות שהיו

כבר ביארנו בדביעי של טהרות כי
 ספק ידים מכלל ספקות שטהרו חכמים וכבר קדם לך במסכתא ה
 הזאת כי מים שנעשה בהם מלאכה פוסלין לנטילת ידים וירוע הוא
 כי אוכלין טמאין מטמאין את הידים וכן ידים טמאין פוסלין את ס
 התרומה וזה הענין מכואר זה כי הוא טרי כל ספק שפסל בטומאת
 הידים או בטמאם לזולתם הכל טהור וכשאר הדבר בחזקתו שהיה ו
 נטמא אמרם הידים כמות שהיו וכן מכואר כי כשנטל השקן חס ט
 טהרו את הידים אטמאם כגמאי חו לח טהרו הרי הן טהורות ואין ה
 הלכה כר' יוסי

פרק שלישי
 הטבנים ידיו לבית המנוגע ידיו ת
 תחלות דברי ר עקיבא וחכמים או
 ידיו שניות כל המטמא בגדים בשעת מגעו מטמא את
 הידיים להיות תחלות דברי ר עקיבא וחכמים או להיות
 שניות אמרו לו לר' עקיבא בחיובן טמאנו שהידיים תחולה
 לכל בקום אכר להם וכי היאך אפשר להן להיות תחלה

201
 A

עמוד בלגן הוא אשר יאמר בלא כתיבה על הכתובים ותחתיה וכין הרשף לתת לחי הספר וכסופו נר יהודה אומר כי אשר שחר בסוף כל זמן סלח יעשה לו עמוד שיגלל עליו הספר נתכלול חיותו קדושת הספר עד הנה חולל לני שחשפר שיחתק מה שחשפר ב בלא כתיבה ואין הלכה כר יהודה

ה ספר שנמחק ונשתייר בו פה אותיות כפרשה והיו בנסוע הארץ מטמא את הידים מנילה שכתוב בה פה אותיות הפרשת ויהי בנסוע ה הארץ מטמא את הידים כל כתבי הקרש מטמאין ארץ הידים שיר השירי וקהלת מטמאין את הידים ר יהודה אומר שיר השירים מטמא את הידים וקהלת מחלוקת ר יוסי או קהלת אינה מטמא הידים ושיר השירים מ מחלוקת ר שמעון אומר קהלת מקולי בש ומחומרי בה אגמור שמעון בן עזאי מקובל אנ מפי עב וקנעם כיום שהושיבו את ר אלעזר בן עזריה בישיבה ששיר הש השירים וקהלת מטמאות את הידים אמר ר עקיבא חס ושלוס לא נחלק אדם מישראל על שיר השירים שלא תטמא את הידים שאין כל העולם כלו כדאי כיום שנתן בו שיר השירים לישראל שכל הכתובים קדש ושיר השירים קדש קדשים ואם נחלקו לא נחלקו אלא על קהלת אמר ר יוחנן בן ישוע בן חמיו של ר ע עקיבא בדברי בן עזאי כך נחלקו וכן גמרו

כידנן עקר כר פירשת ויהי בנסוע הארץ וכו' וכנחה וכו' השם יקרא כלם הם הספר כפי ע עמנו אמרו חכמות נפיש בכתה חכמה עמודיה שבעה חלו הן ז' כפרי תורה חכן הז' בחמרים כי מחלוקת הספר עד ויהי בנסוע הארץ עד סוף הספר ספר כפי עמנו ויהי מרכי סיני שלשה ספרים וד' חומשין הנשארים היו ז' וחמרו מגלס שכתוב בו ל כי ביריעה ש סל ספר כיון שכתב בו זה הענין מן האותיות נכתב וקיהיה מ מכתבי הקדש ר יהודה חומש כלן עזאי

פרק רביעי

בו כיום נמנו זמרו על עריבת הרגלים שהוא משע לוגין וער ט קבים שנסדקה שהוא טמאה שרס שר עקיבא או עריבת הרגלים בשמה

כבר זכרנו כי כל מקום שיאמר במשנה בו כיום רומז אל היום הזה אשר הושיבו את ר אלעזר בן עזריה ופי' נמנו ונמרו שר מנו על נפשם כלן סיסמינו על עביית הרוב וכמנאו הרנ' מולקין על ר עקיבא וספקן הלכה כמו שזכר בבאן לח כמו שחמר ר עקיבא וכבר כתבאר ההלכה הזאת בפרק העשירי של כלים תעיינה ב בו כיום אמרו כל הובחים שנובחו שלא לשמן כ כשרים אלא שלא יעלו לבעלים לשום חובה חוץ מן ה הפסח וזמן החטאת הפסח בומנו והחטאת ככל וזמן אלעזר או אף האשם הפסח בומנו והחטאת והאשם ככל זמן אמר שמעון בן עזאי מקובל אנ מפי עב וקנעם כיום שהושיבו את ר אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הובחין הנאכלין שנובחו שלא לשמן כשרים אלא ש שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח וזמן החטאת לא הוסיף בן עזאי אלא העולה ולא הורו לו ח חבמים

בו כיום אמרו כל הובחים וכו' ההלכה הזאת כבר כתבארה בתפלת זכמים

ג בו כיום אמרו עמון ומואב מה הן בשביעית גור טרפון מעשר עני וגור ר אלעזר בן ע עזריה מעשר שני אמר לו ר ישמעאל אלעזר בן עזריה עליך ראייה ללמד שאתה מחמיר שכל המחמיר עליו ר ראייה ללמד אמר לו ר אלעזר בן עזריה ישמעאל אחי אני לא שניתי מכדר השנים טרפון אחי שינה ועליו ר ראייה ללמד השיב ר טרפון מצרים חוצה לארץ עמון ו

ומואב חוצה לארץ מה מצרים מעשר שני בשביעית אף עמון ומואב מעשר עני בשביעית השיב ר אלעזר כן עזריה בכל חוצה לארץ עמון ומואב חוצה לארץ מ מה ככל מעשר שני בשביעית אף עמון ומואב מעשר שני בו אמר ר טרפון מצרים שהיא קרובה עשאה מ מעשר עני ויהיו עניי ישראל נסמכים עליה בשביעי אף עמון ומואב שהן קרובין נעשים מעשר עני ויהיו עניי ישראל נסמכים עליהם בשביעית אמר לו ר אלעזר בן עזריה הרי אתה כמהנן ממון ואין אתה אלא כמפסיד נפשות קובע אהה את השמים מלהוריד טל ומטר שנ היקבע אדם אלדים כי אתם קובעים אותי ו ואמרתם במה קבענוך המעשר והתרומה השיב ר טרפון אבר ר יהושע הרני כמשיב על טרפון אחי אבל לא לענין דבריו מצרים מעשה חדש וכל מעשה ישן והנרו שלפנינו מעשה חדש ידון מעשה חדש ממעשה חדש ואל ידון מעשה חדש ממעשה ישן מצרים מעש וקנים וכל מעשה נביאים והנרו שלפנינו מעשה זק וקנים ידון מעשה זקנים ממעשה זקנים ואל ידון מע מעשה זקנים ממעשה נביאים נמנו וגמרו עמון ומואב מעשר עני בשביעית וכשבא ר יוסי בן דורמסקית ת אצל ר אלעזר ללוד אבר לו מה חדש היה לכם בבית המדרש אמר לו נמנו וגמרו עמון ומואב מעשר עני ב בשביעית ככה ר אלעזר ואמר סור ה ליראיו ובריתו להודיעם צא ואמור להם אל תחושו למענכם מקובל אנ מרבן יוחנן בן זבאי ששמע מרבן זבאי מרבן ער

הלכה למשה מסיני שעמון ומואב מעש עני בשביעית כבר ידעת כי בשנה הראשונה מן השמיטה נהב נהר' וזה' מוניחין מעשר ראשון ואלה' מעשר שני וזה סדר השנים ובשנה הב' ונה' חלק הכתוב בה ונה' שני יחול מעשר עני במקו מעשר שני חכן הש השנה הז' הרי היא שמיטה ואין בו מויב מעשרות וידוע כי השמיטה אינה כוהנת חלף בלחן וכבדריחגס כן כמור שאמרה התוספת בה' של כלים וכמו שכתבאר במסכת שביעית חלף בחונה לחין לא ורמתי להנחיש התרומות והמעשרות בחונה לחין מורכבן כמו שכתבאר במקומו בתוספת' ובשנים אשר מוניחין בני ארץ ישראל מעשר שני ויניחוהם בן בני חונ' לח' מעש' שני וסודין אותה ומעלין אותה לירושל' כמו שכתבאר במקומו ובשנים אשר מוניחין בהם בני ארץ ישראל מ מעשר עני ויניחוהם גם כן מעשר עני ובשנה השמיטה חסר חין מב מוניחין בה בני ארץ ישראל מעש' לפי שהיא' הספק ספריה' יתקנו הכבחים שני יחול מטבל ושכיכות מ' ארץ ככל מעשר שני והקנים וזה האחרונים אחר עזרא כבר הקנו כמנדים ושחר ארצו מנדים מעשר שני בשביעית וכל המחלוקת בלחן עמון ומואב וזה ערי סיחון ושגב חזק מעשר יניחוהם בשנת השמיטה נהיות ר' חלעזר מחמיר לפי שמעשר שני קדש ומעשר עני חול נהיה ר' חלעזר מן המעשר והתרומה דל כי המעשר אשר הזכיר עליו נחל מה שב שכתבו הוא קדש כמו התרומה ואמר השיב ר' ערסון נלח אמר דבר בו ר' עקיבא תשובותיו הקודמות וכבר ינא ר' אלעזר מבית המדרש וכעבור המחלוקת סתפל בינו וכן החכמים כמו שזכרנו שה של כל' ד בו כיום בא יהודה גר עמוני ועמד לפניו ב בבית המדרש אמר להם מה אני לבא בקהל אמר לו ר רשבג אסור אתה אמר לו ר יהושע מותר אתה אמר לו רבן גמליאל הכתוב אומר לא יבא עמוני ומואבי בקהל הז' דור עשירי וגו' אמר לו ר יהושע וכי עמוני ומואבי במקומן הן כבר עלה סנהדי מלך אשור ובלבל את כל האומות שנ ואסיר גבלות עמים ועתידותיהם שוסתי ו ואוריד באכיר יושבים אמר לו רבן גמליאל הכתוב א אומר ואחר בן אשיב את שכות בני עמון שבכר הורו אמר לו ר יהושע הכתוב אומר ושכתי את שכות עמי י ישראל ויהודה ועדין לא שכו והתירוהו לבא בקהל

201
13

מין גלילי שאתם בותבין את המושל עם השם ברה ולא עור אלא שאתם בותבין את המושל מלמעלה ואת השם מלמטן שו ויאמ' פרעה מי ה אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל ובשלחה מהו או ה הצדיק

אומ' מין שאתם מכתבין עם משה רבינו בהיותכם בותבין אותו בשאל כי הם עם המלך רל שאנו בותבין זמן לפלוגי המלך נאלו בותבין בשער ההוא כרת משה וישראל ואמר להם חתים כי אין זה גרעון לשאול לא בזה גדולה לאונת המלך שאנו בותבין בתורה ה' עם פריעה ולא די בזה אלא שער הקדים עם פריעה כמו ש' יאמר פריעה מיה ולפי שז' לפסוק אינו מחושב שיחתום מ מסכתא מן המסכתות בהכחשת כופר לבבונה אבל באמנה כן אמר וכשלקה מהו אומר ה' הצדיק

פליקא מסכת ידים מסכת עוקצין

כל שהוא יד ולא שומר מטמא ומיטמא ולא' מצטרף שום אעפי שאינו יד מיטמא ומטמא ומצטרף לא שומר ולא יד לא מיטמא ולא מטמא

רל יד העין המחובר בצמחים הנכבלין אשר יאחזו בו האוכל בינת האבילה חר' יתלה ממנו כשרוצין להנציגעו בגון האבס' והתעמחים והעכבי' וזולתם מן הדומה להן כלן בקראים יד ושומר הוא הדבר אשר ישמור האוכל ויעצורו אין כשכ'ו בגון קליפת האבוחים וקליפת השקדים וזולתם מבבלי הקליפות וכן אם היה הדבר הנאכל נומח על עין וסוכך אותו כמו עוקן התמרים אשר עליו גרעיני התמרים ועוקן העכבים אשר עליו גרעיני העכבים הוא גב' שומר ומה שהיה מן העוקנים חזן מן האוכל שאין גרעון עליו הוא מכלל הידות ואמ' הקבה בטומאת המים וכי יפול מבבלתם על זרע וזרע אשר יזרע טמא הוא לכס' וכח הפי' לכס' לכס' שבצרכים רל כל מה שיש לכס' בו נורד והוא לכס' עזר כמו הקבנות אשר יאחזו בהם בעת האבילה הדי הם מטמאים בטומאת ה הצמחים ההם ומסכתא בגין אחר מאד ומתן גדול וראיות מן השסוק' שהם מיטמאות ומטמאות רל כי בשכמות החוכל עצמו כמינה קבתה א אשר הוא היד וכשכמות הקנה ההוא א'ר בו היד יב' ונגעה בו ט טומאה בטמא הנמח עצמו ונגעו של חוכל שהוא ענין חמרן מיטמא ו מטמא רל שהיד מיטמא כשיטמ' האוכל והאוכל מיטמא כשכמות היד ולפי שעמד הדין הזה בידוע אוכלין משבי שכחמרו טמא הוא לכס' כמו שביארנו ומכאן הפסוק שאמר גב' בטומאת זרעים וכי יפול מבבלתן על זרע וזרע אשר יזרע ואין נורד לאמרן אשר יזרע בתל' העינין לפי שכל זרע אין שפק כי הוא יזרע וכאם הקבלה למי כי רל כי הוא מת נומחה והוא כענין שרדך בני אדם שיזיחו הדבר ההוא כך לזריעה וא' חמרן בדרך שבני אדם מוניאין לזריעה חטין בקליפתן ושערים בקליפתן ועליון בקליפתן והוא שומר כמו שביארנו נחשב אמרנו למ' למה הונדך התג' לרמזו לנו כי שומרין מיטמאין כיון שידות האוכלין אשר אינן שומרים הזרעים ואינן סבת עמידתן אמרנו שהם מיטמאין כשכמות האוכל והאוכל מיטמא כשהן מיטמאין קל וחומר הקליפות א אשר הם דבוקים באוכל והפכה בעמידתו ושיעורו שהם מיטמאין ו נכחה הקבלה וחתיה כי היתה רמוזת להם ה' להזריעו שהם יד מוצטרפין ושהיה סביבת אוכלין באוכל וקליפתו הוא מטמא וזולתם טמאת אוכלין כמו שכתב'ר לנו מזה כי הידות מיטמא מן האוכל ויטמא האוכל מהן ואלו מוצטרפים עם האוכל להשלים בהם יחדו כבינה ומיטמ' זולתה אבל השומר הדי הם היותן מיטמאין וצוטמאין כידות הם הוסיפו על ידות בהיותם מוצטרפין לחוכל להשלים השומר רל כבינה ול' הונדך לומר לא מיטמא ולא מטמא ולא מצטרף לפי ש מזה מכאן מחד מחד כיון שהידות אשר הן טמאין ומטמאין חזן מ וצטרפין כל שכן דבר החומר כי לא מיטמא ולא מטמא שהוא אינו מ מצטרף

ב שרשי השום והכצלי והקפלישות בומן שהן לחין והפיטמא שלהן בין לחה בין יבשה והעמוד שהו סבון בנגד האבל שרשי החורים והצנן והגפוס דבר ר מאיר

לפי שכתב'ר כלל האומ' בזמן שנחריב כמו שנתפרסם בספרי הנבואה לפי שהיה מעביר האומות מקצה זו לקצה זו על כן חזרו משפחות ה האומות לחלבו כעלמים ואין חבו יבולין ללמוד ראה ממקומותיהם וידוע כי ע' לשון כלם מותרין לבא בקהל מיד חזן ונעמן ומנאב ומ ונבדי וחרומי והשקר ודינו רב' דפריש מרוב' פריש ועל כן התידוהו לבא בקהל מיד והתבונן איך לא הניח רבן גליליל מלהכנס במדרש כיום ההוא ויהא ה' הונדך מן הישיבה והנשיכו את ר' אלעזר כן עזריה כמו שנתפרסם לפי שהוא לא רצה בכבוד התורה

ה תרגום שבעורא ושברשא מטמא את הדי תרגום שכתבו עברית ועברית שכתבו תרגום כתב עבריאנו מטמא את הידים לעולם אינו מטמא ער שיכתבנו אשורית על העור ובריו

י עברית הלשון העברית וכתב העברי כתב עבר והוא הכתב אשר בותבין בו העור העם הנקראים חל' ס' א' ו' ה' כתב הזה אשר ככתב בו אנחנו התורה הוא כתב אשורי' ו' הכתב אשר כ' כ' י' התורה ונקרא' אשורי מן הגר' והתפחרת באשורי כי אשורני כגון והוא אמרם אשורי שהו מחושב כ ככתבו לפי שאינו משתנה ולא יפול בו רמיון לעולם לפי שאותיותיו כ בלתי מתרמוות ולפי שאינו נדבק אות באות כשיטת כתיבתו ואין כזה טאר הכתיבות

ו אומרים צדוק קובלין ואו עליכם פרושים שאתם אומרי כתבי הקדש מטמאין את הידים ספרי ה ה זירם אינם מטמאין את הידים אמר' יוחנן בן זבאי וכי אין לנו על הפרושין אלא זו' בלבד והרי הם אום עצמו' חמוד טהורים ועצמות יוחנן כהן גדול טמאים אמרו לו לפי חבתן היא טמאתן שלא יעשה אדם עצמות אביו ו ואמו תרוורות אמר להם אף כתבי הקדש לפי חבתן ה היא טומאתן ספרי השירים שאינן חבובין אין מטמאין את הידים

בבר בארנו בראשון של אבות ענין צדוק וביתום וחקרתם והם היונאים מתורתינו המבחישים חזנו בקבלתנו ופי' קובלין מת מתרעמים וספרי מירם הם ספרים שמוסיכין על תורתנו וחולקין ע עליה ונקרא' ספרי מירם כ'ומר ספרים ידחם האלרים וספרים מן ה המניחות כענין תפלה כמו שקוראים לבית אשר מתקבצים בו לרב' החלו בו חכדין אותן בית יביתיהו האלרים ותשוכת ר' יוחנן להם ת תוכתו כענין הכוין וגנות בהם ותרורות כמות וכבר ביארנו כי הככה אשר חזן חומרי כי כתבי הקדש מטמאין את הידי כפי שכתב' וכחזיק מהם סבות הפשרם כמו שזכרנו בסוף זכים

אומ' צדוקים ו קובלין אנו עליכם פרושים שאתם סטהרין את הנצוק אום פרושים קובלים אנו עליכם צדוקים שאתם מטהרים את אמת המים הבאים מביה הקברות אומרים צדוקים קובלין אנו עליכם פרושי' מה אם שורי וחמורי שאיע חייב בהם מצות הרי אנו חייב כנוקן עברי ואמתי שאנו חייב כהן מצות אינו דין שאהא חייב כנוקן אמר להם לא אם אמרתם בשורי וחמורי שאין בהם דיעת האמרו בעבר ובאמה שיש בהן דעת שאם אקעטם ילך וירליק גדישו של אחר ואהא חייב לשלם

בבר קדש כה' של מפרי' עומד המענה כל הנצוק טהור ואעפי' שהעמוד טומא מ מחובר קתו ככלי הטמא כמו שכתב'ר במים הכחים מכית הקברות שהם טהורים ואעפי' שראשו חזובר בתקום טמא וכבר ידעת כי מר מרינו כי העברים שהזיקו אין חייבין בריסתן בתשלומין כלל כמו שכתב'ר בבבא קמא כשים ועברים וקטנים פגיעתן רעה הן שחבלו ב החברים פטורין וחמנם היות האדם חייב כשהזיק בהמתו הנא לשון התורה כי יגח וכו' וכי יגכח איש וכו' שאם אקיעט אש אבניסנו

ח מין גלילי קובל אנו עליכם פרושים שאתם בותבין את המושל עם משת כגט אומרי פרושים קובלין אנו עליך

ר' יהודה אומר שרש צנן גדול מצטרף והסיב שלו אינו מצטרף שרשי המינה והפנים שדה וירקות שדה וירקות גנה שעקרון לשתיין והשיררה של שכולת והלבוש שלה ר' אעור אמר אף הסיג של רצפית הרי או מטמאין ומצטרפי

כבר בארנו פעמים כי הקלטות הם כרתי המפורסמי ופיטמא שלהי הן גרעינין אשר בה קצון הגירי אשר בראש בגל והשום והכרתי והם דומות חוטי מלופטין מסוככין והעמוד שהוא יצונו כגור האוכל הוא הלב אשר הוא חלב אשר בכך כל אשר ימח בקצהו הזרע וחורים מסת תננו כלשון ערב של ופסגם הננו הידוע אלה כלם סכר ר' מחיר שהן מנעוטיין לחולל ול' חלה הגידים והשם האמון בק' קצו מן הצנן ים בקצו גור דק והו' אש נקד' צנן גדול וכדרי האש סכנון כלחה בקדרי ים גדים דקים כמו חוטיין חותין המוכרין בעת המכירה ביד וי' וישאר ומה שארית והם נקראים ס' לפי שהם דקים דמות חוטי הלנה והמינתין המיין הנקרא בגרם נענע ועינם כלשון ערב אל פגאן והוא אל ס' וכו' ימשי' גרעיני החטה מן השכולת ישאר מקומה כדמיות ש שלשלת וכו' חליות חליות וכו' בקדמות שיררה של שכולת והיא ג' ש שומר מכלל שומרין כמו שכ' ארנו והלבוש שלה הוא הקרוס אשר על גרעיני מהחטה והם של רבעות האכה אשר יארב על קנת הנמחים ו והיא רבעות דמות ארבת היכבים וכבר ביארנו ענין אמרו מטמאין ומיטמאין בחי מקום שאמרו במסתא הזאת ופי' נרץ שאחזיקו כל פעם והלכה כר' יהודה ופי' הלכה כר' אלעזר

בכסן כתתן ורצנן מלשון כנסהו שקדשך וברית אשכולות וקצבים קיא היונאין מן האשכול אשכולות אחרים קטנים ופי' פסונו של אשכולות חתיכה של אשכולו ר' שהוא חקד חוקם מחותן אשכולות קטנים אשר לא יבא מהם לא אשכול אחד והיא חלחה גרעיני ענבי כלכד וכמו שרכיש של תמרה כפי סוד הענבי או התמרי ממנו וישאר חותן הגור חינו אוכל ולא יטמא ואם הניח בקנה נאפי גרעיני אחד ככל העין ככלל שומר לגרעין ההוא ור' אליעזר חומר כי העול כלכד אין הקנה שלו שומר ושאותה קנה אין נודך בו אבל י שאר קטניות העין הוא שומר להם נאפי לא ישאר לא גרעיני אחד לפי שחוקם האדם חפז חותן גרעין בין העינים כהו והוא ענין אמרו וננס במטמאין ופי' הלכה כר' ינסי ולא כר' אלעזר כן עוריה

בכסן כתתן ורצנן מלשון כנסהו שקדשך וברית אשכולות וקצבים קיא היונאין מן האשכול אשכולות אחרים קטנים ופי' פסונו של אשכולות חתיכה של אשכולו ר' שהוא חקד חוקם מחותן אשכולות קטנים אשר לא יבא מהם לא אשכול אחד והיא חלחה גרעיני ענבי כלכד וכמו שרכיש של תמרה כפי סוד הענבי או התמרי ממנו וישאר חותן הגור חינו אוכל ולא יטמא ואם הניח בקנה נאפי גרעיני אחד ככל העין ככלל שומר לגרעין ההוא ור' אליעזר חומר כי העול כלכד אין הקנה שלו שומר ושאותה קנה אין נודך בו אבל י שאר קטניות העין הוא שומר להם נאפי לא ישאר לא גרעיני אחד לפי שחוקם האדם חפז חותן גרעין בין העינים כהו והוא ענין אמרו וננס במטמאין ופי' הלכה כר' ינסי ולא כר' אלעזר כן עוריה

עוקצי תאננט וגרונרות והבלסין והחרובים הרי או מיטמאין ומטמאין ומצטרפין ר' יוסי אומר אף עוקץ דלעת עוקצי האגסין והקרוס טמלין והפרישין והעורדין עוקץ דלעת טפח עוקץ קירנס טפח ר' אלעזר כן ר' צדוק אום טפחים הרי אלו מיטמאין ומטמאין ולא מצטרפין ושאר כל העוקצי לא מיטמאין ולא מטמאין

אלו מיטמאין ומטמאין ולא מצטרפין שרשי השו והבצלי והקפלוטות בזמן שהם יבשים והעמוד שאינו מכוון כנגד האוכל ויד הפרכיל טפח מכאן וטפח מכאן יד האשכול כל שהוא וונב של אשכול שריקנה יד המכבד של תמרה ארבעה טפחים וקנה של שכולת ג' טפחי ויד כל הנקצרי ג' ושאין דרכן לקצר ידיהם ושרשיהם כל שהן ומלסין של ש שכולין הרי אלו מיטמאין ומיטמאין ולא מצטרפין

עוקץ הוא קנת הדבר צנן ככות הקאנים דקים ומחזין כלשון ערב כריב וילעת כלשון ערה בלחי ומגסין ב כלשון ערב חגסן וקרוס אמלין ופרישין כלשון ערב אשכנז ונזורין עוריה וקירנס ופי' הלכה כר' אלעזר

הוא כי חלו אשר ח' ח' הם ידות כלכד ועל כן אינן מצטרפין כמו ש שפסדש לך ופרכיל נקרא שבו משבטי הגפן וכו' אשכולות ענבים תלויים ממנו וקובין פרישין וכתלמוד אמרו פרכילי ענבים זכב ה האשכול שוקקה בשאוסרה הגרעינין מתחת האשכולו' וכשאר הגין א אשר היו בו כעבים והורק ועל כן נרץ ממנו שעור גדול להתלות בו מה שפסדש מן הענבים בעלינות של אשכול וידוע כי עוקצי התמרים יש להם קנה עבה יחוכך חותן קנת הלולבין והוא נקרא מכבד של ת פונרה לפי שהוא רמות יד המטמאים ויבא מן הקנה הזה העבה אשר הוא דמות קנה הלולבין שבעים דקים ארוכין יהיה באורך כל א' מהם פני דתיות או שלשה והאחר מן השבעים הקדים נקראים שרכיש של ת תמרה וכו' יהיה התנונים נומחים ומלסין והוא השעור השחור בלתי הלך אשר בראש השכולת

עוקץ הוא קנת הדבר צנן ככות הקאנים דקים ומחזין כלשון ערב כריב וילעת כלשון ערה בלחי ומגסין ב כלשון ערב חגסן וקרוס אמלין ופרישין כלשון ערב אשכנז ונזורין עוריה וקירנס ופי' הלכה כר' אלעזר

אז לא מיטמאין ולא מצטרפין ור' יוסי אומר אף עוקץ דלעת עוקצי האגסין והקרוס טמלין והפרישין והעורדין עוקץ דלעת טפח עוקץ קירנס טפח ר' אלעזר כן ר' צדוק אום טפחים הרי אלו מיטמאין ומטמאין ולא מצטרפין ושאר כל העוקצי לא מיטמאין ולא מטמאין

עוקץ הוא קנת הדבר צנן ככות הקאנים דקים ומחזין כלשון ערב כריב וילעת כלשון ערה בלחי ומגסין ב כלשון ערב חגסן וקרוס אמלין ופרישין כלשון ערב אשכנז ונזורין עוריה וקירנס ופי' הלכה כר' אלעזר

קליפת קולבי הכרוב ראשי הכרוב הגדלים ויבא מהן גוריה מסתכין חותין חותין ומלסין חותין בתורת המכיר והם שרשי קולבי כרוב ותרדין כלשון ערב סלק וחלפת תרדין הם פדסיים אשר ישארו בקדקוב וימחו שבים ועל כן נקראו חלפת מן ח חלפית וחמ' חת שדרבן ג' ונעקרו ונעקרו ר' כל מה שדרבן ס' ס' ויהלף ונהגידים חלה הרבים ונעקרו בשרשיהם עם הנמחים ס' ס' הנה חינו מטמאין ולא מיטמאין ולא מצטרפין ור' יוסי שכלן הם מ מטמאין ומטמאין חוץ מן הסככין אשר יניחם בראשי הכרוב והלפת שהן חיון חמוס לר' ופי' הלכה כר' יוסי

כל ידות האבלין שבכסן בגדן טהורים ר' יוסי מטמא פסיהה של אשכול שריקנה וזהו שייור' בה נגריר אחד טמאה שרכיש של תמרה

202
פ

כדי לתלות ולעמוד זמן כמו שעשויין אל לנו במעשר' בצבליים אשר ר
רובין להצדן אחר כך אמר כי האגוזים והסקדים אל האגוז הא' והסקד
הא' האוכל קליפה וקליפתה חבור זה לזה כמו שקדם כי הקליפ' שונות
להם כל זמן שהקליפה מחוברת באוכל-חבור טבעי אכן בשמירה הק'
הקליפה אין ספק כי אינו מיטמא ואעפ' שהחזירו למקומן וכשנספרה
הקליפה וכשחיה עמו האוכל והיא שביטתו מעטת' בגון בקיעת כלי
אחרים הרי זה חבור עד שתתבדל הקליפה והוא אינו חבור והא' חבור
עד שיצדן מלשון וירענו וירענו ואעפ' שהוא כתוב במשנה בסוף זה
בלשונה עובר

ו ביצ' מוגלגלת עד שיגו ושלוקה עד שירטה
עצם שיש בו כוח עד שירסם הרמון שפררו חבור עד ש
שיקוש עליו בקנה כיוצא בו שלל הכוכסין והכנר שהר'
תפור בכלאים חבור עד שיתחיל להתיר

ביצה מוגלגלת בלבן
ערב כמרשת ופי' יג' יכר' אומ' בין שיקלף מרינה מקו חדר לשתיקה
משום אותה קליפה בלה הכשארית חיה חבור לבי' שהין לה שמירה בו
כיון שנספת ממנה מקום אל לפי שהיא שותתת מן המקום הגוף האכל
אם היתה שלוקה קשה בקליפה בלב הוא שומר לכל חנק ממנה ועל
כן מצטרף עד שירצו בלה וזו לא מצטרף והענין הזה בעצמו הוא ב
בעצם אשר בו מוח לפי שהיחוד אובל והעצם הסובב אותו שומר והוא
מצטרף עמו עד שירצו ורמון שפררו פירד גרעיניו בתוך קליפתו וה
והרבה עושים זה שנגבה קליפת הרמון עד שיסארו הגרעיניו בתוך
הקליפות המתנועעיש חבור עד שיקוש עליו בקנה עד שיבה רמון
בקנה או כשכט עד שיכוננו מה כפאחו בקליפה יגרעני הרמון וזו לח
תשאר הקליפה חבור לגרעיניו ולא תצטרף ושלל הכוכסין והכנר שהנ
תשאר בכלאים חבור כמו שזכרנו במשכת פרה בפרק אחרון אמר לפי
שאין לי לחבור הזה להסאר ולקעמור אבל פירד אמר' כי כיון שיתחיל
להתיר אנו חושבין אותו ככנר ויזניקסבור

ז עלי ירקות ירוקים
מצטרפין ולבעם אתם מצטרפין ר אלעור בר צדוק אר'
הלבעם מצטרפים באכרוכ מפע שהן אוכל וכוזרין ט
מפע שהן משמרין את האוכל

כבר בארנו כי חורים מסא

נאין הלכה' בר אלעור בן נדוק
ח עלי-בצלים ובע בצליים אם יש בהן
ריר משתערין בבמות שהן אם יש בהן חלל ממעך את
חלל פת ספוגית משתערת בבמות שהוא אם יש בהן ח
חלל ממעך את חללה בשר העגל שנתפח ובשר זקנה
שנתמעם משתערות בבמות שהן

נורת עלי הכצלי ידועה כי הוא
חלולה טרמות קנים וכתופס ריר ידבק היד וכן הככל שבעכו המי'
נכוח והוא אינו מחובר לקרקע כמו שהוא מפורסם יצא ממנו לב יר
ירוק דמות עלי בצלים וכתופס ג' ריר ואותו הרבר הנמוח בקרא בני
בצלים ואומר כי קיה הירד בתוך החללים קהם אז אנו משערין אותו
כמו שקן מן החלל להשלים שגור כביצה ירקנית ריר מ
ממעכין אותו ביד עד שיסתקע ותסור כפי חבור וזו משערין אותו
כביצה וכן הלחם המתלחלח החלקים כמו ס' פגנית הוחפת טוענית
משערין אותו בכמות שהוא חלל חם היה חלל כתופס אז יתקבץ ביד
ודרך בשר העגל היונק בשנתכשל שירכה ויגדל וכשר מרובין בשנים
מן הכהמות כשנפכ' ממתכין ומתנועע
משערין כביצה ממנה והוא מנוסל כמות שהוא ולא כאמר זה קיה
קודם שנתכשל כביצה ואעפ' שהוא עשוי פחות מביצה או בהקין אל
הכל ישוער לפי ענינו אם היה חיי ואם מנוסל מנוסל

קישות שנמעה בעציץ והנרילה ויצאת הוץ לעציץ ט
טהורה אמר ששמעון כה טיבה ליטור אלא הכבא ב
בטומאתו והטהור יאכל

כשזרע קשות בכלי אינה מטמאה בהכמתה
כי האוכלין אמנם מיטמאין אחר תליפתן מן הקרקע כמו שביארנו
בא של משירים ואמר' שמעון כי אשר ינמו מן הקישותים מן לכלי

בא רבת הגרעין מן הלימה שאר מצטרף באר כי תכלית מה שיצטרף
ליזכר הוא מה שכבר האוכלין וכתופסת הרותב שכאל חזיו וחזיו ק
קיום כנדר האוכל מצטרף שלא כנדר האוכל אין מצטרף וכן העצם כ
כשהוא בתוך הכשר וקנה יונא מן הכשר אנו רואין אותו בחילוכתך
מה שינח מן הכשר וכל מה שהיה ממנו תוך הכשר מצטרף לתכלית
כביצה וכתופס ביהרות כי העצם מצטרף לפי שהוא גב'
שומר בכשר וכשהוא הכשר מרובק בעצם לבר והעצם מנולה ולא ח
היה הכשר סובב אותו מכל נד אמר' ר' ישמעאל שאנו רואים העצם ה
הינח בחילוכ' כלל נחתך מה שאינו תחת הכשר ויצטרף כל מה שתחת
הכשר לכשר אעפ' שהכשר אינו סובב בעצם אנו רואים אותו סובב
אלי עד שלא ישאר מנוף העצם הלא שער דק מרובק בכשר כדקות ש
שכס האוזן אשר עם דקותם כבר מצאנוהו שומר לונה שעליו מן הע
שעלין והוא בלשון ערב אל פודג וקורנית אל חבאל ואלה הג' מינים
הוא ממיני האוזן והלכה כחכמים

ג הרמון והאבטיח
שעמק מקצהו אינו מצטרף שלם מכאן ומכאן ועיבודין
האמצע אינו מצטרף הפיטמה של רמון מצטרפת והנין
שלו אינו מצטרף ר' אליעזר אומר אף המסרק טהור

שיזיק נתלחלח קנתו ורפה וככבה. חזר שאינו ראוי לאכילה
ועל כן אינו מצטרף עם היותו מחובר ומבין לגרעיני הרמוני או לזרע
ההכטיח וכן אינו היה המקום אשר כדכה ונפסד בתוך הרמוני או ה
הכביטחים אינו מצטרף ונקליפות הרמוני דמות כוס סובב בראש
הרמון ונפתו עשויה תלפיות דמו' סיני המסרק ועל כן נקר' מסרק כי
המסרק הוא הכנר בלשון ערב אל משע וארץ באקולף וקושלך אין כ
נראה דבר מגרעיני הרמוני ועל כן אמר' ר' אלעזר כי הוא אינו שומר
וכשקל הכוס הזה בכ' ימנא בתוכו דמות ראש הטרי מטופע ויונא על
שאר הרמון ירוק והוא הקר' פיוניוה של רמון וכתופסת אותו פטמס
ונח תשרש בכריתת לא גילה בגרעיני הרמוני זה הכוס כלו מלא
מוצה ירוק דק שאר בתוש אחר שיתכסלו הרמוניס בתכלית הכסול
והוא הכן שלו המזכר כאן ואין הלכה בר אלעזר

ד כל הקליפים מטמאות ומיטמאות
ומצטרפין ר' יהודה אומר ג קליפין בכצל הפעמית בין
שלימה בין קדורה מצטרפת האמצעי שלמה מצטרפת
וקדורה אינה מצטרפת והתיצונה בין כך ובין כך טהורה
כבר ידעת כי הקליפים ככה הם שומרים לאוכל
ועל כן מן מצטרפין וקדורה אל מתעבה לפי שחיה שומרת לזולתה כ
כשנחתכה וקליפה החיבונה כככל הלקה מאד אשר אין עם דקה כמ
כמותה והיא דמות הכנר והוא הכוסל בעת משמוש הככל כאשר
שמים אותה הרופאים על המורסות כשנפתחו ותמשוך מהן הלימה
ככה ואין הלכה בר' יהודה

ה המחתך לבשל אעפ' שלא מרק
אינו חבור לכבוש ולשלוק ולהעה על השלחן חבור ה
התחיל לפרק אוכל שהתחיל בו אינו חבור האגוזים ש
שאמנו והבצלים שחמרן הרי אלו חבור התחיל לפרק ב
באגוז ולקפל בן חבור האגוזי והשקדי הרי עד שיכסם

המחתך לבשל אעפ' שלא מירק וכי מירק שיפליג בחתך עד שיתבאר
הרבר הכרות וכיון שכבותו לכשלא אינו מתכוין שיסחר אותו רבר זה
חתך מחובר לפי שהכסול ירקקו וישרידו חונם אם היתה טונתו
לכליקה או לכתימה או להניח הרק הגוף על השלחן פרי זה חבור לפי
שככות שיסאר מחובר קנתו בקנתו כדי שתקל הונחתו או מערכת ה
התחיל לפרק כשהתחיל לפרק אותו חבור אין אנו אומרי' כיון שהתחיל
לשיקל גלה רענו שאין רונה שיסאר רבר ממנו מחובר וכאמר ככל מינו
חבור אבל הרבר הזה אשר פירק כלכר הוא אשר אינו חבור וכל מזה
שנשאר מרובק הוא חבור אומנון גילן וכבר קנתו לקנתו מלשון ויהי
חמוץ את הדיקה גרעינין שהוא לוקח הכלין ומחבתה בעציה ג
ומקכסם בעבות בחושים או בחילפה עד כשמש בהכל אחר בגוף
וזהו בר כפי שגיל משאין נחמרן ונתקן קנתו לקנתו מלשון ויכברו אותו
חורים חמרים וסאנו' שיהיה קבן ענינם בעבות עד ששכו חכל אחד

203
A

